This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

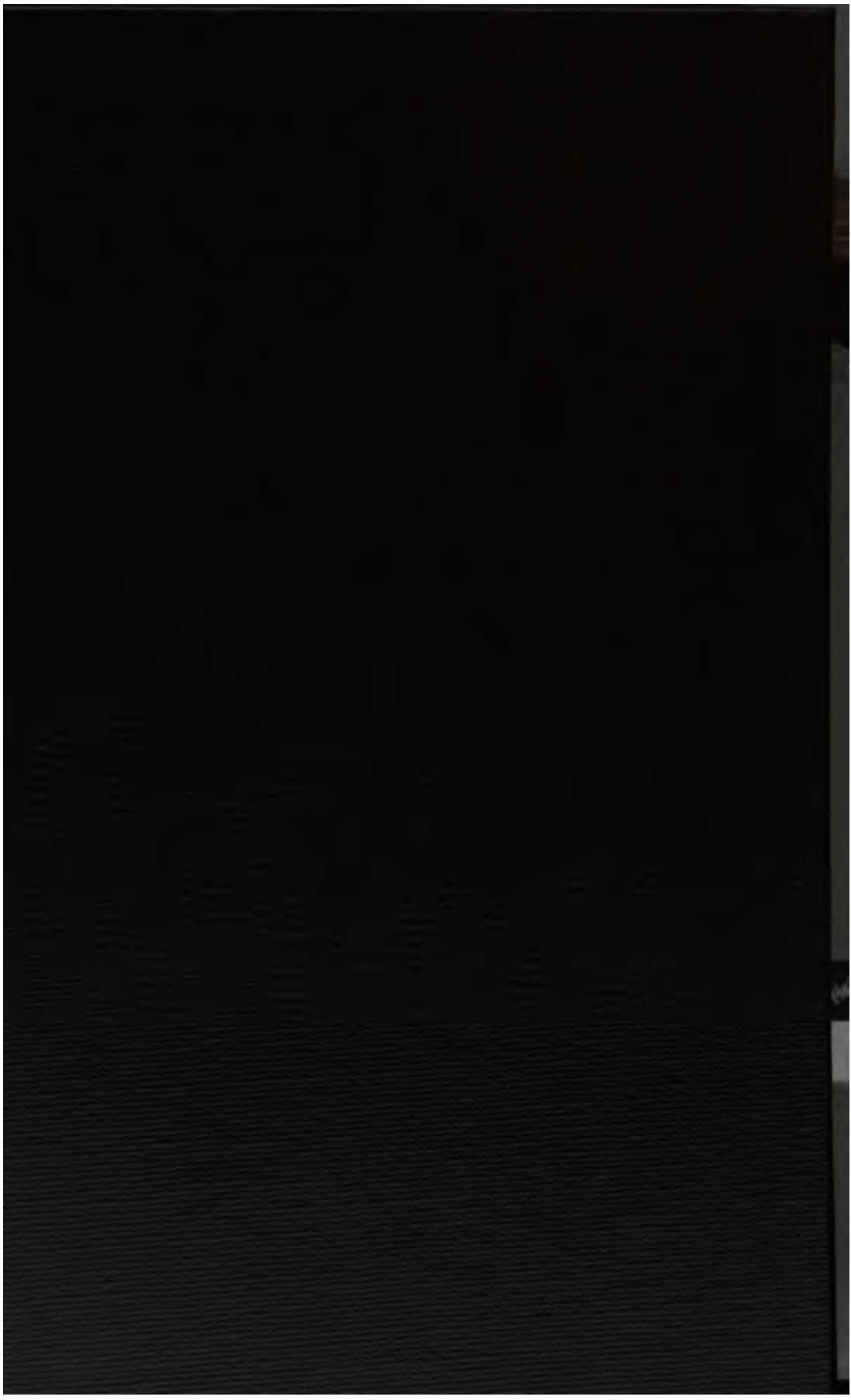

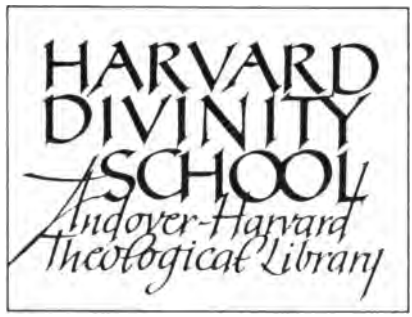
HARVARD
DIVINITY
SCHOOL
Andover-Harvard
Theological Library

Bible. Serbo-Croatian Daničić-Karadžić. 191
6613
67

SVETO PISMO

STAROGA I NOVOGA ZAVJETA.

PREVEO STARI ZAVJET:

GJ. DANIČIĆ.

NOVI ZAVJET PREVEO:

VUK STEF. KARADŽIĆ.

(PREGLEDANO IZDANJE.)

U BUDIMPEŠTI
IZDANJE BRITANSKOGA I INOSTRANOGA BIBLIJSKOGA DRUŠTVA
1908.

BS
290
1908

GDJE JE ŠTO.

KNJIGE STAROGA ZAVJETA.

	Strana
Prva knjiga Mojsijeva	1
Druga knjiga Mojsijeva	47
Treća knjiga Mojsijeva	85
Četvrta knjiga Mojsijeva	112
Peta knjiga Mojsijeva	151
Knjiga Jozue Nunova	184
Knjiga o sudijama	206
Knjiga o Ruti	228
Prva knjiga Samuelova	232
Druga knjiga Samuelova	260
Prva knjiga o carevima	284
Druga knjiga o carevima	313
Prva knjiga dnevnika	340
Druga knjiga dnevnika	367
Knjiga Ezdrina	398
Knjiga Nehemijina	407
Knjiga o Esteri	420
Knjiga o Jobu	427
Psalmi Davidovi	451
Priče Salamunove	510
Knjiga propovjednikova	529
Pjesma nad pjesmama	536
Knjiga proroka Izaije	540
Knjiga proroka Jeremije	583
Plač Jeremijin	632
Knjiga proroka Ezehijela	637
Knjiga proroka Danijela	682
Knjiga proroka Ozeja	695
Knjiga proroka Joela	701
Knjiga proroka Amosa	704
Knjiga proroka Abdije	709
Knjiga proroka Jone	710
Knjiga proroka Miheje	711
Knjiga proroka Nahuma	715
Knjiga proroka Habakuka	717
Knjiga proroka Sofonije	718
Knjiga proroka Ageja	720
Knjiga proroka Zaharije	722
Knjiga proroka Malahije	729

PRVA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE POSTANJE.

GLAVA 1.

U početku stvori Bog nebo i zemlju.
2. A zemlja bješe bez obličja i pusta, i bješe tama nad bezdanom: i duh Božji dizaše se nad vodom.
3. I reče Bog: neka bude svjetlost. I bi svjetlost.
4. I vidje Bog svjetlost da je dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame;
5. I svjetlost nazva Bog dan, a tamu nazva noć. I bi veče i bi jutro, dan prvi.
6. Po tom reče Bog: neka bude svod posred vode, da rastavlja vodu od vode.
7. I stvori Bog svod, i rastavi vodu pod svodom od vode nad svodom; i bi tako.
8. A svod nazva Bog nebo. I bi veče i bi jutro, dan drugi.
9. Po tom reče Bog: neka se sabere voda što je pod nebom na jedno mjesto, i neka se pokaže suho. I bi tako.
10. I suho nazva Bog zemlja, a zborišta vodena nazva mora; i vidje Bog da je dobro.
11. Opet reče Bog: neka pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme, i drvo rodno, koje radja rod po svojim vrstama, u kojem će biti sjeme njegovo na zemlji. I bi tako.
12. I pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme po svojim vrstama, i drvo, koje radja rod, u kojem je sjeme njegovo po njegovijem vrstama. I vidje Bog da je dobro.
13. I bi veče i bi jutro, dan treći.
14. Po tom reče Bog: neka budu vidjela na svodu nebeskom, da dijele dan i noć, da budu znaci vremenima i danima i godinama;
15. I neka svijetle na svodu nebeskom, da obasjavaju zemlju. I bi tako.
16. I stvori Bog dva vidjela velika: vidjelo veće da upravlja danom, i vidjelo manje da upravlja noću, i zvijezde.
17. I postavi ih Bog na svodu nebeskom da obasjavaju zemlju,
18. I da upravljaju danom i noću, i da dijele svjetlost od tame. I vidje Bog da je dobro.
19. I bi veče i bi jutro, dan četvrti.
20. Po tom reče Bog: neka vrve po vodi žive duše, i ptice neka lete iznad zemlje pod svod nebeski.
21. I stvori Bog kitove velike i sve žive duše što se miču, što provrvješe po vodi po vrstama svojim, i sve ptice krilate po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro;
22. I blagoslovi ih Bog govoreći: radjajte se i množite se, i napunite vodu po morima, i ptice neka se množe na zemlji.
23. I bi veče i bi jutro, dan peti.
24. Po tom reče Bog: neka zemlja pusti iz sebe duše žive po vrstama njihovijem, stoku i sitne životinje i zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem. I bi tako.
25. I stvori Bog zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem, i stoku po vrstama njezinijem, i sve sitne životinje na zemlji po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro.
26. Po tom reče Bog: da načinimo čovjeka po svojemu obličju, kao što smo mi, koji će biti gospodar od riba morskih i od ptica nebeskih i od stoke i od cijele zemlje i od svijeh životinja što se miču po zemlji.
27. I stvori Bog čovjeka po obličju svojemu, po obličju Božijemu stvori ga; muško i žensko stvori ih.

28. I blagoslovi ih Bog, i reče im Bog: radjajte se i množite se, i napunite zemlju, i vladajte njom, i budite gospodari od riba morskih i od ptica nebeskih i od svega zvjerinja što se miče po zemlji.

29. I još reče Bog: evo, dao sam vam sve bilje što nosi sjeme po svoj zemlji, i sva drveta rodna koja nose sjeme; to će vam biti za hranu.

30. A svemu zvjerinju zemaljskom i svjema pticama nebeskim i svemu što se miče na zemlji i u čem ima duša živa, *dao sam* svu travu da jedu. I bi tako.

31. Tada pogleda Bog sve što je stvorio, i gle, dobro bješe veoma. I bi veče i bi jutro, dan šesti.

GLAVA 2.

Tako se dovrši nebo i zemlja i sva vojska njihova.

2. I svrši Bog do sedmoga dana djela svoja, koja učini; i počinu u sedmi dan od svijeh djela svojih, koja učini;

3. I blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga, jer u taj dan počinu od svijeh djela svojih, koja učini.

4. To je postanje neba i zemlje, kad postaše, kad Gospodin Bog stvori zemlju i nebo,

5. I svaku biljku poljsku, dokle je još ne bješe na zemlji, i svaku travku poljsku, dokle još ne nicaše; jer Gospodin Bog još ne pusti dažda na zemlju, niti bješe čovjeka da radi zemlju,

6. Niti se podizaše para sa zemlje da natapa svu zemlju.

7. A stvori Gospodin Bog čovjeka od praha zemaljskoga, i dunu mu u nos duh životni; i posta čovjek duša živa.

8. I nasadi Gospodin Bog vrt u Edenu na istoku; i ondje namjesti čovjeka, kojega stvori.

9. I učini Gospodin Bog, te nikoše iz zemlje svakojaka drveta lijepa za gledanje i dobra za jelo, i drvo od života usred vrta i drvo od znanja dobra i zla.

10. A voda tecijaše iz Edena natapajući vrt, i odande se dijeljaše u četiri rijeke.

11. Jednoj je ime Fizon, ona teče oko cijele zemlje Hevilatske, a ondje ima zlata,

12. I zlato je one zemlje vrlo dobro; ondje ima i bdela i dragoga kamena oniha.

13. A drugoj je rijeci ime Gehon, ona teče oko cijele zemlje Etiopske.

14. A trećoj je rijeci ime Tigris, ona teče k Asirskoj. A četvrta je rijeka Eufrat.

15. I uzevši Gospodin Bog čovjeka namjesti ga u vrtu Edenskom, da ga radi i da ga čuva.

16. I zaprijeti Gospodin Bog čovjeku govoreći: jedi slobodno sa svakoga drveta u vrtu;

17. Ali s drveta od znanja dobra i zla, s njega ne jedi; jer u koji dan okusiš s njega, umrijećeš.

18. I reče Gospodin Bog: nije dobro da je čovjek sam; da mu načinim druga prema njemu.

19. Jer Gospodin Bog stvori od zemlje sve zvijeri poljske i sve ptice nebeske, i dovede k Adamu da vidi kako će koju nazvati, pa kako Adam nazove koju životinju onako bude ime:

20. I Adam nadjede ime svakom živinčetu i svakoj ptici nebeskoj i svakoj zvijeri poljskoj; ali se ne nadje Adamu drug prema njemu.

21. I Gospodin Bog pusti tvrd san na Adama, te zaspa; pa mu uze jedno rebro, i mjesto popuni mesom;

22. I Gospodin Bog stvori ženu od rebra, koje uze Adamu, i dovede je k Adamu.

23. A Adam reče: sada eto kost od mojih kosti, i tijelo od mojega tijela. Neka joj bude ime čovječica, jer je uzeta od čovjeka.

24. Za to će ostaviti čovjek oca svojega i mater svoju, i prilijepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo.

25. A bjehu oboje goli, Adam i žena mu, i ne bješe ih sramota.

GLAVA 3.

Ali zmija bješe lukava mimo sve zvijeri poljske, koje stvori Gospodin Bog; pa reče ženi: je li istina da je Bog kazao da ne jedete sa svakoga drveta u vrtu?

2. A žena reče zmiji: mi jedemo roda sa *svakoga* drveta u vrtu;

3. Samo roda s onoga drveta usred vrta, kazao je Bog: ne jedite i ne dirajte u nj, da ne umrete.

4. A zmija reče ženi: ne ćete vi umrijeti;

5. Nego zna Bog da će vam se u onaj dan kad okusite s njega otvoriti oči, pa ćete postati kao bogovi i znati što je dobro što li zlo.

6. I žena videći da je rod na drvetu dobar za jelo i da je milina gledati

i da je drvo vrlo drago radi znanja, uzabra roda s njega i okusi, pa dade i mužu svojemu, te i on okusi.

7. Tada im se otvoriše oči, i vidješe da su goli; pa spletoše lišća smokova i načiniše sebi pregače.

8. I začuše glas Gospodina Boga, koji idjaše po vrtu kad zahladi; i sakri se Adam i žena mu ispred Gospodina Boga medju drveta u vrtu.

9. A Gospodin Bog viknu Adama i reče mu: gdje si?

10. A on reče: čuh glas tvoj u vrtu, pa se poplaših, jer sam go, te se sakrih.

11. A *Bog* reče: ko ti kaza da si go? da nijesi jeo s onoga drveta što sam ti zabranio da ne jedeš s njega?

12. A Adam reče: žena koju si udružio sa mnom, ona mi dade s drveta, te jedoh.

13. A Gospodin Bog reče ženi: za što si to učinila? A žena odgovori: zmija me prevari, te jedoh.

14. Tada reče Gospodin Bog zmiji: kad si to učinila, da si prokleta mimo svako živinče i mimo sve zvijeri poljske; na trbuhu da se vučeš i prah da jedeš do svojega vijeka.

15. I još mećem neprijateljstvo izmedju tebe i žene i izmedju sjemena tvojega i sjemena njezina; ono će ti na glavu stajati a ti ćeš ga u petu ujedati.

16. A ženi reče: tebi ću mnogo muke zadati kad zatrudniš, s mukama ćeš djecu radjati, i volja će tvoja stajati pod vlašću muža tvojega, i on će ti biti gospodar.

17. Pa onda reče Adamu: što si poslušao ženu i okusio s drveta s kojega sam ti zabranio rekavši da ne jedeš s njega, zemlja da je prokleta s tebe; s mukom ćeš se od nje hraniti do svojega vijeka;

18. Trnje i korov će ti radjati, a ti ćeš jesti zelje poljsko;

19. Sa znojem lica svojega ješćeš hljeb, dokle se ne vratiš u zemlju od koje si uzet; jer si prah, i u prah ćeš se vratiti.

20. I Adam nadjede ženi svojoj ime Eva, za to što je ona mati svjema živima.

21. I načini Gospodin Bog Adamu i ženi njegovoj haljine od kože, i obuče ih u njih.

22. I reče Gospodin Bog: eto, čovjek posta kao jedan od nas znajući što je dobro što li zlo; ali sada da ne pruži ruke svoje i uzbere i s drveta od života, i okusi, te do vijeka živi.

23. I Gospodin Bog izagna ga iz vrta Edenskoga da radi zemlju, od koje bi uzet;

24. I izagnav čovjeka postavi pred vrtom Edenskim herubima s plamenijem mačem, koji se vijaše i tamo i amo, da čuva put ka drvetu od života.

GLAVA 4.

Iza toga Adam pozna Evu ženu svoju, a ona zatrudnje i rodi Kaina, i reče: dobih čovjeka od Gospodina.

2. I rodi opet brata njegova Abela. I Abel posta pastir a Kain ratar.

3. A poslije nekoga vremena dogodi se, te Kain prinese Gospodinu prinos od roda zemaljskoga;

4. A i Abel prinese od prvina stada svojega i od njihove pretiline. I Gospodin pogleda na Abela i na njegov prinos,

5. A na Kaina i na njegov prinos ne pogleda. Za to se Kain rasrdi veoma, i lice mu se promijeni.

6. Tada reče Gospodin Kainu: što se srdiš? što li ti se lice promijeni?

7. Ne ćeš li biti mio, kad dobro činiš? a kad ne činiš dobro, grijeh je na vratima. A volja je njegova pod tvojom vlašću, i ti si mu stariji.

8. Poslije govoraše Kain s Abelom bratom svojim. Ali kad bijahu u polju, skoči Kain na Abela brata svojega, i ubi ga.

9. Tada reče Gospodin Kainu: gdje ti je brat Abel? A on odgovori: ne znam; zar sam ja čuvar brata svojega?

10. A *Bog* reče: šta učini! glas krvi brata tvojega viče sa zemlje k meni.

11. I sada, da si proklet na zemlji, koja je otvorila usta svoja da primi krv brata tvojega iz ruke tvoje.

12. Kad zemlju uzradiš, ne će ti više davati blaga svojega. Bićeš potukač i bjegunac na zemlji.

13. A Kain reče Gospodinu: krivica je moja velika da mi se ne može oprostiti.

14. Eto me tjeraš danas iz ove zemlje da se krijem ispred tebe, i da se skitam i potucam po zemlji, pa će me ubiti ko me udesi.

15. A Gospodin mu reče: za to ko ubije Kaina, sedam će se puta to pokajati. I načini Gospodin znak na Kainu, da ga ne ubije ko ga udesi.

16. I otíde Kain ispred Gospodina, i naseli se u zemlji Naidskoj na istoku prema Edenu.

17. I pozna Kain ženu svoju, a ona zatrudnje i rodi Enoha. I sazida grad i prozva ga po imenu sina svojega Enoh.

18. A Enohu rodi se Irad; a Irad rodi Mavijaela; a Mavijael rodi Matuzaela; Matuzael rodi Lameha.

19. I uze Lameh dvije žene: jednoj bješe ime Ada a drugoj Sela.

20. I Ada rodi Jabela; od njega se narodiše koji žive pod šatorima i stoku pasu.

21. A bratu njegovu bješe ime Jubal; od njega se narodiše gudači i svirači.

22. A i Sela rodi Tubalkaina, koji bješe vješt kovati svašta od mjedi i od gvoždja; a sestra Tubalkainu bješe Noema.

23. I reče Lameh svojima ženama, Adi i Seli: čujte glas moj, žene Lamehove, poslušajte riječi moje: ubiću čovjeka za ranu svoju i mladića za masnicu svoju.

24. Kad će se Kain osvetiti sedam puta, Lameh će sedamdeset i sedam puta.

25. A Adam opet pozna ženu svoju, i ona rodi sina, i nadje mu ime Set, jer mi, reče, Bog dade drugoga sina za Abela, kojega ubi Kain.

26. I Setu se rodi sin, kojemu nadjede ime Enos. Tada se poče prizivati ime Gospodinovo.

GLAVA 5.

Ovo je pleme Adamovo. Kad Bog stvori čovjeka, po obličju svojemu stvori ga.

2. Muško i žensko stvori ih, i blagoslovi ih; i nazva ih čovjek, kad biše stvoreni.

3. I poživje Adam sto i trideset godina, i rodi sina po obličju svojemu, kao što je on, i nadjede mu ime Set;

4. A rodiv Seta poživje Adam osam stotina godina, radjajući sinove i kćeri;

5. Tako poživje Adam svega devet stotina i trideset godina; i umrije.

6. A Set poživje sto i pet godina, i rodi Enosa;

7. A rodiv Enosa poživje Set osam stotina i sedam godina, radjajući sinove i kćeri;

8. Tako poživje Set svega devet stotina i dvanaest godina; i umrije.

9. A Enos poživje devedeset godina, *i rodi Kainana*;

10. A rodiv Kainana poživje Enos osam stotina i petnaest godina, radjajući sinove i kćeri;

11. Tako poživje Enos svega devet stotina i pet godina; i umrije,

12. A Kainan poživje sedamdeset godina, i rodi Malaleela;

13. A rodiv Malaleela poživje Kainan osam stotina i četrdeset godina, radjajući sinove i kćeri;

14. Tako poživje Kainan svega devet stotina i deset godina; i umrije.

15. A Malaleel poživje šezdeset i pet godina, i rodi Jareda;

16. A rodiv Jareda poživje Malaleel osam stotina i trideset godina, radjajući sinove i kćeri;

17. Tako poživje Malaleel svega osam stotina i devedeset i pet godina; i umrije.

18. A Jared poživje sto i šezdeset i dvije godine, i rodi Henoha;

19. A rodiv Henoha poživje Jared osam stotina godina, radjajući sinove i kćeri;

20. Tako poživje Jared svega devet stotina i šezdeset i dvije godine; i umrije.

21. A Henoh poživje šezdeset i pet godina, i rodi Matuzalu;

22. A rodiv Matuzalu poživje Henoh jednako po volji Božjoj tri sta godina, radjajući sinove i kćeri;

23. Tako poživje Henoh svega tri sta i šezdeset i pet godina;

24. I živeći Henoh jednako po volji Božjoj, nestade ga, jer ga uze Bog.

25. A Matuzala poživje sto i osamdeset i sedam godina, i rodi Lameha;

26. A rodiv Lameha poživje Matuzala sedam stotina i osamdeset i dvije godine, radjajući sinove i kćeri;

27. Tako poživje Matuzala svega devet stotina i šezdeset i devet godina; i umrije.

28. A Lameh poživje sto i osamdeset i dvije godine, i rodi sina,

29. I nadjede mu ime Noje govoreć: i ovaj će nas odmoriti od posala naših i od truda ruku naših na zemlji, koju prokle Gospodin.

30. A rodiv Noja poživje Lameh pet stotina i devedeset i pet godina, radjajući sinove i kćeri:

31. Tako poživje Lameh svega sedam stotina i sedamdeset i sedam godina; i umrije

32. A Noju kad bi pet stotina godina, rodi Noje Sema, Hama i Jafeta.

GLAVA 6.

Akad se ljudi počeše množiti na zemlji, i kćeri im se narodiše,

2. Videći sinovi Božji kćeri čovječije kako su lijepe uzimaše ih za žene koje htješe.

3. A Gospodin reče: ne će se duh moj do vijeka preti s ljudima, jer su tijelo; neka im još sto i dvadeset godina.

4. A bijaše tada divova na zemlji; a i poslije, kad se sinovi Božji sastajahu sa kćerima čovječijim, pa im one radjahu sinove; to bijahu silni ljudi, od starine na glasu.

5. I Gospodin videći da je nevaljalstvo ljudsko veliko na zemlji, i da su sve misli srca njihova svagda samo zle,

6. Pokaja se Gospodin što je stvorio čovjeka na zemlji, i bi mu žao u srcu.

7. I reče Gospodin: hoću da istrijebim sa zemlje ljude, koje sam stvorio, od čovjeka do stoke i do sitne životinje i do ptica nebeskih; jer se kajem što sam ih stvorio.

8. Ali Noje nadje milost pred Gospodinom.

9. Ovo su dogadjaji Nojevi: Noje bješe čovjek pravedan i bezazlen svojega vijeka; po volji Božjoj svagda življaše Noje.

10. I rodi Noje tri sina: Sema, Hama i Jafeta.

11. A zemlja se pokvari pred Bogom, i napuni se zemlja bezakonja.

12. I pogleda Bog na zemlju, a ona bješe pokvarena; jer svako tijelo pokvari put svoj na zemlji.

13. I reče Bog Noju: kraj svakome tijelu dodje preda me, jer napuniše zemlju bezakonja; i evo hoću da ih zatrem sa zemljom.

14. Načini sebi kovčeg od drveta gofera, i načini pregratke u kovčegu; i zatopi ga smolom iznutra i spolja.

15. I načini ga ovako: u dužinu neka bude tri sta lakata, u širinu pedeset lakata, i u visinu trideset lakata;

16. Pusti dosta svjetlosti u kovčeg; i krov mu svedi ozgo od lakta; i udari vrata kovčegu sa strane; i načini ga na tri boja: donji, drugi i treći.

17. Jer evo pustiću potop na zemlju, da istrijebim svako tijelo, u kojem ima živa duša pod nebom; što je *god na zemlji, sve će izginuti.*

18. Ali ću s tobom učiniti zavjet svoj; i ući ćeš u kovčeg ti i sinovi tvoji i žena tvoja i žene sinova tvojih s tobom.

19. I od svega živa, od svakoga tijela, uzećeš u kovčeg po dvoje, da sačuvaš u životu sa sobom, a muško i žensko neka bude.

20. Od ptica po vrstama njihovijem, od stoke po vrstama njezinijem, i od svega što se miče na zemlji po vrstama njegovijem, od svega po dvoje neka udje s tobom, da ih sačuvaš u životu.

21. I uzmi sa sobom svega što se jede i čuvaj kod sebe, da bude hrane tebi i njima.

22. I Noje učini, kako mu zapovjedi Bog, sve onako učini.

GLAVA 7.

I reče Gospodin Noju: udji u kovčeg ti i sav dom tvoj; jer te nadjoh pravedna pred sobom ovoga vijeka.

2. Uzmi sa sobom od svijeh životinja čistih po sedmoro, sve mužjaka i ženku njegovu; a od životinja nečistih po dvoje, mužjaka i ženku njegovu,

3. Takodjer i od ptica nebeskih po sedam, mužjaka i ženku njegovu, da im se sačuva sjeme na zemlji.

4. Jer ću do sedam dana pustiti dažd na zemlju za četrdeset dana i četrdeset noći, i istrijebiću sa zemlje svako tijelo živo, koje sam stvorio.

5. I Noje učini sve što mu zapovjedi Gospodin.

6. A bješe Noju šest stotina godina kad dodje potop na zemlju.

7. I udje Noje u kovčeg i sinovi njegovi i žena njegova i žene sinova njegovijeh s njim radi potopa.

8. Od životinja čistih i od životinja nečistih i od ptica i od svega što se miče po zemlji,

9. Udje k Noju u kovčeg po dvoje, muško i žensko, kao što bješe Bog zapovjedio Noju.

10. A u sedmi dan dodje potop na zemlju.

11. Kad je bilo Noju šest stotina godina, te godine drugoga mjeseca, sedamnaesti dan toga mjeseca, taj dan razvališe se svi izvori velikoga bezdana, i otvoriše se ustave nebeske;

12. I udari dažd na zemlju za četrdeset dana i četrdeset noći.

13. Taj dan udje u kovčeg Noje i Sem

i Ham i Jafet, sinovi Nojevi, i žena Nojeva i tri žene sinova njegovijeh s njima.

14. Oni, i svakojake zvijeri po vrstama svojim, i svakojaka stoka po vrstama svojim, i što se god miče po zemlji po vrstama svojim, i ptice sve po vrstama svojim, i što god leti i ima krila,

15. Dodje k Noju u kovčeg po dvoje od svakoga tijela, u kojem ima živa duša,

16. Muško i žensko od svakoga tijela udjoše, kao što bješe Bog zapovjedio Noju; pa Gospodin zatvori za njim.

17. I bi potop na zemlji za četrdeset dana; i voda dodje i uze kovčeg, i podiže ga od zemlje.

18. I navali voda, i usta jako po zemlji, i kovčeg stade ploviti vodom.

19. I navaljivaše voda sve većma po zemlji, i pokri sva najviša brda što su pod cijelijem nebom.

20. Petnaest lakata dodje voda iznad brda, po što ih pokri.

21. Tada izgibe svako tijelo što se micaše na zemlji, ptice i stoka, i zvijeri i sve što gamiže po zemlji, i svi ljudi.

22. Sve što imaše dušu živu u nosu, sve što bijaše na suhu, pomrije.

23. I istrijebi se svako tijelo živo na zemlji, i ljudi i stoka i što god gamiže i ptice nebeske, sve, velim, istrijebi se sa zemlje; samo Noje osta i što s njim bješe u kovčegu.

24. I stajaše voda povrh zemlje sto i pedeset dana.

GLAVA 8.

A Bog se opomenu Noja i svijeh zvijeri i sve stoke što bjehu s njim u kovčegu; i posla Bog vjetar na zemlju da uzbije vodu.

2. I zatvoriše se izvori bezdanu i ustave nebeske, i dažd s neba prestade.

3. I stade voda opadati na zemlji, i jednako opadaše poslije sto i pedeset dana;

4. Te se ustavi kovčeg sedmoga mjeseca dana sedamnaestoga na planini Araratu.

5. I voda opadaše sve većma do desetoga mjeseca; i prvoga dana desetoga mjeseca pokazaše se vrhovi od brda.

6. A poslije četrdeset dana otvori Noje *prozor* na kovčegu, koji bješe načinio;

7. *I ispusti gavrana, koji* jednako odlijetaše i dolijetaše dokle ne presahnu voda na zemlji.

8. Pa pusti i golubicu da bi vidio je li opala voda sa zemlje.

9. A golubica ne našavši gdje bi stala nogom svojom vrati se k njemu u kovčeg, jer još bješe voda po svoj zemlji; i Noje pruživši ruku uhvati je i uze k sebi u kovčeg.

10. I počeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu iz kovčega.

11. I pred veče vrati se k njemu golubica; i gle, u kljunu joj list maslinov, koji bješe otkinula; tako pozna Noje da je opala voda sa zemlje.

12. Ali počeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu, a ona mu se više ne vrati.

13. Šest stotina prve godine *vijeka Nojeva* prvi dan prvoga mjeseca usahnu voda na zemlji; i Noje otkri krov na kovčegu, i ugleda zemlju suhu.

14. A drugoga mjeseca dvadeset sedmoga dana bješe sva zemlja suha.

15. Tada reče Bog Noju govoreći:

16. Izidi iz kovčega ti i žena tvoja i sinovi tvoji i žene sinova tvojih s tobom;

17. Sve zvijeri što su s tobom od svakoga tijela, ptice i stoku i što god gamiže po zemlji, izvedi sa sobom, neka se razidu po zemlji, i neka se plode i množe na zemlji.

18. I izide Noje i sinovi njegovi i žena njegova i žene sinova njegovijeh s njim.

19. Sve zvijeri, sve sitne životinje, sve ptice i sve što se miče po zemlji po svojim vrstama izidoše iz kovčega.

20. I načini Noje žrtvenik Gospodinu, i uze od svake čiste stoke i od svijeh ptica čistijeh, i prinese na žrtveniku žrtve paljenice.

21. I Gospodin omirisa miris ugodni, i reče u srcu svojem: ne ću više kleti zemlje s ljudi, što je misao srca čovječijega zla od malena: niti ću više ubijati svega što živi, kao što učinih.

22. Od sele dokle bude zemlje, ne će nestajati sjetve ni žetve, studeni ni vrućine, ljeta ni zime, dana ni noći.

GLAVA 9.

I Bog blagoslovi Noja i sinove njegove i reče im: radjajte se i množite se, i napunite zemlju;

2. I sve zvijeri zemaljske i sve ptice

nebeske i sve što ide po zemlji i sve ribe morske neka vas se boje i straše; sve je predano u vaše ruke.

3. Što se god miče i živi, neka vam bude za jelo, sve vam to dadoh kao zelenu travu.

4. Ali ne jedite mesa s dušom njegovom, a to mu je krv.

5. Jer ću i vašu krv, duše vaše, iskati; od svake ću je zvijeri iskati; iz ruke samoga čovjeka, iz ruke svakoga brata njegova iskaću dušu čovječiju.

6. Ko prolije krv čovječiju, njegovu će krv proliti čovjek; jer je Bog po svojemu obličju stvorio čovjeka.

7. Radjajte se dakle i množite se; narodite se veoma na zemlji i namnožite se na njoj.

8. I reče Bog Noju i sinovima njegovijem s njim, govoreći:

9. A ja evo postavljam zavjet svoj s vama i s vašim sjemenom nakon vas,

10. I sa svijem životinjama što su s vama od ptica, od stoke i od svega zvijerja zemaljskoga što je s vama, sa svačim što je izašlo iz kovčega, i sa svijem zvijerjem zemaljskim.

11. Postavljam zavjet svoj s vama, te od sele ne će ni jedno tijelo poginuti od potopa, niti će više biti potopa da zatre zemlju.

12. I reče Bog: evo znak zavjeta koji postavljam izmedju sebe i vas i svake žive tvari, koja je s vama do vijeka:

13. Metnuo sam dugu svoju u oblake, da bude znak zavjeta izmedju mene i zemlje.

14. Pa kad oblake navučem na zemlju, vidjeće se duga u oblacima,

15. I opomenuću se zavjeta svojega, koji je izmedju mene i vas i svake duše žive u svakom tijelu, i ne će više biti od vode potopa da zatre svako tijelo.

16. Duga će biti u oblacima, pa ću je pogledati, i opomenuću se vječnoga zavjeta izmedju Boga i svake duše žive u svakom tijelu koje je na zemlji.

17. I reče Bog Noju: to je znak zavjeta koji sam učinio izmedju sebe i svakoga tijela na zemlji.

18. A bijahu sinovi Nojevi koji izidoše iz kovčega: Sem i Ham i Jafet; a Ham je otac Hanancima.

19. To su tri sina *Nojeva, i od njih se naseli sva zemlja.*

20. A Noje poče raditi zemlju, i posadi vinograd.

21. I napiv se vina opi se, i otkri se nasred šatora svojega.

22. A Ham, otac Hanancima, vidje golotinju oca svojega, i kaza obojici braće svoje na polju.

23. A Sem i Jafet uzeše haljinu, i ogrnuše je obojica na ramena svoja, i idući natraške pokriše njom golotinju oca svojega licem natrag okrenuvši se da ne vide golotinje oca svojega.

24. A kad se Noje probudi od vina, dozna šta mu je učinio mladji sin,

25. I reče: proklet da je Hanan, i da bude sluga slugama braće svoje!

26. I još reče: blagosloven da je Gospodin Bog Semov, i Hanan da mu bude sluga!

27. Bog da raširi Jafeta da živi u šatorima Semovijem, a Hanan da im bude sluga!

28. I poživje Noje poslije potopa tri sta i pedeset godina.

29. A svega poživje Noje devet stotina i pedeset godina; i umrije.

GLAVA 10.

Ovo su plemena sinova Nojevijeh, Sema, Hama i Jafeta, kojima se rodiše sinovi poslije potopa.

2. Sinovi Jafetovi: Gomer i Magog i Madaj i Javan i Tubal i Mozoh i Tiras.

3. A sinovi Gomerovi: Ascenez i Rifat i Togorma.

4. A sinovi Javanovi: Eliza i Tarsis, Cetim i Dodanim.

5. Od njih se razdijeliše ostrva narodna na zemljama svojim, svako po jeziku svojemu i po porodicama svojim, u narodima svojim.

6. A sinovi Hamovi: Hus i Mezraim, Fut i Hanan.

7. A sinovi Husovi: Saba i Hevila i Sabata i Regma i Sabataha. A sinovi Regmini: Saba i Dadan.

8. Hus rodi i Nemroda; a on prvi bi silan na zemlji;

9. Bješe dobar lovac pred Gospodinom; za to se kaže: dobar lovac pred Gospodinom kao Nemrod.

10. A početak carstvu njegovu bješe Babilon i Arah i Ahad i Halana u zemlji Senaru.

11. Iz te zemlje izadje Asur, i sazida Ninivu i Robot grad i Halu.

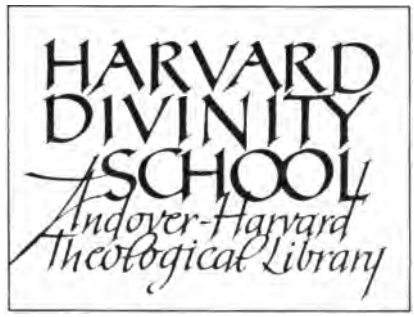
HARVARD
DIVINITY
SCHOOL
Andover-Harvard
Theological Library

[redacted]

9. A angjeo joj Gospodinov reče: vrati se gospodji svojoj, i pokori joj se.

10. Opet joj reče angjeo Gospodinov: umnožiću veoma sjeme tvoje, da se ne će moći prebrojiti od množine.

11. Jošte joj reče angjeo Gospodinov: eto si trudna, i rodićeš sina, i nadjeni mu ime Izmael; jer je Gospodin vidio muku tvoju.

12. A biće čovjek ubojica; ruka će se njegova dizati na svakoga a svačija ruka na njega, i nastavaće na pogledu svoj braći svojoj.

13. Tada Agara prizva ime Gospodina koji govori s njom: ti si Bog, koji vidi. Jer govoraše: zar još gledam iza onoga koji me vidje?

14. Toga radi zove se studenac onaj studenac živoga koji me vidi; a on je izmedju Kadesa i Barada.

15. I rodi Agara Abramu sina; i nadjede Abram sinu svojemu, kojega mu rodi Agara, ime Izmael.

16. A bješe Abramu osamdeset i šest godina kad mu Agara rodi Izmaela.

GLAVA 17.

A kad Abramu bi devedeset i devet godina, javi mu se Gospodin i reče mu: ja sam Bog svemogući, po mojoj volji živi, i budi pošten.

2. I učiniću zavjet izmedju sebe i tebe, i vrlo ću te umnožiti.

3. A Abram pade ničice. I Gospodin mu još govori i reče:

4. Od mene evo zavjet moj s tobom da ćeš biti otac mnogim narodima.

5. Za to se više ne ćeš zvati Abram, nego će ti ime biti Abrām, jer sam te učinio ocem mnogih naroda;

6. Daću ti porodicu vrlo veliku, i načiniću od tebe narode mnoge, i carevi će izaći od tebe.

7. A postavljam zavjet svoj izmedju sebe i tebe i sjemena tvojega nakon tebe od koljena do koljena, da je zavjet vječan, da sam Bog tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe;

8. I daću tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe zemlju u kojoj si došljak, svu zemlju Hanansku u državu vječnu, i biću im Bog.

9. I reče Bog Abramu: ti pak drži zavjet moj, ti i sjeme tvoje nakon tebe *od koljena do koljena.*

10. A ovo je zavjet moj izmedju mene i vas i sjemena tvojega nakon tebe, koji ćete držati: da se obrezuje izmedju vas sve muškinje.

11. A obrezivaćete okrajak tijela svojega, da bude znak zavjeta izmedju mene i vas.

12. Svako muško dijete kad mu bude osam dana da se obrezuje od koljena do koljena, rodilo se u kući ili bilo kupljeno za novce od kojih god stranaca, koje ne bude od sjemena tvojega.

13. Da se obrezuje koje se rodi u kući tvojoj i koje se kupi za novce tvoje; tako će biti zavjet moj na tijelu vašem zavjet vječan.

14. A neobrezano muško, kojemu se ne obreže okrajak tijela njegova, da se istrijebi iz naroda svojega, jer pokvari zavjet moj.

15. I još reče Bog Abramu: a Saraju ženu svoju ne zovi je više Saraja, nego neka joj bude ime Sara.

16. I ja ću je blagosloviti, i daću ti sina od nje; blagosloviću je, i biće mati mnogim narodima, i carevi narodima izaći će od nje.

17. Tada pade Abram ničice, i nasmija se govoreći u srcu svojem: eda će se čovjeku od sto godina roditi sin? i Sari? eda će žena od devedeset godina roditi?

18. I Abram reče Bogu: neka živ bude Izmael pred tobom!

19. I reče Bog: zaista Sara žena tvoja rodiće ti sina, i nadjećeš mu ime Izak; i postaviću zavjet svoj s njim da bude zavjet vječan sjemenu njegovu nakon njega.

20. A i za Izmaela uslišao sam te; evo blagoslovio sam ga, i daću mu porodicu veliku, i umnožiću ga veoma; i rodiće dvanaest knezova, i učiniću od njega velik narod.

21. A zavjet svoj učiniću s Izakom kad ti ga rodi Sara, do godine u ovo doba.

22. I Bog izgovorivši otide od Abrama gore.

23. I Abram uze Izmaela sina svojega i sve koji se rodiše u domu njegovu i koje god bješe kupio za svoje novce, sve muškinje od domaćih svojih; i obreza okrajak tijela njihova u isti dan, kao što mu kaza Bog.

24. A bješe Abramu devedeset i devet

godina kad obreza okrajak tijela svojega.

25. A Izmaelu sinu njegovu bješe trinaest godina kad mu se obreza okrajak tijela njegova.

26. U jedan dan obreza se Abram i sin mu Izmael,

27. I svi domašnji njegovi, rodjeni u kući i kupljeni za novce od stranaca, biše obrezani s njim.

GLAVA 18.

Poslije mu se javi Gospodin u ravnici Mambarskoj kad sjedjaše na vratima pred šatorom svojim u po dne.

2. Podigavši oči svoje pogleda, i gle, tri čovjeka stajahu prema njemu. I ugledavši ih potrča im na susret ispred vrata šatora svojega, i pokloni se do zemlje;

3. I reče: Gospodine, ako sam našao milost pred tobom, nemoj proći sluge svojega.

4. Da vam donesemo malo vode i operite noge, te se naslonite malo pod ovijem drvetom.

5. I iznijeću malo hljeba, te potkrijepite srce svoje, pa onda podjite, kad idete pored sluge svojega. I rekoše: učini što si kazao.

6. I Abram otrča u šator k Sari, i reče: brže zamijesi tri kopanje bijeloga brašna i ispeci pogaču.

7. Pa otrča ka govedima i uhvati tele mlado i dobro, i dade ga momku da ga brže zgotovi.

8. Pa onda iznese masla i mlijeka i tele koje bješe zgotovio, i postavi im, a sam stajaše pred njima pod drvetom dokle jedjahu.

9. I oni mu rekoše: gdje je Sara žena tvoja? A on reče: eno je pod šatorom.

10. A *jedan izmedju njih* reče: do godine u ovo doba opet ću doći k tebi, a Sara će žena tvoja imati sina. A Sara slušaše na vratima od šatora iza njega.

11. A Abram i Sara bijahu stari i vremeniti, i u Sare bješe prestalo što biva u žena.

12. Za to se nasmija Sara u sebi govoreći: po što sam ostarjela, sad li će mi doći radost? a i gospodar mi je star.

13. Tada reče Gospodin Abramu: što se smije Sara govoreći: istina li je da ću roditi kad sam ostarjela?

14. Ima *li što teško Gospodinu? Do* godine u ovo doba opet ću doći k tebi, a Sara će imati sina.

15. A Sara udari u bah govoreći: nijesam se smijala. Jer se uplaši. Ali on reče: nije istina, nego si se smijala.

16. Po tom ustaše ljudi odande, i podjoše put Sodome; i Abram podje s njima da ih isprati.

17. A Gospodin reče: kako bih tajio od Abrama šta ću učiniti.

18. Kad će od Abrama postati velik i silan narod, i u njemu će se blagosloviti svi narodi na zemlji?

19. Jer znam da će zapovjediti sinovima svojim i domu svojemu nakon sebe da se drže putova Gospodinovih i da čine što je pravo i dobro, da bi Gospodin navršio na Abramu što mu je obećao.

20. I reče Gospodin: vika je u Sodomi i Gomori velika, i grijeh je njihov grdan.

21. Za to ću sići da vidim eda li sve čine kao što vika dodje preda me; ako li nije tako, da znam.

22. I ljudi okrenuvši se podjoše put Sodome; ali Abram još stajaše pred Gospodinom,

23. I pristupiv Abram reče: hoćeš li pogubiti i pravednoga s nepravednim?

24. Može biti da ima pedeset pravednika u gradu; hoćeš li i njih pogubiti, i ne ćeš oprostiti mjestu za onijeh pedeset pravednika što su u njemu?

25. Nemoj to činiti, ni gubiti pravednika s nepravednikom, da bude pravedniku kao i nepravedniku; nemoj; eda li sudija cijele zemlje ne će suditi pravo?

26. I reče Gospodin: ako nadjem u Sodomi pedeset pravednika u gradu, oprostiću cijelom mjestu njih radi.

27. A Abram odgovori i reče: gle, sada bih progovorio Gospodinu, ako i jesam prah i pepeo.

28. Može biti pravednika pedeset manje pet, hoćeš li za ovijeh pet zatrti sav grad? Odgovori: ne ću, ako nadjem četrdeset i pet.

29. I stade dalje govoriti, i reče: može biti da će se naći četrdeset. Reče: ne ću radi onijeh četrdeset.

30. Po tom reče: nemoj se gnjeviti, Gospodine, što ću reći; može biti da će se naći trideset. I reče: ne ću, ako nadjem trideset.

31. Opet reče: gle, sada bih progovo-

rio Gospodinu; može biti da će se naći dvadeset. Reče: ne ću ih pogubiti za onijeh dvadeset.

32. Najposlije reče: nemoj se gnjeviti, Gospodine, što ću još jednom progovoriti; može biti da će se naći deset. Reče: ne ću ih pogubiti radi onijeh deset.

33. I Gospodin otide svršivši razgovor s Abramom; a Abram se vrati na svoje mjesto.

GLAVA 19.

A u veče dodjoše dva angjela u Sodomu; a Lot sjedjaše na vratima Sodomskim; i kad ih ugleda, ustade te ih srete, i pokloni se licem do zemlje,

2. I reče: hodite, gospodo, u kuću sluge svojega, i prenoćite i operite noge svoje; pa sjutra rano kad ustanete podjite svojim putem. A oni rekoše: ne, nego ćemo prenoćiti na ulici.

3. Ali on navali na njih, te se uvratiše k njemu i udjoše u kuću njegovu, i on ih ugosti, i ispeče hljebova prijesnijeh, i jedoše.

4. I još ne bjehu legli, a gradjani Sodomljani slegoše se oko kuće, staro i mlado, sav narod sa svijeh krajeva,

5. I vikahu Lota i govorahu mu: gdje su ljudi što dodjoše sinoć k tebi? izvedi ih k nama da ih poznamo.

6. A Lot izide k njima pred vrata zatvoriv vrata za sobom,

7. I reče im: nemojte, braćo, činiti zla.

8. Evo imam dvije kćeri, koje još ne poznaše čovjeka; njih ću vam izvesti, pa činite s njima što vam je volja; samo ne dirajte u ove ljude, jer su za to ušli pod moj krov.

9. A oni mu rekoše: hodi amo. Pa onda rekoše: ovaj je sam došao amo da živi kao došljak, pa još hoće da nam sudi; sad ćemo tebi učiniti gore nego njima. Pa navališe jako na čovjeka, na Lota, i stadoše istavljati vrata.

10. A ona dva čovjeka digoše ruke, i uvukoše Lota k sebi u kuću, i zatvoriše vrata.

11. A ljudi što bijahu pred vratima kućnim u jedan put oslijepiše od najmanjega do najvećega, te ne mogahu naći vrata.

12. Tada ona dva čovjeka rekoše Lotu: ako imaš ovdje još koga svoga, ili zeta ili sina ili kćer, ili koga god svoga *u ovom gradu, gledaj nek idu* odavde;

13. Jer hoćemo da zatremo mjesto ovo, jer je vika njihova velika pred Gospodinom, pa nas posla Gospodin da ga zatremo.

14. I izide Lot, i kaza zetovima svojima, za koje šćaše dati kćeri svoje, i reče im: ustajte, idite iz mjesta ovoga, jer će sada zatrti Gospodin grad ovaj. Ali se zetovima njegovijem učini da se šali.

15. A kad zora zabijelje, navališe angjeli na Lota govoreći: ustani, uzmi ženu svoju i dvije kćeri svoje koje su tu, da ne pogineš u bezakonju grada toga.

16. A on se stade ščinjati, te ljudi uzeše za ruku njega i ženu njegovu i dvije kćeri njegove, jer ga bješe žao Gospodinu; i izvedoše ga i pustiše ga iza grada.

17. I kad ih izvedoše na polje, reče *jedan:* izbavi dušu svoju i ne obziri se natrag, i u cijeloj ovoj ravni da nijesi stao; bježi na ono brdo, da ne pogineš.

18. A Lot im reče: nemoj, Gospodine!

19. Gle, sluga tvoj nadje milost pred tobom, i milost je tvoja prevelika koju mi učini sačuvavši mi život; ali ne mogu uteći na brdo da me ne stigne zlo i ne poginem.

20. Eno grad blizu; onamo se može uteći, a mali je; da bježim onamo; ta mali je, te ću ostati živ.

21. A on mu reče: eto poslušaću te i za to, i ne ću zatrti grada, za koji reče.

22. Brže bježi onamo; jer ne mogu činiti ništa dokle ne stigneš onamo. Za to se prozva onaj grad Segor.

23. I kad sunce ogranu po zemlji, Lot dodje u Segor.

24. Tada pusti Gospodin na Sodomu i na Gomoru od Gospodina s neba dažd od sumpora i ognja.

25. I zatr one gradove i svu onu ravan, i sve ljude u gradovima i rod zemaljski.

26. Ali žena Lotova bješe se obazrela idući za njim, i posta slan kamen.

27. A sjutradan rano ustavši Abram, otide na mjesto gdje je stajao pred Gospodinom;

28. I pogleda na Sodomu i na Gomoru i svu okolinu po onoj ravni, i ugleda, a to se dizaše dim od zemlje kao dim iz peći.

29. Ali kad Bog zatiraše gradove u

onoj ravni, opomenu se Bog Abrama, i izvede Lota iz propasti kad zatr gradove gdje življaše Lot.

30. A Lot otide iz Segora, i stani se na onom brdu s dvije kćeri svoje, jer se bojaše ostati u Segoru; i življaše u pećini s dvije kćeri svoje.

31. A starija reče mladjoj: naš je otac star, a nema nikoga na zemlji da dodje k nama kao što je običaj po svoj zemlji.

32. Hajde da damo ocu vina neka se opije, pa da legnemo s njim, eda bismo sačuvale sjeme ocu svojemu.

33. I dadoše ocu vina onu noć; i došavši starija leže s ocem svojim, i on ne osjeti ni kad ona leže ni kad ustade.

34. A sjutradan reče starija mladjoj: gle, noćas spavah s ocem svojim. Da mu damo vina i do veče, pa idi ti i lezi s njim, eda bismo sačuvale sjeme ocu svojemu.

35. Pa i to veče dadoše ocu vina, i ustavši mladja leže s njim, i on ne osjeti ni kad ona leže ni kad ustade.

36. I obje kćeri Lotove zatrudnješe od oca svojega.

37. I starija rodi sina, i nadjede mu ime Moab; od njega su Moapci do današnjega dana.

38. Pa i mladja rodi sina, i nadjede mu ime Amon; od njega su Amonci do današnjega dana.

GLAVA 20.

1. Abram otide odande na jug, i stani se izmedju Kadesa i Sura; i življaše kao došljak u Gerari.

2. I govoraše za ženu svoju Saru: sestra mi je. A car Gerarski Abimeleh posla, te uze Saru.

3. Ali dodje Bog Abimelehu noću u snu, i reče mu: gle, poginućeš sa žene koju si uzeo, jer ima muža.

4. A Abimeleh ne bješe se nje dotakao, i za to reče: Gospodine, eda li ćeš i pravedan narod pogubiti?

5. Nije li mi sam kazao: sestra mi je? a i ona sama kaza: brat mi je. Učinio sam u čistoti srca svojega i u pravdi ruku svojih.

6. Tada mu reče Bog u snu: znam da si učinio u čistoti srca svojega; za to te i sačuvah da mi ne sagriješiš, i ne dadoh da je se dotakneš.

7. A sada vrati čovjeku ženu njegovu, jer je prorok, i moliće se za te, te ćeš ostati živ. Ako li ne vratiš, znaj da ćeš umrijeti ti i svi tvoji.

8. I u jutru rano usta Abimeleh, i sazva sve sluge svoje, i kaza im sve ovo da čuju. I uplašiše se ljudi veoma.

9. Tada Abimeleh dozva Abrama i reče mu: šta si nam učinio? šta li sam ti zgriješio, te navuče na me i na carstvo moje toliko zlo? Učinio si mi što ne valja činiti.

10. I još reče Abimeleh Abramu: šta ti je bilo, te si to učinio?

11. A Abram odgovori: veljah: jamačno nema straha Božijega u ovom mjestu, pa će me ubiti radi žene moje.

12. A upravo i jest mi sestra, kći oca mojega; ali nije kći moje matere, pa podje za me.

13. A kad me Bog izvede iz doma oca mojega, ja joj rekoh: učini dobro, i kaži za me gdje god dodjemo: brat mi je.

14. Tada Abimeleh uze ovaca i goveda i sluga i sluškinja, te dade Abramu, i vrati mu Saru ženu njegovu.

15. I reče Abimeleh Abramu: evo, zemlja ti je moja otvorena, živi slobodno gdje ti je volja.

16. A Sari reče: evo dao sam tvojemu bratu tisuću srebrnika; gle, on ti je očima pokrivalo pred svima koji budu s tobom; i to sve da ti je za nauku.

17. I Abram se pomoli Bogu, i iscijeli Bog Abimeleha i ženu njegovu i sluškinje njegove, te radjahu.

18. Jer Gospodin bješe sa svijem zatvorio svaku matericu u domu Abimelehovu radi Sare žene Abramove.

GLAVA 21.

1. I Gospodin pohodi Saru, kao što bješe rekao, i učini Gospodin Sari, kao što bješe kazao.

2. Jer zatrudnje i rodi Sara Abramu sina u starosti njegovoj u isto vrijeme kad kaza Gospodin.

3. I Abram nadjede ime sinu koji mu se rodi, kojega mu rodi Sara, Izak.

4. I obreza Abram sina svojega Izaka kad bi od osam dana, kao što mu zapovjedi Bog.

5. A Abramu bješe sto godina kad mu se rodi sin Izak.

6. A Sara reče: Bog mi učini smijeh; ko god čuje, smijaće mi se.

7. I reče: ko bi rekao Abramu da će

Sara dojiti djecu? ipak mu rodih sina u starosti njegovoj.

8. A kad dijete doraste da se odbije od sise, učini Abram veliku gozbu onaj dan kad odbiše Izaka od sise.

9. I Sara vidje sina Agare Egipćanke, koja ga rodi Abramu, gdje se podsmijeva;

10. Pa reče Abramu: otjeraj ovu robinju sa sinom njezinijem, jer sin ove robinje ne će biti našljednik s mojim sinom, s Izakom.

11. A to Abramu bi vrlo krivo řadi sina njegova.

12. Ali Bog reče Abramu: nemoj da ti je krivo radi djeteta i radi robinje tvoje. Što ti je god kazala Sara, poslušaj; jer će ti se u Izaku sjeme prozvati.

13. Ali ću i od sina robinjina učiniti narod, jer je tvoje sjeme.

14. I Abram ustav u jutro rano, uze hljeba i mješinu vode, i dade Agari metnuvši joj na ledja, i dijete, i otpusti je. A ona otišavši lutaše po pustinji Bersabejskoj.

15. A kad nesta vode u mješini, ona baci dijete pod jedno drvo,

16. Pa otide koliko se može strijelom dobaciti, i sjede prema njemu; jer govoraše: da ne gledam kako će umrijeti dijete. I sjedeći prema njemu stade iza glasa plakati.

17. A Bog ču glas djetinji, i angjeo Božji viknu s neba Agaru, i reče joj: što ti je Agaro? ne boj se, jer Bog ču glas djetinji odande gdje je.

18. Ustani, digni dijete i uzmi ga u naručje; jer ću od njega učiniti velik narod.

19. I Bog joj otvori oči, te ugleda studenac; i otišavši napuni mješinu vode, i napoji dijete.

20. I Bog bijaše s djetetom, te odraste, i življaše u pustinji, i posta strijelac.

21. A življaše u pustinji Faranu. I mati ga oženi iz zemlje Egipatske.

22. U to vrijeme reče Abimelch i Fikol vojvoda njegov Abramu govoreći: Bog je s tobom u svemu što radiš.

23. Zakuni mi se sada Bogom da ne ćeš prevariti mene ni sina mojega ni unuka mojega, nego da ćeš dobro onako kako sam ja tebi činio i ti činiti meni i zemlji u kojoj si došljak.

24. *A Abram reče: hoću se* zakleti.

25. Ali Abram prekori Abimeleha za studenac, koji uzeše na silu sluge Abimelehove.

26. A Abimeleh reče: ne znam ko je to učinio; niti mi ti kaza, niti čuh do danas.

27. Tada Abram uze ovaca i goveda, i dade Abimelehu, i uhvatiše vjeru medju sobom.

28. I Abram odluči sedam jaganjaca iz stada.

29. I Abimeleh reče Abramu: šta će ono sedam jaganjaca što si odlučio?

30. A on odgovori: da primiš iz moje ruke ono sedam jaganjaca, da mi bude svjedočanstvo da sam ja iskopao ovaj studenac.

31. Otuda se prozva ono mjesto Bersabeja, jer se ondje zakleše obojica.

32. Tako uhvatiše vjeru na Bersabeji. Tada se diže Abimeleh i Fikol vojvoda njegov, i vratiše se u zemlju Filistejsku.

33. A Abram posadi lug na Bersabeji, i ondje prizva ime Gospodina Boga vječnoga.

34. I Abram življaše kao došljak u zemlji Filistejskoj mnogo vremena.

GLAVA 22.

Poslije toga šćaše Bog okušati Abrama, pa mu reče: Abrame! A on odgovori: evo me.

2. I reče mu *Bog:* uzmi sada sina svojega, jedinca svojega miloga, Izaka, pa idi u zemlju Moriju, i spali ga na žrtvu tamo na brdu gdje ću ti kazati.

3. I sjutradan rano ustavši Abram osamari magarca svojega, i uze sa sobom dva momka i Izaka sina svojega; i nacijepavši drva za žrtvu podiže se i podje na mjesto koje mu kaza Bog.

4. Treći dan podigavši oči svoje Abram ugleda mjesto iz daleka.

5. I reče Abram momcima svojim: ostanite vi ovdje s magarcem, a ja i dijete idemo onamo, pa kad se pomolimo Bogu, vratićemo se k vama.

6. I uzevši Abram drva za žrtvu naprti Izaku sinu svojemu, a sam uze u svoje ruke ognja i nož; pa otidoše obojica zajedno.

7. Tada reče Izak Abramu ocu svojemu: oče! A on reče: što, sine! I reče *Izak:* eto ognja i drva, a gdje je jagnje za žrtvu?

8. A Abram odgovori: Bog će se

sinko, postarati za jagnje sebi na žrtvu. I idjahu obojica zajedno.

9. A kad dodjoše na mjesto koje mu Bog kaza, Abram načini ondje žrtvenik, i metnu drva na nj, i svezavši Izaka sina svojega metnu ga na žrtvenik vrh drva;

10. I izmahnu rukom svojom i uze nož da zakolje sina svojega.

11. Ali angjeo Gospodinov viknu ga s neba, i reče: Abrame! Abrame! A on reče: evo me.

12. A *angjeo* reče: ne diži ruke svoje na dijete, i ne čini mu ništa; jer sada poznah da se bojiš Boga, kad nijesi požalio sina svojega, jedinca svojega, mene radi.

13. I Abram podigavši oči svoje pogleda; i gle, ovan iza njega zapleo se u česti rogovima; i otišavši Abram uze ovna i spali ga na žrtvu mjesto sina svojega.

14. I nazva Abram ono mjesto: Gospodin će se postarati. Za to se i danas kaže: na brdu, gdje će se Gospodin postarati.

15. I angjeo Gospodinov opet viknu s neba Abrama,

16. I reče: sobom se zakleh, veli Gospodin: kad si tako učinio, i nijesi požalio sina svojega, jedinca svojega,

17. Zaista ću te blagosloviti i sjeme tvoje veoma umnožiti, *da ga bude* kao zvijezda na nebu i kao pijeska na brijegu morskom; i naslijediće sjeme tvoje vrata neprijatelja svojih;

18. I blagosloviće se u sjemenu tvojem svi narodi na zemlji, kad si poslušao glas moj.

19. Tada se Abram vrati k momcima svojim, te se digoše, i otidoše zajedno u Bersabeju; jer Abram življaše u Bersabeji.

20. Poslije toga javiše Abramu govoreći: gle, i Melha rodi sinove bratu tvojemu Nahoru:

21. Husa prvenca i Buza brata mu, i Kamuela oca Aramova,

22. I Kazeda i Azava i Feldasa i Jedlafa i Batuela.

23. A Batuel rodi Rebeku. Osam ih rodi Melha Nahoru bratu Abramovu.

24. A inoča njegova, po imenu Roma, rodi i ona Tabeja i Gahama i Tahasa i Maku.

GLAVA 23.

A poživje Sara sto i dvadeset i sedam godina; to su godine vijeka Sarina.

2. I umrije Sara u gradu Arbeji, a to je Hebron, u zemlji Hananskoj. I dodje Abram da ožali Saru i oplače.

3. A kad usta Abram od mrtvaca svojega, reče sinovima Hetovijem govoreći:

4. Stranac sam i došljak kod vas; dajte mi da imam grob kod vas da pogrebem mrtvaca svojega ispred očiju svojih.

5. A sinovi Hetovi odgovoriše Abramu govoreći mu:

6. Čuj nas, gospodaru; ti si knez od Boga medju nama; u najboljem grobu našem pogrebi mrtvaca svojega; niko izmedju nas ne će ti zatvoriti groba svojega da ne pogrebeš mrtvaca svojega.

7. Tada usta Abram i pokloni se narodu zemlje one, sinovima Hetovijem;

8. I reče im govoreći: ako hoćete da pogrebem mrtvaca svojega ispred očiju svojih, poslušajte me, i govorite za mene Efronu sinu Seorovu,

9. Neka mi da pećinu u Makpeli, koja je nakraj njive njegove; za novce neka mi je da medju vama koliko vrijedi, da imam grob.

10. A Efron sjedjaše usred sinova Hetovijeh. Pa reče Efron Hetejin Abramu pred sinovima Hetovijem, koji slušahu, pred svijem koji ulažahu na vrata grada njegova, govoreći:

11. Ne, gospodaru; čuj me: poklanjam ti njivu, i pećinu kod nje poklanjam ti; pred sinovima naroda svojega poklanjam ti je, pogrebi mrtvaca svojega.

12. A Abram se pokloni narodu zemlje one,

13. I reče Efronu pred narodom zemlje one govoreći: ako si voljan, čuj me; da ti dam šta vrijedi njiva; uzmi od mene, pa ću onda pogrepsti mrtvaca svojega ondje.

14. A Efron odgovori Abramu govoreći mu:

15. Gospodaru, čuj me; zemlja vrijedi četiri stotine *sikala* srebra izmedju mene i tebe; šta je to? samo ti pogrebi mrtvaca svojega.

16. A Abram čuvši Efrona izmjeri mu srebro, koje reče pred sinovima He-

tovijem, četiri stotine *sikala* srebra, kako su išli medju trgovcima.

17. I njiva Efronova u Makpeli prema Mambri, njiva s pećinom koja je na njoj, i sva drveta na njivi i po medji njezinoj u naokolo,

18. Posta Abramova pred sinovima Hetovijem, pred svjema koji ulaze na vrata grada onoga.

19. Po tom pogrebe Abram Saru ženu svoju u pećini na njivi Makpeli prema Mambri, a to je Hebron, u zemlji Hananskoj.

20. I potvrdiše sinovi Hetovi njivu i pećinu na njoj Abramu da ima grob.

GLAVA 24.

A Abram bješe star i vremenit, i Gospodin bješe blagoslovio Abrama u svemu.

2. I reče Abram sluzi svojemu najstarijemu u kući svojoj, koji bješe nad svijem dobrom njegovijem: metni ruku svoju pod stegno moje,

3. Da te zakunem Gospodinom Bogom nebeskim i Bogom zemaljskim da ne ćeš dovesti žene sinu mojemu izmedju kćeri ovijeh Hananeja, medju kojima živim;

4. Nego da ćeš otići u zemlju moju i u rod moj i dovesti ženu sinu mojemu Izaku.

5. A sluga mu reče: a ako djevojka ne htjedbude poći sa mnom u ovu zemlju; hoću li odvesti sina tvojega u zemlju iz koje si se iselio?

6. A Abram mu reče: pazi da ne odvedeš sina mojega onamo.

7. Gospodin Bog nebeski, koji me je uzeo iz doma oca mojega i iz zemlje roda mojega, i koji mi je rekao i zakleo mi se govoreći: sjemenu ću tvojemu dati zemlju ovu, on će poslati angjela svojega pred tobom da dovedeš ženu sinu mojemu odande.

8. Ako li djevojka ne htjedbude poći s tobom, onda da ti je prosta zakletva moja; samo sina mojega nemoj odvesti onamo.

9. I metnu sluga ruku svoju pod stegno Abramu gospodaru svojemu, i zakle mu se za ovo.

10. Tada sluga uze deset kamila izmedju kamila gospodara svojega da ide, jer sve blago gospodara njegova bješe pod njegovom rukom: i otišav dodje u Mezopotamiju do grada Nahorova.

11. I pusti kamile da poliježu iza grada kod studenca pred veče, kad izlaze gradjanke da zahvataju vode;

12. I reče: Gospodine Bože gospodara mojega Abrama, daj mi sreću danas, i učini milost gospodaru mojemu Abramu.

13. Evo, ja ću stajati kod ovoga studenca, a gradjanke će doći da zahvataju vode.

14. Kojoj djevojci rečem: nagni krčag svoj da se napijem, a ona reče: na pij, i kamile ću ti napojiti; daj to da bude ona koju si namijenio sluzi svojemu Izaku; i po tome da poznam da si učinio milost gospodaru mojemu.

15. I on još ne izgovori, a to Rebeka, kći Batuela sina Melhe žene Nahora brata Abramova, dodje s krčagom na ramenu.

16. I bješe vrlo lijepa, još djevojka, još je čovjek ne bješe poznao. Ona sidje na izvor, i natoči krčag, i podje;

17. A sluga iskoči pred nju, i reče: daj mi da se napijem malo vode iz krčaga tvojega.

18. A ona reče: na pij, gospodaru. I brže spusti krčag na ruku svoju, i napoji ga.

19. I kad ga napoji, reče: i kamilama ću tvojim naliti neka se napiju.

20. I brže izruči krčag svoj u pojilo, pa opet otrča na studenac da nalije, i nali svijem kamilama njegovijem.

21. A čovjek joj se divljaše, i ćutaše, ne će li poznati je li Gospodin dao sreću putu njegovu ili nije.

22. A kad se kamile napiše, izvadi čovjek zlatnu grivnu od po *sikla i metnu joj oko čela,* i dvije narukvice *metnu* joj na ruke od deset *sikala* zlata.

23. I reče: čija si kći? kaži mi. Ima li u kući oca tvojega mjesta za nas da prenoćimo?

24. A ona mu reče: ja sam kći Batuela sina Melšina, kojega rodi Nahoru.

25. Još reče: ima u nas mnogo slame i piće i mjesta za noćište.

26. Tada čovjek savivši se pokloni se Gospodinu,

27. I reče: blagosloven da je Gospodin Bog gospodara mojega Abrama, što ne ostavi milosti svoje i vjere svoje pre-

ma gospodaru mojem, i putem dovede me Gospodin u dom rodbine gospodara mojega.

28. A djevojka otrča i sve ovo kaza u domu matere svoje.

29. A Rebeka imaše brata, kojemu ime bješe Laban; i istrča Laban k čovjeku na studenac;

30. Kako vidje grivnu i narukvice na rukama sestre svoje i ču gdje Rebeka sestra mu reče: tako mi kaza čovjek; dodje k čovjeku, a on stajaše kod kamila na studencu.

31. I reče: hodi, koji si blagosloven od Gospodina; što bi stajao na polju? spremio sam kuću, ima mjesta i za kamile.

32. I dovede čovjeka u kuću, i rastovari kamile; i dadoše slame i piće kamilama, i donesoše vode za noge njemu i ljudima što bijahu s njim;

33. I postaviše mu da jede; ali on reče: ne ću jesti dokle ne kažem stvar svoju. A Laban mu reče: govori.

34. Tada reče: ja sam sluga Abramov.

35. A Gospodin je blagoslovio gospodara mojega veoma, te je postao velik, i dao mu je ovaca i goveda, i srebra i zlata, i sluga i sluškinja, i kamila i magaraca.

36. I još Sara žena gospodara mojega rodi sina gospodaru mojemu u starosti njegovoj, i on mu dade sve što ima.

37. A mene zakle gospodar moj govoreći: nemoj dovesti sinu mojemu žene izmedju kćeri ovijeh Hananeja, medju kojima živim;

38. Nego idi u dom oca mojega i u rod moj, da dovedeš ženu sinu mojemu.

39. A ja rekoh gospodaru svojemu: može biti da djevojka ne će htjeti poći sa mnom.

40. A on mi reče: Gospodin, po čijoj volji svagda življah, poslaće angjela svojega s tobom, i daće sreću tvojemu putu da dovedeš ženu sinu mojemu od roda mojega, iz doma oca mojega.

41. Onda će ti biti prosta zakletva moja, kad otideš u rod moj; ako ti je i ne dadu, opet će ti biti prosta zakletva moja.

42. I kad dodjoh danas na studenac, rekoh: Gospodine Bože gospodara mojega Abrama, ako si dao *sreću putu mojemu, kojim idem.*

43. Evo, ja ću stajati kod studenca: koja djevojka dodje da zahvati vode, i ja joj kažem: daj mi da se napijem malo vode iz krčaga tvojega,

44. A ona mi odgovori: i ti pij i kamilama ću tvojim naliti; to neka bude žena koju je namijenio Gospodin sinu gospodara mojega.

45. Ja još ne izgovorih u srcu svojem, a dodje Rebeka s krčagom na ramenu, i sišavši na izvor zahvati; i ja joj rekoh: daj mi da se napijem.

46. A ona brže spustivši sa sebe krčag reče: na pij, i kamile ću ti napojiti. I kad se napih, napoji i kamile moje.

47. I zapitah je govoreći: čija si kći? A ona odgovori: ja sam kći Batuela sina Nahorova, kojega mu rodi Melha. Tada joj metnuh grivnu oko čela i narukvice na ruke;

48. I padoh i poklonih se Gospodinu, i zahvalih Gospodinu Bogu gospodara mojega Abrama, što me dovede pravijem putem da nadjem kćer brata gospodara svojega za sina njegova.

49. Ako ćete dakle učiniti ljubav i vjeru gospodaru mojemu, kažite mi; ako li ne ćete, kažite mi, da idem na desno ili na lijevo.

50. A Laban i Batuel odgovarajući rekoše: od Gospodina je ovo došlo; mi ti ne možemo kazati ni zlo ni dobro.

51. Eto, Rebeka je u tvojoj vlasti; uzmi je pa idi, i neka bude žena sinu tvojega gospodara, kao što kaza Gospodin.

52. A kad ču sluga Abramov riječi njihove, pokloni se Gospodinu do zemlje;

53. I izvadi sluga zaklade srebrne i zlatne i haljine, i dade Rebeci; takodjer i bratu njezinu i materi njezinoj dade darove.

54. Po tom jedoše i piše on i ljudi koji bijahu s njim, i prenoćiše. A kad u jutru ustaše, reče *sluga:* pustite me gospodaru mojemu.

55. A brat i mati njezina rekoše: neka ostane djevojka kod nas koji dan, barem deset dana, pa onda neka ide.

56. A on im reče: nemojte me zadržavati, kad je Gospodin dao sreću mojemu putu; pustite me da idem gospodaru svojemu.

57. Tada rekoše: da zovemo djevojku, i upitamo šta ona veli.

58. I dozvaše Rebeku, i rekoše joj: hoćeš ići s ovijem čovjekom? A ona odgovori: hoću.

59. I pustiše Rebeku sestru svoju i dojkinju njezinu sa slugom Abramovijem i ljudima njegovijem.

60. I blagosloviše Rebeku i rekoše joj: sestro naša, da se namnožiš na tisuće tisuća, i sjeme tvoje da naslijedi vrata svojih neprijatelja!

61. I podiže se Rebeka s djevojkama svojim, i posjedaše na kamile, i podjoše s čovjekom; i sluga uzev Rebeku otide.

62. A Izak idjaše vraćajući se od studenca živoga koji me vidi (jer življaše u južnom kraju);

63. A bješe izašao Izak u polje pred veče da se pomoli Bogu; i podigav oči svoje ugleda kamile gdje idu.

64. I Rebeka podigavši oči svoje ugleda Izaka, te skoči s kamile,

65. I reče sluzi: ko je onaj čovjek što ide preko polja pred nas? A sluga reče: ono je gospodar moj. I ona uze pokrivalo i pokri lice.

66. I pripovjedi sluga Izaku sve što je svršio.

67. I odvede je Izak u šator Sare matere svoje; i uze Rebeku, i ona mu posta žena, i omilje mu. I Izak se utješi za materom svojom.

GLAVA 25.

A Abram uze drugu ženu, po imenu Ceturu.

2. I ona mu rodi Zamrama i Jeksana i Madana i Madijana i Jezboka i Suja.

3. A Jeksan rodi Sabu i Dadana. A Dadanovi sinovi biše Asurim i Latuzim i Lomim.

4. A sinovi Madijanovi: Efa i Ofer i Henoh i Abida i Eldaja. Svi bjehu djeca Ceturina.

5. A Abram dade sve što imaše Izaku;

6. A sinovima svojih inoča dade Abram dare, i opravi ih od Izaka sina svojega još za života svojega na istok, u istočni kraj.

7. I vijeka Abramova što poživje bješe sto sedamdeset i pet godina.

8. I onemoćav umrije Abram u dobroj starosti, sit života, i bi pribran k rodu svojemu.

9. I pogreboše ga Izak i Izmael u pećini Makpelskoj na njivi Efrona sina Seora Hetejina, koja je prema Mambri;

10. Na njivi koju kupi Abram od sinova Hetovijeh, ondje je pogreben Abram sa Sarom ženom svojom.

11. I po smrti Abramovoj blagoslovi Bog Izaka sina njegova; a Izak življaše kod studenca živoga koji me vidi.

12. A ovo je pleme Izmaela sina Abramova, kojega rodi Abramu Agara Egipćanka robinja Sarina,

13. I ovo su imena sinova Izmaelovijeh, kako se zvahu u plemenima svojim: prvenac Izmaelov Nabajot, pa Cedar i Adbel i Mapsam,

14. I Mazma i Duma i Masa,

15. I Hadar i Tema i Jetur i Nafis i Cedma.

16. To su sinovi Izmaelovi, i to su im imena po selima i gradovima njihovijem, dvanaest knezova nad svojim narodima.

17. A godine su vijeka Izmaelova sto i trideset i sedam godina. Poslije onemoćav umrije, i bi pribran k rodu svojemu.

18. I življahu od Hevile do Sura prema Egiptu, kako se ide u Asiriju; i dopade mu prema svoj braći svojoj *da živi.*

19. A ovo je pleme Izaka sina Abramova: Abram rodi Izaka;

20. A Izaku bješe četrdeset godina kad se oženi Rebekom, kćerju Batuela Sirina iz Mezopotamije, sestrom Labana Sirina.

21. I Izak se moljaše Gospodinu za ženu svoju, jer bješe nerotkinja; i umoli Gospodina, te zatrudnje Rebeka žena njegova.

22. Ali udarahu jedno o drugo djeca u utrobi njezinoj, te reče: ako je tako, na što sam? I otide da pita Gospodina.

23. A Gospodin joj reče: dva su plemena u utrobi tvojoj, i dva će naroda izaći iz tebe; i jedan će narod biti jači od drugoga naroda, i veći će služiti manjemu.

24. I kad dodje vrijeme da rodi, a to blizanci u utrobi njezinoj.

25. I prvi izadje crven, sav kao runo rutav; i nadješe mu ime Ezav.

26. A poslije izadje brat mu, držeći rukom za petu Ezava; i nadješe mu ime Jakov. A bješe Izaku šezdeset godina, kad ih rodi Rebeka.

27. I djeca odrastoše, i Ezav posta lovac i ratar, a Jakov bješe čovjek krotak i bavljaše se u šatorima.

28. I Izak milovaše Ezava, jer rado jedjaše lova njegova; a Rebeka milovaše Jakova.

29. Jednom Jakov skuha jelo, a Ezav dodje iz polja umoran.

30. I reče Ezav Jakovu: daj mi da jedem toga jela crvenoga, jer sam umoran. Otuda se prozva Edom.

31. A Jakov mu reče: prodaj mi danas prvenaštvo svoje.

32. A Ezav odgovori: evo, hoću da umrem, pa što će mi prvenaštvo?

33. A Jakov mu reče: zakuni mi se danas. I on mu ze zakle; tako prodade svoje prvenaštvo Jakovu.

34. I Jakov dade Ezavu hljeba i skuhanoga leća, i on se najede i napi, pa usta i otide. Tako Ezav nije mario za prvenaštvo svoje.

GLAVA 26.

Ali nasta glad u zemlji svrh prve gladi koja bješe za vremena Abramova; i Izak otide k Abimelehu caru Filistejskom u Geraru.

2. I javi mu se Gospodin i reče: nemoj ići u Egipat, nego sjedi u zemlji koju ću ti kazati.

3. Sjedi u toj zemlji, i ja ću biti s tobom, i blagosloviću te; jer ću tebi i sjemenu tvojemu dati sve ove zemlje, i potvrdiću zakletvu, kojom sam se zakleo Abramu ocu tvojemu.

4. I umnožiću sjeme tvoje *da ga bude* kao zvijezda na nebu, i daću sjemenu tvojemu sve ove zemlje; i u sjemenu tvojem blagosloviće se svi narodi na zemlji,

5. Za to što je Abram slušao glas moj i čuvao naredbu moju, zapovijesti moje, pravila moja i zakone moje.

6. I osta Izak u Gerari.

7. A ljudi u mjestu onom pitahu za ženu njegovu, a on govoraše: sestra mi je. Jer se bojaše kazati: žena mi je; da me, veli, ne ubiju ovi ljudi radi Rebeke jer je lijepa.

8. I kad provede mnogo vremena ondje, dogodi se, te pogleda Abimeleh car Filistejski s prozora, i vidje Izaka gdje se šali s Rebekom ženom svojom.

9. I dozva Abimeleh Izaka i reče: ta to ti je žena; kako si kazao: sestra mi je? A Izak mu odgovori: rekoh: da ne poginem s nje.

10. A *Abimeleh reče: šta si nam učinio?* lako je mogao ko od naroda ovoga leći s tvojom ženom, te bi nas ti uvalio u grijeh.

11. I zapovjedi Abimeleh svemu narodu svojemu govoreći: ko se dotakne ovoga čovjeka ili žene njegove, poginuće.

12. I Izak stade sijati u onoj zemlji, i dobi one godine po sto, tako ga blagoslovi Gospodin.

13. I obogati se čovjek, i napredovaše sve većma, te posta silan.

14. I imaše ovaca i goveda i mnogo sluga; a Filisteji mu zavidjahu,

15. Pa sve studence koje bjehu iskopale sluge oca njegova za vremena Abrama oca njegova zaroniše Filisteji, i zasuše ih zemljom.

16. I Abimeleh reče Izaku: idi od nas, jer si postao silniji od nas.

17. I Izak otide odande, i razape šatore u dolini Gerarskoj, i nastani se ondje.

18. I stade Izak otkopavati studence, koji bjehu iskopani za vremena Abrama oca njegova, i koje zaroniše Filisteji po smrti Abramovoj; i prozva ih imenima koja im bješe nadio otac njegov.

19. I kopajući sluge Izakove u onom dolu nadjoše studenac žive vode.

20. Ali se svadiše pastiri Gerarski s pastirima Izakovim govoreći: naša je voda. I nadjede ime onom studencu Ezek, jer se svadiše s njim.

21. Poslije iskopaše drugi studenac, pa se i oko njega svadiše, za to ga nazva Sitna.

22. Tada se podiže odande, i iskopa drugi studenac, i oko njega ne bi svadje; za to ga nazva Rehobot, govoreći: sad nam dade Gospodin prostora da rastemo u ovoj zemlji.

23. I otide odande gore u Bersabeju.

24. I istu noć javi mu se Gospodin, i reče: ja sam Bog Abrama oca tvojega. Ne boj se, jer sam ja s tobom, i blagosloviću te i umnožiću sjeme tvoje Abrama radi sluge svojega.

25. I načini ondje žrtvenik, i prizva ime Gospodinovo; i ondje razape šator svoj; i sluge Izakove iskopaše ondje studenac.

26. I dodje k njemu Abimeleh iz Gerare s Ohozatom prijateljem svojim i s Fikolom vojvodom svojim.

27. A Izak im reče: što ste došli k meni, kad mrzite na me i otjeraste me od sebe?

28. A oni rekoše: vidjesmo zaista da je Gospodin s tobom, pa rekosmo: neka bude zakletva izmedju nas, izmedju nas i tebe; hajde da uhvatimo vjeru s tobom:

29. Da nam ne činiš zla, kao što se mi tebe ne dotakosmo i kao što mi tebi samo dobro činismo, i pustismo te da ideš na miru, i eto si blagosloven od Gospodina.

30. Tada ih on ugosti; te jedoše i piše.

31. A sjutradan ustavši rano, zakleše se jedan drugome, i otpusti ih Izak i otidoše od njega s mirom.

32. Isti dan došavši sluge Izakove kazaše mu za studenac, koji iskopaše, i rekoše mu: nadjosmo vodu.

33. I nazva ga Sabeja; otuda se zove grad onaj Bersabeja do današnjega dana.

34. A kad bi Ezavu četrdeset godina, uze za ženu Juditu kćer Bera Hetejina, i Bazematu kćer Elona Hetejina.

35. I one zadavahu mnogo jada Izaku i Rebeci.

GLAVA 27.

Kad Izak ostarje i oči mu potamnješe, te ne vidjaše, dozva Ezava starijega sina svojega, i reče mu: sine! A on odgovori: evo me.

2. Tada reče: evo ostario sam, ne znam kad ću umrijeti;

3. Uzmi oružje svoje, tul i luk, i izidi u planinu, te mi ulovi lova;

4. I zgotovi mi jelo po mojoj volji, i donesi mi da jedem, pa da te blagoslovi duša moja dok nijesam umr'o.

5. A Rebeka ču šta Izak reče sinu svojemu Ezavu. I Ezav otide u planinu da ulovi lova i donese.

6. A Rebeka reče Jakovu sinu svojemu govoreći: gle, čuh oca tvojega gdje besjedi s Ezavom bratom tvojim i reče:

7. Donesi mi lova, i zgotovi jelo da jedem, pa da te blagoslovim pred Gospodinom dok nijesam umr'o.

8. Nego sada, sine, poslušaj me što ću ti kazati.

9. Idi sada k stadu i donesi dva dobra jareta, da zgotovim ocu tvojemu jelo od njih, kako rado jede.

10. *Pa ćeš unijeti ocu* da jede i da te *blagoslovi dok nije umr'o.*

11. A Jakov reče Rebeci materi svojoj: ali je Ezav brat moj rutav, a ja sam gladak;

12. Može me opipati otac, pa će se osjetiti da sam ga htio prevariti, te ću navući na se prokletstvo mjesto blagoslova.

13. A mati mu reče: neka prokletstvo tvoje, sine, *padne* na mene; samo me poslušaj, i idi i donesi mi.

14. Tada otišav uze i donese materi svojoj; a mati njegova zgotovi jelo kako jedjaše rado otac njegov.

15. Pa onda uze Rebeka najljepše haljine starijega sina svojega, koje bijahu u nje kod kuće, i obuče Jakova mladjega sina svojega.

16. I jarećim kožicama obloži mu ruke i vrat gdje bješe gladak.

17. I dade Jakovu sinu svojemu u ruke jelo i hljeb što zgotovi.

18. A on udje k ocu svojemu i reče: oče. A on odgovori: evo me; koji si ti, sine?

19. I Jakov reče ocu svojemu: ja, Ezav tvoj prvenac; učinio sam kako si mi rekao; digni se, posadi se da jedeš lova mojega, pa da me blagoslovi duša tvoja.

20. A Izak reče sinu svojemu: kad brže nadje, sine? A on reče: Gospodin Bog tvoj dade, te izadje preda me.

21. Tada reče Izak Jakovu: hodi bliže, sine, da te opipam jesi li sin moj Ezav ili ne.

22. I pristupi Jakov k Izaku ocu svojemu, a on ga opipa, pa reče: glas je Jakovljev, ali ruke su Ezavove.

23. I ne pozna ga, jer mu ruke bjehu kao u Ezava brata njegova rutave; za to ga blagoslovi;

24. I reče mu: jesi li ti sin moj Ezav? A on mu odgovori: ja sam.

25. Tada reče: a ti daj, sine, da jedem lova tvojega, pa da te blagoslovi duša moja. I dade mu, te jede; pa mu donese i vina, te pi.

26. Po tom Izak otac njegov reče mu: hodi sine, cjeluj me.

27. I on pristupi i cjeliva ga; a Izak osjeti miris od haljina njegovijeh, i blagoslovi ga govoreći: gle, miris sina mojega kao miris od polja koje blagoslovi Gospodin.

28. Bog ti dao rose nebeske, i dobre zemlje, i pšenice i vina izobila!

29. Narodi ti služili i plemena ti se klanjala! Bio gospodar braći svojoj i klanjali ti se sinovi matere tvoje! Proklet bio koji tebe usproklinje a blagosloven koji tebe uzblagosilja!

30. A kad Izak blagoslovi Jakova, i Jakov otide ispred Izaka oca svojega, u taj čas dodje Ezav brat njegov iz lova.

31. Pa zgotovi i on jelo i unese ocu svojemu, i reče mu: ustani, oče, da jedeš što ti je sin ulovio, pa da me blagoslovi duša tvoja.

32. A Izak otac njegov reče mu: ko si ti? A on reče: ja, sin tvoj, prvenac tvoj, Ezav.

33. Tada se prepade Izak, i reče: ko? da gdje je onaj koji ulovi i donese mi lova, i od svega jedoh prije nego ti dodje, i blagoslovih ga? on će i ostati blagosloven.

34. A kad ču Ezav riječi oca svojega vrište iza glasa i žalosti se veoma, i reče ocu svojemu: blagoslovi i mene, oče.

35. A on mu reče: dodje brat tvoj s prijevarom, i odnese tvoj blagoslov.

36. A *Ezav* reče: pravo je što mu je ime Jakov, jer me već drugom prevari. Prvenaštvo mi uze, pa eto sada mi uze i blagoslov. Po tom reče: nijesi li i meni ostavio blagoslov?

37. A Izak odgovori i reče Ezavu: eto sam ga postavio tebi za gospodara; i svu braću njegovu dadoh mu da mu budu sluge; pšenicom i vinom ukrijepih ga; pa šta bih sada tebi učinio, sine?

38. A Ezav reče ocu svojemu: eda li je samo jedan blagoslov u tebe, oče? blagoslovi i mene, oče. I stade iza glasa plakati Ezav.

39. A Izak otac njegov odgovarajući reče mu: evo, stan će ti biti na rodnoj zemlji i rosi nebeskoj ozgo.

40. Ali ćeš živjeti od mača svojega, i bratu ćeš svojemu služiti; ali će doći vrijeme, te ćeš po što se naplačeš skršiti jaram njegov s vrata svojega.

41. I Ezav omrze ljuto na Jakova radi blagoslova, kojim ga blagoslovi otac, i govoraše u srcu svojem: blizu su žalosni dani oca mojega, tada ću ubiti Jakova brata svojega.

42. I kazaše Rebeci riječi Ezava sina njezina starijega, a ona poslavši dozva Jakova mladjega sina svojega, i reče mu: gle, Ezav brat tvoj tješi se tijem što hoće da te ubije.

43. Nego, sine, poslušaj što ću ti kazati; ustani i bježi k Labanu bratu mojemu u Haran.

44. I ostani kod njega neko vrijeme dokle prodje srdnja brata tvojega,

45. Dokle se gnjev brata tvojega odvrati od tebe, te zaboravi što si mu učinio; a onda ću ja poslati da te dovedu odande. Za što bih ostala bez obojice vas u jedan dan?

46. A Izaku reče Rebeka: omrzao mi je život radi ovijeh Hetejaka. Ako se Jakov oženi Hetejkom, kakom izmedju kćeri ove zemje, na što mi život?

GLAVA 28.

Tada Izak dozva Jakova, i blagoslovi ga, i zapovjedi mu i reče: nemoj da se oženiš kojom izmedju kćeri Hananejskih.

2. Ustani, i idi u Padan-Aram u dom Batuela oca matere svoje, i odande se oženi izmedju kćeri Labana ujaka svojega.

3. A Bog svemogući da te blagoslovi, i da ti da veliku porodicu i umnoži te, da od tebe postane mnoštvo naroda,

4. I da ti da blagoslov Abramov, tebi i sjemenu tvojemu s tobom, da naslijediš zemlju u kojoj si došljak, koju Bog dade Abramu.

5. Tako opravi Izak Jakova, i on podje u Padan-Aram k Labanu sinu Batuela Sirina, bratu Rebeke matere Jakovljeve i Ezavove.

6. A Ezav vidje gdje Izak blagoslovi Jakova i opravi ga u Padan-Aram da se odande oženi, i gdje blagosiljajući ga zapovjedi mu i reče: nemoj da se oženiš kojom izmedju kćeri Hananejskih.

7. I gdje Jakov posluša oca svojega i mater svoju, i otide u Padan-Aram;

8. I vidje Ezav da kćeri Hananejske nijesu po volji Izaku ocu njegovu.

9. Pa otide Ezav k Izmaelu, i uze za ženu preko žena svojih Maheletu, kćer Izmaela sina Abramova, sestru Nabajotovu.

10. A Jakov otide od Bersabeje iduć u Haran.

11. I dodje na jedno mjesto, i ondje zanoći, jer sunce bješe zašlo; i uze

men na onom mjestu, i metnu ga sebi pod glavu, i zaspa na onom mjestu.

12. I usni, a to ljestve stajahu na zemlji a vrhom ticahu u nebo, i gle, angjeli Božiji po njima se penjahu i slažahu;

13. I gle na vrhu stajaše Gospodin i reče: ja sam Gospodin Bog Abrama oca tvojega i Bog Izakov; tu zemlju na kojoj spavaš tebi ću dati i sjemenu tvojemu;

14. I sjemena će tvojega biti kao praha na zemlji, te ćeš se raširiti na zapad i na istok i na sjever i na jug, i svi narodi na zemlji blagoslovićе se u tebi i u sjemenu tvojem.

15. I evo, ja sam s tobom, i čuvaću te kuda god podješ, i dovešću te natrag u ovu zemlju, jer te ne ću ostaviti dokle god ne učinim što ti rekoh.

16. A kad se Jakov probudi od sna, reče: za cijelo je Gospodin na ovom mjestu; a ja ne znah.

17. I uplaši se, i reče: kako je strašno mjesto ovo! ovdje je doista kuća Božja, i ovo su vrata nebeska.

18. I usta Jakov u jutru rano, i uze kamen što bješe metnuo sebi pod glavu, i utvrdi ga za spomen i preli ga uljem.

19. I prozva ono mjesto Betel, a predje bješe ime onome gradu Luza.

20. I učini Jakov zavjet, govoreći: ako Bog bude sa mnom i sačuva me na putu kojim idem i da mi hljeba da jedem i odijela da se oblačim,

21. I ako se vratim na miru u dom oca svojega, Gospodin će mi biti Bog;

22. A kamen ovaj koji utvrdih za spomen biće dom Božji; i što mi god daš, od svega ću deseto dati tebi.

GLAVA 29.

Tada se podiže Jakov i otide u zemlju istočnu.

2. I obziruci se ugleda studenac u polju; i gle, tri stada ovaca ležahu kod njega, jer se na onom studencu pojahu stada, a veliki kamen *bijaše* studencu na vratima.

3. Ondje se skupljahu sva stada, te *pastiri* odvaljivahu kamen s vrata studencu i pojahu stada, i poslije opet *privaljivahu* kamen na vrata studencu na *njegovo mjesto.*

4. I Jakov im reče: braćo, odakle ste? Rekoše: iz Harana smo.

5. A on im reče: poznajete li Labana sina Nahorova? Oni rekoše: poznajemo.

6. On im reče: je li zdrav? Rekoše: jest, i evo Rahele kćeri njegove, gdje ide sa stadom.

7. I on reče: eto još je rano, niti je vrijeme vraćati stoku; napojte stoku pa idite i pasite je.

8. A oni rekoše: ne možemo, dokle se ne skupe sva stada, da odvalimo kamen s vrata studencu, onda ćemo napojiti stoku.

9. Dok on još govoraše s njima, dodje Rahela sa stadom oca svojega, jer ona pasijaše ovce.

10. A kad Jakov vidje Rahelu kćer Labana ujaka svojega, i stado Labana ujaka svojega, pristupi Jakov i odvali kamen studencu s vrata, i napoji stado Labana ujaka svojega,

11. I poljubi Jakov Rahelu, i povikavši zaplaka se.

12. I kaza se Jakov Raheli da je rod ocu njezinu i da je sin Rebečin; a ona otrča te javi ocu svojemu.

13. A kad Laban ču za Jakova sina sestre svoje, istrča mu na susret, i zagrli ga i poljubi, i uvede u svoju kuću. I on pripovjedi Labanu sve ovo.

14. A Laban mu reče: ta ti si kost moja i tijelo moje. I osta kod njega cio mjesec dana.

15. Tada reče Laban Jakovu: zar badava da mi služiš, što si mi rod? kaži mi šta će ti biti plata?

16. A Laban imaše dvije kćeri: starijoj bješe ime Lija, a mladjoj Rahela.

17. I u Lije bijahu kvarne oči, a Rahela bješe lijepa stasa i lijepa lica.

18. I Jakovu omilje Rahela, te reče: služiću ti sedam godina za Rahelu, mladju kćer tvoju.

19. A Laban mu reče: bolje tebi da je dam nego drugom; ostani kod mene.

20. I odsluži Jakov za Rahelu sedam godina, i učiniše mu se kao nekoliko dana, jer je ljubljaše.

21. I reče Jakov Labanu: daj mi ženu, jer mi se navrši vrijeme, da legnem s njom.

22. I sazva Laban sve ljude iz onoga mjesta i učini gozbu.

23. A u veče uze Liju kćer svoju i uvede je k Jakovu, i on leže s njom.
24. I Laban dade Zelfu robinju svoju Liji kćeri svojoj da joj bude robinja.
25. A kad bi u jutru, gle, ono bješe Lija; te reče Jakov Labanu: šta si mi to učinio? ne služim li za Rahelu kod tebe? za što si me prevario?
26. A Laban mu reče: ne biva u našem mjestu da se uda mladja prije starije.
27. Navrši nedjelju dana s tom, pa ćemo ti onda dati i drugu za službu što ćeš služiti kod mene još sedam godina drugih.
28. Jakov učini tako, i navrši s njom nedjelju dana, pa mu dade Laban Rahelu kćer svoju za ženu.
29. I dade Laban Raheli kćeri svojoj robinju svoju Balu da joj bude robinja.
30. I tako leže Jakov s Rahelom; i voljaše Rahelu nego Liju, i stade služiti kod Labana još sedam drugih godina.
31. A Gospodin videći da Jakov ne mari za Liju, otvori njojzi matericu, a Rahela osta nerotkinja.
32. I Lija zatrudnje, i rodi sina, i nadjede mu ime Ruben, govoreći: Gospodin pogleda na jade moje, sada će me ljubiti muž moj.
33. I opet zatrudnje, i rodi sina, i reče: Gospodin ču da sam prezrena, pa mi dade i ovoga. I nadjede mu ime Šimun.
34. I opet zatrudnje, i rodi sina, i reče: da ako se sada već priljubi k meni muž moj, kad mu rodih tri sina. Za to mu nadješe ime Levije.
35. I zatrudnje opet, i rodi sina, i reče: sada ću hvaliti Gospodina. Za to mu nadjede ime Juda; i presta radjati.

GLAVA 30.

A Rahela vidjevši gdje ne radja djece Jakovu, pozavidje sestri svojoj; i reče Jakovu: daj mi djece, ili ću umrijeti.
2. A Jakov se rasrdi na Rahelu, i reče: zar sam ja a ne Bog koji ti ne da poroda?
3. A ona reče: eto robinje moje Bale, lezi s njom, neka rodi na mojim koljenima, pa ću i ja imati djece od nje.
4. I dade mu Balu robinju svoju za ženu, i Jakov leže s njom.
5. I zatrudnje Bala, i rodi Jakovu sina.
6. A Rahela reče: Gospodin mi je sudio i čuo glas moj, te mi dade sina. Za to mu nadjede ime Dan.
7. I Bala robinja Rahelina zatrudnje opet, i rodi drugoga sina Jakovu;
8. A Rahela reče: borah se žestoko sa sestrom svojom, ali odoljeh. I nadjede mu ime Neftalije.
9. A Lija vidjevši gdje presta radjati uze Zelfu robinju svoju i dade je Jakovu za ženu.
10. I rodi Zelfa robinja Lijina Jakovu sina;
11. I Lija reče: dodje četa. I nadjede mu ime Gad.
12. Opet rodi Zelfa robinja Lijina drugoga sina Jakovu;
13. I reče Lija: blago meni, jer će me blaženom zvati žene. Za to mu nadjede ime Aser.
14. A Ruben izide u vrijeme žetve pšenične i nadje mandragoru u polju, i donese je Liji materi svojoj. A Rahela reče Liji: daj mi mandragoru sina svojega.
15. A ona joj reče: malo li ti je što si mi uzela muža? hoćeš da mi uzmeš i mandragoru sina mojega? A Rahela joj reče: neka noćas spava s tobom za mandragoru sina tvojega.
16. I u veče kad se Jakov vraćaše iz polja, izide mu Lija na susret i reče: spavaćeš kod mene, jer te kupih za mandragoru sina svojega. I spava kod nje onu noć.
17. A Bog usliši Liju, te ona zatrudnje, i rodi Jakovu petoga sina.
18. I reče Lija: Gospodin mi dade platu moju što dadoh robinju svoju mužu svojemu. I nadjede mu ime Isahar.
19. I zatrudnje Lija opet, i rodi Jakovu šestoga sina;
20. I reče Lija: dariva me Gospodin darom dobrijem; da ako se sada već priljubi k meni muž moj, jer mu rodih šest sinova. Za to mu nadjede ime Zabulon.
21. Najposlije rodi kćer, i nadjede joj ime Dina.
22. Ali se Gospodin opomenu Rahele; i uslišiv je otvori joj matericu;
23. I zatrudnje, i rodi sina, i reče: uze Bog sramotu moju.
24. I nadjede mu ime Josip, govoreći: neka mi doda Gospodin još jednoga sina.
25. A kad Rahela rodi Josipa, reč

kov Labanu: pusti me da idem u svoje mjesto i u svoju zemlju.

26. Daj mi žene moje, za koje sam ti služio, i djecu moju, da idem, jer znaš kako sam ti služio.

27. A Laban mu reče: nemoj, ako sam našao milost pred tobom; vidim da me je blagoslovio Gospodin tebe radi.

28. I još reče: išti koliko hoćeš plate, i ja ću ti dati.

29. A *Jakov* mu odgovori: ti znaš kako sam ti služio i kakva ti je stoka postala kod mene:

30. Jer je malo bilo što si imao dokle ja ne dodjoh; ali se umnoži veoma, jer te Gospodin blagoslovi kad ja dodjoh. Pa kad ću i ja tako sebi kuću kućiti?

31. I reče mu Laban: šta hoćeš da ti dam? A Jakov odgovori: ne treba ništa da mi daš; nego ću ti opet pasti stoku i čuvati, ako ćeš mi učiniti ovo:

32. Da zadjem danas po svoj stoci tvojoj, i odlučim sve što je šareno i s biljegom, i sve što je crno izmedju ovaca, i što je s biljegom i šareno izmedju koza, pa što poslije bude tako, ono da mi je plata.

33. Tako će mi se poslije posvjedočiti pravda moja pred tobom kad dodješ *da vidiš* zaslugu moju: što god ne bude šareno ni s biljegom ni crno izmedju ovaca i koza u mene, biće kradeno.

34. A Laban reče: eto, neka bude kako si kazao.

35. I odluči *Laban* isti dan jarce s biljegom i šarene i sve koze s biljegom i šarene, i sve na čem bijaše što bijelo, i sve crno izmedju ovaca, i predade sinovima svojim.

36. I ostavi daljine tri dana hoda izmedju sebe i Jakova. I Jakov pasijaše ostalu stoku Labanovu.

37. I uze Jakov zelenijeh prutova topolovijeh i ljeskovijeh i kestenovijeh, i naguli ih do bjeline koja bješe na prutovima.

38. I metaše naguljene prutove pred stoku u žljebove i korita kad dolažaše stoka da pije, da bi se upaljivala kad dodje da pije.

39. I upaljivaše se stoka gledajući u prutove, i što se mladjaše bijaše s biljegom, prutasto i šareno.

40. I Jakov odlučivaše mlad, i obraćaše stado Labanovo da gleda u šarene i u sve crne; a svoje stado odvajaše i ne obraćaše ga prema stadu Labanovu.

41. I kad se god upaljivaše stoka rana, metaše Jakov prutove u korita pred oči stoci da bi se upaljivala gledajući u prutove;

42. A kad se upaljivaše pozna stoka, ne metaše; tako pozne bivahu Labanove a rane Jakovljeve.

43. I tako se taj čovjek obogati vrlo, te imaše mnogo stoke i sluga i sluškinja i kamila i magaraca.

GLAVA 31.

A Jakov ču gdje sinovi Labanovi govore: Jakov uze sve što bješe našega oca, i od onoga što bješe našega oca steče sve ovo blago.

2. I vidje Jakov gdje lice Labanovo nije prema njemu kao prije.

3. I Gospodin reče Jakovu: vrati se u zemlju otaca svojih i u rod svoj, i ja ću biti s tobom.

4. I poslav Jakov dozva Rahelu i Liju u polje k stadu svojemu.

5. I reče im: vidim gdje lice oca vašega nije prema meni kao prije; ali je Bog oca mojega bio sa mnom.

6. I vi znate da sam služio ocu vašemu kako sam god mogao;

7. A otac me je vaš varao i mijenjao mi platu deset puta; ali mu Bog ne dade da me ošteti;

8. Kad on reče: što bude šareno neka ti je plata, onda se mladilo sve šareno; a kad reče: s biljegom što bude neka ti je plata, onda se mladilo sve s biljegom.

9. Tako Bog uze stoku ocu vašemu i dade je meni;

10. Jer kad se upaljivaše stoka, podigoh oči svoje i vidjeh u snu, a to ovnovi i jarci što skaču na ovce i koze bijahu šareni, s biljegama prutastim i kolastim.

11. A angjeo Gospodinov reče mi u snu: Jakove! A ja odgovorih: evo me.

12. A on reče: podigni sad oči svoje i gledaj, ovnovi i jarci što skaču na ovce i koze, šareni su, s biljegama prutastim i kolastim; jer vidjeh sve što ti čini Laban.

13. Ja sam Bog od Betela, gdje si prelio kamen i učinio mi zavjet; ustani sada i idi iz ove zemlje, i vrati se na postojbinu svoju.

14. Tada odgovori Rahela i Lija, i rekoše mu: eda li još imamo kakav dio i našljedstvo u domu oca svojega?

15. Nije li nas držao kao tudjinke kad nas je prodao? pa je još i naše novce jednako jeo.

16. Jer sve ovo blago što uze Gospodin ocu našemu, naše je i naše djece. Za to čini sve što ti je Gospodin kazao.

17. I podiže se Jakov, i metnu djecu svoju i žene svoje na kamile;

18. I odvede svu stoku svoju i sve blago što bješe stekao, stoku koju bješe stekao u Padan-Aramu, i podje k Izaku ocu svojemu u zemlju Hanansku.

19. A Laban bješe otišao da striže ovce svoje; i Rahela ukrade idole ocu svojemu.

20. I Jakov otide kradom od Labana Sirina ne javivši mu da hoće da ide.

21. I pobježe sa svijem blagom svojim, i podiže se te prijedje preko vode, i uputi se ka gori Galadu.

22. A treći dan javiše Labanu da je pobjegao Jakov.

23. I uze sa sobom braću svoju, i podje za njim u potjeru, i za sedam dana stiže ga na gori Galadu.

24. Ali Bog dodje Labanu Sirinu noću u snu, i reče mu: čuvaj se da ne govoriš s Jakovom ni lijepo ni ružno.

25. I stiže Laban Jakova; a Jakov bješe razapeo šator svoj na gori, pa i Laban takodjer razape svoj s braćom svojom na gori Galadu.

26. I Laban reče Jakovu: šta učini te kradom pobježe od mene i odvede kćeri moje kao na mač otete?

27. Za što tajno pobježe i kradom otide od mene? niti mi reče da te ispratim s veseljem i s pjesmama, s bubnjima i guslama?

28. Niti mi dade da izljubim sinove svoje i kćeri svoje? ludo si radio.

29. Mogao bih vam dosaditi; ali Bog oca vašega noćas mi reče govoreći: čuvaj se da ne govoriš s Jakovom ni lijepo ni ružno.

30. Idi dakle kad si se tako uželio kuće oca svojega; *ali* za što ukrade bogove moje?

31. A Jakov odgovori i reče: bojah se i mišljah: hoćeš silom oteti kćeri svoje od mene.

32. A *bogove svoje u koga nadješ*, onaj neka ne živi više; pred našom braćom traži što je tvoje u mene, pa uzmi. Jer Jakov nije znao da ih je ukrala Rahela.

33. I udje Laban u šator Jakovljev i u šator Lijin i u šator dviju robinja, i ne nadje ih; i izašav iz šatora Lijina udje u šator Rahelin.

34. A Rahela uze idole i sakri ih pod samar kamile svoje i sjede ozgo; i Laban pipaše po cijelom šatoru, i ne nadje.

35. A ona reče ocu svojemu: nemoj se srditi, gospodaru, što ti ne mogu ustati, jer mi je što u žena biva. Traži dakle ne nadje idola svojih.

36. I Jakov se rasrdi, i stade koriti Labana, i govoreći reče mu: šta sam učinio, šta sam skrivio, te si me tako žestoko tjerao?

37. Pipao si sav prtljag moj, pa šta si našao iz svoje kuće? daj ovamo pred moju i svoju braću, neka rasude izmedju nas dvojice.

38. Evo dvadeset godina bijah kod tebe: ovce tvoje i koze tvoje ne jaloviše se, a ovnova iz stada tvojega ne jedoh.

39. Što bi zvijerje zaklalo nijesam ti donosio, sam sam podmirivao; od mene si iskao što bi mi bilo ukradeno danju ili noću.

40. Danju me ubijaše vrućina a noću mraz; i san mi ne padaše na oči.

41. Tako mi je bilo dvadeset godina u tvojoj kući; služio sam ti četrnaest godina za dvije kćeri tvoje i šest godina za stoku tvoju, i platu si mi mijenjao deset puta.

42. Da nije Bog oca mojega, Bog Abramov, i strah Izakov bio sa mnom, bi me za cijelo otpustio prazna. Ali je Bog vidio nevolju moju i trud ruku mojih, pa te ukori noćas.

43. A Laban odgovori Jakovu i reče: ove su kćeri moje kćeri, i ovi su sinovi moji sinovi, i ova stoka moja stoka, i što god vidiš sve je moje; pa šta bih učinio danas kćerima svojim ili sinovima njihovijem koje rodiše?

44. Nego hajde da uhvatimo vjeru, ja i ti, da bude svjedočanstvo izmedju mene i tebe.

45. I Jakov uze kamen i utvrdi ga za spomen.

46. I reče Jakov braći svojoj: na'

pite kamenja. I nakupiše kamenja i složiše na gomilu i jedoše na gomili.

47. A Laban ga nazva Jegar-Sahadut, a Jakob ga nazva Galad.

48. I reče Laban: ova gomila neka bude svjedok izmedju mene i tebe danas. Za to se prozva Galad.

49. A prozva se i Mispa, jer reče Laban: neka Gospodin gleda izmedju mene i tebe, kad ne uzmožemo vidjeti jedan drugoga.

50. Ako ucvijeliš kćeri moje i ako uzmeš žene preko mojih kćeri, ne će čovjek bitii zmedju nas nego gle Bog svjedok izmedju mene i tebe.

51. I još reče Laban Jakovu: gledaj ovu gomilu i gledaj ovaj spomenik, koji podigoh izmedju sebe i tebe.

52. Svjedok je ova gomila i svjedok je ovaj spomenik: da ni ja ne ću prijeći preko ove gomile k tebi ni ti k meni da ne ćeš prijeći preko ove gomile i spomenika ovoga na zlo.

53. Bog Abramov i bogovi Nahorovi, bogovi oca njihova, neka sude medju nama. A Jakov se zakle strahom oca svojega Izaka.

54. I Jakov prinese žrtvu na gori, i sazva braću svoju na večeru; i jedoše pa noćiše na gori.

55. A u jutru rano usta Laban, i izljubi svoju unučad i kćeri svoje, i blagoslovi ih, pa otide, i vrati se u svoje mjesto.

GLAVA 32.

A Jakov otide svojim putem; i sresretoše ga angjeli Božiji;

2. A kad ih ugleda Jakov, reče: ovo je ȍkō Božji. I prozva ono mjesto Mahanaim.

3. I Jakov posla pred sobom glasnike k Ezavu bratu svojemu u zemlju Seir, krajinu Edomsku.

4. I zapovjedi im govoreći: ovako kažite gospodaru mojemu Ezavu: sluga tvoj Jakov ovako kaže: bio sam došljak kod Labana i bavio se do sad.

5. A imam volova i magaraca, ovaca i sluga i sluškinja, i poslah da javim tebi gospodaru svojemu, eda bih našao milost pred tobom.

6. I vratiše se glasnici k Jakovu i rekoše mu: idosmo do brata tvojega E-

zava, i eto on ti ide na susret s četiri stotine momaka.

7. A Jakov se uplaši jako i zabrinu se; pa razdijeli svoje ljude i ovce i goveda i kamile u dvije čete.

8. I reče: ako Ezav udari na jednu četu i razbije je, da ako druga uteče.

9. I reče Jakov: Bože oca mojega Abrama i Bože oca mojega Izaka, Gospodine, koji si mi kazao: vrati se u zemlju svoju i u rod svoj, i ja ću ti biti dobrotvor!

10. Nijesam vrijedan tolike milosti i tolike vjere što si učinio sluzi svojemu; jer samo sa štapom svojim prijedjoh preko Jordana, a sada sam gospodar od dvije čete.

11. Izbavi me iz ruke brata mojega, iz ruke Ezavove, jer se bojim da ne dodje i ubije mene i mater s djecom.

12. A ti si kazao: zaista ja ću ti biti dobrotvor, i učiniću sjeme tvoje da ga bude kao pijeska morskoga, koji se ne može izbrojiti od množine.

13. I zanoći ondje onu noć, i uze što mu dodje do ruke, da pošlje na dar Ezavu bratu svojemu,

14. Dvje sta koza s dvadeset jaraca, dvje sta ovaca s dvadeset ovnova,

15. Trideset kamila dojilica s kamiladma, četrdeset krava s desetoro teladi, dvadeset magarica s desetoro magaradi.

16. I predade ih slugama svojim, svako stado na po se, i reče slugama: idite naprijed preda mnom, ostavljajući dosta mjesta izmedju jednoga stada i drugoga.

17. I zapovjedi prvomu govoreći: kad sreteš Ezava brata mojega, pa te zapita: čiji si? i kuda ideš? i čije je to što goniš pred sobom?

18. A ti reci: sluge tvojega Jakova, a ovo šalje na dar gospodaru svojemu Ezavu, a eto i sam ide za nama.

19. Tako zapovjedi i drugomu i trećemu i svijema koji idjahu za stadom, i reče: tako kažite Ezavu kad naidjete na nj.

20. I još kažite: eto, Jakov sluga tvoj ide za nama. Jer govoraše: ublažiću ga darom koji ide preda mnom, pa ću mu onda vidjeti lice, da ako me lijepo primi.

21. Tako otide dar naprijed, a on prenoći onu noć kod čete svoje.

22. I po noći usta, i uze obje žene i

dvije robinje i jedanaestoro djece svoje; i prebrodi brod Jabok.

23. A po što njih uze i prevede preko potoka, preturi i ostalo što imaše.

24. A kad osta Jakov sam, tada se jedan čovjek rvaše s njim do zore.

25. I kad vidje da ga ne može svladati, udari ga po zglavku u stegnu, te se Jakovu iščaši stegno iz zglavka, kad se čovjek rvaše s njim.

26. Pa onda reče: pusti me, zora je. A Jakov mu reče: ne ću te pustiti dokle me ne blagosloviš.

27. A čovjek mu reče: kako ti je ime? A on odgovori: Jakov.

28. Tada mu reče: od sele se ne ćeš zvati Jakov, nego Izrael; jer si se junački borio i s Bogom i s ljudma, i odolio si.

29. A Jakov zapita i reče: kaži mi kako je tebi ime. A on reče: što pitaš kako mi je ime? I blagoslovi ga ondje.

30. I Jakov nadjede ime onomu mjestu Fanuel; jer, veli, Boga vidjeh licem k licu, i duša se moja izbavi.

31. I sunce mu se rodi kad prodje Fanuel, i hramaše na stegno svoje.

32. Za to sinovi Izraelovi ne jedu krajeva od mišića na zglavku u stegnu do današnjega dana, što se Jakovu povrijediše krajevi od mišića na zglavku u stegnu.

GLAVA 33.

A Jakov podigav oči svoje pogleda, a to Ezav ide, i četiri stotine ljudi s njim. I razdijeli djecu uz Liju i uz Rahelu i uz dvije robinje.

2. I namjesti naprijed robinje i njihovu djecu, pa Liju i njezinu djecu za njima, a najposlije Rahelu i Josipa.

3. A sam prodje naprijed, i pokloni se do zemlje sedam puta dokle dodje do brata svojega.

4. A Ezav pritrča preda nj i zagrli ga i pade mu oko vrata i cjeliva ga, i obojica se zaplakaše.

5. I Ezav podigav oči ugleda žene i djecu, pa reče: ko su ti ono? A Jakov reče: djeca, koju Bog milostivo darova sluzi tvojemu.

6. I pristupiše robinje s djecom svojom, i pokloniše se.

7. *Po tom pristupi i Lija i djeca njezina*, i pokloniše se; a najposlije pristupi Josip i Rahela, i pokloniše se.

8. A *Ezav* reče: šta će ti čitava vojska ona koju sretoh? A on reče: da nadjem milost pred gospodarom svojim.

9. A Ezav reče: ima, brate, u mene dosta; neka tebi što je tvoje.

10. A Jakov reče: ne; ako sam sada našao milost pred tobom, primi dar iz moje ruke, jer vidjeh lice tvoje kao da vidjeh lice Božje, tako si me lijepo dočekao.

11. Primi dar moj, koji ti je doveden; jer me je obilato obdario Bog, i imam svega. I navali na nj, te primi.

12. Poslije reče Ezav: hajde da idemo, ići ću i ja s tobom.

13. A *Jakov* mu reče: zna gospodar moj da su ova djeca nejaka, i imam ovaca i krava dojilica, pa ako ih ustjeram jedan dan, poginuće mi sve stado.

14. Nego gospodar moj neka ide pred slugom svojim, a ja ću polako ići koliko mogu djeca i stoka, dokle dodjem ka gospodaru svojemu u Seir.

15. A Ezav reče: a ono da ti ostavim nekoliko ljudi što su sa mnom. A on reče: na što? daj da nadjem milost pred gospodarom svojim.

16. I tako Ezav vrati se isti dan svojim putem u Seir.

17. A Jakov otide u Sokot, i ondje načini sebi kuću a stoci svojoj načini staje; za to nazva ono mjesto Sokot.

18. Poslije dodje Jakov zdravo u grad Sihem u zemlji Hananskoj, vrativ se iz Padan-Arama, i namjesti se prema gradu.

19. I kupi komad zemlje, gdje razape šator svoj, od sinova Hemora oca Sihemova za sto novaca.

20. I načini ondje žrtvenik, i nazva ga: Silni Bog Izraelov.

GLAVA 34.

A Dina kći Lijina, koju rodi Jakovu, izadje da gleda djevojke u onom kraju.

2. A ugleda je Sihem, sin Hemora Hevejina, kneza od one zemlje, i uze je i leže s njom i osramoti je.

3. I prionu srce njegovo za Dinu kćer Jakovljevu, i djevojka mu omilje, i on joj se umiljavaše.

4. I reče Sihem Hemoru ocu s

jemu govoreći: oženi me ovom djevojkom.

5. A Jakov ču da je osramotio Dinu kćer njegovu; a sinovi njegovi bijahu u polju sa stokom njegovom, i Jakov ućutje dokle oni ne dodju.

6. A Hemor otac Sihemov izide k Jakovu da se razgovori s njim.

7. A kad dodjoše sinovi Jakovljevi iz polja i čuše šta je bilo, žao bi ljudima vrlo i razgnjeviše se veoma, što učini sramotu Izraelu obležav kćer Jakovljevu, kako ne bi valjalo činiti.

8. Tada im reče Hemor govoreći: sin moj Sihem srcem prionu za vašu kćer; podajte mu je za ženu.

9. I oprijateljite se s nama; kćeri svoje udajite za nas i kćerima našim ženite se.

10. Pa živite s nama, i zemlja će vam biti otvorena; nastanite se i trgujte i držite baštine u njoj.

11. I reče Sihem ocu djevojčinu i braći joj: da nadjem milost pred vama, i daću što mi god kažete.

12. Ištite mi koliko god hoćete uzdarja i dara, ja ću dati što god kažete; samo mi dajte djevojku za ženu.

13. A sinovi Jakovljevi odgovoriše Sihemu i Hemoru ocu njegovu prijevarno, jer osramoti Dinu sestru njihovu,

14. I rekoše im: ne možemo to učiniti ni dati sestre svoje za čovjeka neobrezana, jer je to sramota nama.

15. Nego ćemo vam učiniti po volji, ako ćete se izjednačiti s nama i obrezati sve muškinje izmedju sebe.

16. Onda ćemo udavati svoje kćeri za vas i ženićemo se vašim kćerima, i postaćemo jedan narod.

17. Ako li ne pristanete da se obrežete, mi ćemo uzeti svoju djevojku i otići ćemo.

18. I po volji biše riječi njihove Hemoru i Sihemu sinu Hemorovu.

19. I momak ne oklijevaše učiniti to: jer mu kći Jakovljeva omilje veoma; i on bješe najviše poštovan izmedju svijeh u kući oca svojega.

20. I otide Hemor i sin mu Sihem na vrata grada svojega, i rekoše gradjanima govoreći:

21. Ovi ljudi hoće mirno da žive s nama, da se nastane u ovoj zemlji i da *trguju po njoj*: a evo zemlja je široka i za njih; pa ćemo se kćerima njihovijem ženiti i svoje ćemo kćeri udavati za njih.

22. Ali će tako pristati da žive s nama i da postanemo jedan narod, ako se sve muškinje medju nama obreže, kao što su oni obrezani.

23. Njihova stoka i njihovo blago i sva goveda njihova ne će li biti naša? složimo se samo s njima, pa će ostati kod nas.

24. I koji god izlažahu na vrata grada njegova, svi poslušaše Hemora i Sihema sina njegova; i obreza se sve muškinje, svi koji izlažahu na vrata grada njegova.

25. A treći dan kad oni bijahu u bolovima, uzeše dva sina Jakovljeva, Šimun i Levije, braća Dinina, svaki svoj mač i udjoše slobodno u grad i pobiše sve muškinje.

26. Ubiše i Hemora i sina mu Sihema oštrim mačem, i uzevši Dinu iz kuće Sihemove otidoše.

27. Tada dodjoše sinovi Jakovljevi na pobijene, i oplijeniše grad, jer u njemu bi osramoćena sestra njihova.

28. I uzeše ovce njihove i goveda njihova i magarce njihove, što god bješe u gradu i što god bješe u polju.

29. I sve blago njihovo, i svu djecu i žene njihove pohvataše i odvedoše, i što god bješe u kojoj kući.

30. A Jakov reče Šimunu i Leviju: smetoste me, i omraziste me narodu ove zemlje, Hananejima i Ferezejima; u mene ima malo ljudi, pa ako se skupe na me, hoće me ubiti, te ću se istrijebiti ja i dom moj.

31. A oni rekoše: zar sa sestrom našom da rade kao s kurvom?

GLAVA 35.

A Bog reče Jakovu: ustani, idi gore u Betel i ondje stani; i načini ondje žrtvenik Bogu, koji ti se javio kad si bježao od Ezava brata svojega.

2. I Jakov reče porodici svojoj i svijema koji bijahu s njim: bacite tudje bogove što su u vas, i očistite se i preobucite se;

3. Pa da se dignemo i idemo gore u Betel, da načinim ondje žrtvenik Bogu, koji me je čuo u dan nevolje moje i bio sa mnom na putu kojim sam išao.

4. I dadoše Jakovu sve bogove tudje koji bijahu u njihovijem rukama, i o-

boce, koje imahu u ušima; i Jakov ih zakopa pod hrastom kod Sihema.

5. Po tom otidoše. A strah Božji dođje na gradove koji bijahu oko njih, te se ne digoše u potjeru za sinovima Izraelovijem.

6. I Jakov i sva čeljad što bijaše s njim dodjoše u Luzu u zemlji Hanankoj, a to je Betel.

7. I ondje načini žrtvenik, i nazva ono mjesto: Bog Betelski, jer mu se ondje javi Bog, kad je bježao od brata svojega.

8. Tada umrije Debora dojkinja Rebečina, i pogreboše je ispod Betela pod hrastom, koji nazva Jakov Alon-Bakut.

9. I javi se Bog Jakovu opet, po što izide iz Padan-Arama, i blagoslovi ga,

10. I reče mu Bog: ime ti je Jakov; ali se od sele ne ćeš zvati Jakov, nego će ti ime biti Izrael. I nadjede mu ime Izrael.

11. I još mu reče Bog: ja sam Bog svemogući; rasti i množi se; narod i mnogi će narodi postati od tebe, i carevi će izaći iz bedara tvojih.

12. I daću ti zemlju koju sam dao Abramu i Izaku, i nakon tebe sjemenu tvojemu daću zemlju ovu.

13. Po tom otide od njega Bog s mjesta gdje mu govori.

14. A Jakov metnu spomenik na istom mjestu gdje mu Bog govori, spomenik od kamena, i pokropi ga kropljenjem, i preli ga uljem.

15. I Jakov prozva mjesto gdje mu govori Bog Betel.

16. I otidoše od Betela. A kad im osta još malo puta do Efrate, porodi se Rahela, i bješe joj težak porodjaj.

17. I kad se veoma mučaše, reče joj babica: ne boj se, imaćeš još jednoga sina.

18. A kad se rastavljaše s dušom te umiraše, nazva ga Benonije; ali mu otac nadjede ime Benjamin.

19. I umrije Rahela, i pogreboše je na putu koji ide u Efratu, a to je Betlem.

20. I metnu Jakov spomenik na grob njezin. To je spomenik na grobu Raheline do današnjega dana.

21. Odatle otišav Izrael razape šator svoj iza kule Migdol-ederske.

22. I kad Izrael življaše u onoj zemlji, otide Ruben i leže s Balom inočom oca svojega. I to doču Izrael. A imaše Jakov dvanaest sinova.

23. Sinovi Lijini bjehu: Ruben prvenac Jakovljev, i Šimun i Levije i Juda i Isahar i Zabulon;

24. A sinovi Rahelini: Josip i Benjamin;

25. A sinovi Bale robinje Raheline: Dan i Neftalije;

26. A sinovi Zelfe robinje Lijine: Gad i Aser. To su sinovi Jakovljevi, koji mu se rodiše u Padan-Aramu.

27. I Jakov dodje k Izaku ocu svojemu u Mambru u Kirijat-Arbeju, koje je Hebron, gdje Abram i Izak bijahu došljaci.

28. A Izaku bješe sto i osamdeset godina;

29. I onemoćav umrije Isak, i bi pribran k rodu svojemu star i sit života; i pogreboše ga Ezav i Jakov sinovi njegovi.

GLAVA 36.

A ovo je pleme Ezavovo, a on je Edom.

2. Ezav se oženi izmedju kćeri Hananejskih Adom kćerju Elona Hetejina, i Olibamom kćerju Ane sina Sebeona Hevejina.

3. I Bazematom kćerju Izmaelovom, sestrom Nabajotovom.

4. I rodi Ada Ezavu Elifaza, a Bazemata rodi Rahuela,

5. A Olibama rodi Jehusa i Ihelona i Koreja. To su sinovi Ezavovi, koji mu se rodiše u zemlji Hananskoj.

6. I Ezav uze žene svoje i sinove svoje i kćeri svoje i sve domašnje svoje, i stada svoja i svu stoku svoju i sve blago svoje što bješe stekao u zemlji Hananskoj; pa otide u drugu zemlju daleko od Jakova brata svojega.

7. Jer im blago bijaše vrlo veliko, te ne mogahu živjeti zajedno; niti ih zemlja gdje bijahu došljaci mogaše nositi od množine stoke njihove.

8. I Ezav življaše na planini Seiru. Esav je Edom.

9. A ovo je pleme Ezava oca Edomcima na planini Seiru:

10. Ovo su imena sinova Ezavovijeh: Elifaz sin Ade žene Ezavove, i Rahuel sin Bazemate žene Ezavove.

11. A Elifazovi sinovi bjehu: Tema Omar, Sefo, Gatam i Cenez.

12. A Tamna bješe inoča Elifazu, sinu Ezavovu, i rodi Elifazu Amaleka. To su sinovi Ade žene Ezavove.

13. A ovo su sinovi Rahuelovi: Nahat, Zara, Sama, i Meza. To bjehu sinovi Bazemate žene Ezavove.

14. A ovo su sinovi Olibame kćeri Ane sina Sebeonova, žene Ezavove. Ona rodi Ezavu Jehusa i Ihelona i Koreja.

15. Ovo su starješine sinovima Ezavovijem: sinovi Elifaza prvenca Ezavova: starješina Teman, starješina Omar, starješina Sefo, starješina Cenez,

16. Starješina Korej, starješina Gatam, starješina Amalek. To su starješine od Elifaza u zemlji Edomskoj. To su sinovi Adini.

17. A sinovi Rahuela sina Ezavova: starješina Nahat, starješina Zara, starješina Sama, starješina Meza. To su starješine od Rahuela u zemlji Edomskoj. To su sinovi Bazemate žene Ezavove.

18. A sinovi Olibame žene Ezavove: starješina Jehus, starješina Ihelon, starješina Korej. To su starješine od Olibame kćeri Anine, žene Ezavove.

19. To su sinovi Ezavovi, i to su starješine njihove; a on je Edom.

20. A ovo su sinovi Seira Horejina, koji življahu u onoj zemlji: Lotan i Sobal i Sebeon i Ana,

21. I Dizon i Ezer i Dizan. To su starješine Horejima, sinovi Seirovi u zemlji Edomskoj.

22. A sinovi Lotanovi bjehu Horije i Heman, a sestra Lotanova bješe Tamna.

23. A ovo su sinovi Sobalovi: Alvan i Manahat i Ebal i Sefo i Onam.

24. A ovo su sinovi Sebeonovi: Aja i Ana. A taj je Ana koji pronadje mazge u pustinji pasući magarce Sebeona oca svojega.

25. A ovo su djeca Anina: Dizon i Olibama kći Anina.

26. A ovo su sinovi Dizonovi: Hamdan i Ezeban i Jetran i Haran.

27. A ovo su sinovi Ezerovi: Balan i Zavan i Akan.

28. A ovo su sinovi Dizanovi: Hus i Aram.

29. I ovo su starješine Horejima: starješina Lotan, starješina Sobal, starješina Sebeon, starješina Ana,

30. Starješina Dizon, starješina Ezer, starješina Dizan. To su starješine Horejima, *kako im starješovahu u zemlji Seiru.*

31. A ovu su carevi koji carovaše u zemlji Edomskoj prije nego se zacari car nad sinovima Izraelovijem.

32. Carova u Edomskoj Bela, sin Beorov, a gradu mu bješe ime Denaba.

33. A kad umrije Bela, zacari se na njegovo mjesto Jobab sin Zarin od Bozre.

34. A kad umrije Jobab, zacari se na njegovo mjesto Huzam od zemlje Temanovske.

35. A kad umrije Huzam, zacari se na njegovo mjesto Adad sin Badadov, koji isiječe Madijance u polju Moapskom, a gradu mu bješe ime Avit.

36. A kad umrije Adad, zacari se na njegovo mjestu Semla iz Mazreke.

37. A kad umrije Semla, zacari se na njegovo mjesto Saul iz Rohobota na rijeci.

38. A kad umrije Saul, zacari se na njegovo mjesto Balanan sin Ahoborov.

39. A kad umrije Balanan sin Ahoborov, zacari se na njegovo mjesto Adar, a grad mu se zvaše Fav, a ženi mu bješe ime Metabela koja bješe kći Matrede kćeri Mezaba.

40. I ovo su imena starješinama od Ezava po porodicama njihovijem, po mjestima njihovijem, po imenima njihovijem: starješina Tamna, starješina Alva, starješina Jetet,

41. Starješina Olibama, starješina Ela, starješina Finon,

42. Starješina Cenez, starješina Teman, starješina Mapsar,

43. Starješina Magdijel, starješina Hiram. To su starješine Edomske kako nastavahu u svojoj zemlji. Ovaj Ezav bi otac Edomcima.

GLAVA 37.

A Jakov življaše u zemlji gdje mu je otac bio došljak, u zemlji Hanan-skoj.

2. Ovo su dogadjaji Jakovljevi. Josip kad bješe momak od sedamnaest godina, pasijaše stoku s braćom svojom, koju rodiše Bala i Zelfa žene oca njegova; i donošaše Josip zle glasove o njima ocu svojemu.

3. A Izrael ljubljaše Josipa najvećma izmedju svijeh sinova svojih, jer mu se rodio pod starost; i načini mu šarenu haljinu.

4. A braća videći gdje ga otac ljubi najvećma izmedju sve braće njegove,

stadoše mrziti na nj tako da mu ne mogahu lijepe riječi progovoriti.

5. Uz to usni Josip san i pripovjedi braći svojoj, te oni još većma omrznu na nj.

6. Jer im reče: da čujete san što sam snio:

7. Vezasmo snoplje u polju, pa moj snop usta i ispravi se, a vaši snopovi idjahu u naokolo i klanjahu se snopu mojemu.

8. Tada mu braća rekoše: da ne ćeš još biti car nad nama i zapovijedati nam? S toga još većma stadoše mrziti na nj radi sanova njegovijeh i radi riječi njegovijeh.

9. Poslije opet usni drugi san, i pripovjedi braći svojoj govoreći: usnih opet san, a to se sunce i mjesec i jedanaest zvijezda klanjahu meni.

10. A pripovjedi i ocu svojemu i braći svojoj; ali ga otac prekori i reče mu: kakav je to san što si snio? eda li ćemo doći ja i mati tvoja i braća tvoja da se klanjamo tebi do zemlje?

11. I zavidjahu mu braća; ali otac njegov čuvaše ove riječi.

12. A kad braća njegova otidoše da pasu stoku oca svojega kod Sihema,

13. Reče Izrael Josipu: ne pasu li braća tvoja stoku kod Sihema? hajde da te pošljem k njima. A on reče: evo me.

14. A on mu reče: idi, vidi kako su braća tvoja i kako je stoka, pa dodji da mi javiš. I opravi ga iz doline Hebronske, i on otide put Sihema.

15. I čovjek jedan nadje ga a on luta po polju, te ga zapita govoreći: šta tražiš?

16. A on reče: tražim braću svoju; kaži mi, molim te, gdje su sa stokom?

17. A čovjek reče: otišli su odavde, jer čuh gdje rekoše: hajdémo u Dotain. I otide Josip za braćom svojom, i nadje ih u Dotainu.

18. A oni ga ugledaše iz daleka; i dok još ne dodje blizu njih, stadoše se dogovarati da ga ubiju,

19. I rekoše medju sobom: gle, evo onoga što sne sanja.

20. Hajde sada da ga ubijemo i da ga bacimo u koju od ovijeh jama, pa ćemo kazati: ljuta ga je zvjerka izjela. Onda ćemo vidjeti šta će biti od njegovijeh sanova.

21. Ali Ruben kad ču to, izbavi ga iz ruku njihovijeh rekav: nemojte da ga ubijemo.

22. I još im reče Ruben: nemojte krvi proljevati; bacite ga u ovu jamu u pustinji, a ne dižite ruke na nj. A on ga šćaše izbaviti iz ruku njihovijeh i odvesti k ocu.

23. I kad Josip dodje k braći svojoj, svukoše s njega haljinu njegovu, haljinu šarenu, koju imaše na sebi.

24. I uhvativši ga baciše ga u jamu; a jama bješe prazna, ne bješe vode u njoj.

25. Poslije sjedoše da jedu. I podigavši oči ugledaše, a to gomila Izmaelaca idjaše od Galada s kamilama natovarenim mirisavoga korijenja i tamjana i smirne, te nošahu u Egipat.

26. I reče Juda braći svojoj: kaka će biti korist što ćemo ubiti brata svojega i zatajiti krv njegovu?

27. Hajde da ga prodamo ovijem Izmaelcima pa da ne dižemo ruke svoje na nj, jer nam je brat, naše je tijelo. I poslušaše ga braća njegova.

28. Pa kad trgovci Madijanski bijahu pored njih, oni izvukoše i izvadiše Josipa iz jame, i prodadoše Josipa Izmaelcima za dvadeset srebrnika; i oni odvedoše Josipa u Egipat.

29. A kad se Ruben vrati k jami, a to nema Josipa u jami; tada razdrije haljine svoje,

30. Pa se vrati k braći svojoj, i reče: nema djeteta; a ja kuda ću?

31. Tada uzeše haljinu Josipovu, i zaklavši jare zamočiše haljinu u krv,

32. Pa onda poslaše šarenu haljinu ocu njegovu poručivši: nadjosmo ovu *haljinu,* vidi je li haljina sina tvojega ili nije.

33. A on je pozna i reče: sina je mojega haljina; ljuta ga je zvjerka izjela; Josip je doista raskinut.

34. I razdrije Jakov haljine svoje, i veza kostrijet oko sebe, i tužaše za sinom svojim dugo vremena.

35. I svi sinovi njegovi i sve kćeri njegove ustadoše oko njega tješeći ga, ali se on ne dadijaše utješiti, nego govoraše: s tugom ću u grob leći za sinom svojim. Pa i njegov otac plakaše za njim.

36. A Madijanci prodadoše ga u Egipat Putifaru, dvoraninu Faraonovu, zapovjedniku stražarskom.

GLAVA 38.

U to vrijeme dogodi se, te Juda otide od braće svoje i uvrati se kod nekoga Odolamejca, kojemu ime bješe Hiras.

2. I ondje vidje Juda kćer nekoga Hananejca, kojemu ime bješe Suje, i uze je i leže s njom;

3. I ona zatrudnje, i rodi sina, kojemu nadjede ime Her.

4. I opet zatrudnjevši rodi sina, kojemu nadjede ime Onan.

5. I opet rodi sina, i nadjede mu ime Sela; a Juda bijaše u Hazbi kad ona toga rodi.

6. I Juda oženi prvenca svojega Hera djevojkom po imenu Tamarom.

7. Ali Her prvenac Judin bješe nevaljao pred Gospodinom, i ubi ga Gospodin.

8. A Juda reče Onanu: udji k ženi brata svojega i oženi se njom na ime bratovo, da podigneš sjeme bratu svojemu.

9. A Onan znajući da ne će biti njegov porod, kad lijegaše sa ženom brata svojega prosipaše na zemlju, da ne rodi djece bratu svojemu.

10. Ali Gospodinu ne bi milo što činjaše, te ubi i njega.

11. I Juda reče Tamari snasi svojoj: ostani udovicom u kući oca svojega dokle odraste Sela sin moj. Jer govoraše: da ne umre i on kao braća mu. I otide Tamara, i življaše u kući oca svojega.

12. A kad prodje mnogo vremena, umrije kći Sujeva, žena Judina. I kad se Juda utješi, podje u Tamnu k ljudima što mu strizijahu ovce, sam s Hirasom prijateljem svojim Odolamejcem.

13. I javiše Tamari govoreći: eto svekar tvoj ide u Tamnu da striže ovce svoje.

14. A ona skide sa sebe udovičko ruho svoje, i uze pokrivalo i pokri lice, i sjede na raskršće na putu koji ide u Tamnu. Jer vidje da je Sela odrastao a nju još ne udaše za nj.

15. A Juda kad je vidje, pomisli da je kurva, jer bješe pokrila lice svoje.

16. Pa svrnu s puta k njoj i reče joj: pusti da legnem s tobom. Jer nije poznao da mu je snaha. A ona reče: šta ćeš mi dati da legneš sa mnom?

17. A on reče: poslaću ti jare iz stada. A ona mu reče: ali da mi daš zalog dokle ga ne pošlješ.

18. A on reče: kakav zalog da ti dam? A ona reče: eto, prsten i rubac, i štap što ti je u ruci. I on joj dade, te leže s njom, i ona zatrudnje od njega.

19. Poslije ustavši Tamara otide i skide pokrivalo sa sebe i obuče udovičko ruho.

20. A Juda posla jare po prijatelju svom Odolamejcu da mu donese natrag od žene zalog. Ali je on ne nadje.

21. Pa pitaše ljude po onom mjestu gdje je ona bila govoreći: gdje je ona kurva što je bila na raskršću na ovom putu? A oni rekoše: nije ovdje bilo kurve.

22. I vrati se k Judi i reče: ne nadjoh je, nego još rekoše mještani: nije ovdje bilo kurve.

23. A Juda reče: neka joj, da se ne sramotimo; ja sam slao jare, ali je ti ne nadje.

24. A kad prodje do tri mjeseca dana, javiše Judi govoreći: Tamara snaha tvoja učini preljubu, i evo zatrudnje od preljube. A Juda reče: izvedite je da se spali.

25. A kad je izvedoše, posla k svekru svojemu i poruči: s čovjekom čije je ovo zatrudnjela sam. I reče: traži čiji je ovaj prsten i rubac i štap.

26. A Juda pozna i reče: pravija je od mene, jer je ne dadoh sinu svojemu Seli. I više ne leže s njom.

27. A kad dodje vrijeme da rodi, a to blizanci u utrobi njezinoj.

28. I kad se poradjaše, jedno dijete pomoli ruku, a babica uze i veza mu crven konac oko ruke govoreći: ovaj je prvi.

29. Ali on uvuče ruku, i gle izadje brat njegov, a ona reče: kako prodrije? prodiranje neka ti bude. I nadješe mu ime Fares.

30. A poslije izadje brat mu, kojemu oko ruke bijaše crveni konac, i nadješe mu ime Zara.

GLAVA 39.

A Josipa odvedoše u Egipat; i Putifar dvoranin Faraonov, zapovjednik stražarski, čovjek Egipćanin, kupi ga od Izmaelaca, koji ga odvedoše onamo.

2. I Gospodin bješe s Josipom, te bi srećan, i življaše u kući gospodara svojega Egipćanina.

3. I gospodar njegov vidje da je Gospodin s njim i da sve što radi Gospodin vodi u napredak u ruci njegovoj.

4. I Josip steče milost u njega, i dvoraše ga; a najposlije postavi ga nad cijelijem domom svojim, i što god imaše njemu dade u ruke.

5. A kad ga postavi nad domom svojim i nad svijem što imaše, od tada Gospodin blagoslovi dom toga Egipćanina radi Josipa; i blagoslov Gospodinov bješe na svemu što imaše u kući i u polju.

6. I ostavi u Josipovijem rukama sve što imaše, i ne razbiraše ni za što osim jela koje jedjaše. A Josip bijaše lijepa stasa i lijepa lica.

7. I dogodi se poslije, te se žena gospodara njegova zagleda u Josipa, i reče: lezi sa mnom.

8. A on ne htje, nego reče ženi gospodara svojega: eto gospodar moj ne razbira ni za što što je u kući, nego što god ima dade meni u ruke.

9. Ni sam nije veći od mene u ovoj kući, i ništa ne krije od mene osim tebe, jer si mu žena; pa kako bih učinio tako grdno zlo i Bogu zgriješio?

10. I ona govoraše take riječi Josipu svaki dan, ali je ne posluša da legne s njom ni da se bavi kod nje.

11. A jedan dan kad dodje Josip u kuću da radi svoj posao, a ne bješe nikoga od domašnjih u kući,

12. Ona ga uhvati za haljinu govoreći: lezi sa mnom. Ali on ostaviv joj u rukama haljinu svoju pobježe i otide.

13. A kad ona vidje gdje joj ostavi u rukama haljinu svoju i pobježe,

14. Viknu čeljad svoju, i reče im govoreći: gledajte, doveo nam je čovjeka Jevrejina da nas sramoti; dodje k meni da legne sa mnom, a ja povikah iza glasa;

15. A on kad ču gdje vičem, ostavi haljinu svoju kod mene i pobježe i otide.

16. I ona ostavi haljinu njegovu kod sebe dok mu gospodar dodje kući.

17. A tada mu reče ovako govoreći: sluga Jevrejin, kojega si nam doveo, dodje k meni da me osramoti;

18. A ja povikah iza glasa, te on ostaviv haljinu svoju kod mene pobježe.

19. A kad gospodar njegov ču riječi žene svoje gdje mu reče: to mi je učinio sluga tvoj, razgnjevi se vrlo.

20. I gospodar Josipov uhvati ga, i baci ga u tamnicu, gdje ležahu sužnji carski; i bi ondje u tamnici.

21. Ali Gospodin bješe s Josipom, i raširi milost svoju nad njim, i učini te omilje tamničaru.

22. I povjeri tamničar Josipu sve sužnje u tamnici, i što je god trebalo ondje činiti on uredjivaše.

23. I tamničar ne nadgledaše ništa što bješe u Josipovoj ruci, jer Gospodin bješe s njim; i što god činjaše, Gospodin vodjaše u napredak.

GLAVA 40.

Poslije toga dogodi se, te peharnik cara Egipatskoga i hljebar skriviše gospodaru svojemu, caru Egipatskom.

2. I Faraon se razgnjevi na ta dva dvoranina, na starješinu nad peharnicima i na starješinu nad hljebarima;

3. I baci ih u tamnicu u kući zapovjednika stražarskoga, gdje Josip bješe sužanj.

4. A zapovjednik stražarski odredi im Josipa da ih služi; i bijahu dugo u tamnici.

5. I usniše san obojica u jednu noć, svaki po značenju svojega sna za sebe, i peharnik i hljebar cara Egipatskoga, koji bijahu sužnji u tamnici.

6. I sjutradan kad dodje Josip k njima, pogleda ih, a oni bjehu vrlo neveseli.

7. Pa zapita dvorane Faraonove, koji bijahu sužnji s njim u kući gospodara njegova, i reče: što ste danas lica nevesela?

8. A oni mu rekoše: san usnismo obojica, a nema ko da nam kaže šta znače. A Josip im reče: šta znače, nije li u Boga? ali pripovjedite mi.

9. I starješina nad peharnicima pripovjedi san svoj Josipu govoreći: snih, a preda mnom čokot;

10. I na čokotu bjehu tri loze, i napupi i procvate, i groždje na njemu uzre;

11. A u ruci mi bješe čaša Faraonova, te pobrah zrelo groždje i iscijedih ga u čašu Faraonovu, i dodadoh čašu Faraonu.

12. A Josip mu reče: ovo znači [illegible] loze tri dana.

13. Još tri dana, i Faraon brojeći svoje dvorane uzeće i tebe, i opet te postaviti u predjašnju službu, i opet ćeš mu dodavati čašu kao i predje dok si mu bio peharnik.

14. Ali nemoj zaboraviti mene kad budeš u dobru, učini mi milost i pomeni za me Faraonu, i izvadi me iz ove kuće.

15. Jer su me ukrali iz zemlje Jevrejske, a ovdje nijesam ništa učinio da me bace u ovu jamu.

16. A kad vidje starješina nad hljebarima kako lijepo kaza san, reče Josipu: i ja snih, a meni na glavi tri kotarice bijele;

17. I u najgornjoj kotarici bijaše svakojakih kolača za Faraona, i ptice jedjahu iz kotarice na mojoj glavi.

18. A Josip odgovori i reče: ovo znači: tri kotarice tri su dana.

19. Još tri dana, i Faraon brojeći dvorane svoje izbaciće te i objesiće te na vješala, i ptice će jesti s tebe meso.

20. I kad dodje treći dan, to bješe dan u koji se rodio Faraon, i učini Faraon gozbu svima slugama svojim, i naidje medju slugama svojim na starješinu nad peharnicima i na starješinu nad hljebarima;

21. I povrati starješinu nad peharnicima u službu da dodaje čašu Faraonu;

22. A starješinu nad hljebarima objesi, kao što kaza Josip.

23. I starješina nad peharnicima ne opomenu se Josipa, nego ga zaboravi.

GLAVA 41.

A poslije dvije godine dana usni Faraon, a on stoji na jednoj rijeci.

2. I gle, iz rijeke izadje sedam krava lijepijeh i debelijeh, i stadoše pasti po obali.

3. I gle, iza njih izadje iz rijeke sedam drugih krava, ružnijeh i mršavijeh, i stadoše pored onijeh krava na obali.

4. I ove krave ružne i mršave pojedoše onijeh sedam krava lijepijeh i debelijeh. U tom se probudi Faraon.

5. Pa opet zaspav usni drugom, a to sedam klasova izraste iz jednoga stabla jedrijeh i lijepijeh;

6. A iza njih isklija sedam klasova *malijeh* i šturijeh;

7. *Pa ovi klasovi mali* pojedoše onijeh sedam velikijeh i jedrijeh. U tom se probudi Faraon i vidje da je san.

8. I kad bi u jutru, on se zabrinu u duhu, i poslav sazva sve gatare Egipatske i sve mudarce, i pripovjedi im šta je snio; ali niko ne može kazati Faraonu što znači.

9. Tada progovori starješina nad peharnicima Faraonu i reče: danas se opomenuh grijeha svojega.

10. Kad se Faraon rasrdi na sluge svoje i baci u tamnicu u kući zapovjednika stražarskoga mene i starješinu nad hljebarima,

11. Usnismo u jednu noć ja i on, svaki za sebe po značenju sna svojega usnismo.

12. A ondje bijaše s nama momče Jevrejče, sluga zapovjednika stražarskoga, i mi mu pripovjedismo sne, a on nam kaza šta čiji san znači.

13. I zbi se kako nam kaza: mene povrati *Faraon* u službu, a onoga objesi.

14. Tada Faraon posla po Josipa, i brže ga izvedoše iz tamnice, a on se obrija i preobuče se, te izadje pred Faraona.

15. A Faraon reče Josipu: usnih san, pa mi niko ne umije da kaže šta znači; a za tebe čujem da umiješ kazivati sne.

16. A Josip odgovori Faraonu i reče: to nije u mojoj vlasti, Bog će javiti dobro Faraonu.

17. I reče Faraon Josipu: usnih, a ja stojim kraj rijeke na obali.

18. I gle, iz rijeke izadje sedam krava debelijeh i lijepijeh, te stadoše pasti po obali.

19. I gle, iza njih izadje sedam drugih krava rdjavijeh, i vrlo ružnijeh i mršavijeh, kakvijeh nijesam vidio u cijeloj zemlji Egipatskoj.

20. I ove krave mršave i ružne pojedoše onijeh sedam debelijeh,

21. I kad im biše u trbuhu, ne poznavaše se da su im u trbuhu, nego opet bjehu onako ružne kao prije. U tom se probudih.

22. Pa opet usnih, a to sedam klasova izraste iz jednoga stabla jedrijeh i lijepijeh;

23. A iza njih isklija sedam malijeh, tankijeh i šturijeh.

24. I ovi tanki klasovi proždriješe onijeh sedam lijepijeh. I ovo pripovjedih gatarima, ali mi ni jedan ne zna kazati šta znači.

25. A Josip reče Faraonu: oba su sna Faraonova jednaka; Bog javlja Faraonu šta je naumio.

26. Sedam lijepih krava jesu sedam godina, i sedam lijepijeh klasova jesu sedam godina; oba su sna jednaka.

27. A sedam krava mršavijeh i ružnijeh, što izadjoše iza onijeh, jesu sedam godina; i sedam klasova sitnijeh i šturijeh biće sedam godina gladnijeh.

28. To je što rekoh Faraonu: Bog kaže Faraonu šta je naumio.

29. Evo doći će sedam godina vrlo rodnijeh svoj zemlji Egipatskoj.

30. A iza njih nastaće sedam gladnijeh godina, gdje će se zaboraviti sve obilje u zemlji Egipatskoj, jer će glad satrti zemlju,

31. Te se ne će znati to obilje u zemlji od gladi potonje, jer će biti vrlo velika.

32. A što je dva puta zasopce Faraon snio, to je za to što je za cijelo Bog tako naumio, i na skoro će to učiniti Bog.

33. Nego sada neka potraži Faraon čovjeka mudra i razumna, pa neka ga postavi nad zemljom Egipatskom.

34. I neka gleda Faraon da postavi starješine po zemlji, i pokupi petinu po zemlji Egipatskoj za sedam rodnijeh godina;

35. Neka skupljaju od svakoga žita za rodnijeh godina koje idu, i neka snesu pod ruku Faraonovu svakoga žita u sve gradove, i neka čuvaju,

36. Da se nadje hrane zemlji za sedam godina gladnijeh, kad nastanu, da ne propadne zemlja od gladi.

37. I ovo se učini dobro Faraonu i svijem slugama njegovijem.

38. I reče Faraon slugama svojim: možemo li naći čovjeka kakav je ovaj, u kojem bi bio duh Božji?

39. Pa reče Faraon Josipu: kad je tebi javio Bog sve ovo, nema nikoga tako mudra i razumna kao što si ti.

40. Ti ćeš biti nad domom mojim, i sav će ti narod moj usta ljubiti; samo ću ovijem prijestolom biti veći od tebe.

41. *I još reče Faraon Josipu: evo, postavljam te nad svom zemljom Egipatskom.*

42. I skide Faraon prsten's ruke svoje i metnu ga Josipu na ruku, i obuče ga u haljine od tankoga platna, i objesi mu zlatnu verižicu o vratu,

43. I posadi ga na kola koja bijahu druga za njegovijem, i zapovjedi da pred njim viču: klanjajte se! i da ga je postavio nad svom zemljom Egipatskom.

44. I još reče Faraon Josipu: ja sam Faraon, ali bez tebe ne će niko maći ruke svoje ni noge svoje u svoj zemlji Egipatskoj.

45. I nadjede Faraon Josipu ime Zafnatfaneh, i oženi ga Azenetom kćerju Potifare svećenika Heliopolskoga. I podje Josip po zemlji Egipatskoj.

46. A bijaše Josipu trideset godina kad izadje pred Faraona cara Egipatskoga. I otišav od Faraona obidje svu zemlju Egipatsku.

47. I za sedam rodnijeh godina rodi zemlja svašta izobila.

48. I stade Josip kupiti za tijeh sedam godina svakoga žita što bješe po zemlji Egipatskoj, i snositi žito u gradove; u svaki grad snošaše žito s njiva koje bjehu oko njega.

49. Tako nakupi Josip žita vrlo mnogo koliko je pijeska morskoga, tako da ga presta mjeriti, jer mu ne bješe broja.

50. I dokle još ne nasta gladna godina, rodiše se Josipu dva sina, koje mu rodi Azeneta kći Potifare svećenika Heliopolskoga.

51. I prvencu nadjede Josip ime Manasija, *govoreći:* jer mi Bog dade da zaboravim svu muku svoju i sav dom oca svojega.

52. A drugome nadjede ime Efraim, *govoreći:* jer mi Bog dade da rastem u zemlji nevolje svoje.

53. Ali prodje sedam godina rodnijeh u zemlji Egipatskoj;

54. I nasta sedam godina gladnijeh, kao što je Josip naprijed kazao. I bješe glad po svijem zemljama, a po svoj zemlji Egipatskoj bješe hljeba.

55. Ali najposlije nasta glad i po svoj zemlji Egipatskoj, i narod povika k Faraonu za hljeb; a Faraon reče svima Egipćanima: idite k Josipu, pa što vam on kaže ono činite.

56. I kad glad bješe po svoj zemlji, otvori Josip sve žitnice, i prodavaše Egipćanima. I glad posta vrlo velika u zemlji Egipatskoj.

57. I iz svijeh zemalja dolažahu u Egipat k Josipu da kupuju; jer posta velika glad u svakoj zemlji.

GLAVA 42.

A Jakov videći da ima žita u Egiptu reče sinovima svojim: šta gledate jedan na drugoga?

2. I reče: eto čujem da u Egiptu ima žita; idite onamo te nam kupite otuda, da ostanemo živi i ne pomremo.

3. I desetorica braće Josipove otidoše da kupe žita u Egiptu.

4. A Benjamina brata Josipova ne pusti otac s braćom govoreći: da ga ne bi zadesilo kako zlo.

5. I dodjoše sinovi Izraelovi da kupe žita s ostalima koji dolažahu; jer bješe glad u zemlji Hananskoj.

6. A Josip upravljaše zemljom, i prodavaše žito svemu narodu po zemlji. I braća Josipova došavši pokloniše mu se licem do zemlje.

7. A Josip ugledav braću svoju pozna ih; ali se učini da ih ne poznaje, i oštro im progovori i reče: odakle ste došli? A oni rekoše: iz zemlje Hananske, da kupimo hrane.

8. Josip dakle pozna braću svoju; ali oni njega ne poznaše.

9. I opomenu se Josip sanova koje je snio za njih; i reče im: vi ste uhode; došli ste da vidite gdje je zemlja slaba.

10. A oni mu rekoše: nijesmo, gospodaru; nego sluge tvoje dodjoše da kupe hrane.

11. Svi smo sinovi jednoga čovjeka, pošteni ljudi, nigda nijesu sluge tvoje bile uhode.

12. A on im reče: nije istina, nego ste došli da vidite gdje je zemlja slaba.

13. A oni rekoše: nas je bilo dvanaest braće, sluga tvojih, sinova jednoga čovjeka u zemlji Hananskoj; i eno, najmladji je danas kod oca našega, a jednoga nema više.

14. A Josip im reče: kažem ja da ste vi uhode.

15. *Nego hoću* da se uvjerim ovako: *tako živ bio Faraon*, ne ćete izaći odavde dokle ne dodje amo najmladji brat vaš.

16. Pošljite jednoga izmedju sebe neka dovede brata vašega, a vi ćete ostati ovdje u tamnici, pa ću vidjeti je li istina što govorite; inače ste uhode, tako živ bio Faraon!

17. I zatvori ih u tamnicu na tri dana.

18. A treći dan reče im Josip: ako ste radi životu, ovo učinite, jer se ja Boga bojim:

19. Ako ste pošteni ljudi, jedan brat izmedju vas neka ostane u tamnici, a vi idite i odnesite žita koliko treba porodicama vašim.

20. Pa onda dovedite k meni najmladjega brata svojega da se posvjedoče riječi vaše i da ne izginete. I oni učiniše tako.

21. I rekoše jedan drugom: doista se ogriješismo o brata svojega, jer vidjesmo muku duše njegove kad nam se moljaše, pa ga se oglušismo; za to dodje na nas ova muka.

22. A Ruben odgovori im govoreći: nijesam li vam govorio: nemojte se griješiti o dijete? ali me ne poslušaste; i za to se evo traži od nas krv njegova.

23. A oni ne znadijahu da ih Josip razumije, jer se s njim razgovorahu preko tumača.

24. A Josip se okrete od njih i zaplaka se. Po tom se opet okrete k njima, i progovori s njima, i uzev izmedju njih Šimuna veza ga pred njima.

25. I zapovjedi Josip da im naspu vreće žita, pa i novce što je koji dao da metnu svakome u vreću, i da im dadu brašnjenice na put. I tako bi učinjeno.

26. I natovarivši žito svoje na magarce svoje otidoše.

27. A jedan od njih otvoriv svoju vreću da nahrani magarca svojega u jednoj gostionici, vidje novce svoje ozgo u vreći.

28. I reče braći svojoj: ja dobih natrag novce svoje, evo ih u mojoj vreći. I zadrhta srce u njima i uplašiše se govoreći jedan drugome: što nam to učini Bog?

29. I došavši k Jakovu ocu svojemu u zemlju Hanansku, pripovjediše mu sve što im se dogodi, govoreći:

30. Oštro govoraše s nama čovjek, koji zapovijeda u onoj zemlji, i dočeka nas kao uhode;

31. A kad mu rekosmo: mi smo pošteni ljudi, nigda nijesmo bili uhode;

32. Bilo nas je dvanaest braće, sinova oca našega; jednoga već nema, a najmladji je danas kod oca našega u zemlji Hananskoj;

33. Reče nam čovjek, koji zapovijeda u onoj zemlji: ovako ću doznati jeste li pošteni ljudi: brata jednoga izmedju sebe ostavite kod mene, a što vam treba za porodice vaše gladi radi, uzmite i idite;

34. Poslije dovedite k meni brata svojega najmladjega, da se uvjerim da nijeste uhode nego pošteni ljudi; brata ću vam vratiti, i moći ćete trgovati po ovoj zemlji.

35. A kad izručivahu vreće svoje, gle, svakome u vreći bjehu u zavežljaju novci njegovi; i vidjevši zavežljaje novaca svojih uplašiše se i oni i otac im.

36. I reče im Jakov otac njihov: potrste mi djecu; Josipa nema, Šimuna nema, pa hoćete i Benjamina da uzmete; sve se skupilo na me.

37. A Ruben progovori i reče ocu svojemu: dva sina moja ubij, ako ti ga ne dovedem natrag; daj ga u moje ruke, i ja ću ti ga opet dovesti.

38. A on reče: ne će ići sin moj s vama, jer je brat njegov umr'o i on osta sam, pa ako bi ga zadesilo kako zlo na putu na koji ćete ići, svalili biste me stara s tugom u grob.

GLAVA 43.

Ali glad bješe vrlo velika u onoj zemlji.

2. Pa kad pojedoše žito koje bijahu donijeli iz Egipta, reče im otac: idite opet, i kupite nam malo hrane.

3. A Juda mu progovori i reče: tvrdo nam se zarekao onaj čovjek govoreći: ne ćete vidjeti lica mojega, ako ne bude s vama brat vaš.

4. Ako ćeš pustiti s nama brata našega, ići ćemo i kupićemo ti hrane.

5. Ako li ne ćeš pustiti, ne ćemo ići, jer nam je kazao onaj čovjek: ne ćete vidjeti lica mojega, ako ne bude s vama brat vaš.

6. *A Izrael reče:* što mi to zlo učiniste i kazaste čovjeku da imate još jednoga brata?

7. A oni rekoše: čovjek je potanko raspitivao za nas i za rod naš govoreći: je li vam jošte živ otac? imate li još braće? a mi mu odgovarasmo kako nas pitaše. Jesmo li mogli kako znati da će kazati: dovedite brata svojega?

8. I reče Juda Izraelu ocu svojemu: pusti dijete sa mnom, pa ćemo se podignuti i otići, da ostanemo živi i ne pomremo i mi i ti i naša djeca.

9. Ja ti se jamčim za nj, iz moje ga ruke išti; ako ti ga ne dovedem natrag i preda te ne stavim, da sam ti kriv do vijeka.

10. Da nijesmo toliko oklijevali, do sada bismo se dva puta vratili.

11. Onda reče Izrael otac njihov: kad je tako, učinite ovo: uzmite što najljepše ima u ovoj zemlji u svoje vreće, i ponesite čovjeku onom dar: malo tamjana i malo meda, mirisava korijenja i smirne, urme i badema.

12. A novaca ponesite dvojinom, i uzmite novce što bijahu ozgo u vrećama vašim i odnesite natrag, može biti da je pogrješka.

13. I uzmite brata svojega, pa ustanite i idite opet k onom čovjeku.

14. A Bog svemogući da vam da da nadjete milost u onoga čovjeka, da vam pusti brata vašega drugoga i Benjamina; ako li ostanem bez djece, nek ostanem bez djece.

15. Tada uzevši dare i novaca dvojinom, uzevši i Benjamina, podigoše se i otidoše u Egipat, i izadjoše pred Josipa.

16. A Josip kad vidje s njima Benjamina, reče čovjeku koji upravljaše kućom njegovom: odvedi ove ljude u kuću, pa nakolji mesa i zgotovi, jer će u po dne sa mnom jesti ovi ljudi.

17. I učini čovjek kako Josip reče, i uvede ljude u kuću Josipovu.

18. A oni se bojahu kad ih čovjek vodjaše u kuću Josipovu, i rekoše: za novce koji predje bjehu metnuti u vreće naše vodi nas, dokle smisli kako će nas okriviti, da nas zarobi i uzme naše magarce.

19. Pa pristupivši k čovjeku koji upravljaše kućom Josipovom, progovoriše mu na vratima kućnim,

20. I rekoše: čuj, gospodaru; došli s bili i predje, i kupismo hrane;

21. Pa kad dodjosmo u jednu gostionicu i otvorismo vreće, a to novci svakoga nas bijahu ozgo u vreći njegovoj, novci naši na mjeru; i evo smo ih donijeli natrag;

22. A druge smo novce donijeli da kupimo hrane; ne znamo ko nam metnu novce naše u vreće.

23. A on im reče: budite mirni, ne bojte se; Bog vaš i Bog oca vašega metnuo je blago u vreće vaše; novci su vaši bili u mene. I izvede im Šimuna.

24. I uvede ih čovjek u kuću Josipovu, i donese im vode te opraše noge, i magarcima njihovijem položi.

25. I pripraviše dar čekajući dokle dodje Josip u po dne, jer čuše da će oni ondje objedovati.

26. I kad Josip dodje kući, iznesoše mu dar koji imahu kod sebe, i pokloniše mu se do zemlje.

27. A on ih zapita kako su, i reče: kako je otac vaš stari, za koga mi govoriste? je li jošte živ?

28. A oni rekoše: dobro je sluga tvoj, otac naš; još je živ. I pokloniše mu se.

29. A on pogledav vidje Benjamina brata svojega, sina matere svoje, i reče: je li vam to najmladji brat vaš za kojega mi govoriste? I reče: Bog da ti bude milostiv, sinko!

30. A Josipu goraše srce od ljubavi prema bratu svojemu, te brže potraži gdje će plakati, i ušav u jednu sobu plaka ondje.

31. Poslije umiv se izadje, i ustežući se reče: dajte objed.

32. I donesoše njemu na po se, i njima na po se, i Egipćanima koji objedovahu u njega na po se, jer ne mogahu Egipćani jesti s Jevrejima, jer je to nečisto Egipćanima.

33. A sjedjahu pred njim stariji po starještvu svojem a mladji po mladosti svojoj. I zgledahu se od čuda.

34. I uzimajući jela ispred sebe slaše njima, i Benjaminu dopade pet puta više nego drugima. I piše i napiše se s njim.

GLAVA 44.

I zapovjedi Josip čovjeku što upravljaše kućom njegovom govoreći: naspi ovijem ljudima u vreće žita koliko mogu ponijeti, i svakome u vreću metni ozgo novce njegove.

2. I čašu moju, čašu srebrnu, metni najmladjemu u vreću ozgo i novce za njegovo žito. I učini kako mu Josip reče.

3. A u jutru kad svanu, otpustiše ljude s magarcima njihovijem.

4. A kad izadjoše iz mjesta i još ne bijahu daleko, reče Josip čovjeku što upravljaše kućom njegovom: ustani, idi brže za onijem ljudima, i kad ih stigneš reci im: za što vraćate zlo za dobro?

5. Nije li to čaša iz koje pije moj gospodar? i ne će li po njoj za cijelo poznati kakvi ste? zlo ste radili što ste to učinili.

6. I on ih stiže, i reče im tako.

7. A oni mu rekoše: za što govoriš, gospodaru, take riječi? Sačuvaj Bože da sluge tvoje učine tako što!

8. Eno smo ti donijeli natrag iz zemlje Hananske novce koje nadjosmo ozgo u vrećama svojim, pa kako bismo ukrali iz kuće gospodara tvojega srebro ili zlato?

9. U kojega se izmedju sluga tvojih nadje, onaj neka pogine, i svrh toga mi ćemo biti robovi gospodaru mojemu.

10. A on reče: neka bude kako rekoste; ali u koga se nadje, onaj da mi bude rob, a vi ostali ne ćete biti krivi.

11. I brže poskidaše svi na zemlju vreće svoje, i razdriješiše svaki svoju vreću.

12. A on stade tražiti počev od najstarijega, i kad dodje na najmladjega, nadje se čaša u vreći Benjaminovoj.

13. Tada razdriješe haljine svoje, i natovarivši svaki svoj tovar na svojega magarca vratiše se u grad.

14. I dodje Juda s braćom svojom Josipu u kuću, dok on još bijaše kod kuće, i padoše pred njim na zemlju.

15. A Josip im reče: šta ste to učinili? zar nijeste znali da čovjek kao što sam ja može za cijelo doznati?

16. Tada reče Juda: šta da ti rečemo, gospodaru? šta da govorimo? kako li da se pravdamo? Bog je otkrio zločinstvo tvojih sluga. Evo, mi smo svi robovi tvoji, gospodaru, i mi i ovaj u koga se našla čaša.

17. A Josip reče: Bože sačuvaj! ne ću

ja to; u koga se nađe čaša on neka mi bude rob, a vi idite s mirom ocu svojemu.

18. Ali Juda pristupiv k njemu reče: čuj me, gospodaru; dopusti da progovori sluga tvoj gospodaru svojemu, i neka se gnjev tvoj ne raspali na slugu tvojega, jer si ti kao sam Faraon.

19. Gospodar moj zapita sluge svoje govoreći: imate li oca ili brata?

20. A mi rekosmo gospodaru svojemu: imamo stara oca i brata najmladjega, koji mu se rodi u starosti; a njegov je brat umr'o, i on osta sam od matere svoje, i otac ga pazi.

21. A ti reče slugama svojim: dovedite mi ga da ga vidim svojim očima.

22. I rekosmo gospodaru svojemu: ne će moći dijete ostaviti oca svojega; da ostavi oca svojega, odmah će otac umrijeti.

23. A ti reče slugama svojim: ako ne dodje s vama brat vaš najmladji, ne ćete više vidjeti lica mojega.

24. A kad se vratismo k sluzi tvojemu a ocu mojemu, kazasmo mu riječi gospodara mojega.

25. Poslije reče nam otac: idite opet, kupite nam hrane.

26. A mi rekosmo: ne možemo ići, osim ako bude brat naš najmladji s nama, onda ćemo ići, jer ne možemo vidjeti lica onoga čovjeka, ako ne bude s nama brat naš najmladji.

27. A sluga tvoj, otac moj, reče nam: znate da mi je žena rodila dva sina.

28. I jedan od njih otide od mene, i rekoh: za cijelo ga je raskinula zvjerka; i do sada ga ne vidjeh.

29. Ako i ovoga odvedete od mene i zadesi ga kako zlo, svalićete me stara u grob s tugom.

30. Pa sada da otidem k sluzi tvojemu, ocu svojemu, a ovo dijete da ne bude s nama, kako je duša onoga vezana za dušu ovoga,

31. Umrijeće kad vidi da nema djeteta, te će sluge tvoje svaliti staroga slugu tvojega a oca svojega s tugom u grob.

32. A tvoj se sluga podjemčio za dijete ocu svojemu rekav: ako ti ga ne dovedem natrag, da sam kriv ocu svojemu do vijeka.

33. Za to neka sluga tvoj ostane mjesto djeteta da bude *rob gospodaru mojemu a dijete neka ide s braćom svojom.*

34. Jer kako bih se vratio k ocu svojemu bez djeteta, da gledam jade koji bi mi oca zadesili?

GLAVA 45.

Tada Josip ne mogući se uzdržati pred ostalima koji stajahu oko njega, povika: izadjite svi na polje. Tako ne osta niko kod njega kad se Josip pokaza braći svojoj.

2. Pa briznu plakati tako da čuše Egipćani, ču i dom Faraonov.

3. I reče Josip braći svojoj: ja sam Josip; je li mi otac još u životu? Ali mu braća ne mogahu odgovoriti, jer se prepadoše od njega.

4. A Josip reče braći svojoj: pristupite bliže k meni. I pristupiše; a on reče: ja sam Josip brat vaš, kojega prodadoste u Egipat.

5. A sada nemojte žaliti niti se kajati što me prodadoste ovamo, jer Bog mene posla pred vama radi života *vašega.*

6. Jer je već dvije godine dana glad u zemlji; a biće još pet godina, gdje ne će biti ni oranja ni žetve.

7. A Bog me posla pred vama, da vas sačuva na zemlji i da vam izbavi život izbavljanjem prevelikim.

8. I tako nijeste me vi opravili ovamo nego sam Bog, koji me postavi ocem Faraonu i gospodarem od svega doma njegova i starješinom nad svom zemljom Egipatskom.

9. Vratite se brže k ocu mojemu i kažite mu: ovako veli sin tvoj Josip: Bog me je postavio gospodarem svemu Egiptu, hodi k meni, nemoj oklijevati.

10. Sjedjećeš u zemlji Gesenskoj i bićeš blizu mene, ti i sinovi tvoji i sinovi sinova tvojih, i ovce tvoje i goveda tvoja i što je god tvoje.

11. I ja ću te hraniti ondje, jer će još pet godina biti glad, da ne pogineš od gladi ti i dom tvoj i što je god tvoje.

12. A eto vidite očima svojima, i brat moj Benjamin svojima očima, da vam ja iz usta govorim.

13. Kažite ocu mojemu svu slavu moju u Egiptu i što ste god vidjeli; pohitajte i dovedite ovamo oca mojega.

14. Tada pade oko vrata Benjaminu bratu svojemu i plaka. I Benjamin plaka o vratu njegovu.

15. I izljubi svu braću svoju i isplak

se nad njima. Po tom se braća njegova razgovarahu s njim.

16. I ču se glas u kući Faraonovoj, i rekoše: dodjoše braća Josipu. I milo bi Faraonu i slugama njegovijem.

17. I reče Faraon Josipu: kaži braći svojoj: ovako učinite: natovarite magarce svoje, pa idite i vratite se u zemlju Hanansku,

18. Pa uzmite oca svojega i čeljad svoju, i dodjite k meni, i daću vam najbolje što ima u zemlji Egipatskoj, i ješćete najbolje obilje ove zemlje.

19. A ti im zapovjedi: ovako učinite: uzmite sa sobom iz zemlje Egipatske kōlā za djecu svoju i za žene svoje, i povezite oca svojega i dodjite ovamo;

20. A na pokućstvo svoje ne gledajte, jer što ima najbolje u svoj zemlji Egipatskoj vaše je.

21. I sinovi Izraelovi učiniše tako; i Josip im dade kōlā po zapovijesti Faraonovoj; dade im i brašnjenice na put.

22. I svakome dade po dvoje haljine, a Benjaminu dade tri sta srebrnika i petore haljine.

23. A ocu svojemu posla još deset magaraca natovarenijeh najljepših stvari što ima u Egiptu, i deset magarica natovarenijeh žita i hljeba i jestiva ocu na put.

24. Tako opravi braću svoju, i podjoše; i reče im: nemojte se koriti putem.

25. Tako se vratiše iz Egipta, i dodjoše u zemlju Hanansku k Jakovu ocu svojemu.

26. I javiše mu i rekoše: još je živ Josip i zapovijeda nad svom zemljom Egipatskom. A u njemu srce prenemože, jer im ne vjerovaše.

27. Ali kad mu kazaše sve riječi Josipove, koje im je Josip rekao, i vidje kola, koja posla Josip po oca, tada oživje duh Jakova oca njihova;

28. I reče Izrael: dosta mi je kad je još živ moj sin Josip; idem da ga vidim dokle nijesam umr'o.

GLAVA 46.

Tada podje Izrael sa svijem što imaše i došav u Bersabeju prinese žrtvu Bogu oca svojega Izaka.

2. I Bog reče Izraelu noću u utvari: *Jakove!* Jakove! A on odgovori: e-*vo me.*

3. I *Bog* mu reče: ja sam Bog, Bog oca tvojega; ne boj se otići u Egipat; jer ću ondje načiniti od tebe narod velik.

4. Ja ću ići s tobom u Egipat, i ja ću te odvesti onamo, i Josip će metnuti ruku svoju na oči tvoje.

5. I podje Jakov od Bersabeje; i sinovi Izraelovi posadiše Jakova oca svojega i djecu svoju i žene svoje na kola koja posla Faraon po nj.

6. I uzeše stoku svoju i blago svoje što bijahu stekli u zemlji Hanauskoj; i dodjoše u Egipat Jakov i sva porodica njegova.

7. Sinove svoje i sinove sinova svojih, kćeri svoje i kćeri sinova svojih, i svu porodicu svoju dovede sa sobom u Egipat.

8. A ovo su imena djece Izraelove što dodjoše u Egipat: Jakov i sinovi njegovi. Prvenac Jakovljev Ruben;

9. I sinovi Rubenovi: Henoh, Faluj, Hezron i Harmija.

10. A sinovi Šimunovi: Jamuel, Jamin, Ahod, Jahin, Sohar i Saul, sin jedne Hananejke.

11. Sinovi Levijevi: Gerson, Kat i Merarije.

12. Sinovi Judini: Her, Onan, Sela, Fares i Zara; a umrli bjehu Her i Onan u zemlji Hananskoj, ali bijahu sinovi Faresovi Hezron i Hamul.

13. Sinovi Isaharovi: Tola, Fuva, Job i Semron.

14. Sinovi Zabulonovi; Sared, Elon, i Jahelel.

15. To su sinovi Lijini, koje rodi Jakovu u Padan-Aramu, i jošte Dina kći njegova. Svega duša, sinova njegovijeh i kćeri njegovijeh bješe trideset i tri.

16. Sinovi Gadovi: Sefijon, Agije, Sunije, Ezebon, Herije, Arodije i Arelije.

17. Sinovi Aserovi: Jamne, Jezua, Jesuj i Berija, i sestra njihova Sara. A sinovi Berijini Heber i Melhijel.

18. To su sinovi Zelfe, koju dade Laban Liji kćeri svojoj, i ona ih rodi Jakovu, šesnaest duša.

19. A sinovi Rahele žene Jakovljeve: Josip i Benjamin.

20. A Josipu se rodiše u Egiptu od Azenete kćeri Putifare svećenika Heliopolskoga: Manasija i Efraim.

21. A sinovi Benjaminovi: Bela, Be-

hor, Azbel, Gera, Naman, Ehije, Ros, Mofim, Ofim i Ared.

22. To su sinovi Rahelini što se rodiše Jakovu, svega četrnaest duša.

23. I sin Danov: Huzim.

24. A sinovi Neftalijevi: Jazijel, Gunije, Jezer i Salem.

25. To su sinovi Bale, koju dade Laban Raheli kćeri svojoj i ona ih rodi Jakovu; svega sedam duša.

26. A svega duša što dodjoše s Jakovom u Egipat a izadjoše od bedara njegovijeh, osim žena sinova Jakovljevih, svega duša bješe šezdeset i šest.

27. I dva sina Josipova koji mu se rodiše u Egiptu; svega dakle duša doma Jakovljeva, što dodjoše u Egipat, bješe sedamdeset.

28. A Judu posla *Jakov* naprijed k Josipu, da mu javi da izadje preda nj u Gesen. I dodjoše u zemlju Gesensku.

29. A Josip upreže u kola svoja, i izadje na susret Izraelu ocu svojemu u Gesen; i kad ga vidje *Jakov*, pade mu oko vrata, i plaka dugo o vratu njegovu.

30. I reče Izrael Josipu: sada ne marim umrijeti, kad sam te vidio da si jošte živ.

31. A Josip reče braći svojoj i domu oca svojega: idem da javim Faraonu; ali ću mu kazati: braća moja i dom oca mojega iz zemlje Hananske dodjoše k meni;

32. A ti su ljudi pastiri i svagda su se bavili oko stoke, i dovedoše ovce svoje i goveda svoja i što god imaju.

33. A kad vas Faraon dozove, reći će vam: kaku radnju radite?

34. A vi kažite: pastiri su bile sluge tvoje od mladosti, i mi i stari naši; da biste ostali u zemlji Gesenskoj: jer su Egipćanima svi pastiri nečisti.

GLAVA 47.

Iotišav Josip javi Faraonu i reče: otac moj i braća moja s ovcama svojim i s govedima svojim i sa svijem što imaju dodjoše iz zemlje Hananske, i eno ih u zemlji Gesenskoj.

2. I uzev nekolicinu braće svoje, pet ljudi, izvede ih pred Faraona.

3. A Faraon reče braći njegovoj: kaku radnju radite? A oni rekoše Faraonu: pastiri *su sluge tvoje, i mi i naši stari.*

4. Još rekoše Faraonu: dodjosmo da živimo kao došljaci u ovoj zemlji, jer nema paše za stoku tvojih sluga, jer je velika glad u zemlji Hananskoj; a sada dopusti da žive u zemlji Gesenskoj sluge tvoje.

5. A Faraon reče Josipu: otac tvoj i braća tvoja dodjoše k tebi;

6. U tvojoj je vlasti zemlja Egipatska; na najboljem mjestu u ovoj zemlji naseli oca svojega i braću svoju, neka žive u zemlji Gesenskoj; i ako koje znaš izmedju njih da su vrijedni ljudi, postavi ih nad mojom stokom.

7. Poslije dovede Josip i Jakova oca svojega i izvede ga pred Faraona, i blagoslovi Jakov Faraona.

8. A Faraon reče Jakovu: koliko ti ima godina.

9. Odgovori Jakov Faraonu: meni ima sto i trideset godina, kako sam došljak. Malo je dana života mojega i zli su bili, niti stižu vijeka otaca mojih, koliko su oni živjeli.

10. I blagosloviv Jakov Faraona otide od Faraona.

11. A Josip naseli oca svojega i braću svoju, i dade im dobro u zemlji Egipatskoj na najboljem mjestu te zemlje, u zemlji Rameseskoj, kao što zapovjedi Faraon.

12. I hranjaše Josip hljebom oca svojega i braću svoju i sav dom oca svojega do najmanjega.

13. Ali nesta hljeba u svoj zemlji, jer glad bijaše vrlo velika, i uzmuči se zemlja Egipatska i zemlja Hananska od gladi.

14. I pokupi Josip sve novce što se nalažahu po zemlji Egipatskoj i po zemlji Hananskoj za žito, koje kupovahu, i slagaše novce u kuću Faraonovu.

15. A kad nesta novaca u zemlji Egipatskoj i u zemlji Hananskoj, stadoše svi Egipćani dolaziti k Josipu govoreći: daj nam hljeba; za što da mremo kod tebe što novaca nema?

16. A Josip im govoraše: dajte stoku svoju, pa ću vam dati hljeba za stoku, kad je nestalo novaca.

17. I dovodjahu stoku svoju k Josipu, i Josip im davaše hljeba za konje i za ovce i za goveda i za magarce. Tako ih prehrani onu godinu hljebom za svu stoku njihovu.

18. A kad prodje ona godina, stadoše opet dolaziti k njemu druge godine govoreći: ne možemo tajiti od gospodara svojega, ali je novaca nestalo, i stoka koju imasmo u našega je gospodara; i nije ostalo ništa da donesemo gospodaru svojemu osim tjelesa naših i njiva naših.

19. Za što da mremo na tvoje oči? evo i nas i naših njiva; kupi nas i njive naše za hljeb, da s njivama svojim budemo robovi Faraonu, i daj žita da ostanemo živi i ne pomremo i da zemlja ne opusti.

20. Tako pokupova Josip Faraonu sve njive u Egiptu, jer Egipćani prodavahu svaki svoju njivu, kad glad uze jako mah medju njima. I zemlja posta Faraonova.

21. A narod preseli u gradove od jednoga kraja Egipta do drugoga.

22. Samo ne kupi svećeničkih njiva; jer Faraon odredi dio svećenicima, i hranjahu se od svojega dijela, koji im dade Faraon, te ne prodaše svojih njiva.

23. A Josip reče narodu: evo kupih danas vas i njive vaše Faraonu; evo vam sjemena, pa zasijte njive.

24. A što bude roda, daćete peto Faraonu, a četiri dijela neka budu vama za sjeme po njivama i za hranu vama i onijema koji su po kućama vašim i za hranu djeci vašoj.

25. A oni rekoše: ti si nam život sačuvao; neka nadjemo milost pred gospodarem svojim da budemo robovi Faraonu.

26. I postavi Josip zakon do današnjega dana za njive Egipatske da se daje peto Faraonu; samo njive svećeničke ne postaše Faraonove.

27. A djeca Izraelova življahu u zemlji Egipatskoj u kraju Gesenskom, i držahu ga, i narodiše se i namnožiše se veoma.

28. I Jakov poživje u zemlji Egipatskoj sedamnaest godina; a svega bi Jakovu sto i četrdeset i sedam godina.

29. A kad se približi vrijeme Izraelu da umre, dozva sina svojega Josipa, i reče mu: ako sam našao milost pred tobom, metni ruku svoju pod stegno moje, i učini mi milost i vjeru, nemoj *me pogrepsti u Egiptu.*

30. *Nego neka ležim kod* otaca svojih; i ti me odnesi iz Egipta i pogrebi me u grobu njihovu. A on reče: učiniću kako si kazao.

31. I reče mu *Jakov:* zakuni mi se. I on mu se zakle. I pokloni se Izrael preko uzglavlja od odra svojega.

GLAVA 48.

Poslije javiše Josipu: eno, otac ti je bolestan. A on povede sa sobom dva sina svoja, Manasiju i Efraima.

2. I javiše Jakovu i rekoše: evo sin tvoj Josip ide k tebi. A Izrael se okrijepi, te sjede na postelji svojoj.

3. I reče Jakov Josipu: Bog svemogući javi se meni u Luzi u zemlji Hananskoj i blagoslovi me;

4. I reče mi: učiniću te da narasteš i namnožiš se; i učiniću od tebe mnoštvo naroda, i daću zemlju ovu sjemenu tvojemu nakon tebe da je njihova do vijeka.

5. Sada dakle dva sina tvoja, što ti se rodiše u zemlji Egipatskoj prije nego dodjoh k tebi u Egipat, moji su, Efraim i Manasija kao Ruben i Šimun neka budu moji.

6. A djeca koju rodiš poslije njih, neka budu tvoja i neka se po imenu braće svoje zovu u našljedstvu svojem.

7. Jer kad se vratih iz Padana, umrije mi Rahela u zemlji Hananskoj na putu, kad bješe još malo do Efrate; i pogreboh je na putu u Efratu, a to je Betlem.

8. A vidjev Izrael sinove Josipove, reče: ko su ovi?

9. A Josip reče ocu svojemu: moji sinovi, koje mi Bog dade ovdje. A on reče: privedi ih k meni, da ih blagoslovim.

10. A oči bjehu Izraelu otežale od starosti, te ne mogaše dobro vidjeti. A kad mu ih privede, cjeliva ih i zagrli.

11. I reče Izrael Josipu: nijesam mislio da ću vidjeti lice tvoje; a gle, Bog mi dade da vidim i porod tvoj

12. A Josip odmače ih od koljena njegovijeh i pokloni se licem do zemlje.

13. Pa ih uze Josip obojicu, Efraima sebi s desne strane a Izraelu s lijeve, Manasiju pak sebi s lijeve strane a Izraelu s desne; i tako ih primače k njemu.

14. A Izrael pruživ desnu ruku svoju metnu je na glavu Efraimu mladjemu, a lijevu na glavu Manasiji, tako na-

mjestiv ruke navlaš, ako i jest Manasija bio prvenac.

15. I blagoslovi Josipa govoreći: Bog, kojemu su svagda ugadjali oci moji Abram i Izak, Bog, koji me je hranio od kako sam postao do današnjega dana,

16. Angjeo, koji me je izbavljao od svakoga zla, da blagoslovi djecu ovu, i da se po mojemu imenu i po imenu otaca mojih Abrama i Izaka prozovu, i da se kao ribe namnože na zemlji!

17. A Josip kad vidje gdje otac metnu desnu ruku svoju na glavu Efraimu, ne bi mu milo, pa uhvati za ruku oca svojega da je premjesti s glave Efraimove na glavu Manasijinu.

18. I reče Josip ocu svojemu: ne tako, oče; ovo je prvenac, metni desnicu njemu na glavu.

19. Ali otac njegov ne htje, nego reče: znam, sine, znam; i od njega će postati narod, i on će biti velik; ali će mladji brat njegov biti veći od njega, i sjeme će njegovo biti veliko mnoštvo naroda.

20. I blagoslovi ih u onaj dan i reče: tobom će Izrael blagosiljati govoreći: Bog da te učini kao Efraima i kao Manasiju! Tako postavi Efraima pred Manasiju.

21. Poslije reče Izrael Josipu: evo ja ću skoro umrijeti; ali će Bog biti s vama i odvešće vas opet u zemlju otaca vaših.

22. I ja ti dajem jedan dio više nego braći tvojoj, koji uzeh iz ruku Amorejskih mačem svojim i lukom svojim.

GLAVA 49.

Poslije sazva Jakov sinove svoje i reče: skupite se da vam javim šta će vam biti do pošljetka.

2. Skupite se i poslušajte, sinovi Jakovljevi, poslušajte Izraela oca svojega.

3. Rubene, ti si prvenac moj, krjepost moja i početak sile moje; prvi gospodstvom i prvi snagom.

4. Navr'o si kao voda; ne ćeš biti prvi; jer si stao na postelju oca svojega i oskvrnio je legav na nju.

5. Šimun i Levije, braća, mačevi su im oružje nepravdi.

6. U tajne njihove da ne ulazi duša moja, sa zborom njihovijem *da se ne sastavlja slava moja; jer u gnjevu svojem* pobiše ljude, i za svoje veselje pokidaše volove.

7. Proklet da je gnjev njihov, što bješe nagao, i ljutina njihova, što bješe žestoka; razdijeliću ih po Jakovu, i rasuću ih po Izraelu.

8. Juda, tebe će hvaliti braća tvoja, a ruka će ti biti za vratom neprijateljima tvojim, i klanjaće ti se sinovi oca tvojega.

9. Laviću Judo! s plijena si se vratio, sine moj; spusti se i leže kao lav i kao ljuti lav; ko će ga probuditi?

10. Palica vladalačka ne će se odvojiti od Jude niti od nogu njegovijeh onaj koji postavlja zakon, dokle ne dodje onaj kome pripada, i njemu će se pokoravati narodi.

11. Veže za čokot magare svoje, i za plemenitu lozu mlade od magarice svoje; u vinu pere haljinu svoju i ogrtač svoj u soku od grožđja.

12. Oči mu se crvene od vina i zubi bijele od mlijeka.

13. Zabulon će živjeti pokraj mora i gdje pristaju ladje, a medja će mu biti do Sidona.

14. Isahar je magarac jak u kostima, koji leži u toru,

15. I vidjev da je počivanje dobro i da je zemlja mila, sagnuće ramena svoja da nosi, i plaćaće danak.

16. Dan će suditi svojemu narodu, kao jedno izmedju plemena Izraelovih.

17. Dan će biti zmija na putu i guja na stazi, koja ujeda konja za kičicu, te pada konjik nauznako.

18. Gospodine, tebe čekam da me izbaviš.

19. A Gad, njega će vojska svladati; ali će najposlije on nadvladati.

20. U Asera će biti obilata hrana, i on će davati slasti carske.

21. Neftalije je košuta puštena, i govoriće lijepe riječi.

22. Josip je rodna grana, rodna grana kraj izvora, kojoj se ogranci raširiše svrh zida.

23. Ako ga i ucvijeliše ljuto i strijeljaše na nj, i biše mu neprijatelji strijelci;

24. Opet osta jak luk njegov i ojačaše mišice ruku njegovijeh od ruku jakoga *Boga* Jakovljeva, odakle posta pastir i kamen Izraelu,

25. Od silnoga *Boga* oca tvojega, koji će ti pomagati, i od svemogućega, koji će te blagosloviti blagoslovima ozgo s neba, blagoslovima ozdo iz bezdana, blagoslovima od dojaka i od materice.

26. Blagoslovi oca tvojega nadvisiše blagoslove mojih starijeh svrh brda vječnijeh, neka budu nad glavom Josipovom i nad tjemenom odvojenoga izmedju braće svoje.

27. Benjamin je vuk grabljivi, jutrom jede lov, a večerom dijeli plijen.

28. Ovo su dvanaest plemena Izraelovih, i ovo im otac izgovori kad ih blagoslovi, svako blagoslovom njegovijem blagoslovi ih.

29. Po tom im zapovjedi i reče im: kad se priberem k rodu svojemu, pogrebite me kod otaca mojih u pećini koja je na njivi Efrona Hetejina,

30. U pećini koja je na njivi Makpelskoj prema Mambri u zemlji Hananskoj, koju kupi Abram s njivom u Efrona Hetejina da ima svoj grob.

31. Ondje pogreboše Abrama i Saru ženu njegovu, ondje pogreboše Izaka i Rebeku ženu njegovu, i ondje pogreboh Liju.

32. A kupljena je njiva i pećina na njoj u sinova Hetovijeh.

33. A kad izgovori Jakov zapovijesti sinovima svojim, diže noge svoje na postelju, i umrije, i pribran bi k rodu svojemu.

GLAVA 50.

Tada Josip pade na lice ocu svojemu, i plaka nad njim cjelujući ga.

2. I zapovjedi Josip slugama svojim ljekarima da mirisima pomažu oca njegova; i ljekari pomazaše mirisima Izraela.

3. I navrši mu se četrdeset dana, jer toliko dana treba onijem koje pomažu mirisima; i plakaše za njim Egipćani sedamdeset dana.

4. A kad prodjoše žalosni dani, reče Josip domašnjima Faraonovijem govoreći: ako sam našao milost pred vama, govorite Faraonu i recite:

5. Otac me je moj zakleo govoreći: evo, ja ću skoro umrijeti; u grobu mojem, koji iskopah u zemlji Hananskoj, *ondje me pogrebi*. Pa sada da idem da *pogrebem oca svojega*, a poslije ću opet *doći*.

6. A Faraon mu reče: idi, pogrebi oca svojega kako te je zakleo.

7. I otide Josip da pogrebe oca svojega; i s njim podjoše sve sluge Faraonove, starješine od doma njegova i sve starješine od zemlje Egipatske.

8. I sav dom Josipov i braća njegova i dom oca njegova; samo djecu svoju i ovce svoje i goveda svoja ostaviše u zemlji Gesenskoj.

9. A podje s njim i kōlā i konjika toliko da bješe vojska vrlo velika.

10. A kad dodjoše na gumno Atadovo, koje je s onu stranu Jordana, plakaše ondje mnogo i vrlo tužno; i Josip učini žalost za ocem svojim za sedam dana.

11. A ljudi iz one zemlje, Hananejci, kad vidješe plač na gumnu Atadovu, rekoše: u velikoj su žalosti Egipćani. Za to prozvaše ono mjesto s onu stranu Jordana žalost Egipatska.

12. I učiniše mu sinovi njegovi kako im bješe zapovjedio.

13. Odnesoše ga sinovi njegovi u zemlju Hanansku, i pogreboše ga u pećini na njivi Makpelskoj, koju kupi Abram da ima svoj grob u Efrona Hetejina prema Mambri.

14. I pogrebavši oca svojega vrati se Josip u Egipat i braća njegova i svi koji bijahu izašli s njim da pogrebu oca njegova.

15. A braća Josipova videći gdje im otac umrije, rekoše: može biti da se Josip srdi na nas, pa će nam se osvetiti za sve zlo što mu učinismo.

16. Za to poručiše Josipu: otac tvoj zapovjedi na smrti i reče:

17. Ovako kažite Josipu: molim te, oprosti braći svojoj bezakonje i grijeh, što ti pakostiše; sada oprosti bezakonje slugama Boga oca tvojega. A Josip zaplaka se kad mu to rekoše.

18. Poslije dodjoše i braća njegova i padoše pred njim i rekoše: evo smo sluge tvoje.

19. A Josip im reče: ne bojte se; zar sam ja mjesto Boga?

20. Vi ste mislili zlo po me, ali je Bog mislio dobro, da učini što se danas zbiva, da se sačuva u životu mnogi narod.

21. Ne bojte se dakle; ja ću hraniti vas i vašu djecu. Tako ih utješi i oslobodi.

22. Tako življaše Josip u Egiptu s domom oca svojega, i poživje sto i deset godina.
23. I vidje Josip sinove Efraimove do trećega koljena; i sinovi Mahira sina Manasijina rodiše se i *odrastoše* na koljenima Josipovijem.
24. I reče Josip braći svojoj: ja ću skoro umrijeti; ali će vas za cijelo Bog pohoditi, i izvešće vas iz ove zemlje u zemlju za koju se zakleo Abramu, Izaku i Jakovu.
25. I zakle Josip sinove Izraelove i reče: zaista će vas pohoditi Bog; a vi onda odnesite kosti moje odavde.
26. Po tom umrije Josip, a bješe mu sto i deset godina; i pomazavši ga mirisima metnuše ga u kovčeg u Egiptu.

DRUGA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE IZLAZAK.

GLAVA 1.

Ovo su imena sinova Izraelovijeh koji dodjoše u Egipat, dodjoše s Jakovom, svaki sa svojom porodicom:
2. Ruben, Šimun, Levije i Juda,
3. Isahar, Zabulon i Benjamin,
4. Dan i Neftalije, Gad i Aser.
5. A svega bijaše ih od bedara Jakovljevijeh sedamdeset duša s Josipom, koji bješe u Egiptu.
6. A Josip umrije i sva braća njegova i sav onaj naraštaj.
7. I sinovi Izraelovi narodiše se i umnožiše se, i napredovaše i osiliše veoma, da ih se zemlja napuni.
8. Tada nasta nov car u Egiptu, koji ne znadijaše za Josipa;
9. I reče narodu svojemu: gle, narod sinova Izraelovijeh veći je i silniji od nas.
10. Nego hajde mudro da postupamo s njima, da se ne množe, i kad nastane rat da ne pristanu s neprijateljima našim i ne udare na nas i ne otidu iz zemlje.
11. I postaviše nad njima nastojnike da ih muče teškim poslovima; i gradjaše narod Izraelov Faraonu gradove Fitom i Rameses.
12. Ali što ga više mučahu to se više on množaše i napredovaše, da se grožahu od sinova Izraelovijeh.
13. I žestoko nagonjahu Egipćani sinove Izraelove na poslove,
14. I zagrčivahu im *život teškim poslovima, blatom i opekama i svakim* radom u polju, i svakim drugim poslom, na koji ih žestoko nagonjahu.
15. I još zapovjedi car Egipatski babicama Jevrejskim, od kojih jednoj bješe ime Sefora a drugoj Fuva,
16. I reče: kad babičite Jevrejke, i u porodjaju vidite da je muško, ubijte ga, a kad bude žensko, nek ostane živo.
17. Ali se babice bojahu Boga, i ne činjahu kako im reče car Egipatski, nego ostavljahu djecu u životu.
18. A car Egipatski dozva babice, i reče im: za što to činite, te ostavljate u životu mušku djecu?
19. A babice rekoše Faraonu: Jevrejke nijesu kao žene Egipatske; jače su; dok im dodje babica, one već rode.
20. I Bog učini dobro babicama; i narod se umnoži i osili veoma;
21. I što se babice bojahu Boga, načini im kuće.
22. Tada zapovjedi Faraon svemu narodu svojemu govoreći: svakoga sina koji se rodi bacite u vodu, a kćeri sve ostavljajte u životu.

GLAVA 2.

A neko od plemena Levijeva otide i oženi se kćerju Levijevom.
2. I ona zatrudnje, i rodi sina; i videći ga lijepa krijaše ga tri mjeseca.
3. A kad ga ne može više kriti, uze kovčežić od site, i obli ga smolom i paklinom, i metnu dijete u nj, i odnese ga u trsku kraj rijeke.
4. A sestra njegova stade podalje da vidi šta će biti od njega.

5. A kći Faraonova dodje da se kupa u rijeci, i djevojke njezine hodahu kraj rijeke; i ona ugleda kovčežić u trsci, i posla dvorkinju svoju te ga izvadi.

6. A kad otvori, vidje dijete, i gle, dijete plakaše; i sažali joj se, i reče: to je Jevrejsko dijete.

7. Tada reče sestra njegova kćeri Faraonovoj: hoćeš li da idem da ti dozovem dojkinju Jevrejku, da ti doji dijete?

8. A kći Faraonova reče joj: idi. I otide djevojčica, i dozva mater djetinju.

9. I kći Faraonova reče joj: uzmi ovo dijete, i odoj mi ga, a ja ću ti platiti. I uze žena dijete, i odoji ga.

10. A kad dijete odraste, odvede ga ka kćeri Faraonovoj, a ona ga posini, i nadjede mu ime Mojsije govoreći: jer ga iz vode izvadih.

11. I kad Mojsije bijaše velik, izide k braći svojoj, i gledaše nevolju njihovu. I vidje gdje nekakav Egipćanin bije čovjeka Jevrejina izmedju braće njegove.

12. I obazrev se i tamo i amo, kad vidje da nema nikoga, ubi Egipćanina, i zakopa ga u pijesak.

13. I sjutradan izide opet, a to se dva Jevrejina svadjahu, i reče onomu koji činjaše krivo: za što biješ bližnjega svojega?

14. A on reče: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama? hoćeš li da me ubiješ kao što si ubio Egipćanina? Tada se Mojsije uplaši i reče: zaista se doznalo.

15. I Faraon čuv za to tražaše da pogubi Mojsija. Ali Mojsije pobježe od Faraona, i dodje u zemlju Madijansku, i sjede kod jednoga studenca.

16. A svećenik Madijanski imaše sedam kćeri, i one dodjoše i stadoše zahvatati vodu i naljevati u pojila da napoje stado oca svojega.

17. A dodjoše pastiri, i otjeraše ih; a Mojsije usta i odbrani ih, i napoji im stado.

18. I one se vratiše k ocu svojemu Raguelu; a on reče: što se danas tako brzo vratiste?

19. A one rekoše: jedan Egipćanin odbrani nas od pastira, i nali nam i napoji stado.

20. A on reče kćerima svojim: pa gdje *je? za što ostaviste toga čovjeka? zovite ga da jede.*

21. I Mojsije se skloni da živi kod onoga čovjeka, i on dade Mojsiju kćer svoju Seforu.

22. I ona rodi sina, i on mu nadjede ime Gersam, jer sam, reče, došljak u zemlji tudjoj.

23. A poslije mnogo vremena umrije car Egipatski; i uzdisahu od nevolje sinovi Izraelovi i vikahu; i vika njihova radi nevolje dodje do Boga.

24. I Bog ču uzdisanje njihovo, i opomenu se Bog zavjeta svojega s Abramom, s Izakom i s Jakovom.

25. I pogleda Bog na sinove Izraelove i vidje ih.

GLAVA 3.

A Mojsije pasijaše stado Jetru tastu svojemu, svećeniku Madijanskomu, i odvede stado preko pustinje, i dodje na goru Božiju Horeb.

2. I javi mu se angjeo Gospodinov u plamenu ognjenom iz kupine. I pogleda, a to kupina ognjem gori a ne sagorijeva.

3. I Mojsije reče: idem da vidim tu utvaru veliku, zašto ne sagorijeva kupina.

4. A Gospodin kad ga vidje gdje ide da vidi, viknu ga Bog iz kupine, i reče: Mojsije! Mojsije! A on odgovori: evo me.

5. A *Bog* reče: ne idi ovamo. Izuj obuću svoju s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveta zemlja.

6. Još reče: ja sam Bog oca tvojega, Bog Abramov, Bog Izakov i Bog Jakovljev. A Mojsije zakloni lice svoje, jer ga strah bijaše gledati u Boga.

7. I reče Gospodin: dobro vidjeh nevolju naroda svojega u Egiptu, i čuh viku njegovu od zla koje mu čine nastojnici, jer poznah muku njegovu.

8. I sidjoh da ga izbavim iz ruku Egipatskih, i da ga izvedem iz one zemlje u zemlju dobru i prostranu, u zemlju gdje mlijeko i med teče, na mjesto gdje su Hananeji i Heteji i Amoreji i Ferezeji i Heveji i Jebuzeji.

9. I sada evo vika sinova Izraelovijeh dodje preda me, i vidjeh muku, kojom ih muče Egipćani.

10. Sada hajde da te pošljem k Faraonu, da izvedeš narod moj, sinove Izraelove, iz Egipta.

11. A Mojsije reče Bogu: ko sam ja da idem k Faraonu i da izvedem sinove Izraelove iz Egipta?

12. A *Bog mu* reče: ja ću biti s tobom, i ovo neka ti bude znak da sam te ja poslao: kad izvedeš narod iz Egipta, služićete Bogu na ovoj gori.

13. A Mojsije reče Bogu: evo, kad otidem k sinovima Izraelovijem, pa im rečem: Bog otaca vaših posla me k vama, ako mi reku: kako mu je ime? šta ću im kazati?

14. A Gospodin reče Mojsiju: ja sam onaj što jest. I reče: tako ćeš kazati sinovima Izraelovijem: koji jest, on me posla k vama.

15. I opet reče Bog Mojsiju: ovako kaži sinovima Izraelovijem: Gospodin Bog otaca vaših, Bog Abramov, Bog Izakov i Bog Jakovljev posla me k vama; to je ime moje do vijeka, i to je spomen moj od koljena na koljeno.

16. Idi, i skupi starješine Izraelske, pa im reci: Gospodin Bog otaca vaših javi mi se, Bog Abramov, Izakov i Jakovljev, govoreći: doista obidoh vas, i vidjeh kako vam je u Egiptu.

17. Pa rekoh: izvešću vas iz nevolje Egipatske u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Ferezejsku i Hevejsku i Jebuzejsku, u zemlju gdje teče mlijeko i med.

18. I oni će poslušati glas tvoj; pa ćeš ti i starješine Izraelske otići k caru Egipatskom, i reći ćete mu: Gospodin Bog Jevrejski srete nas, pa ti se molimo da izidemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodinu Bogu svojemu.

19. A ja znam da vam ne će dopustiti car Egipatski da izidete bez ruke krjepke.

20. Ali ću pružiti ruku svoju, i udariću Egipat svijem čudesima svojim, koja ću učiniti u njemu; i poslije će vas pustiti.

21. I učiniću da narod nadje ljubav u Egipćana, pa kad podjete, ne ćete poći prazni;

22. Nego će svaka žena zaiskati u susjede svoje i u domaćice svoje nakita srebrnoga i nakita zlatnoga i haljina; i metnućete na sinove svoje i na kćeri svoje, i oplijenićete Egipat.

GLAVA 4.

A Mojsije odgovori i reče: ali ne će mi vjerovati ni *poslušati glasa moje-ga; jer će reći: nije ti se Gospodin javio.*

2. A Gospodin mu reče: šta ti je to u ruci? A on odgovori: štap.

3. A *Bog* mu reče: baci ga na zemlju. I baci ga na zemlju, a on posta zmija. I Mojsije pobježe od nje.

4. A Gospodin reče Mojsiju: pruži ruku svoju, pa je uhvati za rep. I pruži ruku svoju, i uhvati je, i opet posta štap u ruci njegovoj.

5. To *učini, reče Bog,* da vjeruju da ti se javio Gospodin Bog otaca njihovijeh, Bog Abramov, Bog Izakov i Bog Jakovljev.

6. I opet mu reče Gospodin: turi sada ruku svoju u njedra svoja. I on turi ruku svoju u njedra svoja; a kad je izvadi iz njedara, a to ruka mu gubava, *bijela* kao snijeg.

7. A *Bog* mu reče: turi opet ruku svoju u njedra svoja. I opet turi ruku svoju u njedra svoja; a kad je izvadi iz njedara, a to opet postala kao i *ostalo* tijelo njegovo.

8. Tako, *reče Bog,* ako ti ne uzvjeruju i ne poslušaju glasa tvojega za prvi znak, poslušaće za drugi znak.

9. Ako li ne uzvjeruju ni za ta dva znaka i ne poslušaju glasa tvojega, a ti zahvati vode iz rijeke, i prolij na zemlju, i pretvoriće se voda koju zahvatiš iz rijeke, i provrći će se u krv na zemlji.

10. A Mojsije reče Gospodinu: molim ti se, Gospodine, nijesam rječit čovjek, niti sam prije bio niti sam od kako si progovorio sa slugom svojim, nego sam sporijeh usta i spora jezika.

11. A Gospodin mu reče: ko je dao usta čovjeku? ili ko može stvoriti nijema ili gluha ili okata ili slijepa? zar ne ja, Gospodin?

12. Idi dakle, ja ću biti s ustima tvojim, i učiću te šta ćeš govoriti.

13. A *Mojsije* reče: molim te, Gospodine, pošlji onoga koga treba da pošlješ.

14. I razgnjevi se Gospodin na Mojsija, i reče mu: nije li ti brat Aron Levit? znam da je on rječit; i evo on će te sresti, i kad te vidi obradovaće se u srcu svojem.

15. Njemu ćeš kazati i metnućeš ove riječi u usta njegova; i ja ću biti s tvojim ustima i s njegovijem ustima, i učiću vas šta ćete činiti.

16. I on će mjesto tebe govoriti narodu, i on će biti tebi mjesto usta a ti ćeš biti njemu mjesto Boga.

17. A taj štap uzmi u ruku svoju, njim ćeš činiti čudesa.

18. I otide Mojsije, i vrati se k Jetru tastu svojemu, i reče mu: pusti me da idem da se vratim k braći svojoj u Egiptu, da vidim jesu li jošte u životu. I reče Jetro Mojsiju: idi s mirom.

19. I reče Gospodin Mojsiju u zemlji Madijanskoj: idi, vrati se u Egipat, jer su pomrli svi koji su tražili dušu tvoju.

20. I uze Mojsije ženu svoju i sinove svoje, i posadi ih na magarca, i podje natrag u zemlju Egipatsku. I uze Mojsije štap Božji u ruku svoju.

21. I reče Gospodin Mojsiju: kad otideš i vratiš se u Egipat, gledaj da učiniš pred Faraonom sva čudesa koja ti metnuh u ruku; a ja ću učiniti da mu otvrdne srce i ne pusti naroda.

22. A ti ćeš reći Faraonu: ovako kaže Gospodin: Izrael je sin moj, prvenac moj.

23. I kazah ti: pusti sina mojega da mi posluži. A ti ga ne htje pustiti; evo ja ću ubiti sina tvojega, prvenca tvojega.

24. I kad bijaše na putu u gostionici, dodje k njemu Gospodin i šćaše da ga ubije.

25. A Sefora uze oštar *nož,* i obreza sina svojega, i okrajak baci k nogama njegovijem govoreći: ti si mi krvav zaručnik.

26. Tada ga ostavi *Gospodin;* a ona radi obrezanja reče: krvav zaručnik.

27. A Gospodin reče Aronu: izidi u pustinju na susret Mojsiju. I otide i srete ga na gori Božijoj, i poljubi ga.

28. I Mojsije kaza Aronu sve riječi Gospodinove, za koje ga posla, i sve znake koje mu zapovjedi.

29. I otidoše Mojsije i Aron, i skupiše sve starješine sinova Izraelovijeh.

30. I Aron kaza sve riječi, koje bješe rekao Gospodin Mojsiju, a *Mojsije* učini znake pred narodom.

31. I narod vjerova; i razumješe da je Gospodin pohodio sinove Izraelove i vidio nevolju njihovu; i savivši se pokloniše se.

GLAVA 5.

Aposlije izide Mojsije i Aron pred Faraona, i rekoše mu: ovako veli *Gospodin* Bog Izraelov: pusti narod *moj da mi praznuju praznik* u pustinji.

2. Ali Faraon reče: ko je Gospodin da poslušam glas njegov i pustim Izraela? Ne znam Gospodina, niti ću pustiti Izraela.

3. A oni rekoše: Bog Jevrejski srete nas; molimo ti se da otidemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodinu Bogu svojemu, da ne pošlje na nas pomor ili mač.

4. A car Egipatski reče im: Mojsije i Arone, za što odvlačite narod od rada njegova? Idite na svoj posao.

5. Još reče Faraon: eto, naroda je mnogo u zemlji; a vi još hoćete da ostavlja svoje poslove.

6. I u isti dan zapovjedi Faraon nastojnicima nad narodom i upraviteljima njegovijem, i reče:

7. Od sele nemojte davati narodu pljeve za opeke kao doslije, neka idu sami i kûpê sebi pljevu.

8. A koliko su opeka doslije načinjali toliko izgonite i od sele, niti što smanjite; jer besposliče, i za to viču govoreći: da idemo da prinesemo žrtvu Bogu svojemu.

9. Valja navaliti poslove na te ljude, pa će raditi i ne će slušati lažljivijeh riječi.

10. I izašavši nastojnici narodni i upravitelji rekoše narodu govoreći: tako veli Faraon: ja vam ne ću davati pljeve.

11. Idite sami i kûpite sebi pljevu gdje nadjete, a od posla vam se ne će popustiti ništa.

12. I razide se narod po svoj zemlji Egipatskoj da čupa strnjiku mjesto pljeve.

13. A nastojnici navaljivahu govoreći: svršujte poslove svoje koliko dolazi na dan, kao kad je bilo pljeve.

14. I upravitelji sinova Izraelovijeh, koje postaviše nad njima nastojnici Faraonovi, dopadahu boja, i govoraše im se: za što ni juče ni danas ne načiniste onoliko opeka koliko vam je odredjeno, kao prije?

15. I otidoše upravitelji sinova Izraelovijeh, i povikaše k Faraonu govoreći: za što činiš tako slugama svojim?

16. Pljeva se ne daje slugama tvojim, pa opet kažu nam: graditi opeke. I evo biju sluge tvoje, a kriv je tvoj narod.

17. A on reče: besposličite, bespo-

ličite, i za to govorite: da idemo da prinesemo žrtvu Gospodinu.

18. Nego idite, radite; pljeva vam se ne će davati, a opeke da dajete na broj.

19. I upravitelji sinova Izraelovijeh vidješe da je zlo po njih što im se kaza: da ne bude opeka manje na dan.

20. I otišavši od Faraona sretoše Mojsija i Arona, koji izidoše pred njih.

21. Pa im rekoše: Gospodin neka vas vidi i sudi, što nas omraziste Faraonu i slugama njegovijem, i dadoste im mač u ruku da nas pobiju.

22. I Mojsije se vrati ka Gospodinu i reče: Gospodine, za što si navukao to zlo na narod? za što si me poslao?

23. Jer od kako izidoh pred Faraona i progovorih u tvoje ime, još gore postupa s narodom ovijem, a ti ne izbavi naroda svojega.

GLAVA 6.

A Gospodin reče Mojsiju: sad ćeš vidjeti šta ću učiniti Faraonu; jer pod rukom krjepkom pustiće ih, i istjeraće ih iz zemlje svoje pod rukom krjepkom.

2. Još govori Bog Mojsiju i reče mu: ja sam Gospodin.

3. I javio sam se Abramu, Izaku i Jakovu imenom Bog svemogući, a imenom svojim Gospodin ne bih im poznat.

4. I učinih zavjet svoj s njima da ću im dati zemlju Hanansku, zemlju u kojoj bijahu došljaci, u kojoj življahu kao stranci.

5. I čuh uzdisanje sinova Izraelovijeh, koje Egipćani drže u ropstvu, i opomenuh se zavjeta svojega.

6. Za to kaži sinovima Izraelovijem: ja sam Gospodin, i izvešću vas ispod bremena Egipatskih, i oprostiću vas ropstva njihova, i izbaviću vas mišicom podignutom i sudovima velikim.

7. I uzeću vas da mi budete narod, i ja ću vam biti Bog, te ćete poznati da sam ja Gospodin Bog vaš, koji vas izvodim ispod bremena Egipatskih.

8. Pak ću vas odvesti u svoju zemlju, za koju podigoh ruku svoju *zaklinjući se* da ću je dati Abramu, Izaku i Jakovu; i daću vam je u našljedstvo, ja Gospodin.

9. I Mojsije kaza tako *sinovima Izraelovijem; ali ne poslušaše Mojsija od* slabosti duha svojega i od ljutoga ropstva.

10. I Gospodin reče Mojsiju govoreći:

11. Idi, kaži Faraonu caru Egipatskom neka pusti sinove Izraelove iz zemlje svoje.

12. A Mojsije progovori pred Gospodinom i reče: eto, sinovi Izraelovi ne poslušaše me, a kako će me poslušati Faraon, kad sam neobrezanijeh usana?

13. Ali Gospodin govori Mojsiju i Aronu, i zapovjedi im da idu k sinovima Izraelovijem i k Faraonu, da izvedu sinove Izraelove iz zemlje Egipatske.

14. Ovo su poglavice u domovima otaca svojih: sinovi Rubena prvenca Izraelova: Henoh i Faluj, Hezron i Harmija; to su porodice Rubenove.

15. A sinovi Šimunovi: Jamuel i Jamin i Abod i Jahin i Soar i Saul, sin neke Hananejke; to su porodice Šimunove.

16. A ovo su imena sinova Levijevijeh po porodicama njihovijem: Gerson i Kat i Merarije; a Levije poživje sto i trideset i sedam godina.

17. A ovo su sinovi Gersonovi: Lobnije i Semej po porodicama svojim.

18. A sinovi Katovi: Amram i Izar i Hebron i Ozijel; a Kat poživje sto i trideset i tri godine.

19. A sinovi Merarijevi: Moholije i Muzije. To su porodice Levijeve po lozama svojim.

20. A Amram se oženi Johabedom bratučedom svojom, i ona mu rodi Arona i Mojsija. I poživje Amram sto i trideset i sedam godina.

21. A sinovi Izarovi bjehu: Korej i Nefeg i Zehrije.

22. A sinovi Ozijelovi: Mizael i Elizafan i Setrije.

23. A Aron se oženi Elizabetom kćerju Aminadabovom sestrom Nahazonovom; i ona mu rodi Nadaba i Abijuva i Eleazara i Itamara.

24. A sinovi Korejevi bjehu: Aser i Elkana i Abijazaf. To su porodice Korejeve.

25. I Eleazar sin Aronov oženi se jednom od kćeri Futijelovijeh, i ona mu rodi Finesa. To su poglavice izmedju otaca Levitskih po svojim porodicama.

26. To je Aron i Mojsije, kojima reče Gospodin: izvedite sinove Izraelove iz zemlje Egipatske u četama njihovijem

27. To su koji govoriše Faraonu caru Egipatskom da izvedu sinove Izraelove iz Egipta; to je Mojsije i to je Aron.

28. I kad Gospodin govoraše Mojsiju u zemlji Egipatskoj,

29. Reče Gospodin Mojsiju govoreći: ja sam Gospodin; kaži Faraonu caru Egipatskom sve što sam ti kazao.

30. I Mojsije reče pred Gospodinom: evo sam neobrezanijeh usana, pa kako će me poslušati Faraon?

GLAVA 7.

I Gospodin reče Mojsiju: evo, postavio sam te da si Bog Faraonu; a Aron brat tvoj biće prorok tvoj.

2. Govorićeš sve što ti zapovjedim; Aron pak brat tvoj govoriće Faraonu da pusti sinove Izraelove iz zemlje svoje.

3. A ja ću učiniti da otvrdne srce Faraonu, te ću umnožiti znake svoje i čudesa svoja u zemlji Egipatskoj.

4. I ne će vas ipak poslušati Faraon: i ja ću metnuti ruku svoju na Egipat, i izvešću vojsku svoju, narod svoj, sinove Izraelove iz zemlje Egipatske sudovima velikim.

5. I poznaće Egipćani da sam ja Gospodin, kad dignem ruku svoju na Egipat i izvedem sinove Izraelove izmedju njih.

6. I učini Mojsije i Aron, kako im zapovjedi Gospodin, tako učiniše.

7. A Mojsiju bijaše osamdeset godina a Aronu osamdeset i tri godine, kad govorahu s Faraonom.

8. I reče Gospodin Mojsiju i Aronu govoreći:

9. Kad vam kaže Faraon i reče: učinite kako čudo, onda reci Aronu: uzmi štap svoj, i baci ga pred Faraona; te će se prometnuti u zmiju.

10. I izadjoše Mojsije i Aron pred Faraona, i učiniše kako zapovjedi Gospodin; i baci Aron štap svoj pred Faraona i pred sluge njegove, i prometnu se u zmiju.

11. A Faraon dozva mudarce i vračare; te i vračari Egipatski učiniše tako svojim vračanjem.

12. I baciše svaki svoj štap, i prometnuše se štapovi u zmije; ali štap Aronov proždrije njihove štapove.

13. I otvrdne srce Faraonovo, i ne posluša ih, *kao što bješe kazao* Gospodin.

14. I reče Gospodin Mojsiju: otežа srce Faraonovo; ne će da pusti naroda.

15. Idi u jutru k Faraonu. Gle, on će izaći na vodu, pa stani prema njemu na obali, a štap koji se bio prometnuo u zmiju uzmi u ruku.

16. I reci mu: Gospodin Bog Jevrejski posla me k tebi da ti kažem: pusti narod moj da mi posluži u pustinji. Ali ti eto još ne posluša.

17. Za to Gospodin ovako veli: ovako ćeš poznati da sam ja Gospodin: evo, udariću štapom što mi je u ruci po vodi što je u rijeci, i prometnuće se u krv.

18. I ribe u rijeci pomrijeće, i rijeka će se usmrdjeti, i Egipćani će se uzmučiti tražeći vode da piju iz rijeke.

19. I Gospodin reče Mojsiju: reci Aronu: uzmi štap svoj, i pruži ruku svoju na vode Egipatske, na potoke, na rijeke i na jezera njihova i na sva zborišta voda njihovijeh; i prometnuće se u krv, i biće krv po svoj zemlji Egipatskoj, i po sudima drvenijem i kamenijem.

20. I učiniše Mojsije i Aron kako im zapovjedi Gospodin; i podigav *Aron* štap svoj udari po vodi koja bješe u rijeci pred Faraonom i slugama njegovijem. I sva voda što bješe u rijeci prometnu se u krv.

21. I pomriješe ribe što bijahu u rijeci, i usmrdje se rijeka tako da ne mogahu Egipćani piti vode iz rijeke, i bješe krv po svoj zemlji Egipatskoj.

22. Ali i vračari Egipatski učiniše tako svojim vračanjem; i srce Faraonu otvrdnu, te ih ne posluša, kao što bješe kazao Gospodin.

23. I okrenuv se Faraon otide kući svojoj, i ne mari ni za to.

24. A Egipćani svi kopaše oko rijeke *tražeći* vode da piju; jer ne mogahu piti vode iz rijeke.

25. I navrši se sedam dana kako rijeku udari Gospodin.

GLAVA 8.

I reče Gospodin Mojsiju: idi k Faraonu, i reci mu: ovako veli Gospodin: pusti narod moj, da mi posluži.

2. Ako li ne ćeš pustiti, evo ću moriti svu zemlju tvoju žabama.

3. I rijeka će se napuniti žaba, i one će izaći i skakati tebi po kući i po klijeti gdje spavaš i po postelji tvojoj i po

kućama sluga tvojih i naroda tvojega i po pećima tvojim i po naćvama tvojim;
4. I na tebe i na narod tvoj i na sve sluge tvoje skakaće žabe.
5. I reče Gospodin Mojsiju: kaži Aronu: pruži ruku svoju sa štapom svojim na rijeke i na potoke i na jezera, i učini nek izadju žabe na zemlju Egipatsku.
6. I pruži Aron ruku svoju na vode Egipatske, i izadjoše žabe i pokriše zemlju Egipatsku.
7. Ali i vračari Egipatski učiniše tako svojim vračanjem, učiniše te izadjoše žabe na zemlju Egipatsku.
8. A Faraon dozva Mojsija i Arona i reče: molite Gospodina da ukloni žabe od mene i od naroda mojega, pak ću pustiti narod da prinesu žrtvu Gospodinu.
9. A Mojsije reče Faraonu: čast da ti je nada mnom! dokle da mu se molim za te i za sluge tvoje i za narod tvoj da odbije žabe od tebe i iz kuća tvojih, i samo u rijeci da ostanu?
10. A on reče: do sjutra. A *Mojsije* reče: *biće* kako si kazao, da poznaš da niko nije kao Gospodin Bog naš.
11. Otići će žabe od tebe i iz kuća tvojih i od sluga tvojih i od naroda tvojega; samo će u rijeci ostati.
12. I otide Mojsije i Aron od Faraona; i zavapi Mojsije ka Gospodinu za žabe koje bješe pustio na Faraona.
13. A Gospodin učini po riječi Mojsijevoj; i pocrkaše žabe, i oprostiše ih se kuće i sela i polja.
14. I na gomile ih grtahu, da je smrdjela zemlja.
15. A kad Faraon vidje gdje odahnu, otvrdnu mu srce, i ne posluša ih, kao što bješe kazao Gospodin.
16. A Gospodin reče Mojsiju: kaži Aronu: pruži štap svoj, i udari po prahu na zemlji, nek se pretvori u uši po svoj zemlji Egipatskoj.
17. I učiniše tako: Aron pruži ruku svoju sa štapom svojim, i udari po prahu na zemlji, i postaše uši po ljudima i po stoci, sav prah na zemlji pretvori se u uši po cijeloj zemlji Egipatskoj.
18. A gledaše i vračari Egipatski vračanjem svojim da učine da postanu uši, ali ne mogoše. I bijahu uši po ljudima i po stoci.
19. I rekoše *vračari Faraonu: ovo je* prst Božji. Ali opet otvrdnu srce Faraonu, te ih ne posluša, kao što bješe kazao Gospodin.
20. A Gospodin reče Mojsiju: ustani rano i izadji pred Faraona, evo, on će izaći k vodi, pa mu reci: ovako veli Gospodin: pusti narod moj da mi posluži.
21. Ako li ne pustiš naroda mojega, evo, pustiću na tebe i na sluge tvoje i na narod tvoj i na kuće tvoje svakojake bubine, i napuniće se bubina kuće Egipatske i zemlja na kojoj su.
22. Ali ću u taj dan odvojiti zemlju Gesensku, gdje živi moj narod, i ondje ne će biti bubina, da poznaš da sam ja Gospodin na zemlji.
23. I postaviću razliku izmedju naroda svojega i naroda tvojega. Sjutra će biti znak taj.
24. I učini Gospodin tako, i dodjoše silne bubine u kuću Faraonovu i u kuće sluga njegovijeh i u svu zemlju Egipatsku, da se sve u zemlji pokvari od bubina.
25. I Faraon dozva Mojsija i Arona, i reče im: idite, prinesite žrtvu Bogu svojemu ovdje u zemlji.
26. A Mojsije reče: ne valja tako; jer bismo prinijeli na žrtvu Gospodinu Bogu svojemu što je nečisto Egipćanima; a kad bismo prinijeli na žrtvu što je nečisto Egipćanima na oči njihove, ne bi li nas pobili kamenjem?
27. Tri dana hoda treba da idemo u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodinu Bogu svojemu, kao što nam je kazao.
28. A Faraon reče: pustiću vas da prinesete žrtvu Gospodinu Bogu svojemu u pustinji; ali da ne idete dalje; pa se molite za me.
29. A Mojsije reče: evo ja idem od tebe, i moliću se Gospodinu da otidu bubine od Faraona i od sluga njegovijeh i od naroda njegova sjutra; ali nemoj opet da prevariš, i da ne pustiš naroda da prinese žrtvu Gospodinu.
30. I otide Mojsije od Faraona, i pomoli se Gospodinu.
31. I učini Gospodin po riječi Mojsijevoj, te otidoše bubine od Faraona i od sluga njegovijeh i od naroda njegova; ne osta ni jedna.
32. Ali opet otvrdnu srce Faraonovo, i ne pusti naroda.

GLAVA 9.

Tada reče Gospodin Mojsiju: idi k Faraonu, i reci mu: ovako veli Gospodin Bog Jevrejski: pusti narod moj da mi posluži;

2. Ako li ih ne pustiš nego ih još staneš zadržavati.

3. Evo, ruka Gospodinova doći će na stoku tvoju u polju, na konje, na magarce, na kamile, na volove i na ovce, s pomorom vrlo velikim.

4. A odvojiće Gospodin stoku Izraelsku od stoke Egipatske; te od svega što je sinova Izraelovijeh ne će poginuti ništa.

5. I postavio je Gospodin rok rekavši: sjutra će to učiniti na zemlji Gospodin.

6. I Gospodin učini to sjutradan, i sva stoka Egipatska uginu; a od stoke sinova Izraelovijeh ne uginu ni jedno.

7. I posla Faraon *da vide,* i gle, od stoke Izraelske ne uginu ni jedno; ipak otvrdnu srce Faraonu, i ne pusti naroda.

8. Tada reče Gospodin Mojsiju i Aronu: uzmite pepela iz peći pune pregršti, i Mojsije neka ga baci u nebo pred Faraonom;

9. I postaće prah po svoj zemlji Egipatskoj, a od njega će postati kraste pune gnoja i na ljudima i na stoci po svoj zemlji Egipatskoj.

10. I uzeše pepela iz peći, i stadoše pred Faraona, i baci ga Mojsije u nebo, i postaše kraste pune gnoja po ljudima i po stoci.

11. I vračari ne mogoše stajati pred Mojsijem od krasta; jer bijahu kraste i na vračarima i na svijem Egipćanima.

12. I Gospodin učini te otvrdnu srce Faraonovo, i ne posluša ih, kao što bješe kazao Gospodin Mojsiju.

13. Poslije reče Gospodin Mojsiju: ustani rano i izadji pred Faraona, i reci mu: ovako veli Gospodin Bog Jevrejski: pusti narod moj da mi posluži.

14. Jer ću sada pustiti sva zla svoja na srce tvoje i na sluge tvoje i na narod tvoj, da znaš da niko nije kao ja na cijeloj zemlji.

15. Jer sada kad pružih ruku svoju, mogah i tebe i narod tvoj udariti pomorom, pa te ne bi više bilo na zemlji;

16. Ali te ostavih da pokažem na tebi silu svoju, i da se pripovijeda ime moje *po svoj* zemlji.

17. I ti se još podižeš na moj narod, i ne ćeš da ga pustiš?

18. Evo, sjutra ću u ovo doba pustiti grād vrlo velik, kakoga nije bilo u Egiptu od kako je postao pa do sada.

19. Za to sada pošlji, te skupi stoku svoju i što god imaš u polju, jer će pasti grād na sve ljude i na stoku što se zateče u polju i ne bude skupljeno u kuću, i izginuće.

20. Koji se god izmedju sluga Faraonovijeh poboja riječi Gospodinove, on brže skupi sluge svoje i stoku svoju u kuću;

21. A koji ne maraše za riječ Gospodinovu, on ostavi sluge svoje i stoku svoju u polju.

22. I Gospodin reče Mojsiju: pruži ruku svoju k nebu, neka udari grād po svoj zemlji Egipatskoj, na ljude i na stoku i na sve bilje po polju u zemlji Egipatskoj.

23. I Mojsije pruži štap svoj k nebu, i Gospodin pusti gromove i grād, da oganj skakaše na zemlju. I tako Gospodin učini, te pade grād na zemlju Egipatsku.

24. A bješe grād i oganj smiješan s gradom silan veoma, kakoga ne bješe u svoj zemlji Egipatskoj od kako je ljudi u njoj.

25. I pobi grād po svoj zemlji Egipatskoj što god bješe u polju od čovjeka do živinčeta; i sve bilje u polju potr grād, i sva drveta u polju polomi.

26. Samo u zemlji Gesenskoj, gdje bijahu sinovi Izraelovi, ne bješe grāda.

27. Tada posla Faraon, te dozva Mojsija i Arona, i reče im: sada zgriješih; Gospodin je pravedan, a ja i moj narod jesmo bezbožnici.

28. Molite se Gospodinu, jer je dosta, neka prestanu gromovi Božji i grād, pa ću vas pustiti, i više vas ne će niko ustavljati.

29. A Mojsije mu reče: kad izadjem iza grāda, raširiću ruke svoje ka Gospodinu a gromovi će prestati i grāda ne će više biti, da znaš da je Gospodinova zemlja.

30. A ti i sluge tvoje znam da se još ne ćete bojati Gospodina Boga.

31. I propade lan i ječam, jer ječam bješe klasao, a lan se glavičio.

32. A pšenica i krupnik ne propade, jer bješe pozno žito.

33. I Mojsije otišav od Faraona iza

grâda raširi ruke svoje ka Gospodinu, i prestaše gromovi i grâd, i dažd ne padaše na zemlju.

34. Ali Faraon vidjev gdje presta dažd i grâd i gromovi, stade opet griješiti, i srce mu otvrdnu i njemu i slugama njegovijem,

35. Otvrdnu srce Faraonu, te ne pusti sinova Izraelovijeh, kao što bješe kazao Gospodin preko Mojsija.

GLAVA 10.

A Gospodin reče Mojsiju: idi k Faraonu, jer sam ja učinio da otvrdne srce njegovo i srce sluga njegovijeh, da učinim ove znake svoje medju njima.

2. I da pripovijedaš sinovima svojim i unucima svojim šta učinih u Egiptu i kakve znake svoje pokazah na njima, da biste znali da sam ja Gospodin.

3. I otide Mojsije i Aron k Faraonu i rekoše mu: ovako veli Gospodin Bog Jevrejski: dokle ćeš se protiviti da se ne poniziš preda mnom? Pusti narod moj da mi posluži.

4. Jer ako ne ćeš pustiti naroda mojega, evo sjutra ću nanijeti skakavce na zemlju tvoju;

5. I pokriće svu zemlju, da se ne će vidjeti zemlje, i poješće ostatak što se sačuvao, koji vam je ostao iza grâda, i poješće sva drveta što vam rastu u polju.

6. I napuniće ih se kuće tvoje i kuće svijeh sluga tvojih i kuće svijeh Egipćana, što nijesu vidjeli oci tvoji ni oci otaca tvojih, od kako su postali na zemlji do danas. I okrenuv se otide od Faraona.

7. A sluge rekoše Faraonu: dokle će nas taj mučiti? Pusti ih neka posluže Gospodinu Bogu svojemu. Zar još ne vidiš gdje propade Egipat?

8. I dozvaše opet Mojsija i Arona pred Faraona, i reče im: idite, poslužite Gospodinu Bogu svojemu. A koji su što će ići?

9. A Mojsije reče: s djecom svojom i sa starcima svojim ići ćemo, sa sinovima svojim i sa kćerima svojim, sa stokom svojom sitnom i krupnom ići ćemo, jer imamo praznik Gospodinov.

10. A on im reče: tako bio Gospodin s vama, kako ću vas ja pustiti s djecom vašom. Vidite da zlo mislite.

11. Ne *će biti* tako; nego vi ljudi idite i poslužite Gospodinu, jer to ištete. I otjera ih od sebe Faraon.

12. Tada reče Gospodin Mojsiju: pruži ruku svoju na zemlju Egipatsku, da dodju skakavci na zemlju Egipatsku i pojedu sve bilje po zemlji, što god osta iza grâda.

13. I pruži Mojsije štap svoj na zemlju Egipatsku, i Gospodin navede ustoku na zemlju, te duva cijeli dan i cijelu noć; a kad svanu, ustoka donese skakavce.

14. I dodjoše skakavci na svu zemlju Egipatsku, i popadaše po svijem krajevima Egipatskim silni veoma, kakih prije nigda nije bilo niti će kad biti onakih.

15. I pokriše svu zemlju, da se zemlja ne vidjaše, i pojedoše svu travu na zemlji i sav rod na drvetima, što osta iza grâda, i ne osta ništa zeleno od drveta i od bilja poljskoga u svoj zemlji Egipatskoj.

16. Tada Faraon brže dozva Mojsija i Arona, i reče: zgriješih Gospodinu Bogu vašemu i vama.

17. Ali mi još sada samo oprosti grijeh moj, i molite se Gospodinu Bogu svojemu da ukloni od mene samo ovu smrt.

18. I otide *Mojsije* od Faraona, i pomoli se Gospodinu.

19. I okrenu Gospodin vjetar od zapada vrlo jak, koji uze skakavce i baci ih u crveno more, i ne osta ni jedan skakavac u cijeloj zemlji Egipatskoj.

20. Ali Gospodin učini te otvrdnu srce Faraonu, i ne pusti sinova Izraelovijeh.

21. I reče Gospodin Mojsiju: pruži ruku svoju k nebu, i biće tama po zemlji Egipatskoj taka da će je pipati.

22. I Mojsije pruži ruku svoju k nebu, i posta gusta tama po svoj zemlji Egipatskoj za tri dana.

23. Ne vidjahu jedan drugoga, i niko se ne mače s mjesta gdje bješe za tri dana; ali se kod svijeh sinova Izraelovih vidjelo po stanovima njihovijem.

24. Tada Faraon dozva Mojsija, i reče: idite, poslužite Gospodinu: samo stoka vaša sitna i krupna neka ostane, a djeca vaša neka idu s vama.

25. A Mojsije reče: treba da nam daš i što ćemo prinijeti i sažeći na žrtvu Gospodinu Bogu svojemu;

26. Zato i stoka naša nek ide s nama, da ne ostane ni papka, jer izmedju nje

treba da uzmemo čim ćemo poslužiti Gospodinu Bogu svojemu, a ne znamo kojim ćemo poslužiti Gospodinu dokle ne dodjemo onamo.

27. Ali Gospodin učini te otvrdnu srce Faraonu, i ne htje ih pustiti.

28. I reče mu Faraon: idi od mene, i čuvaj se da mi više ne dodješ na oči, jer ako mi dodješ na oči, poginućeš.

29. A Mojsije reče: pravo si kazao; ne ću ti više doći na oči.

GLAVA 11.

A Gospodin reče Mojsiju: još ću jedno zlo pustiti na Faraona i na Egipat, pa će vas onda pustiti; pustiće sa svijem, i još će vas tjerati.

2. A sada kaži narodu neka svaki čovjek ište u susjeda svojega i svaka žena u susjede svoje nakita srebrnijeh i nakita zlatnijeh.

3. I Gospodin učini, te narod nadje ljubav u Egipćana; i sam Mojsije bješe vrlo velik čovjek u zemlji Egipatskoj kod sluga Faraonovijeh i kod naroda.

4. I reče Mojsije: ovako veli Gospodin: oko po noći proći ću kroz Egipat.

5. I pomrijeće svi prvenci u zemlji Egipatskoj, od prvenca Faraonova, koji šćaše sjedjeti na prijestolu njegovu, do prvenca sluškinje za žrvnjem, i od stoke što je god prvenac.

6. I biće vika velika po svoj zemlji Egipatskoj, kakve još nije bilo niti će je kad biti.

7. A kod sinova Izraelovijeh nigdje ne će ni pas jezikom svojim maći ni medju ljudima ni medju stokom, da znate da je Gospodin učinio razliku izmedju Izraelaca i Egipćana.

8. I doći će sve te sluge tvoje k meni, i pokloniće mi se govoreći: idi, i ti i sav narod koji je pristao za tobom. I onda ću izaći. I otide Mojsije od Faraona s velikim gnjevom.

9. A Gospodin reče Mojsiju: ne će vas poslušati Faraon, da bih umnožio čudesa svoja u zemlji Egipatskoj.

10. I Mojsije i Aron učiniše sva ova čudesa pred Faraonom, a Gospodin učini te otvrdnu srce Faraonu, i ne pusti sinova Izraelovijeh iz zemlje svoje.

GLAVA 12.

I reče Gospodin Mojsiju i Aronu u zemlji Egipatskoj govoreći:

2. Ovaj mjesec da vam je početak mjesecima, da vam je prvi mjesec u godini.

3. Kažite svemu zboru Izraelovu i recite: desetoga dana ovoga mjeseca svaki neka uzme jagnje ili jare, po porodicama, po jedno na dom;

4. Ako li je dom mali za jagnje ili jare, neka uzme k sebi susjeda, koji mu je najbliži, s onoliko duša koliko treba da mogu pojesti jagnje ili jare.

5. A jagnje ili jare da vam bude zdravo, muško, od godine; izmedju ovaca ili izmedju koza uzmite.

6. I čuvajte ga do četrnaestoga dana ovoga mjeseca, a tada sav koliki zbor Izraelov neka ga zakolje u veče.

7. I neka uzmu krvi od njega i pokrope oba dovratka i gornji prag na kućama u kojima će ga jesti.

8. I neka jedu meso iste noći, na vatri pečeno, s hljebom prijesnijem i sa zeljem gorkim neka jedu.

9. Nemojte jesti sirovo ni u vodi kuhano, nego na vatri pečeno, s glavom i s nogama i s drobom.

10. I ništa nemojte ostaviti do jutra; ako li bi što ostalo do jutra, spalite na vatri.

11. I ovako jedite; opasani, obuća da vam je na nogu i štap u ruci, i jedite hitno, jer je prolazak Gospodinov.

12. Jer ću proći po zemlji Egipatskoj tu noć, i pobiću sve prvence u zemlji Egipatskoj od čovjeka do živinčeta, i sudiću svijem bogovima Egipatskim, ja Gospodin.

13. A krv ona biće vam znak na kućama, u kojima ćete biti; i kad vidim krv, proći ću vas, te ne će biti medju vama pomora, kad stanem ubijati po zemlji Egipatskoj.

14. I taj će vam dan biti za spomen, i praznovaćete ga Gospodinu od koljena do koljena; praznujte ga zakonom vječnijem.

15. Sedam dana jedite hljebove prijesne, i prvoga dana uklonite kvasac iz kuća svojih; jer ko bi god jeo što s kvascem od prvoga dana do sedmoga, istrijebiće se ona duša iz Izraela.

16. Prvi dan biće sveti sabor; tako i sedmi dan imaćete sveti sabor; nikakav posao da se ne radi u te dane, osim što treba za jelo svakoj duši, to ćete samo gotoviti.

držite *dan* prijesnijeh hljebova, aj dan izvedoh vojske vaše iz ze-gipatske; držite taj dan od ko-lo koljena zakonom vječnijem.

rvoga mjeseca četrnaesti dan u očnite jesti prijesne hljebove pa adeset prvoga dana istoga mje-veče.

Za sedam dana da se ne nadje a u kućama vašim; jer ko bi god o s kvascem, istrijebiće se ona z zbora Izraelova, bio došljak ili u zemlji.

Ništa s kvascem nemojte jesti, ne-lite hljeb prijesan po svijem sta-a svojim.

sazva Mojsije sve starješine Izra-i reče im: izberite i uzmite sebi ili jare po porodicama svojim, i ite vazam.

uzmite kitu isopa i zamočite je koja će biti u zdjeli, i pokropite prag i oba dovratka krvlju, koja u zdjeli, i ni jedan od vas da ne na vrata kućna do jutra.

Jer će zaći Gospodin da bije Egi-a kad vidi krv na gornjem pragu oba dovratka, proći će Gospodin ona vrata, i ne će dati krvniku je u kuće vaše da ubija.

držite ovo kao zakon tebi i sino-tvojim do vijeka.

kad dodjete u zemlju koju će vam Gospodin, kao što je kazao, držite lužbu.

I kad vam reku sinovi vaši: kakva je to služba?

Recite: ovo je žrtva za prolazak odinov, kad prodje kuće sinova lovih u Egiptu ubijajući Egipća-domove naše sačuva. Tada narod glavu i pokloni se.

I otidoše i učiniše sinovi Izraelovi, zapovjedi Gospodin preko Moj-Arona, tako učiniše.

A oko po noći pobi Gospodin sve ice u zemlji Egipatskoj od prven-raonova koji šćaše sjedjeti na pri-u njegovu do prvenca sužnja u ta-i, i što god bješe prvenac od stoke.

Tada usta Faraon one noći, on i luge njegove i svi Egipćani, i bi velika u Egiptu, jer ne bješe kuće oj ne bi mrtvaca.

I dozva Mojsija i Arona po noći, i reče: ustajte, idite iz naroda mojega i vi i sinovi Izraelovi, i otidite, poslu-žite Gospodinu, kao što govoriste.

32. Uzmite i ovce svoje i goveda svoja, kao što govoriste, i idite, pa i mene bla-goslovite.

33. I Egipćani navaljivahu na narod da brže idu iz zemlje, jer govorahu: iz-gibosmo svi.

34. I narod uze tijesto svoje još ne-uskislo, umotavši ga u haljine svoje, na ramena svoja.

35. I učiniše sinovi Izraelovi po zapo-vijesti Mojsijevoj, i zaiskaše u Egip-ćana nakita srebrnijeh i nakita zlatni-jeh i haljina.

36. I Gospodin učini, te narod nadje ljubav u Egipćana, te im dadoše; tako oplijeniše Egipćane.

37. I otidoše sinovi Izraelovi iz Rame-se u Sokot, oko šest stotina tisuća pje-šaka, samijeh ljudi, osim djece.

38. I drugih ljudi mnogo otide s nji-ma, i stoke sitne i krupne vrlo mnogo.

39. I od tijesta koje iznesoše iz Egipta ispekoše pogače prijesne, jer ne bješe uskislo kad ih potjeraše Egipćani, te ne mogoše oklijevati, niti spremiše sebi brašnjenice.

40. A baviše se sinovi Izraelovi u E-giptu četiri stotine i trideset godina.

41. I kad se navrši četiri stotine i tride-set godina, u isti dan izadjoše sve voj-ske Gospodinove iz zemlje Egipatske.

42. Ta se noć svetkuje Gospodinu, u koju ih izvede iz Egipta; to je noć Go-spodinova, koju treba da svetkuju si-novi Izraelovi od koljena na koljeno.

43. I reče Gospodin Mojsiju i Aronu: ovo neka bude zakon za vazam: nije-dan tudjin da ga ne jede;

44. A svaki sluga vaš kupljen za nov-ce, kad ga obrežete, onda neka ga jede.

45. Došljak ili najamnik da ga ne jede.

46. U istoj kući da se jede, da ne iz-nesete mesa od njega iz kuće, i kosti da mu ne prelomite.

47. Sav zbor Izraelov neka čini tako.

48. Ako bi kod tebe sjedio tudjin i htio bi svetkovati vazam Gospodinov, neka mu se obreže sve muškinje, pa onda neka pristupi da ga svetkuje, i neka bude kao rodjen u zemlji; a niko neo-brezan da ga ne jede.

49. Zakon jedan da je i rodjenome

u zemlji i došljaku, koji sjedi medju vama.

50. I učiniše svi sinovi Izraelovi, kako zapovjedi Gospodin Mojsiju i Aronu, tako učiniše.

51. I taj dan izvede Gospodin sinove Izraelove iz zemlje Egipatske u četama njihovijem.

GLAVA 13.

I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Posveti mi svakoga prvenca, što god otvora matericu u sinova Izraelovijeh, i od ljudi i od stoke; jer je moje.

3. I Mojsije reče narodu: pamtite ovaj dan, u koji izidoste iz Egipta, iz doma ropskoga, jer vas rukom krjepkom izvede Gospodin odande; neka se dakle ne jede ništa s kvascem.

4. Danas izlazite, mjeseca Abiba;

5. Pa kad te Gospodin uvede u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Hevejsku i Jebuzejsku, za koju se zakleo ocima tvojim da će ti je dati, zemlju u kojoj teče mlijeko i med, tada da služiš službu ovu ovoga mjeseca:

6. Sedam dana jedi hljebove prijesne, a sedmi dan neka je praznik Gospodinov.

7. Hljebovi prijesni da se jedu sedam dana, i da se ne vidi u tebe ništa s kvascem, niti da se vidi u tebe kvasac u cijelom kraju tvom.

8. I kazaćeš sinu tvojemu u taj dan govoreći: ovo je za ono što mi je učinio Gospodin kad sam izlazio iz Egipta.

9. I neka ti bude kao znak na ruci tvojoj i kao spomen pred očima tvojima, da ti zakon Gospodinov bude u ustima; jer te je rukom krjepkom izveo Gospodin iz Egipta.

10. Za to vrši zakon ovaj na vrijeme, od godine do godine.

11. I kad te uvede Gospodin u zemlju Hananejsku, kao što se zakleo tebi i tvojim ocima, i da ti je,

12. Odvajaćeš Gospodinu što god otvora matericu, i od stoke tvoje što god otvora matericu, što je muško, da bude Gospodinu.

13. A svako magare prvenče otkupi jagnjetom ili jaretom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat. Ali svakoga prvenca čovječijega izmedju sinova svojih otkupi.

14. A kad te zapita sin tvoj u napredak govoreći: šta je to? reci mu: rukom krjepkom izvede nas Gospodin iz Egipta, iz doma ropskoga.

15. Jer kad otvrdnu Faraon, te nas ne htje pustiti, pobi Gospodin sve prvence u zemlji Egipatskoj od prvenca čovječijega do prvenca od stoke; za to prinosim Gospodinu sve muško što otvora matericu, a svakoga prvenca sinova svojih otkupljujem.

16. I to neka ti je kao znak na ruci i kao počeonik medju očima tvojima, da nas je rukom krjepkom izveo Gospodin iz Egipta.

17. A kad Faraon pusti narod, ne odvede ih Bog putem k zemlji Filistejskoj, ako i bješe kraći, jer Bog reče: da se ne pokaje narod, kad vidi rat, i ne vrati se u Egipat.

18. Nego Bog zavede narod putem preko pustinje na crvenom moru. A vojničkim redom izidoše sinovi Izraelovi iz zemlje Egipatske.

19. I Mojsije uze kosti Josipove sa sobom; jer bješe zakleo sinove Izraelove rekavši: zaista će vas pohoditi Bog, a tada iznesite kosti moje odavde sa sobom.

20. Tako otivšavši iz Sokota stadoše u òkō u Etamu, nakraj pustinje.

21. A Gospodin idjaše pred njima danju u stupu od oblaka vodeći ih putem, a noću u stupu od ognja svijetleći im, da bi putovali i danju i noću.

22. I ne uklanjaše ispred naroda stupa od oblaka danju ni stupa od ognja noću.

GLAVA 14.

I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izraelovim neka saviju i stanu u òkō pred Fihahirot izmedju Magdala i mora prema Belsefonu; prema njemu neka stanu u òkō pokraj mora.

3. Jer će Faraon reći za sinove Izraelove: zašli su u zemlji, zatvorila ih je pustinja,

4. I učiniću da otvrdne srce Faraonu, te će poći u potjeru za vama, i ja ću se proslaviti na njemu i na svoj vojsci njegovoj, i Egipćani će poznati da sam ja Gospodin. I učiniše tako.

5. A kad bi javljeno caru Egipatskom da je pobjegao narod, promijeni se srce Faraonovo i sluga njegovijeh prema na-

rodu, te rekoše: šta učinismo, te pustismo Izraela da nam ne služi?

6. I upreže u kola svoja, i uze narod svoj sa sobom,

7. I uze šest stotina kola izabranih i što još bješe kola Egipatskih, i nad svjema vojvode.

8. I Gospodin učini, te otvrdnu srce Faraonu caru Egipatskom, i podje u potjeru za sinovima Izraelovijem, kad sinovi Izraelovi otidoše pod rukom visokom.

9. I tjeravši ih Egipćani stigoše ih, sva kola Faraonova, konjici njegovi i vojska njegova, kad bjehu u okolu na moru kod Fihahirota prema Belsefonu.

10. I kad se približi Faraon, podigoše sinovi Izraelovi oči svoje, a to Egipćani idu za njima, i uplašiše se vrlo, i povikaše sinovi Izraelovi ka Gospodinu,

11. I rekoše Mojsiju: zar ne bješe grobova u Egiptu, nego nas dovede da izginemo u pustinji? Šta učini, te nas izvede iz Egipta?

12. Nijesmo li ti govorili u Egiptu i rekli: prodji nas se, neka služimo Egipćanima? jer bi nam bolje bilo služiti Egipćanima nego izginuti u pustinji.

13. A Mojsije reče narodu: ne bojte se, stanite pa gledajte, kako će vas Gospodin izbaviti danas; jer Egipćane koje ste vidjeli danas, ne ćete ih nigda više vidjeti do vijeka.

14. Gospodin će se biti za vas, a vi ćete mučati.

15. A Gospodin reče Mojsiju: što vičeš k meni? kaži sinovima Izraelovijem neka idu.

16. A ti digni štap svoj i pruži ruku svoju na more, i rascijepi ga, pa neka idu sinovi Izraelovi posred mora suhim.

17. I gle, ja ću učiniti da otvrdne srce Egipćanima, te će poći za njima; i proslaviću se na Faraonu i na svoj vojsci njegovoj, na kolima njegovijem i na konjicima njegovijem.

18. I Egipćani će poznati da sam ja Gospodin, kad se proslavim na Faraonu, na kolima njegovijem i na konjicima njegovijem.

19. I podiže se angjeo Gospodinov, koji idjaše pred vojskom Izraelskom, i otide im za ledja; i podiže se stup od oblaka ispred njih, i stade im za ledja.

20. I došav medju vojsku Egipatsku i vojsku Izraelsku bješe onijem oblak mračan a ovijem svijetljaše po noći, te ne pristupiše jedni drugima cijelu noć.

21. I pruži Mojsije ruku svoju na more, a Gospodin uzbi more vjetrom istočnijem, koji jako duvaše cijelu noć, i osuši more, i voda se rastupi.

22. I podjoše sinovi Izraelovi posred mora suhim, i voda im stajaše kao zid s desne strane i s lijeve strane.

23. I Egipćani tjerajući ih podjoše za njima posred mora, svi konji Faraonovi, kola i konjici njegovi.

24. A u stražu jutrenju pogleda Gospodin na vojsku Egipatsku iz stupa od ognja i oblaka, i smete vojsku Egipatsku.

25. I pozbaca točkove kolima njihovijem, te ih jedva vucijahu. Tada rekoše Egipćani: bježimo od Izraela, jer se Gospodin bije za njih s Egipćanima.

26. A Gospodin reče Mojsiju: pruži ruku svoju na more, neka se vrati voda na Egipćane, na kola njihova i na konjike njihove.

27. I Mojsije pruži ruku svoju na more, i dodje opet more na silu svoju pred zoru, a Egipćani nagoše bježati prema moru; i Gospodin baci Egipćane usred mora.

28. I vrativši se voda potopi kola i konjike sa svom vojskom Faraonovom, što ih god bješe pošlo za njima u more, i ne osta od njih ni jedan.

29. A sinovi Izraelovi idjahu posred mora suhim; i stajaše im voda kao zid s desne strane i s lijeve strane.

30. I izbavi Gospodin Izraela u onaj dan iz ruku Egipatskih; i vidje Izrael mrtve Egipćane na brijegu morskom.

31. I vidje Izrael silu veliku, koju pokaza Gospodin na Egipćanima, i narod se poboja Gospodina, i vjerova Gospodinu i Mojsiju sluzi njegovu.

GLAVA 15.

Tada zapjeva Mojsije i sinovi Izraelovi ovu pjesmu Gospodinu, i rekoše ovako: Pjevaću Gospodinu, jer se slavno proslavi; konja i konjika vrže u more.

2. Sila je moja i pjesma moja Gospodin, koji me izbavi; on je Bog moj, i slaviću ga; Bog oca mojega, i uzvišivaću ga.

3. Gospodin je velik ratnik; ime mu je Gospodin.

4. Kola Faraonova i vojsku njegov

vrže u more; izbrane vojvode njegove utopiše se u crvenom moru.

5. Bezdani ih pokriše; padoše u dubinu kao kamen.

6. Desnica tvoja. Gospodine, proslavi se u sili; desnica tvoja, Gospodine, satr neprijatelja.

7. I mnoštvom veličanstva svojega oborio si one koji ustaše na te; pustio si gnjev svoj, i proždrije ih kao slamu.

8. Od daha nozdara tvojih sabra se voda; stade u gomilu voda koja teče; stinuše se vali usred mora.

9. Neprijatelj reče: tjeraću, stignuću, dijeliću plijen; nasitiće ih se duša moja, izvući ću mač svoj, istrijebiće ih ruka moja.

10. Ti dunu vjetrom svojim, *i* more ih pokri, i utonuše kao olovo u dubokoj vodi.

11. Ko je kao ti medju silnima, Gospodine? ko je kao ti slavan u svetosti, strašan u hvali, i da čini čudesa?

12. Ti pruži desnicu svoju, *i* proždrije ih zemlja.

13. Vodiš milošću svojom narod, koji si iskupio, vodiš krjepošću svojom u stan svetosti svoje.

14. Čuće narodi, i zadrhtaće; muka će spopasti one koji žive u zemlji Filistejskoj.

15. Tada će se prepasti starješine Edomske, junake Moapske spopašće drhat, uplašiće se svi koji žive u Hananskoj.

16. Spopašće ih strah i trepet: od veličine ruke tvoje zamuknuće kao kamen, dokle ne prodje narod tvoj, Gospodine, dokle ne prodje narod, koji si zadobio.

17. Odvešćeš ih i posadićeš ih na gori našljedstva svojega, na mjestu koje si sebi za stan spremio, Gospodine, u svetinji, Gospodine, koju su tvoje ruke utvrdile.

18. Gospodin će carovati do vijeka.

19. Jer udjoše konji Faraonovi s kolima njegovijem i s konjicima njegovijem u more, i Gospodin povrati na njih vodu morsku; a sinovi Izraelovi prijedjoše suhim posred mora.

20. I Marija proročica sestra Aronova uze bubanj u ruku svoju; a za njom izidoše sve žene s bubnjima i sviralama.

21. I otpijevaše im Marija: pjevajte Gospodinu, jer se slavno proslavi; konja *i konjika vrže u more.*

22. Po tom krenu Mojsije sinove Izraelove od mora crvenoga, i podjoše u pustinju Sur; i tri dana išavši po pustinji ne nadjoše vode.

23. Odande dodjoše u Maru, ali ne mogoše piti vode u Mari, jer bješe gorka; otuda se prozva mjesto Mara.

24. Tada stade narod vikati na Mojsija govoreći: šta ćemo piti?

25. I *Mojsije* zavapi ka Gospodinu, a Gospodin mu pokaza drvo, te ga metnu u vodu, i voda posta slatka. Ondje mu dade uredbu i zakon, i ondje ga okuša.

26. I reče: ako dobro uzaslušaš glas Gospodina Boga svojega, i uščiniš što je pravo u očima njegovijem, i ako prigneš uho k zapovijestima njegovijem i uščuvaš sve uredbe njegove, nijedne bolesti koju sam pustio na Egipat ne ću pustiti na tebe; jer sam ja Gospodin, ljekar tvoj.

27. I dodjoše u Elim, gdje bijaše dvanaest izvora i sedamdeset palama; i ondje stadoše u òkō kod vode.

GLAVA 16.

Od Elima se podigoše, i sav zbor sinova Izraelovijeh dodje u pustinju Sin, koja je izmedju Elima i Sinaja, petnaestoga dana drugoga mjeseca po što izidoše iz zemlje Egipatske.

2. I stade vikati sav zbor sinova Izraelovijeh na Mojsija i na Arona u pustinji,

3. I rekoše im sinovi Izraelovi: kamo da smo pomrli od ruke Gospodinove u zemlji Egipatskoj, kad sjedjasmo kod lonaca s mesom i jedjasmo hljeba izobila! jer nas izvedoste u ovu pustinju da pomorite sav ovaj zbor gladju.

4. A Gospodin reče Mojsiju: evo učiniću da vam daždi iz neba hljeb, a narod neka izlazi i kupi svaki dan koliko treba na dan, da ga okušam hoće li hoditi po mome zakonu ili ne će.

5. A šestoga dana neka zgotove što donesu, a neka bude dvojinom onoliko koliko nakupe svaki dan.

6. I reče Mojsije i Aron svijem sinovima Izraelovijem: doveče ćete poznati da vas je Gospodin izveo iz zemlje Egipatske;

7. I sjutra ćete vidjeti slavu Gospodinovu; jer je čuo viku vašu na Gospodina. Jer šta smo mi da vičete na nas?

8. I reče Mojsije: doveče će vam dati Gospodin mesa da jedete a u jutru hljeba

da se nasitite; jer je čuo Gospodin viku vašu, kojom vikaste na nj. Jer što smo mi? Nije na nas vaša vika nego na Gospodina.

9. I reče Mojsije Aronu: kaži svemu zboru sinova Izraelovih: pristupite pred Gospodina, jer je čuo viku vašu.

10. I kad reče Aron svemu zboru sinova Izraelovih, pogledaše u pustinju, i gle, slava Gospodinova pokaza se u oblaku.

11. I Gospodin reče Mojsiju govoreći:

12. Čuo sam viku sinova Izraelovih. Kaži im i reci: doveče ćete jesti mesa, a sjutra ćete se nasititi hljeba, i poznaćete da sam ja Gospodin Bog vaš.

13. I u veče doletješe prepelice i prekriliše òkō, a u jutru pade rosa oko okola;

14. A kad se diže rosa, a to po pustinji nešto sitno okruglo, sitno kao slana po zemlji.

15. I kad vidješe sinovi Izraelovi, govorahu jedan drugomu: šta je ovo? Jer ne znadijahu šta bješe. A Mojsije im reče: to je hljeb, što vam dade Gospodin da jedete.

16. To je za što zapovjedi Gospodin: kupite ga svaki dan koliko kome treba za jelo, po gomor na glavu, po broju duša vaših, svaki neka uzme za one koji su mu u šatoru.

17. I učiniše tako sinovi Izraelovi; i nakupiše koji više koji manje.

18. Pa mjeriše na gomor, i ne dodje više onom koji nakupi mnogo, niti manje onom koji nakupi malo, nego svaki nakupi koliko mu je trebalo da jede.

19. I reče im Mojsije: niko da ne ostavlja od toga za sjutra.

20. Ali ne poslušaše Mojsija, nego neki ostaviše od toga za sjutra, te se ucrva i usmrdje. I rasrdi se Mojsije na njih.

21. Tako ga kupljahu svako jutro, svaki koliko mu trebaše za jelo; a kad sunce ogrijevaše, tada se rastapaše.

22. A u šesti dan nakupiše hljeba dvojnom, po dva gomora na svakoga; i dodjoše sve starješine od zbora, i javiše Mojsiju.

23. A on im reče: ovo kaza Gospodin: sjutra je subota, odmor svet Gospodinu; što ćete peći, pecite, i što ćete kuhati, kuhajte *danas;* a što preteče, ostavite i čuvajte za sjutra.

24. I ostaviše za sjutra, kao što zapovjedi Mojsije, i ne usmrdje se niti bješe crva u njemu.

25. I reče Mojsije: jedite to danas, jer je danas subota Gospodinova, danas ne ćete naći u polju.

26. Šest ćete dana kupiti, a sedmi je dan subota, tada ga ne će biti.

27. I u sedmi dan izidoše neki od naroda da kupe, ali ne nadjoše.

28. A Gospodin reče Mojsiju: dokle ćete se protiviti zapovijestima mojim i zakonima mojim?

29. Vidite, Gospodin vam je dao subotu, za to vam daje šestoga dana hljeba na dva dana. Stojte svaki na svom mjestu, i neka ne odlazi niko sa svojega mjesta u sedmi dan.

30. I počinu narod u sedmi dan.

31. I dom Izraelov prozva taj *hljeb* mana; a bijaše kao sjeme korijandrovo, bijela, i na jeziku kao medeni kolači.

32. I reče Mojsije: ovo je zapovjedio Gospodin: napuni gomor toga, neka se čuva od koljena do koljena vašega, da vide hljeb, kojim sam vas hranio u pustinji kad vas izvedoh iz zemlje Egipatske.

33. I reče Mojsije Aronu: uzmi krčag i naspi pun gomor mane, i metni pred Gospodina da se čuva od koljena do koljena vašega.

34. I ostavi ga Aron pred svjedočanstvom da se čuva, kao što zapovjedi Gospodin Mojsiju.

35. A sinovi Izraelovi jedoše manu četrdeset godina dok ne dodjoše u zemlju u kojoj će živjeti; jedoše manu dok ne dodjoše na medju zemlje Hananske.

36. A gomor je desetina efe.

GLAVA 17.

I podiže se iz pustinje Sina sav zbor sinova Izraelovih putem svojim po azpovijesti Gospodinovoj, i stadoše u òkō u Rafidimu; a ondje ne bješe vode da narod pije.

2. I narod se svadjaše s Mojsijem govoreći: daj nam vode da pijemo. A on im reče: što se svadjate sa mnom? što kušate Gospodina?

3. Ali narod bješe ondje žedan vode, te vikaše narod na Mojsija, i govoraše: za što si nas izveo iz Egipta, da nas i sinove naše i stoku našu pomoriš žedju?

4. A Mojsije zavapi ka Gospodinu govo-

reći: šta ću činiti s ovijem narodom? Još malo, pa će me zasuti kamenjem.

5. A Gospodin reče Mojsiju: prodji pred narod, i uzmi sa sobom starješine Izraelske, i štap svoj kojim si udario vodu uzmi u ruku svoju i idi.

6. A ja ću stajati pred tobom ondje na stijeni na Horebu; a ti udari u stijenu, i poteći će iz nje voda da pije narod. I učini Mojsije tako pred starješinama Izraelskim.

7. A mjesto ono prozva Masa i Meriba za to što se svadjaše sinovi Izraelovi i što kušaše Gospodina govoreći: je li Gospodin medju nama ili nije?

8. Ali dodje Amalek da se bije s Izraelom u Rafidimu.

9. A Mojsije reče Jozui: izberi nam ljude, te izadji i bij se s Amalekom; a ja ću sjutra stati na vrh brda sa štapom Božjim u ruci.

10. I učini Jozua kako mu reče Mojsije, i pobi se s Amalekom; a Mojsije i Aron i Hur izadjoše navrh brda.

11. I dokle Mojsije držaše u vis ruke svoje, nadbijahu Izraelci, a kako bi spustio ruke, odmah nadbijahu Amalečani.

12. Ali ruke Mojsiju otežaše, za to uzeše kamen i podmetnuše poda nj, te sjede; a Aron i Hur držahu mu ruke jedan s jedne strane a drugi s druge, i ne klonuše mu ruke do zahoda sunčanoga.

13. I razbi Jozua Amaleka i narod njegov oštrijem mačem.

14. Po tom reče Gospodin Mojsiju: zapiši to za spomen u knjigu, i kaži Jozui neka pamti da ću sa svijem istrijebiti spomen Amalekov ispod neba.

15. Tada načini Mojsije oltar, i nazva ga: Gospodin zastava moja.

16. I reče: što *se* ruka *bješe podigla* na prijesto Gospodinov, Gospodin će ratovati na Amaleka od koljena do koljena.

GLAVA 18.

A Jetro svećenik Madijanski, tast Mojsijev, ču sve što učini Gospodin Mojsiju i Izraelu narodu svojemu, kako izvede Gospodin Izraela iz Egipta;

2. I uze Jetro tast Mojsijev Seforu ženu Mojsijevu, koju bješe poslao natrag,

3. I dva sina njezina, od kojih jednom bješe ime Gersam, jer reče: tudjin sam *u zemlji tudjoj,*

4. A drugom bješe ime Eliezer, jer, *reče,* Bog oca mojega bi mi u pomoći i ote me od mača Faraonova.

5. I podje Jetro tast Mojsijev sa sinovima njegovijem i sa ženom njegovom k Mojsiju u pustinju, gdje bješe u okolu pod gorom Božijom.

6. I poruči Mojsiju: ja tast tvoj Jetro idem k tebi i žena tvoja i oba sina njezina s njom.

7. I Mojsije izide na susret tastu svojemu i pokloni mu se i cjeliva ga; i upitaše se za zdravlje, pa udjoše pod šator njegov.

8. I pripovjedi Mojsije tastu svojemu sve što učini Gospodin Faraonu i Egipćanima radi Izraela, i sve nevolje, koje ih nalaziše putem, i kako ih izbavi Gospodin.

9. I radovaše se Jetro svemu dobru što učini Gospodin Izraelu izbavivši ga iz ruke Egipatske;

10. I reče Jetro: blagosloven da je Gospodin, koji vas izbavi iz ruke Egipatske i iz ruke Faraonove, koji izbavi narod iz ropstva Egipatskoga.

11. Sad vidim da je Gospodin veći od svijeh bogova, jer čim se ponošahu onijem ih samijem nadvisi.

12. I uze Jetro tast Mojsijev *i prinese* Bogu žrtvu paljenicu i prinos; i dodje Aron i sve starješine Izraelske, i jedoše s tastom Mojsijevijem pred Bogom.

13. A sjutradan sjede Mojsije da sudi narodu; i stajaše narod pred Mojsijem od jutra do večera.

14. A tast Mojsijev gledajući sve šta radi s narodom, reče: šta to radiš s narodom? za što sjediš sam, a vas narod stoji pred tobom od jutra do večera?

15. A Mojsije reče tastu svojemu: jer dolazi narod k meni da pita Boga.

16. Kad imaju što medju sobom, dolaze k meni, te im sudim i kazujem naredbe Božije i zakone njegove.

17. A tast Mojsijev reče mu: nije dobro što radiš.

18. Umoriće se i ti i narod koji je s tobom; jer je to teško za tebe, ne ćeš moći sam vršiti.

19. Nego poslušaj mene; ja ću te svjetovati, i Bog će biti s tobom; ti budi pred Bogom za narod, i stvari njihove javljaj Bogu;

20. I uči ih naredbama i zakonima

njegovijem, i pokazuj im put kojim će ići i šta će raditi.

21. A iz svega naroda izberi ljude poštene, koji se boje Boga, ljude pravedne, koji mrze na mito, pa ih postavi nad njima za poglavare, tisućnike, stotinike, pedesetnike i desetnike;

22. Oni neka sude narodu u svako doba; pa svaku stvar veliku neka javljaju tebi, a svaku stvar malu neka raspravljaju sami; tako će ti biti lakše, kad i oni stanu nositi teret s tobom.

23. Ako to učiniš, i Bog ti zapovjedi, možeš se održati, i sav će narod doći mirno na svoje mjesto.

24. I Mojsije posluša tasta svojega, i učini sve što reče.

25. I izabra Mojsije iz svega Izraela ljude poštene, i postavi ih za poglavare nad narodom, tisućnike, stotinike, pedesetnike i desetnike,

26. Koji sudjahu narodu u svako doba, a stvari teške javljahu Mojsiju, a male stvari raspravljahu sami.

27. Poslije otpusti Mojsije tasta svojega, koji se vrati u svoju zemlju.

GLAVA 19.

Prvoga dana trećega mjeseca, po što izadjoše sinovi Izraelovi iz Egipta, toga dana dodjoše u pustinju Sinajsku;

2. Krenuvši se iz Rafidima dodjoše u pustinju Sinajsku, i stadoše u òkō u pustinji, a òkō načiniše Izraelci ondje pod gorom.

3. I Mojsije izadje na goru k Bogu; i povika mu Gospodin s gore govoreći: ovako kaži domu Jakovljevu, i reci sinovima Izraelovim:

4. Vidjeli ste šta sam učinio Egipćanima i kako sam vas na krilima orlovijem nosio i doveo vas k sebi.

5. A sada ako dobro uzaslušate glas moj i uščuvate zavjet moj, bićete moje blago mimo sve narode, premda je moja sva zemlja.

6. I bićete mi carstvo svećeničko i narod svet. To su riječi koje ćeš kazati sinovima Izraelovim.

7. A Mojsije dodje i sazva starješine narodne; i kaza im sve ove riječi koje mu Gospodin zapovjedi.

8. A vas narod odgovori složno i reče: što je god kazao Gospodin činićemo. I Mojsije javi *Gospodinu riječi narodne.*

9. A Gospodin reče Mojsiju: evo, ja ću doći k tebi u gustom oblaku, da narod čuje kad ti stanem govoriti i da ti vjeruje do vijeka. Jer Mojsije bješe javio Gospodinu riječi narodne.

10. I reče Gospodin Mojsiju: idi k narodu, i osveti ih danas i sjutra, i neka operu haljine svoje;

11. I neka budu gotovi za treći dan, jer će u treći dan sići Gospodin na goru Sinajsku pred svijem narodom.

12. I postavićeš narodu medju u naokolo, i reći ćeš: čuvajte se da ne stupite na goru i da se ne dotaknete kraja njezina; što se god dotakne gore, poginuće;

13. Toga da se nitko ne dotakne rukom, nego kamenjem da se zaspe ili da se ustrijeli, bilo živinče ili čovjek, da ne ostane u životu. Kad rog zatrubi otežući, onda neka podju na goru.

14. I Mojsije sidje s gore k narodu; i osveti narod, i opraše haljine svoje.

15. I reče narodu: budite gotovi za treći dan, i ne liježite sa ženama.

16. A treći dan kad bi u jutru, gromovi zagrmješe i munje zasijevaše, i posta gust oblak na gori, i zatrubi truba veoma jako, da zadrhta vas narod koji bijaše u okolu.

17. Tada Mojsije izvede narod iz okola pred Boga, i stadoše ispod gore.

18. A gora se Sinajska sva dimljaše, jer sidje na nju Gospodin u ognju; i dim se iz nje podizaše kao dim iz peći, i sva se gora tresijaše veoma.

19. I truba sve jače trubljaše, i Mojsije govoraše a Bog mu odgovaraše glasom.

20. I Gospodin sišavši na goru Sinajsku, na vrh gore, pozva Mojsija na vrh gore; i izadje Mojsije.

21. A Gospodin reče Mojsiju: sidji, opomeni narod da ne prestupe *medje* da vide Gospodina, da ne bi izginuli od mene.

22. I sami svećenici, koji pristupaju ka Gospodinu, neka se osvete, da ih ne bi pobio Gospodin.

23. A Mojsije reče Gospodinu: ne će moći narod izaći na goru Sinajsku, jer si nas ti opomenuo rekavši: načini medju gori i osveti je.

24. A Gospodin mu reče: idi, sidji, pa onda dodji ti i Aron s tobom; a sveće

nici i narod neka ne prestupe *medje* da se popnu ka Gospodinu, da ih ne bi pobio.

25. I sidje Mojsije k narodu, i kaza im.

GLAVA 20.

Tada reče Bog sve ove riječi govoreći:

2. Ja sam Gospodin Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Egipatske, iz doma ropskoga.

3. Nemoj imati drugih bogova uza me.

4. Ne gradi sebi lika rezana, niti kakve slike od onoga što je gori na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodi ispod zemlje.

5. Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospodin Bog tvoj, Bog revnitelj, koji pohodim grijehe otačke na sinovima do trećega i do četvrtoga koljena, onijeh koji mrze na mene;

6. A činim milost na tisućama onijeh koji me ljube i čuvaju zapovijesti moje.

7. Ne uzimaj uzalud imena Gospodina Boga svojega; jer ne će pred Gospodinom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud.

8. Sjećaj se dana od odmora da ga svetkuješ.

9. Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje.

10. A sedmi je dan odmor Gospodinu Bogu tvojemu; tada nemoj raditi ni jednoga posla, ni ti, ni sin tvoj, ni kći tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni živinče tvoje, ni stranac koji je medju vratima tvojim.

11. Jer je za šest dana stvorio Gospodin nebo i zemlju, more i što je god u njima; a u sedmi dan počinu; za to je blagoslovio Gospodin dan od odmora i posvetio ga.

12. Poštuj oca svojega i mater svoju, da ti se produlje dani na zemlji, koju ti da Gospodin Bog tvoj.

13. Ne ubij.

14. Ne čini preljube.

15. Ne kradi.

16. Ne svjedoči lažno na bližnjega svojega.

17. Ne poželi kuće bližnjega svojega, ne poželi žene bližnjega svojega, ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola *njegova, ni* magarca njegova, niti i šta *što je bližnjega tvojega.*

18. I vas narod vidje grom i munju i trubu gdje trubi i goru gdje se dimi; i narod vidjevši to uzmače se i stade iz daleka,

19. I rekoše Mojsiju: govori nam ti, i slušaćemo; a neka nam ne govori Bog, da ne pomremo.

20. A Mojsije reče narodu: ne bojte se, jer Bog dodje da vas iskuša i da vam pred očima bude strah njegov da ne biste griješili.

21. I narod stajaše iz daleka, a Mojsije pristupi k mraku u kojem bješe Bog.

22. I Gospodin reče Mojsiju: ovako kaži sinovima Izraelovijem: vidjeli ste gdje vam s neba govorih.

23. Ne gradite uza me bogova srebrnijeh, ni bogova zlatnijeh ne gradite sebi.

24. Oltar od zemlje načini mi, na kojem ćeš mi prinositi žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, sitnu i krupnu stoku svoju. Na kojem god mjestu zapovjedim da se spominje ime moje, doći ću k tebi i blagosloviću te.

25. Ako li mi načiniš oltar od kamena, nemoj načiniti od tesanoga kamena, jer ako povučeš po njemu gvoždjem, oskvrnićeš ga.

26. Nemoj uz basamake ići k oltaru mojemu, da se ne bi otkrila golotinja tvoja kod njega.

GLAVA 21.

Ovo su zakoni koje ćeš im postaviti:

2. Ako kupiš roba Jevrejina, šest godina neka ti služi, a sedme nek otide slobodan bez otkupa.

3. Ako bude došao inokosan, neka i otide inokosan; ako li bude imao ženu, neka ide i žena s njim.

4. Ako ga gospodar njegov oženi, i žena mu rodi sinove ili kćeri, žena s djecom svojom neka bude gospodaru njegovu, a on neka otide sam.

5. Ako li rob reče tvrdo: ljubim gospodara svojega, ženu svoju i djecu svoju, ne ću da idem da budem slobodan,

6. Onda neka ga dovede gospodar njegov pred sudije i postavi na vratima ili kod dovratka, i ondje neka mu gospodar probuši uho šilom, pa neka mu robuje do vijeka.

7. Ako ko proda kćer svoju da bude

robinja, da ne odlazi kao robovi što odlaze.

8. Ako ne bude po volji gospodaru svojemu, i on je ne uzme za ženu, neka je pusti na otkupe; ali da nema vlasti prodati je u tudj narod učinivši joj nevjeru.

9. Ako li je zaruči sinu svojemu, da joj učini po pravu koje imaju kćeri.

10. Ako li uzme drugu, da joj ne umali hrane ni odijela ni zajednice.

11. Ako joj ovo troje ne učini, onda neka otide bez otkupa.

12. Ko udari čovjeka, te umre, da se pogubi.

13. Ako li ne bude htio, nego mu ga Bog dade u ruke, odrediću ti mjesto kuda može uteći.

14. Ako bi ko nahvalice ustao na bližnjega svojega da ga ubije iz prijevare, odvuci ga i od oltara mojega da se pogubi.

15. Ko udari oca svojega ili mater svoju, da se pogubi.

16. Ko ukrade čovjeka i proda ili se nadje u njegovijem rukama, da se pogubi.

17. Ko opsuje oca svojega ili mater svoju, da se pogubi.

18. Kad se svade ljudi, pa jedan udari drugoga kamenom ili pesnicom, ali onaj ne umre nego padne u postelju,

19. Ako se pridigne i izadje o štapu, da ne bude kriv onaj koji je udario, samo dangubu da mu naknadi i svu vidarinu da plati.

20. Ko udari roba svojega ili robinju štapom tako da mu umre pod rukom, da je kriv;

21. Ali ako preživi dan ili dva, da nije kriv, jer je njegov novac.

22. Kad se svade ljudi, pa koji od njih udari trudnu ženu tako da izadje iz nje dijete, ali se ne dogodi smrt, da plati globu koliko muž ženin reče, a da plati preko sudija;

23. Ako li se dogodi smrt, tada ćeš uzeti život za život,

24. Oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nogu za nogu,

25. Užeg za užeg, ranu za ranu, modricu za modricu.

26. Ako ko udari po oku roba svojega ili robinju svoju, te mu *pokvari oko, da ga otpusti slobodna za oko njegovo.*

27. I ako izbije zub robu svojemu ili robinji svojoj, da ga pusti slobodna za zub njegov.

28. Ako vo ubode čovjeka ili ženu, te umre, da se vo zaspe kamenjem i da se ne jede meso od njega, a gospodar od vola da nije kriv.

29. Ali ako je vo prije bio bodač i gospodar njegov znao za to pa ga nije čuvao, te ubije čovjeka ili ženu, vo da se zaspe kamenjem i gospodar njegov da se pogubi.

30. Ako mu se odredi da se otkupi, neka da otkup za život svoj, koliko mu se odredi.

31. Ako ubode sina ili kćer, da mu bude po istom zakonu.

32. Ako li roba ubode vo ili robinju, da da gospodaru njihovu trideset sikala srebra i vo da se zaspe kamenjem.

33. Ako ko otkrije jamu ili iskopa jamu a ne pokrije, pa upadne vo ili magarac,

34. Da naknadi gospodar od jame i plati novcem gospodaru njihovu, a što je uginulo da je njegovo.

35. Ako vo jednoga ubode vola drugome, te pogine, onda da prodadu vola živoga i novce da podijele, tako i ubijenoga vola da podijele.

36. Ako li se znalo da je vo prije bio bodač pa ga nije čuvao gospodar njegov, da da vola za vola, a ubijeni neka bude njemu.

GLAVA 22.

Ko ukrade vola ili ovcu ili kozu, i zakolje ili proda, da vrati pet volova za jednoga vola, a četiri ovce ili koze za jednu ovcu ili kozu.

2. Ako se lupež uhvati gdje potkopava, te bude ranjen tako da umre, da ne bude kriv za krv onaj koji ga bude ubio;

3. Ali ako se bude sunce rodilo, da je kriv za krv. A *lupež* sve da naknadi; ako li ne bi imao, onda da se on proda za svoju kradju.

4. Ako se nadje što je pokrao u njegovoj ruci živo, bio vo ili magarac ili ovca ili koza, da vrati samdrugo.

5. Ko potre njivu ili vinograd pustivši stoku svoju da pase pa tudjoj njivi, da naknadi najboljim sa svoje njive i najboljim iz svojega vinograda.

6. Ako izadje vatra i naidje na trnj

pa izgori stog ili žito koje još stoji ili njiva, da naknadi onaj koji je zapalio.

7. Ako ko da bližnjemu svojemu novce ili posudje na ostavu, pa se ukrade iz kuće njegove, ako se nadje lupež, da plati dvojinom;

8. Ako li se ne nadje lupež, onda gospodar od one kuće da stane pred sudije *da se zakune* da nije posegao rukom svojom na stvar bližnjega svojega.

9. Za svaku stvar za koju bi bila raspra, ili za vola ili za magarca ili za ovcu ili za kozu, ili za haljinu, za svaku stvar izgubljenu, kad ko kaže da je njegova, pred sudije da dodje raspra obojice, pa koga osude sudije, onaj da vrati bližnjemu svojemu dvojinom.

10. Ako ko da bližnjemu svojemu da mu čuva magarca ili vola ili ovcu ili kozu ili kako god živinče, pa ugine ili ohrone, ili ga ko otjera a da niko ne vidi,

11. Zakletva Gospodinova neka bude izmedju njih, da nije posegao rukom svojom na stvar bližnjega svojega, i gospodar od stvari neka pristane, a onaj da ne plati.

12. Ako li mu bude ukradeno, neka plati gospodaru njegovu.

13. Ako li ga bude rastrgla *zvjerka,* da donese od njega svjedodžbu, i da ne plati što je rastrgnuto.

14. Ako ko uzme u bližnjega svojega *živinče* na poslugu, pa ohrone ili ugine, a gospodar mu ne bude kod njega, da plati.

15. Ako li gospodar bude kod njega, da ne plati. Ako li bude najmljeno, da plati samo najam.

16. Ko bi prevario djevojku, koja nije zaručena, te bi spavao s njom, da joj da prćiju i uzme je za ženu.

17. A ako mu je otac njezin ne bi htio dati, da da novaca koliko ide u prćiju djevojci.

18. Vještici ne daj da živi.

19. Ko bi oblježao živinče, da se pogubi.

20. Ko žrtvu prinosi bogovima drugim osim jedinoga Gospodina, da se istrijebi kao prokletnik.

21. Došljaku nemoj činiti krivo niti ga cvijeliti, jer ste bili došljaci u zemlji Egipatskoj.

22. Nemojte cvijeliti udovice i sirote.

23. Ako li koju ucvijeliš u čem god, i poviče k meni, čuću viku njezinu,

24. I zapaliće se gnjev moj, i pobiću vas mačem, pa će vaše žene biti udovice i vaša djeca sirote.

25. Kad daš u zajam novaca narodu mojemu, siromahu koji je kod tebe, nemoj mu biti kao kamatnik, ne udarajte na nj kamate.

26. Ako uzmeš u zalogu haljinu bližnjemu svojemu, vrati mu je prije nego sunce zadje;

27. Jer mu je to sve odijelo čim zaklanja tijelo svoje; u čem će spavati? pa kad poviče k meni, ja ću ga čuti, jer sam milostiv.

28. Nemoj psovati sudija, i starješini naroda svojega ne govori ružno.

29. Od ljetine svoje i od žitkih stvari svojih nemoj se zatezati da prineseš prvine; prvenca izmedju sinova svojih meni da daš.

30. Tako čini s volom svojim i s ovcom i s kozom; sedam dana neka bude s majkom svojom, a osmoga dana da ga daš meni.

31. Bićete mi sveti ljudi; i mesa u polju rastrgnuta ne jedite, bacite ga psima.

GLAVA 23.

Ne iznosi lažnijeh glasova; ne pristaj s bezbožnikom da svjedočiš krivo.

2. Ne idi za množinom na zlo, i ne govori na sudu povodeći se za većim brojem da se izvrne pravda.

3. Siromahu u parnici njegovoj ne gledaj što je siromah.

4. Ako naidješ na vola neprijatelja svojega ili na magarca njegova, gdje je zalutao, odvedi ga k njemu.

5. Ako vidiš gdje je nenavidniku tvojemu pao magarac pod teretom svojim, nemoj da ga ostaviš, nego mu pomozi.

6. Nemoj izvrnuti pravde siromahu svojemu u parnici njegovoj.

7. Riječi lažne kloni se, i bezazlenoga i pravoga nemoj ubiti, jer ne ću opravdati bezbožnika.

8. Ne uzimaj poklona, jer poklon zaślepljuje okate i izvrće riječi pravima.

9. Došljaka ne cvijeli, jer vi znate kaka je duša došljaku, jer ste bili došljaci u zemlji Egipatskoj.

10. Šest godina zasijevaj zemlju svoju, i sabiraj rod njezin;

11. A sedme godine ostavi je, neka

počine, da jedu siromasi naroda tvojega, a što iza njih ostane neka jedu zvijeri poljske; tako radi i s vinogradom svojim i s maslinikom svojim.

12. Šest dana radi poslove svoje, a u sedmi dan počini, da se odmori vo tvoj i magarac tvoj, i da odahne sin robinje tvoje i došljak.

13. Držite se svega što sam vam kazao. Ne pominjite imena bogova tudjih, i da se ne čuje iz usta vaših.

14. Tri puta preko godine svetkuj mi:

15. Praznik prijesnijeh hljebova drži; sedam dana jedi hljebove prijesne, kao što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mjeseca Abiba, jer si tada izašao iz Egipta; i niko da ne izadje preda me prazan;

16. I praznik žetve prvina od truda tvojega što posiješ u polju svojem; i praznik berbe na svršetku svake godine, kad sabereš trud svoj s njive.

17. Tri puta preko godine sve muškinje tvoje da izlazi pred Gospodina Boga.

18. Krvi od žrtve moje ne prinosi uz hljebove kisele, i pretilina praznika mojega da ne prenoći do jutra.

19. Prvine od prvoga roda zemlje svoje donesi u kuću Gospodina Boga svojega; nemoj kuhati jagnjeta u mlijeku majke njegove.

20. Evo, ja šaljem angjela svojega pred tobom da te čuva na putu, i da te odvede na mjesto koje sam ti pripravio.

21. Čuvaj ga se, i slušaj ga, nemoj da ga rasrdiš, jer vam ne će oprostiti grijeha, jer je moje ime u njemu.

22. Nego ako ga dobro uzaslušaš i ustvoriš sve što kažem, ja ću biti neprijatelj tvojim neprijateljima i protivnik tvojim protivnicima.

23. Jer će angjeo moj ići pred tobom i odvešće te u *zemlju* Amorejsku i Hetejsku i Ferezejsku i Hananejsku i Hevejsku i Jebuzejsku, i ja ću ih istrijebiti.

24. Nemoj se klanjati bogovima njihovijem niti im služiti, ni činiti što oni čine, nego ih sa svijem obori i likove njihove sa svijem izlomi.

25. I služite Gospodinu Bogu svojemu, i on će blagosloviti hljeb tvoj i vodu tvoju; i ukloniću bolest izmedju vas.

26. Ne će biti pometkinje ni nerotkinje u zemlji tvojoj; i broj dana tvojih napuniću.

27. Pustiću strah svoj pred tobom, i uplašiću svaki narod na koji dodješ, i obratiću k tebi pleći svijeh neprijatelja tvojih.

28. Poslaću i stršljene pred tobom da tjeraju Heveje, Hananeje i Heteje ispred tebe.

29. Ne ću ih otjerati ispred tebe za jednu godinu, da ne opusti zemlja i da se zvijerje poljsko ne namnoži na tebe.

30. Po malo ću ih odgoniti ispred tebe dokle se ne namnožiš i zauzmeš zemlju.

31. I postaviću medje tvoje od mora crvenoga do mora Filistejskoga i od pustinje do rijeke; jer ću vama u ruke dati one koji žive u onoj zemlji da ih otjeraš ispred sebe.

32. Nemoj hvatati vjere s njima ni s bogovima njihovijem.

33. Neka ne sjede u zemlji tvojoj, da te ne navrate da se ogriješiš o mene, jer bi služio bogovima njihovijem, i to bi ti bila zamka.

GLAVA 24.

I reče Mojsiju: izidi gore ka Gospodinu ti i Aron i Nadab i Abiju i sedamdeset starješina Izraelovih, i poklonite se iz daleka.

2. I Mojsije sam neka pristupi ka Gospodinu, a oni neka ne pristupe; ni narod neka ne ide gore s njim.

3. I dodje Mojsije, i kaza narodu sve riječi Gospodinove i sve zakone. I odgovori narod jednijem glasom i rekoše: činićemo sve što je rekao Gospodin.

4. I napisa Mojsije sve riječi Gospodinove, i ustavši rano načini oltar pod gorom i dvanaest stupova za dvanaest plemena Izraelovih.

5. I posla mladiće izmedju sinova Izraelovih, koji prinesoše žrtve paljenice i prinesoše teoce na žrtve zahvalne Gospodinu.

6. I uzevši Mojsije polovinu krvi, metnu u zdjele, a polovinu krvi izli na oltar.

7. I uze knjigu zavjetnu i pročita narodu. A oni rekoše: što je god rekao Gospodin činićemo i slušaćemo.

8. A Mojsije uze krv, i pokropi njom narod, i reče: evo krv zavjeta, koji učini Gospodin s vama za sve riječi ove.

9. Po tom otide gore Mojsije i Aron, Nadab i Abiju, i sedamdeset starješina Izraelovih.

10. I vidješe Boga Izraelova, i pod nogama njegovijem kao djelo od kamena safira i kao nebo kad je vedro.
11. I ne pruži ruke svoje na izabrane izmedju sinova Izraelovih, nego vidješe Boga, pa jedoše i piše.
12. I reče Gospodin Mojsiju: popni se k meni na goru, i ostani ovdje, i daću ti ploče od kamena, zakon i zapovijesti, koje sam napisao, da ih učiš.
13. Tada usta Mojsije s Jozuom, koji ga služaše, i izide Mojsije na goru Božiju.
14. A starješinama reče: sjedite tu dok se vratimo k vama; a eto Aron i Hur s vama; ko bi imao što, neka ide k njima.
15. I otide Mojsije na goru, a oblak pokri goru.
16. I bijaše slava Gospodinova na gori Sinajskoj, i oblak je pokrivaše šest dana; a u sedmi dan viknu Mojsija isred oblaka.
17. I slava Gospodinova bješe po vidjenju kao oganj koji sažiže navrh gore pred sinovima Izraelovim.
18. I Mojsije udje usred oblaka, i pope se na goru; i osta Mojsije na gori četrdeset dana i četrdeset noći.

GLAVA 25.

I Gospodin reče Mojsiju govoreći:
2. Reci sinovima Izraelovim da mi skupe prilog: od svakoga ko drage volje da uzmite prilog meni.
3. A ovo je prilog što ćete uzimati od njih: zlato i srebro i mjed,
4. I porfiru i skerlet i crvac i tanko platno i kostrijet,
5. I kože ovnujske crvene obojene, i kože jazavčje, i drvo sitim,
6. Ulje za vidjelo, mirise za ulje pomazanja i za mirisavi kād,
7. Kamenje onihovo i kamenje za ukivanje na oplećak i naprsnik.
8. I neka mi načine svetinju, da medju njima nastavam;
9. Kao što ću ti pokazati sliku od šatora i sliku od svijeh stvari njegovijeh, tako da načinite.
10. Neka načine kovčeg od drveta sitima, u dužinu od dva lakta i po, a u širinu od podrug lakta, i u visinu od podrug lakta.
11. *I pokuj ga* čistim zlatom, iznutra i spolja pokuj ga; i ozgo mu načini zlatan vijenac u naokolo.
12. I salij mu četiri biočuga od zlata, i metni mu ih na četiri ugla, da mu s jedne strane budu dva biočuga i s druge strane dva biočuga.
13. I načini poluge od drveta sitima, i okuj ih u zlato.
14. I provuci poluge kroz biočuge s obje strane kovčegu, da se o njima nosi kovčeg;
15. U biočuzima na kovčegu neka stoje poluge, da se ne vade iz njih.
16. Pa u kovčeg metni svjedočanstvo, koje ću ti dati.
17. I načini zaklopac od čistoga zlata, u dužinu od dva lakta i po, a u širinu od podrug lakta.
18. I načini dva herubima zlatna, jednostavne ih načini, na dva kraja zaklopcu.
19. I načini herubima jednoga na jednom kraju a drugoga herubima na drugom kraju; na zaklopcu načinite dva herubima na oba kraja.
20. I neka herubimi rašire krila u vis da zaklanjaju krilima zaklopac, i neka budu licem okrenuti jedan drugom, prema zaklopcu neka su okrenuta lica herubimima.
21. I metnućeš zaklopac ozgo na kovčeg, a u kovčeg ćeš metnuti svjedočanstvo, koje ću ti dati.
22. I tu ću se sastajati s tobom i govoriću ti ozgo sa zaklopca izmedju dva herubima, koji će biti na kovčegu od svjedočanstva, sve što ću ti zapovijedati za sinove Izraelove.
23. Načini i sto od drveta sitima, u dužinu od dva lakta, a u širinu od jednoga lakta, a u visinu od podrug lakta.
24. I pokuj ga čistim zlatom, i načini mu vijenac zlatan u naokolo.
25. I načini mu oplatu u naokolo s podlanice, i načini zlatan vijenac oko oplate.
26. I načini mu četiri biočuga od zlata, i metni mu te biočuge na četiri ugla koji će mu biti kod četiri noge.
27. Pod oplatom neka budu biočuzi, da u njima stoje poluge da se nosi sto.
28. A poluge načini od drveta sitima, i okuj ih zlatom da se o njima nosi sto.
29. I načini mu zdjele i čaše i vijedra

i kutliće, kojima će se preljevati, a načinićeš ih od čistoga zlata.

30. I metaćeš na sto hljebove, da su postavljeni svagda preda mnom.

31. I načini svijetnjak od čistoga zlata, jednostavan neka bude svijetnjak; stup i grane i čašice, jabuke i cvjetovi neka budu u njega.

32. A šest grana neka mu izlazi sa strana, tri grane s jedne strane svijetnjaka a tri grane s druge strane svijetnjaka.

33. Tri čašice kao badem neka budu na jednoj grani i jabuka i cvijet, i tri čašice kao badem i jabuka i cvijet na drugoj grani; tako neka bude na šest grana što izlaze iz svijetnjaka.

34. I na samom svijetnjaku neka budu četiri čašice kao badem i jabuke i cvjetovi.

35. Jedna jabuka pod dvije grane što izlaze iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane što izlaze iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane što izlaze iz njega; tako će biti pod šest grana što će izlaziti iz svijetnjaka;

36. Jabuke i grane njihove iz njega neka izlaze; sve jednostavno od čistoga zlata.

37. I načinićeš mu sedam žižaka, i paliće ih da svijetle sa svake strane.

38. I usekači i spremice za gar neka budu od čistoga zlata.

39. Od talanta čistoga zlata neka bude načinjen sa svijem tijem spravama.

40. I gledaj, te načini sve ovo po slici koja ti je pokazana na gori.

GLAVA 26.

A šator ćeš načiniti od deset zavjesa od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca; i po njima da budu vezeni herubimi.

2. Jedan zavjes neka bude dvadeset i osam lakata dug i četiri lakta širok; svi zavjesi da budu jedne mjere.

3. Pet zavjesa neka se sastavljaju jedan s drugim, i pet drugih zavjesa neka se sastavljaju jedan s drugim.

4. I načini petlje od porfire po kraju jednoga zavjesa, gdje će se krajevi sastavljati, i tako načini po kraju drugoga zavjesa, gdje će se krajevi sastavljati.

5. Pedeset petalja *načini na jednom* zavjesu, a pedeset petalja načini na kraju drugoga zavjesa, gdje će se sastavljati s drugim, a petlje da budu jedna prema drugoj.

6. I načini pedeset kuka od zlata, da zapneš zavjese jedan za drugi kukama, i tako će biti šator jedan.

7. I načini zavjese od kostrijeti za naslon nad šatorom; jedanaest takih zavjesa načini.

8. Zavjes jedan neka bude trideset lakata dug, a širok četiri lakta; tijeh jedanaest zavjesa da su jedne mjere.

9. I sastavi pet zavjesa zajedno, a šest ostalijeh zajedno, na dvoje ćeš previti šesti zavjes s prednje strane naslonu.

10. I načini pedeset petalja na stražnjem kraju prvoga zavjesa, gdje će se sastavljati, a pedeset petalja na kraju drugoga zavjesa, gdje će se sastavljati.

11. I načini kuka mjedenijeh pedeset, i zapni kuke za petlje, i sastavi naslon, da bude jedno.

12. A što je više u zavjesa na naslonu, polovina zavjesa što pretječe, neka visi na stražnjoj strani šatoru.

13. I lakat s jedne strane a lakat s druge strane što ima više u dužinu u zavjesa na naslonu, neka visi šatoru sa strana i tamo i amo, da ga zaklanja.

14. I načini pokrivač naslonu od koža ovnujskih crvenih obojenih, i svrh njega pokrivač od koža jazavčjih.

15. I načini za šator daske od drveta sitima, koje će stajati pravo.

16. Deset lakata neka bude svaka daska duga a podrug lakta široka.

17. Dva čepa neka budu na dasci, jedan prema drugome na jednako; tako načini na svakoj dasci za šator.

18. Tako načini daske za šator, dvadeset dasaka na južnoj strani.

19. A pod dvadeset dasaka načini četrdeset stopica od srebra: dvije stopice pod jednu dasku za dva čepa njezina, i dvije stopice pod drugu dasku za dva čepa njezina.

20. A na drugoj strani šatora prema sjeveru dvadeset dasaka,

21. Sa četrdeset stopica srebrnijeh, dvije stopice pod jednu dasku i dvije stopice pod drugu dasku.

22. A na zapadnoj strani šatora načini šest dasaka,

23. I dvije daske na dva ugla od šatora

24. I one neka se sastavljaju ozdo i neka se sastavljaju ozgo biočugom; tako neka bude u obje koje će biti na oba ugla.

25. Tako će biti osam dasaka sa stopicama srebrnijem, sa šesnaest stopica, dvije stopice pod jednu dasku a dvije stopice pod drugu dasku.

26. I načini prijevornice od drveta sitima, pet za daske na jednoj strani šatora,

27. I pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora, i pet prijevornica za daske na zapadnoj strani šatora do oba ugla.

28. A srednja prijevornica da ide preko srijede dasaka od jednoga kraja do drugoga.

29. A daske okuj zlatom, i biočuge im načini od zlata, da se kroz njih provuku prijevornice, a i prijevorniče okuj zlatom.

30. Tako ćeš podignuti šator po slici koja ti je pokazana na gori.

31. I načini zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, i po njemu neka budu vezeni herubimi.

32. I objesi ga o četiri stupa od drveta sitima, okovana zlatom, sa kukama zlatnim, na četiri stopice srebrne.

33. I objesi zavjes o kuke, i unesi za zavjes kovčeg od svjedočanstva, da vam zavjes rastavlja svetinju od svetinje nad svetinjama.

34. I metni zaklopac na kovčeg od svjedočanstva u svetinji nad svetinjama.

35. I namjesti sto pred zavjes a svijetnjak prema stolu na južnoj strani šatora, da sto stoji na sjevernoj strani.

36. I na vrata naslonu načinićeš zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen;

37. I za taj zavjes načinićeš pet stupova od drveta sitima, koje ćeš okovati zlatom, sa kukama zlatnijem, i salićeš za njih pet stopica od mjedi.

GLAVA 27.

I načini oltar od drveta sitima, pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu, četvorouglast da bude oltar, tri lakta visok.

2. I na četiri ugla načini mu rogove, iz njega da izlaze rogovi, i okovaćeš ga u mjed.

3. I načinićeš mu lonce za pepeo i lopatice i kotliće i viljuške i kliješta; sve mu posudje načini od mjedi.

4. I načini mu rešetku od mjedi kao mrežu, i načini u rešetke četiri biočuga od mjedi na četiri ugla njezina.

5. I metni je ispod oltara u naokolo, da bude rešetka do sredine oltara.

6. Načini i poluge oltaru, poluge od drveta sitima, i okuj ih u mjed.

7. I poluge da se provuku kroz biočuge, da budu poluge s dvije strane oltaru, kad se nosi.

8. Načinićeš ga od dasaka da bude iznutra šupalj; kao što ti je pokazano na gori tako neka načine.

9. I načinićeš trijem šatoru na južnoj strani; zavjesi trijemu da budu od tankoga platna uzvedenoga, sto lakata u dužinu na jednoj strani.

10. I dvadeset stupova i pod njih dvadeset stopica od mjedi, a kuke na stupovima i pasovi njihovi od srebra.

11. Tako i sa zapadne strane da budu zavjesi sto lakata dugi, i dvadeset stupova i dvadeset stopica od mjedi, na stupovima kuke i njihovi pasovi od srebra.

12. A širina će trijemu imati sa zapadne strane zavjese od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica pod njih.

13. A na prednjoj strani prema istoku biće trijem širok pedeset lakata.

14. Od petnaest lakata neka budu zavjesi na jednoj strani, i za njih tri stupa i tri stopice pod njih;

15. I na drugoj strani zavjesi od petnaest lakata, i tri stupa za njih i tri stopice pod njih.

16. A na vratima od trijema zavjes od dvadeset lakata od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen, i četiri stupa za nj, i pod njih četiri stopice.

17. Svi stupovi u trijemu u naokolo da budu opasani srebrom, i kuke da su im srebrne a stopice od mjedi.

18. U dužinu će trijem imati sto lakata, u širinu pedeset svuda, a u visinu pet lakata, da bude od tankoga platna uzvedenoga, a stopice od mjedi.

19. Sve posudje u šatoru za svaku službu, i sve kolje u njemu i sve kolje u trijemu da bude od mjedi.

20. I ti zapovjedi sinovima Izraelovim da ti donesu ulja maslinova čistoga cijedjenoga za vidjelo, da bi žišci gorjeli svagda.

21. U šatoru od sastanka pred zavjesom, koji će zaslanjati svjedočanstvo, neka ih Aron i sinovi njegovi spremaju da gore od večera do jutra pred Gospodinom. To neka je uredba vječna koljenima njihovijem medju sinovima Izraelovim.

GLAVA 28.

A ti uzmi k sebi Arona brata svojega sa sinovima njegovijem izmedju sinova Izraelovih da mi budu svećenici, Aron, i Nadab i Abiju i Eleazar i Itamar, sinovi Aronovi.

2. I načini svete haljine Aronu bratu svojemu za čast i diku.

3. I kaži svijem ljudima vještijem, koje sam napunio duha mudrosti, neka načine haljine Aronu, da se posveti da mi bude svećenik.

4. A ovo su haljine što će načiniti: naprsnik i oplećak i plašt, košulja vezena, kapa i pojas. Te haljine svete neka naprave Aronu bratu tvojemu i sinovima njegovijem, da mi budu svećenici.

5. I neka uzmu zlata i porfire i skerleta i crvca i tankoga platna;

6. I neka načine oplećak od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen.

7. Dvije poramenice neka budu na njemu, koje će se sastavljati na dva kraja, da se drži zajedno.

8. A pojas na njemu neka bude naprave iste kao i on, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga.

9. I uzmi dva kamena oniha, i na njima izreži imena sinova Izraelovih,

10. Šest imena njihovijeh na jednom kamenu, a šest imena ostalijeh na drugom kamenu po redu kako se koji rodio.

11. Vještinom kamenarskom, kojom se režu pečati, izrezaćeš na ta dva kamena imena sinova Izraelovijeh, i optoči ih zlatom u naokolo.

12. I metni ta dva kamena na poramenice oplećku, da budu *kameni za* spomen sinovima Izraelovijem, i Aron da nosi imena njihova pred Gospodinom na oba ramena svoja za spomen.

13. I načini kopče od zlata.

14. I dva lanca od čistoga zlata načini jednaka pletena, i objesi lance pletene o kopče.

15. I naprsnik sudski načini naprave vezene onake kao oplećak, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga načini ga.

16. Neka bude četvorouglast i dvostruk, u dužinu s pedi i u širinu s pedi.

17. I udari po njemu drago kamenje, u četiri reda neka bude kamenje. U prvom redu: sardonih, topaz i smaragad;

18. A u drugom redu: karbunkul, safir i dijamanat;

19. A u trećem redu: ligur i ahat i ametist;

20. A u četvrtom redu: hrizolit, onih i jaspid; neka budu ukovani u zlato u svom redu.

21. I tijeh kamena s imenima sinova Izraelovijeh biće dvanaest po imenima njihovijem, da budu rezani kao pečat, svaki sa svojim imenom, za dvanaest plemena.

22. I na naprsnik metni lance jednake, pletene, od čistoga zlata.

23. I dvije grivne zlatne načini na naprsnik, i metni dvije grivne na dva kraja naprsniku.

24. Pa provuci dva lanca zlatna kroz dvije grivne na krajevima naprsniku.

25. A druga dva kraja od dva lanca zapni za dvije kopče, i metni na poramenice od oplećka sprijed.

26. I načini druge dvije grivne zlatne, i metni ih na druga dva kraja naprsniku iznutra na strani koja je od oplećka.

27. I načini još dvije zlatne grivne, i metni ih na poramenice od oplećka ozdo prema sastavcima njegovijem, više pojasa na oplećku.

28. Tako neka vežu naprsnik grivne njegove za grivne na oplećku vrvcom od porfire, da stoji nad pojasom od oplećka, i da se ne odvaja naprsnik od oplećka.

29. I neka nosi Aron imena sinova Izraelovih na naprsniku sudskom na srcu svom kad ulazi u svetinju za spomen pred Gospodinom vazda.

30. I metni na naprsnik sudski Urî

i Tumim, da bude na srcu Aronu kad ulazi pred Gospodina, i Aron će nositi sud sinova Izraelovih na srcu svom pred Gospodinom vazda.

31. I načini plašt pod oplećak sav od porfire.

32. I ozgo neka bude prorez u srijedi, i neka bude optočen prorez svuda u naokolo trakom tkanijem, kao prorez u oklopa, da se ne razdre.

33. A po skutu mu načini šípke od porfire i od skerleta i od crvca svuda u naokolo, i medju njima zlatna zvonca svuda u naokolo:

34. Zvonce zlatno pa šipak, zvonce zlatno pa šipak po skutu od plašta svuda u naokolo.

35. I to će biti na Aronu kad služi, da se čuje glas kad ulazi u svetinju pred Gospodina i kad izlazi, da ne pogine.

36. I načini ploču od čistoga zlata, i na njoj izreži kao na pečatu: svetinja Gospodinova.

37. I veži je vrvcom od porfire za kapu, sprijed na kapi da stoji.

38. I biće na čelu Aronovu, da nosi Aron grijehe svetijeh prinosa koje prinesu sinovi Izraelovi u svijem darovima svojih svetih prinosa; biće na čelu njegovu vazda, da bi bili mili Gospodinu.

39. I načini košulju od tankoga platna izmetanoga, i načini kapu od tankoga platna, a pojas načini vezen.

40. I sinovima Aronovijem načini košulje, i načini im pojase, i kapice im načini za čast i diku.

41. Pa to obuci Aronu bratu svojemu i sinovima njegovijem, i pomaži ih i napuni im ruke i posveti ih da mi budu svećenici.

42. I načini im gaće lanene, da se pokrije golo tijelo; od bedara do dno stegna da budu.

43. I to neka je na Aronu i na sinovima njegovijem kad ulaze u šator od sastanka ili kad pristupaju k oltaru da služe u svetinji, da ne bi noseći grijehe poginuli. Ovo će biti uredba vječna njemu i sjemenu njegovu nakon njega.

GLAVA 29.

Učinićeš im i ovo kad ih staneš osvećivati da mi vrše službu svećeničku: uzmi tele i dva ovna zdrava,

2. I hljebove prijesne i kolače prijesne zamiješene s uljem, i pogače prijesne namazane uljem, od brašna pšeničnoga umijesi ih.

3. I metni ih u jednu kotaricu, i prinesi ih u kotarici s teletom i s dva ovna.

4. I dovedi Arona i sinove njegove pred vrata šatora od sastanka, i umij ih vodom.

5. I uzevši haljine obuci Aronu košulju i plašt ispod oplećka i oplećak i naprsnik, i opaši ga pojasom od oplećka.

6. I metni mu kapu na glavu i svetu ploču na kapu.

7. I uzmi ulje za pomazanje, i izlij mu na glavu, i pomazaćeš ga.

8. I sinove njegove dovedi i obuci im košulje;

9. I opaši ih pojasima, Arona i sinove njegove, i metni im kape na glave, da imaju svećenstvo uredbom vječnom. Tako ćeš posvetiti ruke Aronu i sinovima njegovijem.

10. I dovedi tele pred šator od sastanka, a Aron i sinovi njegovi neka metnu ruke teletu na glavu.

11. I zakolji tele pred Gospodinom na vratima šatora od sastanka.

12. I uzevši krvi od teleta pomaži rogove oltaru prstom svojim, a ostalu krv svu prolij na podnožje oltaru.

13. I uzmi sve salo po crijevima, i mrežicu na jetri, i oba bubrega i salo oko njih, i zapali na oltaru.

14. A meso od teleta i kožu i balegu spali ognjem izvan okola; to je žrtva za grijeh.

15. Po tom uzmi ovna jednoga, i na glavu ovnu neka metnu ruke svoje Aron i sinovi njegovi.

16. I zakolji ovna i uzmi krvi od njega i pokropi oltar u naokolo.

17. A ovna izudi, i operi drob i noge, i metni ih na udove njegove i na glavu.

18. I svega ovna zapali na oltaru; to je žrtva paljenica Gospodinu, miris ugodni, žrtva ognjena Gospodinu.

19. Pa uzmi i drugoga ovna, i neka mu metne Aron i sinovi njegovi ruke svoje na glavu.

20. I zakolji toga ovna, i uzmi krvi od njega i pomaži njom kraj od desnoga uha Aronu i kraj od desnoga uha sinovima njegovijem, i palac u desne ruke njihove i palac u desne noge njihove, a ostalom krvlju pokropi oltar u naokolo.

21. I uzmi krvi koja bude na oltaru i ulja za pomazanje, i pokropi Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove, i biće svet on i haljine njegove i sinovi njegovi i haljine njihove.

22. Po tom uzmi salo od ovna i rep i salo što je po crijevima i mrežicu na jetri i oba bubrega i salo oko njih, i desno pleće; jer je ovan posvetni;

23. I jedan hljeb i jedan kolač s uljem i jednu pogaču iz kotarice, u kojoj budu prijesni hljebovi pred Gospodinom.

24. I to sve metni u ruke Aronu i u ruke sinovima njegovijem, i obrći tamo i amo, da bude žrtva obrtana pred Gospodinom.

25. Po tom uzmi im to iz ruku, i zapali na oltaru svrh žrtve paljenice, da bude miris ugodan pred Gospodinom; to je žrtva ognjena Gospodinu.

26. I uzmi grudi od ovna posvetnoga, koji bude za Arona, i obrtaćeš ih tamo i amo, da bude žrtva obrtana pred Gospodinom; i to će biti tvoj dio.

27. Tako ćeš osvetiti grudi od žrtve obrtane i pleće od žrtve podizane, što je obrtano i što je podizano od ovna posvetnoga za Arona i za sinove njegove.

28. I to će biti Aronu i sinovima njegovijem uredbom vječnom od sinova Izraelovih, jer je žrtva podizana. Kad je žrtva podizana sinova Izraelovih od njihovijeh žrtava zahvalnijeh, žrtva podizana biće Gospodinu.

29. A svete haljine Aronove neka budu sinovima njegovijem nakon njega da se pomazuju u njima i da im se u njima posvećuju ruke.

30. Sedam dana neka ih oblači koji na njegovo mjesto bude svećenik izmedju sinova njegovijeh, koji će ulaziti u šator od sastanka da služi u svetinji.

31. A ovna posvetnoga uzmi i skuhaj meso od njega na mjestu svetom.

32. I Aron i sinovi njegovi neka na vratima šatora od sastanka jedu meso od toga ovna i hljeb što je u kotarici.

33. Neka ga jedu oni za koje je bilo očišćenje da bi im se posvetile ruke da bi bili posvećeni; a drugi da ne jede, jer je stvar sveta.

34. Ako li bi ostalo što mesa posvetnoga ili hljeba do jutra, onda što ostane sažezi ognjem, a da se ne jede, jer je stvar sveta.

35. I tako učini Aronu i sinovima njegovijem po svemu što ti zapovjedih; sedam dana svetićeš im ruke.

36. I svaki ćeš dan prinositi na žrtvu tele za grijeh radi očišćenja; i očistićeš oltar čineći očišćenje na njemu, i pomazaćeš ga da se osveti.

37. Sedam dana činićeš očišćenje na oltaru i osvetićeš ga, te će biti oltar svetinja nad svetinjama; što se god dotakne oltara, biće sveto.

38. I ovo ćeš prinositi na oltaru: dva jagnjeta od godine svaki dan bez prekida.

39. Jedno jagnje prinosi jutrom a drugo prinosi večerom,

40. I jošte desetinu efe pšeničnoga brašna smiješana s uljem cijedjenim, kojega da bude četvrt ina, i naljev vina, četvrt ina na jedno jagnje.

41. A drugo jagnje prinesi u veče; kao sa žrtvom jutrenjom i s naljevom njezinijem tako i s ovom čini da bude miris ugodan, žrtva ognjena Gospodinu.

42. To neka bude žrtva paljenica svagda od koljena do koljena vašega na vratima šatora od sastanka pred Gospodinom, gdje ću se sastajati s vama da govorim s tobom.

43. I ondje ću se sastajati sa sinovima Izraelovijem, da se osvećuje slavom mojom.

44. I osvetiću šator od sastanka i oltar; i Arona i sinove njegove osvetiću da su mi svećenici.

45. I nastavaću medju sinovima Izraelovijem, i biću im Bog.

46. I poznaće da sam ja Gospodin Bog njihov, koji sam ih izveo iz zemlje Egipatske da nastavam medju njima, ja Gospodin Bog njihov.

GLAVA 30.

Jošte načini oltar kadioni, od drveta sitima načini ga.

2. Dužina neka mu bude lakat, i širina lakat, četvorouglast da bude, i dva lakta visok; iz njega neka mu izlaze rogovi.

3. I pokuj ga čistim zlatom, ozgo i sa strana u naokolo, i rogove njegove; i načini mu vijenac zlatan u naokolo.

4. I načini mu po dva biočuga zlatna ispod vijenca na dva ugla njegova s obje strane, i kroz njih ćeš provući poluge da se može nositi.

5. A poluge načini od drveta sitima i okuj ih u zlato.

6. I metni ga pred zavjes koji visi pred kovčegom od svjedočanstva prema zaklopcu koji je nad svjedočanstvom, gdje ću se s tobom sastajati.

7. I neka kadi na njemu Aron kadom mirisnim; svako jutro neka kadi kad spremi žiške.

8. I kad zapali Aron žiške u veče, neka kadi; neka bude kād svagdašnji pred Gospodinom od koljena do koljena vašega.

9. Ne prinosite na njemu kada tudjega niti žrtve paljenice niti prinosa; ni naljeva ne ljevajte na njemu.

10. Samo očišćenje neka čini nad rogovima njegovijem Aron jednom u godini; krvlju od žrtve za grijeh u dan očišćenja jednom u godini činiće očišćenje na njemu od koljena do koljena vašega; jer je to svetinja nad svetinjama Gospodinu.

11. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

12. Kad staneš brojiti sinove Izraelove, izmedju onijeh koji idu u broj svaki neka da otkup za život svoj Gospodinu, kad ih staneš brojiti, da ne bi došlo na njih kako zlo kad ih staneš brojiti.

13. A neka da svaki koji ide u broj po sikla, po siklu svetom (a taj je sikal dvadeset novčića); po sikla biće prilog Gospodinu.

14. Ko god ide u broj, od dvadeset godina i više, neka da prilog Gospodinu.

15. Bogati da ne da više a siromah da ne da manje od po sikla, kad daju prilog Gospodinu na očišćenje duša vaših.

16. I uzevši novce za očišćenje od sinova Izraelovijeh ostavi ih za potrebu u šatoru od sastanka, i biće sinovima Izraelovijem spomen pred Gospodinom za očišćenje duša vaših.

17. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

18. Načini i umivaonicu od mjedi i podnožje joj od mjedi za umivanje; i metni je izmedju šatora od sastanka i oltara, i nalij u nju vode,

19. Da iz nje pere Aron i sinovi njegovi ruke svoje i noge svoje.

20. Kad idu u šator od sastanka, neka se umivaju vodom, da ne izginu, ili kad pristupaju k oltaru da služe i da pale žrtvu ognjenu Gospodinu.

21. Tada neka peru ruke svoje i noge svoje da ne izginu. To neka im bude uredba vječna Aronu i sjemenu njegovu od koljena do koljena.

22. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

23. Uzmi mirisa najboljih: smirne najčistije pet stotina *sikala*, i cimeta mirisavoga pola toliko, dvje sta pedeset, i idjirota takodje dvje sta pedeset,

24. I kasije pet stotina mjerom svetom, i ulja maslinova jedan in.

25. I od toga načini ulje za sveto pomazanje, ulje najbolje vještinom apotekarskom: to da bude ulje svetoga pomazanja.

26. I njim pomaži šator od sastanka i kovčeg od svjedočanstva,

27. I sto i sve sprave njegove, i svijetnjak i sprave njegove, i oltar kadioni,

28. I oltar na kojem se prinosi žrtva paljenica, i sve sprave njegove, i umivaonicu i podnožje njezino.

29. Tako ćeš ih osvetiti, te će biti svetinja nad svetinjom, i što ih se god dotakne biće sveto.

30. Pomaži i Arona i sinove njegove, i osvetićeš ih da mi budu svećenici.

31. A sinovima Izraelovim kaži i reci: ovo neka mi bude ulje svetoga pomazanja od koljena do koljena vašega.

32. Tijelo čovječije neka se ne maže njim, niti pravite takoga ulja kako je ono; sveto je, neka vam bude sveto.

33. Ako li bi ko načinio tako ulje ili namazao njim drugoga, istrijebiće se iz naroda svojega.

34. I reče Gospodin Mojsiju: uzmi mirisa, stakte, oniha i halvana mirisavoga, i tamjana čistoga, koliko jednoga toliko drugoga.

35. I od toga načini kād, sastavljen vještinom apotekarskom, čist i svet.

36. I istucavši ga na sitno, metaćeš ga pred svjedočanstvom u šatoru od sastanka, gdje ću se sastajati s tobom; to neka vam bude svetinja nad svetinjama.

37. A takoga kāda kakav načiniš nemojte sebi praviti; to neka ti je svetinja za Gospodina.

38. Ako li bi ko načinio taki da ga miriše, istrijebiće se iz naroda svojega.

GLAVA 31.

I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Gle, pozvah po imenu Bezeleela

sina Urije sina Hurova od plemena Judina.

3. I napunih ga duha svetoga, mudrosti i razuma i znanja i svake vještine,
4. Da vješto izmišlja kako se što može načiniti od zlata i od srebra i od mjedi,
5. Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati drvo, i svaki posao raditi.
6. I evo udružih s njim Olijaba sina Ahizamehova od plemena Danova, i svakomu vještom čovjeku u srce dadoh vještinu da izrade sve što sam ti zapovjedio,
7. Šator od sastanka, i kovčeg za svjedočanstvo i zaklopac na nj, i sve sprave u šatoru,
8. I sto i sprave njegove, i svijetnjak čisti sa svijem spravama njegovijem, i oltar kadioni,
9. I oltar za žrtvu paljenicu sa svijem spravama njegovijem, i umivaonicu i podnožje njezino,
10. I haljine službene i svete haljine Aronu svećeniku i haljine sinovima njegovijem, da vrše službu svećeničku,
11. I ulje pomazanja, i kād mirisni za svetinju. Sve neka načine onako kako sam ti zapovjedio.
12. I reče Gospodin Mojsiju govoreći:
13. A ti kaži sinovima Izraelovijem i reci: ali subote moje čuvajte, jer je znak izmedju mene i vas od koljena do koljena, da znate da sam ja Gospodin koji vas posvećujem.
14. Čuvajte dakle subotu, jer vam je sveta; ko bi je oskvrnio, da se pogubi; jer ko bi god radio kakav posao u nju, istrijebiće se ona duša iz naroda svojega.
15. Šest dana neka se radi; a sedmi je dan subota, odmor, svet Gospodinu; ko bi god radio posao u dan subotni, da se pogubi.
16. Za to će čuvati sinovi Izraelovi subotu praznujući subotu od koljena do koljena zavjetom vječnim.
17. To je znak izmedju mene i sinova Izraelovijeh do vijeka; jer je za šest dana stvorio Gospodin nebo i zemlju, a u sedmi dan počinu i odmori se.
18. I izgovorivši ovo Mojsiju na gori Sinajskoj dade mu dvije ploče svjedočanstva, ploče kamene pisane prstom Božjim.

GLAVA 32.

A narod vidjevši gdje Mojsije za dugo ne slazi s gore, skupi se narod pred Arona, i rekoše mu: hajde, načini nam bogove, koji će ići pred nama, jer tome Mojsiju koji nas izvede iz zemlje Egipatske ne znamo šta bi.

2. A Aron im reče: poskidajte zlatne oboce što su u ušima žena vaših, sinova vaših i kćeri vaših, i donesite mi.
3. I poskida sav narod zlatne oboce što im bijahu u ušima, i donesoše Aronu.
4. A on uzev iz ruku njihovijeh, sali u kalup, i načini tele saliveno. I rekoše: ovo su bogovi tvoji, Izraele, koji te izvedoše iz zemlje Egipatske.
5. A kad to vidje Aron, načini oltar pred njim; i povika Aron i reče: sjutra je praznik Gospodinov.
6. I sjutradan ustavši rano prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne; i posjeda narod, te jedoše i piše; a poslije ustaše da se igraju.
7. A Gospodin reče Mojsiju: idi, sidji, jer se pokvari tvoj narod, koji si izveo iz zemlje Egipatske.
8. Brzo zadjoše s puta, koji sam im zapovjedio; načiniše sebi tele liveno, i pokloniše mu se, i prinesoše mu žrtvu, i rekoše: ovo su bogovi tvoji, Izraele, koji te izvedoše iz zemlje Egipatske.
9. Još reče Gospodin Mojsiju: pogledah narod ovaj, i eto je narod tvrda vrata.
10. I sada pusti me da se raspali gnjev moj na njih i da ih istrijebim; ali od tebe ću učiniti narod velik.
11. A Mojsije se zamoli Gospodinu Bogu svojemu, i reče: za što se, Gospodine, raspaljuje gnjev tvoj na narod tvoj, koji si izveo iz zemlje Egipatske silom velikom i rukom krjepkom?
12. Za što da govore Egipćani i reku: na zlo ih izvede, da ih pobije po planinama i da ih istrijebi sa zemlje? Povrati se od gnjeva svojega, i požali narod svoj oda zla.
13. Opomeni se Abrama, Izaka i Izraela, sluga svojih, kojima si se sobom zakleo i obrekao im: umnožiću sjeme vaše kao zvijezde na nebu, i zemlju ovu, za koju govorih, svu ću dati sjemenu vašemu da je njihova do vijeka.
14. I ražali se Gospodinu učiniti zlo narodu svojemu, koje reče.

15. Tada se vrati Mojsije, i sidje s gore sa dvije ploče svjedočanstva u rukama svojim; i ploče bjehu pisane s obje strane, otud i odovud pisane.

16. I bjehu ploče djelo Božije, i pismo bješe pismo Božije, urezano na pločama.

17. A Jozua čuvši viku u narodu, kad vikahu, reče Mojsiju: vika ubojna u okolu.

18. A on reče: nije to vika kako viču koji su jači, niti je vika kako viču koji su slabiji, nego čujem viku onijeh koji pjevaju.

19. I kad dodje blizu okola, ugleda tele i igre, te se razgnjevi Mojsije, i baci iz ruku svojih ploče i razbi ih pod gorom.

20. Pa uze tele koje bijahu načinili, i spali ga ognjem, i satr ga u prah, i prosu ga po vodi, i zapoji sinove Izraelove.

21. I reče Mojsije Aronu: šta ti je učinio ovaj narod, te ga uvali u toliki grijeh?

22. A Aron mu reče: nemoj se gnjeviti, gospodaru; ti znaš ovaj narod da je brz na zlo.

23. Jer rekoše mi: načini nam bogove, koji će ići pred nama, jer tome Mojsiju koji nas izvede iz zemlje Egipatske ne znamo šta bi.

24. A ja im rekoh: ko ima zlata, neka ga skida sa sebe. I dadoše mi, a ja ga bacih u vatru, i izadje to tele.

25. A Mojsije videći narod go, jer ga ogoli Aron na sramotu pred protivnicima njegovijem,

26. Stade Mojsije na vrata od okola, i reče: k meni ko je Gospodinov. I skupiše se pred njega svi sinovi Levijevi.

27. I reče im: ovako kaže Gospodin Bog Izraelov: pripašite svaki svoj mač uz bedro svoje, pa prodjite tamo i amo po okolu od vrata do vrata, i pobijte svaki brata svojega i prijatelja svojega i bližnjega svojega.

28. I učiniše sinovi Levijevi po zapovijesti Mojsijevoj, i pogibe naroda u onaj dan do tri tisuće ljudi.

29. Jer Mojsije reče: posvetite danas ruke svoje Gospodinu, svak na sinu svom i na bratu svom, da bi vam dao danas blagoslov.

30. A sjutradan reče Mojsije narodu: vi ljuto sagriješiste; za to sada idem gore ka Gospodinu, eda bih ga umolio da vam oprosti grijeh.

31. I vrati se Mojsije ka Gospodinu, i reče: molim ti se; narod ovaj ljuto sagriješi načinivši sebi bogove od zlata.

32. Ali oprosti im grijeh; ako li ne ćeš, izbriši me iz knjige svoje, koju si napisao.

33. A Gospodin reče Mojsiju: ko mi je sagriješio, onoga ću izbrisati iz knjige svoje.

34. A sada idi, vodi taj narod kuda sam ti kazao. Evo, moj će angjeo ići pred tobom, a kad ih pohodim, pohodiću na njima grijeh njihov.

35. I Gospodin bi narod za to što načiniše tele, koje sali Aron.

GLAVA 33.

I reče Gospodin Mojsiju: idi, digni se odatle ti i narod, koji si izveo iz zemlje Egipatske, put zemlje za koju se zakleh Abramu, Izaku i Jakovu govoreći: sjemenu tvojemu daću je.

2. I poslaću pred tobom angjela, i izagnaću Hananeje, Amoreje i Heteje i Ferezeje i Heveje i Jebuzeje.

3. *I odvešće vas* u zemlju gdje teče mlijeko i med; jer ne ću sam ići s tobom za to što si narod tvrdovrat, pa bih te mogao satrti putem.

4. A narod čuvši ovu zlu riječ ožalosti se, i niko ne metnu na se svojega nakita.

5. Jer Gospodin reče Mojsiju: kaži sinovima Izraelovijem: vi ste narod tvrdovrat; doći ću časom usred tebe, i istrijebiću te; a sada skini nakit svoj sa sebe, i znaću šta ću činiti s tobom.

6. I poskidaše sa sebe sinovi Izraelovi nakite svoje kod gore Horeba.

7. A Mojsije uze šator i razape ga sebi iza okola daleko, i nazva ga šator od sastanka; i ko god tražaše Gospodina, dolažaše k šatoru od sastanka iza okola.

8. I kad Mojsije idjaše u šator, vas narod ustajaše, i svak stajaše na vratima svojega šatora, i gledahu za Mojsijem dok ne udje u šator.

9. A kad Mojsije ulažaše u šator, spuštaše se stup od oblaka i ustavljaše se na vratima od šatora, i *Gospodin* govoraše s Mojsijem.

10. I vas narod videći stup od oblaka gdje stoji na vratima od šatora, ustajaše

vas narod, i svak se klanjaše na vratima od svojega šatora.

11. I Gospodin govoraše s Mojsijem licem k licu kao što govori čovjek s prijateljem svojim. Po tom se vraćaše *Mojsije* u òkò, a sluga njegov Jozua sin Nunov, momak, ne izlažaše iz šatora.

12. I reče Mojsije Gospodinu: gledaj, ti mi kažeš: vodi taj narod. A nijesi mi kazao koga ćeš poslati sa mnom, a rekao si: znam te po imenu i našao si milost preda mnom.

13. Ako sam dakle našao milost pred tobom, pokaži mi put svoj, da te poznam i nadjem milost pred tobom; i vidi da je ovaj narod tvoj narod.

14. I reče *Gospodin:* moje će lice ići naprijed, i daću ti odmor.

15. A *Mojsije* mu reče: ako ne će ići naprijed lice tvoje, nemoj nas kretati odavde.

16. Jer po čemu će se poznati da smo našli milost pred tobom, ja i narod tvoj? zar ne po tome što ti ideš s nama? tako ćemo se razlikovati ja i narod tvoj od svakoga naroda na zemlji.

17. A Gospodin reče Mojsiju: učiniću i to što si kazao, jer si našao milost preda mnom i znam te po imenu.

18. Opet reče Mojsije: molim te, pokaži mi slavu svoju.

19. A *Gospodin* mu reče: učiniću da prodje sve dobro moje ispred tebe, i povikaću po imenu: Gospodin pred tobom. Smilovaću se kome se smilujem, i požaliću koga požalim.

20. I reče: ali ne ćeš moći vidjeti lica mojega, jer ne može čovjek mene vidjeti i ostati živ.

21. I reče Gospodin: evo mjesto kod mene, pa stani na stijenu.

22. I kad stane prolaziti slava moja, metnuću te u rasjelinu kamenu, i zakloniću te rukom svojom dok ne prodjem.

23. Po tom ću dignuti ruku svoju, i vidjećeš me s ledja, a lice se moje ne može vidjeti.

GLAVA 34.

I reče Gospodin Mojsiju: isteši sebi dvije ploče od kamena kao što su bile prve, da napišem na tijem pločama riječi koje su bile na prvijem pločama, koje si razbio.

2. I budi gotov za sjutra da rano izadješ na goru Sinajsku, i staneš preda me navrh gore.

3. Ali neka niko ne ide s tobom, i niko neka se ne pokaže na svoj gori, ni ovce ni goveda da ne pasu blizu gore.

4. I istesa Mojsije dvije ploče od kamena kao što su bile prve, i ustavši rano izadje na goru Sinajsku, kao što mu zapovjedi Gospodin, i uze u ruku svoju dvije ploče kamene.

5. A Gospodin sidje u oblaku, i stade ondje s njim, i povika po imenu: Gospodin.

6. Jer prolazeći Gospodin ispred njega vikaše: Gospodin, Gospodin, Bog milostiv, žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrdjem i istinom,

7. Koji čuva milost tisućama, prašta bezakonja i nepravde i grijehe, koji ne pravda krivoga, i pohodi grijehe otačke na sinovima i na unucima do trećega i četvrtoga koljena.

8. A Mojsije brže savi glavu do zemlje i pokloni se,

9. I reče: ako sam našao milost pred tobom, Gospodine, neka ide Gospodin posred nas, jer je narod tvrdovrat; i oprosti nam bezakonje naše i grijeh naš, i uzmi nas za našljedstvo.

10. A on reče: evo postavljam zavjet; pred cijelim narodom tvojim učiniću čudesa, koja nijesu učinjena nigdje na zemlji ni u kom narodu, i vidjeće djelo Gospodinovo sav narod, medju kojim si, jer će biti strašno što ću ja učiniti s tobom.

11. Drži što ti danas zapovijedam; evo ja ću izagnati ispred tebe Amoreje i Hananeje i Heteje i Ferezeje i Heveje i Jebuzeje.

12. Čuvaj se da ne hvataš vjere s onima koji žive u zemlji u koju ćeš doći, zada ti ne budum ka usred tebe.

13. Nego oltare njihove oborite, i likove njihove izlomite, i gajeve njihove isijecite.

14. Jer ne valja da se klanjaš drugomu bogu; jer se Gospodin zove revnitelj, Bog je revnitelj.

15. Nemoj hvatati vjere s onima koji žive u onoj zemlji, da ne bi čineći preljubu za bogovima svojim i prinoseći žrtvu bogovima svojim pozvali te, i ti jeo žrtve njihove.

16. I da ne bi kćerima njihovijem že-

nio sinove svoje, i da ne bi kćeri njihove čineći preljubu za bogovima svojim učinile da sinovi tvoji čine preljubu za bogovima njihovijem.

17. Livenih bogova ne gradi sebi.

18. Praznik prijesnijeh hljebova drži; sedam dana jedi prijesne hljebove, kao što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mjeseca Abiba, jer si toga mjeseca izašao iz Egipta.

19. Sve što otvora matericu moje je, i svako muško u stoci tvojoj što otvora matericu, goveče, ili sitna stoka.

20. Ali magare koje otvori matericu otkupi jagnjetom ili jaretom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat; i svakoga prvenca izmedju sinova svojih otkupi; i da se niko ne pokaže prazan preda mnom.

21. Šest dana radi, a u sedmi dan počini, i od oranja i od žetve počini.

22. Praznuj praznik sedmicā, prvinā žetve pšenične, i praznik berbe na svršetku godine.

23. Tri puta u godini da se svako muško izmedju vas pokaže pred Gospodinom Bogom Izraelovim.

24. Jer ću izagnati narode ispred tebe, i medje tvoje raširiću, i niko ne će poželjeti zemlje tvoje, kad staneš dolaziti da se pokažeš pred Gospodinom Bogom svojim tri puta u godini.

25. Nemoj prinositi krvi od žrtve moje uz hljebove kisele, i da ne prenoći do jutra žrtva praznika vazma.

26. Prvine od prvoga roda zemlje svoje donesi u kuću Gospodina Boga svojega; nemoj kuhati jareta u mlijeku majke njegove.

27. I reče Gospodin Mojsiju: napiši sebi te riječi; jer po tijem riječima učinih zavjet s tobom i s Izraelom.

28. I *Mojsije* osta ondje kod Gospodina četrdeset dana i četrdeset noći, hljeba ne jedući ni vode pijući; i napisa *Gospodin* na ploče riječi zavjeta, deset riječi.

29. I kad Mojsije slažaše s gore Sinajske, i držaše u ruci dvije ploče svjedočanstva slazeći s gore, ne znadjaše da mu koža na licu posta svijetla dokle govoraše s njim.

30. I vidje Aron i svi sinovi Izraelovi Mojsija, a to mu se svijetli koža na licu, i ne smješe pristupiti k njemu.

31. Ali ih zovnu Mojsije, i vratiše se k njemu Aron i svi glavari u zboru, i govori s njima Mojsije.

32. Po tom pristupiše svi sinovi Izraelovi, i zapovjedi im sve što mu kaza Gospodin na gori Sinajskoj.

33. A kad im Mojsije izgovori, zastrije lice svoje pokrivalom.

34. Ali kad Mojsije dolažaše pred Gospodina da s njim govori, skidaše pokrivalo dokle ne bi izašao; a izašav kazivaše sinovima Izraelovim što mu se zapovijedaše.

35. Tada vidjahu sinovi Izraelovi lice Mojsijevo, gdje se svijetli koža na licu njegovu, te Mojsije opet zastiraše pokrivalom lice svoje dokle ne bi opet ušao da govori s njim.

GLAVA 35.

Po tom sabra Mojsije sav zbor sinova Izraelovih, i reče im: ovo je zapovjedio Gospodin da činite:

2. Šest dana da se radi, a sedmi dan da vam je svet, subota počivanja Gospodinova; ko bi radio u taj dan, da se pogubi.

3. Vatre ne ložite po stanovima svojim u dan subotni.

4. Još reče Mojsije svemu zboru sinova Izraelovih govoreći: ovo je zapovjedio Gospodin i rekao:

5. Skupite izmedju sebe prilog Gospodinu; ko god hoće drage volje, neka donese prilog Gospodinu: zlato i srebro i mjed,

6. I porfiru i skerlet i crvac i tanko platno i kostrijet.

7. I kože ovnujske crvene obojene i kože jazavčije i drvo sitim,

8. I ulje za vidjelo, i mirise za ulje pomazanja i za kād mirisni,

9. I kamenje onihovo, i kamenje za ukivanje po oplećku i po naprsniku.

10. I koji su god vješti medju vama neka dodju da rade što je zapovjedio Gospodin:

11. Šator, i naslon njegov, i pokrivač njegov, i kuke njegove, i daske njegove, prijevornice njegove, stupove njegove i stopice njegove,

12. Kovčeg i poluge njegove, i zaklopac, i zavjes.

13. Sto, i poluge njegove i sve sprave njegove, i hljeb za postavljanje,

14. I svijetnjak za vidjelo sa spravama njegovijem, i žiške njegove, i ulje za vidjelo,

15. I oltar kadioni, i poluge njegove, i ulje pomazanja, i kâd mirisni, i zavjes za vrata od šatora,

16. Oltar za žrtvu paljenicu, i rešetku njegovu od mjedi, poluge njegove i sve sprave njegove, umivaonicu i podnožje njezino,

17. Zavjese za trijem, stupove njegove i stopice njegove, i zavjes na vrata od trijema,

18. Kolje za šator, i kolje za trijem s užima njihovijem,

19. Haljine službene za službu u svetinji, i haljine svete Aronu svećeniku, i haljine sinovima njegovijem za službu svećeničku.

20. Tada otide sav zbor sinova Izraelovijeh od Mojsija;

21. I vratiše se, svaki kojega podiže srce njegovo i koga god duh pokrete dragovoljno, i donesoše prilog Gospodinu za gradjenje šatora od sastanka i za svu službu u njemu i za haljine svete.

22. Dolaziše ljudi i žene, ko god bješe dragovoljna srca, i donosiše spone i oboce i prstenje i narukvice i svakojake nakite zlatne; i svaki donese prilog zlata Gospodinu.

23. Ko god imaše porfire, skerleta, crvca, tankoga platna, kostrijeti, koža ovnujskih crvenijeh obojenih i koža jazavčijih, svaki donošaše.

24. I ko god prilagaše srebro ili mjed, donošaše u prilog Gospodinu; i u koga god bijaše drveta sitima, za svaku potrebu u službi donošaše.

25. I sve žene vješte predoše svojim rukama, i donosiše što napredoše za porfiru, skerlet, crvac i tanko platno.

26. I sve žene koje podiže srce njihovo i bijahu vješte, predoše kostrijet.

27. A glavari donosiše kamenje onihovo i kamenje za ukivanje po oplećku i po naprsniku.

28. I mirise i ulje za vidjelo i za ulje pomazanja i za kâd mirisni.

29. Svi ljudi i žene, koje podiže dragovoljno srce da donose što treba za sve djelo koje Gospodin zapovjedi preko Mojsija da se načini, donesoše sinovi Izraelovi dragovoljni prilog Gospodinu.

30. Tada reče Mojsije sinovima Izraelovim: vidite, Gospodin pozva po imenu Bezeleela sina Urijeva sina Hurova od plemena Judina,

31. I napuni ga duha Božijega, mudrosti, razuma i znanja i vještine za svaki posao,

32. Da vješto izmišlja kako se što radi od zlata i od srebra i od mjedi,

33. Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati drvo i raditi svaki posao vrlo vješto.

34. I dade mu u srce, njemu i Olijabu sinu Ahizamehovu od plemena Danova, da mogu učiti druge.

35. Napuni ih vještine da rade svaki posao, da kuju, tešu, vezu, i tkaju porfiru, skerlet, crvac i tanko platno, i da rade svakojake poslove vješto izmišljajući.

GLAVA 36.

I stade raditi Bezeleel i Olijab i svi ljudi vješti, kojima bješe Gospodin dao mudrost i razum da umiju raditi svaki posao za službu u svetinji, sve što je zapovjedio Gospodin.

2. I pozva Mojsije Bezeleela i Olijaba i sve ljude vješte, kojima Gospodin dade mudrost u srce, koje god podiže srce njihovo da dodju da rade taj posao.

3. I uzeše od Mojsija sve priloge, koje donesoše sinovi Izraelovi da se uradi djelo za službu u svetinji. Ali još donošahu k njemu dragovoljne priloge svako jutro.

4. Tada dodjoše svi vješti ljudi, koji radjahu djelo za svetinju, svaki od svojega posla, koji radjahu,

5. I rekoše Mojsiju govoreći: više donosi narod nego što treba da se uradi djelo, koje je Gospodin zapovjedio da se uradi.

6. I zapovjedi Mojsije da se oglasi po okolu govoreći: ni čovjek ni žena da ne donosi više priloga za svetinju. I zabrani se narodu da ne donosi.

7. Jer bijaše svega dosta da se uradi sve djelo, i još pretjecaše.

8. I ljudi vješti izmedju onijeh, koji radiše ovo djelo, načiniše šator od deset zavjesa od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca, s herubimima vješto vezenim načiniše.

9. U dužinu bješe jedan zavjes od dvadeset i osam lakata a u širinu od četiri lakta; svi zavjesi bjehu jedne mjere.

10. I sastaviše pet zavjesa jedan s drugim, i pet drugih zavjesa sastaviše jegan s drugim.

11. I načiniše petlje od porfire po kraju prvoga zavjesa na onoj strani gdje će se sastaviti s drugim; i tako načiniše na svakom zavjesu po kraju gdje će se sastaviti s drugim.

12. Pedeset petalja načiniše na prvom zavjesu, i pedeset petalja načiniše na kraju svakoga zavjesa gdje se sastavlja s drugim; petlje bjehu jedna prema drugoj.

13. I načiniše pedeset zlatnijeh kuka, i sastaviše kukama zavjese jedan s drugim; tako se šator sastavi.

14. I načiniše zavjese od kostrijeti za naslon nad šatorom; jedanaest takih zavjesa načiniše.

15. U dužinu bješe jedan zavjes od trideset lakata a u širinu od četiri lakta; jedne mjere bješe svijeh jedanaest zavjesa.

16. I sastaviše pet zavjesa zajedno, a drugih šest zavjesa zajedno.

17. I načiniše pedeset petalja po kraju jednoga zavjesa gdje se sastavlja s drugim, i pedeset petalja načiniše po kraju drugoga zavjesa da se sastavi.

18. I načiniše pedeset kuka od mjedi da se sastavi naslon.

19. I načiniše pokrivač na naslon od koža ovnujskih crvenih obojenih, i pokrivač od koža jazavčijih ozgo.

20. I načiniše daske šatoru od drveta sitima, koje će stajati pravo.

21. Daska bješe duga deset lakata a podrug lakta široka svaka daska.

22. Po dva čepa bjehu na dasci, jedan prema drugom; tako načiniše na svijem daskama za šator.

23. A ovijeh dasaka za šator načiniše dvadeset dasaka za južnu stranu;

24. I četrdeset stopica srebrnijeh načiniše pod dvadeset dasaka, dvije stopice pod jednu dasku za dva čepa njezina, a dvije stopice pod drugu dasku za dva čepa njezina.

25. Tako i na drugoj strani šatora, prema sjeveru, načiniše dvadeset dasaka,

26. I četrdeset stopica srebrnijeh pod njih, dvije stopice pod jednu dasku a dvije stopice pod drugu dasku.

27. A na zapadnoj strani šatora načiniše šest dasaka;

28. I još dvije daske načiniše na uglove šatoru s obje strane;

29. One bijahu sastavljene ozdo, i bijahu sastavljene ozgo biočugom; tako načiniše s obje strane na dva ugla.

30. I tako bijaše osam dasaka, i šesnaest stopica njihovijeh srebrnijeh, po dvije stopice pod svaku dasku.

31. I načiniše prijevornice od drveta sitima: pet za daske na jednoj strani šatora,

32. I pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora, i pet prijevornica za daske na zapadnoj strani šatora do oba ugla.

33. I načiniše prijevornicu srednju da ide preko srijede dasaka od jednoga kraja do drugoga.

34. A daske okovaše zlatom, i biočuge na njih načiniše od zlata, da u njima stoje prijevornice, i okovaše zlatom prijevornice.

35. I načiniše zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, s herubimima vješto vezenim načiniše ga.

36. I načiniše za nj četiri stupa od drveta sitima, i okovaše ih zlatom, a kuke na njima bjehu od zlata, i sališe im četiri stopice od srebra.

37. I načiniše zavjes na vrata naslonu od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen.

38. I pet stupova za nj s kukama njihovijem, i vrhove im i pojase okovaše zlatom, i pet stopica pod njih od mjedi.

GLAVA 37.

I načini Bezeleel kovčeg od drveta sitima, dva i po lakta dug i podrug lakta širok i podrug lakta visok.

2. I pokova ga čistim zlatom iznutra i spolja; i načini mu zlatan vijenac u naokolo.

3. I sali mu četiri biočuga od zlata na četiri ugla njegova: dva biočuga s jedne strane a dva s druge.

4. I načini poluge od drveta sitima, i okova ih zlatom.

5. I provuče poluge kroz biočuge s obje strane kovčegu, da se može nositi kovčeg.

6. I načini zaklopac od čistoga zlata, u dužinu od dva i po lakta, a u širinu od podrug lakta.

ačini dva herubima od zlata, je-
vne načini ih, na dva kraja za-
,
dnoga herubima na kraju od-
a drugoga herubima na kraju
l; zaklopcu na oba kraja načini
me.
ı herubima bjehu krila raširena
i zaklanjahu krilima svojim za-
, i licem bjehu okrenuti jedan
n, i gledahu prema zaklopcu he-
.
načini sto od drveta sitima, u
od dva lakta a u širinu od lakta,
drug lakta u visinu.
pokova ga čistim zlatom, i na-
ı vijenac zlatan u naokolo.
načini mu oplatu s podlanice u
o, i načini vijenac zlatan uz opla-
ıokolo.
sali mu četiri biočuga od zlata,
ı biočuge na četiri ugla, koji mu
na četiri noge.
rema oplati bijahu biočuzi, a u
poluge, da se može nositi sto.
poluge načini od drveta sitima, i
ih zlatom, da se može nositi sto.
načini od čistoga zlata posudje
meće na sto: zdjele i čaše i ku-
rijedra, kojim će se preljevati.
ıačini svijetnjak od čistoga zlata,
tavan načini svijetnjak; stup mu
, čašice i jabuke i cvjetovi izla-
: njega.
est grana izlažahu mu sa strana;
ne svijetnjaka s jedne strane a tri
svijetnjaka s druge strane;
ri čašice kao badem na jednoj
jabuka i cvijet, a tri čašice kao
na drugoj grani i jabuka i cvi-
ko na svijeh šest grana koje iz-
iz svijetnjaka.
na samom svijetnjaku bjehu če-
šice kao badem sa svojim jabu-
i cvjetovima.
edna jabuka bješe pod dvije gra-
njega, i jedna jabuka pod druge
grane iz njega, i jedna jabuka pod
dvije grane iz njega; tako pod
ana koje izlažahu iz njega.
abuke njihove i grane im izla-
z njega, sve bješe od čistoga zlata
tavno.
načini mu sedam žižaka i use-
spremice za gar od čistoga zlata.

24. Od talanta čistoga zlata načini ga sa svijem spravama njegovijem.

25. I načini oltar kadioni od drveta sitima u dužinu od jednoga lakta, i u širinu od jednoga lakta, četvorouglast, i od dva lakta u visinu; iz njega izlažahu mu rogovi.

26. I pokova ga čistim zlatom, ozgo i sa strana u naokolo, i rogove; i načini mu vijenac od zlata u naokolo.

27. I dva biočuga od zlata načini mu ispod vijenca na dva ugla njegova s obje strane, da u njima stoje poluge da se može nositi o njima.

28. A poluge načini od drveta sitima, i okova ih zlatom.

29. I načini ulje za sveto pomazanje i čisti kād mirisni vještinom apotekarskom.

GLAVA 38.

I načini od drveta sitima oltar za žrtve paljenice u dužinu od pet lakata i u širinu od pet lakata, četvorouglast, visok tri lakta.

2. I načini mu na četiri ugla njegova rogove; iz njega izlažahu rogovi, i okova ga u mjed.

3. I načini sve posudje za oltar, lonce i lopatice i kotliće i viljuške i kliješta; sve mu posudje načini od mjedi.

4. I načini oltaru rešetku kao mrežu od mjedi ispod oltara u naokolo oda dna do sredine.

5. I sali četiri biočuga za četiri ugla rešetke mjedene, da se kroz njih provuku poluge.

6. A poluge načini od drveta sitima, i okova ih u mjed.

7. I provuče poluge kroz biočuge s obje strane oltara, da se može nositi, od dasaka načini ga šuplja.

8. I načini umivaonicu mjedenu i podnožje joj mjedeno od ogledalā, koja donošahu gomilama žene dolazeći na vrata šatoru od sastanka.

9. I načini trijem na južnoj strani, i zavjese trijemu od tankoga platna uzvedenoga od sto lakata,

10. I dvadeset stupova za njih i dvadeset stopica pod njih od mjedi, a kuke na stupove i prijevornice od srebra;

11. Tako i na sjevernoj strani zavjese od sto lakata, dvadeset stupova za njih i dvadeset stopica pod njih od mjedi

kuke na stupove i prijevornice njihove od srebra;

12. A na zapadnoj strani zavjese od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica njihovijeh od mjedi; kuke na stupove i pojasove njihove od srebra;

13. A na prednjoj strani prema istoku zavjese od pedeset lakata;

14. S jedne strane zavjese od petnaest lakata, tri stupa za njih i tri stopice pod njih;

15. A s druge strane, do vrata od trijema i otuda i odovuda, zavjese od petnaest lakata, tri stupa za njih i tri stopice pod njih.

16. Svi zavjesi na trijemu u naokolo bjehu od tankoga platna uzvedenoga;

17. A stopice pod stupovima od mjedi, kuke na stupovima i pojasovi na njima od srebra; i vrhovi im bijahu srebrni; svi stupovi u trijemu bijahu opasani srebrom.

18. A zavjes na vratima od trijema bijaše od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen, u dužinu od dvadeset lakata a u visinu po širini pet lakata, kao i drugi zavjesi u trijemu.

19. I četiri stupa za nj, i četiri stopice pod njih od mjedi, čepovi na njima od srebra i vrhovi im i pojasovi od srebra.

20. A sve kolje šatoru i trijemu u naokolo bijaše od mjedi.

21. Te su stvari prebrojene za šator, šator od svjedočanstva, koje je prebrojio po zapovijesti Mojsijevoj Itamar sin Arona svećenika za službu Levitsku.

22. A Bezeleel sin Urije sina Hurova od plemena Judina načini sve to što zapovjedi Gospodin Mojsiju,

23. I s njim Oolijab sin Ahizamehov od plemena Danova, drvodjelja i vješt tkati i vesti po porfiri, po skerletu, po crvcu i po tankom platnu.

24. A svega zlata što otide na ovo djelo, na sve djelo za svetinju, koje zlato bješe priloženo, svega ga bješe dvadeset i devet talanata, sedam stotina i trideset sikala, po svetom siklu;

25. A srebra što dodje od zbora, sto talanata, i tisuća sedam stotina i sedamdeset i pet sikala, po svetom siklu;

26. Po sikla od glave, po siklu svetom, *od svakoga koji udje u broj*, od dvadeset godina i više, od šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset.

27. Od sto talanata srebra sališe se stopice za svetinju i stopice za zavjes; sto stopica od sto talanata, talanat na stopicu.

28. A od tisuću i sedam stotina i sedamdeset i pet sikala načini kuke na stupove, i okova im vrhove i opasa ih.

29. A mjedi priložene bijaše sedamdeset talanata, i dvije tisuće i četiri stotine sikala.

30. I od toga načini stopice na vratima šatora od sastanka, i mjedeni oltar i rešetku mjedenu za nj, i sve sprave za oltar,

31. I stopice u trijemu u naokolo, i stopice na vratima od trijema, i sve kolje za šator i sve kolje za trijem u naokolo.

GLAVA 39.

Od porfire i skerleta i crvca načiniše haljine za službu, da se služi u svetinji: i načiniše svete haljine Aronu, kao što bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju.

2. Načiniše oplećak od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga.

3. Istegliše listove od zlata, i isjekoše žice, te izvezoše porfiru i skerlet i crvac i tanko platno vrlo vješto.

4. Poramenice mu načiniše da se sastavljaju, da se sastavlja na dva kraja svoja.

5. I pojas na oplećku izlažaše od njega i bješe iste naprave, od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, kao što bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju.

6. I ukovaše dva kamena oniha u zlato, i izrezaše na njima imena sinova Izraelovih, kao što se režu pečati.

7. I udariše ih na poramenice od oplećka, da budu kameni za spomen sinovima Izraelovijem, kao što bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju.

8. I načiniše naprsnik vrlo vješte naprave kao što je naprava u oplećka, od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga.

9. Četvorouglast i dvostruk načiniše naprsnik, u dužinu s pedi i u širinu s pedi, dvostruk.

10. I udariše po njemu četiri reda ka-

; u prvom redu: sardonih, topaz agad;
u drugom redu: karbunkul, sajamanat;
u trećem redu: ligur, ahat i a-
;
u četvrtom redu: hrizolit, onih d, sve optočeno zlatom u svojim ma.
'ijeh kamena s imenima sinova ›vijeh bješe dvanaest prema njim imenima, rezani kao pečati, ınaest plemena, svako po svom .
načiniše na naprsnik lance je- . pletene, od čistoga zlata.
ıačiniše dvije kopče zlatne i dvije zlatne, i metnuše te dvije grivne ı kraja naprsniku,
provukoše dva zlatna lanca kroz rivne na krajevima naprsniku,
druga dva kraja od dva lanca za dvije kopče. i pritvrdiše ih za enice na oplećku sprijed.
načiniše još dvije zlatne grivne, uše ih na dva kraja naprsniku na prema oplećku iznutra.
načiniše još dvije grivne zlatne, ıetnuše na dvije poramenice na u ozdo naprijed gdje se sastavlja, ›jasa na oplećku.
ako privezaše naprsnik kroz grivnjemu i grivne na oplećku vrvl porfire, da stoji svrh pojasa od .a i da se ne razdvaja naprsnik ećka. kao što bješe zapovjedio din Mojsiju.
načiniše plašt pod oplećak, tkan, l porfire,
prorez na plaštu u srijedi kao ; na oklopu, i oko proreza oplatu ne razdre.
načiniše po skutu od plašta šipke rfire i od skerleta i od crvca i od ga platna uzvedenoga.
načiniše zvonca od čistoga zlata, uše zvonca medju šipke, po skutu ašta u naokolo izmedju šipaka,
zvonce pa šipak, zvonce pa šipak ıtu od plašta u naokolo, za službu, › bješe zapovjedio Gospodin Moj-
načiniše košulje od tankoga pla- netanoga Aronu i sinovima njego-

28. I kapu od tankoga platna, i kapice kićene od tankoga platna, i gaće platnene od tankoga platna uzvedenoga;
29. I pojas od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca, vezen, kao što bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju.
30. I načiniše pločicu za sveto oglavlje od čistoga zlata, i napisaše na njoj pismom kako se reže na pečatima: svetinja Gospodinu.
31. I pritvrdiše za nju vrvcu od porfire da se veže za kapu ozgo, kao što bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju.
32. I tako se svrši sav posao oko šatora i naslona od sastanka. I načiniše sinovi Izraelovi sve; kako bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju, tako načiniše.
33. I donesoše k Mojsiju šator, naslon i sve sprave njegove, kuke, daske, prijevornice, stupove i stopice,
34. I pokrivač od koža ovnujskih crvenih obojenih i pokrivač od koža jazavčijih, i zavjes,
35. I kovčeg od svjedočanstva, i poluge za nj, i zaklopac,
36. Sto sa svijem spravama, i hljeb za postavljanje,
37. Svijetnjak čisti, žiške njegove, žiške naredjane, i sve sprave njegove, i ulje za vidjelo,
38. I oltar zlatni, i ulje pomazanja, i kād mirisni, i zavjes na vrata od šatora,
39. Oltar mjedeni i rešetku mjedenu za nj, poluge njegove i sve sprave njegove, umivaonicu i podnožje njezino,
40. Zavjese za trijem, stupove za njih i stopice njihove, i zavjes na vrata od trijema, užeta njegova i kolje njegovo, i sve sprave za službu u šatoru, za šator od sastanka.
41. Haljine za službu, da se služi u svetinji, haljine svete Aronu svećeniku i haljine sinovima njegovijem, da vrše službu svećeničku.
42. Sve kako bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju, onako uradiše sinovi Izraelovi sve ovo djelo.
43. I pogleda Mojsije sve to djelo, i gle, načiniše ga, kao što bješe zapovjedio Gospodin, tako ga načiniše; i blagoslovi ih Mojsije.

GLAVA 40.

I Gospodin reče Mojsiju govoreći:
2. Prvi dan prvoga mjeseca podigni šator, šator od sastanka,
3. I metni ondje kovčeg od svjedočanstva, i zakloni ga zavjesom.
4. I unesi sto, i uredi što treba urediti na njemu; unesi i svijetnjak, i zapali žiške na njemu.
5. I namjesti zlatni oltar kadioni pred kovčegom od svjedočanstva; i objesi zavjes na vratima od šatora.
6. I metni oltar za žrtvu paljenicu pred vrata šatoru, šatoru od sastanka.
7. I metni umivaonicu izmedju šatora od sastanka i oltara, i u nju nalij vode.
8. I podigni trijem u naokolo, i metni zavjes na vrata od trijema.
9. I uzmi ulje pomazanja, i pomaži šator i sve što je u njemu, i osveti ga i sve sprave njegove, i biće svet.
10. Pomaži i oltar za žrtvu paljenicu i sve sprave njegove, te ćeš osvetiti oltar, i oltar će biti svetinja nad svetinjom.
11. Pomaži i umivaonicu i podnožje njezino, i osveti je.
12. I kaži Aronu i sinovima njegovijem da pristupe na vrata šatora od sastanka, i umij ih vodom;
13. I obuci Arona u svete haljine i pomaži ga i osveti ga, da mi vrši službu svećeničku.
14. I sinovima njegovijem zapovjedi neka pristupe, i obuci im košulje.
15. I pomaži ih, kao što pomažeš oca njihova, da mi vrše službu svećeničku: i pomazanje njihovo biće im za vječno svećenstvo od koljena do koljena.
16. I učini Mojsije sve, kako mu zapovjedi Gospodin tako učini.
17. I podiže se šator druge godine prvoga mjeseca prvi dan.
18. I Mojsije podiže šator, i podmetnu mu stopice, i namjesti daske, i provuče prijevornice, i ispravi stupove.
19. Pa razape naslon nad šator, i metnu pokrivač na naslon ozgo, kao što bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju.
20. I uzev svjedočanstvo metnu ga u kovčeg, i provuče poluge na kovčegu, i metnu zaklopac ozgo na kovčeg.
21. I unese kovčeg u šator, i objesi zavjes, te zakloni kovčeg sa svjedočanstvom, kao što bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju.
22. I namjesti sto u šatoru od sastanka na sjevernu stranu šatora pred zavjesom,
23. I postavi na njemu hljeb pred Gospodinom, kao što bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju.
24. I namjesti svijetnjak u šatoru od sastanka, prema stolu na južnu stranu šatora.
25. I zapali žiške na njemu pred Gospodinom, kao što bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju.
26. I namjesti oltar zlatni u šatoru od svjedočanstva pred zavjesom.
27. I pokadi na njemu kadom mirisnijem, kao što bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju.
28. I objesi zavjes na vrata od šatora.
29. I oltar za žrtvu paljenicu namjesti na vrata od šatora, šatora od sastanka, i prinese na njemu žrtvu paljenicu, i dar, kao što bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju.
30. I metnu umivaonicu izmedju šatora od sastanka i oltara, i nali u nju vode za umivanje.
31. I praše iz nje ruke i noge svoje Mojsije i Aron i sinovi njegovi.
32. Kad ulažahu u šator od svjedočanstva i kad pristupahu k oltaru, umivahu se najprije, kao što bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju.
33. I podiže trijem oko šatora i oltara, i metnu zavjes na vrata trijemu. Tako svrši Mojsije posao taj.
34. Tada oblak pokri šator od sastanka, i napuni se šator slave Gospodinove.
35. I ne mogaše Mojsije ući u šator od sastanka, jer bješe na njemu oblak, i slave Gospodinove bješe pun šator.
36. A kad se podizaše oblak sa šatora, tada polažahu sinovi Izraelovi, dokle god putovahu.
37. A kad se ne podizaše oblak, onda ni oni ne polažahu do dana kad se podiže.
38. Jer oblak Gospodinov bješe na šatoru danju, a noću oganj bješe na njemu pred očima svega doma Izraelova, dokle god putovahu.

TREĆA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE LEVITSKA.

GLAVA 1.

I viknu Gospodin Mojsija, i reče mu iz šatora od sastanka govoreći:

2. Kaži sinovima Izraelovim, i reci im: kad ko izmedju vas hoće da prinese Gospodinu žrtvu od stoke, prinesite žrtvu svoju od goveda ili od ovaca ili od koza.

3. Ako mu je žrtva paljenica od goveda, neka prinese muško, zdravo; na vratima šatora od sastanka neka je prinese drage volje pred Gospodinom.

4. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi paljenici, i primiće mu se, i očistiće ga od grijeha.

5. I neka zakolje tele pred Gospodinom, i neka sinovi Aronovi svećenici prinesu krv, i pokrope krvlju oltar ozgo i naokolo, koji je pred vratima šatora od sastanka.

6. Po tom neka se odre žrtva paljenica i rasiječe na dijelove.

7. I sinovi Aronovi svećenici neka nalože oganj na oltaru, i metnu drva na oganj.

8. Pa onda sinovi Aronovi svećenici neka namjeste dijelove, glavu i salo na drva na ognju, koji je na oltaru.

9. A crijeva i noge neka se operu vodom; i svećenik neka zapali sve to na oltaru; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodinu.

10. Ako li bi htio prinijeti žrtvu paljenicu od sitne stoke, od ovaca ili od koza, neka prinese muško, zdravo.

11. I neka se zakolje na sjevernoj strani oltara pred Gospodinom, i sinovi Aronovi svećenici neka pokrope krvlju oltar ozgo u naokolo.

12. I neka se rasiječe na dijelove s glavom i sa salom, i svećenik neka to naniesti na drva na ognju, koji je na oltaru.

13. A crijeva i noge neka se operu vodom; i svećenik neka prinese sve to i zapali na oltaru; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodinu.

14. Ako li hoće da prinese pticu Gospodinu na žrtvu paljenicu, neka prinese žrtvu od grlica ili od golubića.

15. I svećenik neka je metne na oltar, i glavu neka joj zasiječe noktom, i zapali na oltaru iscijedivši joj krv niz oltar sa strane.

16. I neka joj izvadi volju s nečistotom, i baci kraj oltara prema istoku gdje je pepeo.

17. I neka je zadre za krila, ali da ne raskine; tako neka je svećenik zapali na oltaru na drvima koja su na ognju; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodinu.

GLAVA 2.

A kad ko hoće da prinese na žrtvu Gospodinu dar, bijelo brašno neka bude žrtva njegova, i neka je polije uljem i metne na nju kād.

2. I neka je donese sinovima Aronovijem svećenicima, i neka svećenik uzme toga brašna punu šaku i ulja i sav kād, i neka to zapali svećenik na oltaru za spomen njezin; to je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodinu.

3. A što ostane od toga dara, neka bude Aronu i sinovima njegovijem; to je svetinja nad svetinjama izmedju žrtava koje se pale Gospodinu.

4. Ako li hoćeš da prineseš dar pečen u peći, neka budu pogače prijesne od bijeloga brašna, zamiješene s uljem, ili kolači prijesni, namazani uljem.

5. Ako li ti je dar pečeno što u tavi, neka je od bijeloga brašna bez kvasca zamiješeno s uljem.

6. Razlomi ga na dijelove, i polij uljem; to je dar.

7. Ako li ti je dar gotovljen u kotliću, neka je od bijeloga brašna s uljem.

8. I donesi dar koji načiniš od toga Gospodinu, i podaj ga svećeniku, i on će ga odnijeti na oltar.

9. I uzeće svećenik od dara spomen njegov, i zapaliće ga na oltaru; to je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodinu.

10. A što ostane od dara, neka bude Aronu i sinovima njegovijem; to je svetinja nad svetinjama izmedju žrtava koje se pale Gospodinu.

11. Nijedan dar koji prinosite Gospodinu da ne bude s kvascem; jer ni kvasca ni meda ne treba da palite na žrtvu ognjenu Gospodinu.

12. Samo u žrtvi od prvina možete to prinijeti Gospodinu; ali na oltar ne mećite za ugodni miris.

13. A svaki dar koji prinosiš osoli solju, i nemoj ostaviti dara svojega bez soli zavjeta Boga svojega; sa svakim darom svojim prinesi soli.

14. A kad prinosiš dar od prvina Gospodinu, klasove nove osuši na ognju, i što istreš iz klasova novih prinesi na dar od prvina svojih.

15. I polij ga uljem i kâd metni na nj; to je dar.

16. I svećenik uzevši istrvenoga žita i ulja sa svijem kadom neka zapali spomen. To je žrtva ognjena Gospodinu.

GLAVA 3.

Kad ko prinosi žrtvu zahvalnu, ako od goveda prinosi, muško ili žensko neka prinese zdravo pred Gospodinom.

2. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi svojoj, i neka je *svećenik* zakolje na vratima šatora od sastanka, i krvlju njezinom neka sinovi Aronovi svećenici pokrope oltar ozgo u naokolo.

3. Po tom neka *svećenik* prinese od žrtve zahvalne ono što se pali Gospodinu, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na njima;

4. I oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu što je na jetri, neka je izvadi s bubrezima.

5. I neka to zapale sinovi Aronovi na oltaru zajedno sa žrtvom paljenicom, koja bude na drvima na ognju. To je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodinu.

6. Ako li od sitne stoke prinosi na žrtvu zahvalnu Gospodinu, muško ili žensko neka prinese zdravo.

7. Ako prinosi jagnje na žrtvu, neka ga prinese pred Gospodinom;

8. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi svojoj, i neka je zakolje pred šatorom od sastanka; i neka pokrope sinovi Aronovi krvlju njezinom oltar ozgo u naokolo.

9. Po tom neka *svećenik* prinese od žrtve zahvalne ono što se pali Gospodinu, salo, cio rep do ledja, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima;

10. I oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri, s bubrezima neka je izvadi;

11. I neka zapali svećenik na oltaru; to je jelo od žrtve ognjene Gospodinu.

12. Ako li prinosi kozu, neka je prinese pred Gospodinom.

13. I neka joj metne ruku svoju na glavu, i neka je zakolje pred šatorom od sastanka, i neka sinovi Aronovi pokrope krvlju njezinom oltar ozgo u naokolo.

14. Po tom neka *svećenik* prinese od nje na žrtvu što se pali Gospodinu, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima,

15. I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri, s bubrezima neka je izvadi:

16. I neka zapali svećenik na oltaru; to je jelo od žrtve ognjene za ugodni miris. Sve je salo Gospodinovo.

17. Vječan zakon neka vam bude od koljena do koljena u svijem stanovima vašim: da ne jedete sala ni krvi.

GLAVA 4.

Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izraelovim, i reci: ako ko zgriješi nehotice i učini što god što je Gospodin zabranio da se ne čini,

3. Ako svećenik pomazani zgriješi, te bude na grijeh narodu, neka za grijeh svoj koji je učinio prinese tele zdravo Gospodinu na žrtvu za grijeh.

4. I dovedavši tele na vrata šatoru od svjedočanstva pred Gospodina, neka metne ruku svoju teletu na glavu, i zakolje tele pred Gospodinom.

5. I neka uzme svećenik pomazani krvi od teleta, i unese je u šator od sastanka,

6. I neka zamoči svećenik prst svoj u krv, i krvlju sedam puta pokropi pred Gospodinom pred zavjesom od svetinje.

7. I neka pomaže svećenik tom krvlju rogove oltaru, na kom se kadi mirisima pred Gospodinom u šatoru od sastanka, a ostalu krv od teleta svu neka izlije na podnožje oltaru, na kom se pale žrtve na vratima šatora od sastanka.

8. I neka izvadi sve salo iz teleta za grijeh, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima,

9. I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri s bubrezima neka izvadi,

10. Onako kako se vadi iz govečeta za žrtvu zahvalnu; i neka zapali svećenik na oltaru, na kom se žrtva pali.

11. A kožu od teleta i sve meso s glavom i s nogama i crijeva i balegu,

12. I cijelo tele neka iznese na polje iz okola na čisto mjesto, gdje se prosipa pepeo, i neka ga spali ognjem na drvima; na mjestu gdje se prosipa pepeo neka se spali.

13. Ako li bi sav zbor sinova Izraelovih zgriješio nehotice i ne bi zbor znao za to, i učinili bi što god što je Gospodin zabranio da se ne čini, te bi skrivili,

14. Kad se dozna za grijeh koji su učinili, onda neka zbor prinese tele na žrtvu za grijeh, i neka ga dovedu pred šator od sastanka.

15. I starješine od zbora neka metnu teletu na glavu ruke svoje pred Gospodinom, i *svećenik* neka zakolje tele pred Gospodinom.

16. I svećenik pomazani neka unese krvi od teleta u šator od sastanka,

17. I neka svećenik zamoči prst svoj u krv, i sedam puta pokropi pred Gospodinom pred zavjesom.

18. I tom krvlju neka pomaže rogove oltaru koji je pred Gospodinom u šatoru od sastanka, a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltaru na kom se pali žrtva, na vratima šatora od sastanka.

19. A sve salo izvadivši iz njega neka zapali na oltaru.

20. I s tijem teletom neka čini onako kako čini s teletom za svoj grijeh, tako neka učini s njim; tako će ih svećenik očistiti od grijeha, i oprostiće im se.

21. A tele neka iznese na polje iz okola, i spali ga kao i prvo tele; to je žrtva za grijeh svega zbora.

22. Ako li poglavar zgriješi, i učini nehotice što god što je Gospodin Bog njegov zabranio da se ne čini, te skrivi,

23. Kad dozna za grijeh svoj, koji je učinio, tada neka dovede na žrtvu jare muško, zdravo.

24. I neka metne ruku svoju jaretu na glavu, i *svećenik* neka ga zakolje gdje se kolje žrtva paljenica pred Gospodinom; to je žrtva za grijeh.

25. I neka uzme svećenik krvi od žrtve za grijeh na prst svoj, i pomaže rogove oltaru na kom se žrtva pali; a *ostalu* krv neka izlije na podnožje oltaru na kom se žrtva pali.

26. A sve salo neka zapali na oltaru kao salo od žrtve zahvalne; i tako će ga očistiti svećenik od grijeha njegova, i oprostiće mu se.

27. Ako li ko iz prostoga naroda zgriješi nehotice, i učini što god što je Gospodin zabranio da se ne čini, te skrivi,

28. Kad dozna za grijeh svoj, koji je učinio, tada neka dovede na žrtvu jare žensko zdravo za grijeh, koji je učinio.

29. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi za grijeh, i neka je *svećenik* zakolje na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica.

30. I neka uzme svećenik krvi od nje na prst svoj, i pomaže rogove oltaru na kom se pali žrtva; a *ostalu* krv svu neka izlije na podnožje oltaru.

31. I sve salo iz nje neka izvadi kao što se vadi salo iz žrtve zahvalne, i neka ga zapali svećenik na oltaru za ugodni miris Gospodinu; i tako će ga očistiti od grijeha svećenik, i oprostiće mu se.

32. Ako li bi doveo izmedju ovaca na žrtvu za grijeh, neka dovede žensko zdravo.

33. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi za grijeh, i neka je svećenik zakolje na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica.

34. I neka uzme svećenik krvi od žrtve za grijeh na prst svoj, i neka pomaže rogove oltaru na kom se pali žrtva; a *ostalu* krv svu neka izlije na podnožje oltaru.

35. I sve salo neka izvadi kao što se vadi salo iz jagnjeta za žrtvu zahvalnu; i neka ga svećenik zapali na oltaru za žrtvu ognjenu Gospodinu; i tako će ga očistiti svećenik od grijeha njegova, koji je učinio, i oprostiće mu se.

GLAVA 5.

I kad ko zgriješi što čuje kletvu i bude joj svjedok vidjevši ili čuvši, pa ne kaže, nosiće svoje bezakonje.

2. Ili kad se ko dotakne nečiste stvari, strva od nečiste zvjerke ili strva od nečista živinčeta ili strva od nečiste životinje koja gamiže, ako i u neznanju učini, ipak će se oskrvniti, i biće kriv.

3. Ili kad se dotakne nečistote čovječije, bila nečistota njegova kaka mu drago,

kojom se oskrvni, znajući ili ne znajući, kriv je.

4. Ili kad se ko zakune govoreći svojim ustima da će učiniti što zlo ili dobro, a za koju god stvar za koju čovjek govori zaklinjući se, znao ili ne znao, kriv je za jednu od tijeh stvari.

5. Kad bude kriv za koju od tijeh stvari, neka prizna grijeh svoj.

6. I neka dovede na žrtvu Gospodinu za grijeh, što je zgriješio, žensko od sitne stoke, jagnje ili jare, za grijeh; i svećenik će ga očistiti od grijeha njegova.

7. Ako li ne bi mogao prinijeti jagnjeta ili jareta, onda neka donese na žrtvu Gospodinu za prijestup, kojim je zgriješio, dvije grlice ili dva golubića, jedno na žrtvu za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu.

8. Neka donese svećeniku, a on neka prinese prvo ono što je za grijeh, i noktom neka mu zasiječe glavu k šiji, ali da ne razdvoji.

9. I krvlju od žrtve za grijeh neka pokropi strane oltaru; a što ostane krvi neka se iscijedi na podnožje oltaru. To je žrtva za grijeh.

10. A od drugoga neka načini žrtvu paljenicu po običaju; tako će ga očistiti svećenik od grijeha njegova, koji je učinio, i oprostiće mu se.

11. Ako li ne bi mogao prinijeti ni dvije grlice ili dva golubića, onda neka za žrtvu za to što je zgriješio donese desetinu efe bijeloga brašna da bude žrtva za grijeh, a neka ne dodaje ulja i ne meće kada, jer je žrtva za grijeh.

12. I kad donese k svećeniku, neka uzme svećenik punu šaku za spomen njezin, i neka zapali na oltaru pored žrtve ognjene Gospodinu. To je žrtva za grijeh.

13. I očistiće ga svećenik od grijeha, kojim se ogriješio u čem god od ovoga, i oprostiće mu se; a ostatak će biti svećeniku, kao od dara.

14. Opet reče Gospodin Mojsiju govoreći:

15. Ko se prevari, te se ogriješi nehotice o stvari posvećene Gospodinu, neka prinese na žrtvu Gospodinu za prijestup svoj ovna zdrava s cijenom, kojom ti precijeniš svetu stvar na sikle srebrne, po siklima svetim, prema prijestupu.

16. I tako koliko se ogriješio o svetu stvar neka naknadi, i na to još neka dometne peti dio, i neka dade svećeniku; a svećenik će ga očistiti ovnom prinesenijem na žrtvu za prijestup, i oprostiće mu se.

17. Ko zgriješi i učini što god što je Gospodin zabranio da se ne čini, ako i nije znao, ipak je kriv, i nosiće svoje bezakonje.

18. Neka dovede k svećeniku ovna zdrava s cijenom kojom precijeniš prijestup; i očistiće ga svećenik od grijeha njegova, koji je učinio ne znajući, i oprostiće mu se.

19. Prijestup je; zgriješio je Gospodinu.

GLAVA 6.

Opet reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Kad ko zgriješi i učini zlo djelo Gospodinu udarivši u bah bližnjemu svojemu za ostavu ili za stvar predanu u ruke ili otevši što ili zanesavši bližnjega svojega,

3. Ili nadje izgubljeno što, pa udari u bah, ili se krivo zakune za koju god stvar koju može čovjek učiniti i ogriješiti se njom,

4. Kad tako zgriješi i skrivi, neka vrati što je oteó ili prisvojio prijevarom ili što mu je bilo dano na ostavu ili što je izgubljeno našao,

5. Ili za što se zakleo krivo, neka plati cijelo i još dometne peti dio onome čije je; neka mu da onaj dan kad prinese žrtvu za svoj grijeh.

6. A na žrtvu za grijeh svoj neka prinese Gospodinu ovna zdrava, sa cijenom kojom precijeniš krivicu neka ga dovede svećeniku.

7. I očistiće ga svećenik pred Gospodinom, i oprostiće mu se svaka stvar koju je učinio, te skrivio.

8. I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

9. Zapovjedi Aronu i sinovima njegovijem i reci im: ovo je zakon za žrtvu paljenicu: žrtva paljenica neka stoji na ognju na oltaru cijelu noć do jutra, i oganj na oltaru neka gori jednako.

10. Svećenik neka obuče svoju haljinu lanenu, i gaće lanene neka obuče na tijelo svoje, i neka zgrne pepeo kad oganj spali na oltaru žrtvu paljenicu, i neka ga izruči kod oltara.

11. Po tom neka svuče haljine svoje i obuče druge haljine, i neka iznese pepeo na polje iz okola na čisto mjesto.

12. A oganj što je na oltaru neka gori na njemu, neka se ne gasi, nego neka svećenik loži na oganj drva svako jutro, i neka namješta na nj žrtvu paljenicu, i neka pali na njemu salo od žrtava zahvalnih.

13. Oganj neka jednako gori na oltaru, neka se ne gasi.

14. A ovo je zakon za dar: sinovi Aronovi neka ga prinose Gospodinu pred oltarom.

15. Uzevši šaku bijeloga brašna i ulja od dara i sav kād koji bude na daru, neka zapali na oltaru spomen njegov na ugodni miris Gospodinu.

16. A što preteče, neka jede Aron i sinovi njegovi; neka se jede bez kvasca na svetom mjestu; u trijemu od šatora od sastanka neka jedu.

17. Neka se ne mijesi s kvascem; to im dadoh da im bude dio od žrtava mojih ognjenih; to je svetinja nad svetinjama kao žrtva za grijeh i kao žrtva za prijestup.

18. Svako muško izmedju sinova Aronovijeh neka to jede zakonom vječnim od koljena do koljena od žrtava koje se pale Gospodinu; što se god dotakne toga, biće sveto.

19. I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

20. Ovo je žrtva Aronova i sinova njegovijeh, koju će prinositi Gospodinu onaj dan kad se koji pomaže: desetinu efe bijeloga brašna za dar svagdašnji, polovinu u jutru a polovinu u veče.

21. U tavi s uljem neka se gotovi; pržено neka donese; i pržene komade dara neka prinese na ugodni miris Gospodinu.

22. I svećenik izmedju sinova njegovijeh, koji bude pomazan nakon njega, neka čini tako isto zakonom vječnim; neka se pali Gospodinu sve to;

23. I svaki dar svećenikov neka se sav spali, a neka se ne jede.

24. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

25. Kaži Aronu i sinovima njegovijem, i reci: ovo je zakon za žrtvu radi grijeha: na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica, neka se kolje i žrtva za grijeh pred Gospodinom; svetinja je nad svetinjama.

26. Svećenik koji prinese žrtvu za grijeh neka je jede; na svetom mjestu neka se jede, u trijemu od šatora od sastanka.

27. Što se god dotakne mesa njezina, biće sveto; i ako ko pokapa krvlju njezinom haljinu, ono što pokapa neka opere na svetom mjestu.

28. I sud zemljani u kojem bude kuhano neka se razbije; ako li je kuhano u sudu mjedenom, neka se istre i vodom opere.

29. Svako muško izmedju svećenika neka to jede; svetinja je nad svetinjama.

30. Ali ni jedna žrtva za grijeh, od koje se krv unese u šator od sastanka da se učini očišćenje od grijeha u svetinji, neka se ne jede, nego neka se ognjem sažeže.

GLAVA 7.

A ovo je zakon za žrtvu radi prijestupa; svetinja je nad svetinjama.

2. Na kojem se mjestu kolje žrtva paljenica, na onom neka se kolje i žrtva za prijestup; i krvlju njezinom neka se pokropi oltar ozgo u naokolo.

3. A sve salo njezino neka se prinese, i rep i salo što pokriva crijeva,

4. I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri neka izvadi s bubrezima,

5. I neka zapali to svećenik na oltaru na žrtvu ognjenu Gospodinu; to je žrtva za prijestup.

6. Svako muško izmedju svećenika neka je jede; na svetom mjestu neka se jede; svetinja je nad svetinjama.

7. Žrtva je za prijestup kao žrtva za grijeh, jedan je zakon za obje; koji svećenik učini njom očišćenje, njegova je.

8. A kad svećenik prinese čiju žrtvu paljenicu, koža od žrtve koju prinese njegova je.

9. I svaki dar pečen u peći i zgotovljen u kotliću ili u tavi, onoga je svećenika koji ga prinese.

10. I svaki dar zamiješen s uljem ili suh, svijeh je sinova Aronovijeh, kako jednoga tako drugoga.

11. A ovo je zakon za žrtvu zahvalnu, koja se prinese Gospodinu:

12. Ako bi je ko prinosio da zahvali, neka prinese na žrtvu zahvalnu kolače bez kvasca zamiješene s uljem i pogače bez kvasca namazane uljem, i bijeloga brašna popržena s tijem kolačima zamiješenim s uljem.

13. Osim kolača hljeb kiseli neka prinese za prinos svoj sa žrtvom zahvalnom, kojom zahvaljuje.

14. I od svega što prinosi neka prinese po jedno za žrtvu podignutu Gospodinu; i to će biti onoga svećenika koji pokropi krvlju od žrtve zahvalne.

15. A meso od žrtve zahvalne, kojom se zahvaljuje, neka se pojede onaj dan kad se prinese, i neka ne ostaje ništa do jutra.

16. Ako li prinese žrtvu radi zavjeta ili od volje, neka se jede onaj dan kad se prinese; ako li što ostane, neka se pojede sjutradan.

17. Ako li što mesa od te žrtve ostane do trećega dana, neka se sažeže ognjem.

18. Ako li bi ko treći dan jeo mesa od žrtve zahvalne, ne će biti ugodan onaj koji je prinio, niti će mu se ona primiti, nego će biti mrska, i ko bi je god jeo, nosiće grijeh svoj.

19. I meso koje bi se dotaklo čega nečistoga, da se ne jede, nego neka se sažeže ognjem; a drugo meso može jesti ko je god čist.

20. A ko bi jeo mesa od žrtve zahvalne prinesene Gospodinu, a ne bi bio čist, taj da se istrijebi iz naroda svojega.

21. I ko se dotakne čega nečistoga, ili nečista čovjeka ili nečista živinčeta, ili kojega mu drago gada nečistoga, pa jede mesa od žrtve zahvalne prinesene Gospodinu, taj da se istrijebi iz naroda svojega.

22. I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

23. Kaži sinovima Izraelovim, i reci: ne jedite sala od vola ni od ovce ni od koze.

24. Može se uzeti za svaku potrebu salo od živinčeta koje crkne ili ga zvjerka razdre; ali ga ne jedite;

25. Ko li bi jeo salo od stoke koju prinosi čovjek na žrtvu ognjenu Gospodinu, neka se istrijebi iz naroda svojega onaj koji jede.

26. Ni krvi ne jedite u stanovima svojim ni od ptice niti od kojega živinčeta.

27. Svaki koji bi jeo kakovu krv, neka se istrijebi iz naroda svojega.

28. Opet reče Gospodin Mojsiju govoreći:

29. *Kaži sinovima Izraelovim*, i reci: *prinosi žrtvu svoju zahvalnu* Gospodinu, neka donese Gospodinu prinos svoj od žrtve zahvalne.

30. Svojim rukama neka donese što se sažiže Gospodinu, salo s grudima neka donese, i grudi neka se obrnu tamo i amo na žrtvu pred Gospodinom.

31. A svećenik neka zapali salo na oltaru, grudi pak neka budu Aronu i sinovima njegovijem.

32. I desno pleće od svojih žrtava zahvalnih podajte svećeniku da bude žrtva podignuta.

33. A koji izmedju sinova Aronovijeh prinese krv i salo od žrtve zahvalne, njemu neka bude desno pleće.

34. Jer grudi što se obrću i pleće što se podiže uzeh od sinova Izraelovih od svijeh njihovijeh žrtava zahvalnih, i dadoh Aronu svećeniku i sinovima njegovijem zakonom vječnim da se uzimaju od sinova Izraelovih.

35. To je pomazanoga Arona i pomazanih sinova njegovijeh od ognjenih žrtava Gospodinovih od dana kad ih dovede da vrše službu svećeničku Gospodinu.

36. To zapovjedi Gospodin da im od dana kad ih pomaza daju sinovi Izraelovi zakonom vječnim od koljena na koljeno.

37. To je zakon za žrtvu paljenicu, za dar, za žrtvu radi grijeha i za žrtvu radi prijestupa, i za osvećenje i za žrtvu zahvalnu,

38. Što je Gospodin zapovjedio Mojsiju na gori Sinajskoj, kad zapovjedi sinovima Izraelovim u pustinji Sinajskoj da prinose žrtve svoje Gospodinu.

GLAVA 8.

I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Uzmi Arona i sinove njegove s njim i odijelo i ulje pomazanja i tele za žrtvu radi grijeha i dva ovna i kotaricu prijesnijeh hljebova.

3. I saberi sav zbor pred vrata šatoru od sastanka.

4. I učini Mojsije kako mu zapovjedi Gospodin, i sabra se zbor pred vrata šatoru od sastanka.

5. I reče Mojsije zboru: ovo je zapovjedio Gospodin da se učini.

6. I dovede Mojsije Arona i sinove njegove, i opra ih vodom.

7. I obuče mu košulju, i opasa ga pojasom, i ogrnu ga plaštem, i metnu mu svrh njega oplećak, i steže oko njega pojas od oplećka, i opasa ga njim.

8. I metnu na nj naprsnik, a na naprsnik metnu Urim i Tumim.

9. Još mu metnu kapu na glavu, i na kapu metnu sprijed ploču zlatnu, krunu svetu, kao što zapovjedi Gospodin Mojsiju.

10. I uze Mojsije ulje pomazanja, i pomaza šator i sve stvari u njemu i osveti ih.

11. I pokropi njim oltar sedam puta, i pomaza oltar i sve sprave njegove, i umivaonicu i podnožje njezino, da se osveti.

12. I izli ulja pomazanja na glavu Aronu, i pomaza ga da se osveti.

13. I dovede Mojsije sinove Aronove, i obuče im košulje, i opasa ih pojasom, i veza im kapice na glave, kao što mu bješe zapovjedio Gospodin.

14. I dovede tele za grijeh, i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu teletu za grijeh.

15. I zakla ga Mojsije, i uzevši krvi njegove pomaza rogove oltaru u naokolo prstom svojim, i očisti oltar, a ostalu krv izli na podnožje oltaru, i osveti ga da se na njemu čini očišćenje od grijeha.

16. I uze sve salo što je na crijevima, i mrežicu s jetre, i oba bubrega, i salo oko njih, i zapali Mojsije na oltaru.

17. A tele s kožom i s mesom i s balegom spali ognjem iza okola, kao što bješe Gospodin zapovjedio Mojsiju.

18. I dovede ovna za žrtvu paljenicu, i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu ovnu;

19. I zakla ga Mojsije, i pokropi krvlju njegovom oltar ozgo u naokolo.

20. I isjekavši ovna na dijelove zapali Mojsije glavu i dijelove i salo.

21. A crijeva i noge opra vodom, i tako spali Mojsije svega ovna na oltaru; i bi žrtva paljenica za ugodni miris, žrtva ognjena Gospodinu, kao što bješe Gospodin zapovjedio Mojsiju.

22. I dovede drugoga ovna, ovna za posvećenje; i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu ovnu.

23. I zaklavši ga Mojsije uze krvi njegove, i pomaza njom kraj desnoga uha Aronu i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove.

24. I dovede Mojsije sinove Aronove, pa i njima pomaza *istom krvlju kraj desnoga uha i palac desne ruke i palac* desne noge; a ostalu krv izli Mojsije po oltaru u naokolo.

25. Po tom uze salo i rep i sve salo što je na crijevima, i mrežicu s jetre, i oba bubrega, i salo oko njih, i pleće desno,

26. A iz kotarice u kojoj stajahu prijesni hljebovi pred Gospodinom uze jedan kolač prijesan i jedan kolač hljeba s uljem i jednu pogaču, i metnu na salo i na pleće desno.

27. I metnu to sve Aronu u ruke, i sinovima njegovijem u ruke, i obrnu tamo i amo za žrtvu obrtanu pred Gospodinom.

28. Poslije uzevši to iz ruku njihovijeh Mojsije zapali na oltaru svrh žrtve paljenice; to je posvećenje na ugodni miris, žrtva ognjena Gospodinu.

29. I uze Mojsije grudi, i obrnu ih tamo i amo za žrtvu obrtanu pred Gospodinom; i od ovna posvetnoga dopade Mojsiju dio, kao što bješe Gospodin zapovjedio Mojsiju.

30. I uze Mojsije ulja za pomazanje i krvi koja bješe na oltaru, i pokropi Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove s njim; i tako posveti Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove s njim.

31. Po tom reče Mojsije Aronu i sinovima njegovijem: kuhajte to meso na vratima šatora od sastanka, i ondje ga jedite i hljeb posvetni što je u kotarici, kao što sam zapovjedio rekavši: Aron i sinovi njegovi neka jedu to.

32. A što ostane mesa ili hljeba, ognjem sažezite.

33. I ne izlazite s vrata šatora od sastanka sedam dana, dokle se ne navrše dani posvećenja vašega, jer ćete se sedam dana posvećivati.

34. Kako je bilo danas, tako je Gospodin zapovjedio da se čini, da biste se očistili od grijeha.

35. Za to na vratima šatora od sastanka ostanite danju i noću za sedam dana, i izvršite što je Gospodin zapovjedio da izvršite, da ne pomrete, jer mi je tako zapovjedjeno.

36. I Aron i sinovi njegovi učiniše sve što bješe Gospodin zapovjedio preko Mojsija.

GLAVA 9.

U osmi dan sazva Mojsije Arona i sinove njegove i starješine Izraelske.

2. I reče Aronu: uzmi tele za žrtvu radi grijeha i ovna za žrtvu paljenicu, oba zdrava; i prinesi ih pred Gospodinom.

3. A sinovima Izraelovim kaži i reci: uzmite jare za žrtvu radi grijeha, i tele i jagnje, oboje od godine dana, i zdravo, za žrtvu paljenicu,

4. I vola i ovna za žrtvu zahvalnu, da prinesete pred Gospodinom, i dar s uljem zamiješen, jer će vam se danas javiti Gospodin.

5. I uzeše što zapovjedi Mojsije, i donesoše pred šator od sastanka, i pristupivši sav zbor stadoše pred Gospodinom.

6. I reče Mojsije: učinite što je zapovjedio Gospodin, i pokazaće vam se slava Gospodinova.

7. I reče Mojsije Aronu: pristupi k oltaru, i prinesi žrtvu za grijeh svoj i žrtvu svoju paljenicu, i očisti od grijeha sebe i narod; i prinesi žrtvu narodnu i očisti ih od grijeha, kao što je zapovjedio Gospodin.

8. Tada Aron pristupi k oltaru, i zakla tele za se.

9. I sinovi Aronovi dodaše mu krv, a on zamoči prst svoj u krv, i pomaza rogove oltaru, a *ostalu* krv izli na podnožje oltaru.

10. A salo i bubrege i mrežicu s jetre od žrtve za grijeh zapali na oltaru, kao što bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju.

11. A meso i kožu sažeže ognjem iza okola.

12. Po tom zakla žrtvu svoju paljenicu, i sinovi Aronovi dodaše mu krv od nje, i pokropi njom oltar ozgo u naokolo.

13. I dodaše mu žrtvu paljenicu isječenu na dijelove zajedno s glavom, i zapali je na oltaru.

14. I opravši crijeva i noge od nje, zapali ih na oltaru svrh žrtve paljenice.

15. Po tom prinese žrtvu narodnu: uze jare za grijeh koje bješe za narod, i zakla ga, i prinese za grijeh kao i prvo.

16. Iza toga prinese i žrtvu paljenicu, i svrši po zakonu.

17. Prinese i dar, i uzevši od njega punu šaku zapali na oltaru svrh jutrenje žrtve paljenice.

18. Po tom zakla vola i ovna na žrtvu zahvalnu za narod; i dodaše mu sinovi Aronovi krv, i pokropi njom oltar ozgo u naokolo.

19. Pa mu dodaše i salo od vola, i od ovna rep, i salo što pokriva crijeva, i bubrege i mrežicu s jetre,

20. I metnuše sve salo na grudi, i zapali salo na oltaru.

21. A grudi i desno pleće obrnu Aron tamo i amo na žrtvu obrtanu pred Gospodinom, kao što bješe Gospodin zapovjedio Mojsiju.

22. Tada podiže Aron ruke svoje prema narodu, i blagoslovi ih; i sidje svršiv žrtvu za grijeh i žrtvu paljenicu i žrtvu zahvalnu.

23. Po tom udje Mojsije s Aronom u šator od sastanka, a kad opet izadjoše blagosloviše narod; i slava se Gospodinova pokaza svemu narodu.

24. Jer dodje oganj od Gospodina, i spali na oltaru žrtvu paljenicu i salo. I vidjevši to sav narod povika i pade ničice.

GLAVA 10.

A sinovi Aronovi Nadab i Abiju uzevši svaki svoju kadionicu metnuše ognja u njih i na oganj metnuše kâd, i prinesoše pred Gospodinom oganj tudj, a to im ne bješe zapovjedio.

2. Tada dodje oganj od Gospodina i udari ih, te pogiboše pred Gospodinom.

3. Tada reče Mojsije Aronu: to je što je kazao Gospodin govoreći: u onima koji pristupaju k meni biću svet i pred cijelim narodom proslaviću se. A Aron oćutje.

4. A Mojsije dozva Mizaela i Elizafana sinove Ozijela strica Aronova, i reče im: hodite i iznesite braću svoju ispred svetinje na polje iz okola.

5. I pristupiše i iznesoše ih u košuljama njihovijem na polje iz okola, kao što reče Mojsije.

6. Tada reče Mojsije Aronu i Eleazaru i Itamaru, sinovima njegovijem: nemojte otkrivati glava svojih, ni haljina svojih razdirati, da ne izginete i da se *Gospodin* ne razgnjevi na sav zbor: nego braća vaša, sav rod Izraelov, neka plače radi požara koji učini Gospodin.

7. I s vrata šatora od sastanka nemojte izlaziti, da ne izginete, jer je na vama ulje pomazanja Gospodinova. I učiniše po riječi Mojsijevoj.

8. I Gospodin reče Aronu govoreći:

9. Vina i silovita pića nemoj piti ti ni sinovi tvoji s tobom, kad ulazite u šator od sastanka da ne izginete. To neka

vam je uredba vječna od koljena na koljeno,

10. Da biste mogli raspoznavati šta je sveto šta li nije, i šta je čisto šta li nečisto;

11. I da biste učili sinove Izraelove svijem uredbama koje im je kazao Gospodin preko Mojsija.

12. A Mojsije reče Aronu i Eleazaru i Itamaru sinovima njegovijem koji ostaše: uzimajte dar što ostane od ognjenih žrtava Gospodinovih, i jedite s hljebom prijesnijem kod oltara; jer je svetinja nad svetinjama.

13. Za to ćete ga jesti na svetom mjestu, jer je dio tvoj i dio sinova tvojih od ognjenih žrtava Gospodinovih; jer mi je tako zapovjedjeno.

14. A grudi od žrtve obrtane i pleće od žrtve podizane jedite na čistom mjestu, ti i sinovi tvoji i kćeri tvoje s tobom; jer je taj dio dan tebi i sinovima tvojim od zahvalnih žrtava sinova Izraelovih.

15. Pleće od žrtve podizane i grudi od žrtve obrtane donosiće se sa salom što se sažiže, da se obrne tamo i amo pred Gospodinom, i biće tvoje i sinova tvojih s tobom zakonom vječnijem, kao što je zapovjedio Gospodin.

16. I Mojsije potraži jare za grijeh; ali gle, bješe izgorjelo; za to se razgnjevi na Eleazara i na Itamara sinove Aronove koji ostaše, i reče:

17. Za što ne jedoste žrtve za grijeh na svetom mjestu? svetinja je nad svetinjama, i dade vam je *Gospodin* da nosite grijeh svega zbora, da bi se očistili od grijeha pred Gospodinom.

18. A eto krv njezina nije unesena u svetinju; valjaše vam je jesti na svetom mjestu, kao što sam zapovjedio.

19. Tada reče Aron Mojsiju: eto, danas prinesoše žrtvu svoju za grijeh i žrtvu svoju paljenicu pred Gospodinom, i to mi se dogodi. A da sam danas jeo žrtve za grijeh, bi li bilo po volji Gospodinu?

20. Kad to ču Mojsije, prista na to.

GLAVA 11.

I reče Gospodin Mojsiju i Aronu govoreći im:

2. Kažite sinovima Izraelovijem i recite: ovo su životinje koje ćete jesti izmedju svijeh životinja na zemlji:

3. Što god ima papke i papci su mu razdvojeni i preživa izmedju životinja, to jedite.

4. Ali onijeh što samo preživaju ili što samo imaju papke razdvojene, ne jedite, kao što je kamila, jer preživa ali nema papaka razdvojenijeh; da vam je nečista;

5. I pitomi zec, jer preživa ali nema papaka razdvojenijeh; nečist da vam je;

6. I zec divlji, jer preživa ali nema papaka razdvojenijeh; nečist da vam je;

7. I svinja, jer ima papke razdvojene ali ne preživa; nečista da vam je.

8. Mesa od njih ne jedite niti se strva njihova dodijevajte; jer vam je nečisto.

9. A izmedju svega što je u vodi ovo jedite: što god ima pera i ljusku u vodi, po moru i po rijekama, jedite.

10. A što nema pera i ljuske u moru i u rijekama izmedju svega što se miče po vodi i živi u vodi, da vam je gadno.

11. Gadno da vam je; mesa da im ne jedete, i na strv njihov da se gadite.

12. Što god nema pera i ljuske u vodi, to da vam je gadno.

13. A izmedju ptica ove da su vam gadne i da ih ne jedete: orao i jastrijeb i morski orao,

14. Eja i kraguj po svojim vrstama,

15. I svaki gavran po svojim vrstama,

16. I sovuljaga i ćuk i liska i kobac po svojim vrstama,

17. I buljina i gnjurac i ušara,

18. I labud i gem i svraka,

19. I roda i čaplja po svojim vrstama, i pupavac i ljiljak.

20. Što god gamiže a ima krila i ide na četiri noge, da vam je gadno.

21. Ali izmedju svega što gamiže a ima krila i ide na četiri noge jedite što ima stegna na nogama svojim, kojima skače po zemlji.

22. Izmedju njih jedite ove: arba po vrstama njegovim, salema po vrstama njegovim, argola po vrstama njegovim i agava po vrstama njegovim.

23. A što još gamiže a ima krila i četiri noge, da vam je gadno.

24. I o njih ćete se oskvrniti; ko se god dotakne mrtva tijela njihova, da je nečist do večera.

25. I ko bi god nosio mrtva tijela njihova, neka opere haljine svoje, i da je nečist do večera.

26. Svaka životinja koja ima papke

nerazdvojene i ne preživa, da vam je nečista; ko ih se god dotakne, da je nečist.

27. I što god ide na šapama izmedju svijeh životinja četveronogih, da vam je nečisto; ko bi se dotakao strva njihova, da je nečist do večera.

28. I ko bi nosio strv njihov, neka opere haljine svoje, i da je nečist do večera; to da vam je nečisto.

29. I izmedju životinja koje pužu po zemlji da su vam nečiste: lasica i miš i kornjača po svojim vrstama,

30. I jež i gušter i tvor i puž i krtica.

31. To vam je nečisto izmedju životinja koje pužu; ko ih se dotakne mrtvijeh, da je nečist do večera.

32. I svaka stvar na koju padne koje od njih mrtvo biće nečista, bila sprava drvena ili haljina ili koža ili torba, i svaka stvar koja treba za kakav posao, neka se metne u vodu, i da je nečista do večera, poslije da je čista.

33. A svaki sud zemljani, u koji padne što od toga, i što god u njemu bude, biće nečist, i razbijte ga.

34. I svako jelo što se jede, ako na njega dodje onaka voda, da je nečisto, i svako piće što se pije u svakom takom sudu, da je nečisto.

35. I na što bi palo što od tijela njihova mrtva sve da je nečisto, i peć i ognjište neka se razvali, jer je nečisto, i neka vam je nečisto.

36. A studenac i ubao, gdje se voda skuplja, biće čist; ali što se dotakne strva njihova, biće nečisto.

37. Ako li što od strva njihova padne na sjeme, koje se sije, ono će biti čisto.

38. Ali ako bude polito sjeme vodom, pa onda padne što od strva njihova na sjeme, da vam je nečisto.

39. I kad ugine životinja od onijeh koje jedete, ko se dotakne strva njezina, da je nečist do večera.

40. A ko bi jeo od strva njezina, neka opere haljine svoje i da je nečist do večera; i ko bi odnio strv njezin, neka opere haljine svoje, i da je nečist do večera.

41. I sve što puže po zemlji, da vam je gadno, da se ne jede.

42. Što god ide na trbuhu i što god ide na četiri noge ili ima više noga izmedju svega što puže po zemlji, to ne jedite, jer je gad.

43. Nemojte se poganiti ničim što gamiže, i nemojte se skvrniti njima, da ne budete nečisti s njih.

44. Jer ja sam Gospodin Bog vaš; za to se osvećujte i budite sveti, jer sam ja svet; i nemojte se skvrniti ničim što puže po zemlji.

45. Jer ja sam Gospodin, koji sam vas izveo iz zemlje Egipatske, da vam budem Bog: budite dakle sveti, jer sam ja svet.

46. Ovo je zakon za zvijeri i za ptice i za sve životinje što se miču po vodi, i za svaku dušu živu koja puže po zemlji,

47. Da se raspoznaje nečisto od čistoga i životinja koja se jede od životinje koja se ne jede.

GLAVA 12.

I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izraelovijem, i reci: kad žena zatrudni i rodi muško, nečista da je sedam dana; kao u dane kad se odvaja radi nemoći svoje, biće nečista.

3. A u osmi dan neka se obreže dijete.

4. A ona još trideset i tri dana neka ostane čisteći se od krvi; ni jedne svete stvari da se ne dodijeva i u svetinju da ne ide dok se ne navrše dani čišćenja njezina.

5. A kad rodi žensko, onda da je nečista dvije nedjelje dana, kao i kad se odvaja radi nemoći svoje, i šezdeset i šest dana neka ostane čisteći se od krvi.

6. A kad se navrše dani čišćenja njezina radi sina ili radi kćeri, neka donese svećeniku na vrata šatora od sastanka jagnje od godine za žrtvu paljenicu, i golupče ili grlicu za žrtvu radi grijeha.

7. I *svećenik* će prinijeti žrtvu pred Gospodinom, i očistiće je od grijeha njezina; i tako će se očistiti od tečenja krvi svoje. To je zakon za ženu kad rodi muško ili žensko.

8. Ako li ne može dati jagnjeta, onda neka uzme dvije grlice ili dva golubića, jedno za žrtvu paljenicu a drugo za žrtvu radi grijeha; i očistiće je svećenik od grijeha njezina, i biće čista.

GLAVA 13.

Još te reče Gospodin Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Čovjek u kojega bi na koži tijela njegova bio otok ili krasta ili bubuljica, i bilo bi na koži tijela njegova nalik na gubu, neka se dovede k Aronu svećeniku ili k jednome od sinova njegovijeh svećenika.

niku ili ka kojemu sinu njegovu svećeniku.

3. I neka svećenik vidi boljeticu na koži tijela njegova; ako dlaka na boljetici bude pobijeljela i boljetica bude na oči niža od ostale kože tijela njegova, onda je guba; pa kad je vidi svećenik proglasiće ga da je nečist.

4. Ako li bude bijela bubuljica na koži tijela njegova i ne bude na oči niža od ostale kože niti dlaka na njoj pobijeljela, onda neka zatvori svećenik za sedam dana čovjeka s takom boljeticom.

5. A sedmoga dana neka ga vidi svećenik; ako opazi da je boljetica ostala kako je bila i nije se dalje razišla po koži, neka ga zatvori svećenik opet za sedam dana.

6. I neka ga svećenik opet vidi sedmoga dana, pa ako opazi da se boljetica smanjala i nije se dalje razišla po koži, proglasiće ga svećenik da je čist; krasta je; i on neka opere haljine svoje i biće čist.

7. Ako li se dalje raširi krasta po koži njegovoj, po što ga svećenik vidi i proglasi da je čist, na novo neka se pokaže svećeniku.

8. Ako vidi svećenik da se krasta raširila po koži njegovoj, proglasiće svećenik da je nečist; guba je.

9. Kad je guba na čovjeku, neka ga dovedu k svećeniku.

10. I svećenik neka ga vidi; ako bude bijel otok na koži i dlaka bude pobijeljela, ako bi i zdravo meso bilo na otoku,

11. Guba je zastarjela na koži tijela njegova; za to će ga svećenik proglasiti da je nečist, i ne će ga zatvoriti, jer je nečist.

12. Ako li se guba izaspe po koži i pokrije svu kožu čovjeku od glave do pete, gdje bi god svećenik očima pogledao,

13. Kad svećenik vidi da je guba pokrila svu kožu na njemu, proglasiće da je čovjek čist, jer je sve pobijeljelo, pa je čist.

14. Ali ako se pokaže na njemu divlje meso, biće nečist.

15. Pa kad svećenik vidi divlje meso, proglasiće ga da je nečist; ono je divlje meso nečisto, guba je.

16. A kad bi se divlje meso promijenilo i pobijeljelo, neka dodje k svećeniku.

17. I kad vidi svećenik da je boljetica pobijeljela, svećenik će proglasiti da je čist; čist je.

18. Kad u koga na koži bude čir, pa prodje,

19. A poslije na mjestu gdje je bio čir izadje otok bijel ili bubuljica bijela i crvenkasta, neka se pokaže svećeniku.

20. Ako svećenik vidi da je na oči niža od ostale kože i dlaka na njoj pobijeljela, proglasiće ga svećenik da je nečist, guba je, izašla je iz čira.

21. Ako li svećenik gledajući vidi da nije dlaka na njoj pobijeljela niti je niža od kože, nego se smanjala, onda će ga zatvoriti svećenik za sedam dana.

22. Ako se raširi po koži, onda će ga svećenik proglasiti da je nečist; bolest je.

23. Ako li ostane na svom mjestu bubuljica i ne raširi se, požiljak je od čira; za to će svećenik proglasiti da je čist.

24. Ako se ko po koži ožeže ognjem, pa po što se zaliječi ostane bubuljica bijela i crvenkasta ili samo bijela,

25. Neka ga vidi svećenik; ako dlaka na bubuljici bude pobijeljela i ako na oči bude niža nego koža, guba je, izašla je iz ožegline; za to će ga svećenik proglasiti da je nečist; guba je.

26. Ako li svećenik vidi da na bubuljici nema bijele dlake niti je niža od kože, nego se smanjala, zatvoriće ga za sedam dana.

27. Pa će je sedmoga dana pogledati svećenik; ako se bude raširila po koži, tada će ga svećenik proglasiti da je nečist; guba je.

28. Ako li bubuljica bude ostala na svom mjestu, i ne bude se raširila po koži, nego se smanjala, onda je rana od toga što se ožegao; za to će svećenik proglasiti da je čist, jer je požiljak od ožegline.

29. Ako u čovjeka ili u žene bude boljetica na glavi ili na bradi,

30. Svećenik neka vidi boljeticu; ako na oči bude niža od ostale kože i na njojzi dlaka žućkasta i tanka, svećenik će proglasiti da je nečist; ospa je, guba na glavi ili na bradi.

31. A kad svećenik vidi boljeticu, i opazi da na oči nije niža od ostale kože i da nema na njoj crne dlake, tada će

zatvoriti svećenik za sedam dana onoga
na kom je ospa.
32. Pa kad svećenik sedmi dan vidi a
ospa se nije dalje razišla niti dlaka na
njoj požutjela, niti je na oči ospa niža
od kože,
33. Tada neka se obrije, ali ospu da
ne obrije, i svećenik neka zatvori još
za sedam dana onoga na kom je ospa.
34. I sedmoga dana neka svećenik o-
pet vidi ospu; ako opazi da se ospa nije
dalje razišla po koži niti je na oči niža
od ostale kože, tada će ga proglasiti sve-
ćenik da je čist, pa neka opere haljine
svoje, i biće čist.
35. Ako li se raširi ospa po koži, po što
bude proglašen da je čist,
36. Tada neka ga vidi svećenik; ako
se bude raširila ospa po koži, neka više
ne gleda svećenik ima li žutijeh dlaka;
nečist je.
37. Ako li opazi da je ospa ostala gdje
je bila i da je crna dlaka izrasla po njoj,
zaliječila se ospa, čist je, i svećenik će
proglasiti da je čist.
38. Kad u čovjeka ili u žene budu bu-
buljice po koži tijela njihova, bubuljice
bijele,
39. Svećenik neka vidi; ako na koži
tijela njihova budu bijele bubuljice ma-
le, bijela je ospa, izašla po koži, čist je.
40. Kome opadne kosa s glave, ćelav
je, čist je.
41. Ako mu sprijeda opadne kosa
s glave, pola je ćelav, i čist je.
42. Kad na glavi sa svijem ćelavoj ili
pola ćelavoj bude bijela i crvenkasta
boljetica, guba je, izašla na glavi svoj
ćelavoj ili pola ćelavoj.
43. I neka ga vidi svećenik; ako opazi
da je bijel i crvenkast otok na glavi
svoj ćelavoj ili pola ćelavoj nalik na
gubu po koži ostaloga tijela,
44. Čovjek je gubav, nečist je, i sve-
ćenik će ga proglasiti da je nečist; gu-
ba mu je na glavi.
45. A gubavac na kom je ta bolest,
neka ide u haljinama razdrtijem i go-
loglav, i usta neka zastre, i neka viče:
nečist, nečist.
46. Dokle je god bolest na njemu, neka
bude nečist; nečist je, neka živi sam,
iza okola neka mu bude stan.
47. I ako na haljini bude guba, na ha-
ljini vunenoj ili lanenoj,
48. Ili na osnovi ili na poučici od lana
ili od vune, ili na koži, ili na čem god
od kože,
49. I ako boljetica bude zelenkasta ili
crvenkasta na haljini ili na koži ili na
osnovi ili na poučici ili na čem god od
kože, guba je, i neka se pokaže sve-
ćeniku.
50. I kad vidi svećenik bolest, neka
zatvori za sedam dana stvar na kojoj
je guba.
51. I sedmoga dana ako vidi da se da-
lje razišla bolest po haljini ili po osnovi
ili po poučici ili po koži ili po čemu god
od kože, ljuta je guba bolest ona, stvar
je nečista.
52. Za to neka spali onu haljinu ili
osnovu ili poučicu od vune ili od lana,
ili što god bude od kože, na čem bude
bolest; jer je ljuta guba, ognjem neka
se spali.
53. Ako li opazi svećenik da se bolest
nije raširila po haljini ili po osnovi ili
po poučici, ili po čemu god od kože,
54. Tada neka zapovjedi svećenik da
se opere ono na čem je bolest, pa onda
neka zatvori opet za sedam dana.
55. Pa neka vidi svećenik po što se
opere stvar na kojoj je bolest, i ako o-
pazi da bolest nije promijenila boje svo-
je, ako se i ne bude dalje razišla, stvar
je nečista, spali je ognjem; jer je ljuta
guba na gornjoj i na donjoj strani.
56. Ako li vidi svećenik da se mjesto
smanjalo po što je oprano, onda neka
ga otkine od haljine ili od kože ili od
osnove ili od poučice.
57. Ako li se opet pokaže na haljini
ili na osnovi ili na poučici ili na čem
god od kože, guba je koja se širi, o-
gnjem spali ono na čem bude.
58. A haljinu ili osnovu ili poučicu ili
što mu drago od kože, kad opereš pa
otide s njega ta bolest, operi još jednom,
i biće čisto.
59. Ovo je zakon za gubu na haljini
vunenoj ili lanenoj, ili na osnovi ili na
poučici, ili na čem god od kože, kako se
može znati je li što čisto ili nečisto.

GLAVA 14.

Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:
2. Ovo je zakon za gubavca kad se
čisti: neka se dovede k svećeniku,
3. A svećenik neka izadje iza okola;

i ako vidi da je izliječena guba na gubavcu,

4. Onda će zapovjediti svećenik onome, koji se čisti, da uzme dva vrapca živa čista, i drvo cedrovo i crvca i isopa.

5. I neka zapovjedi svećenik, da se jedan vrabac zakolje nad sudom zemljanim nad vodom živom.

6. Pa neka uzme živoga vrapca i drvo cedrovo i crvac i isop, i sve to zajedno sa živijem vrapcem neka zamoči u krv od vrapca zaklanoga nad vodom živom.

7. I neka pokropi sedam puta onoga, koji se čisti od gube, i neka ga proglasi da je čist, i neka pusti živoga vrapca u polje.

8. Tada, koji se čisti neka opere haljine svoje i obrije sve dlake svoje, i neka se okupa u vodi, i biće čist; po tom neka udje u òkō, ali da stoji na polju ne ulazeći u svoj šator sedam dana.

9. A u sedmi dan neka obrije sve dlake svoje, glavu i bradu i obrve nad očima, i sve dlake svoje neka obrije, i neka opere haljine svoje, pa neka se okupa u vodi, i biće čist.

10. A u osmi dan neka uzme dva jagnjeta zdrava i jednu ovcu od godine zdravu i tri desetine *efe* bijeloga brašna zamiješena s uljem za dar, i jedan log ulja.

11. A svećenik koji ga čisti neka postavi onoga koji se čisti zajedno s tijem stvarima pred Gospodinom na vratima šatora od sastanka.

12. I uzevši svećenik jedno jagnje neka ga prinese na žrtvu za prijestup zajedno s logom ulja, i neka obrne tamo i amo pred Gospodinom na žrtvu obrtanu.

13. A poslije neka zakolje jagnje na mjestu gdje se kolje žrtva za grijeh i žrtva, paljenica, na svetom mjestu, jer žrtva za prijestup pripada svećeniku kao i žrtva za grijeh; svetinja je nad svetinjama.

14. Tada neka svećenik uzme krvi od žrtve za prijestup i pomaže kraj desnoga uha onome koji se čisti i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove.

15. Po tom neka uzme svećenik od loga ulja i nalije na dlan svoj lijevi.

16. Pa neka zamoči svećenik prst od desne ruke svoje u ulje što mu je na lijevom dlanu, i neka pokropi uljem s prsta svojega sedam puta pred Gospodinom.

17. A ostalijem uljem što mu je na dlanu neka pomaže svećenik kraj desnoga uha onome koji se čisti, i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove po krvi od žrtve za prijestup.

18. A što još ostane ulja na dlanu svećeniku onijem neka namaže glavu onome koji se čisti, i tako će ga očistiti svećenik pred Gospodinom.

19. Po tom neka svećenik prinese žrtvu za grijeh, i očistiće onoga koji se čisti od svoje nečistote; a poslije neka zakolje žrtvu paljenicu.

20. I neka prinese svećenik žrtvu paljenicu zajedno s darom na oltaru; i tako će ga očistiti, i biće čist.

21. Ali ako je siromah te ne može donijeti toliko, onda neka uzme jedno jagnje za žrtvu radi prijestupa da se prinese žrtva obrtana za očišćenje njegovo, i jednu desetinu *efe* bijeloga brašna zamiješena s uljem za dar, i log ulja,

22. I dvije grlice ili dva golubića, koje može priskrbiti, da bude jedno žrtva za grijeh a drugo žrtva paljenica.

23. I to neka donese u osmi dan svojega čišćenja svećeniku na vrata šatora od sastanka pred Gospodinom.

24. Tada svećenik neka uzme jagnje za prijestup i log ulja, i to neka svećenik obrne pred Gospodinom za žrtvu obrtanu.

25. I neka zakolje jagnje za žrtvu radi prijestupa, i uzevši svećenik krvi od žrtve za prijestup neka pomaže kraj desnoga uha onome koji se čisti i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove.

26. I ulja neka nalije svećenik na dlan svoj lijevi,

27. Pa neka zamoči prst od desne ruke svoje u ulje što mu je na lijevom dlanu, i pokropi njim sedam puta pred Gospodinom.

28. I uljem što mu je na dlanu neka pomaže svećenik kraj desnoga uha onome koji se čisti, i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove po mjestu gdje je krv od žrtve za prijestup.

29. A što ostane ulja na dlanu svećeniku, onijem neka namaže glavu onome koji se čisti; i tako će ga očistiti pred Gospodinom.

30. Tako neka učini i s jednom grlicom ili golupčetom od onijeh koje priskrbi.

31. Što je priskrbio, jedno će biti žrtva za grijeh a drugo žrtva paljenica s darom; i tako će svećenik očistiti pred Gospodinom onoga koji se čisti.

32. To je zakon za gubavca koji ne može priskrbiti svega što treba za očišćenje.

33. I reče Gospodin Mojsiju i Aronu govoreći:

34. Kad dodjete u zemlju Hanansku, koju ću vam ja dati da je vaša, pa kad pustim gubu na koju kuću u zemlji koju ćete držati,

35. Onda onaj, čija je kuća neka dodje i javi svećeniku govoreći: čini mi se kao da je guba na kući.

36. A svećenik neka zapovjedi da se isprazni kuća prije nego on dodje da vidi gubu, da se ne bi oskvrnilo što je u kući; po tom neka dodje svećenik da vidi kuću.

37. Pa kad vidi bolest, ako bude bolest na zidovima kućnim kao rupice zelenkaste ili crvenkaste i na oči niže od zida,

38. Neka izadje svećenik iz kuće one na vrata kućna, i zatvori kuću za sedam dana.

39. Poslije opet neka dodje svećenik u sedmi dan, pa ako vidi da se bolest dalje razišla po zidovima kućnim,

40. Zapovjediće svećenik da povade kamenje na kom je bolest i da ga bace iza grada na mjesto nečisto.

41. A kuću zapovjediće da ostružu iznutra svuda u naokolo, i prah što sastružu da prospu iza grada na mjesto nečisto,

42. I da uzmu drugo kamenje i uglave na mjesto gdje je bilo predjašnje kamenje; tako i blato drugo uzevši da olijepe kuću.

43. Ako se povrati bolest i opet izraste po kući, po što se povadi kamenje i ostruže kuća i na novo olijepi,

44. Tada došav svećenik ako vidi da se bolest razišla po kući, ljuta je guba na kući, nečista je.

45. Neka se razruši ona kuća, kamenje i drva i sav lijep od one kuće, i neka se iznese iza grada na mjesto nečisto.

46. A ko bi ušao u kuću onu dok je *stvorena*, da je nečist do večera.

47. I ko bi spavao u onoj kući, neka opere haljine svoje; tako i ko bi jeo u onoj kući, neka opere haljine svoje.

48. Ako li svećenik došav vidi da se nije bolest razišla po kući po što je kuća na novo olijepljena, neka proglasi svećenik da je čista, jer se izliječila bolest.

49. I neka uzme da bi se kuća očistila dva vrapca i drvo cedrovo i crvca i isopa,

50. I neka zakolje jednoga vrapca nad sudom zemljanim nad vodom živom.

51. Pa neka uzme drvo cedrovo i isop i crvac i drugoga vrapca živoga, i neka zamoči u krv od zaklanoga vrapca i u vodu živu, i pokropi kuću sedam puta.

52. I tako će očistiti kuću onu krvlju vrapčijom i vodom živom i vrapcem živijem i drvetom cedrovijem i isopom i crvcem.

53. Pa onda neka pusti vrapca živoga iza grada u polje; i očistiće kuću i biće čista.

54. Ovo je zakon za svaku gubu i za ospu,

55. Za gubu na haljini i na kući,

56. I za otok i za krastu i za bubuljicu,

57. Da se zna kad je ko nečist i kad je ko čist. To je zakon za gubu.

GLAVA 15.

Još reče Gospodin Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Kažite sinovima Izraelovim i recite im: kome čovjeku teče sjeme od tijela njegova, nečist je;

3. A ovaka je nečistota njegova od toga tečenja: ako ispusti tijelo njegovo tečenje svoje, ili se ustavi tečenje u tijelu njegovu, nečistota je na njemu.

4. Svaka postelja na koju leže onaj kome teče sjeme, da je nečista; i sve na što sjede, da je nečisto.

5. I ko se god dotakne postelje njegove, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

6. I ko sjede na ono na čem je sjedio onaj kome teče sjeme, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

7. I ko se dotakne tijela onoga kome teče sjeme, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

8. I ako onaj kome teče sjeme pljune na čistoga, on neka opere haljine svoje

i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

9. I svako sedlo na kom bi sjedio onaj kome teče sjeme, da je nečisto.

10. I ko bi se dotakao čega god što je bilo pod njim, da je nečist do večera; i ko bi što takovo nosio, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera.

11. I koga bi se dotakao onaj kome teče sjeme ne opravši ruku svojih vodom, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera.

12. I sud zemljani kojega bi se dotakao onaj kome teče sjeme, neka se razbije, a drveni sud neka se opere vodom.

13. A kad se onaj kome teče sjeme očisti od tečenja svojega, neka broji sedam dana po što se očisti, i neka opere haljine svoje i neka tijelo svoje opere vodom živom, i biće čist.

14. A u osmi dan neka uzme dvije grlice ili dva golubića, i neka dodje pred Gospodina na vrata šatora od sastanka, i neka ih da svećeniku.

15. A svećenik neka prinese jedno od njih na žrtvu za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu; tako će ga očistiti svećenik pred Gospodinom od tečenja njegova.

16. I čovjek kome izadje sjeme kad spava sa ženom neka opere vodom cijelo tijelo svoje, i biće nečist do večera.

17. I svaka haljina i svaka koža na kojoj bude tako sjeme, neka se opere vodom i biće nečisto do večera.

18. I žena kod koje bude spavao taki čovjek, i ona i on neka se okupaju u vodi i biće nečisti do večera.

19. A žena kad ima vrijeme, kad ide krv od tijela njezina, neka se odvaja sedam dana, i ko je se god dotakne, da je nečist do večera.

20. I na što god legne dok se odvaja, da je nečisto, i na što god sjede, da je nečisto.

21. I ko se dotakne postelje njezine, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

22. I ko se dotakne čega na čem je ona sjedjela, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

23. I što bi god bilo na postelji njezinoj ili na čem je ona sjedjela, pa se ko dotakne toga, da je nečist do večera.

24. A ko bi spavao s njom te bi nečistota njezina došla na nj, da je nečist sedam dana, i postelja na kojoj leži da je nečista.

25. A žena od koje bi išla krv dugo vremena ili osim običnoga vremena ili u obično vrijeme ali duže, dokle god teče nečistota njezina biće nečista kao u vrijeme kad se odvaja.

26. Postelja na kojoj leži dokle joj god krv ide, da joj je kao postelja kad se odvaja; i na čem bi god sjedjela da je nečisto kao što je nečisto kad se odvaja.

27. I ko se god dotakne tijeh stvari, nečist je; za to neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera.

28. A kad se očisti od tečenja krvi svoje, neka broji sedam dana, pa onda da je čista.

29. I u osmi dan neka uzme dvije grlice ili dva golubića, i neka ih odnese svećeniku na vrata šatora od sastanka.

30. I neka svećenik prinese jedno na žrtvu za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu, i očistiće je svećenik pred Gospodinom od tečenja nečistote njezine.

31. Tako ćete odlučivati sinove Izraelove od nečistota njihovijeh, da ne ginu s nečistota svojih skvrneći šator moj što je usred njih.

32. To je zakon za onoga kome teče sjeme i kome izadje sjeme kad spava sa ženom, te bude nečist,

33. I za ženu kad boluje od tečenja krvi svoje, i za svakoga koji boluje od tečenja svoga, bilo muško ili žensko, i za čovjeka koji bi ležao s nečistom.

GLAVA 16.

I reče Gospodin Mojsiju po što pogiboše dva sina Aronova, a pogiboše kad pristupiše pred Gospodina.

2. I kaza Gospodin Mojsiju: reci Aronu bratu svojemu da ne ulazi u svako doba u svetinju za zavjes pred zaklopac koji je na kovčegu, da ne pogine, jer ću se u oblaku nad zaklopcem javljati.

3. S ovijem neka ulazi Aron u svetinju: s juncem za žrtvu radi grijeha i s ovnom za žrtvu paljenicu.

4. Svetu košulju lanenu neka obuče, i gaće lanene neka su na tijelu njegovu, i neka se opaše pojasom lanenijem i kapu lanenu neka metne na glavu; to su haljine svete, i neka opere tijelo svoje vodom, pa onda neka ih obuče.

5. A od zbora sinova Izraelovih neka uzme dva jarca za žrtvu radi grijeha, i jednoga ovna za žrtvu paljenicu.

6. I neka prinese Aron junca svojega na žrtvu za grijeh i očisti sebe i dom svoj.

7. Po tom neka uzme dva jarca, i neka ih metne pred Gospodina na vrata šatora od sastanka.

8. I neka Aron baci ždrijeb za ta dva jarca, jedan ždrijeb Gospodinu a drugi ždrijeb Azazelu.

9. I neka Aron prinese na žrtvu jarca na kojega padne ždrijeb Gospodinov, neka ga prinese na žrtvu za grijeh.

10. A jarca na kojega padne ždrijeb Azazelov neka metne živa pred Gospodina, da učini očišćenje na njemu, pa neka ga pusti u pustinju Azazelu.

11. I neka Aron prinese junca svojega na žrtvu za grijeh i očisti sebe i dom svoj, i neka zakolje junca svojega na žrtvu za grijeh.

12. I neka uzme kadionicu punu žeravice s oltara, koji je pred Gospodinom, i pune pregršti kāda mirisnoga istucanoga, i neka unese za zavjes.

13. I neka metne kād na oganj pred Gospodinom, da dim od kāda zakloni zaklopac koji je na svjedočanstvu; tako ne će poginuti.

14. Poslije neka uzme krvi od junca i pokropi s prsta svojega po zaklopcu prema istoku, a pred zaklopcem neka sedam puta pokropi tom krvlju s prsta svojega.

15. I neka zakolje jarca na žrtvu za grijeh narodni, i neka unese krv njegovu za zavjes; i neka učini s krvlju njegovom kao što je učinio s krvlju junčijom, i pokropi njom po zaklopcu i pred zaklopcem.

16. I tako će očistiti svetinju od nečistota sinova Izraelovih i od prijestupa njihovijeh u svijem grijesima njihovijem; tako će učiniti i u šatoru od sastanka, koji je medju njima usred nečistota njihovijeh.

17. A niko da ne bude u šatoru od sastanka kad on udje da čini očišćenje u svetinji, dokle ne izadje i svrši očišćenje za se i za dom svoj i za sav zbor Izraelski.

18. A neka izadje k oltaru koji je pred Gospodinom, i očisti ga; i uzevši krvi od *junca i krvi od jarca* neka pomaže *rogove oltaru u naokolo;*

19. I neka ga pokropi ozgo istom krvlju s prsta svojega sedam puta; tako će ga očistiti i posvetiti od nečistota sinova Izraelovijeh.

20. A kad očisti svetinju i šator od sastanka i oltar, tada neka dovede jarca živoga.

21. I metnuvši Aron obje ruke svoje na glavu jarcu živomu, neka ispovjedi nad njim sva bezakonja sinova Izraelovih i sve prijestupe njihove u svijem grijesima njihovijem, i metnuvši ih na glavu jarcu neka ga da čovjeku spremnom da ga istjera u pustinju.

22. I jarac će odnijeti na sebi sva bezakonja njihova u pustinju; i pustiće onoga jarca u pustinju.

23. Po tom neka opet udje Aron u šator od sastanka i svuče haljine lanene koje je obukao kad je išao u svetinju, i ondje neka ih ostavi.

24. Pa neka opere tijelo svoje na svetom mjestu i obuče svoje haljine; i izašav neka prinese svoju žrtvu paljenicu i narodnu žrtvu paljenicu, i očisti sebe i narod.

25. A salo od žrtve za grijeh neka zapali na oltaru.

26. A ko odvede jarca za Azazela, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka udje u òkō.

27. A junca za grijeh i jarca za grijeh, od kojih je krv unesena da se učini očišćenje u svetinji, neka iznesu na polje iz okola, i neka spale ognjem kože njihove i meso njihovo i balegu njihovu.

28. A ko ih spali, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka dodje u òkō.

29. I ovo neka vam bude vječna uredba: deseti dan sedmoga mjeseca mučite duše svoje, i ne radite nikakoga posla, ni domorodac ni došljak koji se bavi medju vama.

30. Jer u taj dan biva očišćenje za vas, da se očistite; bićete očišćeni od svijeh grijeha svojih pred Gospodinom.

31. To neka vam je počivanje subotno, i mučite duše svoje po uredbi vječnoj.

32. A svećenik koji bude pomazan i koji bude osvećen da vrši službu svećeničku na mjesto oca svojega, on neka očišća obukavši se u haljine lanene, haljine svete.

33. I neka očisti svetinju svetu i šator

od sastanka; i oltar neka očisti; i svećenike i sav narod sabrani neka očisti.

34. I ovo neka vam je vječna uredba da očišćate sinove Izraelove od svijeh grijeha njihovijeh jedan put u godini. I učini Mojsije kako mu zapovjedi Gospodin.

GLAVA 17.

Još te reče Gospodin Mojsiju govoreći: 2. Kaži Aronu i sinovima njegovijem i svijem sinovima Izraelovijem, i reci im: ovo je zapovjedio Gospodin govoreći:

3. Ko god od doma Izraelova zakolje vola ili jagnje ili kozu u okolu, ili ko god zakolje izvan okola,

4. A ne dovede na vrata šatora od sastanka, da prinese prinos Gospodinu pred šatorom Gospodinovim, kriv je za krv; prolio je krv; za to da se istrijebi onaj čovjek iz naroda svojega.

5. Za to sinovi Izraelovi neka dovedu žrtve svoje, koje bi klali u polju, neka ih dovedu Gospodinu na vrata šatora od sastanka k svećeniku, i neka prinesu žrtve zahvalne Gospodinu.

6. I svećenik neka pokropi krvlju po oltaru Gospodinovu na vratima šatora od sastanka, i salo neka zapali na ugodni miris Gospodinu.

7. I neka više ne prinose žrtve svoje djavolima, za kojima oni čine preljubu. Ovo neka im bude zakon vječan od koljena na koljeno.

8. Za to im reci: ko bi god od doma Izraelova ili izmedju stranaca koji se bave medju njima, prinio žrtvu paljenicu ili drugu žrtvu,

9. A ne bi je doveo na vrata šatora od sastanka da je prinese Gospodinu, taj čovjek da se istrijebi iz naroda svojega.

10. I ko bi god od doma Izraelova ili izmedju stranaca koji žive medju njima, jeo kakve god krvi, okrenuću lice svoje na suprot onomu čovjeku koji bude jeo krvi, i istrijebiću ga iz naroda njegova.

11. Jer je duša tijelu u krvi; a ja sam vam je odredio za oltar da se čiste duše vaše; jer je krv što dušu očišća.

12. Za to rekoh sinovima Izraelovim: niko izmedju vas da ne jede krvi; ni došljak, koji se bavi medju vama da ne jede krvi.

13. I ko bi god izmedju *sinova Izraelovih ili izmedju došljaka koji se bave* kod njih ulovio zvjerku ili pticu, koja se jede, neka iscijedi krv iz nje i zaspe je zemljom.

14. Jer je duša svakoga tijela krv njegova, to mu je duša. Za to rekoh sinovima Izraelovim: krvi nijednoga tijela ne jedite, jer je duša svakoga tijela krv njegova. Ko bi je god jeo, da se istrijebi.

15. A ko bi jeo meso od životinje koja crkne ili koju raskine zvjerka, bio domorodac ili došljak, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera, a poslije će biti čist.

16. Ako li ih ne opere, i tijela svojega ne okupa, nosiće bezakonje svoje.

GLAVA 18.

Još reče Gospodin Mojsiju govoreći: 2. Kaži sinovima Izraelovim, i reci im: ja sam Gospodin Bog vaš.

3. Nemojte činiti što se čini u zemlji Egipatskoj, u kojoj ste živjeli, niti činite što se čini u zemlji Hananskoj, u koju vas vodim, i po uredbama njihovijem nemojte živjeti.

4. Nego moje zakone vršite i moje uredbe držite živeći po njima. Ja sam Gospodin Bog vaš.

5. Držite uredbe moje i zakone moje; ko ih vrši, živ će biti kroz njih. Ja sam Gospodin.

6. Niko da ne pristupa k rodici svojoj po krvi, da otkrije golotinju njezinu. Ja sam Gospodin.

7. Golotinje oca svojega ni golotinje matere svoje ne otkrij; mati ti je, ne otkrij golotinje njezine.

8. Golotinje žene oca svojega ne otkrij; golotinja je oca tvojega.

9. Golotinje sestre svoje, kćeri oca svojega ili kćeri matere svoje, koja je rodjena u kući ili izvan kuće, ne otkrij golotinje njihove.

10. Golotinje kćeri sina svojega ili kćeri kćeri svoje ne otkrij; jer je tvoja golotinja.

11. Golotinje kćeri žene oca svojega, koju je rodio otac tvoj, ne otkrij; sestra ti je.

12. Golotinje sestre oca svojega ne otkrij; jedna je krv s ocem tvojim.

13. Golotinje sestre matere svoje ne otkrij; jer je jedna krv s materom tvojom.

14. Golotinje brata oca svojega ne otkrij pristupajući k ženi njegovoj; strina ti je.

15. Golotinje žene sina svojega ne otkrij; snaha ti je, ne otkrij golotinje njezine.

16. Golotinje žene brata svojega ne otkrij; golotinja je brata tvojega.

17. Golotinje žene i kćeri njezine ne otkrij; kćeri sina njezina ni kćeri kćeri njezine nemoj uzeti da otkriješ golotinju njihovu; jedna su krv; zlo je.

18. Nemoj uzeti žene preko jedne žene, da je ucvijeliš otkrivajući golotinju drugoj za života njezina.

19. K ženi dokle se odvaja radi nečistote svoje ne idi da otkriješ golotinju njezinu.

20. Sa ženom bližnjega svojega ne lezi skvrneći se s njom.

21. Od sjemena svojega ne daj da se odnese Molohu, da ne oskvrniš imena Boga svojega; ja sam Gospodin.

22. S muškarcem ne lezi kao sa ženom; gadno je.

23. Živinčeta nikakoga nemoj obležati skvrneći se s njim; i žena da ne legne pod živinče; grdilo je.

24. Nemojte se skvrniti ni jednom ovom stvarju; jer su se svijem tijem stvarima oskvrnili narodi, koje ću odagnati ispred vas.

25. Jer se oskvrnila zemlja, i nevaljalstvo ću njezino pohoditi na njoj, i izmetnuće zemlja stanovnike svoje.

26. Nego vi držite zakone moje i uredbe moje, i ne činite ni jednoga ovoga gada, ni domorodac ni došljak koji se bavi medju vama;

27. Jer sve ove gadove činiše ljudi u ovoj zemlji koji su bili prije vas, i zemlja je od toga oskvrnjena;

28. Da ne izmetne zemlja vas, ako je oskvrnite, kao što je izmetnula narod koji je bio prije vas.

29. Jer ko učini što god od ovijeh gadova, istrijebiće se iz naroda svojega duše koje učine.

30. Za to držite što sam naredio da se drži, da ne činite što od gadnijeh običaja koji su bili prije vas, i da se ne skvrnite o njih. Ja sam Gospodin Bog vaš.

GLAVA 19.

Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Kaži svemu zboru sinova Izrailovih, i reci im: budite sveti, jer sam ja svet, Gospodin Bog vaš.

3. Svaki da se boji matere svoje i oca svojega; i držite subote moje; ja sam Gospodin Bog vaš.

4. Ne obraćajte se k idolima, i bogova livenijeh ne gradite sebi; ja sam Gospodin Bog vaš.

5. A kad prinosite žrtvu zahvalnu Gospodinu, prinosite je drage volje.

6. U koji je dan prinesete, neka se jede, i sjutradan; a što ostane do trećega dana, neka se ognjem sažeže.

7. A ako bi se što jelo treći dan, gad je, ne će biti ugodna.

8. Ko bi je god jeo, nosiće svoje bezakonje, jer oskvrni svetinju Gospodinovu; za to će se istrijebiti ona duša iz naroda svojega.

9. A kad žanjete rod zemlje svoje, nemoj požeti sa svijem njive svoje, niti pabirči po žetvi.

10. Ni vinograda svojega nemoj pabirčiti, i nemoj kupiti zrna koja padnu po vinogradu tvojem; nego ostavi siromahu i došljaku. Ja sam Gospodin Bog vaš.

11. Ne kradite; ne lažite i ne varajte bližnjega svojega.

12. Ne kunite se imenom mojim krivo; jer ćeš oskvrniti ime Boga svojega. Ja sam Gospodin.

13. Ne zakidaj bližnjega svojega i ne otimaj mu; plata nadničarova da ne prenoći kod tebe do jutra.

14. Nemoj psovati gluha, ni pred slijepca metati što da se spotakne; nego se boj Boga svojega; ja sam Gospodin.

15. Ne činite nepravde na sudu, ne gledaj što je ko siromah, niti se povodi za bogatijem; pravo sudi bližnjemu svojemu.

16. Ne idi kao opadač po narodu svojem, i ne ustaj na krv bližnjega svojega; ja sam Gospodin.

17. Nemoj mrziti na brata svojega u srcu svojem; slobodno iskaraj bližnjega svojega, i nemoj trpjeti grijeha na njemu.

18. Ne budi osvetljiv i ne nosi srdnje na sinove naroda svojega; nego ljubi bližnjega svojega kao sebe samoga; ja sam Gospodin.

19. Uredbe moje držite; živinčeta svojega ne puštaj na živinče druge vrste; ne zasijevaj njive svoje dvojakim sjemenom, i ne oblači na se haljine od dvojakih stvari.

20. Ako bi ko obležao robinju, koja je isprošena ali nije otkupljena ni oslobodjena, oboje da se šibaju, ali da se ne pogube; jer nije bila oslobodjena.

21. I neka on prinese Gospodinu žrtvu za prijestup svoj na vrata šatora od sastanka, ovna za prijestup.

22. I neka ga očisti pred Gospodinom svećenik ovnom prinesenim za prijestup od grijeha koji je učinio; i oprostiće mu se grijeh njegov.

23. A kad dodjete u zemlju, i nasadite svakojakoga voća, obrežite mu okrajak, rod njegov; tri godine neka vam je neobrezano, i ne jedite ga.

24. A četvrte godine neka bude sav rod njegov posvećen u hvalu Gospodinu.

25. Pa tek pete godine jedite voće s njega, da bi vam se umnožio rod njegov. Ja sam Gospodin Bog vaš.

26. Ništa ne jedite s krvlju. Nemojte vračati, ni gatati po vremenu.

27. Ne strizite kose svoje u okrug, ni grdite brade svoje.

28. Za mrtvacem ne režite tijela svojega, ni udarajte na se kakvih biljega. Ja sam Gospodin.

29. Nemoj skvrniti kćeri svoje puštajući da se kurva, da se ne bi zemlja prokurvala i napunila se bezakonja.

30. Držite subote moje, i svetinju moju poštujte. Ja sam Gospodin.

31. Ne obraćajte se k vračarima i gatarima, niti ih pitajte, da se ne skvrnite o njih. Ja sam Gospodin Bog vaš.

32. Pred sijedom glavom ustani, i poštuj lice starčevo, i boj se Boga svojega. Ja sam Gospodin.

33. Ako je u tebe došljak u zemlji vašoj, ne čini mu krivo.

34. Ko je došljak medju vama, neka vam bude kao onaj koji se rodio medju vama, i ljubi ga kao sebe samoga; jer ste i vi bili došljaci u zemlji Egipatskoj. Ja sam Gospodin Bog vaš.

35. Ne činite nepravde u sudu, ni mjerom za dužinu, ni mjerom za težinu, ni mjerom za stvari koje se sipaju.

36. Mjerila neka su vam prava, kamenje pravo, efa prava, in prav. Ja sam Gospodin Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Egipatske.

37. Držite dakle sve uredbe moje i sve zakone moje, i vršite ih. Ja sam Gospodin.

GLAVA 20.

I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Još reci sinovima Izraelovim: ko god izmedju sinova Izraelovih ili izmedju došljaka koji se bave u Izraelu, da od sjemena svoga Molohu, neka se pogubi, narod u zemlji neka ga zaspe kamenjem.

3. I ja ću okrenuti lice svoje na suprot takom čovjeku, i istrijebiću ga iz naroda njegova, što od sjemena svojega dade Molohu, i zaprzni svetinju moju i oskvrni sveto ime moje.

4. Ako li narod kako god zatvori oči da ne vidi toga čovjeka kad da od svojega sjemena Molohu, i ne ubiju ga,

5. Ja ću okrenuti lice svoje na suprot onom čovjeku i na suprot domu njegovu, i istrijebiću ga, i sve koji za njim čine preljubu čineći preljubu za Molohom, iz naroda njihova.

6. A ko se obrati k vračarima i gatarima da čini preljubu za njima, okrenuću lice svoje na suprot njemu, i istrijebiću ga iz naroda njegova.

7. Za to posvećujte se, i budite sveti; jer sam ja Gospodin Bog vaš.

8. I čuvajte uredbe moje i vršite ih. Ja sam Gospodin koji vas posvećujem.

9. Ko opsuje oca svojega i mater svoju, da se pogubi; opsovao je oca svojega ili mater svoju; krv njegova na nj.

10. A čovjek koji učini preljubu s tudjom ženom, što je učinio preljubu sa ženom bližnjega svojega, da se pogubi i preljubočinac i preljubočinica.

11. Ko bi spavao sa ženom oca svojega, otkrio je golotinju oca svojega: oboje da se pogube; krv njihova na njih.

12. Ko bi spavao sa ženom sina svojega, oboje da se pogube; učiniše sramotu; krv njihova na njih.

13. Ko bi muškarca obležao kao ženu, učiniše gadnu stvar obojica; da se pogube; krv njihova na njih.

14. I ko bi uzeo ženu i mater njezinu, zlo je; ognjem da se spali on i one, da ne bude zla medju vama.

15. Ko bi obležao živinče, da se pogubi; ubijte i živinče.

16. I ako bi žena legla pod živinče, ubij i ženu i živinče, neka poginu, krv njihova na njih.

17. Ko bi uzeo sestru svoju, kćer oca svojega ili kćer matere svoje, vidio bi

golotinju njezinu i ona bi vidjela golotinju njegovu, sramota je; za to da se istrijebe ispred sinova naroda svojega; otkrio je golotinju sestre svoje, neka nosi bezakonje svoje.

18. I ko bi spavao sa ženom kad ima trijeme i otkrio golotinju njezinu otkrivši tečenje njezino, i ona bi otkrila tečenje krvi svoje, da se istrijebe oboje iz naroda svojega.

19. Golotinje sestre matere svoje i sestre oca svojega ne otkrij, jer bi otkrio svoju krv; neka nose bezakonje svoje.

20. A ko bi spavao sa ženom strica svojega, otkrio bi golotinju strica svojega; neka nose oboje grijeh svoj, neka pomru bez djece.

21. Ko bi uzeo ženu brata svojega, ružno je, otkrio je golotinju brata svojega; bez djece da budu.

22. Čuvajte sve uredbe moje i sve zakone moje, i vršite ih, da vas zemlja ne izmetne, u koju vas vodim da živite u njoj.

23. Nemojte živjeti po uredbama naroda koje ću otjerati ispred vas, jer su činili sve to, za to mi omrzoše.

24. I rekoh vam: vi ćete naslijediti zemlju njihovu i ja ću vam je dati u državu, zemlju u kojoj teče mlijeko i med. Ja sam Gospodin Bog vaš, koji vas odvojih od drugih naroda.

25. Za to razlikujte stoku čistu od nečiste, i pticu čistu od nečiste, i nemojte skvrniti duša svojih stokom ili pticom ili čim god što puže po zemlji, što sam vam odvojio da je nečisto.

26. I bićete mi sveti, jer sam svet ja, Gospodin, i odvojih vas od drugih naroda da budete moji.

27. A čovjek ili žena, u kojima bi bio duh vračarski ili gatarski, da se pogube, kamenjem da se zaspu, krv njihova na njih.

GLAVA 21.

Još reče Gospodin Mojsiju: kaži svećenicima sinovima Aronovijem i reci im: za mrtvacem da se ne skvrni ni jedan u narodu svojem,

2. Osim za rodom svojim po krvi, za materom svojom ili za ocem svojim ili za sinom svojim ili za kćerju svojom

Ili za bratom svojim,

3. Ili za rodjenom sestrom svojom, djevojkom, koja nije imala muža; za njom se može oskvrniti.

4. Ako je oženjen, da se ne oskvrni *za ženom svojom* u narodu svojem učinivši se nečist.

5. Da se ne načine ćelavi čupajući kosu s glave svoje i da ne briju brade svoje, niti se režu po tijelu svojem.

6. Neka budu sveti Bogu svojemu, i neka ne skvrne imena Boga svojega, jer prinose žrtve ognjene Gospodinove, hljeb Boga svojega, za to neka su sveti.

7. Neka se ne žene ženom kurvom ili silovanom; ni puštenicom neka se ne žene; jer su sveti Bogu svojemu.

8. I tebi neka je svaki svet, jer prinosi hljeb Boga tvojega; svet neka ti je, jer sam ja svet, Gospodin, koji vas posvećujem.

9. A kći svećenička koja se oskvrni kurvajući se, skvrni oca svojega, neka se ognjem spali.

10. A svećenik najviši izmedju braće svoje, kojemu se na glavu izlilo ulje pomazanja i koji je posvećen da se oblači u svete haljine, neka ne otkriva glave svoje, i haljina svojih neka ne razdire.

11. I k mrtvacu ni jednom neka ne ide, ni za ocem svojim ni za materom svojom da se ne oskvrni.

12. I iz svetinje neka ne izlazi, da ne bi oskvrnio svetinju Boga svojega, jer je na njemu vijenac, ulje pomazanja Boga njegova; ja sam Gospodin.

13. On neka se ženi djevojkom.

14. Udovicom ni puštenicom ni silovanom ni kurvom da se ne ženi; nego djevojkom iz naroda svojega neka se oženi.

15. I neka ne skvrni sjemena svojega u narodu svojem, jer sam ja Gospodin, koji ga posvećujem.

16. Opet reče Gospodin Mojsiju govoreći:

17. Kaži Aronu, i reci: u koga bi iz sjemena tvojega od koljena do koljena bila mana na tijelu, onaj neka ne pristupa da prinosi hljeb Boga svojega.

18. Jer niko na kome bi bila mana ne valja da pristupa, ni slijep, ni hrom, ni u koga bi bio koji ud preveć mali ili preveć veliki,

19. Ni u koga je slomljena noga ili ruka,

20. Ni grbav, ni drljav, ni ko ima bionu na oku, ni šugav, ni lišajav, ni prosut.

21. U koga bi god iz sjemena Arona svećenika bila kaka mana na tijelu, neka ne pristupa da prinosi žrtve ognjene Gospodinu; mana je na njemu; da ne pristupa da prinosi hljeb Boga svojega.

22. Ali hljeb Boga svojega od stvari presvetih i od stvari svetih neka jede;

23. Ali za zavjes neka ne ulazi; k oltaru neka se ne približuje, jer je mana na njemu, pa neka ne skrvni svetinje moje, jer sam ja Gospodin koji ih posvećujem.

24. I Mojsije kaza to Aronu i sinovima njegovijem i svijem sinovima Izraelovim.

GLAVA 22.

I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Kaži Aronu i sinovima njegovijem da se čuvaju od svetijeh stvari sinova Izraelovih, da ne bi oskrvnili sveto ime moje u onom što mi oni posvećuju; ja sam Gospodin.

3. Reci im: ko bi god iz sjemena vašega od koljena na koljeno pristupio k svetijem stvarima, koje bi posvetili sinovi Izraelovi Gospodinu, kad je nečistota njegova na njemu, taj neka se istrijebi ispred lica mojega; ja sam Gospodin.

4. Ko bi god iz sjemena Aronova bio gubav ili bi išlo sjeme od njega, neka ne jede svetijeh stvari dokle ne bude čist; tako i koji bi se dotakao koga nečista od mrtva tijela ili onoga od koga je izašlo sjeme,

5. Ili ko bi se dotakao čega što gamiže po zemlji, od čega bi se oskvrnio, ili čovjeka od kojega bi se oskvrnio kakve mu drago radi nečistote njegove,

6. Ko bi se dotakao takoga čega, biće nečist do večera; za to neka ne jede svetijeh stvari ako ne okupa tijela svojega u vodi.

7. A kad zađe sunce, biće čist, i onda može jesti od svetijeh stvari; jer mu je hrana.

8. Mrcinoga ili što raskine zvjerka neka ne jede, da se njim ne skvrni; ja sam Gospodin.

9. Tako neka drže što sam uredio da se drži, da ne navuku na se grijeha i ne umru od njega oskvrnivši se. Ja sam Gospodin, koji ih posvećujem.

10. Niko drugi da ne jede svetijeh stvari, ni ukućanin svećenikov ni nadničar *da ne jede svetijeh stvari.*

11. A kad svećenik kupi koga za novce, taj neka ih jede, i koji se rodi u kući njegovoj; oni neka jedu jela njegova.

12. Ali kći svećenička kad se uda za čovjeka drugoga plemena, ona da ne jede od žrtava podignutijeh svetijeh stvari.

13. A kći svećenička ako obudovi, ili je pusti muž, ako nema poroda, neka se vrati kući oca svojega, kao što je bila u djetinjstvu svojem, hljeb oca svojega neka jede; ali niko drugoga plemena da ga ne jede.

14. A ko bi nehotice jeo svetu stvar, neka dometne peti dio i naknadi svećeniku svetu stvar,

15. Da ne bi skvrnili svetijeh stvari sinova Izraelovih, koje prinose Gospodinu,

16. I da ne bi navlačili na njih kara za prijestup jedući svete stvari njihove; jer sam ja Gospodin, koji ih posvećujem.

17. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

18. Kaži Aronu i sinovima njegovijem i svijem sinovima Izraelovijem, i reci im: ko god od doma Izraelova ili izmedju stranaca koji su u Izraelu hoće da prinese žrtvu svoju po kakvom god zavjetu svom, ili od dobre volje svoje dar, što se prinosi Gospodinu na žrtvu paljenicu,

19. Neka prinese drage volje muško zdravo od goveda ili od ovaca ili od koza.

20. Na čem bi bila mana, ono ne prinosite, jer vam se ne bi primilo.

21. I kad ko hoće da prinese žrtvu zahvalnu Gospodinu, izvršujući zavjet ili od svoje volje dajući dar, od goveda ili od sitne stoke, neka bude zdravo, da bi bilo primljeno; nikake mane da nema na njemu.

22. Slijepo ili kojemu je što slomljeno ili odbijeno, ni gutavo, ni krastavo ni lišajivo, što je tako ne prinosite Gospodinu, i ne mećite ih na oltar Gospodinov za žrtvu ognjenu.

23. A vola ili ovcu ili kozu s udom kojim prevelikim ili premalim možeš prinijeti za dobrovoljni dar; ali za zavjet ne će se primiti.

24. Ujalovljeno uvrtanjem, tučenjem, kidanjem ili rezanjem, ne prinosite Gospodinu; i ne činite toga u zemlji svojoj.

25. I iz ruke tudjinske nemojte uzimati ni jedne stvari da prinesete hljeb Bogu

svojemu; jer je kvar njihov u njima; imaju manu, ne će vam se primiti.

26. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

27. Tele i jagnje i jare kad se omladi, neka bude sedam dana kod majke svoje, pa od osmoga dana i poslije biće ugodno za žrtvu ognjenu Gospodinu.

28. A krave ni ovce ni koze ne koljite u jedan dan s mladetom njezinijem.

29. I kad prinosite Gospodinu žrtvu radi hvale, prinesite je dragovoljno.

30. Neka se jede istoga dana, i ne ostavljajte ništa do jutra; ja sam Gospodin.

31. Za to držite zapovijesti moje, i vršite ih; ja sam Gospodin.

32. I nemojte skvrniti svetoga imena mojega, i ja ću se svetiti medju sinovima Izraelovim; ja sam Gospodin, koji vas posvećujem,

33. Koji sam vas izveo iz zemlje Egipatske da vam budem Bog; ja sam Gospodin.

GLAVA 23.

Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izraelovim, i reci im: praznici Gospodinovi, koje ćete zvati sveti sabori, ovo su praznici moji:

3. Šest dana radi, a sedmi dan, koji je subota za počivanje, neka bude sveti sabor, ne radite ni jednoga posla; subota je Gospodinova po svijem stanovima vašim.

4. Ovo su praznici Gospodinovi, sabori sveti, na koje ćete se sabirati u vrijeme njihovo:

5. Četrnaestoga dana prvoga mjeseca u veče vazam je Gospodinov.

6. A petnaestoga dana istoga mjeseca praznik je prijesnijeh hljebova Gospodinu; sedam dana jedite hljebove prijesne.

7. Prvi dan neka vam bude sabor sveti, nikakoga posla ropskoga ne radite.

8. Nego za sedam dana prinosite Gospodinu žrtve ognjene; a sedmi dan neka je sabor sveti, ne radite ni jednoga posla ropskoga.

9. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

10. Kaži sinovima Izraelovijem i reci im: kad dodjete u zemlju koju ću vam dati, i stanete žeti u njoj, tada donesite snop prvina od žetve svoje k svećeniku,

11. A on neka obrće snop pred Gospodinom, *da bi vam se* primio; sjutradan *po suboti neka ga obrće* svećenik.

12. A isti dan kad budete obrtali snop, prinesite jagnje od godine dana zdravo na žrtvu paljenicu Gospodinu;

13. I dar uza nj, dvije desetine efe bijeloga brašna zamiješena s uljem, da bude žrtva ognjena Gospodinu na ugodni miris; i naljev uza nj, vina četvrt ina.

14. A hljeba, ni zrna pržena ni zrna u klasu nemojte jesti do onoga dana kad prinesete žrtvu Bogu svojemu: to da vam je vječna uredba od koljena do koljena po svijem stanovima vašim.

15. Po tom od prvoga dana po suboti, od dana kad prinesete snop za žrtvu obrtanu, brojte sedam nedjelja punijeh;

16. Do prvoga dana po sedmoj nedjelji nabrojte pedeset dana; onda prinesite nov dar Gospodinu.

17. Iz stanova svojih donesite dva hljeba za žrtvu obrtanu, od dvije desetine efe bijeloga brašna da budu, s kvascem neka budu pečeni; to su prvine Gospodinu.

18. A s tijem hljebom prinesite sedam jaganjaca od godine zdravijeh, i jedno tele i dva ovna, da bude žrtva paljenica Gospodinu s darovima svojim i naljevima svojim, da bude žrtva ognjena na ugodni miris Gospodinu.

19. Zakoljite i jarca jednoga za grijeh i dva jagnjeta od godine za žrtvu zahvalnu.

20. I svećenik neka to obrne tamo i amo s hljebom od prvina i sa dva jagnjeta na žrtvu obrtanu pred Gospodinom; i biće svete stvari Gospodinu za svećenika.

21. I saberite se u taj dan, sabor sveti da vam je; ni jednoga posla ropskoga ne radite zakonom vječnim po svijem stanovima svojim od koljena do koljena.

22. A kad stanete žeti u zemlji svojoj, nemoj sa svijem požeti njive svoje, ni pabirči po žetvi; ostavi siromahu i došljaku; ja sam Gospodin Bog vaš.

23. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

24. Kaži sinovima Izraelovim, i reci: prvi dan sedmoga mjeseca neka vam je odmor, spomen trubni, sabor sveti.

25. Ni jednoga posla ropskoga nemojte raditi, nego prinesite žrtvu ognjenu Gospodinu.

26. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

27. A deseti je dan toga mjeseca sedmoga dan očišćenja; sabor sveti neka

vam je, i mučite duše svoje, i prinesite Gospodinu žrtvu ognjenu.

28. U taj dan nemojte raditi ni jednoga posla, jer je dan očišćenja, da se očistite pred Gospodinom Bogom svojim.

29. A svaka duša koja se ne bi mučila u taj dan, da se istrijebi iz naroda svojega.

30. I svaku dušu koja bi radila kakav posao u taj dan, ja ću zatrti dušu onu u narodu njezinu.

31. Ni jednoga posla nemojte raditi; to da je vječna uredba od koljena do koljena u svijem stanovima vašim.

32. Subota počivanja neka vam bude, i mučite duše svoje; devetoga dana istoga mjeseca kad bude veče, od večera do večera praznujte počinak svoj.

33. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

34. Kaži sinovima Izraelovim, i reci: petnaestoga dana sedmoga mjeseca praznik je sjenica za sedam dana Gospodinu.

35. Prvi dan neka bude sabor sveti, ni jednoga posla ropskoga nemojte raditi.

36. Za sedam dana prinosite žrtve ognjene Gospodinu; osmi dan neka vam bude sabor sveti, i prinesite žrtve ognjene Gospodinu; praznik je, ni jednoga posla ropskoga nemojte raditi.

37. To su praznici Gospodinovi, koje ćete praznovati na saborima svetim da prinesete žrtve ognjene Gospodinu: žrtvu paljenicu i dar i žrtvu zahvalnu i naljev, sve kad je čemu dan,

38. Osim subota Gospodinovih i osim darova vaših i osim svijeh zavjeta vaših i osim svijeh dobrovoljnijeh prinosa vaših, koje ćete davati Gospodinu.

39. Ali petnaesti dan toga mjeseca sedmoga, kad saberete rod zemaljski, praznujte praznik Gospodinu sedam dana; u prvi je dan odmor i u osmi je dan odmor.

40. U prvi dan uzmite voća s lijepijeh drveta, i grana palmovijeh i grana s gustijeh drveta, i vrbe s potoka, i veselite se pred Gospodinom Bogom svojim sedam dana.

41. I praznujte taj praznik Gospodinu sedam dana svake godine zakonom vječnim od koljena do koljena, sedmoga mjeseca praznujte ga.

42. I pod sjenicama budite sedam dana, ko *je god rodjen u Izraelu neka bude pod sjenicama.*

43. Da bi znalo natražje vaše da sam ja učinio da žive pod sjenicama sinovi Izraelovi kad sam ih izveo iz zemlje Egipatske. Ja sam Gospodin Bog vaš.

44. I Mojsije kaza praznike Gospodinove sinovima Izraelovijem.

GLAVA 24.

Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Zapovjedi sinovima Izraelovim neka ti donesu ulja maslinova čista, cijedjena, za vidjelo, da žiši gore vazda.

3. Pred zavjesom svjedočanstva u šatoru od sastanka Arón će ih namještati da gore od večera do jutra pred Gospodinom vazda zakonom vječnim od koljena do koljena.

4. Na svijetnak čisti namještaće žiške pred Gospodinom vazda.

5. I uzmi bijeloga brašna, i ispeci dvanaest kolača, svaki kolač da bude od dvije desetine efe.

6. I postavi ih u dva reda, po šest u jedan red, na čistom stolu pred Gospodinom.

7. I na svaki red metni kāda čistoga, da bude za svaki hljeb spomen, žrtva ognjena Gospodinu.

8. Svake subote neka ih postavlja *svećenik* pred Gospodinom vazda *uzimajući* od sinova Izraelovih zakonom vječnim.

9. I biće Aronovi i sinova njegovijeh, koji će ih jesti na mjestu svetom, jer im je to svetinja nad svetinjama od ognjenijeh žrtava Gospodinovih zakonom vječnim.

10. A izadje sin jedne Izraelke, kojemu je otac bio Egipćanin, medju sinove Izraelove, i svadi se u okolu sin žene Izraelke s nekim Izraelcem.

11. I psujući sin žene Izraelke pohuli ime *Božije,* te ka dovedoše k Mojsiju; a mati mu bješe po imenu Salumita, kći Dabrijina, od plemena Danova.

12. I metnuše ga u zatvor dokle im se kaže šta će činiti s njim po riječi Gospodinovoj.

13. A Gospodin reče Mojsiju govoreći:

14. Izvedi toga psovača na polje iz okola, i neka svi koji su čuli metnu ruke svoje na glavu njegovu, i neka ga sav narod zaspe kamenjem.

15. A sinovima Izraelovim kaži i reci: ko bi god pohulio Boga svojega, nosiće grijeh svoj.

16. Ko bi ružio ime Gospodinovo, da pogubi, sav narod da ga zaspe ka

njem; i došljak i domorodac koji bi ružio ime Gospodinovo, da se pogubi.

17. I ko ubije čovjeka, da se pogubi.

18. A ko ubije živinče, neka vrati drugo, živinče za živinče.

19. I ko rani bližnjega svojega, kako učini tako da mu bude:

20. Ulom za ulom, oko za oko, zub za zub; kako ošteti tijelo čovjeku, onako da mu se učini.

21. Ko ubije živinče, da vrati drugo; ali ko ubije čovjeka, da se pogubi.

22. Zakon da vam je jedan, došljaku da bude kao i rodjenom u zemlji. Jer sam ja Gospodin Bog vaš.

23. I Mojsije kaza sinovima Izraelovim, a oni izvedoše psovača na polje iz okola, i zasuše ga kamenjem; i učiniše sinovi Izraelovi kako Gospodin zapovjedi Mojsiju.

GLAVA 25.

Još reče Gospodin Mojsiju na gori Sinajskoj govoreći:

2. Kaži sinovima Izraelovim, i reci im: kad dodjete u zemlju koju vam ja dajem, neka praznuje zemlja subotu Gospodinovu.

3. Šest godina zasijevaj njivu svoju, i šest godina reži vinograd svoj i sabiraj rod.

4. A sedma godina neka bude subota za odmor zemlji, subota Gospodinova; nemoj sijati u polju svojem ni rezati vinograda svojega.

5. Što samo od sebe rodi iza žetve tvoje nemoj žeti, i groždja u vinogradu svojem nerezanom nemoj brati; neka bude godina odmora zemlji.

6. Ali što rodi zemlja za počivanja svojega, ono neka vam bude hrana, tebi i sluzi tvojemu i sluškinji tvojoj i najamniku tvojemu i ukućaninu tvojemu koji je kod tebe.

7. I stoci tvojoj i svijem životinjama što su u tvojoj zemlji, sav rod njezin neka bude hrana.

8. I nabroj sedam sedmina godina, sedam puta po sedam godina, tako da ti sedam sedmina godina bude četrdeset i devet godina.

9. Tada zapovjedi neka zatrubi truba u deseti dan sedmoga mjeseca, na dan očišćenja neka trubi truba po svoj zemlji vašoj.

10. *I posvetite* godinu pedesetu, i proglasite slobodu u zemlji svima koji žive u njoj; to neka vam je oprosna godina, i tada se vratite svaki na svoju baštinu, i svaki u rod svoj vratite se.

11. Oprosna godina da vam je ta pedeseta godina; nemojte sijati, niti žanjite što samo rodi te godine, niti berite groždja u vinogradima nerezanim.

12. Jer je oprosna godina; neka vam je sveta; sa svakoga polja jedite rod njegov.

13. Te godine oprosne vratite se svaki na svoju baštinu.

14. I ako prodaš što bližnjemu svojemu ili kupiš što od bližnjega svojega, ne varajte jedan drugoga.

15. Prema broju godina po oprosnoj godini kupuj od bližnjega svojega, i prema broju godina u koje ćeš brati rod neka ti prodaje.

16. Što više bude godina to će cijena biti veća onome što kupuješ, a što manje bude godina, to će manja biti cijena, jer ti se prodaje broj ljetina.

17. Za to ne varajte jedan drugoga, nego se bojte Boga svojega; jer sam ja Gospodin Bog vaš.

18. Držite uredbe moje i čuvajte zakone moje i vršite ih, pa ćete živjeti u zemlji bez straha.

19. I zemlja će radjati rod svoj, i ješćete ga, i bićete siti, i živjećete u njoj bez straha.

20. I ako biste rekli: šta ćemo jesti sedme godine, eto ne ćemo sijati niti ćemo brati ljetine?

21. Pustiću blagoslov svoj na vas šeste godine, te će roditi za tri godine.

22. I sijaćete osme godine, a ješćete ljetinu staru do devete godine, dokle ne prispije rod njezin, ješćete stari.

23. Ali da se zemlja ne prodaje za svagda, jer je moja zemlja, a vi ste došljaci i ukućani kod mene.

24. Za to po svoj zemlji države vaše neka se otkupljuju zemlje.

25. Ako osiromaši brat tvoj i proda nešto od baštine svoje, a poslije dodje ko od roda njegova najbliži njemu da otkupi, neka otkupi što brat njegov prodade.

26. Ako li ne bi imao nikoga da otkupi, nego bi se pomogao i zglavio koliko treba za otkup,

27. Onda neka odbije godine od kako

je prodao, pa što ostane neka isplati onome kome je prodao, i tako neka opet dodje do svoje baštine.

28. Ako li nema koliko bi trebalo vratiti, onda ostaje stvar prodana u onoga ko je kupio do godine oprosne, a oprosne godine ostaviće se, i on će se vratiti na svoju baštinu.

29. Ko proda kuću u kojoj se sjedi u mjestu ogradjenu zidom, vlastan je otkupiti je dokle se ne navrši godina dana od kako je proda; cijelu godinu dana ima vlast otkupiti je.

30. A ako je ne otkupi za godinu dana, onda ostaje kuća u mjestu ogradjenu zidom onome ko je kupio sa svijem od koljena na koljeno, i ne će je ostaviti oprosne godine.

31. A kuće po selima, koja nijesu ogradjena zidom, neka se uzimaju kao njive, mogu se otkupiti, i godine oprosne vraćaju se.

32. A mjesta Levitska i kuće u mjestima njihovijem, svagda mogu otkupiti Leviti.

33. Ali ko kupi od Levita, neka oprosne godine ostavi kupljenu kuću i što je imao u mjestu; jer kuće po mjestima Levitskim jesu njihove medju sinovima Izraelovim.

34. Ali polje pod mjestima njihovijem da se ne prodaje; jer je njihovo dostojanje do vijeka.

35. Ako osiromaši brat tvoj i iznemogne ruka njegova pored tebe, prihvati ga, i kao stranac i došljak neka poživi uz tebe.

36. Nemoj uzimati od njega kamate ni dobiti; nego se boj Boga, da bi poživio brat tvoj uz tebe.

37. Novaca nemoj mu davati na kamatu, niti mu hrane svoje pozaimaj radi dobiti.

38. Ja sam Gospodin Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Egipatske da vam dam zemlju Hanansku i da vam budem Bog.

39. I ako osiromaši brat tvoj kod tebe tako da ti se proda, nemoj ga držati kao roba;

40. Kao najamnik i kao došljak neka bude kod tebe; do oprosne godine neka služi kod tebe.

41. A onda neka ide od tebe sa sinovima svojim, neka se vrati u rod svoj, i na baštinu otaca svojih neka se vrati,

42. Jer su moje sluge, koje sam izveo iz zemlje Egipatske, neka se ne prodaju kao robovi.

43. Nemoj gospodariti nad njim žestoko, nego se boj Boga svojega.

44. A rob tvoj i robinja tvoja što ćeš imati neka budu od onijeh naroda koji će biti oko vas, od njih kupujte roba i robinju.

45. Izmedju sinova stranaca koji budu kod vas, izmedju njih kupujte i iz porodica onijeh koji budu kod vas, koji se rode u zemlji vašoj, i ti neka vam budu imanje.

46. Oni će postati vaši i sinova vaših nakon vas, i biće vam dostojanje, da vam svaku službu vrše do vijeka; ali nad braćom svojom, sinovima Izraelovim, niko nad bratom svojim da ne gospodari žestoko.

47. Ako li se obogati došljak ili gost koji živi s tobom, a brat tvoj osiromaši kod njega tako da se proda došljaku, koji živi s tobom, ili kome god od tudjega roda,

48. Kad se proda, može se otkupiti; ko god od braće njegove neka ga otkupi;

49. Ili stric njegov, ili sin strica njegova neka ga otkupi, ili ko drugi od krvi njegove u rodu njegovu neka ga otkupi; ili ako se pomogne, neka se sam otkupi.

50. Neka se proračuna s kupcem svojim od godine kad se prodao do godine oprosne, da cijena za koju se prodao dodje prema broju godina; kao nadničaru neka mu se računa vrijeme koje je odslužio.

51. Ako ostaje još mnogo godina, prema njima neka plati otkup od cijene za koju je kupljen.

52. Ako li ostaje malo godina do oprosne godine, neka se proračuna s njim i neka plati otkup prema tijem godinama.

53. Kao najamnik godišnji neka bude u njega, i neka ne gospodari nad njim žestoko na tvoje oči.

54. Ako li se ovako ne otkupi, neka otide godine oprosne i on i sinovi njegovi s njim.

55. Jer su sinovi Izraelovi moje sluge, moje su sluge, koje sam izveo iz zemlje Egipatske: ja sam Gospodin Bog

GLAVA 26.

Nemojte graditi sebi idola ni likova rezanijeh, niti stupova podižite, ni kamena sa slikama mećite u svojoj zemlji da mu se klanjate; jer sam ja Gospodin Bog vaš.

2. Držite subote moje, i svetinju moju poštujte: ja sam Gospodin.

3. Ako uživite po mojim uredbama, i zapovijesti moje uzdržite i uščinite,

4. Davaću vam dažd na vrijeme i zemlja će radjati rod svoj, i drveta će u polju radjati rod svoj.

5. I vršidba će vam stizati berbu vinogradsku, a berba će vinogradska stizati sijanje, i ješćete hljeb svoj do sitosti, i živjećete bez straha u zemlji svojoj.

6. Jer ću dati mir zemlji, te ćete spavati a ne će biti nikoga da vas plaši; učiniću, te će nestati zle zvijeri iz zemlje, i mač ne će prolaziti preko vaše zemlje.

7. Nego ćete tjerati neprijatelje svoje, i padaće pred vama od mača.

8. Vas će petorica tjerati stotinu, a vas stotina tjeraće deset tisuća, i padaće neprijatelji vaši pred vama od mača.

9. I obratiću se k vama, i učiniću vam da rastete, i umnožiću vas, i utvrdiću zavjet svoj s vama.

10. I ješćete žito staro, od mnogo godina, i izasipaćete staro kad dodje novo.

11. I namjestiću stan svoj medju vama, i duša moja ne će mrziti na vas.

12. I hodiću medju vama, i biću vam Bog, i vi ćete biti moj narod.

13. Ja sam Gospodin Bog vaš, koji vas izvedoh iz zemlje Egipatske da im ne robujete, i polomih palice jarma vašega, i ispravih vas da hodite pravo.

14. Ako li me ne uzaslušate, i ne uščinite sve ove zapovijesti,

15. Ako povrgnete uredbe moje i duši vašoj omrznu zakoni moji da ne tvorite sve zapovijesti moje, i raskinete zavjet moj,

16. I ja ću vama učiniti ovo: pustiću na vas strah, suhu bolest i vrućicu, koje će vam oči iskvariti i dušu ucvijeliti; i zaludu ćete sijati sjeme svoje, jer će ga jesti neprijatelji vaši.

17. I okrenuću lice svoje na suprot vama, i sjeći će vas neprijatelji vaši, i koji *mrze na vas biće vam gospodari*, i bježaćete *kad vas niko ne tjera.*

18. Ako me ni tada ne stanete slušati, karaću vas još sedam puta više za grijehe vaše.

19. Potrću ponos sile vaše, i učiniću da nebo nad vama bude kao gvoždje a zemlja vaša kao mjed.

20. Snaga će se vaša trošiti uzalud, jer zemlja vaša ne će radjati roda svojega, i drveta po zemlji ne će radjati roda svojega.

21. Ako mi uzidete na suprot i ne htjet budete slušati me, dodaću vam sedam puta više muka prema grijesima vašim.

22. Pustiću na vas zvijeri poljske, koje će vam djecu izjesti i stoku potrti i vas umaliti, i opustjeće putovi vaši.

23. Ako se ni od toga ne popravite, nego mi jošte uzidete na suprot,

24. I ja ću vama ići na suprot, i biću vas još sedam puta više za grijehe vaše.

25. Pustiću na vas mač, koji će osvetiti moj zavjet; a kad se sležete u gradove svoje, tada ću pustiti pomor medju vas, i bićete predani u ruke neprijatelju.

26. I kad vam slomim potporu u hljebu, deset će žena peći hljeb vaš u jednoj peći, i davaće vam hljeb vaš na mjeru, i ješćete a ne ćete se nasititi.

27. Ako me ni tako ne stanete slušati, nego mi uzidete na suprot,

28. I ja ću vama s gnjevom ići na suprot, i sedam puta većma karaću vas za grijehe vaše.

29. I ješćete meso od sinova svojih, i meso od kćeri svojih ješćete.

30. Razvaliću visine vaše, i oboriću idole vaše, i metnuću trupove vaše na trupove gadnih bogova vaših, i mrziće duša moja na vas.

31. I obratiću gradove vaše u pustoš, i razoriću svetinje vaše, i ne ću više mirisati mirisa vašega.

32. I opustiću zemlju da će joj se čuditi neprijatelji vaši, koji će živjeti u njoj.

33. A vas ću rasijati po narodima, i učiniću da vas gone s golijem mačem; i zemlja će vaša biti pusta i gradovi vaši raskopani.

34. Tada će zemlji biti mile subote njezine za sve vrijeme dokle bude pusta; i kad budete u zemlji svojih neprijatelja, zemlja će počivati, i biće joj mile subote njezine.

35. Za sve vrijeme dokle bude pusta

počivaće, jer nije počivala u vaše subote, kad ste u njoj živjeli.

36. A koji vas ostanu, metnuću strah u srca njihova u zemljama neprijatelja njihovijeh, te će ih goniti list kad šušne zaljuljavši se, i oni će bježati kao ispred mača, i padaće a niko ih ne će tjerati.

37. I padaće jedan preko drugoga kao od mača, a niko ih ne će tjerati; i ne ćete se moći držati pred neprijateljima svojim.

38. Nego ćete izginuti medju narodima, i proždrijeće vas zemlja neprijatelja vaših.

39. A koji vas ostanu, čiljeće za bezakonje svoje u zemlji neprijatelja svojih, i za bezakonje otaca svojih čiljeće.

40. Ali ako priznadu bezakonje svoje i bezakonje otaca svojih po grijesima, kojima mi griješiše i kojima mi idoše na suprot,

41. Te i ja njima idoh na suprot i odvedoh ih u zemlju neprijatelja njihovijeh; ako se tada ponizi srce njihovo neobrezano, i bude im pravo što su pokarani za bezakonje svoje,

42. Tada ću se opomenuti zavjeta svojega s Jakovom, i zavjeta svojega s Izakom, i zavjeta svojega s Abramom opomenuću se, i zemlje ću se opomenuti,

43. Kad se zemlja oprosti njih i budu joj mile subote njezine kad opusti s njih, i njima bude pravo što su pokarani za bezakonje svoje, jer subote moje povrgoše i duši njihovoj omrzoše uredbe moje.

44. A za to ni onda kad budu u zemlji neprijatelja svojih ne ću ih povrći niti ću tako omrznuti na njih da ih potrem i raskinem zavjet svoj s njima; jer sam ja Gospodin Bog njihov.

45. Nego ću se njih radi opomenuti zavjeta sa starima njihovijem, koje izvedoh iz zemlje Egipatske narodima na vidiku da im budem Bog, ja Gospodin.

46. Ovo su uredbe i sudovi i zakoni, koje postavi Gospodin izmedju sebe i sinova Izraelovih na gori Sinajskoj preko Mojsija.

GLAVA 27.

Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:
2. Kaži sinovima Izraelovim, i reci im: kad ko zavjetuje dušu svoju Gospodinu, ti ga ucijeni:

3. *A ovako ćeš cijeniti: muško od dvadeset godina do šezdeset cijenićeš pedeset sikala srebra, po siklu svetom.*

4. Ako bude žensko, cijenićeš trideset sikala.

5. Ako je od pet do dvadeset godina, cijenićeš muško dvadeset sikala a žensko deset sikala.

6. Ako je od jednoga mjeseca do pet godina, cijenićeš muško pet sikala srebra, a žensko ćeš cijeniti tri sikla srebra.

7. Ako li bude od šezdeset godina i više, ako je muško, cijenićeš petnaest sikala, a žensko deset sikala.

8. Ako je siromah da ne može platiti cijene, onda neka dodje k svećeniku da ga ucijeni svećenik, i prema onome što može dati koji se zavjetovao, neka ga svećenik ucijeni.

9. Ako bi zavjetovao živinče od onijeh što se prinose Gospodinu, što god da Gospodinu, sveto je.

10. Da ga ne promijeni ni dade drugo za ono, ni dobro za rdjavo, ni rdjavo za dobro; ako li bi kako promijenio živinče, onda će biti sveto i ono i drugo koje je dao za ono.

11. Ako li bi zavjetovao živinče nečisto od onijeh što se ne prinose Gospodinu, neka se dovede živinče pred svećenika;

12. I neka ga precijeni svećenik, bilo dobro ili rdjavo; i kako ga precijeni svećenik, tako da bude;

13. Ako bi ga htio otkupiti, neka na cijenu tvoju dometne još peti dio.

14. Kad bi ko zavjetovao kuću svoju, da je sveta Gospodinu, neka je precijeni svećenik, bila dobra ili rdjava; kako je precijeni svećenik, tako da bude.

15. Ako bi onaj koji zavjetuje htio otkupiti kuću svoju, neka na cijenu tvoju dometne još peti dio, pa neka je njegova.

16. Ako bi ko zavjetovao Gospodinu dio njive svoje, cijenićeš je prema usjevu: gomer ječma gdje se posije, cijenićeš pedeset sikala srebra.

17. Ako bi od oprosne godine zavjetovao njivu svoju, neka ostane po tvojoj cijeni.

18. Ako li poslije oprosne godine zavjetuje njivu svoju, tada neka mu svećenik proračuna novce prema broju godina koje ostaju do oprosne godine, i neka se odbije od tvoje cijene.

19. I ako bi htio otkupiti njivu svoju onaj ko je zavjetuje, neka dometne na cijenu tvoju još peti dio, i neka bude njegova.
20. Ali ako ne otkupi njive, i njiva se proda drugome, ne može se više otkupiti;
21. Nego će ona njiva, kad se oprosti oprosne godine, biti sveta Gospodinu, kao njiva zavjetovana, svećenikova neka bude.
22. Ako li bi ko zavjetovao Gospodinu njivu kupljenu, koja nije dostojanje njegovo,
23. Svećenik neka mu proračuna cijenu do godine oprosne, i neka u onaj dan da tu cijenu da bude stvar sveta Gospodinu.
24. A godine oprosne da se vrati njiva onome od koga je kupljena, čije je dostojanje ona njiva.
25. A svaka cijena tvoja neka bude na sikle svete, a u siklu ima dvadeset novaca.
26. Ali prvina od stoke, koje su Gospodinove, niko da ne zavjetuje, bilo goveče ili sitna stoka, jer je Gospodinovo.
27. Ako li bi bilo od životinja nečistijeh, onda neka otkupi po tvojoj cijeni dometnuv peti dio ozgo; ako li se ne otkupi, neka se proda po tvojoj cijeni.
28. Ali ni jedna stvar zavjetovana, što ko zavjetuje Gospodinu od čega mu drago što ima, od ljudi ili od stoke ili od njive svoje, da se ne prodaje ni otkupljuje; svaka stvar zavjetovana svetinja je nad svetinjama Gospodinu.
29. Živinče zavjetovano, koje čovjek zavjetuje, da se ne otkupljuje, nego da se ubije.
30. I svaki desetak zemaljski od usjeva zemaljskoga i od voća, Gospodinov je, svetinja je Gospodinu.
31. Ali ko bi htio otkupiti što desetka svojega, neka na cijenu dometne još peti dio.
32. I desetak od goveda i od sitne stoke, koje dodje pod štap pastirski deseto, da je sveto Gospodinu.
33. Da se ne bira dobro ni rdjavo, ni da se mijenja; ako li bi se kako god promijenilo, onda neka bude i ono i drugo promijenjeno sveta stvar, i da se ne otkupi.
34. Ovo su zapovijesti koje zapovjedi Gospodin Mojsiju za sinove Izraelove na gori Sinajskoj.

ČETVRTA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE BROJEVI.

GLAVA 1.

Još reče Gospodin Mojsiju u pustinji Sinajskoj u šatoru od sastanka prvi dan drugoga mjeseca druge godine po izlasku njihovu iz zemlje Egipatske, govoreći:
2. Izbrojte sav zbor sinova Izraelovih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh i po imenima njihovijem, sve muškinje, glavu po glavu,
3. Od dvadeset godina i više, sve koji mogu ići na vojsku u Izraelu, izbrojte ih po četama njihovijem, ti i Aron;
4. I s vama neka bude po jedan čovjek od svakoga plemena, koji je poglavar u domu otaca svojih.
5. A ovo su imena ljudi koji će biti *s vama: od plemena* Rubenova Elizur *sin Sedeurov;*
6. Od Šimunova Salamijel sin Surizadajev;
7. Od Judina Nahason sin Aminadabov;
8. Od Isaharova Natanael sin Suarov;
9. Od Zabulonova Elijab sin Helonov;
10. Od sinova Josipovijeh: od plemena Efraimova Elizama sin Amijudov; od Manasijina Gamalijel sin Fadasurov;
11. Od Benjaminova Abidan sin Gedeonov;
12. Od Danova Ahijezer sin Amizadajev;
13. Od Aserova Fegijel sin Ohranov;
14. Od Gadova Elijazaf sin Duelov;
15. Od Neftalijeva Ahira sin Enanov.
16. To su koji se sazivahu na zbor, knezovi u plemenima otaca svojih, tisućnici Izraelovi.

17. I uze Mojsije i Aron te ljude, koji biše imenovani.

18. I sabraše vas zbor prvi dan drugoga mjeseca, i prepisaše ih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh i po imenima njihovijem od dvadeset godina i više, glavu po glavu.

19. Kako bješe Gospodin zapovjedio Mojsiju, tako ih izbroji u pustinji Sinajskoj.

20. I bješe sinova prvenca Izraelova Rubena, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima s glave na glavu sve muškinje od dvadeset godina i više, što mogaše ići na vojsku,

21. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Rubenova četrdeset i šest tisuća i pet stotina.

22. Sinova Šimunovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima s glave na glavu sve muškinje od dvadeset godina i više, što mogaše ići na vojsku,

23. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Šimunova pedeset i devet tisuća i tri stotine.

24. Sinova Gadovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

25. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Gadova četrdeset i pet tisuća, šest stotina i pedeset.

26. Sinova Judinijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

27. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Judina sedamdeset i četiri tisuće i šest stotina.

28. Sinova Isaharovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

29. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Isaharova pedeset i četiri tisuće i četiri stotine.

30. Sinova Zabulonovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

31. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Zabulonova pedeset i sedam tisuća i četiri stotine.

32. Od sinova Josipovijeh: sinova Efraimovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

33. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Efraimova četrdeset tisuća i pet stotina.

34. Sinova Manasijinih, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

35. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Manasijina trideset i dvije tisuće i dvje sta.

36. Sinova Benjaminovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku.

37. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Benjaminova trideset i pet tisuća i četiri stotine.

38. Sinova Danovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

39. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Danova šezdeset i dvije tisuće i sedam stotina.

40. Sinova Aserovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

41. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Aserova četrdeset i jedna tisuća i pet stotina.

42. Sinova Neftalijevijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

43. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Neftalijeva pedeset i tri tisuće i četiri stotine.

44. Ovo su oni koje Mojsije i Aron izbrojiše s knezovima Izraelskim, s dva-

naest ljudi, koji bijahu po jedan za svaki dom otaca svojih.

45. I svega bješe sinova Izraelovijeh izbrojenijeh po domovima otaca svojih od dvadeset godina i više, svijeh što mogahu ići na vojsku,

46. Bješe ih izbrojenijeh šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset.

47. Ali Leviti po plemenu otaca svojih ne biše brojeni medju njih.

48. Jer Gospodin reče Mojsiju govoreći:

49. Plemena Levijeva nemoj brojiti, niti broja njihova sastaviti sa sinovima Izraelovijem.

50. Nego postavi Levite nad šatorom od svjedočanstva i nad svijem posudjem u njemu i nad svijem što pripada njemu; oni neka nose šator i sve posudje njegovo, neka služe u njemu, i staju oko šatora.

51. I kad se šator krene, neka ga slože Leviti; i kad šator stane, onda neka ga razapnu Leviti. A ko bi drugi pristupio, da se pogubi.

52. I sinovi Izraelovi neka staju svaki u svom okolu i svaki kod svoje zastave po četama svojim.

53. A Leviti neka staju oko šatora od svjedočanstva, da ne dodje gnjev na zbor sinova Izraelovijeh; i neka Leviti rade što treba oko šatora od svjedočanstva.

54. I učiniše sinovi Izraelovi kako Gospodin zapovjedi, sve tako učiniše.

GLAVA 2.

Po tom reče Gospodin Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Sinovi Izraelovi neka staju u òkō svaki kod svoje zastave sa znakom doma otaca svojih, prema šatoru od sastanka u naokolo.

3. S istoka neka staje u òkō zastava vojske Judine po četama svojim s vojvodom sinova Judinijeh Nahasonom sinom Aminadabovim;

4. A u vojsci njegovoj sedamdeset i četiri tisuće i šest stotina izbrojenijeh.

5. A do njega neka staje u òkō pleme Isaharovo s vojvodom sinova Isaharovijeh Natanaelom sinom Suarovijem;

6. A u vojsci njegovoj pedeset i četiri tisuće i četiri stotine izbrojenijeh.

7. Pa onda pleme Zabulonovo s vojvodom sinova Zabulonovijeh Elijabom sinom Helonovijem;

8. A u vojsci njegovoj pedeset i sedam *tisuća* i četiri stotine izbrojenijeh.

9. Svega izbrojenijeh u vojsci Judinoj sto osamdeset i šest tisuća i četiri stotine po četama njihovijem. Oni neka idu naprijed.

10. A zastava vojske Rubenove po četama svojim neka bude s juga, s vojvodom sinova Rubenovijeh Elizurom sinom Sedeurovijem;

11. A u vojsci njegovoj četrdeset i šest tisuća i pet stotina izbrojenijeh.

12. A do njega neka staje u òkō pleme Šimunovo s vojvodom sinova Šimunovijeh Salamijelom sinom Surizadajevim;

13. A u vojsci njegovoj pedeset i devet tisuća i tri stotine izbrojenijeh.

14. Pa onda pleme Gadovo s vojvodom sinova Gadovijeh Elijazafom sinom Duelovim;

15. A u vojsci njegovoj četrdeset i pet tisuća i šest stotina i pedeset izbrojenijeh.

16. A svega izbrojenijeh u vojsci Rubenovoj sto i pedeset i jedna tisuća i četiri stotine i pedeset po četama njihovijem. I oni neka idu drugi.

17. Po tom neka ide šator od sastanka s vojskom sinova Levijevih usred ostale vojske; kako u òkō staju tako neka i idu, svaki svojim redom pod svojom zastavom.

18. Zastava vojske Efraimove po četama svojim neka bude sa zapada, s vojvodom sinova Efraimovijeh Elizamom sinom Amijudovim;

19. A u vojsci njegovoj četrdeset tisuća i pet stotina izbrojenijeh.

20. A do njega pleme Manasijino s vojvodom sinova Manasijinih Gamalijelom, sinom Fadasurovim;

21. A u njegovoj vojsci trideset i dvije tisuće i dvje sta izbrojenijeh.

22. Pa onda pleme Benjaminovo s vojvodom sinova Benjaminovijeh Abidanom sinom Gedeonovim;

23. A u vojsci njegovoj trideset i pet tisuća i četiri stotine izbrojenijeh.

24. A svega izbrojenijeh u vojsci Efraimovoj sto i osam tisuća i sto po četama njihovijem. I oni neka idu treći.

25. Zastava vojske Danove po četama svojim neka bude sa sjevera s vojvodom sinova Danovijeh Ahijezerom sinom Amizadajevim;

26. A u vojsci njegovoj šezdeset i

dvije tisuće i sedam stotina izbrojenijeh.

27. A do njega neka staje u òkō pleme Aserovo s vojvodom sinova Aserovijeh Fegijelom sinom Ohranovijem;

28. A u vojsci njegovoj četrdeset i jedna tisuća i pet stotina izbrojenijeh.

29. Za njima pleme Neftalijevo s vojvodom sinova Neftalijevijeh Ahirom sinom Enanovijem;

30. A u njegovoj vojsci pedeset i tri tisuće i četiri stotine izbrojenijeh.

31. A svega izbrojenijeh u vojsci Danovoj sto pedeset i sedam tisuća i šest stotina. I oni neka idu najposlije uza zastave svoje.

32. To su sinovi Izraelovi koji biše izbrojeni po domovima otaca svojih. Svega izbrojenijeh u cijeloj vojsci po četama njihovijem šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset.

33. Ali Leviti ne biše brojeni medju sinove Izraelove, kao što Gospodin bješe zapovjedio Mojsiju.

34. I učiniše sinovi Izraelovi sve; kako zapovjedi Gospodin Mojsiju, tako stajahu u òkō, i tako idjahu svaki po porodici svojoj i po domu otaca svojih.

GLAVA 3.

A ovo je pleme Aronovo i Mojsijevo kad Gospodin govori s Mojsijem na gori Sinajskoj.

2. I ovo su imena sinova Aronovijeh: prvenac Nadab, pa Abiju i Eleazar i Itamar.

3. To su imena sinova Aronovijeh, svećenīkā, koji biše pomazani i posvećeni da vrše službu svećeničku.

4. Ali pogibe Nadab i Abiju pred Gospodinom, kad prinesoše oganj tudj pred Gospodinom u pustinji Sinajskoj; i ne imaše djece; za to Eleazar i Itamar otpravljahu službu svećeničku za života Arona oca svojega.

5. A Gospodin reče Mojsiju govoreći:

6. Kaži neka pristupi pleme Levijevo, i postavi ga pred Aronom svećenikom da mu služe,

7. I da rade za nj i za sav zbor pred šatorom od sastanka služeći šatoru,

8. I da čuvaju sve posudje u šatoru od sastanka, i da straže za sinove Izraelove služeći šatoru.

9. *Pa ćeš dati Levite Aronu i sinovima njegovijem; oni su darovani njemu izmedju sinova Izraelovijeh.*

10. A Arona i sinove njegove postavi da vrše svećeničku službu svoju; ako li bi ko drugi pristupio, da se pogubi.

11. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

12. Evo uzeh Levite izmedju sinova Izraelovijeh za sve prvence što otvoraju matericu medju sinovima Izraelovijem; za to će moji biti Leviti.

13. Jer je moj svaki prvenac; od onoga dana kad pobih sve prvence u zemlji Egipatskoj, posvetih sebi svakoga prvenca u Izraelu od čovjeka do živinčeta; moji će biti; ja sam Gospodin.

14. Još reče Gospodin Mojsiju u pustinji Sinajskoj govoreći:

15. Izbroj sinove Levijeve po domovima otaca njihovijeh, po porodicama njihovijem, sve muškinje od mjeseca dana i više izbroj.

16. I Mojsije ih izbroji po zapovijesti Gospodinovoj, kako mu bi zapovjedjeno.

17. I bjehu sinovi Levijevi po imenu ovi: Gerson i Kat i Merarije.

18. A ovo su imena sinova Gersonovijeh po porodicama njihovijem: Lebnije i Semej.

19. A sinovi Katovi po porodicama svojim: Amram i Jezar, Hebron i Ozijel.

20. A sinovi Merarijevi po porodicama svojim: Moholije i Muzije. To su porodice Levitske po domovima otaca svojih.

21. Od Gersona porodica Lebnijeva i porodica Semejeva. To su porodice Gersonove.

22. A izbrojenijeh medju njima, kad se izbroji sve muškinje od mjeseca dana i više, bješe ih izbrojenijeh svega sedam tisuća i pet stotina.

23. Porodice Gersonove stajahu u òkō iza šatora sa zapada.

24. A starješina od doma otačkoga u porodicama Gersonovim bješe Elijazaf sin Laelov.

25. A sinovi Gersonovi čuvahu u šatoru od sastanka šator i naslon, pokrivač njegov i zavjes na vratima šatora od sastanka,

26. I zavjese od trijema i zavjes na vratima od trijema što je oko šatora i oko oltara, i uža njegova za svaku potrebu njegovu.

27. A od Kata bješe porodica Amramova i porodica Jezarova i poro

Hebronova i porodica Ozijelova. To su porodice Katove.

28. Svega muškinja od mjeseca dana i više bješe na broj osam tisuća i šest stotina, koji služahu oko svetinje.

29. Porodice sinova Katovijeh stajahu u òkô pored šatora s juga.

30. A starješina od doma otačkoga u porodicama Katovijem bješe Elijazaf sin Ozijelov.

31. A oni čuvahu kovčeg i sto i svijetnjak i oltar i posudje u svetinji kojim služe, i zavjes, i sve što pripada k njemu.

32. A starješina nad starješinama Levitskim bješe Eleazar sin Arona svećenika, postavljen nad onima koji čuvaju svetinju.

33. A od Merarija bješe porodica Moholijeva i porodica Muzijeva. To su porodice Merarijeve.

34. I bješe ih izbrojenijeh, kad se izbroji sve muškinje od mjeseca dana i više, šest tisuća i dvje sta.

35. A starješina od doma otačkoga u porodicama Merarijevim bješe Surijel sin Abihajelov; oni stajahu u òkô pored šatora sa sjevera.

36. I sinovi Merarijevi čuvahu daske od šatora i prijevornice njegove i stupce njegove i stopice njegove i sve sprave njegove i sve što k njemu pripada,

37. I stupce od trijema u naokolo i stopice njihove i kolje i uža njihova.

38. A pred šatorom od sastanka s istoka stajahu u òkô Mojsije i Aron i sinovi njegovi čuvajući svetinju za sinove Izraelove; a da ko drugi pristupi, poginuo bi.

39. A svega Levita kad ih izbroji Mojsije i Aron po zapovijesti Gospodinovoj po porodicama njihovijem, svega muškinja od mjeseca dana i više, bješe dvadeset i dvije tisuće.

40. I Gospodin reče Mojsiju: izbroj sve prvence muške medju sinovima Izraelovim od mjeseca dana i više, i saberi broj imena njihovijeh.

41. I uzmi Levite za mene (ja sam Gospodin) mjesto svijeh prvenaca medju sinovima Izraelovijem, i stoku Levitsku mjesto svijeh prvenaca od stoke sinova Izraelovijeh.

42. I izbroji Mojsije, kako mu zapovjedi Gospodin, sve prvence medju sinovima *Izraelovijem*;

43. I svega prvenaca muških, kad se izbrojiše po imenima od jednoga mjeseca i više, bješe izbrojenijeh dvadeset i dvije tisuće, dvje sta i sedamdeset i tri.

44. I Gospodin reče Mojsiju govoreći:

45. Uzmi Levite mjesto svijeh prvenaca medju sinovima Izraelovijem i stoku Levitsku mjesto stoke njihove, da budu moji Leviti; ja sam Gospodin.

46. A da se otkupe oni dvje sta i sedamdeset i tri, što ima prvenaca medju sinovima Izraelovijem više nego Levita,

47. Uzmi po pet sikala od glave; uzmi po svetom siklu (a u taj sikal ide dvadeset gera).

48. I podaj te novce Aronu i sinovima njegovijem, otkup za one koji prelaze broj njihov.

49. I uze Mojsije otkup od onijeh koji ostaše preko onijeh koji biše promijenjeni za Levite.

50. I uze novce od prvenaca sinova Izraelovijeh, tisuću i tri sta i šezdeset i pet sikala, po svetom siklu.

51. I dade Mojsije taj otkup Aronu i sinovima njegovijem po zapovijesti Gospodinovoj, kao što zapovjedi Gospodin Mojsiju.

GLAVA 4.

Još reče Gospodin Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Izbroj sinove Katove izmedju sinova Levijevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,

3. Od trideset godina i više do pedeset godina sve koji su za posao da mogu raditi poslove u šatoru od sastanka.

4. A ovo će biti posao sinovima Katovijem u šatoru od sastanka, u svetinji nad svetinjama:

5. Kad polazi vojska doći će Aron sa sinovima svojim, i skinuće zavjes s vrata, i pokriče njim kovčeg od svjedočanstva.

6. Pa će po njemu prostrijeti pokrivač od koža jazavčjih, i ozgo će prostrijeti prostirač od same porfire, i provući će mu poluge.

7. I po stolu za hljebove postavljene neka prostru prostirač od porfire, i neka metnu na nj zdjele i čaše i vijedra i kutliće, i hljeb svagda neka je na njemu.

8. Pa vrh toga neka prostru prostirač od crvca, i neka pokriju pokrivačem

od koža jazavčjih, i neka mu provuku poluge.

9. I neka uzmu prostirač od porfire i pokriju svijetnjak i žiške njegove i usekače njegove i lopatice njegove i sve sudove za ulje, kojima služe oko njega,

10. I neka ga sa svijem spravama njegovijem zaviju u pokrivač od koža jazavčjih, i metnu ga na poluge.

11. I po zlatnom oltaru neka prostru prostirač od porfire i pokriju ga pokrivačem od koža jazavčjih, i provuku mu poluge.

12. I neka uzmu sve sprave za službu, kojima služe u svetinji, i neka ih metnu u prostirač od porfire i zaviju u pokrivač od koža jazavčjih, i metnu na poluge.

13. I neka ometu pepeo s oltara i po oltaru prostru prostirač od skerleta,

14. I neka metnu na nj sve sprave njegove, kojima služe na njemu, mašice, viljuške, lopatice i kotliće i sve sprave za oltar, i neka ga pokriju pokrivačem od koža jazavčjih, pa mu provuku poluge.

15. I kad to svrši Aron i sinovi njegovi i zaviju svetinju i sve sprave za svetinju, da podje vojska, onda neka dodju sinovi Katovi da nose, ali neka se ne dotaknu ni jedne stvari svete, da ne poginu. To je posao sinova Katovijeh u šatoru od sastanka.

16. A Eleazar sin Arona svećenika neka se stara za ulje za vidjelo, i za kad mirisni, i za žrtvu svagdašnju, i za ulje pomazanja, neka pazi na sav šator i na sve što je u njemu, na svetinju i na posudje njezino.

17. I reče Gospodin Mojsiju i Aronu govoreći:

18. Nemojte da se istrijebi koljeno porodica Katovijeh izmedju Levita;

19. Nego im učinite ovo da bi ostali živi i ne bi pomrli kad pristupaju k svetinji nad svetinjama: Aron i sinovi njegovi neka dodju i odrede svakomu šta će koji raditi i šta će nositi.

20. A oni neka ne dolaze da gledaju kad se zavijaju svete stvari, da ne pomru.

21. Opet reče Gospodin Mojsiju govoreći:

22. Izbroj i sinove Gersonove po domovima otaca njihovijeh i po porodicama njihovijem,

23. Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka.

24. Ovo je posao porodicama Gersonovijem što će raditi i nositi:

25. Neka nose zavjese od naslona i šator od sastanka, pokrivač njegov i pokrivač od koža jazavčjih što je ozgo na njemu, i zavjes na ulasku u šator od sastanka,

26. I zavjese od trijema i zavjes na vratima od trijema što je oko šatora i oko oltara, i uža njihova i sve posudje za službu njihovu i što god treba oko toga raditi neka rade.

27. Po naredbi Aronovoj i sinova njegovijeh neka biva sva služba sinova Gersonovijeh za sve što će nositi i što će raditi, i ostavite im neka čuvaju sve što su dužni nositi.

28. To je služba porodica sinova Gersonovijeh u šatoru od sastanka; a Itamar sin Arona svećenika neka upravlja njima.

29. Izbroj i sinove Merarijeve po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,

30. Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka.

31. A ovo im je dužnost nositi osim sve službe njihove u šatoru od sastanka: daske od šatora i prijevornice njegove i stupce njegove i stopice njegove,

32. I stupce od trijema u naokolo, i stopice njihove i kolje njihovo, i uža njihova, i sve sprave njihove, i što god treba za te stvari; a poimence izbrojte sve sprave što će oni nositi.

33. To je služba porodica sinova Merarijevih što su dužni raditi u šatoru od sastanka pod rukom Itamara sina Arona svećenika.

34. I izbroji Mojsije i Aron s knezovima narodnim sinove Katove po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,

35. Od trideset godina i više do pedeset godina sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka.

36. I bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem dvije tisuće i sedam stotina i pedeset.

37. To su izbrojeni iz porodica Katovijeh što bjehu za službu u šatoru od

stanka, koje izbroji Mojsije i Aron, kao što zapovjedi Gospodin preko Mojsija.

38. A sinova Gersonovijeh po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh bješe izbrojenijeh,

39. Od trideset godina i više do pedeset godina, svijeh što bijahu za službu da služe u šatoru od sastanka,

40. Bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh dvije tisuće i šest stotina i trideset.

41. To su izbrojeni iz porodica sinova Gersonovijeh, što bjehu za službu u šatoru od sastanka, koje izbroji Mojsije i Aron po zapovijesti Gospodinovoj.

42. A iz porodica sinova Merarijevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh bješe izbrojenijeh,

43. Od trideset godina i više do pedeset godina, svijeh što bijahu za službu da služe u šatoru od sastanka,

44. Bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem tri tisuće i dvje sta.

45. To su izbrojeni iz porodica sinova Merarijevih, koje izbroji Mojsije i Aron kao što zapovjedi Gospodin preko Mojsija.

46. A svega bješe izbrojenijeh Levita, koje izbroji Mojsije i Aron s knezovima Izraelovim po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,

47. Od trideset godina i više do pedeset godina, što bjehu za službu da služe i da nose u šatoru od sastanka,

48. Svega ih bješe izbrojenijeh osam tisuća i pet stotina i osamdeset.

49. Kako Gospodin zapovjedi preko Mojsija, biše izbrojeni, svaki za ono što treba da radi i da nosi; i izbrojeni biše oni koje je Gospodin zapovjedio da se izbroje.

GLAVA 5.

I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Zapovjedi sinovima Izraelovijem neka istjeraju iz okola sve gubave i sve kojima teče sjeme i sve koji su se oskvrnili o mrtvaca,

3. Bio čovjek ili žena, istjerajte, iza okola istjerajte ih, da ne skvrne okola onima medju kojima nastavam.

4. I učiniše tako sinovi Izraelovi, i istjeraše ih iz okola; kako Gospodin kaza Mojsiju, tako učiniše sinovi Izraelovi.

5. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

6. Reci sinovima Izraelovijem: čovjek ili žena kad učini kakav grijeh ljudski, te zgriješi Gospodinu, i bude ona duša kriva,

7. Tada neka priznadu grijeh koji su učinili, i ko je kriv neka vrati cijelo čim je kriv i neka dometne ozgo peti dio i da onomu kome je skrivio.

8. I ako onaj nema nikoga komu bi pripala naknada za štetu, neka se da Gospodinu i neka bude svećeniku osim ovna za očišćenje kojim će ga očistiti.

9. Tako i svaki prinos izmedju svijeh stvari koje posvećuju sinovi Izraelovi i donose svećeniku, njegov neka bude;

10. I što god ko posveti, neka je njegovo, i što god ko da svećeniku, neka je njegovo.

11. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći

12. Kaži sinovima Izraelovijem i reci im: čija bi žena zastranila te bi mu zgriješila,

13. I drugi bi je obležao, a muž njezin ne bi znao, nego bi ona zatajila da se oskvrnila, i ne bi bilo svjedoka na nju, niti bi se zatekla,

14. A njemu bi došla sumnja ljubavna, te bi iz ljubavi sumnjao na svoju ženu, a ona bi bila oskvrnjena; ili bi mu došla sumnja ljubavna te bi iz ljubavi sumnjao na svoju ženu, a ona ne bi bila oskvrnjena,

15. Onda neka muž dovede ženu svoju k svećeniku, i neka donese za nju prinos njezin, deseti dio efe brašna ječmenoga, ali neka ga ne polije uljem i neka ne metne na nj kada, jer je prinos za sumnju ljubavnu, dar za spomen da se spomene grijeh;

16. I neka je svećenik privede i postavi pred Gospodinom.

17. I neka uzme svećenik svete vode u sud zemljani; i praha s poda u šatoru neka uzme i uspe u vodu.

18. I postavivši svećenik ženu pred Gospodinom neka joj otkrije glavu i metne joj na ruke dar za spomen, koji je dar za sumnju ljubavnu; a svećenik neka drži u ruci svojoj gorku vodu, koja nosi prokletstvo.

19. I neka svećenik zakune ženu, i reče joj: ako nije niko spavao s tobom, i ako nijesi zastranila od muža svojega na nečistotu, neka ti ne bude ništa od ove vode gorke, koja nosi prokletstvo.

20. Ako li si zastranila od muža svojega i oskvrnila se, i ko god drugi osim muža tvojega spavao s tobom,

21. Tada svećenik zaklinjući ženu neka je prokune i reče ženi: da te Gospodin postavi za uklin i za kletvu u narodu tvom učinivši da ti bedro spadne a trbuh oteče.

22. I neka ti ova voda prokleta udje u crijeva da ti oteče trbuh i da ti bedro spadne. A žena neka reče: amen, amen.

23. Tada neka napiše svećenik te kletve u knjigu, i neka ih spere vodom gorkom.

24. I neka da ženi da se napije gorke vode proklete da udje u nju voda prokleta i bude gorka.

25. I neka uzme svećenik iz ruku ženi dar za sumnju ljubavnu, i obrne dar pred Gospodinom i prinese ga na oltaru.

26. I neka uzme svećenik u šaku od dara njezina spomen, i zapali na oltaru, pa onda neka da ženi vodu da popije.

27. A kad joj da vodu da pije, ako se bude oskvrnila i učinila nevjeru mužu svojemu, onda će ući voda prokleta u nju i postaće gorka, i trbuh će joj oteći i spasti bedro, i ona će žena postati uklin u narodu svojem.

28. Ako li se ne bude oskvrnila žena, nego bude čista, ne će joj biti ništa i imaće djece.

29. Ovo je zakon za sumnju ljubavnu, kad žena zastrani od muža svojega i oskvrni se;

30. Ili kad kome dodje sumnja ljubavna te posumnja iz ljubavi na ženu svoju i postavi je pred Gospodinom i svrši joj svećenik sve po ovom zakonu.

31. I muž da je prost od grijeha, ali žena da nosi svoje bezakonje.

GLAVA 6.

Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Reci sinovima Izraelovijem, i kaži im: kad čovjek ili žena učini zavjet nazirejski, da bude nazirej Gospodinu,

3. Neka se uzdržava od vina i silovita pića, i neka ne pije octa vinskoga ni octa od silovita pića niti kakoga pića od groždja, i neka ne jede groždja ni novoga ni suhoga.

4. Dokle god traje njegovo nazirejstvo, neka ne jede ništa od vinove loze, ni zrna ni ljuske.

5. Dokle traje njegovo nazirejstvo, neka mu britva ne prijedje preko glave; dokle se ne navrše dani za koje se učinio nazirej Gospodinu, neka bude svet i neka ostavlja kosu na glavi svojoj.

6. Dokle traju dani za koje se učinio nazirej Gospodinu, neka ne pristupa k mrtvacu.

7. Ni za ocem svojim ni za materom svojom ni za bratom svojim ni za sestrom svojom, neka se za njima ne skvrni kad umru; jer je nazirejstvo Boga njegova na glavi njegovoj.

8. Dokle god traje nazirejstvo njegovo, svet je Gospodinu.

9. Ako li bi ko umr'o do njega na prečac, te bi oskvrnio nazirejstvo glave njegove, neka obrije glavu svoju u dan čišćenja svojega, sedmi dan neka je obrije.

10. A osmi dan neka donese dvije grlice ili dva golubića svećeniku na vrata šatora od sastanka.

11. I svećenik neka zgotovi od jednoga žrtvu za grijeh a od drugoga žrtvu paljenicu, i neka ga očisti od onoga što je zgriješio kod mrtvaca; tako će posvetiti glavu njegovu u taj dan.

12. I neka odijeli Gospodinu dane nazirejstva svojega, i donese jagnje od godine za krivicu; a predjašnji dani propadaju, jer mu se oskvrnilo nazirejstvo.

13. A ovo je zakon za nazireje: kad se navrše dani nazirejstvu njegovu, neka dodje na vrata šatora od sastanka,

14. I neka donese za žrtvu Gospodinu jagnje muško od godine zdravo za žrtvu paljenicu, i jagnje žensko od godine zdravo za grijeh, i ovna zdrava za žrtvu zahvalnu,

15. I kotaricu hljebova prijesnijeh, kolača od bijeloga brašna zamiješenijeh s uljem, i pogača prijesnijeh namazanijeh uljem, s darom njihovijem i s naljevom njihovijem.

16. A to će svećenik prinijeti pred Gospodinom i učiniti žrtvu za grijeh njegov i žrtvu njegovu paljenicu.

17. A ovna će prinijeti na žrtvu zahvalnu Gospodinu s kotaricom prijesnijeh hljebova; prinijeće svećenik i dar njegov i naljev njegov.

18. Tada nazirej neka obrije glavu svojega nazirejstva na vratima šatora od sastanka; i uzev kosu nazirejstva svojega neka je metne u oganj koji je pod žrtvom zahvalnom.

19. I svećenik neka uzme pleće kuhano od ovna i jedan kolač prijesan iz kotarice i jednu pogaču prijesnu, i neka metne na ruke nazireju, po što obrije nazirejstvo svoje.

20. I svećenik neka obrće te stvari na žrtvu obrtanu pred Gospodinom; to je svetinja, koja pripada svećeniku osim grudi obrtanih i pleća podignutoga; a poslije toga nazirej može piti vina.

21. To je zakon za nazireja koji se zavjetuje, i to je prinos njegov Gospodinu za nazirejstvo njegovo, osim onoga što bi više mogao učiniti; kakav mu bude zavjet kojim se zavjetuje, tako neka učini osim zakona svojega nazirejstva.

22. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

23. Reci Aronu i sinovima njegovijem i kaži: ovako blagosiljajte sinove Izraelove govoreći im:

24. Da te blagoslovi Gospodin i da te čuva!

25. Da te obasja Gospodin licem svojim i bude ti milostiv!

26. Da Gospodin obrati lice svoje k tebi i dade ti mir!

27. I neka prizivlju ime moje na sinove Izraelove, i ja ću ih blagosloviti.

GLAVA 7.

I onaj dan kad Mojsije svrši i podiže šator, i kad ga pomaza i osveti sa svijem posudjem njegovijem i oltar sa svijem posudjem njegovijem, kad pomaza i osveti,

2. Donesoše knezovi Izraelovi, starješine u domovima otaca svojih, knezovi nad plemenima i poglavari od onijeh koji biše izbrojeni,

3. Donesoše prilog svoj pred Gospodina, šestora kola pokrivena i dvanaest volova, jedna kola dva kneza i po jednoga vola svaki, i donesoše pred šator.

4. A Gospodin reče Mojsiju govoreći:

5. Uzmi to od njih da bude za službu u šatoru od sastanka, i podaj Levitima, svakomu prema službi njegovoj.

6. I uze Mojsije kola i volove, i dade ih Levitima.

7. Dvoja kola i četiri vola dade sinovima Gersonovijem prema službi njihovoj.

8. A ostala četvora kola i osam volova dade sinovima Merarijevim prema službi njihovoj pod upravom Itamara sina Arona svećenika.

9. A sinovima Katovijem ne dade ništa, jer im posao bijaše služiti svetinji, i nošahu na ramenima.

10. I donesoše knezovi da se posveti oltar kad bi pomazan, donesoše knezovi priloge svoje pred oltar.

11. A Gospodin reče Mojsiju: jedan knez u jedan dan a drugi knez u drugi dan neka donose svoje priloge da se posveti oltar.

12. I prvi dan donese prilog svoj Nahason sin Aminadabov od plemena Judina;

13. A prilog njegov bješe jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom; a oboje puno brašna bijeloga pomiješana s uljem za dar;

14. Jedna kadionica zlatna od deset sikala, puna kāda;

15. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

16. Jedan jarac za grijeh;

17. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Nahasona sina Aminadabova.

18. Drugi dan *donese* Natanael sin Suarov, knez plemena Isaharova,

19. Donese prilog svoj: jednu zdjelu srebrnu od sto i trideset sikala, jednu čašu srebrnu od sedamdeset sikala po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

20. Jednu kadionicu zlatnu od deset sikala punu kāda;

21. Jedno tele, jednoga ovna, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

22. Jednoga jarca za grijeh;

23. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Natanaela sina Suarova.

24. Treći dan *donese* knez sinova Zabulonovijeh, Elijab sin Helonov;

25. Njegov prilog bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, a oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

26. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kāda.

27. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

28. Jedan jarac za grijeh;

29. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet

ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elijaba sina Helonova.

30. Četvrti dan *donese* knez sinova Rubenovijeh Elizur sin Sedeurov;

31. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

32. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kāda;

33. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

34. Jedan jarac za grijeh;

35. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elizura sina Sedeurova.

36. Peti dan *donese* knez sinova Šimunovijeh Salamijel sin Surizadajev;

37. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

38. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kāda;

39. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

40. Jedan jarac za grijeh;

41. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Salamijela sina Surizadajeva.

42. Šesti dan *donese* knez sinova Gadovijeh Elijazaf sin Duelov;

43. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

44. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kāda;

45. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

46. Jedan jarac za grijeh;

47. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elijazafa sina Duelova.

48. Sedmi dan *donese* knez sinova Efraimovijeh Elizama sin Amijudov;

49. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

50. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kāda;

51. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

52. Jedan jarac za grijeh;

53. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elizame sina Amijudova.

54. Osmi dan *donese* knez sinova Manasijinih Gamalijel sin Fadasurov;

55. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

56. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kāda;

57. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

58. Jedan jarac za grijeh;

59. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Gamalijela sina Fadasurova.

60. Deveti dan *donese* knez sinova Benjaminovih Abidan sin Gedeonov;

61. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

62. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kāda;

63. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

64. Jedan jarac za grijeh;

65. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Abidana sina Gedeonova.

66. Deseti dan *donese* knez sinova Danovijeh Ahijezer sin Amizadajev;

67. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

68. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kāda;

69. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

70. Jedan jarac za grijeh;

71. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Ahijezera sina Amizadajeva.

72. Jedanaesti dan *donese* knez sinova Aserovijeh Fegijel sin Ohranov;

73. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

74. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kāda;

75. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

76. Jedan jarac za grijeh;

77. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Fegijela sina Ohranova.

78. Dvanaesti dan *donese* knez sinova Neftalijevijeh Ahira sin Enanov;

79. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

80. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kāda;

81. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

82. Jedan jarac za grijeh;

83. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Ahire sina Enanova.

84. To je *prilog* od knezova Izraelovijeh da se posveti oltar po što bi pomazan: dvanaest zdjela srebrnijeh, dvanaest čaša srebrnijeh, dvanaest kadionica zlatnijeh;

85. Svaka zdjela srebrna od sto i trideset sikala, i svaka čaša od sedamdeset sikala; svega srebra u tijem sudovima dvije tisuće i četiri stotine sikala, po siklu svetom;

86. Dvanaest kadionica zlatnijeh punijeh kāda, svaka kadionica od deset sikala, po siklu svetom; svega zlata u kadionicama sto i dvadeset sikala;

87. Svega stoke za žrtvu paljenicu dvanaest telaca, dvanaest ovnova, dva*naest jaganjaca od godine* s darom svo*jim, i jaraca dvanaest* za grijeh;

88. A svega stoke za žrtvu zahvalnu dvadeset i četiri vola, šezdeset ovnova, šezdeset jaraca, šezdeset jaganjaca od godine. To bi *prilog* da se posveti oltar, po što bi pomazan.

89. I kad Mojsije ulažaše u šator od sastanka da govori pred Bogom, tada čujaše glas gdje mu govori sa zaklopca što bješe na kovčegu od svjedočanstva izmedju dva herubima; i govoraše mu.

GLAVA 8.

I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Kaži Aronu i reci mu: kad zapališ žiške, sedam žižaka neka svijetli sprijed na svijetnjaku.

3. I učini Aron tako, i zapali žiške da svijetle sprijed na svijetnjaku, kao što Gospodin zapovjedi Mojsiju.

4. A svijetnjak bješe skovan od zlata, i stupac mu i cvijeće skovano; po prilici koju pokaza Gospodin Mojsiju tako bješe načinio svijetnjak.

5. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

6. Uzmi Levite izmedju sinova Izraelovijeh, i očisti ih.

7. A učini im ovo da ih očistiš: pokropi ih vodom očišćenja, a oni neka obriju sve tijelo svoje i operu haljine svoje, i očistiće se.

8. Po tom neka uzmu tele s darom uz njega, bijelim brašnom pomiješanim s uljem, i drugo tele uzmi za grijeh.

9. Pa dovedi Levite pred šator od sastanka, i sazovi sav zbor sinova Izraelovijeh.

10. I dovedi Levite pred Gospodina, i neka metnu sinovi Izraelovi ruke svoje na Levite.

11. I Aron neka prinese Levite Gospodinu za prinos od sinova Izraelovijeh da vrše službu Gospodinu.

12. A Leviti neka metnu ruke svoje na glave teocima, pa prinesi jedno tele za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu Gospodinu da se očiste Leviti.

13. I postavi Levite pred Aronom i sinovima njegovijem, i prinesi ih za prinos Gospodinu.

14. I odvoj Levite izmedju sinova Izraelovijeh da budu moji Leviti.

15. A poslije neka dodju Leviti da služe u šatoru od sastanka, kad ih očistiš i prineseš za prinos.

16. Jer su meni dani izmedju sinova Izraelovijeh; za sve što otvora materi-

a, za sve prvence izmedju sinova Izraelovijeh uzeh njih.

17. Jer je moj svaki prvenac medju sinovima Izraelovijem i od ljudi i od stoke; onaj dan kad pobih sve prvence u zemlji Egipatskoj, posvetio sam ih sebi.

18. A Levite uzeh za sve prvence sinova Izraelovijeh.

19. I dadoh Levite na dar Aronu i sinovima njegovijem izmedju sinova Izraelovijeh, da služe mjesto sinova Izraelovijeh u šatoru od sastanka, i da budu otkup za sinove Izraelove, da ne bi dolazio pomor na sinove Izraelove, kad bi pristupali k svetinji sinovi Izraelovi.

20. I učini Mojsije i Aron i vas zbor sinova Izraelovijeh Levitama sve što zapovjedi Gospodin Mojsiju za Levite, tako im učiniše sinovi Izraelovi.

21. I očistiše se Leviti, i opraše haljine svoje, i prinese ih Aron za prinos pred Gospodinom, i očisti ih Aron da bi bili čisti.

22. I onda tek pristupiše Leviti da vrše službu svoju u šatoru od sastanka pred Aronom i pred sinovima njegovijem; kao što zapovjedi Gospodin Mojsiju za Levite, tako im učiniše.

23. I opet reče Gospodin Mojsiju govoreći:

24. I ovo je za Levite: od dvadeset i pet godina i više neka stupaju u službu da služe u šatoru od sastanka.

25. A kad kome bude pedeset godina, neka izlazi iz te službe i više neka ne služi.

26. Ali neka služi braći svojoj u šatoru od sastanka radeći što treba raditi, a sam neka ne vrši službe. Tako učini Levitima za poslove njihove.

GLAVA 9.

Još reče Gospodin Mojsiju u pustinji Sinajskoj druge godine po izlasku njihovu iz zemlje Egipatske prvoga mjeseca, govoreći:

2. Neka slave sinovi Izraeljevi vazam u odredjeno vrijeme.

3. Četrnaestoga dana ovoga mjeseca u veče slavite ga u odredjeno vrijeme, po svijem zakonima i po svijem uredbama njegovijem slavite ga.

4. I reče Mojsije sinovima Izraelovijem da slave vazam.

5. I slaviše *vazam prvoga mjeseca* četrnaestoga dana u veče u pustinji Sinajskoj; kako bješe Gospodin zapovjedio Mojsiju, sve onako učiniše sinovi Izraelovi.

6. A bijahu neki koji se oskvrniše o mrtvaca te ne mogahu slaviti vazma onaj dan; i dodjoše isti dan pred Mojsija i pred Arona;

7. I rekoše mu ljudi oni: mi smo nečisti od mrtvaca; za što da nam nije slobodno prinijeti žrtvu Gospodinu u vrijeme zajedno sa sinovima Izraelovijem?

8. A Mojsije im reče: stanite da čujem šta će zapovjediti Gospodin za vas.

9. A Gospodin reče Mojsiju govoreći:

10. Kaži sinovima Izraelovijem i reci: ko bi bio nečist od mrtvaca ili bi bio na daljnom putu izmedju vas ili izmedju vašega natražja, neka slavi vazam Gospodinu,

11. Drugoga mjeseca četrnaestoga dana u veče neka ga slave, s prijesnijem hljebom i s gorkim zeljem neka ga jedu.

12. Neka ne ostavljaju od njega ništa do jutra, i kosti da mu ne prelome, po svemu zakonu za vazam neka ga slave.

13. A ko je čist i nije na putu, pa bi propustio slaviti vazam, da se istrijebi duša ona iz naroda svojega, jer ne prinese Gospodinu žrtve na vrijeme, grijeh svoj neka nosi onaj čovjek.

14. I ako bi medju vama živio stranac i slavio bi vazam Gospodinu, po zakonu i uredbi za vazam neka ga slavi; a zakon da vam je jednak i strancu i onomu ko se rodio u zemlji.

15. A u koji dan bi podignut šator, pokri oblak šator nad naslonom od svjedočanstva; a u veče bješe nad šatorom kao oganj do jutra.

16. Tako bijaše jednako: oblak ga zaklanjaše, ali noću bijaše kao oganj.

17. I kad bi se oblak podigao iznad šatora, tada polažahu sinovi Izraelovi, a gdje bi stao oblak, ondje se ustavljahu sinovi Izraelovi.

18. Po zapovijesti Gospodinovoj polažahu sinovi Izraelovi, i po zapovijesti Gospodinovoj ustavljahu se; dokle god stajaše oblak nad šatorom, oni stajahu u okolu.

19. I kad oblak dugo stajaše nad šatorom, tada svršivahu sinovi Izraelovi što treba svršivati Gospodinu i ne polažahu.

20. I kad oblak bijaše nad šatorom malo dana, po zapovijesti Gospodinovoj stajahu u okolu i po zapovijesti Gospodinovoj polažahu.

21. Kad bi pak oblak stajao od večera do jutra, a u jutru bi se podigao oblak, tada polažahu; bilo danju ili noću, kad bi se oblak podigao, oni polažahu.

22. Ako li bi dva dana ili mjesec dana ili godinu oblak stajao nad šatorom, stajahu u okolu sinovi Izraelovi i ne polažahu, a kako bi se podigao, oni polažahu.

23. Po zapovijesti Gospodinovoj stajahu u òkō, i po zapovijesti Gospodinovoj polažahu; i svršivahu što treba svršivati Gospodinu, kao što bješe zapovjedio Gospodin preko Mojsija.

GLAVA 10.

Još reče Gospodin Mojsiju govoreći: 2. Načini sebi dvije trube od srebra, kovane da budu; njima ćeš sazivati zbor i zapovijedati da polazi vojska.

3. Kad obje zatrube, tada neka se skuplja k tebi sav zbor na vrata šatora od sastanka.

4. A kad jedna zatrubi, tada neka se skupljaju k tebi knezovi, glavari od tisuća Izraelovijeh.

5. A kad zatrubite potresajući, tada neka se kreće òkō koji leži prema istoku.

6. A kad zatrubite drugi put potresajući, onda neka se kreće òkō koji je prema jugu; potresajući neka se trubi kad treba da podju.

7. A kad sazivate zbor, trubite, ali ne potresajući.

8. A neka trube u trube sinovi Aronovi svećenici; to da vam je uredba vječna od koljena do koljena.

9. I kad podjete na vojsku u zemlji svojoj na neprijatelja koji udari na vas, trubite u trube potresajući; i Gospodin Bog vaš opomenuće vas se, i sačuvaćete se od neprijatelja svojih.

10. Tako i u dan veselja svojega i na praznike svoje i početke mjeseca svojih trubite u trube prinoseći žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, i biće vam spomen pred Bogom vašim. Ja sam Gospodin Bog vaš.

11. I u dvadeseti dan drugoga mjeseca druge godine podiže se oblak iznad šatora od svjedočanstva.

12. I podjoše sinovi Izraelovi svojim redom iz pustinje Sinajske, i ustavi se oblak u pustinji Faranskoj.

13. Tako podjoše prvi put, kao što Gospodin zapovjedi preko Mojsija.

14. I podje naprijed zastava vojske sinova Judinijeh u četama svojim; i nad vojskom njihovom bješe Nahason sin Aminadabov;

15. A nad vojskom plemena sinova Isaharovijeh Natanael sin Suarov;

16. A nad vojskom plemena sinova Zabulonovijeh Elijab sin Helonov.

17. I složiše šator, pa podjoše sinovi Gersonovi i sinovi Merarijevi noseći šator.

18. Po tom podje zastava vojske sinova Rubenovijeh u četama svojim, a nad njihovom vojskom bješe Helizur sin Sedeurov,

19. A nad vojskom plemena sinova Šimunovijeh Salamijel sin Surizadajev,

20. A nad vojskom plemena sinova Gadovijeh Elijazaf sin Duelov.

21. I podjoše sinovi Katovi noseći svetinju, da bi oni podigli šator dokle ovi dodju.

22. Po tom podje zastava vojske sinova Efraimovijeh u četama svojim, a nad vojskom njihovom bješe Elizama sin Amijudov,

23. A nad vojskom plemena sinova Manasijinih Gamalijel sin Fadasurov,

24. A nad vojskom plemena sinova Benjaminovih Abidan sin Gedeonov.

25. Najposlije podje zastava vojske sinova Danovijeh u četama svojim, zadnja vojska, i nad vojskom njihovom bješe Ahijezer sin Amizadajev,

26. A nad vojskom plemena sinova Aserovijeh Fegijel sin Ohranov,

27. A nad vojskom plemena sinova Neftalijevijeh Ahira sin Enanov.

28. Tijem redom podjoše sinovi Izraelovi u četama svojim, i tako idjahu.

29. A Mojsije reče Hobabu sinu Raguelovu Madijaninu, tastu svojemu: idemo na mjesto za koje reče Gospodin: vama ću ga dati. Hajde s nama, i dobro ćemo ti učiniti, jer je Gospodin obećao Izraelu mnogo dobra.

30. A on mu reče: ne ću ići, nego idem u svoju zemlju i u rod svoj.

31. A Mojsije reče: nemoj nas ostaviti, jer znaš mjesta u pustinji gdje bismo mogli stàjati, pa nam budi vodj.

32. I ako podješ s nama, kad dodje dobro koje će nam učiniti Gospodin, učinićemo ti dobro.

33. I tako podjoše od gore Gospodinove, i idjahu tri dni, i kovčeg zavjeta Gospodinova idjaše pred njima tri dni tražeći mjesto gdje bi počinuli.

34. I oblak Gospodinov bješe nad njima svaki dan kad polažahu s mjesta gdje bijahu u okolu.

35. I kad polažaše kovčeg, govoraše Mojsije: ustani Gospodine, i neka se razaspu neprijatelji tvoji, i neka bježe ispred tebe koji mrze na te.

36. A kad se ustavljaše, govoraše: uvrati se, Gospodine, k mnoštvu tisuća Izraelovijeh.

GLAVA 11.

Poslije stade se tužiti narod da mu je teško; a to ne bi po volji Gospodinu; i kad Gospodinču, razgnjevi se; i raspali se na njih oganj Gospodinov, i sažeže krajnje u okolu.

2. Tada zavapi narod k Mojsiju, a Mojsije se pomoli Gospodinu, i ugasi se oganj.

3. I prozva se ono mjesto Tabera, jer se raspali na njih oganj Gospodinov.

4. A svjetina što bijaše medju njima, bješe vrlo lakoma, te i sinovi Izraelovi stadoše plakati govoreći: ko će nas nahraniti mesa?

5. Opomenusmo se riba što jedjasmo u Egiptu za badava, i krastavaca i dinja i luka crnoga i bijeloga.

6. A sada posahnu duša naša, nema ništa osim mane pred očima našima.

7. A mana bješe kao sjeme korijandrovo, a boja mu bješe kao boja u bdela.

8. I izlažaše narod, te kupljahu, i meljahu na žrvnjima ili tucahu u stupama, i kuhahu u kotlu ili miješahu pogače; a kus joj bijaše kao kus od novoga ulja.

9. I kad padaše rosa po okolu noću, padaše s njom i mana.

10. Iču Mojsije gdje narod plače u porodicama svojim, svaki na vratima od šatora svojega; i Gospodin se razgnjevi vrlo, i Mojsiju bi teško.

11. Pa reče Mojsije Gospodinu: za što učini tako zlo sluzi svojemu? i za što ne nadjoh milosti pred tobom, nego metnu na me teret svega naroda ovoga?

12. Eda li ja začeh sav ovaj narod? eda li ga ja rodih, kad mi kažeš: iznesi ga u naručju svojem, kao što nosi dojilja dijete, u onu zemlju za koju si se zakleo ocima njihovijem?

13. Od kuda meni mesa da dam svemu ovom narodu? jer plaču preda mnom govoreći: daj nam mesa da jedemo.

14. Ne mogu ja sam nositi svega naroda ovoga, jer je teško za mene.

15. Ako ćeš tako činiti sa mnom, ubij me bolje, ako sam našao milost pred tobom, da ne gledam zla svojega.

16. A Gospodin reče Mojsiju: saberi mi sedamdeset ljudi izmedju starješina Izraelovijeh, koje znaš da su starješine narodu i upravitelji njegovi, i dovedi ih k šatoru od sastanka, neka ondje stanu s tobom.

17. Tada ću sići i govoriti ondje s tobom, i uzeću od duha koji je na tebi i metnuću na njih, da nose s tobom teret narodni i da ne nosiš ti sam.

18. A narodu reci: pripravite se za sjutra da jedete mesa, jer plakaste da Gospodin ču, i rekoste: ko će nas nahraniti mesa? jer nam dobro bijaše u Egiptu. Daće vam dakle Gospodin mesa i ješćete.

19. Ne ćete jesti jedan dan, ni dva dana, ni pet dana, ni deset dana, ni dvadeset dana;

20. *Nego* cio mjesec dana, dokle vam na nos ne udari i ne ogadi vam se, za to što odbaciste Gospodina koji je medju vama i plakaste pred njim govoreći: za što izidosmo iz Egipta?

21. A Mojsije reče: šest stotina tisuća pješaka ima naroda, u kojem sam, pa ti kažeš: daću im mesa da jedu cio mjesec dana.

22. Eda li će im se poklati ovce i goveda da im dostane? ili će im se pokupiti sve ribe morske da im bude dosta?

23. A Gospodin reče Mojsiju: zar ruka Gospodinova ne će biti dovoljna? Vidjećeš hoće li biti što ti rekoh ili ne će.

24. I Mojsije izide i reče narodu riječi Gospodinove; i sabra sedamdeset ljudi izmedju starješina narodnijeh, i postavi ih oko šatora.

25. I Gospodin sidje u oblaku, i govori k njemu, i uzevši od duha koji bješe na njemu metnu na onijeh sedamdeset ljudi

starješina; i kad duh dodje na njih, prorokovahu, ali više nikad.

26. A dva čovjeka ostaše u okolu, jednom bješe ime Eldad, a drugom Medad, na koje dodje duh, jer i oni bijahu zapisani ali ne dodjoše k šatoru, i stadoše prorokovati u okolu.

27. I dotrča momak, te javi Mojsiju govoreći: Eldad i Medad prorokuju u okolu.

28. A Jozua sin Nunov, sluga Mojsijev, jedan od momaka njegovijeh, reče govoreći: Mojsije gospodaru moj, zabrani im.

29. A Mojsije mu odgovori: zar zavidiš mene radi? kamo da sav narod Gospodinov postanu proroci i da Gospodin pusti duh svoj na njih!

30. Po tom se vrati Mojsije u òkō sa starješinama Izraelovijem.

31. Tada se podiže vjetar od Gospodina, i potjera od mora prepelice, i razasu ih po okolu, na dan hoda odovuda i na dan hoda odonuda oko okolo, na dva lakta od zemlje.

32. I ustavši narod vas onaj dan i svu noć i vas drugi dan kupljaše prepelice: i ko nakupi najmanje, nakupi deset gomora; i povješaše ih sebi redom oko okola.

33. Ali meso još im bijaše u zubima, jošte ga ne pojedoše, a Gospodin se razgnjevi na narod, i udari Gospodin narod pomorom vrlo velikim.

34. I prozva se ono mjesto Kibrot-Hatava, jer ondje ukopaše narod koji se bješe polakomio.

35. I podje narod od Kibrot-Hatave u Hazerot, i stadoše u Hazerotu.

GLAVA 12.

I stadoše vikati Marija i Aron na Mojsija radi žene Madijanke, kojom se oženi, jer se oženi Madijankom.

2. I rekoše: zar je samo preko Mojsija govorio Gospodin? nije li govorio i preko nas? I to ču Gospodin.

3. A Mojsije bješe čovjek vrlo krotak mimo sve ljude na zemlji.

4. I odmah reče Gospodin Mojsiju i Aronu i Mariji: dodjite vas troje u šator od sastanka. I otidoše njih troje.

5. Tada sidje Gospodin u stupu od oblaka, i stade na vratima od šatora. I viknu Arona i Mariju, i dodjoše oboje.

6. I reče im: čujte sada riječi moje: *prorok* kad je medju vama, ja ću mu se Gospodin javljati u utvari i govoriću s njim u snu.

7. Ali nije taki moj sluga Mojsije, koji je vjeran u svem domu mojem.

8. Njemu govorim iz usta k ustima, i on me gleda doista, a ne u tami niti u kakvoj prilici Gospodinovoj. Kako se dakle ne pobojaste vikati na slugu mojega, na Mojsija?

9. I gnjev se Gospodinov raspali na njih, i on otide.

10. I oblak se podiže sa šatora; i gle, Marija bješe gubava, *bijela* kao snijeg. I Aron pogleda Mariju, a ona gubava.

11. Tada reče Aron Mojsiju: gospodaru, molim te, ne meći na nas grijeha ovoga, jer ludo učinismo i zgriješismo.

12. Nemoj da ova bude kao mrtvo dijete, kojemu je meso pola trulo kad izlazi iz utrobe matere svoje.

13. I vapi Mojsije ka Gospodinu govoreći: Bože, molim ti se, iscijeli je.

14. A Gospodin odgovori Mojsiju: da joj je otac njezin pljunuo u lice, ne bi li se stidjela sedam dana? Neka bude odlučena sedam dana izvan okola, a poslije neka bude opet primljena.

15. Tako bi Marija odlučena izvan okola sedam dana; i narod ne podje odande dokle Marija ne bi opet primljena.

GLAVA 13.

Apo tom podje narod od Hazerota, i stadoše u pustinji Faranskoj.

2. I Gospodin reče Mojsiju govoreći:

3. Pošlji ljude da uhode zemlju Hanansku, koju ću dati sinovima Izraelovijem; po jednoga čovjeka od svakoga plemena otaca njihovijeh pošljite, sve glavare izmedju njih.

4. I posla ih Mojsije iz pustinje Faranske po zapovijesti Gospodinovoj; i svi ljudi bjehu glavari sinova Izraelovijeh.

5. A ovo su im imena: od plemena Rubenova Samua sin Zehurov;

6. Od plemena Šimunova Safat sin Hurijev;

7. Od plemena Judina Kaleb sin Jefonijin;

8. Od plemena Isaharova Igal sin Josipov;

9. Od plemena Efraimova Ozeje sin Nunov;

10. Od plemena Benjaminova Faltije sin Rafujev;

11. Od plemena Zabulonova Gedijel sin Sodijev;
12. Od plemena Josipova, od plemena Manasijina Gadije sin Suzijev;
13. Od plemena Danova Amijel sin Gemalijev;
14. Od plemena Aserova Stur sin Mihailov;
15. Od plemena Neftalijeva Nahbije sin Vapsijev;
16. Od plemena Gadova Guel sin Mahijev.
17. To su imena ljudima koje posla Mojsije da uhode zemlju. I nazva Mojsije Ozeja sina Nunova Jozua.
18. I šaljući ih Mojsije da uhode zemlju Hanansku reče im: idite ovuda na jug, pa izidite na goru;
19. I vidite zemlju kakva je i kakav narod živi u njoj, je li jak ili slab, je li mali ili velik;
20. I kakva je zemlja u kojoj živi, je li dobra ili rdjava, i kakva su mjesta u kojima živi, eda li pod šatorima ili u tvrdim gradovima;
21. I kakva je sama zemlja, je li rodna ili nerodna, ima li u njoj drveta ili nema; budite slobodni, i uzmite roda one zemlje. A tada bješe vrijeme prvom grožđju.
22. I otišavši uhodiše zemlju od pustinje Sinske do Rohoba kako se ide u Emat.
23. I idoše na jug, i dodjoše do Hebrona, gdje bijahu Ahiman i Sizaj i Tolmaj, sinovi Enakovi. A Hebron bješe sazidan na sedam godina prije Tanija Egipatskoga.
24. Po tom dodjoše do potoka Eshola, i ondje odsjekoše lozu s grozdom jednijem, i ponesoše ga dvojica na moci; tako i šipaka i smokava.
25. I prozva se ono mjesto potok Eshol od grozda, koji ondje odsjekoše sinovi Izraelovi.
26. I poslije četrdeset dana vratiše se iz zemlje koju uhodiše.
27. I vrativši se dodjoše k Mojsiju i Aronu i ka svemu zboru sinova Izraelovijeh u pustinju Faransku, u Kades; i pripovjediše njima i svemu zboru stvar, i pokazaše im rod one zemlje.
28. I pripovijedajući im rekoše: idosmo u zemlju u koju si nas poslao; doista teče u njoj mlijeko i med, i evo roda njezina.
29. Ali je jak narod koji živi u onoj zemlji, i gradovi su im tvrdi i vrlo veliki; a vidjesmo ondje i sinove Enakove.
30. Amalek živi na južnoj strani; a Heteji i Jebuzeji i Amoreji žive u planini, a Hananeji žive na moru i na Jordanu.
31. A Kaleb utišavaše narod pred Mojsijem, i govoraše: hajde da idemo da je uzmemo, jer je možemo pokoriti.
32. Ali drugi ljudi koji idoše s njim govorahu: ne možemo ići na onaj narod, jer je jači od nas.
33. I prosuše zao glas o zemlji koju uhodiše medju sinovima Izraelovijem govoreći: zemlja koju prodjosmo i uhodismo, zemlja je koja proždire svoje stanovnike, i sav narod koji vidjesmo u njoj jesu ljudi vrlo veliki.
34. Vidjesmo ondje i divove, sinove Enakove, roda divovskoga, i činjaše nam se da smo prema njima kao skakavci, taki se i njima činjasmo.

GLAVA 14.

Tada se podiže sav zbor i stade vikati, i narod plakaše onu noć.
2. I vikahu na Mojsija i na Arona svi sinovi Izraelovi; i sav zbor reče im: kamo da smo pomrli u zemlji Egipatskoj ili da pomremo u ovoj pustinji!
3. Za što nas vodi Gospodin u tu zemlju da izginemo od mača, žene naše i djeca naša da postanu roblje? Nije li bolje da se vratimo u Egipat?
4. I rekoše medju sobom: da postavimo starješinu, pa da se vratimo u Egipat.
5. Tada Mojsije i Aron padoše ničice pred svijem zborom sinova Izraelovijeh.
6. A Jozua sin Nunov i Kaleb sin Jefonijin izmedju onijeh što uhodiše zemlju razdriješe haljine svoje,
7. I rekoše svemu zboru sinova Izraelovijeh govoreći: zemlja koju prodjosmo i uhodismo, vrlo je dobra zemlja.
8. Ako smo mili Gospodinu, on će nas odvesti u tu zemlju, i daće nam je; a to je zemlja u kojoj teče mlijeko i med.
9. Samo se ne odmećite Gospodina, i ne bojte se naroda one zemlje; jer ih možemo pojesti; odstupio je od njih zaklon njihov, a s nama je Gospodin, ne bojte ih se.
10. Tada reče sav zbor da ih pobiju kamenjem; ali se pokaza slava Gospodi-

nova svijem sinovima Izraelovijem u šatoru od sastanka.

11. I reče Gospodin Mojsiju: dokle će me vrijedjati taj narod? kad li će mi vjerovati poslije tolikih znaka što sam učinio medju njima?

12. Udariću ga pomorom, i rasuću ga; a od tebe ću učiniti narod velik i jači od ovoga.

13. A Mojsije reče Gospodinu: ali će čuti Egipćani, izmedju kojih si izveo ovaj narod silom svojom,

14. I reći će s ljudima ove zemlje, koji su čuli da si ti, Gospodine, bio usred naroda, i da si se očima vidjao, Gospodine, i oblak tvoj da je stajao nad njima, i u stupu od oblaka da si išao pred njima danju i u stupu ognjenom noću;

15. Pa kad pobiješ ovaj narod, sve do jednoga, govoriće narodi, koji su čuli pripovijest o tebi, govoreći:

16. Nije mogao Gospodin dovesti naroda ovoga u zemlju koju im je sa zakletvom obećao, za to ih pobi u pustinji.

17. Neka se dakle proslavi sila Gospodinova, kao što si rekao govoreći:

18. Gospodin dugo čeka i obilan je milošću, prašta bezakonje i grijeh, ali ne pravda krivoga, nego pohodi bezakonje otačko na sinovima do trećega i četvrtoga koljena.

19. Oprosti bezakonje ovomu narodu radi velike milosti svoje, kao što si praštao narodu ovomu od Egipta dovde.

20. A Gospodin reče: praštam po riječi tvojoj.

21. Ali tako ja živ bio, i tako sva zemlja bila puna slave Gospodinove,

22. Ti ljudi koji vidješe slavu moju i znake moje što sam učinio u Egiptu i u ovoj pustinji, i kušaše me već deset puta, i ne poslušaše riječi moje,

23. Ne će vidjeti zemlje koju sa zakletvom obećah ocima njihovijem, ne će vidjeti ni jedan od onijeh koji me uvrijediše.

24. A slugu svojega Kaleba, u kojem bješe drugi duh i koji se sa svijem mene držao, njega ću odvesti u zemlju u koju je išao, i sjeme će je njegovo naslijediti.

25. Ali Amalek i Hananej sjede u dolini, za to se sjutra vratite natrag, i idite u pustinju k crvenom moru.

26. Još reče Gospodin Mojsiju i Aronu govoreći:

27. Dokle će taj zli zbor vikati na me? Čuo sam viku sinova Izraelovijeh, kojom viču na me.

28. Kaži im: tako ja živ bio, kaže Gospodin, učiniću vam onako kako ste govorili i ja čuh.

29. U ovoj će pustinji popadati mrtva tjelesa vaša, i svi izmedju vas koji su izbrojeni u svem broju vašem od dvadeset godina i više, koji vikaste na me,

30. Ne ćete ući u zemlju, za koju podigav ruku svoju zakleh se da ću vas naseliti u njoj, osim Kaleba sina Jefonijina i Jozue sina Nunova.

31. A djecu vašu, za koju rekoste da će postati roblje, njih ću odvesti, i oni će poznati zemlju za koju vi ne mărite.

32. A vaša tjelesa mrtva će popadati u ovoj pustinji.

33. A djeca vaša biće pastiri po pustinji četrdeset godina, i nosiće kar za preljube vaše, dokle ne ispropadaju tjelesa vaša u pustinji.

34. Po broju dana, za koje uhodiste zemlju, četrdeset dana, na svaki dan po godinu, nosićete grijehe svoje, četrdeset godina, i poznaćete da sam prekinuo s vama.

35. Ja Gospodin rekoh, i tako ću učiniti svemu tom zboru zlomu, koji se sabrao na me: u pustinji će propasti i tu pomrijeti.

36. A ljudi koje bješe poslao Mojsije da uhode zemlju, i koji vrativši se pobuniše sav zbor da viče na nj, prosuvši zao glas o zemlji,

37. Ti ljudi, koji prosuše zao glas o zemlji, pomriješe od pomora pred Gospodinom;

38. A Jozua sin Nunov i Kaleb sin Jefonijin ostaše živi izmedju ljudi koji su išli da uhode zemlju.

39. I Mojsije kaza sve ove riječi svijem sinovima Izraelovijem, i narod plaka veoma.

40. A sjutradan ustavši podjoše navrh gore, i rekoše: evo nas, idemo na mjesto za koje je govorio Gospodin, jer zgriješismo.

41. Ali Mojsije reče: za što prestupate zapovijest Gospodinovu? Od toga ne će biti ništa.

42. Ne idite gore, jer Gospodin nije me-

dju vama; memojte da vas pobiju neprijatelji vaši.

43. Jer je Amalek i Hananej tamo pred vama, i izginućete od mača, jer odustaviste Gospodina, pa ne će ni Gospodin biti s vama.

44. Ali oni ipak navališe da idu navrh gore; ali kovčeg zavjeta Gospodinova i Mojsije ne izadjoše iz okola.

45. Tada sidje Amalek i Hananej, koji življahu u onoj gori, i razbiše ih i baciše dori do Horme.

GLAVA 15.

Opet reče Gospodin Mojsiju govoreći: 2. Reci sinovima Izraelovijem i kaži im: kad dodjete u zemlju gdje ćete nastavati, koju ću vam ja dati,

3. I stanete prinositi žrtvu ognjenu Gospodinu, žrtvu paljenicu ili žrtvu zavjeta radi ili od drage volje, ili o praznicima svojim, gotoveći miris ugodni Gospodinu od krupne ili od sitne stoke,

4. Tada ko prinese prinos svoj Gospodinu, neka donese uza nj dar, desetinu efe bijeloga brašna, pomiješana s četvrtinom ina ulja.

5. I vina četvrt ina za naljev donesi uz žrtvu paljenicu ili uz drugu žrtvu, na svako jagnje,

6. A uz ovna donesi dar dvije desetine bijeloga brašna pomiješana s trećinom ina ulja,

7. I vina za naljev trećinu ina prinijećeš za miris ugodni Gospodinu.

8. A kad prinosiš tele na žrtvu paljenicu ili na žrtvu radi zavjeta ili na žrtvu zahvalnu Gospodinu,

9. Onda neka se donese uz tele dar, tri desetine efe bijeloga brašna pomiješana s po ina ulja,

10. I vina donesi za naljev po ina; to je žrtva ognjena za miris ugodni Gospodinu.

11. Tako neka bude uza svakoga vola i uza svakoga ovna i uza svako živinče izmedju ovaca ili koza.

12. Prema broju koliko prinesete, učinite tako uza svako, koliko ih bude.

13. Svaki domorodac tako neka čini prinoseći žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodinu.

14. Tako ako bude medju vama i došljak ili ko bi se bavio medju vama, pa bi prinio žrtvu ognjenu za miris ugodni Gospodinu, neka čini onako kako vi činite.

15. Zbore! vama i došljaku koji je medju vama jedan da je zakon, zakon vječan od koljena na koljeno; došljak će biti kao i vi pred Gospodinom.

16. Jedan zakon i jedna uredba da bude vama i došljaku koji je medju vama.

17. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

18. Kaži sinovima Izraelovijem i reci im: kad dodjete u zemlju, u koju ću vas ja odvesti,

19. Pa stanete jesti hljeb one zemlje, tada prinosite prinos Gospodinu.

20. Od prvina tijesta svojega prinosite u prinos kolač, kao prinos od gumna tako ga prinosite.

21. Od prvina tijesta svojega dajite Gospodinu prinos od koljena do koljena.

22. A kad biste pogriješili, te ne biste učinili svijeh ovijeh zapovijesti, koje kaza Gospodin Mojsiju,

23. Sve što vam je zapovjedio Gospodin preko Mojsija, od dana kad zapovjedi Gospodin i poslije od koljena do koljena,

24. Ako se bude učinilo pogrješkom, da zbor ne zna, onda sav zbor neka prinese na žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodinu tele s darom njegovijem i s naljevom njegovijem po uredbi, i jedno jare na žrtvu za grijeh.

25. I svećenik neka očisti sav zbor sinova Izraelovijeh, i oprostiće im se, jer je pogrješka i oni donesoše pred Gospodina svoj prinos za žrtvu ognjenu Gospodinu i prinos za grijeh svoj radi pogrješke svoje.

26. Oprostiće se svemu zboru sinova Izraelovijeh i došljaku koji se bavi medju njima, jer je pogrješka svega naroda.

27. Ako li jedna duša zgriješi ne znajući, neka prinese kozu od godine na žrtvu za grijeh.

28. I svećenik neka očisti dušu koja bude zgriješila ne znajući pred Gospodinom, i kad je očisti oprostiće joj se.

29. I za rodjenoga u zemlji sinova Izraelovijeh i za došljaka koji se bavi medju vama, jedan zakon da bude kad ko zgriješi ne znajući.

30. Ali ko od sile zgriješi izmedju rodjenijeh u zemlji ili izmedju došljaka, on ruži Gospodina; neka se istrijebi ona duša iz naroda svojega,

31. Jer prezre riječ Gospodinovu i zapovijest njegovu pogazi; neka se istrijebi ona duša; bezakonje je njezino na njoj.

32. A kad bijahu sinovi Izraelovi u pustinji, nadjoše jednoga gdje kupi drva u subotu.

33. I koji ga nadjoše gdje kupi drva dovedoše ga k Mojsiju i k Aronu i ka svemu zboru.

34. I metnuše ga pod stražu, jer ne bješe kazano šta će se činiti s njim.

35. A Gospodin reče Mojsiju: neka se pogubi taj čovjek; neka ga zaspe kamenjem sav zbor iza okola.

36. I sav zbor izvede ga iza okola, i zasuše ga kamenjem, i umrije, kao što zapovjedi Gospodin Mojsiju.

37. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

38. Reci sinovima Izraelovijem i kaži im, neka udaraju rese po skutovima od haljina svojih od koljena do koljena, i nad rese neka meću vrvcu plavu.

39. A imaćete rese za to da se gledajući ih opominjete svijeh zapovijesti Gospodinovih i tvorite ih, i da se ne zanosite za srcem svojim i za očima svojim, za kojima činite preljubu;

40. Nego da pamtite i tvorite sve zapovijesti moje, i budete sveti Bogu svojemu.

41. Ja sam Gospodin Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Egipatske, da vam budem Bog. Ja sam Gospodin Bog vaš.

GLAVA 16.

A Korej sin Izara sina Kata sina Levijeva, i Datan i Abiron sinovi Elijabovi, i Hon sin Feleta sina Rubenova pobuniše se,

2. I ustaše na Mojsija, i s njima dvje sta i pedeset ljudi izmedju sinova Izraelovijeh, glavara narodnijeh, koji se sazivahu na zbor i bijahu ljudi znatni.

3. I skupiše se na Mojsija i na Arona, i rekoše im: dosta nek vam je; sav ovaj narod, svi su sveti, i medju njima je Gospodin; za što se vi podižete nad zborom Gospodinovim?

4. Kad to ču Mojsije, pade ničice.

5. Po tom reče Koreju i svoj družini njegovoj govoreći: sjutra će pokazati Gospodin ko je njegov, i ko je svet, i koga je pustio k sebi, jer koga je izabrao onoga će pustiti k sebi.

6. Ovo učinite: uzmite kadionice, Korej sa svom družinom svojom.

7. I metnite sjutra u njih ognja i metnite u njih kāda pred Gospodinom, i koga izbere Gospodin onaj će biti svet. Dosta nek vam je, sinovi Levijevi!

8. I reče Mojsije Koreju: čujte sinovi Levijevi!

9. Malo li vam je što vas je Bog Izraelov odvojio od zbora Izraelova pustivši vas k sebi da vršite službu u šatoru Gospodinovu i da stojite pred zborom i služite za nj?

10. Pustio je k sebi tebe i svu braću tvoju, sinove Levijeve, s tobom, a vi tražite još i svećenstvo?

11. Za to ti i sva družina tvoja skupiste se na Gospodina. Jer Aron šta je da vičete na nj?

12. I posla Mojsije da dozovu Datana i Abirona sinove Elijabove. A oni odgovoriše: ne ćemo da idemo.

13. Malo li je što si nas izveo iz zemlje u kojoj teče mlijeko i med da nas pobiješ u ovoj pustinji, nego još hoćeš da vladaš nad nama?

14. Jesi li nas odveo u zemlju gdje teče mlijeko i med? i jesi li nam dao da imamo njiva i vinograda? hoćeš li oči ovijem ljudima da iskopaš? Ne ćemo da idemo.

15. Tada se rasrdi Mojsije vrlo, i reče Gospodinu: nemoj pogledati na dar njihov; ni jednoga magarca nijesam uzeo od njih, niti sam kome od njih učinio kakoga zla.

16. Po tom reče Mojsije Koreju: ti i svi tvoji stanite sjutra pred Gospodinom, ti i oni i Aron.

17. I uzmite svaki svoju kadionicu, i metnite u njih kāda, i stanite pred Gospodinom svaki sa svojom kadionicom, dvje sta i pedeset kadionica, i ti i Aron, svaki sa svojom kadionicom.

18. I uzeše svaki svoju kadionicu, i metnuvši u njih ognja metnuše u njih kāda, i stadoše na vrata šatora od sastanka s Mojsijem i s Aronom.

19. A Korej sabra na njih sav zbor na vrata šatora od sastanka; tada se pokaza slava Gospodinova svemu zboru.

20. I reče Gospodin Mojsiju i Aronu govoreći:

21. Odvojte se iz toga zbora, da ih odmah satrem.

22. A oni padoše ničice i rekoše: Bože, Bože duhovima i svakom tijelu! ovaj je jedan zgriješio, i na sav li ćeš se zbor gnjeviti?

23. Opet reče Gospodin Mojsiju govoreći:

24. Reci zboru i kaži: odstupite od šatora Korejeva i Datanova i Abironova.

25. I ustavši Mojsije otide k Datanu i Abironu, a za njim otidoše starješine Izraelove.

26. I reče zboru govoreći: odstupite od šatora tijeh bezbožnika; i ne dodijevajte se ničega što je njihovo, da ne izginete sa svijeh grijeha njihovijeh.

27. I odstupiše sa svijeh strana od šatora Korejeva i Datanova i Abironova; a Datan i Abiron izašavši stadoše svaki na vrata od šatora svojega sa ženama svojim i sa sinovima svojim i s djecom svojom.

28. Tada reče Mojsije: ovako ćete poznati da me je Gospodin poslao da činim sva ova djela, i da ništa ne činim od sebe:

29. Ako ovi pomru kao što mru svi ljudi, i ako budu pokarani kao što bivaju pokarani svi ljudi, nije me poslao Gospodin;

30. Ako li što novo učini Gospodin, i zemlja otvori usta svoja i proždre ih sa svijem što je njihovo, i sidju živi u grob, tada znajte da su ovi ljudi uvrijedili Gospodina.

31. A kad izgovori riječi ove, rasjede se zemlja pod njima,

32. I otvorivši zemlja usta svoja proždrije ih, i domove njihove i sve ljude Korejeve i sve blago njihovo.

33. I tako sidjoše sa svijem što imahu živi u grob, i pokri ih zemlja, i nesta ih iz zbora.

34. A svi Izraelci koji bijahu oko njih pobjegoše od vike njihove, jer govorahu: da nas ne proždre zemlja.

35. I izadje oganj od Gospodina, i sažeže onijeh dvje sta i pedeset ljudi koji prinesoše kād.

36. Tada reče Gospodin Mojsiju govoreći:

37. Kaži Eleazaru sinu Arona svećenika neka pokupi kadionice iz toga gorišta, i ugljevlje iz njih neka razbaci, jer su svete;

38. Kadionice onijeh koji ogriješiše duše svoje neka raskuju na ploče da se okuje oltar, jer kadiše njima pred Gospodinom, za to su svete, i neka budu sinovima Izraelovijem znak.

39. I pokupi Eleazar svećenik kadionice mjedene, kojima bjehu kadili oni što izgorješe, i raskovaše ih na okov oltaru.

40. Za spomen sinovima Izraelovijem, da ne pristupa niko drugi koji nije roda Aronova da kadi pred Gospodinom, da mu ne bude kao Koreju i družini njegovoj, kao što mu bješe kazao Gospodin preko Mojsija.

41. A sjutradan vikaše sav zbor sinova Izraelovijeh na Mojsija i na Arona govoreći: pobiste narod Gospodinov.

42. A kad se stjecaše narod na Mojsija i na Arona, pogledaše na šator od sastanka, a to oblak na njemu, i pokaza se slava Gospodinova.

43. I dodje Mojsije i Aron pred šator od sastanka.

44. I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

45. Uklonite se iz toga zbora da ih odmah potrem. A oni padoše ničice.

46. I reče Mojsije Aronu: uzmi kadionicu, i metni u nju ognja s oltara, i metni kāda, i idi brže ka zboru, i očisti ih; jer gnjev žestok izadje od Gospodina i pomor poče.

47. I uzevši Aron kadionicu, kao što mu reče Mojsije, otrča usred zbora, i gle, pomor već bješe počeo u narodu; i okadiv očisti narod.

48. I stajaše medju mrtvima i živima, i ustavi se pomor.

49. A onijeh koji pomriješe od toga pomora bješe četrnaest tisuća i sedam stotina, osim onijeh što izgiboše s Koreja.

50. I vrati se Aron k Mojsiju na vrata šatora od sastanka, kad se ustavi pomor.

GLAVA 17.

Po tom reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Reci sinovima Izraelovijem, i uzmi od njih po jednu palicu od svakoga doma otaca njihovijeh, od svijeh knezova njihovijeh, po domovima otaca njihovijeh, dvanaest palica, i ime svakoga napiši na palici njegovoj.

3. A na palici Levijevoj napiši ime A-

ronovo, jer je svaka palica za jednoga poglavara od doma otaca njihovijeh.

4. I ostavi ih u šatoru od sastanka pred svjedočanstvom, gdje se sastajem s vama.

5. I koga izberem, njegova će palica procvjetati; tako ću utišati pred sobom viku sinova Izraelovijeh što viču na vas.

6. Kad to reče Mojsije sinovima Izraelovijem, dadoše mu svi knezovi njihovi palice, svaki knez po palicu od doma oca svojega, dvanaest palica, i palica Aronova bješe medju palicama njihovijem.

7. I ostavi Mojsije palice pred Gospodinom u šatoru od svjedočanstva.

8. A sjutradan dodje Mojsije u šator od svjedočanstva, i gle, procvjetala palica Aronova od doma Levijeva; bješe napupila i cvjetala, i bademi zreli na njoj.

9. I iznese Mojsije sve one palice ispred Gospodina k svijem sinovima Izraelovijem, i razgledavši ih uzeše svaki svoju palicu.

10. A Gospodin reče Mojsiju: donesi opet palicu Aronovu pred svjedočanstvo da se čuva za znak nepokornima, da prestane vika njihova na me, da ne izginu.

11. I učini Mojsije, kako mu zapovjedi Gospodin tako učini.

12. Tada rekoše sinovi Izraelovi Mojsiju govoreći: pomrijesmo, propadosmo, svi propadasmo.

13. Ko se god približi k šatoru Gospodinovu, gine; hoćemo li svi izginuti?

GLAVA 18.

A Gospodin reče Aronu: ti i sinovi tvoji i dom oca tvojega s tobom nosite grijehe o svetinju; ti i sinovi tvoji s tobom nosite grijehe svećenstva svojega.

2. I braću svoju, pleme Levijevo, pleme oca svojega, uzmi k sebi da budu uza te i služe ti; a ti ćeš i sinovi tvoji s tobom služiti pred šatorom od sastanka.

3. Neka dobro slušaju zapovijesti tvoje i rade što treba u svem šatoru; ali k sudovima od svetinje i k oltaru neka ne pristupaju, da ne izginu i oni i vi.

4. Neka budu dakle uza te, i neka rade sve što treba u šatoru od sastanka u svakoj službi u njemu; ali niko drugi da ne pristupa s vama.

5. A vi radite što treba u svetinji i što treba na oltaru, da više ne dodje gnjev na sinove Izraelove.

6. Jer evo ja uzeh braću vašu Levite izmedju sinova Izraelovijeh, i vama su dani na dar za Gospodina, da vrše službu u šatoru od sastanka.

7. A ti i sinovi tvoji s tobom vršite svećeničku službu svoju u svemu što pripada k oltaru i što biva iza zavjesa, i služite; svećenstvo darovah vama, za to ko bi drugi pristupio, da se pogubi.

8. Još reče Gospodin Aronu: evo, dajem ti i prinose svoje što se u vis podižu, izmedju svijeh stvari koje posvećuju sinovi Izraelovi dajem ih tebi radi pomazanja i sinovima tvojim zakonom vječnim.

9. To neka je tvoje od stvari posvećenijeh, koje se ne sažižu; svaki prinos njihov izmedju svijeh darova njihovijeh i izmedju svijeh prinosa za grijeh i svijeh prinosa za krivicu, koje mi donesu, svetinja nad svetinjama da je tvoja i sinova tvojih.

10. U svetinji ga jedi, sve muškinje neka ga jede, sveta stvar da ti je.

11. Tvoje su dakle žrtve darova njihovijeh koje se u vis podižu; i svaku žrtvu sinova Izraelovijeh koja se obrće tebi dajem i sinovima tvojim i kćerima tvojim s tobom zakonom vječnim; ko je god čist u domu tvojem, neka jede.

12. Najbolje od ulja i najbolje od vina i žita, prvine koje daju Gospodinu, tebi dajem.

13. Prvine od svega što rodi u zemlji njihovoj, koje donesu Gospodinu, tvoje neka budu; ko je god čist u domu tvojem neka jede.

14. Sve zavjetovano *Bogu* u Izraelu, tvoje neka je.

15. Što god otvora matericu izmedju svakoga tijela koje prinose Gospodinu, i izmedju ljudi i izmedju stoke, tvoje da bude; ali prvenac čovječiji neka se otkupljuje; i prvenac nečiste stoke neka se otkupljuje.

16. A otkup neka mu bude kad bude od mjeseca dana po tvojoj cijeni pet sikala srebra, po siklu svetom; u njemu je dvadeset gera.

17. A prvenca od krave ili prvenca od ovce ili prvenca od koze ne daj da se otkupi; svete su stvari; krvlju njihovom pokropi oltar, i salo njihovo zapali, da

bude žrtva ognjena za miris ugodni Gospodinu.

18. A meso od njih da je tvoje, kao grudi što se obrću i kao pleće desno, da je tvoje.

19. Sve prinose što se podižu od posvećenijeh stvari, što prinose sinovi Izraelovi Gospodinu, dajem tebi i sinovima tvojim i kćerima tvojim s tobom zakonom vječnim; to će biti zavjet osoljen, vječan pred Gospodinom tebi i sjemenu tvojemu s tobom.

20. Još reče Gospodin Aronu: u zemlji njihovoj da nemaš našljedstva, ni dijela medju njima da nemaš; ja sam dio tvoj i tvoje našljedstvo medju sinovima Izraelovijem.

21. A sinovima Levijevim evo dajem u našljedstvo sve desetke od Izraela za službu njihovu što služe u šatoru od sastanka.

22. A sinovi Izraelovi neka više ne pristupaju k šatoru od sastanka, da se ne ogriješe i ne izginu.

23. Nego sami Leviti neka služe službu u šatoru od sastanka, i oni neka nose grijeh svoj zakonom vječnim od koljena do koljena, pa da nemaju našljedstva medju sinovima Izraelovijem.

24. Jer desetke sinova Izraelovijeh, što će donositi Gospodinu na žrtvu što se podiže, dajem Levitima za našljedstvo; toga radi rekoh za njih: medju sinovima Izraelovijem da nemaju našljedstva.

25. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

26. Reci Levitima i kaži im: kad uzmete od sinova Izraelovijeh desetak koji vam dadoh od njih za našljedstvo vaše, onda prinesite od njega prinos što se podiže Gospodinu, deseto od desetoga.

27. I primiće vam se prinos vaš kao žito s gumna i kao vino iz kace.

28. Tako i vi prinosite prinos što se podiže Gospodinu od svijeh desetaka svojih, koje ćete uzimati od sinova Izraelovijeh, i dajite od njih prinos Gospodinov Aronu svećeniku.

29. Od svega što vam se da prinosite svaki prinos što se podiže Gospodinu, od svega što bude najbolje sveti dio.

30. I reci im: kad prinesete najbolje od toga, tada će se primiti Levitima kao dohodak od gumna i kao dohodak od kace.

31. A jesti možete to na svakom mjestu i vi i porodice vaše, jer vam je plata za službu vašu u šatoru od sastanka.

32. I ne ćete za to navući na sebe grijeha, kad stanete prinositi što je najbolje, i ne ćete oskvrniti svetijeh stvari sinova Izraelovijeh, i ne ćete izginuti.

GLAVA 19.

Još reče Gospodin Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Ovo je uredba i zakon što zapovjedi Gospodin govoreći: reci sinovima Izraelovijem neka ti dovedu junicu crvenu zdravu, na kojoj nema mane, i koja još nije bila u jarmu;

3. I podajte je Eleazaru svećeniku, a on neka je izvede na polje iz okola, da je zakolju pred njim.

4. I uzevši Eleazar krvi njezine na prst svoj neka pokropi krvlju prema šatoru od sastanka sedam puta.

5. Po tom neka zapovjedi da se spali junica pred njegovijem očima; kožu njezinu i meso njezino i krv njezinu s balegom neka spale.

6. I svećenik uzevši drveta cedrova, isopa i crvca, neka baci u oganj gdje gori junica.

7. Po tom neka opere haljine svoje i opere tijelo svoje vodom, pa onda neka udje u òkō, i neka bude svećenik nečist do večera.

8. Tako i ko je spali, neka opere haljine svoje vodom, i tijelo svoje neka opere vodom, i neka bude nečist do večera.

9. A čist čovjek neka pokupi pepeo od junice i izruči ga iza okola na čisto mjesto, da se čuva zboru sinova Izraelovijeh za vodu očišćenja; to je žrtva za grijeh.

10. I onaj koji pokupi pepeo od junice neka opere haljine svoje, i neka bude nečist do večera. To neka je sinovima Izraelovijem i došljaku koji se bavi medju njima vječan zakon.

11. Ko se dotakne mrtva tijela čovječijega, da je nečist sedam dana.

12. On neka se očisti onom vodom treći dan i sedmi dan, i biće čist; ako li se ne očisti treći dan i sedmi, ne će biti čist.

13. Ko se dotakne mrtva tijela čovječijega pa se ne očisti, onaj je oskvrnio šator Gospodinov; za to da se istrijebi ona duša iz Izraela; jer nije pokroplјen

vodom očišćenja, za to je nečist, i nečistota je njegova na njemu.

14. Ovo je zakon kad čovjek umre u šatoru: ko god udje u onaj šator i ko god bude u šatoru, nečist da je sedam dana.

15. I svaki sud otkriven, koji ne bude dobro zaklopljen, nečist je.

16. I ko se god dotakne u polju posječenoga mačem ili umrloga ili kosti čovječije ili groba, nečist da je sedam dana.

17. I neka za nečistoga uzmu pepela od junice spaljene za grijeh, i neka naliju na nj vode žive u sud.

18. Po tom neka uzme čist čovjek isopa, i zamoči u onu vodu, i pokropi njom šator i sve sude i ljude koji su u njemu bili; tako i onoga koji bi se dotakao kosti ili čovjeka posječena ili umrla ili groba.

19. Čisti nečistoga neka pokropi treći i sedmi dan; i kad ga očisti sedmi dan, neka opere haljine svoje i sebe neka opere vodom, i biće čist u veče.

20. A ko bude nečist pa se ne očisti, da se istrijebi ona duša iz zbora; jer je svetinju Gospodinovu oskvrnio, a nije pokropljen vodom očišćenja; nečist je.

21. I ovo neka im je zakon vječan: i koji pokropi vodom očišćenja, neka opere haljine svoje; i ko se god dotakne vode očišćenja, da je nečist do večera.

22. I čega se god dotakne ko je nečist, da je nečisto; i ko se njega dotakne, da je nečist do večera.

GLAVA 20.

I sinovi Izraelovi, sav zbor njihov, dodjoše u pustinju Sinsku prvoga mjeseca, i stade narod u Kadesu; i ondje umrije Marija, i bi pogrebena ondje.

2. A ondje nemaše zbor vode, te se skupiše na Mojsija i na Arona.

3. I svadjaše se narod s Mojsijem, i govorahu: kamo da smo pomrli kad pomriješe braća naša pred Gospodinom!

4. Za što dovedoste zbor Gospodinov u ovu pustinju da izginemo ovdje i mi i stoka naša?

5. I za što nas izvedoste iz Egipta da nas dovedete na ovo zlo mjesto, gdje ne rodi ni žito ni smokva ni grožđje ni šipak, a ni vode nema za piće?

6. I dodje Mojsije i Aron ispred zbora na vrata šatora od sastanka, i padoše ničice; i pokaza im se slava Gospodinova.

7. I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

8. Uzmi štap, i sazovite zbor ti i Aron brat tvoj, i progovorite stijeni pred njima, te će dati vodu svoju; tako ćeš im izvesti vodu iz stijene, i napojićeš zbor i stoku njihovu.

9. I Mojsije uze štap ispred Gospodina, kako mu zapovjedi Gospodin.

10. I sazvaše Mojsije i Aron zbor pred stijenu, i on im reče: slušajte odmetnici! hoćemo li vam iz ove stijene izvesti vodu?

11. I diže Mojsije ruku svoju i udari u stijenu štapom svojim dva puta, i izide voda mnoga, te se napoji narod i stoka njihova.

12. A Gospodin reče Mojsiju i Aronu: što mi ne vjerovaste i ne proslaviste me pred sinovima Izraelovijem, za to ne ćete odvesti zbora toga u zemlju koju sam im dao.

13. To je voda od svadje, gdje se svadjaše sinovi Izraelovi s Gospodinom, i on se proslavi medju njima.

14. Iza toga posla Mojsije poslanike iz Kadesa k caru Edomskom *da mu reku:* ovako kaže brat tvoj Izrael: ti znaš sve nevolje koje nas snadjoše:

15. Kako naši oci sidoše u Egipat, i bijasmo u Egiptu dugo vremena, i kako Egipćani zlo činiše nama i ocima našim;

16. I vikasmo ka Gospodinu, i Gospodin ču glas naš, i posla angjela, koji nas izvede iz Egipta; i evo smo u Kadesu, gradu na tvojoj medji.

17. Pusti nas da prodjemo kroz tvoju zemlju; ne ćemo ići preko polja ni preko vinograda, niti ćemo piti vode iz kojega studenca; ići ćemo carskim putem, ne ćemo svrtati ni na desno ni na lijevo dok ne prijedjemo medju tvoju.

18. A Edom mu odgovori: ne idi preko moje zemlje, da ne izidem s mačem preda te.

19. A sinovi Izraelovi rekoše mu: ići ćemo utrenikom, i ako se napijemo vode tvoje, mi ili stoka naša, platićemo je; ništa više, samo da pješice prodjemo.

20. A on im odgovori: ne ćete proći. I izide Edom pred njih s mnogo naroda i s velikom silom.

21. I kad ne htje Edom dopustiti I-

zraelu da prijedje preko medje njegove, Izrael otide od njega.

22. I krenuvši se od Kadesa dodjoše sinovi Izraelovi, sav zbor njihov, kagori Horu.

23. I Gospodin reče Mojsiju i Aronu na gori Horu kod medje Edomske govoreći:

24. Aron valja da se pribere k rodu svojemu, jer ne će ući u zemlju koju sam dao sinovima Izraelovijem, jer ne poslušaste zapovijesti moje na vodi od svadje.

25. Uzmi Arona i Eleazara sina njegova, i izvedi ih na goru Hor.

25. I svuci Aronu haljine njegove i obuci ih Eleazaru sinu njegovu, pa će se Aron pribrati i umrijeće ondje.

27. I učini Mojsije kako zapovjedi Gospodin; i izidoše na goru Hor pred svijem zborom.

28. I svuče Mojsije s Arona haljine njegove i obuče ih Eleazaru sinu njegovu, i umrije ondje Aron navrh gore, a Mojsije i Eleazar sidoše s gore.

29. A kad vidje sav zbor da umrije Aron, plaka sav dom Izraelov za Aronom trideset dana.

GLAVA 21.

A kad ču Hananej car Aradski, koji življaše na jugu, da ide Izrael putem kojim idoše uhode, on se pobi s njima i zarobi ih nekoliko.

2. Tada se Izrael zavjetova Gospodinu i reče: ako daš ovaj narod meni u ruke, do temelja ću raskopati gradove njihove.

3. I usliši Gospodin glas Izraelov i dade mu Hananeje, a on zatr njih i gradove njihove, i prozva ono mjesto Horma.

4. Po tom podjoše od gore Hora k crvenom moru obilazeći zemlju Edomsku, i oslabi duh narodu od puta.

5. I vikaše narod na Boga i na Mojsija: za što nas izvedoste iz Egipta da izginemo u ovoj pustinji? Jer nema ni hljeba ni vode, a ovaj se nikaki hljeb već ogadio duši našoj.

6. A Gospodin pusti na narod zmije vatrene, koje ih ujedahu, te pomrije mnogo naroda u Izraelu.

7. Tada dodje narod k Mojsiju i rekoše: zgriješismo što vikasmo na Gospodina i na tebe; moli Boga neka ukloni zmije od nas. I Mojsije se pomoli za narod.

8. I Gospodin reče Mojsiju: načini zmiju vatrenu, i metni je na motku, i koga ujede zmija, neka pogleda u nju, pa će ozdraviti.

9. I načini Mojsije zmiju od mjedi, i metnu je na motku, i koga god ujede zmija on pogleda u zmiju od mjedi, i ozdravi.

10. Po tom podjoše sinovi Izraelovi, i stadoše u òkō u Obotu.

11. I iz Obota otišavši stadoše u òkō na brdima Jeabarimskim u pustinji koja je prema Moapskoj s istoka.

12. Odande otišavši stadoše u òkō u dolini Zaredu.

13. I odatle otišavši stadoše u òkō na brodu na Arnonu, koji je u pustinji i izlazi od medje Amorejske. Jer je Arnon medja Moapska izmedju Moabaca i Amorejaca.

14. Za to se kaže u knjizi o ratovima Gospodinovim: na Vajeva u Sufi i na potoke Arnonske.

15. Jer ti potoci, koji dopiru do mjesta Ara, teku pokraj medje Moapske.

16. A otuda dodjoše k Beru; to je studenac za koji bješe rekao Gospodin Mojsiju: skupi narod, i daću im vode.

17. Tada pjeva Izrael pjesmu ovu: Diži se, studenče; pripijevajte ga;

18. Studenče, koji kopaše knezovi, koji iskopaše poglavari narodni s onijem koji postavi zakon, palicama svojim. A iz pustinje otidoše u Matanu,

19. A iz Matane u Nahalijel, a iz Nahalijela u Bamot,

20. A iz Bamota u dolinu koja je u polju Moapskom kod gore Fazge i gleda u pustinju.

21. Tada posla Izrael poslanike k Sehonu caru Amorejskom govoreći:

22. Pusti da prodjemo kroz tvoju zemlju, ne ćemo svrtati ni u polje ni u vinograd, niti ćemo piti vode iz studenaca; ići ćemo carskim putem dokle ne prijedjemo medju tvoju.

23. Ali ne dade Sehon Izraelu da prodje kroz zemlju njegovu, nego sabra Sehon sav narod svoj, i izadje na Izraela u pustinju, i dodje na Jazu, i pobi se s Izraelom.

24. Ali ga isiječe Izrael oštrim mačem, i osvoji zemlju njegovu od Arnona pa do Jeboka, do sinova Amonovijeh, jer tvrda bješe medja sinova Amonovijeh

25. I uze Izrael sva ona mjesta, i naseli se u svijem gradovima Amorejskim, u Hezebonu i u svijem selima njegovijem.

26. Jer Hezebon bješe grad Sehona cara Amorejskoga, koji bješe prvi zavojštio na cara Moapskoga i bješe mu uzeo svu zemlju njegovu do Arnona.

27. Za to govore u priči: hodite u Hezebon, da se sagradi i podigne grad Sehonov.

28. Jer oganj izadje iz Hezebona, plamen iz grada Sehonova, i spali Ar Moapski i stanovnike na visini Arnonskoj.

29. Teško tebi, Moabe; propao si, narode Hamosov; dao je sinove svoje koji utekoše i kćeri svoje u ropstvo Sehonu caru Amorejskom.

30. Ali ih postrijeljasmo, propade Hezebon do Dibona, i potrsmo ih do Nofe, koja dopire do Medabe.

31. I tako živje Izrael u zemlji Amorejskoj.

32. Po tom posla Mojsije da uhode Jazer, i uzeše sela oko njega, i izagnaše Amorejce koji bijahu ondje.

33. Po tom obrativši se podjoše u Bazan; i izide Og car Bazanski pred njih, on i sav narod njegov, na boj u Edraj.

34. A Gospodin reče Mojsiju: ne boj ga se; jer sam ga dao u tvoje ruke i sav narod njegov i zemlju njegovu; i učini mu kako si učinio Sehonu caru Amorejskom koji življaše u Hezebonu.

35. I pobiše ga i sinove njegove i sav narod njegov, da ne osta ni jedan, i osvojiše zemlju njegovu.

GLAVA 22.

Odatle se podigoše sinovi Izraelovi i stadoše u oko u polju Moapskom s onu stranu Jordana prema Jerihu.

2. I vidje Balak sin Seforov sve što učini Izrael Amoreju,

3. I uplaši se Moab od naroda veoma. jer ga bješe mnogo, i prituži Moabu od sinova Izraelovijeh.

4. Pa reče Moab starješinama Moapskim: sada će ova množina pojesti sve što je oko nas kao vo travu u polju. A Balak sin Seforov bješe u ono vrijeme car Moapski.

5. *I posla poslanike* k Balamu sinu *Beorovu u Faturu, koja* je na rijeci u *zemlji naroda njegova*, govoreći: evo narod izide iz Egipta, evo prekrilio je zemlju, i stoji prema meni.

6. Nego hodi, prokuni mi ovaj narod, jer je jači od mene, eda bih mu odolio i pobio ga ili istjerao iz zemlje ove; jer znam, koga blagosloviš biće blagosloven, a koga prokuneš biće proklet.

7. I otidoše starješine Moapske i starješine Madijanske noseći darove za vračanje, i dodjoše k Balamu, i kazaše mu riječi Balakove.

8. A on im reče: ostanite ovdje ovu noć, i odgovoriću vam kako mi Gospodin kaže. I ostaše knezovi Moapski kod Balama.

9. A Bog dodje k Balamu i reče mu: kakvi su to ljudi kod tebe?

10. I reče Balam Bogu: Balak sin Seforov, car Moapski, posla ih k meni *govoreći:*

11. Evo narod izide iz Egipta i prekrili zemlju; nego hodi, prokuni mi ga, eda bih ga nadbio i otjerao ga.

12. A Bog reče Balamu: ne idi s njima, niti kuni toga naroda, jer je blagosloven.

13. I u jutru ustavši Balam reče knezovima Balakovijem: vratite se u svoju zemlju, jer mi ne da Bog da idem s vama.

14. I ustavši knezovi Moapski dodjoše k Balaku, i rekoše: ne htje Balam poći s nama.

15. Tada opet posla Balak više knezova i veće od prvijeh.

16. I oni došavši k Balamu rekoše mu: ovako veli Balak sin Seforov: nemoj se zatezati, molim te, nego dodji k meni.

17. Jer ću te dobro darivati, i što mi god rečeš činiću: za to dodji, molim te, prokuni mi ovaj narod.

18. A Balam odgovori i reče slugama Balakovijem: da mi da Balak kuću svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti riječi Gospodina Boga svojega da učinim što malo ili veliko.

19. Ali opet ostanite ovdje i vi ovu noć, da vidim što će mi sada kazati Gospodin.

20. I dodje Bog noću k Balamu i reče mu: kad su došli ti ljudi da te zovu, ustani, i idi s njima, ali što ti kažem ono da činiš.

21. I u jutru ustavši Balam osamari magaricu svoju, i podje s knezovima Moapskim.

22. Ali se razgnjevi Bog što on podje; i stade angjeo Gospodinov na put da mu ne da; a on sjedjaše na magarici svojoj i imaše sa sobom dva momka svoja.

23. A kad magarica vidje angjela Gospodinova gdje stoji na putu s golijem mačem u ruci, svrnu magarica s puta i podje preko polja. A Balam je stade biti da je vrati na put.

24. A angjeo Gospodinov stade na stazu medju vinogradima, a bijaše zid i odovud i odonud.

25. I magarica videći angjela Gospodinova pribi se uz drugi zid, i pritište nogu Balamu o zid; a on je stade opet biti.

26. Po tom angjeo Gospodinov otide dalje, i stade u tjesnacu, gdje ne bješe mjesta da se svrne ni na desno ni na lijevo.

27. I magarica videći angjela Gospodinova pade pod Balamom, a Balam se vrlo razljuti, i stade biti magaricu svojim štapom.

28. Tada Gospodin otvori usta magarici, te ona reče Balamu: šta sam ti učinila, te me biješ već treći put?

29. A Balam reče magarici: što mi prkosiš? da imam mač u ruci, sad bih te ubio.

30. A magarica reče Balamu: nijesam li tvoja magarica? jašeš me od kako sam postala tvoja do danas: jesam li ti kad tako učinila? A on reče: nijesi.

31. Tada Gospodin otvori oči Balamu, koji ugleda angjela Gospodinova gdje stoji na putu s golijem mačem u ruci. I on savi glavu i pokloni se licem svojim.

32. I reče mu angjeo Gospodinov: za što si bio magaricu svoju već tri puta? evo ja izidoh da ti ne dam, jer tvoj put nije meni po volji.

33. Kad me ugleda magarica, ona se ukloni ispred mene već tri puta; a da se nije uklonila ispred mene, tebe bih već ubio a nju bih ostavio u životu.

34. A Balam reče angjelu Gospodinovu: zgriješio sam, jer nijesam znao da ti stojiš preda mnom na putu; ako tebi nije po volji, ja ću se vratiti.

35. A angjeo Gospodinov reče Balamu: idi s tijem ljudima, ali samo ono govori što ti ja kažem. *Tada Balam otide s knezovima Balakovim.*

36. A kad ču Balak da ide Balam, izide mu na susret u grad Moapski na medji Arnonskoj nakraj medje.

37. I reče Balak Balamu: nijesam li slao k tebi i zvao te? za što mi ne dodje? eda li te ne mogu darivati?

38. A Balam reče Balaku: evo sam došao k tebi; ali hoću li moći što govoriti? Što mi Bog metne u usta, ono ću govoriti.

39. I otide Balam s Balakom, i dodjoše u grad Huzot.

40. I nakla Balak volova i ovaca, i posla Balamu i knezovima, koji bijahu s njim.

41. A u jutru uze Balak Balama i odvede ga na visinu Balovu, i odande mu pokaza jedan kraj naroda.

GLAVA 23.

I reče Balam Balaku: načini mi ovdje sedam oltara, i pripravi mi ovdje sedam telaca i sedam ovnova.

2. I učini Balak kako mu reče Balam; i prinese Balak s Balamom na svakom oltaru po jedno tele i ovna.

3. Pa reče Balam Balaku: stoj kod svoje žrtve paljenice, a ja idem eda bih se sreo s Gospodinom, pa što mi javi kazaću ti. I on otide sam.

4. I srete Bog Balama, a on mu reče: sedam oltara spremih, i prinesoh po tele i ovna na svakom oltaru.

5. A Gospodin metnu riječi u usta Balamu, i reče: vrati se k Balaku i tako mu reci.

6. I vrati se k njemu, a on stajaše kod žrtve svoje paljenice i svi knezovi Moapski.

7. A on otvori priču svoju, i reče: iz Arama dovede me Balak car Moapski s planine istočne, *govoreći*: hodi, prokuni mi Jakova, hodi, naruži Izraela.

8. Kako bih kleo onoga koga ne kune Bog? ili kako bih ružio onoga koga Gospodin ne ruži?

9. Jer svrh stijena vidim ga, i s humova gledam ga. Gle, ovaj će narod nastavati sam, i s drugim narodima ne će se pomiješati.

10. Ko će izbrojiti prah Jakovljev i broj od četvrti Izraela? Da bih ja umr'o smrću pravedničkom, i kraj moj da bi bio kao njihov!

11. Tada reče Balak Balamu: šta to radiš od mene? Ja te dozvah da proku

neš neprijatelje moje, a gle, ti blagosiljaš jednako.

12. A on odgovori i reče: zar ne ću paziti i govoriti ono što mi je Gospodin metnuo u usta?

13. Tada mu reče Balak: hodi sa mnom na drugo mjesto, odakle ćeš ga vidjeti; samo mu kraj vidiš, a svega ga ne vidiš; prokuni mi ga odande.

14. I odvede ga u polje Zofim, navrh Fazge, i načini sedam oltara, i prinese na svakom oltaru po jedno tele i ovna.

15. Tada *Balam* reče Balaku: stoj tu kod žrtve svoje paljenice, a ja idem onamo na susret Gospodinu.

16. I srete Gospodin Balama i metnu mu riječ u usta, i reče: vrati se k Balaku, i tako govori.

17. I dodje k njemu, a on stajaše kod žrtve svoje paljenice i s njim knezovi Moapski; i reče Balak: šta veli Gospodin?

18. A on otvori priču svoju, i reče: ustani Balače, i poslušaj, čuj me sine Seforov!

19. Bog nije čovjek da laže, ni sin čovječji da se pokaje. Što kaže ne će li učiniti, i što reče ne će li izvršiti?

20. Gle, primih da blagoslovim; jer je on blagoslovio, a ja ne ću poreći.

21. Ne gleda na bezakonje u Jakovu ni na nevaljalstvo u Izraelu; Gospodin je njegov s njim, i graja u njemu kao car kad nadvlada.

22. Bog ga je izveo iz Egipta, on mu je kao snaga jednorogova.

23. Jer nema čini na Jakova ni vračanja na Izraela; u ovo doba govoriće se o Jakovu i o Izraelu, šta je učinio Bog.

24. Evo, narod će ustati kao silan lav, i kao lavić skočiće; ne će leći dokle ne pojede lova i popije krvi pobijenijeh.

25. Tada reče Balak Balamu: nemoj ga ni kleti ni blagosiljati.

26. A Balam odgovori Balaku: nijesam li ti kazao da ću činiti što mi god Gospodin kaže?

27. A Balak reče Balamu: hodi, odvešću te na drugo mjesto; da ako Bogu bude volja da mi ga odande prokuneš.

28. I odvede Balak Balama navrh Fogora, koji gleda u pustinju.

29. I reče Balam Balaku: načini mi ovdje sedam oltara, i pripravi mi ovdje *sedam telaca i sedam* ovnova.

30. I učini Balak kako reče Balam, i prinese na žrtvu po tele i ovna na svakom oltaru.

GLAVA 24.

I vidjevši Balam da je Božja volja da blagosilja Izraela, ne htje više ni ići kao prije po vračanje, nego se okrete licem k pustinji,

2. I podigavši oči svoje ugleda Izraela gdje stoji po plemenima svojim; i duh Božji dodje na nj.

3. I otvori priču svoju, i reče: kaže Balam sin Beorov; kaže čovjek kojemu su otvorene oči;

4. Kaže onaj koji čuje riječi Božje, koji vidi utvaru svemogućega, koji kad padne otvorene su mu oči:

5. Kako su lijepi šatori tvoji, Jakove, i kolibe tvoje, Izraele!

6. Pružili su se kao potoci, kao vrtovi kraj rijeke, kao mirisava drveta koja je posadio Gospodin, kao cedri na vodi.

7. Poteći će voda iz vijedra njegova, i sjeme će njegovo biti medju velikim vodama, i car će se njegov podignuti svrh Agaga, i carstvo će se njegovo uzvisiti.

8. Bog ga je izveo iz Egipta, i on mu je kao snaga jednorogova; poješće narode koji su mu neprijatelji, i kosti će njihove potrti, i strijelama svojim postrijeljati ih.

9. Spustio se, leži kao lavić i kao ljuti lav; ko će ga probuditi? Ko tebe blagosilja, biće blagosloven; a ko tebe kune, biće proklet.

10. Tada se razgnjevi Balak na Balama, i pljesnu se rukama, i reče Balak Balamu: dozvah te da prokuneš neprijatelje moje, a ti si blagoslovio eto već tri puta.

11. Odlazi u svoje mjesto; rekoh da ću te darivati, a eto Gospodin ne da ti dara.

12. A Balam reče Balaku: nijesam li i poslanicima tvojim koje si poslao k meni rekao govoreći:

13. Da mi da Balak kuću svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti riječi Gospodinove da učinim što dobro ili zlo od sebe; što kaže Gospodin ono ću kazati.

14. Ja sada evo idem k narodu svojemu, ali da ti kažem šta će taj narod učiniti narodu tvojemu najposlije.

15. Po tom otvori priču svoju i reče: kaže Balam sin Beorov, kaže čovjek kome su otvorene oči.

16. Kaže koji čuje riječi Božje, i koji zna znanje o višnjem, i koji vidi utvaru svemogućega i kad padne otvorene su mu oči:

17. Vidim ga, ali ne sad; gledam ga, ali ne iz bliza; izaći će zvijezda iz Jakova i ustaće palica iz Izraela, koja će razbiti knezove Moapske i razoriti sve sinove Setove.

18. I Idumeja će osvojiti i Seira će osvojiti neprijatelji njegovi; jer će Izrael raditi junački.

19. I vladaće koji je od Jakova, i zatrće ostatak od grada.

20. A ugledav Amaleka, otvori priču svoju, i reče: Amalek je početak narodima, ali će najposlije propasti.

21. A ugledav Cineja, otvori priču svoju, i reče: tvrd ti je stan, i na stijeni si savio gnijezdo svoje;

22. Ali će biti izagnan Cinej; Asur će ga zarobiti.

23. I opet otvori priču svoju, i reče: jaoh! ko će biti živ kad to učini Bog!

24. I ladje iz zemlje Italske doploviće i dosadiće Asircima i dosadiće Jevrejima; ali će i sami propasti.

25. Po tom ustavši Balam otide, i vrati se u svoje mjesto; i Balak otide svojim putem.

GLAVA 25.

I življaše Izrael u Setimu, i narod stade činiti preljubu sa kćerima Moapskim.

2. One pozivahu narod na žrtve svojih bogova, i narod jedjaše, i klanjaše se bogovima njihovijem.

3. I Izrael prionu uz Belfegora; i razgnjevi se Gospodin na Izraela.

4. I reče Gospodin Mojsiju: uzmi sve knezove narodne, i objesi ih Gospodinu prema suncu, da se odvrati gnjev Gospodinov od Izraela.

5. I reče Mojsije sudijama Izraelovijem: pobijte svaki svoje koji su prionuli uz Belfegora.

6. I gle, jedan izmedju sinova Izraelovijeh dodje i dovede k braći svojoj jednu Madijanku na oči Mojsiju i na oči svemu zboru sinova Izraelovijeh; a oni zaplakaše na vratima šatora od sastanka.

7. A kad to vidje Fines, sin Eleazara sina Arona svećenika, usta isred zbora i uze koplje u ruku;

8. I udje za čovjekom Izraelcem u šator, i probode ih oboje, čovjeka Izraelca i onu ženu, kroz trbuh, i presta pogibija medju sinovima Izraelovijem.

9. A izgibe ih od te pogibije dvadeset i četiri tisuće.

10. Tada reče Gospodin Mojsiju govoreći:

11. Fines sin Eleazara sina Arona svećenika odvrati gnjev moj od sinova Izraelovijeh otvoriv̆i revnost za me medju njima, da ne bih istrijebio sinove Izraelove u revnosti svojoj.

12. Za to mu kaži: evo dajem mu svoj zavjet mirni.

13. I imaće on i sjeme njegovo nakon njega zavjet svećenstva vječnoga, jer revnova za Boga svojega i očisti sinove Izraelove.

14. A čovjeku Izraelcu ubijenome, koji bi ubijen s Madijankom, bješe ime Zambrije sin Saluov, knez od doma oca svojega od plemena Šimunova.

15. A ubijenoj ženi Madijanci bješe ime Kozbija kći Šura kneza narodnoga u domu oca svojega medju Madijancima.

16. I reče Gospodin Mojsiju govoreći:

17. Zavojštite na Madijance, i bijte ih;

18. Jer oni zavojštiše na vas prijevarama svojim, i prevariše vas Belfegorom i Kozbijom kćerju kneza Madijanskoga, sestrom svojom, koja bi ubijena u dan pogibije koja dodje s Fogora.

GLAVA 26.

A poslije te pogibije reče Gospodin Mojsiju i Eleazaru sinu Aronovu svećeniku govoreći:

2. Izbrojte sav zbor sinova Izraelovijeh od dvadeset godina i više po domovima otaca njihovijeh, sve koji mogu ići na vojsku u Izraelu.

3. I reče im Mojsije i Eleazar svećenik u polju Moapskom na Jordanu prema Jerihu govoreći:

4. *Da se izbroje* od dvadeset godina i više, kako zapovjedi Gospodin Mojsiju i sinovima Izraelovijem, koji izadjoše iz zemlje Egipatske.

5. Ruben bješe prvenac Izraelov: a sinovi Rubenovi: od Henoha porodica Henohova: od Faluja porodica Falujeva.

6. Od Hezrona porodica Hezronova, od Harmije porodica Harmijin

7. To su porodice Rubenove; a izbrojenijeh bješe medju njima četrdeset i tri tisuće i sedam stotina i trideset.

8. Sin Falujev bješe Elijab.

9. A sinovi Elijabovi: Namuel i Datan i Abiron. Ovaj Datan i ovaj Abiron, koji bijahu od onijeh što se sazivahu na zbor, ustaše na Mojsija i Arona u buni Korejevoj, kad bješe buna na Gospodina:

10. I zemlja otvorivši usta svoja proždrije njih i Koreja, i izgibe ta gomila, i spali ih oganj dvje sta i pedeset ljudi, koji postaše ugled.

11. A sinovi Korejevi ne pogiboše.

12. Sinovi Šimunovi po porodicama svojim: od Namuela porodica Namuelova; od Jamina porodica Jaminova; od Jahina porodica Jahinova;

13. Od Zare porodica Zarina; od Saula porodica Saulova.

14. To su porodice Šimunove; od njih bješe dvadeset i dvije tisuće i dvije stotine.

15. Sinovi Gadovi po porodicama svojim: od Sefona porodica Sefonova; od Agija porodica Agijeva; od Sunija porodica Sunijeva;

16. Od Oznija porodica Oznijeva; od Hera porodica Herova;

17. Od Aroda porodica Arodova; od Arijela porodica Arijelova.

18. To su porodice sinova Gadovijeh; a medju njima bješe izbrojenijeh četrdeset tisuća i pet stotina.

19. Sinovi Judini: Her i Onan; ali umriješe Her i Onan u zemlji Hananskoj.

20. Bijahu pak sinovi Judini po porodicama svojim: od Sele porodica Selina; od Faresa porodica Faresova; od Zare porodica Zarina.

21. A sinovi Faresovi bjehu: od Hezrona porodica Hezronova; od Amula porodica Amulova.

22. To su porodice Judine; a medju njima bješe izbrojenijeh sedamdeset i šest tisuća i pet stotina.

23. A sinovi Isaharovi po porodicama svojim: od Tole porodice Tolina: od Fuve porodica Fuvina;

24. Od Jazuba porodica Jazubova; od Semrana porodica Semranova.

25. To su porodice Isaharove; a medju njima bješe izbrojenijeh šezdeset i četiri tisuće i tri stotine.

26. Sinovi Zabulonovi po porodicama svojim: od Sareda porodica Saredova; od Elona porodica Elonova; od Jalela porodica Jalelova.

27. To su porodice Zabulonove, a medju njima bješe izbrojenijeh šezdeset tisuća i pet stotina.

28. Sinovi Josipovi po porodicama svojim: Manasija i Efraim;

29. Sinovi Manasijini: od Mahira porodica Mahirova; a Mahir rodi Galada, od kojega je porodica Galadova.

30. Ovo su sinovi Galadovi: od Jezera porodica Jezerova; od Heleka porodica Helekova;

31. Od Azrijela porodica Azrijelova; od Sehema porodica Sehemova;

32. Od Semide porodica Semidina: od Hefera porodica Heferova;

33. A Salfad sin Heferov nemaše sinova nego kćeri, kojima su imena Mala i Noja i Hegla i Melha i Tersa.

34. To su porodice Manasijine; a od njih bješe izbrojenijeh pedeset i dvije tisuće i sedam stotina.

35. Sinovi pak Efraimovi po porodicama svojim: od Sutale porodica Sutalina; od Behera porodica Beherova; od Tehena porodica Tehenova.

36. A ovo su sinovi Sutalini: od Herana porodica Heranova.

37. To su porodice sinova Efraimovijeh; a medju njima bješe izbrojenijeh trideset i dvije tisuće i pet stotina. To su sinovi Josipovi po porodicama svojim.

38. A sinovi Benjaminovi po porodicama svojim: od Bele porodica Belina; od Azbela porodica Azbelova; od Ahirama porodica Ahiramova:

39. Od Sufama porodica Sufamova; od Hufama porodica Hufamova.

40. A Belini sinovi bjehu: Hered i Noeman: od Hereda porodica Heredova; od Noemana porodica Noemanova.

41. To su sinovi Benjaminovi po porodicama svojim, a medju njima bješe izbrojenijeh četrdeset i pet tisuća i šest stotina.

42. A ovo su sinovi Danovi po porodicama svojim: od Suhama porodica Suhamova; to je rod Danov po porodicama svojim.

43. U svijem porodicama Suhamovijem bješe izbrojenijeh šezdeset i četiri tisuće i četiri stotine.

44. Sinovi Aserovi po porodicama svo-

jim: od Jemne porodica Jemnina; od Jesuja porodica Jesujeva; od Brije porodica Brijina.

45. Sinovi Brijini: od Hebera porodica Heberova; od Melhijela porodica Melhijelova.

46. A kćeri Aserovoj bješe ime Sara.

47. To su porodice sinova Aserovijeh; a medju njima bješe izbrojenijeh pedeset i tri tisuće i četiri stotine.

48. Sinovi Neftalijevi po porodicama svojim: od Jezijela porodica Jezijelova; od Gunija porodica Gunijeva;

49. Od Jezera porodica Jezerova; od Selema porodica Selemova.

50. To je rod Neftalijev po porodicama svojim; a medju njima bješe izbrojenih četrdeset i pet tisuća i četiri stotine.

51. To su izbrojeni medju sinovima Izraelovijem, šest stotina i jedna tisuća i sedam stotina i trideset.

52. A Gospodin reče Mojsiju govoreći:

53. Tijem neka se podijeli zemlja u našljedstvo prema broju imena;

54. Kojih ima više, podaj im veće našljedstvo; a kojih ima manje, njima manje; svi prema broju izbrojenijeh svojih neka imaju našljedstvo.

55. Ali ždrijebom neka se podijeli zemlja: po imenima plemena otaca svojih neka dobiju našljedstvo.

56. Ždrijebom neka se podijeli svakome *plemenu*, bilo veliko ili malo.

57. A ovo su izbrojeni izmedju Levita po porodicama svojim: od Gersona porodica Gersonova; od Kata porodica Katova; od Merarija porodica Merarijeva.

58. Ovo su porodice Levijeve: porodica Lobnijeva, porodica Hebronova, porodica Moholijeva, porodica Muzijeva, porodica Korejeva. A Kat je rodio Amrama.

59. A ime je ženi Amramovoj Johabeda, kći Levijeva, koja mu se rodila u Egiptu; a ona rodi Amramu Arona i Mojsija, i Mariju sestru njihovu.

60. A Aronu se rodi Nadab i Abiju i Eleazar i Itamar.

61. Ali Nadab i Abiju pogiboše kad prinesoše tudj oganj pred Gospodinom.

62. I bješe ih izbrojenijeh dvadeset i tri tisuće, svega muškinja od jednoga mjeseca i više; i ne biše brojeni medju sinove *Izraelove, jer im nije dano našljedstvo medju sinovima Izraelovijem.*

63. To su izbrojeni, kad Mojsije i Eleazar svećenik izbrojiše sinove Izraelove u polju Moapskom na Jordanu prema Jerihu.

64. A medju njima ne bješe ni jedan od onijeh koje izbrojiše Mojsije i Aron svećenik kad brojiše sinove Izraelove u pustinji Sinajskoj.

65. Jer Gospodin bješe rekao za njih: pomrijeće u pustinji. I ne osta ih ni jedan osim Kaleba sina Jefonijina i Jozue sina Nunova.

GLAVA 27.

Tada dodjoše kćeri Salfada sina Hefera sina Galada sina Mahira sina Manasijina, od plemena Manasije sina Josipova, a imena im bjehu Mala, Noja, Hegla, Melha, i Tersa.

2. I stadoše pred Mojsija i pred Eleazara svećenika i pred knezove i sav zbor na vratima šatora od sastanka, i rekoše:

3. Otac naš umrije u pustinji, ali ne bješe u društvu s onima koji se pobuniše na Gospodina u buni Korejevoj, nego umrije od grijeha svojega, a ne ostavi sinova.

4. Za što da se istrijebi ime oca našega iz porodice njegove za to što nije imao sina? Daj nam našljedstvo medju braćom oca našega.

5. I iznese Mojsije stvar njihovu pred Gospodina.

6. A Gospodin reče Mojsiju govoreći:

7. Pravo govore kćeri Salfadove; podaj im pravo da imaju našljedstvo medju braćom oca svojega, i prenesi našljedstvo oca njihova na njih.

8. A sinovima Izraelovijem kaži i reci: kad ko umre a nema sina, onda prenesite našljedstvo njegovo na kćer njegovu;

9. Ako li ni kćeri nema, onda podajte našljedstvo njegovo braći njegovoj;

10. Ako li ni braće nema, onda podajte našljedstvo njegovo braći oca njegova;

11. Ako li nema ni braće očine, onda podajte našljedstvo njegovo onomu ko mu je najbliži u rodu njegovu, i neka je njegovo. I to neka bude sinovima Izraelovijem zakon za sudjenje, kako zapovjedi Gospodin Mojsiju.

12. Još reče Gospodin Mojsiju: izidi na goru ovu Abarimsku, i vidi zemlju koj sam dao sinovima Izraelovijem.

13. I kad je vidiš, pribraćeš se k rodu svojemu i ti, kao što se pribrao Aron brat tvoj.

14. Jer ne poslušaste riječi moje u pustinji Sinu u svadji narodnoj, kad je trebalo da me proslavite na vodi pred očima njihovijem. To je voda od svadje u Kadesu u pustinji Sinu.

15. I reče Mojsije Gospodinu govoreći:

16. Gospodine Bože duhovima i svakom tijelu, postavi čovjeka nad ovijem zborom,

17. Koji će izlaziti pred njima i koji će dolaziti pred njima, koji će ih izvoditi i opet dovoditi, da ne bi bio zbor Gospodinov kao ovce koje nemaju pastira.

18. A Gospodin reče Mojsiju: uzmi k sebi Jozuu sina Nunova, čovjeka u kom je duh *moj*, i metni ruku svoju na nj,

19. I izvedi ga pred Eleazara svećenika i pred sav zbor, i podaj mu zapovijesti pred njima.

20. I podaj mu od slave svoje, da ga sluša sav zbor sinova Izraelovijeh.

21. I neka staje pred Eleazara svećenika da ga pita za sud Urim pred Gospodinom; po zapovijesti njegovoj neka polaze i po zapovijesti njegovoj neka dolaze on i svi sinovi Izraelovi s njim i sav zbor.

22. I učini Mojsije kako mu zapovjedi Gospodin; i uzev Jozuu postavi ga pred Eleazara svećenika i pred sav zbor.

23. I metnu ruke svoje na nj, i dade mu zapovijesti, kako bješe zapovjedio Gospodin preko Mojsija.

GLAVA 28.

Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

2. Zapovjedi sinovima Izraelovijem, i reci im: prinose moje, hljeb moj, žrtve što mi se sažižu za ugodni miris, pazite da mi prinosite na vrijeme.

3. Reci im dakle: ovo je žrtva ognjena što ćete prinositi Gospodinu: dva jagnjeta od godine zdrava, svaki dan na žrtvu paljenicu bez prestanka:

4. Jedno jagnje prinesi u jutru, a drugo jagnje prinesi u veče,

5. I desetinu efe bijeloga brašna za dar smiješana s četvrtinom ina čistoga ulja.

6. *To je žrtva paljenica* svagdašnja, *koja bi prinesena na gori* Sinajskoj za *miris ugodni, žrtva ognjena* Gospodinu.

7. I naljev njezin da bude četvrt ina na svako jagnje; u svetinji prinosi naljev dobra pića Gospodinu.

8. A drugo jagnje prinesi u veče; dar kao u jutru i naljev njegov prinesi za žrtvu ognjenu, za ugodni miris Gospodinu.

9. A u subotu dva jagnjeta od godine zdrava, i dvije desetine bijeloga brašna smiješana s uljem za dar s naljevom njegovijem.

10. To je subotna žrtva paljenica svake subote, osim svagdašnje žrtve paljenice i naljeva njezina.

11. I u početak mjeseca svojih prinosite Gospodinu žrtvu paljenicu, po dva teleta i jednoga ovna i sedam jaganjaca od godine zdravijeh;

12. I tri desetine bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar na svako tele, i dvije desetine bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar na ovna;

13. I po jednu desetinu bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar na svako jagnje; to je žrtva paljenica na ugodni miris, žrtva ognjena Gospodinu.

14. A naljev njihov da bude vina po ina na tele, trećina ina na ovna, i četvrt ina na jagnje. To je žrtva paljenica u početak mjeseca, svakoga mjeseca u godini.

15. I jarca jednoga za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice, prinosite Gospodinu s naljevom njegovijem.

16. A prvoga mjeseca četrnaesti dan da je vazam Gospodinu;

17. A petnaesti dan toga mjeseca praznik: sedam dana jedite prijesne hljebove.

18. Prvi dan neka je sabor sveti; nikakoga posla ropskoga ne radite.

19. Nego prinesite Gospodinu žrtvu paljenicu, dva teleta i jednoga ovna i sedam jaganjaca od godine, sve da vam je zdravo;

20. A dar uz njih bijeloga brašna pomiješana s uljem tri desetine uza svako tele i dvije desetine uz ovna prinesite.

21. Po jednu desetinu prinesite uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca;

22. I jednoga jarca za grijeh, radi očišćenja vašega.

23. To prinesite osim jutrenje žrtve paljenice, koja je žrtva svagdašnja.

24. Tako prinosite svaki dan za onijeh sedam dana, da bude jelo, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodinu, osim svag-

dašnje žrtve paljenice i njezina naljeva prinosite.

25. I sedmi dan da imate sveti sabor; posla ropskoga ni jednoga ne radite.

26. I na dan prvina, kad prinosite nov dar Gospodinu poslije svojih nedjelja, da imate sabor sveti, ni jednoga posla ropskoga ne radite;

27. Nego prinesite žrtvu paljenicu za ugodni miris Gospodinu, dva teleta, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine;

28. I dar uz njih: bijeloga brašna pomiješana s uljem po tri desetine uz tele, dvije desetine uz ovna,

29. Po jednu desetinu uz svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca;

30. Jednoga jarca, radi očišćenja vašega.

31. Prinesite to, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina; a sve neka vam je zdravo s naljevom svojim.

GLAVA 29.

A sedmoga mjeseca prvi dan da imate sveti sabor; posla ropskoga ni jednoga ne radite; to da vam je trubni dan.

2. I prinesite žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodinu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine zdravijeh;

3. A dar uz njih bijeloga brašna smiješana s uljem tri desetine uz tele i dvije desetine uz ovna,

4. I po jednu desetinu uza svako jagnje od sedam jaganjaca;

5. I jednoga jarca za grijeh, radi očišćenja vašega;

6. Osim žrtve paljenice u početku mjeseca i dara njezina, i osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njihovijeh po uredbi njihovoj, za miris ugodni, za žrtvu ognjenu Gospodinu.

7. I deseti dan toga mjeseca sedmoga da imate sveti sabor; i mučite duše svoje; ne radite nikakoga posla;

8. Nego prinesite Gospodinu za miris ugodni žrtvu paljenicu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine, a neka vam je zdravo;

9. I dar uz njih bijeloga brašna pomiješana s uljem tri desetine uz tele, dvije desetine uz ovna,

10. Po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca;

11. Jarca *jednoga za grijeh, osim žrtve za grijeh radi očišćenja, i osim svag-*dašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njihovijeh.

12. I petnaesti dan toga mjeseca sedmoga da imate sveti sabor; ni jednoga posla ropskoga ne radite; nego praznujte praznik Gospodinu sedam dana.

13. I prinesite žrtvu paljenicu, ognjenu žrtvu za ugodni miris Gospodinu, trinaest telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine, a neka su zdravi;

14. I dar uz njih brašna bijeloga smiješana s uljem po tri desetine uza svako tele od trinaest telaca, po dvije desetine uza svakoga ovna od ona dva ovna,

15. I po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh četrnaest jaganjaca;

16. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

17. A drugi dan dvanaest telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh,

18. I dar njihov i naljev njihov, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je uredjeno;

19. I jarca jednoga za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

20. A treći dan jedanaest telaca, dva ovna i četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh;

21. I darove njihove i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce po broju njihovu, kako je uredjeno;

22. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

23. A četvrti dan deset telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh;

24. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je uredjeno;

25. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

26. A peti dan devet telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh;

27. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je uredjeno.

28. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

29. A šesti dan osam telaca, dva ovna

četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh.

30. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je uredjeno;

31. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

32. A sedmi dan sedam telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh.

33. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je uredjeno;

34. I jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

35. A osmi dan da vam je praznik; ni jednoga posla ropskoga ne radite;

36. Nego prinesite žrtvu paljenicu, žrtvu ognjenu za ugodni miris Gospodinu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine zdravijeh,

37. I dar njihov i naljeve njihove, uz tele, uz ovna i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je uredjeno;

38. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

39. To prinosite Gospodiuu na praznike svoje, osim onoga što biste po zavjetu ili od svoje volje prinijeli za žrtve paljenice ili darove ili naljeve ili žrtve zahvalne.

GLAVA 30.

I kaza Mojsije sinovima Izraelovijem sve što mu zapovjedi Gospodin.

2. I reče Mojsije knezovima od plemena sinova Izraelovijeh govoreći: ovo je zapovjedio Gospodin:

3. Kad koji čovjek učini zavjet Gospodinu, ili se zakune vezavši se dušom svojom, neka ne pogazi riječi svoje, nego neka učini sve što izadje iz usta njegovijeh.

4. A kad žena učini zavjet Gospodinu ili se veže u mladosti svojoj, dokle je u kući oca svojega,

5. I čuje otac njezin za zavjet njezin ili kako se vezala dušom svojom, pa joj otac ne reče ništa, onda da su tvrdi svi zavjeti njezini, i sve čim je vezala dušu *svoju da je tvrdo.*

6. Ako li otac njezin poreče to onaj *dan kad čuje, zavjeti* njezini i čim je god vezala dušu svoju, ništa da nije tvrdo; i Gospodin će joj oprostiti, jer otac njezin poreče.

7. Ako li se uda pa ima na sebi zavjet ili izreče što na usta svoja čim bi se vezala,

8. A muž njezin čuvši ne reče joj ništa onaj dan kad čuje, onda da su tvrdi zavjeti njezini, i tvrdo da je sve čim je vezala dušu svoju.

9. Ako li muž njezin kad čuje onaj dan poreče, ukida se zavjet koji je bio na njoj ili što je izrekla na usta svoja te se vezala; i Gospodin će joj oprostiti.

10. A zavjet koji učini udovica ili puštenica, i sve čim veže dušu svoju, da joj je tvrdo.

11. Ali ako bude u kući muža svojega učinila zavjet i za što vezala dušu svoju zakletvom,

12. I muž njezin čuvši ućuti i ne poreče, tada da su tvrdi svi zavjeti njezini, i da je tvrdo sve za što je vezala dušu svoju.

13. Ako li to poreče muž njezin onaj dan kad čuje, svaki zavjet koji bi izašao iz usta njezinijeh i sve čim bi vezala dušu svoju da nije tvrdo; muž je njezin porekao, i Gospodin će joj oprostiti.

14. Svaki zavjet i sve za što bi se vezala zakletvom da muči dušu svoju, muž njezin potvrdjuje i ukida.

15. Ako bi muž njezin od dana do dana ćutao, onda potvrdjuje sve zavjete njezine i sve za što bi se vezala; potvrdjuje, jer joj ne poreče u onaj dan kad ču.

16. Ako li poreče po što čuje, sam će nositi grijeh njezin.

17. Ovo su naredbe, koje zapovjedi Gospodin Mojsiju za muža i ženu, za oca i kćer u mladosti njezinoj, dokle je u kući oca svojega.

GLAVA 31.

Opet reče Gospodin Mojsiju govoreći: 2. Osveti sinove Izraelove na Madijancima, pak ćeš se onda pribrati k narodu svojemu.

3. I Mojsije reče narodu govoreći: opremite izmedju sebe ljude na vojsku da idu na Madijance da učine osvetu Gospodinovu na Madijancima,

4. Po tisuću od plemena, od svakoga plemena Izraelova opremite na vojsku.

5. I dadoše od tisuća Izraelovijeh po tisuću od svakoga plemena, dvanaest tisuća opremiše na vojsku.

6. I posla Mojsije po tisuću od svakoga plemena na vojsku, i s njima Finesa sina Eleazara svećenika, i u njega bjehu sudi sveti i trube.

7. I zavojštiše na Madijance, kako zapovjedi Gospodin Mojsiju, i pobiše sve muškinje.

8. Pobiše i careve Madijanske s drugima koje im pobiše, Evija i Recema i Šura i Hura i Rebu, pet careva Madijanskih, i Balama sina Beorova ubiše mačem.

9. I zarobiše sinovi Izraelovi žene Madijanke i djecu njihovu, i zaplijeniše svu stoku njihovu, krupnu i sitnu, i sve blago njihovo.

10. A mjesta njihova u kojima življahu i gradove njihove sve popališe ognjem.

11. I sve roblje i vas plijen, ljude i stoku, uzeše;

12. I povedoše k Mojsiju i Eleazaru svećeniku i ka zboru sinova Izraelovijeh, i roblje i ostali plijen i dobit, u òkō na polju Moapskom, koje je na Jordanu prema Jerihu.

13. A Mojsije i Eleazar svećenik i svi knezovi od zbora izidoše im na susret iza okola.

14. I Mojsije se razgnjevi na vojvode, na tisućnike i stotinare, koji se vraćahu s vojske;

15. I reče im Mojsije: a što ostaviste u životu sve žene?

16. Ta one po riječi Balamovoj navratiše sinove Izraelove da zgriješe Gospodinu s Fogora, te dodje ona pogibija na narod Gospodinov.

17. Za to sada pobijte svu djecu mušku, i sve žene pobijte, koje su poznale čovjeka.

18. A djevojke, koje ne poznaše čovjeka, ostavite u životu.

19. A vi ostanite izvan okola sedam dana; svaki koji je ubio koga i koji se dotakao ubijenoga, očistite se treći dan i sedmi dan, sebe i roblje svoje.

20. I sve haljine i sve stvari kožne i sve što je od kostrijeti i sve sudove drvene očistite.

21. I reče Eleazar *svećenik vojnicima, koji bijahu išli na vojsku: ovo je na-*

redba i zakon što je Gospodin zapovjedio Mojsiju:

22. Zlato, srebro, mjed, gvoždje, kositer i olovo,

23. Što god podnosi vatru, propustite kroz vatru, i očistiće se, ali po što se očisti vodom očišćenja; a što god ne podnosi vatre, propustite kroz vodu.

24. I operite haljine svoje sedmi dan, i bićete čisti; i onda ćete ući u òkō.

25. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

26. Izbroj sve što je zaplijenjeno, ljude i stoku, ti i Eleazar svećenik i poglavari od plemena narodnijeh.

27. I razdijeli sve zaplijenjeno na dvoje: na vojnike koji su išli na vojsku i na sav zbor.

28. I uzmi dio za Gospodina od vojnika koji su išli na vojsku, po jednu dušu od pedeset, i od ljudi i od goveda i od magaraca i od ovaca.

29. Od njihove polovine to uzmite, i podajte Eleazaru svećeniku za prinos Gospodinu.

30. I od polovine koja dopadne sinovima Izraelovijem uzmi po jedno od pedeset, i od ljudi i od goveda i od magaraca i od ovaca i od svake stoke, i to podaj Levitima koji rade što treba za šator Gospodinov.

31. I učini Mojsije i Eleazar svećenik kako zapovjedi Gospodin Mojsiju.

32. I bješe plijena, što osta od plijena koji zaplijeni vojska: šest stotina i sedamdeset i pet tisuća ovaca,

33. I sedamdeset i dvije tisuće goveda,

34. I šezdeset i jedna tisuća magaraca,

35. I ženskinja, što ne bješe poznalo čovjeka, svega trideset i dvije tisuće duša.

36. A u polovini, u dijelu onijeh koji bijahu išli na vojsku, bješe na broj tri stotine i trideset i sedam tisuća i pet stotina ovaca,

37. A od toga dio Gospodinu bješe šest stotina i sedamdeset i pet ovaca;

38. I trideset i šest tisuća goveda, a od toga dio Gospodinu sedamdeset i dva;

39. I trideset tisuća i pet stotina magaraca, a od toga dio Gospodinu šezdeset i jedan;

40. I šesnaest tisuća duša ljudskih, a od toga dio Gospodinu trideset i dvije duše.

41. I dade Mojsije Eleazaru svećeni-

ku dio za prinos Gospodinu, kao što mu zapovjedi Gospodin.

42. A od druge polovine, koja dopade sinovima Izraelovijem, koju uze Mojsije od ljudi koji bjehu išli na vojsku,

43. (A i u toj polovini, koja dopade zboru, bješe tri stotine i trideset i sedam tisuća i pet stotina ovaca,

44. Trideset i šest tisuća goveda,

45. Trideset tisuća i pet stotina magaraca,

46. I šesnaest tisuća duša ljudskih)

47. Od te polovine, koja dopade sinovima Izraelovijem, uze Mojsije po jedno od pedeset, i od ljudi i od stoke, i dade Levitima koji rade što treba za šator Gospodinov, kao što mu Gospodin zapovjedi.

48. I pristupiše k Mojsiju vojvode, tisućnici i stotinari,

49. I rekoše mu: sluge tvoje prebrojiše vojnike koji bijahu pod našom rukom, i ni jednoga nije manje.

50. Za to prinosimo Gospodinu prinos, svaki što je ko zadobio, zlatnijeh zaklada, kopača, narukvica, prstena, obodaca i lančića, da bi se očistile duše naše pred Gospodinom.

51. I uze Mojsije i Eleazar svećenik od njih zlato, svakojake zaklade.

52. A bješe svega zlata prinesenoga, što prinesoše Gospodinu tisućnici i stotinari, šesnaest tisuća i sedam stotina i pedeset sikala.

53. A vojnici zadržaše sebi što koji bješe zaplijenio.

54. I uzevši Mojsije i Eleazar zlato od tisućnika i stotinara, unesoše ga u šator od sastanka za spomen sinovima Israelovijem pred Gospodinom.

GLAVA 32.

A sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi imahu vrlo mnogo stoke, i vidješe zemlju Jazersku i zemlju Galadsku da je dobra za stoku.

2. I došavši sinovi Gadovi i sinovi Rubenovi rekoše Mojsiju i Eleazaru svećeniku i knezovima od zbora govoreći:

3. Atarot i Dibon i Jazer i Nemra i Ezebon i Eleala i Saban i Nebo i Bean,

4. Ta je zemlja, koju Gospodin pokori *zboru Izraelskom, dobra za stoku, a sluge tvoje imaju stoke.*

5. *Ako smo, rekoše,* našli milost pred tobom, neka se ta zemlja dade slugama tvojim u našljedstvo, nemoj nas voditi preko Jordana.

6. A Mojsije reče sinovima Gadovijem i sinovima Rubenovijem: braća će vaša ići na vojsku, a vi hoćete ovdje da ostanete?

7. Za što obarate srce sinovima Izraelovijem da ne prijedju u zemlju koju im je dao Gospodin?

8. Tako su učinili oci vaši, kad ih poslah iz Kades-Barne da uhode zemlju;

9. I otidoše do potoka Eshola, i uhodiše zemlju; i oboriše srce sinovima Izraelovijem da ne idu u zemlju koju im dade Gospodin;

10. I razgnjevi se onda Gospodin, i zakle se govoreći:

11. Ne će ti ljudi koji izadjoše iz Egipta, od dvadeset godina i više, vidjeti zemlje za koju se zakleh Abramu, Izaku i Jakovu, jer se ne držaše mene sa svijem,

12. Osim Kaleba sina Jefonijina Cenezeja i Jozue, sina Nunova, jer se sa svijem držaše Gospodina.

13. I razgnjevi se Gospodin na Izraela, i učini te se potucaše po pustinji četrdeset godina, dokle ne pomrije sav onaj naraštaj koji činjaše zlo pred Gospodinom.

14. A vi sada izadjoste na mjesto otaca svojih, rod grješnijeh ljudi, da umnožavate žestinu gnjeva Gospodinova na Izraela.

15. Ako se odvratite od njega, on će ga još ostaviti u pustinji, i tako ćete upropastiti sav onaj narod.

16. A oni pristupiše opet k njemu, i rekoše mu: mi smo radi samo torove načiniti ovdje za stada svoja i gradove za djecu svoju.

17. A sami ćemo naoružani junački poći pred sinovima Izraelovijem, dokle ih ne odvedemo na njihovo mjesto, a naša djeca neka stoje u gradovima tvrdijem radi stanovnika te zemlje.

18. Ne ćemo se vratiti kućama svojim dokle sinovi Izraelovi ne prime svaki svoje našljedstvo.

19. Niti ćemo uzeti našljedstva s njima s onu stranu Jordana ni dalje, ako nam dopadne našljedstvo s ovu stranu Jordana prema istoku.

20. Tada im reče Mojsije: ako ćete

učiniti tako i ići pod oružjem pred Gospodinom na vojsku,

21. Ako svaki od vas pod oružjem prijedje preko Jordana pred Gospodinom, dokle ne otjera ispred sebe neprijatelja svojih,

22. I dokle se ne pokori zemlja pred Gospodinom, pa se onda vratite i ne zgriješite Gospodinu ni Izraelu, onda će ova zemlja pripasti vama u našljedstvo pred Gospodinom.

23. Ako li ne učinite tako, gle, zgriješićete Gospodinu, i znajte da će vas grijeh vaš stići.

24. Gradite sebi gradove za djecu svoju i torove za stoku svoju; i što je izašlo iz usta vaših, učinite.

25. I rekoše Mojsiju sinovi Gadovi i sinovi Rubenovi govoreći: sluge će tvoje učiniti kako gospodar naš zapovijeda.

26. Djeca naša i žene naše, stada naša i sva stoka naša ovdje će ostati u gradovima Galadskim;

27. A sluge će tvoje prijeći, svaki naoružan, da se bije pred Gospodinom, kao što govori gospodar naš.

28. Tada Mojsije zapovjedi za njih Eleazaru svećeniku i Jozui sinu Nunovu i glavarima od domova otačkih medju sinovima Izraelovijem,

29. I reče im: ako prijedju sinovi Gadovi i sinovi Rubenovi s vama preko Jordana, svi oružani, da se biju pred Gospodinom, i kad vam bude zemlja pokorena, onda podajte njima zemlju Galadsku u našljedstvo.

30. Ako li ne prijedju s vama pod oružjem, onda neka im bude našljedstvo medju vama u zemlji Hananskoj.

31. I odgovoriše sinovi Gadovi i sinovi Rubenovi govoreći: kako je Gospodin kazao slugama tvojim tako ćemo učiniti.

32. Prijeći ćemo pod oružjem pred Gospodinom u zemlju Hanansku, a naše našljedstvo da bude s ovu stranu Jordana.

33. I dade Mojsije sinovima Gadovijem i sinovima Rubenovijem i polovini plemena Manasije sina Josipova carstvo Sehona cara Amorejskoga i carstvo Oga cara Bazanskoga, zemlju i gradove po medjama njezinijem, gradove one zemlje u naokolo.

34. I sagradiše sinovi Gadovi *Dibon* i Atarot i *Aroer*,

35. *I Etrot i Sofan i Jazer i Jegbu.*

36. I Betnemru i Betaran, gradove tvrde, i torove za stoku.

37. A sinovi Rubenovi sagradiše Hezebon i Elealu i Karijatajim,

38. I Nabo i Balmeon, predjenuvši im imena, i Sabamu; i nadješe druga imena gradovima koje sagradiše

39. A sinovi Mahira sina Manasijina otidoše u Galad, i uzeše ga, i izagnaše Amoreje koji bijahu ondje.

40. I Mojsije dade Galad Mahiru sinu Manasijinu, koji se ondje naseli.

41. I Jair sin Manasijin otide i uze sela njihova, i prozva ih sela Jairova.

42. I Noba otide i uze Hanat sa selima njegovijem, i prozva ga Noba po imenu svojemu.

GLAVA 33.

Ovo su putovi sinova Izraelovijeh kad izadjoše iz zemlje Egipatske u četama svojim pod upravom Mojsijevom i Aronovom.

2. I Mojsije popisa kako izidoše i gdje stajaše po zapovijesti Gospodinovoj; i ovo su putovi njihovi kako putovaše.

3. Podjoše iz Ramese prvoga mjeseca petnaesti dan, sjutradan poslije vazma, i izidoše sinovi Izraelovi rukom podignutom pred očima svijeh Egipćana.

4. A Egipćani pogrebavahu prvence koje pobi Gospodin medju njima, kad i na bogovima njihovijem izvrši Gospodin sudove.

5. I otišavši sinovi Izraelovi iz Ramese stadoše u òkō u Sokotu.

6. A iz Sokota otišavsi stadoše u òkō u Etamu, koji je nakraj pustinje.

7. A iz Etama otišavši saviše k Fihahirotu, koji je prema Belsefonu, i stadoše u òkō pred Magdalom.

8. A od Fihahirota otišavši prijedjoše preko mora u pustinju, i išavši tri dni preko pustinje Etama stadoše u òkō u Mari.

9. A iz Mare otišavši dodjoše u Elim, gdje bijaše dvanaest studenaca i sedamdeset palmovijeh drveta, i ondje stadoše u òkō.

10. A iz Elima otišavši stadoše u òkō kod crvenoga mora.

11. I otišavši od crvenoga mora stadoše u òkō u pustinji Sinu.

12. A iz pustinje Sina otišavši stadoše u òkō u Dafki.

13. A iz Dafke otišavši stadoše u òkō u Alusu.
14. A iz Alusa otišavši stadoše u òkō u Rafidimu, gdje nemaše narod vode da pije.
15. A iz Rafidima otišavši stadoše u òkō u pustinji Sinajskoj.
16. A iz pustinje Sinajske otišavši stadoše u òkō u Kibrot-Hatavi.
17. A iz Kibrot-Hatave otišavši stadoše u òkō u Hazerotu.
18. A iz Hazerota otišavši stadoše u òkō u Retmi.
19. A iz Retme otišavši stadoše u òkō u Remom-Faresu.
20. A iz Remom-Faresa otišavši stadoše u òkō u Lebni.
21. A iz Lebne otišavši stadoše u òkō u Resi.
22. A iz Rese otišavši stadoše u òkō u Celati.
23. A iz Celate otišavši stadoše u òkō kod gore Sefera.
24. A od gore Sefera otišavši stadoše u òkō u Haradi.
25. A iz Harade otišavši stadoše u òkō u Macelotu.
26. A iz Macelota otišavši stadoše u òkō u Tahatu.
27. A iz Tahata otišavši stadoše u òkō u Tari.
28. A iz Tare otišavši stadoše u òkō u Metki.
29. A iz Metke otišavši stadoše u òkō u Hezmoni.
30. A iz Hezmone otišavši stadoše u òkō u Mozerotu.
31. A iz Mozerota otišavši stadoše u òkō u Benejakanu.
32. A iz Benejakana otišavši stadoše u òkō u planini Gadgadu.
33. A iz planine Gadgada otišavši stadoše u òkō u Jetebati.
34. A iz Jetebate otišavši stadoše u òkō u Hebroni.
35. A iz Hebrone otišavši stadoše u òkō u Azion-Gaberu.
36. A iz Azion-Gabera otišavši stadoše u òkō u pustinji Sinu, a to je Kades.
37. A iz Kadesa otišavši stadoše u òkō kod gore Hora na medji zemlje Edomske.
38. I izide Aron svećenik na goru Hor *po zapovijesti* Gospodinovoj, i umrije *ondje četrdesete godine* po izlasku *sinova Izraelovijeh* iz zemlje Egipatske, *prvi dan petoga mjeseca.*
39. A Aronu bješe sto i dvadeset i tri godine kad umrije na gori Horu.
40. Tada ču Hananej car Aradski, koji življaše na jugu u zemlji Hananskoj, da idu sinovi Izraelovi.
41. Po tom otišavši od gore Hora stadoše u òkō u Salmoni.
42. A iz Salmone otišavši stadoše u òkō u Funonu.
43. A iz Funona otišavši stadoše u òkō u Obotu.
44. A iz Obota otišavši stadoše u òkō na humovima Abarimskim na medji Moapskoj.
45. A od tijeh humova otišavši stadoše u òkō u Dibon-Gadu.
46. A iz Dibon-Gada otišavši stadoše u òkō u Helmon-Deblataimu.
47. A iz Helmon-Deblataima otišavši stadoše u òkō u planinama Abarimskim prema Nabu.
48. A iz planina Abarimskih otišavši stadoše u òkō u polju Moapskom na Jordanu prema Jerihu.
49. I stajahu u okolu kraj Jordana od Betsimota do Abel-satima u polju Moapskom.
50. I reče Gospodin Mojsiju u polju Moapskom na Jordanu prema Jerihu govoreći:
51. Kaži sinovima Izraelovijem i reci im: kad prijedjete preko Jordana u zemlju Hanansku,
52. Otjerajte od sebe sve koji žive u onoj zemlji, i potrite sve slike njihove rezane, i sve slike njihove livene potrite, i sve visine njihove oborite.
53. A kad ih istjerate iz zemlje, naselite se u njoj; jer sam vama dao onu zemlju da je vaša.
54. I razdijelite je u našljedstvo ždrijebom na porodice svoje; kojih ima više, njima veće našljedstvo podajte: a kojih ima manje, njima podajte manje našljedstvo; koje mjesto kome ždrijebom dopadne, ono neka mu bude; na plemena otaca svojih razdijelite našljedstvo.
55. Ako li ne otjerate od sebe onijeh koji žive u onoj zemlji, onda će oni koje ostavite biti trnje očima vašima i ostani vašim bokovima, i pakostiće vam u zemlji u kojoj ćete živjeti.
56. I što sam mislio učiniti njima, učiniću vama.

GLAVA 34.

Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:
2. Zapovjedi sinovima Izraelovijem i reci im: kad dodjete u zemlju Hanansku, ta će vam zemlja pripasti u našljedstvo, zemlja Hananska s medjama svojim.
3. Južni kraj da vam je od pustinje Sina uz medju Edomsku, i da vam je južna medja od brijega slanoga mora na istok;
4. I ta medja neka se savije od juga k Akrabimu i ide do Sina, i neka se pruži od juga preko Kades-Barne, a otuda neka izide na selo Adar i ide do Azemone;
5. Po tom neka se savije ta medja od Azemone do potoka Egipatskoga i ide do mora.
6. A zapadna medja da vam bude veliko more, to da vam je zapadna medja.
7. A sjeverna medja ovo da vam bude: od velikoga mora povucite sebi medju do gore Hora;
8. A od gore Hora povucite sebi medju kako se ide u Emat, i ta medja neka ide na Sedadu;
9. I neka ide ta medja do Zefrone, i kraj neka joj bude kod sela Enana; to da vam bude sjeverna medja.
10. A s istoka povucite sebi medju od sela Enana do Sefame;
11. A od Sefame neka ide ta medja k Rebli s istoka Ainu; i neka ide dalje ta medja dokle dodje do mora Cenerota k istoku;
12. I neka se spusti ta medja ka Jordanu, i neka izadje na slano more. Ta će zemlja biti vaša s medjama svojim u naokolo.
13. I kaza Mojsije sinovima Izraelovijem govoreći: to je zemlja koju ćete dobiti u našljedstvo ždrijebom, za koju je zapovjedio Gospodin da je dobije devet plemena i po.
14. Jer pleme sinova Rubenovijeh po porodicama otaca svojih, i pleme sinova Gadovijeh po porodicama otaca svojih, i polovina plemena Manasijina primiše svoje našljedstvo.
15. Ova dva plemena i po primiše našljedstvo svoje s ovu stranu Jordana prema Jerihu s istočne strane.
16. *Opet reče Gospodin Mojsiju govoreći:*
17. Ovo su imena ljudi koji će vam razdijeliti u našljedstvo zemlju: Eleazar svećenik i Jozua sin Nunov.
18. I po jednoga kneza iz svakoga plemena uzmite da dijeli zemlju.
19. A ovo su imena tijeh ljudi: od plemena Judina Kaleb sin Jefonijin,
20. Od plemena sinova Šimunovijeh Samuel sin Amijudov,
21. Od plemena Benjaminova Elidad sin Hazelonov,
22. Od plemena sinova Danovijeh knez Bocije sin Joglijev,
23. Od sinova Josipovijeh: od plemena sinova Manasijinih knez Hanijel sin Efodov,
24. Od plemena sinova Efraimovijeh knez Kamuel sin Seftanov,
25. Od plemena sinova Zabulonovijeh knez Elizafan sin Farnahov,
26. Od plemena sinova Isaharovijeh knez Faltijel sin Ozanov,
27. Od plemena sinova Aserovijeh knez Ahijud sin Salomijin,
28. Od plemena Neftalijeva knez Fedael sin Amijudov.
29. Ovima zapovjedi Gospodin da razdijele našljedstvo sinovima Izraelovijem u zemlji Hananskoj.

GLAVA 35.

Još reče Gospodin Mojsiju u polju Moapskom na Jordanu prema Jerihu govoreći:
2. Zapovjedi sinovima Izraelovijem neka dadu od našljedstva svojega Levitima gradove, gdje će živjeti; i podgradja oko gradova podajte im,
3. Da u gradovima žive, a u podgradjima njihovijem da im stoji stoka i imanje njihovo i sve životinje njihove.
4. A podgradja koja date Levitima neka budu na tisuću lakata daleko od zidova gradskih u naokolo.
5. Za to izmjerite iza svakoga grada na istok dvije tisuće lakata, i na jug dvije tisuće lakata, i na zapad dvije tisuće lakata, i na sjever dvije tisuće lakata, tako da grad bude u srijedi. Tolika neka budu podgradja njihova.
6. A od gradova koje date Levitima odvojte šest gradova za utočište, da onamo uteče ko bi koga ubio; i osim njih podajte im četrdeset i dva gra
7. Svega gradova koje ćete dati L

tima da bude četrdeset i osam gradova, svaki sa svojim podgradjem.

8. A tijeh gradova što ćete dati od našljedstva sinova Izraelovijeh, od onijeh koji imaju više podajte više, a od onijeh koji imaju manje podajte manje; svaki prema našljedstvu koje će imati neka da od svojih gradova Levitima.

9. Još reče Gospodin Mojsiju govoreći:

10. Reci sinovima Izraelovijem i kaži im: kad prijedjete preko Jordana u zemlju Hanansku,

11. Od gradova koji vam dopadnu odvojte gradove za utočište da u njih uteče krvnik koji ubije koga nehotice.

12. I ti će vam gradovi biti utočišta od osvetnika, da ne pogine krvnik dokle ne stane na sud pred zbor.

13. I tako od tijeh gradova koje date šest gradova biće vam utočišta.

14. Tri taka grada podajte s ovu stranu Jordana, a tri grada podajte u zemlji Hananskoj, ti gradovi neka budu utočišta.

15. Sinovima Izraelovijem i došljaku i strancu, koji se bavi medju njima, neka tijeh šest gradova budu utočišta, da uteče u njih ko god ubije koga nehotice.

16. Ali ako gvoždjem udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik.

17. I ako kamenom iz ruke, od kojega može čovjek poginuti, udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik.

18. Ili ako drvetom iz ruke, od kojega može čovjek poginuti, udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik.

19. Osvetnik neka pogubi krvnika; kad ga udesi, neka ga pogubi.

20. Ako ga iz mržnje turi, ili se baci čim na nj nahvalice, te onaj umre,

21. Ili ako ga iz neprijateljstva udari rukom, te onaj umre, neka se pogubi taki ubojica, krvnik je; osvetnik neka pogubi toga krvnika kad ga udesi.

22. Ako li ga nehotice turi bez neprijateljstva, ili se baci na nj čim nehotice,

23. Ili kamenom, od kojega može čovjek poginuti, ako se baci na nj nehotice, te onaj umre, a nije mu neprijatelj, niti mu traži zla,

24. Tada da sudi zbor izmedju ubojice i osvetnika po ovom zakonu.

25. I zbor neka izbavi krvnika iz ruke osvetnikove i vrati ga u utočište njegovo, kuda je utekao, i ondje neka ostane dokle ne umre poglavar svećenički, koji je pomazan svetim uljem.

26. Ako krvnik kako god izide preko medje svojega utočišta, u koje je utekao,

27. I nadje ga osvetnik preko medje utočišta njegova, ako krvnika ubije osvetnik, ne će biti kriv za krv.

28. Jer u utočištu svojem valja da stoji dokle ne umre poglavar svećenički; pa kad umre poglavar svećenički, onda treba da se vrati krvnik u zemlju našljedstva svojega.

29. Ovo da vam je uredba za sudjenje od koljena do koljena po svijem stanovima vašim.

30. Ko bi htio pogubiti čovjeka, po svjedocima neka pogubi krvnika; ali jedan svjedok ne može svjedočiti da se ko pogubi.

31. Ne uzimajte otkupa za krvnika, koji zasluži smrt, nego neka se pogubi.

32. Ni od onoga ne uzimajte otkupa koji uteče u utočište, da bi se vratio da živi u svojoj zemlji prije nego umre svećenik;

33. Da ne biste skvrnili zemlje u kojoj ste, jer krv ona skvrni zemlju, a zemlja se ne može očistiti od krvi koja se prolije na njoj drukčije nego krvlju onoga koji je prolije.

34. Za to ne skvrnite zemlje u kojoj nastavatę i u kojoj ja nastavam, jer ja Gospodin nastavam usred sinova Izraelovijeh.

GLAVA 36.

Tada pristupiše starješine iz porodice sinova Galada sina Mahira sina Manasijina od plemena sinova Josipovijeh, i rekoše pred Mojsijem i pred knezovima, glavarima od domova otačkih medju sinovima Izraelovijem,

2. I govoriše: gospodaru našemu zapovjedi Gospodin da podijeli ždrijebom zemlju u našljedstvo sinovima Izraelovijem; i gospodar naš ima zapovijest od Gospodina da da našljedstvo Salfada brata našega kćerima njegovijem.

3. Ako se one udadu za koga iz drugoga plemena sinova Izraelovijeh, onda će se našljedstvo njihovo otkinuti od našljedstva otaca naših i dodaće se našljedstvu onoga plemena u koje se udadu, i tako će se dio naš okrnjiti.

4. I kad bude oprosna godina sinovima Izraelovijem, opet će ostati našljedstvo njihovo s našljedstvom onoga plemena u koje se budu udale, i tako će od našljedstva plemena otaca naših ostati otkinuto našljedstvo njihovo.

5. Tada zapovjedi Mojsije sinovima Izraelovijem po zapovijesti Gospodinovoj govoreći: pravo govori pleme sinova Josipovijeh.

6. Ovo zapovjedi Gospodin za kćeri Salfadove i reče: neka se udadu za koga im bude volja, ali u porodici plemena svojega neka se udadu,

7. Da se ne bi prenosilo našljedstvo sinova Izraelovijeh od jednoga plemena na drugo; jer će sinovi Izraelovi držati svaki našljedstvo plemena otaca svojih.

8. I svaka kći u plemenima sinova Izraelovijeh kojoj dopadne našljedstvo, neka se udaje za koga iz porodice plemena oca svojega, da bi sinovi Izraelovi držali svaki našljedstvo otaca svojih,

9. Da se ne bi prenosilo našljedstvo od jednoga plemena na drugo, nego svaki iz plemena sinova Izraelovijeh da drži svoje našljedstvo.

10. Kako zapovjedi Gospodin Mojsiju, tako učiniše kćeri Salfadove.

11. Jer Mala i Tersa i Hegla i Melha i Noa, kćeri Salfadove, udadoše se za sinove stričeva svojih,

12. U porodice sinova Manasije sina Josipova udadoše se, i osta našljedstvo njihovo u plemenu porodice oca njihova.

13. To su zapovijesti i zakoni, koje zapovjedi Gospodin preko Mojsija sinovima Izraelovijem u polju Moapskom na Jordanu prema Jerihu.

PETA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE ZAKONI PONOVLJENI.

GLAVA 1.

Ovo su riječi koje govori Mojsije svemu Izraelu s onu stranu Jordana, u pustinji, u polju prema crvenomu moru, izmedju Farana i Tofela i Labana i Hazerota i Dizaba,

2. Jedanaest dana hoda od Horeba preko gore Seira do Kades-Barne.

3. A bješe četrdesete godine prvi dan jedanaestoga mjeseca, kad Mojsije kaza sinovima Izraelovim sve što mu bješe zapovjedio Gospodin da im kaže,

4. Po što ubi Sehona cara Amorejskoga koji življaše u Hezebonu, i Oga cara Bazanskoga koji življaše u Astarotu i u Edraju.

5. S onu stranu Jordana u zemlji Moapskoj poče Mojsije kazivati ovaj zakon govoreći:

6. Gospodin Bog naš reče nam na Horebu govoreći: dosta ste bili na ovoj gori.

7. Obrnite se i podignite se i idite ka gori Amorejskoj i u svu okolinu njezinu, u ravnice i u brda i u doline, i na jug i na bregove morske, u zemlju Hanansku i na Liban i do rijeke velike, rijeke Eufrata.

8. Eto, dao sam vam zemlju, udjite u nju, i uzmite zemlju, za koju se zakleo Gospodin ocima vašim, Abramu, Izaku i Jakovu, da će im je dati i sjemenu njihovu nakon njih.

9. I rekoh vam onda govoreći: ne mogu vas nositi sam.

10. Gospodin Bog vaš umnožio vas je, i eto vas danas ima mnogo kao zvijezda nebeskih.

11. Gospodin Bog otaca vaših da vas umnoži još tisuću puta više, i da vas blagoslovi kao što vam je kazao!

12. Kako bih ja sam nosio muke vaše, bremena vaša i raspre vaše?

13. Dajte iz plemena svojih ljude mudre i vješte i poznate da vam ih postavim za starješine.

14. Tada mi odgovoriste i rekoste: dobro je da se učini što si kazao.

15. Tada uzevši starješine od plemena vaših, ljude mudre i poznate, postavih vam ih za starješine, za tisućnike i stotinare i pedesetare i desetare i upravitelje po plemenima vašim.

16. I zapovjedih onda sudijama vašim govoreći: saslušavajte raspre medju braćom svojom, i sudite pravo izmedju čovjeka i brata njegova i izmedju došljaka koji je s njim.

17. Ne gledajte ko je ko na sudu, saslušajte i maloga i velikoga, ne bojte se nikoga, jer je sud Božji; a stvar koja bi vam bila teška iznesite preda me da je čujem.

18. I zapovjedih vam onda sve što ćete činiti.

19. Potom otišavši odHoreba prijedjosmo svu onu pustinju veliku i strašnu, koju vidjeste, iduci ka gori Amorejskoj, kao što nam zapovjedi Gospodin Bog naš, i dodjosmo do Kades-Barne.

20. Tada vam rekoh: dodjoste do gore Amorejske, koju nam daje Gospodin Bog naš.

21. Gle, dao ti je Gospodin Bog tvoj tu zemlju, idi i uzmi je, kao što ti je rekao Gospodin Bog otaca tvojih; ne boj se, i ne plaši se.

22. A vi svi dodjoste k meni i rekoste: da pošljemo ljude pred sobom da nam uhode zemlju, i da nam jave za put kojim ćemo ići i za gradove u koje ćemo doći.

23. I to mi bi po volji, i uzeh izmedju vas dvanaest ljudi, iz svakoga plemena po jednoga;

24. I oni se podigoše i izišavši na goru dodjoše do potoka Eshola, i uhodiše zemlju;

25. I nabraše roda one zemlje i donesoše nam, i javiše nam govoreći: dobra je zemlja, koju nam daje Gospodin Bog naš.

26. Ali ne htjeste ići, nego se suprotiste zapovijesti Gospodina Boga svojega.

27. I vikaste u šatorima svojim govoreći: mrzi na nas Gospodin, za to nas izvede iz zemlje Egipatske da nas da u ruke Amorejcima i da nas potre.

28. Kuda da idemo? braća naša uplašiše srce naše govoreći: narod je veći *i viši od* nas, gradovi su veliki i ogra*djeni do neba, pa i* sinove Enakove vi*djesmo ondje.*

29. A ja vam rekoh: ne plašite se i ne bojte ih se.

30. Gospodin Bog vaš, koji ide pred vama, on će se biti za vas onako kako vam je učinio u Egiptu na vaše oči,

31. I u pustinji, gdje si vidio kako te je nosio Gospodin Bog tvoj, kao što čovjek nosi sina svojega, cijelijem putem kojim ste išli dokle dodjoste do ovoga mjesta.

32. Ali za to opet ne vjerovaste Gospodinu Bogu svojemu,

33. Koji idjaše pred vama putem tražeći vam mjesto gdje biste stali, idjaše noću u ognju da vam svijetli putem kojim biste išli, a danju u oblaku.

34. I ču Gospodin glas riječi vaših, i razgnjevi se i zakle se govoreći:

35. Ni jedan od ovoga roda zloga neće vidjeti ove dobre zemlje, za koju se zakleh da ću je dati vašim ocima,

36. Osim Kaleba sina Jefonijina; on će je vidjeti, i njemu ću dati zemlju po kojoj je išao, i sinovima njegovijem, jer se sa svijem držao Gospodina.

37. Pa i na mene se razgnjevi Gospodin s vas, i reče: ni ti ne ćeš ući onamo.

38. Jozua sin Nunov, koji ti služi, on će ući onamo, njega utvrdi; jer će je on razdijeliti sinovima Izraelovijem u našljedstvo.

39. A djeca vaša, za koju rekoste da će postati roblje, sinovi vaši, koji danas ne znaju ni šta je dobro ni šta je zlo, oni će ući onamo, i njima ću je dati i oni će je naslijediti.

40. Vi pak vratite se i idite u pustinju k crvenome moru.

41. A vi odgovoriste i rekoste mi: sagriješismo Gospodinu; ići ćemo i bićemo se sa svijem kako nam je zapovjedio Gospodin Bog naš. I uzevši svaki svoje oružje htjeste izaći na goru.

42. A Gospodin mi reče: kaži im: ne idite i ne bijte se, jer nijesam medju vama, da ne izginete pred neprijateljima svojim.

43. I ja vam rekoh; ali ne poslušaste, nego se oprijeste zapovijesti Gospodinovoj, i navaliste na goru.

44. Tada izidoše pred vas Amoreji, koji sjedjahu u onoj planini, i pognaše vas kao što čine pčele, i pobiše vas na Seiru pa do Horme.

45. I vrativši se plakaste pred Gospo-

dinom, ali Gospodin ne posluša glasa vašega niti okrete uha svojega k vama.

46. I ostadoste u Kadesu dugo vremena dokle ondje stajaste.

GLAVA 2.

Po tom se vratismo, i idosmo u pustinju k crvenome moru, kao što mi zapovjedi Gospodin, i obilazismo goru Seir dugo vremena.

2. I reče mi Gospodin:

3. Dosta ste obilazili tu goru, obrnite se na sjever.

4. I zapovjedi narodu i reci: sada ćete prijeći preko medje braće svoje, sinova Ezavovih, koji žive u Seiru; i oni će vas se bojati, ali se i vi dobro čuvajte.

5. Nemojte zametati boja s njima, jer vam ne ću dati zemlje njihove ni stope, jer sam dao Ezavu goru Seir u našljedstvo.

6. Jela kupujte od njih za novce, i jedite; i vodu kupujte od njih za novce, i pijte.

7. Jer te je Gospodin Bog tvoj blagoslovio u svakom poslu ruku tvojih; i zna put tvoj po ovoj velikoj pustinji, i ovo četrdeset godina bijaše s tobom Gospodin Bog tvoj, i ništa ti nije nedostajalo.

8. I prodjosmo braću svoju, sinove Ezavove, koji žive u Seiru, poljem od Elata i od Azion-Gabera; i odande savivši udarismo preko pustinje Moapske.

9. I Gospodin mi reče: nemoj pakostiti Moapcima ni zametati boja s njima, jer ti ne ću dati zemlje njihove u našljedstvo; jer dadoh sinovima Lotovijem u našljedstvo Ar.

10. (Predje življahu ondje Emeji, narod velik i jak i visok kao Enakimi;

11. O njima se mislilo da su divovi kao i Enakimi; ali ih Moapci zvahu Emeji.

12. I Horeji življahu predje u Seiru, ali ih sinovi Ezavovi istjeraše i istrijebiše ispred sebe i naseliše se na njihovo mjesto, kao što učini Izrael u zemlji svojega našljedstva, koje mu dade Gospodin.)

13. A sada ustanite i prijedjite preko potoka Zareda. I prijedjosmo preko potoka Zareda.

14. A vremena za koje idosmo od Kades-Barne pa dokle prijedjosmo preko potoka Zareda, bješe *trideset i osam godina, dokle ne izumrije u okolu sav naj naraštaj, ljudi za vojsku, kao što im se bješe zakleo Gospodin.*

15. Jer i ruka Gospodinova bijaše protivu njih potirući ih iz okola dokle ne pomriješe.

16. I kad svi ti ljudi za vojsku pomriješe u narodu,

17. Reče mi Gospodin govoreći:

18. Ti ćeš danas prijeći preko medje Moapske kod Ara;

19. I doći ćeš blizu sinova Amonovijeh; nemoj im pakostiti ni zametati boja s njima, jer ti ne ću dati zemlje Amonske u našljedstvo, jer je dadoh sinovima Lotovijem u našljedstvo.

20. (I za nju se mislilo da je zemlja divovska; u njoj predje življahu divovi, koje Amonci zvahu Zomzomi.

21. Bijahu narod velik i jak i visok kao Enakimi; ali ih istrijebi Gospodin ispred njih, te oni preuzeše zemlju njihovu i nascliše se na njihovo mjesto,

22. Kao što učini sinovima Ezavovijem, koji življahu u Seiru, jer istrijebi Horeje ispred njih, i oni preuzeše zemlju njihovu i ostaše na njihovu mjestu do danas.

23. I Heveje, koji življahu u Hazerimu pa do Gaze, istrijebiše Kapadočani, koji izadjoše od Kapadocije, i naseliše se na njihovo mjesto).

24. Ustanite, idite i prijedjite preko potoka Arnona; gle, dao sam ti u ruke Sehona Amorejina cara Hezebonskoga i zemlju njegovu; počni uzimati našljedstvo, i zavojšti na nj.

25 Danas počinjem zadavati strah i trepet od tebe narodima pod cijelijem nebom; koji god čuju za te, drhtaće i prepadaće se od tebe.

26. I poslah poslanike iz pustinje Kademota k Sehonu caru Hezebonskom s mirnim riječima govoreći:

27. Da prijedjem preko tvoje zemlje; upravo ću putem ići, ne ću svrtati ni na desno ni na lijevo.

28. Hranu da mi daješ za novce da jedem, i vodu za novce da mi daješ da pijem, samo da prodjem pješice,

29. Kao što mi učiniše sinovi Ezavovi koji žive u Seiru, i Moapci, koji žive u Aru, dokle ne prijedjem preko Jordana u zemlju koju nam daje Gospodin Bog naš.

30. Ali ne htje Sehon car Hezebonski pustiti da prodjemo kroz njegovu ze

mlju, jer Gospodin Bog tvoj učini te otvrdnu duh njegov i srce njegovo posta uporno, da bi ga predao u tvoje ruke, kao što se vidi danas.

31. I reče mi Gospodin: gledaj, počeh predavati tebi Sehona i zemlju njegovu; počni uzimati zemlju njegovu da je naslijediš.

32. I izide pred nas Sehon i sav narod njegov na boj u Jazu.

33. I dade nam ga Gospodin Bog naš, i ubismo ga sa sinovima njegovijem i svijem narodom njegovijem.

34. I uzesmo tada sve gradove njegove, i pobismo ljude po svijem tijem gradovima, i žene i djecu, ne ostavismo živa ni jednoga.

35. Samo stoku zaplijenismo za se i plijen što bješe po gradovima koje uzesmo.

36. Od Aroera, koji je na potoku Arnonu, i od grada koji je u dolini, pa do Galada ne bješe grada koji bi nam odolio: sve to dade nam Gospodin Bog naš.

37. Samo k zemlji sinova Amonovijeh nijesi pristupio niti ka kojemu kraju na potoku Jeboku, ni ka gradovima u gori, niti kojemu mjestu što je zabranio Gospodin Bog naš.

GLAVA 3.

Po tom obrativši se idosmo k Bazanu. I izide pred nas Og car Bazanski i sav narod njegov na boj u Edraj.

2. I Gospodin mi reče: ne boj ga se, jer ga dadoh u tvoje ruke sa svijem narodom njegovijem i sa zemljom njegovom, da učiniš s njim onako kako si učinio sa Sehonom carem Amorejskim, koji sjedjaše u Hezebonu.

3. Tako nam dade Gospodin Bog naš u ruke i Oga cara Bazanskoga sa svijem narodom njegovijem, i razbismo ga i ne ostavismo mu ni jednoga živa.

4. I uzesmo tada sve gradove njegove; ne bi grada kojega ne uzesmo, šezdeset gradova, sav kraj Argopski, carstvo Oga u Bazanu.

5. Svi ti gradovi bjehu utvrdjeni zidom visokim, vratima i prijevornicama, osim drugih mjesta bez zidova vrlo mnogo.

6. I raskopasmo ih kao što učinismo Sehonu caru Hezebonskom, pobivši po svijem mjestima i ljude i žene i djecu.

7. A svu stoku i plijen po gradovima *zaplijenismo za se.*

8. Tako uzesmo onda zemlju iz ruku dvojice careva Amorejskih, koja je s ovu stranu Jordana od potoka Arnona do gore Hermona,

9. (Sidonci zovu Hermon Sarion, a Amoreji ga zovu Sanir,)

10. Sva mjesta u ravni i sav Galad i sav Bazan do Selhe i Edraja, gradove carstva Oga u Bazanu.

11. Jer samo Og car Bazanski bješe ostao od divova. Gle, odar njegov, odar gvozden, nije li u Rabatu sinova Amonovijeh? devet je lakata dug a širok četiri lakta, lakta čovječija.

12. Tako naslijedismo tu zemlju onda; od Aroera, koji je na potoku Arnonu, i polovinu gore Galada s gradovima njezinijem dadoh sinovima Rubenovim i Gadovim.

13. A ostatak Galada i sav Bazan, carstvo Ogovo, dadoh polovini plemena Manasijina; sav kraj Argopski po svemu Bazanu zvaše se zemlja divovska.

14. Jair sin Manasijin uze sav kraj Argopski do medje Gesurske i Mahatske; i prozva Bazansku svojim imenom: sela Jairova do današnjega dana.

15. A Mahiru dadoh Galad.

16. A Rubenovu plemenu i Gadovu plemenu dadoh od Galada do potoka Arnona, kako zahvata potok s medjama, pa do potoka Jaboka, gdje je medja sinova Amonovijeh,

17. I polje i Jordan s medjama od Cenereta do mora uz polje, do mora slanoga, ispod Fazge prema istoku.

18. I zapovjedih vam onda i rekoh: Gospodin Bog vaš dao vam je ovu zemlju u našljedstvo; naoružani hajdete pred braćom svojom, sinovima Izraelovijem, ko je god za vojsku.

19. A žene vaše i djeca vaša i stoka vaša (znam da imate mnogo stoke) neka ostanu u gradovima vašim, koje vam dadoh,

20. Dokle ne smiri Gospodin i braću vašu kao vas, da i oni naslijede zemlju koju će im Gospodin Bog vaš dati s onu stranu Jordana; onda se vratite svaki na svoje našljedstvo, koje vam dadoh.

21. A Jozui onda zapovjedih govoreći: oči tvoje vide sve što je učinio Gospodin Bog vaš s ona dva cara; onako će Gospodin učiniti sa svijem carstvima u koja dodješ.

22. Nemojte ih se bojati, jer će se Gospodin Bog vaš biti za vas.

23. I molih se Gospodinu onda govoreći:

24. Gospodine Bože! ti si počeo pokazivati sluzi svojemu veličinu svoju i krjepku ruku svoju, jer koji je Bog na nebu ili na zemlji koji bi tvorio djela kakva su tvoja i u koga bi sila bila kakva je tvoja?

25. Daj mi da prijedjem i vidim zemlju dobru koja je preko Jordana i goru dobru, Liban.

26. Ali Gospodin bješe gnjevan na me s vas, i ne usliši me, nego mi reče: dosta; ne govori mi više za to.

27. Popni se na vrh ove gore, i podigavši oči svoje na zapad i na sjever i na jug i na istok, vidi očima svojima, jer ne ćeš prijeći preko Jordana.

28. Nego podaj zapovijesti Jozui, i utvrdi ga i ukrijepi ga; jer će on prijeći pred narodom tijem, i on će im razdijeliti u našljedstvo zemlju koju vidiš.

29. I ostasmo u ovoj dolini prema Bet-Fogoru.

GLAVA 4.

A sada, Izraele, čuj uredbe i zakone, koje vas učim da tvorite, da biste poživjeli i ušli u zemlju koju vam daje Gospodin Bog otaca vaših i da biste je naslijedili.

2. Ništa ne dodajte k riječi koju vam ja zapovijedam niti oduzmite od nje, da biste sačuvali zapovijesti Gospodina Boga svojega koje vam ja zapovijedam.

3. Oči su vaše vidjele šta učini Gospodin s Belfegora; jer svakoga čovjeka koji podje za Belfegorom istrijebi Gospodin Bog tvoj izmedju tebe.

4. A vi koji se držite Gospodina Boga svojega, vi ste svi živi danas.

5. Gle, učio sam vas uredbama i zakonima, kao što mi zapovjedi Gospodin Bog moj, da biste tako tvorili u zemlji u koju idete da je naslijedite.

6. Držite dakle i izvršujte ih, jer je to mudrost vaša i razum vaš pred narodima, koji će kad čuju sve ove uredbe reći: samo je ovaj veliki narod narod mudar i razuman.

7. Jer koji je veliki narod kojemu je Bog blizu kao što je Gospodin Bog naš kad ga god zazovemo?

8. I koji je narod veliki koji ima uredbe i zakone pravedne kao što je sav ovaj zakon koji iznosim danas pred vas?

9. Samo pazi na se i dobro čuvaj dušu svoju, da ne zaboraviš onijeh stvari koje su vidjele oči tvoje, i da ne izidu iz srca tvojega dokle si god živ, nego da ih obznaniš sinovima svojim i sinovima sinova svojih,

10. Onaj dan kad stajaste pred Gospodinom Bogom svojim kod Horeba, kad mi Gospodin reče: saberi mi narod da im kažem riječi svoje, kojima će se naučiti da me se boje dok su živi na zemlji, i da uče tome i sinove svoje;

11. Kad pristupiste i stajaste pod gorom, a gora ognjem goraše do samoga neba i bješe na njoj tama i oblak i mrak;

12. I progovori Gospodin k vama isred ognja; glas od riječi čuste, ali osim glasa lika ne vidjeste;

13. I objavi vam zavjet svoj, koji vam zapovjedi da držite, deset riječi, koje napisa na dvije ploče kamene.

14. I meni zapovjedi onda Gospodin da vas učim uredbama i zakonima da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite.

15. Za to čuvajte dobro duše svoje; jer ne vidjeste nikakoga lika u onaj dan kad vam govori Gospodin na Horebu isred ognja,

16. Da se ne biste pokvarili i načinili sebi lik rezan ili kaku god sliku od čovjeka ili od žene,

17. Sliku od kakoga živinčeta koje je na zemlji, ili sliku od kake ptice krilate koja leti ispod neba,

18. Sliku od čega što puže po zemlji, ili sliku od kake ribe koja je u vodi pod zemljom;

19. I da ne bi podigavši oči svoje k nebu i vidjevši sunce i mjesec i zvijezde, svu vojsku nebesku, prevario se i klanjao im se i služio im; jer ih Gospodin Bog tvoj dade svijem narodima pod cijelijem nebom;

20. A vas uze Gospodin i izvede vas iz peći gvozdene, iz Egipta, da mu budete narod našljedni, kao što se vidi danas.

21. Ali se Gospodin razgnjevi na me za vaše riječi, i zakle se da ne ću prijeći preko Jordana ni ući u dobru zemlju, koju ti Gospodin Bog tvoj dade našljedstvo.

22. I ja ću umrijeti u ovoj zemlji i ne ću prijeći preko Jordana; a vi ćete prijeći i naslijediti onu dobru zemlju.

23. Pazite da ne zaboravite zavjeta Gospodina Boga svojega, koji učini s vama, i da ne gradite sebi lika rezanoga, slike od koje god tvari, kao što ti je zabranio Gospodin Bog tvoj.

24. Jer je Gospodin Bog tvoj oganj koji spaljuje i Bog koji revnuje.

25. Kad izrodiš sinove i unuke, i ostarite u onoj zemlji, ako se pokvarite i načinite sliku rezanu od kake tvari i učinite što nije ugodno Gospodinu Bogu vašemu, dražeći ga,

26. Svjedočim vam danas nebom i zemljom da će vas brzo nestati sa zemlje u koju idete preko Jordana da je naslijedite, ne ćete biti dugo u njoj, nego ćete se istrijebiti,

27. Ili će vas rasijati Gospodin medju narode, i malo će vas ostati medju narodima u koje vas odvede Gospodin;

28. I služićete ondje bogovima koje su načinile ruke čovječije, od drveta i od kamena, koji ne vide ni čuju, niti jedu ni mirišu.

29. Ali ako i ondje potražiš Gospodina Boga svojega, naći ćeš ga, ako ga potražiš svijem srcem svojim i svom dušom svojom.

30. Kada budeš u nevolji i sve te to snadje, ako se u pošljednje vrijeme obratiš ka Gospodinu Bogu svojemu i poslušaš glas njegov,

31. Gospodin je Bog tvoj milostiv Bog, ne će te ostaviti ni istrijebiti, jer ne će zaboraviti zavjeta s ocima tvojim, za koji im se zakleo.

32. Jer zapitaj sada za stara vremena, koja su bila prije tebe, od onoga dana kad stvori Bog čovjeka na zemlji, i od jednoga kraja neba do drugoga, je li kad bila ovaka stvar velika, i je li se kad čulo što tako?

33. Je li kad čuo koji narod glas Božji gdje govori isred ognja, kao što si ti čuo i ostao živ?

34. Ili, je li Bog pokušao da dodje te uzme sebi narod iz drugoga naroda kušanjem, znacima i čudesima, i ratom i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotama velikim, kao što je učinio sve to za vas Gospodin Bog vaš u Egiptu na vaše oči?

35. Tebi je to pokazano da poznaš da je Gospodin Bog, i da nema drugoga osim njega.

36. Dao ti je da čuješ glas njegov s neba da bi te naučio, i pokazao ti je na zemlji oganj svoj veliki, i riječi njegove čuo si isred ognja.

37. I što mu mili bijahu oci tvoji, za to izabra sjeme njihovo nakon njih, i izvede te sam velikom silom svojom iz Egipta,

38. Da otjera ispred tebe narode veće i jače od tebe, i da tebe uvede u njihovu zemlju i dade ti je u našljedstvo, kao što se vidi danas.

39. Znaj dakle i pamti u srcu svojem da je Gospodin Bog, gore na nebu i dolje na zemlji, nema drugoga.

40. I drži uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, da bi ti se produljili dani na zemlji koju ti Gospodin Bog tvoj daje za svagda.

41. Tada odijeli Mojsije tri grada s ovu stranu Jordana prema istoku,

42. Da bi utjecao u njih krvnik koji ubije bližnjega svojega nehotice ne mrzivši prije na nj, i kad uteče u koji od tijeh gradova, da bi ostao živ:

43. Bozor u pustinji, na ravnici u zemlji plemena Rubenova, i Ramot u Galadu u plemenu Gadovu, i Golan u Bazanskoj u plemenu Manasijinu.

44. Ovo je zakon koji postavi Mojsije sinovima Izraelovijem.

45. Ovo su svjedočanstva i uredbe i zakoni, koje kaza Mojsije sinovima Izraelovijem kad izidoše iz Egipta.

46. S ovu stranu Jordana u dolini prema Bet-Fogoru u zemlji Sehona cara Amorejskoga, koji življaše u Hezebonu, kojega ubi Mojsije i sinovi Izraelovi kad izidoše iz Egipta,

47. I osvojiše zemlju njegovu i zemlju Oga cara Bazanskoga, dva cara Amorejska, koja je s ovu stranu Jordana prema istoku,

48. Od Aroera, koji je na potoku Arnonu, do gore Siona, a to je Hermon,

49. I sve polje s ovu stranu Jordana prema istoku do mora uz ravnicu pod Azdot-Fazgom.

GLAVA 5.

I Mojsije sazva sav narod Izraelov, i reče im: čuj Izraele uredbe i zakone, koje ću danas kazati da čujete, da ih naučite i držite ih i tvorite.

2. Gospodin Bog naš učini s nama zavjet na Horebu.

3. Nije s ocima našim učinio taj zavjet, nego s nama, koji smo danas tu svi živi.

4. Licem k licu govorio vam je Gospodin na onoj gori isred ognja;

5. Ja tada stajah izmedju Gospodina i vas, da vam javim riječi Gospodinove, jer vas bješe strah od ognja i ne izidoste na goru; i reče:

6. Ja sam Gospodin Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Egipatske, iz doma ropskoga.

7. Nemoj imati bogova drugih do mene.

8. Ne gradi sebi lika rezanoga, niti kakve slike od tvari koje su gore na nebu ili koje su dolje na zemlji ili koje su u vodi ispod zemlje.

9. Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospodin Bog tvoj, Bog revnitelj, koji na sinovima pohodim bezakonja otaca njihovijeh do trećega i do četvrtoga koljena, onijeh koji mrze na me,

10. A činim milost na tisućama onijeh koji me ljube i čuvaju zapovijesti moje.

11. Ne uzimaj uzalud imena Gospodina Boga svojega, jer ne će pred Gospodinom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud.

12. Drži dan od odmora i svetkuj ga, kao što ti je zapovjedio Gospodin Bog tvoj.

13. Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje.

14. A sedmi je dan odmor Gospodinu Bogu tvojemu; nemoj raditi nikakoga posla ni ti ni sin tvoj ni kći tvoja ni sluga tvoj ni sluškinja tvoja, ni vo tvoj ni magarac tvoj, niti koje živinče tvoje, ni došljak koji je kod tebe, da bi se odmorio sluga tvoj i sluškinja tvoja kao i ti.

15. I pamti da si bio rob u zemlji Egipatskoj, i Gospodin Bog tvoj izvede te odande rukom krjepkom i mišicom podignutom. Za to ti je Gospodin Bog tvoj zapovjedio da svetkuješ dan od odmora.

16. Poštuj oca svojega *i mater svoju,* kao što ti je zapovjedio Gospodin Bog tvoj, da bi ti se produljili dani tvoji i da bi ti dobro bilo na zemlji, koju ti daje Gospodin Bog tvoj.

17. Ne ubij.

18. Ne čini preljube.

19. Ne kradi.

20. Ne svjedoči lažno na bližnjega svojega.

21. Ne poželi žene bližnjega svojega, ne poželi kuće bližnjega svojega, ni njive njegove, ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti i šta što je bližnjega tvojega.

22. Te riječi izgovori Gospodin svemu zboru vašemu na gori isred ognja, oblaka i mraka, glasom velikim, i ništa više, nego ih napisa na dvije ploče kamene koje mi dade.

23. A vi kad čuste glas isred tame, jer gora ognjem goraše, pristupiste k meni, svi glavari od plemena vaših i starješine vaše,

24. I rekoste: gle, pokaza nam Gospodin Bog naš slavu i veličinu svoju, i čusmo glas njegov isred ognja; danas vidjesmo gdje Bog govori s čovjekom, i čovjek osta živ.

25. Pa sada za što da pomremo? jer će nas spaliti onaj oganj veliki; ako jošte čujemo glas Gospodina Boga svojega, pomrijećemo.

26. Jer koje je tijelo čulo glas Boga živoga gdje govori isred ognja, kao mi, i ostalo živo?

27. Idi ti, i slušaj sve što će kazati Gospodin Bog naš, pa onda ti kaži nama što ti god reče Gospodin Bog naš, a mi ćemo slušati i tvoriti.

28. I Gospodin ču glas od riječi vaših kad mi govoraste, i reče mi Gospodin: čuh glas od riječi toga naroda, koje rekoše tebi; što rekoše, dobro rekoše.

29. O, kad bi im bilo srce svagda tako da me se boje i drže sve zapovijesti moje svagda, da bi dobro bilo njima i sinovima njihovijem do vijeka.

30. Idi, reci im: vratite se u šatore svoje.

31. A ti stani ovdje kod mene, i kazaću ti sve zapovijesti i uredbe i zakone, koje ćeš ih naučiti da tvore u zemlji koju im dajem u našljedstvo.

32. Gledajte dakle da činite kako vam

je zapovjedio Gospodin Bog vaš, ne svrćite ni na desno ni na lijevo.

33. Cijelim putem, koji vam je zapovjedio Gospodin Bog vaš, idite, da biste živi bili i da bi vam dobro bilo, i da bi vam se produljili dani u zemlji koju ćete naslijediti.

GLAVA 6.

A ovo su zapovijesti i uredbe i zakoni, koje Gospodin Bog vaš zapovjedi da vas učim da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite,

2. Da bi se bojao Gospodina Boga svojega, držeći sve uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja zapovijedam, ti i sin tvoj i unuk tvoj svega vijeka svojega, da bi ti se produljili dani tvoji.

3. Čuj dakle, Izraele, i gledaj da tako činiš, da bi ti dobro bilo i da biste se umnožili veoma u zemlji u kojoj teče mlijeko i med, kao što ti je rekao Gospodin Bog otaca tvojih.

4. Čuj, Izraele: Gospodin je Bog naš jedini Gospodin.

5. Za to ljubi Gospodina Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje i iz sve snage svoje.

6. I neka ove riječi koje ti ja zapovijedam danas budu u srcu tvom.

7. I često ih napominji sinovima svojim, i govori o njima kad sjediš u kući svojoj i kad ideš putem, kad ležeš i kad ustaješ.

8. I veži ih sebi na ruku za znak, i neka ti budu kao počeonik među očima.

9. I napiši ih na dovratnicima od kuće svoje i na vratima svojim.

10. A kad te uvede Gospodin Bog tvoj u zemlju za koju se zakleo ocima tvojim, Abramu, Izaku i Jakovu, da će ti je dati, u gradove velike i dobre, kojih nijesi zidao,

11. I u kuće pune svakoga dobra, kojih nijesi punio, i na studence iskopane, kojih nijesi kopao, u vinograde i u maslinike, kojih nijesi sadio, i staneš jesti i nasitiš se,

12. Čuvaj se da ne zaboraviš Gospodina, koji te je izveo iz zemlje Egipatske, iz kuće ropske.

13. Gospodina Boga svojega boj se, i njemu služi, i njegovijem se imenom kuni.

14. Ne idite za drugim bogovima između bogova drugih naroda, koji su oko vas.

15. Jer je Bog revnitelj, Gospodin Bog tvoj, usred tebe, pa da se ne bi razgnjevio Gospodin Bog tvoj na te i istrijebio te sa zemlje.

16. Nemojte kušati Gospodina Boga svojega kao što ga kušaste u Masi.

17. Držite dobro zapovijesti Gospodina Boga svojega i svjedočanstva njegova i uredbe njegove, koje ti je zapovjedio.

18. I čini što je pravo i dobro pred Gospodinom, da bi ti bilo dobro i da bi ušao u dobru zemlju, za koju se zakleo Gospodin ocima tvojim, i da bi je naslijedio,

19. Da bi otjerao sve neprijatelje tvoje ispred tebe, kao što ti je rekao Gospodin.

20. Pa kad te zapita poslije sin tvoj govoreći: kakva su to svjedočanstva i uredbe i zakoni, što vam je zapovjedio Gospodin Bog naš?

21. Onda kaži sinu svojemu: bijasmo robovi Faraonovi u Egiptu, i izvede nas Gospodin iz Egipta rukom krjepkom.

22. I učini Gospodin znake i čudesa velika i zla u Egiptu na Faraonu i na svemu domu njegovu pred nama,

23. A nas izvede odande da nas uvede u zemlju za koju se zakleo ocima našim da će nam je dati.

24. I zapovjedi nam Gospodin da vršimo sve ove uredbe bojeći se Gospodina Boga svojega, da bi nam bilo dobro svagda i da bi nas sačuvao u životu, kao što se vidi danas.

25. I biće nam pravda, ako uzdržimo i ustvorimo sve zapovijesti ove pred Gospodinom Bogom svojim, kako nam je zapovjedio.

GLAVA 7.

Kad te Gospodin Bog tvoj uvede u zemlju u koju ideš da je naslijediš, i otjera ispred tebe narode mnoge, Heteje i Gergezeje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Heveje i Jebuzeje, sedam naroda većih i jačih od tebe,

2. I preda ih Gospodin Bog tvoj tebi, i ti ih razbiješ, potri ih, i ne hvataj s njima vjere, niti se smiluj na njih;

3. Niti se prijatelji s njima; kćeri svoje ne daji za sina njihova, niti kćeri njihove uzimaj za sina svojega.

4. Jer bi otpadila sina tvojega od mene, i služio bi bogovima drugim, te bi se razgnjevio Gospodin na vas i potr'o vas brzo.

5. Nego ovo im učinite: oltare njihove raskopajte, i likove njihove polomite, lugove njihove isijecite, i rezane bogove njihove ognjem spalite.

6. Jer si ti narod svet Gospodinu Bogu svojemu, tebe je izabrao Gospodin Bog tvoj da mu budeš narod osobit mimo sve narode na zemlji.

7. Ne za to što bi vas bilo više nego drugih naroda prihvati vas Gospodin i izabra vas; jer vas bijaše manje nego i kojega drugoga naroda;

8. Nego što vas Gospodin miluje i što drži zakletvu kojom se zakleo ocima vašim, za to vas je Gospodin izveo rukom krjepkom i izbavio vas iz kuće ropske, iz ruke Faraona cara Egipatskoga.

9. I tako znaj da je Gospodin Bog tvoj Bog, Bog vjeran, koji drži zavjet svoj i milost svoju do tisuću koljena onima koji ga ljube i drže zapovijesti njegove,

10. I plaća onima koji mrze na nj, svakome, istrebljujući ga, i ne odgadja onome koji mrzi na nj, plaća svakome.

11. Za to drži zapovijesti i uredbe i zakone, koje ti danas ja zapovijedam, da ih tvoriš.

12. I ako ove zakone uzaslušate i uzdržite i ustvorite, i Gospodin će Bog tvoj držati tebi zavjet i milost, za koju se zakleo ocima tvojim;

13. I milovaće te i blagosloviće te i umnožiće te; blagosloviće plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, žito tvoje i vino tvoje i ulje tvoje, plod goveda tvojih i stada ovaca tvojih u zemlji za koju se zakleo ocima tvojima da će ti je dati.

14. Bićeš blagosloven mimo sve narode: ne će biti u tebe ni muškoga ni ženskoga neplodna, ni medju stokom tvojom.

15. I ukloniće od tebe Gospodin svaku bolest, a od ljutih zala Egipatskih koja znaš ne će ni jednoga pustiti na tebe, nego će ih pustiti na one sve koji mrze na te.

16. I istrijebi sve narode koje ti Gospodin Bog tvoj preda, neka ih ne pošali oko tvoje, i nemoj služiti bogovima njihovijem, jer bi ti to bilo *zamka*.

17. Ako bi rekao u srcu svom: veći su ovi narodi od mene, kako ih mogu izagnati?

18. Ne boj ih se; pamti dobro što je učinio Gospodin Bog tvoj s Faraonom i sa svijem Egipćanima,

19. Velika kušanja, koja vidješe oči tvoje, i znake i čudesa i ruku krjepku i mišicu podignutu, kojom te izvede Gospodin Bog tvoj; onako će učiniti Gospodin Bog tvoj sa svijem narodima od kojih bi se uplašio.

20. I strŝljene će poslati Gospodin Bog tvoj na njih dokle ne izginu koji bi ostali i sakrili se od tebe.

21. Ne plaši se od njih, jer je Gospodin Bog tvoj usred tebe, Bog veliki i strašni.

22. Gospodin će Bog tvoj malo po malo potrti te narode ispred tebe; ne ćeš ih moći od jedan put istrijebiti, da se ne bi umnožilo na tebe zvijerje poljsko.

23. Ali će ih predati Gospodin Bog tvoj tebi, i zatiraće ih zatiranjem velikim dokle se ne zatru.

24. I predaće careve njihove u tvoje ruke da zatreš ime njihovo pod nebom, ne će se ni jedan održati pred tobom, dokle ih ne potreš.

25. Rezane bogove njihove spali ognjem, nemoj da se polakomiš na srebro ili zlato što je na njima i da ga uzmeš, da ti ne bude zamka, jer je gadno pred Gospodinom Bogom tvojim.

26. I nemoj da uneseš gada u dom svoj, da ne budeš proklet kao i on, nego se gadi na nj i grozi se od njega, jer je prokleto.

GLAVA 8.

Držite i tvorite sve zapovijesti koje vam ja zapovijedam danas, da biste živi bili i umnožili se, i da biste ušli u zemlju za koju se Gospodin zakleo ocima vašim, i da biste je naslijedili.

2. I opominji se svega puta kojim te je vodio Gospodin Bog tvoj četrdeset godina po pustinji, da bi te namučio i iskušao, da se zna šta ti je u srcu, hoćeš li držati zapovijesti njegove ili ne ćeš.

3. I mučio te je, i gladju te morio; ali te je opet hranio manom, za koju ti nijesi znao ni oci tvoji, da bi ti pokazao da čovjek ne živi o samom hljebu nego o svemu što izlazi iz usta Gospodinovih.

4. Odijelo tvoje ne ovetša na tebi niti noga tvoja oteče za ovijeh četrdeset godina.

5. Za to poznaj u srcu svom da te Gospodin Bog tvoj gaji kao što čovjek gaji svoje dijete.

6. I drži zapovijesti Gospodina Boga svojega hodeći putovima njegovijem i bojeći se njega.

7. Jer Gospodin Bog tvoj uvešće te sada u dobru zemlju, u zemlju u kojoj ima dosta potoka i izvora i jezera, što izviru po dolinama i po brdima;

8. U zemlju izobilnu pšenicom i ječmom i vinovom lozom i smokvama i šipcima, zemlju izobilnu maslinom, od koje biva ulje, i medom;

9. U zemlju, gdje ne ćeš sirotinjski jesti hljeba, gdje ti ne će ništa nedostojati; u zemlju, gdje je kamenje gvoždje i gdje ćeš iz brda njezinijeh sjeći mjed.

10. Ješćeš i bićeš sit, pa blagosiljaj Gospodina Boga svojega za dobru zemlju koji ti da.

11. I čuvaj se da ne zaboraviš Gospodina Boga svojega bacivši u nemar zapovijesti njegove i zakone njegove i uredbe njegove, koje ti ja zapovijedam danas.

12. I kad uzjedeš i nasitiš se, i dobre kuće načiniš i u njima staneš živjeti,

13. I kad se goveda tvoja i ovce tvoje naplode, i kad ti se namnoži srebro i zlato, i što god imaš kad ti se namnoži,

14. Nemoj da se ponese srce tvoje i zaboraviš Gospodina Boga svojega, koji te je izveo iz zemlje Egipatske, iz kuće ropske;

15. Koji te je vodio preko one pustinje velike i strašne gdje žive zmije vatrene i skorpije, gdje je suša a nema vode; koji ti je izveo vodu iz tvrdoga kamena;

16. Koji te je hranio u pustinji manom, za koju ne znaše oci tvoji, da bi te namučio i iskušao te, a najposlije da bi ti dobro učinio.

17. Niti govori u srcu svojem: moja snaga i sila moje ruke dobavila mi je ovo blago.

18. Nego se opominji Gospodina Boga svojega; jer ti on daje snagu da dobavljaš blago, da bi potvrdio zavjet svoj, za koji se zakleo ocima tvojim, kao što se vidi danas.

19. Ako li zaboraviš Gospodina Boga svojega, i podješ za drugim bogovima i njima staneš služiti i klanjati se, svjedočim *vam* danas da ćete za cijelo propasti.

20. Propašćete kao narodi koje Gospodin potire ispred vas, jer ne poslušaste glasa Gospodina Boga svojega.

GLAVA 9.

Čuj, Izraele! ti danas prelaziš preko Jordana da udješ i naslijediš narode veće i jače od sebe, gradove velike i ogradjene do neba;

2. Velik i visok narod, sinove Enakove, koje znaš i za koje si slušao: ko će odoljeti sinovima Enakovijem?

3. Znaj dakle danas da je Gospodin Bog tvoj, koji ide pred tobom, oganj koji spaljuje; on će ih istrijebiti i on će ih oboriti pred tobom, i izagnaćeš ih i istrijebiti brzo, kao što ti je kazao Gospodin.

4. Kad ih Gospodin Bog tvoj otjera ispred tebe, nemoj da rečeš u srcu svom: za pravdu moju uvede me Gospodin u ovu zemlju da je naslijedim; jer Gospodin tjera one narode ispred tebe za nevaljalstvo njihovo.

5. Ne ideš za pravdu svoju ni za čistotu srca svojega da naslijediš tu zemlju; nego za nevaljalstvo tijeh naroda Gospodin Bog tvoj tjera ih ispred tebe, i da održi riječ za koju se zakleo ocima tvojim, Abramu, Izaku i Jakovu.

6. Znaj dakle da ti Gospodin Bog ne daje te dobre zemlje za pravdu tvoju da je naslijediš, jer si tvrdovrat narod.

7. Pamti i ne zaboravi kako si gnjevio Gospodina Boga svojega u pustinji: od onoga dana kad izidoste iz zemlje Egipatske pa dokle dodjoste na ovo mjesto, nepokorni bijaste Gospodinu.

8. I kod Horeba razgnjeviste Gospodina, i od gnjeva ščaše vas Gospodin da istrijebi.

9. Kad izidoh na goru da primim ploče kamene, ploče zavjeta, koji s vama učini Gospodin, tada stajah na gori četrdeset dana i četrdeset noći hljeba ne jedući ni vode pijući.

10. I dade mi Gospodin dvije ploče kamene, ispisane prstom Gospodinovim, na kojima bijahu riječi sve koje vam izgovori Gospodin na gori isred ognja na dan zbora vašega.

11. Poslije četrdeset dana i četrdeset noći dade mi Gospodin dvije ploče kamene, ploče zavjetne.

12. I reče mi Gospodin: ustani, sidji brže odavde; jer se pokvari narod tvoj koji si izveo iz Egipta, sidjoše brzo s pu-

ta koji im zapovjedih, i načiniše sebi liven lik.

13. Još mi reče Gospodin govoreći: pogledah ovaj narod, i eto je narod tvrda vrata.

14. Pusti me da ih istrijebim i ime njihovo zatrem pod nebom; a od tebe ću učiniti narod jači i veći nego što je ovaj.

15. I ja se vratih i sidjoh s gore, a gora ognjem goraše, i dvije ploče zavjetne bijahu mi u ruku.

16. I pogledah, a to zgriješiste Gospodinu Bogu svojemu salivši sebi tele, i brzo sidjoste s puta koji vam bješe zapovjedio Gospodin.

17. Tada uzeh one dvije ploče i bacih ih iz ruku svojih, i razbih ih pred vama.

18. Po tom padoh i ležah pred Gospodinom kao prije, četrdeset dana i četrdeset noći, hljeba ne jedući ni vode pijući, radi svijeh grijeha vaših, kojima se ogriješiste učinivši što je zlo pred Gospodinom i razgnjevivši ga.

19. Jer se bojah gnjeva i jarosti, kojom se bješe Gospodin razljutio na vas da vas istrijebi; i usliši me Gospodin i tada.

20. Bješe se Gospodin i na Arona razgnjevio veoma da ga šćaše ubiti; ali se molih tada i za Arona.

21. I uzeh grijeh vaš koji učiniste, tele, i sažegoh ga ognjem i razbih ga i satrh ga u prah, i prosuh prah njegov u potok, koji teče s one gore.

22. I u Taberi i u Masi i u Kibrot-Hatavi gnjeviste Gospodina.

23. I kad vas posla Gospodin iz Kades-Barne govoreći: idite i uzmite tu zemlju koju sam vam dao, opet se suprotiste riječi Gospodina Boga svojega, i ne vjerovaste mu, i ne poslušaste glasa njegova.

24. Nepokorni bijaste Gospodinu od kad vas poznah.

25. Za to padoh i ležah pred Gospodinom četrdeset dana i četrdeset noći, jer bješe rekao Gospodin da će vas potrti.

26. I molih se Gospodinu i rekoh: Gospodine, Gospodine! nemoj potrti naroda svojega i našljedstva svojega, koje si izbavio veličanstvom svojim, koje si izveo iz Egipta krjepkom rukom.

27. Opomeni se sluga svojih Abrama, Izaka i Jakova, ne gledaj na tvrdju naroda ovoga, na nevaljalstvo njegovo i na grijehe njegove;

28. Da ne reku koji žive u zemlji odakle si nas izveo: nije ih mogao Gospodin uvesti u zemlju koju im obeća, ili mrzio je na njih, za to ih izvede da ih pobije u pustinji.

29. Jer su tvoj narod i tvoje našljedstvo, koje si izveo silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom.

GLAVA 10.

U to vrijeme reče mi Gospodin: isteši dvije ploče od kamena kao što bjehu prve, i izidi k meni na goru, i načini kovčeg od drveta.

2. I napisaću na tijem pločama riječi koje su bile na prvijem pločama što si razbio, pa ćeš ih metnuti u kovčeg.

3. Tako načinih kovčeg od drveta sitima, i istesah dvije ploče od kamena, kao što bjehu prve, i izidoh na goru s dvjema pločama u ruku.

4. I napisa na tijem pločama što bješe prvo napisao, deset riječi, koje vam izgovori Gospodin na gori isred ognja na dan zbora vašega; i dade mi ih Gospodin.

5. I vrativ se sidjoh s gore, i metnuh ploče u kovčeg koji načinih, i ostaše ondje, kao što mi zapovjedi Gospodin.

6. A sinovi Izraelovi podjoše od Berota sinova Jakanovijeh u Mozeru. Ondje umrije Aron i ondje bi pogreben; a Eleazar sin njegov posta svećenik na njegovo mjesto.

7. Odande otidoše u Gadgad, a od Gadgada u Jetebatu, zemlju gdje ima mnogo potoka.

8. U to vrijeme odvoji Gospodin pleme Levijevo da nose kovčeg zavjeta Gospodinova, da stoje pred Gospodinom i služe mu i da blagosiljaju u ime njegovo do današnjega dana.

9. Za to nema pleme Levijevo dijela ni našljedstva s braćom svojom; Gospodin je našljedstvo njegovo, kao što mu Gospodin Bog tvoj kaza.

10. A ja stajah na gori kao prije, četrdeset dana i četrdeset noći; i usliši me Gospodin i tada, i ne htje te Gospodin zatrti,

11. Nego mi reče Gospodin: ustani i idi pred narodom ovijem da udju u zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovijem da ću im je dati, i da je naslijedi

12. Sada dakle, Izraele, šta ište od tebe Gospodin Bog tvoj, osim da se bojiš Gospodina Boga svojega, da hodiš po svijem putovima njegovijem i da ga ljubiš i služiš Gospodinu Bogu svojemu iz svega srca svojega i iz sve duše svoje,

13. Držeći zapovijesti Gospodinove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi ti bilo dobro?

14. Gle, Gospodina je Boga tvojega nebo, i nebo nad nebesima, zemlja, i sve što je na njoj.

15. Ali samo tvoji oci omilješe Gospodinu, i izabra sjeme njihovo nakon njih, vas izmedju svijeh naroda, kao što se vidi danas.

16. Za to obrežite srce svoje, i nemojte više biti tvrdovrati.

17. Jer je Gospodin Bog vaš Bog nad bogovima i gospodar nad gospodarima, Bog veliki, silni i strašni, koji ne gleda ko je ko niti prima poklona;

18. Daje pravicu siroti i udovici, i ljubi došljaka dajući mu hljeb i odijelo.

19. Ljubite dakle došljaka, jer ste bili došljaci u zemlji Egipatskoj.

20. Boj se Gospodina Boga svojega, njemu služi i njega se drži, i njegovijem se imenom kuni.

21. On je hvala tvoja i on je Bog tvoj, koji tebe radi učini velike i strašne stvari, koje vidješe oči tvoje.

22. Sedamdeset duša bješe otaca tvojih kad sidjoše u Egipat; a sada učini ti Gospodin Bog tvoj te vas ima mnogo kao zvijezda nebeskih.

GLAVA 11.

Ljubi dakle Gospodina Boga svojega, i izvršuj jednako što je zapovjedio da izvršuješ, i uredbe njegove, i zakone njegove i zapovijesti njegove.

2. I poznajte danas, što vaši sinovi ne znaju niti vidješe, karanje Gospodina Boga svojega, veličanstvo njegovo, krjepku ruku njegovu i mišicu njegovu podignutu,

3. I znake njegove i djela njegova, što učini usred Egipta na Faraonu caru Egipatskom i na svoj zemlji njegovoj,

4. I što učini vojsci Egipatskoj, konjma i kolima njihovijem, kako učini, *te ih voda crvenoga mora potopi kad vas tjerahu, i ztar ih* Gospodin do *današnjega dana.*

5. I što vama učini u pustinji dokle ne dodjoste do ovoga mjesta,

6. I što učini Datanu i Abironu sinovima Elijaba sina Rubenova, kako zemlja otvori usta svoja i proždrije njih i porodice njihove i šatore njihove i sve blago njihovo što imahu, usred Izraela.

7. Jer vaše oči vidješe sva djela Gospodinova velika, koja učini.

8. Za to držite sve zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam, da biste se ukrijepili i naslijedili zemlju, u koju idete da je naslijedite;

9. I da bi vam se produljili dani u zemlji, za koju se zakle Gospodin ocima vašim da će je dati njima i sjemenu njihovu, zemlju, u kojoj teče mlijeko i med.

10. Jer zemlja u koju ideš da je naslijediš nije kao zemlja Egipatska iz koje ste izašli, gdje si sijao svoje sjeme i zalijevao na svojima nogama kao vrt od zelja;

11. Nego je zemlja u koju idete da je naslijedite zemlja u kojoj su brda i doline, i natapa je dažd nebeski;

12. Zemlja kojom se stara Gospodin Bog tvoj i na koju su jednako obraćene oči Gospodina Boga tvojega od početka godine do kraja.

13. Za to ako dobro uzaslušate zapovijesti koje vam ja zapovijedam danas, ljubeći Gospodina Boga svojega i služeći mu svijem srcem svojim i svom dušom svojom,

14. Tada ću davati dažd zemlji vašoj na vrijeme, i rani i pozni, i sabiraćeš žito svoje i vino svoje i ulje svoje;

15. I za stoku ću tvoju dati travu u polju tvojem; i ješćeš i bićeš sit.

16. Čuvajte se da se ne prevari srce vaše da se odmetnete i služite tudjim bogovima i poklanjate im se;

17. Da se ne bi razgnjevio Gospodin na vas i zatvorio nebo da ne bude dažda, i zemlja da ne da roda svojega, te biste brzo izginuli u dobroj zemlji koju vam Gospodin daje.

18. Nego složite ove riječi moje u srce svoje i u dušu svoju, i vežite ih za znak sebi na ruku, i neka vam budu kao počeonik medju očima vašima.

19. I učite ih sinove svoje govoreći o njima kad sjediš u kući svojoj i kad ideš putem, i kad ležeš i kad ustaješ.

apiši ih na dovratnicima doma
i na vratima svojim,
bi se umnožili dani vaši i dani
vaših po zemlji, za koju se za-
spodin ocima vašim da će im
kao dani nebu nad zemljom.
ako dobro uzdržite sve ove za-
i koje vam ja zapovijedam da
jubeći Gospodina Boga svojega,
svijem putovima njegovijem i
držeći,
da će otjerati Gospodin sve ove
ispred vas, i naslijedićete na-
će i jače nego što ste sami.
ako mjesto na koje stupi sto-
ge vaše vaše će biti; od pustinje
na, i od rijcke, rijeke Eufrata,
zapadnoga biće medja vaša.
će se niko održati pred vama;
repet vaš pustiće Gospodin Bog
svu zemlju na koju stupite, kao
kaza.
, iznosim danas pred vas bla-
prokletstvo:
agoslov, ako uzaslušate zapo-
Gospodina Boga svojega, koje
danas zapovijedam;
prokletstvo, ako ne uzaslušate
esti Gospodina Boga svojega
ljete s puta, koji vam ja danas
edam, te podjete za drugijem
ma, kojih ne poznajete.
ad te uvede Gospodin Bog tvoj
u u koju ideš da je naslijediš,
eci blagoslov ovaj na gori Ga-
prokletstvo na gori Hebalu.
e su s onu stranu Jordana, idući
lu, u zemlji Hananeja koji žive
prema Galgali kod ravnice
e.
r ćete prijeći preko Jordana da
zemlju koju vam daje Gospo-
vaš da je naslijedite, i naslije-
e i nastavaćete u njoj.
edajte dakle da tvorite sve ove
i zakone koje ja danas iznosim
s.

GLAVA 12.

su uredbe i zakoni koje ćete dr-
i i tvoriti u zemlji koju ti je Go-
Bog otaca tvojih dao da je na-
dokle ste god živi na zemlji.
kopajte sa svijem sva mjesta u
su služili bogovima *svojim na-*
ie ćete naslijediti, po visokim
brdima i po humovima i pod svakim zelenijem drvetom.

3. Oborite oltare njihove i razbijte likove njihove, i lugove njihove popalite ognjem, i rezane bogove njihove izlomite, i istrijebite ime njihovo iz onoga mjesta.

4. Ne činite tako Gospodinu Bogu svojemu.

5. Nego ga tražite u mjestu koje izbere Gospodin Bog vaš izmedju svijeh plemena vaših sebi za stan da ondje namjesti ime svoje, i onamo idite.

6. Onamo nosite žrtve svoje paljenice i druge žrtve svoje i desetke svoje i prinose ruku svojih i zavjete svoje i dragovoljne prinose svoje i prvine od stoke svoje krupne i sitne.

7. I jedite ondje pred Gospodinom Bogom svojim, i veselite se vi i porodice vaše svačim, za što se prihvatite rukom svojom, čim te blagoslovi Gospodin Bog tvoj.

8. Ne činite kako mi sada ovdje činimo, što je kome drago.

9. Jer još nijeste došli do odmora i našljedstva, koje ti daje Gospodin Bog tvoj.

10. Nego kad prijedjete preko Jordana, i stanete živjeti u zemlji koju vam daje Gospodin Bog vaš da je naslijedite, i smiri vas od svijeh neprijatelja vaših u naokolo, te stanete živjeti bez straha,

11. Onda u mjesto koje izbere Gospodin Bog vaš da u njemu nastani ime svoje, donosite sve što vam ja zapovijedam, žrtve svoje paljenice i druge žrtve svoje, desetke svoje i prinose ruku svojih i sve što bude najbolje u onome što zavjetujete Gospodinu.

12. I veselite se pred Gospodinom Bogom svojim vi i sinovi vaši i kćeri vaše i sluge vaše i sluškinje vaše, i Levit koji je u mjestu vašem, jer on nema dijela ni našljedstva s vama.

13. Čuvaj se da ne prinosiš žrtava svojih paljenica na kom god mjestu, koje ugledaš;

14. Nego na onom mjestu koje izbere Gospodin Bog u jednom od tvojih plemena, ondje prinosi žrtve svoje paljenice, i ondje čini sve što ti zapovijedam.

15. Ali ćeš moći klati i jesti meso kako ti duša zaželi u svakom mjestu svo-

jem po blagoslovu Gospodina Boga svojega, koji ti da; čist i nečist može jesti kao srnu i jelena.

16. Samo krvi ne jedite; prolijte je na zemlju kao vodu.

17. Ne ćeš moći jesti u mjestu svojem desetka od žita svojega ni od vina svojega, ni od ulja svojega, ni prvina od stoke svoje krupne i sitne, ni onoga što zavjetuješ, ni prinosa dragovoljnijeh, ni prinosa ruku svojih.

18. Nego to jedi pred Gospodinom Bogom svojim na mjestu koje izbere Gospodin Bog tvoj, ti i sin tvoj i kći tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit koji je u mjestu tvom; i veseli se pred Gospodinom Bogom svojim svaćim za što se prihvatiš rukom.

19. Čuvaj se da ne ostaviš Levita dok si god živ na zemlji.

20. Kad raširi Gospodin Bog tvoj medje tvoje, kao što ti je kazao, ako rečeš: da jedem mesa, kad duša tvoja želi da jede mesa, jedi mesa po svoj želji duše svoje.

21. Ako bi bilo daleko od tebe mjesto koje Gospodin Bog tvoj izbere da ondje namjesti ime svoje, zakolji od stoke svoje krupne ili sitne, koju ti da Gospodin, kao što sam ti zapovjedio, i jedi u svom mjestu po svoj želji duše svoje.

22. Kako se jede srna i jelen, onako jedi; i čist i nečist neka jede.

23. Samo pazi da ne jedeš krvi; jer je krv duša, pa ne jedi duše s mesom.

24. Ne jedi je; nego je prolij na zemlju kao vodu.

25. Ne jedi je, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, kad činiš što je ugodno Gospodinu.

26. Ali stvari svoje svete, koje imaš, i što zavjetuješ, uzmi i dodji na mjesto koje izbere Gospodin.

27. I prinesi žrtve svoje paljenice, meso i krv, na oltaru Gospodina Boga svojega; krv pak od drugih žrtava tvojih neka se prolije na oltar Gospodina Boga tvojega, a meso jedi.

28. Čuvaj i slušaj sve ove riječi koje ti ja zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe do vijeka kad činiš što je dobro i pravo pred Gospodinom Bogom tvojim.

29. Kad istrijebi Gospodin Bog tvoj *ispred tebe narode* ka kojima ideš da naslijediš zemlju njihovu, i naslijedivši je kad se nastaniš u zemlji njihovoj,

30. Čuvaj se da se ne uhvatiš u zamku pošavši za njima po što se potru ispred tebe, i da ne potražiš bogova njihovijeh, i rečeš: kako su ovi narodi služili svojim bogovima, tako ću i ja činiti.

31. Ne čini tako Gospodinu Bogu svojemu; jer oni činiše svojim bogovima sve što je gadno pred Gospodinom i na što on mrzi; jer su i sinove svoje i kćeri svoje sažizali bogovima svojim

32. Što vam god ja zapovijedam sve držite i tvorite, niti što dodajte k tome ni oduzmite od toga.

GLAVA 13.

Ako ustane medju vama prorok ili koji sne sanja, i kaže ti znak ili čudo,

2. Pa se zbude taj znak ili čudo koje ti kaže, i on ti reče: hajde da idemo za drugim bogovima, kojih ne znaš, i njima da služimo,

3. Nemoj poslušati što ti kaže taj prorok ili sanjač, jer vas kuša Gospodin Bog vaš da bi se znalo ljubite li Gospodina Boga svojega iz svega srca svojega i sve duše svoje.

4. Za Gospodinom Bogom svojim idite, i njega se bojte; njegove zapovijesti čuvajte, i glas njegov slušajte, i njemu služite i njega se držite.

5. A onaj prorok ili sanjač da se pogubi, jer vas je nagovarao da se odmetnete Gospodina Boga svojega, koji vas izvede iz zemlje Egipatske i iskupi vas iz kuće ropske, i odvraćao od puta koji ti je zapovjedio Gospodin Bog tvoj da ideš njim; tako istrijebi zlo iz sebe.

6. Ako bi te podbadao brat tvoj, sin matere tvoje, ili sin tvoj ili kći tvoja, ili žena tvoja mila, ili prijatelj tvoj koji ti je kao duša tvoja, govoreći ti tajno: hajde da služimo drugim bogovima, kojih nijesi znao ni ti ni oci tvoji,

7. Izmedju bogova drugih naroda koji su oko vas, blizu ili daleko od tebe, od jednoga kraja zemlje do drugoga,

8. Ne pristaj s njim niti ga poslušaj; neka ga ne žali oko tvoje, i nemoj mu se smilovati niti ga taji,

9. Nego ga ubij; tvoja ruka nek se prva digne na nj da ga ubiješ, pa onda ruka svega naroda.

10. Zaspi ga kamenjem da pogine; jer te ščaše odvratiti od Gospodina Boga tvojega, koji te je izveo iz zemlje Egipatske, iz kuće ropske;
11. Da sav Izrael čuje i boji se, i da se više ne učini tako zlo medju vama.
12. Ako za kakav grad svoj, koji ti Gospodin Bog tvoj da da u njemu živiš, čuješ gdje govore:
13. Izidoše ljudi nevaljali izmedju tebe i otpadiše sve koji žive u gradu njihovu, govoreći: hajde da služimo drugim bogovima, kojih ne poznajete,
14. Tada istraži i raspitaj i izvidi dobro, pa ako bude istina i doista se učinila ona gadna stvar medju vama,
15. Pobij mačem sve koji žive u gradu onom, i zatri i njega i sve što bi u njemu bilo, i stoku mačem pobij.
16. I sav plijen iz njega skupi nasred ulice njegove, i spali ognjem i onaj grad i sav plijen iz njega Gospodinu Bogu svojemu, da bude gomila do vijeka i da se više ne sazida.
17. I neka ti od prokletijeh stvari ne prione ništa za ruku, eda bi se Gospodin povratio od žestine gnjeva svojega i učinio ti milost i smilovao se na te, i umnožio te, kao što se zakleo ocima tvojim,
18. Kad slušaš glas Gospodina Boga svojega držeći sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi činio što je pravo pred Gospodinom Bogom tvojim.

GLAVA 14.

Vi ste sinovi Gospodina Boga svojega; nemojte se rezati niti se brijati medju očima za mrtvacem.
2. Jer si narod svet Gospodinu Bogu svojemu, i tebe izabra Gospodin da si mu narod osobit izmedju svijeh naroda na zemlji.
3. Ne jedi ništa gadno.
4. Ovo su životinje koje ćete jesti: goveče, ovcu, kozu,
5. Jelena, srnu, bivola, divokozu, jednoroga, i kozu kamenjaču;
6. I sve životinje koje imaju papke rascijepljene na dvoje, i koje preživaju izmedju životinja, njih jedite.
7. Ali ne jedite onijeh koje samo preživaju ili koje samo imaju papke rascijepljene na dvoje, *kao: kamile, zeca, pitomoga zeca, jer preživaju a nemaju* papaka razdvojenijeh; da vam je nečisto;
8. Ni svinjčeta, jer ima razdvojene papke ali ne preživa; da vam je nečisto; mesa od njega ne jedite, i strva se njegova ne dohvatajte.
9. A izmedju onijeh što su u vodi, jedite ove: što god ima pera i ljuske, jedite;
10. A što nema pera i ljusaka, ne jedite; da vam je nečisto.
11. Sve ptice čiste jedite;
12. A ovijeh ne jedite: orla, ni jastrijeba, ni morskoga orla,
13. Ni sokola, ni eje, ni kraguja po vrstama njihovijem,
14. Ni gavrana po vrstama njegovijem,
15. Ni ćuka, ni sovuljage, ni liske, ni kopca po vrstama njegovijem,
16. Ni buljine, ni ražnja, ni labuda,
17. Ni gema, ni svrake, ni gnjurca,
18. Ni rode, ni čaplje po vrstama njezinijem, ni pupavca, ni ljiljka.
19. I sve bubine krilate da su vam nečiste; ne jedite ih.
20. A sve ptice čiste jedite.
21. Ništa mrcino ne jedite; došljaku koji je kod tebe podaj neka jede ili prodaj tudjinu; jer si narod svet Gospodinu Bogu svojemu. Ne kuhaj jareta u mlijeku matere njegove.
22. Desetak daji od svega roda usjeva svojega, što dodje s njive tvoje, svake godine.
23. I jedi pred Gospodinom Bogom svojim na mjestu koje izbere da ondje nastani ime svoje, desetak od žita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i prvine od stoke svoje krupne i sitne, da se učiš bojati se Gospodina Boga svojega svagda.
24. Ako bi ti bio put dalek, te ne bi mogao odnijeti za to što je daleko od tebe mjesto, koje izbere Gospodin Bog tvoj da ondje namjesti ime svoje, kad te Gospodin Bog tvoj blagoslovi,
25. Onda učini u novac, i uzev novac u ruku svoju otidi u mjesto koje izbere Gospodin Bog tvoj;
26. I za te novce uzmi što zaželi duša tvoja, goveda, ovaca, vina ili drugoga jakoga pića, i što bi god zaželjela duša tvoja, pa jedi ondje pred Gospodinom Bogom svojim, i veseli se ti i dom tvoj.

27. Ali Levita, koji bi bio u mjestu tvom, nemoj ostaviti, jer nema dijela ni našljedstva s tobom.

28. Svake treće godine odvoj sav desetak od dohodaka svojih one godine, i ostavi ga u svom mjestu.

29. Pa neka dodju Leviti (jer nemaju dijela ni našljedstva s tobom) i došljaci i sirote i udovice što su u mjestu tvojem, i neka jedu i nasite se, da bi te blagoslovio Gospodin Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih, koji bi radio.

GLAVA 15.

Svake sedme godine opraštaj.

2. A opraštanje da biva ovako: kome je ko dužan što, neka oprosti što bi mogao tražiti od bližnjega svojega; neka ne traži od bližnjega svojega i od brata svojega, jer je opraštanje Gospodinovo oglašeno.

3. Od tudjina traži, ali što bi imao u brata svojega, ono neka mu oprosti ruka tvoja,

4. Da ne bi bilo siromaha medju vama, jer će te obilno blagosloviti Gospodin u zemlji koju ti Gospodin Bog tvoj da u našljedstvo da je tvoja.

5. Samo ako dobro uzaslušaš glas Gospodina Boga svojega gledajući da činiš sve ove zapovijesti, koje ti ja zapovijedam danas,

6. Blagosloviće te Gospodin Bog tvoj, kao što ti je kazao, te ćeš davati u zajam mnogim narodima, a ni od koga ne ćeš uzimati u zajam, i vladaćeš mnogim narodima, a oni tobom ne će vladati.

7. Ako bude u tebe koji siromah izmedju braće tvoje u kom mjestu tvom, u zemlji tvojoj, koju ti daje Gospodin Bog tvoj, nemoj da ti se stvrdne srce tvoje i da stisneš ruku svoju bratu svojemu siromahu.

8. Nego otvori ruku svoju i pozajmi mu rado koliko mu god treba u potrebi njegovoj.

9. Čuvaj se da ne bude kakvo nevaljalstvo u srcu tvom, pa da rečeš: blizu je sedma godina, godina oprosna; i da oko tvoje ne bude zlo prema bratu tvojemu siromahu, pa da mu ne daš, a on za to da vapije ka Gospodinu na te, i *bude ti grijeh.*

10. *Podaj mu, i neka* ne žali srce tvoje *kad mu daš; jer će za tu* stvar blagosloviti tebe Gospodin Bog tvoj u svakom poslu tvom i u svemu za što se prihvatiš rukom svojom.

11. Jer ne će biti bez siromaha u zemlji; za to ti zapovijedam i kažem: otvoraj ruku svoju bratu svojemu, nevoljniku i siromahu svojemu u zemlji svojoj.

12. Ako ti se proda brat tvoj Jevrejin ili Jevrejka, neka ti služi šest godina, a sedme godine otpusti ga od sebe slobodna.

13. A kad ga otpustiš od sebe slobodna, nemoj ga otpustiti prazna.

14. Daruj ga čim izmedju stoke svoje i s gumna svojega i iz kace svoje; podaj mu čim te je blagoslovio Gospodin Bog tvoj.

15. I opominji se da si bio rob u zemlji Egipatskoj i da te je izbavio Gospodin Bog tvoj; za to ti ja zapovijedam ovo danas.

16. Ako li ti reče: ne ću da idem od tebe, za to što te ljubi i dom tvoj, jer mu je dobro kod tebe,

17. Tada uzmi šilo i probuši mu uho na vratima, i biće ti sluga do vijeka; i sluškinji svojoj učini tako.

18. Nemoj da ti bude teško kad ga otpuštaš od sebe slobodna; jer je dvojinom onoliko koliko najamnik zaslužio u tebe za šest godina, da bi te blagoslovio Gospodin Bog tvoj u svemu što radiš.

19. Sve prvence u stoci svojoj krupnoj i sitnoj, što bude muško, posveti Gospodinu Bogu svojemu; ne radi na prvencu od krave svoje, i ne strizi prvenca od ovaca svojih.

20. Pred Gospodinom Bogom svojim jedi ih ti i porodica tvoja svake godine na mjestu koje izbere Gospodin.

21. Ako li na njemu bude mana, ako bude hromo ili slijepo, ili koja god zla mana bude na njemu, ne kolji ga Gospodinu Bogu svojemu.

22. U svom mjestu pojedi ga; i čist i nečist neka jede kao srnu i jelena.

23. Samo krvi od njega ne jedi; prolij je na zemlju kao vodu.

GLAVA 16.

Drži mjesec Abib, te slavi vazam Gospodinu Bogu svojemu, jer mjeseca Abiba izveo te je Gospodin Bog tvoj iz Egipta noću.

2. I zakolji vazam Gospodinu Bogu svojemu, od krupne i sitne stoke, na mjestu koje izbere Gospodin da ondje nastani ime svoje.

3. Ne jedi s njim hljeba kiseloga; sedam dana jedi s njim prijesan hljeb, hljeb nevoljnički, jer si hiteći izašao iz zemlje Egipatske, pa da se opominješ dana kad si izašao iz Egipta, dok si god živ.

4. I da se ne vidi u tebe kvasac za sedam dana nigdje medju granicama tvojim. i da ne ostane preko noć ništa do jutra od mesa koje zakolješ prvi dan u veče.

5. Ne možeš klati vazma na svakom mjestu svom koje ti da Gospodin Bog tvoj;

6. Nego na mjestu koje izbere Gospodin Bog tvoj da ondje nastani ime svoje, ondje kolji vazam u veče o sunčanom zahodu u isto vrijeme kad si pošao iz Egipta.

7. A peci ga i jedi na mjestu koje izbere Gospodin Bog tvoj; i sjutradan vrativši se idi u svoje šatore.

8. Šest dana jedi prijesne hljebove, a sedmi dan da je praznik Gospodinov, tada ne radi ništa.

9. Sedam nedjelja nabroj; kad stane srp raditi po ljetini, onda počni brojiti sedam nedjelja.

10. Tada praznuj praznik nedjêljā Gospodinu Bogu svojemu; što možeš prinesi dragovoljno kako te bude blagoslovio Gospodin Bog tvoj.

11. I veseli se pred Gospodinom Bogom svojim ti i sin tvoj i kći tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit koji bude u mjestu tvojem, i došljak i sirota i udovica, što budu kod tebe, na mjestu koje izbere Gospodin Bog tvoj da ondje nastani ime svoje.

12. I opominji se da si bio rob u Egiptu, te čuvaj i tvori uredbe ove.

13. Praznik sjenīcā praznuj sedam dana, kad zbereš s gumna svojega i iz kace svoje.

14. I veseli se na praznik svoj ti i sin tvoj i kći tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit i došljak i sirota i udovica, što budu u mjestu tvojem.

15. Sedam dana praznuj praznik Gospodinu Bogu svojemu *na mjestu koje izbere Gospodin, kad te blagoslovi* Gospodin Bog tvoj u svakoj ljetini tvojoj i u svakom poslu ruku tvojih; i budi veseo.

16. Tri puta u godini neka dodje svako muško pred Gospodina Boga tvojega na mjesto koje izbere: na praznik prijesnijeh hljebova, na praznik nedjêljā i na praznik sjenīcā; ali niko da ne dodje prazan pred Gospodina;

17. Nego svaki s darom od onoga što ima, prema blagoslovu Gospodina Boga tvojega kojim te je darivao.

18. Sudije i upravitelje postavi sebi po svijem mjestima koja ti da Gospodin Bog tvoj po plemenima tvojim, i neka sude narodu pravo.

19. Ne izvrći pravde i ne gledaj ko je ko; ne primaj poklona; jer poklon zaslijepljuje oči mudrima i izvrće riječi pravednima.

20. Sa svijem idi za pravdom, da bi bio živ i naslijedio zemlju koju ti daje Gospodin Bog tvoj.

21. Ne sadi luga ni od kakijeh drveta kod oltara Gospodina Boga svojega, koji načiniš;

22. I ne podiži nikakoga lika; na to mrzi Gospodin Bog tvoj.

GLAVA 17.

Ne prinosi Gospodinu Bogu svojemu ni vola ni jagnjeta ni jareta na kom ima mana ili kako god zlo; jer je gadno pred Gospodinom Bogom tvojim.

2. Ako se nadje kod tebe u kojem od mjesta tvojih, koja ti da Gospodin Bog tvoj, čovjek ili žena da učini zlo pred Gospodinom Bogom tvojim, prestupajući zavjet njegov,

3. I otide te služi drugim bogovima i klanja im se, ili suncu ili mjesecu ili čemu god iz vojske nebeske, što nijesam zapovjedio,

4. I tebi se to javi i ti čuješ, onda raspitaj dobro; pa ako bude istina i doista se učinila ona gadna stvar u Izraelu,

5. Izvedi onoga čovjeka ili onu ženu, koji učiniše ono zlo, na vrata svoja, čovjeka onoga ili ženu, i zaspi ih kamenjem da poginu.

6. Na svjedočanstvo dva ili tri čovjeka da se pogubi onaj koga valja pogubiti; ali na svjedočanstvo jednoga čovjeka da se ne pogubi.

7. Svjedoci neka prvi dignu ruke na

da ga ubiju, a po tom sav narod; tako izvadi zlo iz sebe.

8. Kad ti bude teško rasuditi izmedju krvi i krvi, izmedju raspre i raspre, ili izmedju rane i rane, oko kojih bude parnica u tvojem mjestu, tada ustani i idi u mjesto koje izbere Gospodin Bog tvoj;

9. I otidi k svećenicima Levitima ili k sudiji koji onda bude, pa ih upitaj, i oni će ti kazati kako valja presuditi.

10. I učini onako kako ti kažu u mjestu koje izbere Gospodin, i gledaj da učiniš sa svijem onako kako te nauče.

11. Po zakonu, kojemu te nauče, i po presudi, koju ti kažu, učini; ne odstupi od onoga što ti kažu ni na desno ni na lijevo.

12. Ako li bi se ko upr'o te ne bi htio poslušati svećenika koji ondje stoji te služi Gospodinu Bogu tvojemu, ili sudije, taki čovjek da se pogubi; i izvadi zlo iz Izraela,

13. Da sav narod čuje i boji se, i u napredak da ne radi uporno.

14. Kad udješ u zemlju koju ti daje Gospodin Bog tvoj da je naslijediš, i naseliš se u njoj, ako rečeš: da postavim sebi cara, kao što imaju svi narodi oko mene,

15. Samo onoga postavi sebi za cara, kojega izbere Gospodin Bog tvoj; izmedju braće svoje postavi cara sebi: a nemoj postaviti nad sobom čovjeka tudjina, koji nije brat tvoj.

16. Ali da ne drži mnogo konja, i da ne vraća naroda u Egipat da bi imao mnogo konja, jer vam je Gospodin kazao: ne vraćajte se više ovijem putem.

17. I da nema mnogo žena, da se ne bi otpadilo srce njegovo, ni srebra ni zlata da nema vrlo mnogo

18. I kad sjede na prijesto carstva svojega, neka prepiše sebi u knjigu ovaj zakon od svećenikā Levita;

19. I neka ga drži kod sebe i neka ga čita dok je god živ, da se uči bojati se Gospodina Boga svojega, držati sve riječi ovoga zakona i ove uredbe, i tvoriti ih;

20. Da se ne bi podiglo srce njegovo iznad braće njegove, i da ne bi odstupilo od ove zapovijesti ni na desno ni na lijevo, da bi dugo carovao on i sinovi njegovi u Izraelu.

GLAVA 18.

Svećenici Leviti i sve pleme Levijevo *da nemaju dijela* ni našljedstva s ostalijem sinovima Izraelovijem; neka jedu ognjene žrtve Gospodinove i njegovo našljedstvo.

2. Našljedstva dakle da nemaju medju braćom svojom; Gospodin je našljedstvo njihovo, kao što im je kazao.

3. Ali ovo da pripada svećenicima od naroda, od onijeh koji prinesu žrtvu, bilo vola ili jagnje: da se daje svećeniku pleće i obje vilice i želudac.

4. Prvine od žita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i prvine od vune s ovaca svojih podaj mu.

5. Jer njega izabra Gospodin Bog tvoj izmedju svijeh plemena tvojih da stoji i služi u ime Gospodinovo on i sinovi njegovi do vijeka.

6. I kad dodje koji Levit iz kojega god mjesta tvojega iz svega Izraela, gdje nastava, kad dodje po želji duše svoje u mjesto koje izbere Gospodin.

7. Neka služi u ime Gospodina Boga svojega kao i druga braća njegova Leviti, koji ondje stoje pred Gospodinom.

8. Neka jedu jednak dio, osim onoga što bi koji prodao u porodici otaca svojih.

9. Kad udješ u zemlju koju ti Gospodin Bog tvoj daje, ne uči se činiti gadna djela onijeh naroda.

10. Neka se ne nadje u tebe koji bi vodio sina svojega ili kćer svoju kroz oganj, ni vračar, ni koji gata po zvijezdama, ni koji gata po pticama, ni uročnik,

11. Ni bajač, ni koji se dogovara sa zlijem duhovima, ni opsjenar, ni koji pita mrtve.

12. Jer je gad pred Gospodinom ko god tako čini, i za take gadove tjera te narode Gospodin Bog tvoj ispred tebe.

13. Drži se sa svijem Gospodina Boga svojega.

14. Jer ti narodi koje ćeš ti naslijediti slušaju gatare i vračare; a tebi to ne dopušta Gospodin Bog tvoj.

15. Proroka isred tebe, izmedju braće tvoje, kao što sam ja, podignuće ti Gospodin Bog tvoj; njega slušajte,

16. Po svemu kako si iskao od Gospodina Boga svojega na Horebu na dan sabora svojega govoreći: da više ne čujem glasa Gospodina Boga svojega i da više ne gledam ognja toga velikoga, da ne poginem.

17. Za to mi reče Gospodin: dobro rekoše što rekoše.
18. Proroka ću im podignuti izmedju braće njihove, kao što si ti, i metnuću riječi svoje u usta njegova, i kazivaće im sve što mu zapovjedim.
19. A ko god ne bi poslušao riječi mojih, koje će govoriti u moje ime, od toga ću ja tražiti.
20. Ali prorok koji bi se usudio govoriti što u moje ime što mu ja ne zapovjedim da govori, ili koji bi govorio u ime drugih bogova, taki prorok da se pogubi.
21. Ako li rečeš u srcu svojem: kako ćemo poznati riječ koje nije Gospodin rekao?
22. Što bi prorok rekao u ime Gospodinovo, pa se ne zbude i ne navrši se, to je riječ koje nije rekao Gospodin; nego je iz oholosti rekao onaj prorok, ne boj ga se.

GLAVA 19.

Kad Gospodin Bog tvoj potre narode kojih zemlju daje tebi Gospodin Bog tvoj, i kad ih naslijediš i nastaniš se po gradovima njihovijem i po kućama njihovijem,
2. Odvoj tri grada usred zemlje svoje, koju ti daje Gospodin Bog tvoj da je naslijediš,
3. Načini put, i razdijeli na troje krajeve zemlje svoje, koju ti da Gospodin Bog tvoj u našljedstvo, pa neka bježi onamo svaki krvnik.
4. A ovako neka bude s krvnikom koji uteče onamo, da bi ostao živ: ko ubije bližnjega svojega nehotice, ne mrzivši prije na nj,
5. Kao kad bi ko otišao s bližnjim svojim u šumu da sječe drva, pa bi zamahnuo sjekirom u ruci svojoj da posiječe drvo, a ona bi spala s držalice i pogodila bi bližnjega njegova tako da umre, on neka uteče u koji od tijeh gradova da ostane živ,
6. Da ne bi osvetnik potjerao krvnika dok mu je srce raspaljeno, i da ga ne bi stigao na daleku putu i ubio ga, premda nije zaslužio smrti, jer nije prije mrzio na nj.
7. Za to ti zapovijedam i velim: tri grada odvoj.
8. A kad rašir*i Gospodin Bog tvoj međje tvoje, kao što se zakleo ocima* tvojim, i da ti svu zemlju koju je rekao dati ocima tvojim,
9. Ako uzdržiš i ustvoriš sve ove zapovijesti, koje ti ja danas zapovijedam, da ljubiš Gospodina Boga svojega i hodiš putovima njegovijem svagda, onda dodaj još tri grada osim ona tri,
10. Da se ne proljeva krv prava u zemlji tvojoj, koju ti Gospodin Bog tvoj daje u našljedstvo, i da ne bude na tebi krv.
11. Ali ako ko mrzi na bližnjega svojega, i vreba ga, i skoči na nj, i udari ga tako da umre, a on uteče u koji od tijeh gradova,
12. Onda starješine mjesta njegova neka pošlju i uzmu ga odande, i predadu ga u ruke osvetniku da se pogubi.
13. Neka ga ne žali oko tvoje, nego skini krv pravu s Izraela, da bi ti dobro bilo.
14. Ne pomiči medje bližnjega svojega koju postave stari u našljedstvu tvojem koje dobiješ u zemlji koju ti Gospodin Bog tvoj daje da je naslijediš.
15. Neka ne ustaje jedan svjedok na čovjeka ni za kako zlo i ni za kakav grijeh izmedju svijeh grijeha koji se čine, nego na riječima dva ili tri svjedoka da ostaje stvar.
16. Ako bi ustao lažan svjedok na koga da svjedoči na njega da se odmeće Boga,
17. Onda neka stanu ta dva čovjeka, koji imaju tu raspru, pred Gospodina, pred svećenike, i pred sudije, koje budu u to vrijeme;
18. I neka dobro ispitaju sudije; ako svjedok onaj bude lažan svjedok i lažno svjedoči na brata svojega,
19. Učinite mu onako kako je on mislio učiniti bratu svojemu; i izvadi zlo iz sebe,
20. Da se ostali čuvši to boje, i u napredak više ne čine tako zlo usred tebe.
21. Neka ne žali oko tvoje: život za život, oko za oko, zub za zub, ruka za ruku, noga za nogu.

GLAVA 20.

Kad otideš na vojsku na neprijatelja svojega i vidiš konje i kola i narod veći od sebe, nemoj se uplašiti od njih, jer je s tobom Gospodin Bog tvoj, koji te je izveo iz zemlje Egipatske.

2. I kad podjete da se pobijete, neka pristupi svećenik i progovori narodu,
3. I neka im reče: slušaj Izraele! vi polazite danas u boj na neprijatelje svoje, neka ne trne srce vaše, ne bojte se i ne plašite se, niti se prepadajte od njih.
4. Jer Gospodin Bog vaš ide s vama i biće se za vas s neprijateljima vašim da vas sačuva.
5. Po tom i vojvode neka progovore narodu, i reku: ko je sagradio novu kuću a nije počeo sjedjeti u njoj? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi počeo sjedjeti u njoj.
6. I ko je posadio vinograd a još ga nije brao? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi ga brao.
7. I ko je isprosio djevojku a još je nije odveo? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi je odveo.
8. Još i ovo neka kažu vojvode narodu i reku: ko je strašiv i trne mu srce? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi trnulo srce braći njegovoj kao njemu.
9. I kad vojvode izgovore narodu, onda neka namjeste glavare od četa pred narod.
10. Kad dodješ pod koji grad da ga biješ, prvo ga ponudi mirom.
11. Ako ti odgovori mirom i otvori ti vrata, sav narod koji se nadje u njemu neka ti plaća danak i bude ti pokoran.
12. Ako li ne učini mira s tobom nego se stane biti s tobom, tada ga bij.
13. I kad ga Gospodin Bog tvoj preda u ruke tvoje, pobij sve muškinje u njemu mačem.
14. A žene i djecu i stoku i što god bude u gradu, sav plijen u njemu, otmi, i jedi plijen od neprijatelja svojih, koji ti da Gospodin Bog tvoj.
15. Tako čini sa svijem gradovima, koji su daleko od tebe i nijesu od gradova ovijeh naroda.
16. A u gradovima ovijeh naroda, koje ti Gospodin Bog tvoj daje u našljedstvo, ne ostavi u životu ni jedne duše žive.
17. Nego ih zatri sa svijem, Heteje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Heveje *i Jebuzeje, kao* što ti je zapovjedio Gospodin Bog tvoj,
18. *Da vas ne nauče* činiti gadna djela koja činiše bogovima svojim, i da ne zgriješite Gospodinu Bogu svojemu.
19. Kad opkoliš kakav grad i budeš dugo pod njim bijući ga da bi ga uzeo, ne kvari drveta njegovijeh sjekirom; jer možeš s njih jesti, za to ih ne sijeci; jer drvo poljsko je li čovjek da udje u grad ispred tebe?
20. Nego drveta koja znaš da im se rod ne jede, njih obaljuj i sijeci i gradi zaklon od grada, koji se bije s tobom, dokle ne padne.

GLAVA 21.

Kad se nadje ubijen čovjek u zemlji koju ti daje Gospodin Bog tvoj da je naslijediš, gdje leži u polju, a ne zna se ko ga je ubio,
2. Tada neka izidu starješine tvoje i sudije tvoje, i neka izmjere od ubijenoga do gradova koji su oko njega.
3. Pa koji grad bude najbliže ubijenoga, starješine onoga grada neka uzmu junicu iz goveda, na kojoj se još nije radilo, koja nije vukla u jarmu,
4. I neka odvedu starješine onoga grada tu junicu u pustu dolinu gdje se ne kopa ni sije, i neka zakolju junicu ondje u dolini.
5. Po tom neka pristupe svećenici, sinovi Levijevi; jer njih izabra Gospodin Bog tvoj da mu služe i da blagosiljaju u ime Gospodinovo, i na njihovijem riječima da ostaje svaka raspra i svaka šteta;
6. I sve starješine onoga grada koji bude najbliže ubijenoga neka operu ruke svoje nad zaklanom junicom u onoj dolini,
7. I tvrdeći neka reku: ruke naše nijesu prolile ove krvi niti su oči naše vidjele;
8. Milostiv budi narodu svojemu Izraelu, koji si iskúpio, Gospodine, i ne meći prave krvi na narod svoj Izraela. Tako će se očistiti od one krvi.
9. I ti ćeš skinuti pravu krv sa sebe kad učiniš što je pravo pred Gospodinom.
10. Kad otideš na vojsku na neprijatelje svoje, i preda ih Gospodin Bog tvoj u ruke tvoje i zarobiš ih mnogo,
11. I ugledaš u roblju lijepu ženu, i omili ti da bi je htio uzeti za ženu,
12. Odvedi je kući svojoj; i neka obrije glavu svoju i sreže nokte svoje;
13. I neka skine sa sebe haljine svoje

u kojima je zarobljena, i neka sjedi u kući tvojoj, i žali za ocem svojim i za materom svojom cio mjesec dana; po tom lezi s njom, i budi joj muž i ona nek ti bude žena.

14. Ako ti poslije ne bi bila po volji, pusti je neka ide kuda joj drago, ali nikako da je ne prodaš za novce ni da njom trguješ, jer si je osramotio.

15. Ko bi imao dvije žene, jednu milu a drugu nemilu, pa bi rodile sinove, i mila i nemila, i prvenac bi bio od nemile,

16. Onda kad dodje vrijeme da podijeli sinovima svojim što ima, ne može prvencem učiniti sina od mile preko sina od nemile koji je prvenac;

17. Nego za prvenca neka prizna sina od nemile i da mu dva dijela od svega što ima, jer je on početak sile njegove, njegovo je pravo prvenačko.

18. Ko bi imao sina samovoljna i nepokorna, koji ne sluša oca svojega ni matere svoje, i kojega oni i karaše pa opet ne sluša,

19. Neka ga uzmu otac i mati, i neka ga dovedu k starješinama grada svojega na vrata mjesta svojega,

20. I neka kažu starješinama grada svojega: ovaj sin naš samovoljan je i nepokoran, ne sluša nas, izjelica je i pijanica.

21. Tada svi ljudi onoga mjesta neka ga zaspu kamenjem da pogine; i tako izvadi zlo iz sebe, da sav Izrael čuje i boji se.

22. Ko zgriješi tako da zasluži smrt, te bude osudjen na smrt i objesiš ga na drvo,

23. Neka ne prenoći tijelo njegovo na drvetu, nego ga isti dan pogrebi, jer je proklet pred Bogom ko je obješen; za to ne skvrni zemlje koju ti Gospodin Bog tvoj daje u našljedstvo.

GLAVA 22.

Kad vidiš vola ili ovcu brata svojega gdje luta, nemoj proći mimo njih, nego ih odvedi bratu svojemu.

2. Ako li ti brat tvoj nije blizu ili ga ne znaš, odvedi ih svojoj kući neka budu kod tebe dokle ih ne potraži brat tvoj, i tada mu ih vrati.

3. Tako učini i s *magarcem njegovijem i s haljinom njegovom; i tako* učini sa svakom stvarju brata svojega izgubljenom, kad je izgubi a ti je nadješ, nemoj proći mimo nju.

4. Kad vidiš magarca ili vola brata svojega gdje je pao na putu, nemoj ih proći, nego ih podigni s njim.

5. Žena da ne nosi muškoga odijela niti čovjek da se oblači u ženske haljine, jer je gad pred Gospodinom Bogom tvojim ko god tako čini.

6. Kad naidješ putem na gnijezdo ptičije, na drvetu ili na zemlji, sa ptićima ili s jajcima, a majka leži na ptićima ili na jajcima, nemoj uzeti majke sa ptićima;

7. Nego pusti majku a ptiće uzmi, da bi ti dobro bilo i da bi ti se produljili dani.

8. Kad gradiš novu kuću, načini ogradu oko strehe svoje, da ne bi navukao krvi na dom svoj, kad bi ko pao s njega.

9. Ne sij u vinogradu svojem drugoga sjemena, da ne bi oskvrnio i rod od sjemena koje posiješ i rod vinogradski.

10. Ne ori na volu i na magarcu zajedno.

11. Ne oblači haljine tkane od vune i od lana zajedno.

12. Načini sebi rese na četiri kraja od haljine koju oblačiš.

13. Ko se oženi, pa mu žena omrzne po što legne s njom,

14. Pa da priliku da se govori o njoj i prospe rdjav glas o njoj govoreći: oženih se ovom, ali legavši s njom ne nadjoh u nje djevojaštva;

15. Tada otac djevojčin i mati neka uzmu i donesu znake djevojaštva njezina pred starješine grada svojega na vrata,

16. I neka reče otac djevojčin starješinama: ovu kćer svoju dadoh ovomu čovjeku za ženu, a on mrzi na nju,

17. I dade priliku da se govori o njoj rekav: ne nadjoh u tvoje kćeri djevojaštva; a evo znaka djevojaštva kćeri moje. I neka razastru haljinu pred starješinama gradskim.

18. Tada starješine grada onoga neka uzmu muža njezina i nakaraju ga,

19. I neka ga oglobe sto sikala srebra, koje neka dadu ocu djevojčinu za to što je iznio rdjav glas na djevojku Izraelku, i neka mu bude žena; da je ne može pustiti dok je živ.

20. Ali ako bude ono istina, da se nije našlo djevojaštvo u djevojke,
21. Tada neka izvedu djevojku na vrata oca njezina, i neka je zaspu kamenjem ljudi onoga mjesta da pogine, za to što učini sramotu u Izraelu kurvavši se u domu oca svojega. Tako izvadi zlo iz sebe.
22. Ako se ko uhvati gdje leži sa ženom udatom, neka se pogube oboje, čovjek koji je ležao sa ženom i žena. Tako izvadi zlo iz Izraela.
23. Kad djevojka bude isprošena za koga, pa je nadje ko god u mjestu i obleži je,
24. Izvedite ih oboje na vrata onoga mjesta, i zaspite ih kamenjem da poginu, djevojku što nije vikala u mjestu, a čovjeka što je osramotio ženu bližnjega svojega. Tako izvadi zlo iz sebe.
25. Ako li u polju nadje čovjek djevojku isprošenu, i silom je obleži, tada da se pogubi samo čovjek koji je obleža;
26. A djevojci ne čini ništa, nije učinila grijeha koji zaslužuje smrt, jer kao kad ko skoči na bližnjega svojega i ubije ga, taka je i ta stvar;
27. Jer nadje je u polju, i djevojka isprošena vika, ali ne bi nikoga da je odbrani.
28. Ako ko nadje djevojku koja nije isprošena i uhvati je i legne s njom, i zateku se,
29. Tada čovjek onaj koji je legao s njom da da ocu djevojčinu pedeset sikala srebra, i neka mu ona bude žena za to što je osramoti; da je ne može pustiti dok je živ.
30. Niko da se ne ženi ženom oca svojega, ni da otkrije skuta oca svojega.

GLAVA 23.

U sabor Gospodinov da ne ulazi ni utučen ni uškopljen.
2. U sabor Gospodinov da ne ulazi kopile, ni deseto koljeno njegovo da ne ulazi u sabor Gospodinov.
3. Ni Amonac ni Moabac da ne ulaze u sabor Gospodinov, ni deseto koljeno njihovo da ne ulazi u sabor Gospodinov do vijeka,
4. Za to što ne izidoše pred vas s hljebom i vodom na putu kad ste išli iz *Egipta, i što* najmiše za novce na vas *Balama sina Beorova iz* Fetore u Mezopotamiji *da te prokune,*
5. Premda ne htje Gospodin Bog tvoj poslušati Balama, nego ti Gospodin Bog tvoj obrati prokletstvo u blagoslov, jer te milova Gospodin Bog tvoj.
6. Ne traži mira njihova ni dobra njihova nigda za svoga vijeka.
7. Nemoj se gaditi na Idumejca, jer ti je brat; nemoj se gaditi na Egipćanina, jer si bio došljak u zemlji njegovoj.
8. Sinovi koji se rode od njih u trećem koljenu neka dolaze u sabor Gospodinov.
9. Kad otideš na vojsku na neprijatelje svoje, tada se čuvaj od svake zle stvari.
10. Ako se medju vama ko oskvrni od čega što mu se noću dogodi, neka izide iza okola i ne ulazi u òkō.
11. A pred veče neka se opere vodom, pa kad sunce zadje neka udje u òkō.
12. I imaj mjesto iza okola gdje ćeš izlaziti na polje.
13. I imaj lopaticu u opravi svojoj, pa kad izideš na polje, zakopaj njom, a kad podješ natrag, zagrni nečist svoju.
14. Jer Gospodin Bog tvoj ide usred okola tvojega da te izbavi i da ti preda neprijatelje tvoje; za to neka je òkō tvoj svet, da ne vidi u tebe nikake nečistote, da se ne bi odvratio od tebe.
15. Nemoj izdati sluge gospodaru njegovu, koji uteče k tebi od gospodara svojega;
16. Nego neka ostane kod tebe, usred tebe, u mjestu koje izbere u kojem gradu tvom, gdje mu bude drago; nemoj ga cvijeliti.
17. Da ne bude kurve izmedju kćeri Izraelovih, ni adžuvana izmedju sinova Izraelovih.
18. Ne nosi u dom Gospodina Boga svojega ni po kakom zavjetu plate kurvine ni cijene od psa, jer je oboje gad pred Gospodinom Bogom tvojim.
19. Ne daji na dobit bratu svojemu ni novaca ni hrane niti i šta što se daje na dobit.
20. Strancu podaj na dobit, ali bratu svojemu nemoj davati na dobit, da bi te blagoslovio Gospodin Bog tvoj u svemu za što se prihvatiš rukom svojom u zemlji u koju ideš da je naslijediš.
21. Kad učiniš zavjet Gospodinu Bogu svojemu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer će ga tražiti od tebe Gospodin Bog tvoj, i biće na tebi grijeh.

22. Ako li se ne zavjetuješ, ne će biti na tebi grijeha.

23. Što ti izide iz usta, ono drži i učini, kao što zavjetuješ Gospodinu Bogu svojemu dragovoljno, što izrečeš ustima svojim.

24. Kad udješ u vinograd bližnjega svojega, možeš jesti grožđja po volji dok se nasitiš; ali ga ne meći u sud svoj.

25. Kad udješ u usjev bližnjega svojega, možeš trgati klasje rukom svojom; ali da ne zažnješ srpom u usjev bližnjega svojega.

GLAVA 24.

Kad ko uzme ženu i oženi se njom, pa se dogodi da mu ona ne bude po volji, što on nadje na njojzi što god ružno, neka joj napiše knjigu raspusnu i da joj u ruke, pa neka je otpusti iz svoje kuće.

2. A ona otišavši iz kuće njegove, ako otide i uda se za drugoga,

3. Pa ako ovaj drugi muž omrzne na nju i napiše joj knjigu raspusnu i da joj u ruku, i otpusti je iz svoje kuće, ili ako umre ovaj drugi muž koji se oženi njom,

4. Tada predjašnji muž koji je otpusti ne može je opet uzeti za ženu, po što se s njega ona oskvrnila, jer je gad pred Gospodinom. Tako ne daj da se griješi zemlja koju ti Gospodin Bog tvoj daje u našljedstvo.

5. Ko se skoro bude oženio, neka ne ide na vojsku, i ne nameći na nj nikakoga posla; neka bude slobodan u kući svojoj godinu dana i neka se raduje sa ženom svojom koju je doveo.

6. Niko da ne uzima u zalogu žrvnja gornjega ni donjega, jer bi uzeo dušu u zalogu.

7. Ko se nadje da je ukrao čovjeka izmedju braće svoje, sinova Izraelovih, i trgovao njim i prodao ga, neka pogine onaj kradljivac; tako izvadi zlo iz sebe.

8. Čuvaj se bolesti kuge, i pazi dobro i čini sve što vas uče svećenici Leviti, kao što sam im zapovjedio, držite i činite.

9. Opominji se šta je učinio Gospodin Bog tvoj Mariji na putu kad izidoste iz Egipta.

10. Kad ti je bližnji tvoj dužan što mu drago, ne idi u kuću njegovu da mu uzmeš *zalog;*

11. Nego stoj na polju, a čovjek koji ti je dužan neka ti iznese na polje zalog svoj.

12. Ako je siromah, ne spavaj sa zalogom njegovijem;

13. Nego mu vrati zalog njegov do zahoda sunčanoga, da bi ležeći na svojoj haljini blagosiljao te, a to će ti se primiti u pravdu pred Gospodinom Bogom tvojim.

14. Nemoj zanijeti najamnika, siromaha i potrebitoga izmedju braće svoje, ni došljaka koji je kod tebe u zemlji tvojoj u mjestu tvojem.

15. Podaj mu najam njegov isti dan, i da ga ne zadje sunce u tebe, jer je siromah i tijem dušu drži, da ne bi zavikao na te ka Gospodinu, i bilo bi ti grijeh.

16. Neka ne ginu ocevi za sinove ni sinovi za oceve; svaki za svoj grijeh neka gine.

17. Ne izvrći pravice došljaku ni siroti, i ne uzimaj u zalogu haljine udovici.

18. Nego se opominji da si bio rob u Egiptu, i da te je iskupio odande Gospodin Bog tvoj; za to ti zapovijedam da ovo činiš.

19. Kad žanješ ljetinu svoju na njivi svojoj, ako zaboraviš koji snop na njivi, ne vraćaj se da ga uzmeš; neka ga došljaku, siroti i udovici, da bi te blagoslovio Gospodin Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih.

20. Kad treseš masline svoje, ne zagledaj granu po granu po što otreseš; neka došljaku, siroti i udovici.

21. Kad bereš vinograd svoj, ne pabirči po što obereš; neka došljaku, siroti i udovici.

22. I opominji se da si bio rob u zemlji Egipatskoj; za to ti ja zapovijedam da ovo činiš.

GLAVA 25.

Kad je raspra medju ljudima, pa dodju na sud da im sude, tada pravoga neka opravdaju a krivoga neka osude.

2. I ako krivi zaslužuje boj, tada sudija neka zapovjedi da ga povale i biju pred njim, na broj prema krivici njegovoj.

3. Do četrdeset udaraca neka zapovjedi da mu udare, ne više, da se ne bi poništio brat tvoj u tvojim očima kad bi mu se udarilo više udaraca.

4. Nemoj zavezati usta volu kad vrše.

5. Kad braća žive zajedno pa umre jedan od njih bez djece, onda žena umrloga da se ne uda iz kuće za drugoga; brat njegov neka otide k njoj i uzme je za ženu i učini joj dužnost djeversku.

6. I prvi sin kojega ona rodi neka se nazove imenom brata njegova umrloga, da ne pogine ime njegovo u Izraelu.

7. Ako li onaj čovjek ne bi htio uzeti snahe svoje, onda snaha njegova neka dodje na vrata pred starješine, i reče: ne će djever moj da podigne bratu svojemu sjemena u Izraelu, ne će da mi učini dužnosti djeverske.

8. Tada neka ga dozovu starješine mjesta onoga i razgovore se s njim; pa ako se on upre i reče: ne ću da je uzmem;

9. Onda neka pristupi k njemu snaha njegova pred starješinama, i neka mu izuje obuću s noge njegove i pljune mu u lice, i progovorivši neka reče: tako valja da bude čovjeku koji ne će da zida kuće brata svojega.

10. I on neka se zove u Izraelu: dom bosoga.

11. Ako bi se svadili ljudi, jedan s drugim, pa bi došla žena jednoga da otme muža svojega iz ruke drugoga koji ga bije, i pruživši ruku svoju uhvatila bi ga za mošnjice,

12. Odsijeci joj ruku; neka ne žali oko tvoje.

13. Nemoj imati u torbi svojoj dvojaku mjeru, veliku i malu.

14. Nemoj imati u kući svojoj dvojaku efu, veliku i malu.

15. Mjera potpuna i prava neka ti je; efa potpuna i prava neka ti je, da bi ti se produljili dani tvoji u zemlji, koju ti daje Gospodin Bog tvoj.

16. Jer je gad pred Gospodinom Bogom tvojim ko god čini tako, ko god čini krivo.

17. Opominji se šta ti je učinio Amalek na putu kad idjaste iz Egipta,

18. Kako te dočeka na putu i pobi na kraju sve umorne koji idjahu za tobom, kad si bio sustao i iznemogao, i ne boja se Boga.

19. Za to kad te Gospodin Bog tvoj smiri od svijeh neprijatelja tvojih u naokolo u zemlji koju ti daje Gospodin *Bog tvoj da je naslijediš*, tada zatri spomen *Amaleku pod nebom*; ne zaboravi.

GLAVA 26.

A kad udješ u zemlju koju ti daje Gospodin Bog tvoj u našljedstvo, i naslijediš je i naseliš se u njoj,

2. Uzmi prvina od svakoga voća one zemlje, koje ćeš prinositi od zemlje svoje koju ti Gospodin Bog tvoj daje, i metnuvši u kotaricu idi na mjesto koje Gospodin Bog tvoj izbere da ondje nastani ime svoje,

3. I došavši k svećeniku koji bude onda reci mu: priznajem danas pred Gospodinom Bogom tvojim da sam ušao u zemlju za koju se Gospodin zakle ocima našim da će nam je dati.

4. A svećenik neka uzme kotaricu iz tvoje ruke i metne je pred oltarom Gospodina Boga tvojega.

5. Tada progovori i reci pred Gospodinom Bogom svojim: otac moj bijaše siromah Sirin i sidje u Egipat s malo čeljadi, i bi ondje došljak, pa posta narod velik i silan i obilan na broju.

6. Ali Egipćani stadoše zlo postupati s nama, mučiše nas i udaraše na nas teške poslove.

7. A mi zavapismo ka Gospodinu Bogu otaca svojih, i Gospodin čuo glas naš, i pogleda na muku našu, na trud naš i na nevolju našu.

8. I izvede nas Gospodin iz Egipta rukom krjepkom i mišicom podignutom, i strahotom velikom i znacima i čudesima.

9. I dovede nas na ovo mjesto, i dade nam zemlju ovu, zemlju u kojoj teče mlijeko i med.

10. Za to sad evo donesoh prvine od roda ove zemlje koju si mi dao, Gospodine. I ostavi ih pred Gospodinom Bogom svojim, i pokloni se pred Gospodinom Bogom svojim.

11. I veseli se svakim dobrom koje ti da Gospodin Bog tvoj i domu tvojemu, ti i Levit i došljak koji je kod tebe.

12. A kad daš sve desetke od dohodaka svojih treće godine, koje je godina desetka, i daš Levitu, došljaku, siroti i udovici da jedu u mjestima tvojim i nasite se,

13. Onda reci pred Gospodinom Bogom svojim: iznesoh iz doma svojega što je sveto, i dadoh Levitu i došljaku, siroti i udovici sa svijem po zapovijesti

koju si mi zapovjedio; ne prestupih zapovijesti tvojih niti zaboravih;

14. Ne jedoh od toga u žalosti svojoj, niti uzeh od toga na potrebu nečistu, niti dadoh od toga na mrtvaca; slušah Gospodina Boga svojega, učinih sve kako si mi zapovjedio.

15. Pogledaj iz svetoga stana svojega s neba, i blagoslovi narod svoj Izraela i zemlju koju si nam dao kao što si se zakleo ocima našim, zemlju u kojoj teče mlijeko i med.

16. Danas ti Gospodin Bog tvoj zapovijeda da izvršuješ ove uredbe i ove zakone. Pazi dakle i izvršuj ih od svega srca svojega i od sve duše svoje.

17. Danas si se zatekao Gospodinu da će ti biti Bog i da ćeš ići putovima njegovijem i držati uredbe njegove i zapovijesti njegove i zakone njegove, i da ćeš slušati glas njegov.

18. A Gospodin se tebi danas zatekao da ćeš mu biti narod osobit, kao što ti je govorio, da bi držao sve zapovijesti njegove;

19. I da će te podignuti nad sve narode, koje je stvorio, hvalom, imenom i slavom, da budeš narod svet Gospodinu Bogu svojemu, kao što ti je govorio.

GLAVA 27.

I zapovjedi Mojsije sa starješinama Izraelovijem narodu govoreći: držite sve ove zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam.

2. I kad prijedješ preko Jordana u zemlju koju ti daje Gospodin Bog tvoj, podigni sebi kamenje veliko i namaži ga krečem.

3. I napiši na njemu sve riječi ovoga zakona, kad prijedješ da udješ u zemlju koju ti daje Gospodin Bog tvoj, u zemlju gdje teče mlijeko i med, kao što ti je kazao Gospodin Bog otaca tvojih.

4. Kada dakle prijedješ preko Jordana, podigni to kamenje, za koje ti zapovijedam danas, na gori Hebalu, i namaži ga krečem.

5. I načini ondje oltar Gospodinu Bogu svojemu, oltar od kamenja, ali ga nemoj gvoždjem tesati.

6. Od cijela kamenja načini oltar Gospodinu Bogu svojemu, i na njemu prinesi Gospodinu Bogu svojemu žrtve paljenice;

7. *Prinesi i zahvalne žrtve, i jedi ih* ondje, i veseli se pred Gospodinom Bogom svojim.

8. I napiši na tom kamenju sve riječi ovoga zakona dobro i razgovijetno.

9. I reče Mojsije i svećenici Leviti svemu Izraelu govoreći: pazi i čuj Izraele, danas si postao narod Gospodina Boga svojega.

10. Za to slušaj glas Gospodina Boga svojega, i tvori zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam.

11. I zapovjedi Mojsije u onaj dan narodu govoreći:

12. Ovi neka stanu da blagosiljaju narod na gori Garizimu, kad prijedjete preko Jordana: Šimun, Levije, Juda, Isahar, Josip i Benjamin.

13. A ovi neka stanu da proklinju na gori Hebalu: Ruben, Gad, Aser, Zabulon, Dan i Neftalije.

14. I neka progovore Leviti glasovito i reku svjema u Izraelu:

15. Proklet da je čovjek koji bi načinio lik rezan ili liven, stvar gadnu pred Gospodinom, djelo ruku umjetničkih, ako bi i na sakrivenu mjestu metnuo. A vas narod odgovarajući neka reče: amen.

16. Proklet da je koji bi ružio oca svojega ili mater svoju. A vas narod neka reče: amen.

17. Proklet da je koji bi pomakao medju bližnjega svojega. A vas narod neka reče: amen.

18. Proklet da je koji bi zaveo slijepca s puta. A vas narod neka reče: amen.

19. Proklet da je koji bi izvrnuo pravicu došljaku, siroti ili udovici. A vas narod neka reče: amen.

20. Proklet da je koji bi oblježao ženu oca svojega, te otkrio skut oca svojega. A vas narod neka reče: amen.

21. Proklet da je koji bi oblježao kakvo god živinče. A vas narod neka reče: amen.

22. Proklet da je koji bi oblježao sestru svoju, kćer oca svojega ili kćer matere svoje. A vas narod neka reče: amen.

23. Proklet da je koji bi oblježao taštu svoju. A vas narod neka reče: amen.

24. Proklet da je koji bi ubio bližnjega svojega iz potaje. A vas narod neka reče: amen.

25. Proklet da je koji bi primio ka-

kav poklon da ubije čovjeka prava. A vas narod neka reče: amen.

26. Proklet da je koji ne bi ostao na riječima ovoga zakona, i tvorio ih. A vas narod neka reče: amen.

GLAVA 28.

Ako dobro uzaslušaš glas Gospodina Boga svojega držeći i tvoreći sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, uzvisiće te Gospodin Bog tvoj više svijeh naroda na zemlji.

2. I doći će na te svi ovi blagoslovi, i steći će ti se, ako uzaslušaš glas Gospodina Boga svojega.

3. Blagosloven ćeš biti u gradu, i blagosloven ćeš biti u polju.

4. Blagosloven će biti plod utrobe tvoje, i plod zemlje tvoje i plod stoke tvoje, mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih.

5. Blagoslovena će biti kotarica tvoja i naćve tvoje.

6. Blagosloven ćeš biti kad dolaziš i blagosloven ćeš biti kad polaziš.

7. Daće ti Gospodin neprijatelje tvoje koji ustanu na te da ih biješ; jednijem će putem doći na te, u na sedam će putova bježati od tebe.

8. Gospodin će poslati blagoslov da bude s tobom u žitnicama tvojim i u svemu za što se prihvatiš rukom svojom, i blagosloviće te u zemlji koju ti daje Gospodin Bog tvoj.

9. Postaviće te Gospodin da mu budeš narod svet, kao što ti se zakleo, ako uzdržiš zapovijesti Gospodina Boga svojega i uzideš putovima njegovijem.

10. I vidjeće svi narodi na zemlji da se ime Gospodinovo priziva na tebe, i bojaće se tebe.

11. I učiniće Gospodin da si obilan svakim dobrom, plodom utrobe svoje i plodom stoke svoje i plodom zemlje svoje na zemlji za koju se zakleo Gospodin ocima tvojim da će ti je dati.

12. Otvoriće ti Gospodin dobru riznicu svoju, nebo, da da dažd zemlji tvojoj na vrijeme, i blagosloviće svako djelo ruku tvojih, te ćeš davati u zajam mnogim narodima, a sam ne ćeš uzimati u zajam.

13. I učiniće te Gospodin Bog tvoj da si glava a ne rep, i bićeš samo gore a ne ćeš biti dolje, ako uzaslušaš zapovijesti *Gospodina* Boga svojega, koje ti danas ja zapovijedam, da ih držiš i tvoriš.

14. I ne odstupiš ni od jedne riječi koju vam danas ja zapovijedam, ni na desno ni na lijevo, pristajući za drugim bogovima da im služiš.

15. Ali ako ne uzaslušaš glasa Gospodina Boga svojega da držiš i tvoriš sve zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, doći će na tebe sve ove kletve i stignuće te.

16. Proklet ćeš biti u gradu, i proklet ćeš biti u polju.

17. Prokleta će biti kotarica tvoja i naćve tvoje.

18. Proklet će biti plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih.

19. Proklet ćeš biti kad dolaziš, i proklet ćeš biti kad polaziš.

20. Poslaće Gospodin na tebe kletvu, rasap i pogibao u svemu za što se prihvatiš rukom svojom i što uzradiš, dokle se ne zatreš i propadneš na prečac za zla djela svoja kojima si me odustavio.

21. Učiniće Gospodin Bog tvoj da se prilijepi za te pomor, dokle te ne istrijebi sa zemlje u koju ideš da je naslijediš.

22. Udariće te Gospodin suhom bolešću i vrućicom i groznicom i žegom i mačem, i sušom i medljikom, koje će te goniti dokle ne propadneš.

23. A nebo nad glavom tvojom biće od mjedi a zemlja pod tobom od gvožđja.

24. Učiniće Gospodin da dažd zemlji tvojoj bude prah i pepeo, koji će padati s neba na te, dokle se ne istrijebiš.

25. Daće te Gospodin Bog tvoj neprijateljima tvojim da te biju; jednijem ćeš putem izaći na njih, a na sedam ćeš putova bježati od njih, i potucaćeš se po svijem carstvima na zemlji.

26. I mrtvo tijelo tvoje biće hrana svijem pticama nebeskim i zvijerju zemaljskom, niti će biti ko da ih poplaši.

27. Udariće te Gospodin prištevima Egipatskim i šuljevima i šugom i krastama, da se ne ćeš moći iscijeliti.

28. Udariće te Gospodin ludilom i šljepotom i bjesnilom.

29. I pipaćeš u po dne, kao što pipa slijepac po mraku, niti ćeš imati napret-

ka na putovima svojim; i činiće ti se krivo i otimaće se od tebe jednako, i ne će biti nikoga da ti pomože.

30. Oženićeš se, a drugi će spavati s tvojom ženom; sazidaćeš kuću, a ne ćeš sjedjeti u njoj; posadićeš vinograd, a ne ćeš ga brati.

31. Vo tvoj klaće se na tvoje oči, a ti ga ne ćeš jesti; magarac tvoj oteće se pred tobom, i ne će ti se vratiti; ovce tvoje daće se neprijatelju tvojemu, i ne će biti nikoga da ti pomože.

32. Sinovi tvoji i kćeri tvoje daće se drugomu narodu, a oči će tvoje gledati i kapaće jednako za njima, a ne će biti snage u ruci tvojoj.

33. Rod zemlje tvoje i svu muku tvoju izješće narod, kojega ne znaš, i činiće ti krivo i gaziće te jednako.

34. I poludjećeš od onoga što ćeš gledati svojim očima.

35. Udariće te Gospodin prištem zlim u koljenima i na golijenima, da se ne ćeš moći iscijeliti, od stopala noge tvoje do tjemena.

36. Odvešće Gospodin tebe i cara tvojega, kojega postaviš nad sobom, u narod kojega nijesi znao ti ni stari tvoji, i ondje ćeš služiti drugim bogovima, drvetu i kamenu.

37. I bićeš čudo i priča i podsmijeh svijem narodima, u koje te odvede Gospodin.

38. Mnogo ćeš sjemena iznijeti u polje, a malo ćeš sabrati, jer će ga izjesti skakavci.

39. Vinograde ćeš saditi i radićeš ih, a ne ćeš piti vina niti ćeš ih brati, jer će izjesti crvi.

40. Imaćeš maslina po svijem krajevima svojim, ali se ne ćeš uljem namazati, jer će opasti masline tvoje.

41. Rodićeš sinove i kćeri, ali ne će biti tvoji; jer će otići u ropstvo.

42. Sve voće tvoje i rod zemlje tvoje izješće bube.

43. Stranac koji je kod tebe popeće se nada te visoko, a ti ćeš sići dolje veoma nisko.

44. On će ti davati u zajam, a ti ne ćeš njemu davati u zajam; on će postati glava, a ti ćeš postati rep.

45. I doći će na te sve ove kletve i goniće te i stizaće te, dokle se *ne istrijebiš*, jer *nijesi slušao glasa Gospodina* Boga svojega i držao zapovijesti njegove i uredbe njegove koje ti je zapovjedio.

46. I one će biti znak i čudo na tebi i na sjemenu tvojem do vijeka.

47. Jer nijesi služio Gospodinu Bogu svojemu radosna i vesela srca u svakom obilju.

48. I služićeš neprijatelju svojemu, kojega će Gospodin poslati na tebe, u gladi i u žedji, u golotinji i u svakoj oskudici, i metnuće ti gvozden jaram na vrat, dokle te ne satre.

49. Podignuće Gospodin na tebe narod iz daleka, s kraja zemlje, koji će doletjeti kao orao, narod, kojemu jezika ne ćeš razumjeti,

50. Narod bezdušan, koji ne će mariti za starca niti će djeteta žaliti.

51. I izješće plod stoke tvoje i plod zemlje tvoje, dokle se ne istrijebiš; i ne će ti ostaviti ništa, ni žita ni vina ni ulja, ni ploda goveda tvojih ni stada ovaca tvojih, dokle te ne zatre.

52. I stegnuće te po svijem mjestima tvojim, dokle ne popadaju zidovi tvoji visoki i tvrdi, u koje se uzdaš, po svoj zemlji tvojoj; stegnuće te po svijem mjestima tvojim, po svoj zemlji tvojoj, koju ti da Gospodin Bog tvoj;

53. Te ćeš u tjeskobi i nevolji kojom će ti pritužiti neprijatelji tvoji jesti plod utrobe svoje, meso od sinova svojih i od kćeri svojih, koje ti da Gospodin Bog tvoj.

54. Čovjek koji je bio mek i vrlo nježan medju vama prozliće se prema bratu svojemu i prema miloj ženi svojoj i prema ostalijem sinovima, koji mu ostanu,

55. Te ne će dati nikome izmedju njih mesa od sinova svojih koje će jesti, jer ne će imati ništa drugo u nevolji i tjeskobi, kojom će ti pritužiti neprijatelj tvoj po svijem mjestima tvojim.

56. Žena koja je bila meka i vrlo nježna medju vama, koja od mekote i nježnosti nije bila navikla stajati nogom svojom na zemlju, prozliće se prema milome mužu svom i prema sinu svom i prema kćeri svojoj,

57. I posteljici, koja izide izmedju nogu njezinijeh, i djeci koju rodi; jer će ih jesti krišom u oskudici svakoj od nevolje i od tjeskobe, kojom će ti pritužiti neprijatelj tvoj po svijem mjestima tvojim.

58. Ako ne uzdržiš i ne ustvoriš sve riječi ovoga zakona, koje su napisane u ovoj knjizi, ne bojeći se slavnoga i strašnoga imena Gospodina Boga svojega,
59. Pustiće Gospodin na tebe i na sjeme tvoje zla čudesna, velika i duga, bolesti ljute i duge.
60. I obratiće na tebe sve pomore Egipatske, od kojih si se plašio, i prilijepiće se za tebe.
61. I sve bolesti i sva zla, koja nijesu zapisana u knjizi ovoga zakona, pustiće Gospodin na tebe, dokle se ne istrijebiš.
62. I ostaće vas malo, a predje vas bijaše mnogo kao zvijezda nebeskih; jer nijesi slušao glasa Gospodina Boga svojega.
63. I kao što vam se Gospodin radovao dobro vam čineći i množeći vas, tako će vam se Gospodin radovati zatirući vas i istrebljujući vas; i nestaće vas sa zemlje u koju idete da je naslijedite.
64. I rasijaće te Gospodin po svijem narodima s jednoga kraja zemlje do drugoga, i ondje ćeš služiti drugim bogovima, kojih nijesi znao ti ni oci tvoji, drvetu i kamenu.
65. Ali u onijem narodima ne ćeš odahnuti, niti će se stopalo noge tvoje odmoriti; nego će ti Gospodin dati ondje srce plašljivo, oči iščiljele i dušu iznemoglu.
66. I život će tvoj biti kao da visi prema tebi, i plašićeš se noću i danju, i ne ćeš biti miran životom svojim.
67. Jutrom ćeš govoriti: kamo da je veče! a večerom ćeš govoriti: kamo da je jutro! od straha kojim će se strašiti srce tvoje, i od onoga što ćeš gledati očima svojima.
68. I vratiće te Gospodin u Egipat na ladjama, putem za koji ti rekoh: ne ćeš ga više vidjeti. I ondje ćete se prodavati neprijateljima svojim da budete robovi i robinje, a ne će biti kupca.

GLAVA 29.

Ovo su riječi zavjeta koji zapovjedi Gospodin Mojsiju da učini sa sinovima Izraelovijem u zemlji Moapskoj, osim zavjeta koji je učinio s njima na Horebu.

2. I sazva Mojsije sve sinove Izraelove i reče im: vidjeli ste sve što učini Gospodin na vaše oči u zemlji Egipatskoj *Faraonu i svijem slugama* njegovijem *i svoj zemlji njegovoj*,
3. Kušanja velika, koja vidješe oč tvoje, one znake i čudesa velika.
4. Ali vam ne dade Gospodin srca, d razumijete, ni očiju, da vidite, ni ušiju da čujete do ovoga dana.
5. I vodih vas četrdeset godina p pustinji; ne ovetšaše haljine vaše n vama, niti obuća tvoja ovetša na nogama tvojima.
6. Hljeba ne jedoste, ni piste vina i silovita pića da biste poznali da sam ja Gospodin Bog vaš.
7. I kad dodjoste na ovo mjesto, izide Sehon car Hezebonski, i Og car Bazanski pred nas u boj; i pobismo ih.
8. I uzesmo zemlju njihovu, i dadosmo je u našljedstvo plemenu Rubenovu i plemenu Gadovu i polovini plemena Manasijina.
9. Za to držite riječi ovoga zavjeta tvorite ih, da biste napredovali u svemu što radite.
10. Vi stojite danas svi pred Gospodinom Bogom svojim, glavari od plemena vaših, starješine vaše i upravitelj vaši, svi ljudi Izraelci,
11. Djeca vaša, žene vaše, i došljak koji je u vašem okolu, i onaj koji t drva sijeće, i onaj koji ti vodu nosi,
12. Da pristaneš na zavjet Gospodina Boga svojega i na kletvu njegovu, koju čini s tobom danas Gospodin Bog tvoj
13. Da te danas postavi sebi za naro i da ti on bude Bog, kao što ti je reka i kao što se zakleo ocima tvojim, Abra mu, Izaku i Jakovu.
14. I ne s vama samima činim ova zavjet i ovu kletvu;
15. Nego sa svakim koji danas stoj ovdje s nama pred Gospodinom Bogom našim, i sa svakim koji nije danas ovdj s nama.
16. Jer vi znate kako smo živjeli u zemlji Egipatskoj, i kako smo prošl kroz narode kroz koje smo prošli.
17. I vidjeli ste gadove njihove i idole njihove od drveta i od kamena, od srebra i od zlata, koji su kod njih.
18. Neka ne bude medju vama čovjeka ni žene ni porodice ni plemena, kojem bi se srce odvratilo danas od Gospodina Boga našega da ide da služi bogovima onijeh naroda; neka ne bude medju vama korijena na kom bi rastao otrov ili pelen,

19. I čuvši riječi ove kletve da se ne pohvali u srcu svom govoreći: biću miran ako uzidem za onijem što u srcu svom smislim, dodajući pijanstvo žedji.

20. Ne će Gospodin oprostiti takome, nego će se onda raspaliti gnjev Gospodinov i revnost njegova na takoga čovjeka, i pašće na nj sva kletva koja je napisana u ovoj knjizi, i istrijebiće Gospodin ime njegovo pod nebom.

21. I odlučiće ga Gospodin na zlo od svijeh plemena Izraelovijeh po svijem kletvama zavjeta napisanoga u knjizi ovoga zakona.

22. Tada će govoriti potonji naraštaj, sinovi vaši koji nastanu iza vas, i došljak koji dodje iz daleke zemlje, kad vide zla u zemlji ovoj i bolesti, koje će Gospodin pustiti na nju,

23. Zemlju ovu opaljenu sumporom i solju, gdje se ne sije niti što niče niti na njoj raste kaka biljka, kao gdje je propala Sodoma i Gomora, Adama i Sebojim, koje zatr Gospodin u gnjevu svojem i u jarosti svojoj,

24. Govoriće svi narodi: za što učini ovo Gospodin od ove zemlje? kakva je to žestina velikoga gnjeva?

25. I odgovaraće se: jer odustaviše zavjet Gospodina Boga otaca svojih, koji učini s njima kad ih izvede iz zemlje Egipatske.

26. Jer idoše i služiše drugim bogovima i poklanjaše im se, bogovima kojih ne znaše i koji im ništa ne dadoše.

27. Za to se Gospodin razgnjevi na tu zemlju, i pusti na nju sva prokletstva zapisana u ovoj knjizi.

28. I istrijebi ih Gospodin iz zemlje njihove u gnjevu i u jarosti i u ljutini velikoj, i izbaci ih u drugu zemlju, kao što se vidi danas.

29. Što je tajno ono je Gospodina Boga našega, a javno je naše i sinova naših do vijeka. da bismo izvršivali sve riječi ovoga zakona.

GLAVA 30.

A kad dodje na tebe sve ovo, blagoslov i kletva koju iznesoh preda te, ako ih se opomeneš u srcu svom, gdje bi god bio medju narodima, u koje te zagna Gospodin Bog tvoj,

2. I obratiš se ka Gospodinu Bogu svojemu i poslušaš glas njegov *u svemu što ti ja zapovijedam danas, ti i sinovi tvoji*, iz svega srca svojega i iz sve duše svoje,

3. Tada će Gospodin Bog tvoj povratiti roblje tvoje i smilovaće se na tebe, i opet će te sabrati izmedju svijeh naroda, po kojima te bude rasijao Gospodin Bog tvoj.

4. Ako bi ko tvoj i na kraj svijeta zagnan bio, otuda će te opet sabrati Gospodin Bog tvoj i otuda te uzeti.

5. I odvešće te opet Gospodin Bog tvoj u zemlju koju bijahu naslijedili oci tvoji, i naslijediće je, i učiniće ti dobro i umnožiće te većma nego oce tvoje.

6. I obrezaće Gospodin Bog tvoj srce tvoje i srce sjemena tvojega, da bi ljubio Gospodina Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje, da budeš živ.

7. A sve kletve ove obratiće Gospodin Bog tvoj na neprijatelje tvoje i na nenavidnike tvoje, koji su te gonili.

8. A ti kad se obratiš i staneš slušati glas Gospodina Boga svojega i tvoriti sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam,

9. Daće ti Gospodin Bog tvoj sreću u svakom djelu ruku tvojih, u plodu utrobe tvoje, u plodu stoke tvoje, u plodu zemlje tvoje; jer će ti se Gospodin Bog tvoj opet radovati čineći ti dobro, kao što se radovao ocima tvojim,

10. Ako uzaslušaš glas Gospodina Boga svojega držeći zapovijesti njegove i uredbe njegove, napisane u knjizi ovoga zakona; kad se obratiš ka Gospodinu Bogu svojemu svijem srcem svojim i svom dušom svojom.

11. Jer zapovijest ova koju ti ja zapovijedam danas niti je visoko ni daleko od tebe;

12. Nije na nebu, da rečeš: ko će nam se popeti na nebo da nam je skine i kaže nam je, da bismo je tvorili?

13. Niti je preko mora, da rečeš: ko će nam otići preko mora, da nam je donese i kaže nam je, da bismo je tvorili?

14. Nego ti je vrlo blizu ova riječ, u ustima tvojima i u srcu tvojem, da bi je tvorio.

15. Gle, iznesoh danas preda te život i dobro, smrt i zlo.

16. Jer ti zapovijedam danas da ljubiš Gospodina Boga svojega hodeći putovima njegovijem i držeći zapovijesti nje

gove i uredbe njegove i zakone njegove, da bi živ bio i umnožio se, i da bi te blagoslovio Gospodin Bog tvoj u zemlji u koju ideš da je naslijediš.

17. Ako li se odvrati srce tvoje i ne uzaslušaš, nego zastraniš da se klanjaš drugim bogovima i njima služiš,

18. Javljam vam danas da ćete zaista propasti, niti ćete produljiti dana svojih na zemlji, u koju ideš preko Jordana da je naslijediš.

19. Svjedočim vam danas nebom i zemljom, da sam stavio pred vas život i smrt, blagoslov i prokletstvo; za to izberi život, da budeš živ ti i sjeme tvoje,

20. Ljubeći Gospodina Boga svojega, slušajući glas njegov i držeći se njega; jer je on život tvoj i duljina dana tvojih; da bi nastavao u zemlji, za koju se zakleo Gospodin ocima tvojim, Abramu, Izaku i Jakovu, da će im je dati.

GLAVA 31.

Po tom dodje Mojsije i kaza ove riječi svemu Izraelu,

2. I reče im: meni ima danas sto i dvadeset godina, ne mogu više odlaziti ni dolaziti; a i Gospodin mi je rekao. ne ćeš prijeći preko toga Jordana.

3. Gospodin će Bog tvoj ići pred tobom, i istrijebiće one narode ispred tebe, i ti ćeš ih naslijediti; Jozua će ići pred tobom, kao što je kazao Gospodin.

4. I učiniće Gospodin s njima kako je učinio sa Sehonom i Ogom carevima Amorejskim i sa zemljom njihovom, te ih je istrijebio.

5. Za to kad vam ih preda Gospodin, učinite im sa svijem onako kako sam vam zapovjedio.

6. Budite slobodni i hrabri, i ne bojte se i ne plašite se od njih; jer Gospodin Bog tvoj ide s tobom, ne će odstupiti od tebe, niti će te ostaviti.

7. Po tom dozva Mojsije Jozuu, i reče mu pred svijem Izraelom: budi slobodan i hrabar; jer ćeš ti ući s ovijem narodom u zemlju za koju se zakleo Gospodin ocima njihovijem da će im je dati, i ti ćeš im je razdijeliti u našljedstvo.

8. Jer Gospodin koji ide pred tobom biće s tobom, ne će odstupiti od tebe, niti će te ostaviti, ne boj se i ne plaši se.

9. I Mojsije napisa ovaj zakon, i dade *ga svećenicima, sinovima* Levijevim, koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodinova, i svijem starješinama Izraelovijem.

10. I zapovjedi im Mojsije govoreći: svake sedme godine, u odredjeno vrijeme godine oprosne, na praznik sjenica,

11. Kad dodje sav Izrael i stane pred Gospodina Boga svojega na mjestu koje izbere, čitaj ovaj zakon pred svijem Izraelom da čuju,

12. Sabravši narod, ljude i žene i djecu i došljake, koji budu u mjestima tvojim, da čuju i uče i da se boje Gospodina Boga vašega, i drže i tvore sve riječi ovoga zakona;

13. I sinovi njihovi, koji još ne znaju, neka čuju i uče bojati se Gospodina Boga vašega, dokle ste god živi na zemlji u koju idete preko Jordana da je naslijediti.

14. A Gospodin reče Mojsiju: evo, približi se vrijeme da umreš. Dozovi Jozuu i stanite obojica u šatoru od sastanka, da mu dam zapovijesti. I otide Mojsije i Jozua, i stadoše u šatoru od sastanka.

15. I javi se Gospodin u šatoru u stupu od oblaka, i stajaše stup od oblaka nad vratima od šatora.

16. I reče Gospodin Mojsiju: evo, ti ćeš počinuti s ocima svojim; a narod ovaj ustavši činiće preljubu za tudjim bogovima one zemlje u koju ide, i ostaviće me i pokvariće zavjet moj, koji učinih s njima.

17. I onda će se raspaliti moj gnjev na njih, i ostaviću ih, i sakriću lice svoje od njih; oni će se proždrijeti, i snaći će ih zla mnoga i nevolje; i onda će reći: da me ne snadjoše ova zla za to što Bog moj nije posred mene?

18. A ja ću onda sa svijem sakriti lice svoje za sva zla koja učiniše obrativši se k drugim bogovima.

19. Za to sad napišite sebi ovu pjesmu, i nauči je sinove Izraelove; metni im je u usta da mi ta pjesma bude svjedok na sinove Izraelove.

20. Jer ću ga odvesti u zemlju za koju sam se zakleo ocima njegovijem, u kojoj teče mlijeko i med; ondje će jesti i nasitiće se i ugojiće se, pa će se onda obratiti k drugim bogovima i njima će služiti, a za mene ne će mariti, i pokvariće zavjet moj.

21. A kad ga snadju zla mnoga i ne-

onda će ta pjesma svjedočiti na
er se ne će zaboraviti niti će je
iz usta sjemena njihova. Jer
misli njihove i što će još danas
prije nego ih uvedem u zemlju
n sam se zakleo.
napisa Mojsije tu pjesmu onaj
nauči je sinove Izraelove.
Gospodin dade zapovijesti Jo-
u Nunovu govoreći: budi slobo-
hrabar, jer ćeš ti uvesti sinove
ove u zemlju za koju sam im se
, i ja ću biti s tobom.
kad napisa Mojsije riječi ovoga
a u knjigu, sve do kraja,
apovjedi Mojsije Levitima, koji
i kovčeg zavjeta Gospodinova,
ći:
zmite ovu knjigu zakona, i me-
pokraj kovčega zavjeta Gospo-
oga svojega, da bude ondje svje-
a vas.
er znam nepokornost tvoju i tvr-
tvoj. Eto, dokle sam još živ s va-
danas, bijaste nepokorni Gospo-
a kamo li kad ja umrem?
kupite k meni sve starješine od
na svojih i upravitelje svoje, da
žem da čuju ove riječi, i da im
dočim nebom i zemljom.
er znam da ćete se po smrti mo-
kvariti, i zaći s puta koji vam za-
lih; i za to će vas zadesiti ovo
jposlije, kad stanete činiti što je
ed Gospodinom gnjeveći ga dje-
ma svojih.
izgovori Mojsije da čuje sav zbor
ov riječi ove pjesme do kraja:

GLAVA 32.

aj, nebo, govoriću; i zemlja neka
je govor usta mojih.
ka se spusti kao dažd nauka mo-
eka padne kao rosa govor moj,
itan dažd na mladu travu i kao
n dažd na odraslu travu.
r ću javljati ime Gospodinovo;
jte Boga našega.
jelo je te stijene savršeno, jer su
tovi njegovi pravda; Bog je vje-
ez nepravde, pravedan je i istinit.
ni se pokvariše prema njemu; nji-
nevaljalstvo nije nevaljalstvo si-
njegovijeh; to je rod zao i po-
n.
ako li vraćate Gospodinu, narode
ludi i bezumni? nije li on otac tvoj, koji
te je zadobio? on te je načinio i stvorio.
7. Opomeni se negdašnjih dana, pogledajte godine svakoga vijeka; pitaj oca svojega i on će ti javiti, starije svoje i kazaće ti.
8. Kad višnji razdade našljedstvo narodima, kad razdijeli sinove Adamove, postavi medje narodima po broju sinova Izraelovih.
9. Jer je dio Gospodinov narod njegov, Jakov je uže našljedstva njegova.
10. Nadje ga u zemlji pustoj, na mjestu strašnu, gdje buči pustoš; vodi ga u naokolo, uči ga i čuva ga kao zjenicu oka svojega.
11. Kao što orao izmamljuje orliće svoje, diže se nad ptićima svojim, širi krila svoja, uzima ih i nosi na krilima svojim,
12. Tako ga Gospodin vodjaše, i s njim ne bješe tudjega boga;
13. Vodjaše ga na visine zemaljske da jede rod poljski, i davaše mu da sisa med iz stijene i ulje iz tvrdoga kamena,
14. Maslo od krava i mlijeko od ovaca s pretilinom od jaganjaca i ovnova Bazanskih i jaraca, sa srcem zrna pšeničnih; i pio si vino, krv od groždja.
15. Ali se Izrael ugoji, pa se stade ritati; utio si, udebljao i zasalio; pa ostavi Boga koji ga je stvorio, i prezre stijenu spasenja svojega.
16. Na revnost razdražiše ga tudjim bogovima, gadovima razgnjeviše ga.
17. Prinosiše žrtve djavolima, ne Bogu, bogovima, kojih nijesu znali, novim, koji iz bliza dodjoše, kojih se nijesu strašili oci vaši.
18. Stijenu koja te je rodila zaboravio si; zaboravio si Boga stvoritelja svojega.
19. Kad to vidje Gospodin, razgnjevi se na sinove svoje i na kćeri svoje,
20. I reče: sakriću od njih lice svoje, vidjeću kakav će im biti pošljedak, jer su rod pokvaren, sinovi u kojima nema vjere.
21. Oni me razdražiše na revnost onijem što nije Bog, razgnjeviše svojim taštinama; i ja ću njih razdražiti na revnost onijem koji nije narod, narodom ludijem ražljutiću ih.
22. Jer se oganj razgorio u gnjevu mo-

jem, i gorjeće do najdubljega pakla; spaliće zemlju i rod njezin, i popaliće temelje brdima.

23. Zgrnuću na njih zla, strijele svoje pobacaću na njih.

24. Glad će ih cijediti, vrućice i ljuti pomori proždiraće ih; i zube zvjerske poslaću na njih i jed zmija zemaljskih.

25. S polja će ih ubijati mač, a po klijetima strah, i momka i djevojku, dijete na sisi i sijeda čovjeka.

26. Rekao bih: rasijaću ih po svijem uglovima zemaljskim, učiniću da nestane spomena njihova izmedju ljudi,

27. Da mi nije do mržnje neprijateljeve, da se ne bi neprijatelji njihovi ponijeli i rekli: ruka se naša uzvisila, a nije Gospodin učinio sve ovo.

28. Jer su narod koji propada sa svojih namjera, i nema u njih razuma.

29. Kamo da su pametni, da razumiju ovo, i gledaju na pošljedak svoj!

30. Kako bi jedan gonio tisuću a dvojica tjerala deset tisuća, da ih nije stijena njihova prodala i Gospodin ih predao?

31. Jer stijena njihova nije kao naša stijena; neprijatelji naši neka budu sudije.

32. Jer je čokot njihov od čokota Sodomskoga i iz polja Gomorskoga; grožđje je njihovo grožđje otrovno, puca su mu gorka.

33. Vino je njihovo otrov zmajevski i ljuti jed aspidin.

34. Nije li to sakriveno kod mene, zapečaćeno u riznicama mojim?

35. Moja je osveta i plata, u svoje vrijeme popuznuće noga njihova, jer je blizu dan propasti njihove, i ide brzo što će ih zadesiti.

36. Sudiće Gospodin narodu svojemu, i žao će mu biti sluga njegovijeh, kad vidi da je prošla snaga i da nema ništa ni od uhvaćenoga ni od ostavljenoga.

37. I reći će: gdje su bogovi njihovi? stijena u koju se uzdaše?

38. Koji salo od žrtava njihovijeh jedoše i piše vino od naljeva njihovijeh. Neka ustanu i pomogu vam, i neka vam budu zaklon.

39. Vidite sada da sam ja, ja sâm, i da nema boga osim mene. Ja ubijam i *oživljujem, ranim i* iscjeljujem, i nema *nikoga ko bi izbavio* iz moje ruke.

40. Jer podižem k nebu ruku svoju i kažem: ja sam živ do vijeka.

41. Ako naoštrim sjajni mač svoj i uzmem u ruku sud, učiniću osvetu na neprijateljima svojim i vratiću onima koji mrze na me.

42. Opojiću strijele svoje krvlju, i mač će se moj najesti mesa, krvlju isječenijeh i zarobljenijeh, kad počnem osvetu na neprijateljima.

43. Veselite se narodi s narodom njegovijem, jer će pokajati krv sluga svojih, i osvetiće se neprijateljima svojim, i očistiće zemlju svoju i narod svoj.

44. I dodje Mojsije i izgovori sve riječi pjesme ove narodu, on i Jozua sin Nunov.

45. A kad izgovori Mojsije sve riječi ove svemu Izraelu,

46. Reče im: privijte srce svoje k svijem riječima koje vam ja danas zasvjedočavam, i kazujte ih sinovima svojim da bi držali sve riječi ovoga zakona i tvorili ih.

47. Jer nije prazna riječ da za nju ne marite, nego je život vaš; i tom ćete riječju produljiti dane svoje na zemlji u koju idete preko Jordana da je naslijedite.

48. U isti dan reče Gospodin Mojsiju govoreći:

49. Izidi na ovu goru Abarimsku, na goru Nebo, koja je u zemlji Moapskoj prema Jerihu, i vidi zemlju Hanansku koju dajem sinovima Izraelovijem u državu.

50. I umri na gori na koju izideš, i priberi se k rodu svojemu, kao što je umro Aron brat tvoj na gori Horu i pribrao se k rodu svojemu.

51. Jer mi zgriješiste medju sinovima Izraelovijem na vodi od svadje u Kadesu, u pustinji Sinu, što me ne proslaviste medju sinovima Izraelovijem.

52. Pred sobom ćeš vidjeti zèmlju, ali ne ćeš u nju ući, u zemlju koju dajem sinovima Izraelovijem.

GLAVA 33.

A ovo je blagoslov kojim blagoslovi Mojsije čovjek Božji sinove Izraelove pred smrt svoju.

2. I reče: Gospodin izide sa Sinaja, i pokaza im se sa Seira; zasja s gore Faranske, i dodje s mnoštvom tisuća sve-

taca, a u desnici mu zakon ognjeni za njih.

3. Doista ljubi narode; svi su sveti njegovi u ruci tvojoj; i oni se slegoše k nogama tvojim da prime riječi tvoje.

4. Mojsije nam dade zakon, našljedstvo zboru Jakovljevu.

5. Jer bijaše car u Izraelu, kad se sabirahu knezovi narodni, plemena Izraelova.

6. Da živi Ruben i ne umre, a ljudi njegovijeh da bude malo!

7. A za Judu reče: usliši Gospodine glas Judin, i dovedi ga opet k narodu njegovu; ruke njegove neka vojuju za nj, a ti mu pomaži protiv neprijatelja njegovijeh.

8. I za Levija reče: tvoj Tumim i tvoj Urim neka bude u čovjeka tvojega svetoga, kojega si okušao u Masi i s kojim si se prepirao na vodi Meribi;

9. Koji reče ocu svojemu i materi svojoj: ne gledam na vas; koji ne poznaje braće svoje i za sinove svoje ne zna; jer drže riječi tvoje, i zavjet tvoj čuvaju.

10. Oni uče uredbama tvojim Jakova i zakonu tvojemu Izraela; i meću kād pod nozdrve tvoje i žrtvu što se sažiže na oltar tvoj.

11. Blagoslovi, Gospodine, vojsku njegovu, i neka ti milo bude djelo ruku njegovijeh; polomi bedre onima koji ustaju na nj i koji mrze na nj, da ne ustanu.

12. Za Benjamina reče: mili Gospodinu nastavaće bez straha s njim; zaklanjaće ga svaki dan, i medju plećima njegovijem nastavaće.

13. I za Josipa reče: blagoslovena je zemlja njegova od Gospodina blagom s neba, rosom, i iz dubine ozdo,

14. I blagom koje dolazi od sunca, i blagom koje dolazi od mjeseca,

15. I blagom starijeh brda i blagom vječnijeh humova,

16. I blagom na zemlji i obiljem njezinijem, i milošću onoga koji stoji u kupini. Neka to dodje na glavu Josipu i na tjeme odvojenome izmedju braće svoje.

17. Krasota je njegova kao u prvenca teleta, i rogovi njegovi kao rogovi u jednoroga; njima će bosti narode sve do kraja zemlje; to je mnoštvo *tisuća Efraimovijeh i tisuće Manasijine.*

18. A za Zabulona reče: veseli se Zabulone izlaskom svojim, i Isahare šatorima svojim.

19. Narode će sazvati na goru, ondje će prinijeti žrtve pravedne; jer će obilje morsko sisati i sakriveno blago u pijesku.

20. A za Gada reče: blagosloven je koji širi Gada; on nastava kao lav, i kida ruku i glavu.

21. Izabra sebi prvo, jer ondje dobi dio od onoga koji dade zakon; za to će ići s knezovima narodnijem, i izvršivati pravdu Gospodinovu i sudove njegove s Izraelom.

22. A za Dana reče: Dan je lavić, koji će iskakati iz Bazana.

23. I za Neftalija reče: Neftalije, siti milosti i puni blagoslova Gospodinova, zapad i jug uzmi.

24. I za Asera reče: Aser će biti blagosloven mimo *druge* sinove, biće mio braći svojoj, zamakaće u ulje nogu svoju.

25. Gvoždje i mjed biće pod obućom tvojom; i dokle traju dani tvoji trajaće snaga tvoja.

26. Izracle! niko nije kao Bog, koji ide po nebu tebi u pomoć, i u veličanstvu svojem na oblacima.

27. Zaklon je Bog vječni i pod mišicom vječnom; on će odagnati ispred tebe neprijetelje tvoje, i reći će: zatri!

28. Da bi nastavao Izrael sam bezbrižno, izvor Jakovljev, u zemlji obilnoj žitom i vinom; i nebo će njegovo kropiti rosom.

29. Blago tebi, Izraele! ko je kao ti, narod kojega je sačuvao Gospodin, štit pomoći tvoje, i mač slave tvoje? Neprijatelji će se tvoji poniziti, a ti ćeš gaziti visine njihove.

GLAVA 34.

Tada izide Mojsije iz polja Moapskoga na goru Nebo, na vrh Fazge, koja je prema Jerihu; i pokaza mu Gospodin svu zemlju od Galada do Dana;

2. I svu zemlju Neftalijevu, i zemlju Efraimovu i Manasijinu, i svu zemlju Judinu do mora zapadnoga,

3. I južnu stranu, i ravnicu, dolinu pod Jerihom, mjestom gdje ima mnogo palmovih drveta, do Segora.

4. I reče mu Gospodin: ovo je zemlja

za koju sam se zakleo Abramu, Izaku i Jakovu govoreći: sjemenu tvojemu daću je. Pokazah ti je da je vidiš očima svojima, ali u nju ne ćeš ući.

5. I umrije ondje Mojsije sluga Gospodinov u zemlji Moapskoj po riječi Gospodinovoj.

6. I pogrebe ga *Gospodin* u dolini u zemlji Moapskoj prema Fogoru; i niko ne dozna za grob njegov do današnjega dana.

7. A bješe Mojsiju sto i dvadeset godina kad umrije, i ne bjehu potamnjele oči njegove niti ga snaga izdala.

8. I plakaše sinovi Izraelovi za Mojsijem u polju Moapskom trideset dana; i prodjoše plačni dani žalosti za Mojsijem.

9. A Jozua sin Nunov bješe pun duha mudrosti, jer Mojsije bješe metnuo na nj ruke svoje. I slušaše ga sinovi Izraelovi, i tvoriše kao što zapovjedi Gospodin preko Mojsija.

10. Ali ne usta više prorok u Izraelu kao Mojsije, kojega Gospodin pozna licem k licu,

11. U svijem znacima i čudesima, za koja ga posla Gospodin da ih učini u zemlji Egipatskoj na Faraonu i na svijem slugama njegovijem i na svoj zemlji njegovoj,

12. I u svijem *djelima* krjepke ruke, i u svijem strahotama velikim, koje učini Mojsije pred svijem Izraelom.

KNJIGA JOZUE NUNOVA.

GLAVA 1.

Apo smrti Mojsija sluge Gospodinova reče Gospodin Jozui sinu Nunovu, sluzi Mojsijevu, govoreći:

2. Mojsije sluga moj umrije; za to sada ustani, prijedji preko toga Jordana ti i sav taj narod u zemlju koju ja dajem sinovima Izraelovijem.

3. Svako mjesto na koje stupite stopama svojim dao sam vam, kao što rekoh Mojsiju.

4. Od pustinje i od ovoga Libana do rijeke velike, rijeke Eufrata, sva zemlja Hetejska do velikoga mora na zapadu, biće medja vaša.

5. Niko se ne će održati pred tobom svega vijeka tvojega; s tobom ću biti kao što sam bio s Mojsijem, ne ću odstupiti od tebe niti ću te ostaviti.

6. Budi slobodan i hrabar, jer ćeš ti predati tome narodu u našljedstvo zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovijem da ću im je dati.

7. Samo budi slobodan i hrabar da držiš i tvoriš sve po zakonu koji ti je zapovjedio Mojsije sluga moj, ne odstupaj od njega ni na desno ni na lijevo, da bi napredovao kuda god podješ.

8. Neka se ne rastavlja od usta tvojih knjiga ovoga zakona, nego razmišljaj o *njemu dan noć*, da držiš i tvoriš sve *kako je u njemu napisano*; jer ćeš tada biti srećan na putovima svojim i tada ćeš napredovati.

9. Nijesam li ti zapovjedio: budi slobodan i hrabar? ne boj se i ne plaši se; jer je s tobom Gospodin Bog tvoj kuda god ideš.

10. Tada zapovjedi Jozua upraviteljima narodnijem govoreći:

11. Prodjite kroz òkō i zapovjedite narodu govoreći: spremite sebi brašnjenice; jer ćete do tri dana prijeći preko Jordana da udjete i uzmete zemlju koju vam Gospodin Bog vaš daje u našljedstvo.

12. A plemenu Rubenovu i Gadovu i polovini plemena Manasijina reče Jozua govoreći:

13. Opomenite se šta vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodinov rekav: Gospodin Bog vaš smiri vas i dade vam ovu zemlju.

14. Žene vaše, djeca vaša i stoka vaša neka ostanu u zemlji koju vam dade Mojsije s ovu stranu Jordana; vi pak prijedjite pod oružjem pred braćom svojom, koji ste god za vojsku, i pomozite im,

15. Dokle ne smiri Gospodin i braću vašu kao vas, i naslijede i oni zemlju koju im daje Gospodin Bog vaš; pa se onda vratite na našljedstvo svoje, koje vam je dao Mojsije sluga Gospodinov s ovu stranu Jordana k istoku, i držite ga.

16. A oni odgovoriše Jozui govoreći:

što si nam god zapovjedio činićemo, i kuda nas god pošlješ ići ćemo.

17. Slušaćemo te kako smo slušali Mojsija; samo neka Gospodin Bog tvoj bude s tobom kao što je bio s Mojsijem.

18. Ko bi se protivio tvojoj zapovijesti i ne bi slušao riječi tvojih u svemu što mu zapovjediš, neka se pogubi; samo budi slobodan i hrabar.

GLAVA 2.

A Jozua sin Nunov posla iz Setima potajno dvije uhode rekavši im: idite, vidite zemlju i Jeriho. I oni otidoše, i dodjoše u kuću jednoj kurvi, kojoj ime bješe Rahaba, i počinuše ondje.

2. Ali bi javljeno caru Jerihonskom i kazano: evo, ljudi dodjoše ovamo noćas izmedju sinova Izraelovih da uhode zemlju.

3. I posla car Jerihonski k Rahabi i poruči: izvedi ljude koji su došli k tebi i ušli u tvoju kuću, jer su došli da uhode svu zemlju.

4. Ali žena uzevši ona dva čovjeka sakri ih; pa reče: jest istina da su ljudi došli k meni, ali ja ne znah odakle bijahu;

5. I kad se vrata zatvorahu u sumrak, ljudi izidoše; ne znam kuda otidoše; idite brzo za njima; stignućete ih.

6. A ona ih bješe izvela na krov, i sakrila ih pod lan netrven, koji bijaše razastrla po krovu.

7. I ljudi podjoše za njima u potjeru put Jordana do broda; i vrata se zatvoriše kad izide potjera za njima.

8. Oni pak još ne bjehu pospali, a ona dodje k njima na krov,

9. I reče im: znam da vam je Gospodin dao ovu zemlju, jer nas popade strah od vas, i prepali su se od vas svi koji žive u ovoj zemlji.

10. Jer čusmo kako je Gospodin osušio pred vama crveno more kad izidoste iz Egipta, i šta ste učinili od dva cara Amorejska koji bijahu preko Jordana, od Sehona i Oga, koje pobiste.

11. I kad to čusmo, rastopi se srce naše, i ni u kome već nema junaštva od straha vašega; jer je Gospodin, Bog vaš, Bog gore na nebu i dolje na zemlji.

12. Nego sada zakunite mi se Gospodinom da ćete učiniti milost domu oca mojega kao što ja vama *učinih milost*, i dajte *mi znak istinit*,

13. Da ćete sačuvati život mojemu ocu i mojoj materi i mojoj braći i mojim sestrama i svjema njihovijem, i da ćete izbaviti duše naše od smrti.

14. A ljudi joj odgovoriše: mi ćemo izginuti za vas, ako ne izdate ove naše stvari; i kad nam Gospodin da ovu zemlju, učinićemo ti milost i vjeru.

15. Tada ih ona spusti kroz prozor po konopcu; jer kuća njezina bješe na zidu gradskom, i ona na zidu nastavaše.

16. I reče im: idite u goru da ne naidje na vas potjera, i ondje se krijte tri dana dokle se ne vrati potjera, pa onda idite svojim putem.

17. A ljudi joj rekoše: bićemo prosti od ove tvoje zakletve, kojom si nas zaklela;

18. Evo, kad dodjemo u zemlju, veži ovu vrvcu od skerleta na prozor, kroz koji si nas spustila, i skupi kod sebe u tu kuću oca svojega i mater i braću i sav dom oca svojega.

19. I ko bi god izašao iz tvoje kuće, krv njegova neka bude na njegovu glavu, a mi da nijesmo krivi; a ko god bude s tobom u kući, krv njegova neka dodje na naše glave, ako ga se ko rukom dotakne.

20. Ali ako izdaš ovu stvar našu, tada ćemo biti prosti od tvoje zakletve, kojom si nas zaklela.

21. A ona odgovori: kako rekoste tako neka bude. Tada ih pusti, i otidoše; i ona veza vrvcu od skerleta na prozor.

22. A oni otišavši dodjoše u goru, i ostaše ondje tri dni dokle se ne vrati potjera; jer ih potjera tražaše po svijem putovima, ali ih ne nadje.

23. I vratiše se ona dva čovjeka, i sišavši s gore prebrodiše i dodjoše k Jozui sinu Nunovu, i pripovjediše mu sve što im se dogodilo.

24. I rekoše Jozui: zaista dao nam je Gospodin u ruke svu tu zemlju, i svi stanovnici one zemlje uplašili su se od nas.

GLAVA 3.

I usta Jozua u jutru rano, i kretoše se od Setima i dodjoše do Jordana on i svi sinovi Izraelovi, i noćiše ondje a ne prijedjoše.

2. A poslije tri dana prodjoše upravitelji kroz òkō,

3. I zapovjediše narodu govoreći: kad vidite kovčeg zavjeta Gospodina Boga

svojega i svećenike Levite gdje ga nose, podjite i vi s mjesta svojega i idite za njim.

4. Ali neka bude daljine izmedju vas i njega do dvije tisuće lakata; bliže do njega ne primičite se, da biste poznali put kojim ćete ići, jer još nikada nijeste išli tijem putem.

5. I Jozua reče narodu: osvetite se, jer će sjutra učiniti Gospodin čudesa medju vama.

6. Po tom reče Jozua svećenicima govoreći: uzmite kovčeg zavjetni, i idite pred narodom. I uzeše kovčeg zavjetni i podjoše pred narodom.

7. A Gospodin reče Jozui: danas te počinjem uzvišivati pred svijem Izraelom da poznadu da ću i s tobom biti kao što sam bio s Mojsijem.

8. Za to ti zapovjedi svećenicima koji nose kovčeg zavjetni, i reci: kad dodjete na kraj vode Jordana, stanite u Jordanu.

9. I reče Jozua sinovima Izraelovim: pristupite ovamo, i čujte riječi Gospodina Boga svojega.

10. Po tom reče Jozua: po ovom ćete poznati da je Bog živi posred vas, i da će doista odagnati ispred vas Hananeje i Heteje i Heveje i Ferezeje i Gergezeje i Amoreje i Jebuzeje:

11. Evo, kovčeg zavjeta Gospodina svoj zemlji poći će pred vama preko Jordana.

12. Za to sada izberite dvanaest ljudi iz plemena Izraelovih, po jednoga čovjeka iz svakoga plemena.

13. I čim svećenici noseći kovčeg zavjeta Gospodina svoj zemlji stanu nogama svojim u vodi Jordanskoj, voda će se u Jordanu rastupiti, te će voda koja teče ozgo stati u gomilu.

14. I kad se podiže narod iz šatora svojih da prijedje preko Jordana, i svećenici ponesoše kovčeg zavjetni pred narodom,

15. I kad oni što nošahu kovčeg dodjoše do Jordana, i svećenici noseći kovčeg okvasiše noge svoje na kraju vode (jer je Jordan pun preko bregova svojih za cijelo vrijeme žetve),

16. Ustavi se voda što tecijaše ozgo, i stade u jednu gomilu vrlo na daleko, od grada Adoma, koji je kraj Sartana; a što tecijaše dolje u more kraj polja, *more slano, oteče sa svijem*; i narod *prelažaše prema Jerihu.*

17. A svećenici koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodinova stajahu na suhu usred Jordana tvrdo, i sav Izrael idjaše po suhu, dokle sav narod ne prijedje preko Jordana.

GLAVA 4.

A kad sav narod prijedje preko Jordana, reče Gospodin Jozui govoreći:

2. Izberite iz naroda dvanaest ljudi, po jednoga čovjeka iz svakoga plemena,

3. I zapovjedite im i recite: uzmite odavde, isred Jordana, s mjesta gdje stoje nogama svojim svećenici, dvanaest kamena, i odnesite ih sa sobom, i metnite ih ondje gdje ćete noćas noćiti.

4. Tada dozva Jozua dvanaest ljudi, koje bješe odredio izmedju sinova Izraelovih, po jednoga čovjeka iz svakoga plemena.

5. I reče im Jozua: idite pred kovčeg Gospodina Boga svojega usred Jordana, i uzmite svaki po jedan kamen na rame svoje, prema broju plemena sinova Izraelovijeh,

6. Da bude znak medju vama. Kad vas poslije zapitaju sinovi vaši govoreći: šta će vam to kamenje?

7. Recite im: jer se voda u Jordanu rastupi pred kovčegom zavjeta Gospodinova, kad prelažaše preko Jordana, rastupi se voda u Jordanu, i ovo je kamenje spomen sinovima Izraelovim do vijeka.

8. I učiniše sinovi Izraelovi kako zapovjedi Jozua; i uzeše dvanaest kamena isred Jordana, kako bješe rekao Gospodin Jozui, prema broju plemena sinova Izraelovih; i odnesoše ih sa sobom na noćište, i metnuše ih ondje.

9. A i usred Jordana postavi Jozua dvanaest kamena na mjestu gdje stajahu nogama svojim svećenici noseći kovčeg zavjetni, i ondje ostaše do danas.

10. Svećenici pak koji nošahu kovčeg stajahu usred Jordana dokle se ne svrši sve što bješe Gospodin zapovjedio Jozui da kaže narodu, sa svijem kako bješe Mojsije zapovjedio Jozui. I narod pohitje i prijedje.

11. A kad prijedje sav narod, onda prijedje i kovčeg Gospodinov i svećenici, a narod gledaše.

12. Prijedjoše i sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina pod oružjem pred sinovima Izraelovim, kao što im bješe kazao Mojsije.

13. Oko četrdeset tisuća naoružanijeh prijedjoše pred Gospodinom preko Jordana na boj u polje Jerihonsko.

14. Taj dan uzvisi Gospodin Jozuu pred svijem Izraelom; i bojahu ga se, kao što su se bojali Mojsija, svega vijeka njegova.

15. I reče Gospodin Jozui govoreći:

16. Zapovjedi svećenicima koji nose kovčeg od svjedočanstva neka izidu iz Jordana.

17. I zapovjedi Jozua svećenicima govoreći: izidite iz Jordana.

18. A čim svećenici koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodinova izidoše isred Jordana, i stadoše na suho nogom svojom svećenici, odmah se povrati voda u Jordanu na mjesto svoje, i poteče kao i prije povrh svijeh bregova svojih.

19. A izide narod iz Jordana desetoga dana prvoga mjeseca, i stadoše u okô u Galgali, s istoka Jerihu.

20. A onijeh dvanaest kamena, što iznesoše iz Jordana, postavi Jozua u Galgali,

21. I reče sinovima Izraelovim govoreći: kad u napredak zapitaju sinovi vaši oce svoje govoreći: šta će to kamenje?

22. Tada obavijestite sinove svoje i recite im: suhim prijedje Izrael preko ovoga Jordana.

23. Jer Gospodin Bog vaš osuši Jordan pred vama dokle prijedjoste, kao što je učinio Gospodin Bog vaš od crvenoga mora osušivši ga pred nama dokle prijedjosmo;

24. Da bi poznali svi narodi na zemlji da je ruka Gospodinova krjepka, da biste se svagda bojali Gospodina Boga svojega.

GLAVA 5.

A kad čuše svi carevi Amorejski, koji bijahu s ovu stranu Jordana k zapadu, i svi carevi Hananski, koji bijahu pokraj mora, da je Gospodin osušio Jordan pred sinovima Izraelovijem dokle prijedjoše, rastopi se srce u njima i nesta u njima junaštva od straha sinova Izraelovijeh.

2. U to vrijeme reče Gospodin Jozui: načini oštre nože, i obreži opet sinove Izraelove.

3. I načini Jozua oštre nože, i obreza sinove Izraelove na brdašcu *Aralotu.*

4. A *ovo je uzrok za što ih Jozua obreza:* sav narod što izide iz Egipta, sve muškinje, svi ljudi vojnici pomriješe u pustinji na putu, po što izidoše iz Egipta;

5. Jer bješe obrezan sav narod koji izide, ali ne obrezaše nikoga u narodu koji se rodi u pustinji na putu, po što izidoše iz Egipta.

6. Jer četrdeset godina idjahu sinovi Izraelovi po pustinji dokle ne pomrije sav narod, ljudi vojnici, što izidoše iz Egipta, jer ne slušaše glasa Gospodinova, te im se zakle Gospodin da im ne će dati da vide zemlju, za koju se zakleo Gospodin ocima njihovijem da će nam je dati, zemlju, gdje teče mlijeko i med;

7. I na mjesto njihovo podiže sinove njihove; njih obreza Jozua, jer bijahu neobrezani, jer ih ne obrezaše na putu.

8. A kad se sav narod obreza, ostaše na svojem mjestu u okolu dokle ne ozdraviše.

9. Tada reče Gospodin Jozui: danas skidoh s vas sramotu Egipatsku. I prozva se ono mjesto Galgala do današnjega dana.

10. I sinovi Izraelovi stojeći u okolu u Galgali, slaviše vazam četrnaestoga dana onoga mjeseca u veče u polju Jerihonskom.

11. I sjutradan poslije vazma jedoše od žita one zemlje hljebove prijesne i zrna pržena, isti dan.

12. I presta mana sjutradan po što jedoše žita one zemlje, i već više ne imaše mane sinovi Izraelovi, nego jedoše od roda zemlje Hananske one godine.

13. I kad Jozua bijaše kod Jeriha, podiže oči svoje i pogleda, a to čovjek stoji prema njemu s golijem mačem u ruci. I pristupi k njemu Jozua i reče mu: jesi li naš ili naših neprijatelja?

14. A on reče: nijesam; nego sam vojvoda vojske Gospodinove, sada dodjoh. A Jozua pade ničice na zemlju, i pokloni se, i reče mu: šta zapovijeda gospodar moj sluzi svojemu?

15. A vojvoda vojske Gospodinove reče Jozui: izuj obuću s noguu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveto. I učini Jozua tako.

GLAVA 6.

A Jeriho se zatvori, i čuvaše se od sinova Izraelovih; niko ne izlažaše, niti ko ulažaše.

2. A Gospodin reče Jozui: evo, dajem

ti u ruke Jeriho i cara njegova i junake njegove.

3. Za to obidite oko grada svi vojnici, idući oko grada jedan put na dan; tako učini šest dana.

4. A sedam svećenika neka nose sedam truba od rogova ovnujskih pred kovčegom; a sedmoga dana obidite oko grada sedam puta, i svećenici neka trube u trube.

5. Pa kad otežući zatrube u rogove ovnujske, čim čujete glas od trube, neka poviče sav narod iza glasa; i zidovi će gradski popadati na svojem mjestu, a narod neka ulazi, svaki naprema se.

6. Tada Jozua sin Nunov dozva svećenike, i reče im: uzmite kovčeg zavjetni, a sedam svećenika neka nose sedam truba od rogova ovnujskih pred kovčegom Gospodinovim.

7. A narodu reče: idite i obidite oko grada, i vojnici neka idu pred kovčegom Gospodinovim.

8. A kad Jozua reče narodu, sedam svećenika noseći sedam truba od rogova ovnujskih podjoše pred Gospodinom, i zatrubiše u trube, a kovčeg zavjeta Gospodinova podje za njima.

9. A vojnici podjoše pred svećenicima, koji trubljahu u trube, a ostali podjoše za kovčegom; idući trubljahu u trube.

10. A narodu zapovjedi Jozua govoreći: ne vičite, i nemojte da vam se čuje glas, i ni jedna riječ da ne izide iz usta vaših do dana kad vam ja kažem: vičite; tada ćete vikati.

11. Tako obide kovčeg Gospodinov oko grada jednom; pa se vratiše u òkō, i noćiše u okolu.

12. A sjutradan usta Jozua rano, i svećenici uzeše kovčeg Gospodinov.

13. I sedam svećenika noseći sedam truba od rogova ovnujskih idjahu pred kovčegom Gospodinovim, i idući trubljahu u trube; a vojnici idjahu pred njima, a ostali idjahu za kovčegom Gospodinovim; idući trubljahu u trube.

14. I obidoše oko grada jednom drugoga dana, pa se vratiše u òkō; tako učiniše šest dana.

15. A sedmoga dana ustaše zorom, i obidoše oko grada isto onako sedam *puta; samo* toga dana obidoše oko grada *sedam puta.*

16. A kad bi sedmi put da zatrube svećenici u trube, Jozua reče narodu: vičite, jer vam Gospodin dade grad.

17. A grad da bude proklet Gospodinu i što je god u njemu; samo Rahaba kurva nek ostane u životu i svi koji budu kod nje u kući, jer sakri poslanike koje bijasmo poslali.

18. Ali se čuvajte od prokletijeh stvari da i sami ne budete prokleti uzevši što prokleto, i da ne navučete prokletstvo na òkō Izraelov i smetete ga.

19. Nego sve srebro i zlato i posudje od mjedi i od gvoždja neka bude sveto Gospodinu, neka udje u riznicu Gospodinovu.

20. Tada povika narod i zatrubiše trube, i kad narod čuglas trubni i povika iza glasa, popadaše zidovi na mjestu svom; i narod udje u grad, svaki naprema se; i uzeše grad.

21. I pobiše kao prokleto oštrijem mačem sve što bješe u gradu, i žene i ljude, i djecu i starce, i volove i ovce i magarce.

22. A onoj dvojici što uhodiše zemlju reče Jozua: idite u kuću one žene kurve, i izvedite nju i sve što je njezino, kao što ste joj se zakleli.

23. I otišavši oni momci što uhodiše zemlju, izvedoše Rahabu i oca joj i mater joj i braću joj i što god bješe njezino, i sav rod njezin izvedoše, i ostaviše ih iza okola Izraelova.

24. A grad spališe ognjem i što god bješe u njemu; samo srebro i zlato i posudje od mjedi i od gvoždja metnuše u riznicu doma Gospodinova.

25. A Rahabu kurvu i dom oca njezina i sve što bješe njezino ostavi u životu Jozua, i ona osta medju Izraelcima do danas, jer sakri poslanike koje posla Jozua da uhode Jeriho.

26. I u to vrijeme prokle Jozua govoreći: proklet da je pred Gospodinom čovjek koji bi ustao da gradi ovaj grad Jeriho! na prvencu svom osnovao ga, i na mjezincu svom postavio mu vrata!

27. I Gospodin bijaše s Jozuom, i razglasi se ime njegovo po svoj zemlji.

GLAVA 7.

Ali se ogriješiše sinovi Izraelovi o prokletinju, jer Ahan sin Harmije sina Zabdije sina Zarova od plemena Judina uze od prokletijeh stvari; za to se razgnjevi Gospodin na sinove Izraelove.

2. A Jozua posla ljude iz Jeriha u Haj, koji bijaše blizu Bet-Avena s istoka Betelu, i reče im govoreći: idite i uhodite zemlju. I ljudi otidoše i uhodiše Haj.

3. I vrativši se k Jozui rekoše mu: neka ne ide sav narod; do dvije tisuće ljudi ili do tri tisuće ljudi neka idu, i osvojiće Haj; nemoj truditi svega naroda, jer ih je malo.

4. I otide ih onamo iz naroda oko tri tisuće ljudi; ali pobjegoše od Hajana.

5. I Hajani posjekoše ih do trideset i šest ljudi; i goniše ih od vrata dori do Šabarima, i pobiše ih na strmeni; i rastopi se srce u narodu, i posta kao voda.

6. A Jozua razdrije haljine svoje i pade licem na zemlju pred kovčegom Gospodinovim, i leža do večera, on i starješine Izraelove, i posuše se prahom po glavi.

7. I reče Jozua: jaoh! Gospodine Bože, za što prevede ovaj narod preko Jordana da nas predaš u ruke Amorejcima da nas pobiju? o, da ščasmo ostati preko Jordana!

8. Jaoh! Gospodine, šta da kažem, kad je Izrael obratio pleći pred neprijateljima svojim?

9. Čuće Hananeji i svi stanovnici te zemlje, i sleći će se oko nas, i istrijebiće ime naše sa zemlje; i šta ćeš učiniti od velikoga imena svojega?

10. A Gospodin reče Jozui: ustani; što si pao na lice svoje?

11. Zgriješio je Izrael, i prestupio zavjet moj koji sam im zapovjedio; jer uzeše od prokletijeh stvari, i ukradoše, i zatajiše, i metnuše medju svoje stvari.

12. Za to ne će moći sinovi Izraelovi stajati pred neprijateljima svojim; pleći će obraćati pred neprijateljima svojim, jer su pod prokletstvom; ne ću više biti s vama, ako ne istrijebite izmedju sebe prokletinje.

13. Ustani, osveti narod, i reci: osvetite se za sjutra; jer ovako veli Gospodin Bog Izraelov: prokletstvo je usred tebe, Izraele; ne ćeš moći stajati pred neprijateljima svojim dokle ne uklonite prokletstva izmedju sebe.

14. Pristupićete u jutru po plemenima svojim; i koje pleme obliči Gospodin ono će *pristupiti po porodicama svojim*; i koju porodicu obliči Gospodin ona će pristupiti po domovima svojim; i koji dom obliči Gospodin, pristupiće ljudi iz njega jedan po jedan.

15. Pa ko se nadje u prokletstvu, neka se spali ognjem i on i sve njegovo, jer prestupi zavjet Gospodinov i učini bezakonje u Izraelu.

16. I ustavši Jozua u jutru rano reče te pristupi Izrael po plemenima svojim; i obliči se pleme Judino.

17. Po tom reče te pristupiše porodice Judine; i obliči se porodica Zarova; po tom reče te pristupi porodica Zarova, domaćin jedan po jedan, i obliči se Zabdije.

18. I reče te pristupi njegov dom, ljudi jedan po jedan, i obliči se Ahan sin Harmije sina Zabdija sina Zarova od plemena Judina.

19. I reče Jozua Ahanu: sine, hajde daj hvalu Gospodinu Bogu Izraelovu, i priznaj pred njim, i kaži mi šta si učinio, nemoj tajiti od mene.

20. A Ahan odgovori Jozui, i reče: istina je, ja zgriješih Gospodinu Bogu Izraelovu, i učinih tako i tako:

21. Vidjeh u plijenu jedan lijep plašt Babilonski, i dvje sta sikala srebra, i jednu šipku zlata od pedeset sikala, pa se polakomih i uzeh; i eno je zakopano u zemlju usred mojega šatora, i srebro ozdo.

22. Tada Jozua posla poslanike, koji otrčaše u šator, i gle, bješe zakopano u šatoru njegovu, i ozdo srebro.

23. I uzeše iz šatora i donesoše k Jozui i svijem sinovima Izraelovijem, i metnuše pred Gospodina.

24. Tada Jozua i s njim sav Izrael uzeše Ahana sina Zarova, i srebro i plašt i šipku zlata, i sinove njegove i kćeri njegove, i volove njegove i magarce njegove, i ovce njegove, i šator i sve što bješe njegovo, i izvedoše u dolinu Ahor.

25. I reče Jozua: što si nas smeo? Gospodin da te smete danas! I zasu ga kamenjem sav Izrael, i spališe sve ognjem zasuvši kamenjem.

26. Po tom nabacaše na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i danas. I Gospodin se povrati od žestine gnjeva svojega. Otuda se prozva ono mjesto dolina Ahor do danas.

GLAVA 8.

I za toga reče Gospodin Jozui: ne boj se i ne plaši se; uzmi sa sobom sav narod što je za boj, pa ustani i idi na Haj; evo predadoh ti u ruke cara Hajskoga i narod njegov i grad njegov i zemlju njegovu.

2. I učini s Hajem i carem njegovijem kako si učinio s Jerihom i njegovijem carem; ali plijen iz njega i stoku njegovu razgrabite za se. Namjesti zasjedu iza grada.

3. I usta Jozua i sav narod što bješe za boj, da idu na Haj; i izabra Jozua trideset tisuća junaka, i posla ih noću;

4. I zapovjedi im govoreći: gledajte vi koji ćete biti u zasjedi iza grada, da ne budete vrlo daleko od grada, nego budite svi gotovi.

5. A ja i sav narod što je sa mnom primaknućemo se ka gradu; pa kad oni izidu pred nas, mi ćemo kao i prije pobjeći ispred njih.

6. Te će oni poći za nama dokle ih ne odvojimo od grada, jer će reći: bježe ispred nas kao i prije. I mi ćemo bježati ispred njih.

7. Tada vi izidite iz zasjede i istjerajte iz grada što bude ostalo. Jer će vam ga dati Gospodin Bog vaš u ruke.

8. A kad uzmete grad, zapalite ga ognjem; po riječi Gospodinovoj učinite. Eto, zapovjedio sam vam.

9. Tako ih posla Jozua, i oni otidoše u zasjedu, i stadoše izmedju Betela i Haja, sa zapada Haju; a Jozua prenoći onu noć medju narodom.

10. A u jutru usta Jozua rano i prebroji narod, pa podje sa starješinama Izraelovijem pred narodom na Haj.

11. I sva vojska što bješe s njim podje i primakavši se dodjoše prema gradu i stadoše u òkô sa sjevera Haju; a bijaše dolina izmedju njih i Haja.

12. I uze oko pet tisuća ljudi, i namjesti ih u zasjedu izmedju Betela i Haja, sa zapada gradu Haju.

13. I kad se namjesti sav narod, sva vojska, što bijaše sa sjevera gradu i što bijaše u zasjedi sa zapada gradu, izide Jozua onu noć usred doline.

14. I kad to vidje car Hajski, ljudi u *gradu pohitješe i uraniše*; i izidoše onaj *čas u polje pred Izraela* u boj, car i sav narod njegov. A ne znadjaše da ima zasjeda za njim iza grada.

15. Tada Jozua i sav Izrael, kao da ih pobiše, nagoše bježati k pustinji.

16. A oni sazvaše sav narod što bješe u gradu da ih tjeraju. I tjeraše Jozuu, i odvojiše se od svoga grada.

17. I ne osta niko u Haju ni u Betelu da ne podje za Izraelom; i ostaviše grad otvoren, i tjerahu Izraela.

18. Tada reče Gospodin Jozui: digni zastavu što ti je u ruci prema Haju, jer ću ti ga dati u ruke. I podiže Jozua zastavu što mu bješe u ruci prema gradu.

19. A oni što bijahu u zasjedi odmah ustaše sa svojega mjesta, i potrčaše čim on podiže ruku svoju, i udjoše u grad i uzeše ga, i brzo zapališe grad ognjem.

20. A kad se Hajani obazreše, a to dim od grada dizaše se do neba, i ne imahu kuda bježati ni tamo ni amo; a narod koji bježaše u pustinju povrati se na one koji ga tjerahu.

21. I Jozua i sav Izrael vidjevši da je zasjeda njihova uzela grad i gdje se diže dim od grada, vratiše se i udariše na Hajane.

22. A oni iz grada izidoše pred njih, te bijahu medju Izraelcima odovud i odonud, i pobiše ih tako da ni jedan ne osta živ niti uteče.

23. A cara Hajskoga uhvatiše živa, i dovedoše k Jozui.

24. A kad pobiše Izraelci sve Hajane u polju, u pustinji, kuda ih goniše, i padoše svi od oštroga mača, te se istrijebiše, onda se vratiše svi Izraelci u Haj, i isjekoše što još bješe u njemu oštrijem mačem.

25. A svijeh što izgiboše onaj dan, i ljudi i žena, bješe dvanaest tisuća, samijeh Hajana.

26. A Jozua ne spusti ruke svoje, koju bješe podigao sa zastavom, dokle ne pobiše sve stanovnike Hajske.

27. Samo stoku i plijen iz grada onoga razgrabiše Izraelci za se, kao što bješe Gospodin zapovjedio Jozui.

28. I Jozua spali Haj, i obrati ga u gomilu vječnu i u pustoš do današnjega dana.

29. A cara Hajskoga objesi na drvo i *ostavi* do večera; a o zahodu sunčanom zapovjedi Jozua te skidoše tijelo njegovo s drveta i baciše pred vrata gradska, i

nabacaše na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i danas.

30. Tada Jozua načini oltar Gospodinu Bogu Izraelovu na gori Hebalu,

31. Kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodinov sinovima Izraelovim, kao što piše u knjizi zakona Mojsijeva, oltar od cijeloga kamenja, preko kojega nije prevučeno gvoždje; i prinenoše na njemu žrtve paljenice Gospodinu, i prinesoše žrtve zahvalne.

32. I prepisa ondje na kamenju zakon Mojsijev, koji je napisao sinovima Izraelovijem.

33. I sav Izrael i starješine njegove i upravitelji i sudije njegove stadoše s obje strane kovčega, prema svećenicima Levitima, koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodinova, i stranac i domorodac; polovina prema gori Garizimu a polovina prema gori Hebalu, kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodinov da blagoslovi narod Izraelov najprije.

34. I po tom pročita sve riječi zakona, blagoslov i prokletstvo, sve kako je napisano u knjizi zakona.

35. Ne bi ni jedne riječi od svega što je Mojsije napisao, koje ne pročita Jozua pred svijem zborom Izraelovim, i ženama i djecom i strancima koji idjahu medju njima.

GLAVA 9.

A kad to čuše svi carevi koji bijahu s ovu stranu Jordana po brdima i po dolinama i po svemu brijegu velikoga mora dori do Libana, Hetejin i Amorejin, Hananejin, Ferezejin, Hevejin i Jebuzejin,

2. Skupiše se svi da se složno biju s Jozuom i s Izraelom.

3. A koji življahu u Gabaonu čuvši šta učini Jozua od Jeriha i od Haja,

4. Učiniše i oni prijevaru; jer otidoše i načiniše se poslanici, i uzeše stare torbe na svoje magarce i stare mjehove vinske, poderane i iskrpljene,

5. I obuću staru i iskrpljenu na noge svoje, i haljine stare na se; i sav hljeb što ponesoše na put bješe suh i pljesniv.

6. I otidoše k Jozui u òkō u Galgali, i rekoše njemu i ljudima Izraelcima: dodjosmo iz daljne zemlje; hajde uhvatite vjeru s nama.

7. A ljudi *Izraelci rekoše Hevejima:* može biti da sjedite usred nas, pa kako ćemo uhvatiti vjeru s vama?

8. Ali oni rekoše Jozui: mi smo sluge tvoje. A Jozua im reče: ko ste i od kuda idete?

9. A oni mu rekoše: iz zemlje vrlo daljne dodjoše sluge tvoje u ime Gospodina Boga tvojega; jer čusmo slavu njegovu i sve što je učinio u Egiptu,

10. I sve što je učinio dvojici careva Amorejskih, koji bijahu s onu stranu Jordana, Sehonu caru Hezebonskom i Ogu caru Bazanskom koji bijaše u Astarotu.

11. I rekoše nam starješine naše i svi stanovnici naše zemlje govoreći: uzmite brašnjenice na put, i idite im na susret i recite im: mi smo sluge vaše, hajde uhvatite vjeru s nama.

12. Ovo je hljeb naš: vruć smo ponijeli na put od kuća svojih kad smo pošli pred vas, a sad eto osušio se i upljesnivio.

13. A ovo su mjehovi vinski: nalismo nove, i eto su se već poderali; i haljine naše i obuća naša ovetša od daljnoga puta.

14. I povjerovaše ljudi po brašnjenici, a ne upitaše Gospodina šta će reći.

15. I Jozua učini s njima mir, i zadade im vjeru da će ih ostaviti u životu; i zakleše im se knezovi od zbora.

16. Ali poslije tri dana kad uhvatiše vjeru s njima, čuše da su im susjedi i da žive usred njih.

17. Jer podjoše sinovi Izraelovi i dodjoše u gradove njihove treći dan; a gradovi im bijahu: Gabaon i Kafira i Berot i Karijat-Jarim.

18. I ne pobiše ih sinovi Izraelovi, jer im se knezovi od zbora zakleše Gospodinom Bogom Izraelovijem. Ali sav zbor vikaše na knezove.

19. Tada svi knezovi rekoše svemu zboru: mi smo im se zakleli Gospodinom Bogom Izraelovijem; za to sada ne možemo dirati u njih.

20. Učinimo im to, i ostavimo ih u životu, da ne dodje gnjev na nas radi zakletve kojom im se zaklesmo.

21. Još im rekoše knezovi: neka ostanu u životu, pa neka sijeku drva i nose vodu svemu zboru, kako im knezovi kazaše.

22. Po tom ih dozva Jozua i reče im govoreći: za što nas prevariste i reko-

ste: vrlo smo daleko od vas, kad eto živite usred nas?

23. Za to sada da ste prokleti i da ste do vijeka robovi i da sijećete drva i nosite vodu za dom Gospodina Boga mojega.

24. A oni odgovoriše Jozui i rekoše: doista je bilo javljeno slugama tvojim kako je zapovjedio Gospodin Bog tvoj Mojsiju sluzi svojemu da vam da svu ovu zemlju i da istrijebi sve stanovnike ove zemlje ispred vas; s toga se vrlo pobojasmo životu svojemu od vas i učinismo tako.

25. A sada eto smo ti u ruku; čini što misliš da je dobro i pravo da s nama učiniš.

26. I učini im tako i sačuva ih od ruku sinova Izraelovijeh, te ih ne pobiše.

27. I odredi ih Jozua u taj dan da sijeku drva i nose vodu zboru i za oltar Gospodinov do današnjega dana na mjestu koje izbere.

GLAVA 10.

A kad ču Adonizedek car Jeruzalemski da je Jozua uzeo Haj i raskopao ga, kao što je učinio s Jerihom i njegovijem carem, tako da je učinio i s Hajem i njegovijem carem, i da su Gabaonjani učinili mir s Izraelom i stoje usred njih,

2. Uplaši se vrlo; jer Gabaon bijaše velik grad kao kakav carski grad, i bijaše veći od Haja, i svi ljudi u njemu bijahu hrabri.

3. Za to posla Adonizedek car Jeruzalemski k Ohamu caru Hebronskom i k Faramu caru Jerimotskom i k Jafiji caru Lahiskom i k Dabiru caru Eglonskom, i poruči:

4. Hodite k meni, i pomozite mi da udarimo na Gabaon, jer učini mir s Jozuom i sa sinovima Izraelovim.

5. I skupi se i podje pet careva Amorejskih, car Jeruzalemski, car Hebronski, car Jerimotski, car Lahiski, car Eglonski, oni i sva vojska njihova, i stavši u òkō pod Gabaonom počeše ga biti.

6. Tada Gabaonjani poslaše k Jozui u òkō u Galgali i rekoše: nemoj dignuti ruku svojih sa sluga svojih; hodi brzo k nama, izbavi nas i pomozi nam, jer se skupiše na nas svi carevi Amorejski koji žive u gorama.

7. *I izide Jozua iz Galgale*, on i s njim *sav narod što bješe za boj*, svi junaci.

8. I Gospodin reče Jozui: ne boj ih se; jer ih dadoh tebi u ruke, ni jedan ih se ne će održati pred tobom.

9. I Jozua udari na njih iz nenada, išavši cijelu noć od Galgale.

10. I smete ih Gospodin pred Izraelom, koji ih ljuto pobi kod Gabaona, pa ih potjera putem kako se ide u Bethoron, i sjekoše ih do Azeke i do Macede.

11. A kad bježahu ispred Izraela i bijahu niz vrlet Bethoronsku, baci Gospodin na njih kamenje veliko iz neba dori do Azeke, te ginjahu: i više ih izgibe od kamenja gradnoga nego što ih po biše sinovi Izraelovi mačem.

12. Tada progovori Jozua Gospodinu, onaj dan kad Gospodin predade Amorejca sinovima Izraelovijem, i reče pred sinovima Izraelovijem: stani sunce nad Gabaonom, i mjeseče nad dolinom Ajalonskom.

13. I stade sunce i ustavi se mjesec, dokle se ne osveti narod neprijateljima svojim. Ne piše li to u knjizi istinitoga? I stade sunce nasred neba i ne naže k zapadu skoro za cio dan.

14. I ne bi takoga dana ni prije ni poslije, da Gospodin posluša glas čovječji, jer Gospodin vojeva za Izraela.

15. I vrati se Jozua i sav Izrael s njim u òkō u Galgalu.

16. A onijeh pet careva utekoše i sakriše se u pećinu kod Macede.

17. I dodje glas Jozui: nadje se pet careva sakrivenijeh u pećini kod Macede.

18. A Jozua reče: privalite veliko kamenje na vrata pećini, i namjestite ljude kod nje da ih čuvaju.

19. A vi ne stojte, nego gonite neprijatelje svoje i bijte ostatak njihov, ne dajte im da udju u gradove svoje, jer vam ih dade u ruke Gospodin Bog vaš.

20. A kad Jozua i sinovi Izraelovi prestaše biti ih u boju vrlo velikom, razbivši ih sa svijem, a koji ih ostaše živi, utekoše u tvrde gradove,

21. Vrati se sav narod zdravo u òkō k Jozui u Macedu, i niko ne mače jezikom svojim na sinove Izraelove, ni na jednoga.

22. Tada reče Jozua: otvorite vrata od one pećine, i izvedite k meni onijeh pet careva iz pećine.

23. I učiniše tako, i izvedoše k njemu onijeh pet careva iz pećine: cara Jeru-

zalemskoga, cara Hebronskoga, cara Jerimotskoga, cara Lahiskoga, cara Eglonskoga.

24. A kad izvedoše te careve k Jozui, sazva Jozua sve ljude Izraelce, i reče vojvodama od vojske koje bijahu išle s njim: pristupite i stanite nogama svojim na vratove ovijem carevima. I oni pristupiše i stadoše im na vratove nogama svojim.

25. A Jozua im reče: ne bojte se i ne plašite se; budite slobodni i hrabri, jer će tako učiniti Gospodin svijem neprijateljima vašim na koje zavojštite.

26. Po tom ih pobi Jozua i pogubi ih, i objesi ih na pet drveta, i ostaše viseći na drvetima do večera.

27. A o zahodu sunčanom zapovjedi Jozua te ih skidoše s drveta i baciše ih u pećinu, u koju se bijahu sakrili, i metnuše veliko kamenje na vrata pećini, koje osta ondje do danas.

28. Istoga dana uze Jozua i Macedu, i sve u njoj isiječe oštrijem mačem, i cara njezina i njih pobi, sve duše koje bjehu u njoj, ne ostavi ni jednoga živa; i učini s carem Macedskim kao što učini s carem Jerihonskim.

29. Po tom otide Jozua i sav Izrael s njim iz Macede na Lebnu, i stade biti Lebnu.

30. Pa i nju predade Gospodin u ruke Izraelu i cara njezina; i isiječe sve oštrijem mačem, sve duše koje bijahu u njoj, ne ostavi u njoj ni jednoga živa; i učini s carem njezinijem kao što učini s carem Jerihonskim.

31. Po tom otide Jozua i sav Izrael s njim iz Lebne na Lahis, i stade u òkō pred njim, i stade ga biti.

32. I Gospodin predade Lahis u ruke Izraelu, i on ga uze sjutradan, i isiječe sve oštrijem mačem, sve duše što bijahu u njemu, isto onako kako učini s Lebnom.

33. Tada dodje Horam car Gazerski u pomoć Lahisu; ali pobi Jozua njega i narod njegov da ne osta ni jedan živ.

34. Po tom podje Jozua i sav Izrael s njim iz Lahisa na Eglon, i stavši u òkō prema njemu udariše na nj;

35. I uzeše ga isti dan, i isjekoše sve oštrijem mačem; sve duše što bijahu u njemu pobi taj dan isto *onako kako učini s Lahisom.*

36. Po tom se podiže Jozua i sav Izrael s njim iz Eglona na Hebron, i stadoše ga biti;

37. I uzeše ga i isjekoše oštrijem mačem, i cara njegova i sve gradove njegove, sve duše što bijahu u njima; ne ostavi ni jednoga živa isto onako kako učini s Eglonom; zatr ga sa svijem dušama što bijahu u njemu.

38. Po tom se obrati Jozua i sav Izrael s njim na Dabir, i stade ga biti;

39. I uze ga i cara njegova i sve gradove njegove, i isjekoše ih oštrijem mačem i zgubiše sve duše što bijahu u njima; ne ostavi ni jednoga živa; kao što učini s Hebronom, tako učini s Dabirom i carem njegovijem, i kao što učini s Lebnom i carem njezinijem.

40. Tako pobi Jozua svu zemlju, gore i južnu stranu i ravnice i doline, i sve careve njihove; ne ostavi ni jednoga živa, nego sve duše žive zgubi, kao što bješe zapovjedio Gospodin Bog Izraelov.

41. I pobi ih Jozua od Kades-Barne do Gaze, i svu zemlju Gozensku do Gabaona.

42. A sve te careve i zemlju njihovu uze Jozua u jedan put; jer Gospodin Bog Izraelov vojevaše za Izraela.

43. Po tom se vrati Jozua i sav Izrael s njim u òkō u Galgalu.

GLAVA 11.

A kad to ču Jabin car Azorski, posla k Jobabu caru Madonskom i k caru Semeronskom i k caru Ahsafskom,

2. I k carevima koji bijahu na sjeveru u gorama i po ravnicama na jugu od Cenerota i u dolini i u Nafat-Doru na zapad,

3. Ka Hananejinu na istoku i zapadu, i Amorejinu i Hetejinu i Ferezejinu i Jebuzejinu u gorama, i k Hevejinu pod Hermonom u zemlji Masfi.

4. I izidoše oni i sva vojska njihova s njima, mnogi narod kao pijesak na brijegu morskom, i konji i kola mnoga veoma.

5. Svi ti carevi dogovoriše se i dodjoše, i stadoše zajedno u òkō na vodi Meromu, da udare na Izraela.

6. A Gospodin reče Jozui: ne boji ih se; jer sjutra u ovo doba ja ću učiniti te će svi biti pobijeni pred Izraelom; kor-

ma njihovijem ispresijecaj žile, i kola njihova popali ognjem.

7. I izide Jozua i sva vojska s njim na njih na vodu Merom iz nenada, i udariše na njih

8. I Gospodin ih dade u ruke Izraelu, te ih razbiše i tjeraše ih do Sidona velikoga i do vode Mazerefota i do polja Masfe na istok; i tako ih pobiše da ne ostaviše ni jednoga živa.

9. I učini im Jozua kako mu bješe zapovjedio Gospodin: konjma njihovijem ispresijeca žile i kola njihova popali ognjem.

10. I vrativši se Jozua u to vrijeme, uze Azor, i ubi cara njegova mačem; a Azor bješe prije glava svijem tijem carstvima.

11. I pobiše sve živo što bješe u njemu oštrijem mačem sijekući, te ne osta ništa živo; a Azor spališe ognjem.

12. I sve gradove onijeh careva i sve careve njihove uze Jozua i isiječe ih oštrijem mačem i pobi ih, kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodinov.

13. Ali ni jednoga grada koji osta u opkopima svojim ne popali Izrael, osim samoga Azora, koji spali Jozua.

14. A sav plijen iz tijeh gradova i stoku pograbiše za sebe sinovi Izraelovi; samo ljude sve isjekoše oštrijem mačem, te ih istrijebiše, ne ostaviše ništa živa.

15. Kako zapovjedi Gospodin Mojsiju sluzi svojemu, tako Mojsije zapovjedi Jozui, a Jozua tako učini; ništa ne izostavi od svega što bješe Gospodin zapovjedio Mojsiju.

16. I tako uze Jozua svu tu zemlju, gore i sav južni kraj i svu zemlju Gozensku, i ravnicu i polje, goru Izraelovu i ravnicu njegovu,

17. Od gore Alaka, koja se pruža k Seiru, do Bal-Gada u polju Libanskom, pod gorom Hermonom; i sve careve njihove zarobi i pobi ih i pogubi

18. Dugo vremena vojeva Jozua na te careve

19. Ne bi ni jednoga grada koji učini mir sa sinovima Izraelovijem, osim Heveja koji življahu u Gabaonu; sve ih uzeše ratom.

20. Jer od Gospodina bi, te otvrdnu srce njihovo da izidu u boj na Izraela, da bi ih potr'o i da im ne bi bilo milosti, nego da bi ih istrijebio, kao što bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju.

21. U to vrijeme dodje Jozua, te istrijebi Enacime iz gora, iz Hebrona, iz Dabira, iz Anaba i iz sve gore Judine i iz sve gore Izraelove, s gradovima njihovijem potr ih Jozua.

22. Ni jedan Enacim ne osta u zemlji sinova Izraelovih; samo u Gazi, u Getu i u Azotu ostaše.

23. Tako uze Jozua svu zemlju, kao što bješe kazao Gospodin Mojsiju; i dade je u našljedstvo Izraelu prema dijelovima njihovijem, po plemenima njihovijem. I zemlja počinu od rata.

GLAVA 12.

A ovo su carevi zemaljski koje pobiše sinovi Izraelovi i zemlju njihovu osvojiše s onu stranu Jordana k istoku, od potoka Arnona do gore Hermona i svu ravnicu k istoku:

2. Sehon car Amorejski koji stajaše u Hezebonu i vladaše od Aroera koji je na brijegu potoka Arnona, i od polovine potoka i polovinom Galada do potoka Jaboka, gdje je medja sinova Amonskih;

3. I od ravnice do mora Ceneretskoga k istoku, i do mora uz polje, do mora slanoga k istoku, kako se ide k Betsimotu, i s juga pod goru Fazgu;

4. I susjed mu Og car Bazanski, koji bješe ostao od Rafaja i sjedjaše u Astarotu i u Edraju,

5. I vladaše gorom Hermonom i Salehom i svijem Bazanom do medje Gesurske i Mahatske, i polovinom Galada do medje Sehona cara Hezebonskoga.

6. Njih pobi Mojsije sluga Gospodinov i sinovi Izraelovi; i tu zemlju dade Mojsije sluga Gospodinov u našljedstvo plemenu Rubenovu i plemenu Gadovu i polovini plemena Manasijina.

7. A ovo su carevi zemaljski koje pobi Jozua sa sinovima Izraelovijem s ovu stranu Jordana k zapadu, od Bal-Gada u polju Libanskom pa do gore Alaka kako se ide k Seiru; i tu zemlju dade Jozua plemenima Izraelovijem u našljedstvo prema dijelovima njihovijem,

8. Po gorama i po ravnicama, po poljima i po dolinama, i u pustinji i na južnom kraju, zemlju Hetejsku, Amorejsku i Hananejsku, Ferezejsku, Hevejsku i Jebuzejsku:

9. Car Jerihonski jedan; car Hajski do Betela jedan;
10. Car Jeruzalemski jedan; car Hebronski jedan;
11. Car Jerimotski jedan; car Lahiski jedan;
12. Car Eglonski jedan; car Gazerski jedan;
13. Car Dabirski jedan; car Gaderski jedan;
14. Car Hermanski jedan; car Heredski jedan;
15. Car od Lebne jedan; car Odulamski jedan;
16. Car Macedski jedan; car Betelski jedan;
17. Car Tafuanski jedan; car Oferski jedan;
18. Car Afečki jedan; car Saronski jedan;
19. Car Madonski jedan; car Azorski jedan;
20. Car Semeron-Meronski jedan; car Ahsafski jedan;
21. Car Tenački jedan; car Magedski jedan;
22. Car Kadeski jedan; car Jahananski kod Karmela jedan;
23. Car Dorski u Nafat-Doru jedan; car Gojimski u Galgalu jedan;
24. Car Terski jedan. Svega trideset i jedan car.

GLAVA 13.

A Jozua već bijaše star i vremenit. I reče mu Gospodin: ti si star i vremenit, a zemlje je ostalo vrlo mnogo da se osvoji.
2. Ovo je zemlja što je ostala: sve medje Filistejske i sva Gesurska,
3. Od Seora, koji je pred Egiptom, do medje Akaronske na sjever; to pripada Hananejima; pet kneževina Filistejskih, Gazejska, Azotska, Askalonska, Getejska i Akaronska, i Heveji;
4. S juga sva zemlja Hananejska i Mara, što pripada Sidoncima do Afeke, do medje Amorejske,
5. I zemlja Giblejska i sav Liban k istoku, od Bal-Gada pod gorom Hermonom pa do ulaska Ematskoga;
6. Sve koji žive u toj gori od Libana do vode Mazerefota, sve Sidonce ja ću otjerati ispred sinova Izraelovih; samo je razdijeli ždrijebom Izraelu u našljedstvo, kao što sam *ti zapovjedio.*
7. Razdijeli dakle tu zemlju u našljedstvo medju devet plemena i polovinu plemena Manasijina.
8. Jer s drugom polovinom pleme Rubenovo i Gadovo primiše svoj dio, koji im dade Mojsije s onu stranu Jordana k istoku, kako im dade Mojsije sluga Gospodinov,
9. Od Aroera koji je na brijegu potoka Arnona i grada nasred potoka, i svu ravnicu Medapsku do Dibona,
10. I sve gradove Sehona cara Amorejskoga, koji carova u Hezebonu, do medje sinova Amonovijeh,
11. I Galad i medju Gesursku i Mahatsku i svu goru Hermonsku i sav Bazan do Salehe;
12. Sve carstvo Ogovo u Bazanu, koji Og carova u Astarotu i Edraju i bješe ostao od Rafaja; a Mojsije ih pobi i istrijebi.
13. Ali Gesureja i Mahateja ne izagnaše sinovi Izraelovi, nego Gesureji i Mahateji ostaše medju Izraelom do danas.
14. Samo plemenu Levijevu ne dade našljedstva; žrtve ognjene Gospodina Boga Izraelova jesu našljedstvo njegovo, kao što mu je rekao.
15. A dade Mojsije plemenu sinova Rubenovijeh po porodicama njihovijem,
16. I medje im bjehu od Aroera koji je na brijegu potoka Arnona, i grad koji je na srijedi potoka, i sva ravan do Medabe,
17. Hezebon sa svijem gradovima svojim u ravni, Dibon i Bamot-Bal i Balmaon;
18. I Jasa i Cedimot i Mefat,
19. I Karijatajim i Sabama i Saratazar na gori kod doline,
20. I Bet-Fogor i Azedot-Fazga i Bet-Jezimot,
21. I svi gradovi u ravni, i sve carstvo Sehona cara Amorejskoga, koji carova u Hezebonu, kojega ubi Mojsije s knezovima Madijanskim, Hevejem i Recemom i Surom i Hurom i Rebom, knezovima Sehonovijem, koji življahu u onoj zemlji.
22. I Balama sina Beorova vrača ubiše sinovi Izraelovi mačem s drugima pobijenijem.
23. I bjehu medje sinova Rub-

jeh Jordan s medjama svojim. To je našljedstvo sinova Rubenovijeh po porodicama njihovijem, gradovi i sela njihova.

24. I dade Mojsije plemenu Gadovu, sinovima Gadovijem po porodicama njihovijem,

25. I bjehu im medje Jazer i svi gradovi Galadski i polovina zemlje sinova Amonovijeh do Aroera koji je prema Rabi,

26. I od Hezebona do Ramot-Masfe i Betonima, i od Manaima do medje Dabirske;

27. I u dolini Bet-Aran i Bet-Nemra i Sokot i Safon; ostatak carstva Sehona cara Hezebonskoga, Jordan i medja njegova do kraja mora Ceneretskoga s onu stranu Jordana na istok.

28. To je našljedstvo sinova Gadovijeh po porodicama njihovijem, gradovi i sela njihova.

29. I dade Mojsije polovini plemena Manasijina, i dobi polovina plemena sinova Manasijinih po porodicama svojim;

30. Medja im bješe od Manaima, sav Bazan, sve carstvo Oga cara Bazanskoga, i sva sela Jairova, što su u Bazanu, šezdeset gradova,

31. I polovina Galada, i Astarot i Edraj, gradovi carstva Ogova u Bazanu, dopadoše sinovima Mahira sina Manasijina, polovini sinova Mahirovijeh po porodicama njihovijem.

32. To je što razdijeli u našljedstvo Mojsije u polju Moapskom s onu stranu Jordana prema Jerihu na istoku.

33. A plemenu Levijevu ne dade Mojsije našljedstva; Gospodin je Bog Izraelov njihovo našljedstvo, kao što im je rekao.

GLAVA 14.

Ovo je što dobiše u našljedstvo sinovi Izraelovi u zemlji Hananskoj, što razdijeliše u našljedstvo Eleazar svećenik i Jozua sin Nunov i poglavari porodica otačkih po plemenima sinova Izraelovih,

2. Ždrijebom dijeleći im našljedstvo, kao što zapovjedi Gospodin preko Mojsija. medju devet plemena i polovinu plemena.

3. Jer Mojsije dade našljedstvo dvjema *plemenima i polovini* plemena s onu stranu Jordana, a Levitima ne dade našljedstva medju njima.

4. Jer sinova Josipovijeh bjehu dva plemena: Manasijino i Efraimovo, i Levitima ne dadoše dijela u zemlji, osim gradova u kojima će živjeti i podgradja njihovijeh za stoku njihovu i za blago njihovo.

5. Kako bješe zapovjedio Gospodin Mojsiju, tako učiniše sinovi Izraelovi i podijeliše zemlju

6. A sinovi Judini dodjoše k Jozui u Galgali, i reče mu Kaleb sin Jefonijin Cenezej: ti znaš šta je kazao Gospodin Mojsiju sluzi Božijemu za me i za te u Kades-Barni.

7. Bilo mi je četrdeset godina kad me posla Mojsije sluga Gospodinov iz Kades-Barne da uhodim zemlju, i javih mu stvar, kako mi je bilo u srcu.

8. A braća moja, što idoše sa mnom, uplašiše srce narodu; ali se ja jednako držah Gospodina Boga svojega.

9. I zakle se Mojsije onaj dan govoreći: zaista, zemlja po kojoj si hodio nogama svojima, dopašće tebi u našljedstvo i sinovima tvojim do vijeka; jer si se sa svijem držao Gospodina Boga mojega.

10. A sada, eto, sačuva me Gospodin u životu, kao što je rekao; ima već četrdeset i pet godina kako to reče Gospodin Mojsiju, kad Izrael idjaše po pustinji; i sad, eto, imam danas osamdeset i pet godina.

11. I danas sam jošte krjepak, kao što sam bio kad me je Mojsije slao; krjepost mi je i sad onaka kaka je bila onda za boj i da odlazim i dolazim.

12. Za to daj mi sada ovu goru, za koju je govorio Gospodin u onaj dan; jer si čuo u onaj dan da su ondje Enacimi i gradovi veliki i tvrdi; da ako bude Gospodin sa mnom, te ih istjeram, kao što je Gospodin kazao.

13. I Jozua ga blagoslovi, i dade Hebron Kalebu sinu Jefonijinu u našljedstvo.

14. Za to pripade Hebron Kalebu sinu Jefonijinu Cenezeju u našljedstvo do današnjega dana, jer se jednako držao Gospodina Boga Izraelova.

15. A ime Hebronu bijaše predje Karijat-Arba, a Arba bijaše velik čovjek medju Enacimima. I zemlja počinu od rata.

GLAVA 15.

A ovo bješe dio sinova Judinijeh po porodicama njihovijem: uz medju Edomsku, pustinja Sin k jugu na kraju južne strane;

2. I bješe im južna medja od kraja slanoga mora, od zaliva koji ide k jugu;

3. A otuda ide na jug na brdo Akrabim, prelazi preko Sina, i pruža se od juga na Kades-Barnu, i dopire do Ezrona, a otuda ide na Adar i savija se na Karku;

4. Otuda idući do Azemone izlazi na potok Egipatski, i kraj toj medji udara u more. To vam je južna medja.

5. A medja k istoku slano more do kraja Jordana: a medja sa sjeverne strane od zaliva morskoga, od kraja Jordana;

6. Odatle ide ta medja na Bet-Haglu, i pruža se od sjevera do Bet Arabe; i odatle ide ta medja na kamen Boena sina Rubenova;

7. Odatle ide ta medja do Debere od doline Ahora, i na sjever ide na Galgalu, prema brdu Adomimskom na južnoj strani potoka; po tom ide ta medja do vode En-Semesa, i udara u studenac Rogel;

8. Odatle ide ta medja preko doline sinova Enomovijeh pokraj Jebuzeja s juga, a to je Jeruzalem; otuda ide medja na vrh gore koja je prema dolini Enomu k zapadu i koja je na kraj doline Rafajske k sjeveru;

9. Po tom se savija medja s vrha te gore k izvoru vode Neftoje i izlazi na gradove u gori Efronu; a odatle se pruža medja do Bala, a to je Karijat-Jarim;

10. Po tom ide medja od Bala na zapad ka gori Seiru, i ide pokraj gore Jarima sa sjevera, a to je Hezlon, i spušta se na Bet-Sames, i dolazi do Tamne;

11. I ide medja pokraj Akarona k sjeveru, i dopire do Sehrona, i ide preko gore Bala i pruža se do Jebnejela, i izlazi ta medja na more.

12. A medja je zapadna pokraj velikoga mora i njegovijeh medja. To su medje sinova Judinijeh u naokolo po porodicama njihovijem.

13. A Kalebu sinu Jefonijinu dade Jozua dio medju sinovima Judinijem, kao što mu zapovjedi Gospodin: Karijat-Arbu, a Arba je bio otac Enakov, i to je Hebron;

14. I *odatle izagna Kaleb tri sina Enakova*: Sezaja i Ahimana i Tolmaja sinove Enakove.

15. I odatle otide na Dabirane; a Dabir se prije zvaše Karijat-Sefer.

16. I reče Kaleb: ko savlada Karijat-Sefer i uzmeg a, daću mu za ženu Aksu kćer svoju.

17. I uze ga Otonijel sin Cenezov, brat Kalebov; i dade mu Aksu kćer svoju za ženu.

18. I kad polažaše, nagovaraše ga da ište polje u oca njezina; pa skoči s magarca. A Kaleb joj reče: što ti je?

19. A ona reče: daj mi dar; kad si mi dao suhe zemlje, daj mi i izvora vodenijeh. I dade joj izvore gornje i izvore donje.

20. Ovo je našljedstvo plemena sinova Judinijeh po porodicama njihovijem:

21. Ovo su gradovi po krajevima plemena sinova Judinijeh, duž medje Edomske k jugu: Kabzejel i Eder i Jagur,

22. I Cina i Dimona i Adada,

23. I Kades i Azor i Jetnam,

24. Zif i Telem i Balot,

25. I Azor-Adata i Kariot; Hezron je Asor;

26. Amam i Samam i Molada,

27. I Azer-Gada i Hasemon i Bet-Felet,

28. I Bazer-Sual i Bersabeja i Baziotija,

29. Bala i Jim i Ezem,

30. I Eltolad i Cezil i Harma,

31. I Siceleg i Medemena i Sensena,

32. I Lebaot i Selim i Aen i Remon; svega dvadeset i devet gradova sa selima svojim.

33. U ravni Estaol i Sareja i Azena,

34. I Zanoje i En-Ganim, Tafuja i Enaim,

35. Jerimot i Adulam, Soho i Azeka,

36. I Sarajim i Aditajim i Gedera i Gederotajim; četrnaest gradova sa selima svojim.

37. Sanan i Hadasa i Magdal-Gad,

38. I Delean i Mazefa i Jektel,

39. Lahis i Baskat i Eglon,

40. I Hebon i Leheman i Cetlis,

41. I Giderot, Bet-Dagon, i Nama i Maceda; šesnaest gradova sa selima svojim.

42. Labana i Eter i Azan,

43. I Jefta i Ezna i Nezib,

44. I Ceila i Ahzib i Mareza; devet gradova sa selima svojim.

45. Akaron sa selima i zaseocima;

46. Od Akarona do mora sve što je pokraj Azota sa selima svojim;
47. Azot sa selima i zaseocima, Gaza sa selima i zaseocima do potoka Egipatskoga i do velikoga mora s medjama.
48. A u gori: Samir i Jeter i Sokot,
49. I Dana i Karijat-Sena, a to je Dabir,
50. I Anab i Istemo i Anim,
51. I Gozen i Olon i Gilo; jedanaest gradova sa selima svojim.
52. Arab i Ruma i Ezan,
53. I Janum i Bet-Tafuja i Afeka,
54. I Atmata i Karijat-Arba, a to je Hebron, i Sior; devet gradova sa selima svojim.
55. Maon, Karmel i Zif i Jota,
56. Jezrael i Jukadan i Zanoje,
57. Akajin, Gaba i Tamna; deset gradova sa selima svojim.
58. Halhul, Besur i Gedor,
59. I Maret i Bet-Anot i Eltekon; šest gradova sa selima svojim.
60. Karijat-Bal, to je Karijat-Jarim, i Areba; dva grada sa selima svojim.
61. U pustinji: Bet-Araba, Medin i Sahaha,
62. I Nebzan i grad soni, i Engadije, šest gradova sa selima svojim.
63. A Jebuzeje koji življahu u Jeruzalemu ne mogoše istjerati sinovi Judini; za to ostaše Jebuzeji sa sinovima Judinijem u Jeruzalemu do danas.

GLAVA 16.

I dopade dio sinovima Josipovijem od Jordana kod Jeriha, od vode Jerihonske k istoku, na pustinju koja ide od Jeriha na goru Betelsku,
2. A od Betela ide na Luzu i dolazi do medje Arhijske do Atarota,
3. Po tom ide na zapad do medje Jefletske pa do medje donjega Bet-Horona i do Gazera, i izlazi na more.
4. Tako dobiše našljedstvo sinovi Josipovi, Manasija i Efraim.
5. A bješe medja sinovima Efraimovijem, po porodicama njihovijem, bješe medja našljedstva njihova k istoku Atarot-Adar do gornjega Bet-Horona,
6. I izlazi medja na more kod Mahmetada sa sjeverne strane, pa se obrće medja k istoku do Tanat-Sela, i prolazi s istoka do Janoja,
7. *Po tom* slazi od Janoja do Atarota i Narate, i došavši do Jeriha udara u Jordan.
8. Od Tafuje ide medja k istoku do potoka Kane i izlazi na more. To je našljedstvo plemena sinova Efraimovijeh po porodicama njihovijem.
9. A gradovi bijahu odvojeni sinovima Efraimovijem u našljedstvu sinova Manasijinih, svi gradovi sa selima svojim.
10. A ne izagnaše Hananejina koji življaše u Gazeru; za to ostaše Hananeji medju sinovima Efraimovijem do danas plaćajući danak.

GLAVA 17.

I dopade dio plemenu Manasijinu, a on bješe prvenac Josipov; Mahiru prvencu Manasijinu ocu Galadovu, jer bješe čovjek junak, za to mu dopade Galad i Bazan;
2. Dobiše dio i ostali sinovi Manasijini po porodicama svojim, sinovi Abijezerovi, i sinovi Helekovi, i sinovi Ezrijelovi, i sinovi Sehemovi, i sinovi Heferovi, i sinovi Semidini. To su sinovi Manasije sina Josipova, ljudi po porodicama svojim.
3. A Salfad sin Hefera sina Galada sina Mahira sina Manasijina nije imao sinova nego kćeri; i ovo su imena kćerima njegovijem: Mala i Noja, Hegla, Melha i Tersa.
4. I one dodjoše pred Eleazara svećenika, i pred Jozuu sina Nunova i pred knezove, i rekoše: Gospodin je zapovjedio Mojsiju da nam se dade našljedstvo medju braćom našom. I dade im *Jozua* po zapovijesti Gospodinovoj našljedstvo medju braćom oca njihova.
5. I dopade Manasiji deset dijelova, osim zemlje Galadske i Bazanske, koje su s onu stranu Jordana.
6. Jer kćeri Manasijine dobiše našljedstvo medju sinovima njegovijem, a zemlja Galadska dopade drugim sinovima Manasijinim.
7. A medja Manasijina bješe od Asera k Mahmetadu, koji je prema Sihemu, potom ide ta medja na desno k stanovnicima En-Tafujskim.
8. Manasijina je zemlja Tafujska, ali Tafuja na medji Manasijinoj pripada sinovima Efraimovijem.
9. Odatle slazi medja na potok Kanu, s južne strane toga potoka; i gradovi

su Efraimovi medju gradovima Manasijinim; a medja je Manasijina sa sjeverne strane potoka i izlazi na more.

10. S juga je Efraimovo, a sa sjevera Manasijino, a more im je medja; i s Aserom graniče na sjeveru a s Isaharom na istoku.

11. Jer je Manasijino u plemenu Isaharovu i Aserovu: Bet-San sa selima svojim, i Jeblam sa selima svojim, i Dorani sa selima svojim, i En-Dorani sa selima svojim, i Tenačani sa selima svojim, i Magedjani sa selima svojim; ta tri kraja.

12. Ali sinovi Manasijini ne mogoše izagnati *Hananeja* iz tijeh gradova, nego Hananeji stadoše živjeti u toj zemlji.

13. Ali kad ojačaše sinovi Izraelovi, udariše danak na Hananeje, ali ih ne izagnaše.

14. A sinovi Josipovi rekoše Jozui govoreći: za što si nam dao u našljedstvo jedan dio i jedno uže, kad je nas množina i Gospodin nas je blagoslovio dovle?

15. A Jozua im reče: kad vas je množina, idite u šumu, i ondje okrčite sebi u zemlji Ferezejskoj i Rafajskoj, ako vam je tijesna gora Efraimova.

16. A sinovi Josipovi rekoše: ne će nam biti dosta ova gora; a svi Hananeji koji žive u dolini imaju gvozdena kola, i oni koji su u Bet-Sanu i u selima njegovijem i oni koji su u dolini Jezraelskoj.

17. A Jozua reče domu Josipovu, Efraimu i Manasiji, govoreći: velik si narod i silan si, ne ćeš imati jednoga dijela.

18. Nego gora neka bude tvoja; ako je šuma, isijeci je, pak ćeš imati medje njezine; jer ćeš izagnati Hananeje, ako i imaju gvozdena kola, ako i jesu jaki.

GLAVA 18.

I sabra se sav zbor sinova Izraelovijeh u Silo, i ondje namjestiše šator od sastanka, po što pokoriše zemlju.

2. Ali još bijaše sinova Izraelovijeh sedam plemena, kojima ne bi dato našljedstvo.

3. I Jozua reče sinovima Izraelovijem: dokle ćete oklijevati, te ne idete i uzmete zemlju koju vam je dao Gospodin Bog otaca vaših?

4. Izberite izmedju sebe po tri čovjeka iz svakoga plemena, pa neka se dignu i prodju zemlju, i neka je prepišu na našljedstva svoja, pa onda neka dodju k meni.

5. I neka je razdijele na sedam dijelova; Juda će ostati u svojim medjama s juga, i dom će Josipov ostati u medjama svojim sa sjevera.

6. A vi prepišite zemlju na sedam dijelova, i donesite amo k meni, da bacim ždrijeb za plemena vaša ovdje pred Gospodinom Bogom našim.

7. Jer Leviti nemaju dijela medju vama, jer je svećenstvo Gospodinovo njihovo našljedstvo; a Gad i Ruben i polovina plemena Manasijina primiše našljedstvo svoje s onu stranu Jordana na istoku, koje im dade Mojsije sluga Gospodinov.

8. Tada ustaše ljudi i podjoše; a Jozua zapovjedi ljudima koji otidoše da prepišu zemlju govoreći: idite i prodjite zemlju i prepišite je, pa onda dodjite k meni, te ću baciti ždrijeb za vas ovdje pred Gospodinom u Silu.

9. I otidoše ljudi i prodjoše zemlju, i prepisaše je u knjigu selo po selo na sedam dijelova; po tom se vratiše k Jozui u òkō u Silo.

10. I Jozua baci ždrijeb za njih u Silu pred Gospodinom, i ondje podijeli Jozua zemlju medju sinove Izraelove po dijelovima njihovijem.

11. I izide ždrijeb za pleme sinova Benjaminovijeh po porodicama njihovijem, i dodje medja dijela njihova medju sinove Judine i sinove Josipove.

12. I bi im medja sa sjevera od Jordana, i ona ide pokraj Jeriha sa sjevera i pruža se na goru k zapadu, i izlazi u pustinju Bet-Aven;

13. A odatle ide ta medja do Luze, s južne strane Luzi, a to je Betel, i slazi do Atarot-Adara pokraj gore koja je s juga Bet-Horonu donjemu.

14. Otuda izlazi medja i savija se pokraj mora, k jugu od gore koja je prema Bet-Horonu na jug, i izlazi na Karijat-Bal, a to je Karijat-Jarim, grad sinova Judinijeh. To je zapadna strana.

15. A južna strana od kraja Karijat-Jarima, i izlazi ta medja k zapadu, pa ide na izvor vode Neftoje,

16. I slazi ta medja na kraj gore koja je prema dolini sina Enomova a u òdo-

lini Rafajskoj k zapadu, i ide preko doline Enomove pokraj Jebuzeja k jugu, i slazi na izvor Rogel;

17. Po tom se obrće od sjevera i ide na En-Semes, a otuda ide na Galilot, koji je prema gori Adomimskoj, i slazi na kamen Boena sina Rubenova;

18. Otuda ide stranom koja je prema Arabi k sjeveru i slazi u Arabu;

19. Po tom ide pokraj Bet-Hagle k sjeveru i udara u zaliv slanoga mora sa sjeverne strane do kraja Jordana na jugu. To je južna medja.

20. A Jordan je medja s istočne strane. To je našljedstvo sinova Benjaminovijeh s medjama njihovijem u naokolo po porodicama njihovijem.

21. A gradovi plemena sinova Benjaminovijeh po porodicama njihovijem jesu: Jeriho i Bet-Hagla i Emek-Kazis,

22. I Bet-Araba i Samarajim i Betel,

23. I Avim i Afara i Ofera,

24. I Hefar-Emona i Ofnija i Gabeja; dvanaest gradova sa selima svojim;

25. Gabaon i Rama i Berot,

26. I Mesfa i Kafara i Amoza,

27. I Recem i Jarefel i Tarela,

28. I Sela, Elef i Jebus, a to je Jeruzalem, Gabat, Karijat; četrnaest gradova sa selima svojim. To je našljedstvo sinova Benjaminovijeh po porodicama njihovijem.

GLAVA 19.

Po tom izide drugi ždrijeb za Šimuna, pleme sinova Šimunovijeh po porodicama njihovijem, i bi našljedstvo njihovo usred našljedstva sinova Judinijeh.

2. I dopade im u našljedstvo Ber-Sabeja i Sabeja i Molada,

3. I Hazer-Sual i Bala i Azem,

4. Eltolad i Betul i Harma,

5. I Siceleg i Bet-Marhabot i Azer-Suza,

6. I Bet-Lebaot i Sarohen; trinaest gradova sa selima svojim;

7. Ajin, Remon i Atar i Azan, četiri grada sa selima svojim;

8. I sva sela što bijahu oko tijeh gradova dori do Balat-Bera, a to je Ramat južni. To je našljedstvo plemena sinova Šimunovijeh po porodicama njihovijem.

9. *Od dijela sinova Judinijeh dopade našljedstvo sinovima* Šimunovijem, jer dio sinova Judinijeh bijaše velik za njih, za to sinovi Šimunovi dobiše našljedstvo na njihovu našljedstvu.

10. Po tom izide treći ždrijeb za sinove Zabulonove po porodicama njihovijem; i medja našljedstvu njihovu bi do Sarida.

11. A odatle ide medja njihova pokraj mora na Meralu, i dopire do Debazeta, i ide na potok koji je prema Jekonamu,

12. Pa se okreće od Sareda na istok do medje Kezelet-Taborske, i ide na Daberet i izlazi do Jafije;

13. Otuda ide opet k istoku do Get-Hefera, a to je Ta-Kazim, i izlazi na Remon-Amtar, a to je Noja;

14. Otuda se savija medja k sjeveru na Hanaton, i izlazi u dolinu Jeftahel,

15. S Katetom i s Nalolom i Semeronom i Jeralom i Betlemom, dvanaest gradova sa selima svojim.

16. To je našljedstvo sinova Zabulonovijeh po porodicama njihovijem, to su gradovi i sela njihova.

17. Za Isahara izide ždrijeb četvrti, za sinove Isaharove po porodicama njihovijem;

18. A medja im bi: Jezrael i Kazalot i Sunem,

19. I Hafarajim i Seon i Anaharat,

20. I Rabot i Cezion i Abes,

21. I Ramet i En-Ganim i En-Hada i Bet-Fezes,

22. A otuda ide medja na Tabor i na Sehezimu i Bet-Sames, i udara u Jordan; šesnaest gradova sa selima svojim.

23. To je našljedstvo plemena sinova Isaharovijeh po porodicama njihovijem; to su gradovi i sela njihova.

24. Po tom izide ždrijeb peti za pleme sinova Aserovijeh po porodicama njihovijem,

25. I medja im bi: Halkat i Halija i Beten i Aksaf,

26. I Elmeleh i Amad i Mesal, i pruža se do Karmela k moru i do Sihor-Labanata,

27. I odatle se savija k istoku na Bet-Dagon, i dopire do Zabulona i do doline Jeftahela k sjeveru, i do Bet-Emeka i Nehijela, i ide do Kabula na lijevo;

28. I Hebron i Rohob i Hamon i Kana dori do Sidona velikoga;

29. Otuda se savija medja na Hormu i do tvrdoga grada Tira, a otuda se sa-

vija na Hosu i izlazi na more pokraj dijela Ahzipskoga;

30. I Ama i Afek i Rohob; dvadeset i dva grada sa selima svojim.

31. To je našljedstvo plemena sinova Aserovijeh po porodicama njihovijem, to su gradovi i sela njihova.

32. Za sinove Neftalijeve izide ždrijeb šesti, za sinove Neftalijeve po porodicama njihovijem,

33. I medja im bi od Helefa i od Elona do Sananima, i od Adami-Neceba i Jebnaela do Lekuma, i izlazi na Jordan;

34. Po tom se obrće medja na zapad k Azanot-Taboru, i ide na Hukuku, i dopire do Zabulona s juga i do Asera sa zapada i do Jude na Jordanu s istoka;

35. A tvrdi su gradovi: Asedim, Ser i Emat, Rekat i Ceneret,

36. I Edema i Arama i Azor,

37. I Cedes i Edraj i En-Hazor,

38. I Jeron Magdalel, Horem i Bet-Anat i Bet-Sames; devetnaest gradova sa selima svojim.

39. To je našljedstvo plemena sinova Neftalijevijeh po porodicama njihovijem, to su gradovi sa selima svojim.

40. Sedmi ždrijeb izide za pleme sinova Danovijeh po porodicama njihovijem,

41. I medja našljedstvu njihovu bi Sara i Estaol i Hir-Semes,

42. I Selebin i Ajalon i Jetela,

43. I Elon i Temna i Akron,

44. I Elteka i Gebeton i Balat,

45. I Jud i Bane-Barah i Get-Remon,

46. I Me-Jarkon i Arekon s medjama svojim prema Jopi.

47. Ali medje sinova Danovijeh izidoše male za njih; za to izidoše sinovi Danovi i udariše na Lezem i uzeše ga i pobiše oštrijem mačem i osvojiše ga, i naseliše se u njemu, i Lezem prozvaše Dan po imenu Dana oca svojega.

48. To je našljedstvo plemena sinova Danovijeh po porodicama njihovijem; to su gradovi i sela njihova.

49. A kad podijeliše zemlju po medjama njezinijem, dadoše sinovi Izraelovi našljedstvo Jozui sinu Nunovu medju sobom.

50. Po zapovijesti Gospodinovoj dadoše mu grad koji zaiska, Tamnat-Saru u gori Efraimovoj; a on *sagradi grad* i naseli *se u njemu.*

51. To su našljedstva koja Eleazar svećenik i Jozua sin Nunov i glavari porodica otačkih u plemenima sinova Izraelovijeh podijeliše ždrijebom u Silu pred Gospodinom na vratima šatora od sastanka; i tako podijeliše zemlju.

GLAVA 20.

Po tom reče Gospodin Jozui govoreći:

2. Kaži sinovima Izraelovijem i reci: odredite gradove za utočišta, za koje sam vam govorio preko Mojsija,

3. Da onamo uteče krvnik koji ubije koga nehotice, ne misleći, da vam budu utočišta od osvetnika.

4. Pa kad ko uteče u koji od tijeh gradova, neka stane pred vratima gradskim i neka kaže starješinama onoga grada stvar svoju, pa neka ga prime k sebi, i dadu mu mjesto da sjedi kod njih.

5. I ako dodje za njim osvetnik, neka mu ne dadu krvnika u ruke, jer je nehotice ubio bližnjega niti je prije mrzio na nj.

6. Nego neka sjedi u gradu onom dokle ne stane pred zbor na sud, do smrti poglavara svećeničkoga koji bude onda, tada neka se krvnik vrati i ide u svoj grad i svojoj kući, u grad iz kojega je utekao.

7. I odijeliše Cedes u Galileji u gori Neftalijevoj i Sihem u gori Efraimovoj i Karijat-Arbu, to je Hebron, u gori Judinoj.

8. A preko Jordana od Jeriha na istok odrediše Bozor u pustinji, u ravni, od plemena Rubenova, i Ramot u Galadu od plemena Gadova, i Gaulan u Bazanu od plemena Manasijina.

9. To su gradovi odredjeni svijem sinovima Izraelovijem i došljaku koji se bavi medju njima, da uteče u njih ko god ubije koga nehotice i da ne pogine od ruke osvetnikove dokle ne stane pred zbor.

GLAVA 21.

Tada dodjoše glavari otačkih porodica Levitskih k Eleazaru svećeniku i k Jozui sinu Nunovu i glavarima porodica otačkih u plemenima sinova Izraelovijeh,

2. I rekoše im u Silu u zemlji Hanan-skoj govoreći: Gospodin je zapovjedio preko Mojsija da nam se dadu gradovi

gdje ćemo živjeti i podgradja njihova za stoku našu.

3. I dadoše sinovi Izraelovi Levitima od našljedstva svojega po zapovijesti Gospodinovoj ove gradove i podgradja njihova:

4. Izide ždrijeb za porodice Katove; i dopade sinovima Arona svećenika izmedju Levita ždrijebom trinaest gradova od plemena Judina i od plemena Simunova i od plemena Benjaminova.

5. A ostalijem sinovima Katovijem dopade ždrijebom deset gradova od porodica plemena Efraimova i od plemena Danova i od polovine plemena Manasijina.

6. A sinovima Gersonovijem dopade ždrijebom od porodica plemena Isaharova i od plemena Aserova i od plemena Neftalijeva i od polovine plemena Manasijina u Bazanu trinaest gradova;

7. Sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem od plemena Rubenova i od plemena Gadova i od plemena Zabulonova dvanaest gradova.

8. Dadoše dakle sinovi Izraelovi Levitima te gradove i podgradja njihova ždrijebom, kao što bješe zapovjedio Gospodin preko Mojsija.

9. I dadoše od plemena sinova Judinijeh i od plemena sinova Šimunovijeh ove gradove koji se kazuju po imenu;

10. I dopade sinovima Aronovijem od porodica Katovijeh izmedju sinova Levijevih, za koje pade prvi ždrijeb,

11. Njima dopade: Karijat-Arba, a Arba je otac Enakov, a taj je grad Hebron u gori Judinoj, s podgradjem svojim u naokolo.

12. A polje oko toga grada i sela njegova dadoše Kalebu sinu Jefonijinu u našljedstvo.

13. Dadoše dakle sinovima Arona svećenika grad za utočište krvniku Hebron s podgradjem, i Lobnu s podgradjem,

14. I Jeter s podgradjem, i Estemo s podgradjem,

15. I Holon s podgradjem, i Dabir s podgradjem,

16. I Ajin s podgradjem, i Jetu s podgradjem, i Bet-Sames s podgradjem: devet gradova od ta dva plemena.

17. A od plemena Benjaminova Gabaon s podgradjem, i Gabaju s podgradjem.

18. Anatot s podgradjem, i Almon s podgradjem: četiri grada.

19. Svega gradova sinova Arona svećenika trinaest gradova s podgradjima.

20. A porodicama sinova Katovijeh, Levitima, što ih još bješe od sinova Katovijeh, dopadoše na njihov ždrijeb gradovi od plemena Efraimova;

21. Dopade im grad za utočište krvniku Sihem s podgradjem u gori Efraimovoj, i Gazer s podgradjem,

22. I Cipsajim s podgradjem, i Bet-Horon s podgradjem: četiri grada;

23. A od plemena Danova: Elteko s podgradjem, Gabaton s podgradjem,

24. Ajalon s podgradjem, Get-Remon s podgradjem: četiri grada;

25. A od polovine plemena Manasijina: Tanah s podgradjem i Get-Remon s podgradjem: dva grada.

26. Svega deset gradova s podgradjima dadoše porodicama sinova Katovijeh ostalijem.

27. A sinovima Gersonovijem izmedju porodica Levitskih *dadoše* od polovine plemena Manasijina grad za utočište krvniku Gaulon u Bazanu s podgradjem, i Bozram s podgradjem: dva grada;

28. A od plemena Isaharova: Cezion s podgradjem, Daberet s podgradjem,

29. Jaramot s podgradjem, En-Ganim s podgradjem: četiri grada;

30. A od plemena Aserova: Mazal s podgradjem, Abdon s podgradjem;

31. Helkat s podgradjem, i Rohob s podgradjem: četiri grada;

32. A od plemena Neftalijeva grad za utočište krvniku Cedes u Galileji s podgradjem, i Hamot-Dor s podgradjem, i Kartan s podgradjem: tri grada.

33. Svega gradova sinova Gersonovijeh po porodicama njihovijem trinaest gradova s podgradjima.

34. A porodicama sinova Merarijevih, ostalijem Levitima, *dadoše* od plemena Zabulonova Jeknam s podgradjem, Kartu s podgradjem,

35. Damnu s podgradjem, Nalol s podgradjem: četiri grada;

36. A od plemena Rubenova: Bozor s podgradjem, i Jazer s podgradjem,

37. Kedimot s podgradjem, i Mefat s podgradjem: četiri grada;

38. A od plemena Gadova: grad za

utočište krvniku Ramot u Galadu s podgradjem, i Manajim s podgradjem,

39. Hezebon s podgradjem, Jazer s podgradjem: svega četiri grada.

40. Sve ove gradove *dadoše* sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem, što još bijahu izmedju porodica Levitskih; i dodje na ždrijeb njihov dvanaest gradova.

41. Svega gradova Levitskih u nasljedstvu sinova Izraelovijeh bješe četrdeset i osam gradova s podgradjima.

42. A svi gradovi imaju svoja podgradja u naokolo; tako je u svakoga grada.

43. Tako dade Gospodin Izraelu svu zemlju, za koju se zakle ocima njihovijem da će im je dati, i naslijediše je i naseliše se u njoj.

44. I umiri ih Gospodin od svuda u naokolo, kao što se zakleo ocima njihovijem; i niko se ne održa pred njima od svijeh neprijatelja njihovijeh; sve neprijatelje njihove predade im Gospodin u ruke.

45. Ništa ne izosta od svega dobra što bješe obrekao Gospodin domu Izraelovu; sve se zbi.

GLAVA 22.

Tada sazva Jozua sinove Rubenove i sinove Gadove i polovinu plemena Manasijina,

2. I reče im: vi držaste sve što vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodinov, i slušaste glas moj u svemu što sam vam zapovijedao.

3. Ne ostaviste braće svoje dugo vremena, do ovoga dana, i dobro čuvaste zapovijest Gospodina Boga svojega.

4. A sada Gospodin je Bog vaš smirio braću vašu, kako im je rekao; sada dakle vratite se i idite u šatore svoje u zemlju našljedstva svojega, koju vam je dao Mojsije sluga Gospodinov s onu stranu Jordana.

5. Samo pazite dobro da vršite zapovijest i zakon, što vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodinov, da ljubite Gospodina Boga svojega i da hodite svijem putovima njegovijem, i čuvate zapovijesti njegove i držite ih se, i da mu služite svijem srcem svojim i svom dušom svojom.

6. I blagoslovi ih Jozua, i otpusti ih da idu u svoje šatore.

7. A *polovini plemena Manasijina* bješe dao Mojsije *našljedstvo* u Bazanu, a drugoj polovini dade Jozua s braćom njihovom s ovu stranu Jordana k zapadu. I otpuštajući ih Jozua u šatore njihove blagoslovi ih,

8. I reče im govoreći: s velikim blagom vraćate se u šatore svoje, sa stokom vrlo mnogom, sa srebrom i zlatom i mjedju i gvoždjem i odijelom vrlo mnogim; podijelite plijen od neprijatelja svojih s braćom svojom.

9. I vrativši se sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina otidoše od sinova Izraelovijeh iz Sila, koji je u zemlji Hananskoj, idući u zemlju Galadsku, u zemlju našljedstva svojega, koju naslijediše, kako bješe Gospodin zapovjedio preko Mojsija.

10. A kad dodjoše na medju Jordansku u zemlji Hananskoj, načiniše sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina oltar ondje na Jordanu, oltar velik i naočit.

11. I čuše sinovi Izraelovi gdje se govori: gle, sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina načiniše oltar prema zemlji Hananskoj na medji Jordanskoj, pokraj sinova Izraelovijeh.

12. A kad čuše sinovi Izraelovi, skupi se sav sbor sinova Izraelovijeh u Silo da idu da se biju s njima.

13. I poslaše sinovi Izraelovi k sinovima Rubenovijem i sinovima Gadovijem i polovini plemena Manasijina u zemlju Galadsku Finesa sina Eleazara svećenika,

14. I s njim deset knezova, po jednoga kneza od doma otačkoga od svijeh plemena Izraelovijeh, a svaki ih bješe poglavar u domu otaca svojih u tisućama Izraelovijem.

15. A oni dodjoše k sinovima Rubenovijem i sinovima Gadovijem i polovini plemena Manasijina u zemlju Galadsku, i rekoše im govoreći:

16. Ovako veli sav zbor Gospodinov: kakav je to grijeh kojim se ogriješiste Bogu Izraelovu odvrativši se danas od Gospodina načinivši oltar da se odmetnete danas od Gospodina?

17. Malo li nam je grijeha Belfegorova, od kojega se još nijesmo očistili do danas i s kojega dodje pogibao na zbor Gospodinov,

18. Te se danas odvraćate od Gospodina, i odmećete se danas od Gospodina, da se sjutra razgnjevi na sav zbor Izraelov?

19. Ako je zemlja našljedstva vašega nečista, prijedjite u zemlju našljedstva Gospodinova, u kojoj stoji šator Gospodinov, i uzmite našljedstvo medju nama; samo se ne odmećite od Gospodina i ne odmećite se od nas gradeći sebi oltar mimo oltar Gospodina Boga našega.

20. Nije li se Ahan sin Zarov ogriješio o stvari proklete, te dodje gnjev na sav zbor Izraelov? i on ne pogibe sam za grijeh svoj.

21. A sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina odgovoriše i rekoše poglavarima tisuća Izraelovih:

22. Gospodin Bog nad bogovima, Gospodin Bog nad bogovima, on zna, i Izrael neka zna. Ako smo se radi odmetati i griješiti Gospodinu, neka nas ne sačuva danas.

23. Ako smo načinili oltar da se odvratimo od Gospodina ili da prinosimo na njemu žrtve paljenice ili dare ili da prinosimo na njemu žrtve zahvalne, Gospodin neka traži.

24. Nego to učinismo bojeći se ovoga: rekosmo: sjutra će reći sinovi vaši sinovima našim govoreći: šta vi imate s Gospodinom Bogom Izraelovim?

25. Medju je postavio Gospodin izmedju nas i vas, sinovi Rubenovi i Gadovi, Jordan; vi nemate dijela u Gospodina. Te će sinovi vaši odbiti sinove naše da se ne boje Gospodina.

26. Za to rekosmo: učinimo tako, i načinimo oltar, ne za žrtvu paljenicu ni za drugu žrtvu,

27. Nego da bude svjedok medju nama i vama, i medju natražjem našim nakon nas, da bismo služili Gospodinu pred njim žrtvama svojim paljenicama i prinosima svojim, i žrtvama svojim zahvalnim, i da ne bi rekli kad god sinovi vaši sinovima našim: vi nemate dijela u Gospodina.

28. Jer rekosmo: ako kad reku *tako* nama ili natražju našemu, tada ćemo im kazati: vidite sliku od oltara Gospodinova koju načiniše oci naši ne za žrtvu paljenicu ni za drugu žrtvu, nego *da je svjedočanstvo* medju nama i vama.

29. Ne daj Bože da se odmećemo Gospodinu i da se danas odvraćamo od Gospodina načinivši oltar za žrtvu paljenicu, za dar ili za prinos, mimo oltar Gospodina Boga našega, koji je pred šatorom njegovijem.

30. I kad ču Fines svećenik i knezovi od zbora, poglavari od tisuća Izraelovih koji bijahu s njim, riječi koje im rekoše sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi i sinovi Manasijini, bi im po volji.

31. I reče Fines sin Eleazara svećenika sinovima Rubenovijem i sinovima Gadovijem i sinovima Manasijinim: danas poznasmo da je medju nama Gospodin kad se ne ogriješiste Gospodinu tijem grijehom, i sačuvaste sinove Izraelove od ruku Gospodinovih.

32. I Fines sin Eleazara svećenika i oni knezovi vratiše se od sinova Rubenovijeh i od sinova Gadovijeh iz zemlje Galadske u zemlju Hanansku k sinovima Izraelovijem, i javiše im stvar.

33. I bi po volji sinovima Izraelovijem; i hvališe Boga sinovi Izraelovi, i ne govoriše više da idu da se biju s njima da potru zemlju, u kojoj žive sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi.

34. I prozvaše sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi onaj oltar Ed *govoreći:* svjedok je medju nama da je Gospodin Bog.

GLAVA 23.

A poslije mnogo vremena, po što Gospodin umiri Izraela od svijeh neprijatelja njegovijeh u naokolo, i Jozua bi star i vremenit,

2. Dozva Jozua sve sinove Izraelove, starješine njihove i poglavare njihove i sudije i upravitelje njihove, i reče im: ja sam star i vremenit;

3. A vi ste vidjeli sve što je učinio Gospodin Bog vaš svijem ovijem narodima vas radi, jer je Gospodin Bog vaš sam vojevao za vas.

4. Vidite, razdijelio sam vam ždrijebom ove narode, koji ostaše, u našljedstvo po plemenima vašim od Jordana, sve narode koje istrijebih, do velikoga mora na zapad.

5. I Gospodin Bog vaš razagnaće ih ispred vas i istrijebiće ih ispred vas, i naslijedićete zemlju njihovu, kao što vam je rekao Gospodin Bog vaš.

6. Za to ukrijepite se dobro da držite i tvorite sve što je napisano u knjizi

zakona Mojsijeva, da ne odstupate od njega ni na desno ni na lijevo,

7. Da se ne pomiješate s tijem narodima što su ostali medju vama, i da ne pominjete imena bogova njihovijeh, i da se ne kunete njima niti im služite niti im se klanjate.

8. Nego se držite Gospodina Boga svojega, kao što ste činili do danas.

9. Za to je Gospodin odagnao ispred vas narode velike i jake, i niko se nije održao pred vama do danas.

10. Jedan čovjek izmedju vas goniće tisuću, jer Gospodin Bog vaš vojuje za vas, kao što vam je rekao.

11. Pazite dakle dobro da ljubite Gospodina Boga svojega.

12. Jer ako se odvratite i pristanete za ostatkom tijeh naroda, što su još ostali medju vama, i s njima se oprijateljite i pomiješate se s njima i oni s vama,

13. Znajte zaista da Gospodin Bog vaš ne će više izgoniti tijeh naroda ispred vas, nego će vam oni postati zamka i mreža, i bič bokovima vašim, i trnje očima vašim, dokle ne izginete na ovoj dobroj zemlji koju vam je dao Gospodin Bog vaš.

14. I evo, ja idem sada kuda ide sve na zemlji; poznajte dakle svijem srcem svojim i svom dušom svojom da nije izostalo ništa od svega dobra što vam je obrekao Gospodin Bog vaš, sve vam se navršilo, nije izostalo ništa.

15. A kako vam se navršilo svako dobro što vam je obrekao Gospodin Bog vaš, tako će Gospodin pustiti na vas sva zla, dokle vas ne istrijebi s ove dobre zemlje, koju vam je dao Gospodin Bog vaš,

16. Ako prestupite zavjet Gospodina Boga svojega koji vam je zapovjedio, i otidete da služite drugim bogovima, i stanete im se klanjati; raspaliće se gnjev Gospodinov na vas, i nestaće vas brzo s te dobre zemlje, koju vam je dao.

GLAVA 24.

Po tom sabra Jozua sva plemena Izraelova u Sihem, i sazva starješine Izraelove i poglavare njegove i sudije njegove i upravitelje njegove, i stadoše pred Bogom.

2. I reče Jozua svemu narodu: ovako veli Gospodin Bog Izraelov: s onu stranu rijeke živješe negda oci vaši, Tare otac Abramov i otac Nahorov, i služiše drugim bogovima.

3. Ali uzeh oca vašega Abrama ispreko rijeke i provedoh ga kroz svu zemlju Hanansku, i umnožih sjeme njegovo davši mu Izaka.

4. A Izaku dadoh Jakova i Ezava, i dadoh Ezavu goru Seir da je njegova; a Jakov i sinovi njegovi sidoše u Egipat.

5. I poslah Mojsija i Arona, i mučih Egipat, kako učinih usred njega, po tom vas izvedoh.

6. A kad izvedoh iz Egipta oce vaše, dodjoše na more, a Egipćani gnaše oce vaše s kolima i s konjicima do crvenoga mora.

7. Tada zavapiše ka Gospodinu, i postavih tamu izmedju vas i Egipćana, i navedoh na njih more koje ih zatrpa, i oči vaše vidješe šta učinih od Egipćana; po tom ostaste u pustinji dugo vremena.

8. Iza toga dovedoh vas u zemlju Amoreja koji življahu s onu stranu Jordana; i oni se pobiše s vama, ali ih dadoh vama u ruke, te naslijediste zemlju njihovu, i istrijebih ih ispred vas.

9. I Balak sin Seforov car Moapski podiže se da se bije s Izraelom, i posla te dozva Balama sina Beorova da vas prokune.

10. Ali ne htjeh poslušati Balama, te vas on još blagoslovi, i izbavih vas iz ruke njegove.

11. Po tom prijedjoste preko Jordana, i dodjoste pod Jeriho, i biše se s vama Jerihonjani, Amoreji i Ferezeji i Hananeji i Heteji i Gergezeji i Heveji i Jebuzeji; i dadoh ih vama u ruke.

12. I poslah pred vama stršljene, koji ih izagnaše ispred vas, dva cara Amorejska; ne mačem tvojim ni lukom tvojim.

13. I dadoh vam zemlju, koje ne radiste, i gradove, kojih ne gradiste, i u njima živite; iz vinograda i iz maslinika, kojih nijeste sadili, jedete.

14. Za to sada bojte se Gospodina i služite mu vjerno i istinito; i povrzite bogove kojima su služili oci vaši s onu stranu rijeke i u Egiptu, pa služite Gospodinu.

15. Ako li vam nije drago služiti Gospodinu, izberite sebi danas kome ćete služiti; ili bogove kojima su služili oci

vaši s onu stranu rijeke, ili bogove Amoreja u kojih zemlji živite; a ja i dom moj služićemo Gospodinu.

16. A narod odgovori i reče: ne daj Bože da ostavimo Gospodina da služimo drugim bogovima.

17. Jer Gospodin Bog naš, on je izveo nas i oce naše iz zemlje Egipatske, iz doma ropskoga, i on je učinio pred našim očima one znake velike, i čuvao nas cijelijem putem kojim idosmo, i po svijem narodima kroz koje prodjosmo.

18. I Gospodin je istjerao ispred nas sve narode i Amoreje, koji življahu u ovoj zemlji; i mi ćemo služiti Gospodinu, jer je Bog naš.

19. A Jozua reče narodu: ne možete služiti Gospodinu, jer je svet Bog, Bog revnitelj, ne će podnositi vaše nevjere i vaših grijeha.

20. Kad ostavite Gospodina i stanete služiti tudjim bogovima, okrenuće se i zlo će vam učiniti, i istrijebiće vas, po što vam je dobro činio.

21. A narod reče Jozui: ne, nego ćemo Gospodinu služiti.

22. A Jozua reče narodu: sami ste sebi svjedoci da ste izabrali sebi Gospodina da mu služite. I oni rekoše: svjedoci smo.

23. Povrzite dakle bogove tudje što su medju vama, i privijte srce svoje ka Gospodinu Bogu Izraelovu.

24. A narod reče Jozui: Gospodinu Bogu svojemu služićemo i glas njegov slušaćemo.

25. Tako učini Jozua zavjet s narodom onaj dan i postavi im uredbe i zakone u Sihemu.

26. I napisa Jozua ove riječi u knjigu zakona Božijega; i uzevši kamen velik podiže ga ondje pod hrastom koji bijaše kod svetinje Gospodinove.

27. I reče Jozua svemu narodu: evo, kamen ovaj neka nam bude svjedočanstvo; jer je čuo sve riječi Gospodinove, koje nam je govorio; i neka vam bude svjedočanstvo da ne biste slagali Bogu svojemu.

28. Po tom raspusti Jozua narod, svakoga na njegovo našljedstvo.

29. A poslije ovijeh stvari umrije Jozua sin Nunov sluga Gospodinov, kad mu bijaše sto i deset godina.

30. I pogreboše ga u medjama našljedstva njegova u Tamnat-Sari, koja je u gori Efraimovoj sa sjevera gori Gasu.

31. I služi Izrael Gospodinu svega vijeka Jozuina i svega vijeka starješina, koje dugo živješe iza Jozue i koje znahu sva djela Gospodinova, koja učini Izraelu.

32. I kosti Josipove, koje donesoše sinovi Izraelovi iz Egipta, pogreboše u Sihemu, u dijelu polja koje je kupio Jakov od sinova Hemora oca Sihemova za sto novaca; i biše u sinova Josipovijeh u našljedstvu njihovu.

33. I Eleazar sin Aronov umrije, i pogreboše ga na brdu Finesa sina njegova, koje mu bješe dano u gori Efraimovoj.

KNJIGA O SUDIJAMA.

GLAVA 1.

Apo smrti Jozuinoj upitaše sinovi Izraelovi Gospodina govoreći: ko će izmedju nas ići prvi na Hananeje da se bije s njima?

2. I Gospodin reče: Juda neka ide; eto dao sam mu zemlju u ruke.

3. A Juda reče Šimunu bratu svojemu: hajde sa mnom na moj dio da se bijemo s Hananejima; pak ću i ja ići s tobom na tvoj dio. I podje Šimun s njim.

4. *I izide* Juda; i dade im Gospodin Hananeje i Ferezeje u ruke, i pobiše ih u Bezeku deset tisuća ljudi.

5. Jer nadjoše Adoni-Bezeka u Bezeku, i udariše na nj, i pobiše Hananeje i Ferezeje.

6. I pobježe Adoni-Bezek, a oni ga potjeraše, i uhvativši ga odsjekoše mu palce u ruku i u nogu.

7. Tada reče Adoni-Bezek: sedamdeset careva odsječenijeh palaca u ruku i u nogu kupiše što bješe pod mojim stolom; kako sam činio, tako mi plati Bog. I odvedoše ga u Jeruzalem, i ondje umrije.

8. Jer sinovi Judini udariše na Jeruzalem i uzeše ga, i isjekoše gradjane oštrijem mačem, a grad sažegoše ognjem
9. Po tom izidoše sinovi Judini da vojuju na Hananeje, koji življahu u gori i na jugu i u ravni
10. I Juda izide na Hananeje koji življahu u Hebronu, a Hebronu bijaše predje ime Karijat-Arba; i pobiše Sezaja i Ahimana i Tolmaja.
11. A odatle otidoše na Dabirane, a Dabiru prije bješe ime Karijat-Sefer.
12. I reče Kaleb. ko savlada Karijat-Sefer i uzme ga, daću mu Aksu kćer svoju za ženu.
13. I uze ga Otonijel, sin Cenezov, mladji brat Kalebov; i dade mu Aksu kćer svoju za ženu.
14. I kad polažaše, nagovaraše ga da ište u oca njezina polje; pa skoči s magarca. A Kaleb joj reče: što ti je?
15. A ona mu reče: daj mi dar; kad si mi dao suhe zemlje, daj mi i izvora vodenijeh. I dade joj Kaleb izvore gornje i izvore donje.
16. A i sinovi Cineja tasta Mojsijeva izidoše iz grada palmova sa sinovima Judinijem u pustinju Judinu, koja je na jugu od Arada. I došavši življahu s narodom.
17. Po tom izide Juda sa Šimunom bratom svojim, i pobiše Hananeje koji življahu u Sefatu, i raskopaše ga, i prozva se grad Horma.
18. I Gazu uze Juda s medjama njezinijem, i Askalon s medjama njegovijem, i Akaron s medjama njegovijem.
19. Jer Gospodin bješe s Judom, te osvoji goru; ali ne izagna onijeh koji življahu u dolini, jer imahu gvozdena kola.
20. I dadoše Kalebu Hebron, kao što bješe zapovjedio Mojsije, a on izagna odande tri sina Enakova.
21. A sinovi Benjaminovi ne izagnaše Jebuzeja koji življahu u Jeruzalemu; nego Jebuzeji ostaše u Jeruzalemu sa sinovima Benjaminovijem do ovoga dana.
22. Izidoše i sinovi Josipovi na Betel, i Gospodin bijaše s njima.
23. I uhodiše Betel sinovi Josipovi, a ime gradu bješe prije Luza.
24. I uhode vidješe čovjeka koji idjaše iz grada i rekoše mu: hajde pokaži nam kuda ćemo ući u grad, pa ćemo ti učiniti milost.
25. A on im pokaza kuda će ući u grad; i isjekoše u gradu sve oštrijem mačem, a onoga čovjeka pustiše sa svom porodicom njegovom
26. I otide onaj čovjek u zemlju Hetejsku, i ondje sazida grad i prozva ga Luza; to mu je ime do danas.
27. A Manasija ne izagna stanovnika iz Bet-Sana i sela njegovijeh, ni iz Tanaka i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Dora i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Jeblama i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Mageda i sela njegovijeh; i Hananeji stadoše živjeti u toj zemlji.
28. A kad ojača Izrael, udari na Hananeje danak, ali ih ne izagna.
29. Ni Efraim ne izagna Hananeja koji življahu u Gazeru; nego ostaše Hananeji s njim u Gazeru.
30. Zabulon ne izagna stanovnika iz Cetrona, ni stanovnika iz Nalola; nego ostaše Hananeji s njim, i plaćahu danak.
31. Aser ne izagna stanovnika iz Akona, ni stanovnika iz Sidona ni iz Ahalaba, ni iz Ahaziba, ni iz Helbe, ni iz Afeka, ni iz Rohoba;
32. Nego Aser življaše medju Hananejima, stanovnicima one zemlje, jer ih ne izagna.
33. Neftalije ne izagna stanovnika iz Bet-Samesa, ni stanovnika iz Bet-Anata; nego življaše medju Hananejima stanovcima one zemlje; i stanovnici u Bet-Sanesu i u Bet-Anatu plaćahu im danak.
34. A Amoreji pritješnjavahu sinove Danove u gori, i ne dadijahu im slaziti u dolinu.
35. I Amoreji stadoše živjeti u gori Haresu, u Ajalonu i u Salebimu; a kad osili ruka doma Josipova, plaćaše danak.
36. A medja Amorejima bješe od gore Akrabimske, od stijene pa na više.

GLAVA 2.

I dodje angjeo Gospodinov od Galgale u Bokim i reče: izveo sam vas iz Egipta i doveo vas u zemlju za koju sam se zakleo ocima vašim; i rekoh: ne ću pokvariti zavjeta svojega s vama do vijeka.
2. A vi ne hvatajte vjere sa stanovnicima te zemlje, oltare njihove raskopaj-

te. Ali ne poslušaste glasa mojega. Šta ste to učinili?

3. Za to i ja rekoh: ne ću ih odagnati ispred vas, nego će vam biti kao trnje, i bogovi njihovi biće vam zamka.

4. A kad izgovori angjeo Gospodinov ove riječi svijem sinovima Izraelovim, narod podiže glas svoj i plaka.

5. Za to prozvaše ono mjesto Bokim; i ondje prinesoše žrtve Gospodinu.

6. A Jozua raspusti narod, i razidoše se sinovi Izraelovi svaki na svoje našljedstvo, da naslijede zemlju.

7. I služi narod Gospodinu svega vijeka Jozuina i svega vijeka starješina koje živješe dugo iza Jozue i koje bijahu vidjele sva velika djela Gospodinova što učini Izraelu.

8. Ali umrije Jozua sin Nunov sluga Gospodinov, kad mu bješe sto i deset godina.

9. I pogreboše ga u medjama našljedstva njegova u Tamnat-Sari u gori Efraimovoj sa sjevera gori Gasu.

10. I sav onaj naraštaj pribra se k ocima svojim, i nasta drugi naraštaj iza njih, koji ne poznavaše Gospodina ni djela koja je učinio Izraelu.

11. I sinovi Izraelovi činiše što je zlo pred Gospodinom, i služiše Balima.

12. I ostaviše Gospodina Boga otaca svojih, koji ih je izveo iz zemlje Egipatske, i podjoše za drugim bogovima izmedju bogova onijeh naroda koji bijahu oko njih, i klanjaše im se, i razgnjeviše Gospodina.

13. I ostaviše Gospodina, i služiše Balu i Astarotama.

14. I razgnjevi se Gospodin na Izraela, i dade ih u ruke ljudima koji ih plijenjahu, i prodade ih u ruke neprijateljima njihovijem u naokolo, i ne mogoše se više držati pred neprijateljima svojim.

15. Kuda god polažahu, ruka Gospodinova bješe protiv njih na zlo, kao što bješe rekao Gospodin i kao što im se bješe zakleo Gospodin; i bijahu u velikoj nevolji.

16. Tada im Gospodin podizaše sudije, koje ih izbavljahu iz ruku onijeh što ih plijenjahu.

17. Ali ni sudija svojih ne slušaše, nego činiše preljubu za drugim bogovima, i klanjaše im se; brzo zadjoše s puta kojim idoše oci njihovi slušajući zapovijesti Gospodinove; oni ne činiše tako.

18. I kad im Gospodin podizaše sudije, bijaše Gospodin sa svakim sudijom, i izbavljaše ih iz ruku neprijatelja njihovijeh svega vijeka sudijina; jer se sažali Gospodinu radi njihova uzdisanja na one koji im krivo činjahu i koji ih cvijeljahu.

19. A kad sudija umrije, oni se vraćahu opet i bivahu gori od otaca svojih idući za bogovima drugim i služeći im i klanjajući im se; ne ostavljahu se djela svojih ni putova svojih opakih.

20. Za to se raspali gnjev Gospodinov na Izraela, i reče: kad je taj narod prestupio moj zavjet koji sam zapovjedio ocima njihovijem, i ne poslušaše glasa mojega,

21. Ni ja ne ću više ni jednoga goniti ispred njih izmedju naroda koje ostavi Jozua kad umrije,

22. Da njima kušam Izraela hoće li se držati puta Gospodinova hodeći po njemu, kao što su se držali oci njihovi, ili ne će.

23. I Gospodin ostavi te narode i ne izagna ih odmah ne predavši i u ruke Jozui.

GLAVA 3.

A ovo su narodi koje ostavi Gospodin da njima kuša Izraela, sve one koji ne znahu za ratove Hananske,

2. Da bi barem natražje sinova Izraelovijeh znalo i razumjelo što je rat, barem oni koji od prije nijesu znali:

3. Pet kneževina Filistejskih, i svi Hananeji i Sidonci i Heveji, koji življahu na gori Libanu od gore Bal-Hermona do Emata.

4. Ti narodi ostaše da se Izrael njima kuša, da se vidi hoće li slušati zapovijesti Gospodinove, koje je zapovjedio ocima njihovijem preko Mojsija.

5. I življahu sinovi Izraelovi usred Hananeja i Heteja i Amoreja i Ferezeja i Heveja i Jebuzeja.

6. I ženjahu se kćerima njihovijem i udavahu kćeri svoje za sinove njihove, i služahu bogovima njihovijem.

7. I činjahu sinovi Izraelovi što je zlo pred Gospodinom, i zaboraviše Gospodina Boga svojega i služahu Balima i lugovima.

8. Za to se razgnjevi Gospodin na Izraela, i dade ih u ruke Huzan-Razatajimu caru Mezopotamskom; i služiše sinovi

)vi Huzan-Razatajimu osam go-

tom vapiše sinovi Izraelovi ka
dinu, i podiže Gospodin izbavite-
)vima Izraelovijem da ih izbavi,
ela sina Cenezova, mladjega bra-
ebova.
bijaše na njemu duh Gospodinov,
ıše Izraelu; i izide na vojsku, i
le mu Gospodin u ruke Huzan-
ıjima cara Mezopotamskoga; i ru-
ɔova nadjača Huzan-Razatajima.
zemlja bi mirna četrdeset godina.
ı umrije Otonijel sin Cenezov.
sinovi Izraelovi stadoše opet či-
) je zlo pred Gospodinom; a Go-
ukrijepi Eglona cara Moapsko-
:zraela, jer činjahu što je zlo pred
dinom.
ɛr skupi k sebi sinove Amonove
leke, i izašavši pobi Izraela, i o-
: grad palmov.
sinovi Izraelovi služiše Eglonu
loapskom osamnaest godina.
o tom vapiše sinovi Izraelovi ka
dinu; i Gospodin im podiže izba-
Aoda sina Gere sina Benjami-
čovjeka koji bijaše ljevak. I po-
inovi Izraelovi po njemu dar E-
caru Moapskom.
Aod načini sebi mač s obje strane
od lakta u dužinu; i pripasa ga
aljine svoje uz desnu bedricu.
odnese dar Eglonu caru Moap-
a Eglon bješe čovjek vrlo debeo.
kad predade dar, otpusti ljude
ı nosili dar.
'a sam vrativ se od likova kame-
koji bijahu kod Galgale, reče:
care, neku tajnu da ti kažem. A
ɛe: muči. I otidoše od njega svi
:ajahu pred njim.
. Aod pristupi k njemu; a on sje-
sam u ljetnoj sobi; pa reče Aod:
Božju imam da ti kažem. Tada on
prijestola.
. Aod poteže lijevom rukom svo-
uze mač od desne bedrice, i sa-
nu ga u trbuh,
držak udje za mačem, i salo se
za mačem, te ne može izvući ma-
rbuha; i izide nečist.
'o tom izide Aod iz sobe, i zatvori
za sobom i zaključa.
\ kad on otide, dodjoše sluge, i
pogledaše, a to vrata od sobe zaključana, pa rekoše: valja da ide na polje u klijeti do ljetne sobe.

25. I već im se dosadi čekati a vrata se od sobe ne otvoraju, te uzeše ključ i otvoriše, a gle, gospodar im leži na zemlji mrtav.

26. A Aod dokle se oni zabaviše pobježe i prodje likove kamene, i uteče u Seirat.

27. I kad dodje, zatrubi u trubu u gori Efraimovoj; i sidoše s njim sinovi Izraelovi s gore, a on naprijed.

28. Pa im reče: hajdete za mnom, jer Gospodin predade vam u ruke neprijatelje vaše Moapce. I sidoše za njim, i uzeše Moapcima brodove Jordanske, i ne dadijahu nikome prijeći.

29. I tada pobiše Moapce, oko deset tisuća ljudi, sve bogate i hrabre, i ni jedan ne uteče.

30. Tako u taj dan potpadoše Moapci pod ruku Izraelovu; i zemlja bi mirna osamdeset godina.

31. A poslije njega nasta Samgar sin Anatov, i pobi šest stotina Filisteja, ostanom volujskim, i izbavi i on Izraela.

GLAVA 4.

Apo smrti Aodovoj opet sinovi Izraelovi činiše što je zlo pred Gospodinom.

2. I Gospodin ih dade u ruke Jabinu caru Hananskom, koji vladaše u Azoru, a vojsci njegovoj bješe vojvoda Sizara, koji življaše u Harozetu neznabožačkom.

3. I sinovi Izraelovi vapiše ka Gospodinu; jer on imaše devet stotina gvozdenijeh kola, i veoma pritješnjavaše sinove Izraelove dvadeset godina.

4. U to vrijeme Debora proročica, žena Lapidotova, sudjaše Izraelu.

5. I Debora stanovaše pod palmom izmedju Rame i Betela u gori Efraimovoj, i dolažahu k njoj sinovi Izraelovi na sud.

6. I ona poslavši dozva Baraka sina Abinoemova iz Cedesa Neftalijeva, i reče mu: nije li zapovjedio Gospodin Bog Izraelov: idi, skupi narod na goru Tabor, i uzmi sa sobom deset tisuća ljudi izmedju sinova Neftalijevijeh i sinova Zabulonovijeh?

7. Jer ću dovesti k tebi na potok Cizon Sizaru vojvodu Jabinova i kola nje-

gova i ljudstvo njegovo, i predaću ga tebi u ruke.

8. A Barak joj reče: ako ćeš ti ići sa mnom, ići ću; ako li ne ćeš ići sa mnom, ne ću ići.

9. A ona reče: ja ću ići s tobom, ali ne ćeš imati slave na putu kojim ćeš ići; jer će ženi u ruku dati Gospodin Sizaru. I ustavši Debora otide s Barakom u Cedes.

10. I Barak sazvavši sinove Zabulonove i Neftalijeve u Cedes, povede za sobom deset tisuća ljudi; i Debora idjaše s njim.

11. A Haber Cinejin bješe se odvojio od Cineja, od sinova Hobaba tasta Mojsijeva, i bješe razapeo svoj šator kod hrastova Senimskih, a to je kod Cedesa.

12. I javiše Sizari da je izašao Barak sin Abinoemov na goru Tabor.

13. I Sizara skupi sva kola svoja, devet stotina kola gvozdenijeh, i sav narod koji bijaše s njim od Harozeta neznabožačkoga do potoka Cizona.

14. Tada reče Debora Baraku: ustani, jer je ovo dan, u koji ti dade Gospodin Sizaru u ruke. Ne ide li Gospodin pred tobom? I Barak sidje s gore Tabora, i deset tisuća ljudi za njim.

15. I Gospodin smete Sizaru i sva kola njegova i svu vojsku oštrim mačem pred Barakom: i Sizara sidje s kola svojih, i pobježe pješice.

16. A Barak potjera kola i vojsku do Harozeta neznabožačkoga; i pade sva vojska Sizarina od oštroga mača, ne osta ni jedan.

17. A Sizara uteče pješice do šatora Jahele žene Habera Cinejina; jer bijaše mir medju Jabinom carem Azorskim i domom Habera Cinejina.

18. I izide Jahela na susret Sizari, i reče mu: skloni se, gospodaru, skloni se kod mene; ne boj se. I on se skloni kod nje u šator, i ona ga pokri pokrivačem.

19. A on joj reče: daj mi malo vode da se napijem, jer sam žedan. A ona otvori mijeh mlijeka i napoji ga, pa ga pokri.

20. A on joj reče: stoj na vratima od šatora, i ako ko dodje i zapita te i reče: ima li tu ko? reci: nema.

21. Tada Jahela žena Haberova uze kolac od šatora, i uze malj u ruku, i pristupi k njemu polako, i satjera mu kolac kroz slijepe oči, te prodje u zemlju, kad spavaše tvrdo umoran, i umrije.

22. I gle, Barak tjeraše Sizaru, i Jahela mu izide na susret, i reče mu: hodi da ti pokažem čovjeka kojega tražiš. I udje k njoj, i gle, Sizara ležaše mrtav, i kolac mu u slijepijem očima.

23. Tako pokori Bog u onaj dan Jabina cara Hananskoga pred sinovima Izraelovijem.

24. I ruka sinova Izraelovijeh bivaše sve teža Jabinu caru Hananskom, dokle ne istrijebiše Jabina cara Hananskoga.

GLAVA 5.

I u taj dan pjeva Debora i Barak sin Abinoemov govoreći:

2. Blagosiljajte Gospodina što učini osvetu u Izraelu i što narod dragovoljno prista.

3. Čujte carevi, slušajte knezovi; ja, ja ću Gospodinu pjevati, popijevaću Gospodinu Bogu Izraelovu.

4. Gospodine! kad si silazio sa Seira, kad si išao iz polja Edomskoga, zemlja se tresijaše, i nebesa kapahu, oblaci kapahu vodom.

5. Brda se rastapahu pred Gospodinom; taj Sinaj pred Gospodinom Bogom Izraelovijem.

6. Za vremena Samgara sina Anatova, za vremena Jahelina nesta putova, i koji idjahu stazama idjahu krivijem putovima.

7. Nesta sela u Izraelu, nesta ih, dokle ne nastah ja, Debora, dokle ne nastah majka Izraelu.

8. On izabra nove bogove, tada rat bijaše na vratima; vidjaše li se štit ili koplje medju četrdeset tisuća u Izraelu?

9. Srce se moje privilo k upraviteljima Izraelovijem, koji dragovoljno pristaše izmedju naroda. Blagosiljajte Gospodina.

10. Koji jašete na bijelim magarcima koji sjedite u sudu i koji hodite po putovima, pripovijedajte.

11. Prestala je praska strjeljačka na mjestima gdje se voda crpe; ondje neka pripovijedaju pravdu Gospodinovu, pravdu k selima njegovijem u Izraelu; tada će narod Gospodinov slaziti na vrata.

12. Ustani, ustani, Deboro; ustani, ustani, zapjevaj pjesmu; ustani, Baraće,

vodi u ropstvo roblje svoje, sine Abinoemov.

13. Sada će potlačeni obladati silnima iz naroda; Gospodin mi dade da vladam silnima.

14. Iz Efraima izide korijen njihov na Amaleke; za tobom bješe Benjamin s narodom tvojim; od Mahira izidoše koji postavljaju zakone, a od Zabulona pisari.

15. I knezovi Isaharovi biše s Deborom, Isahar kao i Barak bi poslan u dolinu s ljudima koje vodjaše. U dijelu Rubenovu bijahu ljudi visokih misli.

16. Što si sjedio medju torovima slušajući kako bleje stada? U dijelu Rubenovu bijahu ljudi visokih misli.

17. Galad osta s onu stranu Jordana; a Dan što se zabavi kod ladja? Aser za što sjedje na brijegu morskom i u kršćevima svojim osta?

18. Zabulon je narod koji dade dušu svoju na smrt, tako i Neftalije, na visokom polju.

19. Dodjoše carevi, biše se; biše se carevi Hananski u Tanahu na vodi Magedskoj; ali ni mrve srebra ne dobiše.

20. S neba se vojeva, zvijezde s mjesta svojih vojevaše na Sizaru.

21. Potok Cizon odnese ih, potok Kadumim, potok Cizon; pogazila si, dušo moja, snažno.

22. Tada izotpadaše konjma kopita od tjeranja junaka njihovijeh.

23. Proklinjite Meroz, reče angjeo Gospodinov, proklinjite stanovnike njegove; jer ne dodjoše u pomoć Gospodinu, u pomoć Gospodinu s junacima.

24. Da je blagoslovena mimo žene Jahela žena Habera Cinejina; mimo žene u šatorima da je blagoslovena.

25. Zaiska vode, mlijeka mu dade, u gospodskoj zdjeli donese mu povlaku.

26. Lijevom rukom maši se za kolac a desnom za malj kovački, i udari Sizaru, razmrska mu glavu; probode i probi mu slijepe oči.

27. Medju noge njezine savi se, pade, leža; medju noge njezine savi se, pade; gdje se savi, ondje pade mrtav.

28. S prozora gledaše majka Sizarina, i kroz rešetku vikaše: što se tako dugo ne vraćaju kola njegova? što se tako polako miču točkovi kola njegovijeh?

29. Najmudrije izmedju dvorkinja njezinijeh odgovarahu joj, a i sama odgovaraše sebi:

30. Nijesu li našli? ne dijele li plijen? po jednu djevojku, po dvije djevojke na svakoga. Plijen šaren Sizari, plijen šaren, vezen; šaren, vezen s obje strane, oko vrata onima koji zaplijeniše.

31. Tako da izginu svi neprijatelji tvoji, Gospodine; a koji te ljube da budu kao sunce kad izlazi u sili svojoj. I zemlja bi mirna četrdeset godina.

GLAVA 6.

A sinovi Izraelovi činiše što je zlo pred Gospodinom, i Gospodin ih dade u ruke Madijanima za sedam godina.

2. I osili ruka Madijanska nad Izraelom, te od straha Madijanskoga načiniše sebi sinovi Izraelovi jame koje su po gorama, i pećine i ograde.

3. I kad bi Izraelci posijali, dolažahu Madijani i Amaleci i istočni narod, dolažahu na njih.

4. I stavši u okō protiv njih, potirahu rod zemaljski dori do Gaze, i ne ostavljahu hrane u Izraelu, ni ovce ni vola ni magarca.

5. Jer se podizahu sa stadima svojim i sa šatorima svojim, i dolažahu kao skakavci, tako mnogo, i ne bješe broja njima ni kamilama njihovijem, i dolazeći u zemlju pustošahu je.

6. Tada osiromaši Izrael veoma od Madijana, i povikaše ka Gospodinu sinovi Izraelovi.

7. A kad povikaše sinovi Izraelovi ka Gospodinu od Madijana,

8. Gospodin posla proroka k sinovima Izraelovijem, a on im reče: ovako veli Gospodin Bog Izraelov: ja sam vas izveo iz Egipta, i izveo sam vas iz doma ropskoga,

9. I izbavio sam vas iz ruke Egipatske i iz ruke svijeh onijeh koji vas mučahu; i odagnao sam ih ispred vas, i dao sam vama zemlju njihovu.

10. Pak vam rekoh: ja sam Gospodin Bog vaš, ne bojte se bogova Amoreja u kojih zemlji živite. Ali ne poslušaste glasa mojega.

11. Po tom dodje angjeo Gospodinov i sjede pod hrastom u Efri, koji bijaše Joasa Abijezerita; a sin njegov Gedeon vrsijaše pšenicu na gumnu, da bi pobjegao s njom od Madijana.

12. I javi mu se angjeo Gospodinov, i reče mu: Gospodin je s tobom, hrabri junače!

13. A Gedeon mu reče: o gospodaru moj! kad je Gospodin s nama, za što nas snadje sve ovo? i gdje su sva čudesa njegova, koja nam pripovijedaše oci naši govoreći: nije li nas Gospodin izveo iz Egipta? a sada nas je ostavio Gospodin i predao nas u ruke Madijanima.

14. A Gospodin ga pogleda i reče mu: idi u toj sili svojoj, i izbavićeš Izraela iz ruku Madijanskih. Ne poslah li te?

15. A on mu reče: o Gospodine, čim ću izbaviti Izraela? eto, rod je moj najsiromašniji u plemenu Manasijinu, a ja sam najmanji u domu oca svojega.

16. Tada mu reče Gospodin: ja ću biti s tobom, te ćeš pobiti Madijance kao jednoga.

17. A *Gedeon* mu reče: ako sam našao milost pred tobom, daj mi znak da ti govoriš sa mnom.

18. Nemoj otići odavde dokle se ja ne vratim k tebi i donesem dar svoj i stavim preda te. A on reče: čekaću dokle se vratiš.

19. Tada otide Gedeon, i zgotovi jare i od efe brašna hljebove prijesne, i metnu meso u kotaricu a juhu u lonac, i donese mu pod hrast, i postavi.

20. A angjeo Božji reče mu: uzmi to meso i te hljebove prijesne, i metni na onu stijenu, a juhu prolij. I on učini tako.

21. Tada angjeo Gospodinov pruži kraj od štapa koji mu bješe u ruci, i dotače se mesa i hljebova prijesnijeh; i podiže se oganj sa stijene i spali meso i hljebove prijesne. I angjeo Gospodinov otide ispred očiju njegovijeh.

22. A Gedeon videći da bješe angjeo Gospodinov reče: ah Gospodine Bože! za to li vidjeh angjela Gospodinova licem k licu?

23. A Gospodin mu reče: budi miran, ne boj se, ne ćeš umrijeti.

24. I Gedeon načini ondje oltar Gospodinu, i nazva ga mir Gospodinov. Stoji i danas u Efri Abijezeritskoj.

25. I istu noć reče mu Gospodin: uzmi junca, koji je oca tvojega, junca drugoga od sedam godina; i raskopaj oltar Balov koji ima otac tvoj, i isijeci lug koji je kod njega.

26. I načini oltar Gospodinu Bogu svojemu navrh ove stijene, na zgodnu mjestu; pa onda uzmi drugoga junca, i prinesi žrtvu paljenicu na drvima onoga luga koji isiječeš.

27. Tada uze Gedeon deset ljudi izmedju sluga svojih, i učini kako mu zapovjedi Gospodin, ali se bojaše doma oca svojega i mještana, te ne učini danju nego učini noću.

28. A kad u jutru ustaše mještani, a to raskopan oltar Balov lug kod njega isječen; a junac drugi prinesen na žrtvu paljenicu na oltaru načinjenom.

29. I rekoše jedan drugomu: ko to učini? I traživši i raspitivavši rekoše: Gedeon sin Joasov učini to.

30. Pa rekoše mještani Joasu: izvedi sina svojega da se pogubi, što raskopa oltar Balov i što isiječe lug kod njega.

31. A Joas reče svjema koji stajahu oko njega: vi li hoćete da branite Bala? vi li hoćete da ga izbavite? ko ga brani, poginuće jutros. Ako je bog, neka sam raspravi s njim što mu je raskopao oltar.

32. I prozva ga onoga dana Jerobal govoreći: neka raspravi s njim Bal što mu raskopa oltar

33. A svi Madijani i Amaleci i istočni narod bijahu se skupili i prešavši preko Jordana bijahu stali u òkō u dolini Jezraelu.

34. A duh Gospodinov naoruža Gedeona, i on zatrubi u trubu, i skupi oko sebe porodicu Abijezerovu.

35. I posla glasnike po svemu plemenu Manasijinu, i skupiše se oko njega; posla glasnike i u pleme Aserovo i Zabulonovo i Neftalijevo, te i oni izidoše pred njih.

36. Tada reče Gedeon Bogu: ako ćeš ti izbaviti mojom rukom Izraela, kao što si rekao,

37. Evo, ja ću metnuti runo na gumnu: ako rosa bude samo na runu a po svoj zemlji suho, onda ću znati da ćeš mojom rukom izbaviti Izraela, kao što si rekao.

38. I bi tako jer kad usta sjutradan, iscijedi runo, i isteče rose iz runa puna zdjela.

39. Opet reče Gedeon Bogu: nemoj se gnjeviti na me da progovorim još jednom; da obidem runom još jednom; neka bude samo runo suho, a po svoj zemlji neka bude rosa.

40. I Bog učini tako onu noć; i bi samo runo suho a po svoj zemlji bi rosa.

GLAVA 7.

Jurani Jerobal, to je Gedeon, i vas narod što bijaše s njim, i stadoše u òkō kod izvora Harada; a vojska Madijanska bješe mu sa sjevera kraj gore Moreha u dolini.

2. A Gospodin reče Gedeonu: mnogo je naroda s tobom, za to im ne ću dati Madijana u ruke, da se ne bi hvalio Izrael suprot meni govoreći: moja me ruka izbavi.

3. Nego sada oglasi da čuje narod i reci: ko se boji i koga je strah, neka se vrati i nek ide odmah ka gori Galadu. I vrati se iz naroda dvadeset i dvije tisuće; a deset tisuća osta.

4. Opet reče Gospodin Gedeonu: još je mnogo naroda; svedi ih na vodu, i ondje ću ti ih prebrati; za kojega ti god rečem: taj neka ide s tobom, neka ide s tobom; a za koga ti god rečem: taj neka ne ide s tobom, neka ne ide.

5. I svede narod na vodu; a Gospodin reče Gedeonu: koji stane laptati jezikom vodu, kao što lapće pas, metni ga na stranu; tako i svakoga koji klekne na koljena da pije.

6. I onijeh koji laptaše, rukom svojom k ustima *prinesavši vodu*, bješe tri stotine ljudi; a vas ostali narod kleče na koljena svoja da piju vode.

7. Tada reče Gospodin Gedeonu: s tijeh tri sta ljudi koji laptaše vodu izbaviću vas i predaću ti u ruke Madijane; neka dakle odlazi sav ovaj narod svaki na svoje mjesto.

8. I narod uze brašnjenice i trube; i *Gedeon* otpusti sve ljude Izraelce da idu svaki u svoj šator, a onijeh tri sta ljudi zadrža. A òkō Madijanski bijaše niže njega u dolini.

9. I onu noć reče mu Gospodin: ustani, sidji u òkō, jer ti ga dadoh u ruke.

10. Ako li sé bojiš sam sići, sidji u òkō s Farom momkom svojim,

11. I čućeš šta govore, pa će ti osiliti ruke u udarićeš na òkō. I sidje on i Fara momak njegov do kraja vojske koja bijaše u okolu.

12. A Madijani i Amaleci i vas narod istočni ležahu po dolini kao skakavci, tako ih bješe mnogo; i kamilama njihovijem ne bješe broja; bješe ih mnogo kao pijeska po brijegu morskom.

13. I kad dodje Gedeon, a to jedan pripovijedaše drugu svojemu san, i govoraše: gle, usnih, a to pečen hljeb ječmen kotrljaše se k okolu Madijanskom i dodje do šatora i stade udarati o njih, te padahu, i ispremeta ih, i popadaše šatori.

14. A drug mu odgovori i reče: to nije drugo nego mač Gedeona sina Joasova čovjeka Izraelca; predao mu je u ruke Bog Madijane i sav ovaj oko.

15. I kad Gedeon ču kako onaj pripovjedi san i kako ga ovaj istumači, pokloni se i vrati se u òkō Izraelski i reče: ustajte, jer vam dade Gospodin u ruke òkō Madijanski.

16. Po tom razdijeli tri sta ljudi u tri čete i dade svakome po trubu u ruku i po prazan žban i po luč u žban.

17. I reče im: na mene gledajte, pa tako činite; gle, ja ću doći na kraj okola, pa što ja uščinim, to činite.

18. Kad ja zatrubim u trubu i svi koji budu sa mnom, tada i vi zatrubite u trube oko svega okola, i vičite: mač Gospodinov i Gedeonov.

19. I dodje Gedeon i sto ljudi što bijahu s njim na kraj okola, u početak srednje straže, istom bijahu promijenili stražu; a oni zatrubiše u trube, i polupaše žbanove koje imahu u rukama.

20. Tako tri čete zatrubiše u trube i polupaše žbanove, i držahu u lijevoj ruci lučeve a u desnoj trube trubeći, i povikaše: mač Gospodinov i Gedeonov.

21. I stadoše svaki na svom mjestu oko vojske; a sva se vojska smete i stadoše vikati i bježati.

22. A kad zatrubiše u trube onijeh tri stotine, Gospodin obrati mač svakome na druga njegova po svemu okolu, te pobježe vojska do Betsete, u Zererat, do obale Abelmehulske kod Tebata.

23. A Izraelci iz plemena Neftalijeva i Aserova i iz svega plemena Manasijina stekoše se i goniše Madijane.

24. I Gedeon posla glasnike po svoj gori Efraimovoj govoreći: sidjite pred Madijane i uhvatite im vode do Betbere duž Jordana. I stekoše se svi ljudi iz plemena Efraimova i uhvatiše vode do Betbere duž Jordana.

25. I uhvatiše dva kneza Madijanska, Oreba i Zeba, i ubiše Oreba na stijer

Orebovoj, a Zeba ubiše kod tijeska Zebova; i goniše Madijane, i donesoše glavu Orebovu i Zebovu ka Gedeonu preko Jordana.

GLAVA 8.

A ljudi od plemena Efraimova rekoše mu: šta nam to učini te nas ne pozva kad podje u boj na Madijane? I vikahu na nj žestoko.

2. A on im reče: pa šta sam učinio tako kao vi? nije li pabirčenje Efraimovo bolje nego berba Abijezerova?

3. Vama je u ruke dao Gospodin knezove Madijanske, Oreba i Zeba; pa što ja mogoh učiniti tako kao vi? Tada se utiša duh njihov prema njemu kad tako govori.

4. A kad Gedeon dodje na Jordan, prijedje preko njega s tri sta ljudi koji bjehu s njim, a bjehu umorni goneći.

5. Pa reče ljudima Sokoćanima: dajte nekoliko hljebova narodu koji ide za mnom, jer su umorni, a ja gonim Zebeja i Salmanu careve Madijanske.

6. A glavari Sokotski rekoše mu: je li pesnica Zebejeva i Salmanina već u tvojoj ruci, da damo hljeba tvojoj vojsci?

7. A Gedeon im reče: kad mi Bog preda Zebeja i Salmanu u ruku, tada ću pomlatiti tjelesa vaša trnjem iz ove pustinje i dračom.

8. I otide odande u Fanuel, i reče Fanueljanima isto onako, a oni mu odgovoriše kao što odgovoriše ljudi u Sokotu.

9. Za to i ljudima Fanueljanima reče: kad se vratim zdravo, razvaliću tu kulu.

10. A Zebeje i Salmana bijahu u Karkoru, i vojska njihova s njima, oko petnaest tisuća, što ih god osta od sve vojske istočne; a pobijenijeh bijaše sto i dvadeset tisuća ljudi koji mahahu mačem.

11. I otide Gedeon preko onijeh što žive pod šatorima, s istoka Nobi i Jegbi, i udari na vojsku kad vojska stajaše bezbrižna.

12. A Zebeje i Salmana pobjegoše, a on ih potjera, i uhvati dva cara Madijanska, Zebeja i Salmanu, i raspudi svu vojsku.

13. I vrati se Gedeon sin Joasov iz *boja prije sunčanoga* rodjaja.

14. I uhvati momka iz Sokota, i ispitiva *ga; a on mu popisa* knezove Sokotske i starješine, sedamdeset i sedam ljudi.

15. Pa kad dodje k Sokoćanima, reče: evo Zebeja i Salmane, za koje mi se rugaste govoreći: je li pesnica Zebejeva i Salmanina već u tvojoj ruci, da damo hljeba umornijem ljudima tvojim?

16. I uzevši starješine onoga mjesta i trnja iz pustinje i drače dade na njima ugled Sokoćanima.

17. I kulu Fanuelsku razvali i pobi ljude tamošnje.

18. Po tom reče Zebeju i Salmani: kaki bjehu ljudi koje pobiste na Taboru? A oni rekoše: taki kao ti; svaki bješe na očima kao carski sin.

19. A on reče: to bjehu moja braća, sinovi moje matere. Tako Gospodin bio živ! da ste ih ostavili u životu, ne bih vas pogubio.

20. Tada reče Jeteru prvencu svojemu: ustani, pogubi ih. Ali dijete ne izvuče mača svojega, jer se bojaše, jer bješe još dijete.

21. Tada reče Zebeje i Salmana: ustani ti, uloži na nas; jer kakav je čovjek onaka mu je i snaga. I ustavši Gedeon pogubi Zebeja i Salmanu, i uze mjesečiće koji bijahu o vratovima kamila njihovijeh.

22. Po tom rekoše Izraelci Gedeonu: budi nam gospodar ti i sin tvoj i sin sina tvojega, jer si nas izbavio iz ruke Madijanske.

23. A Gedeon im reče: ne ću vam ja biti gospodar, niti će vam sin moj biti gospodar; Gospodin će vam biti gospodar.

24. Još im reče Gedeon: jedno ću iskati od vas: da mi da svaki grivnu od plijena svojega. A grivne imahu zlatne, jer bjehu Izmaelci.

25. I odgovoriše: daćemo drage volje. I razastrvši haljinu bacaše na nju grivne, svaki od plijena svojega.

26. I bješe na mjeru zlatnijeh grivana što iziska tisuća i sedam stotina *šikala* zlata, osim mjesečića i lančića i haljina skerletnijeh, što nošahu carevi Madijanski, i osim litarova, što bijahu oko vrata kamila njihovijeh.

27. I Gedeon načini od toga oplećak, i ostavi ga u svojem gradu Efri; i ondje sav Izrael stade činiti preljubu za njim, i bi Gedeonu i domu njegovu zamka.

28. Tako biše pokoreni Madijani pred

sinovima Izraelovijem, i više ne digoše glave. I zemlja bi mirna četrdeset godina za vijeka Gedeonova.

29. I otišav Jerobal sin Joasov osta u svojoj kući.

30. A imaše Gedeon sedamdeset sinova, koji izidoše od bedara njegovijeh, jer imaše mnogo žena.

31. A inoča njegova, koja bijaše u Sihemu, i ona mu rodi sina, i nadje mu ime Abimeleh.

32. Po tom umrije Gedeon sin Joasov u dobroj starosti, i bi pogreben u grobu Joasa oca svojega Abijezerita u Efri.

33. A kad umrije Gedeon, opet sinovi Izraelovi činiše preljubu za Balima, i postaviše sebi Bal-Berita za boga.

34. I ne sjećaše se sinovi Izraelovi Gospodina Boga svojega, koji ih je izbavio iz ruku svijeh neprijatelja njihovijeh u naokolo,

35. I ne učiniše milosti domu Jerobala Gedeona prema svemu dobru što je on učinio Izraelu.

GLAVA 9.

I Abimeleh sin Jerobalov otide u Sihem k braći matere svoje, i reče njima i svemu rodu otačkoga doma matere svoje govoreći:

2. Kažite svijem Sihemljanima: šta vam je bolje, da su vam gospodari sedamdeset ljudi, svi sinovi Jerobalovi, ili da vam je gospodar jedan čovjek? I opominjite se da sam ja kost vaša i tijelo vaše.

3. Tada rekoše braća matere njegove za nj svijem Sihemljanima sve te riječi, i srce njihovo privi se Abimelehu, jer rekoše: naš je brat.

4. I dadoše mu sedamdeset *sikala* srebra iz doma Bal-Beritova, za koje najmi Abimeleh ljudi praznova i skitnica, te idjahu za njim.

5. I dodje u kuću oca svojega u Efru, i pobi braću svoju, sinove Jerobalove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu; ali osta Joatam najmladji sin Jerobalov, jer se sakri.

6. Tada se skupiše svi Sihemljani i sav dom Melov, i otidoše i postaviše Abimeleha carem kod hrasta koji stoji u Sihemu.

7. A kad to javiše *Joatamu, otide i stade na vrh gore Garizima, i podigavši* glas svoj povika i reče im: čujte me, Sihemljani, tako vas Bog čuo!

8. Išla drveta da pomažu sebi cara, pa rekoše maslini: budi nam car.

9. A maslina im reče: zar ja da ostavim pretilinu svoju, kojom se čast čini Bogu i ljudima, pa da idem da tumaram za *druga* drveta?

10. Po tom rekoše drveta smokvi: hodi ti, budi nam car.

11. A smokva im reče: zar ja da ostavim slast svoju i krasni rod svoj, pa da idem da tumaram za *druga* drveta?

12. Tada rekoše drveta vinovoj lozi: hodi ti, budi nam car.

13. A loza im reče: zar ja da ostavim vino svoje, koje veseli Boga i ljude, pa da idem da tumaram za *druga* drveta?

14. Tada sva drveta rekoše trnu: hodi ti, budi nam car.

15. A trn odgovori drvetima: ako doista hoćete mene da pomažete sebi za cara, hodite sklonite se u hlad moj; ako li ne ćete, neka izide oganj iz trna, i spali cedre Libanske.

16. Tako sada, jeste li pravo i pošteno radili postavivši Abimeleha carem? i jeste li dobro učinili Jerobalu i domu njegovu? i jeste li mu učinili kako vas je zadužio?

17. Jer je otac moj vojevao za vas i nije mario za život svoj, i izbavio vas je iz ruku Madijanskih.

18. A vi danas ustaste na dom oca mojega, i pobiste sinove njegove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu, i postaviste carem Abimeleha, sina sluškinje njegove, nad Sihemljanima za to što je brat vaš.

19. Ako ste pravo i pošteno radili danas prema Jerobalu i njegovu domu, veselite se s Abimeleha i on neka se veseli s vas.

20. Ako li nijeste, neka izide oganj od Abimeleha i spali Sihemljane i dom Melov, i neka izide oganj od Sihemljana i od doma Melova i spali Abimeleha.

21. Tada pobježe Joatam, i pobjegav dodje u Beru, i ondje osta bojeći se Abimeleha brata svojega.

22. I vlada Abimeleh Izraelom tri godine.

23. Ali Bog pusti zlu volju medju Abimeleha i medju Sihemljane; i Sihemljani iznevjeriše Abimeleha.

24. Da bi se osvetila nepravda učinjena na sedamdeset sinova Jerobalovijeh. i krv njihova da bi došla na Abimeleha brata njihova, koji ih ubi, i na Sihemljane, koji ukrijepiše ruku njegovu da ubije braću svoju.

25. I Sihemljani pometaše mu zasjede po vrhovima gorskim, pa plijenjahu sve koji prolažahu mimo njih onijem putem. I bi javljeno Abimelehu.

26. Po tom dodje Gal sin Obedov sa svojom braćom, i uljezoše u Sihem, i Sihemljani se pouzdaše u nj.

27. I izišavši u polje braše vinograde svoje i gaziše grožđje, i veseliše se; i udjoše u kuću boga svojega, i jedoše i piše i psovaše Abimeleha.

28. I Gal sin Obedov reče: ko je Abimeleh i šta je Sihem, da mu služimo? Nije li sin Jerobalov? a Zebul nije li njegov pristav? Služite sinovima Emora oca Sihemova. A što bismo služili tomu?

29. O kad bi taj narod bio pod mojom rukom, da smetnem Abimeleha! I reče Abimelehu: prikupi vojsku svoju, i izidi.

30. A kad ču Zebul, upravitelj gradski, riječi Gala sina Obedova, razgnjevi se vrlo.

31. I posla tajno poslanike k Abimelehu i poruči mu: evo Gal sin Obedov i braća mu dodjoše u Sihem, i evo pobuniše grad na te.

32. Nego ustani noću ti i narod što je s tobom, i zasjedi u polju.

33. A u jutru kad sunce ograne, digni se i udari na grad; i evo on i narod koji je s njim izaći će preda te, pa učini s njim što ti može ruka.

34. I Abimeleh usta noću i vas narod što bješe s njim; i zasjedoše Sihemu u četiri čete.

35. A Gal sin Obedov izide i stade pred vratima gradskim; a Abimeleh i narod što bješe s njim izide iz zasjede.

36. A Gal vidjev narod reče Zebulu: eno narod slazi svrh gore. A Zebul mu odgovori: od sjena gorskoga čine ti se ljudi.

37. Opet progovori Gal i reče: eno narod slazi s visa, i četa jedna ide putem k šumi Meonenimskoj.

38. A Zebul mu reče: gdje su ti sada *usta, kojima si govorio:* ko je Abimeleh *da mu služimo? Nije* li to onaj narod koji si prezirao? Izidi sada, i bij se s njim.

39. I izide Gal pred Sihemljanima, i pobi se s Abimelehom.

40. Ali Abimeleh ga potjera, i on pobježe od njega; i padoše mnogi pobijeni do samijeh vrata gradskih.

41. I Abimeleh osta u Rumi; a Zebul istjera Gala i braću njegovu, te ne mogahu sjedjeti u Sihemu.

42. A sjutradan izide narod u polje, i bi javljeno Abimelehu.

43. I on uze narod svoj i razdijeli ga u tri čete i namjesti ih u zasjedu u polju; a kad vidje gdje narod izlazi iz grada, skoči na njih i pobi ih.

44. Jer Abimeleh i četa koja bijaše s njim udariše i stadoše kod vrata gradskih; a druge dvije čete udariše na sve one koji bijahu u polju, i pobiše ih.

45. I Abimeleh bijaše grad vas onaj dan, i uze ga, i pobi narod koji bješe u njemu, i raskopa grad, i posija so po njemu.

46. A kad to čuše koji bijahu u kuli Sihemskoji udjoše u kulu kuće boga Berita.

47. I bi javljeno Abimelehu da su se ondje skupili svi koji bijahu u kuli Sihemskoj.

48. Tada Abimeleh izide na goru Selmon, on i sav narod što bješe s njim; i uzev Abimeleh sjekiru u ruku odsiječe granu od drveta i podiže je i metnu je na rame, i reče narodu koji bijaše s njim: što vidjeste da sam ja učinio, brzo činite kao ja.

49. I svaki iz naroda odsiječe sebi granu, i podjoše za Abimelehom i pometaše grane oko kule, i zapališe njima grad; i izgiboše svi koji bijahu u kuli Sihemskoj, oko tisuću ljudi i žena.

50. Po tom otide Abimeleh na Tebes, i stade u òkō kod Tebesa, i uze ga.

51. A bijaše tvrda kula usred grada, i u nju pobjegoše svi ljudi i žene i svi gradjani, i zatvorivši se popeše se na krov od kule.

52. A Abimeleh dodje do kule i udari na nju, i dodje do vrata od kule da je zapali ognjem.

53. Ali jedna žena baci komad žrvnja na glavu Abimelehu i razbi mu glavu.

54. A on brže viknu momka koji mu nošaše oružje, i reče mu: izvadi mač

svoj i ubij me, da ne reku za me: žena ga je ubila. I probode ga sluga njegov, te umrije.

55. A kad vidješe Izraelci gdje pogibe Abimeleh, otidoše svaki u svoje mjesto.

56. Tako plati Bog Abimelehu za zlo koje je učinio ocu svojemu ubivši sedamdeset braće svoje.

57. I sve zlo ljudi Sihemljana povrati Bog na njihove glave, i steče im se kletva Joatama sina Jerobalova.

GLAVA 10.

A poslije Abimeleha usta da izbavi Izraela Tola sin Fuve sina Dodova, čovjek plemena Isaharova, koji sjedjaše u Samiru u gori Efraimovoj.

2. I bi sudija Izraelu dvadeset i tri godine, pa umrije i bi pogreben u Samiru.

3. Poslije njega usta Jair od plemena Galadova, i bi sudija Izraelu dvadeset i dvije godine;

4. I imaše trideset sinova, koji jahahu na tridesetoro magaradi, i imahu trideset gradova, koji se zovu sela Jairova do danas i jesu u zemlji Galadovoj.

5. I umrije Jair, i bi pogreben u Kamonu.

6. A sinovi Izraelovi opet činiše što je zlo pred Gospodinom, i služiše Balima i Astarotama, i bogovima Sirskim, i bogovima Sidonskim, i bogovima Moapskim, i bogovima sinova Amonovijeh i bogovima Filistejskim; i ostaviše Gospodina i ne služiše mu.

7. Za to se razgnjevi Gospodin na Izraela, te ih dade u ruke Filistejima i u ruke sinovima Amonovijem.

8. A oni gaziše i satiraše sinove Izraelove od one godine osamnaest godina, sve sinove Izraelove koji bijahu s onu stranu Jordana, u zemlji Amorejskoj, koja je u Galadu.

9. I prijedjoše sinovi Amonovi preko Jordana da se biju s Judom i s Benjaminom i s domom Efraimovijem; i bi Izrael u velikoj nevolji.

10. Tada vapiše sinovi Izraelovi ka Gospodinu govoreći: sagriješismo ti što ostavismo Boga svojega i služismo Balima.

11. A Gospodin reče sinovima Izraelovijem: od Egipćana i od *Amoreja i od sinova Amonovijeh i od Filisteja*,

12. I od Sidonjana i od Amaleka i od Maonaca, koji vas mučiše, nijesam li vas izbavljao kad vapijaste k meni?

13. Ali vi ostaviste mene i služiste drugim bogovima; za to vas više ne ću izbavljati.

14. Idite i vičite one bogove koje ste izabrali, neka vas oni izbave u nevolji vašoj.

15. A sinovi Izraelovi rekoše Gospodinu: sagriješismo; čini s nama što ti je drago, samo nas sada izbavi.

16. I pobacaše izmedju sebe bogove tudje, i stadoše služiti Gospodinu; i sažali mu se radi muke sinova Izraelovijeh.

17. A sinovi Amonovi skupiše se i stadoše u òkō u Galadu; skupiše se i sinovi Izraelovi i stadoše u òkō u Masfi.

18. A narod i knezovi Galadski rekoše jedan drugomu: ko će početi boj sa sinovima Amonovijem? on neka bude poglavar svjema koji žive u Galadu.

GLAVA 11.

A Jefte od Galada bijaše hrabar junak, ali sin jedne kurve, s kojom Galad rodi Jefta.

2. Ali Galadu i žena njegova rodi sinova, pa kad dorastoše sinovi te žene, otjeraše Jefta rekavši mu: ne ćeš imati našljedstva u domu oca našega, jer si sin druge žene.

3. Za to pobježe Jefte od braće svoje, i nastani se u zemlji Tobu; i stekoše se k njemu ljudi praznovi, i idjahu s njim.

4. A poslije nekoga vremena zavojštiše sinovi Amonovi na Izraela;

5. I kad zavojštiše sinovi Amonovi na Izraela, otidoše starješine Galadske da dovedu Jefta iz zemlje Toba.

6. I rekoše Jeftu: hodi i budi nam vojvoda, da vojujemo sa sinovima Amonovijem.

7. A Jefte reče starješinama Galadskim: ne mrzite li vi na me, i ne istjeraste li me iz doma oca mojega? Što ste dakle došli k meni sada kad ste u nevolji.

8. A starješine Galadske rekoše Jeftu: za to smo sada došli opet k tebi da podješ s nama i da vojuješ sa sinovima Amonovijem i da nam budeš poglavar svjema koji živimo u Gala

9. A Jefte reče starješinama Galadskim: kad hoćete da me odvedete natrag da vojujem sa sinovima Amonovijem, ako mi ih da Gospodin, hoću li vam biti poglavar?

10. A starješine Galadske rekoše Jeftu: Gospodin neka bude svjedok medju nama, ako ne učinimo kako si kazao.

11. Tada otide Jefte sa starješinama Galadskim, i narod ga postavi poglavarem i vojvodom nad sobom; i Jefte izgovori pred Gospodinom u Masfi sve riječi koje bješe rekao.

12. Po tom posla Jefte poslanike k caru sinova Amonovijeh, i poruči: šta imaš ti sa mnom, te si došao k meni da ratuješ po mojoj zemlji?

13. A car sinova Amonovijeh reče poslanicima Jeftovim: što je uzeo Izrael moju zemlju kad dodje iz Egipta, od Arnona do Jaboka i do Jordana; sada dakle vrati mi je s mirom.

14. Ali Jefte posla opet poslanike k caru sinova Amonovijeh,

15. I poruči mu: ovako veli Jefte: nije uzeo Izrael zemlje Moapske ni zemlje sinova Amonovijeh.

16. Nego izašavši iz Egipta prijedje Izrael preko pustinje do crvenoga mora i dodje do Kadesa.

17. I posla Izrael poslanike k caru Edomskom i reče: pusti da prodjem kroz tvoju zemlju. Ali ne posluša car Edomski. Posla takodje k caru Moapskomu; ali ni on ne htje. I tako staja Izrael u Kadesu.

18. Po tom iduci preko pustinje obide zemlju Edomsku i zemlju Moapsku, i došavši s istoka zemlji Moapskoj stade u òkō s onu stranu Arnona; ali ne prijedjoše preko medje Moapske, jer Arnon bješe medja Moapska.

19. Nego posla Izrael poslanike k Sehonu caru Amorejskomu, caru Hezebonskomu, i reče mu Izrael: dopusti nam da prodjemo kroz tvoju zemlju do svojega mjesta.

20. Ali Sehon ne vjerova Izraelu da ga pusti da prijedje preko medje njegove, nego Sehon skupi sav svoj narod, i stadoše u òkō u Jazi, i pobi se s Izraelom.

21. A Gospodin Bog Izraelov predade Sehona i sav narod njegov u ruke sinovima Izraelovijem, te ih pobiše; i zadobi Izrael svu zemlju Amoreja koji življahu u onoj zemlji.

22. Zadobiše svu zemlju Amorejsku od Arnona do Jaboka, i od pustinje do Jordana.

23. Tako je dakle Gospodin Bog Izraelov otjerao Amoreje ispred naroda svojega Izraela, pa ti li hoćeš da je zemlja njihova tvoja?

24. Nije li tvoje ono što ti da da je tvoje Hamos bog tvoj? tako koga god Gospodin Bog naš otjera ispred nas, onoga je zemlja naša.

25. Ili si ti po čem bolji od Balaka sina Seforova cara Moapskoga? Je li se on kad svadjao s Izraelom? je li kad vojevao s nama?

26. Izrael živi u Hezebonu i u selima njegovijem i u Aroeru i selima njegovijem i po svijem gradovima duž Arnona tri stotine godina; za što ne oteste za toliko vremena?

27. I tako nijesam ja tebi skrivio, nego ti meni činiš zlo ratujući na me. Gospodin sudija nek sudi danas izmedju sinova Izraelovijeh i sinova Amonovijeh.

28. Ali car sinova Amonovijeh ne posluša riječi koje mu poruči Jefte.

29. I sidje na Jefta duh Gospodinov, te prodje kroz Galad i kroz Manasiju, prodje i Masfu Galadsku, i od Masfe Galadske dodje do sinova Amonovijeh.

30. I zavjetova Jefte zavjet Gospodinu i reče: ako mi daš sinove Amonove u ruke,

31. Što god izide na vrata iz kuće moje na susret meni, kad se vratim zdrav od sinova Amonovijeh, biće Gospodinovo, i prinijeću na žrtvu paljenicu.

32. I tako dodje Jefte do sinova Amonovijeh da se bije s njima; i Gospodin mu ih dade u ruke.

33. I pobi ih od Aroera pa do Menita u dvadeset gradova i do ravnice vinogradske u boju vrlo velikom; i sinovi Amonovi biše pokoreni pred sinovima Izraelovijem.

34. A kad se vraćaše Jefte kući svojoj u Masfu, gle, kći njegova izide mu na susret s bubnjima i sviralama; ona mu bijaše jedinica, i osim nje ne imaše ni sina ni kćeri.

35. Pa kad je ugleda, razdrije haljine svoje i reče: ah kćeri moja! vele li me obori! ti si od onijeh što me cvijele;

jer sam otvorio usta svoja ka Gospodinu, i ne mogu poreći.

36. A ona mu reče: oče moj, kad si otvorio usta svoja ka Gospodinu, učini mi kako je izašlo iz usta tvojih, kad te je Gospodin osvetio od neprijatelja tvojih, sinova Amonovijeh.

37. Još reče ocu svojemu: učini mi ovo: ostavi me do dva mjeseca da otidem da se popnem na gore da oplačem svoje djevojaštvo s drugama svojim.

38. A on joj reče: idi. I pusti je na dva mjeseca, i ona otide s drugama svojim i oplakiva djevojaštvo svoje po gorama.

39. A kad prodjoše dva mjeseca, vrati se k ocu svojemu, i on svrši na njoj zavjet svoj koji bješe zavjetovao. A ona ne pozna čovjeka. I posta običaj u Izraelu,

40. Da od godine do godine idu kćeri Izraelove da plaču za kćerju Jefta od Galada, četiri dana u godini.

GLAVA 12.

A ljudi od plemena Efraimova skupiše se, i prešavši na sjever rekoše Jeftu: za što si išao u boj na sinove Amonove a nas nijesi pozvao da idemo s tobom? spalićemo ognjem dom tvoj i tebe.

2. A Jefte im reče: imah veliku raspru sa sinovima Amonovijem ja i moj narod, i pozvah vas, ali me ne izbaviste iz ruku njegovijeh.

3. Pa videći da me ne izbavljate, stavih dušu svoju u ruku svoju, i otidoh na sinove Amonove, i Gospodin mi ih dade u ruke; pa što ste sada došli k meni da se bijete sa mnom?

4. Tada Jefte skupi sve ljude od Galada, i udari na Efraima; i ljudi od Galada pobiše Efraima; jer govorahu: bjegunci ste Efraimovi vi, ljudi od Galada, koji se bavite medju Efraimom i medju Manasijom.

5. I Galad uze Efraimu brodove Jordanske. I kad koji od Efraima dobježe i reče: pusti me da prijedjem, rekoše mu oni od Galada: jesi li od Efraima? I kad on reče: nijesam,

6. Onda mu rekoše: reci: Šibolet. A on reče: Sibolet, ne mogući dobro izgovoriti. Tada ga uhvatiše i zaklaše na brodu Jordanskom. I pogibe u ono vrijeme iz plemena Efraimova četrdeset i dvije tisuće.

7. I Jefte bi sudija Izraelu šest godina; i umrije, i bi pogreben u gradu Galadskom.

8. A poslije njega bi sudija Izraelu Abezan iz Betlema.

9. I imaše trideset sinova i trideset kćeri, koje razuda iz kuće, a trideset djevojaka dovede sinovima svojim iz drugih kuća; i bi sudija Izraelu sedam godina.

10. Po tom umrije Abezan, i bi pogreben u Betlemu.

11. A poslije njega bi sudija Izraelu Ahijalon od Zabulona; on bi sudija Izraelu deset godina.

12. Po tom umrije Ahijalon od Zabulona, i bi pogreben u Ajalonu u zemlji Zabulonovoj.

13. Poslije njega bi sudija Izraelu Abdon sin Ilelov Faratonjanin.

14. On imaše četrdeset sinova i trideset unuka, koji jahahu sedamdesetoro magaradi. I bi sudija Izraelu osam godina.

15. Po tom umrije Abdon sin Ilelov Faratonjanin, i bi pogreben u Faratonu u zemlji Efraimovoj na gori Amalečkoj.

GLAVA 13.

A sinovi Izraelovi opet činiše što je zlo pred Gospodinom, i Gospodin ih dade u ruke Filistejima za četrdeset godina.

2. A bijaše jedan čovjek od Sare od plemena sinova Danovijeh, po imenu Manuje, i žena mu bješe nerotkinja, i ne radjaše.

3. Toj ženi javi se angjeo Gospodinov i reče joj: gle, ti si sad nerotkinja, i nijesi radjala; ali ćeš zatrudnjeti, i rodićeš sina.

4. Nego sada čuvaj se da ne piješ vina ni silovita pića, i da ne jedeš ništa nečisto.

5. Jer gle, zatrudnjećeš, i rodićeš sina, i britva da ne prijedje po njegovoj glavi, jer će dijete biti nazirej Božji od utrobe materine, i on će početi izbavljati Izraela iz ruku Filistejskih.

6. I žena dodje i reče mužu svojemu govoreći: čovjek Božji dodje k meni, i lice mu bijaše kao lice angjela Božijega, vrlo strašno; ali ga ne zapitah odakle je, niti mi on kaza svojega imena.

7. Nego mi reče: gle, ti ćeš zatrudnjeti i rodićeš sina; za to sada ne pij vina ni silovita pića i ne jedi ništa nečisto; jer će dijete biti nazirej Božji od utrobe materine pa do smrti.

8. Tada se Manuje pomoli Gospodinu i reče: o Gospodine! neka opet dodje k nama čovjek Božji, kojega si slao, da nas nauči šta ćemo činiti s djetetom, kad se rodi.

9. I usliši Gospodin glas Manujev; i dodje opet angjeo Gospodinov k ženi kad sjedjaše u polju; a Manuje muž njezin ne bješe kod nje.

10. Tada žena brže otrča i javi mužu svojemu govoreći mu: evo, javi mi se onaj čovjek, koji mi je prije dolazio.

11. A Manuje ustavši podje za ženom svojom; i kad dodje k čovjeku, reče mu: jesi li ti onaj čovjek što je govorio ovoj ženi? On odgovori: jesam.

12. A Manuje reče: kad bude što si kazao, kako će biti pravilo za dijete i šta će se činiti s njim?

13. A angjeo Gospodinov reče Manuju: žena neka se čuva od svega što sam joj kazao.

14. Neka ne jede ništa što dolazi iz vinove loze, i vina ni silovita pića neka ne pije, i ništa nečisto neka ne jede. Što sam joj zapovjedio sve neka drži.

15. Tada reče Manuje angjelu Gospodinovu: radi bismo te ustaviti da ti zgotovimo jare.

16. A angjeo Gospodinov odgovori Manuju: da me i ustaviš, ne ću jesti tvojega jela; nego ako hoćeš zgotoviti žrtvu paljenicu, prinesi je Gospodinu. Jer Manuje nije znao da je angjeo Gospodinov.

17. Opet reče Manuje angjelu Gospodinovu: kako ti je ime? da ti zahvalimo kad se zbude što si rekao.

18. A angjeo Gospodinov odgovori mu: što pitaš za ime moje? Čudno je.

19. Tada Manuje uze jare i dar, i prinese Gospodinu na stijeni; a *angjeo* učini čudo pred Manujem i ženom njegovom;

20. Jer kad se podiže plamen s oltara k nebu, angjeo Gospodinov podiže se u plamenu s oltara; a Manuje i žena *njegova* videći to padoše ničice na zemlju;

21. *I angjeo se Gospodinov ne javi* više Manuju ni ženi njegovoj. Tada Manuje razumje da je angjeo Gospodinov.

22. I reče Manuje ženi svojoj: za cijelo ćemo umrijeti, jer vidjesmo Boga.

23. A žena mu reče: kad bi htio Bog da nas ubije, ne bi primio iz naših ruku žrtve paljenice ni dara, niti bi nam pokazao svega onoga, niti bi nam sad objavio takih stvari.

24. I tako ta žena rodi sina, i nadje mu ime Samson; i dijete odraste, i Gospodin ga blagoslovi.

25. I duh Gospodinov poče hoditi snjim po okolu Danovu, izmedju Sare i Estaola

GLAVA 14.

I sidje Samson u Tamnatu, i vidje ondje jednu djevojku izmedju kćeri Filistejskih.

2. I vrativši se kaza ocu svojemu i materi svojoj govoreći: vidjeh djevojku u Tamnati izmedju kćeri Filistejskih; oženite me njom.

3. A otac i mati rekoše mu: zar nema djevojke medju kćerima tvoje braće u svem narodu mom, da ideš da se oženiš izmedju Filisteja neobrezanijeh? A Samson odgovori ocu svojemu: njom me oženi, jer mi je ona omiljela.

4. A otac i mati njegova ne znadijahu da je to od Gospodina, i da traži zadjevicu s Filistejima; jer u ono vrijeme Filisteji vladahu sinovima Izraelovijem.

5. I tako side Samson s ocem svojim i s materom svojom u Tamnatu, i kad dodjoše do vinograda Tamnatskih, gle, mlad lav ričući sukobi ga.

6. I duh Gospodinov side na nj, te rastrže lava kao jare nemajući ništa u ruci; i ne kaza ocu ni materi šta je učinio.

7. I tako došavši govori s djevojkom, i ona omilje Samsonu.

8. A poslije nekoliko dana idući opet da je odvede, svrne da vidi mladoga lava; a gle, u mrtvom lavu roj pčela i med.

9. I izvadi ga u ruku, i podje putem jedući; i kad dodje k ocu i materi, dade im te jedoše; ali im ne reče da je iz mrtvoga lava izvadio med.

10. I tako dodje otac njegov k onoj djevojci, i Samson učini ondje veselje, jer tako činjahu momci.

11. I kad ga vidješe *Filisteji,* izabraše trideset druga da budu s njim.

12. I reče im Samson: ja ću vam zagonenuti zagonetku, pa ako mi je odgonenete za sedam dana dok je veselje i pogodite, daću vam trideset košulja i tridesetore svečane haljine.

13. Ako li ne odgonenete, vi ćete dati meni trideset košulja i tridesetore svečane haljine. A oni mu rekoše: zagoneni zagonetku svoju, da čujemo.

14. Tada im reče: od onoga koji jede izide jelo, i od ljutoga izide slatko. I ne mogoše odgonenuti zagonetke tri dana.

15. I sedmi dan rekoše ženi Samsonovoj: nagovori muža svojega da nam kaže zagonetku, ili ćemo spaliti ognjem tebe i dom oca tvojega. Jeste li nas za to pozvali da nam uzmete imanje? je li tako?

16. I stade plakati žena Samsonova pred njim govoreći: ti mrziš na me, i ti me ne ljubiš; zagonenuo si zagonetku sinovima naroda mojega, a ne ćeš meni da je kažeš. A on joj reče: gle, ni ocu svojemu ni materi svojoj nijesam je kazao, a tebi da je kažem?

17. I ona plaka pred njim za sedam dana dokle trajaše veselje. A sedmi dan kaza joj, jer bijaše navalila na nj; a ona kaza zagonetku sinovima naroda svojega.

18. Tada mu rekoše ljudi grada onoga sedmi dan dok sunce ne zadje: šta je sladje od meda, i šta je ljuće od lava? A on im reče: da nijeste orali na mojoj junici, ne biste pogodili moje zagonetke.

19. I dodje na nj duh Gospodinov, te sidje u Askalon, i pobi ondje trideset ljudi, i uze odijelo s njih i dade svečane haljine onima koji odgonenuše zagonetku; i rasrdi se vrlo i otide kući oca svojega.

20. A žena Samsonova udade se za druga njegova, s kojim se bijaše udružio.

GLAVA 15.

A poslije nekoliko dana, o pšeničnoj žetvi, dodje Samson da pohodi ženu svoju donesavši joj jare, i reče: idem k ženi svojoj u ložnicu. Ali mu otac njezin ne dade da udje.

2. Jer reče otac njezin: ja mišljah za cijelo da ti nije po volji, pa je dadoh drugu tvojemu; nego mladja sestra njezina nije li ljepša od nje? uzmi nju mjesto one.

3. A Samson im reče: ja ne ću biti kriv Filistejima kad im učinim zlo.

4. I otišavši Samson uhvati tri sta lisica, i uze luča, i sveza po dvije za repove, i metnu po jedan luč medju dva repa,

5. Pa zapali lučeve, i pusti u ljetinu Filistejsku, i popali ljetinu požnjevenu i nepožnjevenu, i vinograde i maslinike.

6. Tada Filisteji rekoše: ko je to učinio? I odgovoriše: Samson zet Tamnaćaninov, jer mu uze ženu i dade je drugu njegovu. Tada dodjoše Filisteji i spališe ognjem nju i oca njezina.

7. A Samson im reče: ako ste i učinili tako, opet ću vam se osvetiti, pa ću se onda okaniti.

8. I polomi ih ljuto nogama po bedrima; po tom otide i nastani se u pećini od stijene Etama.

9. Tada izidoše Filisteji i stadoše u òkō prema Judi, i raširiše se do Lehija.

10. A ljudi od Jude rekoše: što ste izašli na nas? I odgovoriše: izašli smo da svežemo Samsona i da mu učinimo kako je on nama učinio.

11. Tada izide tri tisuće ljudi iz Jude k pećini u stijeni Etamu, i rekoše Samsonu: ne znaš li da Filisteji vladaju nad nama? za što si nam dakle to učinio? A on im reče: kako su oni meni učinili tako ja učinih njima.

12. Oni mu rekoše: došli smo da te svežemo i predamo u ruke Filistejima. A Samson im reče: zakunite mi se da ne ćete vi uložiti na me.

13. Oni mu odgovoriše i rekoše: ne ćemo; nego ćemo te samo svezati i predati u njihove ruke, ali te ne ćemo pogubiti. I svezaše ga u dva nova uža i odvedoše ga iz stijene.

14. I kad on dodje do Lehija, Filisteji ga sretoše vičući od radosti; a duh Gospodinov sidje na nj, i uža na rukama njegovijem postaše kao konci izgorjeli od vatre, i spadoše sveze s ruku njegovijeh.

15. I on nadje čeljust magareću još sirovu, i pruživ ruku svoju uze je, i pobi njom tisuću ljudi.

16. Po tom reče Samson: čeljušću magarećom jednu gomilu, dvije gomile, čeljušću magarećom pobih tisuću ljudi.

17. A kad izreče, baci čeljust iz ruke svoje, i nazva ono mjesto Ramat-Lehije.

18. I bijaše žedan jako, te zavapi ka Gospodinu i reče: ti si učinio rukom sluge svojega ovo izbavljenje veliko; a sada hoću li umrijeti od žedji, ili ću pasti u ruke neobrezanima?

19. Tada Bog rascijepi stijenu u Lehiju, i proteče voda iz nje, te se napi, i povrati mu se duh i oživje. Za to se prozva onaj izvor En-akore, koji je u Lehiju do današnjega dana.

20. I bi sudija Izraelu za vremena Filistejskoga dvadeset godina.

GLAVA 16.

Po tom otide Samson u Gazu, i ondje vidje jednu ženu kurvu, i udje k njoj.

2. I ljudima u Gazi bi kazano: dodje Samson ovamo. I opkoliše i vrebaše ga cijelu noć na vratima gradskim; i stajahu u potaji cijelu noć govoreći: dok svane, ubićemo ga.

3. Ali Samson spavav do po noći usta u po noći, i ščepa vrata gradska s oba dovratka i iščupa ih sprijevornicom zajedno, i metnu ih na ramena i odnese navrh gore koja je prema Hebronu.

4. Poslije toga zamilova djevojku na potoku Soreku, kojoj bješe ime Dalila.

5. I dodjoše k njoj knezovi Filistejski i rekoše joj: prevari ga i iskušaj gdje mu stoji velika snaga i kako bismo mu dosadili da ga svežemo i svladamo; a mi ćemo ti dati svaki po tisuću i sto srebrnika.

6. I Dalila reče Samsonu: hajde kaži mi gdje stoji tvoja velika snaga i čim bi se mogao svezati i svladati.

7. A Samson joj reče: da me svežu u sedam gužava sirovijeh neosušenijeh, onda bih izgubio snagu i bio kao i drugi čovjek.

8. I donesoše joj knezovi Filistejski sedam gužava sirovijeh, još neosušenijeh, i ona ga sveza njima.

9. A kod nje bijaše zasjeda u sobi; i ona mu reče; eto Filisteja na te, Samsone! A on pokida gužve, kao što se kida konac od kudjelje kad osjeti vatru; i ne dozna se za snagu njegovu.

10. *Po tom* reče Dalila Samsonu: gle, *prevario si me, i slagao* si mi; nego hajde kaži mi čim bi se mogao svezati.

11. A on joj reče: da me dobro svežu novim užima kojima nije ništa radjeno, tada bih izgubio snagu i bio bih kao drugi čovjek.

12. I Dalila uze nova uža, i sveza ga njima, pak mu reče: eto Filisteja na te, Samsone! A zasjeda bijaše u sobi. A on raskide s ruku uža kao konac.

13. Tada reče Dalila Samsonu: jednako me varaš i lažeš mi; kaži mi čim bi se mogao svezati? A on joj reče: da sedam pramena kose na glavi mojoj priviješ na vratilo.

14. I ona zaglavivši vratilo kocem, reče: evo Filisteja na te, Samsone! A on se probudi oda sna, i istrže kolac i osnovu i vratilo.

15. Opet mu ona reče: kako možeš govoriti: ljubim te, kad srce tvoje nije kod mene? Već si me tri puta prevario ne hoteći mi kazati gdje ti je velika snaga.

16. I ona mu dosadjivaše svojim riječima svaki dan i navaljivaše na nj, i duša mu prenemože da umre,

17. Te joj otvori cijelo srce svoje, reče joj: britva nije nikad prešla preko glave moje, jer sam nazirej Božji od utrobe matere svoje; da se obrijem, ostavila bi me snaga moja, i oslabio bih, i bio bih kao svaki čovjek.

18. A Dalila videći da joj je otvorio cijelo srce svoje, posla i pozva knezove Filistejske poručivši im: hodite sada, jer mi je otvorio cijelo srce svoje. Tada dodjoše knezovi Filistejski k njoj i donesoše novce u rukama svojim.

19. A ona ga uspava na krilu svojem, i dozva čovjeka te mu obrija sedam pramena kose s glave, i ona ga prva svlada kad ga ostavi snaga njegova.

20. I ona reče: eto Filisteja na te, Samsone! A on probudiv se od sna reče: izaći ću kao i prije i oteću se. Jer ne znadijaše da je Gospodin odstupio od njega.

21. Tada ga uhvatiše Filisteji, i iskopaše mu oči, i odvedoše ga u Gazu, i okovaše ga u dvoje verige mjedene; i meljaše u tamnici.

22. A kosa na glavi njegovoj poče rasti kao što je bila kad ga obrijaše.

23. I knezovi Filistejski skupiše se da

prinesu veliku žrtvu Dagonu bogu svojemu, i da se provesele; pa rekoše: predade nam bog naš u ruke naše Samsona neprijatelja našega.

24. Takodjer i narod vidjevši ga hvaljaše boga svojega govoreći: predade nam bog naš u ruke naše neprijatelja našega i zatirača zemlje naše i koji pobi tolike izmedju nas.

25. I kad se razveseli srce njihovo rekoše: zovite Samsona da nam igra. I dozvaše Samsona iz tamnice da im igra, i namjestiše ga medju dva stupa.

26. Tada Samson reče momku koji ga držaše za ruku: pusti me da opipam stupove na kojima stoji kuća, da se naslonim na njih.

27. A kuća bijaše puna ljudi i žena, i svi knezovi Filistejski bijahu ondje; i na krovu bijaše oko tri tisuće ljudi i žena, koji gledahu kako Samson igra.

28. Tada Samson zavapi ka Gospodinu i reče: Gospodine, Gospodine! opomeni me se, molim te, i ukrijepi me, molim te, samo sada, o Bože! da se osvetim jedan put Filistejima za oba oka svoja.

29. I zagrli Samson dva stupa srednja, na kojima stajaše kuća, i nasloni se na njih, na jedan desnom a na drugi lijevom rukom svojom.

30. Pa onda reče Samson: neka umrem s Filistejima. I naleže jako, i pade kuća na knezove i na sav narod koji bješe u njoj; i bi mrtvijeh koje pobi umirući više nego onijeh koje pobi za života svojega.

31. Poslije dodjoše braća njegova i sav dom oca njegova, i uzeše ga, i vrativši se pogreboše ga izmedju Sare i Estaola u grobu Manuja oca njegova. A on bi sudija Izraelu dvadeset godina.

GLAVA 17.

A bijaše jedan čovjek iz gore Efraimove po imenu Miha.

2. On reče materi svojoj: tisuća i sto srebrnika, što su ti ukradeni, za koje si klela i govorila preda mnom, evo, to je srebro u mene, ja sam ga uzeo. A mati mu reče: Gospodin da te blagoslovi, sine!

3. A kad vrati tisuću i sto srebrnika materi svojoj, reče mati njegova: to sam srebro posvetila Gospodinu iz svoje ruke za tebe, sine moj, da se načini od njega lik rezan i liven; za to ti ga sada dajem natrag.

4. Ali on opet dade srebro materi svojoj, a mati uze dvje sta srebrnika i dade zlataru, a on načini od njega lik rezan i liven, te bijaše u kući Mišinoj.

5. I taj Miha imaše kuću za bogove, i načini oplećak i likove, i posveti jednoga izmedju sinova svojih da mu bude svećenik.

6. U to vrijeme ne bješe cara u Izraelu: svaki činjaše što mu bijaše drago.

7. A bješe jedan mladić iz Betlema Judina, od porodice Judine, koji bješe Levit i ondje boravljaše.

8. On otide iz toga grada, Betlema Judina, da se nastani gdje može; i idući svojim putem dodje u goru Efraimovu do kuće Mišine.

9. A Miha mu reče: od kuda ideš? Odgovori mu Levit: iz Betlema Judina, idem da se nastanim gdje mogu.

10. A Miha mu reče: ostani kod mene, i budi mi otac i svećenik, a ja ću ti dati deset srebrnika na godinu i dvoje haljine i hranu. I otide Levit k njemu.

11. I Levitu bi po volji da ostane kod njega, i bi mu taj mladić kao da mu je sin.

12. I Miha posveti Levita da mu je svećenik taj mladić, i osta u kući Mišinoj.

13. Tada reče Miha: sada znam da će mi Gospodin učiniti dobro za to što imam Levita svećenika.

GLAVA 18.

U to vrijeme ne bješe cara u Izraelu, i u to vrijeme pleme Danovo tražaše sebi našljedstvo gdje bi nastavalo, jer mu do tada ne bješe dopalo našljedstvo medju plemenima Izraelovijem.

2. Za to poslaše sinovi Danovi iz porodice svoje pet ljudi izmedju sebe, hrabre ljude od Sare i Estaola, da uhode zemlju i dobro razmotre, i rekoše im: idite, razmotrite zemlju. I oni otidoše u goru Efraimovu u kuću Mišinu i zanoćiše ondje.

3. I kad bijahu kod kuće Mišine, poznaše glas onoga mladića Levita, i svrativši se onamo rekoše mu: ko te dovede ovamo? i šta radiš tu? i šta ćeš tu?

4. A on im reče: tako i tako učini mi

Miha, i najmi me da mu budem svećenik.

5. A oni mu rekoše: upitaj Boga da znamo hoće li nam biti srećan put na koji podjosmo.

6. A svećenik im reče: idite s mirom; po volji je Gospodinu put kojim idete.

7. I tako pošavši onijeh pet ljudi dodjoše u Lais, i vidješe tamošnji narod gdje živi bez straha po običaju Sidonskom, mirno i bez straha, i da nema nikoga u zemlji ko bi im čim god dosadjivao ili otimao vlast, i da su daleko od Sidonjana niti imaju šta s kim.

8. Pa kad se vratiše k braći svojoj u Saru i Estaol, rekoše im braća: što je?

9. A oni rekoše: ustajte da idemo na njih; jer vidjesmo zemlju, i vrlo je dobra. I vi ne marite? nemojte se lijeniti, nego pohitajte da uzmete zemlju.

10. Kad dodjete, doći ćete k narodu bezbrižnom i u zemlju prostranu; jer je predade Bog u vaše ruke; to je mjesto gdje nema nedostatka ni u čem što ima na zemlji.

11. Tada podjoše odande iz Sare i Estaola šest stotina ljudi od porodice Danove naoružanijeh.

12. I otišavši stadoše u òkō kod Karijat-Jarima u Judi; za to se prozva ono mjesto Mahane-Dan do danas, i jest iza Karijat-Jarima.

13. A odande pošavši u goru Efraimovu dodjoše u kuću Mišinu.

14. Tada progovoriše petorica što bijahu išli da uhode zemlju Laisku, i rekoše braći svojoj: znate li da u ovijem kućama ima oplećak i likova, i lik rezan i lik liven? Sada dakle gledajte što ćete raditi.

15. I oni svrativši se onamo udjoše u kuću gdje bješe mladić Levit, u kuću Mišinu, i upitaše ga za zdravlje.

16. A šest stotina ljudi naoružanijeh od sinova Danovijeh stadoše pred vratima.

17. A pet ljudi što bjehu išli da uhode zemlju otišavši udjoše i uzeše lik rezani i oplećak i likove i lik liveni; a svećenik stajaše na vratima sa šest stotina ljudi naoružanijeh.

18. I oni što udjoše u kuću Mišinu kad uzeše lik rezani, oplećak, likove i lik liveni, svećenik im reče: šta radite?

19. A oni mu rekoše: muči, metni ruku na usta, pa hajde s nama, i budi nam otac i svećenik. Šta ti je bolje, biti svećenik u kući jednoga čovjeka ili biti svećenik plemenu i porodici u Izraelu?

20. I svećenik se obradova u srcu, i uze oplećak i likove i lik rezani, i udje medju narod.

21. I okrenuvši se podjoše pustivši djecu i stoku i zaklade naprijed.

22. A kad bijahu daleko od kuće Mišine, onda ljudi koji življahu u kućama blizu kuće Mišine skupiše se i podjoše u potjeru za sinovima Danovijem.

23. I vikaše za sinovima Danovijem, a oni obazrevši se rekoše Misi: što ti je, te si skupio tolike ljude?

24. A on reče: uzeli ste moje bogove koje sam načinio, i svećenika, pa otidoste. Šta još imam? pa još kažete: što ti je?

25. A sinovi Danovi rekoše mu: nemoj da ti se čuje glas za nama, da ne bi udarili na vas ljudi gnjevni, te ćeš izgubiti dušu svoju i dušu doma svojega.

26. I sinovi Danovi otidoše svojim putem, a Miha videći da su jači od njega vrati se i otide kući svojoj.

27. I oni uzevši što bješe načinio Miha, i svećenika, kojega imaše, dodjoše u Lais k narodu mirnom i bezbrižnom; pa ih isjekoše oštrijem mačem, a grad upališe ognjem.

28. I ne bješe nikoga da ih izbavi; jer bijahu daleko od Sidona i ne imahu ništa ni s kim; a grad bijaše u dolini koja je kod Bet-Rohoba. Poslije sazidaše grad i naseliše se u njemu.

29. I nazvaše grad Dan po imenu Dana oca svojega, koji se rodi Izraelu; a prije se grad zvaše Lais.

30. I sinovi Danovi namjestiše sebi onaj lik rezani; a Jonatan sin Gersama sina Manasijina i sinovi njegovi bijahu svećenici plemenu Danovu dokle se god ne iseli iz zemlje.

31. I namješten im stajaše onaj lik rezani, koji načini Miha, za sve vrijeme dokle dom Božji bijaše u Silu.

GLAVA 19.

U to vrijeme, kad ne bješe cara u Izraelu, bješe jedan Levit koji življaše kao došljak kraj gore Efraimove, i uze inoču iz Betlema Judina.

2. A inoča njegova činjaše preljubu kod njega, pa otide od njega kući oca svojega u Betlem Judin, i osta ondje četiri mjeseca.

3. A muž njezin usta i otide za njom da joj lijepo govori i da je dovede natrag, imajući sa sobom momka svojega i dva magarca; i ona ga uvede u kuću oca svojega, i kad ga vidje otac njezin obradova se dolasku njegovu.

4. I ustavi ga tast njegov, otac mladičin, i osta kod njega tri dana, i ondje jedjahu i pijahu i noćivahu.

5. A četvrti dan kad ustaše rano, usta i on da ide; ali otac mladičin reče zetu svojemu: potkrijepi srce svoje zalogajem hljeba, pa onda idite.

6. I tako sjedoše i jedoše obojica zajedno i napiše se; pa reče otac mladičin mužu: hajde ostani još noćas, i budi veseo.

7. Ali čovjek usta da ide; ali tast njegov navali na nj, te opet noći ondje.

8. Po tom urani petoga dana da ide; i reče mu otac mladičin: potkrijepi srce svoje. I jedući zajedno zabaviše se dokle i dan naže.

9. Tada usta čovjek da ide, on i inoča mu i momak; a tast njegov, otac mladičin, reče mu: eto, dan je već nagao, veče je, prenoćite ovdje; eto dockan je, prenoći ovdje, i budi veseo, pa sjutra uranite na put, i idi k svojemu šatoru.

10. Ali čovjek ne htje noćiti; nego usta i podje; i dodje do Jebusa, a to je Jeruzalem, i s njim dva magarca natovarena i inoča njegova.

11. A kad bijahu blizu Jebusa, dan bijaše nagao vrlo, pa reče sluga gospodaru svojemu: hajde brže da se svratimo u taj grad Jebus, i tu da noćimo.

12. A gospodar mu reče: ne ćemo svrtati u tudj grad, koji nije sinova Izraelovijeh, nego ćemo ići do Gabe.

13. Još reče momku svojemu: hajde brže da stignemo u koje od tijeh mjesta i da noćimo u Gabi ili u Rami.

14. I minuše onuda i otidoše; i sunce ih zadje blizu Gabe Benjaminove.

15. I okretoše onamo da otidu i prenoće u Gabi; i kad udje, sjede na ulici gradskoj; i ne bi nikoga da ih primi u kuću da prenoće.

16. I gle, *jedan starac vraćaše se s posla* svojega iz polja u veče, a bijaše iz gore Efraimove i življaše kao došljak u Gabi; a ljudi onoga mjesta bijahu sinovi Benjaminovi.

17. I on podigav oči svoje ugleda onoga čovjeka putnika na ulici gradskoj; i reče mu starac: kuda ideš? i od kuda ideš?

18. A on mu odgovori: idemo od Betlema Judina do na kraj gore Efraimove; odande sam, pa sam išao do Betlema Judina, a sada idem k domu Gospodinovu, i nema nikoga da me primi u kuću.

19. A imamo i slame i piće za magarce svoje, i hljeba i vina za se i za sluškinju tvoju i za momka koji je sa slugom tvojim; imamo svega dosta.

20. A starac mu reče: budi miran; što ti god nedostaje, ja ću se starati za to; samo nemoj noćiti na ulici.

21. I uvede ga u svoju kuću, i položi magarcima; po tom opraše noge, i jedoše i piše.

22. A kad se razveseliše, gle, ljudi onoga grada, bezakonici, opkoliše kuću, i stadoše lupati u vrata, i rekoše starcu, gospodaru od kuće, govoreći: izvedi toga čovjeka što je ušao u tvoju kuću, da ga poznamo.

23. I izašav k njima onaj čovjek, gospodar od kuće, reče im: ne, braćo, ne činite zla; kad je čovjek ušao u moju kuću, ne činite toga bezumlja.

24. Evo kći moja djevojka i inoča njegova, njih ću vam izvesti, pa njih osramotite i činite s njima što vam je volja, samo čovjeku ovomu ne činite toga bezumlja.

25. Ali ga ne htješe poslušati oni ljudi; tada onaj čovjek uze inoču svoju i izvede je na polje k njima, i oni je poznaše, i zlostaviše je cijelu noć do zore, i pustiše je kad zora zabijelje.

26. I došavši žena u zoru pade kod vrata od kuće onoga čovjeka gdje bješe gospodar njezin, i leža dokle se ne rasvanu.

27. A gospodar njezin usta u jutru, i kad otvori vrata i izadje da ide svojim putem, a to žena inoča njegova ležaše na vratima kućnijem, i ruke joj na pragu.

28. I reče joj: ustani da idemo. Ali ne bi odgovora; tada je metnu na magarca, i ustavši čovjek podje u mjesto svoje.

29. I došav kući svojoj uze mač, i uze inoču svoju i isiječe je s kostima na dvanaest komada i razasla u sve krajeve Izraelove.

30. I ko god vidje govoraše: nije se učinilo niti se vidjelo tako što od kad izidoše sinovi Izraelovi iz Egipta do danas. Promislite o tom, i vijećajte i govorite.

GLAVA 20.

Tada izidoše svi sinovi Izraelovi, i sabra se sav narod jednodušno, od Dana do Bersabeje i do zemlje Galadove, ka Gospodinu u Masfu.

2. I glavari svega naroda, svijeh plemena Izraelovijeh, dodjoše na zbor naroda Božijega, četiri stotine tisuća ljudi pješaka koji mahahu mačem.

3. A sinovi Benjaminovi čuše da su sinovi Izraelovi otišli u Masfu. I sinovi Izraelovi rekoše: kažite kako se dogodilo to zlo.

4. A Levit, muž ubijene žene, odgovori i reče: dodjoh s inočom svojom u Gabu Benjaminovu da prenoćim.

5. A Gabljani ustaše na me, opkoliše me u kući noću, i htješe me ubiti; i inoču moju zlostaviše tako da umrije.

6. Za to uzev inoču svoju isjekoh je na komade i razaslah je u sve krajeve našljedstva Izraelova; jer učiniše grdilo i sramotu u Izraelu.

7. Eto, vi ste svi sinovi Izraelovi; promislite i vijećajte.

8. A sav narod usta jednodušno i reče: da ne idemo ni jedan k šatoru svojemu, i ni jedan da se ne vraća kući svojoj.

9. Nego ovo da učinimo Gabi: da bacimo ždrijeb za nju.

10. Da uzmemo po deset ljudi od stotine po svijem plemenima Izraelovijem, i po stotinu od tisuće, i po tisuću od deset tisuća, da donose hranu narodu, a on da ide i učini Gabi Benjaminovoj kako je zaslužila grdilom koje je učinila u Izraelu.

11. I skupi se sav narod Izraelov na onaj grad složivši se jednodušno.

12. Tada poslaše plemena Izraelova ljude u sve porodice Benjaminove, i poručiše im: kakvo se to zlo učini medju vama?

13. *Sada dajte te* bezakonike što su u *Gabi, da ih pogubimo* i izvadimo zlo iz Izraela. Ali ne htješe sinovi Benjaminovi poslušati braće svoje, sinova Izraelovijeh.

14. Nego se skupiše sinovi Benjaminovi iz svojih mjesta u Gabu da izidu da se biju sa sinovima Izraelovijem.

15. I nabroji se u to vrijeme sinova Benjaminovijeh iz njihovijeh gradova dvadeset i šest tisuća ljudi koji mahahu mačem osim stanovnika Gabajskih, kojih bješe na broj sedam stotina ljudi odabranijeh.

16. U svem tom narodu bješe sedam stotina ljudi odabranijeh, koji bjehu ljevaci, i svaki gadjaše kamenom iz praće u dlaku ne promašajući.

17. A ljudi Izraelaca nabroji se osim sinova Benjaminovijeh četiri stotine tisuća ljudi koji mahahu mačem, samijeh vojnika.

18. I ustavši otidoše k domu Boga silnoga, i upitaše Boga i rekoše sinovi Izraelovi: ko će izmedju nas ići prvi u boj na sinove Benjaminove? A Gospodin reče: Juda nek ide prvi.

19. Po tom ustavši rano sinovi Izraelovi stadoše u òkō prema Gabi.

20. I izidoše sinovi Izraelovi u boj na sinove Benjaminove, i uvrstaše se sinovi Izraelovi da udare na Gabu.

21. A sinovi Benjaminovi izidoše iz Gabe, i povaljaše po zemlji izmedju Izraelaca u onaj dan dvadeset i dvije tisuće ljudi.

22. Ali se narod sinova Izraelovijeh oslobodi, te se opet uvrstaše na istom mjestu gdje se bijahu uvrstali prvoga dana.

23. Jer sinovi Izraelovi otidoše te plakaše pred Gospodinom do večera, i upitaše Gospodina govoreći: hoćemo li opet izaći u boj na sinove Benjamina brata svojega? A Gospodin im reče: izidite na njih.

24. I izidoše sinovi Izraelovi na sinove Benjaminove drugi dan.

25. I sinovi Benjaminovi izidoše pred njih iz Gabe drugi dan; i povaljaše po zemlji izmedju sinova Izraelovijeh opet osamnaest tisuća ljudi, koji svi mahahu mačem.

26. Tada svi sinovi Izraelovi i sav narod izidoše i dodjoše k domu Boga silnoga, i plakaše i stajaše ondje pred Gospodinom, i postiše se onaj dan do ve-

čera, i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Gospodinom.

27. Pa upitaše sinovi Izraelovi Gospodina, jer ondje bijaše kovčeg zavjeta Božijega u ono vrijeme;

28. I Fines sin Eleazara sina Aronova stajaše pred njim u ono vrijeme. I rekoše: hoćemo li opet izaći u boj na sinove Benjamina brata svojega ili ćemo se okaniti? A Gospodin im reče: izidite, jer ću ih sjutra predati vama u ruke.

29. Tada namjesti Izrael zasjede oko Gabe.

30. I sinovi Izraelovi izidoše treći dan na sinove Benjaminove, i uvrstaše se prema Gabi kao prvom i drugom.

31. A sinovi Benjaminovi izašavši pred narod odvojiše se od grada, i stadoše biti i sjeći narod kao prvom i drugom po putovima, od kojih jedan ide k domu Boga silnoga a drugi u Gabu, i po polju, i ubiše do trideset ljudi iz Izraela.

32. I rekoše sinovi Benjaminovi: padaju pred nama kao prije. A sinovi Izraelovi rekoše: da bježimo da ih otrgnemo od grada na putove.

33. Tada svi sinovi Izraelovi kretoše se sa svojega mjesta i uvrstaše se u Bal-Tamaru; i zasjede Izraelove iskočiše iz mjesta svojega, iz luka Gabajskih.

34. I dodje na Gabu deset tisuća ljudi izabranijeh iz svega Izraela, i boj posta žešći, a oni ne opaziše da će ih zlo zadesiti.

35. I Gospodin pobi Benjamina pred Izraelom, i sinovi Izraelovi pogubiše onaj dan od sinova Benjaminovijeh dvadeset i pet tisuća i sto ljudi, koji svi mačem mahahu.

36. I sinovi Benjaminovi vidješe da su nadbijeni; jer sinovi Izraelovi uzmakoše ispred sinova Benjaminovijeh uzdajući se u zasjede koje bijahu namjestili kod Gabe;

37. A oni što bijahu u zasjedi navališe brže u Gabu, i ušavši isjekoše sve po gradu oštrijem mačem.

38. A bijahu sinovi Izraelovi ugovorili s onima u zasjedi da za znak zapale vatru da se digne velik dim iz grada.

39. Tako sinovi Izraelovi stadoše bježati iz boja, a sinovi Benjaminovi počeše ubijati, i isjekoše do trideset ljudi izmedju sinova Izraelovijeh govoreći: doista padaju pred nama kao u predjašnjem boju.

40. Ali kad se plamen i dim kao stup diže iz grada, obazreše se sinovi Benjaminovi, i gle, oganj se iz grada dizaše do neba.

41. Tada se vratiše sinovi Izraelovi, a sinovi Benjaminovi smetoše se videći da ih je zlo zadesilo;

42. I pobjegoše ispred sinova Izraelovijeh k pustinji; ali ih vojska gonjaše, i koji iz gradova izlažahu, biše ih medju sobom.

43. Tako opkoliše sinove Benjaminove, goniše ih, tlačiše ih od Menuje do Gabe k istoku.

44. I pogibe sinova Benjaminovijeh osamnaest tisuća ljudi, samijeh junaka.

45. A onijeh što se okretoše i pobjegoše u pustinju k stijeni Remonu, napabirčiše ih po putovima pet tisuća ljudi, i tjeraše ih do Gedoma i pobiše ih dvije tisuće ljudi.

46. I tako svega pogibe onaj dan sinova Benjaminovijeh dvadeset i pet tisuća ljudi koji mahahu mačem, sve samijeh junaka.

47. I bješe šest stotina ljudi koji se okretoše i utekoše u pustinju k stijeni Remonu, i ostaše na stijeni Remonu četiri mjeseca.

48. Po tom sinovi Izraelovi vrativši se k sinovima Benjaminovijem isjekoše oštrijem mačem i ljude po gradovima i stoku i što se god nadje; i sve gradove koji ostaše popališe ognjem.

GLAVA 21.

A sinovi Izraelovi bijahu se zakleli u Masfi rekavši: ni jedan izmedju nas da ne da kćeri svoje za ženu sinu Benjaminovu.

2. Za to otide narod k domu Božijemu, i ostaše ondje do večera pred Bogom, i podigavši glas svoj plakaše vrlo,

3. I rekoše: za što se, Gospodine Bože Izraelov, dogodi ovo u Izraelu, da danas nestane jednoga plemena iz Izraela?

4. I sjutradan urani narod, i načini ondje oltar, i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne.

5. Tada rekoše sinovi Izraelovi: ima li ko da nije došao na zbor iz svijeh plemena Izraelovijeh ka Gospodinu? Jer se bijahu teško zakleli za onoga ko

ne dodje u Masfu ka Gospodinu rekavši: da se pogubi.

6. Jer se sinovima Izraelovijem sažali za Benjaminom bratom njihovijem, i rekoše: danas se istrijebi jedno pleme iz Izraela.

7. Šta ćemo činiti s onima što su ostali da bi imali žene, kad se zaklesmo Gospodinom da im ne damo kćeri svojih za žene?

8. Pa rekoše: ima li ko iz plemena Izraelovijeh da nije došao u Masfu ka Gospodinu? I gle, ne bješe došao na vojsku, na zbor, niko iz Jabesa Galadova.

9. Jer kad se narod prebroji, gle, ne bješe ondje ni jednoga od onijeh koji žive u Jabesu Galadovu.

10. Za to posla zbor onamo dvanaest tisuća hrabrijeh ljudi, i zapovjedi im govoreći: idite i pobijte stanovnike u Jabesu Galadovu oštrijem mačem i žene i djecu.

11. Ovo ćete dakle učiniti: sve muškinje i sve ženskinje što je poznalo čovjeka pobijte.

12. I nadjoše medju stanovnicima Jabesa Galadova četiri stotine djevojaka, koje ne bjehu poznale čovjeka, i dovedoše ih u òkô u Silo, koji je u zemlji Hananskoj.

13. Tada posla sav zbor, te govoriše sinovima Benjaminovijem koji bjehu u stijeni Remonu, i objaviše im mir.

14. Tako se vratiše sinovi Benjaminovi u to vrijeme, i dadoše im žene koje ostaviše u životu izmedju žena iz Jabesa Galadova; ali ih ne bješe dosta za njih.

15. A narodu bješe žao Benjamina što Gospodin okrnji plemena Izraelova.

16. Pa rekoše starješine od zbora: šta ćemo činiti s ovima što su ostali da bi imali žene? jer su izginule žene u plemenu Benjaminovu.

17. Po tom rekoše: našljedstvo Benjaminovo pripada ovima što su ostali, da se ne bi zatrlo pleme iz Izraela.

18. A mi im ne možemo dati žena izmedju kćeri svojih; jer su se zakleli sinovi Izraelovi rekavši: da je proklet ko da ženu sinovima Benjaminovijem.

19. Po tom rekoše: evo, godišnji je praznik Gospodinov u Silu, koji je sa sjevera Betelu, k istoku, na putu koji ide od Betela u Sihem, i s juga Leboni.

20. I zapovjediše sinovima Benjaminovijem govoreći: idite, i zasjedite po vinogradima.

21. I pazite; pa kad izidu kćeri Silske da igraju, izidite iz vinograda i otmite svaki sebi ženu izmedju kćeri Silskih; i idite u zemlju Benjaminovu.

22. A kad dodju oci njihovi ili braća njihova k nama da se sude, mi ćemo im kazati: smilujte im se nas radi, jer u ovom ratu nijesmo zarobili žene za svakoga njih; a vi im nijeste dali, tako ne ćete biti krivi.

23. Tada sinovi Benjaminovi učiniše tako, i dovedoše žene prema broju svom izmedju igračica koje oteše, i otišavši vratiše se na našljedstvo svoje, i sazidaše opet gradove i naseliše se u njima.

24. I tako razidoše se sinovi Izraelovi odande u ono vrijeme svaki u svoje pleme i u porodicu svoju, i otidoše odande svaki na svoje našljedstvo.

25. U ono vrijeme ne bješe cara u Izraelu; svaki činjaše što mu bijaše drago.

KNJIGA O RUTI.

GLAVA 1.

A u ono vrijeme kad sudjahu sudije bi glad u zemlji, i jedan čovjek iz Betlema Judina otide da živi kao došljak u zemlji Moapskoj sa ženom svojom i su dva sina svoja.

2. *A ime tomu čovjeku* bješe Elimeleh, *a ženi mu ime* Noema, a imena dvojici sinova njegovijeh Mahalon i Helion; i bijahu Efraćani, iz Betlema Judina; i dodjoše u zemlju Moapsku i staniše se ondje.

3. Po tom umrije Elimeleh, muž Noemin, i ona osta su dva sina svoja.

4. Oni se oženiše Moapkama: jednoj bješe ime Orfa a drugoj Ruta; i ondje stajahu do deset godina.

5. Po tom umriješe obojica. Mahalon i Helion; i žena osta bez dva sina svoja i bez muža svojega.

6. Tada se ona podiže sa snahama svojima da se vrati iz zemlje Moapske, jer ču u zemlji Moapskoj da je Gospodin pohodio narod svoj davši im hljeba.

7. I izide iz mjesta gdje bijaše, i obje snahe njezine s njom; i podjoše putem da se vrate u zemlju Judinu.

8. Tada reče Noema objema snahama svojima: idite, vratite se svaka u dom matere svoje; Gospodin neka vam učini milost kao što vi učiniste umrlima i meni.

9. Da vam da Gospodin da nadjete počinak svaka u domu muža svojega. I poljubi ih; a one povikavši zaplakaše,

10. I rekoše joj: ne; nego ćemo se s tobom vratiti u tvoj narod.

11. A Noema im reče: idite natrag, kćeri moje; što biste išle sa mnom? zar ću još imati sinova u utrobi svojoj da vam budu muževi?

12. Vratite se, kćeri moje, idite; jer sam ostarjela i nijesam za udaju. A i da kažem da se nadam i da se još noćas udam, i da rodim sinove,

13. Zar ćete ih vi čekati dok odrastu? zar ćete toga radi stajati neudate? Nemojte, kćeri moje; jer su moji jadi veći od vaših, jer se ruka Gospodinova podigla na me.

14. Tada one podigavši glas svoj plakaše opet; i Orfa poljubi svekrvu svoju; a Ruta osta kod nje.

15. A ona joj reče: eto, jetrva se tvoja vratila k narodu svojemu i k bogovima svojim; vrati se i ti za jetrvom svojom.

16. Ali Ruta reče: nemoj me nagovarati da te ostavim i od tebe otidem; jer kuda god ti ideš, idem i ja; i gdje se god ti nastaniš, nastaniću se i ja; tvoj je narod moj narod, i tvoj je Bog moj Bog.

17. Gdje ti umreš, umrijeću i ja, i ondje ću biti pogrebena. To neka mi učini Gospodin i to neka mi doda, smrt će me samo rastaviti s tobom.

18. A ona kad vidje da je tvrdo naumila ići s njom, presta je odvraćati.

19. Tako idoše obje dokle dodjoše u Betlehem; a *kad dodjoše u Betlehem*, sav grad uzavre njih radi; i govorahu: je li to Noema?

20. A ona im govoraše: ne zovite me više Noema, nego me zovite Mara, jer mi velike jade zadade svemogući.

21. Obilna sam otišla, a praznu me vrati Gospodin. Za što me zovete Noema, kad me Gospodin obori, i svemogući me ucvijeli?

22. Tako dodje natrag Noema i s njom Ruta Moapka, snaha njezina, vrativši se iz zemlje Moapske; a dodjoše u Betlem o početku ječmene žetve.

GLAVA 2.

A bijaše jedan čovjek, rod mužu Noeminu, čovjek bogat od porodice Elimelehove, kojemu ime bijaše Boz.

2. I Ruta Moapka reče Noemi: da idem u polje da pabirčim klasje za onijem pred kim nadjem milost. A ona joj reče: idi, kćeri moja.

3. I ona otide, i došavši stade pabirčiti po njivi za žeteocima; i dogodi se, te dodje na njivu koja pripadaše Bozu, koji bijaše od porodice Elimelehove.

4. I gle, dodje Boz iz Betlema, i reče žeteocima: Gospodin da je s vama! I oni mu rekoše: da te blagoslovi Gospodin!

5. Tada reče Boz sluzi svojemu koji bijaše nad žeteocima: čija je ona mladica?

6. A sluga koji bješe nad žeteocima odgovori mu: Moapka je mladica koja se vratila s Noemom iz zemlje Moapske.

7. I reče: da pabirčim, da kupim klasje izmedju snopova za žeteocima. I došavši bavi se od jutra do sada; samo je malo bila kod kuće.

8. Tada Boz reče Ruti: čuješ, kćeri moja; nemoj ići na drugu njivu da pabirčiš, niti odlazi odavde, nego se drži mojih djevojaka.

9. Pazi na kojoj njivi oni žanju, pa idi za njima; jer sam zapovjedio momcima svojim da te niko ne dira; a kad ožedniš, idi k sudovima i pij što moje sluge zahitaju.

10. Tada ona pade ničice i pokloni se do zemlje, i reče mu: kako nadjoh milost pred tobom, da me pogledaš, kad sam tudjinka?

11. A Boz odgovori i reče joj: čuo sam

ja sve što si činila svekrvi svojoj po smrti muža svojega, i kako si ostavila oca svojega i mater svoju i postojbinu svoju, pa si došla k narodu kojega nijesi znala prije.

12. Gospodin da ti plati za djelo tvoje, i da ti plata bude potpuna od Gospodina Boga Izraelova, kad si došla da se pod krilima njegovijem skloniš.

13. A ona reče: nadjoh milost pred tobom, gospodaru, jer si me utješio i milostivo progovorio sluškinji svojoj, ako i nijesam kao jedna od tvojih sluškinja.

14. A Boz joj reče: kad bude vrijeme jesti, dodji ovamo i jedi hljeba i umoči zalogaj svoj u ocat. I ona sjede pokraj žetelaca, i on joj pruži prženijeh zrna, i ona jede i nasiti se, i preteče joj.

15. Po tom usta da pabirči, a Boz zapovjedi momcima svojima govoreći: neka pabirči i medju snopovima, nemojte da je zastidite.

16. Nego još navlaš ispuštajte rukoveti i ostavljajte joj neka kupi i ne korite je.

17. I ona pabirči na njivi do večera, i ovrše što napabirči, i dodje oko efe ječma.

18. I uzevši otide u grad, i vidje svekrva njezina šta je napabirčila; a ona izvadi i dade joj i ono što joj je preteklo po što se nasitila.

19. I reče joj svekrva: gdje si pabirčila danas? i gdje si radila? Da je blagosloven koji te je pogledao! A ona kaza svekrvi svojoj kod koga je radila govoreći: ime je čovjeku kod kojega sam danas radila Boz.

20. A Noema reče snasi svojoj: Gospodin da ga blagoslovi, kad nije ukratio milosti svoje k živima i k mrtvima. I reče joj Noema: taj je čovjek nama rod, i jedan od osvetnika naših.

21. A Ruta Moapka reče: još mi je rekao: drži se moje čeljadi dokle ne požanju sve moje.

22. A Noema reče Ruti snasi svojoj: dobro je, kćeri moja, da ideš s njegovijem djevojkama, da te ne bi dirali na drugoj njivi.

23. I tako se držaše djevojaka Bozovijeh pabirčeći dokle se ne svrši žetva *ječmena i žetva pšenična*; i življaše kod *svekrve svoje.*

GLAVA 3.

Po tom reče joj Noema svekrva njezina: kćeri moja, ne treba li da ti potražim počinka, da bi ti dobro bilo?

2. Evo, nije li nam rod Boz, kod kojega si bila s djevojkama njegovijem? evo, on će ovu noć vijati ječam na gumnu.

3. Umij se dakle i namaži se, i obuci haljine svoje na se, pa idi na gumno; ali da ne dozna za te čovjek dokle ne jede i ne napije se.

4. Pa kad legne, zapamti mjesto gdje legne, pa onda otidi i digni pokrivač s nogu njegovijeh, te lezi ondje; a on će ti kazati šta ćeš raditi.

5. A *Ruta* joj reče: što mi god kažeš učiniću.

6. I otide na gumno, i učini sve što joj zapovjedi svekrva.

7. A Boz jedavši i pivši i proveselivši se otide te leže kod stoga; a ona dodje polako, podiže pokrivač s nogu njegovijeh i leže.

8. A kad bi oko po noći, trže se čovjek i obrnu se, a gle, žena ležaše kod nogu njegovijeh.

9. I on joj reče: ko si? Odgovori: ja sam Ruta sluškinja tvoja; raširi krilo svoje na sluškinju svoju, jer si mi osvetnik.

10. A on reče: Gospodin da te blagoslovi, kćeri moja; ova potonja milost koju mi pokazuješ veća je od prve, što nijesi tražila mladića, ni siromašna ni bogata.

11. Za to sada, kćeri moja, ne boj se; što god rečeš učiniću ti; jer zna cijelo mjesto naroda mojega da si poštena žena.

12. Jer istina, ja sam ti osvetnik; ali ima jošte bliži od mene.

13. Prenoći ovdje; pa sjutra ako te htjedbude uzeti, dobro, neka uzme; ako li te ne htjedbude uzeti, ja ću te uzeti, tako živ bio Gospodin! Spavaj do jutra.

14. I ona spava kod nogu njegovijeh do jutra; po tom usta dok još ne mogaše čovjek čovjeka raspoznati, jer Boz reče: da se ne dozna da je žena dolazila na gumno.

15. I reče: daj ogrtač koji imaš na sebi; i drži ga. I ona ga podrža, a on joj izmjeri šest *mjerica* ječma, i naprti joj, i ona otide u grad.

16. I dodje svekrvi svojoj, koja joj reče: šta bi kćeri moja? A ona joj kaza sve što joj učini onaj čovjek.

17. I reče: ovijeh šest *mjerica* ječma dade mi, jer mi reče: nemoj se vratiti prazna k svekrvi svojoj.

18. A ona joj reče: počekaj, kćeri moja, dok doznaš kako će izaći; jer onaj čovjek ne će se smiriti dok ne svrši stvar danas.

GLAVA 4.

A Boz izide na vrata gradska, i sjede ondje. I gle, naidje onaj osvetnik, za kojega Boz govoraše, i reče mu Boz: hodi ovamo, sjedi ovdje. I on dodje i sjede.

2. Po tom uze Boz deset ljudi izmedju starješina gradskih i reče: posjedajte ovdje. I posjedaše.

3. Tada reče onomu osvetniku: njivu koja je bila brata našega Elimeleha prodala je Noema, koja se vratila iz zemlje Moapske.

4. Za to rekoh: da javim tebi, i kažem ti: uzmi njivu pred ovima što sjede ovdje i pred starješinama naroda mojega; ako ćeš otkupiti, otkupi; ako li ne ćeš otkupiti, kaži mi, da znam; jer osim tebe nema drugoga koji bi otkupio, a poslije tebe idem ja. A on reče: ja ću otkupiti.

5. A Boz reče: u koji dan uzmeš njivu iz ruke Noemine, treba da uzmeš i Rutu Moapku ženu umrloga, da podigneš ime umrlomu u našljedstvu njegovu.

6. Tada reče onaj osvetnik: ne mogu otkupiti, da ne raspem svojega našljedstva; otkupi ti što bi trebalo da ja otkupim, jer ja ne mogu otkupiti.

7. A bijaše od starine običaj u Izraelu o otkupljivanju i promjenjivanju, da bi svaka star bila tvrda, da jedan izuje obuću svoju i da drugomu, i to bijaše svjedodžba u Izraelu.

8. Kad dakle onaj osvetnik reče Bozu: uzmi ti, izu obuću svoju.

9. A Boz reče starješinama i svemu narodu: vi ste svjedoci danas da sam otkupio iz ruke Noemine što je god bilo Elimelehovo i što je god bilo Helionovo i Mahalonovo;

10. I da sam uzeo za ženu Rutu Moapku ženu Mahalonovu da podignem ime umrlomu u našljedstvu njegovu, da ne bi poginulo ime umrlomu medju braćom njegovom i u mjestu njegovu; vi ste svjedoci danas.

11. I sav narod koji bijaše na vratima gradskim i starješine rekoše: svjedoci smo; da da Gospodin da žena koja dolazi u dom tvoj bude kao Rahela i Lija, koje obje sazidaše dom Izraelov; bogati se u Efrati, i proslavi ime svoje u Betlemu!

12. I od sjemena koje ti Gospodin da od te žene, da postane dom tvoj kao dom Faresa kojega rodi Tamara Judi.

13. I tako uze Boz Rutu i bi mu žena: i on leže s njom, i Gospodin joj dade te zatrudnje, i rodi sina.

14. I rekoše žene Noemi: da je blagosloven Gospodin koji te nije ostavio danas bez osvetnika, da se ime njegovo slavi Izraelu!

15. On će ti utješiti dušu i biće potpora starosti tvojoj, jer ga rodi snaha tvoja, koja te ljubi i koja ti je bolja nego sedam sinova.

16. I uze Noema dijete, i metnu ga na krilo svoje, i bješe mu dadilja.

17. I susjede nadješe mu ime govoreći: rodi se sin Noemi, i prozvaše ga Obed. On bi otac Izaja oca Davidova.

18. A ovo je pleme Faresovo: Fares rodi Ezrona;

19. A Ezron rodi Arama; a Aram rodi Aminadaba;

20. A Aminadab rodi Nahasona; a Nahason rodi Salmona;

21. A Salmon rodi Boza; a Boz rodi Obeda;

22. A Obed rodi Izaja; a Izaj rodi Davida.

PRVA KNJIGA SAMUELOVA

KOJA SE ZOVE I PRVA KNJIGA O CAREVIMA.

GLAVA 1.

Bijaše jedan čovjek iz Ramatajim-Sofima, iz gore Efraimove, kojemu ime bješe Elkana sin Jerohama, sina Elijuva, sina Tohuva, sina Sufova, Efraćanin.

2. I imaše dvije žene, jednoj bješe ime Ana a drugoj Fenena; i Fenena imaše djece, a Ana nemaše djece.

3. I idjaše taj čovjek svake godine iz svojega grada da se pokloni i prinese žrtvu Gospodinu nad vojskama u Silo; a ondje bijahu dva sina Helijeva, Ofnije i Fines, svećenici Gospodinovi.

4. I jedan dan kad Elkana prinese žrtvu, dade Feneni ženi svojoj i svijem sinovima njezinijem i kćerima njezinijem po dio;

5. Ani pak dade dva dijela, jer ljubljaše Anu, a njoj Gospodin bješe zatvorio matericu.

6. I protivnica je njezina vrlo cvijeljaše prkoseći joj što joj Gospodin bješe zatvorio matericu.

7. Tako činjaše *Elkana* svake godine, i Ana hodjaše u dom Gospodinov, a ona je cvijeljaše, te plakaše i ne jedjaše.

8. A Elkana muž njezin reče joj jednom: Ana, za što plačeš? i za što ne jedeš? i za što je srce tvoje neveselo? Nijesam li ti ja bolji nego deset sinova?

9. A Ana usta, po što jedoše i piše u Silu; a Helije svećenik sjedjaše na stolici na pragu doma Gospodinova.

10. I ona tužna u srcu pomoli se Gospodinu plačući mnogo.

11. I zavjetova se govoreći: Gospodine nad vojskama! ako pogledaš na muku sluškinje svoje, i opomeneš me se, i ne zaboraviš sluškinje svoje, nego daš sluškinji svojoj muško čedo, ja ću ga dati Gospodinu dokle je god živ, i britva ne će prijeći preko glave njegove.

12. I kad se ona dugo moljaše pred Gospodinom, Helije motraše na usta njezina.

13. *Ali Ana govoraše u srcu svojem, usta joj se samo micahu a glas joj se* ne čujaše; s toga Helije pomisli da je pijana.

14. Pa joj reče Helije: dokle ćeš biti pijana? otrijezni se od vina svojega.

15. Ali Ana odgovori i reče: nijesam pijana, gospodaru, nego sam žena tužna u srcu; nijesam pila vina ni silovita pića; nego izlijevam dušu svoju pred Gospodinom.

16. Nemoj jednačiti sluškinje svoje s nevaljalom ženom; jer sam od velike tuge i žalosti svoje govorila do sad.

17. Tada odgovori Helije i reče: idi s mirom; a Bog Izraelov da ti ispuni molbu, za što si ga molila.

18. A ona reče: neka nadje sluškinja tvoja milost pred tobom! Tada otide žena svojim putem, i jede, i lice joj ne bješe više kao prije.

19. I sjutradan uraniše, i pokloniše se Gospodinu, i vratiše se i dodjoše kući svojoj u Ramatu. I Elkana pozna Anu ženu svoju, i Gospodin se opomenu nje

20. I kad bi vrijeme po što Ana zatrudnje rodi sina, i nadje mu ime Samuel, jer, *reče,* isprosih ga u Gospodina.

21. Po tom podje onaj čovjek Elkana sa svijem domom svojim da prinese Gospodinu godišnju žrtvu i zavjet svoj.

22. Ali Ana ne podje, jer reče mužu svojemu: dokle odojim dijete, onda ću ga odvesti da izide pred Gospodina i ostane ondje do vijeka.

23. I reče joj Elkana muž njezin: čini kako ti drago; ostani dokle ga ne odojiš; samo da hoće Gospodin ispuniti riječ svoju. I tako žena osta; i dojaše sina svojega dokle ga ne odoji.

24. A kad ga odoji, odvede ga sa sobom uzevši tri teleta i efu brašna i mijeh vina, i uvede ga u dom Gospodinov u Silu; a dijete bijaše još malo.

25. I zaklaše tele, i dovedoše dijete k Heliju.

26. I ona reče: čuj gospodaru, kako je živa duša tvoja, gospodaru, ja sam ona žena koja je stajala ovdje kod tebe moleći se Gospodinu.

27. Molih se za ovo dijete, i ispuni mi Gospodin molbu moju, za što sam ga molila.

28. Za to i ja dajem njega Gospodinu, dokle je god živ, da je dat Gospodinu. I pokloniše se ondje Gospodinu.

GLAVA 2.

I Ana se pomoli i reče: razveseli se srce moje u Gospodinu; podiže se rog moj u Gospodinu; otvoriše se usta moja na neprijatelje moje, jer sam radosna radi spasenja tvojega.

2. Nema svetoga kao što je Gospodin, jer nema drugoga osim tebe; i nema stijene kao što je Bog naš.

3. Ne govorite više ponosito, i neka ne izlaze iz usta vaših riječi ohole; jer je Gospodin koji sve zna, i on udešava namjere.

4. Luk junacima slomi se, a iznemogli opasaše se snagom.

5. Koji bijahu siti, naimaju se za hljeb; a koji bijahu gladni, nijesu više; i nerotkinja rodi sedmoro, a koja imaše djece, iznemože.

6. Gospodin ubija, i oživljuje; spušta u grob, i izvlači.

7. Gospodin siromaši, i bogati; ponižuje, i uzvišuje.

8. Siromaha podiže iz praha, i iz bunjišta uzvišuje ubogoga da ga posadi s knezovima, i daje im da naslijede prijesto slave; jer su Gospodinovi temelji zemaljski, i na njima je osnovao vasiljenu.

9. Sačuvaće noge milijeh svojih, a bezbožnici će umuknuti u mraku; jer svojom snagom ne će čovjek nadjačati.

10. Koji se suprote Gospodinu, satrće se; na njih će zagrmjeti s neba; Gospodin će suditi krajevima zemaljskim, i daće snagu caru svojemu, i uzvisiće rog pomazaniku svojemu.

11. Po tom otide Elkana u Ramatu kući svojoj, a dijete služaše Gospodinu pred Helijem svećenikom.

12. A sinovi Helijevi bijahu nevaljali, i ne znadijahu za Gospodina.

13. Jer u tijeh svećenika bješe običaj prema narodu: kad ko prinošaše žrtvu, dolažaše momak svećenikov dok se kuhaše meso s viljuškama trokrakim u ruci,

14. I zabadaše u sud, ili u kotao, ili u tavu, ili u lonac, i što se *god nabode* na viljuške uzimaše svećenik. Tako činjahu svemu Izraelu koji dolažaše u Silo.

15. Tako i prije nego bi zapalili salo, došao bi momak svećenikov, te bi rekao čovjeku koji prinošaše žrtvu: daj meso da ispečem svećeniku, jer ti ne ću primiti mesa kuhana, nego sirovo.

16. Ako bi mu tada čovjek odgovorio: neka se prvo zapali salo, pa onda uzmi što ti god duša želi; on bi rekao: ne, nego daj sada, ako li ne daš, uzeću silom.

17. I grijeh onijeh mladića bijaše vrlo velik pred Gospodinom, jer ljudi ne marahu za prinos Gospodinov.

18. A Samuel služaše pred Gospodinom još dijete u oplećku lanenom.

19. A mati mu načini mali plašt i donese mu, *i tako činjaše* svake godine dolazeći s mužem svojim da prinese žrtvu godišnju.

20. A Helije blagoslovi Elkanu i ženu njegovu govoreći: Gospodin da ti da poroda od te žene za ovoga kojega je dala Gospodinu! I otidoše u svoje mjesto.

21. I Gospodin pohodi Anu, i ona zatrudnje i rodi tri sina i dvije kćeri. A dijete Samuel rastijaše pred Gospodinom.

22. A Helije bijaše vrlo star, i ču sve što činjahu sinovi njegovi svemu Izrailju, i kako spavahu sa ženama koje dolažahu gomilama na vrata šatora od sastanka.

23. I govoraše im: za što to radite? jer čujem zle riječi o vama od svega naroda.

24. Nemojte, djeco moja; jer nije dobro što čujem; otpadjujete narod Gospodinov.

25. Kad čovjek zgriješi čovjeku, sudiće mu sudija; ali kad ko zgriješi Gospodinu, ko će moliti za nj? Ali ne poslušaše oca svojega, jer Gospodin šćaše da ih ubije.

26. A dijete Samuel rastijaše i bijaše mio i Gospodinu i ljudima.

27. Tada dodje čovjek Božji k Heliju, i reče mu: ovako veli Gospodin: ne javih li se domu oca tvojega, kad bijahu u Egiptu u kući Faraonovoj?

28. I izabrah ga izmedju svijeh plemena Izraelovijeh sebi za svećenika da prinosi žrtve na oltaru mojem i da kadi kadom i nosi oplećak preda mnom, i dadoh domu oca tvojega sve žrtve ognjene sinova Izraelovijeh?

29. Za što gazite žrtvu moju i prinos moj, koje sam zapovjedio da se prinose u šatoru? i paziš sinove svoje većma nego mene, da se gojite prvinama svijeh prinosa Izraela naroda mojega?

30. Za to Gospodin Bog Izraelov kaže: rekao sam doista: dom tvoj i dom oca tvojega služiće preda mnom do vijeka; ali sada kaže Gospodin: ne će biti tako; jer one ću poštovati koji mene poštuju, a koji mene preziru, biće prezreni.

31. Gle, idu dani, kad ću odsjeći tebi ruku i ruku domu oca tvojega, da ne bude starca u domu tvojem.

32. I vidjećeš nevolju u šatoru mjesto svega dobra što je Gospodin činio Izraelu; ne će biti starca u domu tvojem do vijeka.

33. A koga od tvojih ne istrijebim ispred oltara svojega, onaj će ostati da ti čile oči i da ti se cvijeli duša; i sav podmladak doma tvojega umiraće u najboljim godinama.

34. I ovo da ti je znak što će doći na oba sina tvoja, na Ofnija i Finesa: u jedan dan poginuće obojica.

35. A sebi ću podignuti svećenika vjerna, on će raditi po srcu mojemu i po duši mojoj; i sazidaću mu tvrd dom, i on će hoditi pred pomazanikom mojim vazda.

36. I ko ostane od doma tvojega, doći će da mu se pokloni za srebrn novac i za komad hljeba, i govoriće: primi me u kaku službu svećeničku da imam komad hljeba.

GLAVA 3.

A dijete Samuel služaše Gospodinu pred Helijem; i riječ Gospodinova bješe rijetka u ono vrijeme, i ne javljahu se utvare.

2. Jednom u to vrijeme Helije ležaše na svom mjestu; a oči mu počinjahu tamnjeti te ne mogaše vidjeti;

3. I Samuel ležaše u domu Gospodinovu gdje bijaše kovčeg Božji, i žišci Gospodinovi još ne bjehu pogašeni.

4. I viknu Gospodin Samuela, a on reče: evo me.

5. I pritrča k Heliju, i reče mu: evo me, što si me zvao? A on reče: nijesam te zvao, idi lezi. I on otide i leže.

6. A Gospodin opet viknu Samuela, i Samuel usta, i otide k Heliju, i reče: evo me, što si me zvao? A on reče: ni*jesam te zvao,* sine; idi lezi.

7. A Samuel još ne poznavaše Gospodina, i još mu ne bješe javljena riječ Gospodinova.

8. Tada viknu opet Gospodin Samuela treći put, i on usta i otide k Heliju, i reče: evo me, što si me zvao? Tada razumje Helije da Gospodin zove dijete.

9. I reče Helije Samuelu: idi lezi; a ako te zovne, a ti reci: govori Gospodine, čuje sluga tvoj. I Samuel otide, i leže na svoje mjesto.

10. A Gospodin dodje i stade; i zovnu ga kao prije: Samuele! Samuele! A Samuel reče: govori, čuje sluga tvoj.

11. I reče Gospodin Samuelu: evo učiniću nešto u Izraelu da će zujati oba uha svakome ko čuje.

12. U taj ću dan učiniti Heliju sve što sam govorio za kuću njegovu, od početka do kraja.

13. Jer sam mu javio da ću suditi domu njegovu do vijeka za nevaljalstvo, za koje je znao da njim navlače na se prokletstvo sinovi njegovi, pa im nije zabranio.

14. Za to se zakleh domu Helijevu da se ne će očistiti nevaljalstvo doma Helijeva nikakvom žrtvom ni prinosom do vijeka.

15. I Samuel spava do jutra, pa otvori vrata doma Gospodinova. Ali se bojaše Samuel kazati Heliju za utvaru.

16. A Helije zovnu Samuela i reče: Samuele, sine! A on reče: evo me.

17. A on reče: kakve su riječi što ti je kazao? nemoj zatajiti od mene; tako ti učinio Bog i tako ti dodao, ako zatajiš od mene što god što ti je kazao.

18. I Samuel mu kaza sve, i ništa ne zataji od njega. A on reče: Gospodin je, neka čini što mu je volja.

19. A Samuel rastijaše, i Gospodin bijaše s njim, i ne pusti da padne na zemlju ni jedna riječ njegova.

20. I sav Izrael od Dana do Bersabeje pozna da je Samuel vjeran prorok Gospodinov.

21. I Gospodin se stade opet javljati u Silu, jer se Gospodin javljaše Samuelu u Silu riječju Gospodinovom.

GLAVA 4.

I što reče Samuel, zbi se svemu Izraelu. Jer Izrael izide na vojsku na Filisteje, i stadoše u òkō kod Eben-Ezera, a Filisteji stadoše u òkō u Afeku.

2. I Filisteji se uvrstaše prema Izraelu, i kad se otvori boj, razbiše Filisteji Izraela, i izgibe ih u boju u polju oko četiri tisuće ljudi.

3. I kad narod dodje u òkō, rekoše starješine Izraelove: za što nas danas razbi Gospodin pred Filistejima? da donesemo iz Sila kovčeg zavjeta Gospodinova, da bude medju nama i izbavi nas iz ruku neprijatelja naših.

4. I narod posla u Silo da donesu odande kovčeg zavjeta Gospodina nad vojskama, koji sjedi na herubimima; a bijahu ondje kod kovčega zavjeta Gospodinova dva sina Helijeva, Ofnije i Fines.

5. A kad dodje kovčeg zavjeta Gospodinova u òkō, povika sav Izrael od radosti da zemlja zaječa.

6. A Filisteji čuvši veselu viku rekoše: kakva je to vika vesela u okolu Jevrejskom? I razumješe da je došao kovčeg Gospodinov u òkō njihov.

7. I uplašiše se Filisteji kad rekoše: Bog je došao u òkō. I govorahu: teško nama! jer to nije bivalo prije.

8. Teško nama! ko će nas izbaviti iz ruku tijeh silnijeh bogova? to su bogovi što pobiše Egipćane u pustinji svakojakim mukama.

9. Ohrabrite se, i budite ljudi, o Filisteji! da ne služite Jevrejima kao što su oni vama služili; budite ljudi, i udrite.

10. I Filisteji udariše, i Izraelci se opet razbiše i pobjegoše k šatorima svojim; i boj bješe vrlo velik; jer pade iz Izraela trideset tisuća pješaka.

11. I kovčeg Božji bi otet, i dva sina Helijeva Ofnije i Fines pogiboše.

12. A jedan izmedju sinova Benjaminovijeh pobježe iz boja, i dodje u Silo isti dan razdrtijeh haljina i glave posute prahom.

13. I kad dodje, gle, Helije sjedjaše na stolici ukraj puta pogledajući; jer srce njegovo bijaše u strahu za kovčeg Božji. I došav onaj čovjek u grad kaza glase, i stade vika svega grada.

14. A Helije čuvši viku reče: kakva je to vreva? I čovjek brže dotrča da javi Heliju.

15. A Heliju bijaše devedeset i osam godina, i oči mu bijahu potamnjele, te ne mogaše vidjeti.

16. I reče čovjek Heliju: ja idem iz boja, utekoh danas iz boja. A on reče: šta bi, sine?

17. A glasnik odgovarajući reče: pobježe Izrael ispred Filisteja, i izgibe mnogo naroda. i oba sina tvoja pogiboše, Ofnije i Fines; i kovčeg Božji otet je.

18. A kad spomenu kovčeg Božji, pade Helije sa stolice nauznako kod vrata, i slomi vrat i umrije, jer bijaše čovjek star i težak. On bi sudija Izraelu četrdeset godina.

19. A snaha njegova, žena Finesova, bijaše trudna i na tom doba, pa čuvši glas da je kovčeg Božji otet i da joj je poginuo svekar i muž, savi se i porodi, jer joj dodjoše bolovi.

20. I kad umiraše, rekoše joj koje stajahu kod nje: ne boj se, rodila si sina. Ali ona ne odgovori, niti hajaše za to.

21. Nego djetetu nadje ime Ihabod govoreći: otide slava od Izraela; jer kovčeg Božji bi otet i svekar joj i muž pogiboše.

22. Za to reče: otide slava od Izraela; jer bi otet kovčeg Božji.

GLAVA 5.

A Filisteji uzeše kovčeg Božji, i odnesoše iz Eben-Ezera u Azot.

2. I uzevši Filisteji kovčeg Božji unesoše ga u dom Dagonov, i namjestiše ga do Dagona.

3. A sjutradan kad ustaše Azoćani rano, a to Dagon ležaše ničice na zemlji pred kovčegom Gospodinovim; i oni uzeše Dagona i metnuše ga opet na njegovo mjesto.

4. A kad sjutradan rano ustaše, gle, opet Dagon ležaše ničice na zemlji pred kovčegom Gospodinovim, a glava Dagonu i obje ruke odsječene bijahu na pragu; samo trup od Dagona bješe ostao.

5. Za to svećenici Dagonovi i koji god ulaze u dom Dagonov ne staju na prag Dagonov u Azotu do danas.

6. Tada oteža ruka Gospodinova Azoćanima, i moraše ih i udaraše ih šuljevima u Azotu i medjama njegovijem.

7. A kad Azoćani vidješe šta je, rekoše: da ne stoji kod nas kovčeg Boga Izraelova; jer je ruka njegova teška nad nama i nad Dagonom bogom našim.

8. I poslaše, te sabraše k sebi sve knezove Filistejske, i rekoše im: šta ćemo činiti s kovčegom Boga Izraelo-

va? A oni rekoše: da se prenese u Get kovčeg Boga Izraelova. I prenesoše kovčeg Boga Izraelova.

9. A kad ga prenesoše, bi ruka Gospodinova na gradu s mukom vrlo velikom, i stade biti gradjane od maloga do velikoga, i dodjoše na njih tajni šuljevi.

10. Za to poslaše kovčeg Božji u Akaron; a kad dodje kovčeg Božji u Akaron, povikaše Akaronjani govoreći: donesoše k nama kovčeg Boga Izraelova da pomori nas i naš narod.

11. Za to poslaše, te sabraše sve knezove Filistejske, i rekoše: pošljite kovčeg Boga Izraelova neka se vrati na svoje mjesto, da ne pomori nas i naroda našega. Jer bijaše smrtan strah po cijelom gradu, i vrlo teška bijaše ruka Gospodinova ondje.

12. Jer ljudi koji ostajahu živi bolovahu od šuljeva tako da se vika u gradu podizaše do neba.

GLAVA 6.

I bijaše kovčeg Gospodinov u zemlji Filistejskoj sedam mjeseca.

2. Tada dozvaše Filisteji svećenike i vrače, pa im rekoše: šta ćemo činiti s kovčegom Gospodinovim? naučite nas kako ćemo ga poslati natrag na njegovo mjesto.

3. A oni rekoše: ako ćete natrag poslati kovčeg Boga Izraelova, ne šaljite ga prazna, nego uza nj podajte prinos za grijeh; tada ćete ozdraviti, i doznaćete za što se ruka njegova nije odmakla od vas.

4. A oni rekoše: kakav ćemo mu dati prinos za grijeh? A oni rekoše: prema broju kneževina Filistejskih pet zlatnijeh šuljeva i pet zlatnijeh miševa; jer je zlo jednako na svima vama i na knezovima vašim.

5. Načinite dakle slike od svojih šuljeva i slike od miševa koji kvare zemlju, i podajte slavu Bogu Izraelovu. Može biti da će ulakšati ruku svoju nad vama i nad bogovima vašim i nad zemljom vašom.

6. I za što biste bili uporna srca kao što bijahu uporna srca Egipćani i Faraon? i po što učini čudesa na njima, eda li ih tada ne pustiše, te otidoše?

7. Za to načinite jedna kola nova, i uzmite dvije krave dojilice, na kojima *još nije bio jaram*, pa upregnite krave u kola, a telad njihovu odvedite od njih kući.

8. Pa uzmite kovčeg Gospodinov i metnite ga na kola; a zaklade zlatne što ćete mu dati za grijeh metnite u kovčežić pokraj njega, i pustite ga neka ide.

9. I gledajte: ako podje putem k medji svojoj u Bet-Sames, on nam je učinio ovo veliko zlo; ako li ne podje tako, onda ćemo znati da nas se nije dohvatila ruka njegova, nego nam se dogodilo slučajno.

10. I učiniše tako oni ljudi; i uzevši dvije krave dojilice upregoše ih u kola, a telad njihovu zatvoriše kod kuće.

11. I metnuše kovčeg Gospodinov na kola, i mali kovčežić s mišima zlatnijem i sa slikama svojih šuljeva.

12. I podjoše krave pravo putem u Bet-Sames, i jednako idjahu istijem putem mučući i ne svrćući ni na desno ni na lijevo; a knezovi Filistejski idjahu za njima do medje Bet-Sameske.

13. A Bet-Samešani žnjahu pšenicu u dolini, i podigavši oči svoje vidješe kovčeg, i obradovaše se vidjevši ga.

14. I dodjoše kola na njivu Jozue Bet-Samešanina, i stadoše ondje. A bijaše ondje velik kamen; i iscijepaše drva od kola, i prinesoše one krave na žrtvu paljenicu Gospodinu.

15. A Leviti snimivši kovčeg Gospodinov i kovčežić što bješe pokraj njega, u kojem bijahu zakladi zlatni, metnuše na onaj veliki kamen; a ljudi iz Bet-Samesa gotoviše žrtve paljenice i prinosiše žrtve Gospodinu onaj dan.

16. A to vidjevši pet knezova Filistejskih vratiše se u Akaron isti dan.

17. A ovo bjehu zlatni šuljevi koje dadoše Filisteji Gospodinu za grijeh: za Azot jedan, za Gazu jedan, za Askalon jedan, za Get jedan, za Akaron jedan.

18. I miši zlatni bjehu prema broju svijeh gradova Filistejskih u pet kneževina, svijeh zidanijeh gradova i sela neogradjenijeh do velikoga kamena, na koji metnuše kovčeg Gospodinov, i koji je i danas u polju Jozue Bet-Samešanina.

19. Ali pobi Gospodin neke izmedju Bet-Samešana, koji zagledaše u kovčeg Gospodinov, i pobi iz naroda pedeset

tisuća i sedamdeset ljudi. I plaka narod što ga Gospodin udari velikom pogiblju.

20. I ljudi iz Bet-Samesa rekoše: ko može ostati pred tijem Gospodinom Bogom svetijem? i ka kome će otići od nas?

21. I poslaše poslanike k stanovnicima Karijat-Jarimskim govoreći: donesoše natrag Filisteji kovčeg Gospodinov; hodite, odnesite ga k sebi.

GLAVA 7.

Tada dodjoše ljudi iz Karijat-Jarima, i uzeše kovčeg Gospodinov, i odnesoše ga u kuću Abinadabovu na brdu, a Eleazara sina njegova posvetiše da čuva kovčeg Gospodinov.

2. A kad kovčeg osta u Karijat-Jarimu, prodje mnogo vremena, dvadeset godina, i plakaše sav dom Izraelov za Gospodinom.

3. A Samuel reče svemu domu Izraelovu govoreći: ako se svijem srcem svojim obraćate ka Gospodinu, povrzite tudje bogove izmedju sebe i Astarote, i spremite srce svoje za Gospodina, njemu jedinomu služite, pa će vas izbaviti iz ruku Filistejskih.

4. I povrgoše sinovi Izraelovi Bale i Astarote, i služiše Gospodinu jedinomu.

5. Po tom reče Samuel: skupite svega Izraela u Masfu, da se pomolim Gospodinu za vas.

6. I skupiše se u Masfu, i crpući vodu proljevaše pred Gospodinom, i postiše onaj dan, i ondje rekoše: sagriješismo Gospodinu. I Samuel sudjaše sinovima Izraelovijem u Masfi.

7. A Filisteji kad čuše da su se sinovi Izraelovi skupili u Masfu, izidoše knezovi Filistejski na Izraela. A kad to čuše sinovi Izraelovi, uplašiše se od Filisteja.

8. I rekoše sinovi Izraelovi Samuelu: ne prestaj vapiti za nas ka Gospodinu Bogu našemu, eda bi nas izbavio iz ruku Filistejskih.

9. Tada Samuel uze jedno jagnje odojče, i prinese ga svega Gospodinu na žrtvu paljenicu; i vapi Samuel ka Gospodinu za Izraela, i usliši ga Gospodin.

10. I kad Samuel prinošaše žrtvu paljenicu, približiše se Filisteji da udare na Izraela; ali zagrmje Gospodin grmljavinom velikom u onaj dan na Filisteje, i smete ih, i biše pobijeni pred Izraelom.

11. A Izraelci izidoše iz Masfe, i potjeraše Filisteje, i biše ih do pod Bet-Har.

12. Tada uze Samuel kamen, i metnu ga izmedju Masfe i Sena, i nazva ga Eben-Ezer, jer reče: dovde nam Gospodin pomože.

13. Tako biše pokoreni Filisteji, i više ne dolaziše na medju Izraelovu. I ruka Gospodinova bješe protiv Filisteja svega vijeka Samuelova.

14. I povratiše se Izraelu gradovi, koje bjehu uzeli Filisteji Izraelu, od Akarona do Geta, i medje njihove izbavi Izrael iz ruku Filistejskih; i bi mir medju Izraelom i Amorejima.

15. A Samuel sudjaše Izraelu svega vijeka svojega.

16. I idući svake godine obilažaše Betel i Galgalu i Masfu, i sudjaše Izraelu u svijem tijem mjestima.

17. Po tom se vraćaše u Ramatu, jer ondje bijaše kuća njegova, i sudjaše ondje Izraelu, i ondje načini oltar Gospodinu.

GLAVA 8.

A kad Samuel ostarje, postavi sinove svoje za sudije Izraelu.

2. A ime sinu njegovu prvencu bješe Joel a drugomu Abija, i sudjahu u Bersabeji.

3. Ali sinovi njegovi ne hodjahu putovima njegovijem, nego udariše za dobitkom, i primahu poklone, i izvrtahu pravdu.

4. Tada se skupiše sve starješine Izraelove i dodjoše k Samuelu u Ramatu.

5. I rekoše mu: eto, ti si ostario, a sinovi tvoji ne hode tvojim putovima; za to postavi nam cara da nam sudi, kao što je u svijeh naroda.

6. Ali Samuelu ne bi po volji što rekoše: daj nam cara da nam sudi. I Samuel se pomoli Gospodinu.

7. A Gospodin reče Samuelu: poslušaj glas narodni u svemu što ti govore; jer ne odbaciše tebe, nego mene odbaciše da ne carujem nad njima.

8. Kako činiše od onoga dana kad ih izvedoh iz Egipta do danas, i ostaviše me i služiše drugim bogovima, po svijem tijem djelima čine i tebi.

9. Za to sada poslušaj glas njihov; ali

im dobro zasvjedoči i kaži način kojim će car carovati nad njima.

10. I kaza Samuel sve riječi Gospodinove narodu koji iskaše od njega cara;

11. I reče: ovo će biti način kojim će car carovati nad vama: sinove vaše uzimaće i metati ih na kola svoja i medju konjike svoje, i oni će trčati pred kolima njegovijem;

12. I postaviće ih da su mu tisućnici i pedesetnici, i da mu oru njive i žnju ljetinu, i da mu grade ratne sprave i što mu treba za kola njegova.

13. Uzimaće i kćeri vaše da mu grade mirisne masti i da mu budu kuharice i hljebarice.

14. I njive vaše i vinograde vaše i maslinike vaše najbolje uzimaće i razdavati slugama svojim,

15. Uzimaće desetak od usjeva vaših i od vinograda vaših, i davaće dvoranima svojim i slugama svojim.

16. I sluge vaše i sluškinje vaše i mladiće vaše najljepše i magarce vaše uzimaće, i obrtati na svoje poslove.

17. Stada će vaša desetkovati, i vi ćete mu biti robovi.

18. Pa ćete onda vikati radi cara svojega, kojega izabraste sebi; ali vas Gospodin ne će onda uslišiti.

19. Ali narod ne htje poslušati riječi Samuelovijeh, i rekoše: ne, nego car neka bude nad nama,

20. Da budemo i mi kao svi narodi; i neka nam sudi car naš i ide pred nama i vodi naše ratove.

21. A Samuel čuvši sve riječi narodne, kaza ih Gospodinu.

22. A Gospodin reče Samuelu: poslušaj glas njihov, i postavi im cara. I Samuel reče Izraelcima: idite svaki u svoj grad.

GLAVA 9.

A bješe jedan čovjek od plemena Benjaminova, kojemu ime bješe Cis, sin Abijela, sina Serora, sina Behorata, sina Afije, sina jednoga čovjeka od plemena Benjaminova, hrabar junak.

2. On imaše sina po imenu Saula, koji bješe mlad i lijep da ne bješe ljepšega od njega medju sinovima Izraelovijem, a glavom bješe viši od svega naroda.

3. A Cisu ocu Saulovu nesta magarica, pa reče Cis Saulu sinu svojemu: uzmi sa sobom jednoga momka, pa ustani i idi te traži magarice.

4. I on prodje goru Efraimovu, i prodje zemlju Salisku; ali ne nadjoše; pa prodjoše i zemlju Salimsku, i ne bješe ih; pa prodjoše i zemlju Benjaminovu, i ne nadjoše.

5. A kad dodjoše u zemlju Sufsku, reče Saul momku svojemu koji bijaše s njim: hajde da se vratimo, da se ne bi otac okanio magarica i zabrinuo se za nas.

6. A on mu reče: evo, u ovom gradu ima čovjek Božji, kojega veoma poštuju; što god kaže sve se zbiva; hajdemo k njemu, može biti da će nas uputiti kuda bismo išli.

7. A Saul reče momku svojemu: hajde da idemo; ali šta ćemo odnijeti čovjeku? jer nam je hljeba nestalo u torbama, a dara nemamo da odnesemo čovjeku Božijemu. Šta imamo?

8. A momak opet odgovarajući reče Saulu: evo u mene četvrt sikla srebra; to da dam čovjeku Božijemu da nas uputi.

9. U staro vrijeme ko bi išao da pita Boga govoraše: hajde da idemo k vidiocu. Jer ko se sada zove prorok u staro se vrijeme zvaše vidjelac.

10. I Saul reče momku svojemu: dobro veliš; hajde da idemo. I podjoše u grad gdje bješe čovjek Božji.

11. I kad idjahu uz brdo gradsko, sretoše djevojke koje izlažahu da zahvataju vodu, pa im rekoše: je li tu vidjelac?

12. A one odgovarajući im rekoše: jest, eto pred tobom; pohitaj, jer je danas došao u grad, jer danas narod ima žrtvu na gori.

13. Kako udjete u grad, naći ćete ga prije nego podje na goru da jede; jer narod ne će jesti dokle on ne dodje, jer on treba da blagoslovi žrtvu, pa onda će zvanice jesti; za to idite, jer ćete ga sada naći.

14. I otidoše u grad; a kad dodjoše usred grada, gle, Samuel polazeći na goru srete ih.

15. A Gospodin bješe objavio Samuelu dan prije nego dodje Saul, rekavši:

16. Sjutra u ovo doba poslaću k tebi jednoga čovjeka iz zemlje Benjaminove, njega pomaži da bude vodj narodu

mojemu Izraelu, i on će izbaviti moj narod iz ruku Filistejskih. Jer pogledah na narod svoj, jer vika njegova dodje do mene.

17. A kad Samuel ugleda Saula reče mu Gospodin: eto čovjeka, za kojega ti rekoh; taj će vladati mojim narodom.

18. I Saul pristupi k Samuelu na vratima, i reče: kaži mi, gdje je kuća vidiočeva?

19. A Samuel odgovori Saulu i reče: ja sam vidjelac. Hajde preda mnom na goru, i danas ćete sa mnom jesti; a sjutra ću te otpustiti, i što ti je god u srcu, kazaću ti.

20. A za magarice, kojih ti je nestalo prije tri dana, ne brini se; jer su se našle. I čije će biti sve što je najbolje u Izraelu? eda li ne tvoje i svega doma oca tvojega?

21. A Saul odgovori i reče: nijesam li ja od plemena Benjaminova, najmanjega plemena Izraelova, i dom moj najmanji izmedju svijeh domova plemena Benjaminova? što mi dakle govoriš tako?

22. A Samuel uze Saula i njegova momka, i odvede ih u sobu, i posadi ih u začelje medju zvanicama, kojih bješe do trideset ljudi.

23. I Samuel reče kuharu: donesi dio koji ti dadoh i za koji ti rekoh: ostavi ga kod sebe.

24. Tada donese kuhar pleće i što bješe na njemu; a *Samuel* ga metnu pred Saula i reče: evo što je ostalo, uzmi preda se, te jedi, jer je sačuvano doslije za tebe, kad rekoh: pozvao sam narod. Tako jede Saul sa Samuelom onaj dan.

25. Po tom sidoše s gore u grad, i Samuel razgovara se sa Saulom na krovu.

26. A u jutru uraniše, i kad svitaše, zovnu Samuel Saula na krov, i reče mu: digni se, da te otpustim. I kad se diže Saul, izidoše obojica on i Samuel.

27. I kad dodjoše na kraj grada, reče Samuel Saulu: reci momku neka ide naprijed (i on prodje naprijed), a ti stani malo da ti javim riječ Božju.

GLAVA 10.

Tada Samuel uze uljanicu, i izli mu ulje na glavu, pa ga cjelova, i reče mu: eto nije li te pomazao Gospodin nad nasljedstvom svojim da mu *budeš* vodj?

2. Kad otideš danas od mene, naći ćeš dva čovjeka kod groba Rahelina u kraju Benjaminovu u Selsi, koji će ti reći: našle su se magarice, koje si pošao da tražiš, i evo otac tvoj ne mareći za magarice zabrinuo se za vas govoreći: šta ću činiti poradi sina svojega?

3. I otišavši odande dalje kad dodješ u ravnicu Taborsku, srešće te ondje tri čovjeka idući k Bogu u Betel, noseći jedan tri jareta, a drugi noseći tri hljeba, a treći noseći mješinu vina.

4. Pa će te upitati za zdravlje, i daće ti dva hljeba, koje primi iz ruku njihovijeh.

5. Po tom ćeš doći na hum Božji, gdje je straža Filistejska; i kad udješ u grad, srešće te gomila proroka slazeći s gore, a pred njima psaltiri i bubnji i svirale i gusle; i oni će prorokovati.

6. I sići će na te duh Gospodinov, te ćeš prorokovati s njima, i postaćeš drugi čovjek.

7. I kad ti dodju ti znaci, čini što ti dodje na ruku, jer je Bog s tobom.

8. Po tom ćeš otići prije mene u Galgalu, i gle, ja ću doći k tebi da prinesem žrtve paljenice i da prinesem žrtve zahvalne. Sedam dana čekaj dokle dodjem k tebi i kažem ti štą ćeš činiti.

9. I kad se okrete da ide od Samuela, Bog mu dade drugo srce; i svi se oni znaci zbiše onaj dan.

10. I kad dodjoše na hum, gle, srete ga gomila proroka, i dodje na nj duh Božji, i prorokova medju njima.

11. I kad ga vidješe svi koji ga poznavahu od predje gdje prorokuje s prorocima, rekoše jedan drugome: šta to bi od sina Cisova? eda li je i Saul medju prorocima?

12. A jedan odande odgovori i reče: ko li im je otac? Otuda posta priča: eda li je i Saul medju prorocima?

13. I prestavši prorokovati dodje na goru.

14. A stric Saulov reče njemu i momku njegovu: kuda ste išli? A on odgovori: da tražimo magarice; i kad vidjesmo da ih nigdje nema, otidosmo k Samuelu.

15. A stric Saulov reče: kaži mi šta vam je rekao Samuel?

16. A Saul reče stricu svojemu: kazao nam je da su se našle magarice. Ali mu

ne reče za carstvo što mu je kazao Samuel.

17. A Samuel sazva narod u Masfu ka Gospodinu.

18. I reče sinovima Izraelovijem: ovako veli Gospodin Bog Izraelov: ja izvedoh Izraela iz Egipta, i izbavih vas iz ruku Egipatskih i iz ruku svijeh carstava koja vas mučahu.

19. A vi danas odbaciste Boga svojega, koji vas sam izbavlja od svijeh zala vaših i nevolja vaših, i rekoste mu: postavi cara nad nama. Sada dakle stanite pred Gospodinom po plemenima svojim i po tisućama svojim.

20. I privede Samuel sva plemena Izraelova, i pade na pleme Benjaminovo.

21. Po tom privede pleme Benjaminovo po porodicama njegovijem, i pade na porodicu Metrijevu; po tom pade na Saula sina Cisova. I tražiše ga, ali se ne nadje.

22. Tada opet upitaše Gospodina: hoće li još doći ovamo taj čovjek? A Gospodin reče: eto sakrio se za prtljagom.

23. Tada otrčaše, i dovedoše ga odande. I stade usred naroda, i bijaše glavom viši od svega naroda.

24. I reče Samuel svemu narodu: vidite li koga je izabrao Gospodin da niko nije kao on u svemu narodu? I sav narod povika i reče: da živi car!

25. Tada Samuel kaza narodu prava carska i napisa u knjigu, i metnu je pred Gospodinom. Po tom Samuel raspusti narod da ide svak svojoj kući.

26. I Saul takodjer otide svojoj kući u Gabu, i s njim otidoše vojnici, kojima Bog taknu srca.

27. A ljudi nevaljali rekoše: taj li će nas izbaviti? I prezirahu ga, niti mu donesoše dara. Ali se on učini kao da nije čuo.

GLAVA 11.

Tada dodje Nas Amonac, i stade u òkō prema Jabesu Galadovu. I svi ljudi iz Jabesa rekoše Nasu: učini vjeru s nama, pa ćemo ti služiti.

2. A Nas Amonac odgovori im: ovako ću učiniti vjeru s vama: da vam svakome iskopam desno oko, i tu sramotu učinim svemu Izraelu.

3. *A starješine* Jabeske rekoše mu: *ostavi nam sedam dana*, da pošljemo poslanike u sve krajeve Izraelove; pa ako ne bude nikoga da nas izbavi, tada ćemo izaći k tebi.

4. I dodjoše poslanici u Gabu Saulovu, i kazaše ove riječi narodu; tada sav narod podiže glas svoj, i plakahu.

5. A gle, Saul idjaše za govedima svojim iz polja, i reče: šta je narodu te plače? I kazaše mu šta su poručili Jabešani.

6. Tada sidje duh Božji na Saula kad ču te riječi, i on se razgnjevi vrlo.

7. Pa uze dva vola, i isiječe ih na komade, i razasla ih u sve krajeve Izraelove po istijem poslanicima poručivši: ko ne podje za Saulom i za Samuelom, ovako će biti s govedima njegovijem. I strah Gospodinov popade narod, te izidoše jednodušno.

8. I izbroji ih u Bezeku, i bješe sinova Izraelovijeh tri sta tisuća, a sinova Judinijeh trideset tisuća.

9. Po tom rekoše poslanicima koji bijahu došli: ovako recite ljudima u Jabesu Galadovu: sjutra ćete se izbaviti, kad ogrije sunce. I poslanici se vratiše, i javiše ovo Jabešanima, i oni se obradovaše.

10. I rekoše Jabešani *Amoncima:* sjutra ćemo izaći k vama, da učinite od nas što vam bude drago.

11. I sjutradan razdijeli Saul narod u tri čete, i udjoše usred okola o jutrenjoj straži, i biše Amonce dokle sunce ne ogrija, i koji ostaše, raspršaše se da ne ostaše ni dvojica zajedno.

12. Tada reče narod Samuelu: koji je ono što reče: eda li će Saul carovati nad nama? dajte ih da ih pogubimo.

13. Ali Saul reče: da se ne pogubi danas niko, jer je danas Gospodin učinio spasenje u Izraelu.

14. Tada Samuel reče narodu: hajdete da idemo u Galgalu, da ondje ponovimo carstvo.

15. I sav narod otide u Galgalu, i postaviše ondje Saula carem pred Gospodinom u Galgali, i ondje prinesoše žrtve zahvalne pred Gospodinom. I proveseli se ondje Saul i sav Izrael veoma.

GLAVA 12.

Tada reče Samuel svemu Izraelu: eto, poslušao sam glas vaš u svemu što mi rekoste, i postavih cara nad vama.

2. I sada eto, car ide pred vama, a ja

sam ostario i osijedio; i sinovi moji eto su medju vama; i ja sam išao pred vama od mladosti svoje do danas.

3. Evo me, odgovorite mi pred Gospodinom i pred pomazanikom njegovijem. Kome sam uzeo vola ili kome sam uzeo magarca? kome sam učinio nasilje? kone sam učinio krivo? ili iz čije sam ruke uzeo poklon, da bih stiskao oči njega radi? pak ću vam vratiti.

4. A oni rekoše: nijesi nam učinio sile niti si kome učinio krivo, niti si uzeo što iz čije ruke.

5. Jošte im reče: svjedok je Gospodin na vas, i svjedok je pomazanik njegov danas, da nijeste našli ništa u mojim rukama. I rekoše: svjedok je.

6. Tada reče Samuel narodu: Gospodin je koji je postavio Mojsija i Arona, i koji je izveo oce vaše iz zemlje Egipatske.

7. Sada dakle stanite da se prem s vama pred Gospodinom za sva dobra što je činio Gospodin vama i vašim ocima.

8. Po što dodje Jakov u Egipat, vikaše oci vaši ka Gospodinu, i Gospodin posla Mojsija i Arona, koji izvedoše oce vaše iz Egipta i naseliše ih na ovom mjestu.

9. Ali zaboraviše Gospodina Boga svojega, te ih dade u ruke Sizari vojvodi Azorskom, i u ruke Filistejima, i u ruke caru Moapskomu, koji vojevaše na njih.

10. Ali vikaše ka Gospodinu i rekoše: sagriješismo što ostavismo Gospodina i služismo Balima i Astarotama; ali sada izbavi nas iz ruku neprijatelja naših, pa ćemo ti služiti.

11. I Gospodin posla Jerobala i Badana i Jefta i Samuela, i ote vas iz ruku neprijatelja vaših u naokolo te živjeste bez straha.

12. Ali kad vidjeste Nasa cara Amonskoga gdje dodje na vas, rekoste mi: ne, nego car neka caruje nad nama, premda Gospodin Bog vaš bješe car vaš.

13. Sada dakle, eto cara kojega izabraste, kojega iskaste; evo, Gospodin je postavio cara nad vama.

14. Ako se uzbojite Gospodina, i njemu uzaslužite, i uzaslušate glas njegov ne usprotivite se zapovijesti Gospodinovoj, tada ćete i vi i car vaš koji caruje nad vama ići za Gospodinom Bogom svojim.

15. Ako li *ne uzaslušate glasa Gospodinova*, nego se usprotivite zapovijesti Gospodinovoj, tada će biti ruka Gospodinova protiv vas kao što je bila protiv otaca vaših.

16. Ali stanite sada jošte, i vidite ovu stvar veliku koju će učiniti Gospodin pred vašim očima.

17. Nije li danas žetva pšenična? Ja ću prizvati Gospodina, i spustiće gromove i dažd, da razumijete i vidite koliko je zlo što učiniste pred Gospodinom iskavši sebi cara.

18. Tada Samuel zavapi ka Gospodinu, i Gospodin spusti gromove i dažd u taj dan; i sav se narod poboja vrlo Gospodina i Samuela.

19. I reče sav narod Samuelu: moli se za sluge svoje Gospodinu Bogu svojemu da ne pomremo; jer dodasmo k svijem grijesima svojim zlo ištući sebi cara.

20. Tada reče Samuel narodu: ne bojte se, vi ste učinili sve ovo zlo; ali ne odstupajte od Gospodina, nego služite Gospodinu svijem srcem svojim.

21. Ne odstupajte; jer biste pošli za ništavim stvarima, koje ne pomažu, niti izbavljaju, jer su ništave.

22. Jer Gospodin ne će ostaviti naroda svojega radi velikoga imena svojega; jer Gospodinu bi volja da vas učini svojim narodom.

23. A meni ne dao Bog da zgriješim Gospodinu i prestanem moliti se za vas; nego ću vas upućivati na put dobar i prav.

24. Samo se bojte Gospodina i služite mu istinito, svijem srcem svojim, jer vidite, kakve je velike stvari učinio za vas.

25. Ako li zlo uščinite, propašćete i vi i car vaš.

GLAVA 13.

Kad Saul bi car godinu dana (a carova dvije godine nad Izraelom),

2. Izabra sebi Saul tri tisuće izmedju sinova Izraelovih; i bijahu kod Saula dvije tisuće u Mahmasu i u gori Betelskoj, a jedna tisuća s Jonatanom u Gabi Benjaminovoj; a ostali narod raspusti u šatore njihove.

3. I Jonatan pobi stražu Filistejsku koja bješe u Gabi, i čuše za to Filisteji. A Saul zapovjedi, te trubiše u trube po svoj zemlji govoreći: neka čuju Jevreji.

4. I tako ču sav Izrael gdje rekoše: pobi Saul stražu Filistejsku; i s toga Izrael omrznu Filistejima. I sazvan bi narod za Saulom u Galgalu.

5. A Filisteji se skupiše da vojuju na Izraela, trideset tisuća kola i šest tisuća konjika, i mnoštvo naroda kao pijesak na brijegu morskom; i izašavši stadoše u òkō u Mahmasu, s istoka od Bet-Avena.

6. I Izraelci se vidješe u nevolji, jer narod bi pritiješnjen; te se sakri u pećine i u česte i u kamenjake i u rasjeline i u jame.

7. A *drugi* Jevreji prijedjoše preko Jordana u zemlju Gadovu i u Galadovu. A Saul još bijaše u Galgali, i sav narod što idjaše za njim bijaše u strahu.

8. I počeka sedam dana do roka Samuelova. Ali Samuel ne dodje u Galgalu; te se narod stade razlaziti od njega.

9. Tada reče Saul: dodajte mi žrtvu paljenicu i žrtve zahvalne. I prinese žrtvu paljenicu.

10. I kad prinese žrtvu paljenicu, gle, dodje Samuel. I Saul izide mu na susret da ga pozdravi.

11. A Samuel mu reče: šta si učinio? A Saul odgovori: kad vidjeh gdje se narod razlazi od mene, a ti ne dodje do roka, i Filisteji se skupili u Mahmasu,

12. Rekoh: sad će udariti Filisteji na me u Galgalu, a ja se još ne pomolih Gospodinu; te se usudih i prinesoh žrtvu paljenicu.

13. Tada reče Samuel Saulu: ludo si radio što nijesi držao zapovijesti Gospodina Boga svojega, koju ti je zapovjedio; jer bi sada Gospodin utvrdio carstvo tvoje nad Izraelom do vijeka.

14. A sada carstvo tvoje ne će se održati. Gospodin je našao sebi čovjeka po srcu svojemu, i njemu je zapovjedio Gospodin da bude vodj narodu njegovu, jer nijesi držao što ti je zapovjedio Gospodin.

15. Po tom diže se Samuel i otide iz Galgale u Gabu Benjaminovu. I Saul izbroji narod koji osta kod njega, i bješe ga do šest stotina ljudi.

16. I Saul i sin mu Jonatan i narod što bješe s njima, stajahu u Gabi Benjaminovoj; a Filisteji stajahu u okolu u Mahmasu.

17 *I izidoše* tri čete iz okola Filistejskoga da plijene; jedna četa udari putem k Efri u zemlju Sualsku;

18. A druga četa udari putem k Bet-Horonu; a treća udari putem k medji koja gleda prema dolini Sebojimskoj u pustinju.

19. A u cijeloj zemlji Izraelskoj ne bješe kovača, jer Filisteji rekoše: da ne bi gradili Jevreji mačeva ni kopalja.

20. Za to slažahu svi Izraelci k Filistejima kad koji šćaše poklepati raonik ili motiku ili sjekiru ili srp.

21. I bijahu se zatupili raonici i motike i vile troroge i sjekire, i same ostane trebaše zaoštriti.

22. Za to kad dodje vrijeme boju, ne nadje se mača ni koplja ni u koga u narodu koji bješe sa Saulom i Jonatanom; samo bijaše u Saula i u Jonatana sina njegova.

23. I straža Filistejska izide u klanac kod Mahmasa.

GLAVA 14.

Jedan dan reče Jonatan sin Saulov momku svojemu koji mu nošaše oružje: hajde da idemo k straži Filistejskoj koja je na onoj strani. A ocu svojemu ne kaza ništa.

2. A Saul stajaše kraj brda pod šipkom, koji bijaše u Magronu; i naroda bješe s njim oko šest stotina ljudi.

3. I Ahija sin Ahitoba brata Ihaboda sina Finesa sina Helija svećenika Gospodinova u Silu nošaše oplećak. I narod ne znadijaše da je otišao Jonatan.

4. A u klancu kojim šćaše Jonatan otići k straži Filistejskoj, bijahu dvije strmene stijene, jedna s jedne strane a druga s druge, i jedna se zvaše Bozes a druga Sena.

5. I jedna od njih stajaše sa sjevera prema Mahmasu, a druga s juga prema Gabi.

6. I Jonatan reče momku koji mu nošaše oružje: hajde da otidemo k straži tijeh neobrezanijeh; može biti da će nam učiniti što Gospodin, jer Gospodinu ne smeta izbaviti s množinom ili s malinom.

7. A onaj što mu nošaše oružje odgovori mu: čini što ti je god u srcu, idi, evo ja ću ići s tobom kuda god hoćeš.

8. A Jonatan mu reče: evo, otići ćemo k tijem ljudima, i pokazaćemo im se.

9. Ako nam reku: čekajte dokle do-

djemo k vama, tada ćemo se ustaviti na svom mjestu, i ne ćemo ići k njima.

10. Ako li reku: hodite k nama, tada ćemo otići; jer nam ih Gospodin predade u ruke. To će nam biti znak.

11. I pokazaše se obojica straži Filistejskoj; a Filisteji rekoše: gle, izlaze Jevreji iz rupa, u koje su se sakrili.

12. I stražari rekoše Jonatanu i momku koji mu nošaše oružje: hodite k nama da vam kažemo nešto. I Jonatan reče onomu što mu nošaše oružje: hajde za mnom, jer ih predade Gospodin u ruke Izraelu.

13. Tako puzaše Jonatan rukama i nogama, a za njim momak što mu nošaše oružje; i padahu pred Jonatanom, i ubijaše ih za njim onaj što mu nošaše oružje.

14. I to bi prvi boj, u kom pobi Jonatan i momak što mu nošaše oružje oko dvadeset ljudi, od prilike na po rala zemlje.

15. I udje strah u òkō u polju i u sav narod; i straža i oni koji bjehu izašli da plijene prepadoše se, i zemlja se uskoleba, jer bješe strah od Boga.

16. A straža Saulova u Gabi Benjaminovoj opazi gdje se mnoštvo uzbunilo i uspropadalo.

17. Tada reče Saul narodu koji bijaše s njim: pregledajte i vidite ko je otišao od nas. I kad pregledaše, gle, ne bješe Jonatana i momka njegova koji mu nošaše oružje.

18. I reče Saul Ahiji: donesi kovčeg Božji; jer kovčeg Božji bijaše tada kod sinova Izraelovijeh.

19. A dok govoraše Saul svećeniku, zabuna u okolu Filistejskom bivaše sve veća, i Saul reče svećeniku: ostavi.

20. I Saul i sav narod što bješe s njim skupiše se i dodjoše do boja, i gle, povadili bjehu mačeve jedan na drugoga, i zabuna bješe vrlo velika.

21. A bijaše s Filistejima Jevreja kao prije, koji idjahu s njima na vojsku svuda; pa i oni pristaše uz Izraelce, koji bijahu sa Saulom i Jonatanom.

22. I svi Izraelci koji se bijahu sakrili u gori Efraimovoj kad čuše da bježe Filisteji, naklopiše se i oni za njima bijući ih.

23. I izbavi Gospodin Izraela u onaj dan; i boj otide dori do Bet-Avena.

24. I Izraelci se vrlo umoriše onaj dan, a Saul zakle narod govoreći: da je proklet koji jede što do večera, da se osvetim neprijateljima svojim. I ne okusi narod ništa.

25. I sav narod one zemlje dodje u šumu, gdje bješe mnogo meda po zemlji.

26. I kad dodje narod u šumu, vidje med gdje teče; ali niko ne prinese ruke k ustima svojim; jer se narod bojaše zakletve.

27. Ali Jonatan ne ču kad otac njegov zakle narod, te pruži štap koji mu bješe u ruci, i zamoči kraj u sat, i primače ruku svoju k ustima svojim, i zasvijetliše mu se oči.

28. A jedan iz naroda progovori i reče: otac je tvoj zakleo narod rekavši: da je proklet ko bi jeo što danas; s toga susta narod.

29. Tada reče Jonatan: smeo je zemlju otac moj; vidite kako mi se zasvijetliše oči, čim okusih malo meda.

30. A da je još narod slobodno jeo danas od plijena neprijatelja svojih, koji nadje! ne bi li polom Filistejski bio još veći?

31. I tako pobiše onaj dan Filisteje od Mahmasa do Ajalona, i narod se vrlo umori.

32. I naklopi se narod na plijen, i nahvataše ovaca i volova i telaca, i poklaše ih na zemlji, i stade narod jesti s krvlju.

33. I javiše Saulu govoreći: evo narod griješi Gospodinu jedući s krvlju. A on reče: nevjeru učiniste; dovaljajte sada k meni velik kamen.

34. Za tijem reče Saul: razidite se medju narod i recite: dovedite svaki k meni vola svojega i ovcu svoju; i ovdje zakoljite i jedite, i ne ćete griješiti Gospodinu jedući s krvlju. I donese sav narod, svaki svoga vola svojom rukom one noći, i ondje klaše.

35. I načini Saul oltar Gospodinu; to bi prvi oltar koji načini Gospodinu.

36. Po tom reče Saul: hajdemo za Filistejima noćas, da ih plijenimo do jutra, i da ih ne ostavimo ni jednoga. A oni rekoše: čini što ti je god volja. Ali svećenik reče: da pristupimo ovdje k Bogu.

37. I upita Saul Boga: hoću li ići za

Filistejima? hoćeš li ih dati u ruku Izraelu? Ali ne odgovori mu onaj dan.

38. Za to reče Saul: pristupite ovamo svi glavari narodni, i tražite i vidite na kom je grijeh danas.

39. Jer kako je živ Gospodin koji izbavlja Izraela, ako bude i na Jonatanu sinu mojem, poginuće zaista. I ne odgovori mu niko iz svega naroda.

40. Po tom reče svemu Izraelu: vi budite s jedne strane, a ja i Jonatan sin moj bićemo s druge strane. A narod reče Saulu: čini što ti je drago.

41. Tada reče Saul Gospodinu Bogu Izraelovu: pokaži pravoga. I obliči se Jonatan i Saul, a narod izide prav.

42. I reče Saul: bacite ždrijeb za me i za Jonatana sina mojega. I obliči se Jonatan.

43. Tada reče Saul Jonatanu: kaži mi šta si učinio? I kaza mu Jonatan i reče: samo sam okusio malo meda nakraj štapa koji mi bješe u ruci; evo me; hoću li poginuti?

44. A Saul reče: to neka mi učini Bog i to neka doda, poginućeš, Jonatane!

45. Ali narod reče Saulu: zar da pogine Jonatan, koji je učinio ovo spasenje veliko u Izraelu? Bože sačuvaj! Tako živ bio Gospodin, ne će pasti na zemlju ni jedna dlaka s glave njegove. Jer je s pomoću Božijom učinio to danas. I tako izbavi narod Jonatana, te ne pogibe.

46. Tada se vrati Saul od Filisteja, a Filisteji otidoše u svoje mjesto.

47. I Saul carujući nad Izraelom ratovaše na sve neprijatelje svoje, na Moapce i na sinove Amonove i na Edomce i na careve Sopske i na Filisteje, i kuda se god obraćaše, nadvladjivaše.

48. Skupi takodjer vojsku i pobi Amaleka; i izbavi Izraela iz ruku onijeh koji ga plijenjahu.

49. A Saul imaše sinove: Jonatana i Jesuja i Melhizvu; a dvjema kćerima njegovijem bjehu imena prvenici Meroba a mladjoj Mihola.

50. A ženi Saulovoj bješe ime Ahinoama kći Ahimasova; a vojvodi njegovu bješe ime Abner sin Nera strica Saulova.

51. Jer Cis otac Saulov i Ner otac Abnerov bijahu sinovi Abijelovi.

52. I bijaše velik rat s Filistejima svega *vijeka Saulova; i koga god* vidjaše Saul *hrabra i junaka, uzimaše* ga k sebi.

GLAVA 15.

A Samuel reče Saulu: Gospodin me je poslao da te pomažem za cara nad narodom njegovijem, nad Izraelom; slušaj dakle riječi Gospodinove.

2. Ovako veli Gospodin nad vojskama: opomenuh se šta je učinio Amalek Izraelu, kako mu se opr'o na putu kad je išao iz Egipta.

3. Za to idi, i pobij Amaleka, i zatri kao prokleto sve što god ima; ne žali ga, nego pobij i ljude i žene i djecu i što je na sisi i volove i ovce i kamile i magarce.

4. Tada Saul sazva narod, i izbroji ih u Telaimu, i bješe ih dvje sta tisuća pješaka i deset tisuća ljudi od Jude.

5. I dodje Saul do grada Amalečkoga i namjesti zasjedu u potoku.

6. I reče Saul Cinejima: idite, odvojte se, uklonite se od Amaleka, da vas ne bih potr'o s njima; jer ste vi učinili milost svijem sinovima Izraelovijem kad su išli iz Egipta. I otidoše Cineji od Amaleka.

7. I Saul pobi Amaleke od Hevile do Sura, koji je prema Egiptu.

8. I uhvati Agaga cara Amalečkoga živa, a sav narod njegov pobi oštrijem mačem.

9. I Saul i narod njegov poštedje Agaga i najbolje ovce i najbolje volove i ugojenu stoku i jaganjce i sve što bijaše dobro, i ne htješe pobiti; nego što bijaše zlo i bez cijene, ono samo pobiše.

10. Za to dodje riječ Gospodinova k Samuelu govoreći:

11. Kajem se što sam Saula postavio carem, jer je odstupio od mene, i nije izvršio mojih riječi. I rasrdi se Samuel vrlo, i vikaše ka Gospodinu svu noć.

12. I ustavši rano Samuel podje pred Saula. I javiše Samuelu govoreći: Saul dodje u Karmel, i eno podiže sebi spomenik, pa se vrati odande i otide dalje i sidje u Galgalu.

13. Kad Samuel dodje k Saulu, reče mu Saul: blagosloven da si Gospodinu! izvršio sam riječ Gospodinovu.

14. A Samuel reče: kakva je to bleka ovaca u ušima mojim? i rika volova koju čujem?

15. A Saul reče: od Amaleka dognaše ih; jer narod poštedje najbolje ovce i

jbolje volove da prinese žrtvu Gospodinu Bogu tvojemu; ostalo pak posmo kao prokleto.

16. A Samuel reče Saulu: stani da ti ažem što mi je rekao Gospodin noćas. eče mu: govori.

17. Tada reče Samuel: nijesi li bio ali sam u svojim očima, pak si postao glava plemenima Izraelovijem, i ospodin te pomaza za cara nad Izraom?

18. I Gospodin te posla na ovaj put i će: idi, pobij grješne Amaleke, i voj na njih dokle ih ne istrijebite.

19. Za što dakle ne posluša glasa Gospodinova, nego se naklopi na plijen, ačini zlo pred Gospodinom?

20. A Saul odgovori Samuelu: ta poušao sam glas Gospodinov, i išao sam utem kojim me posla Gospodin, i doeo sam Agaga cara Amalečkoga, a maleke sam istrijebio;

21. Nego narod uze od plijena ovce volove, najbolje izmedju prokletijeh vari, da prinese na žrtvu Gospodinu ogu tvojemu u Galgali.

22. Ali Samuel reče: zar su mile Gospodinu žrtve paljenice i prinosi kao ad se sluša glas njegov? gle, poslušost je bolja od žrtve, i pokornost je olja od pretiline ovnujske.

23. Jer je neposlušnost kao grijeh od aranja, i nepokornost kao sujevjerstvo dolopoklonstvo. Odbacio si riječ Gospodinovu, za to je i on tebe odbacio da budeš više car.

24. Tada reče Saul Samuelu: zgriješio am što sam prestupio zapovijest Gospodinovu i tvoje riječi; jer pobojah se aroda i poslušah glas njegov.

25. Nego sada oprosti mi grijeh moj, vrati se sa mnom da se poklonim Gospodinu.

26. A Samuel reče Saulu: ne ću se vrati s tobom, jer si odbacio riječ Gospodinovu, i za to je tebe Gospodin odbaio da ne budeš više car nad Izraelom

27. I Samuel se okrete da ide, ali ga aul uhvati za skut od plašta njegova, se odadrije.

28. Tada mu reče Samuel: odadr'o je ospodin carstvo Izraelovo od tebe daas, i dao ga bližnjemu tvojemu, koji bolji od tebe.

29. I doista *junak Izraelov ne će sla*gati, niti će se raskajati; jer nije čovjek da se kaje.

30. A on reče: zgriješio sam; ali mi sada učini čast pred starješinama naroda mojega i pred Izraelom, i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodinu Bogu tvojemu.

31. I vrativši se Samuel otide za Saulom, i pokloni se Saul Gospodinu.

32. Po tom reče Samuel: dovedite mi Agaga cara Amalečkoga. I dodje k njemu Agag veseo, jer govoraše Agag: zaista, prošla je grčina smrtna.

33. Ali Samuel reče: kako je tvoj mač učinio te su žene ostale bez djece, tako će ostati bez djece tvoja majka medju ženama. I isiječe Samuel Agaga, pred Gospodinom u Galgali.

34. Po tom otide Samuel u Ramatu, a Saul otide kući svojoj u Gabu Saulovu.

35. I Samuel više ne vidje Saula do svoje smrti, i plakaše Samuel za Saulom, što se Gospodin pokaja što je postavio Saula carem nad Izraelom.

GLAVA 16.

A Gospodin reče Samuelu: dokle ćeš ti plakati za Sauiom kad ga ja odbacih da ne caruje više nad Izraelom? Napuni rog svoj ulja, i hodi da te pošljem k Izaju Betlemcu, jer izmedju njegovijeh sinova izabrah sebi cara.

2. A Samuel reče: kako da idem? jer će čuti Saul, pa će me ubiti. A Gospodin odgovori: uzmi sa sobom junicu iz goveda, pa reci: dodjoh da prinesem žrtvu Gospodinu.

3. I pozovi Izaja na žrtvu, a ja ću ti pokazati šta ćeš činiti, i pomaži onoga koga ti kažem.

4. I učini Samuel kako mu kaza Gospodin, i dodje u Betlem; a starješine gradske uplašivši se istrčaše preda nj, i rekoše mu: jesi li došao dobro?

5. A on reče: dobro; došao sam da prinesem žrtvu Gospodinu; osvetite se, i hodite sa mnom na žrtvu. Pa osveti i Izaja i sinove njegove, i pozva ih na žrtvu.

6. I kad dodjoše, vidjevši Elijaba reče: jamačno je pred Gospodinom pomazanik njegov.

7. Ali Gospodin reče Samuelu: ne gledaj na lice njegovo ni na visinu rasta njegova, jer sam ga odbacio; jer ne gle-

dam na što čovjek gleda: čovjek gleda što je na očima, a Gospodin gleda na srce.

8. I dozva Izaj Abinadaba, i reče mu da ide pred Samuela. A on reče: ni toga nije izabrao Gospodin.

9. Po tom Izaj reče Sami da ide. A on reče: ni toga nije izabrao Gospodin.

10. Tako reče Izaj te prodjoše sedam sinova njegovijeh pred Samuela; a Samuel reče Izaju: nije Gospodin izabrao tijeh.

11. Po tom reče Samuel Izaju: jesu li ti to svi sinovi? A on reče: ostao je još najmladji: eno ga, pase ovce. Tada reče Samuel Izaju: pošlji, te ga dovedi, jer ne ćemo sjedati za sto dokle on ne dodje.

12. I posla, te ga dovede. A bijaše smedj, lijepijeh očiju i lijepa stasa. I Gospodin reče: ustani, pomaži ga, jer je to.

13. Tada Samuel uze rog s uljem, i pomaza ga usred braće njegove; i sidje duh Gospodinov na Davida i osta na njemu od toga dana. Po tom usta Samuel i otide u Ramatu.

14. A duh Gospodinov otide od Saula, i uznemirivaše ga zao duh od Gospodina.

15. I rekoše Saulu sluge njegove: gle, sada te uznemiruje zli duh Božji.

16. Neka gospodar naš zapovjedi slugama svojim koje stoje pred tobom, da potraže čovjeka koji zna udarati u gusle, pa kad te napadne zli duh Božji, neka udara rukom svojom i odlakšaće ti.

17. I reče Saul slugama svojim: potražite čovjeka koji zna dobro udarati u gusle, i dovedite mi ga.

18. A jedan izmedju sluga njegovijeh odgovori i reče: evo, ja znam sina Izaja Betlemca, koji umije dobro udarati u gusle, i hrabar je junak i ubojnik, i pametan je i lijep, i Gospodin je s njim.

19. I Saul posla ljude k Izaju i poruči: pošlji mi Davida sina svojega koji je kod ovaca.

20. A Izaj uze magarca i hljeba i mješinu vina i jedno jare, i posla Saulu po Davidu sinu svojemu.

21. I David dodje k Saulu i izide preda nj, i omilje *Saulu* veoma, te ga postavi da mu nosi oružje.

22. Po tom posla Saul k Izaju i poruči: neka David ostane kod mene, je je našao milost preda mnom.

23. I kad bi duh Božji napao Saula David uzevši gusle udarao bi rukom svojom, te bi Saul odahnuo i bilo bi mu bolje, jer bi zli duh otišao od njega.

GLAVA 17.

Tada Filisteji skupiše vojsku svoju da vojuju, i skupiše se u Soku Judinu, i stadoše u òkō izmedju Soka Azeke, na medji Domimskoj.

2. A Saul i Izraelci skupiše se i stadoše u òkō u dolini Ili, i uvrstaše se prema Eilistejima.

3. I Filisteji stajahu na brdu odonuda a Izraelci stajahu na brdu odovuda, a medju njima bješe dolina.

4. I izide iz okola Filistejskoga jedan zatočnik po imenu Golijat iz Geta, visok šest lakata i ped.

5. I na glavi mu bješe kapa od mjedi, i oklop pločast na njemu od mjedi; i bijaše oklop težak pet tisuća sikala.

6. I nogavice od mjedi bjehu mu na nogu, i štit od mjedi na ramenima.

7. A kopljača od koplja mu bješe kao vratilo, a gvoždja u koplju mu bješe šest stotina sikala; i koji mu oružje nošaše idjaše pred njim.

8. On stavši vikaše vojsku Izraelsku, i govoraše im: što ste izašli uvrstavši se? nijesam li ja Filistejin a vi sluge Saulove? izberite jednoga izmedju sebe, pa neka izadje k meni.

9. Ako me nadjača i pogubi me, mi ćemo vam biti sluge; ako li ja njega nadjačam i pogubim ga, onda ćete vi biti nama sluge, i služićete nam.

10. Još govoraše Filistejin: ja osramotih danas vojsku Izraelsku; dajte mi čovjeka da se bijemo.

11. A kad Saul i sav Izrael čuše šta reče Filistejin, prepadoše se i uplašiše se vrlo.

12. A bijaše David sin jednoga Efraćanina, iz Betlema Judina, kojemu ime bješe Izaj, koji imaše osam sinova i bijaše u vrijeme Saulovo star i vremenit medju ljudima.

13. I tri najstarija sina Izajeva otidoše za Saulom na vojsku; a imena trojici sinova njegovijeh koji otidoše na vojsku bijahu prvencu Elijab a drugome Abinadab a trećemu Sama.

14. A David bijaše najmladji. I ona tri najstarija otidoše za Saulom;
15. A David otide od Saula i vrati se u Betlem da pase ovce oca svojega.
16. A Filistejin izlažaše jutrom i večerom, i staja četrdeset dana.
17. A Izaj reče Davidu sinu svojemu: uzmi sada za braću svoju efu ovoga prženoga žita i ovijeh deset hljebova, i odnesi brže u òkō braći svojoj.
18. A ovijeh deset mladijeh siraca odnesi tisućniku, i vidi braću svoju kako su, i donesi od njih znak.
19. A Saul i oni i sav Izrael bijahu u dolini Ili ratujući s Filistejima.
20. I tako David usta rano i ostavi ovce na čuvaru; pa uze i otide kako mu zapovjedi Izaj; i dodje na mjesto gdje bješe òkō, i vojska izlažaše da se vrsta za boj, i podizaše ubojnu viku.
21. I stajaše vojska Izraelska i Filistejska jedna prema drugoj.
22. Tada ostavi David svoj prtljag kod čuvara, koji čuvaše prtljag, i otrča u vojsku, i dodje i zapita braću svoju za zdravlje.
23. I dokle govoraše s njima, gle, onaj zatočnik po imenu Golijat Filistejin iz Geta, izide iz vojske Filistejske i govoraše kao prije, i David ču.
24. A svi Izraelci kad vidješe toga čovjeka, uzbjegoše od njega, i bješe ih strah veoma.
25. I govorahu Izraelci: vidjeste li toga čovjeka što izide? Jer izide da sramoti Izraela. A ko bi ga pogubio, car bi mu dao silno blago, i kćer svoju dao bi mu, i oslobodio bi dom oca njegova u Izraelu.
26. Tada reče David ljudima koji stajahu oko njega govoreći: šta će se učiniti čovjeku koji pogubi toga Filistejina i skine sramotu s Izraela? Jer ko je taj Filistejin neobrezani da sramoti vojsku Boga živoga?
27. A narod mu odgovori iste riječi govoreći: to će se učiniti onomu ko ga pogubi.
28. A kad ču Elijab brat njegov najstariji kako se razgovara s tijem ljudima, razljuti se Elijab na Davida, i reče mu: što si došao? i na kom si ostavio ono malo ovaca u pustinji? znam ja obijest tvoju i zloću srca tvojega; došao si da vidiš boj.
29. A David reče: šta sam sad učinio? zapovjedjeno mi je.
30. Po tom okrenu se od njega k drugome i zapita kao prije; i narod mu odgovori kao prije.
31. I kad se čuše riječi koje govoraše David, javiše ih Saulu; a on ga dozva k sebi.
32. I David reče Saulu: neka se niko ne plaši od onoga; sluga će tvoj izaći i biće se s Filistejinom.
33. A Saul reče Davidu: ne možeš ti ići na Filistejina da se biješ s njim, jer si ti dijete a on je vojnik od mladosti svoje.
34. A David reče Saulu: sluga je tvoj pasao ovce oca svojega; pa kad dodje lav ili medvjed i odnese ovcu iz stada,
35. Ja potrčah za njim, i udarih ga, i oteh mu iz čeljusti; i kad bi skočio na me, uhvatih ga za grlo, te ga bih i ubih.
36. I lava i medvjeda ubijao je tvoj sluga, pa će i taj Filistejin neobrezani proći kao oni; jer osramoti vojsku Boga živoga.
37. Još reče David: Gospodin koji me je sačuvao od lava i medvjeda, on će me sačuvati i od ovoga Filistejina. Tada reče Saul Davidu: idi, i Gospodin neka bude s tobom.
38. I Saul dade Davidu svoje oružje, i metnu mu na glavu kapu svoju od mjedi, i metnu oklop na nj.
39. I pripasa David mač njegov preko svojega odijela, i podje, ali ne bješe navikao, pa reče David Saulu: ne mogu ići s tijem, jer nijesam navikao. Pa skide David sa sebe.
40. I uze štap svoj u ruku, i izabra na potoku pet glatkih kamena, i metnu ih u torbu pastirsku, koju imaše, i uze praću svoju u ruku, i tako podje ka Filistejinu.
41. A i Filistejin idjaše sve bliže k Davidu, a čovjek koji mu nošaše oružje, idjaše pred njim.
42. A kad Filistejin pogleda i vidje Davida, podsmjehnu mu se, što bješe mlad i smedj i lijepa lica.
43. I reče Filistejin Davidu: eda li sam pseto, te ideš na me sa štapom? I proklinjaše Filistejin Davida bogovima svojim.
44. I reče Filistejin Davidu: hodi k me-

ni da dam tijelo tvoje pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

45. A David reče Filistejinu: ti ideš na me s mačem i s kopljem i sa štitom; a ja idem na te u ime Gospodina nad vojskama, Boga vojske Izraelove, kojega si ružio.

46. Danas će te Gospodin dati meni u ruke, i ubiću te, i skinuću glavu s tebe, i daću danas tjelesa vojske Filistejske pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim; i poznaće sva zemlja da je Bog u Izraelu.

47. I znaće sav ovaj zbor da Gospodin ne spasava mačem ni kopljem, jer je rat Gospodinov, za to će vas dati nama u ruke.

48. A kad se Filistejin podiže i dodje bliže k Davidu, David brže istrča na bojište pred Filistejina.

49. I David turi ruku svoju u torbu svoju, i izvadi iz nje kamen, i baci ga iz praće, i pogodi Filistejina u čelo, i udje mu kamen u čelo, te pade ničice na zemlju.

50. Tako David praćom i kamenom nadjača Filistejina, i udari Filistejina i ubi ga; a nemaše David mača u ruci.

51. I pritrčav David stade na Filistejina, i zgrabi mač njegov i izvuče ga iz korica, i pogubi ga i odsiječe mu glavu. A Filisteji kad vidješe gdje pogibe junak njihov pobjegoše.

52. A Izraelci i Judejci ustaše i povikaše i potjeraše Filisteje do doline i do vrata Akaronskih; i padaše pobijeni Filisteji po putu Sarajimskom do Geta i do Akarona.

53. Po tom se vratiše sinovi Izraelovi tjeravši Filisteje, i oplijeniše òkō njihov.

54. A David uze glavu Filistejinovu, i odnese je u Jeruzalem, a oružje njegovo ostavi u svojoj kolibi.

55. A kad Saul vidje Davida gdje ide pred Filistejina, reče Abneru vojvodi: čiji je sin taj mladić, Abnere? A Abner reče: kako je živa duša tvoja, care, ne znam.

56. A car reče: pitaj čiji je sin taj mladić.

57. A kad se vrati David pogubivši Filistejina, uze ga Abner i izvede ga pred Saula, a u ruci mu bješe glava Filistejinova.

58. I Saul reče mu: čiji si sin dijete? A David reče: ja sam sin sluge tvojega Izaja Betlemca.

GLAVA 18.

I kad svrši razgovor sa Saulom, duša Jonatanova prionu za dušu Davidovu, i Jonatan ga zapazi kao svoju dušu.

2. I uze ga Saul taj dan, i ne dade mu da se vrati kući oca svojega.

3. I Jonatan učini vjeru s Davidom, jer ga ljubljaše kao svoju dušu.

4. I skide Jonatan sa sebe plašt, koji nošaše, i dade ga Davidu, i odijelo svoje i mač svoj i luk svoj i pojas svoj.

5. I idjaše David na što ga god Saul pošiljaše, i bijaše srećan; i postavi ga Saul nad vojnicima, i omilje svemu narodu, pa i slugama Saulovijem.

6. A kad se vraćahu, i kad se David vraćaše ubivši Filistejina, izlaziše žene iz svakoga grada Izraelova pjevajući i igrajući na susret caru Saulu, s bubnjima i s veseljem i guslama.

7. I otpijevajući žene jedne drugima uza svirke govorahu: Saul zgubi svoju tisuću, ali David svojih deset tisuća.

8. I razgnjevi se Saul vrlo, i ne biše mu po volji te riječi, i reče: Davidu dadoše deset tisuća, a meni dadoše tisuću; još mu samo carstvo treba.

9. I od toga dana Saul gledaše poprijeko Davida.

10. A sjutradan napade Saula zli duh Božji, te prorokovaše u kući, a David mu udaraše rukom svojom u gusle kao prije; a Saulu u ruci bješe koplje.

11. I Saul baci koplje govoreći: da prikujem Davida za zid. Ali mu se David izmače dva puta.

12. I Saula bješe strah od Davida, jer Gospodin bješe s njim, a od Saula bješe odstupio.

13. Za to ga ukloni Saul od sebe, i postavi ga tisućnikom; i on odlažaše i dolažaše pred narodom.

14. I David bijaše srećan u svemu što činjaše, jer Gospodin bijaše s njim.

15. A Saul videći da je veoma srećan, bojaše ga se.

16. A vas Izrael i Juda ljubljaše Davida, jer on odlažaše i dolažaše pred njima.

17. I reče Saul Davidu: evo, kćer svoju stariju Merobu daću ti za ženu, samo mi budi hrabar i vodi ratove Go-

spodinove. Jer Saul govoraše: ne ću da se digne moja ruka na nj, nego Filistejska ruka neka se digne na nj.

18. A David reče Saulu: ko sam ja, i kakav je život moj ili dom oca mojega u Izraelu, da budem zet carev?

19. A kad dodje vrijeme da Merobu kćer Saulovu dadu Davidu, dadoše je Hadrijelu Molaćaninu za ženu.

20. Ali Davida ljubljaše Mihola kći Saulova; a kad to javiše Saulu, bi mu po volji.

21. I reče Saul: daću mu je da mu bude zamka i da se diže na nj ruka Filistejska. A Davidu reče Saul: bićeš mi danas zet s drugom.

22. I zapovjedi Saul slugama svojim: recite Davidu tajno i govorite: gle, omilio si caru, i sve sluge njegove ljube te; budi sada zet carev.

23. I sluge Saulove rekoše te riječi Davidu, a David reče: mislite li da je lako biti zet carev? ta ja sam siromah i mali čovjek.

24. I Saulu javiše ovo sluge njegove govoreći: ovako reče David.

25. A Saul reče: ovako recite Davidu: ne traži car uzdarja, nego sto okrajaka Filistejskih, da se car osveti svojim neprijateljima. A Saul mišljaše kako bi David pao u ruke Filistejima.

26. I sluge njegove kazaše Davidu te riječi, i Davidu bi po volji da postane carev zet. I vrijeme se još ne navrši,

27. A David usta i otide sa svojim ljudima, i pobi dvje sta Filisteja. I donese David okrajke njihove, i dadoše ih na broj caru da bi postao carev zet. I Saul mu dade za ženu Miholu kćer svoju.

28. I Saul vidje i pozna da je Gospodin s Davidom; i Mihola kći Saulova ljubljaše ga.

29. A Saul se još većma poboja Davida; i bijaše Saul jednako neprijatelj Davidu.

30. A knezovi Filistejski udarahu; i kad god udarahu, David bijaše sretniji od svijeh sluga Saulovijeh, i ime se njegovo vrlo proslavi.

GLAVA 19.

I Saul govori Jonatanu sinu svojemu i svijem slugama svojim da ubiju Davida; ali Jonatan sin Saulov ljubljaše veoma Davida.

2. I javi Jonatan Davidu i reče mu: Saul otac moj traži da te ubije; nego se čuvaj sjutra, skloni se gdje god i prikrij se.

3. A ja ću izaći i stajaću pored oca svojega u polju gdje ti budeš, i govoriću o tebi s ocem svojim, i što doznam javiću ti.

4. I Jonatan progovori za Davida Saulu ocu svojemu, i reče mu: da se ne ogriješi car o slugu svojega Davida, jer se on nije ogriješio o tebe, nego je još vrlo dobro za te što je činio.

5. Jer nije mario za život svoj i pobio je Filisteje, i Gospodin učini spasenje veliko svemu Izraelu; vidio si i radovao si se; pa za što bi se ogriješio o krv pravu i ubio Davida ni za što?

6. I posluša Saul Jonatana, i zakle se Saul: tako živ bio Gospodin, ne će poginuti.

7. Tada Jonatan dozva Davida, i kaza mu Jonatan sve ovo; i dovede Jonatan Davida k Saulu, i opet bi pred njim kao predje.

8. I nasta opet rat, i David izide i pobi se s Filistejima, i razbi ih veoma, te bježaše od njega.

9. Po tom zli duh Gospodinov napade Saula kad sjedjaše kod kuće i držaše koplje u ruci, a David udaraše rukom u gusle.

10. I Saul šćaše Davida kopljem prikovati za zid, ali se on izmače Saulu, te koplje udari u zid, a David pobježe i izbavi se onu noć.

11. A Saul posla ljude ka kući Davidovoj da ga čuvaju i u jutru ubiju. A to javi Davidu žena njegova Mihola govoreći: ako noćas ne izbaviš duše svoje, u jutru ćeš poginuti.

12. Tada Mihola spusti Davida kroz prozor, te otide i pobježe i izbavi se.

13. A Mihola uze lik, i metnu ga u postelju, i metnu mu pod glavu uzglavlje od kostrijeti, i pokri ga haljinom.

14. I kad Saul posla ljude da uhvate Davida, ona reče: bolestan je.

15. A Saul posla opet ljude da vide Davida govoreći: donesite mi ga u postelji da ga pogubim.

16. A kad dodjoše poslani, gle, lik u postelji i uzglavlje od kostrijeti pod glavom mu.

17. I reče Saul Miholi: što me tak

prevari i pusti neprijatelja mojega da uteče? A Mihola reče Saulu: on mi reče: pusti me, ili ću te ubiti.

18. Tako David uteče i izbavi se, i dodje k Samuelu u Ramatu, i pripovjedi mu sve što mu je učinio Saul. I otidoše on i Samuel, i ostaše u Najotu.

19. A Saulu dodje glas i rekoše mu: eno Davida u Najotu u Ramati.

20. Tada posla Saul ljude da uhvate Davida; i oni vidješe zbor proroka gdje prorokuju a Samuel im starješina. I duh Gospodinov dodje na poslanike Saulove, te i oni prorokovahu.

21. A kad to javiše Saulu, on posla druge poslanike, ali i oni prorokovahu; te Saul opet posla treće poslanike, ali i oni prorokovahu.

22. Tada sam podje u Ramatu, i kad dodje na veliki studenac koji je u Soku, zapita govoreći: gdje je Samuel i David? I rekoše mu: eno ih u Najotu u Ramati.

23. I podje u Najot u Ramati; ali i na njega sidje duh Božji, te idući dalje prorokovaše dokle dodje u Najot u Ramati.

24. Pa skide i on haljine svoje sa sebe, i prorokova i on pred Samuelom, i padnuvši ležaše go vas onaj dan i svu noć. S toga se govori: eda li je i Saul medju prorocima?

GLAVA 20.

A David pobježe iz Najota u Ramati, i dodje i reče Jonatanu: šta sam učinio? kakva je krivica moja? i šta sam zgriješio ocu tvojemu, te traži dušu moju?

2. A on mu reče: sačuvaj Bože! ne ćeš ti poginuti. Evo otac moj ne čini ništa, ni veliko ni malo, a da meni ne kaže; a kako bi to tajio od mene otac moj? Ne će to biti.

3. A David zaklinjući se opet reče: otac tvoj zna dobro da sam našao ljubav u tebe, pa veli: ne treba da dozna za ovo Jonatan, da se ne ožalosti. Ali tako živ bio Gospodin i tako živa bila duša tvoja, samo je jedan korak izmedju mene i smrti.

4. A Jonatan reče Davidu: šta želi duša tvoja? ja ću ti učiniti.

5. I David reče Jonatanu: evo sjutra je mladina, kad treba s carem da jedem, pusti me dakle da se sakrijem u polju do trećega večera.

6. Ako zapita za me otac tvoj, ti reci: vrlo mi se molio David do otrči u Betlem grad svoj, jer je ondje godišnja žrtva svega roda njegova.

7. Ako reče: dobro, biće miran sluga tvoj; ako li se razgnjevi, znaj da je zlo naumio.

8. Učini dakle milost sluzi svojemu, kad si vjeru Gospodinovu uhvatio sa slugom svojim; ako je kaka krivica na meni, ubij me sam, jer za što bi me vodio k ocu svojemu?

9. A Jonatan mu reče: Bože sačuvaj; jer da doznam da je otac moj naumio zlo da te zadesi, zar ti ne bih javio?

10. A David reče Jonatanu: ko će mi javiti ako ti otac odgovori što zlo?

11. A Jonatan reče Davidu: hodi da izidemo u polje. I izidoše obojica u polje.

12. I Jonatan reče Davidu: Gospodine Bože Izraelov! kad iskušam oca svojega sjutra u ovo doba ili prekosjutra, i bude dobro po Davida, ako ne pošljem k tebi i ne javim ti,

13. Neka Gospodin učini tako Jonatanu i tako doda. Ako li otac moj bude naumio da ti učini zlo, ja ću ti javiti, i opraviću te, i otići ćeš s mirom; i Gospodin neka bude s tobom kao što je bio s ocem mojim.

14. A i ti, dokle sam živ, činićeš meni milost Gospodinovu da ne poginem;

15. I ne ćeš ukratiti milosti svoje domu mojemu do vijeka, ni onda kad Gospodin istrijebi sve neprijatelje Davidove sa zemlje.

16. Tako Jonatan učini vjeru s domom Davidovijem *govoreći:* Gospodin neka traži iz ruku neprijatelja Davidovijeh.

17. I još zakle Jonatan Davida ljubavlju svojom k njemu, jer ga ljubljaše kao svoju dušu.

18. Po tom reče mu Jonatan: sjutra je mladina, i pitaće se za te, jer će tvoje mjesto biti prazno.

19. A ti čekaj do trećega dana, pa onda otidi brzo i dodji na mjesto gdje si se bio sakrio kad se ovo radilo, i sjedi kod kamena Ezela.

20. A ja ću baciti tri strijele ukraj toga kamena, kao da gadjam biljegu.

21. I evo poslaću momka govoreći

mu: idi, nadji strijele. Ako rečem momku: eto, strijele su za tobom ovamo bliže, digni ih; tada dodji, dobro je po te, i ne će ti biti ništa, tako živ bio Gospodin!

22. Ako li ovako rečem momku: eto strijele su pred tobom tamo dalje; onda idi, jer te Gospodin šalje.

23. A za ove riječi što rekosmo ja i ti, evo, Gospodin je *svjedok* izmedju mene i tebe do vijeka.

24. Po tom se David sakri u polju; i dodje mladina, i car sjede za sto da jede.

25. A kad car sjede na svoje mjesto po običaju na mjesto kod zida, Jonatan usta, a Abner sjede do Saula, a mjesto Davidovo bješe prazno.

26. I Saul ne reče ništa onaj dan, jer mišljaše: dogodilo mu se što god, te nije čist, za cijelo nije čist.

27. A sjutradan, drugi dan mjeseca opet bješe prazno mjesto Davidovo, a Saul reče Jonatanu sinu svojemu: za što sin Izajev ne dodje na objed ni juče ni danas?

28. A Jonatan odgovori Saulu: vrlo me je molio David da otide do Betlema,

29. Rekavši: pusti me, jer porodica naša ima žrtvu u gradu, i sam mi je brat zapovjedio; ako sam dakle našao milost pred tobom, da otidem i vidim braću svoju. Za to nije došao na carev objed.

30. Tada se razgnjevi Saul na Jonatana, te mu reče: nevaljali i neposlušni sine! zar ja ne znam da si izabrao sina Izajeva sebi na sramotu i na sramotu svojoj nevaljaloj majci?

31. Jer dokle je živ sin Izajev na zemlji, ne ćeš se utvrditi ni ti ni carstvo tvoje; za to pošlji sada i dovedi ga k meni, jer je zaslužio smrt.

32. A Jonatan odgovori Saulu ocu svojemu i reče mu: za što da se pogubi? šta je učinio?

33. Tada se Saul baci kopljem na nj da ga ubije. Tada vidje Jonatan da je otac njegov naumio ubiti Davida.

34. I usta Jonatan od stola gnjevan, i ništa ne jede drugi dan po mladini; jer se zabrinu za Davida, što ga otac osramoti.

35. A kad bi u jutru, izide Jonatan u polje u vrijeme kako bješe ugovorio s Davidom, i s njim *jedno momče.*

36. I reče momku svojemu: trči da mi nadješ strijele koje ću pustiti. I momče otrča, a on pusti strijelu preko njega.

37. A kad dodje momak do mjesta kuda bješe zastrijelio Jonatan, viknu Jonatan za momkom govoreći: nije li strijela dalje naprijed?

38. Još viknu Jonatan za momkom: brže, ne stoj. I momak Jonatanov pokupi strijele, i vrati se gospodaru svojemu.

39. Ali momak ne znaše ništa, samo Jonatan i David znahu šta je.

40. I Jonatan dade oružje svoje momku koji bijaše s njim, i reče mu: idi, odnesi u grad.

41. I kad momak otide, David usta s južne strane i pade ničice na zemlju i pokloni se tri puta, i poljubiše se, i plakaše obojica, a David osobito.

42. I reče Jonatan Davidu: idi s mirom, kao što smo se zakleli obojica imenom Gospodinovim rekavši: Gospodin da je *svjedok* izmedju mene i tebe i izmedju mojega sjemena i tvojega sjemena do vijeka.

43. I tako David ustavši otide, a Jonatan se vrati u grad.

GLAVA 21.

Tada David dodje u Nobu k Ahimelehu svećeniku; a Ahimeleh se uplaši i istrča pred Davida, i reče mu: za što si sam, i nema nikoga s tobom?

2. A David reče Ahimelehu svećeniku: car mi nješto zapovjedi, i reče mi: niko da ne dozna za što te šaljem i šta sam ti zapovjedio. A sluge sam opravio u to i to mjesto.

3. Nego šta imaš pri ruci? daj mi pet hljebova, ili šta imaš.

4. A svećenik odgovori Davidu i reče: nemam pri ruci običnoga hljeba, nego imam svetoga hljeba; ali jesu li se momci čuvali od žena?

5. A David odgovori svećeniku i reče mu: nije bilo žene kod nas ni juče ni onomadne, od kako sam pošao, i sudovi su u momaka bili sveti. A ako bi put i nečist bio, osvetiće se danas sudovima.

6. Tada mu dade svećenik hljebove svete, jer ne bješe hljeba osim hljebova postavljenijeh, koji bijahu uzeti ispred Gospodina da se postave hljebovi topli onaj dan kad se oni uzeše.

7. A ondje bijaše onaj dan jedan od sluga Saulovijeh baveći se pred Gospodinom, kojemu ime bješe Doeg Idumejac, starješina nad pastirima Saulovijem.

8. I David reče Ahimelehu: imaš li tu kako koplje ili mač? jer ni mača svojega ni oružja ne poncsoh, jer stvar careva bijaše hitna.

9. A svećenik reče: ovdje je mač Golijata Filistejina, kojega si ubio u dolini Ili, uvijen u platno iza oplećka; ako hoćeš, uzmi ga, jer drugoga osim njega nema ovdje. A David reče: takoga više nema, daj mi ga.

10. Po tom se podiže David, i pobježe onaj dan od Saula, i dodje k Ahisu caru Getskom.

11. A Ahisu rekoše sluge njegove: nije li ovo David car zemaljski? Nijesu li o njemu pjevali igrajući i govoreći: Saul zgubi svoju tisuću, a David svojih deset tisuća?

12. I David metnu ove riječi u srce svoje, i poboja se veoma Ahisa cara Getskoga.

13. I pretvori se pred njima i učini se lud u rukama njihovijem; i šaraše po vratima i bacaše pjenu niz bradu svoju.

14. A Ahis reče slugama svojim: eto, vidite da je čovjek lud; što ste mi ga doveli?

15. Zar nemam dosta ludijeh, nego mi dovedoste toga da luduje preda mnom? zar će taj ući u kuću moju?

GLAVA 22.

Tada David otide odande i uteče u pećinu Odolamsku. A kad to čuše braća njegova i sav dom oca njegova, dodjoše onamo k njemu.

2. I skupiše se oko njega koji god bijahu u nevolji i koji bijahu zaduženi i koji god bijahu tužna srca; i on im posta poglavica; i bješe ih s njim oko četiri stotine ljudi.

3. I odande otide David u Masfu Moapsku, i reče caru Moapskom: dopusti da se otac moj i mati moja sklone kod vas dokle vidim šta će Bog učiniti sa mnom.

4. I izvede ih pred cara Moapskoga, i ostaše kod njega za sve vrijeme dokle David bješe u onom gradu.

5. Ali prorok Gad reče Davidu: nemoj ostati u tom gradu, idi i vrati se u zemlju Judinu. I David otide i dodje u šumu Haret.

6. A Saul ču da se pojavio David i ljudi što bijahu s njim. Tada Saul sjedjaše u Gabi pod šumom u Ramati, s kopljem u ruci, a sve sluge njegove stajahu pred njim.

7. I reče Saul slugama svojim koje stajahu pred njim: čujte sinovi Benjaminovi; hoće li vama svjema sin Izajev dati njive i vinograde? hoće li sve vas učiniti tisućnicima i stotinicima?

8. Te ste se svi složili na me, i nema nikoga da mi javi da se moj sin složio sa sinom Izajevijem, i nema nikoga medju vama da mari za me i da mi javi da je sin moj podigao slugu mojega na me da mi zasjeda, kao što se danas vidi.

9. Tada odgovori Doeg Idumejac, koji stajaše sa slugama Saulovijem, i reče: vidio sam sina Izajeva gdje dodje u Nobu k Ahimelehu sinu Ahitobovu.

10. On pita za nj Gospodina, i dade mu brašnjenice; i mač Golijata Filistejina dade mu.

11. Tada car posla da dozovu Ahimeleha sina Ahitobova svećenika i sav dom oca njegova, svećenike, koji bijahu u Nobi. I dodjoše svi k caru.

12. Tada reče Saul: čuj sada sine Ahitobov. A on odgovori: evo me, gospodaru.

13. A Saul mu reče: za što ste se složili na me ti i sin Izajev, te si mu dao hljeba i mač, i pitao si Boga za nj, da bi ustao na me da mi zasjeda, kao što se vidi danas?

14. A Ahimeleh odgovori caru i reče: a ko je izmedju svijeh sluga tvojih kao David, vjeran i zet carev, i poslušan tebi i poštovan u kući tvojoj?

15. Eda li sam sad prvi put pitao Gospodina za nj? Sačuvaj Bože! neka car ne bijedi takim čim sluge svojega niti koga u domu oca mojega; jer nije znao sluga tvoj od svega toga ništa.

16. Ali car reče: poginućeš, Ahimeleše! i ti i sav dom oca tvojega.

17. Tada car reče slugama koje stajahu pred njim: okrenite se i pogubite svećenike Gospodinove, jer je i njihova ruka s Davidom, i znajući da je pobjegao ne javiše mi. Ali sluge careve ne htješe podignuti ruke svoje da ulože na svećenike Gospodinove.

18. Tada car reče Doegu: okreni se i, te uloži na svećenike. I okrenuvši se Doeg Idumejac uloži na svećenike, i pobi ih onaj dan osamdeset i pet, koji nošahu oplećak laneni.

19. I u Nobi, gradu svećeničkom, isiječe oštrijem mačem i ljude i žene i djecu i koja sisahu, i volove, i magarce i sitnu stoku oštrijem mačem.

20. Ali uteče jedan sin Ahimeleha sina Ahitobova, po imenu Abijatar, i pobježe k Davidu.

21. I Abijatar javi Davidu da je Saul pobio svećenike Gospodinove.

22. A David reče Abijataru: znao sam onoga dana kad je bio ondje Doeg Idumejac da će za cijelo kazati Saulu; ja sam kriv za sve duše doma oca tvojega.

23. Ostani kod mene, ne boj se; jer ko traži moju dušu, tražiće i tvoju; kod mene ćeš biti sačuvan.

GLAVA 23.

Tada javiše Davidu govoreći: evo Filisteji udariše na Ceilu, i haraju gumna.

2. I upita David Gospodina govoreći: hoću li ići i udariti na te Filisteje? A Gospodin reče Davidu: idi, i pobićeš Filisteje i izbaviti Ceilu.

3. A Davidu rekoše ljudi njegovi: evo nas je strah ovdje u Judinoj zemlji, a šta će biti kad podjemo u Ceilu na oko Filistejski.

4. Za to David opet upita Gospodina, a Gospodin mu odgovori i reče: ustani, idi u Ceilu, jer ću ja predati Filisteje u ruke tvoje.

5. Tada otide David sa svojim ljudima u Ceilu, i udari na Filisteje, i otjera im stoku, i pobi ih ljuto; tako izbavi David stanovnike Ceilske.

6. A kad Abijatar sin Ahimelehov pobježe k Davidu u Ceilu, donese sobom oplećak.

7. Po tom javiše Saulu da je David došao u Ceilu; i reče Saul: dao ga je Bog u moje ruke, jer se zatvorio ušavši u grad, koji ima vrata i prijevornice.

8. I sazva Saul sav narod na vojsku da ide na Ceilu i opkoli Davida i ljude njegove.

9. Ali David doznavši da mu Saul zlo kuje, reče Abijataru svećeniku: uzmi na se oplećak.

10. I reče David: Gospodine Bože Izrailjev! čuo je sluga tvoj da se Saul sprema da dodje na Ceilu da raskopa grad mene radi.

11. Hoće li me Ceiljani predati u njegove ruke? hoće li doći Saul kao što je čuo sluga tvoj? Gospodine Bože Izrailjev! kaži sluzi svojemu. A Gospodin odgovori: doći će.

12. Opet reče David: Ceiljani hoće li predati mene i moje ljude u ruke Saulove? A Gospodin odgovori: predaće.

13. Tada se David podiže sa svojim ljudima, oko šest stotina ljudi, i otidoše iz Ceile, i idoše kuda mogoše. A kad Saulu javiše da je David pobjegao iz Ceile, tada on ne htje ići.

14. A David se bavljaše u pustinji po tvrdijem mjestima, i namjesti se na jednom brdu u pustinji Zifu. A Saul ga tražaše jednako, ali ga Gospodin ne dade u njegove ruke.

15. I David videći da je Saul izašao te traži dušu njegovu, osta u pustinji Zifu, u šumi.

16. A Jonatan sin Saulov podiže se i dodje k Davidu u šumu, i ukrijepi mu ruku u Gospodinu;

17. I reče mu: ne boj se, jer te ne će stignuti ruka Saula oca mojega; nego ćeš carovati nad Izraelom, a ja ću biti drugi za tobom; i Saul otac moj zna to.

18. I učiniše njih dvojica vjeru pred Gospodinom; i David osta u šumi, a Jonatan otide kući svojoj.

19. Tada dodjoše Zifeji k Saulu u Gabu, i rekoše: ne krije li se David kod nas po tvrdijem mjestima u šumi na brdu Hahili na desno od Gezimona?

20. Sada dakle po svoj želji duše svoje, care, izidi, a naše će biti da ga predamo u ruke caru.

21. A Saul reče: Gospodin da vas blagoslovi, što me požaliste.

22. Idite sada i doznajte još bolje i razberite i promotrite gdje se sakrio i ko ga je ondje vidio; jer mi kažu da je vrlo lukav.

23. Promotrite i vidite sva mjesta gdje se krije, pa opet dodjite k meni kad dobro doznate, i ja ću poći s vama; i ako bude u zemlji, tražiću ga po svijem tisućama Judinijem.

24. Tada ustaše i otidoše u Zif prije Saula; a David i ljudi njegovi bijahu u pustinji Maonu u ravnici na desno od Gezimona

25. I Saul otide sa svojim ljudima da ga traži: a Davidu javiše, te sidje na stijenu, i osta u pustinji Maonu. A Saul kad to ču, podje za Davidom u pustinju Maon.

26. I Saul idjaše jednom stranom planine, a David sa svojim ljudima drugom stranom planine; i David hitaše da uteče Saulu, jer Saul sa svojim ljudima opkoljavaše Davida i njegove ljude da ih pohvata.

27. U tom dodje glasnik Saulu govoreći: brže hodi: jer Filisteji udariše na zemlju.

28. Tada se vrati Saul ne tjerajući dalje Davida, i otide pred Filisteje. Otuda se prozva ono mjesto Sela-Amalekot.

GLAVA 24.

A David otide odande, i stade na tvrdijem mjestima Engadskim.

2. I kad se Saul vrati odagnavši Filisteje, rekoše mu govoreći: eno Davida u pustinji Engadskoj.

3. Tada uze Saul tri tisuće ljudi izabranijeh iz svega Izraela, i otide da traži Davida i ljude njegove po vrletima gdje su divokoze.

4. I dodje k torovima ovčijim ukraj puta gdje bijaše pećina: i Saul udje u nju rad sebe: a David i njegovi ljudi sjedjahu u kraju u pećini.

5. I rekoše Davidu ljudi njegovi: evo dana, za koji ti reče Gospodin: evo ja ti predajem neprijatelja tvojega u ruke, da učiniš s njim što ti je volja. I David usta, te polako odsiječe skut od plašta Saulova.

6. A poslije zadrhta srce Davidu što odsiječe skut Saulu.

7. I reče svojim ljudima: ne dao Bog da to učinim gospodaru svojemu, pomazaniku Gospodinovu, da podignem ruku svoju na nj. Jer je pomazanik Gospodinov.

8. I odvrati riječima David ljude svoje i ne dade im da ustanu na Saula. I Saul izašav iz pećine podje svojim putem.

9. Po tom David usta, i izašav iz pećine stade vikati za Saulom govoreći: care Gospodine! A Saul se obazre, a David se savi licem do zemlje i pokloni se.

10. I reče David Saulu: za što slušaš što ti kažu ljudi koji govore: eto David traži zlo tvoje?

11. Evo, danas vidješe oči tvoje da te je Gospodin bio predao danas u moje ruke u ovoj pećini, i rekoše mi da te ubijem; ali te poštedjeh i rekoh: ne ću dignuti ruke svoje na gospodara svojega, jer je pomazanik Gospodinov.

12. Evo, oče moj, evo vidi skut od plašta svojega u mojoj ruci: odsjekoh skut od plašta tvojega, a tebe ne ubih: poznaj i vidi da nema zla ni nepravde u ruci mojoj, i da ti nijesam zgriješio: a ti vrebaš dušu moju da je uzmeš.

13. Gospodin neka sudi izmedju mene i tebe, i neka me osveti od tebe: ali ruka se moja ne će podignuti na te.

14. Kako kaže stara priča: od bezbožnijeh izlazi bezbožnost: za to se ruka moja ne će podignuti na te.

15. Za kim je izašao car Izraelov? koga goniš? mrtva psa, buhu jednu.

16. Gospodin neka bude sudija, i neka rasudi izmedju mene i tebe: on neka vidi i raspravi moju parnicu i izbavi me iz ruke tvoje.

17. A kad izgovori David ove riječi Saulu, reče Saul: je li to tvoj glas, sine Davide! I podigavši Saul glas svoj zaplaka.

18. I reče Davidu: praviji si od mene; jer si mi vratio dobro za zlo koje sam ja tebi učinio.

19. I danas si mi pokazao da mi dobro činiš: jer me Gospodin dade tebi u ruke, a ti me opet ne ubi.

20. I ko bi našavši neprijatelja svojega pustio ga da ide dobrijem putem? Gospodin neka ti vrati dobro za ovo što si mi učinio danas.

21. I sada, evo, znam da ćeš za cijelo biti car, i jako će biti u tvojoj ruci carstvo Izraelovo.

22. Za to mi se sada zakuni Gospodinom da ne ćeš istrijebiti sjemena mojega poslije mene, ni imena mojega zatrti u domu oca mojega.

23. I zakle se David Saulu; i Saul otide kući svojoj, a David i ljudi njegov otidoše na tvrdo mjesto.

GLAVA 25.

U to umrije Samuel, i sabra se sa Izrael, i plakaše za njim, i pogre boše ga u domu njegovu u Ramati. David usta i sidje u pustinju Faransk

2. A bijaše jedan čovjek u Maonu, stoka mu bijaše na Karmelu; i bijaš čovjek vrlo bogat, jer imaše tri tisuć

ovaca i tisuću koza, i tada strizijaše ovce svoje na Karmelu.

2. I bješe ime tomu čovjeku Nabal, a ženi mu ime Abigajila; i ona bijaše žena razumna i lijepa, a on bijaše tvrda srca i opak, a bijaše od roda Kalebova.

4. I David ču u pustinji da Nabal strije ovce.

5. I posla David deset momaka, i reče David momcima: idite na Karmel, i otidite k Nabalu, i pozdravite ga od mene.

6. I recite mu: zdravo! i mir da ti je, i domu tvojemu da je mir, i svemu što imaš da je mir!

7. Čuo sam da strižeš ovce; pastiri su tvoji bivali kod nas, i ne učinismo im nepravde, i ništa im nije nestalo dokle god bijahu na Karmelu.

8. Pitaj sluge svoje, i kazaće ti. Neka ovi momci nadju milost pred tobom, jer dodjosmo u dobar dan. Daj slugama svojim i Davidu sinu svojemu što ti dodje do ruke.

9. I dodjoše momci Davidovi, i kazaše Nabalu u ime Davidovo sve ove riječi, i umučaše.

10. A Nabal odgovori slugama Davidovijem i reče: ko je David? i ko je sin Isajev? Danas ima mnogo sluga koje bježe od svojih gospodara.

11. Eda li ću uzeti hljeb svoj i vodu svoju i meso što sam poklao za ljude koji mi strigu ovce, pa dati ljudima kojih ne znam odakle su?

12. Tada se vratiše momci Davidovi svojim putem, vratiše se, i došavši kazaše mu sve ove riječi.

13. A David reče svojim ljudima: pripašite svaki svoj mač. I pripasaše svaki svoj mač, i David pripasa svoj mač; i podje za Davidom do četiri stotine ljudi, a dvje sta ostaše kod prtljaga.

14. Ali Abigajili ženi Nabalovoj kaza jedan izmedju sluga njegovijeh govoreći: evo, David posla iz pustinje poslanike da pozdrave gospodara našega, a on ih otjera.

15. A ti su nam ljudi bili vrlo dobri, niti nam učiniše krivo, niti nam čega nesta dokle god bijasmo kod njih u polju.

16. Nego nam bijahu zidovi i noću i danju, dokle god bijasmo kod njih pasući ovce.

17. Za to sada gledaj i promisli šta ćeš činiti, jer je gotovo zlo gospodaru našemu i svemu domu njegovu; a on je zao čovjek, da mu se ne može govoriti.

18. Tada Abigajila brže uze dvje sta hljebova i dvije mješine vina i pet ovaca zgotovljenijeh i pet mjerica pržena žita, i sto grozdova suhoga groždja i dvje sta gruda suhih smokava, i metnu na magarce.

19. I reče momcima svojim: hajdete naprijed, a ja ću ići za vama. A mužu svojemu Nabalu ništa ne reče.

20. I sjedavši na magarca idjaše ispod gore, a gle, David i ljudi njegovi slažahu pred nju, i sukobi se s njima.

21. A David govoraše: ele sam zaludu čuvao sve što je taj imao u pustinji da mu ništa ne bješe nestalo od svega što ima; jer mi vrati zlo za dobro.

22. To neka učini Bog neprijateljima Davidovijem i to neka doda, ako mu do zore od svega što ima ostavim i ono što mokri uza zid.

23. A kad Abigajila ugleda Davida, brže sidje s magarca, i pade pred Davidom na lice svoje i pokloni se do zemlje;

24. I padnuvši mu k nogama reče: na meni, gospodaru, neka bude ta krivica; ali da progovori sluškinja tvoja tebi, i čuj riječi sluškinje svoje.

25. Neka gospodar moj ne gleda na toga nevaljaloga čovjeka, Nabala, jer je kao i ime što mu je; Nabal mu je ime, i bezumlje je kod njega. A ja sluškinja tvoja nijesam vidjela momaka gospodara svojega, koje si slao.

26. Za to sada, gospodaru, tako živ bio Gospodin i tako živa bila duša tvoja, Gospodin ti ne da da ideš na krv i da se osvetiš svojom rukom. Za to sada neka bude neprijateljima tvojim kao Nabalu i svjema koji traže zla gospodaru mojemu.

27. Evo dar što je donijela sluškinja tvoja gospodaru svojemu, da se da momcima koji idu za gospodarom mojim.

28. Oprosti sluškinji svojoj krivicu; jer će Gospodin za cijelo načiniti tvrdu kuću Gospodaru mojemu; jer ratove Gospodinove vodi gospodar moj i nije se našlo zlo na tebi nikad tvoga vijeka.

29. I da ustane čovjek da te goni i traži dušu tvoju, duša će gospodara mojega biti vezana u svežnju živijeh kod Go-

spodina Boga tvojega, a dušu će neprijatelja tvojih baciti kao iz praće.

30. I kad Gospodin učini gospodaru mojemu svako dobro koje ti je obrekao, i postavi te vodjem Izraelu,

31. Ne će ti biti spoticanja ni sablazni srcu gospodara mojega da je prolio krv ni za što i da se sam osvetio gospodar moj. I kad učini Gospodin dobro gospodaru mojemu, opomenućeš se sluškinje svoje.

32. Tada reče David Abigajili: da je blagosloven Gospodin Bog Izraelov, koji te danas posla meni na susret!

33. I da su blagoslovene riječi tvoje, i ti da si blagoslovena, koja me odvrati danas da ne idem na krv i osvetim se svojom rukom.

34. Doista, tako živ bio Gospodin Bog Izraelov, koji mi ne dade da ti učinim zlo, da mi nijesi izašla brže na susret, ne bi ostalo Nabalu do zore ni ono što uza zid mokri.

35. I primi David iz ruke njezine što mu bješe donijela, i reče joj: idi s mirom kući svojoj; eto, poslušah te, i pogledah na te.

36. Po tom se Abigajila vrati k Nabalu; a gle, kod njega gozba u kući, kao carska gozba, i srce Nabalu bješe veselo, i bijaše pijan vrlo. Za to mu ona ne reče ništa do jutra.

37. A u jutru, kad se Nabal otrijezni, kaza mu žena sve ovo; a u njemu obamrije srce njegovo, i on posta kao kamen.

38. A kad prodje do deset dana, udari Gospodin Nabala, te umrije.

39. A kad David ču da je umr'o Nabal, reče: da je blagosloven Gospodin, koji osveti sramotu moju od Nabala, i zadrža slugu svojega oda zla, a obrati Gospodin Nabalu na glavu zloću njegovu. Po tom posla David i poruči Abigajili da će je uzeti za ženu.

40. I sluge Davidove dodjoše k Abigajili na Karmel, i rekoše joj govoreći: David nas posla k tebi da te uzme za ženu.

41. A ona usta i pokloni se licem do zemlje, i reče. evo sluškinje tvoje, da služi i da pere noge slugama gospodara svojega.

42. Po tom brže usta Abigajila, i sjede *na magarca*, i pet djevojaka njezinijeh podje za njom, i otide za poslanicima Davidovijem, i posta mu žena.

43. A David uze i Ahinoamu iz Jezrahela, i obje mu bjehu žene,

44. Jer Saul dade Miholu kćer svoju, ženu Davidovu, Faltiju sinu Laisovu iz Galima.

GLAVA 26.

Opet dodjoše Zifeji k Saulu u Gabu govoreći: ne krije li se David na brdu Hahili prema Gezimonu?

2. A Saul se podiže i sidje u pustinju Zifsku, i s njim tri tisuće ljudi izabranijeh iz Izraela, da traži Davida u pustinji Zifskoj.

3. I stade Saul u òkō na brdu Hahili prema Gezimonu kraj puta; a David osta u pustinji, i opazi da Saul ide za njim u pustinju.

4. I posla David uhode, i od njih dozna za cijelo da je došao Saul.

5. Tada se podiže David i dodje na mjesto gdje Saul bijaše s vojskom. I David vidje mjesto gdje spavaše Saul i Abner sin Nerov vojvoda njegov; a spavaše Saul medju kolima a narod ležaše oko njega.

6. I David progovori i reče Ahimelehu Hetejinu i Abizaju sinu Sarujinu bratu Joabovu: ko će sići sa mnom k Saulu u òkō? A Abizaj odgovori: ja ću sići s tobom.

7. I tako David i Abizaj dodjoše noću k narodu; a gle, Saul ležaše i spavaše izmedju kola, i koplje mu bješe čelo glave pobodeno u zemlju; Abner pak i narod ležahu oko njega.

8. Tada reče Abizaj Davidu: danas ti dade Bog neprijatelja tvojega u ruke; za to sada da ga pribodem kopljem za zemlju jedan put, ne ću više.

9. A David reče Abizaju: nemoj ga ubiti; jer ko će podignuti ruku svoju na pomazanika Gospodinova i biti prav?

10. Još reče David: tako živ bio Gospodin, Gospodin će ga ubiti, ili će doći dan njegov da umre, ili će izaći u boj i poginuti.

11. Ne dao mi Bog da dignem ruku svoju na pomazanika Gospodinova! Nego uzmi sada koplje što mu je čelo glave i čašu za vodu, pa da idemo.

12. I David uze koplje i čašu za vodu, što bješe čelo glave Saulu, i otidoše; i niko ih ne vidje ni osjeti, niti se koji

probudi, nego svi spavahu; jer bješe napao na njih tvrd san od Gospodina.

13. I David prešav na drugu stranu stade navrh brda iz daleka; i bješe izmedju njih mnogo mjesta.

14. I stade David vikati narod i Abnera sina Nerova govoreći: što se ne odzivaš, Abnere? A Abner se odazva i reče: koji si ti što vičeš cara?

15. A David reče Abneru: nijesi li ti junak? i ko je kao ti u Izraelu? za što nijesi čuvao cara gospodara svojega? jer je išao jedan iz naroda da ubije gospodara tvojega.

16. Nijesi dobro radio. Tako da je živ Gospodin, zaslužili ste smrt što nijeste čuvali gospodara svojega, pomazanika Gospodinova. Eto, gledaj, gdje je koplje carevo i čaša za vodu što mu bješe čelo glave?

17. Tada Saul pozna glas Davidov, i reče: je li to tvoj glas, sine Davide? A David reče: moj je glas, care gospodaru!

18. Još reče: za što gospodar moj goni slugu svojega? jer šta sam učinio? i kako je zlo u ruci mojoj?

19. Za to sada, care, gospodaru moj, poslušaj riječi sluge svojega. Ako te Gospodin draži na mene, neka mu je ugodan prinos tvoj; ako li sinovi čovječiji, prokleti su pred Gospodinom, jer me izagnaše danas da se ne držim našljedstva Gospodinova, i rekoše: idi, služi tudjim bogovima.

20. Ali sada da ne pade krv moja na zemlju daleko od očiju Gospodinovih; jer car Izraelov izide da traži buhu jednu, kao kad ko goni jarebicu po planini.

21. Tada reče Saul: zgriješio sam; vrati se, sine Davide; ne ću ti od sele činiti zla, kad ti danas draga bi duša moja; evo, ludo sam radio i pogriješio sam veoma.

22. A David odgovori i reče: evo koplja careva; neka dodje koji od momaka i neka ga uzme.

23. A Gospodin će platiti svakome po pravdi njegovoj i po vjeri njegovoj. Jer te bješe predao Gospodin danas u ruke moje, ali ne htjeh dignuti ruke svoje na pomazanika Gospodinova.

24. I za to, evo, kako je danas meni draga bila duša tvoja, tako neka bude draga moja duša pred Gospodinom, i neka me izbavi iz svake nevolje.

25. A Saul reče Davidu: *da si blagosloven, sine moj Davide! izvršićeš i nadvladaćeš.* Tada David otide svojim putem, a Saul se vrati u svoje mjesto.

GLAVA 27.

Ali David reče u srcu svojem: poginuću kad god od ruke Saulove; nema bolje za me nego da pobjegnem u zemlju Filistejsku, te će me se Saul okaniti i ne će me više tražiti po krajevima Izraelovijem; tako ću se izbaviti iz ruku njegovijeh.

2. Tada se podiže David i otide sa šest stotina ljudi koji bijahu s njim k Ahisu sinu Maohovu caru Getskom.

3. I osta David kod Ahisa u Getu i ljudi njegovi, svaki sa svojom porodicom, David sa dvije žene svoje, Ahinoamom iz Jezrahela i Abigajilom iz Karmela ženom Nabalovom.

4. I kad javiše Saulu da je David utekao u Get, presta ga tražiti.

5. A David reče Ahisu: ako sam našao milost pred tobom, neka mi dadu mjesto u kom gradu ove zemlje, da sjedim ondje, jer za što da sjedi sluga tvoj s tobom u carskom gradu?

6. I dade mu Ahis onoga dana Siceleg. Za to Siceleg pripada carevima Judinijem do današnjega dana.

7. I osta David u zemlji Filistejskoj godinu i četiri mjeseca.

8. I izlažaše David sa svojim ljudima i udaraše na Gesureje i Gerzeje i na Amaleke; jer ti narodi življahu od starine u onoj zemlji od Sura pa do zemlje Egipatske.

9. I pustošaše David onu zemlju ne ostavljajući u životu ni čovjeka ni žene, i otimaše ovce i volove i magarce i kamile i ruho, i vraćajući se dolažaše k Ahisu.

10. I Ahis pitaše: gdje ste danas udarali? A David govoraše: na južnu stranu Judinu, i na južnu stranu Jeramelsku, i na južnu stranu Cenejsku.

11. Ali ne ostavljaše David u životu ni čovjeka ni žene da dovede u Get govoreći: da nas ne tuže govoreći: tako je uradio David. I taki mu bijaše običaj za sve vrijeme dokle bijaše u zemlji Filistejskoj.

12. I Ahis vjerovaše Davidu, i govoraše: baš se omrazio s narodom svojim Izraelom; za to će mi biti sluga do vijeka.

GLAVA 28.

I u ono vrijeme skupiše Filisteji vojsku svoju da zavojšte na Izraela; i reče Ahis Davidu: znaj da ćeš ići sa mnom na vojsku ti i tvoji ljudi.

2. A David reče Ahisu: sad ćeš vidjeti šta će učiniti tvoj sluga. A Ahis reče Davidu: za to ću te postaviti da si čuvar glave moje svagda.

3. A Samuel bijaše umr'o, i plaka za njim sav Izrael, i pogreboše ga u Ramati, u njegovu gradu. I Saul bijaše istrijebio iz zemlje gatare i vračare.

4. I Filisteji skupivši se dodjoše i stadoše u òkô kod Šunama; skupi i Saul sve Izraelce, i stadoše u òkô kod Gelboje.

5. Saul pak videći vojsku Filistejsku uplaši se, i srce mu uzdrhta veoma.

6. I upita Saul Gospodina, ali mu Gospodin ne odgovori ni u snu ni preko Urima, ni preko prórôkâ.

7. I Saul reče slugama svojim: tražite mi ženu s duhom vračarskim, da otidem k njoj i upitam je. A sluge mu rekoše: evo u Endoru ima žena u kojoj je duh vračarski.

8. Tada se Saul preruši obukav druge haljine, i otide su dva čovjeka, i dodjoše k onoj ženi noću; i on joj reče: hajde vračaj mi duhom vračarskim, i dozovi mi onoga koga ti kažem.

9. Ali mu žena reče: ta ti znaš šta je učinio Saul i kako je istrijebio iz zemlje gatare i vračare; za što dakle mećeš zamku duši mojoj da me ubiješ?

10. A Saul joj se zakle Gospodinom govoreći: tako živ bio Gospodin! ne će ti biti ništa za to.

11. Tada reče žena: koga da ti dozovem? A on reče: Samuela mi dozovi.

12. A kad žena vidje Samuela, povika iza glasa, i reče žena Saulu govoreći: za što si me prevario? ta ti si Saul.

13. A car joj reče: ne boj se; nego šta si vidjela? A žena reče Saulu: bogove sam vidjela gdje izlaze iz zemlje.

14. On joj opet reče: kakav je? Ona mu reče: star čovjek izlazi ogrnut plaštem. Tada razumje Saul da je Samuel, i savi se licem do zemlje i pokloni se.

15. A Samuel reče Saulu: za što si me uznemirio i izazvao? Odgovori Saul: u nevolji sam velikoj, jer Filisteji zavojštiše na me, a Bog je odstupio od mene, *i ne* odgovara mi više ni preko prórôkâ ni u snu, za to pozvah tebe da mi kažeš šta ću činiti.

16. A Samuel reče: pa što mene pitaš, kad je Gospodin odstupio od tebe i postao ti neprijatelj?

17. Gospodin je učinio kako je kazao preko mene; jer je Gospodin istrgao carstvo iz tvoje ruke i dao ga bližnjemu tvojemu Davidu;

18. Jer nijesi poslušao glasa Gospodinova, niti si izvršio žestokoga gnjeva njegova na Amaleku; za to ti je danas Gospodin to učinio.

19. I Gospodin će predati i Izraela s tobom u ruke Filistejima; te ćeš sjutra ti i sinovi tvoji biti kod mene; i òkô Izraelski predaće Gospodin u ruke Filistejima.

20. A Saul u jedan put pade na zemlju kolik je dug, jer se vrlo uplaši od riječi Samuelovijeh, i ne bješe snage u njemu, jer ne bješe ništa jeo vas dan i svu noć.

21. Tada žena pristupi k Saulu, i videći ga vrlo uplašena reče mu: evo, sluškinja te je tvoja poslušala, i nijesam za život svoj marila da bih te poslušala što si mi kazao.

22. Nego sada i ti poslušaj šta će ti sluškinja tvoja kazati: postaviću ti malo hljeba, te jedi da se okrijepiš da se možeš vratiti svojim putem.

23. A on ne htje, i reče: ne ću jesti. Ali navališe na nj sluge njegove i žena, te ih posluša, i ustavši sa zemlje sjede na postelju.

24. A žena imaše kod kuće tele ugojeno, i brže ga zakla, i uze brašna te umijesi i ispeče hljebove prijesne.

25. Po tom postavi Saulu i slugama njegovijem, te jedoše. A poslije ustaše i otidoše iste noći.

GLAVA 29.

A Filisteji skupiše svu vojsku svoju kod Afeka, a Izrael stade u òkô kod izvora u Jezrahelu.

2. I knezovi Filistejski idjahu sa stotinama i s tisućama; a David i njegovi ljudi idjahu najposlije s Ahisom.

3. I rekoše knezovi Filistejski: što će ti Jevreji? A Ahis reče knezovima Filistejskim: nije li ovo David sluga cara Izraelskoga Saula, koji je kod mene toliko vremena, toliko godina, i ne nadjoh na

njemu ništa od kako je dobjegao do ovoga dana?

4. Ali se rasrdiše na nj knezovi Filistejski, i rekoše mu knezovi Filistejski: pošlji natrag toga čovjeka, neka se vrati u svoje mjesto gdje si ga postavio, i neka ne ide s nama u boj, da se ne okrene na nas u boju; jer čim bi se opet umilio gospodaru svojemu ako ne glavama ovijeh ljudi?

5. Nije li to David, o kojem se pjevalo igrajući i govorilo: zgubi Saul svoju tisuću, ali David svojih deset tisuća?

6. Tada Ahis dozva Davida, i reče mu: tako živ bio Gospodin, ti si pošten, i milo mi je da hodiš sa mnom u boj; jer ne nadjoh nikakoga zla na tebi od kako si došao k meni do ovoga dana; ali nijesi po volji knezovima.

7. Nego vrati se i idi s mirom da ne učiniš što, što ne bi bilo milo knezovima Filistejskim.

8. A David reče Ahisu: ali šta sam učinio? šta li si našao na sluzi svojem od kako sam kod tebe do ovoga dana, da ne idem da se bijem s neprijateljima gospodara svojega cara?

9. A Ahis odgovarajući reče Davidu: znam; doista si mi mio kao angjeo Božji; ali knezovi Filistejski rekoše: neka ne ide s nama u boj.

10. Nego ustani sjutra rano sa slugama gospodara svojega koje su došle s tobom; ustanite rano čim svane, pa idite.

11. I urani David i ljudi njegovi, i otide rano, i vrati se u zemlju Filistejsku; a Filisteji otidoše u Jezrahel.

GLAVA 30.

I treći dan dodje David sa svojim ljudima u Siceleg, a Amaleci bijahu udarili na južnu stranu i na Siceleg, i razvalili Siceleg i ognjem ga spalili.

2. I bjehu zarobili ženskinje koje bješe ondje, i malo i veliko; ali ne bjehu ubili nikoga, nego ih bjehu odveli i otišli svojim putem.

3. I kad David dodje sa svojim ljudima u grad, a to grad spaljen ognjem, i žene njihove i sinovi i kćeri njihove zarobljene.

4. I podiže David i narod koji bijaše s njim glas svoj, i plakaše dokle već ne mogoše plakati.

5. I obje žene Davidove zarobiše se, Ahinoama iz Jezrahela i Abigajila iz Karmela žena Nabalova.

6. I David bješe na muci velikoj, jer narod govoraše da ga zaspu kamenjem; jer žalostan bješe sav narod, svaki za sinovima svojim i za kćerima svojim; ali se David ohrabri u Gospodinu Bogu svojem.

7. I reče David Abijataru svećeniku sinu Ahimelehovu: uzmi oplećak za me. I uze Abijatar oplećak za Davida.

8. I upita David Gospodina govoreći. hoću li potjerati tu četu? hoću li je stignuti? A *Gospodin* mu reče: potjeraj, jer ćeš za cijelo stignuti i izbavićeš.

9. I podje David su šest stotina ljudi što bijahu s njim, i dodjoše do potoka Bezora; i ondje ostaše jedni.

10. A David su četiri stotine ljudi potjera dalje, a dvje sta ljudi osta, koji sustaše te ne mogoše prijeći preko potoka Bezora.

11. I nadjoše jednoga Egipćanina u polju, i dovedoše ga k Davidu, i dadoše mu hljeba da jede i vode da pije,

12. I dadoše mu grudu smokava i dva grozda suha. I pojedavši oporavi se, jer tri dana i tri noći ne bješe ništa jeo niti vode pio.

13. Tada mu reče David: čiji si ti? i odakle si? A on reče: ja sam rodom Egipćanin, sluga jednoga Amaleka, a gospodar me ostavi, jer se razboljeh prije tri dana.

14. Udarismo na južnu stranu Ceretejsku i na Judinu i na južnu stranu Halebovu, i Siceleg spalismo ognjem.

15. A David mu reče: bi li me mogao odvesti k toj četi? A on reče: zakuni mi se Bogom da me ne ćeš pogubiti ni izdati u ruke mojemu gospodaru, pa ću te odvesti k toj četi.

16. I odvede ga; i gle, oni se bijahu raširili po svoj zemlji onoj jedući i pijući i veseleći se velikim plijenom koji zaplijeniše iz zemlje Filistejske i iz zemlje Judine.

17. I David ih bi od večera do večera drugoga dana, te niko ne uteče, osim četiri stotine mladića, koji sjedavši na kamile pobjegoše.

18. I tako izbavi David sve što bijahu uzeli Amaleci, i obje žene svoje izbavi David.

19. I ništa ne izgubiše, ni malo ni veliko, ni sinove ni kćeri, ni što od plijena i od svega što im bijahu uzeli; sve povrati David.

20. Takodjer uze David i ostale sve ov-

ce i volove, koje goneći pred svojom stokom govorahu: ovo je plijen Davidov.

21. A kad se vrati David k onijem dvje sta ljudi koji bjehu sustali te ne mogoše ići za Davidom, i koje ostavi na potoku Bezoru, izidoše na susret Davidu i narodu koji bijaše s njim. I David pristupivši k narodu pozdravi ih.

22. Tada progovoriše svi zli i nevaljali ljudi izmedju onijeh koji su išli s Davidom, i rekoše: što nijesu išli s nama, za to da im ne damo od plijena koji izbavismo, nego svaki ženu svoju i sinove svoje neka uzmu, pa nek idu.

23. Ali David reče: nemojte tako činiti, braćo moja, s onijem što nam je dao Gospodin koji nas je sačuvao i dao nam u ruke četu koja bješe izašla na nas.

24. I ko će vas poslušati u tome? jer kakav je dio onome koji ide u boj taki je i onome koji ostane kod prtljaga; jednako treba da podijele.

25. Tako bi od toga dana u napredak, i to posta uredba i zakon u Izraelu do danas.

26. I kad dodje David u Siceleg, posla od plijena starješinama Judinijem, prijateljima svojim, govoreći: evo vam dar od plijena neprijatelja Gospodinovih,

27. Onima u Betelu, i onima u Ramotu na jugu, i onima u Jeteru,

28. I onima u Aroeru, i onima u Sefamotu, i onima u Estamu,

29. I onima u Rahalu, i onima u gradovima Jeramelskim, i onima u gradovima Cenejskim,

30. I onima u Arami, i onima u Hor-Azanu, i onima u Atahu,

31. I onima u Hebronu i po svijem mjestima u koja je dolazio David s ljudima svojim.

GLAVA 31.

A Filisteji se pobiše s Izraelcima, i pobjegoše Izraelci ispred Filisteja, i padahu mrtvi na gori Gelboji.

2. I stigoše Filisteji Saula i sinove njegove; i pogubiše Filisteji Jonatana i Abinadaba i Melhizvu, sinove Saulove.

3. I boj posta žešći oko Saula, i nadjoše ga strijelci, i on se vrlo uplaši od strijelaca.

4. I reče Saul momku koji mu nošaše oružje: izvadi mač svoj i probodi me, da ne dodju ti neobrezani i probodu me i narugaju mi se. Ali ne htje momak što mu nošaše oružje, jer ga bješe vrlo strah. Tada Saul uze mač i baci se na nj.

5. A kad momak koji nošaše oružje vidje Saula mrtva, baci se i on na svoj mač i umrije s njim.

6. Tako pogibe Saul i tri sina njegova i momak koji mu nošaše oružje i svi ljudi njegovi zajedno onoga dana.

7. A Izraelci koji bijahu s ovu stranu potoka i s ovu stranu Jordana kad vidješe gdje Izraelci pobjegoše i gdje pogibe Saul i njegovi sinovi, ostaviše gradove i pobjegoše, te dodjoše Filisteji i ostaše u njima.

8. A sjutradan dodjoše Filisteji da svlače mrtve; i nadjoše Saula i tri sina njegova gdje leže na gori Gelboji.

9. I odsjekoše mu glavu i skidoše oružje s njega, i poslaše u zemlju Filistejsku na sve strane da se objavi u kući njihovijeh lažnijeh bogova i po narodu.

10. I ostaviše oružje njegovo u kući Astarotinoj a tijelo njegovo objesiše na zid Betsanski.

11. A čuše stanovnici u Jabesu Galadovu šta učiniše Filisteji od Saula.

12. I podigoše se svi ljudi hrabri, i išavši svu noć skidoše tijelo Saulovo i tjelesa sinova njegovijeh sa zida Betsanskoga, pa se vratiše u Jabes i ondje ih spališe.

13. I uzeše kosti njihove i pogreboše ih pod drvetom u Jabesu, i postiše sedam dana.

DRUGA KNJIGA SAMUELOVA

KOJA SE ZOVE I DRUGA KNJIGA O CAREVIMA.

GLAVA 1.

A po smrti Saulovoj, kad se David vrati pobivši Amaleke, i osta u Sicelegu dva dana,

2. Trećega dana, gle, dodje jedan iz vojske Saulove razdrtijeh haljina i glave posute prahom; i došav k Davidu pade na zemlju i pokloni se.

3. I reče mu David: od kuda ideš? A on mu reče: iz okola Izraelskoga utekoh.

4. A David mu reče: šta bi? kaži mi. A on reče: narod pobježe iz boja, i mnogo naroda pade i izgibe, pogibe i Saul i sin mu Jonatan.

5. A David reče momku koji mu donese glas: kako znaš da je poginuo Saul i sin mu Jonatan?

6. A momak koji mu donese glas reče: slučajno dodjoh na gору Gelboju, a to se Saul naslonio na koplje svoje, a kola i konjici približavahu se k njemu.

7. A on obazrevši se natrag ugleda me, pa me viknu, a ja mu rekoh: evo me.

8. A on mi reče: ko si? A ja mu rekoh: Amalek sam.

9. A on mi reče: pristupi k meni i ubij me; jer me obuzeše muke, a još je sa svijem duša u meni.

10. I pristupih k njemu i ubih ga, jer sam znao da ne će ostati živ po što pade; i uzeh vijenac carski koji mu bješe na glavi i grivnu koja mu bješe na ruci, i evo donesoh gospodaru svojemu.

11. Tada David zgrabi haljine na sebi i razdrije ih; tako i svi ljudi koji bijahu s njim.

12. I ridaše i plakaše, i postiše do večera za Saulom i za Jonatanom sinom njegovijem i za narodom Gospodinovim i za domom Izraelovijem što izgiboše od mača.

13. I reče David momku koji mu donese glas: odakle si? A on reče: ja sam sin jednoga došljaka Amaleka.

14. Reče mu David: kako te nije bilo strah podići ruku svoju i ubiti pomazanika Gospodinova?

15. I dozva David jednoga izmedju momaka svojih i reče: hodi, pogubi ga. A on ga udari, te umrije.

16. I reče mu David: krv tvoja na tvoju glavu; jer tvoja usta svjedočiše na te govoreći: ja sam ubio pomazanika Gospodinova.

17. Tada David narica ovako za Saulom i za Jonatanom sinom njegovijem,

18. I izgovori, da bi se učili sinovi Judini lūku, i eto je napisano u knjizi istinitoga:

19. Diko Izraelova! na tvojim visinama pobijeni su; kako padoše junaci?

20. Ne kazujte u Getu, i ne razglašujte po ulicama Askalonskim, da se ne vesele kćeri Filistejske i da ne igraju kćeri neobrezanijeh.

21. Gore Gelbojske! ne padala rosa ni dažd na vas, i ne rodilo polje za prinos! jer je tu bačen štit s junákā, štit Saulov, kao da nije pomazan uljem.

22. Bez krvi pobijenijeh i bez masti od junákā nije se vraćao luk Jonatanov, niti je mač Saulov dolazio natrag prazan.

23. Saul i Jonatan, mili i dragi za života, ni na smrti se ne rastaviše; lakši od orlova i jači od lavova bijahu.

24. Kćeri Izraelove! plačite za Saulom, koji vas je oblačio u skerlet lijepo, i kitio vas zlatnijem zakladima po haljinama vašim.

25. Kako padoše junaci u boju! Jonatan kako pogibe na tvojim visinama!

26. Žao mi je za tobom, brate Jonatane; bio si mi mio vrlo; veća mi je bila ljubav tvoja od ljubavi ženske.

27. Kako padoše junaci, i propade oružje ubojito!

GLAVA 2.

A poslije toga David upita Gospodina govoreći: hoću li otići u koji grad Judin? A Gospodin mu reče: otidi. A David reče: u koji da otidem? Reče: u Hebron.

2. I David otide onamo su dvije žene svoje, Ahinoamom iz Jezrahela i Abigajilom koja prije bješe žena Nabala iz Karmela.

3. I ljude koji bijahu s njim odvede David, sve s porodicama njihovijem, i nastaniše se po gradovima Hebronskim.

4. I dodjoše ljudi od Jude, i pomazaše ondje Davida za cara nad domom Judinijem. I javiše Davidu govoreći: ljudi iz Jabesa Galadova pogreboše Saula.

5. I David posla poslanike k ljudima u Jabesu Galadovu, i reče im: da ste blagosloveni Gospodinu što učiniste milost gospodaru svojemu, Saulu, i pogreboste ga.

6. Za to da učini Gospodin vama milost i vjeru; a i ja ću vam učiniti dobro, što ste to učinili.

7. I neka vam se ukrijepe ruke i budite hrabri; jer Saul gospodar vaš pogibe, a dom Judin pomaza mene za cara nad sobom.

8. Ali Abner sin Nerov vojvoda Saulov uze Izbozeta sina Saulova, i odvede ga u Mahanajim,

9. I zacari ga nad Galadom i nad Asurom i Jezrahelom i Efraimom i Benjaminom i nad svijem Izraelom.

10. Četrdeset godina bješe Izbozetu sinu Saulovu kad poče carovati nad Izraelom; i carova dvije godine. Samo dom Judin držaše se Davida.

11. A David carova u Hebronu nad domom Judinijem sedam godina i šest mjeseca.

12. Po tom izide Abner sin Nerov i sluge Izbozeta sina Saulova iz Mahanajima u Gabaon.

13. Takodjer i Joab sin Sarujin i sluge Davidove izidoše i sretoše se s njima kod jezera Gabaonskoga, i stadoše jedni s jedne strane jezera a drugi s druge strane.

14. Tada reče Abner Joabu: neka ustanu momci i neka se proigraju pred nama. I reče Joab: neka ustanu.

15. I ustaše, i izidoše na broj: dvanaest od Benjamina sa strane Izbozeta sina Saulova, i dvanaest izmedju sluga Davidovijeh.

16. I uhvatiše jedan drugoga za glavu, i tisnu jedan drugomu mač svoj u bok, i popadaše zajedno. Od tuda se prozva ono mjesto Halkat-Asurim kod Gabaona.

17. I bi žestok boj onoga dana; i sluge Davidove razbiše Abnera i Izraelce.

18. A ondje bijahu tri sina Sarujina: Joab i Abizaj i Azael. A Azael bijaše lak na nogu kao srna u polju;

19. I potjera Azael Abnera, i ne svrnu ni na desno ni na lijevo iza Abnera.

20. I Abner obazre se natrag i reče: jesi li ti, Azaele? A on reče: ja sam.

21. A Abner mu reče: svrni na desno ili na lijevo, i uzmi jednoga od tijeh momaka, i skini odoru s njega. Ali ne htje Azael svrnuti iza njega.

22. I Abner opet reče Azaelu: odstupi od mene; za što da te sastavim sa zemljom? i kako bih smio pogledati u Joaba brata tvojega?

23. Ali on ne htje odstupiti; i Abner ga udari kopljem pod peto rebro, i izadje mu koplje na ledja, te on pade ondje i umrije na mjesto. I ko god dodje na ono mjesto gdje pade i pogibe Azael, ustavljaše se.

24. Ali Joab i Abizaj potjeraše Abnera, i sunce zadje kad dodjoše do brda Ame, koja je prema Giji na putu u pustinju Gabaonsku.

25. I skupiše se sinovi Benjaminovi sa Abnerom, te se načini četa, i stadoše na vrh jednoga brda.

26. I Abner viknu Joaba i reče: hoće li mač proždirati do vijeka? ne znaš li da jadi bivaju na pošljetku? za što već ne kažeš narodu da se prodju braće svoje?

27. A Joab reče: tako živ bio Bog, da nijesi kazao, narod bi još jutros otišao, ni jedan ne bi tjerao brata svojega.

28. Tada zatrubi Joab u trubu, i ustavi se sav narod, i prestaše tjerati Izraela, i ne biše se više.

29. I tako Abner i ljudi njegovi idoše preko polja cijelu onu noć, i prijedjoše preko Jordana, i prošavši sav Bethoron dodjoše u Mahanajim.

30. A Joab se vrati od Abnera, i kad skupi sav narod, ne bješe od sluga Davidovijeh devetnaest ljudi i Azaela.

31. Ali sluge Davidove pobiše sinova Benjaminovijeh, ljudi Abnerovijeh, tri stotine i šezdeset ljudi, koji izgiboše.

32. A Azaela uzeše i pogreboše u grobu oca njegova koji bijaše u Betlemu. I Joab i ljudi njegovi idoše svu noć, i osvanuše u Hebronu.

GLAVA 3.

I dugo bijaše rat izmedju doma Saulova i doma Davidova; ali David sve većma jačaše a dom Saulov postajaše sve slabiji.

2. I Davidu se rodiše sinovi u Hebronu: prvenac mu bješe Amnon od Ahinoame Jezraheljanke;

3. Drugi bješe Heleab od Abigajile žene Nabala Karmelca; treći Apsalom sin Mahe kćeri Tolmaja cara Gesurskoga;

4. Četvrti Adonija sin Hagitin; i peti Safatija sin Abitalin;

5. I šesti Jetram od Egle žene Davidove. Ti se rodiše Davidu u Hebronu.

6. I dok bijaše rat izmedju doma Saulova i doma Davidova, Abner branjaše dom Saulov.

7. A Saul imaše inoču po imenu Resfu kćer Abijinu; i *Izbozet* reče Abneru: za što si spavao kod inoče oca mojega?

8. I Abner se razgnjevi na riječi Izbozetove i reče: jesam li ja pasja glava,

koji sada činim na Judi milost domu Saula oca tvojega i braći njegovoj i prijateljima njegovijem, i nijesam te pustio u ruke Davidove, te danas tražiš na meni zlo radi te žene?

9. Tako neka učini Bog Abneru, i tako neka doda, ako ne učinim Davidu kako mu se Gospodin zakleo,

10. Da se prenese ovo carstvo od doma Saulova, i da se utvrdi prijesto Davidov nad Izraelom i nad Judom, od Dana do Bersabeje.

11. I on ne može više ništa odgovoriti Abneru, jer ga se bojaše.

12. I Abner posla poslanike k Davidu od sebe i poruči: čija je zemlja? I poruči mu: učini vjeru sa mnom, i evo ruka će moja biti s tobom, da obratim k tebi svega Izraela.

13. A on odgovori: dobro; ja ću učiniti vjeru s tobom; ali jedno ištem od tebe, i to: da ne vidiš lica mojega ako mi prvo ne dovedeš Miholu kćer Saulovu, kad dodješ da vidiš lice moje.

14. I posla David poslanike k Izbocetu sinu Saulovu, i poruči mu: daj mi ženu moju Miholu, koju isprosih za sto okrajaka Filistejskih.

15. I Izbozet posla te je uze od muža, od Faltijela sina Laisova.

16. A muž njezin podje s njom, i jednako plakaše za njom do Bahurima. Tada mu reče Abner: idi, vrati se natrag. I on se vrati.

17. Po tom Abner govori starješinama Izraelskim, i reče im: predje tražiste Davida da bude car nad vama.

18. Eto sad učinite; jer je Gospodin rekao za Davida govoreći: preko Davida sluge svoje izbaviću narod svoj Izraela iz ruku Filistejskih i iz ruku svijeh neprijatelja njihovijeh.

19. Tako govori Abner i sinovima Benjaminovijem. Po tom otide Abner i u Hebron da kaže Davidu sve što za dobro nadje Izrael i sav dom Benjaminov.

20. I kad dodje Abner k Davidu u Hebron i s njim dvadeset ljudi, učini David gozbu Abneru i ljudima koji bijahu s njim.

21. I reče Abner Davidu: da ustanem i idem da skupim k caru gospodaru svojemu sav narod Izraelov da učine vjeru s tobom, pa da caruješ kako ti duša želi. I David otpusti Abnera da ide s mirom.

22. A gle, sluge Davidove vraćahu se s Joabom iz boja, i tjerahu sa sobom velik plijen; a Abner već ne bješe kod Davida u Hebronu, jer ga otpusti, te otide s mirom.

23. Joab dakle i sva vojska što bješe s njim dodjoše onamo; i javiše Joabu govoreći: Abner sin Nerov dolazio je k caru, i on ga otpusti te otide s mirom.

24. I Joab otide k caru i reče: šta učini? Gle, Abner je dolazio k tebi; za što ga pusti te otide?

25. Poznaješ li Abnera sina Nerova? dolazio je da te prevari, da vidi kuda hodiš i dozna sve šta radiš.

26. Po tom otišav Joab od Davida, posla ljude za Abnerom da ga vrate od studenca Sire; a David ne znadijaše za to.

27. I kad se vrati Abner u Hebron, odvede ga Joab na stranu pod vrata kao da govori s njim na samo; i ondje ga udari pod peto rebro, te umrije za krv Azaela brata njegova.

28. A kad David poslije to ču, reče: ja nijesam kriv ni carstvo moje pred Gospodinom do vijeka za krv Abnera sina Nerova.

29. Neka padne na glavu Joabovu i na sav dom oca njegova; i neka dom Joabov ne bude nikad bez čovjeka bolna od tečenja ili gubava ili koji ide o štapu ili koji padne od mača ili koji nema hljeba.

30. Tako Joab i Abizaj brat njegov ubiše Abnera što on pogubi Azaela brata njihova kod Gabaona u boju.

31. I reče David Joabu i svemu narodu koji bijaše s njim: razderite haljine svoje i pripašite kostrijet, i plačite za Abnerom. I car David idjaše za nosilima.

32. A kad pogreboše Abnera u Hebronu, car podiže glas svoj i plaka na grobu Abnerovu; plaka i sav narod.

33. I naričući car za Abnerom reče: umrije li Abner kako umire bezumnik?

34. Ruke tvoje ne biše vezane, niti noge tvoje u okov okovane; pao si kao što se pada od nevaljalijeh ljudi. Tada još većma plaka za njim sav narod.

35. I dodje sav narod nudeći Davida da jede što, dok još bijaše dan; ali se David zakle i reče: Bog neka mi učini tako, i tako neka doda, ako oku-

sim hljeba ili što drugo dok ne zadje sunce.

36. I sav narod ču to, i bi im po volji; što god činjaše car, bješe po volji svemu narodu.

37. I pozna sav narod i sav Izrael u onaj dan da nije bilo od cara što pogibe Abner sin Nerov.

38. I car reče slugama svojim: ne znate li da je vojvoda i to veliki poginuo danas u Izraelu?

39. Ali ja sam sada još slab, ako i jesam pomazani car; a ovi ljudi, sinovi Sarujini, vrlo su mi silni. Neka Gospodin plati onome koji čini zlo prema zloći njegovoj.

GLAVA 4.

A kad ču sin Saulov da je poginuo Abner u Hebronu, klonuše mu ruke, i sav se Izrael smete

2. A imaše sin Saulov dvije vojvode nad četama. jednom bješe ime Bana, a drugom bješe ime Rehab, sinovi Remona Beroćanina, od sinova Benjaminovijeh; jer se i Berot brojaše Benjaminu;

3. A Beroćani bijahu pobjegli u Getajim, gdje ostaše kao došljaci do današnjega dana.

4. I imaše Jonatan sin Saulov sina hroma na nogu, kojemu bijaše pet godina kad dodje glas o smrti Saulovoj i Jonatanovoj iz Jezrahela, te ga uze dadilja njegova i pobježe, i kad brzo bježaše, on pade i ohronu; a ime mu bijaše Mifibozet

5. I podjoše sinovi Remona Beroćanina, Rehab i Bana, i dodjoše u po dne u kuću Izbozetovu; a on počivaše u po dne.

6. I udjoše u kuću kao da uzmu pšenice, i probodoše ga pod peto rebro Rehab i Bana, i pobjegoše.

7. Kad udjoše u kuću, on ležaše na postelji svojoj u klijeti gdje spavaše, te ga probodoše i ubiše, i odsjekoše mu glavu i uzeše je, pa otidoše putem preko polja cijelu onu noć.

8. I donesoše glavu Izbozetovu Davidu u Hebron, i rekoše caru: evo glave Izbozeta sina Saulova, neprijatelja tvojega, koji je tražio dušu tvoju; i Gospodin osveti danas cara gospodara mojega od Saula i sjemena njegova.

9. *Ali* David odgovarajući Rehabu i Bani bratu njegovu, sinovima Remona Beroćanina, reče im: tako da je živ Gospodin, koji je izbavio dušu moju iz svake nevolje,

10. Kad onoga koji mi javi govoreći: gle, pogibe Saul, i mišljaše da će mi javiti dobre glase, uhvatih i ubih u Sicelegu, i to mu bi od mene dar za glase njegove,

11. A kamo li ljude bezbožne koji ubiše čovjeka prava, u kući njegovoj, na postelji njegovoj! ne ću li iskati krvi njegove iz vaših ruku, i vas istrijebiti sa zemlje?

12. I zapovjedi David momcima svojim, te ih pogubiše, i odsjekoše im ruke i noge, i objesiše kod jezera Hebronskoga; a glavu Izbozetovu uzeše i pogreboše u grobu Abnerovu u Hebronu.

GLAVA 5.

Tada dodjoše sva plemena Izraelova k Davidu u Hebron, i rekoše mu govoreći: evo, mi smo kost tvoja i tijelo tvoje.

2. I prije, dok Saul bijaše car nad nama, ti si odvodio i dovodio Izraela; i Gospodin ti je rekao: ti ćeš pasti narod moj Izraela, i ti ćeš biti vodj Izraelu.

3. Tako dodjoše sve starješine Izraelove k caru u Hebron, i učini s njima car David vjeru u Hebronu pred Gospodinom; i pomazaše Davida za cara nad Izraelom.

4. Trideset godina bijaše Davidu kad se zacari, i carova četrdeset godina.

5. U Hebronu carova nad Judom sedam godina i šest mjeseca; a u Jeruzalemu carova trideset i tri godine nad svijem Izraelom i Judom.

6. A car otide sa svojim ljudima u Jeruzalem na Jebuzeje, koji življahu u onoj zemlji. I oni rekoše Davidu govoreći: ne ćeš ući ovamo dok ne uzmeš slijepe i hrome, hoteći kazati: ne će ući ovamo David.

7. Ali David uze kulu Sion, to je grad Davidov.

8. Jer reče David u onaj dan: ko god pobije Jebuzeje i dodje do jaza, i do slijepijeh i hromijeh, na koje mrzi duša Davidova, *biće vojvoda.* Za to se kaže: slijepi i hromi da ne ulaze u ovu kuću.

9. I sjedje David u kuli, i nazva je gradom Davidovijem; i pogradi je David u naokolo od Mela i unutra.

10. I David jednako napredovaše, jer Gospodin Bog nad vojskama bješe s njim.

11. I Hiram car Tirski posla poslanike k Davidu, i cedrovijeh drva i drvodjelja i kamenara, i sagradiše kuću Davidu.

12. I razumje David da ga je Gospodin utvrdio za cara nad Izraelom, i da je uzvisio carstvo njegovo radi naroda svojega Izraela.

13. I uze David još inoča i žena iz Jeruzalema, po što dodje iz Hebrona; i rodi se Davidu još sinova i kćeri.

14. I ovo su imena onijeh koji mu se rodiše u Jeruzalemu: Samua i Sobab i Natan i Salamun,

15. I Jebahar i Elizua i Nefeg i Jafija,

16. I Elizama i Elijoda i Elifalet.

17. A Filisteji čuvši da su pomazali Davida za cara nad Izraelom, izidoše svi Filisteji da traže Davida; a David čuvši to otide u kulu.

18. I Filisteji došavši raširiše se po dolini Rafajskoj.

19. Tada David upita Gospodina govoreći: hoću li izaći na Filisteje? hoćeš li ih dati u moje ruke? A Gospodin reče Davidu: izadji; doista ću dati Filisteje u tvoje ruke.

20. Tada David dodje u Bal-Farazim, i pobi ih ondje, i reče: prodrije Gospodin neprijatelje moje preda mnom kao kad voda prodire. Od tuda se prozva ono mjesto Bal-Farazim.

21. I ostaviše ondje lažne bogove svoje; a David i ljudi njegovi odnesoše ih.

22. I opet na novo dodjoše Filisteji, i raširiše se u dolini Rafajskoj.

23. I David upita Gospodina, koji reče: ne idi pred njih, nego im zadji za ledja, pa udari na njih prema dudovima.

24. Pa kad čuješ da zašušti po vrhovima od dudova, onda se kreni, jer će onda poći Gospodin pred tobom da pobije vojsku Filistejsku.

25. I David učini tako kako mu zapovjedi Gospodin, i pobi Filisteje od Gabe do Gezera.

GLAVA 6.

Poslije skupi opet David sve ljude izabrane iz Izraela, trideset tisuća.

2. Pa se podiže David i sav narod što bijaše s njim, i otide iz Bale Judine da prenese otuda kovčeg Božji, kod kojega se prizivlje ime, ime Gospodina nad vojskama, koji sjedi na herubimima.

3. I metnuše kovčeg Božji na nova kola, i povezoše ga iz kuće Abinadabove, koja bijaše na brdu; a Oza i Ahijo sinovi Abinadabovi upravljahu novijem kolima.

4. I odvezoše kovčeg Božji iz kuće Abinadabove, koja bijaše na brdu, i Ahijo idjaše pred kovčegom.

5. A David i sav dom Izraelov udarahu pred Gospodinom u svakojake sprave od drveta cedrova, u gusle, u psaltire, u bubnje, u svirale i u cimbale.

6. A kad dodjoše do gumna Nahonova, Oza se maši za kovčeg Božji i prihvati ga, jer volovi potegoše na stranu.

7. I Gospodin se razgnjevi na Ozu, i udari ga Bog ondje za tu nepažnju, te umrije ondje kod kovčega Božjega

8. I ožalosti se David što Gospodin ubi Ozu. Za to se prozva ono mjesto Fares-Oza do danas.

9. I uplaši se David od Gospodina u onaj dan, i reče: kako će doći k meni kovčeg Gospodinov?

10. I ne htje David odvesti kovčega Gospodinova k sebi u grad Davidov; nego ga skloni David u kuću Obed-Edoma Getejina.

11. I osta kovčeg Gospodinov u kući Obed-Edoma Getejina tri mjeseca, i blagoslovi Gospodin Obed-Edoma i sav dom njegov.

12. I javiše caru Davidu govoreći: Gospodin blagoslovi dom Obed-Edomov i sve što ima radi kovčega Božjega. Tada otide David, i prenese kovčeg Božji iz kuće Obed-Edomove u grad Davidov s veseljem.

13. I kad oni koji nošahu kovčeg Gospodinov postupiše šest koraka, prinese na žrtvu vola i debela ovna.

14. I David igraše iz sve snage pred Gospodinom, i bješe ogrnut oplećkom lanenijem.

15. Tako David i sav dom Izraelov nošahu kovčeg Gospodinov podvikujući i trubeći u trube.

16. A kad kovčeg Gospodinov ulažaše u grad Davidov, Mihola kći Saulova gledajući s prozora vidje cara Davida gdje skače i igra pred Gospodinom, i podrugnu mu se u srcu svojem.

17. A kad donesoše kovčeg Gospodinov, namjestiše ga na njegovo mjesto u šatoru koji mu razape David. I prinese David žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Gospodinom.

18. Po tom prinesavši David žrtve paljenice i žrtve zahvalne blagoslovi narod u ime Gospodina nad vojskama.

19. I razdade medju sav narod, medju sve mnoštvo Izraelovo, i ljudima i ženama, svakome po jedan hljeb i komad mesa i žban vina. Po tom otide narod, svak svojoj kući.

20. I David se vrati da blagoslovi svoj dom; a Mihola kći Saulova izide na susret Davidu, i reče: kako je slavan bio danas car Izraelov, kad se danas otkrivao pred sluškinjama sluga svojih, kao što se otkrivaju nikaki ljudi!

21. A David reče Miholi: pred Gospodinom, koji me je izabrao preko oca tvojega i preko svega doma njegova, te mi zapovjedio da budem vodj narodu Gospodinovu, Izraelu, igrao sam, i igraću pred Gospodinom.

22. I još ću se većma poniziti, i još ću manji sebi biti; i opet ću biti slavan pred sluškinjama, za koje govoriš.

23. I Mihola kći Saulova ne ima poroda do smrti svoje.

GLAVA 7.

A kad car sjedjaše kod kuće svoje, i Gospodin mu dade mir svuda u naokolo od svijeh neprijatelja njegovijeh,

2. Reče car Natanu proroku: vidi, ja stojim u kući od cedrova drveta, a kovčeg Božji stoji pod zavjesima.

3. A Natan reče caru: što ti je god u srcu, idi, čini, jer je Gospodin s tobom.

4. Ali onu noć dodje riječ Gospodinova k Natanu govoreći:

5. Idi i reci sluzi mojemu Davidu: ovako veli Gospodin: ti li ćeš mi načiniti kuću da u njoj nastavam?

6. Kad nijesam nastavao u kući od kad izvedoh sinove Izraelove iz Egipta do danas, nego sam hodio u šatoru i u naslonu,

7. Kuda sam god hodio sa svijem sinovima Izraelovijem, jesam li jednu riječ rekao kome od sudija Izraelovijeh, kojima zapovijedah da pasu narod moj Izraela, i kazao: za što mi ne načinite kuće od cedra?

8. Ovako dakle reci Davidu sluzi mojemu: ovako veli Gospodin nad vojskama: ja te uzeh od tora, od ovaca, da budeš vodj narodu mojemu, Izraelu;

9. I bjeh s tobom kuda si god hodio, i istrijebih sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime veliko, kao što je ime velikijeh ljudi koji su na zemlji.

10. I odrediću mjesto narodu svojemu Izraelu, i posadiću ga, te će nastavati u svom mjestu, i ne će se više pretresati, niti će ih više mučiti nepravednici kao prije,

11. I od onoga dana kad postavih sudije nad narodom svojim Izraelom; i smiriću te od svijeh neprijatelja tvojih. Jošte ti javlja Gospodin da će ti Gospodin načiniti kuću.

12. Kad se navrše dani tvoji, i počineš kod otaca svojih, podignuću sjeme tvoje nakon tebe, koje će izaći iz utrobe tvoje, i utvrdiću carstvo njegovo.

13. On će sazidati dom imenu mojemu, i utvrdiću prijesto carstva njegova do vijeka.

14. Ja ću mu biti otac, i on će mi biti sin; ako učini što zlo, karaću ga prutom ljudskim i udarcima sinova čovječijh.

15. Ali milost moja ne će se ukloniti od njega kao što sam je uklonio od Saula, kojega uklonih ispred tebe.

16. Nego će tvrd biti dom tvoj i carstvo tvoje do vijeka pred tobom, i prijesto će tvoj stajati do vijeka.

17. Po svijem ovijem riječima i po svoj ovoj utvari kaza Natan Davidu.

18. Tada dodje car David i stade pred Gospodinom, i reče: ko sam ja, Gospodine, Gospodine, i šta je moj dom, te si me doveo dovde?

19. Pa i to ti se još čini malo, Gospodine, Gospodine, nego si govorio i za dom sluge svojega na dugo vremena. Je li to zakon čovječiji, Gospodine, Gospodine!

20. Ali šta će jošte David da ti govori? ta ti znaš slugu svojega, Gospodine, Gospodine!

21. Radi riječi svoje i po srcu svojemu učinio si sve ove velike stvari obznanjujući ih sluzi svojemu.

22. Za to si velik, Gospodine Bože, nema takoga kakav si ti; i nema Boga osim tebe, po svemu što čusmo svojim ušima.

23. Jer koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrael? kojega je radi Bog išao da ga iskupi da mu bude narod i da steče sebi ime i da vam učini velika i strašna djela u zemlji tvojoj, pred narodom tvojim, koji si iskúpio sebi iz Egipta, od nárōdā i bogova njihovijeh.

24. Jer si utvrdio sebi narod svoj Izraela da ti bude narod do vijeka; a ti si im, Gospodine, Bog.

25. I tako, Gospodine Bože, riječ koju si obrekao sluzi svojemu i domu njegovu, potvrdi za svagda, i učini kako si rekao.

26. Neka se veliča ime tvoje do vijeka, da se govori: Gospodin je nad vojskama Bog nad Izraelom; i dom sluge tvojega Davida neka stoji tvrdo pred tobom.

27. Jer si ti, Gospodine nad vojskama, Bože Izraelov, javio sluzi svojemu govoreći: dom ću sazidati tebi. Za to sluga tvoj nadje u srcu svojem da ti se pomoli ovom molitvom.

28. Tako, Gospodine, Gospodine, ti si Bog, i riječi su tvoje istina; ti si ovo dobro obrekao sluzi svojemu.

29. Budi dakle voljan i blagoslovi dom sluge svojega da bude do vijeka pred tobom; jer si ti, Gospodine, rekao, i tvojim će blagoslovom biti blagosloven dom sluge tvojega do vijeka.

GLAVA 8.

Poslije toga razbi David Filisteje, i pokori ih, i uze David Meteg-Amu iz ruku Filistejskih.

2. Razbi i Moapce, i izmjeri ih užem povaljavši ih po zemlji, i izmjeri ih dva uža da se pogube a jedno uže da se ostave u životu. I Moapci postaše sluge Davidove, i plaćahu mu danak.

3. David razbi i Adar-Ezera sina Rohobova cara Sopskoga, izašav da raširi vlast svoju do rijeke Eufrata.

4. I zarobi ih David tisuću i sedam stotina konjika i dvadeset tisuća pješaka, i podreza David žile svijem konjma kolskim, samo ostavi za sto kola.

5. A bijahu došli Sirci iz Damaska u pomoć Adar-Ezeru caru Sopskom, i David pobi dvadeset i dvije tisuće Sirаca.

6. I namjesti David vojsku u Siriji što je pod Damaskom, i Sirci postaše sluge Davidove plaćajući mu danak, i Gospodin čuvaše Davida kuda god idjaše.

7. I David uzme zlatne štitove koje imahu sluge Adar-Ezerove, i donese ih u Jeruzalem.

8. I iz Bete i iz Berota gradova Adar-Ezerovijeh odnese car David silnu mjed.

9. A kad ču Tov car Ematski da je David pobio svu vojsku Adar-Ezerovu,

10. Posla Tov Jorama sina svojega k caru Davidu da ga pozdravi i da mu čestita što je vojevao na Adar-Ezera i ubio ga; jer Tov imaše rat s Adar-Ezerom; i donese *Joram* zaklada zlatnijeh i srebrnijeh i mjedenijeh.

11. Pa i to car David posveti Gospodinu sa srebrom i zlatom što bješe posvetio od svijeh naroda koje pokori,

12. Od Siraca i od Moabaca i od sinova Amonovijeh i od Filisteja i od Amaleka, i od plijena Adar-Ezera sina Rohobova cara Sopskoga.

13. I David steče ime kad se vrati pobiv Sirce, osamnaest tisuća, u slanoj dolini.

14. I namjesti vojsku po Idumeji, po svoj Idumeji namjesti vojsku, i svi Edomci postaše sluge Davidove. I Gospodin čuvaše Davida kuda god idjaše.

15. Tako carova David nad svijem Izraelom, sudeći i dajući pravdu svemu narodu svojemu.

16. I Joab sin Sarujin bješe nad vojskom; a Jozafat sin Ahiludov pametar;

17. A Sadok sin Ahitobov i Ahimelch sin Abijatarov svećenici; a Saraja pisar;

18. A Banaja 'sin Jojadin bješe nad Ceretejima i Feletejima; a sinovi Davidovi knezovi.

GLAVA 9.

Reče David: ima li jošte ko da je ostao od doma Saulova? da mu učinim milost radi Jonatana.

2. A bijaše jedan sluga doma Saulova, po imenu Siba; i dozvaše ga k Davidu I reče mu car: jesi li ti Siba? A on reče: ja sam, sluga tvoj.

3. A car reče: ima li jošte ko od doma Saulova da mu učinim milost Božiju? A Siba reče caru: još ima sin Jonatanov, hrom na nogu.

4. I reče mu car: gdje je? A Siba reče caru: eno ga u domu Mahira sina Amijelova u Lodabaru.

5. Tada posla car David da ga dc

iz Lodabara iz doma Mahira sina Amijelova.

6. A kad dodje k Davidu Mifibozet sin Jonatana sina Saulova, pade na lice svoje i pokloni se. A David reče: Mifibozete! A on reče: evo sluge tvojega.

7. A David mu reče: ne boj se; jer ću ti učiniti milost Jonatana radi oca tvojega, daću ti natrag sve njive Saula oca tvojega; a ti ćeš svagda jesti za mojim stolom.

8. A on se pokloni i reče: ko sam ja sluga tvoj, te si pogledao na mrtva psa kao što sam ja?

9. I car dozva Sibu slugu Saulova, i reče mu: što je god bilo Saulovo i svega doma njegova, dao sam sinu tvojega gospodara.

10. Radi mu dakle zemlju ti i sinovi tvoji i sluge tvoje, i donosi da sin gospodara tvojega ima hljeba da jede; ali Mifibozet sin gospodara tvojega ješće svagda za mojim stolom. Siba pak imaše petnaest sinova i dvadeset sluga.

11. I reče Siba caru: kako je car gospodar moj zapovjedio sluzi svojemu, sve će činiti sluga tvoj. Ali Mifibozet, *reče car*, ješće za mojim stolom kao carski sin.

12. A Mifibozet imaše maloga sina, kojemu ime bješe Miha; a svi koji življahu u domu Sibinu bijahu sluge Mifibozetove.

13. A Mifibozet sjedjaše u Jeruzalemu, jer svagda jedjaše za carevijem stolom, a bješe hrom na obje noge.

GLAVA 10.

Poslije toga umrije car sinova Amonovijeh, i zacari se Hanon sin njegov na njegovo mjesto.

2. I reče David: da učinim milost Hanonu sinu Nasovu, kao što je otac njegov meni učinio milost. I posla David da ga potješi za ocem preko sluga svojih. I dodjoše sluge Davidove u zemlju sinova Amonovijeh.

3. A knezovi sinova Amonovijeh rekoše Hanonu gospodaru svojemu: misliš da je David za to poslao ljude da te potješe, što je rad učiniti čast ocu tvojemu? a nije za to poslao David k tebi sluge svoje da promotri grad i uhodi, pa poslije da ga raskopa?

4. Tada Hanon uhvati sluge Davidove, i obrija im brade do pola, i odsiječe im haljine po pole, do zadnjice, i opravi ih natrag.

5. A kad to javiše Davidu, on posla pred njih, jer ljudi bijahu grdno osramoćeni, i poruči im car: sjedite u Jerihu dokle vam naraste brada, pa onda dodjite natrag.

6. Tada sinovi Amonovi videći gdje se omraziše s Davidom, poslaše sinovi Amonovi, te najmiše Siraca od Bet-Rohoba i Siraca od Sobe dvadeset tisuća pješaka, i u cara od Mahe tisuću ljudi, i od Istoba dvanaest tisuća ljudi.

7. A David kad to ču, posla Joaba sa svom hrabrom vojskom svojom.

8. I izidoše sinovi Amonovi, i uvrstaše se pred vratima, a Sirci iz Sobe i iz Rohoba i ljudi iz Istoba i iz Mahe bijahu za sebe u polju.

9. I Joab videći namještenu vojsku prema sebi sprijed i ozad, uze odabrane iz sve vojske Izraelske, i namjesti ih prema Sircima.

10. A ostali narod predade Abizaju bratu svojemu da ih namjesti prema sinovima Amonovijem.

11. I reče: ako Sirci budu jači od mene, dodji mi u pomoć; ako li sinovi Amonovi budu jači od tebe, ja ću doći tebi u pomoć.

12. Budi hrabar, i držimo se hrabro za svoj narod i za gradove Boga svojega; a Gospodin neka učini što mu je po volji.

13. Tada Joab i narod koji bješe s njim primakoše se da udare na Sirce, ali oni pobjegoše ispred njega.

14. A sinovi Amonovi videći gdje pobjegoše Sirci, pobjegoše i oni ispred Abizaja, i udjoše u svoj grad. I vrati se Joab od sinova Amonovijeh, i dodje u Jeruzalem.

15. Ali Sirci kad vidješe gdje ih nadbiše Izraelci, skupiše se opet.

16. I Adarezer posla, te dovede Sirce ispreko rijeke, koji dodjoše u Elam; a Sobah vojvoda Adarezerov idjaše pred njima.

17. Kad to javiše Davidu, on skupi sve Izraelce, i prijedje preko Jordana i dodje u Elam; i Sirci se namjestiše protiv Davida, i pobiše se s Davidom.

18. Ali pobjegoše Sirci ispred Izraela, i pobi David Siraca sedam stotina i če-

trdeset tisuća konjika; i Sobaha vojvodu njihova ubi, te pogibe ondje.

19. I kad vidješe svi carevi, sluge Adarezerove, da ih razbi Izrael, učiniše mir s Izraelom, i služahu im, i Sirci ne smijahu više pomagati sinovima Amonovijem.

GLAVA 11.

A kad prodje godina, u vrijeme kad carevi idu na vojsku, posla David Joaba i sluge svoje s njim, i svega Izraela, te potirahu sinove Amonove, i opkoliše Rabu; a David osta u Jeruzalemu.

2. I pred veče usta David s postelje svoje, i hodajući po krovu carskoga dvora ugleda s krova ženu gdje se mije, a žena bijaše vrlo lijepa na oči.

3. I David posla da propitaju za ženu i rekoše: nije li to Betsabeja kći Elijamova žena Urije Hetejina?

4. I David posla poslanike da je dovedu; i kad dodje k njemu, on leže s njom, a ona se bješe očistila od nečistote svoje; poslije se vrati svojoj kući.

5. I zatrudnje žena, te posla i javi Davidu govoreći: trudna sam.

6. Tada David posla k Joabu *i poruči:* pošlji mi Uriju Hetejina. I posla Joab Uriju k Davidu.

7. I kad Urija dodje k njemu, zapita ga David kako je Joab i kako je narod i kako ide rat.

8. Po tom reče David Uriji: idi kući svojoj, i operi noge svoje. I Urija izide iz careva dvora, a za njim iznesoše jelo carsko.

9. Ali Urija leže na vratima dvora careva sa svijem slugama gospodara svojega, i ne otide kući svojoj.

10. I javiše Davidu govoreći: Urija nije otišao kući svojoj. A David reče Uriji: nijesi li došao s puta? za što ne ideš kući svojoj?

11. A Urija reče Davidu: kovčeg i Izrael i Juda stoje po šatorima, i Joab gospodar moj i sluge gospodara mojega stoje u polju, pa kako bih ja ušao u kuću svoju da jedem i pijem i spavam sa ženom svojom? Tako ti bio živ i tako bila živa duša tvoja, ne ću to učiniti.

12. Tada reče David Uriji: ostani ovdje još danas, pa ću te sjutra otpustiti. Tako osta Urija u Jeruzalemu onaj dan i sjutradan.

13. I pozva ga David da jede i pije s njim, te ga opoji. A u veče otide, te leže na postelju svoju sa slugama gospodara svojega, a kući svojoj ne otide.

14. A u jutru napisa David knjigu Joabu, i posla po Uriji.

15. A u knjizi pisa i reče: namjestite Uriju gdje je najžešći boj, pa se uzmaknite od njega da bi ga ubili da pogine.

16. I Joab opkolivši grad namjesti Uriju na mjesto gdje je znao da su najhrabriji ljudi.

17. I izidoše ljudi iz grada i pobiše se s Judom. I pogibe iz naroda nekoliko sluga Davidovijeh; pogibe i Urija Hetejin.

18. Tada Joab posla k Davidu, i javi mu sve što bi u boju.

19. I zapovjedi glasniku govoreći: kad pripovjediš caru sve što je bilo u boju,

20. Ako se razgnjevi car i reče ti: za što ste išli tako blizu grada da se bijete? zar nijeste znali kako se strijelja s grada?

21. Ko je ubio Abimeleha sina Jerobalova? nije li žena bacila na nj komad žrvnja sa zida, te pogibe u Tebesu? za što ste išli blizu zida? tada reci: poginuo je i sluga tvoj Urija Hetejin.

22. I otide glasnik, i došavši javi Davidu sve za što ga je poslao Joab.

23. I reče glasnik Davidu: bijahu jači od nas, i izidoše u polje na nas, ali ih uzbismo do vrata gradskih.

24. A strijelci stadoše strijeljati na sluge tvoje sa zida, i pogibe nekoliko sluga carevijeh, tako i sluga tvoj Urija Hetejin pogibe.

25. Tada reče David glasniku: ovako reci Joabu: ne budi zlovoljan za to; jer mač proždire sad ovoga sad onoga; udri još jače na grad i raskopaj ga. Tako ga ohrabri.

26. A žena Urijina čuvši da je poginuo muž njezin Urija, plaka za mužem svojim.

27. A kad prodje žalost, posla David i uze je u kuću svoju, i ona mu posta žena, i rodi mu sina. Ali ne bješe po volji Gospodinu što učini David.

GLAVA 12.

I posla Gospodin Natana k Davidu; i on došav k njemu reče mu: u jednom gradu bijahu dva čovjeka, jedan bogat a drugi siromah.

2. Bogati imaše ovaca i goveda vrlo mnogo;

3. A siromah nemaše ništa do jednu malu ovčicu, koju bješe kupio, i hranjaše je, te odraste uza nj i uz djecu njegovu, i jedjaše od njegova zalogaja, i iz njegove čaše pijaše, i na krilu mu spavaše, i bijaše mu kao kći.

4. A dodje putnik k bogatome čovjeku, a njemu bi žao uzeti iz svojih ovaca ili goveda da zgotovi putniku koji dodje k njemu; nego uze ovcu onoga siromaha, i zgotovi je čovjeku, koji dodje k njemu.

5. Tada se David vrlo razgnjevi na onoga čovjeka, i reče Natanu: tako živ bio Gospodin, zaslužio je smrt onaj koji je to učinio.

6. I ovcu neka plati u četvoro, što je to učinio i nije mu žao bilo.

7. Tada reče Natan Davidu: ti si taj. Ovako veli Gospodin Bog Izraelov: ja sam te pomazao za cara nad Izraelom, i ja sam te izbavio iz ruku Saulovijeh.

8. I dao sam ti dom gospodara tvojega, i žene gospodara tvojega na krilo tvoje, dao sam ti i dom Izraelov i Judin; i ako je malo, dodao bih ti to i to.

9. Za što si prezreo riječ Gospodinovu čineći što njemu nije po volji? Uriju Hetejina ubio si mačem i uzeo si ženu njegovu sebi za ženu, a njega si ubio mačem sinova Amonovijeh.

10. Za to ne će se odmaći mač od doma tvojega do vijeka, što si me prezreo i uzeo ženu Urije Hetejina da ti bude žena.

11. Ovako veli Gospodin: evo, ja ću podignuti na te zlo iz doma tvojega, i uzeću žene tvoje na tvoje oči, i daću ih bližnjemu tvojemu, te će spavati sa ženama tvojim na vidiku svakomu.

12. Jer ti si učinio tajno, ali ću ja ovo učiniti pred svijem Izraelom i svakomu na vidiku.

13. Tada reče David Natanu: sagriješih Gospodinu. A Natan reče Davidu: i Gospodin je pronio grijeh tvoj; ne ćeš umrijeti.

14. Ali što si tijem djelom dao priliku neprijateljima Gospodinovim da hule, za to će ti umrijeti sin koji ti se rodio.

15. Po tom Natan otide svojoj kući. A Gospodin udari dijete koje rodi žena Urijina Davidu, te se razbolje na smrt.

16. I David se moljaše Bogu za dijete, i pošćaše se David, i došavši ležaše preko noć na zemlji.

17. I starješine doma njegova ustaše oko njega da ga podignu sa zemlje, ali on ne htje niti jede što s njima.

18. A kad bi sedmi dan, umrije dijete; i ne smijahu sluge Davidove javiti mu da je dijete umrlo, jer govorahu: evo, dok dijete bijaše živo, govorasmo mu, pa nas ne htje poslušati; a kako ćemo mu kazati: umrlo je dijete? hoće ga ucvijeliti.

19. A David videći gdje sluge njegove šapću medju sobom, dosjeti se da je umrlo dijete; i reče David slugama svojim: je li umrlo dijete? A oni rekoše: umrlo je.

20. Tada David usta sa zemlje, i umi se, i namaza se i preobuče se; i otide u dom Gospodinov, i pokloni se. Po tom opet dodje kući svojoj, i zaiska da mu donesu da jede; i jede.

21. A sluge njegove rekoše mu: šta to radiš? dok bijaše dijete živo, postio si i plakao; a kad umrije dijete, ustao si i jedeš.

22. A on reče: dok dijete bijaše živo, postio sam i plakao, jer govorah: ko zna, može se smilovati Gospodin na me da dijete ostane živo.

23. A sada umrlo je; što bih postio? mogu li ga povratiti? ja ću otići k njemu, ali on ne će se vratiti k meni.

24. Po tom David utješi Betsabeju ženu svoju, i otide k njoj, i leže s njom. I ona rodi sina, kojemu nadje ime Salamun. I mio bješe Gospodinu.

25. I posla Natana proroka, te mu nadje ime Jedidija, radi Gospodina.

26. A Joab bijući Rabu sinova Amonovijeh, uze carski grad.

27. I posla poslanike k Davidu, i reče: bih Rabu, i uzeh grad na vodi.

28. Nego sada skupi ostali narod, i stani u òkō prema gradu, i uzmi ga, da ga ne bih ja uzeo i moje se ime spominjalo na njemu.

29. I David skupiv sav narod otide na Rabu, i udari na nju, i uze je.

30. I uze caru njihovu s glave krunu, u kojoj bješe talanat zlata, s dragim kamenjem, i metnuše je na glavu Davidu, i odnese iz grada plijen vrlo velik.

31. A narod koji bijaše u njemu izvede

i metnu ih pod pile i pod brane gvozdene i pod sjekire gvozdene, i sagna ih u peći gdje se opeke peku. I tako učini svijem gradovima sinova Amonovijeh. Po tom se vrati David sa svijem narodom u Jeruzalem.

GLAVA 13.

Apo tom se dogodi: Apsalom sin Davidov imaše lijepu sestru po imenu Tamaru, i zamilova je Amnon sin Davidov.

2. I tužaše Amnon tako da se razbolje radi Tamare sestre svoje; jer bješe djevojka, te se Amnonu činjaše teško da joj učini što.

3. A imaše Amnon prijatelja, kojemu ime bješe Jonadab sin Seme brata Davidova; i Jonadab bješe vrlo domišljat.

4. I reče mu: što se tako sušiš, carev sine, od dana na dan? ne bi li mi kazao? A Amnon mu reče: ljubim Tamaru sestru Apsaloma brata svojega.

5. Tada mu reče Jonadab: lezi u postelju svoju, i učini se bolestan, pa kad dodje otac tvoj da te vidi, ti mu reci: neka dodje Tamara sestra moja da me nahrani, i da zgotovi pred mojim očima jelo da gledam, i iz njezine ruke da jedem.

6. I Amnon leže i učini se bolestan; i kad dodje car da ga vidi, reče Amnon caru: neka dodje Tamara sestra moja i zgotovi preda mnom dva jelca da jedem iz njezine ruke.

7. Tada David posla k Tamari kući, i poruči joj: idi u kuću brata svojega Amnona i zgotovi mu jelo.

8. I Tamara otide u kuću brata svojega Amnona, a on ležaše; i uze brašna i zamijesi i zgotovi jelo pred njim i skuha.

9. Po tom uze tavicu i izruči preda nj; ali Amnon ne htje jesti, nego reče: kažite neka izidu svi koji su kod mene. I izidoše svi.

10. Tada reče Amnon Tamari: donesi to jelo u klijet da jedem iz tvoje ruke. I Tamara uze jelo što bješe zgotovila, i donese Amnonu bratu svojemu u klijet.

11. A kad mu pruži da jede, on je uhvati i reče joj: hodi, lezi sa mnom, sestro moja!

12. A ona mu reče: ne, brate, nemoj me osramotiti, jer se tako ne radi u Izraelu, ne čini toga bezumlja.

13. Kuda bih ja sa sramotom svojom? a ti bi bio kao koji od najgorih ljudi u Izraelu. Nego govori caru; on me ne će tebi odreći.

14. Ali on je ne htje poslušati, nego savladavši je osramoti je i obleža je.

15. A poslije omrze na nju Amnon veoma, te mržnja kojom mržaše na nju bješe veća od ljubavi kojom je prije ljubljaše. I reče joj Amnon: ustani, odlazi.

16. A ona mu reče: to će biti veće zlo od onoga koje si mi učinio što me tjeraš. Ali je on ne htje poslušati,

17. Nego viknu momka koji ga služaše, i reče mu: vodi ovu od mene na polje, i zaključaj vrata za njom.

18. A ona imaše na sebi šarenu haljinu, jer take haljine nošahu carske kćeri dok su djevojke. I sluga njegov izvede je na polje, i zaključa za njom vrata.

19. Tada Tamara posu se pepelom po glavi i razdrije šarenu haljinu koju imaše na sebi, i metnu ruku svoju na glavu, i otide vičući.

20. A brat njezin Apsalom reče joj: da nije Amnon brat tvoj bio s tobom? ali, sestro moja, ćuti, brat ti je, ne misli o tom. I tako osta Tamara osamljena u kući brata svojega Apsaloma.

21. I car David čuvši sve ovo razgnjevi se vrlo.

22. Apsalom pak ne govoraše s Amnonom ni ružno ni lijepo; jer Apsalom mržaše na Amnona što mu osramoti sestru Tamaru.

23. A poslije dvije godine kad se strizijahu ovce Apsalomove u Bal-Hazoru, koji je kod Efraima, on pozva sve sinove careve.

24. I dodje Apsalom k caru i reče mu: evo, sad se strigu ovce sluzi tvojemu; neka podje car i sluge njegove sa slugom svojim.

25. Ali car reče Apsalomu: nemoj, sine, nemoj da idemo svi, da ti ne budemo na tegotu. I premda navaljivaše, opet ne htje ići, nego ga blagoslovi.

26. A Apsalom reče: kad ti ne ćeš, a ono neka ide s nama Amnon brat moj. A car mu reče: što da ide s tobom?

27. Ali navali Apsalom na nj, te pusti s njim Amnona i sve sinove carske.

28. Tada Apsalom zapovjedi momcima svojim govoreći: pazite, kad se srce Amnonu razveseli od vina, i ja vam rečem: ubijte Amnona; tada ga ubijte; ne bojte se, jer vam ja zapovijedam; budite slobodni i hrabri.

29. I učiniše s Amnonom sluge Apsalomove kako im zapovjedi Apsalom. Tada ustaše svi sinovi carevi, i pojahaše svak svoju mazgu i pobjegoše.

30. A dokle još bijahu na putu, dodje glas Davidu da je Apsalom pobio sve sinove careve, da nije ostao od njih ni jedan.

31. Tada ustavši car razdrije haljine svoje, i leže na zemlju, i sve sluge njegove koje stajahu oko njega razdriješe haljine svoje.

32. A Jonadab sin Seme brata Davidova progovori i reče: neka ne govori gospodar moj da su pobili svu djecu, careve sinove; poginuo je samo Amnon, jer Apsalom bješe tako naumio od onoga dana kad Amnon osramoti Tamaru sestru njegovu.

33. Neka dakle car gospodar moj ne misli o tom u srcu svojem govoreći: svi sinovi carevi pogiboše; jer je samo Amnon poginuo.

34. A Apsalom pobježe. A momak na straži podiže oči svoje i ugleda, a to mnogi narod ide k njemu pokraj gore.

35. I Jonadab reče caru: evo idu sinovi carevi; kao što je kazao sluga tvoj, tako je bilo.

36. I kad izreče, a to sinovi carevi dodjoše, i podignuvši glas svoj plakaše; a i car i sve sluge njegove plakaše vrlo.

37. Apsalom pak pobježe i otide k Tolomaju sinu Amijudovu caru Gesurskom. A *David* plakaše za sinom svojim svaki dan.

38. A kad Apsalom uteče i dodje u Gesur, osta ondje tri godine.

39. Po tom zaželje car David otići k Apsalomu, jer se utješi za Amnonom što pogibe.

GLAVA 14.

A Joab sin Sarujin opazi da se srce carevo obratilo k Apsalomu.

2. I posla Joab u Tekuju te dozva otuda ženu lukavu, pa joj reče: učini se kao da si u žalosti, i obuci žalosne haljine, i nemoj se namazati uljem, nego budi kao žena koja odavna žali za mrtvijem.

3. I otidi k caru, i govori mu tako i tako. I nauči je Joab šta će govoriti.

4. I kad otide žena Tekujanka k caru da govori, pade ničice na zemlju i pokloni se, i reče: pomagaj, care!

5. A car joj reče: što ti je? A ona reče: udovica sam, umr'o mi je muž.

6. A imaše sluškinja tvoja dva sina, pa se svadiše u polju, a ne bješe nikoga da ih razvadi, te jedan udari drugoga i ubi ga.

7. I gle, sav dom usta na sluškinju tvoju govoreći: daj toga što je ubio brata svojega da ga pogubimo za dušu brata njegova, kojega je ubio, i da istrijebimo našljednika; i tako hoće da ugase iskru koja mi je ostala, da ne ostave imena mužu mojemu ni ostatka na zemlji.

8. A car reče ženi: idi kući svojoj, a ja ću narediti za te.

9. A žena Tekujanka reče caru: care gospodaru! neka na me i na dom oca mojega padne krivica, a car i njegov prijesto neka je prav.

10. A car reče: ko uzgovori na te, dovedi ga k meni, i ne će te se više dotaći.

11. A ona reče: neka se opomene car Gospodina Boga svojega, da se ne umnože osvetnici koji ubijaju, i da ne ubiju sina mojega. A on reče: tako živ bio Gospodin, ni jedna dlaka s tvojega sina ne će pasti na zemlju.

12. A žena reče: da kaže sluškinja tvoja nešto caru gospodaru. A on reče: govori.

13. A žena reče: a za što si namislio taku stvar narodu Božijemu? jer car kao da je kriv govoreći tako, jer ne će car da dozove natrag onoga koga je odagnao.

14. Jer ćemo doista pomrijeti, i jesmo kao voda koja se prospe na zemlju i više se ne može skupiti; jer mu Bog nije uzeo života, nego je naumio da odagnani ne ostane odagnan od njega.

15. I tako dodjoh da kažem ovo caru gospodaru svojemu, jer me narod uplaši; za to reče sluškinja tvoja: da govorim caru, može biti da će učiniti car što sluškinja njegova kaže.

16. Jer će car uslišiti i izbaviti sluškinju svoju iz ruke onoga koji hoće da istrijebi mene i sina mojega iz našljedstva Božijega.

17. I sluškinja tvoja reče: riječ cara

gospodara mojega biće mi utjeha, jer je car gospodar moj kao angjeo Božji, te sluša i dobro i zlo, i Gospodin će Bog tvoj biti s tobom.

18. A car odgovori i reče ženi: nemoj tajiti od mene što ću te pitati. A žena reče: neka govori car gospodar moj.

19. Tada car reče: da nije Joabov posao u svemu tome što činiš? A žena odgovori i reče: tako da je živa duša tvoja, care gospodaru, ne može se ni na desno ni na lijevo od svega što kaza car gospodar moj; jer sluga tvoj Joab zapovjedio mi je i naučio sluškinju tvoju sve ovo da govorim.

20. Sluga je tvoj Joab učinio, te sam ovako izvila besjedu svoju; ali je gospodar moj mudar kao angjeo Božji, te zna sve što biva na zemlji.

21. Tada reče car Joabu: evo, ti si učinio to, idi, dovedi natrag dijete Apsaloma.

22. Tada pade Joab licem na zemlju, i pokloni se i blagoslovi cara, i reče Joab: danas vidi sluga tvoj da sam našao milost pred tobom, care gospodaru, kad je car učinio što mu sluga njegov reče.

23. Po tom se podiže Joab i otide u Gesur, i dovede natrag u Jeruzalem Apsaloma.

24. I car reče: neka ide svojoj kući, a lica mojega da ne vidi. I otide Apsalom svojoj kući, i ne vidje lica careva.

25. A ne bješe čovjeka tako lijepa kao Apsalom u svem Izraelu, da ga tako hvale: od pete do tjemena ne bješe na njemu mane.

26. I kad bi strigao glavu (a imaše običaj svake godine strići je, jer mu bijaše teško), mjerio bi kosu s glave svoje, i bivaše je dvje sta sikala carskom mjerom.

27. I rodiše se Apsalomu tri sina i jedna kći, kojoj bje ime Tamara, i ona bijaše lijepa.

28. I Apsalom osta cijele dvije godine u Jeruzalemu, a lica careva ne vidje.

29. Tada posla Apsalom po Joaba da ga pošlje k caru; ali on ne htje doći k njemu; i posla opet drugi put, ali on ne htje doći.

30. Tada reče slugama svojim: vidite li njivu Joabovu pored moje? na njoj je ječam; idite i upalite je. I upališe sluge Apsalomove onu njivu.

31. Tada se podiže Joab, i dodje k Apsalomu u kuću, i reče mu: za što sluge tvoje upališe moju njivu?

32. Apsalom reče Joabu: eto slao sam k tebi govoreći: hodi ovamo da te pošljem k caru da mu kažeš: za što sam došao iz Gesura? bolje bi bilo da sam još ondje. Za to da vidim lice carevo; ako li ima kaka krivica na meni, neka me pogubi.

33. I otide Joab k caru, i kaza mu. I dozva Apsaloma; a on došavši k caru pokloni se licem do zemlje pred carem, i car cjelova Apsaloma.

GLAVA 15.

A poslije toga nabavi sebi Apsalom kōlā i kónjā i pedeset ljudi, koji trčahu pred njim.

2. I ustajaše rano Apsalom, i stajaše kraj puta kod vrata; i ko god imaše parnicu i idjaše caru na sud, Apsalom ga dozivaše k sebi i govoraše: iz koga si grada? A kad bi onaj odgovorio: sluga je tvoj iz toga i toga plemena Izraelova,

3. Tada bi mu rekao Apsalom: vidiš, tvoja je stvar dobra i pravedna, ali te nema ko saslušati kod cara.

4. Još govoraše Apsalom: kad bih ja bio postavljen da sudim u zemlji! da svaki k meni dolazi koji ima posla na sudu, ja bih mu dao pravicu.

5. I kad bi mu ko pristupio da mu se pokloni, on bi pružio ruku svoju, te bi ga uhvatio i poljubio.

6. Tako činjaše Apsalom sa svakim Izraelcem, koji dolažaše na sud k caru; i Apsalom primamljivaše srca ljudi Izraelaca.

7. A kad prodje četrdeset godina, reče Apsalom caru: da otidem u Hebron da izvršim zavjet svoj koji sam zavjetovao Gospodinu.

8. Jer kad sjedjah u Gesuru u Siriji, učini zavjet sluga tvoj rekavši: ako me Gospodin odvede natrag u Jeruzalem, poslužiću Gospodinu.

9. A car mu reče: idi s mirom. I on se podiže i otide u Hebron.

10. I razasla Apsalom po svijem plemenima Izraelovijem uhode poručivši: kad čujete trube da zatrube, recite: zacari se Apsalom u Hebronu.

11. A s Apsalomom otide dvje sta ljudi

iz Jeruzalema pozvanijeh; ali otidoše u prostoti svojoj ne znajući ništa.

12. A Apsalom posla i po Ahitofela Gilonina, savjetnika Davidova, da dodje iz grada svojega Gila, kad prinošaše žrtve. I buna posta jaka, i narod se sve više stjecaše k Apsalomu.

13. Tada dodje glasnik k Davidu i reče: srce Izraelu prista za Apsalomom.

14. A David reče svijem slugama svojim koje bijahu s njim u Jeruzalemu: ustajte, da bježimo; inače ne ćemo uteći od Apsaloma; brže pohitajte, da ne pohita on i ne stigne nas i obori na nas zlo, i grada ne okrene pod mač.

15. A sluge careve rekoše caru: što je god volja caru gospodaru našemu, evo sluga tvojih.

16. I otide car pješice i sav dom njegov; samo deset žena inoča ostavi car da mu čuvaju kuću.

17. I kad otide car i sav narod pješice, ustaviše se na jednom mjestu podaleko.

18. A sve sluge njegove idjahu uza nj, i svi Cereteji i svi Feleteji; i svi Geteji, šest stotina ljudi, koji bijahu došli pješke iz Geta, idjahu pred carem.

19. I reče car Etaju Getejinu: što i ti ideš s nama? Vrati se i ostani kod cara; jer si stranac i opet ćeš otići u svoje mjesto.

20. Juče si došao, pa zar danas da te krećem da se potucaš s nama? Ja ću ići kuda mogu, a ti se vrati i odvedi natrag braću svoju. Neka milost i vjera bude s tobom.

21. A Etaj odgovori caru i reče: tako živ da je Gospodin i tako da je živ car gospodar moj, gdje bude car gospodar moj, bilo na smrt ili na život, ondje će biti i sluga tvoj.

22. Tada reče David Etaju: a ti hodi. I tako podje Etaj Getejin sa svijem ljudima svojim i svom djecom što bijahu s njim.

23. I sva zemlja plakaše iza glasa i sav narod prelažaše. I tako car prijedje preko potoka Cedrona, i sav narod prijedje idući k pustinji.

24. A gle i Sadok bijaše ondje i svi Leviti s njim noseći kovčeg zavjeta Božijega; i spustiše kovčeg Božji, a podje i Abijatar, dokle sav narod izide iz grada.

25. I reče car Sadoku: nosi kovčeg Božji natrag u grad; ako nadjem milost pred Gospodinom, on će me dovesti natrag, i daće mi da opet vidim njega i dom njegov.

26. Ako li ovako reče: nijesi mi mio; evo me, neka učini sa mnom što mu bude volja.

27. Još reče car Sadoku svećeniku: nijesi li ti vidjelac? vrati se u grad s mirom, i Ahimas sin tvoj i Jonatan sin Abijatarov, dva sina vaša s vama.

28. Vidite, ja ću se zabaviti u polju u pustinji dokle ne dodje od vas glasnik da mi javi.

29. I tako Sadok i Abijatar odnesoše kovčeg Božji natrag u Jeruzalem, i ostaše ondje.

30. A David idjaše uz goru Maslinsku, i idući plakaše, i pokrivene glave i bos idjaše; tako i sav narod, koji bješe s njim, svaki pokrivene glave idjaše, i idući plakahu.

31. Tada javiše Davidu i rekoše mu: Ahitofel je medju onima koji se pobuniše s Apsalomom. A David reče: razbij namjeru Ahitofelovu, Gospodine!

32. I kad David dodje na vrh gore, gdje se šćaše pokloniti Bogu, gle, srete ga Huzaj Arahijanin razdrte haljine i glave posute prahom.

33. I reče mu David: ako podješ sa mnom, bićeš mi na tegotu.

34. Ali da se vratiš u grad i rečeš Apsalomu: biću tvoj sluga, care! bio sam dugo sluga tvome ocu, a sada ću tako biti tebi sluga; razbićeš mi namjeru Ahitofelovu.

35. I svećenici Sadok i Abijatar ne će li biti s tobom? Što god čuješ iz kuće careve, dokaži Sadoku i Abijataru svećenicima.

36. Eto, ondje su s njima dva sina njihova, Ahimas Sadokov i Jonatan Abijatarov, po njima mi javljajte što god dočujete.

37. I otide u grad Huzaj prijatelj Davidov, i Apsalom dodje u Jeruzalem.

GLAVA 16.

A kad David prijedje malo preko vrha, gle, Siba, momak Mifibozetov, srete ga, su dva magarca natovarena, na kojima bješe dvje sta hljebova i sto grozdova suhih i sto gruda smokava i mijeh vina.

2. I reče car Sibi: šta će ti to? A Siba

mu reče: magarci su za čeljad carevu, da jašu, a hljebovi i voće da jedu momci, a vino da pije ko se umori u pustinji.

3. A car mu reče: a gdje je sin tvoga gospodara? Reče Siba caru: eno ga, ostao je u Jeruzalemu, jer reče: danas će mi dom Izraelov vratiti carstvo oca mojega.

4. Tada reče car Sibi: evo, tvoje je sve što je bilo Mifibozetovo. A Siba reče: klanjam ti se, da nadjem milost pred tobom, care gospodaru!

5. I dodje car David do Bahurima; a gle, izide odande jedan od roda doma Saulova, po imenu Semej, sin Gerin, i idući psovaše.

6. I bacaše se kamenjem na Davida i na sve sluge cara Davida, kojemu i s desne i s lijeve strane bijaše sav narod i svi junaci.

7. A Semej ovako govoraše psujući: odlazi, odlazi, krvopijo i zlikovče!

8. Obrati Gospodin na tebe sve krvi doma Saulova, na čije si se mjesto zacario, i predade Gospodin carstvo u ruke Apsalomu sinu tvojemu; eto te sada u tvom zlu, jer si krvopija.

9. Tada reče caru Abizaj sin Sarujin: za što da psuje ovaj mrtvi pas cara gospodara mojega? idem da mu skinem glavu.

10. Ali car reče: šta je vama do mene, sinovi Sarujini? neka psuje; jer mu je Gospodin rekao: psuj Davida. Pa ko smije kazati: za što tako činiš?

11. Još reče David Abizaju i svijem slugama svojim: eto, moj sin, koji je izašao od bedara mojih, traži dušu moju, a kako ne će ovaj sin Benjaminov? Ostavite ga neka psuje, jer mu je Gospodin zapovjedio.

12. Da ako Gospodin pogleda na nevolju moju, i vrati mi Gospodin dobro za psovku njegovu današnju.

13. I tako David sa svojim ljudima idjaše svojim putem; a Semej idjaše pokraj gore prema njemu jednako psujući i bacajući se kamenjem na nj, i podižući prah.

14. I dodje car i sav narod što bijaše s njim, umorni, i odmoriše se ondje.

15. A Apsalom i sav narod Izraelov dodjoše u Jeruzalem, i Ahitofel s njim.

16. A kad Huzaj Arahijanin prijatelj Davidov dodje k Apsalomu, reče Huzaj Apsalomu: da živi car! da živi car!

17. A Apsalom reče Huzaju: taka li je ljubav tvoja prema prijatelju tvojemu? za što nijesi otišao s prijateljem svojim?

18. A Huzaj reče Apsalomu: ne; nego koga je izabrao Gospodin i ovaj narod i svi Izraelci, njegov ću bitii kod njega ću ostati.

19. Svrh toga, kome bih služio? eda li ne sinu njegovu? kako sam služio ocu tvojemu, tako ću i tebi.

20. A Apsalom reče Ahitofelu: svjetuj šta ćemo činiti.

21. A Ahitofel reče Apsalomu: lezi s inočama oca svojega, koje je ostavio da mu čuvaju kuću, pa kad čuje sav Izrael kako si se omrazio s ocem svojim, osiliće ruke svjema koji su s tobom.

22. Tada razapeše Apsalomu šator na krovu, i Apsalom leže s inočama oca svojega na vidiku svemu Izraelu.

23. I svjet koji davaše Ahitofel u ono vrijeme bijaše kao da bi ko Boga upitao; taki bijaše svaki svjet Ahitofelov i u Davida i u Apsaloma.

GLAVA 17.

Još reče Ahitofel Apsalomu: da odaberem dvanaest tisuća ljudi, pa da idem i tjeram Davida noćas.

2. Pa ću ga stignuti dok je umoran i iznemoglijeh ruku; i uplašiću ga, te će pobjeći sav narod što je s njim, pa ću ubiti cara samoga.

3. I obratiću sav narod k tebi; jer za onijem kojega tražiš stoji da se svi vrate k tebi; tada će se sav narod umiriti.

4. I to se učini dobro Apsalomu i svijem starješinama Izraelovijem.

5. Ali reče Apsalom: dozovite i Huzaja Arahijanina da čujemo šta će i on reći.

6. A kad dodje Huzaj k Apsalomu, reče mu Apsalom govoreći: tako i tako reče Ahitofel; hoćemo li činiti kako on reče ili ne ćemo? kaži ti.

7. A Huzaj reče Apsalomu: nije dobar svjet što je sada svjetovao Ahitofel.

8. Još reče Huzaj: ti znaš oca svojega i ljude njegove da su hrabri i da su ljuta srca kao medvjedica kad joj otmu medvjediće u polju; svrh toga, tvoj je otac ratnik, ne će noćiti s narodom.

9. Gle, on se je sada sakrio u kaku jamu ili na drugo kako mjesto. Pa ako u prvi mah koji od ovijeh poginu,

god čuje svaki će reći: pobijen je narod koji prista za Apsalomom.

10. A tada će najhrabriji, u kojih je srce kao srce lavovo, klonuti. Jer sav Izrael zna da je tvoj otac junak i da su hrabri koji su s njim.

11. Za to ja svjetujem da skupiš k sebi sve Izraelce od Dana do Bersabeje da ih bude kao pijeska na moru, pa ti glavom idi u boj.

12. Tada ćemo poći na nj, gdje bi se god nalazio, i napašćemo na nj kao što rosa pada na zemlju, da mu ne ostane ni jedan od svijeh ljudi što su s njim.

13. Ako li uteče u grad, sav narod Izraelski neka donese uža pod onaj grad, pa ćemo ga svući u potok, da se ni kamen ne nadje ondje.

14. Tada reče Apsalom i svi Izraelci: bolji je svjet Huzaja Arahijanina nego svjet Ahitofelov. Jer Gospodin bješe naredio da se razbije svjet Ahitofelov, koji bješe bolji, da bi Gospodin navukao zlo na Apsaloma.

15. Po tom reče Huzaj svećenicima Sadoku i Abijataru: tako i tako svjetova Ahitofel Apsaloma i starješine Izraelove, a ja svjetovah tako i tako.

16. Nego brže pošljite, te javite Davidu i recite: nemoj noćas noćiti u polju u pustinji, nego prijedji prijeko, da ne bude proždrt car i sav narod što je s njim.

17. A Jonatan i Ahimas stajahu kod studenca Rogela, i dodje jedna sluškinja i kaza im, da bi otišli i javili caru Davidu; jer se ne smijahu pokazati ni ući u grad.

18. Ali ih vidje jedan momak, te kaza Apsalomu; a oni obojica brže otidoše, i dodjoše u Bahurim u kuću jednoga čovjeka, koji imaše na dvoru studenac, te se spustiše u nj.

19. I žena uze i razastrije ponjavu povrh studenca, u povrh nje razasu prekrupu. I tako se ne dozna.

20. Jer dodjoše sluge Apsalomove k onoj ženi u kuću, i rekoše joj: gdje je Ahimas i Jonatan? A žena im reče: otidoše preko potoka. Tako traživši i ne našavši vratiše se u Jeruzalem.

21. A kad otidoše, oni izljezoše iz studenca, i otidoše te javiše caru Davidu, *i rekoše* mu: ustanite i prijedjite brže *preko vode; jer je tako* i tako svjetovao *Ahitofel na vas.*

22. Tada usta David i sav narod što bijaše s njim, i prijedjoše preko Jordana prije zore, ne osta ni jedan da ne prijedje preko Jordana.

23. Ahitofel pak videći gdje se ne učini kako on svjetova, osedla svojega magarca, pa se podiže i otide kući svojoj, u svoj grad, i narediv̀ši za svoju kuću objesi se te umrije, i bi pogreben u grobu oca svojega.

24. A David dodje u Mahanajim; Apsalom pak prijedje preko Jordana i sav Izrael što bješe s njim.

25. I postavi Absalom Amazu nad vojskom, na mjesto Joabovo; a Amaza bješe sin nekoga čovjeka po imenu Jetre Izraelca, koji obleža Abigajilu kćer Nasovu, sestru Saruje matere Joabove.

26. I stade u ȍkō Izrael s Apsalomom u zemlji Galadovoj.

27. A kad dodje David u Mahanajim, Sobije sin Nasov iz Rabata sinova Amonovijeh i Mahir sin Amijelov iz Lodabara, i Berzelaj od Galada iz Rogelima

28. Donesoše postelja i čaša i sudova zemljanijeh i pšenice i ječma i brašna i prekrupe i boba i leća i prženijeh zrna,

29. I meda i masla i ovaca i sira kravljega; donesoše Davidu i narodu što bješe s njim da jedu. Jer govorahu: narod je gladan i umoran i žedan u toj pustinji.

GLAVA 18.

I prebroji David narod što bijaše s njim, i postavi im tisućnike i stotinike.

2. I predade David trećinu naroda Joabu, i trećinu Abizaju sinu Sarujinu bratu Joabovu, i trećinu Etaju Getejinu. Pa onda reče car narodu: i ja ću ići s vama.

3. Ali narod reče: nemoj ti ići; jer i da pobjegnemo, ne će mariti za to; ili da nas pola izgine, ne će mariti za to; jer si ti sam kao nas deset tisuća; za to je bolje da nam iz grada pomažeš.

4. A car im reče: što vam se čini da je dobro učiniću. I car stade kod vrata, i sav narod izlažaše po sto i po tisuću.

5. I zapovjedi car Joabu i Abizaju i Etaju, i reče: čuvajte mi dijete Apsaloma. I sav narod ču kako car zapovjedi svijem vojvodama za Apsaloma.

6. I tako izide narod u polje pred Izraela, i zametnu se boj u šumi Efraimovoj.

7. Ondje razbiše narod Izraelov sluge Davidove, i mnogo izgibe ondje u onaj dan, dvadeset tisuća.

8. Jer se boj raširi po svoj zemlji, i više proždrije naroda u onaj dan šuma nego što proždrije mač.

9. A Apsalom se sukobi sa slugama Davidovijem, i Apsalom jahaše na masci, i maska naidje pod granat velik hrast, te on zape glavom za hrast i osta viseći izmedju neba i zemlje, a maska ispod njega otrča.

10. Vidjevši to jedan čovjek javi Joabu, i reče: gle, vidjeh Apsaloma gdje visi o hrastu.

11. A Joab reče čovjeku koji mu to kaza: gle, vidje, pa za što ga ne ubi i ne svali ga na zemlju? Ja bih ti dao deset sikala srebra i jedan pojas.

12. A čovjek reče Joabu: da mi je u rukama izmjereno tisuću sikala srebra, ne bih digao ruke svoje na sina careva; jer smo čuli kako je car zapovjedio tebi i Abizaju i Etaju govoreći: čuvajte mi svi dijete Apsaloma.

13. Ili da sam učinio nevjeru na svoju dušu, ništa se ne može od cara zatajiti, i ti bi sam ustao na me.

14. A Joab reče: ne ću ja dangubiti s tobom. Pa uzev tri strijele u ruku, zastrijeli ih u srce Apsalomu, jošte živu o hrastu.

15. Po tom opkoliše Apsaloma deset momaka, koji nošahu oružje Joabu, i biše ga i ubiše.

16. Tada Joab zatrubi u trubu, i narod presta goniti Izraela, jer Joab ustavi narod.

17. I uzeše Apsaloma i baciše u šumi u veliku jamu, i nabacaše na nj vrlo veliku gomilu kamenja; a Izraelci svi pobjegoše svaki k svome šatoru.

18. Apsalom pak bješe podigao sebi spomenik za života u dolini carskoj; jer govoraše: nemam sina, da se sačuva spomen imenu mojemu. I nazva onaj spomenik svojim imenom, koji se zove mjesto Apsalomovo do današnjega dana.

19. Tada reče Ahimas sin Sadokov: da otrčim da odnesem glas caru, da ga je Gospodin izbavio iz ruku neprijatelja njegovijeh.

20. A Joab mu reče: nemoj danas biti glasnik, nego ćeš javiti drugi dan; a danas nemoj nositi glasa, jer je sin carev poginuo.

21. Za tijem reče Joab Huziju: idi, javi caru što si vidio. I pokloni se Huzije Joabu, i otrča.

22. A Ahimas sin Sadokov opet reče Joabu: što mu drago, da trčim i ja za Huzijem. Reče Joab: što bi trčao, sine, kad nemaš dobra glasa?

23. *Opet reče:* što mu drago, da trčim. Odgovori mu: a ti trči. I otrča Ahimas prečim putem, i preteče Huzija.

24. A David sjedjaše medju dvojim vratima, i stražar izide na krov od vrata, na zid, i podigavši oči svoje ugleda, a to jedan čovjek trči.

25. Pa povika stražar i javi caru. A car reče: ako je jedan, glas nosi. I onaj idjaše sve bliže.

26. Po tom ugleda stražar drugoga čovjeka gdje trči. I povika stražar k vratару i reče: evo još jedan, trči sam. A car reče: i on nosi glas.

27. I reče stražar: trk prvoga čini mi se kao da je trk Ahimasa sina Sadokova. Reče car: dobar je čovjek, i ide s dobrijem glasom.

28. Tada povika Ahimas i reče caru: sretno! I pokloni se caru licem do zemlje, i reče: da je blagosloven Gospodin Bog tvoj, koji predade ljude koji podigoše ruke svoje na cara gospodara mojega.

29. A car mu reče: je li zdravo dijete Apsalom? Odgovori Ahimas: vidio sam veliku vrevu, kad Joab posla slugu careva i mene slugu tvojega, ali ne znam šta bješe.

30. A car mu reče: ukloni se, i stani tamo. I on se ukloni, i stade.

31. Tada, gle, dodje Huzije i reče: glas caru gospodaru mojemu da te je Gospodin izbavio danas iz ruku svijeh koji ustaše na te.

32. A car reče Huziju: je li zdravo dijete Apsalom? A Huzije reče: neka neprijatelji gospodara mojega cara i koji god ustaju na te zla radi, neka prodju kao to dijete.

33. Tada se car sneveseli i pope se u gornju klijet nad vratima, i stade plakati, a idući govoraše: sine moj Apsalome, sine moj, sine moj Apsalome! kamo da sam ja umr'o mjesto tebe! Apsalome sine moj, sine moj!

GLAVA 19.

I javiše Joabu: evo car plače i tuži za Apsalomom.

2. I pobjeda onoga dana pretvori se u žalost svemu narodu, jer narod ču u onaj dan gdje govore: žali car sina svojega.

3. I narod se u onaj dan krijaše ulazeći u grad kao što se krije narod koji se stidi kad pobjegne iz boja.

4. A car pokri lice svoje; i vikaše iza glasa: sine moj Apsalome! Apsalome sine moj, sine moj!

5. Tada udje Joab k caru u kuću, i reče: posramio si danas sve sluge svoje, koje ti danas dušu sačuvaše, i sinovima tvojim i kćerima tvojim i ženama tvojim i inočama tvojim.

6. Jer ljubiš one koji mrze na te, a mrziš na one koji te ljube; jer si pokazao danas da ne mariš za vojvode i za sluge; i vidim danas da bi ti milo bilo da je Apsalom živ a mi svi da smo izginuli.

7. Za to ustani sada, i izidi i progovori lijepo slugama svojim; jer zaklinjem se Gospodinom, ako ne izideš, ne će ni jedan ostati kod tebe ovu noć, i to će biti gore po te nego li sva zla koja su te snalazila od mladosti tvoje do sada.

8. Tada usta car, i sjede na vratima; i kazaše svemu narodu govoreći: evo, sjedi car na vratima. I dodje sav narod pred cara. Ali Izraelci bjehu pobjegli, svak u svoj šator.

9. I sav se narod svadjaše medju sobom po svijem plemenima Izraelovijem govoreći: car nas je izbavio iz ruku neprijatelja naših, i izbavio nas je iz ruku Filistejskih; a sada je pobjegao iz zemlje od Apsaloma.

10. Apsalom pak, kojega pomazasmo za cara nad sobom, pogibe u boju. Sada dakle za što oklijevate te ne dovedete natrag cara?

11. Za to car David posla k Sadoku i Abijataru svećenicima i poruči: govorite starješinama Judinijem i recite: za što vi da budete pošljednji koji će cara natrag dovesti u kuću njegovu? Jer govor svega Izraela dodje do cara u kuću njegovu.

12. *Vi ste moja braća, vi ste kost moja i tijelo moje. Za što biste dakle bili pošljednji koji će natrag* dovesti cara?

13. Recite i Amazi: nijesi li kost moja i tijelo moje? Bog neka mi učini tako i tako neka doda, ako mi ne budeš vojvoda dok si živ na mjesto Joaba.

14. I skloni srca svijeh ljudi od roda Judina kao jednoga čovjeka, te poslaše k caru *govoreći:* vrati se sa svijem slugama svojim.

15. I tako se car vrati, i dodje do Jordana; a Juda dodje do Galgale da srete cara i da ga prevede preko Jordana.

16. Pohitje i Semej sin Gerin od Benjamina, koji bijaše iz Bahurima, i sidje s ljudima roda Judina na susret caru Davidu;

17. I tisuća ljudi bješe s njim od roda Benjaminova; takodje i Siba sluga doma Saulova s petnaest sinova svojih i dvadeset sluga svojih; i prijedjoše preko Jordana pred cara.

18. Preturiše i ladju da prevezu čeljad carevu i da učine što bi mu bilo ugodno. A Semej sin Gerin pade pred carem kad šćaše da prijedje preko Jordana.

19. I reče caru: ne primi mi bezakonja, gospodaru moj, i ne pominji pakosti koju je učinio sluga tvoj u onaj dan kad je car gospodar moj izašao iz Jeruzalema; neka car ne misli o tom.

20. Jer sluga tvoj vidi da je zgriješio; i evo došao sam danas prvi iz svega doma Josipova da sretem cara gospodara svojega.

21. Ali odgovori Abizaj sin Sarujin i reče: eda li toga radi ne će poginuti Semej što je psovao pomazanika Gospodinova?

22. A David reče: šta je vama do mene, sinovi Sarujini, te ste mi danas protivnici? zar će danas poginuti ko u Izraelu? jer zar ne znam da sam danas postao car nad Izraelom?

23. I reče car Semeju: ne ćeš poginuti. I zakle mu se car.

24. Tako i Mifibozet sin Saulov dodje caru na susret; on pak ne opra nogu svojih, niti brade svoje očešlja, ni opra haljine svoje od onoga dana kad otide car do dana kad se vrati s mirom.

25. I srete cara kad se vraćaše u Jeruzalem; i reče mu car: za što ne podje sa mnom, Mefibozete?

26. A on reče: care gospodaru moj, prevari me sluga moj; jer sluga tvoj reče: osedlaću sebi magarca i uzjahaću

ga i poći ću s carem; jer je hrom sluga tvoj.

27. I on opade slugu tvojega kod gospodara mojega cara; ali je car gospodar moj kao angjeo Božji; za to čini što ti je drago.

28. Jer sav dom oca mojega bijahu ljudi koji zaslužiše smrt pred carem gospodarom mojim, a ti posadi slugu svojega medju one koji jedu za stolom tvojim. Pa kakvo imam još pravo, i kako se mogu još tužiti caru?

29. A car mu reče: šta bi mi više govorio? kazao sam: ti i Siba podijelite njivu.

30. A Mifibozet reče caru: neka uzme sve, kad se car gospodar moj vratio na miru u dom svoj.

31. I Berzelaj od Galada dodje iz Rogelima, i podje s carem preko Jordana da ga prati preko Jordana.

32. A bješe Berzelaj vrlo star, bješe mu osamdeset godina, i hranjaše cara dok bijaše u Mahanajimu, jer bješe vrlo bogat čovjek.

33. I reče car Berzelaju: hajde sa mnom; ja ću te hraniti kod sebe u Jeruzalemu.

34. Ali Berzelaj reče caru: koliko ima vijeka mojega, da idem s carem u Jeruzalem?

35. Ima mi danas osamdeset godina; mogu li raspoznavati dobro i zlo? može li sluga tvoj kusom razlikovati što će jesti i što će piti? mogu li jošte slušati glas pjevačima i pjevačicama? i za što bi sluga tvoj još bio na tegotu caru gospodaru mojemu?

36. Malo će proći sluga tvoj preko Jordana s carem; a za što bi mi car tako naplatio?

37. Neka se sluga tvoj vrati, da umrem u svom gradu kod groba oca svojega i matere svoje. Nego evo, sluga tvoj Hamam neka ide s carem gospodarem mojim, učini njemu što ti bude drago.

38. A car reče: neka ide sa mnom Hamam; ja ću mu učiniti što bude tebi drago, i što god zaišteš u mene, sve ću ti učiniti.

39. I kad prijedje sav narod preko Jordana i car prijedje, cjelova car Berzelaja i blagoslovi ga, i on se vrati u mjesto svoje.

40. Otuda car otide u Galgalu, i Hamam otide s njim. I tako sav narod Judin doprati cara, i polovina naroda Izraelova.

41. A gle, svi ljudi Izraelci dodjoše k caru i rekoše mu: za što te ukradoše braća naša, ljudi Judini, i prevedoše preko Jordana cara i dom njegov i sve ljude Davidove s njim?

42. A svi ljudi od Jude odgovoriše ljudima od Izraela: jer je car nama rod; pa što se srdite toga radi? jesmo li što pojeli caru? je li nas darom darivao?

43. Tada odgovoriše ljudi od Izraela ljudima od Jude, i rekoše: mi imamo deset dijelova u cara, i Davidu smo više nego vi; za što dakle ne mariste za nas? nijesmo li mi prvi govorili da dovedemo natrag cara svojega? Ali besjeda ljudi od Jude bješe tvrdja od besjede ljudi od Izraela.

GLAVA 20.

A ondje se desi nevaljao čovjek, po imenu Seba sin Bohrijev, od Benjamina. On zatrubi u trubu i reče: mi nemamo dijela s Davidom, ni našljedstva sa sinom Izajevijem; svak u svoj šator, o Izraele!

2. Tako svi Izraelci odstupiše od Davida i otidoše za Sebom sinom Bohrijevim; ljudi pak od Jude držaše se cara svojega i otpratiše ga od Jordana do Jeruzalema.

3. A kad car David dodje u kuću svoju u Jeruzalem, uze car deset žena inoča, koje bješe ostavio da mu čuvaju kuću, i metnu ih u zatvor, gdje ih hranjaše ali ne lijegaše s njima, nego ostaše zatvorene do smrti svoje i življahu kao udovice.

4. Po tom reče car Amazi: sazovi mi ljude od Jude do tri dana, i nadji se i ti ovdje.

5. I otide Amaza da sazove narod Judin; ali se zabavi preko roka koji mu bješe odredjen.

6. A David reče Abizaju: sad će nam Seba sin Bohrijev činiti gore nego Apsalom. Nego uzmi sluge gospodara svojega, i goni ga da ne nadje za se koji tvrd grad i ne umakne nam iz očiju.

7. Tako izidoše za njim ljudi Joabovi, i Cereteji i Feleteji i svi junaci, izidoše iz Jeruzalema da gone Sebu sina Bohrijeva.

8. I kad bijahu kod velikoga kamena

u Gabaonu, srete ih Amaza. A Joab bijaše opasan preko haljine koju imaše na sebi, i ozgo bijaše pripasao mač uz bedricu u koricama. I kad podje, mač mu ispade.

9. Tada reče Joab Amazi: jesi li zdravo, brate? I dohvati se Joab desnom rukom svojom brade Amazi da ga cjeluje.

10. A Amaza ne uzimaše na um mača, koji bijaše Joabu u ruci; a on ga udari njim pod peto rebro, i prosu mu crijeva na zemlju, te od jednoga udarca umrije. Po tom Joab i Abizaj brat njegov otidoše u potjeru za Sebom sinom Bohrijevim.

11. A jedan od momaka Joabovijeh stade kod njega i reče: ko ljubi Joaba i ko je Davidov, za Joabom!

12. A Amaza se valjaše u svojoj krvi nasred puta. I videći onaj čovjek gdje se ustavlja sav narod odvuče Amazu s puta u polje i baci haljinu na nj, kad vidje gdje se ustavlja svaki ko naidje na nj.

13. I kad bi uklonjen s puta, prodjoše svi za Joabom da tjeraju Sebu sina Bohrijeva.

14. I on prodje kroz sva plemena Izraelova do Abele i do Betmahe sa svijem Beranima, koji se okupiše te idjahu za njim.

15. I došavši opkoliše ga u Abela-Bet-Masi, i iskopaše opkop oko grada tako da stajahu pred zidom; i sav narod što bješe s Joabom navaljivaše da obori zid.

16. Tada viknu jedna mudra žena iz grada: čujte, čujte! kažite Joabu: pristupi ovamo da govorim s tobom.

17. A kad on pristupi k njoj, reče žena: jesi li ti Joab? A on reče: jesam. A ona reče: poslušaj riječi sluškinje svoje. A on reče: da čujem.

18. A ona reče govoreći: od starine se govori: valja pitati u Abeli. I tako se izvršivaše.

19. Ja sam jedan od mirnijeh i vjernijeh gradova u Izraelu, a ti hoćeš da zatreš grad, i to majku u Izraelu. Za što hoćeš da proždreš našljedstvo Gospodinovo?

20. A Joab odgovori i reče: sačuvaj *Bože! sačuvaj Bože!* ne ću da proždrem *ni da raskopam.*

21. Nije tako; nego jedan iz gore Efraimove, po imenu Seba sin Bohrijev, podigao je ruku svoju na cara Davida; dajte samo njega, pa ću otići od grada. A žena reče Joabu: evo, glava njegova baciće ti se preko zida.

22. I žena otide k svemu narodu s mudrošću svojom; i odsjekoše glavu Sebi sinu Bohrijevu, i baciše je Joabu. A on zatrubi u trubu, te se razidoše od grada svak u svoj šator. A Joab se vrati u Jeruzalem k caru.

23. A bijaše Joab nad svom vojskom Izraelovom; a Banaja sin Jojadin bijaše nad Ceretejima i Feletejima;

24. A Aduram bješe nad dancima; a Jozafat sin Ahiludov bješe pametar;

25. Siva pisar; a Sadok i Abijatar svećenici.

26. I Ira Jairanin bješe knez Davidu.

GLAVA 21.

I bi glad za vremena Davidova tri godine zasopce. I David potraži lice Gospodinovo; a Gospodin mu reče: to je sa Saula i s doma njegova krvničkoga, što pogubi Gabaonjane.

2. Tada car sazva Gabaonjane, i govori im. A Gabaonjani ne bjehu od sinova Izraelovijeh, nego ostatak od Amoreja, kojima se bjehu zakleli sinovi Izraelovi, ali Saul gledaše da ih pobije revnujući za sinove Izraelove i Judine.

3. I reče David Gabaonjanima: šta da vam učinim i čim da vas namirim, da blagoslovite dostojanje Gospodinovo?

4. A Gabaonjani mu rekoše: ne tražimo ni srebra ni zlata od Saula ili od doma njegova, niti da se ko pogubi u Izraelu. A on reče: šta dakle velite da vam učinim?

5. Tada rekoše caru: ko nas je potro i radio da nas istrijebi, da nas ne bude nigdje u medjama Izraelovijem,

6. Od njegovijeh sinova neka nam se da sedam ljudi da ih objesimo Gospodinu u Gabi Saula izbranika Gospodinova. I reče car: ja ću dati.

7. Ali car poštedje Mifibozeta sina Jonatana sina Saulova radi zakletve Gospodinove, koja bi medju njima, medju Davidom i Jonatanom sinom Saulovijem.

8. I uze car dva sina Resfe, kćeri Ajine, koje rodi Saulu, Armonija i Mifibozeta, i pet sinova Mihole kćeri Saulove,

koje rodi Hadrijelu sinu Berzelaja Molaćanina.

9. I dade ih u ruke Gabaonjanima, a oni ih objesiše na gori pred Gospodinom; i sva sedmorica pogiboše zajedno; a biše ubijeni prvijeh dana žetve, u početku ječmene žetve.

10. A Resfa kći Ajina uze vreću, i prostrije po stijeni u početku žetve dokle ne pade na njih dažd s neba, i ne dadijaše pticama nebeskim da padaju na njih danju ni zvijerima poljskim noću.

11. I javiše Davidu šta učini Resfa kći Ajina, inoča Saulova.

12. I David otide te uze kosti Saulove i kosti Jonatana sina njegova od gradjana u Jabesu Galadovu, koji ih bijahu ukrali s ulice Bet-Sanske, gdje ih objesiše Filisteji kad ubiše Filisteji Saula na Gelboji.

13. I odnese odande kosti Saulove i kosti Jonatana sina njegova, pa skupiše i kosti obješenijeh.

14. I pogreboše ih s kostima Saulovijem i Jonatana sina njegova u zemlji Benjaminovoj u Sili u grobu Cisa oca njegova, i učiniše sve kako zapovjedi car. Tako se poslije toga umilostivi Gospodin zemlji.

15. I nasta opet rat izmedju Filisteja i Izraela, i David otide sa slugama svojim, i biše se s Filistejima tako da David susta.

16. Tada Jezbibenob, koji bijaše od sinova Arafinijeh, i u koplju mu bješe tri sta sikala mjedi, i imaše novo oružje, šćaše da ubije Davida.

17. Ali mu pomože Abizaj sin Sarujin, i udari Filistejina i ubi ga. Tada se zakleše ljudi Davidovi rekavši mu: ne ćeš više ići s nama u boj da ne ugasiš vidjela Izraelova.

18. Poslije toga nasta opet rat s Filistejima u Gobu; i tada Sobohaj Huzaćanin ubi Safa, koji bijaše od sinova Arafinih

19. I opet nasta drugi rat u Gobu s Filistejima; i tada Elhanan sin Jare-Oregimov Betlemac ubi *brata* Golijata Getejina, kojemu kopljača bješe kao vratilo.

20. I opet nasta rat u Getu, gdje bijaše jedan čovjek vrlo velik, koji imaše po šest prsta na rukama i na nogama, svega dvadeset i četiri, *i on bijaše takodje roda Arafina.*

21. I ružaše Izraela, te ga ubi Jonatan sin Same brata Davidova.

22. Ta četvorica bijahu sinovi istoga Arafe iz Geta, i pogiboše od ruke Davidove i od ruke sluga njegovijeh.

GLAVA 22.

I izgovori David Gospodinu riječi ove pjesme, kad ga izbavi Gospodin iz ruku svijeh neprijatelja njegovijeh i iz ruke Saulove;

2. I reče: Gospodin je moja stijena i grad moj i izbavitelj moj.

3. Bog je stijena moja, u njega ću se uzdati, štit moj i rog spasenja mojega, zaklon moj i utočište moje, spasitelj moj koji me izbavlja od sile.

4. Prizivljem Gospodina, kojega valja hvaliti, i opraštam se neprijatelja svojih.

5. Jer obuzeše me smrtni bolovi, potoci nevaljalijeh ljudi uplašiše me.

6. Bolovi grobni opkoliše me, stegoše me zamke smrtne.

7. U tjeskobi svojoj prizvah Gospodina, i k Bogu svojemu povikah; on ču iz dvora svojega glas moj, i vika moja dodje mu do ušiju.

8. Zatrese se i pokoleba se zemlja, temelji nebesima zadrmaše se i pomjeriše se, jer se on razgnjevi.

9. Podiže se dim iz nozdara njegovijeh i iz usta njegovijeh oganj koji proždire, živo ugljevlje odskakaše od njega.

10. Savi nebesa i sidje; a mrak bijaše pod nogama njegovijem.

11. I sjede na herubima i poletje, i pokaza se na krilima vjetrnijem.

12. Od mraka načini oko sebe šator, od mračnijeh voda, oblaka vazdušnijeh.

13. Od sijevanja pred njim goraše živo ugljevlje.

14. Zagrmje s nebesa Gospodin, i višnji pusti glas svoj.

15. Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; munje, i razasu ih.

16. Pokazaše se dubine morske, i otkriše se temelji vasiljenoj od prijetnje Gospodinove, od dihanja duha iz nozdara njegovijeh.

17. Tada pruži s visine *ruku* i uhvati me, izvuče me iz vode velike.

18. Izbavi me od neprijatelja mojega silnoga i od mojih nenavidnika, kad bijahu jači od mene.

19. Ustaše na me u dan nevolje moje, ali mi Gospodin bi potpora.

20. I izvede me na prostrano mjesto, izbavi me, jer sam mu mio.
21. Dade mi Gospodin po pravdi mojoj, po čistoti ruku mojih dariva me.
22. Jer se držah putova Gospodinovih, i ne odmetnuh se Boga svojega.
23. Nego su svi zakoni njegovi preda mnom, i zapovijesti njegovijeh ne uklanjam od sebe.
24. I bih mu vjeran, i čuvah se od bezakonja svojega.
25. Dade mi Gospodin po pravdi mojoj, po čistoti mojoj pred očima njegovima.
26. Sa svetima postupaš sveto, s čovjekom vjernijem vjerno;
27. S čistijem čisto postupaš, a s nevaljalijem na suprot njemu.
28. Jer pomažeš narodu nevoljnom, a na ponosite spuštaš oči svoje i ponižavaš ih.
29. Ti si vidjelo moje, Gospodine; i Gospodin prosvjetljuje tamu moju.
30. S tobom razbijam vojsku, s Bogom svojim skačem preko zida.
31. Put je Božji vjeran, riječ Gospodinova čista. On je štit svjema koji se uzdaju u nj.
32. Jer ko je Bog osim Gospodina? i ko je stijena osim Boga našega?
33. Bog je krjepost moja i sila moja, i čini da mi je put bez mane.
34. Daje mi noge kao u jelena, i na visine moje stavlja me.
35. Uči ruke moje boju, te lome luk mjedeni mišice moje.
36. Ti mi daješ štit spasenja svojega, i milost tvoja čini me velika.
37. Širiš korake moje poda mnom, te se ne omiču gležnji moji.
38. Tjeram neprijatelje svoje, i potirem ih, i ne vraćam se dokle ih ne istrijebim.
39. I istrebljujem ih, i obaram ih da ne mogu ustati, nego padaju pod noge moje.
40. Jer me ti opasuješ snagom za boj; koji ustanu na me, obaraš ih poda me.
41. Neprijatelja mojih pleći ti mi obraćaš, i potirem nenavidnike svoje.
42. *Obziru* se, ali nema pomagača; viču *ka Gospodinu, ali ih* ne sluša.
43. *Satirem ih* kao prah zemaljski, kao blato po ulicama gazim ih i razmećem.
44. Ti me izbavljaš od bune naroda mojega, čuvaš me da sam glava narodima; narod kojega ne poznavah služi mi.
45. Tudjini laskaju mi, čujući pokoravaju mi se.
46. Tudjini blijede, dršću u gradovima svojim.
47. Živ je Gospodin, i da je blagoslovena stijena moja. Da se uzvisi Bog, stijena spasenja mojega,
48. Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode,
49. Koji me izvodi iz neprijatelja mojih, i podiže me nad one koji ustaju na me, i od čovjeka žestoka izbavlja me.
50. Toga radi hvalim te, Gospodine, po narodima, i pojem imenu tvojemu,
51. Koji slavno izbavljaš cara svojega, i činiš milost pomazaniku svojemu Davidu i sjemenu njegovu do vijeka.

GLAVA 23.

Ovo su pošljednje riječi Davidove: Reče David sin Izajev, reče čovjek koji bi postavljen visoko, pomazanik Boga Jakovljeva, i ljubak u pjesmama Izraelovijem:
2. Duh Gospodinov govori preko mene, i besjeda njegova bi na mojem jeziku.
3. Reče Bog Izraelov, kaza mi stijena Izraelova: koji vlada ljudima neka je pravedan, vladajući u strahu Božijem:
4. I biće kao svjetlost jutrenja kad sunce izlazi jutrom bez oblaka, i kao trava koja raste iz zemlje od svjetlosti iza dažda.
5. Ako i nije taki dom moj pred Bogom, ipak je učinio zavjet vječan sa mnom, u svemu dobro uredjen i utvrdjen. I to je sve spasenje moje i sva želja moja, ako i ne da da raste.
6. A bezakonici će svi koliki biti kao trnje počupani, koje se ne hvata rukom,
7. Nego ko hoće da ga se dohvati, uzme gvoždje ili kopljaču; i sašiže se ognjem na mjestu.
8. Ovo su imena junaka Davidovijeh: Joseb-Basebet Tahmonac prvi izmedju trojice; njemu milina bi udariti s kopljem na osam stotina, i pobi ih u jedan put.
9. Za njim Eleazar sin Dodona sina Ahohova, izmedju tri junaka koji bija-

hu s Davidom, i osramotiše Filisteje skupljene na boj, kad Izraelci otidoše;

10. On se podiže, i bi Filisteje dokle mu se ruka ne umori i ukoči se pri maču; i Gospodin dade veliko spasenje onaj dan, te se narod vrati za njim samo da pokupi plijen.

11. A za njim Sema sin Agejev Araranin; kad se Filisteji skupiše u gomilu, i ondje bješe njiva puna leća, i narod pobježe od Filisteja,

12, Stade usred njive, i odbrani je, i pobi Filisteje, i Bog dade veliko spasenje.

13. I ta tri prva izmedju trideset sidjoše i dodjoše o žetvi k Davidu u pećinu Odolamsku, kad vojska Filistejska stajaše u okolu u dolini Rafajskoj.

14. A David bijaše onda u gradu, i bješe onda straža Filistejska u Betlemu.

15. A David zaželje, i reče: ko bi mi donio vode da pijem iz studenca Betlemskoga što je kod vrata!

16. Tada ona tri junaka prodriješe kroz òkō Filistejski, i zahvatiše vode iz studenca Betlemskoga što je kod vrata, i donesoše i dadoše Davidu; ali on je ne htje piti, nego je proli pred Gospodinom;

17. I reče: ne daj Bože da bih to učinio. Nije li to krv ovijeh ljudi, koji ne mareći za život svoj idoše? I ne htje piti. To učiniše ova tri junaka.

18. I Abizaj brat Joabov sin Sarujin bješe prvi izmedju trojice; on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih, i proslavi se medju trojicom.

19. Izmedju te trojice bješe najslavniji, i posta im poglavar; ali one trojice ne stiže.

20. I Banaja sin Jojadin, sin čovjeka junaka, velik djelima, iz Kabzela; on pogubi dva junaka Moapska, i sišav ubi lava u jami kad bješe snijeg.

21. On ubi i jednoga Egipćanina, znatna čovjeka; imaše Egipćanin koplje u ruci, a on izide na nj sa štapom, i istrže Egipćaninu koplje iz ruke, i ubi ga njegovijem kopljem.

22. To učini Banaja sin Jojadin, i bi slavan medju ova tri junaka.

23. Bješe najslavniji izmedju tridesetorice, ali one trojice ne stiže; i David ga postavi nad pratiocima svojim.

24. Azael brat Joabov bješe *medju tri-* desetoricom, *a to bjehu:* Elehanan sin Dodonov iz Betlema,

25. Sema Harodjanin, Elika Harodjanin,

26. Heles Falćanin, Hira sin Akcesov Tekujanin,

27. Abijezer Anatoćanin, Mobonaj Huzaćanin,

28. Selmon Ahošanin, Maharaj Netofaćanin,

29. Heled sin Banin Netofaćanin, Itaj sin Ribajev iz Gabata sinova Benjaminovijeh,

30. Banaja Faratonjanin, Hedaj iz doline Gasa,

31. Abi-Albon Arbaćanin, Azmavet Beromljanin,

32. Elijaba Salabonjanin, Jonatan od sinova Jasenovih,

33. Sema Ororanin, Ahijam sin Sararov Aroranin,

34. Elifelet, sin Azbaja Mahaćanina, Elijam sin Ahitofela Gelonjanina,

35. Hezraj Karmelac, Faraj Arbljanin,

36. Igal sin Natanov iz Sobe, Bonije od Gadija,

37. Selek Amonac, Naharaj Beroćanin, koji nošaše oružje Joabu sinu Sarujinu,

38. Ira Jetranin, Gareb Jetranin,

39. Urija Hetejin; svega trideset i sedam.

GLAVA 24.

A Gospodin se opet razgnjevi na Izraela, i nadraži Davida na njih govoreći: hajde izbroj Izraela i Judu.

2. I reče car Joabu, vojvodi svom: prodji po svijem plemenima Izraelovijem od Dana do Bersabeje, i izbrojte narod, da znam koliko ima naroda.

3. A Joab reče caru: neka doda Gospodin Bog tvoj k narodu koliko ga je sad još sto puta toliko, i da car gospodar moj vidi svojim očima; ali za što car gospodar moj hoće to?

4. Ali riječ careva bi jača od Joaba i vojvoda; i otide Joab i vojvode od cara da prebroje narod Izraelov.

5. I prešavši preko Jordana stadoše u òkō u Aroeru, s desne strane grada, koji je na sredini potoka Gadova, i kod Jazera.

6. Po tom dodjoše u Galad, i u donju zemlju Hodsiju, a odatle otidoše u Dan-Jan i u okolinu Sidonsku.

7. Po tom dodjoše do grada Tira i u sve gradove Hevejske i Hananejske; i

otidoše na južnu stranu Judinu u Bersabeju.

8. I obišavši svu zemlju vratiše se u Jeruzalem poslije devet mjeseci i dvadeset dana.

9. I Joab dade caru broj prepisanoga naroda; i bješe od Izraela osam stotina tisuća ljudi za vojsku koji mahahu mačem, a ljudi od Jude pet stotina tisuća.

10. Tada Davida taknu u srce, po što prebroji narod, i reče David Gospodinu: sagriješih veoma što to uradih. Ali, Gospodine, uzmi bezakonje sluge svojega, jer veoma ludo radih.

11. A kad David usta u jutru, dodje riječ Gospodinova Gadu proroku, koji bijaše Davidu vidjelac, i reče:

12. Idi i kaži Davidu: ovako veli Gospodin: troje ti dajem, izberi jedno da ti učinim.

13. I dodje Gad k Davidu, i kaza mu govoreći: hoćeš li da bude sedam gladnijeh godina u zemlji tvojoj, ili da bježiš tri mjeseca od neprijatelja svojih i oni da te gone, ili da bude tri dana pomor u tvojoj zemlji? Sad promisli i gledaj šta ću odgovoriti onome koji me je poslao.

14. A David reče Gadu: u tjeskobi sam ljutoj; ali neka zapadnemo Gospodinu u ruke, jer je milost njegova velika; a ljudima da ne zapadnem u ruke.

15. I tako pusti Gospodin pomor na Izraela od jutra do odredjenoga vremena, i pomrije naroda od Dana do Bersabeje sedamdeset tisuća ljudi.

16. A kad angjeo pruži ruku svoju na Jeruzalem da ga ubija, sažali se Gospodinu sa zla, i reče angjelu koji ubijaše narod: dosta, spusti ruku. A angjeo Gospodinov bijaše kod gumna Areune Jebuzejina.

17. A David kad vidje angjela gdje bije narod, progovori i reče Gospodinu: evo, ja sam zgriješio, ja sam zlo učinio, a te ovce šta su učinile? neka se ruka tvoja obrati na mene i na dom oca mojega.

18. Po tom opet dodje Gad k Davidu isti dan, i reče mu: idi, načini Gospodinu oltar na gumnu Areune Jebuzejina.

19. I otide David po riječi Gadovoj, kako Gospodin zapovjedi.

20. Tada Areuna obazrevši se ugleda cara i sluge njegove gdje idu k njemu: i otide Areuna i pokloni se caru licem do zemlje,

21. I reče: što je došao car gospodar moj sluzi svojemu? A David reče: da kupim od tebe to gumno, da načinim na njemu oltar Gospodinu, da bi prestao pomor u narodu.

22. A Areuna reče Davidu: neka uzme car gospodar moj i prinese na žrtvu što mu je volja; evo volova za žrtvu paljenicu, i kola i jarmova volujskih za drva.

23. Sve to davaše caru Areuna kao car, i reče Areuna caru: Gospodin Bog tvoj neka te milostivo primi.

24. A car reče Areuni: ne, nego ću kupiti od tebe po cijenu, niti ću prinijeti Gospodinu Bogu svojemu žrtve paljenice poklonjene. I tako kupi David gumno i volove za pedeset sikala srebra.

25. I ondje načini David oltar Gospodinu, i prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne. I Gospodin se umilostivi zemlji, i presta pomor u Izraelu.

PRVA KNJIGA O CAREVIMA

KOJA SE ZOVE I TREĆA KNJIGA O CAREVIMA.

GLAVA 1.

A car David ostarje i bi vremenit, i koliko ga pokrivahu haljinama ne mogaše se zagrijati.

2. Tada mu rekoše sluge njegove: neka potraže caru gospodaru našemu mladu djevojku, pa ona neka stoji pred carem i dvori ga, i na krilu neka mu spava, *da se* zagrijeva car gospodar naš.

3. I potražiše lijepu djevojku po svijem krajevima Izraelskim, i nadjoše Abizagu Sunamku, te je dovedoše caru.

4. A ta djevojka bijaše vrlo lijepa, i dvoraše cara i služaše mu; ali je car ne pozna.

5. A Adonija sin Hagitin podiže se govoreći: ja ću biti car. I nabavi sebi kôlâ i konjîkâ, i pedeset ljudi koji trčahu pred njim.

6. I otac ga nigda ne nakara, niti mu reče: za što radiš tako? A on bješe vrlo lijep, i mati ga rodi iza Apsaloma.

7. I dogovaraše se s Joabom sinom Sarujinim i s Abijatarom svećenikom, koji pomagahu Adoniji.

8. Ali Sadok svećenik i Banaja sin Jojadin i Natan prorok i Semej i Rej i junaci Davidovi ne pristaše za Adonijom.

9. Tada nakla Adonija ovaca i volova i ugojene stoke kod kamena Zohelcta, koji je kod izvora Rogela, i pozva svu braću svoju, sinove careve, i sve ljude od Jude, sluge careve;

10. Ali ne pozva Natana proroka, ni Banaje, ni ostalijeh junaka, ni Salamuna brata svojega.

11. Tada reče Natan Betsabeji materi Salamunovoj govoreći: jesi li čula da se zacario Adonija sin Hagitin? a gospodar naš David ne zna.

12. Nego sada hajde, ja ću te svjetovati kako ćeš izbaviti dušu svoju i dušu sina svojega Salamuna.

13. Hajde, otidi k caru Davidu i reci mu: nijesi li se ti, gospodaru moj care, zakleo sluškinji svojoj govoreći: Salamun sin tvoj biće car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem? Za što se dakle zacari Adonija?

14. I gle, dok ti još budeš ondje govoreći s carem, ja ću doći za tobom, i dopuniću tvoje riječi.

15. I tako udje Betsabeja k caru u klijet. A car bijaše vrlo star; i Abizaga Sunamka dvoraše ga.

16. I savivši se Betsabeja pokloni se caru; a car joj reče: šta ćeš?

17. A ona mu reče: gospodaru moj, ti si se zakleo Gospodinom Bogom svojim sluškinji svojoj: Salamun sin tvoj biće car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem.

18. A sada evo Adonija se zacari, a ti, gospodaru moj care, i ne znaš.

19. Naklao je volova i ugojene stoke i ovaca mnogo, i pozvao sve sinove careve, i Abijatara svećenika i Joaba vojvodu; a Salamuna sluge tvojega nije pozvao.

20. Sada, care gospodaru moj, oči su svega Izraela uprte u tebe, da im kažeš ko će sjesti na prijesto tvoj, gospodaru moj care, poslije tebe.

21. Inače kad gospodar moj car počine kod otaca svojih, bićemo ja i sin moj Salamun krivi.

22. I gle, dok ona još govoraše caru, dodje prorok Natan.

23. I javiše caru govoreći: evo Natana proroka. I on stupivši pred cara pokloni se caru licem do zemlje.

24. I reče Natan: care, gospodaru moj, jesi li ti kazao: Adonija će biti car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem?

25. Jer otide danas i nakla volova i ugojene stoke i ovaca mnogo, i pozva sve sinove careve i vojvode i Abijatara svećenika; i eno jedu i piju s njim, i govore: da živi car Adonija.

26. Mene pak, sluge tvojega, ne pozva, ni Sadoka svećenika, ni Banaje sina Jojadina, ni Salamuna sluge tvojega.

27. Je li to car gospodar moj naredio? ne kazav sluzi svojemu ko će sjesti na prijesto gospodara mojega cara poslije njega.

28. A car David odgovori i reče: zovite mi Betsabeju. I ona dodje pred cara, i stade pred carem.

29. Tada se zakle car govoreći: tako da je živ Gospodin, koji je izbavio dušu moju od svake nevolje,

30. Kako sam ti se zakleo Gospodinom Bogom Izraelovim rekavši: Salamun sin tvoj biće car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem mjesto mene, tako ću učiniti danas.

31. Tada Betsabeja savi se licem do zemlje i pokloni se caru, pa reče: da živi gospodar moj car David do vijeka!

32. Po tom reče car David: zovite mi Sadoka svećenika i Natana proroka i Banaju sina Jojadina. I oni dodjoše pred cara.

33. A car im reče: uzmite sa sobom sluge gospodara svojega i posadite Salamuna sina mojega na moju mazgu i odvedite ga do Gehona;

34. I neka ga ondje Sadok svećenik i Natan prorok pomažu za cara nad Izraelom, i zatrubite u trubu i recite: da živi car Salamun!

35. Po tom se vratite za njim, i on neka dodje i sjede na prijesto moj i caruje mjesto mene; jer sam njega odredio da bude vodj Izraelu i Judi.

36. A Banaja sin Jojadin odgovori

caru i reče: amen! neka tako reče Gospodin Bog gospodara mojega cara.

37. Kako je Gospodin bio s gospodarem mojim carem tako neka bude i sa Salamunom, i neka podigne prijesto njegov još više nego prijesto gospodara mojega cara Davida.

38. I tako otide Sadok svećenik i Natan prorok i Banaja sin Jojadin i Cereteji i Feleteji, i posadiše Salamuna na mazgu cara Davida i odvedoše ga do Gihona.

39. I Sadok svećenik uze rog s uljem iz šatora, i pomaza Salamuna. Po tom zatrubiše u trubu i sav narod reče: da živi car Salamun!

40. I sav narod podje za njim, i narod sviraše u svirale i veseljaše se veoma da se zemlja razlijegaše od vike njihove.

41. I začu Adonija i sve zvanice koje bijahu s njim, po što jedoše; začu i Joab glas trubni, pa reče: kaka je to vika i vreva u gradu?

42. I dokle on još govoraše, gle, dodje Jonatan sin Abijatara svećenika; i Adonija mu reče: hodi, jer si junak i nosiš dobre glase.

43. A Jonatan odgovori i reče Adoniji: ta, gospodar naš car David postavi Salamuna carem.

44. Jer car posla s njim Sadoka svećenika i Natana proroka i Banaju sina Jojadina, i Cereteje i Feleteje, i posadiše ga na carevu mazgu.

45. I pomazaše ga Sadok svećenik i Natan prorok kod Gihona za cara, i otidoše odande veseleći se tako da je grad uzavreo; to je vika koju čuste.

46. I Salamun je već sjeo na carski prijesto.

47. I došle su sluge careve, i blagosloviše gospodara našega cara Davida govoreći: da Bog proslavi ime Salamunovo još većma nego tvoje, i prijesto njegov da podigne još više nego tvoj. I pokloni se car na postelji svojoj.

48. Još ovako reče car: da je blagosloven Gospodin Bog Izraelov, koji dade danas ko će sjedjeti na prijestolu mojem, da vide moje oči.

49. Tada se prepadoše, i ustaše sve zvanice Adonijine, i otidoše svak svo*jim putem.*

50. A Adonija bojeći se Salamuna u*sta i otide, i uhvati* se za rogove oltaru.

51. I javiše Salamunu govoreći: eno, Adonija se uplašio od cara Salamuna, i eno ga, uhvatio se za rogove oltaru, i veli: neka mi se zakune car Salamun da ne će ubiti sluge svojega mačem.

52. A Salamun reče: ako bude pošten čovjek, ni dlaka s glave njegove ne će pasti na zemlju; ali ako se nadje zlo na njemu, poginuće.

53. I tako posla car Salamun, te ga dovedoše od oltara; i kad dodje, pokloni se caru Salamunu, a Salamun mu reče: idi kući svojoj.

GLAVA 2.

A kad dodje vrijeme Davidu da umre, zapovjedi Salamunu sinu svojemu govoreći:

2. Ja idem kuda ide sve na zemlji; a ti budi hrabar i budi čovjek.

3. I drži što ti je Gospodin Bog tvoj zapovjedio da držiš, hodeći putovima njegovijem i držeći uredbe njegove i zapovijesti njegove i zakone njegove i svjedočanstva njegova, kako je napisano u zakonu Mojsijevu, da bi napredovao u svemu što uzradiš i za čim se god okreneš,

4. Da bi Gospodin ispunio riječ svoju koju mi je rekao govoreći: ako uspaze sinovi tvoji na put svoj hodeći preda mnom vjerno, svijem srcem svojim i svom dušom svojom, tada ti ne će nestati čovjeka na prijestolu Izraelovu.

5. A ti znaš šta mi je učinio Joab sin Sarujin, šta je učinio dvjema vojvodama Izraelovijem, Abneru sinu Nerovu i Amazi sinu Jeterovu, koje ubi prolivši u miru krv kao u ratu, i okalja krvlju kao u ratu pojas svoj oko sebe, i obuću svoju na nogu.

6. Učini dakle po mudrosti svojoj, i nemoj dati da se sijeda glava njegova spusti s mirom u grob.

7. Sinovima pak Berzelaja od Galada učini milost, i neka budu medju onima koji jedu za tvojim stolom, jer su tako došli k meni kad sam bježao od Apsaloma brata tvojega.

8. I eto, kod tebe je Semej sin Gerin od Benjamina iz Bahurima, koji me je ljuto ružio kad idjah u Mahanajim; ali mi dodje na susret na Jordan, i zakleh mu se Gospodinom rekavši: ne ću te ubiti mačem.

9. Ali mu ti nemoj oprostiti, jer si mu-

dar čovjek i znaćeš šta ćeš mu učiniti, da opraviš sijedu glavu njegovu s krvlju u grob.

10. Tako počinu David kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih.

11. A carova David nad Izraelom četrdeset godina: u Hebronu carova sedam godina, a u Jeruzalemu carova trideset i tri godine.

12. I Salamun sjede na prijesto Davida oca svojega, i carstvo se njegovo utvrdi jako.

13. Tada dodje Adonija sin Hagitin k Betsabeji materi Salamunovoj; a ona reče: jesi li dobro došao? A on reče: dobro.

14. Po tom reče: imam nešto da ti kažem. A ona reče: govori.

15. Tada reče: ti znaš da je moje bilo carstvo, i da je u mene bio upr'o oči sav Izrael da ja budem car; ali se carstvo prenese i dopade bratu mojemu, jer mu ga Gospodin dade.

16. Za to te sada molim za jedno; nemoj me odbiti. A ona mu reče: govori.

17. A on reče: govori caru Salamunu, jer ti on ne će odbiti, neka mi da za ženu Abizagu Sunamku.

18. A Betsabeja reče: dobro, ja ću govoriti caru za te.

19. I dodje Betsabeja k caru Salamunu da mu govori za Adoniju; a car usta i srete je i pokloniv joj se sjede na svoj prijesto, i zapovjedi te namjestiše stolicu materi njegovoj, i ona sjede njemu s desne strane.

20. Tada ona reče: iskala bih od tebe jednu malu stvar, nemoj me odbiti. A car joj reče: išti, majko, ne ću te odbiti.

21. Ona reče: podaj Abizagu Sunamku Adoniji bratu svojemu za ženu.

22. A car Salamun odgovori materi svojoj i reče: za što išteš Abizagu Sunamku za Adoniju? išti i carstvo za nj, jer je on brat moj stariji i ima uza se Abijatara svećenika i Joaba sina Sarujina.

23. I zakle se car Salamun Gospodinom govoreći: tako da mi učini Bog i tako da doda, sebi na smrt kaza to Adonija danas.

24. I za to, tako da je živ Gospodin, koji me je utvrdio i posadio me na prijestolu Davida oca mojega, i koji mi je načinio kuću kao što je rekao, danas će poginuti *Adonija*.

25. I posla car Salamun Banaju sina Jojadina, koji uloži na nj, te pogibe.

26. A Abijataru svećeniku reče car: idi u Anatot na njivu svoju, jer si zaslužio smrt, ali te ne ću danas pogubiti, jer si nosio kovčeg Gospodinov pred Davidom ocem mojim i podnosio si sve nevolje koje je podnosio otac moj.

27. Tako Salamun svrže Abijatara da ne bude svećenik Gospodinov, da ispuni riječ Gospodinovu što reče u Silu za dom Helijev.

28. I ovaj glas dodje do Joaba; a Joab bješe pristao za Adonijom, premda za Apsalomom ne bješe pristao; i uteče Joab u šator Gospodinov i uhvati se za rogove oltaru.

29. I javiše caru Salamunu: Joab uteče u šator Gospodinov, i eno ga kod oltara. A Salamun posla Banaju sina Jojadina govoreći: idi, uloži na nj.

30. I ušav Banaja u šator Gospodinov reče mu: car je kazao: izidi. A on reče: ne ću; nego ovdje hoću da umrem. A Banaja javi caru govoreći: tako reče Joab i tako mi odgovori.

31. A car mu reče: učini kako je rekao, uloži na nj, i pogrebi ga, i skini s mene i s doma oca mojega krv pravu koju je prolio Joab.

32. I neka Gospodin obrati krv njegovu na njegovu glavu, što uloži na dva čovjeka pravednija i bolja od sebe, i ubi ih mačem bez znanja oca mojega Davida: Abnera sina Nerova vojvodu Izraelova i Amazu sina Jeterova vojvodu Judina;

33. Neka se dakle krv njihova vrati na glavu Joabovu i na glavu sjemena njegova do vijeka; a Davidu i sjemenu njegovu i domu njegovu i prijestolu njegovu neka bude mir do vijeka od Gospodina.

34. I otide Banaja sin Jojadin, i uloži na nj i pogubi ga, i bi pogreben kod kuće svoje u pustinji.

35. Tada postavi car Banaju sina Jojadina na njegovo mjesto nad vojskom, a Sadoka svećenika postavi car na mjesto Abijatarovo.

36. Po tom posla car i dozva Semeja, i reče mu: sagradi sebi kuću u Jeruzalemu, pa tu sjedi, i ne izlazi odatle nikuda.

37. Jer u koji dan izideš i prijedješ

preko potoka Cedrona, znaj za cijelo da ćeš poginuti, i krv će tvoja pasti na tvoju glavu.

38. A Semej reče caru: dobra je ta riječ; kako je rekao gospodar moj car, tako će učiniti sluga tvoj. I sjedje Semej u Jeruzalemu dugo vremena.

39. Ali se dogodi poslije tri godine, te utekoše dvije sluge Semejeve k Ahisu sinu Mašinu caru Getskom. I bi javljeno Semeju: eno ti slugu u Getu.

40. Tada usta Semej, i osamari svoga magarca, i otide u Get k Ahisu da traži sluge svoje. I vrati se Semej i dovede natrag sluge svoje iz Geta.

41. I javiše Salamunu da je Semej bio otišao iz Jeruzalema u Get, i da se vratio.

42. Tada car poslav dozva Semeja, i reče mu: nijesam li te zakleo Gospodinom i nijesam li ti tvrdo rekao: u koji dan izideš kuda mu drago, znaj za cijelo da ćeš poginuti? I ti mi reče: dobra je ta riječ koju čuh.

43. Za što dakle nijesi držao zakletve Gospodinove i zapovijesti koju sam ti zapovjedio?

44. Po tom reče car Semeju: ti znaš sve zlo za koje zna srce tvoje, što si učinio Davidu ocu mojemu; Gospodin vraća tvoje zlo na tvoju glavu.

45. A car će Salamun biti blagosloven i prijesto Davidov utvrdjen pred Gospodinom do vijeka.

46. I zapovjedi car Banaji sinu Jojadinu, te izide i uloži na nj, te pogibe. I carstvo se utvrdi u ruci Salamunovoj.

GLAVA 4.

A Salamun se oprijatelji s Faraonom carem Egipatskim, i oženi se kćerju Faraonovom, i dovede je u grad Davidov dokle ne dovrši svoj dom i dom Gospodinov i zid oko Jeruzalema.

2. Ali narod prinošaše žrtve na visinama; jer još ne bješe sazidan dom imenu Gospodinovu do tada.

3. A Salamun ljubljaše Gospodina hodeći po uredbama oca svojega Davida, samo što na visinama prinošaše žrtve i kadjaše.

4. Za to otide car u Gabaon da ondje *prinese žrtvu*; jer to bijaše velika visina; *i Salamun prinese* tisuću žrtava paljenica *na onom oltaru.*

5. I javi se Gospodin Salamunu u Gabaonu noću u snu, i reče Bog: išti što hoćeš da ti dam.

6. A Salamun reče: ti si učinio veliku milost sluzi svojemu Davidu ocu mojemu, kao što je hodio pred tobom vjerno i pravedno i s pravijem srcem prema tebi; i sačuvao si mu ovu veliku milost, te mu dao sina da sjedi na prijestolu njegovu, kao što se vidi danas.

7. I tako, Gospodine Bože moj, ti si postavio slugu svojega carem na mjesto Davida oca mojega, a ja sam mlad, niti znam polaziti ni dolaziti.

8. I tvoj je sluga medju narodom tvojim, koji si izabrao, narodom velikim, koji se ne može izbrojiti ni proračunati od množine.

9. Daj dakle sluzi svojemu srce razumno da može suditi narodu tvojemu i raspoznavati dobro i zlo. Jer ko može suditi narodu tvojemu tako velikom?

10. I bi milo Gospodinu što Salamun to zaiska.

11. I reče mu Bog: kad to išteš, a ne išteš duga života niti išteš blaga, niti išteš duša neprijatelja svojih, nego išteš razuma da umiješ suditi,

12. Evo učinih po tvojim riječima; evo ti dajem srce mudro i razumno da takoga kakav si ti ni prije tebe nije bilo niti će poslije tebe nastati taki kakav si ti.

13. A svrh toga dajem ti i to što nijesi iskao, i blago i slavu, da takoga kakav ćeš ti biti ne će biti medju carevima svega vijeka tvojega.

14. I ako uzideš mojim putovima držeći uredbe moje i zapovijesti moje, kao što je išao David otac tvoj, produljiću dane tvoje.

15. Tada se probudi Salamun, a gle, ono bješe san. I dodje u Jeruzalem, i stavši pred kovčeg zavjeta Gospodinova prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne, i počasti sve sluge svoje.

16. Tada dodjoše dvije žene kurve k caru, i stadoše pred njim.

17. I reče jedna žena: ah, gospodaru; ja i ova žena sjedimo u jednoj kući, i porodih se kod nje u istoj kući.

18. A treći dan poslije moga porodjaja porodi se i ova žena, i bijasmo zajedno i ne bijaše niko drugi s nama u kući, samo nas dvije bijasmo u kući.

mrije sin ove žene noćas, jer
e na nj.
ustavši u po noći uze sina mo-
kraj mene, kad sluškinja tvoja
e, i stavi ga sebi u naručje, a
sina mrtvoga stavi meni u na-

kad ustah u jutru da podojim
ojega, a to, mrtav; ali kad raz-
u jutru, a to, ne bješe moj sin,
ja rodih.
da reče druga žena: nije tako;
moj sin ovaj živi, a tvoj je sin
rtvi. Ali ona reče: nije tako, ne-
voj sin onaj mrtvi, a moj je sin
vi. Tako govorahu pred carem.
car reče: ova kaže: ovaj je živi
, a tvój je sin onaj mrtvi; a ona
ije tako, nego je tvoj sin onaj
moj je sin ovaj živi.
reče car: dajte mi mač. I done-
ač pred cara.
da reče car: rasijecite živo di-
dvoje, i podajte polovinu jednoj
inu drugoj.
da žena koje sin bješe živi reče
r joj se uskoleba utroba za si-
h, gospodaru, podajte njojzi di-
o, a nemojte ga ubijati. A ona
eka ne bude ni meni ni tebi, ra-
ga.
da odgovori car i reče: podajte
vo dijete, nemojte ga ubiti, ona
nati.
av Izrael ču sud koji izreče car,
aše se cara; jer vidješe da je u
mudrost Božija da sudi.

GLAVA 4.

r Salamun carovaše nad svijem
raelom.
vo bijahu knezovi njegovi: Aza-
Sadokov, namjesnik;
oref i Ahija, sinovi Sizini, pisa-
fat, sin Ahiludov, pametar;
aja, sin Jojadin, vojvoda; a Sa-
bijatar svećenici;
zarija, sin Natanov, bješe nad
ima; a Zabud, sin Natanov, prvi
, prijatelj carev;
hizar upravitelj dvorski; a A-
n sin Abdin nad carskim posle-

aše Salamun dvanaest pristava
nu Izraelu, *koji hranjahu cara i*
sav dom njegov; po mjesec dana u godini svaki bijaše dužan hraniti.
8. A ovo su im imena: sin Hurov u gori Efraimovoj;
9. Sin Dekarov u Makcesu i u Salebimu i u Betsamesu i u Elonu Betananskom;
10. Sin Hezedov u Arubotu; pod njim bijaše Soho i sva zemlja Eferova;
11. Sin Abinadabov nad svijem krajem Dorskim; žena mu bješe Tafeta kći Salamunova;
12. Bana sin Ahiludov nad Tanakom i Magedom i svijem Betsanom, koji je do Sartane pod Jezrahelom, od Betsana do Abelmehule, do preko Jekmana;
13. Sin Gaberov u Ramotu Galadskom; imaše sela Jaira sina Manasijina u Galadu i kraj Argopski u Bazanu, šezdeset velikih gradova sa zidovima i prijevornicama mjedenijem;
14. Ahinadab sin Adov u Mahanajimu;
15. Ahimas u Neftaliju; i on bješe oženjen kćerju Salamunovom Bazematom;
16. Bana sin Huzijev u Aseru i u Balotu;
17. Jozafat sin Farujin u Isaharu;
18. Semej sin Elin u Benjaminu;
19. Gaber sin Urijev u zemlji Galadskoj, u zemlji Sehona cara Amorejskoga i Oga cara Bazanskoga; jedan bješe pristav u toj zemlji.
20. Jude i Izraela bijaše mnogo kao pijeska pokraj mora; i jedjahu i pijahu i veseljahu se.
21. A Salamun vladaše svijem carstvima od rijeke do zemlje Filistejske i do medje Egipatske, i donošahu dare i služahu Salamunu svega vijeka njegova.
22. A hrana Salamunova bijaše na dan trideset kora bijeloga brašna, i šezdeset kora drugoga brašna;
23. Deset volova ugojenijeh i dvadeset s paše, i sto ovaca, osim jelena i srna i divokoza i ugojenijeh ptica.
24. Jer on vladaše svuda s ovu stranu rijeke od Tasfe do Gaze, nad svijem carevima s ovu stranu rijeke, i bješe miran sa svijeh strana u naokolo.
25. I življahu Juda i Izrael bez straha, svaki pod svojom lozom i pod svojom smokvom, od Dana do Bersabeje, svega vijeka Salamunova.

26. I imaše Salamun četrdeset tisuća konja za jaslima za kola svoja, i dvadeset tisuća konjika.

27. I pristavi hranjahu cara Salamuna i sve koji dolažahu za sto cara Salamuna, svaki svoga mjeseca, i ne dadijahu da se čega premakne.

28. A ječam i slamu za konje i za mazge donošahu na mjesto gdje bijahu, svaki kako mu bijaše odredjeno.

29. I Bog dade mudrost Salamunu i razum vrlo velik i srce prostrano kao pijesak na brijegu morskom.

30. Jer mudrost Salamunova bijaše veća od mudrosti svijeh istočnijeh naroda i od sve mudrosti Egipatske.

31. Mudriji bijaše od svakoga čovjeka, i od Etana Ezrahita i od Hemana i od Halkola i od Dorde, sinova Maholovijeh; i razglasi se ime njegovo po svijem narodima u naokolo.

32. I izgovori tri tisuće priča, i bijaše pjesama njegovijeh tisuća i pet.

33. Govorio je i o drveću, od cedra na Libanu do isopa koji niče iz zida; govorio je i o stoci i o pticama i o bubinama i o ribama.

34. I dolažahu iz svijeh naroda da čuju mudrost Salamunovu, od svijeh careva na zemlji, koji čuše za mudrost njegovu.

GLAVA 5.

I Hiram car Tirski posla sluge svoje k Salamunu čuvši da su ga pomazali za cara na mjesto oca njegova, jer Hiram ljubljaše Davida svagda.

2. A Salamun posla ka Hiramu i poruči mu:

3. Ti znaš da David otac moj nije mogao sagraditi doma imenu Gospodina Boga svojega od ratova kojima ga opkoliše, dokle ih Gospodin ne položi pod noge njegove.

4. A sada Gospodin Bog moj dao mi je mir od svuda, nemam ni jednoga neprijatelja ni zle smetnje.

5. Za to, evo, velim da sagradim dom imenu Gospodina Boga svojega, kao što je rekao Gospodin Davidu ocu mojemu govoreći: sin tvoj, kojega ću posaditi mjesto tebe na prijesto tvoj, on će sagraditi dom imenu mojemu.

6. Za to zapovjedi sada neka mi nasijeku drva cedrovijeh na Libanu, a sluge će moje biti sa slugama tvojim, a platu slugama tvojim daću ti kako god rečeš; jer ti znaš da u nas nema ljudi koji umiju sjeći drva kao Sidonci.

7. A kad Hiram ču riječi Salamunove, obradova se veoma i reče: da je blagosloven Gospodin danas, koji dade Davidu mudra sina nad onijem narodom velikim.

8. I posla Hiram Salamunu, i poruči: čuo sam čega radi si slao k meni; ja ću učiniti svu volju tvoju za drva cedrova i za drva jelova.

9. Moje će sluge snijeti s Libana na more, i ja ću ih povezati u splavove i spustiti morem do mjesta koje mi kažeš, i ondje ću razvezati, pa ih nosi; a ti ćeš učiniti moju volju i dati hranu čeljadi mojoj.

10. I tako davaše Hiram Salamunu drva cedrova i drva jelova, koliko mu bješe volja.

11. I Salamun davaše Hiramu dvadeset tisuća kora pšenice za hranu čeljadi njegovoj, i dvadeset kora ulja cijedjenoga; toliko davaše Salamun Hiramu svake godine.

12. I Gospodin dade mudrost Salamunu kako mu bješe obrekao, i bješe mir izmedju Hirama i Salamuna, i uhvatiše vjeru medju sobom.

13. I odredi Salamun ljude iz svega Izraela, i bi odredjenijeh trideset tisuća ljudi.

14. I slaše ih na Liban po deset tisuća svakoga mjeseca na izmjence; jedan mjesec bijahu na Libanu a dva mjeseca kod kuća svojih. A Adoniram bijaše nad ovijem poslenicima.

15. I imaše Salamun sedamdeset tisuća nosilaca i osamdeset tisuća tesača u planini,

16. Osim nastojnika Salamunovijeh, koji bijahu nad tijem poslom, tri tisuće i tri sta, koji upravljahu narodom koji poslovaše taj posao.

17. I zapovjedi car da snose veliko kamenje, skupocjeno kamenje za temelj domu, tesano kamenje.

18. I tesahu poslenici Salamunovi i poslenici Hiramovi i Gibliji, i pripravljahu drvo i kamenje da se zida dom.

GLAVA 6.

Četiri stotine i osamdesete godine po izlasku sinova Izraelovijeh iz zemlje Egipatske, četvrte godine carovanja Salamunova nad Izraelom, mjeseca

Zija, a to je drugi mjesec, poče zidati dom Gospodinu.

2. A dom što ga zida car Salamun Gospodinu bijaše u dužinu od šezdeset lakata, a u širinu od dvadeset lakata, a u visinu od trideset lakata.

3. I bijaše trijem pred crkvom dvadeset lakata dug, prema širini doma, a deset lakata širok pred domom.

4. I načini prozore na domu iznutra široke a spolja uske.

5. I uza zid domu načini hodnike svuda u naokolo uza zid domu oko crkve i svetinje nad svetinjama, i načini klijeti svuda u naokolo.

6. Najdonji hodnik bješe pet lakata širok, a srednji šest lakata širok, a treći sedam lakata širok; jer načini zasjeke na domu spolja u naokolo, da se grede ne ulažu u zid od doma.

7. A kad zidahu dom, zidahu od kamena, koji dovožahu sa svijem prigotovljen, te se ni čekić ni sjekira niti kako orudje gvozdeno ne ču u domu kad se zidaše.

8. Vrata od srednjega hodnika bijahu na desnoj strani doma, i izlažaše se na zavojicu na srednji hodnik, i iz srednjega na treći.

9. Tako sazida dom, i dovrši ga, i pokri dom gredama i daskama cedrovijem.

10. I načini hodnike oko cijeloga doma od pet lakata u visinu svaki, i sastavljahu ih s domom grede cedrove.

11. Tada dodje riječ Gospodinova Salamunu govoreći:

12. To je dom što gradiš; ako uzideš po mojim uredbama, i ustvoriš moje zakone i uzdržiš sve moje zapovijesti hodeći po njima, potvrdiću ti riječ svoju, koju sam rekao Davidu ocu tvojemu.

13. I stanovaću medju sinovima Izraelovijem, i ne ću ostaviti naroda svojega Izraela.

14. I tako sazida Salamun dom, i dovrši ga.

15. I obloži zidove domu iznutra daskama cedrovijem, od poda doma do vrh zidova obloži drvetom iznutra; i pod domu obloži daskama jelovijem.

16. I načini pregradu od dvadeset lakata od jedne strane doma do druge od daska cedrovijeh, *od poda do vrh zidova*; i to načini unutra za šator, za svetinju nad svetinjama.

17. A dom, crkva naprijed, bijaše od četrdeset lakata.

18. A po daskama cedrovijem unutra u domu bjehu izrezane jabuke i cvjetovi razvijeni, sve od cedra tako da se ne vidjaše nigdje kamen.

19. I svetinju nad svetinjama uredi unutra u domu, da se ondje namjesti kovčeg zavjeta Gospodinova.

20. A svetinja nad svetinjama unutra bješe dvadeset lakata duga, i dvadeset lakata široka, i dvadeset lakata visoka, i obloži je čistijem zlatom; tako obloži i oltar od cedra.

21. I tako obloži Salamun dom iznutra čistijem zlatom, i zateže zlatne lance pred svetinjom nad svetinjama, koju takodje obloži zlatom.

22. I sav dom obloži zlatom; tako i sav oltar pred svetinjom nad svetinjama obloži zlatom.

23. A u svetinji nad svetinjama načini dva herubima od drveta maslinova; deset lakata bješe visok svaki.

24. A od pet lakata bješe jedno krilo u herubima, i od pet lakata drugo krilo u herubima; deset lakata bješe od kraja jednoga krila do kraja drugoga krila.

25. Tako i drugi herubim bijaše od deset lakata; jedne mjere i jedne naprave bjehu oba herubima.

26. Deset lakata bješe visok jedan herubim, tako i drugi.

27. I namjesti herubime usred unutrašnjega doma, i raširiše herubimi krila svoja tako da krilo jednoga ticaše u jedan zid a krilo drugoga herubima ticaše u drugi zid, a usred doma ticahu krila jedno u drugo.

28. I obloži herubime zlatom.

29. A sve zidove domu u naokolo iskiti rezanijem herubimima i palmama i razvijenijem cvjetovima iznutra i spolja.

30. I pod domu obloži zlatom iznutra i spolja.

31. I na ulasku u svetinju nad svetinjama načini dvokrilna vrata od drveta maslinova, kojima pragovi s dovratnicima bjehu na pet uglova.

32. I na tijem dvokrilnijem vratima od drveta maslinova izreza herubime i palme i razvijene cvjetove, i obloži ih zlatom, i herubime i palme obloži zlatom.

33. Tako i na ulasku u crkvu načini pragove od drveta maslinova na četiri ugla;

34. I vrata dvokrilna od drveta jelova; na dvije se strane otvoraše jedno krilo, i na dvije strane otvoraše se drugo krilo

35. I izreza na njima herubime i palme i razvijene cvjetove, i obloži zlatom sve što bješe izrezano.

36. Po tom načini trijem unutrašnji od tri reda tesanoga kamena i jednoga reda drveta cedrova strugana.

37. Četvrte godine mjeseca Zija bi postavljen temelj domu Gospodinovu;

38. A jedanaeste godine mjeseca Bula, koji je osmi mjesec, svrši se dom sa svijem stvarima svojim i sa svijem što mu pripada. Tako ga sazida za sedam godina.

GLAVA 7.

Po tom zida Salamun sebi dom trinaest godina, i svrši ga.

2. Sazida i dom iz šume Libanske, sto lakata dug i pedeset lakata širok i trideset lakata visok, na četiri reda stupova cedrovijeh, s gredama cedrovijem svrh stupova.

3. I bješe pokriven drvetom cedrovijem gore na gredama, koje bijahu na četrdeset i pet stupova, po petnaest u jednom redu.

4. I prozora bijahu tri reda, prozor nad prozorom u tri reda.

5. I sva vrata i pragovi bjehu na četiri ugla, i prozori, i jedan prozor bješe prema drugom u tri reda.

6. I načini trijem od stupova, pedeset lakata dug i trideset lakata širok; i taj trijem bješe sprijed, i stupovi i grede bijahu sprijed.

7. I načini trijem u kojem bješe prijesto, gdje sudjaše, trijem sudski, koji bijaše obložen cedrom od poda do vrha.

8. I u njegovoj kući gdje življaše bijaše drugi trijem iza onoga trijema, posao bijaše isti. Načini dom i kćeri Faraonovoj, kojom se oženi Salamun, kao taj trijem.

9. Sve ovo bješe od skupocjenoga kamena, tesanoga na mjeru i pilom sječenoga, iznutra i spolja, od poda do krova, i spolja do velikoga trijema.

10. I temelj bijaše od kamenja skupocjenoga, kamenja velikoga, od deset lakata i od osam lakata.

11. A ozgo bijaše kamenje skupocjeno na mjeru tesano i daske cedrove.

12. I veliki trijem u naokolo imaše tri reda kamenja tesanoga i jedan red cedrovijeh brvana, kao trijem unutrašnji doma Gospodinova i kao trijem istoga doma.

13. I posla car Salamun i pozva Hirama iz Tira.

14. A on bijaše sin jedne udovice od plemena Neftalijeva a otac mu bješe iz Tira, umjetnik mjedarski, vrlo vješt i razuman, te umijaše svašta graditi od mjedi; on došav k caru Salamunu izradi mu sav posao.

15. Sali dva stupa od mjedi, jedan stup bješe od osamnaest lakata u visinu a u naokolo od dvanaest lakata; taki bješe i drugi stup.

16. I načini dva oglavlja da se metnu ozgo na stupove, salivena od mjedi; pet lakata bješe visoko jedno oglavlje i pet lakata bješe visoko drugo oglavlje.

17. I pletenice isprepletane i vrvce kao verige načini na oglavlja, koja bijahu navrh stupova, sedam na jedno oglavlje i sedam na drugo oglavlje.

18. Tako načini na stupove i dva reda šipaka na jednu pletenicu u naokolo da pokrivaju oglavlje koje bijaše na vrhu: tako načini i na drugom oglavlju.

19. I na ta dva oglavlja navrh stupova u trijemu bijahu načinjeni liljani od četiri lakta.

20. I na dva oglavlja na dva stupa bijahu ozgo i prema sredini pod pletenicama šipci, kojih bijaše dvje sta u dva reda u naokolo na jednom i na drugom oglavlju.

21. I postavi te stupove u trijemu crkvenom, i postavivši desni stup nazva ga Jahin, po tom postavivši stup lijevi nazva ga Boz.

22. I navrh stupova namjesti izradjeno cvijeće liljanovo. I tako se svršiše stupovi.

23. I sali more; deset lakata bješe mu od jednoga kraja do drugoga, okruglo u naokolo, a pet lakata bješe visoko, a u naokolo mu bješe trideset lakata.

24. I ispod kraja njegova bijahu ispupčene kao jabuke svuda u naokolo po deset na jedan lakat, kojima bješe

e u naokolo, dva reda ja-
liveno s njim.
na dvanaest volova; tri
jever, tri gledahu na za-
hu na jug, a tri gledahu
ore stajaše na njima ozgo,
a svijeh njih bijaše unu-

mu bijaše s podlanice, a
še kao kraj u čaše, kao
r, a primaše dvije tisuće

deset podnožja od mjedi,
četiri lakta bješe svako
i širinu od četiri lakta, a
i lakta.
va bješe u svakoga pod-
oplata bijaše u njih u na-
a bijaše izmedju uglova.
ati medju uglovima bija-
lovi i herubimi; a na uglo-
upac ozgo, a ispod lavova
e vijenac kovan.
vakim podnožjem bijahu
a od mjedi s pločama mje-
četiri ugla bijahu kao ra-
svakom umivaonicom bi-
a salivena prema svakom

mivaonici od vrha do dna
bijaše s lakta, i u vrhu bi-
kao i stupac, koji bijaše
kta, i po vrhu joj bijaše
ta joj bijaše na četiri ugla,

o četiri točka bijahu pod
, i osovine točkovima iz-
dnožju, i svaki točak bi-
drug lakta.
va u tijeh točkova bijaše
u točkova kolskih; oso-
glavčine, naplaci i paoci,
eno.
ramena bijahu na četiri
ga podnožja, iz podnožja
ova ramena.
i podnožja bijaše visine po
ješe svuda okrugla, i ozgo
bjehu strane njegove i o-
ažahu iz njega.
anama njegovijem i po o-
ovijem izreza herubime,
me, jedno do drugoga uz
kolo.
ačin načini deset podno-

žja; sva bijahu jednako salivena, jedne mjere i jedne naprave.

38. I načini deset umivaonica od mjedi; po četrdeset vata uzimaše jedna umivaonica, i svaka umivaonica bijaše od četiri lakta; po jedna umivaonica stajaše na svakom podnožju od deset podnožja.

39. I namjesti pet podnožja na desnoj strani doma, a pet na lijevoj strani doma, a more namjesti na desnu stranu doma prema istoku s juga.

40. Tako načini Hiram umivaonice i lopate i kotliće; i svrši Hiram sav posao koji radi caru Salamunu za dom Gospodinov:

41. Dva stupa i dva oglavlja okrugla navrh dva stupa, i dvije pletenice da pokrivaju ona dva oglavlja okrugla navrh stupova;

42. I četiri stotine šīpākā na dvije pletenice; dva reda šipaka na svakoj pletenici, da pokrivaju dva oglavlja okrugla navrh stupova;

43. I deset podnožja i deset umivaonica na njima;

44. I more jedno, i volova dvanaest pod morem;

45. I lonce i lopate i kotliće; a svi sudovi što načini Hiram caru Salamunu za dom Gospodinov bjehu od mjedi ugladjene.

46. To je car salivao u ravnici Jordanskoj u zemlji ilovači izmedju Sohota i Sartana.

47. I Salamun ne izmjeri tijeh sudova, jer ih bješe vrlo mnogo, ne tražiše težine mjedi.

48. Načini Salamun i sve drugo posudje za dom Gospodinov: zlatni oltar i zlatni sto, na kom stajahu hljebovi postavljeni,

49. I pet svijetnjaka s desne strane i pet s lijeve strane pred svetinjom od čistoga zlata, i cvjetove i žiške i usekače od zlata,

50. I čaše i viljuške i kotliće i kadionice i mašice od čistoga zlata; i čepovi na vratima unutrašnjega doma, svetinje nad svetinjama, i čepovi na vratima crkvenijem bijahu od zlata.

51. I tako se svrši sav posao, koji uradi car Salamun domu Gospodinovu; i unese Salamun što bješe posvetio David otac njegov, srebro i zlato i sudove, i ostavi u riznicu doma Gospodinova

GLAVA 8.

Tada sabra Salamun starješine Izraelove i sve glavare plemenske, knezove domova otačkih sinova Izraelovijeh, k sebi u Jeruzalem da se prenese kovčeg zavjeta Gospodinova iz grada Davidova, a to je Sion.

2. I skupiše se k caru Salamunu svi ljudi Izraelovi mjeseca Etanima na praznik, a taj je mjesec sedmi.

3. I kad dodjoše sve starješine Izraelove, podigoše svećenici kovčeg;

4. I prenesoše kovčeg Gospodinov i šator od sastanka i sve sude svete što bjehu u šatoru; prenesoše ih svećenici i Leviti.

5. A car Salamun i sav zbor Izraelov, koji se sabra k njemu, prinesoše s njim pred kovčegom ovaca i goveda toliko da se ne mogaše ni izbrojiti ni proračunati od mnoštva.

6. I unesoše svećenici kovčeg zavjeta Gospodinova na njegovo mjesto, u unutrašnji dom, u svetinju nad svetinjama, pod krila herubimima.

7. Jer herubimima bijahu raširena krila nad mjestom gdje će stajati kovčeg, i zaklanjahu herubimi kovčeg i poluge gove ozgo.

8. I povukoše mu poluge tako da se krajevi vidjahu u svetinji na prednjoj strani svetinje nad svetinjama, ali se na polje ne vidjahu; i ondje ostaše do današnjega dana.

9. U kovčegu ne bješe ništa osim dvije ploče kamene, koje metnu u nj Mojsije na Horebu, kad Gospodin učini zavjet sa sinovima Izraelovijem po što izidoše iz zemlje Egipatske.

10. A kad svećenici izidoše iz svetinje, oblak napuni dom Gospodinov,

11. Te ne mogahu svećenici stajati da služe od oblaka; jer se slave Gospodinove napuni dom Gospodinov.

12. Tada reče Salamun: Gospodin je rekao da će nastavati u mraku.

13. Sazidah dom tebi za stan, mjesto da u njemu nastavaš do vijeka.

14. I okrenuvši se licem svojim car blagoslovi sav zbor Izraelov, a sav zbor Izraelov stajaše.

15. I reče: blagosloven da je Gospodin Bog Izraelov, koji je govorio svojim ustima Davidu ocu mojemu i ispunio *rukom svojom*, govoreći:

16. Od onoga dana kad izvedoh iz gipta narod svoj Izraela ne izabrah jednoga grada medju svijem pleme ma Izraelovijem da se sazida dom g bi bilo ime moje; nego izabrah Davi da bude nad narodom mojim Izraelo

17. I naumi David otac moj da sa da dom imenu Gospodina Boga Iz elova.

18. Ali Gospodin reče Davidu ocu n jemu: što si naumio sazidati dom in nu mojemu, dobro si učinio što si to umio;

19. Ali ne ćeš ti sazidati toga don nego sin tvoj, koji će izaći iz bed tvojih, on će sazidati dom imenu n jemu.

20. I tako ispuni Gospodin riječ sv koju reče; jer ustah na mjesto oca s jega Davida, i sjedoh na prijesto Iz elov, kao što reče Gospodin, i sazid ovaj dom imenu Gospodina Boga Iz elova.

21. I odredih ovdje mjesto kovčeg kom je zavjet Gospodinov što je uči s ocima našim kad ih je izveo iz zem Egipatske.

22. Po tom stade Salamun pred olt Gospodinov pred svijem zborom Iz elovijem, i podiže ruke svoje k nebu

23. I reče: Gospodine Bože Izraelo nema Boga takoga kakav si ti gore nebu ni dolje na zemlji, koji čuvaš z vjet i milost slugama svojim, koji ho pred tobom svijem srcem svojim;

24. Koji si ispunio sluzi svojemu D vidu ocu mojemu što si mu rekao; s si ustima svojima rekao to si ruko svojom ispunio, kao što se vidi dan

25. Sada dakle, Gospodine Bože Iz elov, drži sluzi svojemu Davidu o mojemu što si mu rekao govoreći: ne će ti nestati čovjeka ispred mene k bi sjedio na prijestolu Izraelovu, sa ako sinovi tvoji uščuvaju put svoj h deći preda mnom, kao što si ti hod preda mnom.

26. Sada dakle, Bože Izraelov, neka se potvrdi riječ tvoja koju si rekao sl zi svojemu Davidu ocu mojemu.

27. Ali hoće li doista Bog stanovati zemlji? Eto, nebo i nebesa nad nebe ma ne mogu te obuhvatiti, a kamo ovaj dom što ga sazidah?

28. Ali pogledaj na molitvu sluge sv

ı molbu njegovu, Gospodine
j, čuj viku i molitvu, kojom ti
moli sluga tvoj;
budu oči tvoje otvorene nad
›vijem dan i noć, nad ovijem
za koje si rekao: tu će biti
:; da čuješ molitvu kojom će
sluga tvoj na ovom mjestu.
molbu sluge svojega i naroda
zraela, kojom će se moliti na
estu; čuj s mjesta gdje stanu-
a, čuj i smiluj se.
ko zgriješi bližnjemu svojemu
da zakletva da se zakune, i
dodje pred tvoj oltar u ovom

uj s neba, i učini i sudi slugam, osudjujući krivca i djela obraćajući na njegovu glavu, ;a pravdajući i plaćajući mu i njegovoj.
razbiju neprijatelji narod tvoj
ı to što ti zgriješe, pa se obra-
i dadu slavu imenu tvojemu,
ti se i zamole te u ovom domu,
:uj s neba, i oprosti grijeh na-
jemu Izraelu, i dovedi ih opet
koju si dao ocima njihovijem.
l se zatvori nebo, te ne bude
, to što zgriješe tebi, pa ti se
ıa ovom mjestu i dadu slavu
ojemu, i od grijeha se svojega
ad ih namučiš,
uj s neba, i oprosti grijeh slu-
›jim i narodu svojemu Izraelu
im put dobri kojim će hoditi,
ažd na zemlju svoju, koju si
du svojemu u našljedstvo.
l bude glad u zemlji, kad bude
uša, medljika, skakavci, gusje-
ad ga pritijesni neprijatelj nje-
mlji njegovoj vlastitoj, ili kako
kaka god bolest,
ku molbu i svaku molitvu, ko-
›d koga god čovjeka ili od sve-
ga naroda Izraela, ko pozna
:a svojega i podigne ruke svo-
n domu,
čuj s neba, iz stana svojega, i
: i učini i podaj svakome po
ntovima njegovijem, koje znaš
jegovu; jer ti sam znaš srca
ıova čovječijih;
te se boje dokle su god živi na
›ju si dao ocima našim.

41. I stranac, koji nije od tvojega naroda Izraela, nego dodje iz daljne zemlje imena tvojega radi,
42. (Jer će se čuti za ime tvoje veliko i za ruku tvoju krjepku i mišicu tvoju podignutu) kad dodje i pomoli se u ovom domu,
43. Ti čuj s neba, iz stana svojega, i učini sve za što poviče k tebi onaj stranac, da bi poznali ime tvoje svi narodi na zemlji i bojali se tebe kao narod tvoj Izrael, i da bi znali da je ime tvoje prizvano nad ovijem domom, koji sazidah.
44. Kad narod tvoj izide na vojsku na neprijatelja svojega putem kojim ga pošlješ, i pomole se Gospodinu obrativši se ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,
45. Čuj s neba molbu njihovu i podaj im pravicu.
46. Kad ti zgriješe, jer nema čovjeka koji ne griješi, i razgnjevivši se na njih daš ih neprijateljima njihovijem, te ih zarobe i odvedu u zemlju neprijateljsku daleko ili blizu,
47. Ako se dozovu u zemlji u koju budu odvedeni u ropstvo, i obrate se i stanu ti se moliti u zemlji onijeh koji ih zarobiše, i reku: sagriješismo i zlo učinismo, skrivismo,
48. I tako se obrate k tebi svijem srcem svojim i svom dušom svojom u zemlji neprijatelja svojih, koji ih zarobe, i pomole ti se okrenuvši se k zemlji svojoj, koju si dao ocima njihovijem, ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,
49. Tada čuj s neba, iz stana svojega, molbu njihovu i molitvu njihovu, i podaj im pravicu.
50. I oprosti narodu svojemu što ti budu zgriješili, i sve prijestupe kojima ti budu prestupili, i umilostivi im one koji ih zarobe da se smiluju na njih.
51. Jer su tvoj narod i tvoje našljedstvo, koje si izveo iz Egipta, isred peći gvozdene.
52. Neka budu oči tvoje otvorene na molbu sluge tvojega i na molbu naroda tvojega Izraela, i čuj ih kad te god prizovu.
53. Jer si ih ti odvojio sebi za našljedstvo od svijeh naroda na zemlji, kao što si rekao preko Mojsija sluge svojega, kad si izveo oce naše iz Egipta, Gospodine, Gospodine!

54. A kad Salamun moleći se Gospodinu svrši svu ovu molbu i molitvu, usta ispred oltara Gospodinova, gdje bješe klekao i ruke svoje podigao k nebu;

55. I stojeći blagoslovi sav zbor Izraelov, glasom velikim govoreći:

56. Blagosloven da je Gospodin koji je smirio narod svoj Izraela, kao što je govorio; nije izostala ni jedna riječ od svijeh dobrijeh riječi njegovijeh, koje je govorio preko Mojsija sluge svojega.

57. Da Gospodin Bog naš bude s nama kao što je bio s ocima našim, da nas ne ostavi i ne napusti.

58. Nego neka prigne srce naše k sebi, da bismo hodili svijem putovima njegovijem i držali zapovijesti njegove i uredbe njegove i zakone njegove, što je zapovjedio ocima našim.

59. I neka budu ove riječi moje, kojima se molih Gospodinu, blizu Gospodina Boga našega dan i noć, da bi davao pravicu sluzi svojemu i narodu svojemu Izraelu u svako doba;

60. Da bi poznali svi narodi na zemlji da je Gospodin sam Bog, i da nema drugoga.

61. I neka srce vaše bude cijelo prema Gospodinu Bogu našem, da hodite po uredbama njegovijem i držite zapovijesti njegove kao danas.

62. Tada car i sav Izrael s njim prinesoše žrtve pred Gospodinom.

63. I Salamun prinese na žrtvu zahvalnu, koju prinese Gospodinu, dvadeset i dvije tisuće volova i sto i dvadeset tisuća ovaca. Tako posvetiše dom Gospodinov car i svi sinovi Izraelovi.

64. U taj dan posveti car sredinu trijema koji je pred domom Gospodinovim; jer ondje prinese žrtve paljenice i dare i pretilinu od žrtava zahvalnijeh; jer mjedeni oltar koji bijaše pred Gospodinom bijaše malen i ne mogahu na nj stati žrtve paljenice i dari i pretilina od žrtava zahvalnijeh.

65. I u to vrijeme praznova Salamun praznik i sav Izrael s njim, sabor velik od ulaska u Emat do potoka Egipatskoga, pred Gospodinom Bogom našim, sedam dana i opet sedam dana, to je četrnaest dana.

66. A u osmi dan otpusti narod; i blagosloviše cara i otidoše k šatorima svojim radujući se i vesleći se u srcu za sve dobro što učini Gospodin Davidu sluzi svojemu i Izraelu narodu svojemu.

GLAVA 9.

A kad Salamun svrši dom Gospodinov i dom carski i sve što željaše Salamun i rad bijaše načiniti,

2. Javi se Gospodin Salamunu drugi put, kao što mu se bješe javio u Gabaonu;

3. I reče mu Gospodin: uslišio sam molbu tvoju i molitvu tvoju, kojom si mi se molio; osvetio sam taj dom koji si sazidao da tu namjestim ime svoje do vijeka; i oči će moje i srce moje biti ondje vazda.

4. A ti ako uzideš preda mnom kako je išao David otac tvoj s cijelijem i pravijem srcem tvoreći sve što sam ti zapovjedio i držeći uredbe moje i zakone moje,

5. Utvrdiću prijesto carstva tvojega nad Izraelom na vijek, kao što sam kazao Davidu ocu tvojemu govoreći: ne će ti nestati čovjeka na prijestolu Izraelovu.

6. Ali ako se vi i sinovi vaši odvratite od mene i ne uzdržite zapovijesti mojih i uredaba mojih koje sam vam dao, i otidete i stanete služiti drugim bogovima i klanjati im se,

7. Tada ću istrijebiti Izraela sa zemlje, koju sam vam dao, i ovaj dom, koji sam posvetio imenu svojemu, odbacićU od sebe, i Izrael će postati priča i podsmijeh medju svijem narodima.

8. A dom ovaj koliko je slavan, ko god prodje mimo nj, začudiće se i zapištaće, i reći će: za što učini Gospodin ovo od ove zemlje i od ovoga doma?

9. I odgovaraće se: jer odustaše Gospodina Boga svojega, koji izvede oce njihove iz zemlje Egipatske, i uzeše druge bogove i klanjaše im se i služiše im; za to pusti na njih Gospodin sve ovo zlo.

10. A kad prodje dvadeset godina, u koje sazida Salamun ova dva doma, dom Gospodinov i dom carski,

11. A Hiram car Tirski dade Salamunu drva cedrovijeh i drva jelovijeh i zlata koliko mu god volja bješe, tada car Salamun dade Hiramu dvadeset gradova u zemlji Galilejskoj.

12. I dodje Hiram iz Tira da vidi gra-

dove koje mu dade Salamun, ali ne biše mu po volji.

13. Pa reče: kakvi su to gradovi što si mi ih dao, brate? I nazva ih: zemlja Habul; *i osta im to ime* do danas.

14. A Hiram bješe poslao caru sto i dvadeset talanata zlata.

15. I tako car Salamun odredi ljude, te sazida dom Gospodinov i dom svoj i Melo, i zidove oko Jeruzalema, i Hezer i Magedo i Gazer.

16. Jer Faraon car Egipatski izide i uze Gazer, i spali ga ognjem, i pobi Hananeje koji življahu u gradu, i dade ga u prćiju kćeri svojoj, ženi Salamunovoj.

17. A Salamun sazida Gazer i Bethoron donji,

18. I Balat i Palmiru u pustinji u zemlji,

19. I sve gradove u kojima Salamun imaše žitnice, i gradove u kojima mu bijahu kola, i gradove u kojima mu bijahu konjici, i što god Salamunu bi volja zidati u Jeruzalemu i na Libanu i u svoj zemlji carstva svojega.

20. I sav narod koji bješe ostao od Amoreja, Heteja, Ferezeja, Heveja i Jebuzeja, koji ne bijahu od sinova Izraelovijeh,

21. Sinove njihove, koji bjehu ostali iza njih u zemlji, kojih ne mogoše sinovi Izraelovi istrijebiti, njih Salamun nagna da plaćaju danak i robuju do današnjega dana.

22. A od sinova Izraelovijeh ne učini ni jednoga robom, nego bijahu vojnici i sluge njegove i knezovi, vojvode njegove, i zapovjednici nad kolima njegovijem i nad konjicima njegovijem.

23. I bješe glavnijeh nastojnika nad poslom Salamunovijem pet stotina i pedeset, koji upravljahu narodom koji radjaše posao.

24. A kći Faraonova preseli se iz grada Davidova u dom svoj, koji joj sazida. Tada sazida i Melo.

25. I Salamun prinošaše tri puta na godinu žrtve paljenice i žrtve zahvalne na oltaru koji načini Gospodinu, i kadjaše na oltaru koji bješe pred Gospodinom, kad svrši dom.

26. I ladje načini car Salamun u Azion-Gaberu, koji je je kod Ajlata na brijegu crvenoga mora u zemlji Idumejskoj.

27. I posla Hiram na tijem *ladjama* sluge svoje, ladjare vješte moru, sa slugama Salamunovijem;

28. I dodjoše u Ofir, i uzeše odande zlata četiri stotine i dvadeset talanata, i donesoše caru Salamunu.

GLAVA 10.

A carica Šapska ču glas o Salamunu i o imenu Gospodinovu, i dodje da ga iskuša zagonetkama.

2. I dodje u Jeruzalem sa silnom pratnjom, s kamilama koje nošahu mirisa i zlata vrlo mnogo i dragoga kamenja; i došavši k Salamunu govori s njim o svemu što joj bješe u srcu.

3. I Salamun joj odgovori na sve riječi njezine; ne bješe od cara sakriveno ništa da joj ne bi odgovorio.

4. A kad carica Sapska vidje svu mudrost Salamunovu i dom koji bješe sazidao,

5. I jela na stolu njegovu i stanove sluga njegovijeh i dvorbu dvorana njegovijeh i odijelo njihovo, i peharnike njegove i žrtve njegove paljenice koje prinošaše u domu Gospodinovu, ona dodje izvan sebe;

6. Pa reče caru: istina je što sam čula u svojoj zemlji o stvarima tvojim i o mudrosti tvojoj.

7. Ali ne htjeh vjerovati što se govoraše dokle ne dodjem i vidim svojim očima; a gle, ni pola mi nije kazano; tvoja mudrost i dobrota nadvišuje glas koji sam slušala.

8. Blago ljudima tvojim, blago slugama tvojim, koji jednako stoje pred tobom i slušaju mudrost tvoju.

9. Da je blagosloven Gospodin Bog tvoj kojemu si omilio, te te posadi na prijesto Izraelov; jer Gospodin ljubi Izraela u vijek, i postavi te carem da sudiš i dijeliš pravicu.

10. Po tom dade caru sto i dvadeset talanata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja; nigda više ne dodje toliko takih mirisa koliko dade carica Sapska caru Salamunu.

11. I ladje Hiramove, koje donošahu zlato iz Ofira, donesoše iz Ofira vrlo mnogo drveta almugima i dragoga kamenja.

12. I načini car od toga drveta almugima zagradu u domu Gospodinovu i u domu carskom, i harfe i psaltire za pjevače; nigda se više nije dovezlo ta-

koga drveta almugima niti se vidjelo do današnjega dana.

13. A car Salamun dade carici Sapskoj što god zaželje i zaiska osim onoga što joj dade sam po mogućstvu cara Salamuna. Po tom ona otide i vrati se u zemlju svoju sa slugama svojim.

14. A zlata što dohodjaše Salamunu svake godine, bješe šest stotina i šezdeset i šest talanata,

15. Osim onoga što dohodjaše od trgovaca i onijeh koji prodavahu mirise i od svijeh careva Arapskih i upravitelja zemaljskih.

16. I car Salamun načini dvje sta štitova od kovanoga zlata, šest stotina sikala zlata dajući na jedan štit;

17. I tri stotine malijeh štitova od kovanoga zlata, po tri mine zlata dajući na svaki štitić; i ostavi ih car u domu od šume Libanske.

18. I načini car velik prijesto od slonove kosti, i obloži ga čistijem zlatom.

19. Šest basamaka bješe u prijestola, i vrh okrugao bješe ozad na prijestolu, i ručice bjehu s obje strane sjedišta, i dva lava stajahu pokraj tijeh ručica.

20. I dvanaest lavova stajahu na šest basamaka otud i odovud. Ne bi taki načinjen ni u kojem carstvu.

21. I svi sudovi iz kojih pijaše car Salamun bijahu zlatni, i svi sudovi u domu od šume Libanske bijahu od čistoga zlata; od srebra ne bješe ništa; srebro bješe ništa za vremena Salamunova.

22. Jer car imaše ladje Tarsiske na moru s ladjama Hiramovijem; jedan put u tri godine vraćahu se ladje Tarsiske donoseći zlato i srebro, slonove kosti, majmune i paune.

23. Tako car Salamun bijaše veći od svijeh careva zemaljskih bogatstvom i mudrošću.

24. I iz cijele zemlje tražahu da vide Salamuna, da čuju mudrost njegovu, koju mu dade Gospodin u srce.

25. I donošahu mu svi dare, sudove srebrne i sudove zlatne, i haljine i oružje i mirise i konje i mazge, svake godine.

26. Tako nakupi Salamun kola i konjika, i imaše tisuću i četiri stotine kola i dvanaest tisuća konjika, koje razredi po gradovima, gdje mu bijahu kola, i kod sebe u Jeruzalemu.

27. I učini car, te u Jeruzalemu bijaše srebra kao kamenja, a cedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo.

28. I dovodjahu Salamunu konje iz Egipta i svakojaki trg, jer trgovci carevi uzimahu trg različan za cijenu.

29. I dolažahu kola iz Egipta po šest stotina sikala srebra, a konj po sto i pedeset. I tako svi carevi Hetejski i carevi Sirski dobivahu konje preko njih.

GLAVA 11.

Ali car Salamun ljubljaše mnoge žene tudjinke osim kćeri Faraonove, Moapke, Amonke, Edomke, Sidonke i Hetejke,

2. Od onijeh naroda za koje bješe rekao Gospodin sinovima Izraelovijem: ne idite k njima i oni da ne dolaze k vama, jer će zanijeti srce vaše za svojim bogovima. Za njih prionu Salamun ljubeći ih.

3. Te imaše žena carica sedam stotina, i tri stotine inoča; i žene njegove zanesoše srce njegovo.

4. I kad ostarje Salamun, žene zanesoše srce njegovo za tudjim bogovima; i srce njegovo ne bi cijelo prema Gospodinu Bogu njegovu kao što je bilo srce Davida oca njegova.

5. I Salamun hodjaše za Astarotom, boginjom Sidonskom, i za Molohom, gadom Amonskim.

6. I činjaše Salamun što bješe zlo pred Gospodinom, i ne hodjaše sa svijem za Gospodinom kao David otac njegov.

7. Tada sagradi Salamun visinu Hamosu, gadu Moapskom, na gori prema Jeruzalemu, i Molohu gadu Amonskom.

8. Tako učini svijem ženama tudjinkama, te kadjahu i prinošahu žrtve svojim bogovima.

9. A Gospodin se razgnjevi na Salamuna što se odvrati srce njegovo od Gospodina Boga Izraelova, koji mu se bješe javio dva puta,

10. I bješe mu zapovjedio da ne ide za drugim bogovima, a on ne održa što mu Gospodin zapovjedi.

11. I reče Gospodin Salamunu: što se to nadje na tebi, i nijesi držao zavjeta mojega ni uredaba mojih, koje sam ti zapovjedio, za to ću otrgnuti od tebe carstvo i daću ga sluzi tvojemu.

12. Ali za tvojega vijeka ne ću to uči-

niti radi Davida oca tvojega; nego ću ga otrgnuti iz ruku sina tvojega.

13. Ali ne ću otrgnuti svega carstva; jedno ću pleme dati sinu tvojemu radi Davida sluge svojega i radi Jeruzalema, koji izabrah.

14. I podiže Gospodin protivnika Salamunu, Adada Idumejca, koji bijaše od carskoga roda u Edomu.

15. Jer kad David bijaše u Idumeji i Joab vojvoda dodje da pokopa pobijene, pobi sve muškinje u Idumeji.

16. Jer Joab osta ondje šest mjeseca sa svijem Izraelom dokle ne pobi sve muškinje u Idumeji.

17. Tada uteče Adad s nekoliko Idumejaca sluga oca svojega, i otide u Egipat; a Adad bješe tada dijete.

18. I otišavši iz Madijana dodjoše u Faran; i uzevši sa sobom ljudi iz Farana dodjoše u Egipat k Faraonu caru Egipatskom, koji mu dade kuću i odredi mu hranu, a dade mu i zemlje.

19. I Adad nadje veliku milost u Faraona, te ga oženi sestrom žene svoje, sestrom carice Tafnese.

20. I sestra Tafnesina rodi mu sina Genubata, kojega othrani Tafnesa u dvoru Faraonovu, i bješe Genubat u dvoru Faraonovu medju sinovima Faraonovijem.

21. A kad Adad ču u Egiptu da je David počinuo kod otaca svojih i da je umr'o Joab vojvoda, reče Adad Faraonu: pusti me da idem u svoju zemlju.

22. A Faraon mu reče: a šta ti je malo kod mene, te hoćeš da ideš u svoju zemlju? A on reče: ništa, ali me pusti.

23. Podiže mu Bog još jednoga protivnika, Razona sina Elijadina, koji bješe pobjegao od gospodara svojega Adazezera cara Sopskoga.

24. I skupiv k sebi ljude posta starješina od čete kad ih David ubijaše; po tom otišavši u Damasak ostaše ondje i obladaše Damaskom.

25. I bješe protivnik Izraelov svega vijeka Salamunova, i to osim zla koje činjaše Adad; i mržaše na Izraela carujući u Siriji.

26. I Jeroboam sin Nabatov Efraćanin iz Sarede, čija mati bješe po imenu Saruja žena udovica, sluga Salamunov podiže se na cara.

27. A ovo bi uzrok za što se podiže na cara: Salamun gradjaše Melo i zazidjivaše prolom grada Davida oca svojega;

28. A Jeroboam bijaše krjepak i hrabar; za to videći Salamun mladića da nastaje za poslom postavi ga nad svijem dancima doma Josipova.

29. Pa u to vrijeme kad Jeroboam otide iz Jeruzalema, nadje ga na putu Ahija Silonjanin prorok imajući na sebi novu haljinu, i bijahu njih dvojica sami u polju.

30. I Ahija uze novu haljinu koja bješe na njemu, i razdrije je na dvanaest komada.

31. I reče Jerobamu: uzmi deset komada; jer ovako veli Gospodin Bog Izraelov: evo istrgnuću carstvo iz ruke Salamunove, i daću tebi deset plemena.

32. Samo će jedno pleme ostati njemu radi sluge mojega Davida i radi grada Jeruzalema, koji izabrah izmedju svijeh plemena Izraelovih.

33. Jer ostaviše mene i pokloniše se Astaroti boginji Sidonskoj i Hamosu bogu Moapskom i Molohu bogu sinova Amonovijeh, i ne hodiše putovima mojim čineći što je pravo preda mnom, uredbe moje i zakone moje, kao David otac njegov.

34. Ali ne ću uzeti carstva iz ruku njegovijeh, nego ću ga ostaviti neka vlada dokle je god živ Davida radi sluge svojega, kojega izabrah, koji je držao zapovijesti moje i uredbe moje.

35. Nego ću uzeti carstvo iz ruku sina njegova, i daću tebi od njega deset plemena.

36. A sinu ću njegovu dati jedno pleme da bude vidjelo Davidu sluzi mojemu vazda preda mnom u gradu Jeruzalemu, koji izabrah da u njemu namjestim ime svoje.

37. Tebe ću dakle uzeti da caruješ nad svijem što ti duša želi, i bićeš car nad Izraelom.

38. I ako uzaslušaš sve što ti zapovjedim, i uzideš mojim putovima i uščiniš što je pravo preda mnom, držeći uredbe moje i zapovijesti moje, kao što je činio David sluga moj, biću s tobom i sazidaću ti tvrd dom, kao što sam sazidao Davidu, i daću ti Izraela.

39. I mučiću sjeme Davidovo za to, ali ne svagda.

40. Za to tražaše Salamun da ubije Jeroboama; ali se Jeroboam podiže i pobježe u Egipat k Sesaku caru Egipatskom, i bi u Egiptu dok ne umrije Salamun.

41. A ostala djela Salamunova i što je god činio, i mudrost njegova, nije li to zapisano u knjizi djela Salamunovijeh?

42. A carova Salamun u Jeruzalemu nad svijem Izraelom četrdeset godina.

43. I počinu Salamun kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davida oca svojega; a Roboam sin njegov zacari se na njegovo mjesto.

GLAVA 12.

Tada otide Roboam u Sihem; jer se ondje skupi sav Izrael da ga zacare.

2. A Jeroboam sin Nabatov, koji još bijaše u Egiptu pobjegavši onamo od cara Salamuna, kad ču, on još osta u Egiptu.

3. Ali poslaše i dozvaše ga. Tako Jeroboam i sav zbor Izraelov dodjoše i rekoše Roboamu govoreći:

4. Tvoj je otac metnuo na nas težak jaram; nego ti sada olakšaj ljutu službu oca svojega i teški jaram koji je metnuo na nas, pak ćemo ti služiti.

5. A on im reče: idite, pa do tri dana dodjite opet k meni. I narod otide.

6. Tada car Roboam učini vijeće sa starcima koji stajaše pred Salamunom ocem njegovijem dok bijaše živ, i reče: kako svjetujete da odgovorim narodu?

7. A oni mu odgovoriše govoreći: ako danas ugodiš narodu i poslušaš ih i odgovoriš im lijepijem riječima, oni će ti biti sluge svagda.

8. Ali on ostavi svjet što ga svjetovaše starci, i učini vijeće s mladićima, koji odrastoše s njim i koji stajahu pred njim.

9. I reče im: šta vi svjetujete da odgovorimo narodu, koji mi rekoše govoreći: olakšaj jaram koji je metnuo na nas tvoj otac?

10. Tada mu odgovoriše mladići koji odrastoše s njim, i rekoše: ovako kaži narodu što ti reče: tvoj je otac metnuo na nas težak jaram, nego nam ti olakšaj; *ovako im reci*: moj je mali prst *deblji od bedara oca* mojega.

11. Otac je moj metnuo na vas težak jaram, a ja ću još dometnuti na vaš jaram; otac vas je moj šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljivijem bičevima.

12. A treći dan dodje Jeroboam i sav narod k Roboamu, kako im bješe kazao car rekavši: dodjite opet k meni do tri dana.

13. I car odgovori oštro narodu ostavivši svjet što ga svjetovaše starci;

14. I reče im kako ga svjetovaše mladići govoreći: moj je otac metnuo na vas težak jaram, a ja ću još dometnuti na jaram vaš; otac vas je moj šibao bičevima, u ja ću vas šibati bodljivijem bičevima.

15. I car ogluši se naroda, jer Gospodin bješe tako uredio da bi potvrdio riječ svoju što je rekao preko Ahije Silomljanina Jeroboamu sinu Nabatovu.

16. A kad vidje sav Izrael gdje ih se car ogluši, odgovori narod caru govoreći: kakav dio mi imamo s Davidom? nemamo našljedstva sa sinom Izajevim. U šatore svoje, Izraele! a ti, Davide, sad gledaj svoju kuću. Tako otide Izrael u šatore svoje.

17. Samo nad sinovima Izraelovijem, koji življahu po gradovima Judinijem, zacari se Roboam.

18. I car Roboam posla Adurama koji bijaše nad dankom; ali ga sav Izrael zasu kamenjem, te pogibe; a car Roboam brže sjede na kola, te pobježe u Jeruzalem.

19. Tako otpade Izrael od doma Davidova do današnjega dana.

20. I kad ču sav Izrael da se vratio Jeroboam, poslavši dozvaše ga na skupštinu, i postaviše ga carem nad svijem Izraelom. Ne prista za domom Davidovijem ni jedno pleme osim samoga plemena Judina.

21. A Roboam došav u Jeruzalem sazva sav dom Judin i pleme Benjaminovo, sto i osamdeset tisuća odabranijeh vojnika, da zavojšte na dom Izraelov da povrate carstvo Roboamu sinu Salamunovu.

22. Ali dodje riječ Božja Semeji, čovjeku Božijemu, govoreći:

23. Kaži Roboamu sinu Salamunovu caru Judinu i svemu domu Judinu i Benjaminovu i ostalome narodu, i reci:

24. Ovako veli Gospodin: ne idite, i ne

bijte se s braćom svojom, sinovima Izraelovijem; vratite se svak svojoj kući, jer sam ja naredio tako da bude. I oni poslušaše riječ Gospodinovu i vrativši se otidoše kako Gospodin reče.

25. Po tom sazida Jeroboam Sihem u gori Efraimovoj i naseli se u njemu; a poslije otide odande i sazida Fanuel.

26. I reče Jeroboam u srcu svom: može se carstvo povratiti domu Davidovu.

27. Ako ovaj narod stane ići u Jeruzalem da prinosi žrtve u domu Gospodinovu, srce će se narodu obratiti ka gospodaru njegovu Roboamu caru Judinu, te će me ubiti, i povratiće se k Roboamu caru Judinu.

28. Za to car smisli, te načini dva teleta od zlata, pa reče narodu: ne treba više da idete u Jeruzalem; evo bogova tvojih, Izraele, koji su te izveli iz zemlje Egipatske.

29. I namjesti jedno u Betelu a drugo namjesti u Danu.

30. I to bi na grijeh, jer narod idjaše k jednome do Dana.

31. I načini kuću na visini, i postavi svećenike od prostoga naroda koji ne bijahu od sinova Levijevih.

32. I učini Jeroboam praznik osmoga mjeseca petnaestoga dana, kao što je praznik u zemlji Judinoj, i prinese žrtve na oltaru; tako učini i u Betelu prinoseći žrtve teocima koje načini: i postavi u Betelu svećenike visinama koje načini.

33. I petnaestoga dana osmoga mjeseca, koji bješe smislio u srcu svom, prinošaše žrtve na oltaru koji načini u Betelu, i praznovaše praznik sa sinovima Izraelovijem, i pristupi k oltaru da kadi.

GLAVA 13.

Agle, čovjek Božji dodje iz zemlje Judine s riječju Gospodinovom u Betel, kad Jeroboam stajaše kod oltara da kadi.

2. I povika put oltara riječju Gospodinovom govoreći: oltare! oltare! ovako veli Gospodin: evo, rodiće se sin domu Davidovu po imenu Jozija, koji će na tebi klati svećenike visinā, koji kade na tebi, i ljudske će kosti spaliti na tebi.

3. I učini znak istoga dana govoreći: ovo je znak da je Gospodin *to* rekao: eto, oltar će se raspasti, i prosuće se pepeo što je na njemu.

4. A kad car Jeroboam čuriječi čovjeka Božijega koje vikaše oltaru Betelskom, pruži ruku svoju s oltara govoreći: držite ga! ali usahnu mu ruka koju pruži na nj, i ne mogaše je povratiti k sebi.

5. A oltar se raspade, i prosu se pepeo s oltara po znaku koji učini čovjek Božji riječju Gospodinovom.

6. Tada car reče čovjeku Božijemu: pripadni ka Gospodinu Bogu svojemu, i pomoli se za me da mi se povrati ruka. I čovjek se Božji pomoli Gospodinu, i povrati se caru ruka i posta kao što je bila.

7. I reče car čovjeku Božijemu: hodi sa mnom kući mojoj, i potkrijepi se, i daću ti dar.

8. Ali čovjek Božji reče caru: da mi daš po kuće svoje, ne bih išao s tobom niti bih jeo hljeba ni vode pio u ovom mjestu.

9. Jer mi je tako zapovjedio svojom riječju Gospodin govoreći: ne jedi hljeba ni pij vode, niti se vraćaj istijem putem kojim otideš.

10. I otide drugim putem, a ne vrati se onijem kojim bješe došao u Betel.

11. A u Betelu življaše jedan star prorok, kojemu dodje sin njegov i pripovjedi sve što učini prorok Božji onaj dan u Betelu, i riječi koje reče caru; i pripovjediše sinovi toga proroka ocu svojemu.

12. A otac im reče: kojim je putem otišao? I pokazaše sinovi put kojim otide čovjek Božji koji bješe došao iz zemlje Judine.

13. A on reče sinovima svojim: osamarite mi magarca. I osamariše mu magarca, te usjede na nj.

14. I podje za čovjekom Božjim, i nadje ga a on sjedi pod hrastom, pa mu reče: jesi li ti čovjek Božji što dodje iz zemlje Judine? A on mu odgovori: ja sam.

15. A on mu reče: hodi sa mnom mojoj kući da jedeš hljeba.

16. Ali on odgovori: ne mogu se vratiti s tobom ni ići s tobom; niti ću jesti hljeba ni piti vode s tobom u ovom mjestu.

17. Jer mi je rečeno riječju Gospodi

novom: ne jedi hljeba ni pij vode ondje, niti se vraćaj putem kojim otideš.

18. A on mu reče: i ja sam prorok kao ti, i angjeo Gospodinov reče mi riječju Gospodinovom govoreći: vrati ga sa sobom u svoju kuću neka jede hljeba i pije vode. Ali mu slaga.

19. I vrati se s njim, te jede hljeba u njegovoj kući i pi vode.

20. A kad sjedjahu za stolom, dodje riječ Gospodinova proroku koji ga bješe vratio;

21. I povika na čovjeka Božijega koji bješe došao iz zemlje Judine, i reče: ovako veli Gospodin: što nijesi poslušao riječi Gospodinove, i nijesi držao zapovijesti koju ti je zapovjedio Gospodin Bog tvoj,

22. Nego si se vratio i jeo hljeba i pio vode na mjestu za koje ti je rekao: ne jedi hljeba ni pij vode; za to ne će tvoje tijelo doći u grob tvojih otaca.

23. I po što se prorok kojega bješe vratio najede hljeba i pošto se napi, osamari mu magarca.

24. A kad otide, udesi ga lav na putu i zakla ga. I tijelo njegovo ležaše na putu, i magarac stajaše kod njega; takodjer i lav stajaše kod tijela.

25. I gle, ljudi prolazeći vidješe tijelo gdje leži na putu i lava gdje stoji kod tijela, i došavši javiše u gradu u kojem življaše stari prorok.

26. A kad toču prorok koji ga bješe vratio s puta, reče: ono je čovjek Božji, koji ne posluša riječi Gospodinove, za to ga dade Gospodin lavu da ga rastrgne i usmrti po riječi Gospodinovoj koju mu reče.

27. I reče sinovima svojim govoreći: osamarite mi magarca. I osamariše.

28. I otišav nadje tijelo gdje leži na putu, i magarca i lava gdje stoje kod tijela; lav ne bješe izjeo tijela ni magarca rastrgao.

29. Tada prorok podiže tijelo čovjeka Božijega, i metnuv ga na magarca odnese ga natrag, i dodje u grad stari prorok da ga ožali i pogrebe.

30. I metnu tijelo u svoj grob, i plakahu nad njim govoreći: jaoh brate!

31. A po što ga pogrebe, reče sinovima svojim govoreći: kad umrem pogrebite me u grobu gdje je pogreben čovjek *Božji, pokraj kostiju njegovijeh metnite kosti moje.*

32. Jer će se za cijelo zbiti što je oglasio po riječi Gospodinovoj za oltar Betelski i za sve kuće visinâ koje su po gradovima Samarijskim.

33. Po što ovo bi, opet se Jeroboam ne vrati sa svojega zloga puta; nego opet načini iz prostoga naroda svećenike visinama; ko god hoćaše, tome on posvećivaše ruke i taj postajaše svećenik visinama.

34. I to bi na grijeh domu Jeroboamovu da bi se istrijebio i da bi ga nestalo sa zemlje.

GLAVA 14.

U to vrijeme razbolje se Abija sin Jeroboamov.

2. I Jeroboam reče ženi svojoj: ustani i preobuci se da te ne poznadu da si žena Jeroboamova; pak idi u Silo. Eto, ondje je Ahija prorok, koji mi je kazao da ću biti car nad ovijem narodom.

3. I ponesi deset hljebova i kolača i žban meda, pa otidi k njemu; on će ti kazati šta će biti od djeteta.

4. I učini tako žena Jeroboamova, i ustavši otide u Silo i udje u kuću Ahijinu. Ahija pak ne mogaše vidjeti, jer mu oči bijahu potamnjele od starosti.

5. Ali Gospodin reče Ahiji: eto ide žena Jeroboamova da te pita za sina svojega, jer je bolestan; ti joj kaži to i to; a ona kad dodje učiniće se da je druga.

6. I Ahija čuvši šuštanje nogu njezinijeh kad udje na vrata, reče: hodi, ženo Jeroboamova; što se činiš da si druga? Ja sam poslan k tebi da ti zlo kažem.

7. Idi, reci Jeroboamu: ovako veli Gospodin Bog Izraelov: što sam te podigao izmedju naroda i postavio te vodjem narodu svojemu Izraelu,

8. I otrgav carstvo od doma Davidova dadoh tebi, a ti ne bi kao sluga moj David, koji je držao zapovijesti moje i hodio za mnom svijem srcem svojim čineći samo što je pravo preda mnom,

9. Nego si radio gore od svijeh koji biše prije tebe, i otišao si i načinio sebi druge bogove i likove livene da bi me dražio, pa si me bacio za ledja svoja;

10. Za to, evo, ja ću pustiti zlo na dom Jeroboamov, i istrijebiću Jeroboamu i ono što mokri uza zid, i uhvaćenoga i ostavljenoga u Izraelu, i dom ću Jeroboamov omesti kao što se mete kao, da ga ne ostane ništa.

11. Ko Jeroboamov pogine u gradu, izješće ga psi, a ko pogine u polju, izješće ga ptice nebeske; jer Gospodin reče.

12. A ti ustani, idi kući svojoj; i kad stupiš nogama svojim u grad, odmah će umrijeti dijete.

13. I sav će Izrael plakati za njim, i pogrepšće ga; jer će on sam od doma Jeroboamova doći u grob, jer se na njemu samom u domu Jeroboamovu nadje nešto dobra pred Gospodinom Bogom Izraelovijem.

14. A Gospodin će podignuti sebi cara nad Izraelom, koji će istrijebiti dom Jeroboamov u onaj dan; da, šta? sad već.

15. I udariće Gospodin Izraela da će se zaljuljati kao što se ljulja trska u vodi, i iščupaće Izraela iz ove dobre zemlje, koju je dao ocima njihovijem, i razasuće ih daleko preko rijeke za to što načiniše sebi lugove gnjeveći Gospodina.

16. I napustiće Izraela za grijehe Jeroboamove, kojima je griješio i na grijeh naveo Izraela.

17. Tada usta žena Jeroboamova, i otide i dodje u Tersu; i kad stupi na prag kućni umrije dijete.

18. I pogreboše ga, i sav Izrael plaka za njim po riječi Gospodinovoj, koju reče preko sluge svojega Ahije proroka.

19. A ostala djela Jeroboamova, kako je vojevao i kako je carovao, eno zapisana su u dnevniku careva Izraelovijeh.

20. A carova Jeroboam dvadeset i dvije godine; i počinu kod otaca svojih, a Nadab sin njegov zacari se na njegovo mjesto.

21. A Roboam sin Salamunov carovaše nad Judom; bješe Roboamu četrdeset i jedna godina kad poče carovati, i carova sedamnaest godina u Jeruzalemu gradu, koji izabra Gospodin izmedju svijeh plemena Izraelovijeh da ondje namjesti ime svoje. Materi njegovoj bješe ime Nama Amonka.

22. I Juda činjaše što je zlo pred Gospodinom; i grijesima svojim kojim griješahu dražiše ga većma nego oci njihovi svijem što činiše.

23. Jer i oni načiniše sebi visine i stupove i lugove na svakom visokom humu i pod svakim zelenim drvetom.

24. A *bijaše i adžuvana u zemlji* i činjahu sve gadove naroda koje bješe istjerao Gospodin ispred sinova Izraelovijeh.

25. A pete godine carovanja Roboamova dodje Sesak car Egipatski na Jeruzalem.

26. I uze blago iz doma Gospodinova i blago iz doma careva, sve to uze; i uze sve štitove zlatne koje načini Salamun.

27. I na njihovo mjesto načini car Roboam štitove od mjedi, i predade ih starješinama nad stražarima, koji čuvahu vrata doma careva.

28. I kad car idjaše u dom Gospodinov, nošahu ih stražari, a poslije ih opet ostavljahu u riznicu svoju.

29. A ostala djela Roboamova, i sve što je činio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

30. A bijaše rat izmedju Roboama i Jeroboama jednako.

31. I počinu Roboam kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu. A ime materi njegovoj bješe Nama Amonka. A na mjesto njegovo zacari se Abijam sin njegov.

GLAVA 15.

A osamnaeste godine carovanja Jeroboama sina Nabatova zacari se Abijam nad Judom.

2. I carova tri godine u Jeruzalemu. A materi mu bješe ime Maha, kći Abesalomova.

3. On hodjaše u svijem grijesima oca svojega, koje je činio pred njim, i ne bješe srce njegovo cijelo prema Gospodinu Bogu njegovu kao srce Davida oca njegova.

4. Ali radi Davida dade mu Gospodin Bog njegov vidjelo u Jeruzalemu podigav sina njegova nakon njega i utvrdiv Jeruzalem;

5. Jer je David činio što je pravo pred Gospodinom niti je odstupao od čega što mu je zapovjedio svega vijeka svojega osim stvari s Urijom Hetejinom.

6. A rat bješe izmedju Roboama i Jeroboama do njegova vijeka.

7. A ostala djela Abijamova i sve što je činio nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? A bijaše rat izmedju Abijama i Jeroboama.

8. I Abijam počinu kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davidu

na njegovo mjesto zacari se Aza sin njegov.

9. Godine dvadesete carovanja Jeroboamova nad Izraelom zacari se Aza nad Judom.

10. Četrdeset i jednu godinu carova u Jeruzalemu. A materi mu bješe ime Maha, kći Abesalomova.

11. I tvoraše Aza što je pravo pred Gospodinom kao David otac mu.

12. Jer istrijebi adžuvane iz zemlje i ukide sve gadne bogove koje bjehu načinili oci njegovi.

13. I mater svoju Mahu svrže s vlasti, jer ona načini idola u lugu; i Aza izlomi idola i sažeže na potoku Cedronu.

14. Ali visine ne biše oborene; ali srce Azino bješe cijelo prema Gospodinu svega vijeka njegova.

15. I unese u dom Gospodinov što bješe posvetio otac njegov i što on posveti, srebro i zlato i sudove.

16. I bješe rat izmedju Aze i Baze cara Izraelova svega vijeka njihova.

17. Jer Baza car Izraelov izide na Judu i stade zidati Ramu da ne da nikome otići k Azi caru Judinu ni od njega doći.

18. Ali Aza uzev sve srebro i zlato što bješe ostalo u riznici Gospodinovoj i u riznici doma careva dade ga slugama svojim, i posla ih car Aza Ben-Adadu sinu Tabremona sina Hezionova, caru Sirskom, koji stanovaše u Damasku, i poruči:

19. Vjera je izmedju mene i tebe, izmedju oca tvojega i oca mojega; evo šaljem ti dar, srebro i zlato; hajde pokvari vjeru koju imaš s Bazom carem Izraelovim, eda bi otišao od mene.

20. I posluša Ben-Adad cara Azu, i posla vojvode svoje na gradove Izraelove i pokori Ahijon i Dan i Abel-Betmahu i sav Cenerot i svu zemlju Neftalijevu.

21. A kad Baza to ču, presta zidati Ramu, i vrati se u Tersu.

22. Tada car Aza sazva sav narod Judin, nikoga ne izuzimajući; te odnesoše kamenje iz Rame i drva, čim zidaše Baza, i od njega sazida car Aza Gabu Benjaminovu i Masfu.

23. A ostala sva djela Azina i sva junaštva njegova, i što je god činio i koje je gradove sagradio, nije li sve zapisano u dnevniku careva Judinijeh? Ali u *starosti svojoj* bolovaše od nogu.

24. A Aza počinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davida oca svojega. A na njegovo mjesto zacari se Jozafat sin njegov.

25. A Nadab sin Jeroboamov poče carovati nad Izraelom druge godine carovanja Azina nad Judom; i carova nad Izraelom dvije godine.

26. I činjaše što je zlo pred Gospodinom hodeći putem oca svojega i u grijehu njegovu, kojim navede na grijeh Izraela.

27. I diže bunu na nj Baza sin Ahijin od doma Isaharova, i ubi ga Baza kod Gebetona, koji bijaše Filistejski, kad Nadab i sav Izrael bjehu opkolili Gebeton.

28. I tako ga ubi Baza treće godine carovanja Azina nad Judom, i zacari se na njegovo mjesto.

29. A kad se zacari, pobi sav dom Jeroboamov, i ne ostavi ni jedne duše od roda Jeroboamova dokle sve ne istrijebi po riječi Gospodinovoj, koju reče preko sluge svojega Ahije Silomljanina,

30. Za grijehe Jeroboamove, kojima je griješio i kojima je na grijeh naveo Izraela, i za draženje kojim je dražio Gospodina Boga Izraelova.

31. I ostala djela Nadabova i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraelovijeh?

32. I bješe rat izmedju Aze i Baze cara Izraelova svega vijeka njihova.

33. Treće godine carovanja Azina nad Judom zacari se Baza sin Ahijin nad svijem Izraelom u Tersi, *i carova* dvadeset i četiri godine.

34. I činjaše što je zlo pred Gospodinom hodeći putem Jeroboamovijem i u grijehu njegovu, kojim navede na grijeh Izraela.

GLAVA 16.

I dodje riječ Gospodinova Jehuvu sinu Hananijevu za Bazu govoreći:

2. Što te podigoh iz praha i postavih vodjem narodu svojemu Izraelu, a ti ideš putem Jeroboamovijem i navodiš na grijeh narod moj Izraela da me gnjevi grijesima svojim,

3. Evo, ja ću zatrti natražje Bazino i natražje doma njegova, i učiniću s domom tvojim kao s domom Jeroboama sina Nabatova.

4. Ko Bazin pogine u gradu, izješće ga

psi, a ko pogine u polju, izješće ga ptice nebeske.

5. A ostala djela Bazina i što je činio, i junaštvo njegovo, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraelovijeh?

6. I počinu Baza kod otaca svojih, i bi pogreben u Tersi; a na njegovo mjesto zacari se Ela sin njegov.

7. I tako preko proroka Jehuva sina Hananijeva dodje riječ Gospodinova protiv Baze i doma njegova za sve zlo što učini pred Gospodinom gnjeveći ga djelima svojih ruku, te bi kao dom Jeroboamov, i za to ga pobi.

8. Dvadeset šeste godine carovanja Azina nad Judom zacari se Ela sin Bazin nad Izraelom, i carova dvije godine u Tersi.

9. A sluga njegov Zambrije, starješina nad polovinom kola, diže bunu na Elu, kad pijaše u Tersi i opi se u kući Arse, koji upravljaše domom njegovijem u Tersi.

10. I dodje Zambrije i ubi ga i pogubi ga dvadeset osme godine carovanja Azina nad Judom, i zacari se na njegovo mjesto.

11. A čim se zacari i sjede na prijesto svoj, pobi sav dom Bazin, ne ostavi mu ni što uza zid mokri, i rodbinu njegovu i prijatelje njegove.

12. Tako Zambrije zatr sav dom Bazin po riječi Gospodinovoj koju reče za Bazu preko Jehuva proroka,

13. Za sve grijehe Bazine i za grijehe Ele sina njegova, kojima griješiše i kojima na grijeh navodiše Izraela gnjeveći Gospodina Boga Izraelova taštinama svojim.

14. A ostala djela Elina i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraelovijeh?

15. Godine dvadeset sedme carovanja Azina nad Judom zacari se Zambrije, *i carova* sedam dana u Tersi; a narod tada stajaše u okolu kod Gebetona, koji bješe Filistejski.

16. I narod što bješe u okolu kad ču da je Zambrije digao bunu i cara ubio, isti dan sav Izrael u okolu postavi carem nad Izraelom Amrija vojvodu.

17. I Amrije i sav Izrael s njim otidoše od Gebetona i opkoliše Tersu.

18. A Zambrije kad vidje gdje osvojiše grad, otide u dvor carski, i zapali nad sobom dvor carski, te pogibe

19. Za grijehe svoje kojima je griješio čineći što je zlo pred Gospodinom, hodeći putem Jeroboamovijem i u grijehu njegovu, kojim je griješio navodeći na grijeh Izraela.

20. A ostala djela Zambrijeva i buna koju podiže, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraelovijeh?

21. Tada se razdijeli narod Izraelov na dvoje: polovina naroda prista za Tebnijem sinom Ginetovijem da ga učini carem, a druga polovina prista za Amrijem.

22. Ali narod koji prista za Amrijem bi jači od naroda koji prista za Tebnijem sinom Ginetovijem. I umrije Tebnije, a carova Amrije.

23. Trideset prve godine carovanja Azina nad Judom poče carovati Amrije nad Izraelom, *i carova* dvanaest godina; u Tersi carova šest godina.

24. I kupi goru Samarijsku od Somera za dva talanta srebra, i sagradi grad na gori, i nazva grad koji sagradi Samarija po imenu Somera gospodara od gore.

25. A Amrije činjaše što je zlo pred Gospodinom, i gore činjaše od svijeh koji bijahu prije njega.

26. Jer hodjaše svijem putovima Jeroboama sina Nabatova i u grijehu njegovu, kojim je naveo na grijeh Izraela gnjeveći Gospodina Boga Izraelova taštinama svojim.

27. A ostala djela Amrijeva i sve što je činio, i junaštva koja je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraelovijeh?

28. I počinu Amrije kod otaca svojih, i bi pogreben u Samariji; a na njegovo se mjesto zacari Ahab sin njegov.

29. I Ahab sin Amrijev poče carovati nad Izraelom trideset osme godine carovanja Azina nad Judom, i carova Ahab sin Amrijev nad Izraelom u Samariji dvadeset i dvije godine.

30. I činjaše Ahab sin Amrijev što je zlo pred Gospodinom, više od svijeh koji bijahu prije njega.

31. I malo mu bijaše što hodjaše u grijesima Jeroboama sina Nabatova, nego se još oženi Jezabelom kćerju Edbala cara Sidonskoga, i otide, te služaše Balu i klanjaše mu se.

32. I načini oltar Balu u domu Balovu koji sazida u Samariji.

33. I načini Ahab gaj, i učini Ahab više od svijeh careva Izraelovijeh koji biše prije njega, da bi razgnjevio Gospodina Boga Izraelova.

34. Za njegova vremena Hijel Beteljanin sazida Jeriho. Na Abiramu prvencu svojem osnova ga, a na Segubu mjezincu svojem metnu mu vrata po riječi Gospodinovoj, koju reče preko Jozue sina Nunova.

GLAVA 17.

Tada reče Ahabu Ilija Tezbićanin, jedan od naseljenika Galadskih: tako da je živ Gospodin Bog Izraelov, pred kojim stojim, ovijeh godina ne će biti rose ni dažda dokle ja ne rečem.

2. Po tom dodje njemu riječ Gospodinova govoreći:

3. Idi odavde, i obrati se na istok, i sakrij se kod potoka Karita prema Jordanu.

4. I iz onoga potoka pij, a gavranima sam zapovjedio da te hrane ondje.

5. I on otide i učini po riječi Gospodinovoj, i otišav stani se kod potoka Karita, koji je prema Jordanu.

6. I ondje mu gavrani donošahu hljeba i mesa jutrom i večerom, a iz potoka pijaše.

7. Ali poslije godinu dana presahnu potok, jer ne bješe dažda u zemlji.

8. Tada dodje njemu riječ Gospodinova govoreći:

9. Ustani, idi u Sareptu Sidonsku, i sjedi ondje: evo zapovjedio sam ondje ženi udovici da te hrani.

10. I ustavši otide u Sareptu; i kad dodje na vrata gradska, gle, žena udovica kupljaše ondje drva; i on je dozva i reče joj: donesi mi malo vode u sudu da se napijem.

11. I ona podje da donese; a on je viknu i reče: donesi mi i hljeba malo.

12. A ona reče: tako da je živ Gospodin Bog tvoj, nemam pečena hljeba do grst brašna u zdjeli i malo ulja u krčagu; i eto kupim drvaca da otidem i zgotovim sebi i sinu svojemu, da pojedemo pa onda da umremo.

13. A Ilija joj reče: ne boj se, idi, zgotovi kako si rekla; ali umijesi prvo meni jedan kolačić od toga, i donesi mi, pa poslije gotovi sebi i sinu svojemu.

14. Jer ovako veli Gospodin Bog Izra-

brašno se iz zdjele ne će potrošiti niti će ulja u krčagu nestati dokle ne pusti Gospodin dažda na zemlju.

15. I ona otide i učini kako reče Ilija; i jede i ona i on i dom njezin godinu dana;

16. Brašno se iz zdjele ne potroši niti ulja u krčagu nesta po riječi Gospodinovoj, koju reče preko Ilije.

17. A poslije toga razbolje se sin ženi domaćici, i bolest njegova bi vrlo teška, tako da izdahnu.

18. I ona reče Iliji: šta je tebi do mene, čovječe Božji? Jesi li došao k meni da spomeneš bezakonje moje i da mi umoriš sina?

19. A on joj reče: daj mi sina svojega. I uzev ga iz naručja njezina odnese ga u gornju klijet, gdje on sjedjaše, i položi ga na postelju svoju.

20. Tada zavapi ka Gospodinu i reče: Gospodine Bože moj, zar si i ovu udovicu kod koje sam gost tako ucvijelio umorivši joj sina?

21. I pruživ se nad djetetom tri puta zavapi ka Gospodinu govoreći: Gospodine Bože moj, nek se povrati u dijete duša njegova.

22. I Gospodin usliši glas Ilijin, te se povrati u dijete duša njegova, i oživje.

23. A Ilija uzev dijete snese ga iz gornje klijeti u kuću, i dade ga materi njegovoj, i reče Ilija: vidi, živ je tvoj sin.

24. A žena reče Iliji: sada znam da si čovjek Božji i da je riječ Gospodinova u tvojim ustima istina.

GLAVA 18.

Poslije mnogo vremena, treće godine, dodje riječ Gospodinova Iliji govoreći: idi, pokaži se Ahabu, i pustiću dažd na zemlju.

2. I otide Ilija da se pokaže Ahabu, a bijaše velika glad u Samariji.

3. I Ahab dozva Abdiju, koji bijaše upravitelj dvora njegova; a Abdija se bojaše Gospodina veoma.

4. Jer kad Jezabela ubijaše proroke Gospodinove, uze Abdija sto proroka, i sakri ih, po pedeset u jednu pećinu, i hrani ih hljebom i vodom.

5. I reče Ahab Abdiji: podji po zemlji na izvore i na potoke, eda bismo našli trave da sačuvamo u životu konje i mazge, da nam ne izgine stoka.

6. I podijeliše medju se zemlju kuda

će ići; Ahab otide jednijem putem sam, a Abdija otide drugim putem sam.

7. A kad Abdija bijaše na putu, gle, srete ga Ilija; i on ga pozna, i pade ničice, i reče: jesi li ti, gospodaru moj Ilija?

8. A on mu reče: ja sam; idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilije.

9. A on reče: šta sam zgriješio, da slugu svojega predaš u ruke Ahabu da me pogubi?

10. Tako da je živ Gospodin Bog tvoj, nema naroda ni carstva kuda nije slao gospodar moj da te traže; i rekoše: nema ga. A on zakle carstva i narode da te ne mogu da nadju.

11. A ti sada kažeš: idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilije.

12. A kad ja otidem od tebe, duh će te Gospodinov odnijeti, a ja ne ću znati kuda; pa da otidem i prokažem Ahabu, a on da te ne nadje, ubiće me; a sluga se tvoj boji Gospodina od mladosti svoje.

13. Nije li kazano gospodaru mojemu šta sam učinio kad Jezabela ubijaše proroke Gospodinove? kako sakrih stotinu proroka Gospodinovih, po pedeset u jednu pećinu, i hranih ih hljebom i vodom.

14. A ti sada kažeš: idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilije. Ubiće me.

15. A Ilija reče: tako da je živ Gospodin nad vojskama, pred kojim stojim, danas ću mu se pokazati.

16. Tada otide Abdija pred Ahaba, i kaza mu; i Ahab otide pred Iliju.

17. A kad vidje Ahab Iliju, reče mu Ahab: jesi li ti onaj što nesreću donosiš na Izraela?

18. A on reče: ne donosim ja nesreće na Izraela, nego ti i dom oca tvojega ostavivši zapovijesti Gospodinove i pristavši za Balima.

19. Nego sada pošlji i saberi k meni svega Izraela na goru Karmelsku, i četiri stotine i pedeset proroka Balovijeh i četiri stotine proroka iz luga, koji jedu za stolom Jezabelinim.

20. I posla Ahab k svijem sinovima Izraelovijem, i sabra one proroke na goru Karmelsku.

21. Tada pristupi Ilija ka svemu narodu i reče: dokle ćete hramati na obje strane? Ako je Gospodin Bog, idite za njim; ako li je Bal, idite za njim. Ali narod ne odgovori mu ni riječi.

22. A Ilija reče narodu: ja sam sam ostao prorok Gospodinov; a proroka Balovijeh ima četiri stotine i pedeset.

23. Dajte nam dva junca, i neka oni izberu sebi jednoga, i neka ga isijeku na komade i metnu na drva, ali ognja da ne podmeću; a ja ću prigotoviti drugoga junca, i metnuću ga na drva, ali ognja ne ću podmetati.

24. Tada prizovite ime svojih bogova, a ja ću prizvati ime Gospodinovo, pa koji se Bog odzove ognjem onaj neka je Bog. I sav narod odgovori i reče: dobro reče.

25. Po tom reče Ilija prorocima Balovijem: izberite sebi jednoga junca i prigotovite ga prvo, jer je vas više; i prizovite ime bogova svojih, ali ognja ne podmećite.

26. I uzeše junca, kojega im dade, i prigotoviše, i stadoše prizivati ime Balovo od jutra do po dne govoreći: Bale, usliši nas! Ali ni kaka glasa ni koga da odgovori. I skakahu oko oltara, koji načiniše.

27. A kad bi u podne, stade im se rugati Ilija govoreći: vičite većma; jer je on bog! valja da se nešto zamislio, ili je u poslu, ili na putu, ili može biti spava, da se probudi.

28. A oni stadoše vikati iza glasa, i parati se nožima i šilima po svom običaju, dokle ih krv ne obli.

29. A kad prodje po dne, stadoše prorokovati dokle dodje vrijeme da se prinese dar; ali ni kaka glasa ni koga da odgovori, ni koga da čuje.

30. Tada reče Ilija svemu narodu: pristupite k meni. I pristupi k njemu sav narod. Tada on opravi oltar Gospodinov koji bješe razvaljen.

31. I uze Ilija dvanaest kamena prema broju plemena sinova Jakova, kojemu dodje riječ Gospodinova, govoreći: Izrael će ti biti ime.

32. I načini od toga kamenja oltar u ime Gospodinovo, i oko oltara iskopa opkop širok da bi se mogle posijati dvije mjere žita.

33. I namjesti drva, i junca isječena na komade metnu na drva.

34. I reče: napunite četiri vijedra vode, i izlijte na žrtvu i na drva. Pa opet reče: učinite još jednom. I učiniše još jednom. Pa opet reče: učinite i trećom. I učiniše trećom.

35. Te voda poteče oko oltara, i napuni se opkop vode.

36. A kad bi vrijeme da se prinese žrtva, pristupi Ilija prorok i reče: Gospodine Bože Abramov, Izakov i Izraelov, neka danas poznadu da si ti Bog u Izraelu i ja da sam tvoj sluga, i da sam po tvojoj riječi učinio sve ovo.

37. Usliši me, Gospodine, usliši me, da bi poznao ovaj narod da si ti Gospodine Bog, kad opet obratiš srca njihova.

38. Tada pade oganj Gospodinov i spali žrtvu paljenicu i drva i kamen i prah, i vodu u opkopu popi.

39. A narod kad to vidje sav popada ničice, i rekoše: Gospodin je Bog, Gospodin je Bog.

40. Tada im reče Ilija: pohvatajte te proroke Balove da ni jedan ne uteče. I pohvataše ih, i Ilija ih odvede na potok Cizon, i pokla ih ondje.

41. I reče Ilija Ahabu: idi, jedi i pij, jer uji velik dažd.

42. I otide Ahab da jede i pije; a Ilija se pope navrh Karmela, i saže se k zemlji i metnu lice svoje medju koljena svoja.

43. A momku svojemu reče: idi, pogledaj put mora. A on otišav pogleda, pa reče: nema ništa. I reče mu: idi opet sedam puta.

44. A kad bi sedmi put, reče: eno, mali oblak kao dlan čovječji diže se od mora. Tada reče: idi, reci Ahabu: preži i idi, da te ne uhvati dažd.

45. U tom se zamrači nebo od oblaka i vjetra, i udari velik dažd. A Ahab sjedavši na kola otide u Jezrahel.

46. A ruka Gospodinova dodje nad Iliju, i on opasavši se otrča pred Ahabom dokle dodje u Jezrahel.

GLAVA 19.

A Ahab pripovjedi Jezabeli sve što je učinio Ilija i kako je sve proroke isjekao mačem.

2. Tada Jezabela posla glasnike k Iliji i poruči mu: tako da učine bogovi i tako da dodadu, ako sjutra u ovo doba ne učinim od tebe što je od kojega god tijeh.

3. A on videći to usta i otide duše svoje radi, i dodje u Bersabeju Judinu, i ondje ostavi momka svojega.

4. *A sam otide* u pustinju dan hoda; i došav sjede pod smreku, i zaželje da umre, i reče: dosta je već, Gospodine, primi dušu moju, jer nijesam bolji od otaca svojih.

5. Po tom leže i zaspa pod smrekom. A gle, angjeo taknu ga i reče mu: ustani, jedi.

6. A on pogleda, i gle, čelo glave mu hljeb na ugljenu pečen i krčag vode. I jede i napi se, pa leže opet.

7. A angjeo Gospodinov dodje opet drugom, i taknu ga govoreći: ustani, jedi, jer ti je put dalek.

8. A on ustavši jede i napi se; po tom okrijepiv se onijem jelom ide četrdeset dana i četrdeset noći dokle dodje na goru Božiju Horeb.

9. A ondje udje u jednu pećinu i zanoći u njoj; i gle, riječ Gospodinova dodje mu govoreći: šta ćeš ti tu, Ilija?

10. A on reče: revnovah veoma za Gospodina Boga nad vojskama; jer sinovi Izraelovi ostaviše zavjet tvoj, tvoje oltare razvališe, i proroke tvoje pobiše mačem; a ja ostah sam, pa traže dušu moju da mi je uzmu.

11. A on reče: izidi i stani na gori pred Gospodinom. I gle, Gospodin prolažaše, a pred Gospodinom velik i jak vjetar, koji brda razvaljivaše i stijene razlamaše; ali Gospodin ne bješe u vjetru; a iza vjetra dodje trus; ali Gospodin ne bješe u trusu;

12. A iza trusa dodje oganj; ali Gospodin ne bješe u ognju. A iza ognja dodje glas tih i tanak.

13. A kad to ču Ilija, zakloni lice svoje plaštem i izašav stade na vratima od pećine. I gle, dodje mu glas govoreći: šta ćeš ti tu, Ilija?

14. A on reče: revnovah veoma za Gospodina Boga nad vojskama; jer sinovi Izraelovi ostaviše zavjet tvoj, tvoje oltare razvališe, i proroke tvoje pobiše mačem; a ja ostah sam, pa traže moju dušu da mi je uzmu.

15. Tada mu reče Gospodin: idi, vrati se svojim putem u pustinju Damaštansku, i kad dodješ pomaži Hazaela za cara nad Sirijom.

16. A Jehuva sina Namsijeva pomaži za cara nad Izraelom, a Elizeja sina Safatova iz Abelmehule pomaži za proroka mjesto sebe.

17. Jer ko uteče od mača Hazaelova

njega će pogubiti Jehuv; a ko uteče od mača Jehuvova njega će pogubiti Elizej.

18. Ali sam ostavio u Izraelu sedam tisuća, koji ni jedan ne saviše koljena pred Balom, niti ga ustima svojim cjelivaše.

19. I otide odande, i nadje Elizeja sina Safatova gdje ore, a dvanaest jarmova pred njim, i sam bijaše kod dvanaestoga; i idući mimo nj Ilija baci na nj plašt svoj.

20. A on ostavi volove, i otrča za Ilijom i reče: da cjelujem oca svojega i mater svoju, pa ću ići za tobom. A on mu reče: idi, vrati se, jer šta sam ti učinio?

21. I on se vrati od njega, i uze jaram volova i zakla ih, i na drvima od pluga skuha meso i dade ga narodu, te jedoše; po tom ustavši otide za Ilijom i služaše mu.

GLAVA 20.

A Ben-Adad car Sirski skupi vojsku svoju, i imaše sa sobom trideset i dva cara, i konje i kola; i otišavši opkoli Samariju i stade je biti.

2. I posla poslanike k Ahabu caru Izraelovu u grad,

3. I poruči mu: ovako veli Ben-Adad: srebro tvoje i zlato tvoje moje je, tako i žene tvoje i tvoji lijepi sinovi moji su.

4. A car Izraelov odgovori i reče: kao što si rekao, gospodaru moj care, ja sam tvoj i sve što imam.

5. A poslanici opet dodjoše i rekoše: ovako veli Ben-Adad: poslao sam k tebi i poručio: srebro svoje i zlato svoje i žene svoje i sinove svoje da mi daš.

6. Za to ću sjutra u ovo doba poslati sluge svoje k tebi da pregledaju kuću tvoju i kuće sluga tvojih, i što ti je god milo, oni će uzeti i odnijeti.

7. Tada dozva car Izraelov sve starješine zemaljske i reče: gledajte i vidite kako ovaj traži zlo; jer posla k meni po mene i po sinove moje i po srebro moje i po zlato moje, i ja mu ne branih.

8. A sve starješine i sav narod rekoše mu: ne slušaj ga i ne pristaj.

9. I reče poslanicima Ben-Adadovijem: kažite caru gospodaru mojemu: što si prvo poručio sluzi svojemu sve ću učiniti; ali ovo ne mogu učiniti. Tako otidoše poslanici i odnesoše mu taj odgovor.

10. A Ben-Adad posla k njemu i poruči: tako da mi učine bogovi i tako dodadu! ne će biti dosta praha od Samarije da svemu narodu koji ide za mnom dopadne po jedna grst.

11. A car Izraelov odgovori i reče: kažite: neka se ne hvali onaj koji se opasuje kao onaj koji se raspasuje.

12. A kad on to ču pijući s carevima pod šatorima, reče slugama svojim: dižite se. I digoše se na grad.

13. Tada, gle, pristupi jedan prorok k Ahabu caru Izraelovu, i reče: ovako veli Gospodin: vidiš li sve ovo mnoštvo? evo, ja ću ti ga dati u ruke danas da poznaš da sam ja Gospodin.

14. A Ahab reče: preko koga? a on reče: ovako veli Gospodin: preko momaka knezova zemaljskih. Opet reče: ko će zametnuti boj? A on reče: ti.

15. Tada prebroji momke knezova zemaljskih, i bješe ih dvje sta i trideset i dva; poslije njih prebroji sav narod, sve sinove Izraelove, *i bješe ih* sedam tisuća.

16. I izidoše u po dne; a Ben-Adad pijući opi se u šatorima s trideset i dva cara koji mu dodjoše u pomoć.

17. I izidoše prvo momci knezova zemaljskih; a Ben-Adad posla, i javiše mu i rekoše: izidoše ljudi iz Samarije.

18. A on reče: ako su izašli mira radi, pohvatajte ih žive; ako su izašli na boj, pohvatajte ih žive.

19. I izidoše iz grada momci knezova zemaljskih, i vojska za njima.

20. I svaki ubi s kojim se sukobi, te Sirci pobjegoše a Izraelci ih potjeraše. I Ben-Adad car Sirski pobježe na konju s konjicima.

21. I car Izraelov izide i pobi konje i kola, i učini velik pokolj medju Sircima.

22. Po tom dodje prorok k caru Izraelovu i reče mu: idi, budi hrabar, i promisli i vidi šta ćeš činiti, jer će do godine opet doći car Sirski na te.

23. A caru Sirskom rekoše sluge njegove: njihovi su bogovi gorski bogovi, za to nas nadjačaše; nego da se bijemo s njima u polju, za cijelo ćemo ih nadjačati.

24. Učini dakle ovako: ukloni te ca-

reve s mjesta njihovijeh, i postavi vojvode mjesto njih.

25. Pa skupi vojsku kakva je bila ona koja ti je izginula, i konje kakvi su bili oni konji, i kola kao ona kola; pa da se pobijemo s njima u polju; za cijelo ćemo ih nadjačati. I posluša ih, i učini tako.

26. A kad prodje godina, Ben-Adad prebroji Sirce, i podje u Afek da vojuje na Izraela.

27. I sinovi Izraelovi prebrojiše se, i ponesavši hrane izidoše pred njih. I stadoše u òkō sinovi Izraelovi prema njima, kao dva mala stada koza, a Sirci bijahu prekrilili zemlju.

28. Tada dodje čovjek Božji, i progovori caru Izraelovu i reče: ovako veli Gospodin: što Sirci rekoše da je Gospodin gorski Bog a nije Bog poljski, za to ću ti dati u ruke sve ovo mnoštvo veliko da znate da sam ja Gospodin.

29. I stajahu u okolu jedni prema drugima sedam dana; a sedmoga dana pobiše se, i sinovi Izraelovi pobiše Siraca sto tisuća pješaka u jedan dan.

30. A ostali pobjegoše u grad Afek, i pade zid na dvadeset i sedam tisuća ljudi koji bijahu ostali. I Ben-Adad pobjegav u grad udje u najtajniju klijet.

31. A sluge mu rekoše: evo čuli smo da su carevi doma Izraelova milostivi carevi; da vežemo kostrijet oko sebe i da metnemo konopce sebi oko vratova, pa da izidemo pred cara Izraelova, da ako ostavi u životu dušu tvoju.

32. I vezaše kostrijet oko sebe, i metnuše konopce sebi oko vratova, i dodjoše k caru Izraelovu i rekoše: sluga tvoj Ben-Adad veli: ostavi u životu dušu moju. A on reče: je li još živ? brat mi je.

33. A ljudi uzeše to za dobar znak i odmah da bi ga uhvatili za riječ rekoše: brat je tvoj Ben-Adad. A on reče: idite, dovedite ga. Tada Ben-Adad izide k njemu; a on ga posadi na svoja kola.

34. Tada mu reče *Ben-Adad:* gradove koje je uzeo otac moj tvome ocu, vratiću, i načini sebi ulice u Damasku kao što je otac moj učinio u Samariji. A *on odgovori:* s tom vjerom otpustiću te. I učini vjeru s njim, i otpusti ga.

35. Tada jedan izmedju sinova proročkih reče drugome po riječi Gospodinovoj: bij me. Ali ga onaj ne htje biti.

36. A on mu reče: što ne posluša glasa Gospodinova, za to, evo, kad otideš od mene, lav će te zaklati. I kad otide od njega, sukobi ga lav i zakla ga.

37. Opet našav drugoga reče mu: bij me. A onaj ga izbi i izrani ga.

38. Tada otide prorok i stade na put kuda će car proći, i nagrdi se pepelom po licu.

39. A kad car prolažaše, on viknu cara i reče: tvoj sluga bijaše izašao u boj, a jedan došavši dovede mi čovjeka i reče: čuvaj ovoga čovjeka; ako li ga nestane, biće tvoja duša za njegovu dušu, ili ćeš platiti talanat srebra.

40. A kad tvoj sluga imaše posla tamo amo, njega nesta. Tada mu reče car Izraelov: to ti je sud, sam si odsudio.

41. A on brže ubrisa pepeo s lica, i car Izraelov pozna ga da je jedan od proroka.

42. A on mu reče: ovako veli Gospodin: što si pustio iz ruku čovjeka kojega sam ja osudio da se istrijebi, duša će tvoja biti za njegovu dušu i narod tvoj za njegov narod.

43. I otide car Izraelov kući svojoj zlovoljan i ljutit, i dodje u Samariju.

GLAVA 21.

A poslije ovijeh stvari dogodi se: Nabot Jezraheljanin imaše vinograd u Jezrahelu do dvora Ahaba cara Samarijskoga.

2. I reče Ahab Nabotu govoreći: daj mi svoj vinograd da načinim od njega vrt za zelje, jer je blizu do dvora mojega; a ja ću ti dati za nj bolji vinograd, ili ako voliš, daću ti u novcu šta vrijedi.

3. A Nabot reče Ahabu: sačuvaj Bože da bih ti dao našljedstvo otaca svojih.

4. Tada Ahab dodje kući zlovoljan i ljutit radi riječi koju mu reče Nabot Jezraheljanin govoreći: ne dam ti našljedstva otaca svojih. I leže na postelju svoju, i okrenu lice svoje na stranu, i ne jede hljeba.

5. Tada dodje k njemu Jezabela žena njegova i reče mu: za što je duša tvoja zlovoljna te ne jedeš hljeba?

6. A on joj reče: jer govorih s Nabotom Jezraheljaninom i rekoh mu: daj mi vinograd svoj za novce, ili ako voliš, daću ti drugi vinograd za taj. A on reče: ne dam ti svoga vinograda.

7. Tada mu reče Jezabela žena njegova: ti li si car nad Izraelom? Ustani, jedi hljeba i budi veseo. Ja ću ti dati vinograd Nabota Jezraheljanina.

8. I napisa knjigu na ime Ahabovo, i zapečati je pečatom njegovijem, i posla knjigu starješinama i glavarima koji bijahu u gradu njegovu, koji nastavahu s Nabotom.

9. A u knjizi napisa ovo: oglasite post, i posadite Nabota medju glavare narodne.

10. I postavite dva nevaljala čovjeka prema njemu, pa neka zasvjedoče na nj govoreći: hulio si na Boga i na cara. Tada ga izvedite i zaspite kamenjem, da pogine.

11. I učiniše ljudi onoga grada, starješine i glavari, koji življahu u gradu njegovu, kako im zapovjedi Jezabela, kako bijaše napisano u knjizi koju im posla.

12. I oglasiše post, i posadiše Nabota medju glavare narodne.

13. I dodjoše dva nevaljala čovjeka, i sjedoše prema njemu; i svjedočiše na Nabota ti nevaljali ljudi pred narodom govoreći: Nabot je hulio na Boga i na cara. I izvedoše ga iza grada, i zasuše ga kamenjem, te pogibe.

14. Po tom poslaše k Jezabeli i poručiše joj: zasut je kamenjem Nabot i poginuo je.

15. A kad Jezabela ču da je Nabot zasut kamenjem i poginuo, reče Ahabu Jezabela: ustani, uzmi vinograd Nabota Jezraheljanina, kojega ti ne htje dati za novce, jer Nabot nije živ nego je umr'o.

16. A kad ču Ahab da je umr'o Nabot, usta i podje u vinograd Nabota Jezraheljanina da ga uzme.

17. Ali dodje riječ Gospodinova k Iliji Tezbićaninu govoreći:

18. Ustani, izidi na susret Ahabu caru Izraelovu, koji sjedi u Samariji; eno ga u vinogradu Nabotovu, kuda je otišao da ga uzme.

19. I reci mu i kaži: ovako veli Gospodin: nijesi li ubio i nijesi li prisvojio? Pa mu kaži i reci: ovako veli Gospodin: kako psi lizaše krv Nabotovu, tako će lizati psi i tvoju krv.

20. A Ahab reče Iliji: nadje li me, neprijatelju moj? A on *reče: nadjoh*, jer si se prodao da činiš što je zlo pred Gospodinom.

21. Evo pustiću zlo na te, i uzeću natražje tvoje, i istrijebiću Ahabu i ono što uza zid mokri, i uhvaćenoga i ostavljenoga u Izraelu.

22. I učiniću s domom tvojim kao s domom Jeroboama sina Nabatova i kao s domom Baze sina Ahijina, što si me gnjevio i što si naveo na grijeh Izraela.

23. Takodje i za Jezabelu reče Gospodin govoreći: psi će izjesti Jezabelu ispod zidova Jezrahelskih.

24. Ko Ahabov pogine u gradu izješće ga psi, a ko pogine u polju izješće ga ptice nebeske.

25. I ne bi takoga kao Ahab, koji se prodade da čini što je zlo pred Gospodinom, jer ga podgovaraše žena njegova Jezabela.

26. I počini vrlo gadna djela idući za gadnim bogovima sa svijem kao što činiše Amoreji, koje izagna Gospodin ispred sinova Izraelovijeh.

27. A kad Ahab ču te riječi, razdrije haljine svoje, i priveza kostrijet oko tijela svojega, i pošćaše, i spavaše u kostrijeti, i hodjaše polagano.

28. I dodje riječ Gospodinova Iliji Tezbićaninu govoreći:

29. Jesi li vidio kako se Ahab ponizio preda mnom? Za to što se tako ponizio preda mnom, ne ću pustiti onoga zla za njegova života; nego za sina njegova pustiću ono zlo na dom njegov.

GLAVA 22.

I prodjoše tri godine bez rata izmedju Siraca i Izraelaca.

2. A treće godine dodje Jozafat car Judin k caru Izraelovu.

3. I reče car Izraelov slugama svojim: ne znate li da je naš Ramot u Galadu? a mi ne radimo da ga uzmemo iz ruku cara Sirskoga.

4. I reče Jozafatu: hoćeš li ići sa mnom na vojsku na Ramot Galadski? A Jozafat reče caru Izraelovu: ja kao ti, narod moj kao tvoj narod, konji moji kao tvoji konji.

5. Još reče Jozafat caru Izraelovu: upitaj danas šta će Gospodin reći.

6. Tada car Izraelov sabra oko četiri stotine proroka, i reče im: hoću li ići na vojsku na Ramot Galadski ili ću se o

kaniti? A oni rekoše: idi, jer će ga Gospodin dati u ruke caru.

7. A Jozafat reče: ima li tu još koji prorok Gospodinov da ga pitamo?

8. A car Izraelov reče Jozafatu: ima još jedan čovjek, preko kojega bismo mogli upitati Gospodina; ali ja mrzim na nj, jer mi ne proriče dobra nego zlo; to je Miheja sin Jemlin. A Jozafat reče: neka car ne govori tako.

9. Tada car Izraelov dozva jednoga dvoranina, i reče mu: brže dovedi Miheju sina Jemlina.

10. A car Izraelov i Jozafat car Judin sjedjahu svaki na svojem prijestolu obučeni u carske haljine na poljani kod vrata Samarijskih, i svi proroci prorokovahu pred njima.

11. I Sedecija sin Hananin načini sebi gvozdene rogove, i reče: ovako veli Gospodin: ovijem ćeš pobosti Sirce dokle ih ne istrijebiš.

12. Tako i svi proroci prorokovahu govoreći: idi na Ramot Galadski, i bićeš srećan, jer će ga Gospodin dati caru u ruke.

13. A poslanik koji otide da dozove Miheju reče mu govoreći: evo, proroci proriču svi jednijem glasom dobro caru; neka i tvoja riječ bude kao riječ njihova, govori dobro.

14. A Miheja reče: tako da je živ Gospodin, govoriću ono što mi Gospodin kaže.

15. I kad dodje k caru, reče mu car: Miheja! hoćemo li ići na vojsku na Ramot Galadski ili ćemo se okaniti? A on mu reče: idi, bićeš srećan, jer će ga Gospodin dati caru u ruke.

16. A car mu reče: koliko ću te puta zaklinjati da mi ne govoriš nego istinu u ime Gospodinovo?

17. Tada reče: vidjeh sav narod Izraelov razasut po planinama kao ovce koje nemaju pastira; jer reče Gospodin: ovi nemaju gospodara; neka se vrate svak svojoj kući s mirom.

18. Tada reče car Izraelov Jozafatu: nijesam li ti rekao da mi ne će prorokovati dobra nego zlo?

19. A *Miheja* mu reče: za to čuj riječ Gospodinovu; vidjeh Gospodina gdje sjedi na prijestolu svojem, a sva vojska nebeska stajaše mu s desne i s lijeve

20. I reče Gospodin: ko će prevariti Ahaba da otide i padne kod Ramota Galadskoga? I jedan reče ovo a drugi ono.

21. Tada izide jedan duh i stavši pred Gospodina reče: ja ću ga prevariti. A Gospodin mu reče: kako?

22. Odgovori: izaći ću i biću lažljiv duh u ustima svijeh proroka njegovijeh. A *Gospodin* mu reče: prevarićeš ga i nadvladaćeš; idi i učini tako.

23. Za to sada eto, Gospodin je metnuo lažljiv duh u usta svijem tvojim prorocima, a Gospodin je izrekao zlo po te.

24. Tada pristupi Sedecija sin Hananin, i udari Miheju po obrazu govoreći; kuda je otišao duh Gospodinov od mene da govori s tobom?

25. A Miheja mu reče: eto, vidjećeš u onaj dan kad otideš u najtajniju klijet da se sakriješ.

26. Tada car Izraelov reče: uhvati Miheju i odvedi ga k Amonu zapovjedniku gradskom i k Joasu sinu carevu;

27. I reci im: ovako veli car: metnite ovoga u tamnicu, i dajite mu po malo hljeba i po malo vode dokle se ne vratim u miru.

28. A Miheja reče: ako se vratiš u miru, nije Gospodin govorio preko mene. Još reče: čujte, svi narodi!

29. I otide car Izraelov s Jozafatom carem Judinijem na Ramot Galadski.

30. I reče car Izraelov Jozafatu: ja ću se preobući kad podjem u boj; a ti obuci svoje odijelo. I preobuče se car Izraelov i otide u boj.

31. A car Sirski zapovjedi vojvodama, kojih bijahu trideset i dvije nad kolima njegovijem, i reče: ne udarajte ni na maloga ni na velikoga, nego na samoga cara Izraelova.

32. I kad vojvode od kola vidješe Jozafata, rekoše: za cijelo je car Izraelov. I okrenuše se na nj, da udare; ali Jozafat povika.

33. A vojvode od kola vidješe da nije car Izraelov, te odstupiše od njega.

34. A jedan zastrijeli iz luka nagonom, i ustrijeli cara Izraelova gdje spuča oklop. A on reče svojemu vozaču: savij rukom svojom i izvezi me iz boja, jer sam ranjen.

35. I boj bi žestok onoga dana; a car

zaosta na kolima svojim prema Sircima, pa umrije u veče, i krv iz rane njegove tecijaše u kola.

36. I prodje glasnik po vojsci o zahodu sunčanom govoreći: svak u svoj grad, i svak u svoju zemlju.

37. Tako umrije car, i odnesoše ga u Samariju; i pogreboše cara u Samariji.

38. A kad prahu kola na jezeru Samarijskom, lizaše psi krv njegovu; tako i kad prahu oružje njegovo, po riječi koju reče Gospodin.

39. A ostala djela Ahabova i sve što je činio, i za kuću od slonove kosti koju je sagradio, i za sve gradove što je sagradio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraelovijeh?

40. Tako počinu Ahab kod otaca svojih, i na njegovo se mjesto zacari Ohozija sin njegov.

41. A Jozafat sin Azin zacari se nad Judom četvrte godine carovanja Ahabova nad Izraelom;

42. I imaše Jozafat trideset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i pet godina u Jeruzalemu. A materi mu bješe ime Azuba, kći Salajeva.

43. I hodjaše putem Aze oca svojega sa svijem, i ne odstupi od njega čineći sve što je pravo pred Gospodinom.

44. Ali visina ne oboriše; narod još prinošaše žrtve i kadjaše na visinama.

45. I učini mir Jozafat s carem Izraelovijem.

46. A ostala djela Jozafatova i junaštva što učini i kako vojeva, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

47. On istrijebi iz zemlje svoje ostatak adžuvana, koji bijahu ostali za života Aze oca njegova.

48. U to vrijeme ne bijaše cara u Idumeji, nego bijaše namjesnik carev.

49. I Jozafat načini ladje Tarsiske da idu u Ofir po zlato; ali ne otidoše, jer se ladje razbiše u Azion-Gaberu.

50. Tada reče Ohozija sin Ahabov Jozafatu: neka idu moje sluge s tvojim slugama na ladjama. Ali Jozafat ne htje.

51. I počinu Jozafat kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Davida oca njegova; a na njegovo se mjesto zacari Joram sin njegov.

52. Ohozija sin Ahabov zacari se nad Izraelom u Samariji sedamnaeste godine carovanja Jozafatova nad Judom; i carova nad Izraelom dvije godine.

53. I činjaše što je zlo pred Gospodinom, i hodjaše putem oca svojega i putem matere svoje i putem Jeroboama sina Nabatova, koji navede na grijeh Izraela.

54. I služaše Balu i klanjaše mu se, i gnjevljaše Gospodina Boga Izraelova sa svijem kako je činio otac njegov.

DRUGA KNJIGA O CAREVIMA

KOJA SE ZOVE I CETVRTA KNJIGA O CAREVIMA.

GLAVA 1.

A po smrti Ahabovoj odmetnuše se Moapci od Izraela.

2. A Ohozija pade kroz rešetku iz gornje sobe svoje u Samariji, i razbolje se; pa posla poslanike i reče im: idite, pitajte Belzebuba boga Akaronskoga hoću li ozdraviti od ove bolesti.

3. Ali angjeo Gospodinov reče Iliji Tezbićaninu: ustani, izidi na susret poslanicima cara Samarijskoga i reci im: eda li nema Boga u Izraelu, te idete da pitate Belzebuba boga u Akaronu?

4. A za to ovako veli Gospodin: ne ćeš se dignuti s postelje na koju si legao nego ćeš umrijeti. Po tom otide Ilija.

5. A sluge se vratiše k Ohoziji, i on im reče: što ste se vratili?

6. A oni mu rekoše: srete nas jedan čovjek, i reče nam: idite, vratite se k caru koji vas je poslao, i recite mu: ovako veli Gospodin: eda li nema Boga u Izraelu, te šalješ da pitaš Belzebuba boga u Akaronu? Za to ne ćeš se dignuti s postelje na koju si legao, nego ćeš umrijeti.

7. A on im reče: kakav bješe na oči taj čovjek koji vas srete i to vam reče?

8. A oni mu odgovoriše: bješe sav kosmat i opasan kožnijem pojasom. A on reče: to je Ilija Tezbićanin.

9. Tada posla k njemu pedesetnika s njegovom pedesetoricom; i on otide

k njemu; i gle, on sjedjaše navrh gore; i pedesetnik mu reče: čovječe Božji, car je zapovjedio, sidji.

10. A Ilija odgovarajući reče pedesetniku: ako sam čovjek Božji, neka sidje oganj s neba i proždre tebe i tvoju pedesetoricu. I sidje oganj s neba i proždrije njega i njegovu pedesetoricu.

11. Opet posla k njemu drugoga pedesetnika s njegovom pedesetoricom, koji progovori i reče mu: čovječe Božji, car je tako zapovjedio, sidji brže.

12. A Ilija odgovori i reče im: ako sam čovjek Božji, neka sidje oganj s neba i proždre tebe i tvoju pedesetoricu. I sidje oganj Božji s neba i proždrije njega i njegovu pedesetoricu.

13. Tada opet posla trećega pedesetnika s njegovom pedesetoricom. A ovaj treći pedesetnik kad dodje, kleče na koljena svoja pred Ilijom, i moleći ga reče mu: čovječe Božji, da ti je draga duša moja i duša ove pedesetorice, sluga tvojih.

14. Eto, sišao je oganj s neba i proždr'o prva dva pedesetnika s njihovom pedesetoricom; ali sada da ti je draga duša moja.

15. A angjeo Gospodinov reče Iliji: idi s njim, i ne boj ga se. I usta Ilija i otide s njim k caru.

16. I reče mu: ovako veli Gospodin: za to što si slao poslanike da pitaju Belzebuba boga u Akaronu kao da nema Boga u Izraelu da bi ga pitao, ne ćeš se dignuti s postelje na koju si legao, nego ćeš umrijeti.

17. I umrije po riječi Gospodinovoj, koju reče Ilija, a na njegovo se mjesto zacari Joram druge godine carovanja Jorama sina Jozafatova nad Judom, jer on nema sina.

18. A ostala djela Ohozijina što je činio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Izraelovijeh?

GLAVA 2.

A kad Gospodin šćaše uzeti Iliju u vihoru na nebo, podjoše Ilija i Elizej iz Galgale.

2. I reče Ilija Elizeju: ostani ti ovdje, jer mene Gospodin šalje do Betela. Ali Elizej reče: tako živ bio Gospodin i tako živa bila duša tvoja, ne ću te ostaviti. I dodjoše u Betel.

3. *Tada dodjoše* k Elizeju sinovi proročki koji bijahu u Betelu, i rekoše mu: znaš li da će danas Gospodin uzeti gospodara tvojega od tebe? A on reče: znam, mučite.

4. Opet mu reče Ilija: Elizeju, ostani ti tu, jer me Gospodin šalje u Jeriho. A on reče: tako živ bio Gospodin i tako bila živa duša tvoja, ne ću te ostaviti. Tako dodjoše u Jeriho.

5. A sinovi proročki koji bijahu u Jerihu pristupiše k Elizeju, i rekoše mu: znaš li da će danas uzeti Gospodin od tebe gospodara tvojega? A on reče: znam, mučite.

6. Opet mu reče Ilija: ostani ti tu, jer me Gospodin šalje na Jordan. A on reče: tako živ bio Gospodin i tako bila živa tvoja duša, ne ću te ostaviti. Tako otidoše obojica.

7. I pedeset ljudi izmedju sinova proročkih otidoše i stadoše prema njima iz daleka, a oni obojica ustaviše se kod Jordana.

8. I uze Ilija plašt svoj, i saviv ga udari njim po vodi, a ona se rastupi tamo i amo, te prijedjoše obojica suhim.

9. A kad prijedjoše, reče Ilija Elizeju: išti šta hoćeš da ti učinim, dokle se nijesam uzeo od tebe. A Elizej reče: da budu dva dijela duha tvojega u mene.

10. A on mu reče: zaiskao si tešku stvar; ali ako me vidiš kad se uzmem od tebe, biće ti tako; ako li ne vidiš, ne će biti.

11. I kad idjahu dalje razgovarajući se, gle, ognjena kola i ognjeni konji rastaviše ih, i Ilija otide u vihoru na nebo.

12. A Elizej videći to vikaše: oče moj, oče moj! kola Izraelova i konjici njegovi! I ne vidje ga više; po tom uze haljine svoje i razdrije ih na dva komada.

13. I podiže plašt Ilijin, koji bješe spao s njega, i vrativ se stade na brijegu Jordanskom.

14. I uzev plašt Ilijin, koji bješe spao s njega, udari po vodi, i reče: gdje je Gospodin Bog Ilijin? A kad i on udari po vodi, rastupi se voda tamo i amo, i prijedje Elizej.

15. A kad s druge strane vidješe sinovi proročki, koji bijahu u Jerihu, rekoše: počinu duh Ilijin na Elizeju. I sretoše ga i pokloniše mu se do zemlje.

16. I rekoše mu: evo ima u sluga tvo-

jih pedeset junaka, neka idu i traže tvojega gospodara, da ga ne bude uzeo duh Gospodinov i bacio ga na kako brdo ili u kakav do. A on reče: ne šaljite.

17. Ali oni navaljivahu na nj dokle mu se ne dosadi, te reče: pošljite. I poslaše pedeset ljudi, koji ga tražiše tri dana, ali ne nadjoše.

18. I vratiše se k njemu, a on bijaše u Jerihu, pa im reče: nijesam li vam govorio da ne idete?

19. Tada gradjani rekoše Elizeju: gle, dobro je živjeti u ovom gradu, kao što gospodar naš vidi; ali je voda zla i zemlja nerodna.

20. A on im reče: donesite mi nov kutao, i metnite u nj soli. I donesoše mu.

21. A on izide na izvor i baci u nj so, govoreći: ovako veli Gospodin: iscijelih ovu vodu, da ne bude više od nje smrti ni nerodnosti.

22. I voda posta zdrava do današnjega dana po riječi Elizejevoj, koju izreče.

23. Po tom otide odande u Betel; i kad idjaše putem, izidoše mala djeca iz grada i rugahu mu se govoreći mu: hodi, ćelo! hodi, ćelo!

24. A Elizej obazre se, i videći ih prokle ih imenom Gospodinovim. Tada izidoše dvije medvjedice iz šume, i rastrgoše četrdeset i dvoje djece.

25. Odande otide na goru Karmelsku, a odande se vrati u Samariju.

GLAVA 3.

A Joram sin Ahabov zacari se nad Izraelom u Samariji osamnaeste godine carovanja Jozafatova nad Judom, i carova dvanaest godina.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodinom, ali ne kao otac njegov i kao mati njegova, jer obori lik Balov koji bješe načinio otac njegov.

3. Ali osta u grijesima Jeroboama sina Nabatova, kojima navede na grijeh Izraela, i ne odstupi od njih.

4. A Meza car Moapski imaše mnogo stoke, i davaše caru Izraelovu sto tisuća jaganjaca i sto tisuća ovnova pod runom.

5. Ali kad umrije Ahab, odmetnu se car Moapski od cara Izraelova.

6. A car Joram izide u to vrijeme iz Samarije i prebroji svega Izraela.

7. I otide, te posla k Jozafatu caru Judinu i poruči mu: car Moapski odmetnu se od mene; hoćeš li ići sa mnom na vojsku na Moapce? A on reče: hoću, ja kao ti, moj narod kao tvoj narod, moji konji kao tvoji konji.

8. Iza toga reče: a kojim ćemo putem ići? A on reče: preko pustinje Edomske.

9. I tako izide car Izraelov i car Judin i car Edomski, i idoše putem sedam dana, i ne bijaše vode vojsci ni stoci, koja idjaše za njima.

10. I reče car Izraelov: jaoh! dozva Gospodin ova tri cara da ih preda u ruke Moapcima.

11. A Jozafat reče: ima li tu koji prorok Gospodinov da upitamo Gospodina preko njega? A jedan izmedju sluga cara Izraelova odgovori i reče: ovdje je Elizej sin Safatov, koji je Iliji poljevao vodom ruke.

12. Tada reče Jozafat: u njega je riječ Gospodinova. I otidoše k njemu car Izraelov i Jozafat i car Edomski.

13. A Elizej reče caru Izraelovu: šta je meni do tebe? idi ka prorocima oca svojega i ka prorocima matere svoje. A car Izraelov reče mu: ne, jer Gospodin dozva ova tri cara da ih preda u ruke Moapcima.

14. A Elizej reče: tako da je živ Gospodin nad vojskama, pred kojim stojim, da ne gledam na Jozafata cara Judina, ne bih mario za te niti bih te pogledao.

15. Nego sada dovedite mi gudača. I kad gudač gudjaše, dodje ruka Gospodinova nada nj;

16. I reče: ovako veli Gospodin: načinite po ovoj dolini mnogo jama.

17. Jer ovako veli Gospodin: ne ćete osjetiti vjetra niti ćete vidjeti dažda, ali će se dolina ova napuniti vode, te ćete piti i vi i ljudi vaši i stoka vaša.

18. Pa i to je malo Gospodinu, nego i Moapce će vam predati u ruke.

19. I raskopaćete sve tvrde gradove i sve izbrane gradove, i posjeći ćete sva dobra drveta i zaroniti sve izvore vodene, i svaku njivu dobru potrćete kamenjem.

20. A u jutru, kad se prinosi dar, gle, dodje voda od Edomske, i napuni se zemlja vode.

21. A svi Moapci čuvši da su

revi da udare na njih, sazvaše sve koji se počinjahu pasati i starije, i stadoše na medji.

22. A u jutru kad ustaše i sunce ogranu nad onom vodom, ugledaše Moapci prema sebi vodu gdje se crveni kao krv.

23. I rekoše: krv je; pobili su se carevi, i jedan drugoga pogubili; sada dakle na plijen, Moapci!

24. A kad dodjoše do okola Izraelova, podigoše se Izraelci i razbiše Moapce, te pobjegoše ispred njih, a oni udjoše u zemlju Moapsku bijući ih.

25. I gradove njihove raskopaše, i na svaku dobru njivu bacajući svaki po kamen zasuše je, i sve izvore vodene zaroniše, i sva dobra drveta posjekoše, tako da samo ostaviše kamenje u Kirarasetu. I opkolivši ga praćari stadoše ga biti.

26. A car Moapski kad vidje da će ga nadvladati vojska, uze sa sobom sedam stotina ljudi, koji mahahu mačem, da prodru kroz *vojsku* cara Edomskoga, ali ne mogoše.

27. Tada uze sina svojega prvenca, koji šćaše biti car na njegovo mjesto, i prinese ga na žrtvu paljenicu na zidu. Tada se podiže velik gnjev na Izraela, te otidoše odande i vratiše se u svoju zemlju.

GLAVA 4.

A jedna izmedju žena sinova proročkih povika k Elizeju govoreći: sluga tvoj, muž moj, umrije, a ti znaš da se sluga tvoj bojao Gospodina; pa sada dodje rukodavalac da mi uzme dva sina u roblje.

2. A Elizej joj reče: što ću ti? kaži mi šta imaš u kući? A ona reče: sluškinja tvoja nema u kući ništa do sudić ulja.

3. A on joj reče: idi, išti u naruč praznijeh sudova u svijeh susjeda svojih, nemoj malo da išteš.

4. Pa otidi, i zatvori se u kuću sa sinovima svojim, pa onda naljevaj u sve sudove, i kad se koji napuni, kaži neka uklone.

5. I ona otide od njega, i zatvori se u kuću sa sinovima svojim; oni joj dodavahu a ona naljevaše.

6. A kad se sudovi napuniše, ona reče sinu svojemu: daj još jedan sud. A on joj reče: nema više. Tada stade ulje.

7. *Po tom ona otide i kaza čovjeku božijemu; a on joj reče:* idi, prodaj ulje, i oduži se; a što preteče, onijem se hrani sa svojim sinovima.

8. Poslije toga jednom idjaše Elizej kroz Sunam, a ondje bijaše bogata žena, koja ga ustavi da jede hljeba; i od tada kad god prolažaše, uvraćaše se k njoj da jede hljeba.

9. I ona reče mužu svojemu: gle, vidim da je svet čovjek Božji ovaj što sve prolazi ovuda.

10. Da načinimo malu klijet, i da mu namjestimo postelju i sto i stolicu i svijetnjak, pa kad dodje k nama, neka se tu skloni.

11. Po tom on dodje jednom onamo, i ušav u klijet počinu ondje.

12. I reče momku svojemu Gijeziju: zovi Sunamku. I on je dozva; i ona stade pred njim.

13. I on reče Gijeziju: kaži joj: eto staraš se za nas svakojako; šta hoćeš da ti učinim? imaš li što da govorim caru ili vojvodi? A ona reče: ja živim usred svojega naroda.

14. A on reče: šta bih joj dakle učinio? A Gijezije reče: eto nema sina, a muž joj je star.

15. A on reče: zovi je. I on je dozva, i ona stade na vratima.

16. A on reče: do godine u ovo doba grlićeš sina. A ona reče: nemoj gospodaru moj, čovječe Božji, nemoj varati sluškinje svoje.

17. I zatrudnje žena, i rodi sina druge godine u isto doba, kao što joj reče Elizej.

18. I dijete odraste. I jednom izide k ocu svojemu k žeteocima;

19. I reče ocu svojemu: jaoh glava, jaoh glava! A on reče momku: nosi ga materi.

20. I on ga uze i odnese materi njegovoj, i leža na krilu njezinu do po dne, pa umrije.

21. Tada otide ona gore, i namjesti ga u postelju čovjeka Božijega, i zatvorivši ga izide.

22. Po tom viknu muža svojega i reče mu: pošlji mi jednoga momka i jednu magaricu da otrčim do čovjeka Božijega i da se vratim.

23. A on reče: za što danas hoćeš da ideš k njemu? niti je mladina ni subota. A ona reče: ne brini se.

24. I ona osamarivši magaricu reče

omku svojemu: vodi i idi i nemoj za-ajati mene radi na putu dokle ti ne ažem.

25. Tako pošavši dodje k čovjeku Bo-jemu na goru Karmelsku. A kad je ovjek Božji ugleda gdje ide k njemu, eče Gijeziju, sluzi svojemu: evo Su-amke.

26. Trči sad pred nju i reci joj: jesi zdravo? je li zdravo muž tvoj? je li dravo sin tvoj? A ona reče: zdravo mo.

27. A kad dodje k čovjeku Božjemu a goru, zagrli mu noge, a Gijezije pri-tupi da je otjera; ali čovjek Božji re-e: ostavi je, jer joj je duša u jadu, a ospodin sakri od mene i ne javi mi.

28. A ona reče: jesam li iskala sina od ospodara svojega? nijesam li kazala: emoj me varati?

29. A on reče Gijeziju: opaši se i uzmi tap moj u ruku, pa idi; ako sreteš ko-a, nemoj ga pozdravljati, i ako te ko ozdravi, nemoj mu odgovarati, i metni oj štap na lice djetetu.

30. A mati djetinja reče: tako da je iv Gospodin i tako da je živa duša tvo-a, ne ću te se ostaviti. Tada on usta, i odje za njom.

31. A Gijezije otide naprijed i metnu tap na lice djetetu, ali ne bi glasa ni sjećanja. Tada se vrati preda nj, i javi u govoreći: ne probudi se dijete.

32. I Elizej udje u kuću, i gle, dijete artvo leži na njegovoj postelji.

33. I ušav zatvori se s djetetom, i po-oli se Gospodinu.

34. Po tom stade *na postelju,* i leže na ijete metnuv usta svoja na usta dje-etu, i oči svoje na oči njegove, i dla-ove svoje na njegove dlanove, i pruži e nad njim, te se zagrija tijelo djetetu.

35. Po tom usta, i prijedje po kući je-nom tamo i jednom amo, po tom otide pet i pruži se nad djetetom. I kihnu di-ete sedam puta, i otvori dijete oči svoje.

36. Tada dozva Gijezija, i reče mu: ovu Sunamku. I on je dozva, te dodje njemu. I on joj reče: uzmi sina svo-ega.

37. I ona ušavši pade k nogama nje-ovijem, i pokloni mu se do zemlje, i zevši sina svojega otide.

38. Po tom vrati se Elizej u Galgalu. A ijaše glad u onoj zemlji, i sinovi pro-ročki sjedjahu pred njim; a on reče mom-ku svojemu: pristavi veliki lonac, i sku-haj zelja sinovima proročkim.

39. A jedan otide u polje da nabere zelja, i nadje divlju lozu i nabra s nje divljih tikvica pun plašt, i došavši sasiječe ih u lonac gdje bješe zelje, jer ih ne poznavahu.

40. I usuše ljudma da jedu; a kad sta-doše jesti onoga zelja, povikaše govo-reći: smrt je u loncu, čovječe Božji! I ne mogahu jesti.

41. A on reče: donesite brašna. I sasu brašno u lonac, i reče: uspi ljudma, neka jedu. I ne bi više nikakoga zla u loncu.

42. I dodje neko iz Bal-Salize, i dones se čovjeku Božijemu hljeba od prvina, dvadeset hljebova ječmenijeh, i novi-jeh zrna u klasu. A on reče: postavi na-rodu, neka jedu.

43. A sluga mu reče: kako ću to po-staviti pred sto ljudi? Opet reče: po-stavi narodu, neka jedu; jer je tako ka-zao Gospodin: ješće, i preteći će.

44. A on im postavi, te jedoše; i pre-teče po riječi Gospodinovoj.

GLAVA 5.

Ibješe Naman vojvoda cara Sirskoga čovjek velik u gospodara svojega i u časti, jer preko njega sačuva Gospodin Siriju; ali taj veliki junak bješe gubav.

2. A iz Sirije izide četa i zarobi u ze-mlji Izraelskoj malu djevojku, te ona služaše ženu Namanovu.

3. I ona reče svojoj gospodji: o da bi moj gospodar otišao k proroku u Sama-riji! on bi ga oprostio gube.

4. Tada on otide k svome gospodaru i javi mu govoreći: tako i tako kaže djevojka iz zemlje Izraelske.

5. A car Sirski reče mu: hajde idi, a ja ću poslati knjigu caru Izraelovu. I on otide, i ponese deset talanata srebra i šest tisuća *sikala* zlata i desetore staja-će haljine.

6. I odnese knjigu caru Izraelovu, ko-ja ovako govoraše: eto, kad ti dodje ova knjiga, znaj da šaljem k tebi Namana slugu svojega da ga oprostiš gube.

7. A kad car Izraelov pročita knjigu, razdrije haljine svoje, i reče: zar sam ja Bog da mogu ubiti i povratiti život, te šalje k meni da oprostim čovjeka gube? Pazite i vidite kako traži zadje-vice sa mnom.

8. A kad ču Elizej čovjek Božji da je car Izraelov razdr'o haljine svoje, posla k caru i poruči: za što si razdr'o haljine svoje? neka dodje k meni, da pozna da ima prorok u Izraelu.

9. I tako dodje Naman s konjma i kolima svojim, i stade na vratima doma Elizejeva.

10. A Elizej posla k njemu i poruči: idi i okupaj se sedam puta u Jordanu, i ozdraviće tijelo tvoje, i očistićeš se.

11. Tada se rasrdi Naman i podje govoreći: gle! ja mišljah on će izaći k meni, i staće, i prizvaće ime Gospodina Boga svojega, i metnuti ruku svoju na mjesto, i očistiti gubu.

12. Nijesu li Abana i Farfar vode u Damasku bolje od svijeh voda Izraelskih? ne bih li se mogao u njima okupati i očistiti? I okrenuvši se otide gnjevan.

13. Ali sluge njegove pristupivši rekoše mu govoreći: oče, da ti je kazao prorok što veliko, ne bi li učinio? a za što ne bi kad ti reče: okupaj se, pa ćeš se očistiti?

14. I tako sidje, i zaroni u Jordan sedam puta po riječi čovjeka Božijega, i tijelo njegovo posta kao u maloga djeteta, i očisti se.

15. Tada se vrati k čovjeku Božijemu sa svom pratnjom svojom, i došav stade pred njim, i reče: evo sad vidim da nema Boga nigdje na zemlji do u Izraelu. Nego uzmi dar od sluge svojega.

16. Ali on reče: tako da je živ Gospodin, pred kojim stojim, ne ću uzeti. I on navaljivaše na nj da uzme; ali on ne htje.

17. Tada reče Naman: kad ne ćeš, a ono neka se da sluzi tvojemu ove zemlje koliko mogu ponijeti dvije mazge. Jer sluga tvoj ne će više prinositi žrtava paljenica ni drugih žrtava drugim bogovima, nego Gospodinu.

18. A Gospodin neka oprosti ovo sluzi tvojemu; kad gospodar moj udje u dom Remonov da se pokloni ondje, pa se prihvati za moju ruku da se i ja poklonim u domu Remonovu, neka oprosti Gospodin sluzi tvojemu kad se tako poklonim u domu Remonovu.

19. A on mu reče: idi s mirom. I on otide od njega, i prijedje jedno potrka-

lište.

20. Tada reče Gijezije sluga Elizeja čovjeka Božijega: gle, gospodar moj ne htje primiti iz ruku toga Namana Sirca što bješe donio. Ali tako da je živ Gospodin, potrčaću za njim i uzeću što od njega.

21. I Gijezije otrča za Namanom. A kad ga vidje Naman gdje trči za njim, skoči s kola svojih i srete ga, pa mu reče: je li dobro?

22. A on reče: dobro je. Gospodar moj posla me da ti kažem: evo, baš sad dodjoše k meni dva mladića iz gore Efraimove, proročki sinovi, daj za njih talanat srebra i dvoje stajaće haljine.

23. A Naman reče: uzmi i dva talanta. I natjera ga; i sveza dva talanta srebra u dva toboca, i dvoje stajaće haljine, i dade dvojici momaka svojih, da nose pred njim.

24. A on kad dodje na brdo, uze iz ruku njihovijeh i ostavi u jednoj kući, a ljude otpusti, te otidoše.

25. Po tom došavši stade pred gospodarom svojim. A Elizej mu reče: otkle Gijezije? A on reče: nije išao sluga tvoj nikuda.

26. Ali mu on reče: zar srce moje nije išlo onamo kad se čovjek vrati s kola svojih preda te? Zar je to bilo vrijeme uzimati srebro i uzimati haljine, maslinike, vinograde, ovce, goveda, sluge i sluškinje?

27. Za to guba Namanova neka prione za te i za sjeme tvoje do vijeka. I otide od njega gubav, *bio* kao snijeg.

GLAVA 6.

A sinovi proročki rekoše Elizeju: gle, mjesto gdje sjedimo pred tobom tijesno nam je.

2. Nego hajde da otidemo na Jordan, pa da uzmemo ondje svaki po brvno i načinimo ondje mjesto gdje ćemo boraviti. A on reče: idite.

3. A jedan reče: budi voljan, podji i ti sa slugama svojim. A on reče: hoću.

4. I tako podje s njima. I došavši na Jordan sjekoše drva.

5. A kad jedan od njih sijecijaše drvo, pade mu sjekira u vodu; a on povika govoreći: avaj gospodaru, još je u naruč uzeta.

6. A čovjek Božji reče mu: gdje je pala? A kad mu pokaza mjesto, on odsi-

eče drvo i baci ga onamo, i učini te sjekira ispliva.

7. A on reče: uzmi je. I čovjek pruži ruku te je uze.

8. A kad car Sirski vojevaše na Izraela, vijećaše sa slugama svojim, i reče: tu i tu neka stane vojska moja.

9. A čovjek Božji posla k caru Izraelovu i poruči: čuvaj se da ne ideš onuda, jer su ondje Sirci u zasjedi.

10. I car Izraelov posla na ono mjesto, za koje reče čovjek Božji i opomenu ga, te se čuvaše. *I to ne bi* jedan put ni dva puta.

11. I smuti se srce caru Sirskom za to, i sazvavši sluge svoje reče im: hoćete li mi kazati ko od naših dokazuje caru Izraelovu?

12. A jedan od sluga njegovijeh reče mu: niko, care, gospodaru moj; nego Elizej prorok u Izraelu dokazuje caru Izraelovu riječi koje govoriš u ložnici svojoj.

13. Tada reče: idite, vidite gdje je, da pošljem da ga uhvate. I javiše mu govoreći: eno ga u Dotanu.

14. I posla onamo konje i kola s velikom vojskom; i oni došavši noću opkoliše grad.

15. A u jutru sluga čovjeka Božijega ustavši izide, a to vojska oko grada i konji i kola. I reče mu sluga: jaoh gospodaru, šta ćemo sad?

16. A on mu reče: ne boj se, jer je više naših nego njihovijeh.

17. I pomoli se Elizej govoreći: Gospodine, otvori mu oči da vidi. I Gospodin otvori oči momku, te vidje, a to gora puna konja i kola ognjenijeh oko Elizeja.

18. A kad podjoše *Sirci* k njemu, pomoli se Elizej Gospodinu i reče: oslijepi ovaj narod. I oslijepi ih po riječi Elizejevoj.

19. Tada im reče Elizej: nije ovo put, nije ovo grad; hodite za mnom i odvešću vas k čovjeku kojega tražite. I odvede ih u Samariju.

20. A kad dodjoše u Samariju, reče Elizej: Gospodine, otvori im oči da vide. I Gospodin im otvori oči, i vidješe, a to bijahu usred Samarije.

21. A car Izraelov reče Elizeju kad ih ugleda: hoću li biti, hoću li biti, oče moj?

22. A on reče: nemoj biti; eda li ćeš one pobiti koje zarobiš mačem svojim i lukom svojim? Iznesi im hljeba i vode neka jedu i piju, pa onda neka idu gospodaru svojemu.

23. I ugotovi im gozbu veliku, te jedoše i piše; pa ih otpusti, a oni otidoše gospodaru svojemu; i od tada ne dolaziše čete Sirske u zemlju Izraelovu.

24. A poslije toga Ben-Adad car Sirski skupi svu vojsku svoju, i izide i opkoli Samariju.

25. I nasta velika glad u Samariji, jer gle, bješe opkoljena toliko da glava magareća bijaše za osamdeset sikala srebra, a četvrt kava golubinjega kala za pet sikala srebra.

26. I kad car idjaše po zidovima, jedna žena povika k njemu govoreći: pomagaj, care gospodaru!

27. A on reče: Gospodin ti ne pomaže, kako ću ti ja pomoći? s gumna li, ili iz kace?

28. Još joj reče car: što ti je? A ona reče: ova žena reče mi: daj sina svoga da ga pojedemo danas, a sjutra ćemo pojesti moga sina.

29. I skuhasmo sina mojega i pojedosmo ga; a sjutradan rekoh joj: daj sina svojega da ga pojedemo. Ali ona sakri svoga sina.

30. A kad car ču riječi ženine, razdrije haljine svoje; i kad idjaše po zidu, vidje narod gdje kostrijet bijaše ozdo na tijelu njegovu.

31. Tada reče car: tako da mi učini Bog i tako da doda, ako glava Elizeja sina Safatova ostane danas na njemu.

32. A Elizej sjedjaše u svojoj kući, i starješine sjedjahu kod njega. I posla *car* jednoga od onijeh što stajahu pred njim; a dok još ne dodje poslani k njemu, on reče starješinama: vidite li gdje onaj krvnički sin posla da mi odsiječe glavu? Gledajte, kad dodje poslani, zaključajte vrata, i odbijte ga od vrata; eto, i bahat nogu gospodara njegova za njim.

33. I dok još govoraše s njima, gle, poslani dodje k njemu, i reče: gle, ovo je zlo od Gospodina; čemu ću se još nadati od Gospodina?

GLAVA 7.

Tada reče Elizej: čujte riječ Gospodinovu; tako veli Gospodin: sjutra će u ovo doba biti mjera bijeloga bra-

šna za sikal, a dvije mjere ječma za sikal na vratima Samarijskim.

2. A vojvoda, na kojega se ruku car naslanjaše, odgovori čovjeku Božijemu i reče: da Gospodin načini okna na nebu, bi li moglo to biti? A Elizej reče: eto, ti ćeš vidjeti svojim očima, ali ga ne ćeš jesti.

3. A bijahu na vratima četiri čovjeka gubava, i rekoše jedan drugomu: što sjedimo ovdje da umremo?

4. Da rečemo: da udjemo u grad, glad je u gradu, te ćemo umrijeti ondje; a da ostanemo ovdje, opet ćemo umrijeti; nego hajde da uskočimo u òkō Sirski; ako nas ostave u životu, ostaćemo u životu, ako li nas pogube, poginućemo.

5. I tako ustavši u sumrak podjoše u òkō Sirski, i dodjoše do kraja okola Sirskoga, i gle, ne bješe nikoga.

6. Jer Gospodin učini te se u okolu Sirskom ču lupa konja i kola i velike vojske, te rekoše jedan drugomu: eto, car je Izraelov najmio na nas careve Hetejske i careve Egipatske da udare na nas.

7. Te se podigoše i pobjegoše po mraku ostavivši šatore svoje i konje svoje i magarce svoje i òkō kao što je bio, i pobjegoše radi duša svojih.

8. Pa kad dodjoše gubavci nakraj okola, udjoše u jedan šator, i najedoše se i napiše se, i pokupiše iz njega srebro i zlato i haljine, i otidoše te sakriše. Pa se vratiše i udjoše u drugi šator, pa pokupiše i iz njega, i otidoše te sakriše.

9. Tada rekoše medju sobom: ne radimo dobro; ovaj je dan dan dobrijeh glasova, a mi šutimo. Ako uščekamo do zore, stignuće nas bezakonje. Za to sada hajde da idemo i javimo domu carevu.

10. I tako došavši dozvaše vratara gradskoga i kazaše mu govoreći: idosmo u oko Sirski, i gle, nema nikoga, ni glasa čovječijega; nego konji povezani i magarci povezani, i šatori kako su bili.

11. A on dozva ostale vratare, i javiše u dom carev.

12. A car ustavši po noći reče slugama svojim: kazaću vam sada šta su nam učinili Sirci. Znadu da gladujemo, za to otidoše iz okola da se sakriju u polju govoreći: kad izidu iz grada, *pohvataćemo ih* žive i ući ćemo u grad.

13. A jedan od sluga njegovijeh odgovori i reče: da uzmemo pet ostalijeh konja što još ima u gradu; gle, to je sve što je ostalo od mnoštva konja Izraelskih; to je sve što nije izginulo od mnoštva konja Izraelskih; da pošljemo da vidimo.

14. I uzeše dva konja kolska, koje posla car za vojskom Sirskom, govoreći: idite i vidite.

15. I otidoše za njima do Jordana, i gle, po svemu putu bijaše puno haljina i sudova, koje pobacaše Sirci u hitnji. Tada se vratiše poslani i javiše caru.

16. Tada izide narod i razgrabi oko Sirski; i bješe mjera bijeloga brašna za sikal, i dvije mjere ječma za sikal, po riječi Gospodinovoj.

17. I car postavi na vrata onoga vojvodu, na kojega se ruku naslanjaše, a narod ga izgazi na vratima, te umrije, po riječi čovjeka Božijega, koju reče kad car k njemu dodje.

18. Jer kad čovjek Božji reče caru: dvije mjere ječma za sikal i mjera bijeloga brašna za sikal biće sjutra u ovo doba na vratima Samarijskim,

19. A onaj vojvoda odgovori čovjeku Božijemu govoreći: da Gospodin načini okna na nebu, bi li moglo biti što kažeš? A *Elizej* reče: ti ćeš vidjeti svojim očima, ali ga ne ćeš jesti.

20. I zbi mu se to, jer ga izgazi narod na vratima, te umrije.

GLAVA 8.

I govori Elizej ženi kojoj sina povrati u život, i reče: ustani i idi s domom svojim, i skloni se gdje možeš; jer je Gospodin dozvao glad, koja će doći i biti na zemlji sedam godina.

2. I žena usta, i učini kako reče čovjek Božji, jer otide s domom svojim i osta u zemlji Filistejskoj sedam godina.

3. A kad prodje sedam godina, vrati se žena iz zemlje Filistejske, i otide da moli cara za kuću svoju i za njivu svoju.

4. A car govoraše s Gijezijem, momkom čovjeka Božijega, i reče: pripovjedi mi sva velika djela koja je učinio Elizej.

5. I kad on pripovijedaše caru kako je mrtva oživio, gle, žena kojoj je sina oživio, stade moliti cara za kuću svoju i za njivu svoju. A Gijezije reče: gospo-

daru moj, care, ovo je ona žena i ovo je sin njezin, kojega je Elizej oživio.

6. Tada car zapita ženu, i ona mu pripovjedi. I car joj dade jednoga dvoranina i reče mu: povrati joj sve što je njezino i sve prihode od njiva od dana kad je ostavila zemlju dori do sada.

7. Poslije toga dodje Elizej u Damask, a car Sirski Ben-Adad bijaše bolestan, i javiše mu govoreći: došao je čovjek Božji ovamo.

8. A car reče Hazaelu: uzmi sa sobom dar i idi na susret čovjeku Božijemu, i preko njega pitaj Gospodina hoću li ozdraviti od ove bolesti.

9. Tada otide Hazael na susret njemu ponesavši dar, svakojakih dobrijeh stvari iz Damaska natovarenijeh na četrdeset kamila; i došav stade pred njim i reče: sin tvoj Ben-Adad car Sirski posla me k tebi govoreći: hoću li ozdraviti od ove bolesti?

10. A Elizej mu reče: idi, reci mu: ozdravićeš; ali mi je Gospodin pokazao da će umrijeti.

11. I uprvši oči u nj gledaše dugo i zaplaka se čovjek Božji.

12. A Hazael mu reče: što plače gospodar moj? A on reče: jer znam kakvo ćeš zlo učiniti sinovima Izraelovijem, gradove ćeš njihove paliti ognjem, i mladiće ćeš njihove sjeći mačem, i djecu ćeš njihovu razbijati, i trudne žene njihove rastrzati.

13. A Hazael reče: a šta je sluga tvoj, pas, da učini tako veliku stvar? a Elizej mu reče: pokazao mi je Gospodin da ćeš ti biti car u Siriji.

14. Tada otišav od Elizeja dodje ka gospodaru svojemu; a on mu reče: što ti reče Elizej? A on odgovori: reče mi da ćeš ozdraviti?

15. Ali sjutradan uze *Hazael* pokrivač, i zamočivši ga u vodu prostrije mu po licu, te umrije. A na njegovo mjesto zacari se Hazael.

16. Pete godine carovanja Jorama sina Ahabova nad Izraelom, kad Jozafat bješe car Judin, poče carovati Joram sin Jozafatov car Judin.

17. Imaše trideset i dvije godine kad poče carovati, i carova osam godina u Jeruzalemu.

18. I hodjaše putem careva Izraelovijeh, kao što je činio dom Ahabov; jer kći Ahabova bješe mu žena, te on činjaše što je zlo pred Gospodinom.

19. Ali Gospodin ne htje zatrti Jude radi Davida sluge svojega, kao što mu bijaše rekao da će mu dati vidjelo izmedju sinova njegovijeh do vijeka.

20. Za njegova vremena odvrže se Edom da ne bude pod Judom, i postavi cara nad sobom.

21. Za to otide Joram u Seiru i sva kola njegova s njim; i usta noću i udari na Edomce, koji ga bijahu opkolili, i na zapovjednike od kola, i pobježe narod u svoje šatore.

22. Ipak se odvrgoše Edomci da ne budu pod Judom, do današnjega dana. U isto vrijeme odmetnu se i Lobna.

23. A ostala djela Joramova i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

24. I Joram počinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu. A na njegovo se mjesto zacari sin njegov Ohozija.

25. Godine dvanaeste carovanja Jorama sina Ahabova nad Izraelom poče carovati Ohozija sin Joramov, car Judin.

26. Imaše Ohozija dvadeset i dvije godine kad se zacari, i carova godinu dana u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Atalija, kći Amrija cara Izraelova.

27. On hodjaše putem doma Ahabova, i činjaše što je zlo pred Gospodinom, kao dom Ahabov, jer bješe zet domu Ahabovu.

28. Za to podje s Joramom sinom Ahabovijem na vojsku na Hazaela cara Sirskoga u Ramot Galadski; ali Sirci razbiše Jorama.

29. I vrati se car Joram da se liječi u Jezrahelu od rana koje mu zadaše Sirci u Rami, kad se bijaše s Hazaelom carem Sirskim; a Ohozija sin Joramov car Judin otide da vidi Jorama sina Ahabova u Jezrahelu, jer bijaše bolestan.

GLAVA 9.

A Elizej prorok dozva jednoga izmedju sinova proročkih, i reče mu: opaši se i uzmi ovu uljanicu, pa idi u Ramot Galadski.

2. I kad dodješ onamo, vidjećeš ondje Jehuva sina Jozafata sina Namsijeva, i ušavši izvedi ga izmedju braće njegove, i odvedi ga u najtajniju klijet.

3. I uzmi uljanicu i izlij mu na glavu,

i reci: ovako veli Gospodin: pomazah te za cara nad Izraelom. Za tijem otvori vrata i bježi, i ne zabavljaj se.

4. I otide mladić, momak prorokov, u Ramot Galadski.

5. I kad udje, gle, sjedjahu vojvode; a on reče: vojvodo, imam nešto da ti kažem. A Jehuv mu reče: kome izmedju svijeh nas? A on reče: tebi, vojvodo.

6. Tada usta, i udje u kuću, a on mu izli na glavu ulje, i reče mu: ovako veli Gospodin Bog Izraelov: pomazah te za cara nad narodom Gospodinovim, Izraelom.

7. I pobij dom Ahaba gospodara svojega, jer hoću da pokajem krv sluga svojih proroka, i krv svijeh sluga Izraelovijeh od ruke Jezabeline.

8. I tako će izginuti sav dom Ahabov, i istrijebiću Ahabu i ono što uza zid mokri, i uhvaćenoga i ostavljenoga u Izraelu.

9. I učiniću s domom Ahabovijem kao s domom Jeroboama sina Nabatova i kao s domom Baze sina Ahijina.

10. I Jezabelu će izjesti psi u polju Jezrahelskom i ne će biti nikoga da je pogrebe. Po tom otvori vrata i pobježe.

11. A Jehuv izide k slugama gospodara svojega, i zapitaše ga: je li dobro? što je došao taj bezumnik k tebi? A on im reče: znate čovjeka i besjedu njegovu.

12. A oni rekoše: nije istina; kaži nam. A on im reče: tako i tako reče mi govoreći: ovako veli Gospodin: pomazah te za cara nad Izraelom.

13. Tada brže uzeše svak svoju haljinu, i metnuše poda nj na najvišem basamaku, i zatrubiše u trubu i rekoše: Jehuv posta car.

14. Tako se pobuni Jehuv sin Jozafata sina Namsijeva na Jorama; a Joram čuvaše Ramot Galadski sa svijem Izraelom od Hazaela cara Sirskoga.

15. A bješe se vratio car Joram da se liječi u Jezrahelu od rana koje mu zadaše Sirci, kad se bijaše s Hazaelom carem Sirskim. I reče Jehuv: ako vam je volja, neka niko ne izlazi iz grada da otide i javi u Jezrahel.

16. I Jehuv sjede na kola i otide u Jezrahel, jer Joram ležaše ondje; i Ohozija car Judin bješe došao da vidi Jorama.

17. A stražar koji stajaše na kuli u Jezrahelu, kad ugleda ljudstvo Jehuvljevo gdje ide, reče: neko ljudstvo vidim. Tada reče Joram: uzmi konjika i pošlji ga pred njih, i neka zapita: je li mir?

18. I otide konjik preda nj, i reče: ovako veli car: je li mir? A Jehuv reče: šta je tebi do mira? hajde za mnom. A stražar javi govoreći: glasnik dodje do njih, ali se ne vraća.

19. I posla drugoga konjika, koji kad dodje k njima reče: ovako veli car: je li mir? A Jehuv reče: šta je tebi do mira? hajde za mnom.

20. Opet javi stražar govoreći: dodje do njih, ali se ne vraća; a hod kao da je hod Jehuvljev, jer ide pomamno.

21. Tada reče Joram: preži. I upregoše u kola njegova. Tako izide Joram car Izraelov i Ohozija car Judin, svaki na svojim kolima, i otidoše na susret Jehuvu, i sretoše ga na njivi Nabota Jezraheljanina.

22. I kad Joram ugleda Jehuva, reče mu: je li mir, Jehuve? A on odgovori: kakav mir? dok je tolikoga kurvanja Jezabele matere tvoje i čaranja njezinijeh.

23. Tada Joram okrete se i pobježe govoreći Ohoziji: izdaja, Ohozija!

24. Ali Jehuv zgrabi luk svoj i ustrijeli Jorama medju pleći da mu strijela prodje kroz srce, te pade u kolima svojim.

25. Tada reče *Jehuv* Badaceru vojvodi svom: uzmi ga, i baci ga na njivu Nabota Jezraheljanina; jer opomeni se kad ja i ti zajedno jahasmo za Ahabom ocem njegovijem, kako Gospodin izreče za nj ovo zlo:

26. Zaista, krv Nabotovu i krv sinova njegovijeh vidjeh sinoć, reče Gospodin, i platiću ti na ovoj njivi, reče Gospodin. Za to uzmi ga sad i baci na tu njivu po riječi Gospodinovoj.

27. A Ohozija car Judin vidjevši to pobježe k domu u vrtu; ali ga potjera Jehuv, i reče: ubijte i toga na njegovijem kolima. I raniše ga na brdu Gaveru, koje je kod Jeblama. I uteče u Magedo, i ondje umrije.

28. I sluge ga njegove metnuše na kola i odvezoše u Jeruzalem, i pogreboše ga u grobu njegovu kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu.

29. A jedanaeste godine carovanja Jorama sina Ahabova poče carovati Ohozija nad Judom.

30. Iza toga Jehuv dodje u Jezrahel. A Jezabela kad ču, namaza lice svoje i nakiti glavu svoju, pa gledaše s prozora.

31. I kad Jehuv ulažaše na vrata, reče ona: je li mir, Zambrije, krvniče gospodara svojega?

32. A on pogleda na prozor i reče: ko je sa mnom? ko? Tada pogledaše u nj dva tri dvoranina.

33. A on im reče: bacite je dolje. I baciše je, i prše krv njezina po zidu i po konjma, i pogazi je.

34. Po tom ušavši jede i pi, pa reče: vidite onu prokletnicu, i pogrebite je, jer je carska kći.

35. I otidoše da je pogrebu, i ne nadjoše od nje ništa do lubanju i stopala i šake.

36. I dodjoše natrag i javiše; a on reče: to je riječ Gospodinova, koju je rekao preko sluge svojega Ilije Tezbićanina govoreći: u polju Jezrahelskom izješće psi tijelo Jezabelino.

37. Neka bude tijelo Jezabelino kao gnoj na njivi u polju Jezrahelskom da se ne može kazati: ovo je Jezabela.

GLAVA 10.

A Ahab imaše sedamdeset sinova u Samariji; i Jehuv napisa knjigu i posla je u Samariju ka glavarima Jezrahelskim, starješinama i hraniteljima Ahabovijem, i reče:

2. Kako ova knjiga dodje k vama, u kojih su sinovi gospodara vašega i kola i konji i grad tvrdi i oružje.

3. Gledajte koji je najbolji i najvještiji izmedju sinova gospodara vašega, te ga posadite na prijesto oca njegova, i bijte se za dom gospodara svojega.

4. Ali se oni vrlo uplašiše i rekoše: eto, dva cara ne odolješe mu, a kako ćemo mu mi odoljeti?

5. I koji bijaše nad domom, i koji bijaše nad gradom, i starješine i hranitelji poslaše k Jehuvu govoreći: mi smo sluge tvoje, činićemo sve što nam kažeš; ne ćemo nikoga postavljati carem; čini što ti je volja.

6. A on im napisa drugu knjigu govoreći: ako ste moji i slušate mene, uzmite glave svijeh sinova gospodara svojega i dodjite k meni sjutra u ovo doba u Jezrahel. A sinovi carevi, sedamdeset ljudi, bijahu kod najznatnijih gradjana koji ih hranjahu.

7. I kad im dodje ova knjiga, uzeše sinove careve i poklaše, sedamdeset ljudi, i metnuvši glave njihove u kotarice poslaše mu u Jezrahel.

8. I dodje glasnik, koji mu javi govoreći: donesoše glave sinova carevijeh. A on reče: složite ih u dvije gomile na vratima, *neka stoje* do sjutra.

9. A u jutru izašav stade i reče svemu narodu: vi nijeste krivi; eto, ja se podigoh na gospodara svojega i ubih ga; ali ko pobi sve ove?

10. Vidite sada da nije izostala ni jedna riječ Gospodinova koju reče Gospodin za dom Ahabov, nego je Gospodin učinio što je govorio preko sluge svojega Ilije.

11. Po tom pobi Jehuv sve koji bijahu ostali od doma Ahabova u Jezrahelu i sve vlastelje njegove i prijatelje njegove i svećenike njegove, da ne osta ni jedan.

12. Po tom se podiže i podje da ide u Samariju; i kad bijaše kod kolibe pastirske na putu,

13. Nadje Jehuv braću Ohozije cara Judina, i reče: ko ste? Oni rekoše: mi smo braća Ohozijina i idemo da pozdravimo sinove careve i sinove caričine.

14. Tada reče: pohvatajte ih žive. I pohvataše ih žive i poklaše ih na studencu kod kolibe pastirske, njih četrdeset, i ne ostavi ni jednoga od njih.

15. Po tom otišav odande nadje Jonadaba sina Rehabova, koji ga srete. A on ga pozdravi i reče mu: je li srce tvoje pravo kao što je moje srce prema tvome? A Jonadab odgovori: jest. Ako jest, *odgovori Jehuv,* daj mi ruku. I dade mu ruku; a on ga uze k sebi u kola,

16. I reče: hajde sa mnom, i vidi moju revnost za Gospodina. I odvezoše ga na njegovijem kolima.

17. I kad dodje u Samariju, pobi sve što bješe ostalo od doma Ahabova u Samariji dokle ga ne istrijebi po riječi koju Gospodin reče Iliji.

18. Po tom sabra Jehuv sav narod i reče mu: Ahab je malo služio Balu, Jehuv će mu služiti više.

19. Za to dozovite mi sve proroke Balove, sve sluge njegove i sve svećenike njegove, ni jedan da ne izostane, jer veliku žrtvu hoću da prinesem Balu; ko ne dodje, poginuće. A Jehuv činjaše to-

ko iz prijevare hoteći pobiti sluge Balove.

20. I reče Jehuv: svetkujte svetkovinu Balu. I oglasiše je.

21. I posla Jehuv po svemu Izraelu, te dodjoše sve sluge Balove, i ne izosta ni jedan da ne dodje; i udjoše u kuću Balovu, i napuni se kuća Balova od kraja do kraja.

22. Tada reče onomu koji bijaše nad rizmicom: iznesi haljine svijem slugama Balovijem. I iznese im haljine.

23. Za tijem udje Jehuv s Jonadabom sinom Rehabovijem u kuću Balovu, i reče slugama Balovijem: promotrite i vidite da nije tu s vama koji sluga Gospodinov, nego same sluge Balove.

24. I tako udjoše da prinesu prinose i žrtve paljenice, a Jehuv namjesti na polju osamdeset ljudi, i reče: ako uteče koji od ovijeh ljudi koje vam dajem u ruke, duša će vaša biti za dušu njegovu.

25. A kad se svrši žrtva paljenica, zapovjedi Jehuv vojnicima i vojvodama: udjite, pobijte ih, da ne izadje ni jedan. I tako ih pobiše oštrijem mačem i pobacaše ih vojnici i vojvode; po tom otidoše u svaki grad gdje bješe kuća Balova.

26. I izbaciše likove iz kuće Balove, i spališe ih.

27. I izlomiše lik Balov, i raskopaše kuću Balovu, i od nje načiniše prohode do današnjega dana.

28. Tako Jehuv istrijebi Bala iz Izraela.

29. Ali ne odstupi Jehuv od grijehova Jeroboama sina Nabatova, kojima navede na grijeh Izraela, od zlatnijeh telaca koji bijahu u Betelu i u Danu.

30. A Gospodin reče Jehuvu: što si dobro svršio što je pravo preda mnom, i što si učinio domu Ahabovu sve što mi je bilo u srcu, za to će sinovi tvoji sjedjeti na prijestolu Izraelovu do četvrtoga koljena.

31. Ali Jehuv ne pažaše da hodi po zakonu Gospodina Boga Izraelova svijem srcem svojim, ne odstupi od grijehova Jeroboamovijeh, kojima navede na grijeh Izraela.

32. U to vrijeme poče Gospodin krnjiti Izraela, jer ih pobi Hazael po svijem medjama Izraelovijem,

33. Od Jordana k istoku sunčanom, svu *zemlju* Galadsku, Gadovu i Rubenovu i Manasijinu, od Aroera na potoku Arnonu, i Galad i Bazan.

34. A ostala djela Jehuvljeva i sve što je činio, i sva junaštva njegova, nijesu li zapisana u dnevniku careva Izraelovijeh?

35. I počinu Jehuv kod otaca svojih, i pogreboše ga u Samariji; a na njegovo se mjesto zacari Joahaz sin njegov.

36. A carova Jehuv nad Izraelom u Samariji dvadeset i osam godina.

GLAVA 11.

1. Atalija mati Ohozijina vidjevši da joj pogibe sin, usta i pobi sav rod carski.

2. Ali Jozaba kći cara Jorama, sestra Ohozijina, uze Joasa sina Ohozijina, i ukrade ga izmedju sinova carevijeh, koje ubijahu, i s dojkinjom njegovom sakri ga od Atalije u ložnicu, te ne pogibe.

3. I bi sakriven s njom u domu Gospodinovu šest godina, a Atalija carovaše u zemlji.

4. A sedme godine posla Jojada i dozva stotinike i vojvode i vojnike, i uvede ih k sebi u dom Gospodinov, i uhvati vjeru s njima, i zakle ih u domu Gospodinovu, i pokaza im sina careva.

5. I zapovjedi im govoreći: ovo učinite: vas trećina, koji dolazite u subotu, neka čuvaju stražu u dvoru carskom.

6. A trećina neka bude na vratima Surskim, a trećina na vratima koja su iza vojnika; i čuvajte dom od sile.

7. A dva dijela vas svijeh koji odlaze u subotu neka čuvaju stražu u domu Gospodinovu oko cara.

8. I opkolite cara svaki sa svojim oružjem u ruci, i ko bi navalio medju vrste neka se pogubi, i budite s carem kad stane izlaziti i ulaziti.

9. I stotinici učiniše sve kako zapovjedi Jojada svećenik; i uzeše svaki svoje ljude koji dolažahu u subotu s onima koji odlažahu u subotu, i dodjoše k svećeniku Jojadi.

10. I svećenik dade stotinicima koplja i štitove cara Davida, što bijahu u domu Gospodinovu.

11. I vojnici stadoše svaki sa svojim oružjem u ruci od desne strane doma do lijeve strane doma prema oltaru i prema domu oko cara.

12. Tada izvede sina careva, i metnu

mu vijenac na glavu, i dade mu svjedočanstvo, i postaviše ga carem, i pomazaše ga, i pljeskajući rukama govorahu: da živi car!

13. A kad Atalija ču viku naroda, koji se stjecaše, dodje k narodu u dom Gospodinov;

14. I pogleda, i gle, car stajaše kod stupa po običaju, i knezovi i trube oko cara, i sav narod iz zemlje radovaše se, i trube trubljahu. Tada Atalija razdrije haljine svoje i povika: buna! buna!

15. A svećenik Jojada zapovjedi stotinicima koji bijahu nad vojskom, i reče im: izvedite je iz vrsta na polje, i ko podje za njom, pogubite ga mačem; jer reče svećenik: da ne pogine u domu Gospodinovu.

16. I načiniše joj mjesto; i kad dodje na put kojim se ide u dom carski konjskim vratima, ondje je ubiše.

17. Tada Jojada učini zavjet izmedju Gospodina i cara i naroda da će biti narod Gospodinov, takodjer i izmedju cara i naroda.

18. Po tom sav narod zemaljski otide u dom Balov, i raskopaše dom i oltar, i izlomiše likove njegove sa svijem; a Matana svećenika Balova ubiše pred oltarima. A svećenik opet uredi službu u domu Gospodinovu.

19. I uze stotinike i vojvode i vojnike i sav narod zemaljski, i izvedoše cara iz doma Gospodinova, i udjoše u dom carski putem na vrata vojnička. I sjede na carski prijesto.

20. I radovaše se sav narod zemaljski, i grad se umiri po što Ataliju ubiše mačem kod carskoga doma.

21. Joasu bješe sedam godina kad se zacari.

GLAVA 12.

Sedme godine Jehuvljeve poče carovati Joas, i carova četrdeset godina u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Sebija, iz Bersabeje.

2. I činjaše Joas što je pravo pred Gospodinom dokle ga god učaše svećenik Jojada.

3. Ali visine ne biše oborene; narod još prinošaše žrtve i kadjaše na visinama.

4. I Joas reče svećenicima: sav novac posvećeni, što se donosi u dom Gospodinov, novac onijeh koji idu u broj, i novac od ucjene svačije, i sav novac što ko donosi od svoje volje u dom Gospodinov,

5. Neka svećenici uzimaju, svaki od svojega poznanika, i oni neka opravljaju što je trošno u domu gdje se god nadje da treba opraviti.

6. Ali do godine dvadeset treće carovanja Joasova svećenici još ne opraviše što bijaše trošno u domu.

7. Tada car Joas dozva Jojadu svećenika i ostale svećenike, i reče im: za što ne opravljate što je trošno u domu? Od sele ne uzimajte novaca od svojih poznanika, jer treba da vratite da se opravi što je trošno u domu.

8. I svećenici pristaše da ne uzimaju novaca od naroda i da ne opravljaju što je trošno u domu.

9. Tada svećenik Jojada uze jedan kovčeg, i proreza rupu na zaklopcu, i metnu ga kod oltara s desne strane kako se ulazi u dom Gospodinov, i svećenici koji čuvahu vrata metaše u nj sve novce koji se donošahu u dom Gospodinov.

10. A kad vidjahu da ima mnogo novaca u kovčegu, tada dolažaše pisar carev s poglavarom svećeničkim, i izbrojivši svezivahu novce koji bi se našli u domu Gospodinovu.

11. Po tom davahu gotove novce onima koji upravljahu poslom i starahu se za dom Gospodinov, a oni ih izdavahu drvodjeljama i poslenicima koji opravljahu dom Gospodinov,

12. I zidarima i kamenarima, i da se dobavlja drvo i tesano kamenje, da se opravi što bješe trošno u domu Gospodinovu, i da se dobavi sve što trebaše da se opravi dom.

13. Ali novcima koji se donošahu u dom Gospodinov ne gradjahu čaša srebrnijeh za dom Gospodinov, ni viljušaka, ni kotlića, ni truba, niti kakih sudova zlatnijeh ni srebrnijeh;

14. Nego ih davahu onima koji bijahu nad poslom da se opravi za njih dom Gospodinov.

15. I ne tražahu računa od ljudi kojima predavahu novce da izdaju poslenicima, jer vjerno radjahu.

16. Novci za prijestup i novci za grijehe ne donošahu se u dom Gospodinov; pripadahu svećenicima.

17. Tada izide Hazael car Sirski, i u-

dari na Get i uze ga; po tom se okrete Hazael da ide na Jeruzalem.

18. A Joas car Judin uze sve posvećene stvari, što Jozafat i Joram i Ohozija oci njegovi carevi Judini bijahu posvetili, i sve što sam bješe posvetio, i sve zlato što se nadje u riznicama doma Gospodinova i doma careva, i posla Hazaelu caru Sirskom; i tako otide od Jeruzalema.

19. A ostala djela Joasova i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

20. A sluge njegove podigoše se i pobuniše se, i ubiše Joasa u domu Melu, kuda se ide u Selu.

21. Jozahar sin Sematov i Jozabad sin Somerov, sluge njegove, ubiše ga, te umrije; i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu; a na njegovo mjesto zacari se Amazija sin njegov.

GLAVA 13.

Godine dvadeset treće carovanja Joasa sina Ohozijina nad Judom zacari se Joahaz sin Jehuvljev nad Izraelom u Samariji, i carova sedamnaest godina.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodinom, jer hodjaše za grijesima Jeroboama sina Nabatova, kojima navede na grijeh Izraela, i ne odstupi od njih.

3. Za to se razgnjevi Gospodin na Izraela, i dade ih u ruke Hazaelu caru Sirskom i u ruke Ben-Adadu sinu Hazaelovu za sve ono vrijeme.

4. Ali se Joahaz pomoli Gospodinu, i Gospodin ga usliši, jer vidje nevolju Izraelovu, kako ih muči car Sirski.

5. I dade Gospodin Izraelu izbavitelja, te se oprostiše ruke Sirske, i življahu sinovi Izraelovi u šatorima svojim kao prije.

6. Ali ne odstupiše od grijehova doma Jeroboamova, kojima na grijeh navede Izraela, nego hodiše u njima, i sam lug još stajaše u Samariji.

7. A ne osta Joahazu naroda više od pedeset konjika i deset kola i deset tisuća pješaka; nego ih pobi car Sirski i satr ih, te biše kao prah kad se vrše.

8. A ostala djela Joahazova i sve što je činio, i junaštva njegova, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraelovijeh?

9. *I počinu Joahaz* kod otaca svojih, i pogreboše ga u Samariji; a na mjesto njegovo zacari se Joas sin njegov.

10. Godine trideset sedme carovanja Joasova nad Judom zacari se Joas sin Joahazov nad Izraelom u Samariji, i carova šesnaest godina.

11. I činjaše što je zlo pred Gospodinom, ne odstupi ni od jednoga grijeha Jeroboama sina Nabatova, koji navede Izraela na grijeh, nego u njima hodjaše.

12. A ostala djela Joasova, i sve što je činio, i junaštva njegova, kako je vojevao s Amazijom carem Judinijem, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraelovijeh.

13. I počinu Joas kod otaca svojih, a Jeroboam sjede na prijesto njegov; i pogreboše Joasa u Samariji kod careva Izraelovijeh.

14. A Elizej razbolje se od bolesti, od koje i umrije; i Joas car Izraelov dodje k njemu, i plačući pred njim govoraše: oče moj, oče moj, kola Izraelova i konjici njegovi!

15. A Elizej mu reče: uzmi luk i strijele. I on uze luk i strijele.

16. Tada reče caru Izraelovu: nategni luk rukom svojom. I nateže luk rukom svojom. A Elizej metnu ruke svoje caru na ruke.

17. I reče: otvori prozor s istoka. I otvori, a Elizej reče: pusti strijelu. I on pusti strijelu, a Elizej reče: strijela izbavljenja Gospodinova, strijela izbavljenja od Siraca; jer ćeš pobiti Sirce u Afeku, i satrćeš ih.

18. Još reče: uzmi strijele. I uze, a on reče caru Izraelovu: udri u zemlju. I udari tri puta pa stade.

19. Tada se rasrdi na nj čovjek Božji i reče: da si udario pet puta, ili šest puta, tada bi pobio Sirce sa svijem; a sada ćeš ih samo tri puta razbiti.

20. Po tom umrije Elizej, i pogreboše ga. A druge godine udariše čete Moapske na zemlju.

21. I dogodi se kad pogrebavahu nekoga čovjeka, ugledaše četu i baciše čovjeka u grob Elizejev; i kad čovjek pade i dotače se kostiju Elizejevih, oživje i usta na noge svoje.

22. A Hazael car Sirski mučaše Izraela svega vijeka Joahazova.

23. Ali se Gospodinu sažali za njima i smilova se na njih i pogleda na njih

zavjeta radi svojega s Abramom, Izakom i Jakovom, i ne htje ih istrijebiti i ne odvrže ih od sebe do sada.

24. I umrije Hazael car Sirski, i na njegovo se mjesto zacari Ben-Adad sin njegov.

25. A Joas sin Joahazov povrati iz ruku Ben-Adada sina Hazaelova gradove koje bješe Hazael uzeo ratom Joahazu ocu njegovu; tri puta ga razbi Joas, i povrati gradove Izraelove.

GLAVA 14.

Druge godine carovanja Joasa sina Joahazova nad Izraelom zacari se Amazija sin Joasov nad Judom.

2. Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Joadana, iz Jeruzalema.

3. I činjaše što je pravo pred Gospodinom, ali ne kao David otac njegov; sa svijem činjaše onako kako je činio otac njegov Joas.

4. Jer visine ne biše oborene; narod još prinošaše žrtve i kadjaše na visinama.

5. A kad se utvrdi carstvo u ruci njegovoj, on pobi sluge svoje koje su ubile cara oca njegova.

6. Ali sinova tijeh krvnika ne pobi, kao što piše u knjizi zakona Mojsijeva, gdje je zapovjedio Gospodin govoreći: ocevi da ne ginu za sinove niti sinovi za oceve, nego svaki za svoj grijeh neka gine.

7. On pobi deset tisuća Edomaca u slanoj dolini, i uze Selu ratom, i prozva je Jektehel, koje osta do danas.

8. Tada posla Amazija poslanike k Joasu sinu Joahaza sina Jehuvljeva, caru Izraelovu, i reče: dodji da se ogledamo.

9. A Joas car Izraelov posla k Amaziji caru Judinu i poruči mu: trn na Libanu posla ka cedru na Libanu, i poruči: daj svoju kćer sinu mojemu za ženu; ali naidje zvijerje Libansko, i izgazi trn.

10. Pobio si Edomce, pa se ponese srce tvoje; hvali se, i sjedi kod kuće svoje; za što bi se zapletao u zlo da padneš i ti i Juda s tobom?

11. Ali ne posluša Amazija; i podiže se Joas car Izraelov, i ogledaše se, on i Amazija car Judin, u Betsamesu Judina.

12. Ali Judu razbi Izrael, te pobjegoše svaki k svojemu šatoru.

13. A Amaziju cara Judina, sina Joasa sina Ohozijina, uhvati Joas car Izraelov u Betsamesu; po tom dodje u Jeruzalem i obori zid Jeruzalemski od vrata Efraimovijeh do vrata na uglu, četiri stotine lakata.

14. I uze sve zlato i srebro i sve posudje što se nadje u domu Gospodinovu i u riznicama doma careva, i taoce, pa se vrati u Samariju.

15. A ostala djela Joasova, što je činio, i junaštva njegova, i kako je vojevao s Amazijom carem Judinijem, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraelovijeh?

16. I počinu Joas kod otaca svojih, i bi pogreben u Samariji kod careva Izraelovijeh, a na njegovo se mjesto zacari Jeroboam sin njegov.

17. Amazija pak sin Joasov car Judin poživje petnaest godina po smrti Joasa sina Joahazova, cara Izraelova.

18. A ostala djela Amazijina nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh?

19. I digoše bunu na nj u Jeruzalemu, te pobježe u Lahis, a oni poslaše za njim u Lahis i ubiše ga ondje.

20. A odande ga donesoše na konjma, i bi pogreben u Jeruzalemu kod otaca svojih u gradu Davidovu.

21. Tada sav narod Judin uze Azariju, kojemu bijaše šesnaest godina, i zacariše ga na mjesto oca njegova Amazije.

22. On sazida Elat povrativ ga Judi po što car počinu kod otaca svojih.

23. Godine petnaeste carovanja Amazije sina Joasova nad Judom zacari se Jeroboam sin Joasov nad Izraelom u Samariji, i carova četrdeset i jednu godinu.

24. I činjaše što je zlo pred Gospodinom, i ne odstupi ni od jednoga grijeha Jeroboama sina Nabatova, kojima navede na grijeh Izraela.

25. On povrati medje Izraelove od Emata do mora uz polje, po riječi Gospodina Boga Izraelova, koju reče preko sluge svojega Jone sina Amatijeva, proroka iz Getofera.

26. Jer Gospodin vidje da je u ljutoj nevolji Izrael, i da nema ništa ni od uhvaćenoga ni od ostavljenoga, i da nema nikoga da pomože Izrailju.

27. I ne bješe rekao Gospodin da zatre ime Izraelovo pod nebom; za to ih izbavi preko Jeroboama sina Joasova.

28. A ostala djela Jeroboamova, i sve što je činio, i junaštva njegova, kako je vojevao i kako je povratio Damasak i Emat od Jude Izraelu, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraelovijeh?

29. Po tom počinu Jeroboam kod otaca svojih, careva Izraelovijeh, a na njegovo se mjesto zacari Zaharija sin njegov.

GLAVA 15.

Godine dvadeset sedme carovanja Jeroboamova nad Izraelom zacari se Azarija sin Amazijin nad Judom.

2. Bješe mu šesnaest godina kad se zacari, i carova pedeset i dvije godine u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Jehelija, iz Jeruzalema.

3. On činjaše što je pravo pred Gospodinom sa svijem kao što je činio Amazija otac njegov.

4. Ali visine ne biše oborene; narod još prinošaše žrtve i kadjaše na visinama.

5. A Gospodin udari cara, te bi gubav do smrti svoje; i življaše u odvojenom domu; a Joatan sin carev upravljaše dvorom i sudjaše narodu u zemlji.

6. A ostala djela Azarijina i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

7. I počinu Azarija kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Joatan sin njegov.

8. Trideset osme godine carovanja Azarijina nad Judom zacari se Zaharija sin Jeroboamov nad Izraelom u Samariji, i carova šest mjeseca.

9. I činjaše što je zlo pred Gospodinom kao što su činili oci njegovi; ne odstupi od grijehova Jeroboama sina Nabatova, kojima navede na grijeh Izraela.

10. I pobuni se na nj Selum sin Jabesov, i ubi ga pred narodom i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto.

11. A ostala djela Zaharijina, eno zapisana su u dnevniku careva Izraelovijeh.

12. To je riječ Gospodinova koju reče Jehuvu govoreći: sinovi tvoji do četvrtoga koljena sjedjeće na prijestolu Izraelovu. I zbi se tako.

13. *Selum sin Jabesov* zacari se trideset devete godine carovanja Ozijina nad Judom, a carova mjesec dana u Samariji.

14. Jer Manahem sin Gadijev iz Terse podiže se i dodje u Samariju i ubi Seluma sina Jabesova u Samariji, i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto.

15. A ostala djela Selumova i buna koju podiže, eto, to je zapisano u dnevniku careva Izraelovijeh.

16. Tada Manahem raskopa Tapsu i pobi sve koji bijahu u njoj i u medjama njezinijem od Terse, jer mu ne otvoriše, za to ih pobi i sve trudne žene njihove raspori.

17. Godine trideset devete carovanja Azarijina nad Judom zacari se Manahem sin Gadijev nad Izraelom, i carova deset godina u Samariji.

18. I činjaše što je zlo pred Gospodinom, ne odstupi svega vijeka svojega od grijehova Jeroboama sina Nabatova, kojima navede na grijeh Izraela.

19. Tada Ful car Asirski udari na zemlju, a Manahem dade Fulu tisuću talanata srebra da bi mu pomogao da utvrdi carstvo u svojoj ruci.

20. A te novce uze Manahem od Izraela, od svijeh bogatijeh ljudi, da ih da caru Asirskom, od svakoga po pedeset sikala. Tako se vrati car Asirski, i ne zabavi se ondje u zemlji.

21. A ostala djela Manahemova i što je god činio, nije li zapisano u dnevniku careva Izraelovijeh?

22. I počinu Manahem kod otaca svojih, a na njegovo se mjesto zacari Faceja sin njegov.

23. Godine pedesete carovanja Azarijina nad Judom zacari se Faceja sin Manahemov nad Izraelom u Samariji, i carova dvije godine.

24. I činjaše što je zlo pred Gospodinom, ne odstupi od grijehova Jeroboama sina Nabatova, kojima navede na grijeh Izraela.

25. I pobuni se na nj Faceje sin Romelijin, vojvoda njegov, i ubi ga u Samariji u carskom dvoru, s Argobom i Arijem i s pedeset ljudi sinova Galadovijeh; i ubivši ga zacari se na njegovo mjesto.

26. A ostala djela Facejina i što je god činio, eno je zapisano u dnevniku careva Izraelovijeh.

27. Godine pedeset druge Azarije cara Judina zacari se Faceje sin Romelijin nad Izraelom u Samariji, i carova dvadeset godina.

28. I činjaše što je zlo pred Gospodinom, ne odstupi od grijehova Jeroboama sina Nabatova, kojima navede na grijeh Izraela.

29. U vrijeme Faceja cara Izraelova dodje Teglat-Falazar car Asirski, i uze Ajon i Abel-Betmahu, i Janoje i Cedes i Azor i Galad i Galileju, svu zemlju Neftalijevu, i preseli narod odande u Asiriju.

30. Tada se pobuni Ozeje sin Elin na Faceja sina Romelijina i ubi ga i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto dvadesete godine Joatama sina Ozijina.

31. A ostala djela Facejeva i sve što je činio, eno je zapisano u dnevniku careva Izraelovijeh.

32. Druge godine carovanja Faceja sina Romelijina nad Izraelom zacari se Joatam sin Ozijin nad Judom.

33. Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Jeruza, kći Sadokova.

34. I činjaše što je pravo pred Gospodinom, sa svijem činjaše kako je činio Ozija otac njegov.

35. Ali visine ne biše oborene; narod još prinošaše žrtve i kadjaše na visinama. On načini najviša vrata na domu Gospodinovu.

36. A ostala djela Joatamova i sve što je činio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

37. U to vrijeme poče Gospodin puštati na Judu Razina cara Sirskoga i Faceja sina Romelijina.

38. I Joatam počinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davida oca svojega; a na njegovo se mjesto zacari Ahaz sin njegov.

GLAVA 16.

Godine sedamnaeste Faceja sina Romelijina zacari se Ahaz sin Joatamov car Judin.

2. Dvadeset godina bijaše Ahazu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jeruzalemu, ali ne činjaše što je pravo pred Gospodinom Bogom njegovijem kao Davi̇d otac njegov.

3. Jer hodjaše putem careva Izraelovijeh, pa i sina svojega pusti kroz oganj, po gadnijem djelima naroda koje odagna Gospodin ispred sinova Izraelovijeh.

4. I prinošaše žrtve i kadjaše na visinama i po humovima i pod svakim zelenijem drvetom.

5. Tada dodje Razin car Sirski i Faceje sin Romelijin car Izraelov, dodjoše da biju Jeruzalem, i opkoliše Ahaza; ali ga ne mogoše osvojiti.

6. U to vrijeme Razin car Sirski povrati Sircima Ailu, i izagna Judeje iz Aile i dodjoše Sirci u Ailu i ostaše ondje do danas.

7. Ali Ahaz posla poslanike k Teglat-Falazaru caru Asirskom i poruči mu: sluga sam tvoj, hodi i izbavi me iz ruku cara Sirskoga i iz ruku cara Izraelova, koji se podigoše na me.

8. I uze Ahaz zlato i srebro što se nadje u domu Gospodinovu i u riznicama doma carskoga, i posla na dar caru Asirskom.

9. I posluša ga car Asirski, i dodje na Damasak i uze ga, i preseli narod odande u Cirenu, a Razina pogubi.

10. Tada car Ahaz otide na susret Teglat-Falazaru caru Asirskom u Damasak; i vidje car Ahaz oltar koji bijaše u Damasku, pa posla svećeniku Uriji sliku od toga oltara i od sve naprave njegove.

11. I načini svećenik Urija oltar sa svijem kako posla car Ahaz iz Damaska, onako načini Urija svećenik, dokle se vrati car Ahaz iz Damaska.

12. Pa kad se car vrati iz Damaska i vidje oltar, pristupi k njemu i prinese žrtvu na njemu.

13. I zapali žrtvu svoju paljenicu i dar svoj, i izli naljev svoj, i pokropi oltar krvlju zahvalnijeh žrtava svojih.

14. A mjedeni oltar što bješe pred Gospodinom prenese s prednje strane doma da ne stoji izmedju njegova oltara i doma Gospodinova, i namjesti ga pokraj svoga oltara k sjeveru.

15. I zapovjedi car Ahaz Uriji svećeniku govoreći: na velikom oltaru pali žrtvu paljenicu jutrenju i dar večernji i žrtvu paljenicu carevu s darom njezinijem, i žrtvu paljenicu svega naroda zemaljskoga s darovima njihovijem i naljevima njihovijem; i po njema kropi

svakom krvlju od žrtava paljenica i svakom krvlju od drugih žrtava. A za oltar mjedeni promisliću.

16. I učini svećenik Urija sve kako mu zapovjedi car Ahaz.

17. I oplate s podnožja skide car Ahaz i uze s njih umivaonice, i more skide s volova mjedenijeh koji bijahu pod njim, i metnu ga na pod kameni.

18. I strehu subotnu, koju bijahu načinili u domu, i ulazak carski, koji bijaše s polja, ukloni takodjer od doma Gospodinova, bojeći se cara Asirskoga.

19. A ostala djela Ahazova što je činio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh?

20. I počinu Ahaz kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Ezehija sin njegov.

GLAVA 17.

Dvanaeste godine carovanja Ahazova nad Judom zacari se u Samariji nad Izraelom Ozeje sin Elin, i carova devet godina.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodinom, ali ne kao carevi Izraelovi koji biše prije njega.

3. Na njega dodje Salmanazar car Asirski, i Ozeje mu posta sluga, te mu plaćaše danak.

4. Ali car Asirski opazi da Ozeje hoće da se odmetne, jer Ozeje posla poslanike k Suji caru Egipatskom i ne posla danka godišnjega caru Asirskom; za to ga opkoli car Asirski i svezavši baci ga u tamnicu.

5. I car Asirski prodje svu zemlju i dodje na Samariju, i bi je tri godine.

6. Devete godine Ozejeve uze car Asirski Samariju i odvede Izraela u Asiriju i naseli u Hali i u Haboru na vodi Gozanu i u gradovima Medskim.

7. A to bi što sinovi Izraelovi griješiše Gospodinu Bogu svojemu, koji ih je izveo iz zemlje Egipatske ispod ruke Faraona cara Egipatskoga, i bojaše se drugih bogova,

8. I hodiše po uredbama naroda koje odagna Gospodin ispred sinova Izraelovijeh, i kako činiše carevi Izraelovi;

9. I tajno činiše sinovi Izraelovi što nije pravo pred Gospodinom Bogom *njihovijem, i pogradiše* visine po svijem gradovima svojim, od kule stražarske do gradova ozidanijeh.

10. I podigoše likove i lugove na svakom visokom humu i pod svakim zelenijem drvetom.

11. I kadjahu onuda po svijem visinama kao narodi koje odagna Gospodin ispred njih, i činjahu zle stvari gnjeveći Gospodina.

12. I služahu gadnijem bogovima, za koje im bješe Gospodin rekao: ne činite to.

13. I Gospodin opominjaše Izraela i Judu preko svijeh proroka i svijeh vidjelaca govoreći: vratite se sa zlijeh putova svojih i držite zapovijesti moje i uredbe moje po svemu zakonu koji sam zapovjedio ocima vašim i koji sam vam poslao po slugama svojim prorocima.

14. Ali ne poslušaše; nego bjehu tvrdovrati kao i oci njihovi, koji ne vjerovaše Gospodinu Bogu svojemu.

15. I odbaciše uredbe njegove i zavjet njegov, koji učini s ocima njihovijem, i svjedočanstva njegova, kojima im svjedočaše, i hodiše za ništavilom i postaše ništavi, i za narodima koji bijahu oko njih, za koje im bješe zapovjedio Gospodin da ne čine kao oni.

16. I ostaviše sve zapovijesti Gospodina Boga svojega, i načiniše sebi livene likove, dva teleta, i lugove, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj, i služiše Balu.

17. I provodiše sinove svoje i kćeri svoje kroz oganj, i davaše se na vračanje i gatanje, i prodaše se da čine zlo pred Gospodinom gnjeveći ga.

18. Za to se Gospodin razgnjevi vrlo na Izraela, i odbaci ih od sebe, te ne osta nego samo pleme Judino.

19. Pa ni Juda ne držaše zapovijesti Gospodina Boga svojega, nego hodjaše po uredbama koje načiniše Izraelci.

20. Za to Gospodin povrže sve sjeme Izraelovo, i muči ih, i predade ih u ruke onima koji ih plijene, dokle ih i odbaci od sebe.

21. Jer se ocijepiše Izraelci od doma Davidova, i postaviše carem Jeroboama sina Nabatova, a Jeroboam odbi Izraelce od Gospodina i navede ih da griješe grijehom velikim.

22. I hodiše sinovi Izraelovi u svijem grijesima Jeroboamovijem, koje je on činio, i ne odstupiše od njih;

23. Dokle Gospodin ne odbaci Izraela od sebe kao što je govorio preko svijeh sluga svojih proroka, i tako preseljen bi Izrael iz zemlje svoje u Asirsku do današnjega dana.

24. Po tom dovede car Asirski ljude iz Babilona i iz Kute i iz Avaha i iz Emata i iz Sefarvajima, i naseli ih u gradovima Samarijskim mjesto Izraelaca, i naslijediše Samariju, i življahu po gradovima njezinijem.

25. A kad počeše živjeti ondje, ne bojahu se Gospodina, a Gospodin posla na njih lavove, koji ih davljahu.

26. Za to rekoše caru Asirskom govoreći: ovi narodi koje si doveo i naselio u gradovima Samarijskim ne znaju zakona Boga one zemlje; za to posla na njih lavove, koji ih eto more, jer ne znaju zakona Boga one zemlje.

27. Tada zapovjedi car Asirski i reče: odvedite onamo jednoga od svećenika koje ste doveli odande, pa neka ide i sjedi ondje, neka ih uči zakonu Boga one zemlje.

28. I tako jedan od svećenika, koje bijahu odveli iz Samarije, dodje i nastani se u Betelu, i učaše ih kako će se bojati Gospodina.

29. Ali načiniše sebi svaki narod svoje bogove, i pometaše ih u kuće visinā, koje bijahu načinili Samarijani, svaki narod u svojim gradovima u kojima življahu.

30. Jer Babilonjani načiniše Sohot-Benota, a Hućani načiniše Nergela, a Emaćani načiniše Azimu;

31. I Heveji načiniše Nebahaza i Tartaka, a Sefarvajimci spaljivahu sinove svoje ognjem Adramelehu i Anamelehu bogovima Sefarvajimskim.

32. Ali se bojahu Gospodina i postaviše izmedju sebe svećenike visinama, koji im služahu u domovima visinā;

33. Bojahu se Gospodina, ali i svojim bogovima služahu po običaju onijeh naroda iz kojih ih preseliše.

34. I do današnjega dana rade po starijem običajima; ne boje se Gospodina a ne rade ni po svojim uredbama i običajima, ni po zakonu i zapovijesti što je zapovjedio Gospodin sinovima Jakova, kojemu nadje ime Izrael;

35. S kojima učini Gospodin zavjet i zapovjedi im i reče: ne bojte se drugih bogova niti im se klanjajte niti im služite niti im prinosite žrtava;

36. Nego Gospodina, koji vas je izveo iz zemlje Egipatske silom velikom i mišicom podignutom, njega se bojte i njemu se klanjajte i njemu prinosite žrtve;

37. I uredbe i pravila i zakon i zapovijesti što vam je napisao držite izvršujući ih vazda, i ne bojte se drugih bogova.

38. I ne zaboravljajte zavjeta koji je učinio s vama, i ne bojte se drugih bogova.

39. Nego Gospodina Boga svojega bojte se, i on će vas izbaviti iz ruku svijeh neprijatelja vaših.

40. Ali ne poslušaše, nego radiše po starom svom običaju.

41. Tako ovi narodi bojahu se Gospodina i idolima svojim služahu; i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovijeh čine do današnjega dana onako kako su činili oci njihovi.

GLAVA 18.

A treće godine carovanja Ozeja sina Elina nad Izraelom zacari se Ezehija sin Ahazov nad Judom.

2. Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Abija kći Zaharijina.

3. I činjaše što je pravo pred Gospodinom sa svijem kao što je činio David otac njegov.

4. On obori visine i izlomi likove i isiječe lugove; i razbi zmiju od mjedi, koju bješe načinio Mojsije, jer joj do tada kadjahu sinovi Izraelovi; i prozva je Nohestan.

5. Uzdaše se u Gospodina Boga Izraelova, i ne bi takoga izmedju svijeh careva Judinijeh poslije njega ni prije njega.

6. Jer prionu za Gospodina, ne odstupi od njega, nego drža zapovijesti koje zapovjedi Gospodin Mojsiju.

7. I Gospodin bijaše s njim; kuda god idjaše napredovaše; i odmetnu se od cara Asirskoga, te mu ne bi sluga.

8. On pobi Filisteje do Gaze i medje njezine, od kule stražarske do grada ozidana.

9. A četvrte godine carovanja Ezehijina, a to je sedma godina carovanja Ozeja sina Elina nad Izraelom, podiže

se Salmanazar car Asirski na Samariju, i opkoli je.

10. I poslije tri godine uze je; šeste godine carovanja Ezehijina, a devete godine carovanja Ozejeva nad Izraelom bi uzeta Samarija.

11. I odvede car Asirski Izraelce u Asiriju, i naseli ih u Hali i u Haboru na vodi Gozanu i po gradovima Medskim.

12. Jer ne slušaše glasa Gospodina Boga svojega i prestupaše zavjet njegov, sve što im je zapovjedio Mojsije sluga Gospodinov, ne slušaše niti tvoriše.

13. A četrnaeste godine carovanja Ezehijina podiže se Senaherib car Asirski na sve tvrde gradove Judine, i uze ih.

14. Tada Ezehija car Judin posla u Lahis k caru Asirskom i poruči mu: zgriješio sam; vrati se od mene, što god nametneš na me nosiću. A car Asirski nametnu na Ezehiju cara Judina tri sta talanata srebra i trideset talanata zlata.

15. I dade car Ezehija sve srebro što se nadje u domu Gospodinovu i u riznicama carskoga dvora.

16. U to vrijeme car Ezehija raskova vrata na crkvi Gospodinovoj i pragove koje sam bješe okovao, i dade caru Asirskom.

17. Ali car Asirski posla Tartana i Rapsarisa i Rapsaka iz Lahisa k caru Ezekiji u Jeruzalem s velikom vojskom; i oni se podigoše i dodjoše u Jeruzalem; i podigavši se i došavši stadoše kod jaza gornjega jezera, koji je pokraj puta u polju bjeljarevu.

18. I stadoše vikati cara. Tada dodje k njima Elijacim sin Helcijin, koji bijaše nad dvorom, i Sobna pisar i Joah sin Azafov pametar.

19. I reče im Rapsak: kažite caru Ezehiji: ovako kaže veliki car, car Asirski: kakva je to uzdanica, u koju se uzdaš?

20. Ti veliš, ali su prazne riječi, da imaš svjeta i sile za rat. U što se dakle uzdaš, te si se odmetnuo od mene?

21. Gle, uzdaš se u Egipat, u štap od trske slomljene, na koji ako se ko nasloni, ući će mu u ruku i probošće je; taki je Faraon car Egipatski svima koji se uzdaju u nj.

22. Ako li mi rečete: uzdamo se u Gospodina Boga svojega; nije li to onaj čije je visine i oltare oborio Ezehija i zapovjedio Judi i Jeruzalemu: pred ovijem oltarom klanjajte se u Jeruzalemu.

23. Hajde, zateci se mojemu gospodaru caru Asirskom; i daću ti dvije tisuće konja, ako možeš dobaviti koji će jahati na njima.

24. Kako ćeš dakle odbiti i jednoga vojvodu izmedju najmanjih sluga gospodara mojega? Ali se ti uzdaš u Egipat za kola i konjike.

25. Svrh toga, eda li sam ja bez Gospodina došao na ovo mjesto da ga zatrem? Gospodin mi je rekao: idi na tu zemlju i zatri je.

26. Tada Elijacim sin Helcijin i Sobna i Joah rekoše Rapsaku: govori slugama svojim Sirski, jer razumijemo, a nemoj nam govoriti Judejski da sluša narod na zidu.

27. A Rapsak im reče: eda li me je gospodar moj poslao ka gospodaru tvojemu ili k tebi da kažem ove riječi? nije li k tijem ljudima, što sjede na zidu, da jedu svoju nečist i da piju svoju mokraću s vama?

28. Tada stade Rapsak i povika iza glasa Judejski, i reče govoreći: čujte riječ velikoga cara, cara Asirskoga.

29. Ovako kaže car: nemojte da vas vara Ezehija; jer vas ne može izbaviti iz moje ruke.

30. Nemojte da vas nagovori Ezehija da se pouzdate u Gospodina, govoreći: Gospodin će nas izbaviti, i ovaj se grad ne će dati u ruke caru Asirskom.

31. Ne slušajte Ezehije; jer ovako kaže car Asirski: učinite mir sa mnom, i hodite k meni, pa jedite svaki sa svoga čokota i svaki sa svoje smokve, i pijte svaki iz svojega studenca.

32. Dokle ne dodjem i odnesem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju obilnu žitom i vinom, u zemlju obilnu hljebom i vinogradima, u zemlju obilnu maslinom i uljem i medom, pa ćete živjeti i ne ćete izginuti. Ne slušajte Ezehije, jer vas vara govoreći: Gospodin će nas izbaviti.

33. Je li koji izmedju bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke cara Asirskoga?

34. Gdje su bogovi Ematski i Arfadski? gdje su bogovi Sefarvajimski, Anski

i Avski? jesu li izbavili Samariju iz mojih ruku?

35. Koji su izmedju svijeh bogova ovijeh zemalja izbavili zemlju svoju iz moje ruke? a Gospodin će izbaviti Jeruzalem iz moje ruke?

36. Ali narod mučaše, i ne odgovoriše mu ni riječi, jer car bješe zapovjedio i rekao: ne odgovarajte mu.

37. Tada Elijacim sin Helcijin, koji bijaše nad dvorom, i Sobna pisar i Joah sin Azafov, pametar, dodjoše Ezehiji razdrvši haljine, i kazaše mu riječi Rapsakove.

GLAVA 19.

A kad to ču car Ezehija, razdrije haljine svoje i veza oko sebe kostrijet, pa otide u dom Gospodinov.

2. I posla Elijacima, koji bijaše nad dvorom, i Sobnu pisara i najstarije svećenike obučene u kostrijet k Izaiji proroku sinu Amosovu.

3. I rekoše mu: ovako veli Ezehija: ovo je dan nevolje i kara i ruga; jer prispješe djeca do porodjaja, a nema snage da se rode.

4. Da ako je čuo Gospodin Bog tvoj sve što reče Rapsak, kojega posla car Asirski gospodar njegov da ruži Boga živoga i da ga vrijedja riječima, koje je čuo Gospodin Bog tvoj; pomoli se za ostatak koji se nalazi.

5. I dodjoše k Izaiji sluge cara Ezehije.

6. I reče im Izaija: ovako recite gospodaru svojemu: ovako veli Gospodin: ne plaši se od riječi koje si čuo, kojima huliše na me sluge cara Asirskoga.

7. Evo, ja ću pustiti na nj duh, te će čuti glas i vratiti se u svoju zemlju, i učiniću da pogine od mača u svojoj zemlji.

8. I tako vrativši se Rapsak nadje cara Asirskoga gdje bije Lobnu, jer bješe čuo da je otišao od Lahisa.

9. A on ču za Taraku cara Etiopskoga gdje kazaše: evo ide da se bije s tobom. Za to opet posla poslanike k Ezehiji govoreći:

10. Ovako recite Ezehiji caru Judinu: nemoj da te vara Bog tvoj, u kojega se uzdaš govoreći: ne će se dati Jeruzalem u ruke caru Asirskom.

11. Eto čuo si šta su učinili carevi Asirski svijem zemljama potrvši ih sa svijem; a ti li ćeš se izbaviti?

12. Jesu li narode koje satrše oci moji izbavili bogovi njihovi, Gozance, Haramce, Rezefe i sinove Edenove, koji bijahu u Telasaru?

13. Gdje je car Ematski i car Arfadski i car od grada Sefarvajima, od Ane i Ave?

14. A kad Ezehija primi knjigu iz ruku pòslānīkā i pročita je, otide u dom Gospodinov i razvi je Ezehija pred Gospodinom.

15. I pomoli se Ezehija Gospodinu govoreći: Gospodine Bože Izraelov, koji sjediš na herubimima, ti si sam Bog svijem carstvima na zemlji, ti si stvorio nebo i zemlju.

16. Prigni, Gospodine, uho svoje i čuj; otvori, Gospodine, oči svoje i vidi; čuj riječi Senaheriba, koji posla da ruži Boga živoga.

17. Istina je, Gospodine, opustošili su carevi Asirski one narode i zemlje njihove;

18. I pobacali su bogove njihove u oganj, jer ne bijahu bogovi, nego djelo ruku čovječijih, drvo i kamen; za to ih potrše.

19. I za to, Gospodine, Bože naš, izbavi nas iz ruku njegovijeh, da poznadu sva carstva na zemlji da si ti Gospodine sam Bog.

20. Tada posla Izaija sin Amosov k Ezehiji, i poruči mu: ovako veli Gospodin Bog Izraelov: uslišio sam za što si mi se molio radi Senaheriba cara Asirskoga.

21. Ovo je riječ koju izreče Gospodin za nj: ruga ti se i podsmijeva ti se djevojka, kći Sionska, za tobom maše glavom kći Jeruzalemska.

22. Koga si ružio i hulio? i na koga si podigao glas? i podigao u vis oči svoje? Na sveca Izraelova.

23. Preko poslanika svojih ružio si Gospodina i rekao si: s mnoštvom kola svojih izidoh na visoke gore, na strane Libanske, i posjeći ću visoke cedre njegove i lijepe jele njegove, i ući ću u krajnji stan njegov, u šumu njegova Karmela.

24. Ja sam kopao i pio vodu tudju, i isušio sam stopama svojim sve potoke gradovima.

25. Nijesi li čuo da ja to odavna činim i od iskona da sam tako uredio? sada puštam to, da prevratiš tvrde gradove u puste gomile.

26. Za to koji u njima žive iznemogoše, uplašiše se i smetoše se, postaše kao trava poljska, kao zelena travica, kao trava na krovovima, koja se suši prije nego sazri.

27. Znam sjedjenje tvoje, i polaženje tvoje i dolaženje tvoje znam, i kako bjesniš na me.

28. Jer bjesniš na me, i tvoja obijest dodje do mojih ušiju; za to ću metnuti brnjicu svoju na nozdrve tvoje i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa ću te odvesti natrag putem kojim si došao.

29. A tebi ovo neka bude znak: ješćete ove godine što samo od sebe rodi, i druge godine što opet samo od sebe rodi; a treće godine sijte i žanjite i sadite vinograde i jedite rod s njih.

30. Jer ostatak doma Judina, što ostane, opet će pustiti žile ozdo i roditi ozgo.

31. Jer će iz Jeruzalema izaći ostatak, i iz gore Siona, koji se sačuvaju. Revnost Gospodina nad vojskama učiniće to.

32. Za to ovako veli Gospodin za cara Asirskoga: ne će ući u ovaj grad niti će baciti amo strijele, ne će se primaći k njemu sa štitom, niti će iskopati opkopa oko njega.

33. Vratiće se putem kojim je došao, a u grad ovaj ne će ući, veli Gospodin.

34. Jer ću braniti taj grad, i sačuvaću ga sebe radi i radi Davida sluge svojega.

35. I istu noć angjeo Gospodinov izide i pobi u okolu Asirskom sto i osamdeset i pet tisuća; i kad ustaše u jutru, a to sve sami mrtvaci.

36. Te se podiže Senaherib car Asirski, i otide, i vrativši se osta u Ninivi.

37. I kad se klanjaše u domu Nezroha boga svojega, Adrameleh i Sarazar sinovi njegovi ubiše ga mačem, a sami pobjegoše u zemlju Araratsku, i na njegovo se mjesto zacari Azarhadon sin njegov.

GLAVA 20.

U to vrijeme razbolje se Ezehija na smrt; i dodje k njemu prorok Izaija sin Amosov i reče mu: ovako veli Gospodin: naredi za kućusvoju, jer ćeš umrijeti i nećeš ostati živ.

2. A on se okrete licem k zidu, i pomoli se Gospodinu govoreći:

3. Oh, Gospodine, opomeni se da sam jednako hodio pred tobom vjerno i s cijelijem srcem, i tvorio što je tebi ugodno. I plaka Ezehija veoma.

4. I Izaija još ne bješe otišao do polovine dvora, a dodje mu riječ Gospodinova govoreći:

5. Vrati se i reci Ezehiji, vodju naroda mojega: ovako veli Gospodin Bog Davida oca tvojega: čuo sam molitvu tvoju, i vidio sam suze tvoje; evo iscijelićuti te, do tri dana ići ćeš u dom Gospodinov.

6. I dodaću ti vijeku petnaest godina, i izbaviću tebe i ovaj grad iz ruku cara Asirskoga, i braniću ovaj grad sebe radi i radi Davida sluge svojega.

7. Po tom reče Izaija: donesite grudu suhih smokava. I donesavši priviše mu na otok, i iscijeli se.

8. A Ezehija reče Izaiji: šta će biti znak da će me Gospodin iscijeliti i da ću do tri dana otići u dom Gospodinov?

9. A Izaija reče: ovo neka ti bude znak od Gospodina da će učiniti Gospodin što je rekao: hoćeš li da otide sjen deset koljenaca naprijed ili da se vrati deset koljenaca natrag?

10. A Ezehija reče: lako je da sjen otide naprijed deset koljenaca; nemoj, nego neka se vrati sjen deset koljenaca natrag.

11. I Izaija prorok zavapi ka Gospodinu, i vrati *Gospodin* sjen po koljencima po kojima bijaše otišao na sunčaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca.

12. U to vrijeme Berodah-Baladan, sin Baladanov, car Babilonski posla knjigu s darom Ezehiji; jer bješe čuo da je bolestan Ezehija.

13. I Ezehija saslušav poslanike pokaza im sve riznice svoje, srebro i zlato i mirise, i najbolje ulje, i kuću gdje mu bješe oružje, i što se god nalažaše u riznicama njegovijem, ne osta ništa da im ne pokaza Ezehija u kući svojoj i u svemu gospodstvu svojem.

14. Tada dodje prorok Izaija k caru Ezehiji i reče mu: šta su govorili ti ljudi i odakle su došli k tebi? A Eze-

hija reče: iz daljne zemlje došli su, iz Babilona.

15. A on reče: šta su vidjeli u tvom dvoru? A Ezehija reče: vidjeli su sve što ima u mom dvoru; nije ostalo ništa u riznicama mojim da im nijesam pokazao.

16. Tada reče Izaija Ezehiji: čuj riječ Gospodinovu.

17. Evo doći će vrijeme kad će se odnijeti u Babilon sve što ima u kući tvojoj, i što su sabirali otci tvoji do danas, ne će ostati ništa, veli Gospodin.

18. I sinove tvoje, koji će izaći od tebe, koje ćeš roditi, uzeće da budu dvorani u dvoru cara Babilonskoga.

19. A Ezehija reče Izaiji: dobra je riječ Gospodinova, koju si rekao. Još reče: je li? za mojega vijeka biće mir i vjera?

20. A ostala djela Ezehijina i sva junaštva njegova, i kako je načinio jezero, i vodu doveo u grad, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

21. I počinu Ezehija kad otaca svojih, a na njegovo se mjesto zacari Manasija sin njegov.

GLAVA 21.

Dvanaest godina bješe Manasiji kad poče carovati, i carova pedeset i pet godina u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Hafsiba.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodinom po gadnijem djelima nárôdâ, koje Gospodin odagna ispred sinova Izraelovijeh;

3. Jer opet načini visine, koje bješe potr'o Ezehija otac njegov, i podiže oltare Balu, i načini lug kao što bješe načinio Ahab car Izraelov, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj i služaše joj.

4. I načini oltare u domu Gospodinovu za koji bješe rekao Gospodin: u Jeruzalemu ću namjestiti ime svoje;

5. Načini oltare svoj vojsci nebeskoj u dva trijema doma Gospodinova.

6. I sina svojega provede kroz oganj, i vračaše i gataše, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vračare; i činjaše vrlo mnogo što je zlo pred Gospodinom, gnjeveći ga.

7. I postavi rezan lik šumski koji načini u domu, za koji bješe rekao Gospodin Davidu i Salamunu sinu njegovu: u ovom domu i u Jeruzalemu, koji izabrah izmedju svijeh plemena Izraelovijeh, namjestiću ime svoje do vijeka;

8. I ne ću više dati da se makne noga sinovima Izraelovijem iz zemlje koju dadoh ocima njihovijem, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio, i sav zakon koji im je zapovjedio moj sluga Mojsije.

9. Ali ne poslušaše, jer ih zavede Manasija, te činiše gore nego narodi koje istrijebi Gospodin ispred sinova Izraelovijeh.

10. A Gospodin govoraše preko sluga svojih proroka govoreći:

11. Što učini Manasija car Judin ta gadna djela čineći gore od svega što su činili Amoreji koji prije njega biše, i navede na grijeh i Judu gadnijem bogovima svojim;

12. Za to ovako veli Gospodin Bog Izraelov: evo, ja ću pustiti zlo na Jeruzalem i na Judu, da će svakome ko čuje zujati oba uha.

13. Jer ću zategnuti nad Jeruzalemom uže Samarijsko i mjerila doma Ahabova, i izbrisaću Jeruzalem, kao što se briše zdjela, izbriše se pa se izvrne.

14. I ostaviću ostatak našljedstva svojega, i daću ih u ruke neprijateljima njihovijem da budu plijen i grabež svijem neprijateljima svojim.

15. Jer činiše što je zlo preda mnom, i gnjeviše me od dana kad izidoše oci njihovi iz Egipta do danas.

16. Još i pravu krv veoma mnogu proli Manasija tako da napuni Jeruzalem od kraja do kraja, osim grijeha svojega kojim navede Judu na grijeh da čini što je zlo pred Gospodinom.

17. A ostala djela Manasijina i sve što je činio, i grijeh, kojim je griješio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

18. I počinu Manasija kod otaca svojih, i bi pogreben u vrtu kod doma svojega, u vrtu Ozinu; a na njegovo mjesto zacari se Amon sin njegov.

19. Dvadeset i dvije godine imaše Amon kad poče carovati, i carova dvije godine u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Mesalemeta, kći Harusova, iz Jetebe.

20. On činjaše što je zlo pred Gospodinom, kao što je činio otac njegov.

21. I hodjaše svijem putem kojim je hodio otac njegov, i služaše gadnijem

bogovima, kojima je služio otac njegov, i klanjaše im se.

22. I ostavi Gospodina Boga otaca svojih, i ne hodi putem Gospodinovim.

23. A sluge Amonove pobuniše se na nj, i ubiše cara u dvoru njegovu.

24. A narod zemaljski pobi sve koji se bijahu pobunili na cara Amona; i zacari narod zemaljski na njegovo mjesto Joziju sina njegova.

25. A ostala djela Amonova, što je činio, nijesu li zapisana u dnevniku carova Judinijeh?

26. I pogreboše ga u njegovu grobu u vrtu Ozinu; i Jozija sin njegov bi car na njegovo mjesto.

GLAVA 22.

Osam godina bijaše Joziji kad poče carovati, i carova trideset i jednu godinu u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Idida, kći Hadajeva, iz Bezekata.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodinom, i hodjaše svijem putem Davida oca svojega i ne odstupaše ni na desno ni na lijevo.

3. A osamnaeste godine carovanja Jozijina posla car Safana sina Azlije sina Mesulamova, pisara, u dom Gospodinov, govoreći:

4. Idi ka Helciji poglavaru svećeničkom, neka izbroji novce donesene u dom Gospodinov, što su nakupili od naroda vratari.

5. I neka ih da poslenicima koji nadgledaju dom Gospodinov, pa neka daju poslenicima koji rade oko doma Gospodinova da se opravi što je trošno u domu.

6. Drvodjeljama i kamenarima i zidarima, i da se kupuje drvo i kamen tesani da se opravi dom.

7. Ali da im se ne traže računi od novaca koji im se dadu, jer će vjerno raditi.

8. Tada reče Helcija poglavar svećenički Safanu pisaru: nadjoh zakonik u domu Gospodinovu. I Helcija dade knjigu Safanu, i on je pročita.

9. A Safan pisar otide k caru, i javi caru govoreći: pokupiše sluge tvoje novce što se nadjoše u domu, i predaše ih poslenicima koji nadgledaju dom Gospodinov.

10. I kaza Safan pisar caru govoreći: knjigu mi dade Helcija svećenik. I pročita je Safan caru.

11. A kad car ču riječi u zakoniku, razdrije haljine svoje.

12. I zapovjedi car Helciji svećeniku i Ahikamu sinu Safanovu i Ahoboru sinu Mišinu i Safanu pisaru i Azaji sluzi carevu, govoreći:

13. Idite, upitajte Gospodina za me i za narod i za svega Judu radi riječi ove knjige što se nadje; jer je velik gnjev Gospodinov koji se raspalio na nas za to što oci naši ne slušaše riječi ove knjige da čine sve onako kako nam je napisano.

14. I tako otide Helcija svećenik i Ahikam i Ahobor i Safan i Azaja k proročici Holdi ženi Seluma sina Tekve sina Arasa rizničara; a ona stajaše u Jeruzalemu u drugom kraju; i govoriše s njom.

15. A ona im reče: ovako veli Gospodin Bog Izraelov: kažite čovjeku koji vas je poslao k meni:

16. Ovako veli Gospodin: evo pustiću zlo na to mjesto i na stanovnike njegove, sve što govori knjiga koju je pročitao car Judin,

17. Za to što me ostaviše, i kadiše drugim bogovima da bi me gnjevili svijem djelima ruku svojih; za to se gnjev moj raspalio na to mjesto, i ne će se ugasiti.

18. A caru Judinu, koji vas je poslao da upitate Gospodina, ovako mu kažite: ovako veli Gospodin Bog Izraelov za riječi koje si čuo:

19. Što je umeknulo srce tvoje, i ponizio si se pred Gospodinom kad si čuo šta sam govorio za to mjesto i za stanovnike njegove da će biti pustoš i prokletinja, i što si razdr'o haljine svoje i plakao preda mnom, za to i ja usliših tebe, veli Gospodin.

20. Za to, evo, ja ću te pribrati k ocima tvojim i na miru ćeš biti pribran u grob svoj, i ne ćeš očima svojima vidjeti zla koje ću pustiti na to mjesto. I kazaše to caru.

GLAVA 23.

Tada posla car, te se skupiše k njemu sve starješine Judine i Jeruzalemske.

2. I otide car u dom Gospodinov i s njim svi ljudi iz zemlje Judine i svi Jeruzalemljani i svećenici i proroci i sav narod, malo i veliko, i pročita im sve riječi knjige zavjetne, koja se nadje u domu Gospodinovu.

3. I car stojeći kod stupa učini zavjet pred Gospodinom da će oni ići za Gospodinom i držati zapovijesti njegove i svjedočanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom, vršeći riječi toga zavjeta napisane u toj knjizi. I sav narod prista na zavjet.

4. Tada zapovjedi car Helciji poglavaru svećeničkom i svećenicima drugoga reda i onima koji čuvahu vrata, da iznesu iz crkve Gospodinove sve stvari koje bijahu načinjene Balu i gaju i svoj vojsci nebeskoj; i spali ih iza Jeruzalema u polju Cedronskom, i odnese pepeo od njih u Betel.

5. I svrže svećenike idolske koje bijahu postavili carevi Judini da kade po visinama u gradovima Judinijem i oko Jeruzalema; tako i one koji kadjahu Balu, suncu i mjesecu i zvijezdama i svoj vojsci nebeskoj.

6. I iznese gaj iz doma Gospodinova iza Jeruzalema na potok Cedron, i spali ga na potoku Cedronu i satr u prah, i prosu prah na grobove sinova narodnijeh.

7. I pokvari kuće kurvarske koje bijahu u domu Gospodinovu, u kojima žene tkahu zastirače za gaj.

8. I dovedavši sve svećenike iz gradova Judinijeh oskvrni visine gdje kadjahu svećenici od Gabe do Bersabeje, i pokvari visine na vratima, i koja bijaše na ulasku na vratima Jozue zapovjednika gradskoga na lijevo od vrata gradskih.

9. Ali svećenici onijeh visina ne pristupahu k oltaru Gospodinovu u Jeruzalemu, nego jedjahu prijesne hljebove medju braćom svojom.

10. Oskvrni i Tofet, koji bijaše u dolini sinova Enomovijeh, da ne bi niko više vodio sina svojega ni kćeri svoje kroz oganj Molohu.

11. I ukloni konje koje bijahu postavili carevi Judini suncu od ulaska u dom Gospodinov do kuće Natan-Meleha dvoranina, koja bijaše u Farurimu; a kola sunčana sažeže ognjem.

12. I oltare na krovu sobe Ahazove, koje bijahu načinili carevi Judini, i oltare koje bijaše načinio Manasija u oba trijema doma Gospodinova, pokvari car i uzevši ih odande baci prah od njih u potok Cedron.

13. I visine prema Jeruzalemu s desne strane na gori Maslinskoj, koje bijaše načinio Salamun car Izraelov Astaroti gadu Sidonskom i Hamosu gadu Moapskom i Melhomu gadu sinova Amonovijeh, oskvrni car.

14. I izlomi likove i isiječe gajeve, i mjesta njihova napuni kostiju ljudskih.

15. I oltar, koji bješe u Betelu, visinu, koju bješe načinio Jeroboam sin Natanov, koji navede na grijeh Izraela, i oltar i visinu pokvari, i spalivši visinu satr je u prah, i spali gaj.

16. I obazrevši se Jozija vidje grobove koji bijahu ondje na gori, i posla te izvadiše kosti iz grobova, i sažeže ih na oltaru i oskvrni ga, po riječi Gospodinovoj, koju reče čovjek Božji, koji naprijed kaza te stvari,

17. I reče: kakav je ono spomenik što vidim? Rekoše mu gradjani: ono je grob čovjeka Božijega koji dodje iz Jude i naprijed kaza to što si učinio na oltaru u Betelu.

18. A on reče: ostavite ga, niko da mu ne kreće kosti. Tako se sačuvaše kosti njegove s kostima onoga proroka koji dodje iz Samarije.

19. I sve domove visinā po gradovima Samarijskim koje načiniše carevi Izraelovi gnjeveći Gospodina, pokvari Jozija; i učini s njima sve onako kako učini u Betelu.

20. I pokla sve svećenike visinā, koji bijahu onuda, na oltarima, i sažeže kosti ljudske na njima; po tom se vrati u Jeruzalem.

21. Tada zapovjedi car svemu narodu govoreći: praznujte vazam Gospodinu Bogu svojemu, kao što piše u knjizi zavjetnoj.

22. Jer ne bi praznovan ovako vazam od vremena sudija koje sudiše Izraelu i za sve vrijeme careva Izraelovijeh i careva Judinijeh,

23. Kao što bi osamnaeste godine cara Jozije praznovan vazam Gospodinu u Jeruzalemu.

24. I one što se dogovaraju s duhovima i vračare, i likove i gadne bogove i sve gadove koji se vidjahu u zemlji Judinoj i u Jeruzalemu istrijebi Jozija da izvrši riječi zakona napisane u knjizi koju nadje Helcija svećenik u domu Gospodinovu.

25. Ni prije njega ne bješe takoga cara, koji bi se obratio ka Gospodinu svijem srcem svojim i svom dušom svojom i svom snagom svojom, sa svijem po zakonu Mojsijevu, niti poslije njega nasta taki kao on.

26. Ali se Gospodin ne povrati od žestine velikoga gnjeva svojega, kojom se bješe raspalio gnjev njegov na Judu za sve draženje kojim ga bješe dražio Manasija.

27. I reče Gospodin: i Judu ću odbaciti od sebe kao što sam odbacio Izraela, i grad ću ovaj odbaciti, koji sam izabrao, Jeruzalem, i dom, za koji rekoh: tu će biti ime moje.

28. A ostala djela Jozijina i sve što je činio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

29. U njegovo vrijeme izide Faraon Nehaon car Egipatski na cara Asirskoga k rijeci Eufratu, i car Jozija izide preda nj, a on kako ga vidje ubi ga u Magedu.

30. I mrtva metnuše ga sluge njegove na kola, i odvezoše ga iz Mageda u Jeruzalem, i pogreboše ga u grobu njegovu; i narod zemaljski uze Joahaza sina Jozijina, i pomazaše ga i zacariše ga na mjesto oca njegova.

31. Dvadeset i tri godine bješe Joahazu kad poče carovati, i carova tri mjeseca u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Amitala, kći Jeremijina, iz Lobne.

32. On činjaše što je zlo pred Gospodinom sa svijem kako su činili oci njegovi.

33. I sveza ga Faraon Nehaon u Rebli u zemlji Ematskoj da više ne caruje u Jeruzalemu, i oglobi zemlju sto talanata srebra i talanat zlata.

34. A carem postavi Faraon Nehaon Elijacima sina Jozijina na mjesto Jozije oca njegova, i predje mu ime Joakím; a Joahaza uze i otide u Egipat, a on umrije ondje.

35. A ono srebro i zlato dade Joakim Faraonu razrezavši na zemlju da bi dao novce po zapovijesti Faraonovoj, od svakoga uzimajući kako bješe cijenjen, srebro i zlato po narodu u zemlji, da da Faraonu Nehaonu.

36. Dvadeset i pet godina bijaše Joakimu kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Zebida, kći Fadajina, iz Rume.

37. A on činjaše što je zlo pred Gospodinom sa svijem kako su činili oci njegovi.

GLAVA 24.

Za njegova vremena dodje Nabuhodonozor car Babilonski; i Joakim mu bi sluga tri godine; po tom odusta i odmetnu se od njega.

2. I Gospodin posla na nj čete Haldejske i čete Sirske i čete Moapske i čete sinova Amonovijeh; posla ih na Judu da ga potru, po riječi Gospodinovoj koju govori preko sluga svojih proroka.

3. Po zapovijesti Gospodinovoj zbi se to Judi da bi ga odbacio od sebe za grijehe Manasijine po svemu što bješe učinio;

4. I za krv pravu koju bješe prolio napunivši Jeruzalem krvi prave; za to Gospodin ne htje oprostiti.

5. A ostala djela Joakimova i sve što je učinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

6. I počinu Joakim kod otaca svojih; a na njegovo se mjesto zacari Joahin.

7. A car Egipatski ne izide više iz zemlje svoje, jer car Babilonski uze od rijeke Egipatske do rijeke Eufrata sve što bješe cara Egipatskoga.

8. Osamnaest godina bijaše Joahinu kad se zacari, i carova tri mjeseca u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Nohesta, kći Elnatanova, iz Jeruzalema.

9. I on činjaše zlo pred Gospodinom sa svijem kako je činio otac njegov.

10. U to vrijeme dodjoše sluge Nabuhodonozora cara Babilonskoga na Jeruzalem, i grad bi opkoljen.

11. Dodje i Nabuhodonozor car Babilonski na grad, kad ga sluge njegove opkoliše.

12. Tada Joahin car Judin izide k caru Babilonskom s materom svojom i sa slugama svojim i s knezovima svojim i s dvoranima svojim; a car ga Babilonski zarobi osme godine svojega carovanja.

13. I odnese sve blago doma Gospodinova i blago doma carskoga, i polupa sve sudove zlatne, koje bješe načinio Salamun car Izraelov za crkvu Gospodinovu, kao što bješe rekao Gospodin.

14. I preseli sav Jeruzalem, sve kne-

› junake, deset tisuća robova, i ljelje i sve kovače, ne osta ništa mašnoga naroda po zemlji.
ede i Joahina u Babilon i ma- u i žene careve i dvorane nje- ıvare zemaljske odvede u rop- ɛruzalema u Babilon.
› junake, na broj sedam tisuća, lje i kovače, tisuću, sve što bi- ojsku odvede car Babilonski ı u ropstvo.
stavi carem car Babilonski na ɔahinovo Mataniju strica nje- redje mu ime Sedecija.
deset i jedna godina bješe Se- l poče carovati, i carova jeda- lina u Jeruzalemu. Materi mu ɛ Amitala, kći Jeremijina, iz

činjaše što je zlo pred Gospo- svijem kako je činio Joakim.
od gnjeva Gospodinova zbi se ılemu i Judi, da ih odbaci od Sedecija se odmetnu od cara koga.

GLAVA 25.

devete godine njegova caro- ı, desetoga mjeseca desetoga lje Nabuhodonozor car Babi- svom vojskom svojom na Je- i stadoše u òkō pod njim, i na- kope oko njega.
l bi opkoljen do jedanaeste go- ›vanja Sedecijina.
ɛetoga *dana* mjeseca *četvrtoga* ika glad u gradu, te narod ze- ıemaše hljeba.
› grad bi provaljen, a vojnici ɛgoše noću na vrata izmedju uz vrt carev; a Haldeji bija- › oko grada; i car otide putem i.
ojska Haldejska potjera cara, ga u polju Jerihonskom, a sva ɔo bijaše s njim razbježe se od

atiše cara, i odvedoše ga k ca- onskom u Reblu, i ondje mu

›ve Sedecijine poklaše na nje- pa onda Sedeciji iskopaše oči, ga u dva lanca mjedena, i od- a u Babilon.
dmoga dana petoga mjeseca evetnaeste carovanja Nabuho- donozora cara Babilonskoga dodje u Jeruzalem Nabuzardan zapovjednik stražarski, sluga cara Babilonskoga.

9. I popali dom Gospodinov i dom carski i sve domove u Jeruzalemu; sve velike kuće popali ognjem.

10. I zidove Jeruzalemske u naokolo razvali sva vojska Haldejska, koja bijaše sa zapovjednikom stražarskim.

11. A ostatak naroda što osta u gradu, i prebjege što prebjegoše k caru Babilonskom, i ostali prosti narod odvede Nabuzardan zapovjednik stražarski.

12. Samo od siromaha u zemlji ostavi zapovjednik stražarski koji će biti vinogradari i ratari.

13. I stupove mjedene što bijahu u domu Gospodinovu, i podnožja, i more mjedeno koje bijaše u domu Gospodinovu, izlomiše Haldejci, i mjed od njih odnesoše u Babilon.

14. I lonce i lopate i viljuške i kadionice i sve sudove mjedene kojima služahu, uzeše,

15. I kliješta i kotliće, što god bješe zlatno i što god bješe srebrno, uze zapovjednik stražarski,

16. Dva stupa, jedno more i podnožja što načini Salamun za dom Gospodinov; ne bješe mjere mjedi od svijeh tijeh sudova;

17. Osamnaest lakata bijaše visok jedan stup, i ozgo na njemu bijaše oglavlje mjedeno, i oglavlje bijaše visoko tri lakta, i pletenice i šipci oko oglavlja, sve od mjedi; taki bijaše i drugi stup s pletenicom.

18. Uze zapovjednik stražarski i Saraju prvoga svećenika i Sofoniju drugoga svećenika i tri vratara.

19. A iz grada uze jednoga dvoranina, koji bijaše nad vojnicima, i pet ljudi koji stajahu pred carem, koji se nadjoše u gradu, i prvoga pisara vojničkoga, koji popisivaše narod po zemlji u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji se nadjoše u gradu.

20. Uze ih Nabuzardan zapovjednik stražarski, i odvede k caru Babilonskom u Reblu.

21. A car ih Babilonski pobi i pogubi u Rebli u zemlji Ematskoj. Tako bi preseljen Juda iz zemlje svoje.

22. A nad narodom koji osta u zemlji Judinoj, koji ostavi Nabuhodonor

Babilonski. nad njim postavi Godoliju sina Ahikama sina Safanova.

23. A kad čuše sve vojvode i ljudi njihovi da je car Babilonski postavio Godoliju, dodjoše ka Godoliji u Masfu, na ime: Izmahel sin Natanijin, i Johanan sin Karejev, i Saraja sin Tanehumetov iz Netofata, i Jezonija sin Mahatijev, oni i ljudi njihovi.

24. I Godolija se zakle njima i ljudima njihovijem i reče: ne bojte se službe Haldejima; sjedite u zemlji i služite caru Babilonskom, i biće vam dobro.

25. Ali sedmoga mjeseca dodje Izmahel sin Natanije sina Elizamina, roda carskoga, i deset ljudi s njim, i ubiše Godoliju, te pogibe; tako i Judeje i Haldeje koji bijahu s njim u Masfi.

26. Tada se podiže sav narod, malo i veliko, i vojvode, te otidoše u Egipat, jer se pobojaše Haldeja.

27. A trideset sedme godine od kako se zarobi Joahin car Judin, dvanaestoga mjeseca, dvadeset sedmoga dana Evil-Merodah car Babilonski iste godine zacariv se izvadi iz tamnice Joahina cara Judina.

28. I lijepo govori s njim, i namjesti mu prijesto više prijestola drugih careva koji bijahu kod njega u Babilonu.

29. I promijeni mu haljine tamničke, i on jedjaše svagda s njim svega vijeka svojega.

30. I hrana mu se jednako davaše od cara svaki dan svega vijeka njegova do smrti njegove.

PRVA KNJIGA DNEVNIKA.

GLAVA 1.

Adam, Set, Enos,
2. Kainan, Malaleel, Jared,
3. Henoh, Matuzala, Lameh,
4. Noje, Sem, Ham i Jafet.

5. Sinovi Jafetovi: Gomer i Magog i Madaj i Javan i Tubal i Mozoh i Tiras.

6. A sinovi Gomerovi: Ascenez i Rifat i Togorma.

7. A sinovi Javanovi: Eliza i Tarsis, Cetim i Dodanim.

8. Sinovi Hamovi: Hus i Mezraim, Fut i Hanan.

9. A sinovi Husovi: Saba i Hevila i Sabata i Regma i Sabataha. A sinovi Regmini: Saba i Dadan.

10. I Hus rodi Nemroda. On prvi bi silan na zemlji.

11. A Mezraim rodi Ludeje i Anameje i Labeje i Neftuje,

12. I Petruzeje i Kazluje, od kojih izidoše Filisteji i Kaftoreji.

13. A Hanan rodi Sidona prvenca svojega, i Heteja,

14. I Jebuzeje i Amoreje i Gergezeje,

15. I Heveje i Araceje i Sineje,

16. I Aradije i Samareje i Hamateje.

17. Sinovi Semovi: Elam i Asur i Arfaksad i Lud i Aram i Hus i Hul i Geter *i Mozoh.*

18. A Arfaksad rodi Sala, a Sale rodi Hebera.

19. A Heberu se rodiše dva sina: jednome bješe ime Faleg, jer se u njegovo vrijeme razdijeli zemlja; a ime bratu Jektan.

20. A Jektan rodi Elmodada i Salefa i Azarmota i Jara,

21. I Adorama i Huzala i Deklu,

22. I Hebala i Abimaela i Sabu,

23. I Ofira i Hevilu i Jobaba; ti svi bjehu sinovi Jektanovi.

24. Sem, Arfaksad, Sale,
25. Heber, Faleg, Ragav,
26. Serug, Nahor, Tare,
27. Abram, to je Abrām.

28. Sinovi Abrámovi: Izak i Izmael.

29. Ovo je pleme njihovo: prvenac Izmaelov Nabajot, pa Cedar i Adbel i Mabzam,

30. Mazma i Duma, Masa, Hadad i Tema,

31. Jetur, Nafis i Cedma; to su sinovi Izmaelovi.

32. A sinovi Ceture inoče Abramove: ona rodi Zamrana i Jeksana i Madana i Madijana i Jezboka i Suja. A sinovi Jeksanovi: Saba i Dadan.

33. A sinovi Madijanovi: Efa i Efe Henoh i Abida i Elda. Ti svi bjehu novi Ceturini.

34. Tako Abram rodi Izaka; a sinovi Izakovi bjehu Ezav i Izrael.

35. Sinovi Ezavovi: Elifaz, Rahuel i Jehus i Ihelom i Korej.

36. Sinovi Elifazovi: Teman i Omar, Sefije i Gatan, Cenez i Tamna i Amalek.

37. Sinovi Rahuelovi: Nahat, Zara i Sama i Meza.

38. A sinovi Seirovi: Lotan i Sobal i Sebeon i Ana i Dizon i Ezer i Dizan.

39. A sinovi Lotanovi: Horije i Homam; a sestra Lotanova Tamna.

40. Sinovi Sobalovi: Alijan i Manahat i Ebal, Sefije i Onam. A sinovi Sebeonovi: Aja i Ana.

41. Sinovi Anini: Dizon, i sinovi Dizonovi Hamram i Ezeban i Jetran i Haran.

42. Sinovi Ezerovi: Balan i Zavan i Jakan. Sinovi Dizanovi: Hus i Aran.

43. A ovo su carevi koji carovaše u zemlji Edomskoj prije nego se zacari car nad sinovima Izraelovijem: Bale sin Beorov, a gradu mu bješe ime Denaba.

44. A kad umrije Bale, zacari se na njegovo mjesto Jobab sin Zarov od Bozre.

45. A kad umrije Jobab, zacari se na njegovo mjesto Huzam od zemlje Temanovske.

46. A kad umrije Huzam, zacari se na njegovo mjesto Adad sin Badadov, koji isiječe Madijance u polju Moapskom; a gradu mu bješe ime Avit.

47. A kad umrije Adad, zacari se na njegovo mjesto Semla iz Mazreke.

48. A kad umrije Semla, zacari se na njegovo mjesto Saul iz Rohobota na rijeci.

49. A kad umrije Saul, zacari se na njegovo mjesto Balanan sin Ahoborov.

50. A kad umrije Balanan, zacari se na njegovo mjesto Adad; a grad mu se zvaše Fav, a ženi mu bješe ime Metabela kći Matrede kćeri Mezabove.

51. A kad umrije Adad, nastaše knezovi u Edomskoj: knez Tamna, knez Alva, knez Jetet,

52. Knez Olibama, knez Ela, knez Finon,

53. Knez Cenez, knez Teman, knez Mapsar,

54. Knez Magdijel, knez Hiram. To bjehu knezovi Edomski.

GLAVA 2.

Ovo su sinovi Izraelovi: Ruben, Šimun, Levije i Juda, Isahar i Zabulon.

2. Dan, Josip i Benjamin, Neftalije, Gad i Aser.

3. Sinovi Judini: Her i Onan i Sela; ta mu tri rodi kći Sujeva Hananejka; ali Her prvenac Judi bješe nevaljao pred Gospodinom, te ga ubi.

4. A Tamara snaha njegova rodi mu Faresa i Zaru. Svega pet bješe sinova Judinijeh.

5. Sinovi Faresovi: Hezron i Hamul.

6. A sinovi Zarini; Zamrije i Etan i Eman i Halhal i Dara; svega pet.

7. I sinovi Harmijevi: Ahar, koji smuti Izraela ogriješiv se o stvari proklete.

8. A sinovi Etanovi: Azarija.

9. A sinovi Hezronovi, što mu se rodiše: Jerameel i Ram i Kaleb.

10. A Ram rodi Aminadaba, a Aminadab rodi Nahasona, kneza sinova Judinijeh;

11. A Nahason rodi Salmu; a Salma rodi Boza;

12. A Boz rodi Obeda; a Obed rodi Izaja;

13. A Izaj rodi prvenca svojega Elijaba, i Abinadaba drugoga i Simu trećega.

14. Natanaela četvrtoga, Radaja petoga,

15. Azoma šestoga, Davida sedmoga,

16. I sestre im Saruju i Abigajilu. A sinovi Sarujini bjehu Abizaj i Joab i Azael, trojica.

17. A Abigajila rodi Amazu: a otac Amazin bješe Jeter Izmaelac.

18. A Kaleb sin Hezronov rodi s Azubom ženom svojom i s Jeriotom sinove, i sinovi mu bjehu Jazer i Sobab i Ardon.

19. A kad umrije Azuba, Kaleb se oženi Efratom, koja mu rodi Hura;

20. A Hur rodi Uriju, a Urija rodi Bezeleela.

21. Po tom otide Hezron ka kćeri Mahira oca Galadova, i oženi se njom kad mu bijaše šezdeset godina, i ona mu rodi Seguba.

22. Segub rodi Jaira, koji imaše dvadeset i tri grada u zemlji Galadskoj.

23. Jer uze Gesurejima i Aramejima sela Jairova i Kanat sa selima njegovijem, šezdeset gradova. To sve *uzeše* sinovi Mahira oca Galadova.

24. I kad umrije Hezron u Kaleb-Efrati, žena Hezronova Abija rodi mu Ashura oca Tekvljanima.

25. A sinovi Jerameela prvenca Hezronova bjehu: prvenac Ram, pa Buna i Aram i Azam i Ahija.

26. Imaše i drugu ženu Jerameel, po imenu Ataru, ona je mati Onamova.

27. A sinovi Rama prvenca Jerameelova bjehu: Mos i Jamin i Akar.

28. I sinovi Onamovi bjehu: Semej i Jada; a sinovi Semejevi: Nadab i Abizur.

29. I ime ženi Abizurovoj bješe Abihaila, koja mu rodi Ahobana i Molida.

30. A sinovi Nadabovi: Saled i Afaim; ali Saled umrije bez djece.

31. A sinovi Afailovi: Jezije; a sinovi Jezijevi: Sezan, i kći Sezanova Oholaja.

32. A sinovi Jade brata Semejeva: Jeter i Jonatan; ali Jeter umrije bez djece.

33. A sinovi Jonatanovi: Falet i Ziza. Ti bijahu sinovi Jerameelovi.

34. A Sezan ne imaše sinova nego kćeri; i imaše Sezan slugu Egipćanina po imenu Jeru.

35. Za to Sezan dade kćer svoju Jeri sluzi svojemu za ženu; a ona mu rodi Eteja.

36. A Etej rodi Natana; a Natan rodi Zabada.

37. A Zabad rodi Oflala; a Oflal rodi Obeda;

38. A Obed rodi Jehuva; a Jehuv rodi Azariju;

39. A Azarija rodi Helesa; a Heles rodi Elazu;

40. A Elaza rodi Sizamoja; a Sizamoj rodi Seluma;

41. A Selum rodi Ikamiju; a Ikamija rodi Elizamu.

42. A sinovi Kaleba brata Jerameelova bjehu: Meza prvenac njegov, otac Zifejima: pa sinovi Mareze oca Hebronova.

43. A sinovi Hebronovi: Korej i Tafva i Recem i Sama.

44. A Sama rodi Rahama oca Jerkamova; a Recem rodi Samaja.

45. A sin Samajev bješe Maon, a taj Maon bi otac Bet-Suru.

46. I Efa inoča Kalebova rodi Harana i Mozu i Gezeza.

47. A sinovi Jahadajevi: Regom i Jo*atan i Gezan* i Falet i Efa i Saf.

48. Maha inoča Kalebova rodi Sabera i Taranu.

49. Rodi i Safa oca Madmencima i Suja oca Mahbencima i Gabljanima; a kći Kalebova bijaše Ahsa.

50. Ovo bijahu sinovi Kaleba sina Hura prvenca Efratina: Sobal otac Karijat-jarimu.

51. Salma otac Betlemu, Harif otac Bet-Gaderu.

52. A imaše sinove Sobal otac Karijat-jarimu: Aroja i Asi-amenuhota.

53. A porodice Karijat-jarimske bjehu: Jetreji i Afuteji i Semateji i Mazereji. Od njih izidoše Saraćani i Estaoljani.

54. Sinovi Salmini: Betlemci i Netofaćani, Ataroćani od doma Joabova, i Zorani, polovina Manahaćana.

55. I porodice pisarske u Jabesu. Tiraćani, Simeaćani, Suhaćani; to su Cineji, koji se narodiše od Emata, oca doma Rehabova.

GLAVA 3.

A ovo su sinovi Davidovi koji mu se rodiše u Hebronu: prvenac Amnon od Ahinoame Jezraheljanke, drugi Daniel od Abigajile Karmelke,

2. Treći Apsalom, sin Mahe kćeri Tolmaja cara Gesurskoga, četvrti Adonija, sin Agitin,

3. Peti Safatija od Abitale, šesti Jetraham od Egle žene njegove.

4. Šest mu se rodi u Hebronu, gdje carova sedam godina i šest mjeseca, a trideset i tri carova u Jeruzalemu.

5. A ovi mu se rodiše u Jeruzalemu: Sima i Sobab i Natan i Salamun, četiri, od Betsabeje kćeri Amijelove,

6. I Jebar i Elizama i Elifalet,

7. I Noge i Nefeg i Jafija,

8. I Elizama i Elijada i Elifelet, devet,

9. Sve sinovi Davidovi osim sinova inoča njegovijeh i osim Tamare sestre njihove.

10. A sin Salamunov bijaše Roboam, a njegov sin Abija, a njegov sin Aza, a njegov sin Jozafat,

11. A njegov sin Joram, a njegov sin Ohozija, a njegov sin Joas,

12. A njegov sin Amazija, a njegov sin Azarija, a njegov sin Joatam,

13. A njegov sin Ahaz, a njegov sin Ezehija, a njegov sin Manasija,

14. A njegov sin Amon, a njegov sin Jozija.

15. A sinovi Jozijini: prvenac Johanan, drugi Joakim, treći Sedecija, četvrti Selum.
16. I sinovi Joakimovi: Jehonija sin mu, i njegov sin Sedecija.
17. A sinovi Jehonije sužnja: Salatijel sin mu.
18. A *njegovi sinovi* Melhiram i Fadaja i Senezer, Jecemija, Sama i Nadabija.
19. A sinovi Fadajini: Zorobabel i Semej; a sinovi Zorobabelovi: Mozolam i Hananija i sestra im Salomita.
20. A *sinovi Mozolamovi:* Hazaban i Oholi i Barahija i Hazadija i Jozabhezed, pet.
21. A sinovi Hananijini: Faltija i Jezeja, sinovi Rafajini, sinovi Arnanovi, sinovi Obdijini, sinovi Sehenijini.
22. A sinovi Sehenijini: Semeja, i sinovi Semejini: Hatus i Jegal i Barija i Narija i Safat, šest.
23. A sinovi Narijini: Elioenaj i Ezehija i Ezrikam, tri.
24. A sinovi Elioenajevi: Oduja i Elijazub i Feleja i Akub i Johanan i Dalaja i Ananije, sedam.

GLAVA 4.

Sinovi Judini bjehu: Fares, Hezron i Harmija i Hur i Sobal.
2. A Raja sin Sobalov rodi Jahata, a Jahat rodi Ahumaja i Lada. To su porodice Saratske.
3. A ovo su od oca Etama: Jezrahel i Jezema i Jedebos, a sestri njihovoj bješe ime Azalelfunija.
4. I Fanuel bješe otac Gedoru, i Ezer otac Hozin. To bijahu sinovi Hura prvenca Efrate oca Betlemcima.
5. A Asur otac Tekvljanima imaše dvije žene, Halu i Naru.
6. I Nara mu rodi Ozama i Hefera, Temanija i Ahastarija. To su sinovi Narini.
7. A sinovi Halini: Seret, Izar i Etnan.
8. A Kos rodi Anoba i Sobobu i porodice Aharehela sina Arumova.
9. A Jabes bješe slavniji od svoje braće, i mati mu nadje ime Jabes govoreći: rodih ga s bolom.
10. I Jabes prizva Boga Izraelova govoreći: o da bi me blagoslovio i raširio medje moje, i ruka tvoja da bi bila sa mnom, i da bi me sačuvao oda zla da me ne ucvijeli! I učini Bog za što ga moli.
11. A Kaleb brat Sujin rodi Mahira. On bi otac Estonov.
12. A Eston rodi Bet-rafu i Fesa i Tehinu oca gradu Nasu. To su ljudi Rehabovi.
13. A sinovi Cenezovi bjehu Otonijel i Saraja. A sinovi Otonijelovi: Hatat.
14. A Maonatije rodi Ofru; a Saraja rodi Joaba oca onijeh što žive u dolini drvodjelskoj, jer bijahu drvodjelje.
15. A sinovi Kaleba sina Jefonijina bijahu Hir, Ela i Naham. A sin Elin bješe Cenez.
16. A sinovi Jalelelovi: Zif i Zifa, Tirija i Azrael.
17. A sinovi Ezrini: Jeter i Mered i Efer i Jalon; a *žena Meredova* rodi Marijama i Samaja i Jezbu, oca Estamu.
18. A žena njegova Judaja rodi Jareda oca Gedoru i Hebera oca Sohu, i Ikutijela oca Zanoju. A to bijahu sinovi Betije kćeri Faraonove, kojom se oženi Mered.
19. A sinovi žene Odajine sestre Nahama oca Ceili bijahu Garmije i Estamo Mahaćanin.
20. A sinovi Simonovi: Amnon i Rina i Ben-Hanan i Tilon. A sinovi Jezijevi: Zohet i Ben-Zohet.
21. A sinovi Sele sina Judina: Her otac Lehi, i Lada otac Marezi, i porodice doma platnarskoga, doma Azbejina.
22. I Jokim i Hasibljani, i Joas i Saraf, koji vladahu u Moapskoj, i Jasubi-Lehem. Ali su to stare stvari.
23. To bijahu lončari i življahu u sadovima i zabranima, i bijahu ondje kod cara za njegove poslove.
24. A sinovi Šimunovi: Namuel i Jamin, Jarib, Zara, Saul;
25. A njegov sin Selum, a njegov sin Mapsam, a njegov sin Mazma.
26. A sinovi Mazmini: Hamuel sin mu, i njegov sin Zahur, i njegov sin Semej.
27. A Semej imaše šesnaest sinova i šest kćeri; a braća njegova nemahu mnogo sinova, i sve porodice njihove ne bješe tako mnogo kao sinova Judinijeh.
28. A življahu u Bersabeji i Moladi i Hazar-Suhalu,
29. I u Bali i u Azomu i u Toladu,
30. I u Batuelu i u Hormi i u Sicelegu,
31. I u Bet-Marhabotu i u Hazar-Suzimu i u Bet-Beraju i u Saraimu. To bjehu gradovi njihovi do cara Davida.
32. A sela njihova bijahu Etam i Aen, Remon, i Tohen i Azan, pet gradova,
33. I sva sela njihova što bijahu oko

tijeh gradova do Bala. To bijahu stanovi njihovi po rodu njihovu.

34. A Mozobab i Jemleh i Joza sin Amazijin,

35. I Joel i Jehuv sin Jozabije sina Saraje sina Azijelova,

36. I Elioenaj i Jakoba i Izuhaja i Azaja i Adijel Izmijel i Banaja,

37. I Ziza sin Sefeja sina Alona sina Idaje sina Semrija sina Samajina;

38. Ti imenovani bijahu knezovi u porodicama svojim, i domovi otaca njihovijeh umnožiše se veoma.

39. I za to otidoše u Gador do istočne strane doline da traže pašu stoci svojoj.

40. I nadjoše pašu obilatu i dobru i zemlju prostranu i mirnu i rodnu, jer prije ondje življahu koji bijahu od Hama.

41. Ti dakle zapisani po imenu došavši za Ezehije cara Judina razbiše šatore njihove i stanove koji se nadjoše ondje, i pobiše ih kao proklete da ne osta ni jedan do danas, i naseliše se mjesto njih, jer ondje bijaše paše za stoku njihovu.

42. I izmedju njih, sinova Šimunovijeh, izide na goru Seir pet stotina ljudi, a poglavice im bijahu Faltija i Narija i Rafaja i Ozijel, sinovi Jezijevi.

43. I pobiše ostatak što bijahu utekli izmedju Amaleka, i naseliše se ondje do današnjega dana.

GLAVA 5.

A sinovi Rubena prvenca Izraelova, jer on bijaše prvenac, ali kad oskvrni postelju oca svojega, dano bi njegovo prvenaštvo sinovima Josipa sina Izraelova, ali ne tako da se broji prvenac,

2. Jer Juda bi najsilniji medju braćom svojom i od njega je vodj, ali prvenaštvo dobi Josip.

3. Sinovi Rubena prvenca Izraelova bijahu: Henoh i Faluv, Ezron i Harmija,

4. Sinovi Joelovi: Samija sin mu, a njegov sin Gog, a njegov sin Semej,

5. A njegov sin Miha, a njegov sin Reja, a njegov sin Bal,

6. A njegov sin Bera, kojega odvede Telgat-Falnazar car Asirski; on bijaše knez plemena Rubenova.

7. A braći njegovoj po porodicama njihovijem kad se izbrojiše po koljenima svojim, bješe knez Jehijel i Zaharija,

8. *I Bala sin Azaza* sina Same sina Joelova: on življaše u Aroeru i do Neba i Belmeona.

9. Po tom življaše k istoku dori do pustinje od rijeke Eufrata, jer im se stoka umnoži u zemlji Galadskoj.

10. I za vremena Saulova vojevaše na Agareje, koji izgibošc od ruke njihove: i tako se naseliše u šatorima njhovijem po svemu istočnom kraju zemlje Galadske.

11. A sinovi Gadovi življahu prema njima u zemlji Bazanskoj do Selhe.

12. Joel im bješe poglavar a Safan drugi, pa Janaj i Safat u Bazanu.

13. A braća njihova po domovima otačkim *bijahu:* Mihailo i Mozolam i Sebe i Joraj i Jahan i Zije i Heber, sedmorica.

14. Ti bijahu sinovi Abihajila sina Hurija sina Jare sina Galada sina Mihaila sina Jezezija sina Jeda sina Buzova.

15. Ahije sin Abdijela sina Gunijeva bijaše poglavar u domu otaca njihovijeh.

16. I življahu u Galadu, u Bazanu i u selima njegovijem i u svijem podgradjima Saronskim do medja njegovijeh.

17. Svi ovi biše izbrojeni za vremena Joatana cara Judina i za vremena Jeroboama cara Izraelova.

18. Sinova Rubenovijeh i Gadovijeh i polovine plemena Manasijina, hrabrijeh ljudi, što nošahu štit i mač, i zatezahu luk, i vještijeh boju, *bijaše* četrdeset i četiri tisuće i sedam stotina i šezdeset, koji idjahu na vojsku;

19. I vojevaše na Agareje, na Itureje i Nafizeje i Nodabeje,

20. I dodje im pomoć suprot njih, i Agareji im biše dani u ruke i sve što imahu; jer zavapiše k Bogu u boju, i usliši ih, jer se pouzdaše u nj.

21. I zaplijeniše stoku njihovu, pedeset tisuća kamila i dvje sta i pedeset tisuća ovaca i dvije tisuće magaraca i sto tisuća duša ljudskih.

22. A ranjenijeh mnogo pade; jer taj boj bi od Boga; i nastavaše na mjestu njihovu do seobe svoje.

23. A sinovi polovine plemena Manasijina življahu u toj zemlji od Bazana do Bal-Hermona i Sanira, do gore Hermona; bijahu se umnožili.

24. A ovo bijahu poglavari u domu otaca njihovijeh: Efer i Jezije i Elijel i Ezrijel i Jeremija i Odoja i Jedijel, ljudi

hrabri i na glasu, poglavari u domu otaca svojih.

25. Ali kad zgriješiše Bogu otaca svojih i činiše preljubu za bogovima nárōdā one zemlje, koje Bog istrijebi ispred njih,

26. Podiže Bog Izraelov duh Fula cara Asirskoga i duh Telgat-Falnazara cara Asirskoga, i preseliše pleme Rubenovo i pleme Gadovo i polovinu plemena Manasijina, i odvedoše ih u Lahelu i u Habor i u Aru, i na rijeku Gozan, gdje ostaše do danas.

GLAVA 6.

Sinovi Levijevi bijahu: Gersom, Kat i Merarije.

2. A sinovi Katovi: Amram, Izar i Hebron i Ozijel.

3. A sinovi Amramovi: Aron i Mojsije, i *kći* Marija. A sinovi Aronovi: Nadab i Abijuv i Eleazar i Itamar.

4. Eleazar rodi Finesa; a Fines rodi Abizuja;

5. A Abizuje rodi Bokcija; a Bokcije rodi Ozija;

6. Ozije rodi Zaraju; a Zaraja rodi Merajota;

7. A Merajot rodi Amariju; a Amarija rodi Ahitoba;

8. A Ahitob rodi Sadoka; a Sadok rodi Ahimasa;

9. A Ahimas rodi Azariju; a Azarija rodi Johanana;

10. A Johanan rodi Azariju, koji bi svećenik u domu što sazida Salamun u Jeruzalemu;

11. A Azarija rodi Amariju; a Amarija rodi Ahitoba;

12. A Ahitob rodi Sadoka; a Sadok rodi Seluma;

13. A Selum rodi Helciju; a Helcija rodi Azariju;

14. A Azarija rodi Saraju; a Saraja rodi Jozedeka.

15. A Jozedek otide kad Gospodin preseli Judeje i Jeruzalem rukom Nabuhodonozorovom.

16. Sinovi Levijevi bijahu: Gersom, Kat i Merarije.

17. A ovo su imena sinovima Gersomovijem: Lobnije i Semej.

18. A sinovi Katovi bjehu: Aram i Izar i Hebron i Ozijel.

19. Sinovi Merarijevi: Moholije i Muzije. I ovo su porodice Levitske po ocima svojim:

20. Gersomova: Lobnije sin mu, a njegov sin Jahat, a njegov sin Zama,

21. A njegov sin Joah, a njegov sin Ado, a njegov sin Zara, a njegov sin Jetraj.

22. Sinovi Katovi: Aminadab sin mu, a njegov sin Korej, a njegov sin Azir,

23. A njegov sin Elkana, a njegov sin Abijazaf, a njegov sin Azir,

24. A njegov sin Tabat, a njegov sin Urijel, a njegov sin Ozija, a njegov sin Saul.

25. A sinovi Elkanini: Amazaj i Ahimot,

26. Elkana; sinovi Elkanini: Sofaj sin mu, a njegov sin Nahat.

27. A njegov sin Elijab, a njegov sin Jeroham, a njegov sin Elkana.

28. A sinovi Samuelovi: Vasenije prvenac, pa Abija.

29. Sinovi Merarijevi: Moholije, a njegov sin Lobnije, a njegov sin Semej, a njegov sin Oza.

30. A njegov sin Samaja, a njegov sin Hagija, a njegov sin Azaja.

31. A ovo su koje postavi David da pjevaju u domu Gospodinovu, kad se namjesti kovčeg,

32. Koji služahu pred šatorom od sastanka pjevajući, dok ne sazida Salamun dom Gospodinov u Jeruzalemu, i stajahu po redu svom u službi svojoj;

33. Ovi su što stajahu i sinovi njihovi: od sinova Katovijeh Heman pjevač, sin Joela sina Samuela,

34. Sina Elkane, sina Jerohama, sina Elijela, sina Tohuva,

35. Sina Sufa, sina Elkane, sina Mahata, sina Amazaja,

36. Sina Elkane, sina Johela, sina Azarije, sina Sofonije,

37. Sina Tahata, sina Azira, sina Abijazafa, sina Koreja,

38. Sina Izara, sina Kata, sina Levija, sina Izraelova.

39. I brat mu Azaf, koji mu stajaše s desne strane; a Azaf bijaše sin Barahije, sina Same,

40. Sina Mihaila, sina Bazaje, sina Melhije,

41. Sina Atanaja, sina Zare, sina Adaje,

42. Sina Etana, sina Zame, sina Semeja,

43. Sina Jeta, sina Gersoma, sina Levijeva.

44. A sinovi Merarijevi, braća njihova, *stajahu* s lijeve strane: Etam sin Kuzija, sina Abdija, sina Maloha,

45. Sina Hazabije, sina Amazije, sina Helcije,

46. Sina Amazaja, sina Bonija, sina Somera,

47. Sina Moholije, sina Muzija, sina Merarija, sina Levijeva.

48. A braća njihova, *ostali* Leviti, biše odredjeni na svu službu u šatoru doma Božijega.

49. A Aron i sinovi njegovi paljahu na oltaru za žrtve paljenice i na oltaru kadionom, vršeći sve poslove u svetinji nad svetinjama, i čineći očišćenje za Izraela po svemu kako je zapovjedio Mojsije sluga Božji.

50. A ovo sinovi Aronovi: Eleazar sin mu, a njegov sin Fines, a njegov sin Abizuje,

51. A njegov si Bokcije, a njegov sin Ozije, a njegov sin Zarahija,

52. A njegov sin Merajot, a njegov sin Amarija, a njegov sin Ahitob,

53. A njegov sin Sadok, a njegov sin Ahimas.

54. A ovo su im stanovi po gradovima njihovijem u medjama njihovijem: sinovima Aronovijem od porodice Katove dopade ždrijebom,

55. I dadoše im Hebron u zemlji Judinoj, i podgradja njegova oko njega;

56. A polje gradsko i sela njegova dadoše Kalebu sinu Jefonijinu;

57. Dadoše dakle sinovima Aronovijem gradove Judine: Hebron utočište, i Lobnu i podgradja njezina, i Jeter i Estemo i podgradja njegova,

58. I Helon i podgradja njegova, Dabir i podgradja njegova,

59. I Azan i podgradja njegova, i Bet-Semes i podgradja njegova;

60. A od plemena Benjaminova: Gabu i podgradja njezina, i Almat i podgradja njegova, i Anatot i podgradja njegova; svega gradova njihovijeh trinaest po porodicama njihovijem.

61. I ostalijem sinovima Katovijem od porodice toga plemena daše ždrijebom od polovine plemena, od polovine Manasijine deset gradova.

62. *A sinovima* Gersomovijem po porodicama njihovijem trinaest gradova od plemena Isaharova i od plemena Aserova i od plemena Neftalijeva i od plemena Manasijina u Bazanu.

63. Sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem *daše* ždrijebom od plemena Rubenova i od plemena Gadova i od plemena Zabulonova dvanaest gradova.

64. Tako daše sinovi Izraelovi Levitima te gradove i podgradja njihova.

65. I daše ždrijebom od plemena sinova Judinijeh i od plemena sinova Šimunovijeh te gradove, koje imenovaše poimence.

66. I onima koji bijahu od roda sinova Katovijeh a gradovi njihovi i medje njihove bijahu u plemenu Efraimovu,

67. Njima daše grad za utočište Sihem i podgradja njegova u gori Efraimovoj, i Gazer i podgradja njegova,

68. I Jekman i podgradja njegova, i Bet-Oron i podgradja njegova,

69. I Helon i podgradja njegova i Get-Remon i podgradja njegova,

70. I od polovine plemena Manasijina Aner i podgradja njegova, i Balam i podgradja njegova, porodicama sinova Katovijeh ostalijem.

71. A sinovima Gersomovijem *daše* od porodica polovine plemena Manasijina Gaulon u Bazanu i podgradja njegova, i Astarot i podgradja njegova;

72. A od plemena Isaharova Cedes i podgradja njegova, Daberet i podgradja njegova;

73. I Ramot i podgradja njegova, i Anem i podgradja njegova;

74. A od plemena Aserova Mazal i podgradja njegova, i Abdon i podgradja njegova,

75. I Hukak i podgradja negova i Rohob i podgradja njegova;

76. A od plemena Neftalijeva Cedes u Galileji i podgradja njegova, i Hamon i podgradja njegova, i Karijatajim i podgradja njegova.

77. Sinovima Merarijevim ostalijem *daše* od plemena Zabulonova Remon i podgradja njegova, Tabor i podgradja njegova;

78. A preko Jordana prema Jerihu na istočnoj strani Jordana, od plemena Rubenova Bozor u pustinji i podgradja njegova, i Jasu i podgradja njegova,

79. I Kademot i podgradja njegova, i Mefat i podgradja njegova;
80. A od plemena Gadova Ramot u Galadu i podgradja njegova, i Manajim i podgradja njegova,
81. I Hezebon i podgradja njegova, i Jezer i podgradja njegova.

GLAVA 7.

A sinovi Isaharovi *bijahu:* Tola i Fuja i Jazub i Simeron, četvorica.
2. A sinovi Tolini: Ozije i Rafaja i Jerijel i Jemaj i Jepsem i Samuel, poglavari otačkih domova svojih od Tole, hrabri ljudi u porodicama svojim; bješe ih za vremena Davidova na broj dvadeset i dvije tisuće i šest stotina.
3. A sinovi Ozijevi: Izrahija, i sinovi Izrahijini: Mihailo i Obadija i Joel i Jezija, skupa pet poglavara.
4. I s njima u porodicama njihovijem po domovima otaca njihovijeh bješe vojnika trideset i šest tisuća, jer imahu mnogo žena i sinova.
5. I braće njihove po svijem domovima Isaharovijem, hrabrijeh ljudi, bijaše osamdeset i sedam tisuća, svega izbrojenijeh.
6. Sinovi Benjaminovi: Bela i Behor i Jadijel, trojica.
7. A sinovi Belini: Ezbon i Ozije i Ozijel i Jerimot i Uraj, pet poglavara domova otačkih, hrabri ljudi; na broj ih bješe dvadeset i dvije tisuće i trideset i četiri.
8. A Sinovi Behorovi: Zamira i Joas i Elijezer i Elioenaj i Amrije i Jerimot i Abija i Anatot i Almat, svi sinovi Behorovi.
9. I izbrojenijeh po porodicama svojim, po poglavarima otačkoga doma svojega, bješe ih dvadeset tisuća i dvje sta hrabrijeh ljudi.
10. A sinovi Jadijelovi: Balan, i sinovi Balanovi: Jehus i Benjamin i Aod i Hanana i Zetan i Tarsis i Ahizahar.
11. Svijeh ovijeh sinova Jedijelovih po poglavarima porodica otačkih, hrabrijeh ljudi, bješe sedamdeset tisuća i dvje sta, koji idjahu na vojsku.
12. I Sefeji i Hafeji bijahu sinovi Hirovi, i Hazeji sinovi Aherovi.
13. Sinovi Neftalijevi: Jasijel i Gunije i Jezer i Selum, sinovi Balini.
14. Sinovi Manasijini: *Ezrijel, kojega* mu žena rodi; inoča njegova Sirka rodi Mahira, oca Galadova;
15. A Mahir se oženi od Hafeja i Safeja, a ime sestri njihovoj bješe Maha; a ime drugomu bješe Salfad; a Salfad imaše kćeri.
16. A Maha žena Mahirova rodi sina, kojemu nadje ime Fares, a bratu mu nadje ime Sares, a njegovi sinovi bjehu Ulam i Recem.
17. A sinovi Ulamovi: Badan. To su sinovi Galada sina Mahira sina Manasijina.
18. A sestra njegova Amoleketa rodi Isuda I Abijezera i Moholu.
19. A sinovi Semidini bijahu Ahin i Sehem i Lecije i Anijam.
20. A sinovi Efraimovi: Sutala, a njegov sin Bared, a njegov sin Tahat, a njegov sin Elada, a njegov sin Tahat,
21. A njegov sin Zabad, a njegov sin Sutala i Ezer i Elad. A njih ubiše ljudi iz Geta, rodjeni u zemlji, jer sidoše da im uzmu stoku.
22. Za to tužaše Efraim otac njihov drugo vremena, i dodjoše braća njegova da ga tješe.
23. Po tom leže sa ženom svojom, a ona zatrudnje i rodi sina, i on mu nadje ime Berija, jer nesreća zadesi dom njegov.
24. I kći mu *bješe* Sara, koja sazida Betoron donji i gornji i Ozen-Saru.
25. I sin mu *bješe* Rafa i Rezef, a njegov sin bješe Tale, a njegov sin Tan,
26. A njegov sin Ladan, a njegov sin Amijud, a njegov sin Elizama,
27. A njegov sin Nun, a njegov sin Jozua.
28. A dostojanje njihovo i naselje bješe Betel i sela njegova, i s istoka Noran, a sa zapada Gazer i sela njegova, i Sihem i sela njegova do Aze i sela njezinijeh.
29. I pokraj sinova Manasijinih Bet-San i sela njegova, Tanah i sela njegova, Magedo i sela njegova, Dor i sela njegova; tu nastavahu sinovi Josipa sina Izraelova:
30. Sinovi Aserovi bijahu Jemna i Jezva i Jesuj i Barija, i Sara sestra njihova.
31. A sinovi Barijini: Heber i Melhijel; ovaj je otac Barsaitov.
32. A Heber rodi Jeflata i Someru i Hotama, i Suju sestru njihovu.
33. A sinovi Jeflatovi bijahu: Foseh

i Hamal i Azot; to bijahu sinovi Jeflatovi.

34. A sinovi Somerovi: Ahije i Roaga, Haba i Aram.

35. A sinovi Helema brata njegova: Sufa i Jemna i Seles i Amal.

36. Sinovi Sufini: Suje i Harnafer i Sual i Berije i Jamra,

37. I Bozor i Hod i Sama i Saluza i Jetran i Bera.

38. A sinovi Jeterovi: Jefonija i Fasfa i Ara.

39. I sinovi Olini: Areje i Hanijel i Rezija.

40. Svi ovi bijahu sinovi Aserovi, poglavari domova otačkih, izabrani, hrabri ljudi, poglavari medju knezovima. Bješe ih za vojsku na broj dvadeset i šest tisuća ljudi.

GLAVA 8.

A Benjamin rodi Bala prvenca svojega, Azbela drugoga, i Aharu trećega,

2. Nohu četvrtog, i Rafu petoga.

3. A sinovi Balovi bijahu: Adar i Gera i Abijud,

4. I Abizuje i Naman i Ahoje,

5. I Gera i Sefufan i Huram.

6. A ovi *bijahu* sinovi Ahodovi, bijahu poglavari *domova* otačkih onima koji življahu u Gabi, te ih preseliše u Manahat:

7. Naman i Ahija i Gera, on ih preseli; i rodi Ozu i Ahijuda.

8. A Saharajim, po što ih posla, rodi sinove u zemlji Moapskoj s Huzimom i Barom ženama svojim.

9. Rodi s Hodesom ženom svojom Jobaba i Sebiju i Mozu i Molhoma,

10. I Jehusa i Sehiju i Marmu; ti bjehu sinovi njegovi, poglavari *domova* otačkih.

11. A s Huzimom rodi Abitoba i Elfala.

12. A sinovi Elfalovi *bjehu:* Heber i Mizam i Samad; on sazida Ono i Lod i sela njegova;

13. I Barija i Sama, koji bijahu poglavari *domova* otačkih onima koji življahu u Ajalonu; oni istjeraše stanovnike Getske;

14. A Ahijo, Sezak i Jerimot,

15. I Zabadija i Arod i Heder,

16. I Mihailo i Jesfa i Joha *bjehu* sinovi *Barijini;*

17. *A Zabadija i Mozolam i Hezecije i Heber,*

18. I Jezsamarija i Jezlija i Jobab *bjehu* sinovi Elfalovi.

19. A Jacim i Zehrije i Zabdije,

20. I Elioenaj i Seletaj i Elijel,

21. I Adaja i Baraja i Samarat *bjehu* sinovi Semejvi;

22. A Jesfam i Heber i Elijel,

23. I Abdon i Zehrije i Hanan,

24. I Hananija i Elam i Anatotija,

25. I Jefdaja i Fanuel *bjehu* sinovi Sesakovi;

26. I Samsarije i Sohorija i Otolija.

27. I Jersija i Elija i Zehrije *bjehu* sinovi Jerohamovi.

28. To bjehu poglavari *domova* otačkih po porodicama svojim, i nastavahu u Jeruzalemu.

29. A u Gabaonu nastavaše otac Gabaonu; a ženi mu bješe ima Maha.

30. A sin prvenac njegov *bješe* Abdon, pa Sur i Cis i Bal i Nadab,

31. I Gedor i Ahijo i Zaher,

32. I Macelot, koji rodi Samu. I oni življahu prema braći svojoj u Jeruzalemu s braćom svojom.

33. A Ner rodi Cisa; a Cis rodi Saula; a Saul rodi Jonatana i Melhizvu i Abinadaba i Ezbala.

34. A sin Jonatanov *bješe* Meribal; a Meribal rodi Mihu;

35. A Mišini sinovi *bjehu:* Fiton i Meleh i Tara i Ahaz.

36. A Ahaz rodi Joadu; a Joada rodi Alamata i Azmota i Zamrija. A Zamrije rodi Mozu;

37. A Moza rodi Banu; a njegov sin bješe Rafa, a njegov sin Elaza, a njegov sin Azel.

38. A Azel imaše šest sinova, kojima su imena: Ezrikam, Bokruv, i Izmael i Sarija, i Obdija i Hanan. Ti svi *bjehu* sinovi Azelovi.

39. A sinovi Ezeka brata njegova: Ulam prvenac mu, Jehus drugi i Elifalet treći.

40. I bijahu sinovi Ulamovi junaci, koji natezahu luk, i imahu mnogo sinova i unuka, sto i pedeset. Svi ti bjehu od sinova Benjaminovih.

GLAVA 9.

I tako sav Izrael bi izbrojen, i eto zapisani su u knjizi o carevima Izraelovijem i Judinijem; i biše preseljeni u Babilon za bezakonja svoje.

2. A koji prije nastavahu na dostojanju svojem po gradovima svojim, Izraelci, svećenici, Leviti i Natineji,

3. Nastavahu u Jeruzalemu i od sinova Judinijeh i od sinova Benjaminovijeh i od sinova Efraimovijeh i Manasijinih:

4. Otej sin Amijuda sina Amrija, sina Omraja, sina Bonija, od sinova Faresa sina Judina;

5. I od *sinova* Silonijevijeh: Azaja prvenac i sinovi njegovi;

6. A od sinova Zarinijeh: Jehuel i braće njegove šest stotina i devedeset;

7. A od sinova Benjaminovijeh: Salo sin Mozolama sina Oduje, sina Azanina,

8. I Jobanija sin Jerohamov, i Ela sin Ozija sina Mohorijeva, i Mozolam sin Safatije sina Rahuela, sina Jebanijina;

9. I braće njihove po porodicama svojim devet stotina i pedeset i šest; svi bjehu ljudi poglavari od porodica po domovima otaca svojih.

10. A od svećenika: Jedaja i Jojarib i Jahin,

11. I Azarija sin Helcije sina Mozolama, sina Sadoka, sina Marajota, sina Ahitobova, starješina u domu Gospodinovu,

12. I Adaja sin Jerohama sina Fasura, sina Melhijina, i Mazaj sin Adijela sina Jezre, sina Mozolama, sina Mozolamita, sina Emerova;

13. I braće njihove, poglavara otačkih domova svojih, tisuća i sedam stotina i šezdeset ljudi vrijednijeh na poslu u službi u domu Gospodinovu.

14. A od Levita: Semeja sin Hasuba, sina Ezrikama, sina Hazebijina, izmedju sinova Merarijevih;

15. I Bagbakar i Eres i Galal i Matanija, sin Mihe sina Zehrija, sina Azafova;

16. I Obdija sin Semeje sina Galala, sina Iditunova, i Barahija sin Aze sina Elkanina, koji stanovaše u selima Netofatskim.

17. I vratari: Selum i Akub i Telmon i Ahimam, i braća njihova; a Selum bješe poglavar.

18. On do sada bijaše na vratima carskim k istoku; to bijahu vratari po četama sinova Levijevih.

19. A Selum sin Koreja sina Abijazafa, sina Korejeva, *i braća njegova od doma oca njegova, sinovi Korejevi*, u poslu službenom čuvahu pragove kod šatora, kao što oci njihovi u okolu Gospodinovu čuvahu ulazak;

20. A nad njima bješe starješina Fines sin Eleazarov, i Gospodin bijaše s njim.

21. Zaharija sin Mozolamijin bijaše vratar na vratima šatora od sastanka.

22. Svijeh ovijeh izabranijeh za vratare na pragovima bijaše dvje sta i dvanaest; biše popisani po selima svojim; David i Samuel vidjelac postaviše ih radi vjernosti njihove,

23. Da oni i sinovi njihovi čuvaju stražu na vratima doma Gospodinova, doma od šatora.

24. Na četiri strane bijahu vratari: na istoku, na zapadu, na jugu i na sjeveru.

25. I braća njihova po selima svojim dolažahu svakih sedam dana za svoje vrijeme da su s njima.

26. Jer u službi bijahu svagda četiri prva vratara, Levita, i bijahu postavljeni nad klijetima i nad riznicama doma Božijega;

27. I oko doma Božijega noćivahu, jer na njima bijaše straža i dužni bijahu otvorati svako jutro.

28. I neki od njih bijahu nad posudjem službenijem, jer ga na broj unošahu i na broj iznošahu.

29. A neki od njih bijahu postavljeni nad drugim stvarima i nad svijem stvarima posvećenijem, nad brašnom i vinom i uljem i kādom i mirisima.

30. A neki sinovi svećenički gotovljahu mast od tijeh mirisa.

31. A Matatija izmedju Levita, prvenac Selumov od porodice Korejeve, bijaše nad stvarima koje se peku u tavi.

32. A izmedju sinova Katovijeh, braće njihove, bijahu neki nad hljebom postavljenijem, gotoveći ga svake subote.

33. Izmedju njih bijahu i pjevači poglavari *domova* otačkih medju Levitima, koji stanovahu po klijetima bez drugoga posla, jedan dan i noć bijahu u svom poslu.

34. To su poglavari domova otačkih medju Levitima, po porodicama svojim, poglavari, i življahu u Jeruzalemu.

35. A u Gabaonu stanovaše Jehijel otac Gabaonu; a ime ženi njegovoj bješe Maha;

36. A sin mu prvenac bješe Abdon, pa Sur i Cis i Bal i Ner i Nadab,

37. I Gedor i Ahijo i Zaharija i Macelot;
38. A Macelot rodi Samana; i oni nastavahu prema braći svojoj u Jeruzalemu s braćom svojom.
39. A Ner rodi Cisa; a Cis rodi Saula; a Saul rodi Jonatana i Melhizvu i Abinadaba i Ezbala.
40. A sin Jonatanov bješe Meribal; a Meribal rodi Mihu.
41. A sinovi Mišini bjehu: Fiton i Meleh i Tara.
42. A Ahaz rodi Jaru; a Jara rodi Alamata i Azmota i Zamrija; a Zamrije rodi Mozu;
43. A Moza rodi Banu; a njegov sin bješe Rafaja, a njegov sin Elaza, a njegov sin Azel.
44. Azel pak imaše šest sinova, kojima su imena: Ezrikam, Bokruv i Izmael i Sarija i Obdija i Hanan. To su sinovi Azelovi.

GLAVA 10.

A Filisteji se pobiše s Izraelom, i pobjegoše Izraelci ispred Filisteja, i padahu mrtvi na gori Gelboji.
2. I stigoše Filisteji Saula i sinove njegove, i pogubiše Filisteji Jonatana i Abinadaba i Melhizvu, sinove Saulove.
3. I boj posta žešći oko Saula, i nadjoše ga strijelci, i on se uplaši od strijelaca.
4. I reče Saul momku koji mu nošaše oružje: izvadi mač svoj, i probodi me, da ne dodju ti neobrezani i narugaju mi se. Ali ne htje momak koji mu nošaše oružje, jer ga bješe vrlo strah. Tada Saul uze mač i baci se na nj.
5. A kad momak koji mu nošaše oružje vidje gdje umrije Saul, baci se i on na svoj mač, i umrije.
6. Tako pogibe Saul; i tri sina njegova i sva čeljad njegova pogiboše zajedno.
7. A kad svi Izraelci koji bijahu u dolini vidješe gdje pobjegoše *Izraelci* i gdje pogibe Saul i sinovi njegovi, ostaviše gradove svoje i pobjegoše, te dodjoše Filisteji i ostaše u njima.
8. A sjutradan dodjoše Filisteji da svlače mrtve, i nadjoše Saula i sinove njegove gdje leže na gori Gelboji.
9. I svukavši ga uzeše glavu njegovu i oružje njegovo, i poslaše u zemlju Filistejsku na sve strane da se objavi kod *lažnijeh bogova njihovijeh* i po narodu.
10. I ostaviše oružje njegovo u kući bogova svojih, a glavu mu objesiše u kući Dagonovoj.
11. A kad čuše svi u Jabesu Galadskom sve što učiniše Filisteji od Saula,
12. Podigoše se svi junaci i uzeše tijelo Saulovo i tjelesa sinova njegovijeh, i donesoše ih u Jabes, i pogreboše kosti njihove pod hrastom u Jabesu, i postiše sedam dana.
13. I tako pogibe Saul za bezakonje svoje, koje učini Gospodinu što ne sluša riječi Gospodinove i što traži da pita duh vračarski,
14. A ne pita Gospodina; za to ga ubi, i prenese carstvo na Davida sina Izajeva.

GLAVA 11.

I sabraše se svi Izraelci k Davidu u Hebron, i rekoše: evo, mi smo kost tvoja i tijelo tvoje.
2. I predje dok Saul bijaše car ti si odvodio i dovodio Izraela; i Gospodin Bog tvoj rekao ti je: ti ćeš pasti narod moj Izraela, i ti ćeš biti vodj narodu mojemu Izraelu.
3. Tako dodjoše sve starješine Izraelove k caru u Hebron i učini s njima David vjeru u Hebronu pred Gospodinom, i pomazaše Davida za cara nad Izraelom kao što bješe rekao Gospodin preko Samuela.
4. Po tom otide David sa svijem Izraelom na Jeruzalem, a to je Jebus, jer ondje bijahu Jebuzeji, koji življahu u onoj zemlji.
5. I rekoše Jebušani Davidu: ne ćeš ući ovamo. Ali David uze kulu Sion, to je grad Davidov.
6. Jer David reče: ko prvi nadbije Jebuzeje, biće knez i vojvoda. I Joab sin Sarujin izide prvi, i posta knez.
7. Poslije sjedjaše David u tom gradu, za to ga prozvaše grad Davidov.
8. I sazida grad u naokolo, od Mela u naokolo; a Joab opravi ostatak grada.
9. I David jednako napredovaše i siljaše se, jer Gospodin nad vojskama bješe s njim.
10. A ovo su poglavice medju junacima Davidovijem, koji junački radiše uza nj za carstvo njegovo sa svijem Izraelom da bude car nad Izraelom po riječi Gospodinovoj;
11. I ovo je broj junaka Davidovijeh:

Jezbam sin Hahamonijev, prvi izmedju trideset; on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih u jedan put.

12. A za njim Eleazar sin Dodov Ahošanin, on bijaše jedan od tri junaka.

13. On bijaše s Davidom u Fes-Dominu, kad se Filisteji skupiše na boj, i ondje bijaše njiva puna ječma, i narod pobježe od Filisteja,

14. A oni stadoše usred njive, i odbraniše je pobivši Filisteje; i Gospodin dade izbavljenje veliko.

15. I ta tri prva izmedju trideset sidoše ka stijeni k Davidu u pećinu Odolamsku, kad vojska Filistejska stajaše u okolu u dolini Rafajskoj.

16. A David bijaše onda u gradu, a straža Filistejska bijaše tada u Betlemu.

17. I David zaželje i reče: ko bi mi donio vode da pijem iz studenca Betlemskoga što je kod vrata?

18. Tada ta trojica prodriješe kroz òkō Filistejski, i zahvatiše vode iz studenca Betlemskoga koji je kod vrata, i donesoše i dadoše Davidu; a David ne htje piti, nego je izli Gospodinu.

19. I reče: ne dao mi Bog moj da to učinim! eda li ću piti krv tijeh ljudi koji ne mariše za život svoj? jer je donesoše ne mareći za život svoj. I ne htje je piti. To učiniše ta tri junaka.

20. A Abizaj brat Joabov bješe prvi izmedju trojice. I on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih, i proslavi se medju trojicom;

21. Medju trojicom bješe slavniji od druge dvojice i bješe im poglavica; ali one trojice ne stiže.

22. Banaja sin Jojadin, sin čovjeka junaka iz Kapseela, koji učini velika djela, on pogubi dva junaka Moapska, i sišav ubi lava u jami kad bješe snijeg.

23. On ubi i nekoga Egipćanina visoka pet lakata. Imaše Egipćanin u ruci koplje kao vratilo, a on izide na nj sa štapom, i istrže Egipćaninu koplje iz ruke, i ubi ga njegovijem kopljem.

24. To učini Banaja sin Jojadin, i bi slavan medju ova tri junaka.

25. Bješe najslavniji izmedju tridesetorice, ali one trojice ne stiže. I David ga postavi nad pratiocima svojim.

26. Junaci izmedju vojnika bijahu: Azael brat Joabov, Elhanan sin Dodov iz Betlema,

27. Samot Aroranin, Heles Falonjanin,

28. Ira sin Akcesov iz Tekve, Abijezer iz Anatota,

29. Sobohaj iz Huzata, Ilaj iz Ahoha,

30. Maharaj iz Netofata, Heled sin Banin iz Netofata,

31. Etaj sin Ribajev iz Gabata sinova Benjaminovih, Banaja iz Faratona,

32. Huraj od potoka Gaskih, Abijel iz Arbata,

33. Azmot iz Baurama, Elijaba iz Salabona,

34. Sinovi Asema Gezonjanina, Jonatan sin Sagov Araranin,

35. Ahijam sin Saharov Araranin, Elifal sin Urov,

36. Hefer iz Meherata, Ahija iz Felona,

37. Hezro Karmelac, Naraj sin Azbajev,

38. Joel brat Natanov, Mibahar sin Agarajev,

39. Selek Amonac, Naraj Beroćanin, koji nošaše oružje Joabu sinu Sarujinu,

40. Ira Jetranin, Gareb Jetranin,

41. Urija Hetejin, Zabad sin Oholijev,

42. Adina sin Sizin od sinova Rubenovijeh, poglavar sinova Rubenovijeh, i trideset s njim,

43. Hanan sin Mašin, i Jozafat iz Matane,

44. Ozija iz Astarota, Sama i Jehijel sinovi Hotama Aroranina,

45. Jedihel sin Samrijev i Joha brat mu iz Toze,

46. Elijel Mahumljanin, i Jeribaj i Jozaja sinovi Elnaemovi, i Jetma Moabac.

47. Elijel i Obed i Jazijel iz Mazobije.

GLAVA 12.

A ovo su koji dodjoše k Davidu u Siceleg dok se još krijaše od Saula sina Cisova, i bijahu medju junacima pomažući u ratu,

2. Naoružani lukom, iz desne ruke i iz lijeve *gadjahu* kamenjem i iz luka strijelama izmedju braće Saulove, od plemena Benjaminova:

3. Poglavar Ahijezer i Joas sinovi Same iz Gabe, i Jazijel i Falet sinovi Azmotovi, i Baraha i Jehuv iz Anatota,

4. I Samaja Gabaonjanin, junak medju tridesetoricom i nad tridesetoricom, i

Jeremija i Jehezijel i Johanan i Jezabad od Gaderota,

5. Eluzaj i Jerimut i Balija i Samarija i Safatija od Harufa,

6. Elkana i Jezija i Azareel i Joezer i Jezbam Karešani,

7. I Joela i Zabadija sinovi Jerohamovi iz Gedora.

8. I od plemena Gadova prebjegoše k Davidu u grad u pustinju hrabri junaci, vješti boju, naoružani štitom i kopljem, kojima lice bijaše kao lice lavovsko, i bijahu brzi kao srne po gorama:

9. Ezer prvi, Obdija drugi, Elijab treći,

10. Mazmana četvrti, Jeremija peti,

11. Etije šesti, Elijel sedmi,

12. Johanan osmi, Elzebad deveti,

13. Jeremija deseti, Mahbanaj jedanaesti.

14. To bijahu izmedju sinova Gadovijeh poglavari u vojsci, najmanji nad stotinom a najveći nad tisućom.

15. Oni prijedjoše preko Jordana prvoga mjeseca kad se razli preko svijeh bregova svojih, i otjeraše sve iz dolina na istok i na zapad.

16. A dodjoše i od sinova Benjaminovijeh i Judinijeh k Davidu u grad.

17. I izide im David na susret, i govoreći reče im: ako mira radi idete k meni, da mi pomožete, srce će se moje združiti s vama; ako li *ste došli* da me izdate neprijateljima mojim, nepravde nema na meni, neka vidi Gospodin otaca naših i neka sudi.

18. Tada duh dodje na Amazaja poglavara medju vojvodama, *te reče:* tvoji smo, Davide, i s tobom ćemo biti, sine Izajev; mir, mir tebi i pomagačima tvojim, jer ti pomaže Bog tvoj. Tako ih primi David, i postavi ih medju poglavare nad četama.

19. I od sinova Manasijinih neki prebjegoše k Davidu kad idjaše s Filistejima na Saula u boj, ali im ne pomogoše; jer knezovi Filistejski dogovorivši se vratiše ga govoreći: na pogibao našu prebjegnuće gospodaru svojemu Saulu.

20. Kad se vraćaše u Siceleg, prebjegoše k njemu iz plemena Manasijina: *Edna i Jozabad* i Jedihel i Mihailo i *Jozabad i Elijuv i Salatije*, tisućnici u plemenu *Manasijinu*.

21. I oni pomagahu Davidu protiva četi, jer hrabri junaci bjehu svi, te postaše vojvode u njegovoj vojsci.

22. Jer svaki dan dolažahu k Davidu u pomoć, dokle posta velika vojska kao vojska Božija.

23. A ovo je broj ljudi naoružanijeh za vojsku koji dodjoše k Davidu u Hebron da prenesu carstvo Saulovo na nj po riječi Gospodinovoj:

24. Sinova Judinijeh koji nošahu štit i koplje šest tisuća i osam stotina naoružanijeh za vojsku;

25. Sinova Šimunovijeh hrabrijeh vojnika sedam tisuća i sto;

26. Sinova Levijevih četiri tisuće i šest stotina;

27. I Jojada poglavar izmedju sinova Aronovijeh i s njim tri tisuće i sedam stotina;

28. I Sadok mladić, hrabar junak, i od doma oca njegova dvadeset i dva kneza;

29. I sinova Benjaminovih, braće Saulove tri tisuće; jer ih se mnogi još držahu doma Saulova;

30. I sinova Efraimovijeh dvadeset tisuća i osam stotina hrabrijeh junaka, ljudi na glasu u porodicama otaca svojih;

31. A od polovine plemena Manasijina osamnaest tisuća, koji biše imenovani poimence da dodju da postave Davida carem;

32. I sinova Isaharovijeh, koji dobro razumijevahu vremena da bi znali šta će činiti Izrael, knezova njihovijeh dvjesta, i sva braća njihova slušahu ih;

33. Sinova Zabulonovijeh, koji idjahu na vojsku i naoružani bijahu za boj svakojakim oružjem, pedeset tisuća, koji se postavljahu u vrste pouzdana srca;

34. A od plemena Neftalijeva tisuća poglavara i s njima trideset i sedam tisuća sa štitovima i kopljima;

35. I od plemena Danova dvadeset i osam tisuća i šest stotina naoružanijeh za boj;

36. A od plemena Aserova četrdeset tisuća vojnika vještijeh postaviti se za boj;

37. A onijeh ispreko Jordana, od plemena Rubenova i Gadova i od polovine plemena Manasijina, sto i dvadeset tisuća sa svakojakim oružjem ubojitim.

38. Svi ovi vojnici u vojničkom redu dodjoše cijela srca u Hebron da postave Davida carem nad svijem Izraelom. A i ostali svi Izraelci bijahu složni da carem postave Davida.

39. I bijahu ondje s Davidom tri dni jedući i pijući, jer im braća bijahu pripravila.

40. A i oni koji bijahu blizu njih, dori do Isahara i Zabulona i Neftalija, donošahu hljeba na magarcima i na kamilama i na mazgama i na volovima, jela, brašna, smokava i suhoga grožđja i vina i ulja, volova, ovaca izobila; jer bijaše radost u Izraelu.

GLAVA 13.

I David učini vijeće s tisućnicima i sa stotinicima i sa svijem vojvodama,

2. I reče David svemu zboru Izraelovu: ako vam je po volji, i ako je od Gospodina Boga našega, da pošljemo na sve strane k braći svojoj ostaloj po svijem krajevima Izraelovijem, i k svećenicima i Levitima po gradovima i podgradjima njihovijem, da se skupe k nama,

3. Pa da donesemo k sebi kovčeg Boga svojega, jer ga ne tražismo za vremena Saulova.

4. A sav zbor reče da se tako učini, jer to bi po volji svemu narodu.

5. I tako David sabra sav narod Izraelov od Sihora Egipatskoga dori do Emata, da donesu kovčeg Božji iz Karijat-jarima.

6. I otide David sa svijem Izraelom u Balu, u Karijat-jarim Judin, da prenesu odande kovčeg Boga Gospodina, koji sjedi na herubimima, čije se ime prizivlje.

7. I povezoše kovčeg Božji na novijem kolima iz kuće Abinadabove; a Oza i Ahijo upravljahu kolima.

8. A David i vas narod Izraelov igrahu pred Bogom iz sve snage pjevajući i udarajući u gusle i u psaltire i u bubnje i u cimbale i trubeći u trube.

9. A kad dodjoše do gumna Hidonova, Oza se maši rukom da prihvati kovčeg, jer volovi potegoše na stranu.

10. I Gospodin se razgnjevi na Ozu, i udari ga što se maši rukom za kovčeg te umrije ondje pred *Bogom.*

11. *I ožalosti se David što* Gospodin ubi Ozu; za to se prozva ono mjesto Fares-Oza do danas.

12. I uplaši se David od Boga u onaj dan, i reče: kako ću donijeti k sebi kovčeg Božji?

13. I ne prenese David kovčega k sebi u grad Davidov, nego ga skloni u kuću Obed-Edoma Getejina.

14. I osta kovčeg Božji kod porodice Obed-Edomove u kući njegovoj tri mjeseca. I Gospodin blagoslovi dom Obed-Edomov i sve što imaše.

GLAVA 14.

A Hiram car Tirski posla poslanike k Davidu i drva cedrovijeh i zidara i drvodelja da mu sagrade kuću.

2. I razumje David da ga je Gospodin utvrdio za cara nad Izraelom i da se carstvo njegovo podiže visoko radi naroda njegova Izraela.

3. I David uze jošte žena u Jeruzalemu i izrodi još sinova i kćeri.

4. I ovo su imena onijeh koji mu se rodiše u Jeruzalemu: Samuja i Sobad, Natan i Salamun,

5. I Jebahar i Elizuja i Elifalet,

6. I Noga i Nafeg i Jafija,

7. I Elizama i Balijada i Elifalet.

8. A Filisteji čuvši da je David pomazan za cara nad svijem Izraelom, izidoše svi Filisteji da traže Davida; a David čuvši to izide pred njih.

9. A Filisteji došavši raširiše se po dolini Rafajskoj.

10. Tada David upita Gospodina govoreći: hoću li izaći na Filisteje? i hoćeš li ih dati u moje ruke? A Gospodin mu reče: izadji, i daću ih u tvoje ruke.

11. Tada otidoše u Bal-Farazim, i pobi ih ondje David, i reče David: prodrije Bog neprijatelje moje mojom rukom, kao što voda prodire. Otuda se prozva mjesto Bal-Farazim.

12. I ostaviše ondje bogove svoje; a David zapovjedi, te ih spališe ognjem.

13. A Filisteji opet po drugi put raširiše se po onom dolu.

14. I David opet upita Boga, a Bog mu reče: ne idi za njima, nego se vrati od njih, pa udari na njih prema dudovima.

15. I kad čuješ da zašušti po vrhovima od dudova, tada izidi u boj; jer će poći Bog pred tobom da pobije vojsku Filistejsku.

16. I učini David kako mu zapovjedi Bog, i pobiše vojsku Filistejsku od Gabaona do Gezera.

17. I razglasi se ime Davidovo po svijem zemljama; i Gospodin zadade strah od njega svijem narodima.

GLAVA 15.

I načini sebi David kuće u gradu Davidovu, i spremi mjesto za kovčeg Božji, i razape mu šator.

2. Tada reče David: ne valja da nosi kovčeg Božji niko osim Levita, jer je njih izabrao Gospodin da nose kovčeg Božji i da mu služe do vijeka.

3. I skupi David sve sinove Izraelove u Jeruzalem da prenesu kovčeg Gospodinov na mjesto njegovo, koje mu bješe spremio.

4. Skupi David i sinove Aronove i Levite,

5. Od sinova Katovijeh: Urijela poglavara i braće njegove sto i dvadeset;

6. Od sinova Merarijevih: Azaju poglavara i braće njegove dvje sta i dvadeset;

7. Od sinova Gersomovijeh: Joela poglavara i braće njegove sto i trideset;

8. Od sinova Elizafanovih; Semeju poglavara i braće njegove dvje sta;

9. Od sinova Hebronovijeh: Elijela poglavara i braće njegove osamdeset;

10. Od sinova Ozijelovijeh: Aminadaba poglavara i braće njegove sto i dvanaest.

11. Tada dozva David Sadoka i Abijatara svećenike, i Levite Urijela i Azaju i Joela i Semeju i Elijela i Aminadaba,

12. I reče im: vi ste poglavari porodica otačkih medju Levitima; osvetite sebe i braću svoju, da donesete kovčeg Gospodina Boga Izraelova na mjesto koje sam mu spremio.

13. Jer što predje ne učiniste toga, Gospodin naš prodrije nas, jer ga ne tražismo kako treba.

14. I osvetiše se svećenici i Leviti da prenesu kovčeg Gospodina Boga Izraelova.

15. I nosiše sinovi Levitski kovčeg Božji kao što je zapovjedio Mojsije po riječi Gospodinovoj na ramenima svojim *o polugama.*

16. I reče David poglavarima Levitskim da postave izmedju braće svoje pjevače sa spravama muzičkim, sa psaltirima i guslama i cimbalima, da pjevaju u glas veselo.

17. I postaviše Leviti Hemana sina Joelova, i od braće njegove Azafa sina Barahijina, i od sinova Merarijevih, braće njihove, Etana sina Kazajina;

18. I s njima braću njihovu drugoga reda: Zahariju i Bena i Jazijela i Semiramota i Jahijela i Anija i Elijaba i Banaju i Maziju i Matatiju i Elifaluva i Maceniju i Obed-Edoma i Jehijela, vratare.

19. I pjevači Heman i Azaf i Etan udarahu u cimbale mjedene;

20. A Zaharija i Ozijel i Semiramot i Jehijel i Anije i Elijab i Mazija i Banaja u psaltire visoko,

21. A Matatija i Elifaluv i Macenija i Obed-Edom i Jehijel i Ozazijuv u gusle nisko.

22. A Honenija poglavar medju Levitima koji nošahu kovčeg uredjivaše kako će se nositi, jer bješe vješt.

23. A Barahija i Elkana bjehu vratari kod kovčega.

24. A Sebenija i Jozafat i Natanael i Amazaj i Zaharija i Banaja i Elijezer, svećenici, trubljahu u trube pred kovčegom Božjim; a Obed-Edom i Jehija bjehu vratari kod kovčega.

25. I tako David i starješine Izraelove i tisućnici idjahu prateći kovčeg zavjeta Gospodinova iz kuće Obed-Edomove s veseljem.

26. I kad Bog pomože Levitima koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodinova prinesoše sedam volova i sedam ovnova.

27. I David bijaše ogrnut plaštem od tankoga platna, tako i svi Leviti koji nošahu kovčeg i pjevači, i Honenija koji upravljaše nosiocima medju pjevačima. I David imaše na sebi oplećak lanen.

28. I tako sav narod Izraelov praćaše kovčeg zavjeta Gospodinova klikujući i trubeći u trube i u rogove i udarajući u cimbale i u psaltire i u gusle.

29. A kad kovčeg zavjeta Gospodinova ulažaše u grad Davidov, Mihola kći Saulova gledajući s prozora vidje cara Davida gdje skače i igra, i podrugnu mu se u srcu svom.

GLAVA 16.

I kad donesoše kovčeg Božji, namjestiše ga usred šatora, koji mu razape David; i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Bogom.

2. Po tom prinesavši David žrtve paljenice i žrtve zahvalne, blagoslovi narod u ime Gospodinovo.

3. I razdade svijem Izraelcima, i ljudima i ženama, svakom po jedan hljeb i komad mesa i vrč vina.

4. Po tom postavi pred kovčegom Gospodinovim sluge izmedju Levita da pominju i slave i hvale Gospodina Boga Izraelova:

5. Azafa poglavara, a drugoga za njim Zahariju, i Jahijela i Semiramota i Jehijela i Matatiju i Elijaba i Banaju i Obed-Edoma; i Jehijel udaraše u psaltire i gusle, a Azaf u cimbale,

6. A Banaja i Jazijel svećenici bijahu jednako s trubama pred kovčegom zavjeta Gospodinova.

7. U taj dan naredi David prvi put da hvale Gospodina Azaf i braća njegova:

8. Hvalite Gospodina; glasite ime njegovo; javljajte po narodima djela njegova.

9. Pjevajte mu, slavite ga, kazujte sva čudesa njegova.

10. Hvalite se svetijem imenom njegovijem; neka se veseli srce onijeh koji traže Gospodina.

11. Tražite Gospodina i silu njegovu; tražite lice njegovo bez prestanka.

12. Pamtite čudesa njegova, koja je učinio, znake njegove i sudove usta njegovijeh.

13. Sjeme Izraelovo sluge su njegove, sinovi Jakovljevi izbrani njegovi.

14. On je Gospodin Bog naš, po svoj su zemlji sudovi njegovi.

15. Pamtite u vijek zavjet njegov, riječ koju je dao na tisuću koljena.

16. Što je zavjetovao Abramu i za što se kleo Izaku,

17. To je postavio Jakovu za zakon i Izraelu za zavjet vječni,

18. Govoreći: tebi ću dati zemlju Hanansku u našljedni dio.

19. Tada vas još bijaše malo na broj, bijaše vas malo, i bijaste došljaci.

20. Idjahu od naroda do naroda, i iz jednoga carstva k drugomu plemenu.

21. Ne dade nikomu da im naudi, i karaše za njih careve:

22. Ne dirajte u pomazanike moje, i prorocima mojim ne činite zla.

23. Pjevaj Gospodinu, sva zemljo! javljajte od dana na dan spasenje njegovo.

24. Kazujte po narodima slavu njegovu, po svijem plemenima čudesa njegova.

25. Jer je velik Gospodin i valja ga hvaliti veoma; strašniji je od svijeh bogova.

26. Jer su svi bogovi u nárôdâ ništa; a Gospodin je nebesa stvorio.

27. Slava je i veličanstvo pred njim, sila i radost u stanu njegovu.

28. Dajte Gospodinu, plemena narodna, dajte Gospodinu slavu i čast.

29. Dajte Gospodinu slavu prema imenu njegovu, nosite dare i idite preda nj, poklonite se Gospodinu u svetoj krasoti.

30. Strepi pred njim, sva zemljo; za to je vasiljena tvrda i ne će se pomjestiti.

31. Nek se vesele nebesa i zemlja se raduje; i neka govore po narodima: Gospodin caruje.

32. Neka pljeska more i što je u njemu; neka skače polje i sve što je na njemu.

33. Tada neka se raduju drveta šumska pred Gospodinom, jer ide da sudi zemlji.

34. Hvalite Gospodina, jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova.

35. I recite: spasi nas, Bože spasenja našega, i skupi nas i izbavi nas od nárôdâ, da slavimo sveto ime tvoje, da se hvalimo tvojom slavom.

36. Blagosloven Gospodin Bog Izraelov od vijeka i do vijeka. Tada sav narod reče: amen; i hvališe Gospodina.

37. I ostavi ondje pred kovčegom zavjeta Gospodinova Azafa i braću njegovu da služe pred kovčegom bez prestanka kao što treba od dana na dan,

38. I Obed-Edoma i braću njegovu, šezdeset i osam, Obed-Edoma sina Iditunova i Hozu, da budu vratari;

39. A Sadoka svećenika i braću njegovu svećenike pred šatorom Gospodinovim na visini u Gabaonu,

40. Da prinose žrtve paljenice Gospodinu na oltaru za žrtve paljenice bez

prestanka jutrom i večerom, i da *čine* sve što je napisano u zakonu Gospodinovu što je zapovjedio Izraelu,

41. I s njima Hemana i Idituna i druge izabrane, koji biše poimence imenovani da hvale Gospodina, jer je do vijeka milost njegova,

42. S njima Hemana i Idituna, da trube u trube i udaraju u cimbale i u druge sprave muzičke Bogu; a sinove Iditunove da budu vratari.

43. Po tom se razide vas narod, svak svojoj kući, a David se vrati da blagoslovi dom svoj.

GLAVA 17.

A kad David sjedjaše kod kuće svoje, reče David Natanu proroku: gle, ja stojim u kući od cedrova drveta, a kovčeg zavjeta Gospodinova pod zavjesima.

2. A Natan reče Davidu: što ti je god u srcu, čini, jer je Bog s tobom.

3. Ali onu noć dodje riječ Božija Natanu govoreći:

4. Idi i reci Davidu sluzi mojemu: ovako veli Gospodin: ti mi ne ćeš sazidati kuće da u njoj nastavam.

5. Kad nijesam nastavao u kući od kad izvedoh Izraela do danas, nego sam išao od šatora do šatora i od naslona do naslona,

6. Kuda sam god hodio sa svijem Izraelom, jesam li jednu riječ rekao kome izmedju sudija Izraelovijeh kojima zapovijedah da pasu narod moj, i kazao: za što mi ne načinite kuću od cedra?

7. Ovako dakle reci sluzi mojemu Davidu: ovako veli Gospodin nad vojskama: ja te uzeh od tora, od ovaca, da budeš vodj narodu mojemu Izraelu.

8. I bjeh s tobom kuda si god išao, i istrijebih sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime kao što je ime velikih ljudi na zemlji.

9. I odrediću mjesto narodu svojemu Izraelu, i posadiću ga, te će nastavati u svom mjestu, i ne će se više pretresati, niti će im više dosadjivati nepravednici kao prije,

10. I od onoga dana kad sam postavio sudije nad narodom svojim Izraelom; *i pokorih* sve neprijatelje tvoje; nego *ti javljam da će ti* Gospodin sazidati *kuću.*

11. I kad se navrše dani tvoji da otideš k ocima svojim, podignuću sjeme tvoje nakon tebe, koje će biti izmedju sinova tvojih, i utvrdiću carstvo njegovo.

12. On će mi sazidati dom, i utvrdiću prijesto njegov do vijeka.

13. Ja ću mu biti otac, i on će mi biti sin; a milosti svoje ne ću ukloniti od njega kao što sam uklonio od onoga koji bješe prije tebe.

14. Nego ću ga utvrditi u domu svom i u carstvu svom do vijeka, i prijesto će njegov stajati do vijeka.

15. Po svijem ovijem riječima i po svoj ovoj utvari kaza Natan Davidu.

16. Tada dodje car David i stade pred Gospodinom, i reče: ko sam ja, Gospodine Bože, i šta je dom moj, te si me doveo dovde?

17. I to ti se čini malo, Bože, nego si govorio i za dom sluge svojega na dugo vremena, i postarao si mi se za tu slavu zakonom čovječijim, Gospodine Bože.

18. Što će još David da ti govori o časti sluge tvojega, kad ti znaš slugu svojega?

19. Gospodine, sluge svojega radi i po srcu svojemu činiš svu ovu veliku stvar, obznanjujući sve ove velike stvari.

20. Gospodine, nema takoga kakav si ti, i nema Boga osim tebe, po svemu što čusmo svojim ušima.

21. Jer koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrael? radi kojega je Bog išao da ga iskupi da mu bude narod, i da steče sebi ime velikim i strašnim djelima izgoneći narode ispred naroda svojega, koji si iskupio iz Egipta.

22. Jer si učinio narod svoj Izraela svojim narodom do vijeka, a ti si im, Gospodine, Bog.

23. I tako, Gospodine, riječ koju si obrekao sluzi svojemu i domu njegovu neka bude tvrda do vijeka, i učini kako si rekao.

24. Neka bude tvrda, da se veliča ime tvoje do vijeka i da se govori: Gospodin nad vojskama, Bog Izraelov jest Bog nad Izraelom, i dom Davida sluge tvojega neka stoji tvrdo pred tobom.

25. Jer si ti, Bože moj, javio sluzi svojemu da ćeš mu sazidati dom, za to se sluga tvoj usudi da ti se pomoli.

26. Tako Gospodine, ti si Bog, i obrekao si sluzi svojemu to dobro.

27. Budi dakle voljan i blagoslovi dom sluge svojega da bude do vijeka pred tobom; jer kad ti, Gospodine, blagosloviš, biće blagosloven do vijeka.

GLAVA 18.

Aposlije toga pobi David Filisteje, i pokori ih, i uze Get i sela njegova iz ruku Filistejskih.

2. Pobi i Moapce, i postaše Moapci sluge Davidove i plaćahu mu danak.

3. Razbi David i Adar-Ezera cara Sopskoga u Ematu izašav da raširi vlast svoju do rijeke Eufrata.

4. I uze mu David tisuću kola i sedam tisuća konjika i dvadeset tisuća pješaka, i podreza David žile svijem konjma kolskim, samo ostavi za sto kola.

5. A bijahu došli Sirci iz Damaska u pomoć Adar-Ezeru caru Sopskomu, i David pobi dvadeset i dvije tisuće Siraca.

6. I namjesti David vojsku u Siriji što je pod Damaskom, i Sirci postaše sluge Davidove plaćajući mu danak. I Gospodin čuvaše Davida kuda god idjaše.

7. I David uze zlatne štitove koje imahu sluge Adar-Ezerove, i donese ih u Jeruzalem.

8. I iz Tebata i iz Huna gradova Adar-Ezerovijeh odnese David silnu mjed, od koje Salamun načini more mjedeno i stupove i posudje mjedeno.

9. A kad ču Tov car Ematski da je David pobio svu vojsku Adar-Ezera cara Sopskoga;

10. Posla Adorama sina svojega k caru Davidu da ga pozdravi i da mu čestita što je vojevao na Adar-Ezera i ubio ga, jer Tov imaše rat s Adar-Ezerom, i svakojakih zaklada zlatnijeh i srebrnijeh i mjedenijeh.

11. Pa i to car David posveti Gospodinu sa srebrom i zlatom što bješe uzeo od svijeh naroda, od Idumejaca i od Moabaca i od sinova Amonovijeh i od Filisteja i od Amaleka.

12. I Abisaj sin Sarujin pobi osamnaest tisuća Idumejaca u slanoj dolini.

13. I namjesti vojsku po Idumeji, i svi Idumejci postaše sluge Davidove. I Gospodin *čuvaše Davida kuda god idjaše.*

14. Tako carova David nad svijem Izraelom sudeći i dajući pravdu svemu narodu svojemu.

15. I Joab sin Sarujin bješe nad vojskom, a Jozafat sin Ahiludov pametar,

16. A Sadok sin Ahitobov i Ahimeleh sin Abijatarov svećenici, a Suza pisar,

17. A Banaja sin Jojadin bješe nad Ceretejima i Feletejima, a sinovi Davidovi prvi do cara.

GLAVA 19.

Aposlije toga umrije Nas car sinova Amonovijeh, i zacari se sin njegov na njegovo mjesto.

2. I reče David: da učinim milost Hanonu sinu Nasovu, jer je otac njegov učinio meni milost. I posla David poslanike da ga potješe za ocem. I dodjoše sluge Davidove u zemlju sinova Amonovijeh k Hanonu da ga potješe.

3. A knezovi sinova Amonovijeh rekoše Hanonu gospodaru svojemu: misliš da je David za to poslao ljude da te potješe što je rad učiniti čast ocu tvojemu? a nijesu za to došle sluge njegove k tebi da promotre i uhode i obore zemlju?

4. Tada Hanon uhvati sluge Davidove, i obrija ih i odsiječe im haljine po pole do zadnjice, i opravi ih natrag.

5. A kad neki otidoše, te javiše Davidu za te ljude, on posla pred njih, jer ljudi bijahu grdno osramoćeni, i poruči im car: sjedite u Jerihu dok vam naraste brada, pa onda dodjite natrag.

6. A kad vidješe sinovi Amonovi gdje se omraziše s Davidom, onda Hanon i sinovi Amonovi poslaše tisuću talanata srebra da najme kōlā i konjīkā iz Mezopotamije i iz Sirije Mahe i iz Sobe.

7. I najmiše trideset i dvije tisuće kola i cara od Mahe s narodom njegovijem, koji dodjoše i stadoše u ȯkō prema Medabi. A i sinovi Amonovi skupiše se iz gradova svojih i dodjoše na boj.

8. A David kad to ču, posla Joaba sa svom hrabrom vojskom.

9. I izidoše sinovi Amonovi i uvrstaše se pred vratima gradskim; a carevi koji dodjoše bijahu za se u polju.

10. I Joab videći namještenu vojsku prema sebi sprijed i sastrag, uze odabrane iz sve vojske Izraelske, i namjesti ih prema Sircima.

11. A ostali narod predade Abizaju bratu svojemu, i namjestiše ih prema sinovima Amonovijem.

12. I reče: ako Sirci budu jači od mene, dodji mi u pomoć; ako li sinovi Amonovi budu jači od tebe, ja ću tebi doći u pomoć.

13. Budi junak i držimo se junački za svoj narod i za gradove Boga svojega; a Gospodin neka učini što mu je drago.

14. Tada Joab i narod koji bijaše s njim primakoše se da udare na Sirce; ali oni pobjegoše ispred njih.

15. A sinovi Amonovi kad vidješe gdje pobjegoše Sirci, pobjegoše i oni ispred Abizaja brata njegova i udjoše u svoj grad. Po tom se Joab vrati u Jeruzalem.

16. Ali Sirci kad vidješe gdje ih nadbiše Izraelci, poslaše poslanike te dovedoše Sirce ispreko rijeke; a Sofak vojvoda Adar-Ezerov idjaše pred njima.

17. Kad to javiše Davidu, on skupi sve Izraelce, i prijedje preko Jordana, i dodje k njima, i namjesti vojsku prema njima; a kad namjesti David vojsku prema njima, pobiše se s njim.

18. Ali pobjegoše Sirci ispred Izraela i pobi David Siraca sedam tisuća kola i četrdeset tisuća pješaka, i Sofaka vojvodu njihova pogubi.

19. I kad vidješe sluge Adar-Ezerove da ih razbi Izrael, učiniše mir s Davidom i služahu mu; i ne htješe više Sirci pomagati sinovima Amonovijem.

GLAVA 20.

A kad prodje godina, u vrijeme kad carevi idu na vojsku, Joab izvede vojsku, te potiraše zemlju sinova Amonovijeh, i došavši opkoli Rabu; a David bješe ostao u Jeruzalemu. I Joab osvoji Rabu i raskopa je.

2. I David uze caru njihovu s glave krunu, i nadje da poteže talanat zlata, i drago kamenje bješe u njoj; i metnuše je na glavu Davidu, i odnese iz grada plijen vrlo velik.

3. *A narod što bijaše u njemu izvede i isiječe ih pilama i gvozdenijem bra*-nama i sjekirama. I tako učini David svijem gradovima sinova Amonovijeh. Po tom se vrati David sa svijem narodom u Jeruzalem.

4. A poslije toga nasta rat u Gazeru s Filistejima; tada Sobohaj Huzaćanin ubi Sofaja koji bijaše roda divovskoga, i biše pokoreni.

5. Nasta opet rat s Filistejima, u kom Elhanan sin Jairov ubi Lamiju brata Golijata Getejina, kojemu kopljača bijaše kao vratilo.

6. I opet nasta rat u Getu, gdje bijaše jedan čovjek vrlo visok, koji imaše po šest prsta, *skupa* dvadeset i četiri; i on bijaše roda divovskoga.

7. I ružaše Izraela, te ga ubi Jonatan sin Same brata Davidova.

8. Ti bijahu sinovi istoga diva iz Geta, i pogiboše od ruke Davidove i od ruke sluga njegovijeh.

GLAVA 21.

Ali usta sotona na Izraela i navrati Davida da izbroji Izraela.

2. I reče David Joabu i knezovima narodnijem: idite, izbrojte sinove Izraelove od Bersabeje dori do Dana, pa mi javite da znam koliko ih ima.

3. Ali Joab reče: neka doda Gospodin narodu svojemu koliko ga je sada još sto puta toliko; nijesu li, care gospodaru moj, svi sluge gospodaru mojemu? za što traži to gospodar moj? za što da bude na grijeh Izraelu?

4. Ali riječ careva nadjača Joaba. I tako otide Joab i obide svega Izraela, pa se vrati u Jeruzalem.

5. I dade Joab broj prepisanoga naroda Davidu; i bijaše svega naroda Izraelova tisuća tisuća i sto tisuća ljudi koji mahahu mačem, a naroda Judina četiri stotine i sedamdeset tisuća ljudi koji mahahu mačem.

6. A plemena Levijeva i Benjaminova ne izbroji s njima, jer mrska bješe Joabu zapovijest careva.

7. A ne bješe mila Bogu ta stvar; za to udari Izraela.

8. I David reče Bogu: sagriješih veoma što to uradih; ali uzmi bezakonje sluge svojega, jer veoma ludo radih.

9. A Gospodin reče Gadu vidiocu Davidovu govoreći:

10. Idi, kaži Davidu i reci: ovako veli

Gospodin: troje ti dajem, izberi jedno da ti učinim.

11. I dodje Gad k Davidu i reče mu: tako veli Gospodin, biraj:

12. Ili glad za tri godine, ili tri mjeseca da bježiš od neprijatelja svojih i mač neprijatelja tvojih da te stiže, ili tri dana mač Gospodinov i pomor da bude u zemlji i angjeo Gospodinov da ubija po svijem krajevima Izraelovijem. Sada dakle gledaj šta ću odgovoriti onomu koji me je poslao.

13. A David reče Gadu: u tjeskobi sam ljutoj; ali neka zapadnem Gospodinu u ruke, jer je veoma velika milost njegova; a ljudima da ne zapadnem u ruke.

14. I tako pusti Gospodin pomor na Izraela, te pade Izraela sedamdeset tisuća ljudi.

15. I posla Gospodin angjela u Jeruzalem da ga ubija; i kad ubijaše, pogleda Gospodin i sažali mu se sa zla; i reče angjelu koji ubijaše: dosta, spusti ruku svoju. A angjeo Gospodinov stajaše kod gumna Ornana Jebuzejina.

16. A David podiže oči svoje i vidje angjela Gospodinova gdje stoji izmedju zemlje i neba a u ruci mu go mač, kojim bješe zamahnuo na Jeruzalem; i pade David i starješine ničice, obučeni u kostrijet.

17. I reče David Bogu: nijesam li ja zapovjedio da se izbroji narod? ja sam dakle zgriješio i zlo učinio; a te ovce šta su učinile? Gospodine Bože moj, neka se ruka tvoja obrati na me i na dom oca mojega; ali ne na taj narod da ga potre.

18. Tada angjeo Gospodinov reče Gadu da kaže Davidu da izide gore i načini oltar Gospodinu na gumnu Ornana Jebuzejina.

19. I izide David po riječi Gadovoj koju mu reče u ime Gospodinovo.

20. A Ornan okrenuv se ugleda angjela, i sakri se su četiri sina svoja. Jor Ornan vrsijaše pšenicu.

21. U tom dodje David do Ornana; i pogledav Ornan kad vidje Davida izide iz gumna i pokloni se Davidu licem do zemlje...

22. Tada reče David Ornanu: daj mi to gumno da načinim na njemu oltar Gospodinu; za novce koliko vrijedi daj mi ga, da bi prestao pomor u narodu.

23. A Ornan reče Davidu: uzmi i neka čini gospodar moj car što mu je drago; evo dajem i volove za žrtve paljenice, i kola za drva, i pšenicu za dar; sve to dajem.

24. A car David reče Ornanu: ne, nego ću kupiti za novce šta vrijedi, jer ne ću da prinesem Gospodinu što je tvoje ni da prinesem žrtve paljenice poklonjene.

25. I dade David Ornanu za ono mjesto na mjeru šest stotina sikala zlata.

26. I ondje načini David oltar Gospodinu, i prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne; i prizva Gospodina, i usliši ga spustivši oganj s neba na oltar žrtve paljenice.

27. I zapovjedi Gospodin angjelu, te vrati mač svoj u korice.

28. U ono vrijeme vidjev David da ga Gospodin usliši na gumnu Ornana Jebuzejina prinošaše žrtve ondje.

29. A šator Gospodinov, koji načini Mojsije u pustinji, i oltar za žrtve paljenice bijaše u to vrijeme na visini u Gabaonu;

30. I David ne može ići k njemu da traži Boga, jer se uplaši od mača angjela Gospodinova.

GLAVA 22.

I reče David: ovo je kuća Gospodina Boga i ovo je oltar za žrtvu paljenicu Izraelu.

2. I zapovjedi David da se skupe inostranci koji bijahu u zemlji Izraelovoj, i odredi kamenare da tešu kamen da se gradi dom Božji.

3. I gvoždja mnogo za kline na krila vratima i na sastavke pripravi David, i mjedi mnogo bez mjere,

4. I drva cedrovijeh bez broja; jer dovožahu Sidonci i Tirci mnogo drva cedrovijeh Davidu.

5. Jer David govoraše: Salamun je sin moj dijete mlado, a dom koji treba zidati Gospodinu treba da bude vrlo velik za slavu i diku po svijem zemljama; za to ću mu pripraviti što treba. I pripravi David mnoštvo prije smrti svoje.

6. Po tom dozva sina svojega Salamuna i zapovjedi mu da sazida dom Gospodinu Bogu Izraelovu.

7. I reče David Salamunu: sine! bio sam naumio da sazidam dom imenu Gospodina Boga svojega.
8. Ali mi dodje riječ Gospodinova govoreći: mnogo si krvi prolio i velike si ratove vodio; ne ćeš ti sazidati doma imenu mojemu, jer si mnogo krvi prolio na zemlju preda mnom.
9. Evo, rodiće ti se sin, on će biti miran čovjek i smiriću ga od svijeh neprijatelja njegovijeh u naokolo; za to će mu biti ime Salamun; i mir i pokoj daću Izraelu za njegova vremena.
10. On će sazidati dom imenu mojemu, i on će mi biti sin, a ja njemu otac, i utvrdiću prijesto carstva njegova nad Izraelom do vijeka.
11. Za to, sine, Gospodin će biti s tobom, i bićeš srećan, te ćeš sazidati dom Gospodina Boga svojega kao što je govorio za te.
12. Samo da ti da Gospodin razum i mudrost kad te postavi nad Izraelom da držiš zakon Gospodina Boga svojega.
13. Tada ćeš biti srećan, ako uzdržiš i ustvoriš uredbe i zakone koje je zapovjedio Gospodin preko Mojsija Izraelu. Budi slobodan i hrabar, ne boj se i ne plaši se.
14. I evo, u nevolji svojoj pripravio sam za dom Gospodinov sto tisuća talanata zlata i tisuću tisuća talanata srebra; a mjedi i gvoždja bez mjere, jer ga ima mnogo; takodjer i drva i kamena pripravio sam; a ti dodaj još.
15. A imaš i poslenika mnogo, kamenara i zidara i drvodjelja, i svakojakih ljudi vještijeh svakom poslu.
16. Ima zlata, srebra, i mjedi i gvoždja bez mjere; nastani dakle i radi, i Gospodin će biti s tobom.
17. Po tom zapovjedi David svijem knezovima Izraelovijem da pomažu Salamunu sinu njegovu:
18. Nije li s vama Gospodin Bog vaš, koji vam je dao mir od svuda? jer je dao u ruke moje stanovnike ove zemlje, i zemlja je pokorena Gospodinu i narodu njegovu.
19. Sada dakle upravite srce svoje i dušu svoju da tražite Gospodina Boga svojega; nastanite i zidajte svetinju Gospodinu Bogu da unesete kovčeg zavjeta *Gospodinova* i sveto posudje Božije u dom koji će se sazidati imenu Gospodinovu.

GLAVA 23.

I tako David star i sit života postavi Salamuna sina svojega carem nad Izraelom.
2. I sabra sve knezove Izraelove i svećenike i Levite.
3. I biše izbrojeni Leviti od trideset godina i više, i bješe ih na broj s glave na glavu trideset i osam tisuća ljudi.
4. Izmedju njih bijaše dvadeset i četiri tisuće odredjenijeh na posao u domu Gospodinovu, a šest tisuća upravitelja i sudija:
5. A četiri tisuće vratara, i četiri tisuće koji hvaljahu Gospodina uz orudja koja načini za hvalu.
6. I razdijeli ih David u redove po sinovima Levijevim, Gersomu, Katu i Merariju.
7. Od Gersoma bijahu: Ledan i Semej;
8. Sinovi Ledanovi: poglavar Jahijel i Zetan i Joel, trojica;
9. Sinovi Semejevi: Salomit i Hozijel i Aran, trojica. To su poglavari otačkih porodica Ledanovijeh.
10. A sinovi Semejevi: Lehet, Ziza i Jaus i Barija; ta su četvorica sinovi Semejevi.
11. A Lehet bijaše poglavar, a Ziza drugi; a Jaus i Barija nemahu mnogo djece, za to se brojahu u jedan dom otački.
12. Sinovi Katovi: Amram, Izar, Hebron i Ozijel, četvorica.
13. Sinovi Amramovi: Aron i Mojsije. Ali Aron bi odvojen da osvećuje svetinju nad svetinjama, on i sinovi njegovi do vijeka, da kade pred Gospodinom, da mu služe i da blagosiljaju u ime njegovo do vijeka.
14. A sinovi Mojsija čovjeka Božijega broje se u pleme Levijevo.
15. Sinovi Mojsijevi: Gersom i Elijezer.
16. Sinovi Gersomovi: Subuel poglavar.
17. A sinovi Elijezerovi: Rohobija poglavar. A nemaše Elijezer više sinova, nego se sinovi Rohobijini umnožiše veoma.
18. Sinovi Izarovi: Salomit poglavar.
19. Sinovi Hebronovi: Jerijav prvi,

Amarija drugi, Jahazijel treći, i Jekmam četvrti.

20. Sinovi Ozijelovi: Miha prvi i Jezija drugi.

21. Sinovi Merarijevi: Moholije i Muzije. Sinovi Moholijevi: Eleazar i Cis.

22. A Eleazar umrije i ne imaše sinova nego samo kćeri, i njima se oženiše sinovi Cisovi, braća njihova.

23. Sinovi Muzijevi: Moholije i Eder i Jerimot, trojica.

24. To su sinovi Levijevi po otačkim domovima svojim, poglavari domova otačkih, koji biše izbrojeni po broju imena s glave na glavu, koji radjahu posao za službu u domu Gospodinovu, od dvadeset godina i više.

25. Jer David reče: mir dade Gospodin Bog Izraelov narodu svojemu, i nastavaće u Jeruzalemu do vijeka.

26. I Leviti ne će više nositi šatora i posudja njegova za službu njegovu.

27. Jer po pošljednjoj naredbi Davidovoj biše izbrojeni sinovi Levijevi od dvadeset godina i više;

28. Jer odredjeni bijahu da pomažu sinovima Aronovijem u službi u domu Gospodinovu u trijemovima i u klijetima, i da čiste sve svete stvari i da rade oko službe u domu Gospodinovu.

29. I oko hljebova postavljenijeh, i oko brašna za dar i oko kolača prijesnijeh i oko tavica, i oko svega što se prži, i oko svake mjere,

30. I da stoje jutrom i hvale i slave Gospodina, i tako večerom,

31. I kad se god prinose žrtve paljenice Gospodinu, u subote, i na mladine i praznike, u broju po redu svom svagda pred Gospodinom.

32. I da rade što treba raditi u šatoru od sastanka i u svetinji, i za sinove Aronove, braću svoju, u službi u domu Gospodinovu.

GLAVA 24.

A medju sinovima Aronovijem ovi su redovi: sinovi Aronovi bjehu Nadab i Abijuv, Eleazar i Itamar.

2. Ali Nadab i Abijuv umriješe prije oca svojega i nemahu djece; za to biše svećenici Eleazar i Itamar.

3. I razdijeli ih David: Sadoka, koji bijaše od sinova Eleazarovijeh, i Ahimeleha, koji bijaše od sinova Itamarovijeh, po redu njihovu u službi njihovoj.

4. I nadje se sinova Eleazarovijeh više poglavica nego sinova Itamarovijeh, kad ih razdijeliše: od sinova Eleazarovijeh bijaše poglavica po domovima otačkim šesnaest, a od sinova Itamarovijeh osam po domovima otačkim.

5. I biše razdijeljeni ždrijebom i jedan i drugi; jer poglavari u svetinji i poglavari pred Bogom bijahu i od sinova Eleazarovijeh i od sinova Itamarovijeh.

6. I popisa ih Semeja sin Natanaelov pisar od plemena Levijeva pred carem i knezovima i Sadokom svećenikom i Ahimelehom sinom Abijatarovijem i pred poglavarima porodica otačkih medju svećenicima i Levitima, jedan dom otački uzevši za Eleazara a jedan za Itamara.

7. I pade prvi ždrijeb na Jojariba, drugi na Jedeja,

8. Treći na Harima, četvrti na Seorima,

9. Peti na Melhiju, šesti na Majmana,

10. Sedmi na Akosa, osmi na Abiju,

11. Deveti na Jezvu, deseti na Seheniju,

12. Jedanaesti na Elijaziba, dvanaesti na Jacima,

13. Trinaesti na Hofu, četrnaesti na Izbaba,

14. Petnaesti na Belgu, šesnaesti na Emera,

15. Sedamnaesti na Hezira, osamnaesti na Afseza,

16. Devetnaesti na Feteju, dvadeseti na Hezehijela,

17. Dvadeset prvi na Jahina, dvadeset drugi na Gamula,

18. Dvadeset treći na Dalajava, dvadeset četvrti na Mazijava.

19. To je red njihov za službu njihovu, kojim idu u dom Gospodinov na posao svoj po naredbi Arona oca svojega kako mu bješe zapovjedio Gospodin Izraelov.

20. A od ostalijeh sinova Levijevih bijaše od sinova Amramovijeh Subael; od sinova Subaelovijeh Jehedeja,

21. Od Rohobije, od sinova Rohobijinih poglavar Jezija;

22. Od sinova Izarovijeh Salemot; od sinova Salemotovijeh Jahat.

23. A od sinova Jerijavovih Amarija drugi, Jahazijel treći, Jekmam četvrti;

24. Od sinova Ozijelovijeh Miha; od sinova Mišinijeh Samir;
25. Brat Mišin Jezija; od sinova Jezijinih Zaharija.
26. Sinovi Merarijevi: Moholije i Muzije; od sinova Ozijavovih Beno.
27. Sinovi Merarijevi od Ozije: Beno i Soam i Zahur i Hebrije;
28. Od Moholija Eleazar, koji nemaše sinova;
29. Od Cisa, od sinova Cisovijeh: Jerameel;
30. I od sinova Muzijevih Moholije i Eder i Jerimot. To bijahu sinovi Levitski po domovima otaca svojih.
31. I oni bacaše ždrijeb prema braći svojoj, sinovima Aronovijem, pred Davidom i Sadokom i Ahimelehom i poglavarima domova otačkih medju svećenicima i Levitima, od domova otačkih svaki poglavar prema bratu svojemu mladjemu.

GLAVA 25.

I odvoji David s vojvodama za službu sinove Azafove i Hemanove i Iditunove, koji će prorokovati uz gusle i psaltire i cimbale; i biše izmedju njih izbrojeni ljudi za posao u svojoj službi:
2. Od sinova Azafovijeh: Zahur i Josip i Natanija i Azarela, sinovi Azafovi, pod rukom Azafa, koji prorokovaše po naredbi carevoj;
3. Od Iditуna: šest sinova Iditunovijeh: Godolija i Sorije i Jezaja, Hazabija i Matatija *i Semej* pod rukom oca svojega Iditуna, koji prorokovaše uz gusle hvaleći i slaveći Gospodina;
4. Od Hemana: sinovi Hemanovi: Bokcijav, Matanijav, Ozijel, Subuel i Jerimot, Hananija i Hananije, Elijata, Gedeltije i Romemti-Ezer, Jezbakasa, Melotije, Otir i Mahaziot.
5. Ti svi bijahu sinovi Hemana vidioca careva u riječima Božijim da se uzvišuje rog; jer Bog dade Hemanu četrnaest sinova i tri kćeri.
6. Svi oni bijahu pod rukom oca svojega pjevajući u domu Gospodinovu uz cimbale i psaltire i gusle za službu u domu Božijem, kako car naredjivaše Azafu i Iditunu i Hemanu.
7. I bješe ih na broj s braćom njihovom *òbučenom* pjesmama Gospodinovim, dvje sta i osamdeset i osam, samijeh vještaka.
8. I bacaše ždrijeb za službu svoju, mali kao veliki, učitelj kao učenik:
9. I pade prvi ždrijeb za Azafa na Josipa, drugi na Godoliju s braćom i sinovima njegovijem, njih dvanaest;
10. Treći na Zahura, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
11. Četvrti na Izarija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
12. Peti na Nataniju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
13. Šesti na Bokcijava, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
14. Sedmi na Izreela, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
15. Osmi na Jezaju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
16. Deveti na Mataniju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
17. Deseti na Semeju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
18. Jedenaesti na Azareela, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
19. Dvanaesti na Hazabiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
20. Trinaesti na Subaela, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
21. Četrnaesti na Matatiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
22. Petnaesti na Jerimota, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
23. Šesnaesti na Hananiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
24. Sedamnaesti na Jezbakasu, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
25. Osamnaesti na Hananija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
26. Devetnaesti na Melotija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
27. Dvadeseti na Elijatu, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
28. Dvadeset prvi na Otira, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
29. Dvadeset drugi na Gedeltija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
30. Dvadeset treći na Mahaziota, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;
31. Dvadeset četvrti na Romemti-Ezera, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest.

GLAVA 26.

A redovi vratarski bijahu: od sinova Korejevih bijaše Mezelemija sin Korejev izmedju sinova Azafovijeh;
2. A sinovi Mezelemijini: Zaharija prvenac, Jadihel drugi, Zabadija treći, Jaanael četvrti,
3. Elam peti, Johanan šesti, Elioenaj sedmi;
4. I Obed-Edomovi sinovi: Semeja prvenac, Jozabad drugi, Joaha treći i Saar četvrti i Natanael peti,
5. Amijel šesti, Isahar sedmi, Folatije osmi; jer ga blagoslovi Bog.
6. I Semeji sinu njegovu rodiše se sinovi, koji starješovahu u domu oca svoega, jer bijahu dobri junaci.
7. Sinovi Semejini: Otnije i Rafael i Obed i Elzabad braća njegova, hrabri judi Eliuv i Samahija.
8. Svi ovi bijahu od sinova Obed-Edonovijeh, i oni i sinovi njihovi i braća njihova, svi hrabri ljudi, krjepki za slubu, bijaše ih šezdeset i dva od Obed-Edoma.
9. A Mezelemijinih sinova i braće, hrabrijeh ljudi, bijaše osamnaest.
10. A Hozini sinovi, od sinova Merarijeih: Semrije poglavar, premda ne bješe prvenac, ali ga otac postavi poglavarem;
11. Helcija drugi, Tabelija treći, Zahaija četvrti; svijeh sinova i braće Hoine bijaše trinaest.
12. Od njih bijahu redovi vratarski po poglavarima da čuvaju stražu na zmjence s braćom svojom služeći u domu Gospodinovu.
13. Jer metaše ždrijeb za maloga kao za velikoga po domovima svojih otaca, a svaka vrata.
14. I pade ždrijeb na istok Selemiji; Zahariji sinu njegovu, mudromu sajetniku, kad baciše ždrijeb, pade mu ždrijeb na sjever;
15. A Obed-Edomu na jug, a sinovima jegovijem na riznicu;
16. Sefimu i Hozi na zapad s vratima alehetskim na putu koji ide gore; straa bješe prema straži:
17. S istoka šest Levita; sa sjevera etiri na dan; s juga na dan četiri; a od riznice po dva;
18. Na Parvaru sa zapada četiri na utu, dva kod Parvara.
19. To su redovi vratarski medju sinovima Korejevim i sinovima Merarijevim.
20. I ovi još bijahu Leviti: Ahija nad blagom doma Božijega, nad blagom od posvećenijeh stvari.
21. Od sinova Ledanovijeh izmedju sinova Gersonijevijeh od Ledana, izmedju glavara domova otačkih od Ledana sina Gersonijeva *bijaše* Jehijelije;
22. Sinovi Jehijelijevi: Zatan i Joel brat mu bijahu nad blagom doma Gospodinova;
23. Od sinova Amramovijeh, Isaharovijeh, Hebronovijeh, Ozijelovijeh,
24. Bijaše Subael sin Gersoma sina Mojsijeva starješina nad blagom.
25. A braća njegova od Elijezera: Rahabija sin mu, a njegov sin Izaija, a njegov sin Joram, a njegov sin Zehrije, a njegov sin Selemit;
26. Ovaj Selemit i braća njegova bijahu nad svijem blagom od posvećenijeh stvari, koje posveti car David i poglavari domova otačkih i tisućnici i stotinici i vojvode;
27. Od ratova i od plijena posvetiše da se opravi dom Gospodinov;
28. I što god bješe posvetio Samuel vidjelac i Saul sin Cisov i Abner sin Nerov i Joab sin Sarujin; ko god posvećivaše, *davaše* u ruke Selemitu i braći njegovoj.
29. Od sinova Izarovijeh: Honenija i sinovi njegovi bijahu nad spoljašnjim poslovima u Izraelu, upravitelji i sudije.
30. Od sinova Hebronovijeh Hazabija i braća njegova, tisuća i sedam stotina hrabrijeh ljudi, bijahu nad Izraelom s ovu stranu Jordana na istoku za svaki posao Gospodinov i za službu carsku.
31. Izmedju sinova Hebronovijeh bijaše Jerija poglavar sinovima Hebronovijem po porodicama njihovijem i domovima otačkim. Četrdesete godine carovanja Davidova potražiše ih i nadjoše medju njima hrabrijeh junaka u Jazeru Galadskom.
32. I braće njegove, hrabrijeh ljudi, bijaše dvije tisuće i sedam stotina glavara u domovima otačkim; i postavi ih car David nad sinovima Rubenovijem i Gadovijem i polovinom plemena Manasijima za sve poslove Božije i carske.

GLAVA 27.

A sinovi Izraelovi po svom broju, glavari domova otačkih, tisućnici i stotinici i upravitelji njihovi, služahu caru u svakom poslu u redovima, koji dolažahu i odlažahu od mjeseca do mjeseca, svakoga mjeseca u godini; a u svakom redu bijaše ih dvadeset i četiri tisuće.

2. Nad prvijem redom prvoga mjeseca bijaše Jezboam sin Zabdijelov, i u njegovu redu bijaše dvadeset i četiri tisuće.

3. Od sinova Faresovijeh bijaše poglavar nad svijem starješinama u vojsci prvoga mjeseca.

4. A nad redom drugoga mjeseca bijaše Dudija Ahošanin, i vojvoda u njegovu redu bješe Macelot: i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

5. Treći vojvoda trećega mjeseca bješe Banaja sin Jojade svećenika, poglavar; i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

6. Ovaj Banaja bješe junak medju tridesetoricom i nad tridesetoricom; i nad redom njegovijem bješe Amizadab sin mu.

7. Četvrti, četvrtoga mjeseca, Azael brat Joabov, i za njim Zabadija sin mu; i u redu njegovu bješe dvadeset i četiri tisuće.

8. Peti, petoga mjeseca, poglavar Samaot Jezrajanin, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

9. Šesti, šestoga mjeseca, Hira sin Akcesov Tekvljanin, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

10. Sedmi, sedmoga mjeseca, Heles Falonjanin od sinova Efraimovijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

11. Osmi, osmoga mjeseca, Sobohaj Huzaćanin od sinova Zarahijevijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

12. Deveti, devetoga mjeseca, Abijezer Anatoćanin od sinova Benjaminovih, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

13. Deseti, desetoga mjeseca, Maraj Netofaćanin od sinova Zarahijevijeh, i u redu njegovu bješe dvadeset i četiri tisuće.

14. Jedanaesti, jedanaestoga mjeseca, *Banaja Faratonjanin* od sinova Efraimovijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

15. Dvanaesti, dvanaestoga mjesece. Holdaj Netofaćanin od Gotonijela, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

16. A nad plemenima Izraelovijem bijahu: nad plemenom Rubenovijem knez Elijezer sin Zehrijev; nad Šimunovijem Safatija sin Mašin;

17. Nad Levijevim Hazabija sin Kamuelov; nad Aronovijem Sadok;

18. Nad Judinijem Elijuv od braće Davidove; nad Isaharovijem Amrije sin Mihailov;

19. Na Zabulonovijem Jezmaja sin Abdijin; nad Neftalijevim Jerimot sin Ozrijelov;

20. Nad sinovima Efraimovijem Ozeje sin Ozazijuvov; nad polovinom plemena Manasijina Joel sin Fadajin;

21. Nad drugom polovinom plemena Manasijina u Galadu Jado sin Zaharijin; nad Benjaminovim Jazijel sin Abnerov;

22. Nad Danovijem Ezrijel sin Jerohamov. To bijahu knezovi plemena Izraelovijeh.

23. A ne izbroji David onijeh koji imahu manje od dvadeset godina, jer Gospodin bješe rekao da će umnožiti sinove Izraelove kao zvijezde nebeske.

24. Joab sin Sarujin poče brojiti, ali ne dovrši; jer dodje gnjev *Božji* za to na Izraela; za to taj broj ne dodje u knjigu o caru Davidu.

25. Nad blagom carevijem bijaše Azmot sin Adijelov, a nad blagom po zemlji, po gradovima i po selima i po kulama, Jonatan sin Ozijin.

26. A nad ratarima, koji radjahu zemlju, bijaše Ezrije sin Helubov;

27. A nad vinogradarima Semeja Romaćanin; a nad rodom vinogradskim i i nad pivnicama Zabdije Sifmejin;

28. A nad maslinama i smokvama po poljima Bal-Anam Gederanin; a nad uljem Joas;

29. Nad govedima što pasijahu u Saronu Setraj Saronjanin, a nad govedima po dolinama Safat sin Adlijev;

30. Nad kamilama Ubil Izmaelac; nad magarcima Jadija Meronaćanin;

31. A nad ovcama Jaziz Agarejin. Svi ovi bijahu nastojnici nad blagom cara Davida.

32. A Jonatan stric Davidov bijaše

savjetnik, mudar čovjek i književnik; on i Jahijel i sin Hahamonijev bijahu sa sinovima carevijem.

33. I Ahitofel bijaše savjetnik carev, i Huzaj Arabijanin prijatelj carev.

34. A poslije Ahitofela bijaše Jojada sin Banajin i Abijatar, a vojvoda carev bješe Joab.

GLAVA 28.

I David sabra u Jeruzalem sve poglavare Izraelove, poglavare plemenske i poglavare od redova koji služahu caru, i tisućnike i stotinike, i koji bijahu nad svijem blagom i stokom carevom, i sinove svoje i dvorane i junake i sve ljude hrabre,

2. I ustavši car David na noge reče: čujte me, braćo moja i narode moj! ja bijah naumio da sazidam dom gdje bi počivao kovčeg Gospodinov, i da bude podnožje nogama Boga našega, i pripravih što treba za zidanje.

3. Ali mi Bog reče: ne ćeš sazidati doma imenu mojemu, jer si ratnik i krv si proljevao.

4. Ali Gospodin Bog Izraelov izabra me iz svega doma oca mojega da budem car nad Izraelom do vijeka; jer Judu izabra za vodja, i iz doma Judina dom oca mojega; i izmedju sinova oca mojega bi mu volja da mene postavi carem nad svijem Izraelom.

5. A tako izmedju svijeh sinova mojih (jer mnogo sinova dade mi Gospodin) izabra Salamuna sina mojega da sjedi na prijestolu carstva Gospodinova nad Izraelom.

6. I reče mi: Salamun sin tvoj sazidaće dom moj i trijemove moje; jer njega izabrah sebi za sina, i ja ću mu biti otac.

7. I utvrdiću carstvo njegovo do vijeka, ako bude postojan da izvršuje zapovijesti moje i zakone moje kao danas.

8. Sada dakle pred svijem Izraelom, zborom Gospodinovim, i da čuje Bog naš, *kažem vam:* držite i tražite sve zapovijesti Gospodina Boga svojega, da biste držali ovu dobru zemlju i ostavili je u našljedstvo sinovima svojim nakon sebe do vijeka.

9. A ti, Salamune sine, znaj Boga oca svojega, i služi mu cijelijem srcem i dušom dragovoljnom; jer sva srca ispituje Gospodin i svaku pomisao zna; ako ga ustražiš, naći ćeš ga; ako li ga ostaviš, odbaciće te za svagda.

10. Vidi sada da te je Gospodin izabrao da sazidaš dom za svetinju; budi hrabar i radi.

11. Tada predade David Salamunu sinu svojemu sliku od trijema i od kuća njegovijeh, i od riznica i od soba i od klijeti unutrašnjih, i od mjesta za zaklopac očišćenja,

12. I sliku od svega što bješe smislio za trijemove doma Gospodinova i za sve klijeti u naokolo i za riznicu doma Božijega i za riznicu od svetijeh stvari,

13. I za redove svećeničke i Levitske i za svaki posao u službi u domu Gospodinovu i za sve posudje u domu Gospodinovu;

14. Zlato pod mjeru za sudove zlatne za svaku službu, i srebro za sve sudove srebrne pod mjeru, za sve sudove za svaku službu;

15. Pod mjeru za svijetnjake zlatne i žiške zlatne, po težini svakoga svijetnjaka i žižaka njegovijeh, i za svijetnjake srebrne po težini svakoga svijetnjaka i žižaka njegovijeh, prema potrebi svakoga svijetnjaka;

16. I zlata pod mjeru za stolove na kojima će stajati hljebovi postavljeni, za svaki sto; i srebra za stolove srebrne;

17. I za viljuške i za kotliće i za zdjele zlata čistoga, i za zlatne čaše pod mjeru, za svaku čašu, i za srebrne čaše srebra pod mjeru za svaku;

18. I za oltar kadioni čistoga zlata pod mjeru; i sliku od kola zlatnijeh herubima, koji će rašivši krila zaklanjati kovčeg zavjeta Gospodinova.

19. To mi je sve došlo pisano rukom Gospodinovom da bih znao sve kako što treba uraditi.

20. I tako reče David Salamunu sinu svojemu: budi slobodan i hrabar, i radi, ne boj se i ne plaši se, jer će Gospodin Bog, Bog moj, biti s tobom, ne će te ostaviti niti će odstupiti od tebe, dokle ne svršiš sav posao za službu u domu Gospodinovu.

21. A evo redovi svećenički i Levitski za svaku službu u domu Božijem; i imaš uza se za svaki posao ljudi dragovoljnijeh i vještijeh svakom poslu, i poglavare i sav narod za svaku zapovijest svoju.

GLAVA 29.

Po tom reče car David svemu zboru: jednoga Salamuna sina mojega izabrao je Gospodin, mlado dijete, a ovo je velik posao; jer ne će biti čovjeku taj dvor nego Gospodinu Bogu.

2. Ja koliko mogoh pripravih za dom Boga svojega zlata za stvari zlatne, srebra za srebrne, mjedi za mjedene, gvoždja za gvozdene, i drva za drvene, kamenja onihova, i kamenja za ukivanje, i kamenja za nakit i za vez, i svakojakoga dragoga kamenja, i kamena mramora izobila.

3. I još iz ljubavi k domu Boga svojega, što imam svoga zlata i srebra, osim svega što sam pripravio za dom sveti, dajem i to na dom Boga svojega:

4. Tri tisuće talanata zlata Ofirskoga, i sedam tisuća talanata čistoga srebra, da se oblože zidovi domovima;

5. Zlato za zlatne stvari, a srebro za srebrne i za svako djelo ruku umjetničkih. A bi li jošte ko htio dragovoljno što danas priložiti Gospodinu?

6. Tada dragovoljno priložiše knezovi domova otačkih i knezovi plemena Izraelovijeh i tisućnici i stotinici i knezovi nad poslovima carskim.

7. I dadoše za službu u domu Božijem zlata pet tisuća talanata i deset tisuća zlatica, i srebra deset tisuća talanata, i mjedi osamnaest tisuća talanata, i gvoždja sto tisuća talanata.

8. I kamenja u koga god bijaše svi dadoše u riznicu doma Gospodinova u ruke Jahijela od sinova Gersonovijeh.

9. I radovaše se narod što dragovoljno prilagahu, jer prilagahu cijelijem srcem Gospodinu; i car se David radovaše veoma.

10. Po tom David blagoslovi Gospodina pred svijem zborom, i reče David: blagosloven si Gospodine Bože Izraela oca našega od vijeka do vijeka.

11. Tvoje je, Gospodine, veličanstvo i sila i slava i vječnost i čast, i sve što je na nebu i na zemlji; tvoje je, Gospodine, carstvo, i ti si uzvišen svrh svega poglavar;

12. Bogatstvo i slava od tebe je, i ti vladaš svijem, i u tvojoj je ruci moć i sila, i u tvojoj je ruci uzvisiti i ukrijepiti sve.

13. *Sada* dakle, Bože naš, hvalimo te i *slavimo ime tvoje slavno.*

14. Jer ko sam ja i šta je moj narod da bismo mogli ovoliko prinijeti tebi dragovoljno? jer je od tebe sve, i iz tvojih ruku primivši dasmo ti.

15. Jer smo došljaci pred tobom i gosti kao svi oci naši; dani su naši na zemlji kao sjen, i nema stajanja.

16. Gospodine Bože naš, sve ovo blago što ti pripravismo za gradjenje doma imenu tvojemu svetome, iz tvoje je ruke, i sve je tvoje.

17. Ali znam, Bože moj, da ti ispituješ srca i što je pravo hoćeš; ja pravijem srcem dragovoljno prinesoh sve ovo, i s radošću vidjeh narod tvoj koji je ovdje kako ti dragovoljno prinosi.

18. Gospodine Bože Abrama, Izaka i Izraela, otaca naših, sačuvaj do vijeka ovu volju i pomisao srdačnu naroda svojega, i upravljaj srce njihovo k sebi.

19. I Salamunu sinu mojemu podaj srce pravo da bi držao zapovijesti tvoje, svjedočanstva tvoja i uredbe tvoje, i da bi tvorio sve i da bi sazidao dvor ovaj, za koji sam pripravio.

20. Po tom reče David svemu zboru: blagoslovite sada Gospodina Boga svojega. I sav zbor blagoslovi Gospodina Boga otaca svojih, i savivši se pokloniše se Gospodinu i caru.

21. I prinesoše Gospodinu žrtve, i prinesoše Gospodinu žrtve paljenice sjutradan: tisuću volova, tisuću ovnova, tisuću jaganjaca s naljevima njihovijem, i drugih žrtava mnogo za sav narod.

22. I jedoše i piše pred Gospodinom onaj dan veseleći se veoma. I postaviše drugom Salamuna sina Davidova carem, i pomazaše ga Gospodinu za vodja a Sadoka za svećenika.

23. I tako sjede Salamun na prijesto Gospodinov da caruje mjesto Davida oca svojega, i bijaše srećan, i slušaše ga sav Izrael.

24. I svi knezovi i junaci i svi sinovi cara Davida dadoše ruke da će biti pokorni caru Salamunu.

25. I Gospodin uzvisi veoma Salamuna pred svijem Izraelom i dade mu slavu carsku kakove ni jedan car prije njega nije imao u Izraelu.

26. Tako David sin Izajev carova nad svijem Izraelom.

27. A vremena za koje carova nad

Izraelom bijaše četrdeset godina: u Hebronu carova sedam godina, a u Jeruzalemu carova trideset i tri godine.

28. I umrije u dobroj starosti, sit života, bogatstva i slave; i zacari se Salamun sin njegov na njegovo mjesto.

29. A djela cara Davida prva i pošljednja eno su zapisana u knjizi Samuela vidioca i u knjizi Natana proroka i u knjizi Gada vidioca,

30. Sa svijem carovanjem njegovijem i silom njegovom i s vremenima koja prodjoše preko njega i Izraela i svijeh carevina zemaljskih.

DRUGA KNJIGA DNEVNIKA.

GLAVA 1.

I Salamun sin Davidov utvrdi se u carstvu svom, i Gospodin Bog njegov bješe s njim i uzvisi ga veoma.

2. I Salamun reče svemu Izraelu, tisućnicima i stotinicima i sudijama i svijem knezovima svega Izraela, glavarima domova otačkih,

3. Te otidoše, Salamun i sav zbor s njim, na visinu koja bijaše u Gabaonu; jer ondje bijaše šator od sastanka Božijega, koji načini Mojsije sluga Gospodinov u pustinji.

4. A kovčeg Božji bješe prenio David iz Karijat-jarima na mjesto koje mu spremi David; jer mu razape šator u Jeruzalemu.

5. I oltar mjedeni koji načini Bezeleel sin Urija sina Hurova, bijaše ondje pred šatorom Gospodinovim. I potraži ga Salamun i sav zbor.

6. I prinese Salamun ondje pred Gospodinom na oltaru mjedenom, koji bijaše pred šatorom od sastanka, prinese na njemu tisuću žrtava paljenica.

7. Onu noć javi se Bog Salamunu i reče mu: išti šta hoćeš da ti dam.

8. A Salamun reče Bogu: ti si učinio veliku milost Davidu ocu mojemu, i postavio si mene carem na njegovo mjesto.

9. Neka dakle, Gospodine Bože, bude tvrda riječ tvoja, koju si rekao Davidu ocu mojemu, jer si me postavio carem nad narodom kojega ima mnogo kao praha na zemlji.

10. Za to daj mi mudrost i znanje da polazim pred narodom ovijem i dolazim, jer ko može suditi narodu tvojemu tako velikomu?

11. Tada reče Bog Salamunu: što ti je to u srcu, a ne išteš bogatstva, blaga ni slave, ni duša nenavidnika svojih, niti išteš duga života, nego išteš mudrosti i znanja da možeš suditi narodu mojemu, nad kojim te postavih carem,

12. Mudrost i znanje daje ti se; a daću ti i bogatstva i slave, kakove nijesu imali carevi prije tebe niti će poslije tebe imati.

13. I vrati se Salamun s visine koja bijaše u Gabaonu ispred šatora od sastanka u Jeruzalem, i carovaše nad Izraelom.

14. I nakupi Salamun kōlā i konjika, i imaše tisuću i četiri stotine kola, i dvanaest tisuća konjika, koje namjesti po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u Jeruzalemu.

15. I učini car, te bijaše u Jeruzalemu srebra i zlata kao kamena, a cedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo.

16. I dovodjahu Salamunu konje iz Egipta i svakojaki trg, jer trgovci carevi uzimahu svakojaki trg za cijenu.

17. I odlažahu, te dogonjahu iz Egipta kola po šest stotina *sikala* srebra, a konje po sto pedeset; i tako svi carevi Hetejski i carevi Sirski preko njih dobivahu.

GLAVA 2.

I naumi Salamun da zida dom imenu Gospodinovu i dom carski sebi.

2. I odbroji Salamun sedam tisuća nosilaca i osamdeset tisuća koji će tesati u gori, i tri tisuće i šest stotina nastojnika nad njima.

3. I posla Salamun ka Hiramu caru Tirskom i poruči mu: kako si činio Davidu ocu mojemu i slao mu drva cedrovijeh da zida sebi kuću gdje će sjedjeti. *učini tako i meni.*

4. Evo rad sam zidati dom imenu Gospodina Boga svojega da mu ga po

tim da se kadi pred njim kadom mirisnijem i da se postavljaju hljebovi vazda i da se prinose žrtve paljenice jutrom i večerom, i u subote i na mladine i na praznike Gospodina Boga našega, što treba da biva u Izraelu do vijeka.

5. A dom koji ću zidati biće velik, jer je Bog naš veći od svijeh bogova.

6. A ko bi mogao njemu sazidati dom kad ga nebo i nebesa nad nebesima ne mogu obuhvatiti? i ko sam ja da mu sazidam dom? nego samo da se kadi pred njim.

7. Tako sada pošlji mi čovjeka vješta, koji umije raditi od zlata i od srebra i od mjedi i od gvoždja i od skerleta i od crvca i od porfire, i koji zna rezati, *da radi* s umjetnicima koje imam kod sebe u Judeji i u Jeruzalemu, koje je dobavio David otac moj.

8. I pošlji mi drva cedrovijeh i jelovijeh i algumima s Libana, jer znam da sluge tvoje umiju sjeći drva Libanska; a evo sluge će moje biti s tvojim slugama,

9. Da mi priprave mnogo drva, jer dom što ću zidati biće velik i divan.

10. A evo, poslenicima koji će sjeći drva, slugama tvojim, daću pšenice ovršene dvadeset tisuća kora, i dvadeset tisuća kora ječma, i vina dvadeset tisuća vata, i ulja dvadeset tisuća vata.

11. I odgovori Hiram car Tirski u knjizi koju posla Salamunu: što Gospodin ljubi svoj narod, za to te postavi carem nad njim.

12. I govoraše Hiram: blagosloven da je Gospodin Bog Izraelov, koji je stvorio nebo i zemlju, što je dao caru Davidu sina mudra, pametna i razumna, koji će sazidati dom Gospodinu i carski dom sebi.

13. Šaljem ti dakle čovjeka vješta i razumna, Hirama Abiba,

14. Sina jedne žene izmedju kćeri Danovijeh, kojemu je otac bio Tirac; on umije raditi od zlata i od srebra, od mjedi, od gvoždja, od kamena i od drveta, od skerleta, od porfire i od tankoga platna i od crvca, i rezati svašta, i izmisliti svašta vješto što mu se da, *neka radi* s tvojim umjetnicima i s umjetnicima gospodara mojega Davida oca tvojega.

15. *Neka dakle* pšenicu i ječam, ulje i vino, što je rekao gospodar moj, pošlje slugama svojim.

16. A mi ćemo nasjeći drva na Libanu koliko ti god treba, i spustićemo ih u splavovima morem u Jopu, a ti ih odande vozi u Jeruzalem.

17. Tada Salamun izbroji sve inostrance koji bijahu u zemlji Izraelovoj poslije brojenja kad ih izbroji David otac njegov, i nadje ih se sto i pedeset i tri tisuće i šest stotina;

18. I odredi od njih sedamdeset tisuća koji će nositi, i osamdeset tisuća koji će tesati u planini, a tri tisuće i šest stotina nastojnika da nastoje da radi narod.

GLAVA 3.

Poče Salamun zidati dom Gospodinov u Jeruzalemu na brdu Moriji, koje bi pokazano Davidu ocu njegovu, na mjestu koje bješe pripravio David, na gumnu Ornana Jebuzejina.

2. A poče zidati drugoga dana drugoga mjeseca četvrte godine carovanja svojega.

3. A ovako zasnova Salamun da zida dom Božji: u dužinu šezdeset lakata po staroj mjeri, a u širinu dvadeset lakata.

4. A trijem koji bijaše pred dužinom uz širinu doma imaše dvadeset lakata; a u visinu sto i dvadeset; i obloži ga iznutra čistijem zlatom.

5. A dom veliki obloži drvetom jelovijem, po tom ga obloži čistijem zlatom, i ozgo načini palme i lance.

6. I obloži dom kamenjem dragim da je nakićen, a zlato bijaše Parbajimsko.

7. Obloži zlatom dom, grede, pragove i zidove i vrata, i izreza herubime po zidovima.

8. I načini dom za svetinju nad svetinjama, dug uz širinu doma dvadeset lakata i širok dvadeset lakata, i obloži ga čistijem zlatom, kojega otide do šest stotina talanata.

9. A na kline dade pedeset sikala zlata; i klijeti obloži zlatom.

10. I načini u domu svetinje nad svetinjama dva herubima, naprave umjetničke, i obloži ih zlatom.

11. I krila tijeh herubima imahu u dužinu dvadeset lakata: jedno krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u zid od doma, i drugo krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u krilo drugoga herubima;

12. Tako i drugoga herubima krilo bijaše od pet lakata i ticaše u zid od doma, i drugo mu krilo bijaše od pet lakata i sastavljaše se s krilom drugoga herubima.

13. Krila tijem herubimima bijahu raširena na dvadeset lakata, a oni stajahu na nogama svojim, licem okrenuti u dom.

14. I načini zavjes od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna, i po njemu načini herubime.

15. I načini pred domom dva stupa, u visinu od trideset i pet lakata, i oglavlje ozgo na svakom od pet lakata.

16. I načini lance kao u svetinji, i metnu ih na vrh stupova, i načini sto šīpākā, i metnu ih medju lance.

17. I postavi stupove pred crkvom, jedan s desne strane a drugi s lijeve, i desni nazva Jahin a lijevi Boz.

GLAVA 4.

I načini oltar od mjedi, dvadeset lakata dug i dvadeset lakata širok, a deset lakata visok.

2. I sali more, deset lakata bješe mu od jednoga kraja do drugoga, okruglo u naokolo, pet lakata visoko, a u naokolo mu bješe trideset lakata.

3. A pod njim bijahu likovi volovski, koji stajahu svuda u naokolo, po deset na jednom laktu, te okružavahu more; dva reda bijaše tijeh volova, salivenijeh s morem.

4. I stajaše more na dvanaest volova, tri gledahu na sjever, a tri gledahu na zapad, a tri gledahu na jug, a tri gledahu na istok, a more stajaše ozgo na njima, i zadnja strana svijeh njih bijaše unutra.

5. Debljina mu bijaše s podlanice, a kraj mu bijaše kao kraj u čaše, kao cvijet ljiljanov, a primaše tri tisuće vata.

6. I načini deset umivaonica, i metnu ih pet s desne strane, a pet s lijeve, da se u njima pere, što god trebaše za žrtvu paljenicu, u njima prahu; a more bijaše za svećenike da se u njemu umivaju.

7. I načini deset svijetnjaka od zlata, oblika kaki im trebaše, i namjesti ih u crkvi, pet s desne strane a pet s lijeve.

8. I načini deset stolova, i namjesti ih u crkvi, pet s desne strane a pet s lijeve; i načini stotinu čaša od zlata.

9. I načini trijem svećenički i veliki trijem, i vrata na trijemu, i okova vrata u mjed.

10 A more metnu na desnu stranu k istoku s juga.

11. Još načini Hiram lonce i lopate i kotliće, i svrši Hiram posao, koji radi caru Salamunu za dom Božji:

12. Dva stupa, i dva oglavlja okrugla navrh stupova, i pletenice dvije da pokrivaju dva oglavlja navrh stupova;

13. I četiri stotine šīpākā na dvije pletenice, dva reda šipaka na svakoj pletenici, da pokrivaju dva oglavlja navrh stupova;

14. I načini podnožja, i umivaonice načini na podnožja;

15. Jedno more, i dvanaest volova pod njim;

16. I lonce i lopate i viljuške, i sve sprave za njih načini Hiram Abib caru Salamunu za dom Gospodinov od ugladjene mjedi.

17. To je car saljevao u ravni Jordanskoj u zemlji ilovači izmedju Sohota i Saredate.

18. I načini Salamun svega ovoga posudja vrlo mnogo, da se nije tražila mjera mjedi.

19. Načini Salamun i sve druge sprave za dom Božji, i oltar od zlata i stolove na kojima stajahu hljebovi postavljeni;

20. I svijetnjake sa žišcima njihovijem od čistoga zlata da gore pred svetinjom nad svetinjama po običaju;

21. I cvjetove i žiške i usekače od zlata; a to zlato bijaše veoma dobro;

22. I noževe i kotliće i kadionice i mašice od čistoga zlata; i vrata od doma, vrata unutrašnja od svetinje nad svetinjama, i vrata od doma na koja se ulažaše u crkvu, bijahu od zlata.

GLAVA 5.

I tako se svrši sav posao što uradi Salamun za dom Gospodinov, i unese Salamun što bješe posvetio David otac njegov, i srebro i zlato i sudove, i ostavi u riznicu doma Božijega.

2. Tada sabra Salamun starješine Izraelove i sve glavare plemenske, knezove domova otačkih sinova Izraelovijeh u Jeruzalem da prenesu kovčeg zavjeta

Gospodinova iz grada Davidova, koje je Sion.

3. I skupiše se k caru svi ljudi Izraelovi na praznik koji biva sedmoga mjeseca.

4. I kad dodjoše sve starješine Izraelove, uzeše Leviti kovčeg.

5. I prenesoše kovčeg i šator od sastanka i sve sudove svete što bjehu u šatoru, prenesoše svećenici i Leviti.

6. A car Salamun i sav zbor Izraelov koji se sabra k njemu prinesoše pred kovčegom na žrtvu ovaca i goveda toliko da se ne mogaše od mnoštva ni izbrojiti ni proračunati.

7. I unesoše svećenici kovčeg zavjeta Gospodinova na mjesto njegovo, u unutrašnji dom, u svetinju nad svetinjama, pod krila herubimima.

8. Jer herubimima bijahu raširena krila nad mjestom gdje će stajati kovčeg, i zaklanjahu herubimi kovčeg i poluge njegove ozgo.

9. I povukoše mu poluge tako da im se krajevi vidjahu od kovčega na prednjoj strani svetinje nad svetinjama, ali se na polje ne vidjahu, i ostaše ondje do danas.

10. U kovčegu ne bješe ništa osim dvije ploče koje metnu Mojsije na Horebu kad Gospodin učini zavjet sa sinovima Izraelovijem po što izidoše iz Egipta.

11. A kad svećenici izidoše iz svetinje, jer svećenici koji se nadjoše osvetiše se ne pazeći na red,

12. I Leviti pjevači svi, koji bijahu uz Azafa i Hemana i Idituna, i sinovi njihovi i braća njihova, obučeni u tanko platno, stajahu s cimbalima i psaltirima i s guslama s istočne strane oltaru, i s njima sto i dvadeset svećenika, koji trubljahu u trube,

13. I kad oni koji trubljahu u trube i koji pjevahu, složno jednijem glasom hvaljahu i slavljahu Gospodina, i kad podizahu glas uz trube i cimbale i gusle, hvaleći Gospodina da je dobar, da je do vijeka milost njegova, tada se napuni oblaka dom Gospodinov,

14. Te ne mogahu svećenici stajati da služe od oblaka, jer se slave Gospodinove napuni dom Božji.

GLAVA 6

Tada reče Salamun: Gospodin je rekao *da će nastavati* u mraku.

2. A ja sazidah dom tebi za stan i mjesto da u njemu nastavaš do vijeka.

3. I okrenuvši se licem svojim car blagoslovi sav zbor Izraelov, a sav zbor Izraelov stajaše.

4. I reče: blagosloven da je Gospodin Bog Izraelov, koji je govorio svojim ustima Davidu ocu mojemu i ispunio rukom svojom govoreći:

5. Od onoga dana kad izvedoh narod svoj iz zemlje Egipatske, ne izabrah grada medju svijem plemenima Izraelovijem da se sazida dom gdje bi bilo ime moje, niti izabrah čovjeka koji bi bio vodj narodu mojemu Izraelu,

6. Nego izabrah Jeruzalem da u njemu bude ime moje, i izabrah Davida da bude nad narodom mojim Izraelom.

7. I naumi David otac moj da sazida dom imenu Gospodina Boga Izraelova.

8. Ali Gospodin reče Davidu ocu mojemu: što si naumio sazidati dom imenu mojemu, dobro si učinio što si to naumio.

9. Ali ne ćeš ti sazidati toga doma, nego sin tvoj koji će izaći iz bedara tvojih, on će sazidati dom imenu mojemu.

10. I tako ispuni Gospodin riječ svoju koju je rekao, jer ustah na mjesto oca svojega Davida i sjedoh na prijesto Izraelov, kao što je rekao Gospodin, i sazidah ovaj dom imenu Gospodina Boga Izraelova.

11. I namjestih ovdje kovčeg, u kom je zavjet Gospodinov što je učinio sa sinovima Izraelovijem.

12. Po tom stade *Salamun* pred oltar Gospodinov pred svijem zborom Izraelovijem, i podiže ruke svoje.

13. A bješe načinio Salamun podnožje od mjedi i metnuo ga nasred trijema, pet lakata dugo i pet lakata široko, a tri lakta visoko; pa stade na nj, i kleče na koljena pred svijem zborom Izraelovijem, i podiže ruke svoje k nebu.

14. I reče: Gospodine Bože Izraelov! nema Boga takoga kakav si ti ni na nebu ni na zemlji, koji čuvaš zavjet i milost slugama svojim, koje hode pred tobom svijem srcem svojim;

15. Koji si ispunio sluzi svojemu Davidu ocu mojemu što si mu rekao; što si ustima svojim rekao to si rukom svojom ispunio, kao što se vidi danas.

16. Sada dakle, Gospodine Bože Izraelov, drži Davidu ocu mojemu što si mu rekao govoreći: ne će ti nestati čovjeka ispred mene koji bi sjedio na prijestolu Izraelovu, samo ako uščuvaju sinovi tvoji put svoj hodeći po zakonu mojemu, kao što si ti hodio preda mnom.

17. Sada dakle, Gospodine Bože Izraelov, neka se potvrdi riječ tvoja koju si rekao sluzi svojemu Davidu.

18. Ali hoće li doista Bog stanovati s čovjekom na zemlji? Eto, nebo, i nebesa nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, a kamo li ovaj dom što ga sazidah.

19. Ali pogledaj na molitvu sluge svojega i na molbu njegovu, Gospodine Bože moj, čuj viku i molitvu kojom ti se danas moli sluga tvoj.

20. Da budu oči tvoje otvorene nad domom ovijem danju i noću, nad ovijem mjestom, gdje si rekao da ćeš namjestiti ime svoje, da čuješ molitvu kojom će se moliti sluga tvoj na ovom mjestu.

21. Čuj molbe sluge svojega i naroda svojega Izraela, kojima će se moliti na ovom mjestu, čuj s mjesta gdje stanuješ, s neba, čuj i smiluj se.

22. Kad ko zgriješi bližnjemu svojemu, te mu se da zakletva, da se zakune, i zakletva dodje pred tvoj oltar u ovom domu,

23. Ti čuj s neba, i učini, i sudi slugama svojim plaćajući krivcu i djela njegova obraćajući na njegovu glavu, a pravoga pravdajući i plaćajući mu po pravdi njegovoj.

24. I kad se razbije pred neprijateljem narod tvoj Izrael za to što ti zgriješe, pa se obrate i dadu slavu imenu tvojemu i pomole ti se i zamole te u ovom domu,

25. Ti čuj s neba, i oprosti grijeh narodu svojemu Izraelu, i dovedi ih opet u zemlju, koju si dao njima i ocima njihovijem.

26. Kad se zatvori nebo, te ne bude dažda za to što zgriješe tebi, pa ti se zamole na ovom mjestu i dadu slavu imenu tvojemu i od grijeha se svojega obrate, kad ih namučiš,

27. Ti čuj s neba, i oprosti grijeh slugama svojim i narodu svojemu Izraelu pokazav im put dobri kojim će hoditi, i pusti dažd na zemlju svoju koju si dao narodu svojemu u našljedstvo.

28. Kad bude glad u zemlji, kad bude pomor, suša ili medljika, skakavci ili gusjenice kad budu, ili ga stegne neprijatelj njegov u zemlji njegovoj vlastitoj, ili kako god zlo i kaka god bolest,

29. Svaku molbu i svaku molitvu, koja bude od koga god čovjeka ili od svega naroda tvojega Izraela, ko pozna muku svoju i bol svoj, i podigne ruke svoje u ovom domu,

30. Ti čuj s neba, iz stana svojega, i oprosti i podaj svakome po putovima njegovijem, što znaš u srcu njegovu, jer ti sam znaš srca sinova čovječijih;

31. Da te se boje hodeći putovima tvojim dokle su god živi na zemlji, koju si dao ocima našim.

32. I inostranac koji nije od naroda tvojega Izraela, nego dodje iz daleke zemlje imena radi tvojega velikoga i ruke tvoje krjepke i mišice tvoje podignute, kad dodje i pomoli se u ovom domu,

33. Ti čuj s neba, iz stana svojega, i učini sve za što poviče k tebi onaj stranac, da bi poznali svi narodi na zemlji ime tvoje i bojali se tebe kao narod tvoj Izrael, i da bi znali da je ime tvoje prizvano nad ovaj dom, koji sazidah.

34. Kad narod tvoj izide na vojsku na neprijatelje svoje putem kojim ga pošlješ, i pomole ti se okrenuvši se ka gradu ovomu, koji se izabrao, i k ovomu domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,

35. Čuj s neba molbu njihovu i molitvu njihovu, i dobavi im pravicu.

36. Kad ti zgriješe, jer nema čovjeka koji ne griješi, i razgnjevivši se na njih daš ih neprijateljima, te ih zarobe i odvedu u zemlju daljnu ili koja je blizu,

37. Ako se dozovu u zemlji u koju budu odvedeni u ropstvo, i obrate se i stanu ti se moliti u zemlji ropstva svojega, i reku: sagriješismo i zlo učinismo i skrivismo;

38. I tako se obrate k tebi svijem srcem svojim i svom dušom svojom u zemlji ropstva svojega, u koju budu odvedeni u ropstvo, i pomole ti se okrenuvši se k zemlji svojoj, koju si dao ocima njihovijem, i ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,

39. Tada čuj s neba, iz stana svojega, molbu njihovu i molitvu njihovu, i dobavi im pravicu, i oprosti narodu svojemu što ti budu zgriješili.

40. Tako, Bože moj, neka budu oči tvoje otvorene i uši tvoje prignute na molbu u ovom mjestu.

41. I tako, stani, Gospodine Bože, na počivalištu svojem, ti i kovčeg sile tvoje; svećenici tvoji, Gospodine Bože, neka se obuku u spasenje, i sveci tvoji neka se raduju dobru.

42. Gospodine Bože, nemoj odvratiti lica svojega od pomazanika svojega; opominji se milosti *obećane* Davidu sluzi tvojemu.

GLAVA 7.

A kad svrši Salamun molitvu, sidje oganj s neba i spali žrtvu paljenicu i *druge* žrtve, i slave Gospodinove napuni se dom,

2. Te ne mogahu svećenici ući u dom Gospodinov, jer se slave Gospodinove napuni dom Gospodinov.

3. A svi sinovi Izraelovi videći gdje sidje oganj i slava Gospodinova na dom, saviše se licem k zemlji do poda i pokloniše se i hvališe Gospodina, jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova.

4. I car i sav narod prinesoše žrtve pred Gospodinom.

5. I prinese car Salamun na žrtvu dvadeset i dvije tisuće volova i sto i dvadeset tisuća ovaca, i tako posvetiše dom Božji car i sav narod.

6. A svećenici stajahu na službi svojoj, i Leviti sa spravama za pjesme Gospodinove što ih bješe načinio car David da hvale Gospodina, jer je do vijeka milost njegova, pjesmom Davidovom koju im dade; a drugi svećenici trubljahu u trube prema njima, a svi sinovi Izraelovi stajahu.

7. I posveti Salamun sredinu trijema koji je pred domom Gospodinovim, jer ondje prinese žrtve paljenice i pretilinu od žrtava zahvalnijeh, jer na mjedenom oltaru koji načini Salamun, ne mogoše stati žrtve paljenice i dari i pretilina njihova.

8. I u to vrijeme svetkova Salamun svetkovinu sedam dana i sav Izrael s njim, sabor veoma velik od Emata *do potoka Egipatskoga*.

9. I u osmi dan praznovaše praznik, jer posvećivanje oltara svetkovaše sedam dana, i svetkovinu sedam dana.

10. A dvadeset trećega dana sedmoga mjeseca otpusti narod k šatorima njihovijem, i bijahu radosni i veseli radi dobra što učini Gospodin Davidu i Salamunu i Izraelu narodu svojemu.

11. I svrši Salamun dom Gospodinov i dom carski, i bi srećan u svemu što bješe naumio da načini u domu Gospodinovu i u domu svom.

12. Po tom javi se Gospodin Salamunu noću i reče mu: uslišio sam molbu tvoju i izabrao sam to mjesto da mi bude dom za žrtve.

13. Ako zatvorim nebo da ne bude dažda, ili ako zapovjedim skakavcima da popasu zemlju, ili ako pustim pomor na narod svoj,

14. I ponizi se narod moj, na koji je prizvano ime moje, i pomole se, i potraže lice moje, i povrate se od zlijeh putova svojih, i ja ću tada uslišiti s neba i oprostiću im grijeh njihov, i iscijeliću zemlju njihovu.

15. I oči će moje biti otvorene i uši moje prignute k molitvi s toga mjesta.

16. Jer sada izabrah i posvetih dom taj da bude ime moje tu do vijeka; i biće tu oči moje i srce moje vazda.

17. A ti ako uzideš preda mnom kako je išao David otac tvoj, tvoreći sve što sam ti zapovjedio i držeći uredbe moje i zakone moje,

18. Utvrdiću prijesto carstva tvojega kako sam obećao Davidu ocu tvojemu govoreći: ne će ti nestati čovjeka koji bi vladao u Izraelu.

19. Ali ako se odvratite, i ostavite uredbe moje i zapovijesti moje, koje sam vam dao, i otidete i stanete služiti drugim bogovima i klanjati im se,

20. Tada ću ih istrijebiti iz zemlje svoje koju sam im dao, i ovaj dom koji sam posvetio imenu svojemu odbaciću od sebe, i učiniću od njega priču i podsmijeh medju svijem narodima.

21. I dom ovaj koliko je slavan, ko god prodje mimo nj, začudiće mu se i reći će: za što učini ovo Gospodin od ove zemlje i od ovoga doma?

22. I odgovoriće se: jer odustaviše Gospodina Boga otaca svojih, koji ih izvede iz zemlje Egipatske, i uzeše druge

bogove i klanjaše im se i služiše im, za to pusti na njih sve ovo zlo.

GLAVA 8.

A kad prodje dvadeset godina, u koje sazida Salamun dom Gospodinov i dom svoj,

2. Pogradi Salamun gradove, koje mu dade Hiram, i naseli onuda sinove Izraelove.

3. Po tom otide Salamun na Emat Supski, i osvoji ga.

4. I sazida Palmiru u pustinji i sve gradove za žitnice sazida u Ematu.

5. Sazida i Bet-oron gornji i Bet-oron donji, tvrde gradove, sa zidovima, vratima i prijevornicama.

6. I Balat i sve gradove u kojima Salamun imaše žitnice, i gradove u kojima mu bijahu kola, i gradove u kojima mu bijahu konjici, i što god Salamunu bi volja zidati u Jeruzalemu i na Libanu i u svoj zemlji carstva svojega,

7. I sav narod što bješe ostao od Heteja i od Amoreja i od Ferezeja i od Heveja i od Jebuzeja, koji ne bijahu od Izraela,

8. Od sinova njihovijeh koji bjehu ostali iza njih u zemlji, kojih ne potrše sinovi Izraelovi, njih nagna Salamun da plaćaju danak do današnjega dana.

9. A od sinova Izraelovijeh, kojih ne učini Salamun robovima za svoj posao, nego bijahu vojnici i poglavari nad vojvodama njegovijem, i zapovjednici nad kolima i konjicima njegovijem,

10. Od njih bijaše glavnijeh nastojnika, koje imaše car Salamun, dvje sta i pedeset, koji upravljahu narodom.

11. I kćer Faraonovu preseli Salamun iz grada Davidova u dom koji joj sazida, jer reče: ne će sjedjeti žena moja u domu Davida cara Izraelova, jer je svet što je došao u nj kovčeg Gospodinov.

12. Tada prinošaše Salamun žrtve paljenice Gospodinu na oltaru Gospodinovu koji načini pred trijemom.

13. Što trebaše od dana na dan prinositi po zapovijesti Mojsijevoj, u subote i na mladine i na praznike, tri puta u godini, na praznik prijesnijeh hljebova i na praznik sedmica i na praznik sjenica.

14. I postavi po naredbi Davida oca svojega redove svećeničke prema službi njihovoj, i Levitske prema dužnosti njihovoj, da hvale *Boga* i služe pred svećenicima kako treba svaki dan, i vratare po redovima njihovijem na svakim vratima; jer taka bijaše zapovijest Davida čovjeka Božijega.

15. I ne odstupiše od zapovijesti careve za svećenike i Levite ni u čem, ni za riznice.

16. Tako se svrši sve djelo Salamunovo od onoga dana kad bi osnovan dom Gospodinov pa dokle ga ne dovrši, i gotov bi dom Gospodinov.

17. Tada otide Salamun u Azion-Gaber i u Ajlat na brijegu morskom u zemlji Edomskoj.

18. A Hiram posla mu po svojim slugama ladje i sluge vješte moru, i otidoše sa slugama Salamunovijem u Ofir, i uzeše odande četiri stotine i pedeset talanata zlata i donesoše caru Salamunu.

GLAVA 9.

A carica Sapska ču glas o Salamunu, pa dodje u Jeruzalem da iskuša Salamuna zagonetkama sa silnom pratnjom i s kamilama koje nošahu mirisa i zlata vrlo mnogo i dragoga kamenja; i došavši k Salamunu govori s njim o svemu što joj bješe u srcu.

2. I Salamun joj odgovori na sve riječi njezine; ne bješe od cara sakriveno ništa da joj ne bi odgovorio.

3. A kad carica Sapska vidje mudrost Salamunovu i dom koji bješe sazidao,

4. I jela na stolu njegovu, i stanove sluga njegovijeh i dvorbu dvorana njegovijeh i odijelo njihovo, i peharnike njegove i njihovo odijelo, i njegove žrtve paljenice koje prinošaše u domu Gospodinovu, ona dodje izvan sebe,

5. Pa reče caru: istina je što sam čula u svojoj zemlji o stvarima tvojim i o mudrosti tvojoj.

6. Ali ne htjeh vjerovati što govorahu dokle ne dodjem i vidim svojim očima; a gle, ni pola mi nije kazano o velikoj mudrosti tvojoj; nadvisio si glas koji sam slušala.

7. Blago ljudima tvojim i blago svijem slugama tvojim, koje jednako stoje pred tobom i slušaju mudrost tvoju.

8. Da je blagosloven Gospodin tvoj, kojemu si omilio, te te posa

prijesto svoj da caruješ mjesto Gospodina Boga svojega; jer Bog tvoj ljubi Izraela da bi ga utvrdio do vijeka, za to im postavi tebe carem da sudiš i dijeliš pravicu.

9. Po tom dade caru sto i dvadeset talanata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja; nigda više ne bi takih mirisa kakve dade carica Sapska caru Salamunu.

10. I sluge Hiramove i sluge Salamunove koje donesoše zlata iz Ofira, dovezoše drveta almugima i dragoga kamenja.

11. I načini car od toga drveta almugima put u dom Gospodinov i u dom carev, i gusle i psaltire za pjevače; nigda se prije nijesu vidjele take stvari u zemlji Judinoj.

12. A car Salamun dade carici Sapskoj što god zaželje i zaiska osim uzdarja za ono što bješe donijela caru. Po tom ona otide, i vrati se u zemlju svoju sa slugama svojim.

13. A zlata što dohodjaše Salamunu svake godine bješe šest stotina i šezdeset i šest talanata,

14. Osim onoga što donošahu trgovci i oni koji prodavahu mirise; i svi carevi Arapski i glavari zemaljski donošahu Salamunu zlato i srebro.

15. I načini car Salamun dvje sta štitova od kovanoga zlata, šest stotina *sikala* kovanoga zlata dajući na jedan štit,

16. I tri stotine malijeh štitova od kovanoga zlata, dajući tri sta *sikala* zlata na jedan štitić. I ostavi ih car u domu od šume Libanske.

17. I načini car velik prijesto od slonove kosti, i obloži ga čistijem zlatom.

18. A bijaše šest basamaka u prijestola, i podnožje od zlata sastavljeno s prijestolom, i ručice s obje strane sjedišta, i dva lava stajahu pokraj ručica.

19. I dvanaest lavova stajaše na šest basamaka otud i odovud. Ne bi taki načinjen ni u kojem carstvu.

20. I svi sudovi iz kojih pijaše car Salamun bijahu zlatni, i svi sudovi u domu od šume Libanske bijahu od čistoga zlata; od srebra ne bješe ništa; srebro bješe ništa za vremena Salamunova.

21. *Jer careve ladje hodjahu u Tarsis sa slugama Hiramovijem*: jedan put u tri godine vraćahu se ladje Tarsiske donoseći zlato i srebro, slonove kosti i majmune i paune.

22. Tako car Salamun bijaše veći od svijeh careva zemaljskih bogatstvom i mudrošću.

23. I svi carevi zemaljski tražahu da vide Salamuna da čuju mudrost njegovu, koju mu dade Gospodin u srce.

24. I donošahu mu svi dare, sudove srebrne i sudove zlatne, i haljine i oružje i mirise, konje i mazge svake godine,

25. Tako da imaše Salamun četiri tisuće staja za konje i kola, i dvanaest tisuća konjika, koje namjesti po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u Jeruzalemu.

26. I vladaše nad svijem carevima od rijeke do zemlje Filistejske i do medje Egipatske.

27. I učini car, te u Jeruzalemu bješe srebra kao kamena, a cedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo.

28. I dovodjahu Salamunu konje iz Egipta i iz svijeh zemalja.

29. A ostala djela Salamunova prva i pošljednja nijesu li zapisana u knjizi Natana proroka i u proročanstvu Ahije Silonjanina i u utvari Ada vidioca o Jeroboamu sinu Nabatovu?

30. A carova Salamun u Jeruzalemu nad svijem Izraelom četrdeset godina.

31. I počinu Salamun kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davida oca njegova; a na njegovo mjesto zacari se Roboam sin njegov.

GLAVA 10.

Tada otide Roboam u Sihem, jer se ondje skupi sav Izrael da ga zacare.

2. A kad ču Jeroboam sin Nabatov, koji bijaše u Egiptu pobjegav onamo od cara Salamuna, vrati se Jeroboam iz Egipta.

3. Jer poslaše, te ga dozvaše; i dodje Jeroboam i sav Izrael i rekoše Roboamu govoreći:

4. Tvoj je otac metnuo na nas težak jaram; nego ti sada olakšaj ljutu službu oca svojega i teški jaram koji je metnuo na nas, pa ćemo ti služiti.

5. A on im reče: do tri dana dodjite opet k meni. I narod otide.

6. Tada car Roboam učini vijeće sa starcima koji stajaše pred Salamunom ocem njegovijem dok bijaše živ, i reče: kako svjetujete de odgovorim narodu?

7. A oni mu odgovoriše govoreći: ako se udobriš narodu i ugodiš im i odgovoriš im lijepijem riječima, oni će ti biti sluge svagda.

8. Ali on ostavi svjet, što ga svjetovaše starci, i učini vijeće s mladićima koji odrastoše s njim i koji stajahu pred njim;

9. I reče im: šta vi svjetujete da odgovorimo narodu koji mi rekoše govoreći: olakšaj jaram koji je metnuo na nas tvoj otac.

10. Tada mu odgovoriše mladići koji odrastoše s njim, i rekoše: ovako kaži narodu što ti reče: otac je tvoj metnuo na nas težak jaram, nego nam ti olakšaj; ovako im reci: moj mali prst deblji je od bedara oca mojega.

11. Otac je moj metnuo na vas težak jaram, a ja ću još dometnuti na vaš jaram; otac vas je moj šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljivijem bičevima.

12. A treći dan dodje Jeroboam i sav narod k Roboamu kako im bješe kazao car rekav: dodjite opet k meni do tri dana.

13. I car im odgovori oštro, jer ostavi car Roboam svjet staračkí,

14. I odgovori im kako ga svjetovaše mladići, govoreći: moj je otac metnuo na vas težak jaram, a ja ću još dometnuti na nj; otac vas je moj šibao bičevima a ja ću bodljivijem bičevima.

15. I car se ogluši naroda; jer Bog bješe tako uredio da bi potvrdio Gospodin riječ svoju što je rekao preko Ahije Silonjanina Jeroboamu sinu Nabatovu.

16. A kad vidje sav Izrael da ih se car ogluši, odgovori narod caru govoreći: kakav dio mi imano s Davidom? nemamo našljedstva sa sinom Izajevijem. Svak u svoj šator, Izraele! A ti, Davide, sad gladaj svoju kuću. Tako otide sav Izrael u šatore svoje.

17. Samo nad sinovima Izraelovijem koji življahu po gradovima Judinijem zacari se Roboam.

18. I car Roboam posla Adurama koji bijaše nad dankom, ali ga sinovi Izraelovi zasuše kamenjem, te pogibe. Tada car Roboam brže sjede na kola, te pobježe u Jeruzalem.

19. Tako otpade Izrael od doma Davidova do današnjega dana.

GLAVA 11.

A kad dodje Roboam u Jeruzalem, sazva dom Judin i Benjaminov, sto i osamdeset tisuća odabranijeh vojnika, da zavojšte na Izraela da povrate carstvo Roboamu.

2. Ali dodje riječ Gospodinova Semeji čovjeku Božijemu govoreći:

3. Kaži Roboamu sinu Salamunovu caru Judinu i svijem sinovima Izraelovijem od Jude i Benjamina, i reci:

4. Ovako veli Gospodin: ne idite i ne bijte se s braćom svojom, vratite se svak svojoj kući, jer sam ja naredio tako da bude. I oni poslušaše riječ Gospodinovu i vratiše se i ne idoše na Jeroboama.

5. I Roboam sjedje u Jeruzalemu, i sazida tvrde gradove u zemlji Judinoj;

6. Sazida Betlem i Etam i Tekvu.

7. I Bet-Sur i Soho i Odolam,

8. I Get i Marezu i Zif,

9. I Aduram i Lahis i Azeku,

10. I Saru i Ajalon i Hebron, koji su u zemlji Judinoj i Benjaminovoj tvrdi gradovi.

11. A kad utvrdi te gradove, namjesti u njima zapovjednike, i staje za žito i za ulje i za vino,

12. I u svakom gradu štitova i kopalja, i utvrdi ih jako. Tako njegov bijaše Juda i Benjamin.

13. I svećenici i Leviti, koji bijahu po svemu Izraelu, sabraše se k njemu iz svijeh krajeva svojih.

14. Jer ostaviše Leviti podgradja svoja i dostojanja svoja, i otidoše u Judejsku i u Jeruzalem, jer ih otjera Jeroboam i sinovi njegovi da ne vrše službe svećeničke Gospodinu.

15. I postavi sebi svećenike za visine i za djavole i za teoce, koje načini.

16. A za njima iz svijeh plemena Izraelovijeh koji upraviše srce svoje da traže Gospodina Boga Izraelova, dodjoše u Jeruzalem da prinesu žrtve Gospodinu Bogu otaca svojih.

17. I tako utvrdiše carstvo Judin

i ukrijepiše Roboama sina Salamunova za tri godine, jer za te tri godine hodjahu putem Davidovijem i Salamunovijem.

18. A Roboam se oženi Mahalatom kćerju Jerimota, sina Davidova i Abihailom kćerju Elijaba, sina Izajeva.

19. Koja mu rodi sinove: Jehusa i Somoriju i Zoma.

20. A poslije nje oženi se Mahom kćerju Apsalomovom, koja mu rodi Abiju i Etaja i Zizu i Salomita.

21. A ljubljaše Roboam Mahu kćer Apsalomovu većma od svijeh žena svojih i inoča svojih; jer imaše osamnaest žena i šezdeset inoča, i rodi dvadeset i osam sinova i šezdeset kćeri.

22. I Roboam postavi Abiju sina Mašina poglavarom i knezom nad braćom njegovom, je ga šćaše postaviti carem.

23. I mudro radeći rasturi sve sinove svoje po svijem krajevima Judinijem i Benjaminovijem, po svijem tvrdijem gradovima, i dade im hrane izobila, i dovede im mnogo žena.

GLAVA 12.

A kad Roboam utvrdi carstvo i kad osili, ostavi zakon Gospodinov i sav Izrael s njim.

2. A pete godine carovanja Roboamova dodje Sezak car Egipatski na Jeruzalem, jer zgriješiše Gospodinu,

3. S tisuću i dvije stotine kola i sa šezdeset tisuća konjika, i ne bješe broja narodu koji dodje s njim iz Egipta, Libijaca, Troglodita i Etiopljana.

4. I uze tvrde gradove Judine i dodje do Jeruzalema.

5. Tada dodje Semeja prorok k Roboamu i knezovima Judinijem, koji se bijahu skupili u Jeruzalem od Sezaka, i reče im: ovako veli Gospodin: vi ostaviste mene, za to i ja ostavljam vas u ruke Sezaku.

6. Tada se poniziše knezovi Izraelovi i car, i rekoše: pravedan je Gospodin.

7. A kad ih vidje Gospodin gdje se poniziše, dodje riječ Gospodinova Semeji govoreći: poniziše se, ne ću ih potrti, nego ću im sada dati izbavljenje, i ne će se izliti jarost moja na Jeruzalem preko *Sezaka.*

8. Nego će mu biti sluge, da poznadu šta je meni služiti, šta li služiti carstvima zemaljskim.

9. I tako dodje Sezak car Egipatski u Jeruzalem i uze blago doma Gospodinova i blago doma careva, sve to uze; uze i štitove zlatne, koje bješe načinio Salamun;

10. I na njihovo mjesto načini car Roboam štitove od mjedi, i predade ih starješinama nad stražarima koji čuvahu vrata doma careva.

11. I kad idjaše car u dom Gospodinov, dolažahu stražari i nošahu ih, a poslije ih opet ostavljahu u riznicu stražarsku.

12. Što se dakle ponizi, odvrati se od njega gnjev Gospodinov, i ne zatr ga sa svijem; jer još u Judi bješe dobra.

13. I utvrdi se car Roboam u Jeruzalemu, i carova; jer bijaše Roboamu četrdeset i jedna godina kad se zacari, i sedamnaest godina carova u Jeruzalemu gradu, koji izabra Gospodin izmedju svijeh plemena Izraelovijeh da ondje namjesti ime svoje. A materi njegovoj bješe ime Nama, Amonka.

14. Ali on činjaše zlo, jer ne upravi srca svojega da traži Gospodina.

15. Ali djela Roboamova prva i pošljednja nijesu li zapisana u knjizi proroka Semeje i vidioca Ada, gdje se kazuju koljena a i ratovi koji bjehu jednako medju Roboamom i Jeroboamom?

16. I počinu Roboam kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Abija sin njegov.

GLAVA 13.

Godine osamnaeste carovanja Jeroboamova zacari se Abija nad Judom.

2. Tri godine carova u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Mihaja, kći Urijelova iz Gabe. A bijaše rat izmedju Abije i Jeroboama.

3. I Abija izide na boj s hrabrom vojskom, četiri stotine tisuća izabranijeh vojnika; a Jeroboam uvrsta prema njemu vojsku, osam stotina tisuća izabranijeh hrabrijeh vojnika.

4. I sta Abija navrh brda Semerona u gori Efraimovoj, i reče: čujte me, Jeroboame i sav Izraele!

5. Ne trebaše li vam znati da je Gospodin Bog Izraelov predao Davidu car-

stvo nad Izraelom do vijeka, njemu i sinovima njegovijem zavjetom osoljenijem?

6. Ali usta Jeroboam sin Nabatov, sluga Salamuna sina Davidova, i odvrže se od gospodara svojega.

7. I skupiše se k njemu ljudi praznovi i nevaljalci, i odapriješe se Roboamu sinu Salamunovu, koji bijaše dijete i strašljiva srca, te im se ne odaprije.

8. Pa vi sad velite da se oprete carstvu Gospodinovu, koje je u ruku sinova Davidovijeh, jer vas je mnogo i imate kod sebe zlatne teoce, koje vam je načinio Jeroboam da su vam bogovi.

9. Nijeste li otjerali svećenike Gospodinove sinove Aronove i Levite? i načinili sebi svećenike kao narodi po drugim zemljama? ko god dodje da mu se posvete ruke s teletom i sa sedam ovnova, postaje svećenik onima koji nijesu bogovi.

10. Ali nama je Gospodin Bog, niti smo ga ostavali, a svećenici koji služe Gospodinu jesu sinovi Aronovi, i Leviti rade svoj posao;

11. I pale Gospodinu žrtve paljenice svako jutro i svako veče, i kade mirisima, i hljebovi postavljeni stoje na čistom stolu, i pale se svako veče žišci na zlatnom svijetnjaku; jer držimo što je Gospodin Bog naš naredio, a vi ga ostaviste.

12. Za to evo s nama je naprijed Bog i svećenici njegovi i trube glasne da trube protiv vas. Sinovi Izraelovi, ne vojujte na Gospodina Boga otaca svojih, jer ne ćete biti srećni.

13. Ali Jeroboam zavede zasjedu da im zadju za ledja, i tako Judejcima bijahu sprijed *jedni* a s ledja zasjeda.

14. I kad se obazreše Judejci, a to boj i sprijed i sastrag, te povikaše ka Gospodinu a svećenici zatrubiše u trube.

15. I narod Judin opet povika, i kad vikaše narod Judin, razbi Bog Jeroboama i svega Izraela pred Abijom i Judom.

16. I pobjegoše sinovi Izraelovi od Jude, i dade ih Bog njima u ruke.

17. I pobi ih ljuto Abija i narod njegov, i pade od Izraela pobijenijeh pet stotina tisuća odabranijeh ljudi.

18. Tako biše pokoreni sinovi Izraelovi u to vrijeme, a sinovi Judini osiliše, jer se pouzdaše u Gospodina Boga otaca svojih.

19. I Abija potjera Jeroboama, i uze mu gradove Betel i sela njegova, i Jezanu i sela njezina, i Efron i sela njegova.

20. I Jeroboam se više ne oporavi za života Abijina; i udari ga Gospodin, te umrije.

21. A Abija utvrdi se, i uze četrnaest žena, i rodi dvadeset i dva sina i šesnaest kćeri.

22. A ostala djela Abijina i putovi njegovi i besjede njegove zapisane su u knjizi proroka Ada.

GLAVA 14.

A kad počinu Abija kod otaca svojih i pogreboše ga u gradu Davidovu, zacari se na njegovo mjesto Aza sin njegov. Za njegova vremena počinu zemlja deset godina.

2. I činjaše Aza što je dobro i pravo pred Gospodinom Bogom njegovijem.

3. Jer obori oltare tudje i visine, i izlomi likove njihove i isiječe lugove njihove.

4. I zapovjedi sinovima Judinijem da traže Gospodina Boga otaca svojih i da izvršuju zakon i zapovijest njegovu.

5. Obori po svijem gradovima Judinijem visine i sunčane likove, i počinu carstvo za njegova vremena.

6. I sazida tvrde gradove u zemlji Judinoj, jer zemlja bijaše u miru, niti bješe rata s njim onijeh godina, jer mu Gospodin dade mir.

7. I reče Judi: da sazidamo ove gradove i da ih opašemo zidom i kulama i vratima i prijevornicama, dok je zemlja naša; jer tražismo Gospodina Boga svojega, tražismo ga i dade nam mir od svuda. I tako zidaše, i biše srećni.

8. I imaše Aza vojske tri sta tisuća od Jude sa štitovima i kopljima, a od Benjamina dvje sta i osamdeset tisuća sa štitovima i lukovima. Svi bijahu hrabri vojnici.

9. I izide na njih Zara Etiopljanin s tisuću tisuća vojske i s tri sta kola, i dodje do Mareze.

10. I Aza izide preda nj; i uvrstaše se vojske u dolini Sefati kod Mareze.

11. I zavapi Aza ka Gospodinu Bogu svojemu govoreći: Gospodine, tebi je ništa pomoći množini ili nejakomu; po

mozi nam, Gospodine Bože naš, jer se u te uzdamo, i u tvoje ime dodjosmo na ovo mnoštvo. Gospodine, ti si Bog naš, ne daj da može što na te čovjek.

12. I razbi Gospodin Etiopljane pred Azom i pred Judom, i pobjegoše Etiopljani.

13. I tjera ih Aza i narod koji bijaše s njim dori do Gerare. I popadaše Etiopljani da ih ni jedan ne osta živ, jer se satrše pred Gospodinom i pred vojskom njegovom; a oni odnesoše plijen velik veoma.

14. I pobiše sve gradove oko Gerare, jer dodje na njih strah Gospodinov, i oplijeniše sve one gradove, jer bijaše u njima mnogo plijena.

15. Pobiše i po stanovima parstirskim ljude, i odvedoše mogo ovaca i kamila; i vratiše se u Jeruzalem.

GLAVA 15.

Tada duh Božji dodje na Azariju sina Obedova;

2. Te otide pred Azu, i reče mu: čujte me, Azo i sve pleme Judino i Benjaminovo; Gospodin je s vama, jer ste vi s njim; i ako ga ustražite, naći ćete ga; ako li ga ostavite, i on će vas ostaviti.

3. Dugo je Izrael bez pravoga Boga i bez svećenika učitelja, i bez zakona.

4. A da su se u nevolji svojoj obratili ka Gospodinu Bogu Izraelovu i tražili ga, našli bi ga.

5. Ali u ovo vrijeme ne može se na miru odlaziti ni dolaziti; jer je nemir velik medju svijem stanovnicima zemaljskim;

6. I potiru narodi jedan drugi, i gradovi jedan drugi, jer ih Bog smete svakojakim nevoljama.

7. Za to vi budite hrabri i nemojte da vam klonu ruke, jer ima plata za vaš trud.

8. A kad ču Aza te riječi i proroštvo proroka Obeda, ohrabri se, i istrijebi gadne bogove iz sve zemlje Judine i Benjaminove i iz gradova koje bješe uzeo u gori Efraimovoj, i ponovi oltar Gospodinov koji bijaše pred trijemom Gospodinovim.

9. Po tom sazva sve pleme Judino i Benjaminovo i došljake koji bijahu kod njih od Efraima i Manasije i Šimuna, jer ih mnogo prebježe k njemu iz naroda Izraelova kad vidješe da je Gospodin Bog njegov s njim.

10. I skupiše se u Jeruzalem trećega mjeseca petnaeste godine carovanja Azina.

11. I u onaj dan prinesoše Gospodinu žrtve od plijena koji dognaše, sedam stotina volova i sedam tisuća ovaca.

12. I uhvatiše vjeru da traže Gospodina Boga otaca svojih svijem srcem svojim i svom dušom svojom;

13. A ko god ne bi tražio Gospodina Boga Izraelova, da se pogubi, bio mali ili veliki, čovjek ili žena.

14. I zakleše se Gospodinu glasom velikim i uz klikovanje i uz trube i rogove.

15. I radovaše se sav narod Judin radi te zakletve, jer iz svega srca svojega zakleše se, i od sve volje svoje tražiše ga i nadjoše ga; i Gospodin im dade mir od svuda.

16. Jošte i Mahu mater svoju svrže Aza s vlasti, jer bješe načinila u lugu idola; i Aza obali idola njezina i izlomi ga i sažeže na potoku Cedronu.

17. Ali visine ne biše oborene u Izraelu, ali srce Azino bješe pravo svega vijeka njegova.

18. I unese u dom Božji što bješe posvetio otac njegov i što bješe sam posvetio, srebro i zlato i sudove.

19. I ne bi rata do trideset pete godine carovanja Azina.

GLAVA 16.

Godine trideset šeste carovanja Azina izide Baza car Izraelov na Judu, i stade zidati Ramu da ne da nikomu otići k Azi caru Judinu ni od njega doći.

2. Tada uze Aza srebro i zlato iz riznica doma Gospodinova i doma careva, i posla Ben-Adadu caru Sirskomu, koji življaše u Damasku, i poruči:

3. Vjera je izmedju mene i tebe, izmedju oca mojega i oca tvojega, evo šaljem ti srebra i zlata, hajde, pokvari vjeru koju imaš s Bazom carem Izraelovijem, eda bi otišao od mene.

4. I posluša Ben Adad cara Azu, i posla vojvode svoje na gradove Izraelove, i osvojiše Ahijon i Dan Abel-Majim i sve gradove Neftalijeve u kojima bijahu žitnice.

5. A kad Baza to ču, presta zidati Ramu i ostavi djelo svoje.

6. Tada car Aza uze sav narod Judin,

te odnesoše kamenje iz Rame i drvo, čim zidaše Baza, i od njega sazida Gabu i Masfu.

7. A u to vrijeme dodje Hananije vidjelac k Azi caru Judinu i reče mu: što si se pouzdao u cara Sirskoga a nijesi se pouzdao u Gospodina Boga svojega, za to se vojska cara Sirskoga izmače iz tvojih ruku.

8. Nijesu li Etiopljani i Libijci imali velike vojske s vrlo mnogo kola i konjika? pa kad si se pouzdao u Gospodina, dade ti ih u ruke.

9. Jer oči Gospodinove gledaju po svoj zemlji da bi pokazivao silu svoju prema onima kojima je srce cijelo prema njemu. Ludo si u tom radio; za to će od sele biti ratovi na te.

10. Tada se Aza razgnjevi na proroka, i baci ga u tamnicu, jer se rasrdi na nj za to; i potlači Aza neke iz naroda u to vrijeme.

11. Ali gle, djela Azina, prva i pošljednja, eno zapisana su u knjizi o carevima Judinijem i Izraelovijem.

12. I razbolje se Aza trideset devete godine carovanja svojega od nogu, i bolest njegova bi vrlo teška, ali ni u bolesti svojoj ne traži Gospodina nego ljekare.

13. I tako počinu Aza kod otaca svojih, i umrije četrdeset prve godine carovanja svojega.

14. I pogreboše ga u grobu njegovu, koji iskopa sebi u gradu Davidovu, i metnuše ga na postelju koju bješe napunio mirisavijeh stvari i masti zgotovljenijeh vještinom apotekarskom, i spališe mu ih vrlo mnogo.

GLAVA 17.

Tada se zacari Jozafat sin njegov na njegovo mjesto, i ukrijepi se na Izraela.

2. I ponamješta vojsku po svijem tvrdijem gradovima Judinijem, i ponamješta straže po zemlji Judinoj i po gradovima Efraimovijem, koje zadobi Aza otac njegov.

3. I bijaše Gospodin s Jozafatom, jer hodjaše prvijem putovima Davida oca svojega i ne tražaše Bálā;

4. Nego Boga oca svojega tražaše i po zapovijestima njegovijem hodjaše, i ne činjaše kao sinovi Izraelovi.

5. Za to utvrdi Gospodin carstvo u ruci njegovoj, i sav narod Judin davaše dare Jozafatu, te imaše veliko blago i slavu.

6. I srce se njegovo oslobodi na putovima Gospodinovim, te još obori visine i lugove u Judeji.

7. I treće godine svoga carovanja posla knezove svoje Ben-Halija i Obdiju i Zahariju i Natanaela i Miheju da uče po gradovima Judinijem;

8. I s njima Levite: Semeju i Nataniju i Zabadiju i Azaela i Semiramota i Jonatana i Adoniju i Tobiju i Tob-Adoniju, Levite, i s njima Elizamu i Jorama svećenike.

9. I učahu po Judeji imajući pri sebi knjigu zakona Gospodinova, i prohodjahu sve gradove Judine učeći narod.

10. I dodje strah Gospodinov na sva carstva po zemljama oko Jude, te ne vojevaše na Jozafata.

11. I sami Filisteji donošahu Jozafatu dare i danak u novcu; i Arapi dogonjahu mu stoku, po sedam ticuća i sedam stotina ovnova i po sedam tisuća i sedam stotina jaraca.

12. Tako napredovaše Jozafat i podiže se veoma; i sazida u Judeji kule i gradove za žitnice.

13. I imaše mnogo dobra po gradovima Judinijem, i vojnika, hrabrijeh junaka u Jeruzalemu.

14. A ovo je broj njihov po domovima otaca njihovijeh: od Jude tisućnici: Edna vojvoda, s kojim bijaše tri stotine tisuća hrabrijeh junaka;

15. A za njim Johanan vojvoda, s kojim bijaše dvje sta i osamdeset tisuća;

16. A za njim Amazija sin Zehrijev, koji se dragovoljno dade Gospodinu, i s njim bijaše dvje sta tisuća hrabrijeh junaka;

17. A od Benjamina: hrabri junak Elijada, s kojim bijaše dvje sta tisuća naoružanijeh lukom i štitom;

18. A za njim Jozabad, s kojim bijaše sto i osamdeset tisuća naoružanijeh za boj.

19. Ovi služahu caru osim onijeh koje ponamješta car po tvrdijem gradovima u svoj zemlji Judinoj.

GLAVA 18.

I Jozafat imajući veliko blago i slavu oprijatelji se s Ahabom.

2. I poslije nekoliko godina otide

k Ahabu u Šamariju; i nakla mu Ahab mnogo ovaca i volova i narodu koji bijaše s njim, i nagovaraše ga da podje na Ramot Galadski.

3. I reče Ahab car Izraelov Jozafatu caru Judinu: hoćeš li ići sa mnom na Ramot Galadski? A on reče: ja kao ti, i narod moj kao tvoj narod; hoćemo s tobom na vojsku.

4. Još reče Jozafat caru Izraelovu: pitaj danas šta će Gospodin reći.

5. Tada sazva car Izraelov proroke svoje, četiri stotine ljudi, i reče im: hoćemo li ići na vojsku na Ramot Galadski, ili ću se okaniti? A oni rekoše: idi, jer će ga Gospodin dati u ruke caru.

6. A Jozafat reče: ima li tu još koji prorok Gospodinov da ga pitamo?

7. A car reče Jozafatu: ima još jedan čovjek preko kojega bismo mogli upitati Gospodina; ali ja mrzim na nj, jer mi ne proriče dobra nego svagda zlo; to je Miheja sin Jemlin. A Jozafat reče: neka car ne govori tako.

8. Tada car Izraelov dozva jednoga dvoranina, i reče mu: brže dovedi Miheju sina Jemlina.

9. A car Izraelov i Jozafat car Judin sjedjahu svaki na svom prijestolu obučeni u *carske* haljine, sjedjahu na poljani kod vrata Samarijskih, i svi proroci prorokovahu pred njima.

10. I Sedecija sin Hananin načini sebi gvozdene rogove, i reče: ovako veli Gospodin: ovijem ćeš bosti Sirce dokle ih ne istrijebiš.

11. Tako i svi proroci prorokovahu govoreći: idi na Ramot Galadski, i bićeš srećan, jer će ga Gospodin predati caru u ruke.

12. A poslanik koji otide da dozove Miheju reče mu govoreći: evo proroci proriču svi jednijem glasom dobro caru; neka i tvoja riječ bude kao njihova, i govori dobro.

13. A Miheja reče: tako da je živ Gospodin, govoriću ono što reče Bog moj.

14. I kad dodje k caru, reče mu car: Miheja! hoćemo li ići na vojsku na Ramot Galadski, ili ću se okaniti? A on reče: idite, bićete srećni, i daće vam se u ruke.

15. A car mu reče: koliko ću te puta zaklinjati da mi ne govoriš nego istinu *u ime Gospodinovo*?

16. Tada reče: vidio sam sav narod Izraelov razasut po planinama kao ovce koje nemaju pastira, jer reče Gospodin: ovi nemaju gospodara, neka se vrate svak svojoj kući s mirom.

17. Tada reče car Izraelov Jozafatu: nijesam li ti rekao da mi ne će prorokovati dobra nego zlo?

18. A *Miheja* reče: za to čujte riječ Gospodinovu; vidjeh Gospodina gdje sjedi na prijestolu svom, a sva vojska nebeska stajaše mu s desne i s lijeve strane;

19. I Gospodin reče: ko će prevariti Ahaba cara Izraelova da otide i padne kod Ramota Galadskoga? Još reče: jedan reče ovo a drugi ono.

20. Tada izide jedan duh, i stavši pred Gospodina reče: ja ću ga prevariti. A Gospodin mu reče: kako?

21. Odgovori: izići ću, i biću lažljiv duh u ustima svijeh proroka njegovijeh. A *Gospodin* mu reče: prevarićeš ga i nadvladaćeš, idi i učini tako.

22. Za to sada eto, Gospodin je metnuo lažljiv duh u usta tijem prorocima tvojim; a Gospodin je izrekao zlo po te.

23. Tada pristupi Sedecija sin Hananin, i udari Miheju po obrazu govoreći: kojim je putem otišao duh Gospodinov od mene da govori s tobom?

24. A Miheja mu reče: eto vidjećeš u onaj dan kad otideš u najtajniju klijet da se sakriješ.

25. Tada car Izraelov reče: uhvatite Miheju, i odvedite ga k Amonu zapovjedniku gradskom i k Joasu sinu carevu.

26. I recite im: ovako veli car: metnite ovoga u tamnicu, i dajite mu po malo hljeba i po malo vode dokle se ne vratim u miru.

27. A Miheja reče: ako se vratiš u miru, nije Gospodin govorio preko mene. Još reče: čujte svi narodi.

28. I otide car Izraelov s Jozafatom carem Judinijem na Ramot Galadski.

29. I reče car Izraelov Jozafatu: ja ću se preobući kad podjem u boj, a ti obuci svoje odijelo. I preobuče se car Izraelov, i otidoše u boj.

30. A car Sirski zapovjedi vojvodama od kola svojih govoreći: na udarajte ni na maloga ni na velikoga, nego na samoga cara Izraelova.

31. A kad vojvode od kola vidješe Jozafata, rekoše: to je car Izraelov. I okrenuše se na nj da udare. Ali Jozafat povika, i Gospodin mu pomože, i odvrati ih Bog od njega.

32. Jer vidjevši vojvode od kola da nije car Izraelov, odstupiše od njega.

33. A jedan zastrijeli iz luka nagonom i ustrijeli cara Izraelova gdje spuča oklop. A on reče svojemu vozaču: savij rukom svojom i izvezi me iz boja, jer sam ranjen.

34. I boj bi žestok onoga dana, a car Izraelov zaosta na kolima svojim prema Sircima do večera, i umrije o sunčanom zahodu.

GLAVA 19.

A kad se Jozafat car Judin vraćaše s mirom kući svojoj u Jeruzalem,

2. Izide preda nj Jehuv sin Hananijev, vidjelac, i reče Jozafatu: bezbožniku li pomažeš, i one koji mrze na Gospodina ljubiš? za to se podigao na te gnjev Gospodinov.

3. Ali se našlo dobra na tebi što si istrijebio lugove iz zemlje i što si upravio srce svoje da tražiš Boga.

4. Po tom Jozafat sjedjaše u Jeruzalemu, i opet prodje po narodu od Bersabeje do gore Efraimove, i povrati ih ka Gospodinu Bogu otaca njihovijeh.

5. I postavi sudije u zemlji po svijem tvrdijem gradovima Judinijem, u svakom gradu.

6. I reče sudijama: gledajte šta ćete raditi, jer ne ćete suditi za čovjeka nego za Gospodina, koji je s vama kad sudite.

7. Za to neka bude strah Gospodinov u vama; pazite i radite, jer u Gospodina Boga našega nema nepravde, niti gleda ko je ko, niti prima poklona.

8. Takodjer i u Jeruzalemu postavi Jozafat od Levita i svećenika i poglavara domova otačkih u Izraelu za súdove Gospodinove i za raspre; jer dolažahu opet u Jeruzalem.

9. I zapovjedi im govoreći: tako radite u strahu Gospodinovu, vjerno i cijela srca.

10. I u svakoj parnici koja dodje k vama od braće vaše što sjede po gradovima svojim, *da rasudite* izmedju krvi i krvi, izmedju zakona i zapovijesti, izmedju uredaba i sudova, obavijestite ih da ne bi griješili Gospodinu, da ne bi došao gnjev *njegov* na vas i na braću vašu; tako činite, te ne ćete zgriješiti.

11. I evo, Amarija poglavar svećenički biće nad vama u svijem poslovima Gospodinovim, i Zabadija sin Izmahelov vodj doma Judina u svijem poslovima carskim; takodjer Leviti upravitelji biće uz vas. Budite slobodni, i radite, i Gospodin će biti s dobrijem.

GLAVA 20.

A poslije toga sinovi Moabovi i sinovi Amonovi i s njima koji žive medju sinovima Amonovijem, dodjoše da vojuju na Jozafata.

2. I dodjoše te javiše Jozafatu govoreći: ide na te veliko mnoštvo ispreko mora, iz Sirije; i eno ih u Azazon-Tamaru, a to je En-Gad.

3. A Jozafat se uplaši, i obrati lice svoje da traži Gospodina, i oglasi post po svoj zemlji Judinoj.

4. I skupiše se svi sinovi Judini da traže Gospodina, iz svijeh gradova Judinijeh dodjoše da traže Gospodina.

5. Tada stade Jozafat u zboru Judinu i Jeruzalemskom u domu Gospodinovu pred trijemom novijem,

6. I reče: Gospodine Bože otaca naših! nijesi li ti Bog na nebu i vladaš svijem carstvima narodnijem? nije li u tvojoj ruci moć i sila da ti niko ne može odoljeti?

7. Nijesi li ti, Bože naš, odagnao stanovnike ove zemlje ispred naroda svojega Izraela, i dao je na vijek sjemenu Abrama prijatelja svojega?

8. Te se naseliše u njoj, i sagradiše ti u njoj svetinju za ime tvoje govoreći:

9. Kad nas zadesi kako zlo, mač osvetni ili pomor ili glad, stáćemo pred ovijem domom i pred tobom, jer je ime tvoje u ovom domu, i vapićemo k tebi u nevolji svojoj, usliši i izbavi.

10. A sada evo, sinovi Amonovi i Moabovi i oni iz gore Seira, kroz koje nijesi dao sinovima Izraelovijem proći kad idjahu iz zemlje Egipatske, nego ih obidoše i ne istrijebiše;

11. A evo, oni nam vraćaju došavši da nas istjeraju iz našljedstva tvojega, koje si nam predao.

12. Bože naš, zar im ne ćeš suditi? jer u nama nema snage da se opremo tome mnoštvu velikom, koje ide na nas, niti mi znamo što bismo činili, nego su oči naše *uprte* u te.

13. A svi sinovi Judini stajahu pred Gospodinom i djeca njihova, žene njihove i sinovi njihovi.

14. Tada sidje duh Gospodinov usred zbora na Jahazijela sina Zaharije sina Banaje sina Jehijela sina Matanijina, Levita izmedju sinova Azafovijeh,

15. I reče: slušajte, svi sinovi Judini i Jeruzalemljani, i ti care Jozafate, ovako vam veli Gospodin: ne bojte se i ne plašite se toga mnoštva velikoga, jer nije vaš rat nego Božji.

16. Sjutra izidite na njih; oni će poći uz brdo Sis, i naći ćete ih na kraj potoka prema pustinji Jeruelu.

17. Ne treba vi da se bijete u ovom boju; postavite se, stojte pa gledajte kako će vas izbaviti Gospodin, Judo i Jeruzaleme! ne bojte se i ne plašite se, sjutra izidite pred njih, i Gospodin će biti s vama.

18. Tada se Jozafat savi licem k zemlji, i svi Judejci i Jeruzalemljani padoše pred Gospodinom, i pokloniše se Gospodinu.

19. A Leviti od sinova Katovijeh i od sinova Korejevijeh ustaše, te hvališe Gospodina Boga Izraelova glasom veoma visokim.

20. A u jutru ustavši rano izidoše u pustinju Tekvansku: a kad izlažahu, stade Jozafat i reče: čujte me, Judejci i Jeruzalemljani, vjerujte Gospodinu Bogu svojemu i bićete jaki, vjerujte prorocima njegovijem i bićete srećni.

21. I tako dogovoriv se s narodom postavi pjevače Gospodinove da hvale svetu krasotu idući pred vojskom i govoreći: hvalite Gospodina, jer je do vijeka milost njegova.

22. A kad počeše pjesmu i hvalu, obrati Gospodin zasjedu na sinove Amonove i sinove Moabove i na one iz gore Seira, koji izidoše na Judu, te se razbiše.

23. Jer sinovi Amonovi i Moabovi ustaše *na one iz gore* Seira da ih pobiju i potru; i kad pobiše one iz gore Seira, udariše jedni na druge, te se potrše.

24. A kad Juda dodje do stražare prema pustinji, i pogleda na mnoštvo, a to mrtva tjelesa leže po zemlji, i ni jedan ne bješe ostao živ.

25. Za to dodje Jozafat s narodom svojim da pokupe plijen; i nadjoše kod njih mnogo blaga i dragocjenijeh nakita na mrtvacima, i naplijeniše da već ne mogoše nositi; tri dana kupiše plijen, jer ga bješe mnogo.

26. A četvrti dan skupiše se u dolini blagoslovnoj, jer ondje blagosloviše Gospodina; za to se prozva mjesto dolina blagoslovna do danas.

27. Po tom okrenuše svi Judejci i Jeruzalemljani i Jozafat pred njima da se vrate u Jeruzalem s veseljem, jer ih obeseli Gospodin neprijateljima njihovijem.

28. I dodjoše u Jeruzalem sa psaltirima i guslama i trubama u dom Gospodinov.

29. I strah Božji dodje na sva carstva zemaljska kad čuše da je Gospodin vojevao na neprijatelje Izraelove.

30. I tako se smiri carstvo Jozafatovo, jer mu Bog njegov dade mir od svuda.

31. I carovaše Jozafat nad Judom; trideset i pet godina bijaše mu kad poče carovati; i carova dvadeset i pet godina u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Azuba, kći Selahijeva.

32. I hodjaše putem oca svojega Aze, niti zadje s njega, čineći što je pravo pred Gospodinom.

33. Ali visine ne biše oborene, jer još ne bješe narod upravio srca svojega k Bogu otaca svojih.

34. A ostala djela Jozafatova prva i pošljednja, eno zapisana su u knjizi Jehuva sina Hananijeva, koja je stavljena u knjigu o carevima Izraelovijem.

35. Po tom združi se Jozafat car Judin s Ohozijom carem Izraelovijem, koji činjaše bezakonja.

36. A združi se s njim za to da načine ladje da idu u Tarsis; i načiniše ladje u Azion-Gaberu.

37. Tada prorokova Elijezer sin Dodavov iz Mareze za Jozafata govoreći: što si se združio s Ohozijom, za to Gospodin razmetnu djela tvoja. I razbiše se ladje i ne mogoše ići u Tarsis.

GLAVA 21.

Po tom počinu Jozafat kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Joram sin njegov.

2. A braća mu, sinovi Jozafatovi, bijahu: Azarija i Jahijel i Zaharija i Azarija i Mihailo i Safatija; ti svi bijahu sinovi Jozafata cara Izraelova.

3. I otac im dade velike darove, srebra i zlata i zaklada s tvrdijem gradovima u zemlji Judinoj; carstvo pak dade Joramu, jer bješe prvenac.

4. A Joram stupiv na carstvo oca svojega i utvrdiv se, pobi svu braću svoju mačem i neke knezove Izraelove.

5. Imaše Joram trideset i dvije godine kad se zacari, i carova osam godina u Jeruzalemu.

6. I hodjaše putem careva Izraelovijeh, kao što činjaše dom Ahabov, jer se oženi kćerju Ahabovom; i činjaše što je zlo pred Gospodinom.

7. Ali Gospodin ne htje zatrti doma Davidova radi zavjeta koji učini s Davidom i što mu bješe rekao da će dati vidjelo njemu i sinovima njegovijem u vijek.

8. Za njegova vremena odvrže se Edom da ne bude pod Judom, i postaviše sebi cara.

9. Za to otide Joram s vojvodama svojim i sa svijem kolima svojim; i usta noću, te pobi Edomce koji ga bijahu opkolili, i zapovjednike od kola.

10. Ipak se odvrgoše Edomci da ne budu pod Judom do danas. U isto vrijeme odvrže se i Lobna da ne bude pod njim, jer ostavi Gospodina Boga otaca svojih.

11. Još i visine načini po brdima Judinijem, i navede na preljubu Jeruzalemljane i prelasti Judu.

12. Tada mu dodje knjiga od Ilije proroka, gdje mu govoraše: ovako veli Gospodin Bog Davida oca tvojega: što nijesi hodio putovima Jozafata oca svojega i putovima Aze cara Judina,

13. Nego si hodio putem careva Izraelovijeh i naveo si na preljubu Judu i Jeruzalemljane, kao što je dom Ahabov naveo na preljubu *Izraela,* i još si pobio braću svoju, dom oca svojega, bolje od sebe,

14. Evo, Gospodin će udariti velikim zlom narod tvoj i sinove tvoje i žene tvoje i sve što imaš.

15. I ti ćeš bolovati teško, od bolesti u crijevima, da će ti crijeva izaći od bolesti, koja će trajati dvije godine.

16. I tako podiže Gospodin na Jorama duh Filistejima i Arapima koji žive do Etiopljana.

17. I oni došavši na zemlju Judinu prodriješe u nju, i odnesoše sve blago što se nadje u domu carevu, i sinove njegove i žene njegove, da mu ne osta ni jedan sin osim Joahaza najmladjega sina njegova.

18. I poslije svega toga udari ga Gospodin bolešću u crijevima, kojoj ne bješe lijeka.

19. I dan po dan prolažaše, i kad se navršiše dvije godine, izidoše mu crijeva s bolešću i umrije od teških bolova, i narod mu ne pali *mirisa* kao što je činio ocima njegovijem.

20. Imaše trideset i dvije godine kad poče carovati, i carova osam godina u Jeruzalemu, i preminu da niko ne zažali za njim; i pogreboše ga u gradu Davidovu, ali ne u grobu carskom.

GLAVA 22.

A Jeruzalemljani zacariše na njegovo mjesto Ohoziju najmladjega sina njegova, jer starije sve pobi četa koja dodje s Arapima u òkō; i tako Ohozija sin Joramov posta car Judin.

2. Imaše Ohozija četrdeset i dvije godine kad poče carovati, i carova godinu dana u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Atalija, kći Amrijeva.

3. I on hodjaše putovima doma Ahabova, jer ga mati nagovaraše na zla djela.

4. I činjaše što je zlo pred Gospodinom kao dom Ahabov; jer mu oni bijahu savjetnici po smrti oca njegova na pogibao njegovu.

5. I po njihovu svjetu hodeći, izide s Joramom Ahabovijem carem Izraelovijem na vojsku na Hazaela cara Sirskoga u Ramot Galadski; i ondje Sirci raniše Jorama.

6. A on se vrati da se liječi u Jezrahelu od rana koje mu zadaše u Rami, kad se bijaše s Hazaelom carem Sirskim. A Azarija sin Joramov car Judin dodje u Jezrahel da vidi Jorama sina Ahabova, jer bijaše bolestan.

7. Ali bijaše od Boga na propast Ohoziji što dodje k Joramu; jer došav otide s Joramom na Jehuva sina Namsijeva, kojega Gospodin pomaza da istrijebi dom Ahabov.

8. Jer kad Jehuv izvršivaše osvetu na domu Ahabovu, nadje knezove Judine i sinove braće Ohozijine, koji služahu Ohoziji, i pogubi ih.

9. Po tom potraži Ohoziju, i uhvatiše ga kad se krijaše u Samariji, i dovedavši ga k Jehuvu pogubiše ga, i pogreboše ga; jer rekoše: sin je Jozafata koji je tražio Gospodina svijem srcem svojim. I tako ne bi nikoga od doma Ohozijina koji bi mogao biti car.

10. Za to Atalija mati Ohozijina vidjevši da joj sin pogibe, usta i pobi sve carsko sjeme doma Judina.

11. Ali Jozabeta kći careva uze Joasa sina Ohozijina i ukrade ga izmedju sinova carevijeh, koje ubijahu; i sakri ga s dojkinjom njegovom u ložnicu. I tako Jozabeta kći cara Jorama žena Jojade svećenika sakri ga od Atalije, jer bijaše sestra Ohozijina, te ga ne ubi.

12. I bijaše s njima sakriven u domu Božijem šest godina; a Atalija carovaše u zemlji.

GLAVA 23.

A sedme godine oslobodi se Jojada, i uze k sebi stotinike Azariju sina Jerohamova i Izmahela sina Johananova i Azariju sina Obedova i Maziju sina Adajina i Elizafata sina Zehrijeva, i uhvati vjeru s njima,

2. Te prolazeći zemlju Judinu sabraše Levite iz svijeh gradova Judinijeh i glavare *porodica* otačkih u Izraelu, i dodjoše u Jeruzalem.

3. I sav zbor učini vjeru u domu Božijem s carem: i *Jojada* im reče: evo, sin će carev carovati, kao što je rekao Gospodin za sinove Davidove.

4. Ovo učinite: trećina vas koji dolazite u subotu izmedju svećenika i Levita neka budu vratari na pragu;

5. A druga trećina neka bude u carskom dvoru; a ostala trećina na vratima od temelja, a sav narod u trijemovima doma Gospodinova.

6. Niko da ne ulazi u dom Gospodinov *osim* svećenika i onijeh Levita koji služe; *oni neka ulaze*, jer su posvećeni, a sav narod neka čini što je Gospodin zapovjedio da čini.

7. I Leviti neka opkole cara svaki s oružjem svojim u ruci; i ko bi god ušao u dom, da se pogubi; i budite uz cara kad stane ulaziti i izlaziti.

8. I učiniše Leviti i sav narod Judin sve što zapovjedi svećenik Jojada; i uzeše svaki svoje ljude koji dolažahu u subotu i koji odlažahu u subotu; jer Jojada svećenik ne otpusti redova.

9. I dade Jojada svećenik stotinicima koplja i štitove i štitiće cara Davida što bijahu u domu Božijem.

10. I postavi sav narod sve s oružjem u ruku, od desne strane doma do lijeve prema oltaru i prema domu, oko cara.

11. Tada izvedoše sina careva, i metnuše mu na glavu vijenac, i *daše mu* svjedočanstvo, i zacariše ga, i Jojada i sinovi njegovi pomazaše ga i rekoše: da živi car!

12. A kad Atalija ču viku naroda koji se stjecaše i hvaljaše cara, dodje k narodu u dom Gospodinov.

13. I pogleda, i gle, car stajaše kod svojega stupa na ulasku, a knezovi i trube oko cara, i sav narod zemaljski radovaše se i trube trubljahu i pjevači pjevahu uz orudja muzička i oni koji počinjahu u pjevanju. Tada razdrije Atalija haljine svoje i povika: buna! buna!

14. A Jojada svećenik zapovjedi da izidu stotinici koji bijahu nad vojskom, i reče im: izvedite je iz vrsta na polje, i ko podje za njom neka se pogubi mačem; jer reče svećenik: nemojte je ubiti u domu Gospodinovu.

15. I načiniše joj mjesto, te otide kako se ide vratima konjskim u dom carev, i ondje je pogubiše.

16. Tada Jojada učini vjeru medju sobom i svijem narodom i carem da će biti narod Gospodinov.

17. Po tom sav narod otide u dom Balov, i raskopaše ga, i oltare njegove i likove njegove izlomiše, a Matana svećenika Balova ubiše pred oltarima.

18. I Jojada uredi opet službu u domu Gospodinovu medju svećenicima i Levitima, koje David bješe odredio domu Gospodinovu, da bi prinosili žrtve paljenice Gospodinu, kao što piše u zakonu

Mojsijevu, s veseljem i s pjesmama po naredbi Davidovoj.

19. Postavi i vratare na vratima doma Gospodinova da ne bi ulazio nečist oda šta mu drago.

20. I uze stotinike i znatnije ljude i koji upravljahu narodom, i vas narod zemaljski, i izvede cara iz doma Gospodinova i udjoše visokim vratima u dom carski, i posadiše cara na carski prijesto.

21. I radovaše se vas narod zemaljski, i grad se umiri, kad Ataliju ubiše mačem.

GLAVA 24.

Bijaše Joasu sedam godina kad se zacari, i carova četrdeset godina u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Sebeja, iz Bersabeje.

2. I činjaše Joas što je pravo pred Gospodinom dokle god bijaše živ Jojada svećenik.

3. I Jojada ga oženi dvjema ženama, te rodi sinove i kćeri.

4. Po tom Joas naumi da opravi dom Gospodinov.

5. I sazva svećenike i Levite, pa im reče: podjite po gradovima Judinijem i kupite od svega Izraela novaca da se opravlja dom Boga vašega od godine do godine, i vi pohitajte s tijem. Ali ne hitješe Leviti.

6. Za to car dozva Jojadu poglavara i reče mu: za što ne nastojiš da Leviti donose iz Judeje i Jeruzalema priloge koje je naredio Mojsije sluga Gospodinov zboru Izraelovu na šator od sastanka?

7. Jer bezbožna Atalija i sinovi njezini oplijeniše dom Gospodinov i sve stvari posvećene domu Gospodinovu obratiše na Bale.

8. I tako zapovjedi car te načiniše kovčeg, i metnuše ga na vrata doma Gospodinova spolja.

9. I oglasiše po Judeji i po Jeruzalemu da donose Gospodinu prilog koji je naredio Mojsije sluga Božji Izraelu u pustinji.

10. I obradovaše se knezovi i vas narod, i donoseći metahu u kovčeg dokle se ne svrši.

11. I kad donošahu Leviti kovčeg po zapovijesti carevoj, vidjevši da ima mnogo novaca, dolažaše pisar carev i poslanik poglavara svećeničkoga, te izručivahu kovčeg, po tom ga opet odnošahu i ostavljahu na njegovo mjesto; i tako činjahu svaki dan i nakupiše mnogo novaca.

12. I davaše ga car i Jojada nastojnicima nad poslom oko doma Gospodinova, a oni naimahu kamenare i drvodjelje da se obnovi dom Gospodinov, i kovače koji rade od gvoždja i od mjedi, da se opravi dom Gospodinov.

13. I poslovahu poslenici, i opravljanje napredovaše pod njihovijem rukama, te povratiše domu Božijemu obličje njegovo, i utvrdiše ga.

14. A kad svršiše, donesoše pred cara i Jojadu novce što pretekoše; i od toga načini sudove za dom Gospodinov, sudove za službu i za žrtve, i kadionice, i *druge* sudove zlatne i srebrne. I tako prinošahu žrtve paljenice u domu Gospodinovu jednako svega vijeka Jojadina.

15. Po tom ostarjevši Jojada sit života umrije; sto i trideset godina bješe mu kad umrije.

16. I pogreboše ga u gradu Davidovu kod careva; jer činjaše dobro u Izraelu i Bogu i domu njegovu.

17. A kad umrije Jojada dodjoše knezovi Judini i pokloniše se caru; tada ih posluša car,

18. Te ostaviše dom Gospodina Boga otaca svojih, i stadoše služiti lugovima i idolima; i podiže se gnjev *Gospodinov* na Judu i na Jeruzalem za taj grijeh njihov.

19. I slaše im proroke da ih vrate ka Gospodinu, i oni im svjedočahu, ali ih ne poslušaše.

20. I dodje duh Gospodinov na Zahariju sina Jojade svećenika, te stade više naroda i reče im: ovako veli Bog: za što prestupate zapovijesti Gospodinove? ne ćete biti srećni; što ostaviste Gospodina, za to i on vas ostavi.

21. A oni se pobuniše na nj, i zasuše ga kamenjem po zapovijesti carevoj u trijemu doma Gospodinova.

22. I ne opomenu se car Joas milosti koju mu učini Jojada otac njegov, nego ubi sina njegova; a on umirući reče: Gospodin neka vidi i traži.

23. A kad prodje godina, podiže se na nj vojska Sirska i udje u zemlju Judejv

sku i u Jeruzalem, i pobiše po narodu sve knezove narodne, i vas plijen od njih poslaše caru u Damasak.

24. Ako i mala bješe vojska Sirska koja dodje, ipak Gospodin dade u ruke njihove vrlo veliku vojsku, jer bjehu ostavili Gospodina Boga otaca svojih. I tako na Joasu izvršiše sud.

25. A kad otidoše od njega ostavivši ga u teškoj bolesti, pobuniše se na nj sluge njegove za krv sinova Jojade svećenika, i ubiše ga na postelji njegovoj, te pogibe; i pogreboše ga u gradu Davidovu, ali ga ne pogreboše u grobovima carskim.

26. A ovo su što se pobuniše na nj: Zabad sin Semate Amonke i Jozabad sin Semarite Moapke.

27. A o sinovima njegovijem i o velikoj porezi što bi pod njim, i o gradjenju doma Božijega, eto zapisano je u knjizi o carevima. A zacari se na njegovo mjesto Amazija sin njegov.

GLAVA 25.

Bijaše Amaziji dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Joadana iz Jeruzalema.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodinom, ali ne cijelim srcem.

3. I kad se utvrdi u carstvu, pobi sluge svoje koje ubiše cara oca njegova.

4. Ali sinova njegovijeh ne pogubi, nego *učini* kako piše u zakonu, u knjizi Mojsijevoj, gdje je zapovjedio Gospodin govoreći: ocevi da ne ginu za sinove, ni sinovi za oceve, nego svaki za svoj grijeh neka gine.

5. Iza toga skupi Amazija narod Judin, i postavi po domovima otačkim tisućnike i stotinike po svoj zemlji Judinoj i Benjaminovoj, i izbroji ih od dvadeset godina i više, i nadje ih tri sta tisuća vojnika izbranijeh, koji nošahu koplje i štit.

6. Jošte najmi izmedju Izraelaca sto tisuća hrabrijeh ljudi za sto talanata srebra.

7. Ali dodje mu čovjek Božji i reče: care, da ne ide s tobom vojska Izraelska, jer Gospodin nije s Izraelcima niti sa sinovima Efraimovijem.

8. Nego idi ti, i budi hrabar u boju; *inače* će te oboriti Bog pred neprijateljem, jer Bog može i pomoći i oboriti.

9. Tada reče Amazija čovjeku Božijemu: a šta će biti od sto talanata što sam dao vojsci Izraelskoj? A čovjek Božji reče: ima Gospodin da ti da više od toga.

10. I tako odvoji Amazija vojsku što mu bješe došla od Efraima da otidu u svoje mjesto; a oni se vrlo rasrdiše na Judu, i vratiše se u svoje mjesto s velikim gnjevom.

11. A Amazija oslobodivši se povede narod svoj i otide u slanu dolinu, i pobi deset tisuća sinova Seirovijeh;

12. I deset tisuća živijeh zarobiše Judejci, i odvedoše na vrh stijene, i pobacaše ih sa vrh stijene da se svi raspadoše.

13. A vojnici koje Amazija posla natrag da ne idu s njim u boj, navališe na gradove Judine od Samarije do Bet-Orona, i pobiše po njima tri tisuće, i zaplijeniše velik plijen.

14. A kad se vrati Amazija razbivši Idumeje, donese bogove sinova Seirovijeh, i postavi ih sebi za bogove, i klanjaše im se i kadjaše im.

15. Tada se razgnjevi Gospodin na Amaziju, i posla k njemu proroka, koji mu reče: za što tražiš bogove toga naroda, koji ne izbaviše svoga naroda iz tvoje ruke?

16. I kad govoraše caru, on mu reče: jesi li postavljen caru za savjetnika? prestani; za što da pogineš? I tako presta prorok, ali reče: znam da te je Bog naumio istrijebiti kad to radiš a ne slušaš svjeta mojega.

17. Tada smisli Amazija car Judin, i posla k Joasu sinu Joahaza sina Jehuvljeva, caru Izraelovu, i poruči: hodi da se ogledamo.

18. A Joas car Izraelov posla k Amaziji caru Judinu i poruči mu: trn na Libanu posla ka cedru na Libanu, i poruči: daj svoju kćer sinu mojemu za ženu. Ali naidje zvijerje Libansko i izgazi trn.

19. Veliš, pobio si Edomce, pa se ponese srce tvoje, i tražiš slave; sjedi kod kuće svoje; za što bi se zapletao u zlo da padneš i ti i Juda s tobom?

20. Ali ne posluša Amazija, jer od Gospodina to bi da ih da u ruke *neprijatelju*, što tražiše bogove Edomske.

21. I otide Joas car Izraelov, i ogle-

daše se, on i Amazija car Judin, u Bet-Samesu Judinu.

22. Ali Judu razbi Izrael, te pobjegoše svaki ka svojemu šatoru.

23. A Amaziju cara Judina sina Joasa sina Joahazova uhvati Joas car Izraelov u Bet-Samesu, i odvede ga u Jeruzalem; i obori zid Jeruzalemski od vrata Efraimovijeh do vrata na uglu, četiri stotine lakata.

24. I uze sve zlato i srebro i sve posudje što se nadje u domu Božijem u Obed-Edoma i u riznici doma carskoga, i taoce, pa se vrati u Samariju.

25. I poživje Amazija sin Joasov car Judin po smrti Joasa sina Joahaza cara Izraelova petnaest godina.

26. A ostala djela Amazijina prva i pošljednja, eto nijesu li zapisana u knjizi o carevima Judinijem i Izraelovijem?

27. I po što Amazija odstupi od Gospodina, digoše bunu na nj u Jeruzalemu, a on pobježe u Lahis. Ali poslaše za njim u Lahis, i ubiše ga ondje.

28. I donesoše ga na konjma i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Judinu.

GLAVA 26.

Tada vas narod Judin uze Oziju, kojemu bijaše šesnaest godina, i zacariše ga na mjesto oca njegova Amazije.

2. On sazida Ajlat povrativ ga Judi po što car počinu kod otaca svojih.

3. Oziji bijaše šesnaest godina kad se zacari, i carova pedeset i dvije godine u Jeruzalemu. Materi mu bijaše ime Jehelija iz Jeruzalema.

4. On činjaše što je pravo pred Gospodinom sa svijem kako je činio Amazija otac njegov.

5. I tražaše Boga dokle živ bijaše Zaharija koji razumijevaše utvare Božije; i dokle god tražaše Gospodina, davaše mu sreću Bog.

6. Jer izašav vojevaše s Filistejima, i obori zidove Getu i zidove Jabniji i zidove Azotu; i sazida gradove u zemlji Azotskoj i po Filistejima.

7. I Bog mu pomože protiv Filisteja i protiv Arapa, koji življahu u Gurbalu, i protiv Amonaca.

8. I Amonci davahu dare Oziji, i razneše se ime njegovo do Egipta, jer osili veoma.

9. I sazida Ozija kule u Jeruzalemu na vratima na uglu i na vratima u dolu, i na uglu, i utvrdi ih.

10. Sazida i u pustinji kule, i iskopa mnogo studenaca, jer imaše mnogo stoke i u dolinama i u ravnicama, i ratara i vinogradara po brdima i na Karmelu, jer mu mila bješe poljska radnja.

11. I imaše Ozija ubojitu vojsku, koja idjaše u rat u četama brojem, kako ih izbroji Jehijel pisar i Mazija upravitelj, pod upravom Hananije vojvode careva.

12. Svega na broj bijaše glavara domova otačkih hrabrijeh junaka dvije tisuće i šest stotina,

13. A pod njihovom rukom vojske tri stotine i sedam tisuća i pet stotina hrabrijeh vojnika, da pomažu caru protiv neprijatelja.

14. I načini Ozija svoj vojsci štitove i koplja i šljemove i oklope i lukove i kamenje za praće.

15. I načini u Jeruzalemu bojne sprave vrlo vješto izmišljene da stoje na kulama i na uglovima da meću strijele i veliko kamenje; i raznese se ime njegovo daleko, jer mu se divno pomagaše dokle osili.

16. Ali kad osili, ponese se srce njegovo, te se pokvari, i sagriješi Gospodinu Bogu svojemu, jer udje u crkvu Gospodinovu da kadi na oltaru kadionom.

17. A za njim udje Azarija svećenik i s njim osamdeset svećenika Gospodinovih hrabrijeh ljudi;

18. I opriješe se caru Oziji govoreći: nije tvoje, Ozija, kaditi Gospodinu, nego svećenika sinova Aronovijeh koji su posvećeni da kade; izidi iz svetinje, jer si zgriješio, i ne će ti biti na čast pred Gospodinom Bogom.

19. Tada se razgnjevi Ozija držeći u ruci kadionicu da kadi; i kad se gnjevljaše na svećenike, izide mu guba na čelu pred svijem svećenicima u domu Gospodinovu kod oltara kadionoga.

20. I pogleda ga Azarija poglavar svećenički i svi svećenici, a on gubav na čelu; i brže ga izvedoše na polje, a i sam pohitje da izide, jer ga Gospodin udari.

21. I osta car Ozija gubav do smrti svoje, i sjedjaše u odvojenom domu gubav, jer bi odlučen od doma Gospodi-

nova; a Joàtam sin njegov upravljaše domom carevijem i sudjaše narodu u zemlji.

22. A ostala djela Ozijina prva i pošljednja napisao je prorok Izaija sin Amosov.

23. I počinu Ozija kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u grobnom polju carskom, jer rekoše: gubav je. I zacari se na njegovo mjesto Joatam sin njegov.

GLAVA 27.

Dvadeset i pet godina bijaše Joatamu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jeruzalemu; materi mu bješe ime Jeruza, kći Sadokova.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodinom sa svijem kako je činio Ozija otac njegov, samo što ne udje u crkvu Gospodinovu; ali narod još bijaše pokvaren.

3. On načini visoka vrata na domu Gospodinovu, i na zidu Ofelu mnogo nazida.

4. Još sazida i gradove u gori Judinoj, i u šumama pogradi dvorove i kule.

5. I vojeva s carem sinova Amonovijeh i svlada ih; i dadoše mu sinovi Amonovi one godine sto talanata srebra i deset tisuća kora pšenice i ječma deset tisuća. Toliko mu dadoše sinovi Amonovi i druge i treće godine.

6. I tako osili Joatam, jer upravi putove svoje pred Gospodinom Bogom svojim.

7. A ostala djela Joatamova i svi ratovi njegovi i putovi njegovi, eno su zapisani u knjizi o carevima Izraelovijem i Judinijem.

8. Dvadeset i pet godina bješe mu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jeruzalemu.

9. I počinu Joatam kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Ahaz sin njegov.

GLAVA 28.

Dvadeset godina bijaše Ahazu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jeruzalemu; ali ne činjaše što je pravo pred Gospodinom kao David otac njegov.

2. Jer hodjaše putovima careva Izraelovijeh; i još sali likove Balima.

3. *I sam kadjaše* u dolini sina Enomova, i sažizaše sinove svoje ognjem po gadnijem djelima onijeh naroda koje odagna Gospodin ispred sinova Izraelovijeh,

4. I prinošaše žrtve i kadjaše na visinama i po brdima i pod svakim zelenijem drvetom.

5. Za to ga dade Gospodin Bog njegov u ruke caru Sirskomu, te ga razbiše i zarobiše mu veliko mnoštvo, i odvedoše ih u Damasak. Još bi dat u ruke i caru Izraelovu, te ga razbi ljuto.

6. Jer Faceje sin Romelijin pobi sto i dvadeset tisuća Judejaca u jedan dan, sve hrabrijeh ljudi, jer ostaviše Gospodina Boga otaca svojih.

7. I Zehrije junak od Efraima ubi Maziju sina careva i Ezrikama upravitelja dvorskoga i Elkanu drugoga do cara.

8. I zarobiše sinovi Izraelovi braći svojoj dvje sta tisuća žena i sinova i kćeri; i zaplijeniše velik plijen od njih, i odnesoše plijen u Samariju.

9. A ondje bijaše prorok Gospodinov po imenu Oded, i izide pred vojsku koja idjaše u Samariju, i reče im: gle, Gospodin Bog otaca vaših razgnjevi se na Judejce, za to ih dade u vaše ruke, te ih pobiste ljuto da do neba doprije.

10. I još mislite podvrći sinove Judine i Jeruzalemske da vam budu robovi i robinje; a nijeste li i vi sami skrivili Gospodinu Bogu svojemu?

11. Za to poslušajte me sada, i vratite natrag to roblje što zarobiste braći svojoj, jer se raspalio gnjev Gospodinov na vas.

12. Tada ustaše poglavari sinova Efraimovijeh: Azarija sin Johananov, Barahija sin Mozolamotov i Ezehija sin Selumov i Amaza sin Adalijev na one što se vraćahu s vojske,

13. I rekoše im: ne ćete dovesti ovamo toga roblja, jer bi nam bilo na grijeh pred Gospodinom što vi mislite domećući na grijehe naše i na krivice naše, jer je velika krivica na nama i gnjev se raspalio na Izraela.

14. I ostaviše vojnici roblje i plijen svoj pred knezovima i svijem zborom.

15. I ustaše ljudi imenovani i uzeše roblje, i sve gole izmedju njih odješe iz plijena; a kad ih odješe i obuše, nahraniše ih i napojiše i namazaše, i odve-

doše na magarcima sve iznemogle, i dovedoše ih u Jeriho grad gdje ima mnogo palama, k braći njihovoj, pa se vratiše u Samariju.

16. U to vrijeme posla car Ahaz k carevima Asirskim da mu pomogu.

17. Jer još i Idumejci dodjoše i razbiše Judu i odvedoše roblje;

18. I Filisteji udariše na gradove po ravni i na južnom kraju Judinu, i uzeše Bet-Sames i Ajalon i Gaderot i Soho i sela njihova i Tamnu, i sela njezina i Gamzo i sela njegova, i naseliše se u njima.

19. Jer Gospodin obaraše Judu s Ahaza cara Izraelova, jer odvuče Judu da grdno griješi Gospodinu.

20. I dodje k njemu Telgat-Falnazar car Asirski, i ojadi ga a ne utvrdi.

21. Jer Ahaz uze dio iz doma Gospodinova i iz doma carskoga i od knezova, i dade caru Asirskom, ali mu ne pomože.

22. I kad bijaše u nevolji, on još većma griješaše Gospodinu; taki bijaše car Ahaz.

23. I prinošaše žrtve bogovima Damaštanskim, koji ga razbiše, i govoraše: kad bogovi careva Sirskih njima pomažu, prinosiću njima žrtve da bi mi pomagali; ali mu oni biše na to da padne on i sav Izrael.

24. A Ahaz pokupi sudove doma Božijega, i izlomi sudove doma Božijega, i zatvori vrata doma Gospodinova, i načini sebi oltare po svijem uglovima u Jeruzalemu.

25. I u svakom gradu Judinu načini visine da kadi bogovima tudjim; i gnjevi Gospodina Boga otaca svojih.

26. A ostala djela njegova i svi putovi njegovi prvi i pošljednji, eto zapisani su u knjizi o carevima Judinijem i Izraelovijem.

27. I počinu Ahaz kod otaca svojih i pogreboše ga u gradu Jeruzalemu; ali ga ne metnuše u grob careva Izraelovijeh. I zacari se nà njegovo mjesto Ezehija sin njegov.

GLAVA 29.

Ezehiji bješe dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Abija, kći Zaharijina.

2. I činjaše što je pravo pred Gospodinom sa svijem kako je činio David otac njegov.

3. Prve godine svojega carovanja, prvoga mjeseca, otvori vrata na domu Gospodinovu, i opravi ih.

4. I sazva svećenike i Levite, i sabra ih na istočnu ulicu,

5. I reče im: čujte me Leviti, osvetite se sada i osvetite dom Gospodina Boga otaca svojih, i iznesite nečistotu iz svetinje.

6. Jer sagriješiše oci naši i činiše što je zlo pred Gospodinom Bogom našim, i ostaviše ga; i odvratiše lice svoje od šatora Gospodinova i okrenuše mu ledja;

7. I zatvoriše vrata od trijema, i pogasiše žiške, i kadom ne kadiše, niti žrtava paljenica prinosiše u svetinji Bogu Izraelovu.

8. Za to se razgnjevi Gospodin na Judu i na Jeruzalem, te ih dade da se potucaju, i da budu čudo i podsmijeh, kako vidite svojim očima.

9. Jer eto padoše oci naši od mača, i sinovi naši i kćeri naše i žene naše zarobiše se za to.

10. Sada dakle naumio sam zadati vjeru Gospodinu Bogu Izraelovu, da bi se odvratila od nas žestina gnjeva njegova.

11. Sinovi moji, ne oklijevajte više, jer je vas izabrao Gospodin da stojite pred njim i služite mu, i da mu budete sluge i da mu kadite.

12. Tada ustaše Leviti, Mahat sin Amazajev i Joel sin Azarijin od sinova Katovijeh; a od sinova Merarijevih Cis sin Abdijev i Azarija sin Jalaleelov; i od sinova Gersomovijeh Joah sin Zemin, i Eden sin Joahov;

13. I od sinova Elizafanovijeh Samrije i Jahijel, i od sinova Azafovijeh Zaharija i Matanija;

14. I od sinova Hemanovijeh Jahijel i Semej, i od sinova Iditunovijeh Semeeja i Ozijel;

15. I skupiše braću svoju, i osvetivši se dodjoše, kako bješe zapovjedio car po riječi Gospodinovoj, da očiste dom Gospodinov.

16. I ušavši svećenici u dom Gospodinov da ga očiste, iznosiše svu nečistotu što nadjoše u crkvi Gospodinovoj u trijem doma Gospodinova; a Lev

kupiše i iznosiše na polje na potok Cedron.

17. A počeše osvećivati prvoga dana prvoga mjeseca; a osmoga dana toga mjeseca udjoše u trijem Gospodinov, i osvećivaše dom Gospodinov osam dana, i šesnaestoga dana prvoga mjeseca svršiše.

18. Po tom dodjoše k caru Ezehiji i rekoše: očistismo sav dom Gospodinov i oltar za žrtve paljenice i sve sudove njegove i sto za postavljanje i sve sudove njegove,

19. I sve sudove koje bješe bacio car Ahaz dokle carovaše griješeći, spremismo i osvetismo, i eno ih pred oltarom Gospodinovim.

20. Po tom car Ezehija usta rano, i sazva upravitelje gradske, i otide u dom Gospodinov.

21. I dovede sedam junaca i sedam ovnova i sedam jaganjaca i sedam jaraca za grijeh, za carstvo i za svetinju i za Judu; i reče sinovima Aronovijem svećenicima da prinesu na oltaru Gospodinovu.

22. Tada zaklaše goveda, i svećenici uzevši krv njihovu pokropiše oltar; zaklaše i ovnove, i krvlju njihovom pokropiše oltar; i zaklaše jaganjce, i krvlju njihovom pokropiše oltar.

23. Po tom dovedoše jarce za grijeh pred cara i pred zbor, i oni metnuše ruke svoje na njih.

24. I zaklaše ih svećenici, i očistiše krvlju njihovom oltar na očišćenje svemu Izraelu, jer car zapovjedi da se za sav narod Izraelov prinese žrtva paljenica i žrtva za grijeh.

25. I postavi Levite u domu Gospodinovu s cimbalima i psaltirima i guslama, kako bješe zapovjedio David i Gad vidjelac carev i Natan prorok; jer od Gospodina bješe zapovijest preko proroka njegovijeh.

26. I tako stajahu Leviti sa spravama Davidovijem a svećenici s trubama.

27. Tada zapovjedi Ezehija da prinesu žrtvu paljenicu na oltaru. I kad se poče žrtva paljenica, poče se pjesma Gospodinova uz trube i sprave Davida cara Izraelova.

28. I sav se zbor klanjaše, a pjevači pjevahu i trubači trubljahu, i to sve *dokle se ne svrši žrtva* paljenica.

29. A kad svršiše žrtvu, car i svi koji bijahu s njim padoše i pokloniše se.

30. Po tom reče car i knezovi Levitima da hvale Gospodina riječima Davidovijem i Azafa vidioca; i hvališe s velikim veseljem, i savivši se pokloniše se.

31. Tada Ezehija progovori i reče: sada posvetiste ruke svoje Gospodinu, pristupite i donesite prinose i žrtve zahvalne u dom Gospodinov. I donese sav zbor prinose i žrtve zahvalne, i ko god bješe voljna srca žrtve paljenice.

32. I na broj bješe žrtava paljenica što donese zbor, sedamdeset volova, sto ovnova, dvje sta jaganjaca, sve za žrtvu paljenicu Gospodinu.

33. A drugih stvari posvećenijeh bješe šest stotina volova i tri tisuće ovaca.

34. Ali malo bijaše svećenika, te ne mogahu drijeti svijeh žrtava paljenica; za to im pomagahu braća njihova Leviti, dokle se ne svrši posao i dokle se ne osvetiše drugi svećenici; jer Leviti bijahu radiji osvetiti se nego svećenici.

35. I bijaše vrlo mnogo žrtava paljenica s pretilinom od žrtava zahvalnijeh i naljeva na žrtve paljenice. Tako bi povraćena služba u domu Gospodinovu.

36. I radovaše se Ezehija i vas narod, što Bog upravi narod, jer ovo bi naglo.

GLAVA 30.

Po tom posla Ezehija k svemu Izraelu i Judi, i napisa knjige sinovima Efraimovijem i Manasijinim da dodju u dom Gospodinov u Jeruzalem da proslave vazam Gospodinu Bogu Izraelovu.

2. Jer car i knezovi njegovi i vas zbor svijećaše u Jeruzalemu da slave vazam drugoga mjeseca.

3. Jer ga ne mogoše slaviti u to vrijeme, jer ne bijaše dosta svećenika posvećenijeh i narod se ne bješe skupio u Jeruzalem.

4. I to bi po volji caru i svemu zboru.

5. I odrediše da oglase po svemu Izraelu od Bersabeje do Dana da dodju u Jeruzalem da proslave vazam Gospodinu Bogu Izraelovu, jer ga odavna ne bjehu slavili kako je napisano.

6. I tako otidoše glasnici s knjigama od cara i od knezova po svemu Izraelu i Judi, i po zapovijesti carevoj govora-

hu: sinovi Izraelovi, obratite se ka Gospodinu Bogu Abramovu, Izakovu i Izraelovu, pa će se i on obratiti k ostatku koji ste ostali od ruku careva Asirskih.

7. Ne budite kao oci vaši i kao braća vaša što griješiše Gospodinu Bogu otaca svojih, te ih dade da budu čudo, kako vidite.

8. Ne budite dakle tvrdovrati kao oci vaši, dajte ruke Gospodinu i hodite u svetinju njegovu koju je osvetio na vijek, i služite Gospodinu Bogu svojemu, pa će se odvratiti od vas žestina gnjeva njegova.

9. Jer ako se obratite ka Gospodinu, braća će vaša i sinovi vaši steći milost u onijeh koji ih zarobiše, te će se vratiti u ovu zemlju; jer je Gospodin Bog vaš milostiv i žalostiv, i ne će odvratiti lica od vas, ako se obratite k njemu.

10. A kad ti glasnici idjahu od grada do grada po zemlji Efraimovoj i Manasijinoj dori do Zabulona, podsmijevahu im se i rugahu im se.

11. Ali neki od Asera i od Manasije i od Zabulona pokorivši se dodjoše u Jeruzalem.

12. I nad Judu dodje ruka Gospodinova, te im dade jedno srce da učine što bješe zapovjedio car i knezovi po riječi Gospodinovoj.

13. I skupi se u Jeruzalem mnoštvo naroda da praznuju praznik prijesnijeh hljebova drugoga mjeseca, i bi sabor veoma velik.

14. Tada se podigoše, i oboriše oltare što bijahu u Jeruzalemu, i sve oltare kadione oboriše i baciše u potok Cedron.

15. Po tom zaklaše vazam četrnaestoga dana drugoga mjeseca; a svećenici i Leviti postidjevši se osvetiše se, i unesoše žrtve paljenice u dom Gospodinov.

16. I stadoše svojim redom kako treba po zakonu Mojsija sluge Božijega; i svećenici kropiše krvlju primajući iz ruku Levitima.

17. Jer ih mnogo bijaše u zboru koji se ne bjehu osvetili; za to Leviti klahu vazam za svakoga koji ne bješe čist da bi ih posvetili Gospodinu.

18. Jer mnoštvo naroda, mnogi od Efraima i od Manasije i od Isahara i od Zabulona ne očistiše se, nego jedoše vazam ne kako je napisano. Ali se za njih pomoli Ezehija govoreći: Gospodin blagi neka očisti svakoga,

19. Ko je upravio srce svoje da traži Boga Gospodina, Boga otaca svojih, ako i ne bi bio čist prema svetom očišćenju.

20. I usliši Gospodin Ezehiju, i sačuva narod.

21. I tako sinovi Izraelovi koji bjehu u Jeruzalemu praznovaše praznik prijesnijeh hljebova sedam dana u velikom veselju, i hvaljahu Gospodina svaki dan Leviti i svećenici uz orudja za slavu Gospodinovu.

22. I Ezehija govori ljubazno sa svijem Levitima koji vješti bijahu službi Gospodinovoj; i jedoše o prazniku sedam dana prinoseći žrtve zahvalne i slaveći Gospodina Boga otaca svojih.

23. I vas zbor dogovori se da praznuju još sedam dana; i praznovaše još sedam dana u veselju.

24. Jer Ezehija car Judin dade zboru tisuću junaca i sedam tisuća ovaca; a knezovi dadoše zboru tisuću junaca i deset tisuća ovaca; i osveti se mnogo svećenika.

25. I tako se proveseli vas zbor Judin i svećenici i Leviti, i vas zbor što bješe došao od Izraela, i došljaci što bjehu došli iz zemlje Izraelova i koji življahu u zemlji Judinoj.

26. I bi veselje veliko u Jeruzalemu; jer od vremena Salamuna sina Davidova cara Izraelova ne bi tako u Jeruzalemu.

27. Po tom ustaše svećenici Leviti i blagosloviše narod; i uslišen bi glas njihov, i molitva njihova dodje u stan svetinje Gospodinove na nebo.

GLAVA 31.

A kad se sve ovo svrši, svi sinovi Izraelovi što se nadjoše ondje, zadjoše po gradovima Judinijem, i izlomiše likove i isjekoše lugove, i oboriše visine i oltare po svoj zemlji Judinoj i Benjaminovoj i po zemlji Efraimovoj i Manasijinoj, dokle sve ne svršiše; po tom se vratiše svi sinovi Izraelovi svak na svoje našljedstvo, u svoje gradove.

2. A Ezehija opet uredi redove svećeničke i Levitske po redovima njihovijem, svakoga po službi njegovoj, svećenike i Levite, za žrtve paljenice i zahvalne, da služe, i da slave i hvale Gospodina na vratima okola njegova.

3. I odredi dio carski od blaga svojega za žrtve paljenice, što se prinose jutrom i večerom i za žrtve paljenice što se prinose u subote i na mladine i na praznike, kako je napisano u zakonu Gospodinovu.

4. I zapovjedi narodu, Jeruzalemljanima, da daju dio svećenicima i Levitima, da se jače drže zakona Gospodinova.

5. A čim se to razglasi, stadoše donositi sinovi Izraelovi silu prvina od žita i od vina i od ulja i od meda i svakoga roda zemaljskoga; i desetka od svega donosiše vrlo mnogo.

6. I sinovi Izraelovi i Judini koji življahu po gradovima Judinijem, donosiše i oni desetak od goveda i ovaca, i desetak od svetijeh stvari posvećenijeh Gospodinu Bogu njihovu, i metaše u gomile.

7. Trećega mjeseca počeše metati u gomile, a sedmoga mjeseca svršiše.

8. I dodje Ezehija s knezovima, i vidjevši gomile blagosloviše Gospodina i narod njegov Izraela.

9. I Ezehija zapita svećenike i Levite za gomile.

10. A Azarija poglavar svećenički od doma Sadokova reče mu: od kad počeše donositi ove priloge u dom Gospodinov, jedemo i siti smo i pretječe mnogo, jer je Gospodin blagoslovio svoj narod, te je preteklo ovo mnoštvo.

11. Tada zapovjedi Ezehija da se načine klijeti u domu Gospodinovu; i načiniše;

12. I ondje ostavljahu vjerno priloge i desetke i stvari posvećene: i nad tijem bješe poglavar Honenija Levit i Semej brat mu, drugi do njega.

13. A Jahijel i Azarija i Nahat i Azael i Jerimot i Jozabad i Elijel i Jezmahija i Mahat i Banaja bijahu nastojnici pod rukom Honenije i brata mu Semeja po naredbi cara Ezehije i Azarije starješine u domu Božijem.

14. A Korej sin Jemne Levita, vratar na istoku, bijaše nad onijem što se dragovoljno prinošaše Bogu, da bi razdjeljivao prinos Gospodinov i stvari svete nad svetijem.

15. A pod njim bješe Eden i Benjamin i Jezve i Semeja i Amarija i Sehenija *o gradovima svećeničkim*, ljudi pouzdani, da razdaju braći svojoj dijelove, velikomu i malomu,

16. Osim muškinja u rodu njihovu od tri godine i više, svakomu koji ulažaše u dom Gospodinov na posao svakidašnji po dužnosti njihovoj u službi njihovoj po redu njihovu,

17. I onima koji biše izbrojeni u rodu svećeničkom po domovima otaca njihovijeh, i Levitima od dvadeset godina i više po službi njihovoj u redovima njihovijem,

18. I porodici njihovoj, svoj djeci njihovoj, ženama njihovijem, sinovima njihovijem i kćerima njihovijem, svemu mnoštvu: jer se vjerno posvetiše svetinji:

19. I sinovima Aronovijem svećenicima u podgradjima gradova njihovijeh, po svijem gradovima, ljudi imenovani davahu dijelove svakome muškarcu izmedju svećenika i svakomu roda Levitskoga.

20. I tako učini Ezehija u svoj zemlji Judinoj; i činjaše što je dobro i pravo i istinito pred Gospodinom Bogom njegovijem.

21. I u svakom poslu koji poče za službu doma Božijega i u zakonu i u zapovijesti tražeći Boga svojega, trudjaše se svijem srcem svojim, i srećan bijaše.

GLAVA 32.

Poslije tijeh stvari i po što se one utvrdiše, dodje Senaherib car Asirski, i udje u zemlju Judinu, i opkoli tvrde gradove, i mišljaše ih osvojiti.

2. A kad vidje Ezehija gdje dodje Senaherib i gdje se okrenu da udari na Jeruzalem,

3. Učini vijeće s knezovima svojim i s junacima svojim da zaroni izvore vodene, koji bijahu iza grada, i pomogoše mu.

4. Jer se sabra mnoštvo naroda, te zaroniše sve izvore i potok koji teče posred zemlje govoreći: za što kad dodju carevi Asirski da nadju toliko vode?

5. I ohrabri se, te ozida vas zid oboreni, i podiže kule, i s polja ozida još jedan zid; i utvrdi Melo u gradu Davidovu, i načini mnogo oružja i štitova.

6. I postavi vojvode nad narodom, i sabra ih k sebi na ulicu kod vrata gradskih, i govori im ljubazno i reče:

7. Budite slobodni i hrabri, ne bojte

se i ne plašite se cara Asirskoga ni svega mnoštva što je s njim, jer je s nama veći nego s njim.

8. S njim je mišica tjelesna a s nama je Gospodin Bog naš da nam pomože i da bije naše bojeve. I narod se osloni na riječi Ezehije cara Judina.

9. Po tom Senaherib car Asirski dok bješe na Lahisu sa svom silom svojom, posla sluge svoje u Jeruzalem k Ezehiji caru Judinu i ka svemu narodu Judinu koji bijaše u Jeruzalemu, i poruči:

10. Ovako veli Senaherib car Asirski: u što se uzdate, te stojite u Jeruzalemu zatvoreni?

11. Ne nagovara li vas Ezehija da vas pomori gladju i žedju govoreći: Gospodin Bog naš izbaviće nas iz ruku cara Asirskoga?

12. Nije li taj Ezehija oborio visine njegove i oltare njegove, i zapovjedio Judi i Jeruzalemljanima govoreći: klanjajte se samo pred jednijem oltarom i na njemu kadite?

13. Eda li ne znate šta sam učinio ja i moji stari od svijeh naroda na zemlji? jesu li bogovi naroda zemaljskih mogli izbaviti zemlju svoju iz mojih ruku?

14. Koji je izmedju svijeh bogova onijeh naroda koje zatrše oci moji, mogao izbaviti svoj narod iz mojih ruku, da bi mogao vaš bog vas izbaviti iz moje ruke?

15. Nemojte dakle da vas vara Ezehija i da vas tako nagovara, i ne vjerujte mu; jer ni jedan bog ni jednoga naroda ili carstva nije mogao izbaviti naroda svojega iz mojih ruku ni iz ruku mojih otaca, a kamo li će vaši bogovi izbaviti vas iz mojih ruku?

16. I još više govoriše sluge njegove na Gospodina Boga i na Ezehiju slugu njegova.

17. A i knjigu napisa ružeći Gospodina Boga Izraelova i govoreći na nj riječima: kao što bogovi naroda zemaljskih nijesu izbavili svojega naroda iz mojih ruku, tako ne će ni Bog Ezehijin izbaviti naroda svojega iz mojih ruku.

18. I vikahu iza glasa Judejski narodu Jeruzalemskom koji bijaše na zidu da ih uplaše i smetu da bi uzeli grad.

19. I govorahu o Bogu Jeruzalemskom kao o bogovima naroda zemaljskih, koji su djelo ruku čovječijih.

20. Tada se pomoli toga radi car Ezehija i prorok Izaija sin Amosov, i vapiše k nebu.

21. I posla Gospodin angjela, koji pobi sve junake i vojvode i knezove u vojsci cara Asirskoga, te se vrati sa sramotom u svoju zemlju. I kad udje u kuću svojega boga, ubiše ga ondje mačem koji izidoše od bedara njegovijeh.

22. Tako sačuva Gospodin Ezehiju i narod Jeruzalemski od ruku Senahериba cara Asirskoga i od ruku svijeh *drugih*, i čuva ih na sve strane.

23. I mnogi donošahu dare Gospodinu u Jeruzalem i zaklade Ezehiji caru Judinu; i od tada se uzvisi pred svijem narodima.

24. U to vrijeme razbolje se Ezehija na smrt, i pomoli se Gospodinu, koji mu progovori i učini mu čudo.

25. Ali Ezehija ne postupi prema dobru koje mu se učini, jer se ponese srce njegovo; za to se podiže na nj gnjev i na Judu i na Jeruzalem.

26. Ali se ponizi Ezehija za to što se bješe ponijelo srce njegovo, i on i Jeruzalemljani, te ne dodje na njih gnjev Gospodinov za života Ezehijina.

27. A imaše Ezehija vrlo veliko blago i slavu; i načini sebi riznice za srebro i za zlato i za drago kamenje i za mirise i za štitove i za svakojake zaklade,

28. I staje za dohode od žita i od vina i od ulja, i staje za svakojaku stoku, i torove za ovce.

29. I gradove sazida sebi, i imaše mnogo stoke, i ovaca i goveda, jer mu Bog dade veoma veliko blago.

30. Isti Ezehija zagati gornji izvor vode Gihona, i pravo je svede dolje na zapadnu stranu grada Davidova; i bijaše srećan Ezehija u svakom poslu svom.

31. Samo kad dodjoše poslanici knezova Babilonskih, koji poslaše k njemu da raspitaju za čudo koje bi u zemlji, ostavi ga Bog da bi ga iskušao da bi se znalo sve što mu je u srcu.

32. A ostala djela Ezehijina i milosti njegove, eto, to je zapisano u utvari proroka Izaije sina Amosova i u knjizi o carevima Judinijem i Izraelovijem.

33. I počinu Ezehija kod otaca svojih, i pogreboše ga više grobova sinova Davidovijeh; i učiniše mu na smrti čs

svi Judejci i Jeruzalemljani. A na njegovo se mjesto zacari Manasija sin njegov.

GLAVA 33.

Dvanaest godina bješe Manasiji kad poče carovati, i carova pedeset i pet godina u Jeruzalemu.

2. A činjaše što je zlo pred Gospodinom po gadnijem djelima onijeh naroda koje odagna Gospodin ispred sinova Izraelovijeh.

3. Jer opet pogradi visine, koje bješe raskopao Ezehija otac njegov, i podiže oltare Balima, i načini lugove, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj i služaše joj.

4. Načini oltare i u domu Gospodinovu, za koji bješe rekao Gospodin: u Jeruzalemu će biti ime moje do vijeka.

5. Načini oltare svoj vojsci nebeskoj u dva trijema doma Gospodinova.

6. I provodi sinove svoje kroz oganj u dolini sina Enomova, i gledaše na vremena i gataše i vračaše, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vračare, i činjaše vrlo mnogo što je zlo pred Gospodinom gnjeveći ga.

7. I postavi lik rezan koji načini u domu Božijem, za koji bješe rekao Bog Davidu i Salamunu sinu njegovu: u ovom domu i u Jeruzalemu, koji izabrah izmedju svijeh plemena Izraelovijeh, namjestiću ime svoje do vijeka.

8. I ne ću više krenuti noge sinovima Izraelovijem iz zemlje koju sam odredio ocima vašim, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio preko Mojsija, sav zakon i uredbe i sudove.

9. Ali Manasija zavede Judu i Jeruzalem, te činiše gore nego narodi koje istrijebi Gospodin ispred sinova Izraelovijeh.

10. I Gospodin govoraše Manasiji i narodu njegovu, ali ne htješe slušati.

11. Za to dovede Gospodin na njih glavare od vojske cara Asirskoga, i uhvatiše Manasiju u trnju, i svezavši ga u dvoje verige mjedene odvedoše ga u Babilon.

12. I kad bijaše u nevolji, moljaše se Gospodinu Bogu svojemu, i ponizi se veoma pred Bogom otaca svojih.

13. I moleći se umoli mu se, te usliši molitvu njegovu i povrati ga u Jeruzalem na carstvo njegovo. Tada pozna *Manasija da je Gospodin* Bog.

14. A poslije toga ozida zid iza grada Davidova sa zapada Gihonu, od samoga potoka pa do ribljih vrata i oko Ofela, i izvede ga vrlo visoko; i postavi vojvode po svijem tvrdijem gradovima Judinijem.

15. I iznese iz doma Gospodinova bogove tudje i lik i sve oltare koje bješe načinio na gori doma Gospodinova i u Jeruzalemu, i baci iza grada.

16. Pa opravi oltar Gospodinov i prinese na njemu žrtve zahvalne i u slavu, i zapovjedi Judejcima da služe Gospodinu Bogu Izraelovu.

17. Ali narod još prinošaše žrtve na visinama, ali samo Gospodinu Bogu svojemu.

18. A ostala djela Manasijina i molitva njegova Bogu njegovu i riječi koje mu govoriše vidioci u ime Gospodina Boga Izraelova, to je sve u knjizi o carevima Izraelovijem.

19. A molitva njegova i kako se umolio, i svi grijesi njegovi i prijestupi, i mjesta gdje je pogradio visine i podigao lugove i likove rezane prije nego se ponizi, to je sve zapisano u knjigama proročkim.

20. I počinu Manasija kod otaca svojih, i pogreboše ga u domu njegovu. A na njegovo se mjesto zacari Amon sin njegov.

21. Dvadeset i dvije godine imaše Amon kad poče carovati, i carova dvije godine u Jeruzalemu.

22. I činjaše što je zlo pred Gospodinom kao što je činio Manasija otac mu; jer svijem likovima rezanijem, koje načini Manasija otac njegov, prinošaše Amon žrtve i služaše im.

23. Ali se ne ponizi pred Gospodinom, kao što se ponizi Manasija otac njegov; nego isti Amon jos više griješaše.

24. I pobuniše se na nj sluge njegove, i ubiše ga u kući njegovoj.

25. Tada pobi narod zemaljski sve koji se bijahu pobunili na cara Amona, i zacari narod zemaljski Joziju sina njegova na njegovo mjesto.

GLAVA 34.

Osam godina bijaše Joziji kad poče carovati, i carova trideset i jednu godinu u Jeruzalemu.

2. On činjaše što je pravo pred Gospo-

dinom i hodjaše putovima Davida oca svojega i ne odstupaše ni na desno ni na lijevo.

3. Jer osme godine carovanja svojega, dok još bješe dijete, poče tražiti Boga Davida oca svojega; a dvanaeste godine poče čistiti Judeju i Jeruzalem od visina i od lugova i od likova rezanijeh i livenijeh.

4. Jer pred njim raskopaše oltare Balima, i likove sunčane koji bijahu na njima isiječe, i gajeve, i likove rezane i livene izlomi i satr, i razasu po grobovima onijeh koji im prinosiše žrtve;

5. A kosti svećeničke sažeže na oltarima njihovijem; i očisti Judeju i Jeruzalem;

6. Tako i gradove Manasijine i Efraimove i Šimunove i do Neftalija, i pustoši njihove u naokolo.

7. I tako obori oltare i gajeve, i likove izlomi i satr, i sve likove sunčane isiječe po svoj zemlji Izraelovoj; po tom se vrati u Jeruzalem.

8. A osamnaeste godine carovanja svojega po što očisti zemlju i dom, posla Safana sina Ezelijina i Maziju zapovjednika gradskoga i Johu sina Joahazova, pametara, da se opravi dom Gospodina Boga njegova.

9. I oni otidoše ka Helciji poglavaru svećeničkom, i predaše novce donesene u dom Božji, koje skupiše Leviti vratari od sinova Manasijinih i Efraimovijeh i od svega ostatka Izraelova, i od svega Jude i Benjamina, pa se vratiše u Jeruzalem;

10. I dadoše nastojnicima nad poslom, koji bijahu nad domom Gospodinovim, a oni ih davahu poslenicima koji radjahu u domu Gospodinovu opravljajući što je trošno i utvrdjujući dom.

11. Davahu drvodjeljama i kamenarima da se kupuje kamenje tesano i drvo za grede i da se pobrvnaju kuće koje bijahu razvalili carevi Judini.

12. A ti ljudi radjahu vjerno posao; i nad njima bijahu postavljeni Jahat i Abdija Leviti od sinova Merarijevih, i Zaharija i Mozolam od sinova Katovijeh da nastoje oko posla; i ti Leviti svi umijahu udarati u sprave muzičke.

13. I bijahu nad nosiocima i nad svijem poslenicima u svakoj službi, i pisari i upravitelji i vratari bijahu Leviti.

14. I kad iznošahu novce donesene u dom Gospodinov, nadje Helcija svećenik knjigu zakona Gospodinova danoga preko Mojsija.

15. I kaza Helcija Safanu pisaru i reče: nadjoh zakonik u domu Gospodinovu. I dade Helcija knjigu Safanu.

16. A Safan odnese knjigu caru i javi mu govoreći: sluge tvoje rade sve što im je zapovjedjeno.

17. Jer pokupivši novce što se nadjoše u domu Gospodinovu, dadoše ih nastojnicima i poslenicima.

18. I još kaza Safan pisar caru govoreći: knjigu mi dade Helcija svećenik. I pročita je Safan caru.

19. A kad carču šta govori zakon, razdrije haljine svoje.

20. I zapovjedi car Helciji i Ahikamu sinu Safanovu i Abdonu sinu Mišinu i Safanu pisaru i Azaji sluzi carevu, govoreći:

21. Idite upitajte Gospodina za me i za ostatak u Izraelu i Judi radi riječi ove knjige što se nadje, jer je velik gnjev Gospodinov koji se izlio na nas za to što oci naši ne držaše riječi Gospodinove da čine sve onako kako je napisano u ovoj knjizi.

22. I tako otide Helcija i ljudi carevi k Holdi proročici, ženi Seluma sina Tekuata sina Hazrerizničara, a ona sjedjaše u Jeruzalemu u drugom kraju, i govoriše s njom o tom.

23. A ona im reče: ovako veli Gospodin Bog Izraelov: kažite čovjeku koji vas je poslao k meni:

24. Ovako veli Gospodin: evo pustiću zlo na to mjesto i na stanovnike njegove, sve kletve napisane u knjizi, koju su pročitali caru Judinu.

25. Za to što me ostaviše i kadiše drugim bogovima da bi me gnjevili svijem djelima ruku svojih, za to će se izliti gnjev moj na to mjesto i ne će se ugasiti.

26. A caru Judinu koji vas je poslao da upitate Gospodina, ovako mu recite: ovako veli Gospodin Bog Izraelov za riječi koje si čuo:

27. Što je odmeknulo srce tvoje i ponizio si se pred Bogom kad si čuo što je rekao za to mjesto i za stanovnike

njegove, i ponizivši se preda mnom razdr'o si haljine svoje i plakao preda mnom, za to i ja usliših tebe, veli Gospodin.

28. Evo, ja ću te pribrati k ocima tvojim, i na miru ćeš biti pribran u grob svoj, i ne ćeš vidjeti svojim očima zla koje ću pustiti na to mjesto i na stanovnike njegove. I kazaše to caru.

29. Tada posla car te skupi sve starješine Judine i Jeruzalemske.

30. I otide car u dom Gospodinov i svi ljudi iz zemlje Judine i Jeruzalemljani, i svećenici i Leviti i vas narod, malo i veliko, i pročita im sve riječi knjige zavjetne, koja se nadje u domu Gospodinovu.

31. I car stojeći na svom mjestu zadade vjeru pred Gospodinom da će ići za Gospodinom i držati zapovijesti njegove i svjedočanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom svojom vršeći riječi toga zavjeta napisane u toj knjizi.

32. I kaza, te pristaše svi koji se nadjoše u Jeruzalemu i u plemenu Benjaminovu; i činjahu Jeruzalemljani po zavjetu Boga otaca svojih.

33. I ukide Jozija sve gadove po svijem krajevima sinova Izraelovijeh, i učini, te svi koji bijahu u Izraelu služahu Gospodinu Bogu svojemu. Svega vijeka njegova ne odstupiše od Gospodina Boga otaca svojih.

GLAVA 35.

I praznova Jozija u Jeruzalemu vazam Gospodinu; i klaše vazam četrnaestoga dana prvoga mjeseca.

2. I postavi svećenike u službe njihove, i utvrdi ih da služe u domu Gospodinovu.

3. I reče Levitima, koji učahu vas narod Izraelov i bijahu posvećeni Gospodinu: namjestite sveti kovčeg u domu koji sazida Salamun sin Davidov car Izraelov, ne treba više da ga nosite na ramenima; sada služite Gospodinu Bogu svojemu i narodu njegovu Izraelu.

4. I pripravite se po domovima otaca svojih po redovima svojim kako je naredio David car Izraelov i Salamun sin njegov.

5. I stojte u svetinji po redovima domova *otačkih braće* svoje, sinova narodnijeh, i po redovima domova otačkih medju Levitima.

6. I tako zakoljite vazam, i osvetite se i pripravite braću svoju da bi činili kako je rekao Gospodin preko Mojsija.

7. I Jozija dade narodu od stoke jaganjaca i jarića, sve za vazam, svjema koji bijahu ondje, na broj dvije tisuće i šest stotina, i tri tisuće goveda, sve od careva blaga.

8. I knezovi njegovi dadoše dragovoljno narodu, svećenicima i Levitima: Helcija i Zaharija i Jahijel starješine u domu Božijem dadoše svećenicima za vazam dvije tisuće i šest stotina *jaganjaca i jarića* i tri stotine goveda.

9. A Honenija i Semeja i Natanael braća njegova, i Hazabija i Jehijel i Jozabad, poglavari Levitski, dadoše Levitima za vazam pet tisuća *jaganjaca i jarića,* i pet stotina goveda.

10. I kad bi spremljeno za službu, stadoše svećenici na svoje mjesto i Leviti u redovima svojim po zapovijesti carevoj.

11. I klahu vazam, i svećenici kropljahu *krvlju primajući* iz njihovijeh ruku, a Leviti derahu.

12. I odvojiše žrtvu paljenicu da dadu narodu po redovima domova otačkih da se prinese Gospodinu, kako je napisano u knjizi Mojsijevoj. Tako učiniše i s govedima.

13. I pekoše vazam na ognju po običaju; a druge posvećene stvari kuhaše u loncima i u kotlovima i u tavama, i razdavaše brzo svemu narodu.

14. Po tom gotoviše sebi i svećenicima; jer svećenici sinovi Aronovi imahu posla oko žrtava paljenica i pretilina do noći; za to Leviti gotoviše i sebi i svećenicima sinovima Aronovijem.

15. I pjevači sinovi Azafovi stajahu na svom mjestu po zapovijesti Davidovoj i Azafovoj i Hemanovoj i Idituna vidioca careva; i vratari na svakim vratima; ne micahu se od službe svoje, nego braća njihova, ostali Leviti, gotoviše im.

16. Tako bi uredjena sva služba Gospodinova u onaj dan da se proslavi vazam i prinesu žrtve paljenice na oltaru Gospodinovu po zapovijesti cara Jozije.

17. I praznovaše sinovi Izraelovi koji

se nadjoše ondje vazam u to vrijeme i praznik prijesnijeh hljebova sedam dana.

18. I ne bi vazam praznovan kao ovaj u Izraelu od vremena Samucla proroka, niti koji careva Izraelovijeh praznova vazam kao što ga praznova Jozija sa svećenicima i Levitima i sa svijem Judom i Izraelom što ga se nadje, i s Jeruzalemljanima.

19. Osamnaeste godine carovanja Jozijina praznovan bi taj vazam.

20. Poslije svega toga, kad Jozija uredi dom, dodje Nehaon car Egipatski da bije Harkamis na Eufratu, i Jozija izide preda nj.

21. A on posla k njemu poslanike i poruči: šta ja imam s tobom, care Judin? ne idem ja danas na tebe, nego na dom koji vojuje na mene, i Bog mi je zapovjedio da pohitam. Prodji se Boga koji je sa mnom, da te ne ubije.

22. Ali se Jozija ne odvrati od njega, nego se preobuče da se bije s njim, i ne posluša riječi Nehaonovijeh iz usta Božjih, nego dodje da se pobije u polju Magedonskom.

23. I strijelci ustrijeliše cara Joziju, i car reče slugama svojim: izvezite me odavde, jer sam ljuto ranjen.

24. I skidoše ga sluge njegove s kola, i metnuše na druga kola koja imaše, i odvezoše ga u Jeruzalem; i umrije, i bi pogreben u groblju otaca svojih. I sav Juda i Jeruzalem plaka za Jozijom.

25. I prorok Jeremija narica za Jozijom. I svi pjevači i pjevačice spominjaše u tužbalicama svojim Joziju do današnjega dana, i uvedoše ih u običaj u Izraelu, i eto napisane su u plaču.

26. A ostala djela Jozijina i milostinje njegove, kako piše u zakonu Gospodinovu,

27. Djela njegova prva i pošljednja, eto zapisana su u knjizi o carevima Izraelovijem i Judinijem.

GLAVA 36.

Tada uze narod zemaljski Joahaza sina Jozijina, i zacariše ga na mjesto oca njegova u Jeruzalemu.

2. Dvadeset i tri godine imaše Joahaz kad poče carovati, i carova tri mjeseca u Jeruzalemu.

3. Jer ga svrže car Egipatski u Jeruzalemu i oglobi zemlju sto talanata srebra i talanat zlata.

4. I postavi car Egipatski Elijakima brata njegova carem nad Judom i Jeruzalemom, i predje mu ime Joakim; a Joahaza brata njegova uze Nehaon i odvede ga Egipat.

5. Dvadeset i pet godina bijaše Joakimu kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jeruzalemu; i činjaše zlo pred Gospodinom Bogom svojim.

6. I dodje na nj Nabuhodonozor car Babilonski, i sveza ga u dvoje verige mjedene i odvede ga u Babilon.

7. I sudove doma Gospodinova odnese Nabuhodonozor u Babilon, i metnu ih u crkvu svoju u Babilonu.

8. A ostala djela Joakimova i gadovi koje je činio, i što se na njemu nadje, eto, to je zapisano u knjizi o carevima Izraelovijem i Judinijem; i zacari se na njegovo mjesto Joahin sin njegov.

9. Bijaše Joahinu osam godina kad poče carovati, i carova tri mjeseca i deset dana u Jeruzalemu; i činjaše što je zlo pred Gospodinom.

10. I kad prodje ona godina, posla car Nabuhodonozor, te ga odnesoše u Babilon sa zakladima doma Gospodinova, a carem postavi Sedeciju brata njegova nad Judom i Jeruzalemom.

11. Dvadeset i jedna godina bijaše Sedeciji kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jeruzalemu.

12. I činjaše zlo pred Gospodinom Bogom svojim, i ne pokori se pred Jeremijom prorokom, koji mu govoraše iz usta Gospodinovih;

13. Nego se još odvrže od cara Nabuhodonozora, koji ga bješe zakleo Bogom; i otvrdnu vratom svojim i uprije se srcem svojim da se ne obrati ka Gospodinu Bogu Izraelovu.

14. I svi glavari izmedju svećenika i narod griješiše veoma mnogo po svijem gadnijem djelima *drugih* naroda, skvrneći dom Gospodinov, koji bješe osvetio u Jeruzalemu.

15. I Gospodin Bog otaca njihovijeh slaše k njima za rana jednako glasnike svoje, jer mu bješe žao naroda njegova i stana njegova.

16. A oni se rugahu glasnicima Božjim, i ne marahu za riječi njegove, i smijahu se proročima njegovijem, dokle

se ne raspali gnjev Gospodinov na narod njegov, te ne bi lijeka.

17. I dovede na njih cara Haldejskoga, koji pobi mladiće njihove mačem u domu svetinje njihove, i ne požali ni mladića ni djevojke, ni starca ni nemoćna. Sve mu dade u ruke.

18. I sve sudove doma Božijega, velike i male, i blago doma Gospodinova i blago carevo i knezova njegovijeh, sve odnese u Babilon.

19. I upališe dom Božji, i razvališe zid Jeruzalemski, i sve dvorove u njemu popališe ognjem, i iskvariše sve dragocjene zaklade njegove.

20. I što ih osta od mača, odnese ih u Babilon i biše robovi njemu i sinovima njegovijem, dokle ne nasta carstvo Persijsko,

21. Da se ispuni riječ Gospodinova koju reče ustima Jeremijinijem, dokle se zemlja ne izdovolji subotama svojim, jer počivaše za sve vrijeme dokle bješe pusta, dokle se ne navrši sedamdeset godina.

22. Ali prve godine Cira cara Persijskoga, da bi se ispunila riječ Gospodinova koju reče na usta Jeremijina, podiže Gospodin duh Cira cara Persijskoga, te oglasi po svemu carstvu svojemu i raspisa govoreći:

23. Ovako veli Cir car Persijski: sva carstva zemaljska dao mi je Gospodin Bog nebeski, i on mi je zapovjedio da mu sazidam dom u Jeruzalemu u Judeji. Ko je izmedju vas od svega naroda njegova? Gospodin Bog njegov neka bude s njim, pa nek ide.

KNJIGA EZDRINA.

GLAVA 1.

Prve godine Cira cara Persijskoga, da bi se ispunila riječ Gospodinova, koju reče na usta Jeremijina, podiže Gospodin duh Cira cara Persijskoga, te oglasi po svemu carstvu svojemu i raspisa govoreći:

2. Ovako veli Cir car Persijski: sva carstva zemaljska dao mi je Gospodin Bog nebeski, i on mi je zapovjedio da mu sazidam dom u Jeruzalemu u Judeji.

3. Ko je izmedju vas od svega naroda njegova? Bog nebeski neka bude s njim, pa nek ide u Jeruzalem u Judeji, i neka zida dom Gospodina Boga Izraelova, Boga koji je u Jeruzalemu.

4. A ko bi ostao u kojem god mjestu gdje se bavi, neka ga ljudi onoga mjesta potpomogu srebrom i zlatom i imanjem i stokom osim dragovoljnoga priloga na dom Božji u Jeruzalemu.

5. Tada ustaše glavari porodica otačkih od Jude i Benjamina, i svećenici i Leviti i svi kojima Bog podiže duh da idu da zidaju dom Gospodinov u Jeruzalemu.

6. I potpomogoše ih svi koji bijahu oko njih sudovima srebrnijem i zlatnijem, imanjem i stokom i stvarima skupocjenijem osim svega što dragovoljno priložiše.

7. I car Cir izdade sudove doma Gospodinova koje bijaše odnio iz Jeruzalema car Nabuhodonozor i metnuo u dom svojih bogova;

8. A izdade ih Cir car Persijski preko Mitridata rizničara, koji ih izbroji Sasabazaru knezu Judejskom.

9. A ovo im je broj: zdjela zlatnijeh trideset, zdjela srebrnijeh tisuća, noževa dvadeset i devet,

10. Čaša zlatnijeh trideset, drugih čaša srebrnijeh četiri stotine i deset, drugih sudova tisuća;

11. Svega sudova zlatnijeh i srebrnijeh pet tisuća i četiri stotine; sve to ponese Sasabazar kad se vrati iz Babilona u Jeruzalem.

GLAVA 2.

A ovo su ljudi one zemlje što podjoše iz ropstva od onijeh koji biše preseljeni, koje preseli Nabuhodonozor car Babilonski u Babilon, i vratiše se u Jeruzalem i u Judeju svaki u svoj grad:

2. Koji dodjoše sa Zorobabelom, s Jozuom, Nehemijom, Sarajom, Rahelajom, Mardohajem, Belsanom, Mesfarom, Begvajem, Rehumom i Banom; na broj bješe ljudi naroda Izraelova:

3. Sinova Farosovijeh dvije tisuće, sto i sedamdeset i dva;
4. Sinova Sefatijinijeh tri sta i sedamdeset i dva;
5. Sinova Arejinijeh sedam stotina i sedamdeset i pet;
6. Sinova Fahat-Moabovijeh, od sinova Jozuinijeh i Joabovijeh, dvije tisuće osam stotina i dvanaest;
7. Sinova Elamovijeh tisuća i dvje sta pedeset i četiri;
8. Sinova Zetvinijeh devet stotina i četrdeset i pet;
9. Sinova Zahajevih sedam stotina i šezdeset;
10. Sinova Banijevih šest stotina i četrdeset i dva;
11. Sinova Bebajevih šest stotina i dvadeset i tri;
12. Sinova Azgadovijeh tisuća i dvje sta i dvadeset i dva;
13. Sinova Adonikamovih šest stotina i šezdeset i šest;
14. Sinova Begvajevih dvije tisuće i pedeset i šest;
15. Sinova Adinovijeh četiri stotine i pedeset i četiri;
16. Sinova Aterovijeh od Ezehije devedeset i osam;
17. Sinova Bezajevih tri sta i dvadeset i tri;
18. Sinova Jorinijeh sto i dvanaest;
19. Sinova Hazumovijeh dvje sta i dvadeset i tri;
20. Sinova Gebarovijeh devedeset i pet;
21. Sinova Betlemskih sto i dvadeset i tri;
22. Ljudi iz Netufe pedeset i šest;
23. Ljudi iz Anatota sto i dvadeset i osam;
24. Sinova Azmavetskih četrdeset i dva;
25. Sinova Karijat-jarimskih, Cefirskih i Berotskih sedam stotina i četrdeset i tri;
26. Sinova Ramskih i Gapskih šest stotina i dvadeset i jedan;
27. Ljudi iz Mahmasa sto i dvadeset i dva;
28. Ljudi iz Betela i Haja dvje sta i dvadeset i tri;
29. Sinova Nebonskih pedeset i dva;
30. Sinova Megbisovih sto pedeset i šest;
31. Sinova Elama drugoga tisuća i dvjesta i pedeset i četiri;
32. Sinova Harimovijeh tri sta i dvadeset;
33. Sinova Lodskih, Hadidskih i Ononskih sedam stotina i dvadeset i pet;
34. Sinova Jerihonskih tri sta i četrdeset i pet;
35. Sinova Senskih tri tisuće i šest stotina i trideset.
36. Svećenika: sinova Jadajinih od doma Jozuina devet stotina i sedamdeset i tri;
37. Sinova Emerovijeh tisuća i pedeset i dva;
38. Sinova Feshurovijeh tisuća i dvje sta i četrdeset i sedam;
39. Sinova Harimovijeh tisuća i sedamnaest;
40. Levita: sinova Jozuinih i Cedmihelovih izmedju sinova Odovijinih sedamdeset i četiri;
41. Pjevača: sinova Azafovijeh sto i dvadeset i osam;
42. Sinova vratarskih: sinova Selumovijeh, sinova Aterovijeh, sinova Telmonovijeh, sinova Akubovijeh, sinova Hatitinih, sinova Sobajevih, svega sto i trideset i devet;
43. Natineja: sinova Sišinijeh, sinova Hazufinijeh, sinova Tabaotovijeh,
44. Sinova Cerosovijeh, sinova Sijinih, sinova Fadonovih,
45. Sinova Lebaninih, sinova Hagabinih, sinova Akubovih,
46. Sinova Hagabovijeh, sinova Semlajevih, sinova Hananovijeh,
47. Sinova Gadelovijeh, sinova Gaherovijeh, sinova Rajinih,
48. Sinova Razinovijeh, sinova Nekodinijeh, sinova Gazamovijeh,
49. Sinova Azinijeh, sinova Fazejinih, sinova Bezejevih,
50. Sinova Azeninih, sinova Munimovijeh, sinova Nefuzimovijeh,
51. Sinova Bagbukovijeh, sinova Hakufinijeh, sinova Harurovijeh,
52. Sinova Bezlutovijeh, sinova Mahidinijeh, sinova Harsinijeh,
53. Sinova Berkosovijeh, sinova Sizarinijeh, sinova Teminijeh,
54. Sinova Nazijinih, sinova Hatifinijeh,
55. Sinova sluga Salamunovijeh: sinova Sotajevih, sinova Soferetovijeh sinova Farudinijeh.

56. Sinova Jalinijeh, sinova Derkonovijeh, sinova Gedelovijeh,
57. Sinova Safatijinijeh, sinova Hatilovijeh, sinova Fohereta od Azebajima, sinova Amijevijeh,
58. Svega Natineja i sinova sluga Salamunovijeh tri sta i devedeset i dva.
59. I ovi podjoše iz Tel-Male *i* Tel-Harse, Herub, Adon i Emer, ali ne mogoše pokazati otačkoga doma svojega i sjemena svojega, eda li su od Izraela,
60. *I* sinovi Dalajini, sinovi Tobijini, sinovi Nekodini, njih šest stotina i pedeset i dva;
61. I od sinova svećeničkih: sinovi Hobijini, sinovi Akosovi, sinovi Berzelaja, koji se oženi jednom izmedju kćeri Berzelaja Galadjanina, te se prozva njihovijem imenom.
62. Oni tražiše po knjigama da bi pokazali rod svoj, ali se ne nadjoše, za to biše odlučeni od svećenstva,
63. I zaprijeti im Atersata da ne jedu od svetinje nad svetinjama dokle ne nastane svećenik s Urimom i Tumimom.
64. Svega zbora skupa bješe četrdeset i dvije tisuće i tri stotine i šezdeset,
65. Osim sluga njihovijeh i sluškinja njihovijeh, kojih bijaše sedam tisuća i tri stotine i trideset i sedam, a medju njima bijaše dvje sta pjevača i pjevačica.
66. Imahu sedam stotina i trideset i šest konja, dvje sta i četrdeset i pet masaka,
67. Četiri stotine i trideset i pet kamila, šest tisuća i sedam stotina i dvadeset magaraca.
68. I neki izmedju *domova* otačkih došavši k domu Gospodinovu u Jeruzalemu priložiše dragovoljno da se gradi dom Božji na svom mjestu.
69. Po mogućstvu svojemu dadoše u riznicu za posao: zlata šezdeset i jednu tisuću drama, srebra pet tisuća mina, i haljina svećeničkih stotinu.
70. I tako se naseliše svećenici i Leviti i neki iz naroda i pjevači i vratari i Natineji u gradovima svojim, i sav Izrael u svojim gradovima.

GLAVA 3.

A kad dodje sedmi mjesec i sinovi Izraelovi bijahu u svojim gradovima, sabra se narod jednodušno u Jeru-
lem.
'ada usta Jozua sin Jozedekov s bra-
ćom svojom svećenicima i Zorobabel sin Salatijelov s braćom svojom, i zgradiše oltar Boga Izraelova da prinose na njemu žrtve paljenice kako piše u zakonu Mojsija čovjeka Božijega.
3. I podigoše oltar na mjestu njegovu, ako i bijahu u strahu od naroda zemaljskih; i prinosiše na njemu žrtve paljenice Gospodinu, žrtve paljenice jutrom i večerom;
4. I praznovaše praznik sjenica, kako je pisano, prinoseći žrtve paljenice svaki dan na broj kako je uredjeno za svaki dan.
5. A po tom *prinosiše* žrtvu paljenicu svagdašnju, i na mladine i na sve praznike Gospodinove osvećene i od svakoga koji dragovoljno prinošaše prinos Gospodinu.
6. Od prvoga dana mjeseca sedmoga počeše prinositi žrtve paljenice Gospodinu, a dom Gospodinov još ne bješe osnovan.
7. I dadoše novce kamenarima i drvodjeljama, i hranu i piće i ulje Sidonjanima i Tircima da dovoze drva cedrova s Libana u more Jopsko, kako im bješe dopustio Cir car Persijski.
8. I druge godine po povratku njihovu k domu Božijemu u Jeruzalem, drugoga mjeseca počeše Zorobabel sin Salatijelov i Jozua sin Jozedekov i ostala braća njihova, svećenici i Leviti, i svi koji dodjoše iz ropstva u Jeruzalem, i postaviše Levite od dvadeset godina i više da nastoje nad poslom oko doma Gospodinova.
9. I bi postavljen Jozua i sinovi njegovi i braća njegova, i Cedmihel'i sinovi njegovi, sinovi Judini, zajedno da nastoje nad poslenicima u domu Božijem, i sinovi Henadadovi i njihovi sinovi i braća njihova Leviti.
10. I kad zidari polagahu temelj crkvi Gospodinovoj, postaviše svećenike obučene s trubama i Levite sinove Azafove s cimbalima da hvale Gospodina po uredbi Davida cara Izraelova.
11. I pjevahu na izmjence hvaleći i slaveći Gospodina: jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova nad Izraelom. I sav narod podvikivaše iza glasa hvaleći Gospodina što se osnivaše dom Gospodinov.
12. A mnogi od svećenika i Levita i glavara *domova* otačkih, starci koji bje-

hu vidjeli predjašnji dom, plakahu iza glasa gledajući ovaj dom koji se osnivaše, a mnogi opet podvikivahu od radosti,

13. Te narod ne mogaše razaznati vike radosne od vike plačne u narodu, jer narod podvikivaše iza glasa, i vika se čujaše daleko.

GLAVA 4.

A kad čuše neprijatelji Judini i Benjaminovi da oni koji se vratiše iz ropstva zidaju crkvu Gospodinu Bogu Izraelovu,

2. Dodjoše k Zorobabelu i ka glavarima *domova* otačkih, i rekoše im: da i mi zidamo s vama, jer ćemo kao i vi tražiti Boga vašega, i njemu prinosimo žrtve od vremena Azorhadana cara Asirskoga, koji nas je doveo ovamo.

3. A Zorobabel i Jozua i ostali glavari domova otačkih u Izraelu rekoše im: ne možete vi s nama zidati doma Bogu našemu, nego ćemo mi sami zidati Gospodinu Bogu Izraelovu, kako nam je zapovjedio Cir car Persijski.

4. Tada narod zemaljski dosadjivaše narodu Judinu i smetaše ih u zidanju;

5. I naimahu savjetnike suprot njima da rasipaju namjeru njihovu svega vremena Cira cara Persijskoga do vlade Darija cara Persijskoga.

6. A kad se zacari Asver, u početku njegova carovanja napisaše tužbu na stanovnike Judejske i Jeruzalemske.

7. I za vremena Artakserksova pisa Bezelam, Mitridat, Tabeel i ostali drugovi njegovi Artakserksu caru Persijskom; a knjiga bješe pisana Sirskim pismom i Sirskim jezikom.

8. Reum starješina u vijeću i Samsaj pisar napisaše jednu knjigu protiv Jeruzalema caru Artakserksu ovako:

9. Reum starješina u vijeću i Samsaj pisar i ostali drugovi njihovi, Dinjani, Afarsaćani, Terfaljani, Afaršani, Erhevljani, Babilonjani, Suzanašani, Dijevljani, Elamljani,

10. I ostali narodi koje preseli veliki i slavni Azenafar i naseli po gradovima Samarijskim, i ostali s ove strane rijeke, tada i tada.

11. Ovo je prijepis od knjige koju mu poslaše: Caru Artakserksu. Sluge tvoje, ljudi s ove strane rijeke, tada i tada.

12. Da je na znanje caru da Judejci koji podjoše od tebe k nama, dodjoše u Jeruzalem, i grad odmetnički i opaki zidaju, zidove opravljaju i iz temelja podižu.

13. Nego da je na znanje caru: ako se ovaj grad sazida i zidovi oprave, oni ne će davati danka ni poreze ni carine, te će biti šteta riznici carskoj.

14. Što dakle platu od dvora primamo, te nam ne priliči da gledamo štetu carevu, toga radi šaljemo i javljamo caru,

15. Da se potraži u knjizi dnevnika otaca tvojih, pa ćeš naći u knjizi dnevnika i doznati da je ovaj grad odmetnički i da je na štetu carevima i zemljama i da su se u njemu dizale bune od davnina, te za to bi raskopan ovaj grad.

16. Dajemo na znanje caru: ako se ovaj grad sazida i zidovi se njegovi oprave, onda ovaj dio preko rijeke ne će više biti tvoj.

17. Tada car posla odgovor Reumu starješini u vijeću i Samsaju pisaru i ostalijem drugovima njihovijem koji sjedjahu u Samariji i ostalijem s onu stranu rijeke: Pozdravlje, tada i tada.

18. Knjiga koju nam poslaste razgovijetno bi pročitana preda mnom.

19. I zapovjedih te potražiše i nadjoše da je taj grad od davnina ustajao na careve i da su u njemu bivali odmeti i bune,

20. I da su silni carevi bivali u Jeruzalemu, koji vladahu svijem što je preko rijeke, i davahu im se danci i poreze i carine.

21. Za to naredite da se zabrani onijem ljudima da se onaj grad ne zida dokle ja ne zapovjedim.

22. I pazite da ne pogriješite u tom. Jer za što bi zlo raslo na štetu carevima?

23. A kad se prijepis od knjige cara Artakserksa pročita pred Reumom i Samsajem pisarem i pred drugovima njihovijem, oni brže otidoše u Jeruzalem k Judejcima, te im zabraniše oružanom silom.

24. Tada stade posao oko doma Božijega u Jeruzalemu, i staja do druge godine carovanja Darija cara Persijskoga.

GLAVA 5.

Tada Agej prorok i Zaharija sin Adov prorok prorokovahu Judejcima koji bijahu u Judeji i u Jeruzalemu u ime Boga Izraelova.

2. I usta Zorobabel sin Salatijelov i Jozua sin Jozedekov, i počeše opet zidati dom Božji u Jeruzalemu, i bjehu s njima proroci Božji pomažući im.

3. U to vrijeme dodje k njima Tatanaj upravitelj s ovu stranu rijeke, i Star-Buzanaj i drugovi njihovi, i rekoše im ovako: ko vam je dao vlast da zidate tu kuću i da opravljate te zidove?

4. Tada im odgovorismo imenujući ljude koji gradjahu tu gradjevinu.

5. Ali bješe oko Božije na starješinama Judejskim, te im ne zabraniše dokle ne otide stvar do Darija i donesu odgovor o tom.

6. A ovo je prijepis od knjige koju posla caru Dariju Tatanaj upravitelj s ove strane rijeke i Star-Buzanaj s drugovima svojim Afarsašanima koji bijahu s ove strane rijeke.

7. Poslaše mu knjigu, a u njojzi bješe napisano ovako: Dariju caru svako dobro.

8. Da je na znanje caru da dodjosmo u Judejsku zemlju k domu Boga velikoga, koji zidaju od velikoga kamena, i drvlje meću u zidove, i posao se brzo radi i napreduje u rukama njihovijem.

9. I zapitasmo tamošnje starješine rekavši im: ko vam je dao vlast da zidate taj dom i da opravljate te zidove?

10. Pa ih i za imena njihova zapitasmo da bismo ti javili, i zapisasmo imena onijeh koji su glavari medju njima.

11. A oni nam odgovoriše ovako govoreći: mi smo sluge Boga nebeskoga i zemaljskoga, i zidamo dom koji je bio sazidan prije mnogo vremena, koji je zidao i podigao velik car Izraelov.

12. Ali kad oci naši razgnjeviše Boga nebeskoga, dade ih u ruke Nabuhodonozoru caru Babilonskom Haldejcu, koji raskopa ovaj dom a narod preseli u Babilon.

13. Ali prve godine Cira cara Babilonskoga, car Cir zapovjedi da se sazida ovaj dom Božji.

14. Još i sudove doma Božijega zlatne i srebrne koje Nabuhodonozor bješe u-*o iz crkve Jeruzalemske* i odnio u crkvu Babilonsku, iznese ih car Cir iz crkve Babilonske, i biše dani po imenu Sasabazaru, kojega postavi upraviteljem,

15. I reče mu: uzmi ove sudove pa idi i odnesi ih u crkvu koja je u Jeruzalemu, i dom Božji neka se sazida na svojem mjestu.

16. Onda taj Sasabazar dodje i postavi temelj domu Božijemu u Jeruzalemu; i od toga vremena do sad zida se i još nije dovršen.

17. Ako je dakle ugodno caru, neka se potraži u riznici carskoj u Babilonu je li car Cir zapovjedio da se sazida ovaj dom Božji u Jeruzalemu, i volju svoju o tom neka nam car pošlje.

GLAVA 6.

Tada car Darije zapovjedi te tražiše u knjižnici gdje se ostavljaše blago u Babilonu.

2. I nadjoše u Egbatani u dvoru carskom u zemlji Medskoj knjigu u kojoj bješe zapisan ovaj spomen:

3. Prve godine cara Cira zapovjedi car Cir: dom Božji u Jeruzalemu da se sazida da bude mjesto gdje će se prinositi žrtve, i temelji da mu se izidaju, da bude visok šezdeset lakata i širok šezdeset lakata.

4. Tri reda da budu od kamenja velikoga i jedan red od drveta novoga, a trošak da se daje iz carskoga doma.

5. I sudovi doma Božijega zlatni i srebrni što Nabuhodonozor bješe uzeo iz crkve Jeruzalemske i donio u Babilon, da se vrate i opet odnesu u crkvu Jeruzalemsku na svoje mjesto i da se ostave u domu Božijem.

6. Za to Tatanaju upravitelju s one strane rijeke, Star-Buzanaju s drugovima svojim Afarsašanima, koji ste s one strane rijeke, uklonite se odatle.

7. Ostavite neka se gradi taj dom Božji, upravitelj Judejski i starješine njihove neka zidaju taj dom Božji na mjestu njegovu.

8. Još zapovijedam šta ćete činiti starješinama Judejskim da bi se sazidao taj dom Božji: od blaga carskoga, od dohodaka s one strane rijeke, da se daje bez oklijevanja trošak onijem ljudima da se ne ustavljaju.

9. I što treba, bilo junaca ili ovnova i jaganjaca za žrtve paljenice Bogu ne-

beskomu, ili pšenice, soli, vina i ulja, kako reku svećenici Jeruzalemski, da im se daje svaki dan bez odgadjanja,

10. Da prinose mirisne žrtve Bogu nebeskomu i da se mole za život carev i sinova njegovijeh.

11. Još zapovijedam: ko bi učinio drukčije, iz njegove kuće da se uzme brvno i pobode, i on na njemu da se pogubi, i njegova kuća da bude buništе za to.

12. I Bog koji je ondje nastanio ime svoje, da obori svakoga cara i svaki narod koji bi digao ruku da promijeni ovo i raskopa taj dom Božji u Jeruzalemu. Ja Darije zapovijedam ovo, odmah da se izvrši.

13. Tada Tatanaj upravitelj s ove strane rijeke, Star-Buzanaj i drugovi njihovi učiniše odmah kako zapovjedi Darije.

14. I starješine Judejske zidaše i napredovaše po proroštvu Ageja proroka i Zaharije sina Adova, zidaše i dovršiše po zapovijesti Boga Izraelova i po zapovijesti Cira i Darija i Artakserksa cara Persijskoga.

15. I svrši se taj dom do trećega dana mjeseca Adara šeste godine carovanja cara Darija.

16. I sinovi Izraelovi, svećenici i Leviti i ostali izmedju onijeh koji se vratiše iz ropstva posvetiše taj dom Božji radujući se.

17. I prinesoše na posvećenje toga doma Božijega sto junaca, dvje sta ovnova, četiri stotine jaganjaca i dvanaest jaraca na žrtvu za grijeh za svega Izraela prema broju plemena Izraelovijeh.

18. I postaviše svećenike po redovima njihovijem i Levite po redovima njihovijem da služe Bogu u Jeruzalemu kako je napisano u knjizi Mojsijevoj.

19. Po tom slaviše koji se vratiše iz ropstva vazam četrnaestoga dana prvoga mjeseca.

20. Jer se očistiše i svećenici i Leviti, te bijahu svi čisti, i klaše vazam za sve koji se vratiše iz ropstva i za braću svoju svećenike i za sebe same.

21. I jedoše sinovi Izraelovi koji se vratiše iz ropstva i svi koji se od nečistote naroda zemaljskih odvojiše k njima da traže Gospodina Boga Izraelova.

22. I praznovaše praznik prijesnijeh hljebova sedam dana veseleći se; jer ih razveseli Gospodin i obrati srce cara Asirskoga k njima da ukrijepi ruke njihove u poslu oko doma Boga, Boga Izraelova.

GLAVA 7.

Poslije ovijeh stvari za carovanja Artakserksa cara Persijskoga Ezdra, sin Saraje sina Azarije, sina Helcije,

2. Sina Seluma, sina Sadoka, sina Ahitoba,

3. Sina Amarije, sina Azarije, sina Marajota,

4. Sina Zarahije, sina Ozija, sina Bokcija,

5. Sina Abizva, sina Finesa, sina Eleazara, sina Arona poglavara svećeničkoga,

6. Taj Ezdra vrati se iz Babilonske, a bijaše književnik vješt zakonu Mojsijevu, koji dade Gospodin Bog Izraelov, i car mu dade sve što zaiska, jer ruka Gospodina Boga njegova bijaše nad njim,

7. I vratiše se u Jeruzalem neki sinovi Izraelovi i svećenici i Leviti i pjevači i vratari i Natineji sedme godine cara Artakserksa.

8. A dodje u Jeruzalem petoga mjeseca sedme godine *toga* cara.

9. Jer prvoga dana prvoga mjeseca podje iz Babilonske, a prvoga dana petoga mjeseca dodje u Jeruzalem, jer dobra ruka Boga njegova bješe nad njim.

10. Jer Ezdra bješe upravio srce svoje da istražuje zakon Gospodinov i da ga izvršuje i da uči Izraela uredbama i zakonima.

11. A ovo je prijepis od knjige koju dade car Artakserkse Ezdri svećeniku književniku vještomu stvarima što je zapovjedio Gospodin i uredbama njegovijem u Izraelu:

12. Artakserkse car nad carevima Ezdri svećeniku, književniku vještomu u zakonu Boga nebeskoga, svako dobro; tada i tada.

13. Ja zapovijedam: ko god u mom carstvu od naroda Izraelova i od svećenika njegovijeh i Levita hoće od svoje volje da ide s tobom u Jeruzalem, nek ide.

14. Jer se šalješ od cara i od sedam savjetnika njegovijeh da nadgledaš Ju-

deju i Jeruzalem po zakonu Boga svojega koji ti je u ruku,

15. I da odneseš srebro i zlato što car i savjetnici njegovi dragovoljno prinose Bogu Izraelovu, kojemu je stan u Jeruzalemu,

16. I sve srebro i zlato što nakupiš u svoj zemlji Babilonskoj s dragovoljnijem prilozima koje narod i svećenici dragovoljno prilože na dom Boga svojega u Jeruzalemu.

17. Pa odmah za te novce kupi junaca i ovnova i jaganjaca s darovima njihovijem i naljevima njihovijem, i prinesi ih na oltaru doma Boga vašega u Jeruzalemu.

18. I što se tebi i braći tvojoj svidi učiniti s ostalijem srebrom i zlatom, učinite po volji Boga svojega.

19. I sudove koji su ti dati za službu u domu Boga tvojega, ostavi pred Bogom u Jeruzalemu.

20. I što bi još trebalo domu Boga tvojega, te bi valjalo dati, podaj iz carske riznice.

21. I još zapovijedam ja car Artakserkse svijem riznicarima s one strane rijeke, da što god zaište od vas Ezdra svećenik, književnik vješti zakonu Boga nebeskoga, odmah da se učini,

22. Do sto talanata srebra i do sto kora pšenice i do sto vata vina i do sto vata ulja, a soli bez mjere,

23. Što god zapovjedi Bog nebeski, odmah da se učini za dom Boga nebeskoga, da ne dodje gnjev na carstvo, na cara i na sinove njegove.

24. I još vam javljamo da se ni od jednoga izmedju svećenika i Levita i pjevača i vratara i Natineja i *drugih* sluga toga doma Božijega ne smije uzimati danak ni poreza ni carina.

25. A ti, Ezdra, po mudrosti Boga svojega koja ti je data postavi upravitelje i sudije da sude svemu narodu što je s one strane rijeke izmedju svijeh koji znadu zakon Boga tvojega, i ko ne zna, učite ga.

26. A ko ne bi izvršivao zakona Boga tvojega i zakona careva, odmah da mu se sudi, bilo da se pogubi ili da se progna ili da se oglobi ili da se baci u tamnicu.

27. Blagosloven da je Gospodin Bog *otaca naših*, koji dade to caru u srce da ukrasi dom Gospodinov u Jeruzalemu.

28. I dade mi, te nadjoh milost pred carem i savjetnicima njegovijem i pred svijem silnijem knezovima carevijem. I ja se oslobodih, jer ruka Gospodina Boga mojega bješe nada mnom, i skupih glavare iz Izraela da idu sa mnom.

GLAVA 8.

Ovo su glavari *domova* otačkih i pleme onijeh što podjoše sa mnom iz Babilona za vlade cara Artakserksa:

2. Od sinova Finesovijeh Gersom; od sinova Itamarovijeh Danilo; od sinova Davidovijeh Hatus;

3. Od sinova Sehenije, koji bješe od sinova Farosovijeh, Zaharija i s njim na broj muškinja sto i pedeset;

4. Od sinova Fahat-Moabovijeh Elioenaj sin Zarehov i s njim muškinja dvje sta;

5. Od sinova Sehenijinih sin Ezehijelov i s njim muškinja tri stotine;

6. I od sinova Adanovijeh Abed sin Jonatanov i s njim muškinja pedeset;

7. I od sinova Alamovijeh Izaija sin Atalijin i s njim muškinja sedamdeset;

8. I od sinova Safatijinih Zebedija sin Mihailov i s njim muškinja osamdeset;

9. Od sinova Joabovijeh Obedija sin Jahijelov i s njim muškinja dvje sta i osamnaest;

10. I od sinova Selomitovijeh sin Josfijin i s njim muškinja sto i šezdeset;

11. I od sinova Bebajevih Zaharija sin Bebajev i s njim muškinja dvadeset i osam;

12. I od sinova Azgadovijeh Johanan sin Ekcetanov i s njim muškinja sto i deset;

13. I od sinova Adonikamovijeh pošljednjih po imenu Elifelet, Jehijel i Samaja i s njima muškinja šezdeset;

14. I od sinova Begvujevijeh Utaj i Zahur, i s njima muškinja sedamdeset.

15. I sabrah ih kod rijeke koja teče u Ahavu, i ondje stajasmo u okolu tri dni; poslije pregledah narod i svećenike, ali ne nadjoh ondje ni jednoga od sinova Levijevijeh.

16. Za to poslah Elijezera, Arijela, Semeju i Elnatana i Jariba i Elnatana i Natana i Zahariju i Mozolama glavare, i Jojariba i Elnatana učitelje,

17. I opravih ih k Edu poglavaru u mjestu Kasfiji, i naučih ih šta će govoriti Edu i braći njegovoj Natinejima u

mjestu Kasfiji da bi nam doveli sluge za dom Boga našega.

18. I dovedoše nam, jer dobra ruka Božija bješe nad nama, čovjeka razumna izmedju sinova Moholija sina Levija sina Izraelova, Sarabiju sa sinovima njegovijem i braćom njegovom, njih osamnaest;

19. I Hazabiju i s njim Izaiju od sinova Merarijevih, s braćom njegovom i njihovijem sinovima, njih dvadeset,

20. I od Natineja, koje odredi David i knezovi da služe Levitima, dvje sta i dvadeset Natineja, koji svi biše imenovani poimence.

21. Tada oglasih ondje na rijeci Ahavi post, da bismo se ponizili pred Bogom svojim i izmolili u njega srećan put sebi i djeci svojoj i svemu blagu svojemu.

22. Jer me stid bijaše iskati od cara vojske i konjika da nas brane od neprijatelja putem, jer bijasmo rekli caru govoreći: ruka je Boga našega na dobro nad svima koji ga traže, i jačina je njegova i gnjev na sve koji ga ostavljaju.

23. Tako postismo i molismo Boga svojega za to, i umolismo ga.

24. Tada odvojih izmedju glavara svećeničkih dvanaest, Sarabiju, Hazabiju i s njima desetoricu braće njihove.

25. I izmjerih im srebro i zlato i sudove, priloge domu Boga našega što priloži car i savjetnici njegovi i knezovi njegovi i sav narod Izraelov koji se nadje;

26. Izmjerih im u ruke šest stotina i pedeset talanata srebra, i sudova srebrnijeh sto talanata, i sto talanata zlata,

27. I dvadeset čaša zlatnijeh od tisuću drama, i dva suda od mjedi dobre i skupocjene kao zlato.

28. I rekoh im: vi ste sveti Gospodinu i ovi su sudovi sveti, i ovo srebro i zlato dragovoljan je prilog Gospodinu Bogu otaca vaših.

29. Pazite i čuvajte dokle ne izmjerite pred glavarima svećeničkim i Levitima i glavarima otačkih *domova* Izraelovijeh u Jeruzalemu u klijetima doma Gospodinova.

30. I tako primiše svećenici i Leviti izmjereno srebro i zlato i sudove da odnesu u Jeruzalem u dom Boga našega.

31. I podjosmo od rijeke Ahave dvanaestoga *dana* prvoga mjeseca da idemo u Jeruzalem, i ruka Boga našega bijaše nad nama i izbavi nas iz ruku neprijateljskih i zasjedačkih na putu.

32. I dodjosmo u Jeruzalem i stajasmo ondje tri dni.

33. A četvrti dan izmjeri se srebro i zlato i sudovi u domu Boga našega u ruke Meremotu sinu Urijinu svećeniku, s kojim bijaše Eleazar sin Finesov, i s njima Jozabed sin Jozuin i Noadaja sin Benojev, Leviti,

34. Sve na broj i na mjeru, i mjera bi zapisana od svega u isto vrijeme.

35. I koji biše u ropstvu pa se vratiše iz ropstva prinesoše na žrtvu paljenicu Bogu Izraelovu dvanaest junaca za svega Izraela, devedeset i šest ovnova, sedamdeset i sedam jaganjaca, dvanaest jaraca za grijeh, sve to na žrtvu paljenicu Gospodinu.

36. I predaše zapovijesti careve namjesnicima carevijem i knezovima s ove strane rijeke, i oni potpomogoše narod i dom Božji.

GLAVA 9.

A kad se to svrši, pristupiše k meni knezovi govoreći: narod Izraelov i svećenici i Leviti nijesu se odvojili od naroda zemaljskih radi gadova njihovijeh, od Hananeja, Heteja, Ferezeja, Jebuzeja, Amonaca, Moabaca, Egipćana i Amoreja.

2. Jer uzeše kćeri njihove sebi i sinovima svojim, te se pomiješa sveto sjeme s narodima zemaljskim; i ruka svećenička i glavarska bješe prva u tom prijestupu.

3. I kad čuh to, razdrijeh haljinu svoju i plašt svoj, i skuboh kosu s glave svoje i bradu svoju, i sjedoh tužan.

4. I skupiše se k meni svi koji se bojahu riječi Boga Izraelova za prijestup onijeh koji dodjoše iz ropstva, a ja sjedjah tužan do večernje žrtve.

5. A o večernjoj žrtvi ustah od jada svojega u razdrtoj haljini i plaštu, i klekavši na koljena svoja raširih ruke svoje ka Gospodnu Bogu svojemu,

6. I rekoh: Bože moj! stidim se i sramim se podignuti oči svoje k tebi, Bože moj; jer bezakonja naša namnožiše se svrh glave i krivice naše narastoše do neba.

7. Od vremena otaca svojih do danas pod krivicom smo velikom, i za bezakonja svoja bismo predani mi i carevi naši i svećenici naši u ruke carevima zemaljskim pod mač, u ropstvo, u grabež i u sramotu, kao što se vidi danas.

8. A sada za čas dodje nam milost od Gospodina Boga našega, te nam ostavi ostatak i dade nam klin u svetom mjestu svom da bi prosvijetlio oči naše Bog naš i dao nam da malo odahnemo u ropstvu svojem.

9. Jer roblje smo, ali u ropstvu našem nije nas ostavio Bog naš, nego nam dade te nadjosmo milost pred carevima Persijskim davši nam da odahnemo da podignemo dom Boga svojega i opravimo pustoline njegove, i davši nam ogradu u Judeji u Jeruzalemu.

10. Sada dakle šta da kažemo, Bože naš, poslije toga? jer ostavismo zapovijesti tvoje.

11. Koje si zapovjedio preko sluga svojih proroka govoreći: zemlja u koju idete da je naslijedite zemlja je nečista od nečistote naroda zemaljskih, s gadova njihovijeh, kojima je napuniše od kraja do kraja u nečistoti svojoj.

12. I za to kćeri svojih ne dajite za sinove njihove, i kćeri njihovijeh ne uzimajte za sinove svoje, i ne tražite mira njihova ni dobra njihova do vijeka da biste se ukrijepili i jeli dobra one zemlje i ostavili je u našljedstvo sinovima svojim do vijeka.

13. I poslije svega što dodje na nas za zla djela naša i za veliku krivicu našu, jer si nas, Bože naš, pokarao manje nego što grijesi naši zaslužuju, i dao si nam ostatak ovaki,

14. Eda li ćemo opet prestupati zapovijesti tvoje i prijateljiti se s ovijem gadnijem narodima? Ne bi li se razgnjevio na nas dokle nas ne bi potr'o da ni jedan ne ostane i ne izbavi se?

15. Gospodine Bože Izraelov! ti si pravedan, jer ostasmo ostatak, kao što se vidi danas. Evo mi smo pred tobom s krivicom svojom, premda se ne može stajati pred tobom za to.

GLAVA 10.

A kad se moljaše Ezdra i ispovijedaše *grijehe plačući* i ležeći pred domom Božjim, skupi se k njemu iz Izraela veliko mnoštvo ljudi i žena i djece; i narod plakaše veoma.

2. Tada progovori Sehenija sin Jehijelov od sinova Elamovijeh i reče Ezdri: mi smo sagriješili Bogu svojemu što uzesmo žene tudjinke iz naroda zemaljskih; ali još ima nadanja Izraelu za to.

3. Da učinimo sada zavjet Bogu svojemu, da otpustimo sve žene i porod njihov po volji Gospodinovoj i onijeh koji se boje zapovijesti Boga našega, i po zakonu neka bude.

4. Ustani, jer je ovo tvoj posao; a mi ćemo biti uza te, budi slobodan i radi.

5. Tada usta Ezdra i zakle glavare svećeničke i Levite i svega Izraela da učine tako. I zakleše se.

6. Po tom usta Ezdra ispred doma Božijega, i otide u klijet Johanana sina Elijazibova; i ušavši ne jede hljeba niti vode pi, jer tužaše radi prijestupa onijeh koji biše u ropstvu.

7. Po tom oglasiše po Judeji i Jeruzalemu svijem koji se vratiše iz ropstva, da se skupe u Jeruzalem,

8. A ko ne bi došao za tri dana po dogovoru knezovskom i starješinskom, da se sve imanje njegovo razaspe a sam da se odluči od zbora onijeh koji se vratiše iz ropstva.

9. Tako se skupiše svi ljudi od Jude i Benjamina u Jeruzalem za tri dana, dvadesetoga dana mjeseca devetoga. I sjedjaše sav narod na ulici pred domom Božjim dršćući radi te stvari i od dažda.

10. Tada ustavši Ezdra svećenik reče im: vi sagriješiste što se oženiste tudjinkama, te umnožiste krivicu Izraelovu.

11. Za to sada ispovjedite se Gospodinu Bogu otaca svojih, i učinite volju njegovu, i odvojte se od naroda zemaljskih i žena tudjinaka.

12. I sav zbor odgovori i reče iza glasa: kako nam kaza učinićemo.

13. Ali naroda ima mnogo i ide dažd, ne može se stajati na polju, a taj posao nije za jedan dan ni za dva, jer nas ima mnogo koji sagriješismo u tom.

14. Da se odrede knezovi naši iz svega zbora, pa koji su god u gradovima našim oženjeni tudjinkama neka dolaze

u odredjeno vrijeme i s njima starješine svakoga grada i sudije dokle ne odvratimo od sebe žestoki gnjev Boga svojega za tu stvar.

15. I odredjen bi na to Jonatan sin Azahelov i Jazija sin Tekvov; a Mezolam i Sebetaj Leviti pomagaše im.

16. I učiniše tako koji se vratiše iz ropstva. I odvojiše se Ezdra svećenik i glavari domova otačkih po domovima otaca svojih, svi poimence, i sjedoše prvoga dana desetoga mjeseca da izvidjaju stvar.

17. I do prvoga dana prvoga mjeseca svršiše sa svima onima koji se bijahu oženili tudjinkama.

18. A nadjoše se izmedju sinova svećeničkih oženjeni tudjinkama: izmedju sinova Jozue sina Jozedekova i braće njegove: Mazija i Elijezer i Jarib i Godolija;

19. I dadoše ruke da će pustiti žene svoje; i koji bijahu zgriješili *prinesoše* po jednoga ovna za krivicu svoju;

20. I od sinova Emerovijeh Hananije i Zebedija;

21. I od sinova Harijevijeh Mazija i Elija i Semeja i Jehijel i Ozija,

22. I od sinova Feshurovijeh Elioenaj, Mazija, Izmael, Natanael, Jozabed i Elaza,

23. A od Levita Jozabed i Semej i Celaja, to je Kalita, i Fataja i Juda i Elijezer;

24. I od pjevača Elijazib; i od vratara Selum i Telem i Urije;

25. A od Izraela, od sinova Farosovijeh Remeja i Jezija i Melhija i Mijamin i Elijezer i Melhija i Baneja;

26. I od sinova Elamovijeh Matanija, Zaharija i Jehijel i Abdije i Jerimot i Elija;

27. I od sinova Zetvinijeh Elioenaj, Elijazib, Matanija i Jerimut i Zabad i Aziza;

28. I od sinova Bebajevijeh Johanan, Hananija, Zabaj, Atalaj,

29. I od sinova Banijevih Mozolam, Meluh i Adaja, Jazub i Sal i Ramot;

30. I od sinova Fahat-Moabovijeh Edna i Halal, Banaja, Mazija, Matanija, Bezeleel i Benuj i Manasija;

31. I od sinova Heremovijeh Elijezer, Jozua, Melhija, Semeja, Šimun,

32. Benjamin, Maloh, Samarija;

33. Od sinova Hazomovijeh Matanaj, Matata, Zabad, Elifelet, Jermaj, Manasija, Semej;

34. Od sinova Banijevih Madije, Amram i Uel,

35. Baneja, Badaja, Helijav,

36. Vanija, Marimut, Elijazib,

37. Matanija, Matanaj i Jazije,

38. I Banije, Benuj, Semej,

39. I Salmija i Natan i Adaja,

40. Mehnedebaj, Sizaj, Saraj,

41. Ezrel i Selemijav, Semerija,

42. Selum, Amarija, Josip;

43. Od sinova Nebovijeh: Jehijel, Matatija, Zabad, Zabina, Jeduv, Joel i Banaja.

44. Svi se ovi bijahu oženili tudjinkama, i neke izmedju njih bijahu i djecu izrodile.

KNJIGA NEHEMIJINA.

GLAVA 1.

Riječi Nehemije sina Helcijina. Mjeseca Kazleva godine dvadesete kad bijah u Suzi gradu,

2. Dodje Hananije jedan od braće moje s nekima iz Judeje; i zapitah ih za Judejce, za ostatak što bješe ostao od ropstva, i za Jeruzalem.

3. A oni mi rekoše: ostatak što osta od ropstva ondje u zemlji, u velikoj je nevolji i sramoti, i zid je Jeruzalemski razvaljen i vrata su mu ognjem popaljena.

4. A kad čuh te riječi, sjedoh i plakah, i tužih nekoliko dana, i postih i molih se pred Bogom nebeskim,

5. I rekoh: oh Gospodine Bože nebeski, Bože veliki i strašni, koji čuvaš zavjet i milost onima koji te ljube i drže tvoje zapovijesti.

6. Neka bude uho tvoje prignuto i oči tvoje otvorene da čuješ molitvu sluge

svojega kojom se sada molim pred tobom dan i noć za sinove Izraelove, sluge tvoje, i ispovijedam grijehe sinova Izraelovijeh kojima ti zgriješismo.

7. Skrivismo ti i ne držasmo zapovijesti ni uredaba ni zakona koje si zapovjedio preko Mojsija sluge svojega.

8. Ali se opomeni riječi koju si zapovjedio Mojsiju sluzi svojemu govoreći: vi ćete zgriješiti i ja ću vas rasijati medju narode;

9. Ali ako se obratite k meni i stanete držati zapovijesti moje i tvoriti ih, ako budete zagnani i na kraj svijeta, sabraću vas odande i odvešću vas na mjesto koje sam izabrao da ondje nastanim ime svoje.

10. A ovo su sluge tvoje i narod tvoj, koji si iskupio silom svojom velikom i rukom svojom krjepkom.

11. Oh Gospodine! neka bude uho tvoje prignuto k molitvi sluge tvojega i k molitvi sluga tvojih, koji su radi bojati se imena tvojega, i daj danas sreću sluzi svojemu i učini da nadje milost pred ovijem čovjekom. A ja bijah peharnik carev.

GLAVA 2.

A mjeseca Nizana godine dvadesete Artakserksa cara bijaše vino pred njim, i ja uzev vino dodah ga caru. A predje ne bijah neveseo pred njim.

2. I reče mi car: što si lica nevesela, kad nijesi bolestan? nije drugo nego tuga u srcu. A ja se uplaših vrlo.

3. I rekoh caru: da je živ car do vijeka! kako ne bih bio lica nevesela, kad je grad gdje su grobovi mojih otaca opustio i vrata mu ognjem spaljena?

4. A car mi reče: šta hoćeš? Tada se pomolih Bogu nebeskomu,

5. I rekoh caru: ako je ugodno caru i ako ti je mio sluga tvoj, pošlji me u Judeju u grad gdje su grobovi otaca mojih da ga sagradim.

6. A car mi reče, a žena njegova sjedjaše do njega: koliko ti vremena treba na put, i kad ćeš se vratiti? I bi ugodno caru, i pusti me kad mu kazah vrijeme.

7. Po tom rekoh caru: ako je ugodno *ru, da mi se da* knjiga na knezove preko rijeke da me prate dokle ne dodjem u Judeju,

8. I knjiga na Azafa čuvara šume careve da mi da drva za brvna na vrata od dvora uz dom *Božji* i za zid gradski i za kuću u koju ću ući. I dade mi car, jer dobra ruka Boga mojega bješe nada mnom.

9. I tako dodjoh ka knezovima preko rijeke, i dadoh im knjige careve. A car posla sa mnom vojvode i konjike.

10. A kad to ču Sanabalat Horonjanin i Tobija sluga Amonac, bi im vrlo mrsko što dodje čovjek da se postara za dobro sinovima Izraelovijem.

11. Po tom dodjoh u Jeruzalem, i bih ondje tri dana.

12. Pa ustah noću s nekoliko ljudi, a nikomu ne kazah što mi je Bog moj dao u srce da učinim u Jeruzalemu; i ne imah kljuseta sa sobom osim onoga na kom jahah.

13. I izidoh noću na vrata od doline, na izvor zmajevski, i na vrata gnojna, i razgledah zidove Jeruzalemske kako bjehu razvaljeni i kako mu vrata bjehu ognjem popaljena.

14. Otuda prodjoh na izvorska vrata i na carsko jezero, a ondje ne bješe mjesta da kljuse poda mnom prijedje.

15. Za to jahah uz potok po noći i razgledah zid, pa se vratih na vrata od doline, i tako dodjoh natrag.

16. Ali poglavari ne znadijahu kuda sam išao ni šta sam radio, jer do tada ne bijah ništa rekao ni Judejcima ni svećenicima ni knezovima ni poglavarima ni drugima koji upravljahu poslom.

17. Za to im rekoh: vidite u kakom smo zlu, Jeruzalem pust i vrata mu popaljena ongjem; dajte da zidamo zidove Jeruzalemske, da više ne budemo rug.

18. I kazah im kako je dobra ruka Boga mojega nada mnom i riječi careve koje mi je rekao. Tada rekoše: ustanimo i zidajmo. I ukrijepiše im se ruke na dobro.

19. A kad to ču Sanabalat Horonjanin i Tobija sluga Amonac i Gozem Arapin, podsmijevaše nam se i rugaše nam se govoreći: šta to radite? da se ne ćete odmetnuti caru?

20. A ja im odgovorih i rekoh: Bog nebeski daće nam sreću, a mi sluge

njegove ustasmo i zidamo; ali vi nemate dijela ni prava ni spomena u Jeruzalemu.

GLAVA 3.

Iusta Elijazib poglavar svećenički i braća njegova svećenici i zidaše vrata ovčija, i osvetiše ih i metnuše im krila, i osvetiše ih do kule Meje, do kule Hananeelove.

2. A do njega zidaše Jerihonjani, a do njih zida Zahur sin Amrijev;

3. A vrata riblja zidaše sinovi Aznini, oni ih pobrvnaše i metnuše krila i brave i prijevornice.

4. A do njih opravlja Marimut sin Urije sina Akusova; a do njih opravlja Mozolam sin Barahije sina Mesezebelova; a do njih opravlja Sadok sin Banin.

5. A do njih opravljaše Tekvljani, ali poglavice njihove ne saviše vrata svojega na službu Gospodinu svojemu.

6. A stara vrata opravlja Jojada sin Fazejin i Mozolam sin Bezodijin, oni ih pobrvnaše i metnuše krila i brave i prijevornice.

7. A do njih opravljaše Meltija Gabaonjanin i Jadon Meronjanin, ljudi iz Gabaona i iz Masfe do stolice kneza s ove strane rijeke.

8. Do njih opravlja Ezijel sin Arajin zlatar; a do njega opravlja Ananija sin apotekarski. I ostaviše Jeruzalem do širokoga zida.

9. A do njih opravlja Rafaja sin Hurov poglavar nad polovinom kraja Jeruzalemskoga.

10. A do njih opravlja Jedaja sin Haromafov prema svojoj kući, a do njega opravlja Hatus sin Hazebonijin.

11. Toliko opravlja Melhija sin Heremov i Hazub sin Fahat-Moabov i kulu kod pèćī.

12. A do njega opravlja Selum sin Alohesov, poglavar nad polovinom kraja Jeruzalemskoga sa kćerima svojim.

13. Vrata dolinska opravlja Hanun sa stanovnicima Zanojskim; oni ih sagradiše i metnuše krila i brave i prijevornice, i tisuću lakata zida do gnojnijeh vrata.

14. A gnojna vrata opravlja Melhija sin Rehabov poglavar nad krajem Bet-Aharamskim, on ih sagradi i metnu krila i brave i prijevornice.

15. A vrata izvorska opravlja Selum sin Hol-hozin, poglavar nad krajem u Masfi, on ih sagradi i pokri i metnu im krila i brave i prijevornice; i zid kod banje Silojske od vrta careva do basamaka koji slaze iz grada Davidova.

16. Za njim opravlja Nehemija sin Azbokov poglavar nad polovinom kraja Bet-Surskoga do prema grobovima Davidovijem i do jezera načinjenoga i do kuće junačke.

17. Za njim opravljaše Leviti, Rehum sin Benijev, a do njega opravlja Hazebija poglavar nad polovinom kraja Ceilskoga sa svojim krajem.

18 Za njim opravljaše braća njihova, Bavaj sin Enadadov poglavar nad polovinom kraja Ceilskoga.

19. A do njega opravlja Azer sin Jozuin poglavar od Masfe toliko prema mjestu kuda se ide k riznici na uglu.

20. Za njim razgorjevši se Baruh sin Zahajev opravlja toliko od ugla do vrata od kuće Elijaziba poglavara svećeničkoga.

21. Za njim opravlja Merimut sin Urije sina Hakusova toliko od vrata kuće Elijazibove do kraja kuće Elijazibove.

22. A za njim opravljaše svećenici koji življahu u ravnici.

23. Za njima opravlja Benjamin i Hazub prema svojim kućama; a za njima opravlja Azarija sin Mazije sina Ananijina uz svoju kuću.

24. Za njim opravlja Benuj sin Henadadov toliko od kuće Azarijine do savitka i do ugla.

25. Falel sin Ozijev *opravlja* prema savitku i prema kuli koja se izdiže iz gornjega doma careva kod trijema tamničkoga; za njim Fadaja sin Farosov;

26. I Natineji koji življahu u Ofelu, do prema vratima vodenijem na istok i kuli visokoj;

27. Za njima opravljaše Tekvljani toliko prema velikoj kuli visokoj do zida Ofelskoga;

28. Od vrata konjskih opravljaše svećenici svaki prema svojoj kući;

29. Za njima opravlja Sadok sin Emerov prema svojoj kući; a za njim opravlja Semaja sin Sehenijin čuvar vrata istočnijeh;

30. Za njim opravlja Hananija sin Selemijin i Hanun šesti sin Seleiov, toliko,

za njima opravlja Mozolam sin Barahijin prema svojoj klijeti;

31. Za njim opravlja Melhija sin zlatarev do kuće Natinejske i trgovačke prema vratima Mifkadskim do uzbrdice na uglu;

32. A izmedju uzbrdice na uglu i ovčijih vrata opravljaše zlatari i trgovci.

GLAVA 4.

A kad ču Sanabalat da zidamo zid, razgnjevi se i rasrdi se vrlo, i rugaše se Jevrejima,

2. I govoraše pred braćom svojom i vojnicima Samarijskim: šta rade ti nemoćni Judejci? hoćemo li ih ostaviti? hoće li prinositi žrtve? hoće li sada svršiti? eda li će u život povratiti iz praha kamenje spaljeno?

3. A Tobija Amonac koji bijaše uza nj reče: neka zidaju; da lisica dodje, provaliće kameni zid njihov.

4. Čuj, Bože naš, kako nas preziru; obrati rug njihov na njihovu glavu, i daj da budu grabež u zemlji gdje bi robovali.

5. I ne pokrivaj bezakonja njihova, i grijeh njihov da se ne izbriše pred tobom, jer te dražiše za one koji zidaju.

6. I tako zidasmo zid, i sav se zid sastavi do polovine, i narod imaše volju da radi.

7. A kad ču Sanabalat i Tobija i Arapi i Amonci i Azoćani da se opravlja zid Jeruzalemski i da se počelo zatvorati što je provaljeno, razgnjeviše se vrlo;

8. I složiše se svi zajedno da dodju i udare na Jeruzalem i da ga smetu.

9. A mi se molismo Bogu svojemu i postavljasmo stražu prema njima dan i noć od straha njihova.

10. A Judejci rekoše: klonula je snaga nosiocima, a praha ima mnogo, ne možemo zidati zida.

11. A naši neprijatelji rekoše: da ne doznadu i ne opaze dokle ne dodjemo usred njih, pa ćemo ih pobiti i prekinuti posao.

12. Ali dodjoše Judejci koji kod njih življahu, i kazaše nam deset puta: čuvajte sva mjesta kuda se ide k nama.

13. Tada namjestih narod u nizima iza zida i na strmenima, postavih narod po porodicama s mačevima i kopljima *i lukovima.*

14. I razgledavši ustah i rekoh starješinama i glavarima i ostalom narodu: ne bojte se. Pomenite Gospodina velikoga i strašnoga, i bijte se za braću svoju, za sinove svoje i kćeri svoje, za žene svoje i kuće svoje.

15. A kad čuše neprijatelji naši da smo doznali, razbi Gospodin njihovu namjeru, i mi se vratismo svi k zidu, svaki na svoj posao.

16. I od tada polovina mojih momaka poslovaše, a druga polovina držaše koplja i štitove i lukove i oklope, i knezovi stajahu iza svega doma Judina.

17. I koji zidahu i koji nošahu teret i koji tovarahu, svaki jednom rukom radjaše a u drugoj držaše koplje.

18. A koji zidahu, svaki imahu mač pripasan uz bedricu, i tako zidahu. A trubač stajaše kod mene.

19. Jer rekoh starješinama i glavarima i ostalom narodu: posao je velik i dug, i mi smo se rasuli po zidu daleko jedan od drugoga.

20. Gdje čujete trubu da trubi, onamo trčite k nama; Bog naš vojevaće za nas.

21. Tako radjasmo posao, i polovina ih držaše koplja od zore pa dokle zvijezde ne izidu.

22. U to vrijeme još rekoh narodu: svaki s momkom svojim neka noćuje u Jeruzalemu da bi nam noću stražili a danju radili.

23. A ja i moja braća i momci moji i stražari što idu za mnom ne ćemo svlačiti sa sebe haljina; u svakoga da je mač i voda.

GLAVA 5.

I stade velika vika ljudi i žena na braću njihovu Judejce.

2. Jer neki govorahu: nas i sinova naših i kćeri naših ima mnogo; da dobavimo žita da jedemo i ostanemo živi.

3. Drugi opet govorahu: da založimo polja svoja i vinograde i kuće da dobijemo žita u ovoj gladi.

4. Još drugi govorahu: da uzajmimo novaca na polja svoja i vinograde za danak carski.

5. A tijelo je naše kao tijelo braće naše, sinovi naši kao njihovi sinovi, i eto treba da damo sinove svoje i kćeri svoje u roblje, i neke kćeri naše već su ro-

binje, a mi ne možemo ništa, jer polja naša i vinograde naše drže drugi.

6. Za to se rasrdih vrlo kad čuh viku njihovu i te riječi.

7. I smislih u srcu svom i ukorih knezove i poglavare, i rekoh im: vi mećete bremena svaki na brata svojega. I sazvah veliki zbor njih radi.

8. I rekoh im: mi otkupismo koliko mogosmo braću svoju Judejce što bjehu prodani narodima; a vi li ćete prodavati braću svoju ili će se prodavati nama? A oni umukoše i ne nadjoše što bi odgovorili.

9. I rekoh: nije dobro što radite. Ne treba li vam hoditi u strahu Boga našega da nam se ne rugaju narodi, neprijatelji naši?

10. I ja i braća moja i momci moji davali smo im novaca i žita; ali oprostimo im taj dug.

11. Hajde vratite im danas polja njihova i vinograde i maslinike i kuće i što im na stotinu uzimate od novca i žita i vina i ulja.

12. A oni odgovoriše: vratićemo i ne ćemo iskati od njih; učinićemo kako veliš. Tada sazvah svećenike, i zakleh ih da će tako učiniti.

13. I istresoh njedra svoja i rekoh: ovako da istrese Bog svakoga iz kuće njegove i iz truda njegova ko god ne ispuni ove riječi, i ovako da se istrese i bude prazan. I sav zbor reče: amen. I hvališe Gospodina, i učini narod po toj riječi.

14. I od kad mi *car* zapovjedi da im budem upravitelj u zemlji Judinoj, od godine dvadesete do trideset druge godine cara Artakserksa, dvanaest godina, ja i braća moja ne jedosmo hrane upraviteljske.

15. A predjašnji upravitelji koji bijahu prije mene bijahu teški narodu uzimajući od njega hljeba i vina osim četrdeset sikala srebra, i sluge njihove zapovijedahu po narodu; ali ja tako ne činih bojeći se Boga.

16. Nego i oko gradjenja zida radih, i ne kupismo njive; i svi momci moji bijahu skupa ondje na poslu.

17. I Judejaca i poglavara sto i pedeset ljudi i koji dolažahu k nama iz okolnijeh naroda bijahu za mojim stolom.

18. I gotovljaše se svaki dan po jedno goveče, šest ovaca izabranijeh, i ptice gotovljahu mi se, i svakih deset dana *davaše se* svakojakoga vina izobila. I opet ne iskah hrane upraviteljske; jer služba bješe teška narodu.

19. Pomeni me Bože moj na dobro za sve što sam činio ovomu narodu.

GLAVA 6.

A kad ču Sanabalat i Tobija i Gozem Arapin i ostali naši neprijatelji da sam sazidao zid i da nije ostalo u njemu ništa provaljeno, a do tada još ne bijah namjestio krila na vrata,

2. Posla Sanabalat i Gozem k meni i poruči: hodi da se sastanemo u kom selu u polju Ononskom. A oni mišljahu zlo po me.

3. I poslah k njima glasnike i poručih: u poslu sam velikom, za to ne mogu doći. Jer bi stao posao kad bih ga ostavio da dodjem k vama.

4. I slaše tako k meni četiri puta; i ja im onako odgovorih.

5. Tada Sanabalat posla k meni tako peti put slugu svojega s knjigom otvorenom u ruci.

6. A u njoj pisaše: čuje se po narodima i Gasmuj kaže da se ti i Judejci mislite odmetnuti, za to zidaš zid, i hoćeš da im budeš car, kako se govori,

7. I da si postavio proroke da razglašuju za tebe u Jeruzalemu i govore: car je u Judeji. A to će doći do cara; nego hodi da se dogovorimo.

8. Tada poslah k njemu i poručih: nije tako kako ti kažeš; nego si sam izmislio.

9. Jer oni svi šćahu nas uplašiti govoreći: klonuće ruke njihove od posla i ne će se svršiti. Za to, *Bože,* ukrijepi ruke moje.

10. Jošte otidoh u kuću Semaji sinu Dalaje sina Metabeelova, koji se bješe zatvorio, i reče mi: da otidemo zajedno u dom Božji usred crkve i da zaključamo vrata crkvi, jer će doći da te ubiju, doći će noću da te ubiju.

11. A ja rekoh: zar će čovjek kakav sam ja bježati? ili ko bi ovaki kakav sam ja ušao u crkvu da ostane u životu? ne ću ići.

12. I razumjeh da ga nije Bog poslao, nego to proroštvo kaza za me, jer ga Tobija i Sanabalat potkupiše.

13. Za to bješe potkupljen da me uplaši da onako učinim i zgriješim da bih se osramotio da me mogu ružiti.

14. Pomeni, Bože, Tobiju i Sanabalata po ovijem djelima njihovijem, i Noadiju proročicu i druge proroke koji me šćahu uplašiti.

15. I tako dovrši se zid dvadeset petoga *dana mjeseca* Elula za pedeset i dva dana.

16. I kad čuše svi neprijatelji naši i vidješe svi narodi koji bijahu oko nas, uplašiše se vrlo, jer poznaše da je Bog naš učinio to djelo.

17. I u one dane mnogi glavari Judejski slahu knjige Tobiji, i od Tobije njima dolažahu knjige.

18. Jer mnogi Judejci bijahu mu se zakleli; jer bješe zet Seheniji sinu Arejinu, i Johanan sin njegov bješe oženjen kćerju Mozolama sina Barahijina.

19. I govorahu preda mnom dobro o njemu, i riječi moje dokazivahu mu; i Tobija slaše pisma da me uplaši.

GLAVA 7.

A kad se sazida zid i namjestih vrata, i postavljeni biše vratari i pjevači i Leviti,

2. Zapovjedih Hananiju bratu svojemu i Hananiji zapovjedniku od grada Jeruzalemskoga, jer bješe vjeran čovjek i bojaše se Boga više nego mnogi,

3. I rekoh im: da se ne otvoraju vrata Jeruzalemska dokle sunce ne ogrije, i kad oni što stoje ondje zatvore vrata, ogledajte, i da se postave stražari izmedju stanovnika Jeruzalemskih, svaki na svoju stražu i svaki prema svojoj kući.

4. A grad bijaše širok i velik, ali naroda bješe malo u njemu i kuće ne bjehu pogradjene.

5. I Bog moj dade mi u srce, te sabrah glavare i starješine i narod da se izbroje po plemenima. I nadjoh knjigu, u kojoj bijaše prijepis onijeh koji se vratiše prvi put; i nadjoh u njoj zapisano:

6. Ovo su ljudi iz ovoga kraja što se vratiše iz ropstva izmedju onijeh koji biše preseljeni, koje preseli Nabuhodonozor car Babilonski, pa se vratiše u Jeruzalem i u Judeju, svaki u svoj grad.

7. Koji dodjoše sa Zorobabelom, Jozuom, Nehemijom, Azarijom, Ramijom, Nahamanijem, Mardohejem, Belsamom, Mesfaratom, Begoajem, Nahumom, Banom; na broj bješe ljudi naroda Izraelova:

8. Sinova Farosovijeh dvije tisuće i sto i sedamdeset i dva;

9. Sinova Safatijinih tri sta i sedamdeset i dva;

10. Sinova Arejinijeh šest stotina i pedeset i dva;

11. Sinova Fahat-Moabovijeh, od sinova Jozuinijeh i Joabovijeh dvije tisuće i osam stotina i osamnaest;

12. Sinova Elamovijeh tisuća i dvje sta i pedeset i četiri;

13. Sinova Zetvinih osam stotina i četrdeset i pet;

14. Sinova Zahajevih sedam stotina i šezdeset;

15. Sinova Banujevih šest stotina i četrdeset i osam;

16. Sinova Bebajevih šest stotina i dvadeset i osam;

17. Sinova Azgadovijeh dvije tisuće i tri stotine i dvadeset i dva;

18. Sinova Adonikamovijeh šest stotina i šezdeset i sedam;

19. Sinova Begvajevijeh dvije tisuće i šezdeset i sedam;

20. Sinova Adinovijeh šest stotina i pedeset i pet;

21. Sinova Aterovijeh od Hezecije devedeset i osam;

22. Sinova Hazemovijeh tri sta i dvadeset i osam;

23. Sinova Bezajevijeh tri sta i dvadeset i četiri;

24. Sinova Harefovijeh sto i dvanaest;

25. Sinova Gabaonskih devedeset i pet;

26. Ljudi iz Betlema i Netufe sto i osamdeset i osam;

27. Ljudi iz Anatota sto i dvadeset i osam;

28. Ljudi iz Bet-Azmota četrdeset i dva;

29. Ljudi iz Karijat-jarima, Cefire i Berota sedam stotina i četrdeset i tri;

30. Ljudi iz Rame i Gebe šest stotina i dvadeset i jedan;

31. Ljudi iz Mahmasa sto i dvadeset i dva;

32. Ljudi iz Betela i Haja sto i dvadeset i tri;

33. Ljudi iz drugoga Neba pedeset i dva;

34. Sinova Elama drugoga tisuća i dvje sta i pedeset;
35. Sinova Haremovijeh tri sta i dvadeset;
36. Sinova Jerihonskih tri sta i četrdeset i pet;
37. Sinova Lodskih, Hadidskih i Ononskih sedam stotina i dvadeset i jedan;
38. Sinova Senskih tri tisuće i devet stotina i trideset;
39. Svećenika: sinova Idajinih od doma Jozuina devet stotina i sedamdeset i tri;
40. Sinova Emerovijeh tisuća i pedeset i dva;
41. Sinova Fashurovijeh tisuća i dvje sta i četrdeset i sedam;
42. Sinova Aremovijeh tisuća i sedamnaest;
43. Levita: sinova Jozuinijeh i Cedmihelovijeh izmedju sinova Odujinih sedamdeset i četiri;
44. Pjevača: sinova Azafovijeh sto i četrdeset i osam;
45. Vratara: sinova Selumovijeh, sinova Aterovijeh, sinova Telmonovijeh, sinova Akubovijeh, sinova Hatitinijeh, sinova Sobajevijeh sto i trideset i osam;
46. Natineja: sinova Sošinijeh, sinova Hazufinijeh, sinova Tebaotovijeh,
47. Sinova Cerosovijeh, sinova Sijinih, sinova Fadonovijeh,
48. Sinova Lebaninih, sinova Hagabinih, sinova Selmajevih,
49. Sinova Hananovijeh, sinova Gedelovijeh, sinova Gaherovijeh,
50. Sinova Rajinih, sinova Razinovijeh, sinova Nekodinijeh,
51. Sinova Gezemovijeh, sinova Azinijeh, sinova Fazejinih,
52. Sinova Bezajevih, sinova Munimovijeh, sinova Nefusimovijeh,
53. Sinova Bagbukovijeh, sinova Hakufinijeh, sinova Harhurovijeh,
54. Sinova Bezlotovijeh, sinova Mahidinijeh, sinova Harsinijeh,
55. Sinova Berkosovijeh, sinova Sizarinijeh, sinova Teminijeh,
56. Sinova Nazijinih, sinova Hatifinih;
57. Sinova sluga Salamunovijeh: sinova Sotajevih, sinova Soferetovih, sinova Faridinijeh,
58. Sinova Jahalinijeh, sinova Darkonovijeh, sinova Jedelovijeh,
59. Sinova Safatijinih, sinova Hatilovijeh, sinova Fohereta od Sabajima, sinova Amonovijeh,
60. Svega Natineja i sinova sluga Salamunovijeh, tri sta i devedeset i dva.
61. I ovi dodjoše iz Tel-Mele i Tel-Harse, Herub, Adon i Emer, ali ne mogoše pokazati otačkoga doma svojega i sjemena svojega, eda li su od Izraela,
62. *I* sinovi Dalajini, sinovi Tobijini, sinovi Nekodini, njih šest stotina i četrdeset i dva,
63. I od svećenika: sinovi Habijini, sinovi Akosovi, sinovi Berzelaja, koji se oženi izmedju kćeri Berzelaja Galadjanina, te se prozva njihovijem imenom.
64. Oni tražiše po knjigama da bi pokazali rod svoj, ali se ne nadje, za to biše odlučeni od svećenstva.
65. I zaprijeti im Atersata da ne jedu od svetinje nad svetinjama dokle ne nastane svećenik s Urimom i Tumimom.
66. Svega zbora skupa bješe četrdeset i dvije tisuće i tri stotine i šezdeset,
67. Osim sluga njihovijeh i sluškinja njihovijeh, kojih bješe sedam tisuća i tri stotine i trideset i sedam; i medju njima bješe pjevača i pjevačica dvje sta i četrdeset i pet;
68. Imahu sedam stotina i trideset i šest konja, dvije stotine i četrdeset i pet masaka,
69. Četiri stotine i trideset i pet kamila, šest tisuća i sedam stotina i dvadeset magaraca.
70. Tada neki izmedju glavara domova otačkih priložiše na posao. Atersata dade u riznicu tisuću drama zlata, pedeset čaša, pet stotina i trideset haljina svećeničkih.
71. A glavari domova otačkih dadoše u riznicu za posao dvadeset tisuća drama zlata, i srebra dvije tisuće i dvje sta mina.
72. A što dade ostali narod bješe dvadeset tisuća drama zlata, i dvije tisuće mina srebra, i šezdeset i sedam haljina svećeničkih.
73. I tako se naseliše svećenici i Leviti i vratari i pjevači i ljudi iz naroda i Natineji i sav Izrael u svojim gradovima; i kad dodje sedmi mjesec, sinovi Izraelovi bijahu u svojim gradovima

GLAVA 8.

Tada se skupi sav narod jednodušno na ulicu koja je pred vratima vodenijem, i rekoše Ezdri književniku da donese knjigu zakona Mojsijeva koji dade Gospodin Izraelu.

2. I donese Ezdra svećenik zakon pred zbor, u kom bjehu ljudi i žene i svi koji mogahu razumjeti, prvoga dana sedmoga mjeseca.

3. I čita je na ulici koja je pred vratima vodenijem od jutra do podne pred ljudima i ženama i onijem koji mogahu razumjeti, i uši svemu narodu bijahu obraćene ka knjizi zakonskoj.

4. A Ezdra književnik stajaše na mjestu povisoku, koje bjehu načinili od drveta za to; i do njega stajaše Matatija i Semeja i Anija i Urija i Helcija i Mazija s desne strane, a s lijeve Fadaja i Mizael i Melhija i Hazum i Hazbadana, Zaharija i Mozolam.

5. I otvori Ezdra knjigu na vidiku svemu narodu, jer bijaše više svega naroda, i kad je otvori, usta sav narod.

6. I Ezdra blagoslovi Gospodina Boga velikoga, a sav narod odgovori: amen, amen, podigavši ruke svoje, pa se saviše i pokloniše se Gospodinu licem do zemlje.

7. A Jozua i Banije i Serebija, Jamin, Akub, Septaj, Odija, Mazija, Celita, Azarija, Jozabed, Hanan, Falaja i drugi Leviti poučavahu narod zakonu, i narod stajaše na mjestu.

8. I čitahu knjigu, zakon Božji, razgovijetno, i razlagahu smisao, te se razumijevaše što se čitaše.

9. Po tom Nehemija, koji je Atersata, i svećenik Ezdra književnik i Leviti koji poučavahu narod, rekoše svemu narodu: ovaj je dan svet Gospodinu Bogu vašemu; ne tužite ni plačite. Jer plakaše sav narod slušajući što govori zakon.

10. I reče im: idite i jedite pretilo i pijte slatko i šaljite dijelove onima koji nemaju ništa zgotovljeno, jer je ovaj dan svet Gospodinu našemu. Za to ne budite žalosni, jer je radost Gospodinova vaša sila.

11. I Leviti utišaše narod govoreći: mučite, jer je ovaj dan svet, i ne budite žalosni.

12. *I otide sav narod* da jede i pije i da šalje dijelove, i veseliše se veoma što razumješe riječi koje im se kazaše.

13. A sjutradan skupiše se glavari domova otačkih iz svega naroda, svećenici i Leviti, k Ezdri književniku da uče što zakon govori.

14. I nadjoše napisano u zakonu da je Gospodin zapovjedio preko Mojsija da sinovi Izraelovi borave u sjenicama na praznik sedmoga mjeseca.

15. I objaviše i proglasiše po svijem gradovima svojim i u Jeruzalemu govoreći: idite u goru, i donesite granja maslinova i granja od divlje masline i granja mirtova i palmova granja od šumnatijeh drveta, da načinite sjenice, kako je napisano.

16. I narod izide i donese i načini sjenice svaki na svom krovu i u svom trijemu i u trijemovima doma Božijega i na ulici kod vrata vodenijeh i na ulici kod vrata Efraimovijeh.

17. I tako načini sjenice sav zbor, što se bješe vratio iz ropstva, i boravljahu po sjenicama. A od vremena Jozue sina Nunova do toga dana ne činiše tako sinovi Izraelovi. I bi veselje veoma veliko.

18. I čitaše se knjiga zakona Božijega svaki dan, od prvoga dana do pošljednjega; i praznovaše praznik sedam dana, a osmi dan bi sabor, kako je uredjeno.

GLAVA 9.

Po tom dvadeset četvrtoga dana toga mjeseca skupiše se sinovi Izraelovi posteći i u kostrijeti i posuvši se zemljom.

2. I odvoji se sjeme Izraelovo od svijeh tudjinaca, i stadoše te ispovijedahu grijehe svoje i bezakonja otaca svojih.

3. I stajahu na svom mjestu, te im se čitaše zakon Gospodina Boga njihova četvrt dana, a drugu četvrt ispovijedahu se i poklanjahu se Gospodinu Bogu svojemu.

4. A Jozua i Banije, Cedmihel, Sabanija, Bonije, Sarebija, Banije i Hananije popevši se na mjesto podignuto za Levite vapijahu glasom velikim ka Gospodinu Bogu svojemu.

5. I rekoše Leviti Jozua i Cedmihel, Bonije, Hazebnija, Serebija, Odaja, Sebnija i Fatahija: ustanite, blagosiljajte

Gospodina Boga svojega od vijeka do vijeka; i da se blagosilja ime tvoje slavno i uzvišeno svrh svakoga blagoslova i hvale.

6. Ti si sam Gospodin; ti si stvorio nebo i nebesa nad nebesima i svu vojsku njihovu, zemlju i sve što je na njoj, mora i sve što je u njima, i ti oživljavaš sve to, i vojska nebeska tebi se klanja.

7. Ti si Gospodin Bog, koji si izabrao Àbrama i izveo iz Ura Haldejskoga i nadio mu ime Àbrâm;

8. I našao si srce njegovo vjerno pred sobom, i učinio si s njim zavjet da ćeš dati zemlju Hanansku, Hetejsku, Amorejsku, Ferezejsku i Jebuzejsku i Gergezejsku, da ćeš dati sjemenu njegovu, i ispunio si riječi svoje, jer si pravedan.

9. Jer si pogledao na muku otaca naših u Egiptu, i viku njihovu čuo si na moru crvenom;

10. I učinio si znake i čudesa na Faraonu i na svijem slugama njegovijem, i na svem narodu zemlje njegove, jer si znao da su obijesno postupali s njima; i stekao si sebi ime, kao što se vidi danas.

11. I more si razdvojio pred njima, te prijedjoše posred mora suhim, i bacio si u dubine one kojih ih gnahu kao kamen u vodu.

12. I u stupu od oblaka vodio si ih danju a noću u stupu ognjenom svijetleći im putem kojím će ići.

13. I sišao si na goru Sinajsku i govorio s njima s neba, i dao im sudove prave i zakone istinite, uredbe i zapovijesti dobre.

14. I obznanio si im subotu svoju svetu, i dao im zapovijesti i uredbe i zakon preko Mojsija sluge svojega.

15. I hljeb s neba dao si im u gladi njihovoj, i vodu iz kamena izveo si im u žedji njihovoj, i rekao si im da idu i naslijede zemlju za koju si podigao ruku svoju da ćeš im je dati.

16. Ali oni i oci naši uzobijestiše se i otvrdnuše vratom svojim i ne slušaše zapovijesti tvojih.

17. Ne htješe slušati, i ne opominjaše se čudesa tvojih koja si im činio, nego otvrdnuše vratom svojim, i u odmetu svom postavljaše sebi vodja da se vrate u ropstvo svoje. Ali ti, Bože, koji opraštaš, koji si žalostiv i milostiv, koji dugo trpiš i velike si milosti, nijesi ih ostavio.

18. I onda kad načiniše sebi tele liveno i rekoše: ovo je tvoj Bog koji te je izveo iz Egipta, i huliše veoma,

19. Ni onda ih radi velike milosti svoje nijesi ostavio u pustinji: stup od oblaka nije odstupao od njih danju vodeći ih putem, niti stup ognjeni noću svijetleći im putem kojim će ići.

20. I dao si im dobri svoj duh da ih urazumljuje, i mane svoje nijesi ustegao od usta njihovijeh, i vode si im dao u žedji njihovoj.

21. I četrdeset godina hranio si ih u pustinji, ništa im nije nedostajalo: odijelo im ne ovetša i noge im ne otekoše.

22. I dao si im carstva i narode, i podijelio si ih po krajevima, jer naslijediše zemlju Sionovu, zemlju cara Hezebonskoga, i zemlju cara Bazanskoga;

23. I umnožio si sinove njihove kao zvijezde nebeske, i uveo si ih u zemlju za koju si rekao ocima njihovijem da će ući u nju i naslijediti je.

24. I udjoše sinovi njihovi i naslijediše zemlju, i pokorio si im Hananeje stanovnike zemaljske i predao ih u njihove ruke, i careve njihove i narode zemaljske, da čine od njih što im je volja.

25. I tako uzeše tvrde gradove i zemlju rodnu, i naslijediše kuće pune svakoga dobra, studence iskopane, vinograde, maslinike i voćke mnoge, i jedoše i nasitiše se i ugojiše se, i blagovahu po velikoj tvojoj dobroti.

26. Ali te razgnjeviše i odmetnuše se tebe: baciše zakon tvoj za ledja i proroke tvoje pobiše, koji im svjedočahu da bi ih obratili k tebi, i huliše veoma.

27. Za to si ih davao u ruke neprijateljima njihovijem koji ih mučiše. A kad u nevolji svojoj vikaše k tebi, ti si ih uslišio s neba i po velikoj milosti svojoj davao si im izbavitelje, koji ih izbavljaše iz ruku neprijatelja njihovijeh.

28. Ali čim otpočinuše, opet činiše zlo pred tobom, za to si ih ostavljao u ruku neprijatelja njihovijeh da vladaju njima; a kad se obraćaše i vikaše k tebi, ti si ih uslišio s neba i izbavljao ih po milosti svojoj mnogo puta.

29. I opominjao si ih da bi ih ob

k zakonu svojemu, ali oni bijahu obijesni i ne slušaše zapovijesti tvojih i griješiše o tvoje zakone, koje ko vrši živ će biti kroz njih; i izmičući ramena svoja otvrdnuše vratom svojim i ne slušaše.

30. I trpio si ih mnogo godina opominjući ih duhom svojim preko proroka svojih, ali ne slušaše; tada si ih dao u ruke narodima zemaljskim.

31. Ali radi milosti svoje velike nijesi dao da sa svijem propadnu niti si ih ostavio, jer si Bog milostiv i žalostiv.

32. Sada dakle, Bože naš, Bože veliki, silni i strašni, koji čuvaš zavjet i milost, nemoj da je malo pred tobom što nas snadje sva ova muka, careve naše, knezove i svećenike naše i proroke naše i oce naše i sav narod tvoj od vremena careva Asirskih do danas.

33. Ti si pravedan u svemu što nas je snašlo, jer si ti pravo učinio a mi smo bezbožno radili.

34. I carevi naši, knezovi naši i oci naši ne izvršivaše zakona tvojega niti mariše za zapovijesti tvoje i svjedočanstva tvoja, kojima si im svjedočio.

35. Jer u carstvu svom i u velikom dobru tvom koje si im činio, i u zemlji prostranoj i rodnoj koju si im dao, ne služiše tebi niti se povratiše od zlijeh djela svojih.

36. Evo, mi smo danas robovi; i još u zemlji, koju si dao ocima našim da jedu rod njezin i dobra njezina, evo mi smo robovi u njoj.

37. I ona rod svoj obilati radja carevima koje si postavio nad nama za grijehe naše, i koji gospodare nad našim tjelesima i nad stokom našom po svojoj volji, te smo u velikoj tjeskobi.

38. A radi svega toga činimo tvrd zavjet i pišemo, a knezovi naši, Leviti naši, svećenici naši pečate.

GLAVA 10.

A koji zapečatiše bjehu ovi: Nehemija Atersata, sin Hahelajev, i Sedecija,

2. Saraja, Azarija, Jeremija,
3. Feshur, Amarija, Melhija,
4. Hatus, Sebenija, Meluh,
5. Harem, Merimut, Obdija,
6. Danilo, Genton, Baruh,
7. Mozolam, Abija, Mijamin,
8. Mazija, Belgaj, Semeja; to bjehu svećenici;
9. A Leviti: Jozua sin Azanijin, Benuj izmedju sinova Henadadovijeh, Cedmihel,
10. I braća njihova: Sebenija, Odaja, Celita, Falaja, Hanan,
11. Miha, Rohob, Hazebija,
12. Zahur, Serebija, Sabanija,
13. Odaja, Banije, Baninuv;
14. Glavari narodni: Faros, Fahat-Moab, Elam, Zetuv, Banije,
15. Bonije, Azgad, Bebaj,
16. Adonija, Begvaj, Adin,
17. Ater, Hezecija, Azur,
18. Odaja, Hazum, Bezaj,
19. Haref, Anatot, Nebaj,
20. Makfija, Mozolam, Hazir,
21. Mezizabel, Sadok, Jedva,
22. Feltija, Hanan, Anaja,
23. Ozeje, Hananija, Hazub.
24. Alohes, Faleja, Sobek.
25. Rehum, Hazebna, Mazija,
26. Ehaja, Hanan, Anan,
27. Meluh, Haran, Bana.
28. I ostali narod, svećenići, Leviti, vratari, pjevači, Natineji i svi koji se odvojiše od naroda zemaljskih k zakonu Božijemu, žene njihove, sinovi njihovi i kćeri njihove, svi koji znahu i razumijevahu,
29. Pristaše s braćom svojom, glavarima svojim, i dodjoše te se zakleše i kletvom zavezaše da hodimo po zakonu Božijemu, koji je dat preko Mojsija sluge Božijega, i da držimo i izvršujemo sve zapovijesti Gospodina Boga svojega i zakone njegove i uredbe njegove.
30. I da ne dajemo kćeri svojih narodima zemaljskim, niti kćeri njihovijeh da uzimamo za sinove svoje.
31. I od naroda zemaljskih koji donesu trg ili kaku god hranu u subotu na prodaju, da ne uzimamo u subotu ni u drugi sveti dan, i da ostavljamo sedme godine *da počiva zemlja* i opraštamo svaki dug.
32. I postavismo sebi uredbu da dajemo svake godine trećinu sikla na službu u domu Boga svojega:
33. Na hljebove postavljene, na dar svagdašnji i žrtvu paljenicu svagdašnju za subote, za mladine i za praznike, i na svetinju i na žrtve za grijeh da s(

očišća Izrael, i na svako djelo u domu Boga našega.

34. I bacasmo ždrijeb za svećenike i Levite i narod radi nošenja drva da se donosi u dom Boga našega po domovima otaca naših na vrijeme od godine do godine, da gori na oltaru Gospodina Boga našega, kako piše u zakonu;

35. I da donosimo prvine od zemlje svoje i prvine od svakoga roda od svakoga drveta od godine do godine u dom Gospodinov;

36. I prvence od sinova svojih i stoke svoje, kako piše u zakonu, i prvence od goveda svojih i od ovaca svojih da donosimo u dom Boga svojega svećenicima koji služe u domu Boga našega;

37. I prvine tijesta svojega i prinose svoje i rod od svijeh drveta, vino i ulje da donosimo svećenicima u klijeti doma Boga svojega, i Levitima desetak od zemlje svoje, i Leviti da uzimaju desetak po svijem mjestima gdje uzradimo;

38. I da bude svećenik sin Aronov s Levitima kad Leviti uzimaju desetak, i da Leviti donose desetak od desetka u dom Boga našega, u klijeti, u spreme njegove.

39. Jer u te klijeti dužni su sinovi Izraelovi i Leviti donositi prinos od žita, od vina i ulja, gdje su sveti sudovi, i svećenici koji služe, i vratari i pjevači, da ne ostavljamo doma Boga svojega.

GLAVA 11.

I naseliše se knezovi narodni u Jeruzalemu, a ostali narod meta ždrijeb da uzmu jednoga od deset da sjedi u Jeruzalemu svetom gradu, a ostalijeh devet dijelova po drugim gradovima.

2. I blagoslovi narod sve ljude koji sami od svoje volje pristaše da sjede u Jeruzalemu.

3. Ovo su glavari zemaljski koji se naseliše u Jeruzalemu, a po ostalijem gradovima Judejskim nastaniše se svaki na svojem našljedstvu po gradovima svojim Izraelci, svećenici i Leviti, Natineji i sinovi sluga Salamunovijeh:

4. U Jeruzalemu dakle naseliše se neki od sinova Judinijeh i Benjaminovijeh: od sinova Judinijeh: Ataja sin Azijama, sina Zaharije, sina Amarije, sina Safatije, sina Malaleelova, od sinova Faresovijeh;

5. I Mazija sin Baruha sina Holhoze, sina Hazije, sina Adaje, sina Jojariba, sina Zaharije, sina Silonijeva;

6. Svega sinova Faresovijeh što se naseliše u Jeruzalemu: četiri stotine i šezdeset i osam hrabrijeh ljudi;

7. A izmedju sinova Benjaminovijeh: Selum sin Mozolama, sina Joeda, sina Fadaje, sina Kolaje, sina Mazije, sina Eteela, sina Izaijina,

8. I za njim Gebaj, Selaj, devet stotina i dvadeset i osam;

9. A Joel sin Zehrijev bješe nad njima, a Juda sin Senujin bješe drugi nad gradom;

10. Od svećenika: Idaja sin Joaribov, Jahin,

11. Saraja sin Helcije, sina Mozolama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahitobova, starješina u domu Božijem,

12. A braće njihove što služahu u domu osam stotina i dvadeset i dva; i Adaja sin Jerohama, sina Felelije, sina Amzija, sina Zaharije, sina Feshura, sina Melhijina,

13. I braće njegove glavara u domovima otačkim dvje sta i četrdeset i dva; i Amasaj sin Azreela, sina Ahazija, sina Mosolamota, sina Emerova,

14. I braće njihove hrabrijeh ljudi sto i dvadeset i osam, a nad njima bješe Zabdijel sin Gedolimov;

15. I od Levita: Semeja sin Hazuba sina Azarikama, sina Hazabije, sina Bonijeva;

16. I Sabataj, i Jozabed bijahu nad poslom spoljašnjim za dom Božji izmedju glavara Levitskih,

17. A Matanija sin Mihe sina Zebedeja sina Azafova bijaše poglavar koji počinjaše hvale u molitvi, i Begbecija drugi izmedju braće svoje, i Abda sin Samuje sina Galala sina Iditunova;

18. Svega Levita u svetom gradu bješe dvije stotine i osamdeset i četiri;

19. A od vratara: Akub, Telmon, i braće njihove što čuvahu stražu na vratima, sto i sedamdeset i dva;

20. A ostatak naroda Izraelova, svećenika i Levita bješe po svijem gradovima Judinijem, svak na svom našljedstvu.

21. A Natineji naseliše se u Ofelu, i Sijaha i Gasfa bjehu nad Natinejima.

22. A nad Levitima u Jeruzalemu bje-

še Azije sin Banija, sina Hazabije, sina Matanije, sina Mišina. Izmedju sinova Azafovijeh pjevači bijahu u službi za dom Božji.

23. Jer bješe careva zapovijest za njih i bješe odredjena plata pjevačima za svaki dan.

24. I Fatahija sin Mezezebelov od sinova Zare sina Judina bješe mjesto cara za svaki posao s narodom.

25. A po selima i poljima njihovijem neki od sinova Judinijeh nastaniše se u Karijat-Arbi i zaseocima njezinijem, i u Dibonu i zaseocima njegovijem, i u Kabzeelu i selima njegovijem,

26. I u Jezvui i Moladi i Bet-Faletu,

27. I u Hazer-Sualu i Bersabeji i zaseocima njezinijem,

28. I u Sicelegu i u Mohoni i zaseocima njezinijem,

29. I u En-Remonu i u Sari i u Jerimutu,

30. U Zanoji, u Odolamu i selima njihovijem, u Lahisu s poljem njegovijem, u Azeci i zaseocima njezinijem. I tako se naseliše od Bersabeje do doline Enoma.

31. A sinovi Benjaminovi *naseliše se* od Gebe u Mehmasu i Haju i Betelu i zaseocima njegovijem,

32. U Anatotu, u Nobu, u Ananiji,

33. U Azoru, u Rami, u Getajimu,

34. U Hadidu, u Sebojimu, u Nebalatu,

35. U Lodu, u Onu, i u dolini drvodjeljskoj.

36. A Leviti podijeliše se medju Judom i Benjaminom.

GLAVA 12.

A ovo su svećenici i Leviti koji dodjoše sa Zorobabelom sinom Salatijelovijem i Jozuom: Saraja, Jeremija, Ezdra,

2. Amarija, Meluh, Hatus,

3. Sebenija, Reum, Merimut,

4. Ado, Genton, Abija,

5. Mijamin, Madija, Belga,

6. Semeja, Jojarib, Idaja,

7. Selum, Amok, Helcija, Idaja. To bjehu glavari izmedju svećenika i braće svoje za vremena Jozuina.

8. A Leviti: Jezua, Benuj, Cedmihel, Sarebija, Juda i Matanija, koji s braćom svojom bješe nad pjevanjem.

9. A Begbecija i Hanije braća njihova *bijahu prema njima* u redovima svojim.

10. A Jozua rodi Joacima, a Joacim rodi Elijaziba, a Elijazib rodi Jojadu;

11. A Jojada rodi Jonatana, a Jonatan rodi Jedoju,

12. A za vremena Joacimova bjehu svećenici glavari domova otačkih: od doma Sarajina Maraja, od Jeremijina Hananija,

13. Od Ezdrina Mozolam, od Amarijina Johanan,

14. Od Milihova Jonatan, od Sebenijina Josip,

15. Od Haramova Edna, od Marajotova Helcije,

16. Od Adajina Zaharija, od Gentonova Mozolam,

17. Od Abijina Zehrije, od Mijaminova i Moadijina Feltije,

18. Od Belžina Samuja, od Semajina Jonatan,

19. Od Jojaribova Matanaj, od Jodajina Azije,

20. Od Selajeva Celaj, od Amokova Heber,

21. Od Helcijina Hazebija, od Idajina Natanael.

22. A Leviti, glavari domova otačkih, za vremena Elijaziba, Jojade, Johanana i Jedoje biše popisani sa svećenicima do carovanja Darija cara Persijskoga;

23. Sinovi Levijevi, glavari domova otačkih, biše popisani u knjizi dnevnika do vremena Jonatana sina Elijazibova:

24. I glavari Levitski bjehu: Hazebija, Serebija i Jozua sin Cedmihelov i braća njihova prema njima da hvale i slave *Boga* po zapovijesti Davida čovjeka Božijega, red prema redu;

25. Matanija i Begbecija, Obedija, Mozolam, Telmon, Akub, bijahu vratari koji čuvahu stražu kod riznica na vratima.

26. Ti bijahu za vremena Joacima sina Jozuina sina Jozedekova i za vremena Nehemije kneza i svećenika Ezdre književnika.

27. A kad se osvećivaše zid Jeruzalemski, tražiše Levite po svijem mjestima njihovijem da ih dovedu u Jeruzalem da se svrši posvećenje s veseljem, hvalom i pjesmama uz cimbale, psaltire i gusle.

28. I skupiše se sinovi pjevački i iz

ravnice oko Jeruzalema i iz sela Netufatskih,

29. I iz Bet-Galgala i iz polja Gepskih i Azmavetskih, jer pjevači bijahu naselili sela oko Jeruzalema.

30. I očistiše se svećenici i Leviti, i očistiše narod i vrata i zid.

31. Iza toga zapovjedih knezovima Judejskim da izadju na zid, i postavih dva velika zbora pjevačka, i jedan od njih idjaše na desno s gornje strane zida k vratima gnojnijem.

32. A za njima idjaše Ozaja i polovina knezova Judinijeh,

33. I Azarija, Ezdra i Mozolam,

34. Juda i Benjamin i Semeja i Jeremija,

35. I od sinova svećeničkih s trubama Zaharija sin Jonatana, sina Semeje, sina Matanije, sina Zehura, sina Azafova,

36. I braća njegova Semeja i Azareel, Malalaj, Galalaj, Maj, Natanael i Juda i Hananije sa spravama muzičkim Davida čovjeka Božijega, a Ezdra književnik pred njima;

37. Po tom k vratima kod studenca, koja bijahu prema njima, idjahu uz basamake grada Davidova kuda se ide na zid, iznad doma Davidova pa do vrata vodenijeh k istoku.

38. A drugi zbor pjevački idjaše prema onima, i ja za njim, i polovica naroda po zidu iznad kule pećske do širokoga zida,

39. I iznad vrata Efraimovijeh k vratima starijem i k vratima ribljim i ka kuli Ananeelovoj i kuli Meji, pa do vrata ovčijih; i stadoše kod vrata tamničkih.

40. Po tom stadoše oba zbora pjevačka u domu Božijem, i ja i polovica glavara sa mnom,

41. I svećenici Elijahim, Mazija, Mijamin, Miheja, Elioenaj, Zaharija, Hananija s trubama,

42. I Mazija i Semeja i Eleazar i Azije i Johanan i Melhija i Elam i Ezer. I pjevači pjevahu glasno s Jezrajom načelnikom svojim.

43. I prinesoše velike žrtve taj dan, i veseliše se; jer ih Bog razveseli veseljem velikim; i žene i djeca veseliše se, i veselje Jeruzalemsko čujaše se daleko.

44. I postavljeni biše taj dan ljudi nad klijetima u kojima se ostavljahu prinosi, prvine i desetak, da sabiraju u njih s njiva gradskih zakonite dijelove za svećenike i za Levite, jer se Juda radovaše svećenicima i Levitima što stajahu na poslu,

45. I izvršivahu što im je Bog njihov zapovjedio da izvršuju i što trebaše izvršivati za očišćenje, kao i pjevači i vratari po zapovijesti Davida i Salamuna sina njegova.

46. Jer od prije, za vremena Davidova i Azafova *biše postavljeni* glavari pjevački i pjesme u hvalu i slavu Bogu.

47. I za to sav Izrael za vremena Zorobabelova i za vremena Nehemijina davaše dijelove pjevačima i vratarima, svakidašnji obrok, i Levitima što bješe njima posvećeno, a Leviti sinovima Aronovijem što njima bješe posvećeno.

GLAVA 13.

U to vrijeme čita se knjiga Mojsijeva narodu, i u njoj se nadje napisano da ne ulazi Amonac ni Moabac u sabor Božji do vijeka;

2. Jer ne sretoše sinova Izraelovijeh s hljebom i vodom, nego najmiše na njih Balama da ih prokune, ali Bog naš obrati onu kletvu u blagoslov.

3. A kad čuše taj zakon, odlučiše od Izraela sve tudjince.

4. A prije toga Elijazib svećenik, koji bješe nad klijetima doma Boga našega, oprijatelji se Tobijom,

5. I načini mu veliku klijet, gdje se prije ostavljahu dari i kad i sudovi i desetak od žita, vina i ulja, odredjeni Levitima i pjevačima i vratarima, i prinosi za svećenike.

6. A kad to sve bivaše, ne bjeh u Jeruzalemu, jer trideset druge godine Artakserksa cara Babilonskoga vratih se k caru, i poslije nekoliko godina izmolih se opet u cara.

7. I kad dodjoh u Jeruzalem, vidjeh zlo što učini Elijazib radi Tobije načinivši mu klijet u trijemu doma Božijega.

8. I bi mi vrlo mrsko, te izbacih sve pokućstvo Tobijino na polje iz klijeti.

9. I zapovjedih, te očistiše klijeti; i unesoh u njih opet posudje doma Božijega, dare i kad.

10. Po tom doznah da se Levitima nijesu davali dijelovi, te su se razbjegli svaki na svoju njivu i Leviti i pjevači, koji radjahu posao.

11. I ukorih starješine i rekoh: za što je ostavljen dom Božji? I sabrah ih opet i postavih na njihovo mjesto.

12. I svi Judejci donosiše desetke od žita i vina i ulja u spreme.

13. I postavih nastojnike nad spremama, Selemiju svećenika i Sadoka književnika, i izmedju Levita Fadaju, i uz njih Hanana sina Zahura sina Matanijina, jer se za vjerne držahu; i bijaše im posao dijeliti braći svojoj.

14. Pomeni me, Bože moj, za to, i nemoj izbrisati dobara mojih koja učinih domu Boga svojega i službi njegovoj.

15. U to vrijeme vidjeh u Judeji gdje gaze u kacama u subotu i nose snopove natovarivši na magarce, i vino, grožđje i smokve i svakojake tovare, i nose u Jeruzalem u subotu, i prekorih ih onaj dan kad prodavahu žitak.

16. I Tirci koji življahu u Jeruzalemu donošahu ribu i svakojaki trg i prodavahu u subotu sinovima Judinijem u Jeruzalemu.

17. Za to prekorih glavare Judejske i rekoh im: kako je to zlo što činite te skvrnite subotu?

18. Nijesu li tako činili oci vaši, te Bog naš pusti na nas i na ovaj grad sve ovo zlo? I vi još umnožavate gnjev na Izraela skvrneći subotu.

19. I kad dodje sjen na vrata Jeruzalemska u oči subote, zapovjedih te zatvoriše vrata, i zapovjedih da ih ne otvoraju do poslije subote; i postavih nekoliko svojih momaka na vratima da se ne unosi nikakav tovar u subotu.

20. I prenoćiše trgovci i koji prodavahu svakojaki trg iza Jeruzalema jednom i drugom.

21. I opomenuh ih i rekoh im: za što noćujete oko zida? Ako još jednom to učinite, uložiću na vas. Od tada ne dolaziše u subotu.

22. A Levitima zapovjedih da se očiste i da dodju i čuvaju vrata da bude svet dan subotni. I za ovo pomeni me, Bože moj, i oprosti mi po velikoj milosti svojoj.

23. Još vidjeh u to vrijeme Judejce koji se bijahu oženili Azoćankama, Amonkama i Moapkama.

24. I sinovi njihovi govorahu pola Azotski, i ne umijahu govoriti Judejski nego jezikom i jednoga i drugoga naroda.

25. Za to ih karah i psovah, i neke izmedju njih bih i čupah, i zakleh ih Bogom da ne daju kćeri svojih sinovima njihovijem niti da uzimaju kćeri njihovijeh za sinove svoje ili za sebe.

26. Nije li tijem zgriješio Salamun car Izraelov, ako i ne bješe u mnogim narodima cara njemu ravna i mio bješe Bogu svojemu i Bog ga bješe postavio carem nad svijem Izraelom? pa opet ga navratiše na grijeh žene tudjinke.

27. A vama li ćemo dopustiti da činite to sve veliko zlo i griješite Bogu našemu uzimajući žene tudjinke?

28. I od sinova Jojade sina Elijaziba poglavara svećeničkoga jedan bješe zet Sanabalatu Horonjaninu, kojega otjerah od sebe.

29. Pomeni ih, Bože moj, što oskvrniše svećenstvo i zavjet svećenički i Levitski.

30. I tako ih očistih od svijeh tudjinaca, i opet postavih redove svećeničke i Levitske, svakoga na posao njegov,

31. I da se donose drva za žrtve na rokove, i prvine. Pomeni me, Bože moj, na dobro.

KNJIGA O ESTERI.

GLAVA 1.

U vrijeme Asverovo, a taj Asver carovaše *od Indije* do Etiopije u sto *i dvadeset i sedam* zemalja,

2. U to vrijeme, kad sjedjaše car Asver na prijestolu carstva svojega u Suzanu carskom gradu,

3. Treće godine carovanja svojega učini gozbu svijem knezovima svojim i

slugama svojim, te bijaše kod njega sila Persijska i Medska, vlastelji i upravitelji zemaljski;

4. I on pokazivaše bogatstvo i slavu carstva svojega i diku i krasotu veličine svoje mnogo dana, sto i osamdeset dana.

5. I poslije tijeh dana učini car svemu narodu što ga bijaše u Suzanu carskom gradu od maloga do velikoga gozbu za sedam dana u trijemu u vrtu od carskoga dvora.

6. Zavjesi bijeli, zeleni i ljubičasti bijahu obješeni vrvcama bijelijem lanenijem i skerletnijem o biočuzima srebrnijem na stupovima mramornijem; odri bijahu zlatni i srebrni po podu od zelenoga, bijeloga, žutoga i crnoga mramora.

7. A piće davahu u sudovima zlatnijem, i to u sudovima drugim i drugim, a vina carskoga bješe izobila, kako može biti u cara.

8. I pićem niko ne navaljivaše po naredbi, jer car bješe zapovjedio svijem pristavima doma svojega da čine kako ko hoće.

9. I carica Vastija učini gozbu ženama u carskom dvoru cara Asvera.

10. Sedmi dan kad se car razveseli od vina reče Maumamu, Bazati, Harboni, Bagati, Abgati, Zetaru i Harhasu, sedmorici dvorana koji dvorahu pred carem Asverom,

11. Da dovedu caricu Vastiju pred cara pod carskim vijencem, da pokaže narodima i knezovima ljepotu njezinu, jer bijaše lijepa.

12. Ali carica Vastija ne htje doći na riječ carevu, koju joj poruči po dvoranima; za to se car vrlo razgnjevi i gnjev se njegov raspali u njemu.

13. I reče car mudarcima koji razumijevahu vremena (jer tako car iznošaše stvari pred sve koji razumijevahu zakon i pravdu,

14. A najbliži do njega bijahu Harsena, Setar, Admata, Tarsis, Mares, Marsana, i Mamuhan, sedam knezova Persijskih i Medskih, koji gledahu lice carevo i sjedjahu na prvijem mjestima u carstvu):

15. Što treba po zakonu činiti s caricom Vastijom *što nije učinila što je zapovjedio car Asver preko dvorana?*

16. Tada reče Mamukan pred carem i knezovima: nije samo caru skrivila carica Vastija nego i svijem knezovima i svijem narodima po svijem zemljama cara Asvera.

17. Jer će se djelo caričino razići medju sve žene, pa će prezirati muževe svoje govoreći: car Asver zapovjedi da dovedu preda nj caricu Vastiju, a ona ne dodje.

18. I od danas će kneginje Persijske i Medske koje čuju šta je učinila carica tako govoriti svijem knezovima carevijem; te će biti mnogo prkosa i svadje.

19. Ako je ugodno caru, da izide carska zapovijest od njega i da se upiše medju zakone Persijske i Medske da je nepromjenito, da Vastija ne izlazi više pred cara Asvera i da će car dati njezino carstvo drugoj boljoj od nje.

20. I kad se zapovijest careva koju učini čuje po carstvu njegovu svemu kolikome, sve će žene poštovati svoje muževe od velikoga do maloga.

21. I ovo bi po volji caru i knezovima, i učini car kako reče Mamukan.

22. I razasla knjige po svijem zemljama carskim, u svaku zemlju njezinijem pismom i svakomu narodu njegovijem jezikom, da bi svaki muž bio gospodar u svojoj kući; i bi proglašeno jezikom svakoga naroda.

GLAVA 2.

Poslije toga, kad se utiša gnjev cara Asvera, on se opomenu Vastije i što je učinila i što je naredjeno za nju.

2. I rekoše momci carevi, sluge njegove: da potraže caru mladijeh djevojaka lijepijeh;

3. I neka odredi car pristave po svijem zemljama carstva svojega da skupe sve djevojke mlade i lijepe u Suzan grad carski u ženski dvor pod ruku Egeja dvoranina careva, čuvara ženskoga, i neka im se daju potrebe za ljepotu.

4. Pa koja djevojka bude po volji caru, neka bude carica na Vastijino mjesto. I to bi po volji caru, i učini tako.

5. Bijaše u Suzanu carskom gradu Judejac po imenu Mardohej, sin Jaira sina Semeja sina Cisova, od plemena Benjaminova,

6. Koji bi odveden u ropstvo iz Jer

zalema s robljem koje bi odvedeno u ropstvo s Jehonijom carem Judinijem, kojega zarobi Nabuhodonozor car Babilonski.

7. On odgajaše Edizu, a to je Estera, kći strica njegova. jer ne imaše oca ni matere; a djevojka bijaše lijepa stasa i krasna lica, i po smrti oca joj i matere uze je Mardohej za kćer.

8. I kad se razglasi riječ careva i zapovijest, i mnogo se djevojaka skupi u Suzan grad carski pod ruku Egejevu, bi i Estera dovedena u dvor carev pod ruku Egeja čuvara ženskoga.

9. I djevojka mu omilje i nadje milost u njega, te joj odmah dade potrebe za ljepotu i dio njezin, i sedam pristalijeh djevojaka iz carskoga doma, i namjesti je snjezinijem djevojkama na najljepše mjesto u ženskom domu.

10. Estera ne kaza naroda svojega ni roda svojega, jer joj Mardohej bješe zabranio da ne kazuje.

11. A Mardohej hodaše svaki dan ispred trijema od ženskoga doma da bi doznao kako je Estera i što će biti od nje.

12. A kad bi došao red na koju djevojku da udje k caru Asveru, po što bi joj se činilo po ženskom zakonu dvanaest mjeseca (jer toliko vremena trebaše da se uljepšavaju, šest mjeseca uljem od smirne a šest mjeseca mirisima i drugim stvarima za ljepotu žensku),

13. Tada bi djevojka išla k caru, i što bi god rekla dalo bi joj se da s tijem ide iz ženske kuće u dom carev.

14. U veče bi išla, a u jutru bi se vratila u drugu kuću žensku pod ruku Suzagaza dvoranina careva, čuvara inočkoga; više ne bi išla k caru, već ako bi je htio car, te bi bila pozvana po imenu.

15. I tako kad dodje red na Esteru kćer Abihaila strica Mardohejeva, koju bješe uzeo za kćer, da udje k caru. ona ne zaiska ništa nego što reče Egej dvoranin carev, čuvar ženski; i Estera nalažaše milost u svakoga ko je vidjaše.

16. Tako bi Estera odvedena k caru *Asveru u carski* dvor njegov desetoga *mjeseca, koje je mjesec* Tebet, sedme *godine carovanja njegova.*

17. I caru omilje Estera mimo sve druge žene i pridobi milost i ljubav njegovu mimo sve djevojke, te joj metnu carski vijenac na glavu i učini je caricom na mjesto Vastijino.

18. I učini car veliku gozbu svijem knezovima svojim i slugama svojim radi Estere, i pokloni zemljama olakšice i razdade darove kako car može.

19. A kad se drugom skupljahu djevojke, Mardohej sjedjaše na vratima carevijem.

20. A Estera ne kaza svojega roda ni naroda, kao što joj bješe zapovjedio Mardohej, i Estera činjaše što joj Mardohej govoraše, kao kad se odgajaše kod njega.

21. U te dane, kad Mardohej sjedjaše na vratima carevijem, rasrdiše se Bagatan i Tares dva dvoranina careva izmedju onijeh koji stražahu na pragu, i gledahu da dignu ruke na cara Asvera.

22. A to dozna Mardohej i javi carici Esteri, a Estera kaza caru u ime Mardohejevo.

23. I kad se stvar izvidje i nadje, biše obješena ona obojica na drvo, i to se zapisa u knjigu dnevnika pred carem.

GLAVA 3.

Poslije toga podiže car Asver Amana sina Amadatova, Agageja, i uzvisi ga, i namjesti mu prijesto više svijeh knezova što bijahu kod njega.

2. I sve sluge careve što bijahu na vratima carevijem klanjahu se i padahu pred Amanom, jer tako bješe car zapovjedio za nj. Ali Mardohej ne klanjaše se niti padaše.

3. I sluge careve što bijahu na vratima carevijem govorahu Mardoheju: za što prestupaš zapovijest carevu?

4. I po što mu od dana na dan govoriše a on ne posluša. javiše Amanu da vide hoće li ostati riječi Mardohejeve, jer im bješe kazao da je Judejac.

5. A kad vidje Aman da se Mardohej ne klanja niti pada pred njim, napuni se gnjeva Aman.

6. Ali mišljaše da nije vrijedno da digne ruku na Mardoheja samoga, jer mu kazaše kojega naroda bješe Mardohej, nego gledaše da istrijebi sve Judejce što bijahu po svemu carstvu Asverovu, narod Mardohejev.

7. Prvoga mjeseca, a to je mjesec Ni-

zan, godine dvanaeste carovanja Asverova, bacaše Fur, to jest ždrijeb, pred Amanom, od dana do dana i od mjeseca do mjeseca, do dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec Adar.

8. I Aman reče caru Asveru: ima narod rasijan i rasut po narodima po svijem zemljama carstva tvojega, kojega su zakoni drukčiji od zakona svijeh naroda, i ne izvršuje zakona carevijeh, pa nije probitačno caru da ih ostavi.

9. Ako je caru ugodno, da se piše da se istrijebe; i ja ću izmjeriti deset tisuća talanata srebra u ruke pristavima da donesu u carevu riznicu.

10. Tada car snimi prsten s ruke svoje i dade ga Amanu sinu Amadatovu Agageju neprijatelju Judejskom.

11. I reče Amanu: to srebro neka tebi, a od naroda čini što ti je drago.

12. Za to dozvaše pisare careve prvoga mjeseca trinaestoga dana, i napisa se sve kako zapovjedi Aman, namjesnicima carevijem i vojvodama u svakoj zemlji i knezovima svakoga naroda, svakoj zemlji pismom njezinijem i svakomu narodu jezikom njegovijem, u ime cara Asvera napisa se i prstenom carevijem zapečati se.

13. I razaslaše se knjige po glasnicima u sve zemlje careve da potru, pobiju i istrijebe sve Judejce, staro i mlado, djecu i žene u jedan dan, trinaestoga dana dvanaestoga mjeseca, koje je mjesec Adar, i da razgrabe imanje njihovo.

14. U knjigama se govoraše da se oglasi zapovijest po svijem zemljama i da se objavi svijem narodima da budu gotovi za onaj dan.

15. Glasnici otidoše brzo po zapovijesti carevoj, i zapovijest bi oglašena u Suzanu carskom gradu. A car i Aman sjedjahu i pijahu, a grad se Suzan smete.

GLAVA 4.

A Mardohej doznav sve šta bi, razdrije haljine svoje i obuče se u kostrijet i posu se pepelom i podje po gradu vičući iza glasa gorko.

2. I dodje do pred vrata careva, jer ne bješe slobodno ući na vrata careva u kostrijeti.

3. I u *svijem zemljama, u koje god mjesto dodje riječ careva i zapovijest* njegova, bi velika žalost medju Jevrejima i post i plač i jauk, i mnogi u kostrijeti i pepelu ležahu.

4. I dodjoše djevojke Esterine i dvorani njezini, i javiše joj; i carica se ožalosti veoma, i posla haljine da preobuku Mardoheja i da skinu s njega kostrijet; ali on ne primi.

5. Tada dozva Estera Ataha dvoranina careva, kojega joj bješe dao da je služi, i zapovjedi mu za Mardoheja da razbere šta mu je i za što.

6. I otide Atah k Mardoheju na ulicu gradsku koja bijaše pred vratima carevijem.

7. I Mardohej mu kaza sve što mu se dogodilo i za srebro što je obrekao Aman dati u carevu riznicu za Judejce da ih istrijebi;

8. I prijepis od zapovijesti koja bi proglašena u Suzanu da se istrijebe, dade mu da je pokaže Esteri i javi, i da joj naruči da otide k caru i da ga umilostivi i da ga moli za svoj narod.

9. I vrativši se Atah kaza Esteri riječi Mardohejeve.

10. A Estera reče Atahu i zapovjedi mu *da kaže* Mardoheju:

11. Znaju sve sluge careve i narod po zemljama carevijem da ko bi god, čovjek ili žena, ušao k caru unutra u dvor ne budući pozvan, jedan je zakon za nj, da se pogubi, osim kome bi car pružio zlatnu palicu, taj ostaje živ; a ja nijesam zvana da udjem k caru, ovo je trideset dana.

12. I kazane biše Mardoheju riječi Esterine.

13. A Mardohej opet poruči Esteri: nemoj misliti da ćeš se mimo sve Judejce izbaviti u domu carevu.

14. Jer ako ti uzmučiš sada, doći će pomoć i izbavljenje Judejcima s druge strane, a ti i dom oca tvojega poginućete; i ko zna nijesi li za ovako vrijeme došla do carstva.

15. Tada reče Estera da odgovore Mardoheju:

16. Idi, skupi sve Judejce što se nalaze u Suzanu, i postite za me, i ne jedite ni pijte za tri dana ni danju ni noću; i ja ću sa svojim djevojkama postiti takodjer, pa ću onda otići k caru, ako i nije po zakonu, i ako poginem, neka ginem.

17. Tada otide Mardohej i učini sve kako mu zapovjedi Estera.

GLAVA 5.

A treći dan obuče se Estera u carsko odijelo, i stade u trijemu unutrašnjega dvora carskoga prema stanu carevu; a car sjedjaše na carskom prijestolu svom u dvoru carskom prema vratima od dvora.

2. I kad car ugleda caricu Esteru gdje stoji u trijemu, ona nadje milost pred njim, te car pruži prema Esteri zlatnu palicu koja mu bješe u ruci, i Estera pristupi i dotače se kraja od palice.

3. I reče joj car: što ti je, carice Estero? i šta želiš? ako je i do polovine carstva, daće ti se.

4. A Estera reče: ako je ugodno caru, neka dodje car s Amanom danas na objed koji sam mu zgotovila.

5. A car reče: zovite brže Amana da učini što reče Estera. I dodje car s Amanom na objed koji zgotovi Estera.

6. Po tom car napiv se vina reče Esteri: šta želiš? daće ti se; i šta moliš? ako je i do polovine carstva, biće.

7. A Estera odgovarajući reče: želim i molim:

8. Ako sam našla milost pred carem, i ako je ugodno caru da mi da što želim i učini što molim, neka opet dodje car s Amanom na objed koji ću im zgotoviti, i sjutra ću učiniti po riječi carevoj.

9. I tako otide Aman onaj dan veseo i dobre volje. Ali kad vidje Aman Mardoheja na vratima carevijem a on ne usta niti se mače pred njim, napuni se Aman gnjeva na Mardoheja.

10. Ali se uzdrža Aman dokle dodje kući svojoj; po tom posla i sazva prijatelje svoje i Zaresu ženu svoju.

11. I pripovjedi im Aman o slavi bogatstva svojega i o mnoštvu sinova svojih i o svemu čim ga je podigao car i kako ga je uzvisio svrh knezova i sluga carskih.

12. I doda Aman: pa i carica Estera nikoga osim mene ne pozva s carem na objed, koji bješe zgotovila, pa i sjutra sam pozvan k njoj s carem.

13. Ali sve to nije mi ni na što dokle god gledam onoga Mardoheja Judejca gdje sjedi na vratima carevijem.

14. Tada mu reče Zaresa žena njegova i svi prijatelji njegovi: neka načine vješala visoka pedeset lakata, i u jutru reci caru da se na njima objesi Mardohej, pa idi s carem veseo na objed. I to bi po volji Amanu i pripravi vješala.

GLAVA 6.

One noć ne mogaše car spavati, i zapovjedi, te mu donesoše knjigu od znamenitijeh dogodjaja, dnevnike, te je čitaše caru.

2. I nadje se zapisano kako je Mardohej prokazao za Bagatana i Taresa, dva dvoranina, koji čuvahu stražu na pragu, da gledaju da dignu ruke na cara Asvera.

3. Tada reče car: kaka je čast i kako je dobro učinjeno Mardoheju za to? A momci carevi, sluge njegove, rekoše: nije mu učinjeno ništa.

4. A car reče: ko je u trijemu? A Aman bješe došao u spoljašnji trijem dvora careva da kaže caru da se objesi Mardohej na vješala koja mu je pripravio.

5. A momci carevi rekoše mu: gle, Aman stoji u trijemu. A car reče: neka dodje.

6. I Aman dodje, a car mu reče: šta treba učiniti čovjeku kojega car hoće da proslavi? A Aman reče u sebi: koga bi car htio proslaviti ako ne mene?

7. I reče Aman caru: koga car hoće da proslavi,

8. Treba donijeti carsko odijelo koje car nosi, i dovesti konja na kom car jaše, i metnuti mu na glavu vijenac carski;

9. I odijelo i konja treba dati kome izmedju najvećih knezova carevijeh da obuku čovjeka onoga kojega car hoće da proslavi, pa da ga provedu na konju po ulicama gradskim i viču pred njim: ovako biva čovjeku koga car hoće da proslavi.

10. Tada reče car Amanu: brže uzmi odijelo i konja, kao što reče, i učini tako Mardoheju Judejcu koji sjedi na vratima carevijem; nemoj izostaviti ništa što si rekao.

11. I uze Aman odijelo i konja, i obuče Mardoheja i provede ga na konju po ulicama gradskim vičući pred njim: ovako biva čovjeku koga car hoće da proslavi.

12. Po tom se vrati Mardohej na vrata careva, a Aman brže otide kući svojoj žalostan i pokrivene glave.

ripovjedi Aman Zaresi ženi svo-
ijem prijateljima svojim sve što
dogodi. Tada mu rekoše mudarci
i i Zaresa žena njegova: kad je
lejskoga sjemena Mardohej pred
si počeo padati, ne ćeš mu odo-
ego ćeš pasti pred njim.
dok oni još govorahu s njim, do-
dvorani carevi i brže odvedoše
a na objed koji zgotovi Estera.

GLAVA 7.

o dodje car i Aman na objed ca-
i Esteri.
eče car Esteri opet drugi dan na-
se vina: šta želiš, carice Estero?
i se; i šta moliš? ako je i do po-
carstva, biće.
da odgovori carica Estera i reče:
m našla milost pred tobom, care,
e caru ugodno, neka mi se pokloi
t moj na moju želju i narod moj
ju molbu.
r smo prodani ja i moj narod da
tru, pobiju i istrijebe. Da smo pro-
la budemo sluge i sluškinje, mu-
ih, premda neprijatelj ne bi mo-
knaditi štete caru.
car Asver progovori i reče carici
: ko je taj? i gdje je taj koji se u-
tako činiti?
Estera reče: protivnik i neprija-
aj je zlikovac Aman. A Aman se
od cara i od carice.
da car gnjevan usta od vina i o-
vrt kod dvora, a Aman osta da
a život svoj caricu Esteru, jer vi-
je car naumio zlo po nj.
tom se car vrati iz vrta dvorsko-
uću gdje bješe pio vino; a Aman
pao na odar gdje sjedjaše Estera.
eče: eda li će i caricu osramotiti
ene u kući? Čim ta riječ izide iz
arevijeh, pokriše lice Amanu.
Harbona, jedan od dvorana care-
reče: evo i vješala što je načinio
za Mardoheja koji je govorio do-
cara stoje kod kuće Amanove,
pedeset lakata. I reče car: obje-
na njih.
tako objesiše Amana na vješala
ješe pripravio Mardoheju. I gnjev
utiša se.

GLAVA 8.

*a dana dade car Asver carici E-
i kuću Amana neprijatelja Ju-*

dejskoga. A Mardohej izide pred cara,
jer Estera kaza šta joj je on;

2. I car snimiv prsten svoj, koji bješe
uzeo od Amana, dade ga Mardoheju;
a Estera postavi Mardoheja nad kućom
Amanovom.

3. Po tom Estera opet govori caru i
padnuvši pred noge njegove i plačući
moljaše ga da ukloni zloću Amana A-
gageja i misao njegovu koju bješe smi-
slio na Judejce.

4. Tada car pruži zlatnu palicu prema
Esteri, a Estera usta i stade pred ca-
rem,

5. I reče: ako je ugodno caru i ako
sam našla milost pred njim, i ako je
pravo pred carem i ako sam mu mila,
neka se piše da se poreku knjige u ko-
jima je misao Amana sina Amadatova,
Agageja, koje je raspisao da se istrijebe
Judejci što su po svijem zemljama ca-
revijem.

6. Jer kako bih mogla gledati zlo koje
bi zadesilo moj narod? i kako bih mo-
gla gledati da se potre rod moj?

7. A car Asver reče carici Esteri i Mar-
doheju Judejcu: eto, dao sam kuću A-
manovu Esteri a njega su objesili na
vješala za to što ščaše dignuti ruku svo-
ju na Judejce.

8. Vi dakle pišite za Judejce kako vam
je drago u ime carevo i zapečatite pr-
stenom carevijem; jer što se piše u ime
carevo i zapečati prstenom carevijem
ne može se poreći.

9. I dozvaše pisare careve u isto vri-
jeme, trećega mjeseca, koje je mjesec
Siban, dvadeset trećega dana, i pisa se
sve, kako zapovjedi Mardohej, Judej-
cima i namjesnicima i knezovima i upra-
viteljima po zemljama, od Indije do Eti-
opije, sto i dvadeset i sedam zemalja,
u svaku zemlju njezinijem pismom i
svakom narodu njegovijem jezikom, i
Judejcima njihovijem pismom i njiho-
vijem jezikom.

10. A napisa u ime cara Asvera i zape-
čati prstenom carevijem, i razasla knji-
ge po glasnicima koji jahahu na brzijem
konjima i na mladijem mazgama:

11. Da je car dopustio Judejcima što
su u kome god gradu da se skupe i bra-
ne život svoj, da potru i pobiju i istri-
jebe svaku vojsku kojega mu drago na-
roda i zemlje, koji bi udarili na ni

djecu njihovu i žene njihove, a imanje njihovo da razgrabe.

12. U isti dan po svijem zemljama cara Asvera, trinaestoga dana mjeseca dvanaestoga, koje je mjesec Adar.

13. U knjigama se govoraše da se oglasi zapovijest po svijem zemljama i da se objavi svijem narodima da Judejci budu gotovi za onaj dan da se osvete svojim neprijateljima.

14. Glasnici koji jahahu na brzijem konjma i mazgama otidoše brzo i hitno po zapovijesti carevoj; i zapovijest bi oglašena u Suzanu carskom gradu.

15. A Mardohej otide od cara u carskom odijelu ljubičastom i bijelom i pod zlatnijem vijencem velikim i u plaštu od tankoga platna i skerleta, i grad Suzan radovaše se i veseljaše se.

16. Judejcima dodje svjetlost i veselje i radost i slava.

17. I u svakoj zemlji i u svakom gradu, gdje god dodje zapovijest careva i naredba njegova, bješe radost i veselje medju Judejcima, gozba i blagi dani, i mnogi iz naroda zemaljskih postajahu Judejci, jer ih popade strah od Jevreja.

GLAVA 9.

I tako dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec Adar, trinaestoga dana, kad dodje da se izvrši riječ careva i zapovijest njegova, istoga dana kad se neprijatelji Judejski nadahu da će obladati njima, preokrenu se, te Judejci obladaše svojim nenavidnicima.

2. Skupiše se Judejci u svojim gradovima po svijem zemljama cara Asvera da dignu ruke na one koji im tražahu zlo; i niko ne mogaše stajati pred njima; jer strah od njih popade sve narode.

3. I svi knezovi zemaljski, namjesnici i upravitelji i koji opravljahu poslove careve, podupirahu Judejce, jer ih popade strah od Mardoheja.

4. Jer velik bijaše Mardohej u domu carevu, i slava njegova prolažaše sve zemlje, jer taj čovjek Mardohej bivaše sve veći.

5. I tako pobiše Judejci sve neprijatelje svoje mačem i potrše i istrijebiše, i učiniše što htješe od nenavidnika svojih.

6. *I u Suzanu carskom gradu ubiše Judejci i istrijebiše* pet stotina ljudi.

7. I Farsandatu i Delfona i Esfatu,

8. I Foratu i Adaliju i Aridatu,

9. I Fermestu i Arizaja i Aridaja i Jezatu.

10. Deset sinova Amana sina Amadatova neprijatelja Judejskoga pobiše, ali na plijen ne digoše ruke svoje.

11. U onaj dan kad javiše caru broj pobijenijeh u Suzanu carskom gradu,

12. Reče car Esteri carici: u Suzanu carskom gradu pobiše i potrše Judejci pet stotina ljudi i deset sinova Amanovijeh, a šta su učinili po ostalijem zemljama carevijem? Šta želiš? daće ti se; i šta još moliš? biće.

13. A Estera reče: ako je ugodno caru, da se dopusti Judejcima u Suzanu i sjutra da učine po današnjoj naredbi, i deset sinova Amanovijeh da objese na vješala.

14. I zapovjedi car da bude tako. I oglašena bi zapovijest u Suzanu, i objesiše deset sinova Amanovijeh.

15. I Judejci koji bijahu u Suzanu skupivši se i četrnaestoga dana mjeseca Adara pobiše u Suzanu tri stotine ljudi, ali na plijen ne digoše ruke svoje.

16. A ostali Judejci koji bijahu po zemljama carevijem skupiše se da brane život svoj i da se smire od neprijatelja svojih; i pobiše sedamdeset i pet tisuća nenavidnika svojih; ali na plijen ne digoše ruke svoje.

17. To bi trinaestoga dana mjeseca Adara, a četrnaestoga počinuše, i praznovaše taj dan gosteći se i veseleći se.

18. A Judejci koji bijahu u Suzanu skupiše se trinaestoga i četrnaestoga dana istoga mjeseca, a počinuše petnaestoga, i praznovaše taj dan gosteći se i veseleći se.

19. Za to Judejci seljani, koji žive po mjestima neogradjenijem, praznuju četrnaesti dan mjeseca Adara veseleći se i gosteći se i blagujući, i šaljući dijelove jedan drugom.

20. Jer Mardohej napisa ovo, i razasla knjige svijem Judejcima koji bijahu po svijem zemljama cara Asvera, blizu i daleko,

21. Naredjujući im da praznuju dan četrnaesti mjeseca Adara i petnaesti dan istoga mjeseca svake godine;

22. Prema danima u koje se smiriše Judejci od naprijatelja svojih i prema

mjesecu kad im se pretvori žalost u radost i tuga u veselje, da te dane praznuju gosteći se i veseleći se i šaljući dijelove jedan drugom, i siromasima darove.

23. I primiše svi Judejci da čine što su počeli i što im pisa Mardohej.

24. Jer Aman sin Amadatov Agagej neprijatelj svijeh Judejaca namisli za Judejce da ih istrijebi, i baci Fur, to jest ždrijeb, da ih potre i istrijebi.

25. Ali kad Estera izide pred cara, on zapovjedi knjigom, te se zla misao njegova koju smisli na Judejce obrati na njegovu glavu, i objesiše njega i sinove njegove na vješala.

26. Za to prozvaše te dane Furim od imena Fur; i radi svijeh riječi te knjige i radi onoga što vidješe, tako i radi onoga što im se dogodi,

27. Postaviše Judejci i primiše na se i na sjeme svoje i na sve koji se udruže s njima da je nepromjenito da slave ta dva dana kao što je napisano za njih i na vrijeme koje je za njih odredjeno svake godine,

28. I da se ti dani spominju i slave u svakom naraštaju, u svakoj porodici, u svakoj zemlji i u svakom gradu; i ti dani Furim da ne prestanu medju Judejcima i spomen njihov da ne pogine u sjemenu njihovu.

29. I pisa carica Estera kći Abihailova i Mardohej Judejac svakom tvrdjom potvrdjući knjigu za Furim drugi put.

30. I *Mardohej* razasla knjigu svijem Judejcima u sto i dvadaset i sedam zemalja cara Asvera s riječima ljubaznijem i istinijem,

31. Da tvrdo drže dane Furim na vrijeme kao što im je postavio Mardohej Judejac i carica Estera i kao što sami postaviše sebi i sjemenu svojemu za spomen postu njihovu i vikanju njihovu.

32. Tako zapovijest Esterina potvrdi uredbu za Furim, i bi zapisano u knjigu.

GLAVA 10.

Po tom car Asver udari danak na zemlju i na ostrva morska.

2. A sva djela vlasti njegove i sile, i pripovijest o veličini Mardohejevoj kako ga je car učinio velikim, to je napisano u knjizi dnevnika careva Medskih i Persijskih.

3. Jer Mardohej Judejac bješe drugi do cara Asvera i velik u Judejaca i mio mnoštvu braće svoje starajući se za dobro svojemu narodu i govoreći za sreću svega sjemena svojega.

KNJIGA O JOBU.

GLAVA 1.

Bijaše čovjek u zemlji Husu po imenu Job; i taj čovjek bijaše dobar i pravedan, i bojaše se Boga, i uklanjaše se oda zla.

2. I rodi mu se sedam sinova i tri kćeri.

3. I imaše stoke sedam tisuća ovaca i tri tisuće kamila i pet stotina jarmova volova i pet stotina magarica, i čeljadi veoma mnogo; i bijaše taj čovjek najveći od svijeh ljudi na istoku.

4. I *sinovi njegovi sastajahu* se i *davahu gozbe kod kuće, svaki* svoga dana, i slahu te pozivahu tri sestre svoje da jedu i piju s njima.

5. I kad bi se obredili gozbom, pošiljaše Job i osvećivaše ih, i ustajući rano prinošaše žrtve paljenice prema broju svijeh njih; jer govoraše Job: može biti da su se ogriješili sinovi moji i pohulili na Boga u srcu svom. Tako činjaše Job svaki put.

6. A jedan dan dodjoše sinovi Božji da stanu pred Gospodinom, a medju njih dodje i Sotona.

7. I Gospodin reče Sotoni: od kuda ideš? A Sotona odgovori Gospodinu i reče: prohodih zemlju i obilazih.

7. I reče Gospodin Sotoni: jesi li vidi

slugu mojega Joba? nema onakoga čovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla.

9. A Sotona odgovori Gospodinu i reče: eda li se uzalud Job boji Boga?

10. Nijesi li ga ti ogradio i kuću njegovu i sve što ima svuda u naokolo? djelo ruku njegovijeh blagoslovio si, i stoka se njegova umnožila na zemlji.

11. Ali pruži ruku svoju i dotakni se svega što ima, psovaće te u oči.

12. A Gospodin reče Sotoni: evo, sve što ima neka je u tvojoj ruci; samo na njega ne diži ruke svoje. I otide Sotona od Gospodina.

13. A jedan dan kad sinovi njegovi i kćeri njegove jedjahu i pijahu vino u kući brata svojega najstarijega,

14. Dodje glasnik Jobu i reče: volovi orahu i magarice pasijahu pokraj njih,

15. A Sabeji udariše i oteše ih, i pobiše momke oštrijem mačem; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

16. Dok ovaj još govoraše, dodje drugi i reče: oganj Božji spade s neba i spali ovce i momke, i proždrije ih; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

17. Dokle ovaj još govoraše, dodje drugi i reče: Haldejci u tri čete udariše na kamile i oteše ih, i pobiše momke oštrijem mačem; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

18. Dokle ovaj još govoraše, dodje drugi i reče: sinovi tvoji i kćeri tvoje jedjahu i pijahu vino u kući brata svojega najstarijega;

19. A to vjetar velik dodje ispreko pustinje i udari u četiri ugla od kuće, te pade na djecu i pogiboše; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

20. Tada usta Job i razdrije plašt svoj i ostriže glavu, i pade na zemlju i pokloni se,

21. I reče: go sam izašao iz utrobe matere svoje, go ću se i vratiti onamo. Gospodin dade Gospodin uze; da je blagosloveno ime Gespodinovo.

22. Uza sve to ne sagriješi Job, niti reče bezumlja za Boga.

GLAVA 2.

Opet jedan dan dodjoše sinovi Božji *da stanu pred* Gospodinom, a dodje i Sotona medju njih da stane pred Gospodinom.

2. I Gospodin reče Sotoni: od kuda ideš? A Sotona odgovori Gospodinu i reče: prohodih zemlju i obilazih.

3. I reče Gospodin Sotoni: jesi li vidio slugu mojega Joba? nema onakoga čovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla, i još se drži dobrote svoje, premda si me nagovorio, te ga upropastih ni za što.

4. A Sotona odgovori Gospodinu i reče: kožu za kožu, i sve što čovjek ima daće za dušu svoju.

5. Nego pruži ruku svoju i dotakni se kostiju njegovijeh i mesa njegova, psovaće te u oči.

6. A Gospodin reče Sotoni: evo ti ga u ruke; ali mu dušu čuvaj.

7. I Sotona otide od Gospodina, i udari Joba zlijem prištem od pete do tjemena,

8. Te on uze crijep pa se strugaše, i sjedjaše u pepelu.

9. I reče mu žena: hoćeš li se još držati dobrote svoje? blagoslovi Boga, pa umri.

10. A on joj reče: govoriš kao luda žena; dobro smo primali od Boga, a zla zar ne ćemo primati? Uza sve to ne sagriješi Job usnama svojim.

11. A tri prijatelja Jobova čuše za sve zlo koje ga zadesi, i dodjoše svaki iz svojega mjesta, Elifaz Temanac i Baldad Sušanin i Sofar Namaćanin, dogovorivši se da dodju da ga požale i potješe.

12. I podigavši oči svoje iz daleka ne poznaše ga; tada podigoše glas svoj i stadoše plakati i razdriješe svaki svoj plašt i posuše se prahom po glavi bacajući ga u nebo.

13. I sjedjahu kod njega na zemlji sedam dana i sedam noći, i ni jedan mu ne progovori riječi, jer vidjahu da je bol vrlo velik.

GLAVA 3.

Po tom otvori usta svoja Job, i stade kleti dan svoj.

2. I progovoriv Job reče:

3. Ne bilo dana u koji se rodih, i noći u kojoj rekoše: rodi se djetić!

4. Bio taj dan tama, ne gledao ga

Bog ozgo, i ne osvjetljavala ga svjetlost!

5. Mrak ga zaprznio i sjen smrtni, oblak ga obastirao, bio strašan kao najgori dani!

6. Noć onu osvojila tama, ne radovala se medju danima godišnjim, ne brojila se u mjesece!

7. Gle, noć ona bila pusta, pjevanja ne bilo u njoj!

8. Kleli je koji kunu dane, koji su gotovi probuditi krokodila!

9. Potamnjele zvijezde u sumračje njezino, čekala vidjelo i ne dočekala ga, i ne vidjela zori trepavica;

10. Što mi nije zatvorila vrata od utrobe i nije sakrila muku od mojih očiju.

11. Za što ne umrijeh u utrobi? ne izdahnuh izlazeći iz utrobe?

12. Za što me prihvatiše koljena? za što sise, da sem?

13. Jer bih sada ležao i počivao; spavao bih, i bio bih miran,

14. S carevima i savjetnicima zemaljskim, koji zidaše sebi pustoline,

15. Ili s knezovima, koji imaše zlata, i kuće svoje puniše srebra.

16. Ili za što ne bih kao nedonošče sakriveno, kao dijete koje ne ugleda vidjela?

17. Ondje bezbožnici prestaju dosadjivati, i ondje počivaju iznemogli,

18. I sužnji se odmaraju i ne čuju glasa nastojnikova.

19. Mali i veliki ondje je, i rob slobodan od svoga gospodara.

20. Za što se daje vidjelo nevoljniku i život onima koji su tužna srca,

21. Koji čekaju smrt a nje nema, i traže je većma nego zakopano blago,

22. Koji igraju od radosti i vesele se kad nadju grob?

23. Čovjeku, kojemu je put sakriven i kojega je Bog zatvorio od svuda?

24. Jer prije jela mojega dolazi uzdah moj, i kao voda ražljeva se jauk moj.

25. Jer čega se bojah dodje na mene, i čega se strašah zadesi me.

26. Ne počivah niti imah mira niti se odmarah, i opet dodje strahota.

GLAVA 4.

Tada odgovori Elifaz Temanac i reče:

2. Ako ti progovorimo, da ti ne će biti dosadno? ali ko bi se mogao uzdržati da ne govori?

3. Gle, učio si mnoge, i ruke iznemogle krijepio si;

4. Riječi su tvoje podizale onoga koji padaše, i utvrdjivao si koljena koja klecahu.

5. A sada kad dodje na tebe, klonuo si; kad se tebe dotače, smeo si se.

6. Nije li pobožnost tvoja bila uzdanje tvoje? i dobrota putova tvojih nadanje tvoje?

7. Opomeni se, ko je prav poginuo, i gdje su pravedni istrijebljeni?

8. Kako sam ja vidio, koji oru muku i siju nevolju, to i žanju.

9. Od dihanja Božijega ginu, i od daha nozdara njegovijeh nestaje ih.

10. Rika lavu, i glas ljutom lavu i zubi lavićima satiru se.

11. Lav gine nemajući lova, i lavići rasipaju se.

12. Još dodje tajno do mene riječ, i uho moje doču je malo.

13. U mislima o noćnijem utvarama, kad tvrd san pada na ljude,

14. Strah poduze me i drhat, od kojega ustreptaše sve kosti moje,

15. I duh prodje ispred mene, i dlake na tijelu mojem nakostriješiše se.

16. Stade, ali mu ne poznah lica; prilika bijaše pred očima mojima, i mučeći čuh glas:

17. Eda li je čovjek pravedniji od Boga? eda li je čovjek čistiji od tvorca svojega?

18. Gle, slugama svojim ne vjeruje, i u angjela svojih nalazi nedostataka;

19. A kamo li u onijeh koji stoje u kućama zemljanijem, kojima je temelj na prahu i satiru se brže nego moljac.

20. Od jutra do večera satru se, i nestane ih na vijek da niko i ne opazi.

21. Slava njihova ne prolazi li s njima? Umiru, ali ne u mudrosti.

GLAVA 5.

Zovi; hoće li ti se ko odazvati? i komu ćeš se izmedju svetijeh obratiti?

2. Doista bezumnoga ubija gnjev, i ludoga usmrćuje srdnja.

3. Ja vidjeh bezumnika gdje se ukorijenio; ali odmah prokleh stan njegov.

4. Sinovi su njegovi daleko od spasenja i satiru se na vratima a nema ko da izbavi.

5. Ljetinu njegovu jede gladni i isred trnja kupi je, i lupež ždere blago njihovo.

6. Jer muka ne izlazi iz praha niti nevolja iz zemlje niče.

7. Nego se čovjek radja na nevolju, kao što iskre iz ugljevlja uzlijeću u vis.

8. Ali ja bih Boga tražio, i pred Boga bih iznio stvar svoju,

9. Koji čini stvari velike i neispitljive, divne, kojima nema broja;

10. Koji spušta dažd na zemlju i šalje vodu na polja;

11. Koji podiže ponižene, i žalosne uzvišuje k spasenju;

12. Koji rasipa misli lukavijeh da ruke njihove ne svrše ništa;

13. Koji hvata mudre u njihovu lukavstvu, i namjeru opakih obara;

14. Danju nailaze na mrak, i u po dne pipaju kao po noći.

15. On izbavlja ubogoga od mača, od usta njihovijeh i od ruke silnoga.

16 Tako ima nadanja siromahu, a zloća zatiskuje usta svoja.

17. Gle, blago čovjeku koga Bog kara; i za to ne odbacuj karanja svemogućega.

18. Jer on zadaje rane, i zavija; on udara, i ruke njegove isciljuju.

19. Iz šest nevolja izbaviće te; ni u sedmoj ne će te se zlo dotaći.

20. U gladi izbaviće te od smrti i u ratu od mača.

21. Kad jezik šiba, bićeš sakriven, niti ćeš se bojati pustoši kad dodje.

22. Smijaćeš se pustoši i gladi, niti ćeš se bojati zvijerja zemaljskoga.

23. Jer ćeš s kamenjem poljskim biti u vjeri, i zvijerje će poljsko biti u miru s tobom.

24. I vidjećeš da je mir u šatoru tvom, kućićeš kuću svoju i ne ćeš se prevariti.

25. Vidjećeš kako će ti se umnožiti sjeme tvoje, i porod će tvoj biti kao trava na zemlji.

26. Star ćeš otići u grob kao što se *žito snosi u stog u* svoje vrijeme.

27. Eto, razgledasmo to, tako je; po*slušaj i razumij.*

GLAVA 6.

A Job odgovori i reče:

2. O da bi se dobro izmijerili jadi moji, i zajedno se nevolja moja metnula na mjerila!

3. Pretegla bi pijesak morski; za to mi i riječi nedostaje.

4. Jer su strijele svemogućega u meni, otrov njihov ispija mi duh, strahote Božije udaraju na me.

5. Riče li divlji magarac kod trave? muče li vo kod piće svoje?

6. Jede li se bljutavo bez soli? ima li slasti u biocu od jajca?

7. Cega se duša moja nije htjela dotaknuti, to mi je jelo u nevolji.

8. O da bi mi se ispunila molba, i da bi mi Bog dao što čekam!

9. I da bi Bog htio satrti me, da bi mahnuo rukom svojom, i istrijebio me!

10. Jer mi je još utjeha, ako i gorim od bola niti me žali, što nijesam tajio riječi svetoga.

11. Kaka je sila moja da bih pretrpio? kakav li je kraj moj da bih produljio život svoj?

12. Je li sila moja kamena sila? je li tijelo moje od mjedi?

13. Ima li još pomoći u mene? i nije li daleko od mene što bi me pridržalo?

14. Nesretnomu treba milost prijatelja njegova, ali je on ostavio strah svemogućega.

15. Braća moja iznevjeriše kao potok, kao bujni potoci prodjoše,

16. Koji su mutni od leda, u kojima se sakriva snijeg;

17. Kad se otkrave, oteku; kad se zagriju, nestane ih s mjesta njihovijeh;

18. Tamo amo svrću od putova svojih, idu u ništa i gube se.

19. Putnici iz Teme pogledahu, koji idjahu u Sabu uzdahu se u njih;

20. Ali se postidješe što se pouzdaše u njih, došavši do njih osramotiše se.

21. Tako i vi postaste ništa; vidjeste pogibao moju, i strah vas je.

22. Eda li sam vam rekao: dajte mi, ili od blaga svojega poklonite mi;

23. Ili izbavite me iz ruke neprijateljeve, i iz ruke nasilničke iskupite me?

24. Poučite me, i ja ću mučati; i u čemu sam pogriješio, obavijestite me.
25. Kako su jake riječi istinite! Ali šta će ukor vaš?
26. Mislite li da će riječi ukoriti, i da je govor čovjeka bez nadanja vjetar?
27. I na sirotu napadate, i kopate jamu prijatelju svojemu.
28. Za to sada pogledajte me, i vidite lažem li pred vama.
29. Pregledajte, da ne bude nepravde; pregledajte, ja sam prav u tom.
30. Ima li nepravde na jeziku mojem? ne razbira li grlo moje zla?

GLAVA 7.

Nije li čovjek na vojsci na zemlji? a dani njegovi nijesu li kao dani nadničarski?
2. Kao što sluga uzdiše za sjenom i kao što nadničar čeka da svrši,
3. Tako su meni dati u našljedstvo mjeseci zaludni i noći mučne odredjene mi.
4. Kad legnem, govorim: kad ću ustati? i kad će proći noć? i sitim se prevrćući se do svanuća.
5. Tijelo je moje obučeno u crve i u grude zemljane, koža moja puca i raščinja se.
6. Dani moji brže biše od čunka, i prodjoše bez nadanja.
7. Opomeni se da je moj život vjetar, da oko moje ne će više vidjeti dobra,
8. Niti će me vidjeti oko koje me je vidjalo; i tvoje oči kad pogledaju na me, mene ne će biti.
9. Kao što se oblak razilazi i nestaje ga, tako ko sidje u grob, ne će izaći,
10. Ne će se više vratiti kući svojoj, niti će ga više poznati mjesto njegovo.
11. Za to ja ne ću braniti ustima svojim, govoriću u tuzi duha svojega, naricati u jadu duše svoje.
12. Eda li sam more ili kit, te si namjestio stražu oko mene?
13. Kad rečem: potješiće me odar moj, postelja će mi moja oblakšati tužnjavu,
14. Tada me strašiš snima i prepadaš me utvarama,
15. Te duša moja voli biti udavljena, voli smrt nego kosti moje.
16. Dodijalo mi je; ne ću do vijeka živjeti; prodji *me se; jer su* dani moji *taština.*
17. Šta je čovjek da ga mnogo cijeniš i da mariš za nj?
18. Da ga pohodiš svako jutro, i svaki čas kušaš ga!
19. Kad ćeš se odvratiti od mene i pustiti me da progutam pljuvanku svoju?
20. Zgriješio sam; šta ću ti činiti, o čuvaru ljudski? za šta si me metnuo sebi za biljegu, te sam sebi na tegobu?
21. Za što mi ne oprostiš grijeh moj i ne ukloniš moje bezakonje? jer ću sad leći u prah, i kad me potražiš, mene ne će biti.

GLAVA 8.

Tada odgovori Baldad Sušanin i reče:
2. Dokle ćeš tako govoriti? i riječi usta tvojih dokle će biti kao silan vjetar?
3. Eda li Bog krivo sudi? ili svemogući izvrće pravdu?
4. Što su sinovi tvoji zgriješili njemu, za to ih je dao bezakonju njihovu.
5. A ti da potražiš Boga i pomoliš se svemogućemu,
6. Ako si čist i prav, zaista će se prenuti za te i čestit će učiniti pravedni stan tvoj;
7. I početak će tvoj biti malen, a pošljedak će ti biti vrlo velik.
8. Jer pitaj predjašnji naraštaj, i nastani da razbereš od otaca njihovijeh;
9. Jer smo mi jučerašnji, i ne znamo ništa, jer su naši dani na zemlji sjen.
10. Ne će li te oni naučiti? ne će li ti kazati i iz srca svojega iznijeti riječi?
11. Niče li sita bez vlage? raste li rogoz bez vode?
12. Dok se još zeleni, dok se ne pokosi, suši se prije svake trave.
13. Take su staze svijeh koji zaboravljaju Boga, i nadanje licemjerovo propada.
14. Njegovo se nadanje podlama i uzdanje je njegovo kuća paukova;
15. Nasloni se na kuću svoju, ali ona ne stoji tvrdo; uhvati se za nju, ali se ona ne može održati.
16. Zeleni se na suncu, i u vrh vrta njegova pružaju se ogranci njegovi;
17. Žile njegove zapleću se kod izvora, i na mjestu kamenitu širi se;
18. Ali kad se iščupa iz mjesta svojega, ono ga se odriče: nijesam te vidjelo.

19. Eto, to je radost od njegova puta; a iz praha niče drugi.
20. Gle, Bog ne odbacuje dobroga, ali ne prihvata za ruku zlikovca.
21. Još će napuniti usta tvoja smijeha i usne tvoje popijevanja.
22. Nenavidnici tvoji obući će se u sramotu, i šatora bezbožničkoga neće biti.

GLAVA 9.

A Job odgovori i reče:
2. Zaista, znam da je tako; jer kako bi mogao čovjek biti prav pred Bogom?
3. Ako bi se htio preti s njim, ne bi mu mogao odgovoriti od tisuće na jednu.
4. Mudar je srcem i jak snagom; ko se je opr'o njemu i bio srećan?
5. On premješta gore, da niko i ne opazi; prevraća ih u gnjevu svom;
6. On kreće zemlju s mjesta njezina da joj se stupovi drmaju;
7. On kad zaprijeti suncu, ne izlazi; on zapečaćava zvijezde;
8. On razapinje nebo sam, i gazi po valima morskim;
9. On je načinio *zvijezde* kola i štape i vlašiće i druge jugu u dnu;
10. On čini stvari velike i neispitljive i divne, kojima nema broja.
11. Gle, ide mimo mene, a ja ne vidim; prodje, a ja ga ne opazim.
12. Gle, kad uhvati, ko će ga nagnati da vrati? ko će mu kazati: šta radiš?
13. Bog ne usteže gnjeva svojega, padaju poda nj oholi pomoćnici.
14. A kako bih mu ja odgovarao i birao riječi protiv njega?
15. Da sam i prav, ne ću mu se odgovoriti, valja da se molim sudiji svojemu.
16. Da ga zovem i da mi se odzove, još ne mogu vjerovati da je čuo glas moj.
17. Jer me je vihorom satr'o i zadao mi mnogo rana ni za što.
18. Ne da mi da odahnem, nego me siti grčinama.
19. Ako je na silu, gle, on je najsilniji; ako na sud, ko će mi svjedočiti?
20. Da se pravdam, moja će me usta osuditi; da sam dobar, pokazaće da sam nevaljao.
21. Ako sam dobar, ne ću znati za to; *omrzao mi je* život moj.
22. Sve jedno je; za to rekoh: i dobroga i bezbožnoga on potire.
23. Kad bi još ubio bič na jedan put! ali se smije iskušavanju pravijeh.
24. Zemlja se daje u ruke bezbožniku; lice sudija njezinijeh zaklanja; ako ne on, da ko?
25. Ali dani moji biše brži od glasnika; pobjegoše, ne vidješe dobra.
26. Prodjoše kao brze ladje, kao orao kad leti na hranu.
27. Ako rečem: zaboraviću tužnjavu svoju, ostaviću gnjev svoj i okrijepiću se;
28. Strah me je od svijeh muka mojih, znam da me ne ćeš opravdati.
29. Biću kriv; za što bih se mučio uzalud?
30. Da se izmijem vodom šnježanicom, i da očistim sapunom ruke svoje,
31. Tada ćeš me zamočiti u jamu da se gade na me moje haljine.
32. Jer nije čovjek kao ja da mu odgovaram, da idem s njim na sud;
33. Niti ima medju nama kmeta da bi stavio ruku svoju medju nas dvojicu.
34. Neka odmakne od mene prut svoj, i strah njegov neka me ne straši;
35. Tada ću govoriti, i ne ću ga se bojati; jer ovako ne znam za sebe.

GLAVA 10.

Dodijao je duši mojoj život moj; pustiću od sebe tužnjavu svoju, govoriću u jadu duše svoje.
2. Reći ću Bogu: nemoj me osuditi; kaži mi za što se preš sa mnom.
3. Je li ti milo da činiš silu, da odbacuješ djelo ruku svojih i savjet bezbožnički obasjavaš?
4. Jesu li u tebe oči tjelesne? vidiš li kao što vidi čovjek?
5. Jesu li dani tvoji kao dani čovječji, i godine tvoje kao vijek ljudski,
6. Te istražuješ moje bezakonje i za grijeh moj razbiraš?
7. Ti znaš da nijesam kriv, i nema nikoga ko bi izbavio iz tvoje ruke.
8. Tvoje su me ruke stvorile i načinile, i ti me od svuda potireš.
9. Opomeni se da si me kao od kala načinio, i opet ćeš me u prah obratiti.
10. Nijesi li me kao mlijeko slio i kao sir usirio me?
11. Navukao si na me kožu i meso, i kostima i žilama spleo si me.

12. Životom i milošću darivao si me; i staranje tvoje čuvalo je duh moj.
13. I sakrio si to u srcu svojem; ali znam da je u tebe.
14. Ako sam zgriješio, opazio si me, i nijesi me oprostio bezakonja mojega.
15. Ako sam skrivio, teško meni! ako li sam prav, ne mogu podignuti glave, pun sramote i videći muku svoju.
16. I ako se podigne, goniš me kao lav, i opet činiš čudesa na meni.
17. Ponavljaš svjedočanstva svoja protiv mene, i umnožavaš gnjev svoj na me; vojske jedna za drugom izlaze na me.
18. Za što si me izvadio iz utrobe? o da umrijeh! da me ni oko ne vidje!
19. Bio bih kao da nigda nijesam bio; iz utrobe u grob bio bih odnesen.
20. Nije li malo dana mojih? prestani dakle i okani me se da se malo oporavim,
21. Prije nego otidem odakle se ne ću vratiti, u zemlju tamnu i u sjen smrtni,
22. U zemlju tamnu kao mrak i u sjen smrtni, gdje nema promjene i gdje je vidjelo kao tama.

GLAVA 11.

A Sofar Namaćanin odgovori i reče:
2. Zar na mnoge riječi nema odgovora? ili će čovjek govorljiv ostati prav?
3. Hoće li tvoje laži umučkati ljude? i kad se ti rugaš, zar te ne će niko posramiti?
4. Jer si rekao: čista je nauka moja, i čist sam pred očima tvojim.
5. Ali kad bi Bog progovorio i usne svoje otvorio na te,
6. I pokazao ti tajne mudrosti, jer ih je dvojinom više, poznao bi da te Bog kara manje nego što zaslužuje tvoje bezakonje.
7. Možeš li ti tajne Božije dokučiti, ili dokučiti savršenstvo svemogućega?
8. To su visine nebeske, šta ćeš učiniti? dublje je od pakla, kako ćeš poznati?
9. Duže od zemlje, šire od mora.
10. Da prevrati, ili zatvori ili sabere, ko će mu braniti?
11. Jer zna ništavilo ljudsko, i videći nevaljalstvo zar ne će paziti?
12. Čovjek bezuman postaje razuman, premda se čovjek radja kao divlje magare.
13. Da ti upraviš srce svoje i podigneš ruke svoje k njemu,
14. Ako je bezakonje u ruci tvojoj, da ga ukloniš, i ne daš da nepravda bude u šatorima tvojim,
15. Tada ćeš podignuti lice svoje bez mane i stajaćeš tvrdo i ne ćeš se bojati;
16. Zaboravićeš muku, kao vode koja proteče opominjaćeš je se;
17. Nastaće ti vrijeme vedrije nego podne, sinućeš, bićeš kao jutro;
18. Uzdaćeš se imajući nadanje, zakopaćeš se, i mirno ćeš spavati.
19. Ležaćeš, i niko te ne će plašiti, i mnogi će ti se moliti.
20. Ali oči će bezbožnicima iščiljeti, i utočišta im ne će biti, i nadanje će im biti izdisanje.

GLAVA 12.

A Job odgovori i reče:
2. Da, vi ste ljudi, i s vama će umrijeti mudrost.
3. I ja imam srce kao i vi, niti sam gori od vas; i u koga nema toga?
4. Na podsmijeh sam prijatelju svom, koji kad zove Boga odzove mu se; na podsmijeh je pravedni i dobri.
5. Bačen je luč po mišljenju srećnoga onaj koji hoće da popuzne.
6. Mirne su kolibe lupeške, i bez straha su koji gnjeve Boga, njima Bog daje *sve* u ruke.
7. Zapitaj stoku, naučiće te; ili ptice nebeske, kazaće ti.
8. Ili se razgovori sa zemljom, naučiće te, i ribe će ti morske pripovjediti.
9. Ko ne zna od svega toga da je ruka Gospodinova to učinila?
10. Kojemu je u ruci duša svega živoga i duh svakoga tijela čovječijega.
11. Ne raspoznaje li uho riječi kao što grlo kuša jelo?
12. U staraca je mudrost, i u dugom vijeku razum.
13. U njega je mudrost i sila, u njega je savjet i razum.
14. Gle, on razgradi, i ne može se opet sagraditi; zatvori čovjeka, i ne može se otvoriti.
15. Gle, ustavi vode, i presahnu; pusti ih, i isprevrću zemlju.
16. U njega je jačina i mudrost, njegov je koji je prevaren i koji vara.

17. On dovodi savjetnike u ludilo, i sudije obezumljuje.
18. On razdrešuje pojas carevima, i opasuje bedra njihova.
19. On dovodi knezove u ludilo, i obara jake.
20. On uzima besjedu rječitima, i starcima uzima razum.
21. On sipa sramotu na knezove, i raspasuje junake.
22. On otkriva duboke stvari ispod tame, i izvodi na vidjelo sjen smrtni.
23. On umnožava narode i zatire ih, rasipa narode i sabira.
24. On oduzima srce glavarima naroda zemaljskih, i zavodi ih u pustinju gdje nema puta,
25. Da pipaju po mraku bez vidjela, i čini da tumaraju kao pijani.

GLAVA 13.

Eto, sve je to vidjelo oko moje, čulo uho moje, i razumjelo.
2. Što vi znate, znam i ja, nijesam gori od vas.
3. Ipak bih govorio sa svemogućim, i rad sam s Bogom pravdati se.
4. Jer vi izmišljate laži, svi ste zaludni ljekari.
5. O da biste sa svijem mučali! bili biste mudri.
6. Čujte moj odgovor, i slušajte razloge usta mojih.
7. Treba li da govorite za Boga nepravdu ili prijevaru da govorite za nj?
8. Treba li da mu gledate ko je? treba li da se prepirete za Boga?
9. Hoće li biti dobro kad vas stane ispitivati? hoćete li ga prevariti kao što se vara čovjek?
10. Zaista će vas karati, ako tajno uzgledate ko je.
11. Veličanstvo njegovo ne će li vas uplašiti? i strah njegov ne će li vas popasti?
12. Spomeni su vaši kao pepeo, i vaše visine kao gomile blata.
13. Mučite i pustite me da ja govorim, pa neka me snadje šta mu drago.
14. Za što bih kidao meso svoje svojim zubima i dušu svoju metao u svoje ruke?
15. Gle, da me i ubije, opet ću se uzdati u nj, ali ću braniti putove svoje ed njim.
16. I on će mi biti spasenje, jer licemjer ne će izaći preda nj.
17. Slušajte dobro besjedu moju, i neka vam udje u uši što ću vam iskazati.
18. Evo, spremio sam parbu svoju, znam da ću biti prav.
19. Ko će se preti sa mnom? da sad umuknem, izdahnuo bih.
20. Samo dvoje nemoj mi učiniti, pa se ne ću kriti od lica tvojega:
21. Ukloni ruku svoju od mene, i strah tvoj da me ne straši.
22. Po tom zovi me, i ja ću odgovarati; ili ja da govorim, a ti mi odgovaraj.
23. Koliko je bezakonja i grijeha mojih? pokaži mi prijestup moj i grijeh moj.
24. Za što sakrivaš lice svoje i držiš me za neprijatelja svojega?
25. Hoćeš li skršiti list koji nosi vjetar, ili ćeš goniti suhu slamku,
26. Kad mi pišeš grčine i daješ mi u našljedstvo grijehe mladosti moje,
27. I mećeš noge moje u klade, i paziš na sve staze moje i ideš za mnom ustopce?
28. A on se raspada kao truhlina, kao haljina koju jede moljac.

GLAVA 14.

Čovjek rodjen od žene kratka je vijeka i pun nemira.
2. Kao cvijet niče, i odsijeca se, i bježi kao sjen, i ne ostaje.
3. I na takoga otvoraš oči svoje, i mene vodiš na sud sa sobom!
4. Ko će čisto izvaditi iz nečista? Niko.
5. Izmjereni su dani njegovi, broj mjeseca njegovijeh u tebe je; postavio si mu medju, preko koje ne može prijeći.
6. Odvrati se od njega da počine dokle ne navrši kao nadničar dan svoj.
7. Jer za drvo ima nadanja, ako se posiječe, da će se još omladiti i da ne će biti bez izdanaka;
8. Ako i ostari u zemlji korijen njegov i u prahu izumre panj njegov,
9. Čim osjeti vodu, opet napupi i pusti grane kao prisad.
10. A čovjek umire iznemogao; i kad izdahne čovjek, gdje je?
11. Kao kad voda oteče iz jezera i rijeka opadne i usahne,
12. Tako čovjek kad legne, ne ustaje

više; dokle je nebesa ne će se probuditi niti će se prenuti oda sna svojega.
13. O da me hoćeš u grobu sakriti i skloniti me dokle ne utoli gnjev tvoj, i da mi daš rok kad ćeš me se opomenuti!
14. Kad umre čovjek, hoće li oživjeti? Sve dane vremena koje mi je odredjeno čekaću dokle mi dodje promjena.
15. Zazvaćeš, i ja ću ti se odazvati; djelo ruku svojih poželjećeš.
16. A sada brojiš korake moje, i ništa ne ostavljaš za grijeh moj.
17. Zapečaćeni su u tobocu moji prijestupi, i zavezuješ bezakonja moja.
18. Zaista, kao što gora padne i raspadne se, i kao što se stijena odvali s mjesta svojega,
19. I kao što voda spira kamenje i povodanj odnosi prah zemaljski, tako nadanje čovječije obraćaš u ništa.
20. Nadvladjuješ ga jednako, te odlazi, mijenjaš mu lice i otpuštaš ga.
21. Ako sinovi njegovi budu u časti, on ne zna; ako li u sramoti, on se ne brine.
22. Samo tijelo njegovo dok je živ boluje, i duša njegova u njemu tuži.

GLAVA 15.

A Elifaz Temanac odgovori i reče:
2. Hoće li mudar čovjek kazivati prazne misli i puniti trbuh svoj vjetrom istočnijem,
3. Prepirući se govorom koji ne pomaže i riječima koje nijesu ni na što?
4. A ti uništavaš strah *Božji* i ukidaš molitve k Bogu.
5. Jer bezakonje tvoje pokazuju usta tvoja, ako i jesi izabrao jezik lukav.
6. Osudjuju te usta tvoja, a ne ja; i usne tvoje svjedoče na te.
7. Jesi li se ti prvi čovjek rodio? ili si prije humova sazdan?
8. Jesi li tajnu Božiju čuo i pokupio u sebe mudrost?
9. Šta ti znaš što mi ne bismo znali? šta ti razumiješ što ne bi bilo u nas?
10. I sijedijeh i starijeh ljudi ima medju nama, starijih od oca tvojega.
11. Male li su ti utjehe Božije? ili imaš što sakriveno u sebi?
12. Što te je zanijelo srce tvoje? i što sijevaju oči tvoje,
13. Te obraćaš protiv Boga duh svoj i puštaš iz usta svojih take riječi?
14. *Šta je čovjek, da bi bio čist, i rodjeni od žene, da bi bio prav?*
15. Gle, ne vjeruje svecima svojim, i nebesa nijesu čista pred očima njegovijem;
16. A kamo li gadni i smrdljivi čovjek, koji pije nepravdu kao vodu?
17. Ja ću ti kazati, poslušaj me, i pripovjediću ti što sam vidio,
18. Što mudarci kazaše i ne zatajiše, *što primiše* od otaca svojih,
19. Kojima samijem dana bi zemlja, i tudjin ne prodje kroz nju.
20. Bezbožnik se muči svega vijeka svojega, i nasilniku je malo godina ostavljeno,
21. Strah mu zuji u ušima, u mirno doba napada pustošnik na nj.
22. Ne vjeruje da će se vratiti iz tame, od svuda prividja mač.
23. Tumara za hljebom *govoreći:* gdje je? Zna da je za nj spremljen dan tamni.
24. Tuga i nevolja straše ga, i navaljuju na nj kao car gotov na boj.
25. Jer je zamahnuo na Boga rukom svojom, i svemogućemu se opr'o.
26. Trči ispravljena vrata na nj s mnogim visokim štitovima svojim.
27. Jer je pokrio lice svoje pretilinom, i navaljao salo na bokove svoje.
28. I sjedio je u gradovima raskopanijem i u kućama pustijem, obraćenijem u gomilu kamenja.
29. Ne će se obratiti niti će ostati blago njegovo, i ne će se raširiti po zemlji dobro njegovo.
30. Ne će izaći iz mraka, ogranke njegove osušiće plamen, odnijeće ga duh usta njegovijeh.
31. Neka se ne uzda u taštinu prevareni, jer će mu taština biti plata.
32. Prije svojega vremena svršiće se, i grana njegova ne će zelenjeti.
33. Otkinuće se kao s loze nezreo grozd njegov i pupci će se njegovi kao s masline pobacati.
34. Jer će opustjeti zbor licemjerski, i oganj će spaliti šatore onijeh koji primaju poklone.
35. Začinju nevolju i radjaju muku, i trbuh njihov sastavlja prijevaru.

GLAVA 16.

A Job odgovori i reče:
2. Slušao sam mnogo takih stvari: svi ste dosadni tješioci.

3. Hoće li biti kraj praznijem riječima? ili šta te tjera da tako odgovaraš?
4. I ja bih mogao govoriti kao vi, da ste na mom mjestu, gomilati na vas riječi i mahati glavom na vas,
5. Mogao bih vas hrabriti ustima svojim, i micanje usana mojih oblakšalo bi bol vaš.
6. Ako govorim, ne će odlahnuti bol moj; ako li prestanem, hoće li otići od mene?
7. A sada me je umorio; opustošio si sav zbor moj.
8. Navukao si na me mrštine za svjedočanstvo; i moja mrša podiže se na me, i svjedoči mi u oči.
9. Gnjev njegov rastrže me, nenavidi me, škrguće zubima na me, postavši mi neprijatelj sijeva očima svojima na me.
10. Razvaljuju na me usta svoja, sramotno me biju po obrazima, skupljaju se na me.
11. Predao me je Bog nepravedniku, i u ruke bezbožnicima bacio me.
12. Bijah miran i zatr me, i uhvativši me za vrat smrska me i metnu me sebi za biljegu.
13. Opkoliše me njegovi strijelci, cijepa mi bubrege nemilice, prosipa na zemlju žuč moju.
14. Zadaje mi rane na rane, i udara na me kao junak.
15. Sašio sam kostrijet po koži svojoj, i uvaljao sam u prah slavu svoju.
16. Lice je moje podbulo od plača, na vjedjama je mojim smrtni sjen;
17. Premda nema nepravde u rukama mojim, i molitva je moja čista.
18. Zemljo, ne krij krvi što sam prolio, i neka nema mjesta vikanju mojemu.
19. I sada eto na nebu je svjedok moj, svjedok je moj na visini.
20. Prijatelji se moji podrugnju mnom; oko moje roni suze Bogu.
21. O da bi se čovjek mogao pravdati s Bogom, kao sin čovječji s prijateljem svojim!
22. Jer godine izbrojene navršuju se, i polazim putem odakle se ne ću vratiti.

GLAVA 17.

Duh se moj kvari, dana mojih nestaje, *grobovi* su moji.
2. *Kod mene su* rugači, i oko moje pro*vodi noći u jadu* koji mi zadaju.
3. Daj mi ko će jamčiti kod tebe; ko je taj koji će se rukovati sa mnom?
4. Jer si od njihova srca sakrio razum; za to ih ne ćeš uzvisiti.
5. Ko laska prijateljima, njegovijem će sinovima oči posahnuti.
6. Učinio je od mene priču narodima, i postao sam bubnjanje medju njima.
7. Potamnjelo je oko moje od jada, i svi udi moji postaše kao sjen.
8. Začudiće se tome pravi, i bezazleni će ustati na licemjere.
9. Ali će se pravednik držati svoga puta, i ko je čistijeh ruku većma će ojačati.
10. A vi vratite se svi kolici i hodite; ne ću naći mudra medju vama.
11. Dani moji prodjoše, misli moje pokidaše se, što imah u srcu.
12. Od noći načiniše dan, i svjetlost je blizu mraka.
13. Da bih se nadao, grob će mi biti kuća; u tami ću prostrijeti postelju sebi.
14. Grobu vičem: ti si otac moj; crvima: ti si mati moja, ti si sestra moja.
15. I gdje je sada nadanje moje? moje nadanje ko će vidjeti?
16. U grob će sići, počinuće sa mnom u grobu.

GLAVA 18.

A Baldad Šušanin odgovori i reče:
2. Kad ćete svršiti razgovor? Orazumite se pa ćemo onda govoriti.
3. Za što se misli da smo kao stoka? za što smo gadni u vašim očima?
4. Koji rastržeš dušu svoju u jarosti svojoj, hoće li se tebe radi ostaviti zemlja i stijena se premjestiti sa svojega mjesta?
5. Da, vidjelo bezbožnijeh ugasiće se i iskra ognja njihova ne će sijati.
6. Vidjelo će pomrknuti u šatoru njegovu, i žižak će se njegov ugasiti u njemu.
7. Silni koraci njegovi stegnuće se, i oboriće ga njegova namjera.
8. Jer će se uvaliti u zamku nogama svojim i naići će na mrežu;
9. Uhvatiće ga zamka za petu i svladaće ga lupež.
10. Sakriveno mu je pruglo na zemlji, i klopka na stazi.
11. Od svuda će ga strahote strašiti i tjeraće ga ustopce.

12. Izgladnjeće sila njegova, i nevolja će biti gotova uza nj.
13. Poješće žile kože njegove, poješće žile njegove prvenac smrti.
14. Iščupaće se iz stana njegova uzdanica njegova, i to će ga odvesti k caru strašnom.
15. Nastavaće se u šatoru njegovu, koji ne će biti njegov, posuće se sumporom stan njegov.
16. Žile će se njegove posušiti ozdo, i ozgo će se sasjeći grane njegove.
17. Spomen će njegov poginuti na zemlji, niti će mu imena biti po ulicama.
18. Odagnaće se iz svjetlosti u mrak, i izbaciće se iz svijeta.
19. Ni sina ni unuka ne će mu biti u narodu njegovu, niti kakoga ostatka u stanovima njegovijem.
20. Čudiće se danu njegovu koji budu poslije njega, a koji su bili prije obuzeće ih strah.
21. Taki su stanovi bezakonikovi, i tako je mjesto onoga koji ne zna za Boga.

GLAVA 19.

A Job odgovori i reče:
2. Dokle ćete mučiti du u moj : i satirati me riječima?
3. Već ste me deset puta naružili; nije vas stid što tako navaljujete na me?
4. Ali ako sam doista pogrijesio, pogrješka će moja ostati kod mene.
5. Ako li se još hoćete da dižete na me i da me korite mojom sramotom,
6. Onda znajte da me je Bog oborio i mrežu svoju razapeo oko mene.
7. Eto, vičem na nepravdu, ali se ne slušam; vapijem, ali nema suda.
8. Zagradio je put moj da ne mogu proći; na staze moje metnuo je mrak.
9. Svukao je s mene slavu moju i skinuo vijenac s glave moje.
10. Porušio me je od svuda, da me nema; i kao drvo iščupao je nadanje moje.
11. Raspalio se na me gnjev njegov, i uzeo me je medju neprijatelje svoje.
12. Vojske njegove dodjoše sve zajedno i nasuše sebi put k meni, i stadoše u okô okolo šatora mojega.
13. Braću moju udaljio je od mene, i znanci moji tudje se od mene.
14. Bližnji *moji ostaviše me, i* znanci *moji zaboraviše me.*
15. Domašnji moji i moje sluškinje gledaju me kao tudjina; stranac sam u očima njihovijem.
16. Zovem slugu svojega, a on se ne odziva, a molim ga ustima svojim.
17. Dah je moj mrzak ženi mojoj, a preklinjem je sinovima utrobe svoje.
18. Ni djeca ne haju za me; kad ustanem, ruže me.
19. Mrzak sam svjema najvjernijim svojim, i koje ljubljah postaše mi protivnici.
20. Za kožu moju kao za meso moje prionuše kosti moje; jedva osta koža oko zuba mojih.
21. Smilujte se na me, smilujte se na me, prijatelji moji, jer se ruka Božija dotakla mene.
22. Za što me gonite kao Bog, i mesa mojega ne možete da se nasitite?
23. O kad bi se napisale riječi moje! kad bi se stavile u knjigu!
24. Pisaljkom gvozdenom i olovom na kamenu za vječni spomen kad bi se urezale!
25. Ali znam da je živ moj iskupitelj, i na pošljedak da će stati nad prahom.
26. I ako se ova koža moja i raščini, opet ću u tijelu svom vidjeti Boga.
27. Ja isti vidjeću ga, i oči moje gledaće ga, a ne drugi. A bubrega mojih nestaje u meni.
28. Nego bi trebalo da rečete: za što ga gonimo? kad je korijen besjedi u meni.
29. Bojte se mača; jer je mač osveta za bezakonje; i znajte da ima sud.

GLAVA 20.

A Sofar Namaćanin odgovori i reče:
2. Za to me misli moje nagone da odgovorim, i za to hitim.
3. Čuo sam ukor koji me sramoti, ali će duh iz razuma mojega odgovoriti za me.
4. Ne znaš li da je tako od kako je vijeka, od kako je postavljen čovjek na zemlji,
5. Da je slava bezbožnijeh za malo i radost licemjerova za čas?
6. Da bi mu visina doprla do neba, i glava se njegova dotakla oblaka,
7. Nestaće ga za svagda kao kala njegova; i koji ga vidješe reći će: kuda se djede?

8. Kao san odletjeće, i ne će se naći, i iščeznuće kao noćna utvara.
9. Oko koje ga je gledalo ne će više, niti će ga više vidjeti mjesto njegovo.
10. Sinovi njegovi umiljavaće se siromasima i ruke će njegove vraćati što je oteo.
11. Kosti će njegove biti pune *grijeha* mladosti njegove, i oni će ležati s njim u prahu.
12. Ako mu je i slatka u ustima zloća i krije je pod jezikom svojim,
13. Čuva je i ne pušta je, nego je zadržava u grlu svom,
14. Ipak će se jelo njegovo pretvoriti u crijevima njegovijem, postaće u njemu jed aspidin.
15. Blago što je proždr'o izbljuvaće, iz trbuha njegova istjeraće ga Bog.
16. Jed će aspidin sisati, ubiće ga jezik gujinji.
17. Ne će vidjeti potoka ni rijeka kojima teče med i maslo.
18. Vratiće muku, a ne će je pojesti; prema blagu biće promjena, i ne će se radovati.
19. Jer je tlačio i ostavljao uboge, kuće je otimao i nije zidao.
20. Jer nije nigda osjetio mira u trbuhu svom, ni što mu je najmilije ne će sačuvati.
21. Ništa mu ne će ostati od hrane njegove. Za to ne može dobro njegovo trajati.
22. Kad se ispuni izobilje njegovo, tada će biti u nevolji; sve ruke nevoljnijeh udariće na nj.
23. Kad bi napunio trbuh svoj, poslaće na nj *Bog* jarost gnjeva svojega, i pustiće je kao dažd na njega i na jelo njegovo.
24. Kad stane bježati od oružja gvozdenoga, prostrijeliće ga luk mjedeni.
25. Strijela puštena proći će kroz tijelo njegovo, i svijetlo gvoždje izaći će iz žuči njegove; kad podje, obuzeće ga strahote.
26. Sve će tame biti sakrivene u tajnim mjestima njegovijem; proždrijeće ga oganj neraspiren, i ko ostane u šatoru njegovu zlo će mu biti.
27. Otkriće nebesa bezakonje njegovo, i zemlja će ustati na nj.
28. Otići će ljetina doma njegova, rastočiće se *u dan gnjeva* njegova.
29. To je dio od Boga čovjeku bezbožnome i našljedstvo od Boga za besjedu njegovu.

GLAVA 21.

A Job odgovori i reče:
2. Slušajte dobro riječi moje, i to će mi biti od vas utjeha.
3. Potrpite me da ja govorim, a kad izgovorim, podsmijevajte se.
4. Eda li se ja čovjeku tužim? i kako ne bi bio žalostan duh moj?
5. Pogledajte me, i divite se, i metnite ruku na usta.
6. Ja kad pomislim, strah me je, i groza poduzima tijelo moje.
7. Za što bezbožnici žive? stare? i bogate se?
8. Sjeme njihovo stoji tvrdo pred njima zajedno s njima, i natražje njihovo pred njihovijem očima.
9. Kuće su njihove na miru bez straha, i prut Božji nije nad njima.
10. Bikovi njihovi skaču, i ne promašaju; krave njihove tele se, i ne jalove se.
11. Ispuštaju kao stado djecu svoju, i sinovi njihovi poskakuju.
12. Podvikuju uz bubanj i uz gusle, vesele se uza sviralu.
13. Provode u dobru dane svoje, i za čas slaze u grob.
14. A Bogu kažu: idi od nas, jer ne ćemo da znamo za putove tvoje.
15. Šta je svemogući, da mu služimo? i kaka nam je korist, da mu se molimo?
16. Gle, dobro njihovo nije u njihovoj ruci; namjera bezbožnička daleko je od mene.
17. Koliko se puta gasi žižak bezbožnički i dolazi im pogibao, dijeli im muke u gnjevu svom *Bog?*
18. Bivaju li kao pljeva na vjetru, kao prah koji raznosi vihor?
19. Čuva li Bog sinovima njihovijem pogibao njihovu, plaća im da osjete?
20. Vide li svojim očima pogibao svoju, i piju li gnjev svemogućega.
21. Jer šta je njima stalo do kuće njihove nakon njih, kad se broj mjeseca njihovijeh prekrati?
22. Eda li će Boga ko učiti mudrosti, koji sudi visokima?
23. Jedan umire u potpunoj sili svojoj, u miru i u sreći.

24. Muzlice su mu pune mlijeka, i kosti su mu vlažne od moždina.
25. A drugi umire ojadjene duše, koji nije uživao dobra.
26. Obojica leže u prahu, i crvi ih pokrivaju.
27. Eto, znam vaše misli i sudove, kojima mi činite krivo.
28. Jer govorite: gdje je kuća silnoga, i gdje je šator u kom nastavaju bezbožnici.
29. Nijeste li nikad pitali putnīkā? i što vam kazaše ne ćete da znate,
30. Da se na dan pogibli ostavlja zalac, kad se pusti gnjev.
31. Ko će ga ukoriti u oči za život njegov? i ko će mu vratiti što je učinio?
32. Ali se iznosi u groblje i ostaje u gomili.
33. Slatke su mu grude od doline, i vuče za sobom sve ljude, a onima koji ga pretekoše nema broja.
34. Kako me dakle na prazno tješite kad u odgovorima vašim ostaje prijevara?

GLAVA 22.

A Elifaz Temanac odgovori i reče:
2. Može li Bogu biti čovjek koristan? Sam je sebi koristan čovjek mudar.
3. Je li svemogućemu radost, ako si pravedan? ili mu je dobit, ako hodiš bez mane?
4. Hoće li te karati i ići na sud s tobom za to što te se boji?
5. Nije li zloća tvoja velika? i nepravdama tvojim ima li kraja?
6. Jer si uzimao zalog od braće svoje ni za što, i svlačio si haljine s golijeh.
7. Umornoga nijesi napojio vode, i gladnome nijesi dao hljeba.
8. Zemlja je bila čovjeka silnoga, i ugledni je sjedio u njoj.
9. Udovice si otpuštao prazne, i mišice sirotama potirao si.
10. Za to su oko tebe zamke, i straši te strah iznenada.
11. I mrak je oko tebe da ne vidiš, i povodanj pokriva te.
12. Nije li Bog na visini nebeskoj? pogledaj gore zvijezde, kako su visoko.
13. Ali ti kažeš: šta zna Bog? eda li će kroz tamu suditi?
14. Oblaci ga zaklanjaju, te ne vidi; hoda po krugu nebeskom.
15. Jesi li zapazio stari put kojim su išli nepravednici,
16. Koji se iskorijeniše prije vremena i voda se razli po temelju njihovu?
17. Govorahu Bogu: idi od nas. Šta bi im učinio svemogući?
18. A on im je napunio kuće dobra. Ali namjera bezbožnička daleko je od mene.
19. Vidjeće pravednici i radovaće se, i bezazleni podsmijevaće im se.
20. Da, još nije uništeno dobro naše, a ostatak je njihov proždr'o oganj.
21. Složi se s njim i pomiri se; tako će ti biti dobro.
22. Primi iz usta njegovijeh zakon, i složi riječi njegove u srcu svom.
23. Ako se vratiš k svemogućemu, opet ćeš se nazidati, ako udaljiš od šatora svojih bezakonje,
24. Tada ćeš metati po prahu zlato i Ofirsko zlato po kamenju iz potoka.
25. I svemogući biće ti zlato i srebro i sila tvoja.
26. Jer ćeš se tada radovati o Gospodinu, i podignućeš k Bogu lice svoje.
27. Moliće mu se, i uslišiće te, i zavjete svoje isvršićeš.
28. Što god naumiš, izlaziće ti; i na putovima tvojim svijetliće vidjelo.
29. Kad drugi budu poniženi, reći ćeš: da se podignu; i Bog će izbaviti onoga ko je oborenijeh očiju.
30. Izbaviće i onoga koji nije bez krivice; izbaviće se čistotom ruku tvojih.

GLAVA 23.

A Job odgovori i reče:
2. Još je tužnjava moja odmet? a nevolja je moja teža od uzdaha mojih.
3. O kad bih znao kako bih našao *Boga!* da otidem do prijestola njegova,
4. Da razložim pred njim parbu svoju, i usta svoja napunim razloga,
5. Da znam šta bi mi odgovorio, i razumijem šta bi mi rekao.
6. Bi li se prema velikoj sili svojoj preo sa mnom? Ne; nego bi mi pomogao.
7. Ondje bi se pravedan čovjek mogao pravdati s njim, i oslobodio bih se svagda od svoga sudije.

8. Gle, ako podjem naprijed, nema ga; ako li natrag, ne nahodim ga;
9. Ako na lijevo radi, ne vidim ga; ako na desno, zaklonio se, ne mogu ga vidjeti.
10. Ali on zna put moj; kad me okuša, izaći ću kao zlato.
11. Po stopama je njegovijem stupala noga moja; puta njegova držao sam se, i ne zadjoh.
12. Od zapovijesti usta njegovijeh nijesam odstupao; čuvao sam riječi usta njegovijeh više nego svoj užitak.
13. Ali kad on što naumi, ko će ga odvratiti? što duša njegova zaželi, ono čini.
14. I izvršiće što je naumio za me; i toga ima u njega mnogo.
15. Za to sam se uplašio od njega; i kad to mislim, strah me je od njega.
16. Bog je rastopio srce moje, svemogući me je uplašio.
17. Što ne pogiboh prije mraka? i što ne sakri mrak ispred mene?

GLAVA 24.

Za što svemogućemu nijesu sakrivena vremena? i koji ga znaju, ne vide dana njegovijeh?
2. Medje pomiču *bezbožni,* otimaju stado i pasu;
3. Magarca sirotama odgone; i u zalogu uzimaju vola udovici;
4. Siromahe odbijaju s puta; ubogi u zemlji kriju se svi.
5. Gle, kao divlji magarci u pustinji izlaze na posao svoj ustajući rano na plijen; pustinja je hrana njima i djeci njihovoj;
6. Žanju njivu i beru vinograd koji nije njihov;
7. Gola nagone da noćuje bez haljine; koji se nemaju čim pokriti na zimi,
8. Okisli od pljuska u gori, nemajući zaklona, privijaju se k stijeni.
9. Grabe siroče od dojke i sa siromaha skidaju zalog.
10. Gologa ostavljaju da ide bez haljine, i one koji nose snopove da gladuju.
11. Koji medju njihovijem zidovima ulje cijede i grožđje u kacama gaze, podnose žedj.
12. Ljudi u gradu uzdišu, i duše pobijenijeh viču, a Bog ne ukida toga.
13. Oni se protive svjetlosti, ne znaju za putove njezine i ne staju na stazama njezinijem.
14. Zorom ustajući krvnik ubija siromaha i ubogoga; a noću je kao lupež.
15. I oko kurvarovo pazi na sumrak govoreći: da me oko ne vidi. I sakriva lice.
16. Prokopavaju po mraku kuće, koje ob dan sebi zabilježe; ne znaju za svjetlost.
17. Jer je zora njima svjema sjen smrtni; ako ih ko pozna, strah ih je sjena smrtnoga.
18. Brzi su kao povrh vode, proklet je dio njihov na zemlji; ne će vidjeti puta vinogradskoga.
19. Kao što suša i vrućina grabi vode šnježne, tako grob grješnike.
20. Zaboravlja ih utroba materina, slatki su crvima, ne spominju se više: kao drvo skršiće se nepravednik.
21. Združuje s njim nerotkinju koja ne radja, i udovici ne čini dobra.
22. Grabi jake svojom silom; ostane li koji, ne uzda se u život svoj.
23. Da mu *Bog* u što će se pouzdati; ali oči njegove paze na njihove pute.
24. Uzvise se za malo, pa ih nema; padaju i ginu kao svi drugi, i kao vrh od klasa odsijecaju se.
25. Nije li tako? ko će me utjerati u laž i obratiti u ništa riječi moje?

GLAVA 25.

A Baldad Sušanin odgovori i reče:
2. Vlast je i strah u njega, čini mir na visinama svojim.
3. Vojskama njegovijem ima li broja? i koga ne obasjava vidjelo njegovo?
4. I kako će čovjek biti pravedan pred Bogom? i kako će čist biti rodjeni od žene?
5. Gle, ni mjesec ne bi sjao, ni svijezde ne bi bile čiste pred njim,
6. A kamo li čovjek, crv, i sin čovječji, moljac.

GLAVA 26.

A Job odgovori i reče:
2. Kako si pomogao slabome! kako si izbavio ruku nejaku!
3. Kako si svjetovao onoga koji je bez mudrosti i pokazao razum izobila!
4. Kome si govorio te riječi? i čiji je duh izašao iz tebe?

5. I mrtve stvari stvorene su pod vodama i stanovnici njihovi.

6. Otkriven je pakao pred njim, niti ima pokrivača pogibli.

7. On je razastr'o sjever nad praznином, i zemlju objesio ni na čem.

8. Zavezuje vode u oblacima svojim, i ne prodire se oblak pod njima.

9. Drži prijesto svoj, razapinje oblak svoj nad njim.

10. Medju je postavio oko vode dokle ne bude kraj svjetlosti i mraku.

11. Stupovi nebeski tresu se i drkću od prijetnje njegove.

12. Silom je svojom pocijepao more i razumom svojim razbio bjesnilo njegovo.

13. Duhom je svojim ukrasio nebesa, i ruka je njegova stvorila prugu zmiju.

14. Gle, to su dijelovi putova njegovijeh; ali kako je mali dio što čusmo o njemu? i ko će razumjeti grom sile njegove?

GLAVA 27.

I Job nastavi besjedu svoju i reče:

2. Tako da je živ Bog, koji je odbacio parbu moju, i svemogući, koji je ojadio dušu moju,

3. Dok je duša moja u meni, i duh Božji u nozdrvama mojim,

4. Ne će usne moje govoriti bezakonja, niti će jezik moj izricati prijevare.

5. Ne dao Bog da pristanem da imate pravo; dokle dišem, ne ću odstupiti od svoje dobrote.

6. Držaću se pravde svoje, niti ću je ostaviti; ne će me prekoriti srce moje dok sam živ.

7. Neprijatelj moj biće kao bezbožnik, i koji ustaje na me, kao bezakonik.

8. Jer kako je nadanje licemjeru, kad se lakomi a Bog će iščupati dušu njegovu?

9. Hoće li Bog uslišiti viku njegovu kad na nj dodje nevolja?

10. Hoće li se svemogućemu radovati? hoće li prizivati Boga u svako vrijeme?

11. Učim vas ruci Božjoj, i kako je u svemogućega ne tajim.

12. Eto, vi svi vidite, za što dakle jednako govorite zaludne stvari?

13. To je dio čovjeku bezbožnom od Boga, i našjedstvo koje primaju nasilnici od svemogućega.

14. Ako mu se množe sinovi, množe se za mač, i natražje njegovo ne će se nasititi hljeba.

15. Koji ostanu iza njega, na smrti će biti pogrebeni, i udovice njihove ne će plakati.

16. Ako nakupi srebra kao praha, i nabavi haljina kao blata,

17. Što nabavi, obući će pravednik, i srebro će dijeliti bezazleni.

18. Gradi sebi kuću kao moljac, i kao kolibu koju načini čuvar.

19. Bogat će umrijeti a ne će biti pribran; otvoriće oči a ničega ne će biti.

20. Stignuće ga strahote kao vode; noću će ga odnijeti oluja.

21. Uzeće ga vjetar istočni, i otići će; vihor će ga odnijeti s mjesta njegova.

22. To će *Bog* pustiti na nj, i ne će ga žaliti; on će jednako bježati od ruke njegove.

23. *Drugi* će pljeskati rukama za njim, i zviždaće za njim s mjesta njegova.

GLAVA 28.

Da, srebro ima žice, i zlato ima mjesto gdje se topi.

2. Gvoždje se vadi iz praha, i iz kamena se topi mjed.

3. Mraku postavlja medju, i sve istražuje čovjek do kraja, i kamenje u tami i u sjenu srmtnom.

4. Rijeka navre s mjesta svojega da joj niko ne može pristupiti; ali se odbije i odlazi trudom čovječjim.

5. Iz zemlje izlazi hljeb, a pod njom je drugo, kao oganj.

6. U kamenju je njezinu mjesto safiru, i ondje je prah zlatni.

7. Te staze ne zna ptica, niti je vidje oko kragujevo;

8. Ne ugazi je mlado zvijerje, niti njom prodje lav.

9. Na kremen diže ruku svoju; prevraća gore iz dna.

10. Iz stijene izvodi potoke, i svašta dragocjeno vidi mu oko.

11. Ustavlja rijeke da ne teku, i što je sakriveno iznosi na vidjelo.

12. Ali mudrost gdje se nalazi? i gdje je mjesto razumu?

13. Ne zna joj čovjek cijene, niti se nahodi u zemlji živijeh.
14. Bezdana veli: nije u meni; i more veli: nije kod mene.
15. Ne može se dati čisto zlato za nju, niti se srebro izmjeriti u promjenu za nju.
16. Ne može se cijeniti zlatom Ofirskim, ni dragim onihom ni safirom.
17. Ne može se izjednačiti s njom ni zlato ni kristal, niti se može promijeniti za zaklade zlatne.
18. Od korala i bisera nema spomena, jer je vrijednost mudrosti veća nego dragom kamenju.
19. Ne može se s njom izjednačiti topaz Etiopski, niti se može cijeniti čistijem zlatom.
20. Od kuda dakle dolazi mudrost? i gdje je mjesto razumu?
21. Sakrivena je od očiju svakoga živoga, i od ptica nebeskih zaklonjena.
22. Pogibao i smrt govore: ušima svojima čusmo slavu njezinu.
23. Bog zna put njezin, i poznaje mjesto njezino.
24. Jer gleda do krajeva zemaljskih i vidi sve što je pod svijem nebom.
25. Kad davaše vjetru težinu i mjeraše vodu mjerom,
26. Kad postavljaše zakon daždu i put munji gromovnoj,
27. Još je onda vidje i oglasi je, uredi je i pretraži je.
28. A čovjeku reče: gle, strah je Božji mudrost, i uklanjati se oda zla jest razum.

GLAVA 29.

Još nastavi Job besjedu svoju i reče:
2. O da bih bio kao predjašnjih mjeseca, kao onijeh dana kad me Bog čuvaše,
3. Kad svijetljaše svijećom svojom nad glavom mojom, i pri vidjelu njegovu hodjah po mraku,
4. Kako bijah za mladosti svoje, kad tajna Božija bijaše u šatoru mom,
5. Kad još bijaše svemogući sa mnom, i djeca moja oko mene,
6. Kad se trag moj oblivaše maslom, i stijena mi točaše ulje potocima,
7. Kad izlažah na vrata kroz grad, i na ulici namještah sebi stolicu:
8. Mladići videći me uklanjahu se, a *ci ustajahu i stajahu*,
9. Knezovi prestajahu govoriti i metahu ruku na usta svoja.
10. Upravitelji ustezahu glas svoj i jezik im prianjaše za grlo.
11. Jer koje me uho čujaše, nazivaše me blaženijem; i koje me oko vidjaše, svjedočaše mi
12. Da izbavljam siromaha koji viče, i sirotu i koji nema nikoga da mu pomože;
13. Blagoslov onoga koji propadaše dolažaše na me, i udovici srce raspijevah;
14. U pravdu se oblačah i ona mi bijaše odijelo, kao plašt i kao vijenac bijaše mi sud moj.
15. Oko bijah slijepcu i noga hromu.
16. Otac bijah ubogima, i razbirah za raspru za koju ne znah.
17. I razbijah kutnjake nepravedniku, i iz zuba mu istrzah grabež.
18. Za to govorah: u svojem ću gnijezdu umrijeti, i biće mi dánā kao pijeska.
19. Korijen moj pružaše se kraj vode, rosa bivaše po svu noć na mojim granama.
20. Slava moja pomladjivaše se u mene, i luk moj u ruci mojoj ponavljaše se.
21. Slušahu me i čekahu, i mučahu na moj svjet.
22. Poslije mojih riječi nitko ne pogovaraše, tako ih natapaše besjeda moja.
23. Jer me čekahu kao dažd i usta svoja otvorahu kao na pozni dažd.
24. Kad bih se nasmijao na njih, ne vjerovahu, i sjajnosti lica mojega ne razgonjahu.
25. Kad bih otišao k njima, sjedah u začelje, i bijah kao car u vojsci, kad tješi žalosne.

GLAVA 30.

A sada smiju mi se mladji od mene, kojima otaca ne bih bio htio metnuti sa psima stada svojega.
2. A na što bi mi i bila sila ruku njihovijeh? u njima bješe propala starost.
3. Od siromaštva i gladi samoćovahu bježeći na suha, mračna, pusta i opustošena mjesta;
4. Koji brahu lobodu po čestama, i smrekovo korijenje bješe im hrana.
5. Izmedju ljudi bijahu izgonjeni, i vikaše se za njima kao za lupežem.

6. Zivljahu po strašnijem uvalama, po jamama u zemlji i u kamenu.
7. Po grmovima rikahu, pod trnjem se skupljahu.
8. Bijahu ljudi nikakvi i bez imena, manje vrijedni nego zemlja.
9. I njima sam sada pjesma, i postah im priča.
10. Gade se na me, idu daleko od mene i ne ustežu se pljuvati mi u lice.
11. Jer je *Bog* odapeo moju tetivu i muke mi zadao te zbaciše uzdu preda mnom.
12. S desne strane ustaju momci, potkidaju mi noge, i nasipaju put k meni da me upropaste.
13. Raskopaše moju stazu, umnožiše mi muke, ne treba niko da im pomaže.
14. Kao širokim prolomom naviru, i navaljuju preko razvalina.
15. Strahote navališe na me, i kao vjetar tjeraju dušu moju, i kao oblak prodje sreća moja.
16. I sada se duša moja ražljeva u meni, stigoše me dani mučni.
17. Noću probada mi kosti u meni, i žile moje ne odmaraju se.
18. Od teške sile promijenilo se odijelo moje, i kao ogrlica u košulje moje steže me.
19. Bacio me je u blato, te sam kao prah i pepeo.
20. Vičem k tebi, a ti me ne slušaš; stojim *pred tobom,* a ti ne gledaš na me.
21. Pretvorio si mi se u ljuta neprijatelja; silom ruke svoje suprotiš mi se.
22. Podižeš me u vjetar, posadjuješ me na nj, i rastapaš u meni sve dobro.
23. Jer znam da ćeš me odvesti na smrt i u dom odredjeni svjema živima.
24. Ali ne će pružiti ruke svoje u grob; kad ih stane potirati, oni ne će vikati.
25. Nijesam li plakao radi onoga koji bijaše u zlu? nije li duša moja žalosna bivala radi ubogoga?
26. Kad se dobru nadah, dodje mi zlo; i kad se nadah svjetlosti, dodje mrak.
27. Utroba je moja uzavrela, i ne može da se umiri, zadesiše me dani mučni.
28. Hodim crn, ne od sunca, ustajem i vičem u zboru.
29. Brat postah zmajevima i drug sovama.
30. Pocrnjela je koža na meni i kosti moje posahnuše od žege.
31. Gusle se moje pretvoriše u zapijevku, i svirala moja u plač.

GLAVA 31.

Vjeru učinih s očima svojim, pa kako bih pogledao na djevojku?
2. Jer kakav je dio od Boga ozgo? i kakvo našljedstvo od svemogućega s visine?
3. Nije li pogibao nevaljalome i čudo onima koji čine bezakonje?
4. Ne vidi li on putove moje, i sve korake moje ne broji li?
5. Ako hodih s lažju ili ako pohitje noga moja na prijevaru,
6. Neka me izmjeri na mjerilima pravijem, i neka Bog pozna dobrotu moju.
7. Ako su koraci moji zašli s puta, i ako je za očima mojim pošlo srce moje, i za ruke moje prionulo što god,
8. Neka ja sijem a drugi jede, i neka se iskorijene izdanci moji.
9. Ako se zanijelo srce moje za kojom ženom, i ako sam vrebao na vratima bližnjega svojega,
10. Neka drugomu melje žena moja, i neka se drugi nad njom povijaju.
11. Jer je to grdilo i bezakonje za sudije.
12. Jer bi to bio oganj koji bi proždirao do uništenja, i svu bi moju ljetinu iskorijenio.
13. Ako nijesam htio doći na sud sa slugom svojim ili sa sluškinjom svojom, kad bi se tužili na mene;
14. Jer šta bih činio kad bi se Bog podigao, i kad bi potražio, šta bih mu odgovorio?
15. Koji je mene stvorio u utrobi, nije li stvorio i njega? nije li nas on isti sazdao u materici?
16. Ako sam odbio siromasima želju njihovu, i oči udovici zamutio,
17. I ako sam zalogaj svoj sam jeo a nije ga jela i sirota,
18. Jer je od mladosti moje rasla sa mnom kao kod oca, i od utrobe matere svoje vodao sam je;
19. Ako sam gledao koga gdje gine nemajući haljine, i siromaha gdje se nema čim pokriti,
20. Ako me nijesu blagosiljala bedra njegova što se runom ovaca mojih utoplio,

21. Ako sam izmahnuo rukom na sirotu, kad vidjeh na vratima pomoć svoju,
22. Neka mi ispadne rame iz pleća, i ruka moja neka se otkine od zgloba.
23. Jer sam se bojao pogibli od Boga, kojega veličanstvu ne bih odolio.
24. Ako sam polagao na zlato nadanje svoje, ili čistome zlatu govorio: uzdanico moja!
25. Ako sam se veselio što mi je imanje veliko i što mnogo steče ruka moja,
26. Ako sam gledao na sunce, kad sjaje, i na mjesec, kad ponosito hodi,
27. I srce se moje potajno prevarilo i ruku moju poljubila usta moja,
28. I to bi bilo bezakonje za sudije, jer bih se odrekao Boga ozgo;
29. Ako sam se radovao nesreći nenavidnika svojega, i ako sam zaigrao kad ga je zlo zadesilo,
30. Jer ne dadoh jeziku svojemu da griješi tražeći dušu njegovu s proklinjanjem;
31. Ako ne govorahu domašnji moji: ko bi nam dao mesa njegova? ne možemo se ni najesti;
32. Stranac nije noćivao na polju; vrata svoja otvorao sam putniku;
33. Ako sam kao što čine ljudi tajio prijestupe svoje i krio svoje bezakonje u svojim njedrima,
34. Ako sam i mogao plašiti veliko mnoštvo, ipak od najmanjega u domu bijaše me strah; za to mučah i ne odlažah od vrata.
35. O da bih imao koga da me sasluša! Gle, želja je moja da mi svemogući odgovori i suparnik moj da mi napiše knjigu;
36. Nosio bih je na ramenu svom, vezao bih je sebi kao vijenac,
37. Broj koraka svojih kazao bih mu, kao knez pristupio bih k njemu.
38. Ako je na me vikala moja zemlja, i brazde njezine plakale,
39. Ako sam jeo roda njezina bez novaca i dosadjivao duši gospodara njezinijeh,
40. Mjesto pšenice neka mi radja trnje, i mjesto ječma kukolj. Svršiše se riječi Jobove.

GLAVA 32.

Tada prestaše ona tri čovjeka odgovarati *Jobu*, jer se činjaše da je *pravedan*.
2. A Elijuv sin Barahelov od Buza, roda Ramova, razgnjevi se na Joba što se sam gradjaše pravedniji od Boga;
3. I na tri prijatelja njegova razgnjevi se što ne nadjoše odgovora i opet osudjivahu Joba.
4. Jer Elijuv čekaše dokle oni govorahu s Jobom, jer bijahu stariji od njega.
5. Pa kad vidje Elijuv da nema odgovora u ustima ona tri čovjeka, raspali se gnjev njegov.
6. I progovori Elijuv sin Barahelov od Buza, i reče: ja sam najmladji, a vi ste starci, za to se bojah i ne smijah vam kazati što mislim.
7. Mišljah: neka govori starost, i mnoge godine neka objave mudrost.
8. Ali je duh u ljudima, i duh svemogućega urazumljuje ih.
9. Veliki nijesu *svagda* mudri, i starci ne znaju *svagda* šta je pravo.
10. Za to velim: poslušaj me da kažem i ja kako mislim.
11. Eto, čekao sam da vi izgovorite. slušao sam razloge vaše dokle izvidjaste besjedu.
12. Pazio sam, ali gle, ni jedan od vas ne sapre Joba, ne odgovori na njegove riječi.
13. Može biti da ćete reći: nadjosmo mudrost, Bog će ga oboriti, ne čovjek.
14. Nije na me upravio besjede, ni ja mu ne ću odgovarati vašim riječima.
15. Smeli su se, ne odgovaraju više, nestalo im je riječi.
16. Čekao sam. ali ne govore, stadoše, i više ne odgovaraju.
17. Odgovoriću i ja za se, kazaću i ja kako mislim.
18. Jer sam pun riječi, tijesno je duhu u meni.
19. Gle, trbuh je moj kao vino bez oduške, i raspukao bi se kao nov mijeh.
20. Govoriću da odahnem, otvoriću usne svoje, i odgovoriću.
21. Ne ću gledati ko je ko, i čovjeku ću govoriti bez laskanja.
22. Jer ne umijem laskati; odmah bi me uzeo tvorac moj.

GLAVA 33.

Čuj dakle, Jobe, besjedu moju, i slušaj sve riječi moje.
2. Evo, sad otvoram usta svoja; govori jezik moj u ustima mojim.
3. Po pravom srcu mom biće riječi moje, i misao čistu izreći će usne moje.

4. Duh Božji stvorio me je, i dah svemogućega dao mi je život.
5. Ako možeš, odgovori mi, pripravi se i stani mi na suprot.
6. Evo, ja ću biti mjesto Boga, kao što si rekao; od kala sam načinjen i ja.
7. Eto, strah moj ne će te strašiti, i ruka moja ne će te tištati.
8. Rekao si dakle preda mnom, i čuo sam glas tvojih riječi:
9. Čist sam, bez grijeha, prav sam i nema bezakonja na meni.
10. Evo, traži zadjevicu sa mnom, drži me za svoga neprijatelja.
11. Meće u klade noge moje, vreba po svijem stazama mojim.
12. Eto, u tom nijesi pravedan, odgovaram ti; jer je Bog veći od čovjeka.
13. Za što se preš s njim, što za sva djela svoja ne odgovara?
14. Jedan put govori Bog, i dva puta; ali *čovjek* ne pazi.
15. U snu, u utvari noćnoj, kad tvrd san padne na ljude, kad spavaju u postelji,
16. Tada otvora uho ljudima i nauku im zapečaćava,
17. Da bi odvratio čovjeka od djela njegova, i zaklonio od njega oholost;
18. Da bi sačuvao dušu njegovu od jame, i život njegov da ne naidje na mač.
19. I kara ga bolovima na postelji njegovoj, i sve kosti njegove teškom *bolešću,*
20. Tako da se životu njegovu gadi hljeb i duši njegovoj jelo najmilije;
21. Nestaje tijela njegova na očigled, i izmalaju se kosti njegove, koje se prije nijesu vidjele,
22. I duša se njegova približuje grobu, i život njegov smrti.
23. Ako ima glasnika, tumača, jednoga od tisuće, koji bi kazao čovjeku dužnost njegovu,
24. Tada će se smilovati na nj, i reći će: izbavi ga da ne otide u grob; našao sam otkup.
25. I pomladiće se tijelo njegovo kao u djeteta, i povratiće se na dane mladosti svoje.
26. Moliće se Bogu, i pomilovaće ga, i gledaće lice njegovo radujući se, i vratiće čovjeku po pravdi *njegovoj.*
27. *Gledajući ljudi reći će: bijah* zgriješio, i što je pravo izvrnuo, ali mi ne pomože.
28. On izbavi dušu moju da ne otide u jamu, i život moj da gleda svjetlost.
29. Gle, sve ovo čini Bog dva puta i tri puta čovjeku,
30. Da bi povratio dušu njegovu od jame, da bi ga obasjavala svjetlost živijeh.
31. Pazi, Jobe, slušaj me, muči, da ja govorim.
32. Ako imaš što reći, odgovori mi; govori, jer sam te rad opravdati;
33. Ako li ne, slušaj ti mene; muči, i naučiću te mudrosti.

GLAVA 34.

Još govori Elijuv i reče:
2. Čujte, mudri, besjedu moju, i razumni poslušajte me.
3. Jer uho poznaje besjedu kao što grlo kuša jelo.
4. Razberimo što je pravo, izvidimo medju sobom što je dobro.
5. Jer Job reče: pravedan sam, a Bog odbaci moju pravdu.
6. Hoću li lagati za svoju pravdu? strijela je moja smrtna, a bez krivice.
7. Koji je čovjek kao Job da kao vodu pije podsmijeh?
8. I da se druži s onima koji čine bezakonje, i da hodi s bezbožnijem ljudima?
9. Jer reče: ne pomaže čovjeku da ugadja Bogu.
10. Za to, ljudi razumni, poslušajte me; daleko je od Boga zloća i nepravda od svemogućega.
11. Jer po djelu plaća čovjeku i daje svakome da nadje prema putu svojemu.
12. Doista Bog ne radi zlo i svemogući ne izvrće pravde.
13. Ko mu je predao zemlju? i ko je uredio vasiljenu?
14. Kad bi na nj okrenuo srce svoje, uzeo bi k sebi duh njegov i dihanje njegovo;
15. Izginulo bi svako tijelo, i čovjek bi se povratio u prah.
16. Ako si dakle razuman, čuj ovo; slušaj glas riječi mojih.
17. Može li vladati onaj koji mrzi na pravdu? hoćeš li osuditi onoga koji je najpravedniji?
18. Kaže li se caru: nitkove! i knezovima: bezbožnici?

19. A *kamo li onomu* koji ne gleda knezovima ko su, niti u njega vrijedi više bogati od siromaha, jer su svi djelo ruku njegovijeh.

20. Umiru za čas, i u po noći uskoleba se narod i propadne, i odnese se jaki bez ruke *ljudske.*

21. Jer su oči njegove obraćene na putove čovječije i vidi sve korake njegove.

22. Nema mraka ni sjena smrtnoga gdje bi se sakrili koji čine bezakonje.

23. Jer nikome ne odgadja kad dodje da se sudi s Bogom.

24. Satire jake nedokučljivo, i postavlja druge na njihovo mjesto.

25. Jer zna djela njihova, i dok obrati noć, satru se.

26. Kao bezbožne razbija ih na vidiku.

27. Jer odstupiše od njega i ne gledaše ni na koje putove njegove;

28. Te dodje do njega vika siromahova, i ču viku nevoljnijeh.

29. Kad on umiri, ko će uznemiriti? i kad on sakrije lice, ko će ga vidjeti? i to biva i narodu i čovjeku,

30. Da ne bi carovao licemjer, da ne bi bilo zamke narodu.

31. Zaista, treba kazati Bogu: podnosio sam, ne ću više griješiti.

32. A što ne vidim, ti me nauči; ako sam činio nepravdu, ne ću više.

33. Eda li će po tebi plaćati, jer tebi nije po volji, jer ti biraš a ne on? Ako znaš što, govori.

34. Ljudi će razumni sa mnom kazati, i mudar će čovjek pristati,

35. Da Job ne govori razumno i da riječi njegove nijesu mudre.

36. Oče moj, neka se Job iskuša do kraja, što odgovara kao zli ljudi.

37. Jer domeće na grijeh svoj bezakonje, pljeska rukama medju nama, i mnogo govori na Boga.

GLAVA 35.

Još govori Elijuv i reče:

2. Misliš li da si pravo rekao: moja je pravda veća od Božije?

3. Jer si rekao: šta će mi pomoći, kaka će mi biti korist, da ne griješim?

4. Ja ću odgovoriti tebi i drugovima tvojim s tobom.

5. Pogledaj nebo, i vidi; pogledaj oblake, kako su viši od tebe.

6. *Ako* griješiš, šta ćeš mu učiniti? ili ako se umnože bezakonja tvoja, šta ćeš mu nauditi?

7. Ako si pravedan, šta ćeš mu dati? ili šta će primiti iz ruke tvoje?

8. Čovjeku kakav si može nauditi tvoja zloća, i sinu čovječijemu pomoći tvoja pravda.

9. Vapiju od velikoga nasilja kojima se čini i viču na ruku silnijeh;

10. A ni jedan ne govori: gdje je Bog, stvoritelj moj, koji daje pjesmu noću;

11. Koji čini te smo razumniji od zvijerja zemaljskoga, i mudriji od ptica nebeskih.

12. Tamo viču s oholosti zlijeh ljudi ali ne bivaju uslišeni.

13. Jer Bog ne sluša taštine, i svemogući ne gleda na nju.

14. A kamo li kad kažeš: ne vidiš to. Pred njim je sud; čekaj ga.

15. A sada čim te gnjev pohodi, nije ništa, niti je gledao na sve što si učinio;

16. Za to Job na prazno otvora usta svoja, i bezumno umnožava riječi.

GLAVA 36.

Još govori Elijuv i reče:

2. Potrpi me malo, i pokazaću ti, jer još ima što bih govorio za Boga.

3. Počeću iz daleka besjedu svoju, i pokazaću da je tvorac moj pravedan.

4. Doista, ne će biti lažne riječi moje, kod tebe je koji pravo misli.

5. Gle, Bog je silan, ali nikoga ne odbacuje, silan je snagom srčanom.

6. Ne da živjeti bezbožniku, a nevoljnicima čini pravdu.

7. Ne odvraća od pravednika očiju svojih, nego još s carevima na prijesto posadjuje ih na vijek, te se uzvišuju.

8. Ako li su okovani u puta i svezani konopcima nevoljničkim,

9. Tada im napominje djela njihova i bezakonja njihova kako su silna.

10. I otvora im uho da bi se popravili, i govori im da se vrate od bezakonja.

11. Ako poslušaju i stanu mu služiti, dovršuju dane svoje u dobru i godine svoje u radosti.

12. Ako li ne poslušaju, ginu od mača i umiru s bezumlja.

13. A koji su licemjerna srca, navlače gnjev i ne viču kad ih poveže;

14. Umire u mladosti duša njihova i život njihov medju kurvama.

15. Izbavlja nevoljnika iz nevolje njegove i otvora mu uho u muci.
16. Tako bi i tebe izveo iz tjeskobe na prostrano mjesto, gdje ništa ne dosadjuje, i mirni sto tvoj bio bi pun pretiline.
17. Ali si zaslužio sud bezbožnički; i sud i pravda snadje te.
18. Doista, gnjev je na tebi; gledaj da te ne odbaci u karanju, te te veliki otkup ne će izbaviti.
19. Hoće li gledati na tvoje bogatstvo? ne će ni na zlato ni na kaku silu blaga tvojega.
20. Ne uzdiši za noću u koju narodi odlaze na svoje mjesto,
21. Čuvaj se da ne pogledaš na taštinu i voliš nju nego nevolju.
22. Gle, Bog je najviši svojom silom, ko je učitelj kao on?
23. Ko mu je odredio put njegov? ili ko će mu reći: činiš nepravo?
24. Opominji se da veličaš djela njegova, koja gledaju ljudi.
25. Svi ljudi vide ih, svaki ih gleda iz daleka.
26. Gle, Bog je velik, i ne možemo ga poznati, broj godina njegovijeh ne može se dokučiti.
27. Jer on steže kaplje vodene, koje liju dažd iz oblaka njegovijeh;
28. Kad teku oblaci, kaplju na mnoštvo ljudsko.
29. I ko bi razumio prostor oblacima i grmljavu u šatoru njegovu?
30. Kako prostire nad njim svjetlost svoju, i dubine morske pokriva?
31. Tijem sudi narodima, daje hrane izobila.
32. Rukama zaklanja svjetlost, i naredjuje koga da srete.
33. Javljajući prema njemu dobru volju svoju, i prema stoci i prema rodu zemaljskom.

GLAVA 37.

1. Od toga drkće srce moje, i odskače sa svojega mjesta.
2. Slušajte dobro gromovni glas njegov i govor što izlazi iz usta njegovijeh.
3. Pod sva nebesa pušta ga, i svjetlost svoju do krajeva zemaljskih.
4. Za njom riče grom, grmi glasom veličanstva svojega, niti što odgadja kad se čuje glas njegov.
5. Divno Bog grmi glasom svojim, čini stvari velike, da ih ne možemo razumjeti.
6. Govori snijegu: padni na zemlju; i daždu sitnome i daždu silnome.
7. Zapečaćava ruku svakom čovjeku, da pozna sve poslenike svoje.
8. Tada zvijer ulazi u jamu, i ostaje na svojoj loži.
9. S juga dolazi oluja, i sa sjevera zima.
10. Od dihanja Božijega postaje led, i široke vode stiskuju se.
11. I da se natapa zemlja, natjeruje oblak, i rasipa oblak svjetlošću svojom.
12. I on se obrće i tamo i amo po volji njegovoj da čini sve što mu zapovjedi po vasiljenoj.
13. Čini da se nadje ili za kar ili za zemlju ili za dobročinstvo.
14. Čuj to, Jobe, stani i gledaj čudesa Božija.
15. Znaš li kako ih Bog uredjuje i kako sija svjetlošću iz oblaka svojega?
16. Znaš li kako vise oblaci? znaš li čudesa onoga koji je savršen u svakom znanju?
17. Kako ti se haljine ugriju kad umiri zemlju od juga?
18. Jesi li ti s njim razapinjao nebesa, koja stoje tvrdo kao saliveno ogledalo?
19. Nauči nas šta ćemo mu reći; ne možemo od tame govoriti po redu.
20. Hoće li mu ko pripovjediti što bih ja govorio? Ako li bi ko govorio, zaista, bio bih proždrt.
21. Ali sada ne mogu ljudi gledati u svjetlost kad sjaje na nebu, po što vjetar prodje i očisti ga;
22. Sa sjevera dolazi kao zlato; ali je u Bogu strašnija slava.
23. Svemoguć je, ne možemo ga stignuti; velike je sile, ali sudom i velikom pravdom nikoga ne muči.
24. Za to ga se boje ljudi; ne može ga vidjeti nikakav mudrac.

GLAVA 38.

1. Tada odgovori Gospodin Jobu iz vihora i reče:
2. Ko je to što zamračuje savjet riječima nerazumno?
3. Opaši se sada kao čovjek; ja ću te pitati, a ti mi kazuj.
4. Gdje si ti bio kad ja osnivah zemlju? kaži, ako si razuman.

5. Ko joj je odredio mjere? znaš li? ili ko je rastegao uže preko nje?
6. Na čem su podnožja njezina uglavljena? ili ko joj je metnuo kamen ugaoni?
7. Kad pjevahu zajedno zvijezde jutrnje i svi sinovi Božji klikovahu.
8. Ili ko je zatvorio more vratima kad kao iz utrobe izide?
9. Kad ga odjeh oblakom i povih tamom;
10. Kad postavih za nj uredbu svoju i metnuh mu prijevornice i vrata;
11. I rekoh: dovde ćeš dolaziti, a dalje ne ćeš, i tu će se ustavljati ponositi valovi tvoji.
12. Jesi li svoga vijeka zapovjedio jutru, pokazao zori mjesto njezino,
13. Da se uhvati zemlji za krajeve, i da se rastjeraju s nje bezbožnici,
14. Da se ona promijeni kao blato pečatno, a oni da stoje kao haljina,
15. Da se oduzme bezbožnicima svjetlost njihova i ruka podignuta da se slomi?
16. Jesi li dolazio do dubina morskih? i po dnu propasti jesi li hodio?
17. Jesu li ti se otvorila vrata smrtna, i vrata sjena smrtnoga jesi li vidio?
18. Jesi li sagledao širinu zemaljsku? kaži, ako znaš sve to.
19. Koje je put k stanu svjetlosti? i gdje je mjesto tami,
20. Da bi je uzeo i odveo do medje njezine, i znao staze k domu njezinu?
21. Znaš ti; jer si se onda rodio, i broj je dana tvojih velik.
22. Jesi li ulazio u riznice šnježne? ili riznice gradne jesi li vidio,
23. Koje čuvam za vrijeme nevolje, za dan boja i rata?
24. Kojim se putem dijeli svjetlost i ustoka se razlazi po zemlji?
25. Ko je razdijelio jazove povodnju i put svjetlici gromovnoj?
26. Da bi išao dažd na zemlju gdje nema nikoga, i na pustinju gdje nema čovjeka,
27. Da napoji pusta i nerodna mjesta, i učini da raste trava zelena.
28. Ima li dažd oca? ili ko je rodio kaplje rosne?
29. Iz čije je utrobe izašao led, i ko je *rodio slanu nebesku*,
30. *Da se vode skrivaju i postaju kao kamen i krajevi propasti srastaju?*
31. Možeš li svezati miline vlašićima? ili svezu štapima razdriješiti?
32. Možeš li izvesti južne zvijezde na vrijeme? ili kola sa zvijezdama njihovijem hoćeš li voditi?
33. Znaš li red nebeski? možeš li ti uredjivati vladu njegovu na zemlji?
34. Možeš li dignuti glas svoj do oblaka da bi te mnoštvo vode pokrilo?
35. Možeš li pustiti munje da idu, i da ti reku: evo nas?
36. Ko je metnuo čovjeku u srce mudrost? ili ko je dao duši razum?
37. Ko će izbrojiti oblake mudrošću, i mjehove nebeske ko će izliti,
38. Da se raskvašen prah zgusne i grude da se slijepe?

GLAVA 39.

1. Loviš li ti lavu lov? i lavićima trbuh puniš,
2. Kad leže u pećinama i vrebaju u zaklonu svom?
3. Ko gotovi gavranu hranu njegovu kad ptići njegovi viču k Bogu i lutaju nemajući šta jesti?
4. Znaš li vrijeme kad se divokoze koze? i jesi li vidio kad se košute legu?
5. Jesi li izbrojio mjesece, dokle nose? znaš li vrijeme kad se legu?
6. Kako se savijaju, mlad svoju ispuštaju, i opraštaju se bolova?
7. Kako jača mlad njihova, raste po polju i otišavši ne vraća se k njima?
8. Ko je pustio divljega magarca da je slobodan, i remene divljemu magarcu ko je razdriješio?
9. Kojemu odredih pustinju za kuću i za stan slatinu.
10. On se smije vrevi gradskoj, i ne sluša vike nastojnikove.
11. Što nalazi u gorama, ono mu je pića, i traži svaku zelen.
12. Bi li ti jednorog htio služiti? bi li noćivao za jaslima tvojim?
13. Možeš li vezati užem jednoroga da ore? hoće li vlačiti brazde za tobom?
14. Hoćeš li se osloniti na nj što mu je snaga velika? i ostaviti na njemu svoj posao?
15. Hoćeš li se pouzdati u nj da će ti svesti ljetinu i na gumno tvoje složiti?
16. Jesi li ti dao paunu lijepa krila i perje čaplji ili noju?

17. Koji snese na zemlji jajca svoja, i ostavi da ih prah grije;
18. I ne misli da će ih noga razbiti i zvijer poljska zgaziti;
19. Nemilostiv je ptićima svojim kao da nijesu njegovi, i da mu trud ne bude uzalud ne boji se.
20. Jer mu Bog nije dao mudrosti niti mu je udijelio razuma.
21. Kad se podigne u vis, smije se konju i konjiku.
22. Jesi li ti dao konju jačinu? jesi li ti okitio vrat njegov rzanjem?
23. Hoćeš li ga poplašiti kao skakavca? frkanje nozdrva njegovijeh strašno je;
24. Kopa zemlju, veseo je od sile, ide na susret oružju;
25. Smije se strahu i ne plaši se niti uzmiče ispred mača;
26. Kad zvekće nad njim tul i sijeva koplje i sulica:
27. Od nemirnoće i ljutine kopa zemlju, i ne može da stoji kad truba zatrubi.
28. Kad truba zatrubi, on vrišti, iz da leka čuje boj, viku vojvoda i poklič.
29. Eda li po tvome razumu leti jastrijeb? širi krila svoja na jug?
30. Eda li se na tvoju zapovijest diže u vis orao, i na visini vije gnijezdo?
31. Na stijeni stanuje i bavi se, navrh stijene, na tvrdu mjestu.
32. Odatle gleda hrane, daleko mu vide oči.
33. I ptići njegovi piju krv, i gdje su mrtva tjelesa ondje je on.
34. I tako odgovarajući Gospodin Jobu reče:
35. Ko se prepire s Bogom, hoće li ga učiti? koji kudi Boga, neka odgovori na to.
36. Tada Job odgovori Gospodinu i reče:
37. Gle, ja sam malen, šta bih ti odgovorio? Mećem ruku svoju na usta svoja.
38. Jednom govorih, ali ne ću odgovarati: i drugom, ali ne ću više.

GLAVA 40.

A Gospodin opet odgovarajući Jobu iz vihora reče:
2. Opaši se sada kao čovjek; ja ću te pitati, a ti mi kazuj.
3. Hoćeš li ti uništiti moj sud? hoćeš li mene osuditi da bi sebe opravdao?
4. Je li u tebe mišica kao u Boga? grmiš li glasom kao on?
5. Okiti se sada čašću i veličanstvom, u slavu i krasotu obuci se.
6. Prospi jarost gnjeva svojega, i pogledaj sve ponosite, i obori ih.
7. Pogledaj sve ponosite, i ponizi ih, i potri bezbožnike na mjestu njihovu.
8. Zatrpaj ih sve u prah, i poveži im lice na skrivenu mjestu.
9. Tada ću te i ja hvaliti da te čuva desnica tvoja.
10. A gle, slon, kojega sam stvorio s tobom, jede travu kao vo;
11. Gle, snaga mu je u bedrima njegovijem, i sila mu je u pupku trbuha njegova;
12. Diže rep svoj kao cedar, žile od jaja njegovijeh spletene su kao grane;
13. Kosti su mu kao cijevi mjedene, zglavci kao poluge gvozdene.
14. On je prvo izmedju djela Božijih, tvorac njegov dao mu je mač.
15. Gore nose mu piću, i sve zvijerje poljsko igra se ondje.
16. U hladu liježe, u gustoj trsci i u glibu.
17. Granata drveta zaklanjaju ga sjenom svojim, i opkoljavaju ga vrbe na potocima.
18. Gle, ustavlja rijeku da ne teče, uzda se da će ispiti Jordan gubicom svojom.
19. Hoće li ga ko uhvatiti na oči njegove? zamku mu provući kroz nos?
20. Hoćeš li udicom izvući krokodila ili užem podvezati mu jezik?
21. Hoćeš li mu provući situ kroz nos? ili mu šiljkom provrtjeti čeljusti?
22. Hoće li te mnogo moliti, ili će ti laskati?
23. Hoće li učiniti vjeru s tobom da ga uzmeš da ti bude sluga do vijeka?
24. Hoćeš li se igrati s njim kao sa pticom, ili ćeš ga vezati djevojkama svojim?
25. Hoće li se njim častiti drugovi? razdijeliti ga medju trgovce?
26. Hoćeš li mu napuniti kožu šiljcima i glavu ostvama?
27. Digni na nj ruku svoju; ne ćeš više pominjati boja.
28. Gle, zaludu je nadati mu se; kad ga samo ugleda čovjek, ne pada li?

GLAVA 41.

Nema slobodna koji bi ga probudio; a ko će stati preda me?
2. Ko mi je prije dao što, da mu vratim? što je god pod svijem nebom, moje je.
3. Ne ću mučati o udima njegovijem ni o sili ni o ljepoti stasa njegova.
4. Ko će mu uzgrnuti gornju odjeću? k čeljustima njegovijem ko će pristupiti?
5. Vrata od grla njegova ko će otvoriti? strah je oko zuba njegovijeh.
6. Krljušti su mu jaki štitovi spojeni tvrdo.
7. Blizu su jedna do druge da ni vjetar ne ulazi medju njih.
8. Jedna je za drugu prionula, drže se i ne rastavljaju se.
9. Kad kiha kao da munja sijeva, a oči su mu kao trepavice u zore.
10. Iz usta mu izlaze lučevi, i iskre ognjene skaču.
11. Iz nozdrva mu izlazi dim kao iz vreloga lonca ili kotla.
12. Dah njegov raspaljuje ugljevlje i plamen mu izlazi iz usta.
13. U vratu mu stoji sila, i pred njim ide strah.
14. Udi mesa njegova spojeni su, jednostavno je na njemu, ne razmiče se.
15. Srce mu je tvrdo kao kamen, tvrdo kao donji žrvanj.
16. Kad se digne, dršću junaci, i od straha očišćaju se od grijeha svojih.
17. Da ga udari mač, ne može se održati, ni koplje ni strijela ni oklop.
18. Njemu je gvoždje kao pljeva, a mjed kao truhlo drvo.
19. Ne će ga potjerati strijela, kamenje iz praće njemu je kao slamka;
20. Kao slama su mu ubojne sprave, i smije se bačenom koplju.
21. Pod njim su oštri crepovi, stere sebi oštre stvari u glibu.
22. Čini, te vri dubina kao lonac, i more se muti kao u stupi.
23. Za sobom ostavlja svijetlu stazu, rekao bi da je bezdana osijedjela.
24. Ništa nema na zemlji da bi se isporedilo s njim, da bi stvoreno bilo da se ničega ne boji.
25. Što ja god visoko prezire, car je nad svijem zvijerjem.

GLAVA 42.

Tada Job odgovori Gospodinu i reče:
2. Znam da sve možeš, i de se ne može smesti što naumiš.
3. Ko je to što zamračuje savjet nerazumno? Za to kažem da nijesam razumijevao; čudesno je to za me, te ne mogu znati.
4. Slušaj kad uzgovorim, i kad zapitam, kaži mi.
5. Ušima slušah o tebi, a sada te oko moje vidi.
6. Za to poričem, i kajem se u prahu i pepelu.
7. A kad Gospodin izgovori one riječi Jobu, reče Gospodin Elifazu Temancu: raspalio se gnjev moj na tebe i na dva prijatelja tvoja što ne govoriste o meni pravo kao sluga moj Job.
8. Za to sada uzmite sedam telaca i sedam ovnova, i idite k sluzi mojemu Jobu i prinesite žrtve paljenice za se, i sluga moj Job neka se pomoli za vas, jer ću doista pogledati na nj da ne učinim s vama po vašoj ludosti, jer ne govoriste o meni pravo kao sluga moj Job.
9. I tako otide Elifaz Temanac i Baldad Sušanin i Sofar Namaćanin, i učiniše kako im zapovjedi Gospodin. I pogleda Gospodin na Joba.
10. I Gospodin povrati što bješe uzeto Jobu po što se pomoli za prijatelje svoje; i umnoži Gospodin Jobu dvojinom sve što bješe imao.
11. I dodjoše k njemu sva braća njegova i sve sestre njegove i svi predjašnji znanci njegovi, i jedoše s njim u njegovoj kući i žaleći ga tješiše ga za sve zlo što bješe Gospodin pustio na nj, i dadoše mu svaki po novac i po grivnu zlatnu.
12. I Gospodin blagoslovi pošljedak Jobov više nego početak, te imaše četrnaest tisuća ovaca i šest tisuća kamila i tisuću jarmova volova i tisuću magarica.
13. I imaše sedam sinova i tri kćeri.
14. I prvoj nadje ime Jemima, a drugoj Kasija a trećoj Keren-apuha.
15. I ne nahodjaše se u svoj zemlji tako lijepijeh djevojaka kao kćeri Jobove, i otac im dade našljedstvo medju braćom njihovom.
16. I poslije poživje Job sto i četrdeset godina, i vidje sinove i unuke do četvrtoga koljena.
17. I umrije Job star i sit života.

PSALMI DAVIDOVI.

PSALAM 1.

Blago čovjeku koji ne ide na vijeće bezbožničko, i na putu grješničkom ne stoji, i u društvu nevaljalijeh ljudi ne sjedi,

2. Nego mu je omilio zakon Gospodinov i o zakonu njegovu misli dan i noć!

3. On je kao drvo usadjeno kraj potoka, koje rod svoj donosi u svoje vrijeme, i kojemu list ne vene: što god radi, u svemu napreduje.

4. Nijesu taki bezbožnici, nego su kao prah, koji rasipa vjetar.

5. Za to se ne će bezbožnici održati na sudu, ni grješnici na zboru pravedničkom.

6. Jer Gospodin zna put pravednički; a put bezbožnički propašće.

PSALAM 2.

Za što se bune narodi i plemena pomišljaju zaludne stvari?

2. Ustaju carevi zemaljski, i knezovi se skupljaju na Gospodina i na pomazanika njegova.

3. „Raskinimo sveze njihove i zbacimo sa sebe jaram njihov“.

4. Onaj, što živi na nebesima, smije se, Gospodin im se podsmijeva.

5. Pa im govori u gnjevu svojem i jarošću svojom zbunjuje ih:

6. „Ja sam pomazao cara svojega na Sionu, na svetoj gori svojoj“.

7. Kazaću naredbu Gospodinovu; on reče meni: „ti si sin moj, ja te sad rodih.

8. Išti u mene, i daću ti narode u našljedstvo, i krajeve zemaljske tebi u državu.

9. Udarićeš ih gvozdenom palicom; razbićeš ih kao lončarski sud“.

10. Sad, carevi, orazumite se; naučite se sudije zemaljske!

11. Služite Gospodinu sa strahom, i radujte se s trepetom.

12. Poštujte sina, da se ne razgnjevi, i vi ne izginete na putu *svome;* jer će se gnjev njegov brzo razgorjeti. Blago svjema koji se u nj uzdaju!

PSALAM 3.

Psalam Davidov, kad je bježao od Apsaloma sina svojega.

Gospodine! kako je mnogo neprijatelja mojih! Mnogi ustaju na me.

2. Mnogi govore za dušu moju: nema mu pomoći od Boga.

3. Ali ti si, Gospodine, štit koji me zaklanja, slava moja; ti podižeš glavu moju.

4. Glasom svojim vičem ka Gospodinu, i čuje me sa svete gore svoje.

5. Ja liježem, spavam i ustajem, jer me Gospodin čuva.

6. Ne bojim se mnogo tisuća naroda što sa svijeh strana navaljuje na me.

7. Ustani, Gospodine! pomozi mi, Bože moj! jer ti udaraš po obrazu sve neprijatelje moje; razbijaš zube bezbožnicima.

8. Od Gospodina je spasenje; *neka bude* na narodu tvom blagoslov tvoj!

PSALAM 4.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Psalam Davidov.

Kad te zovem, čuj me, Bože, pravdo moja! u tjeskobi daj mi prostor; smiluj se na me i usliši molitvu moju.

2. Sinovi čovječiji! dokle će slava moja biti u sramoti? dokle ćete ljubiti ništavilo i tražiti laži?

3. Znajte da Gospodin divno čuva svetoga svojega; Gospodin čuje kad ga zovem.

4. Gnjeveći se ne griješite; razmislite u srcima svojim na posteljama svojim, i utolite.

5. Prinesite žrtvu za pravdu, i uzdajte se u Gospodina.

6. Mnogi govore: ko će nam pokazati što je dobro? Obrati k nama, Gospodine, svijetlo lice svoje!

7. A meni si dao u srce radost veću nego što je oni imaju, kad im rodi pšenica i vino.

8. Ja mirno liježem i spavam; jer ti, Gospodine, sam daješ mi te sam bez straha.

PSALAM 5.

Načelniku pjevačkom. Uza sviralu. Psalam Davidov.

Čuj, Gospodine, riječi moje, razumij pomisli moje.

2. Slušaj viku moju, care moj i Bože moj! jer se tebi molim, Gospodine!

3. U jutru slušaš glas moj, u jutru stojim pred tobom, i čekam.

4. Jer si ti Bog koji ne će bezakonja; u tebe nema mjesta ko je zao.

5. Bezbožnici ne će izaći pred oči tvoje; ti nenavidiš sve koji čine bezakonje.

6. Potireš lažljivce; na krvopioce i lukave mrzi Gospodin.

7. A ja po velikoj milosti tvojoj ulazim u dom tvoj, i klanjam se u svetoj crkvi tvojoj sa strahom tvojim.

8. Gospodine! vodi me u pravdi svojoj; radi neprijatelja mojih poravni preda mnom put svoj.

9. Jer nema u ustima njihovijem istine; u njima je nevaljalstvo; grlo im je grob otvoren; na jeziku im je dvoličenje.

10. Bože! ne daj im napretka, neka se razbiju pomisli njihove. Za mnoga nevaljalstva njihova obori ih, jer se pobuniše na tebe.

11. Pa će se radovati svi koji se u te uzdaju; do vijeka će se veseliti koje ti zaklanjaš; dičiće se koji ljube ime tvoje.

12. Jer ti, Gospodine, blagosiljaš pravednika, kao štitom zaklanjaš ga milošću svojom.

PSALAM 6.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Na osam žica. Psalam Davidov.

Gospodine! nemoj me pokarati u jarosti svojoj, niti me u gnjevu svojem nakaziti.

2. Smiluj se na me, Gospodine, jer sam iznemogao; iscijeli me, jer su kosti moje ustreptale.

3. I duša se moja vrlo uzdrhtala. A ti, Gospodine, dokle ćeš?

4. *Obrati se, Gospodine*, izbavi dušu *moju, pomozi mi radi* milosti svoje.

5. Jer mrtvi ne spominju tebe; u grobu ko će te slaviti?

6. Iznemogoh uzdišući; svaku noć kvasim odar svoj, suzama svojim natapam postelju svoju.

7. Usahnu od žalosti oko moje, postara se od množine neprijatelja mojih.

8. Idite od mene svi koji činite bezakonje, jer Gospodin ču plač moj.

9. Ču Gospodin molbu moju, Gospodin molitvu moju primi.

10. Nek se postide i prepadnu svi neprijatelji moji, neka se povrate i postide odmah.

PSALAM 7.

Plačna pjesma Davidova, koju je pjevao Gospodinu poradi Husa od plemena Benjaminova.

Gospodine, Bože moj! u tebe se uzdam, sačuvaj me od svijeh koji me gone, i izbavi me.

2. Da mi *neprijatelj* ne iščupa duše kao lav. Čupa, a nema ko da izbavi.

3. Gospodine, Bože moj! ako sam to učinio, ako je nepravda u rukama mojima,

4. Ako sam zlo vratio prijatelju svojemu, ili krivo učinio onima koji na me na pravdi napadahu;

5. Neka goni neprijatelj dušu moju, i neka je stigne, i pogazi na zemlju život moj i slavu moju u prah obrati.

6. Ustani, Gospodine, u gnjevu svojem; digni se na žestinu neprijatelja mojih; probudi se meni na pomoć, i otvori sud.

7. I ljudstvo će se sleći oko tebe; iznad njega izadji u visinu.

8. Gospodin sudi narodima. Sudi mi, Gospodine, po pravdi mojoj, i po bezazlenosti mojoj *neka mi* bude.

9. Neka se prekine zloća bezbožnička, a pravednika potpomozi, jer ti ispituješ srca i utrobe, Bože pravedni!

10. Štit je meni u Boga, koji čuva one koji su prava srca.

11. Bog je pravedan sudija, i Bog je svaki dan gotov na gnjev.

12. Ako se ne će *bezbožnik* da obrati, on oštri mač svoj, nateže luk svoj i naperuje ga;

13. I zapinje smrtnu strijelu, čini strijele svoje da pale.

14. Gle, *bezbožnik* zače nepravdu, trudan bijaše zločinstvom, i rodi sebi prijevaru.

15. Kopa jamu i iskopa, i pade u jamu koju je načinio.

16. Zloba njegova obrati se na njegovu glavu, i zločinstvo njegovo pade na tjeme njegovo.

17. Hvalim Gospodina za pravdu njegovu, i pjevam imenu Gospodina višnjega.

PSALAM 8.

Načelniku pjevačkom. Uz Getsku *muzikalnu spravu*. Psalam Davidov.

Gospodine, Gospodine naš! kako je veličanstveno ime tvoje po svoj zemlji! Podigao si slavu svoju više nebesa.

2. U ustima male djece i koja sisaju činiš sebi hvalu na suprot neprijateljima svojim, da bi učinio da zamukne neprijatelj i nemirnik.

3. Kad pogledam nebesa tvoja, djelo prsta tvojih, mjesec i zvijezde, koje si ti postavio;

4. Šta je čovjek, te ga se opominješ, ili sin čovječji, te ga polaziš?

5. Učinio si ga malo manjega od angjela, slavom i čašću vjenčao si ga;

6. Postavio si ga gospodarom nad djelima ruku svojih. sve si metnuo pod noge njegove,

7. Ovce i volove sve, i divlje zvjerinje,

8. Ptice nebeske i ribe morske, što god ide morskim putovima.

9. Gospodine, Gospodine naš! kako je veličanstveno ime tvoje po svoj zemlji!

PSALAM 9.

Načelniku pjevačkom. Uza sviralu. Benu. Psalam Davidov.

Hvalim te, Gospodine, iz svega srca svojega, kazujem sva čudesa tvoja

2. Radujem se i veselim se o tebi, pjevam imenu tvojemu, višnji!

3. Neprijatelji se moji vratiše natrag, spotakoše se i nesta ih ispred lica tvojega;

4. Jer si svršio sud moj i odbranio me; sio si na prijesto, sudija pravedni.

5. Rasrdio si se na narode i ubio bezbožnika, ime si im zatr'o do vijeka, za svagda.

6. Neprijatelju nesta mačeva sa svijem; gradove ti si razvalio; pogibe spomen njihov.

7. Ali Gospodin u vijek živi; spremio je za sud prijesto svoj.

8. On će suditi vasionome svijetu po pravdi, usudiće narodima pravo.

9. Bog je utočište ubogome, utočište u nevolji.

10. U tebe se uzdaju koji znaju ime tvoje, jer ne ostavljaš onijeh koji te traže, Gospodine!

11. Pojte Gospodinu, koji živi na Sionu; kazujte narodu djela njegova;

12. Jer on osvećuje krv, pamti je; ne zaboravlja jauka nevoljnijeh.

13. Smiluj se na me, Gospodine; pogledaj kako stradam od neprijatelja svojih, ti, koji me podižeš od vrata smrtnijeh,

14. Da bih kazivao sve hvale tvoje na vratima kćeri Sionove, i slavio spasenje tvoje.

15. Popadaše narodi u jamu, koju su iskopali; u zamku, koju su sami namjestili, uhvati se noga njihova.

16. Poznaše Gospodina; on je sudio; u djela ruku svojih zaplete se bezbožnik.

17. Vratiće se u pakao bezbožnici, svi narodi koji zaboravljaju Boga;

18. Jer ne će svagda biti zaboravljen ubogi, i nada nevoljnicima ne će nigda poginuti.

19. Ustani, Gospodine, da se ne posili čovjek, i da prime narodi sud pred tobom.

20. Pusti, Gospodine, strah na njih; neka poznadu narodi da su ljudi.

PSALAM 10.

Za što, Gospodine, stojiš daleko, kriješ se kad je nevolja?

2. S oholosti bezbožnikove muči se ubogi; hvataju se *ubogi* prijevarom koju izmišljaju *bezbožnici*.

3. Jer se bezbožnik diči željom duše svoje, grabljivca pohvaljuje.

4. Bezbožnik u obijesti svojoj ne mari za Gospodina: „on ne vidi.“ Nema Boga u mislima njegovijem.

5. Svagda su putovi njegovi krivi; za sudove tvoje ne zna; na neprijatelje svoje ne će ni da gleda.

6. U srcu svojem veli: ne ću posrnuti; zlo ne će doći nigda.

7. Usta su mu puna nevaljalijeh riječi, prijevare i uvrede, pod jezikom je njegovijem muka i pogibao.

8. Sjedi u zasjedi iza kuće; u potaji ubija pravoga; oči njegove vrebaju ubogoga.

9. Sjedi u potaji kao lav u pećini; sjedi u zasjedi da uhvati ubogoga; hvata ubogoga uvukavši u mrežu svoju.

10. Pritaji se, prilegne, i ubogi padaju u jake nokte njegove.

11. Kaže u srcu svome: „Bog je zaboravio, okrenuo je lice svoje, ne će vidjeti nigda.“

12. Ustani Gospodine! digni ruku svoju, ne zaboravi nevoljnijeh.

13. Za što bezbožnik da ne mari za Boga govoreći u srcu svom da ti ne ćeš vidjeti?

14. Ti vidiš; jer gledaš uvrede i muke i pišeš ih na ruci. Tebi predaje sebe ubogi; siroti ti si pomoćnik.

15. Satri mišicu bezbožnome i zlome, da se traži i ne nadje bezbožnost njegova.

16. Gospodin je car svagda, do vijeka, nestaće neznabožaca sa zemlje njegove.

17. Gospodine! ti čuješ želje ništih; utvrdi srce njihovo; otvori uho svoje,

18. Da daš sud siroti i nevoljniku, da prestanu goniti čovjeka sa zemlje.

PSALAM 11.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

U Gospodina se uzdam; za što govorite duši mojoj: „leti u goru kao ptica;

2. Jer evo grješnici nategoše luk, zapeše strijelu svoju za tetivu, da iz mraka strijeljaju prave srcem.

3. Kad su raskopani temelji, šta će činiti pravednik?“

4. Gospodin je u svetom dvoru svom, prijesto je Gospodinov na nebesima; oči njegove gledaju; vjedje njegove ispituju sinove čovječije.

5. Gospodin ispituje pravednoga; a bezbožnoga i kojemu je milo činiti zlo nenavidi duša njegova,

6. Pustiće na bezbožnike dažd od živoga ugljevlja, ognja i sumpora; i ognjeni vjetar biće im dio iz čaše;

7. Jer je Gospodin pravedan, ljubi pravdu; lice će njegovo vidjeti pravednici.

PSALAM 12.

Načelniku pjevačkom. Uza spravu od osam žica. Psalam Davidov.

Pomagaj, Gospodine; jer nesta svetijeh, jer je malo vjernijeh medju sinovima čovječijim.

2. Laž govore jedan drugome, usnama lažljivijem govore iz srca dvolična.

3. Istrijebiće Gospodin sva usta lažljiva, jezik veličavi,

4. *Ljude,* koji govore: jezikom smo jaki, usta su naša u nas, ko je gospodar nad nama?

5. Videći stradanje nevoljnih i uzdisanje ništih, sad ću ustati, veli Gospodin, i izbaviti onoga kome zlobe.

6. Riječi su Gospodinove riječi čiste, srebro u vatri očišćeno od zemlje, sedam puta pretopljeno.

7. Ti ćeš nas, Gospodine, odbraniti, i sačuvati nas od roda ovoga do vijeka.

8. Bezbožnici idu naokolo: kad se *oni* podižu, sramote se sinovi čovječiji.

PSALAM 13.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Dokle ćeš me, Gospodine, sa svijem zaboravljati? dokle ćeš odvraćati lice svoje od mene?

2. Dokle ću se domišljati u duši svojoj, mutiti se u srcu svom dan i noć? dokle će se neprijatelj moj podizati nada mnom?

3. Pogledaj, usliši me, Gospodine, Bože moj! Prosvijetli oči moje da ne zaspim na smrt.

4. Da ne reče neprijatelj moj: nadvladao sam ga; *da* se *ne* raduju koji me gone, ako posrnem.

5. A ja se uzdam u milost tvoju; radovaće se srce moje za spasenje tvoje.

6. Pjevaću Gospodinu, koji mi dobro čini.

PSALAM 14.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Reče bezumnik u srcu svojem: nema Boga; nevaljali su, gadna su djela njihova; nema nikoga dobro da tvori.

2. Gospodin pogleda s neba na sinove čovječije, da vidi ima li koji razuman, traži li koji Boga.

3. Svi su zašli, svi se pokvarili, nema nikoga dobro da tvori, nema ni jednoga.

4. Zar se ne će opametiti koji čine bezakonje, jedu narod moj kao što jedu hljeb, ne prizivaju Gospodina?

5. Ondje će zadrhtati od straha; jer je Gospodin u rodu pravednom.

6. Smijete se onome što ubogi radi; ali Gospodin njega zaklanja.

7. Ko će poslati sa Siona pomoć Izraelu? Kad Gospodin povrati zarobljeni narod svoj, onda će se radovati Jakov i veseliće se Izrael.

PSALAM 15.

Psalam Davidov.

Gospodine! ko može sjedjeti u sjenici tvojoj? ko može nastavati na svetoj gori tvojoj?

2. Ko hodi bez mane, tvori pravdu, i govori istinu iz srca svojega;

3. Ko ne opada jezikom svojim, ne čini drugome zla, i ne ruži bližnjega svojega;

4. Ko ne gleda onoga koga je *Bog* odbacio, nego poštuje one koji se boje Gospodina; kó se kune bližnjemu pa ne poriče;

5. Ko ne daje srebra svojega na dobit, i ne prima mita na pravoga. Ko ovako radi, ne će posrnuti do vijeka.

PSALAM 16.

Zapis Davidov.

Čuvaj me Bože; jer se u te uzdam.

2. Rekoh Gospodinu: ti si Gospodin moj, nemam dobra osim tebe.

3. U svetima koji su na zemlji i u velikima sva je utjeha moja.

4. Neka drugi umnožavaju idole svoje, neka trče k tudjima; ja im ne ću ljevati krvavih naljeva, niti ću metnuti imena njihovijeh u usta svoja.

5. Gospodin je moj dio našljedstva i čaše; ti podižeš dostojanje moje.

6. Uže mi je zahvatilo prekrasna mjesta, i dio mi je moj mio.

7. Blagosiljam Gospodina, koji me urazumljuje; tomu me i noću uči što je u meni.

8. Svagda vidim pred sobom Gospodina: on mi je s desne strane da ne posrnem.

9. Toga radi raduje se srce moje, i veseli se jezik moj, još će se i tijelo moje smiriti u uzdanju;

10 Jer ne ćeš ostaviti duše moje u paklu, niti ćeš dati da svetac tvoj vidi truhlost.

11. Pokazaćeš mi put životni: obilje radosti pred licem tvojim, utjehe u desnici tvojoj do vijeka.

PSALAM 17.

Molitva Davidova.

Usliši, Gospodine, pravdu, čuj glas moj, primi u uši molitvu moju ne iz usta lažljivijeh.

2. Od lica tvojega neka izadje sud moj, oči tvoje neka pogledaju na pravicu.

3. Ispitaj srce moje, obidi noću; u ognju me okušaj, i ne ćeš naći nepravde moje.

4. Usta se moja ne dohvataju djela ljudskih; radi riječi usta tvojih držim se putova oštrih.

5. Utvrdi stope moje na stazama svojim da ne zalaze koraci moji.

6. Tebe prizivljem, jer ćeš me uslišiti, Bože! prigni k meni uho svoje, i čuj riječi moje.

7. Pokaži divnu milost svoju, koji izbavljaš one koji se *u te* uzdaju od onijeh koji se protive desnici tvojoj.

8. Čuvaj me kao zjenicu oka; sjenom krila svojih zakloni me

9. Od bezbožnika koji na me napadaju, od neprijatelja duše moje, koji su me opkolili.

10. Srce svoje zatvoriše; ustima svojim govore oholo.

11. Izagnavši me opet su oko mene; oči su svoje uprli da me obore na zemlju.

12. Oni su kao lav koji hoće da rastrže, i kao lavić koji sjedi u potaji.

13. Ustani, Gospodine, preteci ih, obori ih. Odbrani dušu moju mačem svojim od bezbožnika,

14. Rukom svojom, Gospodine, od ljudi *ovijeh,* od ljudi *ovoga* svijeta, kojima je dio *ovaj* život, kojima si trbuh napunio svoga bogatstva, da će im i sinovi biti siti i ostatak ostaviti svojoj djeci.

15. *A* ja ću u pravdi gledati lice tvoje; kad se probudim, biću sit od prilik tvoje.

PSALAM 18.

Načelniku pjevačkom. Sluge Gospodinova Davida, koji izgovori Gospodinu riječi pjesme ove, kad ga izbavi Gospodin iz ruku svijeh neprijatelja njegovijeh i iz ruke Saulove. On reče:

Ljubiću te, Gospodine, krjeposti moja,
2. Gospodine, grade moj, zaklone moj, koji se oboriti ne može, izbavitelju moj, Bože moj, kamena goro, na kojoj se ne bojim zla, štite moj, rože spasenja mojega, utočište moje!

3. Prizivljem Gospodina, kojemu se klanjati valja, i opraštam se neprijatelja svojih.

4. Obuzeše me smrtne bolesti, i potoci nevaljalijeh ljudi uplašiše me.

5. Opkoliše me bolesti paklene, stegoše me zamke smrtne.

6. U svojoj tjeskobi prizvah Gospodina, i k Bogu svojemu povikah; on ču iz dvora svojega glas moj, i vika moja dodje mu do ušiju.

7. Zatrese se i pokoleba se zemlja, zadrmaše se i pomjeriše iz temelja gore, jer se on razljuti.

8. Podiže se dim od gnjeva njegova, iz usta njegovijeh oganj, koji proždire, i živo ugljevlje odskakaše od njega.

9. Savi nebesa i sidje. Mrak bješe pod nogama njegovijem.

10. Sjede na herubima i podiže se, i poletje na krilima vjetrnijem.

11. Od mraka načini sebi krov, sjenicu oko sebe, od mračnijeh voda, oblaka vazdušnijeh.

12. Od sijevanja pred njim kroz oblake njegove udari grad i živo ugljevlje.

13. Zagrmje na nebesima Gospodin, i višnji pusti glas svoj, grad i živo ugljevlje.

14. Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; silu munja, i rasu ih.

15. I pokazaše se izvori vodeni, i otkriše se temelji vasionoj od prijetnje tvoje, Gospodine, od dihanja duha gnjeva tvojega.

16. Tada pruži s visine *ruku,* uhvati me, izvuče me iz vode velike.

17. Izbavi me od neprijatelja mojega silnoga i od mojih nenavidnika, kad bijahu jači od mene.

18. Ustaše na me u dan nevolje moje, *ali mi Gospodin bi potpora.*

19. Izvede me na prostrano *mjesto,* i izbavi me, jer sam mu mio.

20. Dade mi Gospodin po pravdi mojoj, i za čistotu ruku mojih dariva me.

21. Jer se držah putova Gospodinovih, i ne odmetnuh se Boga svojega,

22. Nego su svi zakoni njegovi preda mnom, i zapovijesti njegovijeh ne uklanjam od sebe.

23. Bih mu vjeran, i čuvah se od bezakonja svojega.

24. Dade mi Gospodin po pravdi mojoj, po čistoti ruku mojih pred očima njegovima.

25. Sa svetima postupaš sveto, s čovjekom vjernim vjerno.

26. S čistim čisto, a s nevaljanim nasuprot *njemu.*

27. Jer ti pomažeš ljudima nevoljnim, a oči ponosite ponižavaš.

28. Ti raspaljuješ vidjelo moje; Gospodin moj prosvjetljuje tamu moju.

29. S tobom razbijam vojsku, i s Bogom svojim skačem preko zida.

30. Put je Božji vjeran, riječ Gospodinova čista. On je štit svima koji se u nj uzdaju.

31. Jer ko je Bog osim Gospodina, i ko je obrana osim Boga našega?

32. Ovaj Bog opasuje me snagom, i čini mi vjeran put.

33. Daje mi noge kao u jelena, i na visine stavlja me.

34. Uči ruke moje boju, i mišice moje čini da su lūk od mjedi.

35. Ti mi daješ štit spasenja svojega; desnica tvoja drži me, i milost tvoja čini me velika.

36. Ti širiš korak moj, te se ne spotiču noge moje.

37. Tjeram neprijatelje svoje i stižem ih, i ne vraćam se dok ih ne istrijebim.

38. Obaram ih, i ne mogu ustati, padaju pod noge moje.

39. Jer me ti opasuješ snagom za boj, i koji ustanu na me, obaraš ih preda mnom.

40. Neprijatelja mojih pleći ti mi obraćaš, i potirem nenavidnike svoje.

41. Oni viču, ali nema pomagača, ka Gospodinu, ali ih on ne sluša.

42. Rasipam ih kao prah po vjetru, kao blato po ulicama gazim ih.

43. Ti me izbavljaš od bune narodne, postavljaš me da sam glava *tudjim*

plemenima; kojega ne poznavah, služi mi.

44. Po samome čuvenju slušaju me, tudjini pokorni su mi.

45. Tudjini blijede, dršću u gradovima svojim.

46. Živ je Gospodin, i da je blagosloven branič moj! Da se uzvisi Bog spasenja mojega,

47. Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode,

48. Koji me izbavlja od neprijatéljâ, podiže me nad one koji ustaju na me i od čovjeka žestoka izbavlja me!

49. Toga radi hvalim te, Gospodine, pred narodima, i pojem imenu tvojemu,

50. Koji slavno izbavljaš cara svojega, i činiš milost pomazaniku svojemu Davidu i natražju njegovu do vijeka.

PSALAM 19.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Nebesa kazuju slavu Božiju, i djela ruku njegovijeh glasi svod nebeski.

2. Dan danu dokazuje, i noć noći javlja.

3. Nema jezika, niti ima govora, gdje se ne bi čuo glas njihov.

4. Po svoj zemlji ide kazivanje njihovo i riječi njihove na kraj vasiljene. Suncu je postavio stan na njima;

5. I ono izlazi kao ženik iz ložnice svoje, kao junak veselo teče putem.

6. Izlazak mu je nakraj neba, i hod mu do kraja njegova; i niko nije sakriven od toplote njegove.

7. Zakon je Gospodinov svršen, krijepi dušu, svjedočanstvo je Gospodinovo vjerno, daje mudrost nevještome.

8. Naredbe su Gospodinove pravedne, vesele srce. Zapovijest je Gospodinova svijetla, prosvjetljuje oči.

9. Strah je Gospodinov čist, ostaje do vijeka. Sudovi su njegovi istini, pravedni svi koliki.

10. Bolji su od zlata i dragog kamenja, sladji od meda koji teče iz sata.

11. I slugu tvojega oni su prosvijetlili; ko ih drži ima veliku platu.

12. Ko će znati *sve svoje* pogrješke? Očisti me *i* od tajnijeh?

13. I od voljnijeh *sačuvaj slugu svojega, da ne obladaju mnome. Tada ću biti svršen i čist od velikoga prijestupa.*

14. Da su *ti* riječi usta mojih ugodne i pomisao srca mojega pred tobom, Gospodine, krjeposti moja i izbavitelju moj!

PSALAM 20.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Da te usliši Gospodin u dan žalosni, da te zaštiti ime Boga Jakovljeva.

2. Da ti pošlje pomoć iz svetinje, i sa Siona da te potkrijepi.

3. Da se opomene svijeh prinosa tvojijeh, i žrtva tvoja paljenica da se nadje pretila.

4. Da ti da Gospodin po srcu tvojemu; što god počneš, da ti izvrši.

5. Radovaćemo se za spasenje tvoje, i u ime Boga svojega dignućemo zastavu. Da ispuni Gospodin sve molbe tvoje.

6. Sad vidim da Gospodin čuva pomazanika svojega; sluša ga sa svetoga neba svojega; jaka je desnica njegova, koja spasava.

7. Jedni se hvale kolima, drugi konjma, a mi imenom Gospodina Boga svojega.

8. Oni posrću i padaju, a mi stojimo i ne kolebamo se.

9. Gospodine! pomozi caru, i usliši nas kad *te* zovemo.

PSALAM 21.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Gospodine! s tvoje se sile veseli car; i kako mu je velika radost što ti pomažeš.

2. Što mu je srce željelo, dao si mu, i molitve usta njegovijeh nijesi odbio.

3. Jer si ga dočekao blagoslovima milosnim, metnuo si mu na glavu vijenac od dragoga kamenja.

4. Molio te je za život *i* dao si mu da mu se produlje dani do vijeka.

5. Velika je slava njegova tvojom pomoću; slavu si i krasotu metnuo na nj.

6. Dao si mu blagoslove do vijeka, razveselio si ga radošću lica svojega.

7. Jer se car uzda u Gospodina i u milost višnjega; i ne koleba se.

8. Naći će ruka tvoja sve neprijatelje tvoje, naći će desnica tvoja one koji mrze na tebe.

9. Učinićeš ih kao peć zažarenu, kad se razgnjeviš; gnjev će ih Gospodinov progutati, i oganj će ih proždrijeti.

10. Rod njihov istrijebićeš sa zemlje, i sjeme njihovo izmedju sinova čovječ čijih;

11. Jer podigoše na tebe zlo, smisliše i ne mogoše izvršiti.

12. Jer ćeš ih metnuti za biljegu; iz lukova svojijeh pustićeš *strijele* u lice njihovo.

13. Podigni se, Gospodine, silom svojom; mi ćemo pjevati i slaviti jakost tvoju.

PSALAM 22.

Načelniku pjevačkom. Kad zora zabijeli. Psalam Davidov.

Bože, Bože moj! za što si me ostavio udaljivši se od spasenja mojega, od rijèčī vike moje?

2. Bože moj! vičem danju, a ti me ne slušaš, i noću, ali nemam mira.

3. Sveti, koji živiš u pohvalama Izraelovim!

4. U tebe se uzdaše oci naši, uzdaše se, i ti si ih izbavljao.

5. Tebe prizivaše, i spasavaše se; u tebe se uzdaše, i ne ostajaše u sramoti.

6. A ja sam crv, a ne čovjek; podsmijeh ljudima i rug narodu.

7. Koji me vide, svi mi se rugaju, razvaljuju usta, mašu glavom,

8. I *govore:* oslonio se na Gospodina, neka mu pomože, neka ga izbavi, ako ga miluje.

9. Ta, ti si me izvadio iz utrobe; ti si me umirio na sisi matere moje.

10. Za tobom pristajem od rodjenja, od utrobe matere moje ti si Bog moj.

11. Ne udaljuj se od mene; jer je nevolja blizu, a nema pomoćnika.

12. Opteče me mnoštvo telaca; jaki *volovi* Bazanski opkoliše me;

13. Razvališe na me usta svoja. Lav je gladan lova i riče.

14. Kao voda razlih se; rasuše se sve kosti moje; srce moje posta kao vosak, rastopilo se u meni.

15. Sasuši se kao crijep krjepost moja, i jezik moj prionu za grlo, i u prah smrtni mećeš me.

16. Opkoliše me psi mnogi; četa zlikovaca ide oko mene, probodoše ruke moje i noge moje.

17. Mogao bih izbrojiti sve kosti svoje. Oni gledaju, i od mene načiniše stvar za gledanje.

18. Dijele haljine moje medju sobom, *i za dolamu moju* bacaju ždrijeb.

19. *Ali ti, Gospodine,* ne udaljuj se. *Silo moja, pohitaj* mi u pomoć.

20. Izbavi od mača dušu moju, od psa jedinicu moju.

21. Sačuvaj me od usta lavovijeh, i od rogova bivolovih, čuvši, *izbavi* me.

22. Kazujem ime tvoje braći; usred skupštine hvaliću te.

23. Koji se bojite Gospodina, hvalite ga. Sve sjeme Jakovljevo! poštuj ga. Boj ga se, sve sjeme Izraelovo!

24. Jer se ne ogluši molitve ništega niti je odbi; ne odvrati od njega lica svojega, nego ga usliši kad ga zazva.

25. Tebe ću hvaliti na skupštini velikoj; zavjete svoje svršiću pred onima koji se njega boje.

26. Neka jedu ubogi i nasite se i neka hvale Gospodina koji ga traže; živo da bude srce vaše do vijeka.

27. Opomenuće se i obratiće se ka Gospodinu svi krajevi zemaljski, i pokloniće se pred njim sva plemena neznabožačka.

28. Jer je Gospodinovo carstvo; on vlada narodima.

29. Ješće i pokloniće se svi pretili na zemlji; pred njim će pasti svi koji slaze u prah, koji ne mogu sačuvati duše svoje u životu.

30. Sjeme će njihovo služiti njemu. Kazivaće se za Gospodina rodu potonjemu.

31. Doći će, i kazivaće pravdu njegovu ljudima njegovijem, koji će se roditi; jer je on učinio *ovo.*

PSALAM 23.

Psalam Davidov.

Gospodin je pastir moj, ništa mi ne će nedostajati.

2. Na zelenoj paši pase me, vodi me na tihu vodu.

3. Dušu moju oporavlja, vodi me stazama pravednim imena radi svojega.

4. Da podjem i dolinom sjena smrtnoga, ne ću se bojati zla; jer si ti sa mnom; štap tvoj i palica tvoja tješi me.

5. Postavio si preda mnom trpezu na vidiku neprijateljima mojim: namazao si uljem glavu moju, i čaša je moja preopuna.

6. Da! dobrota i milost tvoja pratiće me u sve dane života mojega, i ja ću nastavati u domu Gospodinovu za dugo.

PSALAM 24.

Psalam Davidov.

Gospodinova je zemlja i što je god u njoj, vasiljena i sve što živi na njoj.

2. Jer je on na morima osnova, i posred rijeka utvrdi je.

3. Ko će izaći na goru Gospodinovu? i ko će stati na svetom mjestu njegovu?

4. U koga su čiste ruke i srce bezazleno, ko ne izriče imena njegova uzalud i ne kune se lažno.

5. On će dobiti blagoslov od Gospodina, i milost od Boga spasa svojega.

6. Taki je rod onijeh koji ga traže, i koji su radi stajati pred licem tvojim, *Bože* Jakovljev!

7. Vrata! uzvisite vrhove svoje, uzvisite se vrata vječna! Ide car slave.

8. Ko je taj car slave? Gospodin krjepak i silan, Gospodin silan u boju.

9. Vrata! uzvisite vrhove svoje, uzvisite se vrata vječna! Ide car slave.

10. Ko je taj car slave? Gospodin nad vojskama; on je car slave.

PSALAM 25.

Psalam Davidov.

K tebi, Gospodine, podižem dušu svoju.

2. Bože moj! u tebe se uzdam; ne daj da se osramotim, da mi se ne svete neprijatelji moji.

3. I koji se god u te uzdaju, ne će se osramotiti; osramotiće se oni koji se odmeću *od tebe* besputno.

4. Pokaži mi, Gospodine, putove svoje, nauči me *hoditi* stazama tvojim.

5. Uputi me istini svojoj, i nauči me; jer si ti Bog spasenja mojega, tebi se nadam svaki dan.

6. Opomeni se milosrdja svojega, Gospodine, i milosti svoje; jer su od kako je vijeka.

7. Grijehova mladosti moje, i mojih prijestupa ne pominji; po milosti svojoj pomeni mene, radi dobrote svoje, Gospodine!

8. Dobar je i pravedan Gospodin; toga radi pokazuje grješnicima put.

9. Upućuje krotke istini, uči krotke *hoditi* putem njegovijem.

10. Svi su putovi Gospodinovi milost i istina *onima koji drže zavjet njegov* i *otkrivenje njegovo.*

11. Radi imena svojega, Gospodine, oprosti grijeh moj, jer je velik.

12. Koji se čovjek boji Gospodina? On će mu pokazati koji put da izbere.

13. Duša će njegova u dobru počivati, i sjeme će njegovo vladati zemljom.

14. Tajna je Gospodinova u onijeh koji ga se boje, i zavjet svoj javlja im.

15. Oči su mi svagda upravljene ka Gospodinu, jer on izvlači iz zamke noge moje.

16. Pogledaj me i smiluj se na me, jer sam inokosan i nevoljnik.

17. Nek se raširi stisnuto srce moje, iz tjeskobe moje izvedi me.

18. Vidi jade moje i muku moju, i oprosti mi sve grijehe moje.

19. Pogledaj neprijatelje moje kako ih je mnogo i kakvom me pakosnom nenavišću nenavide.

20. Sačuvaj dušu moju i izbavi me; ne daj da se osramotim, jer se u tebe uzdam.

21. Bezazlenost i pravda neka me sačuva, jer se u tebe uzdam.

22. Izbavi, Bože, Izraela od svijeh nevolja njegovijeh.

PSALAM 26.

Davidov.

Sudi mi, Gospodine, jer u prostoti svojoj hodim i u Gospodina se uzdam; ne ću se pokolebati.

2. Ispitaj me, Gospodine, i iskušaj me; pretopi što je u meni i srce moje.

3. Jer je milost tvoja pred očima mojima, i hodim u istini tvojoj.

4. Ne sjedim s bezumnicima, i s lukavima se ne miješam.

5. Nenavidim društvo bezakoničko, i s bezbožnicima ne sjedim.

6. Umivam pravdom ruke svoje, i idem oko žrtvenika tvojega, Gospodine,

7. Da razglašujem hvalu tvoju i kazujem sva čudesa tvoja.

8. Gospodine! omilio mi je stan doma tvojega, i mjesto naselja slave tvoje.

9. Nemoj duše moje pogubiti, ni života mojega s krvopilcima,

10. Kojima je zločinstvo u rukama, i kojima je desnica puna mita.

11. A ja hodim u prostoti svojoj, izbavi me, i smiluj se na me.

12. Noga moja stoji na pravom putu; na skupštinama ću blagosiljati Gospodina.

PSALAM 27.

Davidov.

Gospodin je vidjelo moje i spasenje moje; koga da se bojim? Gospodin je krjepost života mojega; koga da se strašim?

2. Ako navale na me zlikovci da pojedu tijelo moje, protivnici i neprijatelji moji, spotaći će se i pašće.

3. Ako protiv mene vojska u òkō stane, ne će se uplašiti srce moje; ako se na me rat digne, ja se ni onda ne ću bojati.

4. Za jedno samo molim Gospodina, samo to ištem, da živim u domu Gospodinovu sve dane života svojega, da gledam krasotu Gospodinovu, i ranim u crkvu njegovu.

5. Jer bi me sakrio u kolibi svojoj u zlo doba; sklonio bi me pod krovom šatora svojega; na kamenu goru popeo bi me.

6. Tada bih podigao glavu svoju pred neprijateljima koji bi me opkolili; prinio bih u njegovu šatoru žrtvu hvale; zapjevao bih i hvalio Gospodina.

7. Čuj, Gospodine, glas moj, tebe prizivljem, smiluj se na me i usliši me.

8. Srce moje govori pred tobom *što si rekao:* „tražite lice moje“; tražim lice tvoje, Gospodine!

9. Nemoj odvratiti od mene lica svojega, nemoj u gnjevu ostaviti sluge svojega; budi pomoćnik moj; nemoj me odbiti, i nemoj me ostaviti, Bože, spasitelju moj!

10. Jer otac moj i mati moja ostaviše me; ali Gospodin neka me prihvati.

11. Uputi me, Gospodine, na put svoj i vodi me pravom stazom poradi onijeh koji me vrebaju.

12. Nemoj me dati na volju neprijateljima mojim; jer ustaše na me lažni svjedoci; ali zloba govori sama protiv sebe.

13. Vjerujem da ću vidjeti dobrotu Gospodinovu na zemlji živijeh.

14. Uzdaj se u Gospodina, budi slobodan; neka bude srce tvoje krjepko, uzdaj se u Gospodina,

PSALAM 28.

Davidov.

K tebi, Gospodine, vičem; grade moj, nemoj mi mučati, da ne bih, ako *uzmučiš, bio* kao oni koji odlaze u grob.

2. Čuj molitveni glas moj, kad vapijem k tebi, kad dižem ruke svoje k svetoj crkvi tvojoj.

3. Nemoj me zahvatiti s grješnicima, i s onima koji čine nepravdu, koji s bližnjima svojima mirno govore, a u srcu im je zlo.

4. Podaj im, Gospodine, po djelima njihovijem, po zlome postupanju njihovu; po djelima ruku njihovijeh podaj im, podaj im što su zaslužili.

5. Jer ne paze na djela Gospodinova, i na djela ruku njegovijeh. Da ih razori i ne sazida!

6. Da je blagosloven Gospodin, jer usliši glas moljenja mojega!

7. Gospodin je krjepost moja i štit moj; u njega se pouzda srce moje, i on mi pomože. Za to se veseli srce moje, i pjesmom svojom slavim ga.

8. Gospodin je krjepost naroda svojega, i obrana koja spasava pomazanika njegova.

9. Spasi narod svoj, blagoslovi dostojanje svoje; spasi ih i uzdiži ih do vijeka.

PSALAM 29.

Psalam Davidov.

Dajte Gospodinu, sinovi Božiji, dajte Gospodinu slavu i čast.

2. Dajte Gospodinu slavu imena njegova. Poklonite se Gospodinu u svetoj krasoti.

3. Glas je Gospodinov nad vodom, Bog slave grmi, Gospodin je nad vodom velikom.

4. Glas je Gospodinov silan, glas je Gospodinov slavan.

5. Glas Gospodinov lomi cedre, Gospodin lomi cedre Libanske.

6. Kao tele skaču od njega; Liban i Sirion kao mlad bivo.

7. Glas Gospodinov sipa plamen ognjeni.

8. Glas Gospodinov potresa pustinju, potresa Gospodin pustinju Kades.

9. Glas Gospodinov oprašta košute bremena, i sa šuma skida odijelo; i u crkvi njegovoj sve govori o slavi *njegovoj.*

10. Gospodin je sjedio nad potopom, i sjedjeće Gospodin kao car u vijek.

11. Gospodin će dati silu narodu svojemu, Gospodin će blagosloviti narod svoj mirom.

PSALAM 30.

Psalam Davidov. Pjesma kad se osveti dom.

Uzvišivaću te, Gospodine, jer si me oteo, i nijesi dao neprijateljima mojim da mi se svete.

2. Gospodine, Bože moj! zavikah k tebi, i iscijelio si me.

3. Gospodine! izveo si iz pakla dušu moju, i oživio si me da ne sidjem u grob.

4. Pojte Gospodinu, sveci njegovi, i slavite sveto ime njegovo.

5. Gnjev je njegov za trenuće oka, a do života milost njegova, večerom dolazi plač, a jutrom radost.

6. I ja rekoh u dobru svom: ne ću posrnuti do vijeka.

7. Ti šćaše, Gospodine, te gora moja stajaše tvrdo. Ti odvrati lice svoje, *i* ja se smetoh.

8. *Tada* tebe, Gospodine, zazivah, i Gospodina molih:

9. „Kakva je korist od krvi moje, da sidjem u grob? hoće li te prah slaviti ili kazivati istinu tvoju?

10. Čuj, Gospodine! i smiluj se na me; Gospodine, budi mi pomoćnik.“

11. I ti promijeni plač moj na radost, skide s mene vreću, i opasa me veseljem.

12. Za to će ti pjevati slava *moja* i ne će umuknuti: Gospodine, Bože moj! do vijeka ću te hvaliti.

PSALAM 31.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

U tebe se, Gospodine, uzdam; nemoj me ostaviti pod sramotom do vijeka, po pravdi svojoj izbavi me.

2. Prigni k meni uho svoje, pohitaj, pomozi mi. Budi mi kameni grad, tvrda ograda, gdje bih se spasao.

3. Jer si ti kamena gora moja i ograda moja, imena svojega radi vodi me i upravljaj mnom.

4. Izvadi me iz mreže, koju mi tajno zamjestiše; jer si ti krjepost moja.

5. U tvoju ruku predajem duh svoj; izbavljao si me, Gospodine, Bože istini!

6. Nenavidim one koji poštuju propadljive idole; ja se u Gospodina uzdam.

7. Radovaću se i veseliti se o milosti tvojoj, kad pogledaš na moju muku, poznaš tugu duše moje,

8. Ne daš me u ruku neprijatelju, postaviš noge moje na prostranom mjestu.

9. Smiluj se na me, Gospodine; jer me je tuga, od jada iznemože oko moje, duša moja i srce moje;

10. Iščilje u žalosti život moj, i godine moje u uzdisanju; oslabi od muke krjepost moja, i kosti moje sasahnuše.

11. Od množine neprijatelja svojih postadoh podsmijeh i susjedima svojim, i strašilo znancima svojim; koji me vide na ulici, bježe od mene.

12. Zaboravljen sam kao mrtav, nema *me* u srcima; ja sam kao razbijen sud.

13. Jer slušam grdnju od mnogih, od svuda strah, kad se dogovaraju na me, misle iščupati dušu moju.

14. A ja se, Gospodine, u tebe uzdam i velim: ti si Bog moj.

15. U tvojoj su ruci dani moji; otmi me iz ruku neprijatelja mojijeh, i od onijeh, koji me gone.

16. Pokaži svijetlo lice svoje sluzi svojemu; spasi me milošću svojom.

17. Gospodine! nemoj me ostaviti pod sramotom; jer tebe prizivljem. Nek se posrame bezbožnici, neka zamuknu i *padnu* u pakao.

18. Neka onijeme usta lažljiva, koja govore na pravednika obijesno, oholo i s porugom.

19. Kako je mnogo u tebe dobra, koje čuvaš za one koji te se boje, i koje daješ onima koji se u te uzdaju pred sinovima čovječijim!

20. Sakrivaš ih pod krov lica svojega od buna ljudskih; sklanjaš ih pod sjen od svadljivijeh jezika.

21. Da je blagosloven Gospodin, što mi pokaza divnu milost *kao da me uvede* u tvrd grad!

22. Ja rekoh u smetnji svojoj: odbačen sam od očiju tvojijeh; ali ti ču molitveni glas moj, kad te prizvah.

23. Ljubite Gospodina svi sveti njegovi; Gospodin drži vjeru; i uvršeno vraća onima koji postupaju oholo.

24. Budite slobodni, i neka bude jako srce vaše, svi koji se u Gospodina uzdate.

PSALAM 32.

Davidov. Nauk.

Blago onome, kojemu je oprošteno krivica, kojemu je grijeh pokriven.

2. Blago čovjeku, kojemu Gospodin ne prima grijeha i u čijem duhu nema lukavstva.

3. Kad mučah, posahnuše kosti moje od uzdisanja mojega po vas dan.
4. Jer dan i noć tištaše me ruka tvoja; nesta soka u meni *kao* na ljetnoj pripeci.
5. Grijeh svoj kazah tebi, i krivice svoje ne zatajih; rekoh: ispovijedam Gospodinu prijestupe svoje; i ti skide s mene krivicu grijeha mojega.
6. Za to neka ti se moli svaki svetac, kad se možeš naći; i onda potop velike vode ne će ga stignuti.
7. Ti si zaklon moj, ti me čuvaš od tjeskobe; okružavaš me radostima u izbavljanju.
8. Urazumiću te, i pokazaću ti put kojim da ideš; svjetovaću te, oko je moje na tebi.
9. Nemojte biti kao konj, kao mazga bez razuma, kojima uzdom i žvalama valja obuzdati gubicu, kad ne idu k tebi.
10. Mnogo muke ima bezbožnik, a koji se uzda u Gospodina, oko njega je milost.
11. Radujte se o Gospodinu, i pjevajte, pravednici; veselite se svi koji ste prava srca.

PSALAM 33.

Veselite se pravednici pred Gospodinom; pravednicima dolikuje slaviti.
2. Slavite Gospodina guslama, udarajte mu u psaltir od deset žica.
3. Pjevajte mu pjesmu novu, složno udarajte podvikujući;
4. Jer je prava riječ Gospodinova, i svako djelo njegovo istinito.
5. On ljubi pravdu i sud, dobrote je Gospodinove puna zemlja.
6. Riječju Gospodinovom nebesa se stvoriše, i duhom usta njegovijeh sva vojska njihova.
7. Kao u gomilu sabra vodu morsku, i propasti metnu u spreme.
8. Nek se boji Gospodina sva zemlja, i neka strepi pred njim sve što živi po vasiljenoj;
9. Jer on reče, i postade; on zapovjedi, i pokaza se.
10. Gospodin razbija namjere neznabošcima, uništava pomisli narodima.
11. Namjera je Gospodinova tvrda do vijeka, misli srca njegova od koljena na koljeno.
12. *Blago narodu, kojemu je Bog Gospodin, plemenu, koje je on izabrao sebi za naslijedje.*
13. S neba gleda Gospodin, vidi sve sinove ljudske;
14. S prijestola, na kome sjedi, pogleda na sve koji žive na zemlji.
15. On je stvorio sva srca njihova, on i zna sva djela njihova.
16. Ne će pomoći caru velika sila, ne će zaštititi jakoga velika snaga;
17. Nije u konju uzdanje da će pomoći; ako mu je i velika snaga, ne će izbaviti.
18. Gle, oko je Gospodinovo na onima koji ga se boje, i na onima koji čekaju milost njegovu.
19. On će dušu njihovu izbaviti od smrti, i prehraniti ih u gladne godine.
20. Duša se naša uzda u Gospodina; on je pomoć naša i štit naš.
21. O njemu se veseli srce naše; jer se u sveto ime njegovo uzdamo.
22. Da bude milost tvoja, Gospodine, na nama, kao što se uzdamo u tebe.

PSALAM 34.

Davidov, kad se pred Abimelehom učini lud, i on ga otjera, te otide.

Blagosiljam Gospodina u svako doba, hvala je njegova svagda u ustima mojima.
2. Gospodinom se hvali duša moja; neka čuju koji stradaju, pa neka se raduju.
3. Veličajte Gospodina sa mnom, uzvišujmo ime njegovo zajedno.
4. Tražih Gospodina, i ču me, i svijeh nevolja mojih oprosti me.
5. Koji u njega gledaju prosvjetljuju se, i lica se njihova ne će postidjeti.
6. Ovaj stradalac zavika, i Gospodin *ga* ču, i oprosti ga svijeh nevolja njegovijeh.
7. Angjeli Gospodinovi stanom stoje oko onijeh, koji se njega boje, i izbavljaju ih.
8. Ispitajte i vidite kako je dobar Gospodin; blago čovjeku koji se uzda u nj.
9. Bojte se Gospodina, sveti njegovi; jer koji se njega boje, njima nema oskudice.
10. Lavovi su ubogi i gladni, a koji traže Gospodina, ne premiče im se ni jednoga dobra.
11. Hodite, djeco, poslušajte me; naučiću vas strahu Gospodinovu.
12. Koji čovjek želi života, ljubi dane da bi vidio dobro?
13. Ustavljaj jezik svoj oda zla, i usta svoja od prijevarne riječi.
14. Kloni se oda zla, i čini dobro, traži mira i idi za njim.

15. Oči su Gospodinove *obraćene* na pravednike, i uši njegove na jauk njihov.

16. Ali je *strašno* lice Gospodinovo za one koji čine zlo, da bi istrijebio na zemlji spomen njihov.

17. Viču *pravedni,* i Gospodin ih čuje, i izbavlja ih od svijeh nevolja njihovijeh.

18. Gospodin je blizu onijeh koji su skrušena srca, i pomaže onima koji su smjerna duha.

19. Mnogo nevolje ima pravednik, ali ga od svijeh izbavlja Gospodin.

20. Čuva *Gospodin* sve kosti njegove, ni jedna se od njih ne će slomiti.

21. Bezbožnika ubiće zlo, i koji nenavide pravednika prevariće se.

22. Gospodin iskupljuje dušu sluga svojih, i koji se god u njega uzdaju, ne će se prevariti.

PSALAM 35.

Davidov.

Gospodine! budi suparnik suparnicima mojim; udri one koji udaraju na me.

2. Uzmi oružje i štit, i digni se meni u pomoć.

3. Potegni koplje, i presijeci put onima koji me gone, reci duši mojoj: ja sam spasenje tvoje.

4. Neka se postide i posrame koji traže dušu moju; neka se odbiju natrag i postide koji mi zlo hoće.

5. Neka budu kao prah pred vjetrom, i angjeo Gospodinov neka ih progoni.

6. Neka bude put njihov taman i klizav, i angjeo Gospodinov neka ih tjera.

7. Jer ni za što zastriješe mrežom jamu za mene, ni za što iskopaše *jamu* duši mojoj.

8. Neka dodje na njega pogibao nenadna, i mreža koju je namjestio neka ulovi njega, neka on u nju padne na pogibao.

9. A duša će se moja radovati o Gospodinu, i veseliće se za pomoć njegovu.

10. Sve će kosti moje reći: Gospodine! ko je kao ti, koji izbavljaš stradalca od onoga koji mu dosadjuje, i ništega i ubogoga od onoga koji ga upropašćuje?

11. Ustaše na me lažni svjedoci; što ne znam, za ono me pitaju.

12. Plaćaju mi zlo za dobro, i sirotovanje duši mojoj.

13. Ja se u *bolesti njihovoj* oblačih *u vreću, mučih postom dušu* svoju, i molitva se moja vraćaše u prsima mojima.

14. Kao prijatelj, kao brat postupah; bijah sjetan *i* s oborenom glavom kao onaj koji za materom žali:

15. A oni se raduju kad se ja spotaknem, i kupe se, kupe se na me, zadaju rane, ne znam za što, čupaju i ne prestaju.

16. S nevaljalijem i podrugljivijem besposličarima škrguću na me zubima svojim.

17. Gospodine! hoćeš li dugo gledati? Otmi dušu moju od napadanja njihova, od *ovijeh* lavova jedinicu moju.

18. Priznavaću te u saboru velikom, usred mnogoga naroda hvaliću te:

19. Da mi se ne bi svetili koji mi zlobe nepravedno, i namigivali očima koji mrze na me ni za što.

20. Jer oni ne govore o miru, nego na mirne na zemlji izmišljaju lažne stvari.

21. Razvaljuju na me usta svoja, i govore: dobro! dobro! vidi oko naše.

22. Vidiš, Gospodine! nemoj mučati; Gospodine! nemoj odstupiti od mene.

23. Probudi se, ustani na sud moj, Bože moj i Gospodine, i na parnicu moju.

24. Sudi mi po pravdi svojoj, Gospodine, Bože moj, da mi se ne svete.

25. Ne daj da govore u srcu svojem: dobro! to smo htjeli! Ne daj da govore: proždrijesmo ga.

26. Nek se postide i posrame svi koji se raduju zlu mojemu, nek se obuku u stid i u sram koji se razmeću nada mnom.

27. Neka se raduju i vesele koji mi žele pravdu, i govore jednako: velik Gospodin koji želi mira sluzi svojemu!

28. I moj će jezik kazivati pravdu tvoju, i hvalu tebi svaki dan.

PSALAM 36.

Načelniku pjevačkom. Sluge Gospodinove Davida.

Bezakoniku je bezbožna riječ u srcu; nema straha Božijega pred očima njegovijem.

2. Ali laže sebi u oči, mjesto da prizna svoje bezakonje i omrzne na nj.

3. Riječi su usta njegovijeh nepravda i lukavstvo, ne će da se opameti da tvori dobro.

4. Bezakonje smišlja na postelji svojoj, stoji na putu rdjavom, zlo mu nije mrsko.

5. Gospodine! do neba je milost tvoja i istina tvoja do oblāka.

6. Pravda je tvoja kao gore Božije, sudovi tvoji bezdana velika; ljude i stoku ti čuvaš, Gospodine!

7. Kako je dragocjena milost tvoja, Bože! sinovi ljudski u sjenu krila tvojih ne boje se.

8. Hrane se od izobilja doma tvojega, i iz potoka sladosti svojih ti ih napajaš.

9. Jer je u tebe izvor životu, tvojom svjetlošću vidimo svjetlost.

10. Raširi milost svoju na one koji te znadu, i pravdu svoju na dobra srca.

11. Ne daj da štane na mene noga ohola, i ruka bezbožnička da me zaljulja.

12. Onamo neka padnu koji čine bezakonje, neka se stropoštaju i ne mogu ustati.

PSALAM 37.

Davidov.

Nemoj se žestiti gledajući nevaljale, nemoj zavidjeti onima koji čine bezakonje.

2. Jer se kao trava brzo kose, i kao zeleno bilje venu.

3. Uzdaj se u Gospodina i tvori dobro; živi na zemlji i hrani istinu.

4. Tješi se Gospodinom, i učiniće ti što ti srce želi.

5. Predaj Gospodinu put svoj, i uzdaj se u njega, on će učiniti,

6. I izvešće kao vidjelo pravdu tvoju, i pravicu tvoju kao po dne.

7. Osloni se na Gospodina, i čekaj ga. Nemoj se žestiti *gledajući* koga gdje napreduje na putu svojem, čovjeka, koji radi što namisli.

8. Utišaj gnjev, i ostavi jarost; nemoj se dražiti da zlo činiš.

9. Jer će se istrijebiti koji čine zlo, a koji čekaju Gospodina naslijediće zemlju.

10. Još malo, pa ne će biti bezbožnika; pogledaćeš na mjesto njegovo, a njega nema.

11. A smjerni će naslijediti zemlju, i nasladjivaće se množinom mira.

12. Zlo misli bezbožnik pravedniku, i škrguće na nj zubima svojim.

13. Ali mu se Gospodin smije, jer vidi da se primiče dan njegov.

14. Mač potežu bezbožnici, zapinju lūk *svoj, da obore ubogoga* i ništega i pokolju *one koji idu* pravim putem.

15. Mač će njihov udariti u njihovo srce, i lukovi njihovi polomiće se.

16. Bolje je malo u pravednika nego bogatstvo mnogih bezbožnika.

17. Jer će se mišice bezbožnicima potrti, a pravednike utvrdjuje Gospodin.

18. Zna Gospodin dane bezazlenima, i dio njihov traje do vijeka.

19. Ne će se postidjeti u zlo doba, i u dane gladne biće siti.

20. A bezbožnici ginu, i neprijatelji Gospodinovi kao ljepota šumska prolaze, kao dim prolaze.

21. Bezbožnik uzaima i ne vraća, a pravednik poklanja i daje.

22. Jer koje on blagoslovi, oni naslijede zemlju, a koje on prokune, oni se istrijebe.

23. Gospodin utvrdjuje korake *svakoga* čovjeka i mio mu je put njegov.

24. Kad posrne da padne, ne će pasti, jer ga Gospodin drži za ruku.

25. Bijah mlad i ostarjeh, i ne vidjeh pravednika ostavljena, ni djece njegove da prose hljeba.

26. Svaki dan poklanja i daje u zajam i na natražju je njegovu blagoslov.

27. Uklanjaj se oda zla, i čini dobro i živi do vijeka.

28. Jer Gospodin ljubi pravedni sud, i ne ostavlja svetaca svojijeh; u vijek se oni čuvaju; i pleme će se bezbožničko istrijebiti.

29. Pravednici će naslijediti zemlju, i živjeće na njoj do vijeka.

30. Usta pravednikova govore mudrost, i jezik njegov kazuje istinu.

31. Zakon je Boga njegova njemu u srcu, stopala se njegova ne spotiču.

32. Bezbožnik vreba pravednika, i traži da ga ubije;

33. Ali ga Gospodin ne će pustiti u ruke njegove, niti će dati da ga okrive kad se stanu suditi.

34. Čekaj Gospodina i drži se puta njegova, i on će te postaviti da vladaš zemljom; vidjećeš kako će se istrijebiti bezbožnici.

35. Vidjeh bezbožnika strašna koji se raširivaše kao granato drvo;

36. Ali prodje, i evo nema ga; tražim ga i ne nahodim.

37. Hrani čistotu i pazi pravdu, jer će u čovjeka mirna ostati natražje.

38. A bezakonīkā će nestati sa svijem; natražje će se bezbožničko zatrti.
39. Od Gospodina je spasenje pravednicima; on je krjepost njihova u nevolji.
40. Gospodin će im pomoći, i izbaviće ih; izbaviće ih od bezbožnīkā, i sačuvaće ih, jer se u njega uzdaju.

PSALAM 38.

Psalam Davidov. Za spomen.

Gospodine! nemoj me karati u gnjevu svojem, niti me nakaziti u jarosti svojoj.
2. Jer strijele tvoje ustrijeliše me, i ruka me tvoja tišti.
3. Nema zdrava *mjesta* na tijelu mojem od gnjeva tvojega; nema mira u kostima mojim od grijeha mojega.
4. Jer bezakonja moja izadjoše vrh glave moje, kao teško breme otežaše mi.
5. Usmrdješe se i zagnojiše se rane moje od bezumlja mojega.
6. Zgrčio sam se i pogurio se veoma, vas dan idem sjetan;
7. Jer sam iznutra pun ognja, i nema zdrava *mjesta* na tijelu mojem.
8. Iznemogoh i veoma oslabih, ričem od trzanja srca svojega.
9. Gospodine! pred tobom su sve želje moje, i uzdisanje moje nije od tebe sakriveno.
10. Srce moje jako kuca, ostavi me snaga moja, i vid očiju mojijeh, ni njega mi nema.
11. Drugovi moji i prijatelji moji videći rane moje odstupiše, daleko stoje bližnji moji.
12. Koji traže dušu moju zamještaju zamku, i koji su mi zlu radi, govore o pogibli i po vas dan misle o prijevari.
13. A ja kao gluh ne čujem i kao nijem koji ne otvora usta svojijeh.
14. Ja sam kao čovjek koji ne čuje ili nema u ustima svojim pravdanja.
15. Jer tebe, Gospodine, čekam, ti odgovaraj *za mene,* Gospodine, Bože moj!
16. Jer rekoh: da mi se ne svete, i da se ne razmeću nada mnom, kad se spotakne noga moja.
17. Jer sam gotov pasti, i tuga je moja svagda sa mnom.
18. Priznajem krivicu svoju, i tužim radi grijeha svojega.
19. Neprijatelji *moji žive, jaki* su, i *ila ih ima što me nenavide* na pravdi.
20. Koji mi vraćaju zlo za dobro, neprijatelji su mi za to što sam pristao za dobrim.
21. Nemoj me ostaviti, Gospodine, Bože moj! nemoj se udaljiti od mene.
22. Pohitaj u pomoć meni, Gospodine, spasitelju moj!

PSALAM 39.

Načelniku pjevačkom Iditunu. Psalam Davidov.

Rekoh: čuvaću se na putovima svojim da ne zgriješim jezikom svojim; zauzdavaću usta svoja, dok je bezbožnik preda mnom.
2. Bijah nijem i glasa ne pustih; mučah i o dobru. Ali se tuga moja podiže,
3. Zapali se srce moje u meni, u mislima mojim razgorje se oganj; progovorih jezikom svojim:
4. Kaži mi, Gospodine, kraj moj, i dokle će trajati dani moji? da znam kako sam ništa.
5. Evo s pedi dao si mi dane, i vijek je moj kao ništa pred tobom. Baš je ništa svaki čovjek živ.
6. Baš hodi čovjek kao utvara; baš se uzalud kida, sabira, a ne zna kome će dopasti.
7. Pa šta da čekam, Gospodine? Nad je moj u tebi.
8. Iz svega bezakonja mojega izbavi me, ne daj me bezumnome na podsmijeh.
9. Nijem sam, ne ću otvoriti usta svojijeh; jer si me ti udario.
10. Olakšaj mi udarac svoj, silna ruka tvoja ubi me.
11. Ako ćeš karati čovjeka za prijestupe, rastočiće se kao od moljaca krasota njegova. Baš je ništa svaki čovjek.
12. Slušaj molitvu moju, Gospodine, i čuj jauk moj. Gledajući suze moje nemoj mučati. Jer sam gost u tebe i došljak kao i svi stari moji.
13. Nemoj me više gnjevno gledati, pa ću odahnuti prije nego otidem i više me ne bude.

PSALAM 40.

Načelniku pjevačkom. Davidov psalam.

Dugo čekah Gospodina, i saže se k meni, i ču viku moju.
2. Izvadi me iz jame, koja buči, i iz gliba, i postavi na kamen noge moje, i utvrdi stope moje.

3. I metnu u usta moja pjesmu novu, hvalu Bogu našemu. Vide mnogi, i počinju se bojati Gospodina, i uzdati se u njega.

4. Blago onome koji na Gospodina stavlja nadanje svoje, i ne obraća se oholima i onijem koji teže na laž.

5. Mnoga su čudesa tvoja, koja si učinio, Gospodine, Bože moj, i mnoge su misli tvoje o nama. Nema ti ravna. Htio bih javljati i kazivati, ali im broja nema.

6. Žrtve i darova ne ćeš; ti si mi uši otvorio; žrtve paljenice i koja se za grijeh prinosi ne tražiš.

7. I po tome rekoh: evo idem, kao što je u knjizi pisano za mene;

8. Hoću činiti volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj meni u srcu.

9. Kazujem pravdu na saboru velikom: evo, usta svojih ne ustavljam; Gospodine, ti znaš.

10. Pravde tvoje ne sakrivam u srcu svom, kazujem vjernost tvoju i spasenje tvoje; i ne tajim milosti tvoje i istine tvoje od sabora velikog.

11. Gospodine, nemoj zatvoriti srca svojega od mene; milost tvoja i istina tvoja jednako neka me čuvaju.

12. Jer me opkoliše zla nebrojena; stigoše me nepravde moje, da ne mogu gledati; ima ih više nego kose na glavi mojoj, srce me moje ostavi.

13. Gospodine, voljan budi izbaviti me, Gospodine, pohitaj mi u pomoć.

14. Nek se postide i posrame svi koji traže pogibao duši mojoj! Nek se vrate natrag i postide koji mi žele zlo!

15. Nek se povrate u smetnji svojoj koji mi govore: ha! ha!

16. Neka se tješe i vesele tobom svi koji traže tebe, Gospodine, i koji ljube spasenje tvoje, neka jednako govore: velik Gospodin!

17. Ja sam nesrećan i ništ, neka se Gospodin postara za me! Ti si pomoć moja i izbavitelj moj. Bože moj, ne časi.

PSALAM 41.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Blago onome koji razumije ništemu! Gopodin će ga izbaviti u zli dan.

2. Gospodin će ga sačuvati i poživiće ga; biće blažen na zemlji. Ne ćeš ga dati *na volju neprijatelj*ima njegovijem.

3. Gospodin će ga ukrijepiti bolna na odru. Sa svijem mijenjaš postelju njegovu u bolesti njegovoj.

4. Ja vičem: Gospodine! smiluj se na me, iscijeli dušu moju, sagriješih ti.

5. Neprijatelji moji govore zlobno na mene: „kad će umrijeti, i ime njegovo poginuti?“

6. I ako ko dodje da me vidi, laska: srce njegovo slaže u sebi nepravdu, i otišavši kazuje.

7. Šapću o meni medju sobom neprijatelji moji, i misle mi zlo:

8. „Zla stvar dodje na njega, legao je; ne će više ustati.“

9. I čovjek mira mojega, u kojega se uzdah, koji jedjaše hljeb moj, podiže na me petu,

10. Ali ti, Gospodine, smiluj se na me, i podigni me; a ja ću im vratiti.

11. Po tome ću poznati da sam ti mio, ako se ne uzraduje neprijatelj moj nada mnom.

12. A mene cijela sačuvaj, i daj mi da stojim pred licem tvojim do vijeka.

13. Blagosloven Bog Izraelov od vijeka do vijeka. Amen, amen.

PSALAM 42.

Načelniku pjevačkom. Nauk. Sinova Korejevih.

Kao što košuta traži potoke, tako duša moja traži tebe, Bože!

2. Žedna je duša moja Boga, Boga živoga, kad ću doći i pokazati se licu Božijemu?

3. Suze su mi hljeb dan i noć, kad mi svaki dan govore: gdje je Bog tvoj?

4. Duša se moja proljeva kad se opominjem kako sam hodio sred mnogoga ljudstva, stupao u dom Božji, a ljudstvo praznujući pjevaše i podvikivaše.

5. Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdaj se u Boga; jer ću ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

6. Klonula je u meni duša za to što te pominjem u zemlji Jordanskoj na Hermonu, na gori maloj.

7. Bezdana bezdanu dozivlje glasom slapova tvojih; sve vode tvoje i vali tvoji na mene navališe.

8. Danju je javljao Gospodin milost svoju, a noću mu je pjesma u mene, molitva Bogu života mojega.

9. Reći ću Bogu, gradu svojemu: za što si me zaboravio? za što idem sjetan od pakosti neprijateljeve?

10. Koji mi pakoste, prebijajući kosti moje, rugaju mi se govoreći mi svaki dan: gdje ti je Bog?

11. Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdaj se u Boga; jer ću ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

PSALAM 43.

Sudi mi Bože, i raspravi parbu moju s narodom rdjavim! Od čovjeka nepravednoga i lukavoga izbavi me.

2. Jer si ti Bog krjeposti moje; za što si me odbacio? Za što idem sjetan od pakosti neprijateljeve?

3. Pošlji vidjelo svoje i istinu svoju, neka me vode, i izvedu na svetu goru tvoju i u dvorove tvoje.

4. Onda ću pristupiti k žrtveniku Božijemu, k Bogu radosti i veselja svojega, i uz gusle slaviću te, Bože, Bože moj!

5. Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdaj se u Boga; jer ću ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

PSALAM 44.

Načelniku pjevačkom. Nauk. Sinova Korejevih.

Bože svojim ušima slušasmo, oci nam naši pripovijedaše djelo koje si učinio u njihovo vrijeme, u staro vrijeme.

2. Rukom svojom izagnao si narode, a njih posadio; iskorijenio si plemena, a njih namnožio.

3. Jer ne zadobiše zemlje svojim mačem, niti im mišica njihova pomože, nego tvoja desnica i tvoja mišica, i svjetlost lica tvojega, jer ti bijahu omiljeli.

4. Bože, care moj, ti si onaj isti, pošlji pomoć Jakovu!

5. S tobom ćemo izbosti neprijatelje svoje, i s imenom tvojim izgazićemo one koji ustaju na nas.

6. Jer se ne uzdam u lûk svoj, niti će mi mač moj pomoći.

7. Nego ćeš nas ti izbaviti od neprijatelja našijeh, i nenavidnike naše posramićeš.

8. Bogom ćemo se hvaliti svaki dan, i ime tvoje slavićemo do vijeka.

9. Ali sad si nas povrgao i posramio, i ne ideš s vojskom našom.

10. Obraćaš nas te bježimo ispred neprijatelja, i neprijatelji nas naši haraju.

11. Dao si nas kao ovce da nas jedu, i po narodima rasijao si nas.

12. U bescjenje si prodao narod svoj, i nijesi mu podigao cijene.

13. Dao si nas na podsmijeh susjedima našijem, da nam se rugaju i sramote nas koji žive oko nas.

14. Načinio si od nas priču u narôdâ, gledajući nas mašu glavom tudjinci.

15. Svaki je dan sramota moja preda mnom, i stid je popao lice moje

16. Od riječi podsmjevačevih i rugačevih, i od pogleda neprijateljevih i osvetljivčevih.

17. Sve ovo snadje nas; ali ne zaboravismo tebe, niti prestupismo zavjeta tvojega.

18. Ne odstupi natrag srce naše, i stope naše ne zadjoše s puta tvojega.

19. Kad si nas bio u zemlji zmajevskoj, i pokrivao nas sjenom smrtnijem,

20. Onda da bijasmo zaboravili ime Boga svojega i podigli ruke svoje k bogu tudjemu,

21. Ne bi li Bog iznašao to? Jer on zna tajne u srcu.

22. A ubijaju nas za tebe svaki dan; s nama postupaju kao s ovcama klanicama.

23. Ustani, što spavaš, Gospodine! Probudi se, nemoj odbaciti za svagda.

24. Za što kriješ lice svoje? zaboravljaš nevolju i muku našu?

25. Duša naša pade u prah, tijelo je naše bačeno na zemlju.

26. Ustani, pomoći naša, i izbavi nas radi milosti svoje.

PSALAM 45.

Načelniku pjevačkom. Uz *muzikalnu spravu* sosan. Korejevih sinova. Nauk. Pjesma ljubavna.

Teče iz srca mojega riječ dobra; rekoh: djelo je moje za cara; jezik je moj trska hitroga pisara.

2. Ti si najljepši izmedju sinova ljudskih, blagodat teče iz usta tvojih, jer te je blagoslovio Bog do vijeka.

3. Pripaši, junače, uz bedru svoju mač svoj, čast svoju i krasotu svoju.

4. I tako okićen pohitaj, sjedi na kola za istinu i krotku pravdu, i desnica će tvoja pokazati čudesa.

5. Oštre su strijele tvoje; narodi će pasti pod *vlast* tvoju; *prostrijeliće* srce neprijatelja carevijeh.

6. Prijesto je tvoj, Bože, vječan i nepokolebljiv; skiptar je carstva tvojega skiptar pravice.

7. Ljubiš pravdu i mrziš na bezakonje; toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti više nego drugove tvoje.

8. Sve haljine tvoje *mirišu* smirnom, alojem i kasijom. Koji žive u dvorima od Minijske slonove kosti, oni te vesele.

9. Carske kćeri dvore te; s desne ti strane stoji carica u Ofirskom zlatu.

10. Čuj, kćeri, pogledaj i obrati k meni uho svoje, zaboravi narod svoj i dom oca svojega.

11. I caru će omiljeti ljepota tvoja: jer je on Gospodin tvoj, i njemu se pokloni.

12. Kći Tirova *doći će* s darovima, najbogatiji u narodu tebe će moliti.

13. Sva je ukrašena kći careva iznutra, haljina joj je zlatom iskićena.

14. U vezenoj *haljini* vode je k caru; za njom vode k tebi djevojke, druge njezine.

15. Vode ih veselo i radosno, ulaze u dvor carev.

16. Mjesto otaca tvojih biće sinovi tvoji, postavićeš ih knezovima po svoj zemlji.

17. Učiniću da se ne zaboravlja ime tvoje od koljena na koljeno; po tom će te slaviti narodi va vijek vijeka.

PSALAM 46.

Načelniku pjevačkom. Korejevih sinova. Uz *muzikalnu spravu* alamot. Pjesma.

Bog nam je utočište i sila, pomoćnik, koji se u nevoljama brzo nalazi.

2. Za to se ne ćemo bojati, da bi se zemlja pomjestila, i gore se prevalile u srce morima.

3. Neka buči i kipi voda njihova, nek se planine tresu od vala njihovijeh;

4. Potoci vesele grad Božji, sveti stan višnjega.

5. Bog je usred njega, ne će se pomjestiti, Bog mu pomaže od zore.

6. Uzbučaše narodi, zadrmaše se carstva; ali on pusti glas svoj i zemlja se rastapaše.

7. Gospodin nad vojskama s nama je, branič je naš Bog Jakovljev.

8. Hodite i vidite djela Gospodina, koji učini čudesa na zemlji,

9. *Prekide* ratove do kraja zemlje, luk prebi, koplje slomi, i kola sažeže ognjem.

10. Utolite i poznajte da sam ja Bog; ja sam uzvišen po narodima, uzvišen na zemlji.

11. Gospodin nad vojskama s nama je, branič je naš Bog Jakovljev.

PSALAM 47.

Načelniku pjevačkom. Sinova Korejevih. Psalam.

Svi narodi, zaplještite rukama, poklknite Bogu glasom radosnijem.

2 Jer je višnji Gospodin strašan, car je veliki nad svom zemljom.

3. Pokori nam narode i plemena pod noge naše.

4. Izbra nam dostojanje naše, krasotu Jakova, koji mu omilje.

5. Ide Bog uz podvikivanje, Gospodin uz glas trubni.

6. Pojte Bogu, pojte; pojte caru našemu, pojte;

7. Jer je Bog car od sve zemlje, pojte pjesmu.

8. Bog caruje nad narodima; Bog sjedi na svetom prijestolu svom.

9. Knezovi narodni sastavljaju se s narodom Boga Abramova. Jer su štitovi zemaljski Božiji. Da je uzvišen!

PSALAM 48.

Pjesma. Psalam. Sinova Korejevih.

Velik je Gospodin i slavan veoma u gradu Boga našega, na svetoj gori svojoj.

2. Prekrasna je visina, utjeha svoj zemlji gora Sion, na sjevernoj strani *njezinoj* grad cara velikoga.

3. Bog u dvorovima njegovijem zna se da je branič.

4. Jer, gle, carevi se zemaljski sabrašе, ali prodjoše svi.

5. Vidješe i začudiše se, prepadoše se i pobjegoše.

6. Trepet obuze ih ondje, mučiše se kao porodilja.

7. Vjetrom istočnim razbio si korablje Tarsiske.

8. Što slušamo to i vidimo u gradu Gospodina nad vojskama, u gradu Boga našega. Bog ga utvrdi do vijeka.

9. Kazujemo, Bože, milost tvoju usred crkve tvoje.

10. Kao što je ime tvoje, Bože, tako je

i hvala tvoja na krajevima zemaljskim; pravde je puna desnica tvoja.

11. Neka se veseli gora Sion, nek se raduju kćeri Judejske sudova radi tvojijeh.

12. Prodjite oko Siona i obidjite ga, izbrojte kule njegove;

13. Pogledajte bedeme njegove, razmotrite dvorove njegove, da pripovijedate mladjim naraštajima.

14. Jer je ovaj Bog naš Bog u vijek i do vijeka, on će biti vodj naš do vijeka.

PSALAM 49.

Načelniku pjevačkom. Sinova Korejevih. Psalam.

1. Slušajte ovo svi narodi, pazite svi koji živite po vasiljenoj,

2. Prostaci i gospodo, bogati i siromasi.

3. Usta će moja kazati premudrost, i srce moje reći će razum.

4. Prignuću uho svoje k priči, uz gusle ću otvoriti zagonetku svoju.

5. Čega da se bojim u zle dane, kad me zloba mojih neprijatelja opkoli?

6. Koji se uzdate u silu svoju, i hvalite se velikijem bogatstvom svojim!

7. Čovjek ne će nikako brata osloboditi, ne će dati Bogu otkupa za nj.

8. Velik je otkup za dušu, i ne će biti nigda

9. Da ko do vijeka živi, i ne vidi groba.

10. *Svi* vide gdje umiru kao i neznalica i bezumnik što ginu, i ostavljaju drugima imanje svoje.

11. Oni misle da će kuće njihove trajati do vijeka, i stanovi njihovi od koljena na koljeno; imenima svojim zovu zemlje;

12. Ali čovjek u časti ne će dugo ostati, izjednačiće se sa stokom, koju kolju.

13. Ovaj im se put čini probitačan, i koji za njima idu, hvale misli njihove;

14. Ali će ih kao ovce zatvoriti u pakao, smrt će im biti pastir; a u jutru hodiće po njima pravednici, i oblik njihov zbrisaće pakao rastavivši ih s naseljem.

15. Ali će Bog dušu moju izbaviti iz ruku paklenih; jer me on prima.

16. Ne boj se kad se ko bogati, kad raste slava doma njegova.

17. Jer kad umre, ne će ništa ponijeti, niti će poći za njim slava njegova.

18. Jer dušu njegovu blagosiljaju za života njegova, *i slave tebe, što ugadjaš sebi.*

19. Ali će on otići u stan otaca svojih, gdje svijeta nigda ne vide.

20. Čovjek u časti, ako nije razuman, izjednačiće se sa stokom, koju kolju.

PSALAM 50.

Psalam Azafov.

1. Bog nad bogovima, Gospodin, govori, i doziva zemlju od istoka sunčanoga do zapada.

2. Sa Siona, koji je vrh krasote, javlja se Bog.

3. Ide Bog naš, i ne múčī; pred njim je oganj koji proždire, oko njega je bura velika.

4. Doziva nebo ozgo i zemlju, da sudi narodu svojemu:

5. „Skupite mi svece moje, koji su učinili sa mnom zavjet na žrtvi.

6. (I nebesa oglasiše pravdu njegovu, jer je taj sudija Bog.)

7. Slušaj, narode moj, što ću ti kazati, Izraele, što ću ti javiti. Ja sam Bog, Bog tvoj.

8. Ne ću te za žrtve tvoje karati; tvoje žrtve paljenice svagda su preda mnom.

9. Ne treba mi uzimati teleta iz doma tvojega, ni jarića iz torova tvojih.

10. Jer je moje sve gorsko zvijerje, i stoka po planinama na tisuće.

11. Znam sve ptice po gorama, i krasota poljska preda mnom je.

12. Da ogladnim, ne bih tebi rekao, jer je moja vasiljena i sve što je u njoj.

13. Zar ja jedem meso volujsko, ili krv jareću pijem?

14. Prinesi Bogu hvalu na žrtvu, i izvršuj višnjemu zavjete svoje.

15. Prizovi me u nevolji svojoj, izbaviću te, i ti me proslavi.“

16. A bezbožniku reče Bog: za što kazuješ uredbe moje i nosiš zavjet moj u ustima svojima?

17. A sam mrziš na nauku, i riječi moje bacaš za ledja.

18. Kad vidiš lupeža, pristaješ s njim, i s preljubočincima imaš dijel.

19. Usta si svoja pustio da govore zlo, i jezik tvoj plete prijevare.

20. Sjediš i govoriš na brata svojega, sina matere svoje opadaš.

21. Ti si to činio, ja mučah; a ti pomisli da sam ja kao ti. Obličiću te, metnuću ti pred oči grijehe tvoje.

22. Razumijte ovo koji zaboravljate

Boga! inače ću zgrabiti, pa ne će niko izbaviti.

23. Onaj mene poštuje koji prinosi hvalu na žrtvu i koji je putem na opazu. Ja ću mu pokazati spasenje Božije.

PSALAM 51.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov. Kad mu dodje prorok Natan, po što bi kod Betsabeje.

Smiluj se na me, Bože, po milosti svojoj, i po velikoj dobroti svojoj očisti bezakonje moje.

2. Operi me dobro od bezakonja mojega, i od grijeha mojega očisti me.

3. Jer ja znam prijestupe svoje, i grijeh je moj jednako preda mnom.

4. Samome tebi zgriješih, i na tvoje oči zlo učinih, a ti si pravedan u riječima svojim i čist u sudu svojem.

5. Gle, u bezakonju rodih se, i u grijehu zatrudnje mati moja mnom.

6. Gle, istinu ljubiš u srcu, i iznutra javljaš mi mudrost.

7. Pokropi me isopom, i očistiću se; umij me, i biću bjelji od snijega.

8. Daj mi da slušam radost i veselje, da se prenu kosti koje si potr'o.

9. Odvrati lice svoje od grijeha mojih, i sva bezakonja moja očisti.

10. Učini mi, Bože, čisto srce, i duh prav ponovi u meni.

11. Nemoj me odvrgnuti od lica svojega, i svetoga duha svojega nemoj uzeti od mene.

12. Vrati mi radost spasenja svojega, i duh vladalački neka me potkrijepi.

13. Naučiću bezakonike putovima tvojim, i grješnici k tebi će se obratiti.

14. Izbavi me od krvi, Bože, Bože, spasitelju moj, i jezik će moj glasiti pravdu tvoju.

15. Gospodine! otvori usta moja, i ona će kazivati hvalu tvoju.

16. Jer žrtve ne ćeš: ja bih je prinio; za žrtve paljenice ne mariš.

17. Žrtva je Bogu duh skrušen, srca skrušena i poništena ne odbacuješ, Bože.

18. Po dobroti svojoj, Gospodine, čini dobro Sionu, podigni zidove Jeruzalemske.

19. *Onda će ti biti* mile žrtve pravde, *prinosi i žrtve paljenice*; onda će *metati na žrtvenik tvoj* teoce.

PSALAM 52.

Načelniku pjevačkom. Nauk Davidov. Kad dodje Doeg Idumejac i prokaza Saulu i reče mu da je David došao u kuću Ahimelehovu.

Što se hvališ nevaljalstvom, silni? Milost je Božija svaki dan *sa mnom*.

2. Nepravdu izmišlja jezik tvoj; on *je u tebe* kao britva naoštrena, lukavi!

3. Voliš zlo nego dobro, voliš lagati nego istinu govoriti.

4. Ljubiš svakojake riječi od pogibli *i* jezik lukav.

5. Toga radi Bog će te poraziti sa svijem, izbaciće te i iščupaće te iz stana, i korijen tvoj iz zemlje živijeh.

6. Vidjeće pravednici i pobojaće se, i podsmijevaće mu se:

7. Gle čovjeka koji ne držaše u Bogu krjeposti svoje, nego se uzdaše u veličinu bogatstva svojega, i utvrdjivaše se zločom svojom.

8. A ja, kao maslina zelena u domu Gospodinovu, uzdam se u milost Božiju bez prestanka i do vijeka.

9. Do vijeka ću hvaliti tebe, jer dobro činiš, i uzdaću se u ime tvoje; jer si dobar k svecima svojim.

PSALAM 53.

Načelniku pjevačkom. Uza sviralu. Nauk Davidov.

Reče bezumnik u srcu svojem: nema Boga; pronevaljališe se i zagrdješe u bezakonju, nema nikoga dobro da tvori.

2. Bog s neba pogleda na sinove čovječije da vidi ima li koji razuman, i traži li koji Boga.

3. Svi zastraniše, svi se pokvariše, nema nikoga dobro da tvori, nema ni jednoga.

4. Zar ne će da se orazume koji god čine bezakonje, jedu narod moj *kao što* jedu hljeb, i ne prizivaju Boga?

5. Drktaće od straha gdje straha nema. Jer će Bog rasuti kosti onijeh koji ustaju na tebe. Ti ćeš ih posramiti, jer ih Bog odvrže.

6. Ko će poslati sa Siona spasenje Izraelu? Kad Bog povrati zarobljeni narod svoj, radovaće se Jakov, veseliće se Izrael.

PSALAM 54.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Nauk Davidov. Kad dodjoše Zifeji i kazaše Saulu: David se krije kod nas.

Bože! imenom svojim pomozi mi, i krjepošću svojom odbrani me na sudu.

2. Bože! usliši molitvu moju, čuj riječi usta mojih.
3. Jer tudjini ustaše na me, i silni traže dušu moju; nemaju Boga pred sobom.
4. Gle, Bog je pomoćnik moj, Gospodin daje snagu duši mojoj.
5. Obratiće zlo na neprijatelje moje, istinom svojom istrijebiće ih.
6. Rado ću prinijeti žrtvu, proslaviću ime tvoje, Gospodine, jer je dobro.
7. Jer me izbavljaš iz svake nevolje, i na neprijatelje moje bez straha gleda oko moje.

PSALAM 55.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Nauk Davidov.

Usliši, Bože, molitvu moju, i nemoj se sakriti od moljenja mojega.
2. Pazi, i saslušaj me; cvilim u jadu svom i uzdišem
3. Od vike neprijateljske i od dosade bezbožničke; jer dižu na me zlo i u gnjevu gone me.
4. Srce je moje uzdrktalo u meni, i strah smrtni popade me;
5. Strah i trepet dodje na me, i groza poduze me.
6. I rekoh: ko bi mi dao krila golubinja? ja bih odletio i počinuo;
7. Daleko bih pobjegao, i nastanio se u pustinji.
8. Pohitao bih da utečem od vihora i od bure.
9. Porazi, Gospodine, i razdijeli jezike njihove, jer vidim nasilje i svadju u gradu;
10. Danju i noću to hodi po zidovima njegovijem; zločinstvo je i muka posred njega.
11. Usred njega je pogibao, s ulice njegove ne odlazi prijevara i lukavstvo.
12. Jer ne ruži me neprijatelj moj, to bih podnio; ne ustaje na me javni nenavidnik, od njega bih se sakrio.
13. Nego ti koji si *mi* bio to što ja sām, drug moj i znanac moj,
14. S kojim mi bješe radost dijeliti tajnu, i u dom Božji hodih kroz sabor narodni.
15. Neka ih ugrabi smrt, neka živi sidju u pakao, jer je zločinstvo u stanu njihovu i u njima.
16. Ja Boga prizivljem, i Gospodin će me spasti.
17. Večerom i jutrom i u po dne tužim i uzdišem, i čuće glas moj;
18. Učiniće, te će duša moja biti mirna od onijeh koji napadaju na me, jer ih mnogo imam.
19. Da usliši, i ukroti ih Bog, koji živi od vijeka; jer se ne mijenjaju i ne boje se Boga.
20. Dižu ruke svoje na one koji su s njima u miru, i raskidaju svoju družbu.
21. Usta su im meka kao maslo, a na srcu im je rat. Riječi su im blaže od ulja, ali su goli mačevi.
22. Stavi na Gospodina breme svoje, i on će te potkrijepiti. Ne će dati do vijeka pravedniku da posrne.
23. Ti ćeš ih, Bože, svaliti u jamu pogibli; krvopije i lukavi ne će sastaviti polovine dana svojih. A ja se u tebe uzdam.

PSALAM 56.

Načelniku pjevačkom. O nijemoj golubici na daleko. Zapis Davidov, kad ga Filisteji uhvatiše u Getu.

Smiluj se na me, Bože, jer čovjek hoće da me proguta, neprijatelj me svaki dan pritješnjuje.
2. Neprijatelji moji svaki dan traže da me progutaju; jer mnogi napadaju na me oholo.
3. Kad me je strah, ja se u tebe uzdam.
4. Bogom se hvalim za riječ njegovu; u Boga se uzdam, ne bojim se; šta će mi učiniti tijelo?
5. Svaki dan izvrću riječi moje; što god misle, sve meni o zlu.
6. Skupljaju se, prikrivaju se, paze za petama mojima; jer traže dušu moju.
7. Kod ovake zloće izbavi od njih, u gnjevu obori narode, Bože.
8. U tebe je izbrojeno moje potucanje, suze se moje čuvaju u sudu kod tebe, one su u knjizi tvojoj.
9. Neprijatelji moji ustupaju natrag, kad *tebe* prizivljem; po tom znam da je Bog sa mnom.
10. Bogom se hvalim za riječ *njegovu*, Gospodinom se hvalim za riječ *njegovu*.
11. U Boga se uzdam, ne bojim se; šta će mi učiniti čovjek?
12. Tebi sam se, Bože, zavjetovao; tebe ću hvaliti;
13. Jer si izbavio dušu moju od smrti, noge moje od spoticanja, da bih hodio pred licem Božjim, u svjetlosti živijeh

PSALAM 57.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Zapis Davidov, kad od Saula uteče u pećinu.

Smiluj se na me, Bože, smiluj se na me; jer se u tebe uzda duša moja, i pod sjen krila tvojih sklanjam se dok ne prodju nevolje.

2. Prizivam Boga višnjega, Boga, koji mi dobro čini;

3. Da pošlje s neba i sačuva me, da posrami onoga koji traži da me proždre; da pošlje Bog milost svoju i istinu svoju.

4. Duša je moja medju lavovima, ležim medju onima koji dišu plamenom. Zubi su sinova ljudskih koplja i strijele, i njihov jezik mač oštar.

5. Uzvisi se više nebesa, Bože, po svoj zemlji *neka bude* slava tvoja!

6. Metnuše zamku nogama mojima, i stegoše dušu moju, iskopaše preda mnom jamu, i *sami* padoše u nju.

7. Utvrdilo se srce moje, Bože, utvrdilo se srce moje; pjevaću te i slaviću.

8. Probudi se, slavo moja, probudi se, psaltire i gusle; ustaću rano.

9. Hvaliću Gospodina po narodima, pjevaću ti po plemenima.

10. Jer je velika do nebesa milost tvoja, i istina tvoja do oblākā.

11. Uzvisi se više nebesa, Bože, po svoj zemlji *neka bude* slava tvoja!

PSALAM 58.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Zapis Davidov.

Govorite li zaista istinu, silni, sudite li pravo, sinovi čovječiji?

2. Ta, bezakonja sastavljate u srcu, mećete na mjerila zločinstva ruku svojih na zemlji.

3. Od samoga rodjenja zastraniše bezakonici, od utrobe *materine* tumaraju govoreći laž.

4. U njima je jed kao jed zmijinji, kao gluhe aspide, koja zatiskuje uho svoje,

5. Koja ne čuje glasa bajaču, vračaru, vještu u vračanju.

6. Bože! polomi im zube u ustima njihovijem; razbij čeljusti lavovima, Gospodine!

7. *Nek se proliju* kao voda, i nestane *ih. Kad puste strijele*, neka budu kao *omljene.*

8. Kao puž, koji se raščinja, neka iščile; kao dijete, koje žena pobaci, neka ne vide sunca.

9. Prije nego kotlovi vaši osjete toplotu od potpaljena trnja, i sirovo i nagorjelo neka raznese vihor.

10. Obradovaće se pravednik kad vidi osvetu, opraće noge svoje u krvi bezbožnikovoj.

11. I reći će ljudi: zaista ima ploda pravedniku! zaista je Bog sudija na zemlji!

PSALAM 59.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Zapis Davidov, kad Saul posla da čuvaju kuću da bi ga ubili.

Izbavi me od neprijatelja mojih, Bože moj, i od onijeh, što ustaju na me, zakloni me.

2. Izbavi me od onijeh koji čine bezakonje, i od krvopija sačuvaj me.

3. Evo zlo namišljaju duši mojoj, skupljaju se na me silni, bez krivice moje i bez grijeha mojega, Gospodine.

4. Bez krivice moje stječu se i oružaju se; ustani za mene, i gledaj.

5. Ti, Gospodine, Bože nad vojskama, Bože Izraelov, probudi se, obidji sve ove narode, nemoj požaliti odmetnika.

6. Nek se vrate u veče, laju kao psi, i idu oko grada.

7. Evo ruže jezikom svojim, mač im je u ustima, jer, *vele,* ko će čuti?

8. Ali ti ćeš se, Gospodine, smijati njima i posramiti sve *ove* narode.

9. Oni su jaki, ali ja na tebe pogledam, jer si ti Bog, čuvar moj.

10. Bog, koji me miluje, ide preda mnom, Bog mi daje *bez straha* da gledam neprijatelje svoje.

11. Nemoj ih pobiti, da ne bi zaboravio narod moj; raspi ih silom svojom i obori ih, Gospodine, braniču naš,

12. Za grijeh usta njihovijeh, za riječi jezika njihova; nek se uhvate u oholosti svojoj za kletvu i laž koju su govorili.

13. Raspi u gnjevu, raspi, da ih nema; i neka poznadu da Bog vlada nad Jakovom i do krajeva zemaljskih.

14. Nek se vrate u veče, laju kao psi, i idu oko grada.

15. Neka tumaraju tražeći hrane, i ne nasitivši se neka noći provode.

16. A ja ću pjevati silu tvoju, rano u
tru glasiti milost tvoju; jer si mi bio
brana i utočište u dan nevolje moje.
17. Silo moja! tebi ću pjevati, jer si ti
og čuvar moj, Bog koji me miluje.

PSALAM 60.

ačelniku pjevačkom. Uz *muzikalnu spravu*
san edut. Zapis Davidov. Za učenje; kad vo-
va sa Sirijom Mezopotamskom i sa Sirijom
pskom, i kad Joab vraćajući se pobi dva-
naest tisuća Idumejaca na slanom polju.

Bože, rasrdio si se na nas, rasuo si
nas, gnjevio si se; povrati nas.
2. Zatresao si zemlju, i razvalio si je;
tegni rasjeline njezine, jer se njiha.
2. Dao si narodu svojemu da pozna
utu *nevolju,* napojio si nas vina od ko-
ega se zanesosmo.
4. Podigni zastavu za one koji te se
oje, da uteku od luka,
5. Da se izbave mili tvoji. Pomozi de-
nicom svojom i usliši me.
6. Bog reče u svetinji svojoj: veseliću
e, razdijeliću Sihem, i dolinu Sokot
azmjeriću.
7. Moj je Galad, moj je Manasija, E-
raim je krjepost glave moje, Juda
kiptar moj,
8. Moab čaša moja, iz koje se umi-
am, na Edoma pružiću obuću svoju.
jevaj mi Filistejska zemljo!
9. Ko će me odvesti u tvrdi grad? Ko
e me otpratiti do Edoma?
10. Zar ne ćeš ti, Bože, koji si nas
dbacio, i ne ideš, Bože, s vojskom na-
om?
11. Daj nam pomoć u tjeskobi. A o-
rana je čovječija uzalud.
12. Bogom smo jaki; on gazi nepri-
atelje naše.

PSALAM 61.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Davidov.

Čuj, Bože, viku moju, slušaj molitvu
moju.
2. Od kraja zemlje vičem k tebi, kad
tlonu srce moje. Izvedi me na goru,
gdje se ne mogu popeti.
3. Jer si ti utočište moje, tvrdi zaklon
od neprijatelja.
4. Da živim u stanu tvom do vijeka,
i počinem pod krovom krila tvojih.
5. Jer ti, Bože, čuješ zavjete moje i da-
ješ *mi* dostojanje *onijeh koji poštuju*
ime tvoje.
6. Dodaj dane k danima carevijem, i
godine njegove produlji od koljena na
koljeno.
7. Neka caruje do vijeka pred Bogom;
zapovjedi milosti i istini neka ga ču-
vaju.
8. Tako ću pjevati imenu tvojemu
svagda, izvršujući zavjete svoje svaki
dan.

PSALAM 62.

Načelniku pjevača Idutunovijeh. Psalam
Davidov.

Ta, u Boga je mir duši mojoj, od nje-
ga je spasenje moje!
2. Ta, on je grad moj i spasenje moje,
utočište moje, ne ću posrnuti ni malo.
3. Dokle ćete napadati na čovjeka?
Svi hoćete da ga oborite kao zid nava-
ljen, kao ogradu isprovaljivanu.
4. Baš naumiše da ga svrgnu s visine,
omilje im laž, ustima blagosiljaju a u
srcu kunu.
5. Da, u Bogu se smiri, dušo moja; jer
je u njemu nad moj.
6. On je grad moj i spasenje moje, u-
točište moje, ne ću posrnuti.
7. U Bogu je spasenje moje i slava
moja, tvrdi grad i pristanište meni je u
Bogu.
8. Narode! uzdaj se u njega u svako
doba; izlivajte pred njim srce svoje;
Bog je naše utočište.
9. Ta, sinovi su prostački ništa, sino-
vi su gospodski laž, da se metnu na
mjerila, bili bi lakši nego ništa.
10. Ne uzdajte se u vlast ni u otima-
nje, nemojte biti ništavi; kad raste bo-
gatstvo, ne dajte da vam srce prione
za nj.
11. Jednom reče Bog *i* više puta čuh,
da je krjepost u Boga.
12. I u tebe je, Gospodine, milost; jer
ti plaćaš svakome po djelima njegovi-
jem.

PSALAM 63.

Psalam Davidov, kad bijaše u pustinji
Judejskoj.

Bože! ti si Bog moj, k tebi ranim, že-
dna je tebe duša moja, za tobom
čezne tijelo moje u zemlji suhoj, žednoj
i bezvodnoj.
2. Tako bih te ugledao u svetinji, da
bih vidio silu tvoju i slavu tvoju.
3. Jer je dobrota tvoja bolja od života.
Usta bi moja hvalila tebe;

4. Tako bih te blagosiljao za života svoga, u ime tvoje podigao bih ruke svoje.

5. Kao salom i uljem nasitila bi se duša moja, i radosnijem glasom hvalila bi te usta moja.

6. Kad te se sjećam na postelji, *sve* noćne straže razmišljam o tebi.

7. Jer si ti pomoć moja, i u sjenu krila tvojih veselim se.

8. Duša se moja prilijepila za tebe, desnica tvoja drži me.

9. Koji traže pogibao duši mojoj, oni će otići pod zemlju.

10. Izginuće od mača, i dopašće lisicama.

11. A car će se veseliti o Bogu, hvaliće se svaki koji se kune njim, kad se zatisnu usta onima koji govore laž.

PSALAM 64.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Čuj, Bože, glas moj u jadu mom; od strašnoga neprijatelja sačuvaj život moj.

2. Sakrij me od gomile bezakonika, od čete zločinaca,

3. Koji naoštriše jezik svoj kao mač, strijeljaju riječima, koje zadaju rane,

4. Da bi iz potaje ubili pravoga. Iz nenada udaraju na nj i ne boje se;

5. Utvrdjuju sebe u zlijem namjerama, dogovaraju se kako će zamke sakriti, vele: ko će ih vidjeti?

6. Izmišljaju zločinstva i *govore:* svršeno je! šta će se raditi, smišljeno je! A što je unutra i srce u čovjeka duboko je.

7. Ali će ih Bog poraziti; udariće ih strijela iz nenada.

8. Oboriće jedan drugoga jezikom svojim. Ko ih god vidi, bježaće od njih.

9. Svi će se ljudi bojati i kazivaće čudo Božije, i poznaće u tome djelo njegovo.

10. A pravednik će se veseliti o Gospodinu i uzdaće se u njega, i hvaliće se svi koji su prava srca.

PSALAM 65.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov. Pjesma.

U tebi je uzdanje, Bože, tebi pripada *hvala na Sionu*, i tebi se izvršuju *zavjeti.*

2. Ti slušaš molitvu; k tebi dolazi svako tijelo.

3. Bezakonja me pritiskuju, ti ćeš očistiti grijehe naše.

4. Blago onome koga izbiraš i primaš, da živi u dvoru tvom! Nasitićemo se dobrom doma tvojega, svetinjom crkve tvoje.

5. Divno nam odgovaraš po pravdi svojoj, Bože, spasitelju naš, uzdanico svijeh krajeva zemaljskih, i narōdā preko mora daleko.

6. Koji si postavio gore svojom silom, opasao se jačinom,

7. Koji utišavaš huku morsku, huku vala njihovijeh i bunu po narodima!

8. Boje se tvojih čudesa koji žive na krajevima *zemaljskim;* sve što se javlja jutrom i večerom ti budiš da slavi *tebe.*

9. Nadgledaš zemlju i zalivaš je, obilno je obogaćavaš; potok je Božji pun vode, spremaš za njih žito, jer si tako uredio.

10. Brazde njezine napajaš, ravniš grude njezine, kišnim kapljama razmekšavaš je, blagosiljaš je da radja.

11. Ti vjenčavaš godinu, kojoj dobro činiš; stope su tvoje pune masti.

12. Tiju paše po pustinjama, i humovi se opasuju radošću.

13. Luke se osipaju stadima, i polja se zaodijevaju pšenicom; vesele se i pjevaju.

PSALAM 66.

Načelniku pjevačkom. Pjesma. Psalam.

Poklikni Bogu, sva zemljo!

2. Zapjevajte slavu imenu njegovu, dajte mu hvalu *i* slavu.

3. Recite Bogu: kako si strašan u djelima svojim! radi velike sile tvoje laskaju ti neprijatelji tvoji!

4. Sva zemlja nek se pokloni tebi i poje tebi, neka poje imenu tvojemu!

5. Hodite i vidite djela Boga strašnoga u djelima *svojim* nad sinovima ljudskim.

6. On je pretvorio more u suhotu, preko rijeke prijedjosmo nogama; ondje smo se veselili o njemu.

7. Vlada silom svojom u vijek, oči njegove gledaju na narode. Buntovnici, da se nijeste podigli!

8. Blagosiljajte, narodi, Boga našega, i glasite hvalu njemu.

darovao duši našoj život, i
da poklizne noga naša.
si nas okušao, Bože, pretopio
ıo srebro što se pretapa.
o si nas u mrežu, metnuo si
ı ledja naša.
si nas u jaram čovjeku, udjo-
;anj i u vodu; ali si nas izveo
r.
ću u dom tvoj sa žrtvama što
, izvršiću ti zavjete svoje,
ɜ rekoše usta moja, i kaza je-
ı tjeskobi mojoj.
ve paljenice pretile ću ti pri-
dimom od pretiline ovnujske,
ti teoce s jarićima.
lite, čujte svi koji se bojite Bo-
vam kazati šta je učinio duši

jemu zavikah ustima svojim,
ı svojim proslavih ga.
sam vidio u srcu svom beza-
ɜ bi me uslišio Gospodin.
Bog usliši, primi glas molje-
ga.
gosloven Bog, koji ne odvrže
moje i *ne ostavi* me bez milo-
!

PSALAM 67.

ku pjevačkom. Uz žice. Psalam.
Pjesma.

budi nam milostiv i blagosi-
nas, obasjavaj nas licem svo-

i se znao na zemlji put tvoj, po
ıarodima spasenje tvoje.
ɜ slave narodi, Bože, da te sla-
ıarodi!
e vesele i raduju plemena; jer
rodima pravo, i plemenima na
pravljaš.
ɜ slave narodi, Bože, da te sla-
ıarodi!
lja dade plod svoj. Da nas bla-
ɓog, Bog naš!
ıas blagosilja Bog, i da ga se
krajevi zemaljski!

PSALAM 68.

iku pjevačkom. Davidov psalam.
Pjesma.

ɜe Bog, i rasuće se neprijatelji
govi, i *pobjeći će od lica* nje-
ži mrze na nj.

2. Ti ćeš ih razagnati kao dim što se razgoni; kao što se vosak topi od ognja, tako će bezbožnici izginuti od lica Božijega.

3. A pravednici će se veseliti, radovaće se pred Bogom, i slaviti u radosti.

4. Pojte Bogu, popijevajte imenu njegovu; ravnite put onome što ide preko pustinje; Gospodin mu je ime, radujte mu se.

5. Otac je sirotama i sudija udovicama Bog u svetome stanu svom.

6. Bog samcima daje zadrugu, sužnje izvodi na mjesta obilna, a nepokorni žive gdje je suša.

7. Bože! kad si išao pred narodom svojim, kad si išao preko pustinje,

8. Zemlja se tresijaše, i nebo se rastapaše od lica Božijega, i ovaj Sinaj od lica Boga, Boga Izraelova.

9. Blagodatni si dažd izlivao, Bože, i kad iznemagaše dostojanje tvoje, ti si ga krijepio.

10. Stado tvoje življaše ondje; po dobroti svojoj, Bože, ti si gotovio *hranu* jadnome.

11. Gospodin daje riječ; glasnika veliko je mnoštvo.

12. Carevi nad vojskama bježe, bježe, a koja sjedi doma, dijeli plijen.

13. Smirivši se u *svojim* krajevima, vi ste *kao* golubica, kojoj su krila posrebrena a perje joj se zlatni.

14. Kad je svemogući rasipao careve na ovoj *zemlji*, ona se blistaše kao snijeg na Selmonu.

15. Gora je Bazanska gora Božija; gora je Bazanska gora humovita.

16. Za što gledate zavidljivo, gore humovite? Evo gora, na kojoj omilje Bogu živjeti, i na kojoj će Gospodin živjeti do vijeka.

17. Kola Božijih ima sila, tisuće tisuća. Medju njima je Gospodin, Sinaj u svetinji.

18. Ti si izašao na visinu, doveo si roblje, primio darove za ljude, a i za one koji se protive da *ovdje* nastavaš, Gospodine Bože!

19. Blagosloven Gospodin svaki dan! Ako nas ko pretovara, Bog nam pomaže.

20. Ovaj je Bog naš Bog spasitelj, u vlasti su Gospodinu vrata smrtna.

21. Gospodin satire glavu neprijateljima svojim i vlasato tjeme onoga koji ostaje u bezakonju svojem.

22. Reče Gospodin: od Bazana ću dovesti, dovešću iz dubine morske.

23. Da ti ogrezne noga u krvi neprijateljskoj i jezik pasa tvojih da je *liže*.

24. Vidješe kako ideš, Bože, kako sveto ide Bog moj, car moj.

25. Naprijed idjahu pjevači, za njima svirači sred djevojaka s bubnjima:

26. „Na saboru blagosiljajte Gospodina Boga, koji ste iz izvora Izraelova!“

27. Ondje mladi Benjamin, starješina njihov; knezovi Judini, vladaoci njihovi; knezovi Zabulonovi, knezovi Neftalijevi.

28. Bog tvoj darovao ti je silu. Utvrdi Bože ovo što si učinio za nas!

29. U crkvi tvojoj, u Jeruzalemu, carevi će prinositi dare.

30. Ukroti zvijer u ritu, krd volova s teocima naroda, da bi popadali *pred tobom* sa šipkama srebra; raspi narode koji žele bojeve.

31. Doći će vlastela iz Egipta, Etiopija će pružiti ruke svoje k Bogu.

32. Carstva zemaljska, pojte Bogu, popijevajte Gospodinu,

33. Koji sjedi na nebesima nebesa iskonskih. Evo grmi glasom jakim.

34. Dajte slavu Bogu; veličanstvo je njegovo nad Izraelom i sila njegova na oblacima.

35. Divan si, Bože, u svetinji svojoj! Bog Izraelov daje silu i krjepost narodu. Blagosloven Bog!

PSALAM 69.

Načelniku pjevačkom. Uz *muzikalnu spravu* sosanim. Psalam Davidov.

Pomozi mi, Bože, jer dodje voda do duše.

2. Propadam u dubokom glibu, gdje nema dna; tonem vodi u dubine, i vali me zatrpavaju.

3. Iznemogoh vičući, promuče mi grlo, pobijelješe mi oči pogledajući Boga.

4. Onijeh koji mrze na me ni za što ima više nego kose na glavi mojoj; o*siliše koji hoće de me* pogube, lažljivi *neprijatelji moji. Što* nijesam otimao, *a da vratim.*

5. Bože! ti znaš *je li* u meni bezumlje, i krivice moje nijesu sakrivene od tebe.

6. Nemoj da se postide u meni koji se uzdaju u tebe, Gospodine, Gospodine nad vojskama! Nemoj da se posrame u meni koji traže tebe, Bože Izraelov!

7. Jer tebe radi podnosim rug, i sramota popade lice moje.

8. Tudjin postadoh braći svojoj, i neznan sinovima matere svoje.

9. Jer revnost za kuću tvoju jede me, i ruženja onijeh koji tebe ruže padaju na me.

10. Plačem, postim se dušom svojom, i to mi se prima za zlo;

11. Mjesto haljine oblačim vreću, i bivam im priča.

12. O meni se razgovaraju sjedeći na vratima, pijući vino pjevaju me.

13. A ja se molim tebi, Gospodine; vrijeme je da se smiluješ, Bože; po velikoj milosti svojoj usliši me, jer je istinito spasenje tvoje.

14. Izvadi me iz gliba, da ne propadnem; da se izbavim od nenavidnika i iz duboke vode;

15. Da me ne uzme voda na maticu, da me ne požđre pučina, i da ne sklopi jama nada mnom ždrijela svojega.

16. Usliši me, Gospodine, jer je blagost tvoja milosrdna, po velikoj dobroti svojoj pogledaj me.

17. Nemoj odvratiti lica svojega od sluge svojega; jer me je tuga; pohitaj, usliši me.

18. Približi se duši mojoj, izbavi je; na suprot neprijateljima mojim izbavi me.

19. Ti znaš pod kakvim sam rugom, stidom i sramotom; pred tobom su svi neprijatelji moji.

20. Sramota satr srce moje, iznemogoh; čekam hoće li se kome sažaliti, ali nema nikoga; hoće li me ko potješiti, ali ne nalazim.

21. Daju mi žuč da jedem, i u žedji mojoj poje ne octom.

22. Trpeza njihova neka im bude mreža i zamka, to neka im bude plata.

23. Neka im potamne oči njihove, da ne vide, i njihove bedre raslabi za svagda.

24. Izlij na njih jarost svoju, i plamen gnjeva tvojega neka ih obuzme;

an njihov neka opusti, i u njiho-
atorima neka ne bude nikoga

r koga si ti porazio, oni gone, i
avaju jade onima koje si ti ranio.
eći na njih krivicu za krivicom,
lodju do pravde tvoje.
eka se izbrišu iz knjige živijeh,
ednicima nek ne budu zapisani.
ja sam ništ i bolan; pomoć tvoja,
ek me zakloni.
aviću ime Božije u pjesmi, veli-
a u hvali.
o je Bogu milije od vola, od te-
ogovima i s papcima.
idjeće ništi i radovaće se. Koji
Boga, oživjeće srce vaše.
r Bog čuje uboge, i sužanja svo-
ogluša se.
eka ga hvale nebesa i zemlja,
sve što se u njima miče!
er će Bog spasti Sion, sazidaće
e Judine; i ljudi će se ondje na-
naslijediće ga.
natražje će se sluga njegovijeh
i u njemu, i koji ljube ime nje-
astavaće na njemu.

PSALAM 70.

niku pjevačkom. Davidov. Za spomen.

e, pohitaj da me izbaviš, Gospo-
ne, da mi pomožeš!
k se postide i posrame koji tra-
u moju! Nek ustupe natrag, i o-
te se koji mi zlo žele!
stidom nek se vrate natrag ko-
ovore: ha! ha!
k se tješe i vesele tobom koji
ebe, i koji ljube spasenje tvoje,
ednako govore: velik je Bog!
a sam ništ i ubog, Bože pohitaj
i! ti se pomoć moja i izbavitelj
ospodine, ne časi!

PSALAM 71.

ebe se, Gospodine, uzdam, nemoj
me ostaviti pod sramotom vje-

avdom svojom izbavi me, i oprosti
igni k meni uho svoje i pomozi mi.
di mi grad gdje bih svagda do-
la živim, uredi spasenje moje; jer
ad moj i krjepost moja.
že moj! uzmi me iz ruke bezbo-
e, iz ruke bezakonikove *i nasil-*
a.

5. Jer si ti nadanje moje, Gospodin je Gospodin pouzdanje moje od mladosti moje.

6. Tebe se držim od rodjenja, od utrobe matere moje ti si branič moj! tobom se hvalim svagda.

7. Čudo sam mnogima, a ti si utočište moje jako.

8. Usta su moja puna hvale tvoje, slave tvoje svaki dan.

9. Nemoj me odbaciti pod starost, kad me izdaje snaga moja, nemoj me ostaviti.

10. Jer neprijatelji moji misle o meni, i koji vrebaju dušu moju dogovaraju se,

11. Govoreći: Bog ga je ostavio, potjerajte i uhvatite ga, jer ga nema ko izbaviti.

12. Bože! ne budi daleko od mene; Bože moj! pohitaj mi u pomoć.

13. Nek se postide i poginu protivnici duše moje; neka popadne stid i sramota na one koji mi traže zla!

14. A ja ću se svagda uzdati, i ponavljaću hvale tebi.

15. Usta će moja kazivati pravdu tvoju, svaki dan dobročinstva tvoja, jer *im* ne znam broja.

16. Ući ću u silu Gospodina Gospodina, i slaviću samo tvoju pravdu.

17. Bože! ti si me učio od mladosti, i do danas kazujem čudesa tvoja.

18. Ni u starosti i kad osijedjeh nemoj me ostaviti, Bože, eda bih kazivao mišicu tvoju natražju, svoj omladini silu tvoju.

19. Pravda je tvoja, Bože, do najviše visine; u velikim djelima, koja si učinio, Bože, ko je kao ti?

20. Koliko si me puta bacao u velike i ljute nevolje, pak si me opet ostavio medju živima i iz bezdana me zemaljskih opet izvadio.

21. Mnogo si me puta podizao i ponavljao utjehe.

22. I ja te hvalim uz psaltir, tvoju vjernost, Bože moj; udaram ti u gusle, sveče Izraelov!

23. Raduju se usta moja kad pjevam tebi, i duša moja, koju si izbavio.

24. I jezik moj svaki dan kazuje pravdu tvoju; jer su postidjeni i posramljeni koji mi traže zla.

PSALAM 72.

O Salamunu.

Bože, daj caru sud svoj, i pravdu svoju sinu carevu:

2. On će suditi narodu tvojemu po pravdi, i nevoljnicima tvojim po pravici.

3. Rodiće narodu gore mirom, i humovi pravdom.

4. On će suditi nevoljnima u narodu, pomoći će sinovima ništega, i nasilnika će oboriti.

5. Bojaće se tebe dok je sunca i mjeseca, od koljena do koljena.

6. Sići će kao dažd na pokošenu livadu, kao kaplje koje porašaju zemlju.

7. Procvjetaće u dane njegove pravednik i svuda mir dokle teče mjeseca.

8. Vladaće od mora do mora, i od rijeke do krajeva zemaljskih.

9. Pred njim će popadati divljaci, i neprijatelji njegovi prah će lizati.

10. Carevi Tarsiski i ostrvljani donijeće dare, carevi Arapski i Sapski daće danak.

11. Klanjaće mu se svi carevi, svi narodi biće mu pokorni.

12. Jer će izbaviti ubogoga koji cvili i nevoljnoga koji nema pomoćnika.

13. Biće milostiv ništemu i ubogom, i duše će jadnima spasti.

14. Od prijevare i nasilja iskupiće duše njihove, i skupa će biti krv njihova pred očima njegovima.

15. Oni će dobro živjeti, i donijeće mu zlato iz Arabije; i svagda će se moliti za njega, i svaki će ga dan blagosiljati.

16. Biće pšenice na zemlji izobila; po vrhovima gorskim lelijaće se klasje njezino kao Libanska *šuma*, i po gradovima cvjetaće ljudi kao trava na zemlji.

17. Ime će njegovo biti u vijek; dokle teče sunca, ime će njegovo rasti. Blagosloviće se u njemu, svi će ga neznabošci zvati blaženim.

18. Blagosloven Gospodin Bog, Bog Izraelov, koji jedan čini čudesa!

19. I blagosloveno slavno ime njegovo u vijek! slave njegove napuniće se sva *zemlja. Amen* i amen.

20. Svršiše se molitve Davida, sina *Jesejeva.*

PSALAM 73.

Psalam Azafov.

Ta dobar je Bog Izraelu, onima koji su čista srca.

2. A noge moje u malo ne zadjoše, u malo ne popuznuše stopala moja;

3. Jer se rasrdih na bezumnike videći kako bezbožnici dobro žive.

4. Jer ne znaju za nevolju do same smrti, i tijelo je njihovo pretilo.

5. Na poslovima čovječijim nema ih, i ne muče se s *drugim* ljudima.

6. Toga radi optočeni su ohološću *kao* ogrlicom, i obučeni u obijest kao u stajaće ruho.

7. Od debljine izbuljeno im je oko, srce puno klape.

8. Podsmijevaju se, pakosno govore o nasilju, oholo govore.

9. Usta svoja dižu u nebo, i zemlju prolazi jezik njihov.

10. I za to se onamo navraćaju *neki iz* naroda njegova, i piju vodu iz puna *izvora.*

11. I govore: kako će razabrati Bog, zar višnji zna?

12. Pa eto, ovi bezbožnici srećni na svijetu umnožavaju bogatstvo.

13. Zar dakle uzalud čistim srce svoje, i umivam bezazlenošću ruke svoje,

14. Dopadam rana svaki dan, i muke svako jutro?

15. Kad bih kazao: govoriću kao i oni, iznevjerio bih rod sinova tvojih.

16. I tako stadoh razmišljati da bih ovo razumio; ali to bješe teško u očima mojima.

17. Dok najposlije udjoh u svetinju Božiju, i doznah kraj njihov.

18. Ta na klizavom mjestu postavio si ih, i bacaš ih u propast!

19. Kako za čas propadaju, ginu, nestaje ih od nenadne strahote!

20. Kao san, kad se čovjek probudi, tako probudivši *ih*, Gospodine, u ništa obraćaš utvaru njihovu.

21. Kad kipljaše srce moje i rastrzah se u sebi,

22. Tada bijah neznalica i ne razumijevah; kao živinče bijah pred tobom.

23. Ali sam svagda kod tebe, ti me držiš za desnu ruku.

24. Po svojoj volji vodiš me, i poslije ćeš me odvesti u slavu.

oga imam na nebu? i s tobom
ne ću na zemlji.
zne za tobom tijelo moje i srce
Bog je grad srca mojega i dio
vijeka.
r evo koji odstupiše od tebe, gi-
rebljavaš svakoga koji čini pre-
stavljajući tebe.
meni je dobro biti blizu Boga.
podina polažem nadanje svoje,
ću sva čudesa tvoja.

PSALAM 74.

Nauk Azafov.

o se, Bože, srdiš na nas dugo;
ni se gnjev tvoj na ovce paše

meni se sabora svojega, koji si
od starine, iskupio sebi u našlje-
žavu, gore Siona, na kojoj si se

ligni stope svoje na stare raz-
sve je razrušio neprijatelj u sve-

i neprijatelji tvoji na mjestu sa-
ojih, svoje običaje postavljaju
naših običaja.
iš, oni su kao onaj koji podiže
na spletene grane u drveta.
u njemu što je rezano razbiše
na i bradvama.
jem sažegoše svetinju tvoju; na
obalivši oskvrniše stan imena

oše u srcu svojem: potrimo ih
m. Popališe sva mjesta sabora
na zemlji.
aja svojih ne vidimo, nema više
, i nema u nas ko bi znao dokle
ajati.
kle će se, Bože, rugati nasilnik?
lo vijeka protivnik prkositi ime-
mu?
što ustavljaš ruku svoju i de-
oju? *Pruži* iz njedara svojih, i
ih.
že, care moj, koji od starine tvo-
enje posred zemlje!
si silom svojom raskinuo more,
glave vodenim nakazama.
si razmrskao glavu krokodilu,
onima koji žive u pustinji da ga

si otvorio *izvore i potoke, ti si*
jeke koje ne presišu.

16. Tvoj je dan i tvoja je noć, ti si postavio zvijezde i sunce.
17. Ti si utvrdio sve krajeve zemaljske, ljeto i zimu ti si uredio.
18. Opomeni se toga, neprijatelj se ruga Gospodinu, i narod bezumni ne mari za ime tvoje.
19. Ne daj zvijerima duše grlice svoje, nemoj zaboraviti stada stradalaca svojih za svagda.
20. Pogledaj na zavjet; jer su sve pećine zemaljske pune stanova bezakonja.
21. Nevoljnik nek se ne vrati sramotan, ništi i ubogi neka hvale ime tvoje.
22. Ustani, Bože, brani stvar svoju, opomeni se kako ti se bezumnik ruga svaki dan!
23. Ne zaboravi obijesti neprijatelja svojih, vike, koju jednako dižu protivnici tvoji!

PSALAM 75.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Psalam Azafov. Pjesma.

Hvalimo te, Bože, hvalimo; blizu je ime tvoje. *Za tebe* kazuju čudesa tvoja.
2. „Kad vidim da je vrijeme, sudiću pravo.
3. Njiha se zemlja sa svijema koji žive na njoj, ja utvrdjujem stupove njezine.“
4. Kažem hvališama: ne hvalite se, i bezakonicima: ne dižite roga.
5. Ne dižite u vis roga svojega, ne govorite tvrdoglavo.
6. Jer uzvišivanje ne dolazi ni od istoka ni od zapada ni od pustinje;
7. Nego je Bog sudija, jednoga ponižuje a drugoga uzvišuje.
8. Jer je čaša u ruci Gospodinu, vino vri, natočio je punu, i razdaje iz nje. I talog će njezin progutati, ispiće svi bezbožnici na zemlji.
9. A ja ću kazivati do vijeka, pjevaću Bogu Jakovljevu.
10. „Sve ću rogove bezbožnicima polomiti, a rogovi pravednikovi uzvisiće se.“

PSALAM 76.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Psalam Azafov. Pjesma.

Zna se u Judeji za Boga, u Izraela je veliko ime njegovo.

2. U Salemu je stan njegov i naselje njegovo na Sionu.
3. Ondje je polomio krilate *strijele* luku, štit i mač i rat.
4. Ti si svijetao; divniji od gora hajdučkih.
5. Koji su junačkog srca postaše plijen, zaspaše snom svojim i junaci ne nadjoše ruku svojih.
6. Od prijetnje tvoje, Bože Jakovljev, drijemlju kola i konj.
7. Ti si strašan, i ko će se održati pred licem tvojim kad se razgnjeviš?
8. S neba javljaš sud; zemlja se prepada i mûči,
9. Kad Bog ustaje na sud, da pomože svima koji stradaju na zemlji.
10. I gnjev ljudski obraća se u slavu tebi, kad se jednom opašeš gnjevom.
11. Polažite i izvršujte zavjete Gospodinu Bogu svojemu; svi koji ste oko njega, nosite dare strašnome.
12. On ukroćava duh knezovima, on je strašan carevima zemaljskim.

PSALAM 77.

Načelniku pjevača Idutunovijeh. Azafov psalam.

Glas moj *ide* k Bogu, i ja prizivljem njega; glas moj *ide* k Bogu, i on će me uslišiti.
2. U dan tuge svoje tražih Gospodina; noću je ruka moja podignuta, i ne spušta se; duša moja ne će da se utješi.
3. Pominjem Boga, i uzdišem; razmišljam, i trne duh moj.
4. Držim oči svoje da su budne; klonuo sam, i ne mogu govoriti.
5. Prebrajam stare dane i godine od vijekova.
6. Opominjem se pjesama svojih noću; razgovaram se sa srcem svojim, i ispitujem duh svoj:
7. „Zar će se do vijeka gnjeviti na nas Gospodin, i ne će više ljubiti?
8. Zar je za svagda prestala milost njegova, i riječ se prekinula od koljena na koljeno?
9. Zar je zaboravio milostiv biti i u gnjevu zatvorio milosrdje svoje?“
10. I rekoh: žalosna je za mene ova promjena desnice višnjega.
11. Pamtim djela Gospodinova; pamtim *predjašnje* čudo tvoje.
12. *Mislio sam* o svijem djelima tvojim, *razmišljao* o radnji tvojoj;
13. Bože! put je tvoj svet, koji je Bog tako velik kao Bog *naš?*
14. Ti si Bog, koji si činio čudesa, pokazivao silu svoju medju narodima;
15. Mišicom si odbranio narod svoj, sinove Jakovljeve i Josipove.
16. Vidješe te vode, Bože, vidješe te vode, i ustreptaše, i bezdane se zadrmaše.
17. Iz oblaka lijaše voda, oblaci davahu glas, i strijele tvoje lećahu.
18. Grmljahu gromovi tvoji po nebu; munje tvoje sijevahu po vasiljenoj, zemlja se tresijaše i njihaše.
19. Po moru bijaše put tvoj, i staze tvoje po velikoj vodi, i trag tvoj ne poznavaše se.
20. Vodio si narod svoj kao ovce rukom Mojsijevom i Aronovom.

PSALAM 78.

Nauk Azafov.

Čuj, narode moj, nauk moj, prigni uho svoje k riječima usta mojih.
2. Otvoram za priču usta svoja, kazaću stare pripovijetke.
3. Što slušasmo i doznasmo i što nam kazivaše oci naši,
4. Ne ćemo zatajiti od djece njihove, naraštaju poznom javićemo slavu Gospodinovu i silu njegovu i čudesa koja je učinio.
5. Svjedočanstvo podiže u Jakovu, i u Izraelu postavi zakon, koji dade ocima našim da ga predadu djeci svojoj;
6. Da bi znao potonji naraštaj, djeca koja će se roditi, pa i oni da bi kazivali svojoj djeci
7. Da polažu na Boga nadanje svoje, i ne zaboravljaju djela Božijih, i zapovijesti njegove da drže;
8. I da ne budu kao oci njihovi, rod nevaljao i uporan, rod koji ne bješe tvrd srcem svojim, niti vjeran Bogu duhom svojim.
9. A sinovi Efraimovi naoružani, koji strijeljaju iz luka, vratiše se natrag, kad bijaše boj.
10. Ne sačuvaše zavjeta Božijega, i po zakonu njegovu ne htješe hoditi.
11. Zaboraviše djela njegova, i čudesa, koja im je pokazao,
12. Kako pred ocima njihovijem učini čudesa u zemlji Egipatskoj, na polju Soanu;

13. Razdvoji more, i provede ih, od vode načini zid;
14. I vodi ih danju oblakom, i svu noć svijetlijem ognjem;
15. Raskida stijene u pustinji, i poji ih kao iz velike bezdane;
16. Izvodi potoke iz kamena, i vodi vodu rijekama.
17. Ali oni još jednako griješiše njemu, i gnjeviše višnjega u pustinji.
18. I kušaše Boga u srcu svom, ištući jela po volji svojoj,
19. I vikaše na Boga, i rekoše: „može li Bog zgotoviti trpezu u pustinji?
20. Evo! on udari u kamen, i poteče voda, i rijeke ustadoše; može li i hljeba dati? Hoće li i mesa postaviti narodu svojemu?“
21. Gospodin ču i razljuti se, i oganj se razgorje na Jakova, i gnjev se podiže na Izraela.
22. Jer ne vjerovaše Bogu i ne uzdaše se u pomoć njegovu.
23. Tada zapovjedi oblacima odozgo, i otvori vrata nebeska,
24. I pusti, te im podaždje mana za jelo, i hljeb nebeski dade im.
25. Hljeba angjelskoga jedjaše čovjek; posla im jela do sitosti.
26. Pusti nebom ustoku, i navede silom svojom jug;
27. I kao prahom zasu ih mesom, i kao pijeskom morskim pticama krilatim;
28. Pobaca ih sred okola njihova, oko šatora njihovijeh.
29. I najedoše se i dade im što su željeli.
30. Ali ih još i ne prodje želja, još bješe jelo u ustima njihovijem,
31. Gnjev se Božji podiže na njih i pomori naj jače medju njima, i mladiće u Izraelu pobi.
32. Preko svega toga još griješiše, i ne vjerovaše čudesima njegovijem.
33. I pusti, te dani njihovi prolaziše uzalud, i godine njihove u strahu.
34. Kad ih ubijaše, onda pritjecahu k njemu, i obraćahu se i iskahu Boga;
35. I pominjahu da je Bog obrana njihova, i višnji izbavitelj njihov.
36. Laskahu mu ustima svojima, i jezikom svojim lagahu mu.
37. A srce njihovo ne bješe njemu vjerno, i ne bijahu tvrdi u *zavjetu* njegovu.
38. Ali on bješe milostiv, i pokrivaše grijeh, i ne pomori ih, često ustavljaše gnjev svoj, i ne podizaše sve jarosti svoje.
39. Opominjaše se da su tijelo, vjetar, koji prolazi i ne vraća se.
40. Koliko ga puta rasrdiše u pustinji, i uvrijediše u zemlji gdje se ne živi!
41. Sve na novo kušaše Boga, i sveca Izraelova dražiše.
42. Ne sjećaše se ruke njegove i dana, *u koji* ih izbavi iz nevolje,
43. U koji učini u Egiptu znake svoje i čudesa svoja na polju Soanu;
44. I provrže u krv rijeke njihove i potoke njihove, da ne mogoše piti.
45. Posla na njih bubine da ih kolju, i žabe da ih more.
46. Ljetinu njihovu dade crvu, i muku njihovu skakavcima.
47. Vinograde njihove pobi gradom, i smokve njihove slanom.
48. Gradu predade stoku njihovu, i stada njihova munji.
49. Posla na njih ognjeni gnjev svoj, jarost, srdnju i mržnju, četu zlijeh angjela.
50. Ravni stazu gnjevu svojemu, ne čuva duša njihovijeh od smrti, i život njihov predade pomoru.
51. Pobi sve prvence u Egiptu, prvi porod po kolibama Hamovijem.
52. I povede narod svoj kao ovce, i vodi ih kao stado preko pustinje.
53. Vodi ih pouzdano, i oni se ne bojaše, a neprijatelje njihove zatrpa more.
54. I dovede ih na mjesto svetinje svoje, na ovu goru, koju zadobi desnica njegova.
55. Odagna ispred lica njihova narode; ždrijebom razdijeli njihovo dostojanje, i po šatorima njihovijem naseli koljena Izraelova.
56. Ali oni kušaše i srdiše Boga višnjega i uredaba njegovijeh ne sačuvaše.
57. Odustaše i odvrgoše se, kao i oci njihovi, slagaše kao rdjav luk.
58. Uvrijediše ga visinama svojim, i idolima svojim razdražiše ga.
59. Bog ču i razgnjevi se i rasrdi se na Izraela veoma.
60. Ostavi naselje svoje u Silu, šator, u kojem življaše s ljudma.

61. I opravi u ropstvo slavu svoju, i krasotu svoju u ruke neprijateljeve.
62. I predade maču narod svoj, i na dostojanje svoje zaplamtje se.
63. Mladiće njegove jede oganj, i djevojkama njegovijem ne pjevaše *svatovskih* pjesama;
64. Svećenici njegovi padaše od mača, i udovice njegove ne plakaše.
65. Najposlije kao iza sna probudi se Gospodin, prenu se kao junak kad *se napije* vina.
66. I pobi neprijatelje svoje s ledja, vječnoj sramoti predade ih.
67. I ne htje šatora Josipova, i koljena Efraimova ne izabra;
68. Nego izabra koljeno Judino, goru Sion, koja mu omilje.
69. I sagradi svetinju svoju kao gornje *svoje stanove,* i kao zemlju utvrdi je do vijeka.
70. I izabra Davida slugu svojega, i uze ga od torova ovčijih,
71. I od dojilica dovede ga da pase narod njegov, Jakova, i našljedstvo njegovo, Izraela.
72. I on ih pase čistijem srcem, i vodi ih mudrijem rukama.

PSALAM 79.

Psalam Azafov.

Bože! neznabošci dodjoše u dostojanje tvoje; oskvrniše svetu crkvu tvoju, Jeruzalem pretvoriše u zidine.
2. Truplje sluga tvojih dadoše pticama nebeskijem da ih jedu, tijela svetaca tvojih zvijerima zemaljskim.
3. Proliše krv njihovu kao vodu oko Jeruzalema, i ne bješe ko da pogrebe.
4. Postadosmo podsmijeh u susjeda svojih, rugaju nam se i sramote nas koji su oko nas.
5. Dokle ćeš se, Gospodine, jednako gnjeviti, jarost tvoja gorjeti kao oganj?
6. Izlij gnjev svoj na narode koji te ne znaju, i na carstva koja ne prizivlju tvojega imena.
7. Jer izjedoše Jakova, i naselje njegovo opustiše.
8. Ne pominji predjašnjih bezakonja naših, već pohitaj da nas presreteš milosrdjem svojim, jer smo veoma ološali.
9. *Pomozi nam, Bože, spasitelju naš, radi slave imena svojega,* izbavi nas i očisti *od grijeha* naših radi imena svojega.
10. Za što da govore neznabošci: gdje je Bog njihov? Nek se pokaže pred očima našim osveta nad neznabošcima za prolitu krv sluga tvojih!
11. Neka izadju pred lice tvoje uzdasi sužanjski, silom mišice svoje sačuvaj namijenjene smrti.
12. Sedminom vrati u njedra susjedima našim ruženje, kojim te ružiše, Gospodine!
13. A mi narod tvoj i ovce paše tvoje do vijeka ćemo tebe slaviti i od koljena na koljeno kazivati hvalu tvoju.

PSALAM 80.

Načelniku pjevačkom. Uz *muzikalnu spravu* sosanim edut. Azafov psalam.

Pastire Izraelov, čuj! koji vodiš *sinove* Josipove kao ovce, koji sjediš na herubimima, javi se!
2. Pred Efraimom i Benjaminom i Manasijom probudi krjepost svoju, i hodi da nam pomožeš.
3. Bože! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo!
4. Gospodine, Bože nad vojskama! dokle ćeš se gnjeviti kad te moli narod tvoj?
5. Hraniš ih hljebom suznijem, i pojiš ih suzama trostrukom mjerom.
6. Učinio si da se oko nas svadjaju susjedi naši, i neprijatelji se naši smiju medju sobom.
7. Bože nad vojskama! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo!
8. Iz Egipta si prenio čokot, izagnao narode, i posadio ga.
9. Okrčio si za nj, i on pusti žile, i zauze svu zemlju.
10. Gore se pokriše njegovijem sjenom, i loze su mu kao cedri Božiji.
11. Pustio je loze svoje do mora i ogranke svoje do rijeke.
12. Za što si mu razvalio ogradu, da ga kida ko god prodje?
13. Gorski vepar podgriza ga, i poljska zvijer jede ga.
14. Bože nad vojskama! obrati se, pogledaj s neba i vidi, i obidji vinograd ovaj,
15. Sad ovaj, koji je posadila desnica tvoja, i sina, kojega si ukrijepio sebi!
16. Popaljen je ognjem, isječen, od strašnoga pogleda tvojega propade.
17. Neka bude ruka tvoja nad čovje-

›m desnice tvoje, nad sinom čovječi-
n, kojega si utvrdio sebi!
8. I ne ćemo odstupiti od tebe, oživi
s i ime tvoje prizivaćemo.
9. Gospodine, Bože nad vojskama!
›vrati nas, neka zasja lice tvoje da se
asemo!

PSALAM 81.

**čelniku pjevačkom. Uz Getsku *spravu*. A-
zafov.**

Radujte se Bogu, koji nam daje krje-
post; poklikujte Bogu Jakovljevu.
2. Podignite pjesme, dajte bubanj,
ıtke gusle sa psaltirom.
3. Trubite o mijeni u trubu, o uštapu
di praznika našega.
4. Jer je taki zakon u Izraela, nared-
, od Boga Jakovljeva.
5. Za svjedočanstvo postavi Josipu
'o, kad idjaše na zemlju Egipatsku.
:zik, kojega ne znah, čuh:
6. „Uklonio sam ramena njegova od
'emena, ruke njegove oprostiše se ko-
rica.
7. U nevolji si me zazvao, i izbavih
, usliših te usred groma, na vodi Me-
bi iskušah te.
8. Slušaj, narode moj, i zasvjedočiću
Izraele, o kad bi me poslušao:
9. Da ne bude u tebe tudjega Boga, i
›gu stranome nemoj se klanjati.
10. Ja sam Gospodin, Bog tvoj, koji
›m te izveo iz zemlje Egipatske; otvo-
usta svoja, i ja ću ih napuniti.
11. Ali ne posluša narod moj glasa
ojega, Izrael ne mari za me.
12. I ja ih pustih ua volju srca njiho-
ı, neka hode po svojim mislima.
13. O kad bi narod moj slušao mene,
sinovi Izraelovi hodili putovima mo-
m!
14. Brzo bih pokorio neprijatelje nji-
›ve, i na protivnike njihove digao
h ruku svoju;
15. Koji mrze na Gospodina, bili bi im
›korni, i dobri dani njihovi bili bi do
jeka;
16. Najboljom bih pšenicom hranio
jih, i medom bih iz kamena sitio ih.“

PSALAM 82.

Psalam Azafov.

Bog stade na saboru Božijem, usred
bogova izreče sud:
2. „Dokle ćete *suditi nepravo*, i bez-
›žnicima gledati ko je ko?
3. Sudite ubogome i siroti, onoga ko-
ga gone i ništega pravdajte.
4. Izbavljajte ubogoga i ništega, iz
ruke bezbožničke otimajte.
5. Ne poznaše, niti razumješe, hode po
tami; zadrmaše se zemlji svi temelji.
6. Rekoh: bogovi ste, i sinovi višnje-
ga svi.
7. Ali ćete kao ljudi pomrijeti, i kao
svaki knez pašćete.“
8. Ustani, Bože, sudi zemlji; jer su tvo-
ji po našljedstvu svi narodi.

PSALAM 83.

Pjesma. Psalam Azafov.

Bože! nemoj zamuknuti, nemoj šu-
tjeti, niti počivaj, Bože!
2. Jer evo neprijatelji tvoji uzavreše,
i koji te nenavide, podigoše glavu.
3. Po narod tvoj zlo naumiše, i dogo-
varaju se na izbrane tvoje.
4. Rekoše: hodite da ih istrijebimo
izmedju naroda da se više ne spominje
ime Izraelovo.
5. Složno pristaše i suprot tebi vjeru
uhvatiše:
6. Naselja Edomova i Izmaelovci, Mo-
ab, i Agareni.
7. Gebal i Amon i Amalek, Filistejci
s Tircima;
8. I Asur udruži se s njima; postadoše
mišica sinovima Lotovijem.
9. Učini im onako kao Madijanu, kao
Sizari, kao Jabinu na potoku Cizonu,
10. Koji su istrijebljeni u Endoru, na-
gnojiše sobom zemlju.
11. Uradi s njima, s knezovima njiho-
vijem, kao s Orebom i Zebom, i sa svi-
ma glavarima njihovijem kao sa Zebe-
jem i Salmanom.
12. Jer govore: osvojimo naselja Bo-
žija.
13. Bože moj! zapovjedi neka budu
kao prah, kao pijesak pred vjetrom.
14. Kao što oganj sažiže šumu, i kao
plamen što zapaljuje gore,
15. Tako ih pognaj burom svojom i
vihorom svojim smeti ih.
16. Pokrij lice njihovo sramotom, da
bi tražili ime tvoje, Gospodine!
17. Neka se stide i srame do vijeka,
neka se smetu i izginu!
18. I neka znadu da si ti, kojemu je
ime Gospodin, jedini najviši nad svom
zemljom.

PSALAM 84.

Načelniku pjevačkom. Uz Getsku *spravu*. Sinova Korejevih. Psalam.

Kako su mili stanovi tvoji, Gospodine nad silama!

2. Gine duša moja želeći u dvore Gospodinove; srce moje i tijelo moje otima se k Bogu živome.

3. I ptica nahodi kuću, i lastavica gnijezdo sebi gdje leže ptiće svoje, kod oltara tvojih, Gospodine nad silama, care moj i Bože moj!

4. Blago onima koji žive u domu tvom! Oni te hvale bez prestanka.

5. Blago onima kojima je sila u tebi, i kojima su u srcu putovi *tvoji!*

6. Idući dolinom plačevnom, pretvaraju *je* u izvore, i dažd *je* odijeva blagoslovima.

7. Idu zbor za zborom, javljaju se pred Bogom na Sionu.

8. Gospodine, Bože nad silama! usliši molitvu moju, Bože Jakovljev.

9. Bože, braniču naš! sagni se i vidi lice pomazanika svojega!

10. Jer je bolje jedan dan u dvorima tvojim od hiljade. Volim biti na pragu doma Božijega nego živjeti u šatorima bezbožničkim.

11. Jer je Gospodin Bog sunce i štit, Gospodin daje blagodat i slavu; onima koji hode u bezazlenosti ne ukraćuje ni jednoga dobra.

12. Gospodine nad silama! blago čovjeku, koji se u te uzda!

PSALAM 85.

Načelniku pjevačkom. Korejevih sinova. Psalam.

Smilovao si se, Gospodine, na zemlju svoju, povratio si roblje Jakovljevo.

2. Prostio si nepravdu narodu svojemu, pokrio si sve grijehe njegove.

3. Ustavio si svu jarost svoju, ublažio žestinu gnjeva svojega.

4. Povrati nas, Bože spasitelju naš, prekini srdnju svoju na nas.

5. Zar ćeš se do vijeka gnjeviti na nas, i protegnuti gnjev svoj od koljena na koljeno?

6. Zar se ne ćeš povratiti i oživiti nas, *da bi se* narod tvoj radovao o tebi?

7. *Pokaži nam*, Gospodine, milost svoju, *i pomoć svoju* daj nam.

8. *Da poslušam* što govori Gospodin Bog. On izriče mir narodu svojemu i svecima svojim, i onima koji se obraćaju srcem k njemu.

9. Da, blizu je onijeh koji ga se boje pomoć njegova, da bi naselio slavu u zemlji našoj!

10. Milost i istina srešće se, pravda i mir poljubiće se.

11. Istina će niknuti iz zemlje i pravda će s neba priniknuti.

12. I Gospodin će dati dobro, i zemlja naša daće plod svoj.

13. Pravda će pred njim ići, i postaviće na put stope svoje.

PSALAM 86.

Molitva Davidova.

Prigni, Gospodine! uho svoje i usliši me, jer sam nevoljan i ništ.

2. Sačuvaj dušu moju, jer sam tvoj poklonik. Spasi slugu svojega, Bože moj, koji se u te uzda.

3. Smiluj se na me, Gospodine, jer k tebi vičem vas dan.

4. Obeseli dušu sluge svojega, jer k tebi, Gospodine, podižem dušu svoju.

5. Jer si ti, Gospodine, dobar i milosrdan i veoma milostiv svima koji te prizivlju.

6. Čuj, Gospodine, molitvu moju, i slušaj glas moljenja mojega.

7. U dan tuge svoje prizivljam te, jer ćeš me uslišiti.

8. Nema medju bogovima takoga kakav si ti, Gospodine, i nema djela takijeh kakva su tvoja.

9. Svi narodi, koje si stvorio, doći će i pokloniti se pred tobom, Gospodine, i slaviti ime tvoje.

10. Jer si ti velik i tvoriš čudesa; ti si jedan Bog.

11. Pokaži mi, Gospodine put svoj, i ići ću u istini tvojoj; učini neka se mili srcu mojemu bojati se imena tvojega.

12. Slaviću te, Gospodine, Bože moj, svijem srcem svojim, i poštovaću ime tvoje do vijeka.

13. Jer je milost tvoja velika nada mnom, i izvadio si dušu moju iz pakla najdubljega.

14. Bože, oholice ustaše na mene, i gomila nasilnika traži dušu moju, i nemaju tebe pred sobom.

15. Ali ti, Gospodine, Bože milostivi

i blagi, strpljivi i bogati dobrotom i istinom,

16. Pogledaj na me i smiluj mi se, daj silu svoju sluzi svojemu, i pomozi sinu sluškinje svoje;

17. Učini sa mnom čudo dobrote. Neka vide koji me nenavide, i postide se, što si mi, Gospodine, pomogao i utješio me.

PSALAM 87.

Korejevih sinova. Psalam. Pjesma.

Što je sam osnovao na gorama svetijem,

2. Vrata Sionska ljubi Gospodin više svijeh stanova Jakovljevijeh.

3. Slavno kazuju za tebe, grade Božji!

4. „Medju one, koji me znaju, brojiću Egipat i Babilon. Gle i Filisteji i Tir s Etiopskom ondje su se rodili.“

5. O Sionu će se govoriti: taj se i taj rodio u njemu; sam višnji utvrdjuje ga.

6. Gospodin će u prijepisu narōdā zavikati: ovaj se rodio u njemu.

7. I koji pjevaju i vesele se, svi su izvori moji u tebi.

PSALAM 88.

Pjesma. Psalam sinova Korejevih. Načelniku pjevačkom, da se pjeva uza sviralu. Nauk Emana od plemena Zarina.

Gospodine Bože, spasitelju moj, danju vičem i noću pred tobom.

2. Nek izadje preda te molitva moja, prigni uho svoje k jauku mojemu;

3. Jer je duša moja puna jada, i život se moj primače paklu.

4. Izjednačih se s onima koji u grob odlaze, postadoh kao čovjek bez sile,

5. Kao medju mrtve bačen, kao ubijeni, koji leže u grobu, kojih se više ne sjećaš, i koji su od ruke tvoje daleko.

6. Metnuo si me u jamu najdonju, u tamu, u bezdanu.

7. Oteža mi gnjev tvoj, i svima valima svojim udaraš *me*.

8. Udaljio si od mene poznanike moje, njima si me omrazio; zatvoren sam, i ne mogu izaći.

9. Oko moje usahnu od jada, vičem te, Gospodine, vas dan, pružam k tebi ruke svoje.

10. Eda li ćeš na mrtvima činiti čudesa? ili će mrtvi ustati i tebe slaviti?

11. Eda li će se u grobu pripovijedati milost tvoja, i *istina tvoja u truhljenju?*

12. Eda li će u tami poznati čudesa tvoja, i pravdu tvoju gdje se sve zaboravlja?

13. Ali ja, Gospodine, k tebi vičem, i jutrom molitva moja sreta te.

14. Za što, Gospodine, odbacuješ dušu moju, i odvraćaš lice svoje od mene?

15. Mučim se i izdišem od udaraca, podnosim strahote tvoje, bez nadanja sam.

16. Gnjev tvoj stiže me, strahote tvoje razdiru me.

17. Optječu me svaki dan kao voda, stežu me od svuda.

18. Udaljio si od mene druga i prijatelja; poznanici moji *sakrili su se* u mrak.

PSALAM 89.

Nauk Etana od plemena Zarina.

Milosti ću Gospodinove pjevati u vijek, od koljena na koljeno javljaću istinu tvoju ustima svojim.

2. Jer znam da je za va vijek osnovana milost, i na nebesima da si utvrdio istinu svoju, *rekavši:*

3. „Učinih zavjet s izbranim svojim, zakleh se Davidu, sluzi svojemu:

4. Do vijeka ću utvrdjivati sjeme tvoje i prijesto tvoj uredjivati od koljena do koljena.

5. Nebo kazuje čudesa tvoja, Gospodine, i istinu tvoju sabor svetijeh.

6. Jer ko je nad oblacima ravan Gospodinu? ko će se izjednačiti s Gospodinom medju sinovima Božijim?

7. Bogu se valja klanjati na saboru svetijeh, strašniji je od svijeh koji su oko njega.

8. Gospodine, Bože nad vojskama! ko je silan kao ti, Bože? I istina je tvoja oko tebe.

9. Ti vladaš nad silom morskom; kad podigne vale svoje, ti ih ukroćavaš.

10. Ti si oborio oholi *Egipat* kao ranjenika, krjepkom mišicom svojom rasijao si neprijatelje svoje.

11. Tvoje je nebo i tvoja je zemlja; ti si sazdao vasiljenu i što je god u njoj.

12. Sjever i jug ti si stvorio, Tabor i Hermon o tvom se imenu raduje.

13. Tvoja je mišica krjepka, silna je ruka tvoja, i visoka desnica tvoja.

14. Blagost je i pravda podnožje prijestolu tvojemu, milost i istina idepred licem tvojim.

15. Blago narodu koji zna trubnu poklič! Gospodine! u svjetlosti lica tvojega oni hode;
16. Imenom se tvojim raduju vas dan, i pravdom tvojom uzvišuju se.
17. Jer si ti krasota sile njegove, i po milosti tvojoj uzvišuje se rog naš.
18. Jer je od Gospodina obrana naša, i od svetoga Izraelova car naš.
19. Tada si govorio u utvari vjernima svojim, i rekao: „poslah pomoć junaku, uzvisih izbranoga svojega iz naroda.
20. Nadjoh Davida slugu svojega, svetim uljem svojim pomazah ga.
21. Ruka će moja biti jednako s njim, i mišica moja krijepiće ga.
22. Ne će ga neprijatelj nadvladati, i sin bezakonja ne će mu dosaditi.
23. Potrću pred licem njegovijem neprijatelje njegove, i nenavidnike njegove poraziću.
24. Istina je moja i milost moja s njim; i u moje ime uzvisiće se rog njegov.
25. Pružiću na more ruku njegovu, i na rijeke desnicu njegovu.
26. On će me zvati: ti si otac moj, Bog moj i grad spasenja mojega.
27. I ja ću ga učiniti prvencem, višim od careva zemaljskih.
28. Do vijeka ću mu hraniti milost svoju, i zavjet je moj s njim vjeran.
29. Produljiću sjeme njegovo do vijeka, i prijesto njegov kao dane nebeske.
30. Ako sinovi njegovi ostave zakon moj, i ne uzidu u zapovijestima mojim;
31. Ako pogaze uredbe moje, i zapovijesti mojih ne sačuvaju,
32. Onda ću ih pokarati prutom za nepokornost, i ranama za bezakonje njihovo;
33. Ali milosti svoje ne ću uzeti od njega, niti ću prevrnuti istinom svojom;
34. Ne ću pogaziti zavjeta svojega, i što je izašlo iz usta mojih ne ću poreći.
35. Jednom se zakleh svetošću svojom; zar da slažem Davidu?
36. Sjeme će njegovo trajati do vijeka, i prijesto njegov kao sunce preda mnom;
37. On će stajati u vijek kao mjesec *i vjerni svjedok* u oblacima."
38. *A sad si odbacio* i zanemario, razgnjevio *si se* na pomazanika svojega.
39. Zanemario si zavjet sa slugom svojim, bacio si na zemlju vijenac njegov;
40. Razvalio si sve ograde njegove, gradove njegove obratio si u zidine.
41. Plijene ga svi koji prolaze onuda, posta podsmijeh u susjeda svojijeh.
42. Uzvisio si desnicu neprijatelja njegovijeh, obradovao si sve protivnike njegove.
43 Zavratio si ostrice mača njegova, i nijesi ga ukrijepio u boju;
44. Uzeo si mu svjetlost, i prijesto njegov oborio si na zemlju;
45. Skratio si dane mladosti njegove i obukao ga u sramotu.
46. Dokle ćeš se, Gospodine, jednako odvraćati, dokle će kao oganj plamtjeti gnjev tvoj?
47. Opomeni se kakav je vijek moj, kako si ni na što stvorio sve sinove Adamove?
48. Koji je čovjek živio i nije smrti vidio, i izbavio dušu svoju iz ruku paklenijeh?
49. Gdje su predjašnje milosti tvoje, Gospodine? Kleo si se Davidu istinom svojom.
50. Opomeni se, Gospodine, prijekora sluga svojih, koji nosim u njedrima svojim od svijeh silnijeh naroda.
51. Kojim kore neprijatelji tvoji, Gospodine, kojim kore trag pomazanika tvojega!
52. Blagosloven Gospodin u vijek! Amen, amen.

PSALAM 90.

Molitva Mojsija, čovjeka Božijega.

Gospodine! ti si nam utočište od koljena do koljena.
2. Prije nego se gore rodiše i sazda se zemlja i vasiljena, i od vijeka i do vijeka ti si Bog.
3. Ti povraćaš čovjeka u truhlež, i govoriš: vratite se sinovi ljudski!
4. Jer je tisuća godina pred očima tvojima kao dan jučerašnji, kad mine, i *kao* straža noćna.
5. Ti ih *kao* povodnjem *odnosiš;* oni su *kao* san, kao trava, *koja* rano vene,
6. U jutru cvjeta i uvene, u veče se pokosi i sasuši.
7. Jer nas nestaje od gnjeva tvojega, i od jarosti tvoje u smetnji smo.

8. Stavio si bezakonja naša preda se, i tajne naše na svjetlost lica svojega.
9. Svi se dani naši prekraćuju od srdnje tvoje, godine naše prolaze kao glas.
10. Dánā godina naših svega ima do sedamdeset godina, a u jačega do osamdeset godina: i sam je cvijet njihov muka i nevolja; jer teku brzo, i mi odlijećemo.
11. Ko zna silu gnjeva tvojega i tvoju jarost, da bi te se kao što treba bojao?
12. Nauči nas tako brojiti dane naše, da bismo stekli srce mudro.
13. Povrati se, Gospodine! Dokle ćeš? Smiluj se na sluge svoje.
14. U jutru nas nasiti dobrote svoje, i radovaćemo se i veseliti u sve dane svoje.
15. Obraduj nas prema danima, u koje si nas mučio, i prema godinama, u koje smo gledali nevolju.
16. Neka se pokaže na slugama tvojim djelo tvoje, i slava tvoja na sinovima njihovijem.
17. Neka bude dobra volja Gospodina Boga našega s nama, i djelo ruku naših dovrši nam, i djelo ruku naših dovrši.

PSALAM 91.

Koji živi u zaklonu višnjega, u sjenu svemogućega počiva.
2. Govori Gospodinu: ti si utočište moje i branič moj, Bog moj, u kojega se uzdam.
3. On će te izbaviti iz zamke ptičareve, i od ljutoga pomora;
4. Perjem svojim osjeniće te, i pod krilima njegovijem zaklonićeš se; istina je njegova štit i ograda.
5. Ne ćeš se bojati strahote noćne, strijele, koja leti danju,
6. Pomora, koji ide po mraku, bolesti, koja u po dne mori.
7. Pašće pored tebe tisuća i deset tisuća s desne strane tebi, a tebe se ne će dotaći.
8. Samo ćeš gledati očima svojima, i vidjećeš platu bezbožnicima.
9. Jer si ti, Gospodine, pouzdanje moje. Višnjega si izabrao sebi za utočište.
10. Ne će te zlo zadesiti, i udarac ne će dosegnuti do *kolibe tvoje.*
11. Jer angjelima svojim zapovijeda za tebe da te čuvaju po svijem putovima tvojim.
12. Na ruke će te uzeti da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom.
13. Na lava i na aspidu nastupaćeš i gazićeš lavića i zmaja.
14. „Kad me ljubi, izbaviću ga; zakloniću ga, kad je poznao ime moje.
15. Zazvaće me, i uslišiću ga; s njim ću biti u nevolji, izbaviću ga i proslaviću ga,
16. Duga života nasitiću ga, i pokazaću mu spasenje svoje.“

PSALAM 92.

Psalam. Pjesma za subotu.

Lijepo je hvaliti Gospodina, i pjevati imenu tvojemu, višnji,
2. Javljati jutrom milost tvoju, i istinu tvoju noću,
3. Uz deset žica i uz psaltir, i uz jasne gusle!
4. Jer si me razveselio, Gospodine, djelima svojim, s djela ruku tvojih radujem se.
5. Kako su velika djela tvoja, Gospodine! Veoma su duboke pomisli tvoje.
6. Bezumnik ne zna, i neznalica ne razumije toga.
7. Kad bezbožnici niču kao trava, i cvjetaju svi koji čine bezakonje, *to biva za to* da bi se istrijebili do vijeka.
8. A ti si, Gospodine, visok u vijek.
9. Jer evo neprijatelji tvoji, Gospodine, jer evo neprijatelji tvoji ginu, i rasipaju se svi koji čine bezakonje!
10. A moj rog ti uzvišuješ kao *rog* u jednoroga, ja sam pomazan novijem uljem.
11. I oko moje vidi neprijatelje moje, i o bezakonicima, koji ustaju na mene, slušaju uši moje.
12. Pravednik se zeleni kao finik, kao cedar na Libanu uzvišuje se.
13. Koji su zasadjeni u domu Gospodinovu, zelene se u dvorima Boga našega;
14. Rodni su i u starosti, jedri i zeleni,
15. Javljajući da je pravedan Gospodin, branič moj, i da nema u njemu nepravde.

PSALAM 93.

Gospodin caruje. Obukao se u veličanstvo, obukao se Gospodin u silu, i opasao se. Za to je vasiljena tvrda, i ne će se pomjeriti.

2. Prijesto tvoj stoji od iskona; od vijeka ti si.
3. Podižu rijeke, Gospodine, podižu rijeke glas svoj, podižu rijeke vale svoje:
4. Od ujanja vode mnoge i silne, *od* vala morskih silniji je na visini Gospodin.
5. Svjedočanstva su tvoja veoma tvrda; domu tvojemu pripada svetost, Gospodine, na dugo vrijeme.

PSALAM 94.

Bože od osvete, Gospodine, Bože od osvete, pokaži se;
2. Podigni se, sudijo zemaljski, podaj zaslugu oholima.
3. Dokle će se bezbožnici, Gospodine, dokle će se bezbožnici hvaliti?
4. Ruže i oholo govore, veličaju se svi koji čine bezakonje.
5. Gaze narod tvoj, Gospodine, i dostojanje tvoje muče.
6. Udovicu i došljaka ubijaju, i sirote more.
7. I govore: ne će vidjeti Gospodin, i ne će doznati Bog Jakovljev.
8. Orazumite se, preludi ljudi! budale! kad ćete biti pametni?
9. Koji je stvorio uho, zar ne čuje? i koji je oko načinio, zar ne vidi?
10. Zar ne će obličiti koji narode urazumljuje, koji uči čovjeka da zna?
11. Gospodin zna misli ljudima kako su ništave.
12. Blago čovjeku koga ti, Gospodine, urazumljuješ, i zakonom svojim učiš;
13. Da bi mu dao mir u zle dane, dok se iskopa jama bezbožniku.
14. Jer ne će odbaciti Gospodin naroda svojega, i dostojanja svojega ne će ostaviti.
15. Jer će se sud vratiti na pravdu, i njega će naći svi prava srca.
16. Ko će ustati za mene suprot zlima? ko će stati za mene suprot onima koji čine bezakonje?
17. Kad mi Gospodin ne bi bio pomoćnik, brzo bi se duša moja preselila *onamo* gdje se múčī.
18. Kad rečem: drkće mi noga, milost tvoja, Gospodine, prihvata me.
19. Kad se umnože brige u srcu mom, utjehe tvoje razgovaraju dušu moju.
20. *Eda li će blizu* tebe stati prijesto *krvnički, i onaj* koji namišlja nasilje *nasuprot zakonu?*
21. Spremaju se na dušu pravednikovu, i krv pravu okrivljuju.
22. Ali je Gospodin moje pristanište, i Bog je moj tvrdo utočište moje.
23. On će im vratiti za bezakonje njihovo, za njihovu zloću istrijebiće ih, istrijebiće ih Gospodin, Bog naš.

PSALAM 95.

Hodite, zapjevajmo Gospodinu, pokliknimo *Bogu,* gradu spasenja svojega!
2. Izadjimo pred lice njegovo s hvalom, u pjesmama pokliknimo mu!
3. Jer je Gospodin velik Bog i velik car nad svijem bogovima.
4. U njegovoj su ruci dubine zemaljske, i visine gorske njegove su.
5. Njegovo je more i on ga je stvorio, i suhotu ruke su njegove načinile.
6, Hodite, poklonimo se, pripadnimo, kleknimo pred Gospodinom tvorcem svojim.
7. Jer je on Bog naš, i mi narod paše njegove i ovce ruke njegove. Sad kad biste poslušali glas njegov:
8. „Nemojte da vam odrveni srce vaše kao u Meribi, kao u dan kušanja u pustinji,
9. Gdje me kušaše oci vaši, ispitaše i vidješe djelo moje.
10. Četrdeset godina srdih se na rod onaj, i rekoh: ovi ljudi tumaraju srcem, i ne znaju putova mojih;
11. I za to se zakleh u gnjevu svom da ne će ući u mir moj.“

PSALAM 96.

Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, pjevaj Gospodinu, sva zemljo!
2. Pjevajte Gospodinu, blagosiljajte ime njegovo, javljajte od dana na dan spasenje njegovo.
3. Kazujte po narodima slavu njegovu, po svijem plemenima čudesa njegova.
4. Jer je velik Gospodin i valja ga hvaliti; strašniji je od svijeh bogova.
5. Jer su svi bogovi u nárōdā ništa: a Gospodin je nebesa stvorio.
6. Slava je i veličanstvo pred licem njegovijem, sila i krasota u svetinji njegovoj.
7. Dajte Gospodinu, plemena narodna, dajte Gospodinu slavu i čast.

8. Dajte Gospodinu slavu *prema* imenu njegovu. Nosite dare i idite u dvore njegove.

9. Poklonite se Gospodinu u svetoj krasoti. Strepi pred njim, sva zemljo!

10. Recite narodima: Gospodin caruje; za to je vasiljena tvrda i ne će se pomjestiti; on će suditi narodima pravo.

11. Nek se vesele nebesa, i zemlja se raduje; nek pljeska more i što je u njemu;

12. Neka skače polje i sve što je na njemu; tada nek se raduju sva drveta šumska

13. Pred licem Gospodinovim; jer ide, jer ide da sudi zemlji. Sudiće vasiljenoj po pravdi, i narodima po istini svojoj.

PSALAM 97.

Gospodin caruje: nek se raduje zemlja; nek se vesele ostrva mnoga.

2. Oblak je i mrak oko njega; blagost i pravda podnožje prijestolu njegovu.

3. Oganj pred njim ide, i pali naokolo neprijatelje njegove.

4. Munje njegove sijevaju po vasiljenoj; vidi i strepi zemlja.

5. Gore kao vosak tope se od lica Gospodinova, od lica Gospodina svoj zemlji.

6. Nebesa kazuju pravdu njegovu, i svi narodi vide slavu njegovu.

7. Nek se stide svi koji se klanjaju kipovima, koji se hvale idolima svojim. Poklonite mu se svi bogovi.

8. Čuje i raduje se Sion, i kćeri se Judejske vesele radi súdōvā tvojih, Gospodine!

9. Jer si ti, Gospodine, visok nad svom zemljom i nadvišuješ sve bogove.

10. Koji ljubite Gospodina, mrzite na zlo. On čuva duše svetaca svojih; iz ruku bezbožničkih otima ih.

11. Svjetlost se prosipa na pravednika, i veselje na one koji su prava srca.

12. Radujte se pravedni o Gospodinu, i slavite sveto ime njegovo.

PSALAM 98.

Psalam.

Pojte Gospodinu pjesmu novu, jer učini čudesa. Pomože mu desnica njegova i sveta mišica njegova.

2. Javi Gospodin spasenje svoje, pred narodima otkri pravdu svoju.

3. Opomenu *se milosti svoje i vjernosti svoje k domu Izraelovu. Vidješe* svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega.

4. Raduj se Gospodinu, sva zemljo; pjevajte, poklikujte i popijevajte!

5. Udarajte Gospodinu u gusle, u gusle i s glasom psalamskim.

6. U trube i u rogove zatrubite pred carem Gospodinom.

7. Neka pljeska more i što je u njemu, vasiljena i koji u njoj žive;

8. Rijeke neka pljeskaju rukama; skupa gore nek se raduju

9. Pred licem Gospodinovim; jer ide da sudi zemlji; sudiće vasiljenoj pravedno, i narodima vjerno.

PSALAM 99.

Gospodin caruje: neka strepe narodi; sjedi na herubimima: nek se drma zemlja!

2. Gospodin je na Sionu velik, i visok nad svima narodima.

3. Neka slave veliko i strašno ime tvoje; da je svet!

4. Neka slave silu cara, koji ljubi pravdu. Ti si utvrdio pravdu; sud i pravdu ti si uredio u Jakovu.

5. Uzvišujte Gospodina Boga našega, i klanjajte se podnožju njegovu; da je svet!

6. Mojsije i Aron, svećenici njegovi, i Samuel *jedan* od onijeh koji prizivlju ime njegovo, prizivahu Boga, i on ih usliši.

7. U stupu od oblaka govoraše njima; oni čuvaše zapovijesti njegove i uredbu *koju* im dade.

8. Gospodine, Bože naš, ti si ih uslišio; ti si im bio Bog blag i plaćao za djela njihova.

9. Uzvišujte Gospodina Boga našega, i klanjajte se na svetoj gori njegovoj, jer je svet Gospodin Bog naš.

PSALAM 100.

Psalam pohvalan.

Raduj se Gospodinu, sva zemljo!

2. Služite Gospodinu veselo; idite pred lice njegovo pjevajući!

3. Poznajte Gospodin da je Bog. On nas je stvorio, i mi smo *dostojanje* njegovo, narod njegov i ovce paše njegove.

4. Ulazite na vrata njegova sa slavom, u dvore njegove s hvalom. Slavite ga, i blagosiljajte ime njegovo.

5. Jer je dobar Gospodin; milost je njegova u vijek, i istina njegova od koljena na koljeno.

PSALAM 101.

Psalam Davidov.

Milost i pravdu pjevam; tebe, Gospodine, slavim.

2. Razmišljam o putu pravom, kad bi god došao k meni, hodim u bezazlenosti srca svojega u domu svom.

3. Ne stavljam pred oči svoje riječi nepotrebne, mrzim na djela koja su protiv zakona, ne pristajem za njima.

4. Srce pokvareno daleko je od mene; zlijeh ne znam.

5. Ko tajno opada bližnjega svojega, toga izgonim; ko je ohola oka i naduta srca, toga ne trpim.

6. Oči su moje *obraćene* na vjerne na zemlji, da bi sjedjeli sa mnom. Ko hodi putem pravijem, taj služi meni.

7. Ne živi u domu mojem koji radi lukavo; koji govori laž, ne stoji pred očima mojima.

8. Jutrom zatirem sve bezbožnike na zemlji, da bih istrijebio iz grada Gospodinova sve koji čine bezakonje.

PSALAM 102.

Molitva nevoljnoga, kad mu je teško, pa pred Gospodinom izliva tugu svoju.

Gospodine! čuj molitvu moju, i vika moja nek izadje preda te.

2. Nemoj odvratiti lica svojega od mene; u dan kad sam u nevolji prigni k meni uho svoje, u dan kad te prizivam, pohitaj, usliši me.

3. Jer prodjoše kao dim dani moji, i kosti moje kao topionica ogorješe.

4. Pokošeno je kao trava i posahlo srce moje, da zaboravih jesti hljeb svoj.

5. Od uzdisanja mojega prionu kost moja za meso moje.

6. Postadoh kao gem u pustinji; ja sam kao sova na zidinama.

7. Ne spavam, i sjedim kao ptica bez druga na krovu.

8. Svaki dan ruže me neprijatelji moji, i koji su se pomamili na mene, mnom se uklinju.

9. Jedem pepeo kao hljeb, i piće svoje *rastvaram suzama*

10. Od gnjeva tvojega i srdnje tvoje; *ier podigavši me* bacio si me.

11. Dani su moji kao sjen, koji prolazi, i ja kao trava osuših se.

12. A ti, Gospodine, ostaješ do vijeka, i spomen tvoj od koljena do koljena.

13. Ti ćeš ustati, smilovaćeš se na Sion, jer je vrijeme smilovati se na nj, jer je došlo vrijeme;

14. Jer slugama tvojim omilje i kamenje njegovo, i prah njegov žale.

15. Tada će se neznabošci bojati imena Gospodinova, i svi carevi zemaljski slave njegove;

16. Jer će Gospodin sazidati Sion, i javiti se u slavi svojoj;

17. Pogledaće na molitvu onijeh koji nemaju pomoći, i ne će se oglušiti molbe njihove.

18. Napisaće se ovo potonjemu rodu, i narod na novo stvoren hvaliće Gospodina,

19. Što je prinikao sa svete visine svoje, Gospodin pogledao s neba na zemlju,

20. Da čuje uzdisanje sužnjevo, i odriješi sinove smrtne;

21. Da bi kazivali na Sionu ime Gospodinovo, i hvalu njegovu u Jeruzalemu,

22. Kad se skupe narodi i carstva da služe Gospodinu.

23. Strošio je na putu krjepost moju, skratio dane moje.

24. Rekoh: Bože moj! nemoj me uzeti u polovini dana mojih. Tvoje su godine od koljena do koljena.

25. Davno si postavio zemlju, i nebesa su djelo ruku tvojih.

26. To će proći, a ti ćeš ostati; sve će to kao haljina ovetšati, kao haljinu promijenićeš ih i promijeniće se.

27. Ali ti si taj isti i godine tvoje ne će isteći.

28. Sinovi će sluga tvojih živjeti, i sjeme će se njihovo utvrditi pred licem tvojim.

PSALAM 103.

Davidov.

Blagosiljaj, dušo moja, Gospodina, i sve što je u meni sveto ime njegovo.

2. Blagosiljaj, dušo moja, Gospodina, i ne zaboravljaj ni jednoga dobra što ti je učinio.

3. On ti prašta sve grijehe i iscjeljuje sve bolesti tvoje;

4. Izbavlja od groba život tvoj, vjenčava te dobrotom i milošću;

5. Ispunja dobrim želje tvoje, ponavlja se kao u orla mladost tvoja.

6. Gospodin tvori pravdu i sud svima kojima se krivo čini.

7. Pokaza putove svoje Mojsiju, sinovima Izraelovim djela svoja.

8. Milostiv je i dobar Gospodin, spor na gnjev i veoma blag.

9. Ne gnjevi se jednako, niti se do vijeka srdi.

10. Ne postupa s nama po grijesima našim, niti nam vraća po nepravdama našim.

11. Nego koliko je nebo visoko od zemlje, tolika je milost njegova k onima koji ga se boje.

12. Koliko je istok daleko od zapada, toliko udaljuje od nas bezakonja naša.

13. Kako otac žali sinove, tako Gospodin žali one koji ga se boje.

14. Jer zna gradju našu, opominje se da smo prah.

15. Dani su čovječiji kao trava; kao cvijet u polju, tako cvjeta.

16. Dune vjetar na nj, i nestane ga, niti će ga više poznati mjesto njegovo.

17. Ali milost Gospodinova ostaje od vijeka i do vijeka na onima koji ga se boje i pravda njegova na sinovima sinova.

18. Koji drže zavjet njegov, i pamte zapovijesti njegove, da ih izvršuju.

19. Gospodin na nebesima postavi prijesto svoj, i carstvo njegovo svijem vlada.

20. Blagosiljajte Gospodina, angjeli njegovi, koji ste silni krjepošću, izvršujete riječ njegovu slušajući glas riječi njegove.

21. Blagosiljajte Gospodina sve vojske njegove, sluge njegove, koje tvorite volju njegovu.

22. Blagosiljajte Gospodina sva djela njegova, po svijem mjestima vlade njegove! Blagosiljaj, dušo moja, Gospodina!

PSALAM 104.

Blagosiljaj, dušo moja, Gospodina! Gospodine, Bože moj, velik si veoma, obukao si se u veličanstvo i krasotu.

2. Obukao si svjetlost kao haljinu, razapeo *nebo kao šator;*

3. *Vodom si pokrio dvorove* svoje, oblake načinio si da su ti kola, ideš na krilima vjetrnijem.

4. Činiš vjetrove da su ti angjeli, plamen ognjeni da su ti sluge.

5. Utvrdio si zemlju na temeljima njezinim, da se ne pomjesti va vijek vijeka.

6. Bezdanom kao haljinom odjenuo si je; na gorama stoje vode.

7. Od prijetnje tvoje bježe, od gromovnoga glasa tvojega teku.

8. Izlaze na gore i slaze u doline, na mjesto koje si im utvrdio.

9. Postavio si medju, preko koje ne prelaze, i ne vraćaju se da pokriju zemlju.

10. Izveo si izvore po dolinama, izmedju gora teku vode.

11. Napajaju sve zvijeri poljske; divlji magarci gase žedju svoju.

12. Na njima ptice nebeske žive; kroz grane razliježe se glas njihov.

13. Napajaš gore s visina svojih, plodima djela tvojih siti se zemlja.

14. Daješ te raste trava stoci, i zelen na korist čovjeku, da bi izvodio hljeb iz zemlje.

15. I vino veseli srce čovjeku, i lice se svijetli od ulja, i hljeb srce čovjeku krijepi.

16. Site se drveta Božija, cedri Libanski, koje si posadio.

17. Na njima ptice viju gnijezda; stanak je rodin na jelama.

18. Gore visoke divokozama, kamen je utočište zečevima.

19. Stvorio si mjesec *da pokazuje* vremena, sunce poznaje zapad svoj.

20. Stereš tamu i biva noć, po kojoj izlazi sve zvijerje šumsko;

21. Lavovi riču za plijenom, i traže od Boga hrane sebi.

22. Sunce grane, i oni se sakrivaju i liježu u lože svoje.

23. Izlazi čovjek na posao svoj, i na rad svoj do večera.

24. Kako je mnogo djela tvojih, Gospodine! Sve si premudro stvorio; puna je zemlja blaga tvojega.

25. Gle, more veliko i široko, tu gmižu bez broja, životinja mala i velika;

26. Tu ladje plove, krokodil, kojega si stvorio da se igra po njemu.

27. Sve tebe čeka, da im daješ piću na vrijeme.

28. Daješ im, primaju; ot svoju, site se dobra.

29. Odvratiš lice svoje, žalosti se; uzmeš im duh, ginu, i u prah svoj povraćaju se.
30. Pošlješ duh svoj, postaju, i ponavljaš lice zemlji.
31. Slava Gospodinu u vijek; nek se veseli Gospodin za djela svoja!
32. On pogleda na zemlju, i ona se trese; dotakne se gora, i dime se.
33. Pjevaću Gospodinu za života svojega; hvaliću Boga svojega dok sam god.
34. Neka mu bude mila besjeda moja! veseliću se o Gospodinu.
35. Neka nestane grješnîkâ sa zemlje, i bezbožnîkâ neka ne bude više! Blagosiljaj, dušo moja, Gospodina! Aleluja!

PSALAM 105.

Hvalite Gospodina; glasite ime njegovo; javljajte po narodima djela njegova.
2. Pjevajte mu i slavite ga; kazujte sva čudesa njegova.
3. Hvalite se svetijem imenom njegovijem; nek se veseli srce onijeh koji traže Gospodina.
4. Tražite Gospodina i silu njegovu, tražite lice njegovo bez prestanka.
5. Pamtite čudesa njegova koja je učinio, znake njegove i sudove usta njegovijeh.
6. Sjeme Abramovo sluge su njegove, sinovi Jakovljevi izbrani njegovi.
7. On je Gospodin Bog naš, po svoj su zemlji sudovi njegovi.
8. Pamti u vijek zavjet svoj, riječ, koju je dao na tisuću koljena.
9. Što je zavjetovao Abramu, i za što se kleo Izaku.
10. To je postavio Jakovu za zakon, i Izraelu za zavjet vječni,
11. Govoreći: tebi ću dati zemlju Hanansku u našljedni dio.
12. Tada ih još bijaše malo na broj, bijaše ih malo, i bjehu došljaci.
13. Idjahu od naroda do naroda, iz jednoga carstva k drugome plemenu.
14. Ne dade nikome da im naudi, i karaše za njih careve:
15. „Ne dirajte u pomazanike moje, i prorocima mojim ne činite zla.“
16. I pusti glad na onu zemlju; i potr sav hljeb što je za hranu.
17. Posla pred njima čovjeka; u roblje prodan bi Josip.
18. Okovima stegoše noge njegove, gvoždje tištaše dušu njegovu.
19. Dok se steče riječ njegova, i riječ Gospodinova proslavi ga.
20. Posla car i odriješi ga; gospodar nad narodima, i pusti ga.
21. Postavi ga gospodarem nad domom svojim, i zapovjednikom nad svijem što imaše,
22. Da vlada nad knezovima njegovijem po svojoj volji, i starješine njegove urazumljuje.
23. Tada dodje Izrael u Egipat, i Jakov se preseli u zemlju Hamovu.
24. I namnoži *Bog* narod svoj i učini ga jačega od neprijatelja njegovijeh.
25. Prevrnu se srce njihovo, te omrznuše na narod njegov, i činiše lukavstvo slugama njegovijem.
26. Posla Mojsija, slugu svojega, Arona, izbranika svojega.
27. Pokazaše medju njima čudotvornu silu njegovu i znake njegove u zemlji Hamovoj.
28. Pusti mrak i zamrači, i ne protiviše se riječi njegovoj.
29. Pretvori vodu njihovu u krv, i pomori ribu njihovu.
30. Provre zemlja njihova žabama, i klijeti careva njihovijeh.
31. Reče, i dodjoše bubine, uši po svijem krajevima njihovijem.
32. Mjesto dažda posla na njih grad, živi oganj na zemlju njihovu.
33. I pobi čokote njihove i smokve njihove, i potr drveta u krajevima njihovijem.
34. Reče, i dodjoše skakavci i gusjenice nebrojene;
35. I izjedoše svu travu po zemlji njihovoj, i pojedoše rod u polju njihovu.
36. I pobi sve prvence u zemlji njihovoj, prvine svakoga truda njihova.
37. Izvede *Izraelce* sa srebrom i zlatom, i ne bješe sustala u plemenima njihovijem.
38. Obradova se Egipat izlasku njihovu, jer strah njihov bješe na nj pao.
39. Razastrije *im* oblak za pokrivač, i oganj da svijetli noću.
40. Moliše, i posla im prepelice, i hljebom ih nebeskim hrani.
41. Otvori kamen i proteče voda, rijeke protekoše po suhoj pustinji.
42. Jer se opominjaše svete riječi svoje k Abramu, sluzi svojemu.

43. I izvede narod svoj u radosti, izbrane svoje u veselju.
44. I dade im zemlju nárôdâ i trud tudjinaca u našljedstvo,
45. Da bi čuvali zapovijesti njegove, i zakone njegove pazili. Aleluja.

PSALAM 106.

Aleluja.

Hvalite Gospodina, jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova.
2. Ko će iskazati silu Gospodinovu? ispričati svu slavu njegovu?
3. Blago onima koji drže istinu i tvore pravo svagda.
4. Opomeni me se, Gospodine, po *svojoj* milosti k narodu svojemu; pohodi me pomoću svojom,
5. Da bih vidio u dobru izbrane tvoje, veselio se u veselju naroda tvojega, hvalio se zajedno s našljedstvom tvojim.
6. Zgriješismo s ocima svojim, postasmo krivci, bezakonici.
7. Oci naši u Egiptu ne razumješe čudesa tvojih, ne opominjaše se velikih milosti tvojih, i vikaše kraj mora, kraj crvenoga mora.
8. Ali im on pomože imena svojega radi, da bi pokazao silu svoju.
9. Zaprijeti crvenom moru, i presahnu; i provede ih preko bezdane kao preko pustinje;
10. I sačuva ih od ruke nenavidnikove, i izbavi ih iz ruke neprijateljeve.
11. Pokri voda neprijatelje njihove, ni jedan od njih ne osta.
12. Tada vjerovaše riječima njegovijem, i pjevaše mu hvalu.
13. *Ali* brzo zaboraviše djela njegova, i ne počekaše volje njegove.
14. Polakomiše se u pustinji, i stadoše kušati Boga u zemlji gdje se ne živi.
15. On ispuni molbu njihovu, *ali* posla pogibao na dušu njihovu.
16. Pozavidješe Mojsiju i Aronu, kojega bješe Gospodin osvetio.
17. Rasjede se zemlja, i požđrije Datana i zatrpa četu Abironovu.
18. I spali oganj četu njihovu, i plamen sažeže bezbožnike.
19. Načiniše tele kod Horeba, i klanjahu se kipu.
20. Mijenjahu slavu svoju na priliku vola, koji jede travu.
21. Zaboraviše Boga, spasitelja svojega, koji je učinio velika *djela* u Egiptu,
22. Divna u zemlji Hamovoj, strašna na crvenom moru.
23. I šćaše ih istrijebiti, da Mojsije izbranik njegov ne stade kao u rasjelini pred njim, i ne odvrati jarost njegovu da ih ne istrijebi.
24. Poslije ne mariše za zemlju željenu, ne vjerovaše riječi njegovoj.
25. Pobuniše se u šatorima svojim, ne slušaše glasa Gospodinova.
26. I on podiže ruku svoju na njih, da ih pobije u pustinji,
27. Da pobije pleme njihovo medju narodima, i rasije ih po zemljama.
28. I pristaše za Belfegorom, i jedoše *prineseno na* žrtvu mrtvima.
29. I rasrdiše Boga djelima svojim, i udari u njih pogibao.
30. I ustade Fines, i umilostivi, i prestade pogibao.
31. I to mu se primi u pravdu, od koljena do koljena do vijeka.
32. I razgnjeviše *Boga* na vodi Meribi, i Mojsije postrada njih radi;
33. Jer dotužiše duhu njegovu, i pogriješi ustima svojima.
34. Ne istrijebiše naroda, za koje im je Gospodin rekao;
35. Nego se pomiješaše s neznabošcima, i naučiše djela njihova.
36. Stadoše služiti idolima njihovijem, i oni im biše zamka.
37. Sinove svoje i kćeri svoje prinosiše na žrtvu djavolima.
38. Prolivaše krv pravu, krv sinova svojih i kćeri svojih, koje prinošahu na žrtvu idolima Hananskim, i oskvrni se zemlja krvnijem djelima.
39. Oskvrniše sebe djelima svojim, i činiše preljubu postupanjem svojim.
40. I planu gnjev Gospodinov na narod njegov, i omrznu mu dio njegov.
41. I predade ih u ruke neznabožačke, i nenavidnici njihovi stadoše gospodariti nad njima.
42. Dosadjivaše im neprijatelji njihovi, i oni biše pokoreni pod vlast njihovu.
43. Mnogo ih je puta izbavljao, ali ga oni srdiše namjerama svojim, i biše poništeni za bezakonje svoje.
44. Ali on pogleda na nevolju njihovu, čuvši tužnjavu njihovu.

45. I opomenu se zavjeta svojega s njima, i pokaja se po velikoj milosti svojoj;
46. I učini, te ih stadoše žaliti svi koji ih bjehu zarobili.
47. Spasi nas, Gospodine Bože naš, i pokupi nas iz neznabožaca, da slavimo sveto ime tvoje, da se hvalimo tvojom slavom!
48. Blagosloven Gospodin Bog Izraelov od vijeka i do vijeka! I sav narod neka kaže: amen! Aleluja!

PSALAM 107.

Hvalite Gospodina, jer je dobar; jer je do vijeka milost njegova.
2. *Tako* neka reku koje je izbavio Gospodin, koje je izbavio iz ruke neprijateljeve,
3. Skupio ih iz zemalja, od istoka i zapada, od sjevera i mora.
4. Lutaše po pustinji gdje se ne živi, puta gradu naseljenome ne nahodiše;
5. Bjehu gladni i žedni, i duša njihova iznemagaše u njima;
6. Ali zavikaše ka Gospodinu u tuzi svojoj; *i* izbavi ih iz nevolje njihove.
7. I izvede ih na prav put, koji ide u grad naseljeni.
8. Neka hvale Gospodina za milost njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!
9. Jer siti dušu taštu, i dušu gladnu puni dobra.
10. Sjedješe u tami i u sjenu smrtnom, okovani u tugu i gvoždje;
11. Jer ne slušaše riječi Božijih, i ne mariše za volju višnjega.
12. On poništi srce njihovo stradanjem; spotakoše se, i ne bješe ko da pomože.
13. Ali zavikaše ka Gospodinu u tuzi svojoj, *i* izbavi ih iz nevolje njihove;
14. I izvede ih iz tame i sjena smrtnoga, i raskide okove njihove.
15. Neka hvale Gospodina za milost njegovu i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!
16. Jer razbi vrata mjedena, i prijevornice gvozdene slomi.
17. Bezumnici stradaše za nevaljale putove svoje, i za nepravde svoje.
18. Svako se jelo gadilo duši njihovoj, *i dodjoše do vrata* smrtnijeh.
19. *Ali zavikaše ka* Gosopdinu u tuzi svojoj, *i izbavi ih* iz nevolje njihove.
20. Posla riječ svoju i iscijeli ih, i izbavi ih iz groba njihova.
21. Neka hvale Gospodina za milost njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!
22. I neka prinesu žrtvu za hvalu, i kazuju djela njegova u pjesmama!
23. Koji plove po moru na korabljima, i rade na velikim vodama,
24. Oni su vidjeli djela Gospodinova, i čudesa njegova u dubini.
25. Kaže, i diže se silan vjetar, i ustaju vali na njemu,
26. Dižu se do nebesa i spuštaju do bezdana: duša se njihova u nevolji razliva;
27. Posrću i ljuljaju se kao pijani; sve mudrosti njihove nestaje.
28. Ali zavikaše ka Gospodinu u tuzi svojoj, *i* izvede ih iz nevolje njihove.
29. On obraća vjetar u tišinu, i vali njihovi umuknu.
30. Vesele se kad se stišaju, i vodi ih u pristanište koje žele.
31. Neka hvale Gospodina za milost njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!
32. Neka ga uzvišuju na saboru narodnom, na skupštini starješinskoj slave ga!
33. On pretvara rijeke u pustinju, i izvore vodene u suhotu,
34. Rodnu zemlju u slanu *pustaru* za nevaljalstvo onijeh koji žive na njoj.
35. On pretvara pustinju u jezera, i suhu zemlju u izvore vodene,
36. I naseljava onamo gladne. Oni zidaju gradove za življenje;
37. Siju polja, sade vinograde, i sabiraju ljetinu.
38. Blagosilja ih i množe se jako, i stoke im ne umaljuje.
39. Prije ih bijaše malo, padahu od zla i nevolje, što ih stizaše.
40. On sipa sramotu na knezove, i ostavlja ih da lutaju po pustinji gdje nema putova.
41. On izvlači ubogoga iz nevolje, i plemena množi kao stado.
42. Dobri vide i raduju se, a svako nevaljalstvo zatiskuje usta svoja.
43. Ko je mudar, neka zapamti ovo, i neka poznadu milosti Gospodinove.

PSALAM 108.

Pjesma. Psalam Davidov.

Gotovo je srce moje, Bože; pjevaću i hvaliću zajedno sa slavom svojom.

2. Preni se psaltire i gusle, ustaću rano.

3. Slaviću tebe, Gospodine, po narodima, pojaću tebi po plemenima.

4. Jer je svrh nebesa milost tvoja i do oblaka istina tvoja.

5. Uzvisi se više nebesa, Bože, i po svoj zemlji *neka bude* slava tvoja!

6. Da bi se izbavili mili tvoji, pomozi desnicom svojom i usliši me.

7. Bog reče u svetinji svojoj: „veseliću se, razdijeliću Sihem, i dolinu Sokov razmjeriću.

8. Moj je Galad, moj je Manasija, Efraim je krjepost glave moje, Juda skiptar moj.

9. Moab je čaša iz koje se umivam, Edomu ću pružiti obuću svoju; nad zemljom Filistejskom popijevaću.“

10. Ko će me odvesti u tvrdi grad, ko će me otpratiti do Edoma?

11. Zar ne ćeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskama našim?

12. Daj nam pomoć u tjeskobi, obrana je čovječija uzalud.

13. Bogom smo jaki; on gazi neprijatelje naše.

PSALAM 109.

Načelniku pjevačkom. Davidov psalam.

Bože, slavo moja, nemoj mučati,

2. Jer se usta bezbožnička i usta lukava na me otvoriše; govore sa mnom jezikom lažljivijem.

3. Riječima zlobnijem sa svijeh strana gone me, i oružaju se na me ni za što.

4. Za ljubav moju ustaju na mene, a ja se molim.

5. Vraćaju mi zlo za dobro, i mržnju za ljubav moju.

6. Postavi nad njim starješinu bezbožnika, i protivnik neka mu stane s desne strane.

7. Kad se stane suditi, neka izadje kriv, i molitva njegova neka bude grijeh.

8. Neka budu dani njegovi kratki, i *vlast njegovu neka dobije drugi.*

9. Djeca njegova nek budu sirote, i žena njegova udovica.

10. Djeca njegova nek se potucaju i prose, i neka traže *hljeba* izvan svojih pustolina.

11. Neka mu uzme dužnik sve što ima, i neka razgrabe tudjini muku njegovu.

12. Nek se ne nadje niko ko bi ga ljubio, ni ko bi se smilovao na sirote njegove.

13. Natražje njegovo nek se zatre, u drugom koljenu neka pogine ime njihovo.

14. Bezakonje starijeh njegovijeh nek se spomene u Gospodina, i grijeh matere njegove nek se ne izbriše.

15. Neka budu svagda pred Gospodinom, i on neka istrijebi spomen njihov na zemlji;

16. Za to što se nije sjećao činiti milost, nego je gonio čovjeka ništega i ubogoga, i tužnome u srcu tražio smrt.

17. Ljubio je kletvu, neka ga i stigne; nije mario za blagoslov, neka i otide od njega.

18. Nek se obuče u kletvu, kao u haljinu, i ona nek udje u njega kao voda, i kao ulje u kosti njegove.

19. Nek mu ona bude kao haljina, u koju se oblači, i kao pojas kojim se svagda paše.

20. Taka plata nek bude od Gospodina onima koji me nenavide, i koji govore zlo na dušu moju.

21. A meni, Gospodine, Gospodine, učini što priliči imenu tvojemu. Ti si dobar, milošću svojom izbavi me.

22. Jer sam nevoljan i ništ, i srce je moje ranjeno u meni.

23. Nestaje me kao sjena, kad se odmiče; tjeraju me kao skakavce.

24. Koljena moja iznemogoše od posta, i tijelo moje omrša.

25. Postadoh podsmijeh njima; videći me mašu glavom svojom.

26. Pomozi mi Gospodine, Bože moj, spasi me po milosti svojoj.

27. Neka poznadu da je ovo tvoja ruka, i ti, Gospodine, da si ovo učinio.

28. Oni kunu, a ti blagoslovi; ustaju, ali nek se postide, i sluga se tvoj obraduje.

29. Nek se protivnici moji obuku u sramotu, i kao haljinom nek se pokriju stidom svojim.

30. Hvaliću Gospodina veoma ustima svojima, i usred mnogih slaviću ga,
31. Jer stoji s desne strane ubogome, da bi *ga* spasao od onijeh koji osudjuju dušu njegovu.

PSALAM 110.

Davidov psalam.

Reče Gospodin Gospodinu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijaielje tvoje za podnožje nogama tvojima.
2. Skiptar sile daje ti Gospodin sa Siona: vladaj sred neprijatelja svojih.
3. U dan rata tvojega narod je tvoj gotov u svetoj krasoti. *Kao* rosa zori iz utrobe, *taka* je u tebe mladost tvoja.
4. Gospodin se zakleo, i ne će se pokajati: ti si svećenik do vijeka po redu Melhizedekovu.
5. Gospodin je tebi s desne strane. Pobiće u dan gnjeva svojega careve;
6. Sudiće narodima, napuniće *zemlju* trupova; satrće glavu na zemlji širokoj.
7. Iz potoka će na putu piti, i za to će podignuti glavu.

PSALAM 111.

Aleluja.

Hvalim te, Gospodine, od svega srca na vijeću pravedničkom i na saboru.
2. Velika su djela Gospodinova, draga svima koji ih ljube.
3. Djelo je njegovo slava i krasota, i pravda njegova traje do vijeka.
4. Čudesa je svoja učinio da se ne zaborave; dobar je i milostiv Gospodin.
5. Hranu daje onima koji ga se boje, pamti u vijek zavjet svoj.
6. Silu djela svojih javio je narodu svojemu davši im nasljedstvo nárōdā.
7. Djela su ruku njegovijeh istina i pravda; vjerne su zapovijesti njegove;
8. Tvrde su za va vijek vijeka, osnovane na istini i pravdi.
9. Izbavljenje posla narodu svojemu; postavi za va vijek zavjet svoj. Ime je njegovo sveto, i valja mu se klanjati.
10. Početak je mudrosti strah Gospo*dinov; dobra su* razuma svi koji ih tvo*re. Hvala njegova* traje do vijeka.

PSALAM 112.

Aleluja.

Blago čovjeku koji se boji Gospodina, kome su veoma omiljele zapovijesti njegove.
2. Silno će biti na zemlji sjeme njegovo, rod pravednički biće blagosloven.
3. Obilje je i bogatstvo u domu njegovu, i pravda njegova traje do vijeka.
4. U tami sjaje vidjelo pravednicima *od* dobroga, milostivoga i pravednoga.
5. Blago onome koji je milostiv i daje u zajam! On će dati tvrdju riječima svojim na sudu.
6. Jer ne će posrnuti do vijeka, pravednik će se spominjati u vijek.
7. Ne boji se zla glasa; srce je njegovo stalno, uzda se u Gospodina.
8. Utvrdjeno je srce njegovo, ne će se pobojati, i vidjeće *kako padaju* neprijatelji njegovi.
9. Prosipa, daje ubogima; pravda njegova traje do vijeka, rog se njegov uzvišuje u slavi.
10. Bezbožnik vidi i jedi se, škrgutće zubima svojim, i sahne. Želja će bezbožnicima propasti.

PSALAM 113.

Aleluja.

Hvalite, sluge Gospodinove, hvalite ime Gospodinovo.
2. Da bude ime Gospodinovo blagosloveno od sad i do vijeka.
3. Od istoka sunčanoga do zapada d. se slavi ime Gospodinovo.
4. Uzvišen je nad svima narodima Gospodin; svrh nebesa je slava njegova.
5. Ko je kao Gospodin, Bog naš, koji sjedi na visini;
6. Koji se sagiba da vidi što je na nebesima i na zemlji;
7. Koji iz praha podiže ubogoga, i iz kala uzvišuje ništega;
8. I posadjuje ga s knezovima, s knezovima u narodu njegovu;
9. Od nerotkinje naseljava kuću, *učinivši* je radosnom majkom sinovima. Aleluja!

PSALAM 114.

Kad izadje Izrael iz Egipta, dom Jakovljev iz naroda tudjega,

2. Judeja postade svetinja *Božija,* Izrael oblast njegova.
3. More vidje i pobježe; Jordan se obrati natrag.
4. Gore skakaše kao ovnovi, brdašca kao jaganjci.
5. Što ti bi, more, te pobježe, *i tebi* Jordane, te se obrati natrag?
6. Gore, što skačete kao ovnovi, i brdašca, kao jaganjci?
7. Pred licem Gospodinovim drkći zemljo, pred licem Boga Jakovljeva,
8. Koji pretvara kamen u jezero vodeno, granit u izvor vodeni.

PSALAM 115.

Ne nama, Gospodine, ne nama, nego imenu svojemu daj slavu, po milosti svojoj, po istini svojoj.
2. Za što da govore narodi: gdje li je Bog njihov?
3. Bog je naš na nebesima, tvori sve što hoće.
4. Idoli su njihovi srebro i zlato, djelo ruku čovječijih.
5. Usta imaju, a ne govore; oči imaju, a ne vide;
6. Uši imaju, a ne čuju; nozdrve imaju, a ne mirišu;
7. Ruke imaju, a ne hvataju; noge imaju, a ne hode, i ne puštaju glasa iz grla svojega.
8. Taki su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih.
9. Dome Izraelov, uzdaj se u Gospodina; on im je pomoć i štit.
10. Dome Aronov, uzdaj se u Gospodina; on im je pomoć i štit.
11. Koji se bojite Gospodina, uzdajte se u Gospodina; on im je pomoć i štit.
12. Gospodin nas se opominje, blagosilja nas, blagosilja dom Izraelov, blagosilja dom Aronov;
13. Blagosilja one koji se boje Gospodina, male i velike.
14. Da vam Gospodin umnoži *blagoslove,* vama i sinovima vašim!
15. Gospodin da vas blagoslovi, tvorac neba i zemlje!
16. Nebo je nebo Gospodinovo, a zemlju je dao sinovima čovječijim.
17. Ne će te mrtvi hvaliti, Gospodine, niti oni koji sidju onamo gdje se múči.
18. Nego ćemo mi blagosiljati Gospodina od sad i do vijeka. *Aleluja.*

PSALAM 116.

Milo mi je što Gospodin usliši moliteveni glas moj;
2. Što prignu k meni uho svoje; i za to ću *ga* u *sve* dane svoje prizivati.
3. Opkoliše me bolesti smrtne, i jadi pakleni zadesiše me, naidjoh na tugu i muku;
4. Ali prizvah ime Gospodinovo: Gospodine! izbavi dušu moju!
5. Dobar je Gospodin i pravedan, i Bog je naš milostiv;
6. Čuva proste Gospodin; bijah u nevolji, i pomože mi.
7. Vrati se, dušo moja, u mir svoj; jer je Gospodin dobrotvor tvoj!
8. Ti si izbavio dušu moju od smrti, oko moje od suza, nogu moju od spoticanja.
9. Hodiću pred licem Gospodinovim po zemlji živijeh.
10. Vjerovah kad govorih: u ljutoj sam nevolji.
11. Rekoh u smetnji svojoj: svaki je čovjek laža.
12. Šta ću vratiti Gospodinu za sva dobra što mi je učinio?
13. Uzeću čašu spasenja, i prizvaću ime Gospodinovo.
14. Izvršiću obećanja svoja Gospodinu pred svijem narodom njegovijem.
15. Skupa je pred Gospodinom smrt svetaca njegovijeh.
16. O Gospodine; ja sam sluga tvoj, ja sam sluga tvoj, sin sluškinje tvoje; raskovao si s mene okove moje.
17. Žrtvu za hvalu prinijeću tebi, i ime Gospodinovo prizvaću.
18. Izvršiću obećanja svoja Gospodinu pred svijem narodom njegovijem,
19. U dvoru doma Gospodinova, usred tebe, Jeruzaleme. Aleluja!

PSALAM 117.

Hvalite Gospodina svi narodi, slavite ga sva plemena;
2. Jer je velika milost njegova k nama, i istina Gospodinova *traje* do vijeka. Aleluja!

PSALAM 118.

Hvalite Gospodina, jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova.
2. Neka reče Izrael da je do vijeka milost njegova;

3. Neka reče dom Aronov da je do vijeka milost njegova;
4. Neka reku svi koji se boje Gospodina da je do vijeka milost njegova.
5. Iz tjeskobe povikah ka Gospodinu i usliši me, *izvede* me na prostrano mjesto Gospodin.
6. Gospodin je sa mnom, ne bojim se: šta će mi učiniti čovjek?
7. Gospodin mi je pomoćnik: slobodno ću gledati u neprijatelje svoje.
8. Bolje je uzdati se u Gospodina nego li se oslanjati na čovjeka;
9. Bolje je uzdati se u Gospodina nego li se oslanjati na knezove.
10. Svi me narodi opkoliše; ali ih u ime Gospodinovo razbih.
11. Optekoše, opkoliše me; ali ih u ime Gospodinovo razbih.
12. Opkoliše me kao pčele *sat,* i ugasiše se kao oganj u trnju; u ime ih Gospodinovo razbih.
13. Otisnuo si me da padnem, ali me Gospodin prihvati.
14. Gospodin je hvala moja i pjesma: on mi postade spasitelj.
15. Glas radosti i spasenja čuje se u kolibama pravedničkim: „desnica Gospodinova daje silu:
16. Desnica Gospodinova uzvišuje, desnica Gospodinova daje silu.“
17. Ne ću umrijeti, nego ću živ biti, i kazivati djela Gospodinova.
18. Karajući pokara me Gospodin: ali me smrti ne dade.
19. Otvorite mi vrata od pravde, ući ću na njih, slaviću Gospodina.
20. „Evo vrata Gospodinova, na koja ulaze pravednici!“
21. Hvalim te, što si me uslišio, i postao mi spasitelj.
22. Kamen, koji odbaciše zidari, posta glava od ugla.
23. To bi od Gospodina i divno je u našim očima.
24. Evo dan, koji stvori Gospodin! Radujmo se i veselimo se u nj!
25. O Gospodine, pomozi! o Gospodine, daj da bude u napredak!
26. Blagosloven koji ide u ime Gospodinovo! Blagosiljamo vas iz doma Gospodinova.
27. Gospodin je Bog krjepak, i on nas obasja; *žrtvu* prazničnu, vezanu vrvcama, *vodite k rogovima* žrtveniku.
28. Ti si Bog moj, tebe hvalim, Bože moj, tebe uzvišujem.
29. Hvalite Gospodina, jer je dobar, jer je milost njegova do vijeka.

PSALAM 119.

Blago onima kojima je put čist, koji hode u zakonu Gospodinovu.
2. Blago onima koji čuvaju otkrivenja njegova, svijem srcem traže ga;
3. Koji ne čine bezakonja, hode putovima njegovijem!
4. Ti si dao zapovijesti svoje, da se čuvaju dobro.
5. Kad bi putovi moji bili upravljeni da čuvam naredbe tvoje!
6. Onda se ne bih postidio, pazeći na zapovijesti tvoje;
7. Hvalio bih te s pravijem srcem, učeći se pravednijem zakonima tvojim.
8. Čuvaću naredbe tvoje, nemoj me ostaviti sa svijem.
9. Kako će mladić očistiti put svoj? Vladajući se po tvojim riječima.
10. Svijem srcem svojim tražim tebe, ne daj mi da zadjem od zapovijesti tvojih.
11. U srce svoje zatvorio sam riječ tvoju, da ti ne griješim.
12. Blagosloven si, Gospodine! nauči me naredbama svojim.
13. Ustima svojim javljam sve sudove usta tvojih.
14. Na putu otkrivenja tvojih radujem se kao za veliko bogatstvo.
15. O zapovijestima tvojim razmišljam, i pazim na putove tvoje.
16. Naredbama tvojim tješim se, ne zaboravljam riječi tvoje.
17. Učini milost sluzi svojemu, da bih živio i čuvao riječ tvoju.
18. Otvori oči moje, da bih vidio čudesa zakona tvojega;
19. Gost sam na zemlji, nemoj sakriti od mene zapovijesti svojih.
20. Iznemože duša moja želeći bez prestanka *poznati* sudove tvoje.
21. Ti si strašan prokletim oholicama, koje zastranjuju od zapovijesti tvojih.
22. Odvrati od mene rug i sramotu, jer čuvam otkrivenja tvoja.
23. Sjede knezovi i dogovaraju se na mene; a sluga tvoj razmišlja o naredbama tvojim.

24. Otkrivenja su tvoja utjeha moja, savjetnici moji.
25. Duša moja leži u prahu; oživi me po riječi svojoj.
26. Kazujem putove svoje, i čuješ me; nauči me naredbama svojim.
27. Urazumi me o putu zapovijesti svojih, i razmišljaću o čudesima tvojim.
28. Suze proliva duša moja od tuge, okrijepi me po riječi svojoj.
29. Put lažni ukloni od mene i zakon svoj daruj mi.
30. Put istini izbrah, zakone tvoje tražim.
31. Prionuh za otkrivenja tvoja, Gospodine; nemoj me osramotiti.
32. Putem zapovijesti tvojih trčim, jer si raširio srce moje.
33. Pokaži mi, Gospodine, put naredaba svojih, da ga se držim do kraja.
34. Urazumi me, i držaću se zakona tvojega, i čuvati ga svijem srcem.
35. Postavi me na stazu zapovijesti svojih, jer mi je ona omiljela.
36. Previj srce moje k otkrivenjima svojim, a ne k lakomstvu.
37. Odvrati oči moje da ne gledaju ništavila, putem svojim oživi me.
38. Ispuni sluzi svojemu riječ svoju, da te se boji.
39. Ukloni rug moj, kojega se plašim; jer su sudovi tvoji blagi.
40. Mile su mi zapovijesti tvoje, pravdom svojom oživi me.
41. Neka dodje na me milost tvoja, Gospodine, pomoć tvoja po riječi tvojoj.
42. I ja ću odgovoriti onome koji me ruži; jer se uzdam u riječ tvoju.
43. Nemoj uzeti nigda od usta mojih riječi istine, jer čekam sudove tvoje.
44. I čuvaću zakon tvoj svagda, do vijeka i bez prestanka.
45. Hodiću slobodno, jer tražim zapovijesti tvoje.
46. Govoriću o otkrivenjima tvojim pred carevima, i ne ću se stidjeti.
47. Tješiću se zapovijestima tvojim, koje ljubim.
48. Ruke svoje pružam k zapovijestima tvojim, koje ljubim, i razmišljam o naredbama tvojim.
49. Opomeni se riječi svoje k sluzi svojemu, *na koju si mi zapovjedio da se oslanjam.*
50. U nevolji mojoj tješi me što me riječ tvoja oživljava.
51. Oholi mi se rugaju veoma; ali ja ne odstupam od zakona tvojega.
52. Pamtim sudove tvoje od iskona, Gospodine, i tješim se.
53. Gnjev me obuzima na bezbožnike, koji ostavljaju zakon tvoj.
54. Naredbe su tvoje pjesma moja u putničkom stanu mojem.
55. Noću pominjem ime tvoje, Gospodine, i čuvam zakon tvoj.
56. To je moje, da čuvam zapovijesti tvoje.
57. Dio moj ti si, Gospodine; naumio sam čuvati riječi tvoje.
58. Molim ti se iz svega srca, smiluj se na me po riječi svojoj.
59. Razmatram putove svoje, i obraćam noge svoje k otkrivenjima tvojim.
60. Hitim i ne zatežem se čuvati zapovijesti tvoje.
61. Mreže bezbožničke opkoliše me, *ali* zakona tvojega ne zaboravljam.
62. U po noći ustajem da te slavim za pravedne sudove tvoje.
63. U zajednici sam sa svima koji se tebe boje i koji čuvaju zapovijesti tvoje.
64. Dobrote je tvoje, Gospodine, puna sva zemlja; naredbama svojim nauči me.
65. Učinio si dobro sluzi svojemu, Gospodine, po riječi svojoj.
66. Dobroj misli i znanju nauči me, jer zapovijestima tvojim vjerujem.
67. Prije stradanja svojega lutah, a sad čuvam riječ tvoju.
68. Ti si dobar, Gospodine, i dobro činiš; nauči me naredbama svojim.
69. Oholi pletu na mene laž, ali se ja svijem srcem držim zapovijesti tvojih.
70. Zadriglo je srce njihovo kao salo, a ja se tješim zakonom tvojim.
71. Dobro mi je što stradam, da se naučim naredbama tvojim.
72. Miliji mi je zakon usta tvojih nego tisuće zlata i srebra.
73. Ruke tvoje stvorile su me i načinile me; urazumi me, i naučiću se zapovijestima tvojim.
74. Koji se tebe boje, vidjeće me, i radovaće se što se uzdam u tvoju riječ.
75. Znam da su sudovi tvoji, Gospodine, pravedni, i po pravdi me ki

76. Neka bude dobrota tvoja utjeha moja, kao što si rekao sluzi svojemu.
77. Neka dodje k meni milosrdje tvoje, i oživim; jer je zakon tvoj utjeha moja.
78. Nek se postide oholi; jer me bez krivice oboriše. Ja razmišljam o zapovijestima tvojim.
79. Nek se obrate k meni koji se tebe boje, i koji znadu otkrivenja tvoja.
80. Srce moje neka bude savršeno u naredbama tvojim, da se ne postidim.
81. Čezne duša moja za spasenjem tvojim, *riječ* tvoju čekam.
82. Čeznu oči moje za riječju tvojom; govorim: kad ćeš me utješiti?
83. Postadoh kao mijeh u dimu, *ali* tvojih naredaba ne zaboravih.
84. Koliko će biti dana sluge tvojega? Kad ćeš suditi onima koji me gone?
85. Oholi iskopaše mi jamu nasuprot zakonu tvojemu.
86. Sve su zapovijesti tvoje istina; bez krivice me gone, pomozi mi.
87. U malo me ne ubiše na zemlji, ali ja ne ostavljam zapovijesti tvojih.
88. Po milosti svojoj oživi me, i čuvaću otkrivenja usta tvojih.
89. Do vijeka je, Gospodine, riječ tvoja utvrdjena na nebesima,
90. Od koljena do koljena istina tvoja; ti si postavio zemlju, i stoji.
91. Po tvojoj naredbi *sve* stoji sad; jer sve služi tebi.
92. Da nije zakon tvoj bio utjeha moja, poginuo bih u nevolji svojoj.
93. Zapovijesti tvojih ne ću zaboraviti do vijeka, jer me njima oživljavaš.
94. Ja sam tvoj, pomozi mi, jer tražim zapovijesti tvoje.
95. Bezbožnici gledaju da me ubiju; a ja razmišljam o tvojim otkrivenjima.
96. Svemu savršenome vidjeh kraj; *ali* je zapovijest tvoja veoma široka.
97. Kako ljubim zakon tvoj! Vas dan mislim o njemu.
98. Zapovijest tvoja čini me mudrijega od neprijatelja mojih; jer je sa mnom u vijek.
99. Razumniji postah od svijeh učitelja svojih; jer razmišljam o tvojim otkrivenjima.
100. *Mudriji* sam od staraca; jer zapovijesti tvoje čuvam.
101. *Od svakoga* zloga puta zaustavljam noge svoje, da bih čuvao riječ tvoju.
102. Od naredaba tvojih ne odstupam; jer si me ti naučio.
103. Kako su slatke jeziku mojemu riječi tvoje, sladje od meda ustima mojima!
104. Od zapovijesti tvojih postadoh razuman; toga radi mrzim na svaki put lažni.
105. Riječ je tvoja žižak nozi mojoj, i vidjelo stazi mojoj.
106. Zakleh se da ću čuvati naredbe pravde tvoje, i izvršiću.
107. Poništen sam veoma, Gospodine, oživi me po riječi svojoj.
108. Neka ti bude ugodna, Gospodine, dobrovoljna žrtva usta mojih, i sudovima svojim nauči me.
109. Duša je moja u ruci mojoj neprestano *u nevolji;* ali zakona tvojega ne zaboravljam.
110. Bezbožnici su mi metnuli zamku; ali od zapovijesti tvojih ne zastranih.
111. Prisvojih otkrivenja tvoja za va vijek; jer su radost srcu mojemu.
112. Privolio sam srce svoje da tvori naredbe tvoje va vijek, do kraja.
113. Koji prestupaju zakon, ja na njih mrzim, a zakon tvoj ljubim.
114. Ti si zaklon moj i štit moj; riječ tvoju čekam.
115. Idite od mene, bezakonici! I čuvaću zapovijesti Boga svojega.
116. Ukrijepi me po riječi svojoj i biću živ, i nemoj me osramotiti u nadanju mom.
117. Utvrdi me, i spašću se, i razmišljaću o naredbama tvojim bez prestanka.
118. Obaraš sve koji odstupaju od naredaba tvojih; jer su pomisli njihove laž.
119. *Kao* gar bacaš sve bezbožnike na zemlji; toga radi omilješe mi otkrivenja tvoja.
120. Drkće od straha tvojega tijelo moje, i sudova tvojih bojim se.
121. Činim sud i pravdu, ne daj me onima koji me gone.
122. Odbrani slugu svojega na dobro *njegovo,* da mi ne čine sile oholi.
123. Oči moje čeznu za spasenjem tvojim i za riječju pravde tvoje.
124. Učini sluzi svojemu po milosti svojoj, i naredbama svojim nauči me.

125. Ja sam sluga tvoj; urazumi me, i poznaću otkrivenja tvoja.
126. Vrijeme je da Gospodin radi; oboriše zakon tvoj.
127. Toga radi ljubim zapovijesti tvoje većma nego zlato i drago kamenje.
128. Toga radi zapovijesti tvoje držim da su vjerne, na svaki put lažni mrzim.
129. Divna su otkrivenja tvoja; za to ih čuva duša moja.
130. Riječi tvoje kad se jave, prosvjetljuju i urazumljuju proste.
131. Otvoram usta svoja da odahnem, jer sam žedan zapovijesti tvojih.
132. Pogledaj me i smiluj se na me, kao što radiš s onima koji ljube ime tvoje.
133. Tvrdi stope moje u riječi svojoj, i ne daj nikakome bezakonju da oblada mnom.
134. Izbavi me od nasilja ljudskoga i ćuvaću zapovijesti tvoje.
135. Svjetlošću lica svojega obasjaj slugu svojega, i nauči me naredbama svojim.
136. Oči moje liju potoke, za to što ne čuvaju zakona tvojega.
137. Pravedan si, Gospodine, i pravi su sudovi tvoji.
138. Javio si pravdu u otkrivenjima svojim, i istinu cijelu.
139. Revnost moja jede me, za to što moji neprijatelji zaboraviše riječi tvoje.
140. Riječ je tvoja veoma čista, i sluga je tvoj ljubi.
141. Ja sam malen i poništen, *ali* zapovijesti tvojih ne zaboravljam.
142. Pravda je tvoja pravda vječna, i zakon tvoj istina.
143. Tuga i nevolja nadje me, zapovijesti su tvoje utjeha moja.
144. Vječna je pravda u otkrivenjima tvojim; urazumi me, i biću živ.
145. Vičem iz svega srca: usliši me, Gospodine; sačuvaću naredbe tvoje.
146. Prizivam te, pomozi mi; držaću se otkrivenja tvojih.
147. Pretječem svanuće, i vičem; riječ tvoju čekam.
148. Pretječu oči moje *jutrenju* stražu, da bih razmišljao o riječi tvojoj.
149. Čuj glas moj po milosti svojoj *Gospodine; po sudu svojemu oživi me.*
150. Prikučuju se koji ljube bezakonje; udaljili su se od zakona tvojega.
151. Ti si blizu, Gospodine, i sve su zapovijesti tvoje istina.
152. Odavna znam za otkrivenja tvoja, da si ih postavio za va vijek.
153. Pogledaj nevolju moju, i izbavi me; jer ne zaboravljam zakona tvojega.
154. Primi se stvari moje, i odbrani me, po riječi svojoj oživi me.
155. Daleko je od bezbožnīkâ spasenje, jer se ne drže naredaba tvojih.
156. Milosrdje je tvoje, Gospodine, veliko; po pravome sudu svom oživi me.
157. Mnogo je protivnika mojih i neprijatelja mojih; *ali* ja ne odstupam od otkrivenja tvojih.
158. Vidim odmetnike, i mrsko mi je; jer ne čuvaju riječi tvoje.
159. Gledaj, kako ljubim zapovijesti tvoje, Gospodine, po milosti svojoj oživi me.
160. Osnova je riječi tvoje istina, i vječan je svaki sud pravde tvoje.
161. Knezovi me gone ni za što, ali se srce moje boji riječi tvoje.
162. Radujem se riječi tvojoj kao onaj koji zadobije velik plijen.
163. Mrzim na laž i gadim se *na nju,* ljubim zakon tvoj.
164. Sedam puta na dan hvalim te za sudove pravde tvoje.
165. Velik mir imaju oni koji ljube zakon tvoj, i u njih nema spoticanja.
166. Čekam spasenje tvoje, Gospodine, i zapovijesti tvoje izvršujem.
167. Duša moja čuva otkrivenja tvoja i ja ih ljubim veoma.
168. Čuvam zapovijesti tvoje i otkrivenja; jer su svi putovi moji pred tobom.
169. Neka izadje tužnjava moja preda te, Gospodine! Po riječi svojoj urazumi me.
170. Neka dodje moljenje moje preda te! Po riječi svojoj izbavi me.
171. Usta će moja pjevati hvalu, kad me naučiš naredbama svojim.
172. Jezik će moj kazivati riječ tvoju, jer su sve zapovijesti tvoje pravedne.
173. Neka mi bude ruka tvoja u pomoći; jer mi omilješe zap tvoje.

174. Žedan sam spasenja tvojega, Gospodine, i zakon je tvoj utjeha moja.
175. Neka živi duša moja i tebe hvali, i sudovi tvoji neka mi pomogu.
176. Zadjoh kao ovca izgubljena: traži slugu tvojega; jer zapovijesti tvojih ne zaboravih.

PSALAM 120.

Pjesma za penjanje.

Ka Gospodinu zavikah u nevolji svojoj, i usliši me.
2. Gospodine! izbavi dušu moju od usta lažljivijeh i od jezika lukavoga.
3. Šta će ti dati i šta će ti prinijeti jezik lukavi?
4. *On je kao* oštre strijele u jakoga, *kao* ugljevlje smrekovo.
5. Teško meni kad sam tudjin kod Mosoha, živim kod šatora Cedarskih.
6. Dugo je živjela duša moja s onima koji mrze na mir.
7. Ja sam miran; ali kad stanem govoriti, u njih je rat.

PSALAM 121.

Pjesma za penjanje.

Podižem oči svoje ka gorama, odakle mi dolazi pomoć.
2. Pomoć je meni od Gospodina, koji je stvorio nebo i zemlju.
3. Ne će dati da popuzne noga tvoja; ne drijemlje čuvar tvoj.
4. Gle, ne drijemlje i ne spava čuvar Izraelov.
5. Gospodin je čuvar tvoj, Gospodin je sjen tvoj, *on* ti je s desne strane.
6. Danju te ne će sunce ubiti ni mjesec noću.
7. Gospodin će te sačuvati od svakoga zla, sačuvaće dušu tvoju Gospodin.
8. Gospodin će čuvati ulazak tvoj i izlazak tvoj, od sad i do vijeka.

PSALAM 122.

Pjesma za penjanje. Davidova.

Obradovah se kad mi rekoše: hajdemo u dom Gospodinov!
2. Evo, stoje noge naše na vratima tvojim, Jeruzaleme!
3. Jeruzalem je izidan, kao grad sliven u jednu *zgradu.*
4. *Onamo idu plemena*, plemena Gospodinova, *po* naredbi Izraelovoj da *ve ime Gospodinovo.*
5. Ondje stoje prijestoli sudski, prijestoli doma Davidova.
6. Ištite mira Jeruzalemu; neka bude dobro onima koji ljube tebe!
7. Neka bude mir oko zidova tvojih, i čestitost u dvorima tvojim!
8. Radi braće svoje, i prijatelja svojih govorim: mir ti!
9. Radi doma Gospodina Boga našega želim ti dobro.

PSALAM 123.

Pjesma za penjanje.

K tebi podižem oči svoje, koji živiš na nebesima!
2. Ka što su oči slugama *uprte* u ruku gospodara njihovijeh, kao oči sluškinjine u ruku gospodje njezine, tako su oči naše u Gospodina Boga našega, dok se smiluje na nas.
3. Smiluj se na nas, Gospodine, smiluj se na nas, jer smo se dovoljno napitali sramote;
4. Dovoljno se napitala duša naša ruga od ponositijeh, i sramote od ohollijeh.

PSALAM 124

Pjesma za penjanje. Davidova.

Da nije bio Gospodin s nama, nek reče Izrael,
2. Da nije bio Gospodin s nama, kad ljudi ustaše na nas,
3. Žive bi nas proždrli, kad se raspali gnjev njihov na nas.
4. Potopila bi nas voda, rijeka bi pokrila dušu našu;
5. Pokrila bi dušu našu silna voda.
6. Blagosloven Gospodin, koji nas ne dade zubima njihovijem da nas rastržu!
7. Duša se naša izbavi kao ptica iz zamke lovačke; zamka se raskide, i mi se izbavismo.
8. Pomoć je naša u imenu Gospodinovu, koji je stvorio nebo i zemlju.

PSALAM 125.

Pjesma za penjanje.

Ko se uzda u Gospodina, on je kao gora Sion, ne pomješta se, ostaje do vijeka.
2. Oko Jeruzalema su gore, i Gospodin je oko naroda svojega od sad i do vijeka.
3. Jer ne će ostati skiptar bezbožnički-

nad dijelom pravedničkim, da ne bi pravednici pružili ruke svoje na bezakonje.

4. Učini, Gospodine, dobro dobrima i onima koji su prava srca.

5. A koji svrću na krive pute, otjeraće Gospodin s onima koji čine kezakonje. Mir Izraelu!

PSALAM 126.

Pjesma za penjanje.

Kad vraćaše Gospodin roblje Sionsko, bijasmo kao u snu.

2. Tada usta naša bijahu puna radosti, i jezik naš pjevanja. Tada govorahu po narodima: veliko djelo čini Gospodin na njima.

3. Veliko djelo čini Gospodin na nama; razveselismo se.

4. Vraćaj, Gospodine, roblje naše, kao potoke na sasušenu *zemlju*.

5. Koji su sa suzama sijali, neka žanju s pjevanjem.

6. Ide i plače koji nosi sjeme da sije; poći će s pjesmom noseći snopove svoje.

PSALAM 127.

Pjesma za penjanje. Salamunova.

Ako Gospodin ne će graditi doma, uzalud se muče koji ga grade; ako ne će Gospodin čuvati grada, uzalud ne spava stražar.

2. Uzalud ranite, dockan liježete, jedete hljeb umorni; milome svojemu on daje san.

3. Evo našljedstva od Gospodina: djeca, porod je dar od njega.

4. Što su strijele u ruci jakome, to su sinovi mladi.

5. Blago čovjeku koji je njima napunio tul svoj! Ne će se osramotiti kad se stanu razgovarati s neprijateljima na vratima.

PSALAM 128.

Pjesma za penjanje.

Blago svakome, koji se boji Gospodina, koji hodi putovima njegovijem!

2. Jer će jesti od trudova ruku svojih. Blago tebi, i dobro ti je.

3. Žena je tvoja kao rodna loza usred doma tvojega; *sinovi tvoji kao grane maslinove oko stola tvojega.*

4. Gle, tako će biti blagosloven čovjek koji se boji Gospodina!

5. Blagosloviće te Gospodin sa Siona, i gledaćeš dobro Jeruzalemsko u sve dane života svojega;

6. Vidjećeš sinove u sinova svojih. Mir Izraelu!

PSALAM 129.

Pjesma za penjanje.

Mnogo mi dosadjivaše od mladosti moje, neka reče Izrael,

2. Mnogo mi dosadjivaše od mladosti moje, ali me ne svladaše.

3. Na ledjima mojim oraše orači, i *vodiše* duge brazde svoje.

4. Gospodin je pravedan; isiječe konopce bezbožničke.

5. Postidjeće se, odbiće se svi koji nenavide Sion.

6. Biće kao trava na krovovima, koja se sasušuje prije nego se počupa.

7. Od koje ne će žetelac napuniti ruke svoje, niti naručja svojega vezilac;

8. I koji prolaze ne će reći: „Blagoslov Gospodinov na vama! blagosiljamo vas imenom Gospodinovim.“

PSALAM 130.

Pjesma za penjanje.

Iz dubine vičem k tebi, Gospodine!

2. Gospodine! čuj glas moj. Neka paze uši tvoje na glas moljenja mojega.

3. Ako ćeš na bezakonje gledati, Gospodine; Gospodine, ko će ostati?

4. Ali je u tebe praštanje, da bi te se bojali.

5. Čekam Gospodina; čeka duša moja; uzdam se u riječ njegovu.

6. Duša moja *čeka* Gospodina većma nego straže jutrnje, koje straže jutrom.

7. Neka čeka Izrael Gospodina; jer je u Gospodina milost, i velik je u njega otkup.

8. I on će otkupiti Izraela od svijeh bezakonja njegovijeh.

PSALAM 131.

Pjesma za penjanje. Davidov.

Gospodine! ne nadima se srce moje, niti se uznose oči moje; niti idem na veliko, ni na ono što je više od mene.

2. Smjeran sam i krotak dušom svojom, kao dijete kraj matere; kao dijete duša je moja u meni.

3. Nek se uzda Izrael u Gospodina, od sad i do vijeka.

PSALAM 132.

Pjesma za penjanje.

Opomeni se, Gospodine, Davida i sve smjernosti njegove,
2. Kako se kunijaše Gospodinu, i zavjetovaše Bogu Jakovljevu:
3. „Ne ću ući u šator doma svojega, niti ću leći na postelju odra svojega;
4. Ne ću dati sna očima svojima, ni vjedjama svojima drijema,
5. Dok ne nadjem mjesta Gospodinu, stana *Bogu* Jakovljevu."
6. Evo, čusmo da je u Efraimovoj zemlji, nadjosmo ga na poljima *Kirijat*-Jarimskim.
7. Udjimo u stan njegov, poklonimo se podnožju nogu njegovijeh.
8. Stani, Gospodine, na počivalištu svojem, ti i kovčeg sile tvoje.
9. Svećenici tvoji nek se obuku u pravdu, i sveci tvoji nek se raduju.
10. Radi Davida sluge svojega nemoj odvratiti lica od pomazanika svojega.
11. Zakle se Gospodin Davidu u istini, od koje ne će odstupiti: od poroda tvojega posadiću na prijestolu tvojemu.
12. Ako sinovi tvoji uščuvaju zavjet moj i otkrivenja moja, kojima ću ih naučiti, onda će i sinovi njihovi do vijeka sjedjeti na prijestolu svom.
13. Jer je izabrao Gospodin Sion, i omilje mu živjeti na njemu.
14. Ovo je počivalište moje u vijek, ovdje ću se naseliti; jer mi je omiljelo.
15. Hranu ću njegovu blagosloviti, ništе njegove nasitiću hljeba.
16. Svećenike ću njegove obući u spasenje, i sveti će se njegovi radovati.
17. Tu ću učiniti da uzraste rog Davidu, postaviću vidjelo pomazaniku svojemu.
18. Neprijatelje ću njegove obući u sramotu: a na njemu će cvjetati vijenac njegov.

PSALAM 133.

Pjesma za penjanje. Davidova.

Kako je lijepo i krasno, kad sva braća žive zajedno!
2. *Kao dobro ulje* na glavi, koje se *stače na bradu*, bradu Aronovu, koje se *[illegible]e na skut od haljine* njegove;
3. Kao rosa na Hermonu, koja slazi na gore Sionske. Jer je ondje utvrdio Gospodin blagoslov *i* život do vijeka.

PSALAM 134.

Pjesma za penjanje.

Sad blagosiljajte Gospodina, sve sluge Gospodinove, koje stojite u domu Gospodinovu noću.
2. Podignite ruke svoje k svetinji, i blagosiljajte Gospodina.
3. Blagosloviće te sa Siona Gospodin, koji je stvorio nebo i zemlju.

PSALAM 135.

Aleluja.

Hvalite ime Gospodinovo, hvalite, sluge Gospodinove,
2. Koji stojite u domu Gospodinovu, u dvorima doma Boga našega.
3. Hvalite Gospodina, jer je dobar Gospodin; pojte imenu njegovu, jer je slatko.
4. Jer Jakova izbra sebi Gospodin, Izraela za dostojanje svoje.
5. Jer poznah da je velik Gospodin, i Gospodin naš svrh svijeh bogova.
6. Što god hoće, sve Gospodin čini, na nebesima i na zemlji, u morima i u svima bezdanima.
7. Izvodi oblake od kraja zemlje, munje čini usred dažda, izvodi vjetar iz staja njegovijeh.
8. On pobi prvence u Egiptu od čovjeka do živinčeta.
9. Pokaza znake i čudesa usred tebe, Egipte, na Faraonu i na svijem slugama njegovijem.
10. Pobi narode velike, i izgubi careve jake:
11. Sehona, cara Amorejskoga, i Oga, cara Bazanskoga, i sva carstva Hananska;
12. I dade zemlju njihovu u dostojanje, u dostojanje Izraelu, narodu svojemu.
13. Gospodine! ime je tvoje vječno; Gospodine! spomen je tvoj od koljena do koljena.
14. Jer će suditi Gospodin narodu svojemu, i na sluge svoje smilovaće se.
15. Idoli su neznabožački srebro i zlato, djelo ruku čovječijih;
16. Usta imaju, a ne govore; oči imaju, a ne vide;

17. Uši imaju, a ne čuju; niti ima dihanja u ustima njihovijem.
18. Kakvi su oni onaki su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih.
19. Dome Izraelov, blagosiljaj Gospodina; dome Aronov, blagosiljaj Gospodina;
20. Dome Levijev, blagosiljaj Gospodina; koji se bojite Gospodina blagosiljajte Gospodina.
21. Blagosloven Gospodin na Sionu, koji živi u Jeruzalemu! Aleluja!

PSALAM 136.

Slavite Gospodina, jer je dobar; jer je do vijeka milost njegova;
2. Slavite Boga nad bogovima; jer je do vijeka milost njegova;
3. Slavite gospodara nad gospodarima; jer je do vijeka milost njegova;
4. Onoga, koji jedan tvori čudesa velika; jer je do vijeka milost njegova;
5. Koji je stvorio nebesa premudro; jer je do vijeka milost njegova;
6. Utvrdio zemlju na vodi; jer je do vijeka milost njegova.
7. Stvorio velika vidjela; jer je do vijeka milost njegova;
8. Sunce, da upravlja danom; jer je do vijeka milost njegova;
9. Mjesec i zvijezde, da upravljaju noću; jer je do vijeka milost njegova;
10. Koji pobi Egipat u prvencima njegovijem; jer je do vijeka milost njegova;
11. Izvede iz njega Izraela; jer je do vijeka milost njegova.
12. Rukom krjepkom i mišicom podignutom; jer je do vijeka milost njegova;
13. Koji razdvoji crveno more; jer je do vijeka milost njegova;
14. I provede Izraela krosred njega; jer je do vijeka milost njegova;
15. A Faraona i vojsku njegovu vrže u more crveno; jer je do vijeka milost njegova;
16. Provede narod svoj preko pustinje; jer je do vijeka milost njegova;
17. Pobi careve velike; jer je do vijeka milost njegova;
18. I izgubi careve znatne; jer je do vijeka milost njegova;
19. Sehona, *cara Amorejskoga*; jer je *do vijeka milost njegova;*
20. I Oga, cara Bazanskoga; jer je do vijeka milost njegova;
21. I dade zemlju njihovu u dostojanje; jer je do vijeka milost njegova;
22. U dostojanje Izraelu, sluzi svojemu; jer je do vijeka milost njegova;
23. Koji nas se opomenu u ponižen̄ju našem; jer je do vijeka milost njegova;
24. I izbavi nas od neprijatelja naših; jer je do vijeka milost njegova;
25. Koji daje hranu svakomu tijelu; jer je do vijeka milost njegova.
26. Slavite Boga nebeskoga; jer je do vijeka milost njegova.

PSALAM 137.

Na vodama Babilonskim sjedjasmo i plakasmo opominjući se Siona,
2. O vrbama sred njega vješasmo harfe svoje.
3. Ondje iskahu koji nas zarobiše da pjevamo, i koji nas oboriše da se veselimo: „pjevajte nam pjesmu Sionsku.“
4. Kako ćemo pjevati pjesmu Gospodinovu u zemlji tudjoj?
5. Ako zaboravim tebe, Jeruzaleme, neka *me* zaboravi desnica moja.
6. Neka prione jezik moj za usta moja, ako tebe ne uspamtim, ako ne uzdržim Jeruzalema svrh veselja svojega.
7. Napomeni, Gospodine, sinovima Edomovijem dan Jeruzalemski, kad govoriše: raskopajte, raskopajte ga do temelja.
8. Kćeri Babilonska, krvnico, blago onome ko ti plati za djelo koje si nama učinila.
9. Blago onome koji uzme i razbije djecu tvoju o kamen!

PSALAM 138.

Davidov.

Slavim te, Gospodine, od svega srca svojega, pred bogovima pjevam tebi.
2. Poklanjam se pred svetom crkvom tvojom, i slavim ime tvoje, za dobrotu tvoju i za istinu tvoju; jer si po svakom imenu svom podigao riječ svoju.
3. U dan, u koji zazvah, ti si me uslišio, dunuo slobodu u dušu moju.
4. Slaviće te, Gospodine, svi carevi zemaljski, kad čuju riječi usta

5. I pjevaće putove Gospodinove, jer je velika slava Gospodinova.

6. Jer je visok Gospodin, i vidi niskoga, i visokoga iz daleka poznaje.

7. Ako podjem u tuzi, ti ćeš me oživiti; na zloću neprijatelja mojih pružićeš ruku svoju i zakloniće me desnica tvoja.

8. Gospodin će svršiti za mene. Gospodine! milost je tvoja do vijeka; djēlā ruku svojih ne ostavljaj.

PSALAM 139.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Gospodine! ti me kušaš i znaš.

2. Ti znaš kad sjedem i kad ustanem; ti znaš pomisli moje iz daleka;

3. Kad hodim i kad se odmaram, ti si oko mene, i sve putove moje vidiš.

4. Još nema riječi na jeziku mom, a ti, Gospodine, gle, *već* sve znaš.

5. Sastrag i sprijed ti si me zaklonio, i stavio na me ruku svoju.

6. Čudno je za me znanje *tvoje,* visoko, ne mogu da ga dokučim.

7. Kuda bih otišao od duha tvojega, i od lica tvojega kuda bih utekao?

8. Da izadjem na nebo, ti si ondje. Da sidjem u pakao, ondje si.

9. Da se dignem na krilima od zore, i preselim se nakraj mora:

10. I ondje će me ruka tvoja voditi, i držati me desnica tvoja.

11. Da rečem: da ako me mrak sakrije; *ali* je i noć *kao* vidjelo oko mene.

12. Ni mrak ne će zamračiti od tebe, i noć je svijetla kao dan: mrak je kao vidjelo.

13. Jer si ti stvorio što je u meni, sastavio si me u utrobi matere moje.

14. Hvalim te, što sam divno sazdan. Divna su djela tvoja, i duša moja *to* zna dobro.

15. *Ni jedna* se kost moja nije sakrila od tebe, ako i jesam sazdan tajno, otkan u dubini zemaljskoj.

16. Zametak moj vidješe oči tvoje, u knjizi je tvojoj sve to zapisano, i dani zabilježeni, kad ih još nije bilo ni jednoga.

17. Kako su mi nedokučljive pomisli tvoje, Bože! Kako im je velik broj!

18. *Da ih brojim,* više ih je nego pijeska. *Kad se probudim,* još sam s tobom.

19. Da hoćeš, Bože, ubiti bezbožnika! Krvopije, idite od mene.

20. Oni govore ružno na tebe; uzimaju *ime tvoje* uzalud neprijatelji tvoji.

21. Zar da ne mrzim na one, koji na te mrze, Gospodine, i da se ne gadim na one koji ustaju na tebe?

22. Punom mrzošću mrzim na njih; neprijatelji su mi.

23. Okušaj me, Bože, i poznaj srce moje, ispitaj me, i poznaj pomisli moje,

24. I vidi jesam li na zlu putu, i vodi me na put vječni.

PSALAM 140.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Izbavi me, Gospodine, od čovjeka zloga, sačuvaj me od nasilnika,

2. Koji pomišljaju zlo u srcu i svaki dan podižu rat;

3. Oštre jezik svoj kao zmija, jed je aspidin u ustima njihovijem.

4. Sačuvaj me, Bože, od ruku bezbožničkih, od nasilnika sahrani me, koji misle da potkinu noge moje.

5. Oholi mi namjestiše zamke i prugla, metnuše mi mrežu na put, predju razapeše mi.

6. Rekoh Gospodinu: ti si Bog moj, usliši, Gospodine, glas moljenja mojega.

7. Gospodine, Gospodine, krjepki spasitelju moj, zakloni glavu moju u dan ratni.

8. Ne daj, Gospodine, bezbožniku što želi, ne daj mu da dokuči što je naumio, *da* se ne uznose.

9. Otrov onijeh što su oko mene, pogibao usta njihovijeh neka se obrati na njih.

10. Neka padne na njih živo ugljevlje; neka ih on baci u oganj, u propasti, da ne ustanu.

11. Čovjek jezičan ne će se utvrditi na zemlji, nepravednoga će zloća uvaliti u pogibao.

12. Znam da će Gospodin pokazati pravdu nevoljnome i pravicu ubogima.

13. Da! pravedni će slaviti ime tvoje, pravi će ostati pred licem tvojim.

PSALAM 141.

Psalam Davidov.

Gospodine, vičem k tebi, pohiti k meni, čuj glas moljenja mojega, kad vičem k tebi.

2. Nek izadje molitva moja kao kād pred lice tvoje, dizanje ruku mojih *kao* prinos večernji.

3. Postavi, Gospodine, stražu kod jezika mojega, čuvaj vrata usta mojih.

4. Ne daj srcu mojemu da zastrani na zle pomisli, da čini djela bezbožna s ljudima koji postupaju nepravedno; i da ne okusim sladosti njihovijeh.

5. Neka me bije pravednik, *to je* milost; neka me kara, to je ulje za glavu *moju;* glava moja ne će odbaciti, ako će i više; nego je molitva moja protiv zloće njihove.

6. Rasuše se po kamenijem vrletima sudije njihove, i čuše riječi moje kako su blage.

7. Kao kad ko siječe i teše, tako se razletješe kosti naše do čeljusti paklenijeh.

8. Ali su k tebi, Gospodine, Gospodine, *upravljene* oči moje, u tebe se uzdam, nemoj odbaciti duše moje.

9. Sačuvaj me od zamke, koju mi metnuše, od lukavstva onijeh, koji čine bezakonje.

10. Pašće u mreže svoje bezbožnici, a ja ću jedan proći.

PSALAM 142.

Nauk Davidov. Molitva, kad bješe u pećini.

Glasom svojim ka Gospodinu vičem, glasom svojim Gospodinu se molim.

2. Izlivam pred njim moljenje svoje, tugu svoju pred njim kazujem,

3. Kad iznemogne u meni duh moj. Ti znaš stazu moju. Na putu, kojim hodim, sakriše mi zamku.

4. Pogledam na desno, i vidim da me niko ne zna; nestade mi utočišta, niko ne mari za dušu moju.

5. Vičem k tebi, Gospodine; velim: ti si utočište moje, dio moj na zemlji živijeh.

6. Čuj tužnjavu moju; jer se mučim vcoma. Izbavi me od onijeh, koji me gone, jer su jači od mene.

7. Izvedi iz tamnice dušu moju, da slavim ime tvoje. Oko mene će se skupiti pravednici, kad mi učiniš dobro.

PSALAM 143.

Psalam Davidov.

Gospodine, usliši molitvu moju, primi moljenje *moje po istini* svojoj, *usliši me po pravdi svojoj.*

2. I ne idi na sud sa slugom svojim, jer se ne će opravdati pred tobom niko živ.

3. Neprijatelj goni dušu moju, gazi u prah život moj, posadjuje me u mrak, kao davno pomrle.

4. Trne u meni duh moj, nestaje u meni srca mojega.

5. Pominjem dane stare, prebrajam sve poslove tvoje, razmišljam o djelima ruku tvojih.

6. Pružam k tebi ruke svoje; duša je moja kao suha zemlja pred tobom.

7. Pohitaj, usliši me; Gospodine, nestaje duha mojega, nemoj odvratiti lica svojega od mene; jer ću biti kao oni koji odlaze u grob.

8. Rano mi javi milost tvoju, jer se u tebe uzdam. Pokaži mi put, kojim da idem, jer k tebi podižem dušu svoju.

9. Izbavi me od neprijatelja mojih, Gospodine, k tebi pritječem.

10. Nauči me tvoriti volju tvoju, jer si ti Bog moj; duh tvoj blagi neka me vodi po stazi pravoj.

11. Imena radi svojega, Gospodine, oživi me, po pravdi svojoj izvedi iz muke dušu moju.

12. I po milosti svojoj istrijebi neprijatelje moje, i pogubi sve koji muče dušu moju, jer sam tvoj sluga.

PSALAM 144.

Davidov.

Blagosloven Gospodin, grad moj, koji uči ruke moje boju, prste moje ratu,

2. Dobrotvor moj i ograda moja, utočište moje i izbavitelj moj, štit moj, onaj, u koga se uzdam, koji mi pokorava narod moj!

3. Gospodine! šta je čovjek, te znaš za nj, i sin smrtnoga, te ga paziš.

4. Čovjek je kao ništa; dani su njegovi kao sjen, koji prolazi.

5. Gospodine! savij nebesa svoja, i sidji; dotakni se gora, i zadimiće se.

6. Sijevni munjom, i razagnaj ih; pusti strijele svoje, i raspi ih.

7. Pruži ruku svoju s visine, izbavi me i izvadi me iz vode velike, iz ruku tudjinaca,

8. Kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna.

9. Bože! pjesmu novu pjevaću ti, u psaltir od deset žica udaraću tebi.

10. Koji daješ spasenje carevima,

Davida slugu svojega izbavljaš od ljutoga mača.

11. Izbavi me, i otmi me iz ruke tudjinaca, kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna.

12. Sinovi naši neka budu kao bilje, koje veselo odraste u mladosti; kćeri naše kao stupovi prekrasno izradjeni u dvoru;

13. Žitnice naše pune, obilne svakim žitom; ovce naše nek se množe na tisuće i na sto tisuća po stanovima našim.

14. Volovi naši neka budu tovni; neka ne bude napadanja, ni bježanja, ni tužnjave po ulicama našim.

15. Blago narodu, u kojega je sve ovako! Blago narodu, u kojega je Gospodin Bog!

PSALAM 145.

Hvala Davidova.

Uzvišivaću te, Bože moj, care *moj*. blagosiljaću ime tvoje od vijeka do vijeka.

2. Svaki ću te dan blagosiljati, i hvaliću ime tvoje do vijeka i bez prestanka.

3. Velik je Gospodin, i valja ga slaviti, i veličanstvo njegovo ne može se dosegnuti.

4. Od koljena do koljena hvaliće djela tvoja, i silu tvoju kazivati.

5. O visokoj slavi tvojega veličanstva i o divnim djelima tvojim razmišljam.

6. Pripovijedaće silu čudesa tvojih, i ja ću veličanstvo tvoje kazivati.

7. Hvaliće veliku dobrotu tvoju i pravdu tvoju pjevaće.

8. Podatljiv je i milosrdan Gospodin, dugo trpi i velike je milosti.

9. Dobar je Gospodin prema svima, i žalostiv na sva djela svoja.

10. Neka te slave, Gospodine, sva djela tvoja, i sveci tvoji neka te blagosiljaju.

11. Neka kazuju slavu carstva tvojega, i silu tvoju pripovijedaju,

12. Da bi javili sinovima ljudskim silu tvoju, i visoku slavu carstva tvojega.

13. Carstvo je tvoje carstvo svijeh vijekova i vlada tvoja na sva koljena.

14. Gospodin prihvata sve koji padaju, i ispravlja sve pognute.

15. Oči su svijeh k tebi upravljene, i ti im daješ hranu na vrijeme;

16. Otvoraš ruku svoju i sitiš svašta *živo po želji.*

17. Pravedan je Gospodin u svijem putovima svojim, i svet u svijem djelima svojim.

18. Gospodin je blizu svijeh koji ga prizivaju, svijeh, koji ga prizivaju u istini.

19. Želju ispunja onima koji ga se boje, tužnjavu njihovu čuje, i pomaže im.

20. Čuva Gospodin sve koji ga ljube, a bezbožnike sve će istrijebiti.

21. Hvalu Gospodinu neka govore usta moja, i neka blagosilja svako tijelo sveto ime njegovo u vijek i bez prestanka.

PSALAM 146.

Aleluja.

Hvali, dušo moja, Gospodina.

2. Hvaliću Gospodina za života svoga, pjevaću Bogu svojemu dok me je god.

3. Ne uzdajte se u knezove, u sina čovječijega, u kojega nema pomoći.

4. Izidje iz njega duh, i vrati se u zemlju svoju: taj dan propadnu sve pomisli njegove.

5. Blago onome, kojemu je pomoćnik Bog Jakovljev, kojemu je nadanje u Gospodinu, Bogu njegovu.

6. Koji je stvorio nebo i zemlju, more i sve što je u njima; koji drži vjeru u vijek,

7. Čini sud onima, kojima se čini krivo; daje hranu gladnima. Gospodin driješi svezane,

8. Gospodin otvora oči slijepcima, podiže oborene, Gospodin ljubi pravednike.

9. Gospodin čuva došljake, pomaže siroti i udovici; a put bezbožnički prevraća.

10. Gospodin je car do vijeka, Bog tvoj, Sione, od koljena do koljena. Aleluja!

PSALAM 147.

Hvalite Gospodina, jer je slatko pjevati Boga našega, jer blagome prilikuje hvala.

2. Gospodin zida Jeruzalem, sabira rasijane *sinove* Izraelove;

3. Iscjeljuje one koji su skrušena srca i liječi tuge njihove;

4. Izbraja mnoštvo zvijezda, i sve ih zove imenom.

5. Velik je Gospodin naš i velika je krjepost njegova, i razumu njegovu nema mjere.

6. Prihvata smjerne Gospodin a bezbožne ponižava do zemlje.

7. Redom pjevajte Gospodinu hvalu, udarajte Bogu našemu u gusle.
8. On zastire nebo oblacima, sprema zemlji dažd, čini te raste na gorama trava;
9. Daje stoci piću njezinu, i vranićima, koji viču *k njemu*.
10. Ne mari za silu konjsku, niti su mu mili kraci čovječiji.
11. Mili su Gospodinu oni koji ga se boje, koji se uzdaju u milost njegovu.
12. Slavi, Jeruzaleme, Gospodina; hvali Boga svojega, Sione!
13. Jer on utvrdjuje prijevornice vrata tvojih, blagosilja sinove tvoje u tebi.
14. Ogradjuje medje tvoje mirom, nasićava te jedre pšenice.
15. Šalje govor svoj na zemlju, brzo teče riječ njegova.
16. Daje snijeg kao vunu, sipa inje kao pepeo.
17. Baca grâd svoj kao zalogaje, pred mrazom njegovijem ko će ostati?
18. Pošlje riječ svoju, i sve se raskravi; dune duhom svojim, i poteku vode.
19. On je javio riječ svoju Jakovu, naredbe i sudove svoje Izraelu.
20. Ovo nije učinio ni jednome *drugom* narodu, i sudova njegovijeh oni ne znaju. Aleluja!

PSALAM 148.

Aleluja.

Hvalite Gospodina na nebesima, hvalite ga na visini.
2. Hvalite ga, svi angjeli njegovi, hvalite ga, sve vojske njegove!
3. Hvalite ga, sunce i mjeseče, hvalite ga sve zvijezde sjajne!
4. Hvalite ga, nebesa nad nebesima i vodo nad nebesima!
5. Neka hvale ime Gospodinovo, jer on zapovjedi i stvoriše se.
6. Postavi ih za svagda i za va vijek, dade naredbu, koja ne će proći.
7. Hvalite Gospodina na zemlji, velike ribe i sve bezdane;
8. Oganj i grâd, snijeg i magla, vjetar silni, koji izvršuje riječ njegovu,
9. Gore i svi humovi, rodna drveta i svi cedri,
10. Zvijeri i sva stoka, bubine i ptice krilate,
11. Carevi zemaljski i svi narodi, knezovi i sve sudije zemaljske,
12. Momci i djevojke, starci i djeca,
13. Neka hvale ime Gospodinovo; jer je samo njegovo ime uzvišeno, slava njegova na zemlji i na nebu.
14. On je uzvisio rog naroda svojega, slavu svijeh svetaca svojih, sinova Izraelovih, naroda, koji je blizu njega.

PSALAM 149.

Aleluja.

Pojte Gospodinu pjesmu novu; hvala da mu je na saboru svetijeh.
2. Nek se veseli Izrael o stvoritelju svom, sinovi Sionski nek se raduju o caru svom.
3. Neka hvale ime njegovo poklikujući, u bubanj i gusle neka mu udaraju.
4. Jer je mio Gospodinu narod njegov, ukrašava smjerne spasavajući *ih*.
5. Nek se vesele sveci u slavi, i nek se raduju na posteljama svojim.
6. Slava je Božija u ustima njihovijem, i mač s obje strane oštar u ruci njihovoj,
7. Da se osvete narodima, i pokaraju plemena;
8. Da svežu careve njihove u lance, i vlastelu njihovu u okove gvozdene,
9. I izvrše na njima napisani sud. Ova je čast svima svecima njegovijem. Aleluja!

PSALAM 150.

Aleluja.

Hvalite Boga u svetinji njegovoj, hvalite ga na tvrdji slave njegove.
2. Hvalite ga prema sili njegovoj, hvalite ga prema visokome veličanstvu njegovu.
3. Hvalite ga uz glas trubni, hvalite ga uz psaltir i gusle.
4. Hvalite ga s bubnjem i veseljem, hvalite ga uz žice i organ.
5. Hvalite ga uz jasne cimbale, hvalite ga uz cimbale gromovne.
6. Sve što diše neka hvali Gospodina! Aleluja!

PRIČE SALAMUNOVE.

GLAVA 1.

Priče Salamuna sina Davidova, cara Izraelova,
2. Da se poznaje mudrost i nastava, da se razumiju riječi razumne,
3. Da se prima nastava u razumu, u pravdi, u sudu i u svemu što je pravo,
4. Da se daje ludima razboritost, mladićima znanje i pomnjivost.
5. Mudar će slušati i više će znati, i razuman će steći mudrost,
6. Da razumije priče i značenje, riječi mudrijeh ljudi i zagonetke njihove.
7. Početak je mudrosti strah Gospodinov; ludi preziru mudrost i nastavu.
8. Slušaj, sine, nastavu oca svojega, i ne ostavljaj nauke matere svoje.
9. Jer će biti vijenac od milina oko glave tvoje, i grivna na grlu tvom.
10. Sine moj, ako bi te mamili grješnici, ne pristaj;
11. Ako bi rekli: hodi s nama da vrebamo krv, da zasjedemo pravome ni za što;
12. Proždrijećemo ih kao grob žive, i sve kolike kao one koji slaze u jamu;
13. Svakojakoga blaga dobićemo, napunićemo kuće svoje plijena;
14. Bacaćeš ždrijeb svoj s nama; jedan će nam tobolac biti svjema;
15. Sine moj, ne idi na put s njima, čuvaj nogu svoju od staze njihove.
16. Jer nogama svojim trče na zlo i hite da proljevaju krv.
17. Jer se uzalud razapinje mreža na oči svakoj ptici;
18. A oni vrebaju svoju krv i zasjedaju svojoj duši.
19. Taki su putovi svijeh lakomijeh na dobitak, koji uzima dušu svojim gospodarima.
20. Premudrost viče na polju, na ulicama pušta glas svoj;
21. U najvećoj vrevi viče, na vratima, u gradu govori svoje besjede:
22. Ludi, dokle ćete ljubiti ludost? i podsmjevačima dokle će biti mio podsmijeh? i bezumni dokle će mrziti na znanje?
23. *Obratite se na* karanje moje; evo, *izasuću vam duh svoj*, kazaću vam *riječi svoje.*
24. Što zvah, ali ne htjeste, pružah ruku svoju, ali niko ne mari,
25. Nego odbaciste svaki svjet moj, i karanja mojega ne htjeste primiti;
26. Za to ću se i ja smijati vašoj nevolji, rugaću se kad dodje čega se bojite;
27. Kad kao pustoš dodje čega se bojite, i pogibao vaša kao oluja kad dodje, kad navali na vas nevolja i muka.
28. Tada će me zvati, ali se ne ću odazvati; rano će tražiti, ali me ne će naći.
29. Jer mrziše na znanje, i straha Gospodinova ne izabraše;
30. Ne pristaše na moj svjet, i prezираše sva karanja moja.
31. Za to će jesti plod od putova svojih, i nasitiće se savjeta svojih.
32. Jer će lude ubiti mir njihov, i bezumne će pogubiti sreća njihova.
33. Ali ko me sluša, boraviće bezbrižno, i biće na miru ne bojeći se zla.

GLAVA 2.

Sine moj, ako primiš riječi moje, i zapovijesti moje sahraniš kod sebe.
2. Da pazi uho tvoje na mudrost, i prigneš srce svoje k razumu,
3. Ako prizoveš mudrost, i k razumu podigneš glas svoj,
4. Ako ga ustražiš kao srebro, i kao sakriveno blago ako dobro ustražiš;
5. Tada ćeš razumjeti strah Gospodinov, i poznanje Božije naći ćeš.
6. Jer Gospodin daje mudrost, iz njegovijeh usta dolazi znanje i razum.
7. Čuva pravima što doista jest, štit je onima koji hode u bezazlenosti,
8. Da bi se držali staza pravijeh, a on čuva put svetaca svojih.
9. Tada ćeš razumjeti pravdu i sud i što je pravo, *i* svaki dobri put.
10. Kad dodje mudrost u srce tvoje, i znanje omili duši tvojoj,
11. Pomnjivost će paziti na te, razum će te čuvati,
12. Izbavljajući te od zla puta, od ljudi koji govore opake stvari,
13. Koji ostavljaju prave pute da idu putovima mračnijem,
14. Koji se raduju zlo čineći, i igraju u zlijem opačinama;

15. Kojih su putovi krivi, i sami su opaki na stazama svojim;
16. Izbavljajući te od žene tudje, od tudjinke, koja laska svojim riječima,
17. Koja ostavlja vodja mladosti svoje, i zaboravlja zavjet Boga svojega.
18. Jer k smrti vodi dom njezin, i k mrtvima staze njezine.
19. Ko god udje k njoj ne vraća se, niti izlazi na put životni.
20. Za to hodi putem dobrijeh, i drži se staza pravedničkih.
21. Jer će pravednici nastavati na zemlji, i bezazleni će ostati na njoj.
22. A bezbožni će se istrijebiti sa zemlje, i bezakonici će se iščupati iz nje.

GLAVA 3.

Sine moj, ne zaboravljaj nauke moje, i zapovijesti moje neka hrani srce tvoje.
2. Jer će ti donijeti dug život, dobre godine i mir.
3. Milost i istina neka te ne ostavlja; priveži ih sebi na grlo, upiši ih na ploči srca svojega.
4. Te ćeš naći milost i dobru misao pred Bogom i pred ljudima.
5. Uzdaj se u Gospodina svijem srcem svojim, a na svoj razum ne oslanjaj se.
6. Na svijem putovima svojim imaj ga na umu, i on će upravljati staze tvoje.
7. Ne misli sam o sebi da si mudar; boj se Gospodina i uklanjaj se oda zla.
8. To će biti zdravlje pupku tvojemu i zaljevanje kostima tvojim.
9. Poštuj Gospodina imanjem svojim i prvinama od svega dohotka svojega;
10. I biće pune žitnice tvoje obilja, i presipaće se vino iz kaca tvojih.
11. Sine moj, ne odbacuj nastave Gospodinove, i nemoj da ti dosadi karanje njegovo.
12. Jer koga ljubi Gospodin onoga kara, i kao otac sina koji mu je mio.
13. Blago čovjeku koji nadje mudrost, i čovjeku koji dobije razum.
14. Jer je bolje njom trgovati nego trgovati srebrom, i dobitak na njoj bolji je od zlata.
15. Skuplja je od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari tvojih ne mogu se izjednačiti s njom.
16. *Dug život u desnici joj je, a u ljevici bogatstvo i slava.*
17. Puti su njezini mili puti i sve staze njezine mirne.
18. Drvo je životno onima koji se hvataju za nju, i ko je god drži srećan je.
19. Gospodin je mudrošću osnovao zemlju, utvrdio nebesa razumom.
20. Njegovom mudrošću razvališe se bezdane i oblaci kaplju rosom.
21. Sine moj, da ti to ne odlazi iz očiju; čuvaj pravu mudrost i razboritost;
22. I biće život duši tvojoj i nakit grlu tvojemu.
23. Tada ćeš ići bez brige putem svojim, i noga tvoja ne će se spotaći.
24. Kad liježeš, ne ćeš se plašiti, i kad počivaš, sladak će ti biti san.
25. Ne ćeš se plašiti od nagle strahote ni od pogibli bezbožničke kad dodje.
26. Jer će ti Gospodin biti uzdanica i čuvaće ti nogu da se ne uhvati.
27. Ne odreci dobra onima kojima treba, kad možeš učiniti.
28. Ne govori bližnjemu svojemu: idi, i dodji drugi put, i sjutra ću ti dati, kad imaš.
29. Ne kuj zla bližnjemu svojemu koji živi s tobom bez brige.
30. Ne svadjaj se ni s kim bez uzroka, ako ti nije učinio zla.
31. Nemoj zavidjeti nasilniku, ni izabrati kojega puta njegova.
32. Jer je mrzak Gospodinu zlikovac, a u pravednih je tajna njegova.
33. Prokletstvo je Gospodinovo u kući bezbožnikovoj, a stan pravednički blagosilja.
34. Jer podsmjevačima on se podsmijeva, a krotkima daje milost.
35. Mudri će naslijediti slavu, a bezumnike će odnijeti sramota.

GLAVA 4.

Slušajte, djeco, nastavu očinu, i pazite da biste poznali mudrost.
2. Jer vam dobru nauku dajem, ne ostavljajte zakona mojega.
3. Kad bijah sin u oca svojega mlad, i jedinac u matere svoje,
4. On me učaše i govoraše mi: neka primi srce tvoje riječi moje, drži zapovijesti moje i bićeš živ.
5. Pribavi mudrost, pribavi razum; ne zaboravljaj i ne odstupaj od riječi usta mojih.
6. Nemoj je ostaviti, i čuvaće te, ljubi je i hraniće te.

7. Mudrost je glavno; pribavi mudrost, i za sve imanje svoje pribavi razum.
8. Podiži je, i ona će te uzvisiti, proslaviće te kad je zagriš.
9. Metnuće ti na glavu vijenac od milina, krasnu krunu daće ti.
10. Slušaj, sine moj, i primi riječi moje, i umnožiće ti se godine životu.
11. Učim te putu mudrosti, vodim te stazama pravijem.
12. Kad ushodiš, ne će se stezati koraci tvoji, i ako potrčiš ne ćeš se spotaknuti.
13. Drži se nastave i ne puštaj, čuvaj je, jer ti je život.
14. Ne idi na stazu bezbožničku i putem nevaljalijeh ljudi ne stupaj.
15. Ostavi ga, ne hodi po njemu, ukloni se od njega i mini ga.
16. Jer ne spavaju ako ne učine zla, i ne dolazi im san ako koga ne obore.
17. Jer jedu hljeb bezbožnosti i piju vino nasilja.
18. A put je pravednički kao svijetlo vidjelo, koje sve većma svijetli dok ne bude pravi dan.
19. A put je bezbožnički kao mrak, ne znaju na što će se spotaknuti.
20. Sine moj, slušaj riječi moje, prigni uho svoje besjedi mojoj.
21. Da ti ne odlaze iz očiju; čuvaj ih usred srca svojega.
22. Jer su život onima koji ih nalaze i zdravlje svemu tijelu njihovu.
23. Svrh svega što se čuva čuvaj srce svoje, jer iz njega izlazi život.
24. Ukloni od usta svojih opačinu i od usana svojih nevaljalstvo udalji.
25. Oči tvoje neka gledaju upravo i vjedje tvoje neka se upravljaju pravo pred tobom.
26. Mjeri stazu nogama svojim, i svi putovi tvoji neka su poravnjeni.
27. Ne svrći ni na desno ni na lijevo, odvraćaj nogu svoju oda zla.

GLAVA 5.

Sine moj, slušaj mudrost moju, k razumu mojemu prigni uho svoje,
2. Da se držiš razboritosti, i usne tvoje da hrane znanje.
3. *Jer s* usana tudje žene kaplje med, *i grlo joj je mekše* od ulja;
4. *Ali joj je pošljedak* gorak kao pe*len, oštar kao mač* s obje strane oštar.
5. Noge joj slaze k smrti, do pakla dopiru koraci njezini.
6. Da ne bi mjerio puta životnoga, savijaju se staze njezine da ne znaš.
7. Za to, djeco, poslušajte mene, i ne odstupajte od riječi usta mojih.
8. Neka je daleko od nje put tvoj, i ne približuj se k vratima kuće njezine,
9. Da ne bi dao drugima slave svoje i godina svojih nemilostivome,
10. Da se ne bi tudjinci nasitili tvojega blaga i trud tvoj da ne bi bio u tudjoj kući,
11. I da ne ridaš na pošljedak, kad se stroši meso tvoje i tijelo tvoje,
12. I rečeš: kako mrzih na nastavu, i kako srce moje prezira karanje!
13. I ne poslušah glasa učitelja svojih, i ne prignuh uha svojega k onima koji me učahu!
14. U malo ne zapadoh u svako zlo usred zbora i skupštine.
15. Pij vodu iz svojega studenca i što teče iz tvojega izvora.
16. Neka se razlivaju tvoji izvori na polje, i potoci po ulicama.
17. Imaj ih sam za se, a ne tudjin s tobom.
18. Blagosloven da je izvor tvoj, i veseli se ženom mladosti svoje;
19. Neka ti je kao košuta mila i kao srna ljupka; dojke njezine neka te opijaju u svako doba, u ljubavi njezinoj posrći jednako.
20. A za što bi, sine, posrtao za tudjinkom i grlio njedra tudjoj,
21. Kad su pred očima Gospodinu putovi svačiji, i mjeri sve staze njegove?
22. Bezbožnika će uhvatiti njegova bezakonja, i u uža grijeha svojih zaplešće se;
23. Umrijeće bez nastave, i od mnoštva ludosti svoje lutaće.

GLAVA 6.

Sine moj, kad se podjemčiš za prijatelja svojega, i daš ruku svoju tudjincu,
2. Vezao si se riječima usta svojih, uhvatio si se riječima usta svojih.
3. Za to učini tako, sine moj, i oprosti se, jer si dopao u ruke bližnjemu svojemu; idi, pripadni, i navali na bližnjega svojega.
4. Ne daj sna očima svojima, ni vjedjama svojima drijema.

5. Otmi se kao srna iz ruke lovcu, i kao ptica iz ruke ptičaru.
6. Idi k mravu, ljenivče, gledaj putove njegove, i omudraj.
7. Nema vodja ni upravitelja ni gospodara;
8. I opet pripravlja ljeti sebi hranu, zbira uz žetvu piću svoju.
9. Dokle ćeš, ljenivče, ležati? kad ćeš ustati od sna svojega?
10. Dok malo prospavaš, dok malo prodrijemlješ, dok malo sklopiš ruke da prilegneš,
11. U tom će doći siromaštvo tvoje kao putnik i oskudica tvoja kao oružan čovjek.
12. Čovjek nevaljao i nitkov hodi sa zlijem ustima;
13. Namiguje očima, govori nogama, pokazuje prstima;
14. Svaka mu je opačina u srcu, kuje zlo svagda, zameće svadju.
15. Za to će u jedan put doći pogibao njegova, časom će se satrti i ne će biti lijeka.
16. Na ovo šestoro mrzi Gospodin, i sedmo je gad duši njegovoj:
17. Oči ponosite, jezik lažljiv i ruke koje proljevaju krv pravu,
18. Srce koje kuje zle misli, noge koje brzo trče na zlo,
19. Lažan svjedok koji govori laž, i ko zameće svadju medju braćom.
20. Čuvaj, sine moj, zapovijest oca svojega, i ne ostavljaj nauke matere svoje.
21. Priveži ih sebi na srce za svagda, i spuči ih sebi oko grla.
22. Kuda god podješ, vodiće te; kad zaspiš, čuvaće te; kad se probudiš, razgovaraće te;
23. Jer je zapovijest žižak, i nauka je vidjelo, i put je životni karanje koje poučava;
24. Da te čuvaju od zle žene, od jezika kojim laska žena tudja.
25. Ne zaželi u srcu svom ljepote njezine, i nemoj da te uhvati vjedjama svojim.
26. Jer sa žene kurve *spada čovjek* na komad hljeba, i žena pusta lovi dragocjenu dušu.
27. Hoće li ko uzeti ognja u njedra a haljine da mu se ne *upale?*
28. Hoće li ko hoditi po živom ugljevlju a nogu da ne ožeže?
29. Tako biva onome koji ide k ženi bližnjeg svojega; ne će biti bez krivice ko je se god dotakne.
30. Ne sramote lupeža koji ukrade da nasiti dušu svoju, budući gladan;
31. Nego kad ga uhvate plati samosedmo, da sve imanje doma svojega.
32. Ali ko učini preljubu sa ženom, bezuman je, dušu svoju gubi ko tako čini;
33. Muke i ruga dopada, i sramota se njegova ne može izbrisati.
34. Jer je ljubavna sumnja žestoka u muža i ne štedi na dan osvete;
35. Ne mari ni za kakav otkup, i ne prima ako ćeš i mnogo darova davati.

GLAVA 7.

Sine, čuvaj riječi moje, i zapovijesti moje sahrani kod sebe.
2. Čuvaj zapovijesti moje i bićeš živ, i nauku moju kao zjenicu očiju svojih.
3. Priveži ih sebi na prste, napiši ih na ploči srca svojega.
4. Reci mudrosti: sestra si mi; i prijateljicom zovi razboritost,
5. Da bi te čuvala od žene tudje, od tudjinke, koja laska riječima.
6. Jer s prozora doma svojega kroz rešetku gledah,
7. I vidjeh medju ludima, opazih medju djecom bezumna mladića,
8. Koji idjaše ulicom pokraj ugla njezina, i koračaše putem ka kući njezinoj,
9. U sumrak, u veče, kad se unoća i smrče;
10. A gle, srete ga žena u odijelu kurvinskom i lukava srca,
11. Plaha i pusta, kojoj noge ne mogu stajati kod kuće,
12. Sad na polju, sad na ulici, kod svakoga ugla vrebaše.
13. I uhvati ga, i poljubi ga, i bezobrazno reče mu:
14. Imam žrtve zahvalne, danas izvrših zavjete svoje;
15. Za to ti izidoh na susret da te tražim, i nadjoh te.
16. Nastrla sam odar svoj pokrivačima vezenijem i prostirkama Egipatskim.
17. Okadila sam postelju svoju smirnom, alojem i cimetom.

18. Hajde da se opijamo ljubavlju do zore, da se veselimo milovanjem.
19. Jer mi muž nije kod kuće, otišao je na put daljni,
20. Uzeo je sa sobom tobolac novčani, vratiće se kući u odredjeni dan.
21. Navrati ga mnogim riječima, glatkim usnama svojim odvuče ga.
22. Otide za njom odmah kao što vo ide na klanje i kao bezumnik u puto da bude karan,
23. Dokle mu strijela ne probije jetru, kao što ptica leti u zamku ne znajući da joj je o život.
24. Za to dakle, djeco, poslušajte me, i pazite na riječi usta mojih.
25. Nemoj da zastranjuje srce tvoje na putove njezine, nemoj lutati po stazama njezinijem.
26. Jer je mnoge ranila i oborila, i mnogo je onijeh koje je sve pobila.
27. Kuća je njezina put pakleni koji vodi u klijeti smrtne.

GLAVA 8.

Ne viče li mudrost? i razum ne pušta li glas svoj?
2. Navrh visina, na putu, na rasputicama stoji,
3. Kod vrata, na ulasku u grad, gdje se otvoraju vrata, viče:
4. Vas vičem, o ljudi, i glas svoj *obraćam* k sinovima ljudskim.
5. Naučite se ludi mudrosti, i bezumni orazumite se.
6. Slušajte, jer ću govoriti velike stvari, i usne moje otvorajući se kazivaće što je pravo.
7. Jer usta moja govore istinu, i mrska je usnama mojim bezbožnost.
8. Prave su sve riječi usta mojih, ništa nema u njima krivo ni izopačeno.
9. Sve su obične razumnomu i prave su onima koji nalaze znanje.
10. Primite nastavu moju a ne srebro, i znanje radije nego najbolje zlato.
11. Jer je bolja mudrost od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari ne mogu se izjednačiti s njom.
12. Ja mudrost boravim s razboritošću, i razumno znanje nalazim.
13. Strah je Gospodinov mržnja na zlo; *ja mrzim na* ponositost i na oholost i na *zli put i na usta* opaka.
14. Moj je savjet i što god jest; ja sam *razum i moja je sila.*
15. Mnom carevi caruju, i vladaoci postavljaju pravdu.
16. Mnom vladaju knezovi i poglavari i sve sudije zemaljske.
17. Ja ljubim one koji mene ljube, i koji me dobro traže nalaze me.
18. U mene je bogatstvo i slava, postojano dobro i pravda.
19. Plod je moj bolji od zlata i od najboljega zlata, i dobitak je moj bolji od najboljega srebra.
20. Putem pravednijem vodim, posred staza pravice,
21. Da onima koji me ljube dam ono što jest, i riznice njihove da napunim.
22. Gospodin me je imao u početku puta svojega, prije djela svojih, prije svakoga vremena.
23. Prije vijekova postavljena sam, prije početka, prije postanja zemlje.
24. Kad jošte ne bijaše bezdānā, rodila sam se, kad još ne bijaše izvora obilatijeh vodom.
25. Prije nego se gore osnovaše, prije humova ja sam se rodila;
26. Još ne bješe načinio zemlje ni polja ni početka prahu vasiljenskom;
27. Kad je uredjivao nebesa, ondje bijah; kad je razmjeravao krug nad bezdanom,
28. Kad je utvrdjivao oblake gore i krijepio izvore bezdanu;
29. Kad je postavljao moru medju i vodama da ne prestupaju zapovijesti njegove, kad je postavljao temelje zemlji;
30. Tada bijah kod njega hranjenica, bijah mu milina svaki dan, i veseljah se pred njim svagda;
31. Veseljah se na vasiljenoj njegovoj, i milina mi je sa sinovima ljudskim.
32. Tako dakle, sinovi poslušajte me, jer blago onima koji se drže putova mojih.
33. Slušajte nastavu, i budite mudri, i nemojte je odbaciti.
34. Blago čovjeku koji me sluša stražeći na vratima mojim svaki dan i čuvajući pragove vrata mojih.
35. Jer ko mene nalazi, nalazi život i dobija ljubav od Gospodina.
36. A ko o mene griješi, čini krivo duši svojoj; svi koji mrze na me, ljube smrt.

GLAVA 9.

Premudrost sazida sebi kuću, i otesa sedam stupova;
2. Pokla stoku svoju, rastvori vino svoje, i postavi sto svoj.
3. Posla djevojke svoje, te zove svrh visina gradskih:
4. Ko je lud, neka se uvrati ovamo. I bezumnima veli:
5. Hodite, jedite hljeba mojega, i pijte vina koje sam rastvorila.
6. Ostavite ludost i bićete živi, i idite putem razuma.
7. Ko uči podsmjevača, prima sramotu; i ko kori bezbožnika, prima rug.
8. Ne karaj podsmjevača da ne omrzne na te; karaj mudra, i ljubiće te.
9. Kaži mudrome, i biće još mudriji; pouči pravednoga, i znaće više.
10. Početak je mudrosti strah Gospodinov, i znanje je svetijeh stvari razum.
11. Jer će se mnom umnožiti dani tvoji i dodaće ti se godine životu.
12. Ako budeš mudar, sebi ćeš biti mudar; ako li budeš podsmjevač, sam ćeš tegliti.
13. Žena bezumna plaha je, luda i ništa ne zna;
14. I sjedi na vratima od kuće svoje na stolici, na visinama gradskim,
15. Te viče one koji prolaze, koji idu pravo svojim putem:
16. Ko je lud? neka se uvrati ovamo. I bezumnome govori:
17. Voda je kradena slatka, i hljeb je sakriven ugodan.
18. A on ne zna da su ondje mrtvaci i u dubokom grobu da su zvanice njezine.

GLAVA 10.

Priče Salamunove.

Mudar je sin radost ocu svojemu, a lud je sin žalost materi svojoj.
2. Ne pomaže nepravedno blago, nego pravda izbavlja od smrti.
3. Ne da Gospodin da gladuje duša pravednikova, a imanje bezbožničko razmeće.
4. Nemarna ruka osiromašava, a vrijedna ruka obogaćava.
5. Ko zbira u ljeto, sin je razuman; ko spava o žetvi, sin je sramotan.
6. Blagoslovi su *nad glavom pravedniku, a usta bezbožnička pokriva* nasilje.
7. Spomen pravednikov ostaje blagosloven, a ime bezbožničko truhne.
8. Ko je mudra srca, prima zapovijesti; a ko je ludijeh usana, pašće.
9. Ko hodi bezazleno, hodi pouzdano; a ko je opak na putovima svojim, poznaće se.
10. Ko namiguje okom, daje muku; i ko je ludijeh usana, pašće.
11. Usta su pravednikova izvor životu, a usta bezbožnička pokriva nasilje.
12. Mrzost zameće svadje, a ljubav prikriva sve prijestupe.
13. Na usnama razumnoga nalazi se mudrost, a za ledja je bezumnoga batina.
14. Mudri sklanjaju znanje, a usta ludoga blizu su pogibli.
15. Bogatstvo je bogatima tvrd grad, siromaštvo je siromasima pogibao.
16. Rad je pravednikov na život, dobitak bezbožnikov na grijeh.
17. Ko prima nastavu, na putu je k životu; a ko odbacuje kar, luta.
18. Ko pokriva mržnju, lažljivih je usana; i ko iznosi sramotu, bezuman je.
19. U mnogim riječima ne biva bez grijeha; ali ko zadržava usne svoje, razuman je.
20. Jezik je pravednikov srebro odabrano; srce bezbožničko ne vrijedi ništa.
21. Usne pravednikove pasu mnoge, a bezumni umiru s bezumlja.
22. Blagoslov Gospodinov obogaćava a bez muke.
23. Bezumniku je šala činiti zlo, a razuman čovjek drži se mudrosti.
24. Čega se boji bezbožnik, ono će ga snaći; a što pravednici žele, *Bog* će im dati.
25. Kao što prolazi oluja, tako bezbožnika nestaje; a pravednik je na vječitom temelju.
26. Kakav je ocat zubima i dim očima, taki je ljenivac onima koji ga šalju.
27. Strah Gospodinov dodaje dane, a bezbožnicima se godine prekraćuju.
28. Čekanje pravednijeh radost je, a nadanje bezbožnijeh propada.
29. Put je Gospodinov krjepost bezazlenomu, a strah onima koji čine bezakonje.
30. Pravednik se ne će nigda pokolebati, a bezbožnici ne će nastavati na zemlji.

31. Usta pravednikova iznose mudrost, a jezik opaki istrijebiće se.
32. Usne pravednikove znaju što je milo, a bezbožnička su usta opačina.

GLAVA 11.

Lažna su mjerila mrska Gospodinu, a prava mjera ugodna mu je.
2. Kad dodje oholost, dodje i sramota; a u smjernijeh je mudrost.
3. Pravedne vodi bezazlenost njihova, a bezakonike satire zloća njihova.
4. Ne će pomoći bogatstvo u dan gnjeva, a pravda izbavlja od smrti.
5. Pravda bezazlenoga upravlja put njegov, a bezbožnik pada od svoje bezbožnosti.
6. Pravedne izbavlja pravda njihova, a bezakonici hvataju se u svojoj zloći.
7. Kad umire bezbožnik, propada nadanje, i naj jače uzdanje propada.
8. Pravednik se izbavlja iz nevolje, a bezbožnik dolazi na njegovo mjesto.
9. Licemjer kvari ustima bližnjega svojega; ali se pravednici izbavljaju znanjem.
10. Dobru pravednijeh raduje se grad; a kad propadaju bezbožnici, biva pjevanje.
11. Blagoslovima pravednijeh ljudi podiže se grad, a s usta bezbožničkih raskopava se.
12. Bezumnik se ruga bližnjemu svojemu, a razuman čovjek muči.
13. Opadač tumarajući izdaje tajnu; a ko je vjerna srca, taji stvar.
14. Gdje nema savjeta, propada narod, a pomoć je u mnoštvu savjetnika.
15. Zlo prolazi ko se jamči za tudjina; a ko mrzi na jamstvo, bez brige je.
16. Žena mila dobija čast, a silni dobijaju bogatstvo.
17. Milostiv čovjek čini dobro duši svojoj, a nemilostiv udi svojemu tijelu.
18. Bezbožni radi posao prijevaran; a ko sije pravdu, pouzdana mu je plata.
19. Ko se drži pravde, na život mu je; a ko ide za zlom, na smrt mu je.
20. Mrski su Gospodinu koji su opaka srca; a mili su mu koji su bezazleni na svom putu.
21. Zao čovjek ne će ostati bez kara ako i druge uzme u pomoć; a sjeme *pravednijeh izbaviće* se.
22. *Žena lijepa* a bez razuma zlatna *je brnjica u gubici* svinji.
23. Želja je pravednijeh samo dobro, a očekivanje bezbožnijeh gnjev.
24. Jedan prosipa, i sve više ima; a drugi tvrduje suviše, i sve je siromašniji.
25. Podašna ruka biva bogatija, i ko napaja, sam će biti napojen.
26. Ko ne da žita, proklinje ga narod, a ko prodaje, blagoslov mu je nad glavom.
27. Ko traži dobro, dobija ljubav; a ko traži zlo, zadesiće ga.
28. Ko se uzda u bogatstvo svoje, propašće; a pravednici će se kao grane zelenjeti.
29. Ko zatire kuću svoju, naslijediće vjetar; i bezumnik će služiti mudromu.
30. Plod je pravednikov drvo životno, i mudri obučava duše.
31. Gle, pravedniku se na zemlji plaća, a kamo li bezbožniku i grješniku?

GLAVA 12.

Ko ljubi nastavu, ljubi znanje; a ko mrzi na ukor, ostaje lud.
2. Dobar čovjek dobija ljubav od Gospodina, a čovjeka zlikovca osudjuje.
3. Ne će se čovjek utvrditi bezbožnošću, a korijen pravednijeh ne će se pomaći.
4. Vrijedna je žena vijenac mužu svojemu; a koja ga sramoti, ona mu je kao truhlež u kostima.
5. Misli su pravednijeh prave, a savjeti bezbožnijeh prijevara.
6. Riječi bezbožnijeh vrebaju krv, a pravedne izbavljaju usta njihova.
7. Obaraju se bezbožni da ih nema, a dom pravednijeh ostaje.
8. Prema razumu svom hvali se čovjek; a ko je opaka srca, prezreće se.
9. Ko se snebiva, a ima slugu, bolji je od onoga koji se veliča a hljeba nema.
10. Pravednik se brine za život svojega živinčeta, a u bezbožnika je srce nemilostivo.
11. Ko radi svoju zemlju, biće sit hljeba; a ko ide za besposlicama, bezuman je.
12. Bezbožnik želi obranu oda zla, ali korijen pravednijeh daje je.
13. Zlome je zamka u grijehu usana njegovijeh, a pravednik izlazi iz tjeskobe.
14. Od ploda usta svojih siti se čovjek dobra, i platu za djela svoja prima čovjek.

15. Bezumniku se čini prav put njegov; ali ko sluša savjet, mudar je.
16. Gnjev bezumnikov odmah se pozna, ali pametni pokriva sramotu.
17. Ko govori istinu, javlja što je pravo, a lažni svjedok prijevaru.
18. Ima ko govori kao da mač probada, a jezik je mudrijeh lijek.
19. Istinita usta stoje tvrdo do vijeka, a jezik lažljivi za čas.
20. Koji zlo misle, prijevara im je u srcu, a radost je onima koji svjetuju na mir.
21. Nikaka nesreća ne će zadesiti pravednika, a bezbožnici će se napuniti zla.
22. Mrske su Gospodinu lažljive usne; a koji rade vjerno, mili su mu.
23. Pametan čovjek pokriva znanje, a srce bezumnijeh razglašuje bezumlje.
24. Ruka radljiva gospodariće, a lijena će davati danak.
25. Briga u srcu čovječijem obara; a dobra riječ razveseljava.
26. Pravedniku je bolje nego bližnjemu njegovu; a bezbožnike zavodi put njihov.
27. Ljenivac ne će peći lova svoga a u vrijedna je čovjeka dobro dragocjeno.
28. Na putu pravde život je, i kuda ide staza njezina nema smrti.

GLAVA 13.

Mudar sin sluša nastavu oca svojega, a podsmjevač ne sluša ukora.
2. Od ploda usta svojih svaki će jesti dobro, a duša nevaljalijeh ljudi nasilje.
3. Ko čuva usta svoja, čuva svoju dušu; ko razvaljuje usne, propada.
4. Željna je duša ljenivčeva, ali nema ništa; a duša vrijednijeh ljudi obogatiće se.
5. Na lažnu riječ mrzi pravednik; a bezbožnik se mrazi i sramoti.
6. Pravda čuva onoga koji hodi bezazleno; a bezbožnost obara grješnika.
7. Ima ko se gradi bogat a nema ništa, i ko se gradi siromah a ima veliko blago.
8. Otkup je za život čovjeku bogatstvo njegovo, a siromah ne sluša prijetnje.
9. Vidjelo pravedničko svijetli se, a žižak bezbožnički ugasiće se.
10. *Od oholosti biva samo svadja, a koji primaju svjet, u njih je* mudrost.
11. Blago koje se taštinom teče umaljava se, a ko sabira rukom, umnožava.
12. Dugo nadanje mori srce, a želja je ispunjena drvo životno.
13. Ko prezire riječ, sam sebi udi; a ko se boji zapovijesti, platiće mu se.
14. Nauka je mudroga izvor životni da se sačuva prugala smrtnijeh.
15. Dobar razum daje ljubav, a put je bezakonički hrapav.
16. Svaki pametan čovjek radi s razumom, a bezuman raznosi bezumlje.
17. Glasnik bezbožan pada u zlo, a vjeran je poslanik lijek.
18. Siromaštvo i sramota doći će na onoga koji odbacuje nastavu; a ko čuva karanje, proslaviće se.
19. Ispunjena je želja slast duši, a bezumnima je mrsko odstupiti od zla.
20. Ko hodi s mudrima postaje mudar, a ko se druži s bezumnicima postaje gori.
21. Grješnike goni zlo, a pravednicima se vraća dobro.
22. Dobar čovjek ostavlja našljedstvo sinovima sinova svojih, a grješnikovo imanje čuva se pravedniku.
23. Izobila hrane ima na njivi siromaškoj, a ima ko propada sa zle uprave.
24. Ko žali prut, mrzi na sina svojega; a ko ga ljubi, kara ga za vremena.
25. Pravednik jede i sita mu je duša; a trbuh bezbožnicima nema dosta.

GLAVA 14.

Mudra žena zida kuću svoju, a luda svojim rukama raskopava,
2. Ko hodi pravo, boji se Gospodina; a ko je opak na svojim putovima, prezire ga.
3. U ustima je bezbožnikovijem prut oholosti, a mudre čuvaju usta njihova.
4. Gdje nema volova, čiste su jasle; a obilata je ljetina od sile volovske.
5. Istinit svjedok ne laže, a lažan svjedok govori laž.
6. Podsmjevač traži mudrost, i ne nahodi je; a razumnomu je znanje lako *naći*.
7. Idi od čovjeka bezumna, jer ne ćeš čuti pametne riječi.
8. Mudrost je pametnoga da pazi na put svoj, a bezumlje je bezumnijeh prijevara.

9. Bezumnima je šala grijeh, a medju pravednima je dobra volja.
10. Srce svačije zna jad duše svoje; i u veselje njegovo ne miješa se drugi.
11. Dom bezbožnički raskopaće se, a koliba pravednijeh cvjetaće.
12. Neki se put čini čovjeku prav, a kraj mu je put k smrti.
13. I od smijeha boli srce, i veselju kraj biva žalost.
14. Putova svojih nasitiće se ko je izopačena srca, ali ga se kloni čovjek dobar.
15. Lud vjeruje svašta, a pametan pazi na svoje korake.
16. Mudar se boji i uklanja se od zla, a bezuman navire i slobodan je.
17. Nagao čovjek čini bezumlje, a pakostan je čovjek mrzak.
18. Ludi našljedjuje bezumlje, a razboriti vjenčava se znanjem.
19. Klanjaju se zli pred dobrima i bezbožni na vratima pravednoga.
20. Ubogi je mrzak i prijatelju svom, a bogati imaju mnogo prijatelja.
21. Ko prezire bližnjega svojega grieši; a ko je milostiv ubogima, blago njemu.
22. Koji smišljaju zlo, ne lutaju li? a milost i vjera biće onima koji smišljaju dobro.
23. U svakom trudu ima dobitka, a govor usnama samo je siromaštvo.
24. Mudrima je vijenac bogatstvo njihovo, a bezumlje bezumnijeh ostaje bezumlje.
25. Istinit svjedok izbavlja duše, a lažan govori prijevaru.
26. U strahu je Gospodinovu jako pouzdanje. I sinovima je utočište.
27. Strah je Gospodinov izvor životu da se čovjek sačuva od prugala smrtnijeh.
28. U mnoštvu je naroda slava caru; a kad nestaje naroda, propast je vladaocu.
29. Ko je spor na gnjev, velika je razuma; a ko je nagao, pokazuje ludost.
30. Život je tijelu srce zdravo, a zavist je truhlež u kostima.
31. Ko čini krivo ubogome, sramoti stvoritelja njegova; a poštuje ga ko je milostiv siromahu.
32. *Za zlo svoje* povrgnuće se bezbožnik, *a pravednik* nada se i na smrti.
33. Mudrost počiva u srcu razumna čovjeka, a što je u bezumnima poznaje se.
34. Pravda podiže narod, a grijeh je sramota narodima.
35. Mio je caru razuman sluga, ali na sramotna gnjevi se.

GLAVA 15.

Odgovor blag utišava gnjev, a riječ prijeka podiže srdnju.
2. Jezik mudrijeh ljudi ukrašava znanje, a usta bezumnijeh prosipaju bezumlje.
3. Oči su Gospodinove na svakom mjestu gledajući zle i dobre.
4. Zdrav je jezik drvo životno, a opačina s njega kršenje od vjetra.
5. Lud se ruga nastavom oca svojega; a ko prima ukor, biva pametan.
6. U kući pravednikovoj ima mnogo blaga; a u dohotku je bezbožnikovu rasap.
7. Usne mudrijeh ljudi siju znanje, a srce bezumničko ne čini tako.
8. Žrtva je bezbožnička gad Gospodinu, a molitva pravednijeh ugodna mu je.
9. Gad je Gospodinu put bezbožnikov; a ko ide za pravdom njega ljubi.
10. Karanje je zlo onome ko ostavlja put; koji mrzi na ukor, umrijeće.
11. Pakao je i pogibao pred Gospodinom, a kamo li srca sinova čovječijih.
12. Podsmjevač ne ljubi onoga ko ga kori, niti ide k mudrima.
13. Veselo srce veseli lice, a žalost u srcu obara duh.
14. Srce razumno traži znanje, a usta bezumnijeh ljudi nasladjuju se bezumljem.
15. Svi su dani nevoljnikovi zli; a ko je vesela srca, na gozbi je jednako.
16. Bolje je malo sa strahom Gospodinovim nego veliko blago s nemirom.
17. Bolje je jelo od zelja gdje je ljubav nego od vola ugojena gdje je mržnja.
18. Čovjek gnjevljiv zameće raspru; a ko je spor na gnjev, utišava svadju.
19. Put je lijenoga kao ograda od trnja, a staza je pravednijeh nasuta.
20. Mudar je sin radost ocu, a čovjek bezuman prezire mater svoju.

21. Bezumlje je radost bezumniku, a razuman čovjek hodi pravo.
22. Namjere se rasipaju kad nema savjeta, a tvrdo stoje gdje je mnogo savjetnika.
23. Raduje se čovjek odgovorom usta svojih, i riječ u vrijeme kako je dobra!
24. Put k životu ide gore razumnome da se sačuva od pakla ozdo.
25. Gospodin raskopava kuću ponositima, a medju udovici utvrdjuje.
26. Mrske su Gospodinu misli zle, a besjede čistijeh mile su.
27. Lakomac zatire svoju kuću, a ko mrzi na poklone živ će biti.
28. Srce pravednikovo premišlja šta će govoriti, a usta bezbožnička rigaju zlo.
29. Daleko je Gospodin od bezbožnijeh, a molitvu pravednijeh čuje.
30. Vid očinji veseli srce, dobar glas goji kosti.
31. Uho koje sluša karanje životno nastavaće medju mudrima.
32. Ko odbacuje nastavu, ne mari za dušu svoju; a ko sluša karanje, biva razuman.
33. Strah je Gospodinov nastava k mudrosti, i prije slave ide smjernost.

GLAVA 16.

Čovjek sprema srce, ali je od Gospodina što će jezik govoriti.
2. Čovjeku se svi putovi njegovi čine čisti, ali Gospodin ispituje duhove.
3. Ostavi na Gospodina djela svoja, i biće tvrde namjere tvoje.
4. Gospodin je stvorio sve sam za se, i bezbožnika za zli dan.
5. Mrzak je Gospodinu ko je god ponosita srca, i ne će ostati bez kara ako će i druge uzeti u pomoć.
6. Milošću i istinom očišća se bezakonje, i strahom Gospodinovim uklanja se čovjek oda zla.
7. Kad su čiji putovi mili Gospodinu, miri s njim i neprijatelje njegove.
8. Bolje je malo s pravdom nego mnogo dohodaka s nepravdom.
9. Srce čovječije izmišlja sebi put, ali Gospodin upravlja korake njegove.
10. Proroštvo je na usnama carevijem, u sudu ne će pogriješiti usta njegova.
11. Mjerila i potezi pravi od Gospodina su, i sve kamenje u tobocu njegovo je djelo.
12. Gadno je carevima činiti nepravdu, jer se pravdom utvrdjuje prijesto.
13. Mile su carevima usne pravedne, i oni ljube onoga koji govori pravo.
14. Gnjev je carev glasnik smrtni, ali mudar čovjek ublažiće ga.
15. U veselu je licu carevu život, i ljubav je njegova kao oblak s poznijem daždom.
16. Koliko je bolje teći mudrost nego zlato! i teći razum koliko je ljepše nego srebro!
17. Put je pravednijeh uklanjanje oda zla; čuva dušu svoju ko pazi na put svoj.
18. Oholost dolazi pred pogibao, i ponosit duh pred propast.
19. Bolje je biti ponizna duha s krotkima nego dijeliti plijen s oholima.
20. Ko pazi na riječ, nalazi dobro, i ko se uzda u Gospodina, blago njemu.
21. Ko je mudra srca, zove se razuman, a slast na usnama umnožava nauku.
22. Izvor je životu razum onima koji ga imaju, a nauka bezumnijeh bezumlje je.
23. Srce mudroga razumno upravlja ustima njegovijem, i dodaje nauku usnama njegovijem.
24. Ljubazne su riječi sat meda, slast duši i zdravlje kostima.
25. Neki se put čini čovjeku prav, a kraj mu je put k smrti.
26. Ko se trudi, sebi se trudi, jer ga nagone usta njegova.
27. Čovjek nevaljao kopa zlo, i na usnama mu je kao oganj koji pali.
28. Opak čovjek zameće svadju, i opadač rastavlja glavne prijatelje.
29. Nasilnik mami druga svojega i zavodi ga na put koji nije dobar;
30. Namiguje očima, kad misli naopako; kad miče usnama, čini zlo.
31. Sijeda je kosa slavna kruna, nalazi se na putu pravednom.
32. Bolji je spor na gnjev nego junak, i gospodar od svoga srca bolji je nego onaj koji uzme grad.
33. Ždrijeb se baca u krilo, ali je od Gospodina sve što izlazi.

GLAVA 17.

Bolji je zalogaj suha hljeba s mirom nego kuća puna poklane svadjom.

2. Razuman sluga biće gospodar nad sinom sramotnijem i s braćom će dijeliti našljedstvo.

3. Topionica je za srebro i peć za zlato, a srca iskušava Gospodin.

4. Zao čovjek pazi na usne zle, a lažljivac sluša jezik pakostan.

5. Ko se ruga siromahu, sramoti stvoritelja njegova; ko se raduje nesreći, ne će ostati bez kara.

6. Vijenac su starcima unuci, a slava sinovima oci njihovi.

7. Ne priliči bezumnom visoka besjeda, a kamo li knezu lažljiva besjeda?

8. Poklon je dragi kamen onome koji ga prima, kuda se god okrene napreduje.

9. Ko pokriva prijestup, traži ljubav; a ko ponavlja stvar, rastavlja glavne prijatelje.

10. Ukor tišti razumnoga većma nego ludoga sto udaraca.

11. Zao čovjek traži samo odmet, ali će se ljut glasnik poslati na nj.

12. Bolje je da čovjeka srete medvjedica kojoj su oteti medvjedići, nego bezumnik u svom bezumlju.

13. Ko vraća zlo za dobro, ne će se zlo odmaći od kuće njegove.

14. Ko počne svadju, otvori ustavu vodi; za to prije nego se zametne, prodji se raspre.

15. Ko opravda krivoga i ko osudi pravoga, obojica su gad Gospodinu.

16. Na što je blago bezumnome u ruci kad nema razuma da pribavi mudrost?

17. U svako doba ljubi prijatelj, i brat postaje u nevolji.

18. Čovjek bezuman daje ruku i jamči se za prijatelja svojega.

19. Ko miluje svadju, miluje grijeh; ko podiže u vis vrata svoja, traži pogibao.

20. Ko je opaka srca, ne će naći dobra; i ko dvoliči jezikom, pašće u zlo.

21. Ko rodi bezumna, na žalost mu je, niti će se radovati otac luda.

22. Srce veselo pomaže kao lijek, a duh žalostan suši kosti.

23. Bezbožnik prima poklon iz njedara *da prevrati putove* pravdi.

24. Razumnomu je na licu mudrost, a oči bezumniku vrljaju na kraj zemlje.

25. Žalost je ocu svojemu sin bezuman, i jad roditeljci svojoj.

26. Nije dobro globiti pravednika, ni da knezovi biju koga što je radio pravo.

27. Usteže riječi svoje čovjek koji zna, i tiha je duha čovjek razuman.

28. I bezuman kad muči, misli se da je mudar, i razuman, kad stiskuje usne svoje.

GLAVA 18.

Čovjek samovoljan traži što je njemu milo i miješa se u svašta.

2. Bezumniku nije mio razum nego da se javlja srce njegovo.

3. Kad dodje bezbožnik, dodje i rug, i prijekor sa sramotom.

4. Riječi su iz usta čovječijih duboka voda, izvor je mudrosti potok koji se ražljeva.

5. Nije dobro gledati bezbožniku ko je, da se učini krivo pravomu na sudu.

6. Usne bezumnikove pristaju u svadju, i u usta njegova dozivlju boj.

7. Bezumniku su usta njegova pogibao, i usne njegove pruglo duši njegovoj.

8. Riječi su opadačeve kao izbijenijeh, ali slaze unutra u trbuh.

9. I ko je nemaran u poslu svom brat je raspikući.

10. Tvrda je kula ime Gospodinovo, k njemu će uteći pravednik, i biće u visokom zaklonu.

11. Bogatstvo je bogatome jak grad i kao visok zid u njegovoj misli.

12. Pred propast podiže se srce čovjeku, a prije slave ide smjernost.

13. Ko odgovara prije nego čuje, to mu je ludost i sramota.

14. Duh čovječiji snosi bol svoj; a duh oboren ko će podignuti?

15. Srce razumna čovjeka dobavlja znanje, i uho mudrijeh traži znanje.

16. Dar čovjeku širi mjesto i vodi ga pred vlastelje.

17. Pravedan se čini ko je prvi u svojoj raspri, ali kad dodje bližnji njegov, ispituje se.

18. Raspre prekida ždrijeb, i izmedju silnijeh rasudjuje.

19. Uvrijedjen je brat kao tvrd grad, i svadja je kao prijevornica na dvoru.

20. Svakomu se trbuh siti plodom usta njegovijeh, dohotkom od usana svojih siti se.

21. Smrt je i život u vlasti jeziku, i ko ga miluje, ješće plod njegov.
22. Ko je našao ženu, našao je dobro i dobio ljubav od Gospodina.
23. Siromah govori moleći, a bogat odgovara oštro.
24. Ko ima prijatéljā, valja da postupa prijateljski, jer ima prijatelja vjernijih od brata.

GLAVA 19.

Siromah koji hodi u bezazlenosti svojoj bolji je nego opaki usnama svojim, koji je bezuman.
2. Kad je duša bez znanja, nije dobro; i ko je brzijeh nogu, spotiče se.
3. Ludost čovječija prevraća put njegov, a srce se njegovo gnjevi na Gospodina.
4. Bogatstvo pribavlja mnogo prijatelja, a siromaha ostavlja prijatelj njegov.
5. Lažan svjedok ne će ostati bez kara, i ko govori laž, ne će uteći.
6. Mnogi ugadjaju knezu, i svak je prijatelj čovjeku podatljivu.
7. Na siromaha mrze sva braća njegova, još više se prijatelji njegovi udaljuju od njega; viče za njima, ali ih nema.
8. Ko pribavlja razum, ljubi dušu svoju; i ko pazi na mudrost, naći će dobro.
9. Svjedok lažan ne će ostati bez kara, i ko govori laž, poginuće.
10. Ne dolikuju bezumnom miline, ni sluzi da vlada knezovima.
11. Razum zadržava čovjeka od gnjeva, i čast mu je mimoći krivicu.
12. Careva je srdnja kao rika mladoga lava, a ljubav je njegova kao rosa travi.
13. Bezuman je sin muka ocu svojemu, i svadljivost ženina neprestano prokisivanje.
14. Kuća i imanje našljedjuje se od otaca; a od Gospodina je razumna žena.
15. Lijenost navodi tvrd san, i nemarljiva duša gladovaće.
16. Ko drži zapovijesti, čuva dušu svoju; a ko ne mari za putove svoje, poginuće.
17. Gospodinu pozaima ko poklanja siromahu, i platiće mu za dobro njegovo.
18. *Karaj sina svojega, dokle ima nadanja, i na pogibao njegovu da ne prašta duša tvoja.*
19. Velik gnjev pokazuj kad praštaš kar, i kad oprostiš, poslije većma pokaraj.
20. Slušaj svjet i primaj nastavu, da poslije budeš mudar.
21. Mnogo ima misli u srcu čovječijem, ali što Gospodin naumi ono će ostati.
22. Želja čovjeku treba da je da čini milost, a bolji je siromah nego laža.
23. Strah je Gospodinov na život; u koga je on, boravi sit, niti ga pohodi zlo.
24. Ljenivac krije ruku svoju u njedra, ni k ustima svojim ne prinosi je.
25. Udri podsmjevača da ludi omudra, i razumnoga nakaraj da razumije nauku.
26. Sin sramotan i prijekoran upropašćuje oca i odgoni mater.
27. Nemoj, sine, slušati nauke koja odvodi od riječi razumnijeh.
28. Nevaljao svjedok podsmijeva se pravdi, i usta bezbožnička proždiru nepravdu.
29. Gotovi su podsmjevačima sudovi i bezumnicima boj na ledja.

GLAVA 20.

Vino je podsmjevač i silovito piće nemirnik, i ko god za njim luta ne će biti mudar.
2. Strah je carev kao rika mladoga lava; ko ga draži, griješi svojoj duši.
3. Slava je čovjeku da se okani svadje; a ko je god bezuman, upleće se.
4. Radi zime ljenivac ne ore; prosi o žetvi, i ništa ne dobija.
5. Savjet je u srcu čovječijem duboka voda, ali čovjek razuman crpe ga.
6. Najviše ljudi hvali se svojom dobrotom; ali ko će naći čovjeka istinita?
7. Pravednik jednako hodi u bezazlenosti svojoj; blago sinovima njegovijem poslije njega!
8. Car sjedeći na prijestolu sudskom rasipa očima svojim svako zlo.
9. Ko može reći: očistio sam srce svoje, čist sam od grijeha svojega?
10. Dvojak poteg i dvojaka mjera, oboje je mrsko Gospodinu.
11. Po djelima svojim poznaje se i dijete hoće li biti čisto i hoće li biti pravo djelo njegovo.
12. Uho koje čuje, i oko koje vidi, oboje je Gospodin načinio.

13. Ne ljubi sna, da ne osiromašiš; otvoraj oči svoje, i bićeš sit hljeba.
14. Ne valja, ne valja, govori ko kupuje, a kad otide onda se hvali.
15. Ima zlata i mnogo bisera, ali su mudre usne najdragocjeniji nakit.
16. Uzmi haljinu onome koji se podjemči za tudjina, uzmi zalog od njega za tudjinku.
17. Sladak je čovjeku hljeb od prijevare, ali mu se poslije napune usta pijeska.
18. Misli se utvrdjuju savjetom; za to razumno ratuj.
19. Ko otkriva tajnu, postupa nevjerno; za to se ne miješaj s onijem koji razvaljuje usta.
20. Ko psuje oca svojega ili mater svoju, njegov će se žižak ugasiti u crnom mraku.
21. Našljedstvo koje se iz početka brzo dobija, ne biva na pošljetku blagosloveno.
22. Ne govori: vratiću zlo. Čekaj Gospodina, i sačuvaće te.
23. Mrzak je Gospodinu dvojak poteg, i mjerila lažna nijesu dobra.
24. Od Gospodina su koraci čovječji, a čovjek kako će razumjeti put njegov?
25. Zamka je čovjeku da proždre svetinju, i poslije zavjeta opet da traži.
26. Mudar car rasipa bezbožnike i pušta na njih kolo.
27. Vidjelo je Gospodinovo duša čovječija, istražuje sve što je u srcu.
28. Milost i istina čuvaju cara, i milošću podupire svoj prijesto.
29. Slava je mladićima sila njihova, a starcima čast sijeda kosa.
30. Modrice od boja i udarci koji prodiru do srca jesu lijek zlome.

GLAVA 21.

Srce je carevo u ruci Gospodinu kao potoci vodeni; kuda god hoće, savija ga.
2. Svaki se put čovjeku čini prav, ali Gospodin ispituje srca.
3. Da se čini pravda i sud, milije je Gospodinu nego žrtva.
4. Ponosite oči i naduto srce i oranje bezbožničko grijeh je.
5. Misli vrijedna čovjeka donose obilje, *a svakoga nagla* siromaštvo.
6. *Blago sabrano jezikom* lažljivijem taština je koja prolazi medju one koji traže smrt.
7. Grabež bezbožnijeh odnijeće ih, jer ne htješe činiti što je pravo.
8. Čiji je put kriv, on je tudj; a ko je čist, njegovo je djelo pravo.
9. Bolje je sjedjeti u uglu od krova nego sa ženom svadljivom u kući zajedničkoj.
10. Duša bezbožnikova želi zlo, ni prijatelj njegov ne nalazi milosti u njega.
11. Kad podsmjevač biva karan, ludi mudra; i kad se mudri poučava, prima znanje.
12. Uči se pravednik od kuće bezbožnikove, kad se bezbožnici obaraju u zlo.
13. Ko zatiskuje uho svoje od vike ubogoga, vikaće i sam, ali ne će biti uslišen.
14. Dar u tajnosti utišava gnjev, i poklon u njedrima žestoku srdnju.
15. Radost je pravedniku činiti što je pravo, a strah onima koji čine bezakonje.
16. Čovjek koji zadje s puta mudrosti počinuće u zboru mrtvijeh.
17. Ko ljubi veselje, biće siromah; ko ljubi vino i ulje ne će se obogatiti.
18. Otkup za pravednike biće bezbožnik i za dobre bezakonik.
19. Bolje je živjeti u zemlji pustoj nego sa ženom svadljivom i gnjevljivom.
20. Dragocjeno je blago i ulje u stanu mudroga, a čovjek bezuman proždire ga.
21. Ko ide za pravdom i milošću, naći će život, pravdu i slavu.
22. U grad jakih ulazi mudri, i obara silu u koju se uzdaju.
23. Ko čuva usta svoja i jezik svoj, čuva dušu svoju od nevolja.
24. Ponositom i obijesnom ime je podsmjevač, koji sve radi bijesno i oholo.
25. Ljenivca ubija želja, jer ruke njegove ne će da rade;
26. Svaki dan želi; a pravednik daje i ne štedi.
27. Žrtva je bezbožnička gad, a kamo li kad je prinose u grijehu?
28. Lažni svjedok poginuće, a čovjek koji sluša, govoriće svagda.
29. Bezbožnik je bezobrazan, a pravednik udešava svoje pute.
30. Nema mudrosti ni razuma ni savjeta na suprot Bogu.

31. Konj se oprema za dan boja, ali je u Gospodina spasenje.

GLAVA 22.

Bolje je ime nego veliko bogatstvo, i milost je bolja nego srebro i zlato.

2. Bogat i siromah sretaju se; obojicu je Gospodin stvorio.

3. Pametan čovjek vidi zlo i skloni se, a ludi idu dalje i plaćaju.

4. Smjernosti i strahu Gospodinovu plata je bogatstvo i slava i život.

5. Trnje i zamke su na putu opakoga; ko čuva dušu svoju, biće daleko od toga.

6. Uči dijete prema putu kojim će ići, pa ne će odstupiti od njega ni kad ostari.

7. Bogat gospodari nad siromasima, i ko uzima u zajam biva sluga onomu koji daje.

8. Ko sije bezakonje žeće muku, i pruta gnjeva njegova nestaće.

9. Blago oko biće blagosloveno, jer daje hljeba svojega ubogomu.

10. Otjeraj podsmjevača, i otići će raspra i prestaće svadja i sramota.

11. Ko ljubi čisto srce, i čije su usne ljubazne, njemu je car prijatelj.

12. Oči Gospodinove čuvaju znanje, a poslove bezakonikove obara.

13. Ljenivac govori: lav je na polju; nasred ulice poginuo bih.

14. Usta su tudjih žena jama duboka; na koga se gnjevi Gospodin, onamo će pasti.

15. Bezumlje je privezano djetetu na srce; prut kojim se kara ukloniće ga od njega.

16. Ko čini krivo siromahu da umnoži svoje, i ko daje bogatome, za cijelo će osiromašiti.

17. Prigni uho svoje i slušaj riječi mudrijeh ljudi, i srce svoje privij k nauci mojoj.

18. Jer će ti biti milina ako ih složiš u srce svoje, ako sve budu poredjane na usnama tvojim.

19. Da bi ti uzdanje bilo u Gospodina, kazujem ti ovo danas, a ti tako čini.

20. Nijesam li ti napisao znamenite stvari za savjete i znanje,

21. Da bih ti pokazao tvrdju istinitijeh riječi da bi mogao istinitijem riječima *odgovarati onima koji* pošlju *k tebi?*

22. Ne otimaj siromahu za to što je siromah, i ne zatiri nevoljnoga na vratima.

23. Jer će Gospodin braniti njihovu stvar, i oteće dušu onima koji njima otimaju.

24. Ne druži se s čovjekom gnjevljivijem i ne idi sa žestokim,

25. Da se ne bi navikao na putove njegove i metnuo zamke na dušu svoju.

26. Ne budi od onijeh koji ruku daju, koji se jamče za dugove.

27. Ako nemaš čim platiti, za što da se odnese postelja ispod tebe?

28. Ne pomiči stare medje, koju su postavili oci tvoji.

29. Jesi li vidio čovjeka ustaoca na poslu? Taki će pred carevima stajati, a ne će stajati pred prostacima.

GLAVA 23.

Kad sjedeš da jedeš s gospodinom, pazi dobro što je pred tobom.

2. Inače bi satjerao sebi nož u grlo, ako bi bio lakom.

3. Ne želi preslačaka njegovijeh, jer su lažna hrana.

4. Ne muči se da se obogatiš, i prodji se svoje mudrosti.

5. Hoćeš li baciti oči svoje na ono čega brzo nestaje? jer načini sebi krila i kao orao odleti u nebo.

6. Ne jedi hljeba u zavidljivca, i ne želi preslačaka njegovijeh.

7. Jer kako on tebe cijeni u duši svojoj tako ti jelo njegovo. Govotiće ti: jedi i pij; ali srce njegovo nije s tobom.

8. Zalogaj što pojedeš izbljuvaćeš, i izgubićeš ljubazne riječi svoje.

9. Pred bezumnijem ne govori, jer ne će mariti za mudrost besjede tvoje.

10. Ne pomiči stare medje, i ne stupaj na njivu siročadi.

11. Jer je jak osvetnik njihov; braniće stvar njihovu od tebe.

12. Obrati k nauci srce svoje i uši svoje k riječima mudrijem.

13. Ne ukraćuj kara djetetu; kad ga biješ prutom, ne će umrijeti.

14. Ti ga bij prutom, i dušu ćeš mu izbaviti iz pakla.

15. Sine moj, ako bude mudro srce tvoje, veseliće se srce moje u meni;

16. I igraće bubrezi moji kad usne tvoje stanu govoriti što je pravo.

17. Srce tvoje neka ne zavidi grješnicima, nego budi u strahu Gospodinovu vazda.

18. Jer ima plata, i nadanje tvoje ne će se zatrti.

19. Slušaj, sine moj, i budi mudar i upravi putem srce svoje.

20. Ne budi medju pijanicama ni medju izjelicama.

21. Jer pijanica i izjelica osiromašiće, i spavač hodiće u ritama.

22. Slušaj oca svojega koji te je rodio, i ne preziri matere svoje kad ostari.

23. Kupuj istinu i ne prodaji je; kupuj mudrost, znanje i razum.

24. Veoma se raduje otac pravednikov, i roditelj mudroga veseli se s njega.

25. Neka se dakle veseli otac tvoj i mati tvoja, i neka se raduje roditeljka tvoja.

26. Sine moj, daj mi srce svoje, i oči tvoje neka paze na moje pute.

27. Jer je kurva duboka jama, i tijesan studenac tudja žena.

28. Ona i zasjeda kao lupež i umnožava zločince medju ljudima.

29. Kome: jaoh? kome: kuku? kome svadja? kome vika? kome rane ni za što? kome crven u očima?

30. Koji sjede kod vina, koji idu te traže rastvorena vina.

31. Ne gledaj na vino kad se rumeni, kad u čaši pokazuje lice svoje i upravo iskače.

32. Na pošljedak će kao zmija ujesti i kao aspida upeći.

33. Oči će tvoje gledati na tudje žene, i srce će tvoje govoriti opačine.

34. I bićeš kao onaj koji leži usred mora i kao onaj koji spava navrh jedra.

35. *Reći ćeš:* izbiše me, ali me ne zabolje; tukoše me, ali ne osjetih; kad se probudim, ići ću opet da tražim to.

GLAVA 24.

Ne zavidi zlijem ljudima niti želi da si s njima.

2. Jer o pogibli misli srce njihovo i usne njihove govore o muci.

3. Mudrošću se zida kuća i razumom *utvrdjuje se.*

4. I znanjem se pune klijeti svakoga *blaga i dragocjena* i mila.

5. Mudar je čovjek jak, i razuman je čovjek silan snagom.

6. Jer mudrijem savjetom ratovaćeš, i izbavljenje je u mnoštvu savjetnika.

7. Visoke su bezumnome mudrosti; ne će otvoriti usta svojih na vratima.

8. Ko misli zlo činiti zvaće se zlikovac.

9. Misao bezumnikova grijeh je, i podsmjevač je gad ljudski.

10. Ako kloneš u nevolji, skratiće ti se sila.

11. Izbavljaj pohvatane na smrt; i koje hoće da pogube, nemoj se ustegnuti od njih.

12. Ako li rečeš: gle, nijesmo znali za to; ne će li razumjeti onaj koji ispituje srca, i koji čuva dušu tvoju ne će li doznati i platiti svakome po djelima njegovijem?

13. Sine moj, jedi med, jer je dobar, i sat, jer je sladak grlu tvojemu.

14. Tako će biti poznanje mudrosti duši tvojoj, kad je nadješ; i biće plata, i nadanje tvoje ne će se zatrti.

15. Bezbožniče, ne vrebaj oko stana pravednikova, i ne kvari mu počivanja.

16. Jer ako i sedam puta padne pravednik, opet ustane, a bezbožnici propadaju u zlu.

17. Kad padne neprijatelj tvoj, nemoj se radovati, i kad propadne, neka ne igra srce tvoje.

18. Jer bi vidio Gospodin i ne bi mu bilo milo, i obratio bi gnjev svoj od njega na tebe.

19. Nemoj se žestiti radi nevaljalaca nemoj zavidjeti bezbožnicima.

20. Jer nema plate nevaljalcu, žižak će se bezbožnicima ugasiti.

21. Boj se Gospodina, sine moj, i cara, i ne miješaj se s nemirnicima.

22. Jer će se u jedan put podignuti pogibao njihova, i ko zna propast koja ide od obojice?

23. I ovo je za mudarce: gledati ko je ko na sudu nije dobro.

24. Ko govori bezbožniku: pravedan si, njega će proklinjati ljudi i mrziće na nj narodi.

25. A koji ga karaju, oni će biti mili, i doći će na njih blagoslov dobrijeh.

26. Ko govori riječi istinite, u usta ljubi.

27. Uredi svoj posao na polju, i svrši svoje na njivi, po tom i kuću svoju zidaj.

28. Ne budi svjedok na bližnjega svojega bez razloga, i ne varaj usnama svojima.

29. Ne govori: kako je on meni učinio tako ću ja njemu učiniti; platiću ovom čovjeku po djelu njegovu.

30. Idjah mimo njivu čovjeka lijena i mimo vinograd čovjeka bezumna;

31. I gle, bješe sve zaraslo u trnje i sve pokrio čkalj, i ograda im kamena razvaljena.

32. I vidjevši uzeh na um, i gledah i poučih se.

33. Dok malo prospavaš, dok malo prodrijemlješ, dok malo sklopiš ruke da počineš,

34. U tom će doći siromaštvo tvoje kao putnik, i oskudica tvoja kao oružan čovjek.

GLAVA 25.

Ovo su priče Salamunove koje sabraše ljudi Ezehije cara Judina.

2. Slava je Božija skrivati stvar, a slava je carska istraživati stvar.

3. Visina nebu i dubina zemlji i srce carevima ne može se dosegnuti.

4. Uzmi od srebra trosku, i izaći će livcu zaklad.

5. Uzmi bezbožnika ispred cara, i utvrdiće se pravdom prijesto njegov.

6. Ne veličaj se pred carem i ne staj na mjesto gdje stoje vlastelji.

7. Jer je bolje da ti se kaže: hodi gore, nego da te ponize pred knezom da vidiš svojim očima.

8. Ne idi odmah da se preš, gledaj šta bi činio na pošljetku ako bi te osramotio bližnji tvoj.

9. Raspravi stvar svoju s bližnjim svojim, ali tudje tajne ne otkrivaj,

10. Da te ne bi psovao ko čuje, i sramota tvoja da ne bi ostala na tebi.

11. Zlatne jabuke u srebrnijem sudima jesu zgodne riječi.

12. Zlatna je grivna i nakit od najboljega zlata mudri karač onome koji sluša.

13. Vjeran je poslanik kao studen snježna o žetvi onima koji ga pošlju, i rashladjuje dušu svojim gospodarima.

14. *Ko se hvali darom lažnijem, on je kao oblaci i vjetar bez dažda.*

15. Strpljenjem se ublažava knez, i mek jezik lomi kosti.

16. Kad nadješ med, jedi koliko ti je dosta, da ne bi najedavši ga se izbljuvao ga.

17. Rijetko neka ti noga stupa u kuću bližnjega tvojega, da ne bi nasitivši se tebe omrzao na te.

18. Ko god govori lažno svjedočanstvo na bližnjega svojega, on je kao malj i mač i oštra strijela.

19. Uzdanje je u nevjernika u nevolji zub slomljen i noga uganuta.

20. Ko pjeva pjesme žalosnom srcu, on je kao onaj koji svlači haljinu na zimi, i kao ocat na salitru.

21. Ako je gladan nenavidnik tvoj, nahrani ga hljeba, i ako je žedan, napoj ga vode.

22. Jer ćeš živo ugljevlje zgrnuti na glavu njegovu, i Gospodin će ti platiti.

23. Sjeverni vjetar nosi dažd, a potajni jezik lice srdito.

24. Bolje je sjedjeti u uglu od krova nego sa ženom svadljivom u kući zajedničkoj.

25. Dobar je glas iz daljne zemlje kao studena voda žednoj duši.

26. Pravednik koji pada pred bezbožnikom jest kao izvor nogama zamućen i kao studenac pokvaren.

27. Jesti mnogo meda nije dobro, i istraživati slavu nije slavno.

28. Ko nema vlasti nad duhom svojim, on je grad razvaljen bez zidova.

GLAVA 26.

Kao snijeg u ljeto i dažd o žetvi, tako ne dolikuje bezumnome čast.

2. Kao vrabac kad prhne i lasta kad odleti, tako kletva nezaslužena ne će doći.

3. Bič konju, uzda magarcu, a batina bezumnicima na ledja.

4. Ne odgovaraj bezumniku po bezumlju njegovu, da ne budeš i ti kao on.

5. Odgovori bezumniku prema bezumlju njegovu, da ne misli da je mudar.

6. Ko šalje bezumnika da mu što svrši, on odsijeca sebi noge i pije nepravdu.

7. Kako hromi hramlje nogama svojim, taka je besjeda u ustima bezumnijeh.

8. Kao da baca dragi kamen u gomilu kamenja, tako radi ko čini čast bezumnome.

9. Kao trn kad dodje u ruku pijanome, taka je besjeda u ustima bezumnijeh.

10. Mnogo muke zadaje svjema ko plaća bezumniku i ko plaća prestupnicima.

11. Kao što se pas povraća na svoju bljuvotinu, tako bezumnik ponavlja svoje bezumlje.

12. Jesi li vidio čovjeka koji misli da je mudar? više ima nadanja od bezumnoga nego od njega.

13. Ljenivac govori: ljuti je lav na putu, lav je na ulicama.

14. Kao što se vrata obrću na čepovima svojim, tako ljenivac na postelji svojoj.

15. Ljenivac krije ruku svoju u njedra, teško mu je prinijeti je k ustima.

16. Ljenivac misli da je mudriji od sedmorice koji odgovaraju razumno.

17. Psa za uši hvata ko se prolazeći žesti za tudju raspru.

18. Kakav je bezumnik koji baca iskre i strijele smrtne,

19. Taki je svaki koji prevari bližnjega svojega pa onda veli: šalio sam se.

20. Kad nestane drva, ugasi se oganj; tako kad nema opadača, prestaje raspra.

21. Ugalj je za žeravicu, drva za oganj, a čovjek svadljivac da raspaljuje svadju.

22. Riječi su opadačeve kao riječi izbijenijeh, ali slaze unutra u trbuh.

23. Kao srebrna pjena kojom se obloži crijep, take su usne neprijateljske i zlo srce.

24. Nenavidnik se pretvara ustima svojim, a u srcu slaže prijevaru.

25. Kad govori umiljatijem glasom, ne vjeruj mu, jer mu je u srcu sedam gadova.

26. Mržnja se pokriva lukavstvom, ali se zloća njezina otkriva na zboru.

27. Ko jamu kopa, u nju će pasti; i ko kamen valja, na njega će se prevaliti.

28. Jezik lažan mrzi na one koje satire, i usta koja laskaju grade pogibao.

GLAVA 27.

Ne hvali se sjutrašnjim danom, jer *ne znaš šta* će dan donijeti.

2. *Neka te hvali drugi*, a ne tvoja usta, *tudjin, a ne tvoje usne.*

3. Težak je kamen, i pijesak je težak; ali je gnjev bezumnikov teži od obojega.

4. Jarost je nemilostiva, i gnjev je plah; ali ko će odoljeti zavisti?

5. Bolji je javni ukor nego tajna ljubav.

6. Udarci od prijatelja istiniti su, a cjelivi nenavidnikovi lažni.

7. Duša sita gazi sat, a gladnoj duši slatko je sve što je gorko.

8. Kaka je ptica koja odleti iz svojega gnijezda, taki je čovjek koji otide iz svojega mjesta.

9. Ulje i kād veseli srce, tako je prijatelj sladak svjetom srdačnijem.

10. Ne ostavljaj prijatelja svojega ni prijatelja oca svojega, i u kuću brata svojega ne ulazi u nesreći svojoj; bolji je susjed blizu nego brat daleko.

11. Sine moj, budi mudar i obraduj srce moje, da imam šta odgovoriti onomu ko me ruži.

12. Pametan čovjek vidi zlo i skloni se, a ludi idu dalje i plaćaju.

13. Uzmi haljinu onomu koji se podjemči za tudjina, i uzmi zalog od njega za tudjinku.

14. Ko blagosilja prijatelja svojega na glas rano ustajući, primiće mu se za kletvu.

15. Neprestano kapanje kad je velik dažd, i žena svadljiva, jedno su;

16. Ko je ustavlja, ustavlja vjetar, i ona se odaje kao mirisavo ulje u desnici.

17. Gvoždje se gvoždjem oštri, tako čovjek oštri lice prijatelja svojega.

18. Ko čuva smokvu, ješće roda njezina; tako ko čuva gospodara svojega, biće poštovan.

19. Kako je u vodi lice prema licu, tako je srce čovječije prema čovjeku.

20. Grob i propast nigda se ne mogu zasititi; tako oči čovječije nigda nijesu site.

21. Srebro u topionici i zlato u peći a čovjek u ustima onoga koji ga hvali *poznaje se.*

22. Da bezumnoga tucaš u stupi tučkom s prekrupom, ne bi otišlo od njega bezumlje njegovo.

23. Dobro gledaj stoku svoju, i staraj se za stada svoja.

24. Jer bogatstvo ne traje do vijeka niti kruna od koljena do koljena.
25. Kad trava naraste i pokaže se zelen, kupi se trava po planinama.
26. Jaganjci su ti za odijelo, i jarići cijena za njivu.
27. I dosta ima mlijeka kozjega tebi za jelo, i za jelo tvojemu domu i za hranu tvojim djevojkama.

GLAVA 28.

Bježe bezbožnici kad ih niko ne goni, a pravednici su kao lavići bez straha.
2. Kad se u zemlji zla čine, nastaju joj mnogi knezovi; ali kad se nadje čovjek razuman i vješt, ostaje dugo.
3. Čovjek siromah koji čini krivo ubogima jest kao silan dažd iza kojega nestaje hljeba.
4. Kojí ostavljaju zakon, hvale bezbožnike; a koji drže zakon, protive im se.
5. Zli ljudi ne razumiju što je pravo; a koji traže Gospodina, razumiju sve.
6. Bolji je siromah koji hodi u bezazlenosti svojoj nego ko ide krivijem putovima ako je i bogat.
7. Ko čuva zakon, sin je razuman; a ko se druži s izjelicama, sramoti oca svojega.
8. Ko umnožava dobro svoje ujmom i pridavkom, sabira onome koji će razdavati siromasima.
9. Ko odvraća uho svoje da ne čuje zakona, i molitva je njegova mrska.
10. Ko zavodi prave na zao put, pašće u jamu svoju, a bezazleni naslijediće dobro.
11. Bogat čovjek misli da je mudar, ali razuman siromah ispituje ga.
12. Kad se raduju pravedni, velika je slava; a kad se podižu bezbožnici, traži se čovjek.
13. Ko krije prijestupe svoje, ne će biti srećan; a ko priznaje i ostavlja, dobiće milost.
14. Blago čovjeku koji se svagda boji; a ko je tvrdoglav, upada u zlo.
15. Bezbožnik koji vlada narodom siromašnijem, lav je koji riče i medvjed gladan.
16. Knez bez razuma čini mnogo nepravde, a koji mrzi na lakomstvo, živjeće dugo.
17. *Čovjek koji čini nasilje krvi ljudskoj*, bježaće do groba, i niko ga ne će zadržati.
18. Ko hodi u bezazlenosti, spašće se; a ko je opak na putovima, pašće u jedan mah.
19. Ko radi svoju zemlju, biće sit hljeba; a ko ide za besposlicama, nasitiće se sirotinje.
20. Čovjek vjeran obiluje blagoslovima; a ko nagli da se obogati, ne će biti bez krivice.
21. Nije dobro gledati ko je ko, jer za zalogaj hljeba čovjek će učiniti zlo.
22. Nagli da se obogati čovjek zavidljiv, a ne zna da će mu doći siromaštvo.
23. Ko ukorava čovjeka, naći će poslije veću milost nego koji laska jezikom.
24. Ko krade oca svojega i mater svoju, i govori: nije grijeh, on je drug krvniku.
25. Oholi zameće svadju; a ko se uzda u Gospodina, izobilovaće.
26. Ko se uzda u svoje srce, bezuman je; a ko hodi mudro, izbaviće se.
27. Ko daje siromahu, ne će mu nedostajati; a ko odvraća oči svoje, biće mu mnogo kletava.
28. Kad se podižu bezbožnici, sakriva se čovjek; a kad ginu, umnožavaju se pravedni.

GLAVA 29.

Čovjek koji po karanju ostaje tvrdoglav, u jedan put će propasti, da ne će biti lijeka.
2. Kad se umnožavaju pravednici, veseli se narod; a kad vlada bezbožnik uzdiše narod.
3. Ko ljubi mudrost, veseli oca svojega; a ko se druži s kurvama, rasipa svoje dobro.
4. Car pravdom podiže zemlju; a ko uzima mito, satire je.
5. Ko laska prijatelju svojemu, razapinje mrežu nogama njegovijem.
6. U grijehu je zla čovjeka zamka, a pravednik pjeva i veseli se.
7. Pravednik razumije parbu nevoljnijeh, a bezbožnik ne mari da zna.
8. Podsmjevači raspaljuju grad, a mudri utišavaju gnjev.
9. Mudar čovjek kad se pre s ludijem, ili se srdio ili smijao, nema mira.
10. Krvopije mrze na bezazlenoga, a pravi se brinu za dušu njegovu.

11. Sav gnjev svoj izliva bezumnik, a mudri ustavlja ga natrag.
12. Koji knez sluša lažne riječi, sve su mu sluge bezbožne.
13. Siromah i koji daje na dobit sretaju se; obojici Gospodin prosvjetljuje oči.
14. Koji car pravo sudi siromasima, njegov će prijesto stajati do vijeka.
15. Prut i kar daju mudrost, a dijete pusto sramoti mater svoju.
16. Kad se umnožavaju bezbožnici, umnožavaju se grijesi, a pravednici će vidjeti propast njihovu.
17. Karaj sina svojega, i smiriće te, i učiniće milinu duši tvojoj.
18. Kad nema utvare, rasipa se narod; a ko drži zakon, blago njemu;
19. Riječima se ne popravlja sluga, jer ako i razumije, opet ne sluša.
20. Jesi li vidio čovjeka nagla u besjedi svojoj? više ima nadanja od bezumna nego od njega.
21. Ako ko mazi slugu od malena, on će najsposlije biti sin.
22. Gnjevljiv čovjek zameće svadju, i ko je naprasit, mnogo griješi.
23. Oholost ponižuje čovjeka, a ko je smjeran duhom, dobija slavu.
24. Ko dijeli s lupežem, mrzi na svoju dušu, čuje prokletstvo i ne prokazuje.
25. Strašiv čovjek meće sebi zamku; a ko se u Gospodina uzda, biće u visokom zaklonu.
26. Mnogi traže lice vladaočevo, ali je od Gospodina sud svakome.
27. Pravednima je mrzak nepravednik, a bezbožniku je mrzak ko pravo hodi.

GLAVA 30.

Riječi Agura sina Jakejeva; sabrane riječi toga čovjeka Itijelu, Itijelu i Ukalu.

2. Ja sam ludji od svakoga, i razuma čovječijega nema u mene.
3. Niti sam učio mudrosti niti znam svetijeh stvari.
4. Ko je izašao na nebo i opet sišao? ko je skupio vjetar u pregršti svoje? ko je svezao vode u plašt svoj? ko je utvrdio sve krajeve zemlji? kako mu je ime? i kako je ime sinu njegovu? *znaš li?*
5. *Sve su riječi Božije* čiste; on je štit *onima koji se uzdaju* u nj.
6. Ništa ne dodaji k riječima njegovijem, da te ne ukori i ne nadješ se laža.
7. Za dvoje molim te; nemoj me se oglušiti dok sam živ:
8. Taštinu i riječ lažnu udalji od mene; siromaštva ni bogatstva ne daj mi, hrani me hljebom po obroku mom,
9. Da ne bih najedavši se odrekao se tebe i rekao: ko je Gospodin? ili osiromašivši da ne bih krao i uzalud uzimao ime Boga svojega.
10. Ne opadaj sluge gospodaru njegovu, da te ne bi kleo i ti bio kriv.
11. Ima rod koji psuje oca svojega i ne blagosilja matere svoje.
12. Ima rod koji misli da je čist, a od svoga kala nije opran.
13. Ima rod koji drži visoko oči svoje i vjedje mu se dižu u vis.
14. Ima rod kojemu su zubi mačevi i kutnjaci noževi, da proždire siromahe sa zemlje i uboge izmedju ljudi.
15. Pijavica ima dvije kćeri, *koje govore*: daj, daj. Ima troje nesito, i četvrto nikad ne kaže: dosta:
16. Grob, materica jalova, zemlja, koja ne biva sita vode, i oganj, koji ne govori: dosta.
17. Oko, koje se ruga ocu i ne će da sluša matere, kljuvaće ga gavrani s potoka i jesti orlići.
18. Troje mi je čudesno, i četvrtoga ne razumijem:
19. Put orlov u nebo, put zmijin po stijeni, put ladjin posred mora i put čovječji k djevojci.
20. Taki je put kurvin: jede, i ubriše usta, pa veli: nijesam učinila zla.
21. Od troga se potresa zemlja, i četvrtoga ne može podnijeti:
22. Od sluge, kad postane car, od bezumnika, kad se najede hljeba,
23. Od pustenice, kad se uda, od sluškinje, kad naslijedi gospodju svoju.
24. Četvoro ima maleno ne zemlji, ali mudrije od mudaraca:
25. Mravi, koji su slab narod, ali opet pripravljaju u ljeto sebi hranu;
26. Pitomi zečevi, koji su nejak narod, ali opet u kamenu grade sebi kuću;
27. Skakavci, koji nemaju cara, ali opet idu svi jatom;
28. Pauk, koji rukama radi i u carskim je dvorima.

29. Troje lijepo korača, i četvrto lijepo hodi:
30. Lav, najjači izmedju zvjerova, koji ne uzmiče ni pred kim,
31. Konj opasan po bedrima ili jarac, i car na koga niko ne ustaje.
32. Ako si ludovao ponesavši se ili si zlo mislio, metni ruku na usta.
33. Kad se razbija mlijeko, izlazi maslo; i ko jako nos utire, izgoni krv; tako ko draži na gnjev, zameće svadju.

GLAVA 31.

Riječi cara Lamuela; sabrane riječi, kojima ga je učila mati njegova.
2. Šta, sine moj, šta, sine utrobe moje, i šta, sine zavjeta mojih?
3. Ne daj krjeposti svoje ženama, ni putova svojih onima što satiru careve.
4. Nije za careve, Lamuelo, nije za careve da piju vino, ni za knezove da piju silovito piće,
5. Da ne bi pijući zaboravio uredbe, i izmijenio pravicu kojemu nevoljniku.
6. Podajte silovito piće onome koji hoće da propadne, i vino onima koji su tužna srca;
7. Neka se napije i zaboravi svoje siromaštvo, i da se više ne sjeća svoje muke.
8. Otvoraj usta svoja za nijemoga, za stvar svijeh namijenijeh smrti.
9. Otvoraj usta svoja, sudi pravo, daj pravicu nevoljnome i ubogome.
10. Ko će naći vrsnu ženu? jer vrijedi više nego biser.
11. Oslanja se na nju srce muža njezina, i dobitka ne će nedostajati.
12. Čini mu dobro, a ne zlo, svega vijeka svojega.
13. Traži vune i lana, i radi po volji rukama svojim.
14. Ona je kao ladja trgovačka, iz daleka donosi hranu svoju.
15. Ustaje dok je još noć, daje hranu čeljadi svojoj i posao djevojkama svojim.
16. Misli o njivi, i uzme je, od rada ruku svojih sadi vinograd.
17. Opasuje snagom bedra svoja i krijepi mišice svoje.
18. Vidi kako joj je dobra radnja, ne gasi joj se noću žižak.
19. Rukama svojima maša se preslice, i prstima svojima drži vreteno.
20. Ruku svoju otvora siromahu, i pruža ruke ubogome.
21. Ne boji se snijega za svoju čeljad, jer sva čeljad njezina ima po dvoje haljine.
22. Pokrivače sama sebi gradi, tanko platno i skerlet odijelo joj je.
23. Zna se muž njezin na vratima kad sjedi sa starješinama zemaljskim.
24. Košulje gradi i prodaje, i pojase daje trgovcu.
25. Odijelo joj je krjepost i ljepota, i osmijeva se na vrijeme koje ide.
26. Usta svoja otvora mudro i na jeziku joj je nauka blaga.
27. Pazi na vladanje čeljadi svoje, i hljeba u lijenosti ne jede.
28. Sinovi njezini podižu se i blagosiljaju je; muž njezin takodjer hvali je;
29. Mnoge su žene bile vrsne; ali ti ih nadvišuješ sve.
30. Ljupkost je prijevarna i ljepota ta; žena koja se boji Gospodina, ona zaslužuje pohvalu.
31. Podajte joj od ploda ruku njezinijeh, i neka je hvale na vratima djela njezina.

KNJIGA PROPOVJEDNIKOVA.

GLAVA 1.

Riječi propovjednika sina Davidova cara u Jeruzalemu.
2. Taština nad taštinama, veli propovjednik, taština nad taštinama, sve je taština.
3. Kaka je korist čovjeku od svega truda njegova, kojim se trudi pod suncem?
4. Naraštaj jedan odlazi i drugi dolazi, a zemlja stoji u vijek.
5. Sunce izlazi i zalazi, i opet hiti na mjesto svoje odakle izlazi.

6. Vjetar ide na jug i obrće se na sjever; ide jednako obrćući se, i u obrtanju svom vraća se.

7. Sve rijeke teku u more, i more se ne prepunja; odakle teku rijeke, onamo se vraćaju da opet teku.

8. Sve je mučno, da čovjek ne može iskazati; oko se ne može nagledati, niti se uho može naslušati.

9. Što je bilo to će biti, što se činilo to će se činiti, i nema ništa novo pod suncem.

10. Ima li što za što bi ko rekao: vidi, to je novo? Već je bilo za vijekova koji su bili prije nas.

11. Ne pominje se što je prije bilo; ni ono što će poslije biti ne će se pominjati u onijeh koji će poslije nastati.

12. Ja propovjednik bijah car nad Izraelom u Jeruzalemu;

13. I upravih srce svoje da tražim i razberem mudrošću sve što biva pod nebom; taj mučni posao dade Bog sinovima ljudskim da se muče oko njega.

14. Vidjeh sve što biva pod suncem, i gle, sve je taština i muka duhu.

15. Što je krivo ne može se ispraviti, i nedostaci ne mogu se izbrojiti.

16. Ja rekoh u srcu svom govoreći: evo, ja postah velik, i pretekoh mudrošću sve koji biše prije mene u Jeruzalemu, i srce moje vidje mnogo mudrosti i znanja.

17. I upravih srce svoje da poznam mudrost i da poznam bezumlje i ludost; pa doznah da je i to muka duhu.

18. Jer gdje je mnogo mudrosti, mnogo je brige, i ko umnožava znanje, umnožava muku.

GLAVA 2.

Ja rekoh u srcu svom: daj da te okušam veseljem; uživaj dobra. Ali gle, i to bješe taština.

2. Smijehu rekoh: luduješ; i veselju: šta to radiš?

3. Razmišljah u srcu svom da puštam tijelo svoje na piće, i srcem svojim upravljajući mudro da se držim ludosti dokle ne vidim šta bi dobro bilo sinovima ljudskim da čine pod nebom dok su živi.

4. Velika djela učinih: sazidah sebi *kuće, nasadih* sebi vinograde;

5. *Načinih sebi vrtove i votnjake, i nasadih u njima svakojakih* drveta rodnijeh;

6. Načinih sebi jezera vodena da zaljevam iz njih šumu gdje rastu drveta.

7. Nabavih sebi sluga i sluškinja, i imah sluga rodjenijeh u kući mojoj; i imah goveda i ovaca više od svijeh koji biše prije mene u Jeruzalemu;

8. Takodjer nakupih sebi srebra i zlata i zaklada od careva i zemalja; nabavih sebi pjevača i pjevačica i milina ljudskih, i sprava muzičkih svakojakih.

9. I tako postah veći i silniji od svijeh koji biše prije mene u Jeruzalemu; i mudrost moja osta sa mnom.

10. I što god željahu oči moje, ne branjah im niti ukraćivah srcu svojemu kakoga veselja, nego se srce moje veseljaše sa svakoga truda mojega, i to mi bijaše dio od svakoga truda mojega.

11. A kad pogledah na sva djela svoja što uradiše ruke moje, i na trud kojim se trudih da uradim, gle, sve bješe taština i muka duhu, i nema koristi pod suncem.

12. Tada se obratih da vidim mudrost i ludost i bezumlje, jer šta bi činio čovjek koji bi nastao poslije cara? što je već učinjeno.

13. I vidjeh da je bolja mudrost od ludosti, kao što je bolja svjetlost od mraka.

14. Mudri ima oči u glavi, a bezumni ide po mraku; ali takodjer doznah da jednako biva svjema.

15. Za to rekoh u srcu svom: meni će biti kao bezumniku što biva; šta će mi dakle pomoći što sam mudar? I rekoh u srcu svom: i to je taština.

16. Jer se ne će spominjati mudarac kao ni bezumnik do vijeka; jer što sada jest, sve se zaboravlja poslije, i mudarac umire kao i bezumnik.

17. Za to mi omrze život, jer mi nije milo što biva pod suncem, jer je sve taština i muka duhu.

18. I omrze mi sav trud moj oko kojega se trudih pod suncem, jer ću ga ostaviti čovjeku koji će nastati nakon mene.

19. I ko zna hoće li biti mudar ili lud? i opet će biti gospodar od svega truda mojega oko kojega se trudih i mudrovah pod suncem. I to je taština.

20. Za to dodjoh na to da mi srce u-

gubi nadanje o svakom trudu oko kojega se trudih pod suncem.

21. Jer ima ljudi koji se trude mudro i razumno i pravo, pa to ostavljaju u dio drugome koji se nije trudio oko toga. I to je taština i veliko zlo.

22. Jer šta ima čovjek od svega truda svoga i od muke srca svoga, koju podnosi pod suncem?

23. Jer su svi dani njegovi muka a poslovi njegovi briga; ni noću se ne odmara srce njegovo. I to je taština.

24. Nije li dakle dobro čovjeku da jede i pije i da gleda da mu je duši dobro od truda njegova? Ja vidjeh i to da je iz ruke Božije.

25. Jer ko je jeo i uživao više nego ja?

26. Jer čovjeku koji mu je po volji daje mudrost i razum i radost, a grješniku daje muku da sabira i skuplja da da onome koji je po volji Bogu. I to je taština i muka duhu.

GLAVA 3.

Svemu ima vrijeme, i svakom poslu pod nebom ima vrijeme.

2. Ima vrijeme kad se radja, i vrijeme kad se umire; vrijeme kad se sadi, i vrijeme kad se čupa posadjeno;

3. Vrijeme kad se ubija, i vrijeme kad se iscjeljuje; vrijeme kad se razvaljuje, i vrijeme kad se gradi;

4. Vrijeme plaču i vrijeme smijehu; vrijeme ridanju i vrijeme igranju;

5. Vrijeme kad se razmeće kamenje, i vrijeme kad se skuplja kamenje; vrijeme kad se grli, i vrijeme kad se ostavlja grljenje;

6. Vrijeme kad se teče, i vrijeme kad se gubi; vrijeme kad se čuva, i vrijeme kad se baca;

7. Vrijeme kad se dere, i vrijeme kad sa sašiva; vrijeme kad se muči, i vrijeme kad se govori;

8. Vrijeme kad se ljubi, i vrijeme kad se mrzi; vrijeme ratu i vrijeme miru.

9. Kaka je korist onome koji radi od onoga oko čega se trudi?

10. Vidio sam poslove koje je Bog dao sinovima ljudskim da se muče oko njih.

11. Sve je učinio da je lijepo u svoje vrijeme, i svijet metnuo im je u srce, ali da ne *može čovjek dokučiti* djela *koja Bog tvori, ni početka ni kraja.*

12. Doznah da nema ništa bolje za njih nego da se vesele i čine dobro za života svoga.

13. I kad svaki čovjek jede i pije i uživa dobra od svakoga truda svojega, to je dar Božji.

14. Doznah da što god tvori Bog ono traje do vijeka, ne može mu se ništa dodati niti se od toga može što oduzeti; i Bog tvori da bi ga se bojali.

15. Što je bilo to je sada, i što će biti to je već bilo; jer Bog povraća što je prošlo.

16. Još vidjeh pod suncem gdje je mjesto suda bezbožnost i mjesto pravde bezbožnost.

17. I rekoh u srcu svom: Bog će suditi pravedniku i bezbožniku; jer ima vrijeme svemu i svakom poslu.

18. Rekoh u srcu svom za sinove ljudske da im je Bog pokazao da vide da su kao stoka.

19. Jer što biva sinovima ljudskim to biva i stoci, jednako im biva; kako gine ona tako ginu i oni, i svi imaju isti duh; i čovjek ništa nije bolji od stoke jer je sve taština.

20. Sve ide na jedno mjesto; sve je od praha, i sve se vraća u prah.

21. Ko zna da duh sinova ljudskih ide gore, a duh stoke da ide dolje pod zemlju?

22. Za to vidjeh da ništa nema bolje čovjeku nego da se veseli onijem što radi, jer mu je to dio; jer ko će ga dovesti da vidi što će biti poslije njega?

GLAVA. 4.

Opet vidjeh sve nepravde koje se čine pod suncem, i gle, suze onijeh kojima se čini nepravda, i nemaju ko bi ih potješio ni snage da se izbave iz ruku onijeh koji im čine nepravdu; nemaju nikoga da ih potješi.

2. Za to hvalih mrtve koji već pomriješe više nego žive koji još žive.

3. Ali je bolji i od jednijeh i od drugih onaj koji još nije postao, koji nije vidio zla što biva pod suncem.

4. Jer vidjeh svaki trud i svako dobro djelo da od njega biva zavist čovjeku od bližnjega njegova. I to je taština i muka duhu.

5. Bezumnik sklapa ruke svoje i jede svoje tijelo:

6. Bolja je jedna grst u miru nego obje grsti s trudom i mukom u duhu.

7. Opet vidjeh taštinu pod suncem:

8. Ima ko je sam, inokosan, nema ni sina ni brata, i opet nema kraja trudu njegovu, i oči njegove ne mogu da se nasite bogatstva; a *ne misli:* za koga se mučim i oduzimam svojoj duši dobra? I to je taština i zao posao.

9. Bolje je dvojici nego jednomu, jer imaju dobru dobit od svoga truda.

10. Jer ako jedan padne, drugi će podignuti druga svojega; a teško jednomu! ako padne, nema drugoga da ga podigne.

11. Jošte ako dvojica spavaju zajedno, grije jedan drugoga; a jedan kako će se zgrijati?

12. I ako bi ko nadjačao jednoga, dvojica će mu odoljeti; i trostruka vrvca ne kida se lako.

13. Bolje je dijete ubogo a mudro nego car star a bezuman, koji se već ne zna poučiti.

14. Jer jedan izlazi iz tamnice da caruje, a drugi koji se rodi da caruje osiromaši.

15. Vidjeh sve žive koji hode pod suncem gdje pristaju za djetetom drugim, koje će stupiti na njegovo mjesto.

16. Nema kraja narodu koji bijaše pred njim, a koji poslije nastanu ne će se radovati njemu. I to je taština i muka duhu.

GLAVA 5.

Čuvaj nogu svoju kad ideš u dom Božji, i pristupi da slušaš; to je bolje nego što bezumni daju žrtve, jer ne znaju da zlo čine.

2. Nemoj nagliti ustima svojim, i srce tvoje da ne bude brzo izgovoriti što pred Bogom, jer je Bog na nebu a ti si na zemlji, za to neka bude malo riječi tvojih.

3. Jer san dolazi od mnogoga posla, a glas bezumnikov od mnogih riječi.

4. Kad učiniš zavjet Bogu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer mu nijesu mili bezumnici; što god zavjetuješ, ispuni.

5. Bolje je da ne zavjetuješ nego li da zavjetuješ pa ne ispuniš.

6. *Ne daj ustima* svojima da na grijeh navode tijelo tvoje, i ne govori pred anđelom da je bilo nehotice. Za što bi se gnjevio Bog na riječi tvoje i potr'o djelo ruku tvojih?

7. Jer kao što u mnoštvu sanova ima taštine, tako i u mnogim riječima; nego boj se Boga.

8. Ako vidiš gdje se čini nepravda siromahu i otima sud i pravda u zemlji, ne čudi se tome, jer viši pazi na visokoga, i ima još viših nad njima.

9. Ali je zemlja korisnija od svega; i car njivi služi.

10. Ko ljubi novce, ne će se nasititi novaca; i ko ljubi bogatstvo, ne će imati koristi od njega. I to je taština.

11. Gdje je mnogo dobra, mnogo je i onijeh koji ga jedu; pa kaka je korist od toga gospodaru? osim što gleda svojim očima.

12. Sladak je san onome koji radi, jeo malo ili mnogo; a sitost bogatome ne da spavati.

13. Ima ljuto zlo koje vidjeh pod suncem: bogatstvo koje se čuva na zlo onome čije je.

14. Jer tako bogatstvo propadne zlom nezgodom, te sinu kojega je rodio ne ostane ništa u ruku.

15. Kao što je izašao iz utrobe matere svoje nag, tako opet odlazi kako je došao; i ništa ne uzima od truda svojega da ponese u ruci svojoj.

16. I to je ljuto zlo što odlazi kako je došao; i kaka mu je korist što se trudio u vjetar,

17. I svega vijeka svojega jeo u mraku, i mnogo se brinuo i žalostio i ljutio?

18. Eto, to vidjeh da je dobro i lijepo čovjeku da jede i pije i uživa dobro od svega truda svojega kojim se trudi pod nebom za života svojega, koji mu Bog da, jer mu je to dio.

19. I kad kome Bog da bogatstvo i blago, i da mu da uživa i uzima svoj dio i da se veseli s truda svojega, to je dar Božji.

20. Jer se ne će mnogo opominjati dana života svojega, jer mu Bog daje da mu je srce veselo.

GLAVA 6.

Ima zlo koje vidjeh pod suncem i često je medju ljudima:

2. Nekome Bog da bogatstvo i blago i slavu, te duša njegova ima sve što god

želi, ali mu ne da Bog da to uživa, nego uživa drugi. To je taština i ljuto zlo.

3. Da bi ko rodio sto sinova i živio mnogo godina i dani bi se vijeka njegova veoma namnožili, a duša se njegova ne bi nasitila dobra, te ni pogreba ne bi imao, kažem da je bolje nedonošče od njega.

4. Jer uzalud dodje i u tamu otide i ime mu je tamom pokriveno;

5. Ni sunca ne vidje, niti što pozna, a počiva bolje nego onaj.

6. I da bi živio dvije tisuće godina, a dobra ne bi uživao, ne odlaze li svi na jedno mjesto?

7. Sav je trud čovječji za usta njegova, ali se ne može nasititi duša njegova.

8. Jer šta ima mudri više nego bezumni? šta li siromah, koji se umije vladati medju živima?

9. Bolje je vidjeti očima nego li željeti; i to je taština i muka duhu.

10. Što je ko, davno je tijem nazvan; i zna se da je čovjek i da se ne može suditi s jačim od sebe.

11. Kad dakle ima mnogo stvari koje umnožavaju taštinu, kaka je korist čovjeku?

12. Jer ko zna što je dobro čovjeku u životu, za malo dana taštega života njegova, koji mu prolaze kao sjen? ili ko će kazati čovjeku šta će biti poslije njega pod suncem?

GLAVA 7.

Bolje je ime nego dobro ulje, i dan smrtni nego dan u koji se ko rodi.

2. Bolje je ići u kuću gdje je žalost nego ići u kuću gdje je gozba, jer je ondje kraj svakoga čovjeka, i ko je živ, slaže u srce svoje.

3. Bolja je žalost nego smijeh, jer kad je lice neveselo, srce postaje bolje.

4. Srce je mudrijeh ljudi u kući gdje je žalost, a srce bezumnijeh u kući gdje je veselje.

5. Bolje je slušati karanje mudroga nego da ko sluša pjesmu bezumnijeh.

6. Jer kao što prašti trnje pod loncem, taki je smijeh bezumnikov; i to je taština.

7. Nasilje obezumljuje mudroga, i poklon izopačuje srce.

8. Bolji je kraj stvari nego početak joj; bolji je ko *je strpljiva duha* nego *li ko je ponosita duha.*

9. Ne budi nagao u duhu svom na gnjev, jer gnjev počiva u njedrima bezumnijeh.

10. Ne govori: šta je to, te su predjašnji dani bili bolji od ovijeh? jer ne bi bilo mudro da za to pitaš.

11. Dobra je mudrost s imanjem, i korisna je onima koji vide sunce.

12. Jer je mudrost zaklon, i novci su zaklon; ali je pretežnije znanje mudrosti tijem što daje život onome ko je ima.

13. Pogledaj djelo Božije; jer ko može ispraviti što on iskrivi?

14. U dobro vrijeme uživaj dobro, a u zlo vrijeme gledaj, jer je Bog stvorio jedno prema drugom za to da čovjek ne zna šta će biti.

15. Svašta vidjeh za vremena taštine svoje: pravednika koji propada u pravdi svojoj, i bezbožnika koji dugo živi u svojoj zloći.

16. Ne budi suviše pravedan ni suviše mudar; za što bi sebe upropastio?

17. Ne budi suviše bezbožan ni lud; za što bi umr'o prije vremena?

18. Dobro je da držiš jedno a drugo da ne puštaš iz ruke; jer ko se boji Boga izbaviće se od svega.

19. Mudrost krijepi čovjeka više nego deset knezova koji su u gradu.

20. Doista nema čovjeka pravedna na zemlji koji tvori dobro i ne griješi.

21. Ne uzimaj na um svašta što se govori, ako bi i slugu svojega čuo gdje te psuje;

22. Jer srce tvoje zna da si i ti više puta psovao druge.

23. Sve to ogledah mudrošću i rekoh: biću mudar; ali mudrost bješe daleko od mene.

24. Što je tako daleko i vrlo duboko, ko će naći?

25. Okretoh se srcem svojim da poznam i izvidim i iznadjem mudrost i razum, i da poznam bezbožnost ludosti i ludost bezumlja.

26. I nadjoh da je grča od smrti žena kojoj je srce mreža i pruglo, kojoj su ruke okovi; ko je mio Bogu, sačuvaće se od nje, a grješnika će uhvatiti ona.

27. Gle, to nadjoh, veli propovjednik, jedno prema drugom, tražeći da razumijem.

28. Još traži duša moja, ali ne nadjoh

Čovjeka jednoga u tisući nadjoh, ali žene medju svjema ne nadjoh.

29. Samo, gle, ovo nadjoh: da je Bog stvorio čovjeka dobra; a oni traže svakojake pomisli.

GLAVA 8.

Ko je kao mudri? i ko zna šta znače stvari? Mudrost prosvjetljuje čovjeku lice, a tvrdoća lica njegova mijenja se.

2. Ja *ti kažem:* izvršuj zapovijest carevu, i to zakletve Božije radi.

3. Ne budi brz da otideš ispred njega; ne stoj u zloj stvari, jer će učiniti što god hoće.

4. Jer gdje je god riječ careva ondje je vlast, i ko će mu reći: šta radiš?

5. Ko izvršuje zapovijest, ne će znati za zlo, jer srce mudroga zna vrijeme i način.

6. Jer svačemu ima vrijeme i način; ali mnoga zla snalaze čovjeka,

7. Što ne zna šta će biti; jer kad će što biti, ko će mu kazati?

8. Čovjek nije vlastan nad duhom da bi ustavio duh, niti ima vlasti nad danom smrtnijem, niti ima obrane u toj borbi; ni bezbožnost ne izbavlja onoga u koga je.

9. Sve ovo vidjeh, i upravih srce svoje na sve što se radi pod suncem. Kad kad vlada čovjek nad čovjekom na zlo njegovo.

10. I tada vidjeh bezbožnike pogrebene, gdje se vratiše; a koji dobro činjahu otidoše sa svetoga mjesta i biše zaboravljeni u gradu. I to je taština.

11. Što nema odmah osude za zlo djelo, za to srce sinova ljudskih kipi u njima da čine zlo.

12. Neka grješnik sto puta čini zlo i odgadja mu se, ja ipak znam da će biti dobro onima koji se boje Boga, koji se boje lica njegova.

13. A bezbožniku ne će biti dobro, niti će mu se produljiti dani, nego će biti kao sjen onome koji se ne boji lica Božijega.

14. Taština je koja biva na zemlji što ima pravednika kojima biva po djelima bezbožničkim, a ima bezbožnika kojima biva po djelima pravedničkim. Rekoh: *i to je taština.*

15. *Za to ja hvalih* veselje, jer nema ništa bolje čovjeku pod suncem nego da jede i pije i da se veseli; i to mu je od truda njegova za života njegova, koji mu Bog da pod suncem.

16. Kad upravih srce svoje da poznam mudrost i vidim šta se radi na zemlji, te ni danju ni noću ne dolazi čovjeku san na oči,

17. Vidjeh na svijem djelima Božijim da čovjek ne može dokučiti ono što se radi pod suncem, oko čega se trudi čovjek tražeći, ali ne nalazi, i ako mudrac reče da zna, ipak ne može dokučiti.

GLAVA 9.

Doista sve ovo složih u srce svoje da bih rasvijetlio sve to, kako su pravedni i mudri i djela njihova u ruci Božijoj, a čovjek ne zna ni ljubavi ni mržnje od svega što je pred njim.

2. Sve biva svjema jednako: pravedniku biva kao bezbožniku, dobromu i čistomu kao nečistomu, onome koji prinosi žrtvu kao onome koji ne prinosi, kako dobromu tako grješniku, onome koji se kune kao onome koji se boji zakletve.

3. A to je najgore od svega što biva pod suncem što svjema jednako biva, te je i srce ljudsko puno zla, i ludost im je u srcu dok su živi, a po tom umiru.

4. Jer ko će biti izabran? U živijeh svijeh ima nadanja; i psu živu bolje je nego mrtvu lavu.

5. Jer živi znaju da će umrijeti, a mrtvi ne znaju ništa niti im ima plate, jer im se spomen zaboravio.

6. I ljubavi njihove i mržnje njihove i zavisti njihove nestalo je, i više nemaju dijela nigda ni u čemu što biva pod suncem.

7. Hajde, jedi hljeb svoj s radošću, i vesela srca pij vino svoje, jer su mila Bogu djela tvoja.

8. Svagda neka su ti haljine bijele, i ulja na glavi tvojoj da se ne premiče.

9. Uživaj život sa ženom koju ljubiš svega vijeka svojega taštega, koji ti je dat pod suncem za sve vrijeme taštine tvoje, jer ti je to dio u životu i od truda tvojega kojim se trudiš pod suncem.

10. Sve što ti dodje na ruku da činiš, čini po mogućnosti svojoj, jer nema ra-

da ni mišljenja ni znanja ni mudrosti u grobu u koji ideš.

11. Opet vidjeh pod suncem da nije do brzijeh trka, ni rat do hrabrijeh, ni hljeb do mudrijeh, ni bogatstvo do razumnijeh, ni dobra volja do vještijeh, nego da sve stoji do vremena i zgode.

12. Jer čovjek ne zna vremena svojega, nego kao što se ribe hvataju mrežom nesrećnom i kao što se ptice hvataju pruglom, tako se hvataju sinovi čovječiji u zao čas, kad navali na njih iznenada.

13. Vidjeh i ovu mudrost pod suncem, koja mi se učini velika:

14. Bijaše malen grad i u njemu malo ljudi; i dodje na nj velik car, i opkoli ga i načini oko njega velike opkope.

15. A nadje se u njemu siromah čovjek mudar, koji izbavi grad mudrošću svojom, a niko se ne sjećaše toga siromaha čovjeka.

16. Tada ja rekoh: bolja ja mudrost nego snaga, ako se i ne maraše za mudrost onoga siromaha i riječi se njegove ne slušahu.

17. Riječi mudrijeh ljudi valja s mirom slušati više nego viku onoga koji zapovijeda medju ludima.

18. Bolja je mudrost nego oružje ubojito; ali jedan grješnik kvari mnogo dobra.

GLAVA 10.

Od mrtvijeh muha usmrdi se i pokvari ulje apotekarsko, tako od malo ludosti cijena mudrost i slavi.

2. Srce je mudromu s desne strane, a ludomu je s lijeve strane.

3. Bezumnik i kad ide putem, bez razuma je i kazuje svjema da je bezuman.

4. Ako se podigne na te gnjev onoga koji vlada, ne ostavljaj mjesta svojega, jer blagost uklanja velike grijehe.

5. Ima zlo koje vidjeh pod suncem, kao pogrješka koja dolazi od vladaoca:

6. Ludost se posadjuje na najviše mjesto, i bogati sjede na niskom mjestu.

7. Vidjeh sluge na konjma, a knezovi idu pješice kao sluge.

8. Ko jamu kopa, u nju će pasti, i ko razvaljuje ogradu, uješće ga zmija.

9. Ko odmiče kamenje, udariće se o njih; ko cijepa *drva, nije miran od njih.*

10. Kad se zatupi gvoždje i oštrice mu se ne naoštri, tada treba više snage; ali mudrost može bolje opraviti.

11. Ako ujede zmija prije bajanja, ništa ne će pomoći bajač.

12. Riječi iz usta mudroga ljupke su, a bezumnoga proždiru usne njegove.

13. Početak je riječima usta njegovijeh ludost, a svršetak govoru njegovu zlo bezumlje.

14. Jer ludi mnogo govori, a čovjek ne zna što će biti; i ko će mu kazati što će poslije njega biti?

15. Lude mori trud njihov, jer ne znaju ni u grad otići.

16. Teško tebi, zemljo, kad ti je car dijete i knezovi tvoji rano jedu!

17. Blago tebi, zemljo, kad ti je car plemenit i knezovi tvoji jedu na vrijeme da se potkrijepe a ne da se opiju.

18. S lijenosti ugiblje se krov i s nemarnijeh ruku prokapljuje kuća.

19. Radi veselja gotove se gozbe, i vino veseli žive, a novci vrše sve.

20. Ni u misli svojoj ne psuj cara, ni u klijeti, u kojoj spavaš, ne psuj bogatoga, jer ptica nebeska odnijeće glas i što krila ima dokazaće riječ.

GLAVA 11.

Baci hljeb svoj povrh vode; jer ćeš ga naći poslije mnogo vremena.

2. Razdijeli sedmorici i osmorici; jer ne znaš kako će zlo biti na zemlji.

3. Kad se napune oblaci, prosipaju dažd na zemlju, i ako padne drvo na jug ili na sjever, gdje padne drvo ondje će ostati.

4. Ko pazi na vjetar, ne će sijati, i ko gleda na oblake, ne će žeti.

5. Kako ne znaš koji je put vjetru ni kako postaju kosti u utrobi trudne žene, tako ne znaš djela Božijega i kako tvori sve.

6. Iz jutra sij sjeme svoje i u veče nemoj da ti počivaju ruke, jer ne znaš šta će biti bolje, ovo ili ono, ili će oboje biti jeknako dobro.

7. Slatka je svjetlost, i dobro je očima gledati sunce;

8. Ali da čovjek živi mnogo godina i svagda se veseli, pa se opomene dana tamnijeh kako će ih biti mnogo, sve što je bilo biće taština.

9. Raduj se mladiću, za mladosti svoje, i neka te veseli srce tvoje dok si

mlad, i hodi kuda te srce tvoje vodi i kuda oči tvoje gledaju; ali znaj da će te za sve to Bog izvesti na sud.

10. Ukloni dakle žalost od srca svojega, i odrini zlo od tijela svojega, jer je djetinjstvo i mladost taština.

GLAVA 12.

Ali opominji se tvorca svojega u mladosti svojoj prije nego dodju dani zli i prispiju godine, za koje ćeš reći: nijesu mi mile;

2. Prije nego pomrkne sunce i vidjelo i mjesec i zvijezde, i opet dodju oblaci iza dažda,

3. Kad će drhtati stražari kućni i pognuti se junaci, i stati mlinarice, što ih je malo, i potamnjeti koji gledaju kroz prozore,

4. I kad će se zatvoriti vrata s ulice, i oslabiti zveka od mljevenja, i kad će se ustajati na ptičji glas i prestati sve pjevačice,

5. I visokoga mjesta kad će se bojati i strašiti se na putu, kad će badem ucvjetati i skakavac otežati i želja proći, jer čovjek ide u kuću svoju vječnu, i pokajnice će hoditi po ulicama.

6. Prije nego se prekine uže srebrno, čaša se zlatna razbije i raspe se vijedro na izvoru i slomi se točak na studencu,

7. I vrati se prah u zemlju, kako je bio, a duh se vrati k Bogu, koji ga je dao.

8. Taština nad taštinama, veli propovjednik, sve je taština.

9. A ne samo mudar bijaše propovjednik, nego još i narod učaše mudrosti, i motreći i istražujući složi mnoge priča.

10. Staraše se propovjednik da nadje ugodne riječi, i napisa što je pravo, riječi istine.

11. Riječi su mudrijeh ljudi kao žalci i kao klini udareni; riječi onijeh koji ih složiše dao je jedan pastir.

12. I tako, sine moj čuvaj se onoga što je preko ovoga, jer nema kraja sastavljanju mnogih knjiga, i mnogo čitanje umor je tijelu.

13. Glavno je svemu što si čuo: Boga se boj, i zapovijesti njegove drži, jer to je sve čovjeku.

14. Jer će svako djelo Bog iznijeti na sud i svaku tajnu, bila dobra ili zla.

PJESMA NAD PJESMAMA.

GLAVA 1.

Salamunova pjesma nad pjesmama.

2. Da me hoće poljubiti poljupcem usta svojih! Jer je tvoja ljubav bolja od vina.

3. Mirisom su tvoja ulja prekrasna; ime ti je ulje razlito; za to te ljube djevojke.

4. Vuci me, za tobom ćemo trčati; uvede me car u ložnicu svoju; radovaćemo se i veselićemo se tobom, spominjaćemo ljubav tvoju više nego vino; pravi ljube te.

5. Crna sam, ali lijepa, kćeri Jeruzalemske, kao šatori Cedarski, kao zavjesi Salamunovi.

6. Ne gledajte me što sam crna, jer me *je sunce* opalilo; sinovi matere moje *rasrdivši sa na me* postaviše me da čuvam *vinograde, i* ne čuvah svojega vinograda, *koji ja* imam.

7. Kaži mi ti, kojega ljubi duša moja, gdje paseš, gdje planduješ? jer za što bih lutala medju stadima drugova tvojih?

8. Ako ne znaš, najljepša izmedju žena, podji tragom za stadom, i pasi jariće svoje pokraj stanova pastirskih.

9. Ti si mi, draga moja, kao konji u kolima Faraonovijem.

10. Obrazi su tvoji okićeni grivnama, i grlo tvoje nizovima.

11. Načinićemo ti zlatne grivne sa šarama srebrnijem.

12. Dok je car za stolom, narad moj pušta svoj miris.

13. Dragi mi je moj kita smirne, koja medju dojkama mojim počiva.

14. Dragi mi je moj grozd ciprov iz vinograda Engadskih.

15. Lijepa ti si, draga moja, lijepa ti si! oči su ti kao u golubice.

16. Lijep ti si, dragi moj, i ljubak! i postelja naša zeleni se.

17. Grede su nam u kućama cedrove, daske su nam jelove.

GLAVA 2.

Ja sam ruža Saronska, ljiljan u dolu.

2. Što je ljiljan medju trnjem, to je draga moja medju djevojkama.

3. Što je jabuka medju drvetima šumskim, to je dragi moj medju momcima; željeh hlada njezina, i sjedoh, i rod je njezin sladak grlu mojemu.

4. Uvede me u kuću gdje je gozba a zastava mu je ljubav k meni.

5. Potkrijepite me žbanovima, pridržite me jabukama, jer sam bolna od ljubavi.

6. Lijeva je ruka njegova meni pod glavom, a desnom me grli.

7. Zaklinjem vas, kćeri Jeruzalemske, srnama i košutama poljskim, ne búdite ljubavi moje, ne búdite je, dok joj ne bude volja.

8. Glas dragoga mojega; evo ga, ide skačući preko gora, poskakujući preko humova.

9. Dragi je moj kao srna ili kao jelenče! evo ga, stoji iza našega zida, gleda kroz pozor, viri kroz rešetku.

10. Progovori dragi moj i reče mi: ustani, draga moja, ljepotice moja, i hodi.

11. Jer gle, zima prodje, minuše daždi, otidoše.

12. Cvijeće se vidi po zemlji, dodje vrijeme pjevanju, i glas grličin čuje se u našoj zemlji.

13. Smokva je pustila zametke svoje, i loza vinova ucvala miriše. Ustani, draga moja, ljepotice moja, i hodi.

14. Golubice moja u rasjelinama kamenijem, u zaklonu vrletnom! daj da vidim lice tvoje, daj da čujem glas tvoj; jer je glas tvoj sladak i lice tvoje krasno.

15. Pohvatajte nam lisice, male lisice, što kvare vinograde, jer naši vinogradi cvatu.

16. Moj je dragi moj, i ja sam njegova, on pase medju ljiljanima.

17. Dok zahladi dan i sjenke otidu, vrati se, budi kao srna, dragi moj, ili kao jelenče po gorama razdijeljenijem.

GLAVA 3.

Na postelji svojoj noću tražih onoga *koga ljubi duša moja*, tražih *ga, ali ga ne nadjoh.*

2. Sada ću ustati, pa idem po gradu, po trgovima i po ulicama tražiću onoga koga ljubi duša moja. Tražih ga, ali ga ne nadjoh.

3. Nadjoše me stražari, koji obilaze po gradu. Vidjeste li onoga koga ljubi duša moja?

4. Malo ih zaminuh, i nadjoh onoga koga ljubi duša moja; i uhvatih ga, i neću ga pustiti dokle ga ne odvedem u kuću matere svoje i u ložnicu roditeljke svoje.

5. Zaklinjem vas, kćeri Jeruzalemske, srnama i košutama poljskim, ne búdite ljubavi moje, ne búdite je, dok joj ne bude volja.

6. Ko je ona što ide gore iz pustinje kao stupovi od dima, potkadjena smirnom i tamjanom i svakojakim praškom apotekarskim?

7. Gle, odar Salamunov, a oko njega šezdeset junaka izmedju junaka Izraelovijeh.

8. Svi imaju mačeve, vješti su boju, u svakoga je mač o bedru radi straha noćnoga.

9. Odar je načinio sebi car Salamun od drveta Libanskoga;

10. Stupce mu je načinio od srebra, uzglavlje od zlata, nebo od skerleta, a iznutra nastrt ljubavlju za kćeri Jeruzalemske.

11. Izidite, kćeri Sionske, i gledajte cara Salamuna pod vijencem kojim ga mati njegova okiti na dan svadbe njegove i na dan veselja srca njegova.

GLAVA 4.

Lijepa ti si, draga moja, lijepa ti si: oči su ti kao u golubice izmedju vitica tvojih; kosa ti je kao stado koza koje se vide na gori Galadu;

2. Zubi su ti kao stado ovaca jednakih, kad izlaze iz kupala, koje se sve blizne a ni jedne nema jalove.

3. Usne su ti kao konac skerleta, a govor ti je ljubak; kao kriška šipka jagodice su tvoje izmedju vitica tvojih;

4. Vrat ti je kao kula Davidova sazidana za oružje, gdje vise tisućama štitovi i svakojako oružje junačko;

5. Dvije su ti dojke kao dva laneta blizanca, koji pasu medju ljiljanima.

6. Dok dan zahladi i sjenke otidu, ići ću ka gori smirnovoj i ka humu tamnovu.

7. Sva si lijepa draga moja, i nema nedostatka na tebi.

8. Hodi sa mnom s Libana, nevjesto, hodi sa mnom s Libana, da gledaš s vrha Amanskoga, s vrha Sanirskoga i Hermonskoga, iz pećina lavovskih, s gora risovskih.

9. Otela si mi srce, sestro moja nevjesto, otela si mi srce jednijem okom svojim i jednijem lančićem s grla svojega.

10. Lijepa li je ljubav tvoja, sestro moja nevjesto, bolja je od vina ljubav tvoja, i miris ulja tvojih od svijeh mirisnijeh stvari.

11. S usana tvojih kaplje sat, nevjesto, pod jezikom ti je med i mlijeko, i miris je haljina tvojih kao miris Libanski.

12. Ti si vrt zatvoren, sestro moja nevjesto, izvor zatvoren, studenac zapečaćen.

13. Bilje je tvoje voćnjak od šipaka s voćem krasnijem, od cipra i narda,

14. Od narda i šafrana, od idjirota i cimeta sa svakojakim drvljem za kad, od smirne i aloja i sa svakim prekrasnim mirisima.

15. Izvore vrtovima, studenče vode žive i koja teče s Libana!

16. Ustani sjevere, i hodi juže, i duni po vrtu mom da kaplju mirisi njegovi; neka dodje dragi moj u vrt svoj, i jede krasno voće svoje.

GLAVA 5.

Dodjoh u vrt svoj, sestro moja nevjesto, berem smirnu svoju i mirise svoje, jedem sat svoj i med svoj, pijem vino svoje i mlijeko svoje; jedite, prijatelji, pijte, i opijte se, mili moji!

2. Ja spavam, a srce je moje budno; eto glasa dragoga mojega, koji kuca: otvori mi sestro moja, draga moja, golubica moja, bezazlena moja; jer je glava moja puna rose i kosa moja noćnijeh kapi.

3. Svukla sam haljinu svoju, kako ću je obući? oprala sam noge svoje, kako ću ih kaljati?

4. Dragi moj promoli ruku svoju kroz rupu, a što je u meni ustrepta od njega.

5. Ja ustah da otvorim dragome svojemu, a s ruku mojih prokapa smirna, i niz prste moje poteče smirna na držak od brave.

6. *Otvorih dragomu* svome, ali dragoga mojega ne bješe, otide. Bijah izvan sebe kad on progovori. Tražih ga, ali ga ne nadjoh; vikah ga, ali mi se ne odazva.

7. Nadjoše me stražari, koji obilaze po gradu, biše me, raniše me, uzeše prijevjes moj s mene stražari po zidovima.

8. Zaklinjem vas, kćeri Jeruzalemske, ako nadjete dragoga mojega, šta ćete mu kazati? Da sam bolna od ljubavi.

9. Što je tvoj dragi bolji od drugih dragih, o najljepša medju ženama? što je tvoj dragi bolji od drugih dragih, te nas tako zaklinješ?

10. Dragi je moj bio i rumen, zastavnik izmedju deset tisuća;

11. Glava mu je najbolje zlato, kosa mu je kudrava, crna kao gavran;

12. Oči su mu kao u goluba na potocima vodenijem, mlijekom umivene, i stoje u obilju;

13. Obrazi su mu kao lijehe mirisnoga bilja, kao cvijeće mirisno; usne su mu kao ljiljan, s njih kaplje smirna žitka;

14. Na rukama su mu zlatni prsteni, na kojima su ukovani virili; trbuh mu je kao svijetla slonova kost obložena safirima.

15. Gnjati su mu kao stupovi od mramora, uglavljeni na zlatnom podnožju: stas mu je Liban, krasan kao cedri.

16. Usta su mu slatka i sav je ljubak. Taki je moj dragi, taki je moj mili, kćeri Jeruzalemske.

17. Kuda otide dragi tvoj, najljepša medju ženama? kuda zamače dragi tvoj, da ga tražimo s tobom?

GLAVA 6.

Dragi moj sidje u vrt svoj, k lijehama mirisnoga bilja, da pase po vrtovima i da bere ljiljane.

2. Ja sam dragoga svojega, i moj je dragi moj, koji pase medju ljiljanima.

3. Lijepa si, draga moja, kao Tersa, krasna si kao Jeruzalem, strašna kao vojska sa zastavama.

4. Odvrati oči svoje od mene, jer me raspaljuju. Kosa ti je kao stado koza koje se vide na Galadu.

5. Zubi su ti kao stado ovaca kad izlaze iz kupala, koje se sve blizne a ni jedne nema jalove.

6. Jagodice su tvoje izmedju vitica tvojih kao kriška šipka.

7. Šezdezet ima carica i osamdeset inoča, i djevojaka bez broja:

8. Ali je jedna golubica moja, bezazlena moja, jedinica u matere svoje, izabrana u roditeljke svoje. Vidješe je djevojke i nazivaše je blaženom; i carice i inoče hvališe je.

9. Ko je ona što se vidi kao zora, lijepa kao mjesec, čista kao sunce, strašna kao vojska sa zastavama?

10. Sidjoh u orašje da vidim voće u dolu, da vidim cvate li vinova loza, pupe li šipci.

11. Ne doznah ništa, a duša me moja posadi na kola Aminadabova.

12. Vrati se, vrati se, Sulamko, vrati se, vrati se, da te gledamo. Šta ćete gledati na Sulamci? kao čete vojničke.

GLAVA 7.

Kako su lijepe noge tvoje u obući, kćeri kneževska; sastavci su bedara tvojih kao grivne, djelo ruku umjetničkih.

2. Pupak ti je kao čaša okrugla, koja nije nikad bez pića; trbuh ti je kao stog pšenice ogradjen ljiljanima;

3. Dvije dojke tvoje kao dva blizanca srnčeta;

4. Vrat ti je kao kula od slonove kosti; oči su ti kao jezera u Hezebonu na vratima Batrabimskim; nos ti je kao kula Libanska koja gleda prema Damasku;

5. Glava je tvoja na tebi kao Karmel, i kosa na glavi tvojoj kao carska porfira u bore nabrana.

6. Kako si lijepa i kako si ljupka, o ljubavi u milinama!

7. Uzrast ti je kao palma, i dojke kao grozdovi.

8. Rekoh: popeću se na palmu, dohvatiću grane njezine; i biće dojke tvoje kao grozdovi na vinovoj lozi, i miris nosa tvojega kao jabuke;

9. I grlo tvoje kao dobro vino, koje ide pravo dragomu mojemu i čini da govore usne onijeh koji spavaju.

10. Ja sam dragoga svojega, i njega je želja za mnom.

11. Hodi, dragi moj, da idemo u polje, da noćujemo u selima.

12. Ranićemo u vinograde da vidimo cvate li vinova loza, zameće li se grožđje, cvatu li šipci; ondje ću ti dati ljubav svoju.

13. Mandragore puštaju miris, i na vratima je našim svakojako krasno voće, novo i staro, koje za te dohranih, dragi moj.

GLAVA 8.

O da bi mi brat bio, da bi sao sise matere moje! našavši te na polju poljubila bih te, i ne bih bila prijekorna.

2. Povela bih te i dovela bih te u kuću matere svoje; ti bi me učio, a ja bih te pojila vinom mirisavijem, sokom od šipaka.

3. Lijeva je ruka njegova meni pod glavom a desnom me grli.

4. Zaklinjem vas, kćeri Jeruzalemske, ne búdite ljubavi moje, ne búdite je, dokle joj ne bude volja.

5. Ko je ona što ide gore iz pustinje naslanjajući se na dragoga svoga? Pod jabukom probudih te, gdje te rodi mati tvoja, gdje te rodi roditeljka tvoja.

6. Metni me kao pečat na srce svoje, kao pečat na mišicu svoju. Jer je ljubav jaka kao smrt, i ljubavna sumnja tvrda kao grob; žar je njezin kao žar ognjen, plamen Božji.

7. Mnoga voda ne može ugasiti ljubavi, niti je rijeke potopiti. Da ko daje sve imanje doma svojega za tu ljubav, osramotio bi se.

8. Imamo sestru malenu, koja još nema dojaka. Šta ćemo činiti sa sestrom svojom kad bude riječ o njoj?

9. Ako je zid, sagradićemo na njemu dvor od srebra; ako li vrata, utvrdićemo ih daskama cedrovijem.

10. Ja sam zid i dojke su moje kao kule. Tada postah u očima njegovijem kao ona koja nadje mir.

11. Vinograd imaše Salamun u Balamonu; dade vinograd čuvarima da svaki donosi za rod njegov po tisuću srebrnika.

12. Moj vinograd, koji ja imam, preda mnom je. Neka tebi, Salamune, tisuća, i dvije stotine onima koji čuvaju rod njegov.

13. Koja nastavaš u vrtovima! drugovi slušaju glas tvoj, daj mi da ga čujem.

14. Brže, dragi moj! i budi kao srna ili kao jelenče na gorama mirisnijem.

KNJIGA PROROKA IZAIJE.

GLAVA 1.

Utvara Izaije sina Amosova, koju vidje za Judu i za Jeruzalem za vremena Ozije, Joatana, Ahaza i Ezehije, careva Judinijeh.

2. Čujte, nebesa, i slušaj, zemljo; jer Gospodin govori: sinove odgojih i podigoh, a oni se odvrgoše mene.

3. Vo poznaje gospodara svojega i magarac jasle gospodara svojega, a Izrael ne poznaje, narod moj ne razumije.

4. Da grješna naroda! naroda ogrezla u bezakonju! sjemena zlikovačkoga, sinova pokvarenijeh! ostaviše Gospodina, prezreše sveca Izraelova, odstupiše natrag.

5. Što biste još bili bijeni kad se sve više odmećete? Sva je glava bolesna i sve srce iznemoglo.

6. Od pete do glave nema ništa zdrava, nego uboj i modrice i rane gnojave, ni iscijedjene ni zavijene ni uljem zablažene.

7. Zemlja je vaša pusta, gradovi vaši ognjem popaljeni; vaše njive jedu tudjini na vaše oči, i pustoš je kao što opustošavaju tudjini.

8. I osta kći Sionska kao koliba u vinogradu, kao sjenica u gradini od krastavaca, kao grad opkoljen.

9. Da nam Gospodin nad vojskama nije ostavio malo ostatka, bili bismo kao Sodoma, izjednačili bismo se s Gomorom.

10. Čujte riječ Gospodinovu, knezovi Sodomski, poslušajte zakon Boga našega, narode Gomorski!

11. Što će mi mnoštvo žrtava vaših? veli Gospodin. Sit sam žrtava paljenica od ovnova i pretiline od gojene stoke, i ne marim za krv junčiju i jagnjeću i jareću.

12. Kad dolazite da se pokažete preda mnom, ko ište to od vas, da gazite po mom trijemu?

13. *Ne prinosite* više žrtve zaludne; *na kād gadim se*; a o mladinama i *subotama i o sazivanju* skupštine ne *mogu podnositi* bezakonja i svetkovine.

14. Na mladine vaše i na praznike vaše mrzi duša moja, dosadiše mi, dodija mi podnositi.

15. Za to kad širite ruke svoje, zaklanjam oči svoje od vas; i kad množite molitve, ne slušam; ruke su vaše pune krvi.

16. Umijte se, očistite se, uklonite zloću djela svojih ispred očiju mojih, prestanite zlo činiti.

17. Učite se dobro činiti, tražite pravdu, ispravljajte potlačenoga, dajite pravicu siroti, branite udovicu.

18. Tada dodjite, veli Gospodin, pa ćemo se suditi: ako grijesi vaši budu kao skerlet, postaće bijeli kao snijeg; ako budu crveni kao crvac, postaće kao vuna.

19. Ako hoćete slušati, dobra zemaljska ješćete.

20. Ako li ne ćete, nego budete nepokorni, mač će vas pojesti, jer usta Gospodinova rekoše.

21. Kako posta kurva vjerni grad? Pun bijaše pravice, pravda nastavaše u njemu, a sada krvnici.

22. Srebro tvoje posta troska, vino tvoje pomiješa se s vodom.

23. Knezovi su tvoji odmetnici i drugovi lupežima; svaki miluje mito i ide za darovima; siroti ne daju pravice, i parnica udovička ne dolazi pred njih.

24. Za to govori Gospodin, Gospodin nad vojskama, silni Izraelov: aha! izdovoljiću se na protivnicima svojim, i osvetiću se neprijateljima svojim.

25. I okrenuću ruku svoju na te, i sažeći ću troske tvoje da te prečistim, i ukloniću sve olovo tvoje.

26. I postaviću ti opet sudije kao prije, i savjetnike kao iz početka; tada će se zvati grad pravedni, grad vjerni.

27. Sion će se otkupiti sudom, i pravdom oni koji se u nj vrate.

28. A odmetnici i grješnici svi će se satrti, i koji ostavljaju Gospodina, izginuće.

29. Jer ćete se posramiti od gajeva koje željeste, i zastidjeti se od vrtova koje izabraste.

30. Jer ćete biti kao hrast kojemu opada lišće i kao vrt u kom nema vode.
31. I biće junak kao kučine i djelo njegovo kao iskra, i oboje će se zapaliti, i ne će biti nikoga da ugasi.

GLAVA 2.

Riječ koja dodje u utvari Izaiji sinu Amosovu za Judu i za Jeruzalem.
2. Biće u potonja vremena gora doma Gospodinova utvrdjena uvrh gora i uzvišena iznad humova, i stjecaće se k njoj svi narodi.
3. I ići će mnogi narodi govoreći: hodite da idemo na goru Gospodinovu, u dom Boga Jakovljeva, i učiće nas svojim putovima, i hodićemo stazama njegovijem; jer će iz Siona izaći zakon, i riječ Gospodinova iz Jeruzalema.
4. I sudiće medju narodima, i karaće mnoge narode, te će raskovati mačeve svoje na raonike, i koplja svoja na srpove, ne će dizati mača narod na narod, niti će se više učiti boju.
5. Dome Jakovljev, hodi da idemo po svjetlosti Gospodinovoj.
6. Ali si ostavio svoj narod, dom Jakovljev, jer su puni *zala* istočnijeh i gataju kao Filisteji, i mili su im sinovi tudjinski.
7. I zemlja je njihova puna srebra i zlata, i blagu njihovu nema kraja; zemlja je njihova puna konja, i kolima njihovijem nema kraja.
8. Puna je zemlja njihova i idola; djelu ruku svojih klanjaju se, što načiniše prsti njihovi.
9. I klanjaju se prosti ljudi, i savijaju se glavni ljudi; nemoj im oprostiti.
10. Udji u stijenu, i sakrij se u prah od straha Gospodinova i od slave veličanstva njegova.
11. Ponosite oči čovječije poniziće se, i visina ljudska ugnuće se, a Gospodin će sam biti uzvišen u onaj dan.
12. Jer će doći dan Gospodinov nad vojskama na sve ohole i ponosite i na svakoga koji se podiže, te će biti poniženi,
13. I na sve cedre Libanske velike i visoke i na sve hrastove Bazanske,
14. I na sve gore visoke i na sve humove izdignute,
15. I na *svaku kulu visoku i na svaki zid tvrdi.*
16. I na sve ladje Tarsiske i na sve likove mile.
17. Tada će se ponositost ljudska ugnuti i visina se ljudska poniziti, a Gospodin će sam biti uzvišen u onaj dan.
18. I idola će nestati sa svijem.
19. I *ljudi* će ići u pećine kamene i u rupe zemaljske od straha Gospodinova i od slave veličanstva njegova, kad ustane da potre zemlju.
20. Tada će baciti čovjek idole svoje srebrne i idole svoje zlatne, koje načini sebi da im se klanja, krticama i slijepijem mišima,
21. Ulazeći u rasjeline kamene i u pećine kamene od straha Gospodinova i od slave veličanstva njegova, kad ustane da potre zemlju.
22. Prodjite se čovjeka, kojemu je dah u nosu; jer šta vrijedi?

GLAVA 3.

Jer gle, Gospodin, Gospodin nad vojskama uzeće Jeruzalemu i Judi potporu i pomoć, svaku potporu u hljebu i svaku potporu u vodi,
2. Junaka i vojnika, sudiju i proroka, i mudarca i starca,
3. Pedesetnika i ugledna čovjeka, i savjetnika i vješta umjetnika i čovjeka rječita.
4. I daću im knezove mladiće, i djeca će im biti gospodari.
5. I činiće silu u narodu jedan drugome i svaki bližnjemu svojemu; dijete će ustajati na starca i nepošten čovjek na poštena.
6. I čovjek će uhvatiti brata svojega iz kuće oca svojega *govoreći:* imaš haljinu, budi nam knez, ovaj rasap neka je pod tvojom rukom.
7. A on će se zakleti u onaj dan govoreći: ne ću biti ljekar, niti imam kod kuće hljeba ni haljine, ne postavljajte me knezom narodu.
8. Jer se obori Jeruzalem i Juda pade, jer se jezik njihov i djela njihova protive Gospodinu da draže oči slave njegove.
9. Što se vidi na licu njihovu svjedoči na njih, razglašuju grijeh svoj kao Sodoma, ne taje; teško duši njihovoj! Jer sami sebi čine zlo.
10. Recite pravedniku da će mu dobro biti, jer će jesti plod od djela svojih.

11. Teško bezbožniku! zlo će mu biti, jer će mu se naplatiti ruke njegove.

12. Narodu mojemu čine silu djeca, i žene su im gospodari. Narode moj! koji te vode, zavode te, i kvare put hoda tvojega.

13. Ustaje Gospodin na parbu, stoji da sudi narodima.

14. Gospodin će doći na sud sa starješinama naroda svojega i s knezovima njegovijem, jer vi potrste vinograd, grabež od siromaha u vašim je kućama.

15. Za što gazite narod moj i lice siromasima satirete? govori Gospodin, Gospodin nad vojskama.

16. Još govori Gospodin: što se poniješe kćeri Sionske i idu opružena vrata i namigujući očima, sitno koračaju i zvekeću nogama,

17. Za to će Gospodin učiniti da oćelavi tjeme kćerima Sionskim, i otkriće Gospodin golotinju njihovu.

18. Tada će Gospodin skinuti nakit s obuće i vezove i mjesečiće,

19. Nizove i lančiće i trepetljike,

20. Ukosnike i podveze i pojase i stakalca mirisna i oboce,

21. Prstene i počeonike,

22. Svečane haljine i ogrtače i prijevjese i toboce,

23. I ogledala i košuljice i oglavlja i pokrivala.

24. I mjesto mirisa biće smrad, i mjesto pojasa raspojasina, mjesto pletenica ćela, mjesto širokih skuta pripasana vreća, i mjesto ljepote ogorjelina.

25. Tvoji će ljudi pasti od mača i junaci tvoji u ratu.

26. I tužiće i plakaće vrata njegova, a on će pust ležati na zemlji.

GLAVA 4.

I u ono vrijeme sedam će žena uhvatiti jednoga čovjeka govoreći: svoj ćemo hljeb jesti i svoje ćemo odijelo nositi, samo da se zovemo tvojim imenom, skini s nas sramotu.

2. U ono vrijeme biće klica Gospodinova na slavu i čast, i plod zemaljski na krasotu i diku ostatku Izraelovu.

3. I ko ostane u Sionu i ko još bude u Jeruzalemu, zvaće se svet, svaki ko bude zapisan za život u Jeruzalemu,

4. *Kad Gospodin opere nečistotu kćeri Sionskih i iz Jeruzalema očisti krv njegovu duhom koji sudi i sažiže.*

5. Gospodin će stvoriti nad svakim stanom na gori Sionskoj i nad zborovima njezinijem oblak danju s dimom i svjetlost plamena ognjenoga noću, jer će nad svom slavom biti zaklon.

6. I biće koliba, da sjenom zaklanja danju od vrućine i da bude utočište i zaklon od poplave i od dažda.

GLAVA 5.

Zapjevaću sada dragome svojemu pjesmu dragoga svojega o vinogradu njegovu. Dragi moj ima vinograd na rodnu brdašcu.

2. I ogradi ga, i otrijebi iz njega kamenje, i nasadi ga plemenitom lozom, i sazida kulu usred njega, i iskopa pivnicu u njemu, i počeka da rodi grožđem, a on rodi vinjagom.

3. Pa sada, stanovnici Jeruzalemski i ljudi Judejci, sudite izmedju mene i vinograda mojega.

4. Što je još trebalo činiti vinogradu mojemu što mu ne učinih? kad čekah da rodi grožđem, za što rodi vinjagom?

5. Sada ću vam kazati što ću učiniti vinogradu svojemu. Oboriću mu ogradu, neka opusti; razvaliću mu zid, neka se pogazi;

6. Uparložiću ga, ne će se rezati ni kopati, nego će rasti čkalj i trnje, i zapovjediću oblacima da ne puštaju više dažda na nj.

7. Da, vinograd je Gospodina nad vojskama dom Izraelov, i ljudi su Judejci mili sad njegov; on čeka sud, a gle nasilja, čeka pravdu, a gle vike.

8. Teško onima koji sastavljaju kuću s kućom, i njivu na njivu nastavljaju, da već ne bude mjesta i vi sami ostanete u zemlji.

9. Od Gospodina nad vojskama čuh: mnoge kuće opustjeće, u velikim i lijepijem ne će biti nikoga.

10. Jer će deset rala vinograda dati jedan vat, i gomer sjemena daće efu.

11. Teško onima koji rane, te idu na silovito piće i ostaju do mraka dok ih vino raspali,

12. I na gozbama su im gusle i psaltiri i bubnji i svirale i vino; a ne gledaju na djela Gospodinova i ne vide rada ruku njegovijeh.

13. Za to se narod moj odvede u rop

stvo što ne znaju, i koje poštuje gladuju, i ljudstvo njegovo gine od žedji.

14. Za to se raširio grob i razvalio ždrijelo svoje preveć, i sići će u nj slava njegova i mnoštvo njegovo i vreva njegova i koji se vesele u njemu.

15. I pognuće se prost čovjek, i visoki će se poniziti, i ponosite oči oboriće se;

16. Gospodin nad vojskama uzvisiće se sudom, i Bog sveti posvetiće se pravdom.

17. I jaganjci će pasti po svom običaju, i došljaci će jesti s pustijeh mjesta pretilinu.

18. Teško onima koji vuku bezakonje uzicama od taštine, i grijeh kao užem kolskim,

19. Koji govore: neka pohiti, neka brzo dodje djelo njegovo, da vidimo, i neka se približi i dodje što je naumio svetac Izraelov, da poznamo.

20. Teško onima koji zlo zovu dobro, a dobro zlo, koji prave od mraka svjetlost a od svjetlosti mrak, koji prave od gorkoga slatko a od slatkoga gorko.

21. Teško onima koji misle da su mudri, i sami su sebi razumni.

22. Teško onima koji su jaki piti vino i junaci u miješanju silovita pića,

23. Koji pravdaju bezbožnika za poklon, a pravednima uzimaju pravdu.

24. Za to kao što oganj proždire strnjiku i slame nestaje u plamenu, tako će korijen njihov biti kao truhlež i cvijet njihov otići će kao prah, jer odbaciše zakon Gospodina nad vojskama i prezreše riječ sveca Izraelova.

25. Za to se raspali gnjev Gospodinov na narod njegov, i mahnuv rukom svojom na nj udari ga da se gore zadrmaše i mrtva tjelesa njegova biše kao blato po ulicama. Kod svega toga gnjev se njegov ne odvrati, nego je ruka njegova još podignuta.

26. I podignuće zastavu narodima daljnijem, i zazviždaće im s kraja zemlje; i gle, oni će doći odmah, brzo.

27. Ne će biti medju njima umorna ni sustala, ni dremljiva ni sanljiva, nikome se ne će raspasati pojas oko njega, niti će se kome otkinuti remen na obući.

28. Strijele će im biti oštre, i svi lukovi njihovi zapeti; kopita u konja njihovijeh biće kao kremen i točkovi njihovi kao vihor.

29. Rika će im biti kao u lava, i rikaće kao lavići; bučaće i ugrabiće plijen i odnijeti ga, i ne će biti nikoga da otme.

30. Bučaće nad njim u to vrijeme kao što more buči. Tada će pogledati na zemlju, a to mrak i strah, i svjetlost će se pomračiti nad pogiblju njihovom.

GLAVA 6.

Godine koje umrije car Ozija vidjeh Gospodina gdje sjedi na prijestolu visoku i izdignutu, i skut mu ispunjavaše crkvu.

2. Serafini stajahu više njega, svaki ih imaše šest krila: dvjema zaklanjaše lice svoje a dvjema zaklanjaše noge svoje, a dvjema lećaše.

3. I vikahu jedan drugome govoreći: svet, svet, svet je Gospodin nad vojskama; puna je sva zemlja slave njegove.

4. I zadrmaše se pragovi na vratima od glasa kojim vikahu, i dom se napuni dima.

5. I rekoh: jaoh meni! pogiboh, jer sam čovjek nečistijeh usana, i živim usred naroda nečistijeh usana, jer cara Gospodina nad vojskama vidjeh svojim očima.

6. A jedan od serafina doletje k meni držeći u ruci živ ugljen, koji uze s oltara kliještima,

7. I dotače se usta mojih i reče: evo, ovo se dotače usta tvojih, i bezakonje tvoje uze se, i grijeh tvoj očisti se.

8. Po tom čuh glas Gospodinov gdje reče: koga ću poslati? i ko će nam ići? A ja rekoh: evo mene, pošlji mene.

9. A on reče: idi, i reci tome narodu: slušajte ali ne ćete razumjeti, gledajte ali ne ćete poznati.

10. Učini da odeblja srce tome narodu i uši da im otežaju, i oči im zatvori, da ne vide očima svojim i ušima svojim da ne čuju i srcem svojim ne razumiju i ne obrate se i ne iscijele.

11. A ja rekoh: dokle Gospodine? A on reče: dokle ne opuste gradovi da budu bez stanovnika i kuće da budu bez ljudi, i zemlja dokle sa svijem ne opusti,

12. I dokle Gospodin opravi daleko ljude i bude sama pustoš u zemlji.

13. Ali će još biti u njoj desetina, pa će se i ona zatrti; ali kao hrast ili bri-

jest, kojima i kad zbace lišće ostaje stablo, tako će sveto sjeme biti njezino stablo.

GLAVA 7.

U vrijeme Ahaza sina Joatana sina Ozije cara Judina dodje Razin car Sirski i Faceje sin Romelijin car Izraelov na Jeruzalem da ga biju, ali ga ne mogoše uzeti.

2. I dodje glas domu Davidovu i rekoše: Sirija se složi s Efraimom. A srce Ahazovo i srce naroda njegova ustrepta kao drveće u šumi od vjetra.

3. Tada reče Gospodin Izaiji: izidi na susret Ahazu, ti i Sear-jazub sin tvoj, nakraj jaza gornjega jezera, na put kod polja bjeljareva.

4. I reci mu: čuvaj se i budi miran, ne boj se i srce tvoje neka se ne plaši od dva kraja ovijeh glavanja što se puše, od raspaljenoga gnjeva Razinova i Sirskoga i sina Romelijina.

5. Što se Sirci i Efraim i sin Romelijin dogovoriše na tvoje zlo govoreći:

6. Hajdemo na Judejsku da joj dosadimo i da je osvojimo i da postavimo u njoj carem sina Tabeelova;

7. Za to ovako veli Gospodin Bog: ne će se to učiniti, ne će biti.

8. Jer je glava Siriji Damasak, a Damasku je glava Razin; i do šezdeset i pet godina satrće se Efraim tako da više ne će biti narod.

9. I glava je Efraimu Samarija, a Samariji je glava sin Romelijin. Ako ne vjerujete, ne ćete se održati.

10. I još reče Gospodin Ahazu govoreći:

11. Išti znak od Gospodina Boga svojega, išti ozdo iz dubine ili ozgo s visine.

12. A Ahaz reče: ne ću iskati, niti ću kušati Gospodina.

13. Tada reče *Izaija:* slušajte sada, dome Davidov; malo li vam je što dosadjujete ljudima, nego dosadjujete i Bogu mojemu?

14. Za to će vam sam Gospodin dati znak: eto djevojka će zatrudnjeti i rodiće sina, i nadjenuće mu ime Emanuel.

15. Maslo i med ješće, dokle ne nauči odbaciti zlo a izabrati dobro.

16. Jer prije nego nauči dijete odbaciti zlo a izabrati dobro, ostaviće zemlju, na *koju se gadiš*, dva cara njezina.

17. Gospodin će pustiti na te i na narod tvoj i na dom oca tvojega dane, kakih nije bilo od kad se Efraim odvoji od Jude, preko cara Asirskoga.

18. I tada će Gospodin zazviždati muhama koje su nakraj rijeka Egipatskih, i pčelama koje su u zemlji Asirskoj:

19. I doći će i popadaće sve u puste doline i u kamene rasjeline i na sve česte i na svako drvce.

20. Tada će Gospodin obrijati britvom zakupljenom ispreko rijeke, carem Asirskim, glavu i dlake po nogama, i bradu svu.

21. I tada ko sačuva kravicu i dvije ovce,

22. Od mnoštva mlijeka što će davati ješće maslo; jer maslo i med ješće ko god ostane u zemlji.

23. I tada će svako mjesto gdje ima tisuća čokota za tisuću srebrnika zarasti u čkalj i trnje.

24. Sa strijelama i s lukom ići će se onamo, jer će sva zemlja biti čkalj i trnje.

25. A na sve gore koje su se kopale motikom, na njih ne će doći strah od čkalja i trnja, nego će biti ispust volovima i gaziće ih ovce.

GLAVA 8.

I reče mi Gospodin: uzmi knjigu veliku i napiši u njoj pismom čovječijim: brz na plijen, hitar na grabež.

2. I uzeh vjerne svjedoke, Uriju svećenika i Zahariju sina Jeverehijina.

3. Po tom pristupih k proročici, i ona zatrudnje, i rodi sina. A Gospodin mi reče: nadjeni mu ime: brz na plijen, hitar na grabež.

4. Jer prije nego dijete nauči vikati: oče moj i majko moja, odnijeće se blago Damaštansko i plijen Samarijski pred carem Asirskim.

5. I još mi reče Gospodin govoreći:

6. Što ovaj narod ne mari za vodu Siloamsku koja teče tiho, i raduje se Razinu i sinu Romelijinu,

7. Za to, evo, Gospodin će navesti na njih vodu iz rijeke silnu i veliku, cara Asirskoga i svu slavu njegovu, te će izaći iz svijeh potoka svojih, i teći će povrh svijeh bregova svojih,

8. I navaliće preko Jude, plaviće i razlivaće se i doći do grla, i krila će joj

se raširiti preko sve kolike zemlje tvoje, Emanuele!

9. Združujte se, narodi, ali ćete se potrti; čujte svi koji ste u daljnoj zemlji: oružajte se, ali ćete se potrti; oružajte se, ali ćete se potrti.

10. Dogovarajte se, dogovor će vam se razbiti; recite riječ, ne će biti od nje ništa, jer je s nama Bog.

11. Jer mi ovako reče Gospodin uhvativši me za ruku i opomenuvši me da ne idem putem ovoga naroda, govoreći:

12. Ne govorite buna, kad god ovaj narod kaže buna, i ne bojte se čega se on boji, i ne plašite se.

13. Gospodina nad vojskama svetite; i on neka vam je strah i bojazan.

14. I biće vam svetinja, a kamen za spoticanje i stijena za sablazan objema domovima Izraelovijem, zamka i mreža stanovnicima Jeruzalemskim.

15. I spotaknuće se mnogi i pašće i satrće se, zaplešće se i uhvatiće se.

16. Sveži svjedočanstvo, zapečati zakon mojim učenicima.

17. Čekaću dakle Gospodina, koji je sakrio lice svoje od doma Jakovljeva, i uzdaću se u nj.

18. Evo ja i djeca koju mi je dao Gospodin jesmo znak i čudo Izraelu od Gospodina nad vojskama, koji nastava na gori Sionu.

19. I ako vam reku: pitajte vrače i gatare, koji šapću i mrmljaju; *recite:* ne treba li narod da pita Boga svojega? ili će pitati mrtve mjesto živijeh?

20. Zakon i svjedočanstvo *tražite.* Ako li ko ne govori tako, njemu nema zore.

21. I hodiće po zemlji potucajući se i gladujući; a kad bude gladan, ljutiće se i psovati cara svojega i Boga svojega gore.

22. A kad pogleda na zemlju, a to nevolja i mrak i teška muka, i on zagnan u tamu.

GLAVA 9.

Ali ne će se onako zamračiti pritiješnjena *zemlja* kao prije kad se dotače zemlje Zabulonove i zemlje Neftalijeve, ili kao poslije kad dosadjivaše na putu k moru s one strane Jordana Galileji *neznabožačkoj.*

2. Narod koji hodi u tami vidjeće vidjelo veliko, i onima koji sjede u zemlji gdje je smrtni sjen zasvijetliće vidjelo.

3. Umnožio si narod, a nijesi mu uveličao radosti; ali će se radovati pred tobom kao što se raduju o žetvi, kao što se vesele kad dijele plijen.

4. Jer si slomio jaram u kom vucijaše, i štap kojim ga bijahu po plećima i palicu nasilnika njegova kao u dan Madijanski.

5. Jer će obuća svakoga ratnika koji se bije u graji i odijelo u krv uvaljano izgorjeti i biti hrana ognju.

6. Jer nam se rodi dijete, sin nam se dade, kojemu je vlast na ramenu, i ime će mu biti: divni, savjetnik, Bog silni, otac vječni, knez mirni.

7. Bez kraja će rasti vlast i mir na prijestolu Davidovu i u carstvu njegovu da se uredi i utvrdi sudom i pravdom od sada do vijeka. To će učiniti revnost Gospodina nad vojskama.

8. Gospodin posla riječ Jakovu, i ona pade u Izraelu.

9. I znaće sav narod, Efraim i stanovnici Samarijski, koji oholo i ponosita srca govore:

10. Padoše opeke, ali ćemo mi zidati od tesana kamena; dudovi su posječeni, ali ćemo mi zamijeniti cedrima.

11. Ali će Gospodin podignuti protivnike Razinove na nj, i skupiće neprijatelje njegove,

12. Sirce s istoka i Filisteje sa zapada, te će ždrijeti Izraela na sva usta. Kod svega toga ne će se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

13. Jer se narod ne će obratiti k onomu ko ga bije, i ne će tražiti Gospodina nad vojskama.

14. Za to će odsjeći Gospodin Izraelu glavu i rep, granu i situ u jedan dan.

15. Starješina i ugledan čovjek to je glava, a prorok koji uči laž to je rep.

16. Jer koji vode taj narod, oni ga zavode, a koje vode, oni su propali.

17. Za to se Gospodin ne će radovati mladićima njegovijem, i na sirote njegove i na udovice njegove ne će se smilovati, jer su svi koliki licemjeri i zlikovci, i svaka usta govore nevaljalstv Kod svega toga ne će se odvratiti g

njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

18. Jer će se razgorjeti bezbožnost kao oganj, koji sažeže čkalj i trnje, pa upali gustu šumu, te otide u dim visoko.

19. Od gnjeva Gospodina nad vojskama zamračiće se zemlja i narod će biti kao hrana ognju, niko ne će požaliti brata svojega.

20. I zgrabiće s desne strane, pa će opet biti gladan, i ješće s lijeve strane, pa se opet ne će nasititi; svaki će jesti meso od mišice svoje,

21. Manasija Efraima, i Efraim Manasiju, a obojica će se složiti na Judu. Kod svega toga ne će se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

GLAVA 10.

Teško onima koji postavljaju zakone nepravedne i koji pišu nepravdu,

2. Da odbiju od suda uboge, i da otimaju pravicu siromasima naroda mojega, da bi im plijen bile udovice i sirote grabež.

3. A što ćete činiti u dan pohodjenja i pogibli koja će doći iz daleka? kome ćete pribjeći za pomoć? gdje li ćete ostaviti slavu svoju?

4. Da se ne bi unizila medju roblje i medju pobijene pala? Kod svega toga ne će se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

5. Teško Asiru, šibi gnjeva mojega, ako i jest palica u ruci njegovoj moja jarost.

6. Na narod licemjerni poslaću ga, i zapovjediću mu za narod na koji se gnjevim, da plijeni i otima, i da ga izgazi kao blato na ulicama.

7. Ali on ne će tako misliti, i srce njegovo ne će tako suditi, nego mu je u srcu da zatre i istrijebi mnoge narode.

8. Jer će reći: knezovi moji nijesu li svi carevi?

9. Nije li Kalan kao Harkamis? nije li Emat kao Arfad? nije li Samarija kao Damasak?

10. Kako je ruka moja našla carstva lažnijeh bogova, kojih likovi bijahu jači od Jeruzalemskih i Samarijskih,

11. Ne ću li učiniti Jeruzalemu i njegovijem lažnijem bogovima onako kako sam učinio Samariji i njezinijem lažnijem bogovima?

12. Ali kad svrši Gospodin sve djelo svoje na gori Sionskoj i u Jeruzalemu, tada ću obići plod ohologa srca cara Asirskoga i slavu ponositijeh očiju njegovijeh.

13. Jer reče: krjepošću ruke svoje učinih i mudrošću svojom, jer sam razuman; i premjestih medje narodima i blago njihovo zaplijenih i kao junak oborih stanovnike.

14. I ruka moja nadje kao gnijezdo bogatstvo u nárôdâ, i kako se kupe jajca ostavljena tako pokupih svu zemlju, i ne bi nikoga da makne krilom ili da otvori usta i pisne.

15. Hoće li se sjekira veličati nad onijem koji njom sijeće? hoće li se pila razmetati nad onijem koji njom radi? kao da bi prut mahao onijem koji ga digne, kao da bi se hvalio štap da nije od drveta.

16. Za to će Gospodin, Gospodin nad vojskama, pustiti na pretile njegove mršu, i slavu će njegovu potpaliti da gori kao oganj.

17. Jer će vidjelo Izraelovo biti oganj i svetac će njegov biti plamen, i upaliće i sažeći trnje njegovo i čkalj njegov u jedan dan.

18. I krasotu šume njegove i njive njegove, od duše do tijela, uništiće, i biće kao bjegunac kad iznemogne.

19. I što ostane drveta šume njegove, biće malo, da ih dijete moglo popisati.

20. I u to vrijeme ostatak Izraelov i koji se izbave u domu Jakovljevu ne će se više oslanjati na onoga ko ih bije, nego će se oslanjati na Gospodina sveca Izraelova istinom.

21. Ostatak će se obratiti, ostatak Jakovljev, k Bogu silnome.

22. Jer ako bude naroda tvojega, Izraele, kao pijeska morskoga, ostatak će se njegov obratiti. Pogibao je odredjena, razliće se pravda.

23. Jer će Gospodin, Gospodin nad vojskama, izvršiti pogibao odredjenu u svoj zemlji.

24. Za to ovako veli Gospodin, Gospodin nad vojskama: ne boj se Asirca, narode moj, koji nastavaš na gori Sionu; prutom će te udariti i štap svoj podignuće na te kao u Egiptu.

25. Jer još malo, i gnjev će prestati; tada će se jarost moja obratiti na njihovu pogibao.

26. Jer će podignuti na nj Gospodin nad vojskama bič, te će biti kao rasap Madijanski kod kamena Oreba i kao štap njegov na moru, i podignuće ga kao u Epiptu.

27. I tada će se skinuti breme njegovo s ramena tvojega, i jaram njegov s vrata tvojega, i izlomiće se jaram od pomazanja.

28. Dodje u Ajat, prodje u Magron, u Mahmasu rasprti prtljag svoj.

29. Prodjoše klancem, u Gabi zanoćiše, prepade se Rama, Gabat Saulov pobježe.

30. Viči iza glasa, kćeri Galimova; nek se čuje u Laizu, jadni Anatote!

31. Medemena pobježe, stanovnici Gabimski utekoše.

32. Još jedan dan, pa će stajati u Nobu, mahnuće rukom svojom na goru kćeri Sionske, na hum Jeruzalemski.

33. Gle, Gospodin, Gospodin nad vojskama, okresaće silom grane; što je visoko posjeći će, i što je uzdignuto sniziće.

34. I gustu će šumu isjeći sjekirom, i Liban će pasti od silnoga.

GLAVA 11.

Ali će izaći šibljika iz stabla Jesejeva, i izdanak iz korijena njegova izniknuće.

2. I na njemu će počivati duh Gospodinov, duh mudrosti i razuma, duh savjeta i sile, duh znanja i straha Gospodinova.

3. I mirisanje će mu biti u strahu Gospodinovu, a ne će suditi po vidjenju svojih očiju, niti će po čuvenju svojih ušiju karati.

4. Nego će po pravdi suditi siromasima i po pravici karati krotke u zemlji, i udariće zemlju prutom usta svojih, i duhom usana svojih ubiće bezbožnika.

5. I pravda će mu biti pojas po bedrima, i istina pojas po bocima.

6. I vuk će boraviti s jagnjetom, i ris će ležati s jaretom, tele i lavić i ugojeno živinče biće zajedno, i malo dijete vodiće ih.

7. *I krava i medvjedica zajedno će pasti, mlad njihova ležaće zajedno, i lav će jesti slamu kao vo.*

8. I dijete koje sisa igraće se nad rupom aspidinom, i dijete odbijeno od sise zavlačiće ruku svoju u rupu zmije vasilinske.

9. Ne će uditi ni potirati na svoj svetoj gori mojoj, jer će zemlja biti puna poznanja Gospodinova kao more vode što je puno.

10. I u to će vrijeme za korijen Jesejev, koji će biti zastava narodima, raspitivati narodi, i počivalište njegovo biće slavno.

11. I tada će Gospodin opet podignuti ruku svoju da zadobije ostatak naroda svojega, što ostane od Asirske i od Egipta i od Fetrosa i od Etiopske i od Elama i od Senara i od Emata i od ostrva morskih.

12. I podignuće zastavu narodima i prognane Izraelove i rasijane Judine sabraće s četiri kraja zemaljska,

13. I nestaće zavisti Efraimove, i neprijatelji Judini istrijebiće se; Efraim ne će zavidjeti Judi, a Juda ne će zlobiti Efraimu.

14. Nego će složno letjeti na pleća Filistejima k zapadu; zajedno će plijeniti narode istočne; na Edomce i Moapce dignuće ruke svoje, i sinovi Amonovi biće im pokorni.

15. I Gospodin će presušiti zaliv mora Egipatskoga, i mahnuće rukom svojom svrh rijeke sa silnijem vjetrom svojim, i udariće je po sedam krakova da se može prelaziti u obući.

16. I biće put ostatku naroda njegova, što ostane od Asirske, kao što je bio Izraelu kad izide iz zemlje Egipatske.

GLAVA 12.

I reći ćeš u ono vrijeme: hvalim te, Gospodine, jer si se bio razgnjevio na me, pa se odvratio gnjev tvoj, i utješio si me.

2. Gle, Bog je spasenje moje, uzdaću se i ne ću se bojati, jer mi je sila i pjesma Gospodin Bog, on mi bi spasitelj.

3. S radošću ćete crpsti vodu iz izvôrâ ovoga spasenja.

4. I tada ćete reći: hvalite Gospodina, glasite ime njegovo, javljajte po narodima djela njegova, napominjite da je visoko ime njegovo.

5. Pojte Gospodinu, jer učini velike stvari, neka se zna po svoj zemlji.

6. Klikuj i pjevaj, koja sjediš u Sionu, jer je svetac Izraelov velik posred vas.

GLAVA 13.

Breme Babilonu, koje vidje Izaija sin Amosov.

2. Na gori visokoj podignite zastavu, vičite im iza glasa, mašite rukom, neka udju na vrata kneževska.

3. Ja sam zapovjedio izabranima svojim i dozvao sam junake svoje da izvrše gnjev moj koji se raduju s veličine moje.

4. Vika stoji ljudstva na gorama kao da je velik narod, vika i vreva carstva skupljenijeh naroda; Gospodin nad vojskama pregleda vojsku ubojitu.

5. Dolaze iz daljne zemlje, s kraja nebesa, Gospodin i orudja srdnje njegove, da zatre svu zemlju.

6. Ridajte, jer je blizu dan Gospodinov; doći će kao pustoš od svemogućega.

7. Za to će svaka ruka klonuti, i svako srce čovječije rastopiti se.

8. I oni će se smesti, muke i bolovi spopašće ih, mučiće se kao porodilja, prepašće se jedan od drugoga, lica će im biti kao plamen.

9. Evo, ide dan Gospodinov ljuti s gnjevom i jarošću da obrati zemlju u pustoš, i grješnike da istrijebi iz nje.

10. Jer zvijezde nebeske i prilike nebeske ne će pustiti svjetlosti svoje, sunce će pomrčati o rodjaju svom, i mjesec ne će pustiti svjetlosti svoje.

11. I pohodiću vasiljenu za zloću, i bezbožnike za bezakonje; i ukinuću razmetanje oholijeh, i ponos silnijeh oboriću.

12. Učiniću da će čovjek više vrijediti nego zlato čisto, više nego zlato Ofirsko.

13. Za to ću zatresti nebo, i zemlja će se pokrenuti sa svoga mjesta od jarosti Gospodina nad vojskama i u dan kad se raspali gnjev njegov.

14. I biće kao srna poplašena i kao stado kojega niko ne sabira; svak će gledati za svojim narodom, i svak će bježati u svoju zemlju.

15. Ko se god nadje, biće proboden, i *koji se god skupe*, poginuće od mača.

16. I djecu će im razmrskati na njihove oči, kuće će im oplijeniti i žene će im sramotiti.

17. Evo, ja ću podignuti na njih Mede, koji ne će mariti za srebro, niti će zlata iskati.

18. Nego će iz lukova djecu ubijati, ni na plod u utrobi ne će se smilovati niti će djece žaliti oko njihovo.

19. I Babilon, ures carstvima i dika slavi Haldejskoj, biće kao Sodoma i Gomora kad ih Bog zatr.

20. Ne će se u njemu živjeti niti će se ko naseliti od koljena do koljena, niti će Arapin razapeti u njemu šator niti će pastiri počivati onuda.

21. Nego će počivati ondje divlje zvijeri, i kuće će njihove biti pune velikih zmija, i ondje će nastavati sove, i sveti će skakati onuda.

22. I dovikivaće se buljine u pustijem kućama i zmajevi u dvorima veselijem. A doći će njegovo vrijeme, i blizu je, i dani njegovi ne će se protegnuti.

GLAVA 14.

Jer će se smilovati Gospodin na Jakova, i opet će izabrati Izraela, i namjestiće ih u zemlji njihovoj, i prilijepiće se k njima došljaci i pridružiće se domu Jakovljevu.

2. Jer će ih uzeti narodi i odvesti na mjesto njihovo, i naslijediće ih Izraelci u zemlji Gospodinovoj da im budu sluge i sluškinje, i zarobiće one koji ih bjehu zarobili, i biće gospodari svojim nasilnicima.

3. I kad te smiri Gospodin od truda tvojega i muke i od ljutoga ropstva u kom si robovao,

4. Tada ćeš izvoditi ovu priču o caru Babilonskom i reći ćeš: kako nesta nastojnika, nesta danka?

5. Slomi Gospodin štap bezbožnicima palicu vladaocima,

6. Koja je ljuto bila narode bez prestanka, i gnjevno vladala nad narodima, i gonila nemilice.

7. Sva zemlja počiva i mirna je; pjevaju iza glasa.

8. Vesele se s tebe i jele i cedri Libanski *govoreći*: od kako si pao, ne dolazi niko da nas sječe.

9. Pakao dolje uskolebao se tebe radi

da te srete kad dodješ, probudi ti mrtvace i sve knezove zemaljske, diže s prijestola njihovijeh sve careve narodne.

10. Svi će progovoriti i reći tebi: i ti li si iznemogao kao mi? izjednačio se s nama?

11. Spusti se u pakao ponos tvoj, zveka psaltira tvojih; prostrti su poda te moljci, a crvi su ti pokrivač.

12. Kako pade s neba, zvijezdo danice, kćeri zorina? kako se obori na zemlju koji si gazio narode?

13. A govorio si u srcu svom: izaći ću na nebo, više zvijezda Božijih podignuću prijesto svoj, i sješću na gori zbornoj na strani sjevernoj.

14. Izaći ću u visine nad oblake, izjednačiću se s višnjim.

15. A ti se u pakao svrže, u dubinu grobnu.

16. Koji te vide, pogledaće na te, i gledaće te *govoreći:* to li je onaj koji je tresao zemlju, koji je drmao carstva,

17. Koji je vasiljenu obraćao u pustinju, i gradove njezine raskopavao? roblje svoje nije otpuštao kući?

18. Svi carevi narodni, svi koliki, leže slavno, svaki u svojoj kući.

19. A ti se izbaci iz groba svojega, kao gadna grana, kao haljina pobijenijeh, mačem pobodenijeh, koji slaze u jamu kamenu, kao pogažen strv.

20. Ne ćeš se združiti s njima pogrebom, jer si zemlju svoju zatr'o, narod si svoj ubio; ne će se spominjati sjeme zlikovačko dok je vijeka.

21. Pripravite pokolj sinovima njegovijem za bezakonje otaca njihovijeh da se ne podignu i ne naslijede zemlje i ne napune vasiljene gradovima.

22. Jer ću ustati na njih, govori Gospodin nad vojskama, i zatrću ime Babilonu i ostatak, i sina i unuka, govori Gospodin.

23. I načiniću od njega stan ćukovima i jezera vodena, i omešću ga metlom pogibli, govori Gospodin nad vojskama.

24. Zakle se Gospodin nad vojskama govoreći: doista, biće kako sam smislio, i kako sam naumio izvršiće se.

25. Potrću Asirca u zemlji svojoj, na gorama svojim izgaziću ga; tada će se skinuti s njih jaram njegov, i breme njegovo s pleća njihovijeh skinuće se

26. To je namišljeno svoj zemlji, i to je ruka podignuta na sve narode.

27. Jer je Gospodin nad vojskama naumio, ko će razbiti? i njegovu ruku podignutu ko će odvratiti?

28. Godine koje umrije Ahaz bi *objavljeno* ovo breme:

29. Nemoj se radovati, zemljo Filistejska sva kolika, što se slomi prut onoga koji te je bio; jer će iz korijena zmijinjega niknuti zmija vasilinska, i plod će mu biti zmaj ognjeni krilati.

30. I prvenci siromaški nahraniće se, i ubogi će počivati bez straha; a tvoj ću korijen umoriti gladju, i ostatak tvoj on će pobiti.

31. Ridajte, vrata; viči, grade; rastopila si se sva zemljo Filistejska, jer sa sjevera ide dim i niko se ne će osamiti u zborovima njegovijem.

32. I šta će se odgovoriti poslanicima narodnijem? Da je Gospodin osnovao Sion i da će u nj utjecati nevoljnici naroda njegova.

GLAVA 15.

Breme Moabu. Da, ob noć se raskopa Ar Moapski i propade; da, ob noć se raskopa Kir Moapski i propade.

2. Otide u dom i u Dibon, na visine, da plače: Moab će ridati za Nebonom i za Medabom, sve će mu glave biti ćelave, svaka brada oskubena.

3. Po ulicama će njegovijem pripasivati kostrijet, na krovovima njegovijem i na ulicama njegovijem sve će ridati suze lijući.

4. I vikaće Hezebon i Eleala, do Jaze čuće im se glas; i vojnici će Moapski vikati, duša će se u svakom uzmučiti.

5. Srce moje vapije za Moabom; bjegunci njegovi pobjegoše dori do Segora kao junica trećakinja; jer će se ići uz brdo Luitsko plačući, i putem Oronaimskim razlijegaće se jauk.

6. Jer će nestati voda Nemrimskih, jer će posahnuti bilje, nestaće trave, zeleni ne će biti.

7. Iza to što su ostavljali i što su čuvali, odnijeće se na potok Arapski.

8. Jer će vika ići oko medja Moapskih, do Galima jauk njihov, i do Ber-Elima jauk njihov.

9. Jer će se voda Dibonsk krvi; i još ću dometnuti Dib

gunce Moapske i na ostatak zemaljski *poslaću* lavove.

GLAVA 16.

Šaljite jaganjce gospodaru zemaljskom, od Sele do pustinje, ka gori kćeri Sionske.

2. Jer će biti kćeri Moapske na brodovima Arnonskim kao ptica koja luta, otjerana s gnijezda.

3. Učini vijeće, narode, načini sjen u po dne kao noć, zakloni izagnane, nemoj izdati bjegunaca.

4. Neka kod tebe borave izagnani moji, Moabe; budi im zaklon od pustošnika; jer će nestati nasilnika, prestaće pustošenje, istrijebiće se sa zemlje, koji gaze druge.

5. I utvrdiće se prijesto milošću, i na njemu će sjedjeti jednako u šatoru Davidovu koji će suditi i tražiti što je pravo i biti brz da čini pravdu.

6. Čusmo za oholost Moaba vrlo ponositoga, za ponos njegov i oholost i obijest njegovu; laži njegove ne će biti tvrde.

7. Za to će ridati Moabac nad Moapcem, svi će ridati; nad temeljima Kir-Aresetskim uzdisaćete, jer su razvaljeni.

8. I polja Hezebonska posušiše se i čokot Sabamski; gospoda narodna potrše krasne loze njegove, koje dosezahu do Jazera i vijahu se po pustinji; odvode njegove pružahu se i prelažahu preko mora.

9. Za to ću plakati plačem Jazerskim za čokotom Sabamskim; zaljevaću te suzama svojim, Hezebone i Elealo, jer pjesma o ljetini tvojoj i o žetvi tvojoj pade.

10. I nesta radosti i veselja s polja rodnoga, u vinogradima se ne pjeva ni podvikuje, vina u kacama ne gazi gazilac; učinih kraj pjesmama.

11. Za to utroba moja ječi kao gusle za Moabom, i srce moje za Kir-Eresom.

12. I kad se vidi da se umorio Moab na visini svojoj, ući će u svetinju svoju da se pomoli; ali ništa ne će svršiti.

13. Ovo je riječ što reče Gospodin za Moaba davno.

14. A sada veli Gospodin govoreći: do tri godine, kao što su godine najamničke, ološaće slava Moabova sa svijem mnoštvom njegovijem, i što ostane biće vrlo malo i nejako.

GLAVA 17.

Breme Damasku. Gle, Damasak će se ukinuti da ne bude više grad, nego će biti gomila razvalina.

2. Gradovi Aroerski biće ostavljeni, biće za stada, te će u njima počivati, i niko ih ne će plašiti.

3. Nestaće gradova Efraimovijeh i carstva u Damasku i ostatku Sirskom, biće kao slava sinova Izraelovijeh, veli Gospodin nad vojskama.

4. I u taj će dan istančati slava Jakovljeva, i debelo tijelo njegovo omršaće.

5. Jer će biti kao kad žetelac sabira žito i rukom žanje klasje, i biće kao kad se kupi klasje u dolini Rafajskoj.

6. Ali će se ostaviti u njoj pabirci kao kad se otrese maslina, pa dvije tri ostanu u vrhu, i četiri pet na rodnijem granama, veli Gospodin Bog Izraelov.

7. U to će vrijeme čovjek pogledati na tvorca svojega, i oči njegove gledaće na sveca Izraelova;

8. A ne će pogledati na oltare, djelo ruku svojih, niti će gledati na ono što su načinili prsti njegovi, ni na lugove ni na likove sunčane.

9. U to će vrijeme tvrdi gradovi njegovi biti kao ostavljen grm i ogranak, jer će se ostaviti radi sinova Izraelovijeh, i biće pustoš.

10. Jer si zaboravio Boga spasenja svojega, i nijesi se sjećao stijene sile svoje; za to sadi krasne sadove i lozu stranu presadjuj;

11. Danju radi da uzraste što posadiš, i jutrom gledaj da ti sjeme nikne; ali kad dodje do branja razgrabiće se, i ostaće ti ljuta žalost.

12. Teško mnoštvu velikih naroda, što buče kao što buče mora, i uzavrelijem narodima, kojih stoji vreva kao silnijeh voda;

13. Vreva stoji nārōdā kao velikih voda; ali će povikati na njih, i oni će pobjeći daleko, i biće gonjeni kao pljeva po brdima od vjetra i kao prah od vihora.

14. U veče eto straha, i prije nego svane nema nikoga. To je dio onijeh koji nas gaze, i našljedstvo onijeh koji otimlju od nas.

GLAVA 18.

Teško zemlji koja sjen čini krilima s one strane rijeka Etiopskih;

2. Koja šalje poslanike preko mora, u ladjama od site po vodama, *govoreći*: idite, brzi glasnici, k narodu rasijanu i oplijenjenu, k narodu strašnu od kako je do sad, k narodu razmjerenu i pogaženu, kojemu zemlju raznose rijeke.

3. Svi koji živite na svijetu i stanujete na zemlji, kad se digne zastava na gorama, gledajte, i kad zatrubi truba, slušajte.

4. Jer ovako mi reče Gospodin: umiriću se i gledaću iz stana svojega, kao vrućina koja suši poslije dažda i kao rosan oblak o vrućini žetvenoj.

5. Jer prije berbe, kad napupe pupci i od cvijeta postane grozd i stane zreti, okresaće odvode kosijerom, i uzeće lozu i odsjeći.

6. Sve će se ostaviti pticama gorskim i zvijerima zemaljskim; i ptice će ljetovati na njima, a svakojake zvijeri zemaljske zimovaće.

7. Tada će se donijeti dar Gospodinu nad vojskama od naroda rasijanoga i oplijenjenoga, od naroda strašnoga od kako je do sad, od naroda razmjerenoga i pogaženoga, kojemu zemlju raznose rijeke, k mjestu imena Gospodina nad vojskama, ka gori Sionskoj.

GLAVA 19.

Breme Egiptu. Gle, Gospodin sjedeći na oblaku laku doći će u Egipat; i zatrešće se od njega idoli Egipatski, i srce će se rastopiti u Egipćanima.

2. I razdražiću Egipćane jedne na druge, te će vojevati brat na brata i prijatelj na prijatelja, grad na grad, carstvo na carstvo.

3. I nestaće duha Egiptu, i namjeru njegovu razbiću; tada će pitati svoje idole i opsjenare i vrače i gatare.

4. I predaću Egipćane u ruke žestokim gospodarima, i ljut će car vladati njima, veli Gospodin, Gospodin nad vojskama.

5. I nestaće vode iz mora, i rijeka će presahnuti i zasušiti se.

6. I rijeke će oteći, opašće i presahnuti potoci Egipatski, trska i sita posušiće se.

7. Trava kraj potoka, na ušću potoka, i svi usjevi kraj potoka posahnuće i nestaće ih i propašće.

8. I tužiće ribari i sjetovaće svi koji bacaju udicu, i koji razapinju mrežu po vodama zabrinuće se.

9. I stidjeće se koji rade od tankoga lana, i koji tkaju tanko bijelo platno.

10. I naspi će mu se razvaliti, i koji zagradjuju ribnjake, svi će biti žalosna srca.

11. Doista, knezovi su Soanski bezumni, i savjet mudrijeh savjetnika Faraonovijeh lud je. Kako možete govoriti Faraonu: ja sam sin mudrijeh, sin starijeh careva?

12. Gdje su? gdje su mudarci tvoji? Neka ti kažu ako znadu što je naumio za Egipat Gospodin nad vojskama.

13. Poludješe knezovi Soanski; prevariše se knezovi Nofski; prelastiše Egipat glave plemena njegovijeh.

14. Gospodin je izlio medju njih duh prijevaran, te učiniše da posrće Egipat u svijem poslovima kao što posrće pijan čovjek bljujući.

15. I ne će biti djela u Egiptu što bi učinila glava ili rep, grana ili sita.

16. Tada će biti Egipćani kao žene; bojaće se i drktati od ruke Gospodina nad vojskama kad zamahne na njih.

17. I zemlja će Judina biti strah Egiptu; ko je se god opomene, prepašće se radi namjere Gospodina nad vojskama što je naumio suprot njemu.

18. U to će vrijeme biti pet gradova u zemlji Egipatskoj koji će govoriti jezikom Hananskim i zaklinjati se Gospodinom nad vojskama; jedan će se zvati grad Aheres.

19. U to će vrijeme biti oltar Gospodinov usred zemlje Egipatske, i spomenik Gospodinov na medji njezinoj;

20. I biće znak i svjedočanstvo Gospodinu nad vojskama, u zemlji Egipatskoj. Kad stanu vikati ka Gospodinu na nasilnike, on će im poslati spasitelja i kneza i izbaviće ih.

21. I biće poznat Gospodin Egipćanima, i poznaće Egipćani Gospodina u to vrijeme, i služiće mu žrtvama i darima, i zavjetovaće zavjete Gospodinu, i izvršivaće.

22. Tako će Gospodin udariti Egipat, i udariv iscijeliće, jer će se obratiti k Gospodinu, umoliće mu se, i iscijeliće

23. U to će vrijeme biti put iz Egipta u Asirsku, i Asirac će ići u Egipat i Egipćanin u Asirsku, i služiće *Gospodinu* Egipćani s Asircima.

24. U to će vrijeme Izrael biti treći s Egipćanima i Asircima, i biće blagoslov posred zemlje.

25. Jer će ih blagosloviti Gospodin nad vojskama govoreći: da je blagosloven moj narod Egipatski, i Asirski, djelo ruku mojih, i našljedstvo moje, Izrael.

GLAVA 20.

Godine koje dodje Tartan na Azot, kad ga posla Sargon car Asirski, te bi Azot, i uze ga,

2. U to vrijeme reče Gospodin preko Izaije sina Amosova govoreći: idi, skini kostrijet sa sebe, i izuj obuću s nogu svojih. I učini tako i idjaše go i bos.

3. Tada reče Gospodin: kako ide sluga moj Izaija go i bos za znak i čudo što će biti do tri godine Egiptu i Etiopskoj,

4. Tako će odvesti car Asirski u ropstvo Egipćane, i Etiopljane u sužanjstvo, djecu i starce, gole i bose i golijeh zadnjica, na sramotu Egipćanima.

5. I prepašće se i posramiće se od Etiopske, uzdanice svoje, i od Egipta, ponosa svojega.

6. I reći će tada koji žive na ovom ostrvu: gle, to je uzdanica naša, ka kojoj pritjecasmo za pomoć da se sačuvamo od cara Asirskoga; kako ćemo se izbaviti?

GLAVA 21.

Breme pustinji na moru. Kao vihori koji prolaze na jug, tako će doći iz pustinje, iz zemlje strašne.

2. Ljuta utvara javi mi se. Nevjernik nevjeru čini, pustošnik pustoši; hodi, Elame; opkoli, Medijo! svemu uzdisanju učiniću kraj.

3. Za to su bedra moja puna bola; muke me obuzeše kao kad se muči porodilja; zgurih se čujući, prepadoh se videći.

4. Srce mi se smete, groza me poduze; noć milina mojih pretvori mi se u strah.

5. *Postavi sto*, stražar neka straži; *jedi, pij; ustajte* knezovi, mažite štite.

6. Jer ovako mi reče Gospodin: idi, postavi stražara da ti javi što vidi.

7. I vidje kola, i dva reda konjika; kola s magarcima i kola s kamilama; i pažaše dobro velikom pažnjom.

8. I povika kao lav: gospodaru, ja stojim jednako na straži danju, i stojim na straži po svu noć.

9. I evo dodjoše na kolima ljudi, u dva reda konjici. Tada povika i reče: pade, pade Babilon, i svi rezani likovi bogova njegovijeh razbiše se o zemlju.

10. Vršaju moj, i pšenice gumna mojega! što čuh od Gospodina nad vojskama, Boga Izraelova, javih vam.

11. Breme Dumi. Viče k meni neko sa Seira: stražaru! šta bi noćas? stražaru! šta bi noćas?

12. Stražar reče: doći će jutro, ali i noć; ako ćete tražiti, tražite, vratite se, dodjite.

13. Breme Arapskoj. Po šumama u Arapskoj noćivaćete, putnici Dedanski!

14. Iznesite vode pred žedne, koji živite u zemlji Temi, sretite s hljebom bjegunca.

15. Jer će bježati od mača, od mača gologa, od luka zapetoga i od žestokoga boja.

16. Jer ovako mi reče Gospodin: za godinu, kao što je godina najamnička, nestaće sve slave Cedarske.

17. I što ostane hrabrijeh strijelaca sinova Cedarskih, biće malo; jer Gospodin Bog Izraelov reče.

GLAVA 22.

Breme dolini vidjenja. Što ti je te si sva izašla na krovove?

2. Grade puni vike i vreve, grade veseli! tvoji pobijeni nijesu pobijeni mačem niti pogiboše u boju.

3. Glavari tvoji uzmakoše svi koliki, povezaše ih strijelci; što se god nadje tvojih, svi su povezani, ako i pobjegoše daleko.

4. Za to rekoh: prodjite me se, da plačem gorko; ne trudite se da me tješite za pogiblju kćeri naroda mojega.

5. Jer je ovo dan muke i potiranja i smetnje od Gospodina, Gospodina nad vojskama, u dolini vidjenja; obaliće zid, i vika će biti do gore.

6. I Elam uze tul, s kolima ljudi i s konjicima, i Cir istače štit.

7. I krasne doline tvoje napuniše se kola, i konjici se namjestiše pred vratima.

8. I odastrije se zastirač Judin; i pogledao si u to vrijeme na oružje u kući šumskoj.

9. I vidjeste da je mnogo proloma na gradu Davidovu, i sabraste vodu u donjem jezeru.

10. I izbrojiste kuće Jeruzalemske, i razvaliste kuće da utvrdite zid.

11. I načiniste jaz medju dva zida za vodu iz staroga jezera; ali ne pogledaste na onoga koji je to učinio i ne obazreste se na onoga koji je to odavna spremio.

12. I zva vas Gospodin nad vojskama u onaj dan da plačete i ridate i da skubete kose i pripašete kostrijet;

13. A gle, radost i veselje, ubijaju goveda, kolju ovce, jedu meso i piju vino *govoreći:* jedimo i pijmo, jer ćemo sjutra umrijeti.

14. Ali Gospodin nad vojskama javi mi: ne će vam se oprostiti ovo bezakonje do smrti, veli Gospodin, Gospodin nad vojskama.

15. Ovako veli Gospodin, Gospodin nad vojskama: idi k onomu rizničaru, k Sobni, upravitelju dvorskom,

16. *I reci mu:* šta ćeš ti tu? i ko ti je tu? te si tu istesao sebi grob? istesao si grob sebi na visoku mjestu i spremio si sebi stan u kamenu.

17. Evo, čovječe, Gospodin će te baciti daleko i zatrpaće te.

18. Zavitlaće te i hititi kao loptu u zemlju prostranu; ondje ćeš umrijeti i ondje će biti kola slave tvoje, sramoto domu gospodara svojega;

19. I svrći ću te s mjesta tvojega, i istjeraću te iz službe tvoje.

20. I u to vrijeme pozvaću slugu svojega Elijacima sina Helcijina;

21. I obući ću mu tvoju haljinu, i tvojim ću ga pojasom opasati, i tvoju ću mu vlast dati u ruku, i biće otac Jeruzalemljanima i domu Judinu.

22. I metnuću mu ključ od doma Davidova na rame: kad on otvori, ne će niko zatvoriti, i kad on zatvori, ne će niko otvoriti.

23. *I kao klin uglaviću ga* na tvrdu mjestu, i biće prijesto slavc domu oca svojega;

24. I o njemu će se vješati sva slava doma oca njegova, sinova i unuka, svakojaki sudovi, i najmanji, i čaše i mjehovi.

25. U to vrijeme, veli Gospodin nad vojskama, pomjeriće se klin uglavljeni na tvrdom mjestu, i izvadiće se i pašće, i teža što je na njemu propašće; jer Gospodin reče.

GLAVA 23.

Breme Tiru. Ridajte ladje Tarsiske, jer je raskopan, da nema kuće niti ko dolazi. Iz zemlje Cetimske javi im se.

2. Umuknite koji živite na ostrvu, koje trgovci Sidonski pomorci puniše,

3. I dohodi mu bijahu po velikim vodama sjeme Seorsko, žetva s rijeke, i bješe trg narodima.

4. Stidi se, Sidone, jer govori more, sila morska veli: ne mučim se porodjajem, ne radjam, ne odgajam momaka, ne podižem djevojaka.

5. Kao što se ožalostiše kad čuše za Egipat, tako će se ožalostiti kad čuju za Tir.

6. Idite u Tarsis, ridajte ostrvljani!

7. Je li to vaš veseli grad, kojega je starina od davnina? njegove će ga noge zanijeti daleko u tudjinstvo.

8. Ko je to smislio na Tir, koji razdavaše vijence, čiji trgovci bjehu knezovi, i prekupci slavni na zemlji?

9. Gospodin je nad vojskama to smislio, da osramoti ponos svake slave i da poništi sve slavne na zemlji.

10. Prijedji preko zemlje svoje kao potok, kćeri Tarsiska; nema više pojasa.

11. Ruku svoju podiže na more, zadrma carstva; Gospodin je zapovjedio za Hanan da se raskopaju gradovi njegovi.

12. I veli: ne ćeš se više veseliti, osramoćena djevojko, kćeri Sidonska. Ustani, idi u Cetim, ni ondje ne ćeš imati mira.

13. Eto zemlje Haldejske; toga naroda nije bilo; Asur je osnova za one koji življahu u pustinjama, podigoše kule u njoj, pogradiše dvorove; i e u razvaline.

14. Ridajte ladje Tarsiske, jer je raskopan vaš grad.

15. I tada će Tir biti zarobljen sedamdeset godina, za vijek jednoga cara, a poslije sedamdeset godina pjevaće se Tiru kao kurvi:

16. Uzmi gusle, idi po gradu, zaboravljena kurvo; dobro udaraj, pjevaj i popijevaj, eda bi te se opet opomenuli.

17. Jer poslije sedamdeset godina Gospodin će pohoditi Tir, a on će se vratiti na kurvarsku zaslugu svoju, i kurvaće se sa svijem carstvima na zemlji.

18. Ali će trgovina njegova i zasluga njegova biti posvećena Gospodinu, ne će se ostavljati ni čuvati, nego će trgovina njegova biti onima koji nastavaju pred Gospodinom da jedu do sitosti i imaju odijelo dobro.

GLAVA 24.

Gle, Gospodin će isprazniti zemlju i opustiti je, prevrnuće je i rasijaće stanovnike njezine.

2. I biće svećenik kao narod, gospodar kao sluga, gospodja kao sluškinja, prodavac kao kupac, koji daje u zajam kao koji uzima u zajam, koji uzima dobit kao koji daje.

3. Sa svijem će se isprazniti zemlja, i sa svijem će se oplijeniti. Jer Gospodin reče ovu riječ.

4. Tužiće zemlja i opasti, iznemoći će vasiljena i opasti; iznemoći će glavari naroda zemaljskoga.

5. Jer se zemlja oskvrni pod stanovnicima svojim, jer prestupiše zakone, izmijeniše uredbe, raskidoše zavjet vječni.

6. Za to će prokletstvo proždrijeti zemlju, i zatrće se stanovnici njezini; za to će izgorjeti stanovnici zemaljski; i malo će ljudi ostati.

7. Tužiće vino, uvenuće loza vinova, uzdisaće svi koji su vesela srca.

8. Prestaće veselje uz bubnje, nestaće graje onijeh koji se vesele, prestaće veselje uz gusle.

9. Ne će piti vina uz pjesme, ogrknuće *silovito* piće onima koji ga piju.

10. *Razbiće se* pusti grad, zatvorene će biti sve kuće da niko ne ulazi.

11. Tužnjava će biti po ulicama radi vina, proći će svako veselje, otići će radost zemaljska.

12. Pustoš će ostati u gradu, i vrata će se razvaliti.

13. Jer će biti u zemlji i u narodima kao kad se obere masline, i kao kad se paljetkuje poslije berbe.

14. Ovi će podignuti glas svoj i pjevaće, radi veličanstva Gospodinova podvikivaće od mora.

15. Za to slavite Gospodina u dolinama, na ostrvima morskim ime Gospodina Boga Izraelova.

16. S kraja zemlje čusmo pjesme u slavu pravednome; ali rekoh: ološah! ološah! teško meni! nevjernici nevjeru čine, baš nevjernici nevjeru čine.

17. Strahota i jama i zamka pred tobom je, stanovniče zemaljski!

18. I ko uteče čuvši za strahotu, pašće u jamu; a ko izljeze iz jame, uhvatiće se u zamku; jer će se ustave na visini otvoriti i zatrešće se temelji zemlji.

19. Sva će se zemlja razbiti, sva će se zemlja raspasti, sva će se zemlja uskolebati.

20. Sva će se zemlja ljuljati kao pijan čovjek, i premjestiće se kao koliba, jer će joj otežati bezakonje njezino, te će pasti i ne će više ustati.

21. I u to će vrijeme pohoditi Gospodin na visini vojsku visoku i na zemlji sve careve zemaljske.

22. I skupiće se kao što se skupljaju sužnji u jamu, i biće zatvoreni u tamnicu, i poslije mnogo vremena biće pohodjeni.

23. I posramiće se mjesec i sunce će se zastidjeti kad Gospodin nad vojskama stane carovati na gori Sionu i u Jeruzalemu, i pred starješinama svojim proslavi se.

GLAVA 25.

Gospodine, ti si Bog moj, uzvišivaću te, slaviću ime tvoje, jer si učinio čudesa; namjere tvoje od starine vjera su i istina.

2. Jer si od grada načinio gomilu, i od tvrdoga grada zidine; od grada dvor za strance, do vijeka se ne će sagraditi.

3. Za to će te slaviti narod silan, grad strašnijeh naroda bojaće te se.

4. Jer si bio krjepost ubogome, krjepost siromahu u nevolji njegovoj, utočište od poplave, zaklon od žege, jer je gnjev nasilnički kao poplava koja obaljuje zid.

5. Vrevu inostranaca prekinuo si kao pripeku na suhu mjestu; kao pripeka sjenom od oblaka, tako se pjevanje nasilnīkā prekide.

6. I Gospodin će nad vojskama učiniti svijem narodima na ovoj gori gozbu od pretila mesa, gozbu od čista vina, od pretila mesa s moždanima, od vina bez taloga.

7. I pokvariće na ovoj gori zastirač kojim su zastrti svi narodi, i pokrivač kojim su pokriveni svi narodi.

8. Uništiće smrt za u vijek, i utrće Gospodin Gospodin suze sa svakoga lica, i sramotu naroda svojega ukinuće sa sve zemlje; jer Gospodin reče.

9. I reći će se u ono vrijeme: gle, ovo je Bog naš, njega čekasmo, i spašće nas; ovo je Gospodin, njega čekasmo; radovaćemo se i veselićemo se za spasenje njegovo.

10. Jer će ruka Gospodinova počinuti na ovoj gori, a Moab će se izgaziti na svom mjestu kao što se gazi slama za gnoj.

11. I razmahnuće rukama svojim sred njega, kao što razmahuje plivač da pliva, i oboriće oholost njegovu mišicama ruku svojih.

12. I grad i visoke zidove tvoje sniziće, oboriće, baciće na zemlju u prah.

GLAVA 26.

Tada će se pjevati ova pjesma u zemlji Judinoj: imamo tvrd grad; zidovi su i opkop spasenje.

2. Otvorite vrata da udje narod pravedni, koji drži vjeru.

3. Ko se tebe drži, čuvaš ga jednako u miru, jer se u tebe uzda.

4. Uzdajte se u Gospodina do vijeka, jer je Gospodin Gospodin vječna stijena.

5. Jer ponižuje one koji nastavaju na visini, grad visoki obara, obara ga na zemlju, obraća ga u prah.

6. Te ga gazi noga, noge ubogih, stopala nevoljnijeh.

7. Put je pravedniku *prav, ti* ravniš stazu *pravednome.*

8. I na putu sudova tvojih, Gospodine, čekamo te; tvoje ime i tvoj spomen žudi duša.

9. Dušom svojom žudim tebe noću, i duhom svojim što je u meni tražim te jutrom; jer kad su sudovi tvoji na zemlji, uče se pravdi koji žive u vasiljenoj.

10. Ako se i pomiluje bezbožnik, ne uči se pravdi, u zemlji najpravednijoj čini bezakonje i ne gleda na veličanstvo Gospodinovo.

11. Gospodine! ruka je tvoja visoko podignuta, a oni ne vide; vidjeće i posramiće se od revnosti za narod, i oganj će proždrijeti neprijatelje tvoje.

12. Gospodine! nama ćeš dati mir, jer sva djela naša ti si nam učinio.

13. Gospodine Bože naš, gospodariše nad nama gospodari drugi osim tebe, ali samo tobom pominjemo ime tvoje.

14. Pomriješe, ne će oživjeti, mrtvi budući ne će ustati, jer si ih ti pohodio i istrijebio, i zatr'o svaki spomen njihov.

15. Gospodine, umnožio si narod, umnožio si narod i proslavio si se, ali si ih zagnao na sve krajeve zemaljske.

16. Gospodine, u nevolji tražiše te, izlivaše pokornu molitvu kad si ih karao.

17. Kao trudna žena kad hoće da se porodi pa se muči i viče od bola, taki bijasmo mi pred tobom, Gospodine!

18. Zatrudnjesmo, mučismo se da rodimo, i kao da rodismo vjetar, nikako ne pomogosmo zemlji, niti padoše koji žive u vasiljenoj.

19. Oživjeće mrtvi tvoji, i moje će mrtvo tijelo ustati. Probudite se, i pjevajte koji stanujete u prahu; jer je tvoja rosa rosa na travi, i zemlja će izmetnuti mrtvace.

20. Hajde narode moj, udji u klijeti svoje, i zaključaj vrata svoja za sobom, prikrij se za čas, dokle prodje gnjev.

21. Jer, gle, Gospodin izlazi iz mjesta svojega da pohodi stanovnike zemaljske za bezakonje njihovo, i zemlja će otkriti krvi svoje niti će više pokrivati pobijenijeh svojih.

GLAVA 27.

Tada će Gospodin pokarati mačem svojim ljutijem i velikim i jakim levijatana, prugu zmiju, i levijatan krivuljastu zmiju, i ubiće zmaja ko u moru.

2. Tada pjevajte o vinogradu koji radja crvenijem vinom:

3. Ja Gospodin čuvam ga, u svako doba zaljevaću ga; dan noć čuvaću ga da ga ko ne ošteti.

4. Nema gnjeva u mene; ko će staviti u boj na suprot meni čkalj i trnje? ja ću pogaziti i spaliti sve.

5. Ili neka se uhvati za silu moju da učini mir sa mnom; učiniće mir sa mnom.

6. Jednom će se ukorijeniti Jakov, procvjetaće i uzrasti Izrael, i napuniće vasiljenu plodom.

7. Je li ga udario onako kako je udario one koji njega udaraše? je li ga ubio onako kako su ubijeni oni koje je ubio?

8. S mjerom ga je karao, kad ga je odbacio, kad ga je odnio silnijem vjetrom svojim istočnijem.

9. Za to će se tijem očistiti bezakonje Jakovljevo i to će biti sva korist što će se uzeti grijeh njegov kad sve kamenje oltarno razmetne kao razdrobljeno krečno kamenje i ne bude više gajeva ni sunčanijeh likova.

10. Jer će tvrdi grad opustjeti i biće stan ostavljen i zanemaren kao pustinja; ondje će pasti tele i ondje će lijegati, i poješće mu grane.

11. Kad se posuše grane, polomiće se; žene će dolaziti i ložiti ih na oganj. Jer je narod nerazuman; za to ga ne će žaliti koji ga je stvorio, i koji ga je sazdao ne će se smilovati na nj.

12. U to će vrijeme Gospodin ovijati od obale rijeke do potoka Egipatskoga, a vi, sinovi Izraelovi, sabraćete se jedan po jedan.

13. I tada će se zatrubiti u veliku trubu, i koji se bjehu izgubili u zemlji Asirskoj i koji bijahu zagnani u zemlju Egipatsku, doći će i klanjaće se Gospodinu na svetoj gori u Jeruzalemu.

GLAVA 28.

Teško gizdavome vijencu pijanica Efraimovijeh, uvelom cvijetu krasnoga nakita njihova, koji su uvrh rodnoga dola, pijani od vina!

2. *Gle, u Gospodina ima neko jak i silan kao pljusak od grada, kao oluja koja sve lomi, kao poplava silne vode, kad navali, oboriće sve na zemlju rukom.*

3. Nogama će se izgaziti gizdavi vijenac, pijanice Efraimove.

4. I uveli cvijet krasnoga nakita njihova, što je uvrh rodnoga dola, biće kao voće uzrelo prije ljeta, koje čim ko vidi, uzme u ruku i pojede.

5. U ono će vrijeme Gospodin nad vojskama biti slavna kruna i dičan vijenac ostatku naroda svojega,

6. I duh suda onome koji sjedi da sudi, i sila onima koji uzbijaju boj do vrátā.

7. Ali se i oni zanose od vina, i posrću od silovita pića; svećenik i prorok zanose se od silovita pića, osvojile ih je vino, posrću od silovita pića, zanose se u prorokovanju, spotiču se u sudjenju.

8. Jer su svi stolovi puni bljuvotine i nečistote, nema mjesta *čista.*

9. Koga će učiti mudrosti, i koga će uputiti da razumije nauku? Djecu, kojoj se ne daje više mlijeko, koja su odbijena od sise?

10. Jer zapovijest po zapovijest, zapovijest po zapovijest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, ovdje malo, ondje malo *davaše se.*

11. Za to će nerazumljivom besjedom i tudjim jezikom govoriti tome narodu;

12. Jer im reče: ovo je počinak, ostavite umorna da počine; ovo je odmor; ali ne htješe poslušati.

13. I biće im riječ Gospodinova, zapovijest po zapovijest, zapovijest po zapovijest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, malo ovdje, malo ondje, da idu i padaju na uznako i razbiju se, i da se zapletu u zamke i uhvate.

14. Za to slušajte riječ Gospodinovu, ljudi podsmjevači, koji vladate narodom što je u Jeruzalemu.

15. Što rekoste: uhvatismo vjeru sa smrću, i ugovorismo s grobom; kad zadje bič kao povodanj, ne će nas dohvatiti, jer od laži načinismo sebi utočište. i za prijevaru zaklonismo se;

16. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: evo, ja mećem u Sionu kamen, kamen izabran, kamen od ugla, skupocjen, temelj tvrd; ko vjeruje, ne će se plašiti.

17. I izvršiću sud po pravilu i pravdu po mjerilima; i grad će potrti lažno utočište i voda će potopiti zaklon.

18. I vjera vaša sa smrću uništiće se,

i ugovor vaš s grobom ne će ostati, i kad zadje bič kao povodanj, potlačiće vas.

19. Čim zadje, odnijeće vas, jer će zalaziti svako jutro, danju i noću, i kad se čuje vika, biće sam strah.

20. Jer će odar biti kratak da se čovjek ne može pružiti, i pokrivač uzak da se ne može umotati.

21. Jer će Gospodin ustati kao na gori Ferazimu, razgnjeviće se kao u dolu Gabaonskom, da učini djelo svoje, neobično djelo svoje, da svrši posao svoj, neobičan posao svoj.

22. Nemojte se dakle više podsmijevati da ne postanu jači okovi vaši, jer čuh od Gospodina Gospodina nad vojskama pogibao odredjenu svoj zemlji.

23. Slušajte, i čujte glas moj, pazite i čujte besjedu moju.

24. Ore li orač svaki dan da posije? ili brazdi i povlači njivu svoju?

25. Kad poravni ozgo, ne sije li grahor i kim? i ne meće li pšenicu na najbolje mjesto, i ječam na zgodno mjesto, i krupnik na njegovo mjesto?

26. I Bog ga njegov uči i upućuje kako će raditi.

27. Jer se grahor ne vrše branom, niti se točak kolski obrće po kimu, nego se cijepom mlati grahor i kim prutom.

28. Pšenica se vrše, ali ne će jednako vrijeći niti će je satrti točkom kolskim ni zupcima razdrobiti.

29. I to dolazi od Gospodina nad vojskama, koji je divan u savjetu, velik u mudrosti.

GLAVA 29.

Teško Arijelu, Arijelu, gradu gdje je stajao David. Dodajte godinu na godinu, neka kolju žrtve praznične.

2. Ali ću pritijesniti Arijela, i biće žalost i tuga, jer će mi biti kao Arijel.

3. Jer ću te opkoliti vojskom, i stegnuću te opkopima i podignuću suprot tebi kule.

4. Te ćeš oboren govoriti sa zemlje i iz praha ćeš mucati, i glas će ti biti sa zemlje kao u bajača i iz praha ćeš šapćući govoriti.

5. A mnoštvo neprijatelja tvojih biće kao sitan prah i mnoštvo nasilnika kao pljeva kad se razmeće; i to će biti za čas, iz nenada.

6. *Gospodin nad vojskama pohodiće* ga gromom i trusom i hukom velikom, vihorom i burom i plamenom ognjenijem koji proždire.

7. I mnoštvo svijeh naroda koji vojuju na Arijel i svi koji udaraju na nj i na zidove njegove i koji ga pritješnjuju, biće kao utvara noćna u snu.

8. Biće kao kad gladan sni da jede, pa kad se probudi a duša mu prazna; ili kad sni žedan da pije, pa kad se probudi, a on iznemogao i duša mu žedna; tako će biti mnoštvo svijeh naroda što vojuju na goru Sionsku.

9. Stanite i čudite se; vapijte i vičite: pijani su, ali ne od vina; posrću, ali ne od silovita pića.

10. Jer je Gospodin izlio na vas duh tvrdoga sna i zatvorio vam oči, oslijepio proroke i vidioce, glavare vaše.

11. I svaka utvara biće vam kao riječi u zapečaćenoj knjizi, koju dadu čovjeku koji zna čitati govoreći: čitaj to; a on reče; ne mogu, jer je zapečaćeno.

12. Ili da dadu knjigu onom koji ne zna čitati govoreći: čitaj to; a on reče: ne znam čitati.

13. Za to reče Gospodin: što se ovaj narod približuje ustima svojima i usnama svojim poštuje me, a srce im dalеko stoji od mene, i strah kojim me se boje zapovijest je ljudska kojoj su naučeni.

14. Za to ću evo još raditi čudesno s tijem narodom, čudesno i divno, i mudrost mudrijeh njegovijeh poginuće i razuma razumnijeh njegovijeh nestaće.

15. Teško onima koji duboko sakrivaju od Gospodina namjeru, koji rade u mraku i govore: ko nas vidi? i ko nas zna?

16. Naopake misli vaše nijesu li kao kao lončarski? Govori li djelo za onoga koji ga je načinio: nije me načinio? i lonac govori li za onoga koji ga je načinio: ne razumije?

17. Ne će li se do skora i Liban pretvoriti u polje, i polje se uzimati za šumu?

18. I u taj će dan gluhi čuti riječi u knjizi, i iz tame i mraka vidjeće oči slijepijeh.

19. I krotki će se veoma radovati u Gospodinu, i ništi izmedju ljudi veseliće se sa sveca Izraelova.

20. Jer nasilnika ne će biti

podsmjevača, i istrijebiće se svi koji gledaju da čine bezakonje,

21. Koji okrivljuju čovjeka za riječ, i meću zamku onome koji kara na vratima, i obaraju pravednoga lažju.

22. Za to Gospodin, koji je otkupio Abrama, ovako govori za dom Jakovljev; ne će se više Jakov postidjeti, niti će mu lice poblijedjeti.

23. Jer kad vidi usred sebe djecu svoju, djelo ruku mojih, tada će oni svetiti ime moje, svetiće sveca Jakovljeva i bojaće se Boga Izraelova.

24. I koji lutaju duhom orazumiće se, i vikači će primiti nauku.

GLAVA 30.

Teško sinovima odmetnicima, govori Gospodin, koji sastavljaju namjere koje nijesu od mene, zaklanjaju se za zaklon koji nije od moga duha, da domeću grijeh na grijeh;

2. Koji slaze u Egipat ne pitajući šta ću ja reći, da se ukrijepe silom Faraonovom i da se zaklone pod sjenom Egipatskim.

3. Jer će vam sila Faraonova biti na sramotu, i zaklon pod sjenom Egipatskim na porugu.

4. Jer knezovi njegovi biše u Soanu, i poslanici njegovi dodjoše u Hanes.

5. Ali će se svi posramiti s naroda, koji im ne će pomoći, niti će im biti na korist ni na dobit, nego na sramotu i na porugu.

6. Tovar će biti na stoci južnoj: u zemlju gdje je nevolja i muka, gdje su lavovi i laviči, guje i zmajevi ognjeni krilati, odnijeće blago svoje magarcima na ramenima i bogatstvo svoje kamilama na grbama, k narodu koji ne će pomoći.

7. Jer će Egipćani uzalud i na prazno pomagati; za to vičem o tom: jačina im je da sjede s mirom.

8. Sada idi, napiši ovo pred njima na daščicu, napiši u knjigu, da ostane za vremena koja će doći, do vijeka;

9. Jer su narod nepokoran, sinovi lažljivi, sinovi koji ne će da slušaju zakona Gospodinova;

10. Koji govore vidiocima: nemojte vidjeti, i prorocima: nemojte nam prorokovati što je pravo, govorite nam mile stvari, prorokujte prijevaru:

11. Svrnite s puta, odstupite od staze, neka nestane ispred nas sveca Izraelova.

12. Za to ovako veli svetac Izraelov: kad odbacujete ovu riječ, i uzdate se u prijevaru i opačinu i na nju se oslanjate,

13. Za to će vam to bezakonje biti kao pukotina u zidu koji hoće da padne, koja izdigne zid visoko, te se naglo u jedan put obori.

14. I razbiće ga kao što se razbija razbijen sud lončarski, ne žali se, te se ne nadje ni crijepa kad se razbije da uzmeš ognja s ognjišta ili da zahvatiš vode iz jame.

15. Jer ovako govori Gospodin Gospodin, svetac Izraelov: ako se povratite i budete mirni, izbavićete se, u miru i uzdanju biće sila vaša; ali vi ne ćete.

16. Nego govorite: ne; nego ćemo na konjma pobjeći. Za to ćete bježati. Pojahaćemo brze konje. Za to će biti brži koji će vas tjerati.

17. Bježaće vas tisuća kad jedan poviče; kad poviču petorica, bježaćete *sri*, dokle ne ostanete kao okresano drvo navrh gore i kao zastava na humu.

18. A za to čeka Gospodin da se smiluje na vas, i za to će se uzvisiti da vas pomiluje; jer je Gospodin pravedan Bog; blago svjema koji ga čekaju.

19. Jer će narod nastavati u Sionu, u Jeruzalemu; ne ćeš više plakati, doista će te pomilovati kad povičeš; čim te čuje, odazvaće ti se.

20. Premda će vam Gospodin dati hljeba tužnoga i vode nevoljničke; ali ti se više ne će uzimati učitelji tvoji, nego će oči tvoje gledati učitelje tvoje,

21. I uši će tvoje slušati riječ iza tebe gdje govori: to je put, idite njim, ako biste svrnuli na desno ili na lijevo.

22. I oprznićete posrebrene likove svoje rezane i zlatno odijelo likova livenijeh, i bacićete ih kao nečistotu, i reći ćeš im: odlazite.

23. I daće dažd sjemenu tvojemu koje posiješ na njivi, i hljeb od roda zemaljskoga biće obilat i sit; tada će stoka tvoja pasti na paši prostranoj.

24. Volovi i magarci, što rade zemlju, ješće čistu zob ovijanu lopatom i rešetom.

25. I na svakoj gori visokoj i na svakom humu visokom biće izvori i potoci,

kad bude pokolj veliki, kad popadaju kule.

26. I svjetlost će mjesečna biti kao svjetlost sunčana, a svjetlost će sunčana biti sedam puta veća, kao svjetlost od sedam dana, kad Gospodin zavije ulom narodu svojemu i iscijeli rane koje mu je zadao.

27. Gle, ime Gospodinovo ide iz daleka, gnjev njegov gori i vrlo je težak; usne su mu pune ljutine i jezik mu je kao oganj koji sažiže.

28. A duh mu je kao potok koji plavi i dopire do grla, da rasije narode da otidu u ništa, i biće u čeljustima narodima uzda koja će ih goniti da lutaju.

29. Pjevaćete kao noću u oči praznika, i veselićete se od srca kao onaj koji ide sa sviralom na goru Gospodinovu, k stijeni Izraelovoj,

30. I Gospodin će pustiti da se čuje slava glasa njegova, i pokazaće kako maše rukom svojom s ljutijem gnjevom i plamenom ognjenijem koji proždire, s raspom i sa silnijem daždem i s gradom.

31. Jer će se od glasa Gospodinova prepasti Asirac, koji je bio palicom.

32. I kuda god prodje palica pouzdana, kojom će Gospodin navaliti na nj, biće bubnji i gusle, i ratovima žestokim ratovaće na njih.

33. Jer je već pripravljen Tofet, i samom caru pripravljen je, načinio je dubok i širok; mjesta, ognja i drva ima mnogo; dah Gospodinov kao potok sumporni upaliće ga.

GLAVA 31.

Teško onima koji idu u Egipat za pomoć, koji se oslanjaju na konje i uzdaju se u kola što ih je mnogo, i u konjike što ih je veliko mnoštvo, a ne gledaju na sveca Izraelova i ne traže Gospodina.

2. Ali je i on mudar, i navući će zlo, i ne će poreći svoje riječi, nego će ustati na dom nevaljalijeh ljudi i na one koji pomažu onima koji čine bezakonje.

3. A Egipćani su ljudi a ne Bog, i konji su njihovi tijelo a ne duh; i za to će Gospodin mahnuti rukom svojom, te će pasti pomagač, pašće i onaj kome pomaže, i svi će zajedno *poginuti*.

4. *Jer ovako mi reče Gospodin*: kao *što lav i lavić riče nad lovom* svojim, i ako se i sviče na nj mnoštvo pastira, on se ne plaši od vike njihove niti se pokorava na buku njihovu, tako će Gospodin nad vojskama sići da vojuje za goru Sionsku i za hum njezin.

5. Kao ptice krilima Gospodin će nad vojskama zaklanjati Jeruzalem, i zaklanjajući izbaviće, i oblazeći sačuvaće.

6. Vratite se k njemu, od kojega se sa svijem odvrgoste, sinovi Izraelovi!

7. Jer će u onaj dan svaki odbaciti idole svoje srebrne, i zlatne svoje idole, koje vam ruke vaše načiniše na grijeh.

8. I Asirac će pasti od mača ne čovječijega, i mač ne čovječji poješće ga, i bježaće ispred mača, i mladići će njegovi plaćati danak,

9. I stijena će njegova proći od straha, i knezovi će se njegovi prepasti od zastave, veli Gospodin, čiji je oganj na Sionu i peć u Jeruzalemu.

GLAVA 32.

Evo, car će carovati pravo i knezovi će vladati po pravdi.

2. I čovjek će biti kao zaklon od vjetra, i kao utočište od poplave, kao potoci na suhu mjestu, kao sjen od velike stijene u zemlji sasušenoj.

3. I oči onijeh koji vide ne će biti zaslijepljene, i uši onijeh koji čuju slušaće.

4. I srce nerazumnijeh razumjeće mudrost, i jezik mutavijeh govoriće brzo i razgovijetno.

5. Nevaljalac se ne će više zvati knez, niti će se tvrdica nazivati podašnijem.

6. Jer nevaljalac o nevaljalstvu govori, i srce njegovo gradi bezakonje, radeći licemjerno i govoreći na Boga laž, da isprazni dušu gladnomu i napoj žednomu da uzme.

7. I sprave tvrdičine zle su; smišlja lukavštine da zatre ništre riječima lažnijem i kad siromah govori pravo.

8. Ali knez smišlja kneževski, i ustaje da radi kneževski.

9. Ustanite, žene mirne, slušajte glas moj; kćeri bezbrižne, čujte riječi moje.

10. Za mnogo godina bićete u smetnji, vi bezbrižne; jer ne će biti berbe i sabiranje ne će doći.

11. Strašite se, vi mirne; drkćite, vi bezbrižne, svucite se, budite gole i pripašite oko sebe kostrijet,

12. Bijući se u prsi za lijepijem njivama, za rodnijem čokotima.

13. Trnje i čkalj niknuće na zemlji naroda mojega, i po svijem kućama veselijem, u gradu veselom.

14. Jer će se dvorovi ostaviti, vreve gradske nestaće; kule i stražare postaće pećine do vijeka, radost divljim magarcima i paša stadima,

15. Dokle se ne izlije na nas duh s visine i pustinja postane njiva a njiva se stane uzimati za šumu.

16. Tada će sud stanovati u pustinji, i pravda će stajati na njivi.

17. I mir će biti djelo pravde, što će pravda učiniti biće pokoj i bezbrižnost do vijeka.

18. I moj će narod sjedjeti u mirnu stanu i u šatorima pouzdanijem, na počivalištima tihim.

19. Ali će grād pasti na šumu, i grād će se vrlo sniziti.

20. Blago vama koji sijete pokraj svake vode, i puštate volove i magarce.

GLAVA 33.

Teško tebi, koji pustošiš a tebe ne pustoše, i koji činiš nevjeru a tebi se ne čini nevjera; kad prestaneš pustošiti, bićeš opustošen, kad prestaneš činiti nevjeru, činiće ti se nevjera.

2. Gospodine, smiluj se na nas, tebe čekamo; budi im mišica svako jutro, i spasenje naše u nevolji.

3. Narodi pobjegoše od jake vike, rasijaše se narodi što se ti podiže.

4. I pokupiće se plijen vaš kao što se kupe gusjenice, skočiće na nj kao što skaču skakavci.

5. Uzvišen je Gospodin, jer nastava na visini; napuniće Sion suda i pravde.

6. I tvrdja vremena tvojega, sila spasenja tvojega biće mudrost i znanje; strah Gospodinov biće blago tvoje.

7. Eto, junaci njihovi viču na polju, i poslanici mirni plaču gorko;

8. Putovi opustješe, putnici ne putuju; pokvari ugovor, odbaci gradove, ne mari za čovjeka.

9. Zemlja tuži i čezne, Liban se stidi i vene, Saron je kao pustinja, Bazan i Karmel odolješe.

10. Sada ću ustati, veli Gospodin, *sada ću se uzvisiti, sada ću se podignuti.*

11. Zatrudnjećete slamom, rodićete *strnjiku; gnjev* vaš proždrijeće vas kao *oganj.*

12. I narodi će biti kao peći krečne, izgorjeće ognjem kao trnje posječeno.

13. Slušajte koji ste daleko što sam učinio, i koji ste blizu poznajte moć moju.

14. Grješnici u Sionu uplašiće se, drhat će spopasti licemjere, i *reći će:* ko će nas ostati kod ognja koji proždire? ko će nas ostati kod vječne žege?

15. Ko hodi u pravdi i govori što je pravo; ko mrzi na dobitak od nasilja; ko otresa ruke svoje da ne primi poklona; ko zatiskuje uši svoje da ne čuje za krv, i zažima oči svoje da ne vidi zla;

16. On će nastavati na visokim mjestima; gradovi na stijenama biće mu utočište, hljeb će mu se davati, vode mu se ne će premicati.

17. Oči će ti vidjeti cara u krasoti njegovoj, gledaće zemlju daleko.

18. Srce će tvoje misliti o strahu *govoreći:* gdje je pisar? gdje brojač? gdje je onaj što pregleda kule?

19. Ne ćeš vidjeti žestoką naroda, naroda koji govori iz dubina da se ne razbira, u koga je jezik mutav da se ne razumije.

20. Pogledaj na Sion, grad praznika naših; oči tvoje neka vide Jeruzalem, mirni stan, šator, koji se ne će odnijeti, kojemu se kolje ne će nigda pomjeriti, i ni jedno mu se uže ne će otkinuti.

21. Nego će nam ondje Gospodin veliki biti mjesto rijeka i potoka širokih, po kojima ne će ići ladja s veslima, niti će velika ladja prolaziti onuda.

22. Jer je Gospodin naš sudija, Gospodin je koji nam postavlja zakone, Gospodin je car naš, on će nas spasti.

23. Oslabiše tvoja uža, ne mogu tvrdo držati katarke svoje ni razapeti jedra; tada će se razdijeliti velik plijen, hromi će razgrabiti plijen.

24. I niko od stanovnika ne će reći: bolestan sam. Narodu koji živi u njemu oprostiće se bezakonje.

GLAVA 34.

Pristupite, narodi, da čujete; pazite, narodi; neka čuje zemlja i što je u njoj, vasiljena i što se god radja u njoj.

2. Jer se Gospodin razgnjevio na sve narode, i razljutio se na svu vojsku njihovu, zatrće ih, predaće ih na pokolj.

3. I pobijeni njihovi baciće se, i od mrtvaca njihovijeh dizaće se smrad i gore će se rasplinuti od krvi njihove.

4. I sva će se vojska nebeska rastopiti, i saviće se nebesa kao knjiga, i sva vojska njihova popadaće kao što pada list s vinove loze i kao što pada sa smokve.

5. Jer je opojen na nebu mač moj, evo, sići će na sud na Idumejce i na narod koji sam prokleo da se zatre.

6. Mač je Gospodinov pun krvi i tovan od pretiline, odkrvi jagnjeće i jarčije, od pretiline bubrega ovnujskih; jer Gospodin ima žrtvu u Bozri i veliko klanje u zemlji Edomskoj.

7. I jednorozi će sići s njima i junci s bikovima; zemlja će se njihova opiti od krvi i prah će njihov utiti od pretiline.

8. Jer će biti dan osvete Gospodinove, godina plaćanja, da bi se osvetio Sion.

9. I potoci će se njezini pretvoriti u smolu, i prah njezin u sumpor, i zemlja će njihova postati smola razgorjela.

10. Ne će se gasiti ni noću ni danju, do vijeka će se dizati dim njezin, od koljena do koljena ostaće pusta, niko ne će prelaziti preko nje do vijeka.

11. Nego će je naslijediti gem i ćuk, sova i gavran naseliće se u njoj, i *Gospodin* će rastegnuti preko nje uže pogibli i mjerila pustoši.

12. Plemiće njezine zvaće da caruju, ali ne će biti ni jednoga, i svi će knezovi njezini otići u ništa.

13. I trnje će izniknuti u dvorima njihovijem, kopriva i čkalj u gradovima njihovijem, i biće stan zmajevima i naselje sovama.

14. I sretaće se divlje zvijeri s buljinama, aveti će se dovikivati, ondje će se naseliti vještice i naći počivalište.

15. Ondje će se gnijezditi ćuk i nositi jaja i leći ptiće i sabirati ih pod sjen svoj; ondje će se sastajati i jastrebovi jedan s drugim.

16. Tražite u knjizi Gospodinovoj i čitajte, ništa od ovoga ne će izostati i ni jedno ne će biti bez drugoga; jer što kažem, on je zapovjedio, i duh će ih njegov sabrati.

17. *Jer im on baci ždrijeb, i ruka njegova razdijeli im zemlju* užem, i njihova će biti do vijeka, od koljena do koljena nastavaće u njoj.

GLAVA 35.

Radovaće se tome pustinja i zemlja sasušena, veseliće se pustoš i procvjetati kao ruža.

2. Procvjetaće obilno, i veseliće se radujući se i popljevajući; slava Libanska daće joj se i krasota Karmelska i Saronska; ta će *mjesta* vidjeti slavu Gospodinovu, krasotu Boga našega.

3. Ukrijepite klonule ruke, i koljena iznemogla utvrdite.

4. Recite onima kojima se srce uplašilo: ohrabrite se, ne bojte se; evo Boga vašega; osveta ide, plata Božija, sam ide, i spašće vas.

5. Tada će se otvoriti oči slijepima, i uši gluhima otvoriće se.

6. Tada će hromac skakati kao jelen, i jezik nijemoga pjevaće, jer će u pustinji provreti vode i potoci u zemlji sasušenoj.

7. I suho će mjesto postati jezero, i zemlja sasušena izvori vodeni, u stanu zmajevskom, po ložama njihovijem, biće trava, trska i sita.

8. I ondje će biti nasap i put, koji će se zvati sveti put; ne će ići po njemu nečisti, nego će biti za njih; ko uzide njim, ni lud ne će zaći.

9. Ne će ondje biti lava, i ljuta zvijer ne će ići po njemu, niti će se ondje naći, nego će hoditi izbavljeni.

10. I koje iskupi Gospodin, vratiće se i doći će u Sion pjevajući, i vječna će radost biti nad glavom njihovom, dobiće radost i veselje, a žalost i uzdisanje bježaće.

GLAVA 36.

Četrnaeste godine carovanja Ezehijina podiže se Senaherib car Asirski na sve tvrde gradove Judine, i uze ih.

2. I posla car Asirski Rabzaka iz Lahisa u Jeruzalem k caru Ezehiji s velikom vojskom; i on stade kod jaza gornjega jezera na putu kod polja bjeljareva.

3. Tada izide k njemu Elijacim sin Helcijin, koji bijaše nad dvorom, i Sobna pisar i Joah sin Azafov pametar.

4. I reče im Rabzak: kažite Ezehiji: ovako kaže veliki car, car kva je to uzdanica u koj

5. Da rečem, ali su prazne riječi, da imaš svjeta i sile za rat. U što se dakle uzdaš, te si se odmetnuo od mene?

6. Gle, uzdaš se u štap od trske slomljene, u Egipat, na koji ako se ko nasloni, ući će mu u ruku i probošće je; taki je Faraon car Egipatski svjema koji se uzdaju u nj.

7. Ako li mi rečeš: uzdamo se u Gospodina Boga svojega; nije li to onaj čije je visine i oltare oborio Ezehija i zapovjedio Judi i Jeruzalemu: pred ovijem oltarom klanjajte se?

8. Hajde zateci se mojemu gospodaru caru Asirskom, i daću ti dvije tisuće konja, ako možeš dobaviti koji će jahati.

9. Kako ćeš dakle odbiti i jednoga vojvodu izmedju najmanjih sluga gospodara mojega? Ali se ti uzdaš u Egipat za kola i konjike.

10. Svrh toga, eda li sam ja bez Gospodina došao na ovo mjesto da ga zatrem? Gospodin mi je rekao: idi na tu zemlju, i zatri je.

11. Tada Elijacim i Sobna i Joah rekoše Rabzaku: govori slugama svojim Sirski, jer razumijemo, a nemoj nam govoriti Judejski da sluša narod na zidu.

12. A Rabzak reče: eda li me je gospodar moj poslao ka gospodaru tvojemu ili k tebi da kažem ove riječi? nije li k tijem ljudima, što sjede na zidu, da jedu svoju nečist i da piju svoju mokraću s vama?

13. Tada stade Rabzak i povika iza glasa Judejski i reče: čujte riječi velikoga cara, cara Asirskoga.

14. Ovako kaže car: nemojte da vas vara Ezehija, jer vas ne može izbaviti.

15. Nemojte da vas nagovori Ezehija da se pouzdate u Gospodina, govoreći: Gospodin će nas izbaviti, ovaj se grad ne će dati u ruke caru Asirskom.

16. Ne slušajte Ezehije; jer ovako kaže car Asirski: učinite mir sa mnom i hodite k meni, pa jedite svaki sa svoga čokota i svaki sa svoje smokve, i pijte svaki iz svojega studenca.

17. Dokle ne dodjem i odnesem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju obilnu žitom i vinom, u zemlju obilnu hljebom i vinogradima.

18. Nemojte da vas vara Ezehija govoreći: Gospodin će nas izbaviti. Je li koji izmedju bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke cara Asirskoga?

19. Gdje su bogovi Ematski i Arfadski? gdje su bogovi Sefarvajimski? jesu li izbavili Samariju iz mojih ruku?

20. Koji su izmedju svijeh bogova ovijeh zemalja izbavili zemlju svoju iz moje ruke? a Gospodin će izbaviti Jeruzalem iz moje ruke?

21. Ali oni mučahu, i ne odgovoriše mu ni riječi, jer car bješe zapovjedio i rekao: ne odgovarajte mu.

22. Tada Elijacim sin Helcijin, koji bijaše nad dvorom, i Sobna pisar i Joah sin Azafov, pametar, dodjoše k Ezehiji razdrvši haljine, i kazaše mu riječi Rabzakove.

GLAVA 37.

1. A kad to ču car Ezehija, razdrije haljine svoje i veza oko sebe kostrijet, pa otide u dom Gospodinov.

2. I posla Elijacima, koji bijaše nad dvorom, i Sobnu pisara i najstarije svećenike obučene u kostrijet k Izaiji proroku sinu Amosovu.

3. I rekoše mu: ovako veli Ezehija: ovo je dan nevolje i kara i ruga, jer prispješe djeca do porodjaja, a nema snage da se rode.

4. Da ako je čuo Gospodin Bog tvoj što reče Rabzak, kojega posla car Asirski gospodar njegov da ruži Boga živoga i da ga vrijedja riječima koje je čuo Gospodin Bog tvoj; pomoli se za ostatak koji se nalazi.

5. I dodjoše k Izaiji sluge cara Ezehije.

6. I reče im Izaija: ovako recite gospodaru svojemu: ovako veli Gospodin: ne plaši se od riječi koje si čuo, kojima huliše na me sluge cara Asirskoga.

7. Evo, ja ću pustiti na nj duh, te će čuti glas i vratiti se u svoju zemlju, i učiniću da pogine od mača u svojoj zemlji.

8. I tako vrativši se Rabzak nadje cara Asirskoga gdje bije Lobnu, jer bješe čuo da je otišao od Lahisa.

9. A on ču za Taraku cara Etiopskoga gdje kazaše: ide da se bije s tobom. I čuvši posla poslanike k Ezehiji govoreći:

10. Ovako recite Ezehiji caru Judinu: nemoj da te vara Bog tvoj, u kojega se uzdaš govoreći: ne će se dati Jeruzalem u ruke caru Asirskom.

11. Eto, čuo si šta su učinili carevi Asirski svijem zemljama potrvši ih sa svijem; a ti li ćeš se izbaviti?

12. Jesu li narode koje satrše oci moji izbavili bogovi njihovi, Gozamce, Harance, Rezefe i sinove Edenove koji bijahu u Talasaru?

13. Gdje je car Ematski i car Arfadski i car od grada Sefarvajima, od Ane i Ave?

14. A kad Ezehija primi knjigu iz ruku poslānīkā i pročita je, otide u dom Gospodinov, i razvi je Ezehija pred Gospodinom.

15. I pomoli se Ezehija Gospodinu govoreći:

16. Gospodine nad vojskama, Bože Izraelov, koji sjediš na herubimima, ti si sam Bog svijem carstvima na zemlji, ti si stvorio nebo i zemlju.

17. Prigni, Gospodine, uho svoje i čuj; otvori, Gospodine, oči svoje i vidi; čuj sve riječi Senaheriba, koji posla da ruži Boga živoga.

18. Istina je, opustošili su carevi Asirski sve one narode i zemlje njihove,

19. I pobacali su bogove njihove u oganj, jer ne bijahu bogovi, nego djelo ruku čovječijih, drvo i kamen, za to ih potrše.

20. I za to, Gospodine Bože naš, izbavi nas iz ruku njegovijeh, da poznadu sva carstva na zemlji da si ti sam Gospodin.

21. Tada posla Izaija sin Amosov k Ezehiji, i poruči mu: ovako veli Gospodin Bog Izraelov: uslišio sam za što si mi se molio radi Senaheriba cara Asirskoga.

22. Ovo je riječ koju izreče Gospodin za nj: ruga ti se i podsmijeva ti se djevojka, kći Sionska, za tobom maše glavom kći Jeruzalemska.

23. Koga si ružio i hulio? i na koga si podigao glas? i podigao u vis oči svoje? Na sveca Izraelova.

24. Preko sluga svojih ružio si Gospodina i rekao si: s mnoštvom kola svojih izidoh na visoke gore, na strane Libanske, *i posjeći ću visoke cedre njegove i lijepe jele njegove, i doći ću na* najviši kraj njegov, u šumu njegova Karmela.

25. Ja sam kopao, i pio vodu, i isušio sam stopama svojim sve potoke gradovima.

26. Nijesi li čuo da ja to odavna činim i od iskona da sam tako uredio? sada pustam to, da prevratiš tvrde gradove u puste gomile.

27. Za to koji u njima žive iznemogoše, uplašiše se i smetoše se, postaše kao trava poljska, kao zelena travica, kao trava na krovovima, koja se suši prije nego sazri.

28. Znam sjedjenje tvoje i polaženje tvoje i dolaženje tvoje i kako bjesniš na me.

29. Jer bjesniš na me, i tvoja obijest dodje do mojih ušiju, za to ću metnuti brnjicu svoju na nozdrve tvoje, i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa ću te odvesti natrag putem kojim si došao.

30. A tebi ovo neka bude znak: ješćete ove godine što samo od sebe rodi, a druge godine što opet samo od sebe rodi; treće godine sijte i žanjite i sadite vinograde i jedite rod iz njih.

31. Jer ostatak doma Judina, što ostane, opet će pustiti žile ozdo i roditi ozdo.

32. Jer će iz Jeruzalema izaći ostatak, i iz gore Siona, koji se sačuvaju. Revnost Gospodina nad vojskama učiniće to.

33. Za to ovako veli Gospodin za cara Asirskoga: ne će ući u ovaj grad, niti će baciti amo strijele, ne će se primaći k njemu sa štitom, niti će iskopati opkopa oko njega.

34. Vratiće se putem kojim je došao, a u grad ovaj ne će ući, veli Gospodin.

35. Jer ću braniti taj grad i sačuvaću ga sebe radi i radi Davida sluge svojega.

36. Tada izide angjeo Gospodinov i pobi u okolu Asirskom sto i osamdeset i pet tisuća; i kad ustaše u jutru, a to sve sami mrtvaci.

37. Te se podiže Senaherib car Asirski, i otide, i vrativši se osta u Ninivi.

38. I kad se klanjaše u domu Nezroha boga svojega, Adrameleh i Sarasar sinovi njegovi ubiše ga mače

pobjegoše u zemlju Araratsku, i na njegovo se mjesto zacari Azarhadon sin njegov.

GLAVA 38.

U to vrijeme razbolje se Ezehija na smrt; i dodje k njemu prorok Izaija sin Amosov i reče mu: ovako veli Gospodin: naredi za kuću svoju, jer ćeš umrijeti i ne ćeš ostati živ.

2. A Ezehija se okrete licem k zidu, i pomoli se Gospodinu,

3. I reče: oh, Gospodine, opomeni se da sam jednako hodio pred tobom vjerno i s cijelijem sreem, i tvorio što je tebi ugodno. I plaka Ezehija veoma.

4. Tada dodje riječ Gospodinova Izaiji govoreći:

5. Idi i reci Ezehiji: ovako veli Gospodin Bog Davida oca tvojega: čuo sam molitvu tvoju, i vidio sam suze tvoje, evo dodaću ti vijeku petnaest godina.

6. I izbaviću tebe i ovaj grad iz ruku cara Asirskoga, i braniću ovaj grad.

7. I ovo neka ti bude znak od Gospodina da će učiniti Gospodin što je rekao.

8. Evo ja ću vratiti sjen po koljencima po kojima je sišao na sunčaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca. I vrati se sunce za deset koljenaca po koljencima po kojima bijaše sišlo.

9. Ovo napisa Ezehija car Judin kad se razbolje, i ozdravi od bolesti svoje:

10. Ja rekoh, kad se presjekoše dani moji: idem k vratima grobnijem, uze mi se ostatak godina mojih.

11. Rekoh: ne ću vidjeti Gospodina Gospodina u zemlji živijeh, ne ću više vidjeti čovjeka medju onima koji stanuju na svijetu.

12. Vijek moj prodje i prenese se od mene kao šator pastirski; presjekoh život svoj kao tkač; odsjeći će me od osnutka; od jutra do večera učiniće mi kraj.

13. Mišljah za jutra da će kao lav potrti sve kosti moje; od jutra do večera učiniće mi kraj.

14. Pištah kao ždrao i kao lastavica, ukah kao golubica, oči mi iščilješe gledajući gore: Gospodine, u nevolji sam, *oblakšaj* mi.

15. Šta da rečem? On mi kaza, i učini: *Proživjeću sve godine* svoje po jadu oje.

16. Gospodine, o tom se živi, i u tom je svemu život duha mojega, iscijelio si me i sačuvao u životu.

17. Evo, na mir dodje mi ljut jad; ali tebi bi milo da izvučeš dušu moju iz jame pogibli; jer si bacio za ledja svoja sve grijehe moje.

18. Jer ne će grob tebe slaviti, ne će te smrt hvaliti; i koji sidju u grob ne nadaju se tvojoj istini.

19. Živi, živi, oni će te slaviti kao ja danas; otac će sinovima javljati istinu tvoju.

20. Gospodin me spase, za to ćemo pjevati pjesme moje u domu Gospodinovu dok smo god živi.

21. A Izaija bješe rekao da uzmu grudu suhih smokava i priviju na otok, te će ozdraviti.

22. Ezehija bješe rekao: šta će biti znak da ću otići u dom Gospodinov?

GLAVA 39.

U to vrijeme Merodah Baladan, sin Baladanov, car Babilonski, posla knjigu s darom Ezehiji; jer bješe čuo da je bio bolestan i ozdravio.

2. I Ezehija se obradova tome, i pokaza im sve riznice svoje, srebro i zlato i mirise, i najbolje ulje, i kuću gdje mu bješe oružje, i što se god nalažaše u riznicama njegovijem, ne osta ništa da im ne pokaza Ezehija u kući svojoj i u svemu gospodstvu svom.

3. Tada dodje prorok Izaija k caru Ezehiji i reče mu: šta su govorili ti ljudi i odakle su došli k tebi? A Ezehija reče: iz daljne zemlje došli su k meni, iz Babilona.

4. A on reče: šta su vidjeli u tvom dvoru? A Ezehija reče: vidjeli su sve što ima u mom dvoru: nije ostalo ništa u riznicama mojim da im nijesam pokazao.

5. Tada reče Izaija Ezehiji: čuj riječ Gospodina nad vojskama.

6. Evo doći će vrijeme kad će se odnijeti u Babilon sve što ima u kući tvojoj, i što su sabirali oci tvoji do danas ne će ostati ništa, veli Gospodin.

7. I sinove tvoje, koji će izaći od tebe, koje ćeš roditi, uzeće da budu dvorani u dvoru cara Babilonskoga.

8. A Ezehija reče Izaiji: dobra je riječ Gospodinova koju si rekao. Još reče: je li? za moga vijeka biće mir i vjera?

GLAVA 40.

Tješite, tješite narod moj, govori Bog vaš.

2. Govorite Jeruzalemu ljubazno, i javljajte mu da se navršio rok njegov, da mu se bezakonje oprostilo, jer je primio iz ruke Gospodinove dvojinom za sve grijehe svoje.

3. Glas je nekoga koji viče: pripravite u pustinji put Gospodinov, poravnite u pustoši stazu Bogu našemu.

4. Sve doline neka se povise, i sve gore i bregovi neka se slegnu, i što je krivo neka bude pravo, i neravna mjesta neka budu ravna.

5. I javiće se slava Gospodinova, i svako će tijelo vidjeti; jer usta Gospodinova govoriše.

6. Glas govori: viči. I reče: šta da vičem? Da je svako tijelo trava i sve dobro njegovo kao cvijet poljski.

7. Suši se trava, cvijet opada kad duh Gospodinov dune na nj; doista je narod trava.

8. Suši se trava, cvijet opada; ali riječ Boga našega ostaje do vijeka.

9. Izidi na visoku goru, Sione, koji javljaš dobre glase; podigni silno glas svoj, Jeruzaleme, koji javljaš dobre glase; podigni, ne boj se. Kaži gradovima Judinijem: evo Boga vašega.

10. Evo, Gospodin Bog ide na jakoga, i mišica će njegova obladati njim; evo, plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim.

11. Kao pastir pašće stado svoje; u naručje svoje sabraće jaganjce, i u njedrima će ih nositi, a dojilice će voditi polako.

12. Ko je izmjerio vodu grstima svojim i nebesa premjerio pedju? ko je mjerom izmjerio prah zemaljski, i gore izmjerio na mjerila i bregove na poteg?

13. Ko je upravljao duh Gospodinov? ili mu bio savjetnik i naučio ga?

14. S kim se je dogovarao i ko ga je urazumio i naučio putu suda, i naučio ga znanju i pokazao mu put razuma?

15. Gle, narodi su kao kap iz vijedra, i kao praška na mjerilima broje se; gle, premješta ostrva kao prašak.

16. Ni Liban ne bi bio dosta za oganj, *i životinje njegove ne bi bile dosta za žrtvu paljenicu.*

17. Svi su narodi kao ništa pred njim, manje nego li ništa i taština vrijede mu.

18. S kim ćete dakle izjednačiti Boga? i kaku ćete mu priliku naći?

19. Umjetnik lije lik, i zlatar ga pozlaćuje, i verižice srebrne lije.

20. A ko je siromah, te nema šta prinijeti, bira drvo koje ne truhne, i traži vješta umjetnika da načini rezan lik, koji se ne pomiče.

21. Ne znate li? ne čujete li? ne kazuje li vam se od iskona? ne razumijete li od temelja zemaljskih?

22. On sjedi nad krugom zemaljskim, i njezini su mu stanovnici kao skakavci; on je razastr'o nebesa kao platno i razapeo ih kao šator za stan.

23. On obraća knezove u ništa, sudije zemaljske čini da su kao taština.

24. Kao da nijesu posadjeni ni posijani, i kao da im se stablo nije ukorijenilo u zemlji, čim dune na njih, posahnu, i vihor kao pljevu raznese ih.

25. S kim ćete me dakle izjednačiti da bih bio kao on? veli sveti.

26. Podignite gore oči svoje i vidite; ko je to stvorio? ko izvodi vojsku svega toga na broj i zove svako po imenu, i velike radi sile njegove i jake moći ne izostaje ni jedno?

27. Za što govoriš, Jakove, i kažeš, Izraele: sakriven je put moj od Gospodina, i stvar moja ne izlazi pred Boga mojega?

28. Ne znaš li? nijesi li čuo da Bog vječni Gospodin, koji je stvorio krajeve zemaljske, ne sustaje niti se utrudjuje; razumu njegovu nema mjere.

29. On daje snagu umornome, i nejakome umnožava krjepost.

30. Djeca se more i sustaju, i mladići padaju;

31. Ali koji se nadaju Gospodinu, dobijaju novu snagu, podižu se na krilima kao orlovi, trče i ne sustaju, hode i ne more se.

GLAVA 41.

Umuknite preda mnom, ostrva; i narodi neka se potkrijepe, neka pristupe, i tada neka reku: hajdemo da se sudimo.

2. Ko je podigao pravdu s istoka? ko je dozvao da ide za njim [illegible] joj je pokorio narode i dao joj v

carevima i učinio te su kao prah maču njezinu i kao razvijana pljeva luku njezinu?

3. Pogna ih, prodje mirno putem, kojim ne bješe hodio nogama svojim.

4. Ko je uradio i učinio to? i zove naraštaje od iskona? Ja, Gospodin, prvi i pošljednji, ja isti.

5. Vidješe ostrva i uplašiše se, krajevi zemaljski zadrktaše, približiše se i dodjoše.

6. Jedan drugom pomagaše, i bratu svojemu govoraše: budi hrabar.

7. Drvodjelja hrabraše zlatara; koji kleplje hrabraše onoga koji kuje na nakovnju, govoreći: dobro je za spajanje. I pritvrdjivaše klincima da se ne pomiče.

8. Ali ti, Izraele, slugo moj; Jakove, kojega izabrah, sjeme Abrama prijatelja mojega!

9. Ti, kojega uzeh s krajeva zemaljskih, i izmedju izabranijeh njezinijeh dozvah te, i rekoh ti: ti si moj sluga, ja te izabrah, i ne odbacih tebe;

10. Ne boj se, jer sam ja s tobom; ne plaši se, jer sam ja Bog tvoj; ukrijepiću te i pomoći ću ti, i poduprijeću te desnicom pravde svoje.

11. Gle, postidjeće se i posramiće se svi koji se ljute na tebe; biće kao ništa i izginuće protivnici tvoji.

12. Potražićeš suparnike svoje, ali ih ne ćeš naći, biće kao ništa, i koji vojuju na te, nestaće ih.

13. Jer ja Gospodin Bog tvoj držim te za desnicu, i kažem ti: ne boj se, ja ću ti pomagati.

14. Ne boj se, crviću Jakovljev, narodiću Izraelov, ja ću ti pomagati, govori Gospodin i izbavitelj tvoj, svetac Izraelov.

15. Gle, učiniću te da budeš kao sprava za vršenje nova sa zupcima: vrijeći ćeš gore i satrćeš ih, i brda ćeš obratiti u pljevu.

16. Vijaćeš ih, i vjetar će ih odnijeti i vihor će ih rasuti, a ti ćeš se veseliti u Gospodinu i hvalićeš se svecem Izraelovijem.

17. Siromahe i uboge, koji traže vode *a nje nema, kojima* se jezik osušio od *žedji, njih ću uslišiti* ja Gospodin, ja *Bog Izraelov ne ću ih* ostaviti.

18. *Otvoriću rijeke* na visovima, i izvore usred dolina, pustinju ću obratiti u jezero vodeno, i suhu zemlju u izvore vodene.

19. Posadiću u pustinji cedar, sitim mirtu i maslinu; posadiću u pustoj zemlji jelu, brijest i šimšir,

20. Da vide i poznadu i da promisle i razumiju da je to uradila ruka Gospodinova, i svetac Izraelov da je to stvorio.

21. Iznesite parbu svoju, veli Gospodin, pokažite razloge svoje, veli car Jakovljev.

22. Neka dodju i neka nam objave šta će biti; objavite nam šta je prvo bilo, da promislimo i poznamo šta će biti iza toga; ili kažite nam šta će biti u napredak.

23. Kažite šta će biti poslije, i poznaćemo da ste bogovi; ili učinite što dobro ili zlo, i divićemo se i gledati svi.

24. Gle, vi nijeste ništa i djelo vaše nije ništa; koji vas izbira, gad je.

25. Podigoh *jednoga* sa sjevera, i doći će; od istoka sunčanoga prizivaće ime moje, stupaće po glavarima kao po kalu i kao što lončar gazi blato.

26. Ko je objavio od iskona, da bismo znali, ili od starina, da bismo rekli: istina je? Ali nema nikoga da bi objavio, niti ima koga da bi naprijed kazao, niti ima koga da bi čuo riječi vaše.

27. Ja prvi Sionu kažem: eto, eto toga. U Jeruzalemu ću dati ko će javljati dobre glase.

28. Jer pogledam, ali nema nikoga, nema medju njima ni jednoga ko bi svjetovao; pitam ih, ali ne odgovaraju ni riječi.

29. Gle, svi su taština, ništa su djela njihova; liveni su likovi njihovi vjetar i ništavilo.

GLAVA 42.

Evo sluge mojega, kojega podupirem, izbranika mojega, koji je mio duši mojoj; metnuću duh svoj na njega, sud narodima javljaće.

2. Ne će vikati ni podizati, niti će se čuti glas njegov po ulicama.

3. Trske stučene ne će prelomiti, i svještila koje se puši ne će ugasiti; javljaće sud po istini.

4. Ne će mu dosaditi, niti će se umoriti, dokle ne postavi sud na zemlji, i ostrva će čekati nauku njegovu.

5. Ovako govori Bog Gospodin, koji

je stvorio nebesa i razapeo ih, koji je rasprostr'o zemlju i što ona radja, koji daje disanje narodu što je na njoj i duh onima što hode po njoj:

6. Ja Gospodin dozvah te u pravdi, i držaću te za ruku, i čuvaću te, i učiniću te da budeš zavjet narodu, vidjelo narodima;

7. Da otvoriš oči slijepcima, da izvedeš sužnje iz zatvora i iz tamnice koji sjede u tami.

8. Ja sam Gospodin, to je ime moje, i slave svoje ne ću dati drugome ni hvale svoje likovima rezanijem.

9. Evo, predjašnje dodje, i ja javljam novo, prije nego nastane kazujem vam.

10. Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, hvalu njegovu od kraja zemlje, koji se plavite po moru i sve što je u njemu, ostrva i koji živite na njima.

11. Pustinja i gradovi njezini, sela gdje stanuje Cedar, neka podignu glas, neka pjevaju koji žive po stijenama, neka klikuju savrh gora.

12. Neka daju slavu Gospodinu, i hvalu njegovu neka javljaju po ostrvima.

13. Gospodin će izaći kao junak, popignuće revnost *svoju* kao vojnik, vikaće i klikovati, nadvladaće neprijatelje svoje.

14. Mučah dugo, činjah se gluh, ustezah se; ali ću sada vikati kao žena kad se poradja, i sve ću potrti i istrijebiti.

15. Opustiću gore i bregove, i svaku travu na njima osušiću, i od rijeka ću načiniti ostrva, i jezera ću isušiti.

16. I vodiću slijepce putem kojega nijesu znali, vodiću ih stazama kojih nijesu znali; obratiću pred njima mrak u svjetlost i što je neravno u ravno. To ću im učiniti, i ne ću ih ostaviti.

17. Tada će se vratiti natrag i posramiti se koji se uzdaju u lik rezani, koji govore likovima livenijem: vi ste naši bogovi.

18. Čujte, gluhi; progledajte, slijepi, da vidite.

19. Ko je slijep osim sluge mojega? i ko je gluh kao poslanik moj kojega šaljem? ko je slijep kao savršeni? ko je slijep kao sluga Gospodinov?

20. Gledaš mnogo, ali ne vidiš; otvorene su ti uši, ali ne čuješ.

21. Gospodinu bijaše mio radi pravde *njegove, učini zakon velikim i slavnim.*

22. A narod je oplijenjen i potlačen, svi su koliki povezani u pećinama i sakriveni u tamnicama; postaše plijen, a nema nikoga da bi izbavio; postaše grabež, a nema nikoga da bi rekao: vrati.

23. Ko izmedju vas čuje ovo i pazi i sluša za poslije?

24. Ko je dao Jakova da se potlači i Izraela otimačima? Nije li Gospodin, kojemu zgriješismo? Jer ne htješe hoditi putovima njegovijem niti slušaše zakona njegova.

25. Za to izli na njih žestoku jarost svoju i silan rat, i zapali ga u naokolo, ali on ne razumje; zapali ga, ali on ne mari.

GLAVA 43.

Ali sada ovako veli Gospodin, koji te je stvorio, Jakove, i koji te je sazdao, Izraele: ne boj se, jer te otkupih, pozvah te po imenu tvom; moj si.

2. Kad podješ preko vode, ja ću biti s tobom, ili preko rijeka, ne će te potopiti; kad podješ kroz oganj, ne ćeš izgorjeti i ne će te plamen opaliti.

3. Jer sam ja Gospodin, Bog tvoj, svetac Izraelov, spasitelj tvoj; dadoh u otkup za te Egipat, Etiopsku i Sabu mjesto tebe.

4. Od kako si mi postao drag, proslavio si se i ja te ljubih; i dadoh ljude za te i narode za dušu tvoju.

5. Ne boj se, jer sam ja s tobom; od istoka ću dovesti sjeme tvoje, i od zapada sabraću te.

6. Kazaću sjeveru: daj; i jugu: ne brani; dovedi sinove moje iz daleka i kćeri moje s krajeva zemaljskih,

7. Sve, koji se zovu mojim imenom i koje stvorih na slavu sebi, sazdah i načinih.

8. Izvedi narod slijepi koji ima oči, i gluhi koji ima uši.

9. Svi narodi neka se skupe, i neka se saberu plemena; ko je izmedju njih naprijed kazao to ili nam kazao što je bilo prije? Neka dovedu svjedoke svoje i opravdaju se; ili neka čuju, i reku: istina je.

10. Vi ste moji svjedoci, veli Gospodin, i sluga moj kojega izabrah, da biste znali i vjerovali mi i razumjeli da sam ja; prije mene nije bilo boga će poslije mene biti.

11. Ja sam, ja sam Gospodin, i osim mene nema spasitelja.

12. Ja objavih, i spasoh, i naprijed kazah, a ni koji tudj bog medju vama, i vi ste mi svjedoci, veli Gospodin, i ja sam Bog.

13. Ja sam od prije nego dan posta, i niko ne može izbaviti iz moje ruke; kad radim, ko će smesti?

14. Ovako govori Gospodin izbavitelj vaš, svetac Izraelov: vas radi poslaću u Babilon i pobacaću sve prijevornice, i Haldejce s ladjama, kojima se hvale.

15. Ja sam Gospodin svetac vaš, stvoritelj Izraelov, car vaš.

16. Ovako govori Gospodin koji je načinio po moru put i po silnijem vodama stazu,

17. Koji izvodi kola i konje, vojsku i silu, da svi popadaju i ne mogu ustati, da se ugase kao što se gasi svještilo;

18. Ne pominjite što je prije bilo i ne mislite o starijem stvarima.

19. Evo, ja ću učiniti novo, odmah će nastati: ne ćete li ga poznati? Još ću načiniti u pustinji put, rijeke u suhoj zemlji.

20. Slaviće me zvijeri poljske, zmajevi i sove, što sam izveo u pustinji vode, rijeke u zemlji suhoj, da napojim narod svoj, izbranika svojega.

21. Narod koji sazdah sebi, pripovijedaće hvalu moju.

22. A ti, Jakove, ne priziva me, i bijah ti dosadan, Izraele.

23. Nijesi mi prinio jagnjeta na žrtvu paljenicu, i žrtvama svojim nijesi me počastio; nijesam te nagonio da mi služiš prinosima, niti sam te trudio da mi kadiš.

24. Nijesi mi kupio za novce kada, niti si me pretilinom žrtava svojih nasitio, nego si me mučio svojim grijesima, i dosadio si mi bezakonjem svojim.

25. Ja, ja sam brišem tvoje prijestupe sebe radi, i grijeha tvojih ne pominjem.

26. Opomeni me, da se sudimo, kazuj, da se opravdaš.

27. Otac tvoj prvi sagriješi, i učitelji tvoji skriviše mi.

28. Za to ću izbaciti iz svetinje knezove, i daću Jakova u prokletstvo i Izraela u sramotu.

GLAVA 44.

Ali sada čuj, Jakove, slugo moj, i Izrael, kojega izabrah.

2. Ovako veli Gospodin, koji te je stvorio i sazdao od utrobe materine, i koji ti pomaže: ne boj se, slugo moj Jakove, i mili, kojega izabrah.

3. Jer ću izliti vodu na žednoga i potoke na suhu zemlju, izliću duh svoj na sjeme tvoje i blagoslov svoj na tvoje natražje.

4. I procvjetaće kao u travi, kao vrbe pokraj potoka.

5. Ovaj će reći: ja sam Gospodinov; a onaj će se zvati po imenu Jakovljevu, a drugi će se pisati svojom rukom Gospodinov, i prezivaće se imenom Izraelovijem.

6. Ovako govori Gospodin car Izraelov i izbavitelj njegov, Gospodin nad vojskama: ja sam prvi i ja sam pošljednji, i osim mene nema boga.

7. I ko kao ja oglašuje i objavljuje ovoili mi uredjuje od kako naselih stari narod? Neka im javi što će biti i što će doći.

8. Ne bojte se i ne plašite se; nijesam li ti davno kazao i objavio? vi ste mi svjedoci; ima li bog osim mene? Da, nema stijene, ne znam ni jedne.

9. Koji grade rezane likove, svi su ništa, i mile stvari njihove ne pomažu ništa, i one su im svjedoci da ne vide i ne razumiju, da bi se posramili.

10. Ko gradi boga i lije lik, nije ni na kaku korist.

11. Gle, svi će se drugovi njegovi posramiti, i umjetnici više od drugih ljudi; neka se skupe svi i stanu, biće ih strah i posramiće se svi.

12. Kovač kliještima radi na živom ugljevlju, i kuje čekićem, i radi snagom svoje ruke, gladuje, te iznemogne, i ne pije vode, te sustane.

13. Drvodjelja rasteže vrvcu i bilježi crvenilom, teše i zaokružuje, i načinja kao lik čovječji, kao lijepa čovjeka, da stoji u kući.

14. Sječe sebi cedre, i uzima česvinu i hrast ili što je najčvršće medju drvljem šumskim; sadi jasen, i od dažda raste.

15. I biva čovjeku za oganj, i uzme ga, te se grije; upali ga, te peče hljeb; i još gradi od njega boga i klanja mu se; gradi od njega lik rezan, i pada na koljena pred njim.

16. Polovinu loži na oganj, uz polovinu jede meso ispekavši pečenje, i biva sit, i grije se i govori: aha, ogrijah se, vidjeh oganj.

17. A od ostatka gradi boga, rezan lik svoj, pada pred njim na koljena i klanja se, i moli mu se i govori: izbavi me, jer si ti bog moj.

18. Ne znaju, niti razumiju, jer su im oči zaslijepljene da ne vide, i srca, da ne razumiju.

19. Niti uzimaju na um, nema znanja ni razuma da bi koji rekao: polovinu ovoga spalih na oganj, i na uglju od njega ispekoh hljeb, ispekoh meso i jedoh; i od ostatka eda li ću načiniti gad, i panju drvenom hoću li se klanjati?

20. Taki se hrani pepelom, prevareno srce zavodi ga da ne može izbaviti duše svoje, niti reći: nije li laž što mi je u desnici?

21. Pamti to, Jakove i Izraele, jer si moj sluga; ja sam te sazdao, sluga si moj, Izraele, ne ću te zaboraviti.

22. Rasuću kao oblak prijestupe tvoje, i grijehe tvoje kao maglu; vrati se k meni, jer sam te izbavio.

23. Pjevajte, nebesa, jer Gospodin učini, podvikujte, nizine zemaljske, popijevajte, gore, šume i sva drveta u njima, jer izbavi Gospodin Jakova i proslavi se u Izraelu.

24. Ovako govori Gospodin, izbavitelj tvoj, koji te je sazdao od utrobe *materine:* ja Gospodin načinih sve: razapeh nebo sam, rasprostrijeh zemlju sam sobom;

25. Uništujem znake lažljivcima, i vrače obezumljujem, vraćam natrag mudarce, i pretvaram mudrost njihovu u ludost;

26. Potvrdjujem riječ sluge svojega, i navršujem savjet glasnika svojih; govorim Jeruzalemu: naselićeš se; i gradovima Judinijem: sazidaćete se; i pustoline njihove podignuću;

27. Govorim dubini: presahni, i isušiću rijeke tvoje;

28. Govorim Ciru: pastir si moj; i izvršiće svu volju moju, i kazaće Jeruzalemu: sazidaćeš se; i crkvi: osnovaćeš se.

GLAVA 45.

Ovako govori *Gospodin pomazaniku svojemu Ciru, kojega držim* za desnicu, da oborim pred njim narode i careve raspašem, da se otvoraju vrata pred njim i da ne budu vrata zatvorena:

2. Ja ću ići pred tobom, i putove neravne poravniću, vrata mjedena razbiću i prijevornice gvozdene slomiću.

3. I daću ti blago tajno i bogatstvo sakriveno, da poznaš da sam ja Gospodin Bog Izraelov, koji te zovem po imenu.

4. Radi sluge svojega Jakova i Izraela izbranika svojega prozvah te imenom tvojim i prezimenom, premda me ne znaš.

5. Ja sam Gospodin, i nema drugoga, osim mene nema boga; opasah te, premda me ne znaš,

6. Da bi poznali od istoka sunčanoga i od zapada da nema drugoga osim mene; ja sam Gospodin, i nema drugoga,

7. Koji pravim svjetlost i stvaram mrak, gradim mir i stvaram zlo; ja Gospodin činim sve to.

8. Rosite, nebesa, ozgo, i oblaci neka kaplju pravdom, neka se otvori zemlja i neka rodi spasenjem i zajedno neka uzraste pravda; ja Gospodin stvorih to.

9. Teško onom ko se svadja s tvorcem svojim; crijep s drugim crepovima *neka se svadja;* ali hoće li kao reći lončaru svojemu: šta radiš? za tvoj posao nema ruku.

10. Teško onom ko govori ocu: što radjaš? i ženi: što se poradjaš?

11. Ovako veli Gospodin svetac Izraelov i tvorac njegov: pitajte me što će biti; za sinove moje i za djelo ruku mojih naredjujte mi.

12. Ja sam načinio zemlju i čovjeka na njoj stvorio, ja sam razapeo nebesa svojim rukama, i svoj vojsci njihovoj dao zapovijest.

13. Ja ga podigoh u pravdi, i sve putove njegove poravniću; on će sazidati moj grad i roblje moje otpustiće, ne za novce ni za darove, veli Gospodin nad vojskama.

14. Ovako veli Gospodin: trud Egipatski i trgovina Etiopska i Sabaca ljudi visoka rasta doći će k tebi i biti tvoja; za tobom će pristati, u okovima će ići, i tebi će se klanjati, tebi će se moliti *govoreći:* doista, Bog je u tebi, i nema drugoga boga.

15. Da, ti si Bog, koji se kriješ, Bog Izraelov, spasitelj.

16. Oni će se svi postidjeti i posramiti, otići će sa sramotom svi koliki koji grade likove.

17. A Izraela će spasti Gospodin spasenjem vječnijem, ne ćete se postidjeti niti ćete se osramotiti do vijeka.

18. Jer ovako veli Gospodin, koji je stvorio nebo, Bog, koji je sazdao zemlju i načinio je i utvrdio, i nije je stvorio na prazno, nego je načinio da se na njoj nastava: ja sam Gospodin, i nema drugoga.

19. Nijesam govorio tajno ni na mračnu mjestu na zemlji, nijesam rekao sjemenu Jakovljevu: tražite me uzalud. Ja Gospodin govorim pravdu, javljam što je pravo.

20. Skupite se i dodjite, pristupite svi koji ste se izbavili izmedju nárôdâ. Ništa ne znaju koji nose drvo od svojega lika i mole se bogu koji ne može pomoći.

21. Oglasite, i dovedite, neka vijećaju zajedno: ko je to od starine kazao? ko je javio još onda? Nijesam li ja, Gospodin? Nema osim mene drugoga Boga, nema Boga pravednoga i spasitelja drugoga osim mene.

22. Pogledajte u mene, i spašćete se svi krajevi zemaljski; jer sam ja Bog, i nema drugoga.

23. Sobom se zakleh; izide iz usta mojih riječ pravedna, i ne će se poreći, da će mi se pokloniti svako koljeno, i zaklinjati se svaki jezik,

24. I govoriće: u Gospodinu je pravda i sila; k njemu će doći; ali će se posramiti svi koji se gnjeve na nj.

25. U Gospodinu će se opravdati i proslaviti sve sjeme Izraelovo.

GLAVA 46.

Pade Bel, izvali se Nebo; likovi njihovi metnuše se na životinju i na stoku; što nosite, teško je, i umoriće.

2. Izvališe se, padoše svi, ne mogoše izbaviti tovara, nego i sami otidoše u ropstvo.

3. Slušajte me, dome Jakovljev i svi koji ste ostali od doma Izraelova, koje nosim od utrobe, koje držim od rodjenja.

4. I do starosti vaše ja ću biti isti, i ja *ću vas nositi* do sijeda vijeka; ja sam stvorio i ja ću nositi, ja ću vas nositi i izbaviću.

5. S kim ćete me izjednačiti i isporediti? koga ćete mi uzeti za priliku da bi bio kao ja?

6. Prosipaju zlato iz toboca i mjere srebro na mjerila, plaćaju zlataru da načini od njega boga, pred kojim padaju i klanjaju se.

7. Meću ga na rame i nose ga, i postavljaju ga na mjesto njegovo, te stoji i ne miče se s mjesta svojega; ako ga ko zove, ne odziva se niti ga izbavlja iz nevolje njegove.

8. Pamtite to, i pokažite se da ste ljudi, uzmite na um, prestupnici!

9. Pamtite što je bilo od starine; jer sam ja Bog, i nema drugoga Boga, i niko nije kao ja,

10. Koji od početka javljam kraj i iz daleka što još nije bilo; koji kažem: namjera moja stoji i učiniću sve što mi je volja.

11. Zovem s istoka pticu i iz daljne zemlje čovjeka koji će izvršiti što sam naumio. Rekoh i dovešću to, naumih i učiniću.

12. Slušajte me, koji ste uporna srca, koji ste daleko od pravde.

13. Približih pravdu svoju, nije daleko, i spasenje moje ne će odocniti, jer ću u Sionu postaviti spasenje, u Izraelu slavu svoju.

GLAVA 47.

Sidji i sjedi u prah, djevojko, kćeri Babilonska; sjedi na zemlju, nema prijestola, kćeri Haldejska; jer se ne ćeš više zvati nježna i ljupka.

2. Uzmi žrvnje, i melji brašno, otkrij kosu svoju, izuj se, zagali golijeni, idi preko rijeka.

3. Otkriće se golotinja tvoja, i vidjeće se sramota tvoja; osvetiću se, i niko mi ne će smetati.

4. Ime je izbavitelju našemu Gospodin nad vojskama, svetac Izraelov.

5. Sjedi mučeći, i udji u tamu, kćeri Haldejska; jer se ne ćeš više zvati gospodja carstvima.

6. Razgnjevih se na narod svoj, oskvrnih našljedstvo svoje i predadoh ga tebi u ruke; a ti im ne pokaza milosti; na starce si metala preteški jaram svoj;

7. I govorila si: do vijeka ću biti gospodja; ali nikad nijesi to uzimala na

um, niti si pomišljala šta će biti na pošljedak.

8. Sada dakle čuj ovo, koja živiš u slastima i bez brige sjediš i govoriš u srcu svom: ja sam, i nema druge osim mene, ne ću biti udovica niti ću osirotjeti.

9. To će ti oboje doći u jedan put, u isti dan, da osirotiš i obudoviš, doći će ti potpuno, radi mnoštva čini tvojih i radi velike sile čaranja tvoga.

10. Jer si se pouzdala u zloću svoju govoreći: niko me ne vidi. Mudrost tvoja i znanje tvoje prevariše te, te si govorila u srcu svom: ja sam, i osim mene nema druge.

11. Za to će doći na te zlo, a ne ćeš znati odakle izlazi, i popašće te nevolja, da je ne ćeš moći odbiti, i doći će na te u jedan put pogibao, za koju ne ćeš znati.

12. Stani sada s vračanjem svojim i s mnoštvom čini svojih, oko kojih si se trudila od mladosti svoje, ne bi li se pomogla, ne bi li se okrijepila.

13. Umorila si se od mnoštva namjera svojih; neka stanu sada zvjezdari, koji gledaju zvijezde, koji proriču svakoga mjeseca, i neka te sačuvaju od onoga što će doći na te.

14. Gle, oni su kao pljeva, oganj će ih spaliti, ni sami sebe ne će izbaviti iz plamena; ne će ostati uglja da se ko ogrije, ni ognja da bi se posjedjelo kod njega.

15. Taki će biti oni s kojima si se trudila i s kojima si trgovala od mladosti svoje, razbjeći će se svaki na svoju stranu, ne će biti nikoga da te izbavi.

GLAVA 48.

Čujte ovo, dome Jakovljev, koji se zovete imenom Izraelovijem, i iz vode Judine izidoste, koji se kunete imenom Gospodinovim, i Boga Izraelova pominjete, ali ne po istini i po pravdi.

2. Jer se imenuju po svetom gradu, i oslanjaju se na Boga Izraelova, kojemu je ime Gospodin nad vojskama.

3. Što je predje bivalo, kazivah naprijed od davna, i što iz mojih usta izide i objavih, učinih brzo i zbi se.

4. Znao sam da si uporan, i vrat da ti je gvozdena žila, i čelo da ti je od mjedi.

5. I za to ti od davna objavih, prije nego se zbi kazah ti, da ne bi rekao: idol moj učini to, i lik moj rezani i lik moj liveni zapovjedi̇še tako.

6. Čuo si; pogledaj sve to; a vi ne ćete li objavljivati? od sele ti javljam novo i sakriveno, što nijesi znao;

7. Sada se stvori, a ne davno, i prije ovoga dana nijesi čuo, da ne rečeš: gle, znao sam.

8. Niti su čuo ni znao, i prije ti se uši ne otvoriše, jer znadijah da ćeš činiti nevjeru, i da se zoveš prestupnik od utrobe *materine*.

9. Imena svojega radi ustegnuću gnjev svoj, i radi hvale svoje uzdržaću se prema tebi, da te ne istrijebim.

10. Evo, pretopiću te, ali ne kao srebro, prebraću te u peći nevolje.

11. Sebe radi, sebe radi učiniću, jer kako bi se hulilo *na ime moje?* i slave svoje ne ću dati drugome.

12. Čuj me, Jakove i Izraele, kojega ja pozvah: ja sam prvi, ja sam i pošljednji.

13. I moja je ruka osnovala zemlju, i moja je desnica izmjerila nebesa pedju; kad ih zovnem, svi dodju.

14. Skupite se svi i čujte: ko je od njih objavio ovo? Gospodin ga miluje, on će izvršiti volju njegovu na Babilonu, i mišica će njegova biti na suprot Haldejcima.

15. Ja, ja rekoh, i pozvah ga, dovešću ga, i biće srećan na svom putu.

16. Pristupite k meni, čujte ovo: od početka nijesam govorio tajno; od kako to bi, bijah ondje; a sada Gospodin Gospodin posla me i duh njegov.

17. Ovako veli Gospodin, izbavitelj tvoj, svetac Izraelov: ja sam Gospodin Bog tvoj koji te učim da bi napredovao, vodim te putem kojim treba da ideš.

18. O, da si pazio na zapovijesti moje! mir bi tvoj bio kao rijeka, i pravda tvoja kao valovi morski;

19. I sjemena bi tvojega bilo kao pijeska, i poroda utrobe tvoje kao zrna njegovijeh; ime se njihovo ne bi zatrlo ni istrijebilo ispred mene.

20. Izidite iz Babilona. bježite od Haldejaca; glasno pjevajući objavljujte, kazujte, razglašujte do krajeva zemaljskih; recite: izbavi Gospodin slugu svojega Jakova.

21. Ne će ožednjeti kad ih provede

preko pustinje; vodu iz stijene točiće im, jer će rascijepiti kamen i poteći će voda.

22. Nema mira bezbožnicima, veli Gospodin.

GLAVA 49.

Poslušajte me, ostrva, i pazite, narodi daljni. Gospodin me pozva od utrobe; od utrobe matere moje pomenu ime moje.

2. I učinio je usta moja da su kao oštar mač, u sjenu ruke svoje sakri me; učinio me je sjajnom strijelom, i u tulu svojem sakri me.

3. I reče mi: ti si sluga moj, u Izraelu ću se tobom proslaviti.

4. A ja rekoh: uzalud se trudih, uzalud i na prazno potroših silu svoju; ali opet sud je moj u Gospodina i posao moj u Boga mojega.

5. A sada govori Gospodin, koji me je sazdao od utrobe *materine* da sam mu sluga, da mu dovedem natrag Jakova; ako se Izrael i ne sabere, opet ću se proslaviti pred Gospodinom, i Bog će moj biti sila moja.

6. I reče mi: malo je da mi budeš sluga da se podigne pleme Jakovljevo i da se vrati ostatak Izraelov, nego te učinih vidjelom narodima da budeš moje spasenje do krajeva zemaljskih.

7. Ovako veli Gospodin, izbavitelj Izraelov, svetac njegov, onome kojega preziru, na koga se gadi narod, sluzi onijeh koji gospodare: carevi će vidjeti i ustati, i knezovi će se pokloniti radi Gospodina, koji je vjeran, radi sveca Izraelova, koji te je izabrao.

8. Ovako veli Gospodin: u vrijeme milosno usliših te, i u dan spasenja pomogoh ti; i čuvaću te i daću te da budeš zavjet narodu da utvrdiš zemlju i naslijediš opustjelo našljedstvo;

9. Da kažeš sužnjima: izidite; onima koji su u mraku: pokažite se. Oni će pokraj putova pasti, i paša će im biti po svijem visokim mjestima.

10. Ne će biti gladni ni žedni, ne će ih biti vrućina ni sunce; jer kome ih je žao, on će ih voditi, i pokraj izvora vodenijeh provodiće ih.

11. I sve gore svoje obratiću u putove, i staze će moje biti povišene.

12. *Gle*, ovi će iz daleka doći, gle, i oni od sjevera i od zapada, i oni iz zemlje Sinske.

13. Pjevajte, nebesa, i veseli se, zemljo, podvikujte, gore, veselo; jer Gospodin utješi svoj narod, i na nevoljnike svoje smilova se.

14. Ali Sion reče: ostavi me Gospodin, i zaboravi me Gospodin.

15. Može li žena zaboraviti porod svoj da se ne smiluje na čedo utrobe svoje? A da bi ga i zaboravila, ja ne ću zaboraviti tebe.

16. Gle, na dlanovima sam te izrezao; zidovi su tvoji jednako preda mnom.

17. Pohitjeće sinovi tvoji, a koji te raskopavaše i pustošiše, otići će od tebe.

18. Podigni oči svoje u naokolo, i vidi: svi se oni skupljaju i idu k tebi. Tako bio ja živ, veli Gospodin, svjema njima kao nakitom zaodjenućeš se, i uresićeš se njima kao nevjesta.

19. Jer razvaline tvoje i pustoline i potrvena zemlja tvoja biće tada tijesna za stanovnike kad se udalje oni koji te proždiraše.

20. I djeca koju ćeš imati, po što si bila bez djece, reći će da čuješ: tijesno mi je ovo mjesto, pomakni se da se mogu nastaniti.

21. A ti ćeš reći u srcu svom: ko mi ih rodi, jer bijah sirota i inokosna, zarobljena i prognana? i ko ih othrani? eto, ja bijah ostala sama, a gdje oni bijahu?

22. Ovako veli Gospodin Gospodin: evo, podignuću ruku svoju k narodima, i k plemenima ću podignuti zastavu svoju, i donijeće sinove tvoje u naručju, i kćeri tvoje na ramenima će se nositi.

23. I carevi će biti hranitelji tvoji i carice njihove tvoje dojkinje, i klanjaće ti se licem do zemlje, i prah s nogu tvojih lizaće, i poznaćeš da sam ja Gospodin, i da se ne će osramotiti oni koji mene čekaju.

24. Hoće li se junaku uzeti plijen i hoće li se oteti roblje pravednomu?

25. Jer ovako govori Gospodin: i roblje junaku uzeće se i plijen jakomu oteće se, jer ću se ja preti s onima koji se s tobom pru, i sinove tvoje ja ću izbaviti.

26. I koji ti krivo čine, nahraniću ih njihovijem mesom i opiće se svojom

krvlju kao novijem vinom; i poznaće svako tijelo da sam ja Gospodin spasitelj tvoj i izbavitelj tvoj, jaki *Bog* Jakovljev.

GLAVA 50.

Ovako veli Gospodin: gdje je raspusna knjiga matere vaše kojom je pustih? ili koji je izmedju rukodavalaca mojih kome vas prodadoh? Gle, za bezakonja svoja prodadoste se i za vaše prijestupe bi puštena mati vaša.

2. Za što kad dodjoh ne bi nikoga? kad zvah, niko se ne odazva? da nije kakogod okračala ruka moja, te ne može iskúpiti? ili nema u mene snage da izbavim? Gle, prijetnjom svojom isušujem more, obraćam rijeke u pustinju da se usmrde ribe njihove za to što nestane vode, i mru od žedji.

3. Oblačim nebesa u mrak, i kostrijet im dajem za pokrivač.

4. Gospodin Gospodin dade mi jezik učen da umijem progovoriti zgodnu riječ umornom; budi svako jutro, budi mi uši, da slušam kao učenici.

5. Gospodin Gospodin otvori mi uši, i ja se ne protivih, ne odstupih natrag.

6. Ledja svoja podmetah onima koji me bijahu i obraze svoje onima koji me čupahu; ne zaklonih lica svojega od ruga ni od zapljuvanja.

7. Jer mi Gospodin Gospodin pomaže, za to se ne osramotih, za to stavih čelo svoje kao kremen, i znam da se ne ću postidjeti.

8. Blizu je onaj koji me pravda; ko će se preti sa mnom? stanimo zajedno; ko je suparnik moj? neka pristupi k meni.

9. Gle, Gospodin Gospodin pomagaće mi; ko će me osuditi? Gle, svi će oni kao haljina ovetšati, moljac će ih izjesti.

10. Ko se medju vama boji Gospodine i sluša glas sluge njegova? Ko hodi po mraku i nema vidjela, neka se uzda u ime Gospodinovo i neka se oslanja na Boga svojega.

11. Gle, svi koji ložite oganj i opasujete se iskrama, idite u svjetlosti ognja svojega i u iskrama koje raspaliste. To vam je iz moje ruke, u mukama ćete ležati.

GLAVA 51.

Poslušajte me koji idete za pravdom, koji tražite Gospodina; pogledajte stijenu iz koje ste isječeni, i duboku jamu iz koje ste iskopani.

2. Pogledajte Abrama, oca svojega, i Saru, koja vas je rodila, kako ga inokosna pozvah i blagoslovih ga i umnožih ga.

3. Jer će Gospodin utješiti Sion, utješiće sve razvaline njegove, i pustinju njegovu učiniće da bude kao Eden i pustoš njegova kao vrt Gospodinov, radost će se i veselje nalaziti u njemu, zahvaljivanje i pjevanje.

4. Poslušaj, me narode moj, i čuj me, rode moj; jer će zakon od mene izaći i sud svoj postaviću da bude vidjelo narodima.

5. Blizu je pravda moja, izaći će spasenje moje, i mišice će moje suditi narodima; mene će ostrva čekati i u moju će se mišicu uzdati.

6. Podignite k nebu oči svoje i pogledajte dolje na zemlju; jer će nebesa iščeznuti kao dim i zemlja će kao haljina ovetšati, i koji na njoj žive pomrijeće takodjer; a spasenje će moje ostati do vijeka, i pravde moje ne će nestati.

7. Poslušajte me koji znate pravdu, narode, kojemu je u srcu zakon moj. Ne bojte se ruženja ljudskoga i od huljenja njihova ne plašite se.

8. Jer će ih moljac izjesti kao haljinu, i kao vunu izješće ih crv; a pravda moja ostaje do vijeka i spasenje moje od koljena na koljeno.

9. Probudi se, probudi se, obuci se u silu, mišico Gospodinova; probudi se kao u staro vrijeme, za naraštaja prošlijeh; nijesi li ti isjekla Rabu i ranila zmaja?

10. Nijesi li ti isušila more, vodu bezdana velikoga, od dubine morske načinila put da prodju izbavljeni?

11. Tako oni koje iskupi Gospodin neka se vrate i dodju u Sion pjevajući, i veselje vječno neka bude nad glavom njihovom; radost i veselje neka zadobiju a žalost i uzdisanje neka bježi.

12. Ja, ja sam utješitelj vaš; ko si ti da se bojiš čovjeka smrtnoga i sina čovječijega, koji je kao trava?

13. I zaboravio si Boga tvorca svojega, koji je razapeo nebesa i osnovao zemlju? i jednako se bojiš si

gnjeva onoga koji te pritješnjuje kad se sprema da zatire? a gdje je gnjev onoga koji pritješnjuje?

14. Brzo će se oprostiti sužanj, ne će umrijeti u jami, niti će biti bez hljeba.

15. Jer sam ja Gospodin Bog tvoj, koji raskidam more, da valovi njegovi buče; Gospodin nad vojskama ime mi je.

16. Ja ti metnuh u usta riječi svoje i sjenom ruke svoje zaklonih te, da utvrdim nebesa i osnujem zemlju, i rečem Sionu: ti si moj narod.

17. Probudi se, probudi se, ustani, Jeruzaleme! koji si pio iz ruke Gospodinove čašu gnjeva njegova, pio si, i talog iz strašne čaše ispio si.

18. Od svijeh sinova koje je rodio ni jedan ga nije vodio, i od svijeh sinova koje je othranio ni jedan ga nije prihvatio za ruku.

19. Ovo te dvoje zadesi; ko te požali? Pustoš i rasap, i glad i mač; ko će te utješiti?

20. Sinovi tvoji obamrli leže po krajevima svijeh ulica kao bivo u mreži puni gnjeva Gospodinova, i karanja Boga tvojega.

21. Za to čuj ovo, nevoljni, i pijani, ne od vina.

22. Ovako veli Gospodin tvoj, Gospodin i Bog tvoj, koji brani svoj narod: evo uzimam iz tvoje ruke čašu strašnu, talog u čaši gnjeva svojega; ne ćeš više piti.

23. Nego ću je dati u ruke onima koji te muče, koji govoriše duši tvojoj: sagni se, da prijedjemo, i ti si im podmetao ledja svoja da budu kao zemlja i kao ulica onima koji prelaze.

GLAVA 52.

Probudi se, probudi se, obuci se u silu svoju, Sione; obuci krasne haljine svoje, Jeruzaleme grade sveti; jer ne će više ući u tebe neobrezani i nečisti.

2. Otresi prah sa sebe, ustani, sjedi, Jeruzaleme; skini okove s vrata svojega, zarobljena kćeri Sionska.

3. Jer ovako veli Gospodin: za badava se prodadoste, i iskupiste se bez novaca.

4. Jer ovaku veli Gospodin Gospodin: u Egipat sidje moj narod prije da *ondje živ*e *kao* došljaci; ali Asirci im *činiše silu ni za što.*

5. A sada što ću tu? veli Gospodin; jer je narod moj zarobljen ni za što; koji vladaju njim, cvijele ga, veli Gospodin, i jednako svaki dan huli se na ime moje.

6. Za to će poznati narod moj ime moje, za to će poznati u onaj dan da sam ja koji govorim; evo me.

7. Kako su krasne na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir, koji javlja dobro, oglašuje spasenje, govori Sionu: Bog tvoj caruje!

8. Stražari će tvoji podignuti glas, podignuće glas, i svi će zapjevati, jer će očima vidjeti gdje Gospodin vodi natrag Sion.

9. Klikujte i pjevajte, razvaline Jeruzalemske, jer Gospodin utješi narod svoj, izbavi Jeruzalem.

10. Zagali Gospodin svetu mišicu svoju pred svijem narodima, da vide svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega.

11. Odstupite, odstupite, izidite odatle, ne dotičite se ničega nečista; izidite isred njega, očistite se vi koji nosite sude Gospodinove.

12. Jer ne ćete izaći u hitnji, niti ćete ići bježeći; jer će Gospodin ići pred vama, i zadnja vojska biće vam Bog Izraelov.

13. Gle, sluga će moj biti sretan, podignuće se i uzvisiće se i proslaviće se.

14. Kako se mnogi začudiše tebi, što bijaše nagrdjen u licu mimo svakoga čovjeka, i u stasu mimo sinove čovječije,

15. Tako će opet udiviti mnoge narode. carevi će pred njim zatisnuti usta svoja, jer će vidjeti što im nije kazivano i razumjeće što nijesu slušali.

GLAVA 53.

Ko vjerova propovijedanju našemu, i mišica Gospodinova kome se otkri?

2. Jer izniče pred njim kao šibljika, i kao korijen iz suhe zemlje; ne bi obličja ni ljepote u njega; i vidjesmo ga, i ne bješe ništa na očima, čega radi bismo ga poželjeli.

3. Prezren bješe i odbačen izmedju ljudi, bolnik i vičan bolestima, i kao jedan od koga svak zaklanja lice, prezren da ga ni za što ne uzmasmo.

4. A on bolesti naše nosi i nemoći naše uze na se, a mi mišljasmo da je ranjen, da ga Bog bije i muči.

5. Ali on bi ranjen za naše prijestupe, izbijen za naša bezakonja; kar bješe na njemu našega mira radi, i ranom njegovom mi se iscijelismo.

6. Svi mi kao ovce zadjosmo, svaki nas se okrenu svojim putem; i Gospodin pusti na nj bezakonje svijeh nas.

7. Mučen bi i zlostavljen, ali ne otvori usta svojih; kao jagnje na zaklanje vodjen bi i kao ovca nijema pred onijem koji je striže ne otvori usta svojih.

8. Od tjeskobe i od suda uze se, a rod njegov ko će iskazati? jer se istrže iz zemlje živijeh i za prijestupe naroda mojega bi ranjen.

9. Odrediše mu grob sa zločincima, ali na smrti bi s bogatijem, jer ne učini nepravde, niti *se nadje* prijevara u ustima njegovijem.

10. Ali Gospodinu bi volja da ga bije, i dade ga na muke; kad položi dušu svoju u prinos za grijeh, vidjeće natražje, produljiće dane, i što je Gospodinu ugodno napredovaće njegovom rukom.

11. Vidjeće trud duše svoje i nasitiće se; pravedni sluga moj opravdaće mnoge svojim poznanjem, i sam će nositi bezakonja njihova.

12. Za to ću mu dati dio za mnoge, i sa silnima će dijeliti plijen, jer je dao dušu svoju na smrt, i bi metnut medju zločince, i sam nosi grijehe mnogih, i za zločince se moli.

GLAVA 54.

Veseli se, nerotkinjo, koja ne radjaš, zapjevaj i poklikni, ti koja ne trpiš muka od porodjaja, jer pusta ima više djece nego li ona koja ima muža, veli Gospodin.

2. Raširi mjesto šatora svojega, i zavjesi stana tvojega neka se razastru, ne brani, produlji uža svoja, i kolje svoje utvrdi.

3. Jer ćeš se na desno i na lijevo rasprostraniti, i sjeme će tvoje naslijediti narode, i puste će gradove naseliti.

4. Ne boj se, jer se ne ćeš osramotiti, i nemoj se stidjeti, jer ne ćeš biti prijekorna, nego ćeš zaboraviti sramotu mladosti svoje, i prijekora udovištva svojega *ne ćeš se više sjećati.*

5. Jer ti je muž tvorac tvoj, ime mu je Gospodin nad vojskama, i izbavitelj ti je svetac Izraelov, Bog svoj zemlji zvaće se.

6. Jer kao ženu ostavljenu i u duhu ožalošćenu dozvate Gospodin, i kao mladu ženu puštenu, govori Gospodin.

7. Za malo ostavih te, ali s velikom milošću pribraću te.

8. U malom gnjevu sakrih za čas lice svoje od tebe, ali ću te vječnom milošću pomilovati, veli izbavitelj tvoj Gospodin.

9. Jer mi je to kao potop Nojev: jer kao što se zakleh da potop Nojev ne će više doći na zemlju, tako se zakleh da se ne ću razgnjeviti na te niti ću te karati.

10. Ako će se i gore pomaknuti i humovi se pokolebati, opet milost moja ne će se odmaknuti od tebe, i zavjet mira mojega ne će se pokolebati, veli Gospodin, koji ti je milostiv.

11. Nevoljnice, koju vjetar razmeće, koja si bez utjehe, evo ja ću namjestiti kamenje tvoje na mramoru porfirnom, i osnovaću te na safirima.

12. I načiniću ti prozore od kristala, i vrata od kamena rubina, i sve medje tvoje od dragoga kamenja.

13. A sinovi će tvoji svi biti naučeni od Gospodina, i obilan mir imaće sinovi tvoji.

14. Pravdom ćeš se utvrditi, daleko ćeš biti od nasilja, te se ne ćeš bojati, i od strahote, jer ti se ne će približiti.

15. Gle, biće ih koji će se sabirati *na te*, ali ne će biti od mene; koji se god saberu na te, pašće.

16. Gle, ja sam stvorio kovača koji raspaljuje ugljevlje i vadi orudje za svoj posao, ja sam stvorio i krvnika da ubija.

17. Nikako oružje načinjeno protiv tebe ne će biti srećno, i svaki jezik koji se podigne na te na sudu saprećeš. To je našljedstvo sluga Gospodinovih i pravda njihova od mene, veli Gospodin.

GLAVA 55.

Oj žedni koji ste god, hodite na vodu, i koji nemate novaca, hodite kupujte i jedite; hodite, kupujte bez novaca i bez plate vina i mlijeka.

2. Za što trošite novce svoje u

što nije hrana. i trud svoj na ono što ne siti? Slušajte me, pa ćete jesti što je dobro, i duša će se vaša nasladiti pretiline.

3. Prignite uho svoje i hodite k meni; poslušajte, i živa će biti duša vaša; i učiniću s vama zavjet vječan, milosti Davidove istinite.

4. Evo, dadoh ga za svjedoka narodima, za vodja i zapovjednika narodima.

5. Evo, zvaćeš narod kojega nijesi znao. i narodi koji te nijesu znali steći će se k tebi, radi Gospodina Boga tvojega i sveca Izraelova, jer te proslavi.

6. Tražite Gospodina, dok se može naći; prizivajte ga, dokle je blizu.

7. Neka bezbožnik ostavi svoj put i nepravednik misli svoje; i neka se vrati ka Gospodinu, i smilovaću se na nj, i k Bogu našemu, jer prašta mnogo.

8. Jer misli moje nijesu vaše misli, ni i su vaši putovi moji putovi, veli Gospodin;

9. Nego koliko su nebesa viša od zemlje, toliko su putovi moji viši od vaših putova, i misli moje od vaših misli.

10. Jer kako pada dažd ili snijeg s neba i ne vraća se onamo, nego natapa zemlju i čini da radja i da se zeleni, da daje sjemena da se sije i hljeba da se jede,

11. Tako će biti riječ moja kad izide iz mojih usta: ne će se vratiti k meni prazna, nego će učiniti što mi je drago, i srećno će svršiti na što je pošljem.

12. Jer ćete s veseljem izaći, i u miru ćete biti vodjeni; gore i bregovi pjevaće pred vama od radosti, i sva će drveta poljska pljeskati rukama.

13. Mjesto trnja niknuće jela, mjesto koprive níknuće mirta; i to će biti Gospodinu u slavu, za vječan znak, kojega ne će nestati.

GLAVA 56.

Ovako veli Gospodin: pazite na sud, i tvorite pravdu, jer će skoro doći spasenje moje, i pravda će se moja objaviti.

2. Blago čovjeku koji tako čini, i sinu čovječijemu koji se drži toga čuvajući *subotu da je* ne oskvrni, i čuvajući ruku *svoju da ne učini zla.*

3. *I neka ne govori* tudjin koji pristane uz Gospodina: Gospodin me je odlučio od svoga naroda; i neka ne govori uškopljenik: gle, ja sam suho drvo.

4. Jer ovako veli Gospodin za uškopljenike: koji drže subote moje i izbiraju što je meni ugodno, i drže zavjet moj,

5. Njima ću dati u domu svom i medju zidovima svojim mjesto i ime bolje nego sinova i kćeri, ime vječno daću svakome njih, koje se ne će zatrti.

6. A tudjine koji pristanu uz Gospodina da mu služe i da ljube ime Gospodinovo, da mu budu sluge, koji god drže subotu da je ne oskvrne i drže zavjet moj,

7. Njih ću dovesti na svetu goru svoju, i razveseliću ih u domu svojem molitvenom; žrtve njihove paljenice i druge žrtve biće ugodne na oltaru mom, jer će se dom moj zvati dom molitve svijem narodima.

8. Gospodin Gospodin govori, koji sabira prognanike Izraelove: još ću mu sabrati osim onijeh koji su sabrani.

9. Sve zvijeri poljske, hodite da jedete, sve zvijeri šumske.

10. Svi su mu stražari slijepi, ništa ne znaju; svi su psi nijemi, ne mogu lajati, sanljivi su, leže, mio im je drijemež.

11. I psi su proždrljivi, koji ne znaju za sitost; i pastiri su koji ne znaju za razum, svaki se okreće svojim putem, svaki za svojom korišću sa svoga kraja.

12. Hodite, uzeću vina i napićemo se silovita pića, i sjutra će biti kao danas, i još mnogo više.

GLAVA 57.

Pravednik mre, i niko ne mari; i pobožni se ljudi uzimaju, a niko se ne sjeća da se pred zlo uzima pravednik;

2. Dolazi u mir i počiva na postelji svojoj ko god hodi pravijem putem.

3. A vi sinovi vračarini, rode kurvarski, koji se kurvate, pristupite ovamo.

4. Kim se rugate? na koga razvaljujete usta i plazite jezik? nijeste li sinovi prestupnički, sjeme lažno?

5. Koji se upaljujete za lugovima, pod svakim zelenijem drvetom, koljete sinove svoje u potocima, pod vrletima kamenijem.

6. Dio ti je medju glatkim kamenjem potočnim; to je, to je tvoj dio; njemu ljevaš naljev svoj, prinosiš dar; tijem li ću se umiriti?

7. Na gori visokoj i uzvišenoj mećeš postelju svoju; i onamo izlaziš da prineseš žrtvu.

8. I iza vrata i iza dovrataka mećeš spomen svoj; odstupivši od mene otkrivaš se, i izašavši gore širiš odar svoj, ugovaraš s njima, mila ti je postelja njihova gdje ugledaš mjesto.

9. Ideš k caru s uljem, s mnogim mirisima svojim; šalješ poslanike svoje daleko i ponižuješ se do groba.

10. Od daljnoga puta svoga umorna ne kažeš: za ludu. Nalaziš život ruci svojoj, za to ne sustaješ.

11. I od koga si se uplašila i koga si se pobojala, te si slagala i nijesi se mene opominjala niti si marila? što ja mučah odavna, za to li me se ne bojiš?

12. Ja ću objaviti tvoju pravdu i tvoja djela; ali ti ne će pomoći.

13. Kad staneš vikati, neka te izbave oni koje si sabrala; ali će ih sve vjetar odnijeti, i uzeće ih taština. Ali ko se u me uzda, naslijediće zemlju i dobiće svetu goru moju.

14. I reći će se: poravnite, poravnite, pripravite put, uklonite smetnje s puta naroda mojega.

15. Jer ovako govori visoki i uzvišeni, koji živi u vječnosti, kojemu je ime sveti: na visini i u svetinji stanujem i s onijem ko je skrušena srca i smjerna duha oživljujući duh smjernijeh i oživljujući srce skrušenijeh.

16. Jer se ne ću jednako preti niti ću se do vijeka gnjeviti, jer bi iščeznuo preda mnom duh i duše koje sam stvorio.

17. Za bezakonje lakomosti njegove razgnjevih se i udarih ga, sakrih se i razgnjevih se, jer odmetnuvši se otide putem srca svojega.

18. Vidim putove njegove ali ću ga iscijeliti, vodiću ga i daću opet utjehu njemu i njegovijem koji tuže.

19. Ja stvaram plod usnama: mir, mir onomu ko je daleko i ko je blizu, veli Gospodin, i iscijeliću ga.

20. A bezbožnici su kao more uskolebano, koje se ne *može umiriti* i voda *njegova izmeće nečistotu i blato.*

21. Nema mira bezbožnicima, veli Bog moj.

GLAVA 58.

Viči iz grla, ne usteži se, podigni glas svoj kao truba, i objavi narodu mojemu bezakonja njegova i domu Jakovljevu grijehe njihove,

2. Premda me svaki dan traže i radi su znati putove moje, kao narod koji tvori pravdu i ne ostavlja suda Boga svojega; ištu od mene sudove pravedne, žele približiti se k Bogu.

3. Za što postismo, *vele*, a ti ne pogleda, mučismo duše svoje, a ti ne htje znati? Gle, kad postite činite svoju volju i izgonite sve što vam je ko dužan.

4. Eto postite da se prete i svadjate i da bijete pesnicom bezbožno. Nemojte postiti tako kao danas, da bi se čuo gore glas vaš.

5. Taki li je post koji izabrah da čovjek muči dušu svoju jedan dan? da savija glavu svoju kao sita i da stere poda se kostrijet i pepeo? To li ćeš zvati post i dan ugodan Gospodinu?

6. A nije li ovo post što izabrah: da razvežeš sveze bezbožnosti, da razdrješiš remenje od bremena, da otpustiš potlačene, i da izlomite svaki jaram?

7. Nije li da prelamaš hljeb svoj gladnome, i siromahe prognane da uvedeš u kuću? kad vidiš gola, da ga odjeneš, i da se ne kriješ od svojega tijela?

8. Tada će sinuti vidjelo tvoje kao zora, i zdravlje će tvoje brzo procvasti, i pred tobom će ići pravda tvoja, slava Gospodinova biće ti zadnja straža.

9. Tada ćeš prizivati, i Gospodin će te čuti; vikaćeš, i reći će: evo me. Ako izbaciš izmedju sebe jaram i prestaneš pružati prst i govoriti zlo;

10. I ako otvoriš dušu svoju gladnome, i nasitiš dušu nevoljnu; tada će zasjati u mraku vidjelo tvoje i tama će tvoja biti kao po dne.

11. Jer će te Gospodin voditi vazda, i sitiće dušu tvoju na suši, i kosti tvoje krijepiće, i bićeš kao vrt zaliven i kao izvor kojemu voda ne presiše.

12. I tvoji će sazidati stare pustoline, i podignućeš temelje *koji će stajati* od koljena do koljena, i prozvaćeš se: koji sazida razvaline i opravi putove za naselje.

13. Ako odvratiš nogu svoju od

te da ne činiš što je tebi drago na moj sveti dan, i ako prozoveš subotu milinom, sveti dan Gospodinov slavnijem, i budeš ga slavio ne idući svojim putovima i ne čineći što je tebi drago, ni govoreći riječi,

14. Tada ćeš se veseliti u Gospodinu, i izvešću te na visine zemaljske, i daću ti da jedeš našljedstvo Jakova oca svojega; jer usta Gospodinova rekoše.

GLAVA 59.

Gle, nije okračala ruka Gospodinova da ne može spasti, niti je otežalo uho njegovo da ne može čuti.

3. Nego bezakonja vaša rastaviše vas s Bogom vašim, i grijesi vaši zakloniše lice njegovo od vas, da ne čuje.

3. Jer su ruke vaše oskvrnjene krvlju i prsti vaši bezakonjem; usne vaše govore laž i jezik vaš izriče opačinu.

4. Nema nikoga da viče za pravdu, niti ima koga da se pre za istinu; uzdaju se u ništavilo, i govore laž; začinju nevolju, i radjaju muku.

5. Nose jaja aspidina i tkaju paučinu; ko pojede jaje njihovo umre, i ako koje razbije, izljeze guja.

6. Platno njihovo nije za haljine, niti će se oni odjesti svojim poslom; posao je njihov bezakonje i u rukama je njihovijem nasilje.

7. Noge im trče na zlo i brze su na proljevanje krvi prave; misli su njihove bezakonje; na putovima je njihovijem pustoš i rasap.

8. Puta mirnoga ne znaju, i na putovima njihovijem nema pravde; načinili su sebi krive staze; ko god ide po njima, ne zna za mir.

9. Za to je sud daleko od nas, i pravda ne dolazi do nas; čekamo vidjelo, a ono, eto mrak; svjetlost, a ono hodimo po tami.

10. Pipamo kao slijepci zid, kao oni koji nemaju očiju pipamo; spotičemo se u po dne kao u sumračje; u obilju smo kao mrtvi.

11. Ričemo svi koliki kao medvjedi, i jednako učemo kao golubice; čekamo sud, a njega nema, spasenje, a ono je daleko od nas.

12. Jer se prijestupi naši umnožiše *pred tobom i grijesi* naši svjedoče na *nas; jer su prijestupi* naši kod nas i *bezakonja svoja znamo,*

13. Da nevjeru učinismo i slagasmo Gospodinu, i odstupismo od Boga svojega, govorismo o nasilju i odmetu, da sastavljasmo i iznosismo iz srca riječi lažne.

14. Za to sud odstupi natrag, i pravda stoji daleko; jer istina pade na ulici i pravda ne može da prodje.

15. I istine je nestalo, i ko se uklanja oda zla, postaje plijen. To vidje Gospodin, i ne bi mu milo što nema suda.

16. I vidje gdje nema čovjeka, i začudi se što nema posrednika; za to učini mu spasenje mišica njegova, i pravda njegova poduprije ga.

17. Jer se obuče u pravdu kao u oklop, i šljem spasenja metnu na glavu; odjede se osvetom kao odijelom, i ogrte se revnošću kao plaštem.

18. Po djelima, po djelima da vrati gnjev protivnicima svojim, platu neprijateljima svojim, ostrvima da plati.

19. I bojaće se imena Gospodinova sa zapada, i slave njegove s istoka sunčanoga; jer će neprijatelj navaliti kao rijeka, a duh će Gospodinov podignuti zastavu suprot njemu.

20. I doći će izbavitelj u Sion i k onima od Jakova koji se obraćaju od grijeha, veli Gospodin.

21. A ovo će biti zavjet moj s njima, veli Gospodin: duh moj, koji je u tebi, i riječi moje, koje metnuh u usta tvoja, ne će otići od usta tvojih ni od usta sjemena tvojega, ni od usta sjemena sjemena tvojega, veli Gospodin, od sele i do vijeka.

GLAVA 60.

Ustani, svijetli se, jer dodje svjetlost tvoja, i slava Gospodinova obasja te.

2. Jer, gle, mrak će pokriti zemlju i tama narode; a tebe će obasjati Gospodin i slava njegova pokazaće se nad tobom.

3. I narodi će doći k vidjelu tvojemu i ka svjetlosti koja će te obasjati.

4. Podigni oči svoje u naokolo, i vidi: svi se skupljaju i idu k tebi, sinovi će tvoji iz daleka doći i kćeri tvoje nosiće se u naručju.

5. Tada ćeš vidjeti, i obradovaćeš se, i srce će ti se udiviti i raširiti, jer će se k tebi okrenuti mnoštvo morsko i sila nárōdā doći će k tebi.

6. Mnoštvo kamila prekiliće te, dromedari iz Madijana i Efe; svi iz Sabe

doći će, zlato i kād donijeće, i slavu Gospodinovu javljaće.

7. Sva stada Cedarska skupiće se k tebi; ovnovi Nabajotski biće ti na potrebu; prineseni na oltaru mom biće ugodni, i dom slave svoje proslavićū.

8. Ko su ono što lete kao oblaci i kao golubovi na prozore svoje?

9. Ostrva će me čekati i prve ladje Tarsiske, da dovezu sinove tvoje iz daleka, i s njima srebro njihovo i zlato njihovo, imenu Gospodina Boga tvojega i sveca Izraelova, jer te proslavi.

10. I tudjini će sazidati zidove tvoje, i carevi njihovi služiće ti; jer u gnjevu svom udarih te, a po milosti svojoj pomilovaću te.

11. I tvoja će vrata biti svagda otvorena, ne će se zatvoriti ni danju ni noću, da ti se dovede sila nārōdā, i carevi njihovi da se dovedu.

12. Jer narod i carstvo, koje ti ne bi služilo, poginuće, taki će se narodi sa svijem zatrti.

13. Slava Libanska tebi će doći, jela, brijest i šimšir, da ukrase mjesto svetinje moje da bih proslavio mjesto nogu svojih.

14. I sinovi onijeh koji su te mučili doći će k tebi klanjajući se, i svi koji te preziraše padaće k stopalima nogu tvojih, i zvaće te gradom Gospodinovim, Sionom sveca Izraelova.

15. Što si bio ostavljen i mrzak tako da niko nije prolazio kroza te, mjesto toga ću ti učiniti vječnu slavu, i veselje od koljena do koljena.

16. Jer ćeš mlijeko nārōdā sati, i sise carske dojićeš, i poznaćeš da sam ja Gospodin spasitelj tvoj i izbavitelj tvoj, silni Jakovljev.

17. Mjesto mjedi donijeću zlata, i mjesto gvoždja donijeću srebra, i mjedi mjesto drva, i gvoždja mjesto kamenja, i postaviću ti za upravitelje mir i za nastojnike pravdu.

18. Ne će se više čuti nasilje u tvojoj zemlji ni pustošenje i potiranje na medjama tvojim; nego ćeš zvati zidove svoje spasenjem i vrata svoja hvalom.

19. Ne će ti više biti sunce vidjelo danju, niti će ti sjajni mjesec svijetliti; nego će ti Gospodin biti vidjelo vječno i Bog tvoj biće ti slava.

20. Ne će više zalaziti sunce tvoje, niti će mjesec tvoj pomrčati; jer će ti Gospodin biti vidjelo vječno, i dani žalosti tvoje svršiće se.

21. I tvoj će narod biti sav pravedan, naslijediće zemlju na vijek; mladica koju sam posadio, djelo ruku mojih biće na moju slavu.

22. Od maloga će postati tisuća i od nejakoga silan narod; ja Gospodin brzo ću učiniti to kad bude vrijeme.

GLAVA 61.

Duh je Gospodina Boga na meni, jer me Gospodin pomaza da javljam dobre glase krotkima, posla me da zavijem ranjene u srcu, da oglasim zarobljenima slobodu i sužnjima da će im se otvoriti tamnica,

2. Da oglasim godinu milosti Gospodinove i dan osvete Boga našega, da utješim sve žalosne,

3. Da učinim žalosnima u Sionu i dam im nakit mjesto pepela, ulje radosti mjesto žalosti, odijelo za pohvalu mjesto duha tužnoga, da se prozovu hrastovi pravde, sad Gospodinov za slavu njegovu.

4. Oni će sazidati davnašnje pustoline, podignuće stare razvaline i ponoviće gradove puste, što leže razvaljeni od mnogo naraštaja.

5. I tudjini će stajati i pasti stada vaša, i inostranci će biti vaši orači i vinogradari.

6. A vi ćete se zvati svećenici Gospodinovi, sluge Boga našega govoriće vam se, blago nārōdā ješćete i slavom njihovom hvalićete se.

7. Za dvostruku sramotu vašu, i što se pjevaše: rug je dio njihov, za to će u zemlji njihovoj naslijediti dvojinom i imaće vječnu radost.

8. Jer ja Gospodin ljubim pravdu i mrzim na grabež sa žrtvom paljenicom, i daću im platu u istinu, i vječan zavjet učiniću s njima.

9. I sjeme će se njihovo znati u narodima i natražje njihovo medju plemenima; ko ih god vidi poznaće ih da su sjeme koje je blagoslovio Gospodin.

10. Veoma ću se radovati u Gospodinu, i duša će se moja veseliti u Bogu mojem, jer me obuče u haljine spasenja i plaštem pravde ogrte me kao kad ženik namjesti nakit i kao kad se nevjesta uresi uresom svojim.

11. Jer kao što iz zemlje raste bilje i u vrtu niče što se posije, tako će Gospodin Bog učiniti da nikne pravda i pohvala pred svijem narodima.

GLAVA 62.

Siona radi ne ću umuknuti, i Jeruzalema radi ne ću se umiriti, dokle ne izadje kao svjetlost pravda njegova i spasenje se njegovo razgori kao svijeća.

2. Tada će vidjeti narodi pravdu tvoju i svi carevi slavu tvoju, i prozvaćeš se novijem imenom, koje će usta Gospodinova izreći.

3. I bićeš krasan vijenac u ruci Gospodinovoj i carska kruna u ruci Boga svojega.

4. Ne ćeš se više zvati ostavljena, niti će se zemlja tvoja zvati pustoš, nego ćeš se zvati milina moja i zemlja tvoja udata, jer ćeš biti mio Gospodinu i zemlja će tvoja biti udata.

5. Jer kao što se momak ženi djevojkom, tako će se sinovi tvoji oženiti tobom; i kako se raduje ženik nevjesti, tako će se tebi radovati Bog tvoj.

6. Na zidovima tvojim, Jeruzaleme, postavih stražare, koji ne će umuknuti nigda, ni danju ni noću. Koji pominjete Gospodina, nemojte mučati.

7. I ne dajte da se umukne o njemu dokle ne utvrdi i učini Jeruzalem slavom na zemlji.

8. Zakle se Gospodin desnicom svojom i krjepkom mišicom svojom: ne ću više dati žita tvojega neprijateljima tvojim da jedu, niti će tudjini piti vina tvojega, oko kojega si se trudio;

9. Nego koji ga žanju, oni će ga jesti i hvaliti Gospodina, i koji ga beru oni će ga piti u trijemovima svetinje moje.

10. Prodjite, prodjite kroz vrata, pripravite put narodu; poravnite, poravnite put, uklonite kamenje, podignite zastavu narodu.

11. Evo, Gospodin oglasi do krajeva zemaljskih: recite kćeri Sionskoj: evo, spasitelj tvoj ide; evo plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim.

12. I oni će se prozvati narod sveti, iskupljenici Gospodinovi; a ti ćeš se prozvati: traženi, grad neostavljeni.

GLAVA 63.

Ko je ono što ide iz Edoma, iz Bozre, *u crvenijem* haljinama? krasno odjeven, koračajući u veličini sile svoje? Ja sam, koji govorim pravdu i vrijedan sam spasti.

2. Za što ti je crveno odijelo i haljine ti kao u onoga koji gazi u kaci?

3. Gazih sam u kaci, i niko izmedju nārōdā ne bješe sa mnom; ali ih izgazih u gnjevu svom i potlačih u ljutini svojoj; i krv njihova poprska mi haljine i iskaljah sve odijelo svoje.

4. Jer je dan od osvete u srcu mom, i dodje godina da se moji iskūpe.

5. Pogledah, a nikoga ne bješe da pomože, i začudih se što nikoga ne bješe da podupre; ali me desnica moja izbavi i jarost moja poduprije me.

6. I izgazih narode u gnjevu svom, i opojih ih jarošću svojom, i prolih na zemlju krv njihovu.

7. Pominjaću dobrotu Gospodinovu, hvalu Gospodinovu za sve što nam je učinio Gospodin, i mnoštvo dobra što je učinio domu Izraelovu po milosti svojoj i po velikoj dobroti svojoj.

8. Jer reče: doista su moj narod, sinovi, koji ne će iznevjeriti. I bi im spasitelj.

9. U svakoj tuzi njihovoj on bješe tužan, i angjeo, koji je pred njim, spase ih. Ljubavi svoje radi i milosti svoje radi on ih izbavi, i podiže ih i nosi ih sve vrijeme.

10. Ali se odmetaše i žalostiše sveti duh njegov; za to im posta neprijatelj, i ratova na njih.

11. Ali se opomenu starijeh vremena, Mojsija, naroda svojega: gdje je onaj koji ih izvede iz mora s pastirem stada svojega? gdje je onaj što metnu usred njih sveti duh svoj?

12. Koji ih vodi slavnom mišicom svojom za desnicu Mojsijevu? koji razdvoji vodu pred njima, da steče sebi vječno ime?

13. Koji ih vodi preko bezdana kao konja preko pustinje, da se ne spotakoše?

14. Duh Gospodinov vodi ih tiho, kao kad stoka slazi u dolinu; tako si vodio svoj narod da stečeš sebi slavno ime.

15. Pogledaj s neba, i vidi iz stana svetinje svoje i slave svoje, gdje je revnost tvoja i sila tvoja, mnoštvo milosrdja tvojega i milosti tvoje? eda li će se meni ustegnuti?

16. Ti si zaista otac naš, ako i ne zna Abram za nas, i Izrael nas ne poznaje; ti si, Gospodine, otac naš, ime ti je od kako je vijeka izbavitelj naš.

17. Za što si nam dao da zadjemo, Gospodine, s putova tvojih? da nam otvrdne srce da te se ne bojimo? Vrati se radi sluga svojih, radi pleména našljedstva svojega.

18. Za malo naslijedi narod svetosti tvoje; neprijatelji naši pogaziše svetinju tvoju.

19. Postasmo kao oni kojima nijesi nigda vladao niti je prizvano ime tvoje nad njima.

GLAVA 64.

O da bi razdr'o nebesa i sišao, da se rastope gore od tebe,

2. Kao što se na ognju razgori granje i voda uzavri od ognja, da ime tvoje poznadu neprijatelji tvoji i da narodi drkću od tebe.

3. Kad si činio strahote kojima se ne nadasmo, ti si slazio, i gore se rastapahu od tebe.

4. Od kako je vijeka ne ču se, niti se ušima dozna, niti oko vidje Boga osim tebe da bi tako učinio onima koji ga čekaju.

5. Sretao si onoga koji se raduje tvoreći pravdu; pominju te na putovima tvojim; gle, ti si se razgnjevio što griješismo; da na njima jednako ostasmo, bismo se spasli.

6. Ali svi bijasmo kao nečisto što, i sva naša pravda kao nečista haljina; za to opadosmo svi kao list, i bezakonja naša kao vjetar odnesoše nas.

7. Nikoga ne bi da priziva ime tvoje, da ustane da se tebe drži, jer si sakrio lice svoje od nas i rastopio si nas bezakonjem našim.

8. Ali sada, Gospodine, ti si naš otac; mi smo kao, a ti si naš lončar, i svi smo djelo ruku tvojih.

9. Gospodine, ne gnjevi se veoma, i ne pominji do vijeka bezakonja; evo, pogledaj; mi smo svi tvoj narod.

10. Gradovi svetosti tvoje opustješe; Sion opustje, Jeruzalem posta pustoš.

11. Dom naše svetinje i naše krasote, u kom te slaviše oci naši, izgorje ognjem, i sve što nam bješe drago potrveno je.

12. *Hoćeš li se na to uzdržati, Gospodine, i mučati, i jednako nas mučiti?*

GLAVA 65.

Potražiše me koji ne pitahu za me; nadjoše me koji me ne tražahu; rekoh narodu koji se ne zove mojim imenom: evo me, evo me.

2. Vas dan pružah ruke svoje narodu nepokornu, koji ide za svojim mislima putem koji nije dobar,

3. Narodu, koji me jednako gnjevi u oči, koji prinosi žrtve u vrtovima i kadi na opekama:

4. Koji sjede kod grobova i noćuju u pećinama, jedu meso svinjeće i juha im je nečista u sudovima;

5. Koji govore: odlazi, ne dohvataj me se, jer sam svetiji od tebe. Ti su dim u nozdrvama mojim, oganj koji gori vas dan.

6. Eto, napisano je preda mnom: ne ću mučati, nego ću platiti, platiću im u njedra.

7. Za bezakonja vaša i za bezakonja otaca vaših, veli Gospodin, koji kadiše na gorama, i na humovima ružiše me, izmjeriću im u njedra platu za djela koja činiše od početka.

8. Ovako veli Gospodin: kao kad ko nadje vina u grozdu, pa reče: ne kvari ga, jer je blagoslov u njemu, tako ću učiniti radi sluga svojih, ne ću ih potrti svijeh.

9. Jer ću izvesti sjeme iz Jakova i iz Jude našljednika gorama svojim, i naslijediće ih izbranici moji, i sluge moje naseliće se ondje.

10. A Saron će biti tor za ovce i dolina Ahorska počivalište za goveda narodu mojemu, koji me traži.

11. A vi, koji ostavljate Gospodina, koji zaboravljate svetu goru moju, koji postavljate sto Gadu i ljevate naljev Meniju,

12. Vas ću izbrojiti pod mač, i svi ćete pripasti na klanje, jer zvah a vi se ne odzivaste, govorih a vi ne slušaste, nego činiste što je zlo preda mnom i izabraste što meni nije po volji.

13. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: gle, sluge će moje jesti, a vi ćete gladovati; gle, sluge će moje piti, a vi ćete biti žedni; gle sluge će se moje veseliti, a vi ćete se stidjeti.

14. Gle, sluge će moje pjevati od radosti u srcu, a vi ćete vikati od žalosti u srcu i ridaćete od tuge u duhu.

15. I ostavićete ime svoje izbranima mojim za uklin; i Gospodin će te Bog ubiti, a sluge će svoje nazvati drugim imenom.

16. Ko se uzblagosilja na zemlji, blagosiljaće se Bogom istinijem; i ko se uskune na zemlji, kleće se Bogom istinijem; jer će se prve nevolje zaboraviti i sakrivene će biti od očiju mojih.

17. Jer, gle, ja ću stvoriti nova nebesa i novu zemlju, i što je prije bilo ne će se pominjati niti će na um dolaziti.

18. Nego se radujte i veselite se do vijeka radi onoga što ću ja stvoriti; jer gle, ja ću stvoriti Jeruzalem da bude veselje i narod njegov da bude radost.

19. I ja ću se veseliti radi Jeruzalema, i radovaću se radi naroda svojega; i ne će se više čuti u njemu plač ni jauk.

20. Ne će više biti ondje maloga djeteta ni starca koji ne bi navršio dana svojih; jer će dijete umirati od sto godina, a grješnik od sto godina biće proklet.

21. I oni će graditi kuće i sjedjeće u njima; i sadiće vinograde i ješće rod njihov.

22. Ne će oni graditi a drugi se naseliti, ne će saditi a drugi jesti, jer će dani narodu mojemu biti kao dani drvetu, i izbranicima će mojim ovetšati djela ruku njihovijeh.

23. Ne će raditi uzalud, niti će radjati za strah, jer će biti sjeme blagoslovenijeh od Gospodina, i natražje će njihovo biti s njima.

24. I prije nego poviču, ja ću se odazvati; još će govoriti, a ja ću uslišiti.

25. Vuk i jagnje zajedno će pasti, i lav će jesti slamu kao vo; a zmiji će biti hrana prah; ne će uditi ni potirati na svoj svetoj gori mojoj, veli Gospodin.

GLAVA 66.

Ovako veli Gospodin: nebo je prijesto moj i zemlja podnožje nogama mojim: gdje je dom koji biste mi sazidali, i gdje je mjesto za moje počivanje?

2. Jer je sve to ruka moja stvorila, te je postalo sve, veli Gospodin, ali na koga ću pogledati? na nevoljnoga i na *onoga* ko je skrušena duha i ko drkće *od moje riječi.*

3. Ko kolje vola, to je kao da ubije *čovjeka: ko kolje ovcu,* to je kao da zakolje psa; ko prinosi dar, to je kao da prinese krv svinjeću; ko kadi kadom, to je kao da blagoslovi idola. To oni izabraše na putovima svojim, i duši se njihovoj mile gadovi njihovi.

4. Izabraću i ja prema nevaljalstvu njihovu, i pustiću na njih čega se boje; jer zvah a niko se ne odazva, govorih a oni ne slušaše, nego činiše što je zlo preda mnom i izabraše što meni nije po volji.

5. Slušajte riječ Gospodinovu, koji drkćete od riječi njegove: braća vaša, koja mrze na vas i izgone vas imena mojega radi, govore: neka se pokaže slava Gospodinova. I pokazaće se na vašu radost, a oni će se posramiti.

6. Vika ide iz grada, glas iz crkve, glas Gospodinov koji plaća neprijateljima svojim.

7. Ona se porodi prije nego osjeti bolove, prije nego joj dodjoše muke, rodi djetića.

8. Ko je igda čuo to? ko je vidio tako što? Može li zemlja roditi u jedan dan? može li se narod roditi u jedan put? a Sion rodi sinove svoje čim osjeti bolove.

9. Eda li ja, koji otvoram matericu, ne mogu roditi? veli Gospodin; eda li ću ja, koji dajem da se radja, biti bez poroda? veli Bog tvoj.

10. Radujte se s Jeruzalemom i veselite se u njemu svi koji ga ljubite; radujte se s njim svi koji ga žaliste.

11. Jer ćete sati sise od utjehe njegove, i nasitićete se, saćete i nasladjivaćete se u svjetlosti slave njegove.

12. Jer ovako veli Gospodin: gle, ja ću kao rijeku dovesti k njemu mir i slavu nárôdâ kao potok bujan, pa ćete sati; bićete nošeni na rukama i milovani na koljenima.

13. Kao kad koga mati njegova tješi, tako ću ja vas tješiti, i utješićete se u Jeruzalemu.

14. Vidjećete i obradovaće se srce vaše i kosti će se vaše pomladiti kao trava; i znaće se ruka Gospodinova na slugama njegovijem i gnjev na neprijateljima njegovijem.

15. Jer, gle, Gospodin će doći s ognjem, i kola će mu biti kao vihor, da izlije gnjev svoj u jarosti i prijetnju u plamenu ognjenom.

16. Jer će Gospodin suditi ognjem i

mačem svojim svakom tijelu, i mnogo će biti pobijenih od Gospodina.

17. Koji se osvećuju i koji se očišćaju u vrtovima jedan za drugim javno, koji jedu meso svinjeće i stvari gadne i miše, svi će izginuti, veli Gospodin.

18. A ja *znam* djela njihova i misli njihove, i doći će *vrijeme,* te ću sabrati sve narode i jezike, i doći će i vidjeće slavu moju.

19. I postaviću znak na njih, i poslaću izmedju njih koji se spasu k narodima u Tarsis, u Ful i u Lud, koji natežu luk, u Tubal i u Javan i na daljna ostrva, koja ne čuše glasa o meni niti vidješe slave moje, i javljaće slavu moju po narodima.

20. I svu će braću vašu iz svijeh naroda dovesti Gospodinu na dar na konjma i na kolima i na nosilima i na mazgama i na kamilama ka svetoj gori mojoj u Jeruzalem, veli Gospodin, kao što prinose sinovi Izraelovi dar u čistu sudu u dom Gospodinov.

21. I izmedju njih ću uzeti svećenike i Levite, veli Gospodin.

22. Jer kao što će nova nebesa i nova zemlja, što ću ja načiniti, stajati preda mnom, veli Gospodin, tako će stajati sjeme vaše i ime vaše.

23. I od mladine do mladine, i od subote do subote dolaziće svako tijelo da se pokloni preda mnom, veli Gospodin.

24. I izlaziće i gledaće mrtva tjelesa onijeh ljudi koji se odmetnuše od mene; jer crv njihov ne će umrijeti i oganj njihov ne će se ugasiti, i biće gad svakom tijelu.

KNJIGA PROROKA JEREMIJE.

GLAVA 1.

Riječi Jeremije sina Helcijina izmedju svećenika koji bijahu u Anatotu u zemlji Benjaminovoj,

2. Kojemu dodje riječ Gospodinova u vrijeme Jozije sina Amonova, cara Judina, trinaeste godine carovanja njegova,

3. I u vrijeme Joakima sina Jozijina, cara Judina, do svršetka jedanaeste godine carovanja Sedecije sina Jozijina nad Judom, dok ne bi preseljen Jeruzalem, petoga mjeseca.

4. I dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

5. Prije nego te sazdah u utrobi, znah te; i prije nego izide iz utrobe, posvetih te; za proroka narodima postavih te.

6. A ja rekoh: oh, Gospodine, Gospodine! evo ne znam govoriti, jer sam dijete.

7. A Gospodin mi reče: ne govori: dijete sam; nego idi kuda te god pošljem, i govori što ti god kažem.

8. Ne boj ih se, jer sam ja s tobom da te izbavljam, govori Gospodin.

9. I pruživši Gospodin ruku svoju dotače se usta mojih, i reče mi Gospodin: eto, metnuh riječi svoje u *tvoja usta.*

10. *Vidi, postavljam te danas nad narodima i carstvima da istrebljuješ i obaraš, i da zatireš i raskopavaš, i da gradiš i da sadiš.*

11. Poslije mi dodje riječ Gospodinova govoreći: šta vidiš, Jeremija? I rekoh: vidim prut bademov.

12. Tada mi reče Gospodin: dobro si vidio, jer ću nastati oko riječi svoje da je izvršim.

13. Opet mi dodje riječ Gospodinova drugom govoreći: šta vidiš? I rekoh: vidim lonac gdje vri, i prednja mu je strana prema sjeveru.

14. Tada mi reče Gospodin: sa sjevera će navaliti zlo na sve stanovnike ove zemlje.

15. Jer, gle, ja ću sazvati sve porodice iz sjevernijeh carstava, veli Gospodin, te će doći, i svaki će metnuti svoj prijesto na vratima Jeruzalemskim i oko svijeh zidova njegovijeh i oko svijeh gradova Judinijeh.

16. I izreći ću im sud svoj za svu zloću njihovu što me ostaviše, i kadiše drugim bogovima, i klanjaše se djelu ruku svojih.

17. Ti dakle opaši se i ustani i govori im sve što ću ti zapovjediti; ne boj ih se, da te ne bih satr'o pred njima.

18. Jer evo ja te postavljam danas kao tvrd grad i kao stup gvozden i kao

dove mjedene svoj ovoj zemlji, carevima Judinijem i knezovima njegovijem i svećenicima njegovijem i narodu zemaljskom.

19. Oni će udarati na te, ali te ne će nadvladati, jer sam ja s tobom, veli Gospodin, da te izbavljam.

GLAVA 2.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Idi i viči Jeruzalemu da čuje, i govori: ovako veli Gospodin: opominjem te se po milosti u mladosti tvojoj i po ljubavi o vjeridbi tvojoj, kad idjaše za mnom po pustinji, po zemlji gdje se ne sije.

3. Izrael bješe svetinja Gospodinu i prvina od rodova njegovijeh; koji je jedjahu svi bijahu krivi, zlo dolažaše na njih, veli Gospodin.

4. Čujte riječ Gospodinovu, dome Jakovljev i sve porodice doma Izraelova.

5. Ovako veli Gospodin, kaku nepravdu nadjoše oci vaši u mene, te odstupiše od mene, i pristaše za ništavilom, i postaše ništavi?

6. I ne rekoše: gdje je Gospodin koji nas je izveo iz zemlje Egipatske, koji nas je vodio po pustinji, po zemlji pustoj i punoj propasti, po zemlji suhoj i gdje je sjen smrtni, po zemlji preko koje niko nije hodio i u kojoj niko nije živio?

7. I kad vas dovedoh u zemlju rodnu da jedete rod njezin i dobra njezina, došavši oskvrniste zemlju moju i od našljedstva mojega načiniste gad.

8. Svećenici ne rekoše: gdje je Gospodin? I koji se bave zakonom ne poznaše me, i pastiri odustaše me, i proroci prorokovaše Balom i idoše za stvarima zaludnijem.

9. Za to ću se još preti s vama, veli Gospodin. i sa sinovima sinova vaših preću se.

10. Jer prodjite ostrva Cetimska i vidite, i pošljite u Cedar, i razgledajte dobro, i vidite je li bilo tako što:

11. Je li koji narod promijenio bogove, ako i nijesu bogovi? a moj narod promijeni slavu svoju na stvar zaludnu.

12. Čudite se tome, nebesa, i zgrozite se i upropastite se! veli Gospodin.

13. Jer dva zla učini moj narod: ostaviše mene, izvor žive vode, i iskopaše sebi studence, studence isprovaljivane, koji ne mogu da drže vode.

14. Je li Izrael rob? je li rob u kući rodjen? za što posta grabež?

15. Rikaše na nj lavići i dizaše glas svoj, i obratiše zemlju njegovu u pustoš; gradovi su mu popaljeni, te nema nikoga da živi u njima.

16. I sinovi Nofski i Tafneski opasoše ti tjeme.

17. Nijesi li to sam sebi učinio ostaviv Gospodina Boga svojega kad te vodjaše putem?

18. A sada što će ti put Egipatski da piješ vode Seorske? što li će ti put Asirski da piješ vode iz rijeke?

19. Tvoja će te zloća pokarati i tvoje će te odmetanje prekoriti. Poznaj dakle i vidi da je zlo i gorko što si ostavio Gospodina Boga svojega i što nema straha mojega u tebi, veli Gospodin Gospodin nad vojskama.

20. Jer davno izlomih jaram tvoj i raskidoh sveze tvoje, i ti reče: ne ću biti sluga; a na svaki visoki hum i pod svako zeleno drvo ideš da se kurvaš.

21. Ja te posadih lozu izabranu, sve sjeme istinito; pa kako mi se promijeni i izmetnu se odvoda od tudje loze?

22. Da se izmiješ salitrom i uzmeš mnogo sapuna, opet će se poznavati bezakonje tvoje preda mnom, veli Gospodin Gospodin.

23. Kako možeš reći: nijesam se oskvrnio, nijesam išao za Balima? Pogledaj put svoj po dolu; poznaj šta si učinila, brza kamilo, koja ostavljaš znake na svojim putovima.

24. Kao divlja magarica, koja je navikla na pustinju i po želji duše svoje vuče u se vjetar, kad navali, ko će je vratiti? koji je traže ne će se umoriti, naći će je u mjesecu njezinu.

25. Čuvaj nogu svoju, da nije bosa, i grlo svoje, da ne žedni. Ali ti veliš: od toga nema ništa; ne, jer ljubim tudje, i za njima ću ići.

26. Kao što se lupež posrami kad se uhvati, tako će se posramiti dom Izraelov, oni, carevi njihovi, knezovi njihovi, i svećenici njihovi i proroci njihovi,

27. Koji govore drvetu: ti si otac moj; i kamenu: ti si me rodio; jer mi okre-

nuše ledja a ne lice! a kad su u nevolji govore: ustani i izbavi nas.

28. A gdje su bogovi tvoji koje si načinio sebi? neka ustanu, ako te mogu izbaviti kad si u nevolji; jer imaš, Juda, bogova koliko gradova.

29. Za što hoćete da se pravdate sa mnom? vi ste se svi odmetnuli od mene, veli Gospodin.

30. Uzalud bih sinove vaše, ne primiše nauke; mač vaš proždrije proroke vaše kao lav koji davi.

31. O rode! vidite riječ Gospodinovu; bijah li pustinja Izraelu ili mračna zemlja? za što govori moj narod: gospodari smo, ne ćemo više doći k tebi?

32. Zaboravlja li djevojka svoj nakit i nevjesta ures svoj? a narod moj zaboravi me toliko dana da im nema broja.

33. Za što govoriš da je dobar tvoj prut tražeći što ljubiš? pa si i nevaljale žene naučio svojim putovima.

34. I jošte na skutovima tvojim nalazi se krv siromaha pravijeh; ne nalazim kopajući, nego je na svijem njima.

35. A ti govoriš: nijesam kriv, gnjev se je njegov odvratio od mene. Evo ja ću se preti s tobom što govoriš: nijesam zgriješio.

36. Za što trčkaš tako mijenjajući svoj put? Posramićeš se od Egipćanina kako si se posramio od Asirca.

37. Otići ćeš i odatle s rukama nad glavom svojom, jer Gospodin odbacuje uzdanice tvoje, i ne ćeš biti srećan u njima.

GLAVA 3.

Govore: ako ko pusti ženu svoju, i ona otišavši od njega uda se za drugoga, hoće li se onaj vratiti k njoj? Ne bi li se sa svijem oskvrnila ona zemlja? A ti si se kurvala s mnogim milosnicima; ali opet vrati se k meni, veli Gospodin.

2. Podigni oči svoje k visinama, i pogledaj gdje se nijesi kurvala; na putovima si sjedjela čekajući ih kao Arapin u pustinji, i oskvrnila si zemlju kurvarstvom svojim i zloćom svojom.

3. Za to se ustaviše daždi, i ne bi poznoga dažda; ali u tebe bješe čelo žene kurve, i ne htje se stidjeti.

4. Hoćeš li od sele vikati k meni: oče *moj, ti si vodj mladosti moje?*

5. Hoće li se srditi jednako? hoće li se gnjeviti do vijeka? Eto, govoriš, a činiš zlo koliko god možeš.

6. Još mi reče Gospodin za vremena cara Jozije: jesi li vidio što učini odmetnica, Izrael? kako odlazi na svako visoko brdo i pod svako zeleno drvo, i kurva se ondje.

7. I po što učini sve to, rekoh: vrati se k meni; ali se ne vrati: i to vidje nevjernica, sestra njezina. Juda.

8. I svidje mi se za sve to što učini preljubu odmetnica Izrael da je pustim i dam joj knjigu raspusnu; ali se ne poboja nevjernica sestra joj Juda, nego otide, te se i ona prokurva.

9. I sramotnijem kurvanjem svojim oskvrni zemlju, jer činjaše preljubu s kamenom i s drvetom.

10. I kod svega toga ne vrati se k meni nevjernica sestra joj Juda svijem srcem svojim, nego lažno, govori Gospodin.

11. Za to mi reče Gospodin: odmetnica Izrael opravda se više nego nevjernica Juda.

12. Idi i viči ove riječi k sjeveru, i reci: vrati se, odmetnice Izraele, veli Gospodin, i ne ću pustiti da padne gnjev moj na vas, jer sam milostiv, veli Gospodin, ne ću se gnjeviti do vijeka.

13. Samo poznaj bezakonje svoje, da si se odmetnula Gospodinu Bogu svojemu, te si tumarala k tudjima pod svako drvo zeleno, i nijeste slušali glasa mojega, veli Gospodin.

14. Obratite se, sinovi odmetnici, veli Gospodin, jer sam ja muž vaš, i uzeću vas, jednoga iz grada i dva iz porodice, i odvešću vas u Sion.

15. I daću vam pastire po srcu svojemu, koji će vas pasti znanjem i razumom.

16. I kad se umnožite i narodite u zemlji, onda se, veli Gospodin, ne će više govoriti: kovčeg zavjeta Gospodinova; niti će im dolaziti na um niti će ga pominjati, niti će hoditi k njemu, niti će ga više opravljati.

17. U to će se vrijeme Jeruzalem zvati prijesto Gospodinovo, i svi će se narodi sabrati u nj, k imenu Gospodinovu u Jeruzalemu, i ne će više ići po misli srca svojega zloga.

18. U to će vrijeme dom Judin ići s do-

mom Izraelovijem, i doći će zajedno iz zemlje sjeverne u zemlju koju dadoh u našljedstvo ocima vašim.

19. Ali ja rekoh: kako bih te postavio medju sinove i dao ti zemlju željenu, krasno našljedstvo mnoštva nárōdā? I rekoh: ti ćeš me zvati: oče moj; i ne ćeš se odvratiti od mene.

20. Doista kao što žena iznevjeri druga svojega, tako iznevjeriste mene, dome Izraelov, veli Gospodin.

21. Glas po visokim mjestima neka se čuje, plač, molbe sinova Izraelovijeh, jer prevratiše put svoj, zaboraviše Gospodina Boga svojega.

22. Vratite se, sinovi odmetnici, i iscijeliću odmete vaše. Evo mi idemo k tebi, jer si ti Gospodin Bog naš.

23. Doista, zaludu su humovi, mnoštvo gora; doista, u Gospodinu je Bogu našem spasenje Izraelovo.

24. Jer ta sramota proždrije trud otaca naših od djetinjstva našega, ovce njihove i goveda njihova, sinove njihove i kćeri njihove.

25. Ležimo u sramoti svojoj, i pokriva nas rug naš; jer Gospodinu Bogu svojemu griješismo mi i oci naši od djetinjstva svojega do danas, i ne slušasmo glasa Gospodina Boga svojega.

GLAVA 4.

Ako ćeš se vratiti, Izraele, veli Gospodin, k meni se vrati; i ako ukloniš gadove svoje ispred mene, ne ćeš se skitati.

2. I klećeš se istinito, vjerno i pravo: tako da je živ Gospodin. I narodi će se blagosiljati njim, i njim će se hvaliti.

3. Jer ovako veli Gospodin Judejcima i Jeruzalemljanima: orite sebi krčevinu, i ne sijte u trnje.

4. Obrežite se Gospodinu, i skinite okrajak sa srca svojega, Judejci i Jeruzalemljani, da ne izide jarost moja kao oganj i razgori se da ne bude nikoga ko bi ugasio za zla djela vaša.

5. Objavite u Judeji i oglasite u Jeruzalemu i recite: trubite u trubu po zemlji; vičite, sazovite *narod* i recite: skupite se, i udjimo u tvrde gradove.

6. Podignite zastavu prema Sionu, bježite i ne stajte, jer ću dovesti zlo od sjevera i pogibao veliku.

7. Izlazi lav iz česte svoje i koji zatire narode krenuvši se ide s mjesta svojega da obrati zemlju tvoju u pustoš, gradovi tvoji da se raskopaju da ne bude nikoga u njima.

8. Za to pripašite kostrijet, plačite i ridajte, jer se žestoki gnjev Gospodinov nije odvratio od nas.

9. I tada će, veli Gospodin, nestati srca caru i srca knezovima, i svećenici će se udiviti i proroci će se začuditi.

10. I rekoh: ah Gospodine Gospodine! baš si prevario ovaj narod i Jeruzalem govoroći: imaćete mir, a mač dodje do duše.

11. U to će se vrijeme kazati ovome narodu i Jeruzalemu: vjetar vruć s visokih mjesta u pustinji *duva* ka kćeri naroda mojega, ne da provije ni pročisti.

12. Vjetar jači od tijeh doći će mi; i ja ću im sada izreći sud.

13. Gle, kao oblak podiže se, i kola su mu kao vihor, konji su mu brži od orlova. Teško nama! propadosmo.

14. Umij srce svoje oda zla, Jeruzaleme, da bi se izbavio; dokle će stajati u tebi misli tvoje ništave?

15. Jer glas javlja od Dana, i oglašuje zlo od gore Efraimove.

16. Kazujte narodima: evo oglašujte za Jeruzalem da idu stražari iz daljne zemlje, i puštaju glas svoj na gradove Judine.

17. Kao čuvari poljski staće oko njega, jer se odmetnu od mene, veli Gospodin.

18. Put tvoj i djela tvoja to ti učiniše, to je od zla tvojega da je gorko i da ti dopire do srca.

19. Jaoh utroba, jaoh utroba! boli me u srcu; srce mi bije; ne mogu mučati; jer glas trubni čuješ, dušo moja, viku ubojnu.

20. Pogibao na pogibao oglašuje se; jer se pustoši sva zemlja, na jedan put će se opustošiti moji šatori, zavjesi moji za čas.

21. Dokle ću gledati zastavu? slušati glas trubni?

22. Jer je narod moj bezuman, ne poznaju me, ludi su sinovi i bez razuma, mudri su da zlo čine, a dobro činiti ne umiju.

23. Pogledah na zemlju, a gle bez ob-

ličja je i pusta; i na nebo, a svjetlosti njegove nema.

24. Pogledah na gore, a gle, tresu se i svi humovi drmaju se.

25. Pogledah, a gle, nema čovjeka, i sve ptice nebeske odletjele.

26. Pogledah, a gle, Karmel je pustinja i svi gradovi njegovi oboreni od Gospodina, od žestokoga gnjeva njegova.

27. Jer ovako govori Gospodin: sva će zemlja opustjeti; ali ne ću sa svijem zatrti.

28. Za to će tužiti zemlja, i nebo će gore potamnjeti, jer rekoh, namislih, i ne ću se raskajati, niti ću udariti natrag.

29. Od vike konjika i strijelaca pobjeći će svi gradovi, otići će u guste šume i na stijene će se popeti; svi će gradovi biti ostavljeni i niko ne će u njima živjeti.

30. A ti, opustošena, šta ćeš činiti? Ako se i oblačiš u skerlet, ako se i kitiš nakitom zlatnijem, i mažeš lice svoje, zaludu se krasiš, preziru te milosnici, traže dušu tvoju.

31. Jer čujem glas kao porodiljin, cviljenje kao žene koja se prvi put poradja, glas kćeri Sionske, koja rida, pruža ruke svoje *govoreći:* teško meni! jer mi nestaje duše od ubilaca.

GLAVA 5.

Prodjite po ulicama Jeruzalemskim, i vidite sada i razberite i potražite po ulicama njegovijem, hoćete li naći čovjeka, ima li ko da čini što je pravo i da traži istinu, pa ću oprostiti.

2. Ako i govore: tako da je živ Gospodin! opet se krivo kunu.

3. Gospodine! ne gledaju li oči tvoje na istinu? Biješ ih, ali ih ne boli; satireš ih, ali ne će da prime nauke, tvrdje im je lice od kamena, ne će da se obrate.

4. I ja rekoh: siromasi su, ludo rade, jer ne znaju puta Gospodinova, zakona Boga svojega.

5. Idem k vlasteljima, i njima ću govoriti, jer oni znaju put Gospodinov, zakon Boga svojega; ali i oni izlomiše jaram, pokidaše sveze.

6. Za to će ih pobiti lav iz šume, vuk će ih večernji potrti, ris će vrebati kod *gradova njihovijeh, ko god izide* iz njih biće rastrgnut, jer je mnogo grijeha njihovijeh i silni su odmeti njihovi.

7. Kako ću ti oprostiti to? Sinovi tvoji ostaviše mene, i kunu se onima koji nijesu bogovi. Kako ih nasitih, stadoše činiti preljubu, i u kuću kurvinu stječu se gomilom.

8. Jutrom su kad ustaju kao tovni konji, svaki rže za ženom bližnjega svojega.

9. Za to li ne ću pohoditi? veli Gospodin, i duša moja ne će li se osvetiti takom narodu?

10. Izidite mu na zidove i razvalite, ali nemojte sa svijem zatrti, skinite mu prijevornice, jer nijesu Gospodinove.

11. Jer me sa svijem iznevjeri dom Izraelov i dom Judin, veli Gospodin.

12. Udariše u bah Gospodinu i rekoše: nije tako, ne će nas zlo zadesiti, i ne ćemo vidjeti mača ni gladi.

13. A ti proroci otići će u vjetar, i riječi nema u njima, njima će biti tako.

14. Za to ovako veli Gospodin Gospodin nad vojskama: kad tako govorite, evo ja ću učiniti da riječi moje u ustima tvojim budu kao oganj, a ovaj narod drva, te će ih spaliti.

15. Gle, ja ću dovesti na vas narod iz daleka, dome Izraelov, veli Gospodin, narod jak, narod star, narod kojemu jezika ne ćeš znati niti ćeš razumjeti što govori;

16. Kojemu je tul kao grob otvoren, svi su jaki.

17. I poješće ljetinu tvoju i hljeb tvoj, što sinovi tvoji i kćeri tvoje ščahu jesti, poješće ovce tvoje i goveda tvoja, poješće vinovu lozu tvoju i smokve tvoje, i mačem će zatrti tvrde gradove tvoje u koje se uzdaš.

18. Ali ni tada, veli Gospodin, ne ću vas sa svijem zatrti.

19. Jer kad rečete: za što nam čini Gospodin Bog naš sve ovo? tada im reci: kako ostaviste mene i služiste tudjim bogovima u zemlji svojoj, tako ćete služiti tudjincima u zemlji koja nije vaša.

20. Javite ovo u domu Jakovljevu, i oglasite u Judi, govoreći:

21. Čujte ovo, ludi i bezumni narode, koji imate oči a ne vidite, koji imate uši a ne čujete.

22. Mene li se ne ćete bojati? v spodin; od mene li ne ćete drkt

postavih pijesak moru za medju vječnom naredbom, i ne će prijeći preko nje; ako mu i ustaju vali, ne će nadjačati, ako i buče, ne će je prijeći.

23. Ali je u naroda ovoga srce uporno i nepokorno; odstupiše i otidoše.

24. Niti rekoše u srcu svom: bojmo se Gospodina Boga svojega, koji nam daje dažd rani i pozni na vrijeme, i čuva nam nedjelje odredjene za žetvu.

25. Bezakonja vaša odvraćaju to, i grijesi vaši odbijaju dobro od vas.

26. Jer se nalaze u narodu mom bezbožnici, koji vrebaju kao ptičari kad se pritaje, meću zamke da hvataju ljude.

27. Kao krletka puna ptica, tako su kuće njihove pune prijevare; za to postaše veliki i obogatiše.

28. Ugojiše se, sjaju se, mimoilaze zlo, ne čine pravde ni siročetu, i opet im je dobro, i ne daju pravice ubogima.

29. Za to li ne ću pohoditi? veli Gospodin, i duša moja ne će li se osvetiti takom narodu?

30. Čudo i strahota biva u zemlji.

31. Proroci prorokuju lažno, i svećenici gospoduju preko njih, i narodu je mojemu to milo. A šta ćete raditi na pošljedak?

GLAVA 6.

Skupite se iz Jeruzalema, sinovi Benjaminovi, i u Tekvi zatrubite u trubu, i podignite znak ognjen nad Bet-Akeremom, jer se vidi zlo od sjevera i velika pogibao.

2. Učinih kćer Sionsku da je kao lijepa i nježna djevojka.

3. K njoj će doći pastiri sa stadima svojim, razapeće oko nje šatore, svaki će opasti svoje mjesto.

4. Spremite rat na nju, ustanite da udarimo u po dne. Teško nama, jer dan naže, i sjenke večernje oduljaše.

5. Ustanite da udarimo ob noć i razvalimo dvorove njezine.

6. Jer ovako govori Gospodin nad vojskama: sijecite drva, i načinite opkope prema Jeruzalemu; to je grad koji treba pohoditi; koliki je god, nasilje je u njemu.

7. Kao što izvor toči vodu svoju, tako on toči zloću svoju; nasilje i otimanje *čuje* se u njemu, preda mnom su jednako bolovi i rane.

8. *Popravi se*, Jeruzaleme, da se ne otrgne duša moja od tebe, da te ne obratim u pustinju, u zemlju gdje se ne živi.

9. Ovako govori Gospodin nad vojskama: ostatak će se Izraelov pabirčiti kao vinova loza. Turaj ruku svoju kao berač u kotarice.

10. Kome ću govoriti i svjedočiti da čuju? Gle, uho im je neobrezano, te ne mogu čuti; gle, riječ je Gospodinova njima podsmijeh, nije im mila.

11. Za to sam pun gnjeva Gospodinova; iznemogoh ustežući ga; prosuću ga na djecu po ulicama i na sabrane mladiće, i čovjek i žena uhvatiće se, i stari i vremeniti.

12. I kuće će njihove pripasti drugima, i njive i žene, kad mahnem rukom svojom na stanovnike ove zemlje, veli Gospodin.

13. Jer od maloga do velikoga svi se dadoše na lakomstvo, i prorok i svećenik, svi su varalice.

14. I liječe rane kćeri naroda mojega ovlaš, govoreći: mir, mir; a mira nema.

15. Eda li se postidješe što činiše gad? Niti se postidješe niti znaju za stid; za to će popadati medju onima koji padaju; kad ih pohodim, popadaće, veli Gospodin.

16. Gospodin reče ovako: stanite na putovima i pogledajte, i pitajte za stare staze, koji je put dobar, pa idite po njemu, i naći ćete mir duši svojoj. A oni rekoše: ne ćemo da idemo.

17. I postavih vam stražare *govoreći:* pazite na glas trubni. A oni rekoše: ne ćemo da pazimo.

18. Za to čujte, narodi, i poznaj, zbore, što je medju njima.

19. Čuj, zemljo! evo ja ću pustiti zlo na ovaj narod, plod misli njihovijeh, jer ne paze na moje riječi, i odbaciše zakon moj.

20. Što će mi tamjan, što dolazi iz Sabe, i dobri cimet iz daleke zemlje? Žrtve vaše paljenice nijesu mi ugodne, niti su mi prinosi vaši mili.

21. Za to ovako govori Gospodin: evo ja ću metnuti ovom narodu smetnje, o koje će se spotaći i ocevi i sinovi, susjed i prijatelj mu, i poginuće.

22. Ovako govori Gospodin: evo narod će doći iz zemlje sjeverne, i velik će narod ustati od krajeva zemaljskih.

23. Luk i koplje nosiće, žestoki će biti i nemilostivi, glas će im bučati kao more, i jahaće na konjma, spremni kao junaci da se biju s tobom, kćeri Sionska.

24. Kad čujemo glas o njemu, klonuće nam ruke, tuga će nas spopasti i bolovi kao porodilju.

25. Ne izlazite u polje, i putem ne idite, jer je mač neprijateljev i strah u naokolo.

26. Kćeri naroda mojega, pripaši kostrijet i valjaj se u pepelu, žali kao za sinom jedincem i ridaj gorko, jer će brzo doći na nas zatirač.

27. Postavih te da si stražara i grad narodu mom da doznaješ i izvidjaš put njihov.

28. Svi su odmetnici nad odmetnicima, idu te opadaju, mjed su i gvoždje, svi su pokvareni.

29. Izgorješe mjehovi, oganj sažeže olovo, uzalud se pretapa, jer se zla ne mogu odlučiti.

30. Oni će se zvati srebro lažno, jer ih Gospodin odbaci.

GLAVA 7.

Riječ koja dodje Jeremiji od Gospodina govoreći:

2. Stani na vratima doma Gospodinova, i oglasi ondje ovu riječ, i reci: čujte riječ Gospodinovu, svi Judejci, koji ulazite na ova vrata da se poklonite Gospodinu.

3. Ovako govori Gospodin nad vojskama, Bog Izraelov: popravite svoje putove i djela svoja, pa ću učiniti da stanujete na ovom mjestu.

4. Ne uzdajte se u lažne riječi govoreći: crkva Gospodinova, crkva Gospodinova, crkva Gospodinova ovo je.

5. Nego doista popravite svoje putove i djela svoja, i sudite pravo izmedju čovjeka i bližnjega njegova.

6. Inostrancu, siroti i udovici ne činite krivo, i krvi prave ne proljevajte na ovom mjestu, i ne idite za drugim bogovima na svoje zlo.

7. Tada ću učiniti da stanujete od vijeka do vijeka na ovom mjestu, u zemlji koju sam dao ocima vašim.

8. Eto, vi se uzdate u riječi lažne, koje ne pomažu.

9. *Kradete, ubijate i činite* preljubu, kunete se krivo, i kadite Balima, i idete za drugim bogovima, kojih ne znate;

10. Pa onda dohodite i stajete preda mnom u ovom domu, koji se zove mojim imenom, i govorite: izbavismo se, da činite sve ove gadove.

11. Je li ovaj dom, koji se zove mojim imenom, u vašim očima pećina hajdučka? Gle, i ja vidim, veli Gospodin.

12. Nego idite sada na moje mjesto, koje je bilo u Silu, gdje namjestih ime svoje iz početka, i vidite što sam mu učinio za zloću naroda svojega Izraela.

13. Za to sada, što činite sva ona djela, veli Gospodin, i što vam govorim za rana jednako, a vi ne slušate, i kad vas zovem, a vi se ne odzivate,

14. Za to ću učiniti tomu domu, koji se zove mojim imenom, u koji se vi uzdate, i ovomu mjestu, koje dadoh vama i ocima vašim, kao što sam učinio Silu.

15. I odbaciću vas od lica svojega, kao što sam odbacio svu braću vašu, sve sjeme Efraimovo.

16. Ti se dakle ne moli za taj narod, i ne podiži vike ni molbe za njih, i ne govori mi za njih; jer te ne ću uslišiti.

17. Zar ne vidiš šta čine po gradovima Judinijem i po ulicama Jeruzalemskim?

18. Sinovi kupe drva, a ocevi lože oganj, i žene mijese tijesto, da peku kolače carici nebeskoj, i da ljevaju naljeve drugim bogovima, da bi mene dražili.

19. Mene li draže? govori Gospodin, eda li ne sebe, na sramotu licu svojemu?

20. Za to ovako govori Gospodin Gospodin: gle, gnjev moj i jarost moja izliće se na ovo mjesto, na ljude i na stoku i na drveta poljska i na rod zemaljski, i raspaliće se, i ne će se ugasiti.

21. Ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: žrtve svoje paljenice sastavite s prinosima svojim, i jedite meso.

22. Jer ne govorih ocima vašim niti im zapovjedih, kad ih izvedoh iz zemlje Egipatske, za žrtve paljenice i prinose.

23. Nego im ovo zapovjedih govoreći: slušajte glas moj i biću vam Bog, a vi ćete mi biti narod, i idite svijem

vima koje vam zapovjedih, da bi vam dobro bilo.

24. Ali ne poslušaše, niti uha svojega prignuše, nego idoše po savjetima i mislima zloga srca svojega, i otidoše natrag a ne naprijed.

25. Od kad izidoše oci vaši iz zemlje Egipatske do danas, slah k vama sve sluge svoje proroke svaki dan za rana i bez prestanka,

26. Ali ne poslušaše me, niti uha svojega prignuše, nego bijahu tvrdovrati i činiše gore nego oci njihovi.

27. Govorićeš im sve ove riječi, ali te ne će poslušati; i zvaćeš ih, ali ti se ne će odazvati.

28. Za to im reci: ovo je narod koji ne sluša glasa Gospodina Boga svojega, niti prima nauke; propade vjera i nesta je iz usta njihovijeh.

29. Ostrizi kosu svoju i baci je, i zaridaj iza glasa na visokim mjestima, jer odbaci Gospodin i ostavi rod, na koji se razgnjevi.

30. Jer sinovi Judini učiniše što je zlo preda mnom, govori Gospodin, metnuše gadove svoje u dom koji se zove mojim imenom, da bi ga oskvrnili.

31. I sagradiše visine Tofetu, koji je u dolini sina Enomova, da sažižu sinove svoje i kćeri svoje ognjem, što nijesam zapovjedio niti mi je došlo na um.

32. Za to evo, idu dani, veli Gospodin, kad se ne će zvati više Tofet ni dolina sina Enomova, nego dolina krvna, i pogrebavaće se u Tofetu, jer ne će biti mjesta.

33. I mrtva će tjelesa naroda ovoga biti hrana pticama nebeskim i zvijerju zemaljskom, i ne će biti nikoga da ih plaši.

34. I učiniću, te će iz gradova Judinijeh i s ulica Jeruzalemskih nestati glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevjestina; jer će zemlja opustjeti.

GLAVA 8.

U to vrijeme, govori Gospodin, izvadiće se iz grobova kosti careva Judinijeh i kosti knezova njihovijeh i kosti svećeničke i kosti proročke, i kosti stanovnika Jeruzalemskih;

2. *I razmetnuće se* prema suncu i mje*secu i svoj vojsci* nebeskoj, koje ljubiše *i kojima služiše i za* kojima idoše i koje tražiše i kojima se klanjaše; ne će se pokupiti ni pogrepsti, nego će biti gnoj po zemlji.

3. I voljeće smrt nego život sav ostatak što ih ostane od ovoga roda zloga, što ih ostane po svijem mjestima kuda ih raždenem, govori Gospodin nad vojskama.

4. Još im reci: ovako veli Gospodin: ko padne, ne ustaje li? ko zadje, ne vraća li se?

5. Za što je zašao taj narod Jeruzalemski za svagda? Drže se prijevare, ne će da se obrate.

6. Pazio sam i slušao, ne govore pravo, nema nikoga da se kaje za zlo svoje, da reče: što učinih? Svaki je okrenuo svojim trkom, kao konj kad nagne u boj.

7. I roda pod nebom zna svoje vrijeme, grlica i ždrao i lasta paze na vrijeme kad dolaze; a narod moj ne zna suda Gospodinova.

8. Kako govorite: mudri smo, i zakon je Gospodinov u nas? Doista, gle, laž učini lažljiva pisaljka književnička.

9. Mudarci se osramotiše, uplašiše se i uhvatiše se; eto, odbaciše riječ Gospodinovu, pa kaka im je mudrost?

10. Za to ću dati žene njihove drugima, njive njihove onima koji će ih naslijediti, jer od maloga do velikoga svi se dadoše na lakomstvo, i proroci i svećenici, svi su varalice.

11. Jer liječe rane kćeri naroda mojega ovlaš govoreći: mir, mir; a mira nema.

12. Eda li se postidješe što činiše gad? Niti se postidješe niti znaju za stid; za to će popadati medju onima koji padaju; kad ih pohodim, popadaće, veli Gospodin.

13. Sa svijem ću ih istrijebiti, govori Gospodin, nema grozda na lozi, ni smokve na drvetu, i lišće je opalo; i što sam im dao uzeće im se.

14. Što stojimo? skupite se i udjimo u tvrde gradove, i ondje mučimo; jer nas je Gospodin Bog naš umučkao napojivši nas žuči, jer zgriješismo Gospodinu.

15. Čekasmo mir, ali nema dobra; i vrijeme da ozdravimo, a gle, strah.

16. Od Dana ću se frkanje konja njegovijeh, od rzanja pastuha njegovijeh

sva se zemlja zatrese, dodjoše i pojedoše zemlju i sve što bješe u njoj, gradove i koji življahu u njima.

17. Jer, evo, ja ću pustiti na vas zmije, aspide, od kojih nema bajanja, te će vas ujedati, govori Gospodin.

18. Okrijepio bih se u žalosti, ali je srce u meni iznemoglo.

19. Eto vike kćeri naroda mojega iz daljne zemlje: zar Gospodin nije u Sionu? car njegov zar nije u njemu? Za što me razgnjeviše svojim likovima rezanijem, tudjim taštinama?

20. Žetva je prošla, ljeto minulo, a mi se ne izbavismo.

21. Satrven sam što je kći naroda mojega satrvena, u žalosti sam, čudo osvoji me.

22. Nema li balsama u Galadu? nema li ondje ljekara? za što se dakle ne iscijeli kći naroda mojega?

GLAVA 9.

O, da bi glava moja bila voda, a oči moje izvori suzni! da plačem danju i noću za pobijenima kćeri naroda svojega.

2. O, da mi je u pustinji stanak putnički! da ostavim narod svoj i da otidem od njih, jer su svi preljubočinci, zbor nevjernički;

3. I zapinju jezik svoj kao luk da lažu, i osiliše na zemlji, ali ne za istinu, nego idu iz zla u zlo, niti znaju za me, govori Gospodin.

4. Čuvajte se svaki prijatelja svojega i ni jednome bratu ne vjerujte; jer svaki brat radi da potkine drugoga, i svaki prijatelj ide te opada.

5. I svaki vara prijatelja svojega i ne govore istine; uče jezik svoj da govori laž, muče se da čine zlo.

6. Stan ti je usred prijevare; radi prijevare ne će da znaju za me, govori Gospodin.

7. Za to ovako govori Gospodin nad vojskama: gle, pretopiću ih, i okušaću ih; jer što bih činio radi kćeri naroda svojega?

8. Jezik im je strijela smrtna, govori prijevaru; ustima govore o miru s prijateljem svojim, a u srcu namještaju zasjedu.

9. Za to li ih ne ću pohoditi? govori Gospodin; duša *moja ne će li se osvetiti takom narodu?*

10. Za ovijem gorama udariću u plač i u ridanje, i za torovima u pustinji u naricanje: jer izgorješe da niko ne prolazi niti se čuje glas od stada, i ptice nebeske i stoka pobjegoše i otidoše.

11. I obratiću Jeruzalem u gomilu, u stan zmajevski; i gradove Judine obratiću u pustoš, da ne će niko onuda živjeti.

12. Ko je mudar, da bi razumio? i komu govoriše usta Gospodinova, da bi objavio za što zemlja propade i izgorje kao pustinja da niko ne prolazi?

13. Jer Gospodin reče: što ostaviše zakon moj, koji metnuh pred njih, i ne slušaše glasa mojega i ne hodiše za njim,

14. Nego hodiše za mislima srca svojega i za Balima, čemu ih naučiše oci njihovi,

15. Za to ovako veli Gospodin nad vojskama, Bog Izraelov: evo ja ću nahraniti taj narod pelenom i napojiću ih žuči.

16. I rasijaću ih medju narode, kojih ne poznavaše ni oni ni oci njihovi; i pustaću za njima mač dokle ih ne istrijebim.

17. Ovako veli Gospodin nad vojskama: gledajte i zovite narikače neka dodju, i pošljite po vješte neka dodju.

18. I neka brže nariču za nama, da se rone suze od očiju naših, i od vjedja naših da teče voda.

19. Jer se glasno ridanje čuo od Siona: kako propadosmo! posramismo se vrlo, jer se rastavljamo sa zemljom, jer obaraju stanove naše.

20. Za to, žene, čujte riječ Gospodinovu i neka primi uho vaše riječ usta njegovijeh, i učite kćeri svoje ridati i jedna drugu naricati.

21. Jer se pope smrt na prozore naše i udje u dvorove naše da istrijebi djecu s ulica i mladiće s putova.

22. Reci: ovako govori Gospodin: i mrtva će tjelesa ljudska ležati kao gnoj po njivi i kao rukoveti za žeteocem, kojih niko ne kupi.

23. Ovako veli Gospodin: mudri da se ne hvali mudrošću svojom, ni jaki da se ne hvali bogatstvom svojim.

24. Nego ko se hvali, neka se hvali tijem što razumije i poznaje [redacted] sam ja Gospodin koji činim u

i pravdu na zemlji, jer mi je to milo, govori Gospodin.

25. Eto, idu dani, veli Gospodin, kad ću pohoditi sve, obrezane i neobrezane,

26. Egipćane i Judejce i Edomce i sinove Amonove i Moapce i sve koji se s kraja strigu, koji žive u pustinji; jer su svi ti narodi neobrezani, i sav je dom Izraelov neobrezana srca.

GLAVA 10.

Slušajte riječ koju vam govori Gospodin, dome Izraelov.

2. Ovako veli Gospodin: ne učite se putu kojim idu narodi, i od znaka nebeskih ne plašite se, jer se od njih plaše narodi.

3. Jer su uredbe u nárōdâ taština, jer sijeku drvo u šumi, djelo ruku umjetničkih sjekirom;

4. Srebrom i zlatom ukrašuju ga, klinima i čekićima utvrdjuju ga da se ne pomiče;

5. Stoje pravo kao palme, ne govore; treba ih nositi, jer ne mogu ići; ne boj ih se, jer ne mogu zla učiniti, a ne mogu ni dobra učiniti.

6. Niko nije kao ti, Gospodine; velik si i veliko je ime tvoje u sili.

7. Ko se ne bi tebe bojao, care nad narodima! jer tebi to pripada; jer medju svijem mudarcima u nárōdâ i u svijem carstvima njihovijem nema takoga kakav si ti.

8. Nego su svi ludi i bezumni, drvo je nauka o taštini.

9. Srebro kovano donosi se iz Tarsisa i zlato iz Ofaza, djelo umjetničko i ruku zlatarskih, odijelo im je od porfire i skerleta, sve je djelo umjetničko.

10. A Gospodin je pravi Bog, Bog živi i car vječni, od njegove srdnje trese se zemlja, i gnjeva njegova ne mogu podnijeti narodi.

11. Ovako im recite: bogova, koji nijesu načinili neba ni zemlje, nestaće sa zemlje i ispod neba.

12. On je načinio zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudrošću svojom, i razumom svojim razastr'o nebesa;

13. On kad pusti glas *svoj,* buče vode *na nebesima, podiže* paru s krajeva ze*maljskih, pušta* munje s daždem, i iz*vodi vjetar iz staja* njegovijeh.

14. Svaki čovjek posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanijem, jer su laž liveni likovi njegovi, i nema duha u njima.

15. Taština su, djelo prijevarno; kad ih pohodim, poginuće.

16. Nije taki dio Jakovljev, jer je tvorac svemu, i Izrael mu je našljedstvo, ime mu je Gospodin nad vojskama.

17. Pokupi iz zemlje trg svoj ti, koja sjediš u gradu.

18. Jer ovako veli Gospodin: gle, ja ću izbaciti kao praćom stanovnike ove zemlje, i pritijesniću ih da osjete.

19. Teško meni od muke moje, *reći će:* ljuta je rana moja; a ja rekoh: to je bol, treba da ga podnosim.

20. Moj je šator opustošen i sva uža moja pokidana, sinovi moji otidoše od mene i nema ih, nema više nikoga da razapne šator moj i digne zavjese moje.

21. Jer pastiri postaše bezumni i Gospodina ne tražiše; za to ne biše srećni, i sve se stado njihovo rasprša.

22. Gle, ide glas i vreva velika iz sjeverne zemlje da obrati gradove Judine u pustoš, u stan zmajevski.

23. Znam, Gospodine, da put čovječji nije u njegovoj vlasti niti je čovjeku koji hodi u vlasti da upravlja koracima svojim.

24. Karaj me, Gospodine, ali s mjerom, ne u gnjevu svom, da me ne bi zatr'o.

25. Izlij gnjev svoj na narode koji te ne poznaju, i na plemena koja ne prizivlju imena tvojega, jer proždriješe Jakova, proždriješe ga da ga nema, i naselje njegovo opustiše.

GLAVA 11.

Riječ koja dodje Jeremiji od Gospodina govoreći:

2. Slušajte riječi ovoga zavjeta, i kazujte ljudima Judinijem i stanovnicima Jeruzalemskim.

3. I reci im: ovako veli Gospodin Bog Izraelov: proklet da je ko ne posluša riječi ovoga zavjeta,

4. Koji zapovjedih ocima vašim kad ih izvedoh iz zemlje Egipatske iz peći gvozdene govoreći: slušajte glas moj i tvorite ovo sve kako vam zapovijedam, pa ćete mi biti narod i ja ću vam biti Bog,

5. Da bih ispunio zakletvu kojom se zakleh ocima vašim da ću im dati zemlju u kojoj teče mlijeko i med, kako se vidi danas. A ja odgovorih i rekoh: amen, Gospodine.

6. Po tom reče mi Gospodin: kazuj sve ove riječi po gradovima Judinijem i po ulicama Jeruzalemskim govoreći: slušajte riječi ovoga zavjeta, i izvršujte ih.

7. Jer tvrdo zasvjedočavah ocima vašim od kad ih izvedoh iz zemlje Egipatske do danas, za rana jednako govoreći: slušajte glas moj.

8. Ali ne poslušaše i ne prignuše uha svojega, nego hodiše svaki za mislima zloga srca svojega; za to pustih na njih sve riječi ovoga zavjeta, koji zapovjedih da vrše a oni ne vršiše.

9. Tada mi reče Gospodin: buna je medju ljudima Judinijem i stanovnicima Jeruzalemskim.

10. Vratili su se na bezakonja starijeh svojih, koji ne htješe slušati mojih riječi, i idu za drugim bogovima, te im služe; dom Izraelov i dom Judin pokvariše zavjet moj koji učinih s ocima njihovijem.

11. Za to ovako veli Gospodin: evo, ja ću pustiti na njih zlo, iz kojega ne će moći izaći, i vapiće k meni, ali ih ne ću uslišiti.

12. Tada će gradovi Judini i stanovnici Jeruzalemski ići i vapiti k bogovima kojima kade, ali im ne će pomoći u nevolji njihovoj.

13. Jer imaš bogova, Judo, koliko gradova, i koliko ima ulica u Jeruzalemu, toliko podigoste oltara sramotnijeh, oltara, da kadite Balu.

14. Ti se dakle ne moli za taj narod, i ne podiži vike ni molbe za njih, jer ih ne ću uslišiti kad zavapiju k meni u nevolji svojoj.

15. Što će mili moj u domu mom, kad čini grdilo s mnogima, i sveto meso otide od tebe, i veseliš se kad zlo činiš?

16. Gospodin te nazva maslinom zelenom, lijepom radi dobroga roda; ali s hukom velikoga vjetra raspali oganj oko nje, i grane joj se polomiše.

17. Jer Gospodin nad vojskama, koji te je posadio, izreče zlo po te, za zloću *doma Izraelova i doma Judina*, koju činiše medju sobom da bi me razgnjevili kadeći Balu.

18. Gospodin mi objavi, te znam; ti mi pokaza djela njihova.

19. A ja bijah kao jagnje i tele koje se vodi na klanje, jer ne znadijah da se dogovaraju na me: oborimo drvo s rodom njegovijem, i istrijebimo ga iz zemlje živijeh, da mu se ime ne spominje više.

20. Ali, Gospodine nad vojskama, sudijo pravedni, koji ispituješ bubrege i srce, daj da vidim osvetu tvoju na njima, jer tebi kazah parbu svoju.

21. Za to ovako veli Gospodin za Anatoćane, koji traže dušu tvoju govoreći: ne prorokuj u ime Gospodinovo, da ne pogineš od naših ruku;

22. Za to ovako veli Gospodin nad vojskama: evo, ja ću ih pohoditi: mladići će njihovi izginuti od mača, sinovi njihovi i kćeri njihove izginuće od gladi.

23. I ne će biti od njih ostatka; jer ću pustiti zlo na Anatoćane kad ih pohodim.

GLAVA 12.

Pravedan si, Gospodine, ako bih se pravdao s tobom; ali ću progovoriti o sudovima tvojim. Za što je put bezbožnički srećan? za što žive u miru svi koji čine nevjeru?

2. Ti ih posadi, i oni se ukorijeniše, rastu i rod radjaju; ti si im blizu usta ali daleko od bubrêgâ.

3. Ali Gospodine, ti me poznaješ, razgledaš me i okušao si srce moje kako je prema tebi; odvuci ih kao ovce na klanje, i pripravi ih za dan kad će se ubiti.

4. Dokle će tužiti zemlja, i trava svega polja sahnuti sa zloće onijeh koji žive u njoj? nesta sve stoke i ptica, jer govore: ne vidi kraja našega.

5. Kad si trčao s pješcima pa te umoriše, kako ćeš se utrkivati s konjma? i kad ti je tako u zemlji mirnoj, u koju se uzdaš, šta ćeš činiti kad ustane Jordan?

6. Jer i braća tvoja i dom oca tvojega, i oni te iznevjeriše, i oni viču za tobom iza glasa. Ne vjeruj im, ako bi ti i prijateljski govorili.

7. Ostavih dom svoj, napustih nas[illegible] stvo svoje; što bijaše milo duši [illegible]

dadoh ga u ruke neprijateljima njegovijem.

8. Našljedstvo moje posta mi kao lav u šumi, pušta glas svoj na mene, za to mi omrznu.

9. Našljedstvo moje posta mi ptica grabljiva; ptice, sletite se na nju, skupite se svi zvjerovi poljski, hodite da jedete.

10. Pastiri mnogi pokvariće moj vinograd, potlačiće dio moj, mili dio moj obratiće u golu pustoš.

11. Obratiće ga u pustoš, opustošen plakaće preda mnom; sva će ta zemlja opustjeti, jer niko ne uzima na um.

12. Na sva visoka mjesta po pustinji doći će zatirači; jer će mač Gospodinov proždirati od jednoga kraja zemlje do drugoga, ne će biti mira ni jednom tijelu.

13. Sijaće pšenicu, a trnje će žeti; mučiće se, a koristi ne će imati, i stidjećete se ljetine svoje, sa žestokoga gnjeva Gospodinova.

14. Ovako govori Gospodin za sve zle susjede moje, koji diraju našljedstvo što dadoh narodu svojemu Izraelu: evo, ja ću ih počupati iz zemlje njihove, i dom Judin iščupaću isred njih.

15. A kad ih iščupam, opet ću se smilovati na njih, i dovešću opet svakoga njih na našljedstvo njegovo i svakoga u zemlju njegovu.

16. I ako dobro nauče putove naroda mojega, da se zaklinju mojim imenom: tako da je živ Gospodin! kao što su oni učili moj narod da se kune Balom, tada će se sazidati usred naroda mojega.

17. Ako li ne poslušaju, tada ću iščupati sa svijem taki narod i zatrti, govori Gospodin.

GLAVA 13.

Ovako mi reče Gospodin: idi i kupi sebi pojas lanen i opaši se njim, a ne meći ga u vodu.

2. Tako kupih pojas po riječi Gospodinovoj, i opasah se njim.

3. Po tom dodje mi opet riječ Gospodinova govoreći:

4. Uzmi taj pojas što si kupio, što je oko tebe, pa se digni i idi na Eufrat, i sakrij ga ondje u kaku rasjelinu kamenu.

5. I otidoh i sakrih ga kod Eufrata, *kako mi zapovjedi* Gospodin.

6. A poslije mnogo vremena reče mi Gospodin: ustani i idi na Eufrat, i uzmi pojas koji ti zapovjedih da sakriješ ondje.

7. I otidoh na Eufrat i otkopah i uzeh pojas s mjesta gdje ga bijah sakrio; a gle, pojas otruhnuo, i ne bješe ni za što.

8. Tada mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

9. Ovako veli Gospodin: tako ću učiniti da otruhne ponos Judin i veliki ponos Jeruzalemski,

10. Toga naroda nevaljaloga, što ne će da sluša mojih riječi, što hodi po mislima srca svojega i ide za drugim bogovima služeći im i klanjajući im se; i biće kao taj pojas, koji nije ni za što.

11. Jer kako se pojas pripoji oko čovjeka, tako bijah pripojio oko sebe sav dom Izraelov i sav dom Judin, veli Gospodin, da bi bili moj narod na slavu i hvalu i diku; ali ne poslušaše.

12. Za to im reci ovu riječ: ovako veli Gospodin Bog Izraelov: svi se mjehovi pune vina. A oni će ti reći: zar ne znamo da se svi mjehovi pune vina?

13. Tada im reci: ovako veli Gospodin: evo, ja ću napuniti pjanosti sve stanovnike ove zemlje i careve, koji sjede mjesto Davida na prijestolu njegovu, i svećenike i proroke i sve stanovnike Jeruzalemske.

14. I razbiću ih jednoga o drugoga, i oceve i sinove, veli Gospodin; ne ću požaliti ni poštedjeti niti se smilovati, da ih ne potrem.

15. Slušajte i čujte, nemojte se ponositi, jer Gospodin govori.

16. Dajte slavu Gospodinu Bogu svojemu dok nije spustio mrak, dokle se nijesu spotakle noge vaše po gorama mračnijem, da čekate svjetlost a on je obrati u sjen smrtni i pretvori u tamu.

17. Ako li ovo ne poslušate, duša će moja plakati tajno radi oholosti vaše i roniti suze, suze će teći iz oka mojega, jer će se zarobiti stado Gospodinovo.

18. Reci caru i carici: dolje sjedite, jer će se slavni vijenac vaš skinuti s vaše glave.

19. Gradovi južni zatvoriće se i ne će biti nikoga da ih otvori, odvešće se Ju-

da u ropstvo, sa svijem će se odvesti u ropstvo.

20. Podignite oči svoje i vidite one što idu od sjevera. Gdje je stado što ti je predano, stado slave tvoje?

21. Šta ćeš reći kad te pohodi? Jer si ih tinaučio da budu knezovi nad tobom. Ne će li te spopasti bolovi kao ženu kad se poradja?

22. Ako li rečeš u srcu svom: za što me to zadesi? za mnoštvo bezakonja tvojega uzgrnuće se skuti tvoji i obuća ti se skinuti.

23. Može li Etiopljanin promijeniti kožu svoju ili ris šare svoje? možete li vi činiti dobro naučivši se činiti zlo?

24. Za to ću ih razmetnuti kao što razmeće pljevu vjetar iz pustinje.

25. To je dio tvoj i obrok tvoj od mene, govori Gospodin, za to što si me zaboravio i pouzdao se u laž.

26. Za to ću ti ja uzgrnuti skute na lice da se vidi sramota tvoja.

27. Preljube tvoje, rzanje tvoje, sramotna kurvarstva tvoja po humovima, po poljima, gadove tvoje vidio sam; teško tebi, Jeruzaleme! zar se ne ćeš očistiti? dokle još?

GLAVA 14.

Riječ Gospodinova koja dodje Jeremiji o suši.

2. Juda tuži, i vrata su mu žalosna; leže na zemlji u crno zaviti; vika iz Jeruzalema podiže se.

3. Najveći izmedju njih šalju najmanje na vodu; došavši na studence ne nalaze vode, vraćaju se s praznijem sudovima svojim, stide se i srame se i pokrivaju svoju glavu.

4. Zemlja je ispucala, jer ne bješe dažda na zemlji; za to se težaci stide i pokrivaju glavu svoju.

5. I košuta u polju ostavlja mlade svoje, jer nema trave.

6. I divlji magarci stojeći na visovima vuku u se vjetar kao zmajevi, oči im išćilješe, jer nema trave.

7. Kad bezakonja naša svjedoče na nas, Gospodine, učini radi imena svojega; jer je mnogo odmeta naših, tebi sagriješismo.

8. Nade Izraelov! spasitelju njegov u nevolji! za što si kao tudjin u ovoj zemlji i kao putnik koji se uvrati da prenoći?

9. Za što si kao umoran čovjek, kao junak, koji ne može izbaviti? Ta, ti si usred nas, Gospodine, i ime je tvoje prizvano na nas; nemoj nas ostaviti.

10. Ovako govori Gospodin za narod ovaj: milo im je da se skitaju, ne ustavljaju nogu svojih, za to nijesu mili Gospodinu; sada će se opomenuti bezakonja njihova i pohodiće grijehe njihove.

11. Po tom reče mi Gospodin: ne moli se za taj narod da bi mu bilo dobro.

12. Ako će i postiti, ne ću uslišiti vike njihove; i ako će prinijeti žrtve paljenice i dar, ne će mi to ugoditi, nego mačem i gladju i pomorom pomoriću ih.

13. Tada rekoh: oh, Gospodine Gospodine, evo, proroci im govore: ne ćete vidjeti mača i ne će biti gladi u vas, nego ću vam dati mir pouzdan na ovom mjestu.

14. A Gospodin mi reče: laž prorokuju ti proroci u moje ime, nijesam ih poslao, niti sam im zapovjedio, niti sam im govorio; lažne utvare i gatanje i ništavilo i prijevaru srca svojega oni vam prorokuju.

15. Za to ovako veli Gospodin za proroke koji prorokuju u moje ime a ja ih nijesam poslao, i govore: ne će biti mača ni gladi u ovoj zemlji: od mača i gladi izginuće ti proroci.

16. A narod ovaj kojemu oni prorokuju biće povaljan po ulicama Jeruzalemskim od gladi i mača, i ne će biti nikoga da ih pogrebe, njih, žene njihove i sinove njihove i kćeri njihove; tako ću izliti na njih zloću njihovu.

17. Reci im dakle ovu riječ: neka oči moje liju suze danju i noću i neka ne prestaju, jer djevojka kći mojega naroda satr se veoma, od udarca preljuta.

18. Ako izidem u polje, eto pobijenijeh mačem; ako udjem u grad, eto iznemoglijeh od gladi; jer i porok i svećenik otidoše u zemlju koje ne znaju.

19. Eda li si sa svijem odbacio Judu? eda li je omrzao duši tvojoj Sion? Za što si nas udario tako da nam nema lijeka? Čekasmo mir ali nema dobra; i vrijeme da ozdravimo, a gle, strah.

20. Priznajemo, Gospodine, zloću svoju, bezakonje otaca svojih, zgriješili smo ti.

21. Nemoj nas odvrći radi imena svojega; nemoj naružiti prijestola slave

svoje, opomeni se zavjeta svojega s nama, nemoj ga ukinuti.

22. Ima li medju taštinama u nárōdā koji da daje dažd? ili nebesa daju li sitan dažd? Nijesi li ti to, Gospodine Bože naš? Za to tebe čekamo, jer ti činiš sve to.

GLAVA 15.

I reče mi Gospodin: da stane Mojsije i Samuel preda me, ne bi *se* duša moja *obratila* k tome narodu; otjeraj ih ispred mene, i neka odlaze.

2. I ako ti reku: kuda ćemo ići? tada im reci: ovako veli Gospodin: ko je za smrt, na smrt; ko je za mač, pod mač; ko za glad, na glad; ko za ropstvo, u ropstvo.

3. I pustiću na njih četvoro, govori Gospodin: mač, da ih ubija, i pse, da ih razvlače, i ptice nebeske i zvijeri zemaljske, da ih jedu i istrijebe.

4. I daću ih da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim radi Manasije sina Ezehijina cara Judina za ono što je učinio u Jeruzalemu.

5. Jer ko bi se smilovao na tebe, Jeruzaleme? ko li bi te požalio? ko li bi došao da zapita kako ti je?

6. Ti si me ostavio, govori Gospodin, otišao si natrag; za to ću mahnuti rukom svojom na te i pogubiću te; dosadi mi žaliti.

7. Za to ću ih izvijati vijačom na vratima zemaljskim, učiniću ih sirotama, potrću narod svoj, jer se ne vraćaju s putova svojih.

8. Više će mi biti udovica njegovijeh nego pijeska morskoga, dovešću im na majke momačke zatirača u po dne, i pustiću iz nenada na njih smetnju i strahotu.

9. Iznemoći će koja je rodila sedmoro i ispustiće dušu, sunce će joj zaći još za dana, sramiće se i stidjeće se, a ostatak ću njihov dati pod mač pred neprijateljima njihovijem, govori Gospodin.

10. Teško meni, majko moja, što si me rodila da se sa mnom prepire i da se sa mnom svadja sva zemlja; ne davah u zajam niti mi davaše u zajam, i opet me svi proklinju.

11. Gospodin reče: doista ostatku će tvojemu biti dobro, i braniću te od neprijatelja, kad budeš u nevolji i u tje*skobi.*

12. Eda li će gvoždje slomiti gvoždje sjeverno i mjed?

13. Imanje tvoje i blago tvoje daću da se razgrabi bezcijene po svijem medjama tvojim, i to za sve grijehe tvoje.

14. I odvešću te s neprijateljima tvojim u zemlju koje ne poznaješ jer se raspalio oganj od gnjeva mojega, i gorjeće nad vama.

15. Ti znaš, Gospodine, opomeni me se i pohodi me i osveti me od onijeh koji me gone; nemoj me zgrabiti dokle se ustežeš od gnjeva; znaj da podnosim rug tebe radi.

16. Kad se nadjoše riječi tvoje, pojedoh ih, i riječ tvoja bi mi radost i veselje srcu mojemu, jer je ime tvoje prizvano na me, Gospodine Bože nad vojskama.

17. Ne sjedim u vijeću podsmjevačkom niti se *s njima* veselim; sjedim sam radi ruke tvoje, jer si me napunio srdnje.

18. Za što bol moj jednako traje? i za što je rana moja smrtna, te ne će da se iscijeli? Hoćeš li mi biti kao varalica, kao voda nepostojana?

19. Za to ovako veli Gospodin: ako se obratiš, ja ću te opet postaviti da stojiš preda mnom; ako odvojiš što je dragocjeno od rdjavoga, bićeš kao usta moja; oni neka se obrate k tebi, a ti se ne obraćaj k njima.

20. I učiniću da budeš tome narodu kao jak zid mjeden, i udaraće na te, ali te ne će nadvladati; jer sam ja s tobom da te čuvam i izbavljam, govori Gospodin.

21. I izbaviću te iz ruku zlijeh ljudi, i iskupiću te iz ruku nasilničkih.

GLAVA 16.

Po tom dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

2. Nemoj se ženiti, i da nemaš sinova ni kćeri na tom mjestu.

3. Jer ovako govori Gospodin za sinove i kćeri što se rode na tom mjestu i za matere njihove koje ih rode, i za oce njihove koji ih rode u toj zemlji:

4. Ljutom će smrću pomrijeti, ne će biti oplakani niti će se pogrepsti, biće gnoj po zemlji, i od mača i od gladi izginuće, i mrtva će tjelesa njihova biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

5. Jer ovako govori Gospodin: ne ulazi u kuću u kojoj je žalost, i ne idi da plačeš niti ih žali; jer sam uzeo mir svoj od toga naroda, govori Gospodin, milost i žaljenje.

6. Pomrijeće mali i veliki u ovoj zemlji, ne će biti pogrebeni niti će se oplakati, niti će se ko rezati ni glave strići za njima.

7. Ne će im se dati hljeba u žalosti da se potješe za mrtvijem, niti će ih napojiti iz čaše radi utjehe za ocem ili za materom.

8. Tako ne ulazi u kuću u kojoj je žalost da sjedeš s njima da jedeš i piješ.

9. Jer ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: evo, ja ću učiniti da na ovom mjestu pred vašim očima i za vaših dana ne bude glasa radosna ni glasa vesela, glasa ženikova ni glasa nevjestina.

10. A kad kažeš tome narodu sve ove riječi, ako ti reku: za što izreče Gospodin sve to veliko zlo na nas? i kako je bezakonje naše ili kaki je grijeh naš, kojim zgriješismo Gospodinu Bogu svojemu?

11. Tada im reci: jer oci vaši ostaviše mene, govori Gospodin, i idoše za drugim bogovima i služiše im i klanjaše im se, a mene ostaviše i zakona mojega ne držaše;

12. A vi još gore činite nego oci vaši, jer eto idete svaki po misli srca svojega zloga ne slušajući mene.

13. Za to ću vas izbaciti iz ove zemlje u zemlju koje ne poznaste ni vi ni oci vaši, i ondje ćete služiti drugim bogovima dan i noć dokle vam ne učinim milost.

14. Za to, evo, idu dani, govori Gospodin, kad se ne će više govoriti: tako da je živ Gospodin koji je izveo sinove Izraelove iz zemlje Egipatske;

15. Nego: tako da je živ Gospodin koji je izveo sinove Izraelove iz zemlje sjeverne i iz svijeh zemalja u koje ih bješe razagnao! Jer ću ih opet dovesti u zemlju njihovu koju sam dao ocima njihovijem.

16. Gle, ja ću poslati mnoge ribare, govori Gospodin, da ih love, i poslije ću poslati mnoge lovce da ih love po svakoj gori i po svakom humu *i po rasjelinama kamenijem.*

17. Jer oči moje *paze* na sve putove njihove, nijesu sakriveni od mene, niti je bezakonje njihovo zaklonjeno od mojih očiju.

18. I platiću im prvo dvojinom za bezakonje njihovo i za grijeh njihov, što oskvrniše zemlju moju strvima gadova svojih, i našljedstvo moje napuniše gnusobama svojim.

19. Gospodine, krjeposti moja i grade moj i utočište moje u nevolji, k tebi će doći narodi od krajeva zemaljskih, i reći će: doista oci naši imaše laž, i taštinu i što ni malo ne pomaže.

20. Eda li će čovjek načiniti sebi bogove, koji ipak nijesu bogovi?

21. Za to, evo, ja ću ih naučiti sada, pokazaću im ruku svoju i silu svoju, da poznadu da mi je ime Gospodin.

GLAVA 17.

Grijeh je Judin zapisan gvozdenom pisaljkom i vrhom od dijamanta, urezan je na ploči srca njihova i na rogovima oltara vaših,

2. Da se sinovi njihovi sjećaju oltara njihovijeh i lugova njihovijeh pod zelenijem drvetima, na visokim humovima.

3. Goro s poljem, daću imanje tvoje, sve blago tvoje daću da se razgrabi, visine tvoje, za grijeh po svijem medjama tvojim.

4. I ti ćeš i koji su s tobom ostaviti našljedstvo svoje, koje sam ti dao, i učiniću da služiš neprijateljima svojim u zemlji, koje ne poznaješ; jer ste raspalili oganj gnjeva mojega, koji će gorjeti do vijeka.

5. Ovako veli Gospodin: da je proklet čovjek koji se uzda u čovjeka i koji stavlja tijelo sebi za mišicu, a od Gospodina odstupa srce njegovo.

6. Jer će biti kao vrijes u pustinji, koji ne osjeća kad dodje dobro, nego stoji u pustinji, na suhim mjestima u zemlji slanoj i u kojoj se ne živi.

7. Blago čovjeku koji se uzda u Gospodina i kome je Gospodin uzdanica.

8. Jer će biti kao drvo usadjeno kraj vode i koje niz potok pušta žile svoje, koje ne osjeća kad dodje pripeka, nego mu se list zeleni, i sušne godine ne brine se i ne prestaje radjati rod.

9. Srce je prijevarno više svega i opako; ko će ga poznati?

10. Ja Gospodin ispitujem srca i iskušavam bubrege, da bih dao svakome prema putovima njegovijem i po plodu djela njegovijeh.

11. Kao što jarebica leži na jajima ali ne izleže, tako ko sabira bogatstvo ali s nepravdom, u polovini dana svojih ostaviće ga i najposlije će biti lud.

12 Mjesto je svetinje naše prijesto slave, visoko mjesto od početka.

13. Nade Izraelov, Gospodine! svi koji te ostavljaju neka se posrame; koji odstupaju od mene, neka se zapišu na zemlji, jer ostaviše izvor vode žive, Gospodina.

14. Iscijeli me, Gospodine, i biću iscijeljen; izbavi me, i biću izbavljen, jer si ti hvala moja.

15. Gle, oni mi govore: gdje je riječ Gospodinova? neka dodje.

16. A ja se ne zatezah ići za tobom kao pastir, i dana žalosnoga ne željeh, ti znaš; što je god izašlo iz usta mojih, pred tobom je.

17. Ne budi mi strah, ti si utočište moje u zlu.

18. Neka se posrame koji me gone, a ja ne; neka se oni uplaše, a ja ne; pusti na njih zli dan, i dvostrukim polomom polomi ih.

19. Ovako mi reče Gospodin: idi, i stani na vrata sinova narodnijeh, na koja ulaze carevi Judini i na koja izlaze, i na svaka vrata Jeruzalemska.

20. I reci im: čujte riječ Gospodinovu, carevi Judini i svi Judejci i svi Jeruzalemljani, koji ulazite na ova vrata.

21. Ovako veli Gospodin: čuvajte se da ne nosite bremena u subotu i ne unosite na vrata Jeruzalemska.

22. I ne iznosite bremena iz kuća svojih u subotu, i ni kakoga posla ne radite, nego svetite subotu, kao što sam zapovjedio ocima vašim.

23. Ali ne poslušaše niti prignuše uha svojega, nego otvrdnuše vratom svojim da ne poslušaju i ne prime nauke.

24. Ako me poslušate, govori Gospodin, da ne nosite bremena na vrata ovoga grada u subotu, nego svetite subotu ne radeći u nju nikakoga posla,

25. Tada će ulaziti na vrata grada ovoga *carevi i knezovi*, koji sjede na *prijestolu Davidovu*, na kolima i na konjima. *oni i knezovi* njihovi, Judejci i Jeruzalemljani, i stajaće ovaj grad do vijeka.

26. I dolaziće iz gradova Judinijeh i iz okoline Jeruzalemske, i iz zemlje Benjaminove, i iz ravnice i iz gora i s juga, i donosiće žrtve paljenice i prinose s darom i kadom, i žrtve zahvalne donosiće u dom Gospodinov.

27. Ako li me ne poslušate da svetite subotu i ne nosite bremena ulazeći na vrata Jeruzalemska u subotu, onda ću raspaliti oganj na vratima njegovijem, koji će upaliti dvorove Jeruzalemske i ne će se ugasiti.

GLAVA 18.

Riječ koja dodje Jeremiji od Gospodina govoreći:

2. Ustani, i sidji u kuću lončarevu, i ondje ću ti kazati riječi svoje.

3. Tada sidjoh u kuću lončarevu, i gle, on radjaše posao na svom kolu.

4. I pokvari se u ruci lončaru sud koji gradjaše od kala, pa načini iz nova od njega drugi sud, kako bijaše volja lončaru da načini.

5. Tada dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

6. Ne mogu li činiti od vas kao ovaj lončar, dome Izraelov? govori Gospodin: gle, što je kao u ruci lončarevoj, to ste vi u mojoj ruci, dome Izraelov.

7. Kad bih rekao za narod i za carstvo da ga istrijebim i razorim i zatrem;

8. Ako se obrati narod oda zla, za koje bih rekao, i meni će biti žao sa zla, koje mišljah da mu učinim.

9. A kad bih rekao za narod i za carstvo da ga sazidam i nasadim;

10. Ako učini što je zlo preda mnom ne slušajući glasa mojega, i meni će biti žao dobra koje rekoh da mu učinim.

11. Za to sada reci Judejcima i Jeruzalemljanima govoreći: ovako veli Gospodin: evo spremam na vas zlo, i mislim misli na vas; vratite se dakle svaki sa svojega puta zloga, i popravite putove svoje i djela svoja.

12. A oni rekoše: nema ništa od toga, nego ćemo ići za svojim mislima i činićemo svaki po misli srca svojega zloga.

13. Za to ovako govori Gospodin: pitajte po narodima je li ko čuo tako što? grdilo veliko učini djevojka Izraelova

14. Ostavlja li snijeg Libanski sa stijene moja polja? ostavljaju li se vode studene, koje teku?

15. A narod moj mene zaboravi, kadi taštini, i spotiču se na svojim putovima, na starijem stazama, da hode stazama puta neporavnjena,

16. Da bih obratio zemlju njihovu u pustoš, na vječnu sramotu, da se čudi ko god prodje preko nje i maše glavom svojom.

17. Kao ustokom razmetnuću ih pred neprijateljem; ledja a ne lice pokazaću im u nevolji njihovoj.

18. A oni rekoše: hodite da smislimo što Jeremiji, jer ne će nestati zakona svećeniku ni svjeta mudarcu ni riječi proroku; hodite, ubijmo ga jezikom i ne pazimo na riječi njegove.

19. Pazi na me, Gospodine, i čuj glas mojih protivnika.

20. Eda li će se zlo vratiti za dobro, kad mi kopaju jamu? Opomeni se da sam stajao pred tobom govoreći za njihovo dobro, da bih odvratio gnjev tvoj od njih.

21. Za to predaj sinove njihove gladi i učini da izginu od mača, i žene njihove da budu sirote i udove, i muževi njihovi da se pogube, mladiće njihove da pobije mač u boju.

22. Neka se čuje vika iz kuća njihovijeh, kad dovedeš na njih vojsku iz nenada; jer iskopaše jamu da me uhvate, i zamke namjestiše nogama mojim.

23. A ti, Gospodine, znaš sve što su naumili meni da me ubiju, nemoj im oprostiti bezakonja ni grijeha njihova izbrisati ispred sebe; nego neka popadaju pred tobom, u gnjevu svom radi suprot njima.

GLAVA 19.

Ovako reče Gospodin: idi i kupi krčag zemljan u lončara s nekoliko starješina narodnijeh i starješina svećeničkih.

2. I otidi u dolinu sina Enomova što je pred vratima istočnijem, i ondje proglasi riječi koje ću ti kazati.

3. I reci: čujte riječ Gospodinovu, carevi Judini i stanovnici Jeruzalemski; ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: evo, ja ću pustiti zlo na to mjesto da će zujati *uši svakome ko ga čuje*

4. Jer me ostaviše i oskvrniše ovo mjesto kadeći na njemu drugim bogovima, kojih ne znaše ni oni ni oci njihovi, ni carevi Judini, i napuniše to mjesto krvi prave.

5. I pogradiše visine Balu da sažižu sinove svoje ognjem na žrtve paljenice Balu, čega ne zapovjedih niti o tom govorih, niti mi na um dodje.

6. Za to, evo, ide vrijeme, veli Gospodin, kad se ovo mjesto ne će više zvati Tofet, ni dolina sina Enomova, nego krvna dolina.

7. Jer ću uništiti savjet Judin i Jeruzalemski na ovom mjestu, i učiniću da padnu od mača pred neprijateljima svojim i od ruke onijeh koji traže dušu njihovu, i mrtva ću tjelesa njihova dati za hranu pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

8. I obratiću taj grad u pustoš i rug; ko god prodje mimo nj čudiće se i zviždaće za sve muke njegove.

9. I učiniću da jedu meso od svojih sinova i meso od svojih kćeri, i svaki će jesti meso od druga svojega u nevolji i tjeskobi, kojom će im dosadjivati neprijatelji njihovi i koji traže dušu njihovu.

10. Po tom razbij krčag pred ljudima koji će ići s tobom.

11. I reci im: ovako veli Gospodin nad vojskama: tako ću razbiti taj narod i taj grad kao što se razbije sud lončarski, koji se ne može više opraviti, i u Tofetu će se pogrebavati, jer ne će biti mjesta za pogrebavanje.

12. Tako ću učiniti tome mjestu, veli Gospodin, i stanovnicima njegovijem, i učiniću taj grad da bude kao Tofet;

13. I kuće Jeruzalemske i kuće careva Judinijeh biće nečiste kao mjesto Tofet, sve kuće, gdje na krovovima kadiše svoj vojsci nebeskoj i ljevaše naljeve drugim bogovima.

14. Po tom se vrati Jeremija iz Tofeta kuda ga bješe poslao Gospodin da prorokuje, i stade u trijemu doma Gospodinova, i reče svemu narodu:

15. Ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: evo, ja ću pustiti na taj grad i na sve gradove njegove sve zlo koje izrekoh za nj, jer otvrdnuše vratom svojim da ne slušaju

GLAVA 20.

A Fasur sin Emerov svećenik, koji bijaše starješina u domu Gospodinovu, ču Jeremiju gdje prorokuje riječi.

2. I udari Fasur proroka Jeremiju, i metnu ga u tamnicu na gornjim vratima Benjaminovijem uz dom Gospodinov.

3. A sjutradan kad Fasur izvede Jeremiju iz tamnice, reče mu Jeremija: Gospodin ti nadje ime ne Fasur nego Magor-Mezabib.

4. Jer ovako veli Gospodin: evo, ja ću pustiti na te strah, na te i na sve prijatelje tvoje, koji će pasti od mača neprijatelja svojih, i oči će tvoje vidjeti, i svega ću Judu dati u ruke caru Babilonskom, koji će ih odvesti u Babilon i pobiće ih mačem.

5. I daću sve bogatstvo toga grada i sav trud njegov i sve što ima dragocjeno, i sve blago careva Judinijeh daću neprijateljima njihovijem u ruke, i razgrabiće i uzeti i odnijeti u Babilon.

6. I ti, Fasure, i svi koji žive u tvom domu otići ćete u ropstvo; i doći ćeš u Babilon i ondje ćeš umrijeti i ondje ćeš biti pogreben ti i svi prijatelji tvoji, kojima si prorokovao lažno.

7. Nagovarao si me, Gospodine, i dadoh se nagovoriti; bio si jači od mene i nadvladao si me; na podsmijeh sam svaki dan, svak mi se podsmijeva.

8. Jer od kad govorim, vapijem, radi nasilja i pustošenja vičem, jer mi je riječ Gospodinova na porugu i na podsmijeh svaki dan.

9. I rekoh: ne ću ga više pominjati, niti ću više govoriti u ime njegovo; ali bi u srcu mom kao oganj razgorio, zatvoren u kostima mojim, i umorih se zadržavajući ga, i ne mogoh više.

10. Jer čujem poruge od mnogih, strah od svuda: prokažite da prokažemo; svi koji bijahu u miru sa mnom, vrebaju da posrnem: da ako se prevari, te ćemo ga nadvladati i osvetićemo mu se.

11. Ali je Gospodin sa mnom kao strašan junak; za to oni koji me gone spotaknuće se i ne će nadvladati; posramiće se vrlo, jer ne će biti srećni, *sramota vječna ne će se zaboraviti.*

12. *Za to, Gospodine nad vojskama, ko-*
ji *pravednika, koji vidiš bubrege*
i srce, daj da vidim tvoju osvetu na njima, jer tebi kazah parbu svoju.

13. Pjevajte Gospodinu, hvalite Gospodina, jer izbavi dušu siromahu iz ruke zlikovačke.

14. Proklet da je dan u koji se rodih! dan, u koji me rodi mati moja, da nije blagosloven!

15. Proklet da je čovjek koji javi ocu mojemu i vrlo ga obradova govoreći: rodi ti se sin.

16. I taj čovjek da bi bio kao gradovi koje Gospodin zatr i ne bi mu žao! neka sluša viku u jutru i vrisku u podne,

17. Što me ne usmrti u utrobi *materinoj,* da bi mi mati moja bila grob, i utroba njezina da bi ostala do vijeka trudna.

18. Za što izidoh iz utrobe da vidim muku i žalost i da se svrše u sramoti dani moji?

GLAVA 21.

Riječ koja dodje Jeremiji od Gospodina kad posla k njemu car Sedecija Fasura sina Melhijina i Sofoniju sina Mazijina svećenika, i poruči:

2. Upitaj Gospodina za nas, jer Nabuhodonozor car Babilonski zavojšti na nas; eda bi nam učinio Gospodin po svijem čudesima svojim, da otide od nas.

3. A Jeremija im reče: ovako recite Sedeciji:

4. Ovako veli Gospodin Bog Izraelov: evo, ja ću okrenuti natrag oružje što je u vašim rukama, kojim se bijete s carem Babilonskim i s Haldejcima koji su vas opkolili iza zidova, i skupiću ih usred toga grada.

5. I ja ću vojevati na vas rukom podignutom i mišicom krjepkom i gnjevom i jarošću i žestinom velikom.

6. I pobiću stanovnike toga grada, i ljude i stoku; od pomora velikoga pomrijeće.

7. A poslije, veli Gospodin, daću Sedeciju cara Judina i sluge njegove i narod, one koji ostanu u tom gradu od pomora, od mača i od gladi, u ruke Nabuhodonozoru caru Babilonskom i u ruke neprijateljima njihovijem i u ruke onima koji traže dušu njihovu, te će ih pobiti mačem, ne će ih žaliti ni štedjeti niti će se smilovati.

8. A narodu tome reci: ovako veli Gospodin: evo ja stavljam pred vas put k životu i put k smrti.

9. Ko ostane u tom gradu, poginuće od mača ili od gladi ili od pomora; a ko izadje i preda se Haldejcima koji su vas opkolili, ostaće živ, i duša će mu biti mjesto plijena.

10. Jer okretoh lice svoje tome gradu na zlo a ne na dobro, govori Gospodin; u ruke caru Babilonskom biće predan, i on će ga spaliti ognjem.

11. A za dom cara Judina čujte riječ Gospodinovu:

12. Dome Davidov, tako veli Gospodin, sudite svako jutro, i kome se otima izbavljajte ga iz ruku nasilnikovijeh da ne izadje kao oganj gnjev moj i razgori se da ga niko ne može ugasiti za zloću djela vaših.

13. Evo me na tebe, koji sjediš u dolini, kao stijena u ravnici, govori Gospodin, na vas, koji govorite: ko će doći na nas? i ko će ući u stanove naše?

14. Jer ću vas pokarati po plodu djela vaših, veli Gospodin, i raspaliću oganj u šumi njegovoj, koji će proždrijeti što je oko njega.

GLAVA 22.

Ovako govori Gospodin: sidji u dom cara Judina, i reci ondje ovu riječ,

2. I kaži: slušaj riječ Gospodinovu, care Judin, koji sjediš na prijestolu Davidovu, ti i sluge tvoje i narod tvoj, koji ulazite na ova vrata.

3. Ovako veli Gospodin: činite sud i pravdu, i kome se otima izbavljajte ga iz ruku nasilnikovijeh, i ne činite krivo inostrancu ni siroti ni udovici, i ne činite im sile, i krvi prave ne proljevajte na ovom mjestu.

4. Jer ako doista uzradite ovo, ulaziće na vrata ovoga doma carevi, koji sjede mjesto Davida na prijestolu njegovu, na kolima i na konjma, oni i sluge njihove i narod njihov.

5. Ako li ne poslušate ovijeh riječi, zaklinjem se sobom, veli Gospodin, da će opustjeti taj dom.

6. Jer ovako veli Gospodin za dom cara Judina: ti si mi Galad i vrh Libanski, ali ću te obratiti u pustinju, u gradove u kojima *se ne živi.*

7. *I spremiću na tebe zatirače,* svakoga s oružjem, i posjeći će tvoje krasne cedre i pobacati ih u oganj.

8. I mnogi će narodi prolaziti mimo taj grad, i govoriće jedan drugome: za što učini ovo Gospodin od toga grada velikoga?

9. I reći će: jer ostaviše zavjet Gospodina Boga svojega, i klanjaše se drugim bogovima i služiše im.

10. Ne plačite za mrtvijem niti ga žalite; nego plačite za onijem koji odlazi, jer se ne će više vratiti niti će vidjeti svoje postojbine.

11. Jer ovako govori Gospodin o Selumu sinu Jozije cara Judina, koji carovaše mjesto Jozije oca svojega, koji otide iz ovoga mjesta: ne će se više vratiti.

12. Nego će umrijeti u mjestu kuda ga odvedoše u ropstvo, i ne će više vidjeti ove zemlje.

13. Teško onomu koji gradi svoju kuću ne po pravdi, i klijeti svoje ne po pravici, koji se služi bližnjim svojim ni za što i plate za trud njegov ne daje mu;

14. Koji govori: sagradiću sebi veliku kuću i prostrane klijeti; i razvaljuje sebi prozore, i oblaže cedrom i maže crvenilom.

15. Hoćeš li carovati kad se miješaš s cedrom? Otac tvoj nije li jeo i pio? kad činjaše sud i pravdu, tada mu bijaše dobro.

16. Davaše pravicu siromahu i ubogome, i bijaše mu dobro; nije li to poznavati me? govori Gospodin.

17. Ali oči tvoje i srce tvoje idu samo za tvojim dobitkom i da proljevaš krv pravu i da činiš nasilje i krivdu.

18. Za to ovako veli Gospodin za Joakima sina Jozije cara Judina: ne će naricati za njim: jaoh brate moj! ili: jaoh sestro! ne će naricati za njim: jaoh gospodaru! ili: jaoh slavo njegova!

19. Pogrebom magarećim pogrepšće se, izvući će se i baciće se iza vrata Jeruzalemskih.

20. Izidi na Liban i viči, i na Bazanu pusti glas svoj, i viči preko brodova, jer se satrše svi koji te ljube.

21. Govorih ti u sreći tvojoj, a ti reče: ne ću da slušam; to je put tvoj od djetinjstva tvojega da ne slušaš glasa jega.

22. Sve će pastire tvoje odnijeti vjetar, i koji te ljubi otići će u ropstvo; tada ćeš se posramiti i postidjeti za svu zloću svoju.

23. Ti sjediš na Libanu, gnijezdo viješ na cedrima, kako ćeš biti ljupka, kad ti dodju muke i bolovi kao porodilji!

24. Kako sam ja živ, veli Gospodin, da bi Jehonija sin Joakima cara Judina bio prsten pečatni na desnoj ruci mojoj, i odande ću te otrgnuti.

25. I daću te u ruke onima koji traže dušu tvoju, i u ruke onima kojih se bojiš, u ruke Nabuhodonozoru caru Babilonskom i u ruke Haldejcima.

26. I baciću tebe, i mater tvoju koja te je rodila u zemlju tudju, gdje se nijeste rodili, i ondje ćete pomrijeti.

27. A u zemlju u koju ćete željeti da se vratite, ne ćete se vratiti u nju.

28. Je li taj čovjek Jehonija ništav idol izlomljen? je li sud u kom nema miline? za što biše istjerani, on i sjeme njegovo, i bačeni u zemlju, koje ne poznaju?

29. O zemljo, zemljo, zemljo! čuj riječ Gospodinovu.

30. Ovako veli Gospodin: zapišite da će taj čovjek biti bez djece i da ne će biti srećan do svoga vijeka; i niko ne će biti srećan od sjemena njegova, koji bi sjedio na prijestolu Davidovu i još vladao Judom.

GLAVA 23.

Teško pastirima koji potiru i razmeću stado paše moje! govori Gospodin.

2. Za to ovako veli Gospodin Bog Izraelov za pastire koji pasu narod moj: vi razmetnuste ovce moje i razagnaste ih, i ne obilaziste ih; evo, ja ću vas obići za zloću djela vaših, govori Gospodin.

3. I ostatak ovaca svojih ja ću skupiti iz svijeh zemalja, u koje ih razagnah, i vratiću ih u tovore njihove, gdje će se naploditi i umnožiti.

4. I postaviću im pastire, koji će ih pasti, da se ne boje više i ne plaše i da ne pogine ni jedna, govori Goposdin.

5. Gle, idu dani, govori Gospodin, u koje ću podignuti Davidu klicu pravednu, koja će carovati i biti srećna i činiti sud i pravdu na zemlji.

6. U njegove dane spašće se Juda, i Izrael će stanovati u miru, i ovo mu je ime kojim će se zvati: Gospodin pravda naša.

7. Za to, evo, idu dani, govori Gospodin u koje se ne će više govoriti: tako da je živ Gospodin, koji je izveo sinove Izraelove iz zemlje Egipatske;

8. Nego: tako da je živ Gospodin, koji je izveo i doveo sjeme doma Izraelova iz sjeverne zemlje i iz svijeh zemalja, u koje ih bijah razagnao. I oni će sjedjeti u svojoj zemlji.

9. Radi prórōkā puca srce u meni, trepeću sve kosti moje, kao pijan sam i kao čovjek kojega je osvojilo vino, Gospodina radi i njegovijeh radi svetijeh riječi.

10. Jer je zemlja puna preljubočinaca, i s kletava tuži zemlja, posušiše se paše u pustinji; trk je njihov zao i moć njihova neprava.

11. Jer i prorok i svećenik skvrne *je*, nalazim i u domu svom zloću njihovu, govori Gospodin.

12. Za to će put njihov biti kao klizavica po tami, gdje će popuznuti i pasti; jer ću pustiti na njih zlo godine pohodjenja njihova, govori Gospodin.

13. U proroka Samarijskih vidio sam bezumlje, prorokovahu Balom, i prelašćivahu narod moj Izraela;

14. Ali u proroka Jeruzalemskih vidim strahotu: čine preljubu i hode u laži, ukrjepljuju ruke zlikovcima da se nitko ne vrati od svoje zloće; svi su mi kao Sodoma, i stanovnici njegovi kao Gomora.

15. Za to ovako veli Gospodin nad vojskama o tijem prorocima: evo, ja ću ih nahraniti pelenom i napojiću ih žući; jer od proroka Jeruzalemskih izide oskvrnjenje po svoj zemlji.

16. Ovako veli Gospodin nad vojskama: ne slušajte što govore proroci koji vam prorokuju; varaju vas, govore utvare svojega srca, ne iz usta Gospodinovih.

17. Jednako govore onima koji ne mare za me: Gospodin je rekao: imaćete mir; i svakome koji ide po misli srca svojega govore: ne će doći na vas zlo.

18. Jer ko je stajao u vijeću Gospodinovu, i vidio ili čuo riječ njegovu? ko je pazio na riječ njegovu i čuo?

19. Evo, vihor Gospodinov, gnjev, izići

će vihor, koji ne prestaje, pašće na glavu bezbožnicima.

20. Ne će se odvratiti gnjev Gospodinov dokle ne učini i izvrši što je u srcu naumio; najposlije ćete razumjeti to sa svijem.

21. Ne slah tijeh proroka, a oni trčaše; ne govorih im, a oni prorokovaše.

22. Da su stajali u mom vijeću, tada bi kazivali moje riječi narodu mojemu, i odvraćali bi ih s puta njihova zloga i od zloće djela njihovijeh.

23. Jesam li ja Bog iz bliza, govori Gospodin, a nijesam Bog i iz daleka?

24. Može li se ko sakriti na tajno mjesto da ga ja ne vidim? govori Gospodin; ne ispunjam li ja nebo i zemlju? govori Gospodin.

25. Čujem što govore ti proroci koji u ime moje prorokuju laž govoreći: snio sam, snio sam.

26. Dokle će to biti u srcu prorocima koji prorokuju laž, i prijevaru srca svojega prorokuju?

27. Koji misle da će učiniti da narod moj zaboravi ime moje uza sne njihove, koje pripovijedaju jedan drugomu, kao što zaboraviše oci njihovi ime moje uz Bala.

28. Prorok koji sni, neka pripovijeda san; a u koga je riječ moja, neka govori riječ moju istinito; šta će pljeva sa pšenicom? govori Gospodin.

29. Nije li riječ moja kao oganj, govori Gospodin, i kao malj koji razbija kamen?

30. Za to, evo me na te proroke, govori Gospodin, koji kradu moje riječi jedan od drugoga.

31. Evo me na te proroke, veli Gospodin, koji dižu jezik svoj i govore: on veli.

32. Evo me na one koji prorokuju lažne sne, veli Gospodin, i pripovijedajući ih zavode narod moj lažima svojim i hitrinom svojom; a ja ih nijesam poslao niti sam im zapovjedio; i ne će ništa pomoći tome narodu, govori Gospodin.

33. Ako te zapita ovaj narod ili koji prorok ili svećenik govoreći: kako je breme Gospodinovo? tada im reci: kako breme? ostaviću vas, govori Gospodin.

34. A proroka i svećenika i narod koji reče: breme Gospodinovo, ja ću pokarati toga čovjeka i dom njegov.

35. Nego ovako govorite svaki bližnjemu svojemu i svaki bratu svojemu: šta odgovori Gospodin? i: šta reče Gospodin?

36. A bremena Gospodinova ne pominjite više, jer će svakome biti breme riječ njegova, jer izvrćete riječi Boga živoga, Gospodina nad vojskama, Boga našega.

37. Ovako reci proroku: šta ti odgovori Gospodin? i: šta ti reče Gospodin?

38. Ali kad kažete: breme Gospodinovo, za to ovako veli Gospodin: što govorite tu riječ: breme Gospodinovo, a ja slah k vama da vam kažu: ne govorite: breme Gospodinovo,

39. Za to evo me, ja ću vas zaboraviti sa svijem i odbaciću od sebe vas i grad koji sam dao vama i ocima vašim.

40. I navaliću na vas porugu vječnu i sramotu vječnu koja se ne će zaboraviti.

GLAVA 24.

Pokaza mi Gospodin i gle, dvije kotarice smokava namještene pred crkvom Gospodinovom, po što Nabuhodonozor car Babilonski zarobi Jehoniju sina Joakimova cara Judina, i knezove Judine, i drvodjelje i kovače iz Jeruzalema i odvede ih u Babilon.

2. U jednoj kotarici bijahu smokve vrlo dobre, kake bijahu rane smokve, a u drugoj kotarici bijahu vrlo rdjave smokve, koje se ne mogahu jesti, tako bijahu rdjave.

3. I reče mi Gospodin: šta vidiš, Jeremija? A ja rekoh: smokve, jedne dobre smokve, vrlo dobre, a druge rdjave, vrlo rdjave, koje se ne mogu jesti, tako su rdjave.

4. I dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

5. Ovako veli Gospodin Bog Izraelov: kake su te smokve dobre, tako će mi biti dobra radi roblje Judino, koje odaslah iz ovoga mjesta u zemlju Haldejsku.

6. I obratiću oči svoje na njih dobra radi, i dovešću ih opet u ovu zemlju, i sazidaću ih i ne ću ih razoriti, i nasadiću ih i ne ću ih počupati.

7. Jer ću im dati srce da me poznadu da sam ja Gospodin, i biće mi narod

ja ću im biti Bog, jer će se obratiti k meni svijem srcem svojim.

8. A kake su te rdjave smokve da se ne mogu jesti, kako su rdjave, takim ću, veli Gospodin, učiniti Sedeciju cara Judina i knezove njegove i ostatak Jeruzalemljana koji ostaše u ovoj zemlji i koji žive u zemlji Egipatskoj.

9. Učiniću da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim na zlo, da budu sramota i priča i rug i uklin po svijem mjestima, kuda ih raždenem.

10. I poslaću na njih mač, glad i pomor, dokle se ne istrijebe sa zemlje, koju sam dao njima i ocima njihovijem.

GLAVA 25.

Riječ koja dodje Jeremiji za sav narod Judin četvrte godine Joakima sina Jozijina cara Judina, a to je prva godina Nabuhodonozora cara Babilonskoga,

2. Koju reče Jeremija prorok svemu narodu Judinu i svijem stanovnicima Jeruzalemskim, govoreći:

3. Od trinaeste godine Jozije sina Amonova cara Judina do danas, za ove dvadeset i tri godine, dolazi mi riječ Gospodinova i govorih vam za rana jednako, ali ne poslušaste.

4. I sla vam Gospodin sve sluge svoje proroke za rana jednako, ali ne poslušaste, niti prignuste uha svojega da biste čuli.

5. I govorahu: vratite se svaki sa svojega puta zloga i od zloće djela svojih, pa ćete ostati u zemlji koju dade Gospodin vama i ocima vašim od vijeka do vijeka.

6. I ne idite za drugim bogovima da im služite i da im se klanjate, i ne gnjevite me djelom ruku svojih, i ne ću vam učiniti zla.

7. Ali me ne poslušaste, govori Gospodin, nego me gnjeviste djelom ruku svojih na svoje zlo.

8. Za to ovako veli Gospodin nad vojskama: što ne poslušaste mojih riječi,

9. Evo, ja ću poslati po sve narode sjeverne, govori Gospodin, i po Nabuhodonozora cara Babilonskoga slugu svojega, i dovešću ih na tu zemlju i na stanovnike njezine, i na sve te narode okolne, koje ću zatrti, i učiniću da budu čudo i podsmijeh i pustoš vječna.

10. I učiniću da nestane medju njima glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevjestina, lupe od žrvanja i svjetlosti od žiška.

11. I sva će ta zemlja biti pustoš i čudo, i ti će narodi služiti caru Babilonskom sedamdeset godina.

12. A kad se navrši sedamdeset godina onda ću pohoditi cara Babilonskoga i onaj narod, govori Gospodin, za bezakonje njihovo, i zemlju Haldejsku, i obratiću je u pustoš vječnu.

13. I pustiću na tu zemlju sve što sam govorio o njoj, sve što je napisano u ovoj knjizi, što prorokova Jeremija za sve narode.

14. Jer će veliki narodi i silni carevi i njih pokoriti; tada ću im platiti po djelima njihovijem i po onom što su činili rukama svojim.

15. Jer ovako mi reče Gospodin Bog Izraelov: uzmi iz moje ruke čašu vina ovoga gnjeva, i napoj iz nje sve narode ka kojima te ja pošljem,

16. Neka piju i smetu se i polude od oštroga mača koji ću ja poslati medju njih.

17. I uzeh čašu iz ruke Gospodinu, i napojih sve te narode, ka kojima me posla Gospodin:

18. Jeruzalem i gradove Judine i careve njegove i knezove njegove, da budu pustoš i čudo i podsmijeh i uklin, kao što je danas.

19. Faraona cara Egipatskoga i sluge njegove i knezove njegove i sav narod njegov,

20. I svu mješavinu, i sve carove zemlje Uza, sve careve zemlje Filistejske, i Askalon i Gazu i Akaron i ostatak od Azota,

21. Edomce i Moapce i sinove Amonove,

22. I sve careve Tirske i sve careve Sidonske i careve na ostrvima preko mora,

23. Dedana i Temu i Buza, i sve koji se s kraja strigu,

24. I sve careve Arapske i sve careve od mješavine koji žive u pustinji,

25. I sve careve Zambrijske, i sve careve Elamske, i sve careve Medske,

26. I sve careve sjeverne, koji su blizu i koji su daleko, kako jednoga tako

drugoga, i sva carstva zemaljska što su po zemlji; a car Sezaški piće poslije njih.

27. I reci im: ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: pijte i opijte se, i bljujte i padajte, da ne ustanete od mača koji ću pustiti medju vas.

28. Ako li ne bi htjeli uzeti čaše iz ruke tvoje da piju, tada im reci: ovako veli Gospodin nad vojskama: zaista ćete piti.

29. Jer evo počinjem puštati zlo na grad koji se naziva mojim imenom, a vi li ćete ostati bez kara? ne ćete ostati bez kara, jer ću dozvati mač na sve stanovnike zemaljske, govori Gospodin nad vojskama.

30. Ti dakle prorokuj im sve ove riječi i reci im: Gospodin će s visine riknuti, i iz stana svetinje svoje pustiće glas svoj, silno će riknuti iz stana svojega, kao oni što gaze groždje podignuće viku na sve stanovnike zemaljske.

31. Proći će graja do kraja zemlje, jer raspru ima Gospodin s narodima, sudi se sa svakim tijelom, bezbožnike će dati pod mač, govori Gospodin.

32. Ovako veli Gospodin nad vojskama: evo, nevolja će poći od naroda do naroda, i velik će se vihor podignuti od krajeva zemaljskih.

33. I u onaj će dan biti od kraja do kraja zemlje pobijeni od Gospodina, ne će biti oplakani, niti će se pokupiti i pogrepsti, biće gnoj po zemlji.

34. Ridajte, pastiri, i vičite i valjajte se *po prahu,* glavari stadu, jer se navršiše vaši dani da budete poklani, i da se razaspete, i pašćete kao skupocjen sud.

35. I ne će biti utočišta pastirima, ni izbavljenja glavarima od stada.

36. Vikaće pastiri i ridaće glavari od stada, jer će potrti Gospodin pašu njihovu.

37. I razvaliće se mirni torovi od žestokoga gnjeva Gospodinova.

38. Kao lavić ostavio je šator svoj, jer će zemlja njihova opustjeti od žestine nasilnikove i od ljutoga gnjeva njegova.

GLAVA 26.

U početku carovanja Joakima sina Jozijina cara Judina dodje ova riječ od Gospodina govoreći:

2. Ovako govori Gospodin: stani u trijemu doma *Gospodinova, i govori svijem gradovima Judinijem, koji dolaze* da se poklone u domu Gospodinovu, sve riječi koje ti zapovijedam da im kažeš; ne izostavi ni riječi,

3. Ne bi li poslušali i vratili se svaki sa svoga zloga puta, da mi se sažali sa zla koje im mislim učiniti za zloću djela njihovijeh.

4. Reci im dakle: ovako veli Gospodin: ako me ne poslušate da hodite u mom zakonu koji sam stavio pred vas,

5. Da slušate riječi sluga mojih proroka, koje vam šaljem, koje slah za rana jednako, ali ih ne poslušaste,

6. Učiniću s domom ovijem kao sa Silom, i grad ovaj daću u prokletstvo svijem narodima na zemlji.

7. A svećenici i proroci i sav narod čuše Jeremiju gdje govori te riječi u domu Gospodinovu.

8. I kad Jeremija izgovori sve što mu Gospodin zapovjedi da kaže svemu narodu, uhvatiše ga svećenici i proroci i sav narod govoreći: poginućeš.

9. Za što prorokova u ime Gospodinovo govoreći: ovaj će dom biti kao Silo, i ovaj će grad opustjeti da ne će u njemu niko živjeti? I skupi se sav narod na Jeremiju u dom Gospodinov.

10. A knezovi Judini čuvši to dodjoše iz doma carskoga u dom Gospodinov, i sjedoše pred nova vrata Gospodinova.

11. I rekoše svećenici i proroci knezovima i svemu narodu govoreći: ovaj je čovjek zaslužio smrt, jer prorokova protiv ovoga grada, kao što čuste svojim ušima.

12. Tada progovori Jeremija svijem knezovima i svemu narodu govoreći: Gospodin me posla da prorokujem protiv ovoga doma i protiv ovoga grada sve što čuste.

13. Za to popravite putove svoje i djela svoja, i poslušajte riječ Gospodina Boga svojega, i sažaliće se Gospodinu sa zla koje je izrekao za vas.

14. A ja, evo sam u vašim rukama, činite od mene što mislite da je dobro i pravo.

15. Ali znajte za cijelo, ako me ubijete, krv pravu svalićete na se i na ovaj grad i na stanovnike njegove, jer doista Gospodin me posla k vama da govorim sve ove riječi da čujete.

16 Tada rekoše knezovi i sav na svećenicima i prorocima: nije ov

vjek zaslužio smrti, jer nam je govorio u ime Gospodina Boga našega.

17. I ustaše neki od starješina zemaljskih, i progovoriše svemu zboru narodnom i rekoše:

18. Miheja Morašćanin prorokova u vrijeme Ezehije cara Judina i govori svemu narodu Judinu i reče: ovako veli Gospodin nad vojskama: Sion će se preorati kao njiva i grad će Jeruzalem biti gomila kamenja, i gora ovoga doma visoka šuma.

19. Je li ga za to ubio Ezehija car Judin i sav Juda? nije li se pobojao Gospodina i molio se Gospodinu? i Gospodinu se sažali radi zla koje bješe izrekao na njih; mi dakle činimo veliko zlo dušama svojim.

20. I još bješe jedan koji prorokova u ime Gospodinovo, Urija sin Semejev iz Karijat-Jarima; on prorokova protiv ovoga grada i protiv ove zemlje isto onako kao Jeremija.

21. I kad ču car Joakim i sve vojvode njegove i svi knezovi riječi njegove, traži ga car da ga ubije; a Urija čuvši poboja se i pobježe i dodje u Egipat.

22. A car Joakim posla neke u Egipat, Elnatana sina Ahoborova i druge s njim.

23. I oni izvedoše Uriju iz Egipta i dovedoše k caru Joakimu, i ubi ga mačem, i baci tijelo njegovo u groblje prostoga naroda.

24. Ali ruka Ahikama sina Safanova bi uz Jeremiju, te ga ne predaše u ruke narodu da ga pogube.

GLAVA 27.

U početku carovanja Joakima sina Jozijina cara Judina dodje ova riječ Jeremiji od Gospodina govoreći:

2. Ovako mi reče Gospodin: načini sebi sveze i jaram, i metni sebi oko vrata.

3. Po tom pošlji ih caru Edomskom i caru Moapskom i caru sinova Amonovijeh i caru Tirskom i caru Sidonskom, po poslanicima koji će doći u Jeruzalem k Sedeciji caru Judinu.

4. I naruči im neka reku svojim gospodarima: ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: ovako recite *svojim gospodarima*:

5. Ja sam stvorio zemlju i ljude i stoku, *što je po zemlji*, silom svojom velikom i mišicom svojom podignut dajem je kome mi je drago.

6. I sada ja dadoh sve te zemlje ke Nabuhodonozoru caru Babilon sluzi svojemu, dadoh mu i zvijerje sko da mu služi.

7. I svi će narodi služiti njemu njegovu i unuku njegovu dokle vrijeme i njegovoj zemlji, i velik rodi i silni carevi pokore ga.

8. A koji narod ili carstvo ne b služiti Nabuhodonozoru caru Bal skom, i ne bi htio saviti vrata sv u jaram cara Babilonskoga, taki ć rod pohoditi mačem i gladju i p rom, govori Gospodin, dokle ih ne jebim rukom njegovom.

9. Ne slušajte dakle proroka svo vrača svojih ni sanjača svojih ni g svojih ni bajača svojih, koji vam g re i vele: ne ćete služiti caru Bab skom.

10. Jer vam oni laž prorokuju, bih vas daleko odveo iz zemlje v izagnao vas da izginete.

11. A narod koji bi savio vrat svo jaram cara Babilonskoga i služio ostaviću ga na zemlji njegovoj, g Gospodin, da je radi i stanuje u nj

12. I Sedeciji caru Judinu rekoh ovo govoreći: savijte vrat svoj po ram cara Babilonskoga i služite nj i narodu njegovu, pa ćete ostati ži

13. Za što da poginete ti i narod od mača i od gladi i od pomora, k reče Gospodin za narod koji ne bi žio caru Babilonskom?

14. Ne slušajte dakle što govore roci koji vam kažu i vele: ne ćete žiti caru Babilonskom, jer vam oni rokuju laž.

15. Jer ih ja nijesam poslao, go Gospodin, nego lažno prorokuju u je ime, kako bih vas prognao da i nete i vi i proroci koji vam prorok

16. I svećenicima i svemu narodu vorih i rekoh: ovako veli Gospodin slušajte što govore vaši proroci vam prorokuju govoreći: evo, posu doma Gospodinova vratiće se iz B lona skoro. Jer vam oni prorokuju

17. Ne slušajte ih; služite caru B lonskom, i ostaćete živi; za što taj g da opusti?

18. Ako li su proroci i ako je rijeć

va u njih, neka mole Gospodina
skama da sudovi što su ostali u
Gospodinovu i u domu cara Ju-
Jeruzalemu ne otidu u Babilon.
r ovako veli Gospodin nad voj-
za stupove i za more i za pod-
za druge sudove što su ostali u
du.
jih ne uze car Nabuhodonozor
ilonski kad odvede u ropstvo
u sina Joakimova cara Judina
alema u Babilon, i sve glavare
i Jeruzalemske;
r ovako veli Gospodin nad voj-
Bog Izraelov za sudove što osta-
nu Gospodinovu i u domu cara
u Jeruzalemu:
Babilon će se odnijeti i ondje će
lana kad ću ih pohoditi, veli Go-
kad ću ih donijeti i vratiti na
sto.

GLAVA 28.

e godine, u početku carovanja
edecije cara Judina, četvrte go-
toga mjeseca, reče mi Hananija
rov, prorok iz Gabaona, u domu
inovu pred svećenicima i svijem
n govoreći:
ko veli Gospodin nad vojskama
aelov: slomih jaram cara Babi-
a.
dvije godine ja ću vratiti na ovo
sve sudove doma Gospodinova,
e Nabuhodonozor car Babilon-
vle i odnese u Babilon.
honiju sina Joakimova cara Ju-
ve roblje Judino što otide u Ba-
ću dovesti opet na ovo mjesto,
Gospodin, jer ću slomiti jaram
bilonskoga.
la reče Jeremija prorok Hananiji
pred svećenicima i pred svijem
m, koji stajaše u domu Gospo-

e Jeremija prorok: amen, da Go-
učini tako, da Gospodin ispuni
ječi što si prorokovao da bi vra-
ove doma Gospodinova i sve ro-
Babilona na ovo mjesto.
čuj ovu riječ koju ću ja kazati
bom i pred svijem narodom:
roci koji su bili prije mene i pri-
od starine, oni prorokovaše mno-
njama i velikim *carstvima* rat i
i pomor.

9. Prorok koji proriče mir, kad se zbude riječ toga proroka, onda se poznaje taj prorok da ga je zaista poslao Gospodin.

10. Tada Hananija prorok skide jaram s vrata Jeremiji proroku i slomi ga.

11. I reče Hananija pred svijem narodom govoreći: ovako veli Gospodin: ovako ću slomiti jaram Nabuhodonozora cara Babilonskoga do dvije godine s vrata svijeh naroda. I otide prorok Jeremija svojim putem.

12. Ali dodje riječ Gospodinova Jeremiji, po što slomi Hananija prorok jaram s vrata Jeremiji proroku, i reče:

13. Idi i kaži Hananiji i reci: ovako veli Gospodin: slomio si jaram drveni, ali načini mjesto njega gvozden jaram.

14. Jer ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: gvozden ću jaram metnuti na vrat svijem tijem narodima da služe Nabuhodonozoru caru Babilonskom, i služiće mu, dao sam mu i zvijerje poljsko.

15. Potom reče Jeremija prorok Hananiji proroku: čuj, Hananija; nije te poslao Gospodin, a ti si učinio da se narod ovaj pouzda u laž.

16. Za to ovako veli Gospodin: evo, ja ću te skinuti sa zemlje, ove godine ti ćeš umrijeti; jer si kazivao odmet od Gospodina.

17. I umrije prorok Hananija te godine sedmoga mjeseca.

GLAVA 29.

A ovo su riječi u poslanici koju posla prorok Jeremija iz Jeruzalema k ostatku starješina zarobljenijeh i svećenicima i prorocima i svemu narodu što ga preseli Nabuhodonozor iz Jeruzalema u Babilon,

2. Po što otide iz Jeruzalema car Jehonija i carica i dvorani i knezovi Judini i Jeruzalemski, i drvodjelje i kovači,

3. Po Elazi sinu Safanovu i Gamariji sinu Helcijinu, koje sla Sedecija car Judin u Babilon k Nabuhodonozoru caru Babilonskom; i *u knjizi* govoraše:

4. Ovako veli Gospodin nad vojskama, Bog Izraelov, svemu roblju koje preselih iz Jeruzalema u Babilon:

5. Gradite kuće i sjedite u nji
dite vrtove i jedite rod njihov

6. Ženite se i radjajte sino

i sinove svoje ženite, i kćeri svoje udajite, neka radjaju sinove i kćeri, i množite se tu i ne umaljujte se.

7. I tražite dobro gradu, u koji vas preselih, i molite se za nj Gospodinu, jer u dobru njegovu biće vama dobro.

8. Jer ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: nemojte da vas varaju vaši proroci što su medju vama i vaši vrači, i ne gledajte na sne svoje što sanjate.

9. Jer vam oni lažno prorokuju u moje ime, ja ih nijesam poslao, govori Gospodin.

10. Jer ovako veli Gospodin: kad se navrši u Babilonu sedamdeset godina, pohodiću vas, i izvršiću vam dobru riječ svoju da ću vas vratiti na ovo mjesto.

11. Jer ja znam misli koje mislim za vas, govori Gospodin, misli dobre a ne zle, da vam dam pošljedak kakav čekate.

12. Tada ćete me prizivati i ići ćete i moliće te mi se, i uslišiću vas.

13. I tražićete me, i naći ćete me, kad me potražite svijem srcem svojim.

14. I daću vam se da me nadjete, govori Gospodin, i vratiću roblje vaše, i sabraću vas iz svijeh naroda i iz svijeh mjesta u koja sam vas razagnao, govori Gospodin, i dovešću vas opet na mjesto, odakle sam vas iselio.

15. Jer rekoste: Gospodin nam podiže proroke u Babilonu.

16. Jer ovako veli Gospodin za cara koji stoji na prijestolu Davidovu i za sav narod koji stoji u ovom gradu, za braću vašu što ne otidoše s vama u ropstvo,

17. Ovako veli Gospodin nad vojskama: evo, ja ću pustiti na njih mač, glad i pomor, i učiniću ih da budu kao smokve rdjave, koje se ne mogu jesti, kako su rdjave.

18. I goniću ih mačem i gladju i pomorom, i učiniću da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim, da budu uklin i čudo i podsmijeh i rug u svijeh naroda, u koje ih proženem.

19. Jer ne poslušaše mojih riječi, govori Gospodin, kad slah k njima sluge svoje proroke za rana jednako; ali ne poslušaste, govori Gospodin.

20. Slušajte dakle riječ Gospodinovu vi svi zarobljeni, koje poslah iz Jeruzalema u Babilon.

21. Ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov za Ahaba sina Kolijina i za Sedeciju sina Mazijina, koji vam prorokuju u moje ime laž: evo, ja ću ih predati u ruke Nabuhodonozoru caru Babilonskom da ih pobije na vaše oči.

22. I od njih će se uzeti uklin medju sve roblje Judino što je u Babilonu, te će govoriti: Gospodin da učini od tebe kao od Sedecije i kao od Ahaba, koje ispeče car Babilonski na ognju.

23. Jer učiniše grdilo u Izraelu čineći preljubu sa ženama bližnjih svojih i govoreći laž na moje ime, što im ne zapovjedih; ja znam to, i svjedok sam, govori Gospodin.

24. I Semeji iz Nehelama reci govoreći:

25. Ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov govoreći: što si u svoje ime poslao knjige svemu narodu koji je u Jeruzalemu, i Sofoniji sinu Mazijinu svećeniku i svijem svećenicima, govoreći:

26. Gospodin te postavi svećenikom na mjesto Jojade svećenika da pazite u domu Gospodinovu na svakoga čovjeka bezumna i koji se gradi prorok, da ih mećeš u tamnicu i u klade.

27. Za što dakle ne ukori Jeremije Anatoćanina, koji se gradi prorok medju vama?

28. Jer posla k nama u Babilon i poruči: dugo će trajati; gradite kuće i sjedite u njima, i sadite vrtove i jedite rod njihov.

29. I Sofonija svećenik pročita tu knjigu pred prorokom Jeremijom.

30. I dodje riječ Gospodinova Jeremiji govoreći:

31. Pošlji ka svemu roblju i poruči: ovako veli Gospodin za Semeju iz Nehelama: što vam prorokuje Semeja, a ja ga ne poslah, i čini da se uzdate u laž.

32. Za to ovako veli Gospodin: evo, ja ću pohoditi Semeju Nehelamljanina i sjeme njegovo, ne će od njega niko ostati u ovom narodu niti će vidjeti dobra što ću ja učiniti narodu svojemu, govori Gospodin, jer kaziva odmet od Gospodina.

GLAVA. 30.

Riječ koja dodje Jeremiji od Gospodina govoreći:

2. Ovako veli Gospodin Bog Izraelov

govoreći: napiši u knjigu sve riječi koje ti govorih.

3. Jer evo idu dani, govori Gospodin, kad ću povratiti roblje naroda svojega Izraela i Jude, govori Gospodin, i dovešću ih natrag u zemlju koju sam dao ocima njihovijem, i držaće je.

4. I ovo su riječi koje reče Gospodin za Izraela i Judu.

5. Jer ovako veli Gospodin: čusmo viku od prepadanja, straha, a mira nema.

6. Pitajte, i vidite, eda li muško radja? za što dakle vidim gdje se svaki čovjek drži rukama svojima za bedra svoja kao porodilja i u svijeh se promijenila lica i poblijedjela?

7. Jaoh! jer je velik ovaj dan, nije bilo takoga, i vrijeme je muke Jakovljeve, ipak će se izbaviti iz nje.

8. Jer u taj dan, govori Gospodin nad vojskama, slomiću jaram njegov s vrata tvojega, i sveze tvoje pokidaću; i ne će ga više tudjini nagoniti da im služi.

9. Nego će služiti Gospodinu Bogu svojemu i Davidu caru svojemu, kojega ću im podignuti.

10. Ti se dakle ne boj, Jakove slugo moj, govori Gospodin, i ne plaši se, Izraele; jer, evo, ja ću te izbaviti iz daljne *zemlje,* i sjeme tvoje iz zemlje ropstva tvojega, i Jakov će se vratiti i počivati, i biće miran, i niko ga ne će plašiti.

11. Jer sam ja s tobom, govori Gospodin, da te izbavim; i učiniću kraj svijem narodima, medju koje sam te rasijao, ali tebi ne ću učiniti kraja, nego ću te pokarati s mjerom, a ne ću te ostaviti sa svijem bez kara.

12. Jer ovako veli Gospodin: smrtan je polom tvoj i rana tvoja ljuta.

13. Nema nikoga koji bi se primio tvoje stvari da te liječi, nema lijeka koji bi ti pomogao.

14. Svi koji te ljube zaboraviše te, ne traže te, jer te udarih udarcem neprijateljskim, karom žestokim, za mnoštvo bezakonja tvojega, za silne grijehe tvoje.

15. Za što vičeš radi rane svoje, smrtnoga bola svojega? za mnoštvo bezakonja tvojega, za silne grijehe tvoje činim ti to.

16. Ali svi koji te proždiru, proždrijeće se, i neprijatelji *tvoji svi koliki otiću će u ropstvo, i koji te gaze, biće po-*

gaženi, i sve koji te plijene, daću ih da se oplijene.

17. Jer ću te iscijeliti, i rane ću ti izliječiti, govori Gospodin, jer te zvaše otjeranom: Sionom, kojega niko ne traži.

18. Ovako veli Gospodin: evo, ja ću povratiti iz ropstva šatore Jakovljeve i smilovaću se na stanove njegove; i grad će se sazidati na mjestu svom, i dvor će stajati na svoj način.

19. I iz njih će izlaziti hvale i glas ljudi veselijeh, jer ću ih umnožiti, i ne će se umaljivati, i uzvisiću ih, i ne će se poniziti.

20. I sinovi će njegovi biti kao prije i zbor će njegov biti utvrdjen preda mnom, i pohodiću sve koji mu čine silu.

21. I knez će njihov biti od njih, i vladalac će njihov izlaziti isred njih; i daću mu da pristupa, i pristupaće k meni; jer ko je taj koji se usudjuje pristupiti k meni? govori Gospodin.

22. I bićete mi narod, i ja ću vam biti Bog.

23. Gle, vihor Gospodinov, gnjev, izići će, vihor, koji ne prestaje, pašće na glavu bezbožnicima.

24. Ne će se povratiti žestoki gnjev Gospodinov dokle ne učini i izvrši što je naumio u srcu svom; na pošljetku ćete razumjeti to.

GLAVA 31.

U to vrijeme, govori Gospodin, ja ću biti Bog svijem porodicama Izraelovijem, i oni će mi biti narod.

2. Ovako veli Gospodin: narod što osta od mača nadje milost u pustinji, kad idjah da dam odmor Izraelu.

3. Odavna mi se javljaše Gospodin. Ljubim te ljubavlju vječnom, za to ti jednako činim milost.

4. Opet ću te sazidati, i bićeš sazidana, djevojko Izraelova, opet ćeš se veseliti bubnjima svojim, i izlazićeš sa zborom igračkim.

5. Opet ćeš saditi vinograde na brdima Samarijskim, sadiće vinogradari i ješće rod.

6. Jer će doći dan kad će vikati čuvari na gori Efraimovoj: ustanite, da idemo na Sion, ka Gospodinu Bogu svojemu.

7. Jer ovako veli Gospodin: [redacted] veselo radi Jakova, i podvik[redacted] glave narodima; javljajte, hv[redacted]

vorite: spasi, Gospodine, narod svoj, ostatak Izraelov.

8. Evo, ja ću ih dovesti iz zemlje sjeverne, i sabraću ih s krajeva zemaljskih, i slijepa i hroma, i trudnu i porodilju, sve zajedno, zbor veliki vratiće se ovamo.

9. Ići će plačući, i s molitvama ću ih dovesti natrag; vodiću ih pokraj potoka pravijem putem, na kom se ne će spoticati; jer sam otac Izraelu, i Efraim je prvenac moj.

10. Čujte, narodi, riječ Gospodinovu, i javljajte po dalekim ostrvima i recite: koji rasija Izraela, skupiće ga, i čuvaće ga kao pastir stado svoje.

11. Jer iskupi Gospodin Jakova, i izbavi ga iz ruku jačega od njega.

12. I doći će i pjevaće na visini Sionskoj, i steći će se k dobru Gospodinovu, k žitu, k vinu i k ulju, k jaganjcima i teocima; i duša će im biti kao vrt zaliven, i ne će više tužiti.

13. Tada će se veseliti djevojka u kolu, i momci i starci zajedno, i promijeniću žalost njihovu na radost, i utješiću ih, i razveseliću ih po žalosti njihovoj.

14. I napitaću svećenicima dušu pretilinom, i narod će se moj nasititi dobra mojega, govori Gospodin.

15. Ovako veli Gospodin: glas u Rami ču se, naricanje i plač veliki; Rahela plače za djecom svojom, ne će da se utješi za djecom svojom, jer ih nema.

16. Ovako veli Gospodin: ustavi glas svoj od plača i oči svoje od suza, jer ima plata djelu tvojemu, govori Gospodin, i oni će se vratiti iz zemlje neprijateljske.

17. I imaš nada za pošljedak, govori Gospodin, da će se vratiti sinovi *tvoji* na medje svoje.

18. Čujem doista Efraima gdje tuži: pokarao si me, te sam pokaran kao june neuko; obrati me da se obratim, jer si ti Gospodin Bog moj.

19. Jer po što se obratih, pokajah se; i pošto se naučih, udarih se po bedru; jer se posramih i stidim se što nosim sramotu mladosti svoje.

20. Nije li mi Efraim mio sin? nije li *dijete predrago*? Od kad govorih protiv njega, jednako ga se opominjem; *za to je srce moje* ustreptalo njega radi, doista ću se smilovati na nj, govori Gospodin.

21. Podigni znake, nanesi gomile kamenja, zapamti put kojim si išla; vrati se, djevojko Izraelova, vrati se u gradove svoje.

22. Dokle ćeš lutati, kćeri odmetnice! jer je Gospodin učinio nešto novo na zemlji: žena će opkoliti čovjeka.

23. Ovako veli Gospodin nad vojskama, Bog Izraelov: još će ovu riječ govoriti u zemlji Judinoj i u gradovima njegovijem kad natrag dovedem roblje njihovo: Gospodin da te blagoslovi, stane pravde, sveta goro!

24. Jer će se naseliti u njoj Juda, i svi gradovi njegovi, i ratari i koji idu za stadom.

25. Jer ću napojiti umornu dušu, i nasititi svaku klonulu dušu.

26. U tom se probudih i pogledah; i san mi bješe sladak.

27. Evo idu dani, govori Gospodin, kad ću zasijati dom Izraelov i dom Judin sjemenom čovječijim i sjemenom od stoke.

28. I kao što sam pazio na njih da ih istrebljujem i razvaljujem, i kvarim i zatirem i mučim, tako ću paziti na njih da ih sazidam i posadim, govori Gospodin.

29. U te dane ne će se više govoriti: oci jedoše kiselo groždje, a sinovima trnu zubi.

30. Nego će svaki za svoj grijeh poginuti; ko god jede kiselo groždje, tome će zubi trnuti.

31. Evo idu dani, govori Gospodin, kad ću učiniti s domom Izraelovijem i s domom Judinijem nov zavjet,

32. Ne kao onaj zavjet, koji učinih s ocima njihovijem, kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje Egipatske, jer onaj zavjet moj oni pokvariše, a ja im bijah muž, govori Gospodin;

33. Nego ovo je zavjet što ću učiniti s domom Izraelovijem poslije ovih dana, govori Gospodin: metnuću zavjet svoj u njih, i na srcu njihovu napisaću ga, i biću im Bog i oni će mi biti narod.

34. I ne će više učiti prijatelj prijatelja ni brat brata govoreći: poznajte Gospodina; jer će me znati svi od maloga do velikoga, govori Gospodin; jer ću im oprostiti bezakonja njihova, i grijeha njihovijeh ne ću više pominjati.

35. Ovako veli Gospodin, koji daje sunce da svijetli danju, i uredbe mjesecu i zvijezdama da svijetle noću, koji raskida more i buče vali njegovi, kojemu je ime Gospodin nad vojskama:

36. Ako tijeh uredaba nestane ispred mene, govori Gospodin, i sjeme će Izraelovo prestati biti narod preda mnom na vijek.

37. Ovako veli Gospodin: ako se može izmjeriti nebo gore i izvidjeti temelji zemaljski dolje, tada ću i ja odbaciti sve sjeme Izraelovo za sve što su učinili, veli Gospodin.

38. Evo idu dani, govori Gospodin, u koje će se sazidati Gospodinu ovaj grad od kule Hananeelove do vrata na uglu.

39. I još će dalje otići uže mjeračko do huma Gareba i obrnuće su na Goatu.

40. I sva dolina od mrtvijeh tjelesa i pepela, i sva polja dori do potoka Cedrona, do ugla konjskih vrata k istoku, biće svetinja Gospodinu; ne će se razvaliti ni potrti do vijeka.

GLAVA 32.

Riječ koja dodje Jeremiji od Gospodina desete godine Sedecije cara Judina, koje je osamnaesta godina Nabuhodonozorova;

2. A tada vojska cara Babilonskoga bijaše opkolila Jeruzalem, i prorok Jeremija bijaše zatvoren u trijemu od tamnice, koja bijaše u dvoru cara Judina.

3. Jer ga zatvori Sedecija car Judin govoreći: za što prorokuješ govoreći: ovako veli Gospodin: evo, ja ću predati taj grad u ruke caru Babilonskom i uzeće ga?

4. I Sedecija car Judin ne će uteći iz ruku Haldejskih, nego će za cijelo biti predan u ruke caru Babilonskom, i usta će ovoga govoriti s ustima onoga, oči će se ovoga vidjeti s očima onoga.

5. I odvešće Sedeciju u Babilon, te će ostati ondje dokle ga ne pohodim, govori Gospodin; ako se bijete s Haldejcima, ne ćete biti srećni.

6. Reče dakle Jeremija: dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

7. Evo Hanameel sin Seluma strica tvojega ide k tebi da ti kaže: kupi njivu moju što je u Anatotu, jer ti imaš po srodstvu pravo da je kupiš.

8. I dodje k meni Hanameel sin strica mojega po riječi *Gospodinovoj* u trijem od tamnice, i reče mi: hajde kupi moju njivu što je u Anatotu u zemlji Benjaminovoj, jer tebi pripada po nasljedstvu i ti imaš pravo otkupiti je; kupi. I razumjeh da je riječ Gospodinova.

9. I kupih od Hanameela sina strica svojega tu njivu koja je u Anatotu, i izmjerih mu novce, sedamnaest sikala srebra.

10. I napisah knjigu, i zapečatih, i uzeh svjedoke izmjeriv novce na mjeru.

11. I uzeh knjigu o kupovini zapečaćenu po zakonu i uredbama, i otvorenu,

12. I dadoh knjigu o kupovini Baruhu sinu Nerija sina Mazijina pred Hanameelom bratučedom svojim i pred svjedocima koji se potpisaše na knjizi o kupovini i pred svijem Judejcima koji sjedjahu u trijemu od tamnice.

13. I zapovjedih Baruhu pred njima govoreći:

14. Ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: uzmi ovu knjigu, knjigu o kupovini, zapečaćenu i ovu knjigu otvorenu, i metni ih u zemljan sud da ostanu dugo vremena.

15. Jer ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: još će se kupovati kuće i njive i vinogradi u ovoj zemlji.

16. I davši knjigu o kupovini Baruhu sinu Nerijevu, pomolih se Gospodinu govoreći:

17. Ah, Gospodine, Gospodine! eto, ti si stvorio nebo i zemlju silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom; ništa nije tebi teško.

18. Činiš milost na tisućama, i vraćaš za bezakonje otačko u njedra sinovima njihovijem nakon njih; Bože veliki, silni, kojemu je ime Gospodin nad vojskama;

19. Veliki u namjerama i silni u djelima; jer su oči tvoje otvorene na sve putove ljudske da daš svakome prema putovima njegovijem i prema plodu djela njegovijeh;

20. Koji si činio znake i čudesa do danas u zemlji Egipatskoj i u Izraelu i medju *svijem* ljudima, i stekao si sebi ime kako je danas;

21. Jer si izveo narod svoj Izraela iz zemlje Egipatske znacima i čudesima

i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotom velikom;

22. I dao si im ovu zemlju, za koju se zakle ocima njihovijem da ćeš im je dati, zemlju gdje teče mlijeko i med.

23. Ali ušavši u nju i naslijedivši je ne poslušaše glasa tvojega, i po tvom zakonu ne hodiše, i što si im god zapovjedio da čine, ne činiše, za to si učinio te ih snadje sve ovo zlo.

24. Evo, opkopi dodjoše do grada da ga uzmu; i od mača i gladi i pomora grad će se dati u ruke Haldejcima koji ga biju; i što si god rekao, zbiva se, eto vidiš.

25. A ti mi veliš, Gospodine, Gospodine: kupi tu njivu za novce i uzmi svjedoke, a grad se predaje u ruke Haldejcima.

26. Tada dodje riječ Gospodinova Jeremiji govoreći:

27. Gle, ja sam Gospodin Bog svakoga tijela, eda li je meni što teško?

28. Za to ovako veli Gospodin: evo ja dajem taj grad u ruke Haldejcima i u ruke Nabuhodonozoru caru Babilonskom da ga uzme.

29. I Haldejci koji biju taj grad ući će u nj, i upaliće ognjem taj grad i spaliće ga i kuće gdje na krovovima kadiše Balu i ljevaše naljeve bogovima drugim da bi me razgnjevili.

30. Jer sinovi Izraelovi i sinovi Judini činiše od djetinjstva svojega samo što je zlo preda mnom, i sinovi Izraelovi samo me gnjeviše djelima ruku svojih, govori Gospodin.

31. Jer taj grad bješe mi na gnjev i na srdnju od kad ga sazidaše do danas da bih ga odbacio ispred sebe,

32. Za sve zlo sinova Izraelovijeh i sinova Judinijeh što činiše gnjeveći me, oni, carevi njihovi, knezovi njihovi, svećenici njihovi i proroci njihovi, Judejci i Jeruzalemljani.

33. I okrenuše mi ledja a ne lice; i kad ih učah za rana jednako, ne poslušaše da bi primili nauku.

34 Nego metnuše svoje gadove u dom koji se zove mojim imenom i oskvrniše ga.

35. I sagradiše visine Balu što su u dolini sina Enomova da vode sinove *svoje i kćeri svoje* Molohu, što im ja ne *zapovjedih niti mi* dodje na um, da bi činili taj gad, i tako Judu navodili na grijeh

36. Ali za to opet ovako veli Gospodin Bog Izraelov za taj grad za koji velite da će se dati u ruke caru Babilonskom od mača i gladi i pomora:

37. Evo, ja ću ih sabrati iz svijeh zemalja u koje ih razagnah u gnjevu svom i u jarosti svojoj i velikoj ljutini, i dovešću ih opet na ovo mjesto i učiniti da nastavaju bez straha.

38. I biće mi narod i ja ću im biti Bog.

39. I daću im jedno srce i jedan put da bi me se bojali vazda na dobro svoje i sinova svojih nakon njih.

40. I učiniću s njima zavjet vječan da se ne ću odvratiti od njih čineći im dobro, i daću im strah svoj u srce da ne odstupe od mene.

41. I radovaću im se čineći im dobro i zasadiću ih u ovoj zemlji tvrdo svijem srcem svojim i svom dušom svojom.

42. Jer ovako veli Gospodin: kao što sam doveo na taj narod sve ovo zlo veliko, tako ću dovesti na njih sve dobro koje im obričem.

43. Tada će se kupovati njive u ovoj zemlji, za koju vi kažete da je pusta i da nema u njoj ni živinčeta i da je dana u ruke Haldejcima.

44. Kupovaće njive za novce, i pisaće knjige i pečatiti i uzimati svjedoke u zemlji Benjaminovoj i po okolini Jeruzalemskoj i u gradovima Judinijem i u gradovima po gorama i u gradovima po ravnici i u gradovima južnijem, jer ću povratiti roblje njihovo, govori Gospodin.

GLAVA 33.

I dodje riječ Gospodinova Jeremiji drugi put dok još bijaše zatvoren u trijemu od tamnice, govoreći:

2. Ovako veli Gospodin koji čini to, Gospodin koji udešava i potvrdjuje to, kojemu je ime Gospodin:

3. Zovi me, i odazvaću ti se, i kazaću ti velike i tajne stvari, za koje ne znaš.

4. Jer ovako veli Gospodin Bog Izraelov za domove ovoga grada i za domove careva Judinijeh koji će se razvaliti opkopima i mačem,

5. I za one koji dodjoše da se biju s Haldejcima, ali će ih napuniti mrtvijem

tjelesima ljudi koje ću pobiti u gnjevu svom i u jarosti svojoj odvrativ lice svoje od toga grada za svu zloću njihovu:

6. Evo, ja ću ga iscijeliti i zdravlje mu dati, isciljeliću ih i pokazaću im obilje mira, postojanoga mira.

7. Jer ću povratiti roblje Judino i roblje Izraelovo, i sazidaću ih kao prije.

8. I očistiću ih od svakoga bezakonja njihova kojim mi sagriješiše, i oprostiću im sva bezakonja njihova kojima mi sagriješiše i kojima se odmetnuše od mene.

9. I biće mi milo ime i hvala i slava u svijeh naroda na zemlji koji će čuti za sve dobro što ću im učiniti, i uplašiće se i drktaće radi svega dobra i radi svega mira što ću im ja dati.

10. Ovako veli Gospodin: na ovom mjestu, za koje vi velite da je pusto i nema u njemu ni čovjeka ni živinčeta, u gradovima Judinijem i po ulicama Jeruzalemskim opustjelim da nema čovjeka ni stanovnika ni živinčeta, opet će se čuti

11. Glas radostan i glas veseo, glas ženikov i glas nevjestin, glas onijeh koji će govoriti: slavite Gospodina nad vojskama, jer je dobar Gospodin, jer je do vijeka milost njegova, koji će prinositi prinose zahvalne u domu Gospodinovu; jer ću vratiti roblje ove zemlje kao što je bilo prije, govori Gospodin.

12. Ovako veli Gospodin nad vojskama: na ovom mjestu pustom, gdje nema čovjeka ni živinčeta, i u svijem gradovima njegovijem opet će biti torovi pastirski da počivaju stada.

13. U gradovima po gorama, u gradovima po ravnici i u gradovima južnijem i u zemlji Benjaminovoj i oko Jeruzalema i po gradovima Judinijem opet će prolaziti stada ispod ruku brojačevijeh, veli Gospodin.

14. Evo, idu dani, govori Gospodin, kad ću izvršiti ovu dobru riječ koju rekoh za dom Izraelov i za dom Judin.

15. U te dane i u to vrijeme učiniću da iznikne Davidu klica prava, koja će činiti sud i pravdu na zemlji.

16. U te dane spašće se Juda, i Jeruzalem će stajati bez straha, i zvaće se: Gospodin pravda naša.

17. Jer ovako *veli Gospodin:* ne će nestati Davidu čovjeka koji bi sjedio na prijestolu doma Izraelova.

18. Ni svećenicima Levitima ne će nestati preda mnom čovjeka koji bi prinosio žrtvu paljenicu i palio dar i klao žrtvu do vijeka.

19. Po tom dodje riječ Gospodinova Jeremiji govoreći:

20. Ovako veli Gospodin: ako možete ukinuti zavjet moj za dan i zavjet moj za noć da ne bude dana ni noći na vrijeme,

21. Onda će se ukinuti i moj zavjet s Davidom slugom mojim, da nema sina koji bi carovao na prijestolu njegovu, i s Levitima svećenicima slugama mojim.

22. Kao što se ne može izbrojiti vojska nebeska ni izmjeriti pijesak morski, tako ću umnožiti sjeme Davida sluge svojega i Levita sluga svojih.

23. Opet dodje riječ Gospodinova Jeremiji govoreći:

24. Nijesi li vidio što reče taj narod govoreći: dvije porodice, koje bješe izabrao Gospodin, odbaci ih? I ruže moj narod kao da već nije narod pred njima.

25. Ovako veli Gospodin: ako nijesam postavio zavjeta svojega za dan i za noć i uredbe nebesima i zemlji,

26. Onda ću i sjeme Jakovljevo i Davida sluge svojega odbaciti da ne uzimam od sjemena njegova onijeh koji će vladati sjemenom Abramovijem, Izakovijem i Jakovljevijem; jer ću povratiti roblje njihovo i smilovaću se na njih.

GLAVA 34.

Riječ koja dodje Jeremiji od Gospodina, kad Nabuhodonozor car Babilonski i sva vojska njegova, i sva carstva zemaljska koja bijahu pod njegovom vlašću, i svi narodi vojevahu na Jeruzalem i na sve gradove njegove, i reče:

2. Ovako veli Gospodin Bog Izraelov: idi i kaži Sedeciji caru Judinu i reci mu: ovako veli Gospodin: evo, ja ću predati taj grad u ruke caru Babilonskom i on će ga spaliti ognjem.

3. A ti ne ćeš uteći iz njegove ruke, nego ćeš biti uhvaćen i predan u njegove ruke, i oči će se tvoje vidjeti s očima cara Babilonskoga i njegova će usta

voriti s tvojim ustima i otići ćeš u Babilon.

4. Ali čuj riječ Gospodinovu, Sedecija care Judin; ovako veli Gospodin za te: ne ćeš poginuti od mača.

5. Nego ćeš umrijeti na miru, i kao što pališe ocima tvojim, predjašnjim carevima, koji su bili prije tebe, tako će paliti i tebi, i naricaće za tobom: jaoh gospodaru! jer ja rekoh ovo, govori Gospodin.

6. I kaza Jeremija prorok Sedeciji caru Judinu sve ove riječi u Jeruzalemu.

7. A vojska cara Babilonskoga udaraše na Jeruzalem i na sve ostale gradove Judine, na Lahis i Azehu, jer ti bjehu ostali tvrdi gradovi izmedju gradova Judinijeh.

8. Riječ koja dodje Jeremiji od Gospodina kad car Sedecija učini zavjet sa svijem narodom koji bješe u Jeruzalemu da im proglasi slobodu,

9. Da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, Jevrejina i Jevrejku, da ni u koga ne bude rob Judejac brat njegov.

10. I poslušaše svi knezovi i sav narod, koji prista na zavjet, da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, da im ne budu više robovi, poslušaše i otpustiše.

11. A poslije opet staše uzimati robove i robinje, koje bijahu otpustili na volju, i nagoniše ih da im budu robovi i robinje.

12. I dodje riječ Gospodinova Jeremiji od Gospodina govoreći:

13. Ovako veli Gospodin Bog Izraelov: ja učinih zavjet s ocima vašim kad vas izvedoh iz zemlje Egipatske, iz doma ropskoga, govoreći:

14. Kad se svršuje sedma godina, otpuštajte svaki brata svojega Jevrejina koji ti se bude prodao i služio ti šest godina, otpusti ga slobodna od sebe. Ali ne poslušaše me oci vaši niti prignuše uha svojega.

15. I vi se bjeste sada obratili i učinili što je pravo preda mnom proglasivši slobodu svaki bližnjemu svojemu, učinivši zavjet preda mnom u domu koji *se zove* mojim imenom.

16. Ali ndariste natrag i pogrdiste i*me moie nzevši opet* svaki roba svojega i robinju svoju, koje bijaste otpustili slobodne na njihovu volju, i natjeraste ih da vam budu robovi i robinje.

17. Za to ovako veli Gospodin: vi ne poslušaste mene da proglasite slobodu svaki bratu svojemu i bližnjemu svojemu; evo, ja proglašujem slobodu suprot vama, govori Gospodin, maču, pomoru i gladi, i predaću vas da se potucate po svijem carstvima zemaljskim.

18. I predaću ljude koji prestupiše moj zavjet, koji ne izvršiše riječi zavjeta koji učiniše preda mnom, rasjekavši tele na dvoje i prošavši izmedju polovina,

19. Knezove Judine i knezove Jeruzalemske, dvorane i svećenike i sav narod ove zemlje, koji prodjoše izmedju polovina onoga teleta,

20. Predaću ih u ruke neprijateljima njihovijem i u ruke onima koji traže dušu njihovu, i mrtva će tijela njihova biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

21. I Sedeciju cara Judina i knezove njegove predaću u ruke neprijateljima njihovijem i u ruke onima koji traže dušu njihovu, u ruke vojsci cara Babilonskoga, koja se vratila od vas.

22. Evo, ja ću im zapovjediti, veli Gospodin, i dovešću ih opet na ovaj grad, i biće ga i uzeće ga i spaliće ga ognjem; i gradove Judine obratiću u pustoš da niko ne će stanovati u njima.

GLAVA 35.

Riječ koga dodje Jeremiji od Gospodina u vrijeme Joakima sina Jozijina cara Judina, govoreći:

2. Idi k domu sinova Rehabovijeh i govori s njima, te ih dovedi u dom Gospodinov, u koju klijet, i podaj im vina neka piju.

3. Tada uzeh Jezoniju sina Jeremije sina Habzanijina i braću njegovu i sve sinove i sav dom sinova Rehabovijeh.

4. I dovedoh ih u dom Gospodinov, u klijet sinova Hanana sina Jegedelijina čovjeka Božijega, koja je do klijeti knezovske, nad klijeću Mazije sina Selumova, vratara.

5. I metnuh pred sinove doma Rehabova krčage pune vina, i čaše, pa im rekoh: pijte vino.

6. A oni rekoše, ne ćemo piti vina, jer Jonadab, sin Rehabov, otac naš zabra-

nio nam je rekavši: ne pijte vina, ni vi ni sinovi vaši do vijeka;

7. I kuće ne gradite, ni sjemena sijte, ni vinograda sadite niti ga držite, nego u šatorima živite svega vijeka svojega, da biste dugo živjeli na zemlji, gdje ste došljaci.

8. I poslušasmo glas Jonadaba sina Rehabova oca svojega u svemu što nam zapovjedi da ne pijemo vina svega vijeka svojega, ni mi ni naše žene, ni sinovi naši ni kćeri naše.

9. Ni da gradimo kuća da u njima živimo, ni da imamo vinograda ni njive ni usjeva.

10. Nego živimo u šatorima, i slušamo i činimo sve kako nam je zapovjedio Jonadab otac naš.

11. A kad dodje Nabuhodonozor car Babilonski u ovu zemlju, rekosmo: hajde da otidemo u Jeruzalem ispred vojske Haldejske i vojske Sirske; i tako ostasmo u Jeruzalemu.

12. Tada dodje riječ Gospodinova Jeremiji govoreći:

13. Ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: idi i reci Judejcima i Jeruzalemljanima: zar ne ćete da primite nauke da slušate riječi moje? govori Gospodin.

14. Izvršuju se riječi Jonadaba sina Rehabova, koji zabrani sinovima svojim da ne piju vina, i ne piju vina do danas, nego slušaju zapovijest oca svojega; a ja vam govorih za rana jednako, a vi me ne poslušaste.

15. I slah k vama sve sluge svoje proroke za rana jednako govoreći: vratite se svaki sa svoga puta zloga, i popravite djela svoja i ne idite za drugim bogovima služeći im, pak ćete ostati u zemlji koju sam dao vama i ocima vašim, ali ne prignuste uha svojega niti me poslušaste.

16. Da, sinovi Jonadaba sina Rehabova izvršuju zapovijest oca svojega što im je zapovjedio, a taj narod ne sluša mene.

17. Za to ovako veli Gospodin Bog nad vojskama, Bog Izraelov: evo, ja ću pustiti na Judu i na sve stanovnike Jeruzalemske sve zlo što izrekoh za njih; jer im govorih a oni ne poslušaše i zvah ih a *oni se ne odazvaše.*

18. A porodici Rehabovoj reče Jeremija: ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: što slušate zapovijest Jonadaba oca svojega i držite sve zapovijesti njegove i činite sve kako vam je zapovjedio,

19. Za to ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: ne će nestati Jonadabu sinu Rehabovu čovjeka koji bi stajao preda mnom do vijeka.

GLAVA 36.

A četvrte godine Joakima sina Jozijina cara Judina dodje ova riječ Jeremiji od Gospodina govoreći:

2. Uzmi knjigu i napiši u nju sve riječi koje sam ti rekao za Izraela i Judu i za sve narode, od kada ti počeh govoriti, od vremena Jozijina do danas;

3. Eda bi čuo dom Judin sve zlo koje im mislim učiniti i vratio se svak sa svoga zloga puta, da bih im oprostio bezakonje i grijeh njihov.

4. Tada Jeremija dozva Baruha sina Nerijeva, i napisa Baruh u knjigu iz usta Jeremijinih sve riječi Gospodinove koje mu govori.

5. Po tom zapovjedi Jeremija Baruhu govoreći: meni nije slobodno, te ne mogu otići u dom Gospodinov.

6. Nego idi ti, i pročitaj iz knjige koju si napisao iz mojih usta, riječi Gospodinove, narodu u domu Gospodinovu u dan posni, i svijem Judejcima koji dodju iz gradova svojih pročitaj;

7. Ne bi li moleći se pripali ka Gospodinu i vratili se svaki sa svojega puta zloga, jer je velik gnjev i jarost što je Gospodin izrekao za taj narod.

8. I učini Baruh sin Nerijev sve kako mu zapovjedi prorok Jeremija, i pročita iz knjige riječi Gospodinove u domu Gospodinovu.

9. A pete godine Joakima sina Jozijina cara Judina mjeseca devetoga oglasiše post pred Gospodinom svemu narodu Jeruzalemskom i svemu narodu koji dodje iz gradova Judinijeh u Jeruzalem.

10. I pročita Baruh iz knjige riječi Jeremijine u domu Gospodinovu, u klijeti Gamarije sina Safanova pisara, u gornjem trijemu kod novijeh vrata doma Gospodinova pred svijem narodom.

11. A kad ču Miheja sin Gamarije sin Safanova sve riječi Gospodinove knjige,

12. On sidje u dom carev u klijet pisarevu, i gle, ondje sjedjahu svi knezovi, Elizama pisar, i Dalaja sin Semejin, i Elnatan sin Ahoborov, i Gamarija sin Safanov, i Sedecija sin Hananijin, i svi knezovi.

13. I kaza im Miheja sve riječi što ču kad Baruh čitaše knjigu narodu.

14. Tada svi knezovi poslaše k Baruhu Judija sina Natanije sina Selemije sina Huzijeva, i poručiše mu: knjigu koju si čitao narodu uzmi u ruku i dodji ovamo. I uze knjigu u ruku Baruh sin Nerijev, i dodje k njima.

15. I oni mu rekoše: sjedi i čitaj da čujemo. I Baruh im je pročita.

16. A kad čuše sve one riječi, svi se uplašiše i rekoše Baruhu: kazaćemo caru sve te riječi.

17. I zapitaše Baruha govoreći: kaži nam kako si napisao sve te riječi iz usta njegovijeh.

18. A Baruh im reče: iz usta svojih kaziva mi sve te riječi, a ja pisah u knjigu mastilom.

19. Tada rekoše knezovi Baruhu: idi, sakrij se i ti i Jeremija, da niko ne zna gdje ste.

20. Po tom otidoše k caru u trijem ostavivši knjigu u klijeti Elizame pisara, i kazaše caru sve te riječi.

21. A car posla Judija da donese knjigu; i donese je iz klijeti Elizame pisara, i stade čitati Judije pred carem i pred svijem knezovima koji stajahu oko cara.

22. A car sjedjaše u zimnoj kući devetoga mjeseca, i pred njim bijaše živo ugljevlje.

23. I kad Judije pročita tri četiri lista, isiječe je car nožem pisarskim, i baci u oganj na žeravicu, te izgorje sva knjiga ognjem na žeravici.

24. Ali se ne uplašiše, niti razdriješe haljina svojih car niti koji od sluga njegovijeh čuvši sve one riječi.

25. I premda Elnatan i Dalaja i Gamarija moljahu cara da ne pali knjige, on ih ne posluša.

26. Nego zapovjedi car Jeremijelu sinu carevu i Saraji sinu Ezrijelovu i Selemiji sinu Abdeelovu da uhvate Baruha *pisara i Jeremiju* proroka; ali ih sakri *Gospodin.*

27. *I dodje riječ Gospodinova Jeremiji,* po što car sažeže knjigu i riječi koje napisa Baruh iz usta Jeremijinih, govoreći:

28. Uzmi opet drugu knjigu, i napiši u nju sve predjašnje riječi koje bijahu u prvoj knjizi, koju sažeže Joakim car Judin.

29. A za Joakima, cara Judina reci: ovako veli Gospodin: ti si sažegao onu knjigu govoreći: za što si napisao u njoj i rekao: doći će car Babilonski i zatrti ovu zemlju i istrijebiti iz nje i ljude i stoku?

30. Za to ovako veli Gospodin za Joakima cara Judina: ne će imati nikoga ko bi sjedio na prijestolu Davidovu, i mrtvo će tijelo njegovo biti bačeno na pripeku ob dan i na mraz ob noć.

31. Jer ću pohoditi njega i sjeme njegovo i sluge njegove za bezakonje njihovo, i pustiću na njih i na stanovnike Jeruzalemske i na Judejce sve zlo, za koje im govorih ali ne poslušaše.

32. I uze Jeremija drugu knjigu, i dade je Baruhu sinu Nerijevu pisaru, a on napisa u nju iz usta Jerimijinih sve riječi što bijahu u onoj knjizi, koju sažeže Joakim car Judin ognjem; i još bi dodano k onijem mnogo onakih riječi.

GLAVA 37.

Po tom carova car Sedecija sin Jozijin mjesto Jehonije sina Joakimova, kojega postavi carem u zemlji Judinoj Nabuhodonozor car Babilonski.

2. Ali ni on ni sluge njegove ni narod zemaljski ne slušahu riječi Gospodinovih koje govoraše preko Jeremije proroka.

3. I posla car Sedecija Juhala sina Selemijina, i Sofoniju sina Mazijina svećenika k Jeremiji proroku, te mu rekoše: pomoli se za nas Gospodinu Bogu našemu.

4. I Jeremija idjaše medju narod i još ga ne bjehu metnuli u tamnicu.

5. I vojska Faraonova izide iz Egipta, a Haldejci koji bijahu Jeruzalem čuvši glas o njoj otidoše od Jeruzalema.

6. A riječ Gospodinova dodje Jeremiji proroku govoreći:

7. Ovako veli Gospodin Bog Izraelov: ovako recite caru Judinu, koji vas je poslao k meni da me pitate: evo voj-

ska Faraonova koja podje vama u pomoć, vratiće se u svoju zemlju, u Egipat.

8. A Haldejci će opet doći i opkoliće taj grad i uzeće ga i spaliće ga ognjem.

9. Ovako veli Gospodin: ne varajte se govoreći: otići će od nas Haldejci; jer ne će otići.

10. I da pobijete svu vojsku Haldejsku, koja će se biti s vama, i da ih ostane nekoliko ranjenika, i oni će ustati iz svojih šatora i spaliti taj grad ognjem.

11. A kad otide vojska Haldejska od Jeruzalema radi vojske Faraonove,

12. Izide Jeremija iz Jeruzalema da bi otišao u zemlju Benjaminovu i uklonio se odande medju narod.

13. Ali kad bijaše na vratima Benjaminovijem, ondje bijaše starješina stražarski po imenu Jerija sin Selemije sina Hananijina, te uhvati Jeremiju proroka govoreći: ti bježiš ka Haldejcima.

14. A Jeremija reče: nije istina, ne bježim ka Haldejcima. Ali ga ne htje slušati, nego uhvati Jerija Jeremiju i odvede ka knezovima.

15. A knezovi se razgnjeviše na Jeremiju, i izbiše ga, i metnuše ga u tamnicu u kući Jonatana pisara, jer od nje bijahu načinili tamnicu.

16. A kad Jeremija uljeze u jamu, u tamnicu, osta ondje dugo vremena.

17. Po tom posla car Sedecija, te ga izvadi, i upita ga u svojoj kući na samo, i reče mu govoreći: ima li riječ od Gospodina? A Jeremija reče: ima. Još reče: bićeš predan u ruke caru Babilonskomu.

18. Po tom reče Jeremija caru Sedeciji: šta sam ti skrivio ili slugama tvojim ili tomu narodu, te me metnuste u tamnicu?

19. I gdje su vaši proroci koji vam prorokuju govoreći: ne će doći car Babilonski na vas ni na ovu zemlju?

20. Sada dakle poslušaj, care gospodaru moj, pusti preda se molbu moju, nemoj me vraćati u kuću Jonatana pisara, da ne umrem ondje.

21. Tada zapovjedi car Sedecija da zatvore Jeremiju u trijem od tamnice i da mu daju svaki dan po hljeb s ulice hljebarske, dokle traje hljeba u gradu. Tako sjedjaše *Jeremija u trijemu od tamnice.*

GLAVA 38.

A Sefatija sin Matanov i Gedelija sin Fasurov i Juhal sin Selemijin i Fasur sin Melhijin čuše riječi koje govori Jeremija svemu narodu rekavši:

2. Ovako veli Gospodin: ko ostane u tom gradu, poginuće od mača, od gladi ili od pomora; a ko otide ka Haldejcima, ostaće živ, i duša će mu njegova biti mjesto plijena, i biće živ.

3. Ovako veli Gospodin: doista će taj grad biti predan u ruke vojsci cara Babilonskoga, i uzeće ga.

4. I rekoše knezovi caru: da se pogubi taj čovjek, jer on oslabljava ruke vojnicima koji ostaše u ovom gradu, i ruke svemu narodu govoreći im take riječi, jer taj čovjek ne traži dobra ovom narodu nego zlo.

5. A car Sedecija reče: eto, u vašim je rukama; jer car ne može ništa suprot vama.

6. Tada uzeše Jeremiju i baciše ga u jamu Melhije sina Amelehova, koja bijaše u trijemu od tamnice, i spustiše Jeremiju o užima; a u jami ne bješe vode, nego glib, i Jeremija se uvali u glib.

7. Ali kad ču Abdemeleh Etiopljanin, dvoranin, koji bijaše u dvoru carevu, da su metnuli Jeremiju u onu jamu, a car sjedjaše na vratima Benjaminovijem,

8. Izide Abdemeleh iz dvora careva i reče caru govoreći:

9. Care gospodaru moj, zlo učiniše ti ljudi u svemu što učiniše Jeremiji proroku bacivši ga u jamu, jer bi i ondje gdje je bio od gladi umr'o, jer nema više hljeba u gradu.

10. Za to car zapovjedi Abdemelehu Etiopljaninu govoreći: uzmi odavde trideset ljudi i izvadi Jeremiju proroka iz jame dok nije umr'o.

11. Tuda uze Abdemeleh ljude, i dodje u dom carev pod riznicu, i uze odande iznošenijeh haljina i starijeh rita, i spusti ih Jeremiji u jamu o užima.

12. I reče Abdemeleh Etiopljanin Jeremiji: podmetni te stare haljine i rite pod pazuha ispod uža. I učini Jeremija tako.

13. I izvukoše Jeremiju na užima i izvadiše ga iz jame; i osta Jeremija u trijemu od tamnice.

14. Po tom car Sedecija p'

remiju proroka, te ga dovedoše preda nj u treći ulazak koji bijaše u domu Gospodinovu; i reče car Jeremiji: zapitaću te nešto, nemoj mi zatajiti.

15. A Jeremija reče Sedeciji: da ti kažem, ne ćeš li me pogubiti? a da te svjetujem, ne ćeš me poslušati.

16. Tada se car Sedecija zakle Jeremiji na samo govoreći: tako da je živ Gospodin, koji nam je stvorio ovu dušu, ne ću te pogubiti niti ću te dati u ruke ljudima koji traže dušu tvoju.

17. Tada Jeremija reče Sedeciji: ovako veli Gospodin Bog nad vojskama, Bog Izraelov: ako otideš ka knezovima cara Babilonskoga, živa će ostati duša tvoja, i grad ovaj ne će izgorjeti ognjem, i tako ćeš ostati u životu ti i dom tvoj.

18. Ako li ne otideš ka knezovima cara Babilonskoga, ovaj će grad biti predan u ruke Haldejcima, koji će ga spaliti ognjem, i ti ne ćeš uteći iz ruku njihovijeh.

19. A car Sedecija reče Jeremiji: ja se bojim Judejaca koji su prebjegli ka Haldejcima, da me ne predadu u njihove ruke, te će mi se narugati.

20. A Jeremija reče: ne će te predati; poslušaj glas Gospodinov, koji ti ja govorim, i dobro će ti biti i živa će biti tvoja duša.

21. Ako li ne ćeš da izideš, ovo je što mi pokaza Gospodin:

22. Gle, sve žene koje su ostale u domu cara Judina, odvešće se ka knezovima cara Babilonskoga, i one će reći: nagovoriše te i prevariše te prijatelji tvoji; noge ti se uvališe u glib, a oni se povukoše natrag.

23. Sve žene tvoje i sinovi tvoji odvešće se Haldejcima, i ti ne ćeš uteći iz ruku njihovijeh; nego ćeš dopasti u ruke caru Babilonskom, i ovaj će grad izgorjeti ognjem.

24. Tada reče Sedecija Jeremiji: niko da ne dozna za te riječi, da ne pogineš.

25. Ako li knezovi čuvši da sam govorio s tobom dodju k tebi i reku ti: kaži nam šta si govorio caru, nemoj tajiti od nas, pa te ne ćemo pogubiti, i šta je car tebi govorio?

26. Reci im: ja pripadoh k caru *moleći se da me ne pošlje* natrag u dom *Jonatanov da umrem* ondje.

27. I dodjoše svi knezovi k Jeremiji i pitaše ga; a on im odgovori sa svijem kako mu zapovjedi car. I okaniše ga se, jer ne doznaše ništa od toga.

28. A Jeremija osta u trijemu od tamnice do dana kad uzeše Jeruzalem; i on bijaše ondje kad uzeše Jeruzalem.

GLAVA 39.

Devete godine Sedecije cara Judina mjeseca desetoga dodje Nabuhodonozor car Babilonski sa svom vojskom svojom na Jeruzalem i stade ga biti.

2. Jedanaeste godine Sedecijine mjeseca četvrtoga, devetoga dana toga mjeseca provališe u grad.

3. I udjoše svi knezovi cara Babilonskoga, i stadoše kod srednjih vrata Neregel-serezer, Semegar-nabav, Sarzahim, starješina nad dvoranima, Neregel-serezer, starješina nad vračima, i svi drugi knezovi cara Babilonskoga.

4. A kad ih vidje Sedecija car Judin i svi vojnici, pobjegoše i izidoše noću iz grada pokraj vrta carskoga na vrata medju dva zida; i idjahu preko polja.

5. A vojska Haldejska gonjaše ih, i stiže Sedeciju u polju Jerihonskom, i uhvativši ga dovedoše ga k Nabuhodonozoru caru Babilonskom u Reblati u zemlji Ematskoj, te mu sudi.

6. I zakla car Babilonski sinove Sedecijine u Reblati na njegove oči, i sve znatne ljude od Jude pokla car Babilonski.

7. Iza toga Sedeciji iskopa oči, i sveza ga u dvoje verige mjedene, da ga odvede u Babilon.

8. A dom carev i domove narodne popališe Haldejci ognjem, i zidove Jeruzalemske raskopaše.

9. A ostatak naroda što osta u gradu i prebjege koji prebjegoše k njemu, ostatak naroda što bješe ostao, odvede Nabuzardan zapovjednik stražarski u Babilon.

10. Samo najsiromašnije iz naroda, koji ništa nemahu, ostavi Nabuzardan zapovjednik stražarski u zemlji Judinoj, i dade im tada vinograde i njive.

11. A Nabuhodonozor car Babilonski zapovjedi za Jeremiju Nabuzardanu zapovjedniku stražarskom govoreći:

12. Uzmi ga i gledaj ga dobro, i ne čini mu zla, nego mu čini što ti god kaže.

13. I poslaše Nabuzardan zapovjednik stražarski i Nebuzezban, starješina nad dvoranima, i Neregel-serezer, starješina nad vračima, i svi knezovi cara Babilonskoga,

14. Poslaše, te uzeše Jeremiju iz trijema od tamnice, i predaše ga Godoliji sinu Ahikama sina Safanova da ga odvede kući; tako osta medju narodom.

15. A Jeremiji dodje riječ Gospodinova kad bješe zatvoren u trijemu od tamnice govoreći:

16. Idi i reci Abdemelehu Etiopljaninu govoreći: ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: evo ja ću učiniti da se zbudu riječi moje tome gradu na zlo a ne na dobro, i navršiće se se pred tobom u onaj dan.

17. Ali ću tebe izbaviti u onaj dan, govori Gospodin, i ne ćeš biti predan u ruke ljudima kojih se bojiš,

18. Jer ću te doista sačuvati, te ne ćeš pasti od mača, i biće ti duša tvoja mjesto plijena za to što si se pouzdao u me, govori Gospodin.

GLAVA 40.

Riječ koja dodje Jeremiji od Gospodina kad ga Nabuzardan zapovjednik stražarski pusti iz Rame uzevši ga po što bješe okovan u verige medju svijem robljem Jeruzalemskim i Judinijem, koje se vodjaše u Babilon.

2. I uzevši zapovjednik stražarski Jeremiju reče mu: Gospodin Bog tvoj izreče ovo zlo za ovo mjesto;

3. I nanese i učini kako reče, jer zgriješiste Gospodinu i ne slušaste glasa njegova, za to vas snadje ovo.

4. Ali sada, evo, ja te oprаštam danas veriga što su ti na ruku; ako ti je volja poći sa mnom u Babilon, hodi, ja ću se brinuti za te; ako li ti nije volja poći sa mnom u Babilon, a ti nemoj; evo, sva ti je zemlja otvorena, idi kuda god hoćeš i kuda ti je drago.

5. Ili kad se on još ne vraća, otidi k njemu, Godoliji sinu Ahikama sina Safanova, kojega je postavio car Babilonski nad gradovima Judinijem, i ostani s njim medju narodom, ili idi kuda ti je drago. I dade mu zapovjednik stražarski brašnjenice i dar, i otpusti ga.

6. I tako dodje *Jeremija ka Godoliji sinu Ahikamovu u Masfat, i osta s njim u narodu, koji još osta u zemlji.*

7. A sve vojvode što bjehu u polju i ljudi njihovi kad čuše da je car Babilonski postavio Godoliju sina Ahikamova nad zemljom, i da je na njemu ostavio ljude i žene i djecu izmedju siromašnoga naroda u zemlji, koji ne bi odveden u Babilon,

8. Dodjoše u Masfat ka Godoliji Izmahel sin Natanijin i Johanan i Jonatan sinovi Kareveji, i Sareja sin Tanehumetov i sinovi Ofija Netofaćanina, i Jezonija sin nekoga Mahaćanina, oni i ljudi njihovi.

9. I zakle se Godolija sin Ahikama sina Safanova njima i ljudima njihovijem govoreći: ne bojte se službe Haldejcima; ostanite u zemlji i služite caru Babilonskom, i dobro će vam biti.

10. A ja evo ću stajati u Masfatu da dočekujem Haldejce koji će dolaziti k nama; a vi berite vinograde i voće i ulje, i ostavljajte u sudove svoje, i stojte u gradovima svojim koje držite.

11. Tako i svi Judejci, koji bijahu medju Moapcima i sinovima Amonovijem i Edomcima i po svijem zemljama, čuvši da je car Babilonski ostavio ostatak u Judeji i postavio nad njima Godoliju sina Ahikama sina Safanova,

12. Vratiše se svi Judejci iz svijeh mjesta kuda bijahu razagnani, i dodjoše u zemlju Judinu ka Godoliji u Masfat, i nabraše vina i voća vrlo mnogo.

13. A Johanan sin Karejev i sve vojvode što bjehu u polju dodjoše ka Godoliju u Masfat,

14. I rekoše mu: znaš li da je Balis car sinova Amonovijeh poslao po Izmahela sina Natanijina da te ubije? Ali im ne povjerova Godolija sin Ahikamov.

15. Tada Johanan sin Karejev reče Godoliji na samo u Masfatu govoreći: idem da ubijem Izmahela sina Natanijina, niko ne će doznati. Za što da te ubije i da se rasiju svi Judejci koji su se skupili oko tebe i da propadne ostatak Judin?

16. Ali Godolija sin Ahikamov reče Johananu sinu Karejevu: nemoj to činiti, jer nije istina što kažeš za Izmahela.

GLAVA 41.

A sedmoga mjeseca dodje Izmahel sin Natanije sina Elizamina, carskoga roda, i knezovi carevi [redacted] s njim, ka Godoliji sinu Masfat, i jedoše ondje u M

2. Po tom usta Izmahel sin Natanijin i deset ljudi što bijahu s njim, i ubiše mačem Godoliju sina Ahikama sina Safanova; tako pogubiše onoga koga bješe postavio car Babilonski nad zemljom.

3. I sve Judejce koji bijahu s njim, s Godolijom, u Masfatu, i Haldejce koji se zatekoše ondje, vojnike, pobi Izmahel.

4. A sjutradan po što ubi Godoliju, dok još niko ne dozna,

5. Dodjoše ljudi iz Sihema, iz Sila i iz Samarije, osamdeset ljudi, obrijane brade i razdrtijeh haljina i isparani po tijelu, i imahu u rukama dar i kād, da prinesu u dom Gospodinov.

6. Tada Izmahel sin Natanijin izide im na susret iz Masfata i idjaše plačući, i sretavši se s njima reče im: hodite ka Godoliji sinu Ahikamovu.

7. A kad dodjoše usred grada, pokla ih Izmahel sin Natanijin s ljudima koji bijahu s njim i *baci ih* u jamu.

8. A medju njima se nadje deset ljudi koji rekoše Izmahelu: nemoj nas pogubiti, jer imamo sakriveno blago u polju, pšenice i ječma i ulja i meda. I ostavi ih, i ne pobi ih s braćom njihovom.

9. A jama u koju pobaca Izmahel sva tjelesa ljudi koje pobi uz Godoliju bijaše ona koju načini car Aza bojeći se Baze cara Izraelova; i Izmahel sin Natanijin napuni je pobijenih ljudi.

10. I zarobi Izmahel sav ostatak naroda što bijaše u Masfatu, kćeri careve i sav narod što bješe ostao u Masfatu, nad kojim bješe postavio Nabuzardan zapovjednik stražarski Godoliju sina Ahikamova; i zarobivši ih Izmahel sin Natanijin podje da prijedje k sinovima Amonovijem.

11. Ali Johanan sin Karejev i sve vojvode što bijahu s njim čuše sve zlo što učini Izmahel sin Natanijin.

12. Tada uzeše sve svoje ljude i podjoše da udare na Izmahela sina Natanijina, koga nadjoše kod velike vode u Gabaonu.

13. I sav narod što bješe s Izmahelom kad vidje Johanana sina Karejeva i sve vojvode što bjehu s njim, obradova se,

14. *I sav narod* što Izmahel zarobi iz *Masfata obrnu se i otide k Johananu sinu Karejevu.*

15. *A Izmahel sin* Natanijin pobježe s osam ljudi od Johanana, i otide k sinovima Amonovijem,

16. I tako Johanan sin Karejev i sve vojvode što bijahu s njim uzeše sav ostatak naroda što povratiše od Izmahela sina Natanijina, koji ubiv Godoliju sina Ahikamova bješe ih odveo iz Masfata, vojnike i žene i djecu i dvorane, i odvedoše ih iz Gabaona;

17. I otišavši stadoše u gostionici Hamamovoj kod Betlema, da bi otišli i prešli u Egipat,

18. Radi Haldejaca, jer ih se bojahu, što Izmahel sin Natanijin ubi Godoliju sina Ahikamova, kojega bješe postavio car Babilonski nad zemljom.

GLAVA 42.

Po tom dodjoše sve vojvode i Johanan sin Karejev i Jezonija sin Ozajin, i sav narod, malo i veliko,

2. I rekoše Jeremiji proroku: pusti preda se našu molbu, i pomoli se za nas Gospodinu Bogu svojemu, za sav ovaj ostatak, jer nas je ostalo malo od mnogih, kao što nas oči tvoje vide,

3. Da bi nam pokazao Gospodin Bog tvoj put kojim ćemo ići i šta ćemo raditi.

4. A Jeremija prorok reče im: poslušaću; evo, pomoliću se Gospodinu Bogu vašemu po vašim riječima, i što vam odgovori Gospodin kazaću vam, ne ću vam zatajiti ni riječi.

5. A oni rekoše Jeremiji: Gospodin neka nam je svjedok istinit i vjeran da ćemo činiti sve što ti Gospodin Bog tvoj zapovjedi za nas.

6. Bilo dobro ili zlo, poslušaćemo riječ Gospodina Boga svojega ka kojemu te šaljemo, da bi nam dobro bilo kad poslušamo glas Gospodina Boga svojega.

7. A poslije deset dana dodje riječ Gospodinova Jeremiji;

8. Te sazva Johanana sina Karejeva i sve vojvode što bijahu s njim, i sav narod, malo i veliko,

9. I reče im: ovako veli Gospodin Bog Izraelov, ka kojemu me poslaste da iznesem preda nj molbu vašu:

10. Ako ostanete u ovoj zemlji, sazidaću vas, i ne ću vas razoriti, i nasadiću vas i ne ću vas istrijebiti; jer mi je žao sa zla koje sam vam učinio.

11. Ne bojte se cara Babilonskoga, kojega se bojite; ne bojte ga se, govori Go

spodin, jer sam ja s vama da vas sačuvam i da vas izbavim iz njegove ruke.
12. I učiniću vam milost da se smiluje na vas, i vrati vas u zemlju vašu.
13. Ako li rečete: ne ćemo da ostanemo u toj zemlji, ne slušajući glasa Gospodina Boga svojega
14. Govoreći: ne, nego idemo u zemlju Egipatsku, da ne vidimo rata i glasa trubnoga ne čujemo i ne budemo gladni hljeba, i ondje ćemo se naseliti,
15. Onda čujte riječ Gospodinovu, koji ste ostali od Jude; ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: ako vi okrenete lice svoje da idete u Egipat i otidete da se naselite ondje,
16. Ondje će vas u zemlji Egipatskoj stignuti mač kojega se bojite, i glad, radi koje se brinete, goniće vas ondje u Egiptu i ondje ćete pomrijeti.
17. I svi ljudi koji su okrenuli lice svoje da idu u Egipat da se ondje nasele, izginuće od mača i od gladi i od pomora, i ni jedan ih ne će ostati niti će koji uteći od zla koje ću pustiti na njih.
18. Jer ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: kao što se gnjev moj i jarost moja izli na stanovnike Jeruzalemske, tako će se izliti gnjev moj na vas, ako otidete u Egipat, i bićete uklin i čudo i kletva i rug, i ne ćete više vidjeti ovoga mjesta.
19. Gospodin vam govori, ostanci Judini! ne idite u Egipat. Znajte da vam ja svjedočim danas.
20. Jer varaste duše svoje kad me poslaste ka Gospodinu Bogu svojemu rekavši: pomoli se za nas Gospodinu Bogu našemu, i kako reče Gospodin Bog naš, javi nam i učinićemo.
21. A kad vam javih danas, ne ćete da poslušate glasa Gospodina Boga svojega niti išta što mi zapovjedi za vas.
22. Znajte dakle da ćete izginuti od mača i od gladi i od pomora na mjestu kuda ste radi otići da se stanite.

GLAVA 43.

A kad izgovori Jeremija svemu narodu sve riječi Gospodina Boga njihova, koje mu Gospodin Bog njihov zapovjedi za njih, sve te riječi,
2. Tada Azarija sin Ozajin i Johanan *sin Karejev i svi oni ljudi* oholi rekoše *Jeremiji govoreći: nije istina* što govoriš; nije te poslao Gospodin Bog naš da nam kažeš: ne idite u Egipat da se ondje stanite.
3. Nego Baruh sin Nerijin podgovara te na nas da nas preda u ruke Haldejcima da nas pogube ili da nas presele u Babilon.
4. I tako Johanan sin Karejev i sve vojvode i sav narod ne poslušaše glasa Gospodinova da ostanu u zemlji Judinoj.
5. Nego Johanan sin Karejev i sve vojvode uzeše sav ostatak Judin koji se bijaše vratio da živi u zemlji Judinoj iz svijeh naroda u koje bijahu razagnani,
6. Ljude i žene i djecu i kćeri careve i sve duše što bijaše ostavio Nabuzardan zapovjednik stražarski s Godolijom sinom Ahikama sina Safanova, i Jeremiju proroka i Baruha sina Nerijina,
7. I otidoše u zemlju Egipatsku, jer ne poslušaše glasa Gospodinova; i dodjoše do Tafnisa.
8. I dodje riječ Gospodinova Jeremiji u Tafnisu govoreći:
9. Uzmi u ruke velikoga kamenja, i pokrij ga kalom u peći za opeke što je na vratima doma Faraonova u Tafnisu da vide Judejci;
10. I reci im: ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: evo, ja ću poslati i dovesti Nabuhodonozora cara Babilonskoga slugu svojega, i metnuću prijesto njegov na ovo kamenje koje sakrih, i razapeće carski šator svoj na njemu.
11. Jer će doći i zatrti zemlju Egipatsku; ko bude za smrt *otići će* na smrt, ko za ropstvo, u ropstvo, ko za mač pod mač.
12. I raspaliću oganj u kućama bogova Egipatskih; i popaliće ih i odvešće ih u ropstvo, i ogrnuće se zemljom Egipatskom kao što se pastir ogrće plaštem svojim, i otići će odande s mirom.
13. I izlomiće stupove u domu sunčanom što je u zemlji Egipatskoj, i kuće bogova Egipatskih popaliće ognjem.

GLAVA 44.

Riječ koja dodje Jeremiji za sve Judejce koji življahu u zemlji Egipatskoj, koji življahu u Magdalu i u Tafnisu i u Nofu i u zemlji Patros govoreći:
2. Ovako veli Gospodin nad

ma Bog Izraelov: vi vidjeste sve zlo što navedoh na Jeruzalem i na sve gradove Judine, i evo su danas pusti i nema nikoga da živi u njima,

3. Za zloću njihovu koju činiše da bi me gnjevili hodeći da kade i služe drugim bogovima, kojih ne znaše ni oni ni vi ni oci vaši.

4. I slah k vama sve sluge svoje proroke za rana jednako govoreći: ne činite toga gada, na koji mrzim.

5. Ali ne poslušaše niti prignuše uha svojega da se vrate od zloće svoje, da ne kade drugim bogovima.

6. Za to se izli jarost moja i gnjev moj, i razgorje se u gradovima Judinijem i po ulicama Jeruzalemskim, te postaše razvaline i pustoš, kao što se vidi danas.

7. A sada ovako veli Gospodin Bog nad vojskama, Bog Izraelov: za što sami sebi činite tako veliko zlo da istrijebite iz Jude ljude i žene, djecu i koja sisaju, da ne ostane u vas ostatka,

8. Gnjeveći me djelima ruku svojih, kadeći drugim bogovima u zemlji Egipatskoj, u koju dodjoste da se stanite da biste se istrijebili i postali kletva i rug u svijeh naroda na zemlji.

9. Jeste li zaboravili zla otaca svojih i zla careva Judinijeh i zla žena njihovijeh, i svoja zla i zla žena svojih, koja činiše u zemlji Judinoj i po ulicama Jeruzalemskim?

10. Ne pokoriše se do danas niti se pobojaše, niti hodiše po mom zakonu i uredbama mojim, koje stavih pred vas i pred oce vaše.

11. Za to ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: evo, ja ću vam obratiti lice svoje na zlo, da istrijebim sve Judejce.

12. I uzeću ostatak Judin, koji okrenu lice svoje da ide u zemlju Egipatsku da se ondje stani, i izginuće svi; u zemlji će Egipatskoj pasti i izginuti od mača i od gladi, malo i veliko, izginuće od mača i od gladi, i biće uklin i čudo i prokletstvo i rug.

13. I pohodiću one koji nastavaju u zemlji Egipatskoj, kao što sam pohodio *Jeruzalem, mačem*, gladju i pomorom;

14. I ni jedan od ostatka Judina, što otidoše u zemlju Egipatsku da se ondje stane, ne će uteći niti se izbaviti da se vrate u zemlju Judinu, u koju se žele vratiti da se nasele; jer se ne će vratiti, osim koji pobjegnu.

15. Tada odgovoriše Jeremiji svi ljudi koji znadjahu da žene njihove kade drugim bogovima, i sve žene, kojih stajaše ondje velik zbor, i sav narod što življaše u zemlji Egipatskoj, u Patrosu, govoreći:

16. Što nam kaza u ime Gospodinovo, ne ćemo te poslušati;

17. Nego ćemo činiti sve što je izašlo iz naših usta kadeći carici nebeskoj i ljevajući joj naljeve, kao što smo činili mi i oci naši, carevi naši i knezovi naši po gradovima Judinijem i po ulicama Jeruzalemskim, jer bijasmo siti hljeba i bijaše nam dobro i zla ne vidjasmo.

18. A od kad prestasmo kaditi carici nebeskoj i ljevati joj naljeve, ništa nemamo i ginemo od mača i od gladi.

19. I kad kadimo carici nebeskoj i ljevamo joj naljeve, eda li joj bez glavara svojih pečemo kolače služeći joj i ljevamo joj naljeve?

20. Tada reče Jeremija svemu narodu, ljudima i ženama, i svemu narodu, koji mu onako odgovoriše, govoreći:

21. Eda li se ne opomenu Gospodin kāda, kojim kadiste u gradovima Judinijem i po ulicama Jeruzalemskim vi i oci vaši, carevi vaši i knezovi vaši i narod zemaljski? i ne dodje li mu u srce?

22. I ne može Gospodin više podnositi zloće djela vaših i gadova koje činiste, te zemlja vaša posta pustoš i čudo i prokletstvo, da niko ne živi u njoj, kako se vidi danas.

23. Za to što kadiste i što griješiste Gospodinu i ne slušaste glasa Gospodinova, i po zakonu njegovu i po uredbama njegovijem i svjedočanstvima njegovijem ne hodiste, za to vas zadesi ovo zlo, kako se vidi danas.

24. Još reče Jeremija svemu narodu i svijem ženama: čujte riječ Gospodinovu, svi Judejci, koji ste u zemlji Egipatskoj.

25. Ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov govoreći: vi i žene vaše rekoste ustima svojim i rukama svojim izvršiste govoreći: izvršivaćemo zavjete svoje što zavjetovasmo kadeći carici nebeskoj i ljevajući joj naljeve. Doista ispuniste zavjete svoje i izvršiste.

26. Za to čujte Judejci riječ Gospodinovu, svi Judejci koji stanujete u zemlji Egipatskoj: evo, ja se zaklinjem velikim imenom svojim, veli Gospodin, da se ime moje ne će više izricati ustima ni jednoga Judejca u svoj zemlji Egipatskoj da bi rekao: tako da je živ Gospodin Gospodin!

27. Evo, ja ću paziti na njih zla radi ne dobra radi, i Judejci koji su u zemlji Egipatskoj svi će ginuti od mača i od gladi, dokle ih ne bude ni jednoga.

28. A koji uteku od mača, vratiće se iz zemlje Egipatske u zemlju Judinu, malo njih, jer sav ostatak Judin, što otidoše u zemlju Egipatsku da se ondje nastane, poznaće čija će se riječ navršiti, moja ili njihova.

29. A ovo da vam je znak govori Gospodin, da ću vas pohoditi na tom mjestu da znate da će se doista ispuniti riječi moje vama na zlo;

30. Ovako veli Gospodin: evo, ja ću dati Faraona Efreja cara Egipatskoga u ruke neprijateljima njegovijem i u ruke onijem koji traže dušu njegovu, kao što sam dao Sedeciju cara Judina u ruke Nabuhodonozoru caru Babilonskom, neprijatelju njegovu i koji tražaše dušu njegovu.

GLAVA 45.

Riječ koju reče Jeremija prorok Baruhu sinu Nerijinu, kad pisaše ove riječi u knjigu iz usta Jeremijinih četvrte godine Joakima sina Jozijina govoreći:

2. Ovako veli Gospodin Bog Izraelov za tebe, Baruše:

3. Rekao si: teško meni! jer Gospodin dodade mi žalost na tugu; iznemogoh uzdišući, i mira ne nalazim.

4. Reci mu ovo: ovako veli Gospodin: evo, što sam sagradio ja razgradjujem, i što sam posadio iskorenjavam po svoj toj zemlji.

5. A ti li ćeš tražiti sebi velike stvari? Ne traži; jer evo, ja ću pustiti zlo na svako tijelo, govori Gospodin; ali ću tebi dati dušu tvoju mjesto plijena u svijem mjestima, kuda otideš.

GLAVA 46.

Riječ Gospodinova koja dodje Jeremiji proroku za narode:

2. Za Egipćane, za vojsku Faraona Nehaona cara Egipatskoga, koja bijaše na rijeci Eufratu kod Harkamisa, i razbi je Nabuhodonozor car Babilonski četvrte godine Joakima sina Jozijina cara Judina.

3. Pripravite štite i štitiće, i idite u boj;

4. Prežite konje, i pojašite, konjici; postavite se sa šljemovima; utrite koplja, oblačite se u oklope.

5. Za što ih vidim gdje se poplašiše, vraćaju se natrag, junaci njihovi polomiše se i bježe bez obzira? Strah je od svuda govori Gospodin.

6. Da ne uteče laki, niti se izbavi jaki; da se na sjeveru na brijegu rijeke Eufrata spotaknu i padnu.

7. Ko je to što se diže kao potok, i vode mu se kolebaju kao rijeke?

8. Egipat se diže kao potok i njegove se vode kolebaju kao rijeke; i veli: idem, pokriću zemlju, i zatrću grad i one koji žive u njemu.

9. Izlazite, konji, bjesnite, kola; i neka izadju junaci, Etiopljani i Libijci, koji nose štitove, i Lidijci, koji nose i natežu luk.

10. Jer je ovaj dan Gospodinu Gospodinu nad vojskama dan osvete, da se osveti neprijateljima svojim; mač će ih proždrijeti i nasitiće se i opiće se krvlju njihovom; jer će biti žrtva Gospodina Gospodina nad vojskama u zemlji sjevernoj na rijeci Eufratu.

11. Izidi u Galad i uzmi balsama, djevojko kćeri Egipatska; zaludu su ti mnogi lijekovi, ne ćeš se izliječiti.

12. Narodi čuše sramotu tvoju, i vike tvoje puna je zemlja, jer se spotiče junak o junaka, te obojica padaju.

13. Riječ koju reče Gospodin Jeremiji proroku o dolasku Nabuhodonozora cara Babilonskoga da potre zemlju Egipatsku:

14. Javite u Egiptu, i oglasite u Magdalu. oglasite i u Nofu i u Tafnisu, i recite; stani i pripravi se, jer mač proždrije što je oko tebe.

15. Za što se povaljaše junaci tvoji? Ne stoje, jer ih Gospodin obara.

16. Čini, te se mnogi spoticu i padaju jedan na drugoga, i govore: ustani da se vratimo k narodu svojemu i na postojbinu svoju ispred mača nasilnikova.

17. Viču ondje: Faraon car Egipatski propade, prodje mu rok.

18. Tako da sam ja živ, govori car, kojemu je ime Gospodin nad vojskama; kao Tabor medju gorama i kao Karmel na moru doći će.

19. Spremi što ti treba da se seliš, stanovnice, kćeri Egipatska; jer će Nof opustjeti i spaliće se da ne će niko živjeti u njemu.

20. Egipat je lijepa junica; ali pogibao ide, ide sa sjevera.

21. I najamnici su njegovi usred njega kao teoci ugojeni, ali se i oni obrnuše i pobjegoše, ne ostaše, jer dodje na njih dan nesreće njihove, vrijeme pohodjenja njihova.

22. Glas će njihov ići kao zmijinji, jer oni idu s vojskom i doći će sa sjekirama na nj kao oni koji sijeku drva.

23. I oni će posjeći šumu njegovu, govori Gospodin, ako joj i nema mjere, jer ih je više nego skakavaca i nema im broja.

24. Posrami se kći Egipatska, predana je u ruke narodu sjevernom.

25. Govori Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: evo, ja ću pohoditi ljudstvo u Noji, i Faraona i Egipat i bogove njegove i careve njegove, Faraona i sve koji se uzdaju u nj.

26. I daću ih u ruke onima koji traže dušu njihovu, u ruke Nabuhodonozoru caru Babilonskom i u ruke slugama njegovijem; a poslije će biti naseljen kao prije, govori Gospodin.

27. A ti se ne boj, slugo moj Jakove, i ne plaši se, Izraele, jer evo ja ću te izbaviti iz daljne zemlje i sjeme tvoje iz zemlje ropstva njegova; i Jakov će se vratiti i počivaće, i biće miran i niko ga ne će plašiti.

28. Ti se ne boj, slugo moj Jakove, govori Gospodin, jer sam ja s tobom; jer ću učiniti kraj svijem narodima, u koje te prognah, ali tebi ne ću učiniti kraja, nego ću te pokarati s mjerom, a ne ću te ostaviti sa svijem bez kara.

GLAVA 47.

Riječ Gospodinova koja dodje Jeremiji proroku za Filisteje prije nego Faraon osvoji Gazu.

2. Ovako veli Gospodin: evo, voda dolazi sa sjevera, i biće kao potok koji se razljeva, i potopiće zemlju i što je u njoj, grad i one koji žive u njemu; i ljudi će vikati, i ridaće svi stanovnici zemaljski.

3. Od topota kopita jakih konja njegovijeh; od tutnjave kola njegovijeh, i praske točkova njegovijeh, ne će se obazreti ocevi na sinove, jer će im ruke klonuti,

4. Od onoga dana koji će doći da istrijebi sve Filisteje i da zatre Tir i Sidon i sve ostale pomoćnike, jer će Gospodin istrijebiti Filisteje, ostatak ostrva Kaftora.

5. Oćelaviće Gaza, prospašće Askalon i ostatak doline njihove; dokle ćeš se rezati?

6. Jaoh, maču Gospodinov, kad ćeš se smiriti? vrati se u korice svoje, stani i smiri se.

7. Ali kako bi se smirio? jer mu Gospodin dade zapovijest na Askalon i na primorje; onamo ga odredi.

GLAVA 48.

Za Moaba ovako govori Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: teško Nabu! jer će se opustošiti: Karijatajim će se posramiti i uzeti; Mizgab će se posramiti i prepasti.

2. Ne će se više hvaliti Moab Hezebonom; jer mu zlo misle: hodite da ga istrijebimo da nije više narod. I ti, Madmene, opustjećeš; mač će te goniti.

3. Čuje se vika iz Oronajima, pustošenje i satiranje veliko.

4. Moab se satr; stoji vika djece njegove.

5. Jer će se putem Luitskim dizati plač bez prestanka; i kako se slazi u Oronajim, neprijatelji će čuti strašnu vihu:

6. Bježite, izbavite duše svoje, i budite kao vrijes u pustinji.

7. Jer što se uzdaš u svoja djela i u blago svoje, za to ćeš se i ti uzeti, i Hamos će otići u ropstvo, svećenici njegovi i knezovi njegovi skupa.

8. I doći će zatirač u svaki grad, ne će se sačuvati ni jedan grad; dolina će propasti i ravnica će se opustošiti, jer Gospodin reče.

9. Podajte krila Moabu, neka brzo odleti; jer će gradovi njegovi opustjeti da ne će niko živjeti u njima.

10. Proklet bio ko nemarno radi djelo Gospodinovo, i proklet ko uzteže mač svoj od krvi!

11. Moab je bio u miru od djetinjstva svojega i počivao na droždini svojoj, niti se pretakao iz suda u sud, niti je u ropstvo išao; za to mu osta kus njegov, i miris se njegov nije promijenio.

12. Za to, evo, idu dani, govori Gospodin, da mu pošljem premetače, koji će ga premetnuti, i sudove njegove isprazniti i mjehove njegove pokidati.

13. I Moab će se osramotiti s Hamosa, kao što se osramotio dom Izraelov s Betela, gada svojega.

14. Kako govorite: jaki smo i junaci u boju?

15. Moab će se opustošiti i gradovi će njegovi propasti, i najbolji mladići njegovi sići će na zaklanje, govori car, kojemu je ime Gospodin nad vojskama.

16. Blizu je pogibao Moabova, i zlo njegovo vrlo hiti.

17. Žalite ga svi koji ste oko njega, i koji god znate za ime njegovo, recite: kako se slomi jaki štap, slavna palica?

18. Sidji sa slave svoje, i sjedi na mjesto zasušeno, kćeri, koja živiš u Dibonu; jer će zatirač Moabov doći na tebe i raskopaće gradove tvoje.

19. Stani na putu, i pogledaj, koja živiš u Aroeru, upitaj onoga koji bježi i onu koja gleda da se izbavi, reci: što bi?

20. Posrami se Moab, jer se razbi; ridajte i vičite; javite u Arnon da se Moab opustoši.

21. Jer sud dodje na zemlju ravnu, na Helon i na Jazu i Mefat.

22. I na Dibon i na Nebon i na Bet-Deblatajim.

23. I na Karijatajim i na Bet-Gamul i na Bet-Maon,

24. I na Kariot i na Bozru, i na sve gradove zemlje Moapske, koji su daleko i koji su blizu.

25. Odbijen je rog Moabu, i mišica se njegova slomi, govori Gospodin.

26. Opojte ga, jer se podigao na Gospodina; neka se valja Moab u bljuvotini svojoj, i bude i on podsmijeh.

27. Jer nije li tebi Izrael bio podsmijeh? je li se zatekao medju lupežima, te kad god govoriš o njemu poskakuješ?

28. Ostavite gradove i naselite se u stijeni, stanovnici Moapski, i budite kao golubica koja se gnijezdi u kraju u rasjelini.

29. Čusmo ponos Moabov da je veoma ponosit, oholost njegovu i ponos, razmetanje njegovo i obijest njegovu.

30. Znam ja, govori Gospodin, obijest njegovu; ali ne će biti tako; laži njegove ne će učiniti ništa.

31. Za to ću ridati za Moabom, vikati za svijem Moabom, uzdisaće se za onima u Kir-eresu.

32. Više nego za Jazerom plakaću za tobom, lozo Sabamska; odvode tvoje prijedjoše more, dopriješe do mora Jazerskoga; zatirač napade na ljetinu tvoju i na berbu tvoju.

33. I radost i veselje otide s rodnoga polja, iz zemlje Moapske, i učinih te nesta u kacama vina; niko ne će gaziti pjevajući; pjesma ne će se više pjevati.

34. Od vike Hezebonske, koja doprije do Eleale, podigoše viku do Jaze, od Segora do Oronajima, kao junica od tri godine, jer će i voda Nemrimskih nestati.

35. I učiniću, govori Gospodin, da ne bude Moabu čovjeka koji bi prinosio žrtvu na visini i kadio bogovima svojim.

36. Za to će srce moje pištati za Moabom kao svirala, i srce će moje pištati kao svirala za ljudima u Kir-eresu, jer će mu sva tečevina propasti.

37. Jer će sve glave biti ćelave i sve brade obrijane, i sve ruke izrezane, i oko bedara kostrijet.

38. Na svijem krovovima Moabovijem i po ulicama njegovijem biće sam plač, jer ću razbiti Moaba kao sud na kom nema miline, govori Gospodin.

39. Ridajte: kako je satrven! kako Moab obrnu pleći sramotan? i posta Moab podsmijeh i strahota svjema koji su oko njega.

40. Jer ovako govori Gospodin: evo, kao orao doletjeće i raširiće krila svoja nad Moabom.

41. Karijot je pokoren i tvrda se mjesta zauzeše, i srca će u junaka Moabovijeh biti u onaj dan kao srce u žene koja se poradja.

42. I Moab će se istrijebiti da ne bude narod, jer se podiže na Gospodina.

43. Strah i jama i zamka oko tebe je, stanovniče Moapski, govori Gospodin.

44. Ko uteče od straha, pašće u jamu, a ko izljeze iz jame, uhvatiće se u zamku; jer ću pustiti na njega, na Moaba,

godinu pohodjenja njihova, govori Gospodin.

45. U sjenu Hezebonskom ustaviše se koji bježahu od sile; ali će oganj izaći iz Hezebona i plamen isred Seona, i opaliće kraj Moabu i tjeme nemirnicima.

46. Teško tebi, Moabe, propade narod Hamosov, jer sinove tvoje zarobiše, i kćeri tvoje odvedoše u ropstvo.

47. Ali ću povratiti roblje Moabovo u pošljednje vrijeme, govori Gospodin. Dovde je sud Moabu.

GLAVA 49.

Za sinove Amonove, ovako veli Gospodin: zar Izrael nema sinova? zar nema našljednika? za što Melhom naslijedi zemlju Gadovu? i za što se narod njegov naseli u njegovijem gradovima?

2. Za to evo idu dani, govori Gospodin, kad ću učiniti da se čuje vika ubojna u Rabatu sinova Amonovijeh, i ona da bude gomila razvalina, i sela njezina popaljena ognjem; i Izrael će obladati onima koji bjehu njim obladali, govori Gospodin.

3. Ridaj Hezebone, jer je Haj opustošen; vičite sela Rabatska, pripašite oko sebe kostrijet, naričite i trčite oko plotova; jer će Melhom otići u ropstvo, svećenici njegovi i knezovi njegovi skupa.

4. Što se hvališ dolinama? Rastopila se dolina tvoja, kćeri odmetnico! koja se uzdaš u blago svoje: ko bi udario na me?

5. Evo ja ću pustiti na te strah od svuda u naokolo, govori Gospodin Gospodin nad vojskama, i raspršaćete se svi, i ne će biti nikoga da sakupi bježan.

6. Ali ću poslije povratiti roblje sinova Amonovijeh, govori Gospodin.

7. Za Idumeju, ovako veli Gospodin nad vojskama: zar nema više mudrosti u Temanu? nesta li svjeta razumnima? iščilje li mudrost njihova?

8. Bježite, obratite pleći, zavrite se duboko, stanovnici Dedanski, jer ću pustiti na Ezava pogibao njegovu u vrijeme kad ću ga pohoditi.

9. Da ti dodju berači, ne bi li ti ostavili pabiraka? da dodju lupeži noću, ne *bi li odnijeli koliko* im je dosta?

10. Ali ja ogoluznih Ezava, otkrih po*e njegove da se ne* može sakriti; propade sjeme njegovo, braća njegova i susjedi njegovi, niko ne osta.

11. Ostavi sirote svoje, ja ću im život sačuvati, i udovice tvoje neka se uzdaju u me.

12. Jer ovako veli Gospodin: evo, koji ne bi trebalo da piju iz čaše, doista će piti; a ti li ćeš ostati bez kara? ne ćeš ostati bez kara, nego ćeš za cijelo piti.

13. Jer sobom se zaklinjem, govori Gospodin, da će Bozra biti pustoš, rug, čudo i prokletstvo, i svi će gradovi njezini biti pustinja vječna.

14. Čuh glas od Gospodina, i glasnik bi poslan k narodima *da reče:* skupite se i idite na nju, i dignite se u boj.

15. Jer gle, učiniću te da budeš mali medju narodima i prezren medju ljudima.

16. Obijest tvoja i ponositost srca tvojega prevari tebe, koji živiš u rasjelinama kamenijem i držiš se visokih humova; da načiniš sebi gnijezdo visoko kao orao, i odande ću te svaliti, govori Gospodin.

17. I zemlja će Idumejska biti pustinja, ko prodje mimo nju, svak će se čuditi i zviždati radi svijeh rana njezinijeh.

18. Kao kad se zatr Sodoma i Gomora i susjedstvo njihovo, veli Gospodin, ne će se naseliti ondje niko niti će se baviti ondje sin čovječji.

19. Gle, kao lav izaći će podižući se više nego Jordan na stan silnoga; ali ću ga brzo otjerati iz te zemlje, i postaviću nad njom onoga ko je izabran; jer ko je kao ja? i ko će se preti sa mnom? i koji će mi pastir odoljeti?

20. Za to čujte namjeru Gospodinovu što je naumio za Edomce i misli njegove što je smislio za stanovnike Temanske: zaista najmanji iz stada razvlačiće ih, zaista će opustjeti stan s njima.

21. Od praske padanja njihova zemlja će se tresti, i vika će se njihova čuti na crvenom moru.

22. Gle, doći će i doletjeće kao orao i raširiće krila svoja nad Bozrom, i biće srce u junaka Idumejskih kao srce u žene koja se poradja.

23. Za Damasak. Posrami se Emat i Arfad, jer čuzle glase; rastopiše se, strah je na moru, ne može se umiriti.

24. Damasak klonu, obrati se da bježi,

drhat ga poduze, tuga i bolovi osvojiše ga kao porodilju.

25. Kako se ne ostavi slavni grad? grad radosti moje?

26. Za to će popadati mladići njegovi na ulicama njegovijem, i svi će vojnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospodin nad vojskama.

27. I raspaliću oganj u zidovima Damaštanskim, i proždrijeće dvore Ben-Adadove.

28. Za Cedar i za carstva Azorska, koja razbi Nabuhodonozor car Babilonski, ovako veli Gospodin: ustanite, idite na Cedar, i zatrite sinove istočne.

29. Uzeće im šatore i stada, zavjese njihove i sudove njihove i kamile njihove oteće, i vikaće na njih strašno od svuda.

30. Bježite, selite se daleko, zavrite se duboko, stanovnici Azorski, govori Gospodin, jer je Nabuhodonozor car Babilonski namjerio namjeru protiv vas, i smislio misao protiv vas.

31. Ustanite, idite k narodu mirnome, koji živi bez straha, govori Gospodin, koji nema vrata ni prijevornica, žive sami.

32. I kamile će njihove biti plijen, i mnoštvo stoke njihove grabež, i rasijaću ih u sve vjetrove, one što se s kraja strigu; i dovešću pogibao na njih sa svijeh strana, govori Gospodin.

33. A Azor će biti stan zmajevski, pustinja do vijeka: niko se ne će ondje naseliti, niti će se baviti u njemu sin čovječji.

34. Riječ Gospodinova koja dodje Jeremiji proroku za Elam, u početku carovanja Sedecije cara Judina, govoreći:

35. Ovako veli Gospodin nad vojskama: evo, ja ću slomiti luk Elamu, glavnu silu njihovu;

36. I dovešću na Elam četiri vjetra s četiri kraja nebesa, i u sve te vjetrove rasijaću ih, tako da ne će biti naroda kuda ne će otići prognanici Elamski.

37. I uplašiću Elamce pred neprijateljima njihovijem, i pred onima koji traže dušu njihovu; i pustiću zlo na njih, žestinu gnjeva svojega, govori Gospodin, i pustiću za njima mač dokle ih ne zatrem.

38. I *namjestiću prijesto svoj u Elamu i istrijebiću odande cara i knezove, govori Gospodin.*

39. Ali u pošljednje vrijeme povratiću roblje Elamsko, govori Gospodin.

GLAVA 50.

Riječ koju reče Gospodin za Babilon i za zemlju Haldejsku preko Jeremije proroka.

2. Javite narodima i razglasite, podignite zastavu, razglasite, ne tajite, recite: uze se Babilon, posrami se Bel, razbi se Merodah; posramiše se idoli njegovi, razbiše se gadni bogovi njegovi.

3. Jer se narod podiže na nj sa sjevera, koji će mu zemlju opustiti, da ne će biti nikoga da živi u njoj; i ljudi i stoka pobjeći će i otići.

4. U te dane i u to vrijeme, govori Gospodin, doći će sinovi Izraelovi i sinovi Judini zajedno, ići će plačući i tražiće Gospodina Boga svojega.

5. Pitaće za put u Sion, i obrativši se onamo *reći će*: hodite, sjedinimo se s Gospodinom zavjetom vječnijem, koji se ne zaboravlja.

6. Narod je moj stado izgubljeno; pastiri njegovi zavedoše ga, te luta po gorama, ide s brda na humove, zaboravivši stan svoj.

7. Ko ih nadje, proždiraše ih, i neprijatelji njihovi govoriše: ne ćemo biti krivi, jer zgriješiše Gospodinu, stanu pravde, Gospodinu, nadu otaca njihovijeh.

8. Bježite iz Babilona i izidite iz zemlje Haldejske i budite kao ovnovi pred stadom.

9. Jer, evo, ja ću podignuti i dovešću na Babilon zbor velikih naroda iz zemlje sjeverne, koji će se uvrstati da se biju s njim, i uzeće ga; strijele su im kao u dobra junaka, ne vraćaju se prazne.

10. I zemlja će se Haldejska oplijeniti, svi koji će je plijeniti nasitiće se, govori Gospodin.

11. Jer se veseliste, jer se radovaste plijeneći moje našljedstvo; jer bješnjeste kao junica na travi i rzaste kao jaki konji.

12. Mati se vaša osramoti vrlo, roditeljka vaša postidje se; evo biće pošljednja medju narodima, pustinja, zemlja suha i pustoš.

13. Od gnjeva Gospodinova ne će se u njoj živjeti, nego će sva opustjeti; ko god prodje mimo Babilon, čudiće se i zviždaće radi svijeh rana njegovijeh.

14. Postavite se oko Babilona svi koji natežete luk, strijeljajte ga, ne žalite strijela; jer je sagriješio Gospodinu.

15. Vičite na nj u naokolo; pruža ruku; temelji mu padoše, zidovi su mu razvaljeni; jer je osveta Gospodinova; osvetite mu se; kako je činio, onako mu učinite.

16. Istrijebite iz Babilona sijača i onoga koji maše srpom o žetvi; od mača nasilnikova neka se vrati svaki svome narodu, i svaki u svoju zemlju neka bježi.

17. Izrael je stado razagnano, lavovi ga rasplašiše; najprije ga jede car Asirski, a poslije mu kosti izlomi Nabuhodonozor car Babilonski.

18. Za to ovako veli Gospodin nad vojskama, Bog Izraelov: evo, ja ću pohoditi cara Babilonskoga i zemlju njegovu, kao što sam pohodio cara Asirskoga.

19. I povratiću Izraela u torove njegove, i pašće po Karmelu i Bazanu; i po gori Efraimovoj i Galadu sitiće se duša njegova.

20. U one dane i u ono vrijeme, govori Gospodin, tražiće se bezakonje Izraelovo, ali ga ne će biti; i grijesi Judini, ali se ne će naći, jer ću oprostiti onima koje ostavim.

21. Izidi na zemlju Meratajimsku i na stanovnike Fekodske; zatri i istrijebi iza njih, govori Gospodin, i učini sve kako ti zapovjedim.

22. Vika je ubojna u zemlji i polom velik.

23. Kako se slomi i skrši malj cijele zemlje? kako Babilon posta čudo medju narodima?

24. Ja ti metnuh zamku, Babilone, i ti se uhvati ne doznavši, našao si se i uhvatio si se, jer si se zaratio s Gospodinom.

25. Gospodin otvori riznicu svoju i izvadi oružje gnjeva svojega; jer je to djelo Gospodina Gospodina nad vojskama u zemlji Haldejskoj.

26. Hodite na nju s kraja zemlje, otvorite žitnice njezine; gazite je kao stogove, i potrite je da ne ostane od nje ostatka.

27. Pokoljite mačem sve teoce njezine, *neka sidju* na zaklanje; teško njima! *jer dodje* dan njihov, vrijeme pohodjenja njihova.

28. *Čuje se glas* onijeh koji bježe i koji utekoše iz zemlje Babilonske da jave u Sionu osvetu Gospodina Boga našega, osvetu dvora njegova.

29. Sazovite na Babilon mnoštvo; svi koji natežete luk, stanite u òkō prema njemu u naokolo da ne uteče ni jedan, platite mu po djelima njegovijem; kako je činio, onako mu učinite, jer se je suprot Gospodinu uznosio, suprot svecu Izraelovu.

30. Za to će mladići njegovi pasti po ulicama njegovijem, i svi će vojnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospodin.

31. Evo mene na tebe, ponositi, govori Gospodin Gospodin nad vojskama, jer dodje dan tvoj, vrijeme da te pohodim.

32. Ponositi će se spotaći i pasti, i ne će biti nikoga da ga podigne; i raspaliću oganj u gradovima njegovijem, i spaliće svu okolinu njegovu.

33. Ovako veli Gospodin nad vojskama: sila se čini sinovima Izraelovijem i sinovima Judinijem; koji ih zarobiše, drže ih, ne će da ih puste.

34. Izbavitelj je njihov silan, ime mu je Gospodin nad vojskama, on će doista braniti stvar njihovu da umiri zemlju i smete stanovnike Babilonske.

35. Mač na Haldejce, govori Gospodin, i na stanovnike Babilonske i na knezove njegove i na mudarce njegove.

36. Mač na laže njegove, i poludjeće; mač na junake njegove, i prepašće se.

37. Mač na konje njegove, i na kola njegova i na svu mješavinu što je usred njega, i postaće kao žene; mač na blago njegovo i razgrabiće se.

38. Suša na vode njegove, i usahnuće, jer je zemlja idolska, i oko lažnijeh bogova luduju.

39. Za to će se ondje nastaniti divlje zvijeri i buljine, i sove će ondje stanovati; i ne će se naseliti do vijeka i ne će se u njoj živjeti nigda.

40. Kao kad Gospodin zatr Sodomu i Gomoru i susjedstvo njihovo, govori Gospodin, ne će se niko ondje naseliti. niti će se baviti u njoj sin čovječji.

41. Evo, narod će doći sa sjevera, velik narod, i carevi silni podignuće se od krajeva zemaljskih.

42. Luk i koplje nosiće, žestoki će biti, niti će žaliti; glas će im kao more bu-

jahaće na konjma, spremni kao ju-
za boj, na tebe, kćeri Babilonska.
Car Babilonski kad čuje glas o nji-
klonuće mu ruke, tuga će ga spo-
i bolovi kao porodilju.
Gle, kao lav izaći će podižući se
nego Jordan na stan silnoga; ali
brzo otjerati iz te zemlje, i posta-
nad njom onoga ko je izabran; jer
kao ja? i ko će se preti sa mnom?
će mi pastir odoljeti?
Za to čujte namjeru Gospodinovu
naumio za Babilon, i misli njego-
je smislio za zemlju Haldejsku:
najmanji iz stada razvlačiće ih,
će opustiti stan s njima.
Od praske kad se uzme Babilon
šće se zemlja, i vika će se čuti po
lima.

GLAVA 51.

ako govori Gospodin: evo ja ću
podignuti na Babilon i na one, koji
sred onijeh koji ustaju na me, vje-
ji mori.
oslaću na Babilon vijáče koji će
zvijati i zemlju njegovu isprazniti,
ga opkoliti sa svijeh strana u dan
je njegove.
trijelac neka nateže luk na strijel-
a onoga koji se ponosi svojim o-
m; i ne žalite mladića njegovijeh,
e mu svu vojsku,
eka padnu pobijeni u zemlji Hal-
oj i izbodeni na ulicama njegovi-

r nije ostavio Izraela i Jude Bog
v, Gospodin nad vojskama, ako i
emlja njihova puna krivice svecu
lovu.
ježite iz Babilona i izbavite svaki
svoju da se ne istrijebite u beza-
njegovu, jer je vrijeme osvete Go-
nove, plaća mu što je zaslužio.
abilon bijaše zlatna čaša u ruci
odinovoj, kojom opoji svu zemlju;
njegova piše narodi, za to polu-
narodi.
jedan put pade Babilon i razbi se;
e za njim; donesite balsama za
njegove, ne bi li se iscijelio.
ijećismo Babilon, ali se ne iscijeli;
ite ga, i da idemo svaki u svoju
u; *jer do neba dopire sud* njegov
se do oblaka.
ospodin je iznio pravdu našu; ho-
dite da pripovijedamo na Sionu djelo
Gospodina Boga svojega.

11. Čistite strijele, uzmite štitove; Gospodin podiže duh careva Medskih, jer je Babilonu namislio da ga zatre; jer je osveta Gospodinova, osveta crkve njegove.

12. Na zidovima Babilonskim podignite zastavu, utvrdite stražu, postavite stražare, namjestite zasjede; jer je Gospodin namislio, i učiniće što je rekao za stanovnike Babilonske.

13. O ti, što stanuješ kraj vode velike i imaš mnogo blaga! dodje kraj tvoj i svršetak lakomstvu tvojemu.

14. Gospodin nad vojskama zakle se sobom: napuniću te ljudima kao skakavcima, i oni će ti pjevati pjesmu.

15. On je stvorio zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudrošću svojom, i razumom svojim razapeo nebesa.

16. Kad pusti glas svoj, buče vode na nebesima, podiže paru s krajeva zemaljskih, i pušta munje s daždem, i izvodi vjetar iz staja njegovijeh.

17. Svaki čovjek posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanijem; jer su laž likovi njegovi liveni i nema duha u njima.

18. Taština su, djelo prijevarno; kad ih pohodim, poginuće.

19. Nije taki dio Jakovljev; jer je on tvorac svemu i on je dio našljedstva njegova; ime mu je Gospodin nad vojskama.

20. Ti si mi bio malj, oružje ubojno, i tobom satrh narode i tobom rasuh carstva,

21. I tobom satrh konja i jahača njegova; i tobom satrh kola i koji sjedjahu na njima.

22. I tobom satrh čovjeka i ženu, i satrh tobom starca i dijete, i satrh tobom momka i djevojku.

23. I tobom satrh pastira i stado njegovo, i tobom satrh orača i volove njegove ujarmljene, i satrh tobom knezove i vlastelje.

24. I platiću Babilonu i svijem stanovnicima Haldejskim za sve zlo koje učiniše Sionu, na vaše oči, govori Gospodin.

25. Evo mene na tebe, goro, koja zatireš, govori Gospodin, koja zatireš svu zemlju, i zamahnuću rukom svojom na

te i svaliću te sa stijena, i načiniću od tebe goru izgorjelu.

26. I ne će uzeti od tebe kamena za ugao ni kamena za temelj, jer ćeš biti pustoš vječna, govori Gospodin.

27. Podignite zastavu u zemlji, zatrubite u trube medju narodima, pripravite narode na nj, sazovite na nj carstvo Araratsko, Menijsko i Ascenesko; postavite vojvodu suprot njemu, dovedite konje kao skakavce bodljikaste.

28. Pripravite narode suprot njemu, careve Medske i vojvode njihove i sve vlastelje njihove i svu zemlju države njihove.

29. I zemlja će se zatresti i uzmučiti, jer će se misao Gospodinova izvršiti na Babilonu da obrati zemlju Babilonsku u pustinju da niko ne živi u njoj.

30. Prestaše vojevati junaci Babilonski, stoje u gradu, nesta sile njihove, postaše kao žene, izgorješe stanovi njihovi, prijevornice njihove polomiše se.

31. Glasnik će sretati glasnika, i poslanik će sretati poslanika da jave caru Babilonskom da mu je uzet grad sa svijeh krajeva,

32. I da se brodovi uzeše i jezera izgorješe ognjem i vojnici se prepali.

33. Jer ovako veli Gospodin nad vojskama Bog Izraelov: kći je Babilonska kao gumno; vrijeme je da se nabije, još malo, pa će doći vrijeme da se požnje.

34. Izjede me i potr me Nabuhodonozor car Babilonski, načini od mene nepotreban sud, poždrije me kao zmaj, napuni trbuh svoj milinama mojim, i otjera me.

35. Nepravda koja se čini meni i mojemu tijelu neka *dodje* na Babilon, reći će stanovnica Sionska, i krv moja na stanovnike Haldejske, govoriće Jerusalem.

36. Za to ovako veli Gospodin: evo, ja ću raspraviti parbu tvoju i osvetiću te; i osušiću more njegovo, i izvore ću njegove osušiti.

37. I Babilon će postati gomila, stan zmajevski, čudo i podsmijeh da niko ne će živjeti u njemu.

38. Rikaće svi kao lavovi i viti kao *lavići.*

39. Kad se ugriju, iznijeću im da piju, *i opojiću ih* da se razvesele i zaspe vječnijem snom, da se ne probude, govori Gospodin.

40. Svešću ih na zaklanje kao jaganjce, kao ovnove s jarcima.

41. Kako se predobi Sezah i uze se hvala sve zemlje? kako Babilon posta čudo medju narodima?

42. More usta na Babilon, pokri ga mnoštvo vala njegovijeh.

43. Gradovi njegovi postaše pusti, zemlja sasušena i pusta, zemlja gdje niko ne živi, niti prolazi kroz nju sin čovječji.

44. I pohodiću Bela u Babilonu i izvući ću iz usta njegovijeh što je proždr'o, i ne će se više stjecati k njemu narodi, i zid će Babilonski pasti.

45. Izidi iz njega, narode moj, i izbavite svaki svoju dušu od žestokoga gnjeva Gospodinova.

46. Nemojte da odmekne srce vaše i da se uplašite od glasa koji će se čuti u zemlji; a doći će glas jedne godine, a poslije njega drugi glas druge godine, i nasilje će biti u zemlji, i gospodar će ustati na gospodara.

47. Za to evo idu dani kad ću pohoditi rezane likove Babilonske, i sva će se zemlja njegova posramiti, i svi će pobijeni pasti usred njega.

48. Nebo i zemlja i sve što je u njima pjevaće nad Babilonom, jer će doći na nj sa sjevera zatirači, govori Gospodin.

49. I kao što je Babilon učinio da padnu pobijeni Izraelovi, tako će pasti u Babilonu pobijeni sve zemlje.

50. Koji utekoste od mača, idite, ne stojte; pominjite Gospodina iz daleka, i Jeruzalem neka vam je u srcu.

51. Posramismo se, što čusmo rug, stid popade lice naše, što tudjini udjoše u svetinju doma Gospodinova.

52. Za to, gle, idu dani, govori Gospodin, kad ću pohoditi rezane likove njegove, i po svoj zemlji njegovoj ječaće ranjenici.

53. Da se Babilon i na nebo popne, i na visini da utvrdi silu svoju, doći će od mene na nj zatirači, govori Gospodin.

54. Čuje se velika vika iz Babilona, i velik polom iz zemlje Haldejske.

55. Jer Gospodin zatire Babilon i ukida u njemu veliku vrevu; i vali će njihovi bučati kao velika voda, vika će se njihova razlijegati.

56. Jer dodje na nj, na Babilon, zatirač, junaci se njegovi zarobiše, lukovi se njihovi potrše; jer je Gospodin Bog koji plaća, doista će platiti.

57. Opojiću knezove njegove i mudarce njegove, vojvode njegove i vlastelje njegove i junake njegove, da će zaspati vječnijem snom i ne će se probuditi, govori car, kojemu je ime Gospodin nad vojskama.

58. Ovako veli Gospodin nad vojskama: široki zidovi Babilonski sa svijem će se raskopati, i visoka vrata njegova ognjem će se spaliti, te će ljudi biti uzalud radili, i narodi se trudili za oganj.

59. Riječ što zapovjedi prorok Jeremija Saraji sinu Nerije sina Mazijina, kad podje od Sedecije cara Judina u Babilon četvrte godine carovanja njegova; a Saraja bješe glavni posteljnik.

60. A Jeremija napisa u jednu knjigu sve zlo koje šćaše doći na Babilon, sve ove riječi što su napisane za Babilon.

61. I reče Jeremija Saraji: kad dodješ u Babilon, tada gledaj i pročitaj sve ove riječi;

62. I reci: Gospodine, ti si govorio za ovo mjesto da ćeš ga zatrti da niko ne živi u njemu, ni čovjek ni živinče, nego da je pustoš do vijeka.

63. A kad pročitaš ovu knjigu, veži kamen za nju, i baci je u Eufrat.

64. I reci: tako će potonuti Babilon i ne će se podignuti oda zla koje ću pustiti na nj, i oni će iznemoći. Dovde su riječi Jeremijine.

GLAVA 52.

Dvadeset i jedna godina bijaše Sedeciji kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jeruzalemu. Materi mu bješe ime Amitala kći Jeremijina, iz Lobne.

2. On činjaše što je zlo pred Gospodinom sa svijem kako je činio Joakim.

3. Jer od gnjeva Gospodinova zbi se Jeruzalemu i Judi, te ih odbaci ispred sebe. A Sedecija se odmetnu od cara Babilonskoga.

4. I tako devete godine njegova carovanja, desetoga dana dodje Nabuhodonozor car Babilonski sa svom vojskom svojom na Jeruzalem; i stadoše u òkô pod njim, i načiniše opkope oko njega.

5. I grad bi opkoljen do jedanaeste godine carovanja Sedecijina.

6. I devetoga *dana* četvrtoga mjeseca nasta velika glad u gradu, te narod zemaljski nemaše hljeba.

7. Tada grad bi provaljen, i vojnici svi pobjegoše i izidoše iz grada noću na vrata izmedju dva zida u vrt carev, a Haldejci bijahu svuda oko grada; i otidoše putem k pustinji.

8. Ali vojska Haldejska potjera cara, i stigoše Sedeciju u polju Jerihonskom, a sva vojska što bijaše s njim razbježe se od njega.

9. I uhvatiše cara i odvedoše ga k caru Babilonskom u Reblatu u zemlji Ematskoj; i ondje mu sudi.

10. I pokla car Babilonski sinove Sedecijine na njegove oči, i sve knezove Judine pokla u Reblati.

11. I Sedeciji iskopa oči, i svezav ga u dvoje verige mjedene odvede ga car Babilonski u Babilon i metnu ga u tamnicu, *gdje osta* do smrti svoje.

12. A desetoga dana petoga mjeseca godine devetnaeste carovanja Nabuhodonozora cara Babilonskoga dodje u Jeruzalem Nabuzardan zapovjednik stražarski, koji služaše caru Babilonskom.

13. I popali dom Gospodinov i dom carski i sve domove u Jeruzalemu; sve velike kuće popali ognjem.

14. I sve zidove Jeruzalemske u naokolo razvali sva vojska Haldejska što bijaše sa zapovjednikom stražarskim.

15. A narod siromašni i ostatak naroda što osta u gradu, i prebjege što prebjegoše k caru Babilonskom, i ostali prosti narod, odvede Nabuzardan zapovjednik stražarski.

16. Samo od siromašnoga naroda u zemlji ostavi Nabuzardan zapovjednik stražarski koji će biti vinogradari i ratari.

17. I stupove mjedene što bijahu u domu Gospodinovu, i podnožja i more mjedeno koje bijaše u domu Gospodinovu, izlomiše Haldejci, i mjed od njih odnesoše u Babilon.

18. I lonce i lopate i viljuške i kotliće i kadionice i sve sudove mjedene kojima služahu, uzeše,

19. I umivaonice i kliješta s kotlićima i loncima i svijetnjacima i kadionicama i čašama, što god bijaše zlatno i što god bijaše srebrno, uze zapovjednik stražarski,

20. Dva stupa, jedno more, i dvanaest volova mjedenijeh što bijahu pod podnožjima, što načini car Salamun za dom Gospodinov, ne bješe mjere mjedi od svijeh tijeh sudova.

21. A stupovi bijahu svaki od osamnaest lakata u visinu, a u naokolo od dvanaest lakata, a četiri prsta bješe svaki debeo i šupalj;

22. I ozgo na njemu bješe oglavlje mjedeno, i oglavlje bješe visoko pet lakata, i pletenica i šipci oko oglavlja, sve od mjedi; taki bijaše i drugi stup sa šipcima.

23. I bijaše devedeset i šest šipaka sa svake strane; svega šipaka na pletenici u naokolo bijaše sto.

24. Uze zapovjednik stražarski i Saraju prvoga svećenika i Sofoniju drugoga svećenika, i tri vratara.

25. A iz grada uze jednoga dvoranina, koji bijaše nad vojnicima, i sedam ljudi koji stajahu pred carem, koji se nadjoše u gradu, i prvoga pisara vojničkoga, koji popisivaše narod po zemlji u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji se nadjoše u gradu.

26. Uze ih Nabuzardan zapovjednik stražarski i odvede k caru Babilonskom u Reblatu.

27. A car ih Babilonski pobi i pogubi u Reblati u zemlji Ematskoj. Tako bi preseljen Juda iz zemlje svoje.

28. Ovo je narod što ga presele Nabuhodonozor: sedme godine tri tisuće i dvadeset i tri Judejca;

29. Godine osamnaeste Nabuhodonozorove preseli iz Jeruzalema osam stotina i trideset i dvije duše;

30. Godine dvadeset treće Nabuhodonozorove preseli Nabuzardan zapovjednik stražarski Judejaca sedam stotina i četrdeset i pet duša; svega četiri tisuće i šest stotina duša.

31. A trideset sedme godine od kako se zarobi Joahin car Judin, dvanaestoga mjeseca, dvadeset petoga dana, Evil-Merodah car Babilonski iste godine zacariv se izvadi iz tamnice Joahina cara Judina.

32. I lijepo govori s njim, i namjesti mu prijesto više prijestola drugih careva koji bijahu kod njega u Babilonu.

33. I promijeni mu haljine tamničke, i on jedjaše svagda s njim svega vijeka svojega.

34. I hrana mu se jednako davaše od cara Babilonskoga svaki dan svega vijeka njegova do smrti njegove.

PLAČ JEREMIJIN.

GLAVA 1.

Kako sjedi sam, posta kao udovica, grad koji bješe pun naroda! velik medju narodima, glava medju zemljama potpade pod danak!

2. Jednako plače noću, i suze su mu na obrazima, nema nikoga od svijeh koji ga ljubljahu da ga potješi; svi ga prijatelji njegovi iznevjeriše, postaše mu neprijatelji.

3. Iseli se Juda od muke i ljutoga ropstva; sjedi medju narodima, ne nalazi mira; svi koji ga goniše stigoše ga u tjesnacu.

4. Putovi Sionski tuže, jer niko ne ide na praznik; sva su vrata njegova pusta, svećenici njegovi uzdišu, djevojke su njegove žalosne, i sam je jadan.

5. Protivnici njegovi postaše glava, neprijateljima je njegovijem dobro; jer ga Gospodin ucvijeli za mnoštvo bezakonja njegova; djeca njegova idu u ropstvo pred neprijateljem.

6. I otide od kćeri Sionske sva slava njezina; knezovi su njezini kao jeleni koji ne nalaze paše; idu nemoćni pred onijem koji ih goni.

7. Opominje se Jeruzalem u muci svojoj i u jadu svom svijeh milina što je imao od starine, kad pada narod njegov od ruke neprijateljeve a nikoga nema da mu pomože; neprijatelji gledaju ga i smiju se prestanku njegovu.

8. Teško sagriješi Jeruzalem, za to posta kao nečista žena; svi koji su ga poštovali preziru ga, jer vidješe golotinju njegovu; a on uzdiše, i okreće se natrag.

9. Nečistota mu bješe na skutovima; nije mislio na kraj svoj; pao je za ču-

o a nema nikoga da ga potješi. Pogleaj, Gospodine, muku moju, jer se nerijatelj ponio.

10. Neprijatelj poseže rukom na sve rage stvari njegove, i on gleda kako arodi ulaze u svetinju njegovu, za ko› si zapovjedio: da ne dolaze na sabor roj.

11. Sav narod njegov uzdiše tražeći ljeba, daju dragocjene stvari svoje za ›lo da okrijepe dušu. Pogledaj, Gospoine, i vidi kako sam poništen.

12. Zar vam nije stalo, svi koji proazite ovuda? pogledajte i vidite, ima bola kakav je moj, koji je meni doao, kojim me ucvijeli Gospodin u dan estokoga gnjeva svojega.

13. S visine pusti oganj u kosti moje, oji ih osvoji; razape mrežu nogama ojima, obori me nauznako, pustoši me, › po vas dan tužim.

14. Svezan je rukom njegovom jaram d grijeha mojih, usukani su i dodjoše i na vrat; obori silu moju; predade e Gospodin u ruke, iz kojih se ne mou podignuti.

15. Polazi Gospodin sve junake moje sred mene, sazva na me sabor da poe mladiće moje; kao grozdje u kaci gazi Gospodin djevojku kćer Judinu.

16. Za to ja plačem, oči moje, oči moje ju suze, jer je daleko od mene utješitelj, koji bi okrijepio dušu moju; sinoi moji propadoše, jer nadvlada neprijatelj.

17. Sion širi ruke svoje, nema nikoga a ga tješi; Gospodin zapovjedi za Jaova, te ga opkoliše neprijatelji; Jerualem posta medju njima kao nečista ena.

18. Pravedan je Gospodin, jer se surotih zapovijesti njegovoj; čujte, svi arodi, i vidite bol moj; djevojke moje mladići moji otidoše u ropstvo.

19. Zvah prijatelje svoje, oni me prevariše; svećenici moji i starješine moje omriješe u gradu tražeći hrane da okrijepe dušu svoju.

20. Pogledaj, Gospodine, jer mi je tua, utroba mi se uskolebala, srce se moje revrće u meni, jer se mnogo suprotih; a polju učini me sirotom mač, a kod uće sama smrt.

21. Čuju *gdje uzdišem, ali nema nioga da me potješi; svi neprijatelji moji* čuše za nesreću moju i raduju se što si to učinio; dovešćeš dan koji si oglasio, te će oni biti kao ja.

22. Neka izadje preda te sva zloća njihova, i učini kao što si učinio meni za sve grijehe moje; jer je mnogo uzdaha mojih i srce je moje žalosno.

GLAVA 2.

Kako obastrije Gospodin oblakom u gnjevu svom kćer Sionsku! svrže s neba na zemlju slavu Izraelovu, i ne opomenu se podnožja nogu svojih u dan gnjeva svojega!

2. Gospodin potr nemilice sve stanove Jakovljeve, razvali u gnjevu svom gradove kćeri Judine, i na zemlju obori, oskvrni carstvo i knezove njegove.

3. Odbi u žestokom gnjevu sav rog Izraelu, obrati natrag desnicu svoju od neprijatelja, i raspali se na Jakova kao oganj plameni, koji proždire sve oko sebe.

4. Nateže luk svoj kao neprijatelj, podiže desnicu svoju kao protivnik, i pobi sve što bješe drago očima; na šator kćeri Sionske prosu kao oganj gnjev svoj.

5. Gospodin posta kao neprijatelj; potr Izraela, potr sve dvorove njegove, raskopa sve gradove njegove, i umnoži kćeri Judinoj žalost i jad.

6. Razvali mu ogradu kao vrtu; potr mjesto sastancima njegovijem; Gospodin vrže u zaborav na Sionu praznike i subotu, i u žestini gnjeva svojega odbaci cara i svećenika.

7. Odbaci Gospodin oltar svoj, omrze na svetinju svoju, predade u ruke neprijateljima zidove dvora Sionskih; stade ih vika u domu Gospodinovu kao na praznik.

8. Gospodin naumi da raskopa zid kćeri Sionske; rasteže uže, i ne odvrati ruke svoje da ne zatre, i ojadi opkop i zid, iznemogoše skupa.

9. Utonuše u zemlju vrata njezina, polomi i potr prijevornice njezine; car njezin i knezovi njezini medju narodima su; zakona nema, i proroci njezini ne dobijaju utvare od Gospodina.

10. Starješine kćeri Sionske sjede na zemlji i muče, posule su prahom glavu i pripasale kostrijet; oborile su k zemlji glave svoje djevojke Jeruzalemske.

11. Iščilješe mi oči od suza, utroba se

moja uskolebala, prosipa se na zemlju jetra moja od pogibli kćeri naroda mojega, jer djeca i koja sisaju obamiru na ulicama gradskim.

12. Govore materama svojim: gdje je žito i vino? obamiru kao ranjenici na ulicama gradskim, i ispuštaju dušu svoju u naručju matera svojih.

13. Koga ću ti uzeti za svjedoka? s čim ću te izjednačiti, kćeri Jeruzalemska? kaku ću ti priliku naći, da to utješim, djevojko, kćeri Sionska? jer je nesreća tvoja velika kao more, ko će te iscijeliti?

14. Proroci tvoji prorokovaše ti laž i bezumlje, i ne otkrivaše bezakonja tvojega da bi odvratili ropstvo tvoje; nego ti kazivaše utvare lažne i koje će te prognati.

15. Pljeskaju rukama nad tobom svi koji prolaze, zvižde i mašu glavom za kćerju Jeruzalemskom: to li je grad, za koji govorahu da je prava ljepota, radost svoj zemlji?

16. Razvaljuju usta na te svi neprijatelji tvoji, zvižde i škrguću zubima govoreći: proždrijesmo; ovo je doista dan koji čekasmo; dočekasmo, vidjesmo.

17. Učini Gospodin što naumi, ispuni riječ svoju, koju kaza odavna; razori nemilice, i razveseli tobom neprijatelje, podiže rog protivnicima tvojim.

18. Viče srce njihovo ka Gospodinu: zide kćeri Sionske, proljevaj potokom suze dan i noć, ne daj sebi mira, i zjenica oka tvojega da ne staje.

19. Ustani, viči ob noć, u početku straže, proljevaj srce svoje kao vodu pred Gospodinom, podiži k njemu ruke svoje za dušu djece svoje koja obamiru od gladi na uglovima svijeh ulica.

20. Pogledaj, Gospodine, i vidi, kome si ovako učinio. Eda li žene jedu porod svoj, djecu koju nose u naručju? eda li se ubija u svetinji Gospodinovoj svećenik i prorok?

21. Leže na zemlji po ulicama djeca i starci, djevojke moje i mladići moji padoše od mača, pobio si ih u dan gnjeva svojega i poklao ne žaleći.

22. Sazvao si kao na praznik strahote moje od svuda, i u dan gnjeva Gospodinova niko ne uteče niti osta. Koje na *ruku nosih i othranih, njih mi neprijatelj moj pobi.*

GLAVA 3.

Ja sam čovjek koji vidjeh muku pruta gnjeva njegova.

2. Odvede me i opravi me u tamu na vidjelo.

3. Samo se na me obraća, obraća ruku svoju po vas dan.

4. Učini, te mi ostarje tijelo i koža, potr kosti moje.

5. Zazida me, i optoči me žučju i mukom.

6. Posadi me u tamu kao umrle odavna.

7. Ogradi me da ne izadjem, i metne na me teške okove.

8. Kad vičem i vapijem, odbija molitvu moju.

9. Zagradi putove moje tesanijem kamenom, i prevrati staze moje.

10. Posta mi kao medvjed u zasjedi, kao lav u potaji.

11. Pomete putove moje, i razdrije me, i uništi me.

12. Nateže luk svoj, i metnu me strijeli za biljegu.

13. Ustrijeli me u bubrege strijelama iz tula svojega.

14. Postah podsmijeh svemu narodu svojemu i pjesma njihova po vas dan.

15. Nasiti me grčinom, opoji me pelenom.

16. Polomi mi zube kamenjem, uvali me u pepeo.

17. Udaljio si dušu moju od mira, zaboravih dobro.

18. I rekoh: propade sila moja i nadanje moje od Gospodina.

19. Opomeni se muke moje i jada mojega, pelena i žuči.

20. Duša se moja opominje bez prestanka, i poništila se u meni.

21. Ali ovo napominjem srcu svojemu, te se nadam:

22. Milost je Gospodinova što ne izgibosmo sa svijem, jer milosrdja njegova nije nestalo;

23. Ponavlja se svako jutro; velika je vjera tvoja.

24. Gospodin je dio moj, govori duša moja; za to ću se u njega uzdati.

25. Dobar je Gospodin onima koji ga čekaju, duši, koja ga traži.

26. Dobro je mirno čekati spasenje Gospodinovo.

27. Dobro je čovjeku nositi jaram za mladosti svoje.
28. Sam će sjedjeti i mučati, jer *Bog* metnu breme na nj.
29. Metnuće usta svoja u prah, eda bi bilo nadanja.
30. Podmetnuće obraz svoj onome koji ga bije, biće sit sramote.
31. Jer Gospodin ne odbacuje za svagda.
32. Jer ako i ucvijeli, opet će se i smilovati radi mnoštva milosti svoje.
33. Jer ne muči iz srca svojega ni cvijeli sinova čovječijih.
34. Kad gaze nogama sve sužnje na zemlji,
35. Kad izvrću pravicu čovjeku pred višnjim,
36. Kad čine krivo čovjeku u parnici njegovoj, ne vidi li Gospodin?
37. Ko je rekao što i zbilo se, a Gospodin da nije zapovjedio?
38. Ne dolaze li i zla i dobra iz usta višnjega?
39. Za što se tuži čovjek živ, čovjek na kar za grijehe svoje?
40. Pretražimo i razgledajmo pute svoje, i povratimo se ka Gospodinu.
41. Podignimo srce svoje i ruke k Bogu na nebesima.
42. Zgriješismo i nepokorni bismo; ti ne praštaš.
43. Obastr'o si se gnjevom, i goniš nas, ubijaš i ne žališ.
44. Obastr'o si se oblakom da ne prodre molitva.
45. Načinio si od nas smetlište i odmet usred tijeh naroda.
46. Razvaljuju usta svoja na nas svi neprijatelji naši.
47. Strah i jama zadesi nas, pustošenje i zatiranje.
48. Potoci teku iz očiju mojih radi pogibli kćeri naroda mojega.
49. Oči moje liju suze bez prestanka, jer nema odmora,
50. Dokle Gospodin ne pogleda i ne vidi s neba.
51. Oko moje muči mi dušu radi svijeh kćeri grada mojega.
52. Tjeraju me jednako kao pticu neprijatelji moji ni za što.
53. Svališe u jamu život moj i nabacaše kamenje na me.
54. Dodje mi voda svrh glave; rekoh: pogiboh!
55. Prizivah ime tvoje, Gospodine, iz jame najdublje.
56. Ti ču glas moj; ne zatiskuj uha svojega od uzdisanja mojega, od vike moje.
57. Pristupao si kad te prizivah, i govorio si: ne boj se.
58. Raspravljao si, Gospodine, parbu duše moje, i izbavljao si život moj.
59. Vidiš, Gospodine, nepravdu koja mi se čini; raspravi parbu moju.
60. Vidiš svu osvetu njihovu, sve što mi misle.
61. Čuješ rug njihov, Gospodine, sve što mi misle,
62. Što govore oni koji ustaju na me i što namišljaju protiv mene po vas dan.
63. Vidi, kad sjedaju i kad ustaju, ja sam im pjesma.
64. Plati im, Gospodine, po djelima ruku njihovijeh.
65. Podaj im uporno srce, prokletstvo svoje.
66. Goni ih gnjevom, i istrijebi ih ispod nebesa Gospodinovih.

GLAVA 4.

Kako potamnje zlato, promijeni se čisto zlato? kamenje je od svetinje razmetnuto po uglovima svijeh ulica.
2. Dragi sinovi Sionski, cijenjeni kao najčistije zlato, kako se cijene kao zemljani sudovi, kao djelo ruku lončarevijeh!
3. I zvijeri ističu sise svoje i doje mlad svoju, a kći naroda mojega posta nemilostiva kao noj u pustinji.
4. Jezik djetetu koje sisa prionu za grlo od žedji; djeca ištu hljeba, a nema nikoga da im lomi.
5. Koji jedjahu poslatice, ginu na ulicama; koji odrastoše u skerletu valjaju se po buništu.
6. I kar koji dopade kćeri naroda mojega veći je od propasti koja dopade Sodomu, koji se zatr u času i ruke se ne zabaviše oko njega.
7. Nazireji njezini bjehu čistiji od snijega, bjelji od mlijeka; tijelo im bješe crvenije od dragoga kamenja, glatki kao safir.
8. A sada im je lice crnje od uglja, ne

poznaju se na ulicama; koža im se prilijepila za kosti, osušila se kao drvo.

9. Bolje bi onima koji su pobijeni mačem nego onima koji mru od gladi, koji izdišu ubijeni od nestašice roda zemaljskoga.

10. Svojim rukama žene žalostive kuhaše djecu svoju, ona im biše hrana u pogibli kćeri naroda mojega.

11. Navrši Gospodin gnjev svoj, izli žestoki gnjev svoj, i raspali oganj na Sionu, koji mu proždrije temelje.

12. Ne bi vjerovali carevi zemaljski i svi stanovnici po vasiljenoj da će neprijatelj i protivnik ući na vrata Jeruzalemska.

13. *Ali bi* za grijehe proroka njegovijeh i za bezakonja svećenika njegovijeh, koji proljevaju krv pravedničku usred njega.

14. Lutahu kao slijepci po ulicama, kaljajući se krvlju, koje ne mogahu da se ne dotiču haljinama svojim.

15. Odstupite, nečisti, viču im, odstupite, odstupite, ne dodijevajte se ničega. I odlaze i skitaju se; i medju narodima se govori: ne će se više staniti.

16. Gnjev Gospodinov rasija ih, ne će više pogledati na njih; ne poštuju svećenika, nijesu žalostivi na starce.

17. Već nam oči iščilješe izgledajući pomoć zaludnu; čekasmo narod koji ne može izbaviti.

18. Vrebaju nam korake, da ne možemo hoditi po ulicama svojim, približi se kraj naš, navršiše se dani naši, dodje kraj naš.

19. Koji nas goniše, bijahu lakši od orlova nebeskih, po gorama nas goniše, u pustinji nam zasjedaše.

20. Disanje nozdara naših, pomazanik Gospodinov, za kojega govorasmo: da ćemo živjeti pod sjenom njegovijem medju narodima, uhvati se u jame njihove.

21. Raduj se i veseli, kćeri Edomska, koja živiš u zemlji Husu; doći će i do tebe čaša, opićeš se, i otkrićeš se.

22. Svrši se kar za bezakonje tvoje, kćeri Sionska; ne će te više voditi u ropstvo; pohodiće tvoje bezakonje, kćeri Edomska, otkriće grijehe tvoje.

GLAVA 5.

Opomeni se, Gospodine, što nas zadesi; pogledaj i vidi sramotu našu.

2. Našljedstvo naše privali se tudjincima, domovi naši inostrancima.

3. Postasmo sirote, bez oca, matere naše kao udovice.

4. Svoju vodu pijemo za novce, svoja drva kupujemo.

5. Na vratu nam je jaram, i gone nas; umoreni nemamo odmora.

6. Pružamo ruku k Egipćanima i Asircima, da se nasitimo hljeba.

7. Oci naši zgriješiše, i nema ih, a mi nosimo bezakonja njihova.

8. Robovi nam gospodare, nema nikoga da izbavi iz ruku njihovijeh.

9. Sa strahom za život svoj od mača u pustinji donosimo sebi hljeb.

10. Koža nam pocrnje kao peć od ljute gladi.

11. Sramote žene na Sionu i djevojke po gradovima Judinijem.

12. Knezove vješaju svojim rukama, ne poštuju lica staračkoga.

13. Mladiće uzimaju pod žrvnje, i djeca padaju pod drvima.

14. Staraca nema više na vratima, ni mladića na pjevanju.

15. Nesta radosti srcu našemu, igra naša pretvori se u žalost.

16. Pade vijenac s glave naše; teško nama što zgriješismo!

17. S toga je srce naše žalosno, s toga oči naše potamnješe,

18. Sa gore Siona, što opustje, i lisice idu po njoj.

19. Ti, Gospodine, ostaješ do vijeka, prijesto tvoj od koljena do koljena.

20. Za što hoćeš da nas zaboraviš do vijeka, da nas ostaviš za dugo?

21. Obrati nas, Gospodine, k sebi, i obratićemo se; ponovi dane naše kako bijahu prije.

22. Jer eda li ćeš nas sa svijem odbaciti i gnjeviti se na nas veoma?

KNJIGA PROROKA EZEHIJELA.

GLAVA 1.

Godine tridesete, mjeseca četvrtoga, petoga *dana*, kad bijah medju robljem na rijeci Hobaru, otvoriše se nebesa, i vidjeh utvare Božje.

2. Petoga *dana* toga mjeseca, pete godine od kako se zarobi car Joahin,

3. Dodje riječ Gospodinova Ezehijelu sinu Buzijevu, svećeniku, u zemlji Haldejskoj na rijeci Hobaru, i ondje dodje ruka Gospodinova nada nj.

4. I vidjeh, i gle, silan vjetar dolažaše od sjevera, i velik oblak i oganj koji se razgorijevaše, i oko njega svjetlost, a isred ognja kao jaka svjetlost;

5. Isred njega još kao četiri životinje, koje na oči bijahu nalik na čovjeka;

6. I u svake bijahu četiri lica, i četiri krila u svake;

7. I noge im bijahu prave, a u stopalu bijahu im noge kao u teleta; i sijevahu kao ugladjena mjed.

8. I ruke im bijahu čovječije pod krilima na četiri strane, i lica im i krila bijahu na četiri strane.

9. Sastavljena im bijahu krila jedno s drugim; i ne okretahu se iduci, nego svaka idjaše na prema se.

10. A lice bijaše u sve četiri lice čovječije i lice lavovo s desne strane, a s lijeve strane lice volujsko i lice orlovo u sve četiri.

11. I lica im i krila bijahu razdijeljena ozgo; u svake se dva krila sastavljahu jedno s drugim, a dva pokrivahu im tijelo.

12. I svaka idjaše pravo na prema se; idjahu kuda duh idjaše, i ne okretahu se iduci.

13. I na oči bijahu te životinje kao živo ugljevlje, gorahu na oči kao svijeće; taj oganj prolažaše izmedju životinja i svijetljaše se, i iz ognja izlažaše munja.

14. I životinje trčahu i vraćahu se kao munja.

15. I kad gledah životinje, gle, točak jedan bijaše na zemlji uza svaku životinju prema četiri lica njihova.

16. Obličjem i napravom bijahu točkovi ka oboje hrizolitove, i sva četiri bijahu jednaka, i obličjem i napravom bijahu kao da je jedan točak u drugom.

17. Kad idjahu, idjahu sva četiri, svaki na svoju stranu, iduci ne skretahu.

18. I naplaci im bijahu visoki strahota; i bijahu naplaci puni očiju u naokolo u sva četiri.

19. I kad idjahu životinje, idjahu i točkovi uz njih; i kad se životinje podizahu od zemlje, podizahu se i točkovi.

20. Kuda duh idjaše, onamo idjahu, i podizahu se točkovi prema njima, jer duh životinjski bijaše u točkovima.

21. Kad one idjahu, idjahu i oni; i kad one stajahu, stajahu i oni; i kad se one podizahu od zemlje, podizahu se i točkovi prema njima, jer duh životinjski bješe u točkovima.

22. A nad glavama životinjama bijaše kao nebo, po vidjenju kao kristal, strašno, razastrto ozgo nad glavama njihovijem.

23. A pod tijem nebom bijahu im krila pružena, jedno prema drugom, a dva krila svakoj pokrivahu tijelo.

24. I čujah huku krila njihovijeh kad idjahu kao da bješe huka velike vode, kao glas svemogućega i kao graja u okolu; i kad stajahu, spuštahu krila.

25. I kad stavši spuštahu krila, čujaše se glas ozgo iz neba, koje bijaše nad glavama njihovijem.

26. I ozgo na onom nebu što im bijaše nad glavama, bijaše kao prijesto, po vidjenju kao kamen safir, i na prijestolu bijaše po obličju kao čovjek.

27. I vidjeh kao jaku svjetlost, i u njoj unutra kao oganj naokolo, od bedara gore, a od bedara dolje vidjeh kao oganj i svjetlost oko njega.

28. Kao duga u oblaku kad je kiša, taka na oči bijaše svjetlost u naokolo. To bijaše vidjenje slave Božije na očima; i kad vidjeh, padoh na lice svoje, i čuh glas nekoga koji govoraše.

GLAVA 2.

I reče mi: sine čovječji, ustani na noge da govorim s tobom.

2. I udje u me duh kad mi progovori,

i postavi me na noge, i slušah onoga koji mi govoraše.

3. I reče mi: sine čovječji, ja te šaljem k sinovima Izraelovijem, k narodima odmetničkim, koji se odmetnuše mene; oni i oci njihovi biše mi nevjerni do ovoga dana.

4. K sinovima tvrda obraza i uporna srca šaljem te ja, pa im reci: tako veli Gospodin;

5. I poslušali ili ne poslušali, jer su dom odmetnički, neka znaju da je prorok bio medju njima.

6. I ti, sine čovječji, ne boj ih se niti se boj njihovijeh riječi, što su ti uporni i kao trnje i živiš medju skorpijama; ne boj se njihovijeh riječi, i ne plaši se od njih, što su dom odmetnički.

7. Nego im kaži riječi moje, poslušali ili ne poslušali, jer su odmetnici.

8. Ali ti, sine čovječji, slušaj što ću ti kazati, ne budi nepokoran kao taj dom nepokorni; otvori usta, i pojedi što ću ti dati.

9. I pogledah, a to ruka pružena k meni, i gle, u njoj savijena knjiga.

10. I razvi je preda mnom, i bješe ispisana iznutra i spolja, i bješe u njoj napisan plač i naricanje i jaoh.

GLAVA 3.

I reče mi: sine čovječji, pojedi što je pred tobom, pojedi ovu knjigu, pa idi, govori domu Izraelovu.

2. I otvorih usta, i založi me onom knjigom.

3. I reče mi: sine čovječji, nahrani trbuh svoj, i crijeva svoja napuni ovom knjigom koju ti dajem. I pojedoh je, i bješe mi u ustima slatka kao med.

4. Za tijem reče mi: sine čovječji, idi k domu Izraelovu, i govori im moje riječi.

5. Jer se ne šalješ k narodu nepoznata jezika i nerazumljiva govora, nego k domu Izraelovu;

6. Ne k mnogim narodima nepoznata jezika i nerazumljiva govora, kojima riječi ne bi razumio; k njima da te pošljem, poslušali bi te.

7. Ali dom Izraelov ne će te poslušati jer ne će mene da poslušaju; jer je sav dom Izraelov tvrda obraza i uporna srca.

8. Evo dadoh tebi obraz tvrd prema njihovu obrazu, i čelo tvrdo prema njihovu čelu.

9. Kao kamen dijamanat, tvrdje od stijene dadoh ti čelo; ne boj ih se, niti se plaši od njih, za to što su dom odmetnički.

10. Po tom reče mi: sine čovječji, sve riječi moje što ću ti govoriti primaj u srce svoje i slušaj ušima svojim.

11. Idi k roblju, k sinovima naroda svojega, i govori im i reci im: tako veli Gospodin Gospodin; poslušali ili ne poslušali.

12. Tada podiže me duh, i čuh za sobom glas gdje se silno razleže: blagoslovena slava Gospodinova s mjesta njegova;

13. I lupu krila onijeh životinja, koja udarahu jedno o drugo, i prasku točkova prema njima, glas koji se silno razlijegaše.

14. I duh me podiže i odnese, i idjah žalostan od srdnje u duhu svom; ali ruka Gospodinova silna bješe nada mnom.

15. I dodjoh k roblju u Telabib, koje stanovaše na rijeci Hobaru, i sjedoh gdje oni sjedjahu, i sjedjeh ondje medju njima sedam dana čudeći se.

16. A poslije sedam dana dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

17. Sine čovječji, postavih te stražarem domu Izraelovu, da slušaš riječi iz mojih usta i opominješ ih od mene.

18. Kad rečem bezbožniku: poginućeš, a ti ga ne opomeneš i ne progovoriš mu da bi odvratio bezbožnika od bezbožnoga puta njegova, da bi ga sačuvao u životu, onaj će bezbožnik poginuti sa svojega bezakonja; ali ću krv njegovu iskati iz tvojih ruku.

19. A kad ti opomeneš bezbožnika, a on se ne vrati od bezbožnosti svoje i sa zloga puta svojega, on će poginuti s bezakonja svojega, a ti češ sačuvati dušu svoju.

20. Ako li se pravednik odvrati od pravde svoje, i stane činiti bezakonje, i ja mu podmetnem na što će se spotaći, te pogine, a ti ga ne opomenu, on će poginuti sa svoga grijeha, i ne će se pomenuti pravedna djela njegova što je činio, ali ću krv njegovu iskati iz tvoje ruke.

21. Ako li ti opomeneš pravednika da ne griješi pravednik, i on prestane gri-

ješiti, on će živjeti, jer primi opomenu, i ti ćeš sačuvati dušu svoju.

22. I dodje ondje nada me ruka Gospodinova, i reče mi: ustani, izidi u polje, i ondje ću govoriti s tobom.

23. I ustavši otidoh u polje, a gle, slava Gospodinova stajaše ondje kao slava koju vidjeh na rijeci Hobaru, i padoh na lice svoje.

24. I udje u me duh, i postavi me na noge; i progovori sa mnom i reče mi: idi, zatvori se u kuću svoju.

25. Jer, sine čovječji, evo metnuće na te uzice, i svezaće te njima, i ne ćeš izlaziti medju njih.

26. I ja ću učiniti da ti se jezik prilijepi za grlo, te ćeš onijemjeti, i ne ćeš ih karati, jer su dom odmetnički.

27. Ali kad ti progovorim, otvoriću ti usta i kazaćeš im: ovako veli Gospodin Gospodin; ko će slušati, neka sluša, a ko ne će slušati, neka ne sluša; jer su dom odmetnički.

GLAVA 4.

A ti, sine čovječji, uzmi opeku, i metni je preda se, i izreži na njoj grad Jeruzalem.

2. I postavi oko njega opsadu, i načini kule prema njemu, i iskopaj oko njega opkop, i postavi vojsku oko njega, i namjesti ubojne sprave oko njega.

3. Po tom uzmi tavicu gvozdenu, i metni je kao gvozden zid izmedju sebe i grada, i okreni lice svoje suprot njemu, i on će se opsjesti, i ti ćeš ga opsjesti. To će biti znak domu Izraelovu.

4. Po tom lezi na lijevu stranu svoju, i metni na nju bezakonje doma Izraelova; koliko dana uzležiš na njoj toliko ćeš nositi njihovo bezakonje.

5. A ja ti dajem godine bezakonja njihova brojem dana, tri sta i devedeset dana, i toliko ćeš nositi bezakonje doma Izraelova.

6. A kad ih navršiš, onda lezi na desnu stranu svoju, i nosi bezakonje doma Judina četrdeset dana; po jedan dan dajem ti za godinu.

7. I okreni lice svoje prema opkoljenom Jeruzalemu zagalivši mišicu svoju, i prorokuj protiv njega.

8. I evo vezaću te konopcima da se ne prevrneš s jedne strane na drugu dokle ne navršiš *dane opsade* svoje.

9. *I uzmi pšenice i ječma i boba* i leća i prosa i krupnika, i saspi sve u jedan sud, i načini od toga sebi hljeba prema broju dana u koje ćeš ležati na svojoj strani, tri stotine i devedeset dana ješćeš ga.

10. I jela tvojega što ćeš jesti neka bude mjerom dvadeset sikala na dan; na rokove jedi ga.

11. I vodu pij mjerom, po šestinu ina, pij na rokove.

12. A hljeb prijesan ječmen jedi, ispekav ga na kalu čovječijem na njihove oči.

13. I reče Gospodin: tako će jesti sinovi Izraelovi hljeb svoj nečist medju narodima u koje ću ih razagnati.

14. Tada rekoh: ah Gospodine Gospodine, gle, duša se moja nije oskvrnila, jer od djetinjstva svojega do sada nijesam jeo mrcinoga ni što bi zvjerka razdrla, niti je ušlo u usta moja nečisto.

15. A on mi reče: vidi, dajem ti govedju balegu mjesto čovječijega kala, da na njoj ispečeš sebi hljeb.

16. Za tijem reče mi: sine čovječji, evo ja ću slomiti potporu u hljebu u Jeruzalemu, te će jesti hljeb na mjeru i u brizi, i vodu će piti na mjeru i u čudu.

17. Jer će im nestati hljeba i vode da će se čuditi medju sobom i sasušiće se od bezakonja svojega.

GLAVA 5.

Po tom, sine čovječji, uzmi nož oštar, britvu brijačku uzmi, i pusti je po glavi svojoj i po bradi svojoj, pa uzmi mjerila i razdijeli.

2. Trećinu sažezi ognjem usred grada, kad se navrše dani opsade; a drugu trećinu uzmi i isijeci mačem oko njega, a ostalu trećinu razmetni u vjetar, i ja ću izvući mač za njima.

3. Ali uzmi malo, i zaveži u skut svoj.

4. I od toga još uzmi i baci u oganj i sažezi ognjem; odatle će izaći oganj na sav dom Izraelov.

5. Ovako veli Gospodin Gospodin: ovo je Jeruzalem koji postavih usred nārōdā̄ i optočih ga zemljama.

6. Ali promijeni zakone moje na bezakonje većma nego narodi, i uredbe moje većma nego zemlje što su oko njega, jer odbaciše moje zakone, i ne hodiše po mojim uredbama.

7. Zato ovako veli Gospodin Gospodin: što postaste gori od nārōdā̄ koji su o

vas, ne hodiste po mojim uredbama i ne izvršivaste mojih zakona, pa ni po uredbama naroda koji su oko vas ne činiste,

8. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: evo i mene na te, i izvršiću usred tebe sudove na vidiku narodima;

9. I učiniću ti što još nijesam učinio niti ću više učiniti za sve gadove tvoje.

10. Za to oci će jesti sinove usred tebe, i sinovi će jesti oce svoje, i izvršiću na tebi sudove i rasijaću sav ostatak tvoj u sve vjetrove.

11. Za to, tako ja živ bio, veli Gospodin Gospodin, što si oskvrnio moju svetinju svakojakim nečistotama svojim i svakojakim gadovima svojim, za to ću i ja tebe potrti, i ne će oko moje žaliti, niti ću se smilovati.

12. Trećina će tvoja pomrijeti od pomora, i od gladi će izginuti usred tebe, a druga će trećina pasti od mača oko tebe, a trećinu ću rasijati u sve vjetrove, i izvući ću mač za njima.

13. I tako će se izvršiti gnjev moj i namiriću jarost svoju na njima i zadovoljiću se, i oni će poznati da sam ja Gospodin govorio u revnosti svojoj kad izvršim gnjev svoj na njima.

14. I učiniću od tebe pustoš i rug medju narodima koji su oko tebe pred svakim koji prolazi.

15. I bićeš rug i sramota i nauk i čudo narodima što su oko tebe, kad izvršim sudove na tebi gnjevom, jarošću i ljutijem karanjem; ja Gospodin rekoh;

16. Kad pustim na vas ljute strijele gladi, koje će biti smrtne, koje ću pustiti da vas zatrem, i kad glad navalim na vas i slomim vam potporu u hljebu,

17. Kad pustim na vas glad i ljute zvijeri, koje će ti djecu izjesti; i kad pomor i krv prodju kroza te, i kad pustim mač na te. Ja Gospodin rekoh.

GLAVA 6.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema gorama Izraelovijem, i prorokuj protiv njih,

3. *I reci:* gore Izraelove, čujte riječ *Gospodina Gospodina*, ovako veli Gospodin Gospodin gorama i humovima, potocima i dolinama: evo me, ja ću pustiti na vas mač, i oboriću visine vaše.

4. I vaši će se oltari raskopati, i sunčani likovi vaši izlomiće se, i povaljaću pobijene vaše pred gadnijem bogovima vašim.

5. I pobacaću mrtva tjelesa sinova Izraelovijeh pred gadne bogove njihove, i razmetnuću kosti vaše oko oltara vaših.

6. Svuda gdje nastavate gradovi će se opustošiti i visine će opustjeti, i oltari će se vaši raskopati i opustjeti, i gadni bogovi vaši izlomiće se i ne će ih više biti, i sunčani likovi vaši isjeći će se, i djela će se vaša uništiti.

7. I pobijeni će padati usred vas, i poznaćete da sam ja Gospodin.

8. Ali ću vas ostaviti nekoliko koji bi utekli od mača medju narodima kad se rasijete po zemljama.

9. I koji vas uteku, opomenuće se mene medju narodima, gdje budu u ropstvu; kako mi dotužaše srcem svojim kurvarskim, koje odstupi od mene, i očima svojim kurvarskim, kojima idoše za gadnijem bogovima svojim, i sami će sebi biti mrski za zla koja činiše u svijem gadovima svojim.

10. I poznaće da sam ja Gospodin, i da nijesam govorio uzalud da ću im učiniti to zlo.

11. Ovako veli Gospodin Gospodin: pljesni rukama i lupi nogom, i reci: jaoh! radi svijeh gadnijeh zala doma Izraelova, jer će pasti od mača, od gladi i od pomora.

12. Ko bude daleko, umrijeće od pomora; a ko bude blizu, pašće od mača; a ko ostane i bude opkoljen, umrijeće od gladi; tako ću navršiti gnjev svoj na njima.

13. I poznaćete da sam ja Gospodin kad budu pobijeni njihovi medju gadnijem bogovima njihovijem, oko oltara njihovijeh, na svakom visokom humu i na svijem vrhovima gorskim i pod svakim zelenijem drvetom i pod svakim granatijem hrastom, svuda gdje su kadili ugodnijem mirisima svijem gadnijem bogovima svojim.

14. Jer ću zamahnuti rukom svojom na njih, i obratiću zemlju njihovu u pustoš goru od pustinje Deblate po svijem stanovima njihovijem; i poznaće da sam ja Gospodin.

GLAVA 7.

Po tom dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, ovako kaže Gospodin Gospodin za zemlju Izraelovu: kraj, dodje kraj na četiri strane zemlji.

3. Dodje ti kraj, i pustiću gnjev svoj na te, i sudiću ti po putovima tvojim i obratiću na te sve gadove tvoje.

4. I oko moje ne će te požaliti, niti ću se smilovati, nego ću putove tvoje obratiti na te, i gadovi će tvoji biti usred tebe, i poznaćete da sam ja Gospodin.

5. Ovako veli Gospodin Gospodin: zlo, jedno zlo, evo ide.

6. Kraj dodje, kraj dodje, usta na te, evo dodje.

7. Dodje jutro tebi, stanovniče zemaljski, dodje vrijeme, približi se dan, kad će biti polom a ne jeka gorska.

8. Sada ću odmah izliti jarost svoju na te, i navršiću gnjev svoj na tebi, i sudiću ti po tvojim putovima, i obratiću na te sve gadove tvoje.

9. Ne će žaliti oko moje, niti ću se smilovati, daću ti po putovima tvojim, i gadovi će tvoji biti usred tebe, i poznaćete da sam ja Gospodin, koji bije.

10. Evo dana, evo dodje, jutro nasta, procvate prut, ponositost napupi.

11. Nasilje naraste prut bezakonja, niko ne će ostati od njih ni od mnoštva njihova ni od buke njihove, niti će biti naricanja za njima.

12. Dodje vrijeme, prispje dan; ko kupuje neka se ne raduje, i ko prodaje neka ne žali, jer će doći gnjev na sve ljudstvo njihovo.

13. Jer ko prodaje, ne će opet doći do onoga što proda, ako i ostane živ; jer utvara za sve mnoštvo njihovo ne će se vratiti natrag, i niko se ne će okrijepiti bezakonjem svojim da sačuva život svoj.

14. Zatrubiše u trube, i spremiše sve; ali nema nikoga da izadje u boj, jer se gnjev moj raspalio na sve ljudstvo njihovo.

15. Na polju mač, a unutra pomor i glad; ko bude u polju, poginuće od mača; a ko bude u gradu, njega će glad i pomor proždrijeti.

16. A koji ih uteku izbaviće se i biće po gorama kao *golubovi iz dolina*, svi *će uzdisati, svaki za svoje bezakonje.*

17. Sve će ruke klonuti i sva će koljena postati kao voda.

18. I pripasaće oko sebe kostrijet, i drhat će ih popasti, i na svakom će licu biti stid, i sve će im glave biti ćelave.

19. Srebro će svoje pobacati po ulicama, i zlato će njihovo biti kao nečistota; srebro njihovo i zlato njihovo ne će ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodinova; ne će nasititi duše svoje niti će napuniti trbuha svojega, jer im je bezakonje njihovo spoticanje.

20. Jer slavni nakit svoj obratiše na oholost, i načiniše od njega likove gadova svojih, gnusobe svoje; za to učinih da im je nečistota.

21. I daću ga u ruke inostrancima da ga razgrabe, i bezbožnicima na zemlji da je plijen, i oskvrniće ga.

22. I odvratiću lice svoje od njih, i oskvrniće svetinju moju, iući će u nju lupeži i oskvrniće je.

23. Načini verige, jer je zemlja puna krvnoga suda, i grad je pun nasilja.

24. Za to ću dovesti najgore izmedju nárōdā da naslijede kuće njihove, i ukinuću oholost silnijeh, i sveta mjesta njihova oskvrniće se.

25. Ide pogibao; oni će tražiti mira, ali ga ne će biti.

26. Nevolja za nevoljom dolaziće, i glas za glasom stizaće; i oni će tražiti utvaru od proroka; zakona će nestati u svećenika i svjeta u staraca.

27. Car će tužiti, i knezovi će se obući u žalost, i ruke narodu zemaljskom drktaće; učiniću im po putovima njihovijem i sudiću im prema sudovima njihovijem; i poznaće da sam ja Gospodin.

GLAVA 8.

A šeste godine, šestoga mjeseca, *dana* petoga, kad sjedjah u svojoj kući i starješine Judine sjedjahu preda mnom, pade ondje na me ruka Gospodina Gospodina.

2. I vidjeh, a to oblik na oči kao oganj, od bedara mu dolje bješe oganj, a od bedara gore bješe kao svjetlost, kao jaka svjetlost.

3. I pruži kao ruku, i uhvati me za kosu na glavi, i podiže me duh medju nebo i zemlju, i odnese me u Jerusalem u utvari Božjoj na vrata unutrašnja koja gledaju na sjever, gdje sta-

jaše idol od revnosti, koji draži na revnost.

4. I gle, ondje bješe slava Boga Izraelova na oči kao ona što je vidjeh u polju.

5. I reče mi: sine čovječji, podigni oči svoje k sjeveru. I podigoh oči svoje k sjeveru, i gle, sa sjevera na vratima oltarskim bijaše onaj idol od revnosti na ulasku.

6. Po tom mi reče: sine čovječji, vidiš li što ti rade? velike gadove koje tu čini dom Izraelov da otidem daleko od svetinje svoje? Ali ćeš još vidjeti većih gadova.

7. I odvede me na vrata od trijema, i pogledah, a to jedna rupa u zidu.

8. A on mi reče: sine čovječji, prokopaj ovaj zid. I prokopah zid, a to jedna vrata.

9. Tada mi reče: udji i vidi opake gadove koje čine tu.

10. I ušav vidjeh, i gle, svakojake životinje što gamižu i svakojaki gadni skotovi, i svi gadni bogovi doma Izraelova bijahu napisani po zidu svuda u naokolo.

11. I pred njima stajaše sedamdeset ljudi izmedju starješina doma Izraelova s Jezonijom sinom Safanovijem, koji stajaše medju njima, svaki s kadionicom svojom u ruci, i podizaše se gust oblak od kada.

12. Tada mi reče: vidiš li, sine čovječji, šta čine starješine doma Izraelova u mraku svak u svojoj pisanoj klijeti? jer govore: ne vidi nas Gospodin, ostavio je Gospodin ovu zemlju.

13. Po tom mi reče: još ćeš vidjeti većih gadova koje oni čine.

14. I odvede me na vrata doma Gospodinova koja su sa sjevera; i gle žene sjedjahu i plakahu za Tamuzom.

15. I reče mi: jesi li vidio, sine čovječji? još ćeš vidjeti većih gadova od tijeh.

16. I odvede me u trijem unutrašnji doma Gospodinova; i gle, na ulasku u crkvu Gospodinovu izmedju trijema i oltara bješe oko dvadeset i pet ljudi okrenutijeh ledjima k crkvi Gospodinovoj a licem k istoku, i klanjahu se suncu *prema* istoku.

17. *Tada mi reče:* jesi li vidio, sine *čovječji? malo* li je domu Judinu što čine te gadove koje čine ovdje? nego još napuniše zemlju nasilja i okrenuše se da me draže; i eto drže granu pred nosom svojim.

18. Za to ću i ja učiniti u gnjevu, ne će žaliti oko moje, niti ću se smilovati, i kad stanu vikati iza glasa u moje uši, ne ću ih uslišiti.

GLAVA 9.

Po tom povika iza glasa, te čuh, i reče: pristupite koji ste poslani na grad svaki s oružjem svojim smrtnijem u ruci.

2. I gle, šest ljudi dodje od visokih vrata, koja gledaju na sjever, svaki sa svojim oružjem smrtnijem u ruci, i medju njima bješe jedan čovjek obučen u platno s opravom pisarskom uz bedricu; i došavši stadoše kod oltara mjedenoga.

3. A slava Boga Izraelova podiže se s herubima, na kojima bijaše, na prag od doma, i viknu čovjeka obučenoga u platno koji imaše uz bedricu opravu pisarsku.

4. I reče mu Gospodin: prodji posred grada, posred Jeruzalema, i zabilježi biljegom čela onijem ljudima koji uzdišu i koji ridaju radi svijeh gadova što se čine usred njega.

5. A drugima reče i čuh: prodjite za njim po gradu, i pobijte, neka ne žali oko vaše niti se smilujte;

6. Starce i mladiće, i djevojke i djecu i žene pobijte da se istrijebe; ali na kome god bude znak, k njemu ne pristupajte; i počnite od moje svetinje. I počeše od starješina što bjehu pred domom.

7. I reče im: oskvrnite dom, i napunite trijemove pobijenijeh; idite. I izašavši stadoše ubijati.

8. A kad ubijahu i ja ostah, padoh na lice svoje i povikah i rekoh: jaoh Gospodine Gospodine, eda li ćeš zatrti sav ostatak Izraelov izlivši gnjev svoj na Jeruzalem?

9. A on mi reče: bezakonje doma Izraelova i Judina preveliko je, i puna je zemlja krvi, i grad je pun opačine; jer rekoše: Gospodin je ostavio zemlju, i Gospodin ne vidi.

10. Za to ni moje oko ne će žaliti, niti ću se smilovati; put njihov obratiću na glavu njihovu.

11. I gle, čovjek obučeni u platno, kojemu uz bedricu bijaše oprava pisarska, javi govoreći: učinio sam kako si mi zapovjedio.

GLAVA 10.

Po tom vidjeh, i gle, na nebu koje bijaše nad glavama herubimima pokaza se nad njima kao kamen safir na oči kao prijesto.

2. I progovori čovjeku obučenom u platno i reče: udji medju točkove pod herubimima, i uzmi pune pregršti žeravice izmedju herubima i razaspi na grad. I udje na moje oči.

3. A herubimi stajahu s desne strane doma kad udje čovjek, i oblak napuni unutrašnji trijem.

4. I slava Gospodinova podiže se s herubima na prag od doma, i napuni se dom oblaka, a trijem se napuni svjetlosti slave Gospodinove.

5. I lupa krila u herubîmâ čujaše se do spoljašnjega trijema kao glas Boga svemogućega kad govori.

6. I kad zapovjedi čovjeku obučenome u platno govoreći: uzmi ognja izmedju točkova izmedju herubima; on udje i stade kod točkova.

7. I jedan herubim pruži ruku svoju izmedju herubima k ognju koji bijaše medju herubimima, i uze i metnu u pregršti obučenome u platno, i on primi i izide.

8. A vidjaše se u herubîmâ kao ruka čovječija pod krilima.

9. I vidjeh, i gle, četiri točka kod herubîmâ, po jedan točak kod jednoga herubima, i točkovi bijahu na oči kao kamen hrizolit.

10. I na oči bijahu sva četiri točka jednaka, i kao da je točak u točku.

11. Kad idjahu, idjahu sva četiri, svaki na svoju stranu, i iduci ne skretahu, nego kuda gledaše glava onamo idjahu i iduci ne skretahu.

12. A sve im tijelo i ledja i ruke i krila i točkovi, sva četiri točka njihova, bijahu puna očiju svuda u naokolo.

13. A točkovi se zvahu kako čuh: kola.

14. A četiri lica imaše svaka *životinja*: jedno lice herubimsko, drugo lice čovječije i *treće lice lavovo i četvrto lice orlovo.*

15. I podigoše se herubimi u vis; to bijahu iste životinje koje vidjeh na rijeci Hobaru.

16. A kad idjahu herubimi, idjahu i točkovi uz njih, i kad herubimi mahahu krilima svojim da se podignu od zemlje, točkovi se ne odmicahu od njih.

17. Kad se oni ustavljahu, ustavljahu se i točkovi; a kad se oni podizahu, podizahu se i točkovi: jer bijaše duh životinjski u njima.

18. I slava Gospodinova otide iznad praga od doma, i stade nad herubime.

19. I herubimi mahnuvši krilima podigoše se od zemlje preda mnom polazeći, i točkovi prema njima; i stadoše na istočnijem vratima doma Gospodinova, i slava Boga Izraelova bijaše ozgo nad njima.

20. To bijahu iste životinje koje vidjeh pod Bogom Izraelovijem na rijeci Hobaru, i poznah da su herubimi.

21. Svaka imaše četiri lica i četiri krila, i kao ruka čovječija bješe im pod krilima.

22. I lica im bijahu ista koja vidjeh na rijeci Hobaru; obličja bijahu ista, isti bijahu; svaki idjaše pravo na prema se.

GLAVA 11.

Tada me podiže duh, i odnese me na istočna vrata doma Gospodinova, koja gledaju na istok, i gle, na vratima bijaše dvadeset i pet ljudi, i medju njima vidjeh Jezoniju sina Azurova i Feltiju sina Banajina, poglavare narodne.

2. I reče mi: sine čovječji, ovi ljudi smišljaju bezakonje, i zlo svjetuju u tom gradu,

3. Govoreći: nije blizu; da gradimo kuće; ovaj je grad lonac a mi meso.

4. Za to prorokuj protiv njih, prorokuj, sine čovječji.

5. I pade na me duh Gospodinov i reče mi: reci: ovako veli Gospodin: dome Izraelov, tako govoriste, i znam misli srca vašega.

6. Mnoge pobiste u tom gradu, i napuniste ulice njegove pobijenijeh.

7. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: koje pobiste i pobacaste usred njega oni su meso, a on je lonac, a vas ću izvesti iz njega.

8. Bojite se mača; mač ću pustiti na vas, govori Gospodin Gospodin.

9. I izvešću vas iz njega, i daću vas u ruke tudjincima, i izvršiću na vama sudove.

10. Od mača ćete pasti, na medji Izraelovoj sudiću vam, i poznaćete da sam ja Gospodin.

11. Ovaj *grad* ne će vam biti lonac niti ćete vi biti u njemu meso; na medji Izraelovoj sudiću vam.

12. I poznaćete da sam ja Gospodin, jer po uredbama mojim ne hodiste niti zakona mojih izvršivaste, nego činiste po zakonima tijeh naroda što su oko vas.

13. A kad prorokovah, umrije Feltija sin Banajin; tada padoh na lice svoje i povikah iza glasa i rekoh: jaoh Gospodine Gospodine! hoćeš li da istrijebiš ostatak Izraelov?

14. A glas Gospodinov dodje mi govoreći:

15. Sine čovječji, braća su tvoja, braća tvoja, rodbina tvoja i dom Izraelov vas koliki, kojima govoriše Jeruzalemljani: idite daleko od Gospodina, nama je data zemlja u našljedstvo.

16. Za to reci: ovako veli Gospodin Gospodin: ako ih i odagnah daleko medju narode, ako ih rasijah po zemljama, opet ću im biti svetinja za malo u zemljama u koje otidoše.

17. Za to reci: ovako veli Gospodin Gospodin: sabraću vas iz nárōdā i pokupiću vas iz zemalja u koje se rasijaste, i daću vam zemlju Izraelovu.

18. I kad dodju u nju, izbaciće iz nje sve gadove njezine i sve gnusobe njezine.

19. I daću im jedno srce, i nov duh metnuću u njih, i izvadiću iz tijela njihova kameno srce i daću im srce mesno.

20. Da bi hodili po mojim uredbama i držali moje zakone i izvršivali ih; i biće mi narod, i ja ću im biti Bog.

21. A kojima srce ide po želji gnusoba njihovijeh i gadova njihovijeh, njihov ću put obratiti na njihovu glavu, govori Gospodin Gospodin.

22. Po tom mahnuše herubimi krilima svojim, i točkovi *otidoše* prema njima, i slava Boga Izraelova bješe ozgo nad njima.

23. I podiže se slava Gospodinova i*sred grada, i stade* na gori koja je s i*stoka gradu.*

24. A mene duh podiže i odnese u utvari duhom Božjim u Haldejsku k roblju; i utvara koju vidjeh otide od mene.

25. I kazah roblju sve riječi Gospodinove što mi pokaza.

GLAVA 12.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, usred doma odmetničkoga sjediš, koji ima oči da vidi i ne vidi, ima uši da čuje i ne čuje; jer su dom odmetnički.

3. Za to ti, sine čovječji, spremi što treba za seobu, i seli se ob dan na njihove oči; i iseli se iz svojega mjesta na drugo mjesto na njihove oči, ne bi li vidjeli, jer su dom odmetnički.

4. I iznesi stvari svoje kao kad se koseli ob dan na njihove oči, a sam izidi u veče na njihove oči kao oni koji se sele.

5. Na njihove oči prokopaj zid, i iznesi svoje stvari.

6. Na njihove oči digni na ramena i iznesi po mraku, lice svoje pokrij da ne vidiš zemlje, jer te dadoh da budeš znak domu Izraelovu.

7. I učinih tako kako mi se zapovjedi; stvari svoje iznesoh ob dan kao kad se seli; a u veče prokopah zid rukom; i po mraku iznesoh na ramenima noseći na njihove oči.

8. A u jutru dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

9. Sine čovječji, reče li ti dom Izraelov, dom odmetnički: što radiš?

10. Reci im: ovako veli Gospodin Gospodin: ovo je breme za kneza koji je u Jeruzalemu i za sav dom Izraelov što je ondje.

11. Reci: ja sam vam znak, kako ja učinih tako će im biti; preseliće se i otići u ropstvo.

12. I knez koji je medju njima noseći na ramenima po mraku će izaći; oni će prokopati zid da iznesu; on će pokriti lice svoje da ne vidi zemlje očima.

13. Ali ću mu razapeti mrežu svoju i uhvatiće se u zamku moju, i odvešću ga u Babilon, u zemlju Haldejsku, ali je ne će vidjeti, a ondje će umrijeti.

14. I sve koji su oko njega, pomoćnike njegove, i svu vojsku njegovu rasijaću u sve vjetrove, i izvući ću mač za njima.

15. I poznaće da sam ja Gospodin kad ih rasijem po narodima i razaspēm po zemljama.

16. A ostaviću ih nekoliko ljudi koji će ostati od mača i od gladi i od pomora da pripovijedaju sve gadove svoje medju narodima u koje otidu; i poznaće da sam ja Gospodin.

17. Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

18. Sine čovječji, hljeb svoj jedi prezajući i vodu svoju pij drkćući i brinući se.

19. I reci narodu zemaljskom: ovako veli Gospodin Gospodin za stanovnike Jeruzalemske, za zemlju Izraelovu: hljeb će svoj jesti u brizi i vodu će svoju piti prepadajući se, jer će zemlja opustjeti i ostati bez svega što je u njoj za bezakonje svijeh koji žive u njoj.

20. I gradovi u kojima žive opustjeće, i zemlja će biti pusta, i poznaćete da sam ja Gospodin.

21. Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

22. Sine čovječji, kaka je to priča u vas o zemlji Izraelovoj što govorite: protežu se dani, i od utvare ne će biti ništa?

23. Za to im reci: ovako veli Gospodin Gospodin: ukinuću tu priču i ne će je više govoriti u Izraelu; nego im reci: blizu su dani i riječ svake utvare.

24. Jer ne će više biti u domu Izraelovu zaludne utvare ni gatanja kojim se laska.

25. Jer ću ja Gospodin govoriti, i što rečem zbiće se; ne će se više odgadjati, nego za vašega vremena, dome odmetnički, reći ću riječ i izvršiću je, govori Gospodin Gospodin.

26. Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

27. Sine čovječji, gle, dom Izraelov govori: utvara koju taj vidi, do nje ima mnogo vremena, i za daleko vrijeme taj prorokuje.

28. Za to im reci: ovako veli Gospodin Gospodin: ne će se više odgadjati ni jedna moja riječ; riječ koju rečem zbiće se, govori Gospodin Gospodin.

GLAVA 13.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, prorokuj protiv proroka Izraelovijeh koji prorokuju, i reci tijem koji prorokuju iz svoga srca: čujte riječ Gospodinovu.

3. Ovako govori Gospodin Gospodin: teško ludijem prorocima koji idu za svojim duhom a ništa nijesu vidjeli.

4. Proroci su tvoji, Izraele, kao lišice po pustinjama.

5. Ne izlazite na prolome, i ne ogradjujete doma Izraelova da bi se održao u boju u dan Gospodinov.

6. Vide taštinu i gatanje lažno, pa govore: Gospodin kaže, a Gospodin ih nije poslao, i daju nad da će se riječ ispuniti.

7. Ne vidjate li taštu utvaru i ne govorite li lažno gatanje? a opet kažete: Gospodin reče, a ja ne rekoh.

8. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: za to što govorite taštinu i vidite laž, za to evo mene na vas, govori Gospodin Gospodin.

9. I ruka će moja biti protiv proroka koji vide taštinu i gataju laž; ne će ih biti u zboru naroda moga, i u prijepisu doma Izraelova ne će biti zapisani, niti će doći u zemlju Izraelovu; i poznaćete da sam ja Gospodin Gospodin.

10. Za to, za to što prelastiše narod moj govoreći: mir je, a mira ne bješe; i jedan ozida zid, a drugi ga namazaše krečem nevaljalijem;

11. Reci onijem što mažu nevaljalijem krečem da će pasti; doći će silan dažd, i vi, kamenje velikoga grāda, pašćete i oluja će razvaliti.

12. I gle, kad padne zid, ne će li vam se reći: gdje je kreč kojim mazaste?

13. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: razvaliću olujom u gnjevu svom, i silan će dažd doći u gnjevu mom, i kamenje velikoga grāda u jarosti mojoj da potre.

14. I razvaliću zid koji namazaste nevaljalijem krečem, i oboriću ga na zemlju da će mu se otkriti temelj, i pašće, i vi ćete izginuti usred njega, i poznaćete da sam ja Gospodin.

15. I tako ću navršiti gnjev svoj na zidu i na onima koji ga mažu krečem nevaljalijem, i reći ću vam: nema zida, niti onijeh koji ga mazaše,

16. Proroka Izraelovijeh koji prorokuju Jeruzalemu i vide mu utvare u

mir, a mira nema, govori Gospodin Gospodin.

17. A ti, sine čovječji, okreni lice svoje prema kćerima naroda svojega, koje prorokuju iz svoga srca, i prorokuj protiv njih.

18. I reci: ovako veli Gospodin Gospodin: teško onima koji šiju uzglavlja pod sve laktove i grade pokrivala na glavu svakoga rasta da love dušu. Lovite duše mojega naroda, a svoje li ćete duše sačuvati?

19. I skvrnite me kod naroda mojega za grst ječma i za zalogaj hljeba ubijajući duše, koje ne bi trebalo da umru, i čuvajući u životu duše koje ne treba da žive, lažući narodu mojemu, koji sluša laž.

20. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: evo mene na vaša uzglavlja, na koja lovite duše da vam dolijeću, i poderaću ih ispod lakata vaših, i pustiću duše koje lovite da vam dolijeću.

21. I poderaću pokrivala vaša i izbaviću svoj narod iz vaših ruku, i ne će više biti u vašim rukama da vam budu lov, i poznaćete da sam ja Gospodin.

22. Jer žalostiste lažju srce pravedniku, kojega ja ne ožalostih, i krijepiste ruke bezbožniku da se ne vrati sa svoga zloga puta da se sačuva u životu.

23. Za to ne ćete vidjati taštine i ne ćete više gatati, nego ću izbaviti narod svoj iz vaših ruku, i poznaćete da sam ja Gospodin.

GLAVA 14.

Po tom dodjoše k meni neki od starješina Izraelovijeh i sjedoše preda me.

2. I dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

3. Sine čovječji, ovi su ljudi stavili u srca svoja gadne bogove svoje, i metnuli su preda se o što se spotiču na bezakonje svoje; traže li me doista?

4. Za to govori im i reci im: ovako veli Gospodin Gospodin: ko je god od doma Izraelova stavio u srce svoje gadne bogove svoje i metnuo preda se o što se spotiče na bezakonje svoje, pa dodje k proroku, ja Gospodin odgovoriću mu kad dodje za mnoštvo gadnijeh bogova njegovijeh,

5. Da uhvatim dom Izraelov za srce njihovo što su se odvratili od mene svi za gadnijem bogovima svojim.

6. Za to reci domu Izraelovu: ovako veli Gospodin Gospodin: obratite se i odstupite od gadnijeh bogova svojih, odvratite lice svoje od svijeh gadova svojih.

7. Jer ko bi god od doma Izraelova ili od inostranaca koji žive u Izraelu odstupio od mene, i stavio u srce svoje gadne bogove svoje, i metnuo preda se o što će se spoticati na bezakonje svoje, pa bi došao k proroku da me upita preko njega, njemu ću odgovoriti ja Gospodin sobom.

8. I okrenuću lice svoje prema tom čovjeku, i učiniću od njega znak i priču, i istrijebiću ga iz naroda svojega, te ćete poznati da sam ja Gospodin.

9. I ako bi se prorok prevario, te rekao što, ja Gospodin prevarih onoga proroka, i dignuću ruku svoju na nj, i istrijebiću ga iz naroda svojega Izraela.

10. I ponijeće obojica svoje bezakonje: kako je bezakonje onoga koji pita tako će biti i prorokovo bezakonje,

11. Da više dom Izraelov ne odstupa od mene i da se više ne skvrne svakojakim prijestupima svojim, nego da mi budu narod, i ja da im budem Bog, govori Gospodin Gospodin.

12. Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

13. Sine čovječji, ako mi koja zemlja zgriješi učinivši nevjeru, i ja dignem ruku svoju na nju i slomim joj potporu u hljebu, i pustim na nju glad i istrijebim u njoj ljude i stoku;

14. Ako bi u njoj bila ova tri čovjeka: Noje, Danijel i Job, oni će pravdom svojom izbaviti duše svoje, govori Gospodin Gospodin.

15. Ako pustim ljute zvijeri u zemlju, te pomore ljude, i ona opusti da niko ne može prolaziti od zvijerja;

16. Ako bi u njoj bila ta tri čovjeka, tako ja živ bio, govori Gospodin Gospodin, ne će izbaviti sinova ni kćeri, nego će se sami izbaviti, a zemlja će opustjeti.

17. Ili ako mač pustim na tu zemlju, i rečem: maču, prodji tu zemlju, da istrijebim u njoj ljude i stoku;

18. Ako bi ta tri čovjeka bila u njoj, tako ja bio živ, govori Gospodin Gospo-

din, ne će izbaviti sinova ni kćeri, nego će se sami izbaviti.

19. Ili ako pustim pomor na zemlju i izlijem gnjev svoj na nju da bi krv tekla da istrijebim u njoj ljude i stoku;

20. Ako bi Noje, Danijel i Job bili u njoj, tako ja živ bio, govori Gospodin Gospodin, ne će izbaviti sina ni kćeri, nego će svoje duše izbaviti pravdom svojom.

21. Jer ovako veli Gospodin Gospodin: a kamo li kad pustim četiri ljuta zla svoja, mač i glad i zle zvijeri i pomor na Jeruzalem; da istrijebim u njemu ljude i stoku.

22. I opet, gle, nekoliko će ih ostati u njemu koji će se izbaviti, sinovi ili kćeri, oni će izaći k vama, i vidjećete put njihov i djela njihova, i utješićete se za zlo koje ću pustiti na Jeruzalem, za sve što ću pustiti na nj.

23. I oni će vas utješiti kad vidite put njihov i djela njihova; i poznaćete da nijesam bez uzroka učinio što sam god učinio u njemu, govori Gospodin Gospodin.

GLAVA 15.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, šta je drvo od loze vinove prema svakom drugom drvetu, ili loza vinova prema drveću u šumi?

3. Uzima li se od nje drvo da se načini što? uzima li se od nje klin da se objesi o njemu kakav sud?

4. Gle, meće se u oganj da izgori; kad joj oba kraja sažeže oganj, i sredina joj izgori, hoće li još biti za što?

5. Gle, dok bijaše cijela, ne mogaše se ništa od nje načiniti, a kamo li će biti za što kad je oganj proždrije i izgorje.

6. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: kakvo je medju drvetima šumskim drvo od vinove loze, koje dadoh ognju da ga jede, take ću učiniti stanovnike Jeruzalemske.

7. Jer ću im na suprot okrenuti lice svoje; kad izidu iz jednoga ognja, drugi će ih oganj proždrijeti, i poznaćete da sam ja Gospodin, kad okrenem lice svoje na suprot njima.

8. I obratiću zemlju u pustinju, jer učiniše nevjeru, *govori Gospodin Gospodin.*

GLAVA 16.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, pokaži Jeruzalemu gadove njegove,

3. I reci: ovako veli Gospodin Gospodin Jeruzalemu: postanjem i rodom ti si iz zemlje Hananske: otac ti bješe Amorejac a mati Hetejka.

4. A o rodjenju tvom, kad si se rodila, nije ti pupak odrezan i nijesi okupana vodom da bi bila čista, niti si solju natrvena ni pelenama povita.

5. Oko te ne požali da ti učini što od toga i da ti se smiluje; nego ti bi bačena u polje, jer bijaše mrska duša tvoja onoga dana kad si se rodila.

6. I idući mimo tebe i vidjevši te gdje se valjaš u svojoj krvi, rekoh ti: da si živa u svojoj krvi! i opet ti rekoh: da si živa u svojoj krvi!

7. I učinih da rasteš na tisuće kao trava u polju; i ti naraste i posta velika i dodje do najveće ljepote; dojke ti napupiše, i dlake te probiše; ali ti bijaše gola naga.

8. I idući mimo tebe pogledah te, i gle, godine ti bijahu godine za ljubljenje; i raširih skut svoj na te, i pokrih golotinju tvoju, i zakleh ti se i učinih vjeru s tobom, govori Gospodin Gospodin, i ti posta moja.

9. I okupah te vodom, i sprah s tebe krv tvoju, i pomazah te uljem.

10. I obukoh ti vezenu haljinu, i obuh ti crevlje od jazavca, i opasah te tankim platnom i zastrijeh te svilom.

11. I nakitih te nakitom, i metnuh ti narukvice na ruke i grivnu oko vrata.

12. I grivnu oko čela metnuh ti, i obuce u uši, slavan vijenac na glavu.

13. I ti bijaše okićena zlatom i srebrom, i odijelo ti bijaše od tankoga platna i od svile i vezeno, jedjaše bijelo brašno i med i ulje, i bijaše vrlo lijepa, i prispje do carstva.

14. I razide se glas o tebi po narodima radi ljepote tvoje, jer bješe savršena krasotom mojom, koju metnuh na te, govori Gospodin Gospodin.

15. Ali se ti osloni na ljepotu svoju, i prokurva se s glasa svojega, te si prosipala kurvarstvo svoje svakome koji prolažaše, i bivala si njegova.

16. I uzevši od haljina svojih u

si šarene visine, i kurvala si se na njima, kako nigda nije bilo niti će biti.

17. I uzevši krasni nakit svoj od moga zlata i od moga srebra što ti dadoh, načinila si sebi muške likove, i kurvala si se s njima.

18. I uzevši vezene haljine svoje zaodjela si ih, i ulje moje i kad moj stavila si pred njih.

19. I hljeb moj, koji ti dadoh, bijelo brašno i ulje i med, čim te hranjah, postavila si pred njih za miris ugodni. Tako je bilo, govori Gospodin Gospodin.

20. I uzimala si sinove svoje i kćeri svoje koje si rodila, i njih si im prinosila da se spale. Malo li bješe kurvarstva tvojega,

21. Te si i sinove moje klala i davala si ih da im se provedu *kroz oganj?*

22. I uza sve gadove svoje i kurvarstva svoja nijesi se opominjala dánā mladosti svoje kad si bila gola i naga i valjala se u krvi svojoj.

23. I poslije sve zloće svoje, (teško, teško tebi! govori Gospodin Gospodin,)

24. Sagradila si sebi kuću kurvarsku, i načinila si sebi visine na svakoj ulici,

25. Na svakoj rasputici načinila si sebi visinu, i nagrdila si svoju ljepotu, i razmetala si noge svoje svakome koji prolažaše, i umnožila si kurvarstvo svoje.

26. Kurvala si se sa sinovima Egipatskim, susjedima svojim velika tijela, i umnožila si kurvarstvo svoje da bi me razgnjevila.

27. Za to, gle, digoh ruku svoju na te i umalih obrok tvoj, i dadoh te na volju nenavidnicama tvojima, kćerima Filistejskim, koje bješe stid od sramotnoga puta tvojega.

28. Kurvala si se sa sinovima Asirskim, jer se ne mogaše nasititi; kurvala si se s njima, i opet se nijesi nasitila.

29. I umnožila si kurvarstvo svoje u zemlji Hananskoj dori do Haldejske, i ni tako se nijesi nasitila.

30. Kako je iznemoglo srce tvoje, govori Gospodin Gospodin, kad činiš sve što čini najgora kurva,

31. Kad si gradila kurvarsku kuću na svakoj rasputici i činila visinu na svakoj *ulici! A ni* kao kurva nijesi, jer ni*jesi marila* za platu:

32. Nego kao žena preljubočinica, koja mjesto muža svoga prima druge.

33. Svijem kurvama daje se plata, a ti si davala platu svijem milosnicima svojim i darivala si ih da dolaze k tebi sa svijeh strana da se kurvaju s tobom.

34. I tako je u tebe naopako prema ženama u tvom kurvarstvu: jer nikoga ide za tobom da se kurva, i ti daješ platu, a ne daje se tebi plata; to je naopako.

35. Za to, kurvo, čuj riječ Gospodinovu.

36. Ovako veli Gospodin Gospodin: što se otrov tvoj prosu, i što se u kurvanju tvom otkrivala golotinja tvoja tvojim milosnicima i svijem gadnijem idolima tvojim, i za krv sinova tvojih, koje si im dala,

37. Za to, evo, ja ću skupiti sve milosnike tvoje, s kojima si se milovala, i sve koje si ljubila, i sve na koje si mrzila, skupiću ih sve oko tebe, i otkriću im golotinju tvoju da vide svu golotinju tvoju.

38. I sudiću ti kako se sude onima koje čine preljubu i onima koje krv proljevaju, i daću te na smrt gnjevu i revnosti.

39. I predaću te u njihove ruke, te će razoriti tvoju kuću kurvarsku i raskopati visine tvoje, i svući će haljine s tebe, i uzeće ti krasni nakit i ostaviće te golu nagu.

40. I dovešće na te ljudstvo, te će te zasuti kamenjem, i izbošće te mačevima svojim.

41. I popaliće kuće tvoje ognjem, i izvršiće na tebi sud pred mnogim ženama, i učiniću te ćeš se okaniti kurvanja i ne ćeš više davati plate.

42. I namiriću gnjev svoj nad tobom, i revnost će se moja ukloniti od tebe, i umiriću se, i ne ću se više gnjeviti.

43. Za to što se nijesi opominjala dánā mladosti svoje, nego si me dražila svijem tijem, za to, evo, i ja ću obratiti put tvoj na tvoju glavu, govori Gospodin Gospodin, te ne ćeš činiti grdila niti kakvih gadova svojih.

44. Gle, ko god govori priče, govoriće o tebi priču, i reći će: kaka mati, taka joj kći.

45. Ti si kći matere svoje, koja se od-

metnula muža svojega i djece svoje, i sestra si sestara svojih, koje se odmetnuše muževa svojih i djece svoje, mati vam je Hetejka a otac Amorejac.

46. A starija ti je sestra Samarija s kćerima svojim, koja ti sjedi s lijeve strane, a mladja ti je sestra koja ti sjedi s desne strane Sodoma sa kćerima svojim.

47. A ti ni njihovijem putem nijesi hodila, niti si činila po njihovijem gadovima, kao da ti to bješe malo, nego si bila gora od njih na svijem putovima svojim.

48. Tako ja živ bio, govori Gospodin Gospodin, sestra tvoja Sodoma i kćeri njezine nijesu činile kako si činila ti i tvoje kćeri.

49. Evo, ovo bješe bezakonje sestre tvoje Sodome: u ponosu, u izobilju hljeba i bezbrižnom miru bješe ona i kćeri njezine, a ne pomagahu siromahu i ubogome;

50. Nego se ponošahu i činjahu gadove preda mnom, za to ih zatrh kad vidjeh.

51. Samarija nije zgriješila ni pola koliko ti, jer si počinila gadova svojih više nego one, te si opravdala sestre svoje svijem gadovima svojim koje si učinila.

52. I ti dakle, koja si sudila sestrama svojim, nosi sramotu svoju za grijehe svoje, kojima si postala grdja od njih; one su pravednije od tebe; i ti se dakle stidi i nosi sramotu, kad si opravdala sestre svoje.

53. Ako dovedeš natrag njihovo roblje, roblje Sodomsko i kćeri njezinijeh, i roblje Samarijsko i kćeri njezinijeh, dovešću i tvoje roblje iz ropstva medju njima,

54. Da nosiš sramotu svoju i da se stidiš za sve što si činila, i da im budeš utjeha.

55. Ako se sestre tvoje, Sodoma i kćeri njezine povrate kao što su bile, i ako se Samarija i kćeri njezine povrate kao što su bile, povratićeš se i ti i kćeri tvoje kao što ste bile.

56. Jer usta tvoja ne pominjaše Sodome sestre tvoje u vrijeme oholosti tvoje,

57. Prije nego se otkri zloća tvoja kao u *vrijeme sramote od kćeri* Sirskih i *od svijeh što su oko njih*, kćeri Filistejskih, koje te sramoćahu sa svijeh strana.

58. Nosi nevaljalstvo svoje i gadove svoje, govori Gospodin.

59. Jer ovako veli Gospodin Gospodin: učiniću ti kako si ti učinila prezrevši zakletvu i prestupivši zavjet.

60. Ali ću se ja opomenuti zavjeta svojega koji sam učinio s tobom u vrijeme mladosti tvoje, i utvrdiću ti vječan zavjet.

61. Tada ćeš se opomenuti putova svojih i postidjećeš se kad primiš sestre svoje starije od sebe i mladje, koje ću ti dati za kćeri, ali ne po tvom zavjetu.

62. I ja ću utvrditi svoj zavjet s tobom, i poznaćeš da sam ja Gospodin.

63. Da se opomeneš i postidiš i da ne otvoriš više usta od sramote, kad ti oprostim sve što si učinila, govori Gospodin Gospodin.

GLAVA 17.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, zagoneni zagonetku i kaži priču o domu Izraelovu,

3. I reci: ovako veli Gospodin Gospodin: orao velik, velikih krila, dugih pera, pun perja, šaren, dodje na Liban i uze vrh od cedra,

4. Odlomi vrh od mladijeh grana njegovijeh, i odnese ga u zemlju trgovačku, u grad trgovački metnu ga.

5. I uze sjeme iz one zemlje, i metnu ga na njivu, odnese ga gdje ima mnogo vode, i ostavi ga dobro.

6. I izniče, i posta busat čokot, nizak, kojemu se loze pružahu k njemu a žile bijahu pod njim; posta čokot, i pusti grane i izbi odvode.

7. A bijaše drugi orao velik, velikih krila i pernat, i gle, taj čokot pusti k njemu žile svoje i grane svoje pruži k njemu da bi ga zaljevao iz brazda svoga sada.

8. Posadjen bijaše u dobroj zemlji kod mnogo vode, da pusti grane i radja rod i bude krasna loza.

9. Kaži: ovako veli Gospodin Gospodin: hoće li napredovati? ne će li mu počupati žile i rod mu oblomiti da se posuši? Sve će mu se grane što je pustio posušiti, i bez velike sile i bez mnogoga naroda iščupaće ga iz korijena.

10. Eto, posadjen je, hoće li napredovati

vati? i ne će li se sa svijem posušiti čim ga se dohvati ustoka? Posušiće se u brazdi gdje je posadjen.

11. Po tom dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

12. Kaži tome domu odmetničkom: ne znate li šta je ovo? Reci: evo, dodje car Babilonski u Jeruzalem, i uze mu cara i knezove, i odvede ih sa sobom u Babilon.

13. I uze jednoga od carskoga sjemena, i učini s njim vjeru, i zakle ga, i uze silne u zemlji,

14. Da bi carstvo bilo sniženo da se ne bi podiglo, nego da bi držeći vjeru s njim stajalo.

15. Ali se odmetnu od njega poslav poslanike svoje u Egipat da mu da kónjâ i mnogo naroda. Hoće li biti srećan? hoće li uteći ko tako čini? ko prestupa vjeru hoće li uteći?

16. Tako ja živ bio, govori Gospodin Gospodin, u mjestu onoga cara koji ga je zacario, kojemu je zakletvu prezreo i kojemu je vjeru prestupio, kod njega će u Babilonu umrijeti.

17. Niti će mu Faraon s velikom vojskom i mnogim narodom pomoći u ratu, kad iskopa opkope i pogradi kule da pogubi mnoge duše.

18. Jer prezre zakletvu prestupajući vjeru; i gle, davši ruku čini sve to; ne će uteći.

19. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: tako ja živ bio, obratiću mu na glavu zakletvu svoju koju prezre i vjeru svoju koju prestupi.

20. Jer ću razapeti nad njim mrežu svoju i uhvatiće se u zamku moju; i odvešću ga u Babilon i ondje ću se suditi s njim za bezakonje koje mi učini.

21. I sva bježan njegova sa svom vojskom njegovom pašće od mača, a koji ostanu raspršaće se u sve vjetrove, i poznaćete da sam ja Gospodin govorio.

22. Ovako veli Gospodin Gospodin: ali ću ja uzeti s vrha od toga visokoga cedra i posadiću; s vrha od mladijeh grana njegovijeh odlomiću grančicu, i posadiću na gori visokoj i uzdignutoj.

23. Na visokoj gori Izraelovoj posadiću je, i pustiće grane, i rodiće, i postaće krasan cedar, i pod njim će nastavati svakojake ptice, u hladu grana njegovijeh nastavaće.

24. I sva će drveta poljska poznati da ja Gospodin snizih visoko drvo i uzvisih nisko drvo, posuših zeleno drvo i učinih da ozeleni suho drvo. Ja Gospodin rekoh, i učiniću.

GLAVA 18.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Šta hoćete vi koji govorite priču o zemlji Izraelovoj govoreći: oci jedoše kiselo grožđje, a sinovima trnu zubi?

3. Tako ja bio živ, govori Gospodin Gospodin, ne ćete više govoriti te priče u Izraelu.

4. Gle, sve su duše moje, kako duša očina tako i duša sinovlja moja je, koja duša zgriješi ona će poginuti.

5. Jer ako je ko pravedan i čini sud i pravdu,

6. Na gorama ne jede i očiju svojih ne podiže ka gadnijem bogovima doma Izraelova, i ne skvrni žene bližnjega svojega i ne ide k ženi odvojenoj radi nečistote,

7. I nikome ne čini nasilja, zalog dužniku svojemu vraća, ništa ne otima, hljeb svoj daje gladnome i gologa odijeva,

8. Ne daje na dobit i ne uzima pridavka, od nepravde usteže ruku svoju, i pravo sudi izmedju jednoga čovjeka i drugoga,

9. Po uredbama mojim hodi, i drži zakone moje tvoreći istinu; taj je pravedan, doista će živjeti, govori Gospodin Gospodin.

10. Ako rodi sina lupeža, koji bi krv proljevao ili bi činio tako što,

11. A ne bi činio svega onoga, nego bi jeo na gorama, i ženu bližnjega svojega skvrnio,

12. Siromahu i ubogome nasilje činio, otimao što, zaloga ne bi vraćao, i ka gadnijem bogovima podizao bi oči svoje čineći gad,

13. Davao bi na dobit, i uzimao pridavak; hoće li taj živjeti? Ne će živjeti; učinio je sve te gadove, doista će poginuti, krv će njegova na njemu biti.

14. Ali gle, ako rodi sina koji bi vidio sve grijehe oca svojega što čini, i uzeo bi na um, te ne bi činio onako,

15. Ne bi jeo na gorama, niti bi očiju

svojih podizao ka gadnijem bogovima doma Izraelova, žene bližnjega svojega ne bi skvrnio,

16. I nikome ne bi činio nasilja, zaloga ne bi uzimao i ne bi ništa otimao, davao bi hljeb svoj gladnome i gologa bi odijevao,

17. Od siromaha bi ustezao ruku svoju, ne bi uzimao dobiti ni pridavka, zakone bi moje izvršivao i po uredbama mojim hodio; taj ne će poginuti za bezakonje oca svojega, doista će živjeti.

18. A otac njegov, što je činio nasilje, otimao od brata svojega i činio što nije dobro u narodu svom, gle, on će poginuti za svoje bezakonje.

19. Ali govorite: za što da ne nosi sin bezakonja očina? Jer sin čini sud i pravdu, sve uredbe moje drži i izvršuje; doista će živjeti.

20. Koja duša zgriješi ona će umrijeti, sin ne će nositi bezakonja očina niti će otac nositi bezakonja sinovljega; na pravedniku će biti pravda njegova, a na bezbožniku će biti bezbožnost njegova.

21. Ako li bi se bezbožnik obratio od svijeh grijeha svojih koje učini, i držao bi sve uredbe moje i tvorio sud i pravdu, doista će živjeti, ne će poginuti.

22. Bezakonja njegova što ih je god učinio ne će mu se više spominjati, u pravdi svojoj koju čini živjeće.

23. Eda li je meni milo da pogine bezbožnik? govori Gospodin, a ne da se odvrati od putova svojih i bude živ?

24. Ali kad bi se pravednik odvratio od pravde svoje i činio nepravdu, i radio po svijem gadovima koje čini bezbožnik, hoće li on živjeti? pravedna djela njegova, što je god činio, ne će se spomenuti; za bezakonje svoje koje učini i za grijeh svoj kojim zgriješi poginuće.

25. Još govorite: nije prav put Gospodinov. Čujte, dome Izraelov, moj li put nije prav? nijesu li vaši putovi nepravi?

26. Kad se pravednik odvrati od pravde svoje i čini zlo i umre za to, umrijeće za zlo svoje koje učini.

27. A kad se bezbožnik odvrati od bezbožnosti svoje koju je činio, i čini sud i pravdu, on će sačuvati u životu dušu svoju.

28. *Jer uzevši na um vrati* se od svijeh bezakonja svojih koja učini; doista će živjeti, i ne će poginuti.

29. Ali dom Izraelov veli: put Gospodinov nije prav. Moji li putovi nijesu pravi? dome Izraelov, nijesu li vaši putovi nepravi?

30. Za to, dome Izraelov, sudiću vam svakome po putovima njegovijem, govori Gospodin; obratite se i prodjite se svijeh grijeha svojih, i ne će vam bezakonje biti na spoticanje.

31. Odbacite od sebe sva bezakonja koja činiste, i načinite sebi novo srce i nov duh; i za što da mrete? dome Izraelov.

32. Jer mi nije mila smrt onoga koji mre, govori Gospodin Gospodin; obratite se dakle i budite živi.

GLAVA 19.

A ti nariči za knezovima Izraelovijem;

2. I reci: šta bješe mati tvoja? lavica; medju lavovima ležaše, mlad svoju medju lavovima hranjaše.

3. I othrani jedno mlade svoje, i posta lavić, i naučiv se loviti žderaše ljude.

4. I čuše narodi za nj; uhvati se u jamu njihovu, i odvedoše ga u verigama u zemlju Egipatsku.

5. A ona kad vidje gdje se nada ali joj nad propade, uze jedno mlade svoje, i učini od njega lavića.

6. I on idući medju lavovima posta lavić, i nauči se loviti i žderaše ljude.

7. I pozna dvore njihove i pustošaše gradove njihove tako da opustje zemlja i što je u njoj od rike njegove.

8. I ustaše na nj narodi iz okolnijeh zemalja, i razapeše mu mrežu svoju, i uhvati se u jamu njihovu.

9. I metnuše ga u krletku u verigama, i odvedoše ga caru Babilonskom, i metnuše ga u grad da mu se više ne čuje glas po gorama Izraelovijem.

10. Dok bijaše miran, mati tvoja bijaše kao vinova loza, posadjena kraj vode, rodna i granata bijaše od mnoge vode.

11. I bijahu na njoj jaki prutovi za palicu vladalačku, i rastom svojim uzvisi se iznad gustijeh grana, i bi naočita visinom svojom, mnoštvom grana svojih.

12. Ali bi iščupana u gnjevu i na zemlju bačena, i ustoka osuši rod njez

polomiše se i posušiše se jaki prutovi njezini; oganj ih proždrije.

13. A sada je posadjena u pustinji, u zemlji suhoj i bezvodnoj.

14. I izadje oganj iz pruta grana njezinijeh i proždrije rod njezin da nema na njoj pruta jaka za palicu vladalačku. To je naricanje, i biće naricanje.

GLAVA 20.

A sedme godine, petoga mjeseca, *dana* desetoga, dodjoše neki od starješina Izraelovijeh da upitaju Gospodina, i sjedoše preda mnom.

2. I dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

3. Sine čovječji, kaži starješinama Izraelovijem i reci im: ovako veli Gospodin Gospodin: dodjoste li da me pitate? Tako ja živ bio, ne ćete me pitati, govori Gospodin Gospodin.

4. Hoćeš li da im sudiš? hoćeš li da im sudiš? sine čovječji. Pokaži im gadove otaca njihovijeh.

5. I reci im: ovako veli Gospodin Gospodin: kojega dana izabrah Izraela i podigoh ruku svoju sjemenu doma Jakovljeva, i pokazah im se u zemlji Egipatskoj, i podigoh im ruku svoju govoreći: ja sam Gospodin Bog vaš;

6. Onoga dana podigoh im ruku svoju da ću ih odvesti iz zemlje Egipatske u zemlju koju sam pronašao za njih, gdje teče mlijeko i med, koja je dika svijem zemljama.

7. I rekoh im: odbacite svaki gadove ispred svojih očiju, i nemojte se skvrniti o gadne bogove Egipatske, ja sam Gospodin Bog vaš.

8. Ali se odvrgoše od mene, i ne htješe me poslušati, ni jedan ih ne odbaci gadova ispred očiju svojih, i gadnijeh bogova Egipatskih ne ostaviše; za to rekoh da ću izliti jarost svoju na njih da izvršim gnjev svoj na njima usred zemlje Egipatske.

9. Ali imena svojega radi, da se ne oskvrni pred onijem narodima medju kojima bijahu, pred kojima im se pokazah, učinih da ih izvedem iz zemlje Egipatske.

10. I izvedoh ih iz zemlje Egipatske, i odvedoh ih u pustinju.

11. I dadoh im uredbe svoje, i objavih *im zakone svoje*, koje ko vrši živ *će biti kroz njih.*

12. I sudove svoje dadoh im da su znak izmedju mene i njih da bi znali da sam ja Gospodin koji ih posvećujem.

13. Ali se odvrže od mene dom Izraelov u pustinji; ne hodiše po mojim uredbama, i zakone moje odbaciše, koje ko vrši živi kroz njih, i subote moje grdno oskvrniše; za to rekoh da ću izliti gnjev svoj na njih u pustinji da ih istrijebim.

14. Ali učinih imena svojega radi da se ne oskvrni pred narodima pred kojima ih izvedoh.

15. I ja im još podigoh ruku svoju u pustinji da ih ne ću odvesti u zemlju koju *im* dadoh, gdje teče mlijeko i med, koja je dika svijem zemljama;

16. Jer odbaciše moje zakone i po uredbama mojim ne hodiše, i subote moje oskvrniše, jer srce njihovo idjaše za gadnijem bogovima njihovijem.

17. Ali ih požali oko moje, te ih ne istrijebih, i ne zatrh ih u pustinji.

18. Nego rekoh sinovima njihovijem u pustinji: ne idite po uredbama otaca svojih i ne držite njihovijeh zakona, i ne skvrnite se gadnijem bogovima njihovijem.

19. Ja sam Gospodin Bog vaš, po mojim uredbama hodite, i moje zakone držite i izvršujte;

20. I subote moje svetkujte da su znak izmedju mene i vas, da znate da sam ja Gospodin Bog vaš.

21. Ali se odvrgoše od mene i sinovi, ne hodiše po mojim uredbama, i zakona mojih ne držaše da ih izvršuju, koje ko vrši živi kroz njih; subote moje oskvrniše; za to rekoh da ću izliti jarost svoju na njih i navršiti gnjev svoj na njima u pustinji.

22. Ali povratih ruku svoju i učinih imena svojega radi da se ne oskvrni pred narodima pred kojima ih izvedoh.

23. I ja im još podigoh ruku svoju u pustinji da ću ih rasijati po narodima i razasuti po zemljama.

24. Jer zakona mojih ne izvršivaše i uredbe moje odbaciše i subote moje oskvrniše, i oči im *gledahu* za gadnijem bogovima otaca njihovijeh.

25. Za to im i ja dadoh uredbe ne dobre i zakone kroz koje ne će živjeti.

26. I oskvrnih ih darovima njihovijem što propuštahu kroz oganj sve što otvo-

ri matericu, da ih potrem, da poznadu da sam ja Gospodin.

27. Za to govori domu Izraelovu, sine čovječji, i kaži im: ovako veli Gospodin Gospodin: još me i ovijem ružiše oci vaši čineći mi bezakonje:

28. Kad ih odvedoh u zemlju, za koju podigoh ruku svoju da ću im je dati, gdje god vidješe visok hum i drvo granato, ondje prinosiše svoje žrtve i stavljaše svoje dare, kojima dražahu, i metaše mirise svoje ugodne, i ondje ljevaše naljeve svoje.

29. I rekoh im: šta je visina, na koju idete? I opet se zove visina do danas.

30. Za to reci domu Izraelovu: ovako veli Gospodin Gospodin: ne skvrnite li se na putu otaca svojih? i za gadovima njihovijem ne kurvate li se?

31. I prinoseći dare svoje, provodeći sinove svoje kroz oganj ne skvrnite li se o sve gadne bogove svoje do danas, i mene li ćete pitati, dome Izraelov? Tako ja živ bio, govori Gospodin Gospodin, ne ćete me pitati.

32. A što mislite, ne će biti nikako, što govorite: bićemo kao narodi, kao plemena po zemljama, služeći drvetu i kamenu.

33. Tako ja bio živ, govori Gospodin Gospodin, rukom krjepkom i mišicom podignutom i izlivenijem gnjevom carovaću nad vama.

34. I izvešću vas iz nárōdā, i sabraću vas iz zemalja po kojima ste rasijani, rukom krjepkom i mišicom podignutom i izlivenijem gnjevom carovaću nad vama.

35. I odvešću vas u pustinju tijeh nárōdā, i ondje ću se suditi s vama licem k licu.

36. Kako sam se sudio s ocima vašim u pustinji zemlje Egipatske, tako ću se suditi s vama, govori Gospodin Gospodin.

37. I propustiću vas ispod štapa i dovesti vas u sveze zavjetne.

38. I odlučiću izmedju vas odmetnike i koji odustaju mene; izvešću ih iz zemlje gdje su došljaci, ali ne će ući u zemlju Izraelovu; i poznaćete da sam ja Gospodin.

39. Vi dakle, dome Izraelov, ovako veli Gospodin Gospodin: idite, služite svaki gadnijem bogovima svojim i u napredak, kad ne ćete da me slušate; *ali imena mojega svetoga ne* skvrnite više darovima svojim i gadnijem bogovima svojim.

40. Jer na mojoj gori svetoj, na visokoj gori Izraelovoj, govori Gospodin Gospodin, ondje će mi služiti sav dom Izraelov, koliko ih god bude u zemlji, ondje će mi biti mili i ondje ću iskati prinose vaše i prvine od darova vaših sa svijem svetijem stvarima vašim,

41. Mili ćete mi biti s ugodnijem mirisom, kad vas izvedem iz nárōdā i saberem vas iz zemalja u koje ste rasijani; i biću posvećen u vama pred narodima.

42. I poznaćete da sam ja Gospodin kad vas dovedem u zemlju Izraelovu, u zemlju za koju podigoh ruku svoju da ću je dati ocima vašim.

43. I ondje ćete se opomenuti putova svojih i svijeh djela svojih, kojima se oskvrniste, i sami ćete sebi biti mrski za sva zla svoja koja činiste.

44. I poznaćete da sam ja Gospodin kad vam učinim radi imena svojega; ne po vašim zlijem putovima niti po opakim djelima vašim, dome Izraelov, govori Gospodin Gospodin.

GLAVA 21.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, okreni lice svoje na jug i pokaplji prema jugu, i prorokuj na šumu u južnom polju.

3. I reci šumi južnoj: čuj riječ Gospodinovu, ovako veli Gospodin Gospodin, evo ja ću raspaliti u tebi oganj koji će proždrijeti u tebi svako drvo zeleno i svako drvo suho; plamen razgorjeli ne će se ugasiti, i izgorjeće od njega sve od juga do sjevera.

4. I svako će tijelo vidjeti da sam ja zapalio; ne će se ugasiti.

5. A ja rekoh: jaoh Gospodine Gospodine, oni govore za me: ne govori li taj same priče?

6. I dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

7. Sine čovječji, okreni lice svoje prema Jeruzalemu, i pokaplji prema svetijem mjestima, i prorokuj protiv zemlje Izraelove.

8. I reci zemlji Izraelovoj: ovako veli Gospodin: evo me na te; izvući ću mač svoj iz korica, i istrijebiću iz tebe pravednoga i bezbožnoga.

9. Da istrijebim iz tebe pravednoga i bezbožnoga, za to će izaći mač moj iz korica svojih na svako tijelo od juga do sjevera.

10. I poznaće svako tijelo da sam ja Gospodin izvukao mač svoj iz korica njegovijeh. ne će se više vratiti.

11. A ti, sine čovječji, uzdiši kao da su ti bedra polomljena, i gorko uzdiši pred njima.

12. A kada ti reku: za što uzdišeš? ti reci: za glas što ide, od kojega će se rastopiti svako srce i klonuti sve ruke i svakoga će duha nestati, i svaka će koljena postati kao voda; evo, ide, i navršiće se, govori Gospodin Gospodin.

13. Po tom dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

14. Sine čovječji, prorokuj i reci: ovako veli Gospodin Gospodin: reci: mač, mač je naoštren, i ugladjen je.

15. Naoštren je da kolje, ugladjen je da sijeva; hoćemo li se radovati kad prut sina mojega ne haje ni za kako drvo?

16. Dao ga je da se ugladi da se uzme u ruku; mač je naoštren i ugladjen, da se da u ruku ubici.

17. Viči i ridaj, sine čovječji; jer on ide na narod moj, na sve knezove Izraelove; pod mač će biti okrenuti s narodom mojim, za to udari se po bedru.

18. Kad bješe karanje, šta bi? eda li ni od pruta koji ne haje ne će biti ništa? govori Gospodin Gospodin.

19. Ti dakle, sine čovječji, prorokuj i pljeskaj rukama, jer će mač doći i drugom i trećom, mač koji ubija, mač koji velike ubija, koji prodire u klijeti.

20. Da se rastope srca i umnoži pogibao, metnuo sam na sva vrata njihova strah od mača; jaoh! pripravljen je da sijeva, naoštren da kolje.

21. Stegni se, udari na desno, na lijevo, kuda se god obrneš.

22. Jer ću i ja pljeskati rukama, i namiriću gnjev svoj. Ja Gospodin rekoh.

23. Još mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

24. A ti, sine čovječji, načini dva puta, kuda će doći mač cara Babilonskoga; iz jedne zemlje neka izlaze oba; i izberi stranu, gdje se počinje put gradski, *izberi.*

25. Načini put, kojim će doći mač na Rabat sinova Amonovijeh, i u Judeju na tvrdi Jeruzalem.

26. Jer će car Babilonski stati na raputici, gdje počinju dva puta, te će vračati, gladiće strijele, pitaće likove, gledaće u jetru.

27. Na desno će mu vračanje pokazati Jeruzalem da namjesti ubojne sprave, da otvori usta na klanje, da podigne glas podvikujući, da namjesti ubojne sprave prema vratima, da načini opkope, da pogradi kule.

28. I učiniće se vračanje zaludno zakletima, a to će napomenuti bezakonje da se uhvate.

29. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: što napominjete svoje bezakonje, te se otkriva nevjera vaša i grijesi se vaši vide u svijem djelima vašim, za to što dodjoste na pamet, bićete pohvatani rukom.

30. A ti, nečisti bezbožniče, kneže Izraelov, kome dodje dan kad bi na kraju bezakonje,

31. Ovako veli Gospodin Gospodin: skini tu kapu i svrzi taj vijenac, ne će ga biti; niskoga ću uzvisiti a visokoga ću poniziti.

32. Uništiću, uništiću, uništiću ga, i ne će ga biti, dokle ne dodje onaj kome pripada, i njemu ću ga dati.

33. A ti, sine čovječji, prorokuj i reci: ovako veli Gospodin Gospodin za sinove Amonove i za njihovu sramotu; reci dakle: mač, mač je izvučen, ugladjen da kolje, da zatire, da sijeva,

34. Dokle ti vidjaju taštinu, dokle ti gataju laž, da te metnu na vratove pobijenijem bezbožnicima, kojima dodje dan kad bi kraj bezakonju.

35. Ostavi mač u korice; na mjestu gdje si se rodio, u zemlji gdje si postao, sudiću ti;

36. I izliću na te gnjev svoj, ognjem gnjeva svojega dunuću na te i predaću te u ruke žestokim ljudma, vještim u zatiranju.

37. Ognju ćeš biti hrana, krv će ti biti posred zemlje, ne ćeš se spominjati, jer ja Gospodin rekoh.

GLAVA 22.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. A ti, sine čovječji, hoćeš li suditi,

hoćeš li suditi gradu krvničkom? i hoćeš li mu pokazati sve gadove njegove?

3. Reci: ovako veli Gospodin Gospodin: ide vrijeme gradu koji proljeva krv u sebi i gradi gadne bogove sebi da se skvrni.

4. Skrivio si krvlju koju si prolio, i oskvrnio si se o gadne bogove svoje koje si načinio; i učinio si te se približiše dani tvoji, i došao si do godina svojih; za to ću učiniti od tebe rug medju narodima i podsmijeh po svijem zemljama;

5. Koje su blizu tebe i koje su daleko podsmijevaće ti se, gadni imenom, veliki smetnjom!

6. Gle, knezovi Izraelovi u tebi dadoše se da proljevaju krv svaki svom silom svojom.

7. Oca i mater preziru u tebi, čine krivo inostrancu usred tebe, siroti i udovici čine nasilje u tebi;

8. Svete stvari moje prezireš, i subote moje skvrniš.

9. U tebi su opadači da proljevaju krv, i na gorama jedu u tebi, grdila čine usred tebe.

10. Golotinju očinu otkrivaju u tebi, liježu u tebi sa ženom za nečistote njezine.

11. I jedan čini gad sa ženom bližnjega svojega; a drugi skvrni snahu svoju grdilom; a drugi siluje sestru svoju, kćer oca svojega, u tebi.

12. Mito primaju u tebi da proljevaju krv; ujam i pridatak uzimaš, i tražiš dobitak od bližnjih svojih prijevarom, a mene si zaboravio, govori Gospodin Gospodin.

13. Za to, evo pljeskam rukama svojim radi tvojega nepravednoga dobitka, koji dobijaš, i radi krvi što je u tebi.

14. Hoće li se održati srce tvoje, ili ruke tvoje hoće li biti jake u one dane kad stanem raditi s tobom? Ja Gospodin rekoh, i učiniću.

15. Jer ću te rasijati po narodima i razasuti po zemljama, i istrijebiću nečistotu tvoju iz tebe.

16. I bićeš skvrnavan sobom pred narodima, i poznaćeš da sam ja Gospodin.

17. Po tom dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

18. Sine čovječji, dom Izraelov posta mi droždina; svi su mjed i kositer i gvoždje i olovo u peći; droždina od srebra postaše.

19. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: što svi vi postaste droždina, za to, evo, ja ću vas skupiti u Jeruzalem.

20. Kako se skuplja srebro i mjed i gvoždje i olovo i kositer usred peći, te se raspali oganj oko njega da se istopi, tako ću vas skupiti gnjevom svojim i jarošću, i složivši rastopiću vas.

21. Da, skupiću vas, i raspaliću oko vas oganj gnjeva svojega, i istopićete se usred njega.

22. Kako se topi srebro u peći, tako ćete se vi istopiti u njemu, i poznaćete da sam ja Gospodin izlio gnjev svoj na vas.

23. Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

24. Sine čovječji, kaži joj: ti si zemlja koja se nijesi očistila; ne će pasti na te dažd u dan gnjeva.

25. Proroci njezini složiše se u njoj, kao lav su, koji riče i grabi plijen, žderu duše, otimaju blago i dragocjene stvari, umnožavaju udovice usred nje.

26. Svećenici njezini prestupaju zakon moj i skvrne moje svete stvari, ne razlikuju sveto od oskvrnjenoga, i nečisto od čistoga ne raspoznaju, kriju oči svoje od subota mojih, i bivam oskvrnjen medju njima.

27. Knezovi su njezini usred nje kao vuci, koji grabe plijen, proljevajući krv, gubeći duše sramotnoga dobitka radi.

28. I proroci njezini mažu je nevaljalijem krečem, vidjaju taštinu i gataju im laž govoreći: tako reče Gospodin Gospodin; a Gospodin ne reče.

29. Narod zemaljski vara i otima, i siromahu i ubogome čini nasilje, i došljaku čini krivo.

30. I tražih medju njima koji bi opravio ogradu i stao na prolomu preda me za tu zemlju, da je ne zatrem; ali ne nadjoh nikoga.

31. Za to ću izliti na njih gnjev svoj, ognjem jarosti svoje istrijebiću ih, put njihov obratiću im na glavu, govori Gospodin Gospodin.

GLAVA 23.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, bijahu dvije žene, kćeri jedne matere.
3. One se kurvahu u Egiptu, u mladosti svojoj kurvahu se, ondje im pipaše grudi, i ondje im zgnječiše dojke djevojačke.
4. A imena im bijahu, starijoj Ola a sestri joj Oliba; one postaše moje, i rodiše sinove i kćeri. Imena im bijahu Ola Samariji, a Oliba Jeruzalemu.
5. I Ola kad bijaše moja kurvaše se, i upaljivaše se za svojim milosnicima, Asircima susjedima,
6. Koji nošahu porfiru, i bijahu knezovi i vlastelji, sve lijepi mladići, vitezovi, koji jahahu na konjma.
7. I udari u kurvanje s njima, koji svi bijahu najljepši izmedju sinova Asirskih, i za kojima se god upaljivaše, skvrnjaše se o sve gadne bogove njihove.
8. A ni s Egipćanima ne okani se kurvanja svojega, jer spavahu s njom od mladosti njezine i oni joj gnječiše djevojačke dojke i s njom se kurvaše.
9. Za to je dadoh u ruke milosnicima njezinijem, u ruke Asircima, za kojima se upaljivaše.
10. Oni otkriše golotinju njezinu, uzeše joj sinove i kćeri, a nju mačem ubiše; i ona izadje na glas medju ženama kad sudove izvršiše na njoj.
11. A sestra njezina Oliba videći to upaljivaše se još gore nego ona, i kurvarstvo njezino bijaše gore od kurvarstva sestre joj.
12. Upaljivaše se za Asircima, knezovima i vlasteljima, susjedima, krasno odjevenijem, vitezima koji jahahu na konjma i svi bijahu lijepi mladići.
13. I vidjeh gdje se oskvrni, i gdje obje idu jednijem putem.
14. I ova se još više kurvaše; jer kad bi vidjela ljude napisane na zidu, likove Haldejske napisane crvenilom,
15. Opasane pojasima po bedrima, sa šarenijem kapama na glavi, koji svi bijahu na oči kao vojvode nalik na sinove Babilonske iz zemlje Haldejske, svoje postojbine,
16. Upaljivaše se za njima čim ih vidjaše očima svojima, i slaše poslanike k njima u Haldejsku.
17. *I Babilonjani* dolažahu k njoj na *postelju ljubavnu*, i skvrnjahu je kurvarstvom svojim, i po što bi se oskvrnila s njima, odvraćaše se duša njezina od njih.
18. I kad otkri kurvarstva svoja i otkri golotinju svoju, odvrati se duša moja od nje kao što se odvrati duša moja od sestre njezine.
19. Jer umnoži kurvarstva svoja opominjući se dána mladosti svoje kad se kurvaše u zemlji Egipatskoj,
20. I upaljivaše se za svojim milosnicima, u kojih je tijelo kao u magarca, i tečenje kao u konja.
21. I tako si se vratila na nevaljalstvo mladosti svoje kad ti pipahu grudi u Egiptu radi djevojačkih dojaka tvojih.
22. Za to, Olibo, ovako veli Gospodin Gospodin: evo, ja ću podignuti milosnike tvoje na te, one od kojih se odvratila duša tvoja, i dovešću ih na te od svuda,
23. Babilonjane i sve Haldejce, Fekodjane i Sojane i Kojane, sve Asirce s njima, lijepe mladiće, knezove i vlastelje sve, vitezove i ljude čuvene, koji svi jašu na konjma.
24. I doći će na te s kolima i s kolicima i s točkovima i s mnoštvom nárôdā i opkoliće te sa štitovima i štitićima i šljemovima; i njima ću dati sud da ti sude svojim sudom.
25. I staviću revnost svoju tebi na suprot, te će raditi s tobom gnjevno, nos i uši odsjeći će ti, i što te ostane pašće od mača, i uzeće sinove tvoje i kćeri tvoje, i što te ostane proždrijeće oganj.
26. I svući će s tebe haljine, i uzeće krasni nakit tvoj.
27. Tako ću učiniti kraj grdilu tvojemu i tvojemu kurvanju u zemlji Egipatskoj, te ne ćeš podignuti očiju svojih k njima i ne ćeš se više sjećati Egipćana.
28. Jer ovako veli Gospodin Gospodin: evo, ja ću te dati u ruke onima na koje mrziš, u ruke onima od kojih se odvratila duša tvoja.
29. I oni će raditi s tobom neprijateljski, i uzeće svu muku tvoju, i ostaviće te golu nagu, te će se otkriti golotinja kurvarstva tvoga, i grdilo tvoje i kurvarstvo tvoje.
30. To ću ti učiniti što si se kurvala za narodima, što si se oskvrnila o njihove gadne bogove.

31. Putem sestre svoje išla si, za to ću dati čašu njezinu tebi u ruku.

32. Ovako veli Gospodin Gospodin: čašu sestre svoje ispićeš duboku i široku, bićeš podsmijeh i rug, jer *čaša* mnogo bere.

33. Napunićeš se pijanstva i žalosti čašom pustošenja i zatiranja, čašom sestre svoje Samarije.

34. I ispićeš je i iscijediti, i razbićeš je, i dojke ćeš svoje pokidati, jer ja rekoh, govori Gospodin Gospodin.

35. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: što si me zaboravila i bacila me za ledja svoja, za to i ti nosi grdilo svoje i kurvarstva svoja.

36. Po tom reče mi Gospodin: sine čovječji, hoćeš li suditi Oli i Olibi? Pokaži im gadove njihove,

37. Da su činile preljubu i da je krv na rukama njihovijem i da su činile preljubu s gadnijem bogovima svojim i vodile *kroz oganj* sinove svoje koje su mi rodile, da ih jedu.

38. Još i ovo mi činiše: skvrniše svetinju moju u isti dan, i subote moje prziše.

39. Jer zaklavši sinove svoje gadnijem bogovima svojim dolaziše u svetinju moju istoga dana da je oskvrne; i gle, tako činiše usred doma mojega.

40. I još slaše po ljude da bi došli iz daleka, i oni, čim poslanik bi poslan k njima, gle, odmah dolaziše, i njih radi si se kupala, mazala oči svoje i kitila si se nakitom.

41. I sjedala si na krasan odar, pred kojim bješe sto postavljen, i na nj si metala kad moj i ulje moje.

42. I bijaše ondje vika veseloga mnoštva, i osim ljudi iz gomile dovodjahu Sabeje iz pustinje, koji im metahu narukvice na ruke i krasne vijence na glave.

43. I rekoh za ostarjelu u kurvarstvu: još će se kurvati.

44. I dolažahu k njoj kao što idu k ženi kurvi; tako dolažahu k Oli i Olibi, ženama nevaljalijem.

45. Za to će im pravedni ljudi suditi kao što se sudi ženama preljubočinicama i kao što se sudi onima koje proljevaju krv; jer su preljubočinice i krv je na *rukama njihovijem.*

46. Za to ovako govori Gospodin Gospodin: dovešću na njih ljudstvo, i daću ih da se zlostave i oplijene.

47. I ljudstvo će ih zasuti kamenjem, i isjeći će ih maćevima svojim; sinove će njihove i kćeri njihove pobiti, i kuće će njihove spaliti ognjem.

48. I tako ću ukinuti nevaljalstvo u zemlji, i naučiće se sve žene da ne rade po vašem nevaljalstvu.

49. I vrći će vaše nevaljalstvo na vas, i nosićete grijehe gadnijeh bogova svojih, i poznaćete da sam ja Gospodin Gospodin.

GLAVA 24.

Po tom godine devete, desetoga mjeseca, desetoga *dana*, dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, zapiši ime ovoga dana, ovoga istoga dana; u taj dan dodje car Babilonski na Jeruzalem.

3. I kaži priču tome domu odmetničkom, i reci im: ovako veli Gospodin Gospodin: pristavi lonac, pristavi, i nalij u nj vode.

4. Složi u nj dijelove, sve dobre dijelove, stegno i pleće, i napuni ga najboljih kostiju.

5. Uzmi najbolje iz stada, i naloži kosti ispod njega, i uzvari dobro da se i kosti raskuhaju u njemu.

6. Jer ovako veli Gospodin Gospodin: teško gradu krvničkom, loncu, na kom stoji zagorijel, s kojega ne će da sidje zagorijel; povadi dio po dio; ždrijeb da se ne baci za nj.

7. Jer je krv njegova usred njega; na go kamen metnu je, ne proli je na zemlju da se pokrije prahom.

8. Raspalivši gnjev da učinim osvetu, metnuću krv njegovu na go kamen da se ne pokrije.

9. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: teško gradu krvničkom! i ja ću naložiti velik oganj.

10. Nanesi drva, raspali oganj, neka se stroši meso, začini korijenjem i kosti neka izgore.

11. Metni ga prazna na živo ugljevlje da se ugrije i izgori mjed njegova i da se stopi u njemu nečistota njegova i da nestane zagorijeli njegove.

12. Lažima dosadio mi je; za to ne će izaći iz njega mnoga zagorijel njegova; u oganj će zagorijel njegova.

13. U nečistoti je tvojoj grdilo tvoje

jer sam te čistio, ali se ti ne očisti; ne ćeš se više čistiti od nečistote svoje, dokle ne namirim gnjev svoj nad tobom.

14. Ja Gospodin govorih; doći će, i izvršiću; ne ću odustati niti ću žaliti niti ću se raskajati; po putovima tvojim i po djelima tvojim sudiće ti, govori Gospodin Gospodin.

15. Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

16. Sine čovječji, evo ja ću ti uzeti želju očiju tvojih zlom, ali ne tuži ni plači, niti suza roni.

17. Nemoj uzdisati, ne žali kako biva za mrtvijem, metni kapu na glavu, i obuću svoju obuj na noge, i usta svojih nemoj pokriti i hljeba ničijega ne jedi.

18. I govorih u jutru narodu, a u veče mi umrije žena; i sjutradan učinih kako mi bješe zapovjedjeno.

19. I reče mi narod: hoćeš li nam kazati šta nam je to što radiš?

20. I odgovorih im: dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

21. Reci domu Izraelovu: ovako veli Gospodin Gospodin: evo, ja ću oskvrniti svetinju svoju, veličanstvo sile vaše, želju očiju vaših i što je milo duši vašoj; i sinovi će vaši i kćeri vaše koje ostaviste pasti od mača.

22. I činićete kako ja činim: usta ne ćete pokriti i hljeba ničijega ne ćete jesti;

23. I kape će vam biti na glavama i obuća na nogu; ne ćete tužiti ni plakati, nego ćete sa bezakonja svojih ciljeti i uzdisaćete jedan s drugim.

24. I Ezehijel će vam biti znak: činićete sve što on čini; kad to dodje, poznaćete da sam ja Gospodin Gospodin.

25. A ti, sine čovječji, u onaj dan kad im uzmem silu njihovu, radost slave njihove, želju očiju njihovijeh i za čim teži duša njihova, sinove njihove i kćeri njihove,

26. U taj dan ko uteče, ne će li doći k tebi da ti donese glas?

27. U taj će se dan otvoriti usta tvoja prema onom ko uteče, i govorićeš i ne ćeš više biti nijem; i bićeš im znak, i oni će poznati da sam ja Gospodin.

GLAVA 25.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema sinovima Amonovijem i prorokuj na njih.

3. I reci sinovima Amonovijem: čujte riječ Gospodina Gospodina; ovako veli Gospodin Gospodin: što si govorio: aha! za svetinju moju, što se oskvrni, i za zemlju Izraelovu, što opustje, i za dom Judin, što otide u ropstvo;

4. Za to, evo, ja ću te dati u našljedstvo istočnijem narodima, i pogradiće u tebi dvorove sebi, i načiniće sebi kolibe u tebi; oni će jesti plodove tvoje i piti mlijeko tvoje.

5. I od Rabata ću načiniti obor kamilama i od *zemlje* sinova Amonovijeh tor ovčji, i poznaćete da sam ja Gospodin.

6. Jer ovako veli Gospodin Gospodin: što si pljeskao rukama i lupao nogom i veselio se iz srca što si opustošio svu zemlju Izraelovu,

7. Za to, evo, ja ću dignuti ruku svoju na te, i daću te narodima da te plijene, i istrijebiću te izmedju narōdā i zatrću te izmedju zemalja, i iskorijeniću te, i poznaćeš da sam ja Gospodin.

8. Ovako veli Gospodin Gospodin: šta govori Moab i Seir: eto, dom je Judin kao svi narodi;

9. Za to, evo, ja ću otvoriti stranu Moabovu od gradova, od gradova na medji, krasnu zemlju Bet-jezimotsku, Belmeonsku i Karijatajimsku,

10. Narodima istočnijem iza zemlje sinova Amonovijeh, i daću im je u našljedstvo da nema spomena sinovima Amonovijem medju narodima.

11. I na Moapcima ću izvršiti svoje sudove, i poznaće da sam ja Gospodin.

12. Ovako veli Gospodin Gospodin: što se Idumeja osveti domu Judinu i teško skrivi osvetivši im se,

13. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: dignuću ruku svoju na Idumeju i istrijebiću iz nje i ljude i stoku, i obratiću je u pustoš, od Temana do Dedana pašće od mača.

14. I osvetiću se Idumejcima rukom naroda svojega Izraela, i učiniće s Edomcima po gnjevu mojemu i po jarosti mojoj, i poznaće moju osvetu, govori Gospodin Gospodin.

15. Ovako veli Gospodin Gospodin: što Filisteji radiše iz osvete, i osvetiše se

radujući se iz srca i potirući iz stare mržnje,

16. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: evo, ja ću dignuti ruku svoju na Filisteje, i istrijebiću Hereteje, i potrću ostatak od primorja.

17. I učiniću na njima veliku osvetu karanjem gnjevnijem, i poznaće da sam ja Gospodin kad izvršim osvetu svoju na njima.

GLAVA 26.

A jedanaeste godine prvi dan mjeseca dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, što Tir govori za Jeruzalem: ha ha! razbiše se vrata narodima, obratiše se k meni, napuniću se kad opustje;

3. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: evo mene na te, Tire, i dovešću mnoge narode na te kao da bih doveo more s valima njegovijem.

4. I oni će obaliti zidove Tirske i kule u njemu raskopati, i omešću prah njegov i pretvoriću ga u go kamen.

5. I postaće mjesto da se razastiru mreže usred mora, jer ja govorih, veli Gospodin Gospodin, i biće grabež narodima.

6. I kćeri njegove po polju izginuće od mača, i poznaće da sam ja Gospodin.

7. Jer ovako veli Gospodin Gospodin: evo, ja ću dovesti na Tir Nabuhodonozora cara Babilonskoga sa sjevera, cara nad carevima, s konjma i s kolima i s konjicima i s vojskama i s mnogim narodom.

8. Kćeri tvoje po polju pobiće mačem, i načiniće prema tebi kule, i iskopaće opkope prema tebi, i podignuće prema tebi štitove.

9. I namjestiće ubojne sprave prema zidovima tvojim, i razvaliće kule tvoje oružjem svojim.

10. Od mnoštva konja njegovijeh pokriće te prah, od praske konjika i točkova i kola zatrešće se zidovi tvoji kad stane ulaziti na tvoja vrata kao što se ulazi u grad isprovaljivan.

11. Kopitima konja svojih izgaziće sve ulice tvoje, pobiće narod tvoj mačem, i stupovi sile tvoje popadaće na zemlju.

12. I *poplijeniće blago tvoje* i razgra*biti trg tvoj, i razvaliće zidove* tvoje i lijepe kuće tvoje razoriti, i kamenje tvoje i drva tvoja i prah tvoj baciće u vodu.

13. I prekinuću jeku pjesama tvojih, i glas citara tvojih ne će se više čuti.

14. I učiniću od tebe go kamen, bićeš mjesto gdje se razastiru mreže, ne ćeš se više sazidati; jer ja Gospodin govorih, veli Gospodin Gospodin.

15. Ovako veli Gospodin Gospodin Tiru: ne će li se zadrmati ostrva od praske padanja tvojega, kad zajaoču ranjenici, kad pokolj bude u tebi?

16. Svi će knezovi morski sići s prijestola svojih i skinuti sa sebe plašte i svući sa sebe vezene haljine, i obući će se u strah; sjedjeće na zemlji, i drktaće svaki čas i čuditi se tebi.

17. I naricaće za tobom i govoriće ti: kako propade, slavni grade! u kom življahu pomorci. koji bijaše jak na moru, ti i stanovnici tvoji, koji strah zadavahu svjema koji življahu u tebi.

18. Sad će se uzdrhtati ostrva kad padneš, i smešće se ostrva po moru od propasti tvoje.

19. Jer ovako veli Gospodin Gospodin: kad te učinim pustijem gradom, kao što su gradovi u kojima se ne živi, kad pustim na te bezdanu, i velika te voda pokrije,

20. I kad te svalim s onima koji slaze u jamu k starom narodu, i namjestim te na najdonjim krajevima zemlje, u pustinji staroj s onima koji slaze u jamu, da se ne živi u tebi, tada ću opet postaviti slavu u zemlji živijeh.

21. Učiniću da budeš strahota kad te nestane, i tražiće te i ne ćeš se naći do vijeka, govori Gospodin Gospodin.

GLAVA 27.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. I ti, sine čovječji, nariči za Tirom,

3. I reci Tiru, koji stoji na ulasku morskom, koji trguje sa narodima na mnogim ostrvima: ovako veli Gospodin Gospodin: Tire, ti govoraše: ja sam sa svijem lijep.

4. Medje su ti u srcu morskom; koji te zidaše, načiniše te sa svijem lijep.

5. Od jela Sanirskih gradiše ti daske, cedre s Libana uzimaše da ti grade stupove.

6. Od hrastova Bazanskih gradiše ti

vesla, sjedišta ti gradiše od slonove kosti i od šimšira s ostrva Kitejskih.

7. Tanko platno Egipatsko izmetano razapinjao si da su ti jedra; porfirom i skerletom s ostrva Eliskih pokrivao si se.

8. Stanovnici Sidonski i Aradski bijahu ti veslari; mudarci tvoji, Tire, što bijahu u tebi, bijahu ti krmari.

9. Starješine i mudarci Gibalski opravljahu u tebi što bi ti se pokvarilo; sve ladje morske i ladjari bijahu u tebi trgujući s tobom.

10. Persijanci i Lidijci i Puteji bijahu u vojsci tvojoj tvoji vojnici; štitove i šljemove vješahu u tebi; oni te ukrašavahu.

11. Sinovi Aradski s tvojom vojskom bijahu na zidovima tvojim u naokolo, i Gamadeji hijahu u kulama tvojim, štitove svoje vješahu na zidovima tvojim u naokolo, oni ti dovršivahu ljepotu.

12. Tarsis trgovaše s tobom mnogim svakojakim blagom; sa srebrom, s gvoždjem, s kositerom i s olovom dolažahu na sajme tvoje.

13. Javan, Tubal i Mozoh bijahu tvoji trgovci; s dušama ljudskim i sudima mjedenijem dolažahu na sajme tvoje.

14. A koji su od doma Togormina, s konjma i konjicima i mazgama dolažahu na sajme tvoje.

15. Sinovi Dedanovi bijahu trgovci tvoji, mnogih ostrva trgovina bijaše u tvojim rukama; kosti slonove i drvo ebenovo donošahu ti u promjenu.

16. Sirija trgovaše s tobom mnoštvom djela tvojih, dolažaše na sajme tvoje sa smaragdom i porfirom i uzvodom i tankim platnom, i koralom i ahatom.

17. Juda i zemlja Izraelova bijahu tvoji trgovci, dolažahu na sajme tvoje sa pšenicom Menitskom i Feničkom i medom i uljem i balsamom.

18. Damasak trgovaše s tobom mnoštvom djela tvojih, mnoštvom svakoga blaga, vinom Helbonskim i bijelom vunom.

19. I Dan i Javan i Mozel dolažahu na sajme tvoje; uradjeno gvoždje i kasiju i cimet mijenjahu s tobom.

20. Dedan trgovaše s tobom skupocjenijem prostirkama za kola.

21. *Arapi i svi* knezovi Cedarski *trgovahu s tobom*; s jaganjcima i ovnovima i jarcima dolažahu na sajme tvoje.

22. Trgovci Sapski i Remski trgovahu s tobom; dolažahu na sajme tvoje sa svakojakim mirisima i svakojakim dragim kamenjem i zlatom.

23. Haran i Hena i Eden, trgovci Sapski, Asur i Helmad trgovahu s tobom.

24. Ti trgovahu s tobom svakojakim stvarima, porfirom i uzvodom i kovčezima bogatijeh nakita, koji se svezivahu užima i bijahu od cedra.

25. Ladje Tarsiske bijahu prve u tvojoj trgovini, i ti bijaše veoma pun i veoma slavan u srcu morskom.

26. Veslari tvoji odvezoše te na pučinu; vjetar istočni razbi te usred mora.

27. Blago tvoje i sajmi tvoji, trgovina tvoja, ladjari tvoji i krmari tvoji i koji opravljahu kvarne ladje tvoje, i trgovci tvoji i svi vojnici tvoji i sav narod što bješe u tebi pašće u srce moru kad ti propadneš.

28. Od vike tvojih krmara uskolebaće se vali morski.

29. I izaći će iz ladja svojih svi veslari, ladjari, svi krmari morski, i staće na zemlju.

30. I povikaće za tobom iza glasa i zaridati gorko, i posuće prahom glave svoje i po pepelu će se valjati.

31. I za tobom će se načiniti ćelavi, i pripasaće kostrijet, i plakaće za tobom gorko iz srca, i gorko će ridati.

32. I za tobom će zapijevati u žalosti svojoj i naricaće za tobom: ko je bio kao Tir, oboreni usred mora?

33. Kad izalažahu trgovi tvoji iz mora, sitio si mnoge narode, mnoštvom svojega bogatstva i trgovine svoje obogaćavao si careve zemaljske.

34. Kad te razbi more na dubokoj vodi, trgovina tvoja i sav narod tvoj u tebi pade.

35. Svi ostrvljani prepadoše se od tebe, i carevi njihovi uzdrktaše se i preblijedješe u licu.

36. Trgovci po narodima zazviždaše nad tobom: postao si strahota, i ne će te biti do vijeka.

GLAVA 28.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, reci knezu Tirskomu: ovako veli Gospodin Gospodin: što se

ponese srce tvoje, te veliš: ja sam Bog, sjedim na prijestolu Božjem usred mora; a čovjek si a ne Bog, i izjednačuješ srce svoje sa srcem Božjim;

3. Eto mudriji si od Danijela, nikaka tajna nije sakrivena od tebe;

4. Stekao si blago mudrošću svojom i razumom svojim, i nasuo si zlata i srebra u riznice svoje;

5. Veličinom mudrosti svoje u trgovini svojoj umnožio si blago svoje, te se ponese srce tvoje blagom tvojim;

6. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: što izjednačuješ srce svoje sa srcem Božjim,

7. Za to, evo, ja ću dovesti na tebe inostrance najljuće izmedju narôdâ, i oni će istrgnuti mačeve svoje na ljepotu mudrosti tvoje, i ubiće svjetlost tvoju.

8. Svaliće te u jamu, i umrijećeš usred mora smrću pobijenih.

9. Hoćeš li pred krvnikom svojim kazati: ja sam Bog, kad si čovjek a ne Bog u ruci onoga koji će te ubiti?

10. Umrijećeš smrću neobrezanijeh od ruke tudjinske; jer ja rekoh, govori Gospodin Gospodin.

11. Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

12. Sine čovječji, nariči za carem Tirskim, i reci mu: ovako veli Gospodin Gospodin: ti si pečat savršenstva, pun si mudrosti, i sa svijem si lijep.

13. Bio si u Edenu vrtu Božjem; pokrivalo te je svako drago kamenje: sarad, topaz, dijamanat, hrizolit, onih, jaspid, safir, karbunkul, smaragad i zlato; onaj dan kad si se rodio načinjeni ti biše bubnji tvoji i svirale.

14. Ti si bio herubim, pomazan da zaklanjaš; i ja te postavih; ti bješe na svetoj gori Božijoj, hodjaše posred kamenja ognjenoga.

15. Savršen bješe na putovima svojim od dana kad se rodi dokle se ne nadje bezakonje na tebi.

16. Od mnoštva trgovine svoje napunio si se iznutra nasilja, i griješio si; za to ću te baciti kao nečistotu s gore Božje, i zatrću te izmedju kamenja ognjenoga, herubime zaklanjaču!

17. Srce se tvoje ponese ljepotom tvojom, ti pokvari mudrost svoju svjetlošću svojom; *baciću te na zemlju pred careve ću te položiti da te gledaju.*

18. Od mnoštva bezakonja svojega, od nepravde u trgovini svojoj oskvrnio si svetinju svoju; za to ću izvesti oganj isred tebe, koji će te proždrijeti, i obratiću te u pepeo na zemlji pred svjema koji te gledaju.

19. Svi koji te poznaju medju narodima prepašće se od tebe; bićeš strahota, i ne će te biti do vijeka.

20. Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

21. Sine čovječji, okreni lice svoje prema Sidonu, i prorokuj protiv njega,

22. I reci: ovako veli Gospodin Gospodin: evo me na tebe, Sidone, i proslaviću se usred tebe, i poznaće se da sam ja Gospodin kad izvršim sudove na njemu i posvetim se u njemu.

23. I poslaću pomor u nj, i krv na ulice njegove, i pobijeni će padati usred njega od mača, koji će navaliti na njih sa svijeh strana, i poznaće da sam ja Gospodin.

24. I ne će više biti domu Izraelovu trn koji bode ni žalac koji zadaje bol više od svijeh susjeda njihovijeh, koji ih plijene; i poznaće da sam ja Gospodin Gospodin.

25. Ovako veli Gospodin Gospodin: kad skupim dom Izraelov iz narôdâ medju koje su rasijani, i posvetim se u njima pred narodima i nasele se u svojoj zemlji koju dadoh sluzi svojemu Jakovu.

26. Tada će živjeti u njoj bez straha, i gradiće kuće, i sadiće vinograde, i živjeće bez straha, kad izvršim sudove na svjema koji ih plijeniše sa svijeh strana, i poznaće da sam ja Gospodin Bog njihov.

GLAVA 29.

Godine desete, desetoga *mjeseca*, dvanaestoga *dana*, dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema Faraonu caru Egipatskom, i prorokuj protiv njega i protiv svega Egipta.

3. Govori i reci: ovako veli Gospodin Gospodin: evo me na te, Faraone care Egipatski, zmaju veliki što ležiš usred rijeka svojih, koji reče: moja je rijeka; ja sam je načinio sebi.

4. Za to ću ti metnuti u čeljusti udicu, i učiniću da se ribe u rijekama tvojim

nahvataju na krljušti tvoje; i izvući ću te iz rijeka tvojih i sve ribe iz rijeka tvojih nahvatane na krljušti tvoje.

5. I ostaviću u pustinji tebe i sve ribe iz tvojih rijeka, i pašćeš na zemlju i ne ćeš se pokupiti ni sabrati, zvijerima zemaljskim i pticama nebeskim daću te da te jedu.

6. I svi će stanovnici Egipatski poznati da sam ja Gospodin; jer su štap od trske domu Izraelovu.

7. Kad te uhvatiše u ruku, ti se slomi i rasiječe im sve rame; a kad se naslone na te, ti se prebi i probode im sva bedra.

8. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: evo, ja ću pustiti na te mač, i istrijebiću iz tebe ljude i stoku.

9. I zemlja će se Egipatska opustošiti i biti pusta, i poznaće se da sam ja Gospodin, jer reče: moja je rijeka, i ja sam je načinio.

10. Za to evo me na tebe i na rijeke tvoje, i obratiću zemlju Egipatsku u pustoš i samu pustinju, od kule Sijenske do medje Etiopske.

11. Ne će prelaziti preko nje nogom svojom čovjek, niti će živinče nogom svojom prelaziti preko nje, i ne će se živjeti u njoj četrdeset godina.

12. I učiniću od zemlje Egipatske pustoš medju zemljama opustošenim, i gradovi će njezini medju pustijem gradovima biti pustoš četrdeset godina, i rasijaću Egipćane medju narode i razasuću ih po zemljama.

13. Jer ovako veli Gospodin Gospodin: poslije četrdeset godina skupiću Egipćane iz narōdā u koje budu rasijani.

14. I povratiću roblje Egipatsko, i dovešću ih opet u zemlju Patros, na postojbinu njihovu, i ondje će biti malo carstvo.

15. Malo će biti mimo ostala carstva, niti će se više uzdignuti nad narode, jer ću ih smanjiti da ne vladaju narodima.

16. I ne će više biti domu Izraelovu uzdanica da napominje bezakonje kad bi gledali za njima; i poznaće da sam ja Gospodin Gospodin.

17. A dvadeset sedme godine, prvoga *mjeseca, prvoga dana*, dodje mi riječ *Gospodinova* govoreći:

18. *Sine* čovječji, Nabuhodonozor car Babilonski zadade vojsci svojoj teku službu protiv Tira; svaka glava ćelavi i svako se rame odrije, a plate neli ni njemu ni vojsci njegovoj od Tira za službu kojom služiše protiv njega.

19. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: evo ja dajem Nabuhodonozoru caru Babilonskom zemlju Egipatsku, i on će odvesti narod i odnijeti plijen i pograbiti grabež, i to će biti plata njegovoj vojsci.

20. Za trud kojim se trudio oko tog dadoh mu zemlju Egipatsku, jer se za me trudiše, govori Gospodin Gospodin.

21. U onaj ću dan učiniti da naraste rog domu Izraelovu, i tebi ću otvoriti usta medju njima, i znaće da sam ja Gospodin.

GLAVA 30.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, prorokuj i reci: ovako veli Gospodin Gospodin: ridajte: jaoh dana!

3. Jer je blizu dan, blizu je dan Gospodinov, oblačan dan, vrijeme narodima.

4. I mač će doći na Egipat, i strah će biti u Etiopskoj, kad stanu padati pobijeni u Egiptu, kad se zarobi mnoštvo njegovo i raskopaju se temelji njegovi.

5. Etiopljani i Puteji i Lidejci i sva mješavina i Hubeji i sinovi zemalja medju kojima je vjera, pašće s njima od mača.

6. Ovako veli Gospodin: pašće koji podupiru Egipat, i ponos sile njegove oboriće se, od kule Sijenske pašće u njemu, govori Gospodin Gospodin.

7. I biće pusti medju pustijem zemljama, i gradovi će njegovi biti medju pustijem gradovima.

8. I poznaće da sam ja Gospodin kad zapalim oganj u Egiptu i svi se pomoćnici njegovi satru.

9, U onaj će dan izaći poslanici od mene na ladjama da uplaše Etiopsku bezbrižnu, i biće medju njima strah velik kao dana Egipatskoga; jer evo, ide.

10. Ovako veli Gospodin Gospodin: pogubiću mnoštvo Egipatsko rukom Nabuhodonozora cara Babilonskoga.

11. On i narod njegov s njim, najljući izmedju narōdā, biće dovedeni da zatru zemlju, i izvući će mačeve svoje na Egipat i napuniću zemlju pobijenijeh.

12. I isušiću rijeke, i predaću zemlju u ruke zlijem ljudima; i opustiću zemlju i što je u njoj rukom tudjinskom. Ja Gospodin govorih.

13. Ovako veli Gospodin Gospodin: i gadne ću bogove potrti, i istrijebiću likove u Nofu, i ne će više biti kneza iz zemlje Egipatske, i pustiću strah u zemlju Egipatsku.

14. I opustošiću Patros, i upaliću Soan, i izvršiću sud na Nobu.

15. I izliću gnjev svoj na Sijen, grad Egipatski, i istrijebiću ljudstvo u Nobu.

16. Kad zapalim oganj u Egiptu, ljuto će se uzmučiti Sijen, i Nob će se raspasti, i Nof će biti u tjeskobi svaki dan.

17. Mladići Abinski i Pi-besetski pašće od mača, a djevojke će otići u ropstvo.

18. I u Tafnisu će pomrknuti dan kad polomim ondje prijevornice Egipatske i nestane u njemu ponosa sile njegove; oblak će ga pokriti; a kćeri će njegove otići u ropstvo.

19. I izvršiću sudove na Egiptu, i oni će poznati da sam ja Gospodin.

20. Opet jedanaeste godine, prvoga *mjeseca,* sedmoga *dana,* dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

21. Sine čovječji, slomih mišicu Faraonu caru Egipatskom, i eto ne će se zaviti da se liječi, ne će se metnuti zavoj niti će se zaviti da bi se okrijepila i mogla držati mač.

22. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: evo me na Faraona cara Egipatskoga, i slomiću mu mišice, i zdravu i slomljenu, i izbiću mu mač iz ruke.

23. I rasijaću Egipćane po narodima, i razasuću ih po zemljama.

24. I ukrijepiću mišice caru Babilonskom, i daću mu u ruku svoj mač, i polomiću mišice Faraonu, i ječaće pred njim kao što ječi čovjek ranjen na smrt.

25. Da, ukrijepiću mišice caru Babilonskom, a Faraonu će mišice klonuti, i poznaće se da sam ja Gospodin, kad dam mač svoj u ruku caru Babilonskom da njim zamahne na zemlju Egipatsku.

26. I rasijaću Egipćane medju narode i *razasuću ih po zemljama, i* poznaće da *sam ja Gospodin.*

GLAVA 31.

A jedanaeste godine, trećega *mjeseca,* prvoga *dana,* dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, kaži Faraonu caru Egipatskom i narodu njegovu: na što si nalik u veličini svojoj?

3. Eto, Asirac bješe cedar na Libanu, lijepijeh grana i debela hlada i visoka rasta, kojemu vrhovi bijahu medju gustijem granama.

4. Voda ga odgoji, bezdana ga uzvisi; ona rijekama svojim tecijaše oko njegova stabla i puštaše potoke svoje k svijem drvetima poljskim.

5. Za to rast njegov nadvisi sva drveta poljska, i umnožiše se grane njegove, i od mnoštva vode raširiše se odvode njegove kad ih puštaše.

6. Na granama njegovijem vijahu gnijezda sve ptice nebeske, i pod granama njegovijem sve zvijeri poljske lezijahu se, i u hladu njegovu sjedjahu svi veliki narodi.

7. I bijaše lijep veličinom svojom i dužinom grana svojih, jer mu korijen bijaše kod velike vode.

8. Cedri u vrtu Božijem ne mogahu ga zakloniti, jele ne mogahu se izjednačiti s njegovijem granama, i javori ne bijahu kao ogranci njegovi; ni jedno drvo u vrtu Božijem ne bješe na ljepotu tako kao on.

9. Učinih ga lijepa mnoštvom grana da mu zavidjahu sva drveta Edenska što bijahu u vrtu Božjem.

10. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: što je visok narastao, i digao vrh svoj medju guste grane, i srce se njegovo ponijelo visinom njegovom,

11. Za to ga dadoh u ruku najsilnijemu medju narodima da čini s njim *što hoće,* odvrgoh ga za bezbožnost njegovu.

12. I tudjinci, najljući izmedju narôdā, posjekoše ga i ostaviše ga; grane mu popadaše po gorama i po svijem dolinama, i ogranci mu se izlomiše po svijem potocima na zemlji; i svi narodi zemaljski otidoše iz hlada njegova i ostaviše ga.

13. Na izvaljenom panju njegovu stanuju sve ptice nebeske, i na granama su njegovijem sve zvijeri poljske,

14. Da se ne ponosi visinom svojor

ni jedno drvo kraj vode i ne diže vrha svojega medju guste grane, i od svijeh što se natapaju da se ni jedno ne uzda u se radi svoje veličine; jer su svi predani na smrt, *bačeni* u najdonji kraj zemlje medju sinove ljudske s onima koji slaze u jamu.

15. Ovako veli Gospodin Gospodin: u koji dan side u grob, učinih žalost, pokrih bezdanu njega radi, i ustavih rijeke njezine, i velika voda stade, i rascvijelih za njim Liban, i sva drveta poljska povenuše za njim.

16. Praskom padanja njegova ustresoh narode, kad ga svalih u grob s onima koji slaze u jamu; i utješiše se na najdonjoj strani zemlje sva drveta Edenska, što je najbolje i najljepše na Libanu, sva što se natapahu.

17. I oni sidoše s njim u grob k onima što su pobijeni mačem, i mišica njegova, i koji sjedjahu u hladu njegovu medju narodima.

18. Na koje si medju drvetima Edenskim nalik slavom i veličinom? Ali ćeš biti oboren s drvetima Edenskim u najdonji kraj zemlje, medju neobrezanima ćeš ležati s onima koji su pobijeni mačem, To je Faraon i sav narod njegov, govori Gospodin Gospodin.

GLAVA 32.

Opet dvanaste godine, dvanaestoga mjeseca, prvoga *dana,* dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, nariči za Faraonom carem Egipatskim, i reci mu: ti si kao lavić medju narodima i kao zmaj u moru, i prolaziš rijeke svoje i mutiš vodu nogama svojim i gaziš po rijekama njezinijem.

3. Ovako veli Gospodin Gospodin: razapeću ti mrežu svoju sa zborom mnogih naroda, i izvući će te u mojoj mreži.

4. I ostaviću te na zemlji, i baciću te u polje, i pustiću sve ptice nebeske da sjedaju na te, i nasitiću tobom zvijeri sa sve zemlje.

5. I razmetnuću meso tvoje po gorama i napuniću doline gomilama od tebe.

6. I zemlju gdje plivaš napojiću krvlju tvojom do vrh gora, i potoci će biti puni *tebe.*

7. *I kad te ugasim,* zastrijeću nebo, i *zvijezde na njemu* pomračiti, sunce ću zakloniti oblakom, i mjesec ne će svjetliti svjetlošću svojom.

8. Sva ću svijetla vidjela na nebu pomračiti za tobom, i pustiću tamu na tvoju zemlju, govori Gospodin Gospodin.

9. I ustrašiću srce mnogih naroda kad objavim propast tvoju medju narodima po zemljama kojih ne znaš.

10. I udiviću tobom mnoge narode, i carevi će se njihovi zgroziti od tebe kad mahnem mačem svojim pred njima, i drktaće svaki čas svaki za dušu svoju u dan kad padneš.

11. Jer ovako veli Gospodin Gospodin: mač cara Babilonskoga doći će na te.

12. Mačevima junačkim povaljaću mnoštvo tvoje, *mačevima* najljućih izmedju nárôdâ; oni će razoriti ponos Egiptu, i sve će se mnoštvo njegovo potrti.

13. I potrću svu stoku njegovu pokraj velikih voda, te ih ne će više mutiti noga čovječija niti će ih papak od kake životinje mutiti.

14. Tada ću stišati vodu njihovu, i učiniću da potoci njihovi teku kao ulje, govori Gospodin Gospodin.

15. Kad opustim zemlju Egipatsku i ona bude bez svega što je u njoj, i pobijem sve koji žive u njoj, tada će poznati da sam ja Gospodin.

16. Ovo je naricanje što će se naricati; tako će naricati kćeri narodne, za Egiptom i za svijem mnoštvom njegovijem naricaće, govori Gospodin Gospodin.

17. Po tom dvanaeste godine, petnaesti dan istoga mjeseca, dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

18. Sine čovječji, nariči za mnoštvom Egipatskim, i svali njih i kćeri jakih naroda u najdonji kraj zemlje s onima koji slaze u jamu.

19. Od koga si ljepši? sidji i lezi s neobrezanima.

20. Pašće posred pobijenijeh mačem, mač je dat, vucite ga i sve mnoštvo njegovo.

21. Govoriće mu najhrabriji junaci isred groba s pomoćnicima njegovijem, koji sidoše i leže neobrezani, pobijeni mačem.

22. Ondje je Asirac i sav zbor njegov, grobovi su mu oko njega, svi su pobijeni, pali od mača.

23. Grobovi su mu u dnu jame, a zbor
ıu je oko njegova groba; svi su pobi-
ɜni, pali od mača, koji zadavahu strah
emlji živijeh.
24. Ondje je Elam i sve mnoštvo nje-
ovo oko njegova groba; svi su pobi-
ɜni, pali od mača, koji sidoše neobre-
ani na najdonji kraj zemlje, koji za-
avahu strah zemlji živijeh; i nose sra-
ıotu svoju s onima koji slaze u jamu.
25. Medju pobijenima namjestiše po-
telju njemu i svemu mnoštvu njegovu,
robovi su mu oko njega, svi su neob-
ɜzani pobijeni mačem, koji zadavahu
trah zemlji živijeh; i nose sramotu svo-
ı s onima koji slaze u jamu, metnuti
u medju pobijene.
26. Ondje je Mozoh, Tubal i sve mno-
tvo njegovo, grobovi su mu oko njega,
vi su neobrezani pobijeni mačem, koji
adavahu strah zemlji živijeh.
27. Ali ne leže medju junacima koji
adoše izmedju neobrezanijeh, koji si-
oše u grob s oružjem svojim, i metnu-
ɜ mačeve pod glave svoje, i bezako-
je njihovo leži na kostima njihovijem,
ko i bijahu junaci strašni na zemlji ži-
ijeh.
28. I ti ćeš se satrti medju neobreza-
ima, i ležaćeš kod pobijenijeh mačem.
29. Ondje je Idumeja, carevi njezini i
vi knezovi njezini, koji su sa silom
vojom metnuti medju pobijene ma-
em; leže medju neobrezanima i s oni-
na koji sidoše u jamu.
30. Ondje su svi knezovi sjeverni i svi
Sidonci, koji sidoše k pobijenima sa stra-
ıom svojim, stideći se sile svoje; i leže
ıeobrezani s onima koji su pobijeni ma-
ɜem, i nose sramotu svoju s onima koji
idoše u jamu.
31. Njih će vidjeti Faraon, i utješiće
ɜ za svijem mnoštvom svojim, Faraon
sva vojska njegova, pobijeni mačem,
ɔovori Gospodin Gospodin.
32. Jer zadadoh svoj strah zemlji ži-
ɾijeh, i Faraon će i sve mnoštvo njego-
ɾo ležati medju neobrezanima s onima
ɩoji su pobijeni mačem, govori Gospo-
lin Gospodin.

GLAVA 33.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:
2. Sine *čovječji, govori sinovima na-
ɔda svojega, i kaži im: kad* pustim na koju zemlju mač, ako narod one zemlje uzme koga izmedju sebe, i postave ga sebi za stražara,
3. I on vidjevši mač gdje ide na zemlju zatrubi u trubu, i opomene narod,
4. Ako se ko čuvši trubu ne uzme na um, i mač došavši pogubi ga, krv će njegova biti na njegovoj glavi.
5. Jer čuglas trubni, i ne uze se na um, krv će njegova biti na njemu; da se uze na um, sačuvao bi dušu svoju.
6. Ako li stražar vidjevši mač gdje ide ne zatrubi u trubu i narod ne bude opomenut, a mač došav pogubi koga izmedju njih, taj će poginuti za svoje bezakonje, ali ću krv njegovu iskati iz ruke stražareve.
7. I tebe, sine čovječji, tebe postavih stražarem domu Izraelovu; slušaj dakle riječ iz mojih usta i opominji ih od mene.
8. Kad rečem bezbožniku: bezbožniče, poginućeš; a ti ne progovoriš i ne opomeneš bezbožnika *da se prodje* puta svojega; taj će bezbožnik poginuti za svoje bezakonje; ali ću krv njegovu iskati iz tvoje ruke.
9. Ako li ti opomeneš bezbožnika da se vrati sa svoga puta, a on se ne vrati sa svoga puta, on će poginuti za svoje bezakonje, a ti ćeš sačuvati dušu svoju.
10. Za to ti, sine čovječji, reci domu Izraelovu: vi govorite ovako i kažete: prijestupi naši i grijesi naši na nama su, i s njih propadamo; kako bismo živjeli?
11. Reci im: tako bio ja živ, govori Gospodin Gospodin, nije mi milo da umre bezbožnik, nego da se vrati bezbožnik sa svoga puta i bude živ; vratite se, vratite se sa zlijeh putova svojih, jer za što da mrete, dome Izraelov?
12. Za to ti, sine čovječji, reci sinovima naroda svojega: pravednoga ne će izbaviti pravda njegova kad zgriješi, i bezbožnik ne će propasti sa bezbožnosti svoje kad se vrati od bezbožnosti svoje, kao što pravednik ne može s nje živjeti kad zgriješi.
13. Kad rečem pravedniku da će doista živjeti, a on se pouzda u pravdu svoju pa učini nepravdu, od sve pravde njegove ništa se ne će spomenuti, nego će poginuti s nepravde svoje koju učini.

14. A kad rečem bezbožniku: doista ćeš poginuti, a on se obrati od grijeha svojega i stane činiti sud i pravdu,

15. I vrati bezbožnik zalog, i vrati što je oteo, i stane hoditi po uredbama životnijem ne čineći bezakonja, doista će biti živ, ne će umrijeti.

16. Od svijeh grijeha što je zgriješio ništa mu se ne će spomenuti; činio je sud i pravdu, doista će živ biti.

17. A sinovi naroda tvojega govore: nije prav put Gospodinov; a njihov put nije prav.

18. Kad se pravednik odvrati od pravde svoje i učini nepravdu, poginuće s toga.

19. A kad se bezbožnik odvrati od svoje bezbožnosti i učini sud i pravdu, on će živ biti s toga.

20. A vi govorite: nije prav put Gospodinov. Sudiću vam, dome Izraelov, svakome po putovima njegovijem.

21. A dvanaeste godine robovanja našega, desetoga *mjeseca*, petoga *dana* dodje k meni jedan koji uteče iz Jeruzalema, i reče: uze se grad.

22. A ruka Gospodinova dodje nada me u veče prije nego dodje onaj što uteče, i otvori mi usta dokle onaj dodje k meni u jutru; otvoriše mi se usta, te više ne mučah.

23. I dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

24. Sine čovječji, koji žive u onijem pustolinama u zemlji Izraelovoj govore i kažu: Abram bijaše jedan, i naslijedi ovu zemlju; a nas je mnogo; nama je data ova zemlja u našljedstvo.

25. Za to im reci: ovako veli Gospodin Gospodin: jedete s krvlju, i oči svoje podižete ka gadnijem bogovima svojim, i krv proljevate, i hoćete da naslijedite zemlju?

26. Opirete se na mač svoj, činite gadove, i skvrnite svaki ženu bližnjega svojega, i hoćete da naslijedite zemlju?

27. Ovako im reci: ovako veli Gospodin Gospodin: tako ja živ bio, koji su u pustolinama, pašće od mača; i koji je u polju, zvijerima ću ga dati da ga izjedu; a koji su po gradovima i po pećinama, od pomora će pomrijeti.

28. Tako ću sa svijem opustiti tu zemlju, *i nestaće* ponosa sile njezine, i *opustjeće gore* Izraelove da ne će niko *proći*.

29. I oni će poznati da sam ja Gospodin kad zemlju sa svijem opustim za sve gadove njihove što činiše.

30. A o tebi, sine čovječji, sinovi naroda tvojega kazuju o tebi uza zidove i na vratima kućnijem, i govore jedan drugomu, svaki bratu svojemu, i vele: hodite i čujte kaka riječ dodje od Gospodina.

31. I dolaze k tebi kao kad se narod skuplja, i narod moj sjeda pred tobom i sluša riječi tvoje, ali ih ne izvršuje: u ustima su im ljupke a srce njihovo ide za svojim lakomstvom.

32. I gle, ti si im kao ljupka pjesma kao čovjek lijepa glasa i koji dobro svira; slušaju riječi tvoje, ali ih ne izvršuju.

33. Ali kad to dodje, a evo ide, onda će poznati da je bio prorok medju njima.

GLAVA 34.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, prorokuj protiv pastira Izraelovijeh, prorokuj i reci tijem pastirima: ovako veli Gospodin Gospodin: teško pastirima Izraelovijem koji pasu sami sebe! Ne treba li stado da pasu pastiri?

3. Pretilinu jedete i vunom se odijevate, koljete tovno, stada ne pasete.

4. Slabijeh ne krijepite, i bolesne ne liječite, ranjene ne zavijate, odagnane ne dovodite natrag, izgubljene ne tražite, nego silom i žestinom gospodarite nad njima.

5. I raspršaše se nemajući pastira, i raspršavši se postaše hrana svijem zvijerima poljskim.

6. Ovce moje lutaju po svijem gorama i po svijem visokim humovima; i po svoj zemlji raspršane su ovce moje, i nema nikoga da pita za njih, nikoga da ih traži.

7. Za to, pastiri, čujte riječ Gospodinovu:

8. Tako ja bio živ, govori Gospodin Gospodin, što stado moje posta grabež, i ovce moje postaše hrana svijem zvijerima poljskim nemajući pastira, i pastiri moji ne traže stada mojega, nego pastiri pasu sami sebe, a stada mojega ne pasu.

9. Za to, pastiri, čujte riječ Gospodinovu;

10. Ovako veli Gospodin Gospodin: evo me na te pastire, i iskaću stado svoje iz njihovijeh ruku, i ne ću im dati više da pasu stado, i ne će više pastiri pasti sami sebe, nego ću oteti ovce svoje iz usta njihovijeh i ne će im biti hrana.

11. Jer ovako veli Gospodin Gospodin: evo me, ja ću tražiti ovce svoje i gledati ih.

12. Kao što pastir traži stado svoje kad je kod ovaca svojih raspršanijeh, tako ću tražiti ovce svoje i oteću ih iz svijeh mjesta kuda se raspršaše kad bijaše oblačno i mračno.

13. I izvešću ih iz narōdâ, i pokupiću ih iz zemalja, i dovešću ih u zemlju njihovu, i pašću ih na gorama Izraelovijem pokraj potoka i po svijem mjestima naseljenijem u zemlji.

14. Na dobroj paši pašću ih, i tor će im biti na visokim gorama Izraelovijem; ondje će ležati u dobrom toru i po obilatoj će paši pasti na gorama Izraelovijem.

15. Ja ću pasti stado svoje, i ja ću ih odmarati. govori Gospodin Gospodin.

16. Tražiću izgubljenu, i dovešću natrag odagnanu, i ranjenu ću zaviti i bolesnu okrijepiti; a tovnu ću i jaku potrti, pašću ih pravo.

17. A vama, stado moje, ovako govori Gospodin Gospodin: evo ja ću suditi izmedju ovce i ovce, izmedju ovnova i jaraca.

18. Malo li vam je što pasete na dobroj paši, nego ostatak paše svoje gazite nogama svojim? i što pijete bistru vodu, nego ostatak mutite nogama svojim?

19. A moje ovce pasu što vi nogama svojim izgazite, i piju što vi zamutite nogama svojim.

20. Za to ovako im veli Gospodin Gospodin: evo me, ja ću suditi izmedju ovce debele i ovce mršave.

21. Što bocima i ramenima otiskujete i rozima svojim bodete sve bolesne tako da ih razagnaste na polje,

22. Za to ću izbaviti stado svoje da ne bude više grabež, i sudiću izmedju ovce *i ovce.*

23. I podignuću im jednoga pastira koji će ih pasti, slugu svojega Davida; on će ih pasti i biće im pastir.

24. A ja Gospodin biću im Bog, i sluga moj David knez medju njima. Ja Gospodin rekoh.

25. I učiniću s njima zavjet mirni, i istrijebiću zle zvijeri iz zemlje, i oni će živjeti u pustinji bez straha i spavaće u šumama.

26. I blagosloviću njih i što je oko gore moje, i puštaću dažd na vrijeme; daždi će blagoslovni biti.

27. I drveta će poljska radjati svoj rod, i zemlja će radjati svoj rod; i oni će biti u svojoj zemlji bez straha, i poznaće da sam ja Gospodin kad polomim palice jarma njihova, i izbavim ih iz ruku onijeh koji ih zarobiše.

28. I ne će više biti plijen narodima, i zvijeri zemaljske ne će ih jesti, nego će živjeti bez straha i niko ih ne će plašiti.

29. I podignuću im biljku za slavu, i ne će više umirati od gladi u zemlji, niti će podnositi sramote od narōdâ.

30. I poznaće da sam ja Gospodin Bog njihov s njima, i oni, dom Izraelov, da su moj narod, govori Gospodin Gospodin.

31. A vi ste stado moje, ovce paše moje, vi ljudi, a ja sam Bog vaš, govori Gospodin Gospodin.

GLAVA 35.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema gori Seiru i prorokuj protiv nje.

3. I reci: ovako veli Gospodin Gospodin: evo me na tebe, goro Seire! i dignuću ruku svoju na te, i opustiću te sa svijem.

4. Gradove ću tvoje opustiti, i ti ćeš biti pustoš, i poznaćeš da sam ja Gospodin.

5. Što je u tebe vječno neprijateljstvo, i rasipaš sinove Izraelove mačem u nevolji njihovoj, kad je kraj bezakonju njihovu,

6. Za to, tako ja bio živ, govori Gospodin Gospodin, krvi ću te predati i krv će te goniti, jer ne mrziš na krv, krv će te goniti.

7. I obratiću goru Seir sa svijem u pustoš, da niko ne će dolaziti ni odlaziti.

8. I napuinću gore njezine pobijenijeh njezinijeh; na humovima tvojim i u dolinama tvojim i po svijem potocima tvojim padaće pobijeni od mača.

9. Vječnu pustinju načiniću od tebe, i gradovi se tvoji ne će opraviti, i poznaćete da sam ja Gospodin.

10. Što govoriš: ova dva naroda i ove dvije zemlje moje će biti, i naslijedićemo ih, ako i jest Gospodin bio ondje,

11. Za to, tako ja živ bio, govori Gospodin Gospodin, učiniću po gnjevu tvom i po zavisti tvojoj, s kojom si postupala iz mržnje prema njima, i biću poznat medju njima kad ti sudim.

12. I poznaćeš da sam ja Gospodin čuo sve tvoje hule koje si govorila na gore Izraelove rekavši: opustješe, nama su dane da ih jedemo.

13. I veličaste se suprot meni ustima svojim, i množiste na me riječi svoje; čuo sam.

14. Ovako veli Gospodin Gospodin: kad se sva zemlja stane veseliti, tebe ću opustiti.

15. Kako si se ti veselila našljedstvu doma Izraelova što opustje, tako ću i tebi učiniti; opustjećeš, goro Seire, i sva zemljo Idumejska; i poznaće se da sam ja Gospodin.

GLAVA 36.

Ti, sine čovječji, prorokuj gorama Izraelovijem, i reci: gore Izraelove, čujte riječ Gospodinovu.

2. Ovako veli Gospodin Gospodin: što neprijatelj govori za vas: ha ha! vječne visine postaše naše našljedstvo;

3. Za to prorokuj i reci: ovako veli Gospodin Gospodin: što vas pustoše i proždiru sa svijeh strana, da postanete našljedstvo ostalijem narodima, i postaste priča i rug narodima,

4. Za to, gore Izraelove, čujte riječ Gospodina Gospodina; ovako veli Gospodin gorama Izraelovijem i humovima, potocima i dolinama, i pustijem razvalinama i gradovima ostavljenijem, koje postaše grabež i podsmijeh ostalijem narodima u naokolo,

5. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: *u ognju* revnosti svoje govorih protiv *ostalijeh* naroda i protiv sve Idumejske, *što* osvojiše moju zemlju radujući se iz svega srca i rugajući se iz duše da bi je oplijenili.

6. Za to prorokuj za zemlju Izraelovu, i reci gorama i humovima, potocima i dolinama: ovako veli Gospodin Gospodin: evo, ja govorih u revnosti svojoj i u jarosti svojoj; što podnosite sramotu od naroda,

7. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: ja podigoh ruku svoju da će narodi što su oko vas nositi sramotu svoju.

8. A vi, gore Izraelove, puštaćete grane svoje, i rod svoj nosićete narodu mojemu Izraelu, jer će skoro doći.

9. Jer evo me kod vas, i gledaću vas, i bićete radjene i zasijevane.

10. I umnožiću u vama ljude, dom Izraelov sav koliki, i gradovi će se naseliti i pustoline sagraditi.

11. Umnožiću u vama ljude i stoku, i namnožiće se i naploditi, i naseliću vas kako bijaste prije; i učiniću *vam* dobra više nego prije; i poznaćete da sam ja Gospodin.

12. I dovešću k vama ljude, narod svoj Izraela, i naslijediće vas, i bićete im našljedstvo, i ne ćete ih više zatirati.

13. Ovako veli Gospodin Gospodin: što vam govore da ste *zemlja* koja proždire ljude i zatire svoje narode,

14. Za to ne ćeš više proždirati ljudi, i naroda svojih ne ćeš više zatirati, govori Gospodin Gospodin.

15. I ne ću dati da se više u tebi čuje sramota od narôdâ, i ruga od naroda ne ćeš više podnositi, i ne ćeš više zatirati svojih naroda, govori Gospodin Gospodin.

16. Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

17. Sine čovječji, dom Izraelov živeći u svojoj zemlji oskvrni je svojim putem i svojim djelima; put njihov bijaše preda mnom kao nečistota žene odvojene.

18. Za to izlih gnjev svoj na njih radi krvi koju proliše na zemlju i radi gadnijeh bogova njihovijeh, kojima je oskvrniše.

19. I rasijah ih po narodima, i razasuše se po zemljama; po putovima njihovijem i po djelima njihovijem sudih im.

20. I kad dodjoše medju narode, gdje god dodjoše oskvrniše sveto ime moje, a za njih se govoraše da su Gospodinov narod i da su iz zemlje njegove izašli.

21. Ali mi se sažali radi svetoga imena mojega, koje oskvrni dom Izraelov u narodima u koje dodje.

22. Za to reci domu Izraelovu: ovako veli Gospodin Gospodin: ne ću vas radi učiniti, dome Izraelov, nego radi svetoga imena svojega, koje oskvrniste u narodima u koje dodjoste;

23. I posvetiću ime svoje veliko oskvrnjeno u narodima, koje vi oskvrniste medju njima; i narodi će poznati da sam ja Gospodin, govori Gospodin Gospodin, kad se posvetim u vama pred njima.

24. Jer ću vas uzeti iz narôdâ, i pokupiću vas iz svijeh zemalja, i dovešću vas u vašu zemlju.

25. I pokropiću vas vodom čistom, i bićete čisti; ja ću vas očistiti od svijeh nečistota vaših i od svijeh gadnijeh bogova vaših.

26. I daću vam novo srce, i nov ću duh metnuti u vas, i izvadiću kameno srce iz tijela vašega, i daću vam srce mesno.

27. I duh svoj metnuću u vas, i učiniću da hodite po mojim uredbama i zakone moje da držite i izvršujete.

28. I nastavaćete u zemlji koju sam dao ocima vašim, i bićete mi narod i ja ću vam biti Bog.

29. I oprostiću vas svijeh nečistota vaših, i dozvaću žito i umnožiću ga, i ne ću pustiti na vas gladi.

30. I umnožiću rod na drvetima i rod na njivi, te ne ćete više podnositi sramote medju narodima sa gladi.

31. I opomenućete se zlijeh putova svojih i djela svojih koja ne bjehu dobra, i sami ćete sebi biti mrski za bezakonja svoja i za gadove svoje.

32. Neću vas radi učiniti, govori Gospodin Gospodin; znajte; posramite se i postidite se putova svojih, dome Izraelov.

33. Ovako veli Gospodin Gospodin: kad vas očistim od svijeh bezakonja vaših, naseliću gradove, i pustoline će se opet sagraditi.

34. I pusta će se zemlja raditi, što je bila pusta pred svakim koji prolažaše.

35. I reći će se: zemlja ova što bješe pusta posta kao vrt Edenski, i gradovi što bjehu pusti, razvaljeni i raskopani, *utvrdiše se i naseliše se.*

36. I narodi koji ostanu oko vas poznaće da ja Gospodin sagradjujem razvaljeno i zasadjujem opustjelo. Ja Gospodin rekoh i učiniću.

37. Ovako veli Gospodin Gospodin: još će me tražiti dom Izraelov da im učinim, da ih umnožim ljudima kao stado.

38. Kao sveto stado, kao stado u Jeruzalemu o praznicima njihovijem, tako će pusti gradovi biti puni stada ljudi, i poznaće da sam ja Gospodin.

GLAVA 37.

Ruka Gospodinova dodje nada me, i Gospodin me izvede u duhu, i postavi me usred polja, koje bijaše puno kosti.

2. I provede me pokraj njih u naokolo, i gle, bijaše ih vrlo mnogo u polju, i gle, bijahu vrlo suhe.

3. I reče mi: sine čovječji, hoće li oživjeti ove kosti? A ja rekoh: Gospodine Gospodine, ti znaš.

4. Tada mi reče: prorokuj za te kosti i kaži im: suhe kosti, čujte riječ Gospodinovu.

5. Ovako govori Gospodin Gospodin ovijem kostima: gle, ja ću metnuti u vas duh, i oživjećete.

6. I metnuću na vas žile, i obložiću vas mesom, i navući ću na vas kožu, i metnuću u vas duh, i oživjećete, i poznaćete da sam ja Gospodin.

7. Tada stadoh prorokovati, kako mi se zapovjedi; a kad prorokovah, nasta glas, i gle potres, i kosti se pribirahu svaka ka svojoj kosti.

8. I pogledah, i gle, po njima izidoše žile i meso, i ozgo se koža navuče; ali duha ne bješe u njima.

9. Tada mi reče: prorokuj duhu, prorokuj, sine čovječji, i reci duhu: ovako veli Gospodin Gospodin: od četiri vjetra dodji, duše, i duni na ove pobijene da ožive.

10. I prorokovah, kako mi se zapovjedi, i udje u njih duh, i oživješe, i stadoše na noge, bješe vojska vrlo velika.

11. Tada mi reče: sine čovječji, ove su kosti sav dom Izraelov; gle, govore: posahnuše kosti naše i prodje nadanje naše, propadosmo.

12. Za to prorokuj, i kaži im: ovako veli Gospodin Gospodin: evo, ja ću otvoriti grobove vaše, i izvešću vas iz grobova vaših, narode moj, i dovešću vas u zemlju Izraelovu.

13. I poznaćete da sam ja Gospodin, kad otvorim grobove vaše, i izvedem vas iz grobova vaših, narode moj.

14. I metnuću duh svoj u vas da oživite, i naseliću vas u vašoj zemlji, i poznaćete da ja govorim i činim, govori Gospodin.

15. Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

16. Ti, sine čovječji, uzmi jedno drvo i napiši na njemu: Judi i sinovima Izraelovijem, drugovima njegovijem. Pa onda uzmi drugo drvo, i na njemu napiši: Josipu drvo Efraimovo i svega doma Izraelova, drugova njegovijeh.

17. I sastavi ih jedno s drugim da budu kao jedno u tvojoj ruci.

18. I kad ti reku sinovi tvoga naroda govoreći: hoćeš li nam kazati šta ti je to?

19. Reci im: ovako veli Gospodin Gospodin: evo, ja ću uzeti drvo Josipovo, što je u Efraimovoj ruci, i plemena Izraelovijeh, drugova njegovijeh, i sastaviću ga s drvetom Judinijem, i načiniću od njih jedno drvo, i biće jedno u mojoj ruci.

20. I drveta, na kojima napišeš, neka ti budu u ruci pred njima.

21. I reci im: ovako veli Gospodin Gospodin: evo, ja ću uzeti sinove Izraelove iz naroda u koje otidoše, i sabraću ih od svuda, i dovešću ih u zemlju njihovu.

22. I načiniću od njih jedan narod u zemlji, na gorama Izraelovijem, i jedan će car biti car svjema njima, niti će više biti dva naroda, niti će više biti razdijeljeni u dva carstva.

23. I ne će se više skvrniti gadnijem bogovima svojim ni gnusobama svojim niti kakim prijestupima svojim, i izbaviću ih iz svijeh stanova njihovijeh u kojima griješiše, i očistiću ih, i oni će mi biti narod i ja ću im biti Bog.

24. I sluga moj David biće im car, i svi će imati jednoga pastira, i hodiće po mojim zakonima, i uredbe će moje držati i izvršivati.

25. I sjedjeće u zemlji koju dadoh sluzi svojemu Jakovu, u kojoj sjedješe oci vaši; u njoj će sjedjeti oni i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovijeh *do vijeka, i David sluga moj biće im knez do vijeka.*

26. I učiniću s njima zavjet mirni, biće vječan zavjet s njima, i utvrdiću ih i umnožiću ih, i namjestiću svetinju svoju usred njih na vijek.

27. I šator će moj biti kod njih, i ja ću im biti Bog i oni će mi biti narod.

28. I narodi će poznati da sam ja Gospodin koji posvećujem Izraela, kad svetinja moja bude usred njih do vijeka.

GLAVA 38.

Opet mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema Gogu u zemlji Magogu, knezu i glavi u Mozohu i Tubalu, i prorokuj na nj;

3. I reci: ovako veli Gospodin Gospodin: evo me na tebe Gože, kneže i glavo Mozohu i Tubalu;

4. I vratiću te natrag, i metnuću ti žvale u čeljusti, i izvešću tebe i svu vojsku tvoju, konje i konjike, sve dobro odjevene, zbor veliki sa štitovima i štitićima, sve koji mačem mašu,

5. S njima Persijance, Etiopljane i Puteje, sve sa štitovima i pod šljemovima,

6. Gomera i sve čete njegove, dom Togormin sa sjevernoga kraja i sve čete njegove, mnoge narode s tobom.

7. Pripravi se i spremi se ti i sve ljudstvo tvoje, što se sabralo kod tebe, i budi im stražar.

8. Poslije mnogo vremena bićeš pohodjen, i pošljednjih godina doći ćeš u zemlju izbavljenu od mača i sabranu iz mnogih naroda, u gore Izraelove, koje bjehu jednako puste, a oni će izvedeni iz narōdā svi živjeti bez straha.

9. I podignućeš se, i doći ćeš kao bura, bićeš kao oblak da pokriješ zemlju ti i sve čete tvoje i mnogi narodi s tobom.

10. Ovako veli Gospodin Gospodin: i tada će ti doći u srce stvari, i smišljaćeš zle misli.

11. I reći ćeš: idem na zemlju gdje su sela, i udariću na mirni narod koji živi bez straha, koji svi žive u mjestima bez zidova i nemaju ni prijevornica ni vrata,

12. Da naplijeniš plijena i nagrabiš grabeža, da posegneš rukom svojom na pustinje naseljene i na narod sabrani iz narōdā, koji se bavi stokom i imanjem, i živi usred zemlje.

13. Saba i Dedan i trgovci Tarsiski i svi lavići njegovi kazaće ti: jesi li došao da plijeniš plijen? jesi li skupio ljudstvo svoje da grabiš grabež? da odneseš srebro i zlato, da uzmeš stoku i trg, da naplijeniš mnogo plijena?

14. Za to prorokuj, sine čovječji, i reci Gogu: ovako veli Gospodin Gospodin: u ono vrijeme, kad će moj narod Izrael živjeti bez straha, ne ćeš li znati?

15. I doći ćeš iz svoga mjesta, sa sjevernoga kraja, ti i mnogi narodi s tobom, svi jašući na konjma, mnoštvo veliko i vojska velika.

16. I podignućeš se na moj narod Izraela kao oblak da pokriješ zemlju; u pošljednje vrijeme dovešću te na zemlju svoju da me poznadu narodi kad se posvetim u tebi pred njima, Gože!

17. Ovako veli Gospodin Gospodin: nijesi li ti onaj o kom govorih u staro vrijeme preko sluga svojih, proroka Izraelovijeh, koji prorokovaše u ono vrijeme godinama da ću te dovesti na njih.

18. A kad dodje Gog na zemlju Izraelovu, govori Gospodin Gospodin: onda će se podignuti jarost moja u gnjevu mom.

19. I u revnosti svojoj, u ognju gnjeva svojega govoriću: doista, tada će biti drhat veliki u zemlji Izraelovoj.

20. I ribe morske i ptice nebeske i zvijeri poljske i sve što gamiže po zemlji, svi ljudi po zemlji zadrhtaće od mene, i gore će se razvaliti i vrleti popadati, i svi će zidovi popadati na zemlju.

21. I dozvaću na nj mač po svijem gorama svojim, govori Gospodin Gospodin: mač će se svakoga obratiti na brata njegova.

22. I sudiću mu pomorom i krvlju; i pustiću na nj i na čete njegove i na mnoge narode, koji budu s njim, silan dažd, kamenje od grâda, oganj i sumpor.

23. I proslaviću se i posvetiću se i biću poznat pred mnogim narodima, i poznaće da sam ja Gospodin.

GLAVA 39.

Ti dakle, sine čovječji, prorokuj protiv Goga, i reci: ovako veli Gospodin Gospodin: evo me na te, Gože, kneže i *glavo Mozohu i Tubalu.*

2. *I vratiću te natrag i vodiću te*, i izvešću te iz sjevernijeh krajeva i dovešću te na gore Izraelove.

3. I izbiću ti luk tvoj iz lijeve ruke, i prosuću ti iz desne ruke strijele.

4. Na gorama ćeš Izraelovijem pasti ti i sve čete tvoje i narodi koji budu s tobom; pticama, svakojakim pticama krilatijem i zvijerima poljskim daću te da te izjedu.

5. Na polju ćeš pasti, jer ja rekoh, govori Gospodin Gospodin.

6. I pustiću oganj na Magoga i na one koji žive na ostrvima bez straha; i poznaće da sam ja Gospodin.

7. I sveto ime svoje obznaniću usred naroda svojega Izraela, i ne ću više dati da se skvrni sveto ime moje, nego će poznati narodi da sam ja Gospodin, svetac u Izraelu.

8. Evo, doći će, i zbiće se, govori Gospodin Gospodin; to je dan za koji govorih.

9. Tada će izaći stanovnici gradova Izraelovijeh, i naložiće na oganj i spaliće oružje i štitove i štitiće, lukove i strijele, sulice i koplja, i ložiće ih na oganj sedam godina.

10. I ne će nositi drva iz polja, niti će sjeći u šumi, nego će oružje ložiti na oganj, i oplijeniće one koji ih plijeniše, i pootimaće od onijeh koji od njih otimaše, govori Gospodin Gospodin.

11. I u to ću vrijeme dati Gogu mjesto za grob ondje u Izraelu, dolinu kojom se ide na istok k moru, i ona će stisnuti usta putnicima; i ondje će biti pogreben Gog i sve mnoštvo njegovo, i prozvaće se dolina mnoštva Gogova.

12. I ukopavaće ih dom Izraelov sedam mjeseca, de bi očistili zemlju.

13. I ukopavaće ih sav narod, i biće im na slavu u onaj dan kad se proslavim, govori Gospodin Gospodin.

14. I odvojiće ljude koji će jednako ići po zemlji i s onima koji prolaze ukopavati one koji bi ostali po zemlji da je očiste; poslije sedam mjeseca tražiće.

15. I prohodiće zemlju i ići po njoj, i ko vidi kosti ljudske, načiniće kod njih znak, dokle ih ne ukopaju grobari u dolini mnoštva Gogova.

16. A i gradu će biti ime Amona; i tako će očistiti zemlju.

17. Ti, dakle, sine čovječji, ovako go-

vori Gospodin Gospodin, reci pticama, svakojakim pticama i svijem zvijerima poljskim: skupite se i hodite, saberite se sa svijeh strana na žrtvu moju, koju koljem za vas, na veliku žrtvu na gorama Izraelovijem, i ješćete mesa i pićete krvi;

18. Ješćete mesa junačkoga i pićete krvi knezova zemaljskih, ovnova, jaganjaca i jaraca i telaca, sve ugojene stoke Bazanske.

19. I ješćete pretiline da ćete se nasititi, i pićete krvi da ćete se opiti od žrtava mojih što ću vam naklati.

20. I nasitićete se za mojim stolom konja i konjika, junaka i svakojakih vojnika, govori Gospodin Gospodin.

21. I pustiću slavu svoju medju narode, i svi će narodi vidjeti sud moj koji ću učiniti i moju ruku koju ću dignuti na njih.

22. I poznaće dom Izraelov da sam ja Gospodin Bog njihov, od onoga dana i poslije.

23. I narodi će poznati da se za svoje bezakonje zarobi dom Izraelov, što meni zgriješiše, te sakrih lice svoje od njih, i dadoh ih u ruke neprijateljima njihovijem, i svi padoše od mača.

24. Po nečistoti njihovoj i po prijestupu njihovu učinih im i sakrih lice svoje od njih.

25. Toga radi ovako govori Gospodin Gospodin: povratiću roblje Jakovljevo i smilovaću se svemu domu Izraelovu i revnovaću za sveto ime svoje,

26. Po što podnesu sramotu svoju i sve prijestupe svoje, kojima mi prestupiše dok sjedjahu u svojoj zemlji bez straha i nikoga ne bješe da ih plaši,

27. Kad ih dovedem natrag iz narōdā i saberem ih iz zemalja neprijatelja njihovijeh, i posvetim se u njima pred mnogim narodima.

28. I poznaće da sam ja Gospodin Bog njihov kad odvedavši ih u ropstvo medju narode opet ih saberem u zemlju njihovu ne ostavivši ih ni jednoga ondje.

29. I ne ću više kriti lica svojega od njih kad izlijem duh svoj na dom Izraelov govori Gospodin Gospodin.

GLAVA 40.

Dvadeset pete godine robovanja našega, u početku godine, deseti dan mjeseca, četrnaeste godine od kako se uze grad, isti dan dodje nada me ruka Gospodinova i odvede me onamo.

2. Utvarama Božijim odvede me u zemlju Izraelovu, i postavi me na goru vrlo visoku, na kojoj bješe s juga kao sagradjen grad.

3. I odvede me onamo, i gle, čovjek, koji na oči bješe kao od mjedi, s užem lanenijem u ruci i s trskom mjeračkom, i stajaše na vratima.

4. I progovori mi taj čovjek: sine čovječji, gledaj očima svojim i slušaj ušima svojim, i uzmi na um sve što ću ti pokazati, jer si doveden ovamo da ti pokažem; kaži domu Izraelovu sve što vidiš.

5. I gle, bješe zid spolja oko doma, a u ruci onom čovjeku trska mjeračka od šest lakata, a lakat bješe s podlanice duži od običnoga; i izmjeri gradjevinu u širinu, i bješe jedna trska, i u visinu, i bješe jedna trska.

6. Pa dodje na vrata koja bijahu prema istoku, i izide uz basamake, i izmjeri jedan prag vratima, i bješe u širinu jedna trska, i drugi prag, i bješe u širinu jedna trska;

7. I klijeti, i svaka bješe jednu trsku duga i jednu trsku široka; a izmedju klijeti bješe pet lakata; i prag na vratima kod trijema na unutrašnjim vratima, i bješe s jedne trske.

8. I izmjeri trijem na vratima unutrašnjim, i bješe jedna trska.

9. I izmjeri trijem na vratima, i bješe osam lakata; i dovratnike im, i bjehu dva lakta; a trijem na vratima bješe iznutra;

10. I klijeti kod vrata prema istoku bjehu tri amo i tri tamo, jedne mjere sve tri, i jedne mjere bjehu dovratnici tamo i amo.

11. I izmjeri širinu vratima, i bješe deset lakata a trinaest lakata bješe u dužinu vratima.

12. I pred klijetima bješe mjesta jedan lakat, i za jedan lakat bješe mjesta s druge strane, i u svakoj klijeti bješe šest lakata od tuda i šest lakata od ovuda.

13. Poslije izmjeri vrata od krova jedne klijeti do krova druge, i bješe u širinu dvadeset i pet lakata, vrata prema vratima.

14. I načini dovratnike od šezdeset lakata, i pred dovratnicima trijem na vratima u naokolo.

15. I od lica vrata na koja se ulazi do lica trijema na unutrašnjim vratima bijaše pedeset lakata.

16. I bijahu prozori na klijetima i na dovratnicima njihovijem suženi unutra oko vrata, tako i na trijemovima, prozori bijahu iznutra svuda u naokolo, i po dovratnicima palme.

17. Po tom me uvede u spoljašnji trijem, i gle, bijahu klijeti i pod načinjen svuda u naokolo u trijemu, trideset klijeti na podu.

18. A taj pod pokraj vrata prema dužini vrata bijaše niži pod.

19. Po tom izmjeri širinu od lica donjih vrata do lica unutrašnjega trijema spolja, i bješe sto lakata k istoku i sjeveru.

20. I vrata koja bjehu k sjeveru na trijemu spoljašnjem izmjeri u dužinu i u širinu;

21. I bijahu tri klijeti tamo i tri amo, i dovratnici im i trijemovi bijahu iste mjere kao u prvijeh vrata; pedeset lakata bijaše u dužinu a u širinu dvadeset i pet lakata:

22. I prozori im i trijemovi i palme bijahu na mjeru kao na vratima koja gledaju na istok, i idjaše se k njima uz sedam basamaka, i trijemovi bijahu pred njima.

23. I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema vratima sjevernijem i istočnijem, i izmjeri od vrata do vrata, i bješe sto lakata.

24. Poslije me odvede k jugu, i gle, bjehu vrata prema jugu; i izmjeri im dovratnike i trijemove, i bješe ista mjera.

25. I bijahu prozori na njima i na trijemovima njihovijem u naokolo kao oni prozori; pedeset lakata bijaše u dužinu i dvadeset i pet lakata u širinu.

26. I idjaše se k njima uz sedam basamaka, i trijemovi bijahu pred njima, i palme jedna od tuda a jedna od ovuda po dovratnicima.

27. I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema jugu; i izmjeri od vrata do vrata k jugu, i bješe sto lakata.

28. Tada me uvede u unutrašnji trijem južnijem vratima; *i izmjeri južna vrata, i bješe ista mjera.*

29. I klijeti njihove i dovratnici i trijemovi bijahu iste mjere, i prozori na njima i na trijemovima u naokolo; pedeset lakata bijaše u dužinu a dvadeset i pet lakata u širinu.

30. I trijemovi bijahu u naokolo, dvadeset i pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu.

31. I trijemovi im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima, i uz osam basamaka idjaše se k njima.

32. Po tom me odvede u unutrašnji trijem k istoku, i izmjeri vrata, i bješe ista mjera;

33. I klijeti im i dovratnici i trijemovi bjehu iste mjere; i bjehu prozori na njima i na trijemovima njihovijem u naokolo: u dužinu bješe pedeset lakata a u širinu dvadeset i pet lakata;

34. I trijemovi im bjehu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima i tamo i amo, i uz osam basamaka idjaše se k njima.

35. Po tom odvede me na sjeverna vrata i izmjeri ih, i bjehu iste mjere.

36. Tako i klijeti im i dovratnici i trijemovi i prozori u naokolo: u dužinu pedeset lakata a u širinu dvadeset i pet lakata.

37. I dovratnici im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima i tamo i amo, i uz osam basamaka idjaše se k njima.

38. I klijeti s vratima bijahu kod dovratnika tijeh vrata, ondje se prahu žrtve paljenice.

39. A u trijemu od vrata bijahu dva stola s jedne strane i dva stola s druge strane da se na njima kolju žrtve paljenice i žrtve za grijeh i za krivicu;

40. I na strani spolja kako se ulazi na sjeverna vrata bijahu dva stola, i na drugoj strani u trijemu od istijeh vrata bijahu dva stola;

41. Četiri stola bjehu s jedne strane i četiri s druge strane uz vrata, osam stolova, na kojima se koljaše.

42. A četiri stola za žrtvu paljenicu bjehu od tesanoga kamena, u dužinu podrug lakta, i podrug lakta u širinu a u visinu jedan lakat, i na njima se ostavljaše orudje kojim se koljahu žrtve paljenice i druge zrtve.

43. I unutra bijahu kuke s podlanice

svuda u naokolo, a na stolove *se metaše* meso od žrtava.

44. I spolja pred vratima unutrašnjim bjehu klijeti za pjevače u unutrašnjem trijemu; jedne bjehu uz vrata sjeverna i gledahu prema jugu a druge bjehu uz istočna vrata i gledahu prema sjeveru.

45. Tada mi reče: ove klijeti što gledaju na jug jesu za svećenike koji služe oko doma;

46. A one klijeti što gledaju na sjever jesu za svećenike koji služe kod oltara; to su sinovi Sadokovi, koji izmedju sinova Levijevih pristupaju ka Gospodinu da mu služe.

47. Po tom izmjeri trijem, i bješe u dužinu sto lakata i u širinu sto lakata, četvrtast; i oltar bijaše pred domom.

48. Poslije me odvede u trijem od doma, i izmjeri dovratnike trijemu, i bješe pet lakata otud i pet lakata odovud; a vrata bjehu široka tri lakta otud i tri lakta odovud;

49. Dužina trijemu bješe dvadeset lakata a širina jedanaest lakata, i uz basamake se idjaše k njemu, i stupovi bijahu uz dovratnike, jedan otud i jedan odovud.

GLAVA 41.

Poslije me odvede u crkvu, i izmjeri dovratnike, i bješe šest lakata u širinu otuda i šest lakata u širinu odovuda, prema širini šatoru.

2. A vratima širina bješe deset lakata, a strane vratima bjehu od pet lakata od tuda i od pet lakata od ovuda; po tom izmjeri joj dužinu, i bješe četrdeset lakata, i širinu, i bješe dvadeset lakata.

3. Pa udje unutra i izmjeri dovratnike, i bjehu od dva lakta; a vrata bjehu od šest lakata, a širina vratima sedam lakata.

4. I izmjeri dužinu ondje, i bješe dvadeset lakata, a širina dvadeset lakata unutra u crkvi; i reče mi: ovo je svetinja nad svetinjama.

5. I izmjeri zid domu, i bješe šest lakata, i širina klijeti u naokolo u domu bješe četiri lakta.

6. A klijeti bijahu po tri jedna nad drugom, i bješe ih trideset, i dopirahu *do zida koji* bijaše u domu u naokolo *za klijeti da ih drži*, a ne držaše ih zid *od doma*.

7. Jer se raširivaše gradjevina ozgo u naokolo za klijeti koje bijahu oko doma ozgo svuda u naokolo, i za to gradjevina bijaše ozgo šira, i najniže klijeti bijahu ozgo šire za srednje.

8. I vidjeh uz dom visinu u naokolo; a pod u klijeti bijaše s cijele trske, šest lakata.

9. Širina zidu uz klijeti spolja bješe pet lakata, a bjese prazno mjesto klijetima koje bjehu uz dom.

10. I medju klijetima bješe dvadeset lakata širine oko doma.

11. A vrata od klijeti bjehu k praznom mjestu, jedna prema sjeveru a jedna prema jugu, a širina onom praznom mjestu pet lakata svuda u naokolo.

12. A gradjevina koja bješe pred odijeljenom stranom k zapadu imaše sedamdeset lakata u širinu, a zid te gradjevine bješe pet lakata širok u naokolo, i devedeset lakata dug.

13. Po tom izmjeri dom, i bijaše u dužinu sto lakata; odijeljena strana i gradjevina i zidovi joj, sve zajedno u dužinu sto lakata.

14. I širina pred domom i odijeljenom stranom k istoku imaše sto lakata.

15. I izmjeri dužinu gradjevini pred odijeljenom stranom što bijaše iza nje, i klijeti njezine od tuda i od ovuda, i bješe sto lakata; i unutrašnji dom i hodnike od trijema;

16. Pragove i prozore sužene, i klijeti u naokolo u tri reda, prema pragu, što bješe obloženo drvetom svuda u naokolo, od zemlje do prozora, i prozori bjehu obloženi;

17. Do vrh vrta i do doma unutrašnjega, i spolja, i sav zid u naokolo iznutra i spolja na mjeru.

18. I bjehu načinjeni herubimi i palme, jedna palma medju dva herubima, i u svakoga herubima bjehu dva lica:

19. Lice čovječije prema palmi od tuda, i lice lavovo prema palmi od ovuda; tako bješe načinjeno po svemu domu u naokolo;

20. Od zemlje do vrh vrata bjehu herubimi i palme načinjene, tako i po zidu u crkvi.

21. U crkve dovratnici bjehu na četiri ugla; i svetinji lice bješe onako.

22. Oltar bješe drven, tri lakta visok, a dva lakta dug, s uglovima, i dužina

strane bjehu od drveta. I reče mi: to je sto, koji stoji pred Gospodinom.

23. Dvoja vrata bjehu u crkvi i svetinji;

24. A u vrata bjehu dva krila, koja se obrtahu, dva krila u jednijeh vrata i dva u drugih.

25. I na vratima crkvenijem bjehu načinjeni herubimi i palme, kao po zidovima; i grede drvene bijahu pred trijemom spolja.

26. I bijahu uski prozori i palme od tuda i od ovuda po stranama trijemu i po klijetima u domu i po gredama.

GLAVA 42.

I izvede me u spoljašnji trijem prema sjeveru, i dovede me ka klijetima, koje bijahu prema odijeljenoj strani i prema gradjevini na sjeveru.

2. S lica bješe u dužinu sto lakata kod sjevernijeh vrata, a u širinu pedeset lakata.

3. Prema unutrašnjem trijemu od dvadeset lakata i prema podu spoljašnjega trijema bijahu klijeti prema klijetima u tri reda.

4. I pred klijetima bijaše hodnik u širinu od deset lakata, unutra, put k njima od jednoga lakta, i vrata bjehu prema sjeveru.

5. A najgornje klijeti bjehu tješnje, jer klijeti donje i srednje u zgradi izlažahu većma nego one.

6. Jer bijahu na tri poda, ali nemahu stupova kao u trijemu, i za to se suživáše iznad donjega i srednjega od zemlje.

7. A ograda koja bijaše spolja prema klijetima k trijemu spoljašnjem pred klijetima imaše u dužinu pedeset lakata.

8. Jer dužina klijetima, koje bijahu u trijemu spoljašnjem, bijaše pedeset lakata. I gle, pred crkvom bješe sto lakata.

9. A pod tijem klijetima bijaše ulaz s istoka. kojim se ulažaše u njih iz spoljašnjega trijema.

10. U širini ograde toga trijema k istoku pred odijeljenom stranom i pred gradjevinom bijahu klijeti.

11. A pred njima bijaše put kao kod sjevernijeh klijeti; *jednake dužine i jednake širine bijahu, i izlazi im i vrata bijahu jednaka.*

12. I kaka bijahu vrata u klijeti koje bijahu prema jugu, taka bijahu vrata gdje se počinjaše put pred ogradom pravo k istoku, kad se ide k njima.

13. I reče mi: sjeverne klijeti i južne klijeti pred odijeljenom stranom jesu svete klijeti, gdje svećenici koji pristupaju ka Gospodinu jedu presvete stvari, ondje će ostavljati presvete stvari i dar i prinos za grijeh i prinos za krivicu, jer je sveto mjesto.

14. Kad svećenici udju, ne će izlaziti iz svetinje u spoljašnji trijem, nego će ondje ostavljati haljine svoje u kojima služe, jer su svete, i oblačiće druge haljine, pa onda izlaziti k narodu.

15. I izmjerivši dom unutrašnji odvede me na vrata istočna, i izmjeri svuda u naokolo.

16. Izmjeri istočnu stranu trskom mjeračkom, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeračkom u naokolo.

17. Izmjeri sjevernu stranu, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeračkom u naokolo.

18. Izmjeri južnu stranu, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeračkom.

19. I okrenuvši se na zapadnu stranu, izmjeri, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeračkom.

20. Izmjeri sa četiri strane, i bješe zid u naokolo pet stotina trsaka dug i pet stotina širok da razdvaja sveto mjesto od svjetskoga.

GLAVA 43.

Po tom me odvede k vratima koja gledaju na istok.

2. I gle, slava Boga Izraelova dohodjaše od istoka, i glas joj bijaše kao glas velike vode, i zemlja se sjaše od slave njegove.

3. I utvara koju vidjeh bijaše kao utvara koju vidjeh kad dodjoh da zatrem grad; bješe utvara kao ona koju vidjeh na rijeci Hobaru; i padoh na lice svoje.

4. A slava Gospodinova udje u dom na vrata koja gledaju na istok.

5. I podiže me duh i odvede me u unutrašnji trijem; i gle, dom bijaše pun slave Gospodinove.

6. I čuh gdje mi progovori iz doma, i čovjek stajaše kod mene.

7. I reče mi: sine čovječji, ovo je mje-

sto prijestola mojega i mjesto stopa nogu mojih, gdje ću nastavati usred sinova Izraelovijeh do vijeka; i dom Izraelov ne će više skvrniti svetoga imena mojega ni oni ni carevi njihovi kurvarstvom svojim i mrtvijem tjelesima careva svojih ni visinama svojim.

8. Metaše prag svoj do moga praga, i dovratnike svoje do mojih dovratnika i pregradu izmedju mene i sebe, te skvrniše sveto ime moje gadovima svojim koje činjahu; za to ih satrh u gnjevu svom.

9. Sada neka uklone daleko od mene kurvarstvo svoje i mrtva tjelesa careva svojih, i nastavaću usred njih do vijeka.

10. Ti, sine čovječji, pokaži domu Izraelovu ovaj dom, neka se postide bezakonja svojega, i neka izmjere sve.

11. I kad se postide svega što su činili, pokaži im oblik od doma i red i izlaske i ulaske, i sve oblike i svu uredbu i sve oblike i sve zakone, i opiši im ga da paze na sav oblik njegov i na sve uredbe, i tako čine.

12. A ovo je zakon za dom: navrh gore koliko zauzima u naokolo da bude svetinja nad svetinjama. Eto, to je zakon za dom.

13. A ovo je mjera za oltar na lakte, a u laktu je jedan *običan* lakat i podlanica: podnožje mu lakat visoko i lakat široko, a oplata na njemu po kraju u naokolo s pedi; taka je gornja strana oltaru.

14. A od podnožja na zemlji do nižega pojasa dva lakta, i u širinu jedan lakat; a od manjega pojasa do većega pojasa četiri lakta, i u širinu lakat.

15. A sam oltar da bude četiri lakta *visok,* od oltara gore da budu četiri roga.

16. A oltar da bude dvanaest lakata dug i dvanaest lakata širok, i četvrtast na četiri strane.

17. A pojas da je četrnaest lakata dug i četrnaest lakata širok na četiri strane, a oplata oko njega od po lakta, i podnožje mu od lakta u naokolo, i basamaci mu da budu okrenuti na *istok.*

18. *I reče mi:* sine čovječji, ovako veli *Gospodin Gospodin,* ovo su naredbe za *oltar kad se* načini da se na njemu prinose žrtve paljenice i da se kropi krvlju.

19. I svećenicima Levitima koji su od sjemena Sadokova koji pristupaju k meni, govori Gospodin Gospodin, da mi služe, daćeš junca za žrtvu za grijeh.

20. I uzmi krvi njegove, i pomaži mu četiri roga i četiri ugla od pojasa i oplatu u naokolo, tako ćeš ga očistiti i učiniti očišćenje za nj.

21. Po tom uzmi junca za grijeh, i neka se spali na mjestu odredjenom u domu izvan svetinje.

22. A drugi dan prinesi jarca zdrava za grijeh, i neka očiste njim oltar kako su očistili juncem.

23. A kad očistiš, prinesi junca zdrava i ovna od stada zdrava.

24. I kad ih prineseš pred Gospodinom, neka svećenici bace na njih soli i prinesu ih na žrtvu paljenicu Gospodinu.

25. Sedam dana prinosi jarca za grijeh svaki dan; i junca i ovna iz stada zdrava neka prinose.

26. Sedam dana neka čine očišćenje za oltar, i očiste ga i posvete.

27. A kad se navrše ti dani, osmoga dana i poslije neka prinose svećenici na oltaru žrtve vaše paljenice i žrtve vaše zahvalne, i primiću vas, govori Gospodin Gospodin.

GLAVA 44.

I odvede me opet k vratima spoljašnjim od svetinje, koja gledaju na istok, a ona bjehu zatvorena.

2. I reče mi Gospodin: ova vrata neka budu zatvorena i da se ne otvoraju, i niko da ne ulazi na njih, jer je Gospodin Bog Izraelov ušao na njih; za to neka budu zatvorena.

3. Za kneza su; sam knez neka sjeda na njima da jede hljeb pred Gospodinom; kroz trijem od ovijeh vrata neka ulazi i istijem putem neka izlazi.

4. I odvede me k sjevernijem vratima pred dom: i vidjeh, i gle, dom Gospodinov bješe pun slave Gospodinove, i padoh na lice svoje.

5. I reče mi Gospodin: sine čovječji, pazi srcem svojim i vidi očima svojim i slušaj ušima svojim što ću ti kazati za sve uredbe doma Gospodinova i za sve zakone njegove; pazi srcem svo

jim na sve ulaze u dom i na sve izlaze iz svetinje.

6. I reci odmetničkom domu Izraelovu: ovako veli Gospodin Gospodin: dosta je gadova vaših, dome Izraelov,

7. Što uvodiste tudince neobrezana srca i neobrezana tijela da budu u mojoj svetinji da skvrne dom moj, i prinosiste moj hljeb, pretilinu i krv, i tako prestupaše moj zavjet osim svijeh gadova vaših;

8. I ne izvršivaste što treba za moju svetinju, nego postaviste ljude po svojoj volji da izvršuju što treba u mojoj svetinji.

9. Ovako veli Gospodin Gospodin: ni jedan tudjin neobrezana srca i neobrezana tijela da ne dolazi u moju svetinju, ni jedan od svijeh tudjinaca koji su medju sinovima Izraelovijem.

10. A Leviti koji odstupaše od mene kad zadje Izrael, koji zadjoše od mene za gadnijem bogovima svojim, nosiće bezakonje svoje.

11. I biće sluge u mojoj svetinji u službi na vratima od doma služeći domu; oni će klati žrtve paljenice i druge žrtve narodu, i stajaće pred njima služeći im.

12. Što im služiše pred gadnijem bogovima njihovijem i biše domu Izraelovu spoticanje na bezakonje, za to podigoh ruku svoju na njih, govori Gospodin Gospodin, da će nositi bezakonje svoje.

13. I ne će pristupati k meni da mi vrše svećeničku službu, niti kojoj svetinji mojoj, ni svetinji nad svetinjama ne će pristupati, nego će nositi sramotu svoju i gadove svoje, koje činiše.

14. Nego ću ih postaviti za čuvare domu na svaku službu njegovu i na sve što biva u njemu.

15. A svećenici Leviti sinovi Sadokovi, koji izvršivahu što treba u mojoj svetinji, kad sinovi Izraelovi zadjoše od mene, oni će pristupati k meni da mi služe, i stajaće preda mnom prinoseći mi pretilinu i krv, govori Gospodin Gospodin.

16. Oni neka ulaze u moju svetinju i oni neka pristupaju k stolu mojemu da mi služe *i neka izvršuju što sam zapovjedio da se izvršuje.*

17. *I kad ulaze na vrata* unutrašnjega trijema, neka obuku lanene haljine, i ništa da ne bude na njima vuneno kad služe na vratima unutrašnjega trijema i u njemu.

18. Na glavama neka im budu kape lanene i gaće lanene po bedrima, i da se ne pašu ničim oda šta bi se znojili.

19. A kad izlaze u trijem spoljašnji, u spoljašnji trijem k narodu, neka svuku sa sebe haljine u kojima služe, i ostave ih u klijetima svetijem, pa neka obuku druge haljine, da ne osvećuju naroda haljinama svojim.

20. I glave svoje da ne briju, a ni kose da ne ostavljaju, nego neka strigu glave svoje.

21. I vina da ne pije ni jedan svećenik kad hoće da udje u unutrašnji trijem.

22. I udovicom ni puštenicom da se ne žene, nego djevojkom od sjemena doma Izraelova ili udovicom svećeničkom neka se žene.

23. I narod moj neka uče što je sveto što li nije sveto, i neka ih uče raspoznavati nečisto od čistoga.

24. A u raspri neka stanu da sude, po mojim zakonima neka sude, i zakone moje i uredbe moje neka drže o svijem praznicima mojim, i subote moje neka svetkuju.

25. I k mrtvacu da ne idu da se ne oskvrne; samo za ocem i za materom i za sinom i za kćerju, za bratom i za sestrom neudatom mogu se oskvrniti.

26. A kad se očisti, neka mu se broji sedam dana.

27. I u koji bi dan ušao u svetinju, u trijem unutrašnji, da služi u svetinji, neka prinese žrtvu za grijeh svoj, govori Gospodin Gospodin.

28. A našljedstvo što će imati, ja sam njihovo našljedstvo; i vi im ne dajte dostojanja u Izraelu, ja sam njihovo dostojanje.

29. Dar i žrtvu za grijeh i žrtvu za krivicu oni će jesti; i sve zavjetovano u Izraelu njihovo će biti.

30. I prvine od svakoga prvoga roda i svi prinosi podizani od svega izmedju svijeh prinosa vaših biće svećenicima; i prvine od tijesta svojega davaćete svećeniku da bi počivao blagoslov na domovima vašim.

31. Svećenici da ne jedu mrcinoga

što zvjerka raskine, bilo ptica ili što od stoke.

GLAVA 45.

Akad stanete dijeliti zemlju u našljedstvo, prinesite prinos Gospodinu, svet *dio* od zemlje, u dužinu dvadeset i pet tisuća *lakata*, i u širinu deset tisuća, to *neka bude* sveto po svijem međjama svojim u naokolo.

2. Od toga neka bude za svetinju pet stotina *lakata u dužinu* i pet stotina *u širinu*, četvrtasto od svuda, i pedeset lakata u naokolo za podgradja.

3. Po toj mjeri izmjeri u dužinu dvadeset i pet tisuća i u širinu deset tisuća, i tu neka bude svetinja i svetinja nad svetinjama.

4. To neka bude svet dio od zemlje svećenicima, koji služe u svetinji, koji pristupaju da služe Gospodinu, i neka im bude mjesto za kuće i sveto mjesto za svetinju.

5. A dvadeset i pet tisuća *lakata* u dužinu i deset tisuća u širinu neka bude Levitima koji služe u domu u državu s dvadeset klijeti.

6. I gradu podajte dostojanje pet tisuća *lakata* u širinu i dvadeset i pet tisuća u dužinu prema svetom dijelu; to neka je za sav dom Izraelov.

7. A knezu *neka bude* s obje strane svetoga dijela i dostojanja gradskoga pred svetijem dijelom i pred gradskim dostojanjem, sa zapadne strane na zapad i s istočne strane na istok, a dužina *da bude* prema svakom od tijeh dijelova od zapadne medje do istočne medje.

8. Ta zemlja da mu je dostojanje u Izraelu, da više ne otimaju knezovi moji od naroda mojega, nego *ostalu* zemlju da dadu domu Izraelovu po plemenima njihovijem.

9. Ovako veli Gospodin Gospodin: dosta je, knezovi Izraelovi; prodjite se nasilja i otimanja, i tvorite sud i pravdu, i skinite teške poslove svoje s mojega naroda, govori Gospodin Gospodin.

10. Mjerila da su vam prava, i efa prava, i vat prav.

11. Efa i vat da su jedne mjere, da *vat bere* desetinu homora, i efa desetinu homora; mjera da im je prema homoru.

12. *I sikal* da je dvadeset gera, a mina da vam je dvadeset sikala, dvadeset i pet sikala, i petnaest sikala.

13. Ovo je prinos što ćete prinositi: šestina efe od homora pšenice, tako i od ječma dajite šestinu efe od homora.

14. A za ulje je uredba ova: vat je mjera za ulje; desetina vata od jednoga kora, koji je homor od deset vata, jer je deset vata homor.

15. A od sitne stoke jedno od dvije stotine s dobrijeh pasišta sinova Izraelovijeh za dar i za žrtvu paljenicu i za žrtvu zahvalnu, da se čini očišćenje za njih, govori Gospodin Gospodin.

16. Sav narod zemaljski da daje ovaj prinos knezu Izraelovu.

17. A knez je dužan davati žrtve paljenice s darom i naljevom na praznike i na mladine i u subote, o svijem svetkovinama doma Izraelova; on neka prinosi žrtvu za grijeh s darom i žrtvu paljenicu i zahvalnu da čini očišćenje za dom Izraelov.

18. Ovako veli Gospodin Gospodin: prvoga *dana* prvoga *mjeseca* uzmi junca zdrava, i očisti svetinju njim.

19. I neka svećenik uzme krvi od te žrtve za grijeh, i pomaže njom dovratnike na domu i četiri ugla od pojasa na oltaru i dovratnike od vrata na unutrašnjem trijemu.

20. Tako učini i sedmoga dana istoga mjeseca za svakoga koji zgriješi iz neznanja i za prostoga; tako ćete očistiti dom.

21. Prvoga *mjeseca* četrnaestoga *dana* da vam je vazam, praznik sedam dana, hljebovi prijesni da se jedu.

22. I taj dan neka prinese knez za se i za sav narod zemaljski junca na žrtvu za grijeh.

23. A za sedam dana praznika neka prinosi na žrtvu paljenicu Gospodinu po sedam junaca i sedam ovnova zdravijeh na dan, za onijeh sedam dana, i na žrtvu za grijeh jarca na dan.

24. I za dar po efu na junca i efu na ovna neka prinosi, i in ulja na svaku efu.

25. Sedmoga *mjeseca* petnaestoga *dana* na praznik neka prinosi isto tako za sedam dana i žrtvu za grijeh i žrtvu paljenicu i dar i ulje.

GLAVA 46.

Ovako veli Gospodin Gospodin: vrata unutrašnjega trijema, koja gle-

daju na istok, neka su zatvorena u šest dana težatnijeh, a u subotu neka se otvoraju, i na dan mladine neka se otvoraju.

2. I knez neka dodje kroz trijem od vrata spoljašnjih, i neka stane kod dovratnika, a svećenici neka prinesu njegovu žrtvu paljenicu i žrtvu zahvalnu, i on pokloniv se na pragu neka otide, a vrata da se ne zatvoraju do večera.

3. I narod zemaljski neka se poklanja Gospodinu na istijem vratima u subote i na mladine.

4. A žrtva paljenica, što će prinositi knez Gospodinu subotom, biće šest jaganjaca zdravijeh i ovan zdrav;

5. A dar efa na ovna, a na jaganjce dar koliko mu ruka može, i in ulja na efu;

6. A o mladini da bude junac zdrav, i šest jaganjaca i ovan, sve zdravo;

7. I dar da prinese efu na junca i efu na ovna, a na jaganjce koliko mu može ruka, i ulja in na efu.

8. A knez kad ide, neka ide kroz trijem od vrata, i istijem putem neka odlazi.

9. A kad narod zemaljski dohodi pred Gospodina o praznicima, ko udje na sjeverna vrata da se pokloni, neka izlazi na južna vrata; a ko udje na južna vrata, neka izlazi na sjeverna vrata; neka se ne vraća na vrata na koja udje, nego neka izlazi na ona koja su na suprot.

10. A knez s njima neka ulazi kad oni ulaze, i neka izlazi kad oni izlaze.

11. I o praznicima i svetkovinama dar neka je efa na junca, i efa na ovna, a na jaganjce koliko mu ruka da, a ulja in na efu.

12. A kad knez prinosi dragovoljnu žrtvu, paljenicu ili zahvalnu, od svoje volje Gospodinu, tada neka mu se otvore vrata koja gledaju na istok, i neka prinese žrtvu svoju paljenicu i zahvalnu, kako čini subotom; po tom neka izide, i vrata neka se zatvore kad izide.

13. I prinosi svaki dan Gospodinu na žrtvu paljenicu jagnje od godine zdravo; svako jutro prinosi ga.

14. I dodaj na nj dar svako jutro šestinu efe i ulja trećinu ina, da se pokropi *bijelo brašno; to je vazdašnji* dar Gospodinu uredbom vječnom.

15. *I tako neka prinose jagnje* i dar i ulje svako jutro, žrtvu paljenicu svagdašnju.

16. Ovako veli Gospodin Gospodin: ako knez da dar kome sinu svom od svojega našljedstva, neka bude sinovima njegovijem, njihovo je dostojanje.

17. Ako li da dar od svojega našljedstva kome sluzi svojemu, neka mu bude do godine oprosne, a onda neka se vrati knezu, jer je njegovo našljedstvo, sinovima njegovijem neka bude.

18. I knez da ne uzima narodu ništa od našljedstva tjerajući ih s njihova našljedstva; od svojega dostojanja neka daje sinovima svojim našljedstvo da se ne razgoni moj narod, niko sa svojega našljedstva.

19. Po tom me odvede kroz ulaz koji je pokraj vrata u svete klijeti svećeničke koje gledaju na sjever, i gle, ondje bijaše neko mjesto u dnu prema zapadu.

20. I reče mi: ovo je mjesto gdje će svećenici variti prinos za krivicu i za grijeh, gdje će peći dar da ne iznose u spoljašnji trijem i narod posvećuju.

21. Tada me izvede u spoljašnji trijem i provede me u četiri ugla od trijema, i gle, u svakom uglu od trijema bijaše trijem.

22. U četiri ugla od trijema bijahu trijemovi s dimnjacima, u dužinu od četrdeset lakata a u širinu od trideset lakata, sva četiri na uglovima bijahu jedne mjere.

23. U njima četirma bješe zid u naokolo, a pod tijem zidom bijahu ognjišta svuda u naokolo.

24. I reče mi: ovo su kuhinje, gdje će žrtve narodne kuhati koji služe domu.

GLAVA 47.

Po tom odvede me opet k vratima od doma, i gle, voda izlažaše ispod praga od doma k istoku, jer lice domu bijaše prema istoku; i voda tecijaše dolje s desne strane doma, s južne strane oltara.

2. Po tom me izvede vratima sjevernijem, i provede me okolo spoljašnjim putem k spoljašnjim vratima, putem koji gleda na istok, i gle, voda tecijaše s desne strane.

3. I kad čovjek izide na istok s mjerom u ruci, izmjeri tisuću lakata, i pre

vede me preko vode, a voda bijaše do gležanja.

4. Po tom opet izmjeri tisuću *lakata,* i prevede me preko vode, a voda bješe do koljena; opet izmjeri tisuću *lakata,* i prevede me, a voda bješe do pojasa.

5. I opet izmjeri tisuću *lakata,* i posta rijeka, koje ne mogoh prijeći, jer voda ustade da trebaše plivati, posta rijeka koja se ne može pregaziti.

6. Tada mi reče: vidje li, sine čovječji? I odvede me i povrati me na brijeg rijeci.

7. A kad se vratih, gle, po brijegu rijeci vrlo mnogo drva otud i odovud.

8. I reče mi: ova voda teče u Galileju prvu, i spušta se u polje, i utječe u more, i kad dodje u more, njegova će voda postati zdrava.

9. I sve životinje što se miču kuda god dodju ove rijeke, biće žive i biće veliko mnoštvo riba, jer kad dodje ova voda onamo, druga će postati zdrava, i sve će biti živo gdje ova rijeka dodje.

10. I ribari će stajati kraj njega od Engada do Engalima i razapinjati mreže; i biće riba svakojakih vrlo mnogo kao u velikom moru.

11. A bare njegove i glibovi ne će biti zdravi, nego će ostati slani.

12. A kraj rijeke po brijegu otud i odovud rašće drveta svakojaka rodna, kojima lišće ne će opadati niti će roda na njima nestajati; svakoga će mjeseca radjati nov rod, jer joj voda teče iz svetinje; za to će rod njihov biti za jelo i lišće njihovo za lijek.

13. Ovako veli Gospodin Gospodin: ovo su medje u kojima ćete naslijediti zemlju po dvanaest plemena Izraelovijeh: Josipu dva dijela.

14. Naslijedićete je kako jedan tako drugi, za koju podigoh ruku svoju da ću je dati ocima vašim; i pripašće vam ta zemlja u našljedstvo.

15. Ovo je dakle medja zemlji: na sjevernoj strani od velikoga mora na Hetalon kako se ide u Sedadu,

16. Emat, Berota, Sabarim, koji je izmedju medje Damaštanske i medje Ematske, Asaratihon, koji je na medji Avranskoj.

17. Tako će biti medje od mora Asarenon, *medja* Damaštanska i sjeverna *strana na sjever*, i medja Ematska; to *je sjeverna strana.*

18. A istočnu stranu izmjerite od Avrana i od Damaska i od Galada i od zemlje Izraelove na Jordanu, od te medje do mora istočnoga. I to je istočna strana.

19. A južna strana prema jugu od Tamara do vode Meribe u Kadesu, duž potoka do velikoga mora. I to je južna strana prema jugu.

20. A zapadna će strana biti veliko more, od te medje do prema ulasku u Emat; to je zapadna strana.

21. I razdijelite tu zemlju medju se po plemenima Izraelovijem.

22. A razdijelite je u našljedstvo medju se i medju inostrance koji se bave medju vama, koji bi izrodili sinove medju vama, i oni neka su vam kao domorodac medju sinovima Izraelovijem, s vama neka dobiju našljedstvo medju plemenima Izraelovijem.

23. I u kom se plemenu inostranac bavi, u onom mu podajte našljedstvo, govori Gospodin Gospodin.

GLAVA 48.

Ovo su imena plemenima. Od kraja prema sjeveru, uz put Hetalonski kako se ide u Emat i Asarenan, na medju Damaštansku na sjever pokraj Emata, od istočne strane do zapadne, Danovo, jedno.

2. A uz medju Danovu, od istočne strane do zapadne, Aserovo, jedno.

3. A uz medju Aserovu, od istočne strane do zapadne, Neftalijevu, jedno.

4. A uz medju Neftalijevu, od istočne strane do zapadne, Manasijino, jedno.

5. A uz medju Manasijinu, od istočne strane do zapadne, Efraimovo, jedno.

6. A uz medju Efraimovu, od istočne strane do zapadne, Rubenovo, jedno.

7. A uz medju Rubenovu, od istočne strane do zapadne, Judino, jedno.

8. A uz medju Judinu, od istočne strane do zapadne, neka bude prinos što ćete prinijeti, dvadeset i pet tisuća *lakata* u širinu, a u dužinu kao koji drugi dio, od istočne strane do zapadne, i svetinja da bude usred njega.

9. Prinos koji ćete prinijeti Gospodinu, neka bude od dvadeset i pet tisuća *lakata* u dužinu i od deset tisuća u širinu.

10. I taj će sveti prinos biti svećenicima, sa sjevera dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu, a sa zapada deset ti-

suća u širinu, i s istoka deset tisuća u širinu, a s juga dvadeset i pet tisuća u dužinu; i svetinja Gospodinova da bude usred njega.

11. To će biti svećenicima posvećenijem izmedju sinova Sadokovijeh koji držaše što sam naredio da se drži i ne zadjoše kao drugi Leviti, kad zadjoše sinovi Izraelovi.

12. Njihov će biti sveti prinos od zemlje, svetinja nad svetinjama, uz medje Levitske.

13. A Leviti da imaju uz medje svećeničke dvadeset i pet tisuća *lakata* u dužinu, i deset tisuća u širinu; sva dužina da bude dvadeset i pet tisuća, a širina deset tisuća.

14. A od toga ništa da ne prodaju ni promjenjuju, ni da prenose prvina zemaljskih, jer je svetinja Gospodinu.

15. A pet tisuća *lakata* što ostaje u širinu prema dvadeset i pet tisuća biće mjesto posvećeno, za grad, za naselje, za podgradja, i grad da bude usred njega.

16. A ovo da mu je mjera: sa sjeverne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata*, i s južne strane četiri tisuće i pet stotina, i s istočne strane četiri tisuće i pet stotina, i sa zapadne strane četiri tisuće i pet stotina.

17. I podgradje će biti dvje sta i peleset *lakata* sa sjevera, i dvje sta i peleset s juga, i dvje sta i pedeset s istoka, i dvje sta i pedeset sa zapada.

18. A što ostane u dužinu prema svetom prinosu, deset tisuća *lakata* na istok i deset tisuća na zapad, prema svetom prinosu, od toga dohodak neka bude hrana slugama gradskim.

19. A sluge koje će služiti gradu biće z svijeh plemena Izraelovijeh.

20. Sav ovaj prinos, dvadeset i pet tisuća *lakata* uz dvadeset i pet tisuća, četvrtast, prinijeće u prinos sveti za dotojanje gradu.

21. A što ostane s obje strane svetom prinosu i dostojanju gradskom, prema dvadeset i pet tisuća *lakata* prinosa do medje istočne, i sa zapada prema dvaeset i pet tisuća *lakata* duž zapadne medje prema dijelovima, to da je kneževo; tako će sveti prinos i svetinja doma biti u srijedi.

22. A od dostojanja Levitskoga i od dostojanja gradskoga, usred onoga što je kneževo, izmedju medje Judine i medje Benjaminove, da je kneževo.

23. A ostala plemena biće: od istočne strane do zapadne strane Benjaminovo, jedno;

24. A uz medju Benjaminovu, od istočne strane do zapadne, Šimunovo, jedno;

25. A uz medju Šimunovu, od istočne strane do zapadne, Isaharovo, jedno;

26. A uz medju Isaharovu, od istočne strane do zapadne, Zabulonovo jedno;

27. A uz medju Zabulonovu, od istočne strane do zapadne, Gadovo, jedno;

28. A uz medju Gadovu s južne strane, na jug, medja je od Tamara do vode Meribe u Kadesu, duž potoka do velikoga mora.

29. To je zemlja koju ćete ždrijebom razdijeliti plemenima Izraelovijem u našljedstvo, i to su im dijelovi, govori Gospodin Gospodin.

30. A ovo su krajevi gradu: sa sjeverne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata* da bude mjera;

31. A vrata gradska da se nazovu imenima plemena Izraelovijeh, troja vrata sa sjevera: jedna vrata Rubenova, jedna vrata Judina, jedna vrata Levijeva;

32. I s istočne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata*, i troja vrata: jedna vrata Josipova, jedna vrata Benjaminova, jedna vrata Danova;

33. I s južne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata* da bude mjera, i troja vrata: jedna vrata Šimunova, jedna vrata Isaharova, jedna vrata Zabulonova;

34. Sa zapadne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata*, i troja vrata: jedna vrata Gadova, jedna vrata Aserova, jedna vrata Neftalijeva.

35. U naokolo će biti osamnaest tisuća *lakata*, a ime će gradu od toga dana biti: Gospodin je tu.

KNJIGA PROROKA DANIJELA.

GLAVA 1.

Godine treće carovanja Joakima cara Judina dodje Nabuhodonozor car Babilonski na Jeruzalem, i opkoli ga.

2. I Gospodin mu dade u ruku Joakima cara Judina i dio sudova doma Božijega, i odnese ih u zemlju Senar u dom boga svojega, i metnu sudove u riznicu boga svojega.

3. I reče car Asfenezu starješini svojih dvorana da dovede izmedju sinova Izraelovijeh, i od carskoga sjemena i od knezova

4. Mladića na kojima nema mane, i koji su lijepa lica i naučeni svakoj mudrosti i vješti znanju i razumni i koji mogu stajati u carskom dvoru, pa da ih uči knjigu i jezik Haldejski.

5. I odredi im car obrok na dan od jela carskoga i od vina koje on pijaše, da se hrane tri godine a poslije da stoje pred carem.

6. A medju njima bjehu od sinova Judinijeh Danijel, Ananija, Mizael i Azarija.

7. A starješina nad dvoranima predje im imena, i Danijelu nadje ime Baltasar, a Ananiji Sidrah, a Mizaelu Mizah, a Azariji Abdenago.

8. Ali Danijel naumi da se ne skvrni obrokom jela careva i vinom koje on pijaše, i zamoli se starješini nad dvoranima da se ne skvrni.

9. I dade Bog Danijelu te nadje milost i ljubav u starješine nad dvoranima.

10. I reče starješina nad dvoranima Danijelu: bojim se gospodara svojega cara, koji vam je odredio jelo i piće; jer kad car vidi lica vaša lošija nego u ostalijeh mladića, vaših vrsnika, za što da mi učinite da budem glavom kriv caru?

11. A Danijel reče Malazaru, kojega starješina nad dvoranima postavi nad Danijelom, Ananijom, Mižaelom i Azarijom:

12. Ogledaj sluge svoje za deset dana, *neka nam* se daje varivo da jedemo i *voda da pijemo.*

13. *Pa onda neka nam* se vide lica pred tobom i lica mladićima koji jedu carsko jelo, pa kako vidiš, onako čini sa slugama svojim.

14. I posluša ih u tom, i ogleda ih za deset dana.

15. A poslije deset dana lica im dodjoše ljepša i mesnatija nego u svijeh mladića koji jedjahu carsko jelo.

16. I Malazar uzimaše jelo njihovo i vino koje njima trebaše piti, i davaše im variva.

17. I dade Bog svoj četvorici mladića znanje i razum u svakoj knjizi i mudrosti; a Danijelu dade da razumije svaku utvaru i sne.

18. I kad prodje vrijeme po kom car bješe rekao da ih izvedu, izvede ih starješina nad dvoranima pred Nabuhodonozora.

19. I govori car s njima, i ne nadje se medju svjema njima ni jedan kao Danijel, Ananija, Mizael i Azarija; i stajahu pred carem.

20. I u svemu čemu treba mudrost i razum, za što ih car zapita, nadje da su deset puta bolji od svijeh vrača i zvjezdara što ih bješe u svemu carstvu njegovu.

21. I osta Danijel do prve godine cara Cira.

GLAVA 2.

A druge godine carovanja Nabuhodonozorova usni Nabuhodonozor san, i uznemiri mu se duh i san ga prodje.

2. I reče car da dozovu vrače i zvjezdare i gatare i Haldeje da kažu caru san njegov. I dodjoše i staše pred carem.

3. I reče im car: usnih san, i uznemiri mi se duh kako bih doznao što sam snio.

4. A Haldeji rekoše caru Sirski: care, da si živ do vijeka! pripovjedi san slugama svojim, pa ćemo ti kazati što znači.

5. A car odgovori i reče Haldejima: zaboravio sam; ako mi ne kažete što sam snio i što znači, bićete isječeni i kuće će vaše biti buništa.

6. Ako li mi kažete što sam snio i što znači, dobićete od mene dare i poklone i veliku čast; kažite mi dakle što sam snio i što znači.

7. Odgovoriše opet i rekoše: neka car pripovjedi san slugama svojim, pa ćemo kazati što znači.

8. Car odgovori i reče: doista vidim da hoćete vremena da dobijete; jer vidite da sam zaboravio.

9. Ali ako mi ne kažete što sam snio i što znači, jedan vam je sud; jer ste se dogovorili da kažete preda mnom laž i prijevaru dok se promijeni vrijeme; za to kažite mi san, pa ću vidjeti da mi možete kazati što znači.

10. Odgovoriše Haldeji caru i rekoše: nema čovjeka na zemlji koji bi mogao kazati caru to što ište; za to ni jedan car ni knez ni vlastelin nije nigda iskao tako što od vrača ili zvjezdara ili Haldejca.

11. I što car ište vrlo je teško; niti ima drugoga koji bi mogao kazati caru osim bogova, koji ne žive medju ljudima.

12. Za to se car razljuti i razgnjevi vrlo, i zapovjedi da se pogube svi mudarci Babilonski.

13. I kad izide zapovijest, te ubijahu mudarce, tražahu i Danijela i drugove njegove da ih ubiju.

14. Tada Danijel odgovori mudro i razumno Ariohu zapovjedniku stražarskom, koji bijaše izašao da ubija mudarce Babilonske;

15. Odgovori i reče Ariohu vlastelinu carevu: za što je tako nagla zapovijest od cara? Tada Arioh kaza stvar Danijelu.

16. A Danijel otide i zamoli cara da mu ostavi vremena, pak će kazati caru što san znači.

17. Po tom otide Danijel kući svojoj, i kaza stvar Ananiji, Mizaelu i Azariji, drugovima svojim,

18. Da se mole za milost Bogu nebeskomu radi te tajne, da ne bi poginuli Danijel i drugovi mu s ostalijem mudarcima Babilonskim.

19. I objavi se tajna Danijelu u noćnoj utvari; tada Danijel blagoslovi Boga nebeskoga.

20. Progovori *Danijel i reče*: da je *blagosloveno ime Gospodinovo* od vijeka do vijeka; jer je njegova mudrost i sila;

21. I on mijenja vremena i čase; smeće careve, i postavlja careve; daje mudrost mudrima i razum razumnima.

22. On otkriva što je duboko i sakriveno, zna što je u mraku, i svjetlost kod njega stanuje.

23. Tebe, Bože otaca mojih, hvalim i slavim, što si mi dao mudrost i silu, i što si mi objavio za što te molismo objaviv nam stvar carevu.

24. Tada otide Danijel k Ariohu, kojega car bješe odredio da pogubi mudarce Babilonske; i došav ovako mu reče: ne gubi mudaraca Babilonskih; izvedi me pred cara da kažem caru što san znači.

25. Tada Arioh brže izvede Danijela pred cara, i ovako mu reče: nadjoh čovjeka izmedju roblja Judina, koji će kazati caru što san znači.

26. A car progovori i reče Danijelu, koji se zvaše Baltasar: možeš li mi kazati san koji sam snio i što znači?

27. Odgovori Danijel caru i reče: tajne koju car ište ne mogu kazati caru mudarci ni zvjezdari ni vrači ni gatari.

28. Nego ima Bog na nebu koji otkriva tajne i javlja caru Nabuhodonozoru što će biti do pošljetka. San tvoj i što ti je vidjela glava na postelji tvojoj ovo je:

29. Tebi, care, dodjoše misli na postelji što će biti poslije, i onaj koji objavljuje tajne pokaza ti što će biti.

30. A meni se ova tajna nije objavila mudrošću koja bi u mene bila mimo sve žive, nego za to da se javi caru što san znači i da doznaš misli srca svojega.

31. Ti, care, vidje a to lik velik; velik bijaše lik i svjetlost mu silna, i stajaše prema tebi, i strašan bijaše na očima.

32. Glava tome liku bijaše od čistoga zlata, prsi i mišice od srebra, trbuh i bedra od mjedi,

33. Golijeni mu od gvoždja, a stopala koje od gvoždja koje od zemlje.

34. Ti gledaše dokle se odvali kamen bez ruku, i udari lik u stopala mjedena i zemljana, i satr ih.

35. Tada se satr i gvoždje i zemlja i mjed i srebro i zlato, i posta kao plje

va na gumnu u ljeto, te odnese vjetar, i ne nadje mu se mjesto; a kamen, koji udari lik, posta gora velika i ispuni svu zemlju.

36. To je san; a sada ćemo kazati caru što znači.

37. Ti si, care, car nad carevima, jer ti Bog nebeski dade carstvo, silu i krjepost i slavu;

38. I gdje god žive sinovi ljudski, zvijeri poljske i ptice nebeske, dao ti je u ruke, i postavio te gospodarem nad svijem tijem. Ti si ona glava zlatna.

39. A nakon tebe nastaće drugo carstvo, manje od tvojega; a po tom treće carstvo, mjedeno, koje će vladati po svoj zemlji.

40. A četvrto će carstvo biti tvrdo kao gvožđje, jer gvožđje satire i troši sve, i kao gvožđje što sve lomi, tako će satrti i polomiti.

41. A što si vidio stopala i prste koje od kala lončarskoga koje od gvožđja, biće carstvo razdijeljeno, ali će biti u njemu tvrdje od gvožđja, jer si vidio gvožđje pomiješano s kalom lončarskim.

42. I što prsti u nogu bijahu koje od gvožđja koje od kala, carstvo će biti nešto jako a nešto trošno.

43. A što si vidio gvožđje pomiješano s kalom lončarskim, to će se oni pomiješati sjemenom čovječijim, ali ne će prionuti jedan za drugoga kao što se gvožđje ne može smiješati s kalom.

44. A u vrijeme tijeh careva Bog će nebeski podignuti carstvo koje se do vijeka ne će rasuti, i to se carstvo ne će ostaviti drugom narodu; ono će satrti i ukinuti sva ta carstva, a samo će stajati do vijeka.

45. Kako si vidio gdje se od gore odvali kamen bez ruku i satr gvožđje, mjed, kao, srebro i zlato. Bog veliki javi caru što će biti poslije; san je istinit, i tumačenje mu vjerno.

46. Tada car Nabuhodonozor pade na lice svoje, i pokloni se Danijelu, i zapovjedi da mu prinesu prinos i kad.

47. Car progovori Danijelu i reče: doista, vaš je Bog Bog nad bogovima i gospodarnad carevima, i koji objavljuje tajne, kad si mogao otkriti ovu tajnu.

48. Tada car uzvisi Danijela, i dade mu mnoge velike darove i učini ga gospodarem svoj zemlji Babilonskoj i poglavarem nad svijem mudarcima Babilonskim.

49. I Danijel izmoli u cara, te postavi nad poslovima zemlje Babilonske Sidraha, Mizaha i Abdenaga, a Danijel osta na dvoru carevu.

GLAVA 3.

Car Nabuhodonozor načini zlatan lik, kojemu visina bješe šezdeset lakata, a širina šest lakata; i namjesti ga u polju Duri u zemlji Babilonskoj.

2. I posla car Nabuhodonozor da saberu knezove, upravitelje i vojvode, starješine, rizničare, sudije, nastojnike i sve vlastelje zemaljske, da dodju da se osveti lik što ga postavi car Nabuhodonozor.

3. Tada se skupiše knezovi, upravitelji i vojvode, starješine, rizničari, sudije, nastojnici, i svi vlastelji zemaljski, da se osveti lik što ga postavi car Nabuhodonozor; i stadoše pred likom, što ga postavi Nabuhodonozor.

4. A glasnik povika iza glasa: narodi, plemena i jezici, vama se govori.

5. Kad čujete rog, svirale, citare, gusle, psaltire, pjevanje i svakojake svirke, popadajte i poklonite se zlatnomu liku, koji postavi car Nabuhodonozor.

6. A ko ne bi pao i poklonio se, onaj čas biće bačen u peć ognjenu užarenu.

7. Za to svi narodi kako čuše rog, svirale, citare, gusle, psaltire i svakojake svirke, popadaše svi narodi, plemena i jezici, i pokloniše se zlatnome liku koji postavi car Nabuhodonozor.

8. A neki Haldeji taj čas dodjoše i tužiše Jevreje,

9. I progovoriše i rekoše caru Nabuhodonozoru: care, da si živ do vijeka!

10. Ti si, care, zapovjedio, svaki ko čuje rog, svirale, citare, gusle, psaltire, i pjevanje i svakojake svirke, da padne, i pokloni se zlatnome liku;

11. A ko ne bi pao i poklonio se, da se baci u peć ognjenu užarenu.

12. A imaju ljudi Jevreji, koje si postavio nad poslovima zemlje Babilonske, Sidrah, Mizah i Abdenago; ti ljudi, care, ne haju za te, ne poštuju tvojih bogova, i ne klanjaju se zlatnom liku, koji si postavio.

13. Tada Nabuhodonozor u gnjevu i ljutini zapovjedi da dovedu Sidraha,

Mizaha i Abdenaga. I dovedoše te ljude pred cara.

14. Nabuhodonozor progovori i reče im: je li istina, Sidraše, Mizaše i Abdenago, da vi ne služite mojim bogovima i da se ne klanjate zlatnome liku koji postavih?

15. Jeste li dakle gotovi, kad čujete rog, svirale, citare, gusle, psaltire i pjevanje i svakojake svirke, da padnete i poklonite se liku koji načinih? ako li se ne poklonite, onaj čas bićete bačeni u peć ognjenu užarenu; a koji je bog što će vas izbaviti iz mojih ruku?

16. Odgovoriše Sidrah, Mizah i Abdenago, i rekoše caru Nabuhodonozoru: nije nam trijebe da ti odgovorimo na to.

17. Evo, Bog naš, kojemu mi služimo, može nas izbaviti iz peći ognjene užarene; i izbaviće nas iz tvojih ruku, care.

18. A i da ne bi, znaj, care, da bogovima tvojim ne ćemo služiti niti ćemo se pokloniti zlatnom liku, koji si postavio.

19. Tada se Nabuhodonozor napuni gnjeva, i lice mu se promijeni na Sidraha, Mizaha i Abdenaga, i odgovarajući zapovjedi da se užari peć sedam puta većma nego što bješe običaj.

20. I zapovjedi naj jačim ljudima što bijahu u vojsci njegovoj da svežu Sidraha, Mizaha i Abdenaga, i da ih bace u peć ognjenu užarenu.

21. Tada svezaše one ljude u plaštima njihovijem i u obući i pod kapama i u svemu odijelu njihovu, i baciše ih u peć ognjenu užarenu.

22. Kako zapovijest careva bješe hitna i peć vrlo užarena, plamen ognjeni ubi one ljude koji bacahu Sidraha, Mizaha i Abdenaga.

23. A ta tri čovjeka, Sidrah, Mizah i Abdenago, padoše usred peći ognjene užarene.

24. Tada se prepade car Nabuhodonozor, i brže ustav progovori i reče svojim dvoranima: ne bacismo li tri čovjeka svezana u oganj? Odgovoriše i rekoše caru: da, care.

25. Odgovori i reče: eno, vidim četiri čovjeka odriješena gdje hode posred ognja i nije im ništa, i četvrti kao da je sin Božji.

26. Tada pristupi Nabuhodonozor na vrata ognjenoj peći užarenoj, i progovori i reče: Sidraše, Mizaše i Abdenago, sluge Boga višnjega, izidite i hodite. Tada Sidrah, Mizah i Abdenago izidoše isred ognja.

27. I sabraše se knezovi i upravitelji i vojvode i vijećnici carevi, i vidješe te ljude gdje im tijelu oganj ništa ne može, niti im se kosa na glavi opali, niti im se plašti što promijeniše, niti zadah od ognja prionu za njih.

28. Progovori Nabuhodonozor i reče: da je blagosloven Bog Sidrahov, Mizahov i Abdenagov, koji posla angjela svojega i izbavi sluge svoje, koje se u nj pouzdaše i ne poslušaše zapovijesti careve i dadoše tjelesa svoja da ne bi služili niti se poklonili drugom bogu osim svojega Boga.

29. Za to zapovijedam da se svaki kojega mu drago naroda i plemena i jezika, koji bi pohulio na Boga Sidrahova, Mizahova i Abdenagova, da se isiječe i kuća da mu bude bunište, jer nema drugoga boga koji može tako izbaviti.

30. Tada car uzvisi Sidraha, Mizaha i Abdenaga u zemlji Babilonskoj.

GLAVA 4.

Car Nabuhodonozor svijem narodima, plemenima i jezicima što su po svoj zemlji, mir da vam se umnoži.

2. Svidje mi se da objavim znake i čudesa što mi učini Bog višnji.

3. Znaci njegovi kako su veliki! i čudesa njegova kako su silna! carstvo je njegovo carstvo vječno, i vlast njegova od koljena do koljena.

4. Ja Nabuhodonozor bijah miran u kući svojoj i cvatijah u dvoru svom.

5. Usnih san, koji me uplaši, i misli na postelji mojoj i utvare glave moje uznemiriše me.

6. I zapovjedih da se dovedu preda me svi mudarci Babilonski da mi kažu što znači san.

7. Tada dodjoše vračari, zvjezdari, Haldeji i gatari, i pripovjedih im san, ali mi ne mogoše kazati što znači.

8. Najposlije dodje preda me Danijel, koji se zove Baltasar po imenu boga mojega, i u kom je duh svetijeh bogova, i pripovjedih mu san:

9. Baltasare, poglavare vračarima,

znam da je duh svetijeh bogova u tebi i nikaka tajna nije ti teška; kaži san moj što sam snio i što znači.

10. A utvara glave moje na postelji mojoj *bješe:* vidjeh, gle, drvo usred zemlje, i visina mu velika.

11. Drvo bješe veliko i jako, i visina mu dosezaše do neba, i vidjaše se do kraja sve zemlje.

12. Lišće mu bješe lijepo i rod obilat, i na njemu bješe hrane svemu; zvijerje poljsko odmaraše se u hladu njegovu, i na granama njegovijem stanovahu ptice nebeske, i od njega se hranjaše svako tijelo.

13. Vidjeh u utvarama glave svoje na postelji svojoj, i gle, stražar i svetac sidje s neba.

14. Povika jako i reče ovako: posijecite drvo, i okrešite mu grane, pokidajte mu lišće i razmetnite mu rod; neka pobjegnu zvijeri ispod njega i ptice s grana njegovijeh.

15. Ali panj sa žilama ostavite mu u zemlji, u okovima gvozdenijem i mjedenijem u travi poljskoj, neka ga kvasi rosa nebeska i dio da mu je sa zvijerjem od trave zemaljske.

16. Srce čovječije neka mu se promijeni, i srce životinjsko neka mu se da, i sedam vremena neka prodje preko njega.

17. To su odredili stražari i izrekli sveti da bi poznali živi da višnji vlada carstvom ljudskim, i daje ga kome hoće, i postavlja nad njim najnižega izmedju ljudi.

18. Taj san snih ja car Nabuhodonozor; a ti Baltasare, kaži što znači, jer ni jedan mudarac u carstvu mom ne može da mi kaže što znači; a ti možeš, jer je u tebi duh svetijeh bogova.

19. Tada Danijel, koji se zvaše Baltasar, osta u čudu za jedan sahat, i misli ga uznemirivahu. A car progovori i reče: Baltasare, san i značenje mu da te ne uznemiruje. A Baltasar odgovori i reče: gospodaru moj, san da bude tvojim nenavidnicima, i značenje njegovo neprijateljima tvojim.

20. Drvo što si vidio, veliko i jako, kojemu visina dosezaše do neba i koje se vidjaše po svoj zemlji,

21. *Kojemu lišće bješe* lijepo i rod obilan, *i na kom bješe* hrane svemu, pod kojim stanovaše zvijerje poljsko i na granama mu sjedjahu ptice nebeske,

22. To si ti, care, koji si velik i silan, i veličina je tvoja visoka i dosegla do neba i vlast tvoja do krajeva zemaljskih.

23. A što car vidje stražara i sveca gdje slažaše s neba i govoraše: posijecite drvo i potrite ga, ali mu panj sa žilama ostavite u zemlji u okovima gvozdenijem i mjedenijem u travi poljskoj, da ga kvasi rosa nebeska, i sa zvijerjem poljskim neka mu je dio dokle sedam vremena prodje preko njega,

24. Ovo znači, care, i ovo je naredba višnjega koja će se izvršiti na mom gospodaru caru:

25. Bićeš prognan izmedju ljudi, i sa zvijerima ćeš poljskim živjeti, i hraniće te travom kao goveda, i rosa će te nebeska kvasiti, i sedam će vremena proći preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoće.

26. A što se reče da se ostavi panj sa žilama od drveta, carstvo će ti ostati, kad poznaš da nebesa vladaju.

27. Za to, care, da ti je ugodan moj svjet, oprosti se grijeha svojih pravdom i bezakonja svojih milošću prema nevoljnima, eda bi ti se produljio mir.

28. Sve ovo dodje na cara Nabuhodonozora.

29. Poslije dvanaest mjeseca hodaše po carskom dvoru u Babilonu.

30. I progovori car i reče: nije li to Babilon veliki što ga ja sazidah jakom silom svojom da je stolica carska i slava veličanstvu mojemu?

31. Te riječi još bjehu u ustima caru, a glas dodje s neba: tebi se govori, care Nabuhodonozore: carstvo se uze od tebe.

32. I bićeš prognan izmedju ljudi, i živjećeš sa zvijerjem poljskim, hraniće te travom kao goveda, i sedam će vremena proći preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoće.

33. U taj čas ispuni se ta riječ na Nabuhodonozoru; i bi prognan izmedju ljudi i jede travu kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo da mu narastoše dlake kao perje orla i nokti kao u ptica.

34. Ali poslije toga vremena ja Nabu-

hodonozor podigoh oči svoje k nebu, i um moj vrati mi se, i blagoslovih višnjega i hvalih i slavih onoga koji živi do vijeka, čija je vlast vlast vječna i čije je carstvo od koljena do koljena;

35. I svi stanovnici zemaljski ništa nijesu *prema njemu*, i radi što hoće s vojskom nebeskom i sa stanovnicima zemaljskim, i nema nikoga da bi mu ruku ustavio i rekao mu: šta radiš?

36. U to vrijeme um moj vrati mi se, i na slavu carstva mojega vrati mi se veličanstvo moje i svjetlost moja; i dvorani moji i knezovi moji potražiše me, i utvrdih se u carstvu svom, i doda mi se više veličanstva.

37. Sada ja Nabuhodonozor hvalim, uzvišujem i slavim cara nebeskoga, čija su sva djela istina i čiji su putovi pravedni i koji može oboriti one koji hode ponosito.

GLAVA 5.

Car Baltasar učini veliku gozbu tisući knezova svojih, i pijaše vino pred tisućom njih.

2. Napiv se vina Baltasar zapovjedi da se donesu sudovi zlatni i srebrni, koje bješe odnio Nabuhodonozor otac mu iz crkve Jeruzalemske, da iz njih piju car i knezovi mu, i žene njegove i inoče njegove.

3. I donesoše zlatne sudove koje bjehu odnijeli iz crkve doma Gospodinova u Jeruzalemu, i pijahu iz njih car i knezovi njegovi, žene njegove i inoče njegove;

4. Pijahu vino, i hvaljahu bogove zlatne i srebrne i mjedene i drvene i kamene.

5. U taj čas izidoše prsti ruke čovječije, i pisahu prema svijetnjaku po okrečenom zidu od carskoga dvora, i car vidje ruku koja pisaše.

6. Tada se promijeni lice caru, i misli ga njegove uznemiriše, i pojas se oko njega raspasa i koljena mu udarahu jedno o drugo.

7. Povika car iza glasa, te dovedoše zvjezdare, Haldeje i gatare; i progovori car i reče mudarcima Babilonskim: ko pročita ovo pismo i kaže mi što znači, onaj će se obući u skerlet i nosiće zlatnu verižicu o vratu, i biće treći Gospodar u carstvu.

8. Tada pristupiše svi mudarci carevi; ali ne mogoše pročitati pisma niti kazati caru što znači.

9. Tada se car Baltasar vrlo uznemiri i lice mu se sa svijem izmijeni; i knezovi se njegovi prepadoše.

10. Dodje carica radi toga što se dogodi caru i knezovima njegovijem u kuću gdje bješe gozba, i progovori carica i reče: care, da si živ do vijeka! da te ne uznemiruju misli tvoje i da ti se lice ne mijenja.

11. Ima čovjek u tvom carstvu, u kom je duh svetijeh bogova; i u vrijeme oca tvojega nadje se u njega vidjelo i razum i mudrost, kakova je u bogova, i car Nabuhodonozor otac tvoj, care, postavi ga glavarem vračarima, zvjezdarima, Haldejima i gatarima;

12. Jer velik duh i znanje i razum za kazivanje sanova i pogadjanje zagonetaka i razmršivanje zamršenijeh stvari nadje se u Danijela, kojemu car nadje ime Baltasar; neka sada dozovu Danijela, i on će kazati što znači.

13. Tada Danijel bi doveden pred cara. Car progovori Danijelu i reče: jesi li ti Danijel izmedju roblja Judina koje dovede iz Judejske car otac moj?

14. Čuh za tebe da je duh svetijeh bogova u tebi, i vidjelo i razum i mudrost velika da se nadje u tebe.

15. A sada su dovedeni preda me mudarci, zvjezdari, da pročitaju pismo i kažu mi što znači; ali ne mogu da kažu što to znači.

16. A za tebe ja čuh da možeš protumačiti, i zamršene stvari razmrsiti. Ako dakle možeš pročitati ovo pismo i kazati mi što znači, obući ćeš se u skerlet, i zlatnu verižicu *nosićeš* o vratu, i bićeš treći gospodar u carstvu.

17. Tada odgovori Danijel i reče pred carem: darovi tvoji neka tebi, i podaj drugomu poklone svoje; a pismo ću ja pročitati caru i kazati što znači.

18. Care, Bog višnji dade carstvo i veličinu i slavu i čast Nabuhodonozoru ocu tvojemu.

19. I od veličine koju mu dade svi narodi, plemena i jezici drktahu pred njim i bojahu ga se; ubijaše koga hoćaše, i ostavljaše u životu koga hoćaše, uzvišivaše koga hoćaše, i ponižavaše koga hoćaše.

20. Ali kada mu se podiže srce i duh mu se posili u oholosti, bi smetnut s carskoga prijestola svojega, i uzeše mu slavu.

21. I bi prognan izmedju ljudi i srce mu posta kao u zvijeri, i stan mu bijaše s divljim magarcima, hraniše ga travom kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo, dokle pozna da Bog višnji vlada carstvom ljudskim, i koga hoće postavlja nad njim.

22. A ti, Baltasare, sine njegov, nijesi ponizio srca svojega premda si znao sve ovo.

23. Nego si se podigao na Gospodina nebeskoga, i sudove doma njegova donesoše preda te, i piste iz njih vino ti i knezovi tvoji, žene tvoje i inoče tvoje, i ti hvali bogove srebrne i zlatne, mjedene, gvozdene, drvene i kamene, koji ne vide niti čuju niti razumiju, a ne slavi Boga, u čijoj je ruci duša tvoja i svi putovi tvoji.

24. Za to od njega bi poslana ruka i ovo pismo bi napisano.

25. A ovo je pismo napisano: MANE, TECEL, FARES.

26. A ovo znače te riječi: MANE, brojio je Bog tvoje carstvo, i do kraja izbrojio.

27. TECEL, izmjeren si na mjerila, i našao si se lak.

28. FARES, razdijeljeno je carstvo tvoje, i dano Medijanima i Persijanima.

29. Tada zapovjedi Baltasar, te obukoše Danijela u skerlet, i *metnuše mu* zlatnu verižicu oko vrata, i proglasiše za nj da je treći gospodar u carstvu.

30. Istu noć bi ubijen Baltasar car Haldejski.

31. A Darije Medijanin preuze carstvo, i bješe mu oko šezdeset i dvije godine.

GLAVA 6.

Svidje se Dariju te postavi nad carstvom sto i pedeset upravitelja da budu nad svijem carstvom;

2. A nad njima tri starješine, od kojih jedan bješe Danijel, kojima će upravitelji davati račune da ne bi caru bilo štete.

3. A taj Danijel nadvišivaše starješine *i upravitelje*, jer u njemu bješe velik *duh i car mišljaše* da ga postavi nad *svijem carstvom* svojim.

4. *Tada starješine* i upravitelji gledahu kako bi našli što da zabave Danijelu radi carstva; ali ne mogahu naći zabave ni pogrješke, jer bješe vjeran, i ne nalažaše se u njega pogrješke ni mane.

5. Tada rekoše oni ljudi: ne ćemo naći na toga Danijela ništa, ako ne nadjemo što na nj radi zakona Boga njegova.

6. Tada dodjoše starješine i upravitelji k caru i rekoše mu ovako: Darije care, da si živ do vijeka!

7. Sve starješine u carstvu, poglavari i upravitelji, vijećnici i vojvode dogovoriše se da se postavi carska naredba i oštra zabrana da ko bi se god zamolio za što kome god bogu ili čovjeku za trideset dana osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku.

8. Za to, care, postavi tu zabranu i napiši da se ne može promijeniti, po zakonu Medskom i Persijskom, koji je nepromjenit.

9. I car Darije napisa knjigu i zabranu.

10. A Danijel kad dozna da je knjiga napisana, otide svojoj kući, gdje bijahu otvoreni prozori u njegovoj sobi prema Jeruzalemu, i padaše na koljena svoja tri puta na dan i moljaše se i hvalu davaše Bogu svojemu kao što činjaše prije.

11. Tada se sabraše oni ljudi, i nadjoše Danijela gdje se moli i pripada Bogu svojemu.

12. I otidoše te rekoše caru za carsku zabranu: nijesi li napisao zapovijest, da ko bi se god zamolio kome god bogu ili čovjeku za trideset dana, osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku? Car odgovori i reče: tako je po zakonu Medskom i Persijskom, koji je nepromjenit.

13. Tada odgovoriše i rekoše caru: Danijel, koji je izmedju roblja Judina, ne haje za te, care, ni za zabranu koju si napisao, nego se moli tri puta na dan svojom molitvom.

14. Tada car čuvši to ožalosti se vrlo, i naumi da izbavi Danijela, i trudjaše se do zahoda sunčanoga da ga izbavi.

15. Tada oni ljudi sabraše se kod cara i rekoše caru: znaj care, da je zakon u Medijana i Persijana da se nikaka zabrana i naredba, koju postavi car, ne mijenja.

16. Tada car reče te dovedoše Dani-

jela i baciše ga u jamu lavovsku; i car progovori i reče Danijelu: Bog tvoj, kojemu bez prestanka služiš, neka te izbavi.

17. I donesoše kamen i metnuše jami na vrata, i car ga zapečati svojim prstenom i prstenom svojih knezova da se ništa ne promijeni za Danijela.

18. Tada otide car u svoj dvor, i prenoći ne jedavši niti dopustivši da mu se donese što čim bi se razveselio, i ne može zaspati.

19. Po tom car usta u jutru rano i otide brže k jami lavovskoj.

20. I kad dodje k jami, viknu Danijela žalosnijem glasom; i progovori car i reče Danijelu: Danijele, slugo Boga živoga, Bog tvoj, kojemu služiš bez prestanka, može li te izbaviti od lavova?

21. Tada Danijel reče caru: care, da si živ do vijeka!

22. Bog moj posla angjela svojega i zatvori usta lavovima, te mi ne naudiše; jer se nadjoh čist pred njim, a ni tebi, care, ne učinih zla.

23. Tada se car veoma obradova tomu, i zapovjedi da izvade Danijela iz jame. I izvadiše Danijela iz jame, i ne nadje se rane na njemu, jer vjerova Bogu svojemu.

24. Po tom zapovjedi car, te dovedoše ljude koji bijahu optužili Danijela, i baciše u jamu lavovsku njih, djecu njihovu i žene njihove; i još ne dodjoše na dno jami, a lavovi ih zgrabiše i sve im kosti potrše.

25. Tada car Darije pisa svijem narodima i plemenima i jezicima što življahu u svoj zemlji: mir da vam se umnoži.

26. Od mene je zapovijest da se u svoj državi carstva mojega *svak* boji i straši Boga Danijelova, jer je on Bog živi, koji ostaje do vijeka, i carstvo se njegovo neće rasuti, i vlast će njegova biti do kraja;

27. On izbavlja i spasava, i čini znake i čudesa na nebu i na zemlji, on je izbavio Danijela od sile lavovske.

28. I taj Danijel bijaše srećan za carovanja Darijeva i za carovanja Cira Persijanca.

GLAVA 7.

Prve godine Baltasara cara Babilonskoga usni Danijel san i vidje u-

tvaru glave svoje na postelji; tada napisa san i pripovjedi u kratko.

2. Danijel progovori i reče: vidjeh u utvari svojoj noću, a to četiri vjetra nebeska udariše se na velikom moru.

3. I četiri velike zvijeri izidoše iz mora, svaka drugačija.

4. Prva bijaše kao lav, i imaše krila orlova; gledah dokle joj se krila poskuboše i podiže se sa zemlje i stade na noge kao čovjek, i srce ljudsko dade joj se.

5. Po tom, gle, druga zvijer bijaše kao medvjed, i stade s jedne strane, i imaše tri rebra u ustima medju zubima svojim, i govoraše joj se: ustani, jedi mnogo mesa.

6. Po tom vidjeh, i gle, druga, kao ris, imaše na ledjima četiri krila kao ptica, i četiri glave imaše zvijer, i dade joj se vlast.

7. Po tom vidjeh u utvarama noćnijem, i gle, četvrta zvijer, koje se trebaše bojati, strašna i vrlo jaka, i imaše velike zube gvozdene, jedjaše i satiraše, i gažaše nogama ostatak, i razlikovaše se od svijeh zvijeri predjašnjih, i imaše deset rogova.

8. Gledah rogove, i gle, drugi mali rog izraste medju onijema, i tri prva roga iščupaše se pred njim; i gle, oči kao oči čovječije bjehu na tom rogu, i usta koja govorahu velike stvari.

9. Gledah dokle se postaviše prijestoli, i starac sjede, na kom bješe odijelo bijelo kao snijeg, i kosa na glavi kao čista vuna, prijesto mu bijaše kao plamen ognjeni, točkovi mu kao oganj razgorio.

10. Rijeka ognjena izlažaše i tecijaše ispred njega, tisuća tisuća služaše mu, i deset tisuća po deset tisuća stajahu pred njim; sud sjede, i knjige se otvoriše.

11. Tada gledah radi glasa velikih riječi koje govoraše onaj rog; i gledah dokle ne bi ubijena zvijer i tijelo joj se raščini i dade se da izgori ognjem.

12. I ostalijem zvijerima uze se vlast, jer duljina životu bješe im odredjena do vremena i do roka.

13. Vidjeh u utvarama noćnijem, i gle, kao sin čovječji idjaše s oblacima nebeskim, i dodje do starca i stade pred njim.

14. I dade mu se vlast i slava i carstvo da mu služe svi narodi i plemena i jezici; vlast je njegova vlast vječna, koja ne će proći, i carstvo se njegovo ne će rasuti.

15. Meni Danijelu prenemože duh moj u tijelu mom, i utvare glave moje uznemiriše me.

16. Pristupih k jednome od onijeh koji stajahu ondje, i zamolih ga za istinu od svega toga. I progovori mi i kaza mi šta to znači:

17. Ove četiri velike zvijeri jesu četiri cara, koji će nastati na zemlji.

18. Ali će sveci višnjega preuzeti carstvo, i držaće carstvo na vijek i do vijeka.

19. Tada zaželjeh znati istinu o četvrtoj zvijeri, koja se razlikovaše od svijeh i bijaše vrlo strašna, i imaše zube gvozdene i nokte mjedene, i jedjaše i satiraše, a ostatak nogama gažaše.

20. I o deset rogova što joj bjehu na glavi, i o drugom koji izraste i tri otpadoše pred njim, o rogu koji imaše oči i usta koja govorahu velike stvari i bijaše po vidjenju veći od drugih.

21. Gledah, i taj rog vojevaše sa svecima i nadvladjivaše ih,

22. Dokle dodje starac, i dade se sud svecima višnjega, i prispje vrijeme da sveci preuzmu carstvo.

23. Ovako reče: četvrta zvijer biće četvrto carstvo na zemlji, koje će se razlikovati od svijeh carstava, i izješće svu zemlju i pogaziti i satrti.

24. I deset rogova jesu deset careva, koji će nastati iz toga carstva, a poslije njih nastaće drugi, i on će se razlikovati od predjašnjih, i pokoriće tri cara.

25. I govoriće riječi na višnjega, i potiraće svece višnjega, i pomišljaće da promijeni vremena i zakone; i daće mu se u ruke za vrijeme i za vremena i za po vremena.

26. Po tom će sjesti sud, i uzeće mu se vlast, te će se istrijebiti i zatrti sa svijem.

27. A carstvo i vlast i veličanstvo carsko pod svijem nebom daće se narodu svetaca višnjega; njegovo će carstvo *biti vječno carstvo*, i sve će vlasti njemu *služiti i slušati ga.*

28. Ovdje je kraj ovoj riječi. A mene Danijela vrlo uznemiriše misli moje, i lice mi se sve promijeni; ali riječ sačuvah u srcu svom.

GLAVA 8.

Treće godine carovanja Baltasárova pokaza se meni Danijelu utvara poslije one koja mi se pokazala prije.

2. I vidjeh u utvari; a bjeh u Suzi u gradu koji je u zemlji Elamu, kad vidjeh, i vidjeh u utvari i bjeh na vodi Ulaju.

3. I podigoh oči svoje i vidjeh, i gle, stajaše kraj vode ovan, koji imaše dva roga, a rogovi bjehu visoki, ali jedan viši od drugoga, i viši naraste poslije.

4. Vidjeh ovna gdje bode na zapad i na sjever i na jug, i ni jedna zvijer ne mogaše mu odoljeti, i ne bijaše nikoga ko bi izbavio od njega, nego činjaše što hoćaše, i osili.

5. A kad ja motrah, gle, idjaše jarac od zapada povrh sve zemlje a ne doticaše se zemlje; i taj jarac imaše rog znamenit medju očima svojim.

6. I dodje do ovna koji imaše dva roga, kojega vidjeh gdje stoji kraj vode, i potrča na nj gnjevno silom svojom.

7. I vidjeh ga gdje dodje do ovna, i razgnjeviv se na nj udari ovna, te mu slomi oba roga i ne bješe sile u ovnu da mu odoli, nego ga obori na zemlju i pogazi ga, i ne bješe nikoga da izbavi ovna od njega.

8. I jarac posta vrlo velik; a kad osili, slomi se veliki rog, i mjesto njega narastoše znamenita četiri roga prema četiri vjetra nebeska.

9. I iz jednoga njih izide jedan rog malen i naraste vrlo velik prema jugu i istoku i prema krasnoj *zemlji.*

10. I naraste dori do vojske nebeske, i obori na zemlju neke od vojske i od zvijezda, i pogazi ih.

11. I naraste dori do poglavara toj vojsci i uze mu svagdašnju *žrtvu*, i sveti stan njegov obori.

12. I vojska bi dana u otpad od *žrtve* svagdašnje, i obori istinu na zemlju, i što činjaše napredovaše mu.

13. Tada čuh jednoga sveca gdje govoraše; i jedan svetac reče nekome koji govoraše: dokle će *trajati* ta utvara za svagdašnju žrtvu i za otpad pustošni da se gazi svetinja i vojska?

14. I reče mi: do dvije tisuće i tri

stotine dana i noći; onda će se svetinja očistiti.

15. A kad vidjeh ja Danijel ovu utvaru, i zaiskah da razumijem, gle, stade preda me kao čovjek.

16. I čuh glas čovječji nasred Ulaja, koji povika i reče: Gabrijele, kaži ovome utvaru.

17. I dodje gdje ja stajah; i kad dodje uplaših se, i padoh na lice svoje; a on mi reče: pazi, sine čovječji, jer je ova utvara za pošljednje vrijeme.

18. A dok mi on govoraše, ja bijah izvan sebe ležeći ničice na zemlji; a on me se dotače, i ispravi me, te stadoh.

19. I reče: evo, ja ću ti kazati šta će biti na kraju gnjeva; jer će u odredjeno vrijeme biti kraj.

20. Ovan što si ga vidio, koji ima dva roga, to su carevi Medski i Persijski.

21. A runjavi je jarac car Grčki; i veliki rog što mu bješe medju očima, to je prvi car.

22. A što se on slomi, i mjesto njega narastoše četiri, to su četiri carstva, koja će nastati iz toga naroda, ali ne s njegovom silom.

23. A na pošljedak carovanja njihova, kad bezakonici navrše *mjeru,* nastaće car bestidan i lukav.

24. Sila će mu biti jaka, ali ne od njegove jačine, i čudesno će pustošiti, i biće srećan i svršivaće, i gubiće silne i narod sveti.

25. I lukavstvom njegovijem napredovaće prijevara u njegovoj ruci, i podignuće se u srcu svom, i u miru će pogubiti mnoge, i ustaće na kneza nad knezovima, ali će se potrti bez ruke.

26. A rečena utvara o danu i noći istina je; za to ti zapečati utvaru, jer je za mnogo vremena.

27. Tada ja Danijel zanemogoh, i bolovah neko vrijeme; poslije ustah i vrših poslove careve; i čudih se utvari, ali niko ne dozna.

GLAVA 9.

Prve godine Darija sina Asverova od plemena Medskoga, koji se zacari nad carstvom Haldejskim,

2. Prve godine njegova carovanja ja Danijel razumjeh iz knjige broj godina, koje bješe rekao Gospodin Jeremiji *proroku da će se navršiti* razvalinama *Jeruzalemskim, sedamdeset* godina.

3. I okretoh lice svoje ka Gospodinu Bogu tražeći ga molitvom i molbama s postom i s kostrijeti i s pepelom.

4. I pomolih se Gospodinu Bogu svojemu i ispovijedajući se rekoh: o Gospodine, Bože veliki i strašni, koji držiš zavjet i milost onima koji te ljube i drže zapovijesti tvoje;

5. Zgriješismo i zlo činismo i bismo bezbožni, i odmetnusmo se i odstupismo od zapovijesti tvojih i od zakona tvojih.

6. I ne slušasmo sluga tvojih proroka, koji govorahu u tvoje ime carevima našim, knezovima našim i ocima našim i svemu narodu zemaljskom.

7. U tebe je, Gospodine, pravda a u nas sram na licu, kako je danas, u Judejaca i u Jeruzalemljana i u svijeh Izraelaca, koji su blizu i koji su daleko po svijem zemljama kuda si ih razagnao za grijehe njihove, kojima ti griješiše.

8. Gospodine, u nas je sram na licu, u careva naših, u knezova naših i u otaca naših, jer ti zgriješismo.

9. U Gospodina je Boga našega milost i praštanje, jer se odmetnusmo od njega,

10. I ne slušasmo glasa Gospodina Boga svojega da hodimo po zakonima njegovijem, koje nam je dao preko sluga svojih proroka.

11. I sav Izrael prestupi zakon tvoj, i odstupi da ne sluša glasa tvojega; za to se izli na nas prokletstvo i zakletva napisana u zakonu Mojsija sluge Božijega, jer mu zgriješismo.

12. I on potvrdi riječi svoje koje je govorio za nas i za sudije naše, koje su nam sudile, pustivši na nas zlo veliko, da tako ne bi pod svijem nebom kako bi u Jeruzalemu.

13. Kako je pisano u zakonu Mojsijevu, sve to zlo dodje na nas, i opet se ne molismo Gospodinu Bogu svojemu da bismo se vratili od bezakonja svojega i pazili na istinu tvoju.

14. I Gospodin nasta oko zla i navede ga na nas; jer je pravedan Gospodin Bog naš u svijem djelima svojim koja čini, jer ne slušasmo glasa njegova.

15. Ali sada, Gospodine Bože naš, koji si izveo narod svoj iz zemlje Egipatske rukom krjepkom, i stekao si sebi ime, kako je danas, zgriješismo, bezbožni bismo.

16. Gospodine, po svoj pravdi tvojoj neka se odvrati gnjev tvoj i jarost tvoja od grada tvojega Jeruzalema, svete gore tvoje; jer sa grijeha naših i s bezakonja otaca naših Jeruzalem i tvoj narod posta rug u svijeh koji su oko nas.

17. Sada dakle poslušaj, Bože naš, molitvu sluge svojega i molbe njegove, i obasjaj licem svojim opustjelu svetinju svoju, Gospodina radi.

18. Bože moj, prigni uho svoje, i čuj; otvori oči svoje, i vidi pustoš našu i grad, na koji je prizvano ime tvoje, jer ne pravde svoje radi nego radi velike milosti tvoje padamo pred tobom moleći se.

19. Gospodine, usliši, Gospodine, oprosti, Gospodine, pazi i učini, ne časi, sebe radi, Bože moj, jer je tvoje ime prizvano na ovaj grad i na tvoj narod.

20. A dok ja još govorah i moljah se i ispovijedah grijeh svoj i grijeh naroda svojega Izraela, i padah moleći se pred Gospodinom Bogom svojim za svetu goru Boga svojega,

21. Dok još govorah moleći se, onaj čovjek Gabrijel, kojega vidjeh prije u utvari, doletje brzo i dotače me se o večernjoj žrtvi.

22. I nauči me i govori sa mnom i reče: Danijele, sada izidoh da te urazumim.

23. U početku molitve tvoje izide riječ, i ja dodjoh da ti kažem, jer si mio; za to slušaj riječ, i razumij utvaru.

24. Sedamdeset je nedjelja odredjeno tvome narodu i tvome gradu svetom da se svrši prijestup i da nestane grijeha i da se očisti bezakonje i da se dovede vječna pravda, i da se zapečati utvara i proroštvo, i da se pomaže sveti nad svetima.

25. Za to znaj i razumij: od kad izide riječ da se Jeruzalem opet sazida do pomazanika vojvode biće sedam nedjelja, i šezdeset i dvije nedjelje da se opet pograde ulice i zidovi, i to u teško vrijeme.

26. A poslije te šezdeset i dvije nedjelje pogubljen će biti pomazanik i ništa mu ne će ostati; narod će vojvodin doći i razoriti grad i svetinju; i kraj će mu biti s potopom, i odredjeno će pustošenje biti do svršetka rata.

27. *I utvrdiće zavjet s mnogima za nedjelju dana, a u polovinu nedjelje ukinuće žrtvu i prinos; i krilima mrskim, koja pustoše, do svršctka odredjenoga izliće se na pustoš.*

GLAVA 10.

Trćće godine Cira cara Persijskoga objavi se riječ Danijelu, koji se zvaše Baltasar; i riječ bješe istinita i o velikim stvarima; i razabra riječ i razumje utvaru.

2. U to vrijeme ja Danijel bjeh u žalosti tri nedjelje dana.

3. Jela ugodna ja ne jedoh, ni meso ni vino ne udje u moja usta, niti se namazah uljem dok se ne navršiše tri nedjelje dana.

4. A dvadeset četvrtoga dana prvoga mjeseca bijah na brijegu velike rijeke Tigrisa.

5. I podigoh oči svoje i vidjeh, a to jedan čovjek obučen u platno, i pojas bješe oko njega od čistoga zlata iz Ufaza;

6. A tijelo mu bješe kao hrizolit, i lice mu kao munja a oči mu kao lučevi zapaljeni, a ruke i noge kao mjed ugladjena, a glas od riječi njegovijeh kao glas mnogoga ljudstva.

7. I ja Danijel sam vidjeh utvaru, a ljudi što bijahu sa mnom ne vidješe je, ali ih popade strah velik, te pobjegoše i sakriše se.

8. I ostah sam, i vidjeh tu veliku utvaru, i ne osta snage u meni, i ljepota mi se nagrdi, i ne imah snage.

9. I čuh glas od riječi njegovijeh, i kad čuh glas od riječi njegovijeh, izvan sebe padoh ničice licem na zemlju.

10. I gle, ruka me se dotače i podiže me na koljena moja i na dlanove moje.

11. I reče mi: Danijele, mili čovječe! slušaj riječi koje ću ti kazati, i stani pravo, jer sam sada poslan k tebi. I kad mi reče tu riječ, ustah drkćući.

12. I reče mi: ne boj se, Danijele, jer prvoga dana kad si upravio srce svoje da razumijevaš i da mučiš sebe pred Bogom svojim, uslišene biše riječi tvoje, i ja dodjoh tvojih riječi radi.

13. Ali knez carstva Persijskoga staja mi na suprot dvadeset i jedan dan; ali, gle, Mihailo jedan od prvijeh knezova dodje mi u pomoć; tako ja ostah ondje kod careva Persijskih.

14. I dodjoh da ti kažem šta će biti

tvome narodu poslije; jer će još biti utvara za te dane.

15. I kad mi govoraše tako, oborih oči svoje na zemlju i zanijemjeh.

16. I gle, kao čovjek dotače se usana mojih, i otvorih usta svoja, i progovorih i rekoh onomu koji stajaše prema meni: gospodaru moj, od ove utvare navališe moji bolovi na mene i nema snage u meni.

17. A kako može sluga mojega gospodara govoriti s gospodarem mojim? jer od ovoga časa u meni nesta snage i ni dihanje ne osta u meni.

18. Tada onaj što bijaše kao čovjek opet me se dotače i ohrabri me.

19. I reče: ne boj se, mili čovječe; mir da ti je! ohrabri se, ohrabri se. I dokle mi govoraše, ohrabrih se i rekoh: neka govori gospodar moj, jer si me ohrabrio.

20. A on reče: znaš li za što sam došao k tebi? a sada ću se vratiti da vojujem na kneza Persijskoga; po tom ću otići, i gle, doći će knez Grčki.

21. Ali ću ti kazati što je napisano u knjizi istinitoj. Nema nikoga da junački radi sa mnom u tom osim Mihaila kneza vašega.

GLAVA 11.

1. Ja prve godine Darija Medijanina stadoh da mu pomožem, i da ga potkrijepim.

2. A sada ću ti kazati istinu. Evo, još će tri cara nastati u Persiji; i četvrti će biti bogatiji od svijeh, i kad se ukrijepi bogatstvom svojim, sve će podignuti na Grčko carstvo.

3. Po tom će nastati silan car, i vladaće velikom državom i radiće što hoće.

4. A kako nastane, rasuće se carstvo njegovo i razdijeliće se u četiri vjetra nebeska, ne medju natražje njegovo niti s vlašću s kojom je on vladao, jer će se carstvo njegovo ukinuti i dopasti drugima a ne njima.

5. I car južni osiliće, i jedan od knezova njegovijeh, i biće silniji od njega, i vladaće, i država će njegova biti velika.

6. I poslije nekoliko godina oni će se oprijateljiti, i kći *južnoga* cara doći će *k caru sjevernom da učini* pogodbu; ali ona ne će sačuvati sile mišici, niti će se on održati s mišicom svojom, nego će biti predana i ona i oni koji je dovedu i sin njezin i onaj koji joj bude pomagao u to vrijeme.

7. Po tom će od izdanka iz korijena njezina nastati jedan na mjesto njegovo, koji će doći s vojskom svojom i udariti na gradove sjevernoga, i biće ih i osvojiće ih.

8. I bogove će njihove i knezove njihove sa zakladima njihovijem dragocjenijem zlatnijem i srebrnijem odnijeti u ropstvo u Egipat, i ostaće *nekoliko* godina jači od cara sjevernoga,

9. I tako će car južni doći u svoje carstvo, i vratiće se u svoju zemlju.

10. Ali će sinovi njegovi zaratiti, i skupiće veliku vojsku; i jedan će doći iz nenada, i poplaviti i proći; i vrativši se ratovaće do grada njegova.

11. Tada će se ražljutiti car južni, i izaći će i ratovaće s njim, s carem sjevernijem, i podignuće veliku vojsku, te će mu biti data u ruke vojska.

12. I kad razbije vojsku, ponijeće se srce njegovo, i pobiće tisuće, ali se ne će ukrijepiti.

13. Jer će car sjeverni opet dignuti vojsku veću od prve; i poslije nekoliko godina doći će s velikom vojskom i s velikim blagom.

14. I u to će vrijeme mnogi ustati na cara južnoga; i zlikovci od tvojega naroda podignuće se da se potvrdi utvara, i popadaće.

15. I doći će car sjeverni, i načiniće opkope, i uzeće tvrde gradove, i mišice južnoga *cara* ne će odoljeti ni izabrani narod njegov, niti će biti sile da se opre.

16. I onaj došav na nj činiće što hoće, i ne će biti nikoga da mu se opre; i ustaviće se u krasnoj zemlji, koju će potrti svojom rukom.

17. Po tom će se okrenuti da dodje sa silom svega carstva svojega, ali će se pogoditi s njim, i daće mu kćer za ženu da bi ga upropastio, ali se ona ne će držati, niti će biti s njim.

18. Po tom će se okrenuti na ostrva, i osvojiće mnoga; ali će jedan vojvoda prekinuti sramotu koju čini, i obratiće na nj sramotu njegovu.

19. Po tom će se okrenuti ka grad

vima svoje zemlje, i spotaknuće se i pašće, i ne će se više naći.

20. I na njegovo će mjesto nastati koji će poslati nastojnika u slavi carskoj; ali će za malo dana poginuti bez gnjeva i bez boja.

21. A na njegovo će mjesto doći neznatan čovjek, kome nije namijenjena čast carska; ali će doći mirno i osvojiće carstvo laskanjem.

22. I mišice koje plave on će poplaviti i polomiti, pa i kneza s kojim je učinio vjeru.

23. Jer udruživši se s njim učiniće prijevaru, i došavši nadvladaće s malo naroda.

24. I doći će mirno u rodna mjesta u zemlji, i učiniće što ni ocevi njegovi ni ocevi otaca njegovijeh ne učiniše, razdijeliće im plijen i grabež i blago, i smišljaće misli na gradove, za neko vrijeme.

25. Po tom će podignuti silu svoju i srce svoje na cara južnoga s velikom vojskom; i car će južni doći u boj s velikom i vrlo silnom vojskom; ali ne će odoljeti, jer će mu se činiti nevjera.

26. I koji jedu hljeb njegov satrće ga; vojska će njegova poplaviti, i mnogi će pasti pobijeni.

27. I srce će obojice careva raditi o zlu; i za jednijem će stolom lagati; ali se ne će izvršiti; jer će kraj još biti u odredjeno vrijeme.

28. I tako će se vratiti u svoju zemlju s velikim blagom; i srce će se njegovo obratiti na sveti zavjet, i kad izvrši, vratiće se u svoju zemlju.

29. U odredjeno će vrijeme opet doći na jug; ali drugi put ne će biti kao prvi put.

30. Jer će doći na nj ladje Citejske, i on će se ojaditi, te će se vratiti; i ražljutiće se na sveti zavjet, i izvršiće; i vrativši se složiće se s onima koji ostavljaju sveti zavjet.

31. I vojska će stajati uza nj, i oskvrniće svetinju u gradu, i ukinuti *žrtvu* svagdašnju i postaviće gnusobu pustošnu.

32. I koji su bezbožni prema zavjetu, *on će ih laskanjem* otpaditi; ali narod *koji poznaje Boga* svojega ohrabriće se *i izvršiće.*

33. I razumni u narodu naučiće mnoge, i padaće od mača i ognja, ropstva i grabeža mnogo vremena.

34. Ali padajući dobiće malu pomoć; i mnogi će pristati s njima dvoličeći.

35. I od razumnijeh će pasti neki da bi se okušali i očistili i ubijelili do roka, jer će još biti rok.

36. I taj će car činiti što hoće, i podignuće se i uzvisiće se iznad svakoga boga, i čudno će govoriti na Boga nad bogovima, i biće srećan dokle se ne svrši gnjev, jer će se izvršiti što je odredjeno.

37. Ne će mariti ni za bogove svojih otaca ni za ljubav žensku, niti će za koga boga mariti, nego će se uzvišivati nada sve.

38. I na mjesto Boga najsilnijega slaviće boga kojega oci njegovi ne znaše, slaviće zlatom i srebrom i dragim kamenjem i zakladima.

39. I učiniće da gradovi Boga najsilnijega budu boga tudjega; koje pozna umnožiće im slavu i učiniće ih gospodarima nad mnogima i razdijeliće zemlju mjesto plate.

40. A u pošljednje vrijeme južni će se car pobiti s njim; i car će sjeverni udariti na nj kao vihor s kolima i konjicima i s mnogim ladjama, i ušavši u zemlje poplaviće i proći.

41. I doći će u krasnu zemlju, i mnoge će propasti, a ove će se izbaviti od njegovijeh ruku: Edomska, Moapska i glavni dio sinova Amonovijeh.

42. I posegnuće rukom svojom na zemlje, i zemlja Egipatska ne će umaknuti.

43. I osvojiće blago u zlatu i u srebru i sve zaklade Egipatske; i Libijani i Etiopljani ići će za njim.

44. Ali će ga glasovi s istoka i sa sjevera smesti, te će izaći s velikim gnjevom da pogubi i zatre mnoge.

45. I razapeće šatore dvora svojega medju morima na krasnoj svetoj gori; i kad dodje k svome kraju, niko mu ne će pomoći.

GLAVA 12.

A u to će se vrijeme podignuti Mihailo veliki knez, koji brani tvoj narod; i biće žalosno vrijeme, kakoga

nije bilo od kako je naroda do tada; i u to će se vrijeme izbaviti tvoj narod, svaki koji se nadje zapisan u knjizi.

2. I mnogo onijeh koji spavaju u prahu zemaljskom probudiće se, jedni na život vječni a drugi na sramotu i prijekor vječni.

3. I razumni će se sjati kao svjetlost nebeska, i koji mnoge privedoše k pravdi, kao zvijezde vazda i do vijeka.

4. A ti Danijele zatvori ove riječi i zapečati ovu knjigu do pošljednjega vremena; mnogi će pretraživati, i znanje će se umnožiti.

5. Tada pogledah ja Danijel, i gle, stajahu druga dvojica, jedan s ove strane na brijegu rijeke, a drugi s one strane na brijegu rijeke.

6. I *jedan* reče čovjeku obučenome u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci: kad će biti kraj tijem čudesima?

7. I čuh čovjeka obučenoga u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci, i podiže desnicu svoju i ljevicu svoju k nebu, i zakle se onijem koji živi u vijek da će se sve ovo ispuniti po vremenu, po vremenima i po po vremena, i kad se svrši rasap sile svetoga naroda.

8. I ja čuh ali ne razumjeh; i rekoh: gospodaru moj, kakav će biti kraj tome?

9. A on reče: idi Danijele, jer su zatvorene i zapečaćene ove riječi do pošljednjega vremena.

10. Mnogi će se očistiti, ubijeliti i okušati; a bezbožnici će raditi bezbožno, niti će koji bezbožnik razumjeti; ali će razumni razumjeti.

11. A od vremena kad se ukine *žrtva* vazdašnja i postavi gnusoba pustošna, biće tisuća i dvje sta i devedeset dana.

12. Blago onome koji pretrpi i dočeka tisuću i tri stotine i trideset i pet dana.

13. A ti idi ka kraju; i počivaćeš i ostaćeš na dijelu svom do svršetka svojih dana.

KNJIGA PROROKA OZEJA.

GLAVA 1.

Riječ Gospodinova koja dodje Ozeju sinu Berijevu za vremena Ozije, Joatana, Ahaza i Ezehije careva Judinijeh i za vremena Jeroboama sina Joasova cara Izraelova.

2. Kad Gospodin poče govoriti Ozeju, reče Gospodin Ozeju: idi, oženi se kurvom, i *rodi* kopilad, jer se zemlja prokurva odstupivši od Gospodina.

3. I otide, i uze Gomeru kćer Deblaimsku, koja zatrudnje i rodi mu sina.

4. Tada mu reče Gospodin: nadjeni mu ime Jezrahel: jer još malo, pa ću pohoditi krv Jezrahelsku na domu Jehuvljevu i ukinuću carstvo doma Izraelova.

5. I u to ću vrijeme slomiti luk Izraelov u dolini Jezrahelskoj.

6. I ona opet zatrudnje i rodi kćer; i Gospodin mu reče: nadjeni joj ime Loruhama; jer se više ne ću smilovati na dom Izraelov, nego ću ih ukinuti sa svijem.

7. A na *dom Judin smilovaću* se, i izbaviću *ih Gospodinom Bogom* njihovijem, a ne ću ih izbaviti lukom ni mačem ni ratom ni konjma ni konjicima.

8. Po tom odbivši od sise Loruhamu opet zatrudnje i rodi sina.

9. I reče *Gospodin:* nadjeni mu ime Loamija; jer vi nijeste moj narod, niti ću ja biti vaš.

10. Ali će ipak broj sinova Izraelovijeh biti kao pijesak morski, koji se ne može izmjeriti ni izbrojiti; i mjesto da im se reče: nijeste moj narod, reći će im se: sinovi Boga živoga.

11. I sabraće se sinovi Judini i sinovi Izraelovi u jedno, i postaviće sebi jednoga poglavara i otići će iz zemlje, jer će biti velik dan Jezrahelski.

GLAVA 2.

Recite braći svojoj: narode moj; i sestrama svojim: pomilovana.

2. Prite se s materom svojom, prite se, jer mi nije žena, niti sam joj ja muž; neka odbaci kurvarstva svoja od lica svojega, i preljube svoje od dojaka svojih,

3. Da je ne bih svukao golu i učinio

je kaka je bila onaj dan kad se rodila, i da je ne bih postavio da bude kao pustinja i obratio je da bude kao zemlja zasušena, i umorio je žedju.

4. I ne ću se smilovati na djecu njezinu, jer su kopilad.

5. Jer se mati njihova kurva, sramoti se roditeljka njihova; jer govori: ići ću za milosnicima svojim koji mi daju hljeb moj i vodu moju, vunu moju i lan moj, ulje moje i piće moje.

6. Za to evo ja ću joj zagraditi put trnjem i zazidaću zidom da ne nadje staza svojih.

7. I trčaće za svojim milosnicima, ali ih ne će stignuti; i tražiće ih, ali ih ne će naći; pa će reći: idem da se vratim k prvomu mužu svojemu, jer mi bješe bolje onda nego sada.

8. Jer ona ne zna da sam joj ja davao žito i vino i ulje, i umnožavao joj srebro i zlato, od kojega načiniše Bala.

9. Za to ću uzeti natrag žito svoje, kad bude vrijeme, i vino svoje, kad bude vrijeme, i uzeću vunu svoju i lan svoj, kojim bi pokrivala golotinju svoju.

10. I otkriću rugobu njezinu pred milosnicima njezinijem, i niko je ne će izbaviti iz moje ruke.

11. I ukinuću svaku radost njezinu, svetkovine njezine, mladine njezine i subote njezine i sve praznike njezine.

12. I potrću čokote njezine i smokve, za koje govori: plata su mi, što mi daloše milosnici moji; i obratiću ih u šumu da ih jede zvijerje poljsko.

13. I pohodiću na njoj dane Balimske, u koje im je kadila i kitila se obocima i grivnama, i išla za svojim milosnicima, a mene zaboravila, govori Gospodin.

14. Ali evo, ja ću je primamiti i odvešću je u pustinju, i govoriću s njom lijepo.

15. I daću joj vinograde njezine od toga mjesta, i dolinu Ahor za vrata nadanju, i ondje će pjevati kao za mladosti svoje i kao kad je išla iz Egipta.

16. I tada ćeš me, govori Gospodin, zvati: mužu moj; a ne ćeš me više zvati: Bale moj.

17. Jer ću ukloniti iz usta njezinijeh *imena Bálā; i ne će im se više pominjati imena.*

18. I tada ću im učiniti zavjet sa zvijerjem poljskim i sa pticama nebeskim i s bubinama zemaljskim; i polomiću luk i mač i rat da ih nestane u zemlji, i učiniću da leže bez straha.

19. I zaručiću te sebi do vijeka, zaručiću te sebi pravdom i sudom i milošću i milosrdjem.

20. I zaručiću te sebi vjerom, i poznaćeš Gospodina.

21. I tada ću se odazvati, govori Gospodin, odazvaću se nebesima, a ona će se odazvati zemlji.

22. A zemlja će se odazvati žitu i vinu i ulju, a to će se odazvati Jezrahelu.

23. I posijaću je sebi na zemlji, i smilovaću se na Loruhamu, i reći ću Loamiji: ti si moj narod, i on će reći: Bože moj!

GLAVA 3.

Po tom reče mi Gospodin: idi opet, ljubi ženu koju ljubi ljubavnik a ona čini preljubu, kao što Gospodin ljubi sinove Izraelove a oni gledaju za tudjim bogovima i ljube žbanove vinske.

2. I kupih je za petnaest *sikala* srebra i gomor i po ječma.

3. I rekoh joj: sjedi kod mene dugo vremena, i ne kurvaj se, i ne budi drugoga; tako ću i ja biti tvoj.

4. Jer će dugo vremena sinovi Izraelovi sjedjeti bez cara i bez kneza i bez žrtve i bez stupa i bez oplećka i likova.

5. Poslije će se obratiti i tražiće Gospodina Boga svojega i Davida cara svojega, i u strahu će pristupiti ka Gospodinu i blagosti njegovoj u pošljednja vremena.

GLAVA 4.

Čujte riječ Gospodinovu, sinovi Izraelovi, jer Gospodin ima parbu sa stanovnicima zemaljskim; jer nema istine ni milosti ni znanja za Boga u zemlji;

2. Zaklinju se krivo i lažu i ubijaju i kradu i čine preljubu, zastraniše, i jedna krv stiže drugu.

3. Za to će tužiti zemlja, i što god živi na njoj prenemoći će, izvijeri poljske i ptice nebeske; i ribe će morske pomrijeti.

4. Ali niko da se ne prepire ni da koga kori, jer je narod tvoj kao oni koji se prepiru se svećenikom.

5. Za to ćeš pasti danju, i s tobom će prorok pasti noću, i pogubiću mater tvoju.

6. Izgibe moj narod, jer je bez znanja; kad si ti odbacio znanje, i ja ću tebe odbaciti da mi ne vršiš službe svećeničke; kad si zaboravio Boga svojega, i ja ću zaboraviti sinove tvoje.

7. Što se više množiše, to mi više grješiše; slavu njihovu pretvoriću u sramotu.

8. Od grijèhâ naroda mojega hrane se, i lakome se na bezakonje njihovo.

9. Za to će biti svećeniku kao narodu; pohodiću ga za putove njegove i platiću mu za djela njegova.

10. I oni će jesti, a ne će se nasititi; kurvaće se, a ne će se množiti; jer prestaše služiti Gospodinu.

11. Kurvarstvo i vino i mäst oduzima srce.

12. Narod moj pita drvo svoje, i palica mu njegova odgovara; jer duh kurvarski zavodi ih da se kurvaju odstupivši od Boga svojega.

13. Navrh gore prinose žrtve, i na humovima kade pod hrastovima, topolama i brijestovima, jer im je sjen dobar; za to se kurvaju kćeri vaše i snahe vaše čine preljubu.

14. Ne ću karati kćeri vaših kad se kurvaju, ni snaha vaših, kad čine preljubu; jer se oni odvajaju s kurvama i prinose žrtve s nevaljalijem ženama; i narod nerazumni propašće.

15. Ako se ti kurvaš, Izraele, neka ne griješi Juda; i ne idite u Galgalu niti idite u Betaven, i ne kunite se: tako da je živ Gospodin!

16. Jer je Izrael uporan kao uporna junica; sada će ih pasti Gospodin kao jagnje na prostranu mjestu.

17. Efraim se udružio s lažnijem bogovima; ostavi ga.

18. Piće se njihovo prevrnu, jednako se kurvaju; milo im je: dajte. Braniči su njegovi sramota.

19. Vjetar će ih stegnuti krilima svojim, i oni će se posramiti od žrtava svojih.

GLAVA 5.

Čujte, svećenici, i pazi, dome Izraelov, i slušaj, dome carev, jer je *vama sud, jer ste zamka u Mispi i mreža razapeta na Taboru.*

2. Iz potaje klaše one koji zalaze; ali ću ih ja pokarati sve.

3. Ja poznajem Efraima, i Izrael nije sakriven od mene; jer se sada kurvaš, Efraime, Izrael se oskvrni.

4. Ne upravljaju djela svojih da se vrate k Bogu svojemu; jer je duh kurvarski u njima i ne znaju Gospodina.

5. I ponositost Izraelova svjedoči mu u oči; za to će Izrael i Efraim pasti za bezakonje svoje, pašće i Juda s njima.

6. Ići će s ovcama svojim i s govedima svojim da traže Gospodina, ali ga ne će naći; uklonio se je od njih.

7. Iznevjeriše Gospodina, jer izrodiše tudje sinove; za to će ih proždrijeti mjesec dana s dostojanjem njihovijem.

8. Trubite u rog u Gabi. u trubu u Rami; vičite u Betavenu: za tobom, Benjamine!

9. Efraim će opustjeti u dan kara; objavih medju plemenima Izraelovijem što će za cijelo biti.

10. Knezovi su Judini kao oni koji premještaju medju; izliću na njih kao vodu jarost svoju.

11. Efraimu se čini nasilje, satrven je sudom, jer od svoje volje otide za zapoviješću.

12. Za to ću ja biti Efraimu kao moljac i kao crv domu Judinu.

13. I Efraim vidje bolest svoju i Juda svoju ranu, i otide Efraim k Asircu, i *Juda* posla k caru koji bi ga branio; ali vas on ne može iscijeliti niti će vas oprostiti rane vaše.

14. Jer ću ja biti kao lav Efraimu, kao lavić domu Judinu; ja, ja ću zgrabiti, i otići ću, odnijeću, i niko ne će izbaviti.

15. Otići ću i vratiću se na svoje mjesto dokle ne priznadu svoju krivicu i potraže lice moje; kad budu u nevolji, tražiće me.

GLAVA 6.

Hodite da se vratimo ka Gospodinu; jer on razdrije, i iscijeliće nas, rani, i zaviće nas.

2. Povratiće nam život do dva dana, treći dan podignuće nas, i živjećemo pred njim.

3. Tada ćemo poznati Gospodina, i sve ćemo ga više poznavati; jer mu je izlazak uredjen kao zora idoći će nam

kao dažd, kao pozni dažd koji natapa zemlju.

4. Što da ti učinim, Efraime? što da ti učinim, Judo? jer je dobrota vaša kao oblak jutarnji i kao rosa koja u zoru padne, pa je nestane.

5. Za to ih sjekoh preko prórōkā i ubijah riječima usta svojih, i svjetlost sudova tvojih izide.

6. Jer je meni milost mila a ne žrtva, i poznavanje Boga većma nego žrtva paljenica.

7. Ali oni prestupiše zavjet kao Adam; tu me iznevjeriše.

8. Galad je grad onijeh koji čine bezakonje, po njemu su krvavi tragovi.

9. A družina je svećenička kao četa koja dočekuje ljude, ubijaju na putu u Sihem, čine grdilo.

10. U domu Izraelovu vidim strahotu; ondje je kurvanje Efraimovo, Izrael se skvrni.

11. I tebi je, Judo, pripravljena žetva, kad vratim roblje naroda svojega.

GLAVA 7.

Kad liječim Izraela, tada se pokazuje bezakonje Efraimovo i zloća Samarijska; jer čine laž, i lupež ulazi, i na polju udara četa.

2. I ne govore u srcu svom da ja pamtim svako bezakonje njihovo; sada stoje oko njih djela njihova, preda mnom su.

3. Nevaljalstvom svojim vesele cara i lažima svojim knezove.

4. Svi čine preljubu; kao peć su koju užari hljebar, koji prestane stražiti kad zamijesi tijesto pa dokle uskisne.

5. Na dan cara našega razbolješe se knezovi od mijeha vina, i on pruži ruku svoju podsmjevačima.

6. Jer na zasjede svoje upravljaju srce svoje, koje je kao peć; hljebar njihov spava cijelu noć, u jutru gori kao plamen ognjeni.

7. Svi su kao peć ugrijani i proždiru svoje sudije; svi carevi njihovi padaju, ni jedan izmedju njih ne viče k meni.

8. Efraim se pomiješao s narodima; *Efraim je pogača* neprevrnuta.

9. *Inostranci jedu* mu silu, a on ne *zna; sijede kose* popadaju ga, a on ne *zna.*

10. I ponositost Izraelova svjedoči mu u oči, ali se ne vraćaju ka Gospodinu Bogu svojemu niti ga traže uza sve to.

11. I Efraim je kao golub, lud, bezuman; zovu Egipat, idu u Asirsku.

12. Kad otidu, razapeću na njih mrežu svoju, kao ptice nebeske svući ću ih, karaću ih kako je kazivano u zboru njihovu.

13. Teško njima, jer zadjoše od mene; pogibao će im biti, jer me iznevjeriše; ja ih iskupih, a oni govoriše na me laž.

14. Niti me prizivaše iz srca svojega, nego ridaše na odrima svojim; žita i vina radi skupljajući se odstupaju od mene.

15. Kad ih karah, ukrijepih im mišice; ali oni misliše zlo na me.

16. Vraćaju se, ali ne k višnjemu, postaše kao luk lažljiv; knezovi će njihovi popadati od mača, s obijesti jezika svojega; to će im biti podsmijeh u zemlji Egipatskoj.

GLAVA. 8.

Trubu na usta, *i reci:* kao orao ide na dom Gospodinov; jer prestupiše zavjet moj i otpadiše se od zakona mojega.

2. Izrael će vikati k meni: Bože moj; poznajemo te.

3. Izrael je ostavio dobro: neprijatelj će ga goniti.

4. Postavljaju careve, ali ne od mene; podižu knezove, za koje ja ne znam; od srebra svojega i od zlata svojega grade sebi likove, da se istrijebe.

5. Ostavilo te je tele tvoje, Samarijo; jarost se moja raspalila na njih; dokle se ne će moći očistiti?

6. Jer je i ono od Izraela; načinio ga je umjetnik, i nije Bog; tele će Samarijsko otići u komade.

7. Jer siju vjetar, pa će žeti oluju; stabljike ne će imati, klica ne će dati brašna; da bi i dala, proždrijeće ga tudjinci.

8. Proždrijeće se Izrael, biće medju narodima kao sud, na kom nema miline.

9. Jer otidoše k Asircu, divljemu magarcu, koji je sam za se; Efraim naima ljubavnike.

10. A što naimaše medju narodima, ja

ću ih sabrati; a već i okusiše malo radi bremena cara nad knezovima.

11. Što umnoži Efraim oltare da griješi, biće mu oltari na grijeh.

12. Napisah mu velike stvari u zakonu svom; ali mu se čine kao nešto tudje.

13. Za žrtve, koje mi prinose, prinose meso, i jedu ga; Gospodin ih ne prima; sada će se opomenuti bezakonja njihova i pohodiće grijehe njihove; oni će se vratiti u Egipat.

14. Izrael zaboravi tvorca svojega, i sagradi dvorove, i Juda umnoži tvrde gradove; ali ću pustiti oganj u gradove ovomu, i spaliće dvorove onomu.

GLAVA 9.

Ne raduj se, Izraele, veseleći se kao narodi, što se kurvaš odstupivši od Boga svojega, miluješ platu kurvarsku po svijem gumnima žitnijem.

2. Gumno i kaca ne će ih hraniti, i mäst će ih prevariti.

3. Oni ne će nastavati u zemlji Gospodinovoj; nego će se vratiti Efraim u Egipat, i oni će jesti nečisto u Asirskoj.

4. Ne će prinositi Gospodinu vina, niti će mu biti ugodne žrtve njihove, nego će im biti kao hljeb onijeh koji tuže, ko ga god jede oskvrniće se, jer im je hljeb za žrtve njihove, ne će ući u dom Gospodinov.

5. Šta ćete činiti na dan svetkovine i na dan praznika Gospodinova?

6. Jer gle, otići će pustošenja radi; Egipat će ih pribrati, Memfis će ih pogrepsti; zaklade njihove od srebra naslijediće kopriva, trnje će im biti u šatorima.

7. Dodjoše dani pohodjenju, dodjoše dani plaćanju; poznaće Izrael; proroci su ludi, bezumni su u kojima je duh, za mnoštvo bezakonja tvojega i veliku mržnju.

8. Stražar je Efraimov s Bogom mojim, prorok je zamka ptičarska po svijem putovima njegovijem, mržnja je u domu Boga njegova.

9. Duboko su se pokvarili kao u vrijeme Gapsko; opomenuće se bezakonja njihova, i pohodiće grijehe njihove.

10. Nadjoh Izraela kao groždje u pustinji; *vidjeh oce vaše kao prve* smokve *na drvetu u početku njegovu*; oni otidoše k Belfegoru, i odvojiše se za sramotom, i postaše gadni kako im bješe milo.

11. Efraimova će slava odletjeti kao ptica od rodjenja i od utrobe i od začetka.

12. Ako li i othrani sinove svoje, ja ću ih učiniti da budu bez djece, da ne ostane ni jedan; i teško njima kad odstupim od njih.

13. Efraim, kad ga gledah, bješe kao Tir, posadjen na ljupku mjestu; ali će Efraim izvesti krvniku sinove svoje.

14. Podaj im, Gospodine; šta ćeš im dati? podaj im utrobu pometljivu i dojke nsahle.

15. Sva je zloća njihova u Galgali; za to ondje mrzim na njih; za zloću djela njihovijeh izagnaću ih iz doma svojega; ne ću ih više ljubiti; svi su knezovi njihovi odmetnici.

16. Udaren bi Efraim; korijen im posahnu, ne će roditi roda; ako i rode, ubiću mili porod utrobe njihove.

17. Odbaciće ih Bog moj, jer ga ne slušaju, i skitaće se po narodima.

GLAVA 10.

Izrael je prazna loza vinova, ostavlja rod za se; što više roda ima, to više umnožava oltare; što mu je bolja zemlja, to više kiti likove.

2. Srce im je razdijeljeno, za to su krivi; on će oboriti oltare njihove, polomiće likove njihove.

3. Jer sada govore: nemamo cara; ne bojimo se Gospodina; i šta bi nam učinio car?

4. Govore riječi kunući se lažno kad ugovaraju vjeru, i sud kao otrov raste u brazdama na njivi mojoj.

5. Za junice Betavenske uplašiće se stanovnici Samarijski; jer će za njima žaliti narod njihov, i svećenici njihovi, koji im se radovahu, jer će slava njihova otići od njih.

6. I on će sam biti odveden u Asirsku na dar caru braniču; Efraima će popasti stid, i Izrael će se osramotiti namjerom svojom.

7. Cara će Samarijskoga nestati kao pjene povrh vode.

8. I oboriće se visine Abenske, grijeh Izraelov; trnje će i čkalj rasti po oltarima njihovijem, i govoriće gorama: pokrijte nas, i humovima: padnite na nas.

9. Od vremena Gapskoga griješio si, Izraele; ondje ostaše, ne stiže ih u Gabi rat na bezakonike.

10. Po svojoj ću ih volji pokarati, i narodi će se skupiti na njih da ih zarobe za dvojako bezakonje njihovo.

11. Efraim je junica naučena, koja rado vrše; ali ću joj doći na lijepi vrat; upregnuću Efraima, Juda će orati, Jakov će povlačiti.

12. Sijte pravdu, žećete milost; orite krčevinu, jer je vrijeme da tražite Gospodina, da bi došao i podaždio vam pravdom.

13. Oraste bezbožnost, žeste bezakonje, jedoste plod od laži; jer si se pouzdao u svoj put, u mnoštvo svojih junaka.

14. Za to će se podignuti vreva medju tvojim narodom, i svi će se gradovi tvoji raskopati kao što Salmana raskopa Betarbel kad bijaše rat, majka bi razmrskana sa sinovima.

15. Tako će vam učiniti Betel za veliku zloću vašu; zorom će poginuti car Izraelov.

GLAVA 11.

Kad Izrael bješe dijete, ljubljah ga, i iz Egipta dozvah sina svojega.

2. Koliko ih zvaše, toliko oni odlaziše od njih; prinosiše žrtve Balima, kadiše likovima.

3. Ja učih Efraima hoditi držeći ga za ruke, ali ne poznaše da sam ih ja liječio.

4. Vukoh ih uzicama čovječijim, užima ljubavnijem; i bijah im kao oni koji im skidaju jaram s čeljusti, i davah im hranu.

5. Ne će se vratiti u zemlju Egipatsku, nego će mu Asirac biti car, jer se ne htješe obratiti.

6. I mač će stajati u gradovima njegovijem. i potrće prijevornice njegove i proždrijeti za namjere njihove.

7. Narod je moj prionuo za otpad od mene; zovu ga k višnjemu, ali se ni jedan ne podiže.

8. Kako da te dam, Efraime? da te predam, Izraele? kako da učinim od tebe kao od Adame? da te obratim da budeš kao Sebojim? Ustreptalo je srce *moje u meni,* uskolebala se utroba moja *od žalosti.*

9. *Ne ću izvršiti* ljutoga gnjeva svojega, ne ću opet zatrti Efraima; jer sam ja Bog a ne čovjek, svetac usred tebe; ne ću doći na grad.

10. Ići će oni za Gospodinom; on će rikati kao lav; kad rikne, sa strahom će dotrčati sinovi s mora;

11. Sa strahom će dotrčati iz Egipta kao ptica, i kao golub iz zemlje Asirske; i naseliću ih u kućama njihovijem, govori Gospodin.

GLAVA 12.

Opkolio me je Efraim lažju i dom Izraelov prijevarom; ali Juda još vlada s Bogom i vjeran je sa svetima.

2. Efraim se hrani vjetrom, i ide za ustokom; svaki dan množi laž i pogibao; i hvataju vjeru s Asircem i nose ulje u Egipat.

3. I s Judom ima Gospodin parbu i pohodiće Jakova prema putovima njegovijem, platiće mu po djelima njegovijem.

4. U utrobi uhvati za petu brata svojega, i u sili svojoj bori se s Bogom;

5. Bori se s angjelom, i nadjača; plaka, i moli mu se; nadje ga u Betelu, i ondje govori s nama.

6. Ali je Gospodin Bog nad vojskama, Gospodin mu je spomen.

7. Ti dakle obrati se k Bogu svojemu, čuvaj milost i pravdu, i uzdaj se vazda u Boga svojega.

8. Trgovac je *Efraim,* u ruci su mu mjerila lažna, milo mu je da čini krivo.

9. I govori Efraim: baš se obogatih, stekoh blago, ni u kom trudu mom ne će mi naći nepravde koja bi bila grijeh.

10. A ja sam Gospodin Bog tvoj od zemlje Egipatske, još ću ti dati da sjediš u šatorima kao o praznicima.

11. I govoriću preko prórōkā, i umnožiću utvare, i davaću priče preko prórōkā.

12. Doista je Galad bezakonje, postaše sama taština; u Galgali prinose junce na žrtvu, i oltari su im kao gomile kamenja po brazdama na njivi mojoj.

13. I Jakov pobježe u zemlju Sirsku, i Izrael služi za ženu, i za ženu čuva *ovce.*

14. I prorokom izvede Gospodin Izraela iz Egipta, i prorokom čuva ga.

15. Efraim ga ljuto razgnjevi; za to će ostaviti na njemu krv njegovu, i vratiće mu sramotu njegovu Gospodin njegov

GLAVA 13.

Kad Efraim govoraše, bješe strah; bješe se uzvisio u Izraelu; ali se ogriješi o Bala, te umrije.

2. I sada jednako griješe i grade sebi lijući od srebra svojega po razumu svojemu likove, koji su svi djelo umjetnićko, a oni govore za njih: ljudi koji prinose žrtve neka cjeluju teoce.

3. Za to će biti kao oblak jutarnji i kao rosa koja u zoru padne, pa je nestane, kao pljeva, koju odnosi vjetar s gumna, i kao dim iz dimnjaka.

4. A ja sam Gospodin Bog tvoj od zemlje Egipatske, i Boga osim mene nijesi poznao, i osim mene nema ko bi spasao.

5. Ja te poznah u pustinji, u zemlji zasušenoj.

6. Imajući dobru pašu bijahu siti; ali čim se nasitiše, ponese se srce njihovo, za to me zaboraviše.

7. Zato ću im biti kao lav, kao ris vrebaću ih na putu.

8. Srešću ih kao medvjedica kojoj uzmu medvjediće, i rastrgaću im sve srce njihovo i izješću ih ondje kao lav; zvijerje poljsko raskinuće ih.

9. Propao si, Izraele; ali ti je pomoć u meni.

10. Gdje ti je car? gdje je? neka te sačuva u svijem gradovima tvojim; gdje li su sudije tvoje, za koje si govorio: daj mi cara i knezove?

11. Dadoh ti cara u gnjevu svom, i uzeh ga u jarosti svojoj.

12. Svezano je bezakonje Efraimovo, ostavljen je grijeh njegov.

13. Bolovi kao u porodilje spopašće ga, sin je nerazuman, jer ne bi *toliko* vremena ostao u utrobi.

14. Od groba ću ih izbaviti, od smrti ću ih sačuvati; gdje je, smrti, pomor tvoj? gdje je, grobe, pogibao tvoja? kajanje će biti sakriveno od očiju mojih.

15. Rodan će biti medju braćom svojom; ali će doći istočni vjetar, vjetar Gospodinov, koji ide od pustinje, i usahnuće mu izvor, i studenac će mu zasušiti; on će odnijeti blago od svijeh dragih zaklada.

16. Samarija će opustjeti, jer se odmetnu od Boga svojega; oni će pasti od mača, djeca će se njihova razmrskati i trudne žene njihove rasporiti.

GLAVA 14.

Obrati se, Izraele, ka Gospodinu Bogu svojemu, jer si pao svojega radi bezakonja.

2. Uzmite sa sobom riječi, i obratite se ka Gospodinu; recite mu: oprosti sve bezakonje, i primi dobro; i daćemo žrtve usana svojih.

3. Asirac nas ne može izbaviti, ne ćemo jahati na konjma, niti ćemo više govoriti djelu ruku svojih: Bože naš; jer u tebe nalazi milost sirota.

4. Iscijeliću otpad njihov, ljubiću ih drage volje; jer će se gnjev moj odvratiti od njega.

5. Biću kao rosa Izraelu, procvjetaće kao ljiljan i pustiće žile svoje kao *drveta* Libanska.

6. Raširiće se grane njegove, i ljepota će mu biti kao u masline i miris kao Libanski.

7. Oni će se vratiti i sjedjeti pod sjenom njegovijem, radjaće kao žito i cvjetaće kao vinova loza; spomen će mu biti kao vino Libansko.

8. Efraime, što će mi više idoli? Ja ću ga uslišiti i gledati; ja ću *mu* biti kao jela zelena; od mene je tvoj plod.

9. Ko je mudar, neka razumije ovo; i razuman neka pozna ovo; jer su pravi putovi Gospodinovi, i pravednici će hoditi po njima, a prestupnici će pasti na njima.

KNJIGA PROROKA JOELA.

GLAVA 1.

Riječ Gospodinova koja dodje Joelu sinu Fatuelovu.

2. *Čujte, starci; slušajte, svi stanovnici zemaljski; je li ovako* što bilo za vašega vremena ili za vremena vaših otaca?

3. Pripovijedajte to sinovima svojim i sinovi vaši svojim sinovima, i njihovi sinovi potonjemu koljenu.

4. Što osta iza gusjenice izjede skakavac, i što osta iza skakavca izjede hrušt, i što osta iza hrušta izjede crv.

5. Otrijeznite se, pijanice, i plačite; i ridajte svi koji pijete vino, za novijem vinom, jer se ote iz usta vaših.

6. Jer dodje na zemlju moju silan narod i nebrojen; zubi su mu kao u lava i kutnjaci kao u lavice.

7. Potr vinovu lozu moju, i smokve moje pokida, sa svijem ih oguli i pobaca, te im se grane bijele.

8. Ridaj kao mladica opasana kostrijeću za mužem mladosti svoje.

9. Nesta dara i naljeva iz doma Gospodinova; tuže svećenici, sluge Gospodinove.

10. Opustje polje, tuži zemlja; jer je potrveno žito, usahlo vino, nestalo ulja.

11. Stidite se ratari, ridajte vinogradari, pšenice radi i ječma radi, jer propade žetva na njivi;

12. Loza posahnu i smokva uvenu; šipak i palma i jabuka i sva drveta poljska posahnuše, jer nesta radosti izmedju sinova ljudskih.

13. Opašite se i plačite svećenici; ridajte koji služite oltaru, dodjite, noćujte u kostrijeti, sluge Boga mojega; jer se unosi u dom Boga vašega dar i naljev.

14. Naredite post, oglasite praznik, skupite starješine, sve stanovnike zemaljske, u dom Gospodina Boga svojega, i vapijte ka Gospodinu:

15. Jaoh dana! jer je blizu dan Gospodinov, i doći će kao pogibao od svemogućega.

16. Nije li nestalo hrane ispred očiju naših, radosti i veselja iz doma Boga našega?

17. Sjeme istruhnu pod grudama svojim, puste su žitnice, razvaljene spreme, jer posahnu žito.

18. Kako uzdiše stoka! kako su se smela goveda! jer nemaju paše; i ovce ginu.

19. K tebi, Gospodine, vičem, jer oganj sažeže paše u pustinji, i plamen popali sva drveta u polju.

20. I zvijerje poljsko pòglēdā za tobom, jer usahnuše potoci vodeni i oganj sažeže paše u pustinji.

GLAVA 2.

Trubite u trubu na Sionu, i vičite na svetoj gori mojoj, neka drkću svi stanovnici zemaljski, jer ide dan Gospodinov, jer je blizu,

2. Dan, kada je mrak i tama, dan, kada je oblak i magla; kako se zorá razastire povrh gora, *tako ide* narod velik i silan, kakoga nije bilo od kad je vijeka niti će ga poslije kad biti od koljena do koljena.

3. Pred njim proždire oganj, a za njim pali plamen; zemlja je pred njim kao vrt Edenski, a za njim pustinja pusta, ništa ne će uteći od njega.

4. Na očima su kao konji i trčaće kao konjici.

5. Skakaće povrh gora topoćući kao kola, praskajući kao plamen ognjeni koji sažiže strnjiku, kao silan narod spreman za boj.

6. Pred njim će se prepadati narodi, svako će lice pocrnjeti.

7. Oni će trčati kao junaci, kao vojnici skakaće na zid, i svaki će ići svojim putem, niti će odstupati sa svoje staze.

8. I jedan drugoga ne će tiskati, svaki će ići svojim putem, i na mačeve naviruć ne će se raniti.

9. Po gradu će hoditi, po zidovima će trčati, u kuće će se peti, ulaziće kroz prozore kao lupež.

10. Pred njima će se zemlja tresti, nebesa će se pokolebati, sunce će i mjesec pomrknuti i zvijezde će ustegnuti svjetlost svoju.

11. A Gospodin će pustiti glas svoj pred vojskom svojom, jer će òkō njegov biti vrlo velik, jer će biti silan onaj koji će izvršiti volju njegovu; jer će dan Gospodinov biti velik i vrlo strašan, i ko će ga podnijeti?

12. Za to još govori Gospodin: obratite se k meni svijem srcem svojim i posteći i plačući i tužeći.

13. I razderite srca svoja a ne haljine svoje, i obratite se ka Gospodinu Bogu svojemu, jer je milostiv i žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrdjem i kaje se oda zla.

14. Ko zna, ne će li se povratiti i raskajati se, i ostaviti iza toga blagoslov, dar i naljev za Gospodina Boga vašega.

15. Trubite u trubu na Sionu, naredite post, proglasite svetkovinu.

16. Saberite narod, osvetite sabor, skupite starce, saberite djecu i koja sisaju;

ženik neka izide iz svoje klijeti i nevjesta iz ložnice svoje.

17. Izmedju trijema i oltara neka plaču svećenici, sluge Gospodinove, i neka reku: prosti, Gospodine, narodu svojemu, i ne daj našljedstva svojega pod sramotu, da njim obladaju narodi; za što da reku u narodima: gdje im je Bog?

18. I Gospodin će revnovati za zemlju svoju i požaliće narod svoj.

19. I Gospodin će odgovoriti i reći će svome narodu: evo, ja ću vam poslati žita i vina i ulja, i bićete ga siti, i ne ću vas više dati pod sramotu medju narodima.

20. Jer ću udaljiti od vas sjeverca, i odagnati ga u zemlju suhu i pustu, prednju četu njegovu u istočno more a zadnju u more zapadno, i podignuće se smrad njegov, i truhlež će se njegov podignuti, po što učini velike stvari.

21. Ne boj se, zemljo, raduj se i veseli se, jer će Gospodin učiniti velike stvari.

22. Ne bojte se, zvijeri poljske; jer će se zelenjeti pasišta u pustinji i drveta će nositi rod svoj, smokva će i loza vinova davati silu svoju.

23. I vi, sinovi Sionski, radujte se i veselite se u Gospodinu Bogu svojem, jer će vam dati dažd na vrijeme, i spustiće vam dažd rani i pozni na vrijeme.

24. I gumna će se napuniti žita, a kace će se preljevati vinom i uljem.

25. I naknadiću vam godine koje izjede skakavac, hrušt i crv i gusjenica, velika vojska moja, koju slah na vas.

26. I ješćete izobila, i bićete siti i hvalićete ime Gospodina Boga svojega, koji učini s vama čudesa, i narod moj ne će se posramiti do vijeka.

27. I poznaćete da sam ja usred Izraela, i da sam ja Gospodin Bog vaš, i da nema drugoga, i narod moj ne će se posramiti do vijeka.

28. I poslije ću izliti duh svoj na svako tijelo, i proricaće sinovi vaši i kćeri vaše, starci će vaši sanjati sne, mladići će vaši vidjati utvare.

29. I na sluge ću i na sluškinje u one dane izliti duh svoj;

30. I učiniću čudesa na nebu i na zemlji, krv i oganj i pušenje dima.

31. Sunce će se pretvoriti u tamu i *mjesec u krv prije nego dodje veliki i strašni dan Gospodinov.*

32. I svaki koji prizove ime Gospodinovo spašće se; jer će na gori Sionu i u Jeruzalemu biti spasenje, kao što je rekao Gospodin, i u ostatku koji pozove Gospodin.

GLAVA 3.

Jer, gle, u one dane i u ono vrijeme, kad vratim roblje Judino i Jeruzalemsko,

2. Sabraću sve narode, i svešću ih u dolinu Jozafatovu, i ondje ću se suditi s njima za svoj narod i za našljedstvo svoje Izraela, kojega rasijaše medju narode i razdijeliše zemlju moju;

3. I za moj narod bacaše ždrijeb, i davaše dijete za kurvu, i prodavaše djevojku za vino, te piše.

4. I šta hoćete vi sa mnom, Tire i Sidone, i svi krajevi Palestinski? hoćete li da mi platite? i hoćete li da mi vratite? Odmah ću vam bez oklijevanja platiti platu vašu na vašu glavu.

5. Jer uzeste srebro moje i zlato moje, i najljepše zaklade moje unesoste u svoje crkve.

6. I sinove Judine i sinove Jeruzalemske prodadoste sinovima Grčkim da biste ih otjerali daleko od medje njihove.

7. Evo, ja ću ih dignuti s mjesta kuda ih prodadoste, i platiću vam platu vašu na vašu glavu.

8. I prodaću vaše sinove i vaše kćeri u ruke sinovima Judinijem, i oni će ih prodati Sabejcima u narod daljni, jer Gospodin reče.

9. Objavite ovo po narodima, oglasite rat, podignite junake neka dodju i idu svi vojnici.

10. Raskujte raonike svoje na mačeve, i srpove svoje na koplja; ko je slab, neka reče: junak sam.

11. Skupite se i hodite, svi narodi u naokolo, i saberite se; tamo svedi, Gospodine, junake svoje.

12. Neka se podignu i dodju narodi u dolinu Jozafatovu; jer ću ondje sjesti da sudim svijem narodima u naokolo.

13. Zamahnite srpom, jer je žetva uzrela; hodite, sidjite, jer je tijesak pun, kace se preljevaju; jer je zloća njihova velika.

14. Gomile, gomile u dolini sudskoj; jer je dan Gospodinov blizu u dolini sudskoj.

15. Sunce će i mjesec pomrknuti, i zvijezde će ustegnuti svoju svjetlost.

16. I Gospodin će riknuti sa Siona i iz Jeruzalema će pustiti glas svoj, i zatrešće se nebo i zemlja; ali će Gospodin biti utočište svome narodu i krjepost sinovima Izraelovijem.

17. I poznaćete da sam ja Gospodin Bog vaš, koji nastavam u Sionu, u svetoj gori svojoj; i Jeruzalem će biti svet, i tudjinci ne će više ići po njemu.

18. I tada će gore kapati slatkim vinom, i humovi će se topiti od mlijeka, i svijem potocima Judinijem teći će voda, i izaći će izvor iz doma Gospodinova i natopiće dolinu Sitim.

19. Egipat će opustjeti, i Idumeja će biti pusta pustinja za nasilje učinjeno sinovima Judinijem, jer proliše krv pravu u zemlji njihovoj.

20. A Juda će stajati do vijeka i Jeruzalem od koljena do koljena.

21. I očistiću krv njihovu, koje ne očistih; i Gospodin će nastavati u Sionu.

KNJIGA PROROKA AMOSA.

GLAVA 1.

Riječi Amosa koji bijaše izmedju pastira iz Tekve, što vidje za Izraela za vremena Ozije cara Judina i za vremena Jeroboama sina Joasova cara Izraelova, dvije godine prije trusa.

2. Reče dakle: Gospodin će riknuti sa Siona, i iz Jeruzalema će pustiti glas svoj, i tužiće stanovi pastirski i posušiće se vrh Karmelu.

3. Ovako veli Gospodin: za tri zla i za četiri što učini Damasak, ne ću mu oprostiti, jer vrhoše Galad gvozdenom branom.

4. Nego ću pustiti oganj u dom Azaelov te će proždrijeti dvorove Benadadove.

5. I polomiću prijevornice Damasku, i istrijebiću stanovnike iz polja Avena, i onoga koji drži palicu iz doma Edenova, i otići će u ropstvo narod Sirski u Cirenu, veli Gospodin.

6. Ovako veli Gospodin: za tri zla i za četiri što učini Gaza, ne ću joj oprostiti, jer ih zarobiše sa svijem i predadoše Edomcima.

7. Nego ću pustiti oganj u zidove Gazi, te će joj proždrijeti dvorove.

8. I istrijebiću stanovnike iz Azota i onoga koji drži palicu iz Askalona, i okrenuću ruku svoju na Akaron, i izginuće ostatak Filistejski, veli Gospodin Gospodin.

9. *Ovako* veli Gospodin: za tri zla *i za četiri što* učini Tir, ne ću mu *oprostiti, jer* sa svijem dadoše u ropstvo Edomcima i ne sjećaše se bratske vjere.

10. Nego ću pustiti oganj u zidove Tiru, te će proždrijeti dvorove njegove.

11. Ovako veli Gospodin: za tri zla i za četiri što učini Edom, ne ću mu oprostiti, jer goni brata svojega mačem potrvši u sebi sve žaljenje, i gnjev njegov razdire jednako, i srdnju svoju drži u vijek.

12. Nego ću pustiti oganj u Teman, i proždrijeće dvore u Bozri.

13. Ovako veli Gospodin: za tri zla i za četiri što učiniše sinovi Amonovi, ne ću im oprostiti, jer paraše trudne žene u Galadu da rašire medju svoju.

14. Nego ću zapaliti oganj u zidovima Rabi te će joj proždrijeti dvorove s vikom u dan boja i s burom u dan vihora.

15. I car će njihov otići u ropstvo, on i knezovi njegovi s njim, veli Gospodin.

GLAVA 2.

Ovako veli Gospodin: za tri zla i za četiri što učini Moab, ne ću mu oprostiti, jer sažeže kosti cara Idumejskoga u kreč.

2. Nego ću pustiti oganj na Moaba, te će proždrijeti dvorove u Kariotu, i Moab će poginuti s vrevom, s vikom i s glasom trubnijem.

3. I istrijebiću sudiju iz njega, i sve knezove njegove pobiću s njim, veli Gospodin.

4. Ovako veli Gospodin: za tri zla i za četiri što učini Juda, ne ću mu opro-

stiti, jer prezreše zakon Gospodinov i uredaba njegovijeh ne držaše, i prevariše se lažima svojim, za kojima hodiše oci njihovi.

5. Nego ću pustititi oganj u Judu, te će proždrijeti dvore Jeruzalemske.

6. Ovako veli Gospodin: za tri zla i za četiri što učini Izrael, neću mu oprostiti, jer prodavaše pravednika za novce i ubogoga za jedne opanke.

7. Čeznu za prahom zemaljskim na glavi siromasima, i prevraćaju put smjernima; i sin i otac odlaze k jednoj djevojci da skvrne sveto ime moje.

8. I na haljinama u zalogu uzetijem leže kod svakoga oltara, i vino oglobljenijeh piju u kući bogova svojih.

9. A ja istrijebih ispred njih Amoreje, koji bijahu visoki kao cedri i jaki kao hrastovi, i potrh rod njihov ozgo i žile njihove ozdo.

10. I ja vas izvedoh iz zemlje Egipatske, i vodih vas po pustinji četrdeset godina da biste naslijedili zemlju Amorejsku.

11. I podizah izmedju sinova vaših proroke i izmedju mladića vaših nazireje. Nije li tako? sinovi Izraelovi, govori Gospodin.

12. A vi pojiste nazireje vinom, i prorocima zabranjivaste govoreći: ne prorokujte.

13. Evo, ja ću vas pritisnuti na mjestu vašem kao što se pritiskuju kola puna snoplja.

14. I ne će biti bijega brzomu, i jaki ne će utvrditi krjeposti svoje, i hrabri ne će spasti duše svoje.

15. I strijelac ne će se održati, i laki na nogu ne će se izbaviti, niti će konjik spasti duše svoje.

16. Nego će najhrabriji medju junacima go pobjeći u onaj dan, govori Gospodin.

GLAVA 3.

Čujte riječ koju govori Gospodin za vas, sinovi Izraelovi, za sve pleme koje sam izveo iz zemlje Egipatske, govoreći:

2. Samo vas poznah izmedju svijeh plemena zemaljskih, za to ću vas pohoditi za sva bezakonja vaša.

3. Hoće li dvojica ići zajedno, ako se ne sastanu?

4. *Hoće li riknuti lav u šumi*, ako nema lova? hoće li lavić pustiti glas svoj iz pećine svoje, ako ne uhvati što?

5. Hoće li ptica pasti u mrežu na zemlju, ako nema zamke? hoće li se dignuti mreža sa zemlje, ako se ništa ne uhvati?

6. Hoće li truba trubiti po gradu, a narod da ne dotrči uplašen? hoće li biti nesreća u gradu, a Gospodin da je ne učini?

7. Jer Gospodin Gospodin ne čini ništa ne otkrivši tajne svoje slugama svojim prorocima.

8. Kad lav rikne, ko se ne će bojati? kad Gospodin reče, ko ne će prorokovati?

9. Oglasite po dvorovima Azotskim i po dvorovima u zemlji Egipatskoj, i recite: skupite se na gore Samarijske i vidite velike nerede u njoj i nasilje u njoj.

10. Ne znaju činiti pravo, govori Gospodin, sabiraju blago nasiljem i grabežem u dvorima svojim.

11. Za to ovako veli Gospodin Gospodin: neprijatelj je oko zemlje i oboriće ti silu tvoju, i oplijeniće se dvorovi tvoji.

12. Ovako veli Gospodin: kao kad pastir istrgne iz usta lavu dvije golijeni ili kraj od uha, tako će se istrgnuti sinovi Izraelovi koji sjede u Samariji na uglu od odra i nakraj postelje.

13. Čujte i zasvjedočite u domu Jakovljevu, govori Gospodin Gospodin Bog nad vojskama.

14. Kad pohodim Izraela za grijehe njegove, tada ću pohoditi i oltare Betelske, i odbiće se rogovi oltaru i pašće na zemlju.

15. I udariću kuću zimnu i ljetnu kuću, i propašće kuće od slonovo kosti, i nestaće velikih kuća, govori Gospodin.

GLAVA 4.

Čujte ovu riječ, krave Bazanske, koje ste u gori Samarijskoj, koje krivo činite ubogima i satirete siromahe, koje govorite gospodarima svojim: donesite da pijemo.

2. Zakle se Gospodin Gospodin svetošću svojom da će vam evo doći dani, te će vas izvlačiti kukama, i ostatak vaš udicama ribarskim.

3. I kroz prolome ćete izlijesti, svaka na prema se, i pobacaćete, što bude u dvorovima, govori Gospodin.

4. Idite u Betel, i činite bezakonje, u Galgali množite bezakonje svoje, i prinosite svako jutro žrtve svoje, treće godine desetke svoje;

5. I palite žrtvu zahvalnu od hljeba kiseloga, i oglasite žrtve dragovoljne i razglasite, jer vam je tako milo, sinovi Izraelovi, govori Gospodin Gospodin.

6. I za to vam ja dadoh da su vam čisti zubi po svijem gradovima vašim i da nema hljeba nigdje po svijem mjestima vašim; ali se ne obratiste k meni, govori Gospodin.

7. A ja vam ustegoh dažd, kad još tri mjeseca bijahu do žetve, i pustih dažd na jedan grad, a na drugi grad ne pustih dažda, jedan se kraj nakvasi, a drugi kraj, na koji ne daždje, posuši se.

8. Tako dva i tri grada idjahu u jedan grad da piju vode, i ne mogahu se napiti; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospodin.

9. Bih vas sušom i medljikom; gusjenice izjedoše obilje u vrtovima vašim i u vinogradima vašim i na smokvama vašim i na maslinama vašim; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospodin.

10. Poslah u vas pomor kao u Egipat, pobih mačem mladiće vaše, i odvedoh konje vaše, i učinih te se podizaše smrad iz okola vašega i u nozdrve vaše; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospodin.

11. Zatirah vas kao što Gospodin zatr Sodomu i Gomoru, i bijaste kao glavnja istrgnuta iz ognja; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospodin.

12. Za to ću ti tako učiniti, Izraele; i što ću ti tako učiniti, pripravi se, Izraele, da sreteš Boga svojega.

13. Jer eto onoga koji je sazdao gore i koji je stvorio vjetar i javlja čovjeku što misli, čini od zore tamu, i hodi po visinama zemaljskim; ime mu je Gospodin Bog nad vojskama.

GLAVA 5.

Čujte ovu riječ, naricanje, koje podižem za vama, dome Izraelov.

2. Pade, ne će više ustati djevojka Izraelova; bačena je na zemlju svoju, nema nikoga da je podigne.

3. *Jer ovako* veli Gospodin Gospodin: *u gradu iz* kojega je izlazila tisuća *staće stotina*, a iz kojega je izlazila stotina u njemu će ostati deset domu Izraelovu.

4. Jer ovako veli Gospodin domu Izraelovu: tražite me, i bićete živi.

5. A ne tražite Betela, i ne idite u Galgalu i ne prolazite u Bersabeju, jer će Galgala otići u ropstvo, a Betel će se obratiti u ništa.

6. Tražite Gospodina, i bićete živi, da ne obuzme doma Josipova kao oganj i spali i ne bude nikoga da gasi Betel.

7. Koji obraćate sud u pelen, i pravdu na zemlju obarate,

8. Onoga *tražite* koji je stvorio *zvijezde* kola i štape, i koji pretvara sjen smrtni u jutro a dan u tamnu noć, koji doziva vode morske i proljeva ih po zemlji; ime mu je Gospodin;

9. Koji podiže pogibao na jakoga, te pogibao dodje na grad.

10. Mrze na onoga koji kara na vratima, i gade se na onoga koji govori pravo.

11. Za to što gazite siromaha i uzimate od njega žito u danak, sagradiste kuće od tesana kamena, ali ne ćete sjedjeti u njima; nasadiste lijepe vinograde, ali ne ćete piti vina iz njih.

12. Jer znam bezakonja vaša, kojih je mnogo, i grijehe vaše, koji su veliki, koji mučite pravednika, primate poklone i izvrćete pravdu ubogima na vratima.

13. Za to će pravedni mučati u ovo vrijeme, jer je zlo vrijeme.

14. Tražite dobro a ne zlo da biste bili živi; i tako će Gospodin Bog nad vojskama biti s vama, kako rekoste.

15. Mrzite na zlo i ljubite dobro, i postavite na vratima sud, ne bi li se Gospodin Bog nad vojskama smilovao na ostatak Josipov.

16. Za to ovako veli Gospodin Bog nad vojskama, Gospodin: biće tužnjava po svijem ulicama, i po svijem putovima govoriće: jaoh! jaoh! i zvaće ratare na žalost i na tužnjavu one koji umiju naricati.

17. I po svijem će vinogradima biti tužnjava, jer ću proći posred tebe, govori Gospodin.

18. Teško onima koji žele dan Gospodinov! što će vam dan Gospodinov? tada je mrak a ne vidjelo.

19. Kao da bi ko bježao od lava pa bi ga sreo medvjed; ili kao da bi ko došao u kuću i naslonio se rukom na zid, pa bi ga zmija ujela.

20. Nije li dan Gospodinov mrak a ne vidjelo? i tama, bez svjetlosti?

21. Mrzim na vaše praznike, odbacio sam ih, i ne ću da mirišem svetkovina vaših.

22. Ako mi prinesete žrtve paljenice i prinose svoje, ne ću ih primiti, i ne ću pogledati na zahvalne žrtve od ugojene stoke vaše.

23. Ukloni od mene buku pjesama svojih, i sviranja psaltira tvojih ne ću da čujem.

24. Nego sud neka teče kao voda i pravda kao silan potok.

25. Jeste li meni prinosili žrtve i dare u pustinji četrdeset godina, dome Izraelov?

26. Nego ste nosili šator Moloha svojega, i Lijuna, likove svoje, zvijezdu boga svojega, koje sami sebi načiniste.

27. Za to ću vas preseliti iza Damaska, govori Gospodin, kojemu je ime Bog nad vojskama.

GLAVA 6.

Teško bezbrižnima u Sionu i onima koji su bez straha u gori Samarijskoj, koji su na glasu izmedju poglavica narodima, ka kojima dolazi dom Izraelov.

2. Prodjite u Halanu i vidite, i odande idite u veliki Emat, poslije sidjite u Get Filistejski; je li koje carstvo bolje od ovijeh? jesu li im medje prostranije od vaših medja?

3. *Teško vama* koji mislite da je daleko zli dan, a primičete stolicu na kojoj je nasilje;

4. Koji ližete na odrima od slonove kosti i pružate se na posteljama svojim, i jedete jaganjce iz stada i teoce ugojene;

5. Koji pjevate uza psaltire, i izmišljate sprave muzičke kao David;

6. Koji pijete vino velikim čašama, i mažete se skupocjenijem mirisima, a ne marite za polom Josipov.

7. Za to će sada otići u ropstvo medju prvima koji će otići u ropstvo, i prestaće radost onijeh koji se goste.

8. *Zaklese Gospodin Gospodin* sobom, *govori Gospodin Bog nad vojskama*: ja se gadim na ponos Jakovljev i mrzim na dvorove njegove; za to ću predati grad i sve što je u njemu.

9. I ako deset ljudi ostane u jednoj kući, umrijeće.

10. I kad uzme koga stric mu ili koji će ga spaliti da iznese kosti njegove iz kuće, reći će onome koji bude u kutu u kući: ima li jošte ko kod tebe? A on će reći: nema nikoga. A on će reći: muči; jer ne pominjaše imena Gospodinova.

11. Jer evo, Gospodin zapovijeda i udariće dom veliki da se razvali i mali dom da popuca.

12. Trče li konji po stijeni i ore li se volovima? jer vi pretvoriste sud u žuč, i plod od pravde u pelen.

13. Vi se radujete onome što nije ništa i govorite: nijesmo li svojom snagom dobili rogove?

14. Jer, gle, ja ću podignuti na vas, dome Izraelov, govori Gospodin Bog nad vojskama, narod, koji će vas prijesniti od ulaska u Emat do potoka u pustinji.

GLAVA 7.

Ovo mi pokaza Gospodin Gospodin: gle, sazdavaše skakavce, kad počinjaše nicati otava, i gle, bijaše otava po carevoj kosidbi.

2. A kad pojedoše travu zemaljsku, tada rekoh: Gospodine, Gospodine, smiluj se; kako će se podignuti Jakov? jer je mali.

3. Gospodin se raskaja za to: ne će biti, reče Gospodin.

4. Tada mi pokaza Gospodin Gospodin, i gle, Gospodin Gospodin povika da će suditi ognjem; i *oganj* proždrije veliku bezdanu i proždrije dio *zemlje*.

5. A ja rekoh: Gospodine, Gospodine, prestani; kako će se podignuti Jakov? jer je mali.

6. Gospodin se raskaja za to; ni to ne će biti, reče Gospodin Gospodin.

7. Tada mi pokaza, i gle, Gospodin stajaše na zidu sazidanu po mjerilima, i u ruci mu bjehu mjerila.

8. I reče mi Gospodin: što vidiš, Amose? I rekoh: mjerila. A Gospodin mi reče: evo, ja ću metnuti mjerila posred naroda svojega Izraela, ne ću ga više prolaziti.

9. Jer će se razoriti visine Izakove, i

tinje će Izraelove opustjeti, i ustaću na dom Jeroboamov s mačem.

10. Tada Amazija svećenik Betelski posla k Jeroboamu caru Izraelovu i poruči mu: Amos diže bunu na te usred doma Izraelova, zemlja ne može podnijeti svijeh riječi njegovijeh.

11. Jer ovako govori Amos: Jeroboam će poginuti od mača, a Izrael će se odvesti iz zemlje svoje u ropstvo.

12. Po tom reče Amazija Amosu: vidioče, idi, bježi u zemlju Judinu, i ondje jedi hljeb i ondje prorokuj;

13. A u Betelu više ne prorokuj, jer je svetinja careva i dom je carski.

14. A Amos odgovori i reče Amaziji: ne bjeh prorok ni proročki sin, nego bjeh govedar i brah dudove;

15. A Gospodin me uze od stada, i reče mi Gospodin: idi, prorokuj narodu mojemu Izraelu.

16. Sada dakle čuj riječ Gospodinovu. Ti kažeš: ne prorokuj u Izraelu, i ne kropi po domu Izakovu.

17. Za to ovako veli Gospodin: žena će ti se kurvati u gradu, i sinovi će tvoji i kćeri tvoje pasti od mača, i zemlja će se tvoja razdijeliti užem, i ti ćeš umrijeti u nečistoj zemlji, a Izrael će se odvesti iz svoje zemlje u ropstvo.

GLAVA 8.

Ovo mi pokaza Gospodin: gle, kotarica ljetnoga voća.

2. I reče: što vidiš, Amose? A ja rekoh: kotaricu ljetnoga voća. A Gospodin mi reče: dodje kraj narodu mojemu Izraelu, ne ću ga više prolaziti.

3. I pjesme će crkvene biti ridanje u onaj dan, govori Gospodin, biće mnoštvo mrtvijeh tjelesa, koja će se svuda pobacati mučeći.

4. Čujte ovo, koji proždirete uboge i satirete siromahe u zemlji,

5. Govoreći: kad će proći mladina da prodajemo žito? i subota, da otvorimo pšenicu? umaljujući efu i povećavajući sikal i varajući lažnijem mjerilima;

6. Da kupujemo siromahe za novce i ubogoga za jedne opanke, i da prodajemo očinke od pšenice.

7. Zakle se Gospodin slavom Jakovljevom: ne ću nigda zaboraviti ni *jednoga djela njihova.*

8. *Ne će li se* zemlja potresti od toga, *i protužiti svaki* koji živi na njoj? i ne će li se sva razliti kao rijeka? i ne će li se odnijeti i potopiti kao od rijeke Egipatske?

9. I u onaj dan, govori Gospodin Gospodin, učiniću da sunce zadje u podne, i pomračiću zemlju za bijela dana.

10. I pretvoriću praznike vaše u žalost i sve pjesme vaše u plač, i metnuću kostrijet oko svijeh bedara, i učiniću da svaka glava oćelavi i da bude žalost kao za jedincem, i kraj će joj biti kagorak dan.

11. Gle, idu dani, govori Gospodin Gospodin, kad ću pustiti glad na zemlju, ne glad hljeba ni žedj vode, nego slušanja riječi Gospodinovih.

12. I potucaće se od mora do mora, i od sjevera do istoka trčaće tražeći riječ Gospodinovu, i ne će je naći.

13. U to će vrijeme obamirati lijepe djevojke i mladići od žedji.

14. Koji se kunu krivicom Samarijskom i govore: tako da je živ Bog tvoj, Dane, i tako da je živ put u Bersabeju, I pašće, i ne će više ustati.

GLAVA 9.

Vidjeh Gospodina, a on stajaše na oltaru, i reče: udari u gornji prag od vratad a se zatresu dovratnici, i rascijepi ih sve od vrha njihova; a što ostane iza njih pobiću mačem; ne će uteći izmedju njih nijedan, niti će se koji spasti.

2. Da se zakopaju u najdonji kraj zemlje, odande će ih uzeti ruka moja; i da izadju na nebo, odande ću ih skinuti:

3. I da se sakriju navrh Karmela, naći ću ih i uzeću ih odande; i da se sakriju ispred mojih očiju na dno morsko, ondje ću zapovjediti zmiji da ih ujede;

4. Da otidu u ropstvo pred neprijateljima svojim, i ondje ću zapovjediti maču da ih pobije, i obratiću oči svoje njima na zlo a ne na dobro.

5. Jer Gospodin Gospodin nad vojskama kad se dotakne zemlje, ona se rastapa i tuže svi koji žive na njoj, i raširjeva se sva kao rijeka i potapa se kao od rijeke Egipatske.

6. On je sagradio sebi klijeti na nebu i svod svoj osnovao na zemlji; zove vode morske i izljeva ih po zemlji; ime mu je Gospodin.

7. Nijeste li mi, sinovi Izraelovi, kao sinovi Etiopski? govori Gospodin; zar

vedoh li Izraela iz zemlje Egipatske, a Filisteje iz Kapadocije i Sirce iz Cirene?

8. Gle, oči su Gospodinove upravljene na ovo grješno carstvo da ga zatrem sa zemlje, ali ne ću sa svijem zatrti doma Jakovljeva, govori Gospodin.

9. Jer, evo, ja ću zapovjediti i razmetaću medju svijem narodima dom Izraelov kao što se razmeće žito u rešetu da ni zrno ne padne na zemlju.

10. Od mača će poginuti svi grješnici izmedju mojega naroda, koji govore: ne će doći, niti će nas zadesiti zlo.

11. U to ću vrijeme podignuti opali šator Davidov, i zatvoriću mu pukotine, i opraviću mu što je razvaljeno, i opet ću ga sagraditi kao što je bio prije,

12. Da bi naslijedili ostatak Idumejski i sve narode na koje se priziva ime moje, govori Gospodin, koji čini ovo.

13. Evo, idu dani, govori Gospodin, kad će orač stizati žeteoca, i koji gazi grožđje sijača, i gore će kapati slatkim vinom, a svi će se humovi rastapati.

14. I povratiću roblje naroda svojega Izraela, i opet će sagraditi puste gradove i naseliće se, i nasadiće vinograde i piti vino iz njih, i načiniće vrtove i jesti rod iz njih.

15. I posadiću ih u zemlji njihovoj, i ne će se više iščupati iz zemlje svoje, koju im dadoh, govori Gospodin Bog tvoj.

KNJIGA PROROKA ABDIJE.

Utvara Abdijina. Ovako veli Gospodin Gospodin za Edomsku: čusmo glas od Gospodina, i glasnik bi poslan k narodima: ustajte, da ustanemo na nj u boj.

2. Gle, učiniću te malijem medju narodima, bićeš vrlo prezren.

3. Ponos srca tvojega prevari te, tebe, koji živiš u rasjelinama kamenijem, u visokom stanu svom, i govoriš u srcu svom: ko će me oboriti na zemlju?

4. Da podigneš visoko kao orao i medju zvijezde da metneš gnijezdo svoje, odande ću te oboriti, govori Gospodin.

5. Kako si oplijenjen? da su došli k tebi kradljivci ili lupeži noću, ne bi li pokrali koliko im je dosta? da su došli k tebi berači vinogradski, ne bi li ostavili pabiraka?

6. Kako se pretraži Ezav, kako se nadjoše potaje njegove!

7. Do granice te odvedoše svi koji bijahu s tobom u vjeri, prevariše te i nadvladaše te koji bijahu u miru s tobom; koji jedu hljeb tvoj podmetnuše ti zamku, da se ne opazi.

8. U onaj dan, govori Gospodin, ne ću li pogubiti mudre u zemlji Idumejskoj i razumne u gori Ezavovoj?

9. I tvoji će se junaci uplašiti, Temane, da se istrijebe pokoljem svi iz gore Ezavove.

10. Za nasilje učinjeno bratu tvojemu Jakovu pokriće te stid i istrijebićeš se za svagda.

11. Onaj dan, kad ti stajaše na suprot; onaj dan, kad inostranci odvodjahu u ropstvo vojsku njegovu, i tudjinci ulažahu na vrata njegova i bacahu ždrijeb za Jeruzalem, bješe i ti kao koji od njih.

12. Ali ti ne trebaše gledati dana brata svojega, dana, kad se odvodjaše u tudju zemlju, niti se radovati sinovima Judinijem u dan kad propadahu, niti razvaljivati usta u dan nevolje njihove.

13. Ne trebaše ti ući na vrata naroda mojega u dan pogibli njihove, ne trebaše da i ti gledaš zlo njihovo u dan pogibli njihove ni da se mašaš dobra njihova u dan pogibli njihove.

14. Niti trebaše da staneš na rasputicu da ubijaš bježan njihovu, niti da izdaješ onijeh koji ostaše u dan nevolje.

15. Jer je dan Gospodinov blizu svijem narodima; kako si činio, tako će ti biti, plata će ti se vratiti na glavu tvoju.

16. Jer kao što ste vi pili na svetoj gori mojoj, tako će piti svi narodi vazda, piće, i ždrijeće, i biće kao da ih nije bilo.

17. A na gori će Sionu biti spasenje, i biće sveta, i dom će Jakovljev naslijediti našljedstvo svoje.

18. I dom će Jakovljev biti oganj i dom Josipov plamen, a dom Ez[illegible]

strnjika; i razgorjeće se na njih, i spaliće ih; i ne će biti ostatka domu Ezavovu, jer Gospodin reče.

19. I naslijediće jug, goru Ezavovu, i ravnicu, Filisteje; i naslijediće polje Efraimovo i polje Samarijsko i Benjaminovo i Galad;

20. I zarobljena vojska sinova Izrailjevih *naslijediće* što je bilo Hananejsko do Sarepte; a roblje Jerusalemsko što je u Sefaradu, naslijediće južne gradove.

21. I izbavitelji će izaći na goru Sion da sude govori Ezavovoj, i carstvo će biti Gospodinovo.

KNJIGA PROROKA JONE.

GLAVA 1.

Dodje riječ Gospodinova Joni sinu Amatijevu govoreći:

2. Ustani, idi u Ninivu grad veliki, i propovijedaj protiv njega, jer izadje zloća njihova preda me.

3. A Jona usta da bježi u Tarsis od Gospodina, i sišav u Jopu nadje ladju koja idjaše u Tarsis, i plativ vozarinu udje u nju da otide s njima u Tarsis od Gospodina.

4. Ali Gospodin podiže velik vjetar na moru, i posta velika bura na moru da mišljahu da će se razbiti ladja.

5. I ladjari uplašivši se prizivahu svaki svojega boga, i bacahu što bješe u ladji u more da bi bila lakša; a Jona bješe sišao na dno ladji, i legav spavaše tvrdo.

6. A upravitelj od ladje pristupi k njemu i reče mu: šta ti spavaš! ustani, prizivaj Boga svojega, ne bi li nas se opomenuo Bog da ne poginemo.

7. Po tom rekoše jedan drugome: hodite, da bacimo ždrijeb da vidimo sa koga dodje na nas ovo zlo. I baciše ždrijeb, i pade ždrijeb na Jonu.

8. Tada mu rekoše: kaži nam za što dodje ovo zlo na nas; koje si radnje? i odakle ideš? iz koje si zemlje? i od koga si naroda?

9. A on im reče: Jevrejin sam, i bojim se Gospodina Boga nebeskoga, koji je stvorio more i suhu zemlju.

10. Tada se vrlo uplašiše ljudi, i rekoše mu: što si učinio? jer doznaše ljudi da bježi od Gospodina, jer im on kaza.

11. I rekoše mu: što ćemo čimiti s tobom, da bi nam more utolilo? Jer bura *na moru bivaše* sve veća.

12. *A on im reče*: uzmite me i bacite *me u more*, i more će vam utoliti, jer vidim da je s mene došla na vas ova velika bura.

13. A ljudi stadoše veslati da bi došli ka kraju; ali ne mogahu, jer im bura na moru bivaše sve veća.

14. Tada prizvaše Gospodina i rekoše: molimo ti se, Gospodine, da ne poginemo radi duše ovoga čovjeka, i nemoj metnuti na nas krvi prave, jer ti, Gospodine, činiš kako hoćeš.

15. Po tom uzeše Jonu i baciše ga u more, i presta bura na moru.

16. Tada se pobojaše oni ljudi Gospodina vrlo, i prinesoše žrtvu Gospodinu i učiniše zavjete.

GLAVA 2.

A Gospodin zapovjedi, te velika riba proguta Jonu; i Jona bi u trbuhu ribljem tri dana i tri noći.

2. I zamoli se Jona Gospodinu Bogu svojemu iz trbuha ribljega,

3. I reče: zavapih u nevolji svojoj ka Gospodinu, i usliši me; iz utrobe grobne povikah, i ti ču glas moj.

4. Jer si me bacio u dubine, u srce moru, i voda me opteče; sve poplave tvoje i vali tvoji prelaziše preko mene.

5. I rekoh: odbačen sam ispred očiju tvojih; ali ću još gledati svetu crkvu tvoju.

6. Optekoše me vode do duše, bezdana me opkoli, sita omota mi se oko glave.

7. Sidoh do krajeva gorskih, prijevornice zemaljske nada mnom su do vijeka; ali ti izvadi život moj iz jame, Gospodine Bože moj.

8. Kad nestajaše duše moje u meni, pomenuh Gospodina, i molitva moja dodje k tebi, u svetu crkvu tvoju.

9. Koji drže lažne taštine, ostavljaju svoju milost.

10. A ja ću ti glasom zahvalnijem pri

nijeti žrtvu, i ispuniti što sam zavjetovao; spasenje je u Gospodina.

11. I Gospodin zapovjedi ribi, te izbljuva Jonu na zemlju.

GLAVA 3.

I dodje riječ Gospodinova Joni drugi put govoreći:

2. Ustani, i idi u Ninivu grad veliki, i propovijedaj mu ono što ti ja kažem.

3. I ustav Jona otide u Ninivu po riječi Gospodinovoj; a Niniva bješe grad vrlo velik, tri dana hoda.

4. I Jona poče ići po gradu jedan dan hoda, i propovijeda i reče: jošte četrdeset dana, pa će Niniva propasti.

5. I Ninivljani povjerovaše Bogu, i oglasiše post, i obukoše se u kostrijet od najvećega do najmanjega.

6. Jer kad dodje ta riječ do cara Ninivskoga, on usta sa svojega prijestola, i skide sa sebe svoje odijelo, i obuče se u kostrijet i sjede u pepeo,

7. I proglasi se i kaza se po Niniví po zapovijesti carevoj i knezova njegovijeh govoreći: ljudi i stoka, goveda i ovce da ne okuse ništa, ni da pasu ni da piju vode.

8. Nego i ljudi i stoka da se pokriju kostrijeću, i da prizivaju Boga jako, i da se vrati svaki sa svoga zloga puta i od nepravde koja mu je u ruku.

9. Ko zna, eda se povrati i raskaje Bog i povrati se od ljutoga gnjeva svojega, te ne izginemo.

10. I Bog vidje djela njihova, gdje se vratiše sa zloga puta svojega; i raskaja se Bog oda zla koje reče da im učini, i ne učini.

GLAVA 4.

A Joni bi vrlo nedrago, i rasrdi se.

2. I pomoli se Gospodinu i reče: Gospodine! ne rekoh li to kad još bijah u svojoj zemlji? za to šćah prije pobjeći u Tarsis; jer znah da si ti Bog milostiv i žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrdjem, i kaješ se oda zla.

3. Sada Gospodine, uzmi dušu moju od mene, jer mi je bolje umrijeti nego živjeti.

4. A Gospodin reče: je li dobro što se srdiš?

5. I Jona izide iz grada, i sjede s istoka gradu, i načini ondje kolibu, i sjedjaše pod njom u hladu da vidi što će biti od grada.

6. A Gospodin Bog zapovjedi, te uzraste tikva nad Jonom da mu bude sjen nad glavom da mu pomože u muci njegovoj; i Jona se obradova tikvi veoma.

7. Po tom zapovjedi Bog, te dodje crv u zoru sjutradan, i podgrize tikvu, te usahnu.

8. I kad ogranu sunce, posla Bog suh istočni vjetar; i sunce stade žeći Jonu po glavi tako da obamiraše i poželje da umre govoreći: bolje mi je umrijeti nego živjeti.

9. A Bog reče Joni: je li dobro što se srdiš tikve radi? A on reče: dobro je što se srdim do smrti.

10. A Gospodin mu reče: tebi je žao tikve, oko koje se nijesi trudio, i koje nijesi odgajio, nego jednu noć uzraste a drugu noć propade.

11. A meni da ne bude žao Ninive, velikoga grada, u kom ima više od sto i dvadeset tisuća ljudi koji još ne znaju šta je desno šta li lijevo, i mnogo stoke?

KNJIGA PROROKA MIHEJE.

GLAVA 1.

Riječ Gospodinova koja dodje Miheji Morašćaninu za vremena Joatama, Ahaza i Ezehije, careva Judinijeh, što vidje za Samariju i za Jeruzalem.

2. Čujte, svi narodi, slušaj, zemljo i što je na njoj, i Gospodin Bog da vam je svjedok, *Gospodin iz svete crkve svoje.*

3. Jer, gle, Gospodin izlazi iz mjesta svojega, i sići će, i hodiće po visinama zemaljskim.

4. I gore će se rastopiti pred njim, i doline će se rasjesti, kao vosak od ognja i kao voda što teče niz strmen.

5. Sve je to za zločinstvo Jakovljevo i za grijehe doma Izraelova. Koje je zločinstvo Jakovljevo? nije li Samarija? koje su visine Judine? nije li Jeruzalem?

6. Za to ću učiniti od Samarije gomi'

u polju da se sade vinogradi, i pobacaću kamenje njezino u dolinu i otkriću joj temelje.

7. I svi rezani likovi njezini razbiće se, i svi će se darovi njezini sažeći ognjem, i sve ću idole njezine potrti, jer od plate kurvarske nakupi, i opet će biti plata kurvarska.

8. Za to ću plakati i ridati; hodiću svučen i go; plakaću kao zmajevi i tužiću kao sove.

9. Jer joj se rane ne mogu iscijeliti, dodjoše do Jude, dopriješe do vrátā mojega naroda, do Jeruzalema.

10. Ne javljajte u Getu, ne plačite; u u Bet-Afri valjaj se po prahu.

11. Izidi, stanovnice Safirska, s golom sramotom; stanovnica Sananska ne će izaći; žalost Bet-ezelska ne će vam dati stanka.

12. Jer stanovnica Marotska tuži za svojim dobrom. Jer sidje zlo od Gospodina do vrata Jeruzalemskih.

13. Upregni brze konje u kola, stanovnice Lahiska, koja si početak grijehu kćeri Sionskoj, jer se u tebi nadjoše zločinstva Izraelova.

14. Za to pošlji dare Moresetu Getskom; domovi Ahsipski prevariće careve Izraelove.

15. Još ću ti dovesti našljednika, stanovnice Mareska; doći će do Odolama, slave Izraelove.

16. Načini se ćelava i ostrizi se za milom djecom svojom; raširi ćelu svoju kao orao, jer se vode od tebe u ropstvo.

GLAVA 2.

Teško onima koji smišljaju bezakonje i o zlu se trude na posteljama svojim, i kad svane izvršuju, jer im je sila u ruci.

2. Žele njive, i otimaju ih; *žele* kuće, i uzimaju; čine silu čovjeku i kući njegovoj, čovjeku i našljedstvu njegovu.

3. Za to ovako veli Gospodin: evo, ja mislim zlo tome rodu, iz kojega ne ćete izvući vratova svojih, niti ćete hoditi ponosito, jer će biti zlo vrijeme.

4. U ono vrijeme govoriće se priča o vama, i naricaće se žalosno govoreći: *propadosmo; promijeni dio naroda mojega; kako mi uze!* uzevši njive naše *razdijeli.*

5. Za to ne ćeš imati nikoga ko bi ti povukao uže za ždrijeb u zboru Gospodinovu.

6. Nemojte prorokovati, neka oni prorokuju; ako mi ne prorokuju, ne će odstupiti sramota.

7. O ti, koji se zoveš dom Jakovljev, je li se umalio duh Gospodinov? jesu li to djela njegova? eda li moje riječi nijesu dobre onome koji hodi pravo?

8. A narod se moj prije podiže kao neprijatelj; preko haljine skidate plašt s onijeh koji prolaze ne bojeći se, koji se vraćaju iz boja.

9. Žene naroda mojega izgonite iz milijeh kuća njihovijeh, od djece njihove otimate slavu moju na vijek.

10. Ustanite i idite, jer ovo nije počivalište; što se oskvrni, pogubiće vas pogiblju velikom.

11. Ako ko hodi za vjetrom i kazuje laži *govoreći:* prorokovaću ti za vino i za silovito piće; taj će biti prorok ovome narodu.

12. Doista ću te sabrati svega, Jakove, doista ću skupiti ostatak Izraelov; postaviću ih zajedno kao ovce Bosorske, kao stado usred tora njihova, biće vreva od ljudstva.

13. Pred njima će ići koji razbija; oni će razbiti i proći kroz vrata, i izaći će; i car će njihov ići pred njima, i Gospodin će biti pred njima.

GLAVA 3.

Za to rekoh: čujte poglavice Jakovljeve i knezovi doma Izraelova, ne treba li vam znati što je pravo?

2. Koji mrzite na dobro a ljubite zlo, sadirete kožu s njih i meso s kosti njihovijeh;

3. I jedete meso naroda mojega i sadirete kožu s njih i kosti im prebijate, i sasijecate kao u lonac i kao meso u kotao.

4. Tada će vikati ka Gospodinu, ali ih ne će uslišiti, nego će sakriti lice svoje od njih u ono vrijeme, kako oni zlo radiše.

5. Ovako veli Gospodin za proroke koji zavode moj narod, koji grizu zubima svojim i viču: mir; i ako im ko ne da ništa u usta, dižu rat na nj.

6. Za to će vam utvara biti noć, i proricanje vaše tama; i sunce će zaći u

jem prorocima i dan će im se smračiti.

7. Tada će se postidjeti vidioci, i vračari će se posramiti, i svi će zastrijeti usne svoje, jer ne će biti odgovora Božijega.

8. Ali ja sam pun sile od duha Gospodinova, i suda i hrabrosti da kažem Jakovu zločinstvo njegovo i Izraelu grijeh njegov.

9. Čujte ovo, poglavice doma Jakovljeva i knezovi doma Izraelova, koji se gadite na pravdu, i sve što je pravo izvrćete;

10. Koji gradite Sion krvlju i Jeruzalem bezakonjem.

11. Poglavari njegovi sude po mitu, i svećenici njegovi uče za platu, i proroci njegovi gataju za novce, a na Gospodina se oslanjaju govoreći: nije li Gospodin usred nas? ne će doći zlo na nas.

12. Za to će se s vas Sion preorati kao njiva, i Jeruzalem će postati gomila, i gora od doma visoka šuma.

GLAVA 4.

Ali će u pošljednja vremena biti utvrdjena gora doma Gospodinova navrh gora i uzvišena iznad humova, i narodi će se stjecati k njoj.

2. I ići će mnogi narodi govoreći: hodite, da idemo na goru Gospodinovu i u dom Boga Jakovljeva, i učiće nas svojim putovima, i hodićemo njegovijem stazama; jer će iz Siona izaći zakon i riječ Gospodinova iz Jeruzalema.

3. I sudiće medju mnogim narodima, i pokaraće jake narode na daleko, i oni će raskovati mačeve svoje na raonike, i koplja svoja na srpove; ne će dizati mača narod na narod, niti će se više učiti ratu.

4. Nego će sjedjeti svaki pod svojom vinovom lozom i pod smokvom, i ne će biti nikoga da ih plaši; jer usta Gospodina nad vojskama rekoše.

5. Jer će svi narodi hoditi svaki u ime boga svojega; a mi ćemo hoditi u ime Gospodina Boga svojega u vijek i do vijeka.

6. U to vrijeme, govori Gospodin, sabraću hrome, i skupiću odagnane i kojima zlo učinih.

7. *I učiniću od hromijeh* ostatak i od odagnanih silan narod; i Gospodin će carovati nad njima na gori Sionu od sada i do vijeka.

8. I ti, kulo stadu, stijeno kćeri Sionskoj, tebi će doći, doći će prva vlast, carstvo kćeri Jeruzalemske.

9. Za što vičeš tako jako? nema li cara u tebi? eda li izgiboše tvoji savjetnici, te te obuzeše bolovi kao porodilju?

10. Muči se i viči, kćeri Sionska, kao porodilja, jer ćeš izaći iz grada i stanovaćeš u polju, i otići ćeš u Babilon; ondje ćeš se osloboditi, ondje će te iskupiti Gospodin iz ruku neprijatelja tvojih.

11. A sada se sabraše na te mnogi narodi govoreći: da se oskvrni, i da se oči naše nagledaju Siona.

12. Ali ne znaju misli Gospodinovih, niti razumiju namjere njegove, jer ih je skupio kao snoplje na gumno.

13. Ustani i vrsi, kćeri Sionska, jer ću ti načiniti rog gvozden, i kopita ću ti načiniti mjedena, te ćeš satrti mnoge narode, i posvetiću Gospodinu blago njihovo i imanje njihovo Gospodinu sve zemlje.

GLAVA 5.

Saberi se sada u čete, četnice, opsjedi nas, neka biju prutom po obrazu sudiju Izraelova.

2. A ti, Betleme Efrato, ako i jesi najmanji medju tisućama Judinijem, iz tebe će mi izaći koji će biti gospodar u Izraelu, kojemu su izlasci od početka, od vječnijeh vremena.

3. Za to će ih ostaviti dokle ne rodi ona koja će roditi; tada će se ostatak braće njegove vratiti sa sinovima Izraelovijem.

4. I stajaće i pašće *ih* silom Gospodinovom, veličanstvom imena Gospodina Boga svojega; i oni će nastavati, jer će on tada biti velik do krajeva zemaljskih.

5. I on će biti mir; kad dodje Asirac u našu zemlju, i kad stupi u dvore naše, tada ćemo podignuti na nj sedam pastira i osam knezova iz naroda.

6. I oni će opasti zemlju Asirsku mačem i zemlju Nemrodovu na vratima njegovijem; i on će nas izbaviti od Asirca kad dodje u našu zemlju i kad stupi na medju našu.

7. I ostatak će Jakovljev biti usred mnogih naroda kao rosa od Gospodina i kao sitan dažd po travi, koja ne čeka čovjeka niti se uzda u sinove čovječije.

8. I ostatak će Jakovljev biti medju narodima, usred mnogih naroda, kao lav medju zvijerima šumskim, kao lavić medju stadima ovaca, koji kad ide tlači i rastrže, i nema nikoga da izbavi.

9. Ruka će ti se uzvisiti nad protivnicima tvojim, i svi će se neprijatelji tvoji istrijebiti.

10. I u ono ću vrijeme, govori Gospodin, istrijebiti konje isred tebe i potrću kola tvoja.

11. I zatrću gradove u tvojoj zemlji, i razvaliću sva tvrda mjesta tvoja;

12. I istrijebiću vračanje iz ruku tvojih, i ne ćeš imati gatárā;

13. I istrijebiću likove tvoje rezane i stupove tvoje isred tebe, i ne ćeš se više klanjati djelu ruku svojih;

14. I iskorijeniću gajeve tvoje isred tebe, i raskopaću gradove tvoje,

15. I izvršiću osvetu s gnjevom i ljutinom na narodima koji ne slušaše.

GLAVA 6.

Slušajte šta govori Gospodin: ustani, sudi se s gorama, i neka čuju humovi glas tvoj.

2. Slušajte, gore i tvrdi temelji zemaljski, parbu Gospodinovu, jer Gospodin ima parbu s narodom svojim, i s Izraelom se sudi.

3. Narode moj, šta sam ti učinio? i čim sam ti dosadio? Odgovori mi.

4. Jer te izvedoh iz zemlje Egipatske i iskupih iz kuće ropske i poslah pred tobom Mojsija, Arona i Mariju.

5. Narode moj, opomeni se što naumi Balak car Moapski i što mu odgovori Balam sin Beorov, od Sitima do Galgale *šta bi*, da poznaš pravdu Gospodinovu.

6. Su čim ću doći pred Gospodina da se poklonim Bogu višnjemu? hoću li doći preda nj sa žrtvama paljenicama? s teocima od godine?

7. Hoće li Gospodinu biti mile tisuće ovnova? desetine tisuća potoka ulja? hoću li dati prvenca svojega za prijestup svoj? plod utrobe svoje za grijeh duše svoje?

8. *Pokazao ti je*, čovječe, što je dobro; i *šta Gospodin ište* od tebe osim da činiš što je pravo i da ljubiš milost i da budiš smjerno s Bogom svojim?

9. Glas Gospodinov viče gradu, i ko je mudar vidi ime tvoje; slušajte prut i onoga koji ga je odredio.

10. Nije li jošte u kući bezbožnikovoj blago nepravo? i efa krnja, gadna?

11. Hoće li mi biti čist u koga su mjerila lažna i u tobocu prijevarno kamenje?

12. Jer su bogatuni njegovi puni nepravde, i stanovnici govore laž, i u ustima im je jezik prijevaran.

13. Za to ću te i ja biti da oboliš, pustošiću te za grijehe tvoje.

14. Ti ćeš jesti, ali se ne ćeš nasititi, i padanje tvoje biće usred tebe; i sklanjaćeš, ali ne ćeš izbaviti, i što izbavii predaću maču.

15. Ti ćeš sijati, ali ne ćeš žeti; ti ćeš cijediti masline, ali se ne ćeš namazati uljem, i mäst, ali ne ćeš piti vina.

16. Jer se drže uredbe Amrijeve i sva djela doma Ahabova, i hodite po savjetima njihovijem, da te predam u pogibao, i stanovnike njegove u podsmijeh, i nosićete sramotu naroda mojega.

GLAVA 7.

Teško meni! jer sam kao kad se obere ljetina, kao kad se pabirči poslije branja vinogradskoga; nema grozda za jelo, ranoga voća želi duša moja.

2. Nesta pobožnoga sa zemlje i nema pravoga medju ljudima, svi vrebaju krv, svaki lovi brata svojega mrežom.

3. Da čine zlo objema rukama što više mogu, ište knez; i sudija *sudi* za platu, i ko je velik govori opačinu duše svoje, i spleću je.

4. Najbolji je izmedju njih kao trn, najpraviji je gori od trnjaka; dan stražārā tvojih, pohodjenje tvoje, dodje, sada će se smesti.

5. Ne vjerujte prijatelju, ne oslanjajte se na vodja; od one koja ti na krilu leži, čuvaj vrata usta svojih.

6. Jer sin grdi oca, kći ustaje na mater svoju, snaha na svekrvu svoju, neprijatelji su čovjeku domašnji njegovi.

7. Ali ja ću Gospodina poglédati, čekaću Boga spasenja svojega; uslišiće me Bog moj.

8. Nemoj mi se radovati, neprijateljice moja; ako padoh, ustaću; ako sje-

dim u mraku, Gospodin će mi biti vidjelo.

9. Podnosiću gnjev Gospodinov, jer mu sgriješih, dok ne raspravi parbu moju i da mi pravicu; izvešće me na vidjelo, vidjeću pravdu njegovu.

10. Neprijateljica će moja vidjeti, i sram će je pokriti, koja mi govori: gdje je Gospodin Bog tvoj? oči će je moje vidjeti; sada će se ona pogaziti kao blato na ulicama.

11. U koje se vrijeme sazidaju zidovi tvoji, u to će vrijeme otići zapovijest na daleko;

12. U to će vrijeme dolaziti k tebi od Asirske do tvrdijeh gradova, i od tvrdijeh gradova do rijeke, i od mora do mora, i od gore do gore.

13. A zemlja će biti pusta sa stanovnika svojih, za plod djela njihovijeh.

14. Pasi narod svoj s palicom svojom, stado našljedstva svojega, koje živi osamljeno u šumi usred Karmela; neka pasu po Bazanu i po Galadu, kao u staro vrijeme.

15. Kao u vrijeme kad si izašao iz zemlje Egipatske pokazaću mu čudesa.

16. Narodi će vidjeti, i postidjeće se od sve sile svoje; metnuće ruku na usta, uši će im zagluhnuti.

17. Lizaće prah kao zmija; kao bubine zemaljske drkćući izlješće iz rupa svojih; pritrčaće uplašeni ka Gospodinu Bogu našemu, i tebe će se bojati.

18. Ko je Bog kao ti? koji prašta bezakonje i prolazi prijestupe ostatku od našljedstva svojega, ne drži do vijeka gnjeva svojega, jer mu je mila milost.

19. Opet će se smilovati na nas; pogaziće naša bezakonja; bacićeš u dubine morske sve grijehe njihove.

20. Pokazaćeš istinu Jakovu, milost Abramu, kako si se zakleo ocima našim u staro vrijeme.

KNJIGA PROROKA NAHUMA.

GLAVA 1.

Breme Ninivi; knjiga od utvare Nahuma Elcešanina.

2. Bog je revnitelj i Gospodin je osvetnik; osvetnik je Gospodin i gnjevi se; Gospodin se sveti protivnicima svojim, i drži *gnjev* prema neprijateljima svojim.

3. Gospodin je spor na gnjev i velike je moći; ali nikako ne pravda *krivca*; put je Gospodinov u vihoru i buri, i oblaci su prah od nogu njegovijeh.

4. Zaprećuje moru i isušuje ga, i sve rijeke isušuje, vene Bazan i Karmel, i cvijet Bazanski vene.

5. Gore se tresu od njega i humovi se rastapaju, a zemlja gori pred njim i vasiljena i sve što živi u njoj.

6. Pred gnjevom njegovijem ko će se održati? i ko će se oprijeti jarosti gnjeva njegova? jarost se njegova izlijeva kao oganj, i stijene se raspadaju pred njim.

7. Dobar je Gospodin, grad je u nevolji, i poznaje one koji se uzdaju u nj.

8. Ali će silnom poplavom učiniti kraj mjestu njezinu, i tama će goniti neprijatelje njegove.

9. Šta smišljate Gospodinu? on će učiniti kraj; ne će se dva puta podignuti pogibao.

10. Jer kao trnje spleteni i kao od vina pijani proždrijeće se kao suha slama.

11. Iz tebe je izašao koji smišlja zlo Gospodinu, savjetnik nevaljao.

12. Ovako veli Gospodin: ako i jesu u sili i mnogo ih ima, opet će se isjeći i proći. Mučio sam te, ne ću te više mučiti.

13. Nego ću sada slomiti jaram njegov s tebe, i pokidaću tvoje okove.

14. Ali za tebe zapovjedi Gospodin da se ne sije više ime tvoje; iz doma bogova tvojih istrijebiću likove rezane i livene; načiniću ti od njega grob kad budeš prezren.

15. Eto, na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir. Praznuj, Judo, svoje praznike, ispunjaj zavjete svoje, jer zlikovac ne će više proći po tebi; sa svijem se zatr'o.

GLAVA 2.

Izadje zatirač na te, čuvaj grad, pazi na put, utvrdi bedra, ukrijepi se dobro.

2. Jer Gospodin povrati slavu Jako-

vljevu kao slavu Izraelovu, jer ih pustošnici opustošiše i loze im potrše.

3. Štit je junaka njegovijeh crven, vojnici su u skerletu; kola će mu biti kao zapaljeni lučevi na dan kad se uvrsta, i jele će se ljuljati strašno.

4. Kola će praskati po ulicama i udarati jedna o druga po putovima, biće kao lučevi, i trčaće kao munje.

5. Pominjaće junake svoje, a oni će padati idući, pohitjeće k zidovima njegovijem, i zaklon će biti gotov.

6. Vrata će se rijekama otvoriti, i dvor će se razvaliti.

7. I koja stoji, zarobiće se i odvešće se, djevojke njezine pratiće je uzdišući kao golubice, bijući se u prsi.

8. Niniva bijaše kao jezero vodeno od kako je; ali bježe. Stanite, stanite. Ali se niko ne obzire.

9. Grabite srebro, grabite zlato; blagu nema kraja, mnoštvo je svakojakih dragih zaklada.

10. Isprazni se, i ogolje, i opustje; i srce se rastopi, koljena udaraju jedno o drugo, i bol je u svijem bedrima, i lica su svjema pocrnjela.

11. Gdje je loža lavovima i pasište lavićima, kuda idjaše lav i lavica i lavić, i nikoga ne bješe da plaši?

12. Lav lovljaše svojim lavićima dosta, i davljaše lavicama svojim, i punjaše pećine svoje lova i lože svoje grabeža.

13. Eto me na te, govori Gospodin nad vojskama, i popaliću kola tvoja u dim, i mač će proždrijeti laviće tvoje, i istrijebiću sa zemlje grabež tvoj, i ne će se čuti glas poslanika tvojih.

GLAVA 3.

Teško gradu krvničkom, vas je pun laži i otimanja, grabež ne izbiva iz njega.

2. Pucaju bičevi, i točkovi prašte, i konji topoću, i kola skaču,

3. Konjanici poskakuju, i mačevi se sjaju, i koplja sijevaju, i mnoštvo je pobijenijeh i sila mrtvijeh tjelesa, nema broja mrtvacima; i pada se preko mrtvácā,

4. Za mnoštvo kurvarstva ljupke kurve, vješte bajačice, koja prodaje narode svojim kurvanjem i plemena vračanjem svojim.

5. Evo me na te, govori Gospodin nad vojskama, i uzgrnuću ti skute tvoje na lice, i pokazaću narodima golotinju tvoju i carstvima sramotu tvoju.

6. I baciću na tebe gadove i naružiću te, i načiniću od tebe ugled.

7. I ko te god vidi, bježaće od tebe, i govoriće: opustje Niniva; ko će je žaliti? gdje ću tražiti one koji bi te tješili?

8. Jesi li bolja od No-Amona, koji ležaše medju rijekama, optočen vodom, kojemu prednja kula bješe more i zidovi mu bjehu more?

9. Jačina mu bješe Etiopska zemlja i Egipat i narodi bez broja; Futeji i Libijci bjehu ti pomoćnici.

10. I on bi preseljen, otide u ropstvo, i djeca njegova biše razmrskana po uglovima svijeh ulica; i za glavare njegove bacaše ždrijeb, i svi vlastelji njegovi biše okovani u puta.

11. I ti ćeš se opiti i kriće se, i ti ćeš tražiti zaklon od neprijatelja.

12. Svi će gradovi tvoji biti kao smokve s ranijem rodom; kad se tresnu, padaju u usta onome ko hoće da jede.

13. Eto, narod su ti žene usred tebe; neprijateljima će tvojim biti širom otvorena vrata od zemlje tvoje, oganj će proždrijeti prijevornice tvoje.

14. Nahvataj sebi vode za opsadu, utvrdi ograde svoje; udji u kao i ugazi blato, opravi peć za opeke.

15. Ondje će te proždrijeti oganj, mač će te isjeći, izješće te kao hrušt; neka vas je mnogo kao hrušteva, neka vas je mnogo kao skakavaca.

16. Imaš trgovaca više nego što je zvijezda na nebu; hruštevi padoše, pa odletješe.

17. Glavari su tvoji kao skakavci i vojvode tvoje kao veliki skakavci, koji padaju po plotovima kad je studeno, a kad sunce grane, odlijeću, i mjesto im se ne poznaje gdje bjehu.

18. Zadrijemaše tvoji pastiri, care Asirski, polijegaše junaci tvoji, narod se tvoj rasprša po gorama, i nema nikoga da ih zbere.

19. Nema lijeka polomu tvom, ljuta je rana tvoja; ko god čuje glas o tebi, pljeskaće rukama nad tobom, jer koga nije stizala zloća tvoja jednako?

KNJIGA PROROKA HABAKUKA.

GLAVA 1.

Breme koje vidje prorok Habakuk.
2. Dokle ću, Gospodine, vapiti a ti ne ćeš da čuješ? dokle ću ti vikati: nasilje! a ti ne ćeš da izbaviš?
3. Za što puštaš da vidim bezakonje, i da gledam muku i grabež i nasilje pred sobom, i kako podižu svadju i raspru?
4. Za to se ostavlja zakon, i sud ne izlazi nigda, jer bezbožnik optječe pravednika, za to sud izlazi izopačen.
5. Pogledajte po narodima i vidite, i čudite se i divite se, jer ću učiniti djelo u vaše dane kojega ne ćete vjerovati kad se stane pripovijedati.
6. Jer, evo, ja ću podignuti Haldejce, narod ljut i nagao, koji će ići po zemlji širom da osvoji naselja koja nijesu njegova.
7. Žestok je i strašan, sud njegov i vlast njegova od njega izlazi.
8. Konji će mu biti brži od risova i ljući od vukova u veče, veliko će mnoštvo biti konjika njegovijeh, i idući iz daleka konjici njegovi doletjeće kao orao kad hiti na lov.
9. Svi će doći na grabež, s lica će biti kao istočni vjetar, pokupiće roblje kao pijesak.
10. I carevima će se rugati i knezovi će im biti podsmijeh, smijaće se svakom gradu, nasuće zemlje, i uzeće ga.
11. Tada će mu se promijeniti duh, proći će i skriviće; ta će mu sila njegova biti od boga njegova.
12. Nijesi li ti od vijeka, Gospodine Bože moj, sveče moj? ne ćemo umrijeti; ti si ga, Gospodine, odredio za sud; i utvrdio si ga, stijeno, za karanje.
13. Čiste su oči tvoje, da ne možeš gledati zla, i bezakonja ne možeš gledati; za što gledaš bezakonike? mučiš, kad bezbožnik proždire pravijega od sebe?
14. I hoćeš li ostaviti ljude kao ribe morske, kao bubine, koje nemaju gospodara?
15. Izvlači ih sve udicom, hvata ih u mrežu svoju, i zgrće ih predjom svojom, za to se veseli i raduje.
16. *Za to prinosi žrtvu svojoj* mreži, i kadi svojoj predji; jer je tijem dio njegov pretio i hrana mu izabrana.
17. Hoće li za to izvlačiti mrežu svoju i jednako ubijati narode nemilice?

GLAVA 2.

Na straži svojoj stadoh, i stajah na kuli, i motrah da vidim šta će mi reći i šta bih odgovorio onome koji me koraše.
2. I odgovori mi Gospodin i reče: piši utvaru, i da bude razgovijetno na pločama da se lako čita.
3. Jer će još biti utvara do odredjenoga vremena, i govoriće šta će biti do pošljetka i ne će slagati; ako oklijeva, čekaj je, jer će za cijelo doći, i ne će odocniti.
4. Gle, ko se ponosi, njegova duša nije prava u njemu; a pravednik će od vjere svoje živ biti.
5. A kako vino vara, taki je čovjek oholi, niti ostaje u stanu; jer raširuje duh svoj kao grob, i kao smrt je, koja se ne može nasititi i zbira k sebi sve narode i skuplja k sebi sva plemena.
6. Ne će li ga svi oni uzeti u priču i u zagonetke, i reći: teško onom koji umnožava što nije njegovo! dokle će? i koji trpa na se gusto blato.
7. Ne će li na jedan put ustati oni koji će te gristi? i ne će li se probuditi oni koji će te rastrzati, i kojima ćeš biti grabež?
8. Što si ti oplijenio mnoge narode, tebe će oplijeniti sav ostatak od nárōdā, za krv ljudsku i za nasilje učinjeno zemlji, gradu i svjema koji žive u njemu.
9. Teško onome koji se lakomi na gadan dobitak kući svojoj, da postavi gnijezdo svoje na visokom mjestu i sačuva se oda zla.
10. Smislio si sramotu kući svojoj da zatreš mnoge narode, i ogriješio si se o svoju dušu.
11. Jer će kamen iz zida vikati, i čvor iz drveta svjedočiće.
12. Teško onome koji gradi grad krvlju i osniva grad nepravdom!
13. Gle, nije li od Gospodina nad vojskama da ljudi rade za oganj i narodi se trude ni za što?

14. Jer će se zemlja napuniti poznanja slave Gospodinove kao što je more puno vode.

15. Teško onome koji poji bližnjega svojega, dodaje mijeh svoj, da bi ga opojio i gledao mu golotinju.

16. Nasitićeš se sramote mjesto slave, pij i ti, i otkrij golotinju svoju; doći će k tebi čaša u desnici Gospodinovoj; i bljuvotina će sramna biti na slavi tvojoj.

17. Jer nasilje učinjeno Libanu pokriće te i pustoš medju zvijerjem koja ga je plašila, za krv ljudsku i nasilje učinjeno zemlji, gradu i svjema koji žive u njemu.

18. Sta pomaže rezan lik što ga izreza umjetnik njegov? šta liven lik i učitelj laži, te se umjetnik uzda u djelo svoje gradeći nijeme idole?

19. Teško onome koji govori drvetu: preni se! i nijemu kamenu: probudi se! Hoće li on učiti? Eto, obložen je zlatom i srebrom, a nema duha u njemu.

20. A Gospodin je u svetoj crkvi svojoj; muči pred njim sva zemljo!

GLAVA 3.

Molitva proroka Habakuka; za pjevanje.

2. Gospodine, čuh riječ tvoju, i uplaših se; Gospodine, djelo svoje usred godina sačuvaj u životu, usred godina objavi ga, u gnjevu sjeti se milosti.

3. Bog dodje od Temena i svetac s gore Farana; slava njegova pokri nebesa i zemlja se napuni hvale njegove.

4. Svjetlost mu bijaše kao sunce, zraci izlažahu mu iz ruku, i ondje bješe sakrivena sila njegova.

5. Pred njim idjaše pomor, i živo ugljevlje idjaše ispod nogu njegovijeh.

6. Stade, i izmjeri zemlju, pogleda i razmetnu narode, raspadoše se vječne gore, slegoše se humovi vječni; putovi su mu vječni.

7. Vidjeh šatore Etiopske u muci, ustreptaše zavjesi zemlji Madijanskoj.

8. Eda li se na rijeke razgnjevi Gospodin? eda li se na rijeke raspali gnjev tvoj? na more jarost tvoja, kad si pojezdio na konjma svojim i na kolima svojim za spasenje?

9. Pomoli se luk tvoj kao što si se zakleo plemenima; radr'o si zemlju za rijeke.

10. Vidješe te gore i uzdrktaše, povodanj navali; bezdana pusti glas svoj, u vis podiže ruke svoje.

11. Sunce i mjesec stadoše u stanu svom, idoše prema svjetlosti tvoje strijele, prema sijevanju sjajnoga koplja tvojega.

12. Srdito si išao po zemlji, gnjevno si gazio narode.

13. Izašao si na spasenje narodu svojemu, na spasenje s pomazanikom svojim; razmrskao si glavu kući bezbožničkoj do vrata otkrivši temelj.

14. Njegovijem kopljima probio si glavu selima njegovijem kad navaljivahu kao vihor da me razaspu, radovahu se kao da će proždrijeti siromaha u potaji.

15. Išao si po moru na konjma svojim, po gomili mnoge vode.

16. Čuh, i utroba se moja uskoleba, usne mi uzdrktaše na glas, u kosti mi udje truhlež, i ustresoh se na mjestu svom; kako ću počivati u dan nevolje, kad dodje na narod koji će ga opustošiti.

17. Jer smokva ne će cvasti, niti će biti roda na lozi vinovoj; rod će maslinov prevariti, i njive ne će dati hrane, ovaca će nestati iz tora, i goveda ne će biti u oboru.

18. Ali ću se ja radovati u Gospodinu, veseliću se u Bogu spasenja svojega.

19. Gospodin je Gospodin sila moja, i daće mi noge kao u košute, i vodiće me po visinama mojim. Načelniku pjevačkom uz žice moje.

KNJIGA PROROKA SOFONIJE.

GLAVA 1.

Riječ Gospodinova koja dodje Sofoniji sinu Huzija sina Godolije sina Amarije sina Ezecijina, za vremena Josije sina Amonova, cara Judina.

2. Sve ću uzeti sa zemlje, govori Gospodin;

3. Uzeću ljude i stoku, uzeću ptice nebeske i ribe morske i sablazni s bezbožnicima, i istrijebiću ljude sa zemlje, govori Gospodin.

4. Jer ću mahnuti rukom svojom na Judu i na sve stanovnike Jeruzalemske, i istrijebiću iz mjesta ovoga ostatak Balovi ime svećenika idolskih s *drugim* svećenicima;

5. I one koji se klanjaju na krovovima vojsci nebeskoj i koji se klanjaju i kunu se Gospodinom i koji se kunu Melhomom;

6. I one koji se odvraćaju od Gospodina i koji ne traže Gospodina niti pitaju za nj.

7. Muči pred Gospodinom Gospodinom, jer je blizu dan Gospodinov, jer je Gospodin prigotovio žrtvu i pozvao svoje zvanice.

8. I u dan žrtve Gospodinove pohodiću knezove i carske sinove i sve koji nose tudjinsko odijelo.

9. I pohodiću u taj dan sve koji skaču preko praga, koji pune kuću gospodara svojih grabežem i prijevarom.

10. I u taj će dan, veli Gospodin, biti vika od ribljih vrata, i jauk s druge strane, i polom velik s humova.

11. Ridajte koji živite u Maktesu, jer izgibe sav narod trgovački, istrijebiše se svi koji nose srebro.

12. I u to ću vrijeme razglédati Jeruzalem sa žišcima, i pohodiću ljude koji leže na svojoj droždini, koji govore u srcu svom: Gospodin ne čini ni dobro ni zlo.

13. I blago će se njihovo razgrabiti i kuće njihove opustošiti; grade kuće, ali ne će sjedjeti u njima; i sade vinograde, ali ne će piti vina iz njih.

14. Blizu je veliki dan Gospodinov, blizu je i ide vrlo brzo; glas će biti dana Gospodinova, gorko će tada vikati junak.

15. Taj je dan dan, kada će biti gnjev, dan, kada će biti tuga i muka, dan, kada će biti pustošenje i zatiranje, dan, kada će biti mrak i tama, dan, kada će biti oblak i magla,

16. Dan, kada će biti trubljenje i poklič na tvrde gradove i na visoke uglove.

17. I pritijesniću ljude, te će ići kao *slijepi, jer zgriješiše Gospodinu*; i krv će se njihova prosuti kao prah i tjelesa njihova kao gnoj.

18. Ni srebro njihovo ni zlato njihovo ne će ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodinova; i svu će zemlju proždrijeti oganj revnosti njegove; jer će brzo učiniti kraj svjema stanovnicima zemaljskim.

GLAVA 2.

Saberite se, saberite se, narode nemili,

2. Dok nije izašao sud, i dan prošao kao pljeva, dok nije došao na vas ljuti gnjev Gospodinov, dok nije došao na vas dan gnjeva Gospodinova.

3. Tražite Gospodina svi koji ste krotki u zemlji, koji činite što je naredio; tražite pravdu, tražite krotost, eda biste se sakrili na dan gnjeva Gospodinova.

4. Jer će se Gaza ostaviti i Askalon će opustjeti; Azot će se odagnati u podne i Akaron će se iskorijeniti.

5. Teško onima koji žive po bregovima morskim, narodu Heretejskom; riječ je Gospodinova na vas, Hanane, zemljo Filistejska, ja ću te zatrti da ne bude stanovnika u tebi.

6. I bregovi će morski biti stanovi i jame pastirske i torovi za stada.

7. I taj će kraj biti ostatku doma Judina; ondje će pasti; u domovima će Askalonskim lijegati u veče; jer će ih pohoditi Gospodin Bog njihov i povratiti roblje njihovo.

8. Čuo sam rug Moabov i ukore sinova Amonovijeh kojima ružiše moj narod, i raširiše se preko medja njihovijeh.

9. Za to, tako ja bio živ, govori Gospodin nad vojskama, Bog Izraelov, Moab će biti kao Sodoma i sinovi Amonovi kao Gomora, mjesto koprivama, i slanica i vječna pustoš; ostatak naroda mojega oplijeniće ih, i koji ostanu od naroda mojega naslijediće ih.

10. To će im biti za ponositost njihovu; jer ružiše narod Gospodina nad vojskama i podizaše se na nj.

11. Strašan će im biti Gospodin, jer će istrijebiti sve bogove zemaljske, i njemu će se klanjati svaki iz svojega mjesta, sva ostrva narodna.

12. I vi, Etiopljani, bićete pobijeni mačem mojim.

13. I dignuće ruku svoju na sjever,

zatrće Asirsku, i Ninivu će opustiti da bude suha kao pustinja.

14. I u njoj će ležati stada, svakojako zvijerje izmedju nárôdâ, i gem i ćuk noćivaće na dovratnicima njezinijem; glasom će pjevati na prozorima; pustoš će biti na pragovima, jer će se poskidati cedrovina.

15. Taki će biti veseli grad, koji sjedi bez brige, koji govori u srcu svom: ja sam, i osim mene nema drugoga. Kako opustje! posta loža zvijerju! Ko god prodje mimo nj zviždaće i mahati rukom.

GLAVA 3.

Teško gradu odmetničkom i oskvrnjenom, nasilničkom!

2. Ne sluša glasa, ne prima nauka, ne uzda se u Gospodina, ne pristupa k Bogu svojemu.

3. Knezovi su mu u njemu lavovi koji riču; sudije su mu vuci večernji, koji ne glodju kosti do jutra.

4. Proroci su mu hvališe, varalice; svećenici njegovi skvrne svetinju, izvrću zakon.

5. Gospodin je pravedan usred njega, ne čini nepravde, svako jutro iznosi sud svoj na vidjelo, ne izostaje, ali bezbožnik ne zna za stid.

6. Istrijebih narode, kule im se razoriše, ulice im opustih, te niko ne prolazi; gradovi im se raskopaše, da nema nikoga, nema stanovnika.

7. Rekoh: pobojaćeš me se, primićeš nauk; ne će mu se zatrti stan ničim su čim bih ga pohodio; ali oni uraniše te pokvariše sva djela svoja.

8. Za to čekajte me, govori Gospodin, do dana kad ću se podignuti na plijen; jer je sud moj da saberem narode i pokupim carstva, da izlijem na njih gnjev svoj, svu žestinu jarosti svoje, jer će oganj revnosti moje proždrijeti svu zemlju.

9. Jer ću tada promijeniti narodima usne, te će biti čiste, da bi svi prizivali ime Gospodinovo i služili mu složnijem ramenima.

10. Ispreko rijeka Etiopskih kojisamo ni mole, rasijani moji, donijeće mi dare.

11. Tada se ne ćeš više stidjeti ni jednoga svojih djela, kojima si mi prijestupio; jer ću onda uzeti iz tebe one koji se hvale slavom tvojom, i ne ćeš se više veličati na svetoj gori mojoj.

12. I ostaviću u tebi narod nevoljan i siromašan, i oni će se uzdati u ime Gospodinovo.

13. Ostatak Izraelov ne će činiti bezakonja niti će govoriti laži, niti će se naći u ustima njihovijem jezik prijevaran; nego će pasti i ležati i ne će biti nikoga da ih plaši.

14. Pjevaj, kćeri Sionska; klikuj, Izraele; raduj se i veseli se iz svega srca, kćeri Jeruzalemska!

15. Ukloni Gospodin súdove tvoje, odvrati neprijatelje tvoje; car Izraelov Gospodin usred tebe je, ne ćeš se više bojati zla.

16. U onaj dan reći će se gradu Jeruzalemu: ne boj se; Sionu: nemoj da ti klonu ruke.

17. Gospodin Bog tvoj, koji je usred tebe, silni, spašće te; radovaće ti se veoma, umiriće se u ljubavi svojoj, veseliće se tebe radi pjevajući.

18. Koji tuže za praznicima, sabraću ih, koji su iz tebe, radi teške sramote koja je na tebi.

19. Gle, uništiću u ono vrijeme sve koji te muče, i izbaviću hrome i sabrati odagnane, i dobaviću im hvalu i slavu po svoj zemlji, gdje su bili pod sramotom.

20, U ono vrijeme dovešću vas, u ono vrijeme sabraću vas; jer ću vam dobaviti slavu i hvalu po svijem narodima na zemlji, kad povratim roblje vaše pred vašim očima, govori Gospodin.

KNJIGA PROROKA AGEJA.

GLAVA 1.

Druge godine cara Darija šestoga *mjeseca prvoga* dana dodje riječ Gospodinova preko Ageja proroka Zorobabelu sinu Salatijelovu, upravitelju Judejskom, i Jezusu sinu Jozedekovu, poglavaru svećeničkom, govoreći:

2. Ovako veli Gospodin nad vojskama govoreći: taj narod govori: još nije došlo vrijeme, vrijeme da se sazida dom Gospodinov.

3. Za to dodje riječ Gospodinova preko Ageja proroka govoreći:

4. Je li vama vrijeme da sjedite u kućama svojim obloženijem daskama, a ovaj je dom pust?

5. Za to sada ovako veli Gospodin nad vojskama: uzmite na um putove svoje.

6. Sijete mnogo, a uvozite malo; jedete, a ne bivate siti; pijete, a ne napijate se; odijevate se, a ni jedan ne može da se zgrije; i koji zaslužuje novce, meće ih u prodrt tobolac.

7. Ovako veli Gospodin nad vojskama: uzmite na um putove svoje.

8. Idite na goru, i donesite drva, te zidajte dom; i biće mi milo, i proslaviću se, veli Gospodin.

9. Izgledate mnogo, a eto malo; i što unesete u kuću, ja razduham; za što? veli Gospodin nad vojskama; za to što je dom moj pust, a vi svaki trčite za svoj dom.

10. Za to se zatvori nebo nad vama da nema rose, i zemlja se zatvori da nema roda njezina.

11. I dozvah sušu na zemlju, i na gore, i na žito i na vino i na ulje i na sve što zemlja radja, i na ljude i na stoku i na svaki rad ručni.

12. I posluša Zorobabel sin Salatijelov i Jezus sin Jozedekov, poglavar svećenički, i sav ostatak narodni glas Gospodina Boga svojega i riječi proroka Ageja, kako ga posla Gospodin Bog njihov, i poboja se narod Gospodina.

13. I govori Agej, poslanik Gospodinov, narodu kao što ga posla Gospodin, i reče: ja sam s vama, govori Gospodin.

14. I Gospodin podiže duh Zorobabelu sinu Salatijelovu, upravitelju Judinu i duh Jezusu sinu Jozedekovu, poglavaru svećeničkom, i duh svemu ostatku narodnom, te dodjoše i radiše u domu Gospodina nad vojskama, Boga svojega,

15. Dvadeset četvrtoga dana šestoga mjeseca, druge godine cara Darija.

GLAVA 2.

Sedmoga mjeseca dvadeset prvoga dana *dodje riječ Gospodinova preko Ageja proroka govoreći:*

2. Kaži sada Zorobabelu sinu Salatijelovu, upravitelju Judinu, i Jezusu sinu Jozedekovu, poglavaru svećeničkom, i ostatku narodnom govoreći:

3. Ko je medju vama ostao koji je vidio ovaj dom u prvoj slavi njegovoj? a kakav vi sada vidite? nije li prema onom kao ništa u vašim očima?

4. Nego sada budi hrabar, Zorobabele, govori Gospodin, i budi, hrabar Jezuse sine Jozedekov, poglavaru svećenički, i budi hrabar sav narode zemaljski, govori Gospodin, i radite; jer sam ja s vama, govori Gospodin nad vojskama.

5. Po riječi kojom sam učinio zavjet s vama kad izidoste iz Egipta, duh će moj stajati medju vama, ne bojte se.

6. Jer ovako veli Gospodin nad vojskama: još jednom, do malo, i ja ću potresti nebesa i zemlju i more i suhu zemlju;

7. I potrešću sve narode, i doći će izabrani iz svijeh naroda, i napuniću ovaj dom slave, veli Gospodin nad vojskama.

8. Moje je srebro i moje je zlato, govori Gospodin nad vojskama.

9. Slava će ovoga doma pošljednjega biti veća nego onoga prvoga, veli Gospodin nad vojskama; i postaviću mir na ovom mjestu, govori Gospodin nad vojskama.

10. Dvadeset četvrtoga *dana* devetoga *mjeseca* druge godine Darijeve dodje riječ Gospodinova preko Ageja proroka govoreći:

11. Ovako veli Gospodin nad vojskama: upitaj svećenike za zakon, i reci:

12. Gle, ako bi ko nosio sveto meso u skutu od haljine svoje, ili bi se skutom svojim dotakao hljeba ili variva ili vina ili ulja ili kakoga god jela, bi li se osvetio? A svećenici odgovoriše i rekoše: ne.

13. Po tom reče Agej: ako bi se ko nečist od mrtvaca dotakao čega toga, hoće li biti nečisto? A svećenici odgovoriše i rekoše: biće nečisto.

14. Tada Agej odgovori i reče: taki je taj narod i taki su ti ljudi preda mnom, govori Gospodin, i tako je sve djelo ruku njihovijeh, i što god prinose tamo, nečisto je.

15. A sada uzmite na um, od ovoga dana nazad, prije nego se položi kamen na kamen u crkvi Gospodinovoj,

16. Prije toga kad ko dodje ka gomili

od dvadeset *mjera*, bješe deset; kad dodje ka kaci da dobije pedeset *vjedara* iz kace, bješe dvadeset;

17. Bih vas sušom i medljikom i gradom, svako djelo ruku vaših; ali se vi ne *obratiste* k meni, govori Gospodin.

18. Uzmite na um, od toga dana nazad, od dana dvadeset četvrtoga *mjeseca* devetoga, od dana kad se osnova crkva Gospodinova, uzmite na um.

19. Ima li jošte sjemena u žitnici? ni vinova loza ni smokva ni šipak ni maslina još ne rodi; od ovoga ću dana blagosloviti.

20. Po tom dodje riječ Gospodinova drugi put Ageju dvadeset četvrtoga dana mjeseca govoreći:

21. Kaži Zorobabelu upravitelju Judinu, i reci: ja ću potresti nebo i zemlju;

22. I prevaliću prijesto carstvima, i satrću silu carstvima narodnijem, prevaliću kola i one koji sjede na njima, i popadaće konji i konjici svaki od mača brata svojega.

23. U to vrijeme, govori Gospodin nad vojskama, uzeću tebe, Zorobabele, sine Salatijelov, slugo moj, govori Gospodin, i postaviću te kao pečat; jer sam te izabrao, govori Gospodin nad vojskama.

KNJIGA PROROKA ZAHARIJE.

GLAVA 1.

O smoga mjeseca druge godine Darijeve dodje riječ Gospodinova proroku Zahariji sinu Barahije sina Adova govoreći:

2. Gospodin se vrlo razgnjevi na oce vaše.

3. Za to im reci: ovako veli Gospodin nad vojskama: vratite se k meni, govori Gospodin nad vojskama, i ja ću se vratiti k vama, veli Gospodin nad vojskama.

4. Ne budite kao oci vaši, kojima vikahu predjašnji proroci govoreći: ovako veli Gospodin nad vojskama: vratite se sa zlijeh putova svojih i od zlijeh djela svojih; ali ne poslušaše niti paziše na me, govori Gospodin.

5. Oci vaši gdje su? i ti proroci žive li do vijeka?

6. Ali riječi moje i uredbe moje koje zapovijedah slugama svojim prorocima ne stigoše li oce vaše? te se oni obratiše i rekoše: kako Gospodin nad vojskama bješe namislio učiniti nam prema putovima našim i po djelima našim, tako nam učini.

7. Dvadeset četvrtoga dana jedanaestoga mjeseca, a to je mjesec Sabat, druge godine Darijeve, dodje riječ Gospodinova proroku Zahariji sinu Barahije sina Adova govoreći:

8. Vidjeh noću, a to čovjek jahaše na *konju ridju, i stajaše* medju mirtama *koje bijahu u dolu*, a za njim bijahu *konji ridji*, šareni i bijeli.

9. I rekoh: što je ovo, gospodaru moj? A angjeo koji govoraše sa mnom reče mi: ja ću ti pokazati što je ovo.

10. Tada čovjek koji stajaše medju mirtama progovori i reče: ovo su koje posla Gospodin da oblaze zemlju.

11. I oni progovoriše angjelu Gospodinovu koji stajaše medju mirtama, i rekoše; mi obidosmo zemlju, i gle, sva zemlja počiva i mirna je.

12. Tada angjeo Gospodinov odgovori i reče: Gospodine nad vojskama, kad ćeš se već smilovati Jeruzalemu i gradovima Judinijem na koje se gnjeviš već sedamdeset godina?

13. A Gospodin odgovori angjelu koji govoraše sa mnom, dobrijem riječima, milijem riječima.

14. I reče mi angjeo koji govoraše sa mnom: viči i reci: ovako veli Gospodin nad vojskama: revnujem za Jeruzalem i za Sion veoma.

15. I gnjevim se vrlo na narode bezbrižne, jer se malo razgnjevih a oni pomogoše na zlo.

16. Za to ovako veli Gospodin: obratih se k Jeruzalemu milošću, dom će se moj opet sazidati u njemu, govori Gospodin nad vojskama, i uže će se zategnuti preko Jeruzalema.

17. Još viči i reci: ovako veli Gospodin nad vojskama: opet će gradovi moji obilovati dobrom, i Gospodin će opet utješiti Sion i opet će izabrati Jeruzalem.

18. Tada podigoh oči svoje i vidjeh, i gle, četiri roga.

19. I rekoh angjelu koji govoraše sa mnom: što je to? A on mi reče: to su rogovi koji razmetnuše Judu, Izraela i Jeruzalem.

20. Po tom pokaza mi Gospodin četiri kovača.

21. I rekoh: šta su ti došli da rade? A on odgovori i reče: ono su rogovi koji razmetnuše Judu da niko ne podiže glave; a ovi dodjoše da ih uplaše, da odbiju rogove narodima, koji podigoše rog na zemlju Judinu da je razmetnu.

GLAVA 2.

Opet podigoh oči svoje i vidjeh, i gle, čovjek, i u ruci mu uže mjeračko.

2. I rekoh: kuda ideš? A on mi reče: da izmjerim Jeruzalem da vidim kolika mu je širina i kolika mu je dužina.

3. I gle, angjeo koji govoraše sa mnom izide, i drugi angjeo izide mu na susret.

4. I reče mu: trči, govori onom mladiću i reci: Jeruzalemljani će se naseliti po selima radi mnoštva ljudi i stoke što će biti u njemu.

5. I ja ću mu, govori Gospodin, biti zid ognjen u naokolo i biću za slavu usred njega.

6. Ej, ej, bježite iz zemlje sjeverne, govori Gospodin, jer vas razasuh u četiri vjetra nebeska, govori Gospodin.

7. Ej Sione, koji sjediš kod kćeri Babilonske, izbavi se.

8. Jer ovako veli Gospodin nad vojskama: za slavom posla me k narodima, koji vas oplijeniše; jer ko tiče u vas, tiče u zjenicu oka njegova.

9. Jer evo ja ću mahnuti rukom svojom na njih, i biće plijen slugama svojim, i poznaćete da me je poslao Gospodin nad vojskama

10. Pjevaj i veseli se, kćeri Sionska, jer evo ja idem i nastavaću usred tebe, govori Gospodin.

11. I mnogi će se narodi prilijepiti ka Gospodinu u taj dan, i biće mi narod, i ja ću nastavati usred tebe, i poznaćeš, da me je poslao k tebi Gospodin nad vojskama.

12. I Gospodin će naslijediti Judu, svoj dio, u zemlji svetoj, i opet će izabrati Jeruzalem.

13. *Neka muči svako tijelo* pred Gospodinom, jer usta iz svetoga stana svojega.

GLAVA 3.

Poslije mi pokaza Jezusa poglavara svećeničkoga, koji stajaše pred angjelom Gospodinovim, i Sotonu, koji mu stajaše s desne strane da ga pre.

2. A Gospodin reče Sotoni: Gospodin da te ukori, Sotono, Gospodin da te ukori, koji izabra Jeruzalem. Nije li on glavnja iztrgnuta iz ognja?

3. A Jezus bijaše obučen u haljine prljave, i stajaše pred angjelom.

4. A on progovori i reče onima koji stajahu pred njim: skinite s njega te prljave haljine. I reče mu: vidi, uzeh s tebe bezakonje tvoje, i obukoh ti nove haljine.

5. I rekoh: neka mu metnu čistu kapu na glavu, i obukoše mu haljine; a angjeo Gospodinov stajaše.

6. I angjeo Gospodinov zasvjedoči Jezusu govoreći:

7. Ovako veli Gospodin nad vojskama: ako uzideš mojim putovima, i ako uzdržiš što sam naredio da se drži, tada ćeš ti suditi domu mojemu i čuvaćeš trijemove moje, i daću ti da hodiš medju ovima što stoje.

8. Čuj, Jezuse poglavaru svećenički, ti i drugovi tvoji što sjede pred tobom, jer su ti ljudi čudo; evo, ja ću dovesti slugu svojega, klicu.

9. Jer gle, kamen koji metnuh pred Jezusa, na tom je jednom kamenu sedam očiju; gle, ja ću ga otesati, govori Gospodin nad vojskama, i uzeću bezakonje te zemlje u jedan dan.

10. U taj dan, govori Gospodin nad vojskama, zvaćete svaki bližnjega svojega pod vinovu lozu i pod smokvu.

GLAVA 4.

Po tom vrati se angjeo koji mi govoraše, i probudi me kao čovjeka koji se budi oda sna.

2. I reče mi: šta vidiš? A ja rekoh: vidim, eto svijetnjak sav od zlata, i gore na njemu čaša, i sedam žižaka njegovijeh na njemu, i sedam lijevaka za sedam žižaka što su gore na njemu,

3. I dvije masline uza nj, jedna s desne strane čaši a jedna s lijeve.

4. I progovorih angjelu koji govoraše sa mnom, i rekoh: što je to, gospodaru moj?

5. A angjeo koji govoraše sa mnom odgovori i reče mi: zar ne znaš što je to? I rekoh: ne, gospodaru moj.

6. A on odgovori i reče mi govoreći: to je riječ Gospodinova Zorobabelu: ne silom ni krjepošću nego duhom mojim, veli Gospodin nad vojskama.

7. Što si ti, goro velika, pred Zorobabelom? ravnica; i on će iznijeti najviši kamen, s usklicima: milost, milost njemu.

8. I dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

9. Ruke Zorobabelove osnovaše ovaj dom, ruke će njegove i dovršiti, i poznaćeš da me je Gospodin nad vojskama poslao k vama.

10. Jer ko je prezreo dan malijeh *stvari?* jer će se radovati kad vide kamen mjerački u ruci Zorobabelu onijeh sedam očiju Gospodinovih koje prelaze svu zemlju.

11. Tada odgovarajući rekoh mu: što su one dvije masline s desne strane svijetnjaku i s lijeve?

12. I opet progovorih i rekoh mu: što su one dvije grančice maslinove, što su medju dva lijevka zlatna, koji toče zlato?

13. I reče mi govoreći: zar ne znaš što je to? A ja rekoh: ne, gospodaru moj.

14. Tada reče: to su dvije masline koje stoje kod Gospodina sve zemlje.

GLAVA 5.

Po tom opet podigoh oči svoje i vidjeh, a to knjiga lećaše.

2. A on mi reče: šta vidiš? A ja rekoh: vidim knjigu gdje leti, dužina joj dvadeset lakata a širina deset lakata.

3. Tada mi reče: to je prokletstvo koje izadje na svu zemlju, jer svaki koji krade istrijebiće se po njoj s jedne strane, i koji se god kune *krivo* istrijebiće se po njoj s druge strane.

4. Ja ću je pustiti, govori Gospodin nad vojskama, te će doći na kuću lupežu i na kuću onome koji se kune mojim imenom krivo, i stajaće mu usred kuće i satrće je, i drvlje joj i kamenje.

5. Po tom izide angjeo koji govoraše sa mnom, i reče mi: podigni oči svoje i vidi šta je ovo što izlazi.

6. A ja rekoh: šta je? A on reče: to je *efa što izlazi. I reče:* to im je oko po svoj *zemlji.*

7. I gle, podizaše se talanat olova, i jedna žena sjedjaše usred efe.

8. I on reče: to je bezbožnost. I vrže je usred efe, i vrže onaj komad olova ozgo na ždrijelo joj.

9. I podigoh oči svoje i vidjeh, a to dvije žene izlažahu, i vjetar im bijaše pod krilima, a krila im bijahu kao u rode, i digoše efu medju zemlju i nebo.

10. I rekoh angjelu koji govoraše sa mnom: kuda one nose efu?

11. A on mi reče: da joj načine kuću u zemlji Senaru; i ondje će se namjestiti i postaviti na svoje podnožje.

GLAVA 6.

Po tom opet podigoh oči svoje, i vidjeh, a to četvora kola izlažahu izmedju dvije gore, a te gore bijahu od mjedi.

2. U prvijem kolima bjehu konji ridji, a u drugim kolima konji vrani,

3. A u trećim kolima konji bijeli, a u četvrtijem kolima konji šareni, jaki.

4. I progovoriv rekoh angjelu koji govoraše sa mnom: šta je to, gospodaru moj?

5. A angjeo odgovori i reče mi: to su četiri vjetra nebeska, koji izlaze ispred Gospodina sve zemlje. gdje stajaše.

6. Konji vrani što su u jednijem, oni idu u sjevernu zemlju; a bijeli idu za njima; a šareni idu u zemlju južnu.

7. I jaki izašavši šćahu da idu i prolaze zemlju; i reče: idite, prolazite zemlju. I stadoše prolaziti zemlju.

8. Tada me zovnu, i reče mi: vidi, koji otidoše u zemlju sjevernu, umiriše duh moj u zemlji sjevernoj.

9. Po tom mi dodje riječ Gospodinova govoreći:

10. Uzmi od roblja, od Holdaja i od Tobije i od Idaje, koji dodjoše iz Babilonske, pa dodji istoga dana i udji u dom Jozije sina Sofonijina.

11. Uzmi srebra i zlata, i načini vijence, i metni na glavu Jezusu sinu Jozedekovu, poglavaru svećeničkom,

12. I reci mu govoreći: ovako veli Gospodin nad vojskama: evo čovjeka, kojemu je ime klica, koja će klijati s mjesta svoga i sagradiće crkvu Gospodinovu.

13. Jer će on sagraditi crkvu Gospodinovu, i nosiće slavu, i sjedjeće i vladati na svom prijestolu, i biće svećenik

na prijestolu svom, i svjet mirni biće medju objema.

14. I vijenci neka budu Helemu i Tobiji i Idaji i Hemu sinu Sofonijinu za spomen u crkvi Gospodinovoj.

15. I koji su daleko, doći će i gradiće crkvu Gospodinovu, i poznaćete da me je Gospodin nad vojskama poslao k vama. I to će biti ako uzaslušate glas Gospodina Boga svojega.

GLAVA 7.

Po tom četvrte godine cara Darija dodje riječ Gospodinova Zahariji četvrtoga *dana* devetoga mjeseca, Kazleva,

2. Kad poslaše u dom Božji Sarazara i Rogomeleha i ljude svoje da mole Gospodina,

3. *I* da govore svećenicima koji bijahu u domu Gospodina nad vojskama, i prorocima, i reku: hoćemo li plakati petoga mjeseca odvajajući se, kako činismo već toliko godina?

4. I dodje mi riječ Gospodinova govoreći:

5. Kaži svemu narodu zemaljskom i svećenicima, i reci: kad postiste i tužiste petoga i sedmoga *mjeseca* za sedamdeset godina, eda li meni postiste?

6. A kad jedete i pijete, ne jedete li i ne pijete li sami?

7. Nijesu li to riječi koje je Gospodin proglasio preko predjašnjih proroka, kad Jeruzalem bijaše naseljen i miran i gradovi njegovi oko njega, i kad bijaše naseljen južni kraj i ravnica?

8. Dodje riječ Gospodinova Zahariji govoreći:

9. Ovako govori Gospodin nad vojskama: sudite pravo i budite milostivi i žalostivi jedan drugom.

10. I ne činite krivo udovici ni siroti, inostrancu ni siromahu, i ne mislite zlo jedan drugom u srcu svom.

11. Ali ne htješe slušati, i uzmakoše ramenom natrag, i zatiskoše uši svoje da ne čuju.

12. I srcem svojim otvrdnuše kao dijamanat da ne čuju zakona i riječi koje sla Gospodin nad vojskama duhom svojim preko proroka predjašnjih; za to dodje velik gnjev od Gospodina nad vojskama.

13. *Za to kao što on vika* a oni ne slušaše, tako i oni vikaše a ja ih ne slušah, govori Gospodin nad vojskama.

14. Nego ih razmetnuh po svijem narodima, kojih ne poznavaše, i zemlja opustje iza njih da niko u nju ne dohodjaše niti se iz nje vraćaše, i obratiše milu zemlju u pustoš.

GLAVA 8.

Opet dodje riječ Gospodina nad vojskama govoreći:

2. Ovako veli Gospodin nad vojskama: revnujem za Sion velikom revnošću, i velikim gnjevom revnujem za nj.

3. Ovako veli Gospodin: vratih se u Sion i naselih se usred Jeruzalema, i Jeruzalem će se zvati grad istiniti, i gora Gospodina nad vojskama sveta gora.

4. Ovako veli Gospodin nad vojskama: opet će sjedjeti starci i starice po ulicama Jeruzalemskim, svatko sa štakom u ruci od velike starosti.

5. I ulice će gradske biti pune djetića i djevojaka, koje će se igrati po ulicama.

6. Ovako veli Gospodin nad vojskama: ako je čudno u očima ostatku toga naroda u ovo vrijeme, eda li će biti čudno i u mojim očima? govori Gospodin nad vojskama.

7. Ovako veli Gospodin nad vojskama: evo ja ću izbaviti svoj narod iz zemlje istočne i iz zemlje zapadne.

8. I dovešću ih, i oni će nastavati usred Jeruzalema, i biće mi narod i ja ću im biti Bog, istinom i pravdom.

9. Ovako veli Gospodin nad vojskama: neka vam se ukrijepe ruke koji slušate u ovo vrijeme ove riječi iz usta proročkih od dana kad se osnova dom Gospodina nad vojskama da se sazida crkva.

10. Jer prije tijeh dana ne bješe plate ni za čovjeka ni za živinče, niti bješe mira od neprijatelja ni onome koji odlažaše ni onome koji dolažaše, i pustih sve ljude jednoga na drugoga.

11. A sada ne ću biti kao prije ostatku toga naroda, govori Gospodin nad vojskama.

12. Nego će usjev biti miran, vinova će loza nositi plod svoj, i zemlja će radjati rod svoj, i nebo će davati rosu svoju; i sve ću to dati u našljedstvo ostatku toga naroda.

13. I kao što bijaste uklin medju narodima, dome Judin i dome Izraelov, tako

ću vas izbaviti te ćete biti blagoslov; ne bojte se, neka vam se okrijepe ruke.

14. Jer ovako veli Gospodin nad vojskama: kao što vam namislih zlo učiniti, kad me razgnjeviše oci vaši, veli Gospodin nad vojskama, i ne raskajah se,

15. Tako opet u ove dane namislih da dobro činim Jeruzalemu i domu Judinu; ne bojte se.

16. Ovo je što treba da činite: govorite istinu jedan drugom, sudite pravo i mirno na vratima svojim;

17. I ne mislite jedan drugome zlo u srcu svom, i ne ljubite krive zakletve; jer na sve to mrzim, govori Gospodin.

18. Po tom dodje mi riječ Gospodina nad vojskama govoreći:

19. Ovako veli Gospodin nad vojskama: post četvrtoga *mjeseca,* i post petoga i post sedmoga i post desetoga obratiće se domu Judinu u radost i veselje i u praznike vesele; ali ljubite istinu i mir.

20. Ovako veli Gospodin nad vojskama: još će dolaziti narodi i stanovnici mnogih gradova;

21. Dolaziće stanovnici jednoga u drugi govoreći: hajdemo da se molimo Gospodinu i da tražimo Gospodina nad vojskama; idem i ja.

22. Tako će doći mnogi narodi i silni narodi da traže Gospodina nad vojskama u Jeruzalemu i da se mole Gospodinu.

23. Ovako veli Gospodin nad vojskama: u to će vrijeme deset ljudi od svijeh jezika narodnijeh uhvatiti jednoga Judejca za skut govoreći: idemo s vama, jer čujemo da je Bog s vama.

GLAVA 9.

Breme riječi Gospodinove zemlji Hadrahu i Damasku, gdje će počinuti, jer je Gospodinovo oko na ljudima i na svijem plemenima Izraelovijem.

2. I Emat će zahvatiti, i Tir i Sidon, ako i jesu veoma mudri,

3. I Tir sagradi sebi grad, i sabra srebra kao praha, i zlata kao kala po putu.

4. Gle, Gospodin će ga otjerati, i vrći će u more silu njegovu, i on će ognjem izgorjeti.

5. Askalon će vidjeti i uplašiće se, i *Gaza* će se vrlo uzmučiti, i Akaron, što *ga osramoti* nadanje njegovo, i poginuće *car u Gazi, i Askalon* se ne će naseliti.

6. I u Azotu će sjedjeti tudjin, i ponos ću Filistejski zatrti.

7. I uklonićų krv njihovu od usta njihovijeh, i gadove njihove iz zuba njihovijeh, i ko ostane biće i on Boga našega, i biće kao poglavar u Judi, a Akaron kao Jebuzejac.

8. I postaviću òkō kod doma svojega suprot vojsci, suprot onima koji odlaze i dolaze, i nastojnik ne će više prolaziti kroz njih, jer sada pogledah svojim očima.

9. Raduj se mnogo, kćeri Sionska, podvikuj, kćeri Jeruzalemska; evo, car tvoj ide k tebi, pravedan je i spasava, krotak i jaše na magarcu, i na magaretu, mladetu magaričinu.

10. Jer ću istrijebiti iz Efraima kola i iz Jeruzalema konje; i istrijebiće se luk ubojiti; i on će kazivati mir narodima, i vlast će mu biti od mora do mora i od rijeke do krajeva zemaljskih.

11. A ti, za krv zavjeta tvojega pustih sužnje tvoje iz jame, gdje nema vode.

12. Vratite se ka gradu, sužnji, koji se nadate, još ti i danas javljam da ću ti platiti dvojinom.

13. Jer zapeh sebi Judu kao luk, i napunih Efraima, i podigoh sinove tvoje, Sione, na sinove tvoje, Grčka, i učinih te da si kao mač junački.

14. I Gospodin će se pokazati nad njima, i strijela će njegova izaći kao munja, i Gospodin će Gospodin zatrubiti u trubu i poći će s vihorima južnijem.

15. Gospodin nad vojskama zaklanjaće ih, i oni će jesti pogazivši kamenje iz praće, i piće podvikujući kao od vina, i biće puni kao čaša, kao uglovi od oltara.

16. I Gospodin Bog njihov izbaviće ih u taj dan kao stado svojega naroda, jer će se kamenje u vijencu podignuti u zemlji njegovoj.

17. Jer koliko će biti dobro njegovo i kolika ljepota njegova! od žita će rasti momci a od slatkoga vina djevojke.

GLAVA 10.

Ištite od Gospodina dažda u vrijeme poznoga dažda, Gospodin će pustiti munje, i daće vam izobila dažda i svakome trave u polju.

2. Jer likovi govore ništavilo i vrači vide laž i govore zaludne snе, tješe ta-

štinom; za to otidoše kao stado, i ojadiše se jer ne bješe pastira.

3. Gnjev se moj raspali na pastire, i pokarah jarce; jer Gospodin nad vojskama obide stado svoje, dom Judin, i učini da su mu kao konj okićen za boj.

4. Od njega je ugao, od njega kolje, od njega luk ubojiti, od njega izlazi i svaki nastojnik.

5. I oni će biti kao junaci, gaziće u boju kao blato po ulicama, i biće se, jer je Gospodin s njima, i koji jašu na konjma osramotiće se.

6. I ukrijepiću dom Judin, i dom ću Josipov spasti, i dovešću ih natrag, jer mi ih je žao, i biće kao da ih nijesam odbacio, jer sam ja Gospodin Bog njihov i uslišiću ih.

7. I oni od Efraima biće kao junak, i srce će im biti veselo kao od vina, i sinovi njihovi vidjeće i veseliće se, i srce će im se radovati o Gospodinu.

8. Zazviždaću im i sabraću ih, jer ću ih izbaviti, i oni će se umnožiti kao što su se bili umnožili.

9. I rasijaću ih medju narode da se u daljnijem mjestima opominju mene, i živeći sa sinovima svojima da se vrate.

10. I dovešću ih natrag iz zemlje Egipatske, i sabraću ih iz Asirske, i dovešću ih u zemlju Galadsku i na Liban; i ne će im biti dosta mjesta.

11. I od tjeskobe će prijeći preko mora, i razbiće vale u moru, i sve će dubine rijeci presahnuti, i oboriće se ponos Asirski i palica će se Egipatska uzeti.

12. I ukrijepiću ih Gospodinom, i oni će hoditi u ime njegovo, govori Gospodin.

GLAVA 11.

Otvori, Libane, vrata svoja, i oganj neka proždre cedre tvoje.

2. Ridaj, jelo, jer pade cedar, jer krasnici propadoše; ridajte, hrastovi Bazanski, jer se posiječe šuma ogradjena.

3. Stoji jauk pastira, jer se zatr slava njihova; stoji rika lavova, jer se opustoši ponos Jordanski.

4. Ovako veli Gospodin Bog moj: pasi ovce klanice,

5. Koje ubijaju oni koji ih drže, niti ih ko krivi, i koji ih prodaju govore: blagosloven *da je Gospodin, obogatih se; i koji ih pasu, ni jedan ih* ne žali.

6. Za to ne ću više žaliti stanovnika zemaljskih, govori Gospodin, nego ću evo predati jednoga drugome u ruke i u ruke caru njihovu, i oni će potrti zemlju a ja je ne ću izbaviti iz ruku njihovijeh.

7. I pasoh ovce klanice, nevoljne od stada, i uzev dva štapa nazvah jedan blagost, a drugi nazvah sveza, i pasoh stado.

8. I pogubih tri pastira za mjesec dana, jer se duša moja ljućaše na njih, i duša njihova mržaše na me.

9. I rekoh: ne ću vas više pasti; koja pogine neka pogine, i koja propadne neka propadne, i koje ostanu neka jedu meso jedna drugoj.

10. I uzeh svoj štap, blagost, i slomih ga da ukinem zavjet svoj koji učinih sa svijem narodima.

11. I ukide se onoga dana, i nevoljni od stada, koji gledahu na me, poznaše doista da bješe riječ Gospodinova.

12. I rekoh im: ako vam je drago, dajte mi moju platu; ako li nije, nemojte; i izmjeriše mi platu, trideset srebrnika.

13. I reče mi Gospodin: baci lončaru tu časnu cijenu kojom me precijeniše. I uzev trideset srebrnika bacih ih u dom Gospodinov lončaru.

14. Po tom slomih drugi štap svoj, svezu, da ukinem bratstvo izmedju Judę i Izraela.

15. I Gospodin mi reče: uzmi jošte opravu bezumna pastira.

16. Jer evo ja ću podignuti pastira u zemlji, koji ne će obilaziti one koja gine, ne će tražiti nejake, niti će liječiti ranjene, niti će nositi sustale, nego će jesti meso od pretilijeh, i papke će im kidati.

17. Teško pastiru nikakom, koji ostavlja stado! Mač mu je nad mišicom i nad desnijem okom; mišica će mu usahnuti i desno će mu oko potamnjeti.

GLAVA 12.

Breme riječi Gospodinove za Izraela. Govori Gospodin, koji je razapeo nebesa i osnovao zemlju, i stvorio čovjeku duh koji je u njemu:

2. Evo, ja ću učiniti Jeruzalem čašom za opijanje svijem narodima u naokolo, koji će opsjesti Jeruzalem ratujući na Judu.

3. I u taj ću dan učiniti Jeruzalem teškim kamenom svijem narodima; koji ga god htjedbudu dignuti, satrće se, ako bi se i svi narodi zemaljski sabrali na nj.

4. U taj ću dan, govori Gospodin, učiniti da svi konji budu plašljivi i svi konjanici bezumni; i otvoriću oči svoje na dom Judin, i oslijepiću sve konje narodima.

5. Te će govoriti glavari Judini u srcu svom: jaki su mi stanovnici Jeruzalemski Gospodinom nad vojskama, Bogom svojim.

6. U onaj ću dan učiniti da glavari Judini budu kao ognjište u drvima i kao luč zapaljen u snopovima, te će proždrijeti i na desno i na lijevo sve narode u naokolo, a Jeruzalem će još ostati na svom mjestu, u Jeruzalemu.

7. I Gospodin će sačuvati šatore Judine najprije, da se ne diže nad Judom slava doma Davidova i slava stanovnika Jeruzalemskih.

8. U onaj će dan Gospodin zaklanjati stanovnike Jeruzalemske, i najslabiji medju njima biće u taj dan kao David, i dom će Davidov biti kao Bog, kao angjeo Gospodinov pred njima.

9. I u taj dan tražiću da istrijebim sve narode koji dodju na Jeruzalem;

10. I izliću na dom Davidov i na stanovnike Jeruzalemske duh milosti i molitava, i pogledaće na mene kojega probodoše; i plakaće za njim kao za jedincem, i tužiće za njim kao za prvencem.

11. U ono će vrijeme biti tužnjava velika u Jeruzalemu kao tužnjava u Adadremonu u polju Magedonskom;

12. I tužiće zemlja, svaka porodica na po se; porodica doma Davidova na po se, i žene njihove na po se; porodica doma Natanova na po se, i žene njihove na po se;

13. Porodica doma Levijeva na po se, i žene njihove na po se; porodica Semejeva na po se, i žene njihove na po se;

14. Sve ostale porodice, svaka na po se, i žene njihove na po se.

GLAVA 13.

U taj će dan biti otvoren izvor domu *Davidovu* i stanovnicima Jeruzalemskim za grijeh i za nečistotu.

2. *I u taj ću dan*, govori Gospodin nad vojskama, istrijebiti iz zemlje imena idolima da se više ne spominju, i proroke i nečisti duh uklоniću iz zemlje.

3. I ako ko još usprorokuje, reći će mu otac njegov i mati njegova, koji ga rodiše: ne ćeš biti živ, jer si govorio laž u ime Gospodinovo. I otac će ga njegov i mati njegova, koji ga rodiše, probosti, što prorokova.

4. I u taj će se dan stidjeti proroci svaki svoje utvare, kad bi prorokovao, i ne će se ogrtati plaštem od kostrijeti da bi lagali.

5. Nego će svaki reći: nijesam prorok, ratar sam, jer me čovjek najmi od mladosti moje.

6. I ako mu ko reče: kake su ti to rane na ruku? on će odgovoriti: dopadoh ih u kući prijatelja svojih.

7. Maču, ustani na pastira mojega i na čovjeka druga mojega, govori Gospodin nad vojskama, udari pastira, i ovce će se razbjeći, ali ću okrenuti ruku svoju k malima.

8. I u svoj zemlji, govori Gospodin, dva će se dijela istrijebiti u njoj i poginuti, a treći će ostati u njoj;

9. I tu ću trećinu metnuti u oganj, i pretopiću ih kako se pretapa srebro. i okušaću ih kako se kuša zlato; oni će prizvati ime moje, i ja ću im se odazvati i reći ću: to je moj narod; a oni će reći: Gospodin je Bog naš.

GLAVA 14.

Evo ide dan Gospodinov, i plijen će se tvoj razdijeliti usred tebe.

2. Jer ću skupiti sve narode na Jeruzalem u boj, i grad će se uzeti, i kuće oplijeniti i žene osramotiti, i polovina će grada otići u ropstvo, a ostali narod ne će se istrijebiti iz grada.

3. Jer će Gospodin izaći, i vojevaće na narode kao što vojuje na dan kad je boj.

4. I noge će njegove stati u taj dan na gori Maslinskoj koja je prema Jeruzalemu s istoka, i gora će se Maslinska raspasti po srijedi na istok i na zapad, da će biti prodol vrlo velika, i polovina će gore ustupiti na sjever a polovina na jug.

5. I bježaćete u prodol gorsku, jer će prodol gorska dopirati do Asala, i bježaćete kao što bježaste od trusa u vrijeme Ozije cara Judina; i doći će Go-

spodin Bog moj, i svi će sveti biti s tobom.

6. I u taj dan ne će biti vidjelo svijetlo i mračno;

7. Nego će biti jedan dan, koji je poznat Gospodinu, ne će biti dan i noć, jer će i u veče biti svjetlost.

8. I u taj će dan proteći iz Jeruzalema voda živa, pola k istočnom moru a pola k zapadnom moru, i biće i ljeti i zimi.

9. I Gospodin će biti car nad svom zemljom, u onaj dan biće Gospodin jedan i ime njegovo jedno.

10. I sva će se zemlja pretvoriti u ravnicu od Gabe do Remona s juga Jeruzalemu, koji će se podignuti i naseliti na svom mjestu od vrata Benjaminovijeh do mjesta gdje su prva vrata, do vrata na uglu, i od kule Hananeelove do tijeska careva.

11. I oni će nastavati u njemu, i ne će više biti prokletstva, i Jeruzalem će stajati bez straha.

12. A ovo će biti zlo kojim će Gospodin udariti sve narode koji bi vojevali na Jeruzalem: tijelo će svakom posahnuti dok još stoji na nogu, i oči će svakom posahnuti u rupama svojim, i jezik će svakome posahnuti u ustima.

13. I u to će vrijeme biti velika smetnja medju njima od Gospodina, i hvataće jedan drugoga za ruku, i ruka će se jednoga podignuti na ruku drugoga.

14. A i Juda će vojevati na Jeruzalem, i blago svijeh naroda u naokolo sabraće se, zlato i srebro i odijelo vrlo mnogo.

15. I zlo kao to zlo snaći će konje, mazge, kamile i magarce i svu stoku koja bude u tom okolu.

16. I ko god ostane od svijeh naroda koji dodju na Jeruzalem, svak će dolaziti od godine do godine da se pokloni caru Gospodinu nad vojskama i da praznuje praznik sjenica.

17. I ako koji od plemena zemaljskih ne bi došli u Jeruzalem da se poklone caru Gospodinu nad vojskama, na njih ne će biti dažda;

18. I ako se pleme Egipatsko ne bi podiglo i došlo, na koje ne daždi, biće isto zlo kojim će Gospodin udariti narode koji ne bi dolazili da praznuju praznik sjenica.

19. Taki će biti grijeh Egipćanima i grijeh svijem narodima koji ne bi dolazili da praznuju praznik sjenica.

20. U taj će dan biti na zvoncima konjskim: svetinja Gospodinu; i lonci će u domu Gospodinovu biti kao zdjele pred oltarom;

21. I svi će lonci u Jeruzalemu i u Judi biti svetinja Gospodinu nad vojskama, i svi koji hoće da prinesu žrtvu dolazeći uzimaće ih i kuhati u njima; i u taj dan ne će više biti Hananejca u domu Gospodina nad vojskama.

KNJIGA PROROKA MALAHIJE.

GLAVA 1.

Breme riječi Gospodinove Izraelu preko Malahije.

2. Ljubim vas, veli Gospodin; a vi govorite: u čem nas ljubiš? Ne bješe li Ezav brat Jakovu? govori Gospodin; ali Jakova ljubih.

3. A na Ezava mrzih; za to gore njegove opustih i našljedstvo njegovo *dadoh* zmajevima iz pustinje.

4. Što Idumeja govori: osiromašismo, ali ćemo se povratiti i sagraditi pusta mjesta, *ovako veli Gospodin nad vojskama: neka oni grade*, ali ću ja razgraditi, i oni će se zvati: krajina bezakonička i narod na koji se gnjevi Gospodin do vijeka.

5. I oči će vaše vidjeti, i vi ćete reći: velik je Gospodin na medjama Izraelovijem.

6. Sin poštuje oca i sluga gospodara svojega; ako sam ja otac, gdje je čast moja? i ako sam gospodar, gdje je strah moj? veli Gospodin nad vojskama vama, svećenici, koji prezirete ime moje, i govorite: u čem preziremo ime tvoje?

7. Donosite na moj oltar hljeb oskvrnjen, i govorite: čim te oskvrnismo

jem što govorite: sto je Gospodinov za preziranje.

8. I kad donosite slijepo na žrtvu, nije li zlo? i kad donosite hromo ili bolesno, nije li zlo? odnesi ga starješini svojemu, hoćeš li mu ugoditi i hoće li pogledati na te? veli Gospodin nad vojskama.

9. Za to, molite se Bogu da se smiluje na nas; kad je to iz vaših ruku, hoće li na koga od vas gledati? govori Gospodin nad vojskama.

10. Ko je medju vama koji bi zatvorio vrata ili zapalio oganj na mom oltaru ni za što? Nijeste mi mili, veli Gospodin nad vojskama, i ne ću primiti dara iz vaše ruke.

11. Jer od istoka sunčanoga do zapada veliko će biti ime moje medju narodima, i na svakom će se mjestu prinositi kād imenu mojemu i čist dar; jer će ime moje biti veliko medju narodima, veli Gospodin nad vojskama.

12. A vi ga skvrnite govoreći: sto je Gospodinov nečist, i što se postavlja na nj, jelo je za preziranje.

13. I govorite: gle, kolika muka! a moglo bi se oduhnuti, govori Gospodin nad vojskama; i donosite oteto, i hromo i bolesno donosite na dar; eda li ću primiti iz ruke vaše? govori Gospodin.

14. Proklet da je varalica, koji ima u svom stadu muško i zavjetuje, pa prinosi Gospodinu kvarno; jer sam velik car, veli Gospodin nad vojskama, i ime je moje strašno medju narodima.

GLAVA 2.

I tako sada vama je ova zapovijest, svećenici.

2. Ako ne poslušate i ne stavite u srce da date slavu imenu mojemu, veli Gospodin nad vojskama, tada ću pustiti na vas prokletstvo i prokleću blagoslove vaše; i prokleh ih, jer ne stavljate u srce.

3. Evo ja ću vam pokvariti usjev, i baciću vam balegu u lice, balegu praznika vaših, da vas odnese sa sobom.

4. I poznaćete da sam vam ja poslao ovu zapovijest da bi bio moj zavjet s Levijem, veli Gospodin nad vojskama.

5. Zavjet moj za život i mir bješe s njim, *i dadoh mu to* za strah, jer me se bojaše *i imena se mojega* strašaše.

6. *Zakon istiniti* bješe u ustima njegovijem, i bezakonje se ne nadje na usnama njegovijem; u miru i pravo ide sa mnom i mnoge odvrati od bezakonja.

7. Jer usne svećenikove treba da čuvaju znanje i zakon da se traži iz njegovijeh usta, jer je angjeo Gospodina nad vojskama.

8. Ali vi zadjoste s puta, i učiniste te se mnogi spotakoše o zakon, pokvariste zavjet Levijev, veli Gospodin nad vojskama.

9. Za to i ja vas učinih prezrenim i poništenim u svega naroda, kao što se vi ne držite mojih putova i u zakonu gledate ko je ko.

10. Nije li nam svjema jedan otac? nije li nas jedan Bog stvorio? za što nevjeru činimo jedan drugome skvrneći zavjet otaca svojih.

11. Juda čini nevjeru, i gad se čini u Izraelu i u Jeruzalemu; jer skvrni Juda svetinju Gospodinovu, koju bi mu valjalo ljubiti, ženeći se kćerju tudjega boga.

12. Gospodin će istrijebiti iz šatora Jakovljevijeh čovjeka koji čini tako, koji straži i koji odgovara, i koji prinosi prinos Gospodinu nad vojskama.

13. Još i ovo činite: pokrivate suzama oltar Gospodinov, plačem i uzdasima; za to ne gleda više na prinos, niti mu je drago primiti što iz vaših ruku.

14. A vi govorite: za što? Za to što je Gospodin svjedok izmedju tebe i žene mladosti tvoje, kojoj ti činiš nevjeru, a ona ti je drugarica i žena, s kojom si u vjeri.

15. Jer nije li učinio jedno, ako i imaše još više duha? a za što jedno? da traži sjeme Božije; za to čuvajte duh svoj, i ženi mladosti svoje ne činite nevjere.

16. Jer Gospodin Bog Izraelov veli da mrzi na puštanje, jer taki pokriva nasilje plaštem svojim, govori Gospodin nad vojskama; za to čuvajte duh svoj da ne činite nevjere.

17. Dosadjujete Gospodinu riječima svojim, i govorite: u čem mu dosadjujemo? U tom što govorite: ko god čini zlo, po volji je Gospodinu, i taki su mu mili; ili: gdje je Bog koji sudi?

GLAVA 3.

Evo, ja ću poslati angjela svojega, koji će pripraviti put preda mnom, i iz nenada će doći u crkvu svoju Go-

spodin, kojega vi tražite, i angjeo zavjetni, kojega vi želite, evo doći će, veli Gospodin nad vojskama.

2. Ali ko će podnijeti dan dolaska njegova? i ko će se održati kad se pokaže? jer je on oganj livčev i kao milo bjeljarsko.

3. I sješće kao onaj koji lije i čisti srebro, i očistiće sinove Levijeve, i pretopiće ih kao zlato i srebro, i oni će prinositi Gospodinu prinose u pravdi.

4. I ugodan će biti Gospodinu prinos Judin i Jeruzalemski kao u staro vrijeme i kao predjašnjih godina.

5. I doći ću k vama na sud, i biću brz svjedok protiv vračara i protiv preljubočinaca i protiv onijeh koji se kunu krivo i protiv onijeh koji zakidaju najam najamniku, i udovici i siroti i došljaku krivo čine i ne boje se mene, veli Gospodin nad vojskama.

6. Jer ja Gospodin ne mijenjam se; za to vi, sinovi Jakovljevi, ne izgiboste.

7. Od vremena otaca svojih odstupiste od uredaba mojih i ne držaste ih. Vratite se k meni, i ja ću se vratiti k vama, veli Gospodin nad vojskama. Ali velite: u čem bismo se vratili?

8. Eda li će čovjek zakidati Boga? a vi mene zakidate; i govorite: u čem te zakidamo? u desetku i u prinosu.

9. Prokleti ste, jer me zakidate, vi, sav narod.

10. Donesite sve desetke u spreme da bude hrane u mojoj kući, i okušajte me u tom, veli Gospodin nad vojskama, hoću li vam otvoriti ustave nebeske i izliti blagoslov na vas da vam bude dosta.

11. I zaprijetiću vas radi proždrljivcu, te vam ne će kvariti roda zemaljskoga, i vinova loza u polju ne će vam biti nerodna, veli Gospodin nad vojskama.

12. I zvaće vas blaženim svi narodi, jer ćete biti zemlja mila, veli Gospodin nad vojskama.

13. Žestoke bjehu vaše riječi na me, veli Gospodin; a vi velite: šta govorismo na tebe?

14. Rekoste: zaludu je služiti Bogu, i kaka će biti korist da držimo što je naredio da se drži, i da hodimo žalosni pred Gospodinom nad vojskama?

15. Za to hvalimo ponosite da su sretni; napreduju koji čine bezakonje, i koji iskušavaju Boga, izbavljaju se.

16. Tada koji se boje Gospodina govoriše jedan drugome, i pogleda Gospodin, i ču, i napisa se knjiga za spomen pred njim za one koji se boje Gospodina i misle o imenu njegovu.

17. Ti će mi biti blago, veli Gospodin nad vojskama, u onaj dan kad ja učinim, i biću im milostiv kao što je otac milostiv svome sinu koji mu služi.

18. Tada ćete se obratiti i vidjećete razliku izmedju pravednika i bezbožnika, izmedju onoga koji služi Bogu i onoga koji mu ne služi.

GLAVA 4.

Jer, gle, ide dan, koji gori kao peć, i svi će ponositi i svi koji rade bezbožno biti strnjika, i upaliće ih dan koji ide, veli Gospodin nad vojskama, i ne će im ostaviti ni korijena ni grane.

2. A vama, koji se bojite imena mojega, granuće sunce pravde, i zdravlje će biti na zracima njegovijem, i izlazićete i skakaćete kao teoci od jasala.

3. I izgazićete bezbožnike, jer će oni biti pepeo pod vašim nogama u dan kad ja učinim, veli Gospodin nad vojskama.

4. Pamtite zakon Mojsija sluge mojega, kojemu zapovjedih na Horebu za svega Izraela uredbe i zakone.

5. Evo, ja ću vam poslati Iliju proroka prije nego dodje veliki i strašni dan Gospodinov.

6. I on će obratiti srce otaca k sinovima, i srce sinova k ocima njihovijem, da ne dodjem i zatrem zemlju.

NOVI ZAVJET

GOSPODINA NAŠEGA

I S U K R S T A.

PREVEO

VUK STEF. KARADŽIĆ.

(PREGLEDANO IZDANJE.)

U BUDIM-PEŠTI

IZDANJE BRITANSKOGA I INOSTRANOGA BIBLIJSKOGA DRUŠTVA.

1904.

GDJE JE ŠTO.

KNJIGE NOVOGA ZAVJETA.

	Strana
Sveto evangjelje po Matiju	1
Sveto evangjelje po Marku	30
Sveto evangjelje po Luci	48
Sveto evangjelje po Ivanu	80
Djela svetijeh apostola	104
Rimljanima poslanica sv. apostola Pavla	135
Korinćanima poslanica prva sv. apostola Pavla	147
Korinćanima poslanica druga sv. apostola Pavla	160
Galaćanima poslanica sv. apostola Pavla	168
Efežanima poslanica sv. apostola Pavla	172
Filipljanima poslanica sv. apostola Pavla	176
Kološanima poslanica sv. apostola Pavla	179
Solunjanima poslanica prva sv. apostola Pavla	182
Solunjanima poslanica druga sv. apostola Pavla	184
Timoteju poslanica prva sv. apostola Pavla	186
Timoteju poslanica druga sv. apostola Pavla	189
Titu poslanica sv. apostola Pavla	192
Filemonu poslanica sv. apostola Pavla	193
Jevrejima poslanica sv. apostola Pavla	194
Poslanica sv. apostola Jakova	203
Prva poslanica sv. apostola Petra	206
Druga poslanica sv. apostola Petra	209
Prva poslanica sv. apostola Ivana	212
Druga poslanica sv. apostola Ivana	215
Treća poslanica sv. apostola Ivana	215
Poslanica sv. apostola Jude	216
Otkrivenje sv. apostola Ivana	217

SVETO EVANGJELJE PO MATIJU.

GLAVA 1.

eme Isukrsta, sina Davidova A-
bramova sina.
ıbram rodi Izaka. A Izak rodi Ja-
.. A Jakov rodi Judu i braću nje-
.
ı Juda rodi Faresa i Zaru s Tama-
A Fares rodi Ezrona. A Ezron rodi
ıa.
ı Aram rodi Aminadaba. A Amina-
rodi Nasona. A Nason rodi Sal-
ı.
ı Salmon rodi Boza s Rahabom. A
rodi Obeda s Rutom. A Obed rodi
ja.
ı Jesej rodi Davida cara. A David
'odi Salamuna s Urijnicom.
ı Salamun rodi Roboama. A Ro-
ı rodi Abiju. A Abija rodi Azu.
ı Aza rodi Jozafata. A Jozafat rodi
ma. A Joram rodi Oziju.
ı Ozija rodi Joatama. A Joatam
Ahaza. A Ahaz rodi Ezehiju.
A Ezehija rodi Manasiju. A Ma-
a rodi Amona. A Amon rodi Joziju.
A Jozija rodi Jehoniju i braću nje-
ı, u seobi Babilonskoj.
A po seobi Babilonskoj, Jehonija
Salatijela. A Salatijel rodi Zoro-
ıla.
A Zorobabel rodi Abiuda. A Abi-
ıdi Eliacima. A Eliacim rodi Azora.
A Azor rodi Sadoka. A Sadok rodi
na. A Ahim rodi Eliuda.
A Eliud rodi Eleazara. A Eleazar
Matana. A Matan rodi Jakova.
A Jakov rodi Josipa, muža Marije,
rodi Isusa prozvanoga Krsta.
Svega dakle koljena od Abrama
Davida, koljena četrnaest, a od
ida do seobe Babilonske, koljena
četrnaest, a od seobe Babilonske do Krsta, koljena četrnaest.

18. A rodjenje Isukrsta bilo je ovako: kad je Marija, mati njegova, bila isprošena za Josipa, a još dok se nijesu bili sastali, nadje se da je ona trudna od Duha svetoga.

19. A Josip muž njezin, budući pobožan, i ne hoteći je javno sramotiti, namisli je tajno pustiti.

20. No kad on tako pomisli, a to mu se javi u snu angjeo Gospodinov, govoreći: Josipe, sine Davidov! ne boj se uzeti Marije žene svoje; jer ono što se u njoj začelo od Duha je svetoga.

21. Pa će roditi sina, i nadjeni mu ime Isus; jer će on izbaviti svoj narod od grijeha njihovijeh.

22. A ovo je sve bilo da se izvrši što je Gospodin kazao preko proroka koji govori:

23. Eto, djevojka će zatrudnjeti, i rodiće sina, i nadjenuće mu ime Emanuel, koje će reći: s nama Bog.

24. Kad se Josip probudi od sna, učini kao što mu je zapovjedio angjeo Gospodinov, i uzme ženu svoju.

25. I ne znadijaše za nju dok ne rodi sina svojega prvenca, i nadjede mu ime Isus.

GLAVA 2.

A kad se rodi Isus u Betlemu Judinu, za vremena cara Iruda, a to dodju mudarci od istoka u Jeruzalem, i kažu:

2. Gdje je car Židovski što se rodio? Jer smo vidjeli njegovu zvijezdu na istoku, i došli smo da mu se poklonimo.

3. Kad to čuje car Irud, uplaši se, i sav Jeruzalem s njim.

4. I sabravši sve glavare svećeničke

i književnike narodne, pitaše ih: gdje će se roditi Krst?

5. A oni mu rekoše: u Betlemu Judinu; jer je tako prorok napisao:

6. I ti Betleme, zemljo Judina! ni po čem nijesi najmanji u državi Judinoj; jer će iz tebe izići čelovodja koji će pasti narod moj Izraela.

7. Onda Irud tajno dozva mudarce, i ispitivaše ih kad se pojavila zvijezda.

8. I poslavši ih u Betlem, reče: idite i raspitajte dobro za dijete, pa kad *ga* nadjete, javite mi, da i ja idem da mu se poklonim.

9. I oni saslušavši cara, podjoše: a to i zvijezda koju su vidjeli na istoku, idjaše pred njima dok ne dodje i stade od ozgo gdje bješe dijete.

10. A kad vidješe zvijezdu *gdje je stala,* obradovaše se veoma velikom radosti.

11. I ušavši u kuću, vidješe dijete s Marijom materom njegovom, i padoše i pokloniše mu se; pa otvoriše dare svoje i darivaše ga: zlatom, i tamjanom, i smirnom.

12. I primivši u snu zapovijest da se ne vraćaju k Irudu, drugijem putem otidoše u svoju zemlju.

13. A pošto oni otidu, a to angjeo Gospodinov javi se Josipu u snu i kaza mu: ustani, uzmi dijete i mater njegovu pa bježi u Egipat, i budi onamo dok ti ne kažem; jer će Irud tražiti dijete da ga pogubi.

14. I on ustavši uze dijete i mater njegovu noću i otide u Egipat.

15. I bi tamo do smrti Irudove: da se izvrši što je Gospodin rekao preko proroka koji govori: iz Egipta dozvah sina svojega.

16. Tada Irud kad vidje da su ga mudarci prevarili, razgnjevi se vrlo i posla te pobiše svu djecu po Betlemu i po svoj okolini njegovoj od dvije godine i niže, po vremenu koje je dobro doznao od mudaraca.

17. Tada se zbi što je kazao prorok Jeremija govoreći:

18. Glas u Rami ču se, plač, i ridanje, i jaukanje mnogo: Rahela plače za svojom djecom, i ne će da se utješi, jer ih nema.

19. *A po smrti* Irudovoj, gle, angjeo *Gospodinov u snu* javi se Josipu u *Egiptu*

20. I reče: ustani, i uzmi dijete i mater njegovu i idi u zemlju Izraelovu; jer su izumrli koji su tražili dušu djetinju.

21. I on ustavši, uze dijete i mater njegovu, i dodje u zemlju Izraelovu.

22. Ali čuvši da Arhelaj caruje u Judeji mjesto Iruda oca svojega, poboja se onamo ići; nego primivši u snu zapovijest, otide u krajeve Galilejske.

23. I došavši *onamo,* namjesti se u gradu koji se zove Nazaret, da se zbude kao što su kazali proroci da će se Nazaranin nazvati.

GLAVA 3.

U ono pak doba dodje Ivan krstitelj, i učaše u pustinji Judejskoj.

2. I govoraše: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko.

3. Jer je to onaj za koga je govorio prorok Izaija gdje kaže: glas onoga što viče u pustinji: pripravite put Gospodinu, i poravnite staze njegove.

4. A Ivan imaše haljinu od dlake kamilje i pojas kožan oko sebe; a hrana njegova bijaše skakavci i med divlji.

5. Tada izlažaše k njemu Jeruzalem i sva Judeja, i sva okolina Jordanska.

6. I on ih kršćavaše u Jordanu, i ispovijedahu grijehe svoje.

7. A kad vidje (Ivan) mnoge farizeje i saduceje gdje idu da ih krsti, reče im: porodi aspidini! ko kaza vama da bježite od gnjeva koji ide?

8. Rodite dakle rod dostojan pokajanja.

9. I ne mislite i ne govorite u sebi: imamo oca Abrama; jer vam kažem da može Bog *i* od kamenja ovoga podignuti djecu Abramu.

10. Već i sjekira kod korijena drvetu stoji; svako dakle drvo koje ne radja dobra roda, sječe se i u oganj se baca.

11. Ja dakle kršćavam vas vodom za pokajanje; a onaj što ide za mnom, jači je od mene: ja nijesam dostojan njemu obuće ponijeti; on će vas krstiti Duhom svetijem i ognjem.

12. Njemu je lopata u ruci njegovoj, pa će otrijebiti gumno svoje, i skupiće pšenicu svoju u žitnicu, a pljevu će sažeći ognjem vječnijem.

13. Tada dodje Isus iz Galileje na Jordan k Ivanu da se krsti.

14. A Ivan branjaše mu govoreći: ti treba mene da krstiš, a ti li dolaziš k meni?

15. A Isus odgovori i reče mu: ostavi sad, jer tako nam treba ispuniti svaku pravdu. Tada *Ivan* ostavi ga.

16. I krstivši se Isus izidje odmah iz vode; i gle, otvoriše mu se nebesa, i vidje Duha Božijega gdje silazi kao golub i dodje na njega.

17. I gle, glas s neba koji govori: ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.

GLAVA 4.

Tada Isusa odvede Duh u pustinju da ga djavo kuša.

2. I postivši se dana četrdeset i noći četrdeset, na pošljetku ogladnje.

3. I pristupi k njemu kušač i reče: ako si sin Božij, reci da kamenje ovo hljebovi postanu.

4. A on odgovori i reče: pisano je: ne živi čovjek o samom hljebu, no o svakoj riječi koja izlazi iz usta Božijih.

5. Tada odvede ga djavo u sveti grad i postavi ga navrh crkve;

6. Pa mu reče: ako si sin Božij, skoči dolje; jer u pismu stoji da će angjelima svojijem zapovjediti za tebe, i uzeće te na ruke, da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom.

7. A Isus reče njemu: ali i to stoji napisano: nemoj kušati Gospodina Boga svojega.

8. Opet uze ga djavo *i odvede* na goru vrlo visoku, i pokaza mu sva carstva ovoga svijeta i slavu njihovu;

9. I reče mu: sve ovo daću tebi ako padneš i pokloniš mi se.

10. Tada reče njemu Isus: idi od mene, sotono; jer stoji napisano: Gospodinu Bogu svojemu poklanjaj se i njemu jedinome služi.

11. Tada ostavi ga djavo, i gle, angjeli pristupiše i služahu mu.

12. A kad ču Isus da je Ivan predan, otide u Galileju.

13. I ostaviši Nazaret, dodje i namjesti se u Kafarnaumu primorskome na medji Zabulonovoj i Neftalijevoj,

14. Da se zbude što je rekao Izaija prorok govoreći:

15. Zemlja Zabulonova i zemlja Neftalijeva, *na putu k moru s one strane Jordana, Galileja neznabožačka,*

16. Ljudi koji sjede u tami, vidješe vidjelo veliko, i onima što sjede na strani i u sjenu smrtnome, zasvijetli vidjelo.

17. Od tada poče Isus učiti i govoriti: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko.

18. I idući pokraj mora Galilejskog vidje dva brata, Šimuna, koji se zove Petar, i Andriju brata njegova, gdje meću mreže u more, jer bijahu ribari.

19. I reče im: hajdete za mnom, i učiniću vas lovcima ljudskijem.

20. A oni taj čas ostaviše mreže i za njim otidoše.

21. I otišavši odatle vidje druga dva brata, Jakova Zebedejeva, i Ivana brata njegova, u ladji sa Zebedejem ocem njihovijem gdje krpe mreže svoje, i pozva ih.

22. A oni taj čas ostaviše ladju i oca svojega i za njim otidoše.

23. I prohodjaše po svoj Galileji Isus učeći po zbornicama njihovijem, i propovijedajući evangjelje o carstvu, i iscjeljujući svaku bolest i svaku nemoć po ljudima.

24. I otide glas o njemu po svoj Siriji, i privedoše mu sve bolesne od različnijeh bolesti i s različnijem mukama. i bijesne, i mjesečnjake, i uzete, i iscijeli ih.

25. I za njim idjaše naroda mnogo iz Galileje, i iz deset gradova, i iz Jerusalema, i Judeje, i ispreko Jordana.

GLAVA 5.

A kad *on* vidje narod, pope se na goru, i sjede, i pristupiše mu učenici njegovi.

2. I otvorivši usta svoja učaše ih govoreći:

3. Blago siromašnima duhom, jer je njihovo carstvo nebesko;

4. Blago onima koji plaču, jer će se utješiti;

5. Blago krotkima, jer će naslijediti zemlju;

6. Blago gladnima i žednima pravde, jer će se nasititi;

7. Blago milostivima, jer će biti pomilovani;

8. Blago onima koji su čistoga srca, jer će Boga vidjeti;

9. Blago onima koji mir grade, jer će se sinovi Božiji nazvati;

10. Blago prognanima pravde radi, jer je njihovo carstvo nebesko.

11. Blago vama ako vas uzasramote i usprogone i reku na vas svakojake rdjave riječi lažući, mene radi.

12. Radujte se i veselite se, jer je velika plata vaša na nebesima, jer su tako progonili proroke prije vas.

13. Vi ste so zemlji; ako so obljutavi, čim će se osoliti? Ona već ne će biti ni za što, osim da se prospe na polje i da je ljudi pogaze.

14. Vi ste vidjelo svijetu; ne može se grad sakriti kad na gori stoji.

15. Niti se užiže svijeća i meće pod sud nego na svijetnjak, te svijetli svima koji su u kući.

16. Tako da se svijetli vaše vidjelo pred ljudima, da vide vaša dobra djela, i slave oca vašega koji je na nebesima.

17. Ne mislite da sam ja došao da pokvarim zakon ili proroke: nijesam došao da pokvarim, nego da ispunim.

18. Jer vam zaista kažem: dokle nebo i zemlja stoji, ne će nestati ni najmanjega slovca ili jedne title iz zakona dok se sve ne izvrši.

19. Ako ko pokvari jednu od ovijeh najmanjijeh zapovijesti, i nauči tako ljude, najmanji nazvaće se u carstvu nebeskome; a ko izvrši i nauči, taj će se veliki nazvati u carstvu nebeskome.

20. Jer vam kažem da ako ne bude veća pravda vaša nego književnika i farizeja, ne ćete ući u carstvo nebesko.

21. Čuli ste kako je kazano starima: ne ubij; jer ko ubije, biće kriv sudu.

22. A ja vam kažem da će svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što, biti kriv sudu; a ako li ko reče bratu svojemu: raka! biće kriv skupštini; a ko reče: budalo! biće kriv paklu ognjenom.

23. Za to dakle ako prineseš dar svoj k oltaru, i ondje se opomeneš da brat tvoj ima nešto na te,

24. Ostavi ondje dar svoj pred oltarom, i idi prije te se pomiri s bratom svojijem, pa onda dodji i prinesi dar svoj.

25. Miri se sa suparnikom svojijem brzo, dok si na putu s njim, da te suparnik *ne preda* sudiji, a sudija *da te ne preda sluzi* i u tamnicu *da te ne* vrgnu.

26. Zaista ti kažem: ne ćeš izići odande dok ne daš do pošljednjega dinara.

27. Čuli ste kako je kazano starima: ne čini preljube.

28. A ja vam kažem da svaki koji pogleda na ženu sa željom, već je učinio preljubu u srcu svojemu.

29. A ako te oko tvoje desno sablažnjava, iskopaj ga i baci od sebe: jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojijeh nego li sve tijelo tvoje da bude bačeno u pakao.

30. I ako te desna tvoja ruka sablažnjava, odsijeci je i baci od sebe: jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojijeh nego li sve tijelo tvoje da bude bačeno u pakao.

31. Tako je kazano: ako ko pusti ženu svoju, da joj da knjigu raspusnu.

32. A ja vam kažem da svaki koji pusti ženu svoju, osim za preljubu, navodi je te čini preljubu; i koji puštenicu uzme preljubu čini.

33. Još ste čuli kako je kazano starima: ne kuni se krivo, a ispuni što si se Gospodinu zakleo.

34. A ja vam kažem: ne kunite se nikako: ni nebom, jer je prijestol Božij;

35. Ni zemljom, jer je podnožje nogama njegovijem; ni Jeruzalemom, jer je grad velikoga cara.

36. Ni glavom svojom ne kuni se, jer ne možeš ni dlake jedne bijele ili crne učiniti.

37. Dakle neka bude vaša riječ: da, da; ne, ne; a što je više od ovoga, oda zla je.

38. Čuli ste da je kazano: oko za oko, i zub za zub.

39. A ja vam kažem da se ne branite oda zla, nego ako te ko udari po desnome tvom obrazu, obrni mu i drugi;

40. I koji hoće da se sudi s tobom i košulju tvoju da uzme, podaj mu i haljinu.

41. I ako te potjera ko jedan sahat, idi s njime dva.

42. Koji ište u tebe, podaj mu; i koji hoće da mu uzajmiš, ne odreci mu.

43. Čuli ste da je kazano: ljubi bližnjega svojega, i mrzi na neprijatelja svojega.

44. A ja vam kažem: ljubite neprijatelje svoje, blagosilijajte one koji vas kunu, činite dobro onima koji na vas

mrze, i molite se Bogu za one koji vas gone;

45. Da budete sinovi oca svojega koji je na nebesima; jer on zapovijeda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima.

46. Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakovu platu imate? Ne čine li to i carinici?

47. I ako Boga nazivate samo svojoj braći, šta odviše činite? Ne čine li tako i neznabošci?

48. Budite vi dakle savršeni, kao što je savršen otac vaš nebeski.

GLAVA 6.

Pazite da pravdu svoju ne činite pred ljudima da vas oni vide; inače plate nemate od oca svojega koji je na nebesima.

2. Kad dakle daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što čine licemjeri po zbornicama i po ulicama da ih hvale ljudi. Zaisto vam kažem: primili su platu svoju.

3. A ti kad daješ milostinju, da ne zna ljevaka tvoja što čini desnica tvoja.

4. Tako da bude milostinja tvoja tajna; i otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.

5. I kad se moliš Bogu, ne budi kao licemjeri, koji rado po zbornicama i na raskršću po ulicama stoje i mole se da ih vide ljudi. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju.

6. A ti kad se moliš, udji u klijet svoju, i zatvorivši vrata svoja, pomoli se ocu svojemu koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.

7. A kad se molite, ne govorite mnogo, kao neznabošci; jer oni misle da će za mnoge riječi svoje biti uslišeni.

8. Vi dakle ne budite kao oni; jer zna otac vaš šta vam treba prije molitve vaše.

9. Ovako dakle molite se vi: Oče naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje;

10. Da dodje carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu;

11. Hljeb naš potrebni daj nam danas;

12. I oprosti nam dugove naše kao i *mi što opraštamo dužnicima* svojijem;

13. I ne navedi nas u napast; no izbavi nas oda zla. Jer je tvoje carstvo, i sila, i slava u vijek. Amen.

14. Jer ako opraštate ljudima grijehe njihove, oprostiće i vama otac vaš nebeski.

15. Ako li ne opraštate ljudima grijeha njihovijeh, ni otac vaš ne će oprostiti vama grijeha vašijeh.

16. A kad postite, ne budite žalosni kao licemjeri; jer oni načine blijeda lica svoja da ih vide ljudi gdje poste. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju.

17. A ti kad postiš, namaži glavu svoju, i lice svoje umij,

18. Da te ne vide ljudi gdje postiš, nego otac tvoj koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.

19. Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje moljac i rdja kvari, i gdje lupeži potkopavaju i kradu;

20. Nego sabirajte sebi blago na nebu, gdje ni moljac ni rdja ne kvari, i gdje lupeži ne potkopavaju i ne kradu.

21. Jer gdje je vaše blago, ondje će biti i srce vaše.

22. Svijeća je tijelu oko. Ako dakle bude oko tvoje zdravo, sve će tijelo tvoje svijetlo biti.

23. Ako li oko tvoje kvarno bude, sve će tijelo tvoje tamno biti. Ako je dakle vidjelo što je u tebi tama, a kamo li tama?

24. Niko ne može dva gospodara služiti: jer ili će na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili jednome voljeti, a za drugog ne mariti. Ne možete Bogu služiti i mamoni.

25. *Za* to vam kažem: ne brinite se za život svoj, šta ćete jesti, ili šta ćete piti; ni za tijelo svoje, u što ćete se obući. Nije li život pretežniji od hrane, i tijelo od odijela?

26. Pogledajte na ptice nebeske kako ne siju, niti žnju, ni sabiraju u žitnice; pa otac vaš nebeski hrani ih. Nijeste li vi mnogo pretežniji od njih?

27. A ko od vas brinući se može primaknuti rastu svojemu lakat jedan?

28. I za odijelo što se brinete? Pogledajte na ljiljane u polju kako rastu; ne trude se niti predu.

29. Ali ja vam kažem da ni Salamun u svoj svojoj slavi ne obuče se kao jedan od njih.

30. A kad travu po polju, koja danas jest a sjutra se u peć baca, Bog tako odijeva; a kamo li vas, malovjerni?

31. Ne brinite se dakle govoreći: šta ćemo jesti, ili, šta ćemo piti, ili, čim ćemo se odjenuti?

32. Jer sve ovo neznabošci ištu; a zna i otac vaš nebeski da vama treba sve ovo.

33. Nego ištite najprije carstva Božijega, i pravde njegove, i ovo će vam se sve dodati.

34. Ne brinite se dakle za sjutra; jer sjutra brinuće se za se. Dosta je svakom danu zla svoga.

GLAVA 7.

Ne sudite da vam se ne sudi;

2. Jer kakovijem sudom sudite, *onakovijem* će vam suditi; i kakovom mjerom mjerite, *onakom* će vam se mjeriti.

3. A za što vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svojemu ne osjećaš?

4. Ili, kako možeš reći bratu svojemu: stani da ti izvadim trun iz oka tvojega; a eto brvno u oku tvojemu?

5. Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa ćeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega.

6. Ne dajte svetinje psima; niti mećite bisera svojega pred svinje, da ga ne pogaze nogama svojima, i vrativši se ne rastrgnu vas.

7. Ištite, i daće vam se; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvoriće vam se.

8. Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvoriće mu se.

9. Ili koji je medju vama čovjek u koga ako zaište sin njegov hljeba kamen da mu da?

10. Ili ako ribe zaište da mu da zmiju?

11. Kad dakle vi, zli budući, umijete dare dobre davati djeci svojoj, koliko će više otac vaš nebeski dati dobra onima koji ga mole?

12. Sve dakle što hoćete da čine vama ljudi, činite i vi njima; jer je to zakon i proroci.

13. Udjite na uska vrata; jer su široka *vrata i širok put* što vode u propast, *i mnogo ih ima koji* njim idu.

14. *Kao što su uska* vrata i tijesan put što vode u život, *i* malo ili je koji ga nalaze.

15. Čuvajte se od lažnijeh proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovčijemu, a unutra su vuci grabljivi.

16. Po rodovima njihovijem poznaćete ih. Eda li se bere s trnja grožđe, ili s čička smokve?

17. Tako svako drvo dobro rodove dobre radja, a zlo drvo rodove zle radja.

18. Ne može drvo dobro rodova zlijeh radjati, ni drvo zlo rodova dobrijeh radjati.

19. Svako dakle drvo koje ne radja roda dobra, sijeku i u oganj bacaju.

20. I tako dakle po rodovima njihovijem poznaćete ih.

21. Ne će svaki koji mi govori: Gospodine! Gospodine! ući u carstvo nebesko; no koji čini po volji oca mojega koji je na nebesima.

22. Mnogi će reći meni u onaj dan: Gospodine! Gospodine! nijesmo li u ime tvoje prorokovali, i tvojijem imenom djavole izgonili, i tvojijem imenom čudesa mnoga tvorili?

23. I tada ću im ja kazati: nikad vas nijesam znao; idite od mene koji činite bezakonje.

24. Svaki dakle koji sluša ove moje riječi i izvršuje ih, kazaću da je kao mudar čovjek koji sazida kuću svoju na kamenu:

25. I udari dažd, i dodjoše vode, i dunuše vjetrovi, i napadoše na kuću onu, i ne pade; jer bješe utvrdjena na kamenu.

26. A svaki koji sluša ove moje riječi a ne izvršuje ih, on će biti kao čovjek lud koji sazida kuću svoju na pijesku;

27. I udari dažd, i dodjoše vode, i dunuše vjetrovi, i udariše u kuću onu, i pade, i raspade se strašno.

28. I kad svrši Isus riječi ove, divljaše se narod nauci njegovoj.

29. Jer ih učaše kao onaj koji vlast ima, a ne kao književnici.

GLAVA 8.

A kad sidje s gore, za njim idjaše naroda mnogo.

2. I gle, čovjek gubav dodje i klanjaše mu se govoreći: Gospodine! ako hoćeš, možeš me očistiti.

3. I pruživši ruku Isus, dohvati ga se govoreći: hoću, očisti se. I odmah očisti se od gube.

4. I reče mu Isus: gledaj, nikomu ne kazuj, nego idi i pokaži se svećeniku, i prinesi dar koji je zapovjedio Mojsije radi svjedočanstva njima.

5. A kad udje u Kafarnaum, pristupi k njemu kapetan moleći ga

6. I govoreći: Gospodine! sluga moj leži doma uzet, i muči se vrlo.

7. A Isus reče mu: ja ću doći i iscijeliću ga.

8. I kapetan odgovori i reče: Gospodine! nijesam dostojan da pod krov moj udješ; nego samo reci riječ, i ozdraviće sluga moj.

9. Jer i ja sam čovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa rečem jednome: idi, i ide; i drugome: dodji, i dodje; i sluzi svojemu: učini to, i učini.

10. A kad ču Isus, udivi se i reče onima što idu za njim: zaista vam kažem: ni u Izraelu tolike vjere ne nadjoh.

11. I to vam kažem da će mnogi od istoka i zapada doći i sješće za trpezu s Abramom i Izakom i Jakovom u carstvu nebeskome:

12. A sinovi carstva izgnaće se u tamu najkrajnju; ondje će biti plač i škrgut zûbā.

13. A kapetanu reče Isus: idi, i kako si vjerovao neka ti bude. I ozdravi sluga njegov u taj čas.

14. I došavši Isus u dom Petrov vidje taštu njegovu gdje leži i groznica je trese.

15. I prihvati je za ruku, i pusti je groznica, i usta, i služaše mu.

16. A u veče dovedoše k njemu bijesnijeh mnogo, i izgna duhove riječju, i sve bolesnike iscijeli:

17. Da se zbude što je kazao Izaija prorok govoreći: on nemoći naše uze i bolesti ponese.

18. A kad vidje Isus mnogo naroda oko sebe, zapovjedi učenicima svojijem da idu na onu stranu.

19. I pristupivši jedan književnik reče mu: učitelju! ja idem za tobom kudgod ti podješ.

20. Reče njemu Isus: lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda; a sin čovječji nema gdje glave zakloniti.

21. A drugi od učenika njegovijeh reče mu: Gospodine! dopusti mi najprije da idem da ukopam oca svojega.

22. A Isus reče njemu: hajde za mnom, a ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace.

23. I kad udje u ladju, za njim udjoše učenici njegovi.

24. I gle, oluja velika postade na moru da se ladja pokri valovima; a on spavaše.

25. I prikučivši se učenici njegovi probudiše ga govoreći: Gospodine! izbavi nas, izgibosmo.

26. I reče im: za što ste strašljivi, malovjerni? Tada ustavši zaprijeti vjetrovima i moru, i postade tišina velika.

27. A ljudi čudiše se govoreći: ko je ovaj da ga slušaju i vjetrovi i more?

28. A kad dodje na onu stranu u zemlju Gerazensku, sretoše ga dva bijesna, koji izlaze iz grobova, tako zla da ne mogaše niko proći putem onijem.

29. I gle, povikaše: što je tebi do nas, Isuse, sine Božij? zar si došao amo prije vremena da mučiš nas?

30. A daleko od njih pasijaše veliki krd svinja.

31. I djavoli moljahu ga govoreći: ako nas izgoniš, pošlji nas da idemo u krd svinja.

32. I reče im: idite. I oni izišavši otidoše u svinje. I gle, navali sav krd s brijega u more, i potopiše se u vodi.

33. A svinjari pobjegoše; i došavši u grad kazaše sve, i za bijesne.

34. I gle, sav grad izidje na susret Isusu; i vidjevši ga moliše da bi otišao iz njihovoga kraja.

GLAVA 9.

I ušavši u ladju prijedje i dodje u svoj grad.

2. I gle, donesoše mu uzeta koji ležaše na odru. I vidjevši Isus vjeru njihovu reče uzetome: ne boj se, sinko, opraštaju ti se grijesi tvoji.

3. I gle, neki od književnika rekoše u sebi: ovaj huli na Boga.

4. I videći Isus pomisli njihove reče: za što zlo mislite u srcima svojijem?

5. Jer šta je lakše reći: opraštaju ti se grijesi; ili reći: ustani i hodi?

6. Ali da znate da vlast ima sin čovječji na zemlji opraštati grijehe (tad

reče zetome): ustani, uzmi svoj odar i id doma.

7. I ustavši otide doma.

8. A ljudi videći čudiše se, i hvališe Boga, koji je dao vlast takovu ljudima.

9. I odlazeći Isus odande vidje čovjeka gdje sjedi na carini, po imenu Matija, i reče mu: hajde za mnom. I ustavši otide za njim.

10. I kad jedjaše u kući, gle, mnogi carinici i grješnici dodjoše i jedjahu s Isusom i s učenicima njegovijem.

11. I vidjevši *to* farizeji govorahu učenicima njegovijem: za što s carinicima i grješnicima učitelj vaš jede i pije?

12. A Isus čuvši *to* reče im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni.

13. Nego idite i naučite se šta znači: milosti hoću, a ne priloga. Jer ja nijesam došao da zovem pravednike no grješnike na pokajanje.

14. Tada pristupiše k njemu učenici Ivanovi govoreći: za što mi i farizeji postimo mnogo, a učenici tvoji ne poste?

15. A Isus reče im: eda li mogu svatovi plakati dok je s njima ženik? Nego će doći vrijeme kad će se oteti od njih ženik, i onda će postiti.

16. Jer niko ne meće nove zakrpe na staru haljinu; jer će zakrpa odadrijeti od haljine, i gora će rupa biti.

17. Niti se ljeva vino novo u mjehove stare; inače mjehovi prodru se i vino se prolije, i mjehovi propadnu. Nego se ljeva vino novo u mjehove nove, i oboje se sačuva.

18. Dok on tako govoraše njima, gle, knez nekakav dodje i klanjaše mu se govoreći: kći moja sad umrije; nego dodji i metni na nju ruku svoju, i oživljeće.

19. I ustavši Isus za njim podje i učenici njegovi.

20. I gle, žena koja je dvanaest godina bolovala od tečenja krvi pristupi sastrag i dohvati mu se skuta od haljine njegove.

21. Jer govoraše u sebi: samo ako se dotaknem haljine njegove, ozdraviću.

22. *A Isus obazrevši* se i vidjevši je *reče: ne boj se, kćeri; vjera tvoja pogla ti je.* I ozdravi žena od toga časa.

23. I došavši Isus u dom knežev i vidjevši svirače i ljude zabunjene

24. Reče im: odstupite, jer djevojka nije umrla, nego spava. I podsmijevahu mu se.

25. A kad istjera ljude, udje, i uhvati je za ruku, i usta djevojka.

26. I otide glas ovaj po svoj zemlji onoj.

27. A kad je Isus odlazio odande, za njim idjahu dva slijepca vičući i govoreći: pomiluj nas, sine Davidov!

28. A kad dodje u kuću, pristupiše k njemu slijepci, i reče im Isus: vjerujete li da mogu to učiniti? A oni mu rekoše: da, Gospodine.

29. Tada dohvati se očiju njihovijeh govoreći: po vjeri vašoj neka vam bude.

30. I otvoriše im se oči. I zaprijeti im Isus govoreći: gledajte da niko ne dozna.

31. A oni izišavši razglasiše ga po svoj zemlji onoj.

32. Kad oni pak izidju, gle, dovedoše k njemu čovjeka nijema i bijesna.

33. I pošto izgna djavola, progovori nijemi. I divljaše se narod govoreći: nigda se toga nije vidjelo u Izraelu.

34. A farizeji govorahu: pomoću kneza djavolskog izgoni djavole.

35. I prohodjaše Isus po svijem gradovima i selima učeći po zbornicama njihovijem i propovijedajući evangjelje o carstvu, i iscjeljujući svaku bolest i svaku nemoć po ljudima.

36. A gledajući ljude sažali mu se, jer bijahu smeteni i rasijani kao ovce bez pastira.

37. Tada reče učenicima svojijem: žetve je mnogo, a poslenika malo.

38. Molite se dakle gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju.

GLAVA 10.

I dozvavši svojijeh dvanaest učenika dade im vlast nad duhovima nečistijem da ih izgone, i da iscjeljuju od svake bolesti i svake nemoći.

2. A dvanaest apostola imena su ova: prvi Šimun, koji se zove Petar, i Andrija brat njegov; Jakov Zebedejev, i Ivan brat njegov;

3. Filip i Bartolomej; Toma, i Matij carinik; Jakov Alfejev, i Lebej prozvani Tadija;

4. Simun Kananejac, i Juda Iskariotski, koji ga i predade.

5. Ovijeh dvanaest posla Isus i zapovjedi im govoreći: na put neznabožaca ne idite, i u grad Samaritanski ne ulazite;

6. Nego idite k izgubljenijem ovcama doma Izraelova.

7. A hodeći propovijedajte i kazujte da se približilo carstvo nebesko.

8. Bolesne iscjeljujte, gubave čistite, mrtve dižite, djavole izgonite; za badava ste dobili, za badava *i* dajite.

9. Ne nosite zlata ni srebra ni mjedi u pojasima svojijem,

10. Ni torbe na put, ni dvije haljine ni obuće ni štapa; jer je poslenik dostojan svoga jela.

11 A kad u koji grad ili selo udjete, ispitajte ko je u njemu dostojan, i ondje ostanite dok ne izidjete.

12. A ulazeći u kuću nazovite joj: mir kući ovoj.

13. I ako bude kuća dostojna, doći će mir vaš na nju; a ako li ne bude dostojna, mir će se vaš k vama vratiti.

14. A ako vas ko ne primi niti posluša riječi vašijeh, izlazeći iz kuće ili iz grada onoga otresite prah s nogu svojijeh.

15. Zaisto vam kažem: lakše će biti zemlji Sodomskoj i Gomorskoj u dan *strašnoga* suda nego li gradu onome.

16. Eto, ja vas šaljem kao ovce medju vukove: budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi.

17. A čuvajte se od ljudi; jer će vas oni predati sudovima, i po zbornicama svojijem biće vas.

18. I pred vlastelje i careve vodiće vas mene radi za svjedočanstvo njima i neznabošcima.

19. A kad vas predadu, ne brinite se kako ćete ili šta ćete govoriti; jer će vam se u onaj čas dati šta ćete kazati.

20. Jer vi ne ćete govoriti, nego Duh oca vašega govoriće iz vas.

21. A predaće brat brata na smrt i otac sina; i ustaće djeca na roditelje i pobiće ih.

22. I svi će mrziti na vas imena mojega radi; ali koji pretrpi do kraja blago njemu.

23. A kad vas potjeraju u jednom gradu, *bježite u drugi. Jer* vam kažem zaista: ne ćete obići gradova Izraelovijeh dok dodje sin čovječij.

24. Nema učenika nad učitelja svojega ni sluge nad gospodara svojega.

25. Dosta je učeniku da bude kao učitelj njegov i sluzi kao gospodar njegov. Kad su domaćina nazvali Belzebubom, a kamo li domaće njegove?

26. Ne bojte ih se dakle; jer nema ništa sakriveno što se ne će otkriti, ni tajno što se ne će doznati.

27. Što vam govorim u tami, kazujte na vidiku; i što vam se šapće na uši, propovijedajte s krovova.

28. I ne bojte se onijeh koji ubijaju tijelo a duše ne mogu ubiti; nego se bojte onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu.

29. Ne prodaju li se dva vrapca za jedan dinar? pa ni jedan od njih ne može pasti na zemlju bez oca vašega.

30. A vama je i kosa na glavi sva izbrojena.

31. Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca.

32. A kojigod prizna mene pred ljudima, priznaću i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima.

33. A ko se odreče mene pred ljudima, odreći ću se i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima.

34. Ne mislite da sam ja došao da donesem mir na zemlju; nijesam došao da donesem mir nego mač.

35. Jer sam došao da rastavim čovjeka od oca njegova i kćer od matere njezine i snahu od svekrve njezine;

36. I neprijatelji čovjeku *postaće* domašnji njegovi.

37. Koji ljubi oca ili mater većma nego mene, nije mene dostojan; i koji ljubi sina ili kćer većma nego mene, nije mene dostojan.

38. I koji ne uzme križa svojega i ne podje za mnom, nije mene dostojan.

39. Koji čuva dušu svoju, izgubiće je; a koji izgubi dušu svoju mene radi, naći će je.

40. Koji vas prima, mene prima; a koji prima mene, prima onoga koji me je poslao.

41. Koji prima proroka u ime proročko, platu proročku primiće; a koji prima pravednika u ime pravedničko, platu pravedničku primiće.

42. I ako ko napoji jednoga od ovijeh malijeh samo čašom studene vode u ime učeničko, zaista vam kažem, ne će mu plata propasti.

GLAVA 11.

I kad svrši Isus zapovijesti dvanaestorici učenika svojijeh, otide odande dalje da uči i da propovijeda po gradovima njihovijem.

2. A Ivan čuvši u tamnici djela Krstova posla dvojicu učenika svojijeh,

3. I reče mu: jesi li ti onaj što će doći, ili drugoga da čekamo?

4. A Isus odgovarajući reče im: idite i kažite Ivanu što čujete i vidite:

5. Slijepi progledaju i hromi hode, gubavi čiste se i gluhi čuju, mrtvi ustaju i siromašnima propovijeda se evangjelje.

6. I blago onome koji se ne sablazni o mene.

7. A kad ovi otidoše, poče Isus ljudima govoriti o Ivanu: šta ste izišli u pustinji da vidite? Trsku, koju ljulja vjetar?

8. Ili šta ste izišli da vidite? Čovjeka u meke haljine obučena? Eto, koji meke haljine nose po carskijem su dvorovima.

9. Ili šta ste izišli da vidite? Proroka? Da, ja vam kažem i više od proroka.

10. Jer je ovo onaj za koga je pisano: eto, ja šaljem angjela svojega pred licem tvojijem, koji će pripraviti put tvoj pred tobom.

11. Zaista vam kažem: ni jedan izmedju rodjenijeh od žena nije izišao veći od Ivana krstitelja; a najmanji u carstvu nebeskome veći je od njega.

12. A od vremena Ivana krstitelja do sad carstvo nebesko na silu se uzima, i siledžije dobijaju ga.

13. Jer su svi proroci i zakon proricali do Ivana.

14. I ako hoćete vjerovati, on je Ilija što će doći.

15. Koji ima uši da čuje neka čuje.

16. Ali kakav ću kazati da je ovaj rod? On je kao djeca koja sjede po ulicama i viču svojijem drugovima,

17. I govore: svirasmo vam, i ne igraste; *žalismo vam* se, i ne jaukaste.

18. *Jer Ivan dodje*, koji ni jede ni pije, *a oni kažu*: djavo je u njemu.

19. Dodje sin čovječji, koji i jede i pije, a oni kažu: gle čovjeka izjelice i pijanice, druga carinicima i grješnicima. I opravdaše premudrost djeca njezina.

20. Tada poče Isus vikati na gradove u kojima su se dogodila najveća čudesa njegova, pa se nijesu pokajali:

21. Teško tebi, Korozaine! Teško tebi Betsaido! Jer da su u Tiru i Sidonu bila čudesa koja su bila u vama, davno bi se u vreći i u pepelu pokajali.

22. Ali vam kažem: Tiru i Sidonu lakše će biti u dan *strašnoga* suda nego vama.

23. I ti, Kafarnaume! koji si se do nebesa podigao do pakla ćeš propasti; jer da su u Sodomi bila čudesa što su u tebi bila, ostao bi do današnjeg dana.

24. Ali vam kažem da će zemlji Sodomskoj lakše biti u dan *strašnoga* suda nego tebi.

25. U to vrijeme odgovori Isus, i reče: hvalim te, oče, Gospodine neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima.

26. Da, oče, jer je tako bila volja tvoja.

27. Sve je meni predao otac moj, i niko ne zna sina do otac; niti oca ko zna do sin i ako kome sin hoće kazati.

28. Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja ću vas odmoriti.

29. Uzmite jaram moj na sebe, i naučite se od mene; jer sam ja krotak i smjeran u srcu, i naći ćete pokoj dušama svojijem.

30. Jer je jaram moj blag, i breme je moje lako.

GLAVA 12.

U to vrijeme idjaše Isus u subotu kroz usjeve; a učenici njegovi ogladnješe, i počeše trgati klasje, i jesti.

2. A farizeji vidjevši *to* rekoše mu: gle, učenici tvoji čine što ne valja činiti u subotu.

3. A on reče im: nijeste li čitali što učini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim?

4. Kako udje u kuću Božiju, i hljebove postavljene pojede, kojijeh nije valjalo jesti njemu ni onima što su bili s njim, nego samijem svećenicima?

5. Ili nijeste čitali u zakonu kako u subotu svećenici u crkvi subotu pogane, pa nijesu krivi?

6. A ja vam kažem da je ovdje *onaj koji je* veći od crkve.

7. Kad biste pak znali šta je to: milosti hoću a ne priloga, nikad ne biste osudjivali pravijeh;

8. Jer je gospodar i od subote sin čovječij.

9. I otišavši odande dodje u zbornicu njihovu.

10. I gle, čovjek bijaše tu s rukom suhom; i zapitaše ga govoreći: valja li u subotu liječiti? da bi ga okrivili.

11. A on reče im: koji je medju vama čovjek koji ima ovcu jednu pa ako ona u subotu upadne u jamu ne će je uzeti i izvaditi?

12. A koliko li je čovjek pretežniji od ovce? Daklem valja u subotu dobro činiti.

13. Tada reče čovjeku: pruži ruku svoju. I pruži. I postade zdrava kao i druga.

14. A farizeji izišavši načiniše vijeću o njemu kako bi ga pogubili. No Isus doznavši *to* ukloni se odande.

15. I za njim idoše ljudi mnogi, i iscijeli ih sve.

16. I zaprijeti im da ga ne razglašuju:

17. Da se zbude što je kazao Izaija prorok govoreći:

18. Gle, sluga moj, koga sam izabrao; ljubazni moj, koji je po volji duše moje: metnuću duh svoj na njega, i sud neznabošcima javiće.

19. Ne će se svadjati ni vikati, niti će čuti ko po rasputicama glasa njegova.

20. Trske stučene ne će prelomiti i svještila zapaljena ne će ugasiti dok pravda ne održi pobjede.

21. I u ime njegovo uzdaće se narodi.

22. Tada dovedoše k njemu bijesna koji bješe nijem i slijep; i iscijeli ga da nijemi i slijepi stade govoriti i gledati.

23. I divljahu se svi ljudi govoreći: nije li ovo Krst, sin Davidov?

24. A farizeji čuvši to rekoše: ovaj drukčije ne izgoni djavólā do pomoću Belzebuba kneza djavolskoga.

25. A Isus znajući misli njihove, reče im: svako carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeće; i svaki grad ili dom koji se razdijeli sam po sebi, propašće.

26. *I ako sotona sotonu* izgoni, sam po sebi razdijelio se; kako će dakle ostati carstvo njegovo?

27. I ako ja pomoću Belzebuba izgonim djavole, sinovi vaši čijom pomoću izgone? Za to će vam oni biti sudije.

28. A ako li ja Duhom Božijim izgonim djavole, dakle je došlo k vama carstvo nebesko.

29. Ili kako može ko ući u kuću jakoga i pokućstvo njegovo oteti, ako najprije ne sveže jakoga? i onda će kuću njegovu oplijeniti.

30. Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji ne sabira sa mnom, prosipa.

31. Za to vam kažem: svaki grijeh i hula oprostiće se ljudima; a na Duha svetoga hula ne će se oprostiti ljudima.

32. I ako ko reče riječ na sina čovječijega, oprostiće mu se; a koji reče na Duha svetoga, ne će mu se oprostiti ni na ovome svijetu ni na onome.

33. Ili usadite drvo dobro, i rod njegov *biće* dobar; ili usadite drvo zlo, i rod njegov zao *biće;* jer se po rodu drvo poznaje.

34. Porodi aspidini! kako možete dobro govoriti, kad ste zli? jer usta govore od suviška srca.

35. Dobar čovjek iz dobre klijeti iznosi dobro; a zao čovjek iz zle klijeti iznosi zlo.

36. A ja vam kažem da će za svaku praznu riječ koju reku ljudi dati odgovor u dan *strašnoga* suda.

37. Jer ćeš se svojijem riječima opravdati, i svojijem ćeš se riječima osuditi.

38. Tada odgovoriše neki od književnika i farizeja govoreći: učitelju! mi bi radi od tebe znak vidjeti.

39. A on odgovarajući reče im: rod zli i preljubotvorni traži znak, i ne će mu se dati znak osim znaka Jone proroka.

40. Jer kao što je Jona bio u trbuhu kitovom tri dana i tri noći: tako će biti i sin čovječij u srcu zemlje tri dana i tri noći.

41. Ninivljani izići će na sud s rodom ovijem, i osudiće ga; jer se pokajaše Joninijem poučenjem: a gle, ovdje je veći od Jone.

42. Carica južna izići će na sud s rodom ovijem, i osudiće ga; jer ona dodje s kraja zemlje da sluša premudro

Salamunovu: a gle, ovdje je veći od Salamuna.

43. A kad nečisti duh izidje iz čovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeći pokoja, i ne nadje ga.

44. Onda reče: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao; i došavši nadje prazan, pometen i ukrašen.

45. Tada otide i uzme sa sobom sedam drugijeh duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive ondje; i bude potonje gore čovjeku onome od prvoga. Tako će biti i ovome rodu zlome.

46. Dok on još govoraše k ljudima, gle, mati njegova i braća njegova stajahu na polju i čekahu da govore s njime.

47. I neko mu reče: evo mati tvoja i braća tvoja stoje na polju, radi su da govore s tobom.

48. A on odgovori i reče onome što mu kaza: ko je mati moja, i ko su braća moja?

49. I pruživši ruku svoju na učenike svoje reče: eto mati moja i braća moja. Jer ko izvršuje volju oca mojega koji je na nebesima, onaj je brat moj i sestra i mati.

GLAVA 13.

I onaj dan izišavši Isus iz kuće sjedjaše kod mora.

2. I sabraše se oko njega ljudi mnogi, tako da moraući u ladju i sjesti; a narod sav stajaše po brijegu.

3. I on im kaziva mnogo u pričama govoreći: gle, izidje sijač da sije.

4. I kad sijaše, jedna *zrna* padoše u kraj puta, i dodjoše ptice i pozobaše ih;

5. A druga padoše na kamenita *mjesta,* gdje ne bijaše mnogo zemlje, i odmah iznikoše; jer ne bijaše u dubinu zemlje.

6. I kad obasja sunce, povenuše, i budući da nemahu žila, posahnuše.

7. A druga padoše u trnje, i naraste trnje, i podavi ih.

8. A druga padoše na zemlju dobru, i donošahu rod, jedno po sto, a jedno po šeset, a jedno po trideset.

9. Ko ima uši da čuje neka čuje.

10. I pristupivši učenici rekoše mu: za što im govoriš u pričama?

11. A on odgovarajući reče im: vama *je dano da znate* tajne carstva nebeskoga, *a njima nije* dano.

12. Jer ko ima, daće mu se, i preteći će mu; a koji nema, uzeće mu se i ono što ima.

13. Za to im govorim u pričama, jer gledajući ne vide, i čujući ne čuju niti razumiju.

14. I zbiva se na njima proroštvo Izaijno, koje govori: ušima ćete čuti, i ne ćete razumjeti; i očima ćete gledati, i ne ćete vidjeti.

15. Jer je odrvenilo srce ovijeh ljudi, i ušima teško čuju, i oči su svoje zatvorili da kako ne vide očima, i ušima ne čuju, i srcem ne razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim.

16. A blago vašijem očima što vide, i ušima vašijem što čuju.

17. Jer vam kažem zaista da su mnogi proroci i pravednici željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješe; i čuti što vi čujete, i ne čuše.

18. Vi pak čujte priču o sijaču:

19. Svakome koji sluša riječ o carstvu i ne razumije, dolazi nečastivi i krade posijano u srcu njegovom: to je oko puta posijano.

20. A na kamenu posijano to je koji sluša riječ i odmah s radosti primi je,

21. Ali nema korijena u sebi, nego je nepostojan, pa kad bude do nevolje ili ga potjeraju riječi radi, odmah udari na trag.

22. A posijano u trnju to je koji sluša riječ, no briga ovoga svijeta i prijevara bogastva zaguše riječ, i bez roda ostane.

23. A posijano na dobroj zemlji to je koji sluša riječ i razumije, koji dakle i rod radja, i donosi jedan po sto, a jedan po šeset, a jedan po trideset.

24. Drugu priču kaza im govoreći: carstvo je nebesko kao čovjek koji posija dobro sjeme u polju svojemu,

25. A kad ljudi pospaše, dodje njegov neprijatelj i posija kukolj po pšenici, pa otide.

26. A kad niče usjev i rod donese, onda se pokaza kukolj.

27. Tada dodjoše sluge domaćinove i rekoše mu: gospodaru! nijesi li ti dobro sjeme sijao na svojoj njivi? Otkuda dakle kukolj?

28. A on reče im: neprijatelj čovjek to učini. A sluge rekoše mu: hoćeš li dakle da idemo da ga počupamo?

29. A on reče: ne; da ne bi čupajući kukolj počupali zajedno s njime pšenicu.

30. Ostavite neka raste oboje zajedno do žetve; i u vrijeme žetve reći ću žeteocima: saberite najprije kukolj, i svežite ga u snoplje da ga sažežem; a pšenicu svezite u žitnicu moju.

31. Drugu priču kaza im govoreći: carstvo je nebesko kao zrno gorušično koje uzme čovjek i posije na njivi svojoj,

32. Koje je istina najmanje od sviju sjemena, ali kad uzraste, veće je od svega povrća, i bude drvo da ptice nebeske dolaze, i sjedaju na njegovijem granama.

33. Drugu priču kaza im: carstvo je nebesko kao kvasac koji uzme žena i metne u tri kopanje brašna dok sve ne uskisne.

34. Sve ovo u pričama govori Isus ljudima, i bez priče ništa ne govoraše im:

35. Da se zbude što je rekao prorok govoreći: otvoriću u pričama usta svoja, kazaću sakriveno od postanja svijeta.

36. Tada ostavi Isus ljude, i dodje u kuću. I pristupiše k njemu učenici njegovi govoreći: kaži nam priču o kukolju na njivi.

37. A on odgovarajući reče im: koji sije dobro sjeme ono je sin čovječij;

38. A njiva je svijet; a dobro sjeme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla;

39. A neprijatelj koji ga je posijao jest djavo; a žetva je pošljedak *ovoga* vijeka; a žeteoci su angjeli.

40. Kako što se dakle kukolj sabira, i ognjem sažiže, tako će biti na pošljetku ovoga vijeka.

41. Poslaće sin čovječij angjele svoje, i sabraće iz carstva njegova sve sablazni i koji čine bezakonje,

42. I baciće ih u peć ognjenu: ondje će biti plač i škrgut zûbā.

43. Tada će se pravednici zasjati kao sunce u carstvu oca svojega. Ko ima uši da čuje neka čuje.

44. Još je carstvo nebesko kao blago sakriveno u polju, koje našavši čovjek sakri i *od radosti za to otide* i sve što *ima prodade i kupi polje ono.*

45. Još je carstvo nebesko kao čovjek trgovac koji traži dobra bisera,

46. Pa kad nadje jedno mnogocjeno zrno bisera, otide i prodade sve što imaše i kupi ga.

47. Još je carstvo nebesko kao mreža koja se baci u more i zagrabi od svake ruke *ribe;*

48. Koja kad se napuni, izvukoše je na kraj, i sjedavši izbraše dobre u sudove, a zle baciše na polje.

49. Tako će biti na pošljetku vijeka: izići će angjeli i odlučiće zle od pravednijeh.

50. I baciće ih u peć ognjenu: ondje će biti plač i škrgut zûbā.

51. Reče im Isus: razumjeste li sve ovo? Rekoše mu: da, Gospodine.

52. A on im reče: za to je svaki književnik koji se naučio carstvu nebeskome kao domaćin koji iznosi iz klijeti svoje novo i staro.

53. I kad svrši Isus priče ove, otide odande.

54. I došavši na postojbinu svoju, učaše ih po zbornicama njihovijem tako da mu se divljahu, i govorahu: otkud ovome premudrost ova i moći?

55. Nije li ovo drvodjeljin sin? ne zove li se mati njegova Marija, i braća njegova Jakov, i Josip, i Šimun, i Juda?

56. I sestre njegove nijesu li sve kod nas? Otkud njemu ovo sve?

57. I sablažnjavahu se o njega. A Isus reče im: nema proroka bez časti osim na postojbini svojoj i u domu svojemu.

58. I ne stvori ondje čudesa mnogijeh za nevjerstvo njihovo.

GLAVA 14.

U to vrijeme dodje glas do Iruda četverovlasnika o Isusu;

2. I reče slugama svojijem: to je Ivan krstitelj; on ustade iz mrtvijeh, i za to čini čudesa.

3. Jer Irud uhvati Ivana, sveza ga i baci u tamnicu Irudijade radi žene Filipa brata svojega.

4. Jer mu govoraše Ivan: ne možeš ti nje imati.

5. I šćaše da ga ubije, ali se poboja naroda; jer ga držahu za proroka.

6. A kad bijaše dan rodjenja Irudova, igra kći Irudijadina pred njima, i ugodi Irudu.

7. Za to i s kletvom obreče joj dati štagod zaište.

8. A ona naučena od matere svoje: daj mi, reče, ovdje na krugu glavu Ivana krstitelja.

9. I zabrinu se car; ali kletve radi i onijeh koji se gošćahu s njim, zapovjedi joj dati.

10. I posla te posjekoše Ivana u tamnici.

11. I donesoše glavu njegovu na krugu, i dadoše djevojci, i odnese je materi svojoj.

12. I došavši učenici njegovi, uzeše tijelo njegovo i ukopaše ga; i dodjoše Isusu te javiše.

13. I čuvši Isus, otide odande u ladji u pusto mjesto na samo. A kad to čuše ljudi, idoše za njim pješice iz gradova.

14. I izišavši Isus vidje mnogi narod, i sažali mu se za njih, i iscijeli bolesnike njihove.

15. A pred veče pristupiše k njemu učenici njegovi govoreći: ovdje je pusto mjesto, a dockan je već; otpusti narod neka ide u sela da kupi sebi hrane.

16. A Isus reče im: ne treba da idu; podajte im vi neka jedu.

17. A oni rekoše mu: nemamo ovdje do samo pet hljebova i dvije ribe.

18. A on reče: donesite mi ih ovamo.

19. I zapovjedi narodu da posjedaju po travi; pa uze onijeh pet hljebova i dvije ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi, i prelomivši dade učenicima svojijem, a učenici narodu.

20. I jedoše svi, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteče dvanaest kotarica punijeh.

21. A onijeh što su jeli bješe ljudi oko pet hiljada, osim žena i djece.

22. I odmah natjera Isus učenike svoje da udju u ladju i naprijed da idu na onu stranu dok on otpusti narod.

23. I otpustivši narod pope se na goru sam da se moli Bogu. I u veče bijaše ondje sam.

24. A ladja bješe nasred mora u nevolji od valova, jer bijaše protivan vjetar.

25. A u četvrtu stražu noći otide k njima Isus idući po moru.

26. I vidjevši ga učenici po moru gdje *ide, poplašiše se govoreći:* to je utvara; *i od straha* povikaše.

27. A Isus odmah reče im govoreći: ne bojte se; ja sam, ne plašite se.

28, A Petar odgovarajući reče: Gospodine! ako si ti, reci mi da dodjem k tebi po vodi.

29. A on reče: hodi. I izišavši iz ladje Petar idjaše po vodi da dodje k Isusu.

30. No videći vjetar veliki uplaši se, i počevši se topiti povika govoreći: Gospodine, pomagaj!

31. I odmah Isus pruživši ruku uhvati Petra, i reče mu: malovjerni! za što se posumnja?

32. I kad udjoše u ladju, presta vjetar.

33. A koji bijahu u ladji pristupiše i pokloniše mu se govoreći: u istinu ti si sin Božji.

34. I prešavši dodjoše u zemlju Genezaretsku.

35. I poznavši ga ljudi iz onoga mjesta, poslaše po svoj onoj okolini, i donesoše k njemu sve bolesnike.

36. I moljahu ga da se samo dotaknu skuta od njegove haljine; i koji se dotakoše ozdraviše.

GLAVA 15.

Tada pristupiše k Isusu književnici i farizeji od Jeruzalema govoreći:

2. Za što učenici tvoji prestupaju običaje starijeh? Jer ne umivaju ruku svojijeh kad hljeb jedu.

3. A on odgovarajući reče im: za što i vi prestupate zapovijest Božiju za običaje svoje?

4. Jer Bog zapovijeda govoreći: poštuj oca i mater; i koji opsuje oca ili mater smrću da umre.

5. A vi kažete: ako koji reče ocu ili materi: prilog je čim bih ti ja mogao pomoći;

6. *Može* i da ne poštuje oca svojega ili matere. I ukidoste zapovijest Božiju za običaje svoje.

7. Licemjeri! dobro je za vas prorokovao Izaija govoreći:

8. Ovi ljudi približavaju se k meni ustima svojijem, i usnama poštuju me; a srce njihovo daleko stoji od mene.

9. No zaludu me poštuju učeći naukama *i* zapovijestima ljudskima.

10. I dozvavši ljude, reče im: slušajte i razumijte.

11. Ne pogani čovjeka što ulazi u usta;

nego što izlazi iz usta ono pogani čovjeka.

12. Tada pristupiše učenici njegovi i rekoše mu: znaš li da farizeji čuvši *tu* riječ sablazniše se?

13. A on odgovarajući reče: svako drvo koje nije usadio otac moj nebeski, iskorijeniće se.

14. Ostavite ih: oni su slijepi vodji slijepcima; a slijepac slijepca ako vodi, oba će u jamu pasti.

15. A Petar odgovarajući reče mu: kaži nam priču ovu.

16. A Isus reče: eda li ste i vi još nerazumni?

17. Zar još ne znate da sve što ulazi u usta u trbuh ide, i izbacuje se na polje?

18. A što izlazi iz usta od srca izlazi, i ono pogani čovjeka.

19. Jer od srca izlaze zle misli, ubistva, preljube, kurvarstva, kradje, lažna svjedočanstva, hule na Boga.

20. I ovo je što pogani čovjeka, a neumivenijem rukama jesti ne pogani čovjeka.

21. I izišavši odande Isus otide u krajeve Tirske i Sidonske.

22. I gle, žena Hananejka izidje iz onijeh krajeva, i povika k njemu govoreći: pomiluj me Gospodine sine Davidov! moju kćer vrlo muči djavo.

23. A on joj ne odgovori ni riječi. I pristupivši učenici njegovi moljahu ga govoreći: otpusti je, kako viče za nama.

24. A on odgovarajući reče: ja sam poslan samo k izgubljenijem ovcama doma Izraelova.

25. A ona pristupivši pokloni mu se govoreći: Gospodine, pomozi mi!

26. A on odgovarajući reče: nije dobro uzeti od djece hljeb i baciti psima.

27. A ona reče: da, Gospodine! ali i psi jedu od mrva što padaju s trpeze njihovijeh gospodara.

28. Tada odgovori Isus, i reče joj: o ženo! velika je vjera tvoja; neka ti bude kako hoćeš. I ozdravi kći njezina od onoga časa.

29. I otišavši Isus odande, dodje k moru Galilejskom, i popevši se na goru, sjede ondje.

30. I pristupiše k njemu ljudi mnogi *koji imahu sa sobom hromijeh, slijepijeh, nijemijeh, uzetijeh i drugijeh* mnogijeh, i položišc ih k nogama Isusovijem, i iscijeli ih,

31. Tako da se narod divljaše, videći nijeme gdje govore, uzete zdrave, hrome gdje idu, i slijepe gdje gledaju; i hvališe Boga Izraelova.

32. A Isus dozvavši učenike svoje reče: žao mi je ovoga naroda, jer već tri dana stoje kod mene i nemaju šta jesti; a nijesam ih rad otpustiti gladne da ne oslabe na putu.

33. I rekoše mu učenici njegovi: otkuda nam u pustinji toliki hljeb da se nasiti toliki narod?

34. I reče im Isus: koliko hljebova imate? A oni rekoše: sedam, i malo ribice.

35. I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji.

36. I uzevši onijeh sedam hljebova i ribe, i davši hvalu, prelomi, i dade učenicima svojijem, a učenici narodu.

37. I jedoše svi, i nasitiše se; i nakupiše komada što preteče sedam kotarica punijeh.

38. A onijeh što su jeli bijaše četiri hiljade ljudi, osim žena i djece.

39. I otpustivši narod udje u ladju, i dodje u okoline Magedanske.

GLAVA 16.

I pristupiše k njemu farizeji i saduceji, i kušajući ga iskahu da im pokaže znak s neba.

2. A on odgovarajući reče im: u veče govorite: *biće* vedro; jer je nebo crveno.

3. I u jutru: danas *će biti* vjetar, jer je nebo crveno i mutno. Licemjeri! lice nebesko umijete poznavati, a znake vremena ne možete *poznati?*

4. Rod zli i kurvarski traži znak, i znak ne će mu se dati osim znaka Jone proroka. I ostavivši ih otide.

5. I polazeći učenici njegovi na onu stranu zaboraviše uzeti hljeba.

6. A Isus reče im: čuvajte se kvasca farizejskoga i saducejskog.

7. A oni mišljahu u sebi govoreći: to je što nijesmo hljeba uzeli.

8. A Isus razumjevši reče im: šta mislite u sebi, malovjerni, što hljeba nijeste uzeli?

9. Zar još ne razumijete niti pamtite pet hljebova na pet hiljada, i koliko kotarica nakupiste?

10. Ni sedam hljebova na četiri hiljade, i koliko kotarica nakupiste?

11. Kako ne razumijete da vam ne rekoh za hljebove da se čuvate kvasca farizejskoga i saducejskog?

12. Tada razumješe da ne reče kvasca hljebnoga da se čuvaju, nego nauke farizejske i saducejske.

13. A kad dodje Isus u okoline Cezarije Filipove, pitaše učenike svoje govoreći: ko govore ljudi da je sin čovječij?

14. A oni rekoše: jedni *govore da si* Ivan krstitelj, drugi *da si* Ilija, a drugi Jeremija, ili koji od proroka.

15. Reče im Isus: a vi šta mislite ko sam ja?

16. A Šimun Petar odgovori i reče: ti si Krst, sin Boga živoga.

17. I odgovarajući Isus reče mu: blago tebi, Šimune sine Jonin! Jer tijelo i krv nijesu tebi *to* javili, nego otac moj koji je na nebesima.

18. A i ja tebi kažem: ti si Petar, i na ovome kamenu sazidaću crkvu svoju, i vrata paklena ne će je nadvladati.

19. I daću ti ključeve od carstva nebeskoga: i što svežeš na zemlji biće svezano na nebesima; i što razdriješiš na zemlji biće razdriješeno na nebesima.

20. Tada zaprijeti Isus učenicima svojijem da nikom ne kazuju da je on Krst.

21. Od tada poče Isus kazivati učenicima svojijem da njemu valja ići u Jeruzalem, i mnogo postradati od starješina i od glavara svećeničkijeh i književnika, i da će ga ubiti, i treći dan da će ustati.

22. I uzevši ga Petar poče ga odvraćati govoreći: Bože sačuvaj! to ne će biti od tebe.

23. A on se obrnuvši reče Petru: idi od mene sotono; ti si mi sablazan; jer ne misliš što je Božije nego ljudsko.

24. Tada Isus reče učenicima svojijem: ako ko hoće za mnom ići, neka se odreče sebe, i uzme križ svoj i ide za mnom.

25. Jer ko hoće svoju dušu da sačuva, izgubiće je; a ako ko izgubi dušu svoju mene radi, naći će je.

26. Jer kakva je korist čovjeku ako *sav svijet dobije* a duši svojoj naudi? *ili kakav će otkup* dati čovjek za svoju *dušu?*

27. Jer će doći sin čovječij u slavi oca svojega s angjelima svojijem, i tada će vratiti svakome po djelima njegovijem.

28. Zaisto vam kažem: imaju neki medju ovima što stoje ovdje koji ne će okusiti smrti dok ne vide sina čovječijega gdje ide u carstvu svojemu.

GLAVA 17.

I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Ivana brata njegova, i izvede ih na goru visoku same.

2. I preobrazi se pred njima, i zasja se lice njegovo kao sunce a haljine njegove postadoše bijele kao svijet.

3. I gle, ukazaše im se Mojsije i Ilija, koji s njim govorahu.

4. A Petar odgovarajući reče Isusu: Gospodine! dobro nam je ovdje biti; ako hoćeš da načinimo ovdje tri sjenice: tebi jednu, a Mojsiju jednu, a jednu Iliji.

5. Dok on još govoraše, gle, oblak sjajan zakloni ih, i gle, glas iz oblaka govoreći: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji; njega poslušajte.

6. I čuvši učenici padoše ničice, i uplašiše se vrlo.

7. I pristupivši Isus dohvati ih se, i reče: ustanite, i ne bojte se.

8. A *oni* podignuvši oči svoje nikoga ne vidješe do Isusa sama.

9. I silazeći s gore zapovjedi im Isus govoreći: nikom ne kazujte što ste vidjeli dok sin čovječij iz mrtvijeh ne ustane,

10. I zapitaše ga učenici njegovi govoreći: za što dakle književnici kažu da Ilija najprije treba da dodje?

11. A Isus odgovarajući reče im: Ilija će doći najprije i urediti sve.

12. Ali vam kažem da je Ilija već došao, i ne poznaše ga; nego učiniše s njime šta htješe: tako i sin čovječij treba da postrada od njih.

13. Tada razumješe učenici da im govori za Ivana krstitelja.

14. I kad dodjoše k narodu, pristupi k njemu čovjek klanjajući mu se

15. I govoreći: Gospodine! pomiluj sina mojega; jer o mijeni bjesni i muči se vrlo; jer mnogo puta pada u vatru, i mnogo puta u vodu.

16. I dovedoh ga učenicima tvojijem, i ne mogoše ga iscijeliti.

17. A Isus odgovarajući reče: o rode nevjerni i pokvareni! dokle ću biti s vama? dokle ću vas trpljeti? Dovedite mi ga amo.

18. I zaprijeti mu Isus; i djavo izidje iz njega; i ozdravi momče od onoga časa.

19. Tada pristupiše učenici k Isusu i na samo rekoše *mu:* za što ga mi ne mogosmo izgnati?

20. A Isus reče im: za nevjerstvo vaše. Jer vam kažem zaista: ako imate vjere koliko zrno gorušično, reći ćete gori ovoj: prijedji odavde tamo, i prijeći će, i ništa ne će vam biti nemoguće.

21. A ovaj se rod izgoni samo molitvom i postom.

22. A kad su hodili po Galileji, reče im Isus: predaće se sin čovječij u ruke ljudske;

23. I ubiće ga, i treći dan ustaće. I neveseli bijahu vrlo.

24. A kad dodjoše u Kafarnaum, pristupiše k Petru oni što kupe didrahme, i rekoše: zar vaš učitelj ne će dati didrahme?

25. *Petar* reče: hoće. I kad udje u kuću, preteče ga Isus govoreći: šta misliš Šimune? Carevi zemaljski od koga uzimaju poreze i harače, ili od svojijeh sinova ili od tudjijeh?

26. Reče njemu Petar: od tudjijeh. Reče mu Isus: dakle ne plaćaju sinovi.

27. Ali da ih ne sablaznimo, idi na more, i baci udicu, i koju prvu uhvatiš ribu, uzmi *je;* i kad joj otvoriš usta naći ćeš stater; uzmi ga te im podaj za me i za se.

GLAVA 18.

U taj čas pristupiše učenici k Isusu govoreći: ko je dakle najveći u carstvu nebeskome?

2. I dozva Isus dijete i postavi ga medju njih,

3. I reče im: zaista vam kažem, ako se ne povratite i ne budete kao djeca, ne ćete ući u carstvo nebesko.

4. Koji se dakle ponizi kao dijete ovo, onaj je najveći u carstvu nebeskome.

5. I koji primi takovo dijete u ime moje, *mene prima.*

6. *A koji sablazni jednoga* od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenični o vratu njegovu, i da potone u dubinu morsku.

7. Teško svijetu od sablazni! jer je potrebno da dodju sablazni; ali teško onom čovjeku kroz koga dolazi sablazan.

8. Ako li te ruka tvoja ili noga tvoja sablažnjava, odsijeci je i baci od sebe: bolje ti je ući u život hromu ili kljastu, nego li s dvije ruke i dvije noge da te bace u oganj vječni.

9. I ako te oko tvoje sablažnjava, izvadi ga i baci od sebe: bolje ti je s jednijem okom u život ući, nego s dva oka da te bace u pakao ognjeni.

10. Gledajte da ne prezrete jednoga od malijeh ovijeh; jer vam kažem da angjeli njihovi na nebesima jednako gledaju lice oca mojega nebeskoga.

11. Jer sin čovječij dodje da iznadje i spase izgubljeno.

12. Što vam se čini? Kad ima jedan čovjek sto ovaca pa zadje jedna od njih, ne ostavi li on devedeset i devet u planini, i ne ide da traži onu što je zašla?

13. I ako se dogodi da je nadje, zaista vam kažem da se njoj više raduje nego *onima* devedeset i devet što nijesu zašle.

14. Tako nije volja oca vašega nebeskoga da pogine jedan od ovijeh malijeh.

15. Ako li ti sagriješi brat tvoj, idi i pokaraj ga medju sobom i njim samijem; ako te posluša, dobio si brata svojega,

16. Ako li *te* ne posluša, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu da sve riječi ostanu na ustima dva ili tri svjedoka.

17. Ako li njih ne posluša, kaži crkvi; a ako li ne posluša ni crkve, da ti bude kao neznabožac i carinik.

18. Jer vam kažem zaista: štogod svežete na zemlji biće svezano na nebu, i štogod razdriješite na zemlji biće razdriješeno na nebu.

19. Još vam kažem zaista: ako se dva od vas slože na zemlji u čemu mu drago, za što se uzmole, daće im otac moj koji je na nebesima.

20. Jer gdje su dva ili tri sabrani u ime moje ondje sam ja medju njima.

21. Tada pristupi k njemu Petar i reče: Gospodine! koliko puta ako mi sagriješi brat moj da mu oprostim? do sedam puta?

22. Reče njemu Isus: ne velim ti do sedam puta, nego do sedam puta sedamdeset.

23. Za to je carstvo nebesko kao čovjek car koji namisli da se proračuni sa svojijem slugama.

24. I kad se poče računiti, dovedoše mu jednoga dužnika od deset hiljada talanta.

25. I budući da nemaše čim platiti, zapovjedi gospodar njegov da ga prodadu, i ženu njegovu i djecu, i sve što ima; i da mu se plati.

26. No sluga taj pade i klanjaše mu se govoreći: gospodaru! pričekaj me, i sve ću ti platiti.

27. A gospodaru se sažali za tijem slugom, pusti ga i dug oprosti mu.

28. A kad izidje sluga taj, nadje jednoga od svojijeh drugara koji mu je dužan sto groša, i uhvativši ga davljaše govoreći: daj mi što si dužan.

29. Pade drugar njegov pred noge njegove i moljaše ga govoreći: pričekaj me, i sve ću ti platiti.

30. A on ne htje, nego ga odvede i baci u tamnicu dok ne plati duga.

31. Vidjevši pak drugari njegovi *taj* dogadjaj žao im bi vrlo, i otišavši kazaše gospodaru svojemu sav dogadjaj.

32. Tada ga dozva gospodar njegov, i reče mu: zli slugo! sav dug onaj oprostih tebi, jer si me molio.

33. Nije li trebalo da se i ti smiluješ na svoga drugara, kao i ja na te što se smilovah?

34. I razgnjevi se gospodar njegov, i predade ga mučiteljima dok ne plati sav dug svoj.

35. Tako će i otac moj nebeski učiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svojemu od srca svojijeh.

GLAVA 19.

I kad svrši Isus riječi ove, otide iz Galileje, i dodje u okoline Judejske preko Jordana.

2. *I za njim idoše* ljudi mnogi i iscijeli *ih ondje.*

3. *I pristupiše* k njemu farizeji da ga kušaju, i rekoše mu: može li čovjek pustiti ženu svoju za svaku krivicu?

4. A on odgovarajući reče im: nijeste li čitali da je onaj koji je u početku stvorio *čovjeka* muža i ženu stvorio ih?

5. I reče: za to ostaviće čovjek oca svojega i mater, i prilijepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo.

6. Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo; a što je Bog sastavio čovjek da ne rastavlja.

7. Rekoše mu: za što dakle Mojsije zapovijeda da se da knjiga raspusna, i da se pusti?

8. Reče im: Mojsije je vama dopustio po tvrdji vašega srca puštati svoje žene; a iz početka nije bilo tako.

9. Nego ja vam kažem: ako ko pusti svoju ženu, osim za kurvarstvo, i oženi se drugom, čini preljubu; i koji uzme puštenicu čini preljubu.

10. Rekoše mu učenici njegovi: ako je tako čovjeku sa ženom, nije se dobro ženiti.

11. A on reče im: ne mogu svi primiti tijeh riječi do oni kojima je dano.

12. Jer ima uškopljenika koji su se tako rodili iz utrobe materine; a ima uškopljenika koje su ljudi uškopili; a ima uškopljenika koji su sami sebe uškopili carstva radi nebeskoga. Ko može primiti neka primi.

13. Tada privedoše k njemu djecu da metne ruke na njih, i da se pomoli Bogu; a učenici zabranjivahu im.

14. A Isus reče: ostavite djecu, i ne zabranjujte im dolaziti k meni; jer je takovijeh carstvo nebesko.

15. I metnuvši na njih ruke otide odande.

16. I gle, neko pristupivši reče mu: učitelju blagi! kakovo ću dobro da učinim da imam život vječni?

17. A on reče mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. A ako želiš ući u život, drži zapovijesti.

18. Reče mu: koje? A Isus reče: da ne ubiješ; ne činiš preljube; ne ukradeš; ne svjedočiš lažno;

19. Poštuj oca i mater; i ljubi bližnjega svoga kao samog sebe.

20. Reče mu mladić: sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje; šta mi još treba?

21. Reče mu Isus: ako hoćeš savršen da budeš, idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaćeš blago na nebu; pa hajde za mnom.

22. A kad ču mladić riječ, otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat.

23. A Isus reče učenicima svojijem: zaista vam kažem da je teško bogatome ući u carstvo nebesko.

24. I još vam kažem: lakše je kamili proći kroz iglene uši nego li bogatome ući u carstvo Božije.

25. A kad *to* čuše učenici, divljahu se vrlo govoreći: ko se dakle može spasti?

26. A Isus pogledavši *na njih* reče im: ljudima je ovo nemoguće, a Bogu je sve moguće.

27. Tada odgovori Petar i reče mu: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo; šta će dakle biti nama?

28. A Isus reče im: zaista vam kažem da ćete vi koji idete za mnom, u drugom rodjenju, kad sjede sin čovječij na prijestolu slave svoje, sješćete i vi na dvanaest prijestola i suditi nad dvanaest koljena Izraelovijeh.

29. I svaki, koji ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, imena mojega radi, primiće sto puta onoliko, i dobiće život vječni.

30. Ali će mnogi prvi biti pošljednji i pošljednji prvi.

GLAVA 20.

Jer je carstvo nebesko kao čovjek domaćin koji u jutru rano izidje da najima poslenike u vinograd svoj.

2. I pogodivši se s poslenicima po groš na dan posla ih u vinograd svoj.

3. I izišavši u treći sahat, vidje druge gdje stoje na čaršiji besposleni,

4. I njima reče: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo daću vam.

5. I oni otidoše. I opet izišavši u šesti i deveti sahat, učini tako.

6. I u jedanaesti sahat izišavši nadje druge gdje stoje besposleni, i reče im: što stojite ovdje vas dan besposleni?

7. Rekoše mu: niko nas ne najmi. Reče im: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo primićete.

8. A kad bi u veče, *reče gospodar od vinograda k pristavu svojemu*: dozovi poslenike i podaj im platu počevši od pošljednjijeh do prvijeh.

9. I došavši koji su u jedanaesti sahat *najmljeni* primiše po groš.

10. A kad dodjoše prvi, mišljahu da će više primiti; i primiše i oni po groš.

11. I primivši vikahu na gospodara

12. Govoreći: ovi pošljednji jedan sahat radiše, i izjednači ih s nama koji smo se čitav dan mučili i gorjeli.

13. A on odgovarajući reče jednome od njih: prijatelju! ja tebi ne činim krivo; nijesi li pogodio sa mnom po groš?

14. Uzmi svoje pa idi; a ja hoću i ovome pošljednjemu da dam kao i tebi.

15. Ili zar ja nijesam vlastan u svojemu činiti šta hoću? Zar je oko tvoje zlo što sam ja dobar?

16. Tako će biti pošljednji prvi i prvi pošljednji; jer je mnogo zvanijeh a malo izbranijeh.

17. I pošavši Isus u Jeruzalem uze na samo dvanaest učenika na putu, i reče im:

18. Evo idemo u Jeruzalem, i sin čovječij biće predan glavarima svećeničkijem i književnicima; i osudiće ga na smrt;

19. I predaće ga neznabošcima da mu se rugaju i da ga biju i razapnu; i treći dan ustaće.

20. Tada pristupi k njemu mati sinova Zebedejevijeh sa svojijem sinovima klanjajući mu se i moleći ga za nešto.

21. A on joj reče: šta hoćeš? Reče mu: zapovjedi da sjedu ova moja dva sina, jedan s desne strane tebi, a jedan s lijeve strane tebi, u carstvu tvojemu.

22. A Isus odgovarajući reče: ne znate šta ištete; možete li piti čašu koju ću ja piti, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim? Rekoše mu: možemo.

23. I reče im: čašu dakle moju ispićete, i krstićete se krštenjem kojijem se ja krstim; ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati nego, kome je ugotovio otac moj.

24. I kad čuše *ostalijeh* deset *učenika*, rasrdiše se na *ta* dva brata.

25. A Isus dozvavši ih reče: znate da knezovi narodni zapovijedaju narodu, i poglavari upravljaju njim.

26. Ali medju vama da ne bude tako:

nego koji hoće da bude veći medju vama, da vam služi.

27. I koji hoće medju vama da bude prvi, da vam bude sluga.

28. Kao što ni sin čovječij nije došao da mu služe, nego da služi i da dušu svoju u otkup da za mnoge.

29. I kad je izlazio iz Jeriha za njim ide narod mnogi.

30. I gle, dva slijepca sjedjahu kraj puta, i čuvši da Isus prolazi povikaše govoreći: pomiluj nas Gospodine, sine Davidov!

31. A narod prijećaše im da ućute; a oni još većma povikaše govoreći: pomiluj nas Gospodine, sine Davidov!

32. I ustavivši se Isus dozva ih, i reče: šta hoćete da vam učinim?

33. Rekoše mu: Gospodine, da se otvore oči naše.

34. I smilova se Isus, i dohvati se očiju njihovijeh, i odmah progledaše oči njihove, i otidoše za njim.

GLAVA 21.

I kad se približiše k Jeruzalemu i dodjoše u Betfagu k Maslinskoj gori, onda Isus posla dva učenika

2. Govoreći im: idite u selo što je prema vama, i odmah ćete naći magaricu privezanu i magare s njom; odriješite je i dovedite mi.

3. I ako vam ko reče što, kažite da oni trebaju Gospodinu; i odmah će ih poslati.

4. A ovo je sve bilo da se zbude što je kazao prorok govoreći:

5. Kažite kćeri Sionovoj: evo car tvoj ide tebi krotak, i jaše na magarcu, i magaretu sinu magaričinu.

6. I učenici otidoše, i učinivši kako im zapovjedi Isus

7. Dovedoše magaricu i magare, i metnuše na njih haljine svoje, i posadiše ga na njih.

8. A ljudi mnogi prostriješe haljine svoje po putu; a drugi rezahu granje od drveta i prostirahu po putu.

9. A narod koji idjaše pred njim i za njim, vikaše govoreći: Hozana sinu Davidovu! blagosloven koji ide u ime Gospodinovo! Hozana na visini!

10. I kad on udje u Jeruzalem, uzbuni *se sav grad govoreći*: ko je to?

11. A narod govoraše: ovo je Isus pro*rok iz Nazareta* Galilejskoga.

12. I udje Isus u crkvu Božiju, i izgna sve koji prodavahu i kupovahu po crkvi, i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove.

13. I reče im: u pismu stoji: dom moj dom molitve neka se zove; a vi načiniste od njega pećinu hajdučku.

14. I pristupiše k njemu hromi i slijepi u crkvi, i iscijeli ih.

15. A kad vidješe glavari svećenički i književnici čudesa što učini, i djeca gdje viču u crkvi i govore: Hozana sinu Davidovu, rasrdiše se.

16. I rekoše mu: čuješ li što ovi govore? A Isus reče im: da! zar nijeste nikad čitali: iz usta male djece i koja sisaju načinio si sebi hvalu?

17. I ostavivši ih izidje na polje iz grada u Betaniju, i zanoći ondje.

18. A u jutru vraćajući se u grad ogladnje.

19. I ugledavši smokvu jednu kraj puta dodje k njoj, i ne nadje ništa na njoj do lišća sama, i reče joj: da nikad na tebi ne bude roda do vijeka. I odmah usahnu smokva.

20. I vidjevši *to* učenici diviše se govoreći: kako odmah usahnu smokva!

21. A Isus odgovarajući reče im: zaista vam kažem: ako imate vjeru i ne posumnjate, ne samo smokveno učinićete, nego i gori ovoj ako rečete: digni se i baci se u more, biće.

22. I sve što uzištete u molitvi vjerujući, dobićete.

23. I kad dodje u crkvu i stade učiti, pristupiše k njemu glavari svećenički i starješine narodne govoreći: kakvom vlasti to činiš? i ko ti dade vlast tu?

24. A Isus odgovarajući reče im: i ja ću vas upitati jednu riječ, koju ako mi kažete, i ja ću vama kazati kakvom vlasti ovo činim.

25. Krštenje Ivanovo otkuda bi? ili s neba, ili od ljudi? A oni pomišljavahu u sebi govoreći: ako rečemo: s neba, reći će nam: za što mu dakle ne vjerovaste?

26. Ako li rečemo: od ljudi, bojimo se naroda; jer svi Ivana držahu za proroka.

27. I odgovarajući Isusu rekoše: ne znamo. Reče i on njima: ni ja vama ne ću kazati kakvom vlasti ovo činim.

a vam se čini? Čovjek neki ima-
sina; i došavši k prvome reče:
i danas radi u vinogradu mome.
on odgovarajući reče: ne ću; a
se raskaja i otide.
ristupivši k drugome reče tako.
lgovarajući reče: hoću, gospo-
ne otide.
)ji je od *ove* dvojice ispunio vo-
ıu? Rekoše mu: prvi. Reče im
ıista vam kažem da će carinici
: prije vas ući u carstvo Božije.
r dodje k vama Ivan putem pra-
m, i ne vjerovaste mu; a cari-
curve vjerovaše mu; i vi pošto
: *to,* ne raskajaste se da mu vje-

rugu priču čujte: bijaše čovjek
n koji posadi vinograd, i ogradi
om, i iskopa u njemu pivnicu, i
kulu, i dade ga vinogradarima.

kad se približi vrijeme rodovi-
sla sluge svoje k vinogradarima
ne rodove njegove.
inogradari pohvatavši sluge nje-
dnoga izbiše, a jednoga ubiše, a
a zasuše kamenjem.
pet posla druge sluge, više nego
učiniše im tako isto.
po tom posla k njima sina svo-
ovoreći: postidjeće se sina mo-

vinogradari vidjevši sina reko-
lju sobom: ovo je našljednik; ho-
ı ga ubijemo, i da nama ostane
ınje njegovo.
uhvatiše ga, pa izvedoše na polje
grada, i ubiše.
ad dodje dakle gospodar od vi-
la šta će učiniti vinogradarima
ı?
ekoše mu: zločince će zlom smrti
iti; a vinograd daće drugijem vi-
larima, koji će mu davati rodove
e vrijeme.
:eče im Isus: zar nijeste nikad či-
pismu: kamen koji odbaciše zi-
naj posta glava od ugla; to bi od
dina i divno je u vašijem očima.
:a to vam kažem da će se od vas
carstvo Božije, i daće se narodu
jegove rodove donosi.
ko padne na ovaj kamen razbiće
a koga on padne satrće ga.

45. I čuvši glavari svećenički i fari-
zeji priče njegove razumješe da za njih
govori.
46. I gledahu da ga uhvate, ali se po-
bojaše naroda, jer ga držahu za pro-
roka.

GLAVA 22.

I odgovarajući Isus opet reče im u pri-
čama govoreći:
2. Carstvo je nebesko kao čovjek car
koji načini svadbu sinu svojemu.
3. I posla sluge svoje da zovu zvani-
ce na svadbu; i ne htješe doći.
4. Opet posla druge sluge govoreći:
kažite zvanicama: evo sam objed svoj
ugotovio, junci moji i hranjenici pokla-
ni su, i sve je gotovo; dodjite na svadbu.
5. A oni ne mariši otidoše ovaj u po-
lje svoje, a ovaj k trgovini svojoj.
6. A ostali uhvatiše sluge njegove, iz-
ružiše ih, i pobiše ih.
7. I kad *to* ču car onaj, razgnjevi se i
poslavši vojsku svoju pogubi krvnike
one, i grad njihov zapali.
8. Tada reče slugama svojima: svadba
je dakle gotova, a zvanice ne biše do-
stojne.
9. Idite dakle na raskršća i kogagod
nadjete, dozovite na svadbu.
10. I izišavši sluge one na raskršća sa-
braše sve koje nadjoše, zle i dobre; i
stolovi napuniše se gostiju.
11. Izišavši pak car da vidi goste ugle-
da ondje čovjeka neobučena u svadbe-
no ruho.
12. I reče mu: prijatelju! kako si do-
šao amo bez svadbenoga ruha? a on
oćutje.
13. Tada reče car slugama: svežite mu
ruke i noge, pa ga uzmite te bacite u
tamu najkrajnju; ondje će biti plač i
škrgut zuba.
14. Jer su mnogi zvani, ali je malo iz-
branijeh.
15. Tada otidoše farizeji i načiniše vi-
jeću kako bi ga uhvatili u riječi.
16. I poslaše k njemu učenike svoje
s Irudovcima, te rekoše: učitelju! zna-
mo da si istinit, i putu Božijemu zaista
učiš, i ne mariš ni za koga, jer ne gle-
daš ko je ko.
17. Kaži nam dakle šta misliš ti? tre-
ba li dati harač ćesaru ili ne?
18. Razumjevši Isus lukavstvo njiho-
vo reče: što me kušate, licemjeri?

19. Pokažite mi novac harački. A oni donesoše mu novac.

20. I reče im: čij je obraz ovaj i natpis?

21. I rekoše mu; ćesarev. Tada reče im: podajte dakle ćesarevo ćesaru, i Božije Bogu.

22. I čuvši diviše se, i ostavivši ga otidoše.

23. Taj dan pristupiše k njemu saduceji koji govore da nema uskrsenja, i upitaše ga

24. Govoreći: učitelju! Mojsije reče: ako ko umre bez djece, da uzme brat njegov ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu.

25. U nas bješe sedam braće; i prvi oženivši se umrije, i ne imavši poroda ostavi ženu svoju bratu svojemu.

26. A tako i drugi, i treći, tja do sedmoga.

27. A poslije sviju umrije i žena.

28. O uskrsenju dakle koga će od sedmorice biti žena? jer je za svima bila.

29. A Isus odgovarajući reče im: varate se, ne znajući pisma ni sile Božije.

30. Jer o uskrsenju niti će se ženiti ni udavati; nego su kao angjeli Božiji na nebu.

31. A za uskrsenje mrtvijeh nijeste li čitali što vam je rekao Bog govoreći:

32. Ja sam Bog Abramov, i Bog Izakov, i Bog Jakovljev? Nije Bog Bog mrtvijeh, nego živijeh.

33. I čuvši narod divljaše se nauci njegovoj.

34. A farizeji čuvši da posrami saduceje sabraše se zajedno.

35. I upita jedan od njih zakonik kušajući ga i govoreći:

36. Učitelju! koja je zapovijest najveća u zakonu?

37. A Isus reče mu: ljubi Gospodina Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom misli svojom.

38. Ovo je prva i najveća zapovijest.

39. A druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe.

40. O ovima dvjema zapovijestima visi *sav zakon i proroci.*

41. A kad se sabraše farizeji, upita ih **Isus**

42. Govoreći: šta mislite za Kr je sin? Rekoše mu: Davidov.

43. Reče im: kako dakle David duhom naziva Gospodinom gov

44. Reče Gospodin Gospodinu mu: sjedi meni s desne strane, d ložim neprijatelje tvoje podnožje ma tvojima?

45. Kad dakle David naziva nje spodinom, kako mu je sin?

46. I niko mu ne mogaše odg riječi; niti smijaše ko od toga d ga zapita više.

GLAVA 23.

Tada Isus reče k narodu i uče svojima

2. Govoreći: na Mojsijevu stol doše književnici i farizeji.

3. Sve dakle što vam reku da držite i tvorite; ali što oni čine te; jer govore a ne čine.

4. Nego vežu bremena teška i dna za nošenje, i tovare na ple ska; a prstom svojijem ne će d hvate.

5. A sva djela svoja čine da ljudi: raširuju svoje amajlije, velike skute na haljinama svoj

6. I traže začelje na gozbam mjesta po zbornicama,

7. I da im se klanja po ulica ih ljudi zovu: rabi! rabi!

8. A vi se ne zovite rabi; jer j jedan rabi Krst, a vi ste svi bra

9. I ocem ne zovite nikoga na jer je u vas jedan otac koji je n sima.

10. Niti se zovite učitelji; jer jedan učitelj Krst.

11. A najveći izmedju vas da de sluga.

12. Jer koji se podiže, ponizi koji se ponižuje, podignuće se.

13. Teško vama književnici i licemjeri, što zatvorate carstv sko od ljudi; jer vi ne ulazite n da ulaze koji bi htjeli.

14. Teško vama književnici i licemjeri, što jedete kuće udo lažno se Bogu molite dugo; za većma biti osudjeni.

15. Teško vama književnici i licemjeri, što prehodite more da bi prisvojili jednoga, i ka

svojite, činite ga sinom paklenijem u dvoje većijem od sebe.

16. Teško vama vodji slijepi koji govorite: ako se ko kune crkvom ništa je; a ko se kune zlatom crkvenijem kriv je.

17. Budale slijepe! šta je veće, ili zlato, ili crkva koja zlato osveti?

18. I ako se ko kune oltarom ništa je *to,* a koji se kune darom koji je na njemu kriv je.

19. Budale slijepe! šta je veće, ili dar, ili oltar koji dar osveti?

20. Koji se dakle kune oltarom, kune se njim i svijem što je na njemu.

21. I koji se kune crkvom, kune se njom i onijem koji živi u njoj.

22. I koji se kune nebom, kune se prijestolom Božijem i onijem koji sjedi na njemu.

23. Teško vama književnici i farizeji, licemjeri, što dajete desetak od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste što je najpretežnije u zakonu: pravdu i milost i vjeru; a ovo je trebalo činiti i ono ne ostavljati.

24. Vodji slijepi koji ocjedjujete komarca a kamilu proždirete.

25. Teško vama književnici i farizeji, licemjeri, što čistite spolja čašu i zdjelu a iznutra su pune grabeža i nepravde.

26. Farizeju slijepi! očisti najprije iznutra čašu i zdjelu da budu i spolja čiste.

27. Teško vama književnici i farizeji, licemjeri, što ste kao okrečeni grobovi, koji se spolja vide lijepi a unutra su puni kostiju mrtvačkijeh i svake nečistote.

28. Tako i vi spolja se pokazujete ljudima pravedni, a iznutra ste puni licemjerja i bezakonja.

29. Teško vama književnici i farizeji, licemjeri, što zidate grobove prorocima i krasite rake pravednīkā,

30. I govorite: da smo mi bili u vrijeme svojijeh otaca, ne bismo s njima pristali u krv prórōkā.

31. Tijem samo svjedočite za sebe da ste sinovi onijeh koji su pobili proroke.

32. I vi dopunite mjeru otaca svojijeh.

33. Zmije, porodi aspidini! kako ćete pobjeći od presude u oganj pakleni?

34. Za to evo ja ću k vama poslati proroke i premudre i književnike; i vi ćete jedne pobiti i raspeti, a jedne biti po zbornicama svojima i goniti od grada do grada.

35. Da dodje na vas sva krv pravedna što je prolivena na zemlji od krvi Abela pravednoga do krvi Zaharije sina Barahijna, kojega ubiste medju crkvom i oltarom.

36. Zaista vam kažem da će ovo sve doći na rod ovaj.

37. Jeruzaleme, Jeruzaleme, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslane k sebi! koliko puta htjeh da skupim čeda tvoja, kao što kokoš skuplja piliće svoje pod krila, i ne htjeste!

38. Eto će vam se ostaviti vaša kuća pusta.

39. Jer vam kažem: ne ćete mene vidjeti odsele dok ne rečete: blagosloven koji ide u ime Gospodinovo.

GLAVA 24.

Izišavši Isus idjaše od crkve, i pristupiše k njemu učenici njegovi da mu pokažu gradjevinu crkvenu.

2. A Isus reče im: ne vidite li sve ovo? Zaisto vam kažem: ne će ostati ovdje ni kamen na kamenu koji se ne će razmetnuti.

3. A kad sjedjaše na gori Maslinskoj pristupiše k njemu učenici na samo govoreći: kaži nam kad će to biti? i kakav je znak tvojega dolaska i pošljetka vijeka?

4. I odgovarajući Isus reče im: čuvajte se da vas ko ne prevari.

5. Jer će mnogi doći u ime moje govoreći: ja sam Krst. I mnoge će prevariti.

6. Čućete ratove i glasove o ratovima. Gledajte da se ne uplašite; jer treba da to sve bude. Ali nije *još* tada pošljedak.

7. Jer će ustati narod na narod i carstvo na carstvo; i biće gladi i pomori, i zemlja će se tresti po svijetu.

8. A to je sve početak stradanja.

9. Tada će vas predati na muke, i pobiće vas, i svi će narodi omrznuti na vas imena mojega radi.

10. I tada će se mnogi sablazniti, i drug druga izdaće, i omrznuće drug na druga.

11. I izići će mnogi lažni proroci i prevariće mnoge.
12. I što će se bezakonje umnožiti, ohladnjeće ljubav mnogijeh.
13. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu.
14. I propovjediće se ovo evangjelje o carstvu po svemu svijetu za svjedočanstvo svijem narodima. I tada će doći pošljedak.
15. Kad dakle ugledate mrzost opušćenja, o kojoj govori prorok Danijel, gdje stoji na mjestu svetome (koji čita da razumije):
16. Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore;
17. I koji *bude* na krovu da ne silazi uzeti što mu je u kući;
18. I koji bude u polju da se ne vrati natrag da uzme haljine svoje.
19. A teško trudnima i dojilicama u te dane.
20. Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu ni u subotu;
21. Jer će biti nevolja velika kakova nije bila od postanja svijeta do sad niti će biti;
22. I da se oni dani ne skrate, niko ne bi ostao; ali izbranijeh radi skratiće se dani oni.
23. Tako ako vam ko reče: evo ovdje je Krst ili ondje, ne vjerujte.
24. Jer će izići lažni krsti i lažni proroci, i pokazaće znake velike i čudesa da bi prevarili, ako bude moguće i izbrane.
25. Eto vam kazah naprijed.
26. Ako vam dakle reku: evo ga u pustinji, ne izlazite; evo ga u sobama, ne vjerujte.
27. Jer kako što munja izlazi od istoka i pokazuje se do zapada, taki će biti dolazak sina čovječijega.
28. Jer gdje je strvina onamo će se i orlovi kupiti.
29. I odmah će po nevolji dana tijeh sunce pomrčati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti, i zvijezde s neba spasti, i sile nebeske pokrenuti se.
30. I tada će se pokazati znak sina čovječijega na nebu; i tada će proplakati sva plemena na zemlji; i ugledaće *sina čovječijega* gdje ide na oblacima *nebeskima* sa silom i slavom velikom.
31. *I poslaće* angjele svoje s velikijem glasom trubnijem; i sabraće izbrane njegove od četiri vjetra, od kraja do kraja nebesa.
32. Od smokve naučite se priči: kad se već njezine grane pomlade i ulistaju, znate da je blizu ljeto.
33. Tako i vi kad vidite sve ovo, znajte da je blizu kod vrata.
34. Zaista vam kažem: ovaj naraštaj ne će proći dok se ovo sve ne zbude.
35. Nebo i zemlja proći će, ali riječi moje ne će proći.
36. A o danu tome i o času niko ne zna, ni angjeli nebeski, do otac moj sam.
37. Jer kako što je bilo u vrijeme Nojevo tako će biti i dolazak sina čovječijega.
38. Jer kako što pred potopom jedjahu i pijahu, ženjahu se i udavahu do onoga dana kad Noje udje u kovčeg,
39. I ne osjetiše dok ne dodje potop i odnese sve; tako će biti i dolazak sina čovječijega.
40. Tada će biti dva na njivi; jedan će se uzeti, a drugi će se ostaviti.
41. Dvije će mljeti na žrvnjevima; jedna će se uzeti a druga će se ostaviti.
42. Stražite dakle, jer ne znate u koji će čas doći Gospodin vaš.
43. Ali ovo znajte: kad bi znao domaćin u koje će vrijeme doći lupež, čuvao bi i ne bi dao potkopati kuću svoje.
44. Za to i vi budite gotovi; jer u koji čas ne mislite doći će sin čovječij.
45. Ko je dakle *taj* vjerni i mudri sluga kojega je postavio gospodar njegov nad svojima domašnjima da im daje hranu na obrok?
46. Blago tome sluzi kojega došavši gospodar njegov nadje da izvršuje tako.
47. Zaista vam kažem: postaviće ga nad svijem imanjem svojijem.
48. Ako li taj rdjavi sluga reče u srcu svome: ne će moj gospodar još za dugo doći;
49. I počne biti svoje drugare, a jesti i piti s pijanicama;
50. Doći će gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u čas kad ne misli,
51. I rasjeći će ga napola, i daće mu platu kao i licemjerima; ondje će biti plač i škrgut zuba.

GLAVA 25.

će biti carstvo nebesko kao de-
djevojaka koje uzeše žiške svo-
joše na susret ženiku.
od njih bijahu mudre a pet lude.
de uzevši žiške svoje ne uzeše
m ulja.
udre uzeše ulje u sudovima sa
svojima.
ıdući da ženik odocni, zadrije-
'e, i pospaše.
ponoći stade vika: eto ženika
', izlazite mu na susret.
a ustaše sve djevojke one i u-
žiške svoje.
de rekoše mudrima: dajte nam
svojega, jer naši žišci hoće da
e.
ıudre odgovoriše govoreći: da
dostalo i nama i vama, bolje je
rgovcima i kupite sebi.
ıad one otidoše da kupe, dodje
gotove udjoše s njim na svadbu,
iše se vrata.
ɔoslije dodjoše i one druge dje-
ovoreći: gospodaru! gospoda-
ri nam.
ɔn odgovarajući reče im: zaista
žem: ne poznajem vas.
'ažite dakle, jer ne znate dana
u koji će sin čovječij doći.
· kako što čovjek polazeći do-
ge svoje i predade im blago

ednome dakle dade pet talanta,
me dva, a trećemu jedan, sva-
rema njegovoj moći; i otide od-

ɔnaj što primi pet talanta otide
njima, i dobi još pet talanta.
ko i onaj što *primi* dva dobi i
va.
koji primi jedan otide te ga za-
zemlju i sakri srebro gospodara

po dugom vremenu dodje go-
tijeh sluga, i stade se računiti

ristupivši onaj što je primio pet
donese još pet talanta govo-
spodaru! predao si mi pet ta-
vo još pet talanta ja sam dobio

21. A gospodar njegov reče mu: dobro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem ću te postaviti; udji u radost gospodara svojega.

22. A pristupivši i onaj što je primio dva talanta reče: gospodaru! predao si mi dva talanta; evo još dva talanta ja sam dobio s njima.

23. A gospodar njegov reče mu: dobro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem ću te postaviti; udji u radost gospodara svojega.

24. A pristupivši i onaj što je primio jedan talant reče: gospodaru! znao sam da si ti tvrd čovjek: žneš gdje nijesi sijao, i kupiš gdje nijesi vijao;

25. Pa se pobojah i otidoh te sakrih talant tvoj u zemlju; i evo ti tvoje.

26. A gospodar njegov odgovarajući reče mu: zli i ljenivi slugo! znao si da ja žnjem gdje nijesam sijao, i kupim gdje nijesam vijao:

27. Trebalo je dakle moje srebro da daš trgovcima; i ja došavši uzeo bih svoje s dobitkom.

28. Uzmite dakle od njega talant, i podajte onome što ima deset talanta.

29. Jer svakome koji ima, daće se, i preteći će mu; a od onoga koji nema, i što ima uzeće se od njega.

30. I nevaljaloga slugu bacite u tamu najkrajnju; ondje će biti plač i škrgut zuba.

31. A kad dodje sin čovječij u slavi svojoj i svi sveti angjeli s njime, onda će sjesti na prijestolu slave svoje.

32. I sabraće se pred njim svi narodi, i razlučiće ih izmedju sebe kao pastir što razlučuje ovce od jaraca.

33. I postaviće ovce s desne strane sebi, a jarce s lijeve.

34. Tada će reći car onima što mu stoje s desne strane: hodite blagosloveni oca mojega; primite carstvo koje vam je pripravljeno od postanja svijeta.

35. Jer ogladnjeh, i daste mi da jedem; ožednjeh, i napojiste me; gost bijah, i primiste me;

36. Go *bijah,* i odjenuste me; bolestan bijah, i obidjoste me; u tamnici bijah, i dodjoste k meni.

37. Tada će mu odgovoriti pravednici

govoreći: Gospodine! kad te vidjesmo gladna, i nahranismo? ili žedna, i napojismo?

38. Kad li te vidjesmo gosta, i primismo? ili gola, i odjenusmo?

39. Kad li te vidjesmo bolesna ili u tamnici, i dodjosmo k tebi?

40. I odgovarajući car reći će im: zaista vam kažem: kad učiniste jednome od ove moje najmanje braće, meni učiniste.

41. Tada će reći i onima što mu stoje s lijeve strane: idite od mene prokleti u oganj vječni pripravljeni djavolu i angjelima njegovijem.

42. Jer ogladnjeh, i ne dadoste mi da jedem; ožednjeh, i ne napojiste me;

43. Gost bijah, i ne primiste me; go *bijah,* i ne odjenuste me; bolestan i u tamnici *bijah,* i ne obidjoste me.

44. Tada će mu odgovoriti i oni govoreći: Gospodine! kad te vidjesmo gladna ili žedna, ili gosta ili gola, ili bolesna ili u tamnici, i ne poslužismo te?

45. Tada će im odgovoriti govoreći: zaista vam kažem: kad ne učiniste jednome od ove moje male braće, ni meni ne učiniste.

46. I ovi će otići u muku vječnu, a pravednici u život vječni.

GLAVA 26.

I kad svrši Isus sve riječi ove, reče učenicima svojima:

2. Znate da će do dva dana biti vazam, i sina čovječijega predaće da se razapne.

3. Tada skupiše se glavari svećenički i književnici i starješine narodne u dvor poglavara svećeničkoga po imenu Kaife;

4. I svjetovaše se kako bi Isusa iz prijevare uhvatili i ubili.

5. I govorahu: ali ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio.

6. A kad Isus bješe u Betaniji u kući Simuna gubavoga,

7. Pristupi k njemu žena sa sklenicom mira mnogocjenoga, i izli na glavu njegovu kad sjedjaše za trpezom.

8. A kad vidješe to učenici njegovi, rasrdiše se govoreći: za što se čini taka *šteta?*

9. *Jer se mogaše ovo prodati skupo i novci dati se siromasima.*

10. A kad razumje Isus, reče im: što smetate ženu? Ona učini dobro djelo na meni.

11. Jer siromahe imate svagda sa sobom, a mene nemate svagda.

12. A ona izlivši miro ovo na tijelo moje za ukop me prigotovi.

13. Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda ovo evangjelje po svemu svijetu, kazaće se i to za spomen njezin što učini ona.

14. Tada jedan od dvanaestorice, po imenu Juda Iskariot, otide ka glavarima svećeničkijem,

15. I reče: šta ćete mi dati da vam ga izdam? A oni mu obrekoše trideset srebrnika.

16. I od tada tražaše zgodu da ga izda.

17. A u prvi dan prijesnijeh hljebova pristupiše učenici k Isusu govoreći: gdje ćeš da ti zgotovimo vazam da jedeš?

18. A on reče: idite u grad k tome i tome, i kažite mu: učitelj kaže: vrijeme je moje blizu, u tebe ću da učinim vazam s učenicima svojijem.

19. I učiniše učenici kako im zapovjedi Isus, i ugotoviše vazam.

20. A kad bi u veče, sjede za trpezu sa dvanaestoricom.

21. I kad jedjahu reče im: zaista vam kažem: jedan izmedju vas izdaće me.

22. I zabrinuvši se vrlo počeše svaki govoriti mu: da nijesam ja, Gospodine?

23. A on odgovarajući reče: koji umoči sa mnom ruku u zdjelu onaj će me izdati.

24. Sin čovječij dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome čovjeku koji izda sina čovječijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj čovjek.

25. A Juda, izdajnik njegov, odgovarajući reče: da nijesam ja, rabi? Reče mu: ti kaza.

26. I kad jedjahu, uze Isus hljeb i blagoslovivši prelomi ga, i davaše učenicima, i reče: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje.

27. I uze čašu i davši hvalu dade im govoreći: pijte iz nje svi;

28. Jer je ovo krv moja novoga zavjeta koja će se proliti za mnoge radi otpuštenja grijeha.

29. Kažem vam pak da ne ću od

ovoga roda vinogradskoga do
ana kad ću piti s vama novoga
vu oca svojega.
)tpojavši hvalu izidjoše na goru
ku.
ıda reče im Isus: svi ćete se vi
ıiti o mene ovu noć; jer u pismu
dariću pastira i ovce od stada
i će se.
po uskrsenju svojemu ja idem
ıma u Galileju.
Petar reče mu: ako se i svi sa-
o tebe ja se ne ću nikad sabla-

:će mu Isus: zaista ti kažem: no-
: pijetao ne zapjeva tri puta ćeš
)dreći.
:će njemu Petar: da bih znao i
i s tobom ne ću te se odreći. Ta-
i učenici rekoše.
.da dodje Isus s njima u selo ko-
ve Getsemani, i reče učenicima:
tu dok ja idem tamo da se po-
Bogu.
ızevši Petra i oba sina Zebede-
brinu se i poče tužiti.
ıda reče im Isus: žalosna je du-
a do smrti; počekajte ovdje, i
sa mnom.
)tišavši malo pade na lice svoje
se i govoreći: oče moj! ako je
) da me mimoidje čaša ova; ali
kako ja hoću nego kako ti.
ošavši k učenicima nadje ih gdje
ı, i reče Petru: zar ne mogoste
as postražiti sa mnom?
ražite i molite se Bogu da ne pa-
ı napast; jer je duh srčan, ali je
labo.
pet po drugi put otide i pomoli
)reći: oče moj! ako me ne može
ša mimoići da je ne pijem, neka
olja tvoja.
došavši nadje ih opet gdje spa-
er im bijahu oči otežale.
ostavivši ih otide opet treći put
omoli govoreći one iste riječi.
ada dodje k učenicima svojijem
im: jednako spavate i počivate;
približi čas, i sin čovječij preda-
ruke grješnîkâ.
stanite da idemo; evo se približi
k moj.
dok on još tako govoraše, gle,
edan od dvanaestorice, dodje, i
s njim ljudi mnogi s noževima i s ko-
ljem od glavara svećeničkijeh i starje-
šina narodnijeh.

48. A izdajnik njegov dade im znak
govoreći; koga ja cjelivam onaj je; dr-
žite ga.

49. I odmah pristupivši k Isusu reče:
zdravo, rabi! I cjeliva ga.

50. A Isus reče mu: prijatelju! šta ćeš
ti ovdje? Tada pristupivši digoše ruke
na Isusa i uhvatiše ga.

51. I gle, jedan od onijeh što bijahu
sa Isusom mašivši se rukom izvadi nož
svoj te udari slugu poglavara svećeni-
čkoga, i odsiječe mu uho.

52. Tada reče mu Isus: vrati nož svoj
na mjesto njegovo; jer svi koji se maše
za nož od noža će izginuti.

53. Ili misliš ti da ja ne mogu sad umo-
liti oca svojega da mi pošlje više od dva-
naest legiona angjela?

54. Ali kako bi se ispunilo što stoji u
pismu da ovo treba da bude?

55. U taj čas reče Isus ljudima: kao
na hajduka izišli ste s noževima i s ko-
ljem da me uhvatite, *a* svaki dan sam
kod vas sjedio učeći u crkvi, i ne uhva-
tiste me.

56. A ovo sve bi da se zbudu pisma
proročka. Tada učenici svi ostaviše ga,
i pobjegoše.

57. A oni što uhvatiše Isusa odvedoše
ga poglavaru svećeničkome Kaifi, gdje
se književnici i starješine sabraše.

58. A Petar idjaše za njim iz daleka
do dvora poglavara svećeničkoga i u-
šavši unutra sjede sa slugama da vidi
svršetak.

59. A glavari svećenički i starješine i
sav sabor tražahu lažna svjedočanstva
na Isusa da bi ga ubili;

60. I ne nadjoše; i premda mnogi la-
žni svjedoci dolaziše, ne nadjoše. Naj-
poslije dodjoše dva lažna svjedoka,

61. I rekoše: on je kazao: ja mogu raz-
valiti crkvu Božiju i za tri dana nači-
niti je.

62. I ustavši poglavar svećenički re-
če mu: zar ništa ne odgovaraš što ovi
na tebe svjedoče?

63. A Isus mučaše. I poglavar svće-
nički odgovarajući reče mu: zaklinjem
te živijem Bogom da nam kažeš jesi li
ti Krst sin Božij?

64. Reče mu Isus: ti kaza. Ali ja v

kažem: odsele ćete vidjeti sina čovječijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem.

65. Tada poglavar svećenički razdrije haljine svoje govoreći: huli na Boga; šta nam trebaju više svjedoci? evo sad čuste hulu njegovu.

66. Šta mislite? A oni odgovarajući rekoše: zaslužio je smrt.

67. Tada pljunuše mu u lice, i udariše ga po licu, a jedni mu daše i priuške

68. Govoreći: proreci nam, Krste, ko te udari?

69. A Petar sjedjaše na polju na dvoru, i pristupi k njemu jedna sluškinja govoreći: i ti si bio s Isusom Galilejcem.

70. A on se odreče pred svima govoreći: ne znam šta govoriš.

71. A kad izidje k vratima ugleda ga druga, i reče onima što bijahu ondje: i ovaj bješe s Isusom Nazaraninom.

72. I opet odreče se s kletvom: ne znam tog čovjeka.

73. A malo po tom pristupiše oni što stajahu i rekoše Petru: u istinu i ti si od njih; jer te i govor tvoj izdaje.

74. Tada se poče kleti i preklinjati da ne zna tog čovjeka. I odmah zapjeva pijetao.

75. I opomenu se Petar riječi Isusove što mu je rekao: dok pijetao ne zapjeva tri puta ćeš me se odreći: I izišavši na polje plaka gorko.

GLAVA 27.

A kad bi u jutru, učiniše vijeću svi glavari svećenički i starješine narodne za Isusa da ga pogube.

2. I svezavši ga odvedoše, i predaše ga Ponciju Pilatu sudiji.

3. Tada vidjevši Juda izdajnik njegov da ga osudiše raskaja se, i povrati trideset srebrnika glavarima svećeničkijem i starješinama

4. Govoreći: ja sagriješih što izdadoh krv pravu. A oni rekoše: šta mi marimo *za to?* ti ćes vidjeti.

5. I bacivši srebrnike u crkvi izidje, i otide te se objesi.

6. A glavari svećenički uzevši srebrnike rekoše: ne valja ih metnuti u crkvenu *haznu*, jer je uzeto za krv.

7. *Nego* se dogovoriše te kupiše za *njih lončarevu* njivu za groblje gostima.

8. Od toga se i prozva ona njiva krvna njiva *i* do danas.

9. Tada se izvrši što je kazao prorok Jeremija govoreći: i uzeše trideset srebrnika, cijenu cijenjenoga koga su cijenili sinovi Izraelovi;

10. I dadoše ih za njivu lončarevu, kao što mi kaza Gospodin.

11. A Isus stade pred sudijom, i upita ga sudija govoreći: ti li si car Židovski? A Isus reče mu: ti kažeš.

12. I kad ga tužahu glavari svećenički i starješine, ništa ne odgovori.

13. Tada reče mu Pilat: čuješ li šta na tebe svjedoče?

14. I ne odgovori mu ni na jednu riječ *tako* da se sudija divljaše vrlo.

15. A o svakom prazniku *vasma* bijaše običaj u sudije da pusti narodu po jednoga sužnja koga oni hoće.

16. A tada imahu znatnoga sužnja po imenu Barabu.

17. I kad se sabraše, reče im Pilat koga hoćete da vam pustim? Barabu ili Isusa prozvanoga Krsta?

18. Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali.

19. A kad sjedjaše u sudu, poruči mu žena njegova govoreći: nemoj se ti ništa miješati u *sud* toga pravednika, je sam danas u snu mnogo postradala njega radi.

20. A glavari svećenički i starješine nagovoriše narod da ištu Barabu, a Isusa da pogube.

21. A sudija odgovarajući reče im: koga hoćete od ove dvojice da vam pustim? A oni rekoše: Barabu.

22. Reče im Pilat: a šta ću činiti s Isusom prozvanijem Krstom? Rekoše mu svi: da se razapne.

23. Sudija pak reče: a kakvo je zlo učinio? A oni iz glasa povikaše govoreći: da se razapne.

24. A kad vidje Pilat da ništa ne pomaže nego još veća buna biva, uze vodu te umi ruke pred narodom govoreći: ja nijesam kriv u krvi ovoga pravednika: vi ćete vidjeti.

25. I odgovarajući sav narod reče: krv njegova na nas i na djecu našu.

26. Tada pusti im Barabu, a Isusa šibavši predade da se razapne.

27. Tada vojnici sudijni uzeše Isusa u sudnicu i skupiše na nj svu četu vojnič-

28. I svukavši ga obukoše mu skerletnu kabanicu.
29. I opletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i dadoše mu trsku u desnicu; i kleknuvši na koljena pred njim rugahu mu se govoreći: zdravo, care Zidovski!
30. I pljunuvši na nj uzeše trsku i biše ga po glavi.
31. I kad mu se narugaše, svukoše s njega kabanicu, i obukoše ga u haljine njegove, i povedoše ga da ga razapnu.
32. I izlazeći nadjoše čovjeka iz Cirene po imenu Šimuna i natjeraše ga da mu ponese križ.
33. I došavši na mjesto koje se zove Golgota, to jest košturnica,
34. Dadoše mu da pije ocat pomiješan sa žuči, i okusivši ne htje da pije.
35. A kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacivši kocke;
36. I sjedjahu ondje te ga čuvahu.
37. I metnuše mu više glave krivicu njegovu napisanu: ovo je Isus car Zidovski.
38. Tada raspeše s njim dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane.
39. A koji prolažahu huljahu na nj mašući glavama svojima
40. I govoreći: ti koji crkvu razvaljuješ i za tri dana načinjaš pomozi sam sebi; ako si sin Božij, sidji s križa.
41. A tako i glavari svećenički s književnicima i starješinama podsmijevajući se govorahu:
42. Drugima pomože, a sebi ne može pomoći. Ako je car Izraelov, neka sidje sad s križa pa ćemo ga vjerovati.
43. On se uzdao u Boga; neka mu pomože sad, ako mu je po volji, jer govoraše: ja sam sin Božij.
44. Tako isto i hajduci razapeti s njim rugahu mu se.
45. A od šestoga sahata bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga.
46. A oko devetoga sahata povika Isus iza glasa govoreći: Eli! Eli! lama sabaktani? to jest: Bože moj! Bože moj! za što si me ostavio?
47. A neki od onijeh što stajahu ondje čuvši *to* govorahu: ovaj zove Iliju.
48. I odmah otrča jedan od njih te uze sundjer, i napuni octa, pa natače na trsku, te ga pojaše.
49. *A ostali govorahu:* stani da vidimo *hoće li doći Ilija da* mu pomože.
50. A Isus opet povika iza glasa, i ispusti dušu.
51. I gle, zavjes crkveni razdrije se na dvoje od gornjega kraja do donjega; i zemlja se potrese, i kamenje se raspade;
52. I grobovi se otvoriše, i ustaše mnoga tijela svetijeh koji su pomrli;
53. I izišavši iz grobova po uskrsenju njegovom udjoše u sveti grad i pokazaše se mnogima.
54. A kapetan i koji s njim čuvahu Isusa vidjevši da se zemlja trese i šta bi, poplašiše se vrlo govoreći: zaista ovaj bijaše sin Božij.
55. I ondje bijahu i gledahu iz daleka mnoge žene koje su išle za Isusom iz Galileje i služile mu.
56. Medju kojima bijaše Marija Mandalijena i Marija mati Jakovljeva i Josipova mati sinova Zebedejevijeh.
57. A kad bi u veče, dodje čovjek bogat iz Arimatije, po imenu Josip, koji je takodjer bio učenik Isusov.
58. Ovaj pristupivši k Pilatu zamoli ga za tijelo Isusovo. Tada Pilat zapovjedi da mu dadu tijelo.
59. I uzevši Josip tijelo zavi ga u platno čisto;
60. I metnu ga u novi svoj grob što je bio isjekao u kamenu; i navalivši veliki kamen na vrata od groba otide.
61. A ondje bijaše Marija Mandalijena i druga Marija, i sjedjahu prema grobu.
62. Sjutradan pak po petku sabraše se glavari svećenički i farizeji kod Pilata,
63. I rekoše: gospodaru! mi se opomenusmo da ovaj laža kaza još za života: poslije tri dana ustaću.
64. Za to zapovjedi da se utvrdi grob do trećega dana da ne dodju kako učenici njegovi noću i da ga ne ukradu i ne kažu narodu: usta iz mrtvijeh; i biće pošljednja prijevara gora od prve.
65. Reče im Pilat: evo vam straže, pa idite te utvrdite kako znate.
66. A oni otišavši sa stražom utvrdiše grob, i zapečatiše kamen.

GLAVA 28.

A po večeru subotnom na osvitak prvoga dana nedjelje dodje Marija Mandalijena i druga Marija da obidaju grob.
2. I gle, zemlja se zatrese vrlo:

gjeo Gospodinov sidje s neba, i pristupivši odvali kamen od vrata grobnijeh i sjedjaše na njemu.

3. A lice njegovo bijaše kao munja, i odijelo njegovo kao snijeg.

4. I od straha njegova uzdrktaše se stražari, i postadoše kao mrtvi.

5. A angjeo odgovarajući reče ženama: ne bojte se vi; jer znam da Isusa raspetoga tražite.

6. Nije ovdje; jer ustade kao što je kazao. Hodite da vidite mjesto gdje je ležao Gospodin.

7. Pa idite brže te kažite učenicima njegovijem da je ustao iz mrtvijeh. I gle, on će pred vama otići u Galileju; tamo ćete ga vidjeti. Eto ja vam kazah.

8. I izišavši brzo iz groba sa strahom i radosti velikom potekoše da jave učenicima njegovijem.

9. A kad idjahu da jave učenicima njegovijem, i gle, srete ih Isus govoreći: zdravo! A one pristupivši uhvatiše se za noge njegove i pokloniše mu se.

10. Tada reče im Isus: ne bojte se; idite te javite braći mojoj neka idu u Galileju; i tamo će me vidjeti.

11. A kad idjahu, gle, neki od stražara dodjoše u grad i javiše glavarima svećeničkijem sve što se dogodilo.

12. I *oni* sastavši se sa starješinama učiniše vijeću, i dadoše vojnicima dovoljno novaca

13. Govoreći: kažite: učenici njegovi dodjoše noću i ukradoše ga kad smo mi spavali.

14. I ako to čuje sudija, mi ćemo njega umiriti, i načiniti da vama ništa ne bude.

15. A oni uzevši novce učiniše kao što su naučeni bili. I razglasi se ova riječ po Židovima i do danas.

16. A jedanaest učenika otidoše u Galileju u goru kuda im je kazao Isus.

17. I kad ga vidješe, pokloniše mu se; a jedni posumnjaše.

18. I pristupivši Isus reče im govoreći: dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji.

19. Idite dakle i naučite sve narode krsteći ih u ime oca i sina i svetoga Duha,

20. Učeći ih da sve drže što sam vam zapovijedao; i evo ja sam s vama u sve dane do svršetka vijeka. Amen.

SVETO EVANGJELJE PO MARKU.

GLAVA 1.

Početak evangjelja Isukrsta sina Božijega.

2. Kao što stoji u prórōkā: evo ja šaljem angjela svojega pred licem tvojijem, koji će pripraviti put tvoj pred tobom.

3. Glas onoga što viče u pustinji: pripravite put Gospodinov, poravnite staze njegove.

4. Pojavi se Ivan krsteći u pustinji, i propovijedajući krštenje pokajanja za oproštenje grijèhā.

5. I izlažaše k njemu sva Judejska zemlja i Jeruzalemljani; i krščavaše ih sve u Jordanu rijeci, i ispovijedahu grijehe svoje.

6. A Ivan bijaše obučen u kamilju dlaku, i *imaše* pojas kožan oko sebe; i *jedjaše skakavce i med* divlji.

7. *I propovijedaše* govoreći: ide za *mnom jači od mene*, pred kim ja nijesam dostojan sagnuti se i odriješiti remena na obući njegovoj.

8. Ja vas kršćavam vodom, a on će vas krstiti Duhom svetijem.

9. I u to vrijeme dodje Isus iz Nazareta Galilejskoga, i krsti ga Ivan u Jordanu,

10. I odmah izlazeći iz vode vidje nebo gdje se otvori, i Duh kao golub sidje na nj.

11. I glas dodje s neba: ti si sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.

12. I odmah Duh izvede ga u pustinju.

13. I bi ondje u pustinji dana četrdeset, i kuša ga sotona, i bi sa zvjerinjem, i angjeli služahu mu.

14. A pošto predadoše Ivana, dodje Isus u Galileju propovijedajući evangjelje o carstvu Božijemu,

15. I govoreći: vidje vrijeme i približi se carstvo Božije; pokajte se i vjerujte evangjelje.

16. I hodeći pokraj mora vidje Šimuna, i Andriju brata njegova gdje bacaju mreže u more; jer bijahu ribari.
17. I reče im Isus: hajdete za mnom, i učiniću vas lovcima ljudskijem.
18. I odmah ostavivši mreže svoje podjoše za njim.
19. I otišavši malo odande ugleda Jakova Zebedejeva, i Ivana brata njegova, i oni u ladji krpljahu mreže;
20. I odmah pozva ih; i ostavivši oca svojega Zebedeja u ladji s najamnicima podjoše za njim.
21. I dodjoše u Kafarnaum; i odmah u subotu ušavši u zbornicu učaše.
22. I divljahu se nauci njegovoj; jer ih učaše kao onaj koji vlast ima a ne kao književnici.
23. I bijaše u zbornici njihovoj čovjek s duhom nečistijem, i povika
24. Govoreći: prodji se, što je tebi do nas, Isuse Nazaranine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij.
25. I zaprijeti mu Isus govoreći: umukni, i izidji iz njega.
26. I strese ga duh nečisti, i povika iza glasa, i izidje iz njega.
27. I uplašiše se svi tako da pitahu jedan drugoga govoreći: šta je ovo? i kakva je ovo nauka nova, da s vlasti i duhovima nečistijem zapovijeda, i slušaju ga?
28. I otide glas o njemu odmah po svoj okolini Galilejskoj.
29. I odmah izišavši iz zbornice dodjoše u dom Šimunov i Andrijin s Jakovom i Ivanom.
30. A tašta Šimunova ležaše od groznice; i odmah kazaše mu za nju.
31. I pristupivši podiže je uzevši je za ruku i pusti je groznica odmah, i služaše im.
32. A kad bi pred veče, pošto sunce zadje, donošahu k njemu sve bolesnike i bijesne.
33. I sav grad bijaše se sabrao k vratima.
34. I iscijeli mnoge bolesnike od različnijeh bolesti, i djavole mnoge istjera, i ne dadijaše djavolima da kazuju da ga poznavahu.
35. A u jutru vrlo rano ustavši izidje, i otide *na samo, i ondje* se moljaše *Bogu.*
36. I za njim potrčaše Šimun i koji bijahu s njim.
37. I našavši ga rekoše mu: traže te svi.
38. I reče im: hajdemo u obližnja sela i gradove da i tamo propovjedim: jer sam ja na to došao.
39. I propovijeda po zbornicama njihovijem po svoj Galileji, i djavole izgoni.
40. I dodje k njemu gubavac moleći ga i na koljenima klečeći pred njim i reče mu: ako hoćeš, možeš me očistiti.
41. A Isus smilovavši se pruži ruku, i dohvativši ga se reče mu: hoću, očisti se.
42. I tek što mu *to* reče, a guba otide s njega, i osta čist.
43. I zaprijetivši mu odmah istjera ga,
44. I reče mu: gledaj da nikome ništa ne kažeš, nego idi te se pokaži sveceniku, i prinesi za očišćenje svoje što je zapovjedio Mojsije za svjedočanstvo njima.
45. A on izišavši poče mnogo propovijedati i kazivati šta je bilo tako da *Isus* ne može javno u grad ući, nego bijaše na polju u pustijem mjestima, i dolažahu k njemu sa sviju strana.

GLAVA 2.

I udje opet u Kafarnaum poslije *nekoliko* dana; i ču se da je u kući.
2. I odmah skupiše se mnogi tako da ne mogahu ni pred vratima da se sprate; i kazivaše im riječ.
3. I dodjoše k njemu s uzetijem koga nošaše četvoro.
4. I ne mogući približiti se k njemu od naroda otkriše kuću gdje on bijaše, i prokopavši spustiše odar na kome uzeti ležaše.
5. A Isus vidjevši vjeru njihovu reče uzetome: sinko! opraštaju ti se grijesi tvoji.
6. A ondje sjedjahu neki od književnika i pomišljahu u srcima svojima:
7. Šta ovaj tako huli na Boga? Ko može opraštati grijehe osim jednoga Boga?
8. I odmah razumjevši Isus duhom svojijem da oni tako pomišljaju u sebi, reče im: što tako pomišljate u srcima svojijem?
9. Što je lakše? reći uzetome: opr

štaju ti se grijesi? ili reći: ustani i uzmi odar svoj, i hodi?

10. No da znate da vlast ima sin čovječij na zemlji opraštati grijehe, (reče uzetome:)

11. Tebi govorim: ustani i uzmi odar svoj, i idi doma.

12. I usta odmah, i uzevši odar izidje pred svima tako da se svi divljahu i hvaljahu Boga govoreći: nigda toga vidjeli nijesmo.

13. I izidje opet k moru; i sav narod idjaše k njemu, i učaše ih.

14. I prolazeći vidje Levija Alfejeva gdje sjedi na carini, i reče mu: hajde za mnom. I ustavši otide za njim.

15. I kad sjedjaše *Isus* za trpezom u kući njegovoj, i carinici i grješnici mnogi sjedjahu s njim i s učenicima njegovijem; jer ih bijaše mnogo koji idjahu za njim.

16. A književnici i farizeji vidjevši ga gdje jede s carinicima i s grješnicima govorahu učenicima njegovijem: za što s carinicima i grješnicima jede i pije?

17. I čuvši Isus reče im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. Ja nijesam došao da dozovem pravednike no grješnike na pokajanje.

18. I bijahu učenici Ivanovi i farizejski koji pošćahu; i dodjoše i rekoše mu: za što učenici Ivanovi i farizejski poste a tvoji učenici ne poste?

19. I reče im Isus: eda li mogu svatovi postiti dok je ženik s njima? Dokle god imaju sa sobom ženika ne mogu postiti.

20. Nego će doći dni kad će se oteti od njih ženik, i tada će postiti u one dne.

21. I niko ne prišiva nove zakrpe na staru haljinu; inače će odadrijeti nova zakrpa od staroga, i gora će rupa biti.

22. I niko ne ljeva nova vina u mjehove stare; inače novo vino prodre mjehove, i vino se prolije, i mjehovi propadnu; nego novo vino u nove mjehove ljevati treba.

23. I dogodi mu se da idjaše u subotu kroz usjeve, i učenici njegovi trgahu putem klasje.

24. A farizeji govorahu mu: gledaj, za što čine u subotu što ne valja?

25. A on reče im: nijeste li nikad čitali *šta učini* David kad mu bi do nevolje i ogladnje s onima što bijahu s njim?

26. Kako udje u Božiju kuću pred Abiatarom poglavarom svećeničkijem i hljebove postavljene pojede kojijeh bijaše slobodno nikome jesti osim svećenikā, i dade ih onima koji bijahu s njim?

27. I govoraše im: subota je načinjena čovjeka radi, a nije čovjek subote radi.

28. Dakle je gospodar sin čovječij i od subote.

GLAVA 3.

I udje opet u zbornicu, i ondje bješe čovjek sa suhom rukom.

2. I motrahu za njim ne će li ga u subotu iscijeliti da ga okrive.

3. I reče čovjeku sa suhom rukom: stani na srijedu.

4. I reče im: valja li u subotu dobro činiti ili zlo činiti? dušu održati, ili pogubiti? A oni mučahu.

5. I pogledavši na njih s gnjevom od žalosti što su im onako srca odrvenila reče čovjeku: pruži ruku svoju. I pruži; i posta ruka zdrava kao i druga.

6. I izišavši farizeji odmah učiniše za njega vijeću s Irudovcima kako bi ga pogubili.

7. A Isus otide s učenicima svojijem k moru; i mnogi narod iz Galileje ide za njim i iz Judeje;

8. I iz Jeruzalema i iz Idumeje i ispreko Jordana i od Tira i Sidona mnoštvo veliko čuvši šta on čini dodje k njemu.

9. I reče učenicima svojijem da bude ladja u njega *gotova* zbog naroda, da mu ne dosadjuje.

10. Jer mnoge iscijeli tako da navaljivahu na njega koji bijahu nakaženi bolestima da ga se dotaknu

11. I dusi nečisti kad ga vidjahu, pripadahu k njemu i vikahu govoreći: ti si sin Božij.

12. I mnogo im prijećaše da ga ne prokažu.

13. I izidjoše na goru, i dozva koje on ščaše; i dodjoše mu.

14. I postavi dvanaestoricu da budu s njim, i da ih pošilje da propovijedaju,

15. I da imaju vlast da iscjeljuju od bolesti, i da izgone djavole:

16. Prvoga Simuna, i nadjede mu ime Petar;

17. I Jakova Zebedejeva i Ivana brata Jakovljeva, i nadjede im imena Boanerges, koje znači sinovi gromovi;

18. I Andriju i Filipa i Bartolomeja i Matija i Tomu i Jakova Alfejeva i Tadiju i Šimuna Kananejca,

19. I Judu Iskariota, koji ga i izdade.

20. I dodjoše u kuću, i sabra se opet narod da ne mogahu ni hljeba jesti.

21. I čuvši *to* rod njegov izidjoše da ga uhvate; jer govorahu da je izvan sebe.

22. A književnici koji bijahu sišli iz Jeruzalema govorahu: u njemu je Belzebub; i: on pomoću kneza djavolskoga izgoni djavole.

23. I dozvavši ih govoraše im u pričama: kako može sotona sotonu izgoniti?

24. I ako se carstvo samo po sebi razdijeli, ne može ostati carstvo ono;

25. I ako se dom sam po sebi razdijeli, ne može ostati dom onaj;

26. I ako sotona ustane sam na se i razdijeli se, ne može ostati, nego će propasti.

27. Niko ne može pokućstvo jakoga, ušavši u kuću njegovu, oteti ako najprije jakoga ne sveže: i onda će kuću njegovu oplijeniti.

28. Zaista vam kažem: svi grijesi oprostiće se sinovima čovječijim, i huljenja na Boga, makar kakova bila:

29. A koji pohuli na Duha svetoga nema oproštenja u vijek, nego je kriv vječnome sudu.

30. Jer govorahu: u njemu je nečisti duh.

31. I dodje mati njegova i braća njegova, i stojeći na polju poslaše k njemu da ga zovu.

32. I sjedjaše narod oko njega. I rekoše mu: eto mati tvoja i braća tvoja i sestre tvoje na polju pitaju za te.

33. I odgovori im govoreći: ko je mati moja ili braća moja?

34. I pogledavši oko sebe na narod koji sjedjaše reče: evo mati moja i braća moja.

35. Jer ko *izvrši volju Božiju* onaj je *brat moj i sestra moja i mati moja.*

GLAVA 4.

I opet poče učiti kod mora, i skupiše se oko njega ljudi mnogi tako da mora ući u ladju, i sjediti na moru; a narod sav bijaše na zemlji kraj mora.

2. I učaše ih u pričama mnogo, i govoraše im u nauci svojoj:

3. Slušajte: evo izidje sijač da sije.

4. I kad sijaše dogodi se da jedno pade u kraj puta, i dodjoše ptice i pozobaše ga.

5. A drugo pade na kamenito *mjesto* gdje ne bijaše mnogo zemlje, i odmah izniče; jer ne bijaše u dubinu zemlje;

6. A kad obasja sunce, uvenu, i budući da nemaše korijena, usahnu.

7. I drugo pade u trnje; i naraste trnje i udavi ga, i ne donese roda.

8. I drugo pade na zemlju dobru; i davaše rod koji napredovaše i rastijaše i donošaše po trideset i po šeset i po sto.

9. I reče: ko ima uši da čuje neka čuje.

10. A kad osta sam, zapitaše ga koji bijahu s njim i sa dvanaestoricom za *ovu* priču.

11. I reče im: vama je dano da znate tajne carstva Božijega, a onima na polju sve u pričama biva;

12. Da očima gledaju i da ne vide, i da ušima slušaju i da ne razumiju; da se kako ne obrate i da im se ne oproste grijesi.

13. I reče im: zar ne razumijete ove priče? A kako ćete sve priče razumjeti?

14. Sijač riječ sije.

15. A ono su kraj puta, gdje se sije riječ i kad je čuju odmah dodje sotona i otme riječ posijanu u srcima njihovijem.

16. Tako su i ono što se sije na kamenitijem mjestima koji kad čuju riječ odmah je prime s radošću;

17. Ali nemaju korijena u sebi, nego su nepostojani, pa kad bude do nevolje ili ih potjeraju riječi radi, odmah se sablazne.

18. A ono su što se u trnju sije koji slušaju riječ,

19. Ali brige ovoga svijeta i prijevara bogatstva i ostale slasti udju i zaguše riječ, i bez roda ostane.

20. A ono su što se na dobroj zemlji sije koji slušaju riječ i primaju, i donose rod po trideset i po šeset i po sto.

21. I govoraše im: eda li se svijeća užiže da se metne pod sud ili pod odar? a ne da se na svijetnjak metne?

22. Jer nema ništa tajno što ne će biti javno; niti ima što sakriveno što ne će izići na vidjelo.

23. Ako ima ko uši da čuje neka čuje.

24. I govoraše im: pamtite što čujete: kakom mjerom mjerite onakom će vam se mjeriti i dometnuće se vama koji slušate.

25. Jer ko ima, daće mu se; a koji nema, uzeće mu se i ono što ima.

26. I govoraše im: tako je carstvo Božije kao čovjek kad baci sjeme u zemlju;

27. I spava i ustaje noću i danju; i sjeme niče i raste, da ne zna on.

28. Jer zemlja sama od sebe najprije donese travu, po tom klas, pa onda ispuni pšenicu u klasu.

29. A kad sazri rod, odmah pošlje srp; jer nasta žetva.

30. I govoraše: kakvo ćemo kazati da je carstvo Božije? ili u kakvoj ćemo ga priči iskazati?

31. *Ono je* kao zrno gorušično koje kad se posije u zemlju manje je od sviju sjemena na zemlji;

32. A kad se posije, uzraste i bude veće od svega povrća, i pusti grane velike da mogu u njegovu hladu ptice nebeske življeti.

33. I takovijem mnogijem pričama kazivaše im riječ koliko mogahu slušati.

34. A bez priča ne govoraše im ni riječi. A učenicima osobito kazivaše sve.

35. I reče im onaj dan u veče: hajdemo na onu stranu.

36. I otpustivši narod uzeše ga kako bješe u ladji; a i druge ladje bijahu s njim.

37. I postade velika oluja; i valovi tako zaljevahu u ladju da se već napuni.

38. A on na krmi spavaše na uzglavlju; i probudiše ga, i rekoše mu: učitelju! zar ti ne mariš što ginemo?

39. I ustavši zaprijeti vjetru, i reče moru: ćuti, prestani. I utoli vjetar, i postade tišina velika.

40. I reče im: za što ste tako strašljivi? Kako nemate vjere?

41. I uplašiše se vrlo, i govorahu jedan drugome: ko je ovaj dakle da ga i *vjetar i more* slušaju?

GLAVA 5.

I dodjoše preko mora u okolinu Gerazensku.

2. I kad izidje iz ladje, odmah ga srete čovjek s duhom nečistijem,

3. Koji življaše u grobovima i niko ga ne mogaše svezati ni verigama;

4. Jer je mnogo puta bio metnut u puta i u verige, pa je iskidao verige i puta izlomio; i niko ga ne mogaše ukrotiti.

5. I jednako dan i noć bavljaše se u grobovima i u gorama vičući i bijući se kamenjem.

6. A kad vidje Isusa iz daleka, poteče i pokloni mu se.

7. I povikavši iza glasa reče: šta je tebi do mene, Isuse sine Boga višnjega? Zaklinjem te Bogom, ne muči me.

8. Jer mu govoraše: izidji, duše nečisti, iz čovjeka.

9. I pitaše ga: kako ti je ime? I odgovori mu: legion mi je ime; jer nas je mnogo.

10. I moliše ga mnogo da ih ne šalje iz one okoline.

11. A ondje po brijegu pasijaše veliki krd svinja.

12. I moliše ga svi djavoli govoreći: pošlji nas u svinje da u njih udjemo.

13. I dopusti im Isus odmah. I izišavši duhovi nečisti udjoše u svinje; i navali krd s brijega u more; a bijaše ih oko dvije hiljade; i potopiše se u moru.

14. A svinjari pobjegoše, i javiše u gradu i po selima. I izidjoše *ljudi* da vide šta je bilo.

15. I dodjoše k Isusu, i vidješe bijesnoga u kome je bio legion gdje sjedi obučen i pametan; i uplašiše se.

16. A oni što su vidjeli kazaše im šta bi od bijesnoga i od svinja.

17. I počeše ga moliti da ide iz njihovijeh krajeva.

18. I kad udje u ladju, moljaše ga onaj što je bio bijesan da bude s njim.

19. A Isus ne dade mu, već mu reče: idi kući svojoj k svojima i kaži im šta ti Gospodin učini, i *kako* te pomilova.

20. I otide i poče propovijedati u Deset gradova šta mu učini Isus; i svi se divljahu.

21. I kad prijedje Isus u ladji opet na onu stranu, skupi se narod mnogi oko njega i bješe kraj mora.

gle, dodje jedan od starješina
čkijeh po imenu Jair; i vidjevši
le pred noge njegove.
moljaše ga vrlo govoreći: kći je
ıa smrti: da dodješ i da metneš
ruke da ozdravi i živi.
podje s njim; i za njim idjaše na-
ınogo, i turkahu ga.
žena nekakva koja je dvanaest
ı bolovala od tečenja krvi
veliku muku podnijela od mno-
jekara, i potrošila sve što je ima-
šta joj nijesu pomogli, nego još
ačinili,
ad je čula za Isusa, dodje u na-
astrag, i dotače se haljine nje-

er govoraše: ako se samo dota-
haljina njegovijeh ozdraviću.
odmah presahnu izvor krvi nje-
osjeti u tijelu da ozdravi od bo-

odmah Isus osjeti u sebi silu što
iz njega, i obazrevši se na na-
če: ko se to dotače mojijeh ha-

rekoše mu učenici njegovi: vi-
:od gdje te turka, pa pitaš: ko se
ı mene?
on se obziraše da vidi onu koja
ıi.
žena uplašivši se drktaše, i zna-
› joj se dogodi, dodje i kleče pred
kaza mu svu istinu.
on reče joj: kćeri! vjera tvoja po-
ti; idi s mirom, i budi zdrava od
svoje.
oš on govoraše, a dodjoše od sta-
ı zborničkoga govoreći: kći tvo-
ije; šta već trudiš učitelja?
. Isus odmah čuvši riječ što re-
eče starješini: ne boj se, samo

ne dade za sobom ići nikome o-
ətra i Jakova i Ivana brata Ja-
va,
dodje u kuću starješine zbor-
:a, i vidje vrevu i plač i jauk ve-

ušavši reče im: šta ste uzavreli
ete? Djevojka nije umrla, nego

podsmijevahu mu se. A on istje-
ve uze oca djevojčina i mater i
koji bijahu s njim, i udje gdje ležaše djevojka.

41. I uzevši djevojku za ruku reče joj: Talita kumi, koje znači: djevojko, tebi govorim, ustani.

42. I odmah usta djevojka, i hodjaše; a bješe od dvanaest godina. I začudiše se čudom velikijem.

43. I zaprijeti im vrlo da niko ne dozna za to, i reče: podajte joj nek jede.

GLAVA 6.

I izidje odande, i dodje na svoju postojbinu; i za njim idoše učenici njegovi.

2. I kad dodje subota, poče učiti u zbornici. I mnogi koji slušahu, divljahu se govoreći: otkud ovome to? i kakva mu je premudrost dana? i čudesa takova rukama njegovijem čine se?

3. Nije li ovo drvodjelja, sin Marijin, a brat Jakovljev i Josipov i Judin i Šimunov? i nijesu li sestre njegove ovdje medju nama? I sablažnjavahu se o njega.

4. A Isus reče im: *nigdje* nije prorok bez časti do na postojbini svojoj i u rodu i u domu svome.

5. I ne mogaše ondje nijednoga čuda da učini, osim što malo bolesnika iscijeli metnuvši na njih ruke.

6. I divljaše se nevjerstvu njihovome. I idjaše po okolnijem selima i učaše.

7. I dozva dvanaestoricu, i poče ih slati dva i dva, i davaše im vlast nad duhovima nečistijem.

8. I zapovjedi im da ništa ne uzimaju na put osim jednoga štapa; ni torbe ni hljeba ni novaca u pojasu;

9. Nego obuveni u opanke, i ne oblačiti dviju haljina.

10. I reče im: gdje udjete u dom ondje ostanite dok ne izidjete odande.

11. I ako vas ko ne primi i ne posluša vas, izlazeći odande otresite prah s nogu svojijeh za svjedočanstvo njima. Zaista vam kažem: lakše će biti Sodomi i Gomori u dan *strašnoga* suda nego gradu onome.

12. I otišavši propovijedahu da se treba kajati;

13. I djavole mnoge izgonjahu; i mazahu uljem mnoge bolesnike; i iscjeljivahu.

14. I začu car Irud za Isusa (jer njegovo ime bijaše se razglasilo), i reče:

Ivan krstitelj iz mrtvijeh usta, za to čini čudesa.

15. Drugi govorahu: to je Ilija. A drugi govorahu: to je prorok ili kao koji od prórôkâ.

16. A kad ču Irud, reče: to je Ivan koga sam ja posjekao, on usta iz mrtvijeh.

17. Jer ovaj Irud posla te uhvatiše Ivana, i svezavši baci ga u tamnicu Irudijade radi žene Filipa brata svojega, jer se oženi njom.

18. Jer Ivan govoraše Irudu: ne možeš ti imati žene brata svojega.

19. A Irudijada rasrdi se na njega, i šćaše da ga ubije, ali ne mogaše.

20. Jer se Irud bojaše Ivana, znajući ga da je čovjek pravedan i svet, i čuvaše ga; i mnogo koješta činjaše kako mu on reče, i rado ga slušaše.

21. I dogodi se dan zgodan, kad Irud na dan svoga rodjenja davaše večeru knezovima svojijem i vojvodama i starješinama Galilejskijem.

22. I ušavši kći Irudijadina i igravši i ugodivši Irudu i gostima njegovijem reče car djevojci: išti u mene štagod hoćeš, i daću ti.

23. I zakle joj se: štogod zaišteš u mene daću ti, da bi bilo i do po carstva moga.

24. A ona izišavši reče materi svojoj: šta ću iskati? A ona reče: glavu Ivana krstitelja.

25. I odmah ušavši brzo k caru zaiska govoreći: hoću da mi daš sad na krugu glavu Ivana krstitelja.

26. I zabrinu se car, ali kletve radi i gostiju svojijeh ne htje joj odreći.

27. I odmah posla car dželata, i zapovjedi da donese glavu njegovu.

28. A on otišavši posiječe ga u tamnici, i donese glavu njegovu na krugu, i dade djevojci, a djevojka dade je materi svojoj.

29. I čuvši učenici njegovi dodjoše i uzeše tijelo njegovo, i metnuše ga u grob.

30. I skupiše se apostoli k Isusu, i javiše mu sve i što učiniše i šta *ljude* naučiše.

31. I reče im: dodjite vi sami nasamo, i počinite malo. Jer ih bijaše mnogo koji dolaze i odlaze, i ne imahu kad ni jesti.

32. I otidoše na ladji u pusto mjesto *sami.*

33. *I vidješe ih* ljudi kad idjahu, i poznaše ih mnogi, i pješice iz sviju gradova stjecahu se onamo, i prestigoše ih, i skupiše se oko njega.

34. I izišavši Isus vidje narod mnogi, i sažali mu se, jer bijahu kao ovce bez pastira; i poče ih učiti mnogo.

35. I kad bi već pred noć, pristupiše k njemu učenici njegovi govoreći: pusto je mjesto, a već je dockan;

36. Otpusti ih neka idu u okolna sela i palanke da kupe sebi hljeba; jer nemaju šta jesti.

37. A on odgovarajući reče im: podajte im vi neka jedu. I rekoše mu: već ako da idemo da kupimo za dvjesta groša hljeba, i da im damo da jedu?

38. A on im reče: koliko hljebova imate? Idite vidite. I vidjevši rekoše: pet hljebova i dvije ribe.

39. I zapovjedi im da ih posade sve na gomile po zelenoj travi.

40. I posadiše se na gomile po sto i po pedeset.

41. I uzevši *onijeh* pet hljebova i dvije ribe pogleda na nebo, i blagoslovi, pa prelomi hljebove, i dade učenicima svojijem da metnu ispred njih; i *one* dvije ribe razdijeli svima.

42. I jedoše svi, i nasitiše se.

43. I nakupiše komada dvanaest kotarica punijeh i od riba.

44. A bijaše onijeh što su jeli hljebove oko pet hiljada ljudi.

45. I odmah natjera učenike svoje da udju u ladju i da idu naprijed na onu stranu u Betsaidu dok on otpusti narod.

46. I otpustivši ih otide na goru da se pomoli Bogu.

47. I u veče bijaše ladja nasred mora, a on sam na zemlji.

48. I vidje ih gdje se mučahu veslajući: jer im bijaše protivan vjetar. I oko četvrte straže noćne dodje k njima idući po moru; i šćadijaše da ih mimoidje.

49. A oni vidjevši ga gdje ide po moru mišljahu da je utvara, i povikaše;

50. Jer ga svi vidješe i poplašiše se. I odmah progovori s njima, i reče im: ne bojte se, ja sam, ne plašite se.

51. I udje k njima u ladju, i utoli vjetar; i vrlo se uplašiše, i divljahu se.

52. Jer ih ne naučiše hljebovi; jer se bijaše srce njihovo okamenilo.

53. I prešavši dodjoše u zemlju Genezaretsku; i stadoše u kraj.

54. I kad izidjoše iz ladje, odmah ga poznaše *ljudi*.

55. *I* optrčavši sav onaj kraj počeše na odrima donositi bolesnike gdje čujahu da je on.

56. I kudgod idjaše u sela ili u gradove ili u palanke, na raskršćima metahu bolesnike i moljahu ga da se barem skuta od haljine njegove dotaknu: i ozdravljahu svi koji ga se doticahu.

GLAVA 7.

I skupiše se oko njega farizeji i neki od književnika koji bijahu došli iz Jeruzalema.

2. I vidjevši neke od učenika njegovijeh da nečistijem, to jest neumivenijem, rukama jedu hljeb, ukoriše ih.

3. Jer farizeji i svi Zidovi ne jedu dok ne umiju rûkû do lakata, držeći se onoga što im je ostalo od starijeh;

4. I kad dodju s pazara, ne jedu dok se ne umiju; i još mnogo ima što su primili te drže: peru čaše i žbanove i kotlove i klupe.

5. A po tom pitahu ga farizeji i književnici: za što učenici tvoji ne žive kao što nam je ostalo od starijeh, nego jedu hljeb neumivenijem rukama?

6. A on odgovarajući reče im: dobro je prorokovao Izaija za vas licemjere, kao što je pisano: ovi ljudi usnama me poštuju, a srce njihovo daleko stoji od mene.

7. No zaludu me poštuju učeći naukama, zapovijestima ljudskijem.

8. Jer ostaviste zapovijesti Božije, a držite običaje ljudske, pranje žbanova i čaša; i druga mnoga takova činite.

9. I reče im: dobro ukidate zapovijest Božiju da svoj običaj sačuvate.

10. Jer Mojsije reče: poštuj oca svojega i mater svoju; i: koji opsuje oca ili mater smrću da umre.

11. A vi kažete: ako reče čovjek ocu ili materi: korban, to jest: prilog je čim bih ti ja mogao pomoći.

12. I tako ne date mu ništa učiniti ocu svojemu ili materi svojoj,

13. Ukidajući riječ Božiju svojijem obi*čajem koji ste postavili; i ovako mnogo koješta činite.*

14. I dozvavši sav narod reče im: poslušajte mene svi, i razumijte.

15. Ništa nema što bi čovjeka moglo opoganiti da udje spolja u njega, nego što izlazi iz njega ono je što pogani čovjeka.

16. Ako ko ima uši da čuje neka čuje.

17. I kad dodje od naroda u kuću pitahu ga učenici njegovi za priču.

18. I reče im: zar ste i vi tako nerazumni? Ne razumijete li da štogod u čovjeka spolja ulazi ne može ga opoganiti?

19. Jer mu ne ulazi u srce nego u trbuh; i izlazi na polje čisteći sva jela.

20. Još reče: što izlazi iz čovjeka ono pogani čovjeka;

21. Jer iznutra iz srca ljudskoga izlaze misli zle, preljube, kurvarstva, ubistva,

22. Kradje, lakomstva, pakosti, zloće, lukavstvo, sramote, zlo oko, huljenje na Boga, ponos, bezumlje.

23. Sva ova zla iznutra izlaze, i pogane čovjeka.

24. I ustavši odande otide na krajeve Tirske i Sidonske, i ušavši u kuću šćadijaše da niko ne čuje zanj; i ne može se sakriti,

25. Jer čuvši zanj žena što u njezinoj kćeri bijaše duh nečisti, dodje i pade k nogama njegovijema.

26. A žena ta bijaše Grkinja rodom Sirofeničanka, i moljaše ga da istjera djavola iz kćeri njezine.

27. A Isus reče joj: stani da se najprije djeca nahrane; jer nije pravo uzeti hljeb od djece i bacati psima.

28. A ona odgovarajući reče mu: da, Gospodine; ali i psi pod trpezom jedu od mrva djetinjijeh.

29. I reče joj: za tu riječ idi; izidje djavo iz kćeri tvoje.

30. I došavši kući nadje da je djavo izišao, i kći ležaše na odru.

31. I opet izidje Isus iz krajeva Tirskijeh i Sidonskijeh i dodje na more Galilejsko u krajeve Desetogradske.

32. I dovedoše k njemu gluha i mutava, i moljahu ga da metne nanj ruku.

33. I uzevši ga iz naroda nasamo metnu prste svoje u uši njegove, i pljunuvši dohvati se jezika njegova;

34. I pogledavši na nebo uzdahnu, i reče mu: Efeta, to jest: otvori se.

35. I odmah mu se otvoriše uši, i razdriješi se sveza jezika njegova, i govoraše lijepo.

36. I zaprijeti im da nikome ne kazuju; ali što im on zabranjivaše oni još većma razglašivahu.

37. I vrlo se divljahu govoreći: sve dobro čini; i gluhe čini da čuju i nijeme da govore.

GLAVA. 8.

U to vrijeme, kad bijaše vrlo mnogo naroda i ne imadijahu šta jesti, dozva Isus učenike svoje i reče im:

2. Žao mi je naroda, jer već tri dana stoje kod mene i nemaju ništa jesti.

3. I ako ih otpustim gladne kućama njihovijem, oslabiće na putu; jer su mnogi od njih došli iz daleka.

4. I odgovoriše mu učenici njegovi: otkuda ćemo uzeti hljeba ovdje u pustinji da ih nahranimo?

5. I zapita ih: koliko imate hljebova? A oni kazaše: sedam.

6. I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji; i uzevši onijeh sedam hljebova i hvalu davši, prelomi, i dade učenicima svojijem da razdadu; i razdadoše narodu.

7. I imahu malo ribica; i njih blagoslovivši reče da i njih razdadu.

8. I jedoše, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteče sedam kotarica.

9. A onijeh što su jeli bijaše oko četiri hiljade. I otpusti ih.

10. I odmah udje u ladju s učenicima svojijem, i dodje u okoline Dalmanutske.

11. I izidjoše farizeji, i počeše se prepirati s njim, i kušajući ga iskahu od njega znak s neba.

12. I uzdahnuvši duhom svojijem reče: za što rod ovaj znak traži? Zaista vam kažem: ne će se dati rodu ovome znak.

13. I ostavivši ih uljeze opet u ladju, i otide na onu stranu.

14. I zaboraviše učenici njegovi uzeti hljeba, i nemahu sa sobom u ladji do *jedan hljeb.*

15. *I zapovijedaše* im govoreći: gle*dajte, čuvajte* se kvasca farizejskoga

16. I mišljahu jedan drugome govoreći: *to je* što hljeba nemamo.

17. I razumjevši Isus reče im: šta mislite što hljeba nemate? zar još ne osjećate, niti razumijete? zar je još okamenjeno srce vaše?

18. Oči imate i ne vidite? uši imate i ne čujete? I ne pamtite li

19. Kad ja pet hljebova prelomih na pet hiljada, koliko kotarica punijeh komada nakupiste? Rekoše mu: dvanaest.

20. A kad sedam na četiri hiljade, koliko punijeh kotarica nakupiste komada? A oni rekoše: sedam.

21. I reče im: kako ne razumijete?

22. I dodje u Betsaidu; i dovedoše k njemu slijepa, i moljahu ga da ga se dotakne.

23. I uzevši za ruku slijepoga izvede ga na polje iz sela, i pljunuvši mu u oči metnu ruke nanj, i zapita ga vidi li što.

24. I pogledavši reče: vidim ljude gdje idu kao drva.

25. I po tom opet metnu mu ruke na oči, i reče mu da pogleda: i iscijeli se, i vidje sve lijepo.

26. I posla ga kući njegovoj govoreći: ni ulazi u selo, niti kazuj kome u selu.

27. I izidje Isus i učenici njegovi u sela Cezarije Filipove; i putem pitaše učenike svoje govoreći im: ko govore ljudi da sam ja?

28. A oni odgovoriše: Ivan krstitelj; drugi; Ilija; a drugi: koji od prórōkā.

29. A on im reče: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajući reče mu: ti si Krst.

30. I zaprijeti im da nikom ne kazuju za njega.

31. I poče ih učiti da sinu čovječijemu valja mnogo postradati, i da će ga okriviti starješine i glavari svećenički i književnici, i da će ga ubiti, i treći dan da će ustati.

32. I govoraše o tom ne ustručavajući se. I Petar uze ga i poče ga odvraćati.

33. A on obrnuvši se i pogledavši na učenike svoje zaprijeti Petru govoreći: idi od mene sotono; jer ti ne misliš što je Božije nego što je ljudsko.

34. I dozvavši narod s učenicima sve

jima reče im: ko hoće za mnom da ide neka se odreče sebe i uzme križ svoj, i za mnom ide.

35. Jer ko hoće dušu svoju da sačuva, izgubiće je; a ko izgubi dušu svoju mene radi i evangjelja onaj će je sačuvati.

36. Jer kakva je korist čovjeku ako zadobije sav svijet a duši svojoj naudi?

37. Ili kakav će otkup dati čovjek za dušu svoju?

38. Jer ko se postidi mene i mojijeh riječi u rodu ovome preljubotvornome i grješnom, i sin će se čovječij postidjeti njega kad dodje u slavi oca svojega s angjelima svetima.

GLAVA 9.

I reče im: zaista vam kažem: imaju neki medju ovima što stoje ovdje koji ne će okusiti smrti dok ne vide carstvo Božije da dodje u sili.

2. I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Ivana i izvede ih na goru visoku same; i preobrazi se pred njima.

3. I haljine njegove postadoše sjajne i vrlo bijele kao snijeg, kao što ne može bjelilja ubijeliti na zemlji.

4. I ukaza im se Ilija s Mojsijem gdje se razgovarahu s Isusom.

5. I Petar odgovarajući reče Isusu: Rabi! dobro nam je ovdje biti; i da načinimo tri sjenice: tebi jednu i Mojsiju jednu i Iliji jednu.

6. Jer ne znadijaše šta govori; jer bijahu vrlo uplašeni.

7. I postade oblak te ih zakloni; i dodje glas iz oblaka govoreći: ovo je sin moj ljubazni; njega poslušajte.

8. I u jedanput pogledavši nikoga ne vidješe osim Isusa sama sa sobom.

9. A kad silažahu s gore zaprijeti im da nikom ne kazuju šta su vidjeli, dok sin čovječij ne ustane iz mrtvijeh.

10. I riječ zadržaše u sebi pitajući jedan drugoga: šta to znači ustati iz mrtvijeh?

11. I pitahu ga govoreći: kako govore književnici da Ilija treba najprije da dodje?

12. A on odgovarajući reče im: Ilija će doći najprije, i urediti sve; ali i sin čovječij *treba da mnogo postrada i da se ponizi, kao što je pisano.*

13. Ali vam kažem da je i Ilija došao i učiniše s njim šta htjedoše, kao što je pisano za njega.

14. I došavši k učenicima svojijem vidje narod mnogi oko njih i književnike gdje se prepiru s njima.

15. I odmah vidjevši ga sav narod uplaši se i pritrčavši pozdravljahu ga.

16. I upita književnike: šta se prepirete s njima?

17. I odgovarajući jedan od naroda reče: učitelju! dovedoh k tebi sina svojega u kome je duh nijem.

18. I svaki put kad ga uhvati lomi ga, i pjenu baca, i škrguće zubima; i suši se. I rekoh učenicima tvojijem da ga istjeraju; i ne mogoše.

19. A on odgovarajući mu reče: o rode nevjerni! dokle ću s vama biti? dokle ću vas trpljeti? Dovedite ga k meni.

20. I dovedoše ga k njemu; i kad ga vidje odmah ga duh stade lomiti; i panuvši na zemlju valjaše se bacajući pjenu.

21. I upita oca njegova: koliko ima vremena kako mu se to dogodilo? A on reče: iz djetinjstva;

22. I mnogo puta baca ga u vatru i u vodu da ga pogubi; nego ako što možeš pomozi nam, smiluj se na nas.

23. A Isus reče mu: ako možeš vjerovati: sve je moguće onome koji vjeruje.

24. I odmah povikavši otac djetinji sa suzama govoraše: vjerujem, Gospodine! pomozi mojemu nevjerju.

25. A Isus videći da se stječe narod zaprijeti duhu nečistome govoreći mu: duše nijemi i gluhi! ja ti zapovijedam, izidji iz njega i više ne ulazi u njega.

26. I povikavši i izlomivši ga vrlo izidje; i učini se kao mrtav tako da mnogi govorahu: umrije.

27. A Isus uzevši ga za ruku podiže ga; i usta.

28. I kad udje u kuću pitahu ga učenici njegovi nasamo: za što ga mi ne mogosmo istjerati?

29. I reče im: ovaj se rod ničim ne može istjerati do molitvom i postom

30. I izišavši odande idjahu kroz Galileju; i ne šćadijaše da ko dozna.

31. Jer učaše učenike svoje, i go-
raše im da će se sin čovječij pre-

ške, i ubiće ga, i pošto ga ubi-
treći dan.
i ne razumijevahu riječi, i ne
u da ga zapitaju.

33. I dodje u Kafarnaum, i kad bješe u kući zapita ih: šta se prepiraste putem medju sobom?

34. A oni mučahu; jer se putem prepiraše medju sobom ko je najveći.

35. I sjedavši dozva dvanaestoricu i reče im: koji hoće da bude prvi neka bude od sviju najzadnji i svima sluga.

36. I uzevši dijete metnu ga medju njih i zagrlivši ga reče im:

37. Ko jedno ovakovo dijete primi u ime moje, mene prima; a ko mene primi ne prima mene nego onoga koji je mene poslao.

38. Odgovori mu Ivan govoreći: učitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojijem izgoni djavole koji ne ide za nama; i zabranismo mu, jer ne ide za nama.

39. A Isus reče: ne branite mu; jer nema nikoga koji bi imenom mojijem čudo činio da može brzo zlo govoriti za mnom.

40. Jer ko nije protiv vas s vama je.

41. Jer ko vas napoji čašom vode u ime moje, za to što ste Krstovi, zaista vam kažem: ne će mu propasti plata.

42. A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenični o vratu njegovu i da se baci u more.

43. I ako te ruka tvoja sablažnjava, odsijeci je; bolje ti je bez ruke u život ući, nego li s obje ruke ući u pakao, u oganj vječni,

44. Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi.

45. I ako te noga tvoja sablažnjava, odsijeci je; bolje ti je ući u život hromu, nego li s dvije noge da te bace u pakao, u oganj vječni,

46. Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi.

47. Ako te i oko tvoje sablažnjava, iskopaj ga; bolje ti je s jednijem okom ući u carstvo Božije, nego li s dva oka da te bace u pakao ognjeni,

48. Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi.

49. Jer će se svaki ognjem posoliti, i *svaka će se žrtva* solju posoliti.

50. Dobra je so; ali ako so bude neslana, čim će se osoliti? Imajte so u sebi, i mir imajte medju sobom.

GLAVA 10.

I ustavši odande dodje u okoline Judejske preko Jordana, i steče se opet narod k njemu; i kao što običaj imaše, opet ih učaše.

2. I pristupivši farizeji upitaše ga kušajući: može li čovjek pustiti ženu?

3. A on odgovarajući reče im: šta vam zapovijeda Mojsije?

4. A oni rekoše: Mojsije dopusti da joj se da raspusna knjiga i da se pusti.

5. I odgovarajući Isus reče im: po tvrdji vašega srca napisa vam *on* zapovijest ovu.

6. A u početku stvorenja muža i ženu stvorio ih je Bog.

7. Za to ostavi čovjek oca svojega i mater i prilijepi se ženi svojoj,

8. I budu dvoje jedno tijelo. Tako nijesu više dvoje nego jedno tijelo.

9 A što je Bog sastavio čovjek da ne rastavlja.

10. I u kući opet zapitaše ga za to učenici njegovi.

11. I reče im: koji pusti ženu i oženi se drugom, čini preljubu na njoj.

12. I ako žena ostavi muža svojega i podje za drugoga, čini preljubu.

13. I donošahu k njemu djecu da ih se dotakne; a učenici branjahu onima što ih donošahu.

14. A Isus vidjevši rasrdi se i reče im: pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovijeh carstvo Božije.

15. Zaista vam kažem: koji ne primi carstva Božijega kao dijete, ne će ući u njega.

16. I zagrlivši ih metnu na njih ruke te ih blagoslovi.

17. I kad izidje na put, pritrča neko, i kleknuvši na koljena pred njim pitaše ga: učitelju blagi! šta mi treba činiti da dobijem život vječni?

18. A Isus reče mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga.

19. Zapovijesti znaš: ne čini preljube; ne ubij; ne ukradi; ne svjedoči lažno; ne čini nepravde nikome; poštuj oca svojega i mater.

20. A on odgovarajući reče mu: učitelju! sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje.

21. A Isus pogledavši nanj, omilje mu, i reče mu: još ti jedno ne dostaje: idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaćeš blago na nebu; i dodji te hajde za mnom uzevši križ.

22. A on posta zlovoljan od ove riječi, i otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat.

23. I pogledavši Isus reče učenicima svojima: kako je teško bogatima ući u carstvo nebesko!

24. A učenici se uplašiše od riječi njegovijeh. A Isus opet odgovarajući reče im: djeco! kako je teško onima koji se uzdaju u svoje bogastvo ući u carstvo Božije!

25. Lakše je kamili proći kroz iglene uši nego li bogatome ući u carstvo Božije.

26. A oni se vrlo divljahu govoreći u sebi: ko se dakle može spasti?

27. A Isus pogledavši na njih reče: ljudima je nemoguće, ali nije Bogu; jer je sve moguće Bogu.

28. A Petar mu poče govoriti: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo.

29. A Isus odgovarajući reče: zaista vam kažem: nema nikoga koji je ostavio kuću, ili braću, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, mene radi i evangjelja radi,

30. A da ne će primiti sad u ovo vrijeme sto puta onoliko kuća, i braće, i sestara, i otaca, i matera, i djece, i zemlje, u progonjenju, a na onome svijetu život vječni.

31. Ali će mnogi prvi biti pošljednji, i pošljednji prvi.

32. A kad idjahu putem u Jeruzalem, Isus idjaše pred njima, a oni se čudjahu, i za njim idjahu sa strahom. I uzevši opet dvanaestoricu poče im kazivati šta će biti od njega:

33. Evo idemo u Jeruzalem, i sin čovječij predaće se glavarima svećeničkijem i književnicima i osudiće ga na smrt, i predaće ga neznabošcima;

34. I narugaće mu se, i biće ga, i popljuvaće ga, i ubiće ga, i treći dan ustaće.

35. I pred njega dodjoše Jakov i Ivan, sinovi Zebedejevi, govoreći: učitelju! hoćemo da *nam učiniš za što ćemo te moliti.*

36. A on im reče: što hoćete da vam učinim?

37. A oni mu rekoše: daj nam da sjedemo jedan s desne strane tebi a drugi s lijeve, u slavi tvojoj.

38. A Isus im reče: ne znate šta ištete; možete li piti čašu koju ja pijem, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim?

39. A oni mu rekoše: možemo. A Isus reče im: čašu dakle koju ja pijem ispićete; i krštenjem kojijem se ja krstim krstićete se;

40. Ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati nego kojima je ugotovljeno.

41. I čuvši *to* desetorica počeše se srditi na Jakova i na Ivana.

42. A Isus dozvavši ih reče im: znate da knezovi narodni vladaju narodom i poglavari njegovi upravljaju njim.

43. Ali medju vama da ne bude tako; nego koji hoće da bude veći medju vama, da vam služi.

44. I koji hoće prvi medju vama da bude, da bude svima sluga.

45. Jer sin čovječij nije došao da mu služe nego da služi, i da da dušu svoju u otkup za mnoge.

46. I dodjoše u Jeriho. I kad izlažaše iz Jeriha, on i učenici njegovi i narod mnogi, sin Timejev Bartimej slijepi sjedjaše kraj puta i prošaše.

47. I čuvši da je to Isus Nazaranin stade vikati i govoriti: sine Davidov Isuse! pomiluj me!

48. I prijećahu mu mnogi da ućuti, a on još većma vikaše: sine Davidov! pomiluj me!

49. I stavši Isus reče da ga zovnu. I zovnuše slijepca govoreći mu: ne boj se, ustani, zove te.

50. A on zbacivši sa sebe haljine svoje ustade, i dodje k Isusu.

51. I odgovarajući reče mu Isus: šta ćeš da ti učinim? A slijepi reče mu: Raboni! da progledam.

52. A Isus reče mu: idi, vjera tvoja pomože ti. I odmah progleda, i otide putem za Isusom.

GLAVA 11.

I kad se približi k Jeruzalemu, k Betfazi i Betaniji, kod gore Maslinske, posla dvojicu od učenika svojijeh

2. I reče im: idite u selo što je prema

vama, i odmah kako udjete u njega naći ćete magare privezano, na koje niko od ljudi nije usjedao; odriješite ga i dovedite.

3. I ako vam ko reče: šta to činite? kažite: treba Gospodinu; i odmah će ga poslati amo.

4. A oni otidoše, i nadjoše magare privezano kod vrata na polju na raskršću, i odriješiše ga.

5. I neki od onijeh što stajahu ondje rekoše im: za što driješite magare?

6. A oni rekoše im kao što im zapovjedi Isus; i ostaviše ih.

7. I dovedoše magare k Isusu, i metnuše nanj haljine svoje; i usjede nanj.

8. A mnogi prostriješe haljine svoje po putu; a jedni rezahu granje od drveta, i prostirahu po putu.

9. A koji idjahu pred njim i za njim, vikahu govoreći: Hozana! blagosloven koji ide u ime Gospodinovo!

10. Blagosloveno carstvo oca našega Davida koje ide u ime Gospodinovo! Hozana na visini!

11. I udje Isus u Jeruzalem, i u crkvu; i promotrivši sve, kad bi u veče, izidje u Betaniju s dvanaestoricom.

12. I sjutradan kad izidjoše iz Betanije, ogladnje.

13. I vidjevši iz daleka smokvu s lišćem dodje ne bi li što našao na njoj; i došavši k njoj ništa ne nadje osim lišća; jer još ne bješe vrijeme smokvama.

14. I odgovarajući Isus reče joj: da od sad od tebe niko ne jede roda do vijeka. I slušahu učenici njegovi.

15. I dodjoše opet u Jeruzalem; i ušavši Isus u crkvu stade izgoniti one koji prodavahu i kupovahu po crkvi; i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove.

16. I ne dadijaše da ko pronese suda kroz crkvu.

17. I učaše govoreći im: nije li pisano: dom moj neka se zove dom molitve svima narodima? A vi načiniste od njega hajdučku pećinu.

18. I čuše književnici i glavari svećenički, i tražahu kako bi ga pogubili; jer ga se bojahu; jer se sav narod čudjaše *nauci njegovoj.*

19. I kad bi u veče izidje na polje iz *grada.*

20. I u jutru prolazeći vidješe smokvu gdje se posušila iz korijena.

21. I opomenuvši se Petar reče mu: Rabi! gle, smokva što si je prokleo posušila se.

22. I odgovarajući Isus reče im:

23. Imajte vjeru Božiju; jer vam zaista kažem: ako ko reče gori ovoj: digni se i baci se u more, i ne posumnja u srcu svojemu, nego uzujeruje da će biti kao što govori: biće mu štogod reče.

24. Za to vam kažem: sve što ištete u svojoj molitvi vjerujte da ćete primiti; i biće vam.

25. I kad stojite na molitvi, praštajte ako što imate na koga: da i otac vaš koji je na nebesima oprosti vama pogrješke vaše.

26. Ako li pak vi ne opraštate, ni otac vaš koji je na nebesima ne će oprostiti vama pogrješaka vašijeh.

27. I dodjoše opet u Jeruzalem; i kad hodjaše po crkvi dodjoše k njemu glavari svećenički i književnici i starješine,

28. I rekoše mu: kakvom vlasti to činiš? i ko ti dade vlast tu, da to činiš?

29. A Isus odgovarajući reče im: i ja ću vas da upitam jednu riječ, i odgorite mi; pa ću vam kazati kakvom vlasti ovo činim.

30. Krštenje Ivanovo ili bi s neba ili od ljudi? odgovorite mi.

31. I mišljahu u sebi govoreći: ako rečemo: s neba, reći će: za što mu dakle ne vjerovaste?

32. Ako li rečemo: od ljudi; bojimo se naroda; jer svi mišljahu za Ivana da zaista prorok bješe.

33. I odgovarajući rekoše Isusu: ne znamo. I Isus odgovarajući reče njima: ni ja vama ne ću kazati kakvom vlasti ovo činim.

GLAVA 12.

I poče im govoriti u pričama: posadi čovjek vinograd, i ogradi plotom, i iskopa pivnicu, i načini kulu, i dade ga vinogradarima, pa otide.

2. I kad dodje vrijeme, posla k vinogradarima slugu da primi od vinogradara od roda vinogradskoga.

3. A oni uhvativši slugu izbiše ga, i poslaše prazna.

4. I opet posla k njima drugoga slugu; i onoga biše kamenjem, i razbiše mu glavu, i poslaše *ga* sramotna.

5. I opet posla drugoga; i onoga ubiše; i mnoge druge, jedne izbiše a jedne pobiše.

6. Još dakle imaše jedinoga svojega milog sina, posla i njega najposlije k njima govoreći: postidjeće se sina mojega.

7. A vinogradari rekoše u sebi: ovo je našljednik, hodite da ga ubijemo, i nama će ostati očevina *njegova*.

8. I uhvatiše ga, i ubiše, i izbaciše ga na polje iz vinograda.

9. Šta će dakle učiniti gospodar od vinograda? Doći će i pogubiće vinogradare, i daće vinograd drugima.

10. Zar nijeste čitali u pismu ovo: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla;

11. To bi od Gospodina i divno je u našijem očima?

12. I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda; jer razumješe da za njih govori priču; i ostavivši ga otidoše.

13. I poslaše k njemu neke od farizeja i Irudovaca da bi ga uhvatili u riječi.

14. A oni došavši rekoše mu: učitelju! znamo da si istinit, i da ne mariš ni za koga; jer ne gledaš ko je ko, nego zaista putu Božijemu učiš; treba li ćesaru davati harač ili ne? Hoćemo li dati ili da ne damo?

15. A on znajući njihovo licemjerje reče im: što me kušate? Donesite mi novac da vidim.

16. A oni donesoše. I reče im: čij je obraz ovaj i natpis? A oni mu rekoše: ćesarev.

17. I odgovarajući Isus reče im: podajte ćesarevo ćesaru, i Božije Bogu. I čudiše mu se.

18. I dodjoše k njemu saduceji koji kažu da nema uskrsenja, i zapitaše ga govoreći:

19. Učitelju! Mojsije nam napisa: ako kome brat umre i ostavi ženu a djece ne ostavi, da brat njegov uzme ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu.

20. Sedam braće bješe: i prvi uze ženu, i umrije bez poroda.

21. I drugi uze je, i umrije, i ni on ne *ostavi poroda; tako i treći.*

22. I uzeše je sedmorica, i ne ostaviše poroda. A poslije sviju umrije i žena.

23. O uskrsenju dakle kad ustanu koga će od njih biti žena? jer je za sedmoricom bila.

24. I odgovarajući Isus reče im: za to li se vi varate što ne znate pisma ni sile Božije?

25. Jer kad iz mrtvijeh ustanu, niti će se ženiti ni udavati, nego su kao angjeli na nebesima.

26. A za mrtve da ustaju nijeste li čitali u knjigama Mojsijevijem kako mu reče Bog kod kupine govoreći: ja sam Bog Abramov, i Bog Izakov, i Bog Jakovljev?

27. Nije *Bog* Bog mrtvijeh, nego Bog živijeh. Vi se dakle vrlo varate.

28. I pristupi jedan od književnika koji ih slušaše kako se prepiru, i vidje da im dobro odgovara, i zapita ga: koja je prva zapovijest od sviju?

29. A Isus odgovori mu: prva je zapovijest od sviju: čuj Izraele, Gospodin je Bog naš Gospodin jedini;

30. I ljubi Gospodina Boga svojega svijem srcem svojijem i svom dušom svojom i svijem umom svojijem i svom snagom svojom. Ovo je prva zapovijest.

31. I druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. Druge zapovijesti veće od ovijeh nema.

32. I reče mu književnik: dobro, učitelju! pravo si kazao da je jedan Bog, i nema drugoga osim njega;

33. I ljubiti ga svijem srcem i svijem razumom i svom dušom i svom snagom, i ljubiti bližnjega kao samoga sebe, veće je od sviju žrtava i priloga.

34. A Isus vidjevši kako pametno odgovori reče mu: nijesi daleko od carstva Božijega. I niko više ne smijaše da ga zapita.

35. I odgovori Isus i reče učeći u crkvi: kako govore književnici da je Krst sin Davidov?

36. Jer sam David kaza Duhom svetijem: reče Gospodin Gospodinu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima.

37. Sam dakle David naziva ga Gospodinom, i otkuda mu je sin? I mnogi narod slušaše ga s radošću.

38. I govoraše im u nauci svojoj: čuvajte se književnika koji idu u dugačkijem haljinama, i traže da im se klanja po ulicama,

39. I prvijeh mjesta po zbornicama, i začelja na gozbama.

40. Ovi što jedu kuće udoviče, i lažno se mole Bogu dugo, biće još većma osudjeni.

41. I sjedavši Isus prema Božijoj hazni gledaše kako narod meće novce u Božiju haznu. I mnogi bogati metahu mnogo.

42. I došavši jedna siromašna udovica metnu dvije lepte, koje čini jedan kodrant.

43. I dozvavši učenike svoje reče im: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od sviju koji meću u Božiju haznu.

44. Jer svi metnuše od suviška svojega; a ona od sirotinje svoje metnu sve što imaše, svu hranu svoju.

GLAVA 13.

I kad izlažaše iz crkve reče mu jedan od učenika njegovijeh: učitelju! gle kakvo je kamenje, i kakva gradjevina!

2. I odgovarajući Isus reče mu: vidiš li ove velike gradjevine? ni kamen na kamenu ne će ovdje ostati koji se ne će razmetnuti.

3. I kad sjedjaše na gori Maslinskoj prema crkvi, pitahu ga sama Petar i Jakov i Ivan i Andrija:

4. Kaži nam kad će to biti? i kakav će znak biti kad će se to sve svršiti?

5. A Isus odgovarajući im poče govoriti: čuvajte se da vas ko ne prevari.

6. Jer će mnogi doći na moje ime govoreći; ja sam; i mnoge će prevariti.

7. A kad čujete ratove i glasove o ratovima, ne plašite se; jer treba da to bude; ali *to* još nije pošljedak.

8. Ustaće narod na narod i carstvo na carstvo; i zemlja će se tresti po svijetu; i biće gladi i bune. To je početak stradanju.

9. A vi se čuvajte; jer će vas predavati u sudove i po zbornicama biće vas, i pred kraljeve i careve izvodiće vas mene radi za svjedočanstvo njima.

10. I u svima narodima treba da se *najprije* propovjedi evangjelje.

11. *A kad vas* povedu da predaju, ne *brinite se naprijed* šta ćete govoriti, niti mislite; nego što vam se da u onaj čas ono govorite; jer vi ne ćete govoriti nego Duh sveti.

12. A predaće brat brata na smrt i otac sina, i ustaće djeca na roditelje i pobiće ih.

13. I svi će omrznuti na vas imena mojega radi. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu.

14. A kad vidite mrzost opušćenja, za koju govori prorok Danijel, da stoji gdje ne treba (koji čita da razumije): tada koji budu u Judeji neka bježe u gore;

15. I koji bude na krovu da ne silazi u kuću, niti da ulazi da uzme što iz kuće svoje;

16. I koji bude u polju da se ne vraća natrag da uzme haljinu svoju.

17. Ali teško trudnima i dojilicama u te dane!

18. Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu.

19. Jer će u dane te biti nevolja kakova nije bila od početka stvorenja koje je Bog stvorio do sad, i ne će ni biti.

20. I da Gospodin ne skrati dane niko ne bi ostao; ali izbranijeh radi, koje izbra, skratio je dane.

21. Tada ako vam ko reče: evo ovdje je Krst; ili: eno ondje; ne vjerujte.

22. Jer će izići lažni Krsti i lažni proroci, i pokazaće znake i čudesa da bi prevarili, ako bude moguće, i izbrane.

23. Ali vi se čuvajte; eto vam sve kazah naprijed.

24. Ali u te dane, poslije te nevolje, sunce će pomrčati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti.

25. I zvijezde će spadati s neba i sile nebeske pokrenuti se.

26. I tada će ugledati sina čovječijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom.

27. I tada će poslati angjele svoje i sabraće izbrane svoje od četiri vjetra, od kraja zemlje do kraja neba.

28. A od smokve naučite se priči: kad se već njezina grana pomladi i stane listati, znate da je blizu ljeto.

29. Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu kod vrata.

30. Zaista vam kažem da ovaj naraštaj ne će proći dok se ovo sve ne zbude.

31. Nebo i zemlja proći će, ali riječi moje ne će proći.

32. A o danu tome ili o času niko ne zna, ni angjeli koji su na nebesima, ni sin, do otac.

33. Pazite, stražite i molite se Bogu; jer ne znate kad će vrijeme nastati.

34. Kao što čovjek odlazeći ostavi kuću svoju, i da slugama svojima vlast i svakome svoj posao; i vrataru zapovjedi da straži.

35. Stražite dakle; jer ne znate kad će doći gospodar od kuće, ili u veče ili u ponoći ili u pijetle ili u jutru;

36. Da ne dodje iznenada i da vas ne nadje a vi spavate.

37. A što vam kažem, svima kažem: stražite.

GLAVA 14.

Bijahu pak još dva dana do vazma i do dana prijesnijeh hljebova; i tražahu glavari svećenički i književnici kako bi ga iz prijevare uhvatili i ubili.

2. Ali govorahu: ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio.

3. I kad bijaše on u Betaniji u kući Šimuna gubavoga i sjedjaše za trpezom, dodje žena sa sklenicom mnogocjenoga mira čistoga nardova, i razbivši sklenicu ljevaše mu na glavu.

4. A neki se srdjahu govoreći: za što se to miro prosipa tako?

5. Jer se mogaše zanj uzeti više od trista groša i dati siromasima. I vikahu na nju.

6. A Isus reče: ostavite je; šta joj smetate? ona učini dobro djelo na meni.

7. Jer siromahe imate svagda sa sobom, i kadgod hoćete možete im dobro činiti; a mene nemate svagda.

8. Ona što može, učini: ona pomaza naprijed tijelo moje za ukop.

9. Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda evangjelje ovo po svemu svijetu, kazaće se i to za spomen njezin.

10. I Juda Iskariot, jedan od dvanaestorice, otide ka glavarima svećeničkijem da im ga izda.

11. A oni čuvši obradovaše se, i obrekoše mu novce dati; i tražaše zgodu da ga izda.

12. I u prvi dan prijesnijeh hljebova, kad klahu vazam, rekoše mu učenici njegovi: gdje ćeš da idemo da ti zgotovimo vazam da jedeš?

13. I posla dvojicu od učenika svojijeh i reče im: idite u grad, i srešće vas čovjek koji nosi vodu u krčagu; idite za njim,

14. I gdje udje kažite gospodaru od one kuće: učitelj veli: gdje je gostionica gdje ću jesti vazam s učenicima svojijem?

15. I on će vam pokazati veliku sobu prostrtu gotovu; ondje nam zgotovite.

16. I izidjoše učenici njegovi, i dodjoše u grad, i nadjoše kao što im kaza, i ugotoviše vazam.

17. I kad bi u veče, dodje sa dvanaestoricom.

18. I kad sjedjahu za trpezom i jedjahu reče Isus: zaista vam kažem: jedan od vas, koji jede sa mnom, izdaće me.

19. A oni se zabrinuše, i stadoše govoriti jedan za drugijem: da ne ja? i drugi: da ne ja?

20. A on odgovarajući reče im: jedan od dvanaestorice koji umoči sa mnom u zdjelu.

21. Sin čovječij dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome čovjeku koji izda sina čovječijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj čovjek.

22. I kad jedjahu uze Isus hljeb i blagoslovivši prelomi *ga*, i dade im, i reče: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje.

23. I uze čašu i davši hvalu dade im; i piše iz nje svi.

24. I reče im: ovo je krv moja novoga zavjeta koja će se proliti za mnoge.

25. Zaista vam kažem: više ne ću piti od roda vinogradskoga do onoga dana kad ću ga piti novoga u carstvu Božijemu.

26. I otpojavši hvalu izidjoše na goru Maslinsku.

27. I reče im Isus: svi ćete se vi sablazniti o mene ovu noć; jer je pisano: udariću pastira i ovce će se razbjeći.

28. Ali po uskrsenju svojemu ja idem pred vama u Galileju.

29. A Petar mu reče: ako se i svi sablazne, ali ja ne ću.

30. I reče mu Isus: zaista ti kažem: noćas dok dvaput pijetao ne zapjeva tri puta ćeš me se odreći.

31. A on još većma govoraše: da bih znao s tobom i umrijeti ne ću te se odreći. Tako i svi govorahu.

32. I dodjoše u selo koje se zove Getsemani, i reče učenicima svojijem: sjedite ovdje dok ja idem da se pomolim Bogu.

33. I uze sa sobom Petra i Jakova i Ivana, i zabrinu se i poče tužiti.

34. I reče im: žalosna je duša moja do smrti; počekajte ovdje, i stražite.

35. I otišavši malo pade na zemlju, i moljaše se da bi ga mimoišao čas ako je moguće.

36. I govoraše: Aba oče! sve je moguće tebi; pronesi čašu ovu mimo mene; ali opet ne kako ja hoću nego kako ti.

37. I dodje i nadje ih gdje spavaju, i reče Petru: Šimune! zar spavaš? Ne može li jednoga časa postražiti?

38. Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh srčan ali je tijelo slabo.

39. I opet otišavši pomoli se Bogu one iste riječi govoreći.

40. I vrativši se nadje ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oči otežale; i ne znadijahu šta bi mu odgovorili.

41. I dodje treći put, i reče im: jednako spavate i počivate; dosta je; dodje čas; evo se predaje sin čovječij u ruke grješnicima.

42. Ustanite da idemo; evo izdajnik se moj približi.

43. I odmah dok on još govoraše, dodje Juda, jedan od dvanaestorice, i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara svećeničkijeh i od književnika i starješina.

44. A izdajnik njegov dade im znak govoreći: koga ja cjelivam onaj je: držite ga, i vodite *ga* čuvajući.

45. I došavši odmah pristupi k njemu, i reče: Rabi! rabi; i cjeliva ga.

46. A oni metnuše ruke svoje nanj i uhvatiše ga.

47. A jedan od onijeh što stajahu ondje izvadi nož te udari slugu poglavara svećeničkoga, i odsiječe mu uho.

48. I odgovarajući Isus reče im: kao na hajduka izišli ste s noževima i s koljem da me uhvatite,

49. A svaki dan sam bio kod vas u crkvi i učio, i ne uhvatiste me. Ali da se zbude pismo.

50. *I ostavivši ga učenici* svi pobjegoše.

51. I za njim idjaše nekakav mladić ogrnut platnom po golu tijelu; i uhvatiše onoga mladića.

52. A on ostavivši platno go pobježe od njih.

53. I dovedoše Isusa k poglavaru svećeničkome; i stekoše se k njemu svi glavari svećenički i književnici i starješine.

54. I Petar ide za njim iz daleka do u dvor poglavara svećeničkoga, i sjedjaše sa slugama, i grijaše se kod ognja.

55. A glavari svećenički i sva skupština tražahu na Isusa svjedočanstva da ga ubiju; i ne nadjoše;

56. Jer mnogi svjedočahu lažno na njega i svjedočanstva ne bijahu jednaka.

57. I jedni ustavši svjedočahu na njega lažno govoreći:

58. Mi smo čuli gdje on govori: ja ću razvaliti ovu crkvu koja je rukama načinjena, i za tri dana načiniću drugu koja ne će biti rukama načinjena.

59. I ni ovo svjedočanstvo njihovo ne bijaše jednako.

60. I ustavši poglavar svećenički na srijedu zapita Isusa govoreći: zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoče?

61. A on mučaše i ništa ne odgovaraše. Opet poglavar svećenički zapita i reče mu: jesi li ti Krst, sin blagoslovenoga?

62. A Isus reče: jesam; i vidjećete sina čovječijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem.

63. A poglavar svećenički razdrije svoje haljine, i reče: šta nam trebaju više svjedoci?

64. Čuste hulu na Boga; šta mislite? A oni svi kazaše da je zaslužio smrt.

65. I počeše jedni pljuvati nanj, i pokrivati mu lice, i ćušati ga, i govoriti mu: proreci; i sluge ga bijahu po obrazima.

66. I kad bijaše Petar dolje na dvoru, dodje jedna od sluškinja poglavara svećeničkoga,

67. I vidjevši Petra gdje se grije pogleda nanj i reče: i ti si bio s Isusom Nazaraninom.

68. A on se odreče govoreći: ne znam niti razumijem šta ti govoriš. I izidje na polje pred dvor; i pijetao zapjeva.

69. I opet kad ga vidje sluškinja, po-

će govoriti onima što stajahu ondje: ovaj je od njih.

70. A on se opet odricaše. I malo za tijem opet oni što stajahu ondje rekoše Petru: u istinu si od njih; jer si Galilejac, i govor ti je onakovi.

71. A on se poče kleti i preklinjati: ne znam toga čovjeka za koga vi govorite.

72 I drugi put zapjeva pijetao. I opomenu se Petar riječi što mu reče Isus: dok pijetao dvaput ne zapjeva odreći ćeš me se triput. I stade plakati.

GLAVA 15.

I odmah u jutru učiniše vijeću glavari svećenički sa starješinama i književnicima, i sav sabor, i svezavši Isusa odvedoše ga i predadoše Pilatu.

2. I upita ga Pilat: jesi li ti car Židovski? A on odgovarajući reče mu: ti kažeš.

3. I tužahu ga glavari svećenički vrlo.

4. A Pilat opet upita ga govoreći: zar ništa ne odgovaraš? Gledaj šta svjedoče na tebe.

5. Ali Isus više ne odgovori ništa tako da se divljaše Pilat.

6. A o svakom prazniku puštaše im po jednoga sužnja koga iskahu.

7. A bijaše jedan zatvoren, po imenu Baraba, sa svojijem drugarima koji su u buni učinili krv.

8. I povikavši narod stade iskati što im svagda činjaše.

9. A Pilat im odgovori govoreći: hoćete li da vam pustim cara Židovskoga?

10. Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali glavari svećenički.

11. Ali glavari svećenički podgovoriše narod bolje Barabu *da ištu* da im pusti.

12. A Pilat opet odgovarajući reče im: a šta hoćete da činim s tijem što ga zovete carem Židovskijem?

13. A oni opet povikaše: raspni ga.

14. A Pilat im reče: a kakvo je zlo učinio? A oni iza glasa vikahu: raspni ga.

15. A Pilat želeći ugoditi narodu pusti im Barabu, a Isusa šibavši predade da ga razapnu.

16. A vojnici ga odvedoše u sudnicu, *i sazvaše svu četu vojnika,*

17. I obukoše mu skerletnu kabanicu, i opletavši vijenac od trnja metnuše nanj.

18. I stadoše ga pozdravljati govoreći: zdravo, care Židovski!

19. I bijahu ga po glavi trskom, i pljuvahu nanj, i padajući na koljena poklanjahu mu se.

20. I kad mu se narugaše, svukoše s njega skerletnu kabanicu, i obukoše ga u njegove haljine i izvedoše ga da ga razapnu.

21. I natjeraše nekoga Šimuna iz Cirene, oca Aleksandrova i Rufova, koji idjaše iz polja, da mu ponese križ.

22. I dovedoše ga na mjesto Golgotu, koje će reći: košturnica.

23. I davahu mu da pije vino sa smirnom, a on ne uze.

24. I kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacajući kocke za njih ko će šta uzeti.

25. A bijaše sahat treći kad ga razapeše.

26. I bijaše natpis njegove krivice natpisan: car Židovski.

27. I s njim raspeše dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane njemu.

28. I izvrši se pismo koje govori: i metnuše ga medju zločince.

29. I koji prolažahu huljahu nanj mašući glavama svojima i govoreći: aha! ti što crkvu razvaljuješ i za tri dana načinjaš!

30. Pomozi sam sebi i sidji s križa.

31. Tako i glavari svećenički s književnicima rugahu se govoreći jedan drugome: drugima pomože, a sebi ne može pomoći.

32. Krst car Izraelov neka sidje sad s križa da vidimo, pa ćemo mu vjerovati. I oni što bijahu s njim razapeti rugahu mu se.

33. A u šestome sahatu bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga.

34. I u devetome sahatu povika Isus iza glasa govoreći: Eloi! Eloi! lama sabaktani? koje znači: Bože moj! Bože moj! za što si me ostavio?

35. I neki od onijeh što stajahu ondje čuvši *to* govorahu: eno zove Iliju.

36. A jedan otrča te napuni sundjer octa, pa nataknuvši na trsku pojaše ga govoreći: stanite da vidimo hoće li doći Ilija da ga skine.

37. A Isus povika iza glasa, i izdahnu.
38. I zavjes crkveni razdrije se na dvoje s vrha do na dno.
39. A kad vidje kapetan koji stajaše prema njemu da s takom vikom izdahnu, reče: zaista čovjek ovaj sin Božij bješe.
40. A bijahu i žene koje gledahu iz daleka, medju kojima bješe i Marija Mandalijena i Marija Jakova maloga i Josipa mati, i Saloma,
41. Koje idjahu za njim i kad bješe u Galileji, i služahu mu; i druge mnoge koje bijahu došle s njim u Jeruzalem.
42. I kad bi u veče (jer bijaše petak, to jest u oči subote),
43. Dodje Josip iz Arimatije, pošten savjetnik, koji i sam carstva Božijega čekaše, i usudi se te udje k Pilatu i zaiska tijelo Isusovo.
44. A Pilat se začudi da je već umr'o; i dozvavši kapetana zapita ga: je li davno umr'o?
45. I doznavši od kapetana, dade tijelo Josipu.
46. I kupivši platno, i skinuvši ga, obavi platnom, i metnu ga u grob koji bješe isječen u kamenu, i navali kamen na vrata od groba.
47. A Marija Mandalijena i Marija Josipova gledahu gdje ga metahu.

GLAVA 16.

I pošto prodje subota, Marija Mandalijena i Marija Jakovljeva i Saloma kupiše mirisā da dodju i da pomažu Isusa.
2. I vrlo rano u prvi dan nedjelje dodjoše na grob oko sunčanoga rodjaja.
3. I govorahu medju sobom: ko će nam odvaliti kamen od vrata grobnijeh?
4. I pogledavši vidješe da kamen bješe odvaljen: jer bješe vrlo veliki.
5. I ušavši u grob vidješe mladića obučena u bijelu haljinu gdje sjedi s desne strane; i uplašiše se.
6. A on im reče: ne plašite se, Isusa tražite Nazaranina raspetoga; usta, nije ovdje, evo mjesto gdje ga metnuše.
7. Nego idite kažite učenicima njegovijem i Petru da pred vama otide u Galileju: tamo ćete ga vidjeti, kao što vam reče.
8. I izišavši pobjegoše od groba; jer ih uhvati drhat i strah; i nikom ništa ne kazaše, jer se bojahu.
9. A Isus ustavši rano u prvi dan nedjelje javi se najprije Mariji Mandalijeni, iz koje je istjerao sedam djavola.
10. A ona otide te javi onima što su bili s njim, koji plakahu i ridahu.
11. I oni čuvši da je živ i da ga je ona vidjela ne vjerovaše.
12. A po tom javi se na putu dvojici od njih u drugome obličju, kad su išli u selo.
13. I oni otišavši javiše ostalima; i ni njima ne vjerovaše.
14. A najposlije javi se kad njih jedanaestorica bijahu za trpezom, i prekori ih za njihovo nevjerje i tvrdju srca što ne vjerovaše onima koji su ga vidjeli da je ustao;
15. I reče im: idite po svemu svijetu i propovjedite evangjelje svakome stvorenju.
16. Koji uzvjeruje i pokrsti se, spašće se; a ko ne vjeruje, osudiće se.
17. A znaci onima koji vjeruju biće ovi: imenom mojijem izgoniće djavole; govoriće novijem jezicima;
18. Uzimaće zmije *u ruke;* ako i smrtno što popiju, ne će im nauditi; na bolesnike metaće ruke, i ozdravljaće.
19. A Gospodin pošto im izgovori uze se na nebo, i sjede Bogu s desne strane.
20. A oni izidjoše i propovijedaše svuda, i Gospodin ih potpomaga, i riječ potvrdjiva znacima koji su se po tom pokazivali. Amen.

SVETO EVANGJELJE PO LUCI.

GLAVA 1.

Puduć̆i da mnogi počeše opisivati dogadjaje koji se ispuniše medju *nama,*
2. *Kao što nam* predaše koji isprva *sami vidješe i sluge* riječi biše:
3. Namislih i ja, ispitavši sve od početka, po redu pisati tebi, čestiti Teofile,
4. Da poznaš temelj onijeh riječi kojima si se naučio.
5. U vrijeme Iruda cara Judejskoga bijaše neki svećenik od reda Abijina,

po imenu Zaharija, i žena njegova od plemena Aronova, po imenu Elizabeta.

6. A bijahu oboje pravedni pred Bogom, i življahu u svemu po zapovijestima i uredbama Gospodinovim bez mane.

7. I ne imadijahu djece; jer Elizabeta bješe nerotkinja, i bijahu oboje već stari.

8. I dogodi se, kad on služaše po svome redu pred Bogom;

9. *Da* po običaju svećenstva dodje na njega da izidje u crkvu Gospodinovu da kadi.

10. I sve mnoštvo naroda bijaše na polju i moljaše se Bogu u vrijeme kadjenja.

11. A njemu se pokaza angjeo Gospodinov koji stajaše s desne strane oltara kadionoga.

12. I kad *ga* vidje Zaharija uplaši se i strah napade nanj.

13. A angjeo reče mu: ne boj se, Zaharija; jer je uslišena tvoja molitva: i žena tvoja Elizabeta rodiće ti sina, i nadjeni mu ime Ivan.

14. I biće tebi radost i veselje, i mnogi će se obradovati njegovu rodjenju.

15. Jer će biti veliki pred Bogom, i ne će piti vina i sikera; i napuniće se Duha svetoga još u utrobi matere svoje;

16. I mnoge će sinove Izraelove obratiti ka Gospodinu Bogu njihovome;

17. I on će naprijed doći pred njim u duhu i sili Ilijnoj da obrati srca otaca k djeci, i nevjernike k mudrosti pravednīkā, i da pripravi Gospodinu narod gotov.

18. I reče Zaharija angjelu: po čemu ću ja to poznati? jer sam ja star i žena je moja vremenita.

19. I odgovarajući angjeo reče mu: ja sam Gabrijel što stojim pred Bogom, i poslan sam da govorim s tobom i da ti javim ovu radost.

20. I evo, onijemićeš i ne ćeš moći govoriti do onoga dana dok se to ne zbude; jer nijesi vjerovao mojim riječima koje će se zbiti u svoje vrijeme.

21. I narod čekaše Zahariju, i čudjahu se što se zabavi u crkvi.

22. A izišavši ne mogaše da im govori; i razumješe da mu se *nešto* utvorilo u crkvi; i on *namigivaše* im; i osta nijem.

23. I kad se navršiše dani njegove službe otide kući svojoj.

24. A poslije ovijeh dana zatrudnje Elizabeta žena njegova, i krijaše se pet mjeseci govoreći:

25. Tako mi učini Gospodin u dane ove, u koje pogleda na me da me izbavi od ukora medju ljudima.

26. A u šesti mjesec posla Bog angjela Gabrijela u grad Galilejski po imenu Nazaret

27. K djevojci isprošenoj za muža, po imenu Josipa iz doma Davidova; i djevojci *bješe* ime Marija.

28. I ušavši k njoj angjeo reče: raduj se, blagodatna! Gospodin je s tobom, blagoslovena si ti medju ženama.

29. A ona vidjevši *ga* poplaši se od riječi njegove i pomisli: kakav bi ovo bio pozdrav?

30. I reče joj angjeo: ne boj se, Marija! Jer si našla milost u Boga.

31. I evo zatrudnjećeš, i rodićeš sina, i nadjeni mu ime Isus.

32. On će biti veliki, i nazvaće se sin najvišega, i daće mu Gospodin Bog prijesto Davida oca njegova;

33. I carovaće u domu Jakovljevu u vijek, i carstvu njegovom ne će biti kraja.

34. A Marija reče angjelu: kako će to biti kad ja ne znam za muža?

35. I odgovarajući angjeo reče joj: duh sveti doći će na tebe, i sila najvišega osjeniće te; za to i ono što će se roditi *biće* sveto, *i* nazvaće se sin Božij.

36. I eto Elizabeta tvoja tetka, i ona zatrudnje sinom u starosti svojoj, i ovo je šesti mjesec njojzi, koju zovu nerotkinjom.

37. Jer u Boga sve je moguće što reče.

38. A Marija reče: evo sluškinje Gospodinove; neka mi bude po riječi tvojoj. I angjeo otide od nje.

39. A Marija ustavši onijeh dana otide brzo u gornju *zemlju* u grad Judin.

40. I udje u kuću Zaharijnu, i pozdravi se s Elizabetom.

41. I kad Elizabeta ču čestitanje Marijno, zaigra dijete u utrobi njezinoj, i Elizabeta se napuni Duha svetoga,

42. I povika zdravo i reče: blagoslovena si ti medju ženama, i blagosloven je plod utrobe tvoje.

43. I otkud meni ovo da dodje mati Gospodina mojega k meni?
44. Jer gle, kad dodje glas čestitanja tvojega u uši moje, zaigra dijete radosno u utrobi mojoj.
45. I blago onoj koja vjerova; jer će se izvršiti što joj kaza Gospodin.
46. I reče Marija: veliča duša moja Gospodina;
47. I obradova se duh moj Bogu spasu mojemu,
48. Što pogleda na poniženje služkinje svoje; jer gle, od sad će me zvati blaženom svi naraštaji;
49. Što mi učini veličinu silni, i sveto ime njegovo;
50. I milost je njegova od koljena na koljeno onima koji ga se boje.
51. Pokaza silu rukom svojom; razasu ponosite u mislima srca njihova.
52. Zbaci silne s prijestōlā, i podiže ponižene.
53. Gladne napuni blaga, i bogate otpusti prazne.
54. Primi Izraela slugu svojega da se opomene milosti;
55. Kao što govori ocima našijem, Abramu i sjemenu njegovu do vijeka.
56, Marija pak sjedi s njom oko tri mjeseca, i vrati se kući svojoj.
57. A Elizabeti dodje vrijeme da rodi, i rodi sina.
58. I čuše njezini susjedi i rodbina da je Gospodin pokazao veliku milost svoju na njoj, i radovahu se s njom.
59. I u osmi dan dodjoše da obrežu dijete, i šćadijahu da mu nadjenu ime oca njegova, Zaharija.
60. I odgovarajući mati njegova reče: ne, nego da bude Ivan.
61. I rekoše joj: nikoga nema u rodbini tvojoj da mu je tako ime.
62. I namigivahu ocu njegovu kako bi on htio da mu nadjenu ime.
63. I zaiskavši daščicu, napisa govoreći: Ivan mu je ime. I začudiše se svi.
64. I odmah mu se otvoriše usta i jezik njegov, i govoraše hvaleći Boga.
65. I udje strah u sve susjede njihove; i po svoj gornjoj Judeji razglasi se ovaj sav dogadjaj.
66. *I svi koji* čuše metnuše u srce svoje *govoreći:* šta će biti iz ovoga djeteta? *I ruka Gospodinova* bješe s njim.
67. I Zaharija otac njegov napuni se Duha svetoga, i prorokova govoreći:
68. Blagosloven Gospodin Bog Jakovljev što pohodi i izbavi narod svoj,
69. I podiže nam rog spasenja u domu Davida sluge svojega,
70. Kao što govori ustima svetijeh proroka svojijeh od vijeka
71. Da će nas izbaviti od naših neprijatelja i iz ruku sviju koji mrze na nas:
72. Učiniti milost ocima našijem, i opomenuti se svetoga zavjeta svojega,
73. Kletve kojom se kleo Abramu ocu našemu da će nam dati
74. Da se izbavimo iz ruku neprijatelja svojijeh, i da mu služimo bez straha,
75. U svetosti i u pravdi pred njim dok smo god živi.
76. I ti, dijete, nazvaćeš se prorok najvišega; jer ćeš ići naprijed pred licem Gospodinovim da mu pripraviš put;
77. Da daš razum spasenja narodu njegovu za oproštenje grijeha njihovijeh,
78. Po dubokoj milosti Boga našega, po kojoj nas je pohodio istok s visine;
79. Da obasjaš one koji sjede u tami i u sjenu smrtnome; da uputiš noge naše na put mira.
80. A dijete rastijaše i jačaše duhom, i bijaše u pustinji dotle dok se ne pokaza Izraelu.

GLAVA 2.

1. Uto vrijeme pak izidje zapovijest od ćesara Avgusta da se prepiše sav svijet.
2. Ovo je bio prvi prijepis za vladanja Cirinova Sirijom.
3. I podjoše svi da se prepišu svaki u svoj grad.
4. Tada podje i Josip iz Galileje iz grada Nazareta u Judeju u grad Davidov koji se zvaše Betlem, jer on bijaše iz doma i plemena Davidova,
5. Da se prepiše s Marijom, isprošenom za njega ženom, koja bješe trudna.
6. I kad onamo bijahu, dodje vrijeme da ona rodi.
7. I rodi sina svojega prvenca, i povi ga, i metnu ga u jasli; jer im ne bijaše mjesta u gostionici.
8. I bijahu pastiri u onome kraju koji čuvahu noćnu stražu kod stada svojega.
9. I gle, anđeo Gospodinov stade među njima, i slava Gospodinova obasja ih; i uplašiše se vrlo.

10. I reče im angjeo: ne bojte se; jer gle, javljam vam veliku radost, koja će biti svemu narodu.
11. Jer vam se danas rodi spas, koji je Krst Gospodin, u gradu Davidovu.
12. I eto vam znaka: naći ćete dijete povito gdje leži u jaslima.
13. I u jedanput postade s angjelom mnoštvo vojnika nebeskijeh, koji hvaljahu Boga govoreći:
14. Slava na visini Bogu, i na zemlji mir, medju ljudima dobra volja.
15. I kad angjeli otidoše od njih na nebo, pastiri govorahu jedan drugome: hajdemo do Betlema, da vidimo to što se tamo dogodilo što nam kaza Gospodin.
16. I dodjoše brzo, i nadjoše Mariju i Josipa, i dijete gdje leži u jaslima.
17. A kad vidješe, kazaše sve što im je kazano za to dijete.
18. I svi koji čuše diviše se tome što im kazaše pastiri.
19. A Marija čuvaše sve riječi ove i slagaše ih u srcu svojemu.
20. I vratiše se pastiri slaveći i hvaleći Boga za sve što čuše i vidješe kao što im bi kazano.
21. I kad se navrši osam dana da ga obrežu, nadjenuše mu ime Isus, kao što je angjeo rekao dok se još nije bio ni zametnuo u utrobi.
22. I kad dodje vrijeme da idu na molitvu po zakonu Mojsijevu, doniješe ga u Jeruzalem da ga metnu pred Gospodina,
23. (Kao što je napisano u zakonu Gospodinovu: da se svako dijete muško koje najprije otvori matericu posveti Gospodinu);
24. I da prinesu prilog, kao što je rečeno u zakonu Gospodinovu, dvije grlice, ili dva golubića.
25. I gle, bijaše u Jeruzalemu čovjek po imenu Šimun, i taj čovjek bješe pravedan i pobožan, koji čekaše utjehe Izraelove, i Duh sveti bijaše u njemu.
26. I njemu bješe sveti Duh kazao da ne će vidjeti smrti dok ne vidi Krsta Gospodinova.
27. I kaza mu Duh te dodje u crkvu; i kad donesoše roditelji dijete Isusa da svrše za njega zakon po običaju,
28. I on ga uze na ruke svoje, i hvali *Boga i reče:*
29. Sad otpuštaš s mirom slugu svojega, Gospodine, po riječi svojoj;
30. Jer vidješe oči moje spasenje tvoje,
31. Koje si ugotovio pred licem sviju naroda,
32. Vidjelo, da obasja neznabošce, i slavu naroda tvojega Izraela.
33. I Josip i mati njegova čudjahu se tome što se govoraše za njega.
34. I blagoslovi ih Šimun, i reče Mariji materi njegovoj: gle, ovaj leži da mnoge obori i podigne u Izraelu, i da bude znak protiv koga će se govoriti
35. (A i tebi samoj probošće nož dušu), da se otkriju misli mnogijeh srca.
36. I bješe Ana proročica, kći Fanuelova, od koljena Aserova; ona je ostarjela, a sedam je godina življela s mužem od djevojaštva svojega.
37. I udova oko osamdeset i četiri godine, koja ne odlažaše od crkve, i služaše Bogu dan i noć postom i molitvama.
38. I ona u taj čas dodje, i hvaljaše Gospodina i govoraše za njega svima koji čekahu spasenja u Jeruzalemu.
39. I kad svršiše sve po zakonu Gospodinovu, vratiše se u Galileju u grad svoj Nazaret.
40. A dijete rastijaše, i jačaše u duhu, i punjaše se premudrosti, i blagodat Božija bješe na njemu.
41. I roditelji njegovi idjahu svake godine u Jeruzalem o prazniku vazma.
42. I kad mu bi dvanaest godina, dodjoše oni u Jeruzalem po običaju praznika;
43. I kad dane provedoše, i oni se vratiše, osta dijete Isus u Jeruzalemu; i ne znade Josip i mati njegova;
44. Nego misleći da je s društvom, otidoše dan hoda, i stadoše ga tražiti po rodbini i po znancima.
45. I ne našavši ga vratiše se u Jeruzalem da ga traže.
46. I poslije tri dana nadjoše ga u crkvi gdje sjedi medju učiteljima, i sluša ih, i pita ih.
47. I svi koji ga slušahu divljahu se njegovu razgovoru i odgovorima.
48. I vidjevši ga začudiše se, i mati njegova reče mu: sine! šta učini nama tako? Evo otac tvoj i ja sa strahom tražasmo te.
49. I reče im: za što ste me tražili? Zar

ne znate da meni treba u onom biti što je oca mojega?

50. I oni ne razumješe riječi što im reče.

51. I sidje s njima i dodje u Nazaret; i bijaše im poslušan. I mati njegova čuvaše sve riječi ove u srcu svojemu.

52. I Isus napredovaše u premudrosti i u rastu i u milosti kod Boga i kod ljudi.

GLAVA 3.

U petnaestoj godini vladanja cesara Tiberija, kad bješe Poncije Pilat sudija u Judeji, i Irud četverovlasnik u Galileji, a Filip brat njegov četverovlasnik u Itureji i u Trahonitskoj, i Lizanija četverovlasnik u Abilini,

2. Za poglavara svećeničkijeh Ane i Kaife, reče Bog Ivanu sinu Zaharijnu u pustinji,

3. I dodje u svu okolinu Jordansku propovijedajući krštenje pokajanja za oproštenje grijèhā;

4. Kao što je napisano u knjizi rijèčī proroka Izaije koji govori: glas onoga što viče u pustinji: pripravite put Gospodinov; poravnite staze njegove;

5. Sve doline neka se ispune, i sve gore i bregovi neka se slegnu; i što je krivo neka bude pravo, i hrapavi putovi neka budu glatki;

6. I svako će tijelo vidjeti spasenje Božije.

7. *Ivan* pak govoraše ljudima koji izlažahu da ih krsti: porodi aspidini! ko vam kaza da bježite od gnjeva koji ide?

8. Rodite dakle rodove dostojne pokajanja, i ne govorite u sebi: oca imamo Abrama; jer vam kažem da Bog može *i* od ovoga kamenja podignuti djecu Abramu.

9. Jer već i sjekira stoji drvetu kod korijena; i svako drvo koje dobra roda ne radja siječe se i u oganj se baca.

10. I pitahu ga ljudi govoreći: šta ćemo dakle činiti?

11. *On* pak odgovarajući reče im: koji ima dvije haljine neka da jednu onome koji nema; i ko ima hrane neka čini tako.

12. Dodjoše pak i carinici da ih krsti, i rekoše mu: učitelju! šta ćemo činiti?

13. A on im reče: ne ištite više nego *što vam je* rečeno.

14. *Pitahu* ga pak i vojnici govoreći: *a mi šta* ćemo činiti? I reče im: nikome da ne činite sile niti koga da opadate, i budite zadovoljni svojom platom.

15. A kad narod bješe u sumnji i pomišljahu svi u srcima svojijem za Ivana: da nije on Krst?

16. Odgovaraše Ivan svima govoreći: ja vas krstim vodom; ali ide za mnom jači od mene, kome ja nijesam dostojan odriješiti remena na obući njegovoj: on će vas krstiti Duhom svetijem i ognjem.

17. On ima lopatu u ruci svojoj, i očistiće gumno svoje, i skupiće pšenicu u žitnicu svoju, a pljevu će sažeći ognjem vječnijem.

18. I drugo mnogo koješta javlja narodu i napominja.

19. Iruda pak četverovlasnika koraše Ivan za Irudijadu, ženu brata njegova, i za sva zla što učini Irud;

20. I svrh svega učini i to te zatvori Ivana u tamnicu.

21. A kad se krsti sav narod, i Isus pošto se krsti i moljaše se Bogu, otvori se nebo,

22. I sidje nanj Duh sveti u tjelesnome obliku kao golub, i čū se glas s neba govoreći: ti si sin moj ljubazni, ti si po mojoj volji.

23. I taj Isus imaše oko trideset godina kad poče; i bješe, kao što se mišljaše, sin Josipa sina Helijna,

24. Sina Matatova, sina Levijna, sina Melhijna, sina Janejeva, sina Josipova.

25. Sina Matatijna, sina Amosova, sina Nahumova, sina Hezlijna, sina Nagejeva,

26. Sina Mahatova, sina Matatijna, sina Semejina, sina Josipova, sina Judina,

27 Sina Joanina, sina Rezina, sina Zorobabelova, sina Salatijelova, sina Nerijna,

28. Sina Melhijna, sina Adijna, sina Kozanova, sina Herova,

29. Sina Jezusova, sina Eliezerova, sina Jorimova, sina Matatova, sina Levijna,

30. Sina Šimunova, sina Judina, sina Josipova, sina Jonina, sina Eliakimova,

31. Sina Melejina, sina Menina, sina Matatina, sina Natanova, sina Davidova.

32. Sina Jesejeva, sina Obedova, sina Bozova, sina Salmonova, sina Nasonova,

33. Sina Aminadabova, sina Arame-

va, sina Ezronova, sina Faresova, sina Judina,

34. Sina Jakovljeva, sina Izakova, sina Abramova, sina Tarina, sina Nahorova,

35. Sina Serugova, sina Ragavova, sina Falegova, sina Heberova, sina Salina,

36. Sina Kainanova, sina Arfaksadova, sina Semova, sina Nojeva, sina Lamehova,

37. Sina Matuzalina, sina Henohova, sina Jaredova, sina Maleleelova, sina Kainanova,

38. Sina Henosova, sina Setova, sina Adamova, sina Božijega.

GLAVA 4.

Isus pak pun Duha svetoga vrati se od Jordana, i odvede ga Duh u pustinju,

2. I četrdeset dana kuša ga djavo, i ne jede ništa za to dana; i kad se oni navršiše, onda ogladnje,

3. I reče mu djavo: ako si sin Božij, reci ovome kamenu da postane hljeb.

4. I odgovori mu Isus govoreći: u pismu stoji: ne će življeti čovjek o samom hljebu, nego o svakoj riječi Božijoj.

5. I izvedavši ga djavo na goru visoku pokaza mu sva carstva ovoga svijeta u trenuću oka,

6. I reče mu djavo: tebi ću dati svu vlast ovu i slavu njihovu, jer je meni predana, i kome ja hoću daću je;

7. Ti dakle ako se pokloniš preda mnom biće sve tvoje.

8. I odgovarajući Isus reče mu: idi od mene, sotono; u pismu stoji: poklanjaj se Gospodinu Bogu svojemu, i njemu jedinome služi.

9. I odvede ga u Jeruzalem, i postavi ga navrh crkve, i reče mu: ako si sin Božij, skoči odavde dolje;

10. Jer u pismu stoji da će angjelima svojijem zapovjediti za tebe da te sačuvaju,

11. I uzeće te na ruke da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom.

12. I odgovarajući Isus reče mu: kazano je: ne kušaj Gospodina Boga svojega.

13. I kad svrši djavo sve kušanje, otide od njega za neko vrijeme.

14. I vrati se Isus u sili duhovnoj u Galileju; i otide glas o njemu po svemu *onom* kraju.

15. I on učaše po zbornicama njihovijem, i svi ga hvaljahu.

16. I dodje u Nazaret gdje bješe odrastao, i udje po običaju svome u dan subotni u zbornicu, i ustade da čita.

17. I daše mu knjigu proroka Izaije, i otvorivši knjigu nadje mjesto gdje bješe napisano:

18. Duh je Gospodinov na meni; za to me pomaza da javim evangjelje siromasima; posla me da iscijelim skrušene u srcu; da propovjedim zarobljenima da će se otpustiti, i slijepima da će progledati; da otpustim sužnje;

19. I da propovijedam prijatnu godinu Gospodinovu.

20. I zatvorivši knjigu dade sluzi, pa sjede: i svi u zbornici gledahu nanj.

21. I poče im govoriti: danas se izvrši ovo pismo u ušima vašima.

22. I svi mu svjedočahu, i divljahu se riječima blagodati koje izlažahu iz usta njegovijeh, i govorahu: nije li ovo sin Josipov?

23. I reče im: vi ćete meni bez sumnje kazati ovu priču: ljekaru! izliječi se sam; što smo čuli da si činio u Kafarnaumu učini i ovdje na svojoj postojbini.

24. Reče pak: zaista vam kažem: nikakav prorok nije mio na svojoj postojbini.

25. A zaista vam kažem: mnoge udovice bijahu u Izraelu u vrijeme Ilijno kad se nebo zatvori tri godine i šest mjeseci i bi velika glad po svoj zemlji;

26. I ni k jednoj od njih ne bi poslan Ilija do u Sareptu Sidonsku k ženi udovici.

27. I mnogi bijahu gubavi u Izraelu za proroka Elizeja; i ni jedan se od njih ne očisti do Namana Sirijanina.

28. I svi se u zbornici napuniše gnjeva kad čuše ovo.

29. I ustavši istjeraše ga na polje iz grada, i odvedoše ga navrh gore gdje bijaše njihov grad sazidan da bi ga bacili odozgo.

30. Ali on prodje izmedju njih, i otide.

31. I dodje u Kafarnaum grad Galilejski, i učaše ih u subote.

32. I čudjahu se nauci njegovoj; jer njegova besjeda bješe silna.

33. I u zbornici bješe čovjek u kome bješe nečisti duh djavolski, i povika iza glasa

34. Govoreći: prodji se, šta je tebi do nas, Isuse Nazaranine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij.

35. I zaprijeti mu Isus govoreći: umukni, i izidji iz njega. I oborivši ga djavo na srijedu, izidje iz njega, i ni malo mu ne naudi.

36. I u sve udje strah, i govorahu jedan drugome govoreći: kakva je to riječ, da vlašću i silom zapovijeda nečistijem duhovima, i izlaze?

37. I otide glas o njemu po svima okolnijem mjestima.

38. Ustavši pak iz zbornice dodje u kuću Šimunovu; a taštu Šimunovu bješe uhvatila velika groznica, i moliše ga za nju.

39. I stavši više nje zaprijeti groznici, i pusti je. I odmah ustade i služaše im.

40. A kad zahodjaše sunce, svi koji imadijahu bolesnike od različnijeh bolesti dovodjahu ih k njemu; a on na svakoga od njih metaše ruke, i iscjeljivaše ih.

41. A i djavoli izlažahu iz mnogijeh vičući i govoreći: ti si Krst sin Božij. I zaprećivaše im da ne govore da znadu da je on Krst.

42. A kad nasta dan, izidje i otide u pusto mjesto; i narod ga tražaše, i dodjoše k njemu, i zadržavahu ga da ne ide od njih.

43. A on im reče: i drugijem gradovima treba mi propovjediti evangjelje o carstvu Božijemu; jer sam na to poslan.

44. I propovijedaše po zbornicama Galilejskijem.

GLAVA 5.

Jedanput pak kad narod naleže k njemu da slušaju riječ Božiju on stajaše kod jezera Genezaretskoga,

2. I vidje dvije ladje gdje stoje u kraju, a ribari bijahu izišli iz njih i ispirahu mreže;

3. I uljeze u jednu od ladji koja bješe *Šimunova*, i zamoli ga da malo odmakne *od kraja*; i sjedavši učaše narod iz *ladje*.

4. A kad presta govoriti, reče Šimunu: hajde na dubinu, i bacite mreže svoje te lovite.

5. I odgovarajući Šimun reče mu: učitelju! svu noć smo se trudili, i ništa ne uhvatismo; ali po tvojoj riječi bacića mrežu.

6. I učinivši to uhvatiše veliko mnoštvo riba, i mreže im se prodriješe.

7. I namagoše na društvo koje bješe na drugoj ladji da dodju da im pomognu; i dodjoše, i napuniše obje ladje tako da se gotovo potope.

8. A kad vidje Šimun Petar, pripade ka koljenima Isusovijem govoreći: izidji od mene, Gospodine! ja sam čovjek griješan.

9. Jer bijaše ušao strah u njega i u sve koji bijahu s njim od mnoštva riba koje uhvatiše;

10. A tako i u Jakova i Ivana, sinove Zebedejeve, koji bijahu drugovi Šimunovi. I reče Isus Šimunu: ne boj se; odsele ćeš ljude loviti.

11. I izvukavši obje ladje na zemlju ostaviše sve, i otidoše za njim.

12. I kad bješe Isus u jednom gradu, i gle, čovjek sav u gubi: i vidjevši Isusa pade ničice moleći mu se i govoreći: Gospodine! ako hoćeš možeš me očistiti.

13. I pruživši ruku dohvati ga se, i reče: hoću, očisti se. I odmah guba spade s njega.

14. I on mu zapovjedi da nikom ne kazuje: nego idi i pokaži se svećeniku, i prinesi *dar* za očišćenje svoje, kako je zapovjedio Mojsije za svjedočanstvo njima.

15. Ali se glas o njemu još većma razlažaše, i mnoštvo naroda stjecaše se da ga slušaju i da ih iscjeljuje od njihovijeh bolesti.

16. A on odlažaše u pustinju i moljaše se Bogu.

17. Jedan dan učaše on, i ondje sjedjahu farizeji i zakonici koji bijahu došli iz sviju sela Galilejskijeh i Judejskijeh i iz Jeruzalema; i sila Gospodinova iscjeljivaše ih.

18. I gle, ljudi donesoše na odru čovjeka koji bješe uzet, i tražahu da ga unesu i metnu predanj;

19. I ne našavši kuda će ga unijeti od naroda, popeše se na kuću i kroz krov

spustiše ga s odrom na srijedu pred Isusa.

20. I vidjevši vjeru njihovu reče mu: čovječe! opraštaju ti se grijesi tvoji.

21. I počeše pomišljati književnici i farizeji govoreći: ko je ovaj što huli na Boga? Ko može opraštati grijehe osim jednoga Boga?

22. A kad razumje Isus pomisli njihove, odgovarajući reče im: šta mislite u srcima svojijem?

23. Šta je lakše reći: opraštaju ti se grijesi tvoji? ili reći: ustani i hodi?

24. Nego da znate da vlast ima sin čovječij na zemlji opraštati grijehe, (reče uzetome:) tebi govorim: ustani i uzmi odar svoj, i idi kući svojoj.

25. I odmah ustade pred njima, i uze na čemu ležaše, i otide kući svojoj hvaleći Boga.

26. I svi se upropastiše, i hvaljahu Boga, i napunivši se straha govorahu: čuda se nagledasmo danas!

27. I po tom izidje, i vidje carinika po imenu Levija gdje sjedi na carini, i reče mu: hajde za mnom.

28. I ostavivši sve, ustade i podje za njim.

29. I zgotovi mu Levije kod kuće svoje veliku čast; i bješe mnogo carinika i drugijeh koji sjedjahu s njim za trpezom.

30. I vikahu na njega književnici i farizeji govoreći učenicima njegovijem: za što s carinicima i grješnicima jedete i pijete?

31. I odgovarajući Isus reče im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni.

32. Ja nijesam došao da dozovem pravednike nego grješnike na pokajanje.

33. A oni mu rekoše: za što učenici Ivanovi poste često i mole se Bogu, tako i farizejski; a tvoji jedu i piju?

34. A on im reče: možete li svatove natjerati da poste dok je ženik s njima?

35. Nego će doći dani kad će se oteti od njih ženik, i onda će postiti u one dane.

36. Kaza im pak i priču: niko ne meće zakrpe od nove haljine na staru haljinu, inače će i novu razdrijeti, i staroj ne liči što je od novoga.

37. I niko ne ljeva vina novoga u mjehove stare; inače prodre novo vino mjehove *i ono se prolije, i mjehovi propadnu;*

38. Nego vino novo u mjehove nove treba ljevati, i oboje će se sačuvati.

39. I niko pivši staro ne će odmah novoga; jer veli: staro je bolje.

GLAVA 6.

Dogodi mu se pak u prvu subotu *po* drugome *danu vazma* da idjaše kroz usjeve, i učenici njegovi trgahu klasje, i satirahu rukama te jedjahu.

2. A neki od farizeja rekoše im: za što činite što ne valja činiti u subotu?

3. I odgovarajući Isus reče im: zar nijeste čitali ono što učini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim?

4. Kako udje u kuću Božiju, i uze hljebove postavljene i izjede, i dade ih onima što bijahu s njim, kojijeh nikome ne valjaše jesti osim jedinijeh svećenika.

5. I reče im: sin je čovječij gospodar i od subote.

6. A dogodi se u drugu subotu da on udje u zbornicu i učaše, i bješe ondje čovjek kome desna ruka bješe suha.

7. Književnici pak i farizeji gledahu za njim ne će li u subotu iscijeliti, da ga okrive.

8. A on znadijaše pomisli njihove, i reče čovjeku koji imaše suhu ruku: ustani i stani na srijedu. A on ustade i stade.

9. A Isus reče im: da vas zapitam: šta valja u subotu činiti, dobro ili zlo? održati dušu ili pogubiti? A oni mučahu.

10. I pogledavši na sve njih reče mu: pruži ruku svoju. A on učini tako; i ruka posta zdrava kao i druga.

11. A oni se svi napuniše bezumlja, i govorahu jedan drugome šta bi učinili Isusu.

12. Tijeh pak dana izidje na goru da se pomoli Bogu; i provede svu noć na molitvi Božijoj.

13. I kad bi dan, dozva učenike svoje, i izbra iz njih dvanaestoricu, koje i apostolima nazva:

14. Šimuna, koga nazva Petrom, i Andriju brata njegova, Jakova i Ivana, Filipa i Bartolomeja,

15. Matija i Tomu, Jakova Alfejeva i Šimuna prozvanoga Zelota,

16. Judu Jakovljeva, i Judu Iskariotskoga koji ga i izdade.

17. I izišavši s njima stade na mjestu ravnom, i gomila učenika njegovijeh; i mnoštvo naroda iz sve Judeje i iz Jeruzalema, i iz primorja Tirskoga i Sidonskoga,

18. Koji dodjoše da ga slušaju i da se iscjeljuju od svojijeh bolesti, i koje mučahu duhovi nečisti; i iscjeljivahu se.

19. I sav narod tražaše da ga se dotaknu; jer iz njega izlažaše sila i iscjeljivaše ih sve.

20. I on podigavši oči na učenike svoje govoraše: blago vama koji ste siromašni duhom; jer je vaše carstvo Božije.

21. Blago vama koji ste gladni sad; jer ćete se nasititi. Blago vama koji plačete sad; jer ćete se nasmijati.

22. Blago vama kad na vas ljudi omrznu i kad vas rastave i osramote, i razglase ime vaše kao zlo sina radi čovječijega.

23. Radujte se u onaj dan i igrajte, jer gle, vaša je velika plata na nebu. Jer su tako činili prorocima ocevi njihovi.

24. Ali teško vama bogati; jer ste već primili utjehu svoju.

25. Teško vama siti sad; jer ćete ogladnjeti. Teško vama koji se smijete sad; jer ćete zaplakati i zaridati.

26. Teško vama kad stanu svi dobro govoriti za vama; jer su tako činili i lažnijem prorocima ocevi njihovi.

27. Ali vama kažem koji slušate: ljubite neprijatelje svoje, dobro činite onima koji na vas mrze;

28. Blagosiljajte one koji vas kunu, i molite se Bogu za one koji vas vrijedjaju.

29. Koji te udari po obrazu, okreni mu i drugi; i koji hoće da ti uzme kabanicu, podaj mu i košulju.

30. A svakome koji ište u tebe, podaj; i koji tvoje uzme, ne išti.

31. I kako hoćete da čine vama ljudi činite i vi njima onako.

32 I ako ljubite one koji vas ljube, kakva vam je hvala? Jer i grješnici ljube one koji njih ljube.

33. I ako činite dobro onima koji vama dobro čine, kakva vam je hvala? Jer i grješnici čine tako.

34. I ako dajete u zajam onima od kojijeh se nadate da ćete uzeti, kakva vam je hvala? Jer i grješnici grješnicima daju u zajam da uzmu opet onoliko.

35. Ali ljubite neprijatelje svoje, i činite dobro, i dajite u zajam ne nadajući se ničemu; i biće vam velika plata, i bićete sinovi najvišega, jer je on blag i neblagodarnima i zlima.

36. Budite dakle milostivi kao i otac vaš što je milostiv.

37. I ne sudite, i ne će vam suditi; i ne osudjujte, i ne ćete biti osudjeni; opraštajte, i oprostiće vam se.

38. Dajite, i daće vam se: mjeru dobru i nabijenu i stresenu i preopunu daće vam u naručje vaše. Jer kakvom mjerom dajete onakom će vam se vratiti.

39. I kaza im priču: može li slijepac slijepca voditi? Ne će li obadva pasti u jamu?

40. Nema učenika nad učitelja svojega, nego i sa svijem kad se izuči, biće kao i učitelj njegov.

41. A za što vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u svojemu oku ne osjećaš?

42. Ili kako možeš reći bratu svojemu: brate! stani da izvadim trun koji je u oku tvojemu, kad sam ne vidiš brvna u svojemu oku? Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa ćeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega.

43. Jer nema drveta dobra da radja zao rod; niti drveta zla da radja dobar rod.

44. Jer se svako drvo po rodu svome poznaje: jer se smokve ne beru s trnja, niti se groždje bere s kupine.

45. Dobar čovjek iz dobre klijeti srca svojega iznosi dobro, a zao čovjek iz zle klijeti srca svojega iznosi zlo, jer usta njegova govore od suviška srca.

46. A što me zovete: Gospodine! Gospodine! a ne izvršujete što vam govorim?

47. Svaki koji ide za mnom i sluša riječi moje i izvršuje ih, kazaću vam kakav je:

48. On je kao čovjek koji gradi kuću, pa iskopa i udubi i udari temelj na kamenu; a kad dodjoše vode, navali rijeka na onu kuću i ne može je pokrenuti, jer joj je temelj na kamenu.

koji sluša i ne izvršuje on je
jek koji načini kuću na zemlji
elja, na koju navali rijeka i
e obori, i raspade se kuća ona

GLAVA 7.

l svrši sve riječi svoje pred na-
dom, dodje u Kafarnaum.
petana pak jednoga bijaše slu-
an na umoru koji mu bješe mio.
d ču za Isusa, posla k njemu
e Zidovske moleći ga da bi do-
ıu iscijeli slugu.
i došavši k Isusu moljahu ga
voreći: dostojan je da mu to

ljubi narod naš, i načini nam

ıs idjaše s njima. I kad već bi-
u kuće, posla kapetan k njemu
govoreći mu: Gospodine! ne
jer nijesam dostojan da udješ
u strehu;
i ne držah sebe dostojna da ti
nego samo reci riječ, i ozdra-
a moj.
ja sam čovjek pod vlasti, i
d sobom vojnike, pa rečem je-
idi, i ide; i drugome: dodji, i
sluzi svojemu: učini to, i u-

d to ču Isus, začudi mu se, i
i se narodu koji idjaše za njim
em vam: ni u Izraelu tolike
nadjoh.
ativši se poslani nadjoše bo-
lugu zdrava.
o tom idjaše u grad koji se
ı, i s njim idjahu mnogi uče-
vi i mnoštvo naroda.
se približiše k vratima grad-
gle, iznošahu mrtvaca, jedinca
ere njegove, i ona bješe udo-
roda iz grada mnogo idjaše

ljevši je Gospodin sažali mu
n, i reče joj: ne plači.
stupivši prihvati za sanduk;
stadoše, i reče: momče! tebi
ustani.
de mrtvac i stade govoriti; i
nateri njegovoj.
ah obuze sve, i hvaljahu Boga
veliki prorok izidje medju
g pohodi narod svoj.

17. I otide glas ovaj o njemu po svoj Judeji i po svoj okolini.

18. I javiše Ivanu učenici njegovi za sve ovo.

19. I dozvavši Ivan dva od učenika svojijeh posla ih k Isusu govoreći: jesi li ti onaj što će doći, ili drugoga da čekamo?

20. Došavši pak ljudi k njemu rekoše: Ivan krstitelj posla nas k tebi govoreći: jesi li ti onaj što će doći, ili drugoga da čekamo?

21. A u taj čas iscijeli mnoge od bolèstî i od muka i od zlijeh duhova, i mnogima slijepijem darova vid.

22. I odgovarajući Isus reče im: idite i kažite Ivanu što vidjeste i čuste: slijepi progledaju, hromi hode, gubavi čiste se, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromašnima propovijeda se evangjelje.

23. I blago onome koji se ne sablazni o mene.

24. A kad otidoše učenici Ivanovi, počenarodu govoriti za Ivana: šta ste izišli u pustinji da vidite? Trsku, koju ljulja vjetar?

25. Šta ste dakle izišli da vidite? Čovjeka u meke haljine obučena? Eto, koji gospodske haljine nose i u slastima žive po carskijem su dvorovima.

26. Šta ste dakle izišli da vidite? Proroka? Da, ja vam kažem, i više od proroka;

27. Jer je ovo onaj za koga je pisano: eto ja šaljem angjela svojega pred licem tvojijem koji će pripraviti put tvoj pred tobom.

28. Jer vam kažem: nijedan izmedju rodjenijeh od žena nije veći prorok od Ivana krstitelja; a najmanji u carstvu Božijemu veći je od njega.

29. I svi ljudi koji slušahu i carinici opravdaše Boga, i krstiše se krštenjem Ivanovijem;

30. A farizeji i književnici odbaciše svjet Božij za njih, i ne htješe da ih on krsti.

31. A Gospodin reče: kakvi ću kazati da su ljudi ovoga roda? I kakvi su?

32. Oni su kao djeca koja sjede po ulicama i dozivaju jedno drugo i govore: svirasmo vam, i ne igraste, žalismo vam se, i ne plakaste.

33. Jer dodje Ivan krstitelj koji ni jede

hljeba ni pije vina, a vi kažete: djavo je u njemu;

34. Dodje sin čovječij koji i jede i pije, a vi kažete: gle čovjeka izjelice i pijanice, druga carinicima i grješnicima.

35. I opravdaše premudrost sva djeca njezina.

36. Moljaše ga pak jedan od farizeja da bi objedovao u njega; i ušavši u kuću farizejevu sjede za trpezu.

37. I gle, žena u gradu koja bješe grješnica doznavši da je Isus za trpezom u kući farizejevoj, donese sklenicu mira;

38. I stavši sastrag kod nogu njegovijeh plakaše, i stade prati noge njegove suzama, i kosom od svoje glave otiraše, i cjelivaše noge njegove, i mazaše mirom.

39. A kad vidje farizej koji ga je dozvao, reče u sebi govoreći: da je on prorok, znao bi ko i kakva ga se žena dotiče: jer je grješnica.

40. I odgovarajući Isus reče mu: Šimune! imam ti nešto kazati. A on reče: učitelju! kaži.

41. A Isus reče: dvojica bijahu dužni jednome dužniku, jedan bješe dužan pet stotina dinara a drugi pedeset.

42. A kad oni ne imadoše da mu vrate, pokloni obojici. Kaži koji će ga od njih dvojice većma ljubiti.

43. A Šimun odgovarajući reče: mislim onaj kome najviše pokloni. A on mu reče: pravo si sudio.

44. I okrenuvši se k ženi reče Šimunu: vidiš li ovu ženu? Ja udjoh u tvoju kuću, ni vode mi na noge nijesi dao; a ona suzama obli mi noge, i kosom od glave svoje otr.

45. Cjeliva mi nijesi dao; a ona od kako udje ne presta cjelivati mi nògū.

46. Uljem nijesi pomazao glave moje; a ona mirom pomaza mi noge.

47. Za to kažem ti: oprаštaju joj se grijesi mnogi, jer je veliku ljubav imala; a kome se malo oprašta ima malu ljubav.

48. A njoj reče: oprаštaju ti se grijesi.

49. I stadoše u sebi govoriti oni što sjedjahu s njim za trpezom: ko je ovaj *što i grijehe* oprašta?

50. A ženi reče: vjera tvoja pomože *ti; idi s mirom.*

GLAVA 8.

Poslije toga idjaše on po gradovima i po selima učeći i propovijedajući evangjelje o carstvu Božijemu, i dvanaestorica s njim.

2. I neke žene koje bijahu iscijeljene od zlijeh duhova i bolèstī: Marija, koja se zvaše Mandalijena, iz koje sedam djavola izidje,

3. I Ivana, žena Huze pristava Irudova, i Suzana, i druge mnoge koje služahu njemu imanjem svojijem.

4. A kad se sabra naroda mnogo, i iz sviju gradova dolažahu k njemu, kaza u priči:

5. Izidje sijač da sije sjeme svoje; i kad sijaše, jedno pade kraj puta, i pogazi se, i ptice nebeske pozobaše ga.

6. A drugo pade ne kamen, i iznikavši osuši se, jer nemaše vlage.

7. I drugo pade u trnje, i uzraste trnje, i udavi ga.

8. A drugo pade na zemlju dobru, i iznikavši donese rod sto puta onoliko. Govoreći ovo povika: ko ima uši da čuje neka čuje.

9. A učenici njegovi pitahu ga govoreći: šta znači priča ova?

10. A on reče: vama je dano da znate tajne carstva Božijega; a ostalima u pričama, da gledajući ne vide, i čujući ne razumiju.

11. A priča ova znači: sjeme je riječ Božija.

12. A koje je kraj puta to su oni koji slušaju, ali po tom dolazi djavo, i uzima riječ iz srca njihovoga, da ne vjeruju i da se ne spasu.

13. A koje je na kamenu *to su oni* koji kad čuju s radosti primaju riječ; i ovi korijena nemaju koji za neko vrijeme vjeruju, a kad dodje vrijeme kušanja otpadnu.

14. A koje u trnje pade to su oni koji slušaju, i otišavši od brige i bogastva i slástī ovoga života zaguše se, i rod ne sazri.

15. A koje je na dobroj zemlji to su oni koji riječ slušaju, i u dobrome i čistom srcu drže, i rod donose u trpljenju. Ovo govoreći povika: ko ima uši da čuje neka čuje.

16. Niko pak svijeće ne pokłapa sudom kad je zapali, niti meće pod odar,

je metne na svijetnjak da vide
lost koji ulaze.
Jer nema *ništa* tajno što ne će biti
), ni sakriveno što se ne će doznati
ridjelo izići.
Gledajte dakle kako slušate; jer
ıa, daće mu se, a ko nema, uzeće
njega i ono što misli da ima.
Dodjoše pak k njemu mati i braća
)va, i ne mogahu od naroda da go-
s njim.
I javiše mu govoreći: mati tvoja
ća tvoja stoje na polju, hoće da te

A on odgovarajući reče im: mati
i braća moja oni su koji slušaju
Božiju i izvršuju je.
I dogodi se u jedan dan on uljeze
nicima svojijem u ladju, i reče im:
rijedjemo na onu stranu jezera. I
)še.
A kad idjahu oni *on* zaspa. I po-
se oluja na jezeru, i topljahu se, i
u u velikoj nevolji.
I pristupivši probudiše ga govo-
učitelju! učitelju! izgibosmo. A on
le, i zaprijeti vjetru i valovima; i
adoše, i posta tišina.
A njima reče: gdje je vjera vaša?
i se poplašiše, i čudjahu se govo-
jedan drugome: ko je ovaj što i
ovima i vodi zapovijeda, i slu-
?
I dodjoše u okolinu Gerazensku
je prema Galileji.
A kad izidje on na zemlju, srete
dan čovjek iz grada u kome bijahu
)li od mnogo godina, i u haljine ne
aše se, i ne življaše u kući, nego u
)vima.
A kad vidje Isusa, povika i pripa-
njemu i reče zdravo: što je tebi
ene, Isuse, sine Boga najvišega?
n te, ne muči me.
Jer *Isus* zapovjedi duhu nečistome
idje iz čovjeka; jer ga mučaše
no, i metahu ga u verige i u puta
a čuvaju, i iskida sveze, i tjeraše
avo po pustinji.
A Isus ga zapita govoreći: kako
me? A on reče: legion; jer mnogi
)li bijahu ušli unj.
I moljahu ga da im ne zapovjedi
u u bezdan.
4 *ondje pasijaše po gori* veliki
krd svinja, i moljahu ga da im dopusti
da u njih udju. I dopusti im.
33. Tada izidjoše djavoli iz čovjeka i
udjoše u svinje; i navali krd s brijega
u jezero, i utopi se.
34. A kad vidješe svinjari što bi, po-
bjegoše i javiše u gradu i po selima.
35. I izidjoše *ljudi* da vide šta je bilo,
i dodjoše k Isusu, i nadjoše čovjeka iz
koga djavoli bijahu izišli a on sjedi obu-
čen i pametan kod nogu Isusovijeh; i
uplašiše se.
36. A oni što su vidjeli kazaše im kako
se iscijeli bijesni.
37. I moli ga sav narod iz okoline
Gerazenske da ide od njih; jer se bi-
jahu vrlo uplašili. A on uljeze u ladju
i otide natrag.
38. Čovjek pak iz koga izidjoše dja-
voli moljaše da bi s njim bio; ali ga
Isus otpusti govoreći:
39. Vrati se kući svojoj, i kazuj šta ti
učini Bog. I otide propovijedajući po
svemu gradu šta mu Isus učini.
40. A kad se vrati Isus, srete ga narod
jer ga svi očekivahu.
41. I gle, dodje čovjek, po imenu Jair,
koji bješe starješina u zbornici, i pade
pred noge Isusove, i moljaše ga da udje
u kuću njegovu;
42. Jer u njega bješe jedinica kći od
dvanaest godina, i ona umiraše. A kad
idjaše Isus, turkaše ga narod.
43. I bješe *jedna* bolesna žena od te-
čenja krvi dvanaest godina, koja je sve
svoje imanje potrošila na ljekare *i* ni
jedan je nije mogao izliječiti,
44. I pristupivši sastrag dotače se
skuta od haljine njegove, i odmah stade
tečenje krvi njezine.
45. I reče Isus: ko je to što se dotače
mene? A kad se svi odgovarahu, reče
Petar i koji bijahu s njim: učitelju! na-
rod te opkolio i turka te, a ti kažeš: ko
je to što se dotače mene?
46. A Isus reče: neko se dotače mene;
jer ja osjetih silu koja izidje iz mene.
47. A kad vidje žena da se nije sakri-
la, pristupi drkćući i pade pred njim, i
kaza mu pred svijem narodom za što
ga se dotače i kako odmah ozdravi.
48. A on joj reče: ne boj se, kćeri!
vjera tvoja pomože ti; idi s mirom.
49. Dok on još govoraše dodje neko
od *kuće* starješine zborničkoga govo-

reći mu: umrije kći tvoja, ne trudi učitelja.

50. A kad ču Isus, odgovori mu govoreći: ne boj se, samo vjeruj, i oživljeće.

51. A kad dodje u kuću, ne dade ni jednome ući osim Petra i Ivana i Jakova, i djevojčina oca i matere.

52. A svi plakahu i jaukahu za njom; a on reče: ne plačite, nije umrla nego spava.

53. I podsmijevahu mu se znajući da je umrla.

54. A on izagnavši sve uze je za ruku, i zovnu govoreći: djevojko! ustani.

55. I povrati se duh njezin, i ustade odmah; i zapovjedi da joj dadu neka jede.

56. I diviše se roditelji njezini. A on im zapovjedi da nikome ne kazuju šta je bilo.

GLAVA 9.

Sazvavši pak dvanaestoricu dade im silu i vlast nad svijem djavolima, i da iscjeljuju od bolèstî.

2. I posla ih da propovijedaju carstvo Božije, i da iscjeljuju bolesnike.

3. I reče im: ništa ne uzimajte na put, ni štapa ni torbe ni hljeba ni novaca, niti po dvije haljine da imate.

4. U koju kuću udjete ondje budite i odande polazite.

5. I gdje vas ne prime izlazeći iz grada onoga otresite i prah s nogu svojijeh, za svjedočanstvo na njih.

6. A kad izidjoše, idjahu po selima propovijedajući evangjelje i iscjeljujući svuda.

7. A kad ču Irud četverovlasnik šta on čini, ne mogaše se načuditi, jer neki govorahu da je Ivan ustao iz mrtvijeh,

8. A jedni da se Ilija pojavio, a jedni da je ustao koji od starijeh proroka.

9. I reče Irud: Ivana ja posjekoh; ali ko je to o kome ja takova *čudesa* slušam? I željaše ga vidjeti.

10. I vrativši se apostoli kazaše mu šta su počinili. I uzevši ih otide na samo u pustinju kod grada koji se zvaše Betsaida.

11. A narod razumjevši podje za njim, *i primivši ih govoraše* im o carstvu Božijemu *i iscjeljivaše* koji trebahu iscjeljivanja.

12. A dan stade naginjati. Tada pristupiše dvanaestorica i rekoše mu: otpusti narod, neka idu na konak u okolna sela i palanke, i nek nadju jela, jer smo ovdje u pustinji.

13. A on im reče: podajte im vi neka jedu. A oni rekoše: u nas nema više do pet hljebova i dvije ribe; već ako da idemo mi da kupimo na sve ove ljude jela?

14. Jer bijaše ljudi oko pet hiljada. Ali on reče učenicima svojijem: posadite ih na gomile po pedeset.

15. I učiniše tako, i posadiše ih sve.

16. A *on* uze onijeh pet hljebova i obje ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi ih i prelomi, i davaše učenicima da razdadu narodu.

17. I jedoše i nasitiše se svi, i nakupiše komada dvanaest kotarica što im preteče.

18. I kad se jedanput moljaše Bogu na samo, s njim bijahu učenici, i zapita ih govoreći: ko govore ljudi da sam ja?

19. A oni odgovarajući rekoše: *jedni vele da si* Ivan krstitelj; a drugi *da si* Ilija; a drugi da je koji ustao od starijeh proroka.

20. A *on* im reče: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajući reče: Krst Božij.

21. A on im zaprijeti i zapovjedi da nikome ne kazuju toga

22. Govoreći da sinu čovječijemu treba mnogo postradati, i da će ga starješine i glavari svećenički i književnici okriviti, i da će ga ubiti, i treći dan da će ustati.

23. A svima govoraše: ko hoće da ide za mnom neka se odreče sebe i uzme križ svoj i ide za mnom.

24. Jer ko hoće dušu svoju da sačuva, izgubiće je; a ko izgubi dušu svoju mene radi onaj će je sačuvati.

25. Jer kaku će korist imati čovjek ako sav svijet pridobije a sebe izgubi ili sebi naudi?

26. Jer ko se postidi mene i mojijeh riječi njega će se sin čovječij postidjeti kad dodje u slavi svojoj i očinoj i svetijeh angjela.

27. A zaista vam kažem: imaju neki medju ovima što stoje ovdje koji neće okusiti smrti dok ne vide carstva Božijega.

28. A kad prodje osam dana poslije ovijeh riječi, uze Petra i Ivana i Jakova i izidje na goru da se pomoli Bogu.
29. I kad se moljaše postade lice njegovo drukčije, i odijelo njegovo bijelo i sjajno.
30. I gle, dva čovjeka govorahu s njim, koji bijahu Mojsije i Ilija.
31. Pokazaše se u slavi, i govorahu o izlasku njegovu koji mu je trebalo svršiti u Jeruzalemu.
32. A Petar i koji bijahu s njim bijahu zaspali; ali probudivši se vidješe slavu njegovu i dva čovjeka koji s njim stajahu.
33. I kad se odvojiše od njega reče Petar Isusu: učitelju! dobro nam je ovdje biti; i da načinimo tri sjenice: jednu tebi, i jednu Mojsiju, i jednu Iliji: ne znajući šta govoraše.
34. A dok on to govoraše dodje oblak i zakloni ih; i uplašiše se kad zadjoše u oblak.
35. I ču se glas iz oblaka govoreći: ovo je sin moj ljubazni, njega poslušajte.
36. I kad se čujaše glas nadje se Isus sam. I oni umučaše, i nikom ne javiše ništa u one dane od onoga šta vidješe.
37. A dogodi se drugi dan kad sidjoše s gore srete ga mnoštvo naroda.
38. I gle, čovjek iz naroda povika govoreći: učitelju! molim ti se, pogledaj na sina mojega, jer mi je jedinac:
39. I gle, hvata ga duh, i u jedan put viče, i lomi ga s pjenom, i jedva otide od njega kad ga izlomi;
40. I molih učenike tvoje da ga istjeraju, pa ne mogoše.
41. I odgovarajući Isus reče: o rode nevjerni i pokvareni! dokle ću biti s vama i trpljeti vas? Dovedi mi sina svojega amo.
42. A dok još idjaše k njemu obori ga djavo, i stade ga lomiti. A Isus zaprijeti duhu nečistome, i iscijeli momče, i dade ga ocu njegovu.
43. I svi se divljahu veličini Božijoj. A kad se svi čudjahu svemu što činjaše Isus, reče učenicima svojijem:
44. Metnite vi u uši svoje ove riječi: jer sin čovječij treba da se preda u ruke čovječije.
45. A oni ne razumješe riječi ove; jer *bješe sakrivena od njih* da je ne mogoše razumjeti; i bojahu se da ga zapitaju za ovu riječ.
46. A udje misao u njih ko bi najveći bio medju njima.
47. A Isus znajući pomisli srca njihovijeh uze dijete i metnu ga preda se,
48. I reče im: koji primi ovo dijete u ime moje, mene prima; i koji mene prima, prima onoga koji me je poslao; jer koji je najmanji medju vama on je veliki.
49. A Ivan odgovarajući reče: učitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojijem izgoni djavole, i zabranismo mu, jer ne ide s nama za tobom.
50. I reče mu Isus: ne branite; jer ko nije protiv vas s vama je.
51. A kad se navršiše dani uzeća njegova, on namjeri da ide pravo u Jeruzalem.
52. I posla glasnike pred licem svojijem; i *oni* otidoše i dodjoše u selo Samarjansko da mu ugotove *gdje će noćiti.*
53. I ne primiše ga; jer vidješe da ide u Jeruzalem.
54. A kad vidješe učenici njegovi Jakov i Ivan, rekoše: Gospodine! hoćeš li da rečemo da oganj sidje s neba i da ih istrijebi kao i Ilija što učini?
55. A *on* okrenuvši se zaprijeti im i reče: ne znate kakvoga ste vi duha;
56. Jer sin čovječij nije došao da pogubi duše čovječije nego da sačuva. I otidoše u drugo selo.
57. A kad idjahu putem reče mu neko: Gospodine! ja idem za tobom kudgod ti podješ.
58. I reče mu Isus: lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda; a sin čovječij nema gdje zakloniti glave.
59. A drugome reče: hajde za mnom. A on reče: Gospodine! dopusti mi da idem najprije da ukopam oca svojega.
60. A Isus reče mu: ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace; a ti hajde te javljaj carstvo Božije.
61. A drugi reče: Gospodine! ja idem za tobom; ali dopusti mi najprije da idem da se oprostim s domašnjima svojijem.
62. A Isus reče mu: ni jedan nije pripravan za carstvo Božije koji metne ruku svoju na plug pa se obzire natrag

GLAVA 10.

Apo tom izabra Gospodin i drugijeh sedamdesetoricu, i posla ih po dva i dva pred licem svojijem u svaki grad i u mjesto kuda šćaše sam doći.

2. A reče im: žetva je dakle velika a poslenika malo; nego se molite gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju.

3. Idite; eto ja vas šaljem kao jaganjce medju vukove.

4. Ne nosite kese ni torbe ni obuće, i nikoga ne pozdravljajte na putu.

5. U kojugod kuću udjete najprije govorite: mir kući ovoj.

6. I ako dakle bude ondje sin mira, ostaće na njemu mir vaš; ako li ne *bude*, vratiće se k vama.

7. A u onoj kući budite, i jedite i pijte što u njih ima; jer je poslenik dostojan svoje plate; ne prelazite iz kuće u kuću.

8. I u kojigod grad dodjete i prime vas, jedite što se donese pred vas.

9. I isciejljujte bolesnike koji su u njemu, i govorite im: približi se k vama carstvo Božije.

10. I u kojigod grad dodjete i ne prime vas, izišavši na ulice njegove recite:

11. I prah od grada vašega koji je prionuo za nas otresamo vam; ali ovo znajte da se približi k vama carstvo Božije.

12. Kažem vam da će Sodomi biti lakše u onaj dan nego li gradu onome.

13. Teško tebi, Korozaine! teško tebi Betsaido! Jer da su u Tiru i u Sidonu bila čudesa što su bila u vama, davno bi se u vreći i u pepelu sjedeći pokajali.

14. Ali Tiru i Sidonu biće lakše na sudu nego vama.

15. I ti Kafarnaume! koji si se do nebesa podigao do pakla ćeš propasti.

16. Ko vas sluša mene sluša; i ko se vas odriče mene se odriče; a ko se mene odriče, odriče se onoga koji je mene poslao.

17. Vratiše se pak sedamdesetorica s radosti, govoreći: Gospodine! i djavoli nam se pokoravaju u ime tvoje.

18. *A on im* reče: ja vidjeh sotonu gdje *spade s neba* kao munja.

19. *Evo* vam dajem vlast da stajete *a zmije i* na skorpije i na svaku silu neprijateljsku, i ništa vam ne će nauditi.

20. Ali se tomu ne radujte što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su vaša imena napisana na nebesima.

21. U taj čas obradova se Isus u duhu i reče: hvalim te, oče, Gospodine neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima. Da, oče, jer je tako bila volja tvoja.

22. I okrenuvši se k učenicima reče: sve je meni predao otac moj, i niko ne zna ko je sin osim oca, ni ko je otac osim sina, i ako sin hoće kome kazati.

23. I okrenuvši se k učenicima nasamo reče: blago očima koje vide što vi vidite.

24. Ja vam kažem da su mnogi proroci i carevi željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješe; i čuti što vi čujete, i ne čuše.

25. I gle, ustade jedan zakonik i kušajući ga reče: učitelju! šta ću činiti da dobijem život vječni?

26. A on mu reče: šta je napisano u zakonu? kako čitaš?

27. A on odgovarajući reče: ljubi Gospodina Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svom misli svojom, i bližnjega svojega kao samoga sebe.

28. Reče mu pak: pravo si odgovorio; to čini i bićeš živ.

29. A on šćadijaše da se opravda, pa reče Isusu: a ko je bližnji moj?

30. A Isus odgovarajući reče: jedan čovjek silažaše iz Jeruzalema u Jeriho, pa ga uhvatiše hajduci, koji ga svukoše i izraniše, pa otidoše, ostavivši ga pola mrtva.

31. A iznenada silažaše onijem putem nekakav svećenik, i vidjevši ga prodje.

32. A tako i Levit kad je bio na onome mjestu, pristupi, i vidjevši *ga* prodje.

33. A Samarjanin nekakav prolazeći dodje nad njega, i vidjevši ga sažali mu se;

34. I pristupivši zavi mu rane i zali uljem i vinom; i posadivši ga na svoje kljuse dovede u gostionicu, i ustade oko njega.

35. I sjutradan polazeći izvadi dva

groša te dade krčmaru, i reče mu: gledaj ga, i što više potrošiš ja ću ti platiti kad se vratim.

36. Šta misliš dakle, koji je od one trojice bio bližnji onome što su ga bili uhvatili hajduci?

37. A on reče: onaj koji se smilovao na njega. A Isus mu reče: idi, i ti čini tako.

38. A kad idjahu putem i on udje u jedno selo, a žena neka, po imenu Marta, primi ga u svoju kuću.

39. I u nje bješe sestra, po imenu Marija, koja i sjede kod nogu Isusovijeh i slušaše besjedu njegovu.

40. A Marta se bješe zabunila kako će ga dočekati, i prikučivši se reče: Gospodine! zar ti ne mariš što me sestra moja ostavi samu da služim? reci joj dakle da mi pomože.

41. A Isus odgovarajući reče joj: Marta! Marta! brineš se i trudiš za mnogo,

42. A samo je jedno potrebno. Ali je Marija dobri dijel izabrala, koji se ne će uzeti od nje.

GLAVA 11.

I kad se moljaše Bogu na jednom mjestu pa presta, reče mu neki od učenika njegovijeh: Gospodine! nauči nas moliti se Bogu, kao što i Ivan nauči svoje učenike.

2. A *on* im reče: kad se molite Bogu govorite: oče naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje; da dodje carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu;

3. Hljeb naš potrebni daji nam svaki dan;

4. I oprosti nam grijehe naše, jer i mi opraštamo svakome dužniku svojemu; i ne navedi nas u napast; nego nas izbavi oda zla.

5. I reče im: koji od vas ima prijatelja, i otide mu u ponoći i reče mu: prijatelju! daj mi tri hljeba u zajam;

6. Jer mi dodje prijatelj s puta, i nemam mu šta postaviti;

7. A on iznutra odgovarajući da reče: ne uznemiruj me; već su vrata zatvorena i djeca su moja sa mnom u postelji, i ne mogu ustati da ti dam.

8. I kažem vam: ako i ne ustane da mu da za to što mu je prijatelj, ali za njegovo bezobrazno iskanje ustaće i da*će mu koliko treba.*

9. I ja vama kažem: ištite i daće vam se; tražite i naći ćete; kucajte i otvoriće vam se.

10. Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvora mu se.

11. Koji je medju vama otac u koga ako sin zaište hljeba da mu da kamen? Ili *ako zaište* ribe da mu da mjesto ribe zmiju?

12. Ili ako zaište jaje da mu da skorpiju?

13. Kad dakle vi, zli budući, umijete dobre dare davati djeci svojoj, koliko će više otac nebeski dati Duha svetoga onima koji ištu u njega?

14. I *jednom* izgna djavola koji bješe nijem; kad djavo izidje progovori nijemi; i diviše se ljudi.

15. A neki od njih rekoše: pomoću Belzebuba kneza djavolskoga izgoni djavole.

16. A drugi kušajući *ga* iskahu od njega znak s neba.

17. A on znajući pomisli njihove reče im: svako carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeće; i dom *koji se razdijeli* sam po sebi, propašće.

18. Tako i sotona ako se razdijeli sam po sebi, kako će ostati njegovo carstvo? kao što kažete da pomoću Belzebuba izgonim djavole.

19. Ako li ja pomoću Belzebuba izgonim djavole, sinovi vaši čijom pomoću izgone? Za to će vam oni biti sudije.

20. A ako li ja prstom Božijim izgonim djavole, dakle je došlo k vama carstvo Božije.

21. Kad se jaki naoruža i čuva svoj dvor, imanje je njegovo na miru;

22. A kad dodje jači od njega i nadvlada ga, uzme sve oružje njegovo u koje se uzdao, i razdijeli što otme od njega.

23. Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji sa mnom ne sabira, prosipa.

24. Kad nečisti duh izidje iz čovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeći pokoja, i ne našavši reče: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao;

25. I došavši nadje pometen i ukrašen.

26. Tada otide i uzme sedam drugijeh duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive ondje; i bude potonje čovjeku onome gore od prvoga.

27. A kad to govoraše, podiže gl

dna žena iz naroda i reče mu: blago utrobi koja te je nosila, i sisama koje si sao!

28. A on reče: blago i onima koji slušaju riječ Božiju, i drže je.

29. A narodu koji se skupljaše stade govoriti: rod je ovaj zao; ište znak, i ne će mu se dati znak osim znaka Jone proroka;

30. Jer kako što Jona bi znak Ninivljanima, tako će i sin čovječij biti rodu ovome.

31. Carica južna izići će na sud s ljudima roda ovoga, i osudiće ih; jer ona dodje s kraja zemlje da sluša premudrost Salamunovu: a gle, ovdje je veći od Salamuna.

32. Ninivljani izići će na sud s rodom ovijem, i osudiće ga; jer se pokajaše poučenjem Joninijem: a gle, ovdje je veći od Jone.

33. Niko ne meće zapaljene svijeće na sakriveno mjesto, niti pod sud, nego na svijetnjak da vide svjetlost koji ulaze.

34. Svijeća je tijelu oko. Ako dakle oko tvoje bude zdravo, sve će tijelo tvoje biti svijetlo; ako li *oko tvoje* bude kvarno, i tijelo je tvoje tamno.

35. Gledaj dakle da vidjelo koje je u tebi ne bude tama.

36. Jer ako je sve tijelo tvoje svijetlo da nema nikakoga uda tamna, biće sve svijetlo kao kad te svijeća obasjava svjetlošću.

37. A kad govoraše, moljaše ga nekakav farizej da objeduje u njega. A on ušavši sjede za trpezu.

38. A farizej se začudi kad vidje da se najprije ne umi prije objeda.

39. A Gospodin reče mu: sad vi farizeji spolja čistite čašu i zdjelu, a iznutra vam je puno grabeža i zlobe.

40. Bezumni! nije li onaj načinio i iznutra koji je spolja načinio?

41. Ali dajite milostinju od onoga što je unutra; i gle, sve će vam biti čisto.

42. Ali teško vama farizejima što dajete desetak od metvice i od rute i od svakoga povrća, a prolazite pravdu i ljubav Božiju: ovo je trebalo činiti, i ono ne ostavljati.

43. Teško vama farizejima što tražite *začelja po zbornicama* i da vam se klanja *po ulicama*.

44. *Teško vama* književnici i farizeji, licemjeri, što ste kao sakriveni grobovi po kojima ljudi idu i ne znadu *ih*.

45. A neki od zakonika odgovarajući reče: učitelju! govoreći to i nas sramotiš.

46. A on reče: teško i vama zakonicima što tovarite na ljude bremena teška za nošenje, a vi jednijem prstom svojijem ne ćete da ih prihvatite.

47. Teško vama što zidate grobove prorocima, a vaši su ih ocevi pobili.

48. *Vi* dakle svjedočite i odobravate djela otaca svojijeh; jer ih oni pobiše, a vi im grobove zidate.

49. Za to i premudrost Božija reče: poslaću im proroke i apostole, i od njih će *jedne* pobiti, a *druge* protjerati;

50. Da se ište od roda ovoga krv svijuh proroka koja je prolivena od postanja svijeta,

51. Od krvi Abelove tja do krvi Zaharijne, koji pogibe medju oltarom i crkvom. Da, kažem vam, iskaće se od roda ovoga.

52. Teško vama zakonici što uzeste ključ od znanja; sami ne udjoste, a koji šćadijahu da udju, zabraniste im.

53. A kad im on ovo govoraše, počeše književnici i farizeji vrlo navaljivati k njemu i mnogijem pitanjem zabunjivati ga,

54. Vrebajući i pazeći na njega ne bi li što ulovili iz usta njegovijeh da ga okrive.

GLAVA 12.

Kad se na njih skupiše hiljade naroda da stadoše gaziti jedan drugoga, onda poče najprije govoriti učenicima svojijem: čuvajte se kvasca farizejskoga, koji je licemjerje.

2. Jer ništa nije sakriveno što se ne će otkriti, ni tajno što se ne će doznati;

3. Jer što u mraku rekoste, čuće se na vidjelu; i što na uho šaptaste u klijetima, propovijedaće se na krovovima.

4. Ali vam kažem, prijateljima svojijem: ne bojte se od onijeh koji ubijaju tijelo i po tom ne mogu ništa više učiniti.

5. Nego ću vam kazati koga da se bojite: bojte se onoga koji ima vlast pošto ubije baciti u pakao; da, kažem vam, onoga se bojte.

6. Ne prodaje li se pet vrabaca za dva

dinara? i ni jedan od njih nije zaboravljen pred Bogom.

7. A u vas je i kosa na glavi izbrojena. Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca.

8. Nego vam kažem: koji god prizna mene pred ljudima priznaće i sin čovječij njega pred angjelima Božijim;

9. A koji se odreče mene pred ljudima njega će se odreći pred angjelima Božijim.

10. I svaki koji reče riječ na sina čovječijega oprostiće mu se, a koji huli na svetoga Duha ne će mu se oprostiti.

11. A kad vas dovedu u zbornice i na sudove i pred poglavare, ne brinite se kako ćete ili šta odgovoriti, ili šta ćete kazati;

12. Jer će vas sveti Duh naučiti u onaj čas šta treba reći.

13. Reče mu pak neki iz naroda: učitelju! reci bratu mojemu da podijeli sa mnom dostojanje.

14. A on mu reče: čovječe! ko je mene postavio sudijom ili kmetom nad vama?

15. A njima reče: gledajte i čuvajte se od lakomstva; jer niko ne živi onijem što je suviše bogat.

16. Kaza im pak priču govoreći: u jednoga bogatog čovjeka rodi njiva.

17. I mišljaše u sebi govoreći: šta ću činiti? nemam u što sabrati svoje ljetine.

18. I reče: evo ovo ću činiti: pokvariću žitnice svoje i načiniću veće; i ondje ću sabrati sva svoja žita i dobro svoje;

19. I kazaću duši svojoj: dušo! imaš mnogo imanje na mnogo godina; počivaj, jedi, pij, veseli se.

20. A Bog njemu reče: bezumniče! ovu noć uzeće dušu tvoju od tebe; a što si pripravio čije će biti?

21. Tako *biva onome* koji sebi teče blago a ne bogati se u Boga.

22. A učenicima svojijem reče: za to vam kažem: ne brinite se dušom svojom šta ćete jesti, ni tijelom u što ćete se obući;

23. Duša je pretežnija od jela i tijelo od odijela.

24. Pogledajte gavrane kako ne siju, ni žanju, koji nemaju podruma ni žitnica, i Bog ih hrani; a koliko ste vi *pretežniji od ptica?*

25. A ko od vas brinući se može primaknuti rastu svojemu lakat jedan?

26. A kad ni najmanje što ne možete, za što se brinete za ostalo?

27. Pogledajte ljiljane kako rastu: ne trude se, niti predu; ali ja vam kažem da ni Salamun u svoj slavi svojoj ne obuče se kao jedan od njih.

28. A kad travu po polju, koja danas jest a sjutra se u peć baca, Bog tako odijeva, a kamo li vas, malovjerni!

29. I vi ne ištite šta ćete jesti ili šta ćete piti, i ne brinite se;

30. Jer ovo sve ištu i neznabošci ovoga svijeta; a otac vaš zna da vama treba ovo.

31. Nego ištite carstva Božijega, i ovo će vam se sve dodati.

32. Ne boj se, malo stado! jer bi volja vašega oca da vam da carstvo.

33. Prodajite što imate i dajite milostinju; načinite sebi torbe koje ne će ovetšati, haznu koja se nikad ne će isprazniti, na nebesima, gdje se lupež ne prikučuje niti moljac jede.

34. Jer gdje je vaše blago ondje će biti i srce vaše.

35. Neka budu vaša bedra zapregnuta i svijeće zapaljene;

36. I vi kao ljudi koji čekaju gospodara svojega kad se vrati sa svadbe da mu odmah otvore kako dodje i kucne.

37. Blago onijem slugama koje nadje gospodar kad dodje a oni straže. Zaista vam kažem da će se zapregnuti, i posadiće ih, i pristupiće te će im služiti.

38. I ako dodje u drugu stražu, i u treću stražu dodje, i nadje ih tako, blago onijem slugama.

39. Ali ovo znajte: kad bi znao domaćin u koji će čas doći lupež, čuvao bi i ne bi dao potkopati kuće svoje.

40. I vi dakle budite gotovi; jer u koji čas ne mislite doći će sin čovječij.

41. A Petar mu reče: Gospodine! govoriš li nama ovu priču ili svima?

42. A Gospodin reče: ko je dakle *taj* vjerni i mudri pristav kojega postavi gospodar nad čeljadi svojom da im daje hranu na obrok?

43. Blago tome sluzi kojega došavši gospodar njegov nadje da izvršuje tako.

44. Zaista vam kažem: nad svijem svojijem imanjem postaviće ga.

45. Ako li reče taj sluga u srcu svojemu: ne će moj gospodar još za dugo doći; i stane biti sluge i sluškinje, i jesti i piti, i opijati se;

46. Doći će gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u čas kad ne misli i rasjeći će ga, i dijel njegov metnuće s nevjernima.

47. A onaj sluga koji zna volju gospodara svojega i nije se pripravio, niti učinio po volji njegovoj, biće vrlo bijen;

48. A koji ne zna pa zasluži boj, biće malo bijen. Kome je god mnogo dano mnogo će se iskati od njega; a kome predaše najviše najviše će iskati od njega.

49. Ja sam došao da bacim oganj na zemlju; i kako bi mi se htjelo da se već zapalio!

50. Ali se meni valja krstiti krštenjem, i kako mi je teško dok se ne svrši!

51. Mislite li da sam ja došao da dam mir na zemlju? Ne, kažem vam, nego razdor.

52. Jer će odsele pet u jednoj kući biti razdijeljeni, *ustaće* tri na dva, i dva na tri.

53. Ustaće otac na sina i sin na oca; mati na kćer i kći na mater; svekrva na snahu svoju i snaha na svekrvu svoju.

54. A narodu govoraše: kad vidite oblak gdje se diže od zapada odmah kažete: biće dažd; i biva tako.

55. I kad *vidite* jug gdje duva kažete: biće vrućina; i biva.

56. Licemjeri! lice neba i zemlje umijete poznavati, a vremena ovoga kako ne poznajete?

57. Za što pak i sami od sebe ne sudite pravedno?

58. Jer kad ideš sa svojijem suparnikom knezu, gledaj ne bi li se na putu s njim poravnao da te ne pritegne sudiji, i sudija da te ne preda sluzi, i sluga da te ne baci u tamnicu.

59. Kažem ti: ne ćeš odande izići dok ne daš i pošljednjega dinara.

GLAVA 18.

U to vrijeme pak dodjoše neki i kazaše za Galilejce kojijeh krv pomiješa *Pilat* sa žrtvama njihovijem.

2. *I odgovarajući* Isus reče im: misli*te li da su ti* Galilejci bili najgrješniji od svijeh Galilejaca, jer tako postradaše?

3. Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi ćete tako izginuti.

4. Ali oni osamnaest što na njih pade kula Siloamska i pobi ih, mislite li da su oni najkrivlji bili od sviju Jeruzalemljana?

5. Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi ćete tako izginuti.

6. Kaza im pak ovu priču: jedan čovjek imadijaše smokvu usadjenu u svome vinogradu, i dodje da traži roda na njoj, i ne nadje.

7. Onda reče vinogradaru: evo treća godina kako dolazim i tražim roda na ovoj smokvi, i ne nalazim; posijeci je dakle, za što zemlji da smeta?

8. A on odgovarajući reče mu: gospodaru! ostavi je i za ovu godinu dok okopam oko nje i obaspem gnojem;

9. Pa da ako rodi; ako li ne, posjeći ćeš je na godinu.

10. A kad učaše u jednoj zbornici u subotu,

11. I gle, bješe *ondje* žena bolesna od duha osamnaest godina, i bješe zgrčena, i ne mogaše se ispraviti.

12. A kad je vidje, dozva *je* Isus i reče joj: ženo! oprošćena si od bolesti svoje.

13. I metnu na nju ruke, i odmah se ispravi i hvaljaše Boga.

14. A starješina od zbornice srdjaše se što je Isus iscijeli u subotu, i odgovarajući reče narodu: šest je dana u koje treba raditi, u one dakle dolazite te se liječite, a ne u dan subotni.

15. A Gospodin mu odgovori i reče: licemjere! svaki od vas u subotu ne odrješuje li svojega vola ili magarca od jasala, i ne vodi da napoji?

16. A ovu kćer Abramovu koju sveza sotona evo osamnaesta godina, ne trebaše li je odriješiti iz ove sveze u dan subotni?

17. I kad on ovo govoraše stidjahu se svi koji mu se protivljahu; i sav narod radovaše se za sva njegova slavna djela.

18. A *on* im reče: kakvo je carstvo Božije? i kakvo ću kazati da je?

19. Ono je kao zrno gorušično, koje uzevši čovjek baci u vrt svoj, i uzraste i posta drvo veliko, i ptice nebeske useliše se u grane njegove.

20. Opet reče: kakvo ću kazati da je carstvo Božije?

21. *Ono* je kao kvasac koji uzevši žena metnu u tri kopanje brašna, dok ne uskise sve.

22. I prolažaše po gradovima i selima učeći i putujući u Jeruzalem.

23. Reče mu pak neko: Gospodine! je li malo onijeh koji će biti spaseni? A on im reče:

24. Navalite da udjete na tijesna vrata; jer vam kažem: mnogi će tražiti da udju i ne će moći;

25. Kad ustane domaćin i zatvori vrata, i stanete na polju stajati i kucati u vrata govoreći: Gospodine! Gospodine! otvori nam; i odgovarajući reći će vam: ne poznajem vas otkuda ste.

26. Tada ćete stati govoriti: mi jedosmo pred tobom i pismo, i po ulicama našijem učio si.

27. A on će reći: kažem vam: ne poznajem vas otkuda ste; otstupite od mene svi koji nepravdu činite.

28. Ondje će biti plač i škrgut zuba, kad vidite Abrama i Izaka i Jakova i sve proroke u carstvu Božijemu, a sebe na polje istjerane.

29. I doći će od istoka i zapada i sjevera i juga i sješće za trpezu u carstvu Božijemu.

30. I gle, ima pošljednjijeh koji će biti prvi, i ima prvijeh koji će biti pošljednji.

31. U taj dan pristupiše neki od farizeja govoreći mu: izidji i idi odavde, jer Irud hoće da te ubije.

32. I reče im: idite te kažite onoj lisici: evo izgonim djavole i isciljujem danas i sjutra, a treći *dan* svršiću.

33. Ali danas i sjutra i prekosjutra treba mi ići; jer prorok ne može poginuti izvan Jeruzalema.

34. Jeruzaleme, Jeruzaleme, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslane k sebi! koliko puta htjeh da skupim čeda tvoja kao kokoš gnijezdo svoje pod krila, i ne htjeste!

35. Eto će vam se ostaviti kuća vaša pusta; a ja vam kažem: ne ćete mene vidjeti dok ne dodje da rečete: blagosloven koji ide u ime Gospodinovo.

GLAVA 14.

I dogodi mu se da dodje u subotu u kuću jednoga kneza farizejskoga da *jede hljeb; i oni motrahu* na njega.

2. I gle, bješe pred njim nekakav čovjek na kome bješe debela bolest.

3. I odgovarajući Isus reče zakonicima i farizejima govoreći: je li slobodno u subotu iscjeljivati?

4. A oni ućutješe. I dohvativši *ga* se iscijeli ga i otpusti.

5. I odgovarajući reče im: koji od vas ne bi svojega magarca ili vola da mu padne u bunar odmah izvadio u dan subotni?

6. I ne mogoše mu odgovoriti na to.

7. A gostima kaza priču, kad opazi kako izbirahu začelja, i reče im:

8. Kad te ko pozove na svadbu, ne sjedaj u začelje, da ne bude medju gostima ko stariji od tebe;

9. I da ne bi došao onaj koji je pozvao tebe i njega, i rekao ti: podaj mjesto ovome; i onda ćeš sa stidom sjesti na niže mjesto.

10. Nego kad te ko pozove, došavši sjedi na pošljednje mjesto, da ti reče kad dodje onaj koji te pozva: prijatelju! pomakni se više; tada će tebi biti čast pred onima koji sjede s tobom za trpezom.

11. Jer svaki koji se podiže, poniziće se; a koji se ponižuje, podignuće se.

12. A i onome što ih je pozvao reče: kad daješ objed ili večeru, ne zovi prijatelja svojijeh, ni braće svoje, ni rodjaka svojijeh, ni susjeda bogatijeh, da ne bi i oni tebe kad pozvali i vratili ti;

13. Nego kad činiš gozbu, zovi siromahe, kljaste, hrome, slijepe;

14. I blago će ti biti što ti *oni* ne mogu vratiti; nego će ti se vratiti o uskrsenju pravednijeh.

15. A kad ču to neki od onijeh što sjedjahu s njim za trpezom reče mu: blago onome koji jede hljeba u carstvu Božijemu!

16. A on mu reče: jedan čovjek zgotovi veliku večeru, i pozva mnoge;

17. I kad bi vrijeme večeri, posla slugu svojega da kaže zvanima: hajdete, jer je već sve gotovo.

18. I počeše se izgovarati svi redom; prvi mu reče: kupih njivu, i valja mi ići da je vidim; molim te izgovori me.

19. I drugi reče: kupih pet jarmova volova, i idem da ih ogledam; molim te, izgovori me.

20. I treći reče: oženih se, i za to ne mogu doći.

21. I došavši sluga taj kaza ovo gospodaru svome. Tada se rasrdi domaćin i reče sluzi svome: idi brzo na raskršća i ulice gradske, i dovedi amo siromahe, i kljaste, i bogaljaste, i slijepe.

22. I reče sluga: gospodaru, učinio sam kako si zapovjedio, i još mjesta ima.

23. I reče gospodar sluzi: izidji na putove i medju ograde, te natjeraj da dodju da mi se napuni kuća.

24. Jer vam kažem da ni jedan od onijeh zvanijeh ljudi ne će okusiti moje večere. Jer je mnogo zvanijeh, ali je malo izbranijeh.

25. Idjaše pak s njim mnoštvo naroda, i obazrevši se reče im:

26. Ako ko dodje k meni a ne mrzi na svojega oca, i na mater, i na ženu, i na djecu, i na braću, i na sestre, i na samu dušu svoju, ne može biti moj učenik.

27. I ko ne nosi križa svojega i za mnom ne ide, ne može biti moj učenik.

28. I koji od vas kad hoće da zida kulu ne sjede najprije i ne proračuni šta će ga stati, *da vidi* ima li da može dovršiti?

29. Da ne bi, kad postavi temelj i ne uzmože dovršiti, svi koji gledaju stali mu se rugati

30. Govoreći: ovaj čovjek poče zidati, i ne može da dovrši.

31. Ili koji car kad podje s vojskom da se pobije s drugijem carem ne sjede najprije i ne drži vijeću može li s deset hiljada sresti onoga što ide na njega sa dvadeset hiljada?

32. Ako li ne može, a on pošlje poslanike dok je onaj još daleko i moli da se pomire.

33. Tako dakle svaki od vas koji se ne odreče svega što ima ne može biti moj učenik.

34. So je dobra, ali ako so obljutavi, čim će se osoliti?

35. Niti je potrebna u zemlju ni u gnoj; *nego* je prospu na polje. Ko ima uši da čuje neka čuje.

GLAVA 15.

Približavahu se k njemu svi carinici *i grješnici* da ga čuju.

2. I vikahu na njega farizeji i književnici govoreći: ovaj prima grješnike i jede s njima.

3. A on im kaza priču ovu govoreći:

4. Koji čovjek od vas imajući sto ovaca i izgubivši jednu od njih ne ostavi devedeset i devet u pustinji i ne ide za izgubljenom dok je ne nadje?

5. I našavši digne je na ramo svoje radujući se.

6. I došavši kući sazove prijatelje i susjede govoreći im: radujte se sa mnom: ja nadjoh svoju ovcu izgubljenu.

7. Kažem vam da će tako biti *veća* radost na nebu za jednoga grješnika koji se kaje, nego li za devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokajanje.

8. Ili koja žena imajući deset dinara, ako izgubi jedan dinar, ne zapali svijeće, i ne pomete kuće, i ne traži dobro dok ne nadje?

9. I našavši sazove drugarice i susjede govoreći: radujte se sa mnom: ja nadjoh dinar izgubljeni.

10. Tako, kažem vam, biva radost pred angjelima Božijima za jednoga grješnika koji se kaje.

11. I reče: jedan čovjek imaše dva sina,

12. I reče mladji od njih ocu: oče! daj mi dio od imanja što pripada meni. I otac im podijeli imanje.

13. I po tom do nekoliko dana pokupi mladji sin sve svoje, i ode u daljnu zemlju; i onamo prosu imanje svoje živeći besputno.

14. A kad potroši sve, postade velika glad u onoj zemlji, i on se nadje u nevolji.

15. I otišavši pribi se kod jednoga čovjeka u onoj zemlji; i *on* ga posla u polje svoje da čuva svinje.

16. I željaše napuniti trbuh svoj roščićima koje svinje jedjahu, i niko mu ih ne davaše.

17. A kad dodje k sebi, reče: koliko najamnika u oca mojega imaju hljeba i suviše, a ja umirem od gladi!

18. Ustaću i idem ocu svojemu, pa ću mu reći: oče! sagriješih nebu i tebi,

19. I već nijesam dostojan nazvati se sin tvoj: primi me kao jednoga od svojijeh najamnika.

20. I ustavši otide ocu svojemu. A kad

je još podaleko bio, ugleda ga otac njegov, i sažali mu se, i potrčavši zagrli ga i cjeliva ga.

21. A sin mu reče: oče! sagriješih nebu i tebi, i već nijesam dostojan nazvati se sin tvoj.

22. A otac reče slugama svojijem: iznesite najljepšu haljinu i obucite ga, i podajte mu prsten na ruku i obuću na noge.

23. I dovedite tele ugojeno te zakoljite, da jedemo i da se veselimo.

24. Jer ovaj moj sin bješe mrtav, i oživlje; i izgubljen bješe, i nadje se. I stadoše se veseliti.

25. A sin njegov stariji bijaše u polju, i dolazeći kad se približi kući ču pjevanje i podvikivanje.

26. I dozvavši jednoga od slugu zapita: šta je to?

27. A on mu reče: brat tvoj dodje; i otac tvoj zakla tele ugojeno, što ga je zdrava vidio.

28. A on se rasrdi i ne šćadijaše da udje. Tada izidje otac njegov i moljaše ga.

29. A on odgovarajući reče ocu: eto te služim toliko godina, i nikad ne prestupih tvoje zapovijesti, pa meni nikad nijesi dao jareta da bih se proveselio sa svojijem društvom;

30. A kad dodje taj tvoj sin koji ti je imanje prosuo s kurvama, zaklao si mu tele ugojeno.

31. A on mu reče: sine! ti si svagda sa mnom, i sve je moje tvoje.

32. Trebalo se razveseliti i obradovati, jer ovaj brat tvoj mrtav bješe, i oživlje; i izgubljen bješe, i nadje se.

GLAVA 16.

A učenicima svojijem govoraše: bijaše jedan čovjek bogat koji imaše pristava, i toga oblagaše kod njega da mu prosipa imanje.

2. I dozvavši ga reče mu: šta ovo ja čujem za tebe? Daj račun kako si kućio kuću; jer više ne možeš kućom upravljati.

3. A pristav od kuće reče u sebi: šta ću činiti? gospodar moj uzima od mene upravljanje kuće; kopati ne mogu, prositi stidim se.

4. Znam šta ću činiti da bi me primili u kuće svoje kad *mi se oduzme upravljanje kuće.*

5. I dozvavši redom dužnike gospodara svojega reče prvome: koliko si dužan gospodaru mojemu?

6. A on reče: sto oka ulja. I reče mu: uzmi pismo svoje i sjedi brzo te napiši pedeset.

7. A po tom reče drugome: a ti koliko si dužan? A on reče: sto oka pšenice. I reče mu: uzmi pismo svoje i napiši osamdeset.

8. I pohvali gospodar nevjernoga pristava što mudro učini; jer su sinovi ovoga vijeka mudriji od sinova vidjela u svojemu naraštaju.

9. I ja vama kažem: načinite sebi prijatelje nepravednijem bogastvom, da bi vas kad osiromašite primili u vječne kuće.

10. Koji je vjeran u malom i u mnogom je vjeran; a ko je nevjeran u malom i u mnogom je nevjeran.

11. Ako dakle u nepravednom bogastvu vjerni ne biste, ko će vam u istinom vjerovati?

12. I ako u tudjem ne biste vjerni, ko će vam dati vaše?

13. Nikakav pak sluga ne može dva gospodara služiti; jer ili će na jednoga mrziti a drugoga ljubiti, ili će jednome voljeti a za drugoga ne mariti. Ne možete služiti Bogu i bogastvu.

14. A ovo sve slušahu i farizeji, koji bijahu srebroljupci, i rugahu mu se.

15. I reče im: vi ste oni koji se gradite pravedni pred ljudima; ali Bog zna srca vaša; jer što je u ljudi visoko, *ono* je mrzost pred Bogom.

16. Zakon i proroci su do Ivana; odsele se carstvo Božije propovijeda evangjeljem, i svaki navaljuje da udje u njega.

17. Lašnje je pak nebu i zemlji proći nego li jednoj titli iz zakona propasti.

18. Svaki koji pušta ženu svoju i uzima drugu, preljubu čini; i koji se ženi puštenicom, preljubu čini.

19. Čovjek neki pak bješe bogat, koji se oblačaše u skerlet i u svilu, i življaše svaki dan gospodski i veseljaše se.

20. A bijaše jedan siromah, po imenu Lazar, koji ležaše pred njegovijem vratima gnojav,

21. I željaše da se nasiti mrvama koje padahu s trpeze bogatoga; još i ležahu i lizahu gnoj njegov.

22. A kad umrije siromah, odnesoše ga angjeli u naručje Abramovo; a umrije i bogati, i zakopaše ga.

23. I u paklu kad bješe u mukama podiže oči svoje i ugleda iz daleka Abrama i Lazara u naručju njegovu.

24. I povikavši reče: oče Abrame! smiluj se na me i pošlji mi Lazara neka umoči u vodu vrh od prsta svojega, i da mi rashladi jezik; jer se mučim u ovome plamenu.

25. A Abram reče: sinko! opomeni se da si ti primio dobra svoja u životu svome, i Lazar opet zla; a sad se on tješi, a ti se mučiš.

26. I preko svega toga postavljena je medju nama i vama velika propast, da oni koji bi htjeli odovud k vama prijeći, ne mogu, niti oni otuda k nama da prelaze.

27. Tada reče: molim te dakle, oče, da ga pošlješ kući oca mojega,

28. Jer imam pet braće: neka im posvjedoči da ne bi i oni došli na ovo mjesto mučenja.

29. Reče mu Abram: *oni* imaju Mojsija i proroke, neka njih slušaju.

30. A on reče: ne, oče Abrame! nego ako im dodje ko iz mrtvijeh pokajaće se.

31. A *Abram* mu reče: ako ne slušaju Mojsija i prórōkā, da ko i iz mrtvijeh ustane ne će vjerovati.

GLAVA 17.

A učenicima reče: nije moguće da ne dodju sablazni; ali teško onome s koga dolaze;

2. Bolje bi mu bilo da mu se vodenični kamen objesi o vratu, i da *ga* bace u more, nego da sablazni jednoga od ovijeh malijeh.

3. Čuvajte se. Ako ti sagriješi brat tvoj, nakaraj ga; pa ako se pokaje, oprosti mu.

4. I ako ti sedam puta na dan sagriješi, i sedam puta na dan dodje k tebi i reče: kajem se, oprosti mu.

5. I rekoše apostoli Gospodinu: dometni nam vjere.

6. A Gospodin reče: kad biste imali vjere koliko zrno gorušično, i rekli biste *ovome dubu*: iščupaj se i usadi se *u more, i poslušao* bi vas.

7. *Koji pak od* vas kad ima slugu koji ore ili čuva stoku pa kad dodje iz polja, reče mu: hodi brzo i sjedi za trpezu?

8. Nego ne kaže li mu: ugotovi mi da večeram, i zapregni se te mi služi dok jedem i pijem, pa onda i ti jedi i pij?

9. Eda li će on zahvaliti sluzi tome kad svrši što mu se zapovjedi? Ne vjerujem.

10. Tako i vi kad svršite sve što vam je zapovjedjeno, govorite: mi smo zaludne sluge, jer učinismo što smo bili dužni činiti.

11. I kad idjaše u Jeruzalem, on prolažaše izmedju Samarije i Galileje.

12. I kad ulažaše u jedno selo sretoše ga deset gubavijeh ljudi, koji staše izdaleka,

13. I podigoše glas govoreći: Isuse učitelju! pomiluj nas.

14. I vidjevši *ih* reče im: idite i pokažite se svećenicima. I oni idući očistiše se.

15. A jedan od njih vidjevši da se iscijeli povrati se hvaleći Boga iza glasa,

16. I pade ničice pred noge njegove, i zahvali mu. I to bješe Samarjanin.

17. A Isus odgovarajući reče: ne iscijeliše li se desetorica? Gdje su dakle devetorica?

18. Kako se *medju njima koji* ne nadje da se vrati da zahvali Bogu, nego sam ovaj tudjin?

19. I reče mu: ustani, idi; vjera tvoja pomože ti.

20. A kad ga upitaše farizeji: kad će doći carstvo Božije? odgovarajući reče im: carstvo Božije ne će doći da se vidi;

21. Niti će se kazati: evo ga ovdje ili ondje; jer gle, carstvo je Božije unutra u vama.

22. A učenicima reče: doći će vrijeme kad ćete zaželjeti da vidite jedan dan sina čovječijega, i ne ćete vidjeti.

23. I reći će vam: evo ovdje *je*, ili: eno ondje; *ali* ne izlazite, niti tražite.

24. Jer kako što munja sine s neba, i zasvijetli se preko svega što je pod nebom, tako će biti i sin čovječij u svoj dan.

25. Ali mu najprije treba mnogo postradati, i okrivljenu biti od roda ovoga.

26. I kako je bilo u vrijeme Nojevo onako će biti u dane sina čovječijega:
27. Jedjahu, pijahu, ženjahu se, udavahu se do onoga dana kad Noje udje u kovčeg, i dodje potop i pogubi sve.
28. Tako kao što bi u dane Lotove: jedjahu, pijahu, kupovahu, prodavahu, sadjahu, zidahu;
29. A u dan kad izidje Lot iz Sodome, udari oganj i sumpor iz neba i pogubi sve.
30. Tako će biti i u onaj dan kad će se javiti sin čovječij.
31. U onaj dan koji se desi na krovu a pokućstvo njegovo u kući, neka ne silazi da ga uzme; i koji *se desi* u polju, tako neka se ne vraća natrag.
32. Opominjite se žene Lotove.
33. Koji podje da sačuva dušu svoju, izgubiće je; a koji je izgubi, oživljeće je.
34. Kažem vam: u onu noć biće dva na jednome odru, jedan će se uzeti a drugi će se ostaviti;
35. Dvije će mljeti zajedno, jedna će se uzeti a druga će se ostaviti.
36. Dva će biti na njivi, jedan će se uzeti a drugi će se ostaviti.
37. I odgovarajući rekoše mu: gdje, Gospodine? A on im reče: gdje je strvina onamo će se i orlovi skupiti.

GLAVA 18.

Kaza im pak i priču kako se treba svagda moliti Bogu, i ne dati da dotuži,
2. Govoreći: u jednome gradu bijaše jedan sudija koji se Boga ne bojaše i ljudi ne stidjaše.
3. A u onome gradu bijaše jedna udovica i dolažaše k njemu govoreći: ne daj me mojemu suparniku.
4. I ne šćadijaše za dugo. A najposlije reče u sebi: ako se i ne bojim Boga i ljudi ne sramim,
5. No budući da mi dosadjuje ova udovica, odbraniću je, da mi jednako ne dolazi i ne dosadjuje.
6. Tada reče Gospodin: čujte šta govori nepravedni sudija.
7. A kamo li Bog ne će odbraniti izbranijeh svojijeh koji ga mole dan i noć?
8. Kažem vam da će ih odbraniti brzo. Ali sin čovječij kad dodje hoće li naći vjeru na zemlji?
9. *A i drugima koji mišljahu* za sebe da su pravednici i druge uništavahu kaza priču ovu:
10. Dva čovjeka udjoše u crkvu da se mole Bogu, jedan farizej a drugi carinik.
11. Farizej stade i moljaše se u sebi ovako: Bože! hvalim te što ja nijesam kao ostali ljudi: hajduci, nepravednici, preljubočinci, ili kao ovaj carinik.
12. Postim dvaput u nedjelji; dajem desetak od svega što imam.
13. A carinik izdaleka stajaše, i ne šćaše ni očiju podignuti na nebo, nego bijaše prsi svoje govoreći: Bože! milostiv budi meni grješnome;
14. Kažem vam da ovaj otide opravdan kući svojoj, a ne onaj. Jer svaki koji se sam podiže poniziće se; a koji se sam ponižuje podignuće se.
15. Donošahu k njemu i djecu da ih se dotakne; a kad vidješe učenici, zaprijetiše im.
16. A Isus dozvavši ih reče: pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovijeh carstvo Božije.
17. I kažem vam zaista: koji ne primi carstva Božijega kao dijete, ne će ući u njega.
18. I zapita ga jedan knez govoreći: učitelju blagi; šta da učinim da naslijedim život vječni?
19. A Isus reče mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga.
20. Zapovijesti znaš: ne čini preljube; ne ubij; ne ukradi; ne svjedoči lažno; poštuj oca svojega i mater svoju.
21. A on reče: sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje.
22. A kad to ču Isus reče mu: još ti jedno nedostaje: prodaj sve što imaš i razdaj siromasima; i imaćeš blago na nebu; i hajde za mnom.
23. A kad on ču to postade žalostan, jer bješe vrlo bogat.
24. I kad ga vidje Isus gdje postade žalostan, reče: kako je teško ući u carstvo Božije onima koji imaju bogastvo!
25. Lakše je kamili proći kroz iglene uši nego li bogatome ući u carstvo Božije.
26. A oni koji slušahu rekoše: ko se dakle može spasti?
27. A on reče: što je u ljudi nemoguće u Boga je moguće.

28. A Petar reče: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo.
29. A on im reče: zaista vam kažem: nema ni jednoga koji bi ostavio kuću, ili roditelje, ili braću, ili sestre, ili ženu, ili djecu carstva radi Božijega,
30. Koji ne će primiti više u ovo vrijeme, i na onome svijetu život vječni.
31. Uze pak dvanaestoricu i reče im: evo idemo gore u Jeruzalem, i sve će se svršiti što su proroci pisali za sina čovječijega.
32. Jer će ga predati neznabošcima, i narugaće mu se, i ružiće ga, i popljuvaće ga,
33. I biće ga, i ubiće ga; i treći dan ustaće.
34. I oni ništa od toga ne razumješe, i besjeda ova bješe od njih sakrivena, i ne razumješe što im se kaza.
35. A kad se približi k Jerihu, jedan slijepac sjedjaše kraj puta proseći.
36. A kad ču narod gdje prolazi zapita: šta je to?
37. I kazaše mu da Isus Nazaranin prolazi.
38. I povika govoreći: Isuse, sine Davidov! pomiluj me.
39. I prijećahu mu oni što idjahu naprijed da ućuti; a on još više vikaše: sine Davidov! pomiluj me.
40. A Isus stade i zapovjedi da mu ga dovedu; a kad mu se približi, zapita ga
41. Govoreći: šta hoćeš da ti učinim? A on reče: Gospodine! da progledam.
42. A Isus reče: progledaj; vjera tvoja pomože ti.
43. I odmah progleda, i podje za njim hvaleći Boga. I svi ljudi koji vidješe hvaljahu Boga.

GLAVA 19.

I kad udje u Jeriho i prolažaše krozanj,
2. I gle, čovjek po imenu Zahej, koji bješe starješina carinički, i bješe bogat,
3. I iskaše da vidi Isusa da ga pozna; i ne mogaše od naroda, jer bješe maloga rasta;
4. I potrčavši naprijed, pope se na *dud da ga vidi*; jer mu je onuda trebalo proći.
5. *I kad dodje* Isus na ono mjesto, pogledavši gore vidje ga, i reče mu: Zaheju! sidji brzo; jer mi danas valja biti u tvojoj kući.
6. I sidje brzo; i primi ga radujući se.
7. I svi, kad vidješe, vikahu na njega govoreći da grješnome čovjeku dodje u kuću.
8. A Zahej stade i reče Gospodinu: Gospodine! evo pola imanja svojega daću siromasima, i ako sam koga zanio vratiću onoliko četvoro.
9. A Isus mu reče: danas dodje spasenje kući ovoj; jer je i ovo sin Abramov.
10. Jer je sin čovječij došao da nadje i spase što je izgubljeno.
11. A kad oni to slušahu nastavi kazivati priču; jer bješe blizu Jeruzalema, i mišljahu da će se odmah javiti carstvo Božije.
12. Reče dakle: jedan čovjek od dobra roda otide u daljnu zemlju da primi sebi carstvo, i da se vrati.
13. Dozvavši pak deset svojijeh sluga dade im deset kesa, i reče im: trgujte dok se ja vratim.
14. I gradjani njegovi mržahu na njega, i poslaše za njim poslanike govoreći: ne ćemo da on caruje nad nama.
15. I kad se on vrati, pošto primi carstvo, reče da dozovu one sluge kojima dade srebro, da vidi šta je koji dobio.
16. Tada dodje prvi govoreći: gospodaru! kesa tvoja donese deset kesa.
17. I reče mu: dobro, dobri slugo; kad si mi u malom bio vjeran evo ti vlast nad deset gradova.
18. I dodje drugi govoreći: gospodaru! kesa tvoja donese pet kesa.
19. A *on* reče i onome: i ti budi nad pet gradova.
20. I treći dodje govoreći: gospodaru! evo tvoja kesa koju sam zavezao u ubrus i čuvao.
21. Jer sam se bojao tebe: jer si čovjek tvrd: uzimaš što nijesi ostavio, i žnješ što nijesi sijao.
22. A gospodar mu reče: po tvojijem ću ti riječima suditi, zli slugo! znao si da sam ja tvrd čovjek, uzimam što nijesam ostavio, i žnjem što nijesam sijao:
23. Pa za što nijesi dao mojega srebra trgovcima, i ja došavši primio bih ga s dobitkom?

24. I reče onima što stajahu pred njim: uzmite od njega kesu i podajte onome što ima deset kesa.

25. I rekoše mu: gospodaru! on ima deset kesa.

26. *A on im odgovori:* jer vam kažem da će se svakome koji ima dati; a od onoga koji nema uzeće se od njega i ono što ima.

27. A one moje neprijatelje koji nijesu htjeli da ja budem car nad njima, dovedite amo, i isijecite preda mnom.

28. I kazavši ovo podje naprijed, i idjaše gore u Jeruzalem.

29. I kad se približi Betfazi i Betaniji kod gore koja se zvaše Maslinska, posla dva od učenika svojijeh

30. Govoreći: idite u *to* selo prema vama, i kad udjete u njega naći ćete magare privezano na koje nikakav čovjek nikad nije usjedao; odriješite ga i dovedite.

31. I ako vas ko upita: za što driješite? ovako mu kažite: ono Gospodinu treba.

32. A kad otidoše poslani, nadjoše kao što im kaza.

33. A kad oni driješahu magare rekoše im gospodari od njega: za što driješite magare?

34. A oni rekoše: ono Gospodinu treba.

35. I dovedoše ga k Isusu, i baciše haljine svoje na magare, i posadiše Isusa.

36. A kad idjaše, prostirahu haljine svoje po putu.

37. A kad se približi već da sidje s gore Maslinske, poče sve mnoštvo učenika u radosti hvaliti Boga iza glasa za sva čudesa što su vidjeli,

38. Govoreći: blagosloven car koji ide u ime Gospodinovo! mir na nebu i slava na visini!

39. I neki farizeji iz naroda rekoše mu: učitelju! zaprijeti učenicima svojijem.

40. I odgovarajući reče im: kažem vam: ako oni ućute, kamenje će povikati.

41. I kad se približi, ugleda grad i zaplaka za njim

42. Govoreći: kad bi i ti znao u ovaj tvoj dan što je za mir tvoj! ali je sad sakriveno od očiju tvojijeh.

43. *Jer će doći dani na tebe*, i okružiće te neprijatelji tvoji opkopima, i opkoliće te, i obuzeće te sa sviju strana;

44. I razbiće tebe i djecu tvoju u tebi, i ne će ostaviti u tebi kamena na kamenu, za to što nijesi poznao vremena u kojemu si pohodjen.

45. I ušavši u crkvu stade izgoniti one što prodavahu u njoj i kupovahu,

46. Govoreći im: u pismu stoji: dom moj dom je molitve, a vi načiniste od njega pećinu hajdučku.

47. I učaše svaki dan u crkvi. A glavari svećenički i književnici i starješine narodne gledahu da ga pogube.

48. I ne nalažahu šta bi mu učinili; jer sav narod idjaše za njim, i slušahu ga.

GLAVA 20.

I kad on u jedan od onijeh dana učaše narod u crkvi i propovijedaše evangjelje, dodjoše glavari svećenički i književnici sa starješinama,

2. I rekoše mu govoreći: kaži nam kakvom vlasti to činiš? Ili ko ti je dao vlast tu?

3. A *on* odgovarajući reče im: i ja ću vas upitati jednu riječ, i kažite mi:

4. Krštenje Ivanovo ili bi s neba ili od ljudi?

5. A oni pomišljahu u sebi govoreći: ako rečemo s neba, reći će: za što mu dakle ne vjerovaste?

6. Ako li rečemo: od ljudi, sav će nas narod pobiti kamenjem; jer svi vjerovahu da Ivan bješe prorok.

7. I odgovoriše: ne znamo otkuda.

8. A Isus im reče: ni ja vama ne ću kazati kakvom vlasti ovo činim.

9. A narodu poče kazivati priču ovu: jedan čovjek posadi vinograd, i dade ga vinogradarima pa otide na podugo vremena.

10. I u vrijeme posla k vinogradarima slugu da mu dadu od roda vinogradskoga; ali vinogradari izbiše ga, i poslaše prazna.

11. I posla opet drugoga slugu; a oni i onoga izbiše i osramotivši poslaše prazna.

12. I posla opet trećega; a oni i onoga raniše, i istjeraše.

13. Onda reče gospodar od vinograda: šta ću činiti? Da pošljem sina svojega ljubaznoga: eda se kako zastide kad vide njega.

14. A vinogradari vidjevši njega mišljahu u sebi govoreći: ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo da naše bude dostojanje.

15. I izvedoše ga na polje iz vinograda i ubiše. Što će dakle učiniti njima gospodar od vinograda?

16. Doći će i pogubiće ove vinogradare, i daće vinograd drugima. A oni što slušahu rekoše: ne dao Bog!

17. A on pogledavši na njih reče: šta znači dakle ono u pismu: kamen koji odbaciše zidari onaj posta glava od ugla?

18. Svaki koji padne na taj kamen razbiće se; a na koga on padne satrće ga.

19. I gledahu glavari svećenički i književnici u onaj čas da dignu ruku nanj; ali se pobojaše naroda, jer razumješe da njima ovu priču kaza.

20. I pažahu na njega, i poslaše vrebače, koji se gradjahu kao da su pobožni: ne bi li ga uhvatili u riječi da ga predadu poglavarima i vlasti sudijnoj.

21. I upitaše ga govoreći: učitelju! znamo da pravo govoriš i učiš, i ne gledaš ko je ko, nego zaista učiš putu Božijemu:

22. Treba li nam ćesaru davati harač, ili ne?

23. A *on* razumjevši njihovo lukavstvo reče im: šta me kušate?

24. Pokažite mi dinar; čij je na njemu obraz i natpis? A *oni* odgovarajući rekoše: ćesarev.

25. A on im reče: podajte dakle što je ćesarevo ćesaru, i što je Božije Bogu.

26. I ne mogoše riječi njegove pokuditi pred narodom; i diviše se odgovoru njegovu, i umukoše.

27. A pristupiše neki od saduceja koji kažu da nema uskrsenja, i pitahu ga

28. Govoreći: učitelju! Mojsije nam napisa: ako kome umre brat koji ima ženu, i umre bez djece, da brat njegov uzme ženu, i da podigne sjeme bratu svojemu.

29. Bijaše sedam braće, i prvi uze ženu, i umrije bez djece;

30. *I uze* drugi ženu, i on umrije bez djece;

31. *I treći je uze*; a tako i svi sedam; *i ne ostaviše djece*, i pomriješe;

32. A poslije sviju umrije i žena.

33. O uskrsenju dakle koga će od njih biti žena? jer je ona sedmorici bila žena.

34. I odgovarajući Isus reče im: djeca ovoga svijeta žene se i udaju;

35. A koji se udostoje dobiti onaj svijet i uskrsenje iz mrtvijeh niti će se ženiti ni udavati;

36. Jer više ne mogu umrijeti; jer su kao angjeli; i sinovi su Božiji kad su sinovi uskrsenja.

37. A da mrtvi ustaju, i Mojsije pokaza kod kupine gdje naziva Gospodina Boga Abramova i Boga Izakova i Boga Jakovljeva.

38. A Bog nije *Bog* mrtvijeh nego živijeh; jer su njemu svi živi.

39. A neki od književnika odgovarajući rekoše: učitelju! dobro si kazao.

40. I već ne smijahu ništa da ga zapitaju. A *on* im reče:

41. Kako govore da je Krst sin Davidov?

42. Kad sam David govori u psaltiru: reče Gospodin Gospodinu mojemu: sjedi meni s desne strane,

43. Dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima.

44. David dakle njega naziva Gospodinom; pa kako mu je sin?

45. A kad sav narod slušaše, reče učenicima svojijem:

46. Čuvajte se od književnika, koji hoće da idu u dugačkijem haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, i prvijeh mjesta po zbornicama, i začelja na gozbama;

47. Koji jedu kuće udovičke, i lažno se mole Bogu dugo. Oni će još većma biti osudjeni.

GLAVA 21.

Pogledavši pak gore vidje bogate gdje meću priloge svoje u haznu Božiju;

2. A vidje i jednu siromašnu udovicu koja metaše ondje dvije lepte;

3. I reče: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od sviju:

4. Jer svi ovi metnuše u prilog Bogu od suviška svojega, a ona od sirotinje svoje metnu svu hranu svoju što imaše.

5. I kad neki govorahu za crkvu da je ukrašena lijepijem kamenjem i zakladima, reče:

6. Doći će dani u koje od svega ta

vidite ne će ostati ni kamen na kamenu koji se ne će razmetnuti.

7. Zapitaše ga pak govoreći: učitelju! a kad će to biti? i kakav je znak kad će se to dogoditi?

8. A on reče: čuvajte se da vas ne prevare, jer će mnogi doći na ime moje govoreći: ja sam, i vrijeme se približi. Ne idite dakle za njima.

9. A kad čujete ratove i bune, ne plašite se; jer to sve treba najprije da bude; ali još nije tada pošljedak.

10. Tada im reče: ustaće narod na narod i carstvo na carstvo;

11. I zemlja će se tresti vrlo po svijetu, i biće gladi i pomori i strahote i veliki znaci biće na nebu.

12. A prije svega ovoga metnuće na vas ruke svoje i goniće *vas* i predavati u zbornice i u tamnice; vodiće *vas* pred careve i kraljeve imena mojega radi.

13. A to će vam se dogoditi za svjedočanstvo.

14. Metnite dakle u srca svoja, da se prije ne pripravljate kako ćete odgovarati:

15. Jer ću vam ja dati usta i premudrost kojoj se ne će moći protiviti ni odgovoriti svi vaši protivnici.

16. A predavaće vas i roditelji i braća i rodjaci i prijatelji; i pobiće *neke* od vas.

17. I svi će omrznuti na vas imena mojega radi.

18. I dlaka s glave vaše ne će poginuti.

19. Trpljenjem svojijem spasavajte duše svoje.

20. A kad vidite da Jeruzalem opkoli vojska onda znajte da se približilo *vrijeme* da opusti.

21. Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore, i koji budu u gradu neka izlaze *na polje;* i koji su na polju neka ne ulaze u njega:

22. Jer su ovo dani osvete, da se izvrši sve što je napisano.

23. Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! Jer će biti velika nevolja na zemlji, i gnjev na ovom narodu.

24. I pašće od oštrica mača, i odvešće se u ropstvo po svijem narodima; i Jeruzalem će gaziti neznabošci dok se ne *izvrše vremena neznabožaca.*

25. I biće znaci u suncu i u mjesecu i u zvijezdama; i ljudima na zemlji tuga od smetnje i od huke morske i valova.

26. Ljudi će umirati od straha i od čekanja onoga što ide na zemlju; jer će se i sile nebeske pokrenuti.

27. I tada će ugledati sina čovječijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom.

28. A kad se počne ovo zbivati, gledajte i podignite glave svoje; jer se približuje izbavljenje vaše.

29. I kaza im priču: gledajte na smokvu i na sva drveta;

30. Kad vidite da već potjeraju, sami znate da je blizu ljeto.

31. Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu carstvo Božije.

32. Zaista vam kažem da ovaj naraštaj ne će proći dok se ovo sve ne zbude.

33. Nebo i zemlja proći će, a riječi moje ne će proći.

34. Ali se čuvajte da kako vaša srca ne otežaju žderanjem i pijanstvom i brigama ovoga svijeta, i da vam ovaj dan ne dodje iznenada.

35. Jer će doći kao zamka na sve koji žive po svoj zemlji.

36. Stražite dakle jednako i molite se Bogu da biste se udostojili uteći od svega ovoga što će se zbiti, i stati pred sinom čovječijim.

37. I danju učaše u crkvi, a noću izlažaše i noćivaše na gori koja se zove Maslinska.

38. I sav narod dolažaše iz jutra k njemu u crkvu da ga slušaju.

GLAVA 22.

Približavaše se pak praznik prijesnijeh hljebova koji se zove vazam.

2. I gledahu glavari svećenički i književnici kako bi ga ubili; ali se bojahu naroda.

3. A sotona udje u Judu, koji se zvaše Iskariot, i koji bješe jedan od dvanaestorice.

4. I otišavši govori s glavarima svećeničkijem i sa starješinama kako će im ga izdati.

5. I *oni* se obradovaše, i ugovoriše da mu dadu novce.

6. I *on* se obreče, i tražaše zgodna vremena da im ga preda tajno od naroda

7. A dodje dan prijesnijeh hljebova u koji trebaše klati vazam;

8. I posla Petra i Ivana rekavši: idite ugotovite nam vazam da jedemo.

9. A oni mu rekoše: gdje hoćeš da ugotovimo?

10. A on im reče: eto kad udjete u grad, srešće vas čovjek koji nosi vodu u krčagu; idite za njim u kuću u koju on udje,

11. I kažite domaćinu: učitelj veli: gdje je gostionica gdje ću jesti vazam s učenicima svojijem?

12. I on će vam pokazati veliku sobu prostrtu; ondje ugotovite.

13. A *oni* otidoše i nadjoše kao što im kaza; i ugotoviše vazam.

14. I kad dodje čas, sjede za trpezu, i dvanaest apostola s njim.

15. I reče im: vrlo sam željeo da ovaj vazam jedem s vama prije nego postradam;

16. Jer vam kažem da ga odsele ne ću jesti dok se ne svrši u carstvu Božijemu.

17. I uzevši čašu dade hvalu, i reče: uzmite je i razdijelite medju sobom;

18. Jer vam kažem da ne ću piti od roda vinogradskoga dok ne dodje carstvo Božije.

19. I uzevši hljeb dade hvalu, i prelomivši ga dade im govoreći: ovo je tijelo moje koje se daje za vas; ovo činite za moj spomen.

20. A tako i čašu po večeri, govoreći: ova je čaša novi zavjet mojom krvi koja se za vas proljeva.

21. Ali evo ruka izdajnika mojega sa mnom je na trpezi.

22. I sin čovječij dakle ide kao što je uredjeno; ali teško čovjeku onome koji ga izdaje!

23. I oni staše tražiti medju sobom koji bi dakle od njih bio koji će to učiniti.

24. A posta i prepiranje medju njima koji bi se držao medju njima da je najveći.

25. A on im reče: carevi narodni vladaju narodom, a koji njim upravljaju, zovu se dobrotvori.

26. Ali vi nemojte tako; nego koji je *najveći medju vama neka bude kao najmanji, i koji je* starješina *neka bude* kao *luga.*

27. Jer koji je veći, koji sjedi za trpezom ili koji služi? Nije li onaj koji sjedi za trpezom? A ja sam medju vama kao sluga.

28. A vi ste oni koji ste se održali sa mnom u mojijem napastima.

29. I ja ostavljam vama carstvo kao što je otac moj meni ostavio:

30. Da jedete i pijete za trpezom mojom u carstvu mojemu, i da sjedite na prijestolima i sudite nad dvanaest koljena Izraelovijeh.

31. Reče pak Gospodin: Šimune! Šimune! evo vas ište sotona da bi vas činio kao pšenicu.

32. A ja se molih za tebe da tvoja vjera ne prestane; i ti kadgod obrativši se utvrdi braću svoju.

33. A on mu reče: Gospodine! s tobom gotov sam i u tamnicu i na smrt ići.

34. A on reče: kažem ti, Petre! danas ne će zapjevati pijetao dok se triput ne odrečeš da me poznaješ.

35. I reče im: kad vas poslah bez kese i bez torbe i bez obuće, eda vam što nedostade? A oni rekoše: ništa.

36. A *on* im reče: ali sad koji ima kesu neka je uzme, tako i torbu; a koji nema neka proda haljinu svoju i kupi nož.

37. Jer vam kažem da još i ovo treba na meni da se izvrši što stoji u pismu: i medju zločince metnuše ga. Jer što je pisano za mene, svršuje se.

38. A oni rekoše: Gospodine! evo ovdje dva noža. A on im reče: dosta je.

39. I izišavši otide po običaju na goru Maslinsku; a za njim otidoše učenici njegovi.

40. A kad dodje na mjesto reče im: molite se Bogu da ne padnete u napast.

41. I sam odstupi od njih kako se može kamenom dobaciti, i kleknuvši na koljena moljaše se Bogu

42. Govoreći: oče! kad bi htio da proneseš ovu čašu mimo mene! ali ne moja volja nego tvoja da bude.

43. A angjeo mu se javi s neba, i krijepi ga.

44. I budući u borenju, moljaše se bolje; znoj pak njegov bijaše kao kaplje krvi koje kapahu na zemlju.

45. I ustavši od molitve dodje k uče-

nicima svojijem, i nadje ih a oni spavaju od žalosti,

46. I reče im: što spavate? ustanite, molite se Bogu da ne padnete u napast.

47. Dok on pak još govoraše, gle, narod i jedan od dvanaestorice, koji se zvaše Juda, idjaše pred njima, i pristupi k Isusu da ga cjeliva. Jer im ovo bijaše dao znak: koga cjelivam onaj je.

48. A Isus mu reče: Juda! zar cjelivom izdaješ sina čovječijega?

49. A kad oni što bijahu s njim vidješe šta će biti, rekoše mu: Gospodine! da bijemo nožem?

50. I udari jedan od njih slugu poglavara svećeničkoga, i odsiječe mu desno uho.

51. A Isus odgovarajući reče: ostavite to. I dohvativši se do uha njegova iscijeli ga.

52. A glavarima svećeničkijem i vojvodama crkvenijem i starješinama koji bijahu došli nanj reče Isus: zar kao na hajduka izidjoste s noževima i s koljem da me uhvatite?

53. Svaki dan bio sam s vama u crkvi i ne digoste rûkū na mene; ali je sad vaš čas i oblast tame.

54. A kad ga uhvatiše, odvedoše ga i uvedoše u dvor poglavara svećeničkoga. A Petar idjaše za njim izdaleka.

55. A kad oni naložiše oganj nasred dvora i sjedjahu zajedno, i Petar sjedjaše medju njima.

56. Vidjevši ga pak jedna sluškinja gdje sjedi kod ognja, i pogledavši nanj reče: i ovaj bješe s njim.

57. A on ga se odreče govoreći: ženo! ne poznajem ga.

58. I malo za tijem vidje ga drugi i reče: i ti si od njih. A Petar reče: čovječe! nijesam.

59. I pošto prodje oko jednoga sahata drugi neko potvrdjivaše govoreći: zaista i ovaj bješe s njim; jer je Galilejac.

60. A Petar reče: čovječe! ne znam šta govoriš. I odmah dok on još govoraše zapjeva pijetao.

61. I obazrevši se Gospodin pogleda na Petra, i Petar se opomenu riječi Gospodinove kako mu reče: prije nego pijetao zapjeva odreći ćeš me se triput.

62. I *izišavši na polje plaka* gorko.

63. A ljudi koji držahu Isusa rugahu mu se, i bijahu ga.

64. I pokrivši ga bijahu ga po obrazu i pitahu ga govoreći: proreci ko te udari?

65. I druge mnoge hule govorahu nanj.

66. I kad svanu, sabraše se starješine narodne i glavari svećenički i književnici, i odvedoše ga u svoj sud

67. Govoreći: jesi li ti Krst? kaži nam. A *on* im reče: ako vam *i* kažem, ne ćete vjerovati.

68. A ako vas i zapitam, ne ćete mi odgovoriti, niti ćete me pustiti.

69. Odsele će sin čovječij sjediti s desne strane sile Božije.

70. Svi pak rekoše: ti li si dakle sin Božij? A on im reče: vi kažete da sam ja.

71. A oni rekoše: šta nam trebaju više svjedočanstva? jer sami čusmo iz usta njegovijeh.

GLAVA 23.

I ustavši njih sve mnoštvo odvedoše ga k Pilatu.

2. I počeše ga tužiti govoreći: ovoga nadjosmo da otpadjuje narod naš, i zabranjuje davati ćesaru danak, i govori da je on Krst car.

3. A Pilat ga zapita: ti li si car Židovski? A on odgovarajući reče mu: ti kažeš.

4. A Pilat reče glavarima svećeničkijem i narodu: ja ne nalazim nikakve krivice na ovom čovjeku.

5. A oni navaljivahu govoreći: on buni ljude učeći po svoj Judeji počevši od Galileje dovde.

6. A Pilat čuvši za Galileju zapita: zar je on Galilejac?

7. I razumjevši da je iz područja Irudova posla ga Irudu, koji takodjer bijaše u Jeruzalemu onijeh dana.

8. A Irud vidjevši Isusa bi mu vrlo milo; jer je odavno željeo da ga vidi, jer je mnogo slušao za njega, i nadaše se da će vidjeti od njega kako čudo.

9. I pita ga mnogo koje za što; ali mu on ništa ne odgovori.

10. A glavari svećenički i književnici stajahu, i jednako tužahu ga.

11. A Irud osramotivši ga sa svojijem vojnicima, i narugavši mu se,

mu bijelu haljinu, i posla ga natrag Pilatu.

12. I u taj se dan pomiriše Pilat i Irud medju sobom; jer prije bijahu u zavadi.

13. A Pilat sazvavši glavare svećeničke i knezove i narod

14. Reče im: dovedoste mi ovoga čovjeka kao koji narod otpadjuje, i eto ja ga pred vama ispitah, i ne nalazim na ovom čovjeku ni jedne krivice što vi na njega govorite;

15. A ni Irud, jer sam ga slao k njemu; i eto se ne nalazi ništa da je učinio što bi zasluživalo smrt.

16. Daklem da ga izbijem pa da pustim.

17. A trebaše o svakom prazniku *vazma* da im pusti po jednoga *sužnja*.

18. Ali narod sav povika govoreći: uzmi ovoga, a pusti nam Barabu;

19. Koji bijaše bačen u tamnicu za nekakvu bunu učinjenu u gradu i za krv.

20. A Pilat opet reče da bi on htio pustiti Isusa.

21. A oni vikahu govoreći: raspni ga, raspni.

22. A on im treći put reče: kakvo je dakle on zlo učinio? ja ništa na njemu ne nadjoh što bi zasluživalo smrt; daklem da ga izbijem pa da pustim.

23. A oni jednako navaljivahu s velikom vikom, i iskahu da se on razapne; i nadvlada vika njihova i glavara svećeničkijeh.

24. I Pilat presudi da bude kao što oni ištu.

25. I pusti onoga što iskahu, koji bješe bačen u tamnicu za bunu i za krv; a Isusa ostavi na njihovu volju.

26. I kad ga povedoše, uhvatiše nekoga Šimuna Cirenca koji idjaše iz polja, i metnuše na njega križ da nosi za Isusom.

27. A za njim idjaše mnoštvo naroda i žena, koje plakahu i naricahu za njim.

28. A Isus obazrevši se na njih reče: kćeri Jeruzalemske! ne plačite za mnom, nego plačite za sobom i za djecom svojom.

29. Jer gle, idu dani u koje će se reći: *blago nerotkinjama, i utrobama koje ne rodiše, i sisama koje ne dojiše.*

30. *Tada će početi govoriti gorama:* padnite na nas; i bregovima: pokrijte nas.

31. Jer kad se ovako radi od sirova drveta, šta će biti od suha?

32. Vodjahu pak i druga dva zločinca da pogube s njim.

33. I kad dodjoše na mjesto koje se zvaše košturnica, ondje razapeše njega i zločince, jednoga s desne *strane* a drugoga s lijeve.

34. A Isus govoraše: oče! oprosti im; jer ne znadu šta čine. A dijeleći njegove haljine bacahu kocke.

35. I narod stajaše te gledaše, a i knezovi s njima rugahu mu se govoreći: drugima pomože, neka pomože i sebi, ako je on Krst, izbranik Božij.

36. A i vojnici mu se rugahu, i pristupahu *k njemu* i davahu mu ocat,

37. I govorahu: ako si ti car Židovski pomozi sam sebi.

38. A bijaše nad njim i natpis napisan slovima Grčkijem i Latinskijem i Jevrejskijem: ovo je car Zidovski.

39. A jedan od obješenijeh zločinaca huljaše na njega govoreći: ako si ti Krst pomozi sebi i nama.

40. A drugi odgovarajući šutkaše ga i govoraše: zar se ti ne bojiš Boga, kad si i sam osudjen tako?

41. I mi smo još pravedno *osudjeni;* jer primamo po svojijem djelima kao što smo zaslužili; ali on nikakva zla nije učinio.

42. I reče Isusu: opomeni me se, Gospodine! kad dodješ u carstvo svoje.

43. I reče mu Isus: zaista ti kažem; danas ćeš biti sa mnom u raju.

44. A bijaše oko šestoga sahata, i tama bi po svoj zemlji do sahata devetoga.

45. I pomrča sunce, i zavjes crkveni razdrije se na pola.

46. I povikavši Isus iza glasa reče: oče! u ruke tvoje predajem duh svoj. I rekavši ovo izdahnu.

47. A kad vidje kapetan šta bi, stade hvaliti Boga govoreći: zaista ovaj čovjek bješe pravednik.

48. I sav narod koji se bijaše skupio da gleda ovo, kad vidje šta biva, vrati se bijući se u prsi svoje.

49. A svi njegovi znanci stajahu izdaleka, i žene koje bijahu išle za njim iz Galileje, i gledahu ovo.

50. I gle, čovjek, po imenu Josip, savjetnik, čovjek dobar i pravedan,
51. (On ne bijaše pristao na njihov savjet i na posao) iz Arimatije grada Judejskoga, koji i sam čekaše carstva Božijega,
52. On pristupivši k Pilatu zaiska tijelo Isusovo.
53. I skide ga, i obavi platnom, i metnu ga u grob isječen, u kome niko ne bijaše nikad metnut.
54. I dan bijaše petak, i subota osvitaše.
55. A žene koje bijahu došle s Isusom iz Galileje, idoše za *Josipom,* i vidješe grob i kako se tijelo metnu.
56. Vrativši se pak pripraviše mirise i miro; i u subotu dakle ostaše na miru po zakonu.

GLAVA 24.

A u prvi *dan* nedjeljni dodjoše vrlo rano na grob, i donesoše mirise što pripraviše, i neke *druge žene* s njima;
2. Ali nadjoše kamen odvaljen od groba.
3. I ušavši ne nadjoše tijela Gospodina Isusa.
4. I kad se one čudjahu tome, gle, dva čovjeka staše pred njima u sjajnijem haljinama;
5. A kad se one uplašiše i oboriše lica k zemlji, rekoše im: što tražite živoga medju mrtvima?
6. Nije ovdje; nego ustade; opomenite se kako vam kaza kad bješe još u Galileji,
7. Govoreći da sin čovječij treba da se preda u ruke ljudi grješnika i da se razapne i treći dan da ustane.
8. I opomenuše se riječi njegovijeh.
9. I vrativši se od groba javiše sve ovo jedanaestorici i svima ostalijem,
10. A *to* bijaše Mandalijena Marija i Ivana i Marija Jakovljeva i ostale s njima koje kazaše ovo apostolima.
11. I njima se učiniše njihove riječi kao laž, i ne vjerovaše im.
12. A Petar ustavši otrča ka grobu, i natkučivši se vidje same haljine gdje leže, i otide čudeći se u sebi šta bi.
13. I gle, dvojica od njih idjahu u onaj dan u selo koje bijaše daleko od Jeruzalema šeset potrkališta i zvaše se Emaus.
14. I oni govorahu medju sobom o svima ovijem dogadjajima.
15. I kad se oni razgovarahu i zapitivahu jedan drugoga, i Isus približi se, i idjaše s njima.
16. A oči im se držahu da ga ne poznaše.
17. A *on* im reče: kakav je to razgovor koji imate medju sobom idući, i *što* ste neveseli?
18. A jedan po imenu Kleofa, odgovarajući reče mu: zar si ti jedan od crkvara u Jeruzalemu koji nijesi čuo šta je u njemu bilo ovijeh dana?
19. I reče im: šta? A oni mu rekoše: za Isusa Nazaranina, koji bješe prorok, silan u djelu i u riječi pred Bogom i *pred* svijem narodom;
20. Kako ga predadoše glavari svećenički i knezovi naši te se osudi na smrt, i razapeše ga?
21. A mi se nadasmo da je on onaj koji će izbaviti Izraela; ali svrh svega toga ovo je danas treći dan kako to bi.
22. A uplašiše nas i žene neke od naših koje su bile rano na grobu,
23. I ne našavši tijela njegova dodjoše govoreći da su im se angjeli javili koji su kazali da je on živ.
24. I idoše jedni od naših na grob, i nadjoše tako kao što i žene kazaše, ali njega ne vidješe.
25. I on im reče: o bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega što govoriše proroci!
26. Nije li to trebalo da Krst pretrpi i da udje u slavu svoju?
27. I počevši od Mojsija i od sviju proroka kazivaše im što je za njega u svemu pismu.
28. I približiše se k selu u koje idjahu, i on činjaše se da hoće dalje da ide.
29. I *oni* ga ustavljahu govoreći: ostani s nama, jer je dan nagao, i blizu je noć. I udje s njima da noći.
30. I kad sjedjaše s njima za trpezom, uze hljeb i blagoslovivši prelomi ga i dade im.
31. Tada se njima otvoriše oči i poznaše ga. I njega nestade.
32. I *oni* govorahu jedan drugome: ne goraše li naše srce u nama kad nam govoraše putem i kad nam kazivaše pismo?

33. I ustavši onaj čas, vratiše se u Jeruzalem, i nadjoše u skupu jedanaestoricu i koji bijahu s njima,

34. Koji govorahu: zaista ustade Gospodin, i javi se Šimunu.

35. I oni kazaše što bi na putu, i kako ga poznaše kad prelomi hljeb.

36. A kad oni ovo govorahu, i sam Isus stade medju njima, i reće im: mir vam.

37. A *oni* se uplašiše, i poplašeni buduć, mišljahu da vide duha.

38. I reče im: šta se plašite? I za što *takove* misli ulaze u srca vaša?

39. Vidite ruke moje i noge moje: ja sam glavom; opipajte me i vidite; jer duh tijela i kostiju nema kao što vidite da ja imam.

40. I ovo rekavši pokaza im ruke i noge.

41. A dok *oni* još ne vjerovahu od radosti i čudjahu se reče im: imate li ovdje što za jelo?

42. A oni mu daše komad ribe pečene, i meda u satu.

43. I uzevši izjede pred njima.

44. I reče im: ovo su riječi koje sam vam govorio još dok sam bio s vama, da sve treba da se svrši što je za mene napisano u zakonu Mojsijevu i u prorocima i u psalmima.

45. Tada im otvori um da razumiju pismo.

46. I reče im: tako je pisano, i tako je trebalo da Krst postrada i da ustane iz mrtvijeh treći dan;

47. I da se propovijeda pokajanje u ime njegovo i oproštenje grijèhā po svijem narodima počevši od Jeruzalema.

48. A vi ste svjedoci ovome.

49. I gle, ja ću poslati obećanje oca svojega na vas; a vi sjedite u gradu Jeruzalemskome dok se ne obučete u silu s visine.

50. I izvede ih na polje do Betanije, i podignuvši ruke svoje blagoslovi ih.

51. I kad ih blagosiljaše, odstupi od njih, i uznošaše se na nebo.

52. I oni mu se pokloniše, i vratiše se u Jeruzalem s velikom radošću.

53. I bijahu jednako u crkvi hvaleći i blagosiljajući Boga. Amen.

SVETO EVANGJELJE PO IVANU.

GLAVA 1.

U početku bješe riječ, i riječ bješe u Boga, i Bog bješe riječ.

2. Ona bješe u početku u Boga.

3. Sve je kroz nju postalo, i bez nje ništa nije postalo što je postalo.

4. U njoj bješe život, i život bješe vidjelo ljudima.

5. I vidjelo se svijetli u tami, i tama ga ne obuze.

6. Posla Bog čovjeka po imenu Ivana.

7. Ovaj dodje za svjedočanstvo da svjedoči za vidjelo da svi vjeruju krozanj.

8. On ne bješe vidjelo, nego da svjedoči za vidjelo.

9. Bješe vidjelo istinito koje obasjava *svakoga* čovjeka koji dolazi na svijet.

10. *Na svijetu* bješe, i svijet krozanj postade, *i svijet ga* ne pozna.

11. K svojima dodje, i svoji ga ne primiše.

12. A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božiji, koji vjeruju u ime njegovo,

13. Koji se ne rodiše od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga.

14. I riječ postade tijelo i useli se u nas puno blagodati i istine; i vidjesmo slavu njegovu, slavu, kao jedinorodnoga od oca.

15. Ivan svjedoči za njega i viče govoreći: ovaj bješe za koga rekoh: koji za mnom ide preda mnom postade, jer prije mene bješe.

16. I od punosti njegove mi svi uzesmo blagodat za blagodaću.

17. Jer se zakon dade preko Mojsija, a blagodat i istina postade od Isu krsta.

18. Boga niko nije vidio nikad: jedinorodni sin koji je u naručju očinom, on ga javi.

19. I ovo je svjedočanstvo Ivanovo kad poslaše Židovi iz Jeruzalema svećenike i Levite da ga zapitaju: ko si ti?

20. I *on* prizna, i ne zataja, i prizna: ja nijesam Krst.

21. I zapitaše ga: ko si dakle? Jesi li Ilija? I reče: nijesam. Jesi li prorok? I odgovori: nijesam.

22. A *oni* mu rekoše: ko si? da možemo kazati onima što su nas poslali: šta kažeš za sebe?

23. Reče: ja sam glas onoga što viče u pustinji: poravnite put Gospodinov; kao što kaza Izaija prorok.

24. I bijahu poslanici od farizeja,

25. I zapitaše ga govoreći mu: za što dakle kršćavaš kad ti nijesi Krst ni Ilija ni prorok?

26. Odgovori im Ivan govoreći: ja kršćavam vodom, a medju vama stoji koga vi ne znate.

27. On je onaj što će doći za mnom, koji bješe preda mnom; kome ja nijesam dostojan odriješiti remêna na obući njegovoj.

28. Ovo bi u Betaniji preko Jordana gdje Ivan kršćavaše.

29. A sjutradan vidje Ivan Isusa gdje ide k njemu, i reče: gle, jagnje Božije koje uze *na se* grijehe svijeta.

30. Ovo je *onaj* za koga ja rekoh: za mnom ide čovjek koji preda mnom postade, jer prije mene bješe.

31. I ja ga ne znadoh; nego da se javi Izraelu za to ja dodjoh da krstim vodom.

32. I svjedoči Ivan govoreći: vidjeh Duha gdje silazi s neba kao golub i stade na njemu.

33. I ja ga ne znadoh; nego onaj koji me posla da krstim vodom on mi reče: na koga vidiš da silazi Duh i stoji na njemu to je *onaj* koji će krstiti Duhom svetijem.

34. I ja vidjeh i zasvjedočih da je ovaj sin Božij.

35. A sjutradan opet stajaše Ivan i dvojica od učenika njegovijeh,

36. I vidjevši Isusa gdje ide, reče: gle, jagnje Božije.

37. I čuše ga oba učenika kad govoraše, i otidoše za Isusom.

38. A Isus obazrevši se i vidjevši ih *gdje idu za njim, reče im:* šta ćete? A oni mu rekoše: Rabi! (koje znači: učitelju) gdje stojiš?

39. I reče im: dodjite i vidite. I otidoše, i vidješe gdje stajaše; i ostaše u njega onaj dan. A bijaše oko devetoga sahata.

40. A jedan od dvojice koji čuše od Ivana i idjahu za njim bijaše Andrija brat Šimuna Petra;

41. On nadje najprije brata svojega Šimuna, i reče mu: mi nadjosmo Mesiju, koje znači Krst.

42. I dovede ga k Isusu. A Isus pogledavši nanj reče: ti si Šimun, sin Jonin; ti ćeš se zvati Kefa, koje znači Petar.

43. A sjutradan namisli izići u Galileju, i nadje Filipa, i reče mu: hajde za mnom.

44. A Filip bješe iz Betsaide iz grada Andrijna i Petrova.

45. Filip nadje Natanaela, i reče mu: za koga Mojsije u zakonu pisa i proroci, nadjosmo *ga,* Isusa sina Josipova iz Nazareta.

46. I reče mu Natanael: iz Nazareta može li biti što dobro? Reče mu Filip: dodji i vidji.

47. A Isus vidjevši Natanaela gdje ide k njemu reče za njega: evo pravoga Izraelca u kome nema lukavstva.

48. Reče mu Natanael: kako me poznaješ? Odgovori Isus i reče mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad bijaše pod smokvom.

49. Odgovori Natanael i reče mu: Rabi! ti si sin Božij, ti si car Izraelov.

50. Odgovori Isus i reče mu: što ti kazah da te vidjeh pod smokvom za to vjeruješ; vidjećeš više od ovoga.

51. I reče mu: zaista, zaista vam kažem: odsele ćete vidjeti nebo otvoreno i angjele Božije gdje se penju i silaze k sinu čovječijemu.

GLAVA 2.

I u treći dan bi svadba u Kani Galilejskoj, i ondje bješe mati Isusova.

2. A pozvan bješe i Isus i učenici njegovi na svadbu.

3. I kad nesta vina, reče mati Isusova njemu: nemaju vina.

4. Isus joj reče: što je meni do tebe, ženo? Još nije došao moj čas.

5. Reče mati njegova slugama: [illegible] god vam reče učinite.

6. A ondje bijaše šest vodenijeh sudova od kamena, postavljenijeh po *običaju* Židovskoga čišćenja, koji uzimahu po dva ili po tri vedra.

7. Reče im Isus: napunite sudove vode. I napuniše ih do vrha.

8. I reče im: zahvatite sad, i nosite kumu. I odnesoše.

9. A kad okusi kum od vina koje je postalo od vode, i ne znadijaše otkuda je (a sluge znadijahu koje su zahvatile vodu), zovnu kum ženika,

10. I reče mu: svaki čovjek najprije dobro vino iznosi, a kad se opiju onda rdjavije; a ti si čuvao dobro vino doslije.

11. Ovo učini Isus početak čudesima u Kani Galilejskoj, i pokaza slavu svoju; i učenici njegovi vjerovaše ga.

12. Po tom sidje u Kafarnaum, on i mati njegova, i braća njegova, i učenici njegovi, i ondje stajaše ne mnogo dana.

13. I blizu bješe vazam Židovski, i izidje Isus u Jeruzalem.

14. I nadje u crkvi gdje sjede oni što prodavahu volove i ovce i golubove, i koji novce mijenjahu.

15. I načinivši bič od uzica, izgna sve iz crkve, i ovce i volove; i mjenjačima prosu novce i stolove ispremeta;

16. I reče onima što prodavahu golubove: nosite to odavde, i ne činite od doma oca mojega doma trgovačkoga.

17. A učenici se njegovi opomenuše da u pismu stoji: revnost za kuću tvoju izjede me.

18. A Židovi odgovarajući rekoše mu: kakav nam znak pokazuješ, da to možeš činiti?

19. Isus odgovori i reče im: razvalite ovu crkvu, i za tri dana ću je podignuti.

20. A Židovi rekoše: četrdeset i šest godina gradjena je ova crkva, i ti za tri dana da je podigneš?

21. A on govoraše za crkvu tijela svojega.

22. A kad usta iz mrtvijeh, opomenuše se učenici njegovi da ovo govoraše, i vjerovaše pismu i riječi koju reče *Isus.*

23. A kad bješe u Jeruzalemu na praznik vazma, mnogi vjerovaše u ime njegovo, videći čudesa njegova koja činjaše.

24. Ali Isus ne povjeravaše im sebe; jer ih sve znadijaše,

25. I ne trebaše mu da ko svjedoči za čovjeka; jer sam znadijaše šta bješe u čovjeku.

GLAVA 3.

Bijaše pak čovjek medju farizejima, po imenu Nikodem, knez Židovski.

2. Ovaj dodje k Isusu noću i reče mu: Rabi! znamo da si ti učitelj od Boga došao; jer niko ne može čudesa ovijeh činiti koja ti činiš ako nije Bog s njim.

3. Odgovori Isus i reče mu: zaista, zaista ti kažem: ako se ko nanovo ne rodi, ne može vidjeti carstva Božijega.

4. Reče Nikodem njemu: kako se može čovjek roditi kad je star? eda li može po drugi put ući u utrobu matere svoje i roditi se?

5. Odgovori Isus: zaista, zaista, ti kažem: ako se ko ne rodi vodom i Duhom, ne može ući u carstvo Božije.

6. Što je rodjeno od tijela, tijelo je; a što je rodjeno od Duha, duh je.

7. Ne čudi se što ti rekoh: valja vam se nanovo roditi.

8. Duh diše gdje hoće, i glas njegov čuješ, a ne znaš otkuda dolazi i kuda ide: tako je svaki čovjek koji je rodjen od Duha.

9. Odgovori Nikodem i reče mu: kako može to biti?

10. Isus odgovori i reče mu: ti si učitelj Izraelov, i to li ne znaš?

11. Zaista, zaista ti kažem da *mi* govorimo što znamo, i svjedočimo što vidjesmo, i svjedočanstva našega ne primate.

12. Kad vam kazah zemaljsko pa ne vjerujete, kako ćete vjerovati ako vam kažem nebesko?

13. I niko se ne pope na nebo osim koji sidje s neba, sin čovječij koji je na nebu.

14. I kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba sin čovječij da se podigne,

15. Da ni jedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni;

16. Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da ni jedan koji vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni.

ɜr Bog ne posla sina svojega na
la sudi svijetu, nego da se svijet
ɪrozanj.
oji njega vjeruje ne sudi mu se,
ne vjeruje već je osudjen, jer ne
a u ime jedinorodnoga sina Bo-

sud je ovaj što vidjelo dodje na
i ljudima omilje većma tama ne-
idjelo; jer njihova djela bijahu

ɜr svaki koji zlo čini mrzi na vi-
ne ide k vidjelu da ne pokaraju
jegovijeh, jer su zla.
ko istinu čini ide k vidjelu, da
e djela njegova, jer su u Bogu
ıa.
po tom dodje Isus i učenici nje-
Judejsku zemlju, i ondje življaše
ı i kršćavaše.
Ivan kršćavaše u Enonu blizu
ı, jer ondje bješe mnogo vode; i
hu te ih kršćavaše.
ɜr još ne bijaše Ivan bačen u ta-

ada postade raspra medju učeni-
vanovijem i Židovima oko či-

dodjoše k Ivanu i rekoše mu:
ɔnaj što bješe s tobom preko Jor-
za koga si ti svjedočio, evo on
a, i svi idu k njemu.
ɜan odgovori i reče: ne može čo-
išta primati ako mu ne bude da-
ɜba.
i sami meni svjedočite da rekoh:
sam Krst, nego sam poslan pred

o ima nevjestu ženik je, a prija-
nikov stoji i sluša ga, i radošću
se glasu ženikovu. Ova dakle
moja ispuni se.
ɪnaj treba da raste, a ja da se u-
em.
oji odozgo dolazi nad svima je;
sa zemlje od zemlje je, i govori
ılje; koji dolazi s neba nad svi-

što vidje i ču ono svjedoči; i svje-
ɜtva njegova niko ne prima.
oji primi njegovo svjedočanstvo,
li da je Bog istinit.
ɜr koga Bog posla, *onaj* riječi Bo-
ɔvori; jer Bog Duha ne daje na

35. Jer otac ljubi sina, i sve dade u ruke njegove.

36. Ko vjeruje sina, ima život vječni; a ko ne vjeruje sina, ne će vidjeti života, nego gnjev Božij ostaje na njemu.

GLAVA 4.

Kad razumje dakle Gospodin da su čuli farizeji da Isus više učenika dobija i kršćava nego Ivan

2. (Isus pak sam ne kršćavaše nego učenici njegovi),

3. Ostavi Judeju, i otide opet u Galileju.

4. A valjalo mu je proći kroz Samariju.

5. Tako dodje u grad Samarijski koji se zove Sihar, blizu sela koje dade Jakov Josipu sinu svojemu.

6. A ondje bijaše izvor Jakovljev; i Isus umoran od puta sjedjaše na izvoru; a bješe oko šestoga sahata.

7. Dodje žena Samarjanka da zahvati vode; reče joj Isus: daj mi da pijem.

8. (Jer učenici njegovi bijahu otišli u grad da kupe jela.)

9. Reče mu žena Samarjanka: kako ti, Židov budući, možeš iskati od mene žene Samarjanke da piješ? Jer se Židovi ne miješaju sa Samarjanima.

10. Odgovori Isus i reče joj: da ti znaš dar Božij, i ko je taj koji ti govori: daj mi da pijem, ti bi iskala u njega i dao bi ti vodu živu.

11. Reče mu žena: Gospodine! ni zahvatiti nemaš čim, a studenac je dubok; odakle ćeš dakle uzeti vodu živu?

12. Eda li si ti veći od našega oca Jakova, koji nam dade ovaj studenac, i on iz njega pijaše i sinovi njegovi i stoka njegova?

13. Odgovori Isus i reče joj: svaki koji pije od ove vode opet će ožednjeti;

14. A koji pije od vode koju ću mu ja dati ne će ožednjeti do vijeka; nego voda što ću mu ja dati biće u njemu izvor vode koja teče u život vječni.

15. Reče mu žena: Gospodine! daj mi te vode da ne žednim niti da dolazim ovamo na vodu.

16. Reče joj Isus: idi zovni muža svojega, i dodji ovamo.

17. Odgovori žena i reče mu: nemam muža. Reče joj Isus: dobro si kazala: nemam muža;

18. Jer si pet muževa imala, i sad'

ga imaš nije ti muž; to si pravo kazala.

19. Reče mu žena: Gospodine! vidim da si ti prorok.

20. Oci naši moliše se Bogu na ovoj gori, a vi kažete da je u Jeruzalemu mjesto gdje se treba moliti.

21. Reče joj Isus: ženo! vjeruj mi da ide vrijeme kad se ne ćete moliti ocu ni na ovoj gori ni u Jeruzalemu.

22. Vi ne znate čemu se molite; a mi znamo čemu se molimo: jer je spasenje od Židova.

23. Ali ide vrijeme, i već je nastalo, kad će se pravi bogomoljci moliti ocu duhom i istinom, jer otac hoće takovijeh bogomoljaca.

24. Bog je duh; i koji mu se mole, duhom i istinom treba da se mole.

25. Reče mu žena: znam da će doći Mesija koji se zove Krst, kad on dodje kazaće nam sve.

26. Reče joj Isus: ja sam koji s tobom govorim.

27. I tada dodjoše učenici njegovi, i čudjahu se gdje govoraše sa ženom; ali ni jedan ne reče: šta hoćeš? ili šta govoriš s njom?

28. A žena ostavi sudove svoje i otide u grad i reče ljudima:

29. Hodite da vidite čovjeka koji mi kaza sve što sam učinila: da nije to Krst?

30. Izidjoše dakle iz grada i podjoše k njemu.

31. A učenici njegovi moljahu ga medju tijem govoreći: Rabi! jedi.

32. A on im reče: ja imam jelo da jedem za koje vi ne znate.

33. Tada učenici govorahu medju sobom: već ako mu ko donese da jede?

34. A on im reče: jelo je moje da izvršim volju onoga koji me je poslao, i da svršim njegov posao.

35. Ne kažete li vi da su još četiri mjeseca pa će žetva prispjeti? Eto, velim vam: podignite oči svoje i vidite njive kako su već žute za žetvu.

36. I koji žnje prima platu, i sabira rod za život vječni, da se raduju zajedno i koji sije i koji žnje;

37. *Jer je u tom* istinita besjeda da je *drugi koji sije* a drugi koji žnje.

38. *Ja vas poslah* da žnjete gdje se vi ne trudiste; drugi se trudiše, a vi u posao njihov udjoste.

39. I iz grada onoga mnogi od Samarjana vjerovaše ga za besjedu žene koja svjedočaše: kaza mi sve što sam učinila.

40. Kad dodjoše dakle Samarjani k njemu, moljahu ga da bi ostao kod njih; i ondje osta dva dana.

41. I mnogo ih više vjerova za njegovu besjedu.

42. A ženi govorahu: sad ne vjerujemo više za tvoju besjedu, jer sami čusmo i poznasmo da je ovaj zaista spas svijetu, Krst.

43. A poslije dva dana izidje odande, i otide u Galileju;

44. Jer sam Isus svjedočaše da prorok na svojoj postojbini nema časti.

45. A kad dodje u Galileju, primiše ga Galilejci koji bijahu vidjeli sve što učini u Jeruzalemu na praznik; jer i oni idoše na praznik.

46. Dodje pak Isus opet u Kanu Galilejsku, gdje pretvori vodu u vino. I bješe neki carev čovjek kojega sin bolovaše u Kafarnaumu.

47. Ovaj čuvši da Isus dodje iz Judeje u Galileju, dodje k njemu i moljaše ga da sidje i da mu iscijeli sina; jer bijaše na smrti.

48. I reče mu Isus: ako ne vidite znaka i čudesā ne vjerujete.

49. Reče mu carev čovjek: Gospodine! sidji dok nije umrlo dijete moje.

50. Reče mu Isus: idi, sin je tvoj zdrav. I vjerova čovjek riječi koju mu reče Isus, i podje.

51. A odmah kad on silažaše, gle, sretoše ga sluge njegove i javiše mu govoreći: sin je tvoj zdrav.

52. Tada pitaše za sahat u koji mu lakše bi; i kazaše mu: juče u sedmom sahatu pusti ga groznica.

53. Tada razumje otac da bješe onaj sahat u koji mu reče Isus: sin je tvoj zdrav. I vjerova on i sva kuća njegova.

54. Ovo opet drugo čudo učini Isus kad dodje iz Judeje u Galileju.

GLAVA 5.

Apo tom bješe praznik Židovski, i izidje Isus u Jeruzalem.

2. U Jeruzalemu pak kod Ovčijeh vrata ima banja, koja se zove jevrejski Bet-

saida, i oko nje pet pokrivenijeh trijemova,

3. U kojima ležaše mnoštvo bolesnika, slijepijeh, hromijeh, suhijeh, koji čekahu da se zaljulja voda;

4. Jer angjeo Gospodinov silažaše u odredjeno vrijeme u banju i mućaše vodu; i koji najprije ulažaše pošto se zamuti voda, ozdravljaše, makar kakva bolest da je na njemu.

5. A ondje bijaše jedan čovjek koji trideset i osam godina bješe bolestan.

6. Kad vidje Isus ovoga gdje leži, i razumje da je već odavno bolestan, reče mu: hoćeš li da budeš zdrav?

7. Odgovori mu bolesni: da, Gospodine; *ali* nemam čovjeka da me spusti u banju kad se zamuti voda; a dok ja dodjem drugi sidje prije mene.

8. Reče mu Isus: ustani, uzmi odar svoj i hodi.

9. I odmah ozdravi čovjek, i uzevši odar svoj hodjaše. A taj dan bješe subota.

10. Tada govorahu Židovi onome što ozdravi: danas je subota, i ne valja ti odra nositi.

11. A on im odgovori: koji me iscijeli on mi reče: uzmi odar svoj i hodi.

12. A *oni* ga zapitaše: ko je taj čovjek koji ti reče: uzmi odar svoj i hodi?

13. A iscijeljeni ne znadijaše ko je; jer se Isus ukloni, jer ljudstva mnogo bješe na mjestu.

14. A po tom ga nadje Isus u crkvi i reče mu: eto si zdrav, više ne griješi, da ti ne bude gore.

15. A čovjek otide i kaza Židovima da je ono Isus koji ga iscijeli.

16. I za to gonjahu Židovi Isusa, i gledahu da ga ubiju, jer činjaše to u subotu.

17. A Isus im odgovaraše: otac moj doslije čini, i ja činim.

18. I za to još više gledahu Židovi da ga ubiju što ne samo kvaraše subotu nego i ocem svojijem nazivaše Boga i gradjaše se jednak Bogu.

19. A Isus odgovarajući reče im: zaista, zaista vam kažem: sin ne može ništa činiti sam od sebe nego što vidi da otac čini; jer što on čini ono i sin čini onako;

20. Jer otac sina ljubi, i sve mu pokazuje što sam čini; i pokazaće mu veća djela *od ovijeh da se vi čudite.*

21. Jer kako što otac podiže mrtve i oživljuje, tako i sin koje hoće oživljuje.

22. Jer otac ne sudi nikome, nego sav sud dade sinu,

23. Da svi poštuju sina kao što oca poštuju. Ko ne poštuje sina ne poštuje oca koji ga je poslao.

24. Zaista, zaista vam kažem: ko moju riječ sluša i vjeruje onome koji je mene poslao, ima život vječni, i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u život.

25. Zaista, zaista vam kažem: ide čas, i već je nastao, kad će mrtvi čuti glas sina Božijega, i čuvši oživljeti.

26. Jer kako što otac ima život u sebi, tako dade i sinu da ima život u sebi;

27. I dade mu vlast da i sud čini, jer je sin čovječij.

28. Ne divite se ovome, jer ide čas u koji će svi koji su u grobovima čuti glas sina Božijega,

29. I izići će koji su činili dobro u uskrsenje života, a koji su činili zlo u uskrsenje suda.

30. Ja ne mogu ništa činiti sam od sebe; kako čujem *onako* sudim, i sud je moj pravedan; jer ne tražim volje svoje nego volju oca koji me je poslao.

31. Ako ja svjedočim za sebe, svjedočanstvo moje nije istinito.

32. Ima drugi koji svjedoči za mene; i znam da je istinito svjedočanstvo što svjedoči za mene.

33. Vi poslaste k Ivanu, i posvjedoči vam za istinu;

34. A ja ne primam svjedočanstva od čovjeka, nego ovo govorim da se vi spasete.

35. On bješe vidjelo koje goraše i svijetljaše; a vi se htjeste malo vremena radovati njegovu svijetljenju.

36. Ali ja imam svjedočanstvo veće od Ivanova; jer poslovi koje mi dade otac da ih svršim, ovi poslovi koje ja radim svjedoče za mene da me otac posla.

37. I otac koji me posla sam svjedoči za mene. Ni glasa njegova kad čuste ni lica njegova vidjeste;

38. I riječi njegove nemate u sebi da stoji; jer vi ne vjerujete onome koga on posla.

39. Pregledajte pisma, jer vi mislite da imate u njima život vječni; i ona svjedoče za mene.

40. I ne ćete da dodjete k meni da imate život.

41. Ja ne primam slave od ljudi.

42. Nego vas poznajem da ljubavi Božije nemate u sebi.

43. Ja dodjoh u ime oca svojega i ne primate me; ako drugi dodje u ime svoje, njega ćete primiti.

44. Kako vi možete vjerovati kad primate slavu jedan od drugoga, a slave koja je od jedinoga Boga ne tražite?

45. Ne mislite da ću vas tužiti ocu; ima koji vas tuži, Mojsije, u koga se vi uzdate.

46. Jer da ste vjerovali Mojsiju tako biste vjerovali i meni; jer on pisa za mene.

47. A kad njegovijem pismima ne vjerujete kako ćete vjerovati mojijem riječima?

GLAVA 6.

Po tom otide Isus preko mora Galilejskoga kod Tiberijade.

2. I za njim idjaše mnoštvo naroda, jer vidjahu čudesa njegova koja činjaše na bolesnicima.

3. A Isus izidje na goru, i ondje sjedjaše s učenicima svojijem.

4. A bijaše blizu vazam praznik Židovski.

5. Podignuvši dakle Isus oči, i vidjevši da mnoštvo naroda ide k njemu, reče Filipu: gdje ćemo kupiti hljeba da ovi jedu?

6. A ovo govoraše kušajući ga, jer sam znadijaše šta će činiti.

7. Odgovori mu Filip: dvjesta groša hljeba nije dosta da svakome od njih po malo dopadne.

8. Reče mu jedan od učenika njegovijeh, Andrija, brat Šimuna Petra:

9. Ovdje ima jedno momče koje ima pet hljebova ječmenijeh i dvije ribe; ali šta je to na toliki svijet!

10. A Isus reče: posadite ljude. A bješe trave mnogo na onome mjestu. Posadi se dakle ljudi na broj oko pet hiljada.

11. A Isus uzevši one hljebove, i davši hvalu, dade učenicima, a učenici onima koji bijahu posadjeni; tako i od riba koliko htješe.

12. I kad se nasitiše, reče učenicima svojijem: skupite komade što preteko- da ništa ne propadne.

13. I skupiše, i napuniše dvanaest kotarica komada od pet hljebova ječmenijeh što preteče iza onijeh što su jeli.

14. A ljudi vidjevši čudo koje učini Isus govorahu: ovo je zaista onaj prorok koji *treba* da dodje na svijet.

15. A kad razumje Isus da hoće da dodju da ga uhvate i da ga učine carem; otide opet u goru sam.

16. A kad bi u veče sidjoše učenici njegovi na more.

17. I udjoše u ladju, i podjoše preko mora u Kafarnaum. I već se bijaše smrklo, a Isus ne bješe došao k njima.

18. A more se podizaše od velikoga vjetra.

19. Vozivši pak oko dvadeset i pet ili trideset potrkališta ugledaše Isusa gdje ide po moru i došao blizu do ladje, i uplašiše se.

20. A on im reče: ja sam; ne bojte se.

21. Onda ga s radosti uzeše u ladju; i odmah ladja bi na zemlji u koju idjahu.

22. Sjutradan pak narod koji stajaše preko mora kad vidje da ladje druge ne bješe ondje osim one jedne što u nju udjoše učenici njegovi, i da ne udje Isus s učenicima svojijem u ladju nego sami učenici njegovi otidoše,

23. A druge ladje iz Tiberijade dodjoše blizu *onog* mjesta gdje jedoše hljeb kad Gospodin dade hvalu,

24. Kad vidje narod da Isusa ne bješe ondje ni učenika njegovijeh, udjoše i oni u ladje, i dodjoše u Kafarnaum da traže Isusa.

25. I našavši ga preko mora rekoše mu: Rabi! kad si došao ovamo?

26. Isus im odgovori i reče: zaista, zaista vam kažem: ne tražite me što čudesa vidjeste, nego što jedoste hljeba i nasitiste se.

27. Starajte se ne za jelo koje prolazi, nego za jelo koje ostaje za vječni život, koje će vam dati sin čovječij, jer ovoga potvrdi otac Bog.

28. A oni mu rekoše: šta ćemo činiti da radimo djela Božija?

29. Odgovori Isus i reče im: ovo je djelo Božije da vjerujete onoga koga on posla.

30. A oni mu rekoše: kakav dakle ti pokazuješ znak da vidimo i da vjerujemo? šta radiš ti?

31. Ocevi naši jedoše manu u pustinji, kao što je napisano: hljeb s neba dade im da jedu.

32. Tada im reče Isus: zaista, zaista vam kažem: Mojsije ne dade vama hljeba s neba, nego vam otac moj daje hljeb istiniti s neba;

33. Jer je hljeb Božji onaj koji silazi s neba i daje život svijetu.

34. Tada mu rekoše: Gospodine! daj nam svagda taj hljeb.

35. A Isus im reče: ja sam hljeb života; koji meni dolazi ne će ogladnjeti, i koji mene vjeruje ne će nikad ožednjeti.

36. Nego vam kazah da me i vidjeste i ne vjerujete.

37. Sve što meni daje otac k meni će doći; i koji dolazi k meni ne ću *ga* istjerati na polje.

38. Jer sidjoh s neba ne da činim volju svoju, nego volju oca koji me posla.

39. A ovo je volja oca koji me posla da od onoga što mi dade ništa ne izgubim, nego da ga uskrsnem u pošljednji dan.

40. A ovo je volja onoga koji me posla da svaki koji vidi sina i vjeruje ga ima život vječni; i ja ću ga uskrsnuti u pošljednji dan.

41. Tada vikahu Židovi na njega što reče: ja sam hljeb koji sidje s neba.

42. I govorahu: nije li ovo Isus sin Josipov kojemu mi znamo oca i mater? kako dakle on govori: ja sidjoh s neba?

43. Onda Isus odgovori i reče im: ne vičite medju sobom.

44. Niko ne može doći k meni ako ga ne dovuče otac koji me posla; i ja ću ga uskrsnuti u pošljednji dan.

45. U prorocima stoji napisano: i biće svi naučeni od Boga. Svaki koji čuje od oca i nauči, doći će k meni.

46. Ne da je ko vidio oca osim onoga koji je od Boga; on vidje oca.

47. Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene ima život vječni.

48. Ja sam hljeb života.

49. Ocevi vaši jedoše manu u pustinji, i pomriješe.

50. Ovo je hljeb koji silazi s neba: da koji od njega jede ne umre.

51. Ja sam hljeb živi koji sidje s neba; koji jede od ovoga hljeba življeće u vijek; i hljeb koji ću ja dati tijelo je *moje, koje ću dati za život* svijeta.

52. A Židovi se prepirahu medju sobom govoreći: kako može ovaj dati nama tijelo svoje da jedemo?

53. A Isus im reče: zaista, zaista vam kažem: ako ne jedete tijela sina čovječijega i ne pijete krvi njegove, ne ćete imati života u sebi.

54. Koji jede moje tijelo i pije moju krv ima život vječni, i ja ću ga uskrsnuti u pošljednji dan:

55. Jer je tijelo moje pravo jelo i krv moja pravo piće.

56. Koji jede moje tijelo i pije moju krv stoji u meni i ja u njemu.

57. Kao što me posla živi otac, i ja živim oca radi; i koji jede mene i on će življeti mene radi.

58. Ovo je hljeb koji sidje s neba: ne kao što vaši ocevi jedoše manu, i pomriješe; koji jede hljeb ovaj življeće u vijek.

59. Ovo reče u zbornici kad učaše u Kafarnaumu.

60. Tada mnogi od učenika njegovijeh koji slušahu rekoše: ovo je tvrda besjeda! ko je može slušati?

61. A Isus znajući u sebi da učenici njegovi viču na to, reče im: zar vas ovo sablažnjava?

62. A kad vidite sina čovječijega da odlazi gore gdje je prije bio?

63. Duh je ono što oživljava; tijelo ne pomaže ništa. Riječi koje vam ja rekoh duh su i život su.

64. Ali imaju neki medju vama koji ne vjeruju. Jer znadijaše Isus od početka koji su što ne vjeruju, i ko će ga izdati.

65. I reče: za to vam rekoh da niko ne može doći k meni ako mu ne bude dano od oca mojega.

66. Od tada mnogi od učenika njegovijeh otidoše natrag, i više ne idjahu s njim.

67. A Isus reče dvanaestorici: da ne ćete i vi otići?

68. Tada mu odgovori Šimun Petar: Gospodine! kome ćemo ići? Ti imaš riječi vječnoga života.

69. I mi vjerovasmo i poznasmo da si ti Krst, sin Boga živoga.

70. Isus im odgovori: ne izbrah li ja vas dvanaestoricu, i jedan je od vas djavo?

71. A govoraše za Judu Šimuno

Iskariota, jer ga on šćaše izdati, i bijaše jedan od dvanaestorice.

GLAVA 7.

Ipo tom hodjaše Isus po Galileji; jer po Judeji ne šćadijaše da hodi, jer gledahu Židovi da ga ubiju.

2. Bijaše pak blizu praznik Židovski gradjenje sjenica.

3. Tada mu rekoše braća njegova: izidji odavde i idi u Judeju, da i učenici tvoji vide djela tvoja koja činiš;

4. Jer niko ne čini što tajno a sam traži da je poznat. Ako to činiš javi sebe svijetu.

5. Jer ni braća njegova ne vjerovahu ga.

6. Tada im reče Isus: vrijeme moje još nije došlo, a vrijeme je vaše svagda gotovo.

7. Ne može svijet mrziti na vas: a na mene mrzi, jer ja svjedočim zanj da su djela njegova zla.

8. Vi izidjite na praznik ovaj; ja još ne ću izići na praznik ovaj, jer se moje vrijeme još nije navršilo.

9. Rekavši im ovo osta u Galileji.

10. A kad izidjoše braća njegova na praznik, tada i sam izidje, ne javno nego kao tajno.

11. A Židovi ga tražahu na praznik i govorahu: gdje je on?

12. I bijahu zanj mnoge raspre u narodu: jedni govorahu da je dobar, a drugi: nije, nego vara narod.

13. Ali niko ne govoraše javno zanj od straha Židovskoga.

14. Ali odmah u polovini praznika izidje Isus u crkvu i učaše.

15. I divljahu se Židovi govoreći: kako ovaj zna knjige a nije se učio?

16. Tada im odgovori Isus i reče: moja nauka nije moja, nego onoga koji me je poslao.

17. Ko hoće njegovu volju tvoriti, razumjeće je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe govorim.

18. Koji govori sam od sebe, slavu svoju traži; a ko traži slavu onoga koji ga je poslao, on je istinit i nema u njemu nepravde.

19. Ne dade li Mojsije vama zakon i niko od vas ne živi po zakonu? Za što *tražite da me ubijete?*

20. Odgovori narod i reče: je li djavo *tebi? ko traži* da te ubije?

21. Odgovori Isus i reče im: jedno djelo učinih i svi se divite tome.

22. Mojsije vam dade da se obrezujete (ne kao da je od Mojsija nego od otaca); i u subotu obrezujete čovjeka.

23. Ako se čovjek u subotu obrezuje da se ne pokvari zakon Mojsijev, srdite li se na mene što svega čovjeka iscijelih u subotu?

24. Ne gledajte ko je ko kad sudite, nego pravedan sud sudite.

25. Tada govorahu neki od Jeruzalemljana: nije li to onaj kojega traže da ubiju?

26. I gle, kako govori slobodno i ništa mu ne vele; da ne doznaše naši knezovi da je on zaista Krst?

27. Ali ovoga znamo otkuda je; a Krst kad dodje, niko ne će znati otkuda je.

28. Tada Isus povika u crkvi učeći i reče: i mene poznajete i znate otkuda sam; i sam od sebe ne dodjoh, nego ima istiniti koji me posla, kojega vi ne znate.

29. Ja ga znam, jer sam od njega i on me posla.

30. Tada gledahu da ga uhvate; i niko ne metnu nanj ruke, jer još ne bješe došao čas njegov.

31. A od naroda mnogi ga vjerovaše, i govorahu: kad dodje Krst eda li će više čudesa činiti nego ovaj što čini?

32. Čuše farizeji od naroda takovi govor za njega, i poslaše farizeji i glavari svećenički sluge da ga uhvate.

33. Tada reče Isus: još sam malo vremena s vama, pa idem k onome koji me posla.

34. Tražićete me i ne ćete me naći; i gdje sam ja vi ne možete doći.

35. A Židovi rekoše medju sobom: kuda će ovaj ići da ga mi ne nadjemo? Ne će li ići medju rastrkane Grke, i Grke učiti?

36. Šta znači ova riječ što reče: tražićete me i ne ćete me naći; i gdje sam ja vi ne možete doći?

37. A u pošljednji veliki dan praznika stajaše Isus i vikaše govoreći: ko je žedan neka dodje k meni i pije.

38. Koji me vjeruje, kao što pismo reče, iz njegova tijela poteći će rijeke žive vode.

39. A ovo reče za Duha kojega poslije

primiše oni koji vjeruju u ime njegovo: jer Duh sveti još ne bješe *na njima*, jer Isus još ne bješe proslavljen.

40. A mnogi od naroda čuvši ove riječi govorahu: ovo je zaista prorok.

41. Drugi govorahu: ovo je Krst. A jedni govorahu: zar će Krst iz Galileje doći?

42. Ne kaza li pismo da će Krst doći od sjemena Davidova, i iz sela Betlema odakle bješe David?

43. Tako raspra postade u narodu njega radi.

44. A neki od njih šćadijahu da ga uhvate; ali niko ne metne rûkû nanj.

45. Dodjoše pak sluge ka glavarima svećeničkijem i farizejima; i oni im rekoše: za što ga ne dovedoste?

46. A sluge odgovoriše: nikad čovjek nije tako govorio kao ovaj čovjek.

47. Tada im odgovoriše farizeji: zar se i vi prevariste?

48. Vjerova li ga ko od knezova ili od farizeja?

49. Nego narod ovaj, koji ne zna zakona, proklet je.

50. Reče im Nikodem što dolazi k njemu noću, koji bješe jedan od njih:

51. Eda li zakon naš sudi čovjeku dokle ga najprije ne sasluša i dozna šta čini?

52. Odgovoriše mu i rekoše: nijesi li i ti iz Galileje? Razgledaj i vidji da prorok iz Galileje ne dolazi.

53. I otidoše svaki svojoj kući.

GLAVA 8.

A Isus otide na goru Maslinsku.

2. A u jutru opet dodje u crkvu, i sav narod idjaše k njemu; i sjedavši učaše ih.

3. A književnici i farizeji dovedoše k njemu ženu uhvaćenu u preljubi, i postavivši je na srijedu

4. Rekoše mu: učitelju! ova je žena uhvaćena sad u preljubi;

5. A Mojsije nam u zakonu zapovjedi da takove kamenjem ubijamo; a ti šta veliš?

6. Ovo pak rekoše kušajući ga da bi ga imali za što okriviti. A Isus saže se dolje i pisaše prstom po zemlji (ne gledajući na njih).

7. A kad ga jednako pitahu, ispravi se i reče im: koji je medju vama bez grijeha neka najprije baci kamen na nju.

8. Pa se opet saže dolje i pisaše po zemlji.

9. A kad oni *to* čuše, i pokarani budući od svoje savjesti izlažahu jedan za drugijem počevši od starješina do pošljednjijeh; i osta Isus sam i žena stojeći na srijedi.

10. A kad se Isus ispravi, i ne vidjevši ni jednoga do samu ženu, reče joj: ženo! gdje su oni što te tužahu? Ni jedan te ne osudi?

11. A ona reče: ni jedan, Gospodine! A Isus joj reče: ni ja te ne osudjujem; idi, i odsele više ne griješi.

12. Isus im pak opet reče: ja sam vidjelo svijetu: ko ide za mnom ne će hoditi po tami, nego će imati vidjelo života.

13. Tada mu rekoše farizeji: ti sam za sebe svjedočiš: svjedočanstvo tvoje nije istinito.

14. Isus odgovori i reče im: ako ja svjedočim sam za sebe istinito je svjedočanstvo moje: jer znam otkuda dodjoh i kuda idem; a vi ne znate otkuda dolazim i kuda idem.

15. Vi sudite po tijelu, ja ne sudim nikome.

16. I ako sudim ja, sud je moj prav; jer nijesam sam, nego ja i otac koji me posla.

17. A i u zakonu vašemu stoji napisano da je svjedočanstvo dvojice ljudi istinito.

18. Ja sam koji svjedočim sam za sebe, i svjedoči za mene otac koji me posla.

19. Tada mu govorahu: gdje je otac tvoj? Isus odgovori: ni mene znate ni oca mojega; kad biste znali mene, znali biste i oca mojega.

20. Ove riječi reče Isus kod hazne Božije kad učaše u crkvi; i niko ga ne uhvati, jer još ne bješe došao čas njegov.

21. A Isus im opet reče: ja idem, i tražićete me; i pomrijećete u svojemu grijehu; kud ja idem vi ne možete doći.

22. Tada rekoše Zidovi: da se ne će sam ubiti, što govori: kud ja idem vi ne možete doći?

23. I reče im: vi ste od nižijeh, ja sam od višijeh; vi ste od ovoga svijeta, nijesam od ovoga svijeta.

24. Tako vam kazah da ćete pomrijeti u grijesima svojima; jer ako ne uzvjerujete da sam ja, pomrijećete u grijesima svojima.

25. Tada mu govorahu: ko si ti? I reče im Isus: početak, kako vam i kažem.

26. Mnogo imam za vas govoriti i suditi; ali onaj koji me posla istinit je, i ja ono govorim svijetu što čuh od njega.

27. Ne razumješe dakle da im govoraše za oca.

28. A Isus im reče: kad podignete sina čovječijega, onda ćete doznati da sam ja, i da ništa sam od sebe ne činim; nego kako me nauči otac moj onako govorim.

29. I onaj koji me posla sa mnom je. Ne ostavi otac mene sama; jer ja svagda činim što je njemu ugodno.

30. Kad ovo govoraše, mnogi ga vjerovaše.

31. Tada Isus govoraše onijem Židovima koji mu vjerovaše: ako vi ostanete na mojoj besjedi, zaista ćete biti učenici moji,

32. I poznaćete istinu, i istina će vas izbaviti.

33. Odgovoriše i rekoše mu: mi smo sjeme Abramovo, i nikome nijesmo robovali nikad; kako ti govoriš da ćemo se izbaviti?

34. Isus im odgovori: zaista, zaista vam kažem da je svaki koji čini grijeh rob grijehu.

35. A rob ne ostaje u kući u vijek, sin ostaje u vijek.

36. Ako vas dakle sin izbavi, zaista ćete biti izbavljeni.

37. Znam da ste sjeme Abramovo; ali gledate da me ubijete, jer moja besjeda ne može u vas da stane.

38. Ja govorim što vidjeh od oca svojega; i vi tako činite što vidjeste od oca svojega.

39. Odgovoriše i rekoše mu: otac je naš Abram. Isus im reče: kad biste vi bili djeca Abramova, činili biste djela Abramova.

40. A sad gledate mene da ubijete, čovjeka koji vam istinu kazah koju čuh od Boga: tako Abram nije činio.

41. *Vi činite* djela oca svojega. Tada *mu rekoše: mi* nijesmo rodjeni od kurvarstva: *jednoga* oca imamo Boga.

42. A Isus im reče: kad bi Bog bio vaš otac, ljubili biste mene; jer ja od Boga izidjoh i dodjoh; jer ne dodjoh sam od sebe, nego me on posla.

43. *Za* što ne razumijete govora mojega? Jer ne možete riječi mojijeh da slušate.

44. Vaš je otac djavo; i slasti oca svojega hoćete da činite: on je krvnik ljudski od početka, i ne stoji na istini; jer nema istine u njemu; kad govori laž svoje govori: jer je laža i otac laži.

45. A meni ne vjerujete, jer ja istinu govorim.

46. Koji me od vas kori za grijeh? Ako li istinu govorim, za što mi vi ne vjerujete?

47. Ko je od Boga riječi Božije sluša; za to vi ne slušate, jer nijeste od Boga.

48. Tada odgovoriše Židovi i rekoše mu: ne govorimo li mi pravo da si ti Samarjanin, i da je djavo u tebi?

49. Isus odgovori: u meni djavola nema, nego poštujem oca svojega; a vi mene sramotite.

50. A ja ne tražim slave svoje; ima koji traži i sudi.

51. Zaista, zaista vam kažem: ko održi riječ moju ne će vidjeti smrti do vijeka.

52. Tada mu rekoše Židovi: sad vidjesmo da je djavo u tebi; Abram umrije i proroci, a ti govoriš: ko održi riječ moju ne će okusiti smrti do vijeka.

53. Eda li si ti veći od oca našega Abrama, koji umrije? I proroci pomriješe: ko se ti sam gradiš?

54. Isus odgovori: ako se ja sam slavim, slava je moja ništa: otac je moj koji me slavi, za kojega vi govorite da je vaš Bog.

55. I ne poznajete ga, a ja ga znam; i ako rečem da ga ne znam biću laža kao vi. Nego ga znam, i riječ njegovu držim.

56. Abram, otac vaš, bio je rad da vidi dan moj; i vidje, i obradova se.

57. Tada mu rekoše Židovi: još ti nema pedeset godina, i Abrama li si vidio?

58. A Isus im reče: zaista, zaista vam kažem: ja sam prije nego se Abram rodio.

59. Tada uzeše kamenje da bace na

a Isus se sakri, i izidje iz crkve prošavši izmedju njih i otide tako.

GLAVA 9.

I prolazeći vidje čovjeka slijepa od rodjenja.

2. I zapitaše ga učenici njegovi govoreći: Rabi! ko sagriješi, ili ovaj ili roditelji njegovi, te se rodi slijep?

3. Isus odgovori: ni on sagriješi ni roditelji njegovi, nego da se jave djela Božija na njemu.

4. Meni valja raditi djela onoga koji me posla dok je dan: doći će noć kad niko ne može raditi.

5. Dok sam na svijetu vidjelo sam svijetu.

6. Rekavši ovo pljunu na zemlju i načini kao od pljuvanke, i pomaza kalom oči slijepome,

7. I reče mu: idi umij se u banji Siloamskoj (koje znači poslan). Otide dakle i umi se, i dodje gledajući.

8. A susjedi i koji ga bijahu vidjeli prije da bješe slijep govorahu: nije li ovo onaj što sjedjaše i prošaše?

9. Jedni govorahu: on je; a drugi: nalik je nanj. A on govoraše: ja sam.

10. Tada mu govorahu: kako ti se otvoriše oči?

11. On odgovori i reče: čovjek koji se zove Isus načini kao, i pomaza oči moje, i reče mi: idi u banju Siloamsku i umij se. A kad otidoh i umih se, progledah.

12. Tada mu rekoše: gdje je on? Reče: ne znam.

13. Tada ga povedoše k farizejima, onoga što bješe nekad slijep.

14. A bješe subota kad načini Isus kao i otvori mu oči.

15. Tada ga opet pitahu i farizeji kako progleda. A on im reče: kao metnu mi na oči, i umih se, i vidim.

16. Tada govorahu neki od farizeja: nije ovaj čovjek od Boga, jer ne svetkuje subote. Drugi govorahu: kako može čovjek grješan takova čudesa činiti? I posta raspra medju njima.

17. Rekoše dakle opet slijepcu: šta veliš ti za njega što ti otvori oči tvoje? A on reče: prorok je.

18. Tada Židovi ne vjerovaše za njega da bješe slijep i progleda, dok ne dozvaše roditelje *onoga što je progledao,*

19. I zapitaše ih govoreći: je li ovo vaš sin za koga vi govorite da se rodi slijep? kako dakle sad vidi?

20. A roditelji njegovi odgovoriše im i rekoše: znamo da je ovo sin naš, i da se rodi slijep;

21. A kako sad vidi ne znamo; ili ko mu otvori oči mi ne znamo: on je veliki, pitajte njega neka sam kaže za sebe.

22. Ovo rekoše roditelji njegovi, jer se bojahu Židova; jer se Židovi bijahu dogovorili da bude odlučen od zbornice ko ga prizna za Krsta.

23. Za to rekoše roditelji njegovi: on je veliki, pitajte njega.

24. Tada po drugi put dozvaše čovjeka koji je bio slijep, i rekoše mu: podaj Bogu slavu; mi znamo da je čovjek ovaj grješan.

25. A on odgovori i reče: je li grješan ne znam; samo znam da ja bijah slijep, a sad vidim.

26. Tada mu opet rekoše: šta ti učini? kako otvori oči tvoje?

27. Odgovori im: ja vam već kazah, i ne slušaste; šta ćete opet slušati? Već ako i vi hoćete učenici njegovi da budete?

28. A oni ga ukoriše, i rekoše mu: ti si učenik njegov, a mi smo učenici Mojsijevi.

29. Mi znamo da s Mojsijem govori Bog; a ovoga ne znamo otkuda je.

30. Čovjek odgovori i reče im: to i jest za čudo, što vi ne znate otkuda je a *on* otvori oči moje.

31. A znamo da Bog ne sluša grješnīkā; nego ako ko poštuje Boga i volju njegovu tvori onoga sluša.

32. Od kako je svijeta nije čuveno da ko otvori oči rodjenom slijepcu.

33. Kad on ne bi bio od Boga ne bi mogao ništa činiti.

34. Odgovoriše i rekoše mu: ti si se rodio sav u grijesima, pa zar ti nas da učiš? I istjeraše ga na polje.

35. Ču Isus da ga istjeraše na polje; i našavši ga reče mu: vjeruješ li ti sina Božijega?

36. On odgovori i reče: a koje je, Gospodine, da ga vjerujem?

37. A Isus mu reče: i vidio si ga, koji govori s tobom on je.

38. A on reče: vjerujem, Gospodine! i pokloni mu se.

39. I reče Isus: ja dodjoh na sud na ovaj svijet, da vide koji ne vide, i koji vide da postanu slijepi,

40. I čuše ovo neki od farizeja koji bijahu s njim, i rekoše mu: eda li smo i mi slijepi?

41. Reče im Isus: kad biste bili slijepi, ne biste imali grijeha; a sad govorite da vidite, tako vaš grijeh ostaje.

GLAVA 10.

Zaista, zaista vam kažem: ko ne ulazi na vrata u tor ovčij nego prelazi na drugom mjestu on je lupež i hajduk;

2. A koji ulazi na vrata jest pastir ovcama:

3. Njemu vratar otvora, i ovce glas njegov slušaju, i svoje ovce zove po imenu, i izgoni ih;

4. I kad svoje ovce istjera, ide pred njima, i ovce idu za njim, jer poznaju glas njegov.

5. A za tudjinom ne će da idu, nego bježe od njega, jer ne poznaju glasa tudjega.

6. Ovu priču kaza im Isus, ali oni ne razumješe šta *to* bijaše što im kaza.

7. Tada im reče Isus opet: zaista, zaista vam kažem: ja sam vrata k ovcama.

8. Svi koliko ih god dodje prije mene lupeži su i hajduci; ali ih ovce ne poslušaše.

9. Ja sam vrata; ko udje kroza me spašće se, iući će i izići će, i pašu će naći.

10. Lupež ne dolazi ni za što drugo nego da ukrade i ubije i pogubi: ja dodjoh da imaju život i izobilje.

11. Ja sam pastir dobri; pastir dobri dušu svoju polaže za ovce.

12. A najamnik, koji nije pastir, kome nijesu ovce svoje, vidi vuka gdje ide, i ostavlja ovce, i bježi: i vuk razgrabi ovce i raspudi ih;

13. A najamnik bježi, jer je najamnik i ne mari za ovce.

14. Ja sam pastir dobri, i znam svoje, i moje mene znaju.

15. Kao što mene zna otac i ja znam oca; i dušu svoju polažem za ovce.

16. I druge ovce imam koje nijesu iz *ovoga tora*, i one mi valja dovesti; i *čuće glas moj*, i biće jedno stado i jedan *pastir*.

17. Za to me otac ljubi, jer ja dušu svoju polažem da je opet uzmem.

18. Niko je ne otima od mene, nego je ja sam od sebe polažem. Vlast imam položiti je, i vlast imam uzeti je opet. Ovu sam zapovijest primio od oca svojega.

19. Tada opet postade raspra medju Židovima za ove riječi.

20. Mnogi od njih govorahu: u njemu je djavo, i poludio je; šta ga slušate?

21. Drugi govorahu: ove riječi nijesu ludoga: zar može djavo slijepima oči otvorati?

22. A bijaše tada praznik obnovljenja u Jeruzalemu, i bješe zima.

23. I hodaše Isus u crkvi po trijemu Salamunovu.

24. A Židovi ga opkoliše, i govorahu mu: dokle ćeš mučiti duše naše? Ako si ti Krst kaži nam slobodno.

25. Isus im odgovori: ja vam kazah, pa ne vjerujete. Djela koja tvorim ja u ime oca svojega ona svjedoče za me.

26. Ali vi ne vjerujete; jer nijeste od mojijeh ovaca, kao što vam kazah.

27. Ovce moje slušaju glas moj, i ja poznajem njih, i za mnom idu.

28. I ja ću im dati život vječni, i nikad ne će izginuti, i niko ih ne će oteti iz ruke moje.

29. Otac moj koji mi *ih* dade veći je od sviju; i niko ih ne može oteti iz ruke oca mojega.

30. Ja i otac jedno smo.

31. A Židovi opet uzeše kamenje da ga ubiju.

32. Isus im odgovori: mnoga vam dobra djela javih od oca svojega; za koje od onijeh djela bacate kamenje na me?

33. Odgovoriše mu Židovi govoreći: za dobro djelo ne bacamo kamenja na te, nego za hulu na Boga, što ti, čovjek budući, gradiš se Bog.

34. Isus im odgovori: ne stoji li napisano u zakonu vašemu: ja rekoh: bogovi ste?

35. Ako one nazva bogovima kojima riječ Božija bi, i pismo se ne može pokvariti;

36. Kako vi govorite onome kojega otac posveti i posla na svijet: hulu na Boga govoriš, što rekoh: ja sam sin Božij?

37. Ako ne tvorim djela oca svojega ne vjerujte mi.

38. Ako li tvorim, ako meni i ne vjerujete, djelima mojima vjerujte, da poznate i vjerujete da je otac u meni i ja u njemu.

39. Tada opet gledahu da ga uhvate; ali im se izmače iz ruku.

40. I otide opet preko Jordana na ono mjesto gdje Ivan prije kršćavaše; i osta ondje.

41. I mnogi dodjoše k njemu i govorahu: Ivan ne učini ni jednoga čuda, ali sve što kaza Ivan za ovoga istina bješe.

42. I mnogi vjerovaše ga ondje.

GLAVA 11.

Bijaše pak jedan bolesnik, Lazar iz Betanije iz sela Marije i Marte sestre njezine.

2. (A Marija, koje brat Lazar bolovaše, bješe ona što pomaza Gospodina mirom i otr noge njegove svojom kosom.)

3. Onda poslaše sestre k njemu govoreći: Gospodine? gle, onaj koji ti je mio bolestan je.

4. A kad ču Isus, reče: ova bolest nije na smrt, nego na slavu Božiju, da se proslavi sin Božij s nje.

5. A Isus ljubljaše Martu i sestru njezinu i Lazara.

6. A kad ču da je bolestan, tada osta dva dana na onom mjestu gdje bješe.

7. A po tom reče učenicima: hajdemo opet u Judeju.

8. Učenici mu rekoše: Rabi! sad Židovi šćadijahu da te ubiju kamenjem, pa opet hoćeš da ideš onamo?

9. Isus odgovori: nije li dvanaest sahata u danu? ko danju ide ne spotiče se, jer vidi vidjelo ovoga svijeta;

10. A ko ide noću spotiče se, jer nema vidjela u njemu.

11. Ovo kaza, i po tom reče im: Lazar, naš prijatelj, zaspa; nego idem da ga probudim.

12. Onda mu rekoše učenici njegovi: Gospodine! ako je zaspao, ustaće.

13. A Isus im reče za smrt njegovu, a oni mišljahu da govori za spavanje sna.

14. Tada im Isus kaza upravo: Lazar umrije.

15. *I milo mi je vas radi što* nijesam bio onamo da vjerujete: nego hajdemo k njemu.

16. Onda Toma, koji se zvaše Blizanac, reče učenicima: hajdemo i mi da pomremo s njim.

17. A kad dodje Isus, nadje ga a *on* već četiri dana u grobu.

18. (A Betanija bješe blizu Jeruzalema oko petnaest potrkališta.)

19. I mnogi od Židova bijahu došli k Marti i Mariji da ih tješe za bratom njihovijem.

20. Kad Marta dakle ču da Isus ide, izidje predanj, a Marija sjedjaše doma.

21. Onda reče Marta Isusu: Gospodine! da si bio ovdje ne bi moj brat umr'o.

22. A i sad znam da što zaišteš u Boga daće ti Bog.

23. Isus joj reče: brat će tvoj ustati.

24. Marta mu reče: znam da će ustati o uskrsenju, u pošljednji dan.

25. A Isus joj reče: ja sam uskrsenje i život: koji vjeruje mene ako i umre življeće.

26. I ni jedan koji živi i vjeruje mene ne će umrijeti u vijek. Vjeruješ li ovo?

27. Reče mu: da, Gospodine! ja vjerovah da si ti Krst sin Božij koji je trebalo da dodje na svijet.

28. I ovo rekavši otide te zovnu tajno Mariju sestru svoju govoreći: učitelj je došao, i zove te.

29. A ona kako ču, usta brzo i otide k njemu;

30. Jer Isus još ne bješe došao u selo, nego bijaše na onom mjestu gdje ga srete Marta.

31. A Židovi onda koji bijahu s njom u kući i tješahu je, kad vidješe Mariju da brzo usta i izidje, podjoše za njom govoreći da ide na grob da plače onamo.

32. A Marija kako dodje gdje bješe Isus, i vidje ga, pade na noge njegove govoreći mu: Gospodine! da si ti bio ovdje, ne bi umr'o moj brat.

33. Onda Isus kad je vidje gdje plače, i gdje plaču Židovi koji dodjoše s njom, zgrozi se u duhu, i sam postade žalostan.

34. I reče: gdje ste ga metnuli? Rekoše mu: Gospodine! hajde da vidiš.

35. Udariše suze Isusu.

36. Onda Židovi govorahu: [illegible] kako ga ljubljaše.

37. A neki od njih rekoše: ne mogaše li ovaj koji otvori oči slijepcu učiniti da i ovaj ne umre?

38. A Isus opet se zgrozi u sebi, i dodje na grob; a bijaše pećina, i kamen ležaše na njoj.

39. Isus reče: uzmite kamen. Reče mu Marta, sestra onoga što je umr'o: Gospodine! već smrdi; jer su četiri dana kako je umr'o.

40. Isus joj reče: ne rekoh li ti da ako vjeruješ vidjećeš slavu Božiju?

41. Uzeše dakle kamen gdje ležaše mrtvac; a Isus podiže oči gore, i reče: oče! hvala ti što si me uslišio.

42. A ja znadoh da me svagda slušaš; nego rekoh naroda radi koji ovdje stoji, da vjeruju da si me ti poslao.

43. I ovo rekavši zovnu iza glasa: Lazare! izidji na polje.

44. I izidje mrtvac obavit platnom po rukama i po nogama, i lice njegovo ubrusom povezano. Isus im reče: razdriješite ga i pustite nek ide.

45. Onda mnogi od Židova koji bijahu došli k Mariji i vidješe šta učini Isus, vjerovaše ga.

46. A neki od njih otidoše k farizejima i kazaše im šta učini Isus.

47. Onda glavari svećenički i farizeji sabraše skupštinu, i govorahu: šta ćemo činiti? Čovjek ovaj čini mnoga čudesa.

48. Ako ga ostavimo tako, svi će ga vjerovati: pa će doći Rimljani i uzeti nam zemlju i narod.

49. A jedan od njih, po imenu Kaifa, koji one godine bješe poglavar svećenički, reče im: vi ne znate ništa;

50. I ne mislite da je nama bolje da jedan čovjek umre za narod, nego li da narod sav propadne.

51. A ovo ne reče sam od sebe, nego, budući poglavar svećenički one godine, proreče da Isusu valja umrijeti za narod;

52. I ne samo za narod, nego da i rasijanu djecu Božiju skupi u jedno.

53. Od toga dakle dana dogovoriše se da ga ubiju.

54. A Isus više ne hodjaše javno po Židovima, nego odande otide u kraj blizu pustinje u grad po imenu Efrem, i ondje hodjaše s učenicima svojima.

55. A bješe blizu vazam Židovski, i mnogi iz onoga kraja dodjoše u Jeruzalem prije vazma da se očiste.

56. Tada tražahu Isusa, i stojeći u crkvi govorahu medju sobom: šta mislite vi za što ne dolazi na praznik?

57. A glavari svećenički i farizeji izdaše zapovijest ako ga ko opazi gdje je, da javi da ga uhvate.

GLAVA 12.

A Isus prije vazma na šest dana dodje u Betaniju gdje bješe Lazar što umrije, koga podiže iz mrtvijeh.

2. Ondje mu pak zgotoviše večeru, i Marta služaše, a i Lazar sjedjaše s njim za trpezom;

3. A Marija uzevši litru pravoga nardova mnogocjenoga mira pomaza noge Isusove, i otr kosom svojom noge njegove; a kuća se napuni mirisa od mira.

4. Onda reče jedan od učenika njegovijeh, Juda Šimunov Iskariot, koji ga poslije izdade:

5. Za što se ovo miro ne prodade za trista groša i ne dade siromasima?

6. A ovo ne reče što se staraše za siromahe, nego što bješe lupež, i imaše kovčežić, i nošaše što se metaše unj.

7. A Isus reče: ne dirajte u nju; ona je to dohranila za dan mojega pogreba;

8. Jer siromahe svagda imate sa sobom, a mene nemate svagda.

9. Razumje pak mnogi narod iz Judeje da je ondje i dodjoše ne samo Isusa radi nego i da vide Lazara kojega podiže iz mrtvijeh.

10. A glavari svećenički dogovoriše se da i Lazara ubiju;

11. Jer mnogi njega radi idjahu iz Judeje i vjerovahu Isusa.

12. A sjutradan mnogi od naroda koji bješe došao na praznik, čuvši da Isus ide u Jeruzalem,

13. Uzeše grane od finika i izidjoše mu na susret, i vikahu govoreći: hozana! blagosloven koji ide u ime Gospodinovo, car Izraelov.

14. A Isus našavši magare ujede nanj, kao što je pisano:

15. Ne boj se kćeri Sionova, evo car tvoj ide sjedeći na magaretu.

16. Ali ovo učenici njegovi ne razumješe prije: nego kad se proslavi Isus onda se opomenuše da ovo bješe za njega pisano, i ovo mu učiniše.

17. A narod svjedočaše koji bješe pri

s njim kad Lazara izazva iz groba i podiže ga iz mrtvijeh.

18. Za to ga i srete narod, jer čuše da on učini ovo čudo.

19. A farizeji govorahu medju sobom: vidite da ništa ne pomaže? gle, svijet ide za njim.

20. A bijahu neki Grci medju onima koji bijahu došli na praznik da se mole Bogu.

21. Ovi dakle pristupiše k Filipu, koji bješe iz Betsaide Galilejske, i moljahu ga govoreći: gospodine! mi bismo htjeli da vidimo Isusa.

22. Dodje Filip i kaza Andriji, a Andrija i Filip opet kazaše Isusu.

23. A Isus odgovori im govoreći: dodje čas da se proslavi sin čovječij.

24. Zaista, zaista vam kažem: ako zrno pšenično padnuvši na zemlju ne umre, onda jedno ostane; ako li umre mnogo roda rodi:

25. Koji ljubi dušu svoju izgubiće je, a ko mrzi na dušu svoju na ovom svijetu, sačuvaće je za život vječni.

26. Ko meni služi, za mnom nek ide, i gdje sam ja ondje i sluga moj neka bude; i ko meni služi onoga će poštovati otac moj.

27. Sad je duša moja žalosna; i šta da kažem? Oče! sačuvaj me od ovoga časa; ali za to dodjoh na čas ovaj.

28. Oče! proslavi ime svoje! Tada glas dodje s neba: i proslavio sam, i opet ću proslaviti.

29. A kad ču narod koji stajaše, govorahu: grom zagrmi; a drugi govorahu: angjeo mu govori.

30. Isus odgovori i reče: ovaj glas ne bi mene radi nego naroda radi.

31. Sad je sud ovome svijetu: sad će biti istjeran knez ovoga svijeta na polje.

32. I kad ja budem podignut od zemlje, sve ću privući k sebi.

33. A ovo govoraše da pokaže kakvom će smrti umrijeti.

34. Narod mu odgovori: mi čusmo iz zakona da će Krst ostati u vijek; kako ti govoriš da se sinu čovječijemu valja podignuti? Ko je taj sin čovječij?

35. A Isus im reče: još je malo vremena vidjelo s vama; hodite dok vidjelo imate da vas tama ne obuzme; *jer ko hodi po tami ne zna* kuda ide.

36. Dok vidjelo imate vjerujte vidjelo, da budete sinovi vidjela. Rekavši ovo Isus otide i sakri se od njih.

37. Ako je i činio tolika čudesa pred njima, opet ga ne vjerovahu:

38. Da se zbude riječ Izaije proroka koji reče: Gospodine! ko vjerova govorenju našemu? i ruka Gospodinova kome se otkri?

39. Za to ne mogahu vjerovati, jer opet reče Izaija:

40. Zaslijepio je oči njihove i okamenio srca njihova, da ne vide očima ni srcem razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim.

41. Ovo reče Izaija kad vidje slavu njegovu i govori za njega.

42. Ali opet i od knezova mnogi ga vjerovaše; nego radi farizeja ne priznavahu, da ne bi bili izgnani iz zbornice;

43. Jer im većma omilje slava ljudska nego slava Božija.

44. A Isus povika i reče: ko mene vjeruje ne vjeruje mene, nego onoga koji me posla;

45. I ko vidi mene vidi onoga koji me posla.

46. Ja dodjoh vidjelo na svijet, da ni jedan koji me vjeruje ne ostane u tami.

47. I ko čuje moje riječi i ne vjeruje, ja mu ne ću suditi; jer ja ne dodjoh da sudim svijetu, nego da spasem svijet.

48. Koji se odriče mene, i ne prima riječi mojijeh, ima sebi sudiju: riječ koju ja govorih ona će mu suditi u pošljednji dan;

49. Jer ja od sebe ne govorih, nego otac koji me posla on mi dade zapovijest šta ću kazati i šta ću govoriti.

50. I znam da je zapovijest njegova život vječni. Što ja dakle govorim onako govorim kao što mi reče otac.

GLAVA 13.

Apred praznik vazma, znajući Isus da mu dodje čas da prijedje iz ovoga svijeta k ocu, kako je ljubio svoje koji bijahu na svijetu, do kraja ih ljubi.

2. I po večeri kad već djavo bješe metnuo u srce Judi Šimunovu Iskariotu da ga izda,

3. Znajući Isus da mu sve otac dade u ruke, i da od Boga izidje, i k Bogu ide,

4. Ustade od večere, i skide svoje ljine, i uze ubrus te se zapreže,

5. Po tom usu vodu u umivaonicu, i poče prati noge učenicima i otirati ubrusom kojijem bješe zapregnut.

6. Onda dodje k Šimunu Petru, i on mu reče: Gospodine; zar ti moje noge da opereš?

7. Isus odgovori i reče mu: što ja činim ti sad ne znaš, ali ćeš poslije doznati.

8. Reče mu Petar: nikad ti ne ćeš oprati mojijeh nogu. Isus mu odgovori: ako te ne operem nemaš dijela sa mnom.

9. Reče mu Šimun Petar: Gospodine! ne samo noge moje, nego i ruke i glavu.

10. Isus mu reče: opranome ne treba do samo noge oprati, jer je sav čist; i vi ste čisti, ali ne svi.

11. Jer znadijaše izdajnika svojega, za to reče: nijeste svi čisti.

12. A kad im opra noge, uze haljine svoje, i sjedavši opet za trpezu reče im: znate li što ja učinih vama?

13. Vi zovete mene učiteljem i Gospodinom; i pravo velite: jer jesam.

14 Kad dakle ja oprah vama noge Gospodin i učitelj, i vi ste dužni jedan drugome prati noge.

15. Jer ja vam dadoh ugled da i vi tako činite kao što ja vama učinih.

16. Zaista, zaista vam kažem: nije sluga veći od gospodara svojega, niti je poslanik veći od onoga koji ga je poslao.

17. Kad ovo znate, blago vama ako ga izvršujete.

18 Ne govorim za sve vas, jer ja znam koje izbrah; nego da se zbude pismo: koji sa mnom hljeb jede podiže petu svoju na me.

19. Sad vam kažem prije nego se zbude, da, kad se zbude, vjerujete da sam ja.

20. Zaista, zaista vam kažem: koji prima onoga koga pošljem mene prima; a ko prima mene prima onoga koji me posla.

21. Rekavši ovo Isus posta žalostan u duhu, i posvjedoči i reče: zaista, zaista vam kažem: jedan izmedju vas izdaće me.

22. Onda se učenici zgledahu medju sobom, i čudjahu se za koga govori.

23. *A jedan* od učenika njegovijeh, *kojega Isus ljubljaše*, sjedjaše za trpezom *na krilu* Isusovu.

24. Onda namaže na njega Šimun Petar da zapita ko bi *to* bio za koga govori.

25. A on leže na prsi Isusove i reče mu: Gospodine! ko je *to?*

26. Isus odgovori: onaj je kome ja umočivši zalogaj dam. I umočivši zalogaj dade Judi Šimunovu Iskariotu.

27. I po zalogaju tada udje u njega sotona. Onda mu reče Isus: šta činiš čini brže.

28. A ovo ne razumje niko od onijeh što sjedjahu za trpezom za što mu reče.

29. A neki mišljahu, budući da u Jude bješe kesa, da mu Isus reče: kupi što treba za praznik; ili da da što siromašnima.

30 A on uzevši zalogaj odmah izidje; a bješe noć.

31. Kad on izidje, *onda* Isus reče: sad se proslavi sin čovječij, i Bog se proslavi u njemu.

32. Ako se Bog proslavi u njemu, i Bog će njega proslaviti u sebi, i odmah će ga proslaviti.

33. Dječice! još sam malo s vama; tražićete me, i kao što rekoh Židovima: kuda ja idem vi ne možete doći, i vama govorim sad.

34. Novu vam zapovijest dajem da ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubih, da se i vi ljubite medju sobom.

35. Po tom će svi poznati da ste moji učeniei ako uzimate ljubav medju sobom.

36. Reče mu Šimun Petar: Gospodine! kuda ideš? Isus mu odgovori: kuda ja idem ne možeš sad ići za mnom, ali ćeš poslije poći za mnom.

37. Petar mu reče: Gospodine! za što ne mogu sad ići za tobom? dušu ću svoju položiti za te.

38. Odgovori mu Isus: dušu li ćeš svoju položiti za me? Zaista, zaista ti kažem: ne će pijetao zapjevati dok me se triput ne odrečeš.

GLAVA 14.

Da se ne plaši srce vaše, vjerujte Boga, i mene vjerujte.

2. Mnogi su stanovi u kući oca mojega. A da nije tako, kazao bih vam: idem da vam pripravim mjesto.

3. I kad otidem i pripravim vam mjesto, opet ću doći, i uzeću vas k sebi da i vi budete gdje sam ja.

uda ja idem znate, i put znate.
ːe mu Toma: Gospodine! ne zna-
da ideš; i kako možemo put

s mu reče: ja sam put i istina i
niko ne će doći k ocu do kro-

l biste mene znali onda biste zna-
mojega; i odsele poznajete ga,
ste ga.
ːe mu Filip: Gospodine! pokaži
ːa, i biće nam dosta.
s mu reče: toliko sam vrijeme
, i nijesi me poznao, Filipe? koji
ene, vidje oca; pa kako ti govo-
kaži nam oca?
ar ne vjeruješ da sam ja u ocu i
meni? Riječi koje vam ja govo-
govorim od sebe; nego otac koji
meni on tvori djela.
jerujte meni da sam ja u ocu i
meni: ako li *meni* ne *vjerujete*,
e mi po tijem djelima.
aista, zaista vam kažem: koji
mene, djela koja ja tvorim i on
riti, i veća će od ovijeh tvoriti;
dem k ocu svojemu;
štagod zaištete u oca u ime mo-
ću vam učiniti, da se proslavi
sinu.
ako što zaištete u ime moje, ja
niti.
ko imate ljubav k meni, zapovi-
oje držite.
ja ću umoliti oca, i daće vam
ga utješitelja da bude s vama u

uha istine, kojega svijet ne mo-
niti, jer ga ne vidi niti ga pozna-
i ga poznajete, jer u vama stoji,
na će biti.
e ću vas ostaviti sirotne; doći ću
a.
oš malo, i svijet mene više ne će
; a vi ćete me vidjeti; jer ja ži-
vi ćete življeti.
onaj ćete vi dan doznati da sam
cu svojemu, i vi u meni, i ja u

o ima zapovijesti moje i drži ih
onaj što ima ljubav k meni; a koji
ubav k meni imaće k njemu lju-
ac moj; i ja ću imati ljubav k nje-
aviću mu se sam.
eče mu Juda, ne Iskariot: Gospo-
dine! šta je to da ćeš se nama javiti, a
ne svijetu?

23. Isus odgovori i reče mu: ko ima ljubav k meni, držaće riječ moju; i otac moj imaće ljubav k njemu; i k njemu ćemo doći, i u njega ćemo se staniti.

24. Koji nema ljubavi k meni ne drži mojijeh riječi; a riječ što čujete nije moja nego oca koji me posla.

25. Ovo vam kazah dok sam s vama.

26. A utješitelj Duh sveti, kojega će otac poslati u ime moje, on će vas naučiti svemu i napomenuće vam sve što vam rekoh.

27. Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam: ne dajem vam *ga* kao što svijet daje, da se ne plaši srce vaše, i da se ne boji.

28. Čuste da vam ja kazah: idem, i doći ću k vama. Kad biste imali ljubav k meni, onda biste se obradovali što rekoh: idem k ocu; jer je otac moj veći od mene.

29. I sad vam kazah, prije dok se nije zbilo, da vjerujete kad se zbude.

30. Već ne ću mnogo govoriti s vama; jer ide knez ovoga svijeta, i u meni nema ništa.

31. Nego da vidi svijet da imam ljubav k ocu, i kao što mi zapovjedi otac onako tvorim. Ustanite, hajdemo odavde.

GLAVA 15.

Ja sam pravi čokot, i otac je moj vinogradar;

2. Svaku lozu na meni koja ne radja roda odsjeći će je; i svaku koja radja rod očistiće je da više roda rodi.

3. Vi ste već očišćeni riječju koju vam govorih.

4. Budite u meni i ja *ću* u vama. Kao što loza ne može roda roditi sama od sebe ako ne bude na čokotu, tako i vi ako u meni ne budete.

5. Ja sam čokot a vi loze: i koji bude u meni i ja u njemu on će roditi mnogi rod; jer bez mene ne možete činiti ništa.

6. Ko u meni ne ostane izbaciće se na polje kao loza, i osušiće se, i skupiće je, i u oganj baciti, i spaliti.

7. Ako ostanete u meni i riječi moje u vama ostanu, štagod hoćete ištite, i biće vam.

8. Tijem će se otac moj proslaviti, da

rod mnogi rodite; i bićete moji učenici.

9. Kao što otac ima ljubav k meni, i ja imam ljubav k vama; budite u ljubavi mojoj.

10. Ako zapovijesti moje uzdržite ostaćete u ljubavi mojoj, kao što ja održah zapovijesti oca svojega i ostajem u ljubavi njegovoj.

11. Ovo vam kazah, da radost moja u vama ostane i radost vaša se ispuni.

12. Ovo je zapovijest moja da imate ljubav medju sobom, kao što ja imadoh ljubav k vama.

13. Od ove ljubavi niko veće nema, da ko dušu svoju položi za prijatelje svoje.

14. Vi ste prijatelji moji ako tvorite što vam ja zapovijedam.

15. Više vas ne nazivam slugama; jer sluga ne zna šta radi gospodar njegov: nego vas nazvah prijateljima; jer vam sve kazah što čuh od oca svojega.

16. Vi mene ne izbraste, nego ja vas izbrah, i postavih vas da vi idete i rod rodite; i da vaš rod ostane, da štogod zaištete u oca u ime moje da vam da.

17. Ovo vam zapovijedam da imate ljubav medju sobom.

18. Ako svijet na vas uzmrzi, znajte da na mene omrznu prije vas.

19. Kad biste bili od svijeta, onda bi svijet svoje ljubio; a kako nijeste od svijeta, nego vas ja od svijeta izbrah, za to mrzi na vas svijet.

20. Opominjite se riječi koju vam ja rekoh: nije sluga veći od gospodara svojega. Ako mene izgnaše, i vas će izgnati; ako moju riječ održaše i vašu će održati.

21. Ali sve će vam ovo činiti za ime moje, jer ne poznaju onoga koji me posla.

22. Da nijesam bio došao i govorio im ne bi grijeha imali; a sad izgovora ne će imati za grijeh svoj.

23. Koji mrzi na mene i na oca mojega mrzi.

24. Da nijesam bio djela tvorio medju njima kojijeh niko drugi ne tvori, ne bi grijeha imali; a sad i vidješe, i omrznuše *na mene* i na oca mojega.

25. Ali da se zbude riječ napisana u *zakonu njihovom*: omrznuše na mene *ništo.*

26. A kad dodje utješitelj, koga ću vam poslati od oca, Duh istine, koj. od oca izlazi, on će svjedočiti za menei

27. A i vi ćete svjedočiti, jer ste od početka sa mnom.

GLAVA 16.

Ovo vam kazah da se ne sablaznite.

2. Izgoniće vas iz zbornica; a doći će vrijeme kad će svaki koji vas ubije misliti da Bogu službu čini.

3. I ovo će činiti, jer ne poznaše oca ni mene.

4. Nego vam ovo kazah kad dodje vrijeme da se opomenete ovoga da vam ja kazah; a isprva ne kazah vam ovo, jer bijah s vama.

5. A sad idem k onome koji me posla, i niko me od vas ne pita: kuda ideš?

6. Nego što vam ovo kazah žalosti napuni se srce vaše.

7. Nego vam ja istinu govorim: bolje je za vas da ja idem: jer ako ja ne idem, utješitelj ne će doći k vama; ako li idem, poslaću ga k vama.

8. I kad on dodje pokaraće svijet za grijeh, i za pravdu, i za sud;

9. Za grijeh dakle što ne vjeruju mene;

10. A za pravdu što idem k ocu svojemu, i više me ne ćete vidjeti;

11. A za sud što je knez ovoga svijeta osudjen.

12. Još vam mnogo imam kazati; ali sad ne možete nositi.

13. A kad dodje on, Duh istine, uputiće vas na svaku istinu; jer ne će od sebe govoriti, nego će govoriti što čuje, i javiće vam što će biti u napredak.

14. On će me proslaviti, jer će od mojega uzeti, i javiće vam:

15. Sve što ima otac moje je: za to rekoh da će od mojega uzeti, i javiti vam.

16. Još malo, i ne ćete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti: jer idem k ocu.

17. A *neki* od učenika njegovijeh rekoše medju sobom: šta je to što nam kaže: još malo, i ne ćete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti; i: ja idem k ocu?

18. Govorahu dakle: šta je to što govori: malo? ne znamo šta govori.

19. A Isus razumije da ščadijahu da ga zapitaju, pa im reče: za to li se

› medju sobom što rekoh: još
ne ćete me vidjeti, i opet malo
me vidjeti?
ıista, zaista vam kažem da ćete
ıkati i zaridati, a svijet će se ra-
i vi ćete žalosni biti, ali će se
ılost okrenuti na radost.
›na kad radja trpi muku; jer do-
njezin; ali kad rodi dijete, više
›pominje žalosti od radosti, jer
čovjek na svijet.
ıko i vi dakle imate sad žalost;
vas opet vidjeti, i radovaće se
še, i vaše radosti niko ne će u-
vas;
ı onaj dan ne ćete me pitati ni
Zaista, zaista vam kažem da
uzištete u oca u ime moje, daće

›slije ne iskaste ništa u ime mo-
e i primićete, da radost vaša bu-
njena.
ro vam govorih u pričama; ali
vrijeme kad vam više ne ću go-
pričama, nego ću vam upravo
a oca.
onaj ćete dan u ime moje za-
ne velim vam da ću ja umoliti
vas;
r sam otac ima ljubav k vama
vi imaste ljubav k meni, i vje-
da ja od Boga izidjoh.
djoh od oca, i dodjoh na svijet;
›stavljam svijet, i idem k ocu.
ekoše mu učenici njegovi: eto
·avo govoriš, a priče nikakve ne

d znamo da sve znaš, i ne treba
ko pita. Po tome vjerujemo da
›ga izišao.
ıs im odgovori: zar sad vjeru-

·o ide čas, i već je nastao, da se
nete svaki na svoju *stranu* i me-
a ostavite; ali nijesam sam, jer
sa mnom.
ro vam kazah, da u meni mir
J svijetu ćete imati nevolju; ali
› se, jer ja nadvladah svijet.

GLAVA 17.

govori Isus, pa podiže oči svoje
nebo i reče: oče! dodje čas, pro-
ıa svojega, da i sin tvoj proslavi

što si mu dao vlast nad svaki-

jem tijelom da svemu što si mu dao da
život vječni.

3. A ovo je život vječni da poznaju te-
be jedinoga istinoga Boga, i koga si
poslao Isukrsta.

4. Ja tebe proslavih na zemlji: posao
svrših koji si mi dao da radim.

5. I sad proslavi ti mene, oče, u tebe
samoga slavom koju imadoh u tebe pri-
je nego svijet postade.

6. Ja javih ime tvoje ljudima koje si
mi dao od svijeta; tvoji bijahu pa si ih
meni dao, i tvoju riječ održaše.

7. Sad razumješe da je sve što si mi
dao od tebe.

8. Jer riječi koje si dao meni dadoh
im; i oni primiše, i poznadoše istinito
da od tebe izidjoh, i vjerovaše da si me
ti poslao.

9. Ja se za njih molim: ne molim se
za (sav) svijet, nego za one koje si mi
dao, jer su tvoji.

10. I moje sve je tvoje, i tvoje moje;
i ja se proslavih u njima.

11. I više nijesam na svijetu, a oni su
na svijetu, a ja idem k tebi. Oče sveti!
sačuvaj ih u ime svoje, one koje si mi
dao, da budu jedno kao i mi.

12. Dok bijah s njima na svijetu, ja
ih čuvah u ime tvoje; one koje si mi
dao sačuvah, i niko od njih ne pogibe
osim sina pogibli, da se zbude pismo.

13. A sad k tebi idem, i ovo govorim
na svijetu, da imaju radost moju ispu-
njenu u sebi.

14. Ja im dadoh riječ tvoju; i svijet
omrznu na njih, jer nijesu od svijeta,
kao ni ja što nijesam od svijeta.

15. Ne molim te da ih uzmeš sa svi-
jeta, nego da ih sačuvaš oda zla.

16. Od svijeta nijesu, kao ni ja što ni-
jesam od svijeta.

17. Osveti ih istinom svojom: riječ je
tvoja istina.

18. Kao što si ti mene poslao u svijet,
i ja njih poslah u svijet.

19. Ja posvećujem sebe za njih, da i
oni budu osvećeni istinom.

20. Ne molim pak samo za njih, nego
i za one koji me uzvjeruju njihove ri-
ječi radi.

21. Da svi jedno budu, kao ti, oče, što
si u meni i ja u tebi; da i oni u nama
jedno budu, da i svijet vjeruje da si me
ti poslao.

22. I slavu koju si mi dao ja dadoh njima, da budu jedno kao mi što smo jedno.

23. Ja u njima i ti u meni: da budu sa svijem u jedno, i da pozna svijet da si me ti poslao i da si imao ljubav k njima kao i k meni što si ljubav imao.

24. Oče! hoću da i oni koje si mi dao budu sa mnom gdje sam ja; da vide slavu moju koju si mi dao, jer si imao ljubav k meni prije postanja svijeta.

25. Oče pravedni! svijet tebe ne pozna, a ja te poznah, i ovi poznaše da si me ti poslao.

26. I pokazah im ime tvoje, i pokazaću: da ljubav kojom si mene ljubio u njima bude, i ja u njima.

GLAVA 18.

Irekavši ovo Isus izidje s učenicima svojijem preko potoka Cedrona gdje bješe vrt, u koji udje on i učenici njegovi.

2. A Juda izdajnik njegov znadijaše *ono* mjesto; jer se Isus često skupljaše ondje s učenicima svojijem.

3. Onda Juda uze četu i od glavara svećeničkijeh i farizeja momke, i dodje onamo s fenjerima i sa svijećama i s oružjem.

4. A Isus znajući sve što će biti od njega izidje i reče im: koga tražite?

5. Odgovoriše mu: Isusa Nazaranina. Isus im reče: ja sam. A s njima stajaše i Juda koji ga izdavaše.

6. A kad im reče: ja sam; izmakoše se natrag i popadaše na zemlju.

7. Onda ih opet zapita Isus: koga tražite? A oni rekoše: Isusa Nazaranina.

8. Isus im odgovori: kazah vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, ostavite ove nek idu.

9. Da se izvrši riječ što reče: ne izgubih ni jednoga od onijeh koje si mi dao.

10. A Šimun Petar imaše nož, pa ga izvadi i udari slugu poglavara svećeničkoga, i odsiječe mu desno uho. A sluzi bješe ime Malho.

11. Onda reče Isus Petru: zadjeni nož u nožnice. Čašu koju mi dade otac zar *da je ne pijem*?

12. *A četa* i vojvoda i momci Židovski *uhvatiše* Isusa i svezaše ga,

13. I odvedoše ga najprije Ani, jer bješe tast Kaifi, koji bješe poglavar svećenički one godine.

14. A Kaifa bješe onaj što dade svjet Židovima da je bolje da umre jedan čovjek nego narod *da propadne*.

15. Za Isusom pak idjaše Šimun Petar i drugi učenik; a učenik onaj bješe poznat kod poglavara svećeničkoga, i udje s Isusom u dvor poglavara svećeničkoga;

16. A Petar stajaše na polju kod vrata. Onda izidje onaj učenik što bješe poznat kod poglavara svećeničkoga i reče vratarici te uvede Petra.

17. Onda reče sluškinja vratarica Petru: da nijesi i ti učenik ovoga čovjeka? On reče: nijesam.

18. A sluge i momci bijahu naložili oganj i stajahu te se grijahu, jer bješe zima; a i Petar stajaše s njima i grijaše se.

19. Poglavar pak svećenički zapita Isusa za učenike njegove i za njegovu nauku.

20. Isus mu odgovori: ja govorih javno svijetu, ja svagda učih u zbornici i u crkvi, gdje se svagda skupljahu Židovi, i ništa tajno ne govorih.

21. Što pitaš mene? Pitaj one koji su slušali šta sam im govorio; evo ovi znadu šta sam ja govorio.

22. A kad on ovo reče, jedan od momaka koji stajahu ondje udari Isusa po obrazu, i reče: zar tako odgovaraš poglavaru svećeničkome?

23. Isus mu odgovori: ako zlo rekoh, dokaži *da je* zlo; ako li dobro, za što me biješ?

24. I Ana ga posla svezana Kaifi poglavaru svećeničkome.

25. A Šimun Petar stajaše i grijaše se. Onda mu rekoše: da nijesi i ti od učenika njegovijeh? A on se odreče i reče: nijesam.

26. Reče jedan od slugu poglavara svećeničkoga koji bješe rodjak onome što mu Petar odsiječe uho: ne vidjeh li ja tebe u vrtu s njim?

27. Onda se Petar opet odreče; i odmah pijetao zapjeva.

28. A Isusa povedoše od Kaife u sudnicu. Ali bješe jutro, i oni ne udjoše

u sudnicu da se ne bi opoganili, nego da bi mogli jesti vazam.

29. Onda Pilat izidje k njima na polje i reče: kakovu krivicu iznosite na ovoga čovjeka?

30. Odgovoriše mu i rekoše: kad on ne bi bio zločinac ne bismo ga predali tebi?

31. A Pilat im reče: uzmite ga vi i po zakonu svojemu sudite mu. A Židovi mu rekoše: mi ne smijemo nikoga pogubiti.

32. Da se zbude riječ Isusova koju reče kazujući kakvom će smrti umrijeti.

33. Onda udje Pilat opet u sudnicu, i dozva Isusa, i reče mu: ti si car Židovski?

34. Isus mu odgovori: govoriš li ti to sam od sebe, ili ti drugi kazaše za mene?

35. Pilat odgovori: zar sam ja Židov? Rod tvoj i glavari svećenički predaše te meni; šta si učinio?

36. Isus odgovori: carstvo moje nije od ovoga svijeta; kad bi bilo od ovoga svijeta carstvo moje, onda bi sluge moje branile da ne bih bio predan Židovima; ali carstvo moje nije odavde.

37. Onda mu reče Pilat: daklem si ti car? Isus odgovori: ti govoriš da sam ja car. Ja sam za to rodjen, i za to dodjoh na svijet da svjedočim istinu. I svaki koji je od istine sluša glas moj.

38. Reče mu Pilat: šta je istina? I ovo rekavši izidje opet k Židovima, i reče im: ja nikakve krivice ne nalazim na njemu.

39. A u vas je običaj da vam jednoga pustim na vazam, hoćete li dakle da vam pustim cara Židovskoga?

40. Onda svi povikaše opet govoreći: ne ovoga, nego Barabu. A Baraba bješe hajduk.

GLAVA 19.

Tada dakle Pilat uze Isusa i šiba ga.

2. I vojnici spletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i obukoše mu skerletnu haljinu,

3. I govorahu: zdravo, care Židovski! i bijahu ga po obrazima.

4. Onda Pilat izidje opet na polje, i reče *im: evo ga izvodim* k vama na polje, da vidite da na njemu ne nalazim nikakve krivice.

5. A Isus izidje na polje pod vijencem od trnja i u skerletnoj haljini. I reče im *Pilat:* evo čovjeka!

6. A kad ga vidješe glavari svećenički i momci, povikaše govoreći: raspni ga, raspni. Pilat im reče: uzmite ga vi i raspnite, jer ja ne nalazim na njemu krivice.

7. Odgovoriše mu Židovi: mi imamo zakon i po zakonu našemu valja da umre, jer načini sebe sinom Božijim.

8. Kad dakle Pilat ču ovu riječ, poboja se većma.

9. I opet udje u sudnicu, i reče Isusu: odakle si ti? A Isus mu ne dade odgovora.

10. A Pilat mu reče: zar meni ne govoriš? ne znaš li da imam vlast raspeti te, i vlast imam pustiti te?

11. Isus odgovori: ne bi imao vlasti nikakve nada mnom kad ti ne bi bilo dano odozgo; za to onaj ima veći grijeh koji me predade tebi.

12. Od tada gledaše Pilat da ga pusti. Ali Židovi vikahu govoreći: ako ovoga pustiš nijesi prijatelj ćesaru. Svaki koji sebe carem gradi protivi se ćesaru.

13. Pilat dakle čuvši ovu riječ izvede Isusa na polje, i sjede na sudijnsku stolicu na mjestu koje se zove kaldrma a Jevrejski Gabata.

14. A bješe petak u oči vazma oko šestoga sahata: i *Pilat* reče Židovima: evo car vaš.

15. A oni vikahu: uzmi, uzmi, raspni ga. Pilat im reče: zar cara vašega da razapnem? Odgovoriše glavari svećenički: mi nemamo cara osim ćesara.

16. Tada im ga dakle predade da se razapne. A *oni* uzeše Isusa i odvedoše.

17. I noseći križ svoj izidje na mjesto koje se zove košturnica a Jevrejski Golgota.

18. Ondje ga razapeše, i s njim drugu dvojicu s jedne i s druge strane, a Isusa u srijedi.

19. Pilat pak napisa i natpis i metnu na križ; a bješe napisano: Isus Nazaranin car Židovski.

20. I ovaj natpis čitaše mnogi od Židova; jer mjesto bješe blizu grada gdje razapeše Isusa; i bješe napisano Jevrejski, Grčki, Latinski.

21. A Židovski glavari svećenički govorahu Pilatu: ne piši: car Židovski, nego da sam reče: ja sam car Židovski.

22. Pilat odgovori: što pisah pisah.

23. A vojnici kad razapeše Isusa uzeše njegove haljine i načiniše četiri dijela, svakome vojniku po dijel, i dolamu; a dolama ne bješe šivena *nego* izatkana sva s vrha *do dna*.

24. Onda rekoše medju sobom: da je ne deremo, nego da bacimu kocke za nju kome će dopasti. Da se zbude pismo koje govori: razdijeliše haljine moje medju sobom, i za dolamu moju baciše kocke. Vojnici dakle tako učiniše.

25. A stajahu kod križa Isusova mati njegova, i sestra matere njegove Marija Kleofina, i Marija Mandalijena.

26. A Isus vidjevši mater i učenika koga ljubljaše gdje stoje reče materi svojoj: ženo! eto ti sina!

27. Po tom reče učeniku: eto ti matere! I od onoga časa uze je učenik k sebi.

28. Po tom znajući Isus da se već sve svrši, da se zbude pismo reče: žedan sam.

29. Ondje stajaše sud pun octa; a oni napuniše sundjer octa, i nataknuvši na trsku, prinesoše k ustima njegovijem.

30. A kad primi Isus ocat reče: svrši se. I preklonivši glavu predade duh.

31. A budući da bješe petak, pa da ne bi tijela ostala na križu u subotu (jer bijaše veliki dan ona subota), Židovi moliše Pilata da im prebiju golijeni pa da *ih* skinu.

32. Onda dodjoše vojnici, i prvome dakle prebiše golijeni i drugome raspetome s njim.

33. A došavši na Isusa, kad ga vidješe da je već umr'o, ne prebiše mu golijeni:

34. Nego jedan od vojnika probode mu rebra kopljem; i odmah izidje krv i voda.

35. I onaj što vidje posvjedoči, i svjedočanstvo je njegovo istinito; i on zna da istinu govori da vi vjerujete.

36. Jer se ovo dogodi da se zbude pismo: *kost njegova* da se ne prelomi.

37. *I opet drugo* pismo govori: pogledaće *onoga koga* probodoše.

38. A po tom Josip iz Arimatije, koji bješe učenik Isusov ali kradom od straha Židovskoga, moli Pilata da uzme tijelo Isusovo, i dopusti Pilat. Onda dodje i uze tijelo Isusovo.

39. A dodje i Nikodem, koji prije dolazi k Isusu noću, i donese pomiješane smirne i aloja oko sto litara.

40. I uzeše tijelo Isusovo, i obaviše ga platnom s mirisima, kao što je običaj u Židova da ukopavaju.

41. I bijaše blizu *onoga* mjesta gdje bješe razapet, vrt, i u vrtu grob nov, u koji niko nikad ne bješe metnut.

42. Ondje dakle petka radi Židovskoga, jer bješe blizu grob, metnuše Isusa.

GLAVA 20.

A u prvi *dan* nedjelje dodje Marija Mandalijena na grob rano, još dok se ne bješe rasvanulo, i vidje da je kamen odvaljen od groba.

2. Onda otrča, i dodje k Šimunu Petru i k drugom učeniku koga ljubljaše Isus, i reče im: uzeše Gospodina iz groba i ne znamo gdje ga metnuše.

3. A Petar izidje i drugi učenik, i podjoše ka grobu.

4. Trčahu pak oba zajedno, i drugi učenik trčaše brže od Petra, i dodje prije ka grobu.

5. I nadvirivši se vidje haljine gdje leže; ali ne udje.

6. Dodje pak Šimun Petar za njim, i udje u grob, i vidje haljine same gdje leže,

7. I ubrus koji bješe na glavi njegovoj ne s haljinama da leži nego osobito savit na jednom mjestu.

8. Tada dakle udje i drugi učenik koji najprije dodje ka grobu, i vidje i vjerova.

9. Jer još ne znadijahu pisma da njemu valja ustati iz mrtvijeh.

10. Onda otidoše opet učenici doma.

11. A Marija stajaše na polju kod groba i plakaše. I kad plakaše nadviri se nad grob,

12. I vidje dva angjela u bijelijem haljinama gdje sjede jedan čelo glave a jedan čelo nogu gdje bješe ležalo tijelo Isusovo.

13. I rekoše joj oni: ženo! što plačeš? Reče im: uzeše Gospodina mojega, i ne znam gdje ga metnuše.

14. I ovo rekavši obazre se natrag, i vidje Isusa gdje stoji, i ne znadijaše da je Isus.

15. Isus joj reče: ženo! što plačeš? koga tražiš? A ona misleći da je vrtar reče mu: gospodine! ako si ga ti uzeo kaži mi gdje si ga metnuo, i ja ću ga uzeti.

16. Isus joj reče: Marija! A ona obazrevši se reče mu: Raboni! koje znači učitelju.

17. Reče joj Isus: ne dohvataj se do mene, jer se još ne vratih k ocu svojemu; nego idi k braći mojoj, i kaži im: vraćam se k ocu svojemu i ocu vašemu, i Bogu svojemu i Bogu vašemu.

18, A Marija Mandalijena otide, i javi učenicima da vidje Gospodina i kaza joj ovo.

19. A kad bi u veče onaj prvi dan nedjelje, i vrata bijahu zatvorena gdje se bijahu učenici njegovi skupili od straha Židovskoga, dodje Isus i stade na srijedu i reče im: mir vam.

20. I ovo rekavši pokaza im ruke i rebra svoja. Onda se učenici obradovaše vidjevši Gospodina.

21. A Isus im reče opet: mir vam; kao što otac posla mene, i ja šaljem vas.

22. I ovo rekavši dunu, i reče im: primite Duh sveti.

23. Kojima oprostite grijehe, oprostiće im se; i kojima zadržite, zadržaće se.

24. A Toma koji se zove Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bješe ondje s njima kad dodje Isus.

25. A drugi mu učenici govorahu: vidjesmo Gospodina. A on im reče: dok ne vidim na rukama njegovijem rana od klinâ, i ne metnem prsta svojega u rane od klinâ, i ne metnem ruke svoje u rebra njegova; ne ću vjerovati.

26. I poslije osam dana opet bijahu učenici njegovi unutra, i Toma s njima. Dodje Isus kad bijahu vrata zatvorena, i stade medju njima i reče: mir vam.

27. Po tom reče Tomi: pruži prst svoj amo i vidji ruke moje; i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budi nevjeran nego vjeran.

28. I odgovori Toma i reče mu: Gospodin moj i Bog moj.

29. Isus mu reče: pošto me vidje vjerovao si; blago *onima koji* ne vidješe i *vjerovaše.*

30. A i mnoga druga čudesa učini Isus pred učenicima svojijem koja nijesu pisana u knjizi ovoj.

31. A ova se napisaše, da vjerujete da Isus jest Krst sin Božij, i da vjerujući imate život u ime njegovo.

GLAVA 21.

Poslije toga opet se javi Isus učenicima svojijem na moru Tiberijadskom. A javi se ovako:

2. Bijahu zajedno Šimun Petar i Toma koji se zvaše Blizanac, i Natanael iz Kane Galilejske, i sinovi Zebedejevi, i druga dvojica od učenika njegovijeh.

3. Reče im Šimun Petar: idem da lovim ribu. Rekoše mu: idemo i mi s tobom. Onda izidjoše i odmah sjedoše u ladju, i onu noć ne uhvatiše ništa.

4. A kad bi jutro, stade Isus na brijegu; ali učenici ne poznaše da je Isus.

5. A Isus im reče: djeco! eda što imate za jelo? Odgovoriše mu: nemamo.

6. A on im reče: bacite mrežu s desne strane ladje, i naći ćete. Onda baciše, i već ne mogahu izvući je od mnoštva ribe.

7. Onda učenik onaj koga ljubljaše Isus reče Petru: to je Gospodin. A Šimun Petar kad ču da je Gospodin, za preže se košuljom, jer bješe go, i skoči u more.

8. A drugi učenici dodjoše na ladji, jer ne bješe daleko od zemlje nego oko dvjesta lakata, vukući mrežu s ribom.

9. Kad dakle izljezoše na zemlju, vidješe oganj naložen, i na njemu metnutu ribu i hljeb.

10. Isus im reče: prinesite od ribe što sad uhvatiste.

11. A Šimun Petar udje i izvuče mrežu na zemlju punu velikijeh riba sto i pedeset i tri; i od tolikoga mnoštva ne prodrije se mreža.

12. Isus im reče: hodite objedujte. A ni jedan od učenika ne smjedijaše da ga pita: ko si ti? videći da je Gospodin.

13. A dodje i Isus, i uze hljeb, i dade im, tako i ribu.

14. Ovo se već treći put javi Isus učenicima svojijem pošto ustade iz mrtvijeh.

15. A kad objedovaše, reče Isus Šimunu Petru: Šimune Jonin! ljubiš me većma nego ovi? Reče mu: da.

spodine! ti znaš da te ljubim. Reče mu *Isus:* pasi jaganjce moje.

16. Reče mu opet drugom: Šimune Jonin! ljubiš li me? Reče mu: da, Gospodine! ti znaš da te ljubim. Reče mu *Isus:* pasi ovce moje.

17. Reče mu trećom: Šimune Jonin! ljubiš li me? A Petar posta žalostan što mu reče trećom: ljubiš li me? i reče mu: Gospodine! ti sve znaš, ti znaš da te ljubim. Reče mu Isus: pasi ovce moje.

18. Zaista, zaista ti kažem: kad si bio mlad, opasivao si se sam, i hodio si kuda si htio; a kad ostariš, širićeš ruke svoje i drugi će te opasati i odvesti kuda ne ćeš.

19. A ovo reče pokazujući kakom će smrti proslaviti Boga. I rekavši ovo reče mu: hajde za mnom.

20. A Petar obazrevši se vidje gdje za njim ide onaj učenik koga Isus ljubljaše, koji i na večeri leže na prsi njegove i reče: Gospodine! ko je taj koji će te izdati?

21. Vidjevši Petar ovoga reče Isusu: Gospodine! a šta će ovaj?

22. Isus mu reče: ako hoću da on ostane dok ja ne dodjem, što je tebi *do toga?* Ti hajde za mnom.

23. Onda izidje ova riječ medju braćom da onaj učenik ne će umrijeti; ali Isus ne reče njemu da ne će umrijeti, nego: ako hoću da ostane dok ja ne dodjem, što je tebi *do toga?*

24. Ovo je onaj učenik koji svjedoči za ovo, koji i napisa ovo: i znamo da je svjedočanstvo njegovo istinito.

25. A ima i drugo mnogo što učini Isus, koje kad bi se redom popisalo, ni u sami svijet, mislim, ne bi mogle stati napisane knjige. Amen.

DJELA SVETIJEH APOSTOLA,

PISAO IH SVETI APOSTOL I EVANGJELIST LUKA.

GLAVA 1.

Prvu sam ti knjigu napisao o svemu, o Teofile, što poče Isus i tvoriti i učiti

2. Do dana kad se uznese, pošto Duhom svetijem zapovjedi apostolima koje izabra,

3. Pred kojima i po stradanju svome pokaza sebe živa mnogijem istinitijem znacima, i javlja im se četrdeset dana, i govori o carstvu Božijemu.

4. I sabravši ih zapovjedi im da ne idu iz Jeruzalema, nego da čekaju obećanje očino, koje čuste, reče, od mene;

5. Jer je Ivan krstio vodom, a vi ćete se krstiti Duhom svetijem ne dugo poslije ovijeh dana.

6. A oni onda koji zajedno bijahu, pitahu ga govoreći: Gospodine! hoćeš li sad načiniti carstvo Izraelovo?

7. A *on* im reče: nije vaše znati vremena i ljeta koja otac zadrža u svojoj vlasti;

8. *Nego* ćete primiti silu kad sidje Duh *sveti na vas; i bićete* mi svjedoci i u *Jeruzalemu i* po svoj Judeji i Samariji *i do kraja* zemlje.

9. I ovo rekavši vidješe oni gdje se podiže i odnese ga oblak iz očiju njihovijeh.

10. I kad gledahu za njim gdje ide na nebo, gle, dva čovjeka stadoše pred njima u bijelijem haljinama,

11. Koji i rekoše: ljudi Galilejci! šta stojite i gledate na nebo? Ovaj Isus koji se od vas uze na nebo tako će doći kao što vidjeste da ide na nebo.

12. Tada se vratiše u Jeruzalem s gore koja se zove Maslinska, koja je blizu Jeruzalema jedan subotni dan hoda.

13. I kad udjoše, popeše se u sobu gdje stajahu Petar i Jakov, i Ivan i Andrija, Filip i Toma, Bartolomej i Matij, Jakov Alfejev i Šimun Zelot, i Juda Jakovljev.

14. Ovi svi jednodušno bijahu jednako na molitvi i u moljenju sa ženama, i s Marijom materom Isusovom i braćom njegovom.

15. I u dane one ustavši Petar izmedju učenika reče (a bijaše naroda zajedno oko sto i dvadeset imena):

16. Ljudi braćo! trebalo je da se izvrši ono pismo što proreče Duh sveti

ustima Davidovijem za Judu koji bješe pred onima što uhvatiše Isusa;

17. Jer se brojaše s nama, i bijaše primio dijel ove službe.

18. On dakle steče njivu od plate nepravedne, i objesivši se puče po srijedi, i izasu se sva utroba njegova.

19. I postade znano svima koji žive u Jeruzalemu da će se ta njiva prozvati njihovijem jezikom Haceldama, koje znači njiva krvna.

20. Jer se piše u knjizi psaltiru: da bude dvor njegov pust, i da ne bude nikoga ko bi življeo u njemu, i: vladičanstvo njegovo da primi drugi.

21. Treba dakle od ovijeh ljudi koji su bili s nama za sve vrijeme kako medju nas udje i izidje Gospodin Isus,

22. Počevši od krštenja Ivanova do dana kad se uze od nas, da bude s nama svjedok njegova uskrsenja jedan od ovijeh.

23. I postaviše dvojicu, Josipa koji se zvaše Barsaba prezimenom Just, i Matiju.

24. I pomolivši se Bogu rekoše: ti, Gospodine! koji poznaješ srca sviju, pokaži jednoga od ove dvojice koga si izabrao,

25. Da primi dijel ove službe i apostolstva, iz koga ispade Juda da ide na mjesto svoje.

26. I baciše kocke za njih, i pade kocka na Matiju i primiše *ga* medju jedanaest apostola.

GLAVA 2.

I kad se navrši pedeset dana bijahu zajedno svi apostoli jednodušno.

2. I u jedan put postade huka s neba kao duhanje silnoga vjetra, i napuni svu kuću gdje sjedjahu;

3. I pokazaše im se razdijeljeni jezici kao ognjeni; i sjede *po jedan* na svakoga od njih.

4. I napuniše se svi Duha svetoga, i stadoše govoriti drugijem jezicima, kao što im Duh davaše te govorahu.

5. A u Jeruzalemu stajahu Židovi ljudi pobožni iz svakoga naroda koji je pod nebom.

6. A kad postade ovaj glas, skupi se narod, i smete se; jer svaki od njih slušaše gdje oni govore njegovijem jezikom.

7. *I divljahu se i čudjahu* se govoreći jedan drugome: nijesu li ovo sve Galilejci što govore?

8. Pa kako mi čujemo svaki svoj jezik u kome smo se rodili?

9. Parćani, i Medjani, i Elamljani, i koji smo iz Mezopotamije, i iz Judeje i Kapadocije, i iz Ponta i Azije,

10. I iz Frigije i Pamfilije, iz Egipta i krajeva Libijskijeh kod Cirene, i putnici iz Rima, i Židovi i došljaci,

11. Krećani i Arapi, čujemu gdje oni govore našijem jezicima veličine Božije.

12. I divljahu se svi i ne mogahu se načuditi govoreći jedan drugome: šta će dakle ovo biti?

13. A drugi podsmijevajući se govorahu: nakitili su se vina.

14. A Petar stade sa jedanaestoricom i podiže glas svoj i reče im: ljudi Židovi i vi svi koji živite u Jeruzalemu! ovo da vam je na znanje, i čujte riječi moje.

15. Jer ovi nijesu pijani kao što vi mislite, jer je *tek* treći sahat dana;

16. Nego je ovo ono što kaza prorok Joel:

17. I biće u pošljednje dane, govori Gospodin, izliću od Duha svojega na svako tijelo, i proreći će sinovi vaši i kćeri vaše, i mladići vaši vidjeće utvare i starci vaši sniće snove;

18. Jer ću na sluge svoje i na sluškinje svoje u te dane izliti od Duha svojega, i proreći će.

19. I daću čudesa gore na nebu i znake dolje na zemlji: krv i oganj i pušenje dima.

20. Sunce će se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego dodje veliki i slavni dan Gospodinov.

21. I. biće da će se svaki spasti koji prizove ime Gospodinovo.

22. Ljudi Izraelci! poslušajte riječi ove: Isusa Nazaranina, čovjeka od Boga potvrdjena medju vama silama i čudesima i znacima koje učini Bog preko njega medju vama, kao što i sami znate,

23. Ovoga odredjenijem savjetom i promislom Božijim predana primivši, preko ruku bezakonīkā prikovaste i ubiste;

24. Kojega Bog podiže, razdriješivši sveze smrtne, kao što ne bijaše da ga one drže.

25. Jer David govori za njega: Gospodine jednako gledah pred sobom: jer je s desne strane mene, da se ne pomaknem;

26. Za to se razveseli srce moje, i obradova se jezik moj, pa još i tijelo moje počivaće u nadu;

27. Jer ne ćeš ostaviti duše moje u paklu, niti ćeš dati da svetac tvoj vidi truhljenja.

28. Pokazao si mi putove života: napuniće me veselja s licem svojijem.

29. Ljudi braćo! neka je slobodno kazati vam upravo za starješinu Davida da i umrije i ukopan bi, i grob je njegov medju nama do ovoga dana.

30. Prorok dakle budući, i znajući da mu se Bog kletvom kle od roda bedara njegovijeh po tijelu podignuti Krsta, i posaditi ga na prijestolu njegovu,

31. Predvidjevši govori za uskrsenje Krstovo da se ne ostavi duša njegova u paklu, ni tijelo njegovo vidje truhljenja.

32. Ovoga Isusa uskrse Bog, čemu smo mi svi svjedoci.

33. Desnicom dakle Božijom podiže se, i obećanje svetoga Duha primivši od oca, izli ovo što vi sad vidite i čujete.

34. Jer David ne izidje na nebesa, nego sam govori: reče Gospodin Gospodinu mojemu: sjedi meni s desne strane,

35. Dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima.

36. Tvrdo dakle neka zna sav dom Izraelov da je i Gospodinom i Krstom Bog učinio ovoga Isusa koga vi raspeste.

37. A kad čuše, ražali im se u srcu, i rekoše Petru i ostalijem apostolima: šta ćemo činiti, ljudi braćo?

38. A Petar im reče: pokajte se, i da se krstite svaki od vas u ime Isukrsta za oproštenje grijèhâ; i primićete dar svetoga Duha;

39. Jer je za vas obećanje i za djecu vašu i za sve daljne koje će god dozvati Gospodin Bog naš.

40. I drugijem mnogijem riječima svjedočaše, i moljaše ih govoreći: spasite se od ovoga pokvarenoga roda.

41. Koji dakle rado primiše riječ njegovu krstiše se; i pristade u taj dan oko tri hiljade duša.

42. I ostaše jednako u nauci apostolskoj, i u zajednici, i u lomljenju hljeba, i u molitvama.

43. I udje strah u svaku dušu; jer apostoli činiše mnoga čudesa i znake u Jeruzalemu.

44. A svi koji vjerovaše bijahu zajedno, i imahu sve zajedno.

45. I tečevinu i imanje prodavahu i razdavahu svima kao što ko trebaše.

46. I svaki dan bijahu jednako jednodušno u crkvi, i lomljahu hljeb po kućama, i primahu hranu s radosti i u prostoti srca.

47. Hvaleći Boga, i imajući milost u svijuljudi. A Gospodin svaki dan umnožavaše društvo onijeh koji se spasavahu.

GLAVA 3.

A Petar i Ivan idjahu zajedno gore u crkvu na molitvu u deveti sahat.

2. I bijaše jedan čovjek hrom od utrobe matere svoje, kojega nošahu i svaki dan metahu pred vrata crkvena koja se zovu Krasna da prosi milostinju od ljudi koji ulaze u crkvu;

3. Koji vidjevši Petra i Ivana da hoće da udju u crkvu prošaše milostinju.

4. A Petar pogledavši nanj s Ivanom, reče: pogiedaj na nas.

5. A on gledaše u njih misleći da će mu oni što dati.

6. A Petar reče: srebra i zlata nema u mene, nego što imam ovo ti dajem: u ime Isukrsta Nazaranina ustani i hodi.

7. I uze ga za desnicu i podiže. I odmah se utvrdiše njegova stopala i gležnji.

8. I skočivši ustade, i hodjaše, i udje s njima u crkvu idući i skačući i hvaleći Boga.

9. I vidješe ga svi ljudi gdje ide i hvali Boga.

10. A znadijahu ga da onaj bješe što milostinje radi sjedjaše kod Krasnijeh vrata crkvenijeh, i napuniše se čuda i straha za to što bi od njega.

11. A kad se iscijeljeni hromi držaše Petra i Ivana, navališe k njima svi ljudi u trijem, koji se zvaše Salamunov, i čudjahu se.

12. A kad vidje Petar, odgovaraše ljudima: ljudi Izraelci! što se čudite ovome? Ili šta gledate na nas, kao da

smo svojom silom ili pobožnošću učinili da on ide?

13. Bog Abramov i Izakov i Jakovljev, Bog otaca našijeh, proslavi sina svojega Isusa, kojega vi predadoste, i odrekoste ga se pred licem Pilatovijem kad on sudi da ga pusti.

14. A vi sveca i pravednika odrekoste se, i isprosiste čovjeka krvnika da vam pokloni;

15. A načelnika života ubiste, kojega Bog uskrse iz mrtvijeh, čemu smo mi svjedoci.

16. I za vjeru imena njegova ovoga, koga vidite i poznajete, utvrdi ime njegovo; i vjera koja je krozanj dade mu cijelo zdravlje ovo pred svima vama.

17. I sad, braćo, znam da iz neznanja ono učiniste, kao i knezovi vaši.

18. A Bog kako naprijed javi ustima sviju proroka svojijeh da će Krst postradati, izvrši tako.

19. Pokajte se dakle, i obratite se da se očistite od grijeha svojijeh, da dodju vremena odmaranja od lica Gospodinova.

20. I da pošlje naprijed narečenoga vam Krsta Isusa,

21. Kojega valja dakle nebo da primi do onoga vremena kad se sve popravi, što Bog govori ustima sviju svetijeh proroka svojijeh od postanja svijeta.

22. Mojsije dakle ocevima našijem reče: Gospodin Bog vaš podignuće vam proroka iz vaše braće, kao mene; njega poslušajte u svemu što vam kaže.

23. I biće da će se svaka duša koja ne posluša toga proroka istrijebiti iz naroda.

24. A i svi proroci od Samuela i po tom koliko ih kod govori, i za ove dane javljaše.

25. Vi ste sinovi prórōkā i zavjeta koji učini Bog s ocevima vašijem govoreći Abramu: i u sjemenu tvojemu blagosloviće se svi narodi na zemlji.

26. Vama najprije Bog podiže sina svojega Isusa, i posla ga da vas blagosilja da se svaki od vas obrati od pakosti svojijeh.

GLAVA 4.

A kad oni govorahu narodu, naidjoše na njih *svećenici i vojvoda crkveni i saduceji;*

2. I rasrdiše se, što oni uče ljude i javljaju u Isusu uskrsenje iz mrtvijeh.

3. I digoše na njih ruke, i metnuše ih u zatvor do u jutru: jer već bješe veče.

4. A od onijeh koji slušahu riječ mnogi vjerovaše, i postade broj ljudi oko pet hiljada.

5. A kad bi u jutru, skupiše se knezovi njihovi i starješine i književnici u Jeruzalem,

6. I Ana poglavar svećenički i Kaifa i Ivan i Aleksandar i koliko ih god bješe od roda svećeničkoga;

7. I metnuvši ih na srijedu pitahu: kakom silom ili u čije ime učiniste vi ovo?

8. Tada Petar napunivši se Duha svetoga reče im: knezovi narodni i starješine Izraelove!

9. Ako nas danas pitate za dobro djelo koje učinismo bolesnu čovjeku te on ozdravi:

10. Da je na znanje svima vama i svemu narodu Izraelovu da u ime Isukrsta Nazaranina, kojega vi raspeste, kojega Bog podiže iz mrtvijeh, stoji ovaj pred vama zdrav.

11. Ovo je kamen koji vi zidari odbaciste, a postade glava od ugla: i nema ni u jednome drugom spasenja.

12. Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima kojijem bi se mi mogli spasti.

13. A kad vidješe slobodu Petrovu i Ivanovu, i znajući da su ljudi neknjiževni i prosti, divljahu se, a znadijahu ih da bijahu s Isusom.

14. A videći iscijeljenoga čovjeka gdje s njima stoji ne mogahu ništa protivu reći.

15. Onda im zapovjediše da izidju na polje iz savjeta, pa pitahu jedan drugoga

16. Govoreći: šta ćemo činiti ovijem ljudima? Jer veliki znak što učiniše oni poznat je svima koji žive u Jeruzalemu, i ne možemo odreći;

17. Ali da se dalje ne razilazi po narodu, da im oštro zaprijetimo da više ne govore za ime ovo nikome.

18. I dozvavši ih zapovjediše im da ništa ne spominju niti uče u ime Isusovo.

19. Petar i Ivan odgovarajuć

še im: sudite je li pravo pred Bogom da vas većma slušamo nego li Boga?
20. Jer mi ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo.
21. A oni zaprijetivši im pustiše ih, ne našavši ništa kako bi ih mučili, naroda radi; jer svi hvaljahu Boga za ono što se bješe dogodilo.
22. Jer onome čovjeku bješe više od četrdeset godina na kom se dogodi ovo čudo zdravlja.
23. A kad ih otpustiše, dodjoše k svojima, i javiše šta im rekoše glavari svećenički i starješine.
24. A oni kad čuše, jednodušno podigoše glas k Bogu i rekoše: Gospodine Bože, ti koji si stvorio nebo i zemlju i more i sve što je u njima;
25. Koji ustima Davida sluge svojega reče: za što se bune neznabošci, i narodi izmišljavaju prazne riječi?
26. Sastaše se carevi zemaljski, i knezovi se sabraše u jedno na Gospodina i na Krsta njegova.
27. Zaista se sabraše u ovome gradu na svetoga sina tvojega Isusa, kojega si pomazao, Irud i Poncije Pilat s neznabošcima i s narodom Izraelovijem,
28. Da učine što ruka tvoja i savjet tvoj naprijed odredi da bude.
29. I sad Gospodine! pogledaj na njihove prijetnje, i daj slugama svojima da govore sa svakom slobodom riječ tvoju;
30. I pružaj ruku svoju na iscjeljivanje i da znaci i čudesa bivaju imenom svetoga sina tvojega Isusa.
31. I pošto se oni pomoliše Bogu zatrese se mjesto gdje bijahu sabrani, i napuniše se svi Duha svetoga, i govorahu riječ Božiju sa slobodom.
32. A u naroda koji vjerova bješe jedno srce i jedna duša; i ni jedan ne govoraše za imanje svoje da je njegovo, nego im sve bješe zajedničko.
33. I apostoli s velikom silom svjedočahu za uskrsenje Gospodina Isukrsta; i blagodat velika bješe na svima njima:
34. Jer ni jedan medju njima ne bješe siromašan, jer koliko ih god bijaše koji *imadijahu* njive ili kuće, prodavahu i *donošahu* novce što uzimahu za to,
I metahu pred noge apostolima; aše se svakome kao što ko trebaše.
36. A Josip, prozvani od apostōlā Barnaba, koje znači sin utjehe, Levit rodom iz Cipra,
37. On imadijaše njivu, i prodavši je donese novce i metnu apostolima pred noge.

GLAVA 5.

A jedan čovjek, po imenu Ananija, sa ženom svojom Safirom, prodade njivu,
2. I sakri od novaca sa znanjem i žene svoje, i donesavši jedan dijel metnu apostolima pred noge.
3. A Petar reče: Ananija! za što napuni sotona srce tvoje da slažeš Duhu svetome i sakriješ od novaca što uze za njivu?
4. Kad je bila u tebe ne bješe li tvoja? I kad je prodade ne bješe li u tvojoj vlasti? Za što si dakle takovu stvar metnuo u srce svoje? Ljudima nijesi slagao nego Bogu.
5. A kad ču Ananija riječi ove, pade i izdahnu; i udje veliki strah u sve koji slušahu ovo.
6. A momci ušavši uzeše ga i iznesoše te zakopaše.
7. A kad prodje oko tri sahata, udje i žena njegova, ne znajući šta je bilo.
8. A Petar joj odgovori: kaži mi jeste li za toliko dali njivu? A ona reče: da, za toliko.
9. A Petar joj reče: za što se dogovoriste da iskušate Duha Gospodinova? Gle, noge onijeh koji tvoga muža zakopaše pred vratima su, i izniješe te.
10. I odmah pade pred nogama njegovijem i izdahnu. A momci ušavši nadjoše je mrtvu i iznesoše je i zakopaše kod muža njezina.
11. I udje veliki strah u svu crkvu i u sve koji čuše ovo.
12. A rukama apostolskima učiniše se mnogi znaci i čudesa medju ljudima; i bijahu svi jednodušno u trijemu Salamunovu.
13. A od ostalijeh niko ne smijaše pristupiti k njima; nego ih hvaljaše narod.
14. A sve više pristajahu oni koji vjerovahu Gospodina, mnoštvo ljudi i žena.
15. Tako da i po ulicama iznošahu bolesnike, i metahu na posteljama i n nosilima, da bi kad prodje Petar bar sjenka njegova osjenila koga od nji

16. A dolažahu mnogi i iz okolnijeh gradova u Jeruzalem, i donošahu bolesnike i koje mučahu nečisti duhovi; i svi ozdravljahu.

17. Ali ustade poglavar svećenički i svi koji bijahu s njim, od jeresi saducejske, i napuniše se zavisti,

18. I digoše ruke svoje na apostole, i metnuše ih u opći zatvor.

19. A angjeo Gospodinov otvori noću vrata tamnička, i izvedavši ih reče:

20. Idite i stanite u crkvi te govorite narodu sve riječi ovoga života.

21. A kad *oni* čuše, udjoše u jutru u crkvu, i učahu. A kad dodje poglavar svećenički i koji bijahu s njim, sazvaše sabor i sve starješine od sinova Izraelovijeh, i poslaše u tamnicu da ih dovedu.

22. A kad sluge otidoše, ne nadjoše ih u tamnici; onda se vratiše i javiše im

23. Govoreći: tamnicu nadjosmo zaključanu sa svakom tvrdjom i čuvare gdje stoje pred vratima; ali kad otvorismo, unutra ni jednoga ne nadjosmo.

24. A kad čuše ove riječi poglavar svećenički i vojvoda crkveni i *ostali* glavari svećenički, ne mogahu im se načuditi šta bi to sad bilo.

25. A neko dodje i javi im govoreći: eno oni ljudi što ih baciste u tamnicu, stoje u crkvi i uče narod.

26. Tada otide vojvoda s momcima i dovede ih ne na silu: jer se bojahu naroda da ih ne pobije kamenjem.

27. A kad ih dovedoše, postaviše ih pred sabor, i zapita ih poglavar svećenički govoreći:

28. Ne zaprijetismo li vam oštro da ne učite u ovo ime? i gle, napuniste Jeruzalem svojom naukom, i hoćete da bacite na nas krv ovoga čovjeka.

29. A Petar i apostoli odgovarajući rekoše: većma se treba Bogu pokoravati nego li ljudima.

30. Bog otaca naših podiže Isusa, kojega vi ubiste objesivši na drvo.

31. Ovoga Bog desnicom svojom uzvisi za poglavara i spasa. da da Izraelu pokajanje i oproštenje grijèhā.

32. I mi smo njegovi svjedoci ovijeh riječii Duh sveti kojega Bog dade onima koji se njemu pokoravaju.

33. A kad oni čuše, vrlo se rasrdiše, i mišljahu da *ih pobiju.*

34. Ali onda ustade u skupštini jedan farizej, po imenu Gamalijel, zakonik, poštovan od svega naroda, i zapovjedi da apostoli malo izidju na polje,

35. Pa reče njima: ljudi Izraelci! gledajte dobro za ove ljude šta ćete činiti:

36. Jer prije ovijeh dana usta Teoda, govoreći da je on nešto, za kojijem pristade ljudi na broj oko četiri stotine; on bi ubijen, i svi koji ga slušahu razidjoše se i propadoše.

37. Po tom usta Juda Galilejac, u dane prijepisa, i odvuče dosta ljudi za sobom; i on pogibe, i svi koji ga slušahu razasuše se.

38. I sad vam kažem: prodjite se ovijeh ljudi i ostavite ih; jer ako bude od ljudi ovaj savjet ili ovo djelo, pokvariće se;

39. Ako li je od Boga, ne možete ga pokvariti, da se kako ne nadjete kao bogoborci.

40. Onda ga poslušaše, i dozvavši apostole izbiše ih, i zaprijetiše im da ne govore u ime Isusovo, i otpustiše ih.

41. A oni onda otidoše od sabora radujući se što se udostojiše primiti sramotu za ime Gospodina Isusa.

42. A svaki dan u crkvi i po kućama ne prestajahu učiti i propovijedati evangjelje o Isukrstu.

GLAVA 6.

A u ove dane, kad se umnožiše učenici, podigoše Grci viku na Židove što se njihove udovice zaboravljahu kad se dijeljaše hrana svaki dan.

2. Onda dvanaestorica dozvavši mnoštvo učenika, rekoše: nije prilično nama da ostavimo riječ Božiju pa da služimo oko trpeza.

3. Nadjite dakle, braćo, medju sobom sedam poštenijeh ljudi, punijeh Duha svetoga i premudrosti, koje ćemo postaviti nad ovijem poslom.

4. A mi ćemo u molitvi i u službi riječi ostati.

5. I ova riječ bi ugodna svemu narodu. I izbraše Stjepana, čovjeka napunjena vjere i Duha svetoga, i Filipa, i Prohora, i Nikanora, i Timona, i Parmena, i Nikolu pokrštenjaka iz Antiohije.

6. Ove postaviše pred apostole, i oni

pomoliv̀ši se Bogu metnuše ruke na njih.

7. I riječ Božija rastijaše, i množaše se vrlo broj učenika u Jeruzalemu. I svećenici mnogi pokoravahu se vjeri.

8. A Stjepan pun vjere i sile činjaše znake i čudesa velika medju ljudima.

9. Tada ustaše neki iz zbornice koja se zove Libertinska i Cirenačka i Aleksandrijnačka i onijeh koji bijahu iz Cilicije i Azije, i prepirahu se sa Stjepanom.

10. I ne mogahu protivu stati premudrosti i Duhu kojijem govoraše.

11. Tada podgovoriše ljude te kažaše: čusmo ga gdje huli na Mojsija i na Boga.

12. I pobuniše narod i starješine i književnike, i napadoše i uhvatiše ga, i dovedoše ga na sabor.

13. I izvedoše lažne svjedoke koji govorahu: ovaj čovjek ne prestaje huliti na ovo sveto mjesto i na zakon.

14. Jer ga čusmo gdje govori: ovaj Isus Nazaranin razvaliće ovo mjesto, i izmijeniće običaje koje nam ostavi Mojsije.

15. I pogledavši nanj svi koji sjedjahu na saboru vidješe lice njegovo kao lice angjela.

GLAVA 7.

A poglavar svećenički reče: je li dakle tako?

2. A on reče: ljudi braćo i oci! poslušajte. Bog slave javi se ocu našemu Abramu kad bješe u Mezopotamiji, prije nego se doseli u Haran,

3. I reče mu: izidji iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega, i dodji u zemlju koju ću ti ja pokazati.

4. Tada izidje iz zemlje Haldejske, i doseli se u Haran; i odande, po smrti oca njegova, preseli ga u ovu zemlju u kojoj vi sad živite.

5. I ne dade mu našljedstva u njoj ni stope; i obreče mu je dati u držanje i sjemenu njegovu poslije njega, dok on još nemaše djeteta.

6. Ali Bog reče ovako: sjeme tvoje *biće došljaci u zemlji tudjoj, i natjeraće ga da služi, i mučiće ga* četiri stotine *godina.*

7. *narodu kome će* služiti ja ću suditi, reče Bog; i po tom će izići, i služiće meni na ovome mjestu.

8. I dade mu zavjet obrezanja, i tako rodi Izaka, i obreza ga u osmi dan; i Izak Jakova, i Jakov dvanaest starješina.

9. I starješine zavidjahu Josipu, i prodadoše ga u Egipat; i Bog bješe s njim,

10. I izbavi ga od sviju njegovijeh nevolja, i dade mu milost i premudrost pred Faraonom carem Egipatskijem, i postavi ga poglavarom nad Egiptom i nad svijem domom svojijem.

11. A dodje glad na svu zemlju Egipatsku i Hanansku i nevolja velika, i ne nalažahu hrane oci naši.

12. A Jakov čuvši da ima pšenice u Egiptu posla najprije oce naše.

13. I kad dodjoše drugi put, poznaše Josipa braća njegova, i rod Josipov posta poznat Faraonu.

14. A Josip posla i dozva oca svojega Jakova i svu rodbinu svoju, sedamde set i pet duša.

15. I Jakov sidje u Egipat, i umrije, on i ocevi naši.

16. I prenesoše ih u Sihem, i metnuše u grob koji kupi Abram za novce od sinova Hemorovijeh u Sihemu.

17. I kad se približi vrijeme obećanja za koje se Bog zakle Abramu, narod se narodi i umnoži u Egiptu,

18. Dok nasta drugi car u Egiptu, koji ne znaše Josipa.

19. Ovaj namisli zlo za naš rod, izmučiti oce naše da svoju djecu bacahu da ne žive.

20. U to se vrijeme rodi Mojsije, i bješe Bogu ugodan, i bi tri mjeseca hranjen u kući oca svojega.

21. A kad ga izbaciše, uze ga kći Faraonova, i odgaji ga sebi za sina.

22. I nauči se Mojsije svoj premudrosti Egipatskoj, i bješe silan u riječima i u djelima.

23. A kad mu se navršivaše četrdeset godina, dodje mu na um da obidje braću svoju, sinove Izraelove.

24. I vidjevši jednome gdje se čini nepravda, pomože, i pokaja onoga što mu se činjaše nepravda, i ubi Egipćanina.

25. Mišljaše pak da braća njegova razumiju da Bog njegovom rukom njima spasenje dade; ali oni ne razumješe.

26. A sjutradan dodje medju takove

koji se bijahu svadili, i miraše ih govoreći: ljudi! vi ste braća, za što činite nepravdu jedan drugome?

27. A onaj što činjaše nepravdu bližnjemu oturi ga govoreći: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama?

28. Ili i mene hoćeš da ubiješ, kao što si juče ubio Egipćanina?

29. A Mojsije pobježe od ove riječi, i posta došljak u zemlji Madijanskoj, gdje rodi dva sina.

30. I kad se navrši četrdeset godina, javi mu se u pustinji gore Sinajske anđeo Gospodinov u plamenu ognjenom u kupini.

31. A kad Mojsije vidje, divljaše se utvari. A kad on pristupi da vidi, bi glas Gospodinov k njemu:

32. Ja sam Bog otaca tvojijeh, Bog Abramov i Bog Izakov i Bog Jakovljev. A Mojsije se bješe uzdrktao i ne smijaše da pogleda.

33. A Gospodin mu reče: izuj obuću sa svojijeh nogu: jer je mjesto na kome stojiš sveta zemlja.

34. Ja dobro vidjeh muku svojega naroda koji je u Egiptu, i čuh njihovo uzdisanje, i sidjoh da ih izbavim: i sad hodi da te pošljem u Egipat.

35. Ovoga Mojsija, kojega oturiše rekavši: ko te postavi knezom i sudijom? ovoga Bog za kneza i izbavitelja posla rukom anđela koji mu se javi u kupini.

36. Ovaj ih izvede učinivši čudesa i znake u zemlji Egipatskoj i u crvenom moru i u pustinji četrdeset godina.

37. Ovo je Mojsije koji kaza sinovima Izraelovijem: Gospodin Bog vaš podignuće vam proroka iz vaše braće, kao mene: njega poslušajte.

38. Ovo je onaj što bješe u crkvi u pustinji s anđelom, koji mu govori na gori Sinajskoj, i s ocima našijem; koji primi riječi žive da ih nama da;

39. Kojega ne htješe poslušati oci naši, nego ga odbaciše, i okrenuše se srcem svojijem u Egipat,

40. Rekavši Aronu: načini nam bogove koji će ići pred nama, jer ovome Mojsiju, koji nas izvede iz zemlje Egipatske, ne znamo šta bi.

41. I tada načiniše tele, i prinesoše žrtvu idolu, i radovahu se rukotvorini svojoj.

42. A Bog *se okrenu od njih,* i preda-

de ih da služe vojnicima nebeskijem, kao što je pisano u knjizi proroka: eda zaklanja i žrtve prinesoste mi za četrdeset godina u pustinji, dome Izraelov?

43. I primiste čador Molohov, i zvijezdu Boga svojega Remfama, kipove koje načiniste da im se molite; i preseliću vas dalje od Babilona.

44. Ocevi naši imahu čador svjedočanstva u pustinji, kao što zapovjedi onaj koji govori Mojsiju da ga načini po onoj prilici kao što ga vidje;

45. Koji i primiše ocevi naši i donesoše s Jezusom *Nunovim* u zemlju neznabožaca, koje oturi Bog ispred lica našijeh otaca, tja do Davida,

46. Koji nadje milost u Boga, i izmoli da nadje mjesto Bogu Jakovljevu.

47. A Salamun mu načini kuću.

48. Ali najviši ne živi u rukotvorenijem crkvama, kao što govori prorok:

49. Nebo je meni prijestol a zemlja podnožje nogama mojima: kako ćete mi kuću sazidati? govori Gospodin; ili koje je mjesto za moje počivanje?

50. Ne stvori li ruka moja sve ovo?

51. Tvrdovrati i neobrezanijeh srca i ušiju! vi se jednako protivite Duhu svetome; kako vaši oci, tako i vi.

52. Kojega od proroka ne protjeraše oci vaši? I pobiše one koji naprijed javiše za dolazak pravednika, kojega vi sad izdajnici i krvnici postadoste;

53. Koji primiste zakon naredbom anđelskom, i ne održaste.

54. Kad ovo čuše, rasrdiše se vrlo u srcima svojima, i škrgutahu zubima nanj.

55. A Stjepan budući pun Duha svetoga pogleda na nebo i vidje slavu Božiju i Isusa gdje stoji s desne strane Bogu:

56. I reče: evo vidim nebesa otvorena i sina čovječijega gdje stoji s desne strane Bogu.

57. A oni povikavši iza glasa zatiskivahu uši svoje, i navališe jednodušno nanj.

58. I izvedavši *ga* iz grada stadoše ga zasipati kamenjem, i svjedoci haljine svoje metnuše kod nogu mladića po imenu Saula.

59. I zasipahu kamenjem Stjepana, koji se moljaše Bogu i govoraše: Gospodine Isuse! primi duh moj.

60. Onda kleče na koljena i povika iza glasa: Gospodine! ne primi im ovo za grijeh. I ovo rekavši umrije.

GLAVA 8.

Saul pak bješe pristao na njegovu smrt. A u taj dan postade veliko gonjenje na crkvu Jeruzalemsku, i svi se rasijaše po krajevima Judejskijem i Samarijskijem osim apostola.

2. A ljudi pobožni ukopaše Stjepana i veliki plač učiniše nad njim.

3. A Saul dosadjivaše crkvi, jer idjaše po kućama, i vucijaše ljude i žene te predavaše u tamnicu.

4. A oni što se bijahu rasijali prolažahu propovijedajući riječ.

5. A Filip sišavši u grad Samarijski propovijedaše im Krsta.

6. A narod pažaše jednodušno na ono što govoraše Filip, slušajući i gledajući znake koje činjaše;

7. Jer duhovi nečisti s velikom vikom izlažahu iz mnogijeh u kojima bijahu, i mnogi uzeti i hromi ozdraviše.

8. I bi velika radost u gradu onome.

9. A bješe jedan čovjek, po imenu Šimun, koji prije čaraše u gradu i dovodjaše u čudo narod Samarijski, govoreći da je on nešto veliko;

10. Na kojega gledahu svi, i malo i veliko, govoreći: ovo je velika sila Božija.

11. A za to gledahu na njega što ih mnogo vremena činima udivljavaše.

12. Kad pak vjerovaše Filipu koji propovijedaše evangjelje o carstvu Božijemu i o imenu Isukrsta, kršćavahu se i ljudi i žene.

13. Tada i Simun vjerova, i krstivši se osta kod Filipa; i videći djela i znake velike koji se činjahu divljaše se vrlo.

14. A kad čuše apostoli koji bijahu u Jeruzalemu da Samarija primi riječ Božiju, poslaše k njima Petra i Ivana.

15. Koji sišavši pomoliše se Bogu za njih da prime Duha svetoga;

16. Jer još ni na jednoga ne bješe došao, nego bijahu samo kršteni u ime Gospodina Isusa.

17. Tada *apostoli* metnuše ruke na njih, i *oni* primiše Duha svetoga.

18. A kad vidje Šimun da se daje Duh sveti kad apostoli metnu ruke, donese im novce.

19. Govoreći: dajte i meni ovu vlast da kad metnem ruke na koga prim Duha svetoga.

20. A Petar mu reče: novci tvoji s tobom da budu u pogibao, što si pomislio da se dar Božij može dobiti n novce.

21. Nema tebi dijela ni iseta u ov riječi; jer srce tvoje nije pravo pre Bogom.

22. Pokaj se dakle od ove svoje pakosti, i moli se Bogu da bi ti se oprostila pomisao srca tvoga.

23. Jer te vidim da si u grkoj žuči i u svezi nepravde.

24. A Šimun odgovarajući reče: pomolite se vi Gospodinu za mene da ne naidje na mene ništa od ovoga što rekoste.

25. Tako oni posvjedočivši i govorivš riječ Gospodinovu vratiše se u Jeruzlem. i mnogijem selima Samarijskijem propovjediše evangjelje.

26. A angjeo Gospodinov reče Filipu govoreći: ustani i idi na podne na pu koji silazi od Jeruzalema u Gazu i pust je.

27. I ustavši podje. I gle, čovjek Arapin, uškopljenik, vlastelin Kandacije carice Arapske, što bješe nad svima njezinijem riznicama, koji bješe došao u Jeruzalem da se moli Bogu,

28. Pa se vraćaše, i sjedeći na kolima svojima čitaše proroka Izaiju.

29. A Duh reče Filipu: pristupi i prilijepi se tijem kolima.

30. A Filip pritrčavši ču ga gdje čita proroka Izaiju, i reče: a razumiješ li što čitaš?

31. A on reče: kako bih mogao ako me ko ne uputi? I umoli Filipa te se pope i sjede s njim.

32. A mjesto iz pisma koje čitaše bješe ovo; kao ovca na zaklanje odvede se, i nijem kao jagnje pred onijem koji ga striže, tako ne otvori usta svojijeh.

33. U njegovom poniženju ukide se sud njegov. A rod njegov ko će iskazati? Jer se njegov život uzima od zemlje.

34. Onda uškopljenik odgovori Filipu i reče: molim te, za koga ovo govori prorok? ili za sebe ili za koga drugoga?

35. A Filip otvorivši usta svoja, i po-

vši od pisma ovoga, propovjedi mu
angjelje Isusovo.
36. Kako idjahu putem dodjoše na ne-
ku vodu; i reče uškopljenik: evo vo-
, šta brani meni da se krstim?
37. A Filip mu reče: ako vjeruješ od
ega srca svojega, možeš. A *on* odgo-
rajući reče: vjerujem da je Isukrst
n Božij.
38. I zapovjedi da stanu kola, i sidjo-
oba na vodu, i Filip i uškopljenik, i
sti ga.
39. A kad izidjoše iz vode, Duh sveti
de na uškopljenika; a angjeo Gospo-
nov uze Filipa, i više ga ne vidje u-
opljenik; nego otide putem svojijem
dujući se.
40. A Filip se obrete u Azotu; i pro-
zeći propovijedaše evangjelje svima
adovima, dok ne dodje u Cezariju.

GLAVA 9.

1 Saul još dišući prijetnjom i smrću na učenike Gospodinove pristupi poglavaru svećeničkome,
2. I izmoli u njega poslanice u Damask
zbornice, ako koga nadje od ovoga
ta, i ljude i žene, svezane da dovede u
ruzalem.
3. A kad bješe na putu i dodje blizu
maska, u jedan put obasja ga svje-
st s neba,
4. I padnuvši na zemlju ču glas gdje
govori: Saule! Saule! za što me go-
š?
5. A on reče: ko si ti, Gospodine? A
spodin reče: ja sam Isus, kojega ti
niš; teško ti je protivu bodila pra-
ti se.
6. A on drkćući od straha reče: Gospo-
ne! šta hoćeš da činim? I Gospodin
u reče: ustani i udji u grad, pa će ti
kazati šta ti treba činiti.
7. A ljudi koji idjahu s njim stajahu i
djahu se, jer čujahu glas a ne vidja-
nikoga.
8. A Saul usta od zemlje, i otvore-
em očima svojijem nikoga ne vidja-
A oni ga uzeše za ruku i uvedoše u
mask.
9. I bješe tri dana slijep, i ne jede,
i pi.
10. A u Damasku bješe jedan učenik,
imenu Ananija, i reče mu Gospodin
utvari: Ananija! A on reče: evo me,
spodine!
11. A Gospodin mu *reče:* ustani i idi u ulicu koja se zove Prava, i traži u domu Judinom po imenu Saula Taršanina; jer gle, on se moli Bogu,
12. I vidje u utvari čovjeka, po imenu Ananiju, gdje udje i metnu ruku nanj da progleda.
13. A Ananija odgovori: Gospodine! ja ču od mnogijeh za toga čovjeka kolika zla počini svetima tvojima u Jeruzalemu;
14. I ovdje ima vlast od glavara svećeničkijeh da veže sve koji prizivaju ime tvoje.
15. A Gospodin mu reče: idi, jer mi je on sud izbrani da iznese ime moje pred neznabošce i careve i sinove Izrailove.
16. A ja ću mu pokazati koliko mu valja postradati za ime moje.
17. I podje Ananija i udje u kuću, i metnuvši ruke nanj reče: Saule brate! Gospodin Isus, koji ti se javi na putu kojijem si išao, posla me da progledaš i da se napuniš duha svetoga.
18. I odmah otpade od očiju njegovijeh kao krljušt, i odmah progleda, i ustavši krsti se.
19. I pošto pojede okrijepi se; i bi Saul nekoliko dana s učenicima koji bijahu u Damasku.
20. I odmah po zbornicama propovijedaše Isusa da je on sin Božij.
21. A svi koji slušahu divljahu se i govorahu: nije li ovo onaj što gonjaše u Jeruzalemu one koji spominjahu ime ovo, i ovdje za to dodje da ih povezane vodi glavarima svećeničkijem?
22. A Saul se većma siljaše i zabunjivaše Židove koji žive u Damasku, dokazujući da je ovo Krst.
23. A kad se navrši podosta dana, dogovoriše se Židovi da ga ubiju.
24. Ali Saul doznade njihov dogovor; a *oni* čuvahu vrata dan i noć da bi ga ubili;
25. A učenici ga uzeše noću i spustiše preko zida u kotarici.
26. A kad dodje Saul u Jeruzalem, ogledaše da se pribije uz učenike; i svi ga se bojahu, jer ne vjerovahu da je učenik.
27. A Barnaba ga uze i dovede k apostolima, i kaza im kako na putu vidje Gospodina, i kako mu govori, i kak

u Damasku slobodno propovijeda ime Isusovo.

28. I bijaše s njima, i ulazi u Jeruzalem i izlazi, i slobodno propovijedaše ime Gospodina Isusa.

29. I govoraše i prepiraše se s Grcima; a oni gledahu da ga ubiju.

30. A kad razumješe braća, svedoše ga u Cezariju, i otpustiše ga u Tars.

31. A crkve po svoj Judeji i Galileji i Samariji bijahu na miru, i napredovahu, i hodjahu u strahu Gospodinovu, i umnožavahu se utjehom svetoga Duha.

32. I dogodi se kad Petar obilažaše sve, da dodje i k svetima koji življahu u Lidi.

33. I nadje tamo jednoga čovjeka po imenu Eneju, koji već osam godina ležaše na odru, jer bješe uzet.

34. I reče mu Petar: Eneja! iscjeljuje te Isukrst, ustani i prostri sam sebi. I odmah usta.

35. I vidješe ga svi koji življahu u Lidi i u Saroni, i obratiše se ka Gospodinu.

36. A u Jopi bješe jedna učenica, po imenu Tabita, koje znači srna, i ona bješe puna dobrijeh djela i milostinje što činjaše.

37. I dogodi se u te dane da se ona razbolje i umrije; onda je okupaše i metnuše u gornju sobu.

38. A budući da je Lida blizu Jope, onda učenici čuvši da je Petar u njoj poslaše dva čovjeka moleći ga da ne požali truda doći do njih.

39. A Petar ustavši otide s njima, i kad dodje, izvedoše ga u gornju sobu, i skupiše se oko njega sve udovice plačući i pokazujući suknje i haljine što je radila Srna dok je bila s njima.

40. A Petar izgnavši sve na polje kleče na koljena i pomoli se Bogu, i okrenuvši se k tijelu reče: Tabito! ustani. A ona otvori oči svoje, i vidjevši Petra sjede.

41. Petar pak pruživši joj ruku podiže je; i dozvavši svete i udovice pokaza je živu.

42. I ovo se razglasi po svoj Jopi, i mnogi vjerovaše Gospodina.

43. I dogodi se da on osta mnogo dana u Jopi u nekoga Šimuna kožara.

GLAVA 10.

A u Cezariji bješe jedan čovjek po imenu Kornelije, kapetan od čete koja se zvaše Talijanska,

2. Pobožan i bogobojazan sa cijelijem domom svojijem, koji davaše milostinju mnogijem ljudima i moljaše se Bogu bez prestanka;

3. On vidje na javi u utvari oko devetoga sahata dnevi angjela Božijega gdje sidje k njemu i reče mu: Kornelije!

4. A on pogledavši nanj i uplašivši se reče: što je, Gospodine? A on mu reče: molitve tvoje i milostinje izidjoše na pamet Bogu;

5. I sad pošlji u Jopu ljude i dozovi Šimuna prozvanoga Petra;

6. On stoji u nekoga Šimuna kožara, kojega je kuća kod mora; on će ti kazati riječi kojima ćeš se spasti ti i sav dom tvoj.

7. I kad otide angjeo koji govori Korneliju, dozvavši dvojicu od svojijeh slugu i jednoga pobožna vojnika od onijeh koji mu služahu,

8. I kazavši im sve posla ih u Jopu.

9. A sjutradan kad oni idjahu putem i približiše se ka gradu, izidje Petar u gornju sobu da se pomoli Bogu u šesti sahat.

10. I ogladnje, i šćaše da jede; a kad mu oni gotovljahu, dodje izvan sebe,

11. I vidje nebo otvoreno i sud nekakav gdje silazi nanjga, kao veliko platno, zavezan na četiri roglja, i spušta se na zemlju;

12. U kome bijahu sva četvoronožna na zemlji, i zvjerinje i bubine i ptice nebeske.

13. I postade glas k njemu: ustani, Petre! pokolji i pojedi.

14. A Petar reče: ni po što, Gospodine! jer nikad ne jedoh što pogano ili nečisto.

15. I gle, glas opet k njemu drugom: što je Bog očistio ti ne pogani.

16. I ovo bi triput, i sud se opet uze na nebo.

17. A kad se Petar u sebi divljaše šta bi bila utvara koju vidje, i gle, ljudi poslani od Kornelija, napitavši i našavši dom Šimunov stadoše pred vratima,

18. I zovnuvši pitahu: stoji li ovdje Šimun prozvani Petar?

19. A dok Petar razmišljavaše o utvari, reče mu Duh: evo tri čovjeka traže te;

20. Nego ustani i sidji i idi s njima ne premišljajući ništa, jer ih ja poslah.

21. A Petar sišavši k ljudima poslanijem k sebi od Kornelija reče: evo ja sam koga tražite; što ste došli?

22. A oni rekoše: Kornelije kapetan, čovjek pravedan i bogobojazan, poznat kod svega naroda Židovskoga, primio je zapovijest od angjela svetoga da dozove tebe u svoj dom i da čuje riječi od tebe.

23. Onda ih dozva unutra i ugosti. A sjutradan ustavši Petar podje s njima, i neki od braće koja bješe u Jopi podjoše s njim.

24. I sjutradan dodjoše u Cezariju. A Kornelije čekaše ih sazvavši rodbinu svoju i ljubazne prijatelje.

25. A kad Petar šćaše da udje, srete ga Kornelije, i padnuvši na noge njegove pokloni se.

26. A Petar ga podiže govoreći: ustani, i ja sam čovjek.

27. I s njim govoreći udje, i nadje mnoge koji se bijahu sabrali.

28. I reče im: vi znate kako je neprilično čovjeku Židovu družiti se ili dolaziti k tudjinu; ali Bog meni pokaza da ni jednoga čovjeka ne zovem pogana ili nečista;

29. Za to i bez sumnje dodjoh pozvan. Pitam vas dakle za što poslaste po mene?

30. I Kornelije reče: od četvrtoga dana do ovoga časa ja postih, i u deveti sahat moljah se Bogu u svojoj kući; i gle, čovjek stade preda mnom u haljini sjajnoj,

31. I reče: Kornelije! uslišena bi molitva tvoja i milostinje tvoje pomenuše se pred Bogom.

32. Pošlji dakle u Jopu i dozovi Šimuna koji se zove Petar; on stoji u kući Šimuna kožara kod mora, koji kad dodje kazaće ti.

33. Onda ja odmah poslah k tebi; i ti si dobro učinio što si došao. Sad dakle mi svi stojimo pred Bogom da čujemo sve što je tebi od Boga zapovjedjeno.

34. A Petar otvorivši usta reče: zaista vidim da Bog ne gleda ko je ko:

35. Nego u svakom narodu koji se boji njega i tvori pravdu mio je njemu.

36. Riječ što posla sinovima Izraelovijem, javljajući mir po Isukrstu, ona je Gospodin svima.

37. Vi znate govor koji je bio po svoj Judeji počevši od Galileje po krštenju koje propovijeda Ivan:

38. Isusa iz Nazareta kako ga pomaza Bog Duhom svetijem i silom, koji prodje čineći dobro i iscjeljujući sve koje djavo bješe nadvladao; jer Bog bijaše s njim.

39. I mi smo svjedoci svemu što učini u zemlji Judejskoj i u Jeruzalemu; kojega i ubiše objesivši na drvo.

40. Ovoga Bog uskrse treći dan, i dade mu da se pokaže,

41. Ne svemu narodu nego nama svjedocima naprijed izbranima od Boga, koji s njim jedosmo i pismo po uskrsenju njegovom iz mrtvijeh.

42. I zapovjedi nam da propovijedamo narodu i da svjedočimo da je on naređeni od Boga sudija živijem i mrtvijem.

43. Za ovo svjedoče svi proroci da će imenom njegovijem primiti oproštenje grijeha svi koji ga vjeruju.

44. A dok još Petar govoraše ove riječi, sidje Duh sveti na sve koji slušahu riječ.

45. I udiviše se vjerni iz obrezanja koji bijahu došli s Petrom, *videći* da se i na neznabošce izli dar Duha svetoga.

46. Jer ih slušahu gdje govorahu jezike, i veličahu Boga. Tada odgovori Petar:

47. Eda može ko vodu zabraniti da se ne krste ovi koji primiše Duha svetoga kao i mi?

48. I zapovjedi im da se krste u ime Isukrsta. Tada ga moliše da ostane kod njih nekoliko dana.

GLAVA. 11.

A čuše i apostoli i braća koji bijahu u Judeji da i neznabošci primiše riječ Božiju.

2. I kad izidje Petar u Jeruzalem, prepirahu se s njim koji bijahu iz obrezanja,

3. Govoreći: ušao si k ljudima koji nijesu obrezani, i jeo si s njima.

4. A Petar počevši kazivaše im redom govoreći:

5. Ja bijah u gradu Jopi na molitvi, i došavši izvan sebe vidjeh utvaru, gdje silazi sud nekakav kao veliko platno na četiri roglja i spušta se s neba, i dodje do preda me.

6. Pogledavši unj opazih i vidjeh četvoronožna zemaljska, i zvjerinje i bubine i ptice nebeske.

7. A čuh glas koji mi govori: ustani, Petre! pokolji i pojedi.

8. A ja rekoh: ni po što, Gospodine! jer ništa pogano ni nečisto nikad ne udje u usta moja.

9. A glas mi odgovori drugom s neba govoreći: što je Bog očistio ti ne pogani.

10. A ovo bi triput; i uze se opet sve na nebo.

11. I gle, odmah tri čovjeka staše pred kućom u kojoj bijah, poslani iz Cezarije k meni.

12. A Duh mi reče da idem s njima ne premišljajući ništa. A dodjoše sa mnom i ovo šest braće, i udjosmo u kuću čovjekovu.

13. I kaza nam kako vidje angjela u kući svojoj koji je stao i kazao mu: pošlji ljude u Jopu i dozovi Šimuna prozvanoga Petra,

14. Koji će ti kazati riječi kojima ćeš se spasti ti i sav dom tvoj.

15. A kad ja počeh govoriti, sidje Duh sveti na njih, kao i na nas u početku.

16. Onda se opomenuh riječi Gospodinove kako govoraše: Ivan je krstio vodom, a vi ćete se krstiti Duhom svetijem.

17. Kad im dakle Bog dade jednak dar kao i nama koji vjerujemo Gospodina svojega Isukrsta: ja ko bijah da bih mogao zabraniti Bogu?

18. A kad čuše ovo, umukoše, i hvaljahu Boga govoreći: dakle i neznabošcima Bog dade pokajanje za život.

19. A oni što se rasijaše od nevolje koja posta za Stjepana, prodjoše tja do Fenicije i Cipra i Antiohije, nikomu ne *govoreći riječi* do samijem Židovima.

20. *A neki od* njih bijahu Ciprani i Cirenci, *koji* ušavši u Antiohiju govorahu Grcima propovijedajući evangjelje o Gospodinu Isusu.

21. I bješe ruka Božija s njima; i mnogo ih vjerovaše i obratiše se ka Gospodinu.

22. A dodje riječ o njima do ušiju crkve koja bješe u Jeruzalemu; i poslaše Barnabu da ide tja do Antiohije;

23. Koji došavši i vidjevši blagodat Božiju, obradova se, i moljaše sve da tvrdijem srcem ostanu u Gospodinu;

24. Jer bješe čovjek blag i pun Duha svetoga i vjere. I obrati se mnogi narod ka Gospodinu.

25. Barnaba pak izidje u Tars da traži Saula; i kad ga nadje, dovede ga u Antiohiju.

26. I oni se cijelu godinu sastajaše ondje s crkvom, i učiše mnogi narod; i najprije u Antiohiji nazvaše učenike Kršćanima.

27. A u te dane sidjoše iz Jeruzalema proroci u Antiohiju.

28. I ustavši jedan od njih, po imenu Agab, objavi glad veliki koji šćaše biti po vasionom svijetu; koji i bi za Klaudija ćesara.

29. A od učenika odredi svaki koliko koji mogaše, da pošlju u pomoć braći koja življahu u Judeji.

30. Koje i učiniše poslavši starješinama preko ruke Barnabine i Saulove.

GLAVA 12.

U ono pak vrijeme podiže Irud car ruke da muči neke od crkve.

2. I pogubi Jakova brata Ivanova mačem.

3. I vidjevši da je *to* po volji Židovima nastavi da uhvati i Petra (a bijahu dani prijesnijeh hljebova),

4. Kojega i uhvati i baci u tamnicu, i predade ga četvorici četvrtnika vojničkijeh da ga čuvaju, i mišljaše ga po vazmu izvesti pred narod.

5. I tako Petra čuvahu u tamnici; a crkva moljaše se za njega Bogu bez prestanka.

6. A kad šćaše Irud da ga izvede, onu noć spavaše Petar medju dvojicom vojnika, okovan u dvoje verige, a stražari pred vratima čuvahu tamnicu.

7. I gle, angjeo Gospodinov pristupi, i svjetlost obasja po sobi, i kucnuvši

u rebra probudi ga govoreći: u-
rže. I spadoše mu verige s ruku.
angjeo mu reče: opaši se, i obuj
e svoje. I učini tako. I reče mu
: obuci haljinu svoju, pa hajde
om.
zišavši idjaše za njim, i ne zna-
da je to istina što angjeo činjaše,
mišljaše da vidi utvaru.
kad prodjoše prvu stražu i dru-
lodjoše k vratima gvozdenijem
odjahu u grad. ona im se sama
še; i izišavši prodjoše jednu ulicu,
eo odmah odstupi od njega.
kad dodje Petar k sebi reče: sad
vidim da Bog posla angjela svo-
e me izbavi iz ruku Irudovijeh
ega čekanja naroda Židovskoga.
razmislivši dodje kući Marije
e Ivana koji se zvaše Marko,
ijahu mnogi sabrani i moljahu
gu.
kad kucnu Petar u vrata od dvo-
istupi djevojka po imenu Roda,
e.
poznavši glas Petrov od radosti
ori vrata, nego utrča i kaza da
stoji pred vratima.
A oni joj rekoše: jesi li ti luda? A
otvrdjivaše da je tako. A oni go-
u: angjeo je njegov.
A Petar jednako kucaše. A kad
še, vidješe ga, i udiviše se.
A on mahnuvši na njih rukom da
kaza im kako ga Gospodin izve-
amnice; i reče: javite ovo Jakovu
i. I izišavši otide na drugo mje-

A kad bi dan, bješe ne mala buna
i vojnicima, šta to bi od Petra.
A kad ga Irud zaiska i ne nadje,
ispita stražare, i zapovjedi da ih
lu; i izišavši iz Judeje u Cezariju
o življaše.
Jer se Irud srdjaše na Tirce i
ce. Ali oni jednodušno dodjoše
mu, i uzevši na svoju ruku Bla-
osteljnika careva, iskahu mira, jer
hove zemlje hranjahu od njegova
a.
A u odredjeni dan obuče se Irud
sku haljinu, i sjedavši na prijesto
aše im;
A narod vikaše: *ovo je* glas Božij,
ovječij.

23. Ali u jedan put udari ga angjeo Gospodinov; jer ne dade slave Bogu; i budući izjeden od crvi izdahnu.

24. A riječ Božija rastijaše i množaše se.

25. A Barnaba i Saul predavši pomoć vratiše se iz Jeruzalema u Antiohiju, uzevši sa sobom i Ivana koji se zvaše Marko.

GLAVA 13.

A u crkvi koja bješe u Antiohiji bijahu neki proroci i učitelji, to jest: Barnaba i Šimun koji se zvaše Nigar, i Lucije Cirenac, i Manahen odgajeni s Irudom četverovlasnikom, i Saul.

2. A kad oni služahu Gospodinu i pošćahu, reče Duh sveti: odvojte mi Barnabu i Saula na djelo na koje ih pozvah.

3. Tada postivši i pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih, i otpustiše ih.

4. Ovi dakle poslani od Duha svetoga sidjoše u Seleuciju, i odande otploviše u Cipar.

5. I došavši u Salamin javiše riječ Božiju u zbornicama Židovskima; a imahu i Ivana slugu.

6. I kad prodjoše ostrvo tja do Pafa, nadjoše nekakvoga čovjeka vračara i lažna proroka, Židova, kome *bješe* ime Barjezus,

7. Koji bješe s namjesnikom Srgjem Pavlom, čovjekom razumnijem. Ovaj dozvavši Barnabu i Saula zaiska da čuje riječ Božiju.

8. A Elima vračar (jer to znači ime njegovo) stade im se suprotiti, gledajući da odvrati namjesnika od vjere.

9. A Saul, koji se zvaše i Pavao, pun Duha svetoga pogledavši nanj

10. Reče: o napunjeni svakoga lukavstva i svake pakosti, sine djavolji! neprijatelju svake pravde! zar ne prestaješ kvariti pravijeh putova Gospodinovijeh?

11. I sad eto ruke Gospodinove na te, i da budeš slijep da ne vidiš sunca za neko vrijeme. I u jedan put napade nanj mrak i tama, i pipajući tražaše vodja.

12. Tada namjesnik, kad vidje šta bi, vjerova, diveći se nauci Gospodinovoj.

13. A kad se Pavao sa svojijem dr
štvom odveze iz Pafa, dodjoše u P

Pamfilijsku; a Ivan se odvoji od njih, i vrati se u Jeruzalem.

14. A oni otišavši iz Perge dodjoše u Antiohiju Pizidijsku, i ušavši u zbornicu u dan subotni sjedoše.

15. A po čitanju zakona i proroka poslaše starješine zborničke k njima govoreći: ljudi braćo! ako je u vama riječ utjehe za narod, govorite.

16. A Pavao ustavši i mahnuvši rukom reče: ljudi Izraelci i koji se Boga bojite! čujte.

17. Bog naroda ovoga izabra oce naše, i podiže narod kad bijahu došljaci u zemlji Egipatskoj, i rukom visokom izvede ih iz nje.

18. I do četrdeset godina prehrani ih u pustinji.

19. I zatrvši sedam naroda u zemlji Hananskoj na kocke razdijeli im zemlju njihovu.

20. I po tom na četiri stotine i pedeset godina dade im sudije do Samuela proroka.

21. I od tada iskaše cara, i dade im Bog Saula, sina Cisova, čovjeka od koljena Benjaminova, za četrdeset godina.

22. I uklonivši njega podiže im Davida za cara, kome i reče svjedočeći: nadjoh Davida sina Jesejeva, čovjeka po srcu mojemu, koji će ispuniti sve volje moje.

23. Od njegova sjemena podiže Bog po obećanju Izraelu spasa Isusa;

24. Kad Ivan pred njegovijem dolaskom propovijeda krštenje pokajanja svemu narodu Izraelovu.

25. I kad svršivaše Ivan tečenje *svoje*, govoraše: ko mislite da sam ja nijesam ja; nego evo ide za mnom, kome ja nijesam dostojan razdriješiti remena na obući njegovoj.

26. Ljudi braćo! sinovi roda Abramova, i koji se medju vam Boga boje! vama se posla riječ ovoga spasenja.

27. Jer oni što žive u Jeruzalemu, i knezovi njihovi, ne poznaše ovoga i glasove proročke koji se čitaju svake subote osudivši ga izvršiše.

28. I ne našavši ni jedne krivice smrtne moliše Pilata da ga pogubi.

29. *I kad* svršiše sve što je pisano za *njega, skinuše ga s drveta i metnuše u grob.*

30. A Bog uskrse ga iz mrtvijeh.

31. I pokaziva se mnogo dana onima što izlaziše s njim iz Galileje u Jeruzalem, koji su sad svjedoci njegovi pred narodom.

32. I mi vam javljamo obećanje koje bi ocevima *našima* da je ovo Bog ispunio nama, djeci njihovoj, podignuvši Isusa;

33. Kao što je napisano i u drugom psalmu: ti si moj sin, ja te danas rodih.

34. A da ga iz mrtvijeh uskrse da se više ne vrati u truhljenje ovako reče: daću vam svetinju Davidovu vjernu.

35. Za to i na drugom *mjestu* govori: ne ćeš dati da tvoj svetac vidi truhljenja.

36. Jer David poslužívši rodu svojemu po volji Božijoj umrije, i metnuše ga kod otaca njegovijeh, i vidje truhljenje.

37. A kojega Bog podiže ne vidje truhljenja.

38. Tako da vam je na znanje, ljudi braćo! da se krozanj vama propovijeda oproštenje grijeha.

39. I od svega, oda šta se ne mogoste opravdati u zakonu Mojsijevu, opravdaće se u njemu svaki koji vjeruje.

40. Gledajte dakle da ne dodje na vas ono što je kazano u prorocima:

41. Vidite, nemarljivi! i čudite se, i nek vas nestane; jer ja činim djelo u dane vaše, djelo koje ne ćete vjerovati ako vam ko uskazuje.

42. A kad izlažahu iz zbornice Židovske, moljahu neznabošci da im se ove riječi u drugu subotu govore.

43. A kad se sabor razidje, podjoše za Pavlom i za Barnabom mnogi od Židova i pobožnijeh došljaka; a oni govoreći im svjetovahu ih da ostanu u blagodati Božijoj.

44. A u drugu subotu sabra se gotovo sav grad da čuju riječi Božije.

45. A kad vidješe Židovi narod, napuniše se zavisti, i govorahu protivno riječima Pavlovijem nasuprot govoreći i huleći.

46. A Pavao i Barnaba oslobodivši se rekoše: vama je najprije trebalo da se govori riječ Božija; ali kad je odbacujete, i sami se pokazujete da nijeste do-

stojni vječnoga života, evo se obrćemo k neznabošcima.

47. Jer nam tako zapovjedi Gospodin: postavih te za vidjelo neznabošcima, da budeš spasenje do samoga kraja zemlje.

48. A kad čuše neznabošci, radovahu se i slavljahu riječ Božiju, i vjerovaše koliko ih bješe pripravljeno za život vječni.

49. I riječ se Božija raznošaše po svoj okolini.

50. Ali Židovi podgovoriše pobožne i poštene žene i starješine gradske te podigoše gonjenje na Pavla i Barnabu, i istjeraše ih iz svoje zemlje.

51. A oni otresavši na njih prah sa svojijeh nogu dodjoše u Ikoniju.

52. A učenici punjahu se radosti i Duha svetoga.

GLAVA 14.

U Ikoniji pak dogodi se da oni zajedno udjoše u zbornicu Židovsku, i govorahu tako da vjerova veliko mnoštvo Židova i Grka.

2. A Židovi koji ne vjerovahu podbuniše i razdražiše duše neznabožaca na braću.

3. Ali oni ostaše dosta vremena govoreći slobodno u Gospodinu koji svjedočaše riječ blagodati svoje i davaše te se tvorahu znaci i čudesa rukama njihovijem.

4. A mnoštvo gradsko razdijeli se, i jedni bijahu sa Židovima, a jedni s apostolima.

5. A kad navališe i neznabošci i Židovi sa svojijem poglavarima da im dosade i kamenjem da ih pobiju,

6. Oni doznavši pobjegoše u gradove Likaonske, u Listru i u Derbu i u okolinu njihovu.

7. I onamo propovijedahu evangjelje.

8. I jedan čovjek u Listri sjedjaše nemoćan u nogama, i bješe hrom od utrobe matere svoje, i ne bješe nikad hodio.

9. Ovaj slušaše Pavla gdje govori. Pavao pogledavši nanj i vidjevši da vjeruje da će ozdraviti,

10. Reče velikijem glasom: tebi govorim u ime Gospodina Isukrsta, ustani na svoje noge *upravo. I skoči, i hodjaše.*

11. A kad vidje narod šta učini Pavao, podigoše glas svoj govoreći Likaonski: bogovi načiniše se kao ljudi, i sidjoše k nama.

12. I nazivahu Barnabu Jupiterom, a Pavla Merkurijem, jer on upravljaše riječju.

13. A svećenik Jupitera koji bješe pred gradom njihovijem dovede junce, i donese vijence pred vrata, i s narodom šćadijaše da prinosi žrtvu.

14. A kad čuše apostoli Barnaba i Pavao, razdriješe haljine svoje, i skočiše medju narod vičući i govoreći:

15. Ljudi! šta to činite? I mi smo kao i vi smrtni ljudi, koji vam propovijedamo evangjelje da se od ovijeh lažnijeh *stvari* obratite k Bogu živome, koji stvori nebo i zemlju i more i sve što je u njima;

16. Koji u prošavšijem naraštajima bješe pustio sve narode da idu svojijem putovima:

17. I opet ne ostavi sebe neposvjedočena, čineći dobro, dajući nam s neba dažd i godine rodne, puneći srca naša jelom i veseljem.

18. I ovo govoreći jedva ustaviše narod da im ne prinose žrtve, nego da ide svaki svojoj kući. A dok oni življahu ondje i učahu,

19. Dodjoše iz Antiohije i iz Ikonije nekaki Židovi, i kad se oni prepirahu slobodno, podgovoriše narod da ih odustanu, govoreći da ništa pravo ne govore, nego sve lažu. I podgovorivši narod zasuše Pavla kamenjem i izvukoše ga iz grada misleći da je mrtav.

20. A kad ga opkoliše učenici njegovi, ustade i udje u grad, i sjutradan izidje s Barnabom u Derbu.

21. I propovjedivši evangjelje gradu onome i naučivši mnoge vratiše se u Listru i Ikoniju i Antiohiju

22. Utvrdjujući duše učenīkā i svjetujući ih da ostanu u vjeri, i da nam kroz mnoge nevolje valja ući u carstvo Božije.

23. I postavivši im starješine po svijem crkvama, i pomolivši se Bogu s postom, predadoše ih Gospodinu koga vjerovaše.

24. I prošavši Pizidiju dodjoše u Pamfiliju.

25. I govorivši riječ Gospodinovu u Perzi sidjoše u Ataliju.

26. I odande otpliviše u Antiohiju, odakle bijahu predani blagodati Božijoj na djelo koje svršiše.

27. A kad dodjoše i sabraše crkvu, kazaše sve šta učini Bog s njima, i kako otvori neznabošcima vrata vjere.

28. I ostaše ondje ne malo vremena s učenicima.

GLAVA 15.

I neki sišavši iz Judeje učahu braću: ako se ne obrežete po običaju Mojsijevu, ne možete se spasti.

2. A kad posta raspra, i Pavao i Barnaba ne malo se prepiraše s njima, odrediše da Pavao i Barnaba i drugi neki od njih idu gore k apostolima i starješinama u Jeruzalem za ovo pitanje.

3. A oni onda spremljeni od crkve, prolažahu kroz Feniciju i Samariju kazujući obraćanje neznabožaca, i činjahu veliku radost svoj braći.

4. A kad dodjoše u Jeruzalem, primi ih crkva i apostoli i starješine, i kazaše sve što učini Bog s njima, i kako otvori neznabošcima vrata vjere.

5. Onda ustaše neki od jeresi farizejske koji bijahu vjerovali, i govorahu da ih valja obrezati, i zapovjediti da drže zakon Mojsijev.

6. A apostoli i starješine sabraše se da izvide ovu riječ.

7. I po mnogom vijećanju usta Petar i reče: ljudi braćo! vi znate da Bog od prvijeh dana izabra izmedju nas da iz mojijeh usta čuju neznabošci riječ evangjelja i da vjeruju.

8. I Bog, koji poznaje srca, posvjedoči im i dade im Duha svetoga kao i nama,

9. I ne postavi nikakve razlike medju nama i njima, očistivši vjerom srca njihova.

10. Sad dakle šta kušate Boga, i hoćete da metnete učenicima jaram na vrat, kojega ni ocevi naši ni mi mogosmo ponijeti?

11. Nego vjerujemo da ćemo se spasti blagodaću Gospodina Isukrsta kao i oni.

12. Onda umuče sve mnoštvo, i slušahu *Barnabu i Pavla koji pripovijedahu kolike znake i čudesa učini Bog u neznabošcima preko njih.*

13. A kad oni umukoše, odgovori Jakov govoreći: ljudi braćo! poslušajte mene.

14. Šimun kaza kako Bog najprije pohodi i primi iz neznabožaca narod k imenu svojemu.

15. I s ovijem se udaraju riječi prórōkā, kao što je napisano:

16. Po tom ću se vratiti, i sazidaću dom Davidov, koji je pao, i njegove razvaline popraviću, i podignuću ga,

17. Da potraže Gospodina ostali ljudi i svi narodi u kojima se ime moje spomenu, govori Gospodin koji tvori sve ovo.

18. Bogu su poznata od postanja svijeta sva djela njegova;

19. Za to ja velim da se ne dira u neznabošce koji se obraćaju k Bogu;

20. Nego da im se zapovjedi da se čuvaju od priloga idolskijeh i od kurvarstva i od udavljenoga i od krvi, i što njima nije milo drugima da ne čine.

21. Jer Mojsije ima od starijeh vremena u svijem gradovima koji ga propovijedaju, i po zbornicama čita se svake subote.

22. Tada nadjoše za dobro apostoli i starješine sa svom crkvom da izberu izmedju sebe dvojicu i da pošlju u Antiohiju s Pavlom i Barnabom, Judu koji se zvaše Barsaba, i Silu, ljude znamenite medju braćom.

23. I napisaše rukama svojima ovo: Apostoli i starješine i braća pozdravljaju braću koja su po Antiohiji i Siriji i Ciliciji što su od neznabožaca.

24. Budući da mi čusmo da neki od nas izišavši smetoše vas riječima, i raslabiše duše vaše govoreći *vam* da se obrezujete i da držite zakon, kojima mi ne zapovjedismo;

25. Za to nadjosmo za dobro mi jednodušno sabrani izbrane ljude poslati vama s ljubaznijem našijem Barnabom i Pavlom,

26. S ljudima koji su predali duše svoje za ime Gospodina našega Isukrsta.

27. Poslasmo dakle Judu i Silu, koji će to i riječima kazati.

28. Jer nadje za dobro sveti Duh i mi da nikakvijeh tegoba više ne mećemo na vas osim ovijeh potrebnijeh:

29. Da se čuvate od priloga idolski-

l krvi i od udavljenoga i od kur-
a, i što ne ćete da se čini vama
te drugima; od čega ako se ču-
obro ćete činiti. Budite zdravi.
kad ih opremiše, dodjoše u An-
, i sabravši narod predaše posla-

. kad pročitaše, obradovaše se

Juda i Sila, koji i proroci bija-
ogijem riječima utješiše braću i
je.
pošto biše onamo neko vrijeme,
še ih braća s mirom k aposto-

o Sila nadje za dobro da ostane
, a Juda se vrati u Jeruzalem.
Pavao i Barnaba življahu u An-
i učahu i propovijedahu riječ Go-
ovu s mnogima drugijem.
poslije nekoliko dana reče Pa-
arnabi: hajde da se vratimo i da
mo braću po svijem gradovima
ima propovijedasmo riječ Gospo-
i kako žive.
. Barnaba šćaše da uzmu sa so-
vana prozvanoga Marka.
avao pak govoraše: onoga koji
odustao u Pamfiliji i nije išao
a na djelo na koje smo bili odre-
da ne uzimamo sa sobom.
ako postade raspra da se oni raz-
e, i Barnaba uzevši Marka otplo-
ipar.
. Pavao izbravši Silu izidje pre-
agodati Božijoj od braće.
. prolažaše kroz Siriju i Ciliciju
ujući crkve.

GLAVA 16.

dje pak u Derbu i u Listru, i gle,
ndje bješe neki učenik, po imenu
ej, sin neke žene Židovke koja
vaše, a oca Grka;
a njega dobro svjedočahu braća
ijahu u Listri i u Ikoniji.
voga namisli Pavao da uzme sa
i; i uze ga, i obreza Židova radi
ijahu u onijem mjestima; jer svi
jahu oca njegova da bješe Grk.
kad prolažahu po gradovima, pre-
e im da drže uredbe koje urediše
oli i starješine u Jeruzalemu.
crkve se utvrdjivahu u vjeri, i
dan bivaše ih više.

6. A kad prodjoše Frigiju i Galatij-
sku zemlju, zabrani im Duh sveti go-
voriti riječ u Aziji.
7. A kad dodjoše u Miziju šćadijahu
da idu u Bitiniju, i Duh ne dade.
8. A kad prodjoše Miziju, sidjoše u
Troadu.
9. I Pavlu se javi utvara noću: bješe
jedan čovjek iz Maćedonije, i stajaše
moleći ga i govoreći: dodji u Maćedo-
niju i pomozi nam.
10. A kad vidje utvaru, odmah gleda-
smo da izidjemo u Maćedoniju, doznav-
ši da nas Gospodin pozva da im pro-
povijedamo evangjelje.
11. A kad se odvezosmo iz Troade,
dodjosmo u Samotraciju, i sjutradan u
Neapolj,
12. A odande u Filipe, koje je prvi
grad zemlje Maćedonije, naselje *Rim-
sko;* i u onom gradu ostasmo nekoliko
dana.
13. A u dan subotni izidjosmo iz gra-
da k vodi gdje bješe bogomolja; i sje-
davši govorismo k ženama koje se bi-
jahu sabrale.
14. I jedna bogobojazna žena, po ime-
nu Lidija, iz grada Tijatirskoga, koja
prodavaše skerlet, slušaše; i Gospodin
otvori srce njezino da pazi na riječi Pa-
vlove.
15. A kad se krsti ona i kuća njezina,
moljaše nas govoreći: ako mislite da
ja vjerujem Gospodina, udjite u moju
kuću i živite. I natjera nas.
16. I dogodi se kad idjasmo na mo-
litvu da nas srete jedna robinja koja
imaše duh pogadjački i vračajući do-
nošaše veliki dobitak svojijem gospo-
darima.
17. Ova podje za Pavlom i za nama,
i vikaše govoreći: ovi su ljudi sluge
Boga najvišega, koji javljaju nama put
spasenja.
18. I ovako činjaše mnogo dana. A
kad se Pavlu dosadi, okrenu se i reče
duhu: zapovijedam ti imenom Isukrsta,
izidji iz nje. I izidje u taj čas.
19. A kad vidješe njezini gospodari
da izidje nad njihovoga dobitka, uzeše
Pavla i Silu i odvukoše ih na pazar ka
knezovima.
20. I dovedavši ih k vojvodama, re-
koše: ovi su ljudi Židovi, i mute po na-
šemu gradu,

21. I propovijedaju običaje kojijeh nama ne valja primati ni tvoriti, jer smo Rimljani.

22. I sleže se narod na njih, i vojvode izdriješe im haljine, i zapovjediše da ih šibaju.

23. I pošto ih zdravo izbiše baciše ih u tamnicu, i zapovjediše tamničaru da ih dobro čuva.

24. Primivši takovu zapovijest on ih baci u najdonju tamnicu i noge im metnu u klade.

25. A u ponoći bijahu Pavao i Sila na molitvi i hvaljahu Boga; a sužnji ih slušahu.

26. A u jedan put tako se vrlo zatrese zemlja da se pomjesti temelj tamnički; i odmah se otvoriše sva vrata i svima spadoše okovi.

27. A kad se probudi tamničar i vidje otvorena vrata tamnička, izvadi nož i šćaše da se ubije, misleći da su pobjegli sužnji.

28. A Pavao povika zdravo govoreći: ne čini sebi zla nikakva, jer smo mi svi ovdje.

29. A on zaiskavši svijeću uletje i drkćući pripade k Pavlu i Sili;

30. I izvedavši ih na polje reče: gospodo! šta mi treba činiti da se spasem?

31. A oni rekoše: vjeruj Gospodina Isukrsta i spašćeš se ti i sav dom tvoj.

32. I kazaše mu riječ Gospodinovu, i svima koji su u domu njegovu.

33. I uze ih u onaj sahat noći i opra im rane; i krsti se on i svi njegovi odmah.

34. I uvedavši ih u svoj dom postavi trpezu, i radovaše se sa svijem domom svojijem što vjerova Boga.

35. A kad bi dan, poslaše vojvode pandure govoreći: pustite ona dva čovjeka.

36. A tamničar kaza riječi ove Pavlu: poslaše vojvode da se pustite; sad dakle izidjite i idite s mirom.

37. A Pavao reče njima: izbivši nas pred narodom bez suda, ljude Rimljane, baciše u tamnicu; i sad *hoće* tajno da nas puste? Nije tako, nego sami neka dodju i izvedu nas.

38. *A panduri* kazaše vojvodama ove *riječi; ji uplašiše* se kad čuše da su *Rimljani;*

39. I došavši umoliše ih, i izvedoše moleći da izidju iz grada.

40. A kad izidjoše iz tamnice, dodjoše k Lidiji, i vidjevši braću utješiše ih, i otidoše.

GLAVA 17.

Prošavši pak Amfipolj i Apoloniju dodjoše u Solun, gdje bješe zbornica Židovska.

2. I Pavao po običaju svome udje k njima, i tri subote razgovara se s njima iz pisma,

3. Pokazujući i dokazujući im da je trebalo Krst da postrada i uskrsne iz mrtvijeh, i da ovaj Isus kojega ja, *reče*, propovijedam vama, jest Krst.

4. I neki od njih vjerovaše, i pristaše s Pavlom i sa Silom, i od pobožnijeh Grka mnoštvo veliko, i od žena gospodskijeh ne malo.

5. Ali tvrdovrati Židovi zavidjahu, i uzevši neke zle ljude od prostoga naroda, i sabravši četu, uzbuniše po gradu, i napadoše na kuću Jazonovu, i tražahu ih da izvedu pred narod.

6. A kad njih ne nadjoše, povukoše Jazona i neke od braće pred starješine gradske vičući: ovi što zamutiše vasioni svijet dodjoše i ovdje,

7. Koje Jazon primi; i ovi svi rade protiv ćesarevijeh zapovijesti, govoreći da ima drugi car, Isus.

8. I smutiše narod i starješine gradske koji ovo čuše.

9. Ali kad ih Jazon i ostali zadovoljiše odgovorom, pustiše ih.

10. A braća odmah noću opraviše Pavla i Silu u Bereju. Došavši onamo udjoše u zbornicu Židovsku.

11. Ovi pak bijahu plemenitiji od onijeh što žive u Solunu; oni primiše riječ sa svijem srcem, i svaki dan istraživahu po pismu je li to tako.

12. Tako vjerovaše mnogi od njih, i od poštenijeh Grčkijeh žena i od ljudi ne malo.

13. A kad razabraše Židovi Solunski da Pavao u Bereji propovjedi riječ Božiju, dodjoše i onamo te uzdigoše i pobuniše narod.

14. A braća onda odmah opraviše Pavla da ide u primorje; a Sila i Timotej ostaše ondje.

15. A pratioci dovedoše Pavla do Atene; i primivši zapovijest na Silu i Ti-

moteja da dodju k njemu što brže, vratiše se.

16. A kad ih Pavao čekaše u Ateni, razdraži se duh njegov u njemu gledajući grad pun idola;

17. I prepiraše se s Židovima i s bogobojaznima u zbornici, i na pazaru svaki dan s onima s kojima se udešavaše.

18. A neki od Epikurovaca i od Stojičkijeh mudaraca prepirahu se s njim; i jedni govorahu: šta hoće ovaj besposlica? A drugi: vidi se kao da hoće nove bogove da propovijeda. Jer im propovijedaše evangjelje o Isusu i o uskrsenju.

19. Pa ga uzeše i odvedoše na Areopag govoreći: možemo li razumjeti kakva je ta nova nauka što ti kazuješ?

20. Jer nešto novo mećeš u naše uši; hoćemo dakle da vidimo šta će to biti.

21. A Atenjani svi i putnici iz drugijeh zemalja ne bijahu ni za što drugo nego da što novo kazuju ili slušaju.

22. A Pavao stavši nasred Areopaga reče: ljudi Atenjani! po svemu vas vidim da ste vrlo pobožni;

23. Jer prolazeći i motreći vaše svetinje nadjoh i oltar na kome bješe napisano: Bogu nepoznatome. Kojega dakle ne znajući poštujete onoga vam ja propovijedam.

24. Bog koji je stvorio svijet i sve što je u njemu, on budući gospodar neba i zemlje, ne živi u rukotvorenijem crkvama,

25. Niti prima ugadjanja od ruku čovječijih, kao da bi onome trebalo što koji sam daje svima život i dihanje i sve.

26. I učinio je da od jedne krvi sav rod čovječij živi po svemu licu zemaljskome, i postavio je naprijed odredjena vremena i medje njihovoga življenja:

27. Da traže Gospodina, ne bi li ga barem opipali i našli, prem da nije daleko ni od jednoga nas;

28. Jer kroz njega živimo, i mičemo se, i jesmo; kao što i neki od vaših pjevača rekoše: jer smo i rod njegov.

29. Kad smo dakle rod Božij, ne treba da mislimo da je Božanstvo kao ikone zlatne ili srebrne ili kamene, koje su ljudi majstorski načinili po smišljanju *svome.*

30. Ne gledajući dakle Bog na vremena neznanja, sad zapovijeda svima ljudima svuda da se pokaju;

31. Jer je postavio dan u koji će suditi vasionome svijetu po pravdi preko čovjeka koga odredi, i dade svima vjeru uskrsnuvši ga iz mrtvijeh.

32. A kad čuše uskrsenje iz mrtvijeh, onda se jedni rugahu; a jedni rekoše: da te čujemo opet o tom.

33. Tako Pavao otide izmedju njih.

34. A neki ljudi pristaše uzanj i vjerovaše; medju kojima bješe i Dionizije Areopagit, i žena po imenu Damara, i drugi s njima.

GLAVA 18.

Apo tom se odluči Pavao od Atene i dodje u Korint,

2. I nadje jednoga Židova, po imenu Akvilu, rodom iz Ponta, koji bješe skoro došao iz Talijanske sa ženom svojom Priscilom (jer bješe zapovjedio Klaudije da svi Židovi idu iz Rima), i dodje k njima.

3. I budući da bješe onoga istog zanata, osta kod njih i radjaše; jer bijahu ćilimarskog zanata.

4. A prepiraše se u zbornicama svake subote, i nagovaraše Židove i Grke.

5. I kad sidjoše iz Maćedonije Sila i Timotej, navali Duh na Pavla da svjedoči Židovima da je Isus Krst.

6. A kad se oni protivljahu i huljahu, otrese haljine svoje i reče im: krv vaša na vaše glave; ja sam čist, od sad idem u neznabošce.

7. I otišavši odande dodje u kuću nekoga po imenu Justa, koji poštovaše Boga, i kojega kuća bješe kraj zbornice.

8. A Krisp, starješina zbornički, vjerova Gospodina sa svijem domom svojijem; i od Korinćana mnogi koji slušahu vjerovaše i krstiše se.

9. A Gospodin reče Pavlu noću u utvari: ne boj se, nego govori, i da ne ućutiš;

10. Jer sam ja s tobom, i niko se ne će usuditi da ti što učini; jer ja imam veliki narod u ovome gradu.

11. I on sjedi ondje godinu i šest mjeseci učeći ih riječi Božijoj.

12. A kad bješe Galion namjesnik u

Ahaji, napadoše Židovi jednodušno na Pavla i dovedoše ga na sud

13. Govoreći: ovaj nagovara ljude da poštuju Boga protiv zakona.

14. A kad Pavao šćaše da otvori usta, reče Galion Židovima: da je kakva nepravda bila ili zlo djelo, po dužnosti poslušao bih vas, o Židovi!

15. Ali kad su prepiranja za riječi i za imena i za zakon vaš, gledajte sami; jer ja sudija tome ne ću da budem.

16. I izagna ih iz sudnice.

17. Onda svi Grci uhvatiše Sostena, starješinu zborničkoga, i biše ga pred sudnicom; i Galion nije za to ništa mario.

18. A Pavao osta još pozadugo, i oprostivši se s braćom otplovi u Siriju i s njime Priscila i Akvila, i ostriže glavu u Cenhri, jer se bješe zavjetovao.

19. I dodje u Efez; i njih ostavi ondje, a on udje u zbornicu, i prepiraše se s Židovima.

20. A kad ga oni moliše da ostane kod njih više vremena, ne htjede,

21. Nego se oprosti s njima govoreći: valja mi, makar kako bilo, ovaj praznik što ide provesti u Jeruzalemu; nego ako Bog htjedbude, vratiću se opet k vama. I odveze se iz Efeza; a Akvila i Priscila ostaše u Efezu.

22. I došavši u Cezariju, izidje i pozdravi se s crkvom, i sidje u Antiohiju.

23. I provedavši nekoliko vremena izidje i prodje redom Galatijsku zemlju i Frigiju utvrdjujući sve učenike.

24. A dodje u Efez jedan Židov, po imenu Apolor, rodom iz Aleksandrije, čovjek rječit i silan u knjigama.

25. Ovaj bješe upućen na put Gospodinov, i goreći duhom, govoraše i učaše pravo o Gospodinu, a znadijaše samo krštenje Ivanovo.

26. I ovaj poče slobodno propovijedati po zbornicama. A kad ga čuše Akvila i Priscila, primiše ga i još mu bolje pokazaše put Gospodinov.

27. A kad on šćaše da prijedje u Ahaju, poslaše braća naprijed i pisaše učenicima da ga prime. I on došavši onamo pomože mnogo onima koji vjerovahu blagodaću:

28. *Jer zdravo nadvladjivaše Židove jednako pred narodom dokazujući iz pisma da je Isus Krst.*

GLAVA 19.

Dogodi se pak, kad bješe Apolon u Korintu, da Pavao prolažaše gornje zemlje, i dodje u Efez, i našavši neke učenike

2. Reče im: jeste li primili Duha svetoga kad ste vjerovali? A oni mu rekoše: nijesmo ni čuli da ima Duh sveti.

3. A on im reče: na što se dakle krstiste? A oni rekoše: na krštenje Ivanovo.

4. A Pavao reče: Ivan krsti krštenjem pokajanja, govoreći narodu da vjeruju onoga koji će za njim doći, to jest Krsta Isusa.

5. A kad *to* čuše, krstiše se u ime Gospodina Isusa.

6. I kad Pavao metnu ruke na njih, sidje Duh sveti na njih, i govorahu jezike i proricahu.

7. A bijaše ljudi svega oko dvanaest.

8. I ušavši u zbornicu govoraše slobodno tri mjeseca učeći i uvjeravajući za carstvo Božije.

9. I kad neki bijahu otvrdnuli i svadjahu se huleći na put Gospodinov pred narodom, odstupi od njih i odluči učenike, pa se prepiraše svaki dan u školi nekoga Tirana.

10. I ovo je bivalo dvije godine, tako da svi koji življahu u Aziji, i Židovi i Grci, čuše riječ Gospodina Isusa.

11. I Bog činjaše ne mala čudesa rukama Pavlovijem,

12. Tako da su i čalme i ubruščiće znojave od tijela njegova nosili na bolesnike, i oni se iscjeljivahu od bolèsti, i duhovi zli izlažahu iz njih.

13. I počeše neki od Židova, koji se skitahu i zaklinjahu djavole, spominjati nad onima u kojima bijahu zli duhovi ime Gospodina Isusa govoreći: zaklinjemo vas Isusom koga Pavao propovijeda.

14. A bijahu nekijeh sedam sinova Sceve Židova, poglavara svećeničkoga, koji ovo činjahu.

15. A duh zli odgovarajući reče: Isusa poznajem, i Pavla znam; ali vi ko ste?

16. I skočivši na njih čovjek u kome bješe zli duh nadvlada ih, i pritište ih poda se tako da goli i izranjeni utekoše iz one kuće.

17. I ovo doznadoše svi koji življahu

u Efezu, i Židovi i Grci; i udje strah u sve njih, i veličaše se ime Gospodina Isusa.

18. I mnogi od onijeh što vjerovahu, dolažahu te se ispovijedahu i kazivahu šta su učinili.

19. A mnogi od onijeh koji čarahu, sabravši knjige svoje spaljivahu ih pred svima; i proračuniše i nadjoše da su vrijedile pedeset hiljada groša.

20. Tako zdravo rastijaše i nadvladjivaše riječ Gospodinova.

21. I kad se ovo svrši, namisli Pavao da prodje preko Maćedonije i Ahaje, i da ide u Jeruzalem, i reče: pošto budem tamo, valja mi i Rim vidjeti.

22. I posla u Maćedoniju dvojicu od onijeh koji ga služahu, Timoteja i Erasta; a on osta neko vrijeme u Aziji.

23. A u ono vrijeme podiže se ne mala buna puta radi Gospodinova,

24. Jer nekakav zlatar, po imenu Demetrije, koji gradjaše Dijani srebrne crkvice i davaše majstorima ne mali posao,

25. On skupi ove i drugijeh ovakovijeh stvari majstore, i reče: ljudi! vi znate da od ovoga posla mi imamo dobitak za svoje življenje;

26. I vidite i čujete da ne samo u Efezu nego gotovo po svoj Aziji ovaj Pavao odvrati narod mnogi, govoreći: *to* nijesu bogovi što se rukama čovječijim grade.

27. I ne samo što će ova nesreća doći na naš zanat da ne prolazi, nego se ne će mariti ni za crkvu velike boginje Dijane, i propašće veličanstvo one koju sva Azija i vasioni svijet poštuje.

28. A kad *oni ovo* čuše, napuniše se gnjeva, i vikahu govoreći: velika je Dijana Efeska!

29. I sav se grad napuni bune; i navalivši jednodušno na zborište uhvatiše Gaja i Aristarha iz Maćedonije, drugove Pavlove.

30. A kad Pavao šćaše da ide medju narod, ne dadoše mu učenici.

31. A neki i od Azijskijeh poglavara koji mu bijahu prijatelji, poslaše k njemu svjetujući ga da ne izlazi na zborište.

32. Jedni pak vikahu jedno a drugi drugo; jer bijaše sabor smućen, i najviše *ih ne znadijahu za što* su se skupili.

33. A jedni od naroda izvukoše Aleksandra, kad ga Židovi izvedoše. A Aleksandar mahnuvši rukom šćaše da odgovori narodu.

34. A kad ga poznaše da je Židov, povikaše svi u glas, i vikahu oko dva sahata: velika je Dijana Efeska!

35. A pisar utišavši narod reče: ljudi Efesci! Ko je taj čovjek koji ne zna da grad Efez slavi veliku boginju Dijanu i njezin kip nebeski?

36. Kad dakle to ne može niko odreći, valja vi da budete mirni, i ništa naglo da ne činite;

37. Jer dovedoste ove ljude koji niti su crkvu Dijaninu pokrali, niti hule na vašu boginju.

38. A Demetrije i majstori koji su s njim ako imaju kakvu tužbu, imaju sudovi, i imaju namjesnici, neka tuže jedan drugoga.

39. Ako li što drugo ištete, neka se izvidi na pravoj skupštini.

40. Jer se bojimo da ne budemo tuženi za današnju bunu; a ni jednoga uzroka nema kojijem bismo se mogli opravdati za ovu bunu. I ovo rekavši raspusti narod koji se bješe sabrao.

GLAVA 20.

Apošto se utiša buna, dozva Pavao učenike, i utješivši ih oprosti se s njima, i izidje da ide u Maćedoniju.

2. I prošavši one zemlje, i svjetovavši ih mnogijem riječima, dodje u Grčku.

3. Poživljevši pak *onamo* tri mjeseca stadoše mu Židovi raditi o glavi kad šćaše da se odveze u Siriju, i namisli da se vrati preko Maćedonije.

4. I podje s njim do Azije Sopatar Pirov iz Bereje, i Aristarh i Sekund iz Soluna, i Gaj iz Derbe i Timotej, i Tihik i Trofim iz Azije.

5. Ovi otišavši naprijed čekahu nas u Troadi.

6. A mi se odvezosmo poslije dâna prijesnijeh hljebova iz Filipâ, i dodjosmo k njima u Troadu za pet dana, i ondje ostasmo sedam dana.

7. A u prvi dan nedjelje, kad se sabraše učenici da lome hljeb, govoraše im Pavao, jer šćaše sjutradan da podje, i proteže besjedu do ponoći.

8. I bijahu mnoge svijeće gore u sobi gdje se bijasmo sabrali.

9. A sjedjaše na prozoru jedno momče, po imenu Evtih, nadvladano od tvrdoga sna, i kad Pavao govoraše mnogo, naže se u snu i pade dolje s trećega poda, i digoše ga mrtva.

10. A Pavao sišavši pade nanj, i zagrlivši ga reče: ne bunite se, jer je duša njegova u njemu.

11. Onda izidje gore, i prelomivši hljeb okusi, i dovoljno govori do same zore, i tako otide.

12. A momče dovedoše živo, i utješiše se ne malo.

13. A mi došavši u ladju odvezosmo se u As, i odande ščasmo da uzmemo Pavla; jer tako bješe zapovjedio, hoteći sam da ide pješice.

14. I kad se sasta s nama u Asu, uzesmo ga, i dodjosmo u Mitilenu.

15. I odande odvezavši se dodjosmo sjutradan prema Hiju; a drugi dan odvezosmo se u Sam, i noćismo u Trogiliju; i sjutradan dodjosmo u Milet.

16. Jer Pavao namisli da prodjemo mimo Efez da se ne bi zadržao u Aziji; jer hićaše, ako bude moguće, da bude o duhovima u Jeruzalemu.

17. Ali iz Mileta posla u Efez i dozva starješine crkvene.

18. I kad dodjoše k njemu, reče im: vi znate od prvoga dana kad dodjoh u Aziju kako s vama jednako bih

19. Služeći Gospodinu sa svakom poniznosti i mnogijem suzama i napastima koje mi se dogodiše od Židova koji mi radjahu o glavi;

20. Kako ništa korisno ne izostavih da vam ne kažem i da vas naučim pred narodom i po kućama,

21. Svjedočeći i Židovima i Grcima pokajanje k Bogu i vjeru u Gospodina našega Isukrsta.

22. I sad evo ja svezan Duhom idem u Jeruzalem ne znajući šta će mi se u njemu dogoditi;

23. Osim da Duh sveti po svijem gradovima svjedoči, govoreći da me okovi i nevolje čekaju.

24. Ali se ni za što ne brinem, niti marim za svoj život, nego da svršim tečenje svoje s radošću i službu koju primih od Gospodina Isusa: da posvjedočim evangjelje blagodati Božije.

25. I evo sad znam da više ne ćete vidjeti mojega lica, vi svi po kojima prolazih propovijedajući carstvo Božije.

26. Za to vam svjedočim u današnji dan da sam ja čist od krvi sviju;

27. Jer ne izostavih da pokažem volju Božiju.

28. Pazite dakle na sebe i na sve stado u kome vas Duh sveti postavi biskupima da pasete crkvu Gospodina i Boga koju steče krvlju svojom;

29. Jer ja ovo znam da će po odlasku mome ući medju vas teški vuci koji ne će štedjeti stada;

30. I izmedju vas samijeh postaće ljudi koji će govoriti izvrnutu nauku da odvraćaju učenike za sobom.

31. Za to gledajte i opominjite se da tri godine dan i noć ne prestajah učeći sa suzama svakoga od vas.

32. I sad vas, braćo, predajem Bogu i riječi blagodati njegove, koji može nazidati i dati vam našljedstvo medju svima osvećenima.

33. Srebra, ili zlata, ili ruha ni u jednoga ne zaiskah.

34. Sami znate da potrebi mojoj i onijeh koji su sa mnom bili poslužiše ove ruke moje.

35. Sve vam pokazah da se tako valja truditi i pomagati nemoćnima, i opominjati se riječi Gospodina Isusa koju on reče: mnogo je blaženije davati nego li uzimati.

36. I ovo rekavši kleče na koljena svoja sa svima njima i pomoli se Bogu.

37. A sviju stade veliki plač i zagrlivši Pavla cjelivahu ga,

38. Žalosni najviše za riječ koju reče da više ne će vidjeti lica njegova; i otpratiše ga u ladju.

GLAVA 21.

I kad bi te se odvezosmo otrgnuvši se od njih, idući pravo dodjosmo u Ko, i drugi dan u Rod, i odande u Pataru.

2. I našavši ladju koja polazi u Feniciju, udjosmo i odvezosmo se.

3. A kad nam se ukaza Cipar, ostavismo ga na lijevo, i plovljasmo u Siriju, i stadosmo u Tiru; jer ondje valjaše da se istovari ladja.

4. I našavši učenike ostasmo ondje sedam dana: oni Pavlu govorahu Duhom da ne ide gore u Jeruzalem.

5. A kad bi te mi dane navršismo, iz-

išavši idjasmo, i praćahu nas svi sa ženama i djecom do iza grada, i kleknuvši na brijegu pomolismo se Bogu.

6. I oprostivši se jedan s drugijem udjosmo u ladju; a oni se vratiše svojijem kućama.

7. A mi počevši plovljenje od Tira, dodjosmo u Ptolemaidu; i pozdravivši se s braćom ostasmo kod njih jedan dan.

8. A sjutradan pošavši Pavao i koji bijasmo s njim dodjosmo u Cezariju; i ušavši u kuću Filipa evangjelista, koji bješe jedan od sedam diakona, ostasmo u njega.

9. I ovaj imaše četiri kćeri djevojke koje proricahu.

10. Stojeći mi pak ondje mnogo dana, dodje odozgo iz Judeje jedan prorok, po imenu Agab;

11. I došavši k nama uze pojas Pavlov i svezavši svoje ruke i noge reče: tako veli Duh sveti: čovjeka kojega je ovaj pojas, ovako će ga svezati u Jeruzalemu Židovi, i predaće *ga* u ruke neznabožaca.

12. I kad čusmo ovo, molismo i mi i ondašnji da ne ide gore u Jeruzalem.

13. A Pavao odgovori i reče: šta činite te plačete i cijepate mi srce? Jer ja ne samo svezan biti hoću, nego i umrijeti u Jeruzalemu gotov sam za ime Gospodina Isusa.

14. A kad ga ne mogosmo odvratiti, umukosmo rekavši: volja Božija neka bude.

15. A poslije ovijeh dana spremivši se izidjosmo u Jeruzalem.

16. A dodjoše s nama i neki učenici iz Cezarije vodeći sa sobom nekoga Mnazona iz Cipra, staroga učenika, u kojega bismo mi stajali.

17. I kad dodjosmo u Jeruzalem, primiše nas braća ljubazno.

18. A sjutradan otide Pavao s nama k Jakovu, i dodjoše sve starješine.

19. I pozdravivši se s njima kazivaše sve redom šta učini Bog u neznabošcima njegovom službom.

20. A oni čuvši hvaljahu Boga i rekoše mu: vidiš li, brate! koliko je hiljada Židova koji vjerovaše, i svi teže na *stari* zakon.

21. A doznali su za tebe da učiš otpadanju *od zakona Mojsijeva* sve Židove koji žive medju neznabošcima, kazujući da im ne treba obrezivati djece svoje, niti držati običaja otačkijeh.

22. Šta ćemo dakle sad? narod će se sabrati jamačno; jer će čuti da si došao.

23. Ovo dakle učini što ti rečemo: u nas imaju četiri čovjeka koji su se zavjetovali Bogu;

24. Ove uzmi i očisti se s njima, i potroši na njih neka ostrigu glave svoje, i svi će doznati da ono što su čuli za tebe ništa nije, nego da i sam držiš zakon i živiš po njemu.

25. A za neznabošce koji vjerovaše mi poslasmo presudivši da oni takovo ništa ne drže osim da se čuvaju od priloga idolskijeh, i od krvi, i od udavljenoga, i od kurvarstva.

26. Tada Pavao uze one ljude, i sjutradan očistivši se s njima, udje u crkvu, i pokaza kako izvršuje dane očišćenja dokle se ne prinese žrtva za svakoga njih.

27. A kad šćaše da se navrši sedam dana, vidjevši ga u crkvi oni Židovi što bijahu iz Azije, pobuniše sav narod, i metnuše ruke nanj

28. Vičući: pomagajte, ljudi Izraelci! ovo je čovjek koji protiv naroda i zakona i protiv ovoga mjesta uči sve svuda; pa još i Grke uvede u crkvu i opogani sveto mjesto ovo.

29. Jer bijahu vidjeli s njim u gradu Trofima iz Efeza, kojega mišljahu da je uveo Pavao u crkvu.

30. I sav se grad podiže, i navali narod sa sviju strana, i uhvativši Pavla vucijahu ga na polje iz crkve; i odmah se zatvoriše vrata.

31. A kad šćahu da ga ubiju, dodje glas gore k vojvodi od čete da se pobuni sav Jeruzalem.

32. A on odmah uzevši vojnike i kapetane dotrča na njih. A oni vidjevši vojvodu i vojnike prestaše biti Pavla.

33. A vojvoda pristupivši uze ga, i zapovjedi da ga metnu u dvoje verige, i pitaše ko je i šta je učinio.

34. A jedan vikaše jedno, a drugi drugo po narodu. A kad ne može od bune ništa da razumije upravo, zapovjedi da ga odvedu u òkō.

35. A kad bi na basamacima, moraše ga vojnici nositi sile radi naroda.

36. Jer za njim prista mnoštvo naroda koji vikahu: pogubi ga.

37. A kad šćaše Pavao da udje u òkô, reče vojvodi: je li mi slobodno govoriti što tebi? A on reče: zar umiješ Grčki?

38. Nijesi li ti Egipćanin koji prije ovijeh dana podbuni i izvede u pustinju četiri hiljade hajduka?

39. A Pavao reče: ja sam čovjek Židov iz Tarsa, gradjanin poznatoga grada u Ciliciji: nego te molim dopusti mi da govorim k narodu.

40. A kad mu dopusti, stade Pavao na basamacima i mahnu rukom na narod; i kad posta velika tišina progovori Jevrejskijem jezikom govoreći:

GLAVA 22.

Ljudi, braćo i ocevi! čujte sad moj odgovor k vama.

2. A kad čuše da im Jevrejskijem jezikom progovori, još veća tišina posta. I reče:

3. Ja sam čovjek Židov, koji sam rodjen u Tarsu Cilicijskome, i odgajen u ovome gradu kod nogu Gamalijelovijeh, naučen upravo otačkom zakonu, i bijah revnitelj Božij kao što ste vi svi danas.

4. Ja ovaj put gonih do same smrti, vežući i predajući u tamnicu i ljude i žene,

5. Kao što mi svjedoči i poglavar svećenički i sve starješine; od kojijeh i poslanice primih na braću koja žive u Damasku, i idjah da dovedem one što bijahu onamo svezane u Jeruzalem da se muče.

6. A kad idjah i približih se k Damasku, dogodi mi se oko podne da me u jedan put obasja velika svjetlost s neba.

7. I padoh na zemlju, i čuh glas, koji mi govori: Saule! Saule! za što me goniš?

8, A ja odgovorih: ko si ti, Gospodine? A on mi reče: ja sam Isus Nazaranin, kojega ti goniš.

9. A koji bijahu sa mnom vidješe svjetlost i uplašiše se; ali ne čuše glasa koji mi govoraše.

10. A ja rekoh: šta ću činiti, Gospodine? *A Gospodin* mi reče: ustani i idi *u Damask, i* tamo će ti se kazati za sve *šta ti je* odredjeno da činiš.

11. I kad obnevidjeh od silne svjetlosti one, vodjahu me za ruku oni koji bijahu sa mnom, i dodjoh u Damask.

12. A neki Ananija čovjek pobožan po zakonu, posvjedočen od sviju Židova koji žive u Damasku,

13. Došavši k meni stade i reče mi: Saule brate! progledaj. I u taj čas pogledah nanj.

14. A on mi reče: Bog otaca našijeh izabra te da poznaš volju njegovu, i da vidiš pravednika, i da čuješ glas iz usta njegovijeh:

15. Da mu budeš svjedok pred svijem ljudima za ovo što si vidio i čuo.

16. I sad šta oklijevaš? Ustani i krsti se, i operi se od grijeha svojijeh, prizvavši ime Gospodina Isusa.

17. A dogodi se, kad se vratih u Jeruzalem i moljah se u crkvi Bogu, da postadoh izvan sebe,

18. I vidjeh ga gdje mi govori: pohiti te izidji iz Jeruzalema, jer ne će primiti svjedočanstva tvojega za mene.

19. I ja rekoh: Gospodine! sami znadu da sam ja metao u tamnice i bio po zbornicama one koji te vjeruju.

20. I kad se proljevaše krv Stjepana svjedoka tvojega, i ja stajah i pristajah na smrt njegovu, i čuvah haljine onijeh koji ga ubijahu.

21. I reče mi: idi; jer ću ja daleko da te pošljem u neznabošce.

22. A oni ga slušahu do ove riječi, pa podigoše glas svoj govoreći: uzmi sa zemlje takovoga; jer ne treba da živi.

23. I kad oni vikahu i zbacivahu haljine i bacahu prah u nebo,

24. Zapovjedi vojvoda da ga odvedu u òkô, i reče da ga bojem ispitaju da dozna za kakvu krivicu tako vikahu nanj.

25. I kad ga pritegoše uzicama, reče Pavao kapetanu, koji stajaše *ondje:* zar vi možete biti čovjeka Rimljanina, i još bez suda?

26. A kad ču kapetan, pristupi k vojvodi, i kaza govoreći: gledaj šta ćeš činiti; jer je ovaj čovjek Rimljanin.

27. A vojvoda pristupivši reče mu: kaži mi jesi li ti Rimljanin? A on reče: da.

28. A vojvoda odgovori: ja sam za veliku cijenu ime ovoga gradjanstva do-

bio. A Pavao reče: a ja sam se i rodio *s njime.*

29. Onda odstupiše odmah od njega oni što šćadijahu da ga ispituju; a vojvoda se uplaši kad razumje da je Rimljanin i što ga bješe svezao.

30. A sjutradan, želeći doznati istinu za što ga tuže Židovi, pusti ga iz okova, i zapovjedi da dodju glavari svećenički i sav sabor njihov; i svedavši Pavla postavi ga pred njima.

GLAVA 23.

A Pavao pogledavši na skupštinu reče: ljudi braćo! ja sa svom dobrom savjesti življeh pred Bogom do samoga ovog dana.

2. A poglavar svećenički Ananija zapovjedi onima što stajahu kod njega da ga biju po ustima.

3. Tada mu reče Pavao: tebe će Bog biti, zide okrečeni! I ti sjediš te mi sudiš po zakonu, a prestupajući zakon zapovijedaš da me biju.

4. A oni što stajahu naokolo rekoše: zar psuješ Božijeg poglavara svećeničkoga?

5. A Pavao reče: ne znadoh, braćo, da je poglavar svećenički, jer stoji napisano: starješini naroda svojega da ne govoriš ružno.

6. A znajući Pavao da je jedan dio saduceja a drugi farizeja, povika na skupštini: ljudi braćo! ja sam farizej i sin farizejev; za nad i za uskrsenje iz mrtvijeh doveden sam na sud.

7. A kad on ovo reče, postade raspra medju saducejima i farizejima, i razdijeli se narod.

8. Jer saduceji govore da nema uskrsenja, ni angjela ni duha; a farizeji priznaju oboje.

9. I postade velika vika, i ustavši književnici od strane farizejske prepirahu se medju sobom govoreći: nikakvo zlo ne nalazimo na ovome čovjeku; ako li mu govori duh ili angjeo, da se ne suprotimo Bogu.

10. A kad posta raspra velika, pobojavši se vojvoda da Pavla ne raskinu, zapovjedi da sidju vojnici i da ga otmu izmedju njih, i da ga odvedu u òkō.

11. A onu noć stade Gospodin predanjga i reče: ne boj se Pavle, jer kao što si svjedočio za mene u Jeruzalemu, tako *ti valja i u Rimu svjedočiti.*

12. A kad bi dan, učiniše neki od Židova vijeću i zakleše se govoreći da ne će ni jesti ni piti dokle ne ubiju Pavla.

13. A bješe *ih* više od četrdeset koji ovu kletvu učiniše.

14. Ovi pristupivši ka glavarima svećeničkijem i starješinama, rekoše: kletvom zaklesmo se da ne ćemo ništa okusiti dok ne ubijemo Pavla;

15. Sad dakle vi sa saborom kažite vojvodi da ga sjutra svede k vama, kao da biste htjeli doznati bolje za njega; a mi smo gotovi da ga ubijemo prije nego se on približi.

16. A sin sestre Pavlove čuvši *ovu* zasjedu dodje i udje u òkō i kaza Pavlu.

17. A Pavao dozvavši jednoga od kapetánā reče: ovo momče odvedi k vojvodi, jer ima nešto da mu kaže.

18. A on ga uze i dovede k vojvodi, i reče: sužanj Pavao dozva me i zamoli da ovo momče dovedem k tebi koje ima nešto da ti govori.

19. A vojvoda uzevši ga za ruku, i otišavši na samo, pitaše ga: šta je što imaš da mi kažeš?

20. A on reče: Židovi dogovoriše se da te zamole da sjutra svedeš Pavla k njima na skupštinu, kao da bi htjeli bolje ispitati za njega;

21. Ali ih ti nemoj poslušati, jer ga čekaju od njih više od četrdeset ljudi koji su se zakleli da ne će ni jesti ni piti dokle ga ne ubiju; i sad su gotovi, i čekaju tvoje obećanje.

22. A vojvoda onda otpusti momče zapovjedivši mu: nikom ne kazuj da si mi ovo javio.

23. I dozvavši dvojicu od kapetánā reče: pripravite mi dvjesta vojnika da idu do Cezarije, i sedamdeset konjika i dvjesta strijelaca, po trećemu sahatu noći.

24. I neka dovedu konje da posade Pavla, i da *ga* prate do Feliksa sudije.

25. I napisa poslanicu u kojoj ovako govoraše:

26. Od Klaudija Lizije čestitome sudiji Feliksu pozdravlje.

27. Covjeka ovoga uhvatiše Židovi i šćahu da ga ubiju; ja pak dodjoh s vojnicima i oteh ga doznavši da je Rim-

nin.

28. I želeći doznati uzrok za koji ga krive svedoh ga na njihovu skupštinu.
29. Tada nadjoh da ga krive za pitanja zakona njihova, a da nema nikakve krivice koja zaslužuje smrt ili okove.
30. I doznavši ja ugovor Židovski o glavi ovoga čovjeka odmah ga poslah k tebi zapovjedivši i suparnicima njegovijem da pred tobom kažu što imaju nanj. Zdrav budi!
31. A vojnici onda, kao što im se zapovjedi, uzeše Pavla i odvedoše ga noću u Antipatridu.
32. A sjutradan ostavivši konjike da idu s njim, vratiše se u òkō.
33. A oni došavši u Cezarju, predaše poslanicu sudiji i izvedoše Pavla predanj.
34. A sudija pročitavši poslanicu zapita odakle je; i doznavši da je iz Cilicije
35. Reče: ispitaću te kad suparnici tvoji dodju. I zapovjedi da ga čuvaju u dvoru Irudovom.

GLAVA 24.

A poslije pet dana sidje poglavar svećenički Ananija sa starješinama i s retorom nekijem Tertulom, koji izidjoše pred sudiju protiv Pavla.
2. A kad njega dozvaše, poče Tertul tužiti ga govoreći: što živimo pod tobom u velikom miru, i pravice koje se ovome narodu čine tvojijem promišljanjem,
3. U svakom dogadjaju i svuda, čestiti Felikse! primamo sa svakom zahvalnosti.
4. Ali da ti mnogo ne dosadjujem, molim te da nas u kratko poslušaš sa svojom krotošću.
5. Jer nadjosmo ovoga čovjeka da je kuga, i podiže bunu protiv sviju Židova po vasionom svijetu, i da je kolovodja jeresi Nazaretskoj;
6. Koji se usudi i crkvu opoganiti; koga mi i uhvatismo, i šćasmo da mu sudimo po zakonu svojemu.
7. Ali dodje Lizija vojvoda, i ote ga iz našijeh ruku na veliku silu, i posla k tebi,
8. Zapovjedivši i nama, koji ga tužimo, da idemo k tebi; a od njega možeš sam *ispitavši* doznati za sve ovo za što *tužimo*.
9. A i Židovi se složiše govoreći da je ovo tako.
10. A Pavao odgovori kad mu namaže sudija da govori: znajući od mnogo godina da si ti pravedni sudija ovome narodu, slobodno odgovaram za sebe:
11. Ti možeš doznati da nema više od dvanaest dana kako ja izidjoh u Jerusalem da se pomolim Bogu,
12. I niti me u crkvi nadjoše da kome govorim, ili bunu da činim u narodu, ni po zbornicama, ni u gradu,
13. Niti oni mogu posvjedočiti šta tebi sad na mene govore.
14. Ovo ti pak priznajem da u putu, koji ovi nazivaju jeres, tako služim Bogu otačkome, vjerujući sve što je napisano u zakonu i u prorocima,
15. I imajući nadanje na Boga da će biti uskrsenje mrtvima, i pravednicima i grješnicima, koje i sami ovi čekaju.
16. A za ovo se i ja trudim da imam čistu savjest svagda i pred Bogom i pred ljudima.
17. I poslije mnogo godina dodjoh i donesoh milostinju narodu svome i prinose.
18. U tome me nadjoše očišćena u crkvi, ni s narodom, ni s vikom.
19. A imaju i Židovi neki iz Azije kojima je trebalo da dodju preda te, i da se tuže, ako imaju što na me.
20. Ili ovi sami neka kažu, ako su našli na meni kakvu krivicu, kad sam stajao na skupštini,
21. Osim jednoga ovoga glasa kojijem povikah stojeći medju njima: za uskrsenje mrtvijeh dovedoste me danas na sud.
22. A kad Feliks ču ovo, odgodi im znajući vrlo dobro za ovaj put i reče: kad dodje Lizija vojvoda, izvidjeću vašu stvar.
23. A kapetanu zapovjedi da se čuva Pavao, i da mu se oblakša, i ni jednome od njegovijeh da se ne zabranjuje posluživati ga ili dolaziti k njemu.
24. A poslije nekoliko dana dodje Feliks sa Druzilom ženom svojom, koja bješe Židovka, i dozva Pavla, da čuje od njega vjeru u Isukrsta.
25. A kad Pavao govoraše o pravdi i o čistoti i o sudu koji će biti, uplaši

iks i odgovori: idi za sad; a kad
m kad, dozvaću te.
. uz to se i nadaše da će mu Pa-
ati novaca da bi ga pustio; za to
esto dozivaše i razgovaraše se
.
A kad se navršiše dvije godine,
ni Feliksa Porcije Fest. A Feliks,
Židovima učiniti na volju, osta-
la u sužanjstvu.

GLAVA 25.

est onda primivši vlast poslije tri
dana izidje iz Cezarije u Jeruza-
ida glavari svećenički i starješi-
lovske tužiše mu se na Pavla, i
hu ga,
tući milosti protiv njega, da ga
u Jeruzalem; i naredjivahu za-
da ga ubiju na putu.
Fest odgovori da se Pavao čuva
ariji, a i on će sam skoro onamo
:
ji dakle mogu od vas, reče, neka
mnom, i ako ima kakva krivica
n čovjeku neka ga tuže.
pošto bi u njih ne više od deset
sidje u Cezariju, i sjutradan sje-
na sudijnsku stolicu zapovjedi da
u Pavla.
kad ga dovedoše, stadoše u na-
Židovi koji bijahu došli iz Jeru-
a, i mnoge i teške krivice iznoša-
Pavla, kojijeh ne mogahu posvje-
ad se on odgovaraše: niti zakonu
skome, ni crkvi, ni ćesaru što sa-
ih.
li Fest, hoteći Židovima učiniti na
odgovori Pavlu i reče: hoćeš da
ore u Jeruzalem i ondje da ti su-
a to?
A Pavao reče: ja stojim na sudu
evu, ovdje treba da mi se sudi:
ima ništa nijesam skrivio, kao što
jbolje znaš.
Ako li sam skrivio, ili učinio što
služuje smrt, ne marim umrijeti;
pak ništa nema na meni šta ovi
ene potvoraju, niko me ne može
predati. Ćesaru idem.
Tada Fest, pogovorivši sa savje-
ma, odgovori: ćesaru reče da ho-
esaru ćeš poći.

13. A pošto prodje nekoliko dana, A-
gripa car i Bernika sidjoše u Cezariju
da pohode Festa.
14. I budući da ondje mnogo dana o-
staše, kaza Fest caru za Pavla govo-
reći: čovjeka jednoga ostavio je Feliks
u tamnici,
15. Za kojega, kad ja bijah u Jeruza-
lemu, izidjoše preda me glavari svećе-
nički i starješine Židovske moleći da
ga osudim.
16. Ja im odgovorih da nije običaj u
Rimljana da se prije pokloni kakav čo-
vjek na smrt dok se optuženi ne suoči
s onima koji ga tuže, i ne primi mjesto
da odgovara za svoju krivicu.
17. A kad se oni ovdje sastaše, nika-
kvoga odlaganja ne učinih, i sjutradan
sjedavši na sudijnsku stolicu zapovje-
dih da dovedu čovjeka.
18. A oko njega stavši suparnici ni
jedne krivice koje ja mišljah ne izne-
soše.
19. Nego imahu protiv njega nekakva
pitanja o svojemu sujevjerju, i o neka-
kvom Isusu, koji je umr'o pa Pavao go-
voraše da je živ.
20. A ja ne znajući u ovome poslu šta
ću činiti, rekoh bi li htio ići u Jeruza-
lem, i onamo da mu se sudi za ovo.
21. A kad Pavao reče da ga čuvamo
do suda Avgustova, zapovjedih da ga
čuvaju dokle ga pošljem k ćesaru.
22. A Agripa reče Festu: i ja bih rad
čuti toga čovjeka. A on reče: sjutra ćeš
ga čuti.
23. Sjutradan pak, kad Agripa i Ber-
nika dodjoše s velikim ponosom, i u-
djoše u sudnicu s vojvodama i sa starje-
šinama *onoga* grada, i kad zapovjedi
Fest, dovedoše Pavla.
24. I reče Fest: Agripa care! i svi ko-
ji ste s nama! Vidite ovoga za kojega
mi sve mnoštvo Židova dosadjivaše i
u Jeruzalemu i ovdje, vičući da ne va-
lja da on više živi.
25. A ja doznavši da on ništa nije uči-
nio što zaslužuje smrt, a i on sam reče
da će da ide k svijetlome *ćesaru*, nami-
slih da ga pošljem.
26. Za kojega nemam šta upravo pi-
sati gospodaru. Za to ga i dovedoh pred
vas, a osobito preda te, Agripa care,
da bih, pošto bude ispitivanje, imao šta
pisati.

27. Jer mi se čini ludo sužnja poslati, a krivice njegove ne javiti.

GLAVA 26.

A Agripa reče Pavlu: dopušta ti se da govoriš sam za se. Onda Pavao pruživši ruku odgovaraše:

2. Za sreću svoju držim, care Agripa! što se danas pred tobom odgovaram za sve što me potvoraju Židovi,

3. A najviše što znam da ti poznaješ sve Židovske običaje i prepiranja. Za to te molim da me poslušaš milostivo.

4. Moje dakle življenje od mladosti, koje je isprva bilo medju narodom mojijem u Jeruzalemu, znadu svi Židovi.

5. Kako me znadu isprva, ako hoće posvjedočiti, da po poznatoj jeresi naše vjere življeh farizejski.

6. I sad stojim pred sudom za nadanje obećanja koje Bog obreče ocevima našijem,

7. Kome se *svi* dvanaest koljena našijeh jednako dan i noć služeći nadaju da će doći. Za ovo nadanje optužen sam, care Agripa, od Židova.

8. Šta? Zar vi mislite da se ne može vjerovati da Bog mrtve podiže?

9. Tako i ja mišljah da mi valja mnoga zla činiti protiv imena Isusa Nazaranina,

10. Kao što i učinih u Jeruzalemu; i mnoge od svetijeh ja zatvorah u tamnice, primivši vlast od glavara svećeničkijeh; i kad ih ubijahu, pristajah na sud.

11. I po svijem zbornicama mučeći ih često, nagonjah da hule *na Isusa;* i odviše mrzeći na njih gonjah ih tja i do tudjijeh gradova.

12. Za koje idući u Damask s vlašću i zapoviješću od glavara svećeničkijeh,

13. U podne, care, vidjeh na putu s neba svjetlost veću od sijanja sunčanoga, koja obasja mene i one što idjahu sa mnom.

14. A kad mi svi padosmo na zemlju, čuh glas gdje govori meni i kazuje Jevrejskijem jezikom: Saule! Saule! za što me goniš? Teško ti je protivu bodila praćati se.

15. A ja rekoh: ko si ti, Gospodine? A on reče: ja sam Isus, kojega ti goniš;

16. *Nego* ustani i stani na noge svoje; *jer ti se za to* javih da te učinim slugom i svjedokom ovome što si vidio i što ću ti pokazati,

17. Izbavljajući te od naroda Židovskoga, i od neznabožaca, kojima ću te poslati,

18. Da im otvoriš oči da se obrate od tame k vidjelu i od oblasti sotonine k Bogu, da prime oproštenje grijehâ i dostojanje medju osvećenima vjerom mojom.

19. Za to, care Agripa! ne bih nepokoran nebeskoj utvari;

20. Nego najprije onima koji su u Damasku i u Jeruzalemu, *po tom* i po svoj zemlji Židovskoj, i neznabošcima propovijedah da se pokaju, i da se obrate k Bogu čineći djela dostojna pokajanja.

21. Za to me Židovi uhvatiše u crkvi i šćahu da me raskinu.

22. Ali dobivši pomoć Božiju stojim do samoga ovog dana, i svjedočim i malom i velikom, ne kazujući ništa osim što proroci kazaše da će biti, i Mojsije:

23. Da će Krst postradati, i da će biti prvi iz uskrsenja mrtvijeh i propovijedati vidjelo narodu *Židovskome* i neznabošcima.

24. A kad on ovo odgovaraše, reče Fest velikijem glasom: zar ludueš, Pavle? Mnoge te knjige izvode iz pameti.

25. A on reče: ne ludujem, čestiti Feste, nego riječi istine i razuma kazujem.

26. Jer za ovo zna car, kojemu i govorim slobodno; jer ne vjerujem da mu je što od ovoga nepoznato; jer ovo nije bilo u uglu.

27. Vjeruješ li, care Agripa, prorocima? Znam da vjeruješ.

28. A Agripa reče Pavlu: *još* malo *pa* ćeš me nagovoriti da budem Kršćanin.

29. A Pavao reče: molio bih Boga i za malo i za mnogo da bi ne samo ti nego i svi koji me slušaju danas bili takovi kao i ja što sam, osim okova ovijeh.

30. I kad on ovo reče, usta car i sudija i Bernika, i koji sjedjahu s njima,

31. I otišavši razgovarahu se medju sobom govoreći: ovaj čovjek nije učinio ništa što zaslužuje smrt ili okove.

32. A Agripa reče Festu: ovaj čovjek mogaše biti pušten da ne reče da hoće

k ćesaru. I tako sudija namisli da ga pošlje k ćesaru.

GLAVA 27.

I kao što bi odredjeno da idemo u Talijansku, predaše i Pavla i druge neke sužnje kapetanu, po imenu Juliju, od ćesareve čete.

2. A kad udjosmo u ladju Adrumetsku da plovimo u Azijska mjesta, otiskosmo se; i s nama bješe Aristarh Maćedonac iz Soluna.

3. I drugi dan dodjosmo u Sidon. I Julije držaše Pavla lijepo, i dopusti mu da odlazi k svojijem prijateljima i da ga poslužuju.

4. I odande odvezavši se doplovismo u Cipar, jer vjetrovi bijahu protivni.

5. I preplovivši pučinu Cilicijsku i Pamfilijsku dodjosmo u Miru Licijsku.

6. I ondje našavši kapetan ladju Aleksandrijsku koja plovi u Talijansku, metnu nas u nju.

7. I plovivši mnogo dana sporo, i jedva došavši prema Gnidu, jer nam vjetar ne dadijaše, doplovismo pod Kretu kod Salmone.

8. I jedva se vozeći pored kraja, dodjosmo na jedno mjesto koje se zove Dobra pristaništa, kod kojega blizu bješe grad Lazeja.

9. A pošto prodje mnogo vremena, i već plovljenje ne bijaše bez straha, jer i post već bješe prošao, svjetovaše Pavao

10. Govoreći im: ljudi! vidim da će plovljenje biti s mukom i velikom štetom ne samo tovara i ladje nego i duša našijeh.

11. Ali kapetan posluša većma kormanoša i gospodara od ladje nego li Pavlove riječi.

12. A ne budući pristanište zgodno za zimovnik, svjetovahu mnogi da se odvezu odande, ne bi li kako mogli doći do Fenike, i ondje da zimuju u pristaništu Kretskom, koje gleda k jugu i k zapadu.

13. I kad dunu jug, mišljahu da im se volja ispuni, i podignuvši jedra plovljahu pokraj Krete.

14. Ali ne zadugo po tom dunu na suprot njemu buran vjetar koji se zove Evroklidon.

15. *A kad se ladja ote, i* ne mogaše se vjetru protiviti, predadosmo je valovima i nošahu nas.

16. A kad prodjosmo mimo jedno ostrvo koje se zove Kauda, jedva mogosmo udržati čamac,

17. Koji izvukavši, svakojako pomagahu, te ga privezasmo od ozdo za ladju; a bojeći se da ne udari na prud, spustismo jedra, i tako se plavljasmo.

18. A kad nam veoma dosadjivaše bura sjutradan izbacivahu tovare.

19. I u treći dan svojima rukama izbacismo alat ladjarski.

20. A kad se ni sunce ni zvijezde za mnogo dana ne pokazaše, i bura ne mala navalila, bijaše propao sav nad da ćemo se izbaviti.

21. I kad se zadugo nije jelo, onda Pavao stavši preda njih reče: trebaše dakle, o ljudi! poslušati mene, i ne otiskivati se od Krete, i ne imati ove muke i štete.

22. I evo sad vas molim da budete dobre volje: jer ni jedna duša od vas ne će propasti osim ladje;

23. Jer u ovu noć stade preda me angjeo Boga kojega sam ja i kome služim,

24. Govoreći: ne boj se Pavle! valja ti doći pred ćesara; i evo ti darova Bog sve koji se voze s tobom.

25. Za to ne bojte se, ljudi; jer vjerujem Bogu da će tako biti kao što mi bi rečeno.

26. Ali valja nam doći na jedno ostrvo.

27. A kad bi četrnaesta noć, i mi se u ponoći plavljasmo po Adrijanskoj pučini, pomisliše ladjari da se približuju k nekakvoj zemlji.

28. I izmjerivši dubinu nadjoše dvadeset hvati; i prošavši malo opet izmjeriše, i nadjoše petnaest hvati.

29. Onda bojeći se da kako ne udare na prudovita mjesta baciše sa stražnjega kraja ladje četiri lengera, pa se moljasmo Bogu da svane.

30. A kad ladjari gledahu da pobjegnu iz ladje, i spustiše čamac u more izgovarajući se kao da hoće s prednjega kraja da spuste lengere,

31. Reče Pavao kapetanu i vojnicima: ako ovi ne ostanu u ladji, vi ne možete živi ostati.

32. Tada vojnici odrezaše uže od čamca i pustiše ga te pade.

33. A kad ščaše da svane, moljaše Pavao sve da jedu, govoreći: četrnaesti je dan danas kako čekate i ne jedući živite ništa ne okusivši.

34. Za to vas molim da jedete: jer je to za vaše zdravlje. A ni jednome od vas dlaka s glave ne će otpasti.

35. I rekavši ovo uze hljeb, i dade hvalu Bogu pred svima, i prelomivši stade jesti.

36. Onda se svi razveselivši i oni jedoše.

37. A u ladji bijaše nas duša svega dvjesta i sedamdeset i šest.

38. I nasitivši se jela, oblakšaše ladju izbacivši pšenicu u more.

39. A kad bi dan ne poznavahu zemlje: nego ugledaše nekakav zaliv s pijeskom, na koji se dogovoriše, ako bude moguće, da izvuku ladju.

40. I podignuvši lengere vožahu se po moru, i odrješivši uža na krmama, i raširivši malo jedro prema vjetriću koji duhaše, vožasmo se kraju.

41. A kad dodjosmo kao na jedan jezik, gdje se more kao razdjeljuje, nasadi se ladja; i prednji kraj, koji se nasadi, osta tvrd da se ne može pomaknuti, a krma se razbijaše od sile valova.

42. A vojnici se dogovoriše da pobiju sužnje, da koji ne ispliva i ne uteče.

43. Ali kapetan želeći sačuvati Pavla zabrani njihov dogovor, i zapovjedi onima koji znadu plivati da iskoče najprije, i da izidju na zemlju;

44. A ostali jedni na daskama a jedni na čemu od ladje. I tako izidjoše svi živi na zemlju.

GLAVA 28.

I kad izidjoše srećno iz ladje, tada razumješe da se ostrvo zove Melita.

2. A divljaci činjahu nam ne malu ljubav, jer naložiše oganj i primiše nas sve zbog dažda koji idjaše, i zbog zime.

3. A Pavao zgrabivši gomilu granja naloži na oganj, i izišavši zmija od vrućine skoči mu na ruku.

4. I kad vidješe divljaci zmiju gdje *visi o* ruci njegovoj, govorahu jedan *drugome:* jamačno je ovaj čovjek krvnik, *kojega* izbavljena od mora sud Bo- *ostavi* da živi.

5. A on otresavši zmiju u oganj ne bi mu ništa zlo.

6. A oni čekahu da on oteče ili u jedan put da padne mrtav. A kad zadugo čekaše, i vidješe da mu ništa zlo ne bi, promijeniše se, i govorahu da je on Bog.

7. A naokolo oko onoga mjesta bijahu sela poglavara od ostrva po imenu Publija, koji nas primi i ugosti ljubazno tri dana.

8. A dogodi se da otac Publijev leža-še od groznice i od srdobolje, kojemu ušavši Pavao pomoli se Bogu i metnu ruke svoje nanj i iscijeli ga.

9. A kad to bi, dolažahu i drugi koji bijahu bolesni na ostrvu onome, i iscjeljivahu se.

10. I poštovahu nas velikijem častima; i kad podjosmo, spremiše nam što je od potrebe.

11. A poslije tri mjeseca odvezosmo se na ladji Aleksandrijskoj, koja je bila prezimila na ostrvu, i bijahu na njoj napisani Dioskuri.

12. I doplovivši u Sirakuzu ostasmo ondje tri dana.

13. A odande otplovivši dodjosmo u Regiju; i poslije jednoga dana kad duhnu jug, dodjosmo drugi dan u Puteole.

14. Ondje nadjemo braću, i oni nas zamole te ostanemo kod njih sedam dana; i tako podjosmo u Rim.

15. I odande čuvši braća za nas izidjoše nam na susret tja do Apijeva pazara i tri krčme. I kad ih vidje Pavao, dade hvalu Bogu, i oslobodi se.

16. A kad dodjosmo u Rim, kapetan predade sužnje vojvodi. Ali se Pavlu dopusti da živi gdje hoće s vojnikom koji ga čuvaše.

17. A poslije tri dana Pavao sazva starješine Židovske. I kad se oni skupiše, govoraše im: ljudi braćo! ja ništa ne učinih protivno narodu ili običajima otačkijem; i Jeruzalemljani predaše me *kao* sužnja u ruke Rimljanima,

18. Koji izvidjevši za mene ščahu da me puste, jer se ne nadje na meni ni jedna smrtna krivica.

19. Ali kad Židovi govorahu na suprot, natjera me nevolja da se ištem pred ćesara, ne kao da bih svoj narod imao što tužiti.

20. Toga radi uzroka zamolih vas da

se vidimo i da se razgovorimo; jer nada radi Izraelova okovan sam u ovo gvožgje.

21. A oni mu rekoše: mi niti primismo pisma za te iz Judeje, niti dodje ko od braće da javi ili da govori što zlo za tebe.

22. Nego molimo da čujemo od tebe šta misliš; jer nam je poznato za ovu jeres da joj se svuda na suprot govori.

23. I odredivši mu dan dodjoše k njemu u gostionicu mnogi; kojima kazivaše svjedočeći carstvo Božije i uvjeravajući ih za Isusa iz zakona Mojsijeva i iz proroka od jutra do samoga mraka.

24. I jedni vjerovahu onome što govoraše a jedni ne vjerovahu.

25. A budući nesložni medju sobom, odlažahu kad reče Pavao jednu riječ: dobro kaza Duh sveti preko proroka Izaije ocevima našijem

26. Govoreći: idi k narodu ovome i kaži: ušima ćete čuti i ne ćete razumjeti; i očima ćete gledati i ne ćete vidjeti.

27. Jer odrveni srce ovoga naroda, i ušima teško čuju, i očima svojijem zažmuriše da kako ne vide očima, i ušima ne čuju, i srcem na razumiju, i da se ne obrate da ih iscijelim.

28. Da vam je dakle na znanje da se neznabošcima posla spasenje Božije, oni će i čuti.

29. I kad on ovo reče, otidoše Židovi prepirući se medju sobom.

30. A Pavao ostade pune dvije godine o svome trošku, i dočekivaše sve koji mu dolažahu,

31. Propovijedajući carstvo Božije, i učeći u Gospodinu našemu Isukrstu slobodno, i niko mu ne branjaše.

RIMLJANIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, sluge Isukrsta, pozvanoga apostola izabranoga za evangjelje Božije,

2. Koje *Bog* naprijed obeća preko proroka svojijeh u svetijem pismima

3. O sinu svojemu, koji je po tijelu rodjen od sjemena Davidova,

4. A posvjedočen silno za sina Božijega Duhom svetinje po uskrsenju iz mrtvijeh, Isukrstu Gospodinu našemu,

5. Preko kojega primismo blagodat i apostolstvo, da pokorimo sve neznabošce vjeri imena njegovoga;

6. Medju kojima ste i vi pozvani Isukrstu,

7. Svima koji su u Rimu, ljubaznima Bogu, i pozvanima svetima: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospodina Isukrsta.

8. Prvo dakle zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isukrsta za sve vas što se *vjera vaša glasi po svemu* svijetu.

9. Jer mi je svjedok Bog, kojemu služim duhom svojijem u evangjelju sina njegova, da vas se opominjem bez prestanka,

10. Moleći se svagda Bogu u molitvama svojijem da bi mi kad Božija volja pomogla da dodjem k vama;

11. Jer želim vidjeti vas, da vam dam kakav duhovni dar za vaše utvrdjenje,

12. To jest, da se s vama utješim vjerom općom, i vašom i mojom.

13. Ali vam ne ću zatajati, braćo, da sam mnogo puta htio da vam dodjem, pa bih zadržan doslije, da i medju vama imam kakav plod, kao i medju ostalijem neznabošcima.

14. Dužan sam i Grcima i divljacima, i mudrima i nerazumnima.

15. Za to, od moje strane, gotov sam i vama u Rimu propovjediti evangjelje.

16. Jer se ne stidim evangjelja Kristova; jer je sila Božija na spasen

svakome koji vjeruje, a najprije Židovu i Grku.

17. Jer se u njemu javlja pravda Božija iz vjere u vjeru, kao što je napisano: pravednik će od vjere živ biti.

18. Jer se otkriva gnjev Božij s neba na svaku bezbožnost i nepravdu ljudi koji drže istinu u nepravdi.

19. Jer što se može doznati za Boga poznato je njima: jer im je Bog javio;

20. Jer što se na njemu ne može vidjeti, od postanja svijeta moglo se poznati i vidjeti na stvorenjima, i njegova vječna sila i božanstvo, da nemaju izgovora.

21. Jer kad poznaše Boga, ne proslaviše ga kao Boga niti mu zahvališe, nego zaludješe u svojijem mislima, i potamnje nerazumno srce njihovo.

22. Kad se gradjahu mudri, poludješe,

23. I pretvoriše slavu vječnoga Boga u obličje smrtnoga čovjeka i ptica i četvoronožnijeh životinja i gadova.

24. Za to ih predade Bog u željama njihovijeh srca u nečistotu, da se pogane tjelesa njihova medju njima samima;

25. Koji pretvoriše istinu Božiju u laž, i većma poštovaše i poslužiše tvar nego tvorca, koji je blagosloven u vijek. Amen.

26. Za to ih predade Bog u sramne slasti; jer žene njihove pretvoriše putno upotrebljavanje u besputno.

27. Tako i ljudi ostavivši putno upotrebljavanje ženskoga roda, raspališe se željom svojom jedan na drugoga, i ljudi s ljudima činjahu sram, i platu koja trebaše za prijevaru njihovu primahu na sebi.

28. I kao što ne marahu da poznadu Boga, *za to* ih Bog predade u pokvaren um da čine što ne valja,

29. Da budu napunjeni svake nepravde, kurvarstva, zloće, lakomstva, pakosti; puni zavisti, ubistva, svadje, lukavstva, zloćudnosti;

30. Šaptači, opadači, bogomrsci, siledžije, hvališe, ponositi, izmišljači zala, nepokorni roditeljima,

31. Nerazumni, nevjere, neljubavni, neprimirljivi, nemilostivi.

32. A neki i pravdu Božiju poznavši da koji to čine zaslužuju smrt, ne samo to čine, nego pristaju na to i onima koji čine.

GLAVA 2.

Za to se ne možeš izgovoriti, o čovječe koji god sudiš! jer kojijem sudom sudiš drugome, sebe osudjuješ; jer to činiš sudeći.

2. A znamo da je sud Božij prav na one koji to čine.

3. Nego pomišljaš li, o čovječe koji sudiš onima koji to čine, i sam činiš to! da ćeš ti pobjeći od suda Božijega?

4. Ili ne mariš za bogastvo njegove dobrote i krotosti i trpljenja, ne znajući da te dobrota Božija na pokajanje vodi?

5. Nego svojom drvenosti i nepokajnijem srcem sabiraš sebi gnjev za dan gnjeva u koji će se pokazati pravedni sud Boga,

6. Koji će dati svakome po djelima njegovijem:

7. Onima dakle koji su trpljenjem djela dobroga tražili slavu i čast i neraspadljivost, život vječni:

8. A onima koji se uz prkos suprote istini a pokoravaju se nepravdi, nemilost i gnjev.

9. Nevolja i tuga na svaku dušu čovjeka koji čini zlo, a najprije Židova i Grka;

10. A slava i čast i mir svakome koji čini dobro, a najprije Židovu i Grku;

11. Jer Bog ne gleda ko je ko.

12. Jer koji bez zakona sagriješiše, bez zakona će i izginuti; i koji u zakonu sagriješiše, po zakonu će se osuditi

13. (Jer pred Bogom nijesu pravedni oni koji slušaju zakon, nego će se oni opravdati koji ga tvore;

14. Jer kad neznabošci ne imajući zakona sami od sebe čine što je po zakonu, oni zakona ne imajući sami su sebi zakon:

15. Oni dokazuju da je ono napisano u srcima njihovijem što se čini po zakonu, budući da im savjest svjedoči, i misli medju sobom tuže se ili pravdaju)

16. Na dan kad Bog uzasudi tajne ljudske po evangjelju mojemu preko Isukrsta.

17. Gle, ti se zoveš Židov, a oslanjaš se na zakon i hvališ se Bogom,

18. I poznaješ volju, i izbiraš što je bolje, jer si naučen od zakona;
19. I misliš da si vodj slijepima, vidjelo onima koji su u mraku,
20. Nakazatelj bezumnima, učitelj djeci, koji imaš ugled razuma i istine u zakonu.
21. Učeći dakle drugoga sebe ne učiš;
22. Propovijedajući da se ne krade, kradeš; govoreći: ne čini preljube, činiš preljubu; gadeći se na idole, kradeš svetinju;
23. Koji se hvališ zakonom, a prijestupom zakona sramotiš Boga.
24. Jer se ime Božije zbog vas huli u neznabošcima, kao što stoji napisano.
25. Obrezanje pomaže ako zakon držiš; ako li si prestupnik zakona, obrezanje je tvoje neobrezanje postalo.
26. Ako dakle neobrezanje pravdu zakona drži, za što se ne bi njegovo neobrezanje za obrezanje uzelo?
27. I onaj koji je od roda neobrezan i izvršuje zakon, osudiće tebe koji si sa slovima i obrezanjem prestupnik zakona.
28. Jer ono nije Židov koji je spolja Židov, niti je ono obrezanje koje je spolja na tijelu;
29. Nego je ono Židov koji je iznutra, i obrezanje srca duhom *a* ne slovima, *to je obrezanje;* kome je hvala ne od ljudi nego od Boga.

GLAVA 3.

Šta je dakle bolji Židov *od drugijeh ljudi?* Ili šta pomaže obrezanje?
2. Mnogo svakojako; prvo što su im povjerene riječi Božije.
3. A što neki ne vjerovaše, šta je za to? Eda će njihovo nevjerstvo vjeru Božiju ukinuti?
4. Bože sačuvaj! nego Bog neka bude istinit, a čovjek svaki laža, kao što stoji napisano: da se opravdaš u svojijem riječima, i da pobijediš kad ti stanu suditi.
5. Ako li nepravda naša Božiju pravdu podiže, šta ćemo reći? Eda li je Bog nepravedan kad se srdi? Po čovjeku govorim:
6. Bože sačuvaj! Jer kako bi mogao Bog suditi svijetu?
7. Jer ako *istina Božija* u mojoj laži veća postane na slavu njegovu, za što još i ja kao grješnik da budem osudjen?
8. Za što dakle (kao što viču na nas, i kao što kažu neki da mi govorimo) da ne činimo zla da dodje dobro? Njima će sud biti pravedan.
9. Šta dakle? Jesmo li bolji od njih? Ni po što! Jer gore dokazasmo da su i Židovi i Grci svi pod grijehom,
10. Kao što stoji napisano: ni jednoga nema pravedna,
11. Ni jednoga nema razumna, i ni jednoga koji traži Boga;
12. Svi se ukloniše i zajedno nevaljali postaše: nema ga koji čini dobro, nema ni jednoga čistoga.
13. Njihovo je grlo grob otvoren, jezicima svojima varaju, ijed je aspidin pod usnama njihovima.
14. Njihova su usta puna kletve i grčine.
15. Njihove su noge brze da proljevaju krv.
16. Na putovima je njihovima raskopavanje i nevolja;
17. I puta mirnoga ne poznaše.
18. Nema straha Božijega pred očima njihovima.
19. A znamo da ono što zakon govori, govori onima koji su u zakonu, da se svaka usta zatisnu, i sav svijet da bude kriv Bogu;
20. Jer se djelima zakona ni jedno tijelo ne će opravdati pred njim; jer kroz zakon dolazi poznanje grijeha.
21. A sad se bez zakona javi pravda Božija, posvjedočena od zakona i od proroka;
22. A pravda Božija vjerom Isukrsta u sve i na sve koji vjeruju; jer nema razlike.
23. Jer svi sagriješiše i izgubili su slavu Božiju,
24. I opravdaće se za badava blagodaću njegovom, otkupom Isukrsta,
25. Kojega postavi Bog očišćenje vjerom u krvi njegovoj da pokaže svoju pravdu oproštenjem predjašnjijeh grijeha;
26. U podnošenju Božijemu, da pokaže pravdu svoju u sadašnje vrijeme da je on pravedan i da pravda onoga koji je od vjere Isusove.
27. Gdje je dakle hvala? Prodje. Ka-

kijem zakonom? je li zakonom djēlā? Ne, nego zakonom vjere.

28. Mislimo dakle da će se čovjek opravdati vjerom bez djēlā zakona.

29. Ili je samo Židovski Bog, a ne i neznabožački? Da, i neznabožački.

30. Jer je jedan Bog koji će opravdati obrezanje iz vjere i neobrezanje vjerom.

31. Kvarimo li dakle zakon vjerom? Bože sačuvaj! nego ga još utvrdjujemo.

GLAVA 4.

Šta ćemo dakle reći za Abrama, oca svojega, da je po tijelu našao?

2. Jer ako se Abram djelima opravda, ima hvalu, ali ne u Boga.

3. Jer šta govori pismo? Vjerova Abram Bogu, i primi mu se u pravdu.

4. A onome koji radi ne broji se plata po milosti nego po dugu.

5. A onome koji ne radi a vjeruje onoga koji pravda bezbožnika, prima se vjera njegova u pravdu.

6. Kao što i David govori da je blago čovjeku kome Bog prima pravdu bez djēlā zakona:

7. Blago onima kojima se oprostiše bezakonja, i kojima se grijesi prikriše.

8. Blago čovjeku kome Gospodin ne prima grijeha.

9. Ovo dakle blaženstvo ili je u obrezanju ili u neobrezanju? Jer govorimo da se Abramu primi vjera u pravdu.

10. Kako mu se dakle primi? ili kad je bio u obrezanju ili neobrezanju? Ne u obrezanju nego u neobrezanju.

11. I primi znak obrezanja kao pečat pravde vjere koju imaše u neobrezanju, da bi bio otac sviju koji vjeruju u neobrezanju, da se i njima primi u pravdu;

12. I da bi bio otac obrezanja ne samo onima koji su od obrezanja, nego i onima koji hode po stopama vjere koja bješe u neobrezanju oca našega Abrama.

13. Jer obećanje Abramu ili sjemenu njegovu da bude našljednik svijetu ne bi zakonom nego pravdom vjere.

14. Jer ako su našljednici oni koji su od zakona, propade vjera, i pokvari se *obećanje.*

15. Jer zakon gradi gnjev; jer gdje *nema zakona* nema ni prijestupa.

16. Za to od vjere da *bude* po milosti da obećanje tvrdo ostane svemu sjemenu, ne samo koje je od zakona nego i koje je od vjere Abrama, koji je otac svima nama,

17. (Kao što stoji napisano: postavih te oca mnogijem narodima) pred Bogom kome vjerova, koji oživljuje mrtve, i zove ono što nije kao ono što jest:

18. On vjerova na nad kad se nije bilo ničemu nadati da će on biti otac mnogijem narodima, kao što mu bješe rečeno: tako će biti sjeme tvoje.

19. I ne oslabivši vjerom ne pogleda ni na svoje već umoreno tijelo, jer mu bješe negdje oko sto godina, ni na mrtvost Sarine materice.

20. I za obećanje Božije ne posumnja se nevjerovanjem, nego ojača u vjeri, i dade slavu Bogu.

21. I znadijaše jamačno da što obeća kadar je i učiniti.

22. Za to se i primi njemu u pravdu.

23. Ali nije pisano za njega jednoga samo da mu se primi,

24. Nego i za nas, kojima će se primiti ako vjerujemo onoga koji uskrse Isukrsta Gospodina našega iz mrtvijeh,

25. Koji se predade za grijehe naše, i ustade za opravdanje naše.

GLAVA 5.

Opravdavši se dakle vjerom, imamo mir s Bogom kroz Gospodina svojega Isukrsta.

2. Kroz kojega i pristup nadjosmo vjerom u ovu blagodat u kojoj stojimo, i hvalimo se nadanjem slave Božije.

3. Ne samo pak to, nego se hvalimo i nevoljama, znajući da nevolja trpljenje gradi;

4. A trpljenje iskustvo, a iskustvo nadanje;

5. A nadanje ne će se osramotiti, jer se ljubav Božija izli u srca naša Duhom svetijem koji je dat nama.

6. Jer Krst još kad slabi bjesmo umrije u vrijeme *svoje* za bezbožnike.

7. Jer jedva ko umre za pravednika; za dobroga može biti da bi se ko usudio umrijeti.

8. Ali Bog pokazuje svoju ljubav k nama što Krst još kad bijasmo grješnici umrije za nas.

9. Mnogo ćemo dakle većma biti kro-

zanj spaseni od gnjeva kad smo se sad opravdali krvlju njegovom.

10. Jer kad smo se pomirili s Bogom smrću sina njegova dok smo još bili neprijatelji, mnogo ćemo se većma spasti u životu njegovu kad smo se pomirili.

11. Ne samo pak to, nego se hvalimo i Bogom kroz Gospodina svojega Isukrsta, kroz kojega sad primismo pomirenje.

12. Za to kao što kroz jednog čovjeka dodje na svijet grijeh, i kroz grijeh smrt, i tako smrt udje u sve ljude, jer svi sagriješiše.

13. Jer grijeh bješe na svijetu do zakona; ali se grijeh ne primaše kad ne bješe zakona;

14. Nego carova smrt od Adama tja do Mojsija i nad onima koji nijesu sagriješili prestupivši kao Adam, koji je prilika onoga koji šćadijaše doći.

15. Ali dar nije tako kao grijeh; jer kad kroz grijeh jednoga pomriješe mnogi, mnogo se veća blagodat Božija i dar izli izobilno na mnoge blagodaću jednoga čovjeka Isukrsta.

16. I dar nije kao grijeh jednoga: jer za grijeh jednoga *bi* osudjenje, a dar od mnogijeh grijehova opravdanje.

17. Jer kad za grijeh jednoga carova smrt kroz jednoga, koliko će većma oni koji primaju izobilje blagodati i dar pravde u životu carovati kroz jednoga Isukrsta!

18. Za to dakle kao što za grijeh jednoga dodje osudjenje na sve ljude, tako i pravdom jednoga dodje na sve ljude opravdanje života.

19. Jer kao što neposlušanjem jednoga čovjeka postaše mnogi grješni, tako će i poslušanjem jednoga biti mnogi pravedni.

20. A zakon dodje uz to da se umnoži grijeh; jer gdje se umnoži grijeh ondje se još većma umnoži blagodat,

21. Da kao što carova grijeh za smrt, tako i bladodat da caruje pravdom za život vječni, kroz Isukrsta Gospodina našega.

GLAVA 6.

Šta ćemo dakle reći? Hoćemo li ostati u grijehu da se blagodat umnoži? Bože sačuvaj!

2. Jer koji umrijesmo grijehu kako ćemo još življeti u njemu?

3. Ili ne znate da svi koji se krstismo u Isukrsta, u smrt njegovu krstismo se?

4. Tako se s njim pogrebosmo krštenjem u smrt da kao što usta Krst iz mrtvijeh slavom očinom, tako i mi u novom životu da hodimo.

5. Jer kad smo jednaki s njim jednakom smrću, bićemo i uskrsenjem;

6. Znajući ovo da se stari naš čovjek razape s njime, da bi se tijelo grješno pokvarilo, da više ne bismo služili grijehu.

7. Jer koji umrije oprosti se od grijeha.

8. A ako umrijesmo s Krstom, vjerujemo da ćemo i življeti s njim,

9. Znajući da Krst usta iz mrtvijeh, već više ne umire; smrt više ne će obladati njime.

10. Jer što umrije, grijehu umrije jedanput; a što živi, Bogu živi.

11. Tako i vi dakle držite sebe da ste mrtvi grijehu a živi Bogu u Krstu Isusu Gospodinu našemu.

12. Da ne caruje dakle grijeh u vašemu smrtnom tijelu, da ga slušate u slastima njegovijem;

13. Niti dajite udova svojijeh grijehu za oružje nepravde; nego dajite sebe Bogu, kao koji ste živi iz mrtvijeh, i ude svoje Bogu za oružje pravde.

14. Jer grijeh ne će vama obladati, jer nijeste pod zakonom nego pod blagodaću.

15. Šta dakle? Hoćemo li griješiti kad nijesmo pod zakonom nego pod blagodaću? Bože sačuvaj!

16. Ne znate li da kome dajete sebe za sluge u poslušanje, sluge ste onoga koga slušate, ili grijeha za smrt, ili poslušanja za pravdu?

17. Hvala dakle Bogu što bivši robovi grijehu poslušaste od srca tu nauku kojoj se i predadoste.

18. Oprostivši se pak od grijeha postaste sluge pravdi.

19. Kao čovjek govorim, za slabost vašega tijela. Jer kao što dadoste ude svoje za robove nečistoti i bezakonju na bezakonje, tako sad dajite ude svoje za sluge pravdi na posvećenje.

20. Jer kad bijaste robovi grijehu, prosti bijaste od pravde.

21. Kakav dakle onda imadoste plod za koji se sad stidite? Jer je onoga kraj smrt.

22. A sad oprostivši se od grijeha i postavši sluge Božije, imate plod svoj na posvećenje, a kraj život vječni.

23. Jer je plata za grijeh smrt, a dar Božij je život vječni u Krstu Isusu Gospodinu našemu.

GLAVA 7.

Ili ne znate, braćo (jer govorim onima koji znadu zakon), da zakon vlada nad čovjekom dokle je živ?

2. Jer je udata žena privezana zakonom za muža doklegod on živi; a ako li muž njezin umre, razdriješi se od zakona muževljega.

3. Za to dakle dok joj je muž živ biva preljubočinica ako podje za drugog muža; a ako joj umre muž prosta je od zakona da ne bude preljubočinica ako podje za drugoga.

4. Za to, braćo moja, i vi umrijeste zakonu tijelom Krstovijem, da budete drugoga, onoga što usta iz mrtvijeh, da plod donesemo Bogu.

5. Jer kad bijasmo u tijelu, bijahu slasti grjehovne, koje kroz zakon radjahu u udima našima da se smrti plod donosi.

6. A sad umrvši izbavismo se od zakona koji nas držaše, da služimo (Bogu) u obnovljenju Duha a ne u starini slova.

7. Šta ćemo dakle reći? Je li zakon grijeh? Bože sačuvaj! nego ja grijeha ne poznah osim kroz zakon; jer ne znadoh za želju da zakon ne kaza: ne zaželi.

8. A grijeh uze početak kroz zapovijest, i načini u meni svaku želju; jer je grijeh bez zakona mrtav.

9. A ja življah nekad bez zakona; a kad dodje zapovijest, onda grijeh oživlje,

10. A ja umrijeh, i nadje se da mi zapovijest bi za smrt koja bješe *data* za život.

11. Jer grijeh uzevši početak kroz zapovijest prevari me, i ubi me njome.

12. *Tako* je dakle zakon svet i zapovijest sveta i pravedna i dobra.

13. *Dobro li* dakle bi meni smrt? Bože sačuvaj! nego grijeh, da se pokaže grijeh dobrom čineći mi smrt, da bude grijeh odviše grješan zapovješću.

14. Jer znamo da je zakon duhovan; a ja sam tjelesan, prodan pod grijeh;

15. Jer ne znam šta činim, jer ne činim ono što hoću, nego na što mrzim ono činim.

16. Ako li ono činim šta ne ću, hvalim zakon da je dobar.

17. A ovo više ja ne činim nego grijeh koji živi u meni.

18. Jer znam da dobro ne živi u meni, to jest u tijelu mojemu. Jer htjeti imam u sebi, ali učiniti dobro ne nalazim.

19. Jer dobro šta hoću ne činim, nego zlo što ne ću ono činim.

20. A kad činim ono što ne ću, već ja to ne činim nego grijeh koji živi u meni.

21. Nalazim dakle zakon, kad hoću dobro da činim, da me na zlo nagoni.

22. Jer imam radost u zakonu Božijemu po unutrašnjemu čovjeku;

23. Ali vidim drugi zakon u udima svojima, koji se suproti zakonu uma mojega, i zarobljava me zakonom grjehovnijem koji je u udima mojima.

24. Ja nesrećni čovjek! Ko će me izbaviti od tijela smrti ove?

25. Zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isukrsta Gospodina našega. Tako dakle ja sam umom svojijem služim zakonu Božijemu a tijelom zakonu grjehovnome.

GLAVA 8.

Nikakva dakle sad nema osudjenja onima koji su u Krstu Isusu i ne hode po tijelu nego po Duhu.

2. Jer zakon Duha koji oživljava u Krstu Isusu, oprostio me je od zakona grjehovnoga i smrti.

3. Jer što zakonu bješe nemoguće, jer bješe oslabljen tijelom, posla Bog sina svojega u obličju tijela grjehovnoga, i za grijeh osudi grijeh u tijelu,

4. Da se pravda zakona ispuni u nama koji ne živimo po tijelu nego po duhu;

5. Jer koji su po tijelu tjelesno misle, a koji su po duhu duhovno misle.

6. Jer tjelesno mudrovanje smrt je, a duhovno mudrovanje život je i mir.

7. Jer tjelesno mudrovanje neprija-

teljstvo je Bogu, jer se ne pokorava zakonu Božijemu niti može.

8. A koji su u tijelu ne mogu Bogu ugoditi.

9. A vi nijeste u tijelu nego u duhu; jer Duh Božij u vama živi. A ako ko nema Duha Krstova, on nije njegov.

10. A ako je Krst u vama, onda je tijelo mrtvo grijeha radi a Duh živ pravde radi.

11. A ako li živi u vama Duh onoga koji je uskrsao Isusa iz mrtvijeh, onaj koji je podigao Krsta iz mrtvijeh oživljeće i vaša smrtna tjelesa Duhom svojijem koji živi u vama.

12. Tako dakle, braćo, nijesmo dužni tijelu da po tijelu živimo.

13. Jer ako živite po tijelu, pomrijećete; ako li duhom poslove tjelesne morite, življećete.

14. Jer koji se vladaju po duhu Božijemu oni su sinovi Božiji.

15. Jer ne primiste duha ropstva, opet da se bojite; nego primiste Duha posinačkoga, kojijem vičemo: Aba, oče!

16. Ovaj Duh svjedoči našemu duhu da smo djeca Božija.

17. A kad smo djeca i našljednici smo: našljednici dakle Božiji, a sunašljednici Krstovi: jer s njim stradamo da se s njim i proslavimo.

18. Jer mislim da stradanja sadašnjega vremena nijesu ništa prema slavi koja će nam se javiti.

19. Jer čekanje tvari čeka da se jave sinovi Božiji.

20. Jer se tvar pokori propadljivosti (ne od svoje volje nego za volju onoga koji je pokori) na nad,

21. Da će se i sama tvar oprostiti od ropstva raspadljivosti na slobodu slave djece Božije.

22. Jer znamo da sva tvar uzdiše i tuži s nama do sad.

23. A ne samo *ona,* nego i mi koji novinu duha imamo, i mi sami u sebi uzdišemo čekajući posinjenja i izbavljenja tijelu svojemu.

24. Jer se nadom spasosmo. A nad koji se vidi nije nad; jer kad ko vidi što, kako će mu se nadati?

25. Ako li se nadamo onome što ne vidimo, čekamo s trpljenjem.

26. A tako i Duh pomaže nam u *našijem slabostima: jer ne* znamo za što ćemo se moliti kao što treba, nego sam Duh moli se za nas uzdisanjem neiskazanijem.

27. A onaj što ispituje srca zna što je misao Duha, jer po volji Božijoj moli se za svete.

28. A znamo da onima koji ljube Boga sve ide na dobro, koji su pozvani po namjerenju.

29. Jer koje naprijed pozna one i odredi da budu jednaki obličju sina njegova, da bi on bio prvorodjeni medju mnogom braćom.

30. A koje odredi one i dozva; a koje dozva one i opravda; a koje opravda one i proslavi.

31. Šta ćemo dakle reći na ovo? Ako je Bog s nama, ko će na nas?

32. Koji dakle svoga sina ne poštedje, nego ga predade za sve nas, kako dakle da nam s njim sve ne daruje?

33. Ko će optužiti izbrane Božije? Bog koji pravda?

34. Ko će osuditi? Krst Isus, koji umrije, pa još i uskrse, koji je s desne strane Bogu, i moli za nas?

35. Ko će nas rastaviti od ljubavi Božije? Nevolja li ili tuga? ili gonjenje? ili glad? ili golotinja? ili strah? ili mač? kao što stoji napisano:

36. Za tebe nas ubijaju vas dan, drže nas kao ovce koje su za klanje.

37. Ali u svemu ovome pobjedjujemo onoga radi koji nas je ljubio.

38. Jer znam jamačno da ni smrt, ni život, ni angjeli, ni poglavarstva, ni sile, ni sadašnje, ni buduće,

39. Ni visina, ni dubina, ni druga kakva tvar može nas razdvojiti od ljubavi Božije, koja je u Krstu Isusu Gospodinu našemu.

GLAVA 9.

Istinu govorim tako mi Krsta, ne lažem, to mi svjedoči savjest moja Duhom svetijem:

2. Da mi je vrlo žao i srce me moje boli bez prestanka;

3. Jer bih željeo da ja sam budem odlučen od Krsta za braću svoju koja su mi rod po tijelu,

4. Koja su Izraelci, kojijeh je posinaštvo i slava, i zavjet i zakon, i bogomoljstvo, i obećanja;

5. Kojijeh su i oci, i od kojijeh je K-

po tijelu, koji je nad svima Bog blagosloven u vijek. Amen.

6. A nije moguće da riječ Božija prodje: jer nijesu svi Izraelci koji su od Izraela;

7. Niti su svi djeca koji su sjeme Abramovo, nego u Izaku, reče, nazvaće ti se sjeme.

8. To jest, nijesu ono djeca Božija što su po tijelu djeca, nego djeca obećanja primaju se za sjeme.

9. Jer je ovo riječ obećanja: u ovo vrijeme doći ću i u Sare će biti sin.

10. Ne samo pak *ona* nego i Rebeka, kad zatrudnje od samoga Izaka oca našega.

11. Jer još dok se *djeca* ne bijahu rodila, ni učinila dobra ni zla, da ostane Božija naredba po izboru,

12. Ne za djela nego onoga radi koji poziva reče joj se: veći će služiti manjemu,

13. Kao što stoji napisano: Jakov mi omilje, a na Ezava omrzoh.

14. Šta ćemo dakle reći? Eda li je nepravda u Boga? Bože sačuvaj!

15. Jer Mojsiju govori: koga ću pomilovati, pomilovaću, i na koga ću se smilovati, smilovaću se.

16. Tako dakle niti stoji do onoga koji hoće, ni do onoga koji trči, nego do Boga koji pomiluje.

17. Jer pismo govori Faraonu: za to te isto podigoh da na tebi pokažem silu svoju, i da se razglasi ime moje po svoj zemlji.

18. Tako dakle koga hoće miluje, a koga hoće otvrdoglavi.

19. Reći ćeš mi: za što nas još krivi? jer ko se može suprotiti volji njegovoj?

20. A ko si ti, o čovječe! da protivno odgovaraš Bogu? Eda li rukotvorina govori majstoru svome: za što si me tako načinio?

21. Ili zar lončar nema vlasti nad kalom da od jedne guke načini jedan sud za čast a drugi za sramotu?

22. A kad šćaše Bog da pokaže gnjev svoj i da objavi silu svoju, podnese s velikijem trpljenjem sudove gnjeva koji su pripravljeni za pogibao.

23. I da pokaže bogastvo slave svoje na *sudima milosti* koje pripravi za slavu;

24. *Koje* nas i dozva ne samo od Židova *nego* i od neznabožaca,

25. Kao što i u Ozeju govori: nazvaću narod svojijem koji nije moj narod, i neljubaznicu ljubaznicom.

26. I biće na mjestu, gdje im se reče: vi nijeste moj narod; tamo će se nazvati sinovi Boga živoga.

27. A Izaija viče za Izraela: ako bude broj sinova Izraelovijeh kao pijesak morski, ostatak će se spasti.

28. Jer će on izvršiti riječ svoju, i naskoro će izvršiti po pravdi, da, ispuniće Gospodin naskoro riječ svoju na zemlji.

29. I kao što proreče Izaija: da nam nije Gospodin Sabaot ostavio sjemena, onda bismo bili kao Sodoma i Gomora.

30. Šta ćemo dakle reći? Da neznabošci koji ne tražiše pravde dokučiše pravdu, ali pravdu od vjere.

31. A Izrael tražeći zakon pravde ne dokuči zakona pravde.

32. Za što? Jer ne *traži* iz vjere nego iz djēlā zakona; jer se spotakoše na kamen spoticanja,

33. Kao što stoji napisano: evo mećem u Sionu kamen spoticanja i stijenu sablazni; i koji ga god vjeruje ne će se postidjeti.

GLAVA 10.

Braćo! želja je mojega srca i molitva k Bogu za spasenje Izraela.

2. Jer im svjedočim da imaju revnost za Boga, ali ne po razumu.

3. Jer ne poznajući pravde Božije i gledajući da svoju pravdu utvrde ne pokoravaju se pravdi Božijoj.

4. Jer je Krst svršetak zakona: koji ga god vjeruje opravdan je.

5. Jer Mojsije piše za pravdu koja je od zakona: koji čovjek to čini življeće u tom.

6. A pravda koja je od vjere ovako govori: da ne rečeš u srcu svojemu: ko će izići na nebo? to jest da svede Krsta;

7. Ili: ko će sići u bezdan? to jest da izvede Krsta iz mrtvijeh.

8. Ali šta govori pismo? Blizu ti je riječ u ustima tvojima i u srcu tvojemu, to jest riječ vjere koju propovijedamo.

9. Jer ako priznaješ ustima svojima da je Isus Gospodin; i vjeruješ u srcu svojemu da ga Bog podiže iz mrtvijeh, bićeš spasen.

10. Jer se srcem vjeruje za pravdu a ustima se priznaje za spasenje.

11. Jer pismo govori: koji ga god vjeruje ne će se postidjeti.

12. Jer nema razlike medju Židovom i Grkom: jer je on Bog sviju, i bogat za sve koji ga prizivlju.

13. Jer koji god prizove ime Gospodinovo spašće se.

14. Kako će dakle prizvati koga ne vjerovaše? A kako će vjerovati koga ne čuše? A kako će čuti bez propovjednika?

15. A kako će propovijedati ako ne budu poslani? Kao što stoji napisano: kako su krasne noge onijeh koji donose glas za mir, koji donose glas za dobro!

16. Ali svi ne poslušaše evangjelja: jer Izaija govori: Gospodine! ko vjerova našemu propovijedanju?

17. Tako dakle vjera biva od propovijedanja, a propovijedanje riječju Božijom.

18. Nego velim: zar ne čuše? Još otide po svoj zemlji glas njihov, i po krajevima vasionoga svijeta riječi njihove.

19. Nego velim: zar ne razumje Izrael? Prvi Mojsije govori: ja ću vas razdražiti, ne *svojijem* narodom, nerazumnijem narodom rasrdiću vas.

20. A Izaija govori slobodno: nadjoše me koji me ne traže; i javih se onima koji za me ne pitaju.

21. A k Izraelu govori: vas dan pružah ruke svoje k narodu koji ne da da mu se kaže i odgovara na suprot.

GLAVA 11.

Govorim dakle: eda li Bog odbaci narod svoj? Bože sačuvaj! Jer sam i ja Izraelac od sjemena Abramova od koljena Benjaminova.

2. Ne odbaci Bog naroda svojega, koji naprijed pozna. Ili ne znate šta govori pismo za Iliju kako se tuži Bogu na Izraela govoreći:

3. Gospodine! proroke tvoje pobiše i oltare tvoje raskopaše, i ja ostah jedan i traže dušu moju da je izvade.

4. A šta mu govori Božij odgovor? Ostavih sebi sedam hiljada ljudi koji ne prekloniše koljena pred Balom.

5. Tako dakle i u sadašnje vrijeme ostatak bi *po izboru blagodati*.

6. Ako li je po blagodati, onda nije od djēlâ, jer blagodat već ne bi bila blagodat; ako li je od djēlâ nije više blagodat, jer djelo već ne bi bilo djelo.

7. Šta dakle? Šta iskaše Izrael ono ne dobi, a izbor dobi; ostali pak zaslijepiše.

8. Kao što je napisano: dade im Bog duha neosjetljivoga, oči da ne vide, i uši da ne čuju do samoga današnjega dana.

9. I David govori: da bude trpeza njihova zamka i gvoždja, i sablazan i plata njima;

10. Da se njihove oči zaslijepe da ne vide, i ledja njihova jednako da su pognuta.

11. Govorim dakle: eda li se spotakoše da padnu? Bože sačuvaj! Nego je njihova pogrješka spasenje neznabošcima, da bi se *i* oni razdražili.

12. A kad je pogrješka njihova bogastvo svijetu i šteta njihova bogastvo neznabošcima, a kamo li da se ispune?

13. Jer vama govorim neznabošcima; jer, budući da sam ja apostol neznabožaca, hoću da hvalim svoju službu;

14. Ne bih li kako razdražio svoj rod, i spasao koga od njih.

15. Jer kad je odmet njihov primirenje svijetu, šta bi bilo primljenje, osim život iz mrtvijeh?

16. Ako je kvasac svet, to je i tijesto; i ako je korijen svet, to su i grane.

17. Ako li se neke od grana odlomiše, i ti, koji si divlja maslina, pricijepio si se na njih, i postao si zajedničar u korijenu i u masti od masline;

18. Ne hvali se granama; ako li se pak hvališ, ne nosiš ti korijena nego korijen tebe.

19. A reći ćeš: odlomiše se grane da se ja pricijepim.

20. Dobro! nevjerstvom odlomiše se, a ti vjerom stojiš; ne ponosi se, nego se boj.

21. Jer kad Bog rodjenijeh grana ne poštedje, da i tebe kako ne nepoštedi.

22. Gledaj dakle dobrotu i nepoštedjenje Božije: nepoštedjenje na onima što otpadoše, a na sebi dobrotu Božiju, ako ostaneš u dobroti; ako li pak ne, i ti ćeš biti odsječen.

23. A i oni, ako ne ostanu u nevjer-

stvu, pricijepiće se; jer ih je Bog kadar opet pricijepiti.

24. Jer kad si ti odsječen od rodjene divlje masline, i pricijepio se na nerodjenu pitomu maslinu; a kamo li ovi koji će se pricijepiti na rodjenu svoju maslinu!

25. Jer vam, braćo, ne ću zatajati tajne ove (da ne budete ponositi), da šljepota Izraelu pade u dijel dokle ne udje neznabožaca koliko treba.

26. I tako će se spasti sav Izrael, kao što je napisano: doći će od Siona izbavitelj i odvratiće bezbožnost od Jakova.

27. I ovo im je moj zavjet kad otmem njihove grijehe.

28. Po evangjelju dakle neprijatelji su vas radi; a po izboru ljubazni su otaca radi.

29. Jer se Bog ne će raskajati za svoje darove i zvanje.

30. Jer kao i vi što se nekad suprotstaste Bogu a sad biste pomilovani njihovoga radi suprotstavljenja,

31. Tako i oni sad ne htješe da vjeruju vašega radi pomilovanja da bi i oni bili pomilovani.

32. Jer Bog zatvori sve u nevjerstvo, da sve pomiluje.

33. O dubino bogastva i premudrosti i razuma Božijega! kako su neispitljivi njegovi sudovi i neistražljivi njegovi putovi!

34. Jer ko pozna misao Gospodinovu?

35. Ili ko mu bi savjetnik? Ili ko mu naprijed dade *što,* da mu se vrati?

36. Jer je od njega i kroz njega i u njemu sve. Njemu slava u vijek. Amen.

GLAVA 12.

Molim vas dakle, braćo, milosti Božije radi, da date tjelesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo.

2. I ne vladajte se prema ovome vijeku, nego se promijenite obnovljenjem uma svojega, da biste mogli kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božija.

3. Jer kroz blagodat koja je meni data kažem svakome koji je medju vama da ne mislite *za sebe* više nego što valja misliti; nego da mislite u smjernosti *kao što je* kome Bog udijelio mjeru *vjere.*

4. Jer kao u jednom tijelu što imamo mnoge ude a udi svi nemaju jedan posao,

5. Tako smo mnogi jedno tijelo u Krstu, a po sebi smo udi jedan drugome.

6. A imamo različite darove po blagodati koja nam je dana: ako proroštvo, neka bude po mjeri vjere;

7. Ako li službu, neka služi; ako je učitelj, neka uči;

8. Ako je tješitelj, neka tješi; koji daje neka daje prosto; koji upravlja neka se brine; koji čini milost neka čini s dobrom voljom.

9. Ljubav da ne bude lažna. Mrzeći na zlo držite se dobra.

10. Bratskom ljubavi budite jedan k drugome ljubazni. Čašću jedan drugoga većeg činite.

11. Ne budite u poslu lijeni; budite ognjeni u duhu, služite Gospodinu.

12. Nadanjem veselite se, u nevolji trpite, u molitvi budite jednako.

13. Dijelite potrebe sa svetima; primajte rado putnike.

14. Blagosiljajte one koji vas gone; blagosiljajte, a ne kunite.

15. Radujte se s radosnima, i plačite s plačnima.

16. Budite jedne misli medju sobom. Ne mislite o visokijem stvarima, nego se držite niskijeh. Ne mislite za sebe da ste mudri.

17. A nikome ne vraćajte zla za zlo; promišljajte o tom što je dobro pred svijem ljudima.

18. Ako je moguće, koliko do vas stoji, imajte mir sa svijem ljudima.

19. Ne osvećujte se za sebe, ljubazni, nego podajte mjesto gnjevu, jer stoji napisano: moja je osveta, ja ću vratiti, govori Gospodin.

20. Ako je dakle gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga; ako je žedan, napoj ga; jer čineći to ugljevlje ognjeno skupljaš na glavu njegovu.

21. Ne daj se zlu nadvladati, nego nadvladaj zlo dobrom.

GLAVA 13.

Svaka duša da se pokorava vlastima koje vladaju; jer nema vlasti da nije od Boga, a što su vlasti, od Boga su postavljene.

2. Tako koji se suprotiv vlasti suprotiv

se naredbi Božijoj; a koji se suprote primiće grijeh na sebe.

3. Jer knezovi nijesu strah dobrijem djelima nego zlijem. Hoćeš li pak da se ne bojiš vlasti, čini dobro, i imaćeš hvalu od nje;

4. Jer je sluga Božij tebi za dobro Ako li zlo činiš, boj se; jer uzalud ne nosi mača, jer je Božij sluga, osvetnik na gnjev onome koji zlo čini.

5. Tako se valja pokoravati ne samo od straha nego i po savjesti.

6. Jer za to i poreze dajete; jer su sluge Božije koje su za to isto postavljene.

7. Podajte dakle svakome šta ste dužni: kome dakle porezu, porezu; a kome carinu, carinu; a kome strah, strah; a kome čast, čast.

8. I ne budite nikome ništa dužni osim da ljubite jedan drugoga; jer koji ljubi drugoga zakon ispuni.

9. Jer ovo: ne čini preljube, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoči lažno, ne zaželi, i ako ima *još* kakva druga zapovijest, u ovoj se riječi izvršuje, to jest: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe.

10. Ljubav ne čini zla bližnjemu; daklem je ljubav izvršenje zakona.

11. I znajući ovo vrijeme da je već čas *došao* da ustanemo od sna; jer nam je sad bliže spasenje nego li kad vjerovasmo.

12. Noć prodje a dan se približi: da odbacimo dakle sva djela tamna, i da se obučemo u oružje vidjela.

13. Da hodimo pošteno kao po danu: ne u žderanju i pijanstvu, ne u kurvarstvu i nečistoti, ne u svadjanju i zavisti;

14. Nego se obucite u Gospodina našega Isukrsta; i tijelu ne ugadjajte po željama.

GLAVA 14.

A slaboga u vjeri primajte lijepo, da se ne smeta savjest.

2. Jer jedan vjeruje *da smije* svašta jesti, a koji je slab jede zelje.

3. Koji jede neka ne ukorava onoga koji ne jede; i koji ne jede neka ne osudjuje onoga koji jede; jer ga Bog primi.

4. Ko si ti koji sudiš tudjemu sluzi? On svojemu gospodaru stoji ili pada. Ali će ustati; jer je Bog kadar podignuti *ga*.

5. Tako jedan razlikuje dan od dana, a drugi drži sve dane da su jednaki: svaki da bude uvjeren za svoju misao.

6. Koji razlikuje dane, Gospodinu razlikuje; i koji ne razlikuje dánā, Gospodinu ne razlikuje. Koji jede, Gospodinu jede: jer hvali Boga; i koji ne jede, Gospodinu ne jede, i hvali Boga

7. Jer ni jedan od nas ne živi sebi, i ni jedan ne umire sebi.

8. Jer ako živimo, Gospodinu živimo; a ako umiremo, Gospodinu umiremo. Ako dakle živimo, ako umiremo, Gospodinovi smo.

9. Jer za to Krst i umrije i uskrse i oživlje da oblada i mrtvima i živima.

10. A ti za što osudjuješ brata svojega? Ili ti za što ukoravaš brata svojega? Jer ćemo svi izići na sud pred Krsta.

11. Jer je pisano: tako mi života, govori Gospodin, pokloniće mi se svako koljeno, i svaki jezik slaviće Boga.

12. Tako će dakle svaki od nas dati Bogu odgovor za sebe.

13. Za to da ne osudjujemo više jedan drugoga, nego mjesto toga ovo gledajte da ne postavljate bratu spoticanja ili sablazni.

14. Znam i uvjeren sam u Krstu Isusu da ništa nije pogano po sebi, osim kad ko misli da je što pogano, onome je pogano.

15. A ako je brat tvoj jela radi žalostan, već se ne vladaš po ljubavi: ne gubi jelom svojijem onoga za kojega Krst umrije.

16. *Gledajte* dakle da se ne huli na vaše dobro.

17. Jer carstvo Božije nije jelo i piće, nego pravda i mir i radost u Duhu svetome.

18. Jer koji ovijem služi Krstu ugodan je Bogu i mio ljudima.

19. Tako dakle da se staramo za mir i za ono čim vodimo na bolje jedan drugoga.

20. Ne raskopavaj djela Božijega jela radi; jer je sve čisto; nego je pogano za čovjeka koji jede sa spoticanjem.

21. Dobro je ne jesti mesa, i vina ne piti, i ono ne činiti na što se tvoj brat spotiče, ili *oda šta* gori postaje ili slabi.

22. Ti imaš vjeru? Imaj je sam

pred Bogom. Blago onome koji ne osudjuje sebe za ono šta nadje za dobro.

23. A koji se sumnja osudjen je ako jede, jer ne čini po vjeri: a štagod nije po vjeri grijeh je.

24. A onome koji vas može utvrditi po evangjelju mojemu i propovijedanju Isukrsta, po otkrivenju tajne koja je bila sakrivena od postanja svijeta,

25. A sad se javila i obznanila kroz pisma proročka, po zapovijesti vječnoga Boga, za poslušanje vjere medju svima neznabošcima,

26. Jednome premudrome Bogu, kroz Isukrsta, slava u vijek. Amen.

GEAVA 15.

Dužni smo dakle mi jaki slabosti slabijeh nositi, i ne sebi ugadjati.

2. I svaki od vas da ugadja bližnjemu na dobro za dobar ugled.

3. Jer i Krst ne ugodi sebi, nego kao što je pisano: ruženja onijeh koji tebe ruže padoše na me.

4. Jer što se naprijed napisa za našu se nauku napisa, da trpljenjem i utjehom pisma nad imamo.

5. A Bog trpljenja i utjehe da vam da da složno mislite medju sobom po Krstu Isusu,

6. Da jednodušno jednijem ustima slavite Boga i oca Gospodina našega Isukrsta.

7. Za to primajte jedan drugoga kao što i Krst primi vas na slavu Božiju.

8. Ali kažem da je Isukrst bio sluga obrezanja istine radi Božije, da utvrdi obećanje ocevima,

9. A neznabošci po milosti da proslave Boga, kao što stoji napisano: za to ću te hvaliti medju neznabošcima, Gospodine, i pjevaću ime tvoje.

10. I opet govori: veselite se neznabošci s narodom njegovijem.

11. I opet: hvalite Gospodina svi neznabošci, i slavite ga svi narodi.

12. I opet Izaija govori: biće korijen Jesejev, i koji ustane da vlada nad neznabošcima u onoga će se uzdati neznabošci.

13. A Bog nada da ispuni vas svake radosti i mira u vjeri, da imate izobilje *u nadu* silom Duha svetoga.

14. A ja sam i sam uvjeren za vas, *braćo, da ste* i vi sami puni blagodati, napunjeni svakoga razuma, da možete i druge naučiti.

15. Ali vam opet, braćo, slobodno pisah nekoliko da vam napomenem radi blagodati koja mi je dana od Boga,

16. Da budem sluga Isukrsta u neznabošcima, da služim evangjelju Božijemu, da budu neznabošci prinos povoljan i osvećen Duhom svetijem.

17. Imam dakle hvalu u Krstu Isusu kod Boga.

18. Jer ne smijem govoriti što koje Krst ne učini kroza me za poslušanje neznabožaca riječju i djelom,

19. U sili znâkâ i čudêsâ silom Duha Božijega; tako da od Jeruzalema i naokolo tja do Ilirika napunih evangjeljem Krstovijem.

20. I tako se potrudih da propovjedim evangjelje ne gdje se spominjaše Krst, da na tudjoj zakopini ne zidam;

21. Nego kao što je pisano: kojima se ne javi za njega, vidjeće; i koji ne čuše razumjeće.

22. To me i zadrža mnogo puta da ne dodjem k vama.

23. A sad više ne imajući mjesta u ovijem zemljama, a imajući želju od mnogo godina da dodjem k vama,

24. Ako podjem u Španjolsku, doći ću vam; jer se nadam da ću tuda proći i vas vidjeti, i vi ćete me otpratiti onamo kad se najprije nekoliko nasitim vas.

25. A sad idem u Jeruzalem služeći svetima.

26. Jer Maćedonija i Ahaja učiniše dragovoljno neku porezu za siromahe svete koji žive u Jeruzalemu.

27. Oni učiniše dragovoljno, *a* i dužni su im; jer kad neznabošci dobiše dijel u njihovijem duhovnijem imanjima, dužni su i oni njima u tjelesnima poslužiti.

28. Kad ovo dakle svršim, i ovaj im plod zapečatim, poći ću preko vas u Španjolsku.

29. A znam da kad dodjem k vama, doći ću s obilnijem blagoslovom evangjelja Krstova.

30. Ali vas molim, braćo, zaradi Gospodina našega Isukrsta i zaradi ljubavi Duha, pomozite mi u molitvama za me k Bogu;

31. Da se izbavim od onijeh koji se

u Judeji, i da služba moja za
em bude po volji svetima;
a s radošću dodjem k vama,
m Božijom, i da se razveselim
.
Bog mira sa svima vama. Amen.

GLAVA 16.

oručujem vam pak Febu sestru
šu, koja je služkinja kod crkve
ri,
je primite u Gospodinu kao što
je svetima, i da joj budete u po-
svakoj stvari koju od vas za-
jer je ona mnogima pomogla, i
e meni.
dravite Prisku i Akvilu, pomoć-
oje u Krstu Isusu,
ji za dušu moju svoje vratove
e, kojima ne ja jedan zahvalju-
ego i sve crkve neznabožačke, i
iju crkvu njihovu.
dravite Epeneta, meni ljubazno-
i je novina iz Ahaje u Krsta.
dravite Mariju, koja se mnogo
za nas.
dravite Andronika i Juniju, rod-
oju, i moje drugare u sužanjstvu,
znameniti medju apostolima,
rije mene vjerovaše Krsta.
dravite Amplijata, meni ljubaz-
Gospodinu.
dravite Urbana, pomoćnika na-
Krstu, i Stahija, meni ljubaz-

zdravite Apela, okušanoga u Kr-
zdravite domaće Aristobulove.
ozdravite Herodijona, rodjaka
. Pozdravite domaće Narcisove,
u Gospodinu.

12. Pozdravitè Trifenu i Trifozu, koje se trude u Gospodinu. Pozdravite Persidu ljubaznu, koja se mnogo trudila u Gospodinu.

13. Pozdravite Rufa izbranoga u Gospodinu, i mater njegovu i moju.

14. Pozdravite Asinkrita, Flegonta, Hermu, Patrobu, Herma, i braću koja ja su s njima.

15. Pozdravite Filologa i Juliju, Nereja i sestru njegovu, i Olimpijada, i sve svete koji su s njima.

16. Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem. Pozdravljaju vas sve crkve Krstove.

17. Molim vas pak, braćo, čuvajte se od onijeh koji čine raspre i razdore na štetu nauke koju vi naučiste, i uklonite se od njih;

18. Jer takovi ne služe Gospodinu našemu Isukrstu nego svojemu trbuhu, i blagijem riječima i blagoslovima prelašćuju srca bezazlenijeh.

19. Jer vaše slušanje razglasi se svuda. I radujem se za vas; ali hoću da ste vi mudri na dobro a prosti na zlo.

20. A Bog mira da satre sotonu pod noge vaše skoro. Blagodat Gospodina našega Isukrsta s vama. Amen.

21. Pozdravlja vas Timotej, pomoćnik moj, i Lucije i Jazon i Sozipatar, rodjaci moji.

22. Pozdravljam vas i ja Tercije, koji napisah ovu poslanicu u Gospodinu.

23. Pozdravlja vas Gaj, domaćin moj i cijele crkve. Pozdravlja vas Erast, haznadar gradski, i brat Kvart.

24. Blagodat Gospodina našega Isukrsta sa svima vama. Amen.

KORINĆANIMA POSLANICA PRVA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Pavla, voljom Božijom pozva-
oga apostola Isukrsta, i od So-
rata.
kvi *Božijoj koja je* u Korintu, o-
svećenima u Krstu Isusu, pozvanima svetima, sa svima koji prizivlju ime Gospodina našega Isukrsta na svakome mjestu, i njihovome i našemu:

3. Blagodat vam i mir od Boga [redacted] našega i Gospodina Isukrsta.

4. Zahvaljujem svagda Bogu svojemu za vas što vam je dana blagodat Božija u Krstu Isusu,

5. Te se u svemu obogatiste krozanj, u svakoj riječi i svakom razumu,

6. Kao što se svjedočanstvo Krstovo utvrdi medju vama;

7. Tako da nemate nedostatka ni u jednome daru, vi koji čekate otkrivenja Gospodina našega Isukrsta,

8. Koji će vas i utvrditi do samoga kraja da budete pravi na dan Gospodina našega Isukrsta.

9. Vjeran je Bog koji vas pozva u zajednicu sina svojega Isukrsta Gospodina našega.

10. Molim vas pak, braćo, imenom Gospodina našega Isukrsta da svi jedno govorite, i da ne budu medju vama raspre, nego da budete utvrdjeni u jednom razumu i u jednoj misli.

11. Jer sam čuo za vas, braćo moja, od Hlojinijeh domašnjijeh da su svadje medju vama,

12. A to kažem da jedan od vas govori: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; a treći: ja sam Cefin; a četvrti: ja sam Krstov

13. Eda li se Krst razdijeli? Eda li se Pavao razape za vas? ili se u ime Pavlovo krstiste?

14. Hvala Bogu što ja ni jednoga od vas ne krstih osim Krispa i Gaja;

15. Da ne reče ko da u svoje ime krstih.

16. A krstih i Stjepanin dom: dalje ne znam jesam li koga drugoga krstio.

17. Jer Krst ne posla mene da krstim, nego da propovijedam evangjelje, ne premudrijem riječima, da ne izgubi silu križ Krstov.

18. Jer je riječ križeva ludost onima koji ginu; a nama je koji se spasavamo sila Božija.

19. Jer je pisano: pogubiću premudrost premudrijeh, i razum razumnijeh odbaciću.

20. Gdje je premudri? gdje je književnik? Gdje je prepirač ovoga vijeka? Ne pretvori li Bog mudrost ovoga svijeta u ludost?

21. Jer budući da u premudrosti Božijoj *ne* pozna svijet premudrošću Boga, *bila je* Božija volja da ludošću poučenja *spase one* koji vjeruju.

22. Jer i Židovi znake ištu, i Grci premudrosti traže.

23. A mi propovijedamo Krsta raspeta, Židovima dakle sablazan a Grcima bezumlje;

24. Onima pak koji su pozvani, i Židovima i Grcima, Krsta, Božiju silu i Božiju premudrost.

25. Jer je ludost Božija mudrija od ljudi, i slabost je Božija jača od ljudi.

26. Jer pogledajte zvanje svoje, braćo, da nema ni mnogo premudrijeh po tijelu, ni mnogo silnijeh ni mnogo plemenitijeh;

27. Nego što je ludo pred svijetom ono izabra Bog da posrami premudre; i što je slabo pred svijetom ono izabra Bog da posrami jako;

28. I što je neplemenito pred svijetom i uništeno izabra Bog, i što nije, da uništi ono što jest,

29. Da se ne pohvali ni jedno tijelo pred Bogom.

30. Iz kojega ste vi u Krstu Isusu, koji nam posta premudrost od Boga i pravda i osvećenje i izbavljenje.

31. Da (kao što se piše) ko se hvali, Gospodinom da se hvali.

GLAVA 2.

I ja došavši k vama, braćo, ne dodjoh s visokom riječi ili premudrosti da vam javljam svjedočanstvo Božije.

2. Jer nijesam mislio da znam što medju vama osim Isukrsta, i toga raspeta.

3. I ja bijah medju vama u slabosti, i u strahu i u velikom drktanju.

4. I riječ moja, i poučenje moje ne bijaše u nadgovorljivijem riječima ljudske premudrosti, nego u dokazivanju Duha i sile.

5. Da vjera vaša ne bude u mudrosti ljudskoj nego u sili Božijoj.

6. Ali premudrost govorimo koja je u savršenima, a ne premudrost vijeka ovoga ni knezova vijeka ovoga koji prolaze.

7. Nego govorimo premudrost Božiju u tajnosti sakrivenu, koju odredi Bog prije svijeta za slavu našu;

8. Koje ni jedan od knezova vijeka ovoga ne pozna; jer da su je poznali, ne bi Gospodina slave razapeli

9. Nego kao što je pisano: što oko

ne vidje, i uho ne ču, i u srce čovjeku ne dodje, ono ugotovi Bog onima koji ga ljube.

10. A nama je Bog otkrio Duhom svojijem; jer Duh sve ispituje, i dubine Božije.

11. Jer ko od ljudi zna šta je u čovjeku osim duha čovječijega koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega.

12. A mi ne primismo duha ovoga svijeta, nego Duha koji je iz Boga, da znamo što nam je darovano od Boga;

13. Koje i govorimo ne riječima što je naučila čovječija premudrost, nego što uči Duh sveti; i duhovne stvari duhovno radimo.

14. A tjelesni čovjek ne razumije što je od Duha Božijega; jer mu se čini ludost i ne može da razumije, jer treba duhovno da se razgleda.

15. Duhovni pak sve razgleda, a njega sama niko ne razgleda.

16. Jer ko pozna um Gospodinov da ga pouči? a mi um Krstov imamo.

GLAVA 3.

I ja, braćo, ne mogoh s vama govoriti kao s duhovnima nego kao s tjelesnima, kao s malom djecom u Krstu.

2. Mlijekom vas napojih a ne jelom, jer još ne mogaste, a ni sad još ne možete,

3. Jer ste još tjelesni. Jer gdje su medju vama zavisti i svadje i nesloge, nijeste li tjelesni, i ne živite li po čovjeku?

4. Jer kad govori ko: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; nijeste li tjelesni?

5. Ko je dakle Pavao a ko li Apolo do samo sluge kroz koje vjerovaste, kao što i svakome Gospodin dade?

6. Ja posadih, Apolo zali, a Bog dade te uzraste.

7. Tako niti je onaj što koji sadi, ni onaj koji zaljeva, nego Bog koji daje te raste.

8. A onaj koji sadi i koji zaljeva jednaki su; i svaki će primiti svoju platu po svojemu trudu.

9. Jer mi smo Bogu pomagači, *a* vi ste Božija njiva, Božija gradjevina.

10. Po blagodati Božijoj koja mi je dana *ja kao premudri neimar* postavih temelj, a drugi zida u visinu; ali svaki neka gleda kako zida.

11. Jer temelja drugoga niko ne može postaviti osim onoga koji je postavljen, koji je Isukrst.

12. Ako li ko zida na ovome temelju zlato, srebro, drago kamenje, drva, sijeno, slamu,

13. Svakoga će djelo izići na vidjelo; jer će dan pokazati, jer će se ognjem otkriti, i svako djelo pokazaće oganj kao što jest.

14. I ako ostane čije djelo što je nazidao, primiće platu.

15. A čije djelo izgori, otići će u štetu; a sam će se spasti tako kao kroz oganj.

16. Ne znate li da ste vi crkva Božija, i Duh Božij živi u vama?

17. Ako pokvari ko crkvu Božiju, pokvariće njega Bog: jer je crkva Božija sveta, a to ste vi.

18. Niko neka se ne vara: ako ko medju vama misli da je mudar na ovome svijetu, neka bude lud da bude mudar.

19. Jer je premudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom, jer je pisano: hvata premudre u njihovu lukavstvu.

20. I opet: Gospodin zna pomisli mudrijeh da su ništa.

21. Za to niko da se ne hvali čovjekom, jer je sve vaše.

22. Bio Pavao, ili Apolo, ili Cefa, ili svijet, ili život ili smrt, ili sadašnje, ili buduće: sve je vaše;

23. A vi ste Krstovi a Krst Božij.

GLAVA 4.

Tako da nas drže ljudi kao sluge Krstove i pristave tajna Božijeh.

2. A od pristâvâ se ne traži više ništa, nego da se ko vjeran nadje.

3. A ja malo marim što me sudite vi ili čovječij dan; a ni sam sebe ne sudim.

4. Jer ne znam ništa na sebi; no za to nijesam opravdan, ali onaj koji mene sudi Gospodin je.

5. Za to ne sudite ništa prije vremena, dokle Gospodin ne dodje, koji će iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tami i objaviće savjete srdačne, i tada će pohvala biti svakome od Boga.

6. A ovo, braćo moja, prigovorih [illegible] i Apolu vas radi, da se od nas u

da ne mislite za sebe više nego što je napisano, i da se koga radi ne nadimate jedan na drugoga.

7. Jer ko tebe povišuje? Šta li imaš što nijesi primio? A ako si primio, što se hvališ kao da nijesi primio?

8. Eto ste siti, eto se obogatiste, bez nas carujete. O da biste carovali da bismo i mi s vama carovali!

9. Jer mislim da Bog nas apostole najstražnje postavi, kao one koji su na smrt osudjeni; jer bismo gledanje i svijetu i angjelima i ljudima.

10. Mi smo budale Krsta radi, a vi ste mudri u Krstu; mi slabi, a vi jaki; vi slavni, a mi sramotni.

11. Do ovoga časa i gladujemo, i trpimo žedju, i golotinju, i muke, i potucamo se,

12. I trudimo se radeći svojijem rukama. Kad nas psuju, blagosiljamo; kad nas gone, trpimo;

13. Kad hule na nas, molimo; postasmo kao smetlište svijeta, po kojemu svi gaze do sad.

14. Ne pišem ja ovo da posramim vas, nego vas učim kao svoju ljubaznu djecu.

15. Jer ako imate i trista učitelja u Krstu, ali nemate mnogo otaca. Jer vas ja u Krstu Isusu rodih evangjeljem.

16. Nego vas molim, ugledajte se na mene kao i ja na Krsta.

17. Za to poslah k vama Timoteja, koji mi je sin ljubazni i vjerni u Gospodinu; on će vam opomenuti putove moje koji su u Krstu Isusu, kao što svuda i u svakoj crkvi učim.

18. Neki se naduše kao da ja ne ću doći k vama.

19. Ali ću vam doći skoro, ako Bog da, i ne ću gledati na riječi onijeh što su se naduli, nego na silu.

20. Jer carstvo Božije nije u riječi nego u sili.

21. Šta hoćete? da dodjem k vama s prutom ili s ljubavi i duhom krotosti?

GLAVA 5.

Vrlo se glasi da je kurvarstvo medju vama, i takovo kurvarstvo kakovo se ni medju neznabošcima ne čuje, da nekakav ima ženu očinu.

2. I vi se još nadimate, mjesto da plačete, da se izvadi izmedju vas onaj koji je učinio to djelo.

3. Jer ja, koji ako nijesam kod vas tijelom ali duhom tu živim, već odsudih kao da sam tamo, da se onaj koji je to tako učinio,

4. U ime Gospodina našega Isukrsta kad se saberete vi i moj duh, sa silom Gospodina našega Isukrsta.

5. Da se on preda sotoni na mučenje tijela, da bi se duh spasao u dan Gospodina našega Isukrsta.

6. Nije dobra hvala vaša. Ne znate li da malo kvasca sve tijesto ukiseli?

7. Očistite dakle stari kvasac, da budete novo tijesto, kao što ste prijesni; jer i vazam naš zakla se za nas, Krst.

8. Za to da praznujemo ne u starome kvascu, ni u kvascu pakosti i lukavstva, nego u prijesnome hljebu čistote i istine.

9. Pisah vam u poslanici da se ne mješate s kurvarima;

10. I to ja ne *rekoh* za kurvare ovoga svijeta, ili tvrdice, ili hajduke, ili idolopoklonike; jer biste morali izići iz svijeta.

11. A sad vam pisah da se ne mješate ako koji koji se brat zove, postane kurvar, ili tvrdica, ili idolopoklonik, ili kavgadžija, ili pijanica, ili hajduk; s takovima da i ne jedete.

12. Jer šta je meni stalo da sudim i one koji su na polju? Ne sudite li vi one koji su unutra?

13. A one koji su na polju sudiće Bog. Izvadite zloga izmedju sebe.

GLAVA 6.

Smije li koji od vas, kad ima tužbu na drugoga, ići na sud nepravednima, a ne svetima?

2. Ne znate li da će sveti suditi svijetu? Kad ćete dakle vi svijetu suditi, nijeste li vrijedni suditi manjijem stvarima?

3. Ne znate li da ćemo angjelima suditi, a kamo li stvarima ovoga svijeta?

4. A vi kad imate tužbe za stvari ovoga svijeta, uzmete za sudije one koje u crkvi ne broji niko ni u što!

5. Na sramotu vašu govorim: zar nema medju vama ni jednoga mudra koji može rasuditi medju bratom svojim?

6. Nego se brat s bratom sudi, i to pred nevjernima!

7. I to je već vrlo sramno za vas da imate tužbe medju sobom. Za što radije ne trpite nepravdu? Za što radije ne pregorite štetu?

8. Nego vi sami činite nepravdu i štetu, pa još braći!

9. Ili ne znate da nepravednici ne će naslijediti carstva Božijega? Ne varajte se: ni kurvari, ni idolopoklonici, ni preljubočinci, ni adžuvani, ni muželožnici,

10. Ni lupeži, ni lakomci, ni pijanice, ni kavgadžije, ni hajduci, carstva Božijega ne će naslijediti.

11. I ovakovi bijaste neki; nego se opraste i posvetiste i opravdaste imenom Gospodina našega Isukrsta i Duhom Boga našega.

12. Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali ne ću da što oblada mnome.

13. Jela su za trbuh, i trbuh je za jela; ali će Bog i ova i onoga pokvariti. A tijelo nije za kurvarstvo, nego za Gospodina, i Gospodin za tijelo.

14. A Bog i Gospodina podiže, i nas će podići silom svojom.

15. Ne znate li da su tjelesa vaša udi Krstovi? Hoću li dakle uzeti ude Krstove i od njih načiniti ude kurvine? Bože sačuvaj!

16. Ili ne znate da ko se s kurvom sveže jedno tijelo s njom postane? Jer, reče, biće dvoje jedno tijelo.

17. A ko se Gospodina drži jedan je duh s Gospodinom.

18. Bježite od kurvarstva; jer svaki grijeh koji čovjek čini osim tijela je; a koji se kurva on griješi svome tijelu.

19. Ili ne znate da su tjelesa vaša crkva svetoga Duha koji živi u vama, kojega imate od Boga, i nijeste svoji?

20. Jer ste kupljeni skupo. Proslavite dakle Boga u tjelesima svojijem i u dušama svojijem, što je Božije.

GLAVA 7.

A za ono što mi pisaste: dobro je čovjeku da se ne dohvata do žene:

2. Ali zbog kurvarstva svaki da ima svoju ženu, i svaka žena da ima svojega muža;

3. Muž da čini ženi dužnu ljubav, tako i žena mužu.

4. Žena nije gospodar od svojega tijela, nego muž; tako i muž nije gospodar od svojega tijela, nego žena.

5. Ne zabranjujte se jedan od drugoga, već ako u dogovoru za vrijeme, da se postite i molite Bogu; i opet da se sastanete, da vas sotona ne iskuša vašijem neuzdržanjem.

6. Ali ovo govorim po svjetu a ne po zapovijesti;

7. Jer hoću da svi ljudi budu kao i ja; ali svaki ima svoj dar od Boga: ovaj dakle ovako a onaj onako.

8. A neoženjenijem i udovicama velim: dobro im je ako ostanu kao i ja što sam.

9. Ako li se ne uzdrže, neka se žene i udaju; jer je bolje ženiti se nego li upaljivati se.

10. A oženjenijem zapovijedam, ne ja nego Gospodin, da se žena od muža ne razdvaja

11. (Ako li se pak i razdvoji, da se više ne udaje, ili da se pomiri sa svojijem mužem); i muž da ne pušća žene.

12. A ostalima govorim ja a ne Gospodin: ako koji brat ima ženu nekršćenu i ona se privoli življeti s njim, da je ne ostavlja.

13. I žena ako ima muža nekršćena i on se privoli življeti s njom, da ga ne ostavlja.

14. Jer se posveti muž nekršćen ženom krštenom, i posveti se žena nekršćena od muža krštenoga; jer inače djeca vaša bila bi nečista, a sad su sveta.

15. Ako li se nekršćeni razdvaja, neka se razdvoji; jer se brat ili sestra u takovom dogadjaju ne zarobi; jer nas na mir dozva Gospodin Bog.

16. Jer šta znaš, ženo, da ako muža spaseš? Ili šta znaš, mužu, da ako ženu spaseš?

17. Samo kao što je Bog razdijelio svakome, i kao što je svakoga pozvao Gospodin onako neka živi. I tako zapovijedam po svijem crkvama.

18. Je li ko pozvat obrezan, neka se ne gradi neobrezan; ako li je ko pozvat neobrezan, neka se ne obrezuje.

19. Obrezanje je ništa i neobrezanje je ništa; nego držanje zapovijesti Božijeh.

20. Svaki neka ostane u onome zvanju u kome je pozvan.

21. Jesi li pozvan rob, ne brini se; nego ako i možeš svoj biti, još radije budi.

22. Jer koji je pozvan u Gospodinu rob, slobodnjak je Gospodinov, tako i koji je pozvan slobodnjak, rob je Krstov.

23. Kupljeni ste skupo, ne budite robovi ljudima.

24. Svaki, braćo, u čemu je ko pozvan u onome neka ostane pred Gospodinom.

25. A za djevojke nemam zapovijesti Gospodinove, nego dajem svjet, kao *koji sam* pomilovan od Gospodina, da budem vjeran.

26. Mislim dakle ovo da će biti dobro za sadašnju nevolju da je čovjeku dobro tako biti.

27. Jesi li se privezao za ženu, ne traži da se razdriješiš; jesi li se odriješio od žene, ne traži žene.

28. A ako li se i oženiš, nijesi sagriješio; i djevojka ako se uda, nije sagriješila; ali će imati takovi nevolje tjelesne; a ja vas žalim.

29. A ovo govorim, braćo, jer je ostalo vrijeme prekraćeno, da će i oni koji imaju žene biti kao oni koji nemaju;

30. I koji plaču kao koji ne plaču; i koji se raduju kao koji se ne raduju; i koji kupuju kao koji nemaju;

31. I koji ovaj svijet upotrebljavaju kao da ga ne upotrebljavaju: jer prolazi obličje ovoga svijeta.

32. A ja hoću da ste vi bezbrižni. Ko je neoženjen brine se za Gospodinovo, kako će ugoditi Gospodinu;

33. A koji je oženjen brine se za svjetsko, kako će ugoditi ženi. Drugo je žena, a drugo djevojka.

34. Koja je neudata brine se za Gospodinovo, kako će ugoditi Gospodinu, da bude sveta i tijelom i duhom; a koja je udata brine se za svjetsko, kako će ugoditi mužu.

35. A ovo govorim na korist vama samijem, ne da vam nametnem zamku na vrat, nego za lijepu i pristojnu službu Gospodinovu bez smetnje.

36. Ako li pak ko misli da je sramota za njegovu djevojku kad ostane usidjelica, *i ne može* drukčije biti, neka čini *šta hoće, ne* griješi ako se uda.

37. A koji stoji tvrdo u srcu, i nema nevolje, a ima vlast nad svojom voljom, i ovo je rasudio u srcu svojem da zadrži djevojku, dobro čini.

38. Tako i onaj koji udaje svoju djevojku dobro čini; ali koji ne udaje bolje čini.

39. Žena je privezana zakonom dokle joj god živi muž; a ako joj umre muž, slobodna je za koga hoće da se uda samo u Gospodinu.

40. Ali je blaženija ako ostane tako po mojemu svjetu; jer mislim da i ja imam Duha Božijega.

GLAVA 8.

A za meso što je klato idolima znamo, jer svi razum imamo. Razum dakle nadima, a ljubav popravlja.

2. Ako li ko misli da što zna, ne zna još ništa kao što treba znati.

3. A ako ko ljubi Boga, Bog ga je naučio.

4. A za jelo idolskijeh žrtava, znamo da idol nije ništa na svijetu, i da nema drugoga Boga osim jedinoga.

5. Jer ako i ima koji se bogovi zovu ili na nebu ili na zemlji, kao što ima mnogo bogova i mnogo gospodina:

6. Ali mi imamo samo jednoga Boga oca, od kojega je sve, i mi u njemu, i jednoga Gospodina Isukrsta, kroz kojega je sve, i mi krozanj.

7. Ali nema svatko razuma; jer neki koji još i sad misle da su idoli nešto, kao idolske žrtve jedu, i savjest njihova, slaba budući, pogani se.

8. Ali jelo nas ne postavlja pred Bogom: jer niti ćemo biti veći ako jedemo, ni manji ako ne jedemo.

9. Ali se čuvajte da kako ova sloboda vaša ne postane spoticanje slabima.

10. Jer ako tebe, koji imaš razum, vidi ko u idolskoj crkvi gdje sjediš za trpezom, ne će li njegova savjest, slaba budući, osloboditi se da jede idolske žrtve?

11. I s tvoga razuma poginuće slabi brat, za kojega Krst umrije.

12. Tako kad se griješite o braću, i bijete njihovu slabu savjest, o Krsta se griješite.

13. Za to ako jelo sablažnjava brata mojega, ne ću jesti mesa do vijeka, da ne sablaznim brata svojega.

GLAVA 9.

Nijesam li ja apostol? Nijesam li sam svoj? Ne vidjeh li ja Isukrsta, Gospodina našega? Nijeste li vi djelo moje u Gospodinu?

2. Ako drugima i nijesam apostol, ali vama jesam, jer ste vi pečat mojega apostolstva u Gospodinu.

3. Moj odgovor onima koji me uspitaju ovo je:

4. Eda li nemamo vlasti jesti i piti?

5. Eda li nemamo vlasti sestru ženu voditi, kao i ostali apostoli i braća Gospodinova, i Cefa?

6. Ili jedan ja i Barnaba nemamo vlasti ovo činiti?

7. Ko vojuje kad o svome trošku? Ili ko sadi vinograd i od rodova njegovijeh da ne jede? Ili ko pase stado i od mlijeka stada ne jede?

8. Eda li ovo govorim po čovjeku? Ne govori li ovo i zakon?

9. Jer je u Mojsijevu zakonu napisano: da ne zavežeš usta volu koji vrše. Eda li se Bog brine za volove?

10. Ili govori jamačno za nas? Jer se za nas napisa: koji ore treba u nadanju da ore; i koji vrše u nadanju da će dobiti od onoga što vrše.

11. Kad mi vama duhovna sijasmo, je li to što veliko ako mi vaša tjelesna požnjemo?

12. Kad se drugi miješaju u vašu vlast, a kamo li da ne bi mi? Ali ne učinismo po vlasti ovoj nego sve trpimo da ne učinimo kake smetnje evangjelju Krstovu.

13. Ne znate li da oni koji čine svetu službu od svetinje se hrane? i koji oltaru služe s oltarom dijele?

14. Tako i Gospodin zapovjedi da oni koji evangjelje propovijedaju od evangjelja žive.

15. A ja to ni jedno ne učinih. I ne pišem ovo da tako bude za mene; jer bih voljeo umrijeti nego da ko slavu moju uništi.

16. Jer ako propovijedam evangjelje, nema mi hvale: jer mi je za nevolju; i teško meni ako evangjelja ne propovijedam.

17. Ako dakle ovo činim od svoje volje, platu imam; a ako li *činim* za *nevolju, služba mi je predata.*

18. Kakva mi je dakle plata? Da propovijedajući evangjelje učinim bez plate evangjelje Krstovo, da ne činim po svojoj vlasti u propovijedanju evangjelja.

19. Jer premda sam slobodan od sviju, svima sebe učinih robom, da ih više pridobijem.

20. Židovima bio sam kao Židov da Židove pridobijem; onima koji su pod zakonom bio sam kao pod zakonom, da pridobijem one koji su pod zakonom;

21. Onima koji su bez zakona bio sam kao bez zakona, premda nijesam Bogu bez zakona nego sam u zakonu Krstovu, da pridobijem one koji su bez zakona.

22. Slabima bio sam kao slab, da slabe pridobijem; svima sam bio sve, da kakogod spasem koga.

23. A ovo činim za evangjelje, da bih imao dijel u njemu.

24. Ne znate li da oni što trče na trku, svi trče, a jedan dobije dar? Tako trčite da dobijete.

25. Svaki pak koji se bori od svega se uzdržava: oni dakle da dobiju raspadljiv vijenac, a mi neraspadljiv.

26. Ja dakle tako trčim, ne kao na nepouzdano; tako se borim, ne kao onaj koji bije vjetar;

27. Nego morim tijelo svoje i trudim da kako sam drugima propovijedajući izbačen ne budem.

GLAVA 10.

Ali ne ću vam zatajati, braćo, da oci vi naši svi pod oblakom biše, i svi kroz more prodjoše;

2. I svi se u Mojsija krstiše u oblaku i u moru!

3. I svi jedno jelo duhovno jedoše;

4. I svi jedno piće duhovno piše; jer pijahu od duhovne stijene koja idjaše za njima: a stijena bješe Krst.

5. Ali mnogi od njih ne bijahu po Božijoj volji, jer biše pobijeni u pustinji.

6. A ovo biše ugledi nama, da mi ne želimo zala, kao i oni što želješe.

7. Niti bivajte idolopoklonici, kao neki od njih, kao što stoji napisano: sjedoše ljudi da jedu i da piju, i ustaše da igraju.

8. Niti da se kurvamo, kao neki od

njih što se kurvaše, i pade ih u jedan dan dvadeset i tri hiljade.

9. Niti da kušamo Krsta, kao što neki od njih kušaše, i od zmija izgiboše.

10. Niti da vičemo *na Boga,* kao neki od njih što vikaše, i izgiboše od krvnika.

11. Ovo se pak sve dogadjaše ugledi njima, a napisa se za nauku nama, na koje pošljedak svijeta dodje.

12. Jer koji misli da stoji neka se čuva da ne padne.

13. *Drugo* iskušanje ne dodje na vas osim čovječijega; ali je vjeran Bog koji vas ne će pustiti da se iskušate većma nego što možete, nego će učiniti s iskušanjem i kraj, da možete podnijeti.

14. Za to, ljubazna braćo moja, bjegajte od idolopoklonstva.

15. Kao mudrima govorim; sudite vi šta govorim.

16. Čaša blagoslova koju blagosiljamo nije li zajednica krvi Krstove? Hljeb koji lomimo nije li zajednica tijela Krstova?

17. Jer smo jedan hljeb, jedno tijelo mnogi; jer svi u jednome hljebu imamo zajednicu.

18. Gledajte Izraela po tijelu: koji jedu žrtve nijesu li zajedničari oltara?

19. Šta dakle govorim? da je idol što? ili idolska žrtva da je što?

20. *Nije;* nego što žrtvuju neznabošci, da djavolima žrtvuju, a ne Bogu; a ja ne ću da ste vi zajedničari s djavolima.

21. Ne možete piti čaše Gospodinove i čaše djavolske; ne možete imati zajednice u trpezi Gospodinovoj i u trpezi djavolskoj.

22. Ili da prkosimo Gospodinu? Eda li smo mi jači od njega?

23. Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali sve ne ide na dobro.

24. Niko da ne gleda što je njegovo, nego svaki *da gleda* što je drugoga.

25. Sve što se prodaje na mesarnici, jedite, i ništa ne ispitujte savjesti radi;

26. Jer je Gospodinova zemlja i što je na njoj.

27. Ako li vas ko od nevjernika pozove, i hoćete ići, jedite sve što se pred vas donese, i ne premišljajte ništa *savjesti radi.*

28. *Ako li* vam pak ko reče: ovo je idolska žrtva, ne jedite radi onoga koji vam kaže, i radi savjesti; jer je Gospodinova zemlja i što je na njoj.

29. Ali ne govorim za savjest tvoju, nego drugoga; jer za što da moju slobodu sudi savjest drugoga?

30. Ako ja s blagodaću uživam, za što da se huli na mene za ono što ja zahvaljujem?

31. Ako dakle jedete, ako li pijete, ako li drugo što činite, sve na slavu Božiju činite.

32. Ne budite na sablazan ni Židovima, ni Grcima, ni crkvi Božijoj,

33. Kao što i ja u svačemu svima ugadjam, ne tražeći svoje koristi nego mnogijeh, da se spasu.

GLAVA 11.

1. Ugledajte se na mene, kao i ja na Krsta.

2. Hvalim vas pak, braćo, što sve moje pamtite, i držite zapovijesti kao što vam predadoh.

3. Ali hoću da znate da je svakome mužu glava Krst; a muž je glava ženi; a Bog je glava Krstu.

4. Svaki muž koji se s pokrivenom glavom moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju.

5. I svaka žena koja se gologlava moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju; jer je sve jedno kao da je obrijana.

6. Ako se dakle ne pokriva žena, neka se striže; ako li je ružno ženi strići se ili brijati se, neka se pokriva.

7. Ali muž da ne pokriva glave, jer je obličje i slava Božija; a žena je slava muževlja.

8. Jer nije muž od žene nego žena od muža.

9. Jer muž nije sazdan žene radi nego žena muža radi.

10. Za to žena treba da ima vlast na glavi angjêlâ radi.

11. Ali niti je muž bez žene ni žena bez muža u Gospodinu.

12. Jer kako je žena od muža, tako je i muž iz žene; a sve je od Boga.

13. Sami medju sobom sudite je li lijepo da se žena gologlava moli Bogu?

14. Ili ne uči li vas i sama priroda da je mužu sramota ako gaji dugačku kosu;

15. A ženi je slava ako gaji dugačku

kosu? Jer joj je kosa dana mjesto pokrivala.

16. Ako li je ko svadljiv, mi takovoga običaja nemamo, niti crkve Božije.

17. Ali ovo zapovijedajući ne hvalim da se ne na bolje nego na gore sabirate.

18. Prvo dakle kad se sabirate u crkvu, čujem da imaju raspre medju vama; i nješto vjerujem od ovoga.

19. Jer treba i jeresi da budu medju vama, da se pokažu pošteni koji su medju vama.

20. A kad se skupite na jedno mjesto, ne jede se večera Gospodinova.

21. Jer svaki svoju večeru uzme najprije i jede, i tako jedan gladuje a drugi se opija.

22. Eda li dakle nemate kuća da jedete i pijete? Ili ne marite za crkvu Božiju, i sramotite one koji nemaju? Šta ću vam reći? Hoću li vas pohvaliti za to? Ne ću.

23. Jer ja primih od Gospodina što vam i predadoh, da Gospodin Isus onu noć u koju bivaše predan uze hljeb,

24. I zahvalivši prelomi i reče: uzmite, jedite, ovo je tijelo moje, koje se za vas lomi; ovo činite meni za spomen.

25. Tako i čašu, po večeri, govoreći: ova je čaša novi zavjet u mojoj krvi; ovo činite, kadgod pijete, meni za spomen.

26. Jer kadgod jedete ovaj hljeb i čašu ovu pijete, smrt Gospodinovu obznanjujete, dokle ne dodje.

27. Tako koji nedostojno jede ovaj hljeb ili pije čašu Gospodinovu, kriv je tijelu i krvi Gospodinovoj.

28. Ali čovjek da ispituje sebe, pa onda od hljeba da jede i od čaše da pije;

29. Jer koji nedostojno jede i pije, sud sebi jede i pije, ne razlikujući tijela Gospodinova.

30. Za to su medju vama mnogi slabi i bolesni, i dovoljno ih spavaju.

31. Jer kad bismo sebe rasudjivali, ne bismo osudjeni bili.

32. Ali kad smo sudjeni, nakazuje nas Gospodin, da se ne osudimo sa svijetom.

33. Za to, braćo moja, kad se sastajete da jedete, iščekujte jedan drugoga.

34. Ako li je ko gladan, neka jede kod kuće, da se na grijeh ne sastajete. A za ostalo uredićų kad dodjem.

GLAVA 12.

A za duhovne *darove* ne ću vam, braćo, zatajati.

2. Znate da kad bijaste neznabošci idoste k idolima, bezglasnima, kako vas vodjahu.

3. Za to vam dajem na znanje da niko ko Duhom Božijim govori ne će reći: anatema Isusu; i niko ne može Isusa Gospodinom nazvati osim Duhom svetijem.

4. Darovi su različni, ali je Duh jedan.

5. I različne su službe, ali je jedan Gospodin.

6. I različne su sile, ali je jedan Bog koji čini sve u svemu.

7. A u svakome se pojavljuje Duh na korist;

8. Jer jednome se daje Duhom riječ premudrosti; a drugome riječ razuma, po istome Duhu;

9. A drugome vjera, tijem istijem Duhom; a drugome dar iscjeljivanja, po tome istom Duhu;

10. A drugome da čini čudesa, a drugome proroštvo, a drugome da razlikuje duhove, a drugome različni jezici, a drugome da kazuje jezike.

11. A ovo sve čini jedan i taj isti Duh razdjeljujući po svojoj vlasti svakome kako hoće.

12. Jer kao što je tijelo jedno i ude ima mnoge, a svi udi jednoga tijela, premda su mnogi, jedno su tijelo: tako i Krst.

13. Jer jednijem Duhom mi se svi krstismo u jedno tijelo, bili Židovi, ili Grci, ili robovi, ili sami svoji; i svi se jednijem Duhom napojismo.

14. Jer tijelo nije jedan ud, nego mnogi.

15. Ako reče noga: ja nijesam ruka, nijesam od tijela; eda li za to nije od tijela?

16. I ako reče uho: ja nijesam oko, nijesam od tijela: eda li za to nije od tijela? Kad bi sve tijelo bilo oko, gdje je čuvenje?

17. A kad bi sve bilo čuvenje, gdje je mirisanje?

18. Ali Bog postavi sve ude u [redacted] kako je koga htio.

19. A kad bi svi bili jedan ud, gdje je tijelo?

20. Sad su pak mnogi udi a jedno tijelo.

21. Ali oko ne može reći ruci: ne trebaš mi; ili opet glava nogama: ne trebate mi.

22. Nego još koji se udi tijela čine da su najslabiji najpotrebniji su.

23. I koji nam se čine da su najsramotniji na tijelu, na one udaramo najveću čast;

24. I nepošteni naši *udi* najveće poštenje imaju; a pošteni *udi* ne trebaju. Ali Bog složi tijelo i najhudjemu *udu* dade najveću čast,

25. Da ne bude raspre u tijelu, nego da se udi jednako brinu jedan za drugoga.

26. I ako strada jedan ud, s njim stradaju svi udi; a ako li se jedan ud slavi, s njim se raduju svi udi.

27. A vi ste tijelo Krstovo, i udi medju sobom.

28. I jedne dakle postavi Bog u crkvi prvo apostole, drugo proroke, treće učitelje, a po tom čudotvorce, onda darove iscjeljivanja, pomaganja, upravljanja, različne jezike.

29. Eda li su svi apostoli? Eda li su svi proroci? Eda li su svi učitelji? Eda li su svi čudotvorci?

30. Eda li svi imaju darove iscjeljivanja? Eda li svi govore jezike? Eda li svi kazuju?

31. Starajte se pak za veće darove; pa ću vam još bolji put pokazati.

GLAVA 13.

Ako jezike čovječije i angjelske govorim a ljubavi nemam, onda sam kao zvono koje zvoni, ili praporac koji zveči.

2. I ako imam proroštvo i znam sve tajne i sva znanja, i ako imam svu vjeru da i gore premještam, a ljubavi nemam, ništa sam.

3. I ako razdam sve imanje svoje, i ako predam tijelo svoje da se sažeže, a ljubavi nemam, ništa mi ne pomaže.

4. Ljubav dugo trpi, milokrvna je; ljubav ne zavidi; ljubav se ne veliča, ne *nadima se*,

5. Ne čini što ne valja, ne traži svoje, *ne srdi se*, ne misli o zlu,

6. Ne raduje se nepravdi, a raduje se istini,

7. Sve snosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi.

8. Ljubav nikad ne prestaje, a proroštvo ako će i prestati, jezici ako će umuknuti, razuma ako će nestati.

9. Jer nešto znamo, i nešto prorokujemo;

10. A kad dodje savršeno, onda će prestati što je nešto.

11. Kad ja bijah malo dijete kao dijete govorah, kao dijete mišljah, kao dijete razmišljavah; a kad postadoh čovjek, odbacih djetinjstvo.

12. Tako sad vidimo kao kroz staklo u zagonetki, a onda ćemo licem k licu; sad poznajem nešto, a onda ću poznati kao što sam poznat.

13. A sad ostaje vjera, nad, ljubav, ovo troje; ali je ljubav najveća medju njima.

GLAVA 14.

Držite se ljubavi, a starajte se za duhovne dare, a osobito da prorokujete.

2. Jer koji govori jezike, ne govori ljudima nego Bogu: jer niko ne sluša, a on duhom govori tajne.

3. A koji prorokuje govori ljudima za popravljanje i utjehu i utvrdjenje.

4. Jer koji govori jezike sebe popravlja, a koji prorokuje crkvu popravlja.

5. Ali ja bih htio da vi svi govorite jezike, a još više da prorokujete; jer je veći onaj koji prorokuje nego li koji govori jezike, već ako *ko* kazuje, da se crkva popravlja.

6. A sad, braćo, ako dodjem k vama jezike govoreći, kaku ću korist učiniti ako vam ne govorim ili u otkrivenju, ili u razumu, ili u proroštvu, ili u nauci?

7. Kao neke stvari bezdušne koje daju glas, bila svirala ili gusle, ako različna glasa ne daju, kako će se razumjeti šta se svira ili gudi?

8. Jer ako truba da nerazgovijetan glas, ko će se pripraviti na boj?

9. Tako i vi ako nerazumljivu riječ rečete jezikom, kako će se razumjeti šta govorite? Jer ćete govoriti u vjetar.

10. Ima na svijetu Bog zna koliko ra-

ličnijeh glasova, ali ni jedan nije bez značenja.

11. Ako dakle ne znam sile glasa, biću nijemac onome kome govorim, i onaj koji govori biće meni nijemac.

12. Tako i vi, budući da se starate za duhovne darove, gledajte da budete onima bogati koji su na popravljanje crkve.

13. Za to koji govori jezikom neka se moli Bogu da kazuje.

14. Jer ako se jezikom molim Bogu, moj se duh moli, a um je moj bez ploda.

15. Šta će se dakle činiti? Moliću se Bogu duhom, a moliću se i umom; hvaliću Boga duhom, a hvaliću i umom.

16. Jer kad blagosloviš duhom kako će onaj koji stoji mjesto prostaka reći amen po tvome blagoslovu, kad ne zna šta govoriš?

17. Ti dobro zahvaljuješ, ali se drugi ne popravlja.

18. Hvala Bogu mojemu što govorim jezike većma od sviju vas.

19. Ali u crkvi volim pet riječi umom svojijem reći, da se i drugi pomognu, nego li hiljadu riječi jezikom.

20. Braćo! ne budite djeca umom, nego pakošću djetinjite, a umom budite savršeni.

21. U zakonu piše: drugijem jezicima i drugijem usnama govoriću narodu ovome, i ni tako me ne će poslušati, govori Gospodin.

22. Za to su jezici za znak ne onima koji vjeruju, nego koji ne vjeruju; a proroštvo ne onima koji ne vjeruju, nego koji vjeruju.

23. Ako se dakle skupi crkva sva na jedno mjesto, i svi uzgovorite jezicima, a dodju i prostaci, ili nevjernici, ne će li reći da ste poludjeli?

24. A ako svi prorokuju, i dodje kakav nevjernik ili prostak, bude pokaran od sviju i sudjen od sviju.

25 I tako tajne srca njegova bivaju javljene, i tako padnuvši ničice pokloniće se Bogu, i kazaće da je zaista Bog s vama.

26. Šta će se dakle činiti, braćo? Kad se sabirate svaki od vas ima psalam, ima nauku, ima jezik, ima otkrivenje, ima kazivanje; a sve da biva na popravljanje.

27. Ako govori ko jezikom, ili po dvojica, ili najviše po trojica, i to poredom; a jedan da kazuje.

28. Ako li ne bude nikoga da kazuje, neka ćuti u crkvi, a sebi neka govori i Bogu.

29. A proroci dva ili tri neka govore, i drugi neka rasudjuju.

30. Ako li se otkrije *što* drugome koji sjedi, neka *ćeka dok* prvi ućuti.

31. Jer možete prorokovati svi, jedan po jedan, da se svi uče, i svi da se tješe.

32. I duhovi proročki pokoravaju se prorocima;

33. Jer Bog nije *Bog* bune, nego mira. Kao po svima crkvama svetijeh

34. Žene vaše da ćute u crkvama; jer se njima ne dopusti da govore, nego da slušaju, kao što i zakon govori.

35. Ako li hoće čemu da se nauče, kod kuće muževe svoje neka pitaju; jer je ružno ženi da govori u crkvi.

36. Eda li od vas riječ Božija izidje? ili samijem vama dodje?

37. Ako ko misli da je prorok ili duhovan, neka razumije što vam pišem, jer su Gospodinove zapovijesti.

38. Ako li ko ne razumije, neka ne razumije.

39. Za to, braćo moja, starajte se da prorokujete, i ne zabranjujte govoriti jezicima.

40. A sve neka biva pošteno i uredno.

GLAVA 15.

Ali vam napominjem, braćo, evangjelje, koje vam objavih, koje i primiste, u kome i stojite,

2. Kojijem se i spasavate, ako držite kako vam objavih; već ako da uzalud vjerovaste.

3. Jer vam najprije predadoh što i primih da Krst umrije za grijehe naše, po pismu,

4. I da bi ukopan, i da usta treći dan, po pismu,

5. I da se javi Cefi, po tom jedanaestorici *apostola;*

6. A po tom ga vidješe jednom više od pet stotina braće, od kojijeh mnogi žive i sad, a neki i pomriješe;

7. A po tom se javi Jakovu, pa onda svima apostolima;

8. A poslije sviju javi se i meni, kao kakom nedonoščetu.

9. Jer sam ja najmladji medju apostolima, koji nijesam dostojan nazvati se apostol, jer gonih crkvu Božiju.

10. Ali po blagodati Božijoj jesam što jesam, i blagodat njegova što je u meni ne osta prazna, nego se potrudih više od sviju njih, ali ne ja nego blagodat Božija koja je sa mnom.

11. Bio dakle ja ili oni, tako propovijedamo, i tako vjerovaste.

12. A ako se Krst propovijeda da ustade iz mrtvijeh, kako govore neki medju vama da nema uskrsenja mrtvijeh?

13. I ako nema uskrsenja mrtvijeh, to ni Krst ne usta.

14. A ako Krst ne usta, uzalud dakle propovijedanje naše, a uzalud i vjera vaša.

15. A nalazimo se i lažni svjedoci Božiji što svjedočimo na Boga da uskrse Krsta, kojega ne uskrse kad mrtvi ne ustaju.

16. Jer ako mrtvi ne ustaju, ni Krst ne usta.

17. A ako Krst ne usta, uzalud vjera vaša: još ste u grijesima svojijem.

18. Dakle i oni koji pomriješe u Krstu, izgiboše.

19. I ako se samo u ovom životu uzdamo u Krsta, najnesrećniji smo od sviju ljudi.

20. Ali Krst usta iz mrtvijeh, i bi novina onima koji umriješe.

21. Jer budući da kroz čovjeka bi smrt, kroz čovjeka i uskrsenje mrtvijeh.

22. Jer kako po Adamu svi umiru, tako će i po Krstu svi oživljeti.

23. Ali svaki u svom redu: novina Krst; a po tom oni koji vjerovaše Krstu o njegovu dolasku;

24. Onda kraj, kad preda carstvo Bogu i ocu, i kad ukine svako poglavarstvo i svaku vlast i silu.

25. Jer njemu valja carovati dokle ne položi sve neprijatelje svoje pod noge svoje.

26. A pošljednji će se neprijatelj ukinuti smrt.

27. Jer sve pokori pod noge njegove. *Ali kad veli da je sve njemu pokoreno, pokazuje se da je osim onoga koji mu pokori sve.*

28. A kad mu sve pokori, onda će se i sam sin pokoriti onome koji mu sve pokori, da bude Bog sve u svemu.

29. Šta dakle čine oni koji se krste mrtvijeh radi? Kad mrtvi jamačno ne ustaju, što se i kršćavaju mrtvijeh radi?

30. I mi za što podnosimo muke i nevolje svaki čas?

31. Svaki dan umirem, tako mi, braćo, vaše slave, koju imam u Krstu Isusu Gospodinu našemu.

32. Jer ako sam se po čovjeku borio sa zvjerovima u Efezu, kaka mi je korist ako mrtvi ne ustaju? Da jedemo i pijemo, jer ćemo sjutra umrijeti.

33. Ne varajte se: zli razgovori kvare dobre običaje.

34. Otrijeznite se jedan put kao što treba, i ne griješite; jer neki ne znadu za Boga, na sramotu vama kažem.

35. Ali će reći ko: kako će ustati mrtvi? i u kakom će tijelu doći?

36. Bezumniče! ti što siješ ne će oživljeti ako ne umre.

37. I što siješ ne siješ tijelo koje će biti, nego golo zrno, bilo pšenično ili drugo kako.

38. A Bog mu daje tijelo kako hoće, i svakom sjemenu svoje tijelo.

39. Nije svako tijelo jedno tijelo, nego je drugo tijelo čovječije, a drugo skotsko, a drugo riblje a drugo ptičije.

40. I imaju tjelesa nebeska i tjelesa zemaljska; ali je druga slava nebeskima, a druga zemaljskima.

41. Druga je slava suncu, a druga slava mjesecu, i druga slava zvijezdama; jer se zvijezda od zvijezde razlikuje u slavi.

42. Tako i uskrsenje mrtvijeh: sije se za raspadljivost, a ustaje za neraspadljivost;

43. Sije se u sramoti, a ustaje u slavi; sije se u slabosti, a ustaje u sili;

44. Sije se tijelo tjelesno, a ustaje tijelo duhovno. Ima tijelo tjelesno, i ima tijelo duhovno.

45. Tako je i pisano: prvi čovjek Adam postade u tjelesnom životu, a pošljednji Adam u duhu koji oživljuje.

46. Ali duhovno tijelo nije prvo, nego tjelesno, pa onda duhovno.

47. Prvi je čovjek od zemlje, zemljan; drugi je čovjek Gospodin s neba.

48. Kakav je zemljani taki su i ze-

mljani; i kakav je nebeski taki su i nebeski.

49. I kako nosimo obličje zemljanoga tako ćemo nositi i obličje nebeskoga.

50. A ovo govorim, braćo, da tijelo i krv ne mogu naslijediti carstva Božijega, niti raspadljivost neraspadljivosti našljedjuje.

51. Evo vam kazujem tajnu: jer svi ne ćemo pomrijeti, i svi ćemo se pretvoriti,

52. U jedan put, u trenuću oka, u pošljednjoj trubi; jer će zatrubiti i mrtvi će ustati neraspadljivi, i mi ćemo se pretvoriti.

53. Jer ovo raspadljivo treba da se obuče u neraspadljivost, i ovo smrtno da se obuće u besmrtnost.

54. A kad se ovo raspadljivo obuče u neraspadljivost, i ovo se smrtno obuče u besmrtnost, onda će se zbiti ona riječ što je napisana: pobjeda proždrije smrt.

55. Gdje ti je, smrti, žalac? Gdje ti je, pakle, pobjeda?

56. A žalac je smrti grijeh, a sila je grijeha zakon.

57. A Bogu hvala koji nam dade pobjedu kroz Gospodina našega Isukrsta.

58. Za to, braćo moja ljubazna, budite tvrdi, ne dajte se pomaknuti i napredujte jednako u djelu Gospodinovu znajući da trud vaš nije uzalud pred Gospodinom.

GLAVA 16.

A za milostinju svetima, kao što uredih po crkvama Galatijskijem onako i vi činite.

2. Svaki prvi dan nedjelje neka svaki od vas ostavlja kod sebe i skuplja koliko može, da ne bivaju zbiranja kad dodjem.

3. A kad dodjem, koje nadjete za vrijedne one ću s poslanicama poslati u Jeruzalem neka odnesu vašu pomoć.

4. A ako bude vrijedno da i ja idem, poći će sa mnom.

5. A k vama ću doći kad prodjem Maćedoniju, jer ću proći kroz Maćedoniju.

6. A u vas može biti da ću se zabaviti, ili i zimovati, da me vi pratite kud podjem.

7. Sad vas u prolaženju ne ću vidjeti, a nadam se neko vrijeme ostati kod vas, ako Gospodin dopusti.

8. A u Efezu ću ostati do duhova;

9. Jer mi se otvoriše velika i bogata vrata, i protivnika ima mnogo.

10. A ako dodje Timotej, gledajte da bude kod vas bez straha; jer on radi djelo Gospodinovo kao i ja.

11. Da ga niko dakle ne prezre, nego ga ispratite s mirom da dodje k meni; jer ga čekam s braćom.

12. A za brata Apola, mnogo ga molih da dodje k vama s braćom: i nikako ne bješe mu volja da sad dodje; ali će doći kad imadbude kad.

13. Pazite, stojte u vjeri, muški se držite, utvrdjujte se.

14. Sve da vam biva u ljubavi.

15. Molim vas pak, braćo, znate dom Stjepanin da je novina od Ahaje, i na služenje svetima odredi se;

16. Da ste i vi pokorni takovima, i svakome koji pomaže i trudi se.

17. Ali se obradovah dolasku Stjepaninu i Fortunatovu i Ahajikovu, jer mi oni naknadiše što sam bio bez vas;

18. Jer umiriše duh moj i vaš. Pripoznajte dakle takove.

19. Pozdravljaju vas crkve Azijske. Pozdravljaju vas u Gospodinu mnogo Akvila i Priscila s domašnjom svojom crkvom.

20. Pozdravljaju vas braća sva. Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem.

21. Pozdravljam vas ja Pavao svojom rukom.

22. Ako ko ne ljubi Gospodina Isukrsta da bude proklet, maran ata.

23. Blagodat Gospodina našega Isukrsta s vama;

24. I ljubav moja sa svima vama u Krstu Isusu. Amen.

KORINĆANIMA .POSLANICA DRUGA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, apostola Isukrsta po volji Božijoj, i brata Timoteja crkvi Božijoj u Korintu, sa svima svetima koji su u svoj Ahaji:

2. Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospodina Isukrsta.

3. Blagosloven Bog i otac Gospodina našega Isukrsta, otac milosti i Bog svake utjehe,

4. Koji nas utješava u svakoj nevolji našoj, da bismo mogli utješiti one koji su u svakoj nevolji utjehom kojom nas same Bog utješava.

5. Jer kako se stradanja Krstova umnožavaju na nama tako se i utjeha naša umnožava kroz Krsta.

6. Ako li smo pak u nevolji, za vašu je utjehu i spasenje, koje postaje u trpljenju tijeh istijeh stradanja koja i mi podnosimo.

7. I nadanje vaše tvrdo je za vas. Ako li se utješavamo, za vašu je utjehu i spasenje, znajući da kao što ste zajedničari u našemu stradanju tako i u utjesi.

8. Jer vam ne ćemo, braćo, zatajati nevolje naše koja nam se dogodi u Aziji kad nam je bilo preteško i preko sile tako da se nijesmo nadali ni življeti;

9. Nego sami u sebi osudismo da nam valja pomrijeti da se *već* ne uzdasmo u sebe nego u Boga koji podiže mrtve,

10. Koji nas je od tolike smrti izbavio, i izbavlja; i u njega se uzdamo da će nas i još izbaviti,

11. S pomoću i vaše molitve za nas; da mnogi ljudi mnogu hvalu daju Bogu za dare koji su nama dati vas radi.

12. Jer je naša slava ovo: svjedočanstvo savjesti naše da smo u prostoti i čistoti Božijoj a ne u mudrosti tjelesnoj *nego* po blagodati Božijoj življeli *na svijetu*, a osobito medju vama.

13. *Jer vam drugo* ne pišemo nego što čitate i razumijevate. A nadam se da ćete i do kraja razumjeti.

14. Kao što neki i razumjeste da smo vam slava kao i vi nama za dan Gospodina našega Isukrsta.

15. I u ovom pouzdanju ščadijah da vam dodjem prije, da drugu blagodat imate;

16. I kroz vas da dodjem u Maćedoniju, i opet iz Maćedonije da dodjem k vama, i vi da me pratite u Judeju.

17. Ali kad sam ovo htio, eda li sam dakle što nepostojano činio? Ili što se nakanjujem, da se po tijelu nakanjujem, da bude u mene da da, a ne ne?

18. Ali je Bog vjeran, te riječ naša k vama ne bi da i ne.

19. Jer sin Božij Isukrst, kojega mi vama propovijedasmo, ja i Silvan i Timotej, ne bi da i ne, nego u njemu bi da.

20. Jer koliko je obećanja Božijeh, u njemu su da, i u njemu amen, Bogu na slavu kroz nas.

21. A Bog je koji nas utvrdi s vama u Krstu, i pomaza nas,

22. Koji nas i zapečati, i dade zalog Duha u srca naša.

23. A ja za svjedoka Boga prizivam na svoju dušu da štedeći vas ne dodjoh više u Korint.

24. Ne kao da mi vladamo vjerom vašom, nego smo pomagači vaše radosti; jer u vjeri stojite.

GLAVA 2.

Ovo pak sudih u sebi da opet ne dodjem k vama u žalosti.

2. Jer ako ja činim žalost vama, ko je koji će mene veseliti osim onoga koji prima žalost od mene?

3. I pisah vam ovo isto, da kad dodjem ne primim žalost na žalost, a za koje bi valjalo da se veselim nadajući se na sve vas da je moja radost sviju vas.

4. Jer od brige mnoge i tuge srca napisah vam s mnogijem suzama, ne da

biste se ožalostili nego da biste poznali ljubav koju imam izobilno k vama.

5. Ako li je ko mene ražalio, ne ražali mene, do nekoliko, da ne otežam svima vama.

6. Jer je dovoljno takovome kar ovaj od mnogijeh.

7. Za to vi nasuprot većma da opraštate i tješite, da takovi kako ne padne u preveliku žalost.

8. Za to vas molim, utvrdite k njemu ljubav.

9. Jer vam za to i pisah, da poznam poštenje vaše jeste li u svačemu poslušni.

10. A kome vi što oprostite *onome opraštam* i ja; jer ja ako što *kome* oprostih, oprostih mu vas radi mjesto Isukrsta,

11. Da nas ne prevari sotona; jer znamo šta on misli.

12. A kad dodjoh u Troadu da propovijedam evangjelje Krstovo, i otvoriše mi se vrata u Gospodinu,

13. Ne imadoh mira u duhu svojemu, ne našavši Tita, brata svojega; nego oprostivši se s njima izidjoh u Maćedoniju.

14. Ali hvala Bogu koji svagda nama daje pobjedu u Krstu Isusu, i kroz nas javlja miris poznanja svojega na svakom mjestu.

15. Jer smo mi Krstov miris Bogu i medju onima koji se spasavaju i koji ginu:

16. Jednima dakle miris smrtni za smrt, a drugima miris životni za život. I za ovo ko je vrijedan?

17. Jer mi nijesmo kao mnogi koji nečisto propovijedaju riječ Božiju, nego iz čistote, i kao iz Boga, pred Bogom, u Krstu govorimo.

GLAVA 3.

Počinjemo li se opet sami hvaliti vama? Ili trebamo kao neki preporučnijeh poslanica na vas ili od vas?

2. Jer ste vi naša poslanica napisana u srcima našima, koju poznaju i čitaju svi ljudi;

3. Koji ste se pokazali da ste poslanica Krstova, koju smo mi služeći napisali ne mastilom nego Duhom Boga živoga, ne na kamenijem daskama nego *na mesanijem daskama* srca.

4. A takovo pouzdanje imamo kroz Krsta u Boga,

5. Ne da smo vrsni od sebe pomisliti što, kao od sebe, nego je naša vrsnoća od Boga;

6. Koji i učini nas vrsne da budemo sluge novom zavjetu, ne po slovu nego po duhu; jer slovo ubija, a duh oživljuje.

7. Ako li služba smrti koja je u kamenju izrezana slovima, bi u slavi da sinovi Izraelovi ne mogoše pogledati na lice Mojsijevo od slave lica njegova koja prestaje;

8. A kamo li ne će mnogo većma služba duha biti u slavi?

9. Jer kad je služba osudjenja slava, mnogo većma izobiluje služba pravde u slavi.

10. Jer i nije slavno što se proslavi s ove strane prema prevelikoj slavi.

11. Jer kad je slavno ono što prestaje, mnogo će većma biti u slavi ono što ostaje.

12. Imajući dakle takovi nad s velikom slobodom radimo;

13. I ne kao što Mojsije metaše pokrivalo na lice svoje, da ne bi mogli sinovi Izraelovi gledati svršetka onome što prestaje.

14. No zaslijepiše pomisli njihove; jer do samoga ovog dana stoji ono pokrivalo neotkriveno u čitanju starog zavjeta, jer u Krstu prestaje.

15. Nego do danas kad se čita Mojsije, pokrivalo na srcu njihovom stoji.

16. A kad se obrate ka Gospodinu, uzeće se pokrivalo.

17. A Gospodin je Duh: a gdje je Duh ondje je sloboda.

18. Mi pak svi koji otkrivenijem licem gledamo slavu Gospodinovu, preobražavamo se u to isto obličje iz slave u slavu, kao od Gospodinova Duha.

GLAVA 4.

Za to imajući ovu službu kao što bismo pomilovani, ne dosadjuje nam se;

2. Nego se odrekosmo tajnoga srama da ne živimo u lukavstvu, niti da izvrćemo riječ Božiju, nego javljanjem istine da se pokažemo svakoj savjesti čovječijoj pred Bogom.

3. Ako li je pak pokriveno evangjelje naše, u onima je pokriveno koji ginu,

4. U kojima Bog svijeta ovoga oslijepi razume nevjernîkâ, da im ne zasvijetli vidjelo evangjelja slave Krstove, koji je obličje Boga, koji se ne vidi.

5. Jer sebe ne propovijedamo, nego Krsta Isusa Gospodina, a sebe same vaše sluge Isusa Gospodina radi.

6. Jer Bog koji reče da iz tame zasvijetli vidjelo, zasvijetli u srcima našima na svjetlost poznanja slave Božije u licu Isukrsta.

7. Ali ovo blago imamo u zemljanijem sudovima, da premnoštvo sile bude od Boga a ne od nas.

8. U svemu imamo nevolje, ali nam se ne dosadjuje; zabunjeni smo, ali ne gubimo nada;

9. Progone nas, ali nijesmo ostavljeni; obaljuju nas, ali ne ginemo.

10. I jednako nosimo na tijelu smrt Gospodina Isusa, da se i život Isusov na tijelu našemu pokaže.

11. Jer mi živi jednako se predajemo na smrt za Isusa, da se i život Isusov javi na smrtnome tijelu našemu.

12. Za to dakle smrt vlada u nama, a život u vama.

13. Imajući pak onaj isti duh vjere kao što je napisano: vjerovah, za to govorih; mi vjerujemo, za to i govorimo,

14. Znajući da će onaj koji podiže Isusa, i nas podignuti s Isusom, i postaviti s vama.

15. Jer je sve vas radi, da blagodat umnožena izobiluje hvalama na slavu Božiju.

16. Za to nam se ne dosadjuje; no ako se naš spoljašnji čovjek i raspada, ali se unutrašnji obnavlja svaki dan.

17. Jer naša laka sadašnja briga donosi nam vječnu i od svega pretežniju slavu.

18. Nama koji ne gledamo na ovo što se vidi, nego na ono što se ne vidi; jer je ovo što se vidi, za vrijeme, a ono što se ne vidi, vječno.

GLAVA 5.

Jer znamo da kad se zemaljska naša kuća tijela raskopa, imamo zgradu od Boga, kuću nerukotvorenu, vječnu na nebesima.

2. Jer za tijem uzdišemo, želeći obući *se u svoj nebeski* stan.

3. I da se obučeni, ne goli nadjemo!

4. Jer budući u ovome tijelu, uzdišemo otežali; jer ne ćemo da se svučemo, nego da se preobučemo, da život proždere smrtno.

5. A onaj koji nas za ovo isto stvori, Bog je, koji nam i dade zalog Duha.

6. Dobre smo dakle volje jednako, jer znamo da putujemo u tijelu, daleko od Gospodina.

7. Jer po vjeri živimo a ne po gledanju.

8. Ali se ne bojimo, i mnogo volimo otići od tijela, i ići ka Gospodinu.

9. Za to se i staramo, ili ulazili ili odlazili, da budemo njemu ugodni.

10. Jer nam se svima valja javiti na sudu Krstovu, da primimo svaki što je koji u tijelu činio, ili dobro ili zlo;

11. Znajući dakle strah Gospodinov ljude svjetujemo; a Bogu smo poznati, a nadamo se da smo i u vašijem savjestima poznati.

12. Jer se ne hvalimo opet pred vama, nego vama dajemo uzrok da se hvalite nama, da imate *što odgovoriti* onima koji se hvale onijem što je spolja a ne što je u srcu.

13. Jer ako se odviše hvalimo, Bogu *se hvalimo;* ako li smo smjerni, vama *smo.*

14. Jer ljubav Božija nagoni nas, kad mislimo ovo: ako jedan za sve umrije, to dakle svi umriješe.

15. Krst za sve umrije, da oni koji žive ne žive više sebi, nego onome koji za njih umrije i uskrse.

16. Za to i mi od sad nikoga ne poznajemo po tijelu; i ako Krsta poznasmo po tijelu, ali ga sad više ne poznajemo.

17. Za to ako je ko u Krstu, nova je tvar: staro prodje, gle, sve novo postade.

18. Ali je sve od Boga, koji pomiri nas sa sobom kroz Isukrsta, i dade nam službu pomirenja.

19. Jer Bog bješe u Krstu, i svijet pomiri sa sobom, ne primivši im grijeha njihovijeh, i metnuvši u nas riječ pomirenja.

20. Tako smo mi poslani mjesto Krsta, kao da Bog govori kroz nas; molimo vas u ime Krstovo, pomirite se s Bogom.

21. Jer onoga koji ne znadijaše grijeha nas radi učini grijehom, da mi budemo pravda Božija u njemu.

GLAVA 6.

Molimo vas pak kao pomagači da ne primite uzalud blagodat Božiju.

2. Jer on govori: u vrijeme najbolje poslušah te, i u dan spasenja pomogoh ti. Evo sad je vrijeme najbolje, evo sad je dan spasenja!

3. Nikakvo ni u čemu ne dajte spoticanje, da se služba ne kudi;

4. Nego u svemu pokažite se kao sluge Božije, u trpljenju mnogom, u nevoljama, u bijedama, u tjesnotama.

5. U ranama, u tamnicama, u bunama, u trudovima, u nespavanju, u postu,

6. U čistoti, u razumu, u podnošenju, u dobroti, u Duhu svetom, u ljubavi istinitoj,

7. U riječi istine, u sili Božijoj, s oružjem pravde i na desno i na lijevo,

8. Slavom i sramotom, kudjenjem i pohvalom, kao varalice i istiniti,

9. Kao neznani i poznati, kao oni koji umiru i evo smo živi, kao nakaženi a ne umoreni,

10. Kao žalosni a koji se jednako vesele, kao siromašni, a koji mnoge obogaćavaju, kao oni koji ništa nemaju a sve imaju.

11. Usta naša otvoriše se k vama, Korinćani, i srce naše rasprostrani se.

12. Vama nije tijesno mjesto u nama, ali vam je tijesno u srcima vašijem.

13. A da mi vratite (kao djeci govorim), rasprostranite se i vi.

14. Ne vucite u tudjemu jarmu nevjernika; jer šta ima pravda s bezakonjem? ili kakvu zajednicu ima vidjelo s tamom?

15. Kako li se slaže Krst s Belijalom? ili kakav dijel ima vjerni s nevjernikom?

16. Ili kako se udara crkva Božija s idolima? Jer ste vi crkve Boga živoga, kao što reče Bog: useliću se u njih, i življeću u njima, i biću im Bog, i oni će biti moj narod.

17. Za to izidjite izmedju njih i odvojte se, govori Gospodin, i ne dohvatajte se do nečistote, i ja ću vas primiti,

18. I biću vam otac, i vi ćete biti moji sinovi i kćeri, govori Gospodin svedržitelj.

GLAVA 7.

Imajući dakle ovaka obećanja, o ljubazni! da očistimo sebe od svake poganštine tijela i duha, i da tvorimo svetinju u strahu Božijemu.

2. Primite nas, nikome ne učinismo na žao, nikoga ne pokvarismo, nikoga ne zanesosmo.

3. Ne govorim na osudjenje, jer prije rekoh da ste u srcima našijem, da bih s vama i umr'o i življeo.

4. Vrlo slobodno govorim k vama, mnogo se hvalim vama, napunio sam se utjehe, izobilan sam radošću pored sviju briga našijeh.

5. Jer kad dodjosmo u Maćedoniju, nikaka mira nemaše tijelo naše, nego u svemu bijaše u nevolji: spolja borbe, iznutra strah.

6. Ali Bog, koji tješi ponižene, utješi nas dolaskom Titovijem,

7. A ne samo dolaskom njegovijem, nego i utjehom kojom se on utješi za vas kazujući vašu želju, vaše plakanje, vaše staranje za mene, tako da se još većma obradovah.

8. Jer ako sam vas i ražalio poslanicom, ne kajem se, ako se i bijah raskajao; jer vidim da ona poslanica, ako i za malo, ražali vas.

9. Ali se sad radujem, ne što biste žalosni, nego što se ožalostiste na pokajanje: jer se ožalostiste po Bogu, da od nas ni u čemu ne štetujete.

10. Jer žalost koja je po Bogu donosi za spasenje pokajanje, za koje se nigda ne kaje; a žalost ovoga svijeta smrt donosi.

11. Jer, gle, ovo samo što se po Bogu ožalostiste, koliko učini staranje medju vama? kakovo pravdanje, kaku nepovoljnost, kakav strah, kaku želju, kaku revnost, kaku osvetu? U svemu pokazaste se da ste čisti u djelu.

12. Jer ako vam i pisah, ne onoga radi koji je skrivio, niti onoga radi kome je krivo učinjeno, nego da se pokaže medju vama staranje naše za vas pred Bogom.

13. Za to se utješismo utjehom va[illegible] a još se većma obradovasmo r

Titovoj, jer vi svi umiriste duh njegov.

14. Jer što sam mu se za vas pohvalio, nijesam se posramio; nego kako je sve istina što govorismo vama, tako i pohvala naša k Titu istinita bi.

15. I srce je njegovo puno ljubavi k vama kad se opominje poslušanja sviju vas, kako ste ga sa strahom i drktanjem primili.

16. Radujem se dakle što se u svemu smijem osloniti na vas.

GLAVA 8.

Dajemo vam pak na znanje, braćo, blagodat Božiju koja je dana u crkvama Maćedonskima,

2. Da u mnogome kušanju nevôljâ suvišak radosti njihove i puko siromaštvo njihovo izobilova u bogastvu prostote njihove.

3. Jer po mogućstvu njihovu (ja sam svjedok) i preko mogućstva dobrovoljni bijahu,

4. I s mnogijem moljenjem moliše nas da primimo blagodat i zajednicu službe k svetima.

5. I ne kao što se nadasmo, nego najprije sebe predaše Gospodinu i nama, po volji Božijoj,

6. Da mi umolismo Tita da kao što je počeo onako i svrši i medju vama blagodat ovu.

7. A vi kako ste u svemu izobilni, u vjeri, i u riječi, i u razumu, i u svakom staranju, i u ljubavi svojoj k nama, da i u ovoj blagodati izobilujete.

8. Ne govorim po zapovijesti, nego kad se drugi staraju, i vašu ljubav kušam je li istinita.

9. Jer znate blagodat Gospodina našega Isukrsta da, bogat budući, vas radi osiromaši, da se vi njegovijem siromaštvom obogatite.

10. I svjet dajem u tom; jer je ovo na korist vama, koji ne samo činiti nego i htjeti počeste još od lanjske godine.

11. A sad dovršite to i činiti, da kao što bi dobra volja htjeti tako da bude i učiniti, od toga što imate.

12. Jer ako ima ko dobru volju, mio je po onome što ima, a ne po onome *što nema.*

13. Jer se ne *želi* da drugima bude radost a vama žalost, nego jednako.

14. Da u sadašnje vrijeme vaš suvišak bude za njihov nedostatak, da i njihov suvišak bude za vaš nedostatak; da bude jednakost,

15. Kao što je pisano: ko je mnogo skupio, nije mu preteklo; i ko je malo skupio, nije mu nedostalo.

16. A hvala Bogu, koji je dao takovo staranje za vas u srce Titovo,

17. Jer primi moljenje; a budući da se tako vrlo stara, svojevoljno otide k vama.

18. Poslasmo pak s njim i brata, kojega je pohvala u evangjelju po svijem crkvama.

19. A ne samo *to,* nego je i izabran od crkava da ide s nama u ovu blagodat u kojoj mi služimo za samoga Gospodina slavu i vašu dobru volju:

20. Čuvajući se toga da nas ko ne pokudi za ovo obilje u kome mi služimo,

21. I promišljajući za dobro ne samo pred Bogom nego i pred ljudima.

22. A poslasmo s njima i brata svojega, kojega mnogo puta poznasmo u mnogijem stvarima da je ustalac, a sad mnogo veći zbog velikoga nadanja na vas.

23. A za Tita, on je moj drug i pomagač medju vama; a za braću našu, oni su poslanici crkveni i slava Krstova.

24. Pokažite dakle na njima svjedočanstvo svoje ljubavi i naše hvale vama i pred crkvama.

GLAVA 9.

Jer za takovu porezu koja se kupi svetima nije mi trijebe pisati vam;

2. Jer poznajem vašu dobru volju, za koju se o vama hvalim Maćedoncima da se Ahaja prigotovi od lanjske godine, i vaša revnost razdraži mnoge.

3. A braću poslah da se hvala naša vama ne isprazni u ovoj stvari, nego da budete prigotovljeni, kao što sam govorio;

4. Da se, ako dodju sa mnom Maćedonci i nadju vas ne prigotovljene, ne osramotimo mi (da ne rečem vi) u toj hvali.

5. Tako nadjoh da je potrebno umoliti braću da naprijed idu k vama, i da

pripravе ovaj naprijed obrečeni vaš blagoslov da bude gotov tako kakono ti blagoslov, a ne kao lakomstvo.

6. Ovo pak velim: koji s tvrdjom sije, s tvrdjom će i požnjeti; a koji blagoslov sije, blagoslov će i požnjeti.

7. Svaki po volji *svojega* srca, a ne sa žalošću ili od nevolje; jer Bog ljubi onoga koji dragovoljno daje.

8. A Bog je kadar učiniti da je medju vama izobilna svaka blagodat, da u svemu svagda svako dovoljstvo imajući izobilujete za svako dobro djelo;

9. Kao što je pisano: prosu, dade siromasima: pravda njegova ostaje u vijek.

10. A koji daje sjeme sijaču, daće i hljeb za jelo: i umnožiće sjeme vaše, i daće da uzrastu žita pravde vaše;

11. Da se u svemu obogatite za svaku prostotu koja kroz nas čini hvalu Bogu.

12. Jer služba ove poreze ne ispunjuje samo nedostatak svetijeh, nego čini te se i mnoge hvale daju Bogu,

13. Ogledom poreze ove hvaleći Boga za vaše pokorno priznanje evangjelja Krstova, i za prostotu podjele k njima i k svima,

14. I da se mole Bogu za vas i da čeznu za vama za premnogu blagodat Božiju na vama.

15. A hvala Bogu na njegovu neiskazanome daru.

GLAVA 10.

A sam ja Pavao molim vas krotosti radi i tišine Krstove, koji sam pred vama ponižen prema vama, a kad nijesam kod vas, slobodan sam prema vama.

2. Molim pak da mi ne bude trijebe, kad budem kod vas, onako slobodan biti kao što mislim da smijem protiv nekijeh koji misle za nas da po tijelu živimo;

3. Jer ako i živimo u tijelu, ne borimo se po tijelu.

4. Jer oružje našega vojevanja nije tjelesno nego silno od Boga na raskopavanje gradova, da kvarimo pomisli

5. I svaku visinu koja se podiže na poznanje Božije, i robimo svaki razum za pokornost Krstu,

6. I u pripravnosti imamo osvetu za svaku nepokornost, kad se izvrši vaša pokornost.

7. Gledate li na ono što vam je pred očima? Ako se ko uzda da je Krstov neka misli opet u sebi da kako je on Krstov tako smo i mi Krstovi.

8. Jer ako se što i više pohvalim vlašću našom koju nam dade Gospodin na popravljanje, a ne na kvarenje vaše, ne ću se postidjeti.

9. Ali da se ne pokažem kao da vas plašim poslanicama;

10. Jer su poslanice, veli, teške i jake, a kad je tijelom pred nama, slab je, i riječ njegova ne valja ništa.

11. Ovo neka pomisli takovi da kaki smo u riječi po poslanicama kad nijesmo kod vas, taki smo i u djelu kad smo tu.

12. Jer ne smijemo sebe miješati ili se porediti s drugima koji hvale sami sebe; ali kad sami po sebi sebe mjere i porede sami sebe sa sobom, ne razumijevaju.

13. A mi se ne ćemo hvaliti preko mjere, nego po mjeri pravila kojega nam Bog mjeru razdijeli da dopremo i do vas.

14. Jer se mi daleko ne prostiremo, kao da ne dosežemo do vas; jer doprijesmo i do vas s evangjeljem Krstovijem,

15. Ne hvaleći se preko mjere u tudjijem poslovima, imajući pak nad kad uzraste vjera vaša da ćemo se u vama veličati po pravilu svojemu izobilno,

16. Da i u daljnjem stranama od vas propovjedimo evangjelje, i da se ne pohvalimo onijem što je po tudjemu pravilu uredjeno.

17. A koji se hvali, Gospodinom neka se hvali.

18. Jer onaj nije valjan koji se sam hvali, nego kojega Gospodin hvali.

GLAVA 11.

O da biste malo potrpljeli moje bezumlje! no i potrpite me.

2. Jer revnujem za vas Božijom revnosti, jer vas obrekoh mužu jednome da djevojku čistu izvedem pred Krsta.

3. Ali se bojim da kako kao što zmija Evu prevari lukavstvom svojijem

i razumi vaši da se ne odvrate od prostote koja je u Krstu.

4. Jer ako onaj koji dolazi drugoga Isusa propovijeda kojega mi ne propovijedasmo, ili drugoga Duha primite kojega ne primíste, ili drugo evangjelje koje ne primiste, dobro biste potrpljeli.

5. Jer mislim da ni u čemu nijesam manji od prevelikijeh apostola.

6. Jer ako sam i prostak u riječi, ali u razumu nijesam. No u svemu smo poznati medju vama.

7. Ili grijeh učinih ponižujući sebe da se vi povisite? Jer vam za badava Božije evangjelje propovjedih.

8. Od drugijeh crkava oteh uzevši platu za služenje vama; i došavši k vama, i bivši u sirotinji, ne dosadih nikome.

9. Jer moju sirotinju potpuniše braća koja dodjoše iz Maćedonije, i u svemu bez dosade vama sebe držah i držaću.

10. Kao što je istina Krstova u meni tako se hvala ova ne će uzeti od mene u Ahajskijem krajevima.

11. Za što? Što vas ne ljubim? Bog zna. A što činim i činiću.

12. Da odsiječem uzrok onima koji traže uzrok, da bi u onome čim se hvale našli se kao i mi.

13. Jer takovi lažni apostoli i prevarljivi poslenici pretvaraju se u apostole Krstove.

14. I nije čudo, jer se sam sotona pretvara u angjela svijetla.

15. Nije dakle ništa veliko ako se i sluge njegove pretvaraju kao sluge pravde, kojima će svršetak biti po djelima njihovijem.

16. Opet velim da niko ne pomisli da sam ja bezuman; ako li ne, a ono barem kao bezumna primite me, da se i ja što pohvalim.

17. A što govorim ne govorim po Gospodinu, nego kao u bezumlju, u ovoj struci hvale.

18. Budući da se mnogi hvale po tijelu, i ja ću da se hvalim.

19. Jer ljubazno primate bezumne kad ste sami mudri.

20. Jer primate ako vas ko natjera da budete sluge, ako vas ko jede, ako ko uzme, ako vas ko po obrazu bije, ako *se ko veliča*.

21. Na sramotu govorim, jer kao da mi oslabismo. Na što je ko slobodan (po bezumlju govorim), i ja sam slobodan.

22. Jesu li Jevreji? i ja sam; jesu li Izraelci? i ja sam; jesu li sjeme Abramovo? i ja sam;

23. Jesu li sluge Krstove? (ne govorim po mudrosti) ja sam još više. Više sam se trudio, više sam boja podnio, više puta sam bio u tamnici, mnogo puta sam dolazio do straha smrtnoga;

24. Od Židova primio sam pet puta četrdeset manje jedan udarac;

25. Tri puta sam bio šiban, jednom su kamenje bacali na me, tri puta se ladja sa mnom razbijala, noć i dan proveo sam u dubini *morskoj*.

26. Mnogo puta sam putovao, bio sam u strahu na vodama, u strahu od hajduka, u strahu od rodbine, u strahu od neznabožaca, u strahu u gradovima, u strahu u pustinji, u strahu na moru, u strahu medju lažnom braćom;

27. U trudu i poslu, u mnogom nespavanju, u gladovanju i žedji, u mnogom pošćenju, u zimi i golotinji;

28. Osim što je spolja, navaljivanje *ljudi* svaki dan, i briga za sve crkve.

29. Ko oslabi, i ja da ne oslabim? Ko se sablazni, i ja da se ne raspalim?

30. Ako *mi* se valja hvaliti, svojom će se slabošću hvaliti.

31. Bog i otac Gospodina našega Isukrsta, koji je blagosloven u vijek, zna da ne lažem.

32. U Damasku neznabožački knez cara Arete čuvaše grad Damask i šćaše da me uhvati;

33. I kroz prozor spustiše me u kotarici preko zida, i izbjegoh iz njegovijeh ruku.

GLAVA 12.

Ali mi se ne pomaže hvaliti, jer ću doći na vidjenja i otkrivenja Gospodinova.

2. Znam čovjeka u Krstu koji prije četrnaest godina (ili u tijelu, ne znam ili osim tijela, ne znam: Bog zna) bi odnesen do trećega neba.

3. I znam za takovog čovjeka (ili u tijelu, ili osim tijela, ne znam: Bog zna

4. Da bi odnesen u raj, i ču neiskazane riječi kojijeh čovjeku nije slobodno govoriti.

Tijem ću se hvaliti, a sobom se ne ću
liti, već ako slabostima svojima.
Jer kad bih se i htio hvaliti, ne bih
bezuman, jer bih istinu kazao; ali
lim da ne bi ko više pomislio za me-
nego što me vidi ili čuje što od mene.
I da se ne bih ponio za premnoga
rivenja, dade mi se žalac u meso, an-
o sotonin, da me ćuša da se ne po-
sim.
Za to triput Gospodina molih da od-
pi od mene.
I reče mi: dosta ti je moja blagodat;
se moja sila u slabosti pokazuje sa
jem. Daklem ću se najsladje hvaliti
ojijem slabostima, da se useli u mene
a Krstova.
0. Za to sam dobre volje u slabosti-
, u ruženju, u nevoljama u progonje-
ma, u tugama za Krsta: jer kad sam
ab onda sam silan.
1. Postadoh bezuman hvaleći se: vi
e natjeraste; jer je trebalo da me vi
alite; jer ni u čemu nijesam manji od
evelikijeh apostola, ako i jesam ništa.
2. Jer znaci apostolovi učiniše se me-
u vama u svakom trpljenju, u znaci-
a i čudesima i silama.
3. Jer šta je u čemu ste manji od osta-
eh crkava, osim samo što vam ja sam
dosadih? Bacite na mene ovu krivicu.
4. Evo sam gotov treći put da vam
djem, i ne dosadjujem vam; jer ne
ižim što je vaše nego vas. Jer djeca
jesu dužna roditeljima imanja teći ne-
roditelji djeci.
5. A ja dragovoljno potrošiću i biću
trošen za duše vaše, ako i ljubim ja
s odviše, a vi mene manje ljubite.
6. Ali neka bude, ja ne dosadih va-
a, nego lukav budući dobih vas pri-
varom.
7. Eda li vas što zakidoh preko koga
l onijeh koje slah k vama?
8. Umolih Tita, i s njim poslah bra-
: eda li vas Tit što zakide? Ne hodi-
no li jednijem duhom? ne jednijem li
opama?
9. Mislite li opet da vam se odgova-
mo? Pred Bogom u Krstu govorimo,
sve je, ljubazni, za vaše popravljanje.
20. Jer se bojim da kad po čem dodjem
ne ću vas naći kakove hoću, i ja ću se
naći vama kakova me ne ćete: da kako
ne budu svadje, zavisti, srdnje, prkosi,
opadanja, šaptanja, nadimanja, bune:
21. Da me opet kad dodjem ne ponizi
Bog moj u vas, i ne usplačem za mno-
gima koji su prije sagriješili a nijesu se
pokajali za nečistotu i kurvarstvo i sra-
motu, što počiniše.

GLAVA 13.

Ovo treći put idem k vama; u ustima
dva ili tri svjedoka ostaće svaka
riječ.
2. Naprijed kazah i naprijed govorim
kako u vas bivši drugi put, i sad ne bu-
dući kod vas pišem onima koji su prije
sagriješili i svima ostalima da ako do-
djem opet ne ću poštedjeti.
3. Jer tražite da iskušate Krsta što u
meni govori, koji medju vama nije slab,
nego je silan medju vama.
4. Jer ako i raspet bi po slabosti, ali
je živ po sili Božijoj; jer smo i mi slabi
u njemu, ali ćemo biti živi s njim silom
Božijom medju vama.
5. Sami sebe okušajte jeste li u vjeri,
sami sebe ogledajte. Ili ne poznajete
sebe da je Isukrst u vama? već ako da
u čemu nijeste valjani.
6. A nadam se da ćete poznati da mi
nijesmo nevaljani.
7. A molimo se Bogu da vi ne činite
nikakva zla, ne da se mi valjani poka-
žemo, nego da vi dobro činite, a mi kao
nevaljani da budemo.
8. Jer ništa ne možemo na istinu nego
za istinu.
9. Jer se radujemo kad mi slabimo a vi
jačate. A za to se i molimo Bogu, za vaše
savršenstvo.
10. Za to, ne budući kod vas, pišem ovo
da kad dodjem ne učinim bez štedjenja
po vlasti koju mi je Gospodin dao na
popravljanje a ne na raskopavanje.
11. A dalje, braćo, radujte se, savršujte
se, utješavajte se, jednako mislite, mir
imajte: i Bog ljubavi i mira biće s vama.
12. Pozdravite jedan drugoga cjelivom
svetijem. Pozdravljaju vas svi sveti.
13. Blagodat Gospodina našega Isu-
krsta i ljubav Boga i oca i zajednica
svetoga Duha sa svima vama. Amen.

GALAĆANIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Pavao apostol, ni od ljudi, ni kroz čovjeka, nego kroz Isukrsta i Boga oca, koji ga uskrse iz mrtvijeh,

2. I sva braća koja su sa mnom, crkvama Galatskijem:

3. Blagodat vam i mir od Boga oca i Gospodina našega Isukrsta,

4. Koji dade sebe za grijehe naše da izbavi nas od sadašnjega svijeta zloga, po volji Boga i oca našega,

5. Kojemu slava u vijek vijeka. Amen.

6. Čudim se da se tako odmah odvraćate na drugo evangjelje od onoga koji vas pozva blagodaću Krstovom,

7. Koje nije drugo, samo što neki smetaju vas, i hoće da izvrnu evangjelje Krstovo.

8. Ali ako i mi, ili angjeo s neba javi vam evangjelje drukčije nego što vam javismo, proklet da bude!

9. Kao što prije rekosmo i sad opet velim: ako vam ko javi evangjelje drukčije nego što primiste, proklet da bude!

10. Zar ja sad ljude nagovaram ili Boga? Ili tražim ljudima da ugadjam? Jer kad bih ja još ljudima ugadjao, onda ne bih bio sluga Krstov.

11. Ali vam dajem na znanje, braćo, da ono evangjelje koje sam ja javio, nije po čovjeku.

12. Jer ga ja ne primih od čovjeka, niti naučih, nego otkrivenjem Isukrsta.

13. Jer ste čuli moje življenje nekad u Židovstvu, da sam odviše gonio crkvu Božiju i raskopavao je.

14. I napredovah u Židovstvu većma od mnogijeh vrsnika svojijeh u rodu svome, i odviše revnovah za otačke svoje običaje.

15. A kad bi ugodno Bogu, koji me izabra od utrobe matere moje i prizva blagodaću svojom,

16. Da javi sina svojega u meni, da ga evangjeljem objavim medju neznabošcima; odmah ne pitah tijela i krvi,

17. Niti izidjoh u Jeruzalem k starijim apostolima od sebe, nego otidoh u Arapsku, i opet se vratih u Damask.

18. A poslije toga na tri godine izidjoh u Jeruzalem da vidim Petra, i ostadoh u njega petnaest dana.

19. Ali drugoga od apostola ne vidjeh, osim Jakova brata Gospodinova.

20. A što vam pišem evo Bog vidi da ne lažem.

21. A po tom dodjoh u zemlje Sirske i Cilicijske.

22. A bijah licem nepoznat Krstovijem crkvama Judejskima;

23. Nego samo bijahu čuli da onaj koji nas nekad goni sad propovijeda vjeru koju nekad raskopavaše.

24. I slavljahu Boga za mene.

GLAVA 2.

Apo tom na četrnaest godina opet izidjoh u Jeruzalem s Barnabom, uzevši sa sobom i Tita.

2. Ali izidjoh po otkrivenju, i razgovorih se s njima za evangjelje koje propovijedam u neznabošcima, ali na samo s onima koji se brojahu kao najstariji, da uzalud ne trčim ili ne bih trčao.

3. Ali ni Tit, koji bješe sa mnom, bješe Grk, ne bi natjeran da se obreže.

4. I za lažnu braću koja dodjoše i privukoše se da uhode slobodu našu koju imamo u Krstu Isusu, da nas zarobe;

5. Kojima se ni sahat ne podasmo s pokornost, da istina evangjelja ostane medju nama.

6. A za one koji se brojahu da su nešto, kakovi bili da bili, ja ne marim ništa; jer Bog ne gleda ko je ko; jer oni koji se brojahu kao najstariji, meni ništa ne dodaše.

7. Nego nasuprot doznavši da je meni povjereno evangjelje u neobrezanima, kao Petru u obrezanima,

8. (Jer onaj koji pomože Petru u apostolstvu medju obrezanima onaj pomože i meni medju neznabošcima),

znavši blagodat koja je meni
kov i Cefa i Ivan, koji se bro-
su stubovi, dadoše desnice me-
abi, i pristadoše da mi *propo-*
u neznabošcima, a oni u obre-

no da se opominjemo siromaš-
koje sam se i starao tako či-

kad dodje Petar u Antiohiju, u
u protiv stadoh; jer bješe za-

prije dok ne dodjoše neki od
jedjaše s neznabošcima, a kad
ustručavaše se i odvajaše bo-
nijeh koji su iz obrezanja.
voličahu s njim i ostali Židovi,
Barnaba prista u njihovo dvo-

kad ja vidjeh da ne idu pravo
evangjelja, rekoh Petru pred
kad ti koji si Židov, neznabo-
ne Židovski živiš, za što nezna-
agoniš da žive Židovski?
koji smo rodjeni Židovi, a ne
i iz neznabožaca,
doznavši da se čovjek ne će
ti djelima zakona, nego samo
Isukrsta, i mi vjerovasmo Kr-
a da se opravdamo vjerom Kr-
a ne djelima zakona; jer se
zakona nikakvo tijelo ne će
ti.
o li se mi koji tražimo da se o-
no Krstom, nadjosmo i sami
i, dakle je Krst grijehu sluga?
čuvaj!
r ako opet zidam ono što raz-
okazujem se da sam prestup-

r ja zakonom zakonu umrijeh
u živim; s Krstom se razapeh.
ja više ne živim, nego živi u me-
A što sad živim u tijelu, živim
sina Božijega, kojemu omiljeh,
de sebe za mene.
e odbacujem blagodati Božije;
pravda kroz zakon *dolazi*, to
alud umrije.

GLAVA 3.

razumni Galaćani! ko vas je op-
inio da se ne pokoravate istini?
ima pred očima bješe napisan
a sad se medju vama razape.

2. Ovo jedno hoću od vas da doznam, ili Duha primiste kroz djela zakona ili kroz čuvenje vjere?

3. Tako li ste nerazumni? Počevši Duhom, sad tijelom svršujete?

4. Tako li uzalud postradaste? Kad bi bilo samo uzalud!

5. Koji vam dakle daje Duha i čini čudesa medju vama, *čini* li djelima zakona ili čuvenjem vjere?

6. Kao što Abram vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu.

7. Poznajte dakle da su oni sinovi Abramovi koji su od vjere.

8. A pismo vidjevši u napredak da Bog vjerom neznabošce pravda, naprijed objavi Abramu: u tebi će se blagosloviti svi neznabošci.

9. Tako koji su od vjere, blagosloviće se s vjernijem Abramom.

10. Jer koji su god od djēlā zakona pod kletvom su, jer je pisano. proklet svaki koji ne ostane u svemu što je napisano u knjizi zakonskoj da čini.

11. A da se zakonom niko ne opravdava pred Bogom, poznato je: jer pravednik od vjere življeće.

12. A zakon nije od vjere; nego čovjek koji to tvori življeće u tome.

13. Krst je nas iskupio od kletve zakonske postavši za nas kletva, jer je pisano: proklet svaki koji visi na drvetu:

14. Da medju neznabošcima bude blagoslov Abramov u Krstu Isusu, da obećanje Duha primimo kroz vjeru.

15. Braćo, po čovjeku govorim, niko čovječijega potvrdjena zavjeta ne odbacuje, niti mu što domeće.

16. A Abramu i sjemenu njegovu rečena biše obećanja. A ne veli: i sjemenima, kao za mnoga, nego kao za jedno: i sjemenu tvojemu, koje je Krst.

17. Ovo pak velim: zavjeta, koji je od Boga potvrdjen za Krsta, ne odbacuje zakon, koji je postao poslije četiri stotine i trideset godina, da ukine obećanje.

18. Jer ako je našljedstvo od zakona, onda već nije od obećanja, a Abramu obećanjem darova Bog.

19. Šta će dakle zakon? Radi grijēhā dodade se, dokle dodje sjeme kojemu

se obeća, i postavili su ga angjeli rukom posrednika.

20. Ali posrednik nije jednoga; a Bog je jedan.

21. Eda li je dakle zakon protivan obećanjima Božijim? Bože sačuvaj! Jer da je dan zakon koji može oživljeti, zaista bi od zakona bila pravda.

22. Ali pismo zatvori sve pod grijeh, da se obećanje dade kroz vjeru Isukrsta onima koji vjeruju.

23. A prije dolaska vjere bismo pod zakonom čuvani i zatvoreni za vjeru koja se htjela pokazati.

24. Tako nam zakon bi čuvar do Krsta, da se vjerom opravdamo.

25. A kad dodje vjera, već nijesmo pod čuvarom.

26. Jer ste vi svi sinovi Božiji vjerom Krsta Isusa;

27. Jer koji se god u Krsta krstiste, u Krsta se obukoste.

28. Nema tu Židova ni Grka, nema roba ni gospodara, nema muškoga roda ni ženskoga; jer ste vi svi jedno u Krstu Isusu.

29. A kad ste vi Krstovi, onda ste sjeme Abramovo, i po obećanju našljednici.

GLAVA 4.

Ali velim: dok je našljednik mlad ništa nije bolji od roba, ako i jest gospodar od svega;

2. Nego je pod zapovjednicima i čuvarima tja do roka očina.

3. Tako i mi kad bijasmo mladi, bijasmo pod stihijama svijeta zarobljeni;

4. A kad se navrši vrijeme, posla Bog sina svojega jedinorodnoga, koji je rodjen od žene i pokoren zakonu,

5. Da iskupi one koji su pod zakonom, da primimo posinaštvo.

6. I budući da ste sinovi, posla Bog Duha sina svojega u srca vaša, koji viče: Aba oče!

7. Tako već nijesi rob, nego sin; a ako si sin, i našljednik si Božij kroz Isukrsta.

8. Ali tada ne znajući Boga služiste onima koji po sebi nijesu bogovi.

9. A sad poznavši Boga, i još poznati *bivši od Boga*, kako se vraćate opet na *slabe i rdjave* stihije, kojima opet *iznova hoćete* da služite?

10. Gledate na dane i mjesece, i vremena i godine.

11. Bojim se za vas da se ne budem uzalud trudio oko vas.

12. Budite kao ja što sam; jer sam ja kao što vi ste. Braćo! molim vas, ništa mi ne učiniste na žao.

13. A znate da vam u slabosti tijela najprije propovjedih evangjelje;

14. I napasti moje, koja bijaše tijelu mome, ne prezreste, ni popljuvaste, nego me primiste kao angjela Božijega, kao Krsta Isusa.

15. Kakovo bijaše onda vaše blaženstvo? Jer vam svjedočim da biste, kad bi moguće bilo, izvadili oči svoje i dali meni.

16. Tijem li vam postadoh neprijatelj istinu vam govoreći?

17. Oni ne revnuju dobro za vas, nego hoće da vas odvoje, da im revnujete.

18. A dobro je revnovati svagda u dobru, i ne samo kad sam ja kod vas.

19. Dječice moja, koju opet s mukom radjam, dokle Krstovo obličje ne postane u vama;

20. Ali bih htio sad da sam kod vas, i da izmijenim glas svoj, jer ne mogu da se načudim za vas.

21. Kažite mi, vi koji hoćete pod zakonom da budete, ne slušate li zakona?

22. Jer je pisano da Abram dva sina imade, jednoga od robinje a drugoga od slobodne.

23. Ali koji bješe od robinje, po tijelu se rodi; a koji od slobodne, po obećanju.

24. Koje znači drugo: jer su ovo dva zavjeta: jedan dakle od gore Sinajske, koja radja za robovanje, i to je Agara.

25. Jer Agara znači Sinaj gora u Arapskoj, i poredi se sa sadašnjim Jeruzalemom, i služi sa djecom svojom.

26. A gornji Jeruzalem slobodna je, koji je mati svima nama.

27. Jer je pisano: razveseli se nerotkinjo koja ne radjaš; prokini i poviči, ti koja ne trpiš muke porodjaja; jer pusta ima mnogo više djece nego li ona koja ima muža.

28. A mi smo, braćo, po Izaku djeca obećanja.

29. No kako onda onaj što se rodi po tijelu gonjaše duhovnoga, tako i sad.

30. Ali šta govori pismo? Istjeraj robinju i sina njezina; jer sin robinjin ne će naslijediti sa sinom slobodne.

31. Tako, braćo, nijesmo djeca robinjina nego slobodne.

GLAVA 5.

Stojte dakle u slobodi kojom nas Krst oslobodi, i ne dajte se opet u jaram ropstva uhvatiti.

2. Evo ja Pavao kažem vam da ako se obrežete Krst vam ništa ne će pomoći.

3. A opet svjedočim svakome čovjeku koji se obrezuje da je dužan sav zakon tvoriti.

4. Izgubiste Krsta, vi koji hoćete zakonom da se opravdate, i otpadoste od blagodati.

5. Jer mi duhom čekamo od vjere nad pravde.

6. Jer u Krstu Isusu niti što pomaže obrezanje ni neobrezanje, nego vjera, koja kroz ljubav radi.

7. Dobro trčaste; ko vam zabrani da se ne pokoravate istini?

8. To odvraćanje nije od onoga koji vas pozva.

9. Malo kvasca ukiseli sve tijesto.

10. Ja se za vas nadam u Gospodinu da ništa drugo ne ćete misliti. A koji vas smeta ponijeće grijeh, makar ko bio.

11. A ja, braćo, ako još obrezanje propovijedam, za što me gone? Tako se ukide sablazan križeva.

12. O da bi odsječeni bili oni koji vas kvare!

13. Jer ste vi, braćo, na slobodu pozvani: samo da vaša sloboda ne bude na želju tjelesnu, nego iz ljubavi služite jedan drugome.

14. Jer se sav zakon izvršuje u jednoj riječi, to jest: ljubi bližnjega svojega kao sebe.

15. Ali ako se medju sobom koljete i jedete, gledajte da jedan drugoga ne istrijebite.

16. Velim pak: po duhu hodite, i želja tjelesnijeh ne izvršujte.

17. Jer tijelo želi protiv duha, a duh protiv tijela; a ovo se protivi jedno drugome, da ne činite ono šta hoćete.

18. Ako li vas duh vodi, nijeste pod *zakonom.*

19. A poznata su djela tjelesna, koja su preljubočinstvo, kurvarstvo, nečistota, besramnost,

20. Idolopoklonstvo, čaranja, neprijateljstva, svadje, pakosti, srdnje, prkosi, raspre, sablazni, jeresi,

21. Zavisti, ubistva, pijanstva, žderanja, i ostala ovakova, za koja vam naprijed kazujem, kao što i kazah naprijed, da oni koji takova čine ne će naslijediti carstva Božijega.

22. A rod je duhovni ljubav, radost, mir, trpljenje, dobrota, milost, vjera,

23. Krotost, uzdržanje; na to nema zakona.

24. A koji su Krstovi, raspeše tijelo sa slastima i željama.

25. Ako u duhu živimo, po duhu i da hodimo,

26. Da ne tražimo lažne slave razdražujući jedan drugoga, i zavideći jedan drugome.

GLAVA 6.

Braćo! ako i upadne čovjek u kakav grijeh, vi duhovni ispravljajte takovoga duhom krotosti, čuvajući sebe da i ti ne budeš iskušan.

2. Nosite bremena jedan drugoga, i tako ćete ispuniti zakon Krstov.

3. Jer ako ko misli da je što a nije ništa, umom vara sebe.

4. A svaki da ispita svoje djelo, i tada će sam u sebi imati slavu, a ne u drugome.

5. Jer će svaki svoje breme nositi.

6. A koji se uči riječi neka daje dijel od svakoga dobra onome koji ga uči.

7. Ne varajte se: Bog se ne da ružiti; jer šta čovjek posije ono će i požnjeti.

8. Jer koji sije u tijelo svoje, od tijela će požnjeti pogibao; a koji sije u duh, od duha će požnjeti život vječni.

9. A dobro činiti da nam se ne dosadi; jer ćemo u svoje vrijeme požnjeti ako se ne umorimo.

10. Za to dakle dok imamo vremena da činimo dobro svakome, a osobito onima koji su s nama u vjeri.

11. Vidite koliko vam napisah rukom svojom!

12. Koji hoće da se hvale po tijelu oni vas nagone da se obrezujete, samo da ne budu gonjeni za križ Krstov.

13. Jer ni oni sami koji se obrezuju

ne drže zakona, nego hoće da se vi obrezujete da se vašijem tijelom hvale.

14. A ja Bože sačuvaj da se *čim drugijem* hvalim osim križem Gospodina našega Isukrsta, kojega radi razape se meni svijet, i ja svijetu.

15. Jer u Krstu Isusu niti što pomaže obrezanje ni neobrezanje, nego nova tvar.

16. I koliko ih god po ovome pravilu žive, na njima biće mir i milost, i na Izraelu Božijemu.

17. Više da mi niko ne dosadjuje, jer ja rane Gospodina Isusa na tijelu svojemu nosim.

18. Blagodat Gospodina našega Isukrsta sa duhom vašijem, braćo. Amen.

EFEŽANIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, po volji Božijoj apostola Isukrstova, svetima koji su u Efezu, i vjernima u Krstu Isusu:

2. Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospodina Isukrsta.

3. Blagosloven Bog i otac Gospodina našega Isukrsta, koji nas je blagoslovio svakijem blagoslovom duhovnijem na nebesima kroz Krsta;

4. Kao što nas izabra kroz njega prije postanja svijeta, da budemo sveti i pravedni pred njim u ljubavi,

5. Odredivši nas naprijed kroz Isukrsta sebi na posinaštvo, po ugodnosti volje svoje,

6. Na pohvalu slavne blagodati svoje, kojom nas oblagodati u ljubaznome,

7. U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom, i oproštenje grijèhâ, po bogastvu blagodati njegove,

8. Koju je preumnožio u nama u svakoj premudrosti i razumu,

9. Pokazavši nam tajnu volje svoje, po ugodnosti svojoj koju naprijed pokaza u njemu,

10. Za uredbu izvršetka vremenâ, da se sve sastavi u Krstu što je na nebesima i na zemlji; u njemu,

11. Kroz kojega i našljednici postasmo, naprijed odredjeni bivši po naredbi Boga koji sve čini po savjetu volje svoje,

12. Da bismo bili na hvalu slave njegove, *mi* koji smo se naprijed uzdali u Krsta,

13. Kroz kojega i vi, čuvši riječ istine, *evangjelje* spasenja svojega, u kojemu *i vjerovavši* zapečatiste se svetijem Duhom obećanja,

14. Koji je zalog našljedstva našega za izbavljenje tečevine na hvalu slave njegove.

15. Za to i ja čuvši vašu vjeru u Krsta Isusa, i ljubav k svima svetima,

16. Ne prestajem zahvaljivati za vas, i spominjati vas u svojijem molitvama,

17. Da Bog Gospodina našega Isukrsta, otac slave, dade vam Duha premudrosti i otkrivenja da ga poznate,

18. I bistre oči srca vašega da biste mogli vidjeti koje je nad njegova zvanja, i koje je bogastvo slave našljedstva njegova u svetima,

19. I kakva je izobilna veličina sile njegove na nama koji vjerujemo po činjenju prevelike sile njegove,

20. Koju učini u Krstu, kad ga podiže iz mrtvijeh i posadi sebi s desne strane na nebesima,

21. Nad svijem poglavarstvima, i vlastima, i silama, i gospodstvima, i *nad* svakijem imenom što se može nazvati, ne samo na ovome svijetu nego i na onome koji ide,

22. I sve pokori pod noge njegove, i njega dade za glavu crkvi, nad svima,

23. Koja je tijelo njegovo, punina onoga koji sve ispunjava u svemu.

GLAVA 2.

I vas koji bijaste mrtvi za prestupljenja i grijehe svoje,

2. U kojima nekad hodiste po vijeku ovoga svijeta, po knezu koji vlada u vjetru, po duhu koji sad radi u sinovima protivljenja;

3. U kojima i mi svi tivljesmo negda po željama tijela svojega, čineći vo

tijela i pomíslī, i bijasmo rodjena djeca gnjeva, kao i ostali;

4. Ali Bog, koji je bogat u milosti, za premnogu ljubav svoju, koju ima k nama,

5. I nas koji bijasmo mrtvi od grijehova oživlje s Krstom (blagodaću ste spaseni),

6. I s njim uskrse i posadi na nebesima u Krstu Isusu.

7. Da pokaže u vijekovima koji idu preveliko bogastvo blagodati svoje dobrotom na nama u Krstu Isusu.

8. Jer ste blagodaću spaseni kroz vjeru; i to nije od vas, dar je Božij.

9. Ne od djêlā, da se niko ne pohvali.

10. Jer smo njegov posao, sazdani u Krstu Isusu za djela dobra, koja Bog naprijed pripravi da u njima hodimo.

11. Za to se opominjite da vi koji ste negda po tijelu neznabošci bili i nazivani neobrezanje od onijeh koji su se zvali po tijelu obrezanje, koje se rukom radilo,

12. Da bijaste u ono vrijeme bez Krsta, odvojeni od društva Izraelova, i bez dijela u zavjetima obećanja, nada ne imajući, i bezbožni na svijetu:

13. A sad u Krstu Isusu, vi koji ste negda bili daleko, blizu postadoste krvlju Krstovom.

14. Jer je on mir naš, koji oboje sastavi u jedno, i razvali plot koji je rastavljao, neprijateljstvo, tijelom svojijem,

15. Zakon zapovijèstī naukama ukinuvši; da iz oboga načini sobom jednoga novog čovjeka, čineći mir;

16. I da pomiri s Bogom oboje u jednom tijelu križem, ubivši neprijateljstvo na njemu.

17. I došavši propovjedi u evangjelju mir vama daljnima i onima koji su blizu.

18. Jer on dovede k ocu oboje u jednom duhu.

19. Tako dakle više nijeste tudji i došljaci, nego živite sa svetima i domaći ste Bogu.

20. Nazidani na temelju apostôlā i prôrôkā, gdje je kamen od ugla sam Isukrst,

21. Na kome sva gradjevina sastavljena raste za crkvu svetu u Gospodinu;

22. Na kome ćete se i vi sazidati za *stan Božiji u duhu.*

GLAVA 3.

Toga sam radi ja Pavao sužanj Isukrstov za vas neznabošce,

2. Budući da čuste službu blagodati Božije koja je meni dana medju vama,

3. Da se meni po otkrivenju kaza tajna; kao što gore napisah u kratko,

4. Odakle možete čitajući poznati moj razum u tajni Krstovoj,

5. Koja se u drugijem naraštajima ne kaza sinovima čovječijim, kako se sad otkri svetijem njegovijem apostolima i prorocima Duhom svetijem;

6. Da neznabošci kroz evangjelje postanu sunašljednici i sutjelesnici i zajedničari u obećanju njegovom u Krstu Isusu,

7. Kojemu postadoh sluga po daru blagodati Božije, koja mi je dana po činjenju sile njegove.

8. Meni najmanjemu od sviju svetijeh dade se ova blagodat da objavim medju neznabošcima neiskazano bogastvo Krstovo,

9. I da otkrijem svima što je služba tajne od postanja svijeta sakrivene u Bogu, koji je sazdao sve kroz Isukrsta;

10. Da se kroz crkvu sad obznani poglavarstvima i vlastima na nebu mnogorazlična premudrost Božija,

11. Po naredbi vijekova, koju učini u Krstu Isusu Gospodinu našemu,

12. U kome imamo slobodu i pristup u nadu vjerom njegovom.

13. Za to vas molim da ne oslabite zbog nevolja mojijeh za vas, koje su slava vaša.

14. Toga radi preklanjam koljena svoja pred ocem Gospodina našega Isukrsta,

15. Po kome se sva čeljad i na nebesima i na zemlji zovu,

16. Da vam da silu po bogastvu slave svoje, da se utvrdite Duhom njegovijem za iznutrašnjeg čovjeka,

17. Da se Krst useli vjerom u srca vaša, da budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni;

18. Da biste mogli razumjeti sa svima svetima što je širina i dužina i dubina i visina,

19. I poznati pretežniju od razuma ljubav Krstovu, da se ispunite svakom punином Božijom.

20. A onome koji može još izobilnije sve činiti što ištemo ili mislimo, po sili koja čini u nama,

21. Onome slava u crkvi po Krstu Isusu u sve naraštaje u vijek vijeka. Amen.

GLAVA 4.

Molim vas dakle ja sužanj u Gospodinu, da se vladate kao što prilikuje vašemu zvanju u koje ste pozvani,

2. Sa svakom poniznošću i krotošću, s trpljenjem, trpeći jedan drugoga u ljubavi,

3. Starajući se držati jedinstvo Duha u svezi mira:

4. Jedno tijelo, jedan duh, kao što ste i pozvani u jednom nadu zvanja svojega.

5. Jedan Gospodin, jedna vjera, jedno krštenje,

6. Jedan Bog i otac sviju, koji je nad svima, i kroza sve, i u svima nama.

7. A svakome se od nas dade blagodat po mjeri dara Krstova.

8. Za to govori: izišavši na visinu zaplijenio si plijen, i dade dare ljudima.

9. A što izidje, šta je, osim da i sidje u najdonja mjesta zemlje?

10. Koji sidje to je onaj koji i izidje više sviju nebesa da ispuni sve.

11. I on je dao jedne apostole, a jedne proroke, a jedne evangjeliste, a jedne pastire i učitelje,

12. Da se sveti priprave za djelo službe, na sazidanje tijela Krstova;

13. Dokle dostignemo svi u jedinstvo vjere i poznanje sina Božijega, u čovjeka savršena, u mjeru rasta visine Krstove;

14. Da ne budemo više mala djeca, koju ljulja i zanosi svaki vjetar nauke. u laži čovječijoj, putem prijevare;

15. Nego vladajući se po istini u ljubavi da u svemu uzrastemo u onome koji je glava. Krst.

16. Iz kojega je sve tijelo sastavljeno i sklopljeno svakijem zglavkom, da jedno drugome pomaže dobro po mjeri svakoga uda, i čini da raste tijelo na popravljanje samoga sebe u ljubavi.

17. Ovo dakle govorim i svjedočim u *Gospodinu* da više ne hodite kao što *hode i ostali* neznabošci u praznosti *uma svojega*,

18. Koji imaju smisao tamom pokriven, i udaljeni su od života Božijega za neznanje koje je u njima, za okamenjenje srca svojijeh;

19. Koji ostavivši poštenje predadoše se besramnosti, na činjenje svake nečistote i lakomstva.

20. Ali vi tako ne poznaste Krsta;

21. Jer ga čuste i u njemu se naučiste, kao što je istina u Isusu,

22. Da odbacite, po prvome življenju, staroga čovjeka, koji se raspada u željama prevarljivijem;

23. I da se obnovite duhom uma svojega,

24. I obučete u novoga čovjeka, koji je sazdan po Bogu u pravdi i u svetinji istine.

25. Za to odbacite laž, i govorite istinu svaki sa svojijem bližnjijem; jer smo udi jedan drugome.

26. Gnjevite se i ne griješite; sunce da ne zadje u gnjevu vašemu.

27. Niti dajite mjesta djavolu.

28. Koji je krao više da ne krade, nego još da se trudi, čineći dobro rukama svojima, da ima šta davati potrebnome.

29. Nikakva rdjava riječ da ne izlazi iz usta vaših, nego samo što je dobro za napredovanje vjere, da da blagodat onima koji slušaju.

30. I ne ožalošćavajte svetoga Duha Božijega, kojijem ste zapečaćeni za dan izbavljenja.

31. Svaka gorčina, i gnjev, i ljutina, i vika i hula, da se uzme od vas, sa svakom pakošću.

32. A budite jedan drugome blagi, milostivi, praštajući jedan drugome, kao što je i Bog u Krstu oprostio vama.

GLAVA 5.

Ugledajte se dakle na Boga, kao ljubazna djeca,

2. I živite u ljubavi, kao što je i Krst ljubio nas, i predade sebe za nas u prilog i žrtvu Bogu na slatki miris.

3. A kurvarstvo i svaka nečistota i lakomstvo da se i ne spominje medju vama, kao što se pristoji svetima;

4. *Tako* i sramotne i lude riječi, ili šale, što se ne pristoji; nego još zahvaljivanje.

5. Jer ovo da znate da ni jedan kur-

var, ili nečist, ili tvrdica (koji je idolopoklonik), ne će imati dijela u carstvu Krsta i Boga.

6. Niko da vas ne vara praznijem riječima; jer ovijeh radi ide gnjev Božij na sinove nepokornosti.

7. Ne bivajte dakle zajedničari njihovi.

8. Jer bijaste negda tama, a sad ste vidjelo u Gospodinu: kao djeca vidjela živite;

9. Jer je rod duhovni u svakoj dobroti i pravdi i istini.

10. Istražujte što je Bogu ugodno.

11. I ne pristajte na bezrodna djela tame, nego još karajte.

12. Jer je sramno i govoriti šta oni tajno čine.

13. A sve za što se kara, vidjelo objavljuje; jer sve što se objavljuje, vidjelo je;

14. Za to govori: ustani ti koji spavaš i uskrsni iz mrtvijeh, i obasjaće te Krst.

15. Gledajte dakle da uredno živite, ne kao nemudri, nego kao mudri;

16. Pazite na vrijeme, jer su dani zli.

17. Toga radi ne budite nerazumni, nego poznajte što je volja Božija.

18. I ne opijajte se vinom, u kome je kurvarstvo, nego se još ispunjavajte duhom,

19. Govoreći medju sobom u psalmima i pojanju i pjesnama duhovnijem, pjevajući i pripijevajući u srcima svojijem Gospodinu;

20. Zahvaljujući za svašto u ime Gospodina našega Isukrsta Bogu i ocu;

21. Slušajući se medju sobom u strahu Božijemu.

22. Žene! slušajte svoje muževe kao Gospodina.

23. Jer je muž glava ženi kao što je i Krst glava crkvi, i on je spasitelj tijela.

24. No kao što crkva sluša Krsta tako i žene svoje muževe u svemu.

25. Muževi! ljubite svoje žene kao što i Krst ljubi crkvu, i sebe predade za nju,

26. Da je osveti očistivši je kupanjem vodenijem u riječi;

27. Da je metne preda se slavnu crkvu, koja nema mane ni mrštine, ili takoga čega, nego da bude sveta i bez mane.

28. *Tako su dužni* muževi ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa; jer koji ljubi svoju ženu, sebe samoga ljubi.

29. Jer niko ne omrznu kad na svoje tijelo, nego ga hrani i grije, kao i Gospodin crkvu.

30. Jer smo udi tijela njegova, od mesa njegova, i od kostiju njegovijeh.

31. Toga radi ostaviće čovjek oca svojega i mater, i prilijepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo.

32. Tajna je ovo velika; a ja govorim za Krsta i za crkvu.

33. Ali i vi svaki da ljubi onako svoju ženu kao i sebe samoga; a žena da se boji svojega muža.

GLAVA 6.

Djeco! slušajte svoje roditelje u Gospodinu: jer je ovo pravo.

2. Poštuj oca svojega i mater; ovo je prva zapovijest s obećanjem:

3. Da ti blago bude, i da živiš dugo na zemlji.

4. I vi ocevi! ne razdražujte djece svoje, nego ih gajite u nauci i u strahu Gospodinovu.

5. Sluge! slušajte gospodare svoje po tijelu, sa strahom i drktanjem, u prostoti srca svojega, kao i Krsta;

6. Ne samo pred očima radeći kao ljudima da ugadjate, nego kao sluge Krstove, tvoreći volju Božiju od srca.

7. Dragovoljno služite, kao Gospodinu a ne kao ljudima,

8. Znajući da svaki što učini dobro ono će i primiti od Gospodina, bio rob ili slobodnjak.

9. I vi gospodari, tako činite njima, ostavljajući prijetnje, znajući da je i vama samijem i njima gospodar na nebesima, i on ne gleda ko je ko.

10. A dalje, braćo moja, jačajte u Gospodinu i u sili jačine njegove.

11. Obucite se u sve oružje Božije, da biste se mogli održati protiv lukavstva djavolskoga:

12. Jer naš rat nije s krvlju i s tijelom, nego s poglavarima i s vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba.

13. Toga radi uzmite sve oružje Božije, da biste se mogli braniti u zli dan, i svršivši sve održati se.

14. Stanite dakle opasavši bedra [illegible] istinom i obukavši se u oklop pra[illegible]

15. I obuvši noge u pripravu evangjelja mira;
16. A svrh svega uzmite štit vjere, o koji ćete moći pogasiti sve raspaljene strijele nečastivoga;
17. I kacigu spasenja uzmite, i mač duhovni koji je riječ Božija.
18. I svakom molitvom i moljenjem molite se Bogu duhom bez prestanka, i uz to stražite sa svakijem trpljenjem i molitvom za sve svete,
19. I za mene, da mi se da riječ kad otvorim usta svoja, da obznanim sa slobodom tajnu evangjelja,
20. Za koje sam poslanik u okovima, da u njemu govorim slobodno, kao što mi se pristoji.
21. A da i vi znate kako sam ja i šta radim, sve će vam kazati Tihik, ljubazni brat i vjerni sluga u Gospodinu,
22. Kojega poslah k vama za to isto da znate kako smo mi, i da utješi srca vaša.
23. Mir braći i ljubav s vjerom od Boga oca i Gospodina Isukrsta.
24. Blagodat sa svima koji ljube Gospodina našega Isukrsta jednako. Amen.

FILIPLJANIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla i Timoteja, slugu Isukrstovih, svima svetima u Krstu Isusu koji su u Filipima, s biskupima i diakonima:

2. Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospodina Isukrsta.

3. Zahvaljujem Bogu svojemu kad se god opomenem vas,

4. Svagda u svakoj molitvi svojoj za sve vas s radošću moleći se,

5. Što vi postadoste zajedničari u evangjelju, od prvoga dana i do danas;

6. Uzdajući se u ovo isto da će onaj koji je počeo dobro djelo u vama dovršiti ga tja do dana Isukrstova.

7. Kao što je pravo da ja ovo mislim za sve vas, jer vas imam u srcu u okovima svojima i u odgovoru i potvrdjivanju evangjelja, kao sve zajedničare sa mnom u blagodati.

8. Jer Bog mi je svjedok da vas ljubim ljubavlju Isukrsta;

9. I za to se molim Bogu da ljubav vaša još više i više izobiluje u razumu i u svakoj volji,

10. Da kušate šta je bolje, da budete čisti i bez spoticanja na dan Krstov,

11. Napunjeni plodova pravde kroz Isukrsta, na slavu i hvalu Božiju.

12. *Hoću pak* da znate, braćo, da ovo što se radi sa mnom izidje za napredak evangjelja,

13. Tako da se razglasi u svoj sudnici i kod sviju ostalijeh da su moji okovi za Krsta.

14. I mnoga braća u Gospodinu oslobodivši se okovima mojima većma smiju govoriti riječ Božiju bez straha.

15. Istina, jedni iz zavisti i svadje, a jedni od dobre volje Krsta propovijedaju.

16. Tako ovi uz prkos Krsta objavljuju nečisto, misleći da će nanijeti žalost mojijem okovima;

17. A ovi iz ljubavi, znajući da za obranu evangjelja ležim u tamnici.

18. Šta dakle? Bilo kako mu drago, dvoličenjem ili istinom, Krst se propovijeda; i za to se radujem, a i radovaću se;

19. Jer znam da će mi se ovo zbiti na spasenje vašom molitvom i pomoću Duha Isukrstova.

20. Kao što čekam i nadam se da se ni u čemu ne ću postidjeti, nego da će se i sad kao svagda sa svakom slobodom Krst veličati u tijelu mojemu, bilo životom ili smrću.

21. Jer je meni život Krst a smrt dobitak.

22. A kad mi življenje u tijelu plod donosi, to ne znam šta ću izabrati.

23. A oboje mi je milo, imajući želju

otići i s Krstom biti, koje bi mnogo bolje bilo;

24. Ali ostati u tijelu potrebnije je vas radi.

25. I ovo znam jamačno da ću biti i ostati kod sviju vas na vaš napredak i radost vjere,

26. Da hvala vaša mnome izobiluje u Krstu Isusu kad vam opet dodjem.

27. Samo živite kao što se pristoji evangjelju Krstovu, da vas vidim kad dodjem ili ako vam ne dodjem da čujem za vas da stojite u jednome duhu i jednodušno borite se za vjeru evangjelja,

28. I ni u čem da se ne plašite od protivnīkā; koje je njima znak pogibli a vama spasenja, i to od Boga;

29. Jer se vama darova Krsta radi ne samo da ga vjerujete nego i da stradate zanj,

30. Imajući onu istu borbu kakovu u meni vidjeste i sad čujete za mene.

GLAVA 2.

Ako ima dakle koje poučenje u Krstu, ili ako ima koja utjeha ljubavi, ako ima koja zajednica duha, ako ima koje srce žalostivo i milost,

2. Ispunite moju radost, da jedno mislite, jednu ljubav imate, jedinodušni i jedinomisleni:

3. Ništa ne činite uz prkos ili za praznu slavu; nego poniznošću činite jedan drugoga većeg od sebe.

4. Ne gledajte svaki za svoje, nego i za drugijeh.

5. Jer ovo da se misli medju vama što je i u Krstu Isusu,

6. Koji, ako je i bio u obličju Božijemu, nije se otimao da se isporedi s Bogom;

7. Nego je ponizio sam sebe uzevši obličje sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oči nadje se kao čovjek.

8. Ponizio sam sebe postavši poslušan do same smrti, a smrti križeve.

9. Za to i Bog njega povisi, i darova mu ime koje je veće od svakoga imena.

10. Da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno onijeh koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom;

11. I svaki jezik da prizna da je Gospodin Isukrst na slavu Boga oca.

12. Tako, ljubazni moji, kao što me svagda slušaste, ne samo kad sam kod vas, nego i sad mnogo većma kad nijesam kod vas, gradite spasenje svoje sa strahom i drktanjem.

13. Jer je Bog što čini u vama da hoćete i učinite kao što mu je ugodno.

14. Sve činite bez vike i premišljanja,

15. Da budete pravi i cijeli, djeca Božija bez mane usred roda nevaljaloga i pokvarenoga, u kojemu svijetlite kao vidjela na svijetu,

16. Pridržavajući riječ života, na moju hvalu za dan Krstov, da mi ne bude uzalud trčanje i trud.

17. No ako i žrtvovan budem na žrtvu i službu vjere vaše, radujem se, i radujem se s vama svima.

18. Tako i vi radujte se i budite sa mnom radosni.

19. A nadam se u Gospodina Isusa da ću skoro poslati k vama Timoteja da se i ja razveselim razabravši kako ste vi.

20. Jer ni jednoga nemam jednake misli *sa sobom* koji se upravo brine za vas.

21. Jer svi traže što je njihovo, a ne što je Krsta Isusa.

22. A njegovo poštenje poznajete, jer kao dijete ocu sa mnom je poslužio u evangjelju.

23. Njega dakle nadam se da ću poslati odmah kako razberem šta je za mene.

24. A nadam se u Gospodina da ću i sam skoro doći k vama.

25. Ali nadjoh za potrebno da pošljem k vama brata Epafrodita, svojega pomagača i drugara u vojevanju, a vašega poslanika i slugu moje potrebe;

26. Jer željaše od srca vas sve da vidi, i žaljaše što ste čuli da je bolovao.

27. Jer bješe bolestan do smrti; no Bog pomilova ga, ne samo njega, nego i mene, da mi ne dodje žalost na žalost.

28. Za to ga poslah skorije, da se obradujete kad ga opet vidite, i meni da odlakša malo.

29. Primite ga dakle u Gospodinu sa svakom radosti, i takove poštujte;

30. Jer za djelo Krstovo dodje do same smrti, ne marivši za svoj živo[illegible] naknadi u službi mojoj što vas ne[illegible]

GLAVA 3.

Adalje, braćo moja, radujte se u Gospodinu. Jer sve jedno da vam pišem meni nije dosadno, a vama je potrebno.

2. Čuvajte se od pasa, čuvajte se od zlijeh poslenika, čuvajte se od sječenja.

3. Jer mi smo obrezanje koji duhom Bogu služimo i hvalimo se Krstom Isusom, a ne uzdamo se u tijelo,

4. Premda bi se i ja mogao uzdati u tijelo. Ako ko drugi misli da se može uzdati u tijelo, ja još većma,

5. Koji sam obrezan osmi dan, od roda Izraelova, koljena Benjaminova, Jevrejin od Jevreja, po zakonu farizej.

6. Po revnosti gonih crkvu Božiju, po pravdi zakonskoj bih bez mane.

7. No što mi bješe dobitak ono primih za štetu Krsta radi.

8. Jer sve držim za štetu prema prevažnome poznanju Krsta Isusa Gospodina svojega, kojega radi sve ostavih, i držim sve da su trice, *samo* da Krsta dobijem,

9. I da se nadjem u njemu, ne imajući svoje pravde koja je od zakona, nego koja je od vjere Isukrstova, pravdu koja je od Boga u vjeri;

10. Da poznam njega i silu uskrsenja njegova i zajednicu njegovijeh muka, da budem nalik na smrt njegovu,

11. Da bih kako dostigao u uskrsenje mrtvijeh;

12. Ne kao da već dostigoh ili se već savrših, nego tjeram ne bih li dostigao kao što me dostiže Krst Isus.

13. Braćo! ja još ne mislim da sam dostigao; jedno pak *velim:* što je ostrag zaboravljam, a za onijem što je naprijed sežem se,

14. I trčim k biljezi, k daru gornjega zvanja Božijega u Krstu Isusu.

15. Koji smo god dakle savršeni ovako da mislimo; ako li što drugo mislite, i ovo će vam Bog otkriti.

16. Ali šta dostigosmo u onome jednako da mislimo, i po onome pravilu da živimo.

17. Ugledajte se na mene, braćo, i gledajte na one koji tako žive kao što nas *imate za ugled.*

18. *Jer mnogi* hode, za koje vam mnogo puta govorih, a sad i plačući govorim, neprijatelji križa Krstova;

19. Kojima je svršetak pogibao, kojima je Bog trbuh, i slava u sramu njihovu, koji zemaljski misle.

20. Jer je naše življenje na nebesima, otkuda i spasitelja očekujemo Gospodina svojega Isukrsta,

21. Koji će preobraziti naše ponižene tijelo da bude jednako tijelu slave njegove, po sili da može sve sebi pokoriti.

GLAVA 4.

Za to, braćo moja ljubazna i poželjna, radosti i vijenče moj! tako stojte u Gospodinu, ljubazni.

2. Evodiju molim, i Sintihu molim da jedno misle u Gospodinu.

3. Da, molim i tebe, druže pravi, pomaži njima koje se u evangjelju trudiše sa mnom, i s Klementom, i s ostalima pomagačima mojima, kojijeh su imena u knjizi života.

4. Radujte se svagda u Gospodinu, i opet velim: radujte se.

5. Krotost vaša da bude poznata svijem ljudima.

6. Gospodin je blizu. Ne brinite se ni za što, nego u svemu molitvom i moljenjem sa zahvaljivanjem da se javljaju Bogu iskanja vaša.

7. I mir Božij, koji preuzilazi svaki um, da sačuva srca vaša i misli vaše u Gospodinu Isusu.

8. A dalje, braćo moja, što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god prečisto, što je god preljubazno, što je god slavno, *i još* ako ima koja dobrodjetelj, i ako ima koja pohvala, to mislite.

9. Što i naučiste, i primiste, i čuste, i vidjeste u meni, ono činite, i Bog mira biće s vama.

10. Obradovah se pak vrlo u Gospodinu što se opet opomenuste starati se za mene; kao što se i staraste, ali se nezgodnijem vremenom zadržaste.

11. Ne govorim zbog nedostatka, jer se ja navikoh biti dovoljan onijem u čemu sam.

12. Znam se i poniziti, znam i izobilovati; u svemu i svakojako navikoh, i sit biti, i gladovati, i izobilovati, i nemati.

13. Sve mogu u Isukrstu, koji mi moć daje.
14. Ali dobro učiniste što se primiste moje nevolje.
15. A znate i vi, Filipljani, da od početka evangjelja, kad izidjoh iz Maćedonije, ni jedna mi crkva ne prista u stvar davanja i uzimanja osim vas jednijeh;
16. Jer i u Solun i jednom i drugom poslaste mi u potrebu moju.
17. Ne kao da tražim dara, nego tražim ploda koji se množi na korist vašu.
18. A ja sam primio sve i imam izobila. Ispunio sam se primivši od Epafrodita što ste mi poslali, slatki miris, prilog prijatan, ugodan Bogu.
19. A Bog moj da ispuni svaku potrebu vašu po bogastvu svojemu u slavi, u Krstu Isusu.
20. A Bogu i ocu našemu slava u vijek vijeka. Amen.
21. Pozdravite svakoga svetog u Krstu Isusu. Pozdravljaju vas braća što su sa mnom.
22. Pozdravljaju vas svi sveti, a osobito koji su iz doma Česareva.
23. Blagodat Gospodina našega Isukrsta sa svima vama. Amen.

KOLOŠANIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, po volji Božijoj apostola Isukrstova, i brata Timoteja,
2. Svetima koji su u Kolosima, i vjernoj braći u Krstu Isusu: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospodina Isukrsta.
3. Zahvaljujemo Bogu i ocu Gospodina svojega Isukrsta, moleći se svagda za vas,
4. Čuvši vjeru vašu u Krsta Isusa, i ljubav koju imate k svima svetima,
5. Za nad ostavljeni vama na nebesima, za koji naprijed čuste u riječi istine evangjelja,
6. Koje je u vama, kao i u svemu svijetu, i plodno je i raste, kao i u vama, od onoga dana kako čuste i razumjeste blagodat Božiju u istini,
7. Kao što i doznaste od Epafre, ljubaznoga našeg drugara u služenju, koji je za vas vjerni sluga Krstov,
8. Koji nam i javi vašu ljubav u duhu.
9. Toga radi i mi od onoga dana kako čusmo ne prestajemo za vas moliti se Bogu i iskati da se ispunite poznanjem volje njegove u svakoj premudrosti i razumu duhovnome,
10. Da živite pristojno Bogu na svako ugadjanje i u svakome dobrom djelu da budete plodni, i da rastete u poznanju *Božijemu*,
11. Jačajući svakom snagom po sili slave njegove, i u svakom trpljenju i dugom podnošenju s radošću;
12. Zahvaljujući Bogu i ocu, koji nas prizva u dijel našljedstva svetijeh u vidjelu;
13. Koji nas izbavi od vlasti tamne, i premjesti nas u carstvo sina ljubavi svoje,
14. U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom i oproštenje grijèhâ;
15. Koji je obličje Boga što se ne vidi, koji je rodjen prije svake tvari.
16. Jer kroz njega bi sazdano sve što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prijestoli ili gospostva ili poglavarstva ili vlasti: sve se krozanj i zanj sazda.
17. I on je prije svega, i sve je u njemu.
18. I on je glava tijelu crkve, koji je početak *i* prvorodjeni iz mrtvijeh, da bude on u svemu prvi;
19. Jer bi volja *očina* da se unj useli sva punina,
20. I krozanj da primiri sve sa sobom, umirivši krvlju križa njegova, krozanj sve, bilo na zemlji ili na nebu.
21. I vas koji ste nekad bili odlučeni i neprijatelji kroz pomisli u zlijem djelima,
22. A sad vas primiri u tijelu mesa

njegova smrću njegovom, da vas svete i bez mane i bez krivice izvede preda se;

23. Ako samo ostanete u vjeri utemeljeni i tvrdi, i nepokretni od nada evangjelja, koje čuste, koje je propovijedano svoj tvari pod nebom, kojemu ja Pavao postadoh sluga.

24. Sad se radujem u svojemu stradanju za vas, i dovršujem nedostatak nevolja Krstovijeh na tijelu svojemu za tijelo njegovo, koje je crkva,

25. Kojoj ja postadoh sluga po naredbi Božijoj koja mi je dana medju vama da ispunim riječ Božiju,

26. Tajnu koja je bila sakrivena od postanja svijeta i naraštājā, a sad se javi svetima njegovijem,

27. Kojima Bog naumi pokazati kako je bogata slava tajne ove medju neznabošcima, koje je Krst u vama, nad slave;

28. Kojega mi propovijedamo svjetujući svakoga čovjeka, i učeći svakoj premudrosti, da pokažemo svakoga čovjeka savršena u Krstu Isusu.

29. Za što se i trudim i borim po njegovoj moći koja u meni silno čini.

GLAVA 2.

Hoću dakle da vi znate koliku borbu imam za vas i za one što su u Laodiciji i u Hijerapolju, i za sve koji ne vidješe lica mojega u tijelu,

2. Da se utješe srca njihova, i da se stegnu u ljubavi, i u svakome bogastvu punoga razuma, na poznanje tajne Boga i oca i Krsta,

3. U kojoj je sve blago premudrosti i razuma sakriveno.

4. A ovo govorim da vas niko ne prevari slatkijem riječima.

5. Jer ako tijelom i nijesam kod vas, ali sam duhom s vama, radujući se i videći vaš red i tvrdju vaše vjere u Krsta.

6. Kako dakle primiste Krsta Isusa Gospodina onako živite u njemu,

7. Ukorijenjeni i nazidani u njemu i utvrdjeni vjerom kao što naučiste, izobilujući u njoj zahvalnošću.

8. Braćo! čuvajte se da vas ko ne zarobi filozofijom i praznom prijevarom, po kazivanju čovječijemu, po nauci svijeta, a ne po Krstu.

9. Jer u njemu živi svaka punina Božanstva tjelesno.

10. I da budete ispunjeni u njemu koji je glava svakome poglavarstvu i vlasti;

11. U kome i obrezani biste obrezanjem nerukotvorenijem, odbacivši tijelo grijeha mesnijeh obrezanjem Krstovijem;

12. Zakopavši se s njim krštenjem, u kojemu s njim i ustaste vjerom sile Boga koji ga uskrsnu iz mrtvijeh.

13. I vas koji ste bili mrtvi u grijesima i u neobrezanju tijela svojega, oživljee je s njim, poklonivši nam sve grijehe,

14. I izbrisavši pismo uredbe koja bješe protiv nas, i to uzevši sa srijede prikova ga na križu;

15. I svukavši poglavarstva i vlasti izvede ih na ugled slobodno, i pobijedi ih na njemu.

16. Da vas dakle niko ne osudjuje za jelo ili za piće, ili za kakav praznik, ili za mladine, ili za subote;

17. Koje je sve bilo sjen od onoga što šćaše da dodje, i tijelo je Krstovo.

18. Niko da vas ne vara, po svojoj volji izabranom poniznošću i službom angjēlā, istražujući što ne vidje, i uzalud nadimajući se umom tijela svojega,

19. A ne držeći se glave, iz koje je sve tijelo s pomoću zglavaka i sveza sastavljeno, i raste za rast Božij.

20. Ako dakle umrijeste s Krstom stihijama svijeta, za što se kao živeći u svijetu prepirete:

21. Ne dohvati se, ne okusi, ne opipaj;

koje je sve na pogibao onome koji čini,

22. Po zapovijestima i naukama ljudskima?

23. Koje je samo po riječi premudrost samovoljno izbrane službe i poniznosti i neštedjenja tijela, ne za čast kaku, za punjenje tijela.

GLAVA 3.

Ako dakle uskrsnuste s Krstom, tražite ono što je gore gdje Krst sjedi s desne strane Boga.

2. Mislite o onome što je gore a ne što je na zemlji.

3. Jer umrijeste, i vaš je život sakriven s Krstom u Bogu.

4. A kad se javi Krst, život vaš, onda ćete se i vi s njime javiti u slavi.

5. Pomorite dakle ude svoje koji su na zemlji: kurvarstvo, nečistotu, slast, zlu želju i lakomstvo, koje je idolopokloństvo;

6. Za koje ide gnjev Božij na sinove protivljenja;
7. U kojima i vi negda hodjaste kad živjaste medju njima.
8. A sad odbacite i vi to sve: gnjev, jutinu, pakost, huljenje, sramotne riječi iz usta svojijeh.
9. Ne lažite jedan na drugoga; svucite staroga čovjega s djelima njegovijem,
10. I obucite novoga, koji se obnavlja za poznanje, po obličju onoga koji ga je sazdao:
11. Gdje nema Grka ni Židova, obrezanja ni neobrezanja, divljaka ni Scita, roba ni slobodnjaka, nego sve i u svemu Krst.
12. Obucite se dakle kao izbrani Božiji, sveti i ljubazni, u srdačnu milost, dobrotu, poniznost, krotost, i trpljenje,
13. Snoseći jedan drugoga, i opraštajući jedan drugome ako ima ko tužbu na koga: kao što je i Krst vama oprostio tako i vi.
14. A svrh svega toga obucite se u ljubav, koja je sveza savršenstva.
15. I mir Božij da vlada u srcima vašima, na koji ste i pozvani u jednom tijelu, i zahvalni budite.
16. Riječ Krstova da se bogato useli medju vas, u svakoj premudrosti učeći i svjetujući sami sebe sa psalmima i pojanjem i pjesnama duhovnijem, u blagodati pjevajući u srcima svojima Gospodinu.
17. I sve štogod činite riječju ili djelom, sve *činite* u ime Gospodina Isukrsta hvaleći Boga i oca krozanj.
18. Žene! slušajte svoje muževe kao što treba u Gospodinu.
19. Muževi! ljubite žene svoje i ne srdite se na njih.
20. Djeco! slušajte roditelje svoje u svačemu; jer je ovo ugodno Gospodinu.
21. Ocevi! ne razdražujte djece svoje, da ne gube volje.
22. Sluge! slušajte u svemu svoje tjelesne gospodare, ne samo pred očima radeći kao da ljudima ugadjate, nego u prostoti srca, bojeći se Boga,
23. I sve štagod činite, od srca činite kao Gospodinu a ne kao ljudima;
24. Znajući da ćete od Gospodina primiti platu našljedstva; jer Gospodinu Krstu služite.
25. A koji skrivi primiće što je skrivio: i nema gledanja ko je ko.

GLAVA 4.

Gospodari! pravdu i jednakost činite slugama znajući da i vi imate gospodara na nebesima.
2. Da vam se ne dosadi molitva: stražite u njoj sa zahvaljivanjem,
3. Moleći se i za nas u jedno da nam Bog otvori vrata riječi, da propovijedamo tajnu Krstovu, za koju sam i svezan,
4. Da je javim kao što mi treba govoriti.
5. Mudro živite prema onima koji su na polju, pazeći na vrijeme.
6. Riječ vaša da biva svagda u blagodati, solju začinjena, da znate kako vam svakome treba odgovarati.
7. Za mene kazaće vam sve Tihik ljubazni brat i vjerni sluga i drugar u Gospodinu.
8. Kojega poslah k vama za to isto da razbere kako ste vi, i da utješi srca vaša,
9. S Onezimom vjernijem i ljubaznijem bratom našijem, koji je od vas. Oni će vam sve kazati kako je ovdje.
10. Pozdravlja vas Aristarh, koji je sa mnom u sužanjstvu, i Marko nećak Barnabin, za kojega primiste zapovijesti (ako dodje k vama, primite ga);
11. I Isus prozvani Just, koji su iz obrezanja. Ovo su jedini moji pomagači u carstvu Božijemu koji mi biše utjeha.
12. Pozdravlja vas Epafra, koji je od vas, sluga Isukrstov; on se jednako trudi za vas u molitvama da budete savršeni i ispunjeni svakom voljom Božijom.
13. Jer ja svjedočim za njega da ima veliku revnost i brigu za vas i za one koji su u Laodiciji i u Hijerapolju.
14. Pozdravlja vas Luka ljekar ljubazni, i Demas.
15. Pozdravite braću u Laodiciji, i Nimfu i domašnju crkvu njegovu.
16. I kad se ova poslanica pročita kod vas, učinite da se pročita i u Laodicijskoj crkvi, i onu što je pisana u Laodiciju da i vi pročitate.
17. I kažite Arhipu: gledaj na službu koju si primio u Gospodinu da je dovršiš.
18. Pozdrav mojom rukom Pavlovom. Opominjite se mojijeh okova. Blagodat sa svima vama. Amen.

SOLUNJANIMA POSLANICA PRVA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla i Silvana i Timoteja crkvi Solunskoj u Bogu ocu i Gospodinu Isukrstu: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospodina Isukrsta.

2. Zahvaljujemo Bogu svagda za sve vas spominjući vas u molitvama svojima,

3. I spominjući bez prestanka vaše djelo vjere, i trud ljubavi, i trpljenje nada Gospodina našega Isukrsta, pred Bogom i ocem našijem,

4. Znajući, braćo ljubazna, od Boga izbor vaš.

5. Jer evangjelje naše ne bi k vama samo u riječi nego i u sili i u Duhu svetome, i u velikom priznanju, kao što znate kakovi bismo medju vama vas radi.

6. I vi se ugledaste na nas i na Gospodina primivši riječ u velikoj nevolji s radošću Duha svetoga,

7. Tako da postadoste ugled svima koji vjeruju u Maćedoniji i u Ahaji.

8. Jer se od vas promče riječ Gospodinova ne samo u Maćedoniji i Ahaji, nego i u svako mjesto izidje vjera vaša u Boga tako da nam nije trijebe što govoriti.

9. Jer oni obznanjuju za vas kakav ulazak imasmo k vama, i kako se obratiste k Bogu od idōlā, da služite Bogu živu i istinu,

10. I da čekate sina njegova s nebesa kojega uskrse iz mrtvijeh, Isusa, koji nas izbavlja od gnjeva koji će doći.

GLAVA 2.

Jer sami znate, braćo, ulazak naš k vama da ne bi uzalud;

2. Nego postradavši prije i osramoćeni bivši, kao što znate, u Filipima, oslobodismo se u Bogu svojemu kazivati vama evangjelje Božije s velikom borbom.

3. Jer utjeha naša nije od prijevare, *ni od nečistote*, ni u lukavstvu;

4. *Nego* kako nas okuša Bog da smo *vjerni da primimo* evangjelje, tako govorimo, ne kao ljudima ugadjajući nego Bogu koji kuša srca naša.

5. Jer nigda iz laskanja ne govorismo k vama, kao što znate, niti iz uzroka lakomstva: Bog je svjedok:

6. Niti tražeći od ljudi slave, ni od vas, ni od drugijeh.

7. Mogli smo *vam* biti na dosadu, kao Krstovi apostoli; ali bismo krotki medju vama, kao što dojilica njeguje svoju djecu.

8. Tako smo vas rado imali da smo gotovi bili dati vam ne samo evangjelje Božije, nego i duše svoje, jer ste nam omiljeli.

9. Jer pamtite, braćo, trud naš i posao: jer dan i noć radeći da ne dosadimo ni jednome od vas, propovijedasmo vam evangjelje Božije.

10. Vi ste svjedoci i Bog kako sveti i pravedni i bez krivice bismo vama koji vjerujete,

11. Kao što znate da svakoga vas kao otac djecu svoju

12. Molismo i utješavasmo, i svjedočismo vam da živite kao što se pristoji Bogu, koji vas je prizvao u svoje carstvo i slavu.

13. Toga radi i mi zahvaljujemo Bogu bez prestanka što vi primivši od nas riječ čuvenja Božijega primiste ne kao riječ čovječiju, nego (kao što zaista jest) riječ Božiju, koja i čini u vama koji vjerujete.

14. Jer vi, braćo, prodjoste kao crkve Božije koje su u Judeji u Krstu Isusu; jer tako i vi postradaste od svojega roda kao i oni od Židova,

15. Koji ubiše i Gospodina Isusa i proroke njegove, i koji nas istjeraše, i Bogu ne ugodiše, i koji se svijem ljudima protive,

16. I zabranjuju nam kazivati neznabošcima da se spasu, da ispune grijehe svoje svagda; ali na pošljetku dodje gnjev na njih.

17. A mi, braćo, osirotjevši za vama neko vrijeme licem a ne srcem, vekma

hićasmo da vidimo lice vaše s velikom željom.

18. Za to šćadijasmo da dodjemo k vama, ja Pavao jednom i drugom, i zabrani nam sotona.

19. Jer ko je naš nad ili radost, ili vijenac slave? Nijeste li i vi pred Gospodinom našijem Isukrstom o njegovu dolasku?

20. Jer ste vi naša slava i radost.

GLAVA 3.

Za to ne mogući više trpljeti naumismo sami ostati u Ateni,

2. I poslasmo Timoteja, brata svojega i slugu Božijega, i pomagača svojega u evangjelju Krstovu, da vas utvrdi i utješi u vjeri vašoj;

3. Da se niko ne smete u ovijem nevoljama; jer sami znate da smo na to odredjeni.

4. Jer kad bijasmo kod vas kazasmo vam naprijed da ćemo padati u nevolje, koje i bi, i znate.

5. Toga radi i ja ne mogući više trpljeti poslah da poznam vjeru vašu, da vas kako ne iskuša kušač, i da uzalud ne bude trud naš.

6. A sad kad dodje Timotej k nama od vas i javi nam vašu vjeru i ljubav, i da imate dobar spomen o nama svagda, želeći nas vidjeti, kao i mi vas,

7. Za to se utješismo, braćo, vama u svakoj žalosti i nevolji svojoj vašom vjerom;

8. Jer smo mi sad živi kad vi stojite u Gospodinu.

9. Jer kaku hvalu možemo dati Bogu za vas, za svaku radost, kojom se radujemo vas radi pred Bogom svojijem?

10. Dan i noć molimo se Bogu preizobilno da vidimo lice vaše, i da ispunimo nedostatak vjere vaše.

11. A sam Bog i otac naš i Gospodin naš Isukrst da upravi put naš k vama.

12. A vas Gospodin da umnoži, i da imate izobilnu ljubav jedan k drugome i k svima, kao i mi k vama,

13. Da bi se utvrdila srca vaša bez krivice u svetinji pred Bogom i ocem našijem, za dolazak Gospodina našega Isukrsta sa svima svetima njegovijem. *Amen.*

GLAVA 4.

Dalje, braćo, molimo vas i svjetujemo u Krstu Isusu, kao što primiste od nas, kako vam treba življeti i ugadjati Bogu, kao što živite, da bivate sve izobilniji.

2. Jer znate kakve vam zapovijesti dadosmo kroz Gospodina Isusa.

3. Jer je ovo volja Božija, svetost vaša, da se čuvate od kurvarstva,

4. I svaki od vas da zna držati svoj sud u svetinji i u časti,

5. A ne u slasti žélj̄a, kao i neznabošci, koji ne poznaju Boga;

6. I da ne prestupate i zakidate u stvari brata svojega; jer će Gospodin pokajati sve to, kao što vam i prije kazasmo i posvjedočismo.

7. Jer Bog nas ne dozva na nečistotu, nego u svetost.

8. Koji dakle odbacuje, ne odbacuje čovjeka nego Boga, koji je dao svetoga Duha svojega u vas.

9. A za bratoljublje ne trebujete da vam se piše, jer ste sami od Boga naučeni da se ljubite medju sobom,

10. Jer to činite sa svom braćom po cijeloj Maćedoniji. Ali vas molimo, braćo, da još izobilnije činite,

11. I da se ljubazno starate da ste mirni, i da gledate svoj posao, i da radite svojijem rukama, kao što vam zapovjedismo;

12. Da se vladate pošteno prema onima što su na polju, i da *od njih* ništa ne potrebujete.

13. Ne ću vam pak zatajati, braćo, za one koji su umrli, da ne žalite kao i ostali koji nemaju nada.

14. Jer ako vjerujemo da Isus umrije i uskrse, tako će Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim.

15. Jer vam ovo kazujemo riječju Gospodinovom da mi koji živimo i ostanemo za dolazak Gospodinov, ne ćemo preteći onijeh koji su pomrli.

16. Jer će sam Gospodin sa zapoviješću, s glasom arhangjelovijem, i s trubom Božijom sići s neba; i mrtvi u Krstu uskrsnuće najprije;

17. A po tom mi živi koji smo ostali, zajedno s njima bićemo uzeti u oblake na susret Gospodinu na nebo, i tako ćemo svagda s Gospodinom biti.

18. Tako utješavajte jedan drugoga ovijem riječima.

GLAVA 5.

A za čase i vremena, braćo, nije vam trijebe pisati;

2. Jer sami znate jamačno da će dan Gospodinov doći kao lupež po noći.

3. Jer kad reku: mir je, i nema se šta bojati, onda će iznenada napasti na njih pogibao kao bol na trudnu ženu, i ne će uteći.

4. Ali vi, braćo, nijeste u tami da vas dan kao lupež zastane.

5. Jer ste vi svi sinovi vidjela i sinovi dana: nijesmo noći niti tame.

6. Tako dakle da ne spavamo kao i ostali, nego da pazimo i da budemo trijezni.

7. Jer koji spavaju, u noći spavaju, i koji se opijaju, u noći se opijaju.

8. Ali mi koji smo sinovi dana da budemo trijezni i obučeni u oklop vjere i ljubavi, i s kacigom nada spasenja;

9. Jer nas Bog ne postavi za gnjev, nego da dobijemo spasenje kroz Gospodina svojega Isukrsta,

10. Koji umrije za nas da mi, stražili ili spavali, zajedno s njim živimo.

11. Toga radi utješavajte jedan drugoga, i popravljajte svaki bližnjega, kao što i činite.

12. Molimo vas pak, braćo, pripoznajte one koji se trude medju vama, i nastojnike svoje u Gospodinu, i učitelje svoje,

13. I imajte ih u izobilnoj ljubavi za djelo njihovo. Budite mirni medju sobom.

14. Molimo vas pak, braćo, poučavajte neuredne, utješavajte malodušne, branite slabe, snosite svakoga.

15. Gledajte da niko ne vraća kome zla za zlo;

16. Nego svagda idite za dobrom, i medju sobom, prema svima.

17. Radujte se svagda.

18. Molite se Bogu bez prestanka. Na svačemu zahvaljujte; jer je ovo volja Božija u Krstu Isusu od vas.

19. Duha ne gasite. Proroštva ne prezirite.

20. A sve kušajući dobro držite.

21. Uklanjajte se od svakoga zla.

22. A sam Bog mira da posveti vas cijele u svačemu;

23. I cijel vaš duh i duša i tijelo da se sačuva bez krivice za dolazak Gospodina našega Isukrsta.

24. Vjeran je onaj koji vas dozva, koji će i učiniti.

25. Braćo! molite se Bogu za nas.

26. Pozdravite braću svu cjelivom svetijem.

27. Zaklinjem vas Gospodinom da pročitate ovu poslanicu pred svom braćom svetom.

28. Blagodat Gospodina našega Isukrsta s vama. Amen.

SOLUNJANIMA POSLANICA DRUGA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla i Silvana i Timoteja crkvi Solunskoj u Bogu ocu našemu i Gospodinu Isukrstu:

2. Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospodina Isukrsta.

3. Dužni smo svagda zahvaljivati Bogu za vas, braćo, kao što treba; jer *raste vrlo vjera* vaša, i množi se ljubav *svakoga* vas medju vama,

4. *Tako* da se mi sami hvalimo vama crkvama Božijima, vašijem trpljenjem i vjerom u svima vašijem gonjenjima i nevoljama koje podnosite,

5. Za znak pravednoga suda Božijega da se udostojite carstva Božijega, za koje i stradate.

6. Jer je pravedno u Boga da vrati muke onima koje vas muče;

7. A vama koje muče pokoj s nama kad se pokaže Gospodin Isus s neba s angjelima sile svoje

8. U ognju plamenome, koji će dati

osvetu onima koji ne poznaju Boga i ne slušaju evangjelja Gospodina našega Isukrsta;

9. Koji će primiti muku, pogibao vječnu od lica Gospodinova i od slave sile njegove,

10. Kad dodje da se proslavi u svetima svojima, i divan da bude u svima koji ga vjerovaše; jer se primi svjedočanstvo naše medju vama u onaj dan.

11. Za to se i molimo svagda za vas da vas udostoji Bog naš zvanja, i ispuni svaku radost dobrote i djelo vjere u sili;

12. Da se proslavi ime Gospodina našega Isukrsta u vama i vi u njemu, po blagodati Boga našega i Gospodina Isukrsta.

GLAVA 2.

Ali vas molimo, braćo, za dolazak Gospodina našega Isukrsta, i za naš sastanak u njemu,

2. Da se ne date lasno pokrenuti od uma, niti da se plašite, ni duhom ni riječju, ni poslanicom, kao da je od nas poslana, da je već nastao dan Krstov.

3. Da vas niko ne prevari nikakijem načinom; jer ne će doći dok ne dodje najprije otpad, i ne pokaže se čovjek bezakonja, sin pogibli,

4. Koji se protivi i podiže više svega što se zove Bog ili se poštuje, tako da će on sjesti u crkvi Božijoj kao Bog pokazujući sebe da je Bog.

5. Ne pamtite li da sam vam ovo kazivao još kad sam kod vas bio?

6. I sad znate što zadržava da se ne javi u svoje vrijeme.

7. Jer se već radi tajna bezakonja, samo dok se ukloni onaj koji sad zadržava.

8. Pa će se onda javiti bezakonik, kojega će Gospodin Isus ubiti duhom usta svojijeh, i iskorijeniti svjetlošću dolaska svojega;

9. Kojega je dolazak po činjenju sotoninu sa svakom silom i znacima i lažnijem čudesima,

10. I sa svakom prijevarom nepravde medju onima koji ginu: jer ljubavi istine ne primiše, da bi se spasli.

11. I za to će im Bog poslati silu prijevare, *da vjeruju laži*;

12. Da prime sud svi koji ne vjerovaše istini, nego volješe nepravdu.

13. A mi smo dužni svagda zahvaljivati Bogu za vas, braćo ljubazna Gospodinu! što nas je Bog od početka izabrao za spasenje u svetinji Duha i vjeri istine.

14. U koje vas dozva evangjeljem našijem, da dobijete slavu Gospodina našega Isukrsta.

15. Tako dakle, braćo, stojte i držite uredbe kojima se naučiste ili riječju ili iz poslanice naše.

16. A sam Gospodin naš Isukrst, i Bog i otac naš, kojemu omiljesmo i dade nam utjehu vječnu i nad dobri u blagodati,

17. Da utješi srca vaša i da vas utvrdi u svakoj riječi i djelu dobrome.

GLAVA 3.

Dalje, braćo, molite se Bogu za nas da riječ Gospodinova trči i da se slavi kao i medju vama;

2. I da se izbavimo od besputnijeh i zlijeh ljudi; jer vjera nije sviju.

3. A Gospodin je vjeran, koji će vas utvrditi i sačuvati oda zla.

4. A uzdamo se u Gospodina za vas da ono što vam zapovijedamo i činite i činićete.

5. A Gospodin da upravi srca vaša na ljubav Božiju i na trpljenje Krstovo.

6. Zapovijedamo vam pak, braćo, u ime Gospodina našega Isukrsta, da se odvojite od svakoga brata koji živi neuredno, a ne po uredbi koju primiše od nas.

7. Jer sami znate kako treba da se ugledate na nas, jer ne življesmo neuredno medju vama,

8. Niti za badava hljeb jedosmo u koga, nego u trudu i u poslu, dan i noć radeći, da ne budemo na dosadu nikome od vas.

9. Ne kao da nemamo vlasti, nego da sebe damo vama za ugled, da budete kao i mi.

10. Jer kad bijasmo u vas, ovo vam zapovijedasmo da ako ko ne će da radi da i ne jede.

11. Jer čujemo da neki neuredno žive medju vama, ništa ne radeći, nego okrajče i miješaju se u tudje poslove.

12. Takovima zapovijedamo i molim

ih u Gospodinu našemu Isukrstu da mirno radeći svoj hljeb jedu.

13. A vama, braćo, da ne dotuži dobro činiti.

14. A ako ko ne posluša riječi naše, onoga poslanicom naznačite, i ne miješajte se s njim, da se posrami.

15. Ali ga ne držite kao neprijatelja, nego ga svjetujte kao brata.

16. A sam Gospodin mira da vam da mir svagda u svakom dogadjaju. Gospodin sa svima vama.

17. Pozdrav mojom rukom Pavlovom, koje je znak u svakoj poslanici, ovako pišem:

18. Blagodat Gospodina našega Isukrsta sa svima vama. Amen.

TIMOTEJU POSLANICA PRVA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, apostola Isukrstova, po zapovijesti Boga spasa našega i Gospodina Isukrsta, nada našega.

2. Timoteju, pravome sinu u vjeri, blagodat, milost, mir od Boga oca našega i Krsta Isusa Gospodina našega.

3. Kao što te molih da ostaneš u Efezu, kad idjah u Maćedoniju, da zapovjediš nekima da ne uče drukčije,

4. Niti da gledaju na laži i na teftere od pleménā kojima nema kraja, i koji prije čine prepiranja nego li Božij napredak u vjeri.

5. A namjera je zapovijesti ljubav od čista srca i dobre savjesti i vjere nelicemjerne;

6. U kojima neki pogriješivši svrnuše u prazne govore,

7. I htjeli bi da budu zakonici, a ne razumiju ni šta govore, ni šta utvrdjuju.

8. A znamo da je zakon dobar ako ga ko drži kao što treba.

9. Znajući ovo da pravedniku zakon nije postavljen, nego bezakonicima i nepokornima i bezbožnicima i grješnicima, nepravednima i poganima, krvnicima oca i matere, krvnicima ljudskima,

10. Kurvarima, muželožnicima, ljudokradicama, lažljivcima, kletvoprestupnicima, i ako što drugo ima protivno zdravoj nauci,

11. Po evangjelju slave blaženoga Boga, koje je meni povjereno.

12. I zahvaljujem Krstu Isusu Gospodinu našemu koji mi daje moć, što me za vjerna primi i postavi me u službu.

13. Koji sam prije bio hulnik i gonitelj i siledžija; ali bih pomilovan, jer ne znajući učinih u nevjerstvu.

14. Ali se još većma umnoži blagodat Gospodina našega Isukrsta s vjerom i ljubavi u Krstu Isusu.

15. Istinita je riječ i svakoga primanja dostojna da Krst Isus dodje na svijet da spase grješnike, od kojijeh sam prvi ja.

16. Ali toga radi ja bih pomilovan da na meni prvome pokaže sve trpljenje Isukrst za ugled onima koji mu hoće vjerovati za život vječni.

17. A caru vječnome, neraspadljivome, koji se ne vidi, jedinome premudrome Bogu čast i slava u vijek vijeka. Amen.

18. Ovu pak zapovijest predajem ti, sine Timoteju, po predjašnjijem proroštvima za tebe, da ratuješ u njima dobar rat,

19. Imajući vjeru i dobru savjest, koju neki odbacivši otpadoše od vjere;

20. Medju kojima su Himenej i Aleksandar koje predadoh sotoni da se nauče ne huliti.

GLAVA 2.

Molim dakle prije svega da se čine iskanja, molitve, moljenja, zahvaljivanja za sve ljude,

2. Za careve, i za sve koji su u vlasti, da tihi i mirni život poživimo u svakoj pobožnosti i poštenju.

3. Jer je ovo dobro i prijatno pred spasiteljem našijem Bogom,

4. Koji hoće da se svi ljudi spasu, i da dodju u poznanje istine.

5. Jer je jedan Bog, i jedan posrednik Boga i ljudi, čovjek Krst Isus.

6. Koji sebe dade u otkup za sve, za svjedočanstvo u svoje vrijeme,

7. Za koje sam postavljen propovjednik i apostol (istinu govorim u Krstu, ne lažem), učitelj neznabožaca u vjeri i istini.

8. Hoću dakle da molitve čine ljudi na svakome mjestu, podižući svete ruke bez gnjeva i premišljanja.

9. Tako i žene u pristojnom odijelu, sa stidom i poštenjem da ukrašuju sebe, ne pletenicama, ni zlatom, ili biserom, ili haljinama skupocjenima,

10. Nego dobrijem djelima kao što se pristoji ženama koje se obećavaju pobožnosti.

11. Žena na miru da se uči sa svakom pokornošću.

12. Ali ženi ne dopuštam da uči niti da vlada mužem, nego da bude mirna.

13. Jer je Adam najprije sazdan pa onda Eva;

14. I Adam se ne prevari, a žena prevarivši se postade prestupnica;

15. Ali će se spasti radjanjem djece, ako ostane u vjeri i ljubavi i u svetinji s poštenjem.

GLAVA 3.

Istinita je riječ: ako ko biskupstva želi dobru stvar želi.

2. Ali biskup treba da je bez mane, jedne žene muž, trijezan, pametan, pošten, gostoljubiv, vrijedan da uči:

3. Ne pijanica, ne bojac, ne lakom, nego krotak, miran, ne srebroljubac;

4. Koji svojijem domom dobro upravlja, koji ima poslušnu djecu sa svakijem poštenjem;

5. A ako ko ne umije svojijem domom upravljati, kako će se moći starati za crkvu Božiju?

6. Ne novokršten, da se ne bi naduo, i upao u sud djavolji.

7. A valja da ima i dobro svjedočanstvo od onijeh koji su na polju, da ne bi upao u sramotu i u zamku djavolju.

8. Tako i diakoni *treba da budu* pošteni, ne dvojezični, ne koji mnogo vina piju, ne lakomi na dobitak pogan,

9. Koji imaju tajnu vjere u čistoj savjesti.

10. A i ovi da se kušaju najprije, pa onda da služe, ako su bez mane.

11. Tako i žene *treba da su* poštene, ne koje opadaju, trijezne, vjerne u svemu.

12. Diakoni da bivaju jedinijeh žena muževi, koji dobro upravljaju djecom i svojijem domovima.

13. Jer koji dobro služe oni dobivaju sebi dobar postup, i veliku slobodu u vjeri Isukrstovoj.

14. Ovo ti pišem nadajući se da ću skoro doći k tebi.

15. Ako li se zabavim, da znaš kako treba življeti u domu Božijemu, koji je crkva Boga živoga, stup i tvrdja istine.

16. I, kao što je priznato, velika je tajna pobožnosti: Bog se javi u tijelu, opravda se u Duhu, pokaza se angjelima, propovjedi se neznabošcima, vjerova se na svijetu, uznese se u slavi.

GLAVA 4.

A Duh razgovijetno govori da će u pošljednja vremena odstupiti neki od vjere slušajući lažne duhove i nauke djavoljske,

2. U licemjerju lážā, žigosanijeh na svojoj savjesti,

3. Koji zabranjuju ženiti se, i *zapovijedaju* uzdržavati se od jelā koja Bog stvori za jelo sa zahvalnošću vjernima i onima koji poznaše istinu.

4. Jer je svako stvorenje Božije dobro i ništa nije na odmet kad se prima sa zahvalnošću.

5. Jer se osvećuje riječju Božijom i molitvom.

6. Ovo sve kazajući braći bićeš dobar sluga Isukrstov, odgajen riječima vjere i dobrom naukom koju si primio.

7. A poganijeh i bapskijeh gatalica kloni se; a obučavaj se u pobožnosti.

8. Jer tjelesno obučavanje malo je korisno, a pobožnost je korisna za svašto, imajući obećanje života sadašnjega i onoga koji ide.

9. Ovo je istinita riječ i dostojna svakoga primanja.

10. Jer se za to i trudimo i bivamo sramotni, jer se uzdamo u Boga živa, koji je spasitelj svima ljudima, a osobito vjernima.

11. Ovo zapovijedaj i uči.

12. Niko da ne postane nemarljiv za

tvoju mladost; nego budi ugled vjernima u riječi, u življenju, u ljubavi, u duhu, u vjeri, u čistoti.

13. Dokle dodjem pazi na čitanje, utješavanje i učenje.

14. Ne pusti u nemar dar u sebi koji ti je dan po proroštvu metnuvši starješine ruke na tebe.

15. U ovom se poučavaj, u ovom stoj, da se napredak tvoj pokaže u svemu.

16. Pazi na sebe i na nauku, i stoj u tome; jer ovo čineći spašćeš i samoga sebe i one koji te slušaju.

GLAVA 5.

Starca ne karaj, nego mu govori kao ocu; momčadma kao braći;

2. Staricama kao materama; mladima kao sestrama, sa svakom čistotom.

3. Udovice poštuj, koje su prave udovice.

4. Ako li koja udovica ima djecu ili unučad, da se uče najprije svoj dom poštovati, i zajam vraćati roditeljima; jer je ovo ugodno pred Bogom.

5. A prava udovica i usamljena uzda se u Boga, i živi u molitvama i u moljenju dan i noć.

6. A koja živi u sladostima, živa je umrla.

7. I ovo zapovijedaj, da budu bez mane.

8. Ako li ko za svoje a osobito za domaće ne promišlja, odrekao se vjere, i gori je od neznabošca.

9. A udovica da se ne prima mladja od šezdeset godina, i koja je bila jednome mužu žena;

10. I koja ima svjedočanstvo u dobrijem djelima, ako je djecu odgajila, ako je gostoljubiva bila, ako je svetima noge prala, ako je nevoljnima pomagala, ako je išla za svakijem dobrijem djelom.

11. A mladijeh udovica prodji se; jer kad pobjesne protiv Krsta, hoće da se udaju,

12. I imaju grijeh što prvu vjeru odbaciše.

13. A k tome i besposlene uče se skitati po kućama, ne samo pak besposlene, nego i jezične i sveznale, pa govore što ne treba.

14. Hoću dakle da se mlade udovice *udaju, djecu* radjaju, kuću kuće, a nikakva uzroka da ne daju protivniku *na huljenje.*

15. Jer se evo neke okrenuše za sotonom.

16. Ako koji vjerni ili vjerna ima udovice, neka se stara za njih, i da ne dosadjuju crkvi da one koje su prave udovice može zadovoljiti.

17. A svećenicima koji se dobro staraju da se daje dvoguba čast, a osobito onima koji se trude u riječi i u nauci.

18. Jer pismo govori: volu koji vrše ne zavezuj usta, i: radin je dostojan svoje plate.

19. Na svećenika ne primaj tužbe, osim kad imaju dva ili tri svjedoka.

20. A koji griješe pokaraj ih pred svima, da i drugi imaju strah.

21. Zaklinjem te pred Bogom i Gospodinom Isukrstom i izbranima njegovijem angjelima da ovo držiš bez licemjerja, ne čineći ništa po hateru.

22. Rukū odmah ne meći ni na koga, niti pristaj u tudje grijehe. Drži sebe čista.

23. Više ne pij vode, nego pij po malo vina, želuca radi svojega i čestijeh svojijeh bolesti.

24. A nekijeh su ljudi grijesi poznati koji naprijed vode na sud, a nekijeh idu za njima.

25. Tako su i dobra djela poznata, i koja su drukčija ne mogu se sakriti.

GLAVA 6.

Robovi koji su god pod jarmom da pokazuju svaku čast svojijem gospodarima, da se ne huli na ime Božije i na nauku,

2. A koji imaju krštene gospodare, da ne postaju nemarljivi za njih što su braća, nego još bolje da služe, jer su vjerni i ljubazni, zajedničari u blagodati. Ovo uči i svjetuj.

3. Ako li ko drukčije uči, i ne pristaje na zdrave riječi Gospodina našega Isukrsta i na nauku pobožnu,

4. Nadu se ne znajući ništa, nego bolujući od zapitkivanjā i praznijeh prepiranja, oda šta postaje zavist, svadja, huljenje, zle misli,

5. Zaludna prepiranja onakovijeh ljudi koji imaju um izopačen i nemaju istine, koji misle da je pobožnost trgovina. Kloni se takovijeh.

6. Ali jest velika trgovina pobožnost sa zadovolјstvom.

7. Jer ništa ne donesosmo na ovaj svijet, dakle ne možemo ništa ni odnijeti.
8. A kad imamo hranu i odjeću, ovijem da budemo dovoljni.
9. A koji hoće da se obogate oni upadaju u napasti i zamke, i u mnoge lude škodljive želje, koje potapaju čovjeka u propast i pogibao.
10. Jer je korijen sviju zala srebroljublje, kojemu neki predavši se zadjoše od vjere i na sebe navukoše muke velike.
11. A ti, o čovječe Božij! bjegaj od ovoga, a idi za pravdom, pobožnosti, vjerom, ljubavi, trpljenjem, krotosti.
12. Bori se u dobroj borbi vjere, muči se za vječni život na koji si i pozvan, i priznao si dobro priznanje pred mnogijem svjedocima.
13. Zapovijedam ti pred Bogom koji sve oživljuje, i Krstom Isusom koji svjedoči za vladanja Poncija Pilata dobro priznanje,
14. Da držiš zapovijest čistu i nezazornu do dolaska Gospodina našega Isukrsta,
15. Koji će u svoje vrijeme pokazati blaženi i jedini silni car nad carevima i gospodar nad gospodarima,
16. Koji sam ima besmrtnost, i živi u svjetlosti kojoj se ne može pristupiti, kojega niko od ljudi nije vidio, niti može vidjeti, kojemu čast i država vječna. Amen.
17. Bogatima na ovome svijetu zapovijedaj da se ne ponose, niti uzdaju u bogastvo propadljivo, nego u Boga živoga, koji nam sve daje izobilno za užitak;
18. Neka dobro čine, neka se bogate u dobrijem djelima, neka budu podašni, zajednični,
19. Sabirajući sebi temelj dobar za u napredak, da prime život vječni.
20. O Timoteju! sačuvaj što ti je predano, kloni se poganijeh praznijeh razgovora i prepiranja lažno nazvanoga razuma,
21. Kojijem se neki hvaleći otpadoše od vjere. Blagodat s tobom. Amen.

TIMOTEJU POSLANICA DRUGA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, apostola Isukrstova po volji Božijoj za obećanje života u Isukrstu,
2. Timoteju, ljubaznome sinu, blagodat, milost, mir od Boga oca i Krsta Isusa Gospoda našega.
3. Zahvaljujem Bogu, kojemu služim od praroditēljā čistom savjesti, što bez prestanka imam spomen za tebe u molitvama svojijem dan i noć,
4. Želeći da te vidim, opominjući se suza tvojijeh, da se radosti ispunim;
5. Opominjući se nelicemjerne u tebi vjere, koja se useli najprije u babu tvoju Loidu i u mater tvoju Evniku; a uvjeren sam da je i u tebi;
6. Zaradi kojega uzroka napominjem ti da pogrijevaš dar Božij koji je u tebi kako sam metnuo ruke svoje na tebe.
7. Jer nam Bog ne dade duha straha, *nego sile i ljubavi i čistote.*
8. Ne postidi se dakle svjedočanstva Gospodina našega Isukrsta, ni mene sužnja njegova; nego postradaj s evangjeljem Krstovijem po sili Boga,
9. Koji nas spase i prizva zvanjem svetijem, ne po djelima našima, nego po svojoj naredbi i blagodati, koja nam je dana u Krstu Isusu prije vremena vječnijeh;
10. A sad se pokaza u dolasku spasitelja našega Isukrsta, koji raskopa smrt, i obasja život i neraspadljivost evangjeljem;
11. Za koje sam ja postavljen apostol i učitelj neznabožaca.
12. Zaradi kojega uzroka i ovo stradam; ali se ne stidim, jer znam kome vjerovah, i uvjeren sam da je kadar amanet moj sačuvati za dan onaj.
13. Imaj u pameti obraz zdravijeh riječi koje si učio od mene, u vjeri i ljubavi Krsta Isusa.

14. Dobri amanet sačuvaj Duhom svetijem koji živi u nama.

15. Znaš ovo da se odvratiše od mene svi u Aziji, medju kojima je Figel i Hermogen.

16. A Gospodin da da milost Onezifirovu domu; jer me mnogo puta utješi, i okova mojijeh ne postidje se;

17. Nego došavši u Rim potraži me još s većijem staranjem i nadje.

18. Da da njemu Gospodin da nadje milost od Gospodina u dan onaj. I u Efezu koliko mi posluži, ti znaš dobro.

GLAVA 2.

Ti dakle, sine moj, jačaj u blagodati Krsta Isusa;

2. I što si čuo od mene pred mnogijem svjedocima, ono predaj vjernijem ljudima, koji će biti vrijedni i druge naučiti.

3. Ti dakle trpi zlo kao dobar vojnik Isukrstov;

4. Jer se nikakav vojnik ne zapleće u trgovine *ovoga* svijeta da ugodi vojvodi.

5. Ako i vojuje, ne dobija vijenca ako pravo ne vojuje.

6. Radin koji se trudi najprije treba da okusi od roda.

7. Razumij što govorim; a Gospodin da ti da razum u svemu.

8. Opominji se Gospodina Isukrsta koji usta iz mrtvijeh, od sjemena Davidova; po evangjelju mojemu,

9. U kojemu trpim zlo do samijeh okova kao zločinac; ali se riječ Božija ne veže.

10. Za to trpim sve izbranijeh radi da i oni dobiju spasenje u Krstu Isusu sa slavom vječnom.

11. Istinita je riječ: ako s njim umrijesmo, to ćemo s njim i oživljeti.

12. Ako trpimo, s njim ćemo i carovati. Ako se odrečemo, i on će se nas odreći.

13. Ako ne vjerujemo, on ostaje vjeran; jer se sam sebe ne može odreći.

14. Ovo napominji, i posvjedoči pred Gospodinom da se ne prepiru, koje ništa ne pomaže, nego smeta one koji slušaju.

15. Postaraj se da se pokažeš pošten pred Bogom, *kao* radin koji se nema *šta stidjeti*, i pravo upravlja riječju *istine*.

16. A poganijeh praznijeh razgovora kloni se; jer najviše pomažu u bezbožnosti,

17. I riječ njihova kao živina toči: medju kojima je Himenej i Filet,

18. Koji u istini pogriješiše govoreći da je uskrsenje već bilo; i smetaju vjeru nekijeh.

19. Tvrdo dakle stoji temelj Božij imajući ovaj pečat: pozna Gospodin svoje, i: da odstupi od nepravde svaki koji spominje ime Gospodinovo.

20. A u velikome domu nijesu sudi samo zlatni i srebrni, nego i drveni i zemljani: i jedni za čast, a jedni za sramotu.

21. Ako dakle ko očisti sebe od ovoga, biće sud za čast, osvećen i potreban domaćinu, pripravljen za svako dobro djelo.

22. Bježi od želja mladosti, a drži se pravde, vjere, ljubavi, mira, sa svima koji prizivlju Gospodina od čistoga srca:

23. A ludijeh i praznijeh zapitkivanja kloni se znajući da radjaju svadje.

24. A sluga Gospodinov ne treba da se svadja, nego da bude krotak k svima, poučljiv, koji nepravdu može podnositi,

25. I s krotošću poučavati one koji se protive: eda bi im kako Bog dao pokajanje za poznanje istine,

26. I da se iskopaju iz zamke djavola, koji ih je ulovio žive za svoju volju.

GLAVA 3.

Ali ovo znaj da će u pošljednje dane nastati vremena teška.

2. Jer će ljudi postati samoživi, srebroljupci, hvališe, ponositi, hulnici, nepokorni roditeljima, neblagodarni, nepravedni, neljubavni,

3. Neprimirljivi, opadači, neuzdržnici, bijesni, ne dobroljubivi,

4. Izdajnici, nagli, naduveni, koji više mare za slasti nego za Boga,

5. Koji imaju obličje pobožnosti, a sile su se njezine odrekli. I ovijeh se kloni.

6. Jer su od ovijeh oni koji se zavlače po kućama, i robe ženice koje su natovarene grijesima i vode ih različne želje,

7. Koje se svagda uče, i nikad ne mogu da dodju k poznanju istine.

8. Kao što se Janes i Mambres protiviše Mojsiju, tako se i ovi protive istini, ljudi izopačenoga uma, nevješti u vjeri.

9. Ali ne će dugo napredovati; jer će njihovo bezumlje postati javno pred svima, kao i onijeh što posta.

10. A ti si se ugledao na moju nauku, življenje, namjeru, vjeru, snošenje, ljubav, trpljenje,

11. Protjerivanja, stradanja, kakova mi se dogodiše u Antiohiji, i u Ikoniji, i u Listri, kakova protjerivanja podnesoh, i od sviju me izbavi Gospodin.

12. A i svi koji pobožno hoće da žive u Krstu Isusu, biće gonjeni.

13. A zli ljudi i varalice napredovaće na gore, varajući i varajući se.

14. Ali ti stoj u tome što si naučio i što ti je povjereno, znajući od koga si se naučio,

15. I budući da iz malena umiješ sveta pisma, koja te mogu umudriti na spasenje u Krsta Isusa.

16. Sve je pismo od Boga dano, i korisno za učenje, za karanje, za popravljanje, za poučavanje u pravdi,

17. Da bude savršen čovjek Božij, za svako dobro djelo pripravljen.

GLAVA 4.

Zaklinjem te dakle pred Bogom i Gospodinom našijem Isukrstom, koji će suditi živima i mrtvima, dolaskom njegovijem i carstvom njegovijem:

2. Propovijedaj riječ, nastoj u dobro vrijeme i u nevrijeme, pokaraj, zaprijeti, umoli sa svakijem snošenjem i učenjem;

3. Jer će doći vrijeme kad zdrave nauke ne će slušati, nego će po svojijem željama nakupiti sebi učitelje, kao što ih uši svrbe,

4. I odvratiće uši od istine, i okrenuće se ka gatalicama.

5. A ti budi trijezan u svačemu, trpi zlo, učini djelo evangjelista, službu svoju svrši.

6. Jer ja se već žrtvujem, i vrijeme mojega odlaska nasta.

7. Dobar rat ratovah, trku svrših, vjeru održah.

8. Dalje dakle meni je pripravljen vijenac pravde, koji će mi dati Gospodin u dan onaj, pravedni sudija; ali ne samo meni, nego i svima koji se raduju njegovu dolasku.

9. Postaraj se da dodješ brzo k meni;

10. Jer me Demas ostavi, omiljevši mu sadašnji svijet, i otide u Solun; Krescent u Galaciju, Tit u Dalmaciju; Luka je sam kod mene.

11. Marka uzmi i dovedi ga sa sobom; jer mi je dobar za službu.

12. A Tihika poslao sam u Efez.

13. Kad dodješ donesi *mi* kabanicu što sam ostavio u Troadi kod Karpa, i knjige, a osobito kožne.

14. Aleksandar kovač mnogo mi zla učini. Da mu Gospodin plati po djelu njegovu.

15. Čuvaj se i ti od njega; jer se vrlo protivi našijem riječima.

16. U prvi moj odgovor niko ne osta sa mnom, nego me svi ostaviše. Da im se ne primi!

17. Ali Gospodin bi sa mnom, i dade mi moć da se kroza me svrši propovijedanje, i da čuju svi neznabošci; i izbavih se od usta lavovijeh.

18. I Gospodin će me izbaviti od svakoga zla djela, i sačuvaće me za carstvo svoje nebesko; kojemu slava u vijek vijeka. Amen.

19. Pozdravi Prisku i Akvilu, i Oneziforov dom.

20. Erast osta u Korintu. A Trofima ostavih u Miletu bolesna.

21. Postaraj se da dodješ prije zime. Pozdravlja te Eubul, i Pudent, i Lin, i Klaudija, i braća sva.

22. Gospodin Isukrst sa duhom tvojijem. Blagodat s vama. Amen.

TITU POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, sluge Božijega, a apostola Isukrstova po vjeri izbranijeh Božijih, i po poznanju istine pobožnosti,

2. Za nad vječnoga života, koji obeća nelažni Bog prije vremena vječnijeh,

3. A javi u vremena svoja riječ svoju propovijedanjem, koje je meni povjereno po zapovijesti spasitelja našega Boga,

4. Titu pravome sinu po vjeri nas obojice, blagodat, milost, mir od Boga oca i Gospodina Isukrsta, spasa našega.

5. Za to te ostavih u Kreti da popraviš što je nedovršeno, i da postaviš po svijem gradovima svećenike, kao što ti ja zapovjedih,

6. Ako je ko bez mane, jedne žene muž, i ima vjernu djecu, koju ne kore za kurvarstvo ili za nepokornost.

7. Jer biskup treba da je bez mane, kao Božij pristav; ne koji sebi ugadja, ne gnjevljiv, ne pijanica, ne bojac, ne lakom na pogani dobitak;

8. Nego gostoljubiv, blag, pošten, pravedan, svet, čist;

9. Koji se drži vjerne riječi po nauci, da bude kadar i svjetovati sa zdravom naukom, i pokarati one koji se protive.

10. Jer ima mnogo neposlušnijeh, praznogovorljivijeh, i umom prevarenijeh, a osobito koji su iz obrezanja,

11. Kojima treba usta zatvoriti; koji cijele kuće izopačuju učeći što ne treba, poganoga dobitka radi.

12. A reče neko od njih, njihov prorok: Krećani svagda lažljivi, zli zvjerovi, besposleni trbusi.

13. Svjedočanstvo je ovo istinito; zaradi toga uzroka karaj ih bez štedjenja, da budu zdravi u vjeri,

14. Ne slušajući Židovskijeh gatalica ni zapovijèstî ljúdî koji se odvraćaju od istine.

15. *Čistima* je sve čisto; a poganima *i nevjernima* ništa nije čisto, nego je *opoganjen* njihov i um i savjest.

16. Govore da poznaju Boga, a djelima ga se odriču; jer su mrski i neposlušni, i ni za kakvo dobro djelo valjani.

GLAVA 2.

A ti govori što pristoji zdravoj nauci:

2. Starcima da budu trijezni, pošteni, čisti, zdravi u vjeri, u ljubavi, u trpljenju;

3. Staricama takodjer da žive kao što se pristoji svetima, da ne budu opadljive, da se ne predaju vrlo vinu, da uče dobru,

4. Da uče mlade da ljube muževe, da ljube djecu,

5. Da budu poštene, čiste, dobre kućanice, blage, pokorne svojijem muževima, da se ne huli na riječ Božiju.

6. Tako i mladiće svjetuj da budu pošteni.

7. A u svemu sam sebe podaji za ugled dobrijeh djela, u nauci cijelost, poštenje,

8. Riječ zdravu, nezazornu: da se posrami onaj koji se protivi, ne imajući ništa zlo govoriti na nas.

9. Sluge da slušaju svoje gospodare, da budu ugodni u svačemu, da ne odgovaraju,

10. Da ne kradu, nego u svačemu da pokazuju dobru vjeru, da nauku spasitelja našega Boga ukrašuju u svačemu.

11. Jer se pokaza blagodat Božija koja spasava sve ljude,

12. Učeći nas da se odrečemo bezbožnosti i želja ovoga svijeta, i da pošteno i pravedno i pobožno poživimo na ovome svijetu,

13. Čekajući blažena nada i javljenje slave velikoga Boga i spasa našega Isukrsta,

14. Koji je dao sebe za nas da nas izbavi od svakoga bezakonja, i da očisti sebi narod izbrani koji čezne za dobrijem djelima.

15. Ovo govori, i svjetuj, i karaj sa svakom zapoviješću da te niko ne prezire.

GLAVA 3.

minji ih da budu pokorni i po-
lušni gospodarima i zapovjedni-
gotovi na svako dobro djelo;
na koga da ne hule, da se ne sva-
nego da budu mirni, svaku kro-
pokazuju svijem ljudima,
· i mi bijasmo negda ludi, i nepo-
i prevareni, služeći različnijem
a i slastima, u pakosti i zavisti
mrski budući i mrzeći jedan na
ga.
kad se pokaza blagodat i čovje-
lje spasa našega Boga,
za djela pravedna koja mi uči-
nego po svojoj milosti spase nas
n prerodjenja i obnovljenjem Du-
toga.
jega izli na nas obilno kroz Isu-
spasitelja našega,
se opravdamo blagodaću njego-
i da budemo našljednici života
ga po nadu.

8. Sine Tite! istinita je riječ, i u ovome hoću da utvrdjuješ, da se oni koji vjerovaše Bogu trude i staraju za dobro djelo: ovo je korisno ljudima i dobro.

9. A ludijeh zapitkivanja i teftera od pleména, i svadja i prepiranja o zakonu kloni se; jer je to nekorisno i prazno.

10. Čovjeka jeretika po prvome i drugom svjetovanju kloni se,

11. Znajući da se takovi izopačio, i griješi, i sam je sebe osudio.

12. Kad pošljem k tebi Artemu ili Tihika, postaraj se da dodješ k meni u Nikopolj, jer sam namislio da ondje zimujem.

13. Zenu zakonika i Apola lijepo opremi da imaju sve što im treba.

14. Ali i naši neka se uče napredovati u dobrijem djelima, ako gdje bude od potrebe da ne budu bez roda.

15. Pozdravljaju te svi koji su sa mnom. Pozdravi sve koji nas ljube u vjeri. Blagodat sa svima vama. Amen.

FILEMONU POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

Pavla, sužnja Isukrstova, i Timo-
teja brata, Filemonu ljubaznome
agaču našemu,
Apiji, sestri ljubaznoj, i Arhipu,
ıu drugaru u vojevanju, i doma-
tvojoj crkvi:
lagodat vam i mir od Boga oca
a, i Gospodina Isukrsta.
ıhvaljujem Bogu svojemu spomi-
te svagda u molitvama svojima,
ıvši ljubav tvoju i vjeru koju imaš
spodinu Isusu i k svima svetima:
a tvoja vjera, koju imamo zajedno,
silna u poznanju svakoga dobra,
ımate u Krstu Isusu.
er imam veliku radost i utjehu ra-
bavi tvoje, što srca svetijeh poči-
kroza te, brate!
oga radi *ako i* imam veliku slo-
u Krstu da ti zapovijedam što je
bno,
li opet molim ljubavi radi, ja koji
sam takovi kao starac Pavao, a sad i sužanj Isukrstov;

10. Molim te za svojega sina Onezima, kojega rodih u okovima svojima;

11. Koji je tebi negda bio nepotreban, a sad je i tebi i meni vrlo potreban, kojega poslah tebi natrag;

12. A ti ga, to jest, moje srce primi.

13. Ja ga šćadijah da zadržim kod sebe, da mi mjesto tebe posluži u okovima evangjelja;

14. Ali bez tvoje volje ne htjedoh ništa činiti, da ne bi tvoje dobro bilo kao za nevolju, nego od dobre volje.

15. Jer može biti da se za to rastade *s tobom* na neko vrijeme da ga dobiješ vječno,

16. Ne više kao roba, nego više od roba, brata ljubaznoga, a osobito meni, a kamo li tebi, i po tijelu i u Gospodinu.

17. Ako dakle držiš mene za svojega drugara, primi njega kao mene.

18. Ako li ti u čemu skrivi, ili je dužan, to na mene zapiši.

19. Ja Pavao napisah rukom svojom, ja ću platiti: da ti ne rečem da si i sam sebe meni dužan.

20. Da, brate! da imam korist od tebe u Gospodinu, razveseli srce moje u Gospodinu.

21. Uzdajući se u tvoju poslušnost napisah ti znajući da ćeš još više učinit nego što govorim.

22. A uz to ugotovi mi i konak; jer se nadam da ću za vaše molitve biti darovan vama.

23. Pozdravlja te Epafras koji je sa mnom sužanj u Krstu Isusu, Marko, Aristarh, Demas, Luka, pomagači moj.

24. Blagodat Gospodina našega Isukrsta sa duhom vašijem. Amen.

JEVREJIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Bog koji je negda mnogo puta i različnijem načinom govorio ocevima preko prorōkā, govori i nama u pošljedak dana ovijeh preko sina,

2. Kojega postavi našljednika svemu, kroz kojega i svijet stvori.

3. Koji budući sjajnost slave i obličje bića njegova, i noseći sve u riječi sile svoje, učinivši sobom očišćenje grijeha našijeh, sjede s desne strane prijestola veličine na visini,

4. A toliko bolji posta od angjēlā koliko preslavnije ime od njihova dobi.

5. Jer kome od angjela reče kad: sin moj ti si, ja te danas rodih? I opet: ja ću mu biti otac, i on će mi biti sin.

6. I opet uvodeći prvorodnoga u svijet govori: i da mu se poklone svi angjeli Božiji.

7. Tako i angjelima govori: koji čini angjele svoje duhove, i sluge svoje plamen ognjeni.

8. A sinu: prijestol je tvoj, Bože, u vijek vijeka; palica je pravde palica carstva tvoga.

9. Omiljela ti je pravda, i omrzao si na bezakonje: toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti većma od drugova tvojijeh.

10. I opet: ti si, Gospodine, u početku osnovao zemlju, i nebesa su djela ruku tvojijeh;

11. Ona će proći, a ti ostaješ; i sva će ostarjeti kao haljina,

12. I savićeš ih kao haljinu, i izmijeniće se: a ti si onaj isti, i tvojijeh godina ne će nestati.

13. A kome od angjela reče kad: sjedi meni s desne strane dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima?

14. Nijesu li svi službeni duhovi koji su poslani na službu onima koji će naslijediti spasenje?

GLAVA 2.

Toga radi valja nam većma paziti na riječi koje slušamo, da kako ne otpadnemo.

2. Jer ako je ono što je govoreno preko angjēlā utvrdjeno, i svaki prestupak i oglušak pravednu platu primio:

3. Kako ćemo pobjeći ne mariv̄i za toliko spasenje? koje poče Gospodin propovijedati, i oni koji su čuli potvrdiše medju nama,

4. Kad i Bog posvjedoči i znacima i čudesima i različnijem silama, i Duhu svetoga razdjeljivanjem po svojoj volji?

5. Jer Bog ne pokori angjelima vasionoga svijeta, koji ide i o kome govorimo.

6. Ali neko posvjedoči negdje govoreći: šta je čovjek da ga se opomeneš ili sin čovječij da ga obidješ?

7. Umalio si ga malijem nečim od angjēlā, slavom i časti vjenčao si ga, i postavio si ga nad djelima ruku svojijeh;

8. Sve si pokorio pod noge njegove. A kad mu pokori sve, ništa ne ostavi njemu nepokoreno; ali sad još ne vidimo da mu je sve pokoreno.

9. A umaljenoga malijem čim od angjêlâ vidimo Isusa, koji je za smrt što podnese vjenčan slavom i časti, da bi po blagodati Božijoj za sve okusio smrt.

10. Jer prilikovaše njemu za kojega je sve i kroz kojega je sve, koji dovede mnoge sinove u slavu, da dovrši poglavara spasenja, njihova stradanjem.

11. Jer i onaj koji osvećuje, i oni koji se osvećuju, svi su od jednoga; zaradi toga uzroka ne stidi se nazvati ih braćom,

12. Govoreći: objaviću ime tvoje braći svojoj, i posred crkve zapjevaću te.

13. I opet: ja ću se u njega uzdati. I opet: evo ja i djeca moja koju mi je dao Bog.

14. Budući pak da djeca imaju tijelo i krv, tako i on uze dijel u tome, da smrću satre onoga koji ima državu smrti, to jest djavola;

15. I da izbavi one kojigod od straha smrti u svemu životu biše robovi.

16. Jer se zaista ne prima angjêlâ, nego se prima sjemena Abramova.

17. Za to bješe dužan u svemu da bude kao braća, da bude milostiv i vjeran poglavar svećenički pred Bogom, da očisti grijehe narodne.

18. Jer u čemu postrada i iskušan bi *u onome* može pomoći i onima koji se iskušavaju.

GLAVA 3.

Za to, braćo sveta, zajedničari zvanja nebeskoga, poznajte poslanika i poglavara svećeničkoga, kojega mi priznajemo, Isukrsta,

2. Koji je vjeran onome koji ga stvori, kao i Mojsije u svemu domu njegovu.

3. Jer ovaj posta toliko dostojan veće časti od Mojsija, koliko veću od doma čast ima onaj koji ga je načinio.

4. Jer svaki dom treba neko da načini; a ko je sve stvorio ono je Bog.

5. I Mojsije dakle bješe vjeran u svemu domu njegovu, kao sluga, za svjedočanstvo onoga što je trebalo da se govori.

6. Ali je Krst kao sin u domu svojemu; kojega smo dom mi, ako slobodu i slavu nada do kraja tvrdo održimo.

7. Za to, kao što govori Duh sveti: danas ako glas njegov čujete,

8. Ne budite drvenastijeh srca, kao kad se prognjeviste u dane napasti u pustinji,

9. Gdje me iskušaše ocevi vaši, iskušaše me, i gledaše djela moja četrdeset godina.

10. Toga radi rasrdih se na taj rod, i rekoh: jednako se metu u srcima, ali oni ne poznaše putova mojijeh;

11. Za to se zakleh u gnjevu svojemu da ne ćeući u pokoj moj.

12. Gledajte, braćo, da ne bude kad u kome od vas zlo srce nevjerstva da odstupi od Boga živoga;

13. Nego se utješavajte svaki dan, dokle se danas govori, da koji od vas ne odrveni od prijevare grjehovne;

14. Jer postasmo zajedničari Krstu samo ako kako smo počeli u njemu biti do kraja tvrdo održimo:

15. Dokle se govori: danas, ako glas njegov čujete, ne budite drvenastijeh srca, kao kad se prognjeviste.

16. Jer neki čuvši prognjeviše se, ali ne svi koji izidjoše iz Egipta s Mojsijem.

17. A na koje mrzi četrdeset godina? Nije li na one koji sagriješiše, koji ostaviše kosti u pustinji?

18. A kojima se zakle da ne ćeući u pokoj njegov, nego onima koji ne htješe da vjeruju?

19. I vidimo da ne mogošeući za nevjerstvo.

GLAVA 4.

Da se bojimo dakle da kako dok je još ostavljeno obećanje da se ulazi u pokoj njegov, ne odocni koji od vas.

2. Jer je nama objavljeno kao i onima; ali onima ne pomože čuvena riječ, jer ne vjerovaše oni koji čuše.

3. Jer mi koji vjerovasmo ulazimo u pokoj, kao što reče: za to se zakleh u gnjevu svojemu da ne ćeući u pokoj moj, ako su djela i bila gotova od postanja svijeta.

4. Jer negdje reče za sedmi dan ovako: i počinu Bog u dan sedmi od svijuh djela svojijeh.

5. I na ovom mjestu opet: ne će ući u pokoj moj.

6. Budući pak da neki imaju da udju u njega, i oni kojima je najprije javljeno ne udjoše za neposlušanje;

7. Opet odredi jedan dan, dan

voreći u Davidu po tolikom vremenu, kao što se prije kaza: danas ako glas njegov čujete, ne budite drvenastijeh srca.

8. Jer da je Isus one doveo u pokoj, ne bi za drugi dan govorio po tom.

9. Daklem je ostavljeno još počivanje narodu Božijemu.

10. Jer koji udje u pokoj njegov, i on počiva od djela svojijeh, kao i Bog od svojijeh.

11. Da se postaramo dakle ući u taj pokoj, da ne upadne ko u onu istu gatku nevjerstva.

12. Jer je živa riječ Božija, i jaka, i oštrija od svakoga mača oštra s obje strane, i prolazi tja do rastavljanja i duše i duha, i zglavaka i mozga, i sudi mislima i pomislima srdačnijem.

13. I nema tvari nepoznate pred njim, nego je sve golo i otkriveno pred očima onoga kojemu govorimo.

14. Imajući dakle velikoga poglavara svećeničkoga, koji je prošao nebesa, Isusa sina Božijega, da se držimo priznanja.

15. Jer nemamo poglavara svećeničkoga koji ne može postradati s našijem slabostima, nego koji je u svačemu iskušan kao i mi, osim grijeha.

16. Da pristupimo dakle slobodno k prijestolu blagodati, da primimo milost i nadjemo blagodat za vrijeme kad nam zatreba pomoć.

GLAVA 5.

Jer svaki poglavar svećenički koji se iz ljudi uzima, za ljude se postavlja na službu k Bogu, da prinosi dare i žrtve za grijehe,

2. Koji može postradati s onima koji ne znadu i zalaze; jer je i on pod slabošću.

3. I za to je dužan kako za narodne tako i za svoje grijehe prinositi.

4. I niko sam sebi ne daje časti, nego koji je pozvan od Boga, kao i Aron.

5. Tako i Krst ne proslavi sam sebe da bude poglavar svećenički, nego onaj koji mu reče: ti si moj sin, ja te danas rodih.

6. Kao što i na drugome mjestu govori: ti si svećenik u vijek po redu Melhizedekovu.

7. *On u dane* tijela svojega moljenja *i molitve k onome* koji ga može izbaviti od smrti s vikom velikom i sa suzama prinošaše, i bi utješen po *svojoj* pobožnosti.

8. I ako i bijaše sin *Božij*, ali od onoga što postrada nauči se poslušanju.

9. I savršivši se, postade svima koji ga poslušaše uzrok spasenja vječnoga,

10. I bi narečen od Boga poglavar svećenički po redu Melhizedekovu.

11. Za kojega bismo vam imali mnogo govoriti što je teško iskazati; jer ste postali slabi na slušanju.

12. Jer vi koji bi valjalo da ste učitelji po godinama, opet trebujete da se učite koje su prva slova riječi Božije; i postadoste da trebate mlijeka, a ne jake hrane.

13. Jer koji se god hrani mlijekom, ne razumije riječi pravde, jer je dijete.

14. A savršenijeh je tvrda hrana, koji imaju osjećanja dugijem učenjem obučena za razlikovanje i dobra i zla.

GLAVA 6.

Za to da ostavimo početak Krstove nauke, i da se damo na savršenstvo: da ne postavljamo opet temelja pokajanja od mrtvijeh djela, i vjere u Boga,

2. Nauke krštenja, i metanja ruku, i uskrsenja mrtvijeh, i suda vječnoga.

3. I ovo ćemo učiniti ako Bog dopusti.

4. Jer nije moguće one koji su jednom prosvijetljeni, i okusili dara nebeskoga, postali zajedničari Duha svetoga,

5. I okusili dobre riječi Božije, i sile onoga svijeta, i otpali,

6. Opet obnoviti na pokajanje, jer sami sebi na novo raspinju i ruže sina Božijega.

7. Jer zemlja koja pije dažd što često na nju pada, i koja radja povrće dobro onima koji je rade, prima blagoslov od Boga;

8. A koja iznosi trnje i čičak, nepotrebna je i kletve blizu, koja se najposlije sažeže.

9. Ali od vas, ljubazni, nadamo se boljemu i što se drži spasenja, ako i govorimo tako.

10. Jer Bog nije nepravedan da zaboravi djelo vaše i trud ljubavi koju

pokazaste u ime njegovo, poslužívši svetima i služeći.

11. Ali želimo da svaki od vas pokaže to isto staranje da se nad održi tvrdo do samoga kraja;

12. Da ne budete ljenivi, nego da se ugledate na one koji vjerom i trpljenjem dobijaju obećanja.

13. Jer kad Bog Abramu obeća, ne imajući ničim većijem da se zakune, zakle se sobom,

14. Govoreći: zaista blagosiljajući blagosloviću te, i umnožavajući umnožiću te.

15. I tako trpeći dugo, dobi obećanje.

16. Jer se ljudi većijem kunu, i svakoj njihovoj svadji svršetak je zakletva za potvrdjenje.

17. Za to i Bog kad šćaše našljednicima obećanja obilnije da pokaže tvrdju savjeta svojega, učini posrednika kletvu:

18. Da bi u dvjema nepokolebljivijem stvarima, u kojima Bogu nije moguće slagati, imali jaku utjehu mi koji smo pribjegli da se uhvatimo za nad koji *nam* je dan,

19. Koji imamo kao tvrd i pouzdan lenger duše, koji ulazi i za najdalje zavjese,

20. Gdje Isus udje naprijed za nas, postavši poglavar svećenički do vijeka po redu Melhizedekovu.

GLAVA 7.

Jer ovaj Melhizedek bješe car Salemski, svećenik Boga najvišega, koji srete Abrama kad se vraćaše s boja carêvâ, i blagoslovi ga;

2. Kojemu i Abram dade desetak od svega. Prvo dakle znači car pravdc, po tom i car Salemski, to jest car mira;

3. Bez oca, bez matere, bez roda, ne imajući ni početka danima, ni svršetka životu, a isporedjen sa sinom Božijim, i ostaje svećenik do vijeka.

4. Ali pogledajte koliki je ovaj kome je i Abram patrijarh dao desetak od plijena.

5. Istina, i oni od sinova Levijevijeh koji primiše svećenstvo, imaju zapovijest da uzimaju po zakonu desetak od naroda, to jest braće svoje, ako su i izišli iz bedara Abramovijeh.

6. *Ali onaj koji se ne broji* od njihova roda, uze desetak od Abrama, i blagoslovi onoga koji ima obećanje.

7. Ali bez svakoga izgovora manje blagoslovi veće.

8. I tako ovdje uzimaju desetak ljudi koji umiru, a onamo onaj za kojega se posvjedoči da živi.

9. I, da ovako rečem, Levije koji uze desetak, dao je desetak kroz Abrama:

10. Jer bijaše još u bedrima očinima kad ga srete Melhizedek.

11. Ako je dakle savršenstvo postalo kroz Levitsko svećenstvo (jer je narod pod njim zakon primio), kaka je još potreba bila govoriti da će drugi svećenik postati po redu Melhizedekovu a ne po redu Aronovu?

12. Jer kad se promijeni svećenstvo, mora se i zakon promijeniti.

13. Jer za koga se ovo govori on je od drugoga koljena, od kojega niko ne pristupi k oltaru.

14. Jer je poznato da Gospodin naš od koljena Judina izidje, za koje koljeno Mojsije ne govori ništa o svećenstvu.

15. I još je više poznato da će po redu Melhizedekovu drugi svećenik postati,

16. Koji nije postao po zakonu tjelesne zapovijesti nego po sili života vječnoga.

17. Jer svjedoči: ti si svećenik u vijek po redu Melhizedekovu.

18. Tako se ukida predjašnja zapovijest, što bi slaba i zaludna.

19. Jer zakon nije ništa savršio; a postavi bolji nad, kroz koji se približujemo k Bogu.

20. I još ne bez zakletve;

21. Jer oni bez zakletve postaše svećenici; a ovaj sa zakletvom kroz onoga koji mu govori: zakle se Gospodin i ne će se raskajati: ti si svećenik u vijek po redu Melhizedekovu.

22. Toliko boljega zavjeta posta Isus jamac.

23. I oni mnogi biše svećenici, jer im smrt ne dade da ostanu.

24. A ovaj, budući da ostaje u vijek, ima vječno svećenstvo.

25. Za to i može u vijek spasti one koji krozanj dolaze k Bogu, kad svagda živi da se može moliti za njih.

26. Jer takov nama trebaše poglavar svećenički: svet, bezazlen, čist, odvo-

jen od grješnika, i koji je bio više nebesa;

27. Kojemu nije potrebno svaki dan, kao svećenicima, najprije za svoje grijehe žrtve prinositi, a po tom za narodne, jer on ovo učini jednom, kad sebe prinese.

28. Jer zakon postavlja ljude za svećenike koji imaju slabost; a riječ zakletve koja je rečena po zakonu, *postavi* sina u vijek savršena.

GLAVA 8.

A ovo je glava od toga što govorimo: imamo takovoga poglavara svećeničkoga koji sjede s desne strane prijestola veličine na nebesima;

2. Koji je sluga svetinjama i istinitoj skiniji, koju načini Gospodin, a ne čovjek.

3. Jer se svaki poglavar svećenički postavlja da prinosi dare i žrtve; za to valja da i ovaj što ima što će prinijeti.

4. Jer da je na zemlji, ne bi bio svećenik, kad imaju svećenici koji prinose dare po zakonu,

5. Koji služe obličju i sjenu nebeskijeh stvari, kao što bi rečeno Mojsiju kad šćaše skiniju da načini: gledaj, reče, da načiniš sve po prilici koja ti je pokazana na gori.

6. A sad dobi bolju službu, kao što je i posrednik boljega zavjeta, koji se na boljijem obećanjima utvrdi.

7. Jer da je onaj prvi bez mane bio, ne bi se drugome tražilo mjesta.

8. Jer kudeći ih govori: evo dani idu, govori Gospodin, i načiniću s domom Izraelovijem i s domom Judinijem nov zavjet;

9. Ne po zavjetu koji načinih s ocevima njihovima u onaj dan kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje Egipatske; jer oni ne ostaše u zavjetu mome, i ja ne marih za njih, govori Gospodin.

10. Jer je ovo zavjet koji ću načiniti s domom Izraelovijem poslije onijeh dana, govori Gospodin; daću zakone svoje u misli njihove, i na srcima njihovima napisaću ih, i biću im Bog, i *oni* će biti meni narod.

11. *I ni* jedan ne će učiti svojega bli*žnjega, i ni* jedan brata svojega, govo*reći: poznaj* Gospodina; jer će me svi poznati od maloga do velikoga medju njima.

12. Jer ću biti milostiv nepravdama njihovima, i grijeha njihovijeh i bezakonja njihovijeh ne ću više spominjati.

13. A kad veli: nov *zavjet,* prvi načini vethijem; a što je vetho i ostarjelo, blizu je kraja.

GLAVA 9.

Tako i prvi *zavjet* imaše pravde bogomoljstva i svetinju zemaljsku.

2. Jer skinija bijaše načinjena prva, u kojoj bijaše svijetnjak i trpeza i postavljeni hljebovi, što se zove svetinja.

3. A za drugijem zavjesom bijaše skinija, koja se zove svetinja nad svetinjama,

4. Koja imaše zlatnu kadionicu, i kovčeg zavjeta okovan svuda zlatom, u kome bijaše zlatan sud s manom, i palica Aronova, koja se bješe omladila, i ploče zavjeta.

5. A više njega bijahu herubimi slave, koji osjenjavahu oltar; o čemu se ne može sad govoriti redom.

6. A kad ovo bijaše tako uredjeno, ulažahu svećenici svagda u prvu skiniju i savršivahu službu Božiju.

7. A u drugu ulažaše jednom u godini sam poglavar svećenički, ne bez krvi, koju prinosi za sebe i za narodna neznanja.

8. Ovijem pokazivaše Duh sveti da se još nije otvorio put svetijeh, dokle prva skinija stoji;

9. Koja ostade prilika za sadašnje vrijeme, u koje se prinose dari i žrtve, i ne mogu da se savrše po savjesti onoga koji služi,

10. Osim u jelima i pićima, i različnom umivanju i pravdanju tijela, koje je postavljeno do vremena popravljenja.

11. Ali došavši Krst, poglavar svećenički dobara koja će doći, kroz bolju i savršeniju skiniju, koja nije rukom gradjena, to jest, nije ovoga stvorenja,

12. Ni s krvlju jarčijom, niti telećom, nego kroz svoju krv udje jednom u svetinju, i nadje vječni otkup.

13. Jer ako krv junčija i jarčija, i pepeo juničin, pokropivši njom opoganjene, osvećuje na tjelesnu čistotu;

14. A kamo li ne će krv Krsta, koj

Duhom svetijem sebe prinese bez krivice Bogu, očistiti savjest našu od mrtvijeh djela, da služimo Bogu živome i istinome?

15. I za to je novome zavjetu posrednik, da kroz smrt, koja bi za otkup od prestupaka u prvome zavjetu, obećanje vječnoga našljedstva prime zvani.

16. Jer gdje je zavjet valja da bude i smrt onoga koji čini zavjet.

17. Jer je zavjet po smrti potvrdjen: budući da nema nikake sile dok je živ onaj koji ga je načinio.

18. Jer ni prvi nije utvrdjen bez krvi.

19. Jer kad Mojsije izgovori sve zapovijesti po zakonu svemu narodu, *onda* uze krvi jarčije i teleće, s vodom i vunom crvenom i isopom, te pokropi i knjigu i sav narod

20. Govoreći: Ovo je krv zavjeta koji Bog načini s vama.

21. A tako i skiniju i sve sudove službene pokropi krvlju.

22. I gotovo sve se krvlju čisti po zakonu, i bez proljeva krvi ne biva oproštenje.

23. Tako je trebalo da se obličja nebeskijeh ovima čiste, a sama nebeska boljijem žrtvama od ovijeh.

24. Jer Krst ne udje u rukotvorenu svetinju, koja je prilika prave, nego u samo nebo, da se pokaže sad pred licem Božijim za nas;

25. Niti da mnogo puta prinosi sebe, kao što poglavar svećenički ulazi u svetinju svake godine s krvlju tudjom;

26. Inače bi on morao mnogo puta stradati od postanja svijeta; a sad jednom na svršetku vijeka javi se da svojom žrtvom satre grijeh.

27. I kao što je ljudima odredjeno jednom umrijeti, a po tom sud:

28. Tako se i Krst jednom prinese, da uzme mnogijeh grijehe; a drugom će se javiti bez grijeha na spasenje onima koji ga čekaju.

GLAVA 10.

Jer zakon imajući sjen dobara koja će doći, a ne samo obličje stvárī, ne može nikada savršiti one koji pristupaju svake godine i prinose one iste žrtve.

2. Inače bi prestale prinositi se, kad *oni koji služe ne bi više* imali nikake savjesti za grijehe, kad se jednom očiste:

3. Nego se njima svake godine čini spomen za grijehe.

4. Jer krv junčija i jarčija ne može uzeti grijèhā.

5. Za to ulazeći u svijet govori: žrtava i darova nijesi htio, ali si mi tijelo pripravio.

6. Žrtve i prilozi za grijeh nijesu ti bili ugodni.

7. Tada rekoh: evo dodjoh, u početku knjige pisano je za mene, da učinim volju tvoju, Bože.

8. I više kazavši: priloga i prinosa i žrtava, i *žrtava* za grijehe nijesi htio, niti su ti bili ugodni, što se po zakonu prinose;

9. Tada reče: evo dodjoh da učinim volju tvoju, Bože. Ukida prvo da postavi drugo.

10. Po kojoj smo volji mi osvećeni prinosom tijela Isukrstova jednom.

11. I svaki svećenik stoji svaki dan služeći i jedne žrtve mnogo puta prinoseći koje nikad ne mogu uzeti grijèhā.

12. A on prinesavši jedinu žrtvu za grijehe sjedi svagda s desne strane Bogu.

13. Čekajući dalje dok se polože neprijatelji njegovi podnožje nogama njegovima.

14. Jer jednijem prinosom savršio je u vijek one koji bivaju osvećeni.

15. A svjedoči nam i Duh sveti; jer kao što je naprijed kazano:

16. Ovo je zavjet koji ću načiniti s njima poslije onijeh dana, govori Gospodin; daću zakone svoje u srca njihova, i u mislima njihovijem napisaću ih;

17. I grijeha njihovijeh i bezakonja njihovijeh ne ću više spominjati.

18. A gdje je oproštenje ovijeh ondje više nema priloga za grijehe.

19. Imajući dakle slobodu, braćo, ulaziti u svetinju krvlju Isukrstovom, putem novijem i živijem,

20. Koji nam je obnovio zavjesom, to jest, tijelom svojijem.

21. I svećenika velikoga nad domom Božijim:

22. Da pristupamo s istinitijem srcem u punoj vjeri, očišćeni u srcima od zle savjesti, i umiveni po tijelu vodom čistom;

23. Da se držimo tvrdo priznanja nada: jer je vjeran onaj koji je obećao;
24. I da razumijevamo jedan drugoga u podbunjivanju k ljubavi i dobrijem djelima,
25. Ne ostavljajući skupštine svoje, kao što neki imaju običaj, nego jedan drugoga svjetujući, i toliko većma koliko vidite da se približuje dan *sudni*.
26. Jer kad mi griješimo navalice pošto smo primili poznanje istine, nema više žrtve za grijehe:
27. Nego strašno čekanje suda, i revnost ognja koji će da pojede one koji se suprote.
28. Ko prestupi zakon Mojsijev, bez milosti umire kod dva ili tri svjedoka.
29. Koliko mislite da će gore muke zaslužiti onaj koji sina Božijega pogazi, i krv zavjeta kojom se osveti za poganu uzdrži, i Duha blagodati naruži?
30. Jer znamo onoga koji reče: moja je osveta, ja ću vratiti, govori Gospodin, i opet: Gospodin će suditi narodu svojemu.
31. Strašno je upasti u ruke Boga živoga.
32. Opominjite se pak prvijeh dana svojijeh, u koje se prosvijetliste i mnogu borbu stradanja podnesoste,
33. Koje postavši gledanje sa sramota i nevolja, a koje postavši drugovi onima koji žive tako.
34. Jer se na okove moje sažaliste, i dadoste s radošću da se razgrabi vaše imanje, znajući da imate sebi imanje bolje i nepropadljivo na nebesima.
35. Ne odbacujte dakle slobode svoje, koja ima veliku platu.
36. Jer vam je trpljenje od potrebe da volju Božiju savršivši primite obećanje.
37. Jer još malo, vrlo malo, pak će doći onaj koji treba da dodje i ne će odocniti.
38. A pravednik življeće od vjere; ako li odstupi ne će biti po volji moje duše.
39. A mi, braćo, nijesmo od onijeh koji odstupaju na pogibao, nego od onijeh koji vjeruju da spasu duše.

GLAVA 11.

Vjera je pak tvrdo čekanje onoga čemu se nadamo, i dokazivanje onoga što ne vidimo.

2. Jer u njoj stari dobiše svjedočanstvo.
3. Vjerom poznajemo da je svijet riječju Božijom svršen, da je *sve* što vidimo iz ništa postalo.
4. Vjerom prinese Abel Bogu veću žrtvu nego Kain, kroz koju dobi svjedočanstvo da je pravednik, kad Bog posvjedoči za dare njegove; i kroz nju on mrtav još govori.
5. Vjerom bi Enoh prenesen da ne vidi smrti; i ne nadje se, jer ga Bog premjesti. jer prije nego ga premjesti, dobi svjedočanstvo da ugodi Bogu.
6. A bez vjere nije moguće ugoditi Bogu; jer onaj koji hoće da dodje k Bogu, valja da vjeruje da ima *Boj* i da plaća onima koji ga traže.
7. Vjerom Noje primivši zapovijest i pobojavši se onoga šta još ne vidje, načini kovčeg za spasenje doma svojega, kojijem osudi *sav* svijet, i posta našljednik pravde po vjeri.
8. Vjerom posluša Abram kad bi pozvan da izidje u zemlju koju šćaše da primi u našljedstvo, i izidje ne znajući kuda ide.
9. Vjerom dodje Abram u zemlju obećanu, kao u tudju, i u kolibama življaše s Izakom i s Jakovom, sunašljednicima obećanja toga.
10. Jer čekaše grad koji ima temelje, kojemu je zidar i tvorac Bog.
11. Vjerom i sama Sara nerotkinja primi silu da zatrudni, i rodi preko vremena starosti; jer držaše za vjerna onoga koji obeća.
12. Za to se i rodiše od jednoga, još *gotovo* mrtvoga, kao zvijezde nebeske mnoštvom, i kao nebrojeni pijesak pokraj mora.
13. U vjeri pomriješe svi ovi ne primivši obećanja, nego ga vidjevši iz daleka, i poklonivši mu se, i priznavši da su gosti i došljaci na zemlji.
14. Jer koji tako govore pokazuju da traže otačanstva.
15. I da bi se oni opomenuli onoga iz kojega izidjoše, imali bi vrijeme da se vrate.
16. Ali sad bolje žele, to jest nebesko. Za to se Bog ne stidi njih nazivati se Bog njihov; jer im pripravi grad.
17. Vjerom privede Abram Isaka

bi kušan, i jedinorodnoga prinošaše, pošto bješe primio obećanje,

18. U kojemu bješe kazano: u Izaku nazvaće ti se sjeme;

19. Pomislivši da je Bog kadar i iz mrtvijeh uskrsnuti; za to ga i uze za priliku.

20. Vjerom blagoslovi Izak Jakova i Ezava u stvarima koje će doći.

21. Vjerom blagoslovi Jakov umirući svakoga sina Josipova, i pokloni se vrhu palice njegove.

22. Vjerom se opominja Josip umirući izlaska sinova Izraelovijeh, i zapovijeda za kosti svoje.

23. Vjerom Mojsija, pošto se rodi, kriše tri mjeseca roditelji njegovi, jer vidješe krasno dijete, i ne pobojaše se zapovijesti careve.

24. Vjerom Mojsije, kad bi veliki, ne htjede da se naziva sin kćeri Faraonove;

25. I volje stradati s narodom Božijim, nego li imati zemaljsku sladost grijeha:

26. Državši sramotu Krstovu za veće bogastvo od svega blaga Egipatskoga; jer gledaše na platu.

27. Vjerom ostavi Egipat, ne pobojavši se ljutine careve; jer se držaše onoga koji se ne vidi, kao da ga vidjaše.

28. Vjerom učini vazam i proljev krvi, da se onaj koji gubljaše prvorodjene ne dotakne do njih.

29. Vjerom prijedjoše crveno more kao po suhoj zemlji; koje i Egipćani okušavši potopiše se.

30. Vjerom padoše zidovi Jerihonski, kad se obilazi oko njih sedam dana.

31. Vjerom Rahab kurva ne pogibe s nevjernicima, primivši uhode s mirom, i izvedavši ih drugijem putem.

32. I šta ću još da kažem? Jer mi ne bi dostalo vremena kad bih stao pripovijedati o Gedeonu, i o Baraku i Samsonu i Jefteju, o Davidu i Samuelu, i o drugijem prorocima,

33. Koji vjerom pobijediše carstva, učiniše pravdu, dobiše obećanja, zatvoriše usta lavovima,

34. Ugasiše silu ognjenu, utekoše od oštrica mača, ojačaše od nemoći, postaše jaki u bitkama, rastjeraše vojske tudje;

35. Žene primiše svoje mrtve iz uskrsenja; a drugi biše pobijeni, ne primivši izbavljenja, da dobiju bolje uskrsenje;

36. A drugi ruganje i boj podnesoše, pa još i okove i tamnice;

37. Kamenjem pobijeni biše, pretrveni biše, iskušani biše, od mača pomriješe; idoše u kožusima i u kozijim kožama, u sirotinji, u nevolji, u sramoti;

38. Kojijeh ne bijaše dostojan svijet, po pustinjama potucaše se, i po gorama i po pećinama i po rupama zemaljskijem.

39. I ovi svi dobivši svjedočanstvo vjerom ne primiše obećanja;

40. Jer Bog nešto bolje za nas odredi da ne prime bez nas savršenstva.

GLAVA 12.

Za to dakle i mi imajući oko sebe toliku gomilu svjedoka, da odbacimo svako breme i grijeh koji je za nas prionuo, i s trpljenjem da trčimo u bitku koja nam je odredjena,

2. Gledajući na načelnika vjere i svršitelja Isusa, koji mjesto odredjene sebi radosti pretrplje križ, ne mareći za sramotu, i sjede s desne strane prijestola Božijega.

3. Pomislite dakle na onoga koji je takovo protivljenje protiv sebe od grješnīkā podnio, da ne oslabe duše vaše i da vam ne dotuži.

4. Jer još do krvi ne dodjoste boreći se protiv grijeha,

5. I zaboraviste utjehu koju vam govori, kao sinovima: sine moj! ne puštaj u nemar karanja Gospodinova, niti gubi volje kad te on pokara;

6. Jer koga ljubi Gospodin onoga i kara; a bije svakoga sina kojega prima.

7. Ako trpite karanje, kao sinovima pokazuje vam se Bog: jer koji je sin kojega otac ne kara?

8. Ako li ste bez karanja, u kojemu svi dijel dobiše, daklem ste kopilad, a ne sinovi.

9. Ako su nam dakle tjelesni ocevi naši karači, i bojimo ih se, kako da ne slušamo oca duhōvā, da živimo?

10. Jer oni za malo dana, kako im ugodno bješe, karahu nas; a ovaj na korist, da dobijemo dijel od njegove svetinje.

11. Jer svako karanje kad biva

čini se da je radost, nego žalost; ali poslije daće miran rod pravde onima koji su naučeni njime.

12. Za to oslabljene ruke i oslabljena koljena ispravite,

13. I staze poravnite nogama svojima, da ne svrne što je hromo, nego još da se iscijeli.

14. Mir imajte i svetinju sa svima; bez ovoga niko ne će vidjeti Gospodina.

15. Gledajte da ko ne ostane bez blagodati Božije: da ne uzraste kakav korijen grčine, i ne učini pakost, i tijem da se mnogi ne opogane.

16. Da ne bude ko kurvar ili opoganjen, kao Ezav, koji je za jedno jelo dao prvorodstvo svoje.

17. Jer znate da je i po tom, kad šćaše da primi blagoslov, odbačen; jer pokajanje ne nadje mjesta, ako ga i sa suzama tražaše.

18. Jer ne pristupiste ka gori koja se može opipati, i ognju razgorjelom, oblaku, i pomrčini, i oluji,

19. I trubnom glasu, i glasu rijèčī, kojega se odrekoše oni koji čuše, da ne čuju više riječi;

20. Jer ne mogahu da podnesu ono što se zapovijedaše: ako se i zvijer dotakne do gore, biće kamenjem ubijena.

21. I tako strašno bješe ono što se vidje da Mojsije reče: uplašio sam se i drkćem.

22. Nego pristupiste k Sionskoj gori, i ka gradu Boga živoga, Jeruzalemu nebeskome, i mnogijem hiljadama angjela,

23. K saboru i crkvi prvorodnijeh koji su napisani na nebesima, i Bogu, sudiji sviju, i duhovima savršenijeh pravednika,

24. I k Isusu, posredniku zavjeta novoga, i krvi kropljenja, koja bolje govori nego li Abelova.

25. Ali gledajte da se ne odrečete onoga koji govori; jer kad oni ne utekoše koji se odrekoše onoga koji prorokovaše na zemlji, a kamo li mi koji se odričemo nebeskoga,

26. Kojega glas potrese onda zemlju, a sad obeća govoreći: još jednom ja ću potresti ne samo zemlju nego i nebo.

27. A što veli: još jednom, pokazuje *da će se ukinuti* ono što se pomiče, kao *stvoreno*, da ostane ono što se ne pomiče.

28. Za to, primajući carstvo nepokolebano, da imamo blagodat kojom služimo za ugodnost Bogu, s poštovanjem i sa strahom.

29. Jer je Bog naš oganj koji spaljuje.

GLAVA 13.

Ljubav bratinska da ostane *medju vama.*

2. Gostoljubivosti ne zaboravljajte; jer neki ne znajući iz gostoljubivosti primiše angjele na konak.

3. Opominjite se sužanja kao da ste s njima svezani, onijeh kojima se nepravda čini kao da ste i sami u tijelu.

4. Ženidbu da drže svi u časti, i postelja ženidbena da bude čista; a kurvarima i preljubočincima sudiće Bog.

5. Ne budite srebroljupci; budite zadovoljni onijem što imate. Jer on reče: ne ću te ostaviti, niti ću od tebe odstupiti;

6. Tako da smijemo govoriti: Gospodin je moj pomoćnik, i ne ću se bojati; šta će mi učiniti čovjek?

7. Opominjite se svojijeh učitelja koji vam kazivaše riječ Božiju; gledajte na svršetak njihova življenja, i ugledajte se na vjeru njihovu.

8. Isukrst juče je i danas onaj isti i u vijek.

9. U nauke tudje i različne ne pristajte; jer je dobro blagodaću utvrdjivati srca, a ne jelima, od kojijeh ne imaše koristi oni koji življeše u njima.

10. Imamo pak oltar od kojega oni ne smiju jesti koji služe skiniji.

11. Jer kojijeh životinja krv unosi poglavar svećenički u svetinju za grijehe, onijeh se tjelesa spaljuju izvan okola.

12. Za to Isus, da osveti narod krvlju svojom, izvan grada postrada.

13. Za to dakle da izlazimo k njemu izvan okola, noseći njegovu sramotu.

14. Jer ovdje nemamo grada koji će ostati, nego tražimo onaj koji će doći.

15. Kroz njega dakle da svagda prinosimo Bogu žrtvu hvale, to jest, plod usana koje priznaju ime njegovo.

16. A dobro činiti i davati milostinju ne zaboravljajte; jer se takovijem žrtvama ugadja Bogu.

17. Slušajte učitelje svoje i pokoravajte im se, jer se oni staraju za duše vaše, kao koji će dati odgovor, da to s radošću čine, a ne uzdišući; jer vam ovo ne pomaže.

18. Molite se Bogu za nas. Jer se nadamo da imamo dobru savjest, starajući se u svemu dobro da živimo.

19. A odviše molim činite ovo, da bih se prije vratio k vama.

20. A Bog mira, koji izvede iz mrtvijeh velikoga pastira ovcama, krvlju zavjeta vječnoga, Gospodina našega Isukrsta,

21. Da vas savrši u svakome djelu dobrom, da učinite volju njegovu, čineći u vama što je ugodno pred njim, kroz Isukrsta, kojemu slava u vijek vijeka. Amen.

22. Molim vas pak, braćo, primite riječ poučenja; jer u kratko napisah i poslah vam.

23. Znajte da je otišao naš brat Timotej, s kojijem, ako skoro dodje, vidjeću vas.

24. Pozdravite sve učitelje svoje i sve svete. Pozdravljaju vas *braća,* koja su iz Talijanske.

25. Blagodat sa svima vama. Amen.

POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JAKOVA.

GLAVA 1.

Od Jakova, Boga i Gospodina Isukrsta sluge, svima dvanaest koljena rasijanijem *po svijetu* pozdravlje.

2. Svaku radost imajte, braćo moja, kad padate u različne napasti,

3. Znajući da kušanje vaše vjere gradi trpljenje;

4. A trpljenje neka djelo dovršuje, da budete savršeni i cijeli bez i kake mane.

5. Ako li kome od vas nedostaje premudrosti, neka ište u Boga koji daje svakome bez razlike i ne kori nikoga, i daće mu se;

6. Ali neka ište s vjerom, ne sumnjajući ništa; jer koji se sumnja on je kao morski valovi, koje vjetrovi podižu i razmeću.

7. Jer takovi čovjek neka ne misli da će primiti što od Boga.

8. Koji dvoumi nepostojan je u svima putovima svojijem.

9. A poniženi brat neka se hvali visinom svojom;

10. A bogati svojom poniznošću; jer će proći kao cvijet travni.

11. Jer sunce ogrija s vrućinom, i osuši travu, i cvijet njezin otpade, i krasota lica njezina pogibe; tako će i bogati u hodjenju svojemu uvenuti.

12. Blago čovjeku koji pretrpi napast; jer kad bude kušan primiće vijenac života, koji Bog obreče onima koji ga ljube.

13. Ni jedan kad se kuša da ne govori: Bog me kuša; jer se Bog ne može zlom iskušati, i on ne kuša nikoga;

14. Nego svakoga kuša njegova slast, koja ga vuče i mami.

15. Tada zatrudnjevši slast radja grijeh; a grijeh učinjen radja smrt.

16. Ne varajte se, ljubazna braćo moja!

17. Svaki dobri dar i svaki poklon savršeni od ozgo je, dolazi od oca svjetlosti, u kojega nema promjenjivanja ni mijenjanja vidjela i mraka;

18. Jer nas dragovoljno porodi riječju istine, da budemo novina od njegova stvorenja.

19. Za to, ljubazna braćo moja, neka bude svaki čovjek brz čuti a spor govoriti i spor srditi se;

20. Jer srdnja čovječija ne čini pravde Božije.

21. Za to odbacite svaku nečistotu i suvišak zlobe, i s krotošću primite usadjenu riječ koja može spasti duše vaše.

22. Budite pak tvorci riječi, a ne samo slušači, varajući sami sebe.

23. Jer ako ko sluša riječ a ne tvori, on je kao čovjek koji gleda lice tijela svojega u ogledalu;

24. Jer se ogleda pa otide, i odmah zaboravi kakav bješe.

25. Ali koji providi u savršeni zakon slobode i ostane *u njemu,* i ne bude zaboravni slušač, nego tvorac djela, onaj će biti blažen u djelu svojemu.

26. Ako koji od vas misli da vjeruje,

i ne zauzdava jezika svojega, nego vara srce svoje, njegova je vjera uzalud.

27. Jer vjera čista i bez mane pred Bogom i ocem jest ova: obilaziti sirote i udovice u njihovijem nevoljama, i držati sebe neopoganjena od svijeta.

GLAVA 2.

Braćo moja! u vjeri Gospodina našega slavnoga Isukrsta ne gledajte ko je ko;

2. Jer ako dodje u crkvu vašu čovjek sa zlatnijem prstenom i u svijetloj haljini, a dodje i siromah u rdjavoj haljini,

3. I pogledate na onoga u svijetloj haljini, i rečete mu: ti sjedi ovdje lijepo, a siromahu rečete: ti stani tamo, ili sjedi ovdje niže podnožja mojega;

4. I ne rasudiste u sebi, nego biste sudije zlijeh pomisli.

5. Čujte, ljubazna braćo moja, ne izabra li Bog siromahe ovoga svijeta da budu bogati vjerom, i našljednici carstva koje obreče onima koji njega ljube?

6. A vi osramotiste siromaha. Nijesu li to bogati koji vas muče i vuku vas na sudove?

7. Ne hule li oni na dobro ime vaše kojijem ste se nazvali?

8. Ako dakle zakon carski izvršujete po pismu: ljubi bližnjega kao samoga sebe, dobro činite;

9. Ako li gledate ko je ko, grijeh činite, i bićete pokarani od zakona kao prestupnici;

10. Jer koji sav zakon održi a sagriješi u jednome, kriv je za sve.

11. Jer onaj koji je rekao: ne čini preljube, rekao je i: ne ubij. Ako dakle ne učiniš preljube a ubiješ, postao si prestupnik zakona.

12. Tako govorite i tako tvorite kao oni koji će zakonom slobode biti sudjeni;

13. Jer će onome biti sud bez milosti koji ne čini milosti; i hvali se milost na sudu.

14. Kakva je korist, braćo moja, ako ko reče da ima vjeru a djȇlā nema? Zar ga može vjera spasti?

15. Ako, na priliku, brat ili sestra goli *budu, ili nemaju* šta da jedu,

16. I reče im koji od vas: idite s mirom, grijte se, i nasitite se, a ne da im potrebe tjelesne, šta pomaže?

17. Tako i vjera ako nema djȇlā, mrtva je po sebi.

18. No može ko reći: ti imaš vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi vjeru svoju bez djela svojijeh, a ja ću tebi pokazati vjeru svoju iz djela svojijeh.

19. Ti vjeruješ da je jedan Bog; dobro činiš; i djavoli vjeruju, i drkću.

20. Ali hoćeš li razumjeti, o čovječe sujetni! da je vjera bez djȇlā mrtva?

21. Abram otac naš ne opravda li se djelima kad prinese Izaka sina svojega na oltar?

22. Vidiš li da vjera pomože djelima njegovijem, i kroz djela savrši se vjera?

23. I izvrši se pismo koje govori: Abram vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu, i prijatelj Božij nazva se.

24. Vidite li dakle da se djelima pravda čovjek a ne samom vjerom?

25. A tako i Rahab kurva ne opravda li se djelima kad primi uhode, i izvede ih drugijem putem?

26. Jer kao što je tijelo bez duha mrtvo, tako je i vjera bez dobrijeh djela mrtva.

GLAVA 3.

Ne tražite, braćo moja, da budete mnogi učitelji, znajući da ćemo većma biti osudjeni,

2. Jer svi pogrješujemo mnogo puta. Ali ko u riječi ne progrješuje, onaj je savršen čovjek, može zauzdati i sve tijelo.

3. Jer gle, i konjma mećemo žvale u usta da nam se pokoravaju, i sve tijelo njihovo okrećemo.

4. Gle i ladje, ako su i velike i silni ih vjetrovi gone, okreću se malom krmicom kuda hoće onaj koji upravlja.

5. A tako je i jezik mali ud, i mnogo čini. Gle, mala vatra, i kolike velike šume sažeže.

6. I jezik je vatra, svijet pun nepravde. Tako i jezik živi medju našijem udima, poganeći sve tijelo, i paleći vrijeme života našega, i zapaljujući se od pakla.

7. Jer sav rod zvjerinja i ptica, i bubina i riba, pripitomljava se i pripitomio se rodu čovječijemu;

8. A jezika niko od ljudi ne može pri-

pitomiti, jer je nemirno zlo, puno ijeda smrtonosnoga.

9. Njim blagosiljamo Boga i oca, i njim kunemo ljude, koji su stvoreni po obličju Božijemu.

10. Iz jednijeh usta izlazi blagoslov i kletva. Ne valja, ljubazna braćo moja, da ovo tako biva.

11. Eda li može izvor iz jedne glave točiti slatko i grko?

12. Može li, braćo moja, smokva masline radjati ili vinova loza smokve? Tako ni jedan izvor ne daje slane i slatke vode.

13. Ko je medju vama mudar i pametan neka pokaže od dobra življenja djela svoja u krotosti i premudrosti.

14. Ako li imate grku zavist i svadju u srcima svojijem, ne hvalite se, ni lažite na istinu.

15 Ovo nije ona premudrost što silazi od ozgo, nego zemaljska, ljudska, djavolska.

16. Jer gdje je zavist i svadja ondje je nesloga i svaka zla stvar.

17. A koja je premudrost od ozgo ona je najprije čista, a po tom mirna, krotka, pokorna, puna milosti i dobrijeh plodova, bez hatera, i nelicemjerna.

18. A plod pravde u miru sije se onima koji mir čine.

GLAVA 4.

Otkuda ratovi i raspre medju vama? Ne otuda li, od slasti vašijeh, koje se bore u vašijem udima?

2. Želite i nemate; ubijate i zavidite, i ne možete da dobijete; borite se i vojujete, i nemate, jer ne ištete.

3. Ištete, i ne primate, jer zlo ištete, da u slastima svojijem trošite.

4. Preljubočinci i preljubočinice! ne znate li da je prijateljstvo ovoga svijeta neprijateljstvo Bogu? Jer koji hoće svijetu prijatelj da bude, neprijatelj Božij postaje.

5. Ili mislite da pismo uzalud govori: duh koji u nama živi mrzi na zavist?

6. A on daje veću blagodat. Jer govori: Gospodin suproti se ponositima, a poniženima daje blagodat.

7. Pokorite se dakle Bogu, a protivite se djavolu, i pobjeći će od vas.

8. *Približite se k Bogu, i on* će se približiti k vama. Očistite ruke, grješnici, popravite srca svoja, nepostojani.

9. Budite žalosni i plačite i jaučite: smijeh vaš neka se pretvori u plač, i radost u žalost.

10. Ponizite se pred Gospodinom, i podignuće vas.

11. Ne opadajte jedan drugoga, braćo; jer ko opada brata ili osudjuje brata svojega opada zakon i osudjuje zakon, a ako zakon osudjuješ, nijesi tvorac zakona, nego sudija.

12. Jedan je zakonodavac i sudija, koji može spasti i pogubiti; a ti ko si što drugoga osudjuješ?

13. Slušajte sad vi koji govorite: danas ili sjutra poći ćemo u ovaj ili u onaj grad, i sjedićemo ondje jednu godinu, i trgovaćemo i dobijaćemo.

14. Vi koji ne znate šta će biti sjutra. Jer šta je vaš život? On je para, koja se za malo pokaže, a po tom je nestane.

15. Mjesto da govorite: ako Gospodin htjedbude, i živi budemo, učinićemo ovo ili ono.

16. A sad se hvalite svojijem ponosom. Svaka je hvala takova zla.

17. Jer koji zna dobro činiti i ne čini, grijeh mu je.

GLAVA 5.

Hodite vi sad bogati, plačite i ridajte za svoje ljute nevolje koje idu na vas.

2. Bogastvo vaše istruhnu, i haljine vaše pojedoše moljci;

3. Zlato vaše i srebro zardja, i rdja njihova biće svjedočanstvo na vas: izješće tijelo vaše kao oganj. Stekoste bogastvo u pošljednje dane.

4. Gle, viče plata vašijeh poslenika koji su radili njive vaše i vi ste im otkinuli; i vika žetelaca dodje do ušiju Gospodina Sabaota.

5. Veseliste se na zemlji, i nasladiste se; uhraniste srca svoja, kao na dan zaklanja.

6. Osudiste, ubiste pravednika, i ne brani vam se.

7. Trpite dakle, braćo moja, do dolaska Gospodinova. Gle, težak čeka plemenitoga roda iz zemlje, i rado trpi dok ne primi dažd rani i pozni.

8. Trpite dakle i vi, i utvrdite srca svoja, jer se dolazak Gospodinov približi.

9. Ne uzdišite jedan na drugoga, bra-

ćo, da ne budete osudjeni: gle, sudija stoji pred vratima.

10. Uzmite, braćo moja, za ugled stradanja proroke koji govoriše u ime Gospodina.

11. Gle, blažene nazivamo one koji pretrplješe. Trpljenje Jobovo čuste, i pošljedak Gospodinov vidjeste: jer je Gospodin milostiv i smiluje se.

12. A prije svega, braćo moja, ne kunite se ni nebom ni zemljom, ni drugom kakvom kletvom; nego neka bude što jest da, i što nije ne, da ne padnete pod sud.

13. Muči li se ko medju vama, neka se moli Bogu; je li ko veseo, neka hvali Boga.

14. Boluje li ko medju vama, neka dozove starješine crkvene, te neka čitaju molitvu nad njim, i neka ga pomažu uljem u ime Gospodinovo.

15. I molitva vjere pomoći će bolesniku, i podignuće ga Gospodin; i ako je grijehe učinio, oprostiće mu se.

16. Ispovijedajte dakle jedan drugome grijehe, i molite se Bogu jedan za drugoga, da ozdravljate; jer neprestana molitva pravednoga mnogo može pomoći.

17. Ilija bješe čovjek smrtan kao i mi, i pomoli se Bogu da ne bude dažda, i ne udari dažd na zemlji za tri godine i šest mjeseci.

18. I opet se pomoli i nebo dade dažd, i zemlja iznese rod svoj.

19. Braćo! ako ko od vas zadje s puta istine, i obrati ga ko,

20. Neka zna da će onaj koji obrati grješnika s krivoga puta njegova spasti dušu od smrti, i pokriti mnoštvo grijèhâ.

PRVA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PETRA.

GLAVA 1.

Od Petra, apostola Isukrstova, izbranijem došljacima, rasijanijem po Pontu, Galaciji, Kapadociji, Aziji i Bitiniji;

2. Po providjenju Boga oca, svetinjom Duha *dovedenijem* u poslušanje i kropljenje krvi Isukrstove: da vam se umnoži blagodat i mir.

3. Blagosloven Bog i otac Gospodina našega Isukrsta, koji nas po velikoj milosti svojoj prerodi za živ nad uskrsenjem Isukrsta iz mrtvijeh,

4. Za našljedstvo nepropadljivo, koje ne će istruhnuti ni uvenuti, sačuvano na nebesima za vas,

5. Koje je sila Božija vjerom sačuvala za spasenje, pripravljeno da se javi u pošljednje vrijeme;

6. Kojemu radujte se, premda ste sad malo (gdje je potrebno) žalosni u različnijem napastima,

7. *Da se kušanje* vaše vjere mnogo *vrednije od zlata* propadljivoga koje se kuša ognjem nadje na hvalu i čast i slavu, kad se pokaže Isukrst;

8. Kojega ne vidjevši ljubite, i kojega sad ne gledajući no vjerujući ga radujete se radošću neiskazanom i proslavljenom,

9. Primajući kraj svoje vjere, spasenje dušama.

10. Koje spasenje tražiše i ispitivaše zanj proroci, koji za vašu blagodat prorekoše;

11. Ispitujući u kakovo ili u koje vrijeme javljaše Duh Krstov u njima, naprijed svjedočeći za Krstove muke i za slave po tome;

12. Kojima se otkri da ne samijem sebi nego nama služahu ovijem što vam se sad javi po onima koji vam propovjediše evangjelje poslanijem s neba Duhom svetijem, u koje angjeli žele zaviriti.

13. Za to, ljubazni, zapregnuvši bedra svojega uma budite trijezni, i za cijelo se nadajte blagodati koja će vam se prinijeti kad dodje Isukrst.

14. Kao poslušna djeca, ne vladajući

se po prvijem željama u svojemu neznanju,

15. Nego po svecu koji vas je pozvao, i vi budite sveti u svemu življenju.

16. Jer je pisano: budite sveti, jer sam ja svet.

17. I ako zovete ocem onoga koji, ne gledajući ko je ko, sudi svakome po djelu, provodite vrijeme svojega življenja sa strahom,

18. Znajući da se propadljivijem srebrom ili zlatom ne iskupiste iz sujetnoga svojeg življenja, koje ste vidjeli od otaca;

19. Nego skupocjenom krvlju Krsta, kao bezazlena i prečista jagnjeta;

20. Koji je odredjen još prije postanja svijeta, a javio se u pošljednja vremena vas radi,

21. Koji kroz njega vjerujete Boga koji ga podiže iz mrtvijeh, i dade mu slavu, da bi vaša vjera i nadanje bilo u Boga.

22. Duše svoje očistivši u poslušanju istine Duhom za bratoljublje nedvolično, od čista srca ljubite dobro jedan drugoga,

23. Kao prerodjeni ne od sjemena koje truhne, nego od onog koje ne truhne, riječju živoga Boga, koja ostaje do vijeka.

24. Jer je svako tijelo kao trava, i svaka slava čovječija kao cvijet travni: osuši se trava, i cvijet njezin otpade;

25. Ali riječ Gospodinova ostaje do vijeka. A ovo je riječ što je objavljena medju vama.

GLAVA 2.

Odbacite dakle svaku pakost i svaku prijevaru i licemjerje i zavist i sva opadanja,

2. I budite željni razumnoga i pravoga mlijeka kao novorodjena djeca, da o njemu uzrastete za spasenje;

3. Jer okusiste da je blag Gospodin.

4. Kad dodjete k njemu, kao kamenu živu, koji je, istina, od ljudi odbačen, ali od Boga izabran i pribran:

5. I vi kao živo kamenje zidajte se u kuću duhovnu i svećenstvo sveto, da se prinose prinosi duhovni, koji su Bogu povoljni, kroz Isukrsta.

6. Jer u pismu stoji napisano: evo *mećem u Sionu kamen krajeugalan* izbrani i skupocjeni; i ko njega vjeruje ne će se postidjeti.

7. Vama dakle koji vjerujete čast je; a onima koji se protive kamen koji odbaciše zidari, on posta glava od ugla, i kamen spoticanja, i stijena sablazni;

8. Na koji se i spotiču koji se protive riječi, na što su i odredjeni.

9. A vi ste izbrani rod, carsko svećenstvo, sveti narod, narod dobitka, da objavite dobrodjetelji onoga koji vas dozva iz tame k čudnome vidjelu svome.

10. Koji nekad ne bijaste narod, a sad ste narod Božij; koji ne bijaste pomilovani, a sad ste pomilovani.

11. Ljubazni! molim *vas,* kao došljake i goste, da se čuvate od tjelesnijeh želja, koje vojuju na dušu.

12. A vladajte se dobro medju neznabošcima, da bi za ono za što vas opadaju kao zločince, vidjevši *vaša* dobra djela, hvalili Boga u dan pohodjenja.

13. Budite dakle pokorni svakoj vlasti čovječijoj, Gospodina radi: ako caru, kao gospodaru;

14. Ako li knezovima, kao njegovijem poslanicima za osvetu zločincima, a za hvalu dobrotvorima.

15. Jer je tako volja Božija da dobrijem djelima zadržavate neznanje bezumnijeh ljudi,

16. Kao slobodni, a ne kao da biste imali slobodu za pokrivač pakosti, nego kao sluge Božije.

17. Poštujte svakoga: braću ljubite, Boga se bojte, cara poštujte.

18. Sluge! budite pokorni sa svakijem strahom gospodarima ne samo dobrima i krotkima nego i zlima.

19. Jer je ovo ugodno pred Bogom ako Boga radi podnese ko žalosti, stradajući na pravdi.

20. Jer kakva je hvala ako za krivicu muke trpite? Nego ako dobro čineći muke trpite, ovo je ugodno pred Bogom.

21. Jer ste na to i pozvani, jer i Krst postrada za nas, i nama ostavi ugled da idemo njegovijem tragom;

22. Koji grijeha ne učini, niti se nadje prijevara u ustima njegovijem;

23. Koji ne psova kad ga psovaše: ne prijeti kad strada; nego se oslanjaše na onoga koji pravo sudi;

24. Koji grijehe naše sam iznese na tijelu svojemu na drvo, da za grijehe umremo, i za pravdu živimo; kojega se ranom iscijeliste.

25. Jer bijaste kao izgubljene ovce, koje nemaju pastira; no sad se obratiste k pastiru i biskupu duša svojijeh.

GLAVA 3.

A tako i vi žene budite pokorne svojijem muževima, da ako koji i ne vjeruju riječi, ženskijem življenjem bez riječi da se dobiju,

2. Kad vide čisto življenje vaše sa strahom;

3. Vaša ljepota da ne bude spolja u pletenju kose, i u udaranju zlata, i oblačenju haljina;

4. Nego u tajnome čovjeku srca, u jednakosti krotkoga i tihoga duha, što je pred Bogom mnogocjeno.

5. Jer se tako nekad ukrašavahu i svete žene, koje se uzdahu u Boga i pokoravahu se svojijem muževima;

6. Kao što Sara slušaše Abrama, i zvaše ga gospodarom, koje ste vi kćeri postale, ako činite dobro, i ne bojite se nikakvoga straha.

7. Tako i vi muževi živite sa svojijem ženama po razumu, i poštujte ih kao slabiji ženski sud, i kao sunašljednice blagodati života, da se ne smetu molitve vaše.

8. A najposlije budite svi složni, žalostivi, bratoljubivi, milostivi, ponizni;

9. Ne vraćajte zla za zlo, ni psovke za psovku; nego na suprot blagosiljajte, znajući da ste na to pozvani da naslijedite blagoslov.

10. Jer koji je rad da živi i da vidi dane dobre, neka zadrži jezik svoj od zla, i usne svoje, da ne govore prijevare;

11. Neka se ukloni od zla, i neka učini dobro; neka traži mira i neka se drži njega.

12. Jer oči Gospodinove *gledaju* na pravednike, i uši njegove na molitvu njihovu; a lice Gospodinovo na one koji zlo čine, da ih istrijebi sa zemlje.

13. I ko može vama nauditi ako uzidete za dobrom?

14. No ako i stradate pravde radi, blaženi ste. *Ali* straha njihova ne bojte se, *niti se plašite*;

15. Nego Gospodina Boga svetite u srcima svojijem. A budite svagda gotovi na odgovor svakome koji vas zapita za vaše nadanje.

16. S krotošću i strahom; i imajte dobru savjest, da ako vas opadaju za što kao zločince da se postide oni što kude vaše dobro življenje po Krstu.

17. Jer je bolje, ako hoće volja Božija, da stradate dobro čineći, nego li zlo čineći.

18. Jer i Krst jedan put za grijehe naše postrada, pravednik za nepravednike, da nas privede k Bogu, ubijen, istina, bivši tijelom, no oživljevši Duhom;

19. Kojijem sišavši propovijeda i duhovima koji su u tamnici,

20. Koji nekad ne htješe da slušaju, kad *ih* očekivaše Božije trpljenje u vrijeme Nojevo, kad se gradjaše kovčeg, u kome malo, to jest osam duša, ostade od vode.

21. Za spomen toga i nas sad spasava krštenje, *ali* ne pranje tjelesne nečistote, nego obećanje dobre savjesti Bogu, uskrsenjem Isukrsta,

22. Koji je s desne strane Bogu, otišavši na nebo, i slušaju ga angjeli i vlasti i sile.

GLAVA 4.

Kad dakle Krst postrada za nas tijelom, i vi se tom misli naoružajte: jer koji postrada tijelom, prestaje od grijeha.

2. Da ostalo vrijeme života u tijelu ne živi više željama čovječijim, nego volji Božijoj.

3. Jer je dosta što smo prošavše vrijeme života proveli po volji neznabožačkoj, živeći u nečistotama, u slastima, u pijanstvu, u žderanju, u pijenju i bogomrskijem neznaboštvima.

4. Za to se čude što vi ne trčite s njima u to isto neuredno življenje, i hule na vas.

5. Oni će dati odgovor onome koji je gotov da sudi živima i mrtvima.

6. Za to se i mrtvima propovjedi evangjelje, da prime sud po čovjeku tijelom a po Bogu da žive duhom.

7. A svemu se kraj približi. Budite dakle mudri i trijezni u molitvama.

8. A prije svega imajte neprestanu

ljubav medju sobom; jer ljubav pokriva mnoštvo grijèhā.

9. Budite gostoljubivi medju sobom bez mrmljanja;

10. I služite se medju sobom, svaki darom koji je primio, kao dobri pristavi različne blagodati Božije.

11. Ako ko govori, *neka govori* kao riječi Božije; ako ko služi, *neka služi* kao po moći koju Bog daje; da se u svaćemu slavi Bog kroz Isukrsta, kome je slava i država u vijek vijeka. Amen.

12. Ljubazni! ne čudite se vrućini koja vam se dogadja za kušanje vaše, kao da vam se što novo dogadja;

13. Nego se radujte što stradate s Krstom, da biste, i kad se javi slava njegova, imali radost i veselje.

14. Ako bivate ukoreni za ime Krstovo, blago vama! jer Duh slave i Boga počiva na vama: oni dakle hule nanj, a vi ga proslavljate.

15. Samo da ne postrada koji od vas kao krvnik, ili kao lupež ili kao zločinac, ili kao onaj koji se miješa u tudje poslove;

16. A ako li kao Kršćanin, neka se ne stidi, već neka slavi Boga u ovom dogadjaju.

17. Jer je vrijeme da se počne sud od kuće Božije; ako li *se* najprije od vas *počne,* kakav će biti pošljedak onima što se protive Božijemu evangjelju?

18. I kad se pravednik jedva spase, bezbožnik i grješnik gdje će se javiti?

19. Za to i koji stradaju po volji Božijoj, neka mu kao vjernome tvorcu predadu duše svoje u dobrijem djelima.

GLAVA 5.

Starješine koje su medju vama molim koji sam i sam starješina i svjedok Krstova stradanja, i imam dijel u slavi koja će se javiti:

2. Pasite stado Božije koje vam je predato, i nadgledajte ga, ne silom, nego dragovoljno, i po Bogu, niti za nepravedne dobitke, nego iz dobra srca;

3. Niti kao da vladate narodom; nego bivajte ugledi stadu;

4. I kad se javi poglavar pastirski, primićete vijenac slave koji ne će uvenuti.

5. Tako *vi* mladi slušajte starješine; a svi se slušajte medju sobom, i stecite poniznost; jer se Bog ponositima suproti, a poniženima daje blagodat.

6. Ponizite se dakle pod silnu ruku Božiju, da vas povisi kad dodje vrijeme.

7. Sve svoje brige bacite nanj, jer se on brine za vas.

8. Budite trijezni i pazite, jer suparnik vaš, djavo, kao lav ričući hodi i traži koga da proždere.

9. Branite se od njega tvrdjom u vjeri, znajući da se takova stradanja dogadjaju vašoj braći po svijetu.

10. A Bog svake blagodati, koji vas pozva na vječnu svoju slavu u Krstu Isusu, on da vas, pošto malo postradate, savrši, da utvrdi, da ukrijepi, da utemelji.

11. Njemu slava i država u vijek vijeka. Amen.

12. Po Silvanu, vašemu vjernom bratu, kao što mislim, pišem vam *ovo* malo, svjetujući i svjedočeći da je ovo prava blagodat Božija u kojoj stojite.

13. Pozdravlja vas crkva s vama izbrana u Babilonu, i Marko sin moj.

14. Pozdravite jedan drugoga cjelivom ljubavi. Mir vam svima u Krstu Isusu. Amen.

DRUGA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PETRA.

GLAVA 1.

Od Šimuna Petra, sluge i apostola Isukrstova, onima što su primili snama jednu časnu vjeru u pravdi Boga našega i spasa Isukrsta:

2. Blagodat i mir da vam se umnoži poznavanjem Boga i Krsta Isusa Gospodina našega.

3. Budući da su nam sve Božanstvene sile njegove, koje trebaju k životu i pobožnosti, darovane poznanjem onoga

koji nas pozva slavom i dobrodjetelju,

4. Kroz koje se nama darovaše časna i prevelika obećanja, da njih radi imate dijel u Božijoj prirodi, ako utečete od tjelesnijeh želja ovoga svijeta,

5. I na samo ovo okrenite sve staranje svoje da pokažete u vjeri svojoj dobrodjetelj, a u dobrodjetelji razum,

6. A u razumu uzdržanje, a u uzdržanju trpljenje, a u trpljenju pobožnost,

7. A u pobožnosti bratoljublje, a u bratoljublju ljubav.

8. Jer kad je ovo u vama, i množi se, ne će vas ostaviti lijene niti bez ploda u poznanju Gospodina našega Isukrsta.

9. A ko nema ovoga slijep je, i pipa zaboravivši očišćenje od starijeh svojijeh grijeha.

10. Za to, braćo, postarajte se još većma da svoju službu i izbor utvrdite; jer čineći ovo ne ćete pogriješiti nikad;

11. Jer vam se tako obilno dopusti ulazak u vječno carstvo Gospodina našega i spasa Isukrsta.

12. Za to se ne ću olijeniti opominjati vam jednako ovo, ako i znate i utvrdjeni ste u ovoj istini;

13. Jer mislim da je pravo dokle sam god u ovom tijelu da vas budim opominjanjem,

14. Znajući da ću skoro tijelo svoje odbaciti kao što mi kaza i Gospodin naš Isukrst.

15. A trudiću se svakojako da se i po rastanku mojemu možete opominjati ovoga;

16. Jer vam ne pokazasmo sile i dolaska Gospodina našega Isukrsta po pripovijetkama mudro izmišljenijem, nego smo sami vidjeli slavu njegovu.

17. Jer on primi od Boga oca čast i slavu kad dodje k njemu takovi glas: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji.

18. I ovaj glas mi čusmo gdje sidje s neba kad bijasmo s njim na svetoj gori.

19. I imamo najpouzdaniju proročku riječ, i dobro činite što pazite na nju, kao na vidjelo koje svijetli u tamnome mjestu, dokle dan ne osvane i danica se ne rodi u srcima vašima.

20. I ovo znajte najprije da ni jedno *proroštvo* književno ne biva po svome *kazivanju*;

21. Jer nikad proroštvo ne bi od čovječije volje, nego naučeni od svetoga Duha govoriše sveti Božiji ljudi.

GLAVA 2.

A bijaše i lažnijeh proroka u narodu, kao što će i medju vama biti lažnijeh učitelja, koji će unijeti jeresi pogibli, i odricaće se gospodara koji ih iskupi i dovodiće sebi naglu pogibao.

2. I mnogi će poći za njihovijem nečistotama kojima će se huliti na put istine.

3. I u lakomstvu loviće vas izmišljenijem riječima. Njihov sud odavno ne docni, i pogibao njihova ne drijema.

4. Jer kad Bog ne poštedje angjela koji sagriješiše, nego ih metnu u okove mraka paklenoga, i predade da se čuvaju za sud;

5. I prvoga svijeta ne poštedje, nego sačuvavši samosmoga Noja, propovjednika pravde, navede potop na svijet bezbožnički;

6. I gradove Sodomu i Gomoru sažeše i razvali i osudi, i postavi ugled bezbožnicima koji bi postali;

7. I izbavi pravednoga Lota, koga osramotiše bezakonici nečistotom življenja;

8. Jer kad življaše pravednik medju njima, gledajući i slušajući bezakona djela, mučaše od dana do dana pravednu dušu;

9. Zna Gospodin pobožne izbavljati od napasti, a nepravednike mučeći čuvati za dan sudni;

10. A osobito one koji idu za tjelesnijem željama nečistote, i ne mare za poglavarstvo, i koji su bezobrazni i samovoljni, i ne drkću huleći na slavu.

11. Kad angjeli, koji veću snagu i silu imaju, ne izgovaraju na njih pred Gospodinom hulnoga suda;

12. A oni, kao nerazumna životinja, koja je od prirode na to stvorena da se hvata i kolje, hule na ono što ne razumiju, i u pogibli svojoj propašće

13. Primajući platu nepravde. Oni misle da je slast častiti se svaki dan; oni su sramota i grijeh, koji se hrane svojijem prijevarama, jedući s vama;

14. Imaju oči pune preljubočinstva i neprestanoga grijeha; prelašćuju ne-

utvrdjene duše; imaju srce naučeno lakomstvu, djeca kletve;

15. Ostavivši pravi put, zadjoše i idu putem Balama Bozorova, kome omilje plata nepravedna;

16. Ali bi pokaran za svoje bezakonje: skot nijemi progovorivši glasom čovječijim zabrani bezumlje prorokovo.

17. Ovo su bezvodni izvori, i oblaci i magle koje progone vjetrovi, za koje se čuva mrak tamni u vijek.

18. Jer govoreći ponosite i lažljive riječi prelašćuju na nečistote tjelesnijeh želja one koji odskora bježe od onijeh što žive u prijevari.

19. I obećavaju im slobodu, a sami su robovi pogibli; jer koga ko nadvlada onaj mu i robuje.

20. Jer ako odbjegnu od nečistote svijeta poznanjem Gospodina i spasa našega Isukrsta, pa se opet zapletu u njih i budu nadvladani, bude im pošljednje gore od prvoga;

21. Jer im bješe bolje da ne poznaše puta pravde, nego li kad poznaše da se vrate natrag od svete zapovijesti koja im je predana.

22. Jer im se dogodi istinita pripovijest: pas se povraća na svoju bljuvotinu, i: svinja okupavši se, u kaljužu.

GLAVA 3.

Evo vam, ljubazni, već pišem drugu poslanicu, u kojima budim napominjanjem vaš čisti razum,

2. Da se opominjete riječi koje su naprijed kazali sveti proroci, i zapovijesti svojijeh apostola od Gospodina i spasa.

3. I ovo znajte najprije da će u pošljednje dane doći rugači koji će življeti po svojijem željama,

4. I govoriti: gdje je obećanje dolaska njegova? Jer od kako oci pomriješe sve stoji tako od početka stvorenja.

5. Jer navalice ne će da znadu da su nebesa bila otprije i zemlja iz vode i usred vode Božijom riječi.

6. Za to tadašnji svijet bi vodom potopljen i pogibe.

7. A sadašnja nebesa i zemlja tom istom riječi zadržana su te se čuvaju za dan *strašnoga* suda i pogibli bezakonijeh ljudi.

8. Ali ovo jedno da vam ne bude nepoznato, ljubazni, da je jedan dan pred Gospodinom kao hiljada godina, i hiljada godina kao jedan dan.

9. Ne docni Gospodin s obećanjem, kao što neki misle da docni; nego nas trpi, jer ne će da ko pogine, nego svi da dodju u pokajanje.

10. Ali će doći dan Gospodinov kao lupež noću, u koji će nebesa s hukom proći, a stihije će se od vatre raspasti, a zemlja i djela što su na njoj izgorjeće.

11. Kad će se dakle ovo sve raskopati, kakovijem treba vama biti u svetom življenju i pobožnosti,

12. Čekajući i želeći da bude skorije dolazak Božijega dana, kojega će se radi nebesa spaliti i raskopati, i stihije od vatre rastopiti?

13. Ali čekamo po obećanju njegovu novo nebo i novu zemlju, gdje pravda živi.

14. Za to, ljubazni, čekajući ovo starajte se da vas on nadje čiste i prave u miru.

15. I trpljenje Gospodina našega držite za spasenje; kao što vam i ljubazni naš brat Pavao po danoj mu premudrosti pisa.

16. Kao što govori u ovome i u svima svojijem poslanicama, u kojima imaju neke stvari teške razumjeti, koje nenaučeni i neutvrdjeni izvrću, kao i ostala pisma, na svoju pogibao.

17. A vi dakle, ljubazni, znajući naprijed, čuvajte se da prijevarom bezakonīkā ne budete odvedeni s njima, i ne otpadnete od svoje tvrdje.

18. Nego napredujte u blagodati i u poznanju Gospodina našega i spasa Isukrsta. Njemu slava i sad i u vječna vremena. Amen.

PRVA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA IVANA.

GLAVA 1.

Što bješe iz početka, što čusmo, što vidjesmo očima svojima, što razmotrismo i ruke naše opipaše, o riječi života;

2. I život se javi, i vidjesmo, i svjedočimo, i javljamo vam život vječni, koji bješe u oca, i javi se nama;

3. Što vidjesmo i čusmo to javljamo vama da i vi s nama imate zajednicu; a naša je zajednica s ocem i sa sinom njegovijem Isukrstom.

4. I ovo vam pišemo da radost vaša bude ispunjena.

5. I ovo je obećanje koje čusmo od njega i javljamo vama, da je Bog vidjelo, i tame u njemu nema nikakve.

6. Ako rečemo da imamo zajednicu s njim a u tami hodimo, lažemo i ne tvorimo istine.

7. Ako li u vidjelu hodimo, kao što je on sam u vidjelu, imamo zajednicu jedan s drugijem, i krv Isukrsta, sina njegova, očišćava nas od svakoga grijeha.

8. Ako rečemo da grijeha nemamo, sebe varamo, i istine nema u nama.

9. Ako priznajemo grijehe svoje, vjeran je i pravedan da nam oprosti grijehe naše, i očisti nas od svake nepravde.

10. Ako rečemo da ne sagriješismo, gradimo ga lažom, i riječ njegova nije u nama.

GLAVA 2.

Djećice moja! ovo vam pišem da ne griješite: i ako ko sagriješi, imamo zastupnika kod oca, Isukrsta pravednika.

2. I on očišća grijehe naše, i ne samo naše nego i svega svijeta.

3. I po tom razumijemo da ga poznasmo, ako zapovijesti njegove držimo.

4. Koji govori: poznajem ga, a zapovijesti njegovijeh ne drži, laža je, i u njemu istine nema;

5. A koji drži riječ njegovu, u njemu *je zaista ljubav* Božija savršena; po tom *poznajemo* da smo u njemu.

6. Koji govori da u njemu stoji, i taj treba tako da hodi kao što je on hodio.

7. Ljubazni! ne pišem vam nove zapovijesti, nego zapovijest staru koju imaste iz početka. Zapovijest stara jest riječ koju čuste iz početka.

8. Opet vam pišem novu zapovijest, koja je zaista u njemu i u vama; jer tama prolazi, i vidjelo pravo već svijeti.

9. Koji govori da je u vidjelu, a mrzi na svojega brata, još je u tami.

10. Koji ljubi brata svojega, u vidjelu živi, i sablazni u njemu nema.

11. A koji mrzi na svojega brata, u tami je, i u tami hodi, i ne zna kuda ide, jer mu tama zaslijepi oči.

12. Pišem vam, dječice, da vam se opraštaju grijesi imena njegova radi.

13. Pišem vam, oci, jer poznaste onoga koji nema početka. Pišem vam, mladići, jer nadvladaste nečastivoga. Pišem vam, djeco, jer poznaste oca.

14. Pisah vam, oci, jer poznaste onoga koji je od početka. Pisah vam, mladići, jer ste jaki, i riječ Božija u vama stoji, i nadvladaste nečastivoga.

15. Ne ljubite svijeta ni što je na svijetu. Ako ko ljubi svijet, nema ljubavi očine u njemu.

16. Jer sve što je na svijetu, tjelesna želja, i želja očiju, i ponos života, nije od oca, nego je od ovoga svijeta.

17. I svijet prolazi i želja njegova; a koji tvori volju Božiju ostaje do vijeka.

18. Djeco! pošljednje je vrijeme, i kao što čuste da će doći antikrst, i sad mnogi antikrsti postaše; po tom poznajemo da je pošljednji čas.

19. Od nas izidjoše, ali ne biše od nas: kad bi bili od nas onda bi ostali s nama; ali da se jave da nijesu svi od nas.

20. I vi imate pomazanje od svetoga, i znate sve.

21. Ne pisah vam kao da ne znate istine, nego što je znate, i *znate* da nikakva laž nije od istine.

22. Ko je lažljivac osim onoga koji odriče da Isus nije Krst? Ovo je antikrst, koji se odriče oca i sina.

23. Koji se god odriče sina, ni oca nema; a koji priznaje sina, i oca ima.
24. Vi dakle što čuste iz početka u vama neka stoji: ako u vama ostane što čuste iz početka, i vi ćete ostati u sinu i u ocu.
25. I ovo je obećanje koje nam on obeća, život vječni.
26. Ovo vam pisah za one koji vas varaju.
27. I vi pomazanje što primiste od njega, u vama stoji, i ne trebujete da vas ko uči; nego kako vas to samo pomazanje uči u svemu, i istinito je, i nije laž, i kao što vas nauči ostanite u njemu.
28. I sad, dječice, ostanite u njemu da imamo slobodu kad se javi, i da se ne osramotimo pred njim o njegovu dolasku.
29. Ako znate da je pravednik, poznajte da je svaki koji tvori pravdu od njega rodjen.

GLAVA 3.

Vidite kaku nam je ljubav dao otac, da se djeca Božija nazovemo i budemo; za to svijet ne poznaje nas, jer njega ne pozna.
2. Ljubazni! sad smo djeca Božija, i još se ne pokaza šta ćemo biti; nego znamo da kad se pokaže, bićemo kao i on, jer ćemo ga vidjeti kao što jest.
3. I svaki koji ovaj nad ima na njega, čisti se, kao i on što je čist.
4. Svaki koji čini grijeh i bezakonje čini: i grijeh je bezakonje.
5. I znate da se on javi da grijehe naše uzme; i grijeha u njemu nema.
6. Kojigod u njemu stoji ne griješi; kojigod griješi ne vidje ga niti ga pozna.
7. Dječice! niko da vas ne vara: koji pravdu tvori pravednik je, kao što je on pravedan;
8. Koji tvori grijeh od djavola je, jer djavo griješi od početka. Za to se javi sin Božij da raskopa djela djavolja.
9. Koji je god rodjen od Boga ne čini grijeha, jer njegovo sjeme stoji u njemu, i ne može griješiti, jer je rodjen od Boga.
10. Po tom se poznaju djeca Božija i djeca djavolja: kojigod ne tvori pravde, nije od Boga, i koji ne ljubi brata svojega.
11. Jer je ovo zapovijest, koju čuste iz početka, da ljubimo jedan drugoga.
12. Ne kao što Kain bješe od nečastivoga i zakla brata svojega. I za koji ga uzrok zakla? Jer djela njegova bijahu zla, a brata mu pravedna.
13. Ne čudite se, braćo moja, ako svijet mrzi na vas.
14. Mi znamo da prijedjosmo iz smrti u život, jer ljubimo braću; jer ko ne ljubi brata ostaje u smrti.
15. Svaki koji mrzi na brata svojega krvnik je ljudski; i znate da ni jedan krvnik ljudski nema u sebi vječnoga života.
16. Po tom poznasmo ljubav što on za nas dušu svoju položi: mi smo dužni polagati duše za braću.
17. Koji dakle ima bogastva ovoga svijeta, i vidi brata svojega u nevolji i zatvori srce svoje od njega, kako ljubav Božija stoji u njemu?
18. Dječice moja! da se ne ljubimo riječju ni jezikom, njego djelom i istinom.
19. I po tom doznajemo da smo od istine, i pred njim tješimo srca svoja
20. Jer ako nam zazire srce naše, Bog je veći od srca našega i zna sve.
21. Ljubazni! ako nam srce naše ne zazre, slobodu imamo pred Bogom;
22. I štogod zaištemo, primićemo od njega, jer zapovijesti njegove držimo i činimo što je njemu ugodno.
23. I ovo je zapovijest njegova da vjerujemo u ime sina njegova, Isukrsta, i da ljubimo jedan drugoga kao što nam je dao zapovijest.
24. I koji drži zapovijesti njegove u njemu stoji, i on u njemu. I po tom doznajemo da stoji u nama, po Duhu koga nam je dao.

GLAVA 4.

Ljubazni! ne vjerujte svakome duhu, nego kušajte duhove jesu li od Boga; jer mnogi lažni proroci izidjoše na svijet.
2. Po ovome poznajte Duha Božijega, i duha lažnoga: svaki duh koji priznaje da je Isukrst u tijelu došao, od Boga je;
3. A svaki duh koji ne priznaje da je Isukrst u tijelu došao, nije od Boga: i ovaj je antikrstov, za kojega čuste da će doći, i sad je već na svijetu.

4. Vi ste od Boga, dječice, i nadvladaste ih, jer je veći koji je u vama nego li koji je na svijetu.

5. Oni su od svijeta, za to govore od svijeta, i svijet ih sluša.

6. Mi smo od Boga; koji poznaje Boga sluša nas, a koji nije od Boga ne sluša nas. Po ovom poznajemo duha istine i duha prijevare.

7. Ljubazni! da ljubimo jedan drugoga; jer je ljubav od Boga, i svaki koji ima ljubav od Boga je rodjen, i poznaje Boga.

8. A koji nema ljubavi ne pozna Boga; jer je Bog ljubav.

9. Po tom se pokaza ljubav Božija k nama što Bog sina svojega jedinorodnoga posla na svijet da živimo krozanj.

10. U ovom je ljubav ne da mi pokazasmo ljubav k Bogu, nego da on pokaza ljubav k nama, i posla sina svojega da očisti grijehe naše.

11. Ljubazni! kad je ovako Bog pokazao ljubav k nama, i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga.

12. Boga niko ne vidje nikad: ako imamo ljubav medju sobom, Bog u nama stoji, i ljubav je njegova savršena u nama.

13. Po tom doznajemo da u njemu stojimo, i on u nama, što nam je dao od Duha svojega.

14. I mi vidjesmo i svjedočimo da otac posla sina da spase svijet.

15. Koji prizna da je Isus sin Božij, Bog u njemu stoji i on u Bogu.

16. I mi poznasmo i vjerovasmo ljubav koju Bog ima k nama. Bog je ljubav, i koji stoji u ljubavi, u Bogu stoji i Bog u njemu stoji.

17. Tijem se ljubav u nama savršuje da imamo slobodu na dan sudni; jer kao što je on i mi smo na svijetu ovom.

18. U ljubavi nema straha, nego savršena ljubav izgoni strah na polje; jer strah ima muku. A ko se boji nije savršen u ljubavi.

19. Da imamo mi ljubav k njemu, jer on najprije pokaza ljubav k nama.

20. Ako ko reče: ja ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer koji ne ljubi brata svojega, koga vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi?

21. I ovu zapovijest imamo od njega: *koji ljubi Boga* da ljubi i brata svojega.

GLAVA 5.

Kojigod vjeruje da je Isus Krst, od Boga je rodjen; i kojigod ljubi onoga koji je rodio, ljubi i onoga koji je rodjen od njega.

2. Po tom znamo da ljubimo djecu Božiju kad Boga ljubimo i njegove zapovijesti držimo.

3. Jer je ovo ljubav Božija da zapovijesti njegove držimo; i zapovijesti njegove nijesu teške.

4. Jer svaki koji je rodjen od Boga pobjedjuje svijet; i vjera je naša ova pobjeda koja pobijedi svijet.

5. Ko je koji svijet pobjedjuje osim onoga koji vjeruje da je Isus sin Božij?

6. Ovo je Isukrst što dodje vodom i krvlju i Duhom, ne samo vodom nego vodom i krvlju; i duh je koji svjedoči, jer je duh istina.

7. Jer je troje što svjedoči na nebu: Otac, Riječ, i sveti Duh; i ovo je troje jedno.

8. I troje je što svjedoči na zemlji: duh, i voda, i krv; i troje je zajedno.

9. Kad primamo svjedočanstvo čovječije, svjedočanstvo je Božije veće; jer je ovo svjedočanstvo Božije što svjedoči za sina svojega.

10. Koji vjeruje sina Božijega ima svjedočanstvo u sebi; koji ne vjeruje Bogu načinio ga je lažom, jer ne vjerova svjedočanstvu koje svjedoči Bog za sina svojega.

11. I ovo je svjedočanstvo da nam je Bog dao život vječni; i ovaj život vječni u sinu je njegovom.

12. Ko ima sina Božijega ima život; ko nema sina Božijega nema života.

13. Ovo pisah vama koji vjerujete u ime sina Božijega, da znate da imate život vječni i da vjerujete u ime sina Božijega.

14. I ovo je sloboda koju imamo k njemu da ako što molimo po volji njegovoj posluša nas.

15. I kad znamo da nas sluša štogod molimo, znamo da će nam dati što ištemo u njega.

16. Ako ko vidi brata svojega gdje griješi grijeh ne k smrti, neka moli i daće mu život, onima koji griješe ne k smrti. Ima grijeh k smrti: za taj ne govorim da moli.

17. Svaka je nepravda grijeh; i ima grijeh ne k smrti.
18. Znamo da ni jedan koji je rodjen od Boga, ne griješi, nego koji je rodjen od Boga, čuva se, i nečastivi ne dohvata se do njega.
19. Znamo da smo od Boga, i sav svijet leži u zlu.
20. A znamo da sin Božij dodje, i dao nam je razum da poznamo Boga istinoga, i da budemo u istinome sinu njegovom Isukrstu. Ovo je istini Bog i život vječni.
21. Dječice! čuvajte se od neznaboštva. Amen.

DRUGA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA IVANA.

Od starješine izbranoj gospodji i djeci nezinoj, koju ja ljubim u istinu, i ne samo ja nego svi koji poznaše istinu,
2. Za istinu koja u nama stoji i biće s nama do vijeka:
3. Da bude s vama blagodat, milost, mir od Boga oca i od Gospodina Isukrsta, sina očina, u istini i u ljubavi.
4. Obradovah se vrlo što nadjoh neke od tvoje djece koji hode u istini, kao što primismo zapovijest od oca.
5. I sad molim te, gospodjo, ne kao da ti novu zapovijest pišem, nego koju imamo iz početka, da imamo ljubav medju sobom.
6. I ova je ljubav da živimo po zapovijestima njegovijem. Ova je zapovijest, kao što čuste iz početka, da u njoj živite.
7. Jer mnoge varalice izidjoše na svijet koji ne priznaju Isukrsta da je došao u tijelu; ovo je varalica i antikrst.
8. Čuvajte se da ne izgubimo što smo zaradili, nego da primimo platu potpuno.
9. Kojigod prestupa i ne stoji u nauci Krstovoj onaj nema Boga; a koji stoji u nauci Krstovoj onaj ima i oca i sina.
10. Ako ko dolazi k vama i ove nauke ne donosi, ne primajte ga u kuću, i ne pitajte se s njim;
11. Jer ko se upita s njim, prima dijel u njegovijem zlijem djelima.
12. Mnogo bih vam imao pisati, ali ne htjedoh hartijom i mastilom; jer se nadam da ću doći k vama i iz usta u usta govoriti, da radost vaša bude ispunjena.
13. Pozdravljaju te djeca tvoje sestre izbrane. Amen.

TREĆA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA IVANA.

Od starješine Gaju ljubaznome, kojega ja ljubim u istinu.
2. Ljubazni! molim se Bogu da ti u svemu bude dobro, i da budeš zdrav, kao što je tvojoj duši dobro.
3. Obradovah se vrlo kad dodjoše braća i posvjedočiše tvoju istinu, kako ti u istini živiš.
4. Nemam veće radosti od ove da čujem *moja djeca u istini* da hode.
5. Ljubazni! vjerno radiš što činiš braći i gostima,
6. Koji posvjedočiše tvoju ljubav pred crkvom; i dobro ćeš učinititi ako ih spremiš kao što treba pred Bogom.
7. Jer imena njegova radi izidjoše ne primivši ništa od neznabožaca.
8. Mi smo dakle dužni primati takove, da budemo pomagači istini.
9. Ja pisah crkvi; ali Diotrefi

želi da bude najstariji medju njima, ne prima nas.

10. Za to, ako dodjem, spomenuću njegova djela koja tvori ružeći nas zlijem riječima; i nije mu to dosta, nego sam braće ne prima, i zabranjuje onima koji bi htjeli *da ih primaju,* i izgoni ih iz crkve.

11. Ljubazni! ne ugledaj se na zlo, nego na dobro: koji dobro čini od Boga je, a koji zlo čini ne vidje Boga.

12. Demetriju svjedočiše svi, i sama istina; a i mi svjedočimo; i znate da je svjedočanstvo naše istinito.

13. Mnogo imadoh da pišem; ali ne ću mastilom i perom da ti pišem;

14. Nego se nadam da ću te skoro vidjeti, i iz usta u usta govoriti.

15. Mir ti! Pozdravljaju te prijatelji. Pozdravi prijatelje po imenu. Amen.

POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JUDE.

Od Jude, Isukrstova sluge, a brata Jakovljeva, zvanima, koji su osvećeni Bogom ocem i održani Isukrstom:

2. Milost i mir i ljubav da vam se umnoži.

3. Ljubazni! starajući se jednako da vam pišem za opće vaše spasenje, bi mi potrebno da vam pišem moleći da se borite za pravednu vjeru, koja je jedan put dana svetima.

4. Jer se uvukoše neki bezbožni ljudi, koji su davno odredjeni na ovo osudjenje, i Boga našega blagodat pretvaraju u nečistotu, i jedinoga gospodara Boga i Gospodina našega Isukrsta odriču se.

5. Ali ću vam napomenuti, kad i vi znate ovo jedan put, da Gospodin izbavi narod iz zemlje Egipatske, po tom pogubi one koji ne vjerovaše.

6. I angjele koji ne održaše svojega starješinstva nego ostaviše svoj stan čuva u vječnijem okovima pod mrakom za sud velikoga dana.

7. Kao što i Sodoma i Gomora, i okolni njihovi gradovi, koji su se prokurvali onako kao i oni, i hodili za drugijem mesom, postaviše se za ugled i muće se u vječnom ognju:

8. Tako dakle i ovi što sanjajući tijelo pogane, a poglavarstva se odriču, i na slavu hule.

9. A Mihailo Arhangjel, kad se prepiraše s djavolom i govoraše za Mojsi*ro tijelo*, ne smijaše prokleta suda da izgovori, nego reče: Gospodin neka ti zaprijeti.

10. A ovi hule na ono što ne znadu; a što znadu po prirodi kao nerazumna životinja, u onom se raspadaju.

11. Teško njima! jer putem Kainovijem podjoše i u prijevaru Balamove plate padoše, i u buni Koreovoj izgiboše.

12. Ovo su oni što pogane vaše milostinje jedući s vama bez straha i gojeći se; oblaci bezvodni, koje vjetrovi prenose; jesenska drveta nerodljiva, koja su dvaput umrla, i iz korijena iščupana;

13. Bijesni valovi morski, koji se pjene svojijem sramotama; zvijezde lažne, kojima se čuva mrak vječne tame.

14. Ali i za ovake prorokova Enoh, sedmi od Adama, govoreći: gle, ide Gospodin s hiljadama svetijeh angjela svojijeh

15. Da učini sud svima, i da pokara sve bezbožnike za sva njihova bezbožna djela kojima bezbožnost činiše, i za sve ružne riječi njihove koje bezbožni grješnici govoriše nanj.

16. Ovo su nezadovoljni vikači, koji po željama svojijem žive, i usta njihova govore ponosite riječi, i za dobitak gledaju ko je ko.

17. A vi, ljubazni, opominjite se riječi koje naprijed kazaše apostoli Gospodina našega Isukrsta,

18. Jer vam kazaše da će u pošljednje vrijeme postati rugači, koji će hoditi po svojijem željama i bezbožnostima.

19. Ovo su oni što se odvajaju (od jedinosti vjere), i jesu tjelesni, koji duha nemaju.
20. A vi, ljubazni, nazidjujte se svojom svetom vjerom, i molite se Bogu Duhom svetijem.
21. I sami sebe držite u ljubavi Božijoj, čekajući milosti Gospodina našega Isukrsta za život vječni.
22. I tako razlikujući jedne milujte,
23. A jedne strahom izbavljajte i iz ognja vadite; a karajte sa strahom, mrzeći i na haljinu opoganjenu od tijela.
24. A onome koji vas može sačuvati bez grijeha i bez mane, i postaviti prave pred slavom svojom u radosti,
25. Jedinome premudrome Bogu i spasu našemu, kroz Isukrsta Gospodina našega, slava i veličanstvo, država i vlast prije sviju vijekova i sad i u sve vijekove. Amen.

OTKRIVENJE

SVETOGA IVANA.

GLAVA 1.

Otkrivenje Isukrsta, koje dade njemu Bog, da pokaže slugama svojima šta će skoro biti, i pokaza, poslavši po angjelu svojemu sluzi svojemu Ivanu,
2. Koji svjedoči riječ Božiju i svjedočanstvo Isukrsta, i štagod vidje.
3. Blago onome koji čita i onima koji slušaju riječi proroštva, i drže što je napisano u njemu; jer je vrijeme blizu.
4. Od Ivana na sedam crkava koje su u Aziji: blagodat vam i mir od onoga koji jest, i koji bješe i koji će doći; i od sedam duhova koji su pred prijestolom njegovijem;
5. I od Isukrsta, koji je svjedok vjerni, i prvenac iz mrtvijeh, i knez nad carevima zemaljskima, koji nas ljubi, i umi nas od grijeha našijeh krvlju svojom;
6. I učini nas careve i svećenike Bogu i ocu svojemu; tome slava i država u vijek vijeka. Amen.
7. Eno, ide s oblacima, i ugledaće ga svako oko, i koji ga probodoše; i zaplakaće za njim sva koljena zemaljska. Da, zaista.
8. Ja sam alfa i omega, početak i svršetak, govori Gospodin, koji jest, i koji bješe, i koji će doći, svedržitelj.
9. Ja Ivan, koji sam i brat vaš i drug u nevolji, i u carstvu i trpljenju Isukrstovu, bijah na ostrvu koje se zove Patam, za riječ Božiju i za svjedočanstvo *Isukrsta.*
10. Bijah u duhu u dan nedjeljni, i čuh za sobom glas veliki kao trube
koja govoraše: ja sam alfa i omega, prvi i pošljednji;
11. I: što vidiš napiši u knjigu, i pošlji crkvama koje su u Aziji: u Efez, i u Smirnu, i u Pergam, i u Tijatiru, i u Sard, i u Filadelfiju, i u Laodiciju.
12. I obazreh se da vidim glas koji govoraše sa mnom; i obazrevši se vidjeh sedam svijetnjaka zlatnijeh,
13. I usred sedam svijetnjaka kao sina čovječijega, obučena u dugačku haljinu, i opasana po prsima pojasom zlatnijem.
14. A glava njegova i kosa bijaše bijela kao bijela vuna, kao snijeg; i oči njegove kao plamen ognjeni;
15. I noge njegove kao mjed kad se rastopi u peći; i glas njegov kao huka voda mnogijeh;
16. I držaše u svojoj desnoj ruci sedam zvijezda, i iz usta njegovijeh izlažaše mač oštar s obje strane, i lice njegovo *bijaše* kao što sunce sija u sili svojoj.
17. I kad ga vidjeh, padoh k nogama njegovijem kao mrtav, i metnu desnicu svoju na me govoreći mi: ne boj se, ja sam prvi i pošlednji,
18. I živi; i bijah mrtav i evo sam živ u vijek vijeka, amen. I imam ključeve od pakla i od smrti.
19. Napiši dakle šta si vidio, i šta je, i šta će biti po tom;
20. Tajna sedam zvijezda koje [illegible] dio na desnici mojoj, i sedam svijetnjaka zlatnijeh: sedam [illegible]

angjeli sedam crkava; i sedam svijetnjaka koje si vidio, jesu sedam crkava.

GLAVA 2.

Angjelu Efeške crkve napiši: tako govori onaj što drži sedam zvijezda u desnici svojoj, i što hodi posred sedam svijetnjaka zlatnijeh:

2. Znam tvoja djela, i trud tvoj, i trpljenje tvoje, i da ne možeš snositi zlijeh. i iskušao si one koji govore da su apostoli a nijesu, i našao si ih lažne;

3. I podnio si *mnogo,* i trpljenje imaš, i za ime moje trudio si se, i nijesi sustao.

4. No imam na tebe, što si ljubav svoju prvu ostavio.

5. Opomeni se dakle otkuda si spao, i pokaj se, i prva djela čini; ako li ne, doći ću ti skoro, i dignuću svijetnjak tvoj s mjesta njegova, ako se ne pokaješ.

6. No ovo imaš što mrziš na djela Nikolinaca, na koja i ja mrzim.

7. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daću mu da jede od drveta životnoga koje je nasred raja Božijega.

8. I angjelu crkve Smiranske napiši: tako govori prvi i pošljednji, koji bješe mrtav, i evo je živ:

9. Znam tvoja djela, i nevolju i siromaštvo (ali si bogat), i hule onijeh koji govore da su Židovi a nijesu, nego zbornica sotonina.

10. Ne boj se ni oda šta što ćeš postradati. Gle, djavo će neke od vas metati u tamnicu, da se iskušate, i imaćete nevolju do deset dana. Budi vjeran do same smrti, i daću ti vijenac života.

11. Ko ima uho da čuje neka čuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi neće mu nauditi druga smrt.

12. I angjelu Pergamske crkve napiši: tako govori onaj što ima mač oštar s obje strane:

13. Znam djela tvoja, i gdje živiš, gdje je prijesto sotonin; i držiš ime moje, i nijesi se odrekao vjere moje i u one dane u koje je Antipa, vjerni svjedok moj, ubijen kod vas, gdje živi sotona.

14. No imam na tebe malo, što imaš *tu koji drže* nauku Balama, koji učaše *Balaka da položi* sablazan pred sinoma Izraelovima, da jedu žrtve idolske, i da se kurvaju.

15. Tako imaš i ti koji drže nauku Nikolinaca, na koju ja mrzim.

16. Pokaj se dakle: ako li ne, doći ću ti skoro, i vojevaću s njima mačem usta svojijeh.

17. Ko ima uho da čuje neka čuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daću mu da jede od mane sakrivene, i daću mu kamen bijel, i na kamenu novo ime napisano, kojega niko ne zna osim onoga koji primi.

18. I angjelu Tijatirske crkve napiši: tako govori sin Božij, koji ima oči svoje kao plamen ognjeni, i noge njegove kao mjed:

19. Znam tvoja djela, i ljubav, i službu, i vjeru, i trpljenje tvoje, i djela tvoja, i da pošljednjijeh ima više od prvijeh;

20. No imam na tebe malo, što dopuštaš ženi Jezabeli, koja govori da je proročica, da uči i da vara sluge moje da čine preljubu i da jedu žrtvu idolsku.

21. I dadoh joj vrijeme da se pokaje od kurvarstva svojega, i ne pokaja se.

22. Evo je ja mećem na odar, i one koji čine preljubu s njom u nevolju veliku, ako se ne pokaju od svojijeh djela.

23. I djecu njezinu pobiću na mjesto; i poznaće sve crkve da sam ja koji ispitujem srca i bubrege, i daću vam svakome po djelima vašima:

24. A vama govorim i ostalima koji su u Tijatiri koji nemaju nauke ove, i koji ne poznaju dubina sotoninijeh (kao što govore): ne ću metnuti na vas drugoga bremena,

25. Osim koje imate, držite dokle dodjem.

26. I koji pobijedi i održi djela moja do kraja, daću mu vlast nad neznabošcima;

27. I pašće ih s gvozdenom palicom, i oni će se razdrobiti kao sudovi lončarski; kao i ja što primih od oca svojega;

28. I daću mu zvijezdu danicu.

29. Ko ima uho da čuje neka čuje šta govori Duh crkvama.

GLAVA 3.

I angjelu Sardske crkve napiši: tako govori onaj što ima sedam Duhova

Božijih, i sedam zvijezda: znam tvoja djela, da imaš ime da si živ, a mrtav si.

2. Straži, i utvrdjuj ostale koji hoće da pomru; jer ne nadjoh tvojijeh djela savršenijeh pred Bogom svojijem.

3. Opominji se dakle, kako si primio i kako si čuo, i drži i pokaj se. Ako li ne uzastražiš, doći ću na tebe kao lupež, i ne ćeš čuti u koji ću čas doći na tebe.

4. Ali imaš malo iménā i u Sardu, koji ne opoganiše svojijeh haljina, i hodiće sa mnom u bijelima, jer su dostojni.

5. Koji pobijedi on će se obući u haljine bijele, i ne ću izbrisati imena njegova iz knjige života, i priznaću ime njegovo pred ocem svojijem i pred angjelima njegovima.

6. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama.

7. I angjelu Filadelfijske crkve napiši: tako govori sveti istiniti, koji ima ključ Davidov, koji otvori i niko ne zatvori, koji zatvori i niko ne otvori.

8. Znam tvoja djela; gle, dadoh pred tobom vrata otvorena, i niko ih ne može zatvoriti; jer imaš malo sile, i držao si moju riječ, i nijesi se odrekao imena mojega.

9. Evo dajem one iz zbornice sotonine koji govore da su Židovi a nijesu, nego lažu; evo ću ih učiniti da dodju i da se poklone pred nogama tvojima, i da poznadu da te ja ljubim.

10. Jer si održao riječ trpljenja mojega, i ja ću tebe sačuvati od časa iskušenja, koji će doći na sav vasioni svijet da iskuša one koji žive na zemlji.

11. Evo ću doći brzo: drži što imaš, da niko ne uzme vijenca tvojega.

12. Koji pobijedi učiniću ga stub u crkvi Boga svojega, i više ne će izići na polje; i napisaću na njemu ime Boga svojega, i ime novoga Jeruzalema, grada Boga mojega, koji silazi s neba od Boga mojega, i ime moje novo.

13. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama.

14. I angjelu Laodicijske crkve napiši: tako govori Amen, svjedok vjerni i istiniti, početak stvorenja Božijega:

15. Znam tvoja djela da nijesi ni studen ni vruć. O da si studen ili vruć!

16. *Tako, budući mlak, i nijesi ni studen ni vruć, izbljuvaću te iz usta svojijeh.*

17. Jer govoriš: bogat sam, i obogatio sam se, i ništa ne potrebujem; a ne znaš da si ti nesrećan, i nevoljan, i siromah, i slijep, i go.

18. Svjetujem te da kupiš u mene zlata ženenoga u ognju, da se obogatiš; i bijele haljine, da se obučeš, i da se ne pokaže sramota golotinje tvoje; i masti očinjom pomaži oči svoje da vidiš.

19. Ja kojegod ljubim one i karam i poučavam: postaraj se dakle, i pokaj se.

20. Evo stojim na vratima i kucam: ako ko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večeraću s njime, i on sa mnom.

21. Koji pobijedi daću mu da sjede sa mnom na prijestolu mojemu, kao i ja što pobijedih i sjedoh s ocem svojijem na prijestolu njegovu.

22. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama.

GLAVA 4.

Po tom vidjeh: i gle, vrata otvorena na nebu, i glas prvi koji čuh kao trubu gdje govori sa mnom, reče; popni se amo, i pokazaću ti šta će biti za ovijem.

2. I odmah bih u Duhu; i gle, prijesto stajaše na nebu, i na prijestolu sjedjaše neko.

3. I onaj što sjedjaše bijaše po vidjenju kao kamen jaspis i sard; i oko prijestola bješe duga po vidjenju kao smaragd.

4. I oko prijestola bijahu dvadeset i četiri prijestola; i na prijestolima vidjeh dvadeset i četiri starješine gdje sjede, obučene u bijele haljine, i imahu krune zlatne na glavama svojima.

5. I od prijestola izlažahu munje i gromovi i glasovi; i sedam žižaka ognjenijeh gorahu pred prijestolom, koje su sedam duhova Božijih.

6. I pred prijestolom bijaše stakleno more, kao kristal; i nasred prijestola i oko prijestola četiri životinje, pune očiju sprijed i sastrag.

7. I prva životinja bješe kao lav, i druga životinja kao tele, i treća životinja imaše lice kao čovjek, i četvrta životinja bješe kao orao kad leti.

8. I svaka od četiri životinje imaše po šest krila naokolo, i unutra puna očiju,

i mira ne imaju dan i noć govoreći: svet, svet, svet Gospodin Bog svedržitelj, koji bješe, i koji jest, i koji će doći.

9. I kad daše životinje slavu i čast i hvalu onome što sjedjaše na prijestolu, što živi u vijek vijeka,

10. Padoše dvadeset i četiri starješine pred onijem što sjedjaše na prijestolu, i pokloniše se onome što živi u vijek vijeka, i metnuše krune svoje pred prijestolom govoreći:

11. Dostojan si, Gospodine, da primiš slavu i čast i silu; jer si ti sazdao sve, i po volji tvojoj jest i stvoreno je.

GLAVA 5.

I vidjeh u desnici onoga što sjedjaše na prijestolu knjigu napisanu iznutra i spolja, zapečaćenu sa sedam pečata.

2. I vidjeh angjela jaka gdje propovijeda glasom velikijem: ko je dostojan da otvori knjigu i da razlomi pečate njezine?

3. I niko ne mogaše ni na nebu, ni na zemlji, ni pod zemljom da otvori knjige, ni da zagleda u nju.

4. I ja plakah mnogo što se niko ne nadje dostojan da otvori i da pročita knjigu, niti da zagleda u nju.

5. I jedan od starješina reče mi: ne plači, evo je nadvladao lav, koji je od koljena Judina, korijen Davidov, da otvori knjigu i razlomi sedam pečata njezinijeh.

6. I vidjeh, i gle, nasred prijestola i četiri životinje, i posred starješina jagnje stajaše kao zaklano, i imaše sedam rogova, i sedam očiju, koje su sedam duhova Božijih poslanijeh po svemu svijetu.

7. I dodje i uze knjigu iz desnice onoga što sjedjaše na prijestolu.

8. I kad uze knjigu, četiri životinje i dvadeset i četiri starješine padoše pred jagnjetom, imajući svaki gusle, i zlatne čaše pune tamjana, koje su molitve svetijeh.

9. I pjevahu pjesmu novu govoreći: dostojan si da uzmeš knjigu, i da otvoriš pečate njezine; jer si se zaklao, i iskupio si nas Bogu krvlju svojom od *svakoga koljena* i jezika i naroda i *plemena*,

10. *I učinio* si nas Bogu našemu careve i svećenike, i carovaćemo na zemlji.

11. I vidjeh, i čuh glas angjela mnogijeh oko prijestola i životinja i starješina, i bješe broj njihov hiljade hiljada,

12. Govoreći glasom velikijem: dostojno je jagnje zaklano da primi silu i bogastvo i premudrost i jačinu i čast i slavu i blagoslov.

13. I svako stvorenje, što je na nebu, i na zemlji, i pod zemljom, i što je na moru, i što je u njima, sve čuh gdje govore: onome što sjedi na prijestolu, i jagnjetu blagoslov i čast i slava i država u vijek vijeka.

14. I četiri životinje govorahu: amen. I dvadeset i četiri starješine padoše i pokloniše se onome što živi u vijek vijeka.

GLAVA 6.

I vidjeh kad otvori jagnje jedan od sedam pečata, i čuh jednu od četiri životinje gdje govori kao glas gromovni: dodji i vidji.

2. I vidjeh, i gle, konj bijel, i onaj što sjedjaše na njemu imadijaše strijelu; i njemu se dade vijenac, i izidje pobjedjujući, i da pobijedi.

3. I kad otvori drugi pečat, čuh drugu životinju gdje govori: dodji i vidji.

4. I izidje drugi konj ridj, i onome što sjedjaše na njemu dade se da uzme mir sa zemlje, i da ubija jedan drugoga, i dade mu se mač veliki.

5. I kad otvori treći pečat, čuh treću životinju gdje govori: dodji i vidji. I vidjeh, i gle, konj vran, i onaj što sjedjaše na njemu imaše mjerila u ruci svojoj.

6. I čuh glas izmedju četiri životinje gdje govori: oka pšenice za groš, i tri oke ječma za groš; a ulja i vina ne će ni biti.

7. I kad otvori četvrti pečat, čuh glas četvrte životinje gdje govori: dodji i vidji.

8. I vidjeh, i gle, konj blijed, i onome što sjedjaše na njemu bješe ime smrt, i pakao idjaše za njim; i njemu se dade oblast na četvrtom dijelu zemlje da ubije mačem i gladju i smrću i zvjerinjem zemaljskijem.

9. I kad otvori peti pečat, vidjeh pod

[illegible]arom duše pobijenijeh za riječ Bo[illegible]u i za svjedočanstvo koje imahu.
10. I povikaše glasom velikijem govoreći: dokle, gospodaru sveti i istiniti! ne sudiš i ne kaješ krvi naše na [illegible]ima što žive na zemlji?
11. I dane biše svakome od njih haljine bijele, i rečeno im bi da počinu još malo vremena, dokle se navrše i drugari njihovi i braća njihova, koji [illegible]alja da budu pobijeni kao i oni.
12. I vidjeh kad otvori šesti pečat, i gle, zatrese se zemlja vrlo, i sunce posta crno kao vreća od kostrijeti, i mjesec posta kao krv;
13. I zvijezde nebeske padoše na zemlju kao što smokva odbacuje pupke svoje kad je veliki vjetar zaljulja.
14. I nebo se izmače kao knjiga kad se savije, i svaka gora i ostrvo s mjesta svojijeh pokrenuše se.
15. I carevi zemaljski, i boljari, i bogati, i vojvode, i silni, i svaki rob, i svaki slobodnjak, sakriše se po pećinama i po kamenjacima gorskijem;
16. I govoriše gorama i kamenju: padnite na nas, i sakrijte nas od lica onoga što sjedi na prijestolu, i od gnjeva jagnjetova.
17. Jer dodje veliki dan gnjeva njegova, i ko može ostati?

GLAVA 7.

I po tom vidjeh, četiri angjela gdje stoje na četiri ugla zemlje, i drže četiri vjetra zemaljska, da ne duše vjear na zemlju, ni na more, niti na i kao drvo.
2. I vidjeh drugoga angjela gdje se enje od istoka sunčanoga, koji imaše ečat Boga živoga; i povika glasom elikijem na četiri angjela kojima bjeo dano da kvare zemlju i more, govoeći:
3. Ne kvarite ni zemlje, ni mora, ni rvétā, dokle zapečatim sluge Boga ašega na čelima njihovima.
4. I čuh broj zapečaćenijeh, sto i četreset i četiri hiljade zapečaćenijeh od viju koljena sinova Izraelovijeh;
5. Od koljena Judina dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Rubenova dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Gadova dvanaest hiljada zapečaćenijeh;
6. Od koljena Aserova dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Neftalijeva dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Manasijna dvanaest hiljada zapečaćenijeh;
7. Od koljena Šimunova dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Levijeva dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Isaharova dvanaest hiljada zapečaćenijeh;
8. Od koljena Zabulonova dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Josipova dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Benjaminova dvanaest hiljada zapečaćenijeh.
9. Po tom vidjeh, i gle, narod mnogi, kojega ne može niko izbrojiti, od svakoga jezika i koljena i naroda i plemena, stajaše pred prijestolom i pred jagnjetom, obučen u haljine bijele, i palme u rukama njihovima.
10. I povikaše glasom velikijem govoreći: spasenje Bogu našemu, koji sjedi na prijestolu, i jagnjetu.
11. I svi angjeli stajahu oko prijestola i starješina i četiri životinje, i padoše na lice pred prijestolom, i poklониše se Bogu,
12. Govoreći: amen; blagoslov i slava i premudrost i hvala i čast i sila i jačina Bogu našemu u vijek vijeka. Amen.
13. I odgovori jedan od starješina govoreći mi: ovi obučeni u bijele haljine ko su, i otkuda dodjoše?
14. I rekoh mu: gospodaru! ti znaš. I reče mi: ovo su koji dodjoše od nevolje velike, i opraše haljine svoje i ubijeliše haljine svoje u krvi jagnjetovoj.
15. Za to su pred prijestolom Božijim, i služe mu dan i noć u crkvi njegovoj; i onaj što sjedi na prijestolu useliće se u njih.
16. Više ne će ogladnjeti ni ožednjeti, i ne će na njih pasti sunce, niti i kakva vrućina.
17. Jer jagnje, koje je nasred prijestola, pašće ih, i uputiće ih na izvore žive vode; i Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovijeh.

GLAVA 8.

I kad otvori sedmi pečat, posta tišina na nebu oko po sahata.
2. I vidjeh sedam angjela koji stoje

hu pred Bogom, i dade im se sedam truba.

3. I drugi angjeo dodje, i stade pred oltarom, i imaše kadionicu zlatnu; i bijaše mu dano mnogo tamjana da da molitvama sviju svetijeh na oltar zlatni pred prijestolom.

4. I dim od kadjenja u molitvama svetijeh izidje od ruke angjelove pred Boga.

5. I uze angjeo kadionicu, i napuni je ognja s oltara, i baci je na zemlju, i postaše glasovi i gromovi i sijevanje munja i tresenje zemlje.

6. I sedam angjela koji imahu sedam truba, pripraviše se da zatrube.

7. I prvi angjeo zatrubi, i posta grad i oganj, smiješani s krvlju, i padoše na zemlju; i trećina drva izgorje, i svaka trava zelena izgorje.

8. I drugi angjeo zatrubi, i kao velika gora ognjem zapaljena pade u more; i trećina mora posta krv.

9. I umrije trećina stvorenja koje živi u moru, i trećina ladji propade.

10. I treći angjeo zatrubi, i pade s neba velika zvijezda, koja goraše kao svijeća, i pade na trećinu rijeka i na izvore vodene.

11. I ime zvijezdi bješe Pelen; i trećina voda posta pelen, i mnogi ljudi pomriješe od voda, jer bijahu grke.

12. I četvrti angjeo zatrubi, i udarena bi trećina sunca, i trećina mjeseca, i trećina zvijezda, da pomrča trećina njihova, i trećina dana da ne svijetli, tako i noći.

13. I vidjeh, i čuh jednoga angjela gdje leti posred neba i govori glasom velikijem: teško, teško, teško onima koji žive na zemlji od ostalijeh glasova trubnijeh trojice angjela, koji će trubiti.

GLAVA 9.

I peti angjeo zatrubi, i vidjeh zvijezdu gdje pade s neba na zemlju, i dade joj se ključ od studenca bezdana;

2. I otvori studenac bezdana, i izidje dim iz studenca kao dim velike peći, i pocrnje sunce i nebo od dima studenčeva;

3. I iz dima izidjoše skakavci na zemlju, i dade im se oblast, kao što i skorpije imaju oblast na zemlji.

4. I reče im se da ne ude travi zemaljskoj, niti i kakoj zeleni, niti i kaku drvetu, nego samo ljudima koji nemaju pečata Božijega na čelima svojima.

5. I dade im se da ih ne ubijaju, nego da ih muče pet mjeseci; i mučenje njihovo bijaše kao mučenje skorpijno kad ujede čovjeka;

6. I u te dane tražiće ljudi smrt, i ne će je naći; i željeće da umru, i smrt će od njih bježati.

7. I skakavci bijahu kao konji spremljeni na boj; i na glavama njihovima kao krune od zlata, i lica njihova kao lica čovječija.

8. I imahu kose kao kose ženske, i zubi njihovi bijahu kao u lavova;

9. I imahu oklope kao oklope gvozdene, i glas krila njihovijeh bijaše kao glas kola kad mnogi konji trče na boj;

10. I imahu repove kao skorpijne, i žalci bijahu na repovima njihovima; i dana im bješe oblast da ude ljudima pet mjeseci.

11. I imahu nad sobom cara angjela bezdana kojemu je ime Jevrejski Abadon, a Grčki Apolion.

12. Jedno zlo prodje, evo idu još dva zla za ovijem.

13. I šesti angjeo zatrubi, i čuh glas jedan od četiri roglja zlatnoga oltara, koji je pred Bogom,

14. Gdje govori šestome angjelu koji imaše trubu: odriješi četiri angjela koji su svezani kod rijeke velike Eufrata.

15. I biše odriješena četiri angjela koji bijahu pripravljeni na sahat, i dan, i mjesec, i godinu da pobiju trećinu ljudi.

16. I broj vojnika na konjma bijaše dvjesta hiljada hiljada; i čuh broj njihov.

17. I tako vidjeh u utvari konje, i one što sjedjahu na njima, koji imahu oklope ognjene i plavetne i sumporne; i glave konja njihovijeh bijahu kao glave lavova, i iz usta njihovijeh izlažaše oganj i dim i sumpor.

18. I od ova tri zla pogibe trećina ljudi, od ognja i od dima i od sumpora što izlažaše iz usta njihovijeh.

19. Jer sila konja bješe u ustima njihovima, i u repovima njihovima; jer repovi njihovi bijahu kao zmije i imahu glave, i njima udjahu.

20. I ostali ljudi koji ne biše pobijeni
ima ovima, ne pokajaše se od djelâ
ku svojijeh da se ne poklanjaju dja-
olima, ni idolima zlatnima i srebrni-
a i mjedenima i kamenima i drveni-
a, koji ni mogu vidjeti, ni čuti, ni ho-
iti;

21. Niti se pokajaše od ubistva svoji-
eh, ni od čaranja svojijeh, ni od kur-
arstva svojega, ni od kradja svojijeh.

GLAVA 10.

I vidjeh drugoga angjela jaka gdje si-lazi s neba, koji bješe obučen u oblak, i duga bješe na glavi njegovoj, i lice njegovo bješe kao sunce, i noge njegove kao stubovi ognjeni;

2. I imaše u ruci svojoj knjižicu otvorenu, i metnu nogu svoju desnu na more, a lijevu na zemlju.

3. I povika glasom velikijem, kao lav kad riče; i kad on povika, govoriše sedam gromova glasove svoje.

4. I kad govoriše sedam gromova glasove svoje, šćadijah da pišem; i čuh glas s neba koji mi govori: zapečati šta govoriše sedam gromova, i ovo ne piši.

5. I angjeo kojega vidjeh gdje stoji na moru i na zemlji, podiže ruku svoju k nebu,

6. I zakle se onijem koji živi u vijek vijeka, koji sazda nebo i što je na njemu, i zemlju i što je na njoj, i more i što je u njemu, da vremena već ne će biti;

7. Nego u dane glasa sedmoga angjela, kad zatrubi, onda će se svršiti tajna Božija, kao što javi svojijem slugama prorocima.

8. I glas koji čuh s neba, opet progovori sa mnom i reče: idi i uzmi knjižicu otvorenu iz ruke onoga angjela što stoji na moru i na zemlji.

9. I otidoh k angjelu, i rekoh mu: daj mi knjižicu. I reče mi: uzmi i izjedi je; i grka će biti u trbuhu tvojemu, ali u ustima biće ti slatka kao med.

10. I uzeh knjižicu iz ruke angjelove, i izjedoh je; i bješe u ustima mojima kao med slatka, a kad je izjedoh, bijaše grka u trbuhu mojemu.

11. I reče mi: valja ti opet prorokovati narodima i plemenima i jezicima i carevima *mnogima*.

GLAVA 11.

I dade mi se trska kao palica, govoreći: ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanjaju u njoj;

2. A portu što je izvan crkve, izbaci na polje, niti je mjeri, jer je dana neznabošcima; i grad sveti gaziće četrdeset i dva mjeseca.

3. I daću dvojici svojijeh svjedoka, i proricaće hiljadu i dvjesta i šezdeset dana obučeni u vreće.

4. Ovi su dvije masline i dva žiška što stoje pred gospodarom zemaljskijem.

5. I ako im ko nepravdu učini, oganj izilazi iz usta njihovijeh, i poješće neprijatelje njihove; i ko htjedbude da im učini na žao onaj valja da bude ubijen.

6. I ovi će imati vlast da zatvore nebo, da ne padne dažd na zemlju u dane njihova proricanja; i imaće vlast nad vodama, da ih pretvaraju u krv, i da udare zemlju svakom mukom, kadgod htjedbudu.

7. I kad svrše svjedočanstvo svoje, *onda* će zvijer što izlazi iz bezdana učiniti s njima rat, i pobijediće ih i ubiće ih.

8. I tjelesa njihova ostaviće na ulici grada velikoga, koji se duhovno zove Sodoma i Egipat, gdje i Gospodin naš razapet bi.

9. I gledaće neki od naroda i plemena i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana i po, i ne će dati da se njihova tjelesa metnu u grobove.

10. I koji žive na zemlji, obradovaće se i razveseliće se za njih, i slaće dare jedan drugome, jer ova dva proroka mučiše one što žive na zemlji.

11. I poslije tri dana i po duh života od Boga udje u njih; i staše oba na nogama svojima, i strah veliki napade na one koji ih gledahu.

12. I čuše glas veliki s neba, koji im govori: izidjite amo. I izidjoše na nebo na oblacima, i vidješe ih neprijatelji njihovi.

13. I u taj čas zatrese se zemlja vrlo, i deseti dijel grada pade, i tresenje zemlje pobi sedam hiljada imena čovječijih; i ostali se uplašiše, i daše slavu Bogu nebeskome.

14. Zlo drugo prodje; evo zlo treće ide brzo.

15. I sedmi angjeo zatrubi, i postaše

veliki glasovi na nebesima govoreći: posta carstvo svijeta Gospodina našega i Krsta njegova, i carovaće u vijek vijeka.

16. I dvadeset i četiri starješine koje sjedjahu pred Bogom na prijestolima svojima, padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu

17. Govoreći: hvalimo te Gospodine Bože svedržitelju, koji jesi, i bješe, i bićeš, što si primio silu svoju veliku, i caruješ.

18. I neznabošci se prognjeviše, i dodje gnjev tvoj i vrijeme mrtvima da se sudi, i da se da plata slugama tvojima, prorocima i svetima, i onima koji se boje imena tvojega, malima i velikima, i da se pogube oni koji zemlju pogubiše.

19. I otvori se crkva Božija na nebu, i pokaza se ćivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj; i biše sijevanja munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje zemlje, i grād veliki.

GLAVA 12.

I znak veliki pokaza se na nebu: žena obučena u sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda.

2. I bješe trudna, i vikaše od muke, i mučaše se da rodi.

3. I pokaza se drugi znak na nebu, i gle, velika crvena aždaha, koja imaše sedam glava, i deset rogova; i na glavama njezinijem sedam kruna;

4. I rep njezin odvuče trećinu zvijezda nebeskijeh, i baci ih na zemlju. I aždaha stajaše pred ženom koja šćaše da se porodi, da joj prožđere dijete kad rodi.

5. I rodi muško, sina, koji će pasti sve narode s palicom gvozdenom; i dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu.

6. A žena uteče u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga, da se onamo hrani hiljadu i dvjesta i šezdeset dana.

7. I posta rat na nebu. Mihailo i angjeli njegovi udariše na aždahu, i bi se aždaha i angjeli njezini.

8. I ne nadvladaše, i više im se ne nadje *mjesta* na nebu.

9. *I* zbačena bi aždaha velika, stara *zmija*, koja se zove djavo i sotona, koji vara sav vasioni svijet, i zbačena bi na zemlju, i angjeli njezini zbačeni biše s njom.

10. I čuh glas veliki na nebu koji govori: sad posta spasenje i sila i carstvo Boga našega, i oblast Krsta njegova; jer se zbaci opadač braće naše, koji ih opadaše pred Bogom našijem dan i noć.

11. I oni ga pobijediše krvlju jagnjetovom i riječju svjedočanstva svojega, i ne mariše za život svoj do same smrti.

12. Za to veselite se nebesa i vi koji živite na njima. Teško vama koji živite na zemlji i moru, jer djavo sidje k vama, i vrlo se rasrdio, znajući da vremena malo ima.

13. I kad vidje aždaha da zbačena bi na zemlju, gonjaše ženu koja rodi muško.

14. I ženi dana biše dva krila orla velikoga da leti u pustinju na svoje mjesto, gdje će se hraniti vrijeme i vremena i po vremena, *sakrivena* od lica zmijina.

15. I ispusti zmija za ženom iz usta svojijeh vodu kao rijeku, da je utopi u rijeci.

16. I pomože zemlja ženi, i otvori zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojijeh.

17. I razgnjevi se zmija na ženu, i otide da se pobije s ostalijem sjemenom njezinijem, koje drži zapovijesti Božije i ima svjedočanstvo Isukrstovo.

GLAVA. 13.

I stadoh na pijesku morskome; i vidjeh zvijer gdje izlazi iz mora, koja imaše sedam glava, i rogova deset, i na rogovima njezinijem deset kruna, a na glavama njezinijem imena hulna.

2. I zvijer koju vidjeh bijaše kao ris, i noge joj kao u medvjeda, i usta njezina kao usta lavova, i dade joj zmija silu svoju, i prijestol svoj, i oblast veliku.

3. I vidjeh jednu od glava njezinijeh kao ranjenu na smrt, i rana smrti njezine izliječi se. I čudi se sva zemlja iza zvijeri, i pokloniše se zmiji, koja dade oblast zvijeri.

4. I pokloniše se zvijeri govoreći: ko je kao zvijer? i ko može ratovati s njom?

5. I dana joj biše usta koja govore velike stvari i huljenja, i dana joj bi oblast da čini četrdeset i dva mjeseca.

6. I otvori usta svoja za huljenje na

Boga, da huli na ime njegovo, i na kuću njegovu, i na one koji žive na nebu.

7. I dano joj bi da se bije sa svetima, i da ih pobijedi; i dana joj bi oblast nad svakijem koljenom i narodom i jezikom i plemenom.

8. I pokloniše joj se svi koji žive na zemlji kojima imena nijesu zapisana u životnoj knjizi jagnjeta, koje je zaklano od postanja svijeta.

9. Ako ko ima uho neka čuje.

10. Ko u ropstvo vodi, biće u ropstvo odveden; ko nožem ubije valja da on nožem bude ubijen. Ovdje je trpljenje i vjera svetijeh.

11. I vidjeh drugu zvijer gdje izlazi iz zemlje, i imaše dva roga kao u jagnjeta, i govoraše kao aždaha.

12. I svu vlast prve zvijeri činjaše pred njom; i učini da zemlja i koji žive na njoj pokloni se prvoj zvijeri kojoj se iscijeli rana smrtna.

13. I učini čudesa velika, i učini da i oganj silazi s neba na zemlju pred ljudima.

14. I vara one koji žive na zemlji znacima, koji joj biše dani da čini pred zvijeri, govoreći onima što žive na zemlji da načine ikonu zvijeri koja imade ranu smrtnu i osta živa.

15. I bi joj dano da dade duh ikoni zvijerinoj, da progovori ikona zvijerina, i da učini da se pobiju koji se god ne poklone ikoni zvijerinoj.

16. I učini sve, male i velike, bogate i siromašne, slobodnjake i robove, te im dade žig na desnoj ruci njihovoj ili na čelima njihovima,

17. Da niko ne može ni kupiti ni prodati, osim ko ima žig, ili ime zvijeri, ili broj imena njezina.

18. Ovdje je mudrost. Ko ima um neka izračuni broj zvijeri: jer je broj čovjekov i broj njezin šest stotina i šezdeset i šest.

GLAVA 14.

I vidjeh, i gle, jagnje stajaše na gori Sionskoj, i s njim sto i četrdeset i četiri hiljade, koji imahu ime oca njegova napisano na čelima svojima.

2. I čuh glas s neba kao glas voda mnogijeh, i kao glas groma velikoga; i čuh glas gudača koji gudjahu u gusle svoje.

3. I pjevahu kao novu pjesnu pred prijestolom i pred četiri životinje i pred starješinama; i niko ne mogaše naučiti pjesne, osim onijeh sto i četrdeset i četiri hiljade koji su otkupljeni sa zemlje.

4. Ovo su koji se ne opoganiše sa ženama, jer su djevstvenici, oni idu za jagnjetom kudgod ono podje. Ovi su kupljeni od ljudi prvenci Bogu i jagnjetu.

5. I u njihovijem ustima ne nadje se prijevara, jer su bez mane pred prijestolom Božijim.

6. I vidjeh drugoga angjela gdje leti posred neba, koji imaše vječno evangjelje da objavi onima koji žive na zemlji, i svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu.

7. I govoraše velikijem glasom: bojte se Boga, i podajte mu slavu, jer dodje čas suda njegova; i poklonite se onome koji je stvorio nebo i zemlju i more i izvore vodene.

8. I drugi angjeo za njim ide govoreći: pade, pade Babilon grad veliki: jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode.

9. I treći angjeo za njim ide govoreći glasom velikijem: ko se god pokloni zvijeri i ikoni njezinoj, i primi žig na čelo svoje ili na ruku svoju,

10. I on će piti od vina gnjeva Božijega, koje je nepomiješano utočeno u čašu gnjeva njegova, i biće mučen ognjem i sumporom pred angjelima svetima i pred jagnjetom.

11. I dim mučenja njihova izlaziće u vijek vijeka; i ne će imati mira dan i noć koji se poklanjaju zvijeri i ikoni njezinoj, i koji primaju žig imena njezina.

12. Ovdje je trpljenje svetijeh, koji drže zapovijesti Božije i vjeru Isusovu.

13. I čuh glas s neba gdje mi govori: napiši: blago mrtvima koji umiru u Gospodinu od sad. Da, govori Duh, da počinu od trudova svojijeh; jer djela njihova idu za njima.

14. I vidjeh, i gle, oblak bijel, i na oblaku sjedjaše kao sin čovječij, i imaše na glavi svojoj krunu zlatnu, i u ruci svojoj srp oštar.

15. I drugi angjeo izidje iz crkve vičući velikijem glasom onome što sjedi

na oblaku: zamahni srpom svojijem i žnji, jer dodje vrijeme da se žnje, jer se osuši žito zemaljsko.

16. I onaj što sjedjaše na oblaku baci srp svoj na zemlju, i požnjevena bi zemlja.

17. I drugi angjeo izidje iz crkve što je na nebu, i imaše i on kosijer oštar.

18. I drugi angjeo izidje iz oltara, koji imaše oblast nad ognjem, i povika s velikom vikom onome koji imaše kosijer oštri, govoreći: zamahni kosijerom svojijem oštrijem, i odreži grozdje vinograda zemaljskoga; jer već sazreše puca njegova.

19. I baci angjeo kosijer svoj na zemlju, i obra vinograd zemaljski, i metnu u kacu velikoga gnjeva Božijega.

20. I otoči se kaca izvan grada, i izidje krv iz kace tja do uzda konjma hiljadu i šest stotina potrkališta.

GLAVA 15.

I vidjeh drugi veliki znak na nebu čudo: sedam angjela koji imahu sedam pošljednjijeh zala, jer se u njima savrši gnjev Božij.

2. I vidjeh kao stakleno more smiješano s ognjem, i one što pobijediše zvijer i ikonu njezinu, i žig njezin, i broj imena njezina, gdje stoje na moru staklenome i imaju gusle Božije;

3. I pjevahu pjesnu Mojsija sluge Božijega, i pjesnu jagnjetovu, govoreći: velika su i divna djela tvoja, Gospodine Bože svedržitelju, pravedni su i istiniti putovi tvoji, care svetijeh.

4. Ko se ne će pobojati tebe, Gospodine, i proslaviti ime tvoje? Jer si ti jedan svet; jer će svi neznabošci doći i pokloniti se pred tobom; jer se tvoji sudovi javiše.

5. I poslije ovoga vidjeh, i gle, otvori se crkva skinije svjedočanstva na nebu,

6. I izidjoše sedam angjela iz crkve, koji imahu sedam zala, obučeni u čiste i bijele haljine od platna, i opasani po prsima pojasima zlatnijem;

7. I jedna od četiri životinje dade sedmorici angjela sedam čaša zlatnijeh napunjenijeh gnjeva Boga, koji živi u vijek vijeka.

8. I napuni se crkva dima od slave *Božije i od sile* njegove; i niko ne mogaše doći u crkvu, dok se ne svrši sedam zala sedmorice angjela.

GLAVA 16.

I čuh glas veliki iz crkve gdje govori sedmorici angjela: idite, i izlijte sedam čaša gnjeva Božijega na zemlju.

2. I otide prvi angjeo, i izli čašu svoju na zemlju; i postaše rane zle i ljute na ljudima koji imaju žig zvijerin i koji se klanjaju ikoni njezinoj.

3. I drugi angjeo izli čašu svoju u more; i posta krv kao od mrtvaca, i svaka duša živa umrije u moru.

4. I treći angjeo izli čašu svoju na rijeke i na izvore vodene; i posta krv.

5. I čuh angjela vodenoga gdje govori: pravedan si Gospodine, koji jesi, i koji bješe, i svet, što si ovo sudio;

6. Jer proliše krv svetijeh i proroka, i krv si im dao da piju, jer su zaslužili.

7. I čuh drugoga iz oltara gdje govori: da, Gospodine Bože svedržitelju, istiniti su i pravi sudovi tvoji.

8. I četvrti angjeo izli čašu svoju na sunce, i dano mu bi da žeže ljude ognjem.

9. I opališe se ljudi od velike vrućine, i huliše na ime Boga, koji ima oblast nad zlima ovima, i ne pokajaše se da mu dadu slavu.

10. I peti angjeo izli čašu svoju na prijesto zvijerin; i carstvo njezino posta tamno, i žvatahu jezike svoje od bola.

11. I huliše na ime Boga nebeskoga od bola i od rana svojijeh, i ne pokajaše se od djela svojijeh.

12. I šesti angjeo izli čašu svoju na veliku rijeku Eufrat; i presahnu voda njezina, da se pripravi put carevima od istoka sunčanoga.

13. I vidjeh iz usta aždahinijeh, i iz usta zvijerinijeh, i iz usta lažnoga proroka, gdje izidjoše tri nečista duha, kao žabe.

14. Jer su ovo duhovi djavolski, koji čine čudesa, i izlaze k carevima svega vasionoga svijeta da ih skupe na boj za onaj veliki dan Boga svedržitelja.

15. Evo idem kao lupež; blago onome koji je budan i koji čuva haljine svoje, da go ne hodi i da se ne vidi sramota njegova.

16. I sabra ih na mjesto, koje se Jevrejski zove Armagedon.

17. I sedmi angjeo izli čašu svoju po

nebu, i izidje glas veliki iz crkve nebeske od prijestola govoreći: svrši se.

18. I biše sijevanja munja i gromovi, i glasovi, i bi veliko tresenje zemlje, kakovo nikad ne bi od kako su ljudi na zemlji, toliko tresenje, tako veliko.

19. I grad veliki razdijeli se na tri dijela, i gradovi neznabožački padoše; i Babilon veliki spomenu se pred Bogom da mu da čašu vina ljutoga gnjeva svojega.

20. I sva ostrva pobjegoše, i gore se ne nadjoše.

21. I grâd veliki kao glava pade s neba na ljude; i ljudi huliše na Boga od zla gradnoga, jer je velika muka njegova vrlo.

GLAVA 17.

I dodje jedan od sedam angjela koji imahu sedam čaša, i govori sa mnom govoreći mi: hodi da ti pokažem sud kurve velike, koja sjedi na vodama mnogima;

2. S kojom se kurvaše carevi zemaljski, i koji žive na zemlji opiše se vinom kurvarstva njezina.

3. I uvede me duhom u pusto mjesto; i vidjeh ženu gdje sjedi na zvijeri crvenoj koja bješe puna imena hulnijeh i imaše sedam glava i deset rogova.

4. I žena bješe obučena u porfiru i skerlet i nakićena zlatom i kamenjem dragijem i biserom, i imaše čašu zlatnu u ruci svojoj punu mrzosti i poganštine kurvarstva svojega;

5. I na čelu njezinu napisano ime: tajna, Babilon veliki, mati kurvama i mrzostima zemaljskima.

6. I vidjeh ženu pijanu od krvi svetijeh i od krvi svjedoka Isusovijeh; i začudih se čudom velikijem kad je vidjeh.

7. I reče mi angjeo: šta se čudiš? Ja ću ti kazati tajnu ove žene, i zvijeri što je nosi i ima sedam glava i deset rogova.

8. Zvijer koju si vidio, bješe i nije, i izići će iz bezdana i otići će u propast; i udiviće se koji žive na zemlji, kojima imena napisana nijesu u knjigu života od postanja svijeta, kad vide zvijer, koja bješe, i nije, i doći će opet.

9. Ovdje je um, koji ima mudrost. Sedam glava, to su sedam gora na kojima *žena sjedi.*

10. I jesu sedam careva. Pet je njih palo, i jedan jest, a drugi još nije došao; i kad dodje za malo će ostati.

11. I zvijer koja bješe i nije, i ona je osmi, i jest od sedmorice, i u propast ide.

12. I deset rogova koje si vidio, to su deset careva, koji carstva još ne primiše, nego će oblast kao carevi na jedno vrijeme primiti sa zvijeri.

13. Oni jednu volju imaju, i silu i oblast svoju daće zvijeri.

14. Ovi će se pobiti s jagnjetom, i jagnje će ih pobijediti, jer je gospodar nad gospodarima i car nad carevima; i koji su s njim, jesu pozvani i izbrani i vjerni.

15. I reče mi: vode, što si vidio, gdje sjedi kurva, ono su ljudi i narodi, i plemena i jezici.

16. I deset rogova što si vidio na zvijeri, oni će omrznuti na kurvu, i opustošiće je i ogoluzniti, i meso njezino poješće i sažeći će je ognjem.

17. Jer je Bog dao u srca njihova da učine volju njegovu, i da učine volju jednu, i da dadu carstvo svoje zvijeri, dok se svrše riječi Božije.

18. I žena, koju si vidio, jest grad veliki, koji ima carstvo nad carevima zemaljskima.

GLAVA 18.

I poslije ovoga vidjeh drugoga angjela gdje silazi s neba, koji imaše oblast veliku; i zemlja se zasvijetli od slave njegove.

2. I povika jakijem glasom govoreći: pade, pade Babilon veliki, i posta stan djavolima, i tamnica svakome duhu nečistome, i tamnica sviju ptica nečistijeh i mrskijeh; jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode;

3. I carevi zemaljski s njom se kurvaše, i trgovci zemaljski obogatiše se od bogastva slasti njezine.

4. I čuh glas drugi s neba koji govori: izidjite iz nje, narode moj, da se ne pomiješate u grijehe njezine, i da vam ne naude zla njezina.

5. Jer grijesi njezini dopriješe tja do neba, i Bog se opomenu nepravde njezine.

6. Platite joj kao što i ona plati vama, i podajte joj dvojinom onoliko po djelima njezinima: kojom čašom zahvati

vama zahvatajte joj po dva puta oniliko.

7. Koliko se proslavi i nasladi toliko joj podajte muka i žalosti; jer govori u srcu svojemu: sjedim kao carica, i nijesam udovica, i žalosti ne ću vidjeti.

8. Za to će u jedan dan doći zla njezina: smrt i plač i glad, i sažeći će se ognjem; jer je jak Gospodin Bog koji joj sudi.

9. I zaplakaće i zajaukati za njom carevi zemaljski koji se s njom kurvaše i bjesniše, kad vide dim gorenja njezina,

10. Iz daleka stojeći od straha muka njezinijeh i govoreći: jaoh! jaoh! grade veliki Babilone, grade tvrdi, jer u jedan čas dodje sud tvoj!

11. I trgovci zemaljski zaplakaće i zajaukati za njom, što njihovijeh tovara niko više ne kupuje;

12. Tovara zlata i srebra i kamenja dragoga i bisera i uzvoda i porfire i svile i skerleta, i svakoga mirisnog drveta, i svakojakijeh sudova od fildiša, i svakojakijeh sudova od najskupljega drveta, mjedi i gvoždja i mermera,

13. I cimeta i tamjana i mira i livana, i vina i ulja, i nišesteta i pšenice, i goveda i ovaca, i konja i kola, i tjelesa i duša čovječijih.

14. I voća željā duše tvoje otidoše od tebe, i sve što je masno i dobro otide od tebe, i više ga ne ćeš naći.

15. Trgovci koji se ovijem tovarima obogatiše od nje, staće iz daleka od straha mučenja njezina, plačući i jaučući,

16. I govoreći: jaoh! jaoh! grade veliki, obučeni u svilu i porfiru i skerlet, i nakićeni zlatom i kamenjem dragijem i biserom;

17. Jer u jedan čas pogibe toliko bogastvo! I svi gospodari od ladji, i sav narod u ladjama, i ladjari, i kojigod rade na moru, stadoše iz daleka,

18. I vikahu, vidjevši dim gorenja njezina, i govorahu: ko je *bio* kao *ovaj* grad veliki?

19. I bacihe prah na glave svoje, i povikaše plačući i ridajući, govoreći: jaoh! jaoh! grade veliki, u kome se obogatiše *svi* koji imaju ladje na moru od *bogastva njegova*, jer ujedan čas opustio!

20. Veseli se nad njim nebo, i sveti apostoli i proroci, jer Bog pokaja sud vaš na njemu.

21. I uze jedan angjeo jak kamen veliki, kao kamen vodenični, i baci u more govoreći: tako će sa hukom biti bačen Babilon grad veliki, i ne će se više naći;

22. I glas gudača i pjevača i svirača i trubača ne će se više čuti u tebi; i nikakav majstor ni od kakva zanata ne će se više naći u tebi, i huka kamenja vodeničnoga ne će se čuti u tebi;

23. I vidjelo žiška ne će se više svijetliti u tebi, i glas ženika i nevjeste ne će više biti čuven u tebi; jer trgovci tvoji bijahu boljari zemaljski, jer tvojijem čaranjem prevareni biše svi narodi.

24. I u njemu se nadje krv proročka i svetijeh, i sviju koji su pobijeni na zemlji.

GLAVA 19.

I poslije ovoga čuh glas veliki naroda mnogoga na nebu gdje govori: aleluja! spasenje i slava i čast i sila Gospodinu našemu;

2. Jer su istiniti i pravi sudovi njegovi, što je osudio kurvu veliku, koja pokvari zemlju kurvarstvom svojijem, i pokajao krv slugu svojijeh od ruke njezine.

3. I drugom rekoše: aleluja! I dim njezin izlažaše u vijek vijeka.

4. I padoše dvadeset i četiri starješine i četiri životinje, i pokloniše se Bogu koji sjedjaše na prijestolu, govoreći: amen, aleluja!

5. I glas izidje od prijestola koji govori: hvalite Boga našega sve sluge njegove, i koji ga se bojite, i mali i veliki.

6. I čuh kao glas naroda mnogoga, i kao glas voda mnogijeh, i kao glas gromova jakijeh, koji govore: aleluja! jer caruje Gospodin Bog svedržitelj.

7. Da se radujemo i veselimo, i da damo slavu njemu; jer dodje svadba jagnjetova, i žena njegova pripravila se:

8. I dano joj bi da se obuče u svilu čistu i bijelu: jer je svila pravda svetijeh.

9. I reče mi: napiši: blago onima koji su pozvani na večeru svadbe jagnjetove. I reče mi: ove su riječi istinite Božije.

10. I padnuvši pred nogama njegovima pokloniih mu se; i reče mi: gle, nemoj, ja sam sluga kao i ti i braća tvoja koja imaju svjedočanstvo Isusovo. Bogu se pokloni; jer je svjedočanstvo Isusovo Duh proroštva.

11. I vidjeh nebo otvoreno, i gle, konj bijel, i koji sjedjaše na njemu zove se vjeran i istinit, i sudi po pravdi i vojuje.

12. A oči su mu kao plamen ognjeni, i na glavi njegovoj krune mnoge, i imaše ime napisano, kojega niko ne zna do on sam.

13. I bješe obučen u haljinu crvenu od krvi, i ime se njegovo zove: riječ Božija.

14. I vojske nebeske idjahu za njim na konjma bijelijem, obučene u svilu bijelu i čistu.

15. I iz usta njegovijeh izidje mač oštar, da njime pobije neznabošce; i on će ih pasti s palicom gvozdenom; i on gazi kacu vina srdnje i gnjeva Boga svedržitelja.

16. I ima na haljini i na stegnu svome ime napisano: car nad carevima i gospodar nad gospodarima.

17. I vidjeh jednoga angjela gdje stoji na suncu i povika glasom velikijem govoreći svima pticama koje lete ispod neba: dodjite i skupite se na veliku večeru Božiju,

18. Da jedete mesa od careva, i mesa od vojvoda, i mesa od junaka, i mesa od konja i od onijeh koji sjede na njima, i mesa od sviju slobodnjaka i robova, i od malijeh i od velikijeh.

19. I vidjeh zvijer i careve zemaljske i vojnike njihove skupljene da se pobiju s onijem što sjedi na konju i s vojskama njegovijem.

20. I bi uhvaćena zvijer, i s njom lažni prorok koji učini pred njom znake kojima prevari one koji primiše žig zvijerin i koji se poklanjaju ikoni njezinoj: živi biše bačeni oboje u jezero ognjeno, koje gori sumporom.

21. A ostali pobijeni biše mačem onoga što sjedi na konju, koji izidje iz usta njegovijeh: i sve se ptice nasitiše od mesa njihova.

GLAVA 20.

I vidjeh angjela gdje silazi s neba, koji imaše ključ od bezdana i verige ve *like u ruci svojoj.*

2. I uhvati aždahu, staru zmiju, koja je djavo i sotona, i sveza je na hiljadu godina,

3. I u bezdan baci je, i zatvori je, i zapečati nad njom, da više ne prelašćuje narōdā, dok se navrši hiljada godina; i po tom valja da bude odriješena na malo vremena.

4. I vidjeh prijestole, i sjedjahu na njima, i dade im se sud, i duše isječenijeh za svjedočanstvo Isusovo i za riječ Božiju, koji se ne pokloniše zvijeri ni ikoni njezinoj, i ne primiše žiga na čelima svojima i na ruci svojoj; i oživlješe i carovaše s Krstom hiljadu godina.

5. A ostali mrtvaci ne oživlješe, dokle se ne svrši hiljada godina. Ovo je prvo uskrsenje.

6. Blažen je i svet onaj koji ima dijel u prvom uskrsenju: nad njima druga smrt nema oblasti, nego će biti svećenici Bogu i Krstu, i carovaće s njim hiljadu godina.

7. I kad se svrši hiljada godina, pustiće se sotona iz tamnice svoje,

8. I izići će da vara narode po sva četiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih skupi na boj, kojijeh je broj kao pijesak morski.

9. I izidjoše na širinu zemlje, i opkoliše òkō svetijeh, i grad ljubazni; i sidje oganj od Boga s neba, i pojede ih.

10. I djavo koji ih varaše bi bačen u jezero ognjeno i sumporito, gdje je zvijer i lažni prorok; i biće mučeni dan i noć u vijek vijeka.

11. I vidjeh veliki bijel prijestol, i onoga što sjedjaše na njemu, od čijega lica bježaše nebo i zemlja, i mjesta im se ne nadje.

12. I vidjeh mrtvace male i velike gdje stoje pred Bogom, i knjige se otvoriše; i druga se knjiga otvori, koja je *knjiga* života; i sud primiše mrtvaci kao što je napisano u knjigama, po djelima svojima.

13. I more dade svoje mrtvace, i smrt i pakao dadoše svoje mrtvace; i sud primiše po djelima svojima.

14. I smrt i pakao bačeni biše u jezero ognjeno. I ovo je druga smrt.

15. I ko se ne nadje napisan u knjizi života, bačen bi u jezero ognjeno.

GLAVA 21.

I vidjeh nebo novo i zemlju novu; jer prvo nebo i prva zemlja prodjoše, i mora više nema.

2. I ja Ivan vidjeh grad sveti, Jeruzalem nov, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao nevjesta ukrašena mužu svojemu.

3. I čuh glas veliki s neba gdje govori: evo skinije Božije medju ljudima, i življeće s njima, i oni će biti narod njegov, i sam Bog biće s njima Bog njihov.

4. I Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovijeh, i smrti ne će biti više, ni plača, ni vike, ni bolesti ne će biti više; jer prvo prodje.

5. I reče onaj što sjedjaše na prijestolu: evo sve novo tvorim. I reče mi: napiši, jer su ove riječi istinite i vjerne.

6. I reče mi: svrši se. Ja sam alfa i omega, početak i svršetak. Ja ću žednome dati iz izvora vode žive za badava.

7. Koji pobijedi, dobiće sve, i biću mu Bog, i on će biti moj sin.

8. A strašljivima i nevjernima i poganima i krvnicima, i kurvarima, i vračarima, i idolopoklonicima, i svima lažama, njima je dijel u jezeru što gori ognjem i sumporom; koje je smrt druga.

9. I dodje k meni jedan od sedam angjela koji imahu sedam čaša napunjenijeh sedam zala pošljednjijeh, i reče mi govoreći: hodi da ti pokažem nevjestu, jagnjetovu ženu.

10. I odvede me u duhu na goru veliku i visoku, i pokaza mi grad veliki, sveti Jeruzalem, gdje silazi s neba od Boga,

11. I imaše slavu Božiju; i svjetlost njegova bijaše kao dragi kamen, kao kamen jaspis svijetli,

12. I imaše zid veliki i visok, i imaše dvanaestora vrata, i na vratima dvanaest angjela, i imena napisana, koje su imena dvanaest koljena Izraelovijeh.

13. Od istoka vrata troja, i od sjevera vrata troja, od juga vrata troja, i od zapada vrata troja.

14. I zid gradski imaše dvanaest temelja, i na njima imena dvanaest apostola jagnjetovijeh.

15. I onaj što govoraše sa mnom, imaše trsku zlatnu da izmjeri grad i vrata njegova i zidove njegove.

16. I grad na četiri ugla stoji, i dužina je njegova tolika kolika i širina. I izmjeri grad trskom na dvanaest hiljada potrkališta: dužina i širina i visina jednaka je.

17. I razmjeri zid njegov na sto i četrdeset i četiri lakta, po mjeri čovječijoj, koja je angjelova.

18. I bješe gradja zida njegova jaspis, i grad zlato čisto, kao čisto staklo.

19. I temelji zidova gradskijeh bijahu ukrašeni svakijem dragijem kamenjem: prvi temelj bijaše jaspis, drugi safir, treći halcedon, četvrti smaragd,

20. Peti sardoniks, šesti sard, sedmi hrizolit, osmi beril, deveti topaz, deseti hrizopras, jedanaesti jacint, dvanaesti ametist.

21. I dvanaest vrata, dvanaest zrna bisera: svaka vrata bijahu od jednoga zrna bisera; i ulice gradske bijahu zlato čisto, kao staklo presvijetlo.

22. I crkve ne vidjeh u njemu: jer je njemu crkva Gospodin Bog svedržitelj, i jagnje.

23. I grad ne potrebuje sunca ni mjeseca da svijetle u njemu; jer ga slava Božija prosvijetli, i žižak je njegov jagnje.

24. I narodi koji su spaseni hodiće u vidjelu njegovu, i carevi zemaljski donijeće slavu i čast svoju u njega.

25. I vrata njegova ne će se zatvoriti danju, jer ondje noći ne će biti.

26. I donijeće slavu i čast neznabožaca u njega.

27. I ne će u njega ući ništa pogano, i što čini mrzost i laž, nego samo koji su napisani u životnoj knjizi jagnjeta.

GLAVA 22.

I pokaza mi čistu rijeku vode života, bistru kao kristal, koja izlažaše od prijestola Božijega i jagnjetova.

2. Nasred ulica njegovijeh i s obje strane rijeke drvo života, koje radja dvanaest rodova dajući svakoga mjeseca svoj rod; i lišće od drveta bijaše za iscjeljivanje narodima.

3. I više ne će biti nikakve prokletinje; i prijestol Božij i jagnjetov biće u njemu; i sluge njegove posluživaće ga,

4. I gledaće lice njegovo, i ime njegovo biće na čelima njihovima.

5. I noći tamo ne će biti, i ne će potrebovati vidjela od žiška, ni vidjela sun-

čanoga, jer će ih obasjavati Gospodin Bog; i carovaće u vijek vijeka.

6. I reče mi: ovo su riječi vjerne i istinite, i Gospodin Bog svetijeh proroka posla angjela svojega da pokaže slugama svojima šta će biti skoro.

7. Evo ću doći skoro: blago onome koji drži riječi proroštva knjige ove.

8. I ja Ivan vidjeh ovo i čuh; i kad čuh i vidjeh, padoh da se poklonim na noge angjela koji mi ovo pokaza.

9. I reče mi: gle, nemoj, jer sam i ja sluga kao i ti i braća tvoja proroci i oni koji drže riječi knjige ove. Bogu se pokloni.

10. I reče mi: ne zapečaćavaj riječī proroštva knjige ove; jer je vrijeme blizu.

11. Ko čini nepravdu, neka čini još nepravdu; i ko je pogan, neka se još pogani; i ko je pravedan, neka još čini pravdu; i ko je svet, neka se još sveti.

12. I evo ću doći skoro, i plata moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovijem.

13. Ja sam alfa i omega, početak i svršetak, prvi i pošljednji.

14. Blago onima koji tvore zapovijesti njegove, da im bude vlast na drvo života, i da udju na vrata u grad.

15. A na polju su psi i vračari i kurvari i krvnici i idolopoklonici i svaki koji ljubi i čini laž.

16. Ja Isus poslah angjela svojega da vam ovo posvjedoči u crkvama. Ja sam korijen i rod Davidov, i sjajna zvijezda danica.

17. I Duh i nevjesta govore: dodji. I koji čuje neka govori: dodji. I ko je žedan neka dodje, i ko hoće neka uzme vodu života za badava.

18. Jer svjedočim svakome koji čuje riječi proroštva knjige ove; ako ko dometne ovome, Bog će nametnuti na njega zla napisana u knjizi ovoj;

19. I ako ko oduzme od riječī knjige proroštva ovoga, Bog će oduzeti njegov dijel od knjige života, i od grada svetoga, i od onoga što je napisano u knjizi ovoj.

20. Govori onaj koji svjedoči ovo: da, doći ću skoro! Amen. Da, dodji, Gospodine Isuse.

21. Blagodat Gospodina našega Isukrsta sa svima vama. Amen.

U Budim-Pešti u štampariji S. Markusa.

U glavnome po nacrtnju zaklade za istraživanje Palestine.

Geografska karta
k
DJELIMA I POSLANICAMA
Izdali
C.W.Wilson, kap. Conder i W.Wright
za
Britansko i inostrano biblijsko društvo.
Engleske milje
Geog. ili pomorske milje
PUTOVANJA SV. PAVLA.
15° Istočne dužine od Greenwich-a
CRNO MORE
JADRANSKO MORE
VELIKO MORE
ADRIJA
ILI SREDIZEMNO MORE
MACEDONIJA
TRACIJA
BITINIJA
PONT
GALACIJA
KAPADOCIJA
AZIJA
AHAJA
GRČKA
KRETA
CIPAR
LIBIJA
LIBENSKA
EGIPAT
ARAPSKA
SIRIJA
ITALIJANSKA
RIM
Puteoli
Regija
Sirakuza
MELITA
Sirta ili Prud
Cirena
Aleksandrija
Filipi
Amfipolj
SOLUN
Apolonija
Bereja
Atena
KORINT
Milet
EFEZ
Smirna
Sard
Filadelfija
Antiohija
Ikonija
Listra
Derba
Tarz
Perga
Atalija
Mira
Patara
Knid
Salamina
Sinopa
Amazija
Nikomedija
Cezareja
Seleucija
Antiohija
Sidon
Tir
Damask
Ptolemaida
Nazaret
Cezarija
Jope
JERUZALEM
Idumeja
JUDEJSKA
SAMARIJA
GALILEJA
Fenicija
Salmona
Feniks
Lasaja
Kauda
Dobra pristaništa
Kilicijsko more
Antipatrida
Dalmacija
JERMENSKA

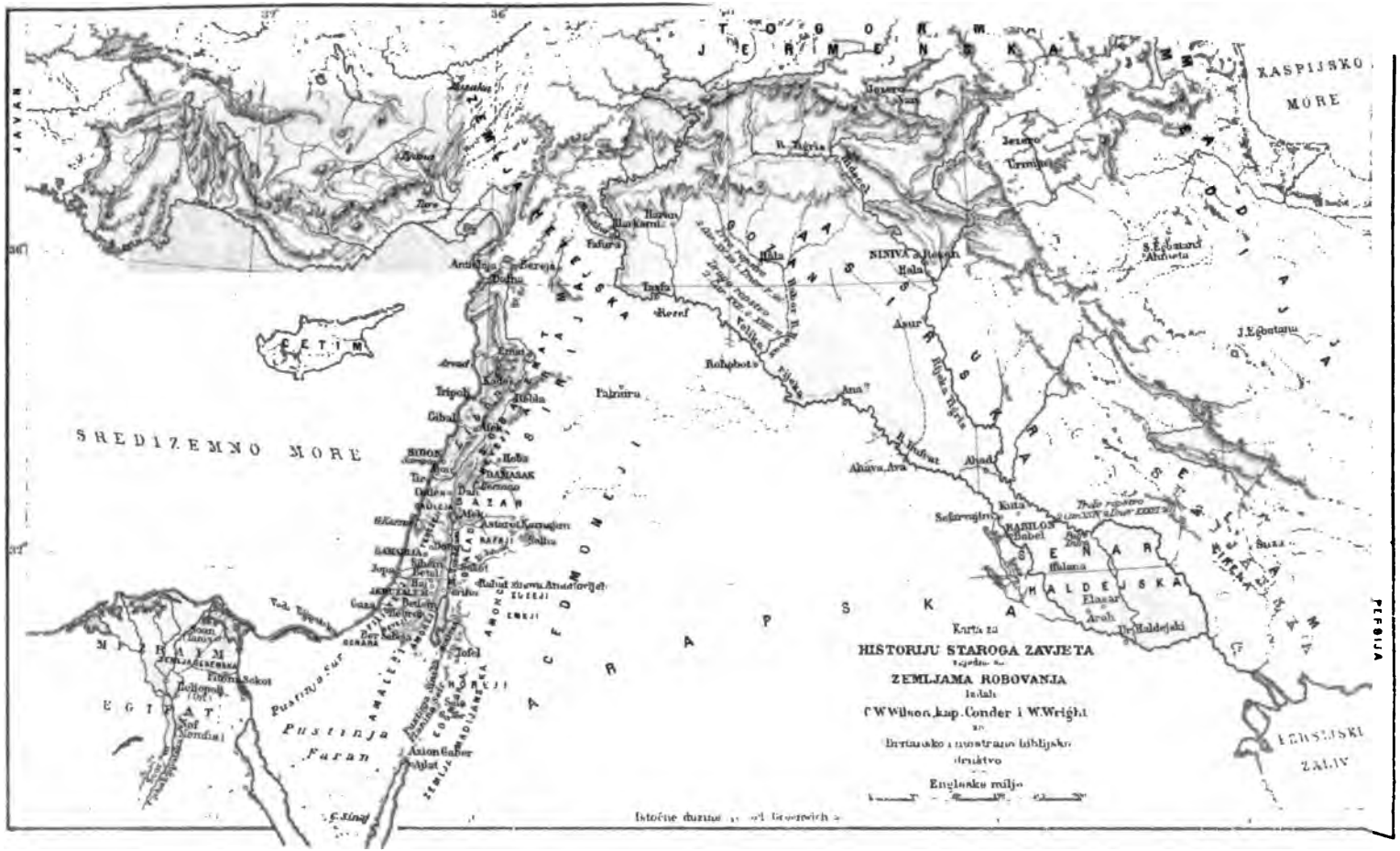
SREDIZEMNO MORE
CRNO MORE
KASPIJSKO MORE
PERZIJA
ARAPSKA
Karta za
HISTORIJU STAROGA ZAVJETA
ZEMLJAMA ROBOVANJA
Izdali
C.W.Wilson, kap. Conder i W.Wright
za
Britansko i inostrano biblijsko
društvo
Engleske milje

HANANSKA
RAZDIJELJENA
MEDJU DVANAEST PLEMENA
Izdali
C.W.Wilson, kap. Condor i W.Wright
za
Britansko i inostrano biblijsko
društvo.
CEDES
Abdon
ZABULON
ISAKAR
MANASIJA
POLOVINA PLEMENA
EFRAIM
BENJAMIN
JERUZALEM
HEBRON
RUBEN
GAD
Š I M U N
RAMOT GALAAD
SIHEM
Jekneam
Kadeš Barne
Gora Hor
Rimske milje
Engleske milje
CARSTVO
JUDINO I IZRAELSKO

JUN 1 1991

BS2061908
Sveto Pismo Starega i Novoga Zavjet
Andover-Harvard 000000425
3 2044 077 878 437

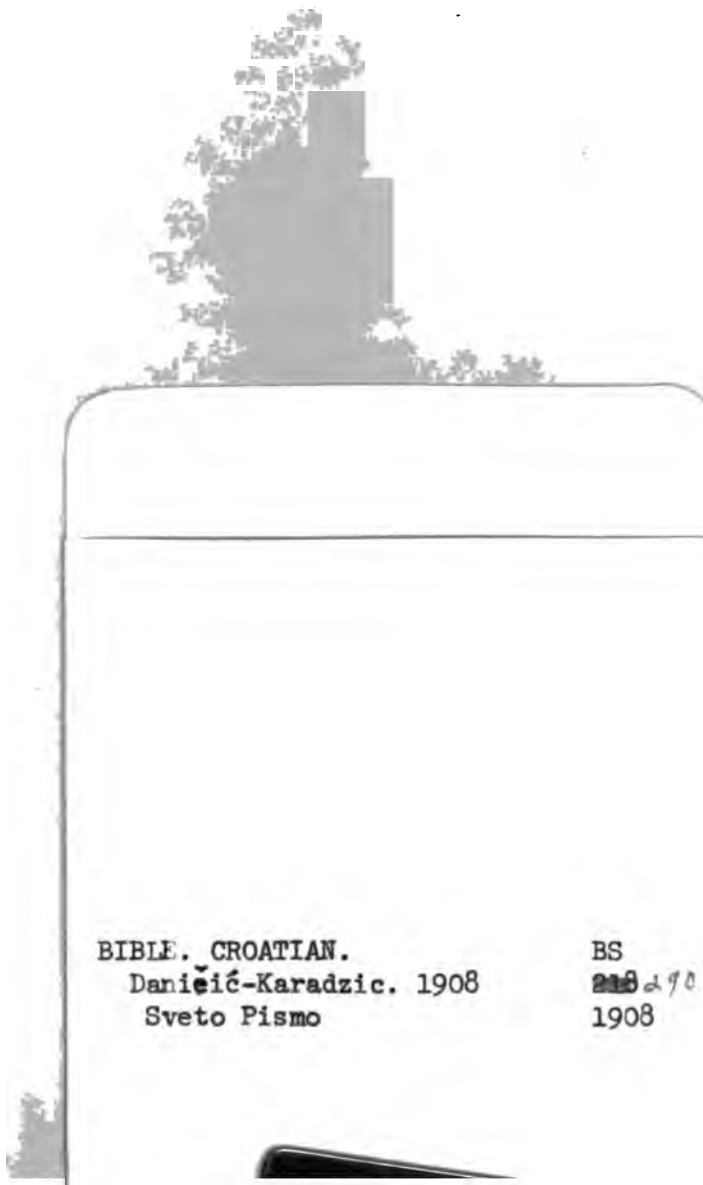

BIBLE. CROATIAN.
Danič́ić-Karadzic. 1908
Sveto Pismo

BS
[illegible]
1908